Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)

Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.
“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.
“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Garagalcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecommons.org/…/4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffatee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hamma mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dandeessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’e tokko uummatte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc., jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi https://open.bible keessatti argama.”
Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul’achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.
“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.
Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnami: https://open.bible/contact-us.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit creativecommons.org/…/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica®

trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com andopen.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.
“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023
9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269

Contents

Uumama 1
Ba'uu 77
Lewwota 138
Lakkoobsa 181
Keessa Deebii 246
Iyyaasuu 297
Abbootii Murtii .333
Ruut 368
1 Saamu'eel 374
2 Saamu'eel 420
1 Mootota 462
2 Mootota 510
1 Seenaa 556
2 Seenaa 609
Izraa 662
Nahimiyaa 678
Asteer 701
Iyyoob 713
Faarfannaa 764
Fakkeenya 906
Lallaba 958
Weedduu 972
Isaayyaas 981
Ermiyaas 1087
Faaruu 1187
Hisqi'eel 1200
Daani'el 1276
Hoose'aa 1298
Yoo'eel 1315
Amoos 1322
Obaadiyaa 1335
Yoonaas 1337
Miikiyaas 1340
Naahoom 1350
Anbaaqoom 1355
Sefaaniyaa 1360
Haagee 1366
Zakkaariyaas 1369
Miilkiyaas 1383
Maatewos 1387
Maarqos 1441
Luqaas 1476

Yohannis 1533
Hojii 1573
Roomaa 1626
1 Qorontos 1648
2 Qorontos 1669
Galaatiyaa 1683
Efesoon 1690
Fiiliphisiyuus 1697
Qolosaayis 1703
1 Tasaloniiqee 1708
2 Tasaloniiqee 1713
1 Xiimotewos 1716
2 Xiimotewos 1722
Tiitoo 1727
Fiilmoonaa 1730
Ibroota 1732
Yaaqoob 1749
1 Phexros 1755
2 Phexros 1762
1 Yohannis 1766
2 Yohannis 1772
3 Yohannis 1773
Yihuudaa 1774
Mul’ata 1777

Seera Uumamaa

Jalqaba

1 Jalqabatti Waaqni samiiwwanii fi lafa uume. 2 Lafti kan bifa hin qabnee
fi duwwaa turte; dukkannis tuujuba irra ture; Hafuurri Waaqaas bishaan
irra sosocho'a ture.

3 Waaqnis, "Ifni haa ta'u" jedhe; ifnis ni ta'e. 4 Waaqnis akka ifni sun
gaarii ta'e arge; ifaa fi dukkanas gargar baase. 5 Waaqnis ifa sanaan
"Guyyaa" jedhe; dukkana sanaan immoo "Halkan" jedhee moggaase.
Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa tokkoffaa.

6 Waaqnis, "Bishaanii fi bishaan gargar baasuuf bantiin bishaanota
gidduu haa jiraatu" jedhe. 7 Kanaafuu Waaqni bantii tolchee bishaan
bantii jalaatii fi kan bantiin olii gargar baase. Akkasumas ta'e. 8 Waaqnis
bantii sana "samii" jedhee moggaase. Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa
lammaffaa.

9 Waaqnis, "Bishaan samiidhaa gad jiru iddoo tokkotti walitti haa
qabamu; lafti gogaanis haa mul'atu" jedhe. Akkasumas ta'e. 10 Waaqni
lafa gogaa sanaan "lafa" jedhe; bishaanicha walitti qabameen immoo
"galaana" jedhee moggaase. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta'e arge.
11 Ammas Waaqni, "Lafti biqiltuuwwan haa baastu; biqiltuuwwan
akkuma gosa gosa isaaniitti sanyii baasan, mukkeen ija kennanii iji isaanii
immoo sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma gosa gosa isaaniitti
lafa irratti haa argaman" jedhe. Akkasumas ta'e. 12 Laftis biqiltuu akkuma
gosa isaatti sanyii baasu, muka ija kennu, kan iji isaas sanyii of keessaa
qabu adduma addaan akkuma gosa isaatti baaste. Waaqnis wanni kun
akka gaarii ta'e arge. 13 Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa sadaffaa.

14 Waaqnis akkana jedhe; "Guyyaa fi halkan gargar baasuuf bantii samii
irratti ifawwan haa ta'an; isaanis mallattoowwan waqtiileen, guyyoonnii
fi waggoonni ittiin beekaman haa ta'an; 15 isaanis ifawwan bantii samii
irraa kan lafaaf ifa kennan haa ta'an." Akkasumas ta'e. 16 Waaqni ifa
gurguddaa lama uume; kunis akka ifni guddaan guyyaa, inni xinnaan
immoo halkan mo'uuf. Akkasuma urjiiwwan illee uume. 17 Waaqnis akka
isaan lafaaf ifa kennaniif bantii samii irra isaan kaa'e; 18 kunis akka isaan
guyyaa fi halkan mo'anii fi akka ifa sana dukkana irraa gargar baasaniif.
Waaqnis wanni kun akka gaarii ta'e arge. 19 Galgalas ta'e; ganamas ta'e;
guyyaa afuraffaa.

20 Waaqnis, "Bishaan uumamawwan lubbu qabeeyyii munyuuqaniin
haa guutamu; simbirroonnis lafaa olitti, bantii samii keessa haa barrisan"
jedhe. 21 Kanaafuu Waaqni uumamawwan galaanaa gurguddaa, lubbu
qabeeyyii munyuuqan kanneen galaana keessa jiraatan hundaa fi sim-
birroota qoochoo qaban hunda akkuma gosa isaaniitti uume. Waaqnis
wanni kun akka gaarii ta'e arge. 22 Waaqnis, "Horaa; baay'adhaa; bishaan

galaanotaas guutaa; simbirroonnis lafa irratti haa baay'atan" jedhee isaan
eebbise. 23 Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa shanaffaa.

24 Waaqnis, "Lafti akkuma gosa gosa isaaniitti uumamawwan lubbuu
qabeeyyii jechuunis horii, uumamawwan lafa irra mumunyuuqan, bi-
neensota akkuma gosa gosa isaaniitti haa kennitu" jedhe. Akkasumas ta'e.
25 Waaqni bineensota akkuma gosa gosa isaaniitti, horii akkuma gosa gosa
isaaniitti, uumamawwan lafa irra mumunyuuqanis akkuma gosa gosa
isaaniitti uume. Waaqni wanni kun akka gaarii ta'e arge.

26 Waaqnis, "Kottaa akka bifa keenyaatti, akka fakkeenya keenyaattis
nama uumnaa; isaanis qurxummii galaanaa irratti, simbirroo samii
irratti, horii irratti, lafa hundumaa fi uumamawwan lafa irra munyuuqan
hundumaa irratti aangoo haa qabaatan" jedhe.

27 Kanaafuu Waaqni akka bifa isaatti nama uume;
akka bifa Waaqaatti isa uume;
innis dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume.

28 Waaqnis isaan eebbisee, "Horaa, baay'adhaas; lafa guutaatii harka
keessan jalattis bulfadhaa. Qurxummii galaanaa irratti, simbirroota samii
irratti, uumama lafa irra munyuuqu hunda irratti aangoo qabaadhaa"
jedheen.

29 Ergasii Waaqni akkana jedhe; "Kunoo ani akka isaan nyaata isinii
ta'aniif biqiltuu lafa hunda irratti sanyii kennu hundaa fi muka iji isaa
sanyii of keessaa qabu gosa hunda isinii kenneera. 30 Anis bineensa
lafaa hundaaf, simbirroota samii hundaaf, uumama lafa irra munyuuqu
hundaaf jechuunis waan hafuura jireenyaa of keessaa qabu hundaaf akka
nyaata isaanii ta'uuf biqiltuu lalisaa hunda nan kenna." Akkasumas ta'e.

31 Waaqnis waan hojjete hunda ilaale; wanni sunis dhugumaan gaarii
ture. Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa ja'affaa.

2

1 Uumamni samiitii fi lafaa, kan waan isaan keessa jiru hundaas haala
kanaan xumurame.

2 Waaqni hojii hojjechaa ture hunda guyyaa torbaffaatti fixe; kanaafuu
inni guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote. 3 Waaqni
sababii gaafa sana hojii waa uumuu kan hojjechaa ture hunda irraa
boqoteef guyyaa torbaffaa eebbisee qulqulleesse.

Addaamii fi Hewaan

4 Seenaan samiiwwaniitii fi lafaa kan yeroo isaan uumamanii, yeroo
WAAQAYYO Waaqni lafaa fi samiiwwan uumee kanaa dha.

5 Sababii WAAQAYYO Waaqni bokkaa hin roobsiniif, namni lafa qotus
waan hin jiraatiniif margi tokko iyyuu lafa irratti hin mul'anne; biqil-
tuunis lafa qotiisaa irratti hin biqille ture. 6 Garuu bishaan lafa keessaa
burqee lafa hunda obaasa ture. 7 WAAQAYYO Waaqni biyyoo lafaa irraa
nama tolche; hafuura jireenyaas funyaan isaatti baafate; namnis uumama
jiraataa ta'e.

8 WAAQAYYO Waaqnis Eeden keessatti gama ba'a biiftuutti iddoo biqiltuu
qopheesse; nama tolche sanas achi keessa kaa'e. 9 WAAQAYYO Waaqni
mukkeen gosa hundaa lafa keessaa biqilche; inni mukkeen ija namaatti
tolanii fi nyaataafis gaarii ta'an biqilche. Iddoo biqiltuu sana keessas muka
jireenyaatii fi muka waan gaarii fi waan hamaa nama beeksisutu ture.

10 Lagni iddoo biqiltuu sana obaasu tokkos Eeden keessaa burqa ture;
lagni sun Eedenii ka'ee gargar ba'ee laga afur ta'e. 11 Maqaan laga
tokkoffaa Phiishoon; innis guutummaa biyya Hawiilaa, iddoo warqeen
jirutti naanna'ee yaa'a. 12 Warqeen biyya sanaa gaarii dha; hapheen
urgaa'uu fi sardooniksiin achitti argamu. 13 Maqaan isa lammaffaa
Giihooni; innis guutummaa lafa Itoophiyaatti naanna'ee yaa'a. 14 Maqaan
laga sadaffaa Xegroosi; innis karaa ba'a biiftuutiin Asoor cina yaa'a. Lagni
afuraffaan immoo Efraaxiis jedhama.

15 WAAQAYYO Waaqni akka inni isa misoomsuu fi akka inni isa eeguuf
jedhee nama fuudhee Iddoo Biqiltuu Eeden keessa kaa'e. 16 WAAQAYYO
Waaqnis akkana jedhee nama ajaje; "Muka iddoo biqiltuu kana keessa
jiru hunda irraa nyaachuu ni dandeessa; 17 garuu muka waan gaarii fi
waan hamaa nama beeksisu sana irraa hin nyaatin; gaafa isa irraa nyaatte
dhugumaan ni duutaatii."

18 WAAQAYYO Waaqni, "Namni kophaa isaa ta'uun gaarii miti; gargaartuu
isatti toltu nan tolchaaf" jedhe.

19 WAAQAYYO Waaqnis bineensaa fi simbirroota samii hundumaa lafa
irraa tolche. Maqaa inni isaaniif baasu ilaaluuf jedhees gara namichaatti
isaan fide; wanni namichi sun tokkoo tokkoo uumamawwan lubbu
qabeeyyii ittiin waame kam iyyuu maqaa ta'eef. 20 Namichi sunis horii
qe'ee hundaaf, simbirroota samii hundaaf, bineensa hundaaf maqaa
baase.

Addaamiif garuu gargaartuun isatti toltu hin argamne. 21 Kanaafis
WAAQAYYO Waaqni akka namichi hirribaan of wallaalu godhe; utuma inni
rafaa jiruu lafee cinaacha isaa keessaa tokko fuudhee iddoo sana fooniin
duuche. 22 WAAQAYYO Waaqni lafee cinaachaa kan namicha keessaa
fuudhe sana irraa dubartii tolchee gara namichaatti geesse.

23 Namichis akkana jedhe;

"Egaa lafeen kun lafee lafee kootii ti;
    foon kunis foon foon kootii ti;
isheen waan dhiira irraa argamteef
    'dubartii' jedhamti."

24 Kanaafuu namni abbaa fi haadha isaa ni dhiisa; niitii isaatti ni maxxana;
isaanis foon tokko ta'u.

25 Namichii fi niitiin isaa qullaa isaanii turan; garuu wal hin qaana'an
ture.

3

Kufaatii Namaa

1 Bineensa WAAQAYYO Waaqni uume hunda keessaa bofti haxxee ture.
Dubartittiidhaanis, "Dhuguma Waaqni, 'Muka iddoo biqiltuu keessa jiru
kam irraa iyyuu hin nyaatinaa' isiniin jedheeraa?" jedhe.

2 Dubartittiinis deebiftee bofa sanaan akkana jette; "Ija mukkeen iddoo
biqiltuu keessa jiranii nyaachuu ni dandeenya; 3 garuu Waaqni, 'Muka

walakkaa iddoo biqiltuu sanaa keessa jiru irraa ija hin nyaatinaa; ittis hin
bu'inaa; yoo kanaa achii ni duutuu' jedheera."
4 Bofichis deebisee dubartittiidhaan akkana jedhe; "Isin dhugumaan hin
duutan. 5 Waaqni akka yommuu isin ija mukichaa nyaattan iji keessan
banamu, akka isin waan gaarii fi waan hamaa beekuudhaan akka Waaqaa
taatan ni beekaatii."
6 Dubartittiinis yommuu akka iji mukichaa nyaataaf gaarii, kan ija
namaatti tolu, ogummaa argachuufis akka nama gojomaasisu argitetti
fudhattee nyaatte. Dhirsi ishees ishee wajjin ture; isaafis ni laatte; innis
ni nyaate. 7 Iji lachan isaaniis ni baname; qullaa hafuu isaaniis beekan;
kanaafis baala harbuu hodhanii marxoo tolfatan.
8 Akkuma aduun qabbanoofteenis namichii fi niitiin isaa utuu WAAQAYYO
Waaqni iddoo biqiltuu sana keessa deemuu sagalee isaa dhaga'an;
isaanis mukkeen iddoo biqiltuu keessa WAAQAYYO Waaqa duraa dhokatan.
9 WAAQAYYO Waaqni garuu namicha waamee, "Ati eessa jirta?" jedheen.
10 Namichis deebisee, "Ani utuu ati iddoo biqiltuu keessa deemtuu nan
dhaga'e; waan qullaa koo tureefis nan sodaadhe; nan dhokadhes" jedheen.
11 Innis, "Eenyutu akka ati qullaa taate sitti hime? Muka ani ija isaa hin
nyaatin jedhee si ajaje sana irraa nyaatte moo?" jedheen.
12 Namichis, "Dubartittii ati akka isheen na wajjin jiraattuuf naa kennite
sanatu ija mukichaa irraa naa kenne; anis nan nyaadhe" jedhe.
13 WAAQAYYO Waaqnis dubartittiidhaan, "Wanni ati hojjette kun maali?"
jedhe.

Dubartittiin immoo, "Bofti na gowwoomsinaanan nyaadhe" jette.
14 Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni bofichaan akkana jedhe; "Ati sababii
waan kana gooteef,

"Horii hundumaa keessaa, bineensa hundumaa keessaas
kan abaaramte ni taata!
Bara jireenya keetii guutuu
garaa keetiin lafa irra loota;
biyyoo illee ni nyaatta.
15 Si'ii fi dubartittii, sanyii keetii fi
sanyii ishee gidduutti
diinummaa nan uuma;
inni mataa kee ni tuma;
atis koomee isaa ni iddita."

16 Dubartittiidhaanis akkana jedhe;
"Yommuu ati mucaa deessutti ani dhiphina kee akka malee nan baay'isa;
ciniinsuudhaanis ijoollee ni deessa.
Fedhiin kee garuma dhirsa keetii ta'a;
innis sirratti ol aantummaa qabaata."

17 Addaamiin immoo akkana jedhe; "Waan ati dubbii niitii keetii
dhageessee muka ani ija isaa irraa, 'hin nyaatin' jedhe irraa nyaatteef,
"Lafti sababii keetiif kan abaaramte taati;
atis bara jireenya keetii guutuu
dadhabbiidhaan ishee irraa nyaatta.
18 Isheen qoraattii fi sokorruu sitti biqilchiti;
atis biqiltuu lafaa ni nyaatta.
19 Ati waan lafa irraa argamteef,
hamma lafatti deebitutti
dafqa fuula keetiitiin buddeena nyaatta;

waan biyyoo taateefis,
gara biyyootti deebita."

20 Addaamis sababii isheen haadha jiraatoo hundaa taateef niitii isaa
"Hewaan" jedhee moggaase.

21 WAAQAYYO Waaqni Addaamii fi Hewaaniif gogaa irraa uffata hojjetee
isaanitti uffise. 22 WAAQAYYO Waaqnis, "Kunoo namni waan gaarii fi
waan hamaa beekuudhaan nu keessaa akka isa tokkoo ta'eera. Ammas
harka isaa hiixatee, ija muka jireenyaa ciratee nyaachuun, bara baraanis
jiraachuun isaaf eeyyamamuu hin qabu" jedhe. 23 Kanaafuu WAAQAYYO
Waaqni lafa biqiltuu Eeden keessaa namicha baasee akka inni lafuma
irraa argame sana misoomsu godhe. 24 Erga nama achii baasee booddee
karaa muka jireenyaatti geessu eegsisuuf jedhee kiirubeelotaa fi goraadee
boba'u kan asii fi achi gaggaragalu tokko Iddoo Biqiltuu Eedeniitiin gama
ba'a biiftuu kaa'e.

4

Qaayinii fi Abeel

1 Addaam niitii isaa Hewaan bira ga'e; isheenis ulfooftee Qaayinin
deesse. Isheenis, "Ani gargaarsa WAAQAYYOOTIIN ilma tokko argadheera"
jette. 2 Itti aansitees obboleessa isaa Abeelin deesse.

Abeel tiksee hoolotaa ture; Qaayin immoo lafa qota ture. 3 Yeroo
muraasa keessatti Qaayin waan lafti baafteef keessaa WAAQAYYOOF aarsaa
dhi'eesse. 4 Abeel immoo hangafoota hoolota isaa keessaa cooma cooma
isaa dhi'eesse. WAAQAYYO faara tolaadhaan gara Abeelii fi gara aarsaa inni
dhi'eesse sanaa ilaale. 5 Gara Qaayinii fi gara aarsaa isaa garuu hin ilaalle.
Kanaafuu Qaayin akka malee aaree fuulli isaa gurraacha'e.

6 WAAQAYYOS Qaayiniin akkana jedhe; "Ati maaliif aarte? Fuulli kees
maaliif gurraacha'e? 7 Utuu waan qajeelaa hojjettee silaa ati fudhatama
argatta mitii? Garuu yoo waan qajeelaa hojjechuu baatte cubbuun balbala
kee duratti riphee si eeggata; si qabachuu barbaadas; ati garuu isa
mo'achuu qabda."

8 Qaayinis ergasii obboleessa isaa Abeeliin, "Kottu mee dirreetti baanaa"
jedhe. Utuma dirree irra jiranuus Qaayin obboleessa isaa Abeelitti ka'ee
isa ajjeese.

9 WAAQAYYOS, "Obboleessi kee Abeel eessa jira?" jedhee Qaayin gaafate.

Qaayin immoo, "Ani hin beeku; ani eegduu obboleessa kootiitii?" jedhee
deebise.

10 WAAQAYYO akkana jedhe; "Ati maal goote? Dhiigni obboleessa keetii
lafaa natti iyyaa jira. 11 Ati amma abaaramaa dha; lafa dhiiga obboleessa
keetii si harkaa fudhachuuf afaan banatte irraas ni ari'amta. 12 Yeroo
ati lafa qotattutti lafti deebitee midhaan siif hin kennitu. Ati lafa irratti
joortuu boqonnaa hin qabne taata."

13 Qaayin immoo WAAQAYYOON akkana jedhe; "Adabamuun koo waan
ani baachuu danda'uun ol. 14 Kunoo ati har'a biyyaa na ari'aa jirta; anis
fuula kee duraa nan dhokadha; lafa irratti joortuu boqonnaa hin qabne
nan ta'a; namni na argatu kam iyyuus na ajjeesa."

15 WAAQAYYO garuu, "Akkana miti; namni Qaayinin ajjeesu kam iyyuu
dachaa torba haaloo baafama" jedheen. WAAQAYYOS akka namni isa argatu
tokko iyyuu isa hin ajjeefneef Qaayinitti mallattoo godhe. 16 Ergasiis

Qaayin fuula WAAQAYYOO duraa ba’ee Eeden irraa karaa ba’a biiftuutiin
biyya Noodi keessa jiraate.
17 Qaayin niitii isaa beeke; isheenis ulfooftee Henookin deesse. Qaayinis
magaalaa tokko hundeesse; magaalaa sanas Henook jedhee maqaa
ilma isaatiin waame. 18 Henook Iiraadin dhalche; Iiraadi Me’eelin
dhalche; Mehuuyaa’eel Matusaa’elin dhalche; Matusaa’el immoo Laame-
hin dhalche.
19 Laameh dubartoota maqaan isaanii Aadaa fi Xiilaa jedhamu lamaan
fuudhe. 20 Aadaan Yaabaalin deesse; Yaabaalis abbaa warra dunkaana
keessa jiraatanii horii horsiisanii ture. 21 Maqaan obboleessa isaa Yuubaal
ture; inni immoo abbaa warra kiraara rukutaniitii fi ulullee afuufanii ti.
22 Xiilaan immoo ilma Tuubaal Qaayin jedhamu kan naasii fi sibiila tumee
meeshaawwan garaa garaa hojjetu deesse; obboleettiin Tuubaal Qaayinis
Na’amaa turte.
23 Laameh niitota isaatiin akkana jedhe;

“Aadaa fi Xiilaan na dhaga’aa;
yaa niitota Laamehii dubbii koo dhaggeeffadhaa.
Nama tokko waan inni na madeesseef,
dargaggeessa tokko waan inni na miidheef ani isa ajjeeseera.
24 Yoo Qaayiniif dachaa torba haaloon baafame
Laamehiif immoo dachaa torbaatamii torba ni baafama.”

25 Addaam ammas niitii isaa beeke; isheenis ilma deesse; maqaa isaas,
“Erga Qaayin Abeelin ajjeesee as Waaqni iddoo Abeel daa’ima biraa naa
kenneera” jettee “Seeti” jettee moggaafte. 26 Seetiifis ilmi ni dhalate; innis
Enoosh jedhee isa moggaase.
Bara sana namoonni maqaa WAAQAYYOO waammachuu jalqaban.

5

Addaamii Jalqabee Hamma Nohiitti

1 Kun galmee sanyii Addaam.

Waaqni yeroo nama uumetti akka fakkeenya Waaqaatti isa tolche.
2 Innis dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume; isaan eebbises. Yeroo
uumamanis “Nama” jedhee isaan waame.

3 Addaam waggaa 130 jiraate; innis akka fakkaattii isaatti, akka bifa
isaattis ilma dhalchee Seeti jedhee maqaa baaseef. 4 Addaam erga
Seeti dhalatee booddee waggaa 800 jiraate; innis ilmaanii fi intallan
biraa dhalche. 5 Walumatti Addaam waggaa 930 jiraatee du’e.
6 Seeti waggaa 105 jiraatee Enooshin dhalche. 7 Erga Enooshin dhalchee
booddees Seeti waggaa 807 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa
dhalche. 8 Walumatti Seeti waggaa 912 jiraatee du’e.
9 Enoosh waggaa 90 jiraatee Qeenaanin dhalche. 10 Erga Qeenaanin
dhalchee booddees Enoosh waggaa 815 jiraate; innis ilmaanii fi
intallan biraa dhalche. 11 Walumatti Enoosh waggaa 905 jiraatee du’e.
12 Qeenaan waggaa 70 jiraatee Mahalaleelin dhalche. 13 Erga Maha-
laleeliin dhalchee booddee Qeenaan waggaa 840 jiraate; innis ilmaanii
fi intallan biraa dhalche. 14 Walumatti Qeenaan waggaa 910 jiraatee
du’e.

15 Mahalaleel waggaa 65 jiraatee Yaaredin dhalche. 16 Erga Yaaredin
dhalchee booddee Mahalaleel waggaa 830 jiraate; innis ilmaanii fi
intallan biraa dhalche. 17 Walumatti Mahalaleel waggaa 895 jiraatee
du’e.
18 Yaared waggaa 162 jiraatee Henookin dhalche. 19 Erga Henookin
dhalchee booddee Yaared waggaa 800 jiraate; innis ilmaanii fi intallan
biraa qaba ture. 20 Walumatti Yaared waggaa 962 jiraatee du’e.
21 Henook waggaa 65 jiraatee Matuuselaa dhalche. 22 Henook erga
Matuuselaa dhalchee booddee waggaa 300 Waaqa wajjin deddeebi’e;
innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. 23 Walumatti Henook waggaa
365 jiraate. 24 Henook Waaqa wajjin deddeebi’e; waan Waaqni isa
fudhateef inni deebi’ee hin argamne.
25 Matuuselaan waggaa 187 jiraatee Laamehin dhalche. 26 Erga
Laamehin dhalchee booddee Matuuselaan waggaa 782 jiraate; innis
ilmaanii fi intallan biraa dhalche. 27 Walumatti Matuuselaan waggaa
969 jiraatee du’e.
28 Laameh waggaa 182 jiraatee ilma dhalche. 29 Innis, “Hojii nu lafa
WAAQAYYO abaare kana irratti hojjennuu fi dadhabbii harka keenyaa
kana keessatti nu jajjabeessa” jechuudhaan maqaa isaa Nohi jedhee
moggaase. 30 Laameh erga Nohin dhalchee booddee waggaa 595
jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. 31 Walumatti Laameh
777 jiraatee du’e.
32 Nohi erga waggaa 500 jiraatee booddee Seem, Haamii fi Yaafetin
dhalche.

6

Bishaan Badiisaa

1 Yeroo namoonni biyya lafaa irratti baay’achuu jalqabanii intallan
dhalataniifitti, 2 Ilmaan Waaqaa akka intallan namootaa babbareedoo
ta’an argan; isaan keessaas abbuma filatan fuudhan. 3 Yommus WAAQAYYO,
“Namni waan foon ta’eef Hafuurri koo bara baraan isa keessa hin jiraatu;
barri jireenya isaas waggaa dhibba tokkoo fi digdama ta’a” jedhe.
4 Bara sanaa fi ergasiis Nefiiliimonni lafa irra turan; ilmaan Waaqaas
yommuu gara intallan namaa dhaqanitti ijoollee dhalchan. Isaanis gootota
durii warra beekamoo turan.
5 WAAQAYYOS akka jal’inni namaa lafa irratti baay’atee, wanni namni
yeroo hunda garaa isaatti yaadu hundinuus jal’aa qofa ta’e arge.
6 WAAQAYYOS waan lafa irratti nama uumeef ni gaabbe; garaan isaas ni
gadde. 7 Kanaafuu WAAQAYYO, “Ani sanyii namaa kan ofii kootiin uume
lafa irraa nan balleessa. Namaa fi horii, uumama lafa irra munyuuqu,
simbirroota samii nan balleessa; ani isaan uumuu kootti gaabbeeraatii”
jedhe. 8 Nohi garuu fuula WAAQAYYOO duratti surraa argate.
9 Seenaan Nohii fi maatii isaa kanaa dha.

Nohi namoota bara isaa turan gidduutti nama qajeelaa, nama hir’ina hin
qabne kan Waaqa wajjin deddeebi’u ture. 10 Nohi ilmaan sadii dhalche;
isaanis: Seem, Haamii fi Yaafet.
11 Lafti fuula Waaqaa duratti faalamtee jeequmsaan guutamte turte.
12 Sababii namoonni lafa irraa hundinuu karaa isaanii faalaniif, Waaqni
akka lafti faalamte arge. 13 Kanaafuu Waaqni Nohiin akkana jedhe; “Waan

lafti sababii isaaniitiin jeequmsaan guutamteef, ani nama hunda nan
balleessa; kunoo ani dhugumaan lafaa fi isaan nan barbadeessa. 14 Ati
muka Goofar irraa doonii tolfadhu; keessa isaattis kutaa garaa garaa
qopheessi; keessaa fi duuba isaas hapheedhaan duuchi. 15 Haalli ati ittiin
doonicha tolchitu kanaa dha; dheerina isaa dhundhuma dhibbaa sadii,
bal'ina isaa dhundhuma shantama, ol dheerina isaa dhundhuma soddoma
godhi. 16 Doonichaaf bantii dhundhuma tokko ol ka'u hojjedhu; cinaacha
isaa irrattis balbala baasi; kanas abbaa darbii sadii jechuunis kan gadii,
kan gidduutii fi kan gubbaa godhii hojjedhu. 17 Kunoo, ani uumamawwan
lubbu qabeeyyii hunda samii jalaa balleessuuf bishaan badiisaa lafatti
nan fida; wanni lafa irra jiraatu hundinuus ni bada. 18 Si wajjin garuu
kakuu nan gala; atis doonii seenta; atii fi ilmaan kee, niitiin keetii fi
niitonni ilmaan keetiis ni seentu. 19 Uumamawwan lubbu qabeeyyii
hundumaa keessaa akka isaan si wajjin jiraataniif lama lama, kormaa
fi dhalaa doonichatti galchi. 20 Simbirroota keessaa akkuma gosa gosa
isaaniitti, horii keessaa akkuma gosa gosa isaaniitti, uumamawwan lafa
irra munyuuqan keessaas akkuma gosa gosa isaaniitti, lama lama ta'anii
jiraachuuf gara kee dhufu. 21 Waan nyaatamu hunda keessaa waa fuudhii
of biratti walitti qabi! Kunis nyaata keetii fi nyaata isaanii ni ta'a."

22 Nohi akkuma Waaqni isa ajajetti waan hunda hojjete.

7

1 WAAQAYYOS Nohiin akkana jedhe; "Ani akka ati dhaloota kana keessaa
na duratti qajeelaa taate argeeraatii maatii kee hundumaa wajjin doonicha
seeni. 2 Bineensa qulqulluu gosa hunda keessaa kormaa fi dhalaa cimdii
torba, bineensa qulqulluu hin ta'in gosa hunda keessaa cimdii tokko, 3 gosa
simbirrootaa hunda keessaa illee akka sanyiin lafa hunda irratti hafee
jiraatuuf kormaa fi dhalaa cimdii torba fudhadhuu seeni. 4 Ani guyyaa
torba booddee halkan afurtamaa fi guyyaa afurtama bokkaa nan roobsa;
uumama jiraataa ani mataan koo uume hunda lafa irraa nan haxaa'a."

5 Nohis waan WAAQAYYO isa ajaje hunda ni hojjete.

6 Yeroo bishaan badiisaa dhufetti Nohi nama waggaa dhibba ja'a ture.
7 Nohii fi ilmaan isaa, niitii isaatii fi niitonni ilmaan isaa bishaan badiisaa
jalaa ba'uuf doonii seenan. 8 Bineensonni qulqulluu fi kan qulqulluu
hin ta'in, simbirroonnii fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hundi,
cimdii cimdiidhaan, 9 kormaa fi dhalaan gara Nohi dhufanii akkuma
Waaqni Nohiin ajajetti doonicha seenan. 10 Guyyaa torba booddee bishaan
badiisaa lola'ee lafa guute.

11 Bara jireenya Nohi waggaa dhibba ja'affaa keessa, ji'a lammaf-
faatti, ji'a sana keessaas guyyaa kudha torbaffaatti burqaawwan tuujuba
gurguddaa hundi ni dho'an; foddaawwan bishaan samiis ni banaman.
12 Bokkaanis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama lafatti roobe.

13 Guyyuma sana Nohii fi ilmaan isaa, Seem, Haamii fi Yaafet, niitii isaatii
fi niitota ilmaan isaa sadanii wajjin doonicha seenan. 14 Isaanis bineensota
hunda, akkuma gosa isaaniitti, horii hunda akkuma gosa isaaniitti,
uumamawwan lafa irra munyuuqan hundaa fi simbirroota hunda akkuma
gosa isaaniitti, waan qoochoo qabu hundas of faana fudhatanii seenan.
15 Uumamawwan hafuura jireenyaa of keessaa qaban hundinuus cimdii
cimdiidhaan gara Nohi dhufanii doonicha seenan. 16 Bineensonni akkuma

Waaqni Nohin ajajetti dooniitti galan kormaa fi dhalaa uumamawwan
lubbu qabeeyyii hundaa turan; ergasii immoo WAAQAYYO alaan itti cufe.
17 Bishaan badiisaas ittuma fufee guyyaa afurtamaaf lafa irra ture;
bishaan sunis dabalaa deemee doonii sana lafa irraa ol kaase.
18 Bishaanichis ol ka'ee lafa irratti akka malee baay'ate; dooniin sunis
bishaanicha irra deeme. 19 Bishaanichis akka malee ol ka'aa deemee
tulluuwwan samii jala jiran hunda haguuge. 20 Bishaanichi dhundhuma
kudha shan caalaa ol ka'uudhaan tulluuwwan dhokse. 21 Uumamawwan
lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundi jechuunis, simbirroonni, horiin,
bineensonni, uumamawwan lafa irra munyuuqan hundii fi namoonni
hundi ni barbadaa'an. 22 Wanni lafa gogaa irra jiraatu kan funyaan
isaatiin hafuura jireenyaa baafatu hundinuu ni du'e. 23 Uumamawwan
lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundinuu ni haxaa'aman; namnii fi
horiin, uumamawwan lafa irra munyuuqanii fi simbirroonni samii, lafa
irraa ni haxaa'aman. Nohii fi warra isa wajjin doonii keessa turan qofattu
hafe.
24 Bishaan sunis bultii dhibba tokkoo fi shantama lafa irra lola'e.

8

1 Waaqni garuu Nohin, bineensotaa fi horii isa wajjin doonii keessa
turan hunda yaadate. Innis bubbee lafatti erge; bishaanichis gad
gale. 2 Burqaawwan tuujubawwaniitii fi foddaawwan samiiwwanii ni
cufaman; bokkaan samii keessaa gad roobus ni caame. 3 Bishaan sunis
suutuma suuta lafa irraa hir'achaa deemee dhuma bultii dhibba tokkoo
fi shantamaatti gad bu'e. 4 Dooniin sunis guyyaa kudha torbaffaa ji'a
torbaffaatti tulluu Araaraati gubbaa qubate. 5 Bishaanichi hamma ji'a
kurnaffaatti gaduma galaa deeme. Guyyaa jalqaba ji'a kurnaffaattis
mataawwan tulluuwwanii mul'atan.
6 Guyyaa afurtama booddee Nohi foddaa dooniitti baasee ture sana
bane; 7 innis arraagessa tokko gad dhiise; arraagessi sunis hamma
bishaanichi lafa irraa gogutti asii fi achi deddeebi'aa ture. 8 Ergasii immoo
akka bishaanichi lafa irraa hir'ate hubachuuf gugee tokko erge. 9 Garuu
sababii bishaan lafa hunda irra guutee jiruuf gugeen sun iddoo qubatu
dhabdee gara Nohi dooniitti deebite. Innis harka isaa gad hiixatee gugee
sana gara dooniitti iddoo ofii jirutti ol galche. 10 Ammas guyyaa torba
turee gugee sana doonii keessaa gad baasee erge. 11 Gugeen sunis galgala
yommuu gara isaatti deebitetti kunoo, baala ejersaa kan amma kutame
afaanitti qabattee turte. Kanaanis Nohi akka bishaanichi gad hir'ate beeke.
12 Ammas guyyaa biraa torba turee gugee sana deebisee erge; gugeen sun
garuu lammata gara isaatti hin deebine.
13 Umurii Nohii waggaa dhibba ja'aa fi tokkoffaatti, guyyaa tokkoffaa ji'a
jalqabaatti, bishaanichi lafa irraa goge. Nohis qadaada doonii sanaa irraa
fuudhee ilaalee kunoo akka lafti gogde arge. 14 Guyyaa digdamii torbaffaa
ji'a lammaffaatti lafti guutummaan guutuutti gogde.
15 Waaqnis Nohiin akkana jedhe; 16 "Atii fi niitiin kee, ilmaan keetii
fi niitonni ilmaan keetii kottaa doonii keessaa ba'aa. 17 Akka isaan
lafa irratti baay'ataniif, akka isaan horanii lafa irratti baay'ataniif,
gosa uumamawwan lubbu qabeeyyii si wajjin jiran hunda jechuunis
simbirroota, bineensotaa fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hunda
gad baasi."

18 Kanaafuu Nohi ilmaan isaatii fi niitii isaa, niitota ilmaan isaa wajjin
gad ba'e. 19 Bineensonni hundii fi uumamawwan lafa irra munyuuqan
hundinuu, simbirroonni hundi jechuunis wanni lafa irra jiraatu hundi
gosuma gosaan doonii sana keessaa gad ba'an.
20 Nohis WAAQAYYOOF iddoo aarsaa ijaare; horii fi simbirroota qulqulluu
hunda keessaa fuudhee iddoo aarsaa sana irratti aarsaa gubamu dhi'eesse.
21 WAAQAYYOS foolii tolaa sana urgeeffatee garaa isaa keessatti akkana
jedhe; "Yoo wanni namni ijoollummaa isaatii jalqabee garaa isaatti yaadu
hammina ta'e illee ani sababii namaatiif jedhee lammata lafa hin abaaru.
Ani akkan kanaan dura godhe sana deebi'ee uumamawwan jiraatoo
hunda hin balleessu.
22 "Hamma lafti jirtutti,
midhaan facaasuu fi walitti qabuun,
dhaamochii fi ho'i,
bonnii fi ganni,
halkanii fi guyyaan
gonkumaa hin hafan."

9

Kakuu Waaqni Nohi wajjin Gale

1 Waaqni akkana jedhee Nohii fi ilmaan isaa eebbise; "Horaa,
baay'adhaa, lafas guutaa. 2 Sodaachisuu fi naasisuun keessan bineensota
lafaa hundumaa fi simbirroota samii hundumaa, uumamawwan lafa irra
munyuuqan hundumaa fi qurxummiiwwan galaanaa hundumaa irra haa
bu'u; isaan harka keessanitti kennamaniiru. 3 Wanni jiraatuu fi wanni
munyuuqu hundi nyaata isiniif ni ta'a. Ani akkuman biqila lalisaa isinii
kenne sana ammas waan hunda isiniif nan kenna.
4 "Isin garuu foon lubbuu isaa wajjin jechuunis dhiiga isaa wajjin hin
nyaatinaa. 5 Ani dhugumaan dhiiga keessan kan lubbuun keessan keessa
jirtu nan barbaada. Bineensa hunda irraa nan barbaada. Obboleessa
nama hundaa irraas lubbuu namaa nan barbaada.
6 "Nama dhiiga namaa dhangalaasu,
dhiigni isaa harka namaatiin dhangalaafama;
Waaqni bifa Waaqaatiin
nama uumeetii.
7 Isinis horaa, baay'adhaa; lafa guutaa, irrattis baay'adhaa."
8 Ergasii Waaqni Nohii fi ilmaan isaa warra isaa wajjin turaniin akkana
jedhe; 9 "Kunoo ani isinii fi sanyii keessan warra isin booddee wajjin
kakuu koo nan hundeessa. 10 Akkasumas uumamawwan lubbu qabeeyyii
isin wajjin turan hunda jechuunis simbirroota, horii fi bineensota lafaa
hunda, waan isin wajjin doonii keessaa ba'e hunda, uumamawwan lafa
irra jiraatan hunda wajjinis kakuu koo nan hundeessa. 11 Akka si'achi
wanni lubbuu qabu hundi deebi'ee bishaan badiisaatiin hin badneef,
si'achi bishaan badiisaa lafa balleessuuf gonkumaa akka hin dhufneef ani
isin wajjin kakuu koo nan hundeessa."
12 Waaqni akkana jedhe; "Mallattoon kakuu kan ani ofii kootii fi
isin gidduutti, uumamawwan lubbuu qabeeyyii isin bira jiran hunda
gidduutti, dhaloota dhufuuf jiru hundaaf galu kanaa dha. 13 Ani
sabbata koo duumessa keessa dhaabeera; innis kakuu anaa fi lafa gidduu
jiruuf mallattoo ta'a. 14 Yeroo ani lafa irratti duumessa fidee sabbanni

koo duumessa keessaan mul'atutti, 15 ani kakuu koo kan ofii kootii fi
isin gidduu, uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa gidduus jiru
sana nan yaadadha. Bishaanonnis deebi'anii lubbuu hunda balleessuuf
gonkumaa bishaan badiisaa hin ta'an. 16 Yeroo sabbanni koo duumessa
keessaan mul'atutti, ani isa ilaalee kakuu bara baraa kan Waaqaa fi
uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa kanneen lafa irra jiraatan
gidduu jiru sana nan yaadadha."

17 Kanaafuu Waaqni Nohiin, "Kun mallattoo kakuu ani ofii kootii fi
lubbuu lafa irra jiraatu hunda gidduu dhaabe sanaa ti" jedhe.

Ilmaan Nohi

18 Ilmaan Nohi warri doonii keessaa ba'an Seem, Haamii fi Yaafet turan.
Haam abbaa Kana'aanii ti. 19 Ilmaan Nohi jara kana sadan turan; sanyiin
namaa kan lafa hunda irra bittinneeffames isaanuma irraa argame.

20 Nohi qonnaan bulaa ta'ee wayinii dhaabuutti nama jalqabaa ture.
21 Innis daadhii wayinii sanaa dhugee machaa'e; qullaa isaas dunkaana
isaa keessa ciise. 22 Haam abbaan Kana'aan qullaa abbaa isaa argee
obboloota isaa lamaan ala turanitti hime. 23 Seemii fi Yaafeti garuu wayyaa
fuudhanii gatiittii isaanii lamaan irra buufatanii dugda duubaan deemanii
qullaa abbaa isaaniitti uffisan. Waan fuulli isaanii achi garagalee tureef
isaan qullaa abbaa isaanii hin argine.

24 Nohis yeroo machiin isaa irraa galetti waan ilmi isaa inni xinnaan
isatti hojjete beekee 25 akkana jedhe;

"Kana'aan abaaramaa haa ta'u!
Inni obboloota isaatiif
garba garbootaa haa ta'u."

26 Akkanas jedhe;

"WAAQAYYO Waaqni Seem haa eebbifamu!
Kana'aan immoo garbicha Seem haa ta'u.
27 Waaqni biyya Yaafet haa bal'isu;
Yaafet dunkaanota Seem keessa haa jiraatu;
Kana'aan immoo garbicha isaa haa ta'u."

28 Bishaan badiisaa booddee Nohi waggaa 350 jiraate. 29 Walumatti Nohi
waggaa 950 jiraatee du'e.

10

Sanyii Ilmaan Nohi

1 Seenaan ilmaan Nohi jechuunis kan Seem, kan Haamii fi kan
Yaafet kana; isaanis bishaan badiisaa booddee ilmaan dhalchan.

Sanyii Yaafeti

10:2-5 kwf – 1Sn 1:5-7

2 Ilmaan Yaafet:
Goomer, Maagoog, Meedee, Yaawaan, Tuubaal, Meshekii fi Tiiraas
turan.
3 Ilmaan Goomer:
Ashkenas, Riifaatii fi Toogarmaa turan.
4 Ilmaan Yaawaan:
Eliishaa, Tarshiish, Kitiimii fi Roodaanota turan. 5 Uummanni qarqara
galaanaas tokkoon tokkoon isaanii akkuma afaan isaaniittii fi
akkuma saba isaaniitti gara biyyoota isaaniitti bibittinnaa'an.

Sanyii Kaam
10:6-20 kwf – 1Sn 1:8-16

6 Ilmaan Haam:
Kuushi, Misrayim, Fuuxii fi Kana’aan turan.
7 Ilmaan Kuushi:
Saabaa, Hawiilaa, Sabtaa, Ra’imaa fi Sabtekaa turan.
Ilmaan Ra’imaa:
Shebaa fi Dedaan turan.
8 Kuushi abbaa Naamruud; Naamruudis lafa irratti loltuu jabaa
ta’e. 9 Innis fuula WAAQAYYOO duratti adamsaa jabaa ture;
kanaafuu, “Fuula WAAQAYYOO duratti adamsaa jabaa akka
Naamruudi” jedhame. 10 Jalqabni mootummaa isaa Shine’aar
keessatti Baabilon, Ereki, Akaadii fi Kaalnee ture. 11 Innis biyya
sanaa ba’ee Asoor dhaqe; achittis Nanawwee, Rehoobootii fi
Kaalahi ijaare; 12 akkasumas Resen ishee Nanawwee fi Kaalah
gidduutti argamtu ni ijaare; Resen kunis magaalaa guddoo dha.
13 Misrayim immoo abbaa
Luudiimootaa, Anaamiimotaa, Lehaabiimotaa, Naftahiimootaa,
14 Fatrusiimotaa, Kaseluhiimotaa, jechuunis warra Filisxeemonni
irraa dhalatanii fi Kaftooriimotaa ti.
15 Kana’aan abbaa Siidoon
ilma isaa hangaftichaa, akkasumas kan Heetotaa, 16 Yebuusotaa,
Amoorotaa, Girgaashotaa, 17 Hiiwotaa, Arkaawotaa, Siinotaa,
18 Arwaadewotaa, Zemaarotaatii fi Hamaatotaa ture.
Ergasii gosoonni Kana’aan ni bibittinnaa’an; 19 daariin Kana’aanis
Siidoonii ka’ee karaa Geraaraatiin hamma Gaazaatti bal’ate; karaa
Sodoom, Gomoraa, Adimaatii fi Zeboo’iimiitiinis hamma Leshaatti
bal’ate.
20 Ilmaan Haam akkuma gosaa fi afaan isaaniitti, akkuma biyyaa
fi saba isaaniitti kanneenii dha.

Sanyii Seem
10:21-31 kwi – Uma 11:10-27; 1Sn 1:17-27

21 Seemiifis ilmaan ni dhalatan; obboleessi Seem hangafti Yaafet
ture; Seemis abbaa ilmaan Eeber hundaa ture.
22 Ilmaan Seem
Eelaam, Ashuur, Arfaakshad, Luudii fi Arraam turan.
23 Ilmaan Arraam
Uuzi, Huuli, Geterii fi Meshek turan.
24 Arfaakshad Sheelaa dhalche;
Sheelaan immoo Eeberin dhalche.
25 Eeberiifis ilmaan lamatu dhalate; sababii bara isaa keessa lafti gargar
qoodamteef
maqaan isa tokkoo Felegi jedhamee moggaafame; maqaan obboleessa
isaa immoo Yooqxaan jedhamee moggaafame.
26 Yooqxaan immoo
Almoodaad, Sheleef, Hazarmaawet, Yaaraa, 27 Hadooraam, Uuzaal,
Diqlaa, 28 Oobaal, Abiimaa’eel, Shebaa, 29 Oofiir, Hawiilaa fi
Yoobaabin dhalche. Warri kunneen hundinuu ilmaan Yooqxaanii
ti.
30 Lafti jireenya isaanii Meeshaa ka’ee karaa Sefaariitiin hamma
gaarran ba’a biiftuutti bal’ata.

31 Ilmaan Seemi akkuma gosaa fi afaan isaaniitti, akkuma biyyaa
fi saba isaaniitti kanneenii dha.

32 Warri kun gosoota ilmaan Nohi kanneen akkuma dhaloota
isaaniitti saba isaanii keessa jiranii dha; bishaan badiisaatiin
booddee saboonni warruma kana irraa lafa irra faffaca'an.

11

Gamoo Baabel

1 Bara sana addunyaan guutuun afaan tokkoo fi haasaa tokko qaba ture.
2 Namoonni akkuma gara ba'a biiftuutti godaananiin, Shine'aar keessatti
lafa diriiraa argatanii achi qubatan.

3 Isaanis, "Kottaa mee xuubii hojjennee ibiddaan gubnaa" waliin jedhan.
Isaanis qooda dhagaa, xuubiitti fayyadaman; hapheedhaaf immoo leeleetti
fayyadaman. 4 Ergasii, "Kottaa mee akka ofii keenyaa maqaa argannuu fi
akka addunyaa guutuu irra hin bibittinnoofneef magaalaa gamoon isaa
samii qaqqabu tokko ijaarrannaa" jedhan.

5 WAAQAYYO garuu magaalaa fi gamoo isaan ijaaraa turan sana ilaaluuf
gad bu'e. 6 WAAQAYYOS akkana jedhe; "Erga isaan akka saba tokko kan
afaanuma tokko dubbatuutti waan kana hojjechuu jalqabanii, yoos amma
wanni isaan hojjechuuf karoorfatan kan isaaniif hin danda'amne tokko
iyyuu hin jiraatu. 7 Kottaa mee gad buunee, akka isaan wal hin hubanneef
afaan isaanii waliin dhoofnaa!"

8 Kanaafuu WAAQAYYO achii isaan baasee lafa hunda irra isaan bittin-
neesse; isaanis magaalaa ijaaruu dhiisan. 9 Waan WAAQAYYO achitti afaan
addunyaa hunda waliin makeef iddoon sun Baabilon jedhame; WAAQAYYO
iddoo sanaa isaan baasee lafa hunda irra isaan bittinneesse.

Seemii Jalqabee Hamma Abraamitti
11:10-27 kwf – Uma 10:21-31; 1Sn 1:17-27

10 Seenaan maatii Seem kana.

Bishaan badiisaa booddee waggaa lamatti Seem yeroo umuriin isaa
waggaa 100 guutetti Arfaakshadin dhalche. 11 Seem erga Arfaakshadin
dhalchee booddee waggaa 500 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa
dhalche.

12 Arfaakshad waggaa 35 jiraatee Sheelaa dhalche. 13 Arfaakshad erga
Sheelaa dhalchee booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii fi intallan
biraa dhalche.

14 Sheelaan waggaa 30 jiraatee Eeberin dhalche. 15 Sheelaan erga
Eeberin dhalchee booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii fi intallan
biraa dhalche.

16 Eeber waggaa 34 jiraatee Felegin dhalche. 17 Eeber erga Felegin
dhalchee booddee waggaa 430 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa
dhalche.

18 Felegi waggaa 30 jiraatee Re'uu dhalche. 19 Felegi erga Re'uu dhalchee
booddee waggaa 209 jiraatee ilmaanii fi intallan biraas dhalche.

20 Re'uun waggaa 32 jiraatee Seruugin dhalche. 21 Re'uun erga Seruugin
dhalchee booddee waggaa 207 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa
dhalche.

22 Seruugi waggaa 30 jiraatee Naahoorin dhalche. 23 Seruugi erga
Naahoorin dhalchee booddee waggaa 200 jiraatee ilmaanii fi intallan
biraa dhalche.
24 Naahoor waggaa 29 jiraatee Taaraa dhalche. 25 Naahoor erga Taaraa
dhalchee booddee waggaa 119 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa
dhalche.
26 Taaraan waggaa 70 jiraatee Abraam, Naahoorii fi Haaraanin dhalche.

Maatii Abraam

27 Seenaan maatii Taaraa kana.

Taaraan Abraam, Naahoorii fi Haaraanin dhalche. Haaraan immoo
Looxin dhalche. 28 Haaraan utuma abbaan isaa Taaraan jiruu Uuri biyya
Kaldootaa keessatti lafuma itti dhalatetti du'e. 29 Abraamii fi Naahoor
niitii fuudhan. Maqaan niitii Abraam Saaraa, maqaan niitii Naahoor
immoo Miilkaa ture. Miilkaan intala Haaraan. Haaraan kun immoo abbaa
Miikaatii fi Yiskaa ture. 30 Saaraan dhabduu turte; ijoollees hin deenye.
31 Taaraan ilma isaa Abraamin, ilma ilma isaa jechuunis Loox ilma
Haaraanii fi niitii ilma isaa jechuunis Saaraa niitii Abraam fudhatee
Kana'aan dhaquuf, Uuri biyya Kaldootaatii walii wajjin ba'an; garuu yeroo
Kaaraan ga'anitti achuma qubatan.
32 Taaraan waggaa 205 jiraatee Kaaraanitti du'e.

12

Waamamuu Abraam

1 Waaqayyo Abraamiin akkana jedhe; "Biyya kee, saba keetii fi mana
abbaa keetii dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu dhaqi.
2 "Ani saba guddaa sin taasisa;
sin eebbisas;
maqaa kee illee guddaa nan taasisa;
atis eebba taataa.
3 Ani warra si eebbisan nan eebbisa;
warra si abaaran nan abaara;
sabni lafa irraa hundinuu
karaa keetiin eebbifama."
4 Kanaafuu Abraam akkuma Waaqayyo isatti himetti ka'ee deeme;
Looxis isa wajjin deeme. Abraam yeroo Kaaraanii ba'etti nama waggaa
torbaatamii shan ture. 5 Innis niitii isaa Saaraa, ilma obboleessa isaa Loox,
qabeenya walitti kuufatan hundumaa fi namoota Kaaraanitti argatan
hundumaa qabatee Kana'aan dhaquuf ka'e; isaanis achi ga'an.
6 Abraamis hamma qilxuu Mooree kan Sheekem keessatti argamuutti
biyyattii keessa deeme. Yeroo sana warri Kana'aan biyya sana keessa
turan. 7 Waaqayyo Abraamitti mul'atee, "Ani biyya kana sanyii keetiif
nan kenna" jedheen. Kanaafuu inni achitti Waaqayyo isatti mul'ate sanaaf
iddoo aarsaa ijaare.
8 Achii ka'ee gara gaarran Beet'eel irraa gara ba'a biiftuutti argamanii
deemee Beet'eelin gara lixa biiftuutti, Aayin immoo gara ba'a biiftuutti
hambisee dunkaana isaa dhaabbate. Achitti Waaqayyoof iddoo aarsaa
ijaaree maqaa Waaqayyoo waammate.
9 Abraam ergasii ka'ee gara Negeebitti karaa isaa itti fufe.

Abraam Biyya Gibxi Keessatti
12:10-20 kwi – Uma 20:1-18; 26:1-11

10 Bara sana beelli biyya sanatti bu'ee ture; beelli sun waan hammaateef
Abraam achi jiraachuuf jedhee Gibxitti gad bu'e. 11 Innis yeroo Gibxi
seenuu ga'etti niitii isaa Saaraan akkana jedhe; "Ani akka ati dubartii
bareedduu taate nan beeka. 12 Warri Gibxi yommuu si argan, 'Kun niitii
isaa ti' jedhanii na ajjeesu; si'i immoo ni hambisu. 13 Akka isaan siif
jedhanii haala tolaan na ilaalanii fi akka lubbuun koos sababii keetiin du'a
ooltuuf maaloo, 'Ani obboleettii isaa ti' jedhi."
14 Yeroo Abraam Gibxi seenettis warri Gibxi akka Sooraan dubartii
baay'ee bareedduu taate argan. 15 Qondaaltonni Fara'ooniis yommuu
ishee arganitti ishee jajanii Fara'oonitti himan; isheenis masaraa mootum-
maa Fara'ooniitti geeffamte. 16 Fara'oon sababii isheetiif jedhee Abraamin
haala tolaadhaan ilaale; Abraamis hoolotaa fi loon, harroota korommii fi
dhaltuu, tajaajiltoota dhiiraa dubartii, gaalas argate.
17 WAAQAYYO garuu sababii niitii Abraam, sababii Saaraatiif jed-
hee Fara'oonii fi warra mana isaa jiraatan dhukkuba hamaan dha'e.
18 Kanaafuu Fara'oon Abraamin ofitti waamee akkana jedheen; "Ati maal
natti hojjette? Akka isheen niitii kee taate maaliif natti hin himin?
19 Ati maaliif, 'Isheen obboleettii koo ti' jettee, akka ani niitummaaf ishee
fudhadhu na goote? Ammas niitiin kee kunoo ti; ishee fudhadhuu deemi!"
20 Fara'oonis waa'ee Abraam irratti namoota isaa ajaje; isaanis Abraamii
fi niitii isaa, waan inni qabu hunda wajjin geggeessan.

13

Abraamii fi Loox Gargar Ba'uu Isaanii

1 Abraam niitii isaatii fi waan qabu hunda wajjin Gibxii ka'ee Negeebitti
ol ba'e; Looxis isa wajjin deeme. 2 Abraamis horiin, meetii fi warqeedhaan
akka malee soorome.
3 Innis Negeebii ka'ee hamma Beet'eel, iddoo Beet'eelii fi Aayi gidduu,
lafa dunkaanni isaa jalqabatti ture sana ga'utti iddoo tokkoo gara iddoo
biraatti deemsa isaa itti fufe; 4 iddoon sunis lafa inni yeroo jalqabaatiif
iddoo aarsaa itti ijaaree dha. Abraamis achitti maqaa WAAQAYYOO
waammate.
5 Loox namichi Abraam wajjin deemaa ture suni akkasuma bushaayee,
saawwanii fi dunkaanota qaba ture. 6 Yeroo isaan walii wajjin jiraatanitti
lafti isaanitti dhiphatte; sababii qabeenyi isaanii akka malee guddateefis
isaan wal bira jiraachuu hin dandeenye. 7 Kanaafuu tiksoota Abraamii
fi tiksoota Loox gidduutti lolli uumame. Yeroo sanatti Kana'aanonnii fi
Feerzonnis biyya sana keessa jiraachaa turan.
8 Abraamis Looxiin akkana jedhe; "Nu waan obboloota taaneef, si'ii fi
ana gidduu yookaan tiksoota keetii fi tiksoota koo gidduu lolli hin jiraatin.
9 Lafti hundi fuula kee dura jirti mitii? Kottu gargari godaannaa. Yoo ati
gara bitaatti deemte, ani gara mirgaatti nan deema; yoo ati gara mirgaatti
deemte immoo ani gara bitaatti nan deema."
10 Looxis ol jedhee ilaalee akka hurufni Yordaanos hundi akkuma
iddoo biqiltuu WAAQAYYOO akkuma biyya Gibxi kan karaa Zo'aar irra
jiru sanaa bishaan baay'ee qabu arge. Kunis utuu WAAQAYYO Sodoomii fi
Gomoraa hin balleessiniin dura ture. 11 Kanaafuu Loox hurufa Yordaanos
guutummaatti ofii isaatii filatee gara ba'a biiftuutti godaane. Jarri

lamaanis akkasitti gargari ba’an. 12 Abraam biyya Kana’aan keessa jiraate;
Loox immoo magaalaawwan dirree irra jiran gidduu jiraatee dunkaana
isaa Sodoom bira dhaabbate. 13 Warri Sodoom jal’oota fuula WAAQAYYOO
duratti akka malee cubbuu hojjetan turan.

14 Erga Loox isa biraa godaanee booddee WAAQAYYO Abraamiin akkana
jedhe; “Iddoo amma jirtu kanaa ija kee ol fudhadhuutii gara kaabaa fi
kibbaa, gara ba’a biiftuutii fi lixa biiftuu ilaali. 15 Anis biyya ati argitu
kana hunda bara baraan si’ii fi sanyii keetiif nan kenna. 16 Ani sanyii
kee akkuma biyyoo lafaa nan baay’isa; yoo namni biyyoo lafaa lakkaa’uu
danda’e, sanyiin kee akkasuma lakkaa’amuu danda’a. 17 Ka’iitii dheerinaa
fi bal’ina lafa kanaa keessa dedeemi; ani isa siifin kennaatii.”

18 Kanaafuu Abraam dunkaana isaa buqqifatee qilxuuwwan Mamree
kanneen Kebroonitti argaman bira jiraachuu dhaqe; achittis iddoo aarsaa
WAAQAYYOOF tolche.

14

Looxi Harka Diinaatii Baafame

1 Bara sana keessa Amraafel mootiin Shine’aar, Ariyook mootiin
Elaasaar, Kedoorlaa’omer mootiin Eelaamii fi Tidi’aal mootiin Sabootaa
ka’anii, 2 Beraa mooticha Sodoom, Birishaa mooticha Gomoraa, Shinaab
mooticha Adimaa, Shemeeber mooticha Zeboo’iimii fi mooticha Belaa
ishee Zo’aar jedhamtu sanaa loluu dhaqan. 3 Mootonni shanan kunneen
hundi sulula Siidiim isa Galaana Soogiddaa jedhamu keessatti wal ga’anii
humna tokkummaa uummatan. 4 Isaanis waggaa kudha shan Kedoor-
laa’omer jalatti bulan; waggaa kudha sadaffaatti garuu ni fincilan.

5 Waggaa kudha afuraffaatti Kedoorlaa’omerii fi mootonni isa wajjin
turan ba’anii warra Refaayiim Ashteroot Qaarnaayimiitti, warra Zuuziim
Haamitti, warra Eemiim Shaawii Kiriyaataayimiitti, 6 warra Hoori immoo
lafa gaara See’iiriitii jalqabanii hamma Eel Phaaraan kan gammoojjiitti
dhi’oo jiru sanaatti mo’atan. 7 Ergasii of irra deebi’anii Een Mishiphaati
jechuunis Qaadesh dhaqanii biyya warra Amaaleq hundaa fi warra Amoor
kanneen Hazezoon Taamaar keessa jiraatan humnaan qabatan.

8 Mootichi Sodoom, mootichi Gomoraa, mootichi Adimaa, mootichi
Zeboo’iimii fi mootichi Belaa jechuunis Zo’aar ba’anii Sulula Siidiim
keessatti loluuf hiriiran. 9 Isaanis Kedoorlaa’omer mootii Eelaam, Tidi’aal
mootii Sabootaa, Amraafel mootii Shine’aariitii fi Ariyook mootii Elaasaar
lolan; mootonni afran kunneen mootota shananiin morman. 10 Sululli
Siidiim boolla leeleetiin guutamee ture; mootonni Sodoomii fi mootonni
Gomoraas baqatanii namoonni tokko tokko boolla sana keessa bu’an;
warri hafan immoo gara gaarraniitti baqatan. 11 Mootonni afran sun mi’aa
fi nyaata warra Sodoomii fi Gomoraa hunda saamanii sokkan. 12 Waan
Loox ilmi obboleessa Abraam Sodoom keessa jiraachaa tureef mootonni
sun isa illee qabeenyuma isaa wajjin booji’anii deeman.

13 Namichi baqatee ba’e tokko dhufee oduu kana Abraam Ibrichatti
hime. Abraamis qilxuuwwan Mamree kan namicha Amoorii sana bira
jiraachaa ture; Mamreen kun obboleessa Eshkoolii fi Aaneer ture; isaan
Abraam wajjin kakuu galanii turan. 14 Abraam akka firri isaa booji’ame
dhageenyaan namoota mana isaatti dhalatanii leenjifaman 318 walitti
waammatee hidhachiisee hamma Daaniitti faana bu’e. 15 Abraamis isaan
loluuf jedhee halkaniin namoota isaa gargari qoode; hamma Hoobaa ishee

kaaba Damaasqootti argamtu sanaattis faana bu’ee isaan dha’e. 16 Innis
mi’a hunda deebifate; fira ofii isaa Looxii fi qabeenya isaa, dubartootaa fi
namoota kaanis deebifate.
17 Abraam Kedoorlaa’omeri fi mootota isa wajjin turan mo’atee deebi-
naan mootiin Sodoom Sulula Shaawii kan Sulula Mootii jedhamu keessatti
isa simachuu ba’e.
18 Malkiiseedeq mootiin Saaleemis buddeenaa fi daadhii wayinii fideef;
innis luba Waaqayyo Waaqa Waan Hundaa Olii ture; 19 innis akkana
jedhee Abraamin eebbise;
“Abraam, Waaqayyo Waaqa Waan Hundaa Olii,
isa samii fi lafa uume sanaan haa eebbifamu.
20 Waaqayyo Waaqni Waan Hundaa Olii,
inni diinota kee dabarsee harka keetti kenne sun haa eebbifamu.”
Ergasii Abraam waan hunda irraa kudhan keessaa tokko isaaf kenne.
21 Mootiin Sodoomis Abraamiin, “Namoota naa kenniitii qabeenya
immoo ofii keetii fudhadhu” jedhe.
22 Abraam garuu mootii Sodoomiitiin akkana jedhe; “Ani harka koo
gara Waaqayyo, Waaqa Waan Hundaa Olii, Uumaa samiitii fi lafaatti
ol fudhadhee kakadheen jira; 23 akka ati, ‘Anatu Abraamin sooromse’
hin jenneef ani waan kan kee ta’e keessaa tokko iyyuu, fo’aa yookaan
teepha ittiin kophee hidhatan iyyuu hin fudhadhu. 24 Waan namoonni koo
nyaatanii fi qooda namoota ana wajjin deemanii jechuunis qooda Aaneer,
kan Eshkooliitii fi kan Mamree malee ani ofii koo homaa hin fudhadhu;
isaan qooda isaanii haa fudhatan.”

15

Kakuu Waaqni Abraam Wajjin Gale

1 Kana booddee dubbiin Waaqayyoo mul’ataan gara Abraam dhufee
akkana jedhe;
“Yaa Abraam hin sodaatin;
ani gaachana keetii fi
gatii kee guddicha.”
2 Abraam garuu, “Yaa Waaqayyo Gooftaa, waan ani ijoollee hin qabneef
namni qabeenya koo dhaaluuf jiru Elii’ezer namicha Damaasqoo kana;
egaa ati maal naa kennita?” jedhe. 3 Abraam, “Kunoo ati ijoollee tokko
illee naa hin kennine; hojjetaan mana koo jiraatu tokko kunoo na dhaaluuf
jira” jedhe.
4 Kunoo dubbiin Waaqayyoo gara isaa dhufee, “Ilma gudeeda keetiitu
dhaaltuu kee ta’a malee namichi kun dhaaltuu kee hin ta’u” jedhe. 5 Innis
Abraamin gad baasee, “Samiiwwan ol ilaaliitii yoo urjiiwwan lakkaa’uu
dandeesse lakkaa’i” jedhe. Itti fufees, “Sanyiin kees akkanuma baay’ata”
jedheen.
6 Abraam Waaqayyotti amane; innis qajeelummaatti lakkaa’eef.
7 Innis, “Ani Waaqayyo isa akka ati ishee dhaaltuuf biyya kana siif
kennuuf jedhee Uuri biyya Kaldootaa keessaa si baasee dha” jedheen.
8 Abraam garuu, “Yaa Waaqayyoo Gooftaa, ani biyya kana dhaaluu koo
akkamittin beeka?” jedhe.
9 Kanaafuu Waaqayyo, “Goromsa tokko, re’ee tokkoo fi korbeessa
hoolaa tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii waggaa sadii sadii guutan,
akkasumas gugee tokkoo fi gugee sookkee tokko naa fidi” jedheen.

10 Abraamis warra kana hunda gara isaatti fidee, qixxee lamaanitti
kukkute; warra qixxee lamaanitti kukkutamanis gamaa gamana kaa’e;
simbirroota garuu qixxee lamaanitti hin kukkunne. 11 Ergasii allaattiin
foon sanatti gad buute; Abraam garuu irraa ari’e.
12 Utuma aduun dhi’aa jirtuu hirribni guddaan Abraamin qabe; kunoo
dukkanni guddaanii fi sodaachisaan isa irra bu’e. 13 WAAQAYYOS akkana
isaan jedhe; “Akka sanyiin kee biyya kan isaa hin ta’in keessatti
alagaa ta’ee waggaa dhibba afuris achitti garboomfamee cunqurfamu
dhugumaan beeki. 14 Ani garuu saba isaan akkuma garbootaatti tajaajilan
sana nan adaba; ergasii immoo isaan qabeenya guddaa fudhatanii achii
ba’u. 15 Ati garuu nagaan gara abbootii keetii dhaqxa; bara dheeraas
jiraattee awwaalamta. 16 Sanyiin kee dhaloota afuraffaatti as deebi’a;
cubbuun Amoorotaa amma iyyuu hin guunneetii.”
17 Yommuu aduun lixxee dukkanaa’ettis kunoo barbadaan ibiddaa aaru
guca tokko wajjin mul’atee foon kukkutame sana gidduu darbe. 18 Gaafa
sanas WAAQAYYO akkana jedhee Abraam wajjin kakuu gale; “Ani biyya
laga Gibxii jalqabee hamma laga Efraaxiis guddichaatti jiru kana sanyii
keetiif nan kenna; 19 kunis biyya Qeenotaa, Qeneezotaa, Qadmoonotaas,
20 kan Heetotaa, Feerzotaa, Refaayimootaa, 21 Amoorotaa, Kana’aanotaa
Girgaashotaatii fi kan Yebuusotaa jechuu dha.”

16

Aggaarii fi Ishmaa’eel

1 Saaraan niitiin Abraam ijoollee isaaf hin deenye turte. Garuu isheen
garbittii Aggaar jedhamtu tokko qabdi turte; Aggaaris nama biyya Gibxi
turte; 2 Saaraanis Abraamiin, “Kunoo WAAQAYYO ijoollee na dhowwateera.
Dhaqiitii garbittii koo wajjin ciisi; tarii ani karaa isheetiin ijoollee nan
argadhan ta’aatii” jette.
Abraamis waan Sooraan jette fudhate. 3 Erga Abraam waggaa kudhan
Kana’aan keessa jiraatee booddee niitiin isaa Saaraan garbittii ishee
Aggaar kan nama biyya Gibxi turte sana fuutee akka isheen niitii isaa
taatuuf dhirsa isheetiif kennite. 4 Abraamis Aggaar wajjin ciise; isheenis
ni ulfoofte.
Yommuu akka ulfoofte of irratti beektetti giiftii ishee tuffachuu jalqabde.
5 Saaraan immoo Abraamiin, “Miidhaa na mudate kanatti situ gaafatama.
Garbittii koo anattu bobaa kee jala siif galche; amma garuu isheen akka
ulfoofte of irratti beeknaan na tuffatte. Egaa WAAQAYYO sii fi ana gidduutti
murtii haa kennu” jette.
6 Abraamis, “Garbittiin kee keessa harkuma kee jirti; waanuma feete
ishee godhi” jedheen. Saaraanis akka malee ishee cunqursite; kanaafuu
Aggaar fuula ishee duraa sokkite.
7 Ergamaan WAAQAYYOO gammoojjii keessatti, burqaa bishaanii tokko
biratti Aggaarin arge; burqaan bishaanii sunis karaa Shuuritti geessu irra
ture. 8 Ergamaan sunis, “Yaa Aggaar, garbittii Saaraa, ati eessaa dhufte?
Eessa dhaquutti jirta?” jedhe.
Isheenis, “Giiftii koo Saaraa baqachuuttin jira” jetteen.
9 Kana irratti ergamaan WAAQAYYOO sun, “Gara giiftii keetiitti deebi’i;
gad of qabiitii isheef buli” jedheen. 10 Ergamaan Waaqayyoo sunis
itti dabalee, “Ani sanyii kee akka malee nan baay’isa; sababii baay’ina
isaatiifis namni tokko iyyuu lakkaa’uu hin danda’u” jedhe.

11 Ergamaan WAAQAYYOO sun amma illee akkana isheen jedhe;
“Kunoo ati ulfoofteerta;
ilmas ni deessa.
Maqaa isaas Ishmaa’eel jedhii moggaasi;
WAAQAYYO dhiphachuu kee dhaga’eeraatii.
12 Inni nama akka harree diidaa ta’a;
harki isaa nama hunda irratti ka’a;
harki nama hundaas isa irratti ka’a;
obboloota isaa hundaanis jibbamaa jiraata.”
13 Isheenis maqaa WAAQAYYO isheetti dubbate sanaa, “Elroo’ii” jettee
waamte. Isheen, “Ani dhugumaan Isa na argu sana argeera” jetteertiitii.
14 Sababiin boolli bishaanii sun, “Be’eer Lahaayiroo’ii” jedhameefis
kanuma. Innis hamma har’aatti illee Qaadeshii fi Bereed gidduu jira.
15 Aggaaris Abraamiif ilma deesse; Abraamis ilma isheen deesse sana
Ishmaa’eel jedhee moggaase. 16 Yeroo Aggaar Ishmaa’eelin isaaf deessetti
Abraam nama waggaa saddeettamii ja’aa ture.

17

Kakuu Dhagna qabaa

1 Yeroo Abraam nama waggaa sagaltamii sagalii turetti WAAQAYYO isatti
mul’atee akkana jedheen; “Ani Waaqa Waan Hundumaa Danda’uu dha; ati
fuula koo dura amanamummaan deddeebi’i; hir’inas hin qabaatin. 2 Ani
kakuu koo anaa fi si gidduu nan dhaaba; guddaas sin baay’isa.”
3 Abraamis adda isaatiin lafatti gombifame; Waaqnis akkana isaan
jedhe; 4 “Kunoo, kakuun ani si wajjin galu kana: ati abbaa saba baay’ee
taata. 5 Ati si’achi Abraam jedhamtee hin waamamtu; waan ani abbaa
saboota baay’ee si taasiseef maqaan kee Abrahaam ta’a. 6 Ani akka ati
guddaa baay’attu nan godha; akka sabni hedduun si keessaa argamu nan
godha; mootonnis si keessaa ni argamu. 7 Ani Waaqa keetii fi Waaqa
sanyii kee kan si duubaan dhufuu ta’uuf jedhee kakuu koo anaa, sii fi
sanyii kee kan si duubaa, dhaloota dhufuuf jiru gidduutti kakuu bara baraa
godhee nan dhaaba. 8 Biyya Kana’aan guutuu lafa ati amma orma taatee
jiraattu kana ani dhaala bara baraa godhee si’ii fi sanyiiwwan kee warra
si booddeetiif nan kenna; anis Waaqa isaanii nan ta’a.”
9 Waaqni Abrahaamiin akkana jedhe; “Ati immoo kakuu koo eeguu
qabda; ati, sanyiin kee warri si duubaas dhaloota isaanii keessatti kakuu
koo eeguu qabdu. 10 Kakuun koo kan isin anaa fi si’i gidduutti, sanyii
kee kan si’i duubaan dhufu gidduuttis eeguu qabdan kanaa dha; innis
isin keessaa dhiirri hundinuu dhagna haa qabatu. 11 Qola keessan
dhagna qabadhaa; kunis kakuu anaa fi isin gidduu jiruuf mallattoo ta’a.
12 Isin keessaa dhiirri guyyaa saddeet guute dhagna haa qabatu; dhaloota
keessan hunda keessatti dhiirri mana keetti dhalate yookaan kan nama
biyya ormaa irraa maallaqa keetiin bitame hundi kan sanyii kee hin ta’in
dhagna haa qabatu. 13 Mana keetti dhalatanis yookaan maallaqa keetiin
bitamanis isaan dhagna haa qabatan. Kakuun koo kan foon keessan
irratti godhame kun kakuu bara baraa ta’a. 14 Dhiirri dhagna hin qabatin,
kan qola foon isaa dhagna hin qabatin kam iyyuu saba ofii isaa keessaa
balleeffama; inni kakuu koo cabseeraatii.”
15 Waaqni ammas Abrahaamiin akkana jedhe; “Ati si’achi niitii kee
Sooraadhaan, Sooraa hin jettu; maqaan ishee Saaraa ta’a. 16 Ani ishee nan

eebbisa; ishee irraas ilma siif nan kenna. Akka isheen haadha sabootaa
taatuufis ishee nan eebbisa; mootonni sabootaas ishee keessaa argamu."
17 Abrahaamis addaan gombifame; kolfees, "Nama waggaa dhibbaatiif
ilmi ni dhalataa? Saaraanis waggaa sagaltamatti mucaa deessii?" jedhee
yaade. 18 Abrahaamis Waaqaan, "Maaloo utuu Ishmaa'eel fuula kee dura
naa jiraatee!" jedhe.
19 Waaqnis akkana jedhe; "Tole; garuu niitiin kee Saaraan ilma siif
deessi; maqaa isaas Yisihaaq jedhii moggaasi. Anis kakuu koo sanyii isaa
kan isa duubaan dhufuuf kakuu bara baraa godhee isa wajjin nan dhaaba.
20 Waa'ee Ishmaa'eel immoo ani si dhaga'eera; kunoo ani, isa nan eebbisa;
akka inni baay'atu nan godha; guddaa isa nan baay'isa. Inni abbaa
bulchitoota kudha lamaa ta'a; anis saba guddaa isa nan godha. 21 Kakuu
koo garuu Yisihaaq isa Saaraan waggaa dhufu keessa yeroo kanatti siif
deessu wajjin nan dhaaba." 22 Waaqni erga Abrahaam wajjin haasa'ee
fixatee booddee isa biraa ol ba'e.
23 Abrahaamis guyyuma sana ilmaan isaa Ishmaa'eelii fi warra mana
isaatti dhalatan yookaan warra maallaqa isaatiin bitaman hunda, dhiira
mana isaa hundumaas fuudhee akkuma Waaqni isatti himetti dhagna
qabe. 24 Abrahaam yeroo dhagna qabatetti nama waggaa sagaltamii sagalii
ture. 25 Ilmi isaa Ishmaa'eel immoo yeroo dhagna qabatetti nama waggaa
kudha sadii ture. 26 Abrahaamii fi ilmi isaa Ishmaa'eel guyyuma sana
dhagna qabatan. 27 Dhiirri mana Abrahaam hundinuu, warri mana isaatti
dhalatan yookaan warri orma irraa maallaqaan bitamanis isa wajjin
dhagna qabatan.

18

Keessummoota Sadan

1 Utuma Abrahaam guyyaa saafaadhaan qilxuu Mamree bira balbala
dunkaana isaa dura taa'ee jiruu WAAQAYYO isatti mul'ate. 2 Abrahaamis
ol ilaalee namoota isa bira dhadhaabatan sadii arge. Innis akkuma isaan
argeen balbala dunkaana isaa duraa ka'ee isaan simachuudhaaf itti fiige;
hamma lafa ga'uttis gad jedhee harka fuudhe.
3 Innis akkana jedheen; "Gooftaa ko, yoo ani si duratti fudhatama
argadhe, garbicha kee bira hin darbin. 4 Bishaan xinnoo isiniif haa fidan;
miilla dhiqadhaatii muka kana jala boqodhaa. 5 Erga isin gara garbicha
keessanii dhuftanii, ani akka isin dadhabbii baatanii karaa keessan itti
fuftaniif waan isin nyaattan isiniifin kenna."
Isaanis, "Akkuma jette sana godhi" jedhanii deebisan.
6 Kanaafuu Abrahaam dafee Saaraatti dunkaana seenee, "Dafii daakuu
bullaa'aa safartuu sadii sukkuumiitii maxinoo tolchi" jedheen.
7 Innis gara saawwaniitti fiigee jabbii gabbatee itti tole tokko filatee ho-
jjetaa tokkotti kenne; hojjetaan sunis qopheessuuf ariifate. 8 Abrahaamis
itittuu fi aannan, foon jabbii qopheeffame sanas geessee isaanii dhi'eesse;
yeroo isaan nyaachaa turanittis Abrahaam muka tokko jala isaan bira
dhaabachaa ture.
9 Isaanis, "Niitiin kee Saaraan eessa jirti?" jedhanii isa gaafatan.
Innis, "Kuunnoo dunkaana keessa jirti" jedheen.
10 Isaan keessaa tokko, "Ani dhugumaan bara dhufu keessa yeroo
akkanaatti deebi'ee gara kee nan dhufa; niitiin kee Saaraanis ilma ni
deessi" jedhe.

Yeroo sana Saaraan balbala dunkaanaa kan isa duubaan jiru keessaan
dhaggeeffachaa turte. 11 Abrahaamii fi Saaraan umuriin isaanii dheeratee
dulloomanii turan; Saaraanis umurii itti mucaa da'uu dandeessu dabartee
turte. 12 Kanaafuu Saaraan, “Ani erga jaaree bututee, gooftaan koos erga
dulloomee booddee, gammachuu kana qabaachuu nan danda'aa?” jettee
of keessatti kolfite.

13 Kana irratti WAAQAYYO Abrahaamiin akkana jedhe; “Saaraan maaliif,
‘Ani ergan dulloomee booddee amma dhugumaan mucaa nan da'aa?’
jettee kolfite? 14 Wanni WAAQAYYOOF hin danda'amne tokko iyyuu jiraa?
Ani bara dhufu keessa yeroo murteeffametti deebi'ee gara kee nan dhufa;
Saaraanis ilma ni deessi.”

15 Saaraanis waan sodaatteef sobdee, “Ani hin kolfine” jette.

Inni garuu, “Lakkii kolfiteertaa” jedhe.

Abrahaam Sodoomiif Kadhachuu Isaa

16 Namoonni sun yommuu deemuuf ka'anitti gara Sodoom gad ilaalan;
Abrahaamis isaan geggeessuuf jedhee isaan wajjin ba'e. 17 Ergasii
WAAQAYYO akkana jedhe; “Ani waanan gochuuf jiru Abrahaamin nan
dhoksaa? 18 Abrahaam dhugumaan saba guddaa fi jabaa ta'a; sabni lafa
irraa hundinuu karaa isaatiin eebbifama. 19 Akka inni ijoollee isaatii fi
sanyii isaa warra isa duubaan dhufan, akka isaan waan qajeelaa fi sirrii
ta'e hojjechuudhaan karaa WAAQAYYOO eegan ajajuuf ani isa filadheeraatii;
kunis akka WAAQAYYO waan Abrahaamiif kakate sana isaaf guutuuf.”

20 WAAQAYYOS akkana jedhe; “Iyyi Sodoomii fi Gomoraa irratti iyyame
guddaa dha; cubbuun isaaniis waan akka malee hamaa ta'eef 21 ani gad
bu'ee akka wanni isaan hojjetan akkuma iyya na qaqqabe sanaa hamaa
ta'e nan ilaala. Yoo akkas ta'uu baate immoo natu beeka.”

22 Namoonni sunis garagalanii Sodoomitti qajeelan; Abrahaam garuu
WAAQAYYO dura dhaabatee hafe. 23 Abrahaamis isatti dhi'aatee akkana
jedhe; “Ati nama qajeelaa nama jal'aa wajjin ni balleessitaa? 24 Yoo
namoonni qajeeloon shantamni magaalattii keessa jiraatan hoo? Ati
dhugumaan ishee ni balleessitaa? Sababii qajeelota shantamman ishee
keessa jiraatan sanaatiif jettee ishee hin oolchituu? 25 Qajeelaa fi hamaa
wal qixxee ilaaluudhaan nama qajeelaa nama hamaa wajjin balleessuun
sirraa haa fagaatu. Kun sirraa haa fagaatu! Abbaan murtii lafa hundaa
waan qajeelaa hin hojjetuu?”

26 WAAQAYYOS, “Ani yoo magaalaa Sodoom keessatti qajeeltota shantama
argadhe, isaaniif jedhee iddoo sana guutuu nan oolcha” jedhe.

27 Abrahaam ammas akkana jedhe; “Kunoo ani utuman awwaaraa fi
daaraa ta'ee jiruu Gooftaatti dubbachuuf ija jabaadheera; 28 yoo baay'inni
qajeeltotaa shantama irraa shan hir'ate hoo? Ati sababii namoota shanan
sanaatiif jettee magaalaa sana guutuu ni balleessitaa?”

Innis, “Ani yoo nama afurtamii shan achitti argadhe ishee hin balleessu”
jedhe.

29 Abrahaam amma illee, “Yoo qajeeltonni afurtamni qofti achitti
argaman hoo?” jedhee isatti dubbate.

Gooftaanis, “Ani warra afurtama sanaaf jedhee nan dhiisa” jedhe.

30 Abrahaamis, “Mee nan dubbadhaatii Gooftaan, hin aarin. Yoo
namoonni soddomni qofti achitti argaman hoo?” jedhe.

Gooftaanis, “Ani yoon nama soddoma achitti argadhe ishee hin
balleessu” jedhee deebise.

31 Abrahaamis, “Kunoo amma erga ani Gooftaatti dubbachuuf ija
jabaadhe, yoo namoonni digdamni qofti achitti argaman hoo?” jedhe.

Gooftaanis, “Ani sababii namoota digdama sanaatiif jedhee ishee hin
balleessu” jedhe.

32 Abrahaamis, “Yaa Gooftaa amma illee yeroo tokko waa sin gaafad-
haatii maaloo hin aarin; yoo namni kudhan qofti achitti argame hoo?”
jedhe.

Gooftaan immoo, “Ani sababii namoota kurnan sanaatiif jedhee ishee
hin balleessu” jedhe.

33 Waaqayyos erga Abrahaam wajjin dubbatee fixee booddee achii
deeme. Abrahaam immoo iddoo ofii isaatti deebi’e.

19

Badiisa Sodoomiitii fi Gomoraa

1 Ergamoonni Waaqayyoo sun lamaan galgala sana Sodoom ga’an;
Looxis karra Sodoomii dura taa’aa ture. Innis yeroo jara argetti,
isaan simachuuf ka’ee isaanitti deeme; gad jedhees adda isaatiin lafatti
gombifame. 2 Innis, “Yaa gooftota ko, maaloo mana garbicha keessaniitti
goraatii miilla dhiqadhaa bulaa; barii barraaqaan kaatanii karaa keessan
itti fufuu dandeessu” jedhe.

Isaan immoo, “Hin ta’u; nu waltajjii karaa irra bullaa” jedhaniin.

3 Inni garuu akka malee isaan dirqisiise; kanaafuu goranii mana isaa
seenan; innis maxinoo tolchee nyaata qopheesseef; isaanis ni nyaatan.
4 Utuu isaan hin rafin namoonni kutaalee magaalaa Sodoom hunda
keessaa dhufan hundi dargaggoonnii fi jaarsoliin mana sana marsan.
5 Isaanis Looxin waamanii, “Namoonni galgala kana gara kee dhufan eessa
jiru? Akka nu isaan wajjin ciifnuuf gad nuu yaasi” jedhan.

6 Looxis jara sanatti gad ba’ee balbala of duubaan cufe; 7 Akkanas jedhe;
“Yaa obboloota ko, waan hamaa kana hin hojjetinaa! 8 Kunoo ani intallan
lama kanneen takkumaa dhiira wajjin hin ciisin qaba. Lamaanuu gad
isinii nan baasa; isinis waan feetan isaan gochuu dandeessu. Namoota
kanneen garuu waan isaan bantii mana koo jala jiraniif homaa isaan hin
godhinaa.”

9 Isaanis, “Badi asii!” jedhaniin. Ittuma fufaniis, “Namichi kun nama
ormaa kan nu keessa jiraachuu dhufee dha; amma immoo abbaa murtii
nutti ta’uu fedha! Nu waan hamaa jara irratti hojjennu caalaa sirratti
hojjenna” jedhaniin. Isaanis Looxin humnaan dhiibanii balbala sana
cabsuu ga’an.

10 Namoonni sunis hiixatanii Looxin harkisanii manatti ol deebisan;
balbalichas ni cufan. 11 Ergasii immoo namoota balbala manaa dura
turan sana akka isaan balbalicha hin argineef xinnaa fi guddaa isaanii
dha’ichaan ija jaamsan.

12 Namoonni lamaan sun Looxiin akkana jedhan; “Ati nama biraa tokko
illee jechuunis soddoota, ilmaan yookaan intallan yookaan nama kan kee
ta’e tokko illee magaalaa kana keessaa qabdaa? Asi keessa isaan baafadhu;
13 nu iddoo kana balleessuuf deemnaatii. Sababii iyyi saba ishee irratti
iyyame fuula Waaqayyoo duratti guddaa ta’eef, Waaqni akka nu ishee
balleessinuuf nu ergeera.”

14 Kanaafuu Loox gad ba'ee soddoota isaa warra intallan isaa fuudhuuf
jiraniin, "Sababii WAAQAYYO magaalaa kana balleessuuf ka'eef, dafaatii
asii ba'aa!" jedhe. Soddoonni isaa garuu waan inni qoosu se'an.
15 Yeroo boruun diimatetti ergamoonni Waaqayyoo sun Looxin jar-
jarsanii, "Niitii keetii fi intallan kee lamaan as jiran fudhadhuutii dafii ba'i!
Yoo kanaa achii yeroo magaalattiin adabamtutti atis ni baddaa" jedhaniin.
16 Inni garuu duubatti harkifate; waan WAAQAYYO isaaniif garaa laafeef
namoonni sun harka isaatii fi harka niitii isaa, intallan isaa lamaanis
harka qabanii magaalattii keessaa isaan baasan. 17 Akkuma gad isaan
baasaniinis ergamoota sana keessaa inni tokko, "Lubbuu kee oolfachuuf
baqadhu! Of duuba hin mil'atin! Dirree irra iddoo tokko illee hin
dhaabatin! Tulluuwwanitti ol baqadhu; yoo kanaa achii ni baddaa!"
jedhe.
18 Loox garuu akkana isaaniin jedhe; "Yaa gooftota ko, maaloo akkas
miti! 19 Kunoo garbichi kee fuula kee duratti fudhatama argateera; ati
lubbuu koo oolchitee gara laafina guddaa na argisiifteerta. Ani garuu
gara tulluutti ol baqachuu hin danda'u; balaan kun na argata; anis nan
du'a. 20 Kunoo, magaalaan itti baqachuun danda'amu tokko as dhi'oo jirti;
isheen xinnoo dha. Ani gara isheetti nan baqadha; isheen baay'ee xinnoo
dha mitii? Akkasitti lubbuun koo ni baraaramti."
21 Ergamaan sunis akkana jedheen; "Kunoo, ani kadhaa kana siif nan
dhaga'a; magaalaa ati waa'ee ishee dubbattu kana ani hin balleessu.
22 Garuu sababii ani hamma ati achi geessutti homaa gochuu hin
dandeenyeef dafii achitti baqadhu!" Wanni magaalaan sun Zo'aar
jedhamteefis kanuma.
23 Yeroo Loox Zo'aar ga'etti aduun baatee turte. 24 WAAQAYYO samiiwwan
keessaa WAAQAYYO biraa, dinyii boba'u Sodoomii fi Gomoraa irratti roobse.
25 Innis akkasiin magaalaawwan kanneenii fi dirreewwan sana guutuu,
warra magaalaawwan sana keessa jiraatan hundaa fi biqiltuu biyya sanaa
balleesse. 26 Niitiin Looxi garuu of duuba ilaaltee utubaa soogiddaa taatee
hafte.
27 Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama obboroon ka'ee iddoo duraan
fuula WAAQAYYOO dura dhaabachaa ture sanatti deebi'e. 28 Innis gara
magaalaawwan Sodoomii fi Gomoraa, gara lafa dirree sanaa hundaas
ilaalee aara akka aara boolla ibiddaa keessaa ba'uu tokko isaa biyya sana
keessaa ol ka'u arge.
29 Waaqni yeroo magaalaawwan dirree sanaa balleessetti Abrahaamin
yaadate; kanaafuu yommuu magaalaawwan Loox keessa jiraachaa ture
balleessetti Looxin balaa sana keessaa baase.

Looxii fi Intallan Isaa

30 Loox waan Zo'aar keessa jiraachuu sodaateef intallan isaa lamaan
wajjin Zo'aarii ba'ee gaarran irra qubate. Innis intallan isaa lamaan wajjin
holqa tokko keessa jiraate. 31 Gaaf tokko intalli isaa isheen hangafti ishee
quxisuudhaan akkana jette; "Abbaan keenya dulloomeera; akka bartee
lafa hunda irra jiruutti dhiirri nu wajjin ciisu tokko iyyuu naannoo kan
hin jiru. 32 Kottu mee abbaa keenya daadhii wayinii obaasnee isa wajjin
ciifnaa; akkasiin sanyiin abbaa keenyaa lafa irratti akka hafu goona."
33 Isaanis halkan sana abbaa isaanii daadhii wayinii obaasan; intalli
isheen hangafti ol seentee isa wajjin ciifte. Inni yeroo isheen ciiste
yookaan yeroo isheen kaate hin beekne.

34 Guyyaa itti aanutti intalli hangafti ishee quxisuudhaan akkana jette;
“Kunoo ani eda abbaa koo wajjin ciiseera. Kottu edanas daadhii wayinii
isa obaasnaa; atis ol seenii isa wajjin ciisi; akkasitti sanyiin abbaa keenyaa
akka hafu goona.” 35 Isaan halkan sanas abbaa isaanii daadhii wayinii
obaasan; intalli quxisuun dhaqxee isa wajjin ciiste. Inni ammas yeroo
isheen ciiste yookaan yeroo isheen kaate hin beekne.

36 Akkasiin intallan Loox lamaanuu abbaa isaaniitiif ulfaa’an. 37 Intalli
isheen hangafti ilma deessee maqaa isaa Mo’aab jettee moggaafte. Inni
abbaa Mo’aabota har’aa ti. 38 Intalli isheen quxisuunis ilma deessee
maqaa isaa Ben-Amii jettee moggaafte; inni immoo abbaa Amoonota
har’aa ti.

20

Abrahaamii fi Abiimelek
20:1-18 kwi – Uma 12:10-20; 26:1-11

1 Abrahaam achii ka’ee Negeebitti godaanee Qaadeshii fi Shuuri gidduu
jiraate. Innis yeroodhaaf Geraaraa keessa ture. 2 Achittis Abrahaam,
“Isheen obboleettii koo ti” jedhee waa’ee niitii isaa, waa’ee Saaraa
dubbate. Abiimelek mootiin Geraaraas nama itti ergee Saaraa fudhate.

3 Waaqni immoo halkan abjuudhaan Abiimelekitti dhufee, “Kunoo
sababii dubartii sana fuudhatteef ati nama du’ee dha; isheen dhirsa
qabdiitii” jedheen.

4 Abiimelek garuu isheetti hin dhi’aanne ture; kanaafuu inni akkana
jedhe; “Yaa Gooftaa ati saba qajeelaa balleessitaa? 5 Inni mataan
isaa, ‘Isheen obboleettii koo ti’ naan hin jennee? Isheenis akkasuma,
‘Inni obboleessa koo ti’ hin jennee? Anis sammuu qulqulluu fi harka
qulqulluudhaan waan kana hojjedhe.”

6 Waaqni abjuu sana keessa akkana isaan jedhe; “Eeyyee! Ani akka ati
sammuu qulqulluudhaan waan kana hojjette beeka; kanaafuu ani akka
ati cubbuu natti hin hojjenneef si dhowween jira. Sababiin ani akka ati
ishee bira geessu si hin dhiisiniifis kanuma. 7 Egaa amma niitii namichaa
deebisiif; inni waan raajii ta’eef, Waaqa siif kadhata; atis ni jiraatta. Garuu
yoo ishee deebisuu baatte, ati akka duutu, warri kan kee ta’an hundis akka
du’an dhugumaan beeki.”

8 Abiimelek guyyaa itti aanu ganama obboroon ka’ee qondaaltota isaa
hunda walitti waamee waan ta’e hunda isaanitti hime; isaanis akka
malee sodaatan. 9 Abiimelekis Abrahaamin ofitti waamee akkana jedheen;
“Ati maaliif akkana nu goote? Ani maal si goonaan ati cubbuu guddaa
akkanaa anaa fi mootummaa kootti fidde? Ati waan namni hin hojjenne
anatti hojjette.” 10 Abiimelekis “Ati maaliif waan kana hojjette?” jedhee
Abrahaamin gaafate.

11 Abrahaam immoo akkana jedhee deebise; “Ani, ‘Biyya kana keessa
dhugumaan Waaqa sodaachuun hin jiru; isaan sababii niitii kootiif
jedhanii na ajjeesu’ jedheen yaadee ture. 12 Ta’us isheen dhugumaan
obboleettii koo ti; yoo haadha koo irraa dhalachuu baatte iyyuu isheen
intaluma abbaa koo ti; isheenis niitii koo taate. 13 Anis yeroo Waaqni
mana abbaa kootii na baase sana isheedhaan, ‘Haalli ati ittiin jaalala naaf
qabdu mul’iftu kanaa dha; lafa nu dhaqnu hundumaatti, “Inni obboleessa
koo ti” jedhiitii waa’ee koo dubbadhun’ jedhe.”

14 Abiimelek ergasii hoolaa fi loon, garboota dhiiraa fi nadheenii fidee
Abrahaamiif kenne; niitii isaa Saaraas ni deebiseef. 15 Abiimelekis, “Kunoo
biyyi koo fuula kee dura jira; idduma feete jiraadhu” jedheen.
16 Saaraadhaanis, “Kunoo ani meetii saqilii kuma tokko obboleessa
keetiifin kenna. Kunis akka dhugaa qabaachuun kee fuula warra si wajjin
jiranii duratti beekamuuf; ati guutumaan guutuutti dhugaa argatteerta”
jedhe.
17 Abrahaamis Waaqa kadhate; Waaqni immoo Abiimelek, niitii isaatii fi
garboota isaa dubartoota fayyise; isaanis ijoollee godhatan. 18 Waaqayyo
sababii niitii Abrahaam sababii Saaraatiif jedhee gadameessa dubartoota
mana Abiimelek jiraatanii hunda cufee tureetii.

21

Dhalachuu Yisihaaq

1 Waaqayyo akkuma dubbate sana Saaraa yaadate; Waaqayyo waan
waadaa galeef sana ni raawwateef. 2 Saaraan ulfooftee bara dulluma
isaa keessa yeruma Waaqni waadaa isaaf seene sanatti Abrahaamiif ilma
deesse. 3 Abrahaamis ilma Saaraan isaaf deesse sana Yisihaaq jedhee
moggaase. 4 Abrahaam akkuma Waaqni isa ajaje sanatti Yisihaaq dhalatee
guyyaa saddeetitti dhagna isa qabe. 5 Yeroo ilmi isaa Yisihaaq dhalateefitti
Abrahaam nama waggaa dhibbaa ture.
6 Saaraanis, “Waaqni kolfa naa kenneera; namni waan kana dhaga’u
hundis na wajjin kolfa” jette. 7 Ittuma fuftees, “Silaa eenyutu Abrahaamiin,
‘Saaraan daa’ima hoosisti’ jedha ture? Garuu ani bara dulluma isaa keessa
ilma nan da’eef” jette.

Aggaarii fi Ishmaa’eel Manaa Ari’amuu Isaanii

8 Mucichi guddatee harma guufame; Abrahaam gaafa Yisihaaq harma
guufame sana cidha guddaa qopheesse. 9 Saaraan garuu yeroo ilmi Aggaar
Gibxittiin Abrahaamiif deesse sun Yisihaaqitti qoosu argite; 10 isheenis
Abrahaamiin, “Garbittii kanaa fi ilma ishee ari’i; ilmi garbittii kanaa kun
ilma koo Yisihaaq wajjin hin dhaaluutii” jette.
11 Wanni kunis sababii ilma isaatiif Abrahaamin akka malee rakkise.
12 Waaqni garuu akkana jedheen; “Waa’ee garbittii keetiitii fi waa’ee
mucichaa hin yaadda’in. Sababii sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamamuuf
waan Saaraan siin jettu hunda dhaga’i. 13 Inni sanyii kee waan ta’eef ani
ilma garbittii sanaa saba nan taasisa.”
14 Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama obboroon ka’ee nyaata mu-
raasaa fi bishaan qalqala tokko fuudhee Aggaariif kenne. Waan kanas
gatiittii ishee irra kaa’eefii mucaa wajjin ari’e; isheenis achii baatee
Gammoojjii Bersheebaa keessa joorte.
15 Yommuu bishaan qalqala keessaa dhumetti, isheen mucaa ishee
daggala tokko jala keesse. 16 Isheenis, “Mucaa kana isaa du’u ani hin
ilaalu” jettee garaa isheetti waan yaaddeef gara darba xiyyaa tokko xinnoo
achi hiiqxee naannoo isaa teesse; achi teessees sagalee ishee ol fudhattee
boosse.
17 Waaqni boo’icha mucichaa ni dhaga’e; ergamaan Waaqayyoo samii
keessaa Aggaarin waamee akkana jedheen; “Yaa Aggaar ati maal
taate? Hin sodaatin; Waaqni boo’icha mucichaa iddoo inni ciisee jiruu

dhaga'eeraatii. 18 Sababii ani saba guddaa isa godhuuf ka'iitii harka
keetiin mucicha ol fuudhi; jabeessiitii isa qabi."

19 Waaqni ija ishee baneefii jennaan boolla bishaanii tokko argite.
Kanaafuu dhaqxee qalqala sana bishaaniin guuttee, waan inni dhugu
mucichaaf kennite.
20 Waaqnis mucicha wajjin ture; mucichis ni guddate. Innis gammoojjii
keessa jiraate; xiyya darbachuudhaanis beekamaa ture. 21 Innis gammoo-
jjii Phaaraan keessa jiraate; haati isaas biyya Gibxiitii niitii argatteef.

Walii Galtee Bersheebaatti Godhame

22 Yeroo sana Abiimelekii fi Fiikool ajajaan loltoota isaa Abrahaamiin
akkana jedhan; "Waan ati hojjettu hunda keessatti Waaqni si wajjin jira.
23 Ati akka ana yookaan ijoollee koo yookaan sanyii koo hin gowwoomsine
amma as fuula Waaqaa duratti naa kakadhu. Akkuma ani garaa siif laafe
sana atis anaa fi biyya amma orma taatee keessa jiraattu kanaaf garaa
laafi."
24 Abrahaamis, "Ani nan kakadha" jedhe.

25 Ergasii Abrahaam waa'ee boolla bishaanii garboonni Abiimelek isa
irraa fudhatan tokkoo Abiimelekitti himate. 26 Abiimelek immoo, "Ani
nama waan kana hojjete hin beeku. Atis natti hin himne; ani waa'ee isaa
har'uman dhaga'e" jedhe.

27 Kanaafuu Abrahaam hoolaa fi loon fidee Abiimelekiif kenne; jarri
lamaanis walii galtee uummatan. 28 Abrahaam gorommii hoolaa torba
bushaayee keessaa kophaatti baase; 29 Abiimelekis, "Hiikkaan gorommii
hoolaa torban ati kophaa isaanii baafte kanneenii maali?" jedhee
Abrahaamin gaafate.

30 Abrahaamis, "Akka ani boolla bishaanii kana qotadhe akka ragaa
ta'uuf, gorommii hoolaa torban kanneen na harkaa fudhadhu" jedhee
deebise.
31 Sababii jarri lamaan sun achitti walii kakataniif iddoon sun Bershee-
baa jedhamee waamame.

32 Erga walii galteen sun Bersheebaatti ta'ee booddee Abiimelekii
fi Fiikool ajajaan loltoota isaa gara biyya Filisxeemotaatti deebi'an.
33 Abrahaamis Bersheebaa keessa muka tamirii dhaabe; innis achitti
maqaa WAAQAYYO Waaqa Bara Baraa waammate. 34 Abrahaam biyya
Filisxeemotaa keessa bara dheeraa jiraate.

22

Abrahaam Qorame

1 Yeroo muraasa booddee Waaqni Abrahaamin qore. Innis, "Abra-
haam!" jedhee isa waame.

Abrahaamis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.

2 Waaqnis akkana jedheen; "Ilma kee Yisihaaq, ilma kee tokkicha isa
jaallattu sana fudhiitii biyya Mooriyaa dhaqi. Tulluu ani sitti himu irratti
qalma gubamu godhiitii isa dhi'eessi."

3 Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama barraaqaan ka'ee harree isaa
fe'ate. Innis hojjettoota isaa keessaa nama lamaa fi ilma isaa Yisihaaqin
fudhatee qoraan qalma gubamuuf ga'u cabsatee gara iddoo Waaqni isatti
hime sanaatti qajeele. 4 Guyyaa sadaffaattis Abrahaam ol ilaalee iddoo
sana fagootti arge. 5 Innis hojjettoota isaatiin, "Isin harree wajjin asuma

turaa. Anii fi mucichi duuba sana dhaqnaa; achittis waaqeffannee gara
keessanitti deebinaa" jedhe.
6 Abrahaamis qoraan aarsaa gubamuuf ta'u fuudhee ilma isaa Yisi-
haaqin baachise; ofii isaatii immoo ibiddaa fi billaa harkatti qabate. Isaan
lamaan utuu walumaan deemaa jiranuu, 7 Yisihaaq, "Yaa abbaa koo"
jedhee abbaa isaa Abrahaamitti dubbate.

Abrahaamis, "Asan jira ilma koo" jedhee deebise.

Yisihaaqis deebisee, "Ibiddii fi qoraan kunoo ti; hoolaan qalma guba-
muuf ta'u immoo eessa jira?" jedhe.

8 Abrahaamis deebisee, "Yaa ilma ko, Waaqni mataan isaa hoolaa qalma
gubamuuf ta'u ni kenna" jedhe. Isaan lamaanis walumaan karaa isaanii
itti fufan.
9 Yeroo iddoo Waaqni isatti hime sana ga'anitti, Abrahaam iddoo aarsaa
achitti ijaaree iddoo aarsaa sana irra qoraan naqe; ilma isaa Yisihaaqin
hidhees iddoo aarsaa sana irra qoraan gubbaa ciibse. 10 Ergasii inni
ilma isaa qaluuf jedhee harka isaa hiixatee billaa fudhate. 11 Ergamaan
Waaqayyoo garuu, "Abrahaam! Abrahaam!" jedhee samii keessaa isa
waame.

Abrahaamis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.

12 Innis, "Ati harka keetiin gurbicha hin tuqin; waan tokko illee isa hin
godhin. Waan ati ilma kee, ilmuma tokkicha anaaf jettee hin mararfatiniif,
ani akka ati Waaqa sodaattu amma beekeera" jedhe.
13 Abrahaamis ol ilaalee kunoo korbeessa hoolaa kan gaanfi isaa daggala
keessatti qabamee jiru tokko arge; innis dhaqee hoolaa sana fuudhee
qooda ilma isaa qalma gubamu godhee dhi'eesse. 14 Kanaafuu Abrahaam
iddoo sana "Waaqayyo ni kenna" jedhee moggaase; hamma har'aatti illee,
"Tulluu Waaqayyoo irratti, ni kennama" jedhama.
15 Ergamaan Waaqayyoo sunis samii keessaa lammata Abrahaamin
waamee 16 akkana jedheen; "Waaqayyo akkana jedha; sababii ati waan
kana gootee fi ilma kee, ilmuma kee tokkicha illee na hin dhowwatiniif
ani maqaa kootiin nan kakadha; 17 ani dhugumaan eebba, sin eebbisa;
sanyii kees akkuma urjii samiitii fi akkuma cirracha qarqara galaanaa
nan baay'isa. Sanyiiwwan kees magaalaawwan diina isaanii ni dhuunfatu.
18 Waan ati naa ajajamteef sabni lafa irraa hundinuu karaa sanyii keetiin
eebbifama."
19 Ergasii Abrahaam tajaajiltoota isaatti deebi'e; isaanis walumaan
Bersheebaatti qajeelan; Abrahaamis Bersheebaa keessa jiraate.

Ilmaan Naahoor

20 Yeroo muraasa booddee akkana jedhamee Abrahaamitti himame;
"Kunoo, Miilkaan obboleessa kee Naahooriif ilmaan deesseerti;
21 ilmaan isheen deesses inni hangafni Uuzi, obboleessi isaa Buuz,
abbaan Arraam immoo Qamu'eel,
22 Keseedi, Hazoo, Fiildaas, Yiidlaafii fi Betuu'eel jedhamu."
23 Betuu'eel Ribqaa dhalche.
Miilkaan isaan kana saddeettan Naahoor obboleessa Abrahaamiif
deesse.

24 Naahor saajjatoo Re'uumaa jedhamtu tokko qaba ture;
isheen ilmaan Xebaa, Gaham, Tahaashii fi Ma'akaa jedhaman
deesseef.

23

Saaraan Du'uu ishee

1 Saaraan waggaa dhibba tokkoo fi digdamii torba jiraatte; barri jireenya
Saaraas kanuma ture. 2 Isheenis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon
biyya Kana'aan keessaa sanatti duute; Abrahaamis Saaraadhaaf gadduu
fi boo'uudhaaf jedhee dhaqe.

3 Abrahaam reeffa niitii isaa biraa ka'ee Heetotaan akkana jedhe; 4 "Ani
gidduu keessanitti ormaa fi keessummaa dha. Akka ani du'aa koo itti
awwaalladhuuf lafa awwaalaaf ta'u natti gurguraa."

5 Heetonnis akkana jedhanii Abrahaamii fi deebii kennan; 6 "Gooftaa,
nu dhaga'i. Ati nu gidduutti shuumii jabaa dha. Du'aa kee iddoo awwaala keenyaa keessaa kan akka malee filatamaa ta'etti awwaalladhu. Nu keessaa namni iddoo awwaala isaatti du'aa kee awwaallachuu si dhowwatu tokko iyyuu hin jiru."

7 Abrahaamis ol ka'ee fuula namoota biyya sanaa fuula Heetotaa duratti
gad jedhee harka fuudhe. 8 Akkanas isaaniin jedhe; "Ani du'aa koo akkan
awwaalladhu fedhii yoo qabaattan na dhaga'aatii Efroon ilma Zoohar sana
naa kadhadhaa. 9 Innis holqa Makfelaa jedhamu kan qarqara lafa qotiisaa
isaatti argamu sana natti ni gurgura. Inni iddoo awwaalaa sana gatii guutuudhaan fuula keessan duratti akka natti gurguruuf naa gaafadhaa."

10 Efroon Heetichi saba isaa gidduu taa'aa ture; innis utuma Heetonni
gara karra magaalaa isaa dhufan sun hundi dhaga'anuu akkana jedhee
Abrahaamiif deebii kenne; 11 "Gooftaa ko, akkana miti; mee na dhagge-effadhu; ani lafa qotiisaa kana siif nan kenna; holqa achi jirus siif nan kenna; ani fuula saba koo duratti holqa kana siifin kenna; du'aa kee itti awwaalladhu."

12 Abrahaam amma illee fuula saba biyya sanaa duratti gad jedhee harka
fuudhee, 13 utuma isaan dhaga'anuu Efrooniin, "Yoo fedhii kee ta'e, na dhaga'i. Ani gatii lafa qotiisaa kanaa nan kaffala. Akka ani du'aa koo achitti awwaalladhuuf gatii kana na harkaa fudhadhu" jedhe.

14 Efroonis akkana jedhee Abrahaamiif deebii kenne; 15 "Gooftaa ko, mee
na dhaga'i; gatiin lafa kanaa meetii saqilii dhibba afur ta'a; garuu kun anaa fi si gidduutti maali? Du'aa kee itti awwaalladhu."

16 Abrahaamis waan Efroon dubbate sana fudhatee gatii inni utuma Heetonni dhaga'anuu himate sana madaaleef; gatiin sunis akka madaalii daldaltoota yeroo sanaatti meetii saqilii dhibba afur ture.

17 Akkasitti lafti qotiisaa Efroon kan fuula Mamree dura, Makfelaa keessa jiru sun jechuunis lafti qotiisaatii fi holqi isa keessa jiru, mukni
daangaa lafa qotiisaa sana keessa jiru hundi, 18 fuula Heetota gara karra magaalaa dhufan hundaa duratti akka dhaalaatti Abrahaamitti
dabarfame. 19 Ergasii Abrahaam biyya Kana'aan keessa, holqa Makfelaa kan Mamree bira jechuunis Kebroon bira jiru sanatti niitii isaa Saaraa
Awwaallate. 20 Akkasitti lafa qotiisaa sunii fi holqi achi keessaa akka lafa awwaalaa ta'uuf Heetota irraa akka dhaalaatti Abrahaamitti dabarfame.

24

Yisihaaqii fi Ribqaa

1 Yeroo sana Abrahaam dulloomee, umuriin isaa akka malee dheeratee
ture; WAAQAYYOS waan hundumaan isa eebbise. 2 Innis tajaajilaa mana

isaa hangafa kan waan inni qabu hunda irratti itti gaafatamaa ta'een
akkana jedhe; "Mee harka kee gudeeda koo jala kaa'i. 3 Ani akka ati
intallan warra Kana'aan kanneen ani gidduu isaanii jiraadhuu keessaa
ilma kootiif niitii hin fidneef WAAQAYYO Waaqa samiitii fi Waaqa lafaatiin
kakattu nan barbaada; 4 garuu gara biyya kootii fi gara firoota koo dhaqiitii
ilma koo Yisihaaqiif niitii barbaadi."

5 Tajaajilaan sun immoo, "Yoo dubartiin sun na wajjin gara biyya kanaa
dhufuuf fedhii qabaachuu baatte hoo? Ani ilma kee gara biyya ati keessaa
dhufte sanaatti deebisee geessuun qabaa?" jedhee isa gaafate.

6 Abrahaamis akkana isaan jedhe; "Ati akka ilma koo deebiftee biyya
sanatti hin geessine of eeggadhu. 7 WAAQAYYO Waaqni samii inni mana
abbaa kootii fi biyya ani itti dhaladhe keessaa na fidee, 'Ani biyya kana
sanyii keetiif nan kenna' jechuudhaan natti dubbatee kakatee waadaa naa
seene sun akka ati achii ilma kootiif niitii fidduuf ergamaa isaa fuula kee
dura ni erga. 8 Yoo dubartiin sun si wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu baatte
immoo ati kakuu koo kana irraa bilisa taata. Ilma koo garuu gonkumaa
achi hin deebisin." 9 Kanaafuu tajaajilaan sun harka isaa gudeeda gooftaa
isaa Abrahaam jala kaa'ee waa'ee waan kanaa kakateef.

10 Tajaajilaan sunis gaala gooftaa isaa keessaa kudhan fudhatee gooftaa
isaa biraa immoo kennaawwan filatamoo gosa hundaa fe'atee qajeele;
innis magaalaa Naahoor ishee kaaba dhi'a Phaadaan Arraam keessatti
argamtuu dhaqe. 11 Innis akka gaalawwan sun magaalattiin alatti boolla
bishaanii cina jijilbeenfatan godhe; yeroon sun gara galgalaa yeroo itti
dubartoonni bishaan waraabbachuu ba'an ture.

12 Innis akkana jedhee kadhate; "Yaa WAAQAYYO Waaqa gooftaa koo
Abrahaam, har'a na milkeessiitii gooftaa koo Abrahaamiif garaa laafi.
13 Kunoo, ani burqaa kana bira dhaabadheen jira; intallan warra magaalaa
kanaas bishaan waraabbachuuf as ba'aa jiru. 14 Intalli ani, 'Maaloo akka
ani bishaan dhuguuf okkotee kee gad qabi' jedheenii isheenis, 'Dhugi;
ani gaalawwan kees siifin obaasaa' naan jettu ishee ati garbicha kee
Yisihaaqiif filatte haa taatu. Anis kanaan akka ati gooftaa kootiif garaa
laafte beeka."

15 Utuu inni kadhatee hin fixatin Ribqaan okkotee ishee gatiittiitti
baadhattee dhufte. Isheenis intala ilma Miilkaa kan Betuu'eel jedhamu
sanaa turte; Miilkaan immoo niitii obboleessa Abrahaam kan Naahoor
jedhamu sanaa ti. 16 Intalli sunis akka malee bareedduu fi durba turte;
dhiirri tokko iyyuu ishee wajjin hin ciifne. Isheenis gara burqaatti gad
buutee okkotee isheetti bishaan guuttattee ol deebite.

17 Tajaajilaan sunis ishee simachuuf itti fiigee, "Maaloo okkotee kee
keessaa bishaan xinnoo ishee naa kenni" jedheen.

18 Isheenis, "Yaa gooftaa ko, dhugi" jetteenii daftee okkotee ishee
harkatti gad buufattee bishaan dhugaatii kenniteef.

19 Isheenis erga bishaan isa obaaftee booddee, "Ani gaalawwan keetiifis
hamma isaan dhuganii dheebuu ba'anitti nan waraaba" jette. 20 Daftees
okkotee ishee keessaa bidiruutti garagalchitee ammas bishaan waraabu-
udhaaf gara boolla bishaaniitti fiigde; gaalawwan isaa hundaafis bishaan
waraabde. 21 Namichi sunis akka WAAQAYYO karaa isaaf milkeesse
yookaan akka isaaf hin milkeessin baruuf jedhee cal'isee xiyyeeffatee
ishee ilaalaa ture.

22 Erga gaalawwan bishaan dhuganii booddee namichi amartii funyaanii
kan warqee kan walakkaa saqilii ulfaatuu fi bitawoo warqee kan saqilii
kudhan ulfaatu lama gad baasee, 23 “Ati intala eenyuu ti? Yoo mana abbaa
keetii iddoon bulan jiraatte maaloo mee natti himi” jedhee gaafate.

24 Isheenis, “Ani intala Betuu’eel; Betuu’eel immoo ilma Miilkaan
Naahooriif deessee dha” isaan jette. 25 Itti dabaltees, “Cidii fi okaa baay’ee
qabna; kutaan isin bultanis jira” jetteen.

26 Namichis gad jedhee WAAQAYYOOF sagade; 27 akkanas jedhe;
“WAAQAYYO Waaqni gooftaa koo Abrahaam kan arjummaa isaatii fi amana-
mummaa isaa gooftaa koo hin dhowwatin sun haa eebbifamu. WAAQAYYO
anas gara mana obboloota gooftaa kootti karaa irra na qajeelcheera.”

28 Intalattiinis fiigdee dhaqxee warra mana haadha ishee jiranitti waa’ee
waan kanaa himte. 29 Ribqaan obboleessa Laabaa jedhamu tokko qabdi
turte; Laabaanis fiigee namicha burqaa bishaanii bira jiru sana bira dhaqe.
30 Innis yommuu obboleettii isaa irratti amartii funyaanii warqeetii fi
bitawoo argetti, yommuu utuu Ribqaan waan namichi sun isheedhaan
jedhe dubbattuu dhaga’etti, gara namichaatti gad ba’e; namichis burqaa
bishaanii cina gaalawwan bira dhaabatee ture. 31 Namicha sanaanis, “Yaa
namicha WAAQAYYO eebbise, kottu; ati maaliif ala dhaabatta? Ani manicha
qopheesseera; gaalawwaniifis iddoo qopheesseera” jedhe.

32 Kanaafuu namichi sun gara manaa dhaqe; Laabaanis gaalawwan
irraa fe’iisa buusee cidii fi okaa kenneef; akka miilla isaanii dhiqataniif
immoo namichaa fi warra isa wajjin turaniif bishaan kenne. 33 Ergasiis
nyaanni dhi’aateef; namichi sun garuu, “Ani hamman dhimma koo
himadhutti hin nyaadhu” jedhe.

Laabaanis, “Himadhukaa” jedheen.

34 Innis akkana jedhe; “Ani tajaajilaa Abrahaamii ti. 35 WAAQAYYO,
gooftaa koo guddaa eebbiseera; innis sooromeera. Hoolotaa fi loowwan,
meetii fi warqee, garboota dhiiraatii fi dubartii, gaalawwanii fi harroota
isaaf kenneera. 36 Niitiin gooftaa kootii Saaraan bara dulluma ishee
keessa ilma isaaf deesse; innis waan qabu hunda ilma isaatiif kenneera.
37 Gooftaan koo akkana jedhee na kakachiise; ‘Ati intallan Kana’aan
kanneen ani biyya isaanii keessa jiraadhu keessaa ilma koof niitii hin fidin;
38 garuu gara mana abbaa kootii fi gara gosa koo dhaqiitii ilma kootiif niitii
fidi.’

39 “Anis, ‘Yoo dubartiin sun na wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu baattee
hoo?’ jedhee gooftaa koo nan gaafadhe.

40 “Innis akkana naan jedhe; ‘WAAQAYYO inni ani fuula isaa dura
jiraadhu ergamaa isaa si wajjin ergee karaa kee siif milkeessa; atis gosa
koo fi mana abbaa koo keessaa ilma kootiif niitii ni fidda. 41 Ati yommuu
gara gosa koo dhaqxu kakuu koo irraa bilisa taata; yoo isaan intala sana
sitti kennuu didani iyyuu ati kakuu koo irraa bilisa taata.’

42 “Ani har’a yommuun gara burqaa kanaa dhufetti akkanan jedhe; ‘Yaa
WAAQAYYO, Waaqa gooftaa koo Abrahaam yoo fedhii kee ta’e karaa ani
deemu naa milkeessi. 43 Kunoo, ani burqaa kana bira dhaabadheera; yoo
durbi tokko bishaan waraabbachuu dhuftee ani immoo, “Maaloo okkotee
kee keessaa bishaan xinnoo ishee na obaasi” jedheenii, 44 isheenis, “Dhugi;
ani gaalawwan keetiifis nan waraaba” naan jette, isheen kan WAAQAYYO
ilma gooftaa kootiif file haa taatu.’

45 “Utuu ani garaa koo keessatti kadhadhee hin fixatin Ribqaan okkotee
ishee gatiittiitti baadhattee gad dhufte. Isheenis gara burqaa sanaatti
gad buutee bishaan waraabbatte; anis, ‘Maaloo bishaan na obaasi’ nan
jedheen.

46 “Isheenis daftee okkotee ishee gatiittii irraa gad buufattee, ‘Dhugi;
ani gaalawwan kees nan obaasaa’ jette. Anis nan dhuge; isheen immoo
gaalawwan obaafte.

47 “Anis, ‘Ati intala eenyuu ti?’ jedheen ishee gaafadhe.

“Ishee immoo, ‘Ani intala Betuu’eel; Betuu’eel immoo ilma Miilkaan
Naahooriif deessee dha’ jette.

“Anis funyaan isheetti amartii, harka isheetti immoo bitawoo nan kaa’e.
48 Anis gad jedhee WAAQAYYOOF nan sagade; WAAQAYYO Waaqa gooftaa koo
Abrahaam isa akka ani intala fira isaa ilma isaatiif geessu karaa qajeelaa
irra na buuse sana nan eebbise. 49 Egaa isin yoo gooftaa kootti garaa
laafummaa fi amanamummaa argisiiftan natti himaa; yoo ta’uu baate
immoo akka ani gara bitaatti yookaan gara mirgaatti goru natti himaa.”

50 Laabaa fi Betuu’eelis akkana jedhanii deebisan; “Wanni kun
WAAQAYYO biraa dhufe; nu waan hamaa yookaan waan tolaa sitti
dubbachuu hin dandeenyu. 51 Kunoo, Ribqaan fuula kee dura jirti;
ishee fudhadhuu deemi; isheenis akkuma WAAQAYYO dubbatetti niitii ilma
gooftaa keetii haa taatu.”

52 Tajaajilaan Abrahaamis yommuu waan isaan jedhan dhaga’etti lafatti
gombifamee WAAQAYYOOF sagade. 53 Kana booddees tajaajilaan sun
faaya meetii fi warqee, uffata adda addaas baasee Ribqaadhaaf kenne;
obboleessa isheetii fi haadha isheetiifis kennaa gatii guddaa baasu kenne.
54 Innii fi namoonni isa wajjin turanis nyaatanii dhuganii achuma bulan.

Yommuu isaan guyyaa itti aanu ganamaan ka’anitti tajaajilaan sun,
“Akka ani gara gooftaa kootti deebi’uuf na geggeessaa” jedhe.

55 Obboleessi isheetii fi haati ishee garuu, “Intalattiin guyyuma kudhan
illee nu bira haa turtu; ergasiis isheen deemuu dandeessi” jedhan.

56 Inni garuu, “Erga WAAQAYYO karaa koo naa milkeessee isin na hin
tursinaa; akka ani gara gooftaa kootti deebi’uuf na geggeessaa” isaaniin
jedhe.

57 Isaanis, “Mee intalattii waamnee waan isheen jettu gaafanna” jedhan.
58 Kana irratti isaan Ribqaa waamanii, “Namicha kana wajjin deemuu
feetaa?” jedhanii ishee gaafatan.

Isheenis, “Ani nan deema” jette.

59 Kanaafuu isaan obboleettii isaanii Ribqaa fi guddiftuu ishee, tajaajilaa
Abrahaamii fi namoota isaa wajjin geggeessan. 60 Isaanis akkana jedhanii
Ribqaa eebbisan;

“Yaa obboleettii keenya,
kumaa kumaatama ta’i;
sanyiin kee
karra diinota isaa haa dhaalu.”

61 Ribqaa fi tajaajiltuuwwan ishee qophaa’anii gaalawwan isaanii
yaabbatanii namicha faana bu’an; namichis Ribqaa fudhatee deeme.

62 Yeroo sana Yisihaaq boolla bishaanii Be’eer Lahaayiroo’iitii dhufee
Negeeb keessa jiraachaa ture. 63 Innis gaaf tokko gara galgalaa utuu
bakkeetti ba’ee waa yaadaa jiruu oli ilaalee kunoo gaalawwan dhufaa
jiran arge. 64 Ribqaanis ol ilaaltee Yisihaaqin argite; gaala irraas buutee

65 tajaajilaa sanaan, “Namichi nu simachuuf bakkee keessa as deemaa jiru
sun eenyu?” jettee gaafatte.

Tajaajilaan sunis, “Inni gooftaa koo ti” jedhee deebiseef. Kanaafuu
haguuggii ishee fudhattee ofitti haguugde.

66 Tajaajilaan sunis waan hojjete hunda Yisihaaqitti hime. 67 Yisihaaqis
dunkaana haadha isaa Saaraatti ol ishee galfate; Ribqaa fuudhes. Akkasiin
isheen niitii isaa taate; innis ishee jaallate; Yisihaaqis du’a haadha isaa
irraa ni jajjabaate.

25

Abrahaam Du’uu Isaa
25:1-4 kwf – 1Sn 1:32-33

1 Abrahaamis niitii biraa kan maqaan ishee Qexuuraa jedhamu fuudhe.
2 Isheenis Zimraan, Yoqshaan, Medaan, Midiyaan, Yishbaaqii fi Shuwaa
isaaf deesse. 3 Yoqshaan Shebaa fi Dedaan dhalche; ilmaan Dedaan
immoo Ashuurim, Letuushimotaa fi Le’umoota turan. 4 Ilmaan Midiyaan
Eefaa, Eefer, Henook, Abiidaa fi Eldaa’aa turan. Warri kunneen hundi
sanyiiwwan Qexuuraa ti.

5 Abrahaam waan qabu hundumaa Yisihaaqiif kenne. 6 Ilmaan
saajjatoowwan isaatiif garuu utuma lubbuun jiruu kennaa kenneefii ilma
isaa Yisihaaq biraa gara biyya ba’a biiftuutti isaan erge.

7 Abrahaam waggaa dhibba tokkoo fi torbaatamii shan jiraate. 8 Innis
umurii dheeraa fi jireenya gaarii jiraatee dulloomee hafuura dhumaa
baafatee du’e; saba isaattis dabalame. 9 Ilmaan isaa Yisihaaqii fi
Ishmaa’eel lafa qotiisaa Efroon ilma Zoohar namicha gosa Heeti sanaa
keessatti holqa Makfelaa kan Mamree biratti argamutti isa awwaalan.
10 Lafti qotiisaa sunis kan Abrahaam Heetota irraa bitatee dha; Abra-
haamis achitti niitii isaa Saaraa biratti awwaalame. 11 Erga Abrahaam
du’ee booddee Waaqni ilma isaa Yisihaaqin eebbise; Yisihaaqis Be’eer
Lahaayiroo’ii bira jiraate.

Ilmaan Ishmaa’eel
25:12-16 kwf – 1Sn 1:29-31

12 Seenaan maatii Ishmaa’eel ilma Abrahaam kan Aggaar garbittiin
Saaraa intalli biyya Gibxi sun Abrahaamiif deesse sanaa kana.

13 Maqaan ilmaan Ishmaa’eel kan akkuma dhaloota isaaniitti
tartiibaan barreeffame kana:

Nabaayooti ilma Ishmaa’eel hangafticha,
Qeedaar, Adbi’eel, Mibsaami,
14 Mishmaa, Duumaa, Maasaa,
15 Hadaad, Teemaa, Yexuur,
Naafiishii fi Qeedmaa.

16 Jarri kunneen ilmaan Ishmaa’eel; maqaawwan kunneenis
akkuma gandootaa fi iddoo qubata isaaniitti maqaawwan
bulchitoota gosoota kudha lamaanii ti.

[17] Ishmaa'eel waggaa dhibba tokkoo fi soddomii torba jiraate; innis
hafuura dhumaa baafatee du'e; saba isaattis dabalame. [18] Sanyiin isaa
immoo daangaa Gibxi bira, karaa Asooritti geessu irra, lafa Hawiilaa
jalqabee hamma Shuuriitti jiru irra jiraatan. Isaanis obboloota isaanii
hundatti diina ta'anii jiraatan.

Yaaqoobii fi Esaawu

[19] Seenaan maatii Yisihaaq ilma Abrahaam kana.

Abrahaam Yisihaaqin dhalche; [20] Yisihaaq yeroo Ribqaa fuudhetti nama
waggaa afurtamaa ture; Ribqaan kunis intala Betuu'eel namicha Arraam
kan kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitii fi obboleettii Laabaa namicha
Arraam sanaa ti.
[21] Yisihaaq sababii niitiin isaa dhabduu turteef WAAQAYYO isheef kad-
hate. WAAQAYYOs kadhannaa isaatiif deebii kennee niitiin isaa Ribqaani
ulfoofte. [22] Daa'immanis garaa ishee keessatti wal dhiibaa turan; isheenis,
"Wanni kun maaliif natti dhufe?" jette; kanaafuu WAAQAYYO gaafachuu
dhaqxe.
[23] WAAQAYYO immoo akkana jedheen;
"Saboota lamatu gadameessa kee keessa jira;
uummanni lamaan ati deessus gargari ba'u;
sabni tokko saba kaan irra ni jabaata;
inni hangafni isa quxisuu tajaajila."
[24] Yeroo da'umsi ishee ga'etti ilmaan lakkuutu gadameessa ishee keessa
ture. [25] Mucaan jalqabatti dhalate diimaa dha; dhagni isaa guutuun uffata
rifeensa qabu fakkaata ture; kanaafuu Esaawu jedhanii isa moggaasan.
[26] Kana booddee obboleessi isaa koomee Esaawu harkaan qabatee gad
ba'e; maqaan isaas Yaaqoob jedhame. Yeroo Ribqaan isaan deessetti,
Yisihaaq nama waggaa jaatamaa ture.
[27] Ijoolleen kunis ni guddattan; Esaawu adamsaa beekamaa fi nama
bakkee ooluu ta'e; Yaaqoob garuu nama cal'isaa dunkaana keessa oolu
ta'e. [28] Yisihaaq waan foon bineensa bosonaa mi'eeffateef Esaawun
jaallate; Ribqaan garuu Yaaqoobin jaallatte.
[29] Gaaf tokko utuu Yaaqoob ittoo qopheessaa jiruu Esaawu akka malee
beela'ee bakkeedhaa dhufe. [30] Innis Yaaqoobiin, "Ani akka malee
beela'eeraatii, mee ittoo diimaa sana irraa xinnoo naa kenni!" jedhe.
Sababiin inni Edoom jedhameefis kanuma.
[31] Yaaqoob immoo deebisee, "Dura mirga hangafummaa keetii natti
gurguri kaa" jedhe.
[32] Esaawus, "Kunoo, ani du'uu ga'eera; yoos mirgi hangafummaa maal
na fayyada ree?" jedhe.
[33] Yaaqoob garuu, "Duraan dursii naa kakadhu" jedheen; akkasiin inni
kakatee mirga hangafummaa isaa Yaaqoobitti gurgurate.
[34] Ergasiis Yaaqoob buddeenaa fi ittoo misiraa Esaawuuf kenne; innis
nyaatee dhugee ka'ee achii deeme.
Esaawus akkasiin mirga hangafummaa isaa tuffate.

26

Yisihaaqii fi Abiimelek
26:1-11 kwi – Uma 12:10-20; 20:1-18

[1] Beela isa bara Abrahaam biyyichatti bu'e sana malee beelli biraa
tokko ammas biyya sanatti bu'e; Yisihaaqis gara Geraaraa gara Abiimelek
mooticha Filisxeem dhaqe. [2] WAAQAYYOS Yisihaaqitti mul'atee akkana
jedhe; "Biyya ani akka ati keessa jiraattuuf sitti himu keessa jiraadhu
malee Gibxitti gad hin bu'in. [3] Biyyuma kana jiraadhu; ani si wajjin nan
ta'a; sin eebbisas; biyya kana hunda sii fi sanyii keetiif nan kennaatii. Ani
kakuun abbaa kee Abrahaamiif kakadhe sana nan guuta. [4] Ani akkuma
urjiiwwan samii sanyii kee nan baay'isa; biyya kana hundas isaaniif
nan kenna; saboonni lafa irra jiran hundinuus karaa sanyii keetiitiin
eebbifamu. [5] Kunis waan Abrahaam dubbii koo dhaga'ee fedhii koo, ajaja
koo, labsii kootii fi seera koo eegeef." [6] Yisihaaqis Geraaraa keessa jiraate.
[7] Innis yommuu namoonni biyya sanaa waa'ee niitii isaa isa gaafatanitti
waan Ribqaan bareedduu taateef, "Namoonni naannoo kanaa sababii
isheetiif na ajjeesu ta'a" jedhee yaaduudhaan, "Isheen niitii koo ti" jechuu
sodaatee, "Isheen obboleettii koo ti" jedhe.
[8] Erga Yisihaaq yeroo dheeraa achi jiraatee booddee, Abiimelek mootichi
Filisxeemii foddaa keessaan gad ilaale; utuu Yisihaaq niitii isaa Ribqaa
hooqsuu arge. [9] Abiimelekis Yisihaaqin ofitti waamee, "Isheen dhugumaan
niitii kee ti! Yoos ati maaliif, 'Isheen obboleettii koo ti' jette ree?" jedheen.
Yisihaaqis, "Waan ani sababii isheetiif lubbuu koo nan dhaba ta'a jedhee
yaadeef" jedhee deebiseef.
[10] Abiimelek immoo, "Wanni ati nutti hojjette kun maali? Utuu namoota
kanneen keessaa tokko niitii kee wajjin ciisee jiraatee silaa ati yakka nutti
fiddee turte" jedheen.
[11] Kana irratti Abiimelek, "Namni namicha kana yookaan niitii isaa
tuqu kam iyyuu dhugumaan ajjeefamuu qaba" jedhee nama hundaaf ajaja
kenne.
[12] Yisihaaqis biyya sanatti midhaan facaafatee waan WAAQAYYO isa eeb-
biseef baruma sana keessa dachaa dhibba galfate. [13] Innis ni hore; hamma
akka malee sooromuttis qabeenyi isaa ittuma fufee baay'ate. [14] Innis
bushaayee, loowwanii fi hojjettoota hedduu qaba ture; Filisxeemonnis
isatti hinaafan. [15] Kanaafuu Filisxeemonni boolla bishaanii hojjettoonni
abbaa isaa bara Abrahaam keessa qotan hundatti biyyoo naqanii duuchan.
[16] Abiimelekis Yisihaaqiin, "Ati baay'ee nu caalaa jabaatteertaatii nurraa
deemi" jedhe.
[17] Yisihaaq achii ka'ee sulula Geraaraa keessa qubatee achi jiraate.
[18] Yisihaaqis boollawwan bishaanii bara abbaa isaa bara Abrahaam keessa
qotaman kanneen Filisxeemonni erga Abrahaam du'ee booddee duuchan
sana deebisee bane; innis maquma abbaan isaa kenneefii ture sanaan
isaan waame.
[19] Tajaajiltoonni Yisihaaq sulula sana keessatti lafa qotanii boolla
bishaan burquu argatan. [20] Tiksoonni Geraaraa, "Bishaan kun kan
keenya!" jedhanii tiksoota Yisihaaq wajjin wal lolan. Kanaafuu inni
sababii wal falmaniif boolla bishaanii sana, "Eeseeq" jedhee moggaase.
[21] Ergasiis boolla bishaanii biraa qotan; isaan garuu boolla bishaanii sana
irrattis wal lolan; kana irratti Yisihaaq boolla bishaanii sana "Sixinaa"
jedhee moggaase. [22] Innis achii ka'ee iddoo biraa dhaqee boolla bishaanii
biraa achitti qote; namni tokko iyyuu isa irratti wal hin lolle. Innis,
"WAAQAYYO amma iddoo bal'aa nuu kenneera; nu biyyattii keessatti ni
baay'anna" jechuudhaan Rehooboot jedheen.

23 Innis achii ka'ee gara Bersheebaatti ol ba'e. 24 WAAQAYYOS halkanuma
sana isatti mul'atee akkana jedheen; "Ani Waaqa abbaa kee Abrahaam;
ani waan si wajjin jiruuf hin sodaatin. Garbicha koo Abrahaamiif jedhees
ani sin eebbisa; sanyii kees nan baay'isa."
25 Yisihaaq achitti iddoo aarsaa ijaaree maqaa WAAQAYYOO waammate.
Dunkaana isaas achi dhaabbate; tajaajiltoonni isaas iddoo sanatti boolla
bishaanii qotatan.
26 Ergasiis Abiimelek gorsaa isaa Ahuzaatii fi ajajaa loltoota isaa Fiikool
wajjin Geraaraadhaa ka'ee gara Yisihaaq dhufe. 27 Yisihaaq immoo, "Isin
erga na jibbitanii of biraa na ariitanii maaliif gara koo dhuftan?" isaaniin
jedhe.
28 Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Nu akka WAAQAYYO si wajjin jiru
ifaan ifatti argineerra; kanaafuu nu, 'Kakuun walii galtee gidduu keenya
jechuunis nuu fi si gidduu jiraachuu qaba' jenne; mee kottu si wajjin walii
galtee godhannaa. 29 Kunis akkuma nu utuu waan gaarii malee waan
hamaa sirraan hin ga'in nagaan of irraa si geggeessine sana akka atis nu
hin miineef. Ati amma illee nama WAAQAYYO eebbisee dha."
30 Yisihaaqis nyaata isaaniif qopheesse; isaanis ni nyaatan; ni dhuganis.
31 Namoonni sun guyyaa itti aanu ganama barraaqa ka'anii walii kakatan.
Yisihaaqis isaan geggeesse; jarris nagumaan isa biraa deeman.
32 Guyyuma sana hojjettoonni Yisihaaq dhufanii waa'ee boolla bishaanii
qotan sanaa isaatti himan. Isaanis, "Nu bishaan arganneerra!" jedhan.
33 Innis boolla bishaanii sana, "Shibe'aa" jedhee moggaase. Hamma
har'aatti maqaan magaalaa sanaa Bersheebaa jedhama.
34 Esaawu yeroo umuriin isaa waggaa afurtama guuteetti Yoodiiti intala
Bi'eer namicha gosa Heeti akkasumas Baasmati intala Eeloon namicha
gosa Heeti fuudhe. 35 Isaanis Yisihaaqii fi Ribqaa gaddisiisan.

27

Yisihaaq Yaaqoobin Eebbise

1 Yisihaaq dulloomee yeroo iji isaa arguu dadhabetti ilma isaa hangafa
Esaawun ofitti waamee, "Yaa ilma koo" jedheen.
Innis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.
2 Yisihaaq akkana jedhe; "Kunoo, ani dulloomeera; guyyaa du'a koo hin
beeku. 3 Kanaafuu maaloo mi'a adamoo keetii jechuunis korojoo xiyya
keetii fi iddaa kee qabadhuutii gara dirreetti ba'iitii bineensa naa adamsi.
4 Akka ani utuun hin du'iin dura si eebbisuuf, nyaata mi'aawaa gosa ani
jaalladhu naa qopheessiitii akka ani nyaadhuuf naa dhi'eessi."
5 Yommuu Yisihaaq ilma isaa Esaawutti dubbatetti Ribqaan ni dhagge-
effatti turte. Yeroo Esaawu bineensa adamsee fiduuf gara dirreetti gad
ba'etti, 6 Ribqaan ilma ishee Yaaqoobiin akkana jette; "Kunoo, ani utuu
abbaan kee obboleessa kee Esaawutti dubbatuu dhaga'eera; 7 innis, 'Akka
ani utuun hin du'in fuula WAAQAYYOO duratti si eebbisuuf bineensa
adamsii fidiitii akka ani nyaadhuuf nyaata mi'aawu naa qopheessi'
jedheen. 8 Egaa yaa ilma ko, akkuma ani si ajajutti dubbii koo dhaga'i.
9 Ani akkan abbaa keetiif akkuma inni jaallatutti nyaata mi'aawaa
qopheessuuf gara bushaayee dhaqiitii ilmoolee re'ee filatamoo lama naa
fidi. 10 Akka inni nyaatee utuu hin du'in si eebbisuuf abbaa keetiif nyaata
dhi'eessi."

11 Yaaqoobis haadha isaa Ribqaadhaan akkana jedhe; "Kunoo, ob-
boleessi koo Esaawu dabbasaa'aa dha; ani garuu rifeensa hin qabu. 12 Yoo
abbaan koo na qaqqabatee waan ani isa gowwoomse se'e, ani qooda
eebbaa abaarsa ofitti nan fida."
13 Haati isaa immoo, "Yaa ilma ko, abaarsi sun naaf haa ta'u; ati
waanuma ani siin jedhe godhi; dhaqiitii re'oota sana naa fidi" jetteen.
14 Innis dhaqee ilmoolee re'ootaa sana qabee haadha isaatiif fide; isheen
immoo akkuma abbaan isaa jaallatutti nyaata mi'aawu qopheessiteef.
15 Ergasiis Ribqaan uffata Esaaw ilma ishee hangaftichaa kan ishee bira
ture keessaa kan hunda irra bareedu fuutee Yaaqoob ilma ishee isa
quxisuu sanatti uffifte. 16 Harka isaatii fi morma isaa iddoo rifeensa hin
qabnetti gogaa re'ootaa uffifte. 17 Ergasiis nyaata mi'aawaa fi buddeena
qopheessitee turte sana ilma ishee Yaaqoobitti kennite.
18 Innis gara abbaa isaa dhaqee, "Yaa abbaa koo" jedhe.
Innis, "Yaa ilma ko, kunoo asan jira; ati eenyu?" jedhee deebise.
19 Yaaqoobis abbaa isaatiin akkana jedhe; "Ani Esaawu ilma kee isa
hangafticha; akkuma ati natti himte sana godheera; akka na eebbiftuuf
mee ol jedhiitii waan ani adamsee fide nyaadhu."
20 Yisihaaq ilma isaatiin, "Yaa ilma ko, akkamitti akkana daftee argatte?"
jedhe.
Yaaqoob immoo, "Waaqayyo Waaqa keetu na milkoomse" jedhee
deebise.
21 Yisihaaqis Yaaqoobiin, "Akka ani si qaqqabadhee ilma koo Esaaw
ta'uu fi ta'uu baachuu kee beekuuf mee as dhi'aadhu" jedhe.
22 Yaaqoobis abbaa isaa Yisihaaqitti dhi'aate; abbaan isaas isa qaqqa-
batee, "Sagaleen kun sagalee Yaaqoob; harki kun garuu harka Esaawu"
jedhe. 23 Waan harki isaa akkuma harka Esaawu rifeensa qabuuf Yisihaaq
gargar baasee isa beekuu hin dandeenye; kanaafuu isa eebbise. 24 Innis,
"Ati dhugumaan ilma koo Esaawuu?" jedhee gaafate.
Inni immoo, "Eeyyee ani isuma" jedhee deebise.
25 Yisihaaqis, "Yaa ilma ko, akka ani nyaadhee si eebbisuuf mee waan
adamsitee fidde sana naa kenni" jedhe.
Yaaqoob ni dhi'eesseef; innis ni nyaate; daadhii wayiniis ni fideef;
innis ni dhuge. 26 Abbaan isaa Yisihaaqis, "Yaa ilma koo as kottuu na
dhungadhu" jedheen.
27 Innis itti dhi'aatee isa dhungate. Yisihaaqis foolii wayyaa isaa suufee
isa eebbise; akkanas jedhe;
"Ilaa, fooliin ilma koo,
akkuma foolii lafa qotiisaa
Waaqayyo eebbisee ti.
28 Waaqni fixeensa samii,
lafa gabbataa, midhaanii fi
wayinii akka malee baay'atu siif haa kennu.
29 Saboonni si haa tajaajilan;
uummannis siif haa sagadan.
Obboloota kee irratti gooftaa ta'i;
ilmaan haadha keetiis siif haa sagadan.
Warri si abaaran haa abaaraman;
warri si eebbisan immoo haa eebbifaman."
30 Akkuma Yisihaaq Yaaqoobin eebbisee fixee Yaaqoob immoo fuula
abbaa isaa fuula Yisihaaq duraa gad ba'een, obboleessi isaa Esaawu

adamoodhaa dhufee ol gale. 31 Innis nyaata mi’aawaa qopheessee abbaa
isaatiif fide; abbaa isaatiinis, “Yaa abbaa ko, ati akka na eebbiftuuf ol
jedhiitii waan ani ilmi kee adamsee fide nyaadhu” jedhe.

32 Abbaan isaa Yisihaaqis, “Ati eenyu?” jedhee isa gaafate.

Innis, “Ani ilma kee Esaawu hangafticha” jedhe.

33 Yommus Yisihaaq akka malee hollachaa, “Yoos namni waa adamsee
naa fide eenyu ree? Ani utuu ati hin dhufin hunduma isaa nyaadheen isa
eebbise; inni dhugumaan ni eebbifama!” jedhe.

34 Esaawu yommuu waan abbaan isaa dubbate dhaga’etti, abbaa
isaatiin, “Yaa abbaa ko, anas eebbisi!” jedhee sagalee ol fudhatee
hiqqifatee boo’e.

35 Yisihaaq garuu, “Obboleessi kee haxxummaadhaan dhufee eebba kee
fudhateera” jedhe.

36 Esaawus, “Maqaan isaa iyyuu dhugumaan Yaaqoob jedhama mitii?
Inni kana wajjin yeroo lama na gowwoomsuu isaa ti; jalqabatti hanga-
fummaa koo narraa fudhate; amma immoo eebba koo fudhateera” jedhe.
Ergasiis inni, “Ati eebba tokko illee naa hin hambifnee ree?” jedhee
gaafate.

37 Yisihaaq immoo akkana jedhee Esaawuuf deebise; “Kunoo ani akka
inni sirratti gooftaa ta’uu fi akka firoonni isaa hundi tajaajiltoota isaa
ta’an godheera; akka inni midhaanii fi daadhii wayinii qabaatuufis isa
eebbiseera. Egaa yaa ilma koo ani maal siif gochuun danda’a?”

38 Esaawus abbaa isaatiin, “Yaa abbaa ko, ati eebbuma tokko qofa
qabdaa? Yaa abbaa ko, anas eebbisi!” jedhe. Esaawus sagalee ol fudhatee
boo’e.

39 Abbaan isaa Yisihaaqis akkana jedhee deebiseef;

“Iddoon jireenya keetii
lafa gabbataa irraa ni fagaata;
fixeensa samii gubbaa irraas ni fagaata.
40 Ati goraadeedhaan jiraatta;
obboleessa kees ni tajaajilta.
Yeroo isaan mormitutti garuu
waanjoo isaa cabsitee
morma kee irraa buufta.”

Yaaqoob gara Laabaatti baqate

41 Esaawu sababii abbaan isaa Yaaqoobin eebbiseef Yaaqoobitti haaloo
qabate. Innis garaa isaatti, “Yeroon itti abbaa kootiif boo’an dhi’aateera;
anis yeroo sana obboleessa koo Yaaqoobin nan ajjeesa” jedhee yaade.

42 Yommuu wanni Esaawu ilmi ishee hangaftichi jedhe isheetti hi-
mametti Ribqaan Yaaqoob ilma ishee quxisuu waamsiftee akkana jetteen;
“Kunoo, obboleessi kee Esaawu si ajjeesee garaa isaa qabbaneeffachuu
barbaada. 43 Kanaafuu yaa ilma koo na dhaga’i; ka’iitii gara obboleessa
koo Laabaa kan Kaaraan keessa jiraatu sanaatti baqadhu. 44 Hamma
aariin obboleessa keetii qabbanaa’utti yeroo gabaabaaf isa bira turi.
45 Yommuu aariin obboleessa keetii qabbanaa’ee innis waan ati isa goote
sana irraanfatutti ani dhaamsa sitti ergee achii sin fichisiisa. Ani maaliifan
guyyaa tokkotti isin lachuu dhaba?”

46 Ribqaanis Yisihaaqiin akkana jette; “Ani sababii dubartoota Heetotaa
kanneeniif jiraachuu jibbeera. Yoo Yaaqoob dubartoota biyya kanaa

jechuunis dubartoota Heetotaa kanneen keessaa niitii fuudhe, jireenyi koo maal anaaf godha ree!”

28

1 Yisihaaqis Yaaqoobin waamee eebbisee akkana jedhee isa ajaje:
“Intallan warra Kana’aan keessaa hin fuudhin. 2 Ammuma ka’iitii gara
kaaba dhi’a Phaadaan Arraam mana abbaa haadha keetii mana Betuu’eel dhaqi. Achiis intallan obboleessa haadha keetii intallan Laabaa keessaa
tokko fuudhi. 3 Waaqni Waan Hunda Danda’u sun si haa eebbisu; sanyii
siif haa kennu; akka ati saba bal’aa taatuufis si haa baay’isu. 4 Ati biyya
amma alagummaadhaan keessa jiraattu, biyya Waaqni dhaala godhee Abrahaamiif kenne sana akka dhaaltuuf inni eebba Abrahaamiif kenne
sii fi sanyii keetiif haa kennu.” 5 Yisihaaqis akkasitti Yaaqoobin erge;
Yaaqoobis gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraam gara Laabaa ilma Betuu’eel namicha Arraam sanaa dhaqe; Laabaan kun immoo obboleessa Ribqaa, haadha Yaaqoobii fi Esaawu.

6 Esaawu akka Yisihaaq Yaaqoobin eebbisee akka inni achii niitii fuudhuuf gara kaaba dhi’a Phaadaan Arraamitti isa ergee fi akka isa eebbisettis “Intallan warra Kana’aan hin fuudhin” jedhee isa ajaje yommuu beeketti;
7 Yaaqoob abbaa fi haadha isaatiif ajajamee gara kaaba dhi’a Phaadaan
Arraam dhaqe. 8 Esaawus intallan warra Kana’aan fuula abbaa isaa
Yisihaaq duratti hammam jibbamoo akka ta’an hubate. 9 Kanaafuu Esaaw
gara Ishmaa’eel ilma Abrahaam dhaqee Maahalaati intala Ishmaa’eel obboleettii Nabaayoti niitota dur qabu irratti dabalee fuudhe.

Abjuu Yaaqoob Beet’eelitti Abjoote

10 Yaaqoob Bersheebaa ba’ee Kaaraan dhaqe. 11 Innis iddoo tokko ga’ee
aduun dhiinaan achi bule; dhagoota achi turan keessaas tokko fudhatee
mataa jala kaa’atee rafuuf ciise. 12 Innis achitti abjuu abjoote; kunoo
yaabbannoo lafa dhaabatee fiixeen isaa immoo samii ga’u tokko arge; kunoo ergamoonni Waaqayyoo yaabbannoo sana irra ol ba’aa fi gad bu’aa
turan. 13 Kunoo WAAQAYYO yaabbannoo sana gara irraa dhaabatee akkana jedhe; “Ani WAAQAYYO Waaqa abbaa kee Abrahaamii fi Waaqa Yisihaaq; ani lafa ati irra ciiftu kana siif fi sanyii keetiif nan kenna. 14 Sanyiin kee
akkuma biyyoo lafaa ni baay’ata; atis gara dhi’aatti, gara ba’aatti, gara kaabaattii fi kibbaatti ni babal’atta. Uummanni lafa irraa hundinuu karaa keetii fi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama. 15 Kunoo ani si wajjinan jira;
lafa ati dhaqxu hundattis sin eega; gara biyya kanaattis deebisee sin fida. Ani hamman waanan waadaa siif gale sana siif guututti si hin dhiisu.”

16 Yaaqoobis yommuu hirribaa ka’etti, “Dhugumaan WAAQAYYO iddoo
kana jira; ani waan kana hin hubanne” jedhe. 17 Innis sodaatee, “Iddoon kun akkam nama sodaachisa! Kun mana Waaqaa ti malee waan biraa miti; kun karra samiiti” jedhe.

18 Yaaqoobis guyyaa itti aanu ganama obboroo ka’ee dhagaa mataa jala kaa’atee ture sana fuudhee akka utubaatti ol dhaabe; fiixee isaa irrattis
zayitii dhangalaase. 19 Innis maqaa iddoo sanaa Beet’eel jedhee moggaase; duraan garuu magaalaan sun Luuzi jedhama ture.

20 Ergasiis Yaaqoob akkana jedhee wareege; “Yoo Waaqni na wajjin ta’e, yoo inni karaa ani deemu kana irratti na eege, yoo waan ani nyaadhuu fi
waan ani uffadhu naa kenne, 21 yoo ani nagaan mana abbaa kootti deebi’e,

WAAQAYYO Waaqa koo ni ta'a; 22 dhagaan ani utubaa godhee ol dhaabe
kunis mana Waaqaa ta'a; waan ati naa kennitu keessaas kudhan keessaa
tokko siifin kenna."

29

Yaaqoob Phaadaan Arraam Ga'e

1 Yaaqoobis karaa isaa itti fufee gara warra biyya ba'aa dhufe. 2 Innis
ilaalee kunoo boolla bishaanii tokko dirree irratti arge; kunoo karri
hoolotaa sadii sababii achii bishaan dhuganiif boolla bishaanii sana bira
ciciisaa turan. Dhagaan afaan boolla bishaanii sanaa irra ture guddaa
ture. 3 Yeroo karri hoolotaa hundi achitti walitti qabamanitti tiksoonni
afaan boolla bishaanii irraa dhagaa gangalchanii hoolota bishaan obaasu
turan. Ergasii immoo dhagaa sana iddoo isaatti deebisanii afaan boolla
bishaanii irra kaa'u turan.

4 Yaaqoobis tiksoota sanaan, "Yaa obboloota ko, isin warra eessaati?"
jedhee gaafate.

Isaanis, "Nu warra Kaaraaniiti" jedhanii deebisan.

5 Innis, "Laabaa ilma Naahoor beektuu?" jedheen.

Jarris, "Eeyyee, beekna" jedhanii deebisan.

6 Yaaqoob immoo, "Inni fayyumaa?" jedhee isaan gaafate.

Isaanis, "Eeyyee, fayyuma; kunoo intalli isaa Raahel iyyuu hoolota fiddee dhufaa jirti" jedhaniin.

7 Innis, "Kunoo, amma lafti guyyaa dha; yeroo itti hoolonni walitti
qabaman miti. Hoolota bishaan obaasaatii dhaqaa dheechisaa" jedheen.

8 Isaanis, "Nu hamma karri hoolotaa hundinuu walitti qabamanii
dhagaan sun afaan boolla bishaanii irraa gangalfamutti hin dandeenyu;
ergasii hoolota bishaan obaafna" jedhanii deebisan.

9 Utuma inni jara wajjin haasa'aa jiruu, Raahel waan tiksee turteef
hoolota abbaa ishee ooftee dhufte. 10 Yaaqoob yommuu Raahel, intala
obboleessa haadha isaa intala Laabaatii fi hoolota Laabaa argetti dhaqee
dhagaa afaan boolla bishaanii irraa gangalchee hoolota eessuma isaa
bishaan obaase. 11 Yaaqoobis Raaheliin dhungate; sagalee ol fudhatees
boo'e. 12 Inni fira abbaa ishee akka ta'ee fi ilma Ribqaa akka ta'e Raahelitti
hime; isheenis fiigaa dhaqxee abbaa isheetti himte.

13 Laabaan akkuma waa'ee ilma obboleettii isaa waa'ee Yaaqoob
dhaga'een isa simachuuf ariifatee ba'e. Innis erga hammatee dhungatee booddee mana isaatti fudhatee gale; Yaaqoobis waan kana hunda
Laabaatti hime. 14 Laabaan immoo, "Ati dhugumaan foon kootii fi dhiiga
koo ti" jedheen.

Yaaqoob Liyaa fi Raahelin Fuudhe

Yaaqoob erga ji'a tokko guutuu Laabaa wajjin turee booddee, 15 Laabaan
akkana isaan jedhe; "Ati sababii fira koo taateef tola naa hojjechuu
qabdaa? Mindaan kee akka hammam ta'uu qabu natti himi."

16 Laabaan intallan lama qaba ture; maqaan ishee hangafaa Liyaa ture;
maqaan ishee quxisuu immoo Raahel jedhama ture. 17 Iji Liyaa dadhabaa
ture; Raahel garuu bareedduu fi simboo qabeettii turte. 18 Yaaqoob
Raahelin jaallatee, "Ani waa'ee intala kee ishee quxisuu, Raaheliif jedhee
waggaa torba sin tajaajila" jedheen.

19 Laabaan immoo, “Nama biraaf ishee kennuu irra siif kennuu naa
wayyaa; asuma na bira turi” jedhe. 20 Kanaafuu Yaaqoob Raahelin
argachuuf jedhee waggaa torba tajaajile. Inni waan ishee jaallateef
waggoonni kunneen guyyoota muraasa isatti fakkaatan.
21 Yaaqoobis Laabaadhaan, “Waan yeroon koo xumurameef akka ani
ishee bira ga’uuf niitii koo naa kenni” jedhe.
22 Kanaafuu Laabaan namoota iddoo sana jiran hunda walitti qabee
cidha qopheesse. 23 Garuu yeroo lafti galgalaa’etti intala isaa Liyaa fidee
Yaaqoobiif kenne; Yaaqoobis ishee bira ga’e. 24 Laabaanis akka isheen
hojjettuu ishee taatuuf garbittii isaa Zilfaa, intala isaa Liyaadhaaf kenne.
25 Yommuu lafti bari’etti kunoo Liyaa ta’uun ishee beekame! Yaaqoobis
Laabaadhaan, “Wanni ati na goote kun maali? Ani Raaheliif jedhee si hin
tajaajillee? Yoos ati maaliif na gowwoomsite ree?” jedhe.
26 Laabaanis akkana jedhee deebise; “Biyya keenya keessatti intala
hangafa dura intala quxisuu heerumsiisuun duudhaa keenya miti.
27 Torban misirrummaa intala kanaa raawwadhu; ergasii yoo ati waggaa
biraa torba naaf hojjette quxisuu ishees siif kennina.”
28 Yaaqoobis akkasuma godhe. Torban sanas Liyaa wajjin dabarse;
ergasiis Laabaan intala isaa Raahelin isatti heerumsiise. 29 Laabaan akka
isheen hojjettuu ishee taatuuf xomboree isaa Bilihaa, intala isaa Raaheliif
kenne. 30 Yaaqoobis Raahel bira ga’e; innis Liyaa caalaatti Raahelin
jaallate. Waggoota biraa torbas Laabaaf hojjete.

Ijoollee Yaaqoob

31 WAAQAYYO yommuu akka Liyaan hin jaallatamin argetti gadameessa
ishee baneef; Raahel garuu dhabduu turte. 32 Liyaan ulfooftee ilma deesse.
Isheenis waan, “WAAQAYYO dhiphina koo argeeraatii dhugumaan si’achi
dhirsi koo na jaallata” jetteef maqaa isaa Ruubeen jettee moggaafte.
33 Isheen ammas yommuu ulfooftee ilma deessetti, “WAAQAYYO sababii
akka ani hin jaallatamin dhaga’eef ilma kanas naa kenne” jettee maqaa
isaa Simi’oon jettee moggaafte.
34 Ammas ulfooftee ilma deesse; isheenis, “Sababii ani ilmaan sadii
isaaf da’eef amma dhirsi koo natti maxxana” jette; kanaafuu mucaan sun
Lewwii jedhamee moggaafame.
35 Ammas isheen ulfooftee ilma deesse; isheenis, “Amma WAAQAYYO nan
galateeffadha” jette. Kanaafuu maqaa isaa Yihuudaa jettee moggaafte.
Ergasiis da’uu ni dhiifte.

30

1 Raahel yommuu akka Yaaqoobiif ijoollee tokko iyyuu hin da’in argitetti
obboleettii isheetti hinaafte. Yaaqoobiinis, “Ijoollee naa kenni, yoo kanaa
achii nan du’a!” jette.
2 Yaaqoobis isheetti aaree, “Anatu iddoo Waaqa isa ijoollee si dhowwate
sanaa jira moo?” jedheen.
3 Isheenis, “Xomboreen koo Bilihaan kunoo ti; akka isheen qooda koo
ijoollee naaf deessee anis karaa isheetiin ijoollee argadhuuf dhaqii ishee
bira ga’i” jette.
4 Isheenis xomboree ishee Bilihaa akka niitii isaa taatuuf kenniteef.
Yaaqoobis ishee bira ga’e; 5 isheenis ulfooftee ilma isaaf deesse. 6 Kana

irratti Raahel, "Waaqni naa murteesseera; kadhannaa koos dhaga'ee ilma
naa kenneera" jette. Kanaafuu maqaa isaa Daan jettee moggaafte.
7 Xomboreen Raahel Bilihaan ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma lammaf-
faa deesse. 8 Raahelis, "Ani obboleettii koo wal'aansoo guddaa qabee
mo'adheera" jette. Maqaa isaa Niftaalem jettee moggaafte.
9 Liyaan akka ijoollee da'uu dhiifte hubatte; xomboree ishee Zilfaa
fuutee akka niitii isaa taatuuf Yaaqoobiif kennite. 10 Xomboreen Liyaa
Zilfaanis Yaaqoobiif ilma deesse. 11 Liyaan immoo, "Maal milkiin
akkanaa!" jettee maqaa isaa Gaad jettee moggaafte.
12 Xomboreen Liyaa Zilfaan Yaaqoobiif ilma lammaffaa deesse.
13 Ergasiis Liyaan, "Ani akkaman gammade! Dubartoonnis, 'Eebbifamtuu'
naan jedhu" jette. Kanaafuu maqaa isaa Aasheer jettee moggaafte.
14 Yeroo haamaa qamadiitti Ruubeen gara bakkeetti ba'ee ija hudhaa
argatee haadha isaa Liyaadhaaf fide. Raahelis Liyaadhaan, "Maaloo ija
hudhaa ilma keetii irraa waa naa kenni" jette.
15 Liyaan immoo, "Dhirsa koo narraa fudhachuun kee sitti xinnaatee?
Hudhaa ilma koos ni fudhattaa?" jetteen.
Raahelis, "Qooda hudhaa ilma keetii inni edana si wajjin haa bulu"
jetteen.
16 Gaafa sana galgala yeroo Yaaqoob lafa qotiisaatii galetti Liyaan isa
simachuuf gad baatee, "Waan ani hudhaa ilma kootiin si kireeffadheef ati
har'a na wajjin bulu qabda" jetteen. Yaaqoobis halkan sana ishee wajjin
bule.
17 Waaqnis Liyaa dhaga'e; isheenis ulfooftee Yaaqoobiif ilma shanaffaa
deesse. 18 Liyaanis, "Waan ani xomboree koo dhirsa kootiif kenneef
Waaqni gatii koo naa baaseera" jette. Kanaafuu Yisaakor jettee isa
moggaafte.
19 Liyaan ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma ja'affaa deesse. 20 Liyaanis,
"Waaqni kennaa gaarii naaf kenneera; sababii ani ilmaan ja'a isaaf da'eef
dhirsi koo si'achi ulfina naa kenna" jette. Kanaafuu maqaa isaa Zebuuloon
jettee moggaafte.
21 Ergasiis intala tokko deessee Diinaa jettee moggaafte.
22 Waaqnis Raahelin yaadate; kadhannaa ishees dhaga'ee gadameessa
ishee baneef. 23 Isheenis ulfooftee ilma deessee, "Waaqni qaanii koo
narraa fuudheera" jette. 24 Isheenis maqaa isaa Yoosef jettee moggaaftee,
"WAAQAYYO ilma biraa naaf haa dabalu" jette.

Yaaqoob Hoolota Hore

25 Erga Raahel Yoosefin deessee booddee Yaaqoob Laabaadhaan akkana
jedhe; "Akka ani biyya dhalootaa kootti deebi'uuf, gad na dhiisi. 26 Ani nan
deemaatii niitota koo fi ijoollee koo warra ani isaaniif jedhee siif tajaajile
naa kenni. Akka ani hojii baay'ee siif hojjedhe ati iyyuu beekta."
27 Laabaan garuu akkana jedheen; "Maaloo yoo ani fuula kee duratti
fudhatama argadhee jiraadhe asuma turi; ani akka WAAQAYYO sababii
keetiin na eebbise mul'ataan beekeeraatii." 28 Itti fufees, "Mee mindaa
ani siif kaffaluu qabu natti himi; ani siifin kaffalaatii" jedhe.
29 Yaaqoobis akkana jedheen; "Akka ani hammam siif hojjedhe, horiin
kees hammam akka harka kootti baay'ate atuu ni beekta. 30 Wanni
xinnaan ati utuu ani hin dhufin dura qabdu sun amma akka malee siif

baay'ateera; lafa ani ture kamitti iyyuu WAAQAYYO si eebbiseera. Garuu
yeroon ani itti maatii kootiif yaadu yoomi ree?"
31 Innis, "Wanni ani siif kennu maali ree?" jedhee gaafate.
Yaaqoob immoo akkana jedhee deebise; "Homaa naaf hin kennin; garuu
yoo ati waan kana naaf goote ani ittuma fufee bushaayee kee nan tiksa;
nan eegas; 32 ani har'a bushaayee kee hunda keessa ba'ee hoolota cocorree
fi buburree hunda, hoolaa magaalaa fi re'oota cocorree yookaan buburree
hunda addaan nan baasa; isaan kunneen mindaa koo ta'u. 33 Yeroo
ati mindaa naa kennite sana to'achuu dhuftutti, amanamummaan koo
dhugaa naa ba'a. Hoolotaa fi re'oota koo keessatti re'een cocorree yookaan
buburree hin ta'in kam iyyuu, hoolaa keessaa immoo kan gurraacha hin
ta'in kam iyyuu yoo argame akka waan hatameetti haa ilaalamu."
34 Laabaanis, "Tole, akkuma ati jette haa ta'u" jedhe. 35 Guyyuma
sana Laabaan korbeeyyii re'ee halluu qaxxaamuroo qabanii fi buburree
hunda, goromii re'ee cocorree fi buburree kanneen adaadii qaban hunda,
akkasumas hoolota gugurraacha hunda fuudhee ilmaan isaatti kenne.
36 Innis ofii isaatii fi Yaaqoob gidduutti lafa adeemsa guyyaa sadii hambise;
Yaaqoob immoo bushaayee Laabaa kanneen hafan tiksuu itti fufe.
37 Yaaqoobis damee alaltuu, kan looziitii fi hadheessa jiidhaa isaa darbee
darbee naannessee qoola isaa irraa quncisuudhaan dhagna mukichaa isa
keessaa adii sana mul'ise. 38 Yaaqoobis yeroo bushaayeen sun bishaan
dhuguuf dhufanitti damee qolli irraa quncifame sana fuula isaanii dura
bidiruu bishaan itti obaasan keessa kaa'e. Bushaayeen yeroo sun bishaan
dhuguu dhufanitti gojoma'anii 39 ulee sana duratti wal hobobsu turan;
isaanis ilmoolee halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree dhalan.
40 Yaaqoobis ilmoolee bushaayee kophaatti baase; bushaayee Laabaa
kanneen hafan garuu warra halluu qaxxaamuroo qabanii fi gurraacha
dura dhaabe. Akkasitti hoolota isaa addaan baase malee bushaayee
Laabaatti hin makne. 41 Yeroo dhaltuuwwan jajjaboon gojoma'an kam
iyyuu, Yaaqoob akka isaan ulee sana biratti wal hobobsaniif jedhee ulee
sana fuula isaanii dura bidiruu keessa kaa'aa ture; 42 dhaltuuwwan
dadhaboo dura garuu ulee sana hin keenye. Kanaafuu warri dadhaboon
kan Laabaa, warri jajjaboon immoo kan Yaaqoob ta'an. 43 Namichi kun
haala kanaan akka malee soorome; innis bushaayee baay'ee, garboota
dubartootaatii fi dhiirotaa, gaalawwanii fi harroota qaba ture.

31

Yaaqoob Laabaa Jalaa Baqate

1 Yaaqoobis akka ilmaan Laabaa, "Yaaqoob waan abbaan keenya qabu
hunda fudhateera; qabeenya kana hundas waanuma kan abbaa keenyaa
ture irraa argate" jedhan dhaga'e. 2 Yaaqoobis fuula Laabaa ilaale; kunoo
fuulli isaa akka duraatti isatti hin tolle.
3 WAAQAYYOS Yaaqoobiin, "Biyya abbaa keetii fi fira keetti deebi'i; anis
si wajjin nan ta'a" jedhe.
4 Kanaafuu Yaaqoob akka isaan bakkeetti lafa bushaayeen isaa jiranitti
gad ba'aniif gara Raahelii fi Liyaatti ergaa erge. 5 Innis akkana isaaniin
jedhe; "Ani akka abbaan keessan akka kanaan duraa sana fuula natti
hin tolle hubadheera; garuu Waaqni abbaa kootii na wajjin jira. 6 Akka
ani humna koo guutuudhaan abbaa keessaniif hojjedhe isinuu beektu;

7 ta'us abbaan keessan mindaa koo yeroo kudhan geeddaruudhaan na
gowwoomse. Waaqni garuu akka inni na miidhu hin eeyyamneef. 8 Yeroo
inni, 'Bushaayeen cocorreen mindaa kee ta'u' jedhetti, bushaayeen hundi
ilmaan cocorree dhalan; yeroo inni, 'warri halluu qaxxaamuroo qaban
mindaa kee ta'u' jedhetti immoo bushaayeen hundi ilmaan qaxxaamuroo
qaban dhalan. 9 Waaqni karaa kanaan horii abbaa keessanii fuudhee naa
kenne.

10 "Anis gaaf tokko waqtii gaana bushaayeetti abjuu keessa ol ilaalee
kunoo korbeeyyiin re'ootatti hobobsan akka halluu qaxxaamuroo qaban,
cocorree fi buburree ta'an nan arge. 11 Ergamaan Waaqayyoos abjuu
keessa, 'Yaaqoob' naan jedhe. Ani, 'Kunoo asan jira' jedheen deebise.
12 Inni immoo akkana naan jedhe; 'Akka korbeeyyiin re'ootaa kanneen
bushaayeetti hobobsan hundinuu halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree
fi buburree ta'an ol jedhii ilaali. Ani waan Laabaan sitti hojjete hunda
argeeraatii. 13 Ani Waaqa Beet'eel lafa ati itti utubaa dibdee wareega naaf
wareegde sanaa ti. Amma ka'iitii biyya kana keessaa ba'iitii gara biyya
fira keetiitti deebi'i.' "

14 Kana irratti Raahelii fi Liyaan akkana jedhanii deebisan; "Qoodni
yookaan dhaalli mana abbaa keenyaatti nuu hafe jiraa? 15 Inni akkuma
ormaatti nu ilaala mitii? Inni nu gurgurateeraatii maallaqa sababii
keenyaaf kenname nyaatee fixeera. 16 Qabeenyi Waaqni abbaa keenya
irraa fuudhe hundi kan keenyaa fi kan ijoollee keenyaa ti. Egaa waan
Waaqni sitti hime hunda godhi."

17 Yaaqoobis ijoollee isaatii fi niitota isaa gaalawwan irra kaa'ate; 18 horii
fi qabeenya kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitti horatte hunda of dura oofee
gara biyya Kana'aan abbaa isaa Yisihaaq bira dhaquuf ka'e.

19 Laabaan hoolota isaa irraa rifeensa murmuruu dhaqe; Raahel immoo
waaqota abbaa ishee hatte. 20 Yaaqoobis akka isa dhiisee baqachuu
yaade isa dhoksuudhaan Laabaan namicha Arraam sana gowwoomse.
21 Innis waan qabu hunda fudhatee baqate; laga Efraaxiis ce'ee biyya
gaara Gili'aaditti qajeele.

Laabaan Yaaqoob Duukaa Bu'e

22 Akka Yaaqoob baqate guyyaa sadaffaatti Laabaatti himame.
23 Laabaanis firoota isaa fudhatee guyyaa torba Yaaqoob duukaa bu'ee
biyya gaara Gili'aaditti isa qaqqabe. 24 Waaqnis halkan abjuudhaan gara
Laabaan namicha biyya Arraam sanaa dhufee, "Ati waan gaariis ta'u
hamaa tokko iyyuu Yaaqoobitti akka hin dubbanne of eeggadhu" isaan
jedhe.

25 Yaaqoob yeroo Laabaan isa qaqqabetti, biyya gaaraa Gili'aad keessa
dunkaana isaa dhaabbatee ture; Laabaa fi firoonni isaas achi qubatan.
26 Laabaanis Yaaqoobiin akkana jedhe; "Ati na gowwoomsitee intallan koo
akka booji'amtoota waraanaatti fudhattee deemuun kee maal gochuu kee
ti? 27 Ati maaliif dhoksaan baqatte? Maaliifis na gowwoomsite? Akka ani
gammachuu fi faarfannaadhaan, dibbee fi baganaadhaan si geggeessuuf
maaliif natti himuu didde? 28 Ati akka ani ijoollee ijoollee kootiitii fi
intallan koo dhungadhee nagaatti jedhu naaf hin eeyyamne. Ati hojii
gowwummaa hojjete. 29 Ani isin miidhuuf humna qaba; garuu eda Waaqni
abbaa keessanii, 'Ati waan gaariis ta'u hamaa tokko illee Yaaqoobitti akka
hin dubbanne of eeggadhu' naan jedhe. 30 Ati sababii mana abbaa keetiitti

deebi'uu akka malee hawwiteef deemteerta; garuu maaliif waaqota koo
hatte?"

31 Yaaqoobis akkana jedhee Laabaaf deebii kenne; "Ati intallan kee hum-
naan narraa fudhatta jedhee waanan sodaadheef nan deeme. 32 Namni
ati waaqota kee isa biratti argattu jiraachuu hin qabu. Akka wanni kan
kee ta'e na bira jiruu fi akka hin jirre atuu fuula firoota keenyaa duratti
sakatta'i; yoo jiraate immoo fudhadhu." Yaaqoob Raahel waaqota sana
hattuu ishee Yaaqoob hin beeku ture.

33 Laabaanis dunkaana Yaaqoob, dunkaana Liyaatii fi dunkaana xom-
boreewwan lamaanii seenee homaa dhabe. Erga dunkaana Liyaatii ba'ee
booddees dunkaana Raahel seene. 34 Raahel immoo waaqota mana
keessaa hatte sana kooraa gaalawwan ishee jala keessee irra taa'aa turte.
Laabaanis waan dunkaanicha keessa jiru hunda keessa barbaade; garuu
homaa hin arganne.

35 Raahelis abbaa isheetiin, "Yaa gooftaa ko, sababii ani ka'ee fuula kee
dura dhaabachuu dadhabeef hin aarin; ani xuriin of irraa qabaa" jette.
Innis ni sakatta'e malee waaqota sana hin arganne.

36 Yaaqoobis Laabaatti aaree isatti dheekkame. Innis akkana jedhee
gaafate; "Yakki koo maali? Wanni ati akkana na adamsituuf ani cubbuu
maalii hojjedheeti? 37 Ati mi'a koo hunda sakattaateerta; egaa mi'a mana
keetii keessaa maal argatte? Yoo jiraate firoota keetii fi firoota koo duratti
dhi'eessiitii isaan nu lamaan gidduutti murtii haa kennan.

38 "Ani waggoota digdaman kana si wajjin jiraadheera. Hoolonnii
fi re'oonni kee tokko iyyuu hin gatanne; ani bushaayee kee keessaas
korbeeyyii hin nyaanne. 39 Ani horii bineensi cabse gara keetti hin
fidne; horii bades anatu kaffalaa ture. Waan guyyaas ta'u halkan hatame
hundaaf ati na kaffalchiifatta turte. 40 Haalli ani keessa jiraadhe kana ture;
guyyaa ho'a, halkan immoo dhaamochatu na waxala ture; hirribnis ija koo
irraa bade. 41 Akkasiin ani waggoota digdamman kana mana kee ture.
Ani waggaa kudha afur intallan kee lamaaniif jedhee, waggaa ja'a immoo
bushaayee keetiif jedhee siif hojjedheera; ati immoo yeroo kudhan mindaa
koo geeddarte. 42 Waaqni abbaa ko, Waaqni Abrahaam, Sodaan Yisihaaq
utuu na wajjin jiraachuu baate ati silaa harka duwwaa na baasta turte.
Waaqni garuu rakkina koo fi dadhabbii koo argee eda sitti dheekkame."

43 Laabaan akkana jedhee Yaaqoobiif deebise; "Dubartoonni kunneen
intallan koo ti; ijoolleen kunneenis ijoolluma koo ti; bushaayeen kunneenis
bushaayee koo ti. Wanni ati argitu hundi kanuma koo ti. Yoos ani
waa'ee intallan koo kanneeniitii fi waa'ee ijoollee isaan da'anii har'a maal
gochuun danda'a? 44 Kottu mee anii fi ati amma walii kakannaa; kakuun
kunis anaa fi si gidduutti ragaa haa ta'u."

45 Yaaqoobis dhagaa tokko fuudhee akka utubaatti dhaabe. 46 Innis
firoota isaatiin, "Dhagaa walitti qabaa" jedhe. Isaanis dhagaa walitti
qabanii tuulan; jarris tuullaa sana biratti nyaata nyaatan. 47 Laabaan
tuullaa sanaan "Yigaarsahaadutaa" jedhee moggaase; Yaaqoob immoo
"Gili'aad" jedheen.

48 Laabaanis, "Tuullaan kun anaa fi si gidduutti ragaa dha" jedhe.
Gaala'aad jedhamuun isaa kanumaaf. 49 Akkasumas Miisphaa jedhame;
Laabaan akkana jedhee tureetii; "Yeroo nu gargar baanutti WAAQAYYO sii
fi ana gidduutti eegduu haa ta'u. 50 Yoo ati intallan koo rakkifte yookaan

yoo ati intallan koo irratti niitota biraa fuute, yoo namni tokko iyyuu nu
bira hin jirre kunoo Waaqni anaa fi si'i gidduutti ragaa dha."
51 Laabaan ammas Yaaqoobiin akkana jedhe; "Tuullaa kanaa fi utubaa
ani sii fi ana gidduu dhaabe kana ilaali. 52 Akka ani si miidhuuf jedhee
tuullaa kana darbee gara keetti hin ceene, akka atis na miidhuuf jettee
tuullaa kanaa fi utubaa kana dabartee gara kootti hin ceene tuullaan
kun ragaa dha; utubaan kunis ragaa dha. 53 Waaqni Abrahaam, Waaqni
Naahoor, Waaqni abbootii isaanii nu gidduutti murtii haa kennu."
Yaaqoobis akkasitti maqaa Sodaa abbaa isaa Yisihaaqiin kakate. 54 Innis
biyya gaaraa sanatti aarsaa dhi'eessee firoota isaa nyaatatti waame.
Isaanis erga nyaatanii booddee achuma bulan.
55 Laabaanis guyyaa itti aanu ganama bariidhaan ka'ee ijoollee ijoollee
isaatii fi intallan isaa dhungatee isaan eebbise. Ergasiis achii ka'ee gara
iddoo isaatti deebi'e.

32

Yaaqoob Esaawuun Wal arguuf Qophaa'e

1 Yaaqoobis karaa isaa itti fufe; ergamoonni Waaqayyoos isatti dhufan.
2 Innis yommuu isaan argetti, "Kun buufata Waaqaa ti" jedhe; iddoo sanas
Mahanayiim jedhee moggaase.
3 Yaaqoobis gara obboleessa isaa Esaawu kan biyya Edoom lafa See'iir
jedhamu keessa jiraatuutti ergamoota of dura erge. 4 Innis akkana jedhee
isaan ajaje: "Isin gooftaa koo Esaawuun akkana jedhaa: 'Garbichi kee
Yaaqoob akkana jedha; ani Laabaa bira jiraadhee hamma ammaattis
isuma biran ture. 5 Ani loonii fi harroota, hoolotaa fi re'oota, hojjettoota
dhiiraatii fi dubartootas qaba. Ammas ani fuula kee duratti surraa akkan
argadhuuf ergaa kana gooftaa kootti nan erga.' "
6 Ergamoonni sunis gara Yaaqoobitti deebi'anii, "Nu obboleessa kee
Esaawu bira dhaqneerra; innis si simachuuf dhufaa jira; namoonni dhibba
afur isa wajjin jiru" jedhaniin.
7 Yaaqoobis akka malee sodaatee dhiphate; namoota isa wajjin turanis
garee lamatti qoode; bushaayee, loowwanii fi gaalawwan illee akkasuma
garee lamatti qoode. 8 Innis, "Yoo Esaawu dhufee garee tokko dha'e,
gareen kaan jalaa ba'a" jedhee yaade.
9 Yaaqoob akkana jedhee kadhate; "Yaa Waaqa abbaa koo Abrahaam,
Waaqa abbaa koo Yisihaaq, yaa WAAQAYYO, isa 'Ati gara biyya keetii fi
gara firoota keetiitti deebi'i, ani waan gaarii siifin godhaa' naan jette sun,
10 ani gaarummaa fi amanamummaa ati ana garbicha kee argisiifte kana
hundaaf hin malu. Ani yeroo Yordaanos kana ce'etti ulee koo qofa qaban
ture; amma garuu garee lama ta'een jira. 11 Ani akka ati harka obboleessa
koo Esaawu jalaa na baastu sin kadhadha. Ani, 'Inni dhufee na ajjeesa;
haadhotas ijoollee isaanii wajjin ni ajjeesa' jedhee sodaadheeraatii. 12 Ati
garuu, 'Ani dhugumaan waan gaarii siifin godha; sanyii kees akka cirracha
galaanaa kan lakkaa'amuu hin dandeenye sanaa nan godha' jetteerta."
13 Inni halkan sana achuma bule; waan of biraa qabu keessaas kennaa
obboleessa isaa Esaawuuf kennu filate; 14 isaanis re'oota dhaltuu dhibba
lama, korbeeyyii re'ee digdama, hoolota dhaltuu dhibba lama, korbeeyyii
hoolaa digdama, 15 gaalawwan dhalaa soddoma ilmaan isaanii wajjin,
saawwan afurtama, jiboota loonii kudhan, harroota dhaltuu digdama,

wadala harrootaa kudhan turan. 16 Innis karra karraan addaan baasee
tajaajiltoota isaatti kennee, “Na dura darbaa deemaa; karrawwan horii
gidduuttis lafa hambisaa” jedhee tajaajiltoota isaa ajaje.

17 Namicha fuula duraan jiru sanaanis akkana jedhe: “Yoo Esaaw
obboleessi koo sitti dhufe, ‘Ati kan eenyuu ti? Eessa dhaqxa? Horiin fuula
kee dura jiru kun kan eenyuu ti?’ jedhee si gaafate, 18 ati, ‘Kan garbicha
kee Yaaqoob. Isaanis kennaa gooftaa koo Esaawuuf ergamanii dha; kunoo,
Yaaqoobis nu duubaan dhufaa jira’ jechuu qabda.”

19 Namicha lammaffaa, sadaffaa fi warra karrawwan sana faana deeman
hundas akkana jedhee ajaje; “Isinis yoo Esaawun argitan waanuma kana
isatti himaa. 20 Akkasumas, ‘Kunoo garbichi kee Yaaqoob nu duubaan
dhufaa jira’ jedhaa.” Inni, “Ani kennaa of dura ergeef kanaan isa nan
araarfadha; ergasii immoo ani yommuun isa argutti tarii inni na simata
ta’a” jedhee yaadee tureetii. 21 Kennaan Yaaqoobiis isa dura darbe;
Yaaqoob garuu halkan sana qubata sana keessa bule.

Yaaqoob Waaqa Wal’aansoo Qabe

22 Halkanuma sana Yaaqoob ka’ee niitota isaa lamaan, xomboreewwan
isaa lamaanii fi ilmaan isaa kudha tokko fudhatee malkaa Yaaboq ce’e.
23 Innis erga laga isaan ceesisee booddee qabeenya isaa hunda erge.
24 Yaaqoob immoo kophaa isaa hafe; namichi tokkos hamma lafti bariitutti
wal’aansoo isa qabe. 25 Namichis yommuu akka Yaaqoobin mo’achuu hin
dandeenye argetti, buusaa luqqeettuu Yaaqoob tuqe; yeroo inni namicha
wajjin wal’aansoo qabettis luqqeettuun Yaaqoob ni adoode. 26 Namichis,
“Waan bari’uu ga’eef gad na dhiisi” jedhe.

Yaaqoob garuu, “Yoo ati na eebbifte malee ani gad si hin dhiisu” jedhee
deebise.

27 Namichis, “Maqaan kee eenyu” jedhee isa gaafate.

Inni immoo, “Yaaqoob” jedhee deebise.

28 Namichis, “Ati sababii Waaqaa fi namoota wajjin wal’aansoo qabdee
mo’atteef si’achi Israa’el jedhamta malee Yaaqoob hin jedhamtu” jedhe.

29 Yaaqoobis, “Maaloo maqaa kee natti himi” jedheen.

Inni garuu, “Ati maaliif maqaa koo gaafatta?” jedheen. Ergasiis inni
achumatti isa eebbise.

30 Yaaqoobis, “Ani ifaan ifatti Waaqa argeeraatii; lubbuun koo garuu
oolfamteerti” jedhee iddoo sana Phenii’eel jedhee moggaase.

31 Akkuma inni Phenuu’eelin darbeen aduun isatti baate; innis sababii
luqqeettuu isaatiif okkolaa ture. 32 Kanaafuu Israa’eloonni hamma
har’aatti ribuu tafaa hin nyaatan; inni buusaa luqqeettuu Yaaqoob kan
tafaan wal qabatu tuqee tureetii.

33

Yaaqoobii fi Esaawu Wal argan

1 Yaaqoobis ol jedhee ilaalee kunoo Esaawu namoota dhibba afur
wajjin utuu dhufaa jiruu arge; innis Liyaatti, Raahelii fi xomboreewwan
lamaanitti ijoollee gargari hire. 2 Xomboreewwanii fi ijoollee isaanii dura
aanse; Liyaa fi ijoollee ishee itti aansee, Raahelii fi Yoosefin immoo dugda
duuba buuse. 3 Ofii isaatii immoo isaan dura darbee hamma obboleessa
isaa bira ga’utti yeroo torba lafatti gad jedhee harka fuudhe.

4 Esaawu garuu Yaaqoobin simachuuf itti fiigee isa hammate; morma
isaattis marmee isa dhungate. Isaan lachanuu walitti boo'an. 5 Esaawus ol
jedhee ilaalee dubartootaa fi ijoollee argee, "Warri si wajjin jiran kunneen
eenyu?" jedhee gaafate.

Yaaqoobis deebise, "Isaan ijoollee Waaqni arjummaadhaan ana garbicha keetiif kennee dha" jedhe.

6 Xomboreewwanii fi ijoolleen isaanii dhi'aatanii gad jedhanii harka
fuudhan. 7 Itti aansaniis Liyaa fi ijoolleen ishee dhufanii gad jedhanii
harka fuudhan. Dhuma irratti immoo Yoosefii fi Raahel dhufanii gad
jedhani harka fuudhan.

8 Esaawu, "Bushaayee fi loon ani argu kun hundi maali?" jedhee gaafate.

Yaaqoobis, "Ani fuula kee fuula gooftaa koo duratti fudhatama argachuuf jedhee ti" jedhe.

9 Esaawu immoo, "Yaa obboleessa koo ani waan na ga'u qaba. Ati waan
qabdu ofuma keetii hambifadhu" jedheen.

10 Yaaqoobis akkana jedhe; "Maaloo akkas miti! Yoo ani fuula kee
duratti fudhatama argadhee jiraadhe, kennaa kana na harkaa fudhadhu.
Egaa amma ati fuula tolaadhaan na simatteerta; fuula kee arguun anaaf
akkuma fuula Waaqaa arguutii. 11 Sababii Waaqni natti arjoomee anis
waan na barbaachisu hunda qabuuf maaloo kennaa ani siif fide kana
fudhadhu." Esaawus waan Yaaqoob cimsee isa kadhateef kennaa sana
ni fudhate.

12 Esaawus, "Kottu karaa keenya itti fufnee haa deemnu; ani si dura nan
bu'aa" jedhe.

13 Yaaqoob garuu akkana isaan jedhe; "Akka ijoolleen dadhaboo ta'anii
fi akka anis hoolotaa fi saawwan hoosisaniif kunuunsa gochuu qabu
ati gooftaan koo ni beekta. Horiin kunneen yoo guyyuma tokkoon
jarjarsuudhaan oofaman hundi isaanii ni dhumu. 14 Gooftaan koo
garbicha isaa dura darbee haa deemu; ani immoo hamman See'iiritti
gooftaa koo qaqqabutti akkuma humna bushaayee fuula koo dura jirutii
fi akkuma humna ijoolleetti suuta jedhee nan deema."

15 Esaawus, "Yoos namoota koo keessaa muraasa si biratti nan dhiisa"
jedhe.

Yaaqoob immoo, "Kun maaliif barbaachisaa? Fuula gooftaa koo duratti fudhatama argachuun qofti na ga'a" jedhe.

16 Esaawus guyyuma sana karaa isaa irra See'iiritti deebi'e. 17 Yaaqoob
garuu Sukooti dhaqee achitti ofii isaatiif mana ijaarrate; horii isaatiif
immoo daasii ijaare. Kanaafuu iddoon sun Suukooti jedhame.

18 Yaaqoob erga kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitii deebi'ee booddee
nagaan magaalaa Sheekem ishee biyya Kana'aan keessaa sana ga'ee fuula
magaalattii dura qubate. 19 Innis lafa dunkaana isaa irra dhaabate sana
ilmaan Hamoor irraa meetii dhibbaan bitate; Hamoor immoo abbaa
Sheekem. 20 Yaaqoobis achitti iddoo aarsaa ijaaree El Elohee Israa'el
jedhee moggaase.

34

Diinaan Gudeedamte

1 Diinaan intalli Liyaan Yaaqoobiif deesse sun dubartoota biyyattii
ilaaluudhaaf gad baate. 2 Sheekem ilmi Hamoor namicha gosa Hiiwii kan

bulchaa biyya sanaa ture ishee arge; innis qabee humnaan ishee gudeede.
3 Qalbiin isaas Diinaa intala Yaaqoobiin fudhatame; innis ishee jaallatee
afaan tolaa itti dubbate. 4 Sheekemis abbaa isaa Hamooriin, “Intala kana
na fuusisi” jedhe.

5 Yaaqoob yommuu intalli isaa Diinaan akka gudeedamte dhaga’etti,
ilmaan isaa dirree irra horii tiksu turan; kanaafuu Yaaqoob hamma isaan
galanitti ni cal’ise.

6 Hamoor abbaan Sheekemis Yaaqoob wajjin dubbachuu dhaqe.
7 Ilmaan Yaaqoobis akkuma waan uumame sana dhaga’aniin dirreedhaa
dhufan. Isaanis sababii Sheekem intala Yaaqoob wajjin ciisuudhaan
Israa’el keessatti waan jibbisiisaa hojjeteef ni gaddan; akka malees aaran.

8 Hamoor garuu akkana isaaniin jedhe; “Qalbiin ilma koo Sheekem
intala keessan irra bu’eera. Maaloo isatti ishee heerumsiisaa. 9 Fuudhaa
fi heerumaan walitti firoomnaa; intallan keessan nuu kennaa; intallan
keenyas fuudhaa. 10 Nu wajjin jiraadhaa; biyyattiin fuula keessan dura
jirti; keessa jiraadhaatii itti daldalaa; qabeenyas itti horadhaa.”

11 Sheekemis abbaa Diinaatii fi obboloota isheetiin akkana jedhe; “Ani
fuula keessan duratti fudhatama argannaan waanuma isin naan jettan
isiniif nan kenna. 12 Isinis gabbara misirrittiitii fi kennaa ani fiduu qabu
hamma feetan natti muraa; anis waan isin naan jettan nan baasa. Intalattii
qofa natti heerumsiisaa.”

13 Ilmaan Yaaqoob immoo waan Sheekem obboleettii isaanii Diinaa
gudeedeef yeroo Sheekemii fi abbaa isaa Hamooriif deebii kennanitti
haxxummaadhaan dubbatan. 14 Isaanis akkana isaaniin jedhan; “Nu waan
akkanaa gochuu hin dandeenyu; nu nama dhagna hin qabatiniif intala
keenya kennuu hin dandeenyu. Kun nuuf salphina. 15 Nu waan tokko
qofaan tole isiniin jenna; kunis yoo isin dhiira keessan hunda dhagna
qabdanii akkuma keenya taatanii dha. 16 Ergasii nu intallan keenya isinii
kennina; intallan keessan immoo ni fuuna. Gidduu keessan ni jiraanna;
isin wajjinis saba tokko ni taana. 17 Garuu yoo isin dhagna qabachuu
diddan nu obboleettii keenya fudhannee deemna.”

18 Dubbiin isaanii Hamoorii fi Sheekem ilma Hamoor ni gammachiise.
19 Sheekem namoota mana abbaa isaa jiraatan hunda caalaa kabajamaa
ture; inni sababii intala Yaaqoobitti gammadeef waan kana lafa irra hin
harkifne; 20 Hamoorii fi ilmi isaa Sheekem gara karra magaalaa isaanii
dhufanii namoota magaalaa isaaniitiin akkana jedhan; 21 “Jarri kun nuuf
warra nagaa ti; kanaafuu biyyattii keessa jiraatanii itti haa daldalatan.
Biyyattiin isaaniif lafa bal’aa qabdi; nu intallan isaanii haa fuunu; isaanis
intallan keenya haa fuudhan. 22 Garuu namoonni kunneen akka saba
tokkootti nu wajjin jiraachuuf tole kan jedhan yoo dhiironni keenya
akkuma isaanii dhagna qabatan qofa. 23 Loon isaanii, qabeenyi isaaniitii
fi horiin isaanii kaan hundinuu kanuma keenya hin ta’anii? Kanaafuu
kottaa tole isaaniin jennaa; isaanis nu wajjin ni jiraatu.”

24 Namoonni karra magaalaa sanaatiin gad ba’an hundinuu Hamoorii fi
ilma isaa Sheekemiin walii galan; dhiironni karra magaalaa sanaatiin gad
ba’an hundinuus dhagna qabatan.

25 Guyyaa sadii booddee utuma isaan dhukkubsachaa jiranuu, ilmaan
Yaaqoobii keessaa namni lama Simi’oonii fi Lewwiin, obboloonni Diinaa,
goraadee isaanii fudhatanii magaalaa homaa quba hin qabne sana

dha’anii dhiira hunda ajjeesan. 26 Isaanis goraadeedhaan Hamoorii fi ilma
isaa Sheekemin ajjeesanii Diinaa immoo mana Sheekemiitii fudhatanii
qajeelan. 27 Ilmaan Yaaqoobis reeffawwan irra darbanii magaalaa
obboleettiin isaanii itti gudeedamte sana saaman. 28 Isaanis bushaayee
isaanii, loon isaanii, harroota isaaniitii fi waan isaan magaalaa keessaa fi
alaa qaban hunda fudhatan. 29 Qabeenya isaanii hunda, dubartootaa fi
ijoollee isaanii hunda fudhatanii deeman; waan mana keessa jiru hundas
ni booji’an.

30 Yaaqoobis Simi’oonii fi Lewwiidhaan akkana jedhe; “Isin akka ani
Kana’aanotaa fi Feerzota biyya kana jiraatanitti xireeffatamu gochuud-
haan rakkoo natti fiddan. Nu baay’inaan xinnoo dha; yoo isaan humna
walitti dabalatanii na lolan anii fi warri mana koo hundinuu ni dhumna.”
31 Isaan garuu, “Yoos inni akkuma sagaagaltuu tokkootti obboleettii
keenyatti haa taphatuu ree?” jedhanii deebisan.

35

Yaaqoob Beet’eelitti Deebi’e

1 Waaqni Yaaqoobiin, “Ka’iitii Beet’eelitti ol ba’ii achi jiraadhu; achittis
Waaqa yeroo ati obboleessa kee Esaawun baqatetti sitti mul’ate sanaaf
iddoo aarsaa tolchi” jedhe.

2 Yaaqoob warra mana isaa jiranii fi warra isa wajjin turan hundaan
akkana jedhe; “Waaqota ormaa kanneen isin of biraa qabdan irraa
fagaadhaa; of qulqulleessaa; uffata keessanis geeddaradhaa. 3 Kottaa
kaanee Beet’eelitti ol baanaa; anis achitti Waaqa gaafa rakkina kootii
deebii naa kenne isa iddoo ani dhaqe hundumatti na wajjin ture sanaaf
iddoo aarsaa nan tolcha.” 4 Isaanis waaqota ormaa kanneen isaan of
biraa qaban hundaa fi lootii gurra isaanii Yaaqoobitti kennan; Yaaqoobis
fuudhee qilxuu Sheekemii jalatti awwaale. 5 Isaanis ka’anii qajeelan;
akka namni tokko iyyuu isaan duukaa hin buuneef naasisuun Waaqaa
magaalaawwan naannoo isaanii jiran irra bu’e.

6 Yaaqoobii fi namoonni isa wajjin turan hundi gara Luuzi kan Beet’eel
jedhamtuu ishee biyya Kana’aan keessatti argamtu sanaa dhufan. 7 Innis
achitti iddoo aarsaa tolchee sababii yeroo inni obboleessa isaa jalaa
baqachaa turetti Waaqni achitti isatti of mul’iseef iddoo sana El Beet’eel
jedhee waame.

8 Debooraan guddiftuun Ribqaa duutee Beet’eelii gaditti qilxuu jalatti
awwaalamte. Maqaan isaas Aloonbaakut jedhame.

9 Erga Yaaqoob kaaba dhi’a Phaadaan Arraamiitii deebi’ee booddee
Waaqni ammas isatti mul’atee isa eebbise. 10 Waaqni, “Maqaan kee
Yaaqoob; si’achi garuu ati Yaaqoob hin jedhamtu; maqaan kee Israa’el
jedhama” jedheen. Maqaan isaas Israa’el jedhame.

11 Waaqni akkana isaan jedhe; “Ani Waaqa Waan Hunda Danda’u dha;
hori; baay’adhus. Sabnii fi waldaan sabootaa sirraa argamu; mootonnis
mudhii kee keessaa ba’u. 12 Ani biyya Abrahaamii fi Yisihaaqiif kenne siifis
nan kenna; ani biyya kana sanyii kee warra si booddeetiifis nan kenna.”
13 Waaqnis iddoo itti isa wajjin haasa’aa ture sanatti isa dhiisee ol ba’e.

14 Yaaqoob iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana utubaa dhagaa
tokko dhaabee kennaa dhugaatii irratti dhangalaase; zayitiis irratti

dhangalaase. 15 Yaaqoobis iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana
Beet'eel jedhee moggaase.

Du'a Raahelii fi Yisihaaq
35:23-26 kwi – 1Sn 2:1-2

16 Isaanis Beet'eelii ka'anii adeemsa isaanii itti fufan. Akkuma isaan
Efraataatti dhi'aataniinis Raahel ciniinsuun qabamtee akka malee mud-
damte. 17 Utuu isheen da'uuf ciniinsuu jabaa keessa jirtuus deessiftuun,
"Ati waan ilma biraa deessuuf hin sodaatin" jetteen. 18 Raahel garuu waan
du'uu geesseef utuma lubbuun ishee ba'aa jirtuu Ben-Oonii jettee ilma
ishee moggaafte. Abbaan isaa garuu Beniyaam jedhee isa moggaase.
19 Akkasiin Raahel duutee karaa Efraataatti geessu irratti awwaalamte;
Efraataan kun immoo Beetlihem. 20 Yaaqoobis awwaala ishee irra sooddu
dhaabe; soodduun sunis hamma har'aattuu awwaala Raahel argisiisa.
21 Israa'el ammas achii ka'ee Migdaal Eederiin gamatti dunkaana isaa
dhaabbate. 22 Utuu Israa'el biyya sana jiraatuu Ruubeen ol seenee
saajjatoo abbaa isaa Bilihaa wajjin ciise; Israa'elis waan kana dhaga'e.

Yaaqoob ilmaan kudha lama qaba ture; isaanis:

23 Ilmaan Liyaa:
Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob isa hangafa,
Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakorii fi Zebuuloon.
24 Ilmaan Raahel:
Yoosefii fi Beniyaam.
25 Ilmaan Bilihaa jechuunis xomboree Raahel:
Daanii fi Niftaalem.
26 Ilmaan Zilfaa jechuunis xomboree Liyaa:
Gaadii fi Aasheer.

Isaan kunneen ilmaan Yaaqoob kanneen kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitti isaaf dhalatanii dha.

27 Yaaqoobis gara abbaa isaa, gara Yisihaaq, gara magaalaa Mamree
ishee Kiriyaati Arbaaq kan Kebroon jedhamtuu, iddoo Abrahaamii fi
Yisihaaq alagoota ta'anii jiraachaa turan sanaa dhufe. 28 Yisihaaq waggaa
dhibba tokkoo fi saddeettama jiraate. 29 Innis umurii quufee, dulloomee
hafuura isaa kan dhumaa baafatee du'e; gara saba isaattis dabalame.
Ilmaan isaa Esaawuu fi Yaaqoobis isa awwaalan.

36

Sanyiiwwan Esaawu
36:10-14 kwf – 1Sn 1:35-37
36:20-28 kwf – 1Sn 1:38-42

1 Seenaan maatii Esaawu kan Edoom jedhamu sanaa kana.

2 Esaaw niitota isaa dubartootaa Kana'aan keessaa fuudhe; isaanis
Aadaa intala Eeloon namicha gosa Heetii fi Oholiibaamaa intala Aannaa
ilma Zibe'oon namicha gosa Hiiwii, 3 akkasumas Baasmati intala Ish-
maa'eel obboleettii Nabaayoti.

4 Aadaan Eliifaazin Esaawuuf deesse; Baasmati immoo Re'uu'eelin
deesse. 5 Oholiibaamaanis Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse. Isaan
kunneen ilmaan Esaawu kanneen Kana'aanitti isaaf dhalatanii dha.

6 Esaawu niitota isaa, ilmaan isaa, intallan isaatii fi warra mana isaa
jiraatan hunda, akkasumas karra loon isaa, horii isaa kaan hundaa
fi qabeenya biyya Kana'aanitti horate hunda fudhatee obboleessa isaa
Yaaqoob biraa ka'ee biyya biraa dhaqe. 7 Waan qabeenyi isaanii
akka malee baay'ateef isaan walii wajjin jiraachuu dadhaban; lafti
isaan jiraachaa turanis sababii baay'ina horii isaaniitiif isaan ga'uu hin
dandeenye. 8 Esaawu biyya gaara See'iir keessa jiraate; Esaawu jechuun
Edoomii dha.

9 Seenaan maatii Esaawu abbaa Edoomotaa kan warra biyya gaara
See'iir keessa jiraatanii kana.

10 Maqaan ilmaan Esaawu:
Eliifaaz, ilma Aadaa niitii Esaawuutii fi Re'uu'eel ilma Baasmati niitii
Esaawuu ti.
11 Ilmaan Eliifaaz:
Teemaan, Oomaar, Zefoo, Gaataamii fi Qenaz. 12 Eliifaaz ilmi
Esaawus saajjatoo Tiimnaa jedhamtu qaba ture; isheenis Amaaleqin
Eliifaaziif deesse. Isaan kunneen ilmaan ilmaan Aadaa niitii
Esaawu.
13 Ilmaan Re'uu'eel:
Nahaati, Zeraa, Shamaa fi Miizaah. Isaan kunneen ilmaan ilmaan
Baasmati niitii Esaawu.
14 Oholiibaamaan niitiin Esaawu intalli Aannaa ilma Zibe'oon Esaawuuf:
Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse.

15 Isaan kunneen sanyiiwwan Esaawu keessaa hangafoota turan:
Ilmaan Eliifaaz ilma Esaawu isa hangafaa:
Teemaan hangafticha, Oomaar hangafticha, Zefoo hangafticha, Qenaz
hangafticha, 16 Qooraahi hangafticha, Gaataam hangaftichaa fi
Amaaleq hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoom
keessatti Eliifaaz irraa dhalatanii dha; isaanis ilmaan Aadaa ti.
17 Ilmaan Re'uu'eel ilma Esaawu:
Nahaati hangafticha, Zeraa hangafticha, Shamaa hangaftichaa fi
Miizaah hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoomitti
Raaqu'el irraa dhalatanii dha; isaanis ilmaan Baasmati niitii
Esaawu.
18 Ilmaan Oholiibaamaa niitii Esaawu:
Ye'uushi hangafticha, Ya'ilaamaa hangaftichaa fi Qooraahi
hangafticha. Isaan kunneen hangafoota Ahiliibaamaa niitii Esaawu
intala Aannaa irraa dhalatanii dha.
19 Isaan kunneen ilmaan Esaawu Edoom jedhamu sanaa turan;
isaan kunneenis hangafoota isaanii turan.

20 Isaan kunneen ilmaan See'iir namicha gosa Hoorii kanneen biyya
sana keessa jiraachaa turanii dha; isaanis:
Looxaan, Sobaal, Zibe'oon, Aannaa, 21 Diishoon, Eezerii fi Diishaan.
Ilmaan See'iir kanneen biyya Edoom keessaa kunneen hangafoota
hoorotaa turan.

22 Ilmaan Looxaan:
Hoorii fi Hoomaam. Tiimnaa obboleettii Looxaan.
23 Ilmaan Sobaal:
Aliwaan, Maanahaat, Eebaal, Shefoo fi Oonaami.
24 Ilmaan Zibe'oon:
Ayyaa fi Aannaa. Aannaan kunis namicha utuu harroota abbaa isaa Zibe'oon tiksuu gammoojjii keessatti burqaa bishaan danfaa argatee dha.
25 Ijoollee Aannaa:
Diishoonii fi Oholiibaamaa intala Aannaa.
26 Ilmaan Diishoon:
Hemdaan, Eshbaan, Yitraanii fi Keraan.
27 Ilmaan Eezeri:
Bilhaan, Zaawaanii fi Aqaan.
28 Ilmaan Diishaan:
Uuzii fi Araan.
29 Isaan kunneen hangafoota Hoorotaa ti:
Looxaan, Sobaali, Zibe'oon, Aannaa,
30 Diishoon, Eezerii fi Diishaan.
Isaan kunneen biyya See'iiri keessatti akkuma gosa gosa isaaniitti hangafootaa Hoorotaa turan.

Mootota Edoom
36:31-43 kwf – 1Sn 1:43-54

31 Mootonni utuu mootiin Israa'el tokko iyyuu hin mo'in dura Edoom keessatti mo'an kanneen turan:
32 Belaa ilmi Be'oor mootii Edoom ta'e. Magaalaan isaa Diinhaabaa jedhamee moggaafame.
33 Belaa duunaan Yoobaab ilmi Zeraa namichi Bozraa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
34 Yoobaab duunaan Hushaam namichi biyya Teemaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
35 Hushaam duunaan Hadaad ilmi Bedad inni biyya Mo'aabitti Midiyaanin mo'ate sun iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Maqaan magaalaa isaa Aawiit jedhame.
36 Hadaad duunaan Samlaan namichi Masreeqaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
37 Samlaan duunaan Shaawul namichi biyya Rehoobooti ishee laga bira jirtu sanaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
38 Shaawul duunaan Ba'aal-Haanaan ilmi Akboor iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
39 Ba'aal-Haanaan ilmi Akboor duunaan immoo Hadaad iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Magaalaan isaas Faa'uu jedhame. Maqaan niitii isaa immoo Maheexabi'eel jedhama ture. Isheenis intala Maxreed intala Mee-Zaahaab turte.

40 Hangafoonni Esaawu irraa dhalatan akkuma gosa gosa isaaniittii fi akkuma naannoo jireenya isaaniitti maqaa maqaan kanneenii dha:
Tiimnaa, Aalwaa, Yeteeti,
41 Oholiibaamaa, Eelaa, Phiinoon,
42 Qenaz, Teemaan, Mibzaar,
43 Magidii'eelii fi Iiraam.

Namoonni kunneen akkuma lafa biyya qabatanii keessa jiraatani-
itti hangafoota Edoom turan.

Esaawuun kunis abbaa Edoomotaa ti.

37

Abjuu Yoosef

1 Yaaqoob biyya abbaan isaa ture, Kana'aan keessa jiraate.

2 Seenaan maatii Yaaqoob kana.

Yoosef yeroo dargaggeessa waggaa kudha torba turetti obboloota isaa, ilmaan niitota abbaa isaa jechuunis ilmaan Bilihaatii fi Zilfaa wajjin bushaayee tiksa ture; innis waa'ee obboloota isaa oduu hamaa abbaa isaatiif fide.

3 Israa'el waan bara dullumaa keessa isa dhalcheef ilmaan isaa
hunda caalaa Yoosefin jaallata ture; innis qoloo faayeffame hojjeteef.
4 Obboloonni isaas yommuu akka abbaan isaanii isaan hunda caalaa
isa jaallate hubatanitti Yoosefin jibban; afaan nagaas itti dubbachuu hin
dandeenye.

5 Yoosef abjuu abjootee obboloota isaatti hime; isaanis ittuma
caalchisanii isa jibban. 6 Innis akkana isaaniin jedhe; "Mee abjuu ani arge
kana dhaga'aa: 7 Nu lafa qotiisaa keessatti bissii midhaanii hidhaa ture;
kunoo, bissiin koo ol jedhee dhaabate; bissiiwwan keessan immoo bissii
kootti naanna'anii gad jedhanii sagadaniif."

8 Obboloonni isaas, "Ati nu irratti mootii ta'uu barbaaddaa? Dhugumaan situ nu bulchaa?" jedhaniin. Isaanis sababii abjuu isaatii fi sababii waan inni dubbateetiif ittuma caalchisanii isa jibban.

9 Ergasiis abjuu biraa abjootee obboloota isaatti hime. Akkanas jedheen; "Kunoo, ani abjuu biraa abjoodheera; aduu fi ji'i, urjiiwwan kudha tokkos gad jedhanii naa sagadu."

10 Yommuu inni waan kana abbaa isaatii fi obboloota isaatti himetti
abbaan isaa, "Abjuun ati abjootte kun maali? Ani, haati keetii fi
obboloonni kee dhugumaan dhufnee fuula kee duratti gad jennee siif
sagadnaa?" jedhee isatti dheekkame. 11 Obboloonni isaa isatti hinaafan;
abbaan isaa garuu waan kana garaatti qabate.

Yoosef Obboloota Isaatiin Gurgurame

12 Gaaf tokko obboloonni isaa bushaayee abbaa isaanii Sheekem bira
dheechisuu dhaqan; 13 Israa'elis Yoosefiin, "Akkuma ati beektu obboloonni
kee Sheekem bira bushaayee dheechisaa jiru. Mee kottu ani gara isaaniitti
si ergaa" jedhe.

Yoosefis, "Kunoo asan jira" jedheen.

14 Israa'el immoo, "Mee dhaqiitii akka obboloonni kee, bushaayeenis nagaa ta'anii fi akka hin ta'in ilaaliitii deebi'ii natti himi" jedheen. Innis akkasiin Sulula Kebrooniitii Sheekemitti isa erge.

Yoosefis Sheekem ga'e; 15 namichi tokko isa arge; kunoo inni dirree irra
jooraa ture; namichi sunis, "Ati maal barbaadda?" jedhee isa gaafate.

16 Yoosefis deebisee, "Ani obboloota koon barbaada. Ati iddoo isaan bushaayee isaanii dheechisan mee natti himi" jedheen.

17 Namichis deebisee, “Isaan asii deemaniiru; ani ‘Gara Dootaan haa
dhaqnu’ jechuu isaanii dhaga’eera” jedhe.

Yoosefis obboloota isaa duukaa bu’ee Dotaayin biratti isaan argate.
18 Isaan garuu fagootti isa arganii isa ajjeesuuf utuu inni isaan bira hin
ga’in mari’atan.

19 Isaanis akkana waliin jedhan; “Kunoo abbaan abjuu sun dhufaa
jira! 20 Kottaa ajjeefnee boollawwan as jiran keessaa tokkotti isa gannee
bineensa hamaatu isa nyaate jenna. Ergasii immoo abjuun isaa maal akka
ta’u ilaalla.”

21 Ruubeen waan kana dhageenyaan isaan harkaa isa baase. Innis
akkana jedhe; “Lakkii isa hin ajjeefnu; 22 dhiiga hin dhangalaasinaa. Gam-
moojjii keessatti boolla kana keessa isa buusaa malee harka keessaniin
isa hin tuqinaa.” Ruubeen isaan harkaa isa baasee gara abbaa isaatti isa
deebisuuf akkana jedhe.

23 Yeroo Yoosef obboloota isaa bira ga’etti isaan qoloo inni uffate, qoloo
miidhagaa sana isa irraa baasanii, 24 isa fuudhanii boollatti gad darbatan.
Boolli sunis duwwaa ture; bishaanis hin qabu ture.

25 Obboloonni isaa buddeena nyaachuuf tataa’an; ol jedhaniis kunoo,
daldaltoota warra Ishmaa’eel kanneen Gili’aadii dhufaa jiran argan.
Isaanis urgooftuu, haphee dibataatii fi qumbii gaalawwan isaaniitti
fe’atanii Gibxitti geessaa turan.

26 Yihuudaanis obboloota isaatiin akkana jedhe; “Obboleessa keenya
ajjeefnee dhiiga isaa dhoksuun bu’aa maalii nuu qaba? 27 Kottaa
Ishmaa’eelootatti isa gurgurra malee harka keenyaan isa hin tuqnuu;
inni obboleessa keenyaa fi foon keenya.” Obboloonni isaas yaada kana
fudhatan.

28 Yommuu daldaltoonni Midiyaan achiin darbuuf dhufanittis ob-
boloonni Yoosef boolla keessaa harkisanii ol isa baasanii meetii saqilii
digdamaatti Ishmaa’eelootatti isa gurguratan; jarris Gibxitti isa geessan.

29 Ruubeen gara boolla sanaatti deebi’e; Yoosef boolla sana keessa hin
turre; innis uffata ofii isaa tarsaase. 30 Innis gara obboloota isaa dhaqee,
“Gurbichi achi hin jiru! Egaa ani eessan dhaqa?” jedheen.

31 Isaanis qoloo Yoosef fuudhanii re’ee tokko qalanii qoloo sana dhiiga
keessa cuuphan. 32 Qoloo miidhagaa sanas abbaa isaaniitti geessanii, “Nu
qoloo kana arganneerra; mee qoloo ilma keetii ta’uu fi ta’uu baachuu isaa
ilaali” jedhan.

33 Innis qoloo sana beekee, “Kun qoloo ilma kootii ti! Bineensa hamaatu
isa nyaate. Dhugumaan Yoosef cicciramеera” jedhe.

34 Kana irratti Yaaqoob uffata ofii isaa tarsaase; wayyaa gaddaa
mudhiitti hidhatee guyyaa baay’ee ilma isaatiif gadde. 35 Ilmaan isaatii
fi intallan isaa hundinuu isa jajjabeessuuf ka’an; inni garuu jajjabaachuu
didee, “Lakkii ani gaddaa gara ilma koo sii’oolitti gad bu’a” jedhe.
Akkasiin abbaan isaa ni boo’eef.

36 Gidduu sana warri Midiyaan sun Gibxi keessatti Phoxiifaaraa namicha
qondaaltota Fara’oon keessaa tokko ture kan ajajaa waardiyyaa ta’e
tokkotti Yoosefin gurguratan.

38

Yihuudaa fi Taamaar

1 Yeroo kanatti Yihuudaan obboloota isaa biraa deemee namicha
Adulaam kan Hiiraam jedhamu tokko bira jiraachuuf gad bu'e. 2 Achittis
Yihuudaan intala namicha Kana'aan kan Shuuwaan jedhamu tokkoo arge;
innis ishee fuudhee ishee bira ga'e; 3 isheenis ulfooftee ilma deesse;
maqaan isaas Eer jedhame. 4 Ammas ulfooftee ilma deesse; maqaa isaas
Oonaan jettee moggaafte. 5 Ammas ittuma dabaltee ulfooftee ilma biraa
deessee maqaa isaa Sheelaa jettee moggaafte. Isheenis Kiziibitti isa deesse.

6 Yihuudaanis Eer ilma isaa hangafticha niitii fuusise; maqaan ishee
Taamaar jedhama ture. 7 Garuu Eer ilmi Yihuudaa hangaftichi sun fuula
WAAQAYYOO duratti hamaa ture; kanaafuu WAAQAYYO isa ajjeese.

8 Yihuudaanis Oonaaniin, "Obboleessa keetiif sanyii dhaabuuf jedhiitii
niitii obboleessa keetii bira ga'iitii dirqama waarsummaa keetii isheef
guuti" jedhe. 9 Oonaan garuu akka ijoolleen dhalattu sun kan isaa hin
taane beeke; kanaafuu akka obboleessa isaatiif sanyii hin dhaabneef jed-
hee yeroo niitii obboleessa isaa bira ga'u hunda afeetaa lafatti dhangalaasa
ture. 10 Wanni inni hojjete sun fuula WAAQAYYOO duratti hamaa ture;
kanaafuu WAAQAYYO isas ni ajjeese.

11 Ergasii Yihuudaan niitii ilma isaa Taamaariin, "Hamma ilmi koo
Sheelaa guddatutti haadha hiyyeessaa ta'iitii mana abbaa keetii jiraadhu"
jedhe. Inni, "Mucaan kunis akkuma obboloota isaa du'aa laata" jedhee
yaadee tureetii. Kanaafuu Taamaar mana abbaa ishee jiraachuu dhaqxe.

12 Bara dheeraa booddees intalli Shuuwaa niitiin Yihuudaa duute.
Yihuudaanis gadda isaa irraa bayyanannaan gara Tiimnaahitti lafa warra
hoolota isaa irraa rifeensa murmuraniitti ol ba'e; michuun isaa Hiiraam
namichi Adulaam isa wajjin deeme.

13 Taamaaris, "Kunoo abbaan dhirsa keetii hoolota isaa irraa rifeensa
murmuruuf jedhee Tiimnaahitti ol ba'aa jira" jedhanii yeroo itti himanitti,
14 wayyaa haadha hiyyeessaa of irraa baaftee of dhoksuuf haguuggii
haguuggatte; ergasiis balbala Enaayimitti ol galchu kan daandii Tiim-
naahitti geessu irra jiru dura teesse. Sheelaa guddatu iyyuu isheen akka
niitummaadhaan isaaf hin kennamin beektee turteetii.

15 Yihuudaan yommuu ishee argetti sababii isheen fuula ishee haguug-
gattee turteef sagaagaltuu ishee se'e. 16 Innis utuu akka isheen niitii ilma
isaa taate hin beekin karaa cina iddoo isheen jirtu ishee bira dhaqee, "Mee
kottu si wajjin nan ciisaa" jedheen.

Isheenis, "Ati na wajjin ciisuuf maal naa kennita?" jettee isa gaafatte.

17 Inni immoo, "Ani bushaayee koo keessaa ilmoo re'ee tokko siifin erga"
jedheen.

Isheenis, "Hamma ilmoo sana naa ergitutti waan biraa qabsiisa naa
kennitaa?" jetteen.

18 Innis, "Ani qabsiisa maalin siif kenna?" jedheen.

Isheenis deebiftee, "Chaappaa kee hidhaa isaa wajjin, ulee qabattee
deemtus naa kenni" jetteen. Innis wantoota kanneen kenneefii ishee
wajjin ciise; isheenis ni ulfoofte. 19 Erga achii deemtee booddee haguuggii
ishee of irraa baaftee wayyaa dhirsi ishee irraa duunaan uffattee turte
sana deebiftee uffatte.

20 Yihuudaan waan qabsiisa kenne dubartii sana irraa deebifachuuf
jedhee karaa michuu isaa namicha Adulaam sanaatiin ilmoo re'ee ergeef;

namichi garuu ishee hin argine. 21 Namichis, “Sagaagaltuun* Enaayim
bira, daandii irra taa’aa turte sun eessa jirti?” jedhee warra achi jiraatan
gaafate.
Jarri immoo deebisanii, “Sagaagaltuun tokko iyyuu as hin turre” jedhan.
22 Innis gara Yihuudaatti deebi’ee, “Ani dubartittii arguu hin dandeenye.
Akkasumas warri iddoo sana jiraatan, ‘Sagaagaltuun tokko iyyuu as hin
turre’ jedhan” jedheen.
23 Yihuudaanis, “Isheen waan qabatte sana haa hambifattu; yoo kanaa
achii nu waan kolfaa taanaa. Kunoo ani ilmoo re’ee kana isheef ergeera;
ati garuu ishee dhabde” jedhe.
24 Gara ji’a sadii booddee, “Taamaar niitiin ilma keetii sagaagaltuu
taateerti; kanaanis isheen amma ulfoofteerti” jedhanii Yihuudaatti himan.
Yihuudaan immoo, “Gadi baasaatii ibiddaan gubaa ishee ajjeesaa!”
jedhe.
25 Isheenis utuma gad baafamaa jirtuu, “Ani abbaa mi’a kanaa irraa
ulfaa’eera” jettee abbaa dhirsa isheetti ergaa ergite. Akkasumas, “Chaap-
paa fi kirriin isaa, uleen kunis kan eenyuu akka ta’e mee ilaalii addaan
baafadhu” jetteen.
26 Yihuudaanis mi’a kana beekee, “Sababii ani ilma koo Sheelaatti ishee
hin heerumsiisiniif, isheen na caalaa qajeeltuu dha” jedhe. Innis deebi’ee
ishee bira hin geenye.
27 Yommuu yeroon da’umsa ishee ga’etti, kunoo, ilmaan lakkuutu
gadameessa ishee keessa ture. 28 Utuu isheen da’umsa irra jirtuu inni
tokko harka isaa gad baafate; deessiftuunis qabdee, “Isa kanatu dura lafa
ga’e” jettee kirrii diimaa harka isaatti hiite. 29 Akkuma inni harka isaa ol
deebifateen kunoo obboleessi isaa dhalate; deessiftuunis, “Ati akkamiin
ofuma keetiin cabsitee baate?” jette. Maqaan isaas Faares jedhame.
30 Obboleessi isaa kan kirrii diimaa harka irraa qabu sunis ni dhalate;
innis Zaaraa jedhamee moggaafame.

39

Yoosefii fi Niitii Phoxiifaaraa

1 Yeroo kanatti Yoosef Gibxitti geeffamee ture. Phoxiifaaraan namichi
Gibxi qondaalli Fara’oon kan ajajaa waardiyyaa ture sun Ishmaa’eeloota
achi isa geessan irraa isa bitate.
2 Yoosefis waan Waaqayyo isa wajjin tureef nama milkaa’aa ta’e; innis
mana gooftaa isaa namicha biyya Gibxi sanaa jiraate. 3 Gooftaan isaas
akka Waaqayyo isa wajjin jiruu fi akka Waaqayyo waan inni hojjetu
hunda keessatti isa milkoomse arge; 4 Yoosefis fuula gooftaa isaa duratti
fudhatama argatee hojjetaa isaa amanamaa ta’e. Phoxiifaaraanis mana
isaa irratti isa muude; waan qabu hundumas akka inni eeguuf imaanaa
itti kenne. 5 Gaafa inni mana isaatii fi waan inni qabu hunda irratti isa
muudee jalqabee Waaqayyo sababii Yoosefiif jedhee mana namicha Gibxi
sanaa eebbise. Eebbi Waaqayyoos waan Phoxiifaaraan manaa fi alaa qabu
hunda irra ture. 6 Kanaafuu Phoxiifaaraan waan qabu hunda harka Yoosef
jala galche; innis waan nyaatu qofa malee qabeenya isaa tokko illee hin
beeku ture.

* **38:21** 38:21 Sagaagaltuun dubartii waaqeffannaa waaqa sobaatiif jettee mana sagadaa keessatti
gocha sagaagalummaa hojjettuu dha.

Yoosef dhaaba toleessaa fi miidhagaa ture; [7] niitiin gooftaa isaas waan
kana booddee ija ishee Yoosef irra buufattee, “Kottuu na bira ga’i!” jetteen.
[8] Inni garuu didee akkana isheen jedhe; “Kunoo, gooftaan koo waan
mana keessa jiru tokko illee hin beeku; inni waan qabu hunda natti
kenneera. [9] Mana kana keessatti namni na caalu tokko iyyuu hin jiru.
Sababii ati niitii isaa taateef si’i malee wanni gooftaan koo natti hin
kennin tokko iyyuu hin jiru. Yoos ani akkamittan waan hamaa akkasii
raawwachuudhaan Waaqatti cubbuu hojjedha ree?” [10] Isheen guyyuma
guyyaan Yoosefitti dubbattu iyyuu, inni ishee bira ga’uu yookaan ishee
biratti argamuu illee ni dide.
[11] Gaaf tokko Yoosef hojii isaa hojjechuuf mana seene; tajaajiltoota warra
mana sanaa keessaas namni tokko iyyuu achi hin turre. [12] Isheenis wayyaa
isaa qabattee, “Kottuutii na bira ga’i!” jetteen. Inni garuu wayyaa isaa
isheetti gad lakkisee fiigee manaa ba’e.
[13] Isheenis yommuu akka inni wayyaa isaa isheetti gad lakkisee fiigee
manaa ba’e argitetti, [14] hojjettoota mana ishee waamtee akkana jetteen;
“Kunoo, inni Ibricha kana akka nutti taphatuuf fide! Inni na bira ga’uuf
natti ol seennaan ani sagalee guddaan iyye. [15] Innis gargaarsa barbaachaaf
iyyuu koo dhageenyaan wayyaa isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba’e.”
[16] Isheen hamma gooftaan isaa galutti wayyaa isaa of bira keesse.
[17] Akkana jettees oduu kana isatti himte: “Garbichi Ibrichi ati nuu fidde
sun natti taphachuuf natti ol seene. [18] Garuu akkuma ani gargaarsa
barbaachaaf iyyeen inni wayyaa isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba’e.”
[19] Gooftaan isaa yommuu oduu niitiin isaa, “Wanni garbichi kee na
godhe kana” jettee itti himte sana dhaga’etti aaree gubate. [20] Gooftaan
isaas Yoosefin fuudhee mana hidhaa iddoo hidhamtoonni mootichaa itti
eegaman keessa buuse.
Ta’us yeroo Yoosef mana hidhaa keessa turetti, [21] Waaqayyo isa wajjin
ture; fuula ajajaa mana hidhaa sanaa durattis gaarummaa isaa itti
argisiise; akka fudhatamas argatu godhe. [22] Ajajaan mana hidhaa sunis
namoota mana hidhaa jiran hunda irratti Yoosefin muude; waan achitti
hojjetamu hunda irrattis itti gaafatamaa isa godhe. [23] Sababii Waaqayyo
isa wajjin turee fi waan inni hojjetu kam iyyuu isaa milkeesseef ajajaan
mana hidhaa sun waan itti gaafatama Yoosef jala jiru hundaaf yaaddoo
tokko illee hin qabu ture.

40

Yoosef Abjuu Hiikuu Isaa

[1] Kana booddee namichi mootii Gibxiitiif dhugaatii dhi’eessuu fi
namichi buddeena tolchu gooftaa isaanii mootii Gibxi sana gaddisi-
isan. [2] Fara’oonis qondaaltota isaa lamaanitti jechuunis itti gaafatamaa
dhugaatiitii fi itti gaafatamaa tolchaa buddeenaatti aare; [3] innis mana
ajajaa waardiyyaa keessa mana hidhaa iddoo Yoosef itti hidhamee ture
keessa isaan buuse. [4] Ajajaan waardiyyaa Yoosefitti isaan kenne; Yoosefis
isaan tajaajilaa ture.
Jarris guyyaa baay’ee mana hidhaa turan; [5] isaan lachanuu jechuunis
namichi mootii Gibxiitiif dhugaatii dhi’eessuu fi namichi buddeena tolchu
tokkoon tokkoon isaanii halkanuma tokko keessatti abjuu abjootan;
tokkoon tokkoon abjuu sanaas hiikkaa mataa isaa qaba ture.

[6] Yoosef guyyaa itti aanu ganama isaan bira dhaqe; kunoo utuu gaddanii
jiranuus isaan arge. [7] Innis, “Fuulli keessan har’a maaliif akkana
dukkanaa’a?” jedhee qondaaltota Fara’oon warra isa wajjin mana gooftaa
isaa keessa mana hidhaa turan sana gaafate.

[8] Isaanis, “Nu lachuu abjuu abjoonnee nama nuu hiiku dhabne”
jedhaniin.

Kana irratti Yoosef, “Hiikkaan kan Waaqaa ti mitii? Mee abjuu keessan
natti himaa” jedheen.

[9] Itti gaafatamaan dhugaatii sun akkana jedhee abjuu isaa Yoosefitti
himate; “Abjuu koo keessatti kunoo muka wayinii tokkotu fuula koo dura
ture; [10] mukti wayinii sunis damee sadii qaba ture. Innis akkuma lateen
daraare; hurbuun ija isaas ni bilchaatte. [11] Xoofoon Fara’oon na harka
ture; anis ija wayinii fuudhee xoofoo Fara’oonitti cuunfee xoofoo sana
harka Fara’oonitti kenne.”

[12] Yoosefis akkana jedheen; “Hiikkaan isaa kana; dameewwan sadan
sun guyyaa sadii. [13] Guyyaa sadii keessatti Fara’oon mataa kee ol qaba;
taayitaa keettis si deebisa; akkuma yeroo dhugaatii dhi’eessaafii turte sana
atis xoofoo Fara’oon harka isaatti ni kennita. [14] Garuu yeroo sitti tolutti
na yaadadhu; waan gaariis naa godhi. Waa’ee koo Fara’oonitti himiitii
mana hidhaa kanaa na baasi. [15] Ana biyya Ibrootaatii hatanii na fidaniitii;
biyya kana keessattis ani waan boolla kana keessa na buusisu tokko illee
hin hojjenne.”

[16] Itti gaafatamaan buddeenaa sunis yommuu akka Yoosef abjuu sanaaf
hiikkaa gaarii kenne argetti Yoosefiin akkana jedhe; “Anis abjuu tokkon
abjoodhe; kunoo gundoowwan buddeenaa sadii mataa koo irra turan.
[17] Gundoo ol aanu irra buddeena gosa garaa garaa kan Fara’ooniif
qopheeffametu ture; garuu simbirroonni matuma koo irratti gundoo sana
keessaa nyaachaa turan.”

[18] Yoosef immoo akkana jedhe; “Hiikkaan isaa kana; gundoowwan sadan
sun guyyaa sadii. [19] Guyyaa sadii keessatti Fara’oon mataa kee ol qaba;
mukatti si rarraasa. Simbirroonnis foon kee ni nyaatu.”

[20] Guyyaan sadaffaan guyyaa itti Fara’oon dhalate ture; Fara’oonis
qondaaltota isaatiif cidha qopheesse. Innis itti gaafatamaa dhugaatiitii fi
itti gaafatamaa buddeenaa sana fuula qondaaltota isaa duratti dhi’eesse:
[21] Itti gaafatamaa dhugaatii sana hojii isaatti deebise; namichi xoofoo sana
ammas harka Fara’oonitti kenne. [22] Itti gaafatamaa buddeenaa sana garuu
akkuma Yoosef abjuu isaanii hiikeefitti rarraase.

[23] Ta’us itti gaafatamaan dhugaatii sun Yoosefin ni irraanfate malee isa
hin yaadanne.

41

Abjuu Fara’oon

[1] Erga waggaan lama guutuun darbee booddee Fara’oon abjuu tokko
abjoote. Kunoo inni qarqara laga Abbayyaa dhaabachaa ture. [2] Kunoo,
saawwan babbareedoo fi gagabbatoon torba laga Abbayyaa keessaa ol
ba’an; isaanis shambaqqoo keessa dheedaa turan. [3] Ammas kunoo,
saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon kanneen biraa torba laga Abbayyaa
keessaa ol ba’anii saawwanededa lagaa turan sana bira dhadhaabatan.

4 Saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon sunis saawwan babbareedoo fi
gagabbatoo torban sana nyaatan. Fara'oonis hirribaa dammaqe.

5 Ammas deebi'ee rafee abjuu lammaffaa abjoote; kunoo mataan
midhaanii torba misee tolee somaa tokko irratti guddachaa ture. 6 Ergasii
immoo kunoo mataan midhaan qaqancaroo hobombolettii ba'aa biiftuu-
tiin gubatanii torba biraa bibbiqilan. 7 Mataan midhaan qaqancaroo
sanaas mataa misee tole torban sana lilliqimse; Fara'oonis hirribaa
dammaqe; kunoo wanni sunis abjuu ture.

8 Ganama sana yaadni isaa ni jeeqame; inni nama ergee tolfattootaa fi
beektota Gibxi hunda waamsifate. Fara'oonis abjuu isaa isaanitti hime;
garuu namni abjuu sana isaaf hiikuu danda'u tokko illee hin argamne.

9 Ergasii itti gaafatamaan dhugaatii sun Fara'ooniin akkana jedhe; "Ani
har'a balleessaa koo yaadadheera. 10 Yeroo tokko Fara'oon tajaajiltoota
isaatti aaree anaa fi itti gaafatamaa buddeenaa sana mana ajajaa
waardiyyaa keessatti hidhe. 11 Tokkoon tokkoon keenya halkanuma
tokkoon abjuu abjoonne; tokkoon tokkoon abjuu sanaas hiikkaa mataa
isaa qaba ture. 12 Ibrichi dargaggeessi tokko nu wajjin achi ture; innis
tajaajilaa ajajaa eegumsaa ture. Nu abjuu keenya itti himannaan inni
tokkoo tokkoo keenyaaf akkuma abjuu keenyaatti hiikkaa isaa nutti hime.
13 Akkuma inni nuu hiike sana ta'e; ani iddoo kootti nan deebi'e; namichi
kaanis ni fannifame."

14 Fara'oonis nama ergee Yoosefin waamsise; boolla hidhaa keessaa
baasaniis dafanii isa fidan. Innis haaddatee uffata isaas geeddarratee
fuula Fara'oon duratti dhi'aate.

15 Fara'oonis Yoosefiin, "Ani abjuu abjoodheen ture; garuu namni tokko
iyyuu naa hiikuu hin dandeenye. Ani akka ati yeroo abjuu dhageessu
hiikuu dandeessu dhaga'eera" jedhe.

16 Yoosef immoo, "Ani hiikuu hin danda'u; Waaqni garuu Fara'ooniif
deebii nagaa ni kenna" jedhee Fara'ooniif deebise.

17 Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Ani abjuu kootiin qarqara laga
Abbayyaa irra dhaabachaan ture; 18 Kunoo saawwan gagabbatoo fi bab-
bareedoon torba lagicha keessaa ol ba'anii shambaqqoo keessa dheedaa
turan. 19 Isaan duubaan immoo saawwan huhuqqatoo, baay'ee fofokkisoo
fi qaqalloon biraa torba ol ba'an; ani takkumaa saawwan fofokkisoo
akkanaa guutummaa biyya Gibxi keessatti hin argine. 20 Saawwan
huhuqqatoo fi fofokkisoon sun saawwan gagabbatoo duraan ol ba'an
torban sana nyaatan. 21 Garuu erga isaan nyaatanii booddee namni tokko
illee akka isaan saawwan sana nyaatan beekuu hin dandeenye; isaan
akkuma utuu hin nyaatiniin dura turan sana fofokkisoo turaniitii. Anis
hirribaa nan dammaqe.

22 "Akkasumas ani abjuu kootiin mataa midhaanii torba kan misee fi
gaggaarii somaa tokko irratti guddachaa jiru nan arge. 23 Isaan duubaanis
kunoo mataan midhaanii cocoollagaan, qaqallaan kan hobombolettii ba'a
biiftuutiin gubate torba ol ba'e. 24 Mataawwan midhaanii qaqal'aan sun
mataa midhaanii gaggaarii torban sana liqimsan; anis waan kana tolchi-
tootatti nan hime; garuu namni tokko iyyuu naa ibsuu hin dandeenye."

25 Yoosef immoo Fara'ooniin akkana jedhe; "Abjuun Fara'oon lamaanuu
tokkuma. Waaqni waan hojjechuuf jiru Fara'oonitti mul'iseera.
26 Saawwan babbareedoon torba waggaa torba; mataawwan midhaanii
gaggaarii torbas waggaa torba; abjuun sun tokkuma. 27 Saawwan qaqalloo

fi fofokkisoon torban duubaan ol ba'anis waggaa torba; mataawwan
midhaanii qaqancaroon hobombolettii ba'a biiftuutiin gubatan torban
immoo waggoota beelaa torba.
28 “Wanni kun akkuma ani Fara'oonitti himee dha. Waaqni waan
hojjechuuf jiru Fara'oonitti argisiiseera. 29 Barri quufaa guddaan isaa
torba biyya Gibxi guutuutti ni dhufa; 30 isaan booddeedhaan garuu wag-
goonni beelaa torba ni dhufu. Quufni biyya Gibxi hundi ni irraanfatama;
beelli sunis biyya balleessa. 31 Waan beelli duubaan dhufu sun baay'ee
hamaa ta'uuf quufni biyyattii hin yaadatamu. 32 Abjuun kun bifa lamaan
Fara'oonitti kennamuun isaa waan dubbichi Waaqaan murteeffameef dha;
Waaqnis waan kana dafee ni raawwata.
33 “Kanaafuu Fara'oon nama hubataa fi beekaa tokko filatee biyya
Gibxi irratti haa muudu. 34 Fara'oon akka isaan waggoota quufaa torban
keessa midhaan biyya Gibxiitii galfamu harka shan keessaa harka tokko
walitti qabaniif qondaaltota biyya irratti haa muudu. 35 Isaanis waggoota
gaarii dhufuuf jiran kana keessa midhaan hunda walitti haa qaban; akka
nyaataaf ta'uufis midhaan kana taayitaa Fara'oon jalatti magaalaawwan
keessatti haa kuusan; haa eeganis. 36 Midhaan kunis akka biyyattiin
beelaan hin badneef waggoota beelaa torban Gibxitti dhufuuf jiru keessa
akka fayyaduuf biyyattiidhaaf ol haa kaa'amu.”
37 Dubbichis Fara'oonii fi qondaaltota isaa hunda biratti gaarii ture.
38 Fara'oonis, “Nama akka namicha kanaa kan Hafuurri Waaqaa keessa
jiru argachuu dandeenyaa ree?” jedhee isaan gaafate.
39 Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; “Erga Waaqni waan kana hunda
sitti mul'ise, namni akka kee hubataa fi beekaa ta'e tokko iyyuu hin jiru.
40 Ati masaraa koo irratti itti gaafatamaa taata; sabni koo hundinuus ajaja
kee jalatti bula. Ani ulfina teessoo qofaan si caala.”

Yoosef Gibxi Irratti Muudame

41 Fara'oonis Yoosefiin, “Ilaa, ani biyya Gibxi hunda irratti si muudeera”
jedhe. 42 Ergasii Fara'oon qubeelaa chaappaa isaa quba isaa irraa baasee
quba Yoosefitti kaa'e. Uffata quncee talbaa haphii irraa hojjetame isatti
uffise; amartii warqee morma isaatti kaa'e. 43 Innis gaarii isaa isa
lammaffaa irra isa teessise; namoonnis, “Sagadaa!” jechaa fuula isaa dura
deemanii iyyaa turan; akkanaan Fara'oon biyya Gibxi hunda irratti isa
muude.
44 Ergasiis Fara'oon Yoosefiin, “Ani Fara'oonii dha; garuu ajaja kee
malee namni guutummaa Gibxi harka isaa yookaan miilla isaa sochoosu
tokko iyyuu hin jiru” jedhe. 45 Fara'oonis Yoosefiif maqaa Zaafenaat-
Phane'aa jedhamu baase; intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni kan
Aasenati jedhamtu illee itti heerumsiise. Yoosefis biyya Gibxi hunda keessa
naanna'e.
46 Yoosef yeroo tajaajila Fara'oon mooticha Gibxi jalqabetti nama
waggaa soddomaa ture; innis fuula Fara'oon duraa ba'ee deemee biyya
Gibxi hunda keessa nanaanna'e. 47 Waggoota quufaa torban sana keessa
lafti midhaan akka malee baay'atu kennite. 48 Yoosefis midhaan waggoota
torban sana keessa Gibxii galfame hunda walitti qabee magaalaawwan
keessatti kuuse. Midhaan lafa qotiisaa naannoo magaalaas tokkoo tokkoo
magaalaa sanaa keessatti kuuse. 49 Yoosefis midhaan baay'inni isaa

guddaa akka cirracha galaanaa ta’e kuuse. Waan midhaan sun safaramuu
hin danda’aminiif inni safaruu dhiise.

[50] Yoosef utuu waggoonni beelaa sun hin dhufin dura Aasenati in-
tala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni irraa ilmaan lama dhalche.
[51] Yoosefis, “Waaqni rakkina koo hundaa fi mana abbaa koo hunda na
irraanfachiiseera” jedhee maqaa ilma isaa hangaftichaa Minaasee jedhee
moggaase. [52] “Waaqni biyya ani itti rakkadhe keessatti na baay’iseera”
jedhee ilma isaa isa lammaffaa immoo Efreem jedhee moggaase.

[53] Gibxi keessatti waggoonni quufaa torban sun darbee, [54] akkuma
Yoosef dubbate sana waggoonni beelaa torba jalqabe. Biyyoota biraa
hunda keessa beelatu ture; biyya Gibxi guutuu keessa garuu midhaanitu
ture. [55] Yeroo Gibxi guutuun beela’uu jalqabetti namoonni midhaan bar-
baadanii Fara’oonitti iyyatan; Fara’oon immoo warra Gibxi hundumaan,
“Yoosef bira dhaqaatii waan inni isinitti himu godhaa” jedhe.

[56] Beelli guutuummaa biyyattii keessa babal’annaan Yoosef manku-
usaalee hundumaa banee namoota Gibxitti midhaan gurgure; beelli Gibxi
hunda keessatti hammaatee tureetii. [57] Waan guutuu addunyaa irratti
beelli hammaateef biyyoonni hundinuu Yoosef irraa midhaan bitachuuf
gara Gibxi dhufaa turan.

42

Obboloonni Yoosef Gibxi Dhaqan

[1] Yaaqoob yommuu akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga’etti, ilmaan
isaatiin, “Isin maaliif wal ilaaltu?” jedhe. [2] Itti fufees, “Kunoo ani
akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga’eera. Akka nu du’a jalaa baanee
jiraannuuf gad bu’aatii achii midhaan nuu bitaa” jedhe.

[3] Obboloota Yoosef keessaa kudhan Gibxi keessaa midhaan bituuf gad
bu’an. [4] Yaaqoob garuu balaatu isa irra ga’a jedhee waan sodaateef
obboleessa Yoosef Beniyaamin isaan wajjin hin ergine. [5] Beelli biyya
Kana’aan keessa waan tureef ilmaan Israa’elis warra midhaan bitachuu
dhaqan wajjin deeman.

[6] Yoosefis bulchaa biyyattii kan uummata biyyattii hundatti midhaan
gurguru ture. Obboloonni Yoosefis yommuu achi ga’anitti fuula isaaniitiin
lafatti gombifamanii sagadaniif. [7] Yoosef akkuma obboloota isaa argeen
isaan beeke; garuu akkuma nama isaan hin beekneetti afaan hamaa
isaanitti dubbatee, “Isin eessaa dhuftan?” jedhee isaan gaafate.

Jarris, “Midhaan bitachuuf jennee Kana’aanii dhufne” jedhanii dee-
bisan.

[8] Yoo Yoosef obboloota isaa beeke iyyuu jarri isa hin beekne. [9] Innis
abjuu waa’ee isaanii abjoote sana yaadatee, “Isin basaastota dadhabbii
biyyattii basaasuuf dhuftanii dha!” jedheen.

[10] Isaan immoo akkana jedhanii deebisan; “Yaa gooftaa akkas miti; nu
garboonni kee midhaan bitachuu dhufne. [11] Nu hundi ilmaan abbaa
tokkoo ti; nu garboonni kee namoota amanamoo dha malee basaastota
miti.”

[12] Innis, “Akkas miti; isin dadhabbii biyyattii basaasuu dhuftan”
jedheen.

[13] Isaan garuu akkana jedhanii deebisan; “Nu garboonni kee obboloota
kudha lama, ilmaanuma abbaa tokkoo kan biyya Kana’aan jiraatuu ti.

Kunoo quxisuun hunda keenyaa amma abbaa keenya bira jira; inni tokko
garuu hin jiru.”
[14] Yoosef garuu akkana jedheen; “Akkuma ani isiniin jedhe sana isin
basaastota! [15] Akki isin ittiin qoramtan kana; ani maqaa Fara’ooniin nan
kakadha; yoo obboleessi keessan quxisuun sun as dhufe malee isin asii hin
sochootan. [16] Akka inni dhaqee obboleessa keessan fiduuf of keessaa nama
tokko ergaa; isin warri haftan immoo mana hidhaatti galfamtu; akkasiinis
dubbiin keessan qoratamee akka dhugaa ta’ee fi akka dhugaa hin ta’in
ni ilaalama; yoo kanaa achii, ani maqaa Fara’ooniin nan kakadha; isin
dhugumaan basaastota!” [17] Innis hunda isaanii guyyaa sadii mana hidhaa
keessa turse.
[18] Guyyaa sadaffaatti Yoosef akkana isaaniin jedhe; “Isin waan kana
godhaa; ni jiraattu; ani Waaqa nan sodaadhaatii. [19] Isin yoo namoota
amanamoo taatan obboloota keessan keessaa tokko as mana hidhaa haa
turu; warri kaan garuu deemaa; maatii keessan kanneen beela’aniif
midhaan geessaa. [20] Garuu obboleessa keessan quxisuu naa fidaa;
akkasiin dubbiin keessan ni mirkaneeffama; isinis hin duutan.” Isaanis
akkasuma godhan.
[21] Isaanis akkana waliin jedhan; “Nu dhugumaan sababii obboleessa
keenyaatiif adabamaa jirra. Yeroo inni nu kadhatetti lubbuun isaa
hammam akka dhiphachaa turte argineerra; nu garuu isa dhaga’uu didne;
dhiphinni kun kanaaf nutti dhufe.”
[22] Ruubeen immoo, “Ani, ‘Gurbaa kana hin miidhinaa’ jedhee isinitti
hin himnee? Isin garuu na dhaga’uu diddan! Kunoo nu dhiiga isaatti
ni gaafatamna” jedhe. [23] Sababii Yoosef karaa nama afaan hiikuutiin
isaanitti dubbachaa tureef isaan akka inni waan isaan dubbatan hubatu
hin beekne.
[24] Yoosef achi isaan irraa garagalee boo’uu jalqabe; ergasii immoo
isaanitti garagalee isaanitti dubbate. Simi’ooninis isaan keessaa baasisee
fuuluma isaanii duratti hiisise.
[25] Yoosef akka qalqalloo isaaniitti midhaan guutaniif, akka meetii tokkoo
tokkoo isaanii deebisanii qalqalloo isaanii keessa isaaniif kaa’anii fi akka
karaa isaaniitiif galaa isaaniif kennan ajaje. Erga wanni kun isaaniif
godhamee booddee [26] jarri midhaan isaanii harroota isaaniitti fe’atanii
qajeelan.
[27] Isaan keessaa inni tokko iddoo bulanitti harree isaatiif nyaata kennuuf
jedhee qalqalloo isaa bane; kunoo afaan qalqalloo keessattis meetii isaa
argate. [28] Innis obboloota isaatiin, “Meetiin koo naa deebi’eera; kunoo
qalqalloo koo keessa jira” jedhe.
Kana irratti isaan na’anii walitti garagalanii hollachaa, “Wanni Waaqni
nutti hojjete kun maali?” jedhan.
[29] Isaanis gara biyya Kana’aan abbaa isaanii Yaaqoob bira dhufanii
waan isaan irra ga’e hunda isatti himan; akkanas jedhan; [30] “Namichi
gooftaa biyya sanaa ta’e afaan hamaa nutti dubbatee akka waan nu
biyyattii basaasuu dhaqneetti nu lakkaa’e. [31] Nu garuu akkana jenneen;
‘Nu namoota amanamoo dha malee basaastota miti. [32] Nu obboloota
kudha lama ilmaanuma abbaa tokkoo ti; inni tokko hin jiru; quxisuun
hunda keenyaa immoo abbaa keenya bira biyya Kana’aan jira.’
[33] “Namichi gooftaa biyya sanaa ta’e immoo akkana nuun jedhe; ‘Akki
ani akka isin namoota amanamoo taatanii fi hin ta’in ittiin beeku kana;
obboloota keessan keessaa isa tokko as na biratti dhiisaatii maatii keessan

kan beela'aniif midhaan geessaa. [34] Garuu akka ani akka isin namoota
amanamoo malee basaastota hin ta'in beekuuf obboleessa keessan isa
quxisuu sana naa fidaa. Ergasii ani obboleessa keessan deebisee isinii
kenna; isinis biyya kana keessatti daldalachuu ni dandeessu.' "

[35] Yommuu isaan qalqalloo isaanii keessaa midhaan garagalchanitti,
kunoo meetiin tokkoo tokkoo isaanii hidhaa hidhaan qalqalloo isaanii
keessa ture. Isaanii fi abbaan isaanii yeroo meetii hidhame sana arganitti
ni rifatan. [36] Abbaan isaanii Yaaqoobis, "Isin ijoollee koo na dhabsiiftan.
Yoosef hin jiru; Simi'oonis hin jiru. Amma immoo Beniyaamin fudhachuu
barbaaddu. Wanni hundi natti hammaateera!" jedheen.

[37] Ruubeen immoo abbaa isaatiin, "Yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe
ilmaan koo lamaan ajjeesuu ni dandeessa; isa imaanaa natti kenni; ani
deebisee isa nan fida" jedhe.

[38] Yaaqoob garuu akkana jedhe; "Ilmi koo isin wajjin achi gad hin bu'u;
obboleessi isaa du'eera; isa qofatu hafe. Yoo karaa keessan irratti balaan
isa irra ga'e, isin akka arriin koo gaddaan awwaala seenu gootu."

43

Obboloonni Yoosef Lammata Gibxitti Deebi'an

[1] Amma illee beelli biyyattiitti baay'ee hammaatee ture. [2] Erga isaan
midhaan biyya Gibxiitii fidan sana nyaatanii fixanii booddee abbaan
isaanii, "Ammas dhaqaatii midhaan xinnoo dabalaa nuu bitaa" jedheen.

[3] Yihuudaan immoo akkana isaan jedhe; "Namichi sun, 'Yoo obboleessi
keessan isin wajjin dhufe malee isin lammata ija koo hin argitan' jedhee of
eeggannoo cimaa nuu kenne. [4] Yoo ati obboleessa keenya nu wajjin ergite
nu dhaqnee midhaan siif binna. [5] Sababii namichi sun, 'Yoo obboleessi
keessan isin wajjin dhufe malee isin lammata ija koo hin argitan' nuun
jedheef, yoo ati isa ergite malee nu gad hin buunu."

[6] Israa'el immoo, "Isin maaliif akka obboleessa biraa qabdan namichatti
himuudhaan rakkina natti fiddan?" jedhee gaafate.

[7] Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Namichi waa'ee mataa keenyaatii
fi waa'ee maatii keenyaa jabeessee nu gaafate. Innis, 'Abbaan keessan
amma iyyuu jiraa? Obboleessa biraa qabduu?' jedhee nu gaafate; nu
gaaffiidhuma isaa deebifneef. Yoos akka inni, 'Obboleessa keessan as
fidaa' nuun jedhu akkamiin beekuu dandeenya ree?"

[8] Yihuudaanis abbaa isaa Israa'eliin akkana jedhe; "Akka nu, atii fi
ijoolleen keenya du'a jalaa baanee jiraannuuf gurbicha na wajjin ergi; nu
kaanee deemnaatii. [9] Ani wabii isaafin ta'a; waa'ee isaas anuma mataa
koo gaafachuu ni dandeessa. Yoo ani deebisee isa siif fidee fuula kee dura
dhaabuu baadhe, ani bara jireenya koo guutuu fuula kee duratti balleessaa
kanatti nan gaafatama. [10] Utuu turuu baannee silaa yoona yeroo lama
dhaqnee deebineerra ture."

[11] Kana irratti abbaan isaanii Israa'el akkana isaaniin jedhe; "Erga
akkas ta'ee waan kana godhaa; oomisha biyya kanaa filatamaa keessaa
kennaa tokko tokko jechuunis haphee dibatan xinnoo ishee, damma
xinnaa isaa, urgooftuu fi qumbii xinnoo ishee, ocholoonii fi lawuzii xinnoo
ishee geessaatii namichaaf kennaa. [12] Isin waan meetii afaan qalqalloo
keessanii keessa kaa'amee isinii deebi'e sana deebisuu qabdaniif meetii
sana harka lama fudhadhaatii deemaa; meetiin sun dogoggoraan dhufe

ta'aatii. 13 Obboleessa keessanis fudhadhaatii dafaa gara namichaatti
deebi'aa. 14 Akka inni obboleessa keessan kaanii fi Beniyaam illee isin
wajjin deebisee erguuf Waaqni Waan Hunda Danda'u akka namichi garaa
isinii laafu haa godhu. Ani yoo ijoollee dhabe illee ijoollee nan dhaba."

15 Namoonni sunis kennaawwan sana, meetii sana harka lamaa fi
Beniyaaminis fudhatanii ariitiidhaan Gibxitti gad bu'anii fuula Yoosef
dura dhadhaabatan. 16 Yoosefis yommuu Beniyaamin isaan biratti
argetti hangafa hojjettoota mana isaatiin, "Namoota kana mana kootti
geessi; horii tokko qalii nyaata qopheessi; isaan sa'aatii ja'atti na wajjin
nyaatuutii" jedhe.

17 Namichi sunis akkuma Yoosef isa ajaje godhe; jara sanas mana
Yoosefitti geesse. 18 Namoonni sun yeroo mana Yoosefitti geeffamanitti
sodaatanii akkana jedhan; "Nu sababii meetii yeroo jalqabaa deebi'ee
afaan qalqalloo keenyaa keessatti argame sanaatiif as fidamne; inni
nu rukutee, nu mo'atee, akka garbootaatti nu qabatee harroota keenya
fudhachuu barbaada."

19 Kanaafuu jarri gara hangafa hojjettoota Yoosefitti ol ba'anii balbala
manaa duratti itti dubbatan. 20 Akkanas jedhan; "Yaa gooftaa, nu
yeroo jalqabaa midhaan bitachuuf as gad buunee turre. 21 Nus yeroo
iddoo bullu geenyee qalqalloo keenya bannetti tokkoon tokkoon keenya
afaan qalqalloo keenyaa keessatti meetii keenya akkuma jirutti arganne.
Kanaafuu meetii sana deebifnee fidnee dhufneerra. 22 Meetii biraas
ittiin midhaan bitachuuf fidnee dhufneerra. Eenyu akka meetii keenya
qalqalloo keenya keessa nuu kaa'es hin beeknu."

23 Innis deebisee, "Homaa miti; hin sodaatinaa. Waaqni keessan, Waaqni
abbaa keessanii qalqalloo keessanitti badhaadhummaa isinii naqeera;
meetiin keessan na ga'ee jira" jedheen. Ergasiis Simi'oonin gara isaaniitti
gad baase.

24 Hangafni hojjettootaa sunis jara sana mana Yoosefitti geessee akka
isaan miilla isaanii dhiqataniif bishaan kenneef; harroota isaaniitiif
immoo okaa kenne. 25 Isaanis achitti akka nyaatan waan dhaga'aniif
dhufaatii Yoosef kan sa'aatii ja'aatiif kennaa isaanii qopheeffatan.

26 Yeroo Yoosef manatti galetti isaan kennaa manatti ol galchanii turan
sana kennaniif; fuula isaa durattis lafatti gombifamanii harka fuudhan.
27 Innis nagaa isaan gaafatee, "Abbaan keessan jaarsi isin waa'ee isaa natti
himtan sun akkam? Inni amma iyyuu jiraa?" jedheen.

28 Jarris, "Tajaajilaan kee abbaan keenya amma iyyuu ni jira; nagumas"
jedhanii deebisan. Ulfina isaaf kennuufis gad jedhan.

29 Innis ol ilaalee obboleessa isaa, ilma haadha isaa Beniyaamin argee,
"Inni kun obboleessa keessan quxisuu isin waa'ee isaa natti himtan
sanaa?" jedhee gaafate. Itti fufees, "Ilma ko, Waaqni si haa eebbisu"
jedheen. 30 Yoosef yommuu obboleessa isaa argetti garaan raafamee dafee
gad ba'e; boo'uu barbaadees kutaa mana isaa seenee achitti boo'e.

31 Ergasiis fuula isaa dhiqatee gad ba'e; of jajjabeessees, "Nyaanni haa
dhi'aatu" jedhe.

32 Jarris sababii warri Gibxi Ibroota wajjin hin nyaanneef Yoosefiif
kophaatti, obboloota isaatiif kophaatti, warra Gibxi kanneen isa wajjin
nyaataniifis kophaatti dhi'eessan; Ibroota wajjin nyaachuun warra Gibxi
biratti jibbisiisaa tureetii. 33 Namoonni sunis akkuma umurii isaaniitti

hangafaa jalqabanii hamma quxisuutti fuula isaa dura tataa'anii dinqi-
fatanii wal ilaalan. 34 Maaddii Yoosef irraas nyaanni qoodameef; qoodni
Beniyaam garuu qooda tokko tokko isaaniitiif kenname dachaa shan ta'a
ture. Jarris akkasiin Yoosef wajjin dhuganii itti ho'e.

44

Xoofoo Meetii Qalqalloo Keessaa

1 Yoosefis akkana jedhee hangafa hojjettoota mana isaa ajaje; "Qalqalloo
jara kanaa hamma baachuu danda'utti midhaan itti guuti; meetii tokkoo
tokkoo isaaniis afaan qalqalloo isaanii keessa kaa'i. 2 Xoofoo koo isa meetii
irraa hojjetame immoo meetii inni ittiin midhaan bitachuu dhufe wajjin
afaan qalqalloo isa quxisuu sanaa keessa kaa'i." Namichis akkuma Yoosef
isa ajaje godhe.

3 Namoonni sun akkuma lafti bariiteen harroota isaanii wajjin gegge-
effaman. 4 Utuma isaan magaalaa sana irraa hin fagaatin Yoosef hangafa
hojjettoota isaatiin akkana jedhe; "Dafii jara kana duukaa bu'i; yommuu
qaqqabdutti immoo akkana jedhiin; 'Isin maaliif waan gaarii waan
hamaadhaan deebiftu? 5 Xoofoon kun xoofoo gooftaan koo ittiin dhuguu
fi ittiin waa himu mitii? Isin waan kana gochuudhaan waan hamaa
hojjettan.' "

6 Innis yommuu isaan qaqqabetti waanuma kana isaanitti dubbate.
7 Jarris akkana isaan jedhan; "Gooftaan koo maaliif dubbii akkanaa
dubbata? Waan akkanaa hojjechuun tajaajiltoota kee irraa haa fagaatu!
8 Kunoo nu meetii afaan qalqalloo keenyaa keessatti arganne iyyuu biyya
Kana'aaniitii deebifnee siif fidne. Yoos nu maaliif mana gooftaa keetiitii
meetii yookaan warqee hanna ree? 9 Tajaajiltoota kee keessaa namni
wanni kun biratti argame kam iyyuu haa du'u; nu warri hafne immoo
garboota gooftaa koo ni taana."

10 Inni immoo jaraan, "Amma akkuma isin jettan haa ta'u; abbaan
wanti kun biratti argame garbicha naaf ta'a; isin warri kaan immoo gad
dhiifamtu" jedhe.

11 Tokkoon tokkoon isaanii dafanii qalqalloo isaanii lafa keeyyatanii
hiikan. 12 Hangafni hojjettootaa sunis hangafaa jalqabee hamma qux-
isuutti sakatta'e. Xoofoon sunis qalqalloo Beniyaam keessatti argame.
13 Kana irratti isaan uffata isaanii tarsaasan. Hundi isaanii harroota
isaanii fe'atanii magaalattiitti deebi'an.

14 Yoosef yeroo Yihuudaa fi obboloonni isaa ol seenanitti amma iyyuu
mana keessa ture; isaanis fuula isaa duratti kukkufan. 15 Yoosefis, "Wanti
isin hojjettan kun maal? Akka namni akka kootii hooda himuudhaan waa
arguu danda'u isin hin beektanii?" isaaniin jedheen.

16 Yihuudaan immoo akkana jedhee deebise; "Nu gooftaa kootiin maal
jechuu dandeenya? Nu maal dubbachuu dandeenya? Nu qulqulluu ta'uu
keenya akkamiin mirkaneessuu dandeenya? Waaqni balleessaa garboota
keetii ifatti baaseera. Kunoo nu garboota gooftaa koo ti; nu hundi keenya,
namni xoofoon sun biratti argames garboota kee ti."

17 Yoosef garuu, "Waan akkanaa hojjechuun narraa haa fagaatu! Nama
xoofoon biratti argame qofatu garbicha koo ta'a. Warri haftan garuu
nagaadhaan gara abbaa keessaniitti deebi'aa" jedhe.

[18] Yihuudaan immoo Yoosefitti dhi'aatee akkana jedhe: "Maaloo gooftaa
ko, akka garbichi kee waan tokko gooftaa kootti dubbatu eeyyamiif. Ati
akkuma Fara'oon taatus garbicha keetti hin aarin. [19] Gooftaan koo, 'Isin
abbaa yookaan obboleessa qabduu?' jedhee garboota isaa gaafatee ture.
[20] Nus, 'Abbaa dulloomaa tokko qabna; ilmi quxisuun bara dulluma isaa
keessa isaaf dhalate tokkos jira. Obboleessi isaas du'eera; ijoollee haati
isaa deesse keessaa isa qofatu hafe; abbaan isaa isa jaallata' jennee turre.
[21] "Atis garboota keetiin, 'Akka ani ija kootiin isa arguuf naa fidaa' jette.
[22] Nus gooftaa kootiin, 'Mucichi abbaa isaa dhiisee deemuu hin danda'u;
yoo inni isa dhiisee biraa deeme abbaan isaa ni du'a' jenne. [23] Ati immoo
garboota keetiin, 'Yoo obboleessi keessan inni quxisuun isin wajjin dhufuu
baate, isin lammata fuula koo hin argitan' jette. [24] Nus yeroo gara garbicha
kee abbaa kootti deebinetti waan gooftaan koo jedhe isatti himne.
[25] "Abbaan keenya, 'Ammas dhaqaatii midhaan xinnoo dabalaa nuu
bitaa' nuun jedhe. [26] Nu garuu, 'Nu dhaquu hin dandeenyu; yoo obboleessi
keenya inni quxisuun nu wajjin jiraate qofa dhaqna. Yoo obboleessi
keenya inni quxisuun nu wajjin dhaquu baate nu fuula namichaa arguu
hin dandeenyu' jenne.
[27] "Abbaan koo garbichi kee immoo akkana nuun jedhe; 'Akka niitiin
koo ilmaan lama naa deesse isin ni beektu. [28] Isaan keessaas inni tokko na
biraa ba'e; anis, "Inni dhugumaan cicciramee ra" nan jedhe. Ani ergasii
isa hin argine. [29] Yoo isin isa kanas na duraa fuutanii balaan isa irra ga'e,
isin akka arriin koo gaddaan awwaala seenu gootu.'
[30] "Kanaafuu amma yeroo ani gara garbicha kee abbaa kootti deebi'utti,
yoo mucichi nu wajjin jiraachuu baate abbaan koo kan jireenyi isaa
jireenya mucichaatiin walitti hidhame sun, [31] akka mucichi nu wajjin hin
jirre argee du'a. Nu garboonni kees akka arriin abbaa keenya garbicha
keetii gaddaan awwaala seenu goona. [32] Ani garbichi kee akka mucaan
kun nagaadhaan deebi'u abbaa koo duratti wabii ta'ee, 'Yaa abbaa ko,
yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe, ani bara jireenya koo guutuu fuula
abbaa koo duratti balleessaa kanatti nan gaafatama!' jedhe.
[33] "Egaa amma ani garbichi kee iddoo mucichaa garbicha gooftaa koo
ta'ee asitti nan hafa; mucichi immoo obboloota isaa wajjin haa deebi'u.
[34] Yoo mucichi na wajjin hin jiraatin ani akkamittin gara abbaa kootii
deebi'uu danda'a? Waawuu; akka ani gadda abbaa kootti dhufu argu na
hin godhin."

45

Yoosef Of Beeksise

[1] Kana irratti Yoosef namoota hunda duratti of qabuu dadhabee,
"Namoota hunda fuula koo duraa gad yaasaa!" jedhee iyye. Kanaaf
yommuu Yoosef obboloota isaatti of beeksisetti namni tokko iyyuu isa bira
hin turre. [2] Sababii inni guddisee boo'eef warri Gibxi ni dhaga'an; warra
masaraa Fara'oon birattis ni dhaga'ame.
[3] Yoosefis obboloota isaatiin, "Ani Yoosef; abbaan koo amma iyyuu
jiraa?" jedhee gaafate. Obboloonni isaa garuu sababii fuula isaa duratti
na'anii turaniif deebii isaaf kennuu hin dandeenye.
[4] Yoosefis obboloota isaatiin, "Mee as natti dhi'aadhaa" jedhe. Isaan
isatti dhi'aannaan inni akkana jedhe; "Ani Yoosef obboleessa keessan isa

isin Gibxitti gurgurtan sanaa dha! 5 Ammas sababii asitti na gurgurtaniif
hin gaabbinaa; ofittis hin aarinaa. Waaqni lubbuu baraaruuf jedhee isin
dura na ergeeraatii. 6 Waggoota lamaan kana beelatu biyyattii keessa ture;
waggoota shanan dhufan keessas lafa qotachuu fi midhaan galfachuun
hin jiru. 7 Waaqni lafa irratti sanyii isiniif hambisuu fi furii guddaadhaan
lubbuu keessan oolchuuf jedhee isin dura na erge.

8 "Waaqatu as na erge malee isin miti. Inni Fara'ooniif abbaa na godhe;
warra mana isaa jiran hunda irratti gooftaa, biyya Gibxi hunda irratti
immoo bulchaa na godhe. 9 Ammas dafaa gara abbaa kootti deebi'aatii
akkana isaan jedhaa; 'Ilmi kee Yoosef akkana jedha: Waaqni Gibxi hunda
irratti gooftaa na godheera. Gara kootti gad bu'i; hin turinis. 10 Ati biyya
Gooshen keessa ni jiraatta; ati, ijoolleen keetii fi ijoolleen ijoollee keetii,
bushaayeen kee, loon keetii fi wanni ati qabdu hundi natti dhi'aattanii
jiraatu. 11 Sababii amma iyyuu waggaan beelaa shan dhufaa jiruuf ani
achitti sin soora; yoo kanaa achii atii fi warri mana kee jiraatan, wanni ati
qabdu hundinuus ni rakkattu.'

12 "Akka namni isinitti dubbachaa jiru kun anuma ta'e kunoo, iji
keessan, iji obboleessa koo Beniyaamis ni arga. 13 Ulfina Gibxi keessatti
naa kenname hundaa fi waan argitan hunda abbaa kootti himaa. Abbaa
koos dafaatii as fidaa."

14 Ergasiis morma obboleessa isaa Beniyaamitti marmee boo'e;
Beniyaamis boo'aa isa hammate. 15 Yoosefis obboloota isaa hunda
dhungatee itti boo'e. Ergasii obboloonni isaa isa wajjin haasa'an.

16 Yommuu akka obboloonni Yoosef dhufan masaraa Fara'oonitti
dhaga'ametti, Fara'oonii fi qondaaltonni isaa ni gammadan. 17 Fara'oonis
Yoosefiin akkana jedhe; "Obboloota keetiin akkana jedhi; 'Waan kana
godhaa: Horii keessan fe'adhaa biyya Kana'aaniitti deebi'aatii 18 abbaan
keessanii fi maatiiwwan keessan natti fidaa. Ani lafa biyya Gibxi keessaa
lafa hunda caalu isiniif nan kenna. Isin cooma biyyattii ni nyaattu.'

19 "Akkasumas akkana jedhii isaanitti himi; 'Waan kana godhaa: Ijoollee
keessaniifis, niitota keessaniifis biyya Gibxiitii gaariiwwan fudhadhaa;
abbaa keessanis fidaatii kottaa. 20 Waa'ee qabeenya keessanii hin
yaadda'inaa; wanni biyya Gibxi guutuu keessaa waan hunda caalu kan
keessan ta'aatii.' "

21 Ilmaan Israa'elis akkasuma godhan. Yoosefis akkuma Fara'oon
isa ajajetti gaariiwwan kenneefii karaa isaaniitiif illee galaa galaaseef.
22 Tokkoo tokkoo isaaniitiif wayyaa kenne; Beniyaamiif garuu meetii saqilii
dhibba sadiitii fi wayyaa irraa jalaa shan kenne. 23 Abbaa isaatiif immoo
harroota, wanni biyya Gibxi gaggaariin itti fe'ame kudhan, akkasumas
harroota dhaltuu midhaan, buddeenaa fi galaan biraa karaa isaatiif itti
fe'ame kudhan erge. 24 Innis akkasitti obboloota isaa erge; innis yeroo
isaan qajeelanitti, "Karaatti wal hin lolinaa!" jedheen.

25 Isaanis Gibxi keessaa ol ba'anii gara biyya Kana'aan abbaa isaanii
Yaaqoob bira dhaqan. 26 Isaanis, "Yoosef amma iyyuu jira! Biyya Gibxi
guutuu iyyuu isumatu bulcha" jedhaniin. Yaaqoob immoo naasuudhaan
of wallaale; jara amanuus hin dandeenya. 27 Garuu yeroo jarri waan
Yoosef isaaniin jedhe hunda isatti himanii innis gaariiwwan Yoosef
isa fichisiisuuf ergeef sana argetti lubbuun abbaa isaanii Yaaqoob ni

bayyanatte. 28 Israa'elis, "Na ga'a! Ilmi koo Yoosef amma iyyuu jira. Anis
utuun hin du'in dhaqee isa nan arga" jedhe.

46

Yaaqoob Biyya Gibxi Dhaqe

1 Israa'el waan qabu hunda fudhatee ka'e; yeroo Bersheebaa ga'ettis Waaqa abbaa isaa Waaqa Yisihaaqiifis aarsaa dhi'eesse.

2 Waaqnis halkan mul'ataan, "Yaaqoob! Yaaqoob!" jedhee Israa'elitti dubbate.

Innis, "Kunoo ani as jira" jedhee deebise.

3 Waaqnis akkana jedhe; "Ani Waaqayyo, Waaqa abbaa keetii ti. Gibxitti
gad bu'uu hin sodaatin; ani achitti saba guddaa sin taasisaatii. 4 Ani
si wajjin Gibxitti gad bu'ee deebisee sin fida. Harkuma Yooseftu ija kee walitti siif qaba."

5 Yaaqoobis Bersheebaadhaa ka'ee qajeele; ilmaan Israa'elis abbaa isaanii Yaaqoob, ijoollee isaaniitii fi niitota isaanii gaariiwwan Yaaqoobin
baachuuf Fara'oon erge sana irra teessisan. 6 Yaaqoobii fi sanyiin isaa
hundis horii isaaniitii fi qabeenya Kana'aanitti horatan of faana fudhatanii
Gibxitti godaanan. 7 Innis sanyii isaa hunda jechuunis ilmaan isaa, ilmaan ilmaan isaa, intallan isaatii fi intallan ilmaan isaa fudhatee Gibxitti godaane.

8 Maqaawwan ilmaan Israa'el warra Gibxitti godaanan sanaa jechuunis Yaaqoobii fi sanyiiwwan isaa kanneenii dha:

Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob hangafticha.

9 Ilmaan Ruubeen:

Henook, Faluusoo, Hezroonii fi Karmii.

10 Ilmaan Simi'oon:

Yemuu'eel, Yaamiin, Oohad, Yaakiin, Zooharii fi Shaawul ilma dubartii Kana'aan sanaa.

11 Ilmaan Lewwii:

Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.

12 Ilmaan Yihuudaa:

Eeri, Oonaan, Sheelaa, Faaresii fi Zaaraa. Eerii fi Oonaan garuu biyya Kana'aanitti du'an.

Ilmaan Faares:

Hezroonii fi Hamuul.

13 Ilmaan Yisaakor:

Toolaa, Fuwaa, Yoobii fi Shimroon.

14 Ilmaan Zebuuloon:

Sered, Eeloonii fi Yahili'eel.

15 Isaan kunneen intala isaa Diinaa dabalatee ilmaan Liyaan kaaba dhi'a Phaadaan Arraamitti Yaaqoobiif deessee dha. Ilmaanii fi intallan isaa kunneen walumaa galatti soddomii sadii turan.

16 Ilmaan Gaad:

Ziifiyon, Hagii, Shuunii, Esboon, Eerii, Aroodii fi Ari'eel.

17 Ilmaan Aasheer:

Yimnaa, Yishwaa, Yishwii fi Beriiyaa. Obboleettiin isaaniis Seraa dha.

Ilmaan Beriiyaa:
Hebeerii fi Malkii'eel.
18 Isaan kunneen ijoollee Ziifaan Yaaqoobiif deessee dha. Ziifaan ishee Laabaan intala isaa Liyaadhaaf kenne sanaa dha. Isaan walumaa galatti kudha ja'a turan.

19 Ilmaan Raahel niitii Yaaqoob:
Yoosefii fi Beniyaam.
20 Minaasee fi Efreem, Aasenati intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni sanaa irraa Gibxi keessatti Yoosefiif dhalatan.
21 Ilmaan Beniyaam:
Belaa, Beker, Ashbeel, Geeraa, Na'amaan, Eehii, Roosh, Muufiim, Hufiimii fi Ardi.
22 Isaan kunneen ilmaan Raahel Yaaqoobiif deessee dha; isaanis walumaa galatti nama kudha afur turan.

23 Ilmi Daan:
Hushiimii dha.
24 Ilmaan Niftaalem:
Yahizeel, Guunii, Yeexerii fi Shiileem.
25 Isaan kunneen ilmaan Bilihaan Yaaqoobiif deessee dha; Bilihaan ishee Laabaan intala isaa Raaheliif kenne sanaa dha; isaan walumaa galatti nama torba turan.

26 Namoonni Yaaqoob wajjin Gibxitti godaanan utuu niitota ilmaan isaa hin dabalatin sanyiin isaa walumaa galatti jaatamii
ja'a turan. 27 Ilmaan Gibxitti Yoosefiif dhalatan lamaan dabalatee miseensonni maatii Yaaqoob warri Gibxitti godaanan walumaa galatti torbaatama turan.

28 Yaaqoobis akka inni dhaqee karaa Gooshenitti nama geessu gaafatuuf Yihuudaa of dura gara Yoosefitti erge. Yommuu isaan Gooshen
ga'anitti, 29 Yoosef gaarii isaa qopheeffatee abbaa isaa Israa'el simachuuf Gooshenitti qajeele. Innis akkuma fuula isaa duratti mul'ateen morma isaatti marmee yeroo dheeraa boo'e.
30 Israa'elis Yoosefiin, "Ani sababii akka ati amma iyyuu lubbuun jirtu ofii kootiin argeef si'achi du'u illee hin gaabbu" jedhe.
31 Yoosefis obboloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiraataniin akkana jedhe; "Ani ol ba'ee Fara'oonitti nan dubbadha; akkanas nan jedhaan; 'Obboloonni koo fi warri mana abbaa koo jiraatan kanneen biyya
Kana'aan jiraachaa turan natti dhufaniiru. 32 Namoonni kunneen tiksoota; isaan loon tikfatuutii. Isaan bushaayee isaanii, loonii fi waan qaban hunda
fudhatanii dhufan.' 33 Yoo Fara'oon ofitti isin waamee, 'Hojiin keessan
maal?' jedhee isin gaafate, 34 'Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa ijoollummaa keenyaa jalqabnee hamma ammaatti horii tikfachaa turre' jedhaa deebisaa. Yoos inni sababii tiksoonni hundinuu warra Gibxi biratti jibbamaniif akka isin biyya Gooshen keessa jiraattan isinii eeyyamaa."

47

1 Yoosefis gara Fara'oon dhaqee, "Abbaan kootii fi obboloonni koo bushaayee isaanii, loon isaaniitii fi waan qaban hunda fudhatanii biyya

Kana’aan dhufanii kunoo biyya Gooshen jiru” jedhee itti hime. 2 Innis
obboloota isaa keessaa nama shan filatee Fara’oonitti dhi’eesse.
3 Fara’oonis, “Hojiin keessan maali?” jedhee obboloota Yoosef gaafate.
Isaanis, “Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa tiksoota” jedhanii
deebisaniif. 4 Akkanas jedhaniin; “Sababii beelli biyya Kana’aanitti cimee
bushaayeen garboota keetii waan dheedan dhabaniif nu yeroo gabaabaa
as jiraachuu dhufne. Akka nu garboonni kee biyya Gooshen keessa
jiraannuuf maaloo nuu eeyyami.”
5 Fara’oonis Yoosefiin akkana jedhe; “Abbaan keetii fi obboloonni kee siif
dhufaniiru; 6 lafti Gibxi fuuluma kee dura jira; abbaa keetii fi obboloota
kee iddoo lafa hundumaa caalu irra qubachiisi. Isaan biyya Gooshen
keessa haa jiraatan. Ati yoo namoota isaan keessaa dandeettii qaban
beekte loon koo irratti itti gaafatamtoota isaan godhi.”
7 Ergasii Yoosef abbaa isaa Yaaqoobin fidee fuula Fara’oon duratti
dhi’eesse. Erga Yaaqoob Fara’oonin eebbisee booddee, 8 Fara’oon,
“Umuriin kee hammam?” jedhee isa gaafate.
9 Yaaqoobis Fara’ooniin akkana jedhe; “Barri ani keessummummaan
jiraadhe waggaa dhibbaa tokkoo fi soddoma. Baroonni koos muraasa;
hamaadhas; innis bara abbootiin koo keessummummaan jiraatan sanaan
wal qixxee miti.” 10 Kana booddee, Yaaqoob Fara’oonin eebbisee fuula
isaa duraa gad ba’e.
11 Yoosefis akkuma Fara’oon isa ajajetti abbaa isaatii fi obboloota
isaa Gibxi keessa qubachiise; lafa lafa hunda caalu, aanaa Raamsee
handhuuraa godhee isaanii kenne. 12 Akkasumas Yoosef abbaa isaatiif,
obboloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiran hundaaf akkuma baay’ina
ijoollee isaaniitti midhaan kenne.

Yoosefii fi Beela

13 Waan beelli akka malee cimeef biyyattii guutuu keessa wanni
nyaatamu hin jiru ture; sababii beela sanaatiinis Gibxii fi Kana’aan akka
malee miidhaman. 14 Yoosefis kaffaltii midhaan namoonni bitachaa turan
sanaa maallaqa biyya Gibxii fi Kana’aan keessatti argamu hunda walitti
qabee masaraa Fara’oonitti galche. 15 Maallaqni warra Gibxii fi warra
Kana’aan dhumnaan warri Gibxi hundi gara Yoosef dhufanii, “Midhaan
nuu kenni. Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Maallaqni keenya
dhumeera” jedhan.
16 Yoosef immoo, “Erga maallaqni keessan dhumee horii keessan fidaa;
qooda horii keessanii ani midhaan isiniif nan kenna” jedhe. 17 Isaanis horii
isaanii Yoosefitti fidan; Yoosefis qooda fardeen isaanii, qooda bushaayee
isaanii, qooda loowwan isaaniitii fi qooda harroota isaanii midhaan
kenneef. Innis bara sana geeddaraa horii isaanii hundaa midhaan isaan
soore.
18 Waggaan sun dhumnaan jarri waggaa itti aanutti gara isaa dhufanii
akkana jedhan; “Erga maallaqni keenya dhumee horiin keenya kan kee
ta’ee as, yaa gooftaa keenya akka dhagna keenyaa fi lafa keenya malee
wanni tokko iyyuu nuuf hin hafin nu gooftaa keenya jalaa hin dhoksinu.
19 Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Nuu fi lafti keenyas maaliif badna?
Nuu fi lafa keenya fudhadhuutii qooda isaa midhaan nuuf kenni. Nu
lafa keenya wajjin Fara’ooniif ni garboomna. Akka nu du’a jalaa baanee
jiraannuuf, akka laftis duwwaa hin hafneef sanyii nuuf kenni.”

20 Yoosefis lafa biyya Gibxi hundumaa Fara'ooniif bite. Warri Gibxi
hundi waan beelli isaanitti cimeef lafa isaanii gurguran; laftis kan
Fara'oon ta'e; 21 Yoosefis daangaa biyya Gibxi tokko irraa hamma daangaa
kaaniitti saba garbummaa jala galche. 22 Lafti inni hin bitin lafa lubootaa
qofa ture; kunis sababii isaan Fara'oon irraa qooda argatanii fi sababii
qooda Fara'oon isaaniif kennu sanaan jiraataniif. Kanaafuu isaan lafa
isaanii hin gurgurre.
23 Yoosefis saba sanaan akkana jedhe; "Kunoo ani har'a isinii fi lafa
keessan Fara'ooniif biteera. Kunoo lafatti sanyii facaafadhaa. 24 Yommuu
midhaan galfamutti harka shan keessaa harka tokko Fara'ooniif ni
kennitu. Harka afran hafe immoo sanyii facaafattan, nyaata ofii keessanii,
nyaata warra mana keessan jiraataniitii fi nyaata ijoollee keessanii
godhattu."
25 Jarris, "Ati du'a nu oolchiteerta; nu fuula gooftaa keenyaa duratti
fudhatama haa argannuu malee Fara'ooniif garboota ni taana" jedhan.
26 Yoosefis akkasiin akka harka shan keessaa harki tokko kan Fara'oon
ta'uuf Gibxi keessatti seera lafaa dhaabe; seerri sun hamma har'aatti illee
ittiin hojjetamaa jira. Lafa lubootaa qofattu utuu kan Fara'oon hin ta'in
hafe.
27 Israa'eloonnis Gibxi keessa kutaa biyya Gooshen keessa qubatan.
Achittis qabeenya argatan; horaniis guddaa baay'atan.
28 Yaaqoob waggaa kudha torba biyya Gibxi keessa jiraate; barri jireenya
isaas waggaa dhibba tokkoo afurtamii torba ture. 29 Israa'elis yeroon
du'a isaa dhi'aannaan ilma isaa Yoosefin ofitti waamee akkana jedheen;
"Yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhe, mee harka kee gudeeda
koo jala kaa'iitii akka gaarummaa na argisiiftuu fi akka naaf amanamtu
waadaa naaf seeni. Gibxitti na hin awwaalin; 30 yeroo ani abbootii koo
wajjin boqodhutti biyya Gibxii na baasii iddoo isaan itti awwaalamanitti
na awwaali."
Innis, "Akkuma ati jette nan godha" jedhe.
31 Israa'elis, "Naa kakadhu" jedheen. Yoosefis ni kakateef. Israa'el
immoo mataa ulee isaatti irkatee sagade.

48

Minaasee fi Efreem

1 Yeroo muraasa booddee, "Kunoo, abbaan kee dhukkubsateera" jed-
hanii Yoosefitti himan. Innis ilmaan isaa lamaan Minaasee fi Efreemin
fudhatee dhaqe. 2 Yaaqoob yeroo, "Ilmi kee Yoosef gara kee dhufeera"
jedhanii itti himanitti, Israa'el of jajjabeessee ka'ee siree irra taa'e.
3 Yaaqoobis Yoosefiin akkana jedhe; "Waaqni Waan Hunda Danda'u
biyya Kana'aan keessatti Luuzitti natti mul'atee achitti na eebbise;
4 akkanas naan jedhe; 'Ani akka ati hortuu fi akka ati baay'attu nan
godha. Tuuta sabaa sin godha; ani biyya kana dhaala bara baraa godhee
sanyiiwwan kee warra si booddeetiif nan kenna.'
5 "Egaa amma ilmaan kee lamaan warri utuu ani as gara kee hin dhufin
dura Gibxitti siif dhalatan sun akkuma ilmaan kootti ilaalamu; akkuma
Ruubeenii fi Simi'oon kan koo ta'an sana Efreemii fi Minaaseenis kanuma
koo ta'u. 6 Ijoolleen isaan booddeen siif dhalatan kan kee ta'u. Dhaala
qoodachuu keessatti immoo maqaa obboloota isaanii jalatti lakkaa'amu.
7 Yeroo ani kaaba dhi'a Phaadaaniitii deebi'aa turetti utuma Efraataa

ga'uuf xinnuma nuu hafee jiruu Raahel biyya Kana'aan keessatti na jalaa duunaan achumatti karaa Efraataa dhaqu biratti awwaalladhe." Efraataan kunis Beetlihemii dha.

8 Israa'el yeroo ilmaan Yoosef argetti, "Isaan kunneen eenyu?" jedhee gaafate.

9 Yoosef immoo abbaa isaatiin, "Isaan kunneen ilmaan biyya kanatti Waaqni naaf kennee dha" jedhe.

Kana irratti Israa'el, "Akka ani isaan eebbisuuf natti fidi" jedhe.

10 Yeroo kanatti Israa'el dulloomee iji isaa dadhabee ture; innis waa hubachuu hin danda'u ture. Kanaafuu Yoosef ilmaan isaa Israa'elitti dhi'eesse; Israa'elis isaan dhungate; isaan hammates.

11 Israa'elis Yoosefiin, "Ani fuuluma kee iyyuu nan arga jedhee hin yaadne; Waaqni garuu akka ani ijoollee kee iyyuu argu naa eeyyame" jedhe.

12 Yoosefis jilba Israa'el irraa achi isaan butee fuula isaatiin lafatti gad
gombifame. 13 Innis ergasii lamaan isaanii iyyuu fuudhee Efreemin karaa mirga isaatiin gara harka Israa'el isa bitaatti, Minaasee immoo bitaa isaatiin gara harka Israa'el isa mirgaatti fidee isatti dhi'eesse. 14 Israa'el
garuu utuma Efreem quxisuu ta'ee jiruu harka isaa mirgaa mataa Efreem irra kaa'e; Minaaseen immoo utuma hangafa ta'ee jiruu Israa'el harka isaa wal qaxxaamursee harka isaa bitaa mataa Minaasee irra kaa'e.

15 Innis akkana jedhee Yoosefin eebbise;

"Waaqni inni abbootiin koo Abrahaamii fi Yisihaaq
fuula isaa dura jiraatan,
Waaqni inni bara jireenya koo guutuu
hamma har'aatti tiksee koo ture sun,
16 Ergamaan Waaqayyoo kan balaa hunda jalaa na baase sun
ilmaan kanneen haa eebbisu.
Isaan maqaa kootiin,
maqaa abbootii koo Abrahaamii fi
Yisihaaqiin haa waamaman;
isaan lafa irratti guddaa haa baay'atan."

17 Yoosef yommuu akka abbaan isaa harka isaa mirgaa mataa Efreem irra kaa'e argetti ni gadde; kanaafuu inni harka abbaa isaa mataa Efreem
irraa fuudhee mataa Minaasee irra kaa'uuf jedhee kaase. 18 Yoosef abbaa
isaatiin, "Yaa abbaa ko, akkas miti; inni kun hangafa; harka kee mirgaa mataa isaa irra kaa'i" jedhe.

19 Abbaan isaa garuu didee akkana jedheen; "Ani nan beeka; yaa ilma koo nan beeka. Innis saba ta'a; saba guddaa isaa ta'a. Ta'us obboleessi isaa inni quxisuun isa caalaa guddaa ta'a; sanyiin isaas tuuta saba baay'ee
ni ta'a." 20 Innis gaafa sana akkana jedhee isaan eebbise;
"Israa'el maqaa keetiin eebba kana kenna;
'Waaqni akka Efreemii fi akka Minaasee isin haa taasisu.' "
Yoosefis akkasiin Minaasee dura Efreemin dabarse.

21 Ergasii Israa'el Yoosefiin akkana jedhe; "Kunoo ani du'uu ga'eera;
Waaqni garuu isin wajjin ta'ee biyya abbaa keessaniitti isin deebisa. 22 Ani
qooda obboloota keetii caalchisee qooda tokko siifin kenna; kunis lafa ol ka'aa ani Amoorota irraa goraadee koo fi iddaa kootiin fudhadhe sanaa dha."

49

Yaaqoob Ilmaan Isaa Eebbise
49:1-28 kwi – KeD 33:1-29

1 Yaaqoob ilmaan isaa ofitti waamee akkana jedhe: “Akka ani waan bara
dhumaa keessa isinitti dhufu isinitti himuuf mee walitti qabamaa.
2 “Yaa ilmaan Yaaqoob mee walitti qabamaa dhaggeeffadhaa;
abbaa keessan Israa’elin dhaggeeffadhaa.

3 “Yaa Ruubeen, ati ilma koo hangafa;
humna koo, mallattoo jalqabaa kan jabina kootii ti;
ati ulfinaan ni caalta; humnaan illee ni caalta.
4 Ati akka bishaanii asii fi achi raafamta; ol aantummaas hin qabaattu;
ati siree abbaa keetiitti ol baatee,
afata kootti ol baatee xureessiteertaatii.

5 “Simi’oonii fi Lewwiin obboloota;
goraadeen isaanii mi’a fincilaa ti.
6 Lubbuun koo marii isaaniitti hin seenin;
ulfinni koos yaa’ii isaaniitti hin dabalamin;
isaan dheekkamsa isaaniitiin nama ajjeesaniiruutii;
fedhii ofii isaaniitiinis qotiyyoo naafachiisaniiru.
7 Aariin isaanii inni hamaan,
dheekkamsi isaanii inni gara jabeessi abaaramaa haa ta’u!
Ani Yaaqoob keessa isaan nan bittinneessa;
Israa’el keessas isaan nan facaasa.

8 “Yaa Yihuudaa obboloonni kee si leellisu;
harki kee morma diina keetii qaba;
ilmaan abbaa keetii siif sagadu.
9 Yaa Yihuudaa ati saafela leencaa ti;
yaa ilma koo ati adamoodhaa deebita.
Inni akka leencaa, akka leenca dhalaas, riphee ciisa;
eenyutu ija jabaatee isa kaasa ree?
10 Hamma bulchaan dhufutti
bokkuun harka Yihuudaatii,
uleen bulchiinsaa miilla isaa gidduudhaa hin dhabamu;
saboonnis isaaf ni ajajamu.
11 Inni harree isaa muka wayiniitti,
ilmoo harree isaa immoo damee filatamaatti hidhata;
wayyaa isaa daadhii wayiniitiin,
wandaboo isaa immoo dhiiga gumaa wayiniitiin miiccata.
12 Iji isaa daadhii wayinii irra diimata;
ilkaan isaa immoo aannan irra addaata.

13 “Zebuuloon qarqara galaanaa jiraata;
buufata dooniiwwaniis ta’a;
daangaan isaas hamma Siidoonaatti bal’ata.

14 “Yisaakor harree jabaa
fe’iisa lama gidduu ciisuu dha.
15 Innis yeroo akka iddoon boqonnaa isaa hammam gaarii ta’ee fi

akka lafti isaa tolaa ta’e argutti
ba’aa baachuuf gatiittii isaa gad qabata;
hojii humnaa hojjechuuf of kenna.

16 “Daan gosoota Israa’el keessaa akka isa tokkootti,
saba isaatiif murtii qajeelaa ni kenna.
17 Daan bofa qarqara karaa ti;
akka buutii daandii irraa,
kan akka namichi farda yaabbatu gara duubaatti kufuuf
kottee fardaa idduu ni ta’a.

18 “Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan eeggadha.

19 “Gaad weerartootaan ni dha’ama;
inni garuu faana bu’ee isaan dha’a.

20 “Aasheer buddeenni isaa furdaa dha;
inni mootiidhaaf nyaata tolaa ni kenna.

21 “Niftaalem borofa hiikamtee dha;
dubbii gaariis ni dubbata.

22 “Yoosef muka wayinii ija qabeessa,
muka wayinii ija qabeessa burqaa bishaaniitti dhi’oo jiruu dha;
dameen isaa dallaa irra yaa’a.
23 Warri iddaa qabatan waraana isatti banan;
isatti futtaasan; isa jibbanis.
24 Garuu iddaan isaa jabaatee hafe;
irreen harka isaa,
harka Waaqa Jabaa Yaaqoobiin jabeeffame.
Achiis Tiksee sanaan, Kattaa Israa’eliin,
25 Waaqa abbaa keetii isa si gargaaruun,
Waaqa Waan Hunda Danda’u isa
eebba samii gubbaatiin,
eebba gadi fagoo isa jalaatiin,
eebba harmaatii fi gadameessaatiin si eebbisu sanaan
ni eebbifamta.
26 Eebbi abbaa keetii,
eebba tulluuwwan durii,
arjummaa gaarran durii caala.
Kun hundi mataa Yoosefiitti,
gubbee mataa isa obboloota isaa keessaa
hoogganaa ta’eetti haa qabatu.

27 “Beniyaam yeeyyii baay’ee beela’ee dha;
ganama waan adamse itti gaggabee nyaata;
galgala immoo boojuu hira.”

28 Warri kunneen hundi gosoota Israa’el kudha lamaan; kunis waan
abbaan isaanii yeroo eebba tokkoo tokkoo isaaniif ta’uun isaan eebbisetti
isaanitti dubbatee dha.

Yaaqoob Du’uu Isaa

29 Ergasiis Yaaqoob akkana jedhee isaan ajaje; “Ani gara saba kootiitti
walitti qabamuu ga’eera; holqa lafa qotiisaa Efroon namicha gosa Heeti
sanaatti abbootii koo biratti na awwaalaa. 30 Holqi kunis holqa biyya
Kana’aan keessatti Mamree biratti lafa qotiisaa Makfelaa keessatti argamu
kan Abrahaam iddoo awwaalaa godhachuuf Efroon namicha gosa Heeti
sana irraa lafa qotiisaa wajjin bitatee dha. 31 Abrahaamii fi niitiin isaa
Saaraan achitti awwaalaman; Yisihaaqii fi niitiin isaa Ribqaan achitti
awwaalaman; anis achumattan Liyaa awwaale. 32 Lafti qotiisaatii fi holqi
isa keessa jiru Heetota irraa bitaman.”

33 Yaaqoob akkuma ilmaan isaa ajajuu raawwateen miilla isaa siree
irratti ol deebifatee hafuura dhumaa baafate; gara saba isaattis walitti
qabame.

50

1 Yoosefis abbaa isaa irratti kufee boo’eef; isa dhungates. 2 Ergasii
immoo Yoosef tajaajiltoota isaa kanneen ogeessota fayyaa ta’an akka
isaan reeffa abbaa isaa qorichaan sukkuuman ajaje; jarris reeffa Israa’el
qorichaan sukkuuman; 3 waan kana gochuun bultii afurtama guutuu
isaanitti fudhate; yeroon qoricha reeffa dibuuf barbaachisu kana tureetii.
Warri Gibxiis bultii torbaatama isaaf boo’an.

4 Guyyoonni gaddaa darbinaan Yoosef warra mana Fara’oon jiraataniin
akkana jedhe; “Yoo ani fuula keessan duratti fudhatama argadheera ta’e,
akkana jedhaatii Fara’oonitti naa himaa: 5 ‘Abbaan koo akkana jedhee
na kakachiiseera; “Kunoo ani du’uu ga’eera; awwaala ani biyya Kana’aan
keessatti ofii kootiif qotadhetti na awwaalaa.” Kanaafuu maaloo ani amma
dhaqee abbaa koo nan awwaalladha; ergasii immoo nan deebi’a.’ ”

6 Fara’oonis, “Dhaqiitii akkuma inni si kakachiise sanatti abbaa kee
awwaalladhu” jedheen.

7 Yoosefis abbaa isaa awwaallachuu dhaqe. Qondaaltonni Fara’oon
hundinuu hangafoonni mana isaatii fi hangafoonni Gibxi hundi isa wajjin
deeman. 8 Akkasumas warri mana Yoosef jiraatan, obboloota isaatii
fi warri mana abbaa isaa jiraatan hundi isa wajjin deeman. Ijoollee
isaanii, bushaayee isaaniitii fi loon isaanii qofattu, Gooshenitti hafe.
9 Gaariiwwanii fi warri farda yaabbatanis isa wajjin deeman. Tuunni sunis
akka malee guddaa ture.

10 Isaanis yommuu Yordaanos gama oobdii Axaad bira ga’anitti sagalee
isaanii ol fudhatanii gadoodanii boo’an. Yoosefis achitti abbaa isaatiif
guyyaa torba boo’e. 11 Namoonni Kana’aan warri achi jiraachaa turan
boo’icha oobdii Axaad biratti boo’ame sana arganii, “Boo’ichi kun warra
Gibxiitiif boo’icha guddaa dha” jedhan. Kanaafuu iddoon sun Abeel
Misraayim jedhamee moggaafame. Iddoon sunis Yordaanos gamatti
argama.

12 Ilmaan Yaaqoob akkuma inni isaan ajaje sana godhan; 13 isaanis biyya
Kana’aanitti isa geessanii holqa Mamree biratti lafa qotiisaa Makfelaa
keessatti argamu kan Abrahaam iddoo awwaalaa godhachuudhaaf Efroon
namicha gosa Heeti sana irra lafa qotiisaa wajjin bitate sanatti awwaalan.
14 Yoosef erga abbaa isaa awwaallatee booddee obboloota isaatii fi warra
isa wajjin abbaa isaa awwaaluu dhaqan hunda wajjin Gibxitti deebi’e.

Yoosef Obboloota Isaa Jajjabeesse

15 Obboloonni Yoosef erga abbaan isaanii du’ee booddee, “Yoo Yoosef
hamaa nu isatti hojjennee hundaaf haaloo qabatee haaloo nutti ba’e hoo?”
jedhan. 16 Isaanis akkana jedhanii Yoosefitti dhaammatan; “Abbaan kee
utuu hin du’in dura akkana jedhee ajaje; 17 ‘Isin akkana jedhaa Yoosefitti
himaa; ani akka ati cubbuu fi balleessaa obboloonni kee si miidhuuf
jedhanii sitti hojjetan sana isaanii dhiiftu sin kadhadha.’ Maaloo cubbuu
tajaajiltoota Waaqa abbaa keetii dhiisi.” Yoosefis yommuu ergaa isaanii
dhaga’etti ni boo’e.
18 Obboloonni isaas dhufanii fuula isaa duratti lafa dha’anii, “Kunoo nu
garboota kee ti” jedhan.
19 Yoosef garuu akkana isaaniin jedhe; “Hin sodaatinaa. Anatu iddoo
Waaqaa bu’aa? 20 Isin hamaa natti yaaddan; Waaqni garuu akkuma amma
ta’ee jiru kana lubbuu nama baay’ee baraaruuf jedhee waan gaariif yaade.
21 Egaa hin sodaatinaa. Ani isinii fi ijoollee keessan nan sooraatii.” Innis
waan garaa isaan ciibsu isaanitti dubbatee isaan jajjabeesse.

Yoosef Du’uu Isaa

22 Yoosef maatii abbaa isaa wajjin Gibxi keessa ture. Innis waggaa
dhibba tokkoo fi kudhan jiraate. 23 Dhaloota sadaffaa ijoollee Efreem arge.
Akkasumas ilmaan Maakiir ilma Minaasee jilba Yoosef irratti dhalatan.
24 Yoosefis obboloota isaatiin akkana jedhe; “Ani du’uu ga’eera. Waaqni
garuu dhugumaan dhufee isin gargaara; biyya kanaa isin baasees gara
biyya Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kakuun waadaa gale sanaatti
isin geessa.” 25 Yoosefis ijoollee Israa’el kakachiisee akkana jedheen;
“Waaqni dhugumaan dhufee isin gargaara; isinis lafee koo biyya kanaa
ol baasuu qabdu.”
26 Yoosefis waggaa dhibba tokkoo fi kudhanitti du’e. Jarris qorichaan
sukkuumanii Gibxitti sanduuqa reeffaa keessa isa kaa’an.

Seera
Ba’uu

Israa’eloonni Cunqurfaman

1 Maqaan ilmaan Israa’el kanneen maatii isaanii qabatanii Yaaqoob wajjin Gibxi dhaqanii kanaa dha:

2 Ruubeen, Simi’oon, Lewwii fi Yihuudaa;
3 Yisaakor, Zebuuloonii fi Beniyaam;
4 Daanii fi Niftaalem;
Gaadii fi Aasheer.

5 Namoonni sanyii Yaaqoob irraa dhalatan walumaa galatti torbaatama turan; Yoosef durumaanuu Gibxi ture.

6 Yoosefii fi obboloota isaa hundi, dhaloonni sun hundinuus, ni du’an.
7 Israa’eloonni garuu horanii akka malee baay’atan; baay’ataniis akka
malee jabaatan; biyyattii keessas ni guutan.
8 Ergasii mootiin waa’ee Yoosef hin beekin haaraan tokko bulchaa
Gibxi ta’e. 9 Innis saba isaatiin akkana jedhe; “Kunoo, Israa’eloonni nu
caalaa baay’ataniiru; nu caalaas jabaataniiru. 10 Kottaa akka isaan kana
caalaa hin baay’anneef, yoo waraanni ka’es diinota keenya gargaaranii
akka nu hin waraannee fi akka biyyattii keessaa baqatanii hin baaneef
haxxummaadhaan isaan qabna.”
11 Kanaafuu itti gaafatamtoota isaan cunqursanii hojii humnaa hojjechi-
isan isaanitti muudan; Israa’eloonnis Fiitoomii fi Raamsee magaalaawwan
waa itti kuusan godhanii Fara’ooniif ijaaran. 12 Isaan garuu hamma
cunqursaan isaanitti jabaachaa deeme sana baay’atanii lafa guutan; kana
irratti warri Gibxi saba Israa’el sodaatan. 13 Warri Gibxis Israa’elootatti
gara jabinaan isaan hojjechiifatan. 14 Isaanis suphee fi xuubii hojjechiisu-
udhaan, lafa qotiisaa keessas hojii garaa garaa hunda hojjechiisuudhaan
hojii itti cimsanii jireenya isaanitti hadheessan; warri Gibxi hojii jabaa
jara hojjechiisan hunda keessatti garaa isaaniif hin laafan ture.
15 Mootiin Gibxi deessistoota Ibrootaa kanneen Siipaaraa fi Fuuhaa
jedhamaniin akkana jedhe; 16 “Isin yommuu dubartoota Ibrootaa da’umsa
irratti gargaartanii fi barcuma da’umsaa irratti isaan argitan, yoo
dhiira ta’e ajjeesaa; yoo durba taate immoo haa jiraattuu dhiisaa.”
17 Deessistoonni sun garuu waan Waaqa sodaataniif, waan mootiin Gibxi
isaanitti hime sana hin goone; ijoollee dhiiraas akka isaan jiraataniif
dhiisan. 18 Mootiin Gibxis deessistoota sana ofitti waamee, “Isin maaliif
waan kana gootan? Maaliifis ijoollee dhiiraa akka isaan jiraataniif
dhiiftan?” jedhee isaan gaafate.
19 Deessistoonni sunis, “Dubartoonni Ibrootaa akka dubartoota warra
Gibxi miti; isaan waan jajjaboo ta’aniif utuu deessistoonni isaan bira hin
ga’in da’anii nama eegu” jedhanii Fara’ooniif deebisan.
20 Waaqnis deessistoota sanaaf waan gaarii godhe; Israa’eloonnis
baay’atanii akka malee jabaatan. 21 Sababii isaan Waaqa sodaataniif
Waaqni deessistoota sanaaf maatii ofii isaanii kenneef.

22 Kana irratti Fara'oon, "Ilma dhalatu hunda laga Abbayyaa keessa
buusaa; durbi hundi garuu haa jiraattuu dhiisaa" jedhee saba isaa hunda
ajaje.

2

Dhalachuu Musee

1 Sanyii Lewwii keessaa namichi tokko intala Lewwii tokko fuudhe;
2 isheenis ulfooftee ilma deesse. Yommuu akka inni bareedaa ta'e argitetti
ji'a sadii isa dhoksite. 3 Kana caalaa isa dhoksuu akka hin dandeenye yeroo
beektetti garuu guuboo dhallaadduu irraa hojjetame tokko fuutee haphee
fi leelee itti dhoobde; mucaa sana guuboo keessa ciibsitee qarqara laga
Abbayyaa shambaqqoo keessa keesse. 4 Obboleettiin isaa immoo waan
mucicha irra ga'u ilaaluuf jettee fagoo dhaabachaa turte.
5 Yeroo sana intalli Fara'oon dhagna dhiqachuuf gara laga Abbayyaatti
gad buute; dubartoonni ishee tajaajilanis qarqara laga sanaa irra asii fi
achi dedeemaa turan. Isheenis guuboo sana shambaqqoo keessatti argitee
akka dhaqxee fidduuf garbittii ishee ergite. 6 Isheenis guuboo bantee
mucaa sana argite; kunoo mucichis boo'aa ture. Isheenis garaa laafteefii,
"Kun daa'imman Ibrootaa keessaa tokkoo dha" jette.
7 Obboleettiin mucichaas intala Fara'ooniin, "Akka isheen hoosiftee
siif guddiftuuf dhaqee dubartoota Ibrootaa keessaa guddiftuu tokko siif
waamuu?" jette.
8 Isheenis, "Eeyyee, dhaqi" jetteen. Intalli sunis dhaqxee haadha mucaa
sanaa waamte. 9 Intalli Fara'oonis dubartittiidhaan, "Mucaa kana fuudhii
naa hoosisi; ani mindaa kee siifin kennaa" jette. Dubartiin sunis daa'ima
sana fuutee hoosifte. 10 Mucaan sun guddannaan isheen intala Fara'oonitti
fidde. Innis ilma ishee ta'e. Isheenis, "Ani bishaan keessaa isa nan baase"
jechuudhaan maqaa isaa Musee jettee moggaafte.

Museen Gara Midiyaanitti baqate

11 Museen erga guddatee booddee gaafa tokko lafa sabni isaa ture
dhaqee utuu isaan hojii dadhabsiisaa hojjetanuu arge; utuu namni Gibxi
tokkos Ibroota saba isaa keessaa nama tokko rukutuu arge. 12 Innis asii
fi achi ilaalee akka namni tokko iyyuu hin jirre mirkaneeffate; namicha
Gibxi sana ajjeesee cirracha keessa dhokse. 13 Guyyaa itti aanutti immoo
gad ba'ee utuu Ibroonni lama wal lolanuu arge. Ibricha balleessaa
qabuunis, "Ati maaliif Ibricha akka keetii rukutta?" jedhee gaafate.
14 Namichi sunis, "Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si godhe?
Akkuma namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu barbaaddaa?"
jedheen. Kana irratti Museen, "Dhugumaan wanni ani hojjedhe sun
beekameera jechuu dha" jedhee sodaate.
15 Fara'oon yommuu waan kana dhaga'etti Musee ajjeesuu yaale;
Museen garuu Fara'oon jalaa gara Midiyaanitti baqate; yommuu achi
ga'ettis boolla tokko bira taa'e. 16 Lubni Midiyaan tokko intallan torba
qaba ture; isaanis dhufanii bushaayee abbaa isaanii obaasuuf bishaan
budduuqsanii bidiruutti guutaa turan. 17 Tiksoonnis dhufanii isaan ari'an;
Museen garuu ka'ee isaan gargaaree bushaayee isaanii obaaseef.
18 Yeroo dubarri sun gara abbaa isaanii Re'uu'eelitti deebi'anitti, inni,
"Isin har'a akkamiin daftanii deebitan?" jedhee isaan gaafate.

19 Isaanis, "Namicha Gibxi tokkotu tiksoota jalaa nu baase; inni bishaan
iyyuu nuu budduuqsee bushaayee nuuf obaase" jedhanii deebisan.

20 Inni immoo intallan isaatiin, "Inni eessa jira? Isin maaliif isa dhiiftanii
dhuftan? Akka inni waa nyaatuufis dhaqaatii waamaa" jedhe.

21 Museenis namicha bira jiraachuu jaallate; namichis intala isaa
Ziphooraa Museetti heerumsiise. 22 Siipaaraan ilma deesse; Museenis,
"Ani alagaa ta'ee biyya ormaa jiraadheera" jechuudhaan maqaa isaa
Geershoom jedhee moggaase.

23 Bara dheeraa sana keessa mootiin Gibxi ni du'e. Namoonni Israa'elis
sababii garbummaa keessa turaniif ni aadan; ni iyyanis; iyyi isaan sababii
garbummaa jala turaniif gargaarsa argachuuf iyyanis Waaqa bira ga'e.
24 Waaqnis aaduu isaanii dhaga'ee kakuu isaa kan Abrahaam, Yisihaaqii fi
Yaaqoob wajjin gale sana yaadate. 25 Waaqnis saba Israa'el ilaale; Waaqni
akka isaan itti jiran beeke.

3

Musee fi Daggala Boba'u

1 Museen bushaayee abbaa niitii isaa Yetroo lubicha Midiyaan sanaa
tiksaa ture; innis gaaf tokko hamma dhi'a lafa gammoojjiitti bushaayee
sana oofee gara tulluu Waaqaa gara Kooreeb dhufe. 2 Achittis Ergamaan
Waaqayyoo daggala boba'u keessaa arraba ibiddaa keessaan isatti mul'ate.
Museenis daggalli sun boba'u illee akka hin gubatin arge. 3 Museenis,
"Daggalli kun maaliif hin gubatu laata? Ani itti goree waan dinqisiisaa
kana ilaaluu qaba" jedhe.

4 Waaqayyos yommuu akka Museen ilaaluuf achi gore argetti, Waaqni
daggala sana keessaa, "Musee! Musee!" jedhee isa waame.

Museenis, "Kunoo ani asan jira" jedhee deebise.

5 Waaqni immoo, "As hin dhi'aatin; Sababii iddoon ati dhaabatu kun
qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu" jedheen. 6 Itti fufees, "Ani Waaqa
abbaa keetii, Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob"
jedhe. Kana irratti Museen Waaqa ilaaluu waan sodaateef fuula isaa
dhokfate.

7 Waaqayyo akkana jedhe; "Ani dhugumaan dhiphina saba koo warra
Gibxi keessa jiraatan irra ga'u argeera. Iyya isaan warra humnaan isaan
hojjechiisan jalaa ba'uuf iyyanis dhaga'eera; ani rakkina isaaniis nan
beeka. 8 Kanaafuu ani harka warra Gibxiitii isaan baasee gara biyya
gaarii fi bal'aatti, biyya aannanii fi dammi keessaa burquutti jechuunis
gara biyya Kana'aanotaatti, Heetotaatti, Amoorotaatti, Feerzotaatti, Hii-
wotaattii fi Yebuusotaatti ol isaan baasuuf jedhee gad bu'eera. 9 Amma
kunoo iyyi Israa'elootaa na bira ga'eera. Ani haala itti warri Gibxi isaan
cunqursanis argeera. 10 Kanaafuu ati amma dhaqi. Ani akka ati saba koo
Israa'eloota Gibxi keessaa baaftuuf Fara'oonitti sin erga."

11 Museen garuu Waaqaan, "Fara'oon bira dhaqee Gibxii Israa'eloota
baasuuf ani eenyu?" jedhe.

12 Waaqnis akkana jedhe; "Ani si wajjin nan ta'a. Ati saba sana Gibxii
yommuu baaftutti isin tulluu kana irratti Waaqa waaqeffattu. Si erguu
kootiifis kun mallattoo siif ta'a."

13 Museen immoo Waaqaan, "Kunoo ani gara Israa'elootaa dhaqee,
'Waaqni abbaa keessanii na ergeera' yommun jedhutti yoo isaan, 'Maqaan

isaa eenyu?' jedhanii na gaafatan, ani maal jedheen isaanitti hima?"
jedhe.

14 Waaqnis Museedhaan, "ANI ANUMA; ati saba Israa'eliin, 'Inni ANI
ANUMA jedhu sun gara keessanitti na ergeera' jedhi" jedheen.

15 Waaqni ammas Museedhaan akkana jedhe; "Israa'elootaan akkana
jedhi; 'Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii, Waaqni Abrahaam, Waaqni
Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob isinitti na ergeera.'

"Maqaan kun bara baraan maqaa koo ti;
maqaa ani dhalootaa hamma dhalootaatti
ittiin yaadatamuu dha.

16 "Dhaqii maanguddoota Israa'el walitti qabiitii akkana jedhiin;
'Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii, Waaqni Abrahaam, kan Yisihaaqii
fi kan Yaaqoob natti mul'atee akkana jedhe: "Ani isin ilaaleera; waan
Gibxitti isin irra ga'es argeera. 17 Kanaafuu ani rakkina Gibxi keessaa
isin baasee biyya aannanii fi dammi keessaa burqu jechuunis biyya
Kana'aanotaa, Heetotaa, Amoorotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi biyya
Yebuusotaatti isin geessuuf murteesseera." '

18 "Maanguddoonni Israa'el si dhaga'u. Atii fi maanguddoonni Israa'el
mootii Gibxi bira dhaqxanii, 'Waaqayyo Waaqni Ibrootaa nutti mul'ateera;
egaa amma akka nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessinuuf gara
gammoojjiitti karaa guyyaa sadii nuu eeyyami' jettuun. 19 Garuu akka
mootiin Gibxi yoo irreen jabaan isa dirqisiise malee deemuuf isinii hin
eeyyamne anuu beeka. 20 Ani dinqii isaan gidduutti hojjedhu hundaan
irree koo hiixadhee namoota Gibxi nan dha'a. Ergasii inni akka deemtan
isiniif eeyyama.

21 "Anis akka sabni kun fuula warra Gibxi duratti surraa argatu
nan godha; isinis yommuu Gibxii baatanitti harka duwwaa hin baatan.
22 Tokkoon tokkoon dubartii mi'a meetii, mi'a warqeetii fi uffata gaafattee
ollaa isheettii fi dubartii mana ishee jiraattu irraa haa fudhattu; kanaanis
ilmaanii fi intallan keessanitti uffiftu. Akkasiinis qabeenya warra Gibxi
boojitanii baatu."

4

Mallattoo Museedhaaf Kenname

1 Museen, "Yoo isaan, 'Waaqayyo sitti hin mul'anne' jedhanii na amanuu
yookaan na dhaga'uu didan hoo?" jedhee deebise.

2 Kana irratti Waaqayyo, "Wanti harka kee keessa jiru sun maali?"
jedheen.

Museen immoo, "Ulee dha" jedhee deebise.

3 Waaqayyos, "Lafa buusi" jedheen.

Museen lafa buufnaan uleen sun bofa ta'e; innis irraa baqate.
4 Waaqayyo garuu Museedhaan, "Harka kee hiixadhuutii eegee isaa qabi"
jedhe. Museenis hiixatee bofa sana qabe; bofti sunis harka isaa keessatti
deebi'ee ulee ta'e. 5 Waaqayyos, "kun akka isaan Waaqayyo Waaqni
abbootii isaanii, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob
sitti mul'ate akka amananiif" jedhe.

6 Waaqayyos Museedhaan, "Harka kee bobaa kee keessa kaa'adhu"
jedhe. Museenis harka isaa bobaa isaa keessa kaa'ate; yommuu inni
baafatettis, kunoo harki isaa lamxii akka cabbii ta'e.

7 Innis Museedhaan, “Harka kee deebisii bobaa kee keessa kaa’adhu”
jedhe; Museenis deebisee harka isaa bobaa isaa keessa kaa’ate; yommuu
inni baafatettis, kunoo harki isaa deebi’ee akkuma dhagna isaa isa kaanii
ta’e.
8 WAAQAYYOS akkana jedhe; “Isaan yoo si amanuu baatanii mallattoo isa
jalqabaa fudhachuu didan mallattoo lammaffaa ni amanu ta’a. 9 Yoo isaan
mallattoo kana lamaan amanuu baatanii si dhaga’uu didan bishaan laga
Abbayyaa budduuqsiitii lafa gogaa irratti dhangalaasi. Bishaan ati lagicha
irraa budduuqsite sunis lafa gogaa irratti dhiiga ta’a.”

10 Museenis WAAQAYYOON, “Yaa Gooftaa, ani duris ta’u yookaan erga ati
garbicha keetti dubbachuu jalqabdee as nama arraba qajeelu miti. Ani
nama afaan isaa hidhamee arrabni isaas itti ulfaatuu dha” jedhe.

11 WAAQAYYOS akkana isaan jedhe; “Kan afaan namaa uume eenyu? Kan
akka namni arrab-didaa ta’u yookaan duudu godhu eenyu? Kan agartuu
ijaa namaaf kennu yookaan jaamsu eenyu? Anuma WAAQAYYOO mitii?
12 Amma dhaqi; ani afaan kee wajjin nan ta’a; waan ati jettus sin barsiisa.”

13 Museen garuu, “Yaa Gooftaa, maaloo nama biraa ergi” jedhe.

14 Dheekkamsi WAAQAYYOOS Musee irratti boba’e; innis akkana jedhe;
“Obboleessi kee Aroon Lewwichi jira mitii? Ani akka inni akka gaariitti
dubbatu nan beeka. Kunoo, inni gara kee dhufuutti jira. Inni yommuu
si argutti ni gammada. 15 Ati isatti dubbatee afaan isaa keessa dubbii ni
keessa; anis afaan keetii fi afaan isaa wajjin nan ta’a; waan isin hojjettanis
isin nan barsiisa. 16 Inni uummatatti siif dubbata; inni afaan siif ta’a; ati
immoo isaaf akka Waaqaa ni taata. 17 Ati ulee ittiin mallattoo argisiiftu
kana harkatti qabadhu.”

Museen Gibxitti Deebi’e

18 Museen gara abbaa niitii isaa gara Yetrootti deebi’ee, “Akka ani gara
saba koo warra Gibxi jiraatanitti deebi’ee hamma ammaatti lubbuun
jiraachuu isaanii arguuf maaloo naa eeyyami” jedheen.
Yootooris, “Nagaan dhaqi” jedheen.

19 WAAQAYYO Midiyaanitti Museedhaan, “Namoonni si ajjeesuu bar-
baadan hundi du’aniiruutii Gibxitti deebi’i” jedhee ture. 20 Kanaafuu
Museen niitii isaatii fi ilmaan isaa fuudhatee harree irra kaa’ee Gibxitti
deebi’e. Innis ulee Waaqaa harkatti qabatee ture.

21 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Ati yeroo Gibxitti deebitutti
dinqiiwwan ani akka ati hojjetuuf humna siif kenne sana hunda fuula
Fara’oon duratti hojjedhu. Ani garuu akka inni saba sana gad hin lakkifne
mata jabeessa isa nan godha. 22 Ati Fara’ooniin akkana jedhi; ‘WAAQAYYO
akkana jedha: Israa’el ilma koo hangafa; 23 anis, “Akka ilmi koo na
tajaajiluuf gad lakkisi” jedhee sitti himeera. Ati garuu isa gad lakkisuu
didde; kanaafuu, kunoo ani ilma kee hangafa nan ajjeesa.’ ”

24 WAAQAYYO karaa irratti iddoo bultiitti Museetti dhufee isa ajjeesuu
barbaade. 25 Ziphooraa garuu dhagaa qara qabu fudhattee qola dhagna
ilma ishee kuttee ittiin miilla Musee tuqxe. Isheenis, “Ati dhugumaan
anaaf misirricha dhiigaati” jette. 26 WAAQAYYOS isa dhiise. Yeroo sana
isheen waa’ee dhagna qabaatiif, “Misirricha dhiigaa ti” jette.

27 WAAQAYYOS Arooniin, “Ati Musee simachuuf gara gammoojjii dhaqi!”
jedhe. Innis dhaqee Tulluu Waaqaa irratti Musee argatee isa dhungate.
28 Yeroo sana Museen dubbii WAAQAYYO akka inni dubbatuuf isa erge

hundaa fi mallattoowwan akka inni hojjetuuf isa ajaje hunda Aroonitti
hime.
29 Musee fi Aroon maanguddoota Israa'el hunda walitti qaban; 30 Aroonis
waan WAAQAYYO Museetti hime hunda jaratti hime. Mallattoowwanis
fuula namootaa duratti hojjete; 31 isaanis ni amanan. Jarris yommuu
akka WAAQAYYO saba Israa'el ilaalee fi akka inni rakkina isaaniis arge
dhaga'anitti gad jedhanii sagadan.

5

Xuubii Cidii Hin qabne

1 Ergasii Musee fi Aroon Fara'oon bira dhaqanii, "WAAQAYYO Waaqni
Israa'el akkana jedha; 'Akka inni gammoojjiitti ayyaana naa ayyaanessuuf
saba koo gad dhiisi.' "
2 Fara'oon immoo, "Akka ani isaaf ajajamee Israa'elin gad dhiisuuf
WAAQAYYO kun eenyu? Ani WAAQAYYO sana hin beeku; Israa'elinis gad
hin dhiisu" jedhe.
3 Isaanis akkana jedhan; "Waaqni Ibrootaa nutti dhufeera. Akka nu
WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessinuuf gara gammoojjiitti karaa
guyyaa sadii nuu eeyyami; akkas ta'uu baannaan inni dha'ichaan yookaan
goraadeedhaan nu dha'a."
4 Mootiin Gibxi garuu, "Yaa Musee fi Aroon, isin maaliif saba kana hojii
dhowwitu? Hojii keessanitti deebi'aa!" isaaniin jedhe. 5 Fara'oonis ittuma
fufee, "Kunoo sabni biyyattii amma baay'ateera; isin immoo hojii isaan
dhowwaa jirtu" jedhe.
6 Guyyuma sana Fara'oon akkana jedhee itti gaafatamtoota hojiitii fi qon-
daaltota sabaa ajaje; 7 "Si'achi xuubii hojjechuudhaaf saba kanaaf cidii hin
kenninaa; isaan ofuma isaaniitii dhaqanii cidii haa barbaaddatan. 8 Garuu
akka isaan lakkoobsa xuubii kan duraan hojjechaa turan sana hojjetan
godhaa; hamma isaanitti ramadame hin hir'isinaa. Isaan dhibaa'oo dha;
kanaafuu, 'Nu dhaqnee Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessina' jedhanii iyyaa
jiru. 9 Akka isaan hojiidhaan qabamanii dubbii sobaatiif xiyyeeffannoo
hin kennineef hojii isaanitti cimsaa."
10 Itti gaafatamtoonni hojiitii fi qondaaltonni sabaa gad yaa'anii saba
sanaan akkana jedhan; "Fara'oon akkana jedha: 'Ani si'achi cidii isinii
hin kennu. 11 Lafa itti argachuu dandeessan dhaqaatii ofii keessanii cidii
barbaaddadhaa; hojiin keessan garuu gonkumaa hin hir'atu.' " 12 Sabni
sun qooda cidii, haafa walitti qabachuuf jedhee biyya Gibxii guutuu
keessa faffaca'e. 13 Itti gaafatamtoonni sunis, "Isin hojii keessan kan
guyyaa guyyaa akkuma yeroo cidiin ture sanaatti hojjedhaa raawwadhaa"
jedhanii isaan jarjarsaa turan. 14 Israa'eloonni qondaaltota hojii ta'an kan-
neen itti gaafatamtoota garboota Fara'ooniin muudamanis reebamanii,
"Isin kaleessaa fi har'a maaliif qooda xuubii kan akka hojjettaniif isinii
ramadame sana akkuma duriitti hin guuttanne?" jedhamanii gaafatamaa
turan.
15 Israa'eloonni to'attoota hojii ta'anis dhaqanii akkana jedhanii
Fara'oonitti iyyatan; "Ati maaliif tajaajiltoota kee akkas goota? 16 Cidiin
tajaajiltoota keetiif hin kennamu; ta'us, 'Xuubii hojjedhaa!' nuun jedhan.
Kunoo tajaajiltoonni kee reebamaa jiru; balleessaan garuu kanuma saba
keetii ti."

17 Fara'oonis akkana jedhe; "Isin dhibaa'oo dha; isin dhibaa'oo dha!
Kanaafuu isin, 'Nu dhaqnee WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessina' jettan.
18 Amma dhaqaatii hojjedhaa; cidiin isiniif hin kennamu; garuu xuubii
isinitti ramadame hojjetanii guutuu qabdu."
19 Israa'eloonni to'attoota hojii ta'an yommuu, "Isin lakkoobsa xuubii
kan guyyaa guyyaatti akka hojjettaniif isin irraa eegamu sana hir'isuu
hin qabdan" jedhamee isaanitti himametti akka rakkina keessa seenan
hubatan. 20 Yeroo Fara'oon biraa gad ba'anitti utuu Musee fi Aroon isaan
eeganuu argatan; 21 isaanis, "Waan isin akka Fara'oonii fi qondaaltonni
isaa nu xireeffatan gootanii akka isaan nu ajjeesaniif goraadee harka
isaanii keessa keessaniif WAAQAYYO isinitti haa ilaalu; isinitti haa murus!"
jedhan.

Waaqni Furama Abdachiise

22 Museen gara WAAQAYYOOTTI deebi'ee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ati
maaliif saba kanatti rakkina fidde? Ati kanaaf na ergitee? 23 Gaafa ani
maqaa keetiin dubbachuuf Fara'oon bira dhaqee jalqabee inni saba keetti
rakkinuma fidaa jira; ati garuu gonkumaa saba kee hin furre."

6

1 WAAQAYYOS Museedhaan, "Amma waan ani Fara'oon irratti hojjedhu
ati ni argita: sababii irree koo jabaa sanaatiif mootichi gad isaan dhiisa;
sababii irree koo jabaa sanaatiifis mootichi biyya isaa keessaa isaan ari'a"
jedhe.
2 Waaqni ammas Museedhaan akkana jedhe; "Ani WAAQAYYO. 3 Ani
akka Waaqa Waan Hunda Danda'uuttan Abrahaamitti, Yisihaaqittii fi
Yaaqoobitti mul'adhe; garuu maqaa koo WAAQAYYOON isaanitti of hin beek-
sifne. 4 Akkasumas ani biyya Kana'aan lafa isaan akka alagaatti keessa
jiraattan sana isaanii kennuuf jedhee isaan wajjin kakuu galeera. 5 Kana
irrattis, ani aaduu saba Israa'el kanneen warra Gibxiin garboomfaman
sanaa dhaga'ee kakuu koo yaadadheera.
6 "Kanaafuu saba Israa'eliin akkana jedhi: 'Ani WAAQAYYO; waanjoo
warra Gibxi jalaa isin nan baasa; ani garbummaa isaanii jalaa isin nan
baasa; irree diriiraa fi murtii jabaadhaanis isin nan fura. 7 Ani akka saba
ofii kootti isin fudhadha; Waaqa keessan nan ta'a. Yeroo sana isin akka ani
WAAQAYYO Waaqa keessan kan waanjoo warra Gibxi jalaa isin baase ta'e
ni beektu. 8 Ani biyya isan Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf
harka koo ol qabadhee kakadhe sanatti isin nan galcha. Dhaala godhees
isiniif kenna. Ani WAAQAYYO.' "
9 Museenis waan kana saba Israa'elitti hime; isaan garuu waan abdii
kutatanii fi garbummaa hamaa keessa turaniif isa hin dhageenye.
10 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 11 "Dhaqiitii akka inni biyya
isaa keessaa Israa'eloota gad lakkisuuf Fara'oon mooticha Gibxitti himi."
12 Museen garuu WAAQAYYOON, "Kunoo Israa'eloonni na hin dhageenye;
yoos Fara'oon akkamitti na dhaga'a ree? Afaan koo qajeelchee hin
dubbatatuutii" jedhe.

Hidda Dhaloota Musee fi Aroon

13 WAAQAYYO garuu waa'ee Israa'elootaatii fi waa'ee Fara'oon mooticha
Gibxi Musee fi Aroonitti dubbatee akka isaan saba Israa'el Gibxii baasan
isaan ajaje.

14 Hangafoonni balbalawwan isaanii kanneenii dha:

Ilmaan Ruubeen ilma Israa’el hangaftichaa:
Henook, Faluus, Hezroonii fi Karmii.
Warri kunneen gosoota Ruubeen.

15 Ilmaan Simi’oon:
Yemuu’eel, Yaamiin, Oohad, Yaakiin, Zoohar, Shaawul ilma dubartittii Kana’aan.
Isaan kunneen maatiiwwan Simi’oon.

16 Maqaan ilmaan Lewwiis akkuma dhaloota isaaniitti kanaa dha:
Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.
Lewwiin waggaa 137 jiraate.
17 Ilmaan Geershoon akkuma maatii isaaniitti:
Loobeenii fi Shime’ii.
18 Ilmaan Qohaati:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii’eel.
Qohaati waggaa 133 jiraate.
19 Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii.
Isaan kunneenis akkuma dhaloota isaaniitti maatiiwwan Lewwii ti.

20 Amraam obboleettii abbaa isaa Yookebeedin fuudhe; isheenis Aroonii fi Musee deesseef.
(Amraam waggaa 137 jiraate.)
21 Ilmaan Yizihaar:
Qooraahi, Naafegii fi Zikrii.
22 Ilmaan Uzii’eel:
Miishaa’eel, Elzaafaanii fi Sitrii.
23 Aroon intala Amiinaadaab obboleettii Nahishoon Eliishebaa fuudhe; isheenis Naadaab, Abiihuu, Ele’aazaarii fi Iitaamaarin deesseef.

24 Ilmaan Qooraahi:
Asiir, Elqaanaa fi Abii’aasaaf.
Isaan kunneenis maatiiwwan Qooraahii ti.

25 Ele’aazaar ilmi Aroon intallan Fuut’eel keessaa tokko fuudhe; isheenis Fiinehaasin deesseef.

Isaan kunneenis akkuma maatiiwwan isaaniitti hangafoota balbala Lewwii ti.

26 Aroonii fi Museen warri Waaqayyo, “Isin akkuma kutaa kutaa isaaniitti Gibxi keessaa Israa’eloota baasaa” jedheen sun isaanuma kana.
27 Isaanis warra waa’ee Gibxi keessaa Israa’eloota baasuu Fara’oon mooticha Gibxitti dubbatan sanaa dha. Musee fi Aroon isaanuma kana.

Aroon Qooda Musee Dubbachuu Isaa

28 Waaqayyo yeroo Gibxi keessatti Museetti dubbate sana 29 akkana
jedheen; “Ani Waaqayyoo dha. Waan ani sitti himu hunda Fara’oon mooticha Gibxitti himi.”

30 Museen garuu Waaqayyoon, “Kunoo, ani waan afaan koo qajeelchee
dubbachuu hin dandeenyeef Fara’oon akkamiin na dhaga’a?” jedhe.

7

1 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Ilaa, ani Fara’ooniif waaqa
si godheera; obboleessi kee Aroon immoo raajii siif ta’a. 2 Ati waan
ani si ajaju hunda ni dubbata; obboleessi kee Aroon immoo akka
inni Israa’eloota biyya isaa keessaa gad dhiisu Fara’oonitti ni hima.
3 Ani garuu Fara’oonin mata jabeessa nan godha; yoo ani biyya Gibxi
keessatti mallattoowwanii fi dinqiiwwan koo baay’ise iyyuu, 4 inni isin
hin dhaggeeffatu. Ani harka koo Gibxi irratti ol nan kaasa; murtii
jabaadhaanis raayyaa koo, saba Israa’el biyya Gibxi keessaa nan baasa.
5 Warri Gibxi yommuu ani harka koo Gibxi irratti ol kaafadhee saba
Israa’el achi keessaa baasutti akka ani Waaqayyo ta’e ni beeku.”
6 Musee fi Aroonis akkuma Waaqayyo isaan ajaje godhan. 7 Yeroo
Fara’oonitti dubbatanitti Museen nama waggaa saddeettama ture; Aroon
immoo nama waggaa saddeettamii sadii ture.

Uleen Aroon bofa ta’e

8 Waaqayyos Musee fi Arooniin akkana jedhe; 9 “Yommuu Fara’oon,
‘Dinqii hojjedhaa’ isiniin jedhutti, ati immoo Arooniin, ‘Ulee kee fuudhiitii
fuula Fara’oon duratti lafa buusi’ jetta; uleen sunis bofa ta’a.”
10 Musee fi Aroon Fara’oon bira dhaqanii akkuma Waaqayyo isaan
ajaje sana godhan. Aroon fuula Fara’oonii fi qondaaltota isaa duratti
ulee isaa lafa buuse; uleen sunis bofa taate. 11 Fara’oonis beektotaa fi
falfaltoota ofitti waame; tolfattoonni Gibxi ogummaa isaanii dhokataa
sanaan akkasuma godhan. 12 Tokkoon tokkoon isaanii ulee isaanii lafa
buusan; uleen isaaniis bofa ta’e. Uleen Aroon garuu ulee isaanii liqimsite.
13 Ta’us Fara’oon akkuma Waaqayyo dubbate sana mata jabeessa ta’ee
isaan dhaggeeffachuu dide.

Dha’icha Dhiigaa

14 Kana irratti Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Fara’oon mata
jabeessa ta’eera; saba sanas gad dhiisuu dide. 15 Ganamaan gara Fara’oon
dhaqi; kunoo inni bishaanitti gad ba’a. Ulee bofatti geeddaramte sana
harkatti qabadhuutii qarqara laga Abbayyaatti isa eegi. 16 Akkanas
jedhiin; ‘Waaqayyo Waaqni Ibrootaa akkana jedhee sitti na ergeera: Akka
sabni koo dhaqee gammoojjii keessatti naaf sagaduuf gad lakkisi. Ati
garuu hamma ammaatti ajajamuu diddeerta. 17 Waaqayyo akkana jedha:
Akka ani Waaqayyo ta’e ati kanaan beekta: Kunoo ani ulee harka koo
keessa jiru kanaan bishaan Abbayyaa nan dha’a; bishaan sunis dhiigatti
geeddarama. 18 Qurxummiiwwan laga Abbayyaa keessaa ni du’u; lagni
sunis ni ajaa’a; warri Gibxis bishaan laga sanaa dhuguu hin danda’an.’ ”
19 Waaqayyo immoo Museedhaan akkana jedhe; “Arooniin akkana
jedhi; ‘Ulee kee qabadhuutii bishaanota Gibxi irratti, lageen isaanii irratti,
doloolloo isaanii irratti, haroo isaaniitii fi kuusaa bishaanii hunda irratti
harka kee diriirsi.’ Isaanis dhiigatti geeddaramu. Gibxi guutuun dhiigaan
guutama; qodaan mukaatii fi okkoteen dhagaa dhiigaan guutaman.”
20 Musee fi Aroon akkuma Waaqayyo isaan ajaje sana godhan. Aroon
ulee isaa ol fuudhee fuula Fara’ooniitii fi qondaaltota isaa duratti
bishaan Abbayyaa dha’e; bishaan sun hundis dhiigatti geeddarame.

21 Qurxummiiwwan Abbayyaa duunaan lagichi ajaa'e; warri Gibxis
bishaan isaa dhuguu hin dandeenye. Gibxi guutuunis dhiigaan guutame.
22 Garuu tolfattoonni Gibxi tolcha isaaniitiin akkasuma hojjetan;
Fara'oonis mata jabeessa ta'e. Innis akkuma WAAQAYYO jedhe sana Musee
fi Aroon dhaga'uu dide. 23 Fara'oonis deebi'ee masaraa isaa seene; innis
waan kana yaadatti illee hin qabanne. 24 Warri Gibxi hundi waan bishaan
laga sanaa dhuguu hin danda'iniif bishaan dhugaatii baafachuuf jedhanii
qarqara Abbayyaa qotatan.

Dha'icha Fattee

25 Erga WAAQAYYO Abbayyaan dha'ee guyyaan torba darbe.

8

* 1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Fara'oon bira dhaqii akkana
jedhiin; 'WAAQAYYO akkana jedha: Akka sabni koo na tajaajiluuf gad
dhiisi. 2 Yoo ati gad isa dhiisuu didde immoo kunoo ani biyya kee
guutuutti dha'icha fattee nan erga. 3 Lagni Abbayyaa fatteedhaan
guutuma; isaanis ol ba'anii mana keetti, dinqa keetti, siree keetti, mana
hojjettoota keetiitti, saba keetti, iddoo ibiddaa keetti, qodaa bukoo keetiittis
nam'u. 4 Fatteewwan kunneen si'ii fi saba kee, qondaaltota kee hundas ni
yaabbatu.' "

5 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Arooniin akkana jedhi; 'Ulee
kee qabadhuutii harka kee burqaawwan irratti, lageenii fi kuusaa
bishaanii irratti ol kaafadhuutii akka fatteewwan biyya Gibxitti dhufan
godhi.' "

6 Aroon harka isaa bishaanota Gibxitti ol kaafate; fatteewwanis ol ba'anii
biyya sana guutan. 7 Tolfattoonnis falfala isaaniitiin akkasuma godhan;
biyya Gibxittis fatteewwan fidan.

8 Fara'oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee, "Akka inni anaa fi saba
koo irraa fatteewwan fageessuuf WAAQAYYO kadhadhaa; anis akka sabni
keessan dhaqee WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessuuf gadin dhiisa" jedhe.

9 Museenis Fara'ooniin, "Akka fatteewwan si'ii fi manneen kee irraa
badanii laga Abbayyaa qofa keessatti hafaniif yeroo ani itti siif, qondaal-
tota keetii fi saba keetiif illee Waaqa kadhadhu ati na beeksisi" jedhe.

10 Fara'oon immoo, "Bor" jedheen.

Museenis akkana jedhee deebise; "WAAQAYYO Waaqa keenyaa fakkaatu
kan tokko iyyuu akka hin jirre akka beektuuf akkuma ati jettu ta'a.
11 Fatteewwan sun si'ii fi manneen kee irraa, qondaaltota keetii fi saba
kee irraa ni badu; laga Abbayyaa qofa keessattis ni hafu."

12 Musee fi Aroon erga Fara'oon biraa gad ba'anii booddee Museen
waa'ee fatteewwan Waaqni Fara'oonitti erge sanaa WAAQAYYOTTI iyye.
13 WAAQAYYOS akkuma Museen kadhate godhe. Fatteewwan sunis mana
keessatti, oobdii irratti, dirree irrattis dhuman. 14 Fatteewwan sunis walitti
qabamanii tuulaman; biyyattiinis ni ajoofte. 15 Fara'oon garuu yommuu
akka dha'ichi sun qabbanaa'e argetti akkuma WAAQAYYO dubbatee ture
sana mata jabeessa ta'ee Musee fi Aroonin dhaga'uu dide.

Dha'icha Injiraanii

---

* **8:** 8 Kutaan 8:1-4 kitaaba Afaan Ibraayisxii keessatti 7:26-29 jedhamee, kutaan 8:5-32 immoo 8:1-28 jedhama.

16 Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan, “Arooniin, ‘Ulee kee ol kaasiitii
awwaara lafaa dha’i’ jedhi; awwaarri sunis biyya Gibxi guutuu keessatti
injiraan ta’a” jedhe. 17 Isaanis akkasuma godhan. Yommuu Aroon harka
isaa isa ulee qabate ol kaafatee awwaara lafaa dha’etti injiraan namaa fi
horiitti duudde. Awwaarri guutuu biyya Gibxi keessa jiru hundi injiraan
ta’e. 18 Tolfattoonni garuu falfala isaaniitiin injiraan gad yaasuu yaalanii
dadhaban.
Injiraanis namaa fi horii irra ture. 19 Tolfattoonnis Fara’ooniin, “Kun
quba Waaqaa ti” jedhan. Fara’oon garuu akkuma WAAQAYYO dubbate sana
mata jabeessa ta’ee dhaga’uu dide.

Dha’icha Tisiisaa

20 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Ganama barii ka’iitii fuula
Fara’oon duratti dhi’aadhu; kunoo inni gara bishaanitti gad ba’a; akkanas
jedhiin; ‘WAAQAYYO akkana jedha: Akka inni na tajaajiluuf saba koo gad
dhiisi. 21 Yoo ati saba koo gad dhiisuu didde immoo kunoo, ani tuuta
tisiisaa sitti, qondaaltota keetti, saba keetti, manneen keetti nan erga.
Manneen warra Gibxi, lafti isaan jiraatanis tisiisaan guutamu.
22 “ ‘Ani garuu guyyaa sana iddoo sabni koo jiraatu Gooshenin haala
addaatiin nan ilaala; akka ati akka ani WAAQAYYO biyya kana keessa jiru
beektuuf tisiisni tokko iyyuu achi hin jiraatu. 23 Ani saba kootii fi saba kee
gidduutti garaa garummaa nan uuma. Mallattoon kunis bori ta’a.’ ”
24 WAAQAYYOS akkasuma godhe. Tisiisni baay’een mana Fara’oonii
fi manneen qondaaltota isaatti duude; biyyi Gibxi guutuunis tisiisaan
balleeffame.
25 Fara’oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee, “Dhaqaatii biyyuma kana
keessatti Waaqa keessaniif aarsaa dhi’eessaa” jedheen.
26 Museen immoo deebisee akkana jedhe; “Akkas gochuun qajeelaa
hin ta’u; aarsaan nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf dhi’eessinu warra Gibxi
biratti jibbamaa dha. Kunoo, yoo nu aarsaa fuula isaanii duratti jibbamu
dhi’eessine isaan dhagaadhaan nu hin tumanii ree? 27 Akkuma inni nu
ajajetti nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa dhi’eessuuf gara gammoojjii
karaa guyyaa sadii deemuu qabna.”
28 Fara’oonis, “Ani akka isin gammoojjii keessatti WAAQAYYO Waaqa
keessaniif aarsaa dhi’eessitaniif gadin isin dhiisa; garuu baay’ee fagaattani
hin deeminaa. Isinis Waaqa naa kadhadhaa” jedhe.
29 Museenis akkana jedhee deebise; “Kunoo, ani akkuman si biraa
deemeen akka bor tisiisni Fara’oon irraa, qondaaltota isaatii fi saba isaa
irraa ka’u WAAQAYYO nan kadhadha. Yaa Fara’oon ati garuu, akka sabni
kun WAAQAYYOOF aarsaa dhi’eessuuf gad dhiisuu diddee ammas nu hin
gowwoomsin.”
30 Museenis ergasii Fara’oon biraa ba’ee WAAQAYYO kadhate;
31 WAAQAYYOS akkuma Museen isa kadhate sana godhe; tisiisni sunis
Fara’oonin, qondaaltota isaatii fi saba isaa gad dhiisee deeme; tisiisni
tokko iyyuu hin hafne. 32 Fara’oon garuu ammas mata jabeessa ta’e; saba
sanas gad dhiisuu dide.

9

Dha’icha Horiitti Dhufe

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Fara’oon bira dhaqiitii akkana
jedhiin; ‘WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa akkana jedha; “Akka sabni koo na

tajaajiluuf gad dhiisi." 2 Yoo ati gad dhiisuu diddee isaan danqite, 3 kunoo
harki WAAQAYYOO horii kee kanneen dirree irra oolan fardeen, harrootaa
fi gaalawwan keetti, loon, hoolotaa fi re'oota keetti dha'icha hamaa ni fida.
4 WAAQAYYO garuu akka horiin saba Israa'el tokko iyyuu hin duuneef horii
Israa'elii fi horii warra Gibxi gidduutti garaa garummaa ni uuma.' "

5 WAAQAYYO yeroo murteessee, "WAAQAYYO bor waan kana biyyattii
keessatti ni hojjeta" jedhe. 6 WAAQAYYOS guyyaa itti aanutti waan kana
hojjete: Horiin warra Gibxi hundi ni dhume; horii warra Israa'el keessaa
garuu tokko iyyuu hin duune. 7 Fara'oonis namoota qoratan ergee, kunoo
akka horii saba Israa'el keessaa tokko illee hin du'in beeke. Ta'us Fara'oon
mata jabeessa ta'ee saba sana gad dhiisuu dide.

Dha'icha Dhullaa

8 WAAQAYYO immoo Musee fi Arooniin akkana jedhe; "Daaraa harka
guutuu iddoo ibiddaatii hammaaraa; Museenis daaraa sana fuula Fara'oon
duratti samiitti ol haa facaasu. 9 Innis biyya Gibxi guutuu keessatti
awwaara ta'a; dhullaan malaa yaasu namaa fi horii guutuu biyyattii
keessa jiranitti yaa'a."

10 Isaan boolla ibiddaa irraa daaraa hammaarratanii fuula Fara'oon
dura dhaabatan. Museenis daaraa sana samiitti ol facaase; dhullaan
malaa yaasus namaa fi horiitti yaa'e. 11 Tolfattoonnis sababii dhullaatiif
Musee dura dhaabachuu hin dandeenye; dhullaan tolfattootaa fi warra
Gibxi hundatti yaa'ee tureetii. 12 Garuu WAAQAYYO akkuma Museetti hime
sana WAAQAYYO Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis Musee fi Aroonin
dhaga'uu dide.

Dha'icha Cabbii

13 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ganama barii ka'iitii fuula
Fara'oon dura dhaabadhu; akkanas jedhiin; 'WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa
akkana jedha; akka sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi; 14 yoo kanaa achii
ani amma dha'icha koo hunda sitti, qondaaltota keetii fi saba keetti nan
erga; kunis akka ati akka Waaqni akka koo lafa hunda irra hin jirre
beektuuf. 15 Silaa amma ani harka koo ol fudhadhee si'ii fi saba kee
dhukkuba hamaan dha'uu nan danda'a ture; atis lafa irraa badda turte.
16 Ani garuu humna koo sirratti argisiisuu fi akka maqaan koo lafa hunda
irratti labsamuuf jedheen kaayyoo kanaaf si jiraachise. 17 Ati amma iyyuu
saba koo irratti ol ol of qabda; jaras gad hin dhiiftu. 18 Kunoo ani bori
yeroo akkanaatti cabbii hamaa erga Gibxi hundeeffamtee jalqabee hamma
ammaatti takkumaa Gibxitti hin bu'in tokko nan buusa. 19 Egaa amma
nama ergiitii horii keetii fi waan alaa qabdu hunda manatti galchisiisi;
cabbiin sunis namaa fi horii manatti hin galin kanneen alatti hafan
hundatti ni bu'a; isaanis ni dhumu.' "

20 Qondaaltota Fara'oon keessaa warri dubbii WAAQAYYOO sodaatan
garboota isaaniitii fi horii isaanii manatti galfachuuf ariifatanii sokkan.
21 Warri dubbii WAAQAYYOOTIIF xiyyeeffannoo hin kennin immoo garboota
isaaniitii fi horii isaanii alatti dhiisan.

22 WAAQAYYO Museedhaan, "Akka cabbiin biyya Gibxi hundatti namatti,
horii fi biqiltuu lafa qotiisaa Gibxi hunda irratti bu'uuf harka kee gara
samiitti diriirsi" jedhe. 23 Yommuu Museen ulee isaa gara samiitti
diriirsettis WAAQAYYO kakawwee fi cabbii erge; ibiddis gara lafaatti gad
bu'e. WAAQAYYOS biyya Gibxitti cabbii roobse; 24 cabbiin ni bu'e; ibiddis

cabbii wajjin wal make. Cabbiin hamaan akkanaa erga Gibxi saba taatee
beekamtee as takkumaa guutuu biyyattiitti hin buune. 25 Cabbiin sunis
biyya Gibxi keessatti waan ala jiru hunda namas horiis ni dha'e; biqiltuu
lafa qotiisaa hundas ni balleesse; muka hundas ni barbadeesse. 26 Lafti
cabbiin itti hin bu'in biyya Gooshen iddoo Israa'eloonni jiraatan qofa ture.

27 Fara'oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee akkana jedheen; "Ani
amma cubbuu hojjedheera; WAAQAYYO qajeelaa dha; anii fi sabni koo
garuu balleessaa hojjenneerra. 28 Sababii bakakkaa fi cabbiin nutti
baay'ateef isin WAAQAYYOON nuuf kadhadhaa. Anis gad isin nan dhiisa;
isin hammana caalaa as turuu hin qabdan."

29 Museenis akkana jedhee deebise; "Ani yommuu magaalaa kana
keessaa ba'utti harka koo bal'isee WAAQAYYO nan kadhadha. Bakakkaan
ni dhowwama; cabbiinis si'achi hin jiraatu; kanaanis ati akka lafti kan
WAAQAYYOO taate ni beekta. 30 Ani garuu akka atii fi qondaaltonni kee
amma iyyuu WAAQAYYO Waaqa hin sodaanne nan beeka."

31 Waan talbaan daraaree, garbuun immoo bilchaatee tureef talbaa
fi garbuun ni badan. 32 Qamadii fi honboriin garuu waan turanii
bilchaataniif hin badne.

33 Museenis Fara'oon biraa deemee magaalaa keessaa gad ba'e; innis
harka isaa gara WAAQAYYOOTTI bal'ise; bakakkaa fi cabbiin ni dhowwa-
man. Bokkaanis deebi'ee biyyattiitti hin roobne. 34 Fara'oonis yommuu
akka bokkaan, cabbii fi bakakkaan dhowwaman argetti ammas cubbuu
hojjete; innii fi qondaaltonni isaa mata jabeeyyii ta'an. 35 Akkuma
WAAQAYYO karaa Museetiin dubbate sana, Fara'oon mata jabeessa ta'e;
saba Israa'elis gad dhiisuu dide.

10

Dha'icha Hawwaannisaa

1 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Fara'oonitti ol seeni; ani akka
mallattoowwan koo kanneen isaan gidduutti hojjedhuuf jedhee Fara'oonii
fi qondaaltota isaa mata jabeeyyii godheera; 2 kunis akka ati waan ani
warra Gibxi godhe, mallattoo ani isaan gidduutti argisiises ijoollee keetii
fi ijoollee ijoollee keetiitti himtee akka ani WAAQAYYO ta'e akka beektaniif
ta'e."

3 Musee fi Aroonis Fara'oon bira dhaqanii akkana jedhaniin; "WAAQAYYO
Waaqni Ibrootaa akkana jedha: 'Ati hamma yoomiitti fuula koo duratti
gad of qabuu didda? Akka isaan na tajaajilaniif saba koo gad dhiisi. 4 Yoo
ati gad isaan dhiisuu didde, kunoo ani bori biyya keetti hawwaannisa
nan fida. 5 Hawwaannisni kunis hamma namni tokko iyyuu arguu
dadhabutti lafa haguuga. Innis waanuma cabbii irraa isinii hafe illee ni
fixa; mukkeen alatti isinii guddachaa jiranis nyaatee fixa. 6 Inni mana kee,
mana qondaaltota keetii hundaa fi mana warra Gibxi hundumaa guuta;
kunis waan abbootiin keetii fi abbootiin abbootii keetii gaafa biyya kana
qubatanii jalqabanii hamma har'aatti hin arginii dha.' " Kana booddee
Museen garagalee Fara'oon biraa ba'e.

7 Qondaaltonni Fara'oonis, "Namichi kun hamma yoomiitti kiyyoo nutti
ta'a? Namoonni kun akka WAAQAYYO Waaqa isaanii tajaajilaniif gad dhiisi.
Akka Gibxi badde ati amma illee hin hubannee?" jedhaniin.

8 Musee fi Aroonin deebisanii Fara'oonitti geessan; Fara'oonis,
"Dhaqaatii WAAQAYYO Waaqa keessan waaqeffadhaa! Garuu eenyutu
deema?" jedheen.

9 Museenis, "Nu sababii ayyaana WAAQAYYOO ayyaaneffannuuf dar-
gaggoota keenyaa fi maanguddoota keenya, ilmaanii fi intallan keenya,
bushaayee fi loon keenya qabannee deemna" jedhee deebise.

10 Fara'oonis akkana jedhe; "Yoo ani dubartoota keessanii fi ijoollee
keessan isin wajjin gad dhiise, mee WAAQAYYO isin wajjin haa ta'u! Kunoo
waan hamaatu isin dura jira. 11 Kun hin ta'u! Akka warri dhiiraa qofti
dhaqanii WAAQAYYO waaqeffatan godhaa; isin kanuma barbaaddaniitii."
Isaanis fuula Fara'oon duraa gad baafaman.

12 WAAQAYYOS Museedhaan, "Akka hawwaannisni biyya Gibxitti bu'ee
biqiltuu lafa qotiisaa hunda, waan cabbii irraa hafe hundas nyaatuuf
harka kee Gibxi irratti diriirsi" jedhe.

13 Museenis ulee isaa Gibxi irratti diriirsinaan WAAQAYYO guyyaa sana
guutuu fi halkan sana guutuu akka bubbeen ba'a biiftuu biyyattii keessatti
bubbisu godhe; ganama itti aanus bubbeen sun hawwaannisa fidee
dhufe; 14 hawwaannisni sunis Gibxi guutuu weerare; biyya hunda keessas
baay'inaan qubate. Dha'ichi hawwaannisaa kan akkasii duraan takkumaa
bu'ee hin beeku; ergasiis takkumaa deebi'ee hin buune. 15 Hawwaannisni
sunis hamma lafti gurraacha'utti lafa hunda haguuge; innis waan cabbii
irraa hafe hunda, waan alatti biqile hunda, ija mukaa illee ni nyaate. Biyya
Gibxi hunda keessatti wanni lalisaan tokko iyyuu muka irratti yookaan
biqiltuu irratti hin hafne.

16 Fara'oonis dafee Musee fi Aroonin waamee akkana jedheen; "Ani
WAAQAYYO Waaqa keessanii fi isinitti cubbuu hojjedheera. 17 Egaa mee
cubbuu koo naa dhiisaa; akka inni dha'icha nama ajjeesu kana narraa
fuudhuufis WAAQAYYO Waaqa keessan naa kadhadhaa."

18 Museenis Fara'oon biraa gad ba'ee WAAQAYYO kadhate. 19 WAAQAYYOS
bubbee sana gara bubbee lixa biiftuu jabaatti geeddare; bubbeen sunis
hawwaannisa sana fuudhee Galaana Diimaatti naqe. Gibxi keessatti
hawwaannisni tokko iyyuu hin hafne. 20 WAAQAYYO garuu Fara'oonin mata
jabeessa godhe; Fara'oonis Israa'eloota gad hin dhiifne.

Dha'icha Dukkanaa

21 WAAQAYYO immoo Museedhaan, "Akka dukkanni Gibxi irra bu'uuf
harka kee gara samiitti diriirsi" jedhe. 22 Museen harka isaa gara samiitti
diriirse; dukkanni limixiin isaa guyyaa sadii Gibxi guutuu haguuge.
23 Guyyaa sadan sana namni wal hin argu ture; lafa jiruus hin socho'u
ture. Israa'eloonni hundi garuu iddoo jiraatanitti ifa qabu turan.

24 Fara'oonis Musee ofitti waamee, "Dhaqaatii WAAQAYYO waaqeffadhaa.
Dubartoonnii fi ijoolleen keessanis isin wajjin haa deemani; bushaayee fi
loon keessan qofa dhiisaa deemaa" jedheen.

25 Museen garuu akkana jedhe; "Ati akka nu WAAQAYYO Waaqa
keenyaaf aarsaa fi qalma gubamu dhi'eessinuuf nuu eeyyamuu qabda.
26 Horiin keenyas nu wajjin dhaquu qaba; kotteen tokko iyyuu hin hafu.
WAAQAYYO Waaqa keenya waaqeffachuuf isaan keessaa tokko tokkotti
fayyadamna; hamma achi geenyutti WAAQAYYO waaqeffachuuf maalitti
akka fayyadamnu hin beeknu."

27 WAAQAYYO garuu Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis gad isaan
dhiisuu dide. 28 Fara'oonis Museedhaan, "Fuula koo duraa badi! Lammata
fuula koo akka hin argine beekkadhu; ati gaafa fuula koo argite ni duuta!"
jedhe.
29 Museenis deebisee, "Akkuma ati jette, ani lammata fuula keetti hin
mul'adhu" jedhe.

11

Dha'icha Hangafa Irra Ga'e

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ani amma illee dha'icha tokko
Fara'oonii fi Gibxitti nan fida. Ergasii inni asii isin baasa; yeroo asii
isin baasutti immoo inni guutumaan guutuutti isin ari'a. 2 Akka tokkoon
tokkoon dhiiraatii fi tokkoon tokkoon dubartii ollaa isaanii irraa mi'a
meetiitii fi mi'a warqee ergifatan saba kanatti himi." 3 WAAQAYYO akka
sabni Israa'el fuula warra Gibxi duratti surraa argatan godhe; kana malees
Museen biyya Gibxi keessatti, fuula qondaaltota Fara'ooniitii fi fuula saba
Gibxi duratti akka malee ulfina qabeessa ture.
4 Museen akkana jedhe; "WAAQAYYO akkana jedha; 'Ani gara halkan
walakkaatti Gibxi hunda keessa nan darba. 5 Ilma Fara'oon namicha
teessoo irra taa'u sanaa hangafaa jalqabee hamma ilma xomboree ishee
midhaan daaktu sanaa hangafaatti ilmi hangafni biyya Gibxi keessaa
hundi ni du'a; akkasumas hangafni horii hundi ni du'a. 6 Biyya
Gibxi guutuu keessattis wawwaachuu guddaan takkumaa dhaga'amee hin
beekin yookaan deebi'ees hin dhaga'amne tokko ni dhufa. 7 Garuu saba
Israa'el keessaa nama tokkotti iyyuu yookaan horii tokkotti iyyuu sareen
tokko iyyuu hin duttu.' Isinis waan kanaan akka WAAQAYYO Gibxii fi
Israa'el gidduutti garaa garummaa fidu ni beektu. 8 Qondaaltonni kee
kunneen hundinuu gara koo dhufanii naa sagadan; 'Atis, namoonni si
duukaa bu'an hundinuus deemaa!' jedhu; anis ergasii nan deema."
Museenis akka malee aaree Fara'oon biraa ba'e.
9 WAAQAYYO Museedhaan, "Akka dinqiin koo biyya Gibxitti baay'atuuf
Fara'oon isin dhaga'uu dida" jedhe. 10 Musee fi Aroonis dinqiiwwan kan-
neen hunda fuula Fara'oon duratti hojjetan; WAAQAYYO garuu Fara'oonin
mata jabeessa godhe; innis akka Israa'eloonni biyya isaa keessaa hin
baane dhowwe.

12

Faasiikaa
12:14-20 kwf – Lew 23:4-8; Lak 28:16-25; KeD 16:1-8

1 WAAQAYYOS biyya Gibxi keessatti Musee fi Arooniin akkana jedhe; 2 "Ji'i
kun ji'a jalqabaa isinii haa ta'u; innis waggaa keessaa ji'a jalqabaa isinii
haa ta'u. 3 Ji'a kana keessa bultii kurnaffaatti tokkoon tokkoon namaa
xobbaallaa hoolaa tokko akkuma manneen abbootii isaaniitti tokkoo
tokkoo manaatii fi xobbaallaa hoolaa tokko akka fudhatu guutummaa
hawaasa Israa'elitti himaa. 4 Yoo warri mana tokko jiraatan muraasa
ta'anii hoolaa tokko guutummaatti fixuu baatan, isaan akkuma baay'ina
namoota achi jiraataniitti ollaa isaanitti aanu wajjin haa qoodatan. Isinis
akkuma waan tokkoon tokkoon namaa nyaachuu danda'uutti xobbaallaa
hoolaa hammam akka barbaachisu murteessuu qabdu. 5 Xobbaallaan
keessan ilmoo hoolaa waggaa tokkoo kan mudaa hin qabne ta'uu qaba;

xobbaallaa sanas hoolota keessaa yookaan re'oota keessaa fudhachuu
dandeessu. 6 Xobbaallaa sanas hamma bultii kudha afuraffaa ji'a
kanaatti eegaa; yaa'iin waldaa Israa'el guutuunis galgala sana xobbaallaa
sana haa qalatu. 7 Ergasii immoo dhiiga sana irraa xinnoo fuudhanii
michichila balbalaa lamaanii fi buusaa balbalaa isa ol aanu kan mana
itti xobbaallaa sana nyaatanii haa diban. 8 Isaanis halkanuma sana foon
sana ibiddaan waaddatanii biqiltuu hadhooftuu fi maxinoon haa nyaatan.
9 Ibiddaan waaddadhaatii nyaadhaa malee foon dheedhii yookaan kan
bishaaniin affeelame hin nyaatinaa; mataa isaa, lukaa fi mi'a garaa
wajjin waaddadhaatii nyaadhaa. 10 Hamma lafti bariitutti homaa hin
hambisinaa; waan hamma ganamaatti irraa hafu garuu gubaa. 11 Haalli
isin itti nyaattanis kunoo ti; mudhii keessan hidhadhaa; kophee keessan
miillatti kaa'adhaa; ulee keessan illee harkatti qabadhaatii jarjarsuun
nyaadhaa; inni Faasiikaa WAAQAYYOO ti.

12 "Anis halkanuma sana Gibxi keessa nan darba; hangafa Gibxis namaa
fi horii nan dha'a; waaqota Gibxi hundattis nan mura; ani WAAQAYYO.
13 Dhiigni sunis manneen isin keessa jiraattan irratti mallattoo isinii ta'a;
ani yommuun dhiiga sana argutti isin irra nan darba. Yeroo ani biyya
Gibxi dha'uttis dha'ichi badiisaa tokko iyyuu isin hin tuqu.

14 "Guyyaan kun guyyaa yaadannoo isiniif haa ta'u; akka ayyaanaatti
WAAQAYYOOF ni ayyaaneffattu; dhaloota keessan hunda keessattis sirna
bara baraa godhattanii ni eegdu. 15 Isin bultii torba maxinoo nyaachuu
qabdu; guyyaa jalqabaatti mana keessanii raacitii baasaa gataa; namni
kam iyyuu guyyaa jalqabaatii kaasee hamma guyyaa torbaffaatti yoo bud-
deena bukaa'e nyaate saba Israa'el keessaa haa balleeffamu. 16 Guyyaa
jalqabaatti wal ga'ii qulqulluu qabaadhaa; wal ga'ii qulqulluu biraa
immoo guyyaa torbaffaatti qabaadhaa. Waan namni hundi nyaatu
qopheessuu malee guyyoota kanneen hojii tokko iyyuu hin hojjetinaa;
wanni isin hojjechuu dandeessan kanuma.

17 "Sababii guyyaan ani itti raayyaa keessan Gibxi keessaa baase
guyyuma kana ta'eef Ayyaana Maxinoo kana ayyaaneffadhaa; guyyaa
kanas sirna bara baraa godhadhaatii dhaloota keessan hunda keessatti
ayyaaneffadhaa. 18 Isin ji'a jalqabaa keessa galgala bultii kudha afuraf-
faadhaa hamma galgala guyyaa digdamii tokkoffaatti maxinoo nyaattu.
19 Bultii torbaaf raacitiin tokko illee mana keessanitti hin argamin; alagaas
ta'u dhalataan biyyaa, namni waan raacitii qabu nyaatu kam iyyuu waldaa
Israa'el keessaa haa balleeffamu. 20 Waan raacitii qabu tokko illee hin
nyaatinaa; lafa jiraattan hundatti Maxinoo nyaadhaa."

21 Museen maanguddoota Israa'el hunda ofitti waamee akkana jed-
heen; "Dhaqaatii maatii keessaniif xobbaallaa filadhaatii Faasiikaa qalaa.
22 Hiisophii qabaa tokkoo fuudhaa; dhiiga waciitii keessa jiru sana keessa
cuuphaatii michichila balbalaa lamaanii fi buusaa balbalaa isa ol aanu
dibaa. Isin keessaa namni tokko iyyuu hamma lafti bariitutti balbala mana
ofii isaatii gad hin ba'in. 23 WAAQAYYO yeroo warra Gibxi dha'uuf biyyattii
keessa darbutti michichila balbalaa lamaan irrattii fi buusaa balbalaa isa
ol aanu irratti dhiiga sana argee balbala sana bira darba; akka inni waa
balleessu sun mana keessan seenee isin ajjeesus hin eeyyamuuf.

24 "Isinis qajeelfama kana akka seera bara baraa kan isinii fi sanyii
keessaniif kennameetti kabajaa. 25 Isinis yeroo biyya WAAQAYYO akkuma
waadaa gale sanatti isinii kennu seentanitti sirna kana eegaa. 26 Yommuu

ijoolleen keessan, 'Sirni kun isiniif hiikkaa maalii qaba?' jedhanii isin
gaafatanitti, 27 akkana jedhaa isaanitti himaa; 'Kun qalma Faasiikaa
WAAQAYYOO ti; inni yeroo warra Gibxi dha'etti manneen Israa'eloota Gibxi
keessa turan sanaa irra darbee manneen keenya nuuf oolcheeraatii.' "
Kana irratti namoonni gad jedhanii waaqeffatan. 28 Israa'eloonnis
akkuma WAAQAYYO Musee fi Aroonin ajaje sana godhan.

29 Halkan walakkaatti WAAQAYYO ilma Fara'oon namicha teessoo irra
taa'u hangafaa jalqabee hamma ilma namicha boolla mana hidhaa
keessa jiru hangafaatti hangafoota Gibxi hunda dha'e; hangafoota horiis
akkasuma dha'e. 30 Fara'oonii fi qondaaltonni isaa hundi, warri Gibxi
hundis halkaniin ka'an; sababii manni namni keessaa hin du'in tokko
iyyuu hin turiniif boo'icha guddaatu Gibxi keessa ture.

Gibxii Ba'uu

31 Fara'oonis halkan sanaan Musee fi Aroonin ofitti waamee akkana
jedhe; "Ka'aa! Isinii fi Israa'eloonni saba koo keessaa ba'aa! Akkuma
gaafattan sana dhaqaatii WAAQAYYOON waaqeffadhaa. 32 Akkuma jettan
sana bushaayee fi loon keessan fudhadhaatii deemaa; anas eebbisaa."

33 Warri Gibxis akka sabni sun dafee biyya sanaa ba'u jarjarsan; isaanis,
"Yoo kanaa achii nu hundi ni dhumnaa" jedhan. 34 Kanaafuu sabni sun
bukoo isaanii utuu hin bukaa'in fudhatanii, qodaa bukoo isaaniis wayyaa
isaaniitiin maranii gatiittiitti baadhatan. 35 Israa'eloonnis akkuma Museen
isaanitti hime sana godhan; isaanis mi'a meetiitii fi warqee, wayyaas
warra Gibxi gaafatan. 36 Sababii WAAQAYYO fuula warra Gibxi duratti
Israa'elootaaf surraa kenneef, warri Gibxi waan isaan gaafatan hunda
kennaniif; isaanis akkasiin qabeenya warra Gibxi booji'anii ba'an.

37 Israa'eloonnis Raamseedhaa ka'anii Sukootitti qajeelan. Isaanis
nadheenii fi ijoollee malee namoota lafoo gara kuma dhibba ja'a turan.
38 Uummanni walitti makame hedduun, akkasumas horiin jechuunis
bushaayee fi loon baay'een isaan wajjin ba'an. 39 Isaanis bukoo Gibxi fud-
hatanii dhufan sana irraa Maxinoo tolfatan. Sababii isaan jarjarsuudhaan
Gibxi keessaa baafamanii yeroo itti nyaata qopheeffatan illee dhabaniif
bukoon sun raacitii hin qabu ture.

40 Barri Israa'eloonni Gibxi keessa jiraatan waggaa 430 ture. 41 Dhuma
waggaa 430 sanaatti guyyuma sana raayyaan WAAQAYYOO hundi biyya
Gibxiitii ba'e. 42 WAAQAYYO Gibxi keessaa isaan baasuudhaaf dammaqee
halkan sana waan isaan eegeef, halkan kun Israa'eloota hundumaaf
halkan itti WAAQAYYOOF ulfina kennuudhaaf dammaqanii eeganii dha.

Seera Faasiikaa

43 WAAQAYYOS Musee fi Arooniin akkana jedhe; "Seerri Faasiikaa kanaa
dha:

"Ormi tokko iyyuu isa irraa hin nyaatin. 44 Garbichi bitame kam iyyuu
erga dhagna qabdanii booddee haa nyaatu; 45 keessummaan yookaan
namni hojjetaan qacarame garuu hin nyaatin.

46 "Hoolaan sun manuma tokko keessatti haa nyaatamu; foon isaa tokko
iyyuu manaa gad hin baasinaa. Lafee isaa keessaas tokko iyyuu hin
cabsinaa. 47 Waldaan Israa'el hundis ayyaana kana haa ayyaaneffatu.

48 "Ormi isin wajjin jiraatu yoo Faasiikaa WAAQAYYOO ayyaanessuu bar-
baade inni dhiirota mana isaa jiraatan hunda dhagna haa qabu; ergasiis
akkuma dhalataa biyyaatti ayyaanicha haa ayyaanessu. Dhiirri dhagna

hin qabatin tokko iyyuu garuu hoolaa sana hin nyaatin. 49 Dhalataa
biyyaatiifis ta'u orma isin gidduu jiraatuuf seerri tokkuma."
50 Israa'eloonni hundis akkuma WAAQAYYO Musee fi Aroonin ajaje sana
godhan. 51 WAAQAYYOS gaafuma sana kutaa kutaa isaaniitiin Israa'eloota
biyya Gibxi keessaa baase.

13

Hangafni Waaqaaf Addaan Baafamuu Isaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Dhiira hangafa hunda addaan
naa baasi; Israa'eloota keessaa namas ta'u horiin hangafni gadameessa
banu kam iyyuu kan koo ti."
3 Yommus Museen uummataan akkana jedhe; "Sababii WAAQAYYO irree
jabaadhaan achii isin baaseef guyyaa itti mana garbummaatii Gibxi
keessaa baatan kana yaadadhaa. Waan raacitii qabu tokko illee hin
nyaatinaa. 4 Isin ji'a Abiibii keessa guyyaa har'aa baatan. 5 Yeroo
WAAQAYYO gara biyya Kana'aanotaa, Heetotaa, Amoorotaa, biyya Hiiwotaa
fi Yebuusotaatti jechuunis biyya aannanii fi damma baasu kan inni akka
siif kennu abbootii keetiif kakate sanatti si galchutti ati ji'a kana keessa
ayyaana kana ayyaaneffatta; 6 ati bultii torba Maxinoo nyaatta; guyyaa
torbaffaatti immoo ayyaana WAAQAYYOO ta'a. 7 Guyyaa torban sana
Maxinoo nyaadhu; wanni raacitii qabu tokko iyyuu si biratti hin argamin;
daangaa kee hunda keessattis raacitiin hin argamin. 8 Gaafas, 'Ani waan
WAAQAYYO yeroo ani Gibxi keessaa ba'etti naa godhe sanaaf jedhee waan
kana godha' jedhiitii ilma keetti himi. 9 Sirni kunis akka seerri WAAQAYYOO
arraba kee irra jiraatuuf harka kee irratti akka mallattoo, adda kee irratti
immoo akka yaadannoo siif ta'a. WAAQAYYO harka isaa jabaa sanaan Gibxii
si baaseetii. 10 Atis sirna kana wagguma waggaan yeroo isaatti eeguu
qabda.
11 "Yommuu WAAQAYYO akkuma si'ii fi abbootii keetiif kakuudhaan
waadaa gale sanatti biyya Kana'aanotaatti si galchee biyyattii siif kennutti,
12 ati hangafa gadameessa banu hunda WAAQAYYOOF kennita. Kormi horii
keetii hangafni hundinuus kan WAAQAYYOO ti. 13 Harree hangafa kam
iyyuu ilmoo hoolaatiin furi; yoo furuu baatte garuu morma isaa cabsi.
Ilmaan kee keessaas hangafa kam iyyuu furi.
14 "Bara dhufuuf jiru keessa yoo ilmi kee, 'Kun maal jechuu dha?' jedhee
si gaafate ati akkana jedhiin; 'WAAQAYYO harka jabaadhaan Gibxii, mana
garbummaa keessaa nu baase. 15 Yommuu Fara'oon mataa jabaatee gad
nu dhiisuu didetti, WAAQAYYO hangafa Gibxi hunda namaa fi horii ajjeese.
Sababiin ani korma hangafa gadameessa banu hunda WAAQAYYOOF aarsaa
dhi'eessuu fi sababiin ani ilmaan koo keessaa hangafa hunda furuuf
kanuma.' 16 WAAQAYYO irree jabaadhaan Gibxii nu baasuu isaatiif wanni
kun harka kee irratti mallattoo, adda kee irrattis mallattoo ta'a."

Galaana Ce'uu

17 Yeroo Fara'oon saba sana gad dhiisetti karichi gabaabaa ta'u iyyuu
Waaqni karaa biyya Filisxeem irra isaan hin qajeelchine; sababiin isaas
Waaqni, "Isaan yoo waraanni isaan mudate yaada geeddarratanii Gibxitti
deebi'uu danda'an" jedhee ti. 18 Kanaafuu Waaqni karaa naannoo
gammoojjiitiin gara Galaana Diimaatti saba sana qajeelche. Israa'eloonnis
waraanaaf qophaa'anii biyya Gibxiitii ba'an.

19 Sababii Yoosef, “Waaqni dhugumaan isin gargaara; isinis gaafas lafee
koo asii fuudhaa ba'aa” jedhee Israa'eloonni kakachiisee tureef Museen
lafee Yoosef fuudhee ba'e.
20 Isaanis Sukootii ka'anii Eetaam keessa qarqara gammoojjii qubatan.
21 WAAQAYYO akka isaan halkanii guyyaa deemuu danda'aniif guyyaa
utubaa duumessaatiin isaan dura deemee karaa isaan argisiise; halkan
immoo isaaniif ibsuuf jedhee utubaa ibiddaatiin isaan dura deemaa ture.
22 Utubaan duumessaa guyyaa guyyaa, utubaan ibiddaa immoo halkan
halkan uummata duraa hin dhabamne ture.

14

1 Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akka isaan of irra
garagalanii Phii Hahiiroti bira, Migdoolii fi galaana gidduu qubatan
Israa'elootatti himi. Isaan fuullee Ba'aal Zefoon, galaana cina qubachuu
qabu. 3 Fara'oonis, ‘Israa'eloonni burjaaja'anii biyya keessa jooraa jiru;
gammoojjiin isaan marseera’ jedhee yaade. 4 Anis garaa Fara'oon nan
jabeessa; inni faana dha'ee isaan duukaa bu'a. Anis karaa Fara'ooniitii fi
karaa loltoota isaa hundaatiin ofii kootiif ulfina nan argadha; warri Gibxi
akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.” Israa'eloonnis akkasuma godhan.
5 Mootiin Gibxi akka sabni sun baqatee ba'e yommuu itti himametti
Fara'oonii fi qondaaltonni isaa yaada waa'ee saba sanaa qaban geeddar-
ratanii, “Akka sabni Israa'el nu tajaajiluu dhiisee deemuuf gad dhiisuun
keenya maal gochuu keenya?” jedhan. 6 Innis gaarii isaa qopheeffatee,
loltoota isaas fudhatee ka'e. 7 Gaariiwwan filatamoo dhibba ja'a,
gaariiwwan Gibxi biraa hunda kanneen ajajjuuwwan isaan hunda irra
jiran fudhatee ka'e. 8 WAAQAYYOS Fara'oon mooticha Gibxi mata jabeessa
godhe; Fara'oonis Israa'eloota warra sodaa malee ba'aa turan sana
duukaa bu'ee ari'e. 9 Warri Gibxis fardeenii fi gaariiwwan Fara'oon hundi,
abbootiin fardaatii fi loltoonni lafoon Israa'eloota duukaa bu'anii isaanii
Phii Hahiiroti bira fuullee Ba'aal Zefoon qarqara galaanaa qubatanii jiran
qaqqaban.
10 Yeroo Fara'oon itti dhi'aatettis Israa'eloonni ol ilaalanii kunoo warri
Gibxi dugda duubaan isaan faana dhufan argan. Isaanis sodaatanii
WAAQAYYOTTI iyyatan. 11 Isaanis Museedhaan akkana jedhan; “Ati
waan iddoon awwaalaa Gibxi hin jirreef akka nu gammoojjii keessatti
dhumnuuf as nu fiddee? Ati Gibxi nu baasuun kee maal nu gochuu kee
ti? 12 Nu Gibxi keessatti, ‘Akka warra Gibxi tajaajilluuf nu dhiisi’ siin hin
jennee? Gammoojjii keessatti dhumuu irra warra Gibxi tajaajiluu nuu
wayya ture!”
13 Museen akkana jedhee saba sanaaf deebise; “Hin sodaatinaa; jabaad-
haa dhaabadhaa! Fayyisuu WAAQAYYOO kan inni har'a isinii godhu ilaalaa!
Warra Gibxi kan har'a argitan kana lammata deebitanii hin argitan.
14 WAAQAYYO isiniif lola; isin gab jedhaa.”
15 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; “Ati maaliif natti iyyita? Akka
isaan adeemsa isaanii itti fufaniif Israa'elootatti himi. 16 Ulee kee ol
fuudhiitii harka kee galaana irra diriirfadhu; akka Israa'eloonni lafa gogaa
irra galaana gidduu darbaniif bishaan gargari qoodi. 17 Ani immoo akka
isaan dugda isaanii duubaan seenaniif garaa warra Gibxi nan jabeessa.
Anis Fara'oonii fi loltoota isaa hunda irratti, gaariiwwan isaatii fi abbootii
fardaa isaa irratti ulfina nan argadha. 18 Yeroo ani Fara'oon irratti,

gaariiwwan isaatii fi abbootii fardaa isaa irratti ulfina argadhutti warri
Gibxi akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku."
19 Yommus ergamaan Waaqayyoo kan saba Israa'el dura deemaa ture
sun ka'ee gara dugda isaanii duubaatti darbe. Utubaan duumessaa sunis
fuula isaanii duraa ka'ee isaan duuba dhaabate; 20 utubaan sunis loltoota
Gibxii fi loltoota Israa'el gidduu seene. Duumessi sun halkan sana gama
tokkotti dukkana, gama kaanitti immoo ifa fide; kanaafuu halkan sana
guutuu garee lamaan keessaa tokko illee garee kaanitti hin dhi'aanne.
21 Museenis harka isaa galaana irra diriirfate; WAAQAYYOS halkan
sana guutuu bubbee ba'a biiftuu jabaadhaan galaanicha gara duubaatti
deebisee galaanicha lafa gogaa godhe. Bishaan sunis gargari qoodame;
22 Israa'eloonnis galaanicha gidduu lafa gogaa irra darban; bishaanichis
karaa mirgaa isaaniitii fi karaa bitaa isaanii keenyan ta'eef.
23 Warri Gibxi isaan duukaa bu'anii fardeen Fara'oon, gaariiwwan
isaatii fi abbootiin fardaa isaa galaana seenan. 24 Yommuu lafti bari'etti
WAAQAYYO utubaa ibiddaatii fi duumessaa keessaa loltoota Gibxi sana
gad ilaalee gara itti goran isaan wallaalchise. 25 Akka isaan rakkinaan
oofaniifis gommaa gaariiwwan isaanii irraa baase. Warri Gibxis, "Waan
WAAQAYYO gama Israa'elootaa dhaabatee warra Gibxi lolaa jiruuf kottaa
isaan duraa baqannaa" jedhan.
26 WAAQAYYOS Museedhaan, "Akka bishaanonni warra Gibxi irra, gaari-
iwwanii fi abbootii fardaa isaanii irra garagalaniif harka kee galaana
irratti diriirsi" jedhe. 27 Museenis harka isaa galaanicha irratti diriirse;
yeroo lafti bari'ettis galaanni sun iddoo isaatti deebi'e. Warri Gibxis
bishaan sana jalaa baqatan; WAAQAYYOS haxaa'ee galaanatti isaan naqe.
28 Bishaan sun iddoo isaatti deebi'ee gaariiwwanii fi abbootii fardaa
jechuunis loltoota Fara'oon kanneen Israa'eloota duukaa bu'anii galaana
seenan sana hunda liqimse. Isaan keessaas namni tokko iyyuu hin hafne.
29 Israa'eloonni garuu bishaanichi karaa mirga isaaniitii fi karaa bitaa
isaaniitiin keenyan ta'eefii galaanicha keessa lafa gogaa irra darban.
30 Gaafas WAAQAYYO harka warra Gibxi jalaa Israa'eloota baase; warri
Israa'elis reeffa warra Gibxi qarqara galaanaatti argan. 31 Israa'eloonnis
yommuu humna guddaa kan WAAQAYYO warra Gibxi irratti mul'ise sana
arganitti, WAAQAYYOON sodaatan; isaanis WAAQAYYOO fi tajaajilaa isaa
Musee amanan.

15

Faarfannaa Museetii fi Maariyaam

1 Yommus Musee fi Israa'eloonni Faarfannaa kana WAAQAYYOOF faarfa-
tan:
"Ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
inni ol ol jedheeraatii.
Inni fardaa fi namicha farda yaabbate
galaanatti gad darbateera.

2 "WAAQAYYO jabina kootii fi faarfannaa koo ti;
inni fayyina koo ta'eera.
Inni Waaqa koo ti; anis isa nan jajadha;
inni Waaqa abbaa kootii ti; anis isa ol ol nan qaba.
3 WAAQAYYO goota waraanaa ti;

maqaan isaa WAAQAYYO.
4 Inni gaariiwwan Fara'oonii fi loltoota isaa
galaanatti gad darbateera.
Qondaaltota Fara'oon keessaa filatamtoonni,
Galaana Diimaa keessa dhidhimaniiru.
5 Tuujubni isaan irra gara gale;
isaanis akkuma dhagaa tuujubatti gad dhidhiman.
6 Yaa WAAQAYYO,
harki kee mirgaa humnaan ulfina qabeessa.
Yaa WAAQAYYO,
harki kee mirgaa diina ni hurreessa.

7 "Ati guddina ulfina keetiitiin
warra siin morman gad darbatte.
Aarii kee boba'aa ni ergite;
innis akkuma habaqiitti gubee isaan fixe.
8 Hafuura funyaan keetiitiin
bishaanonni tuulaman.
Bishaan yaa'u akkuma keenyaniitti ol dhaabate;
tuujuboonnis walakkaa galaanaatti ititan.
9 Diinni, 'Ani faana bu'ee isaan qaqqaba.
Boojuu nan qoodadha;
ani isaan irratti fedhii koo nan guutadha.
Goraadee koo nan luqqifadha;
harki koo isaan barbadeessa' jedhee nan dhaadate.
10 Ati garuu bubbee kee itti bubbifte;
galaanni immoo isaan irra gara gale.
Isaanis akkuma sibiilaa
bishaanota jajjaboodhaan liqimfaman.
11 Yaa WAAQAYYO,
waaqota keessaa eenyutu si fakkaata?
Qulqullinaan simboo qabeessi,
ulfinaan sodaachisaan,
hojii dinqii hojjechuuttis
kan akka keetii eenyu?

12 "Ati harka kee mirgaa diriirfannaan,
lafti isaan liqimsite.
13 Ati saba furte sana,
jaalala kee hin geeddaramneen geggeessita.
Jabina keetiinis
gara iddoo jireenya keetii qulqulluutti isaan qajeelchita.
14 Saboonni dhaga'anii hollatu;
muddamsuunis saba Filisxeem qabate.
15 Hangafoonni Edoom ni rifatu;
bulchitoota Mo'aabis naasuutu qabata;
warri Kana'aanis bishaanuma ta'u;
16 sodaa fi abdii kutachuun isaan irra bu'a.
Yaa WAAQAYYO, hamma sabni kee darbutti,
hamma sabni ati bitatte sun darbutti
jabina harka keetiitiin
isaan akkuma dhagaa cal'isu.

17 Yaa WAAQAYYO, ati gara tulluu dhaala keetiitti,
gara lafa iddoo jireenya keetii godhachuuf tolfatteetti,
yaa Gooftaa ati gara iddoo qulqulluu harki kee hundeesseetti
ol galchitee isaan dhaabda.

18 "WAAQAYYO,
bara baraa hamma bara baraatti mo'a."
19 Yommuu fardeen, gaariiwwanii fi abbootiin fardaa kan Fara'oon
galaana seenanitti WAAQAYYO bishaanota isaan irra garagalche; Is-
raa'eloonni garuu lafa gogaa irra deemanii galaana keessa darban.
20 Miiriyaam obboleettiin Aroon raajittiin sun dibbee harkatti qabattee
kaate; dubartoonni hundinuus dibbee isaanii fudhatanii sirbaa ishee
faana bu'an. 21 Miiriyaamis akkana jettee isaaniif faarfatte:
"WAAQAYYO faarfadhaa;
inni ulfinaan mo'ateeraatii.
Inni fardaa fi namicha farda yaabbate
galaanatti gad darbateera."

Bishaan Maaraatii fi Bishaan Eelim

22 Museenis saba Israa'el Galaana Diimaa biraa fuudhee qajeelche;
isaanis Gammoojjii Shuuri seenan. Israa'eloonnis utuu bishaan hin
argatin guyyaa sadii gammoojjii keessa deeman. 23 Isaanis yommuu
Maaraa ga'anitti bishaan isaa dhuguu hin dandeenye; bishaan sun
hadhaa'aa tureetii. Wanni iddoon sun Maaraa jedhameefis kanuma.
24 Jarri sunis, "Nu maal haa dhugnuu?" jedhanii Museetti guunguman.
25 Yommus Museen WAAQAYYOTTI iyyinaan, WAAQAYYO muka tokko isa
argisiise. Innis muka sana bishaanitti gad darbate; bishaan sunis ni
mi'aawe.
WAAQAYYOS iddoo sanatti sirnaa fi seera isaaniif baase; achittis isaan
qore. 26 Innis akkana jedhe; "Ati yoo sagalee WAAQAYYO Waaqa keetii garaa
tokkoon dhageesse, yoo waan fuula isaa duratti qajeelaa ta'e hojjette, yoo
ajaja isaa qalbeeffattee fi yoo seera isaa hunda eegde, ani dhukkuba warra
Gibxitti fide sana keessaa tokko iyyuu sitti hin fidu; ani WAAQAYYO si
fayyisuudhaatii."
27 Isaanis gara Eelim iddoo burqaan kudha lamaa fi mukkeen meexxii
torbaatamni turan dhufanii achi bishaan bira qubatan.

16

Mannaa fi Dimbiriqqee

1 Waldaan Israa'el hundi biyya Gibxiitii ba'anii ji'a lammafaatti, ji'a sana
keessaas guyyaa kudha shanaffaatti Eeliimii ka'anii gara gammoojjii Siin
isa Eelimii fi Siinaa gidduu jiru sanaa dhaqan. 2 Gammoojjii keessattis
hawaasni sun guutuun Musee fi Aroonitti guunguman. 3 Israa'eloonnis
akkana isaaniin jedhan; "Nu biyya Gibxitti yeroo okkotee foonii bira
teenyee hamma quufnutti buddeena nyaachaa turre sana harka WAAQAYY-
OOTTI utuu duuneerra ta'ee! Isin garuu akka waldaan kun guutuun
beela'ee dhumu gochuuf achii nu baaftanii gammoojjii kanatti nu fiddani-
irtu."
4 WAAQAYYO immoo Museedhaan akkana jedhe; "Kunoo, ani samii irraa
buddeena gad isinii nan roobsa. Sabni sunis guyyuma guyyaan gad ba'ee
waan guyyaa tokkoof isa ga'u walitti haa qabatu. Anis karaa kanaan isaan

qoree seera koo eeguu fi eeguu baachuu isaanii nan ilaala. 5 Isaanis guyyaa
ja'affaatti waan walitti qabatan sana haa qopheeffatan; wanni kunis waan
isaan guyyaa biraa walitti qabatanitti harka lama haa ta'u."

6 Musee fi Aroon Israa'eloota hundaan akkana jedhan; "Kan biyya
Gibxiitii isin baase WAAQAYYO akka ta'e galgala kana ni beektu. 7 Ganama
immoo ulfina WAAQAYYOO argitu; inni akka isin isatti guungumtan
dhaga'eeraatii. Nu eenyu taanaan isin nutti guungumtu?" 8 Museenis
akkana jedhe; "Yeroo inni akka isin nyaattaniif galgala foon, ganama
immoo buddeena isin barbaaddan hunda isinii kennutti isin akka inni
WAAQAYYO ta'e ni beektu; inni guungummii isin isatti guungumtan
dhaga'eeraatii. Nu eenyuu dha? Isin WAAQAYYOTTI guungumaa jirtu malee
nutti hin guungumne."

9 Yommus Museen, "Waldaa Israa'el hundaan, 'Sababii inni akka isin
guungumtan dhaga'eef isin fuula WAAQAYYOO duratti dhi'aadhaa' jedhi"
jedhee Aroonitti hime.

10 Yeroo Aroon guutummaa waldaa saba Israa'elitti dubbachaa turetti
isaan gara gammoojjii ilaalaa turan; kunoo, ulfinni WAAQAYYOO duumessa
keessaan mul'ate.

11 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; 12 "Ani guungummii saba
Israa'el dhaga'eera. Ati immoo, 'Isin yeroo lafti dimimmisooftutti foon
nyaattu; ganama immoo buddeena nyaattanii quuftu. Isinis yeroo sana
akka ani WAAQAYYO Waaqa keessan ta'e ni beektu' jedhii isaanitti himi."

13 Galgaluma sana dimbiriqqeen dhuftee iddoo qubannaa sana guutte;
guyyaa itti aanu ganama immoo fixeensi naannoo qubannaa sanaa ture.
14 Yommuu fixeensi bu'ettis, kunoo wantoonni haphiin akka qorraa
lafa irraa addaatan dirree gammoojjii irra bubbu'an. 15 Israa'eloonnis
yommuu waan kana arganitti, "Wanni kun maali?" waliin jedhan. Isaan
wanni sun maal akka ta'e hin beekne tureetii.

Museenis akkana isaaniin jedhe; "Wanni kun buddeena akka isin
nyaattaniif WAAQAYYO isiniif kennee dha. 16 WAAQAYYO akkana jedhee
ajajeera: 'Tokkoon tokkoon namaa hamma barbaadu walitti haa qabatu.
Akkuma baay'ina nama dunkaana keessan keessaatti tokkoo tokkoo
namaatiif gomoorii tokko fudhadhaa.' "

17 Israa'eloonni akkuma isaanitti himame godhan; garri tokko baay'ee,
warri kaan immoo xinnoo walitti qabatan. 18 Yommuu isaan gomoori-
idhaan safaranitti isa baay'ee walitti qabate irraa hin hafne; isa xinnoo
walitti qabatettis hin hir'anne. Tokkoon tokkoon namaa hammuma
barbaadu walitti qabate.

19 Museenis, "Namni tokko iyyuu waan walitti qabate keessaa tokko illee
ganamaaf hin bulfatin" jedheen.

20 Ta'us isaan keessaa namoonni tokko tokko Musee hin dhageenye;
waan walitti qabatan keessaas gartokko ganamaaf bulfatan; innis
raamma'ee ajaa'e. Kanaafuu Museen isaanitti aare.

21 Tokkoon tokkoon namaa ganama ganama hammuma barbaadu walitti
qabate; innis yommuu aduun ho'itetti baqee bade. 22 Guyyaa ja'affaatti
jarri harka lama jechuunis mata mataatti gomoorii lama walitti qabatan;
hooggantoonni waldichaa hundis dhaqanii Museetti himan. 23 Innis
akkana jedheen; "WAAQAYYO akkana jedhee ajaje: 'Bor guyyaa sanbata
boqonnaa ta'a; innis sanbata WAAQAYYOOF qulqullaa'ee dha. Waan
tolfachuu barbaaddan tolfadhaa; waan affeelachuu barbaaddanis affee-
ladhaa. Waan irraa hafu hunda immoo hamma ganamaatti turfadhaa.' "

24 Jarris akkuma Museen isaan ajajetti hamma ganamaatti turfatan;
nyaanni sunis hin ajoofne yookaan hin raammofne. 25 Museenis akkana
jedhe; “Waan guyyaan har’aa sanbata WAAQAYYOO ta’eef nyaata kana
har’a nyaadhaa; isin har’a dirree irratti isa hin argattan. 26 Isinis nyaata
sana guyyaa ja’a walitti qabadhaa; guyyaa torbaffaatti jechuunis guyyaa
Sanbataatiin garuu tokko iyyuu hin argamu.”

27 Jara sana keessaa namoonni tokko tokko immoo guyyaa torbaffaatti
walitti qabachuuf gad ba’an; garuu homaa hin arganne. 28 Kana irratti
WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Isin hamma yoomiitti ajaja koo
fi qajeelfama koo eeguu diddu? 29 WAAQAYYO Sanbata akka isinii kenne
hubadhaa. Sababiin inni guyyaa ja’affaatti buddeena guyyaa lamaaf ta’u
isinii kennuufis kanuma. Namni hundinuu guyyaa torbaffaatti idduma
jiru haa turu. Namni tokko iyyuu gad hin ba’in.” 30 Sabni sunis guyyaa
torbaffaatti ni boqote.

31 Sabni Israa’el buddeena sana “mannaa” jedhee moggaase. Mannaan
kunis sanyii dinbilaalaa fakkaata; adiidhas; mi’aan isaas akka bixxillee
dammaan tolfamee ti. 32 Museen akkana jedhe; “WAAQAYYO akkana
jedhee ajaje: ‘Akka inni dhaloota dhufuuf turfamuuf Mannaa gomoorii
tokko fuudhaa; kunis akka isaan buddeena ani yeroo biyya Gibxi keessaa
isin baasetti akka isin gammoojjii keessatti nyaattaniif isinii kenne sana
arganiif.’ ”

33 Museen Arooniin, “Okkotee tokko fuudhiitii mannaa gomoorii
tokko itti naqi; akka mannaan kun dhaloota dhufuuf turfamuuf fuula
WAAQAYYOO dura kaa’i” jedhe.

34 Aroonis akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti akka mannaan sun
turfamuuf fuula Dhugaa Ba’uu dura kaa’e. 35 Sabni Israa’el hamma
biyya keessa qubatamu sana ga’anitti waggaa afurtama mannaa nyaatan;
isaanis hamma daarii biyya Kana’aan ga’anitti mannaa nyaatan.

36 Gomooriin tokko harka kurnaffaa iifii tokkoo ti.

17

Bishaan Kattaa Keessaa Burqe

1 Waldaan ijoollee Israa’el hundi akkuma WAAQAYYO ajajetti Gammoojjii
Siiniitii ka’anii iddoo tokko irraa gara iddoo biraatti darbaa dhaqanii
Refiidiim qubatan. Garuu sabni sun bishaan dhugaatii hin arganne.
2 Kanaafuu isaan, “Bishaan dhugnu nuu kenni” jedhanii Musee lolan.

Museen immoo deebisee, “Isin maaliif na loltu? WAAQAYYOS maaliif
qortu?” jedheen.

3 Jarris bishaan dheebotanii Museetti guunguman; akkanas jedhan; “Ati
maaliif akka nu, ijoolleen keenyaa fi horiin keenya dheebuun dhumnuuf
biyya Gibxiitii nu baafte?”

4 Kana irratti Museen gara WAAQAYYOOTTI iyyee, “Ani saba kana maal
godha? Isaan dhagaan na tumuuf xinnumatu hafe” jedhe.

5 WAAQAYYO immoo akkana jedhee Museef deebii kenne; “Saba kana
dura darbii deemi. Maanguddoota Israa’el keessaa tokko tokko of faana
fudhadhuutii ulee ittiin laga Abbayyaa dhoofte sana harkatti qabadhuu
deemi. 6 Kunoo ani kattaa Kooreeb sana bira fuula kee dura achi nan
dhaabadha; akka namoonni bishaan dhuganiif ati kattaa sana dha’i;
bishaanis isa keessaa ni ba’a.” Kanaafuu Museen fuula maanguddoota

Israa’el duratti akkasuma godhe. 7 Sababii Israa’eloonni lola kaasanii fi
sababii isaan, “WAAQAYYO nu wajjin jira moo hin jiru?” jechuudhaan
WAAQAYYOON qoraniif Museen iddoo sana Maasaahii fi Mariibaa jedhee
moggaase.

Amaaleqoonni Mo’ataman

8 Amaaleqoonni dhufanii Refiidiimitti Israa’eloota lolan. 9 Museenis
Iyyaasuudhaan, “Namoota keenya keessaa muraasa filadhuutii dhaqii
Amaaleqoota loli. Ani bor ulee Waaqaa harka kootti qabadhee fiixee gaara
irra nan dhaabadha” jedhe.

10 Yeroo Museen, Aroonii fi Huuri fiixee gaaratti ol ba’anitti, Iyyaasuun
akkuma Museen ajajetti Amaaleqoota lola ture. 11 Yeroo Museen harka
isaa ol qabatutti Israa’eloonni ni mo’atu turan; yeroo inni harka isaa
gad buufatu immoo Amaaleqoonni ni mo’atu turan. 12 Isaanis yeroo
harki Musee dadhabaa deemetti dhagaa tokko fuudhanii isa jala kaa’an;
innis irra taa’e. Aroonii fi Huuri inni tokko garanaan inni kaan immoo
garasiin goranii akka harki isaa hamma aduun dhiitutti gad hin deebineef
ol qabaniif. 13 Akkasiin Iyyaasuun loltoota Amaaleqootaa goraadeedhaan
mo’ate.

14 Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Akka wanni kun
yaadatamuuf kitaabatti barreessi; Iyyaasuun waan kana dhaga’uu isaa
mirkaneessi; ani guutumaan guutuutti yaadannoo Amaaleqootaa samii
jalaa nan balleessaatii.”

15 Museenis iddoo aarsaa ijaaree, “WAAQAYYO Faajjii koo ti” jedhee
moggaase. 16 Innis, “Harki gara teessoo WAAQAYYOOTTI ol kaafameera.
WAAQAYYOS dhaloota tokkoo gara dhaloota kaaniitti Amaaleqoota ni lola”
jedhe.

18

Yootoor Gara Musee Dhufe

1 Yetroo lubichi Midiyaaniitii fi abbaan niitii Musee sun waan Waaqni
Musee fi saba isaa Israa’eliif godhe hunda, akkasumas akka WAAQAYYO itti
Israa’elin Gibxii baase dhaga’e.

2 Erga Museen niitii isaa Ziphooraa ergee booddee Yetroo abbaan niitii
Musee, ishee fi 3 ilmaan ishee lamaan simate. Maqaan ilma isaa tokkoo
Geershoom jedhame; Museen, “Ani biyya ormaa keessatti alagaa ta’eera”
jedheeraatii. 4 Kaan immoo, “Waaqni abbaa kootii gargaaraa kooti;
inni goraadee Fara’oon jalaa na baaseera” jechuudhaan Elii’ezer jedhee
moggaase.

5 Yetroon abbaan niitii Musees niitii Museetii fi ilmaan Musee wajjin
gammoojjii keessatti gara tulluu Waaqaa iddoo Museen qubatee jirutti
isa bira dhufe. 6 Yetroonis, “Ani abbaan niitii keetii Yootoor niitii keetii
fi ilmaan ishee lamaan wajjin gara kee dhufaa jira” jedhee dhaamsa itti
ergee ture.

7 Museenis abbaa niitii isaa simachuuf gad ba’e; gad jedhees harka
fuudhee isa dhungate. Isaanis nagaa wal gaafatanii dunkaana seenan.
8 Museen waan WAAQAYYO sababii saba Israa’eliif jedhee Fara’oonii fi
warra Gibxi irratti hojjete, rakkina karaa irratti isaan mudate hundaa fi
akka itti WAAQAYYO isaan oolche abbaa niitii isaatti hime.

9 Yetroonis waan gaarii WAAQAYYO harka warra Gibxi keessaa isaan
baasuudhaan saba Israa’eliif godhe hundaaf ni gammade. 10 Innis

akkana jedhe; “WAAQAYYO harka warra Gibxii fi harka Fara’oon keessaa
isin baasee fi inni saba sana harka warra Gibxiitii baase sun haa
eebbifamu. 11 Ani amma akka WAAQAYYO waaqota kaan hunda caalaa
guddaa ta’e nan beeka; inni warra of tuulummaadhaan Israa’elin rakkisan
irratti waan kana raawwateeraatii.” 12 Yommus Yetroon abbaan niitii
Musee sun aarsaa gubamuu fi aarsaa biraa Waaqaaf fide; Aroonis fuula
Waaqaa duratti Musee fi abbaa niitii Musee wajjin buddeena nyaachuuf
maanguddoota Israa’el hunda wajjin dhufe.

13 Guyyaa itti aanutti Museen sabaaf murtii kennuuf taa’e; sabni sunis
ganamaa hamma galgalaatti naannoo isaa dhaabate. 14 Abbaan niitii isaas
yommuu waan Museen sabaaf hojjetu hunda argetti, “Wanni ati sabaaf
hojjettu kun maali? Ati maaliif kophaa kee teessee sabni kun immoo
ganamaa hamma galgalaatti naannoo kee dhadhaabata?” jedhe.

15 Museen immoo akkana jedhee deebiseef; “Sabni kun fedhii Waaqaa
barbaacha gara koo dhufaatii. 16 Isaan yommuu falmii qabaatanitti
dhimma isaanii natti dhi’eeffatu; anis abbootii dhimmaa gidduutti murtii
nan kenna; sirnaa fi seera Waaqaas isaanitti nan hima.”

17 Abbaan niitii Musee akkana jedhee deebise; “Wanni ati gootu kun
gaarii miti. 18 Atii fi sabni si bira dhufu kun akkasumaan of dadhabsiiftu.
Hojiin kunis akka malee sitti ulfaata; ati kophaa kee hojjechuu hin
dandeessu. 19 Ani gorsa siif kennaatii amma na dhaga’i; Waaqni si
wajjin haa ta’u. Ati fuula Waaqaa duratti iddoo bu’aa sabaa taatee
dhimma isaanii Waaqatti fiduu qabda. 20 Sirnaa fi seera isaan barsiisi;
akka isaan itti jiraachuu qabanii fi waan isaan hojjechuu qaban isaanitti
argisiisi. 21 Kana malees ati saba hunda keessaa namoota dandeetii
qaban jechuunis, namoota Waaqa sodaatan, namoota amanamoo kanneen
matta’aa jibban filadhuutii ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa,
ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii godhii muudadhu.
22 Isaan yeroo hunda sabaaf murtii haa kennan; dubbii cimaa hunda garuu
sitti haa fidan; dubbii laayyoo immoo ofumaan haa murteessan. Kun
ba’aa kee siif salphisa; isaan si wajjin ba’aa ni baatuutii. 23 Yoo ati waan
kana goote, yoo Waaqnis waanuma kana si ajaje ati jabaattee dhaabachuu
dandeessa; sabni kun hundis nagaadhaan mana ofii isaatti gala.”

24 Museenis abbaa niitii isaa dhaga’ee waan inni jedhe hunda godhe.
25 Innis Israa’el hunda keessaa namoota dandeettii qaban filatee hoog-
gantoota sabaa, ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan
shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii isaan godhate. 26 Isaanis abbootii
murtii ta’anii yeroo hunda saba sana tajaajilan; dubbii jabaa Museetti
fidan; dubbii laayyoo ta’e hunda immoo ofumaan murteessan.

27 Ergasiis Museen abbaa niitii isaa geggeesse; Yootooris deebi’ee biyya
isaatti gale.

19

Gaara Siinaa Biratti

1 Israa’eloonni erga Gibxii ba’anii as ji’a sadaffaa keessa guyyuma itti
Gibxii ba’an sana Gammoojjii Siinaa ga’an. 2 Isaanis erga Refiidiimii
ka’anii booddee Gammoojjii Siinaa seenan; sabni Israa’elis Gammoojjii
sana keessa fuullee tulluu sanaa qubatan.

[3] Museenis gara Waaqaatti ol ba'e; WAAQAYYOS tulluu irraa isa waamee
akkana jedheen; "Ati mana Yaaqoobiin akkana jetta; saba Israa'elittis
waan kana himi: [4] 'Waan ani warra Gibxi godhee fi akka ani itti qoochoo
risaa irratti isin baadhee gara kootti isin fide isin mataan keessan iyyuu
argitaniirtu. [5] Ammas isin yoo naaf ajajamtan, yoo kakuu koo eegdan isin
saboota hunda keessaa qabeenya addaa naaf taatu. Yoo lafti hundinuu
kan koo ta'e illee, [6] isin mootummaa lubootaatii fi saba qulqulluu naaf
taatu.' Dubbiin ati saba Israa'elitti himuu qabdus kanuma."

[7] Museen deebi'ee maanguddoota sabaa walitti waamee, dubbii akka
inni dubbatuuf WAAQAYYO isa ajaje sana hunda fuula isaanii duratti
dhi'eesse. [8] Jarri hundinuus afaan tokkoon, "Nu waan WAAQAYYO jedhe
hundumaa ni goona" jedhanii deebisan; Museen immoo waan jarri jedhan
deebisee WAAQAYYOTTI fide.

[9] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Akka sabni kun anaa si wajjin
dubbatu dhaga'ee yeroo hunda si amanatuuf kunoo ani duumessa yabbuu
keessaan gara kee nan dhufa." Ergasiis Museen waan sabni sun jedhe
WAAQAYYOTTI hime.

[10] WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Gara sabaa dhaqiitii har'aa
fi bori isaan qulqulleessi. Akka isaan wayyaa isaanii miiccatanii [11] guyyaa
sadaffaaf qophaa'an godhi; gaafa sana utuma sabni hundi ilaaluu
WAAQAYYO Tulluu Siinaa irratti gad ni bu'aatii. [12] Naannoo tullichaatti
saba sanaaf daangaa tolchiitii akkana jedhiin; 'Isin akka tulluu sanatti
ol hin baane yookaan akka qarqara isaa illee hin tuqne of eeggadhaa.
Namni tulluu sana tuqu kam iyyuu haa ajjeefamu. [13] Inni dhagaadhaan
haa tumamu yookaan xiyyaan haa waraanamu; harki tokko iyyuu isa
hin tuqin; horiis ta'u namni akka jiraatu hin eeyyamamuuf.' Isaan
yeroo malakanni utuu gargar hin citin afuufamu qofa tulluutti ol ba'uu
danda'u."

[14] Museen tulluu irraa gara sabaatti gad bu'ee saba sana qulqulleesse;
isaanis uffata isaanii miiccatan. [15] Innis saba sanaan, "Guyyaa sadaffaaf
of qopheessaa; dubartii biras hin ga'inaa" jedhe.

[16] Ganama guyyaa sadaffaa sana tulluu sana irra bakakkaa, bal-
aqqeessaa fi duumessa yabbuu, akkasumas sagalee malakataa guddaatu
dhaga'ame. Warri iddoo qubataa sana keessa jiraatan hundis ni hollatan.
[17] Museenis saba sana iddoo qubannaatii baasee gara Waaqaatti fide; jarris
miilla tulluu sanaa jala dhadhaabatan. [18] Tulluun Siinaa hundis sababii
WAAQAYYO ibiddaan irratti gad bu'eef aaraan haguugame. Aarri sunis
akkuma aara boolla ibiddaatii ba'uutti ol ba'e; tulluun sunis guutumaan
guutuutti akka malee raafame; [19] sagaleen malakataa ittuma guddachaa
deeme. Museenis ni dubbate; sagaleen Waaqaas deebii kenneef.

[20] WAAQAYYO fiixee Tulluu Siinaa irratti gad bu'ee Musee gara fiixee
tulluu sanaatti ol waame. Museenis ol ba'e; [21] WAAQAYYO immoo
akkana isaan jedhe; "Akka isaan WAAQAYYO ilaaluuf jedhanii daarii hin
dabarree fi akka isaan keessaas namni baay'een hin duuneef gad bu'iitii
isaan akeekkachiisi. [22] Akka WAAQAYYO isaan hin balleessineef luboonni
WAAQAYYOTTI dhi'aatan iyyuu of haa qulqulleessan."

[23] Museen immoo WAAQAYYOON, "Sababii ati mataan kee, 'Naannoo
Tullichaatti daangaa dhaabiitii isa qulqulleessiitii addaan baasi' jettee
akeekkachiisa nuu kenniteef sabni kun Tulluu Siinaatti ol ba'uu hin
danda'u" jedhe.

24 Waaqayyos, "Gadi bu'iitii Aroonin fidii kottu. Garuu luboonnii fi
uummanni gara Waaqayyootti ol dhufuuf jedhanii daangaa hin darbin;
yoo kanaa achii inni isaan balleessa" jedhee deebise.

25 Museenis gad bu'ee waan kana uummatatti hime.

20

Ajajawwan Kurnan
20:1-17 kwf – KeD 5:6-21

1 Waaqni akkana jedhee dubbii kana hunda dubbate:

2 "Ani Waaqayyo Waaqa kee kan Gibxii, biyya garbummaatii si
baasee dha.

3 "Ati ana malee waaqota biraa tokko illee hin qabaatin.
4 Ati bifa waan ol samii gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan
lafa jalaa keessa jiru kamiitiin iyyuu Waaqa tolfamaa ofii keetiif hin
tolfatin. 5 Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin waaqeffatin; ani
Waaqayyo Waaqni kee Waaqa hinaafu kan sababii cubbuu abbootiitiif
jedhee ijoollee warra na jibbanii hamma dhaloota sadii fi afuriitti
adabee 6 warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma
dhaloota kumaatti jaallatuu dha.
7 Maqaa Waaqayyo Waaqa keetii akkasumaan hin dha'in; Waaqayyo
warra akkuma argan maqaa isaa dha'an utuu hin adabin hin
dhiisuutii.
8 Guyyaa Sanbataa qulqulleessuudhaan yaadadhu. 9 Guyyoota ja'a
hojjedhu; hojii kee hundas hojjetadhu; 10 guyyaan torbaffaan garuu
sanbata Waaqayyo Waaqa keetii ti. Gaafas hojii tokko illee hin
hojjetin; ati yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan hojjetaan
kee yookaan xomboreen kee yookaan horiin kee yookaan alagaan ma-
gaalaa kee keessa jiraatu tokko iyyuu homaa hin hojjetin. 11 Waaqayyo
guyyaa ja'a keessatti samii fi lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru
hunda uumee guyyaa torbaffaatti boqoteetii. Kanaafuu Waaqayyo
Sanbata eebbisee qulqulleesse.
12 Akka biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa
jiraattuuf abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.
13 Hin ajjeesin.
14 Hin ejjin.
15 Hin hatin.
16 Ollaa keetti sobaan dhugaa hin ba'in.
17 Mana namaa hin hawwin. Niitii namaa yookaan hojjetaa isaa yookaan
xomboree isaa yookaan qotiyyoo isaa yookaan harree isaa yookaan
waan namaa kam iyyuu hin hawwin."

18 Jarri hundinuus yommuu bakakkaa fi balaqqeessa, sagalee
malakataatii fi tulluu aaru hubatanitti sodaadhaan hollatan. Isaan
fagoo dhaabatanii 19 Museedhaan, "Ati mataan kee nutti dubbadhu; nu ni
dhaggeeffannaa. Garuu Waaqni nutti hin dubbatin. Yoo kanaa achii nu
ni dhumnaa" jedhan.

20 Museen immoo saba sanaan, “Hin sodaatinaa. Akka Waaqa sodaachuun isin wajjin jiraatee cubbuu hojjechuu irraa isin eeguuf jedhee Waaqni isin qoruuf dhufeera” jedhe.
21 Yeroo Museen dukkana limixii iddoo Waaqni turetti dhi’aatetti, namoonni fagoo dhaabatan.

Waaqota Tolfamoo fi Iddoowwan Aarsaa

22 Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Saba Israa’elitti waan
kana himi: ‘Akka ani samii irraa isinitti dubbadhe isin mataan keessan
argitaniirtu; 23 ana biratti waaqota kam iyyuu hin tolfatinaa. Waaqota
meetii yookaan waaqota warqee hin tolfatinaa.
24 “ ‘Biyyoo lafaa irraa iddoo aarsaa naa tolchiitii isa irratti qalma
gubamu, aarsaa nagaa, hoolota kee, re’oota keetii fi loon kee aarsaa
dhi’eessi. Ani iddoo akka maqaan koo itti yaadatamu godhu hundatti
gara kee dhufee sin eebbisa. 25 Yoo dhagaa irraa iddoo aarsaa naa
ijaarte immoo dhagaa soofame irraa hin ijaarin; yoo meeshaadhaan isa
tuqxe ni xureessitaatii. 26 Akka qullaan kee isa irratti hin mul’anneef
gulantaadhaan iddoo aarsaa kootti ol hin ba’in.’

21

1 “Seerawwan ati isaan dura keessu kanneenii dha:

Seera Waa’ee Garbootaa

21:2-6 kwf – KeD 15:12-18
21:2-11 kwi – Lew 25:39-55

2 “Ati yoo Ibroota keessaa garbicha bitatte inni waggaa ja’a siif haa
hojjetu. Waggaa torbaffaatti garuu inni kaffaltii malee bilisa haa ba’u.
3 Inni yoo kophaa isaa dhufee jiraate kophaa isaa bilisoomee haa deemu;
yeroo dhufutti inni yoo niitii qabaate isheenis isa wajjin haa deemtu. 4 Yoo
gooftaan isaa niitii isa fuusisee isheenis ilmaan yookaan intallan deesseefii
jiraatte, ishee fi ijoolleen ishee kan gooftaa ishee ta’u; namichi qofti bilisa
ta’ee haa deemu.
5 “Garuu garbichi sun, ‘Ani gooftaa koo fi niitii koo, ijoollee koos nan
jaalladha; ani bilisa ba’ee deemuu hin barbaadu’ yoo jedhe, 6 gooftaan isaa
fuula abbootii murtii duratti isa haa dhi’eessu; gara balbalaatti yookaan
gara michichila balbalaatti geessees mutaadhaan gurra isaa haa uru.
Ergasii inni bara jireenya isaa guutuu isa tajaajila.
7 “Namni yoo intala isaa akka garbittiitti gurgurate, isheen akka garbichi
tokko itti bilisa ba’utti bilisa hin ba’in. 8 Yoo isheen goofticha ofii isaatiif
ishee filate sanatti toluu baatte inni akka isheen furamtuu haa godhu. Inni
waan isheef amanamuu dhabeef dabarsee ormatti ishee gurguruuf mirga
hin qabu. 9 Yoo ilma isaatiif ishee filate immoo mirga intala ofii isaatiif
kennu isheefis haa kennu. 10 Yoo niitii biraa fuudhe immoo niitii isaa kan
jalqabaa sana nyaata, uffataa fi mirga niitiif malu itti hin hir’isin. 11 Yoo
inni wantoota sadan kanneen isheef gochuu dide garuu isheen kaffaltii
maallaqaa tokko malee bilisa ba’uu qabdi.

Miidhaa Nama Irraan Ga’uu

12 “Namni nama rukutee ajjeesu innis haa ajjeefamu. 13 Inni riphee utuu
hin eeggatin Waaqatu harka isaa buuse yoo ta’e garuu iddoo ani ramadutti
haa baqatu. 14 Garuu yoo namni tokko ittuma yaadee dabaan nama ajjeese
iddoo aarsaa koo biraa fuudhaatii ajjeesaa.

15 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa rukutu haa ajjeefamu.

16 “Namni nama hatee yoo gurgurate yookaan namichi hatame sun
harka isaatti yoo argame hattichi haa ajjeefamu.

17 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu haa ajjeefamu.

18 “Yoo namoonni wal lolanii inni tokko isa kaan dhagaadhaan yookaan
abootteedhaan rukutee namichi rukutame sun du'uu baatee garuu siree
irratti hafe, 19 ergasii immoo yoo inni ka'ee ulee isaa dhadhaabachaa asii fi
achi ala keessa deddeeme namichi isa dha'e sun itti hin gaafatamu; sababii
yeroo namicha miidhame sanaa jalaa balleesseef garuu gatii haa baasu;
hamma inni guutumaan guutuutti fayyuttis isa haa wal'aanu.

20 “Yoo namni tokko uleedhaan garbicha isaa yookaan garbittii isaa
dha'ee garbichi sunis harka isaatti du'e namichi haa adabamu; 21 garuu
sababii garbichi sun qabeenya isaa ta'eef yoo garbichi sun bultii tokko
yookaan bultii lama booddee ka'e, namichi hin adabamu.

22 “Yoo namoonni wal lolaa jiran dubartii ulfoofte tokkotti bu'anii ulfii
garaadhaa ba'ee garuu miidhamni hamaan ishee hin qaqqabin, namichi
ishee miidhe sun waan dhirsi dubartittii isa gaafatee fi waan abbootiin
murtii murteessan baasuu qaba. 23 Yoo miidhamni hamaan jiraate garuu,
qooda lubbuu, lubbuu; 24 qooda ijaa, ija; qooda ilkaanii, ilkaan; qooda
harkaa, harka; qooda miillaa, miilla; 25 qooda gubuu, gubuu; qooda
madaa, madaa; qooda buruqsuu, buruqsuu baafta.

26 “Namni tokko yoo ija garbicha isaa yookaan ija garbittii isaa rukutee
jaamse, inni qooda ija sanaa garba sana bilisa haa baasu. 27 Inni yoo
ilkaan garbicha isaa yookaan ilkaan garbittii isaa rukutee cabse, qooda
ilkaan sanaa garba sana bilisa haa baasu.

28 “Qotiyyoon tokko yoo dhiira yookaan dubartii waraanee ajjeese
qotiyyoon sun dhagaadhaan tumamee haa ajjeefamu; foon isaas hin
nyaatamin. Garuu abbaan qotiyyoo sanaa itti hin gaafatamu. 29 Yoo
qotiyyoon sun durumaanuu amala nama waraanuu qabaachuun isaa
beekamee abbaan isaas akka isa eeggatu gorfamee garuu waan inni
isa eeggachuu dideef qotiyyoon sun dhiira yookaan dubartii ajjeese,
qotiyyoon sun dhagaadhaan rukutamee haa ajjeefamu; abbaan qotiyyoo
sanaas haa ajjeefamu. 30 Ta'us inni yoo gumaa gaafatame waan gaafatame
hunda kaffalee lubbuu isaa haa oolfatu. 31 Yoo qotiyyoon sun ilma yookaan
intala tokko waraane illee seeruma kanatu hojjeta. 32 Yoo qotiyyoon sun
garbicha yookaan garbittii waraane abbaan qotiyyoo sanaa gooftaa garba
sanaatiif meetii saqilii* soddoma haa kaffalu; qotiyyoon sunis dhagaan
rukutamee haa ajjeefamu.

33 “Namni tokko yoo boolla afaan banaa dhiise yookaan yoo boolla qotee
utuu hin duuchin dhiisee sangaan yookaan harreen boolla sana keessa
bu'e, 34 abbaan boolla sanaa abbaa horii sanaatiif maallaqa haa baasu;
horiin du'e sun immoo kan isaa haa ta'u.

35 “Yoo qotiyyoon nama tokkoo qotiyyoo nama biraa miidhee du'aan
ga'e jarri qotiyyoo fayyaa sana haa gurgurani; gatii qotiyyoo sanaatii
fi qotiyyoo du'e sana qixxeetti haa qooddatani. 36 Yoo qotiyyoon sun
durumaanuu amala horii waraanuu qabaachuun isaa beekamee garuu
waan abbaan isaa isa eeggachuu dideef abbaan qotiyyoo sanaa qooda

---

* **21:32** 21:32 Saqiliin tokko giraamii 345.

qotiyyoo, qotiyyoo haa baasu; qotiyyoon du'e sun immoo kan isaa haa
ta'u.

22

Eegumsa Qabeenyaaf Godhamu

1 "Namni tokko yoo sangaa yookaan hoolaa hatee qalate yookaan
gurgurate, qooda qotiyyoo tokkoo sangaa shan, qooda hoolaa tokkoo
immoo hoolaa afur haa baasu.

2 "Hattuun tokko utuu cabsee seenuu yoo qabamee tumamee kanumaan
du'e, namichi isa ajjeese sun dhiiga isaatti yakkaan hin gaafatamu; 3 garuu
yoo wanni kun erga aduun baatee ta'e, namichi dhiiga sanatti yakkaan ni
gaafatama.

"Hattuun waan hate haa deebisu; homaa hin qabu yoo ta'e garuu hanna
isaatiif gatii baasuudhaaf haa gurguramu. 4 Horiin hatame sun sangaa
yookaan harree yookaan hoolaa taanaan yoo utuu lubbuun jiruu harka
isaatti argame hattuun sun dachaa baasuu qaba.

5 "Namni tokko yoo utuu lafa qotiisaa yookaan dhaabaa wayinii keessa
horii tikfatuu horii isaa gad lakkisee horiin sun dhaqee kaloo nama biraa
dheede, inni lafa qotiisaa ofii isaa irraa yookaan dhaabaa wayinii ofii isaa
irraa kan waan hunda caalu iddoo haa buusuuf.

6 "Yoo ibiddi ka'ee daggala seenee akkasiin midhaan tuulame yookaan
midhaan dhaabatu yookaan lafa qotiisaa gube, namichi ibidda qabsiise
sun gatii baasuu qaba.

7 "Namni tokko yoo maallaqa yookaan mi'a imaanaa namatti kennatee,
wanni sun mana namichaatii hatamee hattuun sun qabame, hattichi
dachaa kaffaluu qaba. 8 Yoo hattuun sun hin argamin garuu abbaan mana
sanaa akka mi'a nama kaanii tuqee fi akka hin tuqin mirkaneessuuf fuula
abbootii murtii duratti haa dhi'eeffamu. 9 Namni tokko yoo qotiyyoo,
harree, hoolaa, uffata yookaan mi'a bade tokko miliqsee namni tokko
dhufee, 'Kun kan koo ti' jedhe, falmiin isaanii fuula abbootii murtii duratti
haa dhi'eeffamu. Namichi abbootiin murtii itti muran sunis ollaa isaatiif
harka lama haa baasu.

10 "Yoo namni tokko ollaa isaatiif harree, qotiyyoo, hoolaa yookaan horii
biraa imaanaa kennatee horiin suni utuu namni hin argin du'e yookaan
miidhame yookaan hatame, 11 namichi sun akka qabeenya ollaa isaa
hin tuqin mirkaneessuuf fuula Waaqayyoo duratti haa kakatu; abbaan
qabeenyaa sunis kakuu kana fudhachuu qaba; gatiis hin gaafatu. 12 Yoo
horiin sun isa jalaa hatamee jiraate garuu namichi abbaa horii sanaatiif
baasuu qaba. 13 Yoo horii sana bineensatu nyaate ta'e immoo akka ragaa
ta'uuf waan bineensa irraa hafe haa dhi'eessu malee horii nyaatame
sanaaf gatii hin baasin.

14 "Namni tokko yoo ollaa isaa irraa horii ergifatee horiin sun iddoo
abbaan horii hin jirretti miidhame yookaan du'e, namichi ergifate sun
gatii haa baasu. 15 Yoo abbaan horii sanaa achi jiraate garuu namichi
ergifate sun gatii baasuu hin qabu. Yoo horiin sun kireeffamee jiraate
immoo maallaqni baafame sun kiraa horii du'e sanaa haa ta'u.

Itti Gaafatama Hawaasummaa

16 "Namni tokko yoo durba hin kaadhimatamin gowwoomsee ishee
wajjin ciise, inni gabbara misirrittiif malu baaseefii ishee haa fuudhu.

17 Yoo abbaan ishee intalattii namichaaf kennuu dide immoo namichi sun gabbara durbaaf malu baasuu qaba.
18 "Ati akka dubartiin falfaltuun lubbuun jiraattu hin eeyyamin.
19 "Namni horii wajjin ciisu kam iyyuu ajjeefamuu qaba.
20 "Namni WAAQAYYO tokkichaaf malee Waaqa biraatiif aarsaa dhi'eessu galaafatamuu qaba.
21 "Isinis waan biyya Gibxii keessatti alagoota turtaniif alagaatti daba hin hojjetinaa; hin cunqursinaas.
22 "Haadha hiyyeessaatii fi ijoollee abbaan irraa du'e hin hacuucinaa.
23 Yoo isin isaan miitanii isaan immoo natti boo'an ani dhugumaan
boo'icha isaanii nan dhaga'a. 24 Aariin koo ni boba'a; anis goraadeed-
haanan isin fixa; niitonni keessan haadhota hiyyeessaa ta'u; ijoolleen keessanis kanneen abbaa hin qabne ta'u.
25 "Ati yoo saba koo keessaa hiyyeessa si bira jiraatu tokkoof maallaqa liqeessite, akka nama hiiqii argachuuf kennuu hin ta'in; dhalas hin
gaafatin. 26 Ati yoo wayyaa nama biraa qabdii qabatte, utuu aduun hin
dhi'in deebisiif; 27 wanni inni dhagna isaatti uffatu wayuma sanaatii. Wanni inni uffatee rafu biraa maali? Ani waanan gara laafessa ta'eef, yoo inni natti ol iyyate nan dhaga'a.
28 "Waaqa hin arrabsin; bulchaa saba keetiis hin abaarin.
29 "Mataa midhaan keetiitii fi dhangala'aa wayinii keetii irraa aarsaa dhi'eessuu hin tursin.
"Ilmaan kee keessaas hangafa naa kennuu qabda. 30 Loon keetii fi
hoolota kee akkanuma godhi. Isaanis bultii torba haadha isaanii bira haa turan; guyyaa saddeettaffaatti garuu naa kenni.
31 "Isin saba koo qulqulluu ni taatu. Kanaafuu foon horii bineensi alatti cabsee kam iyyuu hin nyaatinaa; foon akkanaa saree dura buusaa.

23

Seera Murtii Qajeelaa fi Araaraa

1 "Oduu sobaa hin odeessin; dhuga ba'uu jal'aa kennuudhaan nama balleessaa hojjete hin gargaarin.
2 "Waan hamaa hojjechuuf jettee nama baay'ee faana hin bu'in. Fuula seeraa duratti yommuu dhugaa baatu, gara nama baay'ee gortee murtii
hin jal'isin; 3 murtii irratti hiyyeessaaf hin loogin.
4 "Yoo sangaa yookaan harree diina keetii kan baduutti jiru argite
deebisii geessiif. 5 Yoo harree nama si jibbu tokkoo utuu isheen ba'aa baattee kuftee jirtuu argite achitti hin dhiisin; isa gargaarii ol kaasi.
6 "Murtii irratti hiyyeessa saba keetii jalaa murtii hin dabsin. 7 Himata
sobaa keessatti hin hirmaatin; waan ani nama balleessaa hojjete hin qulqulleessineef nama yakka hin qabne yookaan nama qajeelaa hin ajjeesin.
8 "Ati matta'aa hin fudhatin; matta'aan ogeeyyii ni jaamsaatii; dubbii qajeeltotaas jal'isa.
9 "Alagaa hin cunqursin; isin waan biyya Gibxiitti alagaa turtaniif alagaa ta'uun maal akka ta'e isin mataan keessan ni beektuutii.

Seera Sanbataa

10 "Waggaa ja'a lafa qotiisaa kee facaafadhu; midhaanis galfadhu;
11 waggaa torbaffaatti garuu lafa sana boqochiisi malee hin qotin. Akkasiin

hiyyeeyyiin saba keetii laficha irraa nyaata argatu; waan isaan irraa hafe immoo bineensi haa nyaatu. Muka wayinii keetiitii fi muka ejersa keetiis akkasuma godhi.
12 “Guyyaa ja’a hojii kee hojjetadhu; akka sangaan keetii fi harreen kee boqotaniif, akka garbichi mana keetti dhalatee fi alagaan aara galfataniif guyyaa torbafaatti hin hojjetin.
13 “Waan ani isinitti hime hunda eegaa; maqaa waaqota biraa hin waammatinaa; afaan keessanii iyyuu hin ba’in.

Ayyaana Waggaa Sadan

14 “Ati waggaatti yeroo sadii ayyaana naa ayyaaneffadhu.
15 “Ayyaana Maxinoo Ayyaaneffadhu; akkuma ani si ajaje sana bultii torba Maxinoo nyaadhu. Waan kanas ji’a Abiibii keessa yeroo murtaa’etti godhi; ati ji’a sana keessa Gibxii baateetii.

“Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula koo duratti hin dhi’aatin.
16 “Mataa midhaan keetii kan lafa qotiisaa keetti facaafatteen Ayyaana Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu.

“Dhuma waggaatti yeroo midhaan kee lafa qotiisaa irraa walitti qabattutti Ayyaana Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu.
17 “Dhiirri hundi waggaatti yeroo sadii fuula WAAQAYYOO Gooftaa duratti haa dhi’aatu.
18 “Dhiiga aarsaa waan raacitii qabu wajjin naa hin dhi’eessin.

“Coomni aarsaa ayyaana koos hamma bariitti hin turin.
19 “Mataa midhaan lafa keetii keessaa filatamaa isaa gara mana WAAQAYYO Waaqa keetii fidi.

“Ilmoo re’ee aannan haadha isheetiin hin affeelin.

Ergamaan Waaqayyoo Karaa Qopheessuu Isaa

20 “Akka inni karaa irratti si eegee iddoo ani qopheessetti si galchuuf
kunoo ani fuula kee dura ergamaa koo tokko nan erga. 21 Xiyyeeffadhuutii
waan inni jedhu dhaggeeffadhu. Isatti hin fincilin; inni waan Maqaa koo
of irraa qabuuf fincila kee siif hin dhiisuutii. 22 Yoo ati waan inni jedhu
akka gaarii dhaggeeffatee waan ani dubbadhu hunda goote, ani diinota
keetti diina nan ta’a; warra siin mormaniinis nan morma. 23 Ergamaan
koos fuula kee dura deemee biyya Amoorotaatti, Heetotaatti, Feerzotaatti,
Kana’aanotaatti, Hiiwotaattii fi Yebuusotaatti si galcha; anis jara nan
balleessa. 24 Waaqota isaaniitiif hin sagadin; hin waaqeffatinis; hojii
isaanii faanas hin bu’in. Ati isaan balleessitee sooddu waaqeffannaa
isaanii illee caccabsuu qabda. 25 WAAQAYYO Waaqa kee waaqeffadhu; innis
midhaan keetii fi bishaan kee ni eebbisa. Dhukkubas isin gidduudhaa
nan balleessa; 26 biyya kee keessatti dubartiin ulfi irraa ba’u yookaan
dhabduun tokko iyyuu hin argamtu. Jireenya guutuus siif nan kenna.
27 “Ani sodaachisuu koo si dura ergee saba ati itti dhuftu hunda nan
burjaajessa. Akka diinonni kee hundinuu dugda sitti galanii baqatanis
nan godha. 28 Akka inni Hiiwota, Kana’aanotaa fi Heetota karaa kee irraa
ari’uuf ani si duraan sonsa nan erga. 29 Akka lafti onee bineensi wal horee
sitti hin baay’anneef ani waggaa tokko keessatti saba kana si duraa ari’ee
hin baasu. 30 Hamma ati baay’attee biyyattii dhaaltutti ani xinnoo xinnoon
fuula kee duraa isaan nan baasa.
31 “Anis daarii kee Galaana Diimaadhaa jalqabee hamma Galaana Filisxeemiitti, lafa alootii jalqabee hamma Laga Efraaxiisiitti siifin dhaaba.

Namoota biyya sana jiraatanis dabarsee harka keetti nan kenna; ati immoo
of duraa ariitee isaan baafta. [32] Ati isaan wajjin yookaan waaqota isaanii
wajjin kakuu tokko illee hin galin. [33] Akka isaan biyya kee keessa jiraatan
hin eeyyamaniif; yoo akkas ta'e isaan akka ati cubbuu natti hojjettu si
godhu; ati waaqota isaanii waaqeffannaan kun dhugumaan kiyyoo sitti
ta'aatii."

24

Kakuun Jabeeffame

[1] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Atii fi Aroon, Naadaabii fi
Abiihuu, maanguddoota Israa'el keessaas namoonni torbaatamni gara
WAAQAYYOTTI ol ba'aa; alaalatti sagadaa; [2] garuu Museen qofti WAAQAYY-
OTTI haa dhi'aatu; warri kaan immoo hin dhi'aatin. Sabni isa wajjin ol hin
ba'in."

[3] Museenis dhaqee dubbii fi seera WAAQAYYOO hunda saba sanatti hime;
sabni sunis, "Nu waan WAAQAYYO jedhe hunda ni goona" jedhee afaan
tokkoon deebise. [4] Ergasii Museen waan WAAQAYYO dubbatte hunda
barreesse.

Guyyaa itti aanu ganamaanis ka'ee miilla tulluu jalatti iddoo aarsaa
ijaare; utubaa dhagaa kudha lama kanneen gosoota Israa'el kudha
lamaan iddoo bu'anis dhaabe. [5] Innis dargaggoota Israa'el erge; isaanis
aarsaa gubamuu fi jiboota aarsaa nagaa godhanii WAAQAYYOOF dhi'eessan.
[6] Museenis walakkaa dhiiga sanaa waciitiitti naqe; walakkaa hafe immoo
iddoo aarsaa irratti faffacaase. [7] Innis kitaaba kakuu fuudhee saba
sanaaf dubbise. Isaanis, "Nu waan WAAQAYYO jedhe hunda ni goona; ni
ajajamnas" jedhanii deebisan.

[8] Yommus Museen dhiiga sana fuudhee sabatti faffacaasee, "Kunoo kun
dhiiga kakuu kan WAAQAYYO akkuma dubbii kana hundaatti isinii dhaabee
dha" jedhe.

[9] Musee fi Aroon, Naadaabii fi Abiihuu, maanguddoonni Israa'el
torbaatamnis ol ba'anii [10] Waaqa Israa'el argan. Miilla isaa jalattis
waan akka afaa dhagaa Sanpeer kan akkuma samiitti qulqullaa'e tokkotu
afamee ture. [11] Waaqni garuu qondaaltota saba Israa'el kanneenitti harka
isaa ol itti hin kaafne; isaan Waaqa argan; ni nyaatan; ni dhuganis.

[12] WAAQAYYOS Museedhaan, "Gara kootti tulluutti ol ba'i; asis turi; anis
gabateewwan dhagaa kanneen ani akka qajeelfama isaanii ta'uuf seeraa
fi ajajawwan itti barreesse siif nan kenna" jedhe.

[13] Ergasii Museen gargaaraa isaa Iyyaasuu wajjin ka'ee deeme; Museenis
tulluu Waaqaatti ol ba'e. [14] Innis maanguddoota sanaan akkana jedhe;
"Hamma nu gara keessanitti deebinutti asitti nu eegaa. Kunoo Aroonii fi
Huuri isin bira jiran; namni falmii qabu isaan bira dhaquu danda'a."

[15] Yeroo Museen tulluutti ol ba'etti duumessi tulluu sana haguuge;
[16] ulfinni WAAQAYYOOS Tulluu Siinaa irra bu'e. Duumessi sunis guyyaa ja'a
tulluu sana haguuge; guyyaa torbaffaatti immoo WAAQAYYO duumessicha
keessaa Musee waame. [17] Ulfinni WAAQAYYOOS ibidda waa gubu fakkaatee
fiixee tulluu irraa saba Israa'elitti mul'achaa ture. [18] Museen tulluutti ol
ba'ee duumessa keessa seene. Innis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama
tulluu sana irra ture.

25

Kennaa Dunkaana Qulqulluuf Walitti Qabamu
25:1-7 kwf – Bau 35:4-9

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akka isaan kennaa naa
fidaniif saba Israa'elitti himi. Nama garaa isaa guutuudhaan kennuu
fedhu hunda harkaa kennaa naa fuudhaa.

3 "Kennaan isaan harkaa fuutanis:

"Warqee, meetii fi naasii;
4 kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi wayyaa haphii quncee
talbaa irraa hojjetame;
rifeensa re'ee;
5 gogaa korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, gogaa duugame,
muka laaftoo,
6 ibsaadhaaf, zayitii ejersaa,
urgooftuuwwan immoo zayitii dibatamuu fi ixaana urgaa'uuf;
7 dhagaawwan sardooniksii, dooqa gati jabeessa, dirataa fi qomee irratti
kaa'atamuu dha.

8 "Ergasii akka isaan iddoo qulqulluu naa qopheessan godhi; anis gidduu
isaanii nan jiraadha. 9 Dunkaana qulqulluu kanaa fi mi'a isaa hunda
akkuma bifa ani sitti argisiisuutti hojjedhaa.

Taabota
25:10-20 kwf – Bau 37:1-9

10 "Isaan muka laaftoo irraa taabota haa tolchan; taabonni sunis
dhundhuma lamaa fi walakkaa dheerata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa
bal'ata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol dheerata ture. 11 Keessaa
fi duuba isaatti warqee qulqulluu uffisi; naannoo isaattis marsaa faaya
warqee naannessii tolchi. 12 Taabota sanaafis qubeelaa warqee afur
tolchiitii miilla isaa afranitti jechuunis lama gama tokkoon, lama immoo
gama kaaniin itti kaa'i. 13 Muka laaftoo irraa danqaraawwan tolchiitii
warqee itti uffisi. 14 Taaboticha ittiin baachuudhaaf danqaraawwan sana
qubeelaawwan keessa loosi. 15 Danqaraawwan kunneen qubeelaawwan
taabotichaa keessa haa turan; keessaa baafamuus hin qaban. 16 Atis dhuga
ba'umsa ani sitti kennu Taaboticha keessa kaa'i.
17 "Warqee qulqulluu irraa teessoo araaraa tolchi; dheerinni isaas
dhundhuma lamaa fi walakkaa, bal'inni isaa immoo dhundhuma tokkoo
fi walakkaa haa ta'u. 18 Moggaa lamaan teessoo araaraa irratti warqee
tumame irraa Kiirubeelii lama tolchi. 19 Kiirubii tokko moggaa tokko
irratti, kiirubii lammaffaa immoo moggaa kaan irratti tolchi; kiirubeelii
sanas teessoo araaraa wajjin kutaa warqee tokkicha irraa moggaa lamaan
irratti tolchi. 20 Kiirubeeliin sun qoochoo isaanii ol bal'ifatanii teessoo
araaraa ittiin haa gaaddiseessan; Kiirubeeliin kunneen fuula isaanii walitti
garagalfatanii teessoo araaraa haa ilaalan. 21 Teessoo araaraa sana
taaboticha irra kaa'i; dhuga ba'uu ani sitti kennu immoo taaboticha keessa
kaa'i. 22 Ani achitti si arga; teessoo araaraa irraa, kiirubeelii lamaan
taabota kakuu seeraa irra jiran gidduudhaa waa'ee ajajawwan ani saba
Israa'eliitiif sitti kennu hundaa sittin hima.

Minjaala
25:23-29 kwf – Bau 37:10-16

23 “Muka laaftoo irraa minjaala dhundhuma lama dalga dheeratu, kan
dhundhuma tokko bal'atee ol dheerinni isaa immoo dhundhuma tokkoo
fi walakkaa ta'e tolchi. 24 Warqee qulqulluu itti uffisiitii naannoo isaatti
marsaa warqee tolchi. 25 Naannoo isaa irrattis hidhii hamma bal'ina
harkaa ga'uu fi faaya warqee tolchi. 26 Minjaala kanaafis qubeelaa warqee
afur hojjedhuutii goleewwan afranitti iddoo miilli afran jiranitti kaa'i.
27 Qubeelaawwan kunneenis akka danqaraa ittiin minjaala baatan qa-
bataniif xiyyoo sanatti dhi'aachuu qabu. 28 Muka laaftoo irraa loosawwan
tolchi; warqee itti uffisiitii minjaala sana ittiin baadhu. 29 Dhibaayyuu
dhi'eessuufis caabiiwwan isaa, waciitiiwwan isaa, okkoteewwan isaatii fi
waciitiiwwan isaa warqee qulqulluu irraa tolchi. 30 Buddeena ilaalchaas
yeroo hunda fuula koo dura minjaala kana irra kaa'i.

Baattuu Ibsaa
25:31-39 kwf – Bau 37:17-24

31 “Baattuu ibsaas warqee qulqulluu irraa tolchi; baattuun ibsaa kunis
tumamee haa tolfamu; somaa isaa, damee isaa, waciitii isaa, hudhaa isaatii
fi daraaraa isaa warqeedhuma sana irraa tolchi. 32 Bitaa mirga baattuu
ibsaa sana keessaas dameewwan ja'a jechuunis sadii gama tokkoon, sadii
immoo gama kaaniin haa baafaman. 33 Xoofoowwan lawuzii fakkaatan
kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii damee
tokko irratti, waciitiiwwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon
isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii immoo damee kaan irratti tolchi;
dameewwan ja'aan baattuu ibsaa irraa babba'an hunda irrattis akkasuma
tolchi. 34 Xoofoowwan hudhaa fi daraaraa qaban kanneen bifa lawuziitiin
hojjetaman afur baattuu ibsaa sana irra haa jiraatan. 35 Hudhaan
tokko cimdii jalqabaa kan dameewwan baattuu ibsaa irraa babba'an
jala, hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa jala, hudhaan sadaffaan
immoo cimdii sadaffaa jala ture. Walumaa galatti dameewwan ja'atu ture.
36 Hudhaawwanii fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa sana wajjin
warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa haa tolfaman.
37 “Atis ibsaawwan torba tolchiif; akka lafa fuula isaanii dura jiru
ibsaniifis baattuu ibsaa irra isaan dhadhaabi. 38 Wanni ittiin daaraa
isaa dhadha'anii fi caabiin daaraa sana baattu warqee qulqulluu irraa
haa hojjetaman. 39 Baattuun ibsaatii fi mi'i isaa hundi warqee qulqulluu
taalaantii tokkootiin haa hojjetamani. 40 Atis akkuma fakkeenya tulluu
irratti sitti argisiifame sanaatti hojjechuu kee mirkaneeffadhu.

26

Dunkaana Qulqulluu
26:1-37 kwf – Bau 36:8-38

1 “Golgaawwan kudhan kanneen quncee talbaa gaarii fo'amee fi kan
kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana
qulqulluu hojjedhu; golgaawwan sana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko
kiirubeelii haa hojjetu. 2 Golgaawwan hundinuu wal qixxee haa ta'an;
dheerinni tokkoo tokkoo golgaawwanii dhundhuma digdamii saddeeti,
bal'inni isaa immoo dhundhuma afur haa ta'u. 3 Golgaawwan shan
walitti qabsiisi; golgaawwan hafan shanan kaan illee akkasuma walitti

qabsiisi. [4] Golgaawwan walitti qabsiifaman kanneen jalqabaa keessaa
handaara isa moggaa irratti huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan
tolchi; golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa irrattis akkasuma
tolchi. [5] Gurroowwan shantama golgaa tokko irratti tolchi; gurroowwan
shantama immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa keessaa
moggaa isa tokkootti tolchi. Gurroowwan sunis gamaa gamanatti haa
tolfaman. [6] Akka dunkaanni qulqulluun sun tokko ta'uufis hokkoowwan
warqee shantama tolchiitii golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisi.

[7] "Haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu irra jiru haguuguufis gol-
gaawwan rifeensa re'ootaa kudha tokko hojjedhu. [8] Golgaawwan kudha
tokkoon sun hundi wal qixxee haa ta'an; dheerinni isaanii dhundhuma
soddoma, bal'inni isaanii immoo dhundhuma afur haa ta'u. [9] Golgaawwan
shan iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golgaawwan ja'an kaan immoo
iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golgaa ja'affaa sanas fuula dunkaanichaa
duraan iddoo lamatti ol dachaasi. [10] Golgaawwan gama tokkoon walitti
qabsiifaman keessaa handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama
tolchi; golgaawwan gama kaan irratti walitti qabsiifaman keessaas
handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchi. [11] Ergasiis
qabduuwwan naasii shantama tolchi; qabduuwwan sanas akka inni tokko
ta'uuf ittiin walitti qabsiisuuf gurroowwan keessa galchi. [12] Wanni
golgaawwan dunkaanichaa irraa hafe, walakkaan golgaa hafe sanaa
dugda dunkaana qulqulluu irraan gad haa rarra'u. [13] Akka dunkaana
qulqulluu sana haguuguufis dheerina golgaawwan dunkaanicha irraa hafe
keessaa dhundhumni tokko gama tokkoon, dhundhumni tokko immoo
gama kaaniin bitaa fi mirgaan dunkaana qulqulluu irraan gad haa
rarra'u. [14] Dunkaana sanaafis irra buusaa kaldhee korbeessa hoolaa kan
halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo irra buusaa gogaa duugamee
hojjedhu.

[15] "Dunkaana qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan
qaqqajeeloo hojjedhu. [16] Dheerinni tokkoo tokkoo tuggeewwan sanaas
dhundhuma kudhan, bal'inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa
haa ta'u; [17] tokkoon tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa
galuu danda'uuf mucha lama lama haa qabaatu; tuggeewwan dunkaana
qulqulluu sanaa hunda akkasitti tolchi. [18] Gama kibba dunkaana
qulqulluu sanaatiifis tuggeewwan digdama hojjedhu; [19] tuggeewwan
digdamman sana jalatti miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko
jalatti miilla lama gurra isaa lamaaniif, tuggee kaan jalattis miilla lama
gurra isaa lamaaniif tolchi. [20] Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis
karaa kaabaatiin tuggeewwan digdama tolchi; [21] miilla meetiis afurtama
jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla
lama tolchi. [22] Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana qulqulluu
sanaatiif tuggee ja'a tolchi; [23] karaa dugda duubaas golee dunkaana
qulqulluu sanaatiif utubaa lama tolchi. [24] Tuggeewwan golee kunneen
jalaa hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti qubeelaa tokkoon
walitti haa qabsiifaman; tuggeewwan golee lamaaniis akkasuma ta'uu
qabu. [25] Kanaafuu tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja'a
qabanitu jira; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla lama lama qaba.

[26] "Akkasumas muka laaftoo irraa dagaleewwan tolchi; tuggeewwan
dunkaana qulqulluu sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan
shan, [27] tuggeewwan gama kaaniin jiraniif dagaleewwan shan, shan

tuggeewwan dugda duubaan karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo da-
galeewwan shan tolchi. [28] Dagalee walakkaa jiru sana akka inni gidduu
tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo hamma moggaa kaaniitti fulla'u godhi.
[29] Tuggeewwan sana irras warqee itti uffisi. Akka dagaleewwan baataniif
qubeelaawwan warqee itti tolchi; dagaleewwan sanas akkasuma warqee
itti uffisi.
[30] "Dunkaana qulqulluu kana akkuma karoora tulluu irratti sitti argisi-
ifame sanaatti dhaabi.
[31] "Kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa haphii
irraa golgaa tulchi; golgaa kana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko fakkii
kiirubeelii haa tolchu. [32] Golgaa kana hokkoo warqeetiin utubaawwan
muka laaftoo kanneen warqeen itti uffifamee miilla meetii afur irra
dhadhaabatan afuritti rarraasi. [33] Golgaa sana hokkoowwanitti rarraasiitii
taabota kakuu seeraa immoo dugda isaa duubaan kaa'i. Golgaan sunis
Iddoo qulqulluu, Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana irraa
addaan baasa. [34] Teessoo araaraas Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta'e sana keessa taabota kakuu seeraa irra kaa'i. [35] Minjaala sanas
golgaadhaan ala, gama kaaba dunkaana qulqulluutiin dhaabi; baattuu
ibsaa immoo fuullee minjaala sanaa gama kibba dunkaanichatiin dhaabi.
[36] "Balbala dunkaanichaatiif immoo golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhi-
ilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee harkaan irratti
hodhame tokko faayessii tolchi. [37] Golgaa kanaafis hokkoo warqeetii fi
utubaa muka laaftoo kan warqeen itti uffifame shan tolchi. Naasii tumiitii
miilla shan tolchiif.

27

Iddoo Aarsaa Kennaa Gubamuu
27:1-8 kwf – Bau 38:1-7

[1] "Muka laaftoo irraa iddoo aarsaa dhundhuma sadii ol dheeratu ijaari;
iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma shanii fi bal'ina dhundhuma
shanii qabaatee gama afraniinuu wal qixxee haa ta'u. [2] Tokkoo tokkoo
goleewwan afraniitti gaanfa tolchi; gaanfaa fi iddoon aarsaa sun mukuma
tokko irraa haa ta'u; iddoo aarsaa sana irrattis naasii uffisi. [3] Mi'a
isaa hunda jechuunis waan ittiin daaraa haran, waan ittiin daaraa
hammaaran, waciitii, hokkoo fooniitii fi baattuu ibiddaa naasii irraa
tolchi. [4] Naasii wal keessa xaxameen gingilchaa hojjedhuutii tokkoo
tokkoo rogawwan gingilchaa sanaa afraniif qubeelaawwan naasii tolchi.
[5] Gingilchaa sanas akka inni hamma walakkaa iddoo aarsaatti ol ka'uuf
qarqara iddoo aarsaa jalaan kaa'i. [6] Iddoo aarsaa sanaafis danqaraawwan
muka laaftoo tolchiitii naasii itti uffisi. [7] Danqaraawwan sunis akka yeroo
iddoon aarsaa baatamutti gama lamaaniin oolaniif qubeelaawwan keessa
haa loofaman. [8] Akkuma tulluu irratti sitti argisiifame sanatti iddoo aarsaa
kan keessi isaa duwwaa ta'e saanqaa irraa hojjedhu.

Oobdii
27:9-19 kwf – Bau 38:9-20

[9] "Dunkaana qulqulluu sanaaf oobdii hojjedhu. Oobdichis gama
kibbaatiin dhundhuma dhibba tokko haa dheeratu; innis golgaa quncee
talbaa gaarii fo'ame irraa hojjetamee [10] utubaawwan digdamaa fi mi-
illa naasii digdama qaban haa qabaatu; hokkoowwanii fi somaawwan

utubaawwan kanneenis meetii irraa haa hojjetaman. 11 Gama kaabaatiinis
akkasuma dhundhuma dhibba tokko dheeratee golgaawwan utubaawwan
digdamaa fi miilla naasii digdama qaban haa qabaatu; hokkoowwanii fi
somaawwan utubaawwan kanaas meetii irraa haa tolfaman.
12 "Oobdiin kun gama lixaatiin dhundhuma shantama bal'atee gol-
gaawwan, utubaa kudhanii fi miilla kudhan qaban haa qabaatu.
13 Oobdiin kun fiixee ba'aatiin karaa ba'a biiftuutiin akkasuma dhund-
huma shantama haa bal'atu. 14 Golgaawwan dhundhuma kudha shan
dhedheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis karaa balbala tokkoo
irra haa jiraatan. 15 Golgaawwan dhundhuma kudha shan dhedheeratanii
utubaa sadii fi miilla sadii qabanis gama kaaniin haa jiraatan.
16 "Balbala oobdii sanaatiifis golgaa dhundhuma digdama dheeratee
utubaa afurii fi miilla afur qabu kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee,
bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dha'amee irratti
faayeffamee hojjetame tokko tolchi. 17 Utuboonni naannoo oobdii sanaa
hundinuu somaawwanii fi hokkoowwan meetiitii fi miillawwan naasii haa
qabaatan. 18 Oobdiin sun dheerina dhundhuma dhibba tokkoo fi bal'ina
dhundhuma shantamaa haa qabaatu; golgaa quncee talbaa gaarii fo'amee
dhundhuma shan ol dheeratuu fi miillawwan naasii irraa hojjetame haa
qabaatu. 19 Mi'i tajaajila dunkaana qulqulluu sanaatiif fayyadu biraa
hundi, tajaajila kam iyyuu taanaan, qofoo dunkaanichaatii fi qofoo oobdii
sanaa hunda dabalatee naasii irraa haa hojjetamu.

Zayitii Baattuu Ibsaa
27:20-21 kwf – Lew 24:1-3

20 "Akka ibsaan ittuma fufee boba'uuf akka isaan zayitii ejersa cuunfame
taliila isaa ibsaadhaaf siif fidan saba Israa'el ajaji. 21 Aroonii fi ilmaan isaa
dunkaana wal ga'ii keessatti golgaa fuula taabota kakuu seeraa dura jiruun
alatti akka ibsaan sun galgalaa hamma ganamaatti fuula WAAQAYYOO
duratti boba'uu haa godhan. Wanni kunis saba Israa'el keessatti dhaloota
dhufuuf seera bara baraa haa ta'u.

28

Uffata Lubummaa

1 "Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif obboleessa kee Aroon, isa
wajjinis ilmaan isaa Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaarin saba
Israa'el keessaa ofitti dhi'eessi. 2 Akka inni ulfinaa fi miidhagina argatuufis
obboleessa kee Arooniif uffata qulqulluu hodhi. 3 Akka inni luba ta'ee
na tajaajiluuf namoota beekumsa qaban kanneen ani ogummaa akkanaa
kenneef hunda akka isaan akka inni addaan baafamuuf jedhanii Arooniif
uffata hodhan itti himi. 4 Uffanni isaan hojjetanis: kiisii qomaa, dirata,
wandaboo, kittaa miidhagfamee dhawame, marata mataatii fi sabbataa
dha. Jarris akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif obboleessa kee
Aroonii fi ilmaan isaatiif uffata qulqulluu kana haa hojjetan. 5 Ogeeyyiin
sunis warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
kan qal'ifamee fo'ametti haa fayyadaman.

Efuudii
28:6-14 kwf – Bau 39:2-7

6 “Ogeessa harka tolu tokko warqee, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi
bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dirata hojjechiisi.
7 Diranni kunis akka walitti guduunfamuu danda'uuf funyoo gatiittii lama
kanneen fiixee isaa lamaanitti rarraafaman haa qabaatu. 8 Sabbanni
isaa kan ogummaadhaan dha'ames akkuma isaa dirata wajjin tokko ta'ee
warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
kan qal'ifamee fo'ameen haa hojjetamu.

9 “Dhagaawwan sardooniksii lama fuudhiitii maqaa ilmaan Israa'el
isaan irratti soofii barreessi. 10 Akkuma toora dhaloota isaaniitti, maqaa
ja'a dhagaa tokko irratti, maqaa ja'aan hafes dhagaa kaan irratti soofii
barreessi. 11 Akkuma ogeessi faayaa tokko chaappaa soofee hojjetu sana
atis dhagaa lamaan sana irratti maqaa ilmaan Israa'el soofii barreessi;
ergasiis faaya warqee itti naannessiitii 12 akka inni ilmaan Israa'eliif
dhagaa yaadannoo ta'uuf funyoo gatiittii dirata sanatti qabsiisi. Aroonis
maqaa sana yaadannoo godhee fuula WAAQAYYOO duratti gatiittii isaa
lamaanitti haa baatu. 13 Ati immoo faaya warqee itti naannessiitii 14 foncaa
warqee qulqulluu kan akka funyootti fo'ame lama tolchi; foncaa fo'ame
sana illee faaya sanatti qabsiisi.

Kiisii Qomaa
28:15-28 kwf – Bau 39:8-21

15 “Ogeessa harka tolu tokko kiisii qomaa kan murtii hojjechiisi; isas
akkuma dirata sanaatti warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildi-
imaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen hojjedhu. 16 Kiisiin qomaa
kun gama afraniinuu wal qixxee fi dachaa ta'ee dheerina taakkuu tokkoo
fi bal'ina taakkuu tokko haa qabaatu. 17 Dhagaawwan gati jabeeyyiis toora
afuriin irratti maxxansi. Toora jalqabaa irratti sardiyoon, tophaaziyoonii
fi biiralee; 18 toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz; 19 toora
sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti, 20 toora afuraffaa irratti
biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi maxxansi. Dhagaawwan kanneenittis
marsaa faaya warqee tolchi. 21 Dhagaawwan kudha lama kanneen tokkoo
tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama keessaa maqaan tokko
akkuma chaappaatti soofame haa jiraatan; tokkoon tokkoon dhagaawwan
sanaas maqaa ilmaan Israa'el tokko tokkoof dhaabata.

22 “Kiisii qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti fo'ame
tolchi. 23 Kiisii qomaa sanaafis qubeelaa warqee lama tolchiitii qubeelaa
warqee lamaan roga kiisii qomaa lamaanitti qabsiisi. 24 Foncaa warqee
sana lamaanis qubeelaawwan rogawwan kiisii qomaa sanatti guduunfi.
25 Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan immoo marsaawwan faayaa
lamaanitti guduunfiitii karaa fuula duraatiin foncaa dirataa kan gatiittiitti
qabsiisi. 26 Qubeelaawwan warqee lama tolchiitii rogawwan kiisii qomaa
biraa kanneen karaa moggaa keessaatiin diratatti aananii jiran lamaanitti
kaa'i. 27 Ammas qubeelaawwan warqee lama biraa tolchiitii sabbata
dirataatiin olitti hodhaatti dhi'eessii funyoo gatiittii lamaan fuula dirataa
duraan jiru sana jalaan itti hidhi. 28 Akka kiisiin qomaa dirata irraa
hin sosochooneef qubeelaawwan kiisii qomaa sun sabbata mudhiitiin
walitti qabsiifamanii funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti
haa qabsiifaman.

29 “Aroon yeroo iddoo qulqulluu ol seenu hunda akka fuula WAAQAYYOO
duratti yaadannoo bara baraa ta’uuf laphee isaa irratti kiisii qomaa kan
murtiitiin maqaa ilmaan Israa’el ni baata. 30 Akka isaan yeroo Aroon
fuula WAAQAYYOO dura dhufu hunda laphee isaa irra jiraataniif Uriimii
fi Tumiimii akkasuma kiisii qomaa keessa kaa’i. Akkasiinis Aroon yeroo
hunda mi’a ittiin Israa’elootaaf murtii kennu fuula WAAQAYYOO duratti
laphee isaa irratti baata.

Uffata Lubummaa Kaan
28:31-43 kwf – Bau 39:22-31

31 “Huccuu bifti isaa guutumaan guutuutti cuquliisa ta’e irraa wandaboo
dirataa tolchi; 32 walakkaa gubbaa isaattis afaan ittiin mataa seensifatan
tolchi. Akka inni hin tarsaaneefis qarqara afaan isaa irra wanni faayef-
famee qopheeffame haa jiraatu. 33 Naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti
immoo kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaadhaan roomaanii hojjed-
huutii gidduu isaatti immoo bilbila warqee tolchi. 34 Bilbilli warqeetii fi
roomaaniin sun wal jala dadarbanii naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti
haa hojjetaman. 35 Aroon yeroo tajaajilu wandaboo kana haa uffatu; akka
inni hin duuneef yommuu inni fuula WAAQAYYOO dura iddoo qulqulluu
seenuu fi yommuu inni achii gad ba’utti sagaleen bilbila sanaa ni
dhaga’ama.
36 “Warqee qulqulluu irraa faaya tolchii,
Kan WAAQAYYOOF Qulqulleeffame,
jedhiitii akkuma waan chaappaa irratti soofamuutti soofii barreessi.
37 Faaya sana marata mataatiin wal qabsiisuuf funyoo bifa cuquliisaa itti
hidhi; innis marata mataa fuula duraan haa ta’u. 38 Faayi kunis adda
Aroon irra taa’a; Aroonis yakka kennaawwan qulqulluu ilmaan Israa’el
dhi’eessan keessatti argamu hunda ni baata. Kunis akka isaan fuula
WAAQAYYOO duratti fudhatama argataniif adda Aroon irra jiraata.
39 “Quncee talbaa kan qal’ifamee fo’ame dhoofsisiitii qomee hojjedhu;
marata mataa illee quncee talbaa gaarii irraa tolchi. Sabbannis ogeessa
harka qajeeluun haa tolfamu. 40 Akka ilmaan Aroonis ulfinaa fi miidhag-
ina argataniif qomee, sabbataa fi marata mataa tolchiif. 41 Erga uffata
kana obboleessa kee Aroonittii fi ilmaan isaatti uffiftee booddee dibii isaan
muudi. Akka isaan luboota ta’anii na tajaajilaniifis isaan qulqulleessi.
42 “Qumxaa wayyaa jalaa kan mudhiidhaa jalqabee hamma gudeedaatti
qullaa namaa dhoksu quncee talbaa irraa hojjedhuuf. 43 Aroonii fi ilmaan
isaa akka balleessaa hojjetanii hin duuneef yeroo dunkaana wal ga’ii
seenan yookaan Iddoo Qulqulluu sanatti tajaajila kennuuf iddoo aarsaatti
dhi’aatan uffata kana uffachuu qabu.
“Kunis Aroonii fi sanyii isaatiif sirna bara baraa haa ta’u.

29

Qulqulleeffamuu Lubootaa
29:1-37 kwf – Lew 8:1-36

1 “Akka isaan luboota ta’anii na tajaajilaniif wanni ati isaan
qulqulleessuuf gootu kanaa dha; dibicha tokkoo fi korbeeyyii hoolaa
kanneen mudaa hin qabne lama fuudhi. 2 Daakuu qamadii filatamaa irraa
Maxinoo, Maxinoo zayitiidhaan sukkuumamee fi bixxillee zayitiin irra

dibame tolchi. 3 Isaan kanas gundoo keessa kaa'iitii dibichaa fi korbeeyyii
hoolaa wajjin dhi'eessi. 4 Ergasii immoo Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala
dunkaana wal ga'iitti fidiitii bishaaniin isaan dhiqi. 5 Uffatas fuudhiitii
qomee, wandaboo dirataa, dirataa fi kiisii qomaa Aroonitti uffisi. Dirata
sanas sabbata ogummaadhaan dha'ameen hidhi. 6 Mataa isaatti marata
mari; marata sanatti immoo gonfoo qulqulluu qabsiisi. 7 Zayitii ittiin dibdu
fuudhiitii mataa isaa irratti dhangalaasuudhaan isa dibi. 8 Ilmaan isaa
fidii qomee isaanitti uffisi; 9 mataa isaaniitti marata mari. Ergasii immoo
Aroonii fi ilmaan isaatti sabbata hidhi. Lubummaanis seera bara baraatiin
kan isaanii ti.

"Atis akkasiin Aroonii fi ilmaan isaa muudi.

10 "Dibicha sana gara fuula dunkaana wal ga'iitti fidi; Aroonii fi
ilmaan isaa immoo harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an. 11 Atis
fuula Waaqayyoo duratti, balbala dunkaana wal ga'ii irratti isa qali.
12 Dhiiga dibicha sanaa irraa xinnoo fuudhiitii quba keetiin gaanfa iddoo
aarsaa dibi; kan hafe immoo miilla iddoo aarsaa irratti dhangalaasi.
13 Moora mi'a garaatti haguugame hunda, haguuggii tiruutii fi moora kalee
lamaanitti haguugame fuudhiitii iddoo aarsaa irratti gubi. 14 Foon dibicha
sanaa, gogaa isaatii fi cumaa isaa garuu qubata keessaa gad baasii gubi.
Inni aarsaa cubbuu ti.

15 "Korbeeyyii hoolaa sana keessaa tokko fidi; Aroonii fi ilmaan isaas
harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an. 16 Korbeessa hoolaa sana qalii
dhiiga isaa fuudhiitii gama hundaan iddoo aarsaatti facaasi. 17 Korbeessa
hoolaa sana gargar kukkutii mi'a garaatii fi luka isaa miiciitii mataa
fi kutaawwan kaan wajjin kaa'i. 18 Korbeessa hoolaa sana guutumaan
guutuutti iddoo aarsaa irratti gubi. Kunis qalma Waaqayyoof gubamu,
aarsaa urgaa'aa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu dha.

19 "Korbeessa hoolaa kaan illee fidi; Aroonii fi ilmaan isaa harka isaanii
mataa isaa irra haa kaa'an. 20 Korbeessa hoolaa sana qali; dhiiga isaa
irraas fuudhiitii fiixee gurra Aroon mirgaatii fi fiixee gurra ilmaan isaa
mirgaa dibi; quba abbuudduu harka mirgaa isaaniitii fi quba abbuudduu
miilla mirgaa isaanii illee dibi. Dhiiga hafe immoo gama hundaan iddoo
aarsaatti facaasi. 21 Dhiiga iddoo aarsaa irra jiru irraa, zayitii ittiin diban
irraas fuudhiitii Aroonii fi uffata isaatti, ilmaan isaatii fi uffata isaaniitti
facaasi. Akkasiin innii fi ilmaan isaa, uffanni isaaniis ni qulqullaa'u.

22 "Korbeessa hoolaa kana irraas cooma, duboo, moora mi'a garaa hagu-
ugu, haguuggii tiruu, kalee lamaanii fi moora isaanitti jiru, akkasumas
tafa mirgaa fuudhii. Korbeessi hoolaa kunis hoolaa ittiin lubummaa
kennanii dha. 23 Gundoo Maxinoo baatu kan fuula Waaqayyoo dura
jiru sana irraa maxinoo tokko, maxinoo zayitiidhaan tolfame tokkoo fi
bixxillee tokko fuudhi. 24 Wantoota kanneen hunda harka Aroonii fi harka
ilmaan isaa keessa kaa'iitii aarsaa sochoofamu godhii fuula Waaqayyoo
duratti sochoosi. 25 Ergasii immoo harka isaaniitii fuudhii akka urgaa
Waaqayyotti tolu ta'uuf aarsaa gubamu wajjin iddoo aarsaa irratti gubi;
kunis aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu dha. 26 Erga handaraafa
hoolaa Aroon ittiin luba ta'e sana fuutee booddee aarsaa sochoofamu
godhiitii fuula Waaqayyoo duratti sochoosi; kunis qooda kee ti.

27 "Handaraafa aarsaa sochoofamuu, luka korbeessa hoolaa isa kan
Aroonii fi ilmaan isaa isa yeroo isaan luba ta'an aarsaa ta'ee dhi'aate sana
qulqulleessi. 28 Kunis qooda bara baraa kan sabni Israa'el yeroo hunda

Aroonii fi ilmaan isaatiif kennuu dha. Innis gumaacha sabni Israa'el
aarsaa nagaa irraa WAAQAYYOOF kennuu dha.

29 "Akka isaan ittiin dibamanii luba ta'aniif uffanni Aroon qulqulluun
kan ilmaan isaa haa ta'u. 30 Ilmi iddoo isaa bu'ee luba ta'uudhaan Iddoo
Qulqulluu keessa tajaajiluuf gara dunkaana wal ga'ii dhufu bultii torba
uffata kana haa uffatu.

31 "Korbeessa hoolaa isa ittiin luba ta'an sana fuudhiitii foon isaa Iddoo
Qulqulluutti affeeli. 32 Aroonii fi ilmaan isaa foon hoolaa sanaatii fi
buddeena gundoo irraa sana balbala dunkaana wal ga'ii duratti haa
nyaatan. 33 Isaanis aarsaa isaan ittiin luba ta'anii fi qulqulleeffamuu
isaaniitiif ittiin araarri bu'e haa nyaatan. Sababii aarsaan sun qulqulluu
ta'eef garuu namni kaan hin nyaatin. 34 Yoo foon korbeessa hoolaa ittiin
luba ta'an kam iyyuu yookaan buddeenni kam iyyuu hafee bule ibiddaan
gubi; sababii qulqulluu ta'eef nyaatamuu hin qabu.

35 "Waan ani si ajaje hunda Aroonii fi ilmaan isaatiif godhi. Bultii
torba guutuu seera lubummaa isaaniif raawwadhu. 36 Akka araarri
bu'uufis guyyuma guyyaan dibicha qalii aarsaa cubbuu dhi'eessi. Iddoo
aarsaa sanaaf aarsaa araaraa dhi'eessuudhaan qulqulleessi; addaan
baasuudhaafis isa dibi. 37 Iddoo aarsaa sanaafis bultii torba araara
buusiitii isa qulqulleessi. Yoos iddoon aarsaa sun waan hunda caalaa
qulqulluu ta'a; wanni isa tuqu hundinuus ni qulqulleeffama.

38 "Wanni ati yeroo hunda iddoo aarsaa irratti guyyaa guyyaan
dhi'eessitu kanaa dha: Xobbaallaawwan kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta'e lama; 39 tokko ganama, kaan immoo galgala dhi'eessi.
40 Xobbaallaa jalqabaa sana wajjinis daakuu ba'eessa isaa iifii tokko irraa
harka kudhan keessaa harki tokko zayitii ejersaa kan cuunfamee iinii
tokko harka afur keessaa harka tokkoon sukkuumame dhi'eessi; akka-
sumas daadhii wayinii iinii harka afur keessaa harka tokko dhibaayyuu
godhii dhi'eessi. 41 Xobbaallaa hoolaa kaan immoo kennaa midhaaniitii
fi kan dhibaayyuu wajjin akkuma isa ganamaa sanaatti galgala dhi'eessi;
kunis aarsaa urgaa'aa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.

42 "Qalmi gubamu kun dhaloota dhufu keessattis yeroo hunda balbala
dunkaana wal ga'ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi'eeffamu. Anis
gara keessan dhufee achitti isinitti nan dubbadha; 43 saba Israa'el wajjinis
achumatti wal argina; iddoon sunis ulfina kootiin ni qulqulleeffama.

44 "Ani dunkaana wal ga'ii fi iddoo aarsaa sana nan qulqulleessa;
Aroonii fi ilmaan isaas akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif nan
qulqulleessa. 45 Anis saba Israa'el keessa nan jiraadha; Waaqa isaaniis
nan ta'a. 46 Isaanis akka ani WAAQAYYO Waaqa isaanii kan gidduu isaanii
jiraachuuf jedhee biyya Gibxiitii keessaa isaan baase ta'e ni beeku; ani
WAAQAYYO Waaqa isaanii ti.

30

Iddoo Aarsaa Ixaanaa
30:1-5 kwf – Bau 37:25-28

1 "Iddoo aarsaa kan ixaanni irratti aarfamu muka laaftoo irraa tolchi.
2 Iddoon aarsaa kunis dalga dheerina dhundhuma tokko, bal'ina dhund-
huma tokkootii fi ol dheerina dhundhuma lamaa qabaatee gama afrani-
inuu wal qixxee haa ta'u; gaanfawwan isaas iddoo aarsaa sanaan walitti

waanuma tokko irraa haa tolfaman. 3 Gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hun-
dumaa fi gaanfawwan isaatti warqee qulqulluu uffisiitii naannoo isaatti
marsaa warqee naannessii tolchi. 4 Iddoo aarsaa sanaafis marsaawwan
warqee isaatii gaditti qubeelaawwan warqee lama tolchi; qubeelaawwan
kanas akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa baatan qabataniif
gamaa gamanaan cinaacha lamaanitti tolchi. 5 Danqaraawwan muka
laaftoo tolchiitii warqee itti uffisi. 6 Iddoo aarsaa sanas fuula golgaa
taabota kakuu seeraa bira jiru sanaa dura, fuula teessoo araaraa kan
kakuu seeraatiin ol jiruu dura iddoo ani itti si argu sana dhaabi.

7 "Aroon yommuu ganama ganama ibsaa qoqopheessutti iddoo aarsaa
irratti ixaana urgaa'aa haa aarsu. 8 Akka ixaanni sun dhaloota dhufu
keessatti illee yeroo hunda fuula WAAQAYYOO duratti aaruuf Aroon
yommuu galgala galgala ibsaa qabsiisutti ixaana haa aarsu. 9 Iddoo
aarsaa kana irratti ixaana gosa biraa yookaan qalma gubamu yookaan
kennaa midhaanii hin dhi'eessin; dhibaayyuus irratti hin dhibaafatin.
10 Aroonis waggaatti yeroo tokko gaanfawwan iddoo aarsaa irratti aarsaa
araara buusu haa dhi'eessu; aarsaan waggaatti dhi'eeffamu kun dhiiga
aarsaa cubbuu kan araarri ittiin argamu wajjin dhaloota dhufu keessatti
haa dhi'eeffamu. Aarsaan kunis WAAQAYYOOF waan hundumaa caalaa
qulqulluu dha."

Maallaqa Ittiin Araarri Bu'u

11 Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 12 "Yommuu ati
baay'ina saba Israa'el lakkooftutti tokkoon tokkoon namaa yeroo
lakkaa'amutti furii lubbuu isaa WAAQAYYOOF haa kennu. Yoos yeroo ati
isaan lakkooftutti dha'ichi tokko iyyuu isaan hin argatu. 13 Namni warra
lakkaa'amanitti dabalamu kam iyyuu akkuma saqilii iddoo qulqulluu
kan geeraa digdamaa ulfaatu sanaatti walakkaa saqilii haa kennu.
Walakkaan saqilii kunis kennaa WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha. 14 Warra
lakkaa'aman keessaa kanneen umuriin isaanii waggaa digdama yookaan
isaa oli ta'e hundinuu WAAQAYYOOF kennaa haa dhi'eessan. 15 Yommuu
isin lubbuu keessan furuuf jettanii WAAQAYYOOF kennaa dhi'eessitanitti
sooreyyiin walakkaa saqiliitii oli hin kennin; hiyyeeyyiinis walakkaa
saqiliitii gad hin kennin. 16 Maallaqa furii sanas Israa'eloota harkaa
fudhiitii tajaajila dunkaana wal ga'ii sanaa irra oolchi; kunis lubbuu
keessaniif furii ta'uuf fuula WAAQAYYOO duratti yaadannoo saba Israa'el
ta'a."

Caabii Itti Dhiqatan

17 Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 18 "Gabatee naasii
kan miilla naasii qabu dhiqannaadhaaf tolchi. Isas dunkaana wal ga'iitii
fi iddoo aarsaa gidduu kaa'iitii bishaan itti naqi. 19 Aroonii fi ilmaan
isaa bishaani sanaan harka isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan.
20 Isaanis akka hin duuneef yeroo dunkaana wal ga'ii seenan bishaaniin
dhiqatu; akkasumas yommuu aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu
gubuudhaaf tajaajiluuf iddoo aarsaatti dhi'aatanitti, 21 akka hin duuneef
harka isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan. Kunis dhaloota dhufu
keessatti Aroonii fi sanyii isaatiif seera dhaabataa ta'a."

Zayitii Ittiin Dibaman

[22] Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; [23] "Urgooftuuwwan
urgooftuu hunda caalan jechuunis qumbii qulqulluu saqilii 500, qarafaa
urgaa'aa walakkaa isaa jechuunis saqilii 250, marga citaa urgaa'aa
saqilii 250, [24] burgudii saqilii 500 fudhadhu; hundi isaa iyyuu akkuma
saqilii iddoo qulqulluutti haa ta'u; akkasumas zayitii ejersaa iinii tokko
fudhadhu. [25] Urgooftuuwwan kanneeniinis zayitii ittiin diban qulqulluu
isaa jechuunis makaa urgaa'aa akkuma ogeessa urgooftuu qopheessu
tokkootti tolchi. Kunis zayitii ittiin diban qulqulluu isaa ta'a. [26] Zayitii
kanaanis dunkaana wal ga'ii, taabota kakuu seeraa, [27] minjaalaa fi mi'a
isaa hunda, baattuu ibsaa fi mi'a isaa, iddoo aarsaa ixaanaa, [28] iddoo
aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda, gabatee itti dhiqatanii fi
miilla isaa dibi. [29] Akka isaan waan hunda caalaa qulqulluu ta'aniif isaan
qulqulleessi; wanni isaan tuqu kam iyyuus ni qulqullaa'a.

[30] "Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif Aroonii fi ilmaan isaa dibi
qulqulleessi. [31] Israa'elootaan akkana jedhi; 'Kun zayitiin qulqulluu ittiin
dhaloota dhufuuf jiru diban naaf haa ta'u. [32] Zayitii kana dhagna nama
biraa irratti hin dhangalaasin yookaan zayitii kam iyyuu karaa kanaan
hin qopheessin. Zayitiin kun qulqulluu dha; innis isiniif qulqulluu haa
ta'u. [33] Namni shittoo shittoo sana fakkaatu hojjetu kan nama biraattis
dibu saba isaa keessaa haa balleeffamu.' "

Ixaana

[34] WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Urgooftuu jechuunis ham-
phee urgaa'u, elellaan urgaa'u, aannan muka urgaa'uu, ixaana makaa
hin qabne kan hundi isaa iyyuu baay'ina wal qixxee qabu fudhadhuutii,
[35] akkuma namni urgooftuu qopheessu tokko hojjetutti ixaana makamaa
urgaa'u tolchi. Ixaana kanattis soogidda naqiitii qulqulleessi; akka
qulqulluu ta'us godhi. [36] Isa keessaas gartokko daakii bulleessiitii
dunkaana wal ga'ii keessa fuula taabota kakuu seeraa dura iddoo ani
itti si argu sana kaa'i. Innis kan waan hunda caalaa qulqullaa'uu isiniif
haa ta'u. [37] Haala kanaan ixaana ofii keessaniif hin qopheeffatinaa;
akka inni WAAQAYYOOF qulqulluu ta'es hubadhu. [38] Namni urgaa isaatti
gammaduuf jedhee waan isa fakkaatu tokko illee hojjetu saba ofii keessaa
haa balleeffamu."

31

Bezali'eelii fi Oholiiyaab
31:2-6 kwf – Bau 35:30-35

[1] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; [2] "Ilaa, ani gosa Yihuudaa
keessaa Bezali'eel ilma Uuri, ilma Huuri filadheera; [3] ani Hafuura
Waaqaatiin, ogummaadhaan, dandeettii fi beekumsa hojii harkaa gosa
hundumaan isa guuteera; [4] Kunis akka inni warqeedhaan, meetii fi
naasiidhaan hojii ogummaa hojjetuuf; [5] akka inni dhagaawwan muree
qopheessuuf, akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa harkaa kan gosa
hundaa keessatti hirmaatuuf. [6] Akkasumas ani kunoo akka inni isa
gargaaruuf Oholiiyaab ilma Ahiisaamaak kan gosa Daan sana muudeera.

> "Akka isaan waan ani si ajaje hunda hojjetaniif ogeeyyii hojii
> harkaa hundaaf ogummaa kenneera.

7 "Isaanis dunkaana wal ga'ii,
taabota kakuu seeraatii fi teessoo araaraa kan taabota sana irra jiru,
mi'a dunkaana sanaa hunda jechuunis
8 minjaalaa fi mi'a isaa,
baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa tolfamee fi mi'a isaa hunda,
iddoo aarsaa ixaanaa,
9 iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda,
gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa,
10 wayyaawwan miidhagfamanii dha'aman,
wayyaawwan Aroon lubichaaf qulqulleeffamanii fi
wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilan uffatan,
11 Iddoo Qulqulluu sanaaf immoo zayitii dibataatii fi ixaana urgaa'u haa qopheessan.

"Isaan akkuma ani si ajaje sanatti haa hojjetan."

Sanbata

12 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 13 "Saba Israa'eliin akkana
jedhi; 'Isin Sanbattoota koo eegaa. Ani WAAQAYYO isa isin qulqulleessu
akkan ta'e akka beektaniif kun dhaloota dhufu keessatti anaa fi isin
gidduutti mallattoo ta'a.
14 " 'Waan Sanbanni isiniif qulqulluu ta'eef isa eegaa. Namni Sanbata
xureessu haa ajjeefamu; namni guyyaa sana hojii hojjetu kam iyyuu
saba isaa keessaa haa balleeffamu. 15 Guyyaa ja'a hojiin haa hojjetamu;
guyyaan torbaffaan garuu sanbata boqonnaa ti; guyyaan kun WAAQAYYOOF
qulqulluu dha. Namni guyyaa Sanbataa hojii hojjetu kam iyyuu haa
ajjeefamu. 16 Israa'eloonni Sanbata kana kakuu bara baraa godhatanii
dhaloota dhufu keessa haa eegan. 17 Kunis anaa fi Israa'eloota gidduutti
mallattoo bara baraa ta'a; WAAQAYYO guyyaa ja'a keessatti samii fi lafa
uumee guyyaa torbaffaatti boqotee aara galfateeraatii.' "
18 WAAQAYYO akkuma Gaara Siinaa irratti Museetti dubbatee raawwateen gabatee dhugaa lamaan jechuunis gabateewwan dhuga ba'umsaa kanneen qubni Waaqaa irratti barreesse sana isatti kenne.

32

Jabbii Warqee Irraa Hojjetame

1 Sabni sunis yommuu akka Museen tulluu irra ture argetti Aroonin marsee, "Musee namicha biyya Gibxiitii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin beeknuutii ka'ii waaqota nu dura deeman nuu tolchi" jedhe.
2 Aroon immoo, "Warqee gurraa kan niitonni keessan, ilmaan keessanii
fi intallan keessan keeyyatan irraa baasaatii natti fidaa" jedhee deebiseef.
3 Namoonni hundinuu warqee gurra isaanii of irraa baasanii Aroonitti
fidan. 4 Innis warqee sana isaan harkaa fuudhee mi'a ittiin hojjetaniin
baqsee Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin hojjetame tokko tolche; isaanis, "Yaa Israa'el isaan kunneen waaqota kee warra biyya Gibxiitii si baasanii dha" jedhan.
5 Aroonis yommuu waan kana argetti fuula jabbii sanaa duratti iddoo
aarsaa ijaaree, "Bori WAAQAYYOOF ayyaanni ni ayyaaneffama" jedhee
labse. 6 Isaanis guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anii, aarsaa gubamu

dhi'eessanii aarsaa nagaas fidan. Kana irratti nyaachuu fi dhuguuf
tataa'an; sirbuufis ka'an.
7 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Sabni kee kan ati biyya Gibxiitii
baaftee fidde sun xuraa'eeraatii gad bu'i. 8 Isaan dafanii karaa ani
isaan ajaje irraa jal'ataniiru; Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin baqfamee
qopheeffame illee ofii isaaniitiif tolfatanii aarsaa dhi'eessaniifii, 'Yaa
Israa'el isaan kunneen waaqota kee warra biyya Gibxiitii si baasanii dha'
jedhanii isa waaqeffataniiru.
9 "WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 'Kunoo, ani akka sabni kun
mata jabeessa ta'e argeera. 10 Kanaafuu akka aariin koo isaanitti boba'uu
fi akka ani isaan balleessuuf na dhiisi. Yommus ani saba guddaa si
taasisa.' "
11 Museen garuu fuula gargaarsa WAAQAYYO Waaqa isaa barbaaddate;
akkanas jedhe; "Yaa WAAQAYYO, dheekkamsi kee maaliif saba kee warra
ati humna guddaa fi irree jabaadhaan biyya Gibxiitii baafte sanatti
boba'a? 12 Warri Gibxii maaliif, 'Inni duruma iyyuu yaada hamaadhaan
tulluuwwan irratti isaan fixuu fi lafa irraa isaan balleessuuf Gibxii isaan
baasee?' jedhu. Aarii kee boba'aa sana irraa deebi'i; obsis; saba keettis
badiisa hin fidin. 13 Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi Israa'elin
warra, 'Ani sanyii kee akka urjiiwwan samii irraa nan baay'isa; lafa ani
waadaa isaaniif seene kana hundas sanyii keessaniif nan kenna; isaanis
bara baraan lafa sana ni dhaalu' jettee maqaa keetiin kakatteef sana
yaadadhu." 14 Kana irratti WAAQAYYO yaada geeddaratee badiisa saba
isaatti fiduuf ture sana dhiise.
15 Museenis gabateewwan kakuu lamaan sana harkatti qabatee deebi'ee
tulluu irraa gad bu'e. Gabatee sana irrattis karaa lachuu, duraa
duubaan barreeffamee ture. 16 Gabateewwan sanas Waaqatu hojjete;
katabbiin sunis katabbii Waaqaa kan gabateewwan sana irratti soofamee
barreeffamee dha.
17 Iyyaasuunis yommuu waca namootaa dhaga'etti Museedhaan, "Iddoo
buufataa keessa sagalee waraanaatu jira" jedhe.
18 Museen immoo akkana jedhee deebise:
"Sagaleen ani dhaga'u kun
sagalee sirbaati malee sagalee moo'uu,
yookaan sagalee mo'atamuu miti."
19 Museenis akkuma iddoo qubataatti dhi'aatee jabbii fi shuubbisa sana
argeen aaree gubate; gabateewwan sana harka isaa irraa darbatee tulluu
sana jalatti caccabse. 20 Innis jabbii jarri tolchan sana fuudhee ibiddaan
gube; daakee bulleessees bishaanitti firfirsee Israa'eloota obaase.
21 Museenis Arooniin, "Sabni kun maal si goonaan ati cubbuu guddaa
akkasii keessa isaan buufte?" jedhe.
22 Aroon immoo deebisee akkana jedhe; "Yaa gooftaa ko, aartee hin
gubatin; akka sabni kun gara hamminaatti jal'atu atuu beekta. 23 Isaan,
'Musee namicha Gibxii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin beeknuutii
waaqota nu dura deeman nuu tolchi' naan jedhan. 24 Anis, 'Namni warqee
qabu of irraa haa baasu' jedheen; isaanis warqee sana natti kennan; anis
ibidda keessa nan buuse; inni immoo jabbii ta'ee ba'e!"
25 Museen akka sabni sun gad dhiisiitti jiraate, Aroonis akka isaan
to'annaadhaan ala ta'an akka godhee fi akka isaan diinota isaanii birattis
waan kolfaa ta'an arge. 26 Kanaafuu Museen karra qubataa dura

dhaabatee, "Mee warri gara WAAQAYYO gortan hundi gara koo kottaa"
jedhe. Lewwonni hundis isa biratti walitti qabaman.
27 Ergasii inni akkana isaaniin jedhe; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el
akkana jedha; 'Tokkoon tokkoon namaa mudhii isaatti goraadee haa
hidhatu; tokkoon tokkoon namaas qubata sana keessa karra tokko irraa
gara karra kaaniitti asii fi achi deemee obboloota isaa, michoota isaatii fi
ollaa isaa haa ajjeesu.' " 28 Lewwonnis akkuma Museen isaan ajaje godhan;
guyyaa sana saba sana keessaa nama gara kuma sadiitu du'e. 29 Museenis,
"Isin waan ilmaan keessanii fi obboloota keessanitti kaataniif har'a
WAAQAYYOOF addaan baafamtaniirtu; innis guyyaa har'aa isin eebbiseera"
jedhe.
30 Museen guyyaa itti aanutti saba sanaan, "Isin cubbuu guddaa
hojjettaniirtu. Garuu ani amma gara WAAQAYYOOTTI ol nan ba'a; tarii ani
cubbuu keessaniif araara nan buusa ta'a" jedhe.
31 Museenis deebi'ee gara WAAQAYYOO dhaqee akkana jedhe; "Wayyoo!
Sabni kun cubbuu akkam guddaa hojjete! Isaan ofii isaaniitiif waaqota
warqee tolfataniiru. 32 Ta'us maaloo amma cubbuu isaanii dhiisiif; yoo
kanaa achi kitaaba barreessite sana keessaa maqaa koo haqi."
33 WAAQAYYO immoo Museedhaan akkana jedhe; "Ani nama cubbuu natti
hojjete kitaaba koo irraa nan haqa. 34 Amma ka'iitii gara lafa ani sitti
hime sanaatti saba kana qajeelchi; kunoo ergamaan koos fuula kee dura ni
deema. Garuu gaafa yeroon ani isaan adabu ga'utti ani cubbuu isaaniitiif
isaan nan adaba."
35 Sababii balleessaa isaan jabbii Aroon tolche sanaan hojjetaniitiif
WAAQAYYO balaadhaan saba sana dha'e.

33

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Atii fi sabni ati biyya Gibxiitii
baaftee fidde kun asii ba'aatii gara biyya ani Abrahaamiif, Yisihaaqii fi
Yaaqoobiif, 'Ani sanyii keetiif nan kenna' jedhee kakadhe sanaa dhaqaa.
2 Ani ergamaa koo fuula kee duraan ergee Kana'aanota, Amoorota,
Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota ari'ee nan baasa. 3 Gara biyya
aannanii fi dammi keessaa burquu dhaqi. Garuu waan ati saba mata
jabeessa taateef ani akka karaatti si hin balleessineef si wajjin hin deemu."
4 Jarri yommuu oduu hamaa kana dhaga'anitti gadduu jalqaban; isaan
keessaas namni tokko iyyuu faaya tokko illee hin kaa'anne. 5 WAAQAYYO
Museedhaan akkana jedheeraatii; "Saba Israa'eliin akkana jedhi; 'Isin
saba mata jabeeyyii dha. Ani utuu yeruma muraasa illee isin wajjin
deemee silaa isin balleessa ture; isin amma faayawwan keessan of
irraa baasaa; anis waanan isin godhu nan murteessaa.' " 6 Kanaafuu
Israa'eloonni Gaara Kooreeb biratti faayawwan isaanii of irraa baasan.

Dunkaana Wal ga'ii

7 Museen dunkaana tokko fuudhee iddoo qubataa sana keessaa baasee
achi fageessee dhaaba ture; dunkaana sanas, "dunkaana wal ga'ii" jedhee
moggaase. Namni WAAQAYYOON barbaadatu hundinuu iddoo qubataa sana
keessaa ba'ee gara dunkaana wal ga'ii sanaa dhaqa ture. 8 Yeroo Museen
ba'ee gara dunkaana sanaa dhaqu hunda sabni hundinuu ka'ee balbala
dunkaana ofii isaa dura dhaabatee hamma inni dunkaanicha seenutti
ilaala ture. 9 Yeroo Museen dunkaana sana seenutti utubaan duumessaa
gad bu'ee balbala dunkaanichaa dura dhaabata ture; WAAQAYYOS Musee

wajjin dubbata ture. 10 Sabni yeroo utubaa duumessaa kan balbala
dunkaanaa dura dhaabatu argutti hundi isaa ol ka'ee tokkoon tokkoon
namaa dunkaana ofii isaa duratti sagada ture. 11 WAAQAYYOS akkuma
nama michuu isaa wajjin haasa'u tokkootti ifumaan ifatti Museetti dub-
bachaa ture. Ergasiis Museen iddoo qubataatti deebi'a ture; gargaaraan
isaa, Iyyaasuun ilmi Nuuni dargaggeessi suni garuu dunkaana sana biraa
hin deemu ture.

Musee fi Ulfina WAAQAYYOO

12 Museen WAAQAYYOON akkana jedhe; "Ilaa, ati, 'saba kana dura
bu'ii baasi' naan jetteerta; garuu ana wajjin eenyun akka ergitu na hin
beeksifne. Ati, 'Ani maqaadhaan si beeka; ati na biratti fudhatama
argateerta' jette. 13 Ammas ani fuula kee duratti surraa argadhee yoon
jiraadhe, akka ani si beekuu fi akka ani fuula kee duratti surraa argadhuuf
karaa kee na barsiisi; akka sabni kun saba kee ta'es yaadadhu."

14 WAAQAYYOS deebisee, "Ani si wajjin nan deema; boqonnaas siifin
kenna" jedhe.

15 Museen immoo akkana jedheen; "Yoo ati nu wajjin deemuu baate, asii
nu hin baasin. 16 Ati nu wajjin deemuu baannaan namni akkamiin akka
ati anaa fi saba keetti gammaddu beeka? Wanni anaa fi saba kee saboota
lafa irraa kaan hunda irraa addaan baasu biraa maali ree?"

17 WAAQAYYO immoo Museedhaan, "Ani waan ati amma kadhatte kana
nan godha; ati fuula koo duratti ayyaana argatteertaatii; anis maqaadhaan
si beeka" jedhe.

18 Museenis, "Maaloo ulfina kee na argisiisi" jedhe.

19 WAAQAYYO immoo akkana jedhe; "Ani gaarummaa koo hundumaa
fuula kee dura nan dabarsa; maqaa WAAQAYYOO fuula kee duratti nan
labsa. Ani kanan maaru nan maara; kanan garaa laafuufiis garaa nan
laafa. 20 Garuu waan namni fuula koo argee jiraachuu hin dandeenyeef
ati fuula koo arguu hin dandeessu."

21 Ergasiis WAAQAYYO akkana jedhe; "Kunoo as na bira iddoon ati kattaa
irra dhaabachuu dandeessu jira. 22 Ani yeroo ulfinni koo darbuutti jiru
holqa kattaa keessa si kaa'ee hamma ani darbutti harka kootiin si da'eessa.
23 Ergasiis ani harka koo nan fudhadha; atis dugda koo ni argita; fuulli koo
garuu argamuu hin qabu."

34

Gabateewwan Dhagaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Gabateewwan dhagaa lama
akkuma kanneen duraa sanaatti soofi; anis dubbii gabateewwan ati
caccabsite sana irra turan isaan irratti nan barreessa. 2 Atis ganamaan
qophaayiitii Tulluu Siinaatti ol ba'i. Achitti, fiixee tulluu sanaa irratti fuula
koo duratti of dhi'eessi. 3 Namni tokko iyyuu si wajjin hin dhufin yookaan
tulluu sana irratti eessumattuu hin mul'atin. Bushaayee fi loon iyyuu fuula
tulluu sanaa duratti hin bobba'in."

4 Museenis gabateewwan dhagaa lama akkuma kanneen jalqabaatti
soofe; innis gabateewwan lamaanis harkatti qabatee akkuma WAAQAYYO
isa ajajetti ganama bariin Tulluu Siinaatti ol ba'e. 5 WAAQAYYO duumes-
saan gad bu'ee isa wajjin achi dhaabate; maqaa WAAQAYYOOS ni labse.
6 Waaqayyo fuula Musee dura darbee akkana jedhee labse; "WAAQAYYO,

WAAQAYYO Waaqa gara laafessaa fi arjaa, kan dafee hin aarre, kan jaalallii
fi amanamummaan isaa guddaa, 7 kan araara isaa dhaloota kumaatamaaf
tursu, kan hammina, fincilaa fi cubbuu namaaf dhiisuu dha. Ta’u illee
inni nama yakka hojjetu adabu malee hin dhiisu; inni hamma dhaloota
sadaffaa fi afuraffaatti sababii cubbuu abbootii isaaniitiif jedhee ijoollee
isaaniitii fi ijoollee ijoollee isaanii ni adaba.”

8 Museen yommuu suma lafatti gad jedhee sagade. 9 Innis, “Yaa Gooftaa,
yoo ani fuula kee duratti ayyaana argadhee jiraadhe, Gooftaan nu wajjin
haa deemu. Yoo sabni kun saba mata jabeessa ta’e illee hammina keenyaa
fi cubbuu keenya nuu dhiisi; dhaala kees nu godhadhu” jedhe.

10 Kana irratti WAAQAYYO akkana jedhe; “Kunoo ani si wajjin kakuu nan
gala. Ani fuula saba kee hundaa duratti dinqiiwwan kanaan dura saba
kam iyyuu keessatti, addunyaa hunda keessatti takkumaa hin hojjetamin
nan hojjedha. Sabni ati keessa jiraattus akka hojiin ani WAAQAYYO siif
hojjedhu hammam sodaachisaa ta’e ni arga. 11 Waan ani har’a si ajajuuf
ajajami. Anis Amoorota, Kana’aanota, Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi
Yebuusota fuula kee duraa ari’ee nan baasa. 12 Akka warra biyya ati itti
galuuf deemtu sana keessa jiraatan wajjin kakuu hin galleef of eeggadhu;
yoo kanaa achii isaan kiyyoo sitti ta’u. 13 Iddoowwan aarsaa isaanii diigaa;
siidaawwan waaqeffannaa isaanii caccabsaa; utubaawwan Aasheeraa
isaaniis jijjigsaa. 14 Sababii WAAQAYYO maqaan isaa Hinaafaa jedhamu sun
Waaqa hinaafu ta’eef ati Waaqa biraa hin waaqeffatin.

15 “Ati akka warra biyya sana keessa jiraatan wajjin kakuu hin galleef
of eeggadhu. Sababiin isaa isaan yommuu waaqota isaanii wajjin sagaa-
galanii fi yommuu waaqota isaaniitiif aarsaa dhi’eessanitti si waamu;
atis aarsaa isaanii ni nyaatta. 16 Yeroo ati ilmaan kee intallan isaanii
fuusiftee, intallan isaanii sun waaqota isaanii wajjin sagaagalanitti isaan
akka ilmaan kees akkuma isaanii sagaagalan godhu.

17 “Waaqota tolfamoo baqfamanii hojjetaman hin tolfatin.

18 “Ayyaana Maxinoo ayyaaneffadhu. Ati sababii ji’a Abiibii keessa
Gibxii baateef akkuma ani si ajaje sanatti ji’a Abiibii keessa yeroo
murteeffametti bultii torba Maxinoo nyaadhu.

19 “Kan jalqabatti gadameessa saaqee ba’u hundi kan koo ti; kormi horii
keetii hangafni jechuunis kormi looniitii fi kormi hoolotaa hangafni koo
ti. 20 Harree hangafa xobbaallaa hoolaatiin furi; yoo furuu baatte immoo
morma isaa cabsi. Ilmaan kee hangafa hundas furi.

“Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula koo duratti hin dhi’aatin.

21 “Guyyaa ja’a hojii hojjedhu; guyyaa torbaffaatti garuu boqodhu. Yeroo
qonnaatii fi yeroo midhaan galfamutti boqodhu.

22 “Mataa qamadii jalqabaa irratti Ayyaana Torbanootaa ayyaaneffadhu;
dhuma waggaa irratti immoo ayyaana galchaa midhaanii ayyaaneffadhu.
23 Dhiirri kee hundi waggaatti yeroo sadii fuula WAAQAYYO Gooftaa, fuula
Waaqa Israa’el duratti haa dhi’aatan. 24 Ani Namoota Ormaa si duraa
ari’ee nan baasa; daangaa kee nan bal’isa; yoo ati waggaatti yeroo sadii
WAAQAYYO Waaqa kee duratti dhi’aachuu dhaqxus namni tokko iyyuu
biyya kee fudhachuu hin hawwu.

25 “Dhiiga aarsaa waan raacitii qabu wajjin naa hin dhi’eessin; qalmi
Ayyaana Faasiikaa irraa hafus hamma bariitti hin turin.

[26] "Mataa midhaan lafa keetii keessaa filatamaa isaa gara mana
WAAQAYYO Waaqa keetii fidi.

"Ilmoo re'ee aannan haadha isheetiin hin affeelin."

[27] WAAQAYYOS Museedhaan, "Dubbii kana barreessi; ani akkuma dubbii
kanaatti si'ii fi saba Israa'el wajjin kakuu galeeraatii" jedhe. [28] Museenis
utuu buddeena hin nyaatin yookaan utuu bishaan hin dhugin guyyaa
afurtamaa fi halkan afurtama WAAQAYYO bira achi ture. Innis dubbii
kakuu sana jechuunis Ajajawwan Kurnan gabateewwan sana irratti
barreesse.

Calaqqisuu Fuula Musee

[29] Museen gabateewwan Dhuga ba'umsaa lamaan sana harkatti qabatee
Tulluu Siinaa irraa gad bu'e; innis sababii WAAQAYYO wajjin dubbachaa
tureef akka fuulli isaa calaqqisu hin beekne ture. [30] Yommuu Aroonii
fi sabni Israa'el hundi Musee arganitti kunoo, fuulli isaa calaqqisaa
ture; isaanis isatti dhi'aachuu sodaatan. [31] Museen garuu isaan waame;
Aroonii fi bulchitoonni hawaasichaa hundinuus gara isaatti deebi'an; innis
isaanitti dubbate. [32] Sabni Israa'el hundi isatti dhi'aate; innis waan
WAAQAYYO Gaara Siinaa irratti isatti dubbate hunda isaan ajaje.

[33] Museen yommuu isaanitti dubbatee fixatetti fuula isaa haguuggate.
[34] Yommuu WAAQAYYO wajjin dubbachuudhaaf fuula isaa duratti ol seenu
garuu hamma achii ba'utti haguuggii sana of irraa fuudha ture. Yommuu
inni achii ba'ee waan ajajame sana saba Israa'elitti himutti, [35] isaan akka
fuulli isaa calaqqisu argan. Ergasii Museen hamma WAAQAYYO wajjin
dubbachuuf ol galutti fuula isaa deebisee haguuggata ture.

35

Sirna Sanbataa

[1] Museen waldaa Israa'el guutuu walitti qabee akkana jedheen; "Wanni
WAAQAYYO akka isin hojjettan isin ajaje kana: [2] Guyyaa ja'a hojiin
haa hojjetamu; guyyaan torbaffaan garuu isiniif guyyaa qulqulluu dha;
WAAQAYYOOF immoo sanbata boqonnaa ta'a. Namni guyyaa kana hojii
hojjetu kam iyyuu haa ajjeefamu. [3] Guyyaa Sanbataatiin lafa jiraattan
kamitti iyyuu ibidda hin qabsiisinaa."

Mi'a Dunkaana Qulqulluu
35:4-9 kwf – Bau 25:1-7
35:10-19 kwf – Bau 39:32-41

[4] Museenis waldaa Israa'el guutuudhaan akkana jedhe; "Wanni
WAAQAYYO ajaje kana: [5] Waan qabdan irraa WAAQAYYOOF kennaa
dhi'eessaa. Namni fedhii qabu hundinuu:

"kennaa warqee, meetii fi naasii WAAQAYYOOF haa fidu.
[6] Kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa gaarii,
rifeensa re'ee,
[7] gogaa korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphamee fi gogaa duugame,
muka laaftoo,
[8] ibsaadhaaf zayitii ejersaa,
zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'uuf immoo urgooftuuwwan,

9 dhagaawwan sardooniksii, dooqa gati jabeessa, dirataa fi qomee irratti kaa’atamu kan biraa haa fidu.

10 “Isin keessaa namoonni ogeeyyiin hundi dhufanii waan WAAQAYYO ajaje hunda haa hojjetan:

11 “Kunis dunkaana qulqulluu dunkaana isaatii fi irra buusaa isaa wajjin, hokkoowwan isaa, tuggee isaa, dagalee isaa, utubaa isaa, miilla isaa,
12 taabota danqaraa isaa wajjin, teessoo araaraatii fi golgaa isa dhoksus,
13 minjaala danqaraa isaatii fi mi’a isaa hunda wajjin, buddeena ilaalchaa;
14 baattuu ibsaa kan ifaaf ta’u mi’a isaa wajjin, ifa sanaafis ibsaa fi zayitii,
15 iddoo aarsaa ixaanaa danqaraa isaa wajjin, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa’u,
karra ittiin dunkaana qulqulluu seenaniifis golgaa balbalaa,
16 iddoo aarsaa kan qalma gubamuu gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetame wajjin, danqaraawwan isaatii fi mi’a isaa hunda,
caabii naasii miilla isaa wajjin,
17 golgaawwan oobdii utubaawwanii fi miillawwan isaanii wajjin, golgaa karra oobdii sanaa,
18 dunkaana qulqulluu fi qofoowwan oobdii dunkaana qulqulluutii fi funyoowwan isaanii,
19 wayyaawwan fo’amanii dha’aman kanneen isaan yeroo iddoo qulqulluu keessa tajaajilan uffataman jechuunis wayyaawwan Aroon lubichaaf qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilanitti uffatan haa hojjetan.”

20 Ergasiis hawaasni Israa’el guutuun Musee biraa ba’anii deeman;
21 namni fedhii qabuu fi namni yaadni isaa isa kakaase hundi dhufee hojii
dunkaana wal ga’ii sanaatiif, tajaajila isaa hundaa fi hojii wayyaawwan
qulqulluu sanaatiif kennaa WAAQAYYOOF fide. 22 Dhiirrii fi dubartiin fedhii
qaban hundi mi’a warqee irraa hojjetame kanneen gosa gosaa fidan;
bitawoo, lootii, qubeelaa fi faaya fidan. Hundi isaanii iyyuu warqee isaanii
aarsaa sochoofamu godhanii WAAQAYYOOF dhi’eessan. 23 Namni kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee yookaan bildiimaa yookaan quncee talbaa ba’eessa
yookaan rifeensa re’ee, kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa
cuuphamee fi gogaa duugame qabu hundi ni fide. 24 Warri kennaa meetii
yookaan naasii dhi’eessan kennaa WAAQAYYOOF dhi’eeffamu godhanii
fidan. Namni muka laaftoo kan qooda hojii sanaa kamiif iyyuu ta’u qabu
hundas ni fide. 25 Dubartoonni ogeeyyiin hundis harkaan fo’anii kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa ba’eessa fo’an sana fidan.
26 Dubartoonni fedhii fi ogummaa qaban hundinuus rifeensa re’ee fo’an.
27 Bulchitoonni dhagaawwan sardooniksii fi dhagaawwan gati jabeeyyii
biraa dirataa fi kiisii qomaatti akka kaa’atamuuf fidan. 28 Akkasumas
urgooftuu fi zayitii ibsaadhaaf, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa’us
fidan. 29 Dhiironnii fi dubartoonni Israa’el warri fedhii qaban hundi hojii
akka isaan hojjetaniif WAAQAYYO karaa Museetiin isaan ajaje sana hundaaf
fedhii isaaniitiin WAAQAYYOOF kennaa fidan.

Bezali'eelii fi Oholiiyaab
35:30-35 kwf – Bau 31:2-6

30 Yommus Museen saba Israa'eliin akkana jedhe; "Ilaa WAAQAYYO gosa
Yihuudaa keessaa Bezali'eel ilma Uuri ilma Huuri filateera; 31 Hafuura
Waaqaatiin, ogummaadhaan, dandeettii fi beekumsa hojii harkaa gosa
hundumaan isa guuteera. 32 Kunis akka inni warqeedhaan, meetii
fi naasiidhaan hojii ogummaa hojjetuuf, 33 akka dhagaawwan muree
qopheessuuf, akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa harkaa kan gosa
hundaa keessatti hirmaatuuf. 34 Waaqnis Bezali'eelii fi Oholiiyaab ilma
Ahiisaamaak kan gosa Daan sanaaf dandeettii isaan ittiin warra kaan
barsiisan kenne. 35 Akka isaan ogeeyyii hojii harkaa, bifa baastotaa
fi warra kirrii bifa cuquliisaatiin, dhiilgeen, bildiimaa fi quncee talbaa
ba'eessaan miidhagsanii fi wayyaa dhooftota hundi isaanii ogeeyyii hojii
harkaatii fi bifa baastota ta'aniif ogummaa hojii gosa hundaa hojjechuutiin
isaan guute.

36

1 Bezali'eel, Oholiiyaabii fi namni WAAQAYYO ogummaa fi dandeettii
isaan ittiin hojii ijaarsa iddoo qulqulluu sanaa hunda beekan kenneef
hundi akkuma WAAQAYYO ajajetti hojii kana haa hojjetan."

2 Museen Bezali'eel, Oholiiyaabii fi ogeessa WAAQAYYO dandeettii
kenneef kan dhufee hojii sana hojjechuuf fedhii qabu hunda waame.
3 Isaanis kennaawwan Israa'eloonni ijaarsa iddoo qulqulluu sanaatiif
jedhanii fidan hunda Musee harkaa fuudhan. Namoonni Israa'elis fedhii
isaaniitiin ganama ganama kennaa isaanii fiduu itti fufan. 4 Ogeeyyiin
hojii harkaa kanneen iddoo qulqulluu sana hojjetan hundi hojii isaanii
dhiisanii dhufanii 5 Museedhaan, "Sabni kun waan hojii WAAQAYYO akka
hojjetamuuf ajaje sanaaf barbaachisu caalaa fidaa jira" jedhan.

6 Museenis ajaja kenne; isaanis, "Dhiirri yookaan dubartiin tokko
iyyuu waan biraa tokko illee kennaa godhee iddoo qulqulluu sanaaf
hin dhi'eessin" jedhanii iddoo qubataa sana keessatti labsan. Kanaafuu
namoonni itti fufanii waa fiduu dhowwaman. 7 Wanti isaan duraanuu
qaban hojii hunda hojjechuuf ga'aa fi irraa hafaa tureetii.

Dunkaana Qulqulluu
36:8-38 kwf – Bau 26:1-37

8 Hojjettoota sana keessaas ogeeyyiin hundi golgaawwan kudhan
kanneen quncee talbaa gaarii fo'amee fi kan kirrii bifa cuquliisaa,
dhiilgee fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana qulqulluu haa hojjetan;
golgaawwan sana irrattis ogeeyyiin harka qajeelan kiirubeelii hojjetan.
9 Golgaawwan sun hundinuu wal qixxee ta'anii tokkoon tokkoon isaanii
dheerina dhundhuma digdamii saddeetiitii fi bal'ina dhundhuma afur
qabu ture. 10 Isaanis golgaawwan shan walitti qabsiisan; shanan
kaan illee akkasuma walitti qabsiisan. 11 Isaanis golgaawwan walitti
qabsiifaman kanneen jalqabaa keessaa handaara isa moggaa irratti
huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan tolchan; golgaawwan walitti
qabsiifaman lammaffaa irrattis akkasuma tolfaman. 12 Isaanis golgaa
tokko irratti gurroowwan shantama tolchan; gurroowwan shantama
immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa keessaa isa moggaa
irratti tolchan; gurroowwan sunis gamaa gamanaan turan. 13 Akka

dunkaanni qulqulluun sun tokko ta’uufis hokkoowwan warqee shantama
tolchanii golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisan.
[14] Isaanis haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu sanaa irra jiru hagu-
uguuf golgaawwan rifeensa re’ee kudha tokko hojjetan. [15] Golgaawwan
kudha tokkoon sun hundi wal qixxee turan; dheerinni isaanii dhundhuma
soddoma, bal’inni isaanii immoo dhundhuma afur ture. [16] Isaanis
golgaawwan shan iddoo tokkotti walitti qabsiisan; golgaawwan kaan
ja’aan immoo iddoo tokkotti walitti qabsiisan. [17] Ergasiis golgaawwan
gama tokkoon walitti qabsiifaman keessaa handaara isa moggaa irratti
gurroowwan shantama tolchan; golgaawwan gama kaan irratti walitti
qabsiifaman keessaas handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama
tolchan. [18] Akka dunkaanni sun tokko ta’uuf ittiin walitti qabsiisuuf
qabduuwwan naasii shantama tolchan. [19] Dunkaana sanaafis irra buusaa
kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo
irra buusaa gogaa duugamee hojjetan.
[20] Dunkaana qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan qaqqa-
jeeloo hojjetan. [21] Dheerinni tokkoo tokkoo tuggeewwan sanaas dhund-
huma kudhan, bal’inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa ture.
[22] Tokkoon tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa galuu danda’uuf
mucha lama lama qaba ture. Tuggeewwan dunkaana qulqulluu sanaa
hunda akkasitti tolchan. [23] Gama kibba dunkaana qulqulluu sanaatiifis
tuggeewwan digdama hojjetan; [24] tuggeewwan digdamman sana jalatti
miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama gurra
isaa lamaaniif, tuggee kaan jalattis miilla lama gurra isaa lamaaniif
tolchan. [25] Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis karaa kaabaatiin
tuggeewwan digdama tolchan. [26] Isaaniifis miilla meetiis afurtama
jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla
lama tolchan. [27] Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana qulqulluu
sanaatiif tuggee ja’a hojjetan. [28] Karaa dugda duubaas golee dunkaana
qulqulluu sanaatiif utubaa lama tolchan. [29] Tuggeewwan golee kunneen
jalaa hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti qubeelaa tokkoon
walitti qabsiifaman; tuggeewwan golee lamaaniis akkanuma hojjetan.
[30] Kanaafuu tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja’a
qabanitu ture; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla lama lama qaba ture.
[31] Akkasumas muka laaftoo irraa dagaleewwan tolchan; tuggeewwan
dunkaana qulqulluu sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan shan,
[32] tuggeewwan gama kaaniin jiraniif shan, tuggeewwan dugda duubaan
karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo dagaleewwan shan tolchan. [33] Dagalee
walakkaa jiru sana akka inni gidduu tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo
hamma moggaa kaaniitti fulla’u godhan. [34] Tuggeewwan sanaattis warqee
dibanii akka dagaleewwan baataniif qubeelaawwan warqee itti tolchan.
Dagaleewwan sanaattis akkasuma warqee uffisan.
[35] Isaanis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
haphii irraa golgaa tolchan; golgaa kana irrattis ogeessi harka qajeelu
tokko fakkii kiirubeelii tolche. [36] Golgaa sanaafis utubaawwan muka
laaftoo afur tolchanii warqee itti uffisan; utubaa sanaafis hokkoowwan
warqee hojjetanii miilla meetii afur itti tolchan. [37] Isaanis balbala
dunkaanichaatiif golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee
talbaa kan qal’ifamee fo’amee harkaan irratti hodhame tokko faayessanii
tolchan. [38] Isaanis utuboota hokkoo qaban shan hojjetanii, fiixee fi

somaawwan utubootaatti warqee uffisan; miilla isaanii shananis naasii irraa tolchan.

37

Taabota
37:1-9 kwf – Bau 25:10-20

1 Bezali'eel muka laaftoo irraa taabota tolche; taabonni sunis dhund-
huma lamaa fi walakkaa dheerata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa
bal'ata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol dheerata ture. 2 Innis keessaa
fi duuba isaatti warqee qulqulluu uffise; naannoo isaattis marsaa faaya
warqee naannessee tolche. 3 Qubeelaa warqee afur tolcheefii miilla isaa
afranitti qabsiise; qubeelaa lama gama tokkoon, qubeelaa kaan immoo
gama kaaniin itti kaa'e. 4 Ergasiis muka laaftoo irraa danqaraawwan
tolchee warqee itti uffise. 5 Innis taabota sana ittiin baachuudhaaf
danqaraawwan sana qubeelaawwan keessa loose.

6 Innis warqee qulqulluu irraa teessoo araaraa tolche; teessoon sunis
dheerina dhundhuma lamaa fi walakkaa fi bal'ina dhundhuma tokkoo
fi walakkaa qaba ture. 7 Moggaa lamaan teessoo araaraa irratti warqee
tumame irraa Kiirubeelii lama tolche. 8 Innis Kiirubii tokko moggaa
tokko irratti, Kiirubii lammaffaa moggaa kaan irratti tolche; kiirubeelii
lamaan sana moggaa teessoo araaraa lamaan irratti teessoo araaraa
wajjin mukuma tokko irraa tolche. 9 Kiirubeeliin sun qoochoo isaanii
ol bal'ifatanii teessoo araaraa sanatti gaaddiseessu turan. Kiirubeeliin
kunneen fuula isaanii walitti garagalfatanii gara teessoo araaraa ilaalu
turan.

Minjaala
37:10-16 kwf – Bau 25:23-29

10 Isaanis muka laaftoo irraa minjaala dalga dheerinni isaa dhundhuma
lama, bal'inni isaa dhundhuma tokko, ol dheerinni isaa dhundhuma
tokkoo fi walakkaa tolchan. 11 Isaanis warqee qulqulluu itti uffisanii naan-
noo isaatti marsaa warqee tolchan. 12 Naannoo isaa irrattis hidhii hamma
bal'ina harkaa ga'uu fi faaya warqee tolchan. 13 Isaanis qubeelaa warqee
afur minjaala sanaaf hojjetanii iddoo miilli afran turetti goleewwan
afranitti qabsiisan. 14 Qubeelaawwan sunis akka danqaraa minjaalli
sun ittiin baatamu qabaniif xiyyoo sanatti dhi'eeffamanii kaa'aman.
15 Danqaraawwan minjaalli ittiin baatamu sun muka laaftoo irraa ho-
jjetamanii warqeen itti uffifamee ture. 16 Mi'oota minjaala sana irra
kaa'aman jechuunis caabiiwwan isaa, waciitiiwwan isaa, waciitiiwwan
isaatii fi okkoteewwan isaa kanneen ittiin dhibaayyuu dhibaafatan warqee
qulqulluu irraa tolchan.

Baattuu Ibsaa
37:17-24 kwf – Bau 25:31-39

17 Baattuu ibsaa, somaa isaatii fi damee isaa wajjin warqee qulqulluu
irraa tumanii tolchan; waciitii isaa, hudhaa isaatii fi daraaraa isaa illee
warqeedhuma tokko irraa tolchan. 18 Bitaa mirga baattuu ibsaa sana
keessaas dameewwan ja'a jechuunis sadii gama tokkoon sadii immoo
gama kaaniin baafaman. 19 Xoofoowwan lawuzii fakkaatan kanneen
tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii damee tokko
irratti, waciitiiwwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii
hudhaa fi daraaraa qaban sadii immoo damee kaan irratti tolchan.

Dameewwan ja'aan baattuu ibsaa irraa babba'an hunda irrattis akka-
suma tolchan. [20] Xoofoowwan hudhaa fi daraaraa qaban kanneen bifa
lawuziitiin tolfaman afur baattuu ibsaa sana irra turan. [21] Hudhaan
tokko cimdii jalqabaa kan dameewwan baattuu ibsaa irraa babba'an
jala, hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa jala, hudhaan sadaffaan
immoo cimdii sadaffaa jala ture; walumaa galatti dameewwan ja'atu ture.
[22] Hudhaawwanii fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa sana wajjin
warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa tolfaman.

[23] Ibsaa torban sana, waan ittiin daaraa isaa dhadha'anii fi baattuu
daaraa sana baattu illee warqee qulqulluu irraa tolchan. [24] Baattuu
ibsaatii fi mi'a isaa hunda warqee qulqulluu taalaantii tokko irraa tolchan.

Iddoo Aarsaa Ixaanaa
37:25-28 kwf – Bau 30:1-5

[25] Isaanis muka laaftoo irraa iddoo aarsaa ixaanaa tolchan; iddoon
aarsaa kunis dalga dheerina dhundhuma tokko, bal'ina dhundhuma
tokkoo fi ol dheerina dhundhuma lamaa qabaatee gama afraniinuu
wal qixxee ture. Gaanfawwan isaas iddoo aarsaa sanaan walumatti
hojjetaman. [26] Isaanis gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hundumaa fi gaan-
fawwan isaatti warqee qulqulluu uffisanii naannoo isaatti marsaa warqee
naannessanii tolchan. [27] Iddoo aarsaa sanaafis marsaawwan warqee
isaatii gaditti qubeelaawwan warqee lama tolchan; qubeelaawwan kanas
akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa baatan qabataniif gamaa
gamanaan cinaacha lamaanitti tolchan. [28] Isaanis danqaraawwan muka
laaftoo tolchanii warqee itti uffisan.

[29] Akkasumas akkuma ogeessa urgooftuu qopheessu tokkootti zayitii
ittiin diban qulqulluu fi ixaana urgaa'aa makaa hin qabne tolchan.

38

Iddoo Aarsaa Qalma Gubamuu
38:1-7 kwf – Bau 27:1-8

[1] Isaanis muka laaftoo irraa iddoo aarsaa qalma gubamuu kan dhund-
huma sadii ol dheeratu ijaaran; iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma
shanii fi bal'ina dhundhuma shanii qabaatee gama afraniinuu wal qixxee
ture. [2] Tokkoo tokkoo goleewwan afraniitti gaanfa tolchan; gaanfaa
fi iddoo aarsaa sana mukuma tokko irraa tolchan; iddoo aarsaa sana
irrattis naasii uffisan. [3] Isaanis mi'a isaa hunda jechuunis waan ittiin
daaraa haran, waan ittiin daaraa hammaaran, waciitii, hokkoo fooniitii
fi baattuu ibiddaa naasii irraa tolchan. [4] Iddoo aarsaa sanaafis naasii
wal keessa xaxameen gingilchaa hojjetanii akka inni hamma walakkaa
iddoo aarsaatti ol ba'ee marsaa isaa jalaan jiraatu godhan. [5] Akka isaan
danqaraawwan qabataniifis goleewwan gingilchaa naasii sanaa afraniif
qubeelaawwan naasii hojjetan. [6] Danqaraawwan muka laaftoos tolchanii
naasii itti uffisan. [7] Iddoo aarsaa sana ittiin baachuufis danqaraawwan
sana qubeelaawwan gamaa gamanaan iddoo aarsaa irra jiran keessa
galchan. Iddoo aarsaa sanas keessa isaa duwwaa godhanii saanqaa irraa
tolchan.

Gabatee Itti Dhiqatan

8 Isaanis gabatee itti dhiqatan kan naasii miilla isaa kan naasii irraa
hojjetame wajjin of ilaaleewwan dubartoota balbala dunkaana wal ga'ii
dura tajaajilanii irraa tolchan.

Oobdii
38:9-20 kwf – Bau 27:9-19

9 Kanatti aansanii oobdii tolchan. Oobdichis gama kibbaatiin dhund-
huma dhibba tokko dheeratee golgaa quncee talbaa kan qal'ifamee
fo'ame irraa hojjetames qaba ture; 10 utubaawwan digdamaa fi miilla
naasii digdama qaba ture; utubaawwan kunneenis hokkoowwanii fi
somaawwan meetii irraa hojjetaman qabu ture. 11 Gama kaabaatiinis
akkasuma dhundhuma dhibba tokko dheeratee utubaawwan digdamaa
fi miilla naasii digdama qaba ture; utubaawwan sunis hokkoowwanii fi
somaawwan meetii irraa tolfaman qabu turan.
12 Gama lixaatiin dhundhuma shantama bal'atee golgaawwan utubaa
kudhanii fi miilla kudhan qaba ture; hokkoowwanii fi somaawwan
utuboota sanaas meetii irraa hojjetaman. 13 Fiixee ba'aatiin, karaa ba'a
biiftuutiin dhundhuma shantama bal'ata ture. 14 Golgaawwan dhund-
huma kudha shan dhedheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis
karaa balbala tokkoo irra turan. 15 Golgaawwan dhundhuma kudha shan
dhedheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis balbala oobdii sana irra
gama kaaniin turan. 16 Golgaawwan naannoo oobdii sanaa hundi quncee
talbaa kan qaldhifamee fo'ame irraa tolfaman. 17 Miillawwan utuboota
sanaa naasii irraa tolfaman. Hokkoowwanii fi somaawwan utubootaa
immoo meetii irraa tolfamanii fiixee utuboota sanaatti meetii uffisan.
Utuboonni oobdii sanaa hundinuus somaawwan meetii qabu turan.
18 Golgaan balbala oobdii sanaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa
fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dha'amee irratti faayeffamee
hojjetame tolfame. Innis dhundhuma digdama dalga dheeratee akkuma
oobdichaa dhundhuma shan ol dheerata ture; 19 utubaa afurii fi miilla
naasii afuris qaba ture. Hokkoowwanii fi somaawwan isaanii meetii irraa
tolfamanii fiixee isaaniitti meetiin uffifamee ture. 20 Qofoon dunkaana
qulqulluutii fi qofoon naannoo oobdii sanaa hundi naasii irraa tolfaman.

Mi'a Dunkaanni Ittiin Hojjetame

21 Baay'inni mi'a dunkaanni qulqulluun jechuunis dunkaanni dhuga
ba'umsaa ittiin hojjetamee kan Lewwonni ajaja Museetiin qajeelfama
Iitaamaar ilma Aroon lubichaatiin galmeessan kanaa dha. 22 Bezali'eel
ilmi Uuri jechuunis ilmi ilma Huur namichi gosa Yihuudaa sun waan
Waaqayyo Musee ajaje hunda hojjete. 23 Oholiiyaab ilmi Ahiisaamaak
namichi gosa Daan sunis isa wajjin ture; innis ogeessa hojii harkaa,
ogeessa bifa baasuu fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi
quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen waa faayessu ture. 24 Baay'inni
warqee aarsaa sochoofamuu kan hojii iddoo qulqulluu sanaa hunda irra
oole walumaa galatti akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti taalaantii 29
fi saqilii 730 ture.
25 Meetiin namoota waldaa keessaa lakkaa'aman irraa argames akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti taalaantii 100 fi saqilii 1,775 ture.
26 Namoonni warra duraan lakkaa'amanii jiranitti dabalaman kanneen
umuriin isaanii waggaa digdama yookaan hammanaa ol ta'e 603,550
turan. Isaan kunneenis akka madaalii iddoo qulqulluutti matuma

mataan beekaa* tokko tokko jechuun walakkaa saqilii tokko tokkoo
baasan. 27 Meetii taalaantii 100 sanaan miillawwan iddoo qulqulluutii
fi miillawwan golgaatu hojjetame; taalaantii 100 fi miilla 100 hojjetame;
miilla tokkoof taalaantii tokkotu barbaachise jechuu dha. 28 Isaanis saqilii
1,775 sana hokkoo utubaawwanii tolchuuf, fiixee utubaawwaniitti uffisuu
fi somaawwan isaanii tolchuuf itti fayyadaman.
29 Naasiin aarsaa sochoofamuus taalaantii 70 fi saqilii 2,400 ture. 30 Isas
miilla balbala dunkaana wal ga'ii, iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame,
gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetamee fi mi'a isaa hunda tolchuuf itti
fayyadaman; 31 akkasumas miilli naannoo oobdii, miilli balbala oobdii,
qofoowwan dunkaana qulqulluu hundii fi qofoowwan naannoo oobdii
hundi naasii irraa hojjetaman.

39

Uffata Lubummaa

1 Isaanis uffata kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaan dha'ame kan
iddoo qulqulluu keessa tajaajiluuf fayyadu hojjetan. Akkuma Waaqayyo
Musee ajajettis uffata qulqulluu Arooniif hojjetan.

Efuudii

39:2-7 kwf – Bau 28:6-14

2 Isaanis warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee
talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dirata hojjetan. 3 Isaanis kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa qal'aa isaa tolchuuf jed-
hanii warqee sana ogummaa harkaatiin tumanii akka baalaatti haphisanii
fo'aa fo'aatti gargar kukkutan. 4 Isaanis akka inni walitti guduunfamuu
danda'uuf funyoo gatiittii kan golee isaa lamaanitti hidhamee ture dirata
sanaaf tolchan. 5 Sabbanni isaa kan ogummaadhaan dha'ames akkuma
isaa dirata wajjin tokko ta'ee warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee,
bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen akkuma Waaqayyo
Musee ajajetti hojjetame.
6 Isaanis dhagaawwan sardooniksii qopheessanii marsaa faaya warqee
naannoo isaatti tolchan; maqaa ilmaan Israa'elis akka chaappaatti isaan
irratti soofan. 7 Ergasiis akka ilmaan Israa'eliif dhagaa yaadannoo ta'uuf
akkuma Waaqayyo Musee ajajetti dhagaawwan sana funyoo gatiittii dirata
sanatti qabsiisan.

Kiisii Qomaa

39:8-21 kwf – Bau 28:15-28

8 Isaanis akkuma dirata sanaatti warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa,
dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen ogummaad-
haan kiisii qomaa tolchan. 9 Kiisiin qomaa kun gama afraniinuu wal
qixxee ture; innis walitti dachaa ta'ee dheerina taakkuu tokkoo fi bal'ina
taakkuu tokkoo qaba ture. 10 Dhagaawwan gati jabeeyyiis toora afuriin
irratti maxxansan. Toora jalqabaa irratti sardiyoon, tophaaziyoonii fi
biiralee, 11 toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz, 12 toora
sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti, 13 toora afuraffaa irratti
biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi maxxansan. Dhagaawwan kanneenittis
marsaa faaya warqee tolchan. 14 Dhagaawwan kudha lama kanneen

* **38:26** 38:26 Beekaan tokko giraamii 7.

tokkoo tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama keessaa maqaan
tokko akkuma chaappaatti soofame ni turan; tokkoon tokkoon dha-
gaawwan sanaas maqaa ilmaan Israa’el tokko tokkoof dhaabate.

15 Kiisii qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti fo’anii
tolchan. 16 Isaanis marsaa faaya warqee lamaa fi qubeelaa warqee lama
tolchanii qubeelaawwan sana rogawwan kiisii qomaa keessaa lamatti
guduunfan. 17 Foncaa warqee sana lamaanis qubeelaawwan rogawwan ki-
isii qomaa sanatti guduunfan. 18 Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan
immoo marsaawwan faayaa lamaanitti guduunfanii karaa fuula duraatiin
foncaa dirataa kan gatiittiitti qabsiisan. 19 Qubeelaawwan warqee lama
tolchanii rogawwan kiisii qomaa biraa kanneen karaa moggaa keessaatiin
diratatti aananii jiran lamaanitti qabsiisan. 20 Ergasiis qubeelaawwan
warqee lama biraa tolchanii sabbata mudhiitii olitti garjalee funyoo gati-
ittii lamaan, fuula dirataa duraan jiru sanaatti qabsiisan. 21 Isaanis akka
kiisiin qomaa dirata irraa hin sosochooneef qubeelaawwan kiisii qomaa
sana sabbata mudhiitiin walitti qabsiisanii akkuma WAAQAYYO Musee
ajajetti funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti qabsiisan.

Uffata Lubummaa Kan Biraa
39:22-31 kwf – Bau 28:31-43

22 Isaanis huccuu guutumaan guutuutti bifti isaa cuquliisa ta’e irraa
wandaboo dirataa tolchan; 23 walakkaa gubbaa wandaboo sanaattis afaan
ittiin mataa seensifatan tolchan; akka inni hin tarsaaneefis qarqara
afaan isaa irra waa naannessanii hodhan. 24 Isaanis xiyyoo wandaboo
sanaatti kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan
qal’ifamee fo’ameen roomaanii hojjetan. 25 Warqee qulqulluu irraas
bilbila hojjetanii roomaanota gidduudhaan naannoo xiyyoo wandabootti
qabsiisan. 26 Bilbillii fi roomaaniin sun akkuma WAAQAYYO Musee
ajajetti tokko tokkoon wal keessa makamanii naannoo xiyyoo wandaboo
tajaajilaaf uffatamu sanaatti qabsiifaman.

27 Aroonii fi ilmaan isaatiif immoo kittaa quncee talbaa kan qal’ifamee
fo’ameen dhoofsisanii hojjetan; 28 akkasumas quncee talbaa qal’aa isaatiin
marata mataa, quncee talbaatiin gonfoo, quncee talbaa kan qal’ifamee
fo’ameen immoo uffata wayyaa jalaa hojjetaniif. 29 Sabbannis quncee tal-
baa kan qal’ifamee fo’amee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaan
faayeffame akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti hojjetame.

30 Isaanis warqee qulqulluu irraa faaya gonfoo qulqulluu tolchanii
akkuma waan chaappaa irratti qirixamuutti:

Kan WAAQAYYOOF Qulqulleeffame,

jedhanii irratti barreessan. 31 Ergasiis faaya sana marata mataatiin
wal qabsiisuuf jedhanii akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti funyoo bifa
cuquliisaa itti hidhan.

Museen Hojii Dunkaana Qulqulluu To’ate
39:32-41 kwf – Bau 35:10-19

32 Akkasiin hojiin dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga’ii hundi
xumurame. Israa’eloonnis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti waan hunda
hojjetan. 33 Isaanis dunkaana qulqulluu sana Museetti fidan:

dunkaanaa fi mi'a isaa hunda, hokkoowwan isaa, tuggeewwan isaa,
dagaleewwan isaa, utuboota isaatii fi miillawwan isaa;
34 irra buusa kal'ee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, irra
buusa gogaa duugameetii fi golgaa da'eessu;
35 taabota kakuu seeraa, danqaraa isaatii fi teessoo araaraa wajjin;
36 minjaala mi'a isaa hundaa fi buddeena ilaalchaa wajjin;
37 baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa hojjetame, ibsaawwan
tarree galanii fi mi'a isaa hunda wajjin, zayitii ibsaa;
38 iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame, zayitii ittiin diban, ixaana
urgaa'u, golgaa balbala dunkaanaa;
39 iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame, gingilchaa isaa kan naasii
irraa hojjetame wajjin,
danqaraawwan isaatii fi mi'a isaa hunda, caabii miilla isaa wajjin;
40 golgaawwan oobdii utubaawwanii fi miillawwan isaanii wajjin,
golgaa karra oobdii sanaa, funyoowwanii fi qofoowwan oobdii,
mi'a dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii hunda;
41 wayyaawwan fo'amanii dha'aman kanneen yeroo iddoo qulqulluu
keessa tajaajilan uffataman, jechuunis wayyaawwan Aroon lubichaaf
qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan
tajaajilanitti uffatan fe'a.

42 Israa'eloonnis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti hojii hunda hojjetan.
43 Museenis hojii sana to'atee akkuma WAAQAYYO ajajetti hojjechuu isaanii
arge. Museenis isaan eebbise.

40

Dunkaana Qulqulluu Dhaabuu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe: 2 "Guyyaa jalqaba ji'a
jalqabaatti dunkaana qulqulluu jechuunis dunkaana wal ga'ii dhaabi.
3 Taabota kakuu seeraa isa keessa kaa'iitii taaboticha golgaadhaan
da'eessi. 4 Minjaala ol galchiitii mi'a isaa tottolchi. Ergasiis baattuu ibsaa
ol galchiitii ibsaa isaa irra dhaabi. 5 Iddoo aarsaa ixaanaa kan warqee irraa
hojjetame fuula taabota kakuu seeraa dura dhaabiitii balbala dunkaana
qulqulluutti immoo golgaa fannisi.

6 "Iddoo aarsaa qalma gubamuu sanas fuula balbala dunkaana qulqul-
luu jechuunis dunkaana wal ga'ii dura dhaabi; 7 gabatee itti dhiqatanis
dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaa gidduu dhaabiitii bishaan itti naqi.
8 Naannoo isaattis oobdii hojjedhuutii balbala isaatti golgaa kaa'i.

9 "Zayitii ittiin diban fuudhiitii dunkaana qulqulluu fi waan isa keessa
jiru hunda dibi; dunkaanichaa fi mi'a isaa hunda qulqulleessi; innis ni
qulqullaa'a. 10 Ergasiis iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda
dibi; iddoo aarsaa sana qulqulleessi; innis waan hunda caalaa qulqullaa'aa
ta'a. 11 Gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa dibiitii isaan qulqulleessi.

12 "Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala dunkaana wal ga'iitti fidiitii
bishaaniin isaan dhiqi. 13 Ergasii Aroonitti wayyaa qulqulluu uffisi; akka
inni lubummaadhaan na tajaajiluufis dibiitii isa qulqulleessi. 14 Ilmaan
isaas fidiitii kittaa itti uffisi. 15 Akka isaan lubummaadhaan na tajaajilani-
ifis akkuma abbaa isaanii dibde sanatti isaan dibi; dibamuun isaanii kunis

dhaloota dhufu hunda keessatti lubummaa itti fufu ta'a." 16 Museenis
akkuma WAAQAYYO isa ajajetti waan hunda hojjete.
17 Kanaafuu dunkaanni qulqulluun sun waggaa lamaffaa keessa guyyaa
jalqabaa kan ji'a jalqabaatti dhaabame. 18 Museen yeroo dunkaana qulqul-
luu sana dhaabetti miillawwan dunkaanichaa itti kaa'e; tuggeewwan isaa
dhadhaabe; dagaleewwan isaa loose; utuboota isaa dhadhaabe. 19 Innis
akkuma WAAQAYYO isa ajajetti dunkaana qulqulluu irraan dunkaana
diriirsee dunkaana sanatti immoo irra buusa uffise.
20 Dhuga ba'umsa sana fuudhee taabota keessa kaa'e; danqaraawwanis
taabotatti hidhe; teessoo araaraa immoo taabota gubbaa kaa'e. 21 Museen
akkuma WAAQAYYO isa ajajetti taabota sana dunkaana qulqulluutti ol
galchee golgaa da'eessu fanniseef; taabota kakuu seeraa sanas da'eesse.
22 Museenis minjaala sana gama kaaba dunkaana qulqulluutiin
dunkaana wal ga'ii keessa golgaa sanaan ala kaa'e. 23 Akkuma WAAQAYYO
isa ajajettis fuula WAAQAYYOO duratti buddeena achi irra kaa'e.
24 Baattuu ibsaa immoo gama kibbaa dunkaana qulqulluutiin dunkaana
wal ga'ii keessa fuullee minjaalaatiin kaa'e. 25 Akkuma WAAQAYYO isa
ajajettis ibsaawwan sana fuula WAAQAYYOO dura dhadhaabe.
26 Museenis iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame sana fuula golgaa
duraan dunkaana wal ga'ii keessa dhaabe. 27 Akkuma WAAQAYYO isa
ajajettis ixaana urgaa'aa isa irratti aarse.
28 Balbala dunkaana qulqulluu irrattis golgaa fannise. 29 Inni akkuma
WAAQAYYO isa ajajetti iddoo aarsaa qalma gubamuu sana balbala
dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii bira dhaabee qalma gubamuu
fi kennaa midhaanii isa irratti dhi'eesse.
30 Gabatee sanas dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaa gidduu kaa'ee
bishaan dhiqataa itti naqe; 31 Museen, Aroonii fi ilmaan Arooniis harka
isaaniitii fi miilla isaanii dhiqachuuf itti fayyadamu turan. 32 Isaanis
akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti yeroo dunkaana wal ga'ii seenan
yookaan yeroo iddoo aarsaatti dhi'aatan hunda ni dhiqatu turan.
33 Museenis naannoo dunkaana qulqulluutii fi iddoo aarsaatti oobdii
hojjetee balbala waltajjichaa irra golgaa dhaabe; akkasiin Museen hojii
sana hojjetee fixe.

Ulfina WAAQAYYOO

34 Ergasiis duumessi dunkaana wal ga'ii haguuge; ulfinni WAAQAYYOOS
dunkaana qulqulluu sana guute. 35 Museenis sababii duumessi sun
dunkaana wal ga'ii irra bu'ee fi sababii ulfinni WAAQAYYOO dunkaana
qulqulluu guuteef dunkaana wal ga'ii seenuu hin dandeenye.
36 Israa'eloonni karaa isaanii hunda keessatti yommuu duumessi
dunkaana qulqulluu irraa ka'u hunda ka'anii deemsa isaanii itti fufu
turan. 37 Yoo duumessi irraa ka'uu baate garuu hamma gaafa duumessi
sun irraa ka'uutti hin deeman ture. 38 Kanaafuu karaa isaanii hunda
keessatti fuula saba Israa'el hundaa duratti guyyaa guyyaa duumessi
WAAQAYYOO dunkaana qulqulluu irra ture; halkan halkan immoo ibiddi
duumessa sana keessa ture.

Seera
Lewwotaa

Aarsaa Gubamu

1 WAAQAYYO Musee waamee dunkaana wal ga'ii keessaa akkana jedhee
itti dubbate; 2 "Israa'elootatti dubbadhu; akkanas jedhiin: 'Isin keessaa
namni kam iyyuu yommuu horii keessaa WAAQAYYOOF kennaa dhi'eessutti
karra loonii yookaan bushaayee keessaa haa dhi'eessu.

3 " 'Yoo kennaan sun qalma gubamu kan karra loonii ta'e, namichi
sun korma hir'ina hin qabne haa dhi'eessu. Akka aarsaan sun fuula
WAAQAYYOO duratti fudhatama argatuufis balbala dunkaana wal ga'ii du-
ratti haa dhi'eessu. 4 Namichis mataa horii aarsaa gubamuuf dhi'eeffamu
sanaa irra harka isaa haa kaa'u; kunis araara isaaf buusuuf qooda isaa
fudhatama argata. 5 Innis fuula WAAQAYYOO duratti korma haa qalu;
ilmaan Aroon luboonni dhiiga sana fuudhanii iddoo aarsaa kan balbala
dunkaana wal ga'ii dura jirutti gama hundaan haa facaasan. 6 Innis aarsaa
gubamu sana irraa gogaa baasee kutaa kutaatti murmura. 7 Ilmaan Aroon
lubichaa immoo iddoo aarsaa irratti ibidda qabsiisanii qoraan irra haa
naqan. 8 Ergasiis ilmaan Aroon luboonni kutaa murmurame, mataa fi
cooma isaas qoraan iddoo aarsaa irratti boba'u irra tarree haa naqan.
9 Innis mi'a garaatii fi miilla qalma sanaa bishaaniin haa dhiqu; lubichis
hunda isaa iddoo aarsaa irratti haa gubu. Kunis aarsaa gubamu kan
ibiddaan dhi'aatuu fi kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI toluu dha.

10 " 'Yoo aarsaan sun qalma gubamu kan bushaayee jechuunis hoolaa
yookaan re'ee ta'e namichi dhi'eessu sun korma hir'ina hin qabne haa
dhi'eessu. 11 Innis gama kaaba iddoo aarsaatiin fuula WAAQAYYOO duratti
haa qalu; ilmaan Aroon luboonni immoo gama hundaan dhiiga isaa iddoo
aarsaatti haa facaasan. 12 Namichi sunis kutaa kutaatti haa murmuru;
lubichi immoo mataa fi cooma isaa qoraan iddoo aarsaa irratti boba'aa
jiru irra tarree haa naqu. 13 Innis mi'a garaatii fi miilla qalma sanaa
bishaaniin haa dhiqu; lubichi immoo hunda isaa fidee iddoo aarsaa irratti
haa gubu. Kunis aarsaa gubamu kan ibiddaan dhi'aatuu fi kan urgaan
isaa WAAQAYYOTTI toluu dha.

14 " 'Yoo aarsaan WAAQAYYOOF dhi'aatu sun qalma gubamu kan sim-
birrootaa ta'e namichi sun gugee yookaan gugee sookkee haa dhi'eessu.
15 Lubichi sun gara iddoo aarsaatti haa fidu; mataa isaas micciiree irraa
haa kutu; ergasii immoo iddoo aarsaa irratti haa gubu; dhiigni isaa immoo
iddoo aarsaa cinatti haa coccobu. 16 Mi'a garaa isaa baallee isaa wajjin
baasee karaa ba'a biiftuutiin iddoo aarsaa cinatti lafa daaraan jirutti haa
gatu. 17 Karaa qoochoo isaatiin haa baqaqsu; garuu guutumaan guutuutti
gargar hin baasin; ergasii lubichi iddoo aarsaa irratti qoraan boba'aa jiru
irratti haa gubu. Kunis aarsaa gubamu kan ibiddaan dhi'aatuu fi kan
urgaan isaa WAAQAYYOTTI toluu dha.

2

Kennaa Midhaanii

1 " 'Namni tokko yommuu kennaa midhaanii WAAQAYYOOF dhi'eessutti,
kennaan isaa daakuu bullaa'aa haa ta'u. Innis zayitii itti haa naqu;

ixaanas itti dabalee, [2] ilmaan Aroon luboota sanatti haa fidu. Lubichis
daakuu bullaa'aa zayitiin itti naqame sana irraa konyee tokko ixaana
hunda wajjin haa fuudhu; kanas kutaa yaadannoo aarsaa gubamu kan
ibiddaan dhi'eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI toluu godhee iddoo
aarsaa irratti haa gubu. [3] Kennaan midhaanii hafe immoo kan Aroonii
fi ilmaan isaa ti; kunis kutaa aarsaawwan hunda caalaa qulqulluu kan
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.
[4] " 'Yeroo ati kennaa midhaanii barbadaa ibiddaa irratti tolfamee
dhi'eessitutti, kennaan sun daakuu bullaa'aa jechuunis maxinoo zayitiin
itti makame yookaan bixxillee raacitii malee tolfamee zayitiin irra
dibame haa ta'u. [5] Kennaan kee kennaa midhaanii kan eelee irratti
qopheeffame taanaan kennaan sun daakuu bullaa'aa hin bukaa'in kan
zayitiin itti makame irraa haa ta'u. [6] Isa caccabsiitii gubbaa isaatti
zayitii naqi; inni kennaa midhaanii ti. [7] Kennaan midhaan keetii yoo
eelee irratti qopheeffame, kennaan sun daakuu bullaa'aa fi zayitii irraa
haa qopheeffamu. [8] Kennaa midhaanii kan wantoota kanneen irraa
qopheeffame WAAQAYYOOF fidi; kanas luba iddoo aarsaatti geessutti kenni.
[9] Innis Kennaa midhaanii sana irraa kutaa yaadannoo fuudhee kennaa
ibiddaan dhi'eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu godhee iddoo
aarsaa irratti haa gubu. [10] Kennaan midhaanii hafe immoo kan Aroonii
fi ilmaan isaa ti; kunis kutaa aarsaawwan hunda caalaa qulqulluu kan
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.
[11] " 'Kennaan midhaanii kan isin WAAQAYYOOF dhi'eessitan hundinuu
utuu raacitiin itti hin makamin qopheeffamuu qaba; isin kennaa ibiddaan
WAAQAYYOOF dhi'eeffamu tokko keessatti raacitii yookaan damma tokko
illee gubuu hin qabdaniitii. [12] Kennaa kanas akka mataa midhaaniitti
WAAQAYYOOF dhi'eessu dandeessu; garuu akka kennaa urgaa'aa tokkootti
iddoo aarsaa irratti dhi'aachuu hin qabu. [13] Kennaa midhaan keetii hunda
soogiddaan mi'eessi; soogidda kakuu Waaqa keetii kennaa midhaan keetii
keessaa hin hambisin; kennaa kee hundatti soogidda dabali.
[14] " 'Ati yoo mataa midhaanii keessaa kennaa midhaanii WAAQAYY-
OOF fidde, mataa midhaan asheetee ibiddaan waadamee sukkuumamee
dhi'eessi. [15] Zayitii itti naqiitii ixaanas itti dabali; kun kennaa midhaanii ti.
[16] Lubni sunis kutaa yaadannoo midhaan sukkuumamee sanaatii fi zayitii
sana ixaana hunda wajjin kennaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu
godhee haa gubu.

3

Aarsaa Nagaa

[1] " 'Kennaan nama tokkoo yoo aarsaa nagaa ta'e, namichi sunis karra
loonii keessaa horii tokko, korma yookaan dhalaa yoo dhi'eesse, inni horii
hir'ina hin qabne fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi'eessu. [2] Namichi sun
mataa kennaa isaa irra harka isaa haa kaa'u; balbala dunkaana wal ga'ii
durattis haa qalu. Ergasii immoo ilmaan Aroon luboonni sun dhiiga horii
sana iddoo aarsaa sanatti gama hundaan haa facaasan. [3] Innis aarsaa
nagaa irraa aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu haa fidu; kunis
moora mi'a garaa haguuguu fi kan itti maxxanu hunda, [4] kalee lamaanii fi
moora isaan irra jiru kan mudhiitti dhi'aatu, haguuggii tiruu kan namichi
kaleedhaan walitti qabee baasu fa'a. [5] Ergasiis ilmaan Aroon waan kana
aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu godhanii

iddoo aarsaa irratti aarsaa gubamu kan qoraan boba'u irra jiru irratti haa
guban.
6 " 'Inni yoo bushaayee keessaa horii tokko akka aarsaa nagaatti
WAAQAYYOOF dhi'eesse, korma yookaan dhalaa hir'ina hin qabne haa
dhi'eessu. 7 Inni yoo xobbaallaa hoolaa dhi'eesse, fuula WAAQAYYOO
duratti haa dhi'eessu. 8 Namichi sunis mataa kennaa isaa irra harka isaa
kaa'ee balbala dunkaana wal ga'ii duratti haa qalu. Ergasii immoo ilmaan
Aroon dhiiga horii sanaa iddoo aarsaa irratti gama hundaan haa facaasan.
9 Innis aarsaa nagaa sana irraa qalma ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu
haa fidu; kunis cooma isaa, duboo isaa kan lafee dugdaatti dhi'eeffamee
kutame hunda, moora mi'a garaa haguuguu fi kan itti maxxanu hunda,
10 kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti dhi'aatu, haguuggii
tiruu kan namichi kaleedhaan walitti qabee baasu fa'i. 11 Lubni sunis
waan kana nyaata godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu; nyaanni kunis
aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.
12 " 'Yoo kennaan isaa re'ee ta'e, inni fuula WAAQAYYOO duratti haa
dhi'eessu. 13 Namichi sun mataa re'ee sanaa irra harka isaa kaa'ee fuula
dunkaana wal ga'ii duratti haa qalu. Ergasii immoo ilmaan Aroon dhiiga
horii sanaa iddoo aarsaa irratti gama hundaan haa facaasan. 14 Innis waan
dhi'eessu keessaa kennaa kana kennaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu
godhee haa dhi'eessu; kunis moora mi'a garaa haguuguu fi kan itti
maxxanu hunda, 15 kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti
dhi'aatu, haguuggii tiruu kan namichi kaleedhaan walitti qabee baasu fa'i.
16 Lubni sunis waan kana nyaata godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu;
kunis aarsaa urgaa'aa ibiddaan dhi'eeffamuu dha. Coomni hundinuu kan
WAAQAYYOO ti.
17 " 'Isin cooma tokko illee yookaan dhiiga tokko illee hin sooratinaa;
wanni kun lafa isin jiraattan hundatti dhaloota dhufuuf jiru keessatti seera
hin geeddaramnee dha.' "

4

Aarsaa Cubbuu

1 WAAQAYYO akkana jedhee Museetti dubbate; 2 "Israa'elootaan akkana
jedhi; 'Yoo namni utuu hin beekin waan WAAQAYYO dhowwe cabsuudhaan
cubbuu hojjete.
3 " 'Lubichi dibame yoo cubbuu hojjetee akkasiin sabatti cubbuu fide,
inni cubbuu hojjete sanaaf dibicha hir'ina hin qabne tokko aarsaa
cubbuu godhee WAAQAYYOOF haa dhi'eessu. 4 Innis dibicha sana balbala
dunkaana wal ga'ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi'eessu. Mataa
dibicha sanaa irras harka isaa kaa'ee fuula WAAQAYYOO duratti haa
qalu. 5 Lubni dibame sun dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee dunkaana
wal ga'iitti qabatee haa seenu. 6 Lubni sunis quba isaa dhiiga keessa
cuphee dhiiga sana irraa golgaa iddoo qulqulluu duratti yeroo torba fuula
WAAQAYYOO duratti haa facaasu. 7 Ergasiis lubni sun dhiiga sana irraa
gaanfawwan iddoo aarsaa ixaana urgaa'u kan dunkaana wal ga'ii keessa
fuula WAAQAYYOO dura jiru sana irratti haa naqu. Dhiiga dibicha sanaa
kan hafe hunda immoo balbala dunkaana wal ga'ii irratti miilla iddoo
aarsaa gubamuu jalatti haa dhangalaasu. 8 Innis dibicha aarsaa cubbuutiif
dhi'eeffame sana irraa cooma hunda haa baasu; kunis moora mi'a garaa
haguuguu fi kan itti maxxanu hunda, 9 kalee lamaanii fi moora isaan irra

jiru kan mudhiitti dhi’aatu, haguuggii tiruu kan inni kaleedhaan walitti
qabee baasu fa’i; 10 waan kanas akkuma loon aarsaa nagaatiif dhi’eeffamu
irraa moorri baafamu sanatti haa baasu. Lubnis iddoo aarsaa kan aarsaa
gubamuu irratti haa gubu. 11 Garuu gogaa dibicha sanaatii fi foon isaa
hunda, mataa fi miilla isaa, mi’a garaatii fi cumaa isaa, 12 jechuunis waan
dibicha sanaa kan hafe hunda qubata keessaa gad baasee gara iddoo
seeraan qulqulluu ta’e kan daaraan itti gatamuutti haa geessu; daaraa
tuulame irrattis ibidda qoraaniitiin haa gubu.

13 “ ‘Yoo waldaan Israa’el hundi utuu hin beekin cubbamee waan ajaja
WAAQAYYOO keessatti dhowwame hojjete waldaan sun waa’ee waan sanaa
beekuu baatu illee yakka qabeessa ta’a. 14 Yommuu cubbuun isaan
hojjetan beekamutti waldaan sun dibicha tokko aarsaa cubbuu godhee
dunkaana wal ga’ii duratti fidee haa dhi’eessu. 15 Maanguddoonni waldaa
fuula WAAQAYYOO duratti mataa dibicha sanaa irra harka isaanii haa
kaa’an; dibichi sunis fuula WAAQAYYOO duratti haa qalamu. 16 Lubni
dibame sun dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee gara dunkaana wal ga’iitti
haa fidu. 17 Innis quba isaa dhiiga keessa cuuphee golgaa duratti yeroo
torba fuula WAAQAYYOO duratti haa facaasu. 18 Lubni sunis dhiiga sana
irraa gaanfawwan iddoo aarsaa kan dunkaana wal ga’ii keessa fuula
WAAQAYYOO dura jiru sana irratti haa naqu. Dhiiga dibicha sanaa kan
hafe hunda immoo balbala dunkaana wal ga’ii irratti miilla iddoo aarsaa
gubamuu jalatti haa dhangalaasu. 19 Inni cooma hunda irraa baasee
iddoo aarsaa irratti haa gubu; 20 dibicha kanas akkuma dibicha aarsaa
cubbuutiif dhi’eeffame sana godhe haa godhu; lubnis haaluma kanaan
araara isaaniif buusa; isaanis dhiifama argatu. 21 Innis ergasii dibicha
sana qubata keessaa gad baasee akkuma dibicha jalqabaa gube sana haa
gubu; kunis aarsaa cubbuu waldaa ti.

22 “ ‘Bulchaan tokko yoo utuu hin beekin cubbuu hojjetee waan ajaja
WAAQAYYO Waaqa isaa keessatti dhowwame hojjete inni yakka qabeessa
ta’a. 23 Inni yommuu cubbuu hojjete sana beeketti korma re’ee kan hir’ina
hin qabne tokko aarsaa ofii isaatiif haa fidu. 24 Mataa re’ee sanaa irra
harka isaa kaa’ee iddoo aarsaan gubamu itti qalamutti fuula WAAQAYYOO
duratti haa qalu; kunis aarsaa cubbuu ti. 25 Lubni sunis ergasii dhiiga
aarsaa cubbuutiif dhi’eeffame irraa quba isaatiin fuudhee gaanfa iddoo
aarsaa kan aarsaan gubamu irratti dhi’eeffamutti haa naqu; dhiiga hafe
immoo miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu. 26 Innis akkuma cooma
aarsaa nagaatiif dhi’eeffame gube sana moora hunda iddoo aarsaa irratti
haa gubu; lubichi haala kanaan namichaaf araara cubbuu buusa; innis
dhiifama argata.

27 “ ‘Saba keessaa namni tokko yoo utuu hin beekin waan ajaja
WAAQAYYOO keessatti dhowwame keessaa tokko illee cabsuudhaan cubbuu
hojjete inni yakka qabeessa ta’a. 28 Inni yommuu akka cubbuu hojjete
beeketti cubbuu hojjete sanaaf re’ee dhaltuu hir’ina hin qabne tokko
aarsaa ofii isaatiif haa fidu. 29 Mataa re’ee aarsaa cubbuutiif dhi’eeffamte
sanaa irras harka isaa kaa’ee iddoo aarsaa gubamuutti haa qalu. 30 Lubni
sunis ergasii dhiiga sana irraa quba isaatiin fuudhee gaanfa iddoo aarsaa
kan aarsaan gubamu irratti dhi’eeffamutti haa naqu; dhiiga hafe hunda
immoo miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu. 31 Akkuma moorri
itti aarsaa nagaa irraa baafamutti inni moora hunda haa baasu; lubni

immoo aarsaa urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu godhee iddoo aarsaa irratti
haa gubu. Akkasiinis lubni araara buusaaf; innis dhiifama argata.
32 “ ‘Inni yoo hoolaa tokko aarsaa cubbuu ofii isaatiif fide, dhaltuu hir’ina
hin qabne haa fidu. 33 Mataa hoolaa sanaa irras harka isaa kaa’ee iddoo
aarsaan gubamu itti qalamutti aarsaa cubbuutiif haa qalu. 34 Lubni sunis
ergasii dhiiga aarsaa cubbuutiif dhi’eeffame irraa quba isaatiin fuudhee
gaanfa iddoo aarsaa kan aarsaa gubamuutti haa naqu; dhiiga hafe hunda
immoo miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu. 35 Akkuma moorri
itti hoolaa aarsaa nagaatiif dhi’eeffamu irraa baafamutti inni moora
hunda haa baasu; lubni immoo aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu
gubbaatti iddoo aarsaa irratti haa gubu. Lubnis akkasiin cubbuu namichi
hojjeteef araara buusaaf; innis dhiifama argata.

5

1 “ ‘Namni tokko yoo waan nama kakachiisu dhaga’ee waa’ee waan arge
yookaan beeku sanaa dhugaa ba’uu diduudhaan cubbuu hojjete inni itti
gaafatama.
2 “ ‘Yookaan namni tokko yoo waan akka seeraatti xuraa’aa ta’e
jechuunis raqa bineensa xuraa’aa yookaan horii xuraa’aa yookaan uuma-
mawwan xuraa’oo kanneen lafa irra munyuuqanii utuu hin beekin tuqe
inni xuraa’eera; yakka qabeessas ta’a. 3 Yookaan inni yoo xuraa’ummaa
namaa jechuunis waan isa xureessu kam iyyuu utuu hin beekin tuqe,
yommuu waan sana beeketti yakka qabeessa ta’a. 4 Yookaan namni yoo
utuu itti hin yaadin waan gaarii yookaan hamaa gochuuf kakate, waa’ee
waan utuu itti hin yaadin kakate sanaa beekuu baatu illee maalumaafuu
yommuu waan sana beeketti inni yakka qabeessa ta’a. 5 Inni yoo
karaa kanneen keessaa tokkoon iyyuu yakka qabeessa ta’e karaa kamiin
akka hojjete haa himatu; 6 adaba cubbuu hojjete sanaatiifis akka aarsaa
cubbuu isaaf taatuuf bushaayee keessaa hoolaa yookaan re’ee dhaltuu
WAAQAYYOOF haa fidu; lubnis cubbuu namichaatiif aarsaa araaraa haa
dhi’eessu.
7 “ ‘Namichi sun cubbuu hojjeteef hoolaa dhi’eessuutti harka qalleessa
yoo ta’e adabbii cubbuu isaatiif gugee lama yookaan gugee sosookkee
lama, tokko aarsaa cubbuutiif tokko immoo aarsaa gubamuuf WAAQAYY-
OOF haa fidu. 8 Lubattis isaan haa fidu; lubni immoo kan aarsaa cubbuutiif
taatu duraan dursee haa dhi’eessu. Innis mataa ishee micciiree morma
ishee haa cabsu; garuu irraa hin kutin. 9 Dhiiga aarsaa cubbuu sana irraa
fuudhee cinaacha iddoo aarsaatti haa facaasu; dhiigni hafe immoo miilla
iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaafamu; kun aarsaa cubbuu ti. 10 Ergasiis
lubichi akkuma ajajametti kan lammaffaa sana aarsaa gubamu godhee
cubbuu namichi hojjeteef aarsaa araaraa haa dhi’eessu; innis dhiifama
argata.
11 “ ‘Namichi sun yoo gugee lama yookaan gugee sosookkee lama
dhi’eessuutti harka qalleessa ta’e inni cubbuu hojjete sanaaf daakuu
bullaa’aa iifii tokkoo keessaa harka kurnaffaa aarsaa cubbuutiif haa
dhi’eessu. Sababii wanni kun aarsaa cubbuu ta’eef namichi zayitii
yookaan ixaana itti hin dabalin. 12 Innis lubatti haa fidu; lubichi immoo
konyee tokko irraa fuudhee akka kutaa yaadannoo tokkootti aarsaa
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffame gubbaatti iddoo aarsaa irratti haa
gubu; kun aarsaa cubbuu ti. 13 Lubichis haala kanaan cubbuu namichi

hojjeteef araara buusa; innis dhiifama argata. Aarsaan hafe immoo
akkuma aarsaa midhaaniitti kan lubichaa ta'a.' "

Aarsaa Yakkaa

14 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 15 "Namni yoo seera cabsee
utuu hin beekin waan WAAQAYYOOF qulqulleeffame kam iyyutti cubbuu
hojjete inni adabbii cubbuu isaatiif bushaayee keessaa korbeessa hoolaa
kan hir'ina hin qabne kan gatiin isaa akka saqilii iddoo qulqulluutti
meetiidhaan tilmaamame tokko aarsaa yakkaa godhee WAAQAYYOOF haa
fidu; kun aarsaa yakkaa ti. 16 Namichi sunis waan wantoota qulqulluu
irraa hir'ise sana iddoo haa buusu; gatii waan sanaa illee harka shan
keessaa harka tokko itti dabalee hunda isaa lubatti haa kennu; lubni sunis
korbeessa hoolaa aarsaa yakkaatiif dhi'eeffame sanaan araara buusaaf;
innis dhiifama argata.

17 "Namni yoo cubbuu hojjetee waan ajajawwan WAAQAYYOO keessatti
dhowwame hojjete, inni yoo beekuu baate illee yakka qabeessa ta'eera; itti
gaafatamas. 18 Innis akka tilmaama keetiitti bushaayee keessaa korbeessa
hoolaa hir'ina hin qabne tokko aarsaa yakkaa godhee lubatti haa fidu.
Lubichis haaluma kanaan yakka namichi utuu hin beekin hojjeteef araara
buusa; innis dhiifama argata. 19 Kun aarsaa yakkaa ti; namichi sun
WAAQAYYOTTI yakka hojjeteera."

6

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Namni yoo waa'ee waan
imaanaa isatti kennamee yookaan waan isa bira kaa'amee yookaan waan
hatame tokkoo ollaa isaa gowwoomsuudhaan yookaan saamuudhaan
cubbuu hojjetee WAAQAYYOOF amanamuu baate, 3 yookaan yoo qabeenya
bade argee waa'ee isaa soba dubbate yookaan yoo sobaan kakate yookaan
yoo cubbuu akkasii kan namoonni hojjetan kam iyyuu hojjete, 4 yoo
akkasiin cubbuu hojjetee yakka qabeessa ta'e inni waan hate yookaan
waan humnaan saame yookaan waan imaanaa isatti kenname yookaan
waan bade kan lafaa arge sana 5 yookaan waan sobaan itti kakate hunda
haa deebisu. Inni waan sana guutummaatti iddoo haa buusu; gatii waan
sanaas harka shan keessaa harka tokko itti dabalee hunda isaa guyyuma
aarsaa yakka ofii isaa dhi'eeffatutti abbaa qabeenya sanaatiif haa kennu.
6 Ergasiis inni bushaayee keessaa korbeessa hoolaa hir'ina hin qabne kan
gatiin isaa gatii adabbii yakka tokkootti tilmaamamu aarsaa yakka ofii isaa
kan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu godhee lubatti haa fidu. 7 Lubichi haaluma
kanaan fuula WAAQAYYOO duratti araara isaaf buusa; innis wantoota
kanneen keessaa waan hojjete kan yakka qabeessa isa godhe kamiif iyyuu
dhiifama argata."

Aarsaa Gubamu

8 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 9 "Aroonii fi ilmaan isaatiif ajaja
kana kenni: 'Seerri aarsaa gubamuu kanaa dha; aarsaan gubamu hamma
lafti bariitutti halkan guutuu ibidda iddoo aarsaa irra jiru gubbaa haa
turu; ibiddis ittuma fufee iddoo aarsaa irratti haa boba'u. 10 Lubni sunis
uffata isaa kan quncee talbaa irraa hojjetamee fi uffata wayyaa jalaan
dhagna isaatti aanu kan quncee talbaa irraa hojjetame haa uffatu; ergasiis
daaraa aarsaa gubamuu kan ibiddi iddoo aarsaa irratti gubee fixe sana
haree iddoo aarsaa cina haa kaa'u. 11 Ergasiis uffata sana of irraa baasee
kan biraa haa uffatu; daaraa sanas baatee qubata keessaa gad baasee lafa

akka seeraatti qulqulluu ta’etti haa geessu. 12 Ibiddi iddoo aarsaa irra jiru
yeroo hunda boba’uu qaba; yoom iyyuus hin dhaamin. Lubichi ganama
ganama ibidda sanatti qoraan haa naqu; aarsaa gubamu ibidda irratti haa
qopheessu; kana irrattis cooma aarsaa nagaa haa gubu. 13 Iddoo aarsaa
irratti ibiddi yeroo hunda haa boba’u; gonkumaas hin dhaamin.

Kennaa Midhaanii

14 “ ‘Seerri kennaa midhaanii kanaa dha: Ilmaan Aroon waan kana
fuullee iddoo aarsaatti fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi’eessan. 15 Lubnis
daakuu bullaa’aa konyee tokkoo fi zayitii, ixaana kennaa midhaanii irra
jiru hunda wajjin fuudhee urgaa WAAQAYYOTTI tolu godhee akka kutaa
yaadannootti iddoo aarsaa irratti haa gubu. 16 Aroonii fi ilmaan isaa
immoo waan irraa hafe haa nyaatan; kun maxinoo iddoo qulqulluutti
nyaatamuu qabuu dha; isaanis oobdii dunkaana wal ga’ii keessatti haa
nyaatan. 17 Wanni kun raacitiidhaan tolfamuu hin qabu; ani kennaa
ibiddaan naa dhi’eeffamu keessaa akka qooda isaaniitti waan kana isaaniif
kenneera. Kunis akkuma aarsaa cubbuutii fi aarsaa yakkaatti waan hunda
caalaa qulqulluu dha. 18 Sanyiin Aroon kan dhiira ta’e kam iyyuu waan
kana nyaachuu danda’a. Kunis qooda kennaa ibiddaan WAAQAYYOOF
dhi’eeffamu keessaa dhaloota keessan kan dhufutti bara baraan Arooniif
kennamee dha; namni isa tuqu hundinuus ni qulqullaa’a.’ ”

19 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 20 “Kennaan Aroonii fi ilmaan
isaa guyyaa inni dibamutti WAAQAYYOOF dhi’eessuu qaban kanaa dha:
Daakuu bullaa’aa iifii* kudhan keessaa tokkoo jechuunis walakkaa isaa
ganama, walakkaa immoo galgala yeroo hunda kennaa midhaanii god-
hanii haa dhi’eessan. 21 Kunis zayitiidhaan eelee irratti haa tolfamu; akka
gaariitti walitti makiitii kennaa midhaan sanaa caccabsii urgaa WAAQAYY-
OTTI tolu godhii dhi’eessi. 22 Ilmi isaa kan luba ta’ee dibamee iddoo isaa
bu’u waan kana haa qopheessu; kennaan kun sababii qooda WAAQAYYOO
kan bara baraa ta’eef guutummaatti haa gubamu. 23 Kennaan midhaanii
kan lubichi dhi’eessu hundi guutummaatti haa gubamu; aarsaan sun
nyaatamuu hin qabuutii.”

Aarsaa Cubbuu

24 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 25 “Aroonii fi ilmaan isaatiin
akkana jedhi: ‘Seerri aarsaan cubbuu ittiin dhi’eeffamu kanaa dha:
Aarsaan cubbuu iddoo aarsaan gubamu itti qalamutti fuula WAAQAYYOO
duratti haa qalamu; aarsaan kun waan hunda caalaa qulqulluu dha.
26 Lubni isa dhi’eessu aarsaa kana haa nyaatu; kunis oobdii dunkaana
wal ga’ii keessatti iddoo qulqulluutti nyaatamuu qaba. 27 Namni foon
sana tuqu kam iyyuu ni qulqullaa’a; yoo dhiigni isaa tokko iyyuu uffatatti
faca’e uffata sana iddoo qulqulluutti miicuu qabda. 28 Okkoteen suphee
kan foon sun itti affeelame haa cabsamu; yoo okkotee naasiitti affeelame
garuu haqamee bishaaniin haa dhiqamu. 29 Dhiirri gosa lubootaa ta’e kam
iyyuu foon kana nyaachuu ni danda’a; kun waan hunda caalaa qulqulluu
dha. 30 Garuu aarsaan cubbuu kan araara buusuudhaaf dhiigni isaa gara
dunkaana wal ga’ii Iddoo Qulqulluutti fidamu kam iyyuu nyaatamuu hin
qabu; inni gubamuu qaba.

* **6:20** 6:20 Iifiin tokko kiiloo giraamii 22.

7

Aarsaa Yakkaa

1 " 'Seerri aarsaa yakkaa kan waan hunda caalaa qulqulluu ta'e sanaa
kana: 2 Aarsaan yakkaa iddoo aarsaan gubamu itti qalamutti haa qalamu;
dhiigni isaa immoo gama hundaan iddoo aarsaatti facaafamuu qaba.
3 Moorri isaa hundinuus aarsaa ta'ee dhi'eeffamuu qaba; kunis duboo fi
moora mi'a garaa haguugu, 4 kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan
mudhiitti dhi'aatu, haguuggiin tiruu kan kaleewwan wajjin ba'u wal faana
haa dhi'aatu. 5 Lubichis aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'aatu godhee
iddoo aarsaa irratti haa gubu; kun aarsaa yakkaa ti. 6 Dhiirri gosa lubootaa
ta'e kam iyyuu foon kana nyaachuu danda'a; kun garuu iddoo qulqulluutti
nyaatamuu qaba; aarsaan kun waan hunda caalaa qulqulluu dha.

7 " 'Seerri aarsaan cubbuutii fi aarsaan yakkaa ittiin dhi'eeffamu
tokkuma; aarsaawwan kunneenis kan luba ittiin araara buusuu ta'u.
8 Lubni namaaf jedhee aarsaa gubamu dhi'eessu tokko gogaa aarsaa
gubamu sanaa ofii isaatiif haa fudhatu. 9 Kennaan midhaanii kan bar-
badaa ibiddaa irratti yookaan eelee irratti yookaan beddee irratti bilchaate
kam iyyuu luba isa dhi'eessuuf haa kennamu; 10 kennaan midhaanii
kam iyyuu jechuunis kan zayitiin itti makame yookaan goggogaan ilmaan
Aroon hundaaf wal qixxee haa kennamu.

Aarsaa Nagaa

11 " 'Seerri aarsaa nagaa kan namni tokko ittiin WAAQAYYOOF dhi'eessuu
qabu kana.

12 " 'Inni yoo galata galchuuf aarsaa dhi'eeffate, aarsaa galataa kana
wajjin maxinoo zayitiin itti makame, bixxillee raacitii malee tolfamee
zayitiin irra dibamee fi maxinoo daakuu bullaa'aa kan akka gaarii
sukkuumamee zayitiin itti makame haa dhi'eessu. 13 Aarsaa nagaa kan
galataaf dhi'eeffatu wajjinis kennaa maxinoo raacitii qabu haa dhi'eessu.
14 Aarsaa hunda keessaa tokko tokko fuudhee akka kennaa WAAQAYYOOF
dhi'eeffamu tokkootti haa fidu; kunis luba dhiiga aarsaa nagaa facaasu
sanaaf haa kennamu. 15 Foon aarsaa nagaa kan galataaf dhi'eeffamu
gaafuma dhi'aate sana nyaatamee dhumuu qaba; wanni tokko iyyuu isa
irraa hafee buluu hin qabu.

16 " 'Yoo aarsaan isaa wareega guuttachuuf yookaan aarsaa fedhiidhaan
dhi'aatu ta'e, aarsaan sun guyyuma inni dhi'eesse nyaatamuu qaba; kan
hafe garuu guyyaa itti aanu nyaatamuu danda'a. 17 Foon aarsaa sana irraa
hamma guyyaa sadaffaatti hafe gubamuu qaba. 18 Foon aarsaa nagaa sana
irraa yoo wanni tokko iyyuu guyyaa sadaffaatti nyaatame aarsaan sun hin
fudhatamu. Kun sababii xuraa'aa ta'eef nama dhi'eesse sanaaf fudhatama
hin qabaatu. Namni foon sana irraa nyaatu itti gaafatama.

19 " 'Foon waan akka seeraatti xuraa'aa ta'e kam iyyuu tuqe hin
nyaatamin; foon sun gubamuu qaba. Foon kaan garuu namni akka
seeraatti qulqulluu ta'e kam iyyuu nyaachuu danda'a. 20 Garuu namni
xuraa'aan yoo foon aarsaa nagaa kan WAAQAYYOOF dhi'eeffame nyaate,
inni saba ofii keessaa haa balleeffamu. 21 Namni yoo waan xuraa'aa
jechuunis xuraa'ummaa namaa yookaan horii xuraa'aa yookaan waan
xuraa'aa kam iyyuu, waan jibbisiisaa tuqee ergasii immoo foon aarsaa
nagaa kan WAAQAYYOOF dhi'aate keessaa nyaate namni sun saba ofii
keessaa haa balleeffamu.' "

Moorrii fi Dhiigni Hin Sooratamu

22 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 23 “Israa’elootaan akkana jedhi;
‘Moora loonii yookaan kan hoolaa yookaan kan re’ee kamii iyyuu hin
nyaatinaa. 24 Coomni horii du’ee argamee yookaan bineensi ajjeesee waan
biraaf haa oolu; isin garuu isa nyaachuu hin qabdan. 25 Namni horii
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffame irraa cooma isaa nyaate kam iyyuu
saba ofii isaa keessaa haa balleeffamu. 26 Isin lafa jiraattan hundatti dhiiga
simbirroo yookaan horii gosa kamii iyyuu hin nyaatinaa. 27 Namni kam
iyyuu yoo dhiiga nyaate saba ofii isaa keessaa haa balleeffamu.’ ”

Qooda Lubootaa

28 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 29 “Israa’elootaan akkana jedhi;
‘Namni aarsaa nagaa WAAQAYYOOF dhi’eessu kanuma irraa fuudhee aarsaa
ofii isaa WAAQAYYOOF haa dhi’eessu. 30 Aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF
dhi’eeffamus harkuma isaatiin haa fidu; cooma sana handaraafa wajjin
haa fidu; handaraafas aarsaa sochoofame godhee fuula WAAQAYYOO
duratti haa sochoosu. 31 Lubichi cooma sana iddoo aarsaa irratti haa
gubu. Handaraafni isaa garuu Aroonii fi ilmaan isaatiif haa kennamu.
32 Tafa mirgaa kan aarsaa nagaa keessanii kennaa godhaatii lubaaf
kennaa. 33 Ilmi Aroon kan dhiigaa fi cooma aarsaa nagaa dhi’eessu sun
tafa mirgaa qooda ofii isaa godhee haa fudhatu. 34 Ani aarsaa nagaa
kan Israa’elootaa irraa handaraafa sochoofamee fi tafa dhi’aate sana
fudhadheera; kanas akka qooda isaan bara baraan Israa’eloota irraa
argataniitti Aroon lubichaa fi ilmaan isaatii kenneera.’ ”

35 Gaafa isaan lubummaadhaan WAAQAYYOON tajaajiluuf dhi’aatanitti
aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’aate irraa qoodni Aroonii fi ilmaan
isaatiif ramadame kana. 36 Guyyaa isaan dibamanitti, akka Israa’eloonni
qooda isaanii godhanii bara baraan dhaloota dhufutti waan kana isaanii
kennan WAAQAYYO ajajeera.

37 Egaa seerri dhi’eessuu aarsaa gubamuu, kennaa midhaanii, aarsaa
cubbuu, aarsaa yakkaa, seerri dibamuu lubummaatii fi aarsaa nagaa
kanaa dha; 38 kunis ajaja WAAQAYYO gaafa akka Israa’eloonni Gammoojjii
Siinaatti kennaa isaanii WAAQAYYOOF dhi’eessan Gaara Siinaa irratti
Museedhaaf kennee dha.

8

Muudamuu Arooniitii fi Ilmaan Isaa
8:1-36 kwf – Bau 29:1-37

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Aroonii fi ilmaan isaa,
uffata isaanii, zayitii ittiin diban, dibicha aarsaa cubbuutiif dhi’eeffamu,
korbeeyyii hoolaa lamaa fi gundoo maxinoo baatu fidi; 3 waldaa hundas
balbala dunkaana wal ga’ii duratti walitti qabi.” 4 Museenis akkuma
WAAQAYYO isa ajaje sana godhe; waldaan hundis balbala dunkaana wal
ga’ii duratti walitti qabame.

5 Museenis waldaa sanaan, “Wanni WAAQAYYO akka hojjetamu ajaje
kana” jedhe. 6 Ergasiis Museen Aroonii fi ilmaan isaa gara fuula duraatti
fidee bishaaniin isaan dhiqe. 7 Innis Aroonitti kittaa uffisee sabbataan
hidheef; wandaboos itti uffisee isa irratti dirata dabaleef; dirata sanas
sabbata ogummaadhaan hojjetameen hidheef. 8 Kiisii qomaa itti kaa’ee
kiisii sana keessa immoo Uriimii fi Tumiimii kaa’e. 9 Museenis akkuma

WAAQAYYO isa ajajetti mataa Aroonitti marata mare; marata sana irrattis
karaa fuula duraatiin faaya warqee kan gonfoo qulqulluu tolche.
10 Ergasii Museen zayitii ittiin diban fuudhee dunkaana qulqulluu
fi waan achi keessa jiru hunda dibee qulqulleesse. 11 Zayitii sana
irraas fuudhee iddoo aarsaa irratti yeroo torba facaase; akka isaan
qulqulleessuufis iddoo aarsaatii fi mi'a isaa hunda akkasumas gabatee itti
dhiqatan miilla isaa wajjin zayitii dibe. 12 Zayitii ittiin diban irraas fuudhee
mataa Aroon irratti dhangalaase; isa qulqulleessuufis isa dibe. 13 Museenis
akkuma WAAQAYYO isa ajajetti ilmaan Aroon gara fuula duraatti baasee
kittaa itti uffise; sabbata hidheefii gonfoo mataa isaaniitti kaa'e.
14 Ergasii immoo aarsaa cubbuutiif dibicha dhi'eesse; Aroonii fi ilmaan
isaas mataa dibicha sanaa irra harka isaanii kaa'an. 15 Museenis dibicha
sana qalee dhiiga fuudhee iddoo aarsaa qulqulleessuuf quba isaatiin
gaanfa iddoo aarsaa hunda dibe; dhiiga hafe immoo miilla iddoo aarsaa
jalatti gad naqe. Araara isaaf buusuufis iddoo aarsaa sana qulqulleesse.
16 Akkasumas moora naannoo mi'a garaa jiru, haguuggii tiruu, kalee
lamaanii fi moora isaanii fuudhee iddoo aarsaa irratti gube. 17 Dibicha
sana, gogaa isaa, foon isaatii fi cumaa isaa garuu akkuma WAAQAYYO isa
ajajetti qubata keessaa gad baasee gube.
18 Ergasii immoo aarsaa gubamuuf korbeessa hoolaa dhi'eesse; Aroonii
fi ilmaan isaas mataa hoolaa sanaa irra harka isaanii kaa'an. 19 Museen
immoo korbeessa hoolaa sana qalee dhiiga isaa iddoo aarsaatti gama
hundaan facaase. 20 Korbeessa hoolaa sana gargar kukkutee mataa, bu'aa
fi cooma isaa gube. 21 Innis mi'a garaatii fi luka bishaaniin dhiqee
korbeessa hoolaa sana guutuu iddoo aarsaa irratti gube. Kunis aarsaa
gubamu, foolii namatti tolu, aarsaa nyaataa akkuma WAAQAYYO Musee
ajajetti WAAQAYYOOF dhi'eeffamee dha.
22 Innis ergasii korbeessa hoolaa kaan jechuunis hoolaa ittiin muudan
sana dhi'eesse; Aroonii fi ilmaan isaa immoo mataa hoolaa sanaa irra
harka isaanii kaa'an. 23 Museenis hoolaa sana qalee dhiiga isaa irraa
fuudhee fiixee gurra Aroon mirgaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii
fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa dibe. 24 Ilmaan Aroonis gara
fuula duraatti baasee dhiiga fuudhee fiixee gurra isaanii mirgaa, quba
abbuudduu harka isaanii mirgaatii fi quba abbuudduu miilla isaanii
mirgaa ittiin tuqe. Ergasiis dhiiga sana iddoo aarsaatti gama hundaan
facaase. 25 Innis cooma, duboo, moora naannoo mi'a garaa jiru, haguuggii
tiruu, kalee lamaanii fi moora isaanii, tafa mirgaa fuudhe. 26 Ergasiis
gundoo maxinoo baatu kan fuula WAAQAYYOO dura ture sana irraa
maxinoo tokko, maxinoo zayitiidhaan tolfame tokkoo fi bixxillee tokko
fuudhe; waan kanas cooma sanaa fi tafa mirgaa irra kaa'e. 27 Innis
wantoota kanneen hunda harka Aroonii fi harka ilmaan isaa keessa
kaa'ee aarsaa sochoofamu godhee fuula WAAQAYYOO duratti sochoose.
28 Museenis wantoota kanneen harka isaaniitii fuudhee aarsaa ittiin
luba ta'an kan ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu, foolii namatti tolu,
aarsaa nyaataa godhee iddoo aarsaa irratti aarsaa gubamu gubbaatti
gube. 29 Museenis handaraafa fuudhee aarsaa sochoofamu godhee fuula
WAAQAYYOO duratti sochoose; kunis akkuma WAAQAYYO isa ajajetti qooda
Museen korbeessa hoolaa ittiin luba ta'an irraa argatuu dha.
30 Ergasiis Museen zayitii ittiin dibanii fi dhiiga iddoo aarsaa irra jiru
irraa fuudhee Aroonii fi uffata isaatti, ilmaan isaattii fi uffata isaaniitti

facaase; akkasiinis Aroonii fi uffata isaa, ilmaan isaatii fi uffata isaanii
qulqulleesse.

31 Museenis Aroonii fi ilmaan isaatiin akkana jedhe; “Foon sana balbala
dunkaana wal ga’ii duratti affeellaa; akkuma ani ‘Aroonii fi ilmaan isaa
haa nyaatan’ jedhee ajajetti foon sana buddeena gundoo aarsaan ittiin
luboota ta’an keessa kaa’amu sana keessa jiru wajjin achumatti nyaadhaa.
32 Foonii fi buddeena hafu immoo ibiddaan gubaa. 33 Sababii luba
ta’uun keessan bultii torba fudhatuuf hamma yeroon luba ta’uu keessanii
raawwatutti bultii torba balbala dunkaana wal ga’ii duraa hin deeminaa.
34 Waan har’a hojjetame kana WAAQAYYOTU araara isinii buusuuf akka
hojjetamu ajaje. 35 Isin akka hin duuneef bultii torba halkanii fi guyyaa
balbala dunkaana wal ga’ii dura turaatii waan WAAQAYYO isin irraa
barbaadu hojjedhaa; wanni ani ajajame kanaatii.”

36 Aroonii fi ilmaan isaa waan WAAQAYYO karaa Museetiin ajaje hunda
hojjetan.

9

Luboonni Tajaajila Isaanii Jalqaban

1 Museen bultii saddeettaffaatti Aroon, ilmaan Aroonii fi maangud-
doota Israa’el waame; 2 Arooniinis akkana jedhe; “Aarsaa cubbuutiif
dibicha tokko, aarsaa gubamuuf immoo korbeessa hoolaa tokko kanneen
hir’ina hin qabne fuudhii fuula WAAQAYYOO duratti dhi’eessi. 3 Ergasiis
Israa’elootaan akkana jedhi: ‘Aarsaa cubbuutiif korbeessa re’ee tokko,
aarsaa gubamuuf immoo dibicha tokkoo fi korbeessa hoolaa kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta’ee fi kanneen hir’ina hin qabne,
4 aarsaa nagaatiif immoo sangaa tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko, kennaa
midhaanii kan zayitiidhaan sukkuumame wajjin fuula WAAQAYYOO duratti
aarsaa gochuuf dhi’eessi. Har’a WAAQAYYO isinitti mul’ataatii.’ ”

5 Isaanis waan Museen isaan ajaje sana fuula dunkaana wal ga’ii duratti
fidan; waldaan hundinuus dhufee fuula WAAQAYYOO dura dhaabate.
6 Museenis, “Akka ulfinni WAAQAYYOO isinitti mul’atuuf wanni WAAQAYYO
akka isin gootan isin ajaje kana” jedhe.

7 Ergasii Museen Arooniin akkana jedhe; “Gara iddoo aarsaa kottuutii
aarsaa cubbuu keetiitii fi aarsaa kee kan gubamu dhi’eeffadhuutii ofii
keetii fi sabaaf araara buusi; akkuma WAAQAYYO ajajettis aarsaa sabaa
dhi’eessiitii araara isaaniif buusi.”

8 Aroon gara iddoo aarsaa dhufee dibicha aarsaa kan sababii cubbuu
isaatiif dhi’aate sana qale. 9 Ilmaan isaas dhiiga isatti fidan; inni immoo
dhiiga sana keessa quba isaa cuuphee gaanfawwan iddoo aarsaa dibe;
dhiiga hafe immoo miiloo iddoo aarsaa jalatti dhangalaase. 10 Innis
akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti aarsaa cubbuu sana irraa moora,
kaleewwanii fi haguuggii tiruu iddoo aarsaa irratti gube; 11 foonii fi gogaa
isaa immoo qubata keessaa baasee gube.

12 Inni ergasii aarsaa gubamu qale. Ilmaan isaas dhiiga fidanii itti
kennan; innis iddoo aarsaa irratti gama hundaan facaase. 13 Isaanis aarsaa
gubamu bu’aa bu’aadhaan, mataa wajjin isatti kennan; innis iddoo aarsaa
irratti gube. 14 Mi’a garaatii fi luka qalma sanaas dhiqee iddoo aarsaa
irratti, aarsaa gubamu gubbaatti gube.

15 Itti aansees Aroon aarsaa sabaa dhi’eesse; re’ee aarsaa cubbuu
sabaatiif dhi’eeffamu sana fuudhee qale; akkuma duraan hojjetettis aarsaa
cubbuu godhee dhi’eesse.

16 Innis aarsaa gubamu fidee akkuma ajajametti dhi’eesse. 17 Kennaa
midhaaniis fidee konyee tokko irraa fuudhee aarsaa ganama ganama
gubamu irratti dabalee iddoo aarsaa irratti gube.

18 Aroonis sangaa fi korbeessa hoolaa sana aarsaa nagaa kan sabaaf
jedhamee dhi’eeffamu godhee qale. Ilmaan isaa immoo dhiiga fidanii isatti
kennan; innis dhiiga sana iddoo aarsaa irratti gama hundaan facaase.
19 Cooma sangaatii fi korbeessa hoolaa sanaa jechuunis duboo, moora
mi’a garaa haguugu, kaleewwanii fi haguuggii tiruu, 20 handaraafota irra
kaa’an; Aroonis cooma sana iddoo aarsaa irratti gube. 21 Aroonis akkuma
Museen isa ajajetti handaraafotaa fi tafa mirgaa aarsaa sochoofamu
godhee fuula WAAQAYYOO duratti sochoose.

22 Aroon harka isaa sabatti bal’isee isaan eebbise. Erga aarsaa cubbuu,
aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi’eessee booddees gad bu’e.

23 Musee fi Aroonis dunkaana wal ga’ii seenan; yommuu achii ba’anittis
saba eebbisan; ulfinni WAAQAYYOOS saba hundatti mul’ate. 24 Ibiddis
WAAQAYYO biraa ba’ee aarsaa gubamuu fi cooma iddoo aarsaa irra
ture sana fixe; sabni hundis waan kana argee ililche; adda isaatiinis
gombifamee sagade.

10

Naadaabii fi Abiyuud Du’an

1 Ilmaan Aroon jechuunis Naadaabii fi Abiihuu girgiraa isaanii fud-
hatanii ibidda itti naqanii ixaana irratti firfirsan; isaanis ibidda hin
eeyyamamne kan Inni hin ajajin fuula WAAQAYYOO duratti dhi’eessan.
2 Kanaafuu ibiddi WAAQAYYO biraa ba’ee gubee isaan fixe; isaanis fuula
WAAQAYYOO duratti dhuman. 3 Museenis Arooniin akkana jedhe; “Wanni
WAAQAYYO dubbate kanaa dha:

“ ‘Ani warra natti dhi’aatan gidduutti,
    qulqullina koo nan argisiisa;
saba hunda durattis
    ani nan ulfaadha.’ ”

Aroon immoo ni cal’ise.

4 Museenis Miishaa’eelii fi Elzaafaan ilmaan Uzii’eel obboleessa abbaa
Aroon sanaa ofitti waamee, “Kottaatii durbiiwwan keessan fuula iddoo
qulqulluu duraa fuudhaatii qubata keessaa gad baasaa” jedhe. 5 Jarris
dhufanii akkuma Museen ajajetti akkuma isaan kittaa isaanii uffatanii
jiranitti fuudhanii qubata keessaa gad isaan baasan.

6 Ergasii Museen Aroonii fi ilmaan Aroon, Ele’aazaarii fi Iitaamaariin
akkana jedhe; “Mataa keessan filachuu hin dhiisinaa; wayyaa keessanis
hin tarsaasinaa; yoo kanaa achii isin ni duutu; WAAQAYYOS saba guu-
tuutti dheekkama. Garuu firoonni keessan manni Israa’el hundi warra
WAAQAYYO ibiddaan balleesse sanaaf boo’uu danda’u. 7 Sababii zayitiin
WAAQAYYOO kan ittiin diban isin irra jiruuf isin balbala dunkaana wal ga’ii
duraa hin deeminaa; yoo kanaa achii ni duutu.” Isaanis akkuma Museen
isaan ajaje godhan.

8 WAAQAYYOS Arooniin akkana jedhe; 9 “Atii fi ilmaan kee yommuu
dunkaana wal ga’ii ol seentanitti daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama

macheessu hin dhuginaa. Yoo kanaa achii ni duutu. Wanni kun dhaloota
dhufuuf seera bara baraa ta'a. 10 Isin waan qulqulluu fi waan qulqulluu
hin ta'in, waan xuraa'aa fi waan xuraa'aa hin ta'in addaan baaftanii
beekuu qabdu; 11 seera Waaqayyo karaa Museetiin isaanii kenne hundas
saba Israa'el barsiisuu qabdu."

12 Museenis Aroonii fi ilmaan Aroon warra hafan jechuunis Ele'aazaarii
fi Iitaamaariin akkana jedhe; "Kennaa midhaanii kan aarsaawwan
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffaman sana irraa hafe fuudhaatii utuu
inni hin bukaa'in tolchaatii iddoo aarsaa biratti nyaadhaa; aarsaan
kun waan hunda caalaa qulqulluudhaatii. 13 Wanni kun aarsaawwan
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffaman keessaa sababii qooda keetii fi qooda
ilmaan keetii ta'eef lafa qulqulluutti nyaadhaa; ani akkana ajajameeraatii.
14 Garuu ati, ilmaan keetii fi intallan kee handaraafa sochoofamee fi
tafa dhi'eeffame sana nyaachuu dandeessu. Waan kanas iddoo seeraan
qulqulluu ta'etti nyaadhaa. Wanni kun qooda keetii fi qooda ilmaan keetii
ta'ee aarsaa nagaa kan saba Israa'el irraa isiniif kennamee dhaatii. 15 Tafni
dhi'eeffamee fi handaraafni sochoofame sun akka aarsaa sochoofamu
tokkootti akka fuula Waaqayyoo duratti sochoofamuuf cooma aarsaa
ibiddaan dhi'eeffame wajjin fidamuu qaba; kunis akkuma Waaqayyo
ajajetti qooda keetii fi qooda ilmaan keetii kan bara baraa ti."

16 Museenis re'ee aarsaa cubbuu sana jabeessee barbaade; kunoo
re'een sun gubamee ture; innis ilmaan Aroon warra hafanitti jechuunis
Ele'aazaarii fi Iitaamaaritti aaree akkana jedhee isaan gaafate; 17 "Isin
maaliif aarsaa cubbuu sana iddoo qulqulluutti hin nyaatin? Aarsaan
sun waan hunda caalaa qulqulluu dha; innis akka isin fuula Waaqayyoo
duratti araara isaaniif buusuudhaan yakka sabaa balleessitaniif isiniif
kenname. 18 Kunoo, dhiigni isaa Iddoo Qulqulluutti ol hin galfamne;
isin akkuma ani ajajetti re'ee sana naannoo Iddoo Qulqulluutti nyaachuu
qabdu ture."

19 Aroonis Museedhaan akkana jedhe; "Kunoo, isaan har'a aarsaa isaanii
kan cubbuutii fi aarsaa isaanii kan gubamu fuula Waaqayyoo duratti
dhi'eessaniiru; garuu wanni akkasii kun na qaqqabeera. Utuu ani aarsaa
cubbuu sana har'a nyaadhee jiraadhee silaa wanni sun fuula Waaqayyoo
duratti ni fudhatama turee?" 20 Museenis yommuu waan kana dhaga'etti
ni gammade.

11

Nyaata Qulqulluu fi Nyaata Qulqulluu Hin Ta'in
11:1-23 kwf – KeD 14:3-20

1 Waaqayyos Musee fi Arooniin akkana jedhe; 2 "Israa'elootaan akkana
jedhaa: 'Bineensota lafa irra jiraatan hunda keessaa kanneen isin
nyaachuu dandeessan isaan kanaa dha: 3 Bineensa kotteen isaa guu-
tumaan guutuutti baqaqaa ta'e kan alala guuru kam iyyuu nyaachuu
dandeessu.

4 " 'Kanneen alala qofa guuran yookaan kotteen isaanii qofti baqaqaa
ta'e garuu nyaachuu hin qabdan. Gaalli yoo alala guure iyyuu kottee
baqaqaa hin qabu; inni isiniif qulqulluu miti. 5 Osoleen yoo alala guurte
iyyuu kottee baqaqaa hin qabdu; isheen isiniif qulqulluu miti. 6 Illeettiin
yoo alala guurte iyyuu kottee baqaqaa hin qabdu; isheen isiniif qulqulluu
miti. 7 Booyyeen yoo kottee baqaqaa qabaate iyyuu alala hin guuru; inni

isiniif qulqulluu miti. 8 Isin foon isaanii nyaachuu yookaan raqa isaanii
tuquu hin qabdan; isaan isiniif qulqulluu miti.

9 “ ‘Uumamawwan bishaan galaanotaa fi bishaan lageenii keessa ji-
raatan hunda keessaa kanneen qoochoo fi qola qaban kam iyyuu
nyaachuu dandeessu. 10 Garuu uumamawwan galaanotaa fi lageen keessa
jiraatan kanneen qoochoo fi qola hin qabne hundi, uumamawwan bishaan
keessa munyuuqan hundi yookaan kanneen bishaan keessa jiraatan hundi
isiniif xuraa’oo haa ta’an. 11 Isaan isin duratti xuraa’oo waan ta’aniif foon
isaanii hin nyaatinaa; raqni isaaniis xuraa’aa haa ta’u. 12 Wanni bishaan
keessa jiraatu kan qoochoo fi qola hin qabne kam iyyuu isiniif xuraa’aa
haa ta’u.

13 “ ‘Isaan kunneen simbirroota isin jibbuu qabdanii dha; hin nyaata-
man; isaan xuraa’oo dha: risaa, rumicha, rumicha gurraacha, 14 culullee,
culullee gurraacha gosa garaa garaa, 15 arraagessa gosa garaa garaa,
16 guchii, urunguu, allaattii bishaanii, coroffee gosa garaa garaa,
17 urunguu xinnaa, daakiyyee, urunguu guddaa, 18 urunguu adii, urunguu
gammoojjii, allaattii raqaa, 19 huummoo, huummoo gosa kamii iyyuu,
haadha gaayyee, simbira halkanii.

20 “ ‘Ilbiisonni barrisan kanneen miilla afraniinuu deeman hundi isiniif
xuraa’oo haa ta’ani. 21 Ta’us ilbiisonni barrisan kanneen miilla afraniinuu
deeman keessaa tokko tokko nyaachuu ni dandeessu; isaanis warra
ittiin lafa irra utaaluuf miilla dadacha’u qabanii dha. 22 Isaan keessaas
hawwaannisa gosa garaa garaa, hawwaannisa magariisa garaa garaa,
farda waaqaa garaa garaa fi korophisa garaa garaa nyaachuu dandeessu.
23 Garuu ilbiisota barrisan kanneen miilla afur qaban biraa hundi isiniif
xuraa’oo haa ta’an.

24 “ ‘Isin wantoota kanneeniin of xureessitu; namni raqa isaanii tuqu
kam iyyuu hamma galgalaatti xuraa’aa dha. 25 Namni reeffa isaanii tokko
illee lafaa fuudhu kam iyyuu uffata isaa miiccachuu qaba; inni hamma
galgalaatti xuraa’aa ta’a.

26 “ ‘Bineensi kottee baqaqaa qabu kan kotteen isaa guutumaan gu-
utuutti gargar hin qoodamin yookaan alala hin guurre kam iyyuu
isiniif xuraa’aa dha; namni raqa isaanii tuqu kam iyyuus xuraa’aa ta’a.
27 Bineensota miilla afuriin deeman hunda keessaa kanneen faanaan
ejjetan isiniif xuraa’oo dha; namni raqa isaanii tuqu kam iyyuus hamma
galgalaatti xuraa’aa ta’a. 28 Namni raqa isaanii lafaa fuudhu kam iyyuu
uffata isaa miiccachuu qaba; inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. Isaanis
isiniif xuraa’oo dha.

29 “ ‘Uumamawwan lafa irra munyuuqan keessaa isaan kunneen
isiniif xuraa’oo dha; isaanis: tuqaa, hantuuta, loccuu gurguddaa gosa
gosaa, 30 loccuu cirrachaa, naacha, qarcoo, qarcabboo fi gaararraa dha.
31 Uumamawwan lafa irra munyuuqan keessaa isaan kunneen isiniif
xuraa’oo dha; namni raqa isaanii tuqus hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a.
32 Uumamawwan sana keessaa tokko yoo du’ee mi’a wayii irra bu’e, mi’i
sun faayidaan isaa waan fedhe iyyuu ta’u, inni muka irraa, huccuu irraa,
gogaa irraa yookaan keeshaa irraa hojjetamu illee mi’i sun xuraa’aa ta’a;
mi’a sana bishaan keessa buusaa. Innis hamma galgalaatti xuraa’aa ta’ee
ergasii immoo qulqulluu ta’a. 33 Isaan keessaa tokko okkotee keessa
yoo bu’e, wanni okkotee sana keessa jiru hundi xuraa’aa ta’a; isinis
okkotee sana cabsuu qabdu. 34 Nyaanni nyaatamuu danda’u kan garuu

bishaan okkotee akkasii keessaa itti naqame kam iyyuu xuraa'aa dha;
dhugaatiin okkotee sana keessaa dhugamuu danda'u kam iyyuus xuraa'aa
dha. [35] Wanni raqa uumamawwan kanaa keessaa tokko iyyuu irra bu'u
kam iyyuu xuraa'aa ta'a; eeleen yookaan okkoteen waa itti bilcheessan
cabsamuu qaba. Isaan xuraa'oo dha; isinis akka mi'a xuraa'aatti isaan
ilaalaa. [36] Burqaan yookaan boolli bishaan itti kuufamu immoo qulqulluu
ta'ee tura; garuu namni raqa kana keessaa tokko illee tuqu xuraa'aa dha.
[37] Raqni tokko sanyii facaafamuuf jiru irra yoo bu'e sanyiin sun qulqulluu
ta'ee hafa. [38] Garuu sanyii sana irratti bishaan naqamee raqni wayii yoo
irra bu'e sanyiin sun isiniif xuraa'aa dha.

[39] " 'Horiin akka isin nyaattaniif isiniif eeyyamame tokko yoo du'e,
namni raqa isaa tuqe kam iyyuu hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a.
[40] Namni raqa sana irraa waa nyaatu wayyaa isaa miiccachuu qaba; inni
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. Namni raqa sana lafaa fuudhe wayyaa
isaa miiccadhuu qaba; innis hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a.

[41] " 'Uumamni lafa irra munyuuqu kam iyyuu xuraa'aa dha; nyaata-
muus hin qabu. [42] Uumama lafa irra loo'u kan garaadhaan lafa irra
loo'u yookaan miilla afuriin yookaan miilla hedduun deemu kam iyyuu
hin nyaatinaa; inni xuraa'aa dha. [43] Uumamawwan kanneen keessaa
tokkoon iyyuu of hin xureessinaa. Isin akka xuraa'oo hin taaneef isaaniin
of hin xureessinaa. [44] Ani Waaqayyo Waaqa keessanii dha; waan ani
qulqulluu ta'eef isinis of qulqulleessaatii qulqulloota ta'aa. Uumama lafa
irra munyuuqu kamiin iyyuu of hin xureessinaa. [45] Ani Waaqayyo kan
Waaqa keessan ta'uuf jedhee biyya Gibxiitii isin baasee dha; kanaafuu ani
qulqulluudhaatii isinis qulqulluu ta'aa.

[46] " 'Seerri waa'ee horii, simbirroo, lubbuu qabeeyyii bishaan keessa
munyuuqan hundaa fi uumama lafa irra munyuuqu hundaa kanaa dha.
[47] Isin waan xuraa'aa fi waan qulqulluu, uumama nyaatamuu fi kan hin
nyaatamne addaan baaftanii beekuu qabdu.' "

12

Da'umsa Booddee Qulqullaa'uu

[1] Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; [2] "Israa'elootaan akkana jedhi:
'Dubartiin ulfooftee ilma deessee jirtu akka seeraatti akkuma yeroo xurii
of irraa qabdu sanaatti bultii torbaaf xurooftuu taati. [3] Ilmi sunis guyyaa
saddeettaffaatti dhagna haa qabatu. [4] Ergasiis dubartiin sun dhiiga ishee
irraa qulqulleeffamuuf bultii soddomii sadii eeggachuu qabdi. Ishee
hamma yeroon qulqulleeffamuu ishee raawwatamutti waan qulqulluu
hin tuqin yookaan gara iddoo qulqulluu hin dhaqin. [5] Isheen yoo durba
deessee jiraatte akkuma yeroo xurii of irraa qabdu sanaatti torban lamaaf
xurooftuu taati; ergasii immoo dhiiga ishee irraa qulqulleeffamuuf bultii
jaatamii ja'a eeggachuu qabdi.

[6] " 'Isheen gaafa yeroon qulqulleeffamuu ishee kan sababii ilmaa
yookaan intalaa raawwatamutti, xobbaallaa hoolaa kan waggaa tokkoo
aarsaa gubamuuf, gugee sookkee tokko yookaan gugee tokko aarsaa
cubbuutiif balbala dunkaana wal ga'ii duratti gara lubaa haa fiddu. [7] Innis
isheedhaaf araara buusuuf jedhee waan kana fuula Waaqayyoo duratti
aarsaa dhi'eessa; isheenis ergasii akka seeraatti dhangala'aa dhiiga ishee
irraa qulqulloofti.

“ ‘Seerri dubartii ilma yookaan durba deessuu kanaa dha.
8 Isheen yoo xobbaallaa hoolaa fiduu hin dandeenye, gugee lama yookaan gugee sosookkee lama, tokko aarsaa gubamuuf kaan immoo aarsaa cubbuutiif haa fiddu. Haala kanaan lubichi isheedhaaf araara buusa; isheenis ni qulqulloofti.’ ”

13

Seera Dhukkuba Gogaa kan Namatti Darbuu

1 WAAQAYYOS Musee fi Arooniin akkana jedhe;
2 “Namni yoo gogaa dhagna isaa irraa iitoo yookaan finniisa yookaan baarolee qabaatee wanni sun gogaa dhagna isaa irratti gara lamxiitti geeddarame, namichi sun gara Aroon lubichaatti yookaan ilmaan isaa luboota keessaa gara isa tokkootti haa geeffamu.
3 Lubni sun madaa gogaa dhagna namichaa irra jiru haa qoru; yoo rifeensi madaa sana irra jiru addaatee madaan sun gogaa keessa darbee foonitti gad seene, dhukkubni sun dhukkuba lamxii ti. Lubichis erga isa qoree booddee akka inni akka seeraatti xuraa’aa ta’e haa labsu.
4 Yoo baaroleen gogaa namichaa irra jiru addaatee garuu gogaa keessa darbee foonitti gad hin seenin, yoo rifeensi madaa sana irra jirus hin addaatin, lubichi namicha madaa’e sana bultii torba kophaatti baasee haa tursu.
5 Bultii torbaffaatti immoo lubichi isa haa qoru; lubni yoo akka madaan sun hin geeddaraminii fi akka inni gogaa namichaa irra hin faffaca’in arge ammas bultii torba kophaatti baasee isa haa tursu.
6 Amma illee lubichi bultii torbaffaatti namicha haa qoru; kunoo, yoo madaan sun qooree gogaa irra hin faffaca’in, lubichi akka namichi qulqulluu ta’e haa labsu; wanni sun cittoo dha. Namichi wayyaa isaa haa miiccatu; inni ni qulqullaa’a.
7 Garuu inni erga qulqulluu ta’uun isaa akka labsamuuf lubatti of argisiisee booddee yoo cittoon sun gogaa isaa irra faffaca’e inni amma illee lubatti of argisiisuu qaba.
8 Lubichis isa haa qoru; yoo cittoon sun gogaa irra faffaca’ee jiraate lubichi akka inni xuraa’aa ta’e haa labsu; wanni kun lamxii dha.
9 “Namni yoo lamxii qabaate inni lubatti fidamuu qaba.
10 Lubichi isa haa qoru; kunoo yoo iiti adiin kan rifeensa addeesse gogaa irra jiraatee fi foon iita sanaa diimatee mul’ate,
11 wanni sun dhukkuba gogaa kan hin fayyinee dha; lubichis akka namichi xuraa’aa ta’e haa labsu. Waan inni duraanuu xuraa’aa ta’eef lubichi kophaatti baasee isa tursuun barbaachisaa miti.
12 “Dhukkubni sun hamma lubni arguu danda’utti gogaa isaa irra yoo faffaca’ee gogaa namicha madaa’e sanaa mataadhaa hamma miillaatti haguuge,
13 lubichi isa haa qoru; kunoo yoo dhukkubni sun guutumaan guutuutti dhagna namichaa wal ga’e inni akka namichi qulqulluu ta’e haa labsu. Waan dhagni isaa guutuun addaateef namichi sun qulqulluu dha.
14 Inni garuu yeroo iita foon isaa keessaan diimatee mul’atu qabaatu xuraa’aa dha.
15 Lubichi yeroo foon diimatee mul’atu argutti akka namichi sun xuraa’aa ta’e haa labsu; foon diimate xuraa’aa dha; namichis lamxii qaba.
16 Yookaan yoo foon diimaan geeddaramee addaate namichi lubatti of argisiisuu haa dhaqu.
17 Lubnis isa haa qoru; yoo madaan sun addaate lubichi akka namichi madaa’e sun qulqulluu ta’e haa labsu; namichis ni qulqullaa’a.
18 “Namni gogaa isaa irraa dhullaa yoo qabaatee dhullaan sun fayyee jiraate,
19 yoo iddoo dhullaan ture sanatti iiti adiin yookaan baaroleen

diimaan adiin mul’ate inni lubatti of haa argisiisu. [20] Lubnis isa haa qoru;
kunoo yoo wanni sun waan gogaa keessa darbee foon seene fakkaatee
rifeensi isa keessaas addaate lubichi akka inni xuraa’aa ta’e haa labsu.
Wanni kun dhukkuba lamxii iddoo dhullaan turetti ba’ee dha. [21] Garuu
yommuu lubni baarolee sana qorutti, kunoo yoo rifeensi adiin irra hin
jiraatinii fi yoo baaroleen sun utuu gogaa darbee foon hin seenin qooree
jiraate lubni kophaatti baasee bultii torba isa haa tursu. [22] Yoo baaroleen
sun gogaa irra faffaca’e, lubichi akka namni sun xuraa’aa ta’e haa labsu;
kun dhukkuba namatti darbuu dha. [23] Garuu baaroleen sun yoo hin
geeddaraminii fi yoo hin faffaca’in, inni godaannisa dhullaa sanaa ti;
lubnis akka namichi qulqulluu ta’e haa labsu.

[24] “Yoo namni gogaa isaa irraa gubaa qabaatee foon diimaa iddoo
gubamaa sanaa irratti baaroleen diimaan adiin yookaan adiin mul’ate,
[25] lubni baarolee sana haa qoru; kunoo yoo rifeensi achi irra jiru addaatee
baaroleen sunis gogaa keessa darbee foon seene wanni kun lamxii iddoo
gubate sana irratti ba’uu dha. Lubichi akka namni sun xuraa’aa ta’e
haa labsu; dhukkubni kun dhukkuba lamxii ti. [26] Garuu yoo lubni iddoo
gubate sana qoree rifeensi adiin baarolee sana irra hin jiraatinii fi yoo
baaroleen sun utuu gogaa keessa darbee foon hin seenin qooree jiraate
lubichi namicha sana kophaatti baasee bultii torba haa tursu. [27] Guyyaa
torbaffaatti lubichi isa haa qoru; yoo baaroleen sun gogaa irra faffaca’ee
jiraate lubni sun akka namichi xuraa’aa ta’e haa labsu; dhukkubni kun
dhukkuba lamxii ti. [28] Ta’us yoo baaroleen sun hin geeddaraminii fi
utuu gogaa irra hin faffaca’in bade wanni kun iitoo gubaa sana keessa
ba’ee dha. Lubichi akka namichi qulqulluu ta’e haa labsu; wanni kun
godaannisa gubaa sanaa ti.

[29] “Yoo dhiirri yookaan dubartiin mataa irraa yookaan areeda irraa
madaa qabaatan, [30] lubni madaa sana haa qoru; kunoo yoo madaan sun
gogaa keessa darbee foon seenee rifeensi achi irra jiru keelloo fakkaatee
qaqal’ate, lubichi akka namichi sun xuraa’aa ta’e haa labsu; kun hooqxoo
mataa yookaan areedaa kan namatti darbuu dha. [31] Garuu yeroo lubni
madaa akkanaa qorutti kunoo yoo madaan sun waan gogaa darbee foon
seene hin fakkaatinii fi yoo rifeensi gurraachi tokko iyyuu madaa sana
irra hin jiraatin lubni sun namicha hooqxoon qabe sana kophaatti baasee
bultii torba haa tursu. [32] Guyyaa torbaffaatti lubni madaa sana haa qoru;
kunoo yoo hooqxoon sun hin faffaca’in, yoo rifeensi keelloon achi irra
hin jiraatinii fi hooqxoon sun waan gogaa keessa darbee foon seene hin
fakkaatin, [33] namichi sun iddoo madaa’e sana qofa dhiisee mataa isaa haa
haadatu; lubni sunis ammas namicha sana kophaatti baasee bultii torba
haa tursu. [34] Guyyaa torbaffaattis lubni sun hooqxoo sana haa qoru; kunoo
yoo hooqxoon sun gogaa irra hin faffaca’inii fi waan gogaa keessa darbee
foon seene hin fakkaatin lubichi akka namichi sun qulqulluu ta’e haa
labsu; namichi wayyaa isaa haa miiccatu; innis ni qulqullaa’a. [35] Garuu
erga akka namichi qulqulluu ta’e labsamee booddee yoo hooqxoon sun
gogaa irra faffaca’e, [36] lubni isa haa qoru; kunoo yoo hooqxoon sun gogaa
irra faffaca’ee jiraate lubichi rifeensa keelloo sakatta’uu hin qabu; namichi
sun xuraa’aa dha. [37] Garuu akka hubannaa lubichaatti hooqxoon sun
geeddaramuu baatee rifeensi gurraachi irratti biqillaan hooqxoon sun
fayyeera; namichis qulqulluu dha; lubnis akka inni qulqulluu ta’e haa
labsu.

38 “Yommuu dhiirri yookaan dubartiin gogaa dhagna isaa irraa baarolee
qabaatanitti, 39 lubni isaan haa qoru; kunoo yoo baaroleen sun adii
daalacha ta’e kun cittoo gogaa irratti ba’e kan nama hin miinee dha;
namichis qulqulluu dha.

40 “Namni yoo rifeensi mataa isaa dhumee molaa’e inni qulqulluu
dha. 41 Yoo rifeensi mataa isaa fuula duraan irraa dhumee molaa’es inni
qulqulluu dha. 42 Garuu inni yoo moluu mataa isaa irraa yookaan moluu
adda isaa irraa madaa adii diimatu qabaate wanni kun lamxii moluu
mataa isaa yookaan moluu adda isaa keessaa ba’uu dha. 43 Lubni isa haa
qoru; kunoo yoo madaan iita’e kan mataa isaa irraa yookaan adda isaa
irraa sun akkuma lamxii gogaa irratti ba’ee adii diimatu ta’e, 44 namichi
dhukkubsataa fi xuraa’aa dha. Sababii madaa mataa namichaa irra jiru
sanaatiifis akka namichi xuraa’aa ta’e lubni sun haa labsu.

45 “Namni lamxii akkasii qabu uffata tatarsa’aa haa uffatu; rifeensa
mataa isaatti waa hin maratin; afaan isaas haguuggatee, ‘Ani xuraa’aa
dha! Ani xuraa’aa dha!’ jedhee haa iyyu. 46 Inni hamma dhukkubni sun
irra jirutti xuraa’aa dha; kophaa isaa haa jiraatu; qubata keessaas ba’ee
ala haa jiraatu.

Lamxii Uffata Irratti Mul’atu

47 “Yoo uffanni suufii irraa yookaan quncee talbaa irraa hojjetame
kam iyyuu, 48 uffanni quncee talbaa irraa yookaan suufii irraa dha’ame
yookaan wal keessa loofamee hojjetame kam iyyuu, gogaan yookaan
wanni gogaa irraa hojjetame kam iyyuu lamxii qabaate, 49 yoo dhukkubni
uffata irra yookaan gogaa irra yookaan uffata dha’ame irra yookaan
wal keessa loofamee hojjetame irra yookaan mi’a gogaa irra jiru sun
magariisa ta’e yookaan diimate wanni kun waan lamxii ta’eef lubatti
haa argisiifamu. 50 Lubnis lamxii sana qoree mi’a dhukkubaan faalame
sana kophaatti baasee bultii torba haa tursu. 51 Guyyaa torbaffaatti
lubichi lamxii sana haa qoru; yoo lamxiin sun uffata irra yookaan wayyaa
dha’ame irra yookaan uffata wal keessa loofamee hojjetame irra yookaan
gogaa waan kamiif iyyuu fayyadu irra faffaca’e wanni kun lamxii hamaa
dha; mi’i sunis xuraa’aa dha. 52 Sababii lamxiin sun hamaa ta’eef
lubichi uffata yookaan wayyaa suufii irraa yookaan quncee talbaa irraa
hojjetame yookaan wal keessa loofamee hojjetame yookaan mi’a gogaa
irraa hojjetame kan dhukkuba sanaan faalame kam iyyuu haa gubu; mi’i
sunis gubamuu qaba.

53 “Garuu yeroo lubni lamxii sana qorutti kunoo yoo lamxiin sun
uffata irra yookaan wayyaa dha’ame irra yookaan wal keessa loofamee
hojjetame irra yookaan mi’a gogaa irraa hojjetame irra faffaca’uu baate,
54 lubichi akka mi’i lamxiidhaan faalame sun miiccamu haa ajaju. Ergasii
immoo mi’a sana kophaatti baasee ammas bultii torba haa tursu. 55 Erga
mi’i lamxiidhaan faalame sun miiccamee booddee lubichi mi’a sana
haa qoru; lamxiin sun yoo faffaca’u baate illee bifti isaa geeddaramuu
baannaan uffanni sun xuraa’aa dha. Yoo lamxiin sun gama tokkoon
yookaan gama kaaniin mi’a sana faalee jiraate, mi’i sun ibiddaan haa
gubamu. 56 Erga mi’i sun miiccamee booddee yeroo lubni qorutti yoo
lamxiin sun badee jiraate lubichi iddoo lamxiidhaan faalame sana uffata
yookaan gogaa yookaan wayyaa dha’ame yookaan wal keessa loofamee
hojjetame irraa haa tarsaasu. 57 Garuu yoo lamxiin sun deebi’ee uffata

irratti yookaan wayyaa dha'ame irratti yookaan wal keessa loofame
hojjetame irratti yookaan mi'a gogaa irraa hojjetame kam iyyuu irratti
argame, lamxiin sun faffaca'aa jira; wanni lamxii qabu ibiddaan haa
gubamu. 58 Uffanni yookaan wayyaan dha'ame yookaan wal keessa
loofamee hojjetame yookaan mi'i gogaa irraa hojjetame kan miiccamee
lamxiin irraa bade kam iyyuu ammas haa miiccamu; innis ni qulqullaa'a."
59 Wanni kun seera akka uffanni suufii irraa yookaan quncee talbaa ir-
raa hojjetame, wayyaan dha'ame yookaan wal keessa loofamee hojjetame
yookaan mi'i gogaa irraa hojjetamee lamxiidhaan faalame kam iyyuu
xuraa'aa ta'ee fi akka hin ta'in labsuuf kennamee dha.

14

Dhukkuba Lamxii Irraa Qulqullaa'uu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Kun seera nama lamxii qabu
tokkoof guyyaa inni itti qulqulleeffamuuf kennamee dha; namichi lubatti
haa fidamu. 3 Lubni sun iddoo qubataa keessaa gad ba'ee namicha haa
qoru. Kunoo, yoo namichi lamxii qabu sun fayyee jiraate, 4 lubichi akka
sababii namicha qulqulleeffamu sanaatiif simbirroonni lubbuu qaban
qulqulluun lamaa fi mukni birbirsaa, kirriin bildiimaa fi hiisophiin
fidaman haa ajaju. 5 Lubni sunis ergasii akka simbirroota sana keessaa
isheen tokko bishaan yaa'u kan okkotee keessa jiru irratti qalamtu haa
ajaju. 6 Innis simbirroo lubbuu qabdu sana fuudhee muka birbirsaa, kirrii
bildiimaa fi hiisophii wajjin dhiiga simbirroo bishaan yaa'u irratti qalamte
sanaa keessa haa cuuphu. 7 Lubichi namicha lamxii irraa qulqulleeffamu
sanatti yeroo torba faffacaasee akka inni qulqulluu ta'e haa labsu; ergasii
simbirroo lubbuu qabdu sana dirreetti gad haa dhiisu.
8 "Namichi qulqulleeffamu sun uffata isaa miiccachuu, rifeensa isaa
hunda haaddachuu fi dhagna isaa bishaaniin dhiqachuu qaba; akkasiin
inni akka seeraatti qulqulluu ta'a. Ergasii iddoo qubataatti ol galuu
danda'a; garuu bultii torba dunkaana isaatiin ala turuu qaba. 9 Guyyaa
torbaffaattis rifeensa isaa hunda haaddachuu qaba; mataa isaa, areeda
isaa, nyaara isaatii fi rifeensa isaa biraa haa haaddatu. Uffata isaas
miiccatee dhagna isaa bishaaniin dhiqachuu qaba; innis ni qulqullaa'a.
10 "Guyyaa saddeettaffaattis namichi sun korbeeyyii hoolaa kanneen
hir'ina hin qabne lamaa fi hoolaa dhalaa waggaa tokkoo kan hir'ina hin
qabne tokko, daakuu bullaa'aa iifii tokkoo kan zayitiidhaan sukkuumame
irraa harka kudhan keessaa harka sadii kan kennaa midhaaniitiif ta'uu fi
zayitii loogii tokkoo haa fidu. 11 Lubni akka namichi qulqulluu ta'e labsu
sun namicha qulqulleefamu sanaa fi kennaawwan isaa balbala dunkaana
wal ga'ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi'eessu.
12 "Ergasiis lubichi korbeeyyii hoolaa sana keessaa tokko fuudhee aarsaa
yakkaa godhee loogii zayitii tokko wajjin haa dhi'eessu; innis aarsaa
sochoofamu godhee fuula WAAQAYYOO duratti haa sochoosu. 13 Xobbaallaa
hoolaa sanas iddoo aarsaan cubbuutii fi aarsaan gubamu itti qalamanitti
haa qalu. Akkuma aarsaa cubbuu sana aarsaan yakkaas kan lubaa ti;
aarsaan kun waan hunda caalaa qulqulluu dha. 14 Lubichis dhiiga aarsaa
yakkaa sana irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamu
sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla
isaa mirgaa haa dibu. 15 Lubni sun zayitii loogii sana irraa fuudhee

barruu harka isaa bitaatti haa naqu; 16 quba harka isaa mirgaas zayitii
barruu harka isaa irra jiru keessa cuuphee quba isaatiin yeroo torba
fuula WAAQAYYOO duratti haa facaasu. 17 Lubni sun zayitii barruu isaa
irratti hafe irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamuu
qabu sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu
miilla isaa mirgaa, dhiiga aarsaa yakkaa sana irratti dabalee haa dibu.
18 Lubichi zayitii barruu harka isaa irratti hafe immoo mataa namicha
qulqulleeffamuu sanaatti naqee fuula WAAQAYYOO duratti araara haa
buusuuf.

19 "Ergasiis lubichi aarsaa cubbuu dhi'eessee namicha xuraa'ummaa ofii
irraa qulqulleeffamu sanaaf araara haa buusu. Sana booddee lubni sun
aarsaa gubamu haa qalu; 20 kanas kennaa midhaanii wajjin iddoo aarsaa
irratti dhi'eessee araara isaaf haa buusu; namichis qulqulluu ta'a.

21 "Ta'us namichi sun yoo hiyyeessa ta'ee waan kana dhi'eessuu hin
dandeenye, akka sochoofamee araarri isaaf buufamuuf inni xobbaallaa
hoolaa tokko aarsaa yakkaa godhee daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukku-
umame kan kennaa midhaaniitiif ta'u iifii tokko irraa harka kudhan
keessaa harka tokko zayitii loogii tokko wajjin haa fidu; 22 akkasumas
waan fiduu danda'u jechuunis gugee lama yookaan gugee sosookkee lama,
tokko aarsaa cubbuutiif kaan immoo aarsaa gubamuuf haa fidu.

23 "Guyyaa saddeettaffaatti inni qulqullaa'ummaa isaatiif balbala
dunkaana wal ga'ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti waan kana lubatti
haa fidu. 24 Lubni sunis xobbaallaa hoolaa aarsaa yakkaa sana zayitii
loogii tokko wajjin fuudhee aarsaa sochoofamu godhee fuula WAAQAYYOO
duratti haa sochoosu. 25 Xobbaallaa hoolaa sanas aarsaa yakkaatiif qalee
dhiiga isaa irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamu
sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla
isaa mirgaa haa dibu. 26 Lubichis zayitii sana irraa fuudhee barruu
harka isaa bitaa irratti haa naqu; 27 quba harka isaa mirgaatiinis zayitii
barruu isaa irra jiru sana irraa yeroo torba fuula WAAQAYYOO duratti
haa facaasu. 28 Zayitii barruu isaa irra jiru irraa fuudhee idduma
dhiiga aarsaa yakkaa ittiin tuqe sana jechuunis fiixee gurra namicha
qulqulleeffamu sanaa mirgaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii
fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa haa dibu. 29 Lubichis fuula
WAAQAYYOO duratti araara isaaf buusuuf zayitii barruu isaa irratti hafe
sana mataa namicha qulqulleeffamu sanaa irratti haa naqu. 30 Lubni
sunis gugeewwan yookaan gugee sosookkee namichi dhi'eessuu danda'u
haa dhi'eessu; 31 isaan kanneen keessaas tokko aarsaa cubbuutiif, kaan
immoo aarsaa gubamuuf, kennaa midhaanii wajjin haa dhi'eessu. Haala
kanaanis lubichi namicha qulqulleeffamu sanaaf fuula WAAQAYYOO duratti
araara ni buusa."

32 Kun seera nama lamxii qabaatee waan ittiin qulqulleeffamu baasuu
hin dandeenyeef kennamee dha.

Lamxii Irraa Qulqulleessuu

33 WAAQAYYOS Musee fi Arooniin akkana jedhe; 34 "Yommuu isin biyya
Kana'aan kan ani akka dhaalaatti isiniif kennu sana seentanii anis mana
biyya sanaa keessaa tokkotti dhukkuba lamxii facaasutti, 35 abbaan mana
sanaa deemee, 'Ani mana koo keessatti waan lamxii fakkaatu tokko
argeera' jedhee lubatti haa himu. 36 Lubichis akka wanni mana sana

keessa jiru tokko iyyuu xuraa'aa dha jedhamee hin labsamneef utuu
lamxii sana qoruuf ol hin seenin dura akka mana sana keessaa mi'i
gad baafamu haa ajaju. Ergasii lubichi ol seenee manicha haa qoru.
37 Innis lamxii keenyan manaa irra jiru haa qoru; yoo wanni sun dhooqa
magariisa yookaan diimatu qabaatee keenyan manaa keessa gad seene,
38 lubichi mana sana keessaa balbalaan gad ba'ee bultii torbaaf mana
sana haa cufu. 39 Guyyaa torbaffaatti lubichi mana sana qoruuf haa
deebi'u. Kunoo yoo lamxiin sun keenyan manaa irratti babal'atee jiraate,
40 lubichi akka dhagaawwan faalaman achi keessaa baafamanii lafa
xuraa'aa magaalaan ala jirutti gataman haa ajaju. 41 Akka keenyan mana
sanaa karaa keessaatiin guutummaatti soqamee wanni irraa hooqame
sunis lafa xuraa'aa magaalaan ala jirutti gad gatamu haa godhu. 42 Iddoo
dhagaawwan sun hooqamanii ba'an sanas dhagaawwan haaraa fidanii
iddoo haa buusan; dhoqqee haaraadhaanis manicha haa maragan.
43 "Yoo lamxiin sun erga dhagaawwan ba'anii manichi hooqamee
maragamee booddee deebi'ee mana keessatti mul'ate, 44 lubichi dhaqee
haa qoru; lamxiin sun kunoo yoo mana keessa babal'atee jiraate, kun
lamxii hamaa dha; manichis xuraa'aa dha. 45 Manni sun haa diigamu;
dhagaan isaa, mukni isaa akkasumas maraggiin isaa hundinuu lafa
xuraa'aa magaalaan ala jirutti haa gatamu.
46 "Namni yoo utuu manichi cufamee jiruu ol seene, namni sun hamma
galgalaatti xuraa'aa dha. 47 Namni mana sana seenee rafe yookaan
keessatti waa nyaate uffata isaa haa miiccatu.
48 "Garuu yoo lubni lamxii sana qoruudhaaf dhufee erga manichi
maragamee booddee lamxiin sun babal'achuu baate waan lamxiin sun
badeef lubni sun akka manni sun qulqullaa'e haa labsu. 49 Innis
manicha qulqulleessuuf simbirroo lama, muka birbirsaa, kirrii bildiimaa
fi hiisophii haa dhi'eessu. 50 Innis simbirroo sana keessaa tokko bishaan
yaa'u kan okkotee keessa jiru irratti haa qalu. 51 Ergasiis birbirsaa,
hiisophii, kirrii bildiimaa fi simbirroo lubbuu qabdu sana fuudhee dhiiga
simbirroo qalamtee fi bishaan yaa'u keessa cuuphee yeroo torba mana
sanatti haa facaasu. 52 Innis dhiiga simbirrootiin, bishaan yaa'uun,
simbirroo jirtuun, birbirsaan, hiisophii fi kirrii bildiimaadhaan manicha
haa qulqulleessu. 53 Simbirroo jirtuu immoo magaalaan alatti baasee
dirreetti gad haa dhiisu. Haala kanaanis manichaaf araara buusa;
manichis ni qulqullaa'a."
54 Kun seera dhukkuba lamxiitii fi hooqxoodhaaf, 55 lamxii wayyaa
irratti yookaan mana keessatti mul'atuuf, 56 iitoodhaaf, finniisaaf yookaan
baaroleedhaaf, 57 akka wanni tokko qulqulluu yookaan xuraa'aa ta'e
addaan baasuuf kennamee dha.
Kun seera lamxiidhaaf kennamee dha.

15

Dhangala'aa Dhagna Keessaa Ba'ee Nama Xureessu

1 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe; 2 "Akkana jedhaatii
Israa'elootatti himaa; 'Namni kam iyyuu dhangala'aa saala isaa keessaa
ba'u yoo qabaate, inni sababii dhangala'aa sanaatiifuu xuraa'aa dha.
3 Dhangala'aan sun ittuma fufee saala isaa keessaa ba'us dhaabatus
namicha inuma xureessa. Akki itti dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u
sun isa xureessus kanaa dha.

4 “ ‘Sireen namni dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u irra ciisu
hundinuu xuraa’aa ta’a; wanni inni irra taa’u hundinuus xuraa’aa ta’a.
5 Namni siree namicha sanaa tuqu uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaa
bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. 6 Namni
waan namichi dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u sun irra taa’e irra
taa’u kam iyyuu uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa
dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a.

7 “ ‘Namni nama dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u sana tuqu uffata
isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma
galgalaatti xuraa’aa ta’a.

8 “ ‘Yoo namni dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u sun nama qulqul-
laa’aa kamitti iyyuu tufe, namichi itti tufame sun uffata isaa haa miiccatu;
dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a.

9 “ ‘Kooraan namni dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u sun irra taa’u
hundinuu xuraa’aa ta’a. 10 Namni waan isa jala ture tuqu kam iyyuu
hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. Namni isaan kanneen lafaa fuudhu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma
galgalaatti xuraa’aa ta’a.

11 “ ‘Namni namichi dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u sun utuu
harka isaa bishaaniin hin dhiqatin tuqu kam iyyuu uffata isaa haa
miiccatu; dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti
xuraa’aa ta’a.

12 “ ‘Okkoteen suphee kan namni dhangala’aan saala isaa keessaa
ba’u sun tuqu haa caccabsamu; mi’i muka irraa hojjetame kam iyyuu
bishaaniin haa dhiqamu.

13 “ ‘Namni yommuu dhangala’aan saala isaa keessaa ba’u irraa
qulqulleeffamutti akka seeraatti qulqulleeffamuu isaatiif bultii torba haa
lakkaa’atu; uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaan yaa’uun haa
dhiqatu; innis ni qulqullaa’a. 14 Innis guyyaa saddeettaffaatti gugee lama
yookaan gugee sosookkee lama qabatee fuula Waaqayyoo dura dhufee
balbala dunkaana wal ga’ii irratti lubatti haa kennu. 15 Lubichis isa tokko
aarsaa cubbuutiif kaan immoo aarsaa gubamuuf haa dhi’eessu. Haala
kanaanis lubni sun sababii dhangala’aa nama sanaatiif fuula Waaqayyoo
duratti araara buusa.

16 “ ‘Namni tokko yommuu afeetaa dhangalaasutti dhagna isaa guutuu
bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. 17 Uffanni
yookaan itilleen afeetaan tuqu kam iyyuu bishaaniin haa miiccamu; mi’i
sun hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. 18 Namni yoo niitii tokko wajjin
ciisee afeetaa dhangalaase, lamaan isaanii iyyuu bishaaniin dhagna isaanii
haa dhiqatan; isaan hamma galgalaatti xuraa’oo ta’u.

19 “ ‘Dubartiin yoo dhangala’aa dhiigaa kan yeroo isaa eeggatee dhagna
ishee keessaa ba’u qabaatte, isheen xuraa’ummaa xurii ji’aa isheetiin
bultii torba turti; namni ishee tuqu kam iyyuu hamma galgalaatti xuraa’aa
ta’a.

20 “ ‘Wanni isheen yeroo xurii isheetti irra ciiftu xuraa’aa ta’a; wanni
isheen irra teessu kam iyyuus xuraa’aa ta’a. 21 Namni siree ishee tuqu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni
hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. 22 Namni waan isheen irra teessu
tuqu uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni
hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. 23 Namni yoo sirees ta’u waan isheen
irra taa’aa turte kam iyyuu tuqe inni hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a.

24 “ ‘Namni yoo ishee wajjin ciisee xuraa’ummaan ishee isa tuqe, inni
bultii torba xuraa’aa ta’a; sireen inni irra ciisu kam iyyuus xuraa’aa ta’a.
25 “ ‘Dubartiin tokko yoo yeroo xurii ji’aa ishee malee guyyaa
baay’eedhaaf dhangala’a dhiigaa qabaatte yookaan yoo dhangala’a dhi-
igaa kan yeroo xurii ishee booddees ittuma fufu qabaatte isheen akkuma
yeroo xurii ishee sanatti hamma dhangala’aan sun jirutti xurooftuu taati.
26 Sireen isheen yeroo dhangala’aan ishee ittuma fufee yaa’utti irra ciiftu
akkuma siree ishee kan yeroo xurii ji’aa ishee sanaatti xuraa’aa ta’a;
wanni isheen irra teessu kam iyyuu akkuma yeroo xurii isheetti xuraa’aa
ta’a. 27 Namni isaan tuqu kam iyyuu ni xuraa’a; inni uffata isaa haa
miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti
xuraa’aa ta’a.
28 “ ‘Isheen erga dhangala’aa ishee irraa qulqullooftee booddee guyyaa
torba haa lakkaa’attu; ergasii immoo akka seeraatti ni qulqulloofti.
29 Isheenis guyyaa saddeettaffaatti gugee lama yookaan gugee sosook-
kee lama fuutee, balbala dunkaana wal ga’ii irratti lubatti haa fiddu.
30 Lubichis isa tokko aarsaa cubbuutiif, kaan immoo aarsaa gubamuuf
haa dhi’eessu. Haala kanaanis sababii xuraa’ummaa dhangala’aa isheetiif
fuula Waaqayyoo duratti araara buusa.
31 “ ‘Isin akka Israa’eloonni iddoo bultii koo kan gidduu isaanii jiru
sana xureessuudhaan xuraa’ummaa isaaniitiin hin duuneef waan isaan
xureessu irraa addaan isaan baasuu qabdu.’ ”
32 Wanni kun seera nama dhangala’aan saala isaa keessaa ba’uuf,
nama afeetaan saala isaa keessaa ba’u xureessuuf, 33 dubartii xurii ji’aa
qabduuf, dhiira yookaan dubartii dhangala’aan saala keessaa ba’uu fi
nama dubartii akka seeraatti qulqulluu hin ta’in tokko wajjin ciisu kamiif
iyyuu kennamee dha.

16

Guyyaa Itti Araarri Bu’u
16:2-34 kwf – Lew 23:26-32; Lak 29:7-11

1 Waaqayyos du’a ilmaan Aroon kanneen yeroo fuula Waaqayyoo
duratti dhi’aatanitti du’an sana lamaanii booddee Museetti dubbate.
2 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Sababii ani teessoo araaraa
gararraatti duumessaan mul’adhuuf akka obboleessi kee Aroon yeruma
fedhetti gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu kan golgaa keessa fuula
teessoo araaraa dura taabota irra jiru sanaa ol hin seenne itti himi; yoo
kanaa achii inni ni du’a.
3 “Akki Aroon itti Iddoo Iddoo Hunda Caalaa qulqulluu sana seenu
kanaa dha: Aarsaa cubbuutiif dibicha tokko, aarsaa gubamuuf immoo
korbeessa hoolaa tokko haa fidu. 4 Innis kittaa quncee talbaa irraa
hojjetame qulqulluu isaatii fi uffata dhagna isaatti aanu kan quncee talbaa
irraa hojjetame haa kaa’atu. Sabbata quncee talbaa irraa hojjetame
hidhatee marata mataa kan quncee talbaa irraa hojjetames haa maratu;
kunneen uffata qulqulluu dha. Kanaafuu inni utuu uffata sana hin uffatin
dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu. 5 Waldaa saba Israa’el irraas aarsaa
cubbuutiif korommii re’ee lama, aarsaa gubamuuf immoo korbeessa
hoolaa tokko haa fuudhu.
6 “Aroon aarsaa cubbuu ofii isaatiif dibicha sana dhi’eessee ofii isaatii
fi warra mana isaa jiraniif araara haa buusu. 7 Ergasiis re’oota lamaan

sana fuudhee balbala dunkaana wal ga'ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti
haa dhi'eessu. 8 Aroonis re'oota sana lamaanitti ixaa haa buusu; ixaa
tokko WAAQAYYOOF, kaan immoo re'ee gad lakkifamuuf haa buusu.
9 Aroonis re'ee ixaan WAAQAYYOO irra bu'e sana fidee aarsaa cubbuu
godhee haa dhi'eessu. 10 Garuu re'een akka re'ee gad lakkifamu ta'uuf
ixaadhaan filatame sun akka re'ee gad lakkifamu tokkootti gammoojjiitti
gad ari'amuudhaan akka araara buusuuf utuu lubbuudhaan jiruu fuula
WAAQAYYO duratti haa dhi'eeffamu.
11 "Aroonis aarsaa cubbuu ofii isaatiif dibicha sana dhi'eessee ofii isaatii
fi warra mana isaa jiraniif araara haa buusu; dibicha sanas cubbuu ofii
isaatiif haa qalu. 12 Innis girgiraa barbadaa ibiddaa iddoo aarsaa kan fuula
WAAQAYYOO dura jiru irraa itti guutame tokko fuudhee ixaana urgaa'aa
daakamee bullaa'es konyee lama fuudhee golgaa sana keessa haa seenu.
13 Innis akka hin duuneef, akka aarri ixaana sanaa teessoo araaraa kan
dhuga ba'umsaa gubbaa jiru sana haguuguuf ixaana sana ibidda fuula
WAAQAYYOO dura jirutti haa naqu. 14 Dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee
karaa fuulduraatiin teessoo araaraatti quba isaatiin haa facaasu; ergasii
immoo dhiiga isaa fuudhee fuula teessoo araaraa duratti yeroo torba quba
isaatiin haa facaasu.
15 "Re'ee sanas aarsaa cubbuu sabaa godhee haa qalu; dhiiga isaas
fuudhee golgaa keessa seenuudhaan akkuma dhiiga dibicha sanaa godhe
sana haa godhu; dhiiga sanas teessoo araaraa irrattii fi fuula teessoo
araaraa duratti haa facaasu. 16 Cubbuun isaanii waanuma fedhe ta'u illee
inni sababii xuraa'ummaa fi fincila saba Israa'eliif Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluu sana haala kanaan araara haa buusu; dunkaana wal
ga'ii kan xuraa'ummaa isaanii keessa isaan gidduu jiruufis akkasuma haa
godhu. 17 Yeroo Aroon Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu sana keessatti
araara buusuuf ol seenee jalqabee hamma inni ofii isaatiif, warra mana
isaa jiranii fi waldaa Israa'el hundaaf araara buusee gad ba'utti namni
tokko iyyuu dunkaana wal ga'ii keessatti hin argamin.
18 "Ergasiis iddoo aarsaa kan fuula WAAQAYYOO dura jiru sanatti gad
ba'ee iddoo aarsaa sanaaf araara haa buusu. Innis dhiiga dibicha sanaa
irraa fuudhee, dhiiga re'ee sanaa irraas fuudhee gaanfa iddoo aarsaa
sanaa hunda irratti haa naqu. 19 Innis iddoo aarsaa sana xuraa'ummaa
saba Israa'el irraa qulqulleessee addaan baasuuf dhiiga sana irraa quba
isaatiin yeroo torba iddoo aarsaa irratti haa facaasu.
20 "Aroon erga Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu sana, dunkaana
wal ga'iitii fi iddoo aarsaatiif araara buusee raawwatee booddee re'ee
lubbuudhaan jiru sana gara fuulduraatti haa dhi'eessu. 21 Innis harka
isaa lamaanuu mataa re'ee lubbuudhaan jiru sanaa irra kaa'ee achi irratti
hamminaa fi fincila saba Israa'el jechuunis cubbuu isaanii hunda hima.
Yakka hundas mataa re'ee sanaa irra kaa'ee re'ee sana nama hojii kanaaf
filatame tokkotti kennee gara gammoojjiitti haa ari'u. 22 Re'een sunis
cubbuu isaanii hunda of irratti baatee gara lafa namni hin dhaqneetti
geessa; namichis gammoojjii keessatti isa gad dhiisa.
23 "Ergasiis Aroon dunkaana wal ga'ii seenee uffata quncee talbaa irraa
hojjetame kan utuu Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu sana hin seenin
uffate sana baafatee achumatti haa dhiisu. 24 Innis lafa qulqulluu tokkotti
dhagna isaa bishaaniin dhiqatee uffata isa haa uffatu; ergasii immoo gad
ba'ee ofii isaatii fi saba sanaaf araara buusuuf, ofii isaatiif aarsaa gubamu,

saba sanaafis aarsaa gubamu haa dhi'eessu. 25 Cooma aarsaa cubbuu illee
iddoo aarsaa irratti haa gubu.
26 "Namichi re'ee sana akka re'ee gad lakkifamu tokkootti gad dhiisu
sun wayyaa isaa miiccatee dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu; ergasii
gara qubataatti ol galuu danda'a. 27 Dibichii fi re'een aarsaa cubbuutiif
dhi'eeffaman kanneen dhiigni isaanii araara buusuuf Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluutti fidame sun qubata keessaa haa baafaman; gogaan
isaanii, foonii fi mi'i garaa isaanii haa gubamu. 28 Namichi wantoota
kanneen gubus uffata isaa miiccatee dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu;
ergasii gara qubataatti ol galuu danda'a.
29 "Seerri bara baraan isiniif kenname kanaa dha: Dhalataa biyyaas ta'u
alagaan isin gidduu jiraatu guyyaa kurnaffaa ji'a torbaffaatti gad of haa
qabu; hojii tokko iyyuus hin hojjetin. 30 Sababiin isaa isin qulqulleessuuf
guyyaan kun guyyaa itti araarri bu'u dha; ergasiis isin fuula WAAQAYYOO
duratti cubbuu keessan hunda irraa ni qulqullooftu. 31 Kun waan sanbata
boqonnaa ta'eef isin gad of deebisuu qabdu; innis seera bara baraa ti.
32 Lubni iddoo abbaa isaa bu'ee luba ol aanaa ta'uuf dibamee muudamu
araara buusuu qaba; innis wayyaa qulqulluu kan quncee talbaa irraa
hojjetame uffatee, 33 Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluuf, dunkaana wal
ga'iitiif, iddoo aarsaatiif, lubootaa fi miseensota waldaa hundaafis araara
haa buusu.
34 "Seerri bara baraan isiniif kenname kanaa dha: Kunis akka cubbuu
Israa'elootaa hundaaf waggaatti yeroo tokko araarri buufamuuf."
Wanni sunis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti hojjetame.

17

Dhiiga Nyaachuun Dhowwaa dha

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Aroonii fi ilmaan isaatti, saba
Israa'el hundattis akkana jedhii himi; 'Wanni WAAQAYYO ajaje kunoo kana:
3 Saba Israa'el keessaa namni kam iyyuu yoo qubata keessatti yookaan
qubataan alatti sangaa yookaan hoolaa yookaan re'ee qalee 4 dunkaana
qulqulluu WAAQAYYOO duratti aarsaa godhee WAAQAYYOOF dhi'eessuuf
balbala dunkaana wal ga'iitti fiduu baate namichi sun dhiiga dhangalaase
sanatti ni gaafatama; inni dhiiga dhangalaaseeraatii saba isaa keessaa
haa balleeffamu. 5 Kunis akka Israa'eloonni aarsaawwan amma alatti
dhi'eessaa jiran kana WAAQAYYOOF fidaniif. Isaanis aarsaawwan kanneen
aarsaa nagaa godhanii WAAQAYYOOF dhi'eessuuf balbala dunkaana wal
ga'ii irratti lubatti haa fidan. 6 Lubichis dhiiga sana iddoo aarsaa
WAAQAYYOO kan balbala dunkaana wal ga'ii irra jiru sanatti haa facaasu;
cooma isaas urgaa WAAQAYYOTTI tolu godhee haa gubu. 7 Isaanis si'achi
waaqota tolfamoo bifa re'ee kanneen duukaa bu'anii sagaagalaa turan
sanaaf aarsaa isaanii tokko illee dhi'eessuu hin qaban; kunis isaaniif
dhaloota dhufuuf seera bara baraa ta'a.'
8 "Akkanas isaaniin jedhi; 'Saba Israa'el keessaa namni kam iyyuu
yookaan alagaan isaan gidduu jiraatu kam iyyuu yoo aarsaa gubamu
yookaan qalma dhi'eessee 9 balbala dunkaana wal ga'ii duratti WAAQAYY-
OOF aarsaa dhi'eessuuf fiduu baate namichi sun saba isaa keessaa haa
balleeffamu.
10 " 'Saba Israa'el keessaa namni kam iyyuu yookaan alagaan gidduu
isaanii jiraatu kam iyyuu dhiiga yoo nyaate, ani nama dhiiga nyaate sana

fuula ittin hammaa dha; saba isaa keessaas isa nan balleessa. 11 Sababii
jireenyi waan lubbuu qabu tokkoo dhiiga keessa jiruuf ani ittiin araara
lubbuu keessaniif buusuudhaaf dhiiga sana iddoo aarsaa irratti isinii
kenneera; wanni jireenya namaatiif araara buusus dhiiga. 12 Kanaafuu
ani Israa'elootaan, "Isin keessaa namni tokko iyyuu dhiiga hin nyaatin
yookaan alagaan gidduu keessan jiraatu dhiiga hin nyaatin" nan jedha.

13 " 'Saba Israa'el keessaa namni kam iyyuu yookaan alagaan gidduu
keessan jiraatu kan bineensa yookaan simbira nyaatamu adamsu kam
iyyuu dhiiga waan sanaa dhangalaasee biyyoo itti haa deebisu; 14 jireenyi
waan lubbuu qabu tokkoo dhiiga isaa ti. Sababiin ani Israa'elootaan,
"Waan jireenyi waan lubbuu qabu hundaa dhiiga isaa ta'eef isin dhiiga
waan lubbuu qabu tokko illee hin nyaatinaa; namni dhiiga nyaatu kam
iyyuu saba keessaa haa balleeffamuu" jedheefis kanuma.

15 " 'Namni kam iyyuu dhalataa biyyaas ta'u alagaan waan du'ee argame
yookaan bineensi ciccire nyaatu uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas
bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti akka seeraatti xuraa'aa
dha; ergasii ni qulqullaa'a. 16 Yoo uffata isaa miiccachuu fi dhagna isaa
dhiqachuu baate garuu inni cubbuu sanatti ni gaafatama.' "

18

Wal Bira Ga'uu Seeraan Alaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akkana jedhii Israa'elootatti
himi; 'Ani WAAQAYYO Waaqa keessan. 3 Isin waan isaan biyya Gibxi, biyya
isin keessa jiraachaa turtan sana keessatti hojjetan hin hojjetinaa; waan
biyya Kana'aan, biyya ani itti isin galchuuf jiru keessatti hojjetamus hin
hojjetinaa. Seera isaanii duukaa hin bu'inaa. 4 Isin seera kootiif ajajamaa;
ajaja koos sirriitti eegaa; ani WAAQAYYO Waaqa keessanii dha. 5 Ajaja koo fi
seera koo eegaa; namni isaaniif ajajamu isaaniin jiraataatii; ani WAAQAYYO.

6 " 'Namni kam iyyuu fira dhiigaa kam iyyuu wajjin wal bira ga'uuf itti
hin dhi'aatin; ani WAAQAYYO.

7 " 'Haadha kee wajjin wal bira ga'uudhaan abbaa kee hin salphisin;
isheen haadha kee ti; ishee wajjin wal bira hin ga'in.

8 " 'Niitii abbaa keetii wajjin wal bira hin ga'in; wanni kun abbaa kee
salphisa.

9 " 'Isheen manuma keettis ta'u yookaan alatti dhalattu illee obboleettii
kee, intala abbaa keetii yookaan haadha keetii wajjin wal bira hin ga'in.

10 " 'Intala ilma keetii yookaan intala intala keetii wajjin wal bira hin
ga'in; wanni kun si salphisa.

11 " 'Intala niitii abbaa keetii kan abbaa keetiif dhalatte wajjin wal bira
hin ga'in; isheen obboleettii kee ti.

12 " 'Obboleettii abbaa keetii wajjin wal bira hin ga'in; isheen abbaa
keetiif fira dhiigaa ti.

13 " 'Obboleettii haadha keetii wajjin wal bira hin ga'in; isheen haadha
keetiif fira dhiigaa ti.

14 " 'Wal bira ga'uuf jettee niitii obboleessa abbaa keetiitti dhi'aattee isa
hin salphisin; isheen niitii obboleessa abbaa keetii ti.

15 " 'Niitii ilma keetii wajjin wal bira hin ga'in. Isheen niitii ilma keetii
ti; ishee wajjin wal bira hin ga'in.

16 " 'Niitii obboleessa keetii wajjin wal bira hin ga'in; wanni sun
obboleessa kee salphisa.

17 “ ‘Dubartii tokkoo fi intala ishee wajjin wal bira hin ga’in. Intala ilma
dubartii sanaa yookaan intala intala ishee wajjin wal bira hin ga’in; isaan
isheedhaaf fira dhiigaa ti; wanni kun jal’ina.
18 “ ‘Utuu niitiin kee lubbuudhaan jirtuu obboleettii ishee masaanuu
ishee gootee hin fuudhin; ishee wajjinis wal bira hin ga’in.
19 “ ‘Yeroo dubartiin tokko xuraa’ummaa xurii ji’aa of irraa qabdutti,
bira ga’uudhaaf jettee isheetti hin dhi’aatin.
20 “ ‘Niitii namaa wajjin wal bira geessee isheedhaan of hin xureessin.
21 “ ‘Ijoollee kee keessaa tokko illee akka Moolekiif aarsaa ta’aniif hin
kennin; ati maqaa Waaqa keetii hin xureessin. Ani WAAQAYYO.
22 “ ‘Akka namni dubartii wajjin ciisu ati dhiira wajjin hin ciisin; wanni
kun hojii jibbisiisaa dha.
23 “ ‘Horii kam iyyuu wajjin wal bira geessee of hin xureessin; dubartiin
horii wajjin wal bira ga’uuf ofii ishee itti hin kennin; kun waan karaa irraa
goree dha.
24 “ ‘Sababii namoonni ani ari’ee isin duraa baasuuf jiru kunneen haala
kanaan xuraa’aniif isin karaa kanneen keessaa kamiin iyyuu of hin
xureessinaa. 25 Lafti iyyuu xuroofteerti; kanaafuu ani sababii cubbuu
isheetiifan ishee adabe; laftis jiraattota ishee ni tufti. 26 Isin garuu ajaja koo
fi seera koo eegaa. Dhalataan biyyaatii fi alagoonni isin gidduu jiraatanis
waan jibbisiisaa kana keessaa kam iyyuu hin hojjetin. 27 Namoonni isiniin
dura biyya sana keessa jiraatanis waan kana hunda hojjetanii akkasiin
biyyattiin xuroofte. 28 Isinis lafa kana yoo xureessitan, lafti akkuma
saboota isin dura turan tufte sana isiniin illee ni tufti.
29 “ ‘Namni wantoota jibbisiisoo kanneen keessaa tokko illee hojjetu kam
iyyuu saba isaa keessaa haa balleeffamu. 30 Ajaja koo eegaa; barteewwan
jibbisiisoo isin dura hojjetamaa turan sana keessaa tokko illee duukaa
buutanii ittiin of hin xureessinaa; ani WAAQAYYO Waaqa keessan.’ ”

19

Seera Adda Addaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akkana jedhii waldaa saba
Israa’el hundatti himi; ‘Ani WAAQAYYO Waaqni keessan qulqulluudhaatii
isinis qulqulloota ta’aa.
3 “ ‘Tokkoon tokkoon keessan haadha keessanii fi abbaa keessaniif ulfina
kennaa; Sanbatoota koos eegaa. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
4 “ ‘Gara waaqota tolfamootti hin deebi’inaa yookaan sibiila baqfame
irraa ofii keessaniif waaqota hin tolfatinaa. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
5 “ ‘Yommuu aarsaa nagaa WAAQAYYOOF dhi’eessitanitti akka aarsaan
keessan fudhatama isiniif argatu godhaatii dhi’eessaa. 6 Aarsaan isin
dhi’eessitanis guyyuma sana yookaan guyyaa itti aanu haa nyaatamu;
garuu wanni hafee hamma guyyaa sadaffaatti ture haa gubamu. 7 Waan
kana keessaa tokko iyyuu yoo guyyaa sadaffaatti nyaatame xuraa’aa
dha; fudhatamas hin argatu. 8 Namni waan sana nyaatu sababii waan
WAAQAYYOON qulqulleeffame xureesseef itti gaafatama; namichi sun saba
isaa keessaa haa balleeffamu.
9 “ ‘Yommuu oomisha lafa keessanii walitti qabattanitti hamma daariitti
hin haaminaa; qarmii isaa illee hin funaannatinaa. 10 Qarmii iddoo
dhaabaa wayinii keetii hin funaanin yookaan ija wayinii keetii kan harca’e

hin funaanin. Hiyyeeyyii fi alagootaaf dhiisaa. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
11 “ ‘Hin hatinaa.
“ ‘Hin sobinaa.
“ ‘Walis hin gowwoomsinaa.
12 “ ‘Sobaan maqaa kootiin hin kakatinaa; akkasiinis maqaa Waaqa keessanii hin xureessinaa. Ani WAAQAYYO.
13 “ ‘Ollaa kee gowwoomsitee waa irraa hin fudhatin yookaan hin saamin.
“ ‘Mindaa nama qaxarame tokkoo hamma bari’utti of bira hin bulchin.
14 “ ‘Nama gurra duudaa hin abaarin yookaan nama jaamaa dura gufuu hin kaa’in; garuu Waaqa kee sodaadhu. Ani WAAQAYYO.
15 “ ‘Murtii hin jal’isinaa; nama wal caalchisuudhaan gara hiyyeessaa hin gorinaa; nama guddaafis hin looginaa; ollaa keetiif garuu murtii qajeelaa kenni.
16 “ ‘Saba kee gidduutti hamii hin facaasin.
“ ‘Waan jireenya ollaa keetii balaa irra buusu hin hojjetin. Ani WAAQAYYO.
17 “ ‘Garaa keetti obboleessa kee hin jibbin; akka cubbuu isaa keessatti qooda hin qabaanneef ollaa kee ifaan ifatti itti dheekkami.
18 “ ‘Saba kee keessaa nama tokkotti iyyuu haaloo hin ba’in yookaan haaloo itti hin qabatin; ollaa kee garuu akkuma ofii keetiitti jaalladhu. Ani WAAQAYYO.
19 “ ‘Sirna koo eegaa.
“ ‘Horii gosa gosaa walitti hin diqaalomsinaa.
“ ‘Midhaan gosa lama lafa qotiisaa keessanitti hin facaasinaa.
“ ‘Wayyaa waan lama irraa hojjetame hin uffatinaa.
20 “ ‘Namni garbittii nama biraaf kaadhimamte kan hin furamin yookaan
bilisummaan ishee hin kennaminiif wajjin yoo wal bira ga’e isaan
adabamuu qabu; ta’us waan dubartiin sun hin bilisoominiif isaan hin
ajjeefamin. 21 Namichi sun garuu korbeessa hoolaa tokko aarsaa yakkaatiif
gara balbala dunkaana wal ga’iitti WAAQAYYOOF haa fidu. 22 Lubichis
korbeessa hoolaa aarsaa yakkaa sanaan cubbuu namichi hojjete sanaaf fuula WAAQAYYOO duratti araara haa buusu; cubbuun namichaas ni dhiifamaaf.
23 “ ‘Isin yommuu biyyattiitti galtanii muka ija kennu kan gosa hundaa
dhaabdanitti, akka waan iji isaa dhowwameetti fudhadhaa. Isin akka
waan iji sun hamma waggaa sadiitti dhowwameetti ilaalaa; iji sun hin
nyaatamin. 24 Waggaa afuraffaatti immoo iji isaa hundinuu ni qulqullaa’a;
WAAQAYYOOFIS aarsaa galataa ta’a. 25 Waggaa shanaffaatti garuu ija isaa
nyaachuu dandeessu. Haala kanaan oomishni keessan ni guddata. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
26 “ ‘Utuu dhiigni keessa jiruu foon kam iyyuu hin nyaatinaa.
“ ‘Tolcha yookaan falfala hin hojjetinaa.
27 “ ‘Rifeensa mataa keessanii naannessitanii hin haaddatinaa yookaan qarqara areeda keessaniis hin murmuratinaa.
28 “ ‘Nama du’eef jettanii dhagna keessan hin mammadeessinaa yookaan mallattoo tumaa tokko illee of irratti hin tolfatinaa. Ani WAAQAYYO.
29 “ ‘Akka lafti halalummaatti deebitee hamminaan hin guutamneef intala kee akka isheen ejjitu gochuudhaan ishee hin salphisin.

30 “ ‘Sanbatoota koo eegaa; iddoo qulqulluu koos kabajaa. Ani
WAAQAYYO.
31 “ ‘Isin akka hin xuroofneef ilaaltota bira hin deeminaa yookaan warra
ekeraa dubbisan hin barbaadinaa. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
32 “ ‘Warra dulloomaniif ka’i; jaarsaaf ulfina kenni; Waaqa kee so-
daadhu. Ani WAAQAYYO.
33 “ ‘Yoo alagaan biyya keessan keessa isin wajjin jiraate isa hin
cunqursinaa. 34 Alagaan isin gidduu jiraatu sun akka dhalataa biyya
keessaniitti haa ilaalamu. Akka ofii keessaniitti isa jaalladhaa; isinis biyya
Gibxitti alagoota turtaniitii. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.
35 “ ‘Isin yommuu dheerina, ulfinaa fi baay’ina wayii safartanitti
madaalii gowwoomsaatti hin fayyadaminaa. 36 Safartuu fi madaalii
dhugaatti, iifii* fi iinii† dhugaatti fayyadamaa. Ani WAAQAYYO Waaqa
keessan kan biyya Gibxii baasee isin fidee dha.
37 “ ‘Ajajaa fi seera koo hunda eegaatii duukaa bu’aa. Ani WAAQAYYO.’ ”

20

Adabbii Cubbuun Fidu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Israa’elootaan akkana jedhi;
‘Namni Israa’el yookaan alagaan Israa’el keessa jiraatu kan ilmaan isaa
keessaa Moolekiif kennu kam iyyuu haa ajjeefamu; sabni biyya sanaa
dhagaadhaan isa haa tumu. 3 Sababii namichi sun ilmaan isaa Moolekiif
kennuudhaan iddoo qulqulluu koo xureessee maqaa koo qulqulluu sana
salphiseef, ani fuula itti hammaadhee saba isaa keessaa isa nan balleessa.
4 Sabni biyya sanaa yeroo namichi sun ilmaan isaa keessaa tokko Moolekiif
kennutti yoo fuula irraa deebifatee isa ajjeesuu dhiise, 5 ani namicha
sanaa fi maatii isaatti fuula hammaadhee isaa fi warra isa faana bu’anii
sagaagaluudhaan Moolekitti of kennan hunda saba isaanii keessaa nan
balleessa.
6 “ ‘Nama isaan duukaa bu’uudhaan sagaagaluuf jedhee gara ilaaltotaatii
fi warra ekeraa dubbisaniitti deebi’utti ani fuula ittan hammaadha; saba
isaa keessaa isa nan balleessa.
7 “ ‘Of qulqulleessaa; qulqullootas ta’aa; ani WAAQAYYO Waaqa keessani-
itii. 8 Sirna koo eegaa; duukaa bu’aas. Ani WAAQAYYO isa isin qulqulleessuu
dha.
9 “ ‘Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa abaare kam iyyuu haa
ajjeefamu. Inni abbaa isaa yookaan haadha isaa abaareeraatii dhiigni isaa
matuma isaatti deebi’a.
10 “ ‘Yoo namni niitii nama biraa wajjin jechuunis niitii ollaa isaa wajjin
sagaagale namichi sagaagalee fi niitiin sagaagalte sun haa ajjeefaman.
11 “ ‘Namni yoo niitii abbaa isaa wajjin ciise inni abbaa isaa salphiseera.
Namichis, dubartiin sunis haa ajjeefaman; dhiigni isaanii matuma isaani-
itti deebi’a.
12 “ ‘Yoo namni niitii ilma isaa wajjin ciise lamaan isaanii iyyuu haa
ajjeefaman. Isaan haraamuu dha; dhiigni isaanii matuma isaaniitti
deebi’a.
13 “ ‘Yoo namni akkuma dubartii wajjin ciisutti dhiira wajjin ciise lamaan
isaanii iyyuu waan jibbisiisaa hojjetaniiru. Isaan haa ajjeefaman; dhiigni
isaanii matuma isaaniitti deebi’a.

---
* **19:36** 19:36 Iifiin tokko liitirii 22. † **19:36** 19:36 Iiniin tokko liitirii 4.

14 “ ‘Namni tokko yoo intalaa fi haadha ishee fuudhe, wanni kun
xuraa’ummaa dha. Akka isin gidduutti xuraa’ummaan akkasii hin
argamneef namichii fi dubartoonni lamaan ibiddaan haa gubaman.
15 “ ‘Namni tokko yoo horii wajjin wal bira ga’e haa ajjeefamu; horii
sana illee ajjeesaa.
16 “ ‘Yoo dubartiin horii kamitti iyyuu dhi’aattee horii sana wajjin wal
bira geesse, dubartiin sunii fi horiin sun haa ajjeefaman; dhiigni isaanii
matuma isaaniitti deebi’a.
17 “ ‘Namni tokko yoo obboleettii isaa jechuunis intala abbaa isaa
yookaan intala haadha isaa fuudhee wal bira ga’an wanni kun salphina.
Isaan utuma sabni isaanii arguu saba isaanii keessaa haa balleeffaman;
namichi kun obboleettii isaa salphiseera; itti gaafatamas.
18 “ ‘Namni tokko yoo yeroo dubartiin tokko xurii ji’aa of irraa qabdutti
ishee bira ga’e, inni madda dhangala’aa ishee ifatti baaseera; isheenis
madda dhangala’a ishee mul’ifteerti. Lamaan isaanii iyyuu saba isaanii
keessaa haa balleeffaman.
19 “ ‘Obboleettii haadha keetii yookaan abbaa keetii wajjin wal bira hin
ga’in; wanni sun fira dhiigaa salphisaatii; isin lamaanuus itti gaafatamtu.
20 “ ‘Namni tokko yoo niitii eessuma isaa wajjin wal bira ga’e inni
eessuma isaa salphiseera. Isaan itti gaafatamu; utuu ijoollee hin argatinis
du’u.
21 “ ‘Namni tokko yoo niitii obboleessa isaa fuudhe, wanni kun hojii
xuraa’ummaa ti; innis obboleessa isaa salphiseera. Isaan ijoollee malee
hafu.
22 “ ‘Akka lafti ani akka isin keessa jiraattaniif itti isin fidu sun isin hin
tufneef ajajaa fi seera koo hunda eegaa; duukaa bu’aas. 23 Isin bartee
saboota ani fuula keessan duraa ari’ee baasuuf jiru kanneenii duukaa
hin bu’inaa; sababii isaan wantoota kanneen hunda hojjetaniif ani isaan
jibbeera. 24 Ani garuu, “Isin lafa isaanii ni dhaaltu; anis lafa aannanii
fi damma baasu dhaala godhee isiniifin kenna” jedheera. Ani WAAQAYYO
Waaqa keessan kan saboota kaan irraa addaan isin baasee dha.
25 “ ‘Kanaafuu isin bineensa qulqullaa’aa fi xuraa’aa, simbirroo xuraa’aa
fi qulqullaa’aa addaan baasaa. Bineensa yookaan simbirroo yookaan
waan lafa irra munyuuqu kanneen ani isiniif xuraa’ota jedhee addaan
baase kamiin iyyuu of hin xureessinaa. 26 Sababii ani WAAQAYYO qulqulluu
ta’ee fi akka isin kan koo taataniifis saboota kaan irraa addaan isin
baaseef, isin qulqulloota naaf ta’aa.
27 “ ‘Dhiirri yookaan dubartiin ilaalan yookaan ekeraa dubbisan haa
ajjeefaman. Isaan dhagaadhaan haa tumaman; dhiigni isaanii matuma
isaaniitti deebi’a.’ ”

21

Seera Lubootaaf Kenname

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Akkana jedhiitii ilmaan Aroon
luboota sanatti dubbadhu: ‘Lubni tokko nama fira isaa keessaa du’eef
jedhee of hin xureessin; 2 garuu firoota dhiigaatiif jechuunis haadha isaa,
abbaa isaa, ilma isaa, intala isaa, obboleessa isaa, 3 yookaan obboleettii
isaa kan sababii hin heeruminiif isa wajjin jiraattuuf jedhee of xureessuu
danda’a. 4 Garuu namoota karaa fuudhaa fi heerumaatiin firoota isaa
ta’aniif jedhee of hin xureessin; akkasiinis xuraa’aa hin ta’in.

5 “ ‘Luboonni mataa isaanii yookaan qarqara areeda isaanii hin haa-
datin yookaan dhagna isaanii hin madeessin. 6 Isaan Waaqa isaaniitiif
qulqulloota haa ta’an; maqaa Waaqa isaaniis hin xureessin. Isaan waan
aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu, nyaata Waaqa isaanii sana
dhi’eessaniif qulqulloota ta’uu qabu.

7 “ ‘Luboonni sababii Waaqa isaaniitiif qulqulloota ta’aniif isaan dubar-
toota sagaagalummaadhaan xuraa’an yookaan kanneen dhirsoota isaanii
hiikan fuudhuu hin qaban. 8 Ati isa qulqulleessi; inni nyaata Waaqa
keetii dhi’eessaatii. Inni siif haa qulqullaa’u; ani WAAQAYYO inni isin
qulqulleessu qulqulluudhaatii.

9 “ ‘Intalli luba tokkoo yoo sagaagalummaadhaan of xureessite isheen
abbaa ishee salphifti; isheen ibiddaan haa gubamtu.

10 “ ‘Lubni obboloota isaa keessaa luba ol aanaa ta’ee zayitiin ittiin diban
mataa isaa irratti naqame kan akka uffata lubummaa uffatuuf muudame
tokko mataa isaa filachuu hin dhiisin yookaan uffata ofii hin tarsaasin.
11 Inni iddoo reeffi jiru hin seenin. Abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif
iyyuu jedhee of hin xureessin; 12 yookaan sababii zayitiin ittiin diban kan
Waaqa isaa isa irra jiruuf inni iddoo qulqulluu sana keessaa hin ba’in
yookaan iddoo qulqulluu Waaqa isaa hin xureessin. Ani WAAQAYYO.

13 “ ‘Dubartiin inni fuudhu durba ta’uu qabdi. 14 Inni haadha hiyyeessaa,
niitii dhirsi hiike yookaan niitii sagaagalummaadhaan xuroofte hin
fuudhin; garuu gosa isaa keessaa durba haa fuudhu; 15 kunis akka
inni gosa isaa keessatti sanyii isaa hin xureessineef. Ani WAAQAYYO isa
qulqulleessuu dha.’ ”

16 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 17 “Arooniin akkana jedhi:
‘Dhaloota itti aanu keessatti sanyii kee keessaa namni hir’ina qabu kam
iyyuu nyaata Waaqa isaa dhi’eessuuf hin dhi’aatin. 18 Namni hir’ina kam
iyyuu qabu tokko iyyuu jechuunis namni jaamaan yookaan naafni, namni
bifaa fi dhagna hin tolle, 19 namni miilla yookaan harka cabaa qabu,
20 yookaan namni dugda goophoo yookaan ooluun yookaan namni dhibee
ijaa qabu yookaan namni madaa mala’u qabu, yookaan namni cittoo
qabuu fi namni kolaafame hin dhi’aatin. 21 Sanyii Aroon lubichaa keessaa
namni hir’ina qabu kam iyyuu aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu
dhi’eessuuf hin dhi’aatin. Inni waan hir’ina qabuuf nyaata Waaqa isaa
dhi’eessuuf hin dhi’aatin. 22 Innis nyaata Waaqa isaa kan nyaata hunda
caalaa qulqulluu ta’ee fi nyaata qulqulluu nyaachuu danda’a. 23 Garuu
inni sababii hir’ina qabuuf akka iddoo qulqulluu koo hin xureessineef
golgaa keessa hin seenin yookaan iddoo aarsaatti hin dhi’aatin. Ani
WAAQAYYO isa isaan qulqulleessuu dha.’ ”

24 Museen Aroonitti, ilmaan Aroonittii fi Israa’eloota hundatti waan kana
hime.

22

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akka isaan maqaa koo
qulqullicha hin xureessineef, akka isaan aarsaa qulqulluu Israa’eloonni
addaan baasanii naa fidan sana akka gaariitti eeganiif Aroonii fi ilmaan
isaatti himi. Ani WAAQAYYO.

3 “Akkanas Isaaniin jedhi: ‘Dhaloota dhufu keessa yoo sanyii kee keessaa
namni tokko illee utuu akka seeraatti hin qulqullaa’in aarsaa Israa’eloonni

WAAQAYYOOF addaan baasanitti dhi’aate namni sun fuula koo duraa haa
balleeffamu. Ani WAAQAYYO.
4 “ ‘Sanyii Aroon keessaa namni tokko yoo lamxii yookaan dhangala’aa
saala isaa keessaa ba’u qabaate inni hamma qulqullaa’utti aarsaa qulqul-
luu sana hin nyaatin. Akkasumas yoo waan reeffaan xuraa’e yookaan
nama afeetaa saala isaa keessaa dangala’u tuqe, 5 yookaan yoo waan lafa
irra loo’u kan isa xureessu yookaan nama isa xureessu kam iyyuu tuqe,
xuraa’ummaa kam iyyuu taanaan, 6 namni waan akkasii kam iyyuu tuqu
hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a. Inni yoo dhagna isaa bishaaniin dhiqate
malee aarsaa qulqulluu sana keessaa tokko illee hin nyaatin. 7 Inni yeroo
aduun lixxutti ni qulqullaa’a; ergasii immoo sababii wanni sun nyaata
isaa ta’eef aarsaa qulqulluu sana nyaachuu danda’a. 8 Inni waan du’ee
argame yookaan waan bineensi ciccire nyaachuudhaan of hin xurreessin.
Ani WAAQAYYO.
9 “ ‘Luboonni akka ajaja koo tuffachuudhaan cubbuu hojjetanii hin
duuneef ajaja koo haa eegan. Ani WAAQAYYO isaan qulqulleessuu dha.
10 “ ‘Namni maatii lubaa hin ta’in yookaan keessummaan lubaa yookaan
namni lubichaaf qaxaramee hojjetu tokko illee aarsaa qulqulluu sana
nyaachuu hin danda’u. 11 Garuu yoo lubni maallaqaan garbicha bitate,
yookaan yoo garbichi mana isaatti dhalate, garbichi sun nyaata lubichaa
nyaachuu danda’u. 12 Intalli lubaa yoo nama luba hin ta’initti heerumte,
isheen aarsaa qulqulluu sana irraa nyaachuu hin dandeessu. 13 Ta’us
intalli lubaa yoo haadha hiyyeessaa taate yookaan dhirsaan wal hiiktee
utuu ijoollee hin qabaatin akkuma yeroo ijoollummaa isheetti mana abbaa
ishee jiraachuuf deebite, isheen nyaata abbaa ishee irraa nyaachuu ni
dandeessi. Ormi garuu nyaachuu hin danda’u.
14 “ ‘Namni yoo utuu hin beekin aarsaa qulqulluu tokko nyaate, inni
waan sana iddoo buusee gatii waan sanaa harka shan keessaa harka
tokko itti dabalee lubichaaf haa kennu. 15 Luboonnis aarsaa qulqulluu
Israa’eloonni WAAQAYYOOF dhi’eessan hin xureessin 16 yookaan akka sabni
sun aarsaa qulqulluu sana nyaatu eeyyamuufiidhaan yakka gatii baasisu
isaanitti hin fidin. Ani WAAQAYYO isaan qulqulleessuu dha.’ ”

Aarsaa Fudhatama Hin Qabne

17 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 18 “Aroonitti, ilmaan isaattii
fi Israa’eloota hundatti akkana jedhii himi; ‘Yeroo saba Israa’el keessaa
namni tokko yookaan alagaan Israa’el keessa jiraatu kam iyyuu aarsaa
gubamu godhee wareega isaa yookaan aarsaa fedhiidhaan dhi’aatu
WAAQAYYOOF dhi’eessutti, 19 isin akka wanni sun fudhatama isiniif
argatuuf loon, hoolota yookaan re’oota keessaa korma hir’ina hin qabne
tokko dhi’eessuu qabdu. 20 Sababii inni isinii hin fudhatamneef waan
hir’ina qabu kam iyyuu hin dhi’eessinaa 21 Yeroo namni loon yookaan
bushaayee keessaa wareega guuttachuuf aarsaa fedhiidhaan dhi’eeffamu
godhee aarsaa nagaa WAAQAYYOOF dhi’eessutti akka wanni sun fudhatama
argatuuf wanni sun waan fayyaalessa yookaan waan hir’ina hin qabne
haa ta’u. 22 Horii jaamaa yookaan cabaa yookaan dooluu yookaan kor-
mommuu yookaan kan dhangala’aan dhagna isaa keessaa ba’u yookaan
kan madaa mala’u qabu WAAQAYYOOF hin dhi’eessinaa. Kanneen akkasii
keessaa tokko iyyuu aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu gootanii
iddoo aarsaa irra hin kaa’inaa. 23 Ta’us sangaa yookaan hoolaa gar malee
dheeraa yookaan gar malee gabaabaa ta’e aarsaa fedhiidhaan dhi’aatu

gootanii dhi’eessuu ni dandeessu; garuu wanni kun wareega keessan
guutuuf fudhatama hin argatu. 24 Horii kolaafame yookaan kan tumame,
kan kolaan isaa baqaqfame yookaan irraa murame tokko WAAQAYYOOF
hin dhi’eessinaa; isin waan akkasii biyya keessan keessatti hin godhinaa;
25 horii akkasii nama ormaa harkaa fuutanii nyaata Waaqa keessanii
gootanii hin dhi’eessinaa. Horiin sun waan kolaafamee hir’ina qabuuf
isiniif hin fudhatamu.’ ”
26 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 27 “Dibichi yookaan hoolaan
yookaan re’een yommuu dhalatutti hamma bultii torbaatti haadha isaa
wajjin haa turu. Guyyaa saddeettaffaadhaa jalqabee immoo aarsaa
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu ta’ee fudhatama ni argata. 28 Guyyuma
tokkotti, sa’a yookaan hoolaa ilmoo isaa wajjin hin qalinaa.
29 “Gaafa aarsaa galataa WAAQAYYOOF dhi’eessitanitti akka isiniif fud-
hatamuuf haala kanaan dhi’eessaa. 30 Aarsaan kunis gaafuma sana
nyaatamuu qaba; waan tokko illee hin bulchinaa. Ani WAAQAYYO.
31 “Ajajawwan koo eegaa; duukaa bu’aas. Ani WAAQAYYO. 32 Maqaa koo
qulqullicha hin xureessinaa. Akka ani qulqulluu ta’e Israa’eloonni haa
beeksisan. Ani WAAQAYYO kan isin qulqulleessu 33 kanan Waaqa keessan
ta’uudhaaf biyya Gibxii isin baasee dha. Ani WAAQAYYO.”

23

Ayyaanota Murtaa’oo

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akkana jedhiitii Is-
raa’elootatti dubbadhu; ‘Kunneen ayyaanota koo murtaa’oo, ayyaanota
WAAQAYYOO kanneen isin guyyoota wal ga’ii qulqulluu jettanii labsitanii
dha.

Sanbata

3 “ ‘Guyyoonni isin hojii itti hojjettan ja’atu jira; guyyaan torbaffaan
garuu sanbata boqonnaa, guyyaa wal ga’ii qulqulluu ti. Isin hojii
tokko illee hin hojjetinaa; iddoo isin jiraattan kamitti iyyuu kun sanbata
WAAQAYYOO ti.

Ayyaana Faasiikaatii fi Ayyaana Maxinoo
23:4-8 kwf – Bau 12:14-20; Lak 28:16-25; KeD 16:1-8

4 “ ‘Isaan kunneen ayyaanota WAAQAYYOO murteeffamoo, waldaawwan
qulqulluu isin yeroo isaaniitti labsitanii dha; 5 Faasiikaan WAAQAYYOO
galgala bultii kudha afuraffaa ji’a jalqabaatti jalqabama. 6 Guyyaa kudha
shanaffaa ji’a jalqabaatti Ayyaana WAAQAYYOO kan maxinootu jalqabama;
isinis guyyaa torba buddeena raacitii hin qabne nyaadhaa. 7 Guyyaa
jalqabaatti wal ga’ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa.
8 Bultii torba aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu dhi’eessaa. Bultii
torbaffaatti wal ga’ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa.’ ”

Kennaa Hangafa

9 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 10 “Akkana jedhii Israa’elootatti
dubbadhu; ‘Yommuu biyya ani isiniif kennutti galtanii oomisha walitti
qabdanitti bissii mataa midhaan walitti qabdan sanaa lubatti fidaa.
11 Innis akka bissiin sun fudhatama isiniif argatuuf fuula WAAQAYYOO
duratti haa sochoosu; lubichis guyyaa Sanbata booddee jirutti haa
sochoosu. 12 Guyyaa bissii sana sochooftanitti, xobbaallaa hoolaa waggaa
tokkoo kan hir’ina hin qabne aarsaa gubamu godhaatii WAAQAYYOOF

dhi’eessaa; 13 kana wajjinis aarsaa midhaanii daakuu bullaa’aa zayitiid-
haan sukkuumame iifii* tokko irraa harka kudhan keessaa harka lama
aarsaa urgaa’aa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamuu fi dhibaayyuu daad-
hii wayinii iinii† tokko irraa harka afur keessaa harka tokko dhi’eessaa.
14 Isin hamma gaafa kennaa kana WAAQAYYOOF dhi’eessitanitti buddeena
yookaan akaayii yookaan asheetii hin nyaatinaa. Kunis iddoo isin jiraattan
hundatti dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta’u.

Ayyaana Torbanootaa
23:15-22 kwf – Lak 28:26-31; KeD 16:9-12

15 “ ‘Guyyaa Sanbata booddee jiru, gaafa bissii aarsaa sochoofamu
fiddanii jalqabaatii torbanoota torba guutuu lakkaa’aa. 16 Hamma guyyaa
Sanbata torbaffaa booddee jiruutti guyyaa shantama lakkaa’aa; ergasii
immoo aarsaa midhaan haaraa WAAQAYYOOF dhi’eessaa. 17 Iddoo jiraattan
hundatti buddeena lama kan daakuu bullaa’aa iifii tokkoo irraa harka
kudhan keessaa harka lamaa kan raacitiin itti makamee tolfame kennaa
hangafa kan sochoofamu godhaatii WAAQAYYOOF fidaa. 18 Buddeena
kana wajjinis xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen hir’ina hin qabnee
fi kanneen waggaa tokko tokkoo, dibicha tokkoo fi korbeeyyii hoolaa
lama dhi’eessaa. Isaanis aarsaa midhaan isaaniitii fi aarsaa dhibaayyuu
isaanii wajjin WAAQAYYOOF aarsaa gubamu ta’u; kunis aarsaa ibiddaan
dhi’eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI toluu dha. 19 Ergasiis aarsaa
cubbuutiif korma re’ee tokko akkasumas xobbaallaa hoolaa lama kanneen
waggaa tokko tokkoo aarsaa nagaatiif qalaa. 20 Lubni immoo xobbaallaa
hoolaa sana lamaan aarsaa sochoofamu godhee buddeena jalqabaa wajjin
fuula WAAQAYYOO duratti haa sochoosu. Isaan kunneenis kan WAAQAYYOOF
qulqulleeffamanii dha; qooda lubootaatis. 21 Isin gaafuma sana wal ga’ii
qulqulluu labsaa; hojii idilees hin hojjetinaa. Kunis iddoo isin jiraattan
hundatti dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta’u.
22 “ ‘Yommuu oomisha lafa keessanii walitti qabdanitti hamma qar-
qaraatti hin haaminaa yookaan qarmii isaa hin funaaninaa; waan kana
hiyyeeyyii fi alagootaaf hambisaa. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.’ ”

Ayyaana Malakataa
23:23-25 kwf – Lak 29:1-6

23 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 24 “Israa’elootaan akkana jedhi;
‘Isin guyyaa jalqaba ji’a torbaffaatti sanbata boqonnaa qabaadhaa; yaa’ii
qulqulluu sagalee malakataatiin ayyaaneffamus qabaadhaa. 25 Aarsaa
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu dhi’eessaa malee hojii idilee hin
hojjetinaa.’ ”

Guyyaa Araarri Bu’u
23:26-32 kwf – Lew 16:2-34; Lak 29:7-11

26 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 27 “Guyyaan kurnaffaan ji’a
torbaffaa guyyaa araarri bu’uu dha. Wal ga’ii qulqulluu qabaadhaa;
gad ofi deebisaa; WAAQAYYOOFIS aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu dhi’eessaa.
28 Sababii guyyaan sun Guyyaa Araarri Bu’u, yeroo itti fuula WAAQAYYO
Waaqa keessanii duratti araarri isiniif bu’u ta’eef hojii tokko illee hin
hojjetinaa. 29 Namni gaafuma sana gad of hin deebifne kam iyyuu saba
isaa keessaa baafamee ni balleeffama. 30 Nama gaafa sana hojii tokko illee

* **23:13** 23:13 Iifiin tokko liitirii 22. † **23:13** 23:13 Iiniin tokko liitirii 4.

hojjetu kam iyyuus ani saba isaa gidduudhaa nan balleessa. 31 Isin hojii
tokko iyyuu hin hojjetinaa. Kunis lafa isin jiraattan hundatti dhaloota
dhufuuf seera bara baraa haa ta'u. 32 Kun isiniif sanbata boqonnaa
ti; isinis gad of deebisuu qabdu. Galgala bultii saglaffaa ji'a sanaatii
jalqabaatii hamma galgala itti aanutti sanbata keessan ayyaaneffadhaa."

Ayyaana Daasii
23:33-43 kwf – Lak 29:12-39; KeD 16:13-17

33 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 34 "Israa'elootaan akkana jedhi;
'Bultii kudha shanaffaa ji'a torbaffaatti Ayyaana Dunkaana Qulqulluu
WAAQAYYOOTU jalqabama; kunis bultii torba tura. 35 Guyyaan jalqabaa wal
ga'ii qulqulluu dha; hojii idilees hin hojjetinaa. 36 Guyyaa torba aarsaa
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu dhi'eessaa; guyyaa saddeettaffaatti
immoo wal ga'ii qulqulluu godhadhaatii aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF
dhi'eeffamu dhi'eessaa; kun guyyaa wal ga'iin qulqulluun itti xumuramuu
dha; hojii idilees hin hojjetinaa.

37 " 'Kunneen ayyaanota WAAQAYYOO murtaa'oo isin aarsaa ibiddaan
WAAQAYYOOF dhi'eeffamu, aarsaa gubamu, aarsaa midhaanii, qalmaa fi
dhibaayyuu guyyaa kamiif iyyuu barbaachisu dhi'eessuuf wal ga'iiwwan
qulqulluu itti labsitanii dha. 38 Aarsaawwan kunneen kennaawwan
isin Sanbata WAAQAYYOOTIIF dhi'eessitanii fi kennaawwan keessan, ken-
naawwan wareega keessanii fi kennaawwan isin fedhiidhaan kennitan
hunda irratti dabaltanii WAAQAYYOOF fiddanii dha.

39 " 'Erga oomisha lafa keessanii walitti qabdanii booddee bultii kudha
shanaffaa ji'a torbaffaatii jalqabaatii bultii torba WAAQAYYOOF ayyaana
ayyaaneffadhaa; guyyaan jalqabaa sanbata boqonnaa ti; guyyaan sad-
deettaffaanis akkasuma sanbata boqonnaa ti. 40 Guyyaa jalqabaa ija muka
gaarii, damee meexxii, damee muka baala qabuutii fi alaltuu qabad-
haatii guyyaa torba fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii duratti gammadaa.
41 Wagguma waggaan ayyaana WAAQAYYOO guyyaa torba ayyaaneffadhaa.
Kunis dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta'u; ji'a torbaffaattis isa
ayyaaneffadhaa. 42 Bultii torba daasii keessa turaa; dhalataan Israa'el
hundinuu daasii keessa haa turu; 43 ijoolleen keessanis akkasiin akka
ani yeroo biyya Gibxiitii Israa'eloota baasetti daasii keessa isaan turse ni
beeku. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.' "

44 Museenis ayyaanota WAAQAYYOO murtaa'oo Israa'elootatti labse.

24

Zayitii fi Buddeena Fuula WAAQAYYOO Duratti Dhi'eeffamu
24:1-3 kwf – Bau 27:20-21

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akka ibsaan ittuma fufee
boba'uuf akka isaan zayitii ejersaa kan cuunfamee taliila ta'e siif fidaniif
ijoollee Israa'el ajaji. 3 Aroonis ibsaawwan sana golgaa taabota kakuu
seeraa kan dunkaana wal ga'ii keessa jiru sanaan alatti fuula WAAQAYYOO
duratti galgalaa hamma ganamaatti ittuma fufee haa qopheessu. Kunis
dhaloota keessaniif seera bara baraa haa ta'u. 4 Ibsaawwan baattuu ibsaa
kan warqee qulqulluu irraa hojjetaman irra fuula WAAQAYYOO dura jiran
sun ittuma fufanii qopheeffamuu qabu.

5 “Daakuu bullaa’aa fuudhiitii buddeena kudha lama tolchi; tokkoon
tokkoon buddeena sanaas daakuu iifii* tokkoo irraa harka kudhan keessaa
harka lama lamaan haa tolfamu. 6 Buddeena kanas toora tokko keessa
ja’a ja’a godhiitii minjaala warqee qulqulluu irraa hojjetamee fuula
WAAQAYYOO dura jiru irra toora lamaan kaa’i. 7 Akka inni qooda buddeena
sanaa kutaa yaadannootii fi aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffamu
ta’uuf tokkoo tokkoo toora sanaa irra ixaana qulqulluu kaa’i. 8 Buddeenni
kunis akka kakuu bara baraa ta’ee saba Israa’el iddoo bu’uuf yeroo hunda
Sanbatuma Sanbataan fuula WAAQAYYOO dura haa kaa’amu. 9 Buddeenni
kun qooda Arooniitii fi ilmaan isaa ti; isaanis sababii buddeenni kun qooda
isaanii kan bara baraa kan aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eeffame
keessaa kutaa waan hunda caalaa qulqullaa’e ta’eef iddoo qulqulluutti
isa haa nyaatan.”

Namni Waaqa Arrabsu Dhagaadhaan Tumama

10 Namichi haati isaa gosa Israa’elii fi abbaan isaa immoo nama biyya
Gibxii ta’e tokko Israa’eloota gidduu ba’e; lollis qubata keessatti isaa fi
Israa’elicha tokko gidduutti ka’e. 11 Ilmi dubartii Israa’el sunis Maqaa
Waaqaa arrabse; ni abaares; kanaafuu Museetti isa fidan. Maqaan haadha
namicha sanaas Sheloomiit jedhama; isheen immoo intala namicha gosa
Daanii kan Dibraayi jedhamuu ti. 12 Isaanis hamma fedhiin WAAQAYYOO
isaanii ifutti eegumsa jala isa tursan.
13 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe: 14 “Namicha Waaqa arrabse
sana qubata keessaa gad baasi. Warri isa dhaga’an hundinuu harka
isaanii mataa isaa irra haa kaa’an; waldaan hundi immoo dhagaadhaan
isa haa tumu. 15 Israa’elootaan akkana jedhi; ‘Namni kam iyyuu yoo
Waaqa isaa abaare inni cubbuu hojjeteef itti gaafatama; 16 namni Maqaa
WAAQAYYOO arrabsu haa ajjeefamu. Waldaan hundi dhagaadhaan isa haa
tumu. Alagaas ta’u dhalataan biyyaa yoo Maqaa Waaqaa arrabse haa
ajjeefamu.
17 “ ‘Namni nama ajjeese kam iyyuu haa ajjeefamu. 18 Namni horii
namaa ajjeese horii sana iddoo haa buusu. 19 Namni tokko yoo ollaa isaa
miidhe, wanni inni nama sana godhe isa irrattis haa godhamu; 20 kunis
qooda cabaa cabaa, qooda ijaa ija, qooda ilkaanii ilkaan jechuu dha.
Innis akkuma nama miidhe sana isa irrattis haa godhamu. 21 Namni
horii ajjeese horii sana iddoo haa buusu; namni nama ajjeese garuu haa
ajjeefamu. 22 Alagaas ta’u dhalataa biyyaatiif seera tokkicha qabaadhaa.
Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.’ ”
23 Museen waan kana Israa’elootatti hime; isaanis namicha Waaqa
arrabse sana qubata keessaa gad baasanii dhagaadhaan tuman; Is-
raa’eloonni akkuma WAAQAYYO Musee ajaje godhan.

25

Boqonnaa Waggaa Torbaffaa

1 WAAQAYYO Gaara Siinaa irratti Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akkana
jedhii Israa’elootatti himi: ‘Yommuu biyya ani isinii kennutti galtan,
biyyattiin mataan ishee sanbata WAAQAYYOO haa kabajju. 3 Waggaa ja’a
lafa qotiisaa kee facaafadhu; waggaa ja’a immoo wayinii kee irraa qori; ija
isaas walitti qabadhu. 4 Waggaa torbaffaatti garuu lafti sanbata boqonnaa

* **24:5** 24:5 Iifiin tokko kiiloo giraamii 40.

haa qabaatu; kunis sanbata Waaqayyoof kabajamuu dha. Lafa qotiisaa
kee hin facaafatin yookaan wayinii kee irraa hin qorin. [5] Waan ofiin
biqile hin haammatin yookaan wayinii hin qoramin irraa ija walitti hin
qabatin. Lafti boqonnaa waggaa tokkoo haa argattu. [6] Wanni lafti waggaa
sanbataatti kennitu nyaata kee haa ta’u jechuunis si’i mataa keetiif,
garboota kee dhiiraa fi dubartiidhaaf, warra qaxaramanii hojjetanii fi
alagoota yeroodhaaf si wajjin jiraataniif nyaata haa ta’u; [7] akkasumas horii
keetii fi bineensa daggalaa kanneen biyya kee keessa jiraataniif nyaata haa
ta’u. Wanni lafti baaftu kam iyyuu haa nyaatamu.

Waggaa Iyyoobeeliyyuu
25:8-38 kwi – KeD 15:1-11
25:39-55 kwi – Bau 21:2-11; KeD 15:12-18

[8] “ ‘Waggoota sanbataa torba jechuunis waggoota torba yeroo torba
lakkaa’i; waggoonni sanbataa torban waggoota afurtamii sagal ta’u.
[9] Guyyaa kurnaffaa ji’a torbaffaatti immoo guutummaa biyya keessanii
keessatti malakata dhageessisi; Guyyaa Araarri Bu’uttis guutummaa
biyyaa keessatti malakata dhageessisaa. [10] Waggaa shantamaffaa
qulqulleessaatii guutummaa biyyattii keessatti jiraattota hundaaf bilisum-
maa labsaa. Kunis iyyoobeeliyyuu isinii ta’a; tokkoon tokkoon namaa
deebi’ee gara qabeenya isaattii fi gara maatii isaatti haa galu. [11] Waggaan
shantamaffaan iyyoobeeliyyuu isiniif haa ta’u; hin facaafatinaa; waan
ofiin biqile hin haammatinaa; wayinii hin qoramin irraas ija isaa walitti
hin qabatinaa. [12] Kun sababii iyyoobeeliyyuu ta’eef qulqulluu isiniif haa
ta’u; waan lafa qotiisaa irraa galfamu nyaadhaa.
[13] “ ‘Waggaa Iyyoobeeliyyuu kana keessa tokkoon tokkoon namaa gara
qabeenya isaatti haa deebi’u.
[14] “ ‘Yoo nama saba kee ta’etti lafa gurgurte yookaan waan tokko isa ir-
raa bitte, wal hin gowwoomsinaa. [15] Ati waggoota waggaa Iyyoobeeliyyuu
booddee jiran irratti hundooftee nama saba keetii irraa bitadhu. Innis
baay’ina waggoota galchaa midhaanii lakkaa’ee sitti haa gurguru. [16] Yoo
waggaan baay’ee ta’e gatii isaa dabaliif; yoo waggaan isaa gabaabaa ta’e
immoo gatii isaa hir’isi; sababiin isaa wanni inni sitti gurguru baay’ina
midhaanii ti. [17] Wal hin cunqursinaa; garuu Waaqa sodaadhaa. Ani
Waaqayyo Waaqa keessan.
[18] “ ‘Ajaja koo duukaa bu’aa; seera koo illee eegaa; isinis biyyattii keessa
nagaan ni jiraattu. [19] Lafti ija ni kenniti; isinis hamma quuftanitti nyaattu;
nagaadhaanis ni jiraattu. [20] Isinis, “Nu yoo facaafachuu yookaan midhaan
keenya walitti qabachuu baanne waggaa torbaffaatti maal nyaanna?”
jettanii gaafattu ta’a. [21] Akka lafti midhaan waggaa sadiif ga’u isinii ken-
nituuf ani waggaa ja’affaatti eebba koo isiniif nan erga. [22] Yeroo waggaa
saddeettaffaatti facaafattanittis waanuma duraan galfattan irraa nyaattu;
hamma midhaan waggaa saglaffaa walitti qabattanitti midhaanuma kana
nyaattu.
[23] “ ‘Lafti sababii kanuma koo taateef bara baraan hin gurguramin; isin
anaaf alagaa fi keessummoota. [24] Biyya akka dhaalaatti qabattan guutuu
keessatti waan ittiin lafa furtan baasaa.
[25] “ ‘Obboleessi kee tokko hiyyoomee lafa isaa yoo gurgure, namni fira
isaa kan dhi’oo ta’e dhufee waan firri isaa gurgure sana haa furuuf.
[26] Garuu yoo namichi sun fira lafa isaa furuuf dhabee inni mataan

isaa waan ittiin lafa isaa furatu argate, 27 waggoota yeroo inni lafa isaa
gurgure sanaa as jiran lakkaa'ee namicha itti gurgure sanaaf maallaqa
isaa haa deebisu; innis gara lafa ofiitti haa deebi'u. 28 Garuu yoo
waan namicha sanaaf deebisu dhabee, wanni inni gurgure sun hamma
waggaa iyyoobeeliyyuutti harkuma namicha bite sanaa haa turu. Waggaa
Iyyoobeeliyyuu keessa ni deebi'aaf; innis gara qabeenya isaatti ni deebi'a.
29 " 'Namni yoo magaalaa dallaa qabdu keessatti mana jireenyaa
gurgurate, gaafa gurguratee jalqabee waggaa tokko keessatti furachuu
danda'a. Mirgi furachuu isaas hamma waggaa tokkootti tura. 30 Yoo
utuu waggaan tokko hin guutin furamuu baate manni magaalaa dallaa
qabdu keessatti argamu sun qabeenya namicha biteetii fi kan sanyii isaa
ta'ee hafa. Waggaa Iyyoobeeliyyuuttis hin deebi'u. 31 Manneen gandoota
dallaan itti hin ijaaramin keessa jiran garuu waan akka lafa baadiyyaatti
hedamaniif furamuu danda'u. Bara Iyyoobeeliyyuuttis ni deebifamu.
32 " 'Lewwonni garuu manneen isaanii kanneen magaalaawwan isaanii
keessatti argaman furachuuf yeroo kam iyyuu mirga qabu. 33 Qabeenyi
Lewwotaa furamuu ni danda'a; manneen magaalaa isaan qabatan
keessatti gurguraman bara Iyyoobeeliyyuutti ni deebifamu; manneen
magaalaa Lewwotaa keessatti argaman Israa'eloota gidduutti qabeenya
Lewwotaatii. 34 Lafti dheedaa kan naannoo magaalaa isaaniitti argamu
garuu sababii qabeenya isaanii kan bara baraa ta'eef hin gurguramin.
35 " 'Yoo obboleessi kee tokko hiyyoomee isin gidduutti of gargaaruu
dadhabe, akka inni isin gidduu jiraachuu danda'uuf akkuma alagaa
yookaan keessummaa tokko gargaartutti isa gargaar. 36 Akka namni sun si
wajjin jiraachuu danda'uuf Waaqa kee sodaadhu malee dhala tokko iyyuu
isa irraa hin fudhatin. 37 Maallaqa kee dhalaan hin liqeessiniif yookaan
nyaata kee bu'aa itti herregattee hin kenniniif. 38 Ani WAAQAYYO Waaqa
keessan kan biyya Kana'aan isiniif kennuu fi Waaqa keessan ta'uuf biyya
Gibxii isin baasee dha.
39 " 'Yoo obboleessi kee tokko hiyyoomee sitti of gurgure akka gar-
bichaatti isa hin hojjechiifatin. 40 Inni akka hojjetaa qaxaramaa yookaan
nama yeroodhaaf isin wajjin jiraatuu haa ta'u; inni hamma Waggaa
Iyyoobeeliyyuutti siif haa hojjetu. 41 Ergasii inni ijoollee isaa wajjin gad
haa lakkifamu; inni gara maatii isaatii fi qabeenya abbootii isaatti haa
deebi'u. 42 Israa'eloonni sababii garboota koo warra ani biyya Gibxiitii
baasee fide ta'aniif akka garbootaatti hin gurguramin. 43 Waaqa kee
sodaadhu malee gara jabinaan isaan hin bulchin.
44 " 'Garboonni kee dhiironnii fi dubartoonni saboota naannoo kee
jiraatan gidduudhaa haa dhufan; isin isaan keessaa garboota bitachuu
dandeessu. 45 Akkasumas keessummoota isin gidduu jiraatanii fi maatii
isaanii warra biyya keessanitti dhalatan keessaa garboota bitachuu
dandeessu; isaanis qabeenya keessan haa ta'an. 46 Akka qabeenya
dhaalamuutti ijoollee keessanitti dabarsuu dandeessu; bara jireenya
isaanii guutuus isaan garboomfachuu dandeessu; Israa'eloota obboloota
keessan ta'an garuu gara jabinaan hin bulchinaa.
47 " 'Yoo alagaan yookaan keessummaan si wajjin jiraatu tokko sooromee
obboleessi kee immoo hiyyoomee alagaa si wajjin jiraatutti yookaan maatii
alagaa sanaatti of gurgure, 48 inni erga of gurguree booddee furamuuf
mirga qaba. Firoota isaa keessaas namni tokko isa furuu danda'a.
49 Obboleessi abbaa isaa yookaan ilmi obboleessa abbaa isaa yookaan

aantee isaa keessaa firri dhiigaa isa furuu danda'a. Yookaan inni iyyuu
yoo soorome of furuu danda'a. 50 Innii fi namichi isa bite sun waggaa inni
itti of gurguree jalqabee hamma waggaa Iyyoobeeliyyuutti haa lakkaa'an.
Gatiin furii isaas baay'ina waggoota sanaa irratti hundaa'a; yeroon inni
namicha isa bitate sana bira ture immoo akka nama qacaramee hojjete
tokkootti herregama. 51 Yoo akka herrega isaaniitti waggoonni baay'een
hafan inni gatii ittiin bitame sana keessaa harka baay'ee namicha sanaaf
deebisuu qaba. 52 Yoo waggoonni hamma Waggaa Iyyoobeeliyyuutti hafan
muraasa ta'an inni waggoota hafan sana herregatee gatii furama isaa haa
kaffalu. 53 Inni akkuma nama waggaa waggaatti qaxaramu tokkootti isa
wajjin haa jiraatu; fuula kee durattis inni gara jabinaan isa hin bulchin.
54 " 'Yoo inni karaa kanneeniin furamuu baates innii fi ijoolleen isaa
Waggaa Iyyoobeeliyyuutti furamuu qabu; 55 Israa'eloonni garboota kootii.
Isaan garboota koo kanneen ani biyya Gibxii baasee fidee dha. Ani
WAAQAYYO Waaqa keessan.

26

Eebba Ajajamuudhaan Argamu

1 " 'Waaqota tolfamoo hin tolfatinaa; fakkii yookaan dhagaa waaqef-
fannaa hin dhaabbatinaa; fuula isaanii duratti sagaduuf jettaniis biyya
keessan keessatti dhagaa soofame hin dhaabinaa. Ani WAAQAYYO Waaqa
keessan.
2 " 'Sanbatoota koo eegaa; iddoo qulqulluu koos kabajaa. Ani WAAQAYYO.
3 " 'Yoo isin sirna koo duukaa buutanii ajajawwan koos eegdanii hojii irra
oolchitan, 4 ani yeroo isaatti bokkaa isiniifan kenna; lafti midhaan ishee,
mukkeen dirrees ija isaanii ni kennu. 5 Midhaan dha'achuun keessan
hamma yeroo ija wayinii cirattaniitti itti fufa; ija wayinii cirachuun
keessan hamma yeroo facaasaatti ittuma fufa; isinis nyaata keessan
hamma quuftanitti nyaattanii lafa keessan irra nagaadhaan jiraattu.
6 " 'Ani biyyattii keessa nagaa nan buusa; isin ni raftu; wanni tokko
iyyuu isin hin sodaachisu. Biyyattii keessaa bineensota hamoo nan baasa;
goraadeenis biyya keessan keessa hin darbu. 7 Isin diinota keessan ni
ariitu; isaan immoo goraadeedhaan fuula keessan duratti dhumu. 8 Isin
nama shan taatanii nama dhibba tokko ariitu; dhibba tokko taatanii
immoo kuma kudhan ariitu; diinonni keessan goraadeedhaan fuula
keessan duratti dhumu.
9 " 'Ani fuula tolaadhaan gara keessan ilaalee akka isin hortanii
baay'attan nan godha; kakuu isin wajjin qabus nan jabeessa. 10 Isin
midhaan bara darbee nyaachaa utuu inni gombisaa keessaa hin dhumin,
midhaan haaraadhaaf iddoo qopheessuuf jettanii midhaan bara darbee
sana gad baaftu. 11 Iddoo jireenya kootii isin gidduu nan godhadha;
lubbuun koos isin hin balfitu. 12 Ani isin gidduu jiraadhee Waaqa keessan
nan ta'a; isinis saba koo ni taatu. 13 Ani WAAQAYYO Waaqa keessan kan
akka isin lammata garboota warra Gibxi hin taaneef biyya Gibxii baasee
isin fidee dha; ani hidhaa waanjoo keessanii kutee akka isin mataa ol
qabattanii deemtan godheera.

Adabbii Ajajamuu Diduun Fidu

14 " 'Garuu yoo na dhaga'uu diddanii ajajawwan kanneen hunda eeguu
baattan, 15 yoo sirna koo tuffattanii seera koo balfitan, yoo ajajawwan

kanneen hunda eeguu baattanii kakuu koo cabsitan, 16 ani wantoota kan-
neen isinittin fida: Isaanis naasuu, dhukkuba nama huqqisu, dhukkuba
dhagna nama gubu kan agartuu namaa balleessee jireenya namaa gogsu
isinitti nan fida. Isin akkasumaan midhaan facaafattu; diinota keessantu
nyaataatii. 17 Akka isin diinota keessaniin mo'amtaniif ani fuula isinittan
hammaadha; warri isin jibban isin bulchu; isin utuu eenyu iyyuu isin hin
ari'in ni baqattu.

18 " 'Yoo isin wantoota kanneen hunda booddee naa ajajamuu diddan
ani cubbuu keessaniif dachaa torba isin adaba. 19 Of tuulummaa humna
keessanii nan cabsa; samii keessan akka sibiilaa, lafa keessan immoo akka
naasii nan godha. 20 Humni keessan akkasumaan bada; lafti keessan
midhaan isaa, mukkeenis ija isaanii hin kennaniitii.

21 " 'Yoo isin naan mormitanii na dhaga'uu diddan, ani akkuma cubbuu
keessaniitti dha'icha dachaa torba isinitti nan fida. 22 Anis bineensota
bosonaa isinittan erga; isaanis ijoollee keessan isin jalaa ni butatu; horii
keessan ni barbadeessu; baay'inni keessan ni xinnaata; daandiiwwan
keessanis duwwaa hafu.

23 " 'Yoo isin waan kanneeniin deebi'uu diddanii naan mormuu keessan
itti fuftan garuu, 24 ani mataan koo isiniinan morma; sababii cubbuu
keessaniitiifis dachaa torba isin nan miidha. 25 Kakuu cabsuu keessaniifis
goraadee isinitti fidee haaloo isin nan baafadha. Yommuu isin gara
magaalaawwan keessaniitti baqattanitti ani gidduu keessanitti dha'icha
nan erga; isinis dabarfamtanii harka diinotaatti kennamtu. 26 Yommuu ani
madda buddeena keessanii gogsutti, dubartoonni kudhan eelee tokkotti
buddeena tolchu, isaanis buddeena sana madaalanii isinii kennu; isin ni
nyaattu; garuu hin quuftan.

27 " 'Yoo isin waan kanaanis na dhaga'uu diddanii garuu naan mor-
muutti fuftan, 28 anis aaree isiniin nan morma; ani mataan koo sababii
cubbuu keessaniitiif dachaa torba isiniinan adaba. 29 Isin foon ilmaan
keessaniitii fi foon intallan keessanii ni nyaattu. 30 Iddoowwan sagadaa
keessan barbadeessee iddoowwan aarsaa ixaanaa keessan nan caccabsa;
reeffa keessanis waaqota keessan warra lubbuu hin qabne sana irra nan
tuula; isinis nan balfa. 31 Magaalaawwan keessan nan diiga; iddoowwan
qulqulluu keessan nan onsa; urgaa keessan gammachiisaas hin urgeef-
fadhu. 32 Ani akka diinonni keessan kanneen achi jiraatan rifataniif
biyyattii nan onsa; 33 ani saboota gidduu isin nan bittinneessa; goraadee
koo luqqifadhees isin nan ari'a. Biyyi keessan ni ona; magaalaawwan
keessan immoo ni diigamu. 34 Biyyattiinis yeroo ontee isin biyya diinota
keessanii keessa jiraattanitti sanbata isheetti ni gammaddi; laftis boqottee
sanbata isheetti gammaddi. 35 Biyyattiin yeroo onte kana hunda boqonnaa
sanbatootaa kan yeroo isin ishee irra jiraattanitti hin argatin ni argatti.

36 " 'Warra isin keessaa hafan, ani utuma isaan biyya diinota isaanii
jiranuu garaa isaaniitti naasuu nan buusa. Sagaleen baala qilleensi raasuu
isaan ari'a; utuma namni isaan ari'u tokko illee hin jiraatin isaan akkuma
waan goraadee jalaa baqataniitti fiigu; ni kukkufus. 37 Namni isaan ari'u
jiraachuu baatu illee isaan akkuma waan goraadee jalaa baqataniitti wal
gufachiisu. Isin fuula diinota keessanii dura dhaabachuu hin dandeessan.
38 Isin saboota ormaa gidduutti dhumtu; lafti diinota keessaniis isin
liqimsiti. 39 Warri isin keessaa hafan immoo sababii cubbuu isaaniitiif
lafa diinota isaanii keessatti badu; sababii cubbuu abbootii isaaniitiinis ni
badu.

40 " 'Garuu yoo isaan cubbuu isaaniitii fi cubbuu abbootii isaanii
jechuunis gantummaa fi daba isaan natti hojjetan 41 kan akka ani isaaniin
mormuu fi akka ani biyya diinota isaaniitti isaan ergu himatan, yoo
garaan isaanii kan dhagna hin qabatin sun gad of deebisee isaan gatii
cubbuu isaaniitiif malu baasan, 42 ani kakuu koo kanan Yaaqoob wajjin
gale, kakuu koo kanan Yisihaaq wajjin gale, kakuu koo kanan Abrahaam
wajjin gale sana nan yaadadha; biyyattiis nan yaadadha. 43 Lafti isaan
malee hafti; yeroo isaan malee haftuttis sanbatoota isheetti ni gammaddi.
Isaan sababii seera koo tuffatanii ajaja koos balfaniif gatii cubbuu isaanii
ni baasu. 44 Ta'us utuu isaan biyya diinota isaanii keessa jiranuu ani
kakuu koo kanan isaan wajjin gale sana cabsee guutumaan guutuutti
isaan balleessuuf jedhee isaan hin tuffadhu yookaan isaan hin balfu. Ani
WAAQAYYO Waaqa isaanii ti. 45 Garuu ani isaaniif jedhee kakuu ani abbootii
isaanii warra ani Waaqa isaanii ta'uuf utuu saboonni arganuu biyya
Gibxiitii baasee fide sana wajjin gale nan yaadadha. Ani WAAQAYYO.' "
46 Kunneen labsiiwwan, seerawwanii fi qajeelcha WAAQAYYO Gaara
Siinaa irratti harka Museetiin ofii isaatii fi Israa'eloota gidduutti baasee
dha.

27

Waan Qooda WAAQAYYOO Ta'e Furuu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akkana jedhii Israa'elootatti
himi: 'Namni yoo gatii wal madaalu kennuudhaan WAAQAYYOOF nama
kennuuf wareega addaa godhe, 3 dhiira umuriin isaa waggaa digdamaa
hamma jaatamaa ta'eef, akka safartuu saqilii iddoo qulqulluutti herregni
isaa meetii saqilii shantama haa ta'u. 4 Yoo dubartii taate immoo herregni
ishee meetii saqilii soddoma haa ta'u. 5 Yoo nama umuriin isaa waggaa
shanii fi digdama gidduu ta'e, herregni dhiiraa meetii saqilii digdamatti,
kan dubartii immoo meetii saqilii kudhanitti haa herregamu. 6 Nama
umuriin isaa ji'a tokkoo hamma waggaa shanii ta'e immoo herregni
isaa, dhiiraaf meetii saqilii shan, durbaaf immoo meetii saqilii sadii haa
ta'u. 7 Namni umuriin isaa waggaa jaatama yookaan sanaa ol ta'e dhiirri
meetii saqilii kudha shanitti, dubartiin immoo meetii saqilii kudhanitti
haa herregamu. 8 Namni wareega wareegu hiyyoomee gatii murtaa'e
sana yoo baasuu dadhabe, Museen nama sana lubatti haa fidu; lubni
immoo akkuma dandeettii namicha wareega wareege sanaatti gatii isaa
haa herreguuf.
9 " 'Wanni namichi sun wareege horii fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa
fudhatama qabu yoo ta'e horiin WAAQAYYOOF kenname kan akkasii hundi
ni qulqullaa'a. 10 Namichis horii sana geeddaruu yookaan horii gaarii
horii jibbamaan yookaan horii jibbamaa horii gaarii iddoo hin buusin;
yoo inni horii tokko horii biraa iddoo buuse horiin lamaanuu qulqulluu
ta'u. 11 Yoo horiin inni wareege sun akka seeraatti xuraa'aa jechuunis
kan WAAQAYYOOF aarsaa ta'ee dhi'aachuu hin dandeenye ta'e namichi sun
horii sana gara lubatti haa fidu; 12 lubichis akka horiin sun gaarii yookaan
jibbamaa ta'e haa madaalu. Gatiin lubni madaale akkasuma haa ta'u.
13 Namichi sun yoo horii sana furachuu barbaade gatii herregame sanatti
harka shan keessaa harka tokko itti dabaluu qaba.
14 " 'Yoo namni tokko mana ofii WAAQAYYOOF qulqulleesse, akka manni
sun gaarii yookaan gadhee ta'e lubichi gatii isaa haa herregu. Gatiin lubni

madaale akkasuma haa ta'u. [15] Namichi mana isaa Waaqaaf qulqulleesse
sun yoo mana ofii furachuu barbaade, gatii herregame sanatti harka shan
keessaa harka tokko itti dabaluu qaba; manni sunis deebi'ee kan isaa ta'a.

[16] " 'Yoo namni lafa dhaalaan argate irraa WAAQAYYOOF qulqulleesse
gatiin lafa sanaa akkuma baay'ina sanyii lafa sanaaf barbaachisuutti
jechuunis garbuun safartuun homeerii tokko meetii saqilii shantamatti
herregama. [17] Yoo inni lafa qotiisaa isaa Waggaa Iyyoobeeliyyuu keessa
qulqulleesse gatiin duraan hedame sun hin geeddaramu. [18] Garuu yoo
inni waggaa Iyyoobeeliyyuu booddee lafa qotiisaa isaa qulqulleesse lubichi
akkuma baay'ina waggoota hamma waggaa Iyyoobeeliyyuu itti aanuutti
jiraniitti herrega; gatiin shallagame gad bu'a. [19] Yoo namichi lafa qotiisaa
isaa Waaqaaf addaan baasu sun lafa qotiisaa isaa furachuu barbaade,
inni gatii hedametti harka shan keessaa harka tokko haa dabalu; lafti
qotiisaa sunis deebi'ee kan isaa ta'a. [20] Ta'us yoo inni lafa qotiisaa sana
furachuu baate, yookaan dabarsee nama biraatti gurgure, lafti qotiisaa
sun deebi'ee furamuu hin danda'u. [21] Lafti qotiisaa sun yommuu Waggaa
Iyyoobeeliyyuu keessa gad dhiifamutti akkuma lafa qotiisaa WAAQAYYOOF
kennameetti addaan baafama; kunis qabeenya lubootaa ta'a.

[22] " 'Yoo namni tokko lafa qotiisaa dhaalaan hin argatin kan ofii
isaatii bitate WAAQAYYOOF qulqulleesse, [23] lubni gatii lafa qotiisaa sanaa
hamma Waggaa Iyyoobeeliyyuutti herrega; namichis gatii herregame
sana gaafuma sana kan WAAQAYYOOF qulqulleeffame godhee haa baasu.
[24] Waggaa Iyyoobeeliyyuuttis lafti qotiisaa sun namichuma irraa bitame
kan abbaa lafa qotiisaa sanaa tureef ni deebi'a. [25] Gatiin hundinuu akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti jechuunis geeraan digdamni saqilii
tokkootti herregama.

[26] " 'Ta'us namni tokko iyyuu horii hangafa qulqulleessuu hin danda'u;
hangafti duraanuu WAAQAYYOOF qulqulleeffameeraatii; sangaas ta'u
hoolaan hangafni kan WAAQAYYOO ti. [27] Yoo horiin sun xuraa'aa ta'e inni
gatii herregame irratti harka shan keessaa harka tokko dabalee deebisee
bitachuu danda'a. Yoo inni furachuu baate immoo horiin sun gatii isaaf
herregametti gurgurama.

[28] " 'Garuu wanni namni qabu kan inni WAAQAYYOOF qulqulleessu
tokko illee jechuunis namas ta'u horiin yookaan lafti dhaalaan argame
hin gurguramu yookaan hin furamu. Wanni akkasiin qulqulleeffame
hundinuu akka malee WAAQAYYOOF qulqulluudhaatii.

[29] " 'Namni akka ajjeefamuuf murteeffame tokko illee hin furamu; inni
ajjeefamuu qaba.

[30] " 'Wanni lafti baaftu kam iyyuu sanyiis ta'u ija mukaa harka kudhan
keessaa harki tokko kan WAAQAYYOO ti; kun waan WAAQAYYOOF qulqulle-
effamee dha. [31] Namni yoo kennaa isaa kan harka kudhan keessaa harka
tokko ta'e sana furachuu barbaade inni gatii kennaa sanaaf herregame
irratti harka shan keessaa harka tokko dabalee haa baasu. [32] Kennaan
karra loonii fi bushaayee guutuu keessaa harka kudhan keessaa harka
tokko ta'e jechuunis horiin ulee tiksee jala ba'ee darbu hunda keessaa
harka kudhan keessaa harki tokko WAAQAYYOOF qulqullaa'a. [33] Inni
horii jibbamaa keessaa horii gaarii hin filatin yookaan iddoo hin buusin;
yoo inni iddoo buuse horiin lamaanuu qulqulluu ta'u; furamuus hin
danda'u.' "

34 Kunneen ajajawwan WAAQAYYO Gaara Siinaa irratti karaa Museetiin Israa'elootaaf kennee dha.

Seera Lakkoobsaa

Lakkoobsa Sabaa

1 Erga sabni Israa'el biyya Gibxiitii ba'ee booddee waggaa lammaffaa
keessaa, guyyaa jalqaba ji'a lammaffaatti WAAQAYYO dunkaana wal ga'ii
keessatti, Gammoojjii Siinaa keessatti Museetti dubbate. Innis akkana
jedheen; 2 "Waldaa saba Israa'el hunda lakkaa'aatii balbala balbalaanii fi
maatii maatiidhaan maqaa dhiirotaa tokko tokkoon barreessaa. 3 Namoota
Israa'el keessaa dhiirota umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii
olii kanneen lola dhaquu danda'an hunda atii fi Aroon kutaa kutaa
isaaniitiin lakkaa'aa. 4 Tokkoo tokkoo gosaa keessaa namni hangafa maatii
ofii isaa ta'e isin gargaaruu qaba.

5 "Maqaan namoota isin gargaaruu qabanii kanneenii dha:

"Gosa Ruubeen keessaa Eliizuur ilma Shedee'uur;
6 gosa Simi'oon keessaa Shilumii'eel ilma Zuriishadaayi;
7 gosa Yihuudaa keessaa Nahishoon ilma Amiinaadaab;
8 gosa Yisaakor keessaa Naatnaa'el ilma Zuuwaar;
9 gosa Zebuuloon keessaa Eliiyaab ilma Heeloon;
10 ilmaan Yoosef keessaa:
gosa Efreem keessaa Eliishaamaa ilma Amiihuud;
gosa Minaasee keessaa Gamaali'eel ilma Phedaasuur;
11 gosa Beniyaam keessaa Abiidaan ilma Gaadeyoon,
12 gosa Daan keessaa Ahii'ezer ilma Amiishadaay;
13 gosa Aasheer keessaa Fagi'eel ilma Okraan;
14 gosa Gaad keessaa Eliyaasaaf ilma De'uu'eel;
15 gosa Niftaalem keessaa Ahiiraa ilma Eenaan."

16 Namoonni kunneen warra dura bu'oota gosoota abbootii isaanii ta'anii waldaa sana keessaa filatamanii dha. Isaanis hangafoota balbalawwan Israa'el turan.

17 Musee fi Aroon namoota maqaan isaanii eerame kanneen fudhatanii,
18 guyyaa jalqaba ji'a lammaffaatti waldaa hunda walitti waaman.
Namoonni sunis akkuma balbalaa fi maatii isaaniitti hidda dhaloota
isaanii himatan; dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi ham-
masii olii maqaan isaanii tokko tokkoon galmeeffame; 19 innis akkuma
WAAQAYYO Musee ajajetti Gammoojjii Siinaa keessatti saba sana lakkaa'e.

20 Sanyii Ruubeen ilma Israa'el hangaftichaa keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti tokko tokkoon maqaa maqaadhaan barreeffaman.
21 Baay'inni gosa Ruubeen nama 46,500 ture.

22 Sanyii Simi'oon keessaa:

Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti tokko tokkoon maqaa maqaadhaan barreeffaman.
23 Baay'inni gosa Simi'oon nama 59,300 ture.

24 Sanyii Gaad keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
25 Baay'inni gosa Gaad nama 45,650 ture.

26 Sanyii Yihuudaa keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
27 Baay'inni gosa Yihuudaa nama 74,600 ture.

28 Sanyii Yisaakor keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
29 Baay'inni gosa Yisaakor nama 54,400 ture.

30 Sanyii Zebuuloon keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmeewwan balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
31 Baay'inni gosa Zebuuloon nama 57,400 ture.

32 Ilmaan Yoosef keessaa:
Sanyii Efreem keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
33 Baay'inni gosa Efreem nama 40,500 ture.
34 Sanyii Minaasee keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
35 Baay'inni gosa Minaasee nama 32,200 ture.

36 Sanyii Beniyaam keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
37 Baay'inni gosa Beniyaam nama 35,400 ture.

38 Sanyii Daan keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi

maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman. 39 Baay'inni
gosa Daan nama 62,700 ture.

40 Sanyii Aasheer keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kan-
neen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi
maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman. 41 Baay'inni
gosa Aasheer nama 41,500 ture.

42 Sanyii Niftaalem keessaa:
Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kan-
neen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi
maatii isaanitti maqaa maqaadhaan barreeffaman. 43 Baay'inni
gosa Niftaalem nama 53,400 ture.

44 Dhiironni kunneen warra Musee fi Aroon hangafoota Israa'el
kudha lamaaniin lakkaa'aman turan; hangafoonni kunneenis
tokkoon tokkoon isaanii iddoo bu'oota maatii isaanii turan.
45 Israa'eloonni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi ham-
masii olii kanneen Israa'el keessatti lolaaf ba'uu danda'an
hundinuu akkuma maatii isaaniitti lakkaa'aman. 46 Walumaa
galatti baay'inni namaa 603,550 ture.

47 Lewwonni garuu akka gosa abbootii isaaniitti warra kaan wajjin hin
lakkaa'amne. 48 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhee ture: 49 "Ati gosa
Lewwii hin lakkaa'in yookaan lakkoobsa saba Israa'eloota kaaniitti hin
dabalin. 50 Qooda kanaa akka Lewwonni itti gaafatamtoota dunkaana
dhuga ba'umsaa, mi'a isaa hundaa fi waan inni qabu hundaa ta'aniif
isaan muudi. Isaanis dunkaana qulqulluu fi mi'a isaa hunda haa
baatan; dunkaanicha haa tajaajilan; naannoo isaas haa qubatan. 51 Yeroo
dunkaanni qulqulluun deemuu qabutti Lewwonni dunkaana sana haa
buqqisan; yeroo dunkaanichi dhaabamus Lewwonni haa dhaaban. Namni
dunkaanichatti dhi'aatu biraa haa ajjeefamu. 52 Israa'eloonnis tokkoon
tokkoon namaa qubata isaa keessaa fi faajjii isaa jalatti kutaa kutaadhaan
dunkaana isaanii haa dhaabbatan. 53 Ta'us Lewwonni akka dheekkamsi
WAAQAYYOO waldaa Israa'elitti gad hin buuneef dunkaanota isaanii naan-
noo dunkaana dhuga ba'umsaa haa dhadhaabatan. Lewwonni eegumsa
dunkaana dhuga ba'umsaatti itti gaafatamtoota ta'uu qabu."

54 Israa'eloonni akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti waan kana
hunda hojjetan.

2

Gosa Gosaan Qubachuu Isaanii

1 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe: 2 "Israa'eloonnis tokkoon
tokkoon namaa faajjii ofii isaanii jalatti faajjii maatii isaa wajjin dunkaana
irraa xinnuma fagaatee naannoo dunkaana wal ga'ii haa qubatu."

3 Gama ba'aatiin, karaa ba'a biiftuutiin:

kutaawwan qubata Yihuudaa faajjii isaanii jala haa qubatan.
Hoogganaan ijoollee Yihuudaa Nahishoon ilma Amiinaadaabii ti.
4 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 74,600.
5 Gosti Yisaakor isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan ijoollee
Yisaakor Naatnaa'el ilma Zuuwaar ture. 6 Lakkoobsi kutaa isaas
namoota 54,400.
7 Gosti Zebuuloon kanatti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Zebuuloon
Eliiyaab ilma Heeloonii ti. 8 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 57,400.
9 Namoonni qubata Yihuudaatti lakkaa'aman hundis akkuma
kutaa kutaa isaaniitti 186,400 turan. Isaanis duraan dursanii
qajeelu.

10 Gama kibbaatiin:
kutaawwan qubata Ruubeen faajjii isaanii jalaan haa qubatan. Hoog-
ganaan ijoollee Ruubeen Eliizuur ilma Shedee'uurii ti. 11 Lakkoobsi
kutaa isaas namoota 46,500.
12 Gosti Simi'oon isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan gosa Simi'oon
Shilumii'eel ilma Zuriishadaayii ti. 13 Lakkoobsi kutaa isaas namoota
59,300.
14 Gosti Gaad isaanitti haa aanu. Hoogganaan gosa Gaad Eliyaasaaf ilma
De'uu'eelii ti. 15 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 45,650.
16 Namoonni qubata Ruubeenitti lakkaa'aman hundis akkuma
kutaa kutaa isaaniitti 151,450 turan. Isaan kunneenis warra
duraatti aananii deemu.

17 Ergasiis dunkaanni wal ga'iitii fi qubanni Lewwotaa qubatawwan
gidduu haa deeman. Isaanis akkuma toora qubata isaaniitti tokkoon
tokkoon isaanii iddoo isaanii eeggatanii faajjii isaanii jala haa deeman.

18 Gama dhi'aatiin gareen qubata Efreem faajjii isaanii jalaan haa
qubatan.
Hoogganaan ilmaan Efreem Eliishaamaa ilma Amiihuudii ti.
19 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 40,500:
20 Gosti Minaasee isaanitti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Minaasee
Gamaali'eel ilma Phedaasuurii ti. 21 Lakkoobsi kutaa isaas namoota
32,200.
22 Gosti Beniyaam itti haa aanu. Hoogganaan ilmaan Beniyaam Abiidaan
ilma Gaadeyoonii ti. 23 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 35,400:
24 Namoonni qubata Efreemitti lakkaa'aman hundis kutaa kutaa
isaaniitti 108,100 turan. Isaan kunneen immoo kutaa sadaffaa
ta'anii deeman.

25 Gama kaabaatiin kutaawwan qubata Daan faajjii isaanii jalaan
haa qubatan.
Hoogganaan gosa Daan Ahii'ezer ilma Amiishadaayii ti. 26 Lakkoobsi
kutaa isaas namoota 62,700.
27 Gosti Aasheer isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan ijoollee Aseer
Fagi'eel ilma Okraanii ti. 28 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 41,500:
29 Gosti Niftaalemitti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Niftaalem Ahiiraa
ilma Eenaanii ti. 30 Lakkoobsi kutaa isaas namoota 53,400:
31 Namoonni qubata Daaniitti lakkaa'aman hundis 157,600 turan.
Isaanis dhuma irratti faajjii isaanii jalaan haa deeman.

32 Namoonni kunneen saba Israa'el warra akkuma maatii isaani-
itti lakkaa'amanii dha. Lakkoobsi warra qubata keessaa
kanneen kutaa kutaa isaaniitiin lakkaa'aman hundaa 603,550.
33 Lewwonni garuu akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti
Israa'eloota kaan wajjin hin lakkaa'amne.

34 Akkasiin Israa'eloonni waan WAAQAYYO Musee ajaje hunda hojjetan;
isaanis haaluma kanaan faajjii isaanii jala haa qubatan; haaluma kanaanis
tokkoon tokkoon isaanii balbalaa fi maatii isaanii wajjin ba'anii haa
deeman.

3

Lewwota

1 Yeroo WAAQAYYO Tulluu Siinaa irratti Museetti dubbatetti seenaan
sanyii Aroonii fi Musee kanaa dha.

2 Maqaan ilmaan Aroon: Naadaab hangafticha, Abiihuu, Ele'aazaarii
fi Iitaamaar. 3 Kunneen maqaawwan ilmaan Aroon jechuunis luboota
muudaman kanneen akka luboota ta'anii tajaajilaniif dibaman sanaa ti.
4 Naadaabii fi Abiihuu garuu yeroo Gammoojjii Siinaa keessatti ibidda hin
eeyyamamin fuula WAAQAYYOO duratti dhi'eessanitti fuuluma isaa duratti
du'an. Isaan ilmaan tokko illee hin qaban ture. Kanaafuu Ele'aazaarii
fi Iitaamaar bara abbaan isaanii Aroon lubbuun jiraatetti luboota ta'anii
tajaajilan.
5 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 6 "Gosa Lewwii fidiitii akka
isaan Aroon lubicha gargaaraniif isa dura dhaabi. 7 Isaanis hojii
dunkaana qulqulluu hojjechuudhaan waan isa irraa barbaadamuu fi
waan waldaa hunda irraa barbaadamu fuula dunkaana wal ga'ii duratti
haa raawwatan. 8 Isaan hojii dunkaana qulqulluu hojjetanii dirqama
Israa'elootaa guutuudhaan mi'a dunkaana wal ga'ii hunda haa eegan.
9 Lewwota sana Aroonii fi ilmaan isaatti kenni; isaan warra saba Israa'el
keessaa guutumaan guutuutti isatti kennamanii dha. 10 Ati akka isaan
luboota ta'anii tajaajilaniif Aroonii fi ilmaan isaa muudi; namni biraa kan
iddoo qulqulluu sanatti dhi'aatu garuu ajjeefamuu qaba."
11 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 12 "Kunoo ani Israa'eloota
keessaa qooda dhiira hangafa dubartoota Israa'el hundaa Lewwota
fudhadheera. Lewwonni kan koo ti; 13 hangafti hundinuu kan kootii.
Ani yeroo biyya Gibxi keessatti hangafa hunda ajjeesetti hangafa Israa'el
hunda jechuunis namas ta'u horii ofii kootiif addaan baafadheera. Isaan
kan koo ta'an. Ani WAAQAYYO."
14 WAAQAYYO Gammoojjii Siinaa keessatti Museedhaan akkana jedhe;
15 "Lewwota maatii isaaniitii fi balbala isaaniitiin lakkaa'i. Dhiira ji'a
tokkoo yookaan hammasii olii hunda lakkaa'i." 16 Museen akkuma
dubbiin WAAQAYYOO isa ajajetti isaan lakkaa'e.

17 Kunneen maqaawwan ilmaan Lewwii ti:
Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.
18 Kunneen maqaawwan ilmaan Geershoonii ti:
Loobeenii fi Shime'ii.
19 Balbalawwan Qohaatotaa:

Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel.
20 Balbalawwan Meraarotaa:
Mahilii fi Muusii.

Kunneen akkuma maatii isaaniitti balbalawwan Lewwotaa ti.

21 Balbalawwan Liibnii fi Shime'ii kan Geershoon turan; isaanis balbalawwan Geershoonotaa ti.
22 Baay'inni dhiirota umuriin isaanii ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen lakkaa'aman hundaa 7,500 ture.
23 Balbalawwan Geershoonotaa karaa lixa biiftuutiin dunkaana qulqulluu dugda duubaan qubatan.
24 Hoogganaan balbalawwan Geershoonotaas Eliyaasaaf ilma Laa'el ture.
25 Itti gaafatamni Geershoononni dunkaana wal ga'ii keessatti qabanis dunkaana qulqulluu, dunkaanaa fi irra buusaa isaa, golgaa balbala
dunkaana wal ga'ii irra jiru, 26 golgaawwan oobdii, golgaa balbala
dallaa kan dunkaana qulqulluu fi iddoo aarsaatti naanna'ee jiru, funyoo fi tajaajila akkanaa kennu hunda eeguu ture.

27 Balbalawwan Amraamotaa, Yizihaarotaa, Kebroonotaa fi Uzii'eelotaa balbalawwan Qohaatii ti; isaanis balbalawwan Qohaatotaa turan.
28 Baay'inni dhiirota ji'a tokkoo fi hammasii olii hundaa 8,600 ture.
Qohaatonni iddoo qulqulluu sana eeguutti itti gaafatamtoota turan.
29 Balbalawwan Qohaatotaa karaa kibba dunkaana qulqulluutiin qubatan.
30 Hoogganaan maatiiwwan balbalawwan Qohaatotaas Eliisaafaan ilma Uzii'eel ture.
31 Isaanis taabota, minjaala, baattuu ibsaa, iddoowwan aarsaa, mi'a iddoo qulqulluu ittiin tajaajilan, golgaa fi wantoota tajaajila akkanaa kennan hunda eeguutti itti gaafatamtoota turan.
32 Hoogganaan Lewwotaa hangafti Ele'aazaar ilma Aroon lubichaa ture. Innis warra itti gaafatamtoota eegumsa iddoo qulqulluu turan sana irratti dibame.

33 Balbalawwan Mahelootaa fi Muusotaa kan Meraarii turan; isaanis balbalawwan Meraarotaa ti.
34 Baay'inni dhiirota umuriin isaanii ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen lakkaa'aman hundaa 6,200 ture.
35 Hoogganaan maatiiwwan balbalawwan Meraarotaas Zurii'el ilma Abiihaayilii ti;
isaanis karaa kaaba dunkaana qulqullummaatiin qubatan.
36 Meraaronnis tuggeewwan dunkaana qulqulluu, dagaleewwan isaa, utubaawwan isaa, miillawwan isaa, mi'a isaa hundaa fi wantoota
tajaajila akkanaa kennan hunda, 37 akkasumas utubaawwan oobdii
sanatti naanna'anii jiran, miillawwan isaanii, qofoo dunkaanaa fi funyoowwan isaa eeguuf muudaman.

38 Museen, Aroonii fi ilmaan Aroon dunkaana qulqulluu irraa karaa ba'aa, qixa ba'a biiftuutiin fuula dunkaana wal ga'ii dura qubatan.

Isaanis iddoo Israa'elootaa bu'anii iddoo qulqulluu eeguutti itti gaafa-
tamtoota turan.
Namni biraa kan iddoo qulqulluu sanatti dhi'aatu haa ajjeefamu.

39 Lewwonni lakkaa'aman hundi kanneen Musee fi Aroon ajaja
WAAQAYYOOTIIN akkuma balbala balbala isaaniitti lakkaa'an,
dhiironni ji'a tokkoo fi hammasii olii hundi 22,000 turan.

40 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Dhiirota Israa'el hangafoota
kanneen ji'a tokkootii fi hammasii olii hunda lakkaa'ii maqaa isaanii bar-
reessi. 41 Qooda ijoollee Israa'el kanneen hangafa ta'an hundaa Lewwota
naa fudhadhu; qooda ilmaan hangafa horii Israa'elootaa hundaas horii
Lewwotaa naa fudhadhu. Ani WAAQAYYO."
42 Museen akkuma WAAQAYYO isa ajajetti hangafoota Israa'el hunda
lakkaa'e. 43 Dhiironni hangafoonni ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen
maqaa maqaan barreeffaman hundii 22,273 turan.
44 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 45 "Qooda ijoollee Israa'el kan-
neen hangafa ta'an hundaa Lewwota fudhadhu; qooda horii Israa'elootaas
horii Lewwotaa fudhadhu. Lewwonni kan koo ti. Ani WAAQAYYO.
46 Israa'eloota hangafoota 273 kanneen baay'ina Lewwotaa caalan furuuf,
47 tokkoo tokkoo isaaniitiif akkuma madaalii saqilii iddoo qulqulluutti
saqilii shan shan fuudhi; saqiliin tokko geeraa digdama. 48 Maallaqa
Israa'eloota dabalaman furuuf fuudhame sanas Aroonii fi ilmaan isaatti
kenni."
49 Museen maallaqa sana Israa'eloota lakkoobsaan warra Lewwotaan
furamaniin ol ta'an sana irraa fuudhe. 50 Innis akka madaalii saqilii iddoo
qulqulluutti meetii saqilii 1,365 ulfaattu Israa'eloota hangafa irraa fuudhe.
51 Museenis akkuma dubbii WAAQAYYOOTTI, akkuma Waaqni Musee ajajetti
maallaqa furii sana Aroonii fi ilmaan isaatti kenne.

4

Qohaatota

1 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe: 2 "Lewwota keessaa
gosa Qohaatotaa balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaa'i.
3 Dhiirota umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen
hojii dunkaana wal ga'ii hojjechuuf dhufan hunda lakkaa'i.
4 "Hojiin Qohaatonni wantoota waan hunda caalaa qulqulluu ta'aniin
wal qabatee dunkaana wal ga'ii keessatti hojjetan kanaa dha. 5 Yommuu
qubanni deemuuf ka'utti Aroonii fi ilmaan isaa ol galanii golgaa da'eessu
sana gad haa buusan; golgaa sanaanis taabota kakuu seeraatti haa
haguugan. 6 Waan kanattis gogaa duugame uffisanii huccuu bifti isaa
guutumaan guutuutti cuquliisa ta'e irraan haa afan. Danqaraawwanis
iddoo iddoo isaanii keessa haa galchan.
7 "Isaanis huccuu bifa cuquliisaa tokko minjaala Buddeena Ilaalchaatti
uffisanii gabatee, caabii fi waciitii akkasumas okkotee ittiin dhibaayyuu
dhi'eessan isa irra haa kaa'an; buddeenni yeroo hunda achii hin
dhabamne sunis isa irra haa kaa'amu. 8 Huccuu bildiimaa isaan irra haa
diriirsan; gogaa duugame itti haa uwwisan; danqaraawwan isaas iddoo
isaanii keessa haa galchan.

9 “Huccuu bifti isaa cuquliisaa fuudhanii baattuu ibsaa kan ibsuuf
tolchame ibsaa isaa wajjin, waan ittiin fo’aa ibsaa kutanii fi baattuu
daaraa, meeshaawwan zayitii kanneen hojii kanaaf oolan hundas ittiin
haa haguugan. 10 Ergasiis waan kanaa fi mi’a isaa hunda gogaa
duugameen maranii wasaasaa ittiin waa baatan irra haa kaa’an.
11 “Huccuu biftii isaa cuquliisa ta’es iddoo aarsaa kan warqee irraa
hojjetametti uffisanii gogaa duugame itti haa haguugan; danqaraawwan
isaas iddoo isaanii keessa haa galchan.
12 “Meeshaawwan ittiin iddoo qulqulluu keessa tajaajilan hundas fuud-
hanii huccuu bifa cuquliisaatiin maranii gogaa duugameen haguuganii
wasaasaa ittiin waa baatan irra haa kaa’an.
13 “Isaanis iddoo aarsaa irraa daaraa haranii huccuu diimaa dhiilgee
itti haa uffisan. 14 Ergasiis mi’a iddoo aarsaa ittiin tajaajilan hunda,
baattuu ibiddaa, qabduuwwan foonii, meeshaa ittiin daaraa hammaaranii
fi waciitii isa irra haa kaa’an. Gogaa duugamee isa irraan haa afan;
danqaraawwan isaas iddoo isaanii keessa haa galchan.
15 “Erga Aroonii fi ilmaan isaa meeshaawwan qulqulluu sanaa fi
mi’a qulqulluu hunda haguuganii fixanii booddee yeroo qubanni sun
godaanuuf ka’utti Qohaatonni mi’a kana baachuudhaaf haa dhufan. Isaan
garuu mi’a qulqulluu sana hin tuqin; yoo tuqan ni du’uutii. Qohaatonni
waan dunkaana wal ga’ii keessa jiru hunda haa baatan.
16 “Ele’aazaar ilmi Aroon lubichaa itti gaafatamaa zayitii ibsaa, ixaana
urgaa’aa, kennaa midhaanii kan yeroo baay’ee dhi’eeffamuu fi zayitii ittiin
dibanii haa ta’u. Inni dunkaana qulqulluu hundaa fi waan isa keessa jiru
hundatti, mi’aa fi meeshaawwan isaa qulqulluuttis itti gaafatamaa haa
ta’u.”
17 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe; 18 “Balbalawwan gosa
Qohaatii Lewwota keessaa hin balleessinaa. 19 Akka isaan yommuu
wantoota waan hunda caalaa qulqulluu ta’anitti dhi’aatanitti, akka
lubbuun jiraatan malee hin duuneef waan kana isaaniif godhaa: Aroonii
fi ilmaan isaa iddoo qulqulluu seenanii waan tokkoon tokkoon namaa
hojjetuu fi baatu haa qoqqoodan. 20 Qohaatonni garuu akka hin duuneef
yeroo xinnaaf illee wantoota qulqulluu ilaaluudhaaf ol seenuu hin qaban.”

Geershoonota

21 WAAQAYYO Museen akkana jedhe; 22 “Geershoonotas maatii maatii
isaanii fi balbala balbala isaaniitiin lakkaa’i. 23 Dhiirota umuriin isaanii
waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen hojii dunkaana wal ga’ii
hojjechuu dhufan hunda lakkaa’i.
24 “Tajaajilli balbalawwan Geershoonotaa hojii hojjechuu fi ba’aa
baachuudhaan tajaajilan kanaa dha: 25 Isaan golgaa dunkaana qulqulluu,
dunkaana wal ga’ii, uffata isaa fi irra buusaa isaa kan gogaa duugame
irraa hojjetame, golgaa balbala dunkaana wal ga’ii, 26 golgaawwan dallaa
dunkaana qulqulluu fi iddoo aarsaatti naanna’ee jiru sanaa, golgaa balbala
isaa, funyoo fi mi’a tajaajila kanaaf fayyadu hunda baatu. Geershoononni
waan wantoota kanaan hojjetamuu qabu hunda haa hojjetan. 27 Tajaajilli
Geershoonotaa hundi ba’aa baachuus ta’u hojiin biraa ajaja Aroonii
fi ilmaan isaa kennaniin haa adeemsifamu. Waan isaan baachuu
qaban hundas akkuma itti gaafatama isaaniitti qoqoodaafii. 28 Tajaajilli
balbalawwan Geershoonotaa dunkaana wal ga’iitti kennan kanaa dha.
Hojiin isaaniis Iitaamaar ilma Aroon lubichaatiin haa qajeelfamu.

Meraarota

29 “Meraarota balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼi.
30 Dhiirota umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen
hojii dunkaana wal gaʼii hojjechuuf dhufan hunda lakkaaʼi. 31 Wanni
isaan yeroo hojii dunkaana wal gaʼii hojjetanitti godhan kanaa dha:
kunis tuggeewwan dunkaana qulqulluu, dagaleewwan isaa, utubootaa fi
miillawwan isaanii, 32 utuboota oobdiitti naannaʼanii jiran miillawwan
isaanii wajjin, qofoowwan dunkaanaa, funyoowwan, miʼa isaanii hundaa
fi wantoota hojii kanaaf fayyadan hunda baachuu dha. Isinis waan
tokkoon tokkoon namaa baatu addaan baasaatii ramadaafii. 33 Tajaajilli
balbalawwan Meraarotaa qajeelfama Iitaamaar ilma Aroon lubichaa jala
dunkaana wal gaʼii keessatti kennan kanaa dha.”

Lakkaaʼamuu Gosa Lewwotaa

34 Museen, Aroonii fi hooggantoonni waldaas Qohaatota balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼan.
35 Dhiironni umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa
kanneen hojii dunkaana wal gaʼii keessaa sana keessa hojjechuuf
dhufan hundi 36 balbala balbalaan lakkaaʼamanii 2,750 turan.
37 Kun lakkoobsa balbalawwan Qohaatota warra dunkaana wal
gaʼii keessa hojjechaa turanii ti. Musee fi Aroon akkuma ajaja
WAAQAYYOO kan karaa Museetiin kennameetiin isaan lakkaaʼan.

38 Geershoononni balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼaman.
39 Dhiironni umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa
kanneen hojii dunkaana wal gaʼii keessa hojjechuuf dhufan hundi
40 balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼamanii 2,630
turan. 41 Balbalawwan Geershoonotaa, warri hojii dunkaana
wal gaʼii keessa hojjetan kanneen Musee fi Aroon akkuma ajaja
WAAQAYYOOTTI lakkaaʼan hundi kanneenii dha.

42 Meraaronnis balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼaman.
43 Dhiironni umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa
kanneen hojii dunkaana wal gaʼii keessa tajaajiluu dhufan hundi
44 balbala balbala isaaniitiin lakkaaʼamanii 3,200 turan. 45 Warri
balbalawwan Meraarotaa keessaa lakkaaʼaman kanneen Musee fi
Aroon akkuma ajaja WAAQAYYOO kan karaa Museetiin kenname
sanaatti lakkaaʼan kanneenii dha.

46 Museen, Aroonii fi hooggantoonni Israaʼel Lewwota hunda bal-
bala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaaʼan. 47 Dhiironni
umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen
hojii tajaajilaa hojjechuu fi dunkaana wal gaʼii baachuu dh-
ufanii 48 lakkaaʼaman hundi 8,580 turan. 49 Isaanis akkuma
ajaja WAAQAYYOO kan karaa Museetiin kennameetiin tokkoon
tokkoon isaanii waan hojjechuu qabanitti ramadaman; wanni
isaan baachuu qabanis isaanitti himame.

Akkasiin isaan akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti lakkaaʼaman.

5

Qulqullina Qubataa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Nama dhukkuba gogaa kan
namatti darbu qabu yookaan nama dhangala'aa dhagnaa qabu yookaan
nama sababii waan du'e tokkootiin xuraa'aa ta'e kam iyyuu akka qubata
keessaa baasaniif saba Israa'el ajaji. 3 Dhiiras dubartiis gad baasaa;
akka isaan qubata isaanii iddoo ani gidduu isaanii jiraadhu sana hin
xureessineef qubata keessaa isaan baasaa." 4 Israa'eloonnis akkanuma
godhanii qubata keessaa isaan baasan. Isaanis akkuma WAAQAYYO
Museetti hime sana godhan.

Kiisii Yakkaaf Baafamu

5 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 6 "Warra Israa'eliin akkana
jedhi: 'Yoo dhiirri yookaan dubartiin tokko karaa kamiin iyyuu nama
kaanitti balleessa hojjechuudhaan WAAQAYYO duratti amanamummaa
dhabe, namni sun yakkamaa dha; 7 cubbuu hojjetes himachuu qaba.
Yakka isaatiifis guutumaan guutuutti haa kiisu. Kiisii sana irrattis harka
shan keessaa harka tokko dabalee namicha miidhame sanaaf haa kennu.
8 Namni yakki isa irratti hojjetame sun yoo fira aantee kan kiisii sana
isaaf fuudhu qabaachuu baate garuu kiisiin sun kan WAAQAYYOO ti;
korbeessa hoolaa ittiin araarri isaaf buufamu wajjin lubaaf haa kennamu.
9 Buusiiwwan qulqulluun Israa'eloonni lubatti fidan hundi kan isaa
ti. 10 Wantoonni qulqulluun kanuma abbootii isaanii ti; wanni isaan
lubichaaf kennan garuu kanuma lubichaa ti.' "

Niitii Dhirsaaf Hin Amanamne

11 Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 12 "Akkana jedhiitii
saba Israa'elitti dubbadhu: 'Yoo niitiin nama kamii iyyuu karaa irraa
baduudhaan isaaf amanamuu baattee 13 dhiira biraa wajjin ciifte, yoo
dhirsi ishees waan kana beekuu baate, yoo xuraa'ummaan ishee akkuma
dhokatetti hafe, yoo namni ishee irratti dhugaa ba'u hin argamin, isheen
yoo waan kana irratti hin qabamin, 14 yoo dhirsa ishee hafuurri hinaaffaa
qabatee inni niitii isaa shakke, yoo isheen xurooftuu taate yookaan yoo
inni hinaafee ishee shakkee isheen xurooftuu hin ta'in, 15 inni niitii isaa
lubatti haa geessu. Akkasumas inni kennaa daakuu garbuu iifii* harka
kudhan keessaa harka tokko qooda ishee haa geessu. Kennaan midhaanii
kan sababii hinaaffaatiif dhi'eeffamu kun waan kennaa yaadannoo kan
yakka yaadachiisu ta'eef, inni zayitii fi ixaana itti naquu hin qabu.
16 " 'Lubichis ishee fidee fuula WAAQAYYOO dura ishee haa dhaabu.
17 Ergasii inni bishaan qulqulluu okkotee supheetti haa naqu; lafa
dunkaana qulqulluu irraa biyyoo fuudhee bishaan sana keessa haa
buusu. 18 Lubichis erga dubartii sana fuula WAAQAYYOO dura dhaabee
booddee rifeensa mataa ishee hiikee kennaa yaadannoo jechuunis kennaa
midhaanii kan hinaaffaaf dhi'eeffamu sana harka ishee keessa kaa'a;
bishaan hadhaa'aa abaarsa fidu sanas harka ofiitti qabata. 19 Lubichis
dubartii sana ni kakachiisa; akkanas jedhaan; "Yoo utuu ati dhirsa qabduu
namni biraa si wajjin hin ciisinii fi yoo ati karaa irraa baddee hin xuraa'in
bishaan hadhaa'aan abaarsa fidu kun si hin miidhin. 20 Garuu ati yoo
karaa irraa baddee utuu dhirsa qabduu nama dhirsa kee hin ta'in wajjin

* **5:15** 5:15 Iifiin tokko kiiloo giraamii 1.6.

ciiftee of xureessitee argamte;” 21 kana irratti lubichi kakaa abaarsaa ishee
kakachiisa; akkanas jedhaan; “WAAQAYYO gudeeda kee tortorsee garaa kee
illee bokoksee saba kee gidduutti kakaa fi abaarsaaf si haa godhu. 22 Akka
garaan kee bokokuu fi akka gudeedni kee tortoruuf bishaan abaarsa fidu
kun dhagna kee haa seenu.”
“ ‘Dubartiin sunis, “Ameen, ameen” haa jettu.

23 “ ‘Lubichis abaarsawwan sana kitaaba maramaa irratti haa barreessu;
ergasiis bishaan hadhaa’aa sanatti irraa haa dhiqu. 24 Innis akka dubartiin
sun bishaan hadhaa’aa abaarsa fidu sana dhugdu haa godhu; bishaan
abaarsaa fi dhiphina hamaa fidu sunis ishee seena. 25 Lubichis kennaa
midhaanii kan hinaaffaa sana ishee harkaa fuudhee fuula WAAQAYYOO
duratti sochoosee gara iddoo aarsaa fida. 26 Lubni sunis kennaa midhaanii
sana irraa konyee tokko kennaa yaadannootiif fuudhee iddoo aarsaa irratti
haa gubu; ergasiis akka dubartiin sun bishaan sana dhugdu haa godhu.
27 Yoo isheen of xureessitee dhirsa isheetiif amanamuu baatte, yommuu
isheen bishaan abaarsa fidu sana dhugdutti bishaan sun ishee seenee
dhiphina hamaa isheetti fida; garaan ishee ni bokoka; gudeedni ishee
ni tortora; isheenis saba ishee biratti abaaramtuu taati. 28 Garuu yoo
dubartiin sun of xureessuu baattee fi yoo qulqulluu taate isheen yakka
irraa bilisa taati; da’uus ni dandeessi.
29 “ ‘Yoo dubartiin utuma dhirsa qabduu karaa irraa gortee of xureessite
30 yookaan yoo dhiirri sababii niitii ofii shakkuuf hafuurri hinaaffaa isa
qabate, seerri hinaaffaaf kenname kanaa dha. Lubichi dubartii sana fuula
WAAQAYYOO dura dhaabee seera kana hunda ishee irratti haa raawwatu.
31 Dhirsi sun balleessaa irraa bilisa ta’a; dubartiin sun garuu gatii cubbuu
ishee argatti.’ ”

6

Seera Naazirummaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Akkana jedhii saba Israa’elitti
dubbadhu: ‘Dhiirri yookaan dubartiin tokko yoo WAAQAYYOOF addaan
of baasuuf wareega addaa yookaan wareega Naazirummaa wareegan,
3 daadhii wayinii fi dhugaatii nama macheessu irraa of haa eeggatan;
namni sun dhangaggaa’aa daadhii wayinii irraa hojjetame yookaan
dhangaggaa’aa dhugaatii nama macheessuu biraa hin dhugin. Inni
cuunfaa gumaa wayinii dhuguu yookaan ija wayinii asheetii yookaan
goggogaa isaa nyaachuu hin qabu. 4 Innis bara Naazirummaa isaa hunda
keessa waan gumaa wayinii irraa argamu kam iyyuu sanyii isaas ta’u qola
isaa nyaachuu hin qabu.

5 “ ‘Bara wareega addaan baafamuu isaa hunda keessa qarabaan tokko
iyyuu mataa isaa hin tuqin. Hamma yeroon inni itti WAAQAYYOOF addaan
baafame sun xumuramutti inni qulqulluu haa ta’u; akka rifeensi mataa
isaa guddatuufis gad haa dhiisu.

6 “ ‘Naazirichi bara WAAQAYYOOF addaan of baase hunda keessa reeffatti
dhi’aachuu hin qabu. 7 Sababii mallattoon inni ittiin WAAQAYYOOF addaan
baafame mataa isaa irra jiruuf yoo abbaan isaa yookaan haati isaa,
obboleessi isaa yookaan obboleettiin isaa du’an illee isaaniif jedhee akka
seeraatti of hin xureessin. 8 Inni bara itti addaan baafame sana hunda
keessa kan WAAQAYYOOF qulqulleeffamee dha.

[9] " 'Yoo namni tokko iddoo Naazirichi jirutti akka tasaa du'ee akkasiin
rifeensa inni addaan baase sana xureesse, inni guyyaa itti qulqulleeffa-
mutti jechuunis guyyaa torbaffaatti mataa isaa haa haaddatu. [10] Ergasiis
inni guyyaa saddeettaffaatti gugee lama yookaan gugee sosookkee lama
balbala dunkaana wal ga'ii irratti lubatti haa fidu. [11] Sababii inni iddoo
reeffi jirutti argamuudhaan cubbuu hojjeteef lubichi isa tokko aarsaa
cubbuu, isa kaan immoo aarsaa gubamu godhee araara buusuuf haa
dhi'eessuuf. Guyyuma sanas rifeensa mataa isaa addaan haa baasu.
[12] Inni yeroo itti addaan baafame keessa ammas WAAQAYYOOF addaan of
haa baasu; xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'es aarsaa
yakkaa godhee haa fidu. Garuu sababii inni yeroo addaan ba'iisa isaa
keessa xureeffameef guyyoonni darban hin lakkaa'aman.

[13] " 'Egaa yeroo addaan ba'umsi isaa xumuramutti seerri Naazirichaa
kanaa dha: Inni gara karra dunkaana wal ga'iitti haa fidamu. [14] Achitti
aarsaa isaa WAAQAYYOOF haa dhi'eessu; kunis xobbaallaa korbeessa
hoolaa hir'ina hin qabnee kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e aarsaa
gubamuuf, xobbaallaa hoolaa dhaltuu hir'ina hin qabne kan umuriin
ishee waggaa tokko ta'e aarsaa cubbuutiif, korbeessa hoolaa hir'ina hin
qabne aarsaa nagaatiif, [15] kana wajjinis Maxinoo gundoo tokko, Maxinoo
daakuu bullaa'aa irraa tolfame kan zayitiidhaan sukkuumame, bixxillee
zayitiin irra dibame akkasumas kennaa midhaanii fi dhibaayyuu isaanii
haa dhi'eessu.

[16] " 'Lubichis fuula WAAQAYYOO duratti isaan fidee aarsaa cubbuutii fi
aarsaa gubamu haa dhi'eessu. [17] Innis korbeessa hoolaa sana Maxinoo
gundoo irra jiru sana wajjin aarsaa nagaa godhee WAAQAYYOOF haa
dhi'eessu; akkasumas lubichi kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu isaa haa
dhi'eessu.

[18] " 'Ergasii Naazirichi balbala dunkaana wal ga'ii duratti rifeensa
addaan baase sana haa haaddatu. Rifeensa sanas fuudhee ibidda aarsaa
nagaa jalaan jiru sana keessa haa buusu.

[19] " 'Erga Naazirichi rifeensa ittiin addaan baafame sana haaddatee
booddee lubni sun foon gatiittii korbeessa hoolaa kan affeelamee fi Maxi-
noo fi bixxillee hin bukaa'in gundoo sana irraa fuudhee harka namichaa
irra haa kaa'u. [20] Ergasiis lubichi aarsaa sochoofamu godhee fuula
WAAQAYYOO duratti isaan haa sochoosu; isaanis handaraafa sochoofamee fi
tafa dhi'eeffame sana wajjin lubichaaf kan qulqulleeffamanii dha. Ergasii
Naazirichi daadhii wayinii dhuguu ni danda'a.

[21] " 'Seerri Naaziricha waan kennuu danda'u kaan dabalatee akkuma
addaan ba'umsa isaatti kennaa isaa WAAQAYYOOF wareegu tokkoo kanaa
dha. Innis akkuma seera Naazirichaatti waan wareege sana raawwachuu
qaba.' "

Eebba Lubootaa

[22] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; [23] "Aroonii fi ilmaan isaatti
akkana jedhii himi; 'Akki isin itti Israa'eloota eebbiftan kanaa dha.
Akkana jedhaanii:

[24] " ' "WAAQAYYO si haa eebbisu;
si haa eegus;
[25] WAAQAYYO fuula isaa siif haa ibsu;
garaa siif haa laafu.
[26] WAAQAYYO fuula isaa gara keetti haa deebisu;

nagaas siif haa kennu.” ’
27 “Akkasitti isaan maqaa koo saba Israa’el irra kaa’u; anis isaan nan
eebbisa.”

7

Sirna Eebba Dunkaana Qulqulluu

1 Museen erga dunkaana qulqulluu sana dhaabee fixatee booddee,
dunkaanichaa fi mi’a isaa hunda dibe; ni qulqulleesses. Akkasumas iddoo
aarsaatii fi mi’a isaa hunda dibee qulqulleesse. 2 Ergasii hooggantoonni Is-
raa’el, hangafoonni maatiiwwanii kanneen hooggantoota gosootaa ta’anii
warra lakkaa’aman sana qajeelchanis kennaa dhi’eessan. 3 Isaanis
gaariiwwan haguugaman ja’aa fi sangoota kudha lama jechuunis tokkoo
tokkoo hooggantootaa irraa sangaa tokko, lama lama ta’anii immoo gaarii
tokko kennaa ofii godhanii fuula WAAQAYYOO duratti fidan. Kennaawwan
kanneenis dunkaana qulqulluu sana duratti dhi’eessan.
4 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 5 “Akka isaan hojii dunkaana
wal ga’ii hojjechuu keessatti fayyadaniif kennaawwan kanneen isaan
harkaa fuudhi. Waan kana akkuma hojiin tokkoo tokkoo namaa barbaad-
dutti Lewwotatti kenni.”
6 Museenis gaariiwwanii fi sangoota sana fuudhee Lewwotatti kenne.
7 Innis akkuma hojii isaaniitiif malutti gaariiwwan lamaa fi sangoota
afur ilmaan Geershoonitti kenne; 8 gaariiwwan afurii fi sangoota saddeet
akkuma hojii isaaniitiif malutti ilmaan Meraaritti kenne. Isaan hundinuu
qajeelfama Iitaamaar ilma Aroon lubichaa jala turan. 9 Ilmaan Qohaati
garuu sababii mi’a qulqulluu gatiittiitti baachuun hojii isaanii ta’eef
Museen homaa isaaniitti hin kennine.
10 Yeroo iddoon aarsaa dibametti hooggantoonni kennaawwan
isaanii eebba iddoo aarsaatiif fidanii iddoo aarsaa duratti dhi’eessan.
11 WAAQAYYO Museedhaan, “Dura bu’aan tokko guyyuma tokko kennaa
isaa sirna eebba iddoo aarsaa sanaatiif haa dhi’eessu” jedhee tureetii.

12 Namni guyyaa jalqabaatti kennaa ofii fide Nahishoon ilma
Amiinaadaab kan gosa Yihuudaa ture.
13 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii
dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokkoo fi waciitii meetii kan akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu kan
tokkoon tokkoon isaanii akka kennaa midhaaniitti daakuu bullaa’aa
zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
14 cilfaa warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
15 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi
xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta’e tokko,
16 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re’ee tokko,
17 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan,
korbeeyyii re’ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta’e ture.
Kennaan Nahishoon ilmi Amiinaadaab dhi’eesse kana ture.

18 Guyyaa lammaffaattis Naatnaa’el ilma Zuuwaar dura bu’aa
Yisaakoritu kennaa isaa fide.

19 Kennaan inni fides gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko,
waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kan tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
20 caabii warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
21 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
22 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
23 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Kennaan Naatnaa'el ilma Zuuwaar kana ture.

24 Guyyaa sadaffaatti Eliiyaab ilma Heeloon hangafa ijoollee Zebuuloonitu kennaa isaa fide.
25 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
26 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
27 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
28 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
29 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi xobbaallaa korbeeyyii hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Eliiyaab ilma Heeloon kana ture.

30 Guyyaa afuraffaatti Eliizuur ilma Shedee'uur dura bu'aa ijoollee Ruubeenitu kennaa isaa fide.
31 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kan tokkoo tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
32 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
33 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
34 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
35 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaa korbeeyyii hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Eliizuur ilma Shedee'uur kana ture.

36 Guyyaa shanaffaatti Shilumii'eel ilma Zuriishadaayi hoogganaa ijoollee Simi'oonitu kennaa isaa fide.
37 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko, kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
38 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
39 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
40 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
41 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ture.
Egaa kennaan Shilumii'eel ilma Zuriishadaayi kana ture.

42 Guyyaa ja'affaatti Eliyaasaaf ilma De'uu'eel dura bu'aa ijoollee Gaaditu kennaa isaa fide.
43 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kana akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkumameen guutaman,
44 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
45 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
46 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
47 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Eliyaasaaf ilma De'uu'eel kana ture.

48 Guyyaa torbaffaatti Eliishaamaa ilma Amiihuud dura bu'aa ijoollee Efreemitu kennaa isaa fide.
49 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkumameen guutaman,
50 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
51 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
52 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
53 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ture.

Egaa kennaan Eliishaamaa ilma Amiihuud kana ture.

54 Guyyaa saddeettaffaatti Gamaali'eel ilma Phedaasuur hoogganaa ijoollee Minaaseetu kennaa isaa fide.
55 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
56 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame,
57 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e,
58 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
59 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Gamaali'eel ilma Phedaasuur kana ture.

60 Guyyaa saglaffaatti Abiidaan ilma Gaadeyoon dura bu'aa ijoollee Beniyaamitu kennaa isaa fide.
61 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
62 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame,
63 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
64 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
65 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Abiidaan ilma Gaadeyoon kana ture.

66 Guyyaa kudhannaffaatti Ahii'ezer ilma Amiishadaay dura bu'aa ijoollee Daanitu kennaa isaa fide.
67 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
68 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame,
69 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
70 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
71 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi korbeeyyii hoolaa xixinnaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.

Egaa kennaan Ahii'ezer ilma Amiishadaay kana ture.

72 Guyyaa kudha tokkoffaatti Fagi'eel ilma Okraan hoogganaa ijoollee Aasheeritu kennaa isaa fide.

73 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daaku bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
74 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame,
75 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
76 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
77 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Fagi'eel ilma Okraan kana ture.

78 Guyyaa kudha lammaffaatti Ahiiraa ilma Eenaan hoogganaa ijoollee Niftaalemitu kennaa isaa fide.

79 Kennaan isaas
gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman,
80 xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko,
81 aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko,
82 aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko,
83 aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture.
Egaa kennaan Ahiiraa ilma Eenaan kana ture.

84 Kennaan hooggantoonni Israa'el gaafa iddoon aarsaa dibame sana sirna eebbaatiif dhi'eessan kana ture;
isaanis gabatee meetii kudha lama, waciitii meetii kudha lamaa fi
xuwwee warqee kudha lama: 85 Tokkoon tokkoon isaanii meetii
saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu ture; tokkoon tokkoon waciitii meetii saqilii torbaatama ulfaata ture. Mi'i meetii kun akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti walumaa galatti saqilii kuma
lamaa fi dhibbaa afur ulfaata ture. 86 Xuwweewwan warqee kudha
lamaan kanneen ixaanaan guutamanis tokkoon tokkoon isaanii akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii kudhan ulfaatu turan. Xuwweewwan warqee walumaa galatti saqilii dhibba tokkoo fi digdama ulfaatu turan.
87 Baay'inni horii aarsaa gubamuuf dhi'eeffamanii walumaa galatti jiboota loonii kudha lama, korbeeyyii hoolaa kudha lama, xob-

baallaawwan hoolaa kanneen umuriin isaanii waggaa tokko ta'e kudha lama ture; kennaan midhaaniis isaan wajjin dhi'eeffameera. Korbeeyyiin re'ee kudha lama aarsaa cubbuutiif dhi'eeffamanii turan.
88 Baay'inni horii aarsaa nagaatiif dhi'eeffamanii walumaa galatti sangoota digdamii afur, korbeeyyii hoolaa jaatama, korbeeyyii re'ee jaatamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kanneen umuriin isaanii waggaa tokko ture.

Kennaawwan erga iddoon aarsaa dibamee booddee sirna eebba isaatiif dhi'eeffaman kanneen turan.

89 Museen yommuu Waaqayyo wajjin dubbachuuf dunkaana wal ga'ii
ol seenetti teessoo araaraa kan taabota kakuu seeraa irra jiruun olitti
kiirubeelii lamaan gidduudhaa sagalee isatti dubbatu dhaga'e. Waaqayyo
isa wajjin dubbate.

8

Ibsaawwan Kaa'uu

1 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 2 "Aroonitti akkana jedhii
dubbadhu; 'Yeroo ati ibsaawwan torban qabsiiftutti isaan iddoo baattuu
ibsaa fuula dura jiru haa ibsan.' "
3 Aroonis akkasuma godhe; innis akkuma Waaqayyo Musee ajajetti akka
isaan fuula baattuu ibsaa duraan ifa kennaniif ibsaawwan sana qabsiise.
4 Akki itti baattuun ibsaa tolfame akkana: Miilla isaa irraa jalqabee
hamma daraaraa isaatti warqee tumame irraa hojjetame. Baattuun ibsaa
sun akkuma fakkeenya Waaqayyo Museetti argisiise sanaatti hojjetame.

Addaan Baafamuu Lewwotaa

5 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe: 6 "Saba Israa'el keessaa
Lewwota fuudhii qulqulleessi. 7 Isaan qulqulleessuufis waan kana godhi:
bishaan qulqullaa'ummaa isaanitti facaasi; akka isaan dhagna isaanii
guutuu haaddatanii akkasiin uffata ofii miiccatanii of qulqulleessan
godhi. 8 Isaanis dibicha loonii tokko kennaa midhaanii kan daakuu
bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumame wajjin haa fuudhan; atis dibicha
loonii lammaffaa aarsaa cubbuutiif fuudhi. 9 Lewwota fuula dunkaana
wal ga'ii duratti dhi'eessiitii waldaa Israa'elootaa guutuu walitti qabi.
10 Lewwotas fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessi; sabni Israa'el harka
isaanii Lewwota irra haa kaa'an. 11 Aroonis akka Lewwonni Waaqayyo
tajaajiluu danda'aniif saba Israa'el keessaa aarsaa sochoofamu godhee
fuula Waaqayyoo duratti isaan haa dhi'eessu.
12 "Erga Lewwonni harka isaanii mataa jiboota sanaa irra kaa'anii
booddee ati Lewwotaaf araaraa buusuudhaaf dibicha tokko aarsaa cub-
buu, kaan immoo aarsaa gubamu godhiitii Waaqayyoof dhi'eessi. 13 Akka
Lewwonni fuula Aroonii fi fuula ilmaan isaa dura dhaabatan godhi; er-
gasiis aarsaa sochoofamu godhiitii Waaqayyotti isaan dhi'eessi. 14 Haala
kanaan Israa'eloota kaan keessaa Lewwota addaan baasi; Lewwonnis kan
koo haa ta'an.
15 "Erga ati Lewwota qulqulleessitee aarsaa sochoofamu gootee isaan
dhi'eessitee booddees isaan hojii dunkaana wal ga'ii hojjechuuf haa

dhufan. 16 Isaan Israa’eloota keessaa guutumaan guutuutti naaf ken-
namuu qabu. Ani qooda hangafa saba Israa’el kan gadameessa saaqu
hundaa Lewwota ofii kootiif fudhadheera. 17 Israa’el keessaa dhiirri
hangafni hundi namas ta’u horiin kan koo ti. Ani yeroon biyya Gibxi
keessatti hangafa hunda ajjeese sana ofii kootiifan addaan isaan baafadhe.
18 Ani qooda ilmaan Israa’el hangafoota hundaa Lewwota fudhadheera.
19 Yommuu Israa’eloonni iddoo qulqulluutti dhi’aatanitti akka dha’ichi
isaan hin arganneef, akka isaan Israa’elootaaf araara buusanii fi akka
isaan tajaajila Israa’elootaa dunkaana wal ga’ii keessatti raawwataniif ani
Lewwota saba Israa’el hunda keessaa Aroonii fi ilmaan isaatiif kennaa
godhee kenneera.”

20 Museen, Aroonii fi waldaan Israa’el guutuun akkuma WAAQAYYO
Musee ajaje sana Lewwotas godhan. 21 Lewwonnis of qulqulleessanii
wayyaa ofii miiccatan. Aroonis akkuma aarsaa sochoofamuutti fuula
WAAQAYYOO duratti isaan dhi’eesse; isaan qulqulleessuufis araara isaaniif
buuse. 22 Ergasii Lewwonni qajeelcha Aroonii fi ilmaan isaatiin hojii
dunkaana wal ga’ii hojjechuudhaaf dhufan. Isaanis akkuma WAAQAYYO
Musee ajaje sana Lewwotas godhan.

23 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 24 “Kun seera Lewwotaaf
kennamee dha: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamii shanii fi
hammasii olii hojii dunkaana wal ga’ii keessatti hirmaachuuf haa dhufan;
25 umurii waggaa shantamaatti garuu tajaajila isaanii haa dhaaban;
deebi’aniis hin tajaajilin. 26 Hojii dunkaana wal ga’ii irratti obboloota ofii
gargaaruu ni danda’u; ofii isaaniitii garuu hojii sana hin hojjetin. Egaa
kun haala itti ati itti gaafatama Lewwotaa ramadduu dha.”

9

Faasiikaa

1 WAAQAYYO erga isaan Gibxii ba’anii booddee ji’a jalqabaa kan waggaa
lammaffaatti Gammoojjii Siinaa keessatti akkana jedhee Museetti dubbate;
2 “Israa’eloonni yeroo murtaa’etti Faasiikaa haa ayyaaneffatan. 3 Isin
akkuma seeraa fi dambii ayyaana kanaa hundaatti yeroo murtaa’etti ji’a
sana keessa, dimimmisa galgala guyyaa kudha afuraffaatti ayyaaneffad-
haa.”

4 Museen akka isaan Faasiikaa ayyaaneffatan Israa’elootatti hime;
5 isaanis ji’a jalqabaa keessa dimimmisa galgala guyyaa kudha afuraf-
faatti Gammoojjii Siinaa keessatti ayyaaneffatan. Sabni Israa’el akkuma
WAAQAYYO Musee ajajetti waan hunda godhe.

6 Isaan keessaa namoonni tokko tokko sababii reeffa tuqanii xuraa’aniif
guyyaa sana Faasiikaa ayyaaneffachuu hin dandeenye. Isaan guyyuma
sana gara Musee fi Aroonii dhufanii, 7 Museedhaan akkana jedhan;
“Nu sababii reeffa namaa tuqneef xuroofneerra; garuu maaliif yeroo
murtaa’e sanatti Israa’eloota kaan wajjin aarsaa WAAQAYYOO dhi’eessuu
dhowwamne?”

8 Museenis, “Hamma ani waan WAAQAYYO waa’ee keessan ajaju
dhaga’utti turaa” jedheen.

9 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; 10 “Israa’elootaan akkana jedhi:
‘Isin keessaa yookaan ilmaan keessan keessaa namni tokko yoo reeffa
tuqee xuraa’e yookaan karaa fagoo deeme, inni amma iyyuu Faasiikaa

WAAQAYYOO ayyaaneffachuu ni danda'a. 11 Isaanis ji'a lammaffaa keessa
guyyaa kudha afuraffaa dimimmisa galgala Faasiikaa haa ayyaaneffatan.
Faasiikaa sanas Maxinoo fi baala hadhaa'aa wajjin haa nyaatan. 12 Isaanis
wantoota kanneen keessaa tokko iyyuu hamma ganamaatti hambisuu yookaan lafee isaa keessaa tokko iyyuu cabsuu hin qaban. Isaan yommuu Faasiikaa ayyaaneffatanitti dambiiwwan hunda duukaa bu'uu
qabu. 13 Garuu namni qulqulluu ta'ee karaa hin deemin yoo Faasiikaa
ayyaaneffachuu baate inni sababii yeroo murtaa'etti aarsaa WAAQAYYOO hin dhi'eessiniif saba isaa keessaa haa balleeffamu. Namichi sun gatii cubbuu isaa ni argata.
14 " 'Alagaan isin gidduu jiraatu kan Faasiikaa WAAQAYYOO ayyaaneffachuu fedhu tokko akkuma seeraa fi dambii Faasiikaatti haa ayyaaneffatu. Isinis alagaa fi dhalataa biyyaatiif seeruma tokkicha qabaadhaa.' "

Duumessa Dunkaana Qulqulluudhaan Olii

15 Gaafa dunkaanni qulqulluun dhaabame sana duumessi dunkaana sana jechuunis dunkaana dhuga ba'umsaa haguuge. Duumessi dunkaana qulqulluudhaan olii sunis galgalaa hamma ganamaatti ibidda fakkaata
ture. 16 Wanni kunis yeroo hunda akkanuma ture; guyyaa duumessi isa haguuga ture; halkan immoo duumessi sun ibidda fakkaata ture.
17 Yeroo duumessi sun dunkaana irraa ka'u Israa'eloonni ka'anii deemu
turan; lafa duumessi bu'u immoo Israa'eloonni ni qubatu. 18 Israa'eloonni
ajaja WAAQAYYOOTIIN ka'anii deemu; ajajuma isaatiinis qubatu. Yeroo duumessi dunkaana qulqulluun ol jiru isaanis qubata keessa turan.
19 Yoo duumessi sun guyyaa hedduu dunkaana gubbaa tures Israa'eloonni seera WAAQAYYOOTIIF waan ajajamaniif iddoo sanaa ka'anii hin deeman
ture. 20 Yeroo tokko tokko duumessi sun guyyaa xinnaadhaaf dunkaana qulqulluu gubbaa oolee bula ture; isaanis ajaja WAAQAYYOOTIIN qubatu;
ajajuma isaatiinis ka'anii deemu. 21 Yeroo tokko tokko duumessi sun galgalaa hamma ganamaatti jiraata ture; yommuu duumessi ganamaan ka'u isaanis ka'anii deemu. Guyyaas ta'u halkan, yeroo duumessi ka'u
isaanis ka'anii deemu. 22 Yeroo duumessi sun guyyaa lamas ta'u ji'a tokko yookaan waggaa tokko dunkaana qulqulluu irra turutti Israa'eloonni qubatuma keessa turu malee ka'anii hin deeman ture; yeroo duumessichi
ka'utti garuu ka'anii deemu. 23 Isaan ajaja WAAQAYYOOTIIN qubatu; ajajuma WAAQAYYOOTIINIS ka'anii deemu. Akkuma ajaja WAAQAYYO karaa Museetiin kenne sanaattis seera isaatiif ajajamu.

10

Malakatawwan Meetii

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe: 2 "Meetii tumame irraa malakata lama tolfadhuutii hawaasa walitti waamuu fi akka qubanni
ka'ee deemu gochuuf itti fayyadami. 3 Yeroo malakanni lamaan afuufamanitti hawaasni hundi balbala dunkaana wal ga'iitti fuula kee duratti
walitti haa qabamu. 4 Yoo malakanni tokko qofti afuufame garuu hooggantoonni jechuunis abbootiin gosoota Israa'el fuula kee duratti
walitti haa qabaman. 5 Yeroo malakanni afuufamutti gosoonni gama
ba'a biiftuutiin qubatan ka'anii haa deeman. 6 Yeroo malakanni si'a lammaffaa afuufamutti immoo gosoonni gama kibbaatiin qubatan ka'anii haa deeman. Malakanni afuufamu sun mallattoo isaan ittiin qubata

keessaa ba'anii dha. [7] Hawaasa walitti qabuudhaaf malakata afuufi; garuu
mallattoo wal fakkaatuun hin afuufin.
[8] "Ilmaan Aroon luboonni malakatawwan sana haa afuufan. Kunis
isinii fi dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta'u. [9] Isin yommuu
biyya keessan keessatti diina isin cunqursu tokkotti duuluuf baatanitti
malakatawwan sana afuufaa. Yoos WAAQAYYO Waaqni keessan isin
yaadatee diina keessan jalaa isin baasa. [10] Akkasumas guyyaa gam-
machuu keessanii jechuunis gaafa ayyaana beekamaa fi Ayyaana Baatii
Haaraatti aarsaa keessan kan gubamuu fi aarsaa keessan kan nagaa
irratti malakatawwan afuufaa; wanni kunis fuula Waaqa keessanii duratti
yaadannoo isiniif ta'a. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan."

Israa'eloonni Siinaadhaa Ba'an

[11] Ji'a lammaffaa waggaa lammaffaa keessa guyyaa digdammaffaatti
duumessi sun dunkaana dhuga Ba'umsaa irraa ka'e. [12] Israa'eloonnis
Gammoojjii Siinaatii ka'anii hamma duumessi sun Gammoojjii Phaaraanii
keessa qubatutti iddoo tokko irraa gara iddoo biraatti deeman. [13] Isaan
yeroo jalqabaa kanatti ajaja WAAQAYYO karaa Museetiin kenneen ka'anii
deeman.
[14] Kutaan qubata ijoollee Yihuudaa faajjii isaanii jalaan jalqabatti
deeman. Nahishoon ilmi Amiinaadaab ajajaa isaanii ture. [15] Naatnaa'el
ilmi Zuuwaar ajajaa kutaa gosa Yisaakor ture; [16] Eliiyaab ilmi Heeloon
ajajaa kutaa gosa Zebuuloon ture. [17] Dunkaanni qulqulluun sunis achii
buqqifame; akkasiin Geershoononnii fi Meraaronni warri dunkaana
baatan ka'anii deeman.
[18] Kutaan qubata Ruubeenis faajjii isaanii jalaan itti aananii deeman. Eli-
izuur ilmi Shedee'uur ajajaa isaanii ture. [19] Shilumii'eel ilmi Zuriishadaayi
ajajaa kutaa gosa Simi'oon ture; [20] Eliyaasaaf ilmi De'uu'eel ajajaa kutaa
gosa Gaad ture. [21] Ergasii Qohaatonni mi'a qulqulluu baatanii ka'anii
deeman. Dunkaanni qulqulluun sun immoo utuu isaan achi hin ga'in
dhaabamee ture.
[22] Kutaan qubata Efreemis faajjii isaanii jalaan itti aananii deeman.
Eliishaamaan ilmi Amiihuud ajajaa isaanii ture. [23] Gamaali'eel ilmi
Phedaasuur ajajaa kutaa gosa Minaasee ture; [24] Abiidaan ilmi Gaadeyoon
ajajaa kutaa gosa Beniyaam ture.
[25] Dhuma irratti kutaan qubata Daan eegduu karaa duubaa kan
kutaawwan hundaa ta'anii faajjii isaanii jalaan ka'anii deeman. Ahii'ezer
ilmi Amiishadaay ajajaa isaanii ture. [26] Fagi'eel ilmi Okraan ajajaa kutaa
gosa Aasheer ture; [27] Ahiiraan ilmi Eenaan ajajaa kutaa gosa Niftaalem
ture. [28] Egaa kutaawwan saba Israa'el yommuu ka'anii deemanitti tartiiba
kanaan socho'an.
[29] Ergasii Museen Hoobaab ilma Re'uu'eel, namicha Midiyaan abbaa
niitii Musee sanaan akkana jedhe; "Nu biyya WAAQAYYO, 'Ani isinii
kenna' nuun jedhe sana dhaquuf deemaa jirra. Nu waan gaarii siif
goonaatii kottuu nu wajjin deemi; WAAQAYYO waan gaarii Israa'elootaaf
kakateeraatii."
[30] Inni immoo, "Lakki ani hin deemuu; ani biyyuma kootti gara saba
kootti nan deebi'a" jedhee deebise.
[31] Museen garuu akkana jedheen; "Maaloo nu dhiistee hin deemin.
Ati gammoojjii keessatti iddoo nu qubannu ni beekta; ijas nuu ta'uu

dandeessa. 32 Yoo ati nu wajjin deemte nu waan gaarii WAAQAYYO nuu
kennu si wajjin qoodanna.”
33 Isaan tulluu WAAQAYYOO irraa ka’anii guyyaa sadii deeman. Taabonni
kakuu WAAQAYYOOS iddoo isaan boqotan isaaniif barbaaduuf jedhee
guyyaa sadanuu isaan dura deeme. 34 Duumessi WAAQAYYOO sun yeroo
isaan qubata keessaa ba’an guyyaa guyyaa isaan irra ture.
35 Yeroo taabonni sun ka’ee deemu Museen akkana jedha ture;
“Yaa WAAQAYYO, ka’i!
Diinonni kee haa bittinneeffaman;
warri si jibbanis fuula kee duraa haa baqatan.”
36 Yeroo inni boqochuuf dhufu akkana jedha ture;
“Yaa WAAQAYYO,
gara kumaatama Israa’el hedduutti deebi’i.”

11

Ibidda WAAQAYYO Biraa Gad Bu’e

1 Sabni sun utuma WAAQAYYO isa dhaga’uu waa’ee rakkina isaa gu-
ungume; innis yommuu waan kana dhaga’etti ni aare. Kana irratti ibiddi
WAAQAYYOO isaan gidduutti boba’ee qarqara qubata isaanii gube. 2 Sabni
Museetti iyye; Museen immoo WAAQAYYOON kadhatee ibiddi sun dhaame.
3 Sababii ibiddi WAAQAYYO biraa gad bu’ee gidduu isaaniitti boba’eef,
iddoon sun “Tabeeraa”* jedhamee waamame.

Dimbiriqqee WAAQAYYO Kenne

4 Sabni wal makaan isaan wajjin tures nyaata biraa dharra’e; Is-
raa’eloonni ammas akkana jedhanii boo’uu jalqaban; “Nu utuu foon
nyaannu argannee! 5 Nu biyya Gibxi keessatti qurxummii toluma
nyaanne; akkasumas dabaaqula, habaabii, goodarree, qullubbii diimaa fi
qullubbii adii nyaanne sana ni yaadanna. 6 Amma garuu fedhiin nyaataa
nurraa badeera; mannaa kana malees waan tokko illee hin arginu!”
7 Mannaan sun akka sanyii dinbilaalaa ta’ee bifti isaa haphee fakkaata
ture. 8 Namoonnis mannaa sana nanaanna’anii walitti qabanii dhagaa
daakuutti daakachaa yookaan mooyyeetti tumachaa turan. Isaanis
mannaa sana okkoteetti affeelu yookaan maxinoo isaa tolfatu turan. Innis
akka waan zayitii ejersaatiin qopheeffameetti mi’aawa ture. 9 Galgala
yommuu fixeensi qubata irra bu’etti mannaan sunis gad bu’e.
10 Museen utuu namoonni maatii hundaa balbala dunkaana ofii isaa
duratti boo’anuu dhaga’e. WAAQAYYOS akka malee aare; Museen immoo
ni dhiphate. 11 Innis akkana jedhee WAAQAYYOON gaafate; “Ati maaliif
dhiphina kana garbicha keetti fidde? Ati kan ba’aa saba kanaa hunda
narra keesse ani maal balleessee si gaddisiiseeti? 12 Saba kana hunda
anatu ulfaa’ee? Anatu isaan da’ee? Ati maaliif akka ani akkuma gud-
diftuun daa’ima baattutti gara biyya ati abbootii isaaniitiif kakuudhaan
waadaa galteetti irree kootti baadhee isaan geessuudhaaf na ajajja? 13 Ani
saba kana hundaaf foon eessaan argadha? Isaan, ‘Foon nyaannu nuu
kenni!’ jedhanii natti boo’u. 14 Ani kophaa koo saba kana hunda baachuu
hin danda’u; ba’aan kun akka malee natti ulfaata. 15 Ati yoo akkana na
goota ta’e, yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe, maaloo
ammuma na ajjeesi; akka ani gidiraa natti dhufu argus na hin godhin.”

---

* **11:3** 11:3 Tabeeraa Tabeeraa jechuun boba’uu jechuu.

16 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; “Maanguddoota Israaʼel
keessaa nama torbaatama kanneen hooggantootaa fi qondaaltota sabaa
taʼuu isaanii beektu naa fidi. Akka isaan gara dunkaana wal gaʼii dhufanii
si wajjin achi dhadhaabatan godhi. 17 Ani gad buʼee achitti si wajjin nan
dubbadha; Hafuura sirra jiru irraas fuudhee isaan irra nan kaaʼa; isaanis
akka ati kophaa kee baʼaa sana hin baanneef baʼaa saba sanaa si wajjin
baatu.
18 “Saba kanaan akkana jedhi: ʻIsin bori foon nyaattuutii of
qulqulleessaa qophaaʼaa. WAAQAYYO yeroo isin, “Nu utuu foonuma
nyaannu argannee! Yeroo nu biyya Gibxi keessa jirru nuu wayya ture!”
jettanii boossan dhagaʼeeraatii. WAAQAYYO amma foon isinii kenna; isinis
ni nyaattu. 19 Isin hamma guyyaa tokkoo, yookaan lamaa, yookaan
shanii, kudhanii, yookaan digdamaa qofa hin nyaattan; 20 garuu jiʼa tokko
guutuu hamma funyaaniin isin baʼutti, hamma nuffitanittis nyaattu; isin
WAAQAYYO gidduu keessan jiru sana diddanii, “Nu maaliif biyya Gibxi
keessaa baane?” jettanii fuula isaa duratti boossanii turtaniitii.ʼ ”
21 Museen garuu akkana jedhe; “Kunoo ani namoota lafoo kuma dhibba
jaʼa gidduun jira; ati immoo, ʻAni foon isaan jiʼa guutuu nyaatan kennaaf!ʼ
jetta. 22 Utuma bushaayee fi karri loonii isaaniif qalamanii iyyuu gaʼaa
laata? Utuma qurxummiin galaana keessaa hundi isaanii qabamee iyyuu
gaʼaa laata?”
23 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Harki WAAQAYYOO gabaabaad-
haa? Ati akka wanni ani siin jedhu siif guutamuu fi akka siif hin guutamne
amma ni argita.”
24 Museen dhaqee waan WAAQAYYO jedhe sana sabatti hime. Innis saba
sana keessaa maanguddoota torbaatama walitti qabee akka isaan naannoo
dunkaanaa dhadhaabatan godhe. 25 Ergasiis WAAQAYYO duumessaan
gad buʼee isatti dubbate; Hafuura isa irra jirus fuudhee maanguddoota
torbaatamman sana irra buuse. Isaanis yeroo Hafuurri sun isaan
irra boqotetti raajii dubbatan; ergasii immoo deebiʼanii raajii sana hin
dubbanne.
26 Taʼu illee namoonni lama kanneen maqaan isaanii Eldaadii fi
Meedaad jedhaman qubata keessatti hafanii turan. Isaanis maanguddoota
sana keessatti galmeeffamanii turan malee gad baʼanii gara dunkaanaa
hin dhaqne ture. Hafuurri immoo isaan irra illee buʼe; isaanis qubata
keessatti raajii dubbatan. 27 Dargaggeessi tokko fiigee dhaqee, “Eldaadii fi
Meedaad raajii dubbachuutti jiru” jedhee Museetti hime.
28 Iyyaasuun ilmi Nuuni kan ijoollummaa ofiitii jalqabee gargaartuu
Musee ture sun kaʼee, “Yaa Musee, yaa gooftaa ko, isaan dhowwi!” jedhee
dubbate.
29 Museen garuu akkana jedhee deebise; “Ati anaaf hinaaftaa? Ani utuu
sabni WAAQAYYOO hundinuu raajota taʼanii WAAQAYYOS Hafuura isaa isaan
irra kaaʼee nan hawwa!” 30 Ergasiis Musee fi maanguddoonni Israaʼel gara
qubataatti deebiʼan.
31 Bubbeen tokkos WAAQAYYO biraa baʼee galaana keessaa dimbiriqqee
gara qubataatti oofe. Bubbeen sunis dimbiriqqee sana naannoo qubata
sanaatti gama hundaan hamma deemsa guyyaa tokkoo fagaatu harcaasee
hamma dhundhuma lamaa oli tuule. 32 Guyyaa sana guutuu fi halkan
sana guutuu, guyyaa itti aanu guutuus sabni sun gad baʼee dimbiriqqee
sana walitti qabate; isaan keessaas namni homeerii kudhanii gad walitti

qabate hin turre. Ergasii dimbiriqqee sana naannoo qubata sanaa afatan.
33 Garuu utuma foon sun amma illee gidduu ilkaan isaanii jiruu, utuu
hin alanfatin WAAQAYYO isaanitti aaree dha'icha hamaadhaan isaan dha'e.
34 Sababii isaan namoota nyaata biraa dharra'an achitti awwaalaniif
maqaan iddoo sanaa, "Qiibrooti Haataa'abaa"† jedhame.

35 Sabni sunis Qiibrooti Haataa'abaadhaa ka'ee gara Haxerooti dhaqee
achi jiraate.

12

Maariyaamii fi Aroon Museedhaan Morman

1 Miiriyaamii fi Aroon sababii Museen dubartii Itoophiyaa fuudheef
isaan mormuudhaan dubbachuu jalqaban; inni dubartii Itoophiyaa fuud-
hee tureetii. 2 Isaanis, "WAAQAYYO karaa Musee qofaan dubbatee? Inni
karaa keenyaanis dubbatee ture mitii?" jedhan. WAAQAYYOS dubbii kana
dhaga'e.

3 Museen namoota lafa irra jiraatan hunda caalaa nama akka malee gad
of qabu ture.

4 WAAQAYYOS yommusuma Museen, Aroonii fi Miiriyaamiin, "Isin
sadanuu gara dunkaana wal ga'iitti gad ba'aa" jedhe. Isaan sadanuus gad
ba'an. 5 Ergasii WAAQAYYO utubaa duumessaa keessaan gad bu'ee balbala
dunkaanaa irra dhaabatee Aroonii fi Miiriyaamin waame. Jarri lachuu
isatti dhi'aannaan, 6 inni akkana jedheen; "Dubbii koo dhaga'aa:

"Yoo raajiin WAAQAYYOO gidduu keessan jiraate,
ani mul'ata keessa isatti of nan mul'isa;
abjuudhaanis isatti nan dubbadha.
7 Garuu garbichi koo Museen akkana miti;
inni mana koo hunda keessatti amanamaa dha.
8 Ani utuu dhoksaadhaan hin ta'in,
ifaan ifatti isatti nan dubbadha;
inni bifa WAAQAYYOO ni arga.
Yoos isin maaliif
garbicha koo Museedhaan mormuudhaan dubbachuu hin sodaanne
ree?"

9 Aariin WAAQAYYOS isaan irratti boba'e; innis isaan dhiisee deeme.

10 Yommuu duumessi sun dunkaana gubbaadhaa ol ka'etti kunoo, Mi-
iriyaam lamxooftee akkuma cabbii addaattee turte. Aroonis gara isheetti
garagalee akka isheen lamxii qabdu arge; 11 innis Museedhaan akkana
jedhe; "Maaloo yaa gooftaa ko, cubbuu nu gowwummaadhaan hojjenne
sana nutti hin lakkaa'in. 12 Akka gatata foon isaa gariin nyaatamee
gadameessa haadha isaa keessaa ba'u tokkoo ishee hin godhin."

13 Museen WAAQAYYOTTI boo'ee, "Yaa WAAQAYYO, maaloo ishee fayyisi!"
jedhe.

14 WAAQAYYO akkana jedhee Museedhaaf deebii kenne; "Utuu abbaan
ishee fuula isheetti tufee silaa isheen bultii torba salphina keessa turti
mitii ree? Isheen bultii torba qubataan ala haa turtu; ergasii deebitee
dhufuu dandeessi." 15 Miiriyaam bultii torba qubataan ala turte; sabni
sunis hamma isheen deebitutti deemsa itti hin fufne.

16 Ergasii sabni sun Haxerootii ka'ee Gammoojjii Phaaraan keessa
qubate.

† **11:34** 11:34 Qiibrooti Haataa'abaa jechuun awwaala dharraatotaa jechuu dha.

13

Basaastonni Gara Kana'aanitti Ergaman

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akka isaan dhaqanii biyya
Kana'aan ishee ani Israa'elootaaf kennuuf jiru sana basaasaniif namoota
ergi. Tokkoo tokkoo abbootii gosaa keessaa hoogganaa tokko ergi."
3 Museen ajaja WAAQAYYOOTIIN Gammoojjii Phaaraan keessaa isaan erge.
Hundi isaanii hooggantoota Israa'elootaa turan.

4 Maqaan isaanii kanneenii dha:

Gosa Ruubeen keessaa Shamuu'aa ilma Zakuur;
5 gosa Simi'oon keessaa Shaafaaxi ilma Hoorii;
6 gosa Yihuudaa keessaa Kaaleb ilma Yefunee;
7 gosa Yisaakor keessaa Yigi'aal ilma Yoosef;
8 gosa Efreem keessaa Hooshee'aa ilma Nuuni;
9 gosa Beniyaam keessaa Phaaltii ilma Raaphuu;
10 gosa Zebuuloon keessaa Gadii'eel ilma Soodii;
11 gosa Minaasee jechuunis gosa Yoosef keessaa Gadii ilma Suus;
12 gosa Daan keessaa Amii'eel ilma Gemaal;
13 gosa Aasheer keessaa Sexuur ilma Miikaa'el;
14 gosa Niftaalem keessaa Naahibii ilma Wofsii;
15 gosa Gaad keessaa Ge'uu'eel ilma Maakii ti.

16 Egaa maqaawwan kunneen maqaawwan namoota akka isaan
biyya sana basaasaniif jedhee Museen ergee dha. Museenis
Hooshee'aa ilma Nuuni sana, "Iyyaasuu" jedhee moggaase.

17 Museen yommuu akka isaan biyya Kana'aanii basaasaniif isaan
ergetti akkana jedheen; "Karaa Negeeb darbaatii gara biyya gaaraatti
ol ba'aa. 18 Biyyi sun maal akka fakkaattu, namoonni achi jiraatanis
jajjaboo yookaan dadhaboo, muraasa yookaan hedduu ta'uu isaanii
ilaalaa. 19 Isaan biyya akkamii keessa jiraatu? Gaarii yookaan gadhee?
Magaalaawwan akkamii keessa jiraatu? Dallaa dhagaa hin qaban moo
da'oo jabaa qabu? 20 Lafti isaa gabbataa dha moo gabbataa miti? Muka
qaba moo hin qabu. Jabaadhaatii ija biyyattii keessaa muraasa fidaa."
Waqtiin sun yeroo iji wayinii kan jalqabaa itti bilchaatu ture.
21 Isaan ol ba'anii Gammoojjii Siin irraa jalqabanii hamma Rehoobitti
gara Leeboo Hamaatitti biyyattii basaasan. 22 Isaanis karaa Negeeb ol
ba'anii gara Kebroon lafa Ahiiman, Sheeshaayii fi Talmaayi ilmaan Anaaq
sun jiraataniitti dhufan. Kebroon kunis utuu Zoo'aan isheen biyya Gibxi
sun hin ijaaramin waggaa torbaan dura ijaaramte. 23 Isaanis yommuu
Sulula Eshkool ga'anitti hurbuu ija wayinii tokko kutan. Wayinii sanas
roomaanii fi harbuu wajjin nama lama ta'anii danqaraadhaan baatan.
24 Iddoon sun sababii hurbuu ija wayinii kan warri Israa'el kutan sanaatiif
Sulula Eshkool jedhame. 25 Jarris dhuma bultii afurtamaatti biyya sana
basaasanii deebi'an.

Gabaasa Basaastonni Fidan

26 Isaanis gara Qaadesh ishee Gammoojjii Phaaraan keessaa gara
Musee fi Aroon, gara waldaa Israa'el guutuu deebi'anii dhufan. Achittis

gabaasa isaaniif dhi’eessan; ija biyyattiis isaan argisiisan. 27 Isaanis
akkana jedhanii Museetti himan: “Nu gara biyyya ati itti nu ergite sanaa
dhaqneerra; biyyattiin aannanii fi damma baafti! Iji ishees kunoo
kana. 28 Garuu namoonni achi jiraatan jajjaboo dha; magaalaawwan
ishee dallaa jabaa qabu; gurguddaa dhas. Nu sanyii Anaaq iyyuu
achitti argineerra. 29 Amaaleqoonni Negeeb keessa jiraatu; Heetonni,
Yebuusonnii fi Amooronni biyyya gaaraa keessa jiraatu; Kana’aanonni
immoo galaana biraa fi qarqara Yordaanos jiraatu.”
30 Kaalebis fuula Musee duratti saba cal’isiisee, “Nu dafnee ol baanee
biyyattii haa dhaallu; mo’achuu ni dandeenyaatii” jedhe.
31 Namoonni isa wajjin ol ba’anii turan garuu, “Nu warra sana dha’uu
hin dandeenyu; isaan nurra jajjaboo dha” jedhan. 32 Isaanis waa’ee biyyya
basaasan sanaa saba Israa’el gidduutti oduu gadhee tamsaasan. Akkanas
jedhan; “Biyyi nu basaasne sun biyyya warra ishee keessa jiraatu iyyuu
nyaattuu dha. Namoonni nu achitti argine hundinuu dhedheeroo dha.
33 Achitti Nefiiliimota argine; ilmaan Anaaq Nefiiliimota irraa dhufan.
Nu ofuma keenyatti iyyuu korophisa fakkaanne; fuula isaanii durattis
akkasuma taane.”

14

Sabni Finciluu Isaa

1 Halkan sana namoonni waldaa sanaa hundinuu sagalee isaanii ol fud-
hatanii boo’an. 2 Israa’eloonni hundinuu Musee fi Aroonitti guunguman;
waldaan guutuunis akkana isaaniin jedhe; “Nu utuu biyyuma Gibxitti
dhumnee jiraannee! Yookaan utuu gammoojjii kana keessatti dhumnee
jiraannee! 3 WAAQAYYO maaliif akka nu goraadeedhaan dhumnuuf jedhee
biyyya kanatti nu fida? Niitonni keenyaa fi ijoolleen keenya ni booji’amu.
Biyyya Gibxitti deebi’uun nuu hin wayyuu?” 4 Isaanis, “Amma hoogganaa
filannee biyyya Gibxitti haa deebinu” waliin jedhan.
5 Kana irratti Musee fi Aroon fuula guutummaa yaa’ii Israa’el kanneen
achitti walitti qabamanii duratti addaan lafatti gombifaman. 6 Jarreen
biyyattii keessa deemanii basaasan keessaa Iyyaasuun ilmi Nuuniitii
fi Kaaleb ilmi Yefunee uffata ofii tarsaasanii, 7 guutummaa yaa’ii Is-
raa’elootaatiin akkana jedhan; “Biyyi nu keessa deemnee basaasne sun
akka malee gaarii dha. 8 WAAQAYYO yoo nutti gammade biyyya sanatti nu
galchee biyyattii aannanii fi damma baaftu sana nuu kenna. 9 Isin garuu
WAAQAYYOTTI hin fincilinaa. Waan nu isaan lilliqimsinuuf namoota biyyya
sanaa hin sodaatinaa. Gaaddisni isaan irraa ka’eera; WAAQAYYO nu wajjin
jira. Isaan hin sodaatinaa.”
10 Waldaan guutuun garuu dhagaan isaan tumuudhaaf mari’ate. Ulfinni
WAAQAYYOOS fuula dunkaana wal ga’ii duratti Israa’eloota hundatti
mul’ate. 11 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; “Sabni kun hamma
yoomiitti akkana na tuffata? Utuma ani mallattoowwan kanneen hunda
gidduu isaaniitti hojjedhuu isaan hamma yoomiitti na amanuu didu?
12 Ani golfaadhaan dha’ee isaan nan balleessa; si’i garuu saba isaan caalaa
guddaa fi jabaa sin godha.”
13 Museen WAAQAYYOON akkana jedhe; “Warri Gibxi waa’ee waan
kanaa ni dhaga’u! Ati humna keetiin saba kana gidduu isaaniitii
baaftee fiddeertaatii. 14 Isaanis waa’ee waan kanaa saba biyyya sana
keessa jiraatutti ni odeessu. Yaa WAAQAYYO, isaan akka ati saba kana

giddu jirtu dhaga'aniiru; yaa WAAQAYYO isaan akka ati fuuluma isaaniitti
mul'atu, akka duumassi kee isaaniin ol jiruu fi akka ati guyyaa utubaa
duumessaatiin, halkan immoo utubaa ibiddaatiin isaan dura deemtu
dhaga'anii jiru. 15 Yoo ati saba kana yeruma tokkotti barbadeessite,
saboonni oduu waa'ee keetii dhaga'an, 16 'WAAQAYYO biyya kakuudhaan
waadaa isaaniif gale sanatti saba kana galchuu hin dandeenye; inni
kanumaaf gammoojjii keessatti isaan gogorra'e' jedhu.

17 "Egaa akkuma ati akkana jettee dubbatte sanatti jabinni Gooftaa haa
argisiifamu: 18 'WAAQAYYO dafee hin aaru; jaalalli isaa immoo guddaa dha;
inni cubbuu fi fincila namaaf dhiisa. Ta'u illee inni nama yakka hojjetu
adabu malee hin dhiisu; inni hamma dhaloota sadaffaa fi afuraffaatti
sababii cubbuu abbootii isaaniitiif jedhee ijoollee ni adaba.' 19 Akkuma
yeroo isaan biyya Gibxii ba'anii jalqabdee hamma ammaatti dhiifama
isaaniif goote sana akkuma jaalala kee guddaa sanaatti cubbuu saba kanaa
dhiisiif."

20 WAAQAYYO akkana jedhee deebiseef; "Ani akkuma ati kadhatte
sana isaaniif dhiiseera. 21 Ta'u illee akkuma ani dhugumaan jiraataa
ta'ee fi akkuma ulfinni WAAQAYYOO dhugumaan lafa hunda guute sana,
22 namoota ulfina koo arganii, mallattoowwan ani biyya Gibxiitii fi
gammoojjii keessatti hojjedhe arganii garuu naa ajajamuu didanii yeroo
kudhan na qoran sana keessaa namni tokko iyyuu, 23 tokkoon isaanii biyya
ani kakuudhaan abbootii isaaniitiif waadaa gale sana hin argan. Namni
na tuffate tokko biyya sana hin argu. 24 Garbicha koo Kaaleb garuu sababii
inni hafuura addaa qabuu fi sababii garaa guutuudhaan na duukaa bu'aa
jiruuf, ani biyya inni dhaqe sanatti isa galcha; sanyiin isaas biyya sana
ni dhaala. 25 Sababii Amaaleqoonnii fi Kana'aanonni Sululoota keessa
jiraataniif, isin bor deebi'aatii karaa Galaana Diimaatiin gammoojjiitti
qajeelaa."

26 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe: 27 "Waldaan hamaan
kun hamma yoomiitti natti guunguma? Ani guungummii Israa'eloota
guungumtoota sanaa dhaga'eera. 28 Akkana jedhii isaanitti himi;
'WAAQAYYO akkana jedha; ani jiraataadhaatii, akkuma isin gurra kootti
dubbattan sana anis isinitti godha: 29 Reeffi keessan jechuunis reeffi warra
umuriin isaanii waggaa digdamaa fi digdamaa olii kanneen lakkoobsa
uummataa keessatti lakkaa'amanii natti guunguman hundaa gammoojjii
kana keessatti harca'ee hafa. 30 Kaaleb ilma Yefuneetii fi Iyyaasuu ilma
Nuuni malee tokkoon keessan iyyuu biyya ani keessa isin qubachiisuuf
kakadhe sanatti hin galtan. 31 Ani garuu ijoollee keessan warra isin ni
booji'amu jettan sana itti nan galcha; isaanis biyya isin tuffattan sana
ni beeku. 32 Isin garuu, reeffi keessan gammoojjuma kana keessatti
harca'a. 33 Ijoolleen keessan waggaa afurtama gammoojjii kana keessa ni
jooru; hamma isin hundi gammoojjii keessatti dhumtanitti isaan sababii
amanamummaa dhabuu keessaniitiif achitti rakkatu. 34 Isin akkuma bultii
afurtama biyya sana basaastan, akkasuma bultiin tokko akka waggaa
tokkootti lakkaa'amee waggaa afurtama cubbuu keessaniif dhiphattu;
yeroo sana isin akka ani isiniin mormu ni beektu.' 35 Ani WAAQAYYO waan
kana dubbadheen jira; ani dhugumaan waan kana waldaa hamaa naan
mormuuf walitti gurmaa'e kana guutuutti nan fida. Isaan gammoojjii kana
keessatti dhumu; asumattis ni du'u."

36 Namoonni Museen akka isaan biyyattii basaasaniif erge yommuu
achii deebi’anitti waa’ee biyya sanaa gabaasa hamaa waldaatti gabaasanii
akka waldaan Museetti guungumu godhan jechuunis 37 namoonni waa’ee
biyyattii gabaasa hamaa gabaasuutti gaafataman sun dha’ichaan fuula
WAAQAYYOO duratti dhuman. 38 Namoota biyyattii basaasuu dhaqan
keessaa Iyyaasuu ilma Nuunitii fi Kaaleb ilma Yefunee qofatu du’a oole.
39 Museen waan kana hunda Israa’elootatti himnaan isaan akka malee
boo’an. 40 Isaanis guyyaa itti aanu ganamaan fiixee biyya gaaraatti ol
ba’anii, “Nu cubbuu hojjenneerra; nu amma gara lafa WAAQAYYO waadaa
nuu gale sanaa dhaqna” jedhan.
41 Museen garuu akkana jedhe; “Isin maaliif ajaja WAAQAYYOO cab-
situ? Wanni kun isiniif hin milkaa’u! 42 Akka diinota keessaniin
hin mo’atamneef ol hin ba’inaa; WAAQAYYO isin wajjin hin jiruutii;
43 Amaaleqoonnii fi Kana’aanonni achitti isinitti dhufuutii. Sababii isin
WAAQAYYO irraa garagaltaniif inni isin wajjin hin jiraatu; goraadeedhaan
barbadeeffamtu.”
44 Isaan garuu utuu Musee fi taabonni kakuu WAAQAYYOO qubata keessaa
gad hin ba’in yaaduma isaaniitiin ka’anii fiixee biyya gaaraatti ol ba’an.
45 Yommus Amaaleqoonnii fi Kana’aanonni gaara sana irra jiraatan gad
bu’anii isaan dha’anii hamma Hormaatti isaan ari’an.

15

Aarsaa Dabalamaa

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Saba Israa’elitti akkana
jedhii dubbadhu: ‘Yommuu biyya ani akka isin keessa jiraattaniif isiniif
kennu sana seentanii 3 aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu kan urgaan isaa
WAAQAYYOTTI tolu, loon keessaa yookaan bushaayee keessaa fuutanii
aarsaa gubamu yookaan qalma wareega addaatiif yookaan aarsaa fed-
hii keessanii yookaan aarsaa ayyaana waggaa WAAQAYYOOF dhi’eessitu,
4 namni aarsaa dhi’eessu sun daakuu bullaa’aa iifii[*] harka kudhan
keessaa harka tokko kan zayitii iinii[†] harka afur keessa harka tokkootiin
sukkuumame kennaa midhaanii godhee WAAQAYYOOF haa dhi’eessu.
5 Tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa kan aarsaa gubamuuf yookaan qalmaaf
dhi’eeffamu wajjinis daadhii wayinii iinii harka afur keessaa harka tokko
dhibaayyuudhaaf qopheessi.
6 “ ‘Korbeessa hoolaa tokko wajjinis daakuu bullaa’aa iifii harka kudhan
keessaa harka lama kan zayitii iinii harka sadii keessaa harka tokkoon
sukkumameen kennaa midhaanii qopheessi. 7 Daadhii wayinii iinii harka
sadii keessaa harka tokko dhibaayyuu urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu
godhii dhi’eessi.
8 “ ‘Ati yommuu dibicha loonii tokko aarsaa gubamu yookaan qalma
wareega addaatiif yookaan aarsaa nagaatiif WAAQAYYOOF qopheessitutti,
9 dibicha sana wajjin kennaa midhaanii fidi; kennaan sunis daakuu bul-
laa’aa iifii harka kudhan keessaa harka sadii kan zayitii walakkaa iiniitiin
sukkuumame haa ta’u. 10 Akkasumas daadhii wayinii iinii walakkaa
dhibaayyuu godhii fidi. Wanni kunis aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu kan
urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu ta’a. 11 Tokkoon tokkoon dibicha loonii
yookaan korbeessa hoolaa, tokkoon tokkoon xobbaallaa hoolaa yookaan

[*] **15:4** 15:4 Iifiin tokko kiiloo giraamii 22. [†] **15:4** 15:4 Iiniin tokko liitirii 4.

korbeessa re’ee xinnaa haaluma kanaan haa qopheeffaman. [12] Akkuma
baay’ina waan qopheessitan sanaatti akkuma lakkoobsa isaaniitti, tokkoo
tokkoo isaaniitiif akkanuma godhaa.
[13] “ ‘Namni dhalataa biyya sanaa ta’e hundinuu yeroo aarsaa ibiddaan
dhi’eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu fidutti wantoota kanneen
haaluma kanaan haa hojjetu. [14] Dhaloota dhufu keessattis alagaan
yookaan namni gidduu keessan jiraatu yeroo aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu
kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI tolu dhi’eessutti akkuma isin gootan kana
haa godhu. [15] Yaa’iin sun isinii fi alagaa isin gidduu jiraatuuf illee seeruma
tokko haa qabaatu; kunis dhaloota dhufuuf seera bara baraa ti. Atii fi
alagaan sun fuula WAAQAYYOO duratti wal qixxee dha. [16] Isiniifis alagaa
isin gidduu jiraatuufis seerrii fi dambiin tokkuma haa ta’u.’ ”
[17] WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; [18] “Akkana jedhii Is-
raa’elootatti dubbadhu: ‘Isin yeroo biyya ani itti isin galchu sana
seentanii [19] midhaan ishee nyaattanitti, nyaata sana irraa WAAQAYYOOF
kennaa dhi’eessaa. [20] Bukoo keessan kan jalqabaa irraa maxinoo tokko
kennaa dhi’eessaa; isas akka aarsaa oobdii irraa fuudhameetti dhi’eessaa.
[21] Dhaloota dhufu hundumaa keessatti bukoo keessan kan jalqabaa irraa
WAAQAYYOOF kennaa kennuu qabdu.

Aarsaa Cubbuu Tasa Hojjetamee

[22] “ ‘Yoo isin utuu hin beekin ajajawwan WAAQAYYO Museetti kenne
kanneen keessaa tokko illee [23] jechuunis yoo isin ajaja WAAQAYYOO kan
gaafa WAAQAYYO ajaja kana kennee jalqabee dhaloota dhufu keessa illee
ittuma fufuudhaan karaa Museetiin isin ajaje kam iyyuu cabsitan, [24] yoo
wanti kun dogoggoraan utuu waldaan hin beekin hojjetamee jiraate
waldaan sun hundi dibicha loonii aarsaa gubamu kan urgaan isaa
WAAQAYYOTTI tolu, kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu ajajame wajjin,
aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re’ee haa dhi’eessan. [25] Lubnis
waldaa saba Israa’el hundaaf araara haa buusu; isaanis waan utuu hin
beekin cubbuu hojjetaniif, balleessaa isaaniitiifis waan aarsaa ibiddaan
dhi’eeffamuu fi aarsaa cubbuu WAAQAYYOOF fidaniif dhiifama ni argatu.
[26] Sababii sabni hundi balleessaa dogoggoraan hojjetame sana keessatti
hirmaateefis waldaan saba Israa’el hundii fi alagaawwan isaan gidduu
jiraatan dhiifama ni argatu.
[27] “ ‘Garuu yoo namni tokko qofti utuu hin beekin cubbuu hojjete inni
goromtii re’ee kan umuriin ishee waggaa tokkoo aarsaa cubbuutiif haa
fidu. [28] Lubni sunis namicha utuu itti hin yaadin cubbuu hojjete sanaaf
fuula WAAQAYYOO duratti araara haa buusu; erga araarri isaaf bu’ee
booddee immoo namichi sun dhiifama ni argata. [29] Dhalataa Israa’eliifis
ta’u yookaan alagaa isin gidduu jiraatuuf, nama utuu itti hin yaadin
cubbuu hojjete hundaaf seerri tokkuma haa ta’u.
[30] “ ‘Garuu dhalataa biyyaas ta’u yookaan alagaan, namni beekaa
cubbuu hojjetu WAAQAYYOON arrabsuu isaa ti; namichi sun saba isaa
keessaa haa balleeffamu. [31] Namichi sun sababii dubbii WAAQAYYOO
tuffatee fi sababii ajaja isaa cabseef inni haa balleeffamu; balleessaa
isaattis isatu gaafatama.’ ”

Namni Sanbata Cabse Tokko Ajjeefame

[32] Yeroo sabni Israa’el gammoojjii keessa turetti, namni tokko utuu
guyyaa Sanbataatiin qoraan walitti qabatuu argame. [33] Warri utuu inni

qoraan walitti qabatuu arganis Museetti, Arooniitii fi waldaa guutuutti
isa geessan; 34 sababii wanni isa godhan hin beekaminiif hidhanii isa
tursan. 35 WAAQAYYO Museedhaan, “Namichi du’uu qaba. Waldaan sun
guutuun qubataan alatti dhagaadhaan isa haa tumu” jedhe. 36 Waldaan
sun akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti namicha sana qubata keessaa gad
baasee dhagaadhaan tumee ajjeese.

Handaara Wayyaa

37 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 38 “Akkana jedhii Israa’elootatti
dubbadhu: ‘Dhaloota dhufu hunda keessa qarqara wayyaa keessanii
irratti handaara tolfadhaa; tokkoon tokkoon handaara sanaas fo’aa bifa
cuquliisaa haa qabaatu. 39 Isin handaara kana ilaaltanii ajaja WAAQAYYOO
hunda yaadattu; kunis akka ajaja kana eegdanii hawwii garaa keessaniitii
fi hawwii ija keessanii duukaa bu’uudhaan hin sagaagalleef. 40 Yoos isin
ajaja koo hunda yaadattanii ni eegdu; Waaqa keessaniifis qulqulloota ni
taatu. 41 Ani WAAQAYYO Waaqa keessan kan Waaqa isinii ta’uuf jedhee
biyya Gibxii isin baasee dha. Ani WAAQAYYO Waaqa keessan.’ ”

16

Qooraahi, Daataanii fi Aberoon

1 Qooraahi ilmi Yizihaar, ilmi Qohaati, ilmi Lewwii, gosa Ruubeen
keessaa immoo ilmaan Eliiyaab, Daataanii fi Abiiraam akkasumas Ooni
ilmi Phelet ka’anii 2 Museedhaan morman. Isaan wajjinis namoota Israa’el
jechuunis hooggantoota waldaa bebeekamoo kanneen miseensa yaa’ii
ta’anii muudamanii turan 250 ga’antu ture. 3 Isaanis Musee fi Arooniin
mormuuf jedhanii tokkummaadhaan walitti qabamanii dhufanii akkana
isaaniin jedhan; “Isin dubbii baay’iftaniirtu! Waldaan kun guutummaatti
tokkoon tokkoon isaanii iyyuu qulqulluu dha; WAAQAYYOS isaan wajjin jira.
Yoos isin maaliif waldaa WAAQAYYOO irratti of tuultu ree?”
4 Museen dubbii kana dhageenyaan addaan lafatti gombifame. 5 Ergasiis
Qooraahii fi warra isa duukaa bu’an hundaan akkana jedhe: “Bori ganama
WAAQAYYO nama kan isaa ta’ee fi nama qulqulluu ta’e ni argisiisa; akka
namni sun gara isaatti dhi’aatu illee ni godha. Inni nama filate sana akka
inni itti dhi’aatu godha. 6 Qooraahi, atii fi warri si duukaa bu’an hundi
waan kana godhaa: Girgiraawwan fudhadhaatii 7 bori fuula WAAQAYYOO
duratti ibiddaa fi ixaana itti naqaa. Namni WAAQAYYO filatu inni nama
qulqulluu ta’a. Isin Lewwonni dubbii baay’iftaniirtu!”
8 Museenis Qooraahiidhaan akkana jedhe; “Isin Lewwonni mee
dhaga’aa! 9 Waaqni Israa’el waldaa Israa’el kaan keessaa isin filatee akka
isin hojii dunkaana qulqulluu WAAQAYYOO hojjettanii fi akka isin fuula
waldaa dura dhaabatanii isaan tajaajiltaniif jedhee ofitti isin dhi’eessuun
isaa isin hin ga’uu? 10 Inni si’ii fi Lewwota si wajjin jiran hunda
ofitti dhi’eesseera; isin garuu lubummaa illee fudhachuu barbaaddan.
11 Kanaafuu atii fi miiltonni kee hundinuu walitti qabamtanii WAAQAYYOON
mormitan. Aroon isin itti guungumtan kun eenyuu dha?”
12 Museenis ergasii ilmaan Eliiyaab Daataanii fi Abiiraam waamsise.
Isaan garuu akkana jedhan; “Nu hin dhufnu! 13 Ati gammoojjii keessatti
nu fixuuf jettee biyya aannanii fi damma baasu keessaa nu baasuun kee si
hin ga’uu? Amma immoo gooftaa nutti ta’uu feetaa? 14 Kana malee iyyuu
ati biyya aannanii fi damma baasutti nu hin galchine yookaan dhaala lafa

qotiisaatii fi iddoo dhaabaa wayinii nuu hin kennine. Ati ija namoota kanaa ni baaftaa? Lakkii, nu hin dhufnu!"

15 Museen akka malee aaree WAAQAYYOON, "Aarsaa isaanii hin fudhatin. Ani harree tokko illee isaan irraa hin fudhanne yookaan isaan keessaa nama tokko illee hin miine" jedhe.

16 Museen Qooraahiidhaan akkana jedhe; "Atii fi miiltonni kee hundinuu akkasumas ati, isaanii fi Aroon bori fuula WAAQAYYOO duratti argamaa.
17 Tokkoon tokkoon namaa girgiraa isaa fudhatee, ixaana itti naqatee fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi'eessu; girgiraawwan kunneenis walumaa galatti 250 ta'u. Akkasumas atii fi Aroon girgiraa keessan dhi'eessuu qabdu." 18 Tokkoon tokkoon namaa girgiraa isaa fudhatee, ibiddaa fi ixaana itti naqatee Musee fi Aroon wajjin balbala dunkaana wal ga'ii dura dhaabate. 19 Yeroo Qooraahi isaaniin mormuuf jedhee duukaa buutota isaa hunda balbala dunkaana wal ga'ii duratti walitti qabetti, ulfinni WAAQAYYOO waldaa guutuutti mul'ate. 20 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe; 21 "Akka ani yeruma tokkoon isaan fixuuf waldaa kana irraa gargar ba'aa."

22 Musee fi Aroon garuu addaan lafatti gombifamanii akkana jedhanii iyyan; "Yaa WAAQAYYO Waaqa hafuurota sanyii nama hundaa, ati yoo namni tokko yakke waldaa guutuutti dheekkamtaa?"

23 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 24 "Waldaa kanaan, 'Dunkaanota Qooraahi, kan Daataaniitii fi Abiiraam irraa fagaadhaa' jedhi."

25 Museenis ka'ee gara Daataanii fi Abiiraam dhaqe; maanguddoonni Israa'elis isa duukaa bu'an. 26 Innis waldaa sanaan, "Dunkaana namoota hamoo kanneenii irraa fagaadhaa! Isin akka sababii cubbuu isaanii hundaan hin barbadeeffamneef waan kan isaanii ta'e kam iyyuu hin tuqinaa" jedhe. 27 Isaan dunkaanota Qooraahi, kan Daataanii fi kan Abiiraamiis irraa fagaatan. Daataanii fi Abiiraamiis gad ba'anii niitota, ijoollee fi daa'imman isaanii wajjin balbala dunkaanota isaanii dura dhadhaabachaa turan.

28 Ergasii Museen akkana jedhe; "Ani wantoota kanneen hunda akkan hojjedhuuf WAAQAYYO akka na erge, kunis yaada koo akka hin ta'in isin kanaan ni beektu: 29 Yoo namoonni kunneen du'uma uumamaan dhufu du'anii fi wanni nama hundatti dhufu isaanitti dhufe WAAQAYYO na hin ergine. 30 Garuu yoo WAAQAYYO waan guutummaan guutuutti haaraa ta'e tokko isaanitti fidee lafti afaan bantee waan isaan qaban hunda wajjin isaan liqimsite, yoo isaanis utuma lubbuun jiranuu boolla bu'an, isin akka namoonni kunneen WAAQAYYOON tuffatan ni beektan."

31 Akkuma inni waan kana hunda dubbatee fixateen lafti isaan jalaa baqaqxe; 32 lafti sunis afaan bantee warra mana isaanii, namoota Qooraahi hundaa fi qabeenya isaanii hunda wajjin isaan liqimsite. 33 Isaanis waan qaban hunda wajjin jiraatti boolla bu'an; laftis isaan irratti afaan walitti deebifatte; isaanis akkasiin waldaa keessaa balleeffaman. 34 Isaan iyyinaan Israa'eloonni naannoo isaanii turan hundinuu, "Lafti kun nuunis ni liqimsiti!" jedhanii iyyaa baqatan.

35 Ibiddi WAAQAYYO biraa gad bu'ee namoota 250 kanneen aarsaa ixaanaa dhi'eessaa turan sana fixe.

36 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 37 "Akka inni girgiraawwan sana lafa jarri itti gubamanii fuudhee cilee isaanii kan boba'u achi fageessee keessaa bittinneessuuf Ele'aazaar ilma Aroon lubichaatti himi;

girgiraawwan sun qulqulluudhaatii. [38] Girgiraawwan kunneenis girgi-
raawwan namoota lubbuu isaaniitti muruudhaan cubbuu hojjetanii ti.
Girgiraawwan sanas iddoo aarsaatti uffisuudhaaf tumii haphisi; isaan
fuula WAAQAYYOO duratti dhi'eeffamanii qulqulluu ta'aniiruutii. Isaanis
Israa'elootaaf mallattoo haa ta'an."

[39] Ele'aazaar lubichi girgiraawwan naasii kanneen namoonni gubaman
sun dhi'eessan sana iddoo aarsaatti uffisuudhaaf jedhee walitti qabee
tume. [40] Kanas akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin isa ajajetti hojjete.
Kunis akka sanyii Aroon malee namni tokko iyyuu ixaana aarsuuf fuula
WAAQAYYOO duratti hin dhi'aanne, yoo kanaa achii akka inni akkuma
Qooraahiitii fi miiltota isaa sanaa ta'u Israa'eloota yaadataniif.

[41] Guyyaa itti aanutti waldaan Israa'el hundi, "Isin saba WAAQAYYOO
fixxan" jedhanii Musee fi Aroonitti guunguman.

[42] Garuu yeroo waldaan sun Musee fi Arooniin mormuudhaaf walitti
qabamee gara dunkaana wal ga'ii ilaaletti, kunoo duumessi dunkaana
sana haguuge; ulfinni WAAQAYYOOS ni mul'ate. [43] Musee fi Aroon gara
fuuldura dunkaana wal ga'ii dhaqan; [44] WAAQAYYOS Museedhaan akkana
jedhe; [45] "Akka ani yommusuma isaan balleessuuf, waldaa kana biraa
fagaadhu." Isaanis addaan lafatti gombifaman.

[46] Ergasii Museen Arooniin akkana jedhe; "Girgiraa kee fudhadhuutii
iddoo aarsaa irraa ixaana ibidda wajjin itti naqadhuutii araara isaaniif
buusuudhaaf gara waldaatti fiigi. Dheekkamsi WAAQAYYO biraa dhufeera;
dha'ichi jalqabeera." [47] Aroon akkuma Museen jedhe sana fiigee gidduu
waldaa seene. Yeroo kanatti dha'ichi gidduu waldaatti jalqabee ture.
Aroon garuu ixaana dhi'eessee araara isaaniif buuse. [48] Innis warra jiruu
fi warra du'e gidduu ijaajje; dha'ichi sunis ni dhaabate. [49] Garuu namoota
sababii Qooraahiitiif dhuman malee namoota 14,700 ga'antu dha'icha
sanaan dhume. [50] Aroon sababii dha'ichi sun dhaabateef gara balbala
dunkaana wal ga'ii gara Museetti deebi'e.

17

Uleen Aroon Late

[1] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; [2] "Israa'elootatti dubbadhuutii
hooggantoota gosa abbootii isaanii harkaa ulee tokko tokko, walumaa
galatti uleewwan kudha lama fuudhi. Maqaa tokkoo tokkoo namaas ulee
isaa irratti barreessi. [3] Sababii tokkoo tokkoo hoogganaa gosa abbootiitiif
uleen tokko jiraachuu qabuuf maqaa Aroon ulee Lewwii irratti barreessi.
[4] Uleewwan kanneenis dunkaana wal ga'ii keessa fuula taabota kakuu
seeraa dura iddoo ani itti isiniin wal argu sana kaa'i. [5] Uleen nama
ani filadhuu ni lata; anis guungummii Israa'eloonni yeroo hunda isinitti
guunguman of irraa nan kuta."

[6] Museen Israa'elootatti dubbate; hooggantoonni isaaniis uleewwan
kudha lama jechuunis hooggantoota tokkoo tokkoo gosa abbootii isaaniitiif
ulee tokko tokko isatti kennan; uleen Aroonis uleewwan sana keessa
ture. [7] Museenis uleewwan sana dunkaana dhuga ba'umsaa keessa fuula
WAAQAYYOO dura kaa'e.

[8] Guyyaa itti aanutti Museen dunkaana dhuga ba'umsaa seenee uleen
Aroon kan gosa Lewwii iddoo bu'u sun isaa latu qofa utuu hin ta'in hudhee
daraaree lawuzii naqate arge. [9] Museen ulee sana hunda fuula WAAQAYYOO

duraa alatti gad baasee Israa'eloota hundatti fide. Isaanis ilaalanii tokkoon tokkoon namaa ulee ofii isaa fudhate.
10 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ulee Aroon fuudhiitii akka inni finciltootaaf mallattoo ta'uuf fuula taabota kakuu seeraa dura deebisii kaa'i. Kun akka isaan hin dhumneef natti guungumuu isaanii sana dhaabachiisa." 11 Museenis akkuma WAAQAYYO isa ajaje sana godhe.
12 Israa'eloonni Museedhaan akkana jedhan; "Nu ni duuna! Nu badneerra; nu hundinuu badneerra! 13 Namni dunkaana qulqulluu WAAQAYYOOTTI dhi'aatu kam iyyuu ni du'a. Nu amma du'uuf jirraa?"

18

Hojii Lubootaatii fi Lewwotaa

1 WAAQAYYO Arooniin akkana jedhe; "Ati, ilmaan keetii fi maatiin abbaa keetii si wajjin yakka iddoo qulqulluutti hojjetametti ni gaafatamtu. Yakka lubummaatti hojjetame si'ii fi ilmaan kee qofatu itti gaafatama.
2 Akka isaan yeroo atii fi ilmaan kee fuula dunkaana dhuga ba'umsaa duratti tajaajiltanitti sitti dabalamanii si gargaaraniif obboloota kee warra gosa Lewwii, warra gosa abbaa keetii sana fidi. 3 Isaanis ajaja kee dhaga'uudhaan hojiiwwan dunkaana keessaa hunda haa hojjetan; garuu mi'a iddoo qulqulluutti yookaan iddoo aarsaatti dhi'aachuu hin qaban. Yoo akkas ta'e isaanis, atis ni duutu. 4 Isaanis dunkaana wal ga'ii eeguudhaaf isinitti dabalamuu qabu; hojii dunkaana sanaa hundas haa hojjetan. Namni biraa iddoo isin jirtanitti dhi'aachuu hin qabu.
5 "Isin akka dheekkamsi ammas Israa'eloota irra hin buuneef eegumsa iddoo qulqulluutii fi eegumsa iddoo aarsaatti ni gaafatamtu. 6 Ani mataan koo obboloota keessan Lewwota kennaawwan isinii kennaman godhee saba Israa'el keessaa filadheera; isaanis akka hojii dunkaana wal ga'ii keessaa hojjetaniif WAAQAYYOOF kennamanii jiru. 7 Garuu hojii iddoo aarsaatii fi hojii golgaa keessaa hunda si'ii fi ilmaan kee qofatu hojjeta. Ani hojii lubummaa kennaa godhee isiniif nan kenna. Namni biraa kan iddoo qulqulluutti dhi'aatu haa ajjeefamu."

Kennaawwan Lubootaa fi Lewwotaaf Kennaman

8 WAAQAYYO Arooniin akkana jedhe; "Ani mataan koo itti gaafatamaa aarsaawwan naa dhi'eeffamanii si godheera; ani aarsaawwan qulqulluu Israa'eloonni naaf dhi'eessan hunda akka isaan bara baraan qoodaa fi ga'ee keessan ta'aniif si'ii fi ilmaan keetiif kenneera. 9 Kunis aarsaawwan waan hunda caalaa qulqulluu ta'an kanneen ibiddi hin tuqin keessaa qooda kee ta'a. Kennaawwan isaan aarsaawwan waan hunda caalaa qulqulluu ta'an godhanii naaf fidan jechuunis aarsaawwan midhaanii yookaan aarsaawwan cubbuu yookaan aarsaawwan yakkaa hunda keessaa qoodni sun kan keetii fi kan ilmaan keetii ti. 10 Isas iddoo iddoo hunda caalaa qulqulluu ta'etti nyaadhu; dhiirri hundi haa nyaatu; innis qulqulluu siif haa ta'u.
11 "Wanni kunis kanuma kee ti; aarsaan sochoofamu kan kennaa saba Israa'el hunda irraa addaan baafame kanuma kee ti. Anis waan kana si'ii fi ilmaan keetii fi intallan kee kanneen si wajjin jiraataniif qooda bara baraa godhee kenneera. Mana kee keessaa namni akka seeraatti qulqulluu ta'e kam iyyuu waan kana nyaachuu ni danda'a.

12 “Zayitii ejersaa filatamaa hunda, daadhii wayinii filatamaa hundaa fi
waan galfatan keessaa mataa midhaanii kan isaan WAAQAYYOOF dhi’eessan
siif nan kenna. 13 Mataan midhaanii kan isaan waan biyyattii irraa argatan
hunda keessaa WAAQAYYOOF fidan kan kee haa ta’u; mana kee keessaa
namni akka seeraatti qulqulluu ta’e kam iyyuu waan kana nyaachuu ni
danda’a.

14 “Israa’el keessatti wanni qulqulleeffamee WAAQAYYOOF kenname
hundinuu kee ti. 15 Wanni gadameessa saaqu kam iyyuu namas ta’u horiin
WAAQAYYOOF dhi’eeffamu hundi kan kee ti. Ati garuu ilma hangafa, horii
qulqulluu hin ta’in keessaa immoo korma hangafa furuu qabda. 16 Yeroo
umuriin isaanii ji’a tokko ta’utti akka saqilii iddoo qulqulluu kan geeraa
digdama ulfaatu sanaatti gatii furii murtaa’e meetii saqilii shaniin isaan
furi.

17 “Garuu sangaa hangafa, hoolaa hangafaa fi re’ee hangafa hin furin;
isaan qulqulluu dha. Dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti facaasi; cooma
isaanii immoo aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu kan urgaan isaa WAAQAYYOTTI
tolu godhiitii gubi. 18 Akkuma handaraafni aarsaa sochoofamuutii fi tafni
mirgaa kan kee ta’e sana foon isaaniis kan kee ta’a. 19 Ani waan aarsaa
qulqulluu Israa’eloonni WAAQAYYOOF dhi’eessan irraa addaan baafame
hunda siif, ilmaan keetii fi intallan keetiif qooda bara baraa godhee nan
kenna. Innis fuula WAAQAYYOO duratti si’ii fi sanyii keetiif kakuu soogiddaa
kan bara baraa ti.”

20 WAAQAYYO Arooniin akkana jedhe; “Ati biyya isaanii keessatti dhaala
tokko illee yookaan qooda tokko illee isaan gidduudhaa hin qabaattu; ani
saba Israa’el keessatti qooda keetii fi dhaala kee ti.

21 “Kunoo ani kennaa Israa’el keessa jiru kudhan keessaa tokko hunda
waan isaan tajaajila dunkaana wal ga’ii tajaajilaniif dhaala godhee
Lewwotaaf kenneera. 22 Si’achi Israa’eloonni akka cubbuu hin baannee
fi akka hin duuneef dunkaana wal ga’iitti hin dhi’aatin. 23 Kan hojii
dunkaana wal ga’ii hojjetuu fi kan itti gaafatama yakka achitti hojjetamuu
fudhatu Lewwotuma. Kunis dhaloota dhufuuf seera bara baraa ti. Isaan
saba Israa’el keessatti dhaala tokko illee hin argatan. 24 Qooda kanaa ani
waan Israa’eloonni kudhan keessaa tokko aarsaa godhanii WAAQAYYOOF
dhi’eessan sana dhaala isaanii godhee Lewwotaaf kenneera. Sababiin
ani, ‘Isaan saba Israa’el keessatti dhaala tokko illee hin qabaatan’ jedhee
waa’ee isaanii dubbadheefis kanuma.”

25 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 26 “Akkana jedhii Lewwotatti
dubbadhu: ‘Yommuu kennaa harka kudhan keessaa harka tokko kan
ani dhaala keessan godhee isiniif kenne sana Israa’eloota irraa fud-
hatanitti isin kennaa sana harka kudhan keessaa harka tokko aarsaa
WAAQAYYOO godhaa dhi’eessaa. 27 Aarsaan keessanis akkuma midhaan
oobdii irraa yookaan akkuma cuunfaa iddoo ija wayinii itti cuunfanii
keessaa ba’eetti isiniif herregama. 28 Isinis haaluma kanaan kennaa harka
kudhan keessaa harka tokko kan Israa’eloota irraa argatan hunda keessaa
WAAQAYYOOF aarsaa ni dhi’eessitu; kennaawwan kanneen keessaas waan
qooda WAAQAYYOO ta’e Aroon lubichaaf kennaa. 29 Waan isinii kenname
hunda keessaa kutaa waan hunda caalaa gaarii fi qulqulluu ta’e qooda
WAAQAYYOO godhaatii dhi’eessaa.’

30 “Lewwotaan akkana jedhi: ‘Yommuu isin kutaa waan hunda caalaa
gaarii ta’e dhi’eessitanitti kutaan sun akka midhaan oobdii irraa yookaan

akka cuunfaa iddoo ija wayinii itti cuunfan keessaa ba'eetti isinii her-
regama. 31 Sababii wanni kun mindaa hojii dunkaana wal ga'ii kan isin
hojjettanii ta'eef isinii fi namoonni mana keessan jiraatan waan hafe
sana iddoo barbaadan kamitti iyyuu nyaachuu dandeessu. 32 Qooda isaa
kan waan hunda caalu sana dhi'eessuudhaan isin waan kana keessatti
yakka hin qabaattan; yoos isin aarsaa Israa'elootaa qulqulluu sana hin
xureessitan; hin duutanis.' ”

19

Bishaan Ittiin Qulqullaa'an

1 WAAQAYYO Musee fi Arooniin akkana jedhe: 2 “Seerri WAAQAYYO ajaje
kana: Akka Israa'eloonni goromsa diimtuu hir'ina yookaan hanqina hin
qabne kan takkumaa waanjoon morma ishee hin tuqin tokko siif fidan itti
himi. 3 Goromsa sanas Ele'aazaar lubichatti kennaa; raaddi sunis qubata
keessaa gad baafamtee fuula isaa duratti haa qalamtu. 4 Ele'aazaar lubichi
quba isaatiin dhiiga goromsa sanaa irraa xinnoo fuudhee dunkaana wal
ga'ii duratti yeroo torba haa facaasu. 5 Utuma inni ilaaluu gogaan,
foon, dhiignii fi cumaan goromsa sanaa haa gubamu. 6 Lubni sun
qoraan birbirsaa, hiisophii fi kirrii bildiimaa goromsa gubamtu sanatti haa
darbatu. 7 Lubni sun ergasii wayyaa ofii isaa miiccatee dhagna ofii isaa
illee bishaaniin dhiqachuu qaba. Innis qubatatti galuu danda'a; garuu
hamma galgalaatti akka seeraatti xuraa'aa ta'ee tura. 8 Namichi goromsa
sana gubus wayyaa isaa miiccatee dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu;
innis hamma galgalaatti xuraa'ee tura.
9 “Namni qulqulluun tokko daaraa goromsa sanaa walitti haree
qubata keessaa baasee iddoo seeraan qulqulluu ta'e tokko haa kaa'u.
Daaraa kanas waldaan Israa'el bishaan ittiin qulqulleessan wajjin
itti fayyadamuudhaaf ol kaa'ata; innis cubbuu irraa qulqulleeffamuuf
fayyada. 10 Namni daaraa goromsa sanaa walitti haru sunis wayyaa ofii
isaa miiccachuu qaba; innis akkasuma hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a.
Kunis Israa'elootaa fi alagoota gidduu isaanii jiraataniif seera bara baraa
ta'a.
11 “Namni reeffa nama kamii iyyuu tuqu bultii torba xuraa'aa ta'a.
12 Inni guyyaa sadaffaa fi guyyaa torbaffaatti bishaaniin of qulqulleessuu
qaba; ergasii qulqulluu ta'a. Garuu yoo guyyaa sadaffaa fi torbaffaatti
of qulqulleessuu baate inni hin qulqullaa'u. 13 Namni reeffa nama kamii
iyyuu tuqee of hin qulqulleessin hundi dunkaana WAAQAYYOO qulqullicha
sana xureessa. Namni sun saba Israa'el keessaa ni balleeffama. Sababii
bishaan ittiin qulqulleessan isatti hin facaafaminiif inni xuraa'aa dha;
xuraa'ummaan isaas isuma irratti hafa.
14 “Yeroo namni tokko dunkaana keessatti du'utti seerri kana: Namni
dunkaana sana seenu hundii fi namni dunkaana keessa jiru hundi bultii
torbaaf xuraa'aa ta'a; 15 qodaan afaan banaa kan qadaadni jabeeffamee
itti hin qadaadamin hundi xuraa'aa ta'a.
16 “Namni alatti nama goraadeedhaan ajjeefame yookaan nama ofu-
maan du'e tuqu kam iyyuu yookaan namni lafee namaa yookaan awwaala
tuqu kam iyyuu bultii torbaaf xuraa'aa ta'a.
17 “Nama xuraa'aaf aarsaa ittiin qulqulleessuuf gubame sana irraa
daaraa xinnaa isaa fuudhii okkotee tokkotti naqiitii bishaan yaa'u itti
dhangalaasi. 18 Ergasiis namni akka seeraatti qulqulluu ta'e hiisophii

xinnaa isaa fuudhee bishaan sana keessa cuuphee dunkaanaa fi mi’a
isaa hundatti, namoota achi turanittis haa faffacaasu. Akkasumas nama
lafee namaa yookaan awwaala yookaan nama ajjeefame yookaan nama
ofumaan du’e tuqetti haa faffacaasu. 19 Namichi qulqulluun sun guyyaa
sadaffaa fi torbaffaatti namicha xuraa’aa sanatti haa faffacaasu; guyyaa
torbaffaatti immoo isa qulqulleessuu qaba. Namichi qulqulleefamu sun
wayyaa ofii isaa miiccachuu, dhagna ofii isaas bishaaniin dhiqachuu qaba;
innis galgala sana qulqulluu ta’a. 20 Garuu namni xuraa’aan yoo of
qulqulleessuu baate, inni sababii iddoo qulqulluu WAAQAYYO xureesseef
waldaa keessaa ni balleeffama. Bishaan ittiin qulqulleessan sun isatti hin
facaafamneetii inni xuraa’aa dha. 21 Kun isaaniif seera bara baraa ti.

“Namichi bishaan ittiin qulqulleessan faffacaasu sun wayyaa ofii isaa
haa miiccatu; namni bishaan ittiin qulqulleessan tuqu hamma galgalaatti
xuraa’aa ta’a. 22 Wanni namni xuraa’aan tokko tuqu kam iyyuu xuraa’aa
ta’a; namni waan sana tuqu hamma galgalaatti xuraa’aa ta’a.”

20

Bishaan Kattaa Keessaa Burqe

1 Ji’a jalqabaatti waldaan Israa’elootaa guutuun Gammoojjii Siin ga’e;
isaanis Qaadesh keessa turan. Miiriyaamis achitti duutee awwaalamte.

2 Waldaan sun bishaan hin qabu ture; kanaafuu waldaan sun Musee
fi Arooniin mormuuf walitti qabame. 3 Isaanis akkana jedhanii Musee
fi Arooniin lolan; “Maaloo utuu nus gaafuma obboloonni keenya fuula
WAAQAYYOO duratti du’an sana duunee jiraannee! 4 Isin maaliif waldaa
WAAQAYYOO gammoojjii kanatti fiddan? Akka nuu fi horiin keenya asitti
dhumnuufii? 5 Maaliif biyya Gibxiitii iddoo hamaa kanatti gad nu baaftan?
Iddoon kun midhaan yookaan harbuu yookaan ija wayinii yookaan
roomaanii hin qabu. Bishaan dhugaatiis hin jiru!”

6 Musee fi Aroon waldaa biraa gara balbala dunkaana wal ga’ii dee-
manii addaan lafatti gombifaman; ulfinni WAAQAYYOOS isaanitti mul’ate.
7 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; 8 “Ulee sana fuudhiitii, atii fi
obboleessi kee Aroonis waldaa walitti qabaa. Fuuluma isaanii durattis
kattaa sanatti dubbadhaa; kattaan sunis bishaan baasa. Atis kattaa sana
keessaa waldaadhaaf bishaan baafta; akkasiin isaanii fi horiin isaanii
bishaan dhuguu danda’u.”

9 Kanaafuu Museen akkuma inni isa ajaje sanatti ulee fuula WAAQAYYOO
dura jiru sana fuudhe. 10 Musee fi Aroon kattaa sana duratti waldaa walitti
qaban; Museenis waldaa sanaan, “Finciltoota nana, mee dhaga’aa; nu
kattaa kana keessaa bishaan isinii baasuu qabnaa?” jedhe. 11 Museen
harka ol fudhatee ulee isaa sanaan yeroo lama kattaa sana dha’e. Bishaan
achi keessaa lolaanaan waldaa fi horiin isaanii dhugan.

12 WAAQAYYO garuu Musee fi Arooniin akkana jedhe; “Sababii isin
fuula Israa’elootaa duratti akka qulqullummaa kootiitti na kabajjanii natti
amanuu diddaniif, isin biyya ani isaanii kenne sanatti waldaa kana hin
galchitan.”

13 Kun bishaan Mariibaa, lafa Israa’eloonni itti WAAQAYYOON wal
dhabanii fi lafa inni itti akka qulqulluu ta’e gidduu isaaniitti of argisiisee
ti.

Edoom Israa’elin Karaa Darbuu Dhowwe

14 Museen akkana jedhee Qaadesh irraa mootii Edoomiitti ergamoota
erge:
“Obboleessi kee Israa’el akkana jedha: Ati waa’ee rakkina nutti dhufe
hundaa ni beekta. 15 Abbootiin keenya Gibxitti gad bu’an; nus waggaa
hedduu achi jiraanne. Warri Gibxis nuu fi abbootii keenya cunqursan;
16 garuu nu WAAQAYYOTTI iyyaannaan, inni nu dhaga’ee ergamaa isaa
ergee biyya Gibxii nu baase.
“Nu amma as Qaadeshitti jechuunis magaalaa daarii biyya keetii irra
jiru tokko keessa jirra. 17 Maaloo mee akka biyya kee keessa baanee
dabarru nuu eeyyami. Nu lafa qotiisaa yookaan iddoo dhaabaa wayinii tokko keessa iyyuu hin yaanu yookaan bishaan boolla bishaanii tokkoo iyyuu si duraa hin dhugnu. Nu karaa mootichaa irra godaanna malee hamma daarii kee keessaa baanutti bitaa mirgatti hin gorru.”
18 Edoom immoo akkana jedhee deebii kenne:
“Isin asiin darbuu hin dandeessan; yoo darbuu yaaltan immoo nu isinitti kaanee goraadeedhaan isin dhoofna.”
19 Israa’eloonnis akkana jedhanii deebii kennan:
“Nu karuma guddicha irra yaana; yoo nu yookaan horiin keenya bishaan keessan kam iyyuu dhuge, nu gatii isiniif kaffalla. Nu miilla qofaan yaanee darbuu feena; kana malee waan biraa hin feenu.”
20 Isaan amma illee akkana jedhanii deebisan:
“Isin asiin hin dabartan.”
Edoomis loltoota baay’ee fi jajjaboo fudhatee isaanitti gad ba’e.
21 Sababii Edoom biyya ofii isaa keessaan darbuu isaan dhowweef
Israa’eloonni isaan irraa deebi’an.

Aroon Du’uu Isaa

22 Sabni Israa’el hundinuu Qaadeshii ka’ee Tulluu Hoori ga’e.
23 WAAQAYYOS Tulluu Hoori cinatti daangaa Edoom biratti Musee fi
Arooniin akkana jedhe; 24 “Aroon gara abbootii isaatti walitti qabama.
Sababii isin lachuu bishaan Mariibaa biratti ajaja kootti finciltaniif, inni
biyya ani Israa’elootaaf kennutti hin galu. 25 Aroonii fi ilma isaa Ele’aazaar
fuudhiitii Tulluu Hooritti ol baasi. 26 Aroon irraa uffata isaa baasiitii ilma
isaa Ele’aazaaritti uffisi; Aroon gara abbootii isaatti walitti qabamaatii.
Inni achitti du’a.”
27 Museen akkuma WAAQAYYO isa ajaje sana godhe: Isaanis utuma
waldaan Israa’el guutuun ilaaluu Tulluu Hooritti ol ba’an. 28 Museenis
uffata Aroon irraa baasee ilma isaa Ele’aazaaritti uffise. Aroonis achuma
tulluu sana gubbaatti du’e. Musee fi Ele’aazaaris tulluu sana irraa gad
bu’an; 29 yommuu waldaan Israa’el hundi akka Aroon du’e dhaga’etti
manni Israa’el guutuun bultii soddoma boo’eef.

21

Aaraad Barbadoofte

1 Mootiin Aaraad namichi Kana’aan kan Negeeb keessa jiraatu sun akka
Israa’el karaa Ataariim irra dhufaa jiru dhageenyaan Israa’eloota lolee
isaan keessaa nama tokko tokko booji’e. 2 Israa’eloonnis, “Yoo ati saba
kana dabarsitee harka keenyatti kennite, nu guutumaan guutuutti maga-
alaa isaanii barbadeessina” jedhanii WAAQAYYOOF wareegan. 3 WAAQAYYOS
iyya Israa’el dhaga’ee warra Kana’aan dabarsee harka isaaniitti kenne.

Israa'eloonnis isaanii fi magaalaawwan isaanii illee guutumaan guutuutti barbadeessan; kanaafuu iddoon sun Hormaa jedhamee waamame.

Bofa Naasii Irraa Hojjetame

4 Isaanis Edoom duubaan darbanii deemuuf jedhanii Gaara Hoorii
ka'anii karaa Galaana Diimaatti geessu irra qajeelan. Sabni sun garuu
karumatti obsa fixate; 5 isaanis Waaqaa fi Museedhaan mormanii akkana
jechuudhaan dubbatan; "Isin maaliif akka gammoojjii keessatti dhumnuuf biyya Gibxii nu baaftan? Buddeenni hin jiru! Bishaan hin jiru! Nus nyaata balfamaa kana jibbineerra!"
6 WAAQAYYOS bofawwan hadhaa qaban gidduu isaaniitti erge; bofawwan
sunis isaan iddanii Israa'eloonni baay'een dhuman. 7 Sabni sunis gara
Musee dhufee akkana jedhe; "Nu yeroo WAAQAYYOO fi sitti afaan dabarre sana cubbuu hojjenne. Akka WAAQAYYO bofawwan kanneen nurraa fageessuuf nuuf kadhadhu." Museen saba sanaaf kadhate.
8 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Bofa tokko tolchiitii utubaatti
fannisi; namni bofni idde kam iyyuu bofa ati tolchite sana ilaalee jiraachuu
danda'a." 9 Museen bofa naasii tokko tolchee utubaatti fannise. Ergasiis namni bofti idde kam iyyuu yeroo bofa naasii sana ilaalu ni jiraata ture.

Israa'eloonni Biyya Mo'aabitti Qajeelan

10 Israa'eloonni fuula duratti qajeelanii Oobooti keessa qubatan.
11 Ergasiis Oobootii ka'anii Iyyee Abaariim lafa karaa ba'a biiftuutiin
fuullee Mo'aabitti gammoojjii keessatti argamu qubatan. 12 Achiis ka'anii
Sulula Zered keessa qubatan. 13 Achii ka'aniis daarii Arnoon lafa
gammoojjii keessaa kan bulchiinsa Amoorotaa keessa seentu sana irra qubatan. Arnoon lafa daarii Mo'aab irraa kan Mo'aabii fi Amoor gidduu
jirtuu dha. 14 Sababiin Kitaabni Waraana WAAQAYYOO akkana jedhuuf
kana:
"Waaheb Suufaa keessaa fi lageen,
Arnoonii fi 15 irraan-gadee sululaa
kan gara Aaritti geessuu fi
daarii Mo'aab irratti argamu."
16 Achii ka'anii gara Bi'eer boolla bishaanii kan WAAQAYYO Museedhaan, "Saba walitti qabi; ani bishaan kennaafii" jedhe sanaa karaa isaanii itti fufan.
17 Israa'elis faarfannaa kana faarfate:
"Yaa boolla bishaanii nana, burqi!
Isinis waa'ee isaa faarfadhaa;
18 Boolla bishaanii ilmaan mootii qotan,
kan kabajamoonni sabaa,
qajeelcha warra seera kennuutiin ulee isaaniitiin qotan faarfadhaa."
Isaan ergasii gammoojjii sana keessaa ba'anii Mataanaa dhaqan;
19 Mataanaadhaa ka'anii Nahaali'eel dhaqan; Nahaali'eelii ka'anii
Baamooti dhaqan; 20 Baamootii immoo ka'anii sulula Mo'aab, iddoo itti
fiixeen Phisgaa gammoojjiitti garagaltu qubatan.

Mo'atamuu Sihooniitii fi Oogi

21 Israa'elis Sihoon mooticha Amoorotaatiin akkana jechuuf ergamoota ergate:

22 “Akka nu biyya kee keessaan darbinu nuuf eeyyami. Nu lafa qotiisaa yookaan iddoo dhaabaa wayinii tokkotti iyyuu hin gorru yookaan bishaan boolla bishaanii tokkoo illee hin dhugnu. Nu hamma biyya kee keessaa baanutti karaa mootichaa irra yaana.”

23 Sihoon garuu akka Israaʼel biyya isaa keessa baʼee darbu hin
eeyyamne. Innis loltoota ofii guutuu walitti qabatee Israaʼelin loluuf
gammoojjiitti gad baʼe. Yommuu Yaahazi gaʼettis Israaʼeliin wal lole.
24 Israaʼel garuu goraadeedhaan isa ajjeesee Arnoonii jalqabee hamma
Yaaboq gaʼutti biyya isaa qabate; garuu sababii dallaan daangaa Amooro-
taa jabaa tureef inni hamma daangaa Amoonotaa qofatti deemuu dandaʼe.
25 Israaʼelis magaalaawwan Amoorotaa hunda, Heshboonii fi qubatawwan
naannoo ishee jiran hunda qabatee keessa qubate. 26 Heshboon kun
magaalaa Sihoon mootii Amoorotaa isa mooticha Moʼaab kan duraa lolee
biyya isaa hunda hamma Arnoonitti irraa fudhate sanaa ture.

27 Sababiin weellistoonni akkana jedhaniif kana:

“Gara Heshboon kottaa; isheen deebitee haa ijaaramtu;
Magaalaan Sihoonis haa haaromfamtu.

28 “Heshboon keessaa ibiddi,
magaalaa Sihoon keessaa arrabni ibiddaa baʼe.
Ibiddi sun Aari magaalaa Moʼaab,
jiraattota gaara Arnooniis gubee barbadeesse.
29 Yaa Moʼaab, siif wayyoo!
Yaa warra Kemoosh, isin barbadooftaniirtu!
Inni ilmaan isaa akka baqattootaatti,
intallan isaa immoo akka boojiʼamtootaatti,
Sihoon mootii Amoorotaatti dabarsee kenneera.

30 “Nu garuu isaan garagalchineerra;
Heshboon hamma Diiboonitti barbadoofteerti.
Nus hamma Noofaa ishee gara Meedebaatti diriirtu sanaatti
isaan barbadeessineerra.”

31 Akkasiin Israaʼel biyya Amoor keessa qubate.

32 Museen Yaʼizeeritti basaastota erge; isaanis qubatawwan naannoo
ishee qabatanii Amoorota achi keessa jiraachaa turan ariʼanii baasan.
33 Isaanis ergasii deebiʼanii karaa Baashaan qabatanii ol baʼan; Oogi
mootichi Baashaaniitii fi loltoonni isaa guutuun Edreyiitti isaaniin wal
loluuf itti gad baʼan.

34 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Sababii ani guutuu loltoota isaatii fi biyya isaa illee dabarsee harka keetti kenneef isa hin sodaatin. Waanuma Sihoon mootiin Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sana goote isa illee godhi.”

35 Isaan isa, ilmaan isaatii fi loltoota isaa hunda utuu nama tokko illee hin hambisiniif dhaʼanii biyya isaa illee irraa fudhatan.

22

Baalaaq Balaʼaamin Waame

1 Israaʼeloonni gara dirree Moʼaabitti qajeelanii Yerikoon gama qarqara Yordaanos qubatan.

[2] Baalaaq ilmi Ziphoori waan Israa'el Amoorotatti hojjete hunda arge;
[3] Mo'aabis waan sabni sun akka malee baay'ee ta'eef ni sodaate. Mo'aabis
sababii Israa'elootaatiif raafame.
[4] Warri Mo'aabis maanguddoota Midiyaaniin, "Namoonni baay'een
kunneen akkuma qotiyyoon marga bakkee dheedee fixu sana waan
naannoo keenya jiru dheedee fixa" jedhan.
Kana irratti Baalaaq ilmi Ziphoori kan yeroo sana mootii Mo'aab
ture sun, [5] akka isaan Bala'aam ilma Be'oor kan biyyuma itti dhalate
keessa laga Efraaxiis bira Phetoori keessa jiraachaa ture sana waamaniif
ergamoota erge. Baalaaqis akkana jedhe:

> "Kunoo, sabni tokko biyya Gibxii ba'ee dhufeera; kunoo isaan lafa
> guutanii natti aananii qubataniiru. [6] Sababii isaan na caalaa humna
> qabaniif amma kottuutii isaan abaari. Yoos ani isaan mo'adhee biyya
> keessaa ari'ee isaan baasuu nan danda'a ta'a. Ani akka warri ati
> eebbiftu eebbifaman, warri ati abaartus abaaraman nan beekaatii."

[7] Maanguddoonni Mo'aabii fi Midiyaan sun ka'anii kaffaltii mortuu
sanaa fudhatanii deeman. Isaanis yommuu Bala'aam bira ga'anitti waan
Baalaaq jedheen sana itti himan.
[8] Bala'aamis, "Halkan kana asuma bulaa; anis deebii WAAQAYYO naaf
kennu isinitti nan hima" jedheen. Qondaaltonni Mo'aab sun isuma bira
turan.
[9] Waaqni gara Bala'aam dhufee, "Namoonni si wajjin jiran kunneen
eenyu?" jedhee gaafate.
[10] Bala'aamis akkana jedhee Waaqaaf deebii kenne; "Baalaaq ilmi
Ziphoori, mootichi Mo'aab akkana jedhee ergaa kana natti erge: [11] 'Kunoo,
sabni biyya Gibxii ba'ee dhufe tokko lafa guuteera; ati amma kottuutii
isaan naaf abaari. Yoos ani isaan lolee ari'ee biyyaa baasuu nan danda'a
ta'aatii.' "
[12] Waaqayyo garuu Bala'aamiin, "Isaan wajjin hin deemin. Sababii isaan
eebbifamoo ta'aniif ati saba sana hin abaarin" jedhe.
[13] Bala'aam ganama itti aanu ka'ee qondaaltota Baalaaqiin, "Sababii
WAAQAYYO isin wajjin deemuu na dhowweef, isin amma ka'aa biyya
keessanitti deebi'aa" jedhe.
[14] Qondaaltonni Mo'aab gara Baalaaqitti deebi'anii, "Bala'aam nu wajjin
dhufuu dide" jedhaniin.
[15] Baalaaqis qondaaltota warra duraa sana caalaa baay'ee fi caalaa
bebeekamoo kan biraa erge. [16] Isaanis dhufanii Bala'aamiin akkana
jedhan:

> "Wanni Baalaaq ilmi Ziphoori jedhu kunoo kana: 'Maaloo wanni
> tokko iyyuu gara koo dhufuu si hin dhowwin; [17] ani ulfina guddaa siif
> nan kennaatii; waan ati jettu hundas nan guuta. Kottuu saba kana naa
> abaari.' "

[18] Bala'aam garuu akkana jedhee deebiseef; "Utuu Baalaaq masaraa isaa
kan meetii fi warqeen guutame sana naaf kenne illee, ani ajaja WAAQAYYO
Waaqa kootiin alatti waan xinnaa yookaan guddaa tokko illee hojjechuu
hin danda'u. [19] Akka ani waan WAAQAYYO natti himu kan biraa beekuu
danda'uuf isinis akkuma warra kaanii as bulaa."
[20] Halkan sana Waaqayyo gara Bala'aam dhufee, "Sababii namoonni
kunneen si waamuu dhufaniif, isaan wajjin deemi; garuu waanuma ani
sitti himu qofa hojjedhu" jedheen.

Harree Bala'aam

21 Bala’aam ganamaan ka’ee harree isaa irra kooraa kaa’atee qondaal-
tota Mo’aab sana wajjin deeme. 22 Waaqni garuu inni deemnaan itti aare;
ergamaan WAAQAYYOO tokkos isaan mormuuf jedhee karaa irra dhaabate.
Bala’aamis harree isaa yaabbatee deemaa ture; tajaajiltoonni isaa lamaan
isa wajjin turan. 23 Harreen sun immoo ergamaa WAAQAYYOO kan goraadee
luqqifatee harkatti qabatee karaa irra dhaabatu arginaan of irra gara
galtee karaa irraa gortee lafa qotiisaa seente. Bala’aamis karaatti ishee
deebisuudhaaf harree sana rukute.
24 Ergamaan WAAQAYYOO sun garuu daandii dhiphoo, iddoo dhaabaa
wayinii lama kanneen gama lamaan dallaa qaban gidduu baatu irra
dhaabate. 25 Harreen sun ergamaa WAAQAYYOO arginaan, dallaatti
maxxantee miilla Bala’aam dallaatti buufte. Inni ammas harree sana
rukute.
26 Ergamaan WAAQAYYOOS fuula duratti hiiqee daandii dhiphaa iddoo
ittiin mirgatti yookaan bitaatti goran hin qabne tokko irra dhaabate.
27 Harreen sun ergamaa WAAQAYYOO arginaan Bala’aam jalaa gad ciifte; in-
nis aaree ulee ofiitiin harree sana rukute. 28 Kana irratti WAAQAYYO afaan
harree sanaa banee harreen sun Bala’aamiin, “Ani maal si yakkinaan ati
akkas yeroo sadii na rukutte?” jette.
29 Bala’aamis harree sanaan, “Ati na gowwoomsite; ani utuu goraadee
of harkaa qabaadhee silaa ammuman si ajjeesa” jedhe.
30 Harreen sun amma illee Bala’aamiin akkana jette; “Ani harree kee
kan ati hamma har’aatti guyyaa hunda yaabbattu mitii? Ani takkumaa
waan akkasii sitti hojjedhee beekaa?”
Innis, “Lakkii” jedhee deebiseef.
31 Yommus WAAQAYYO ija Bala’aam bane; Bala’aamis ergamaa
WAAQAYYOO kan goraadee luqqifatee karaa irra dhaabatu arge. Kana
irratti inni addaan lafatti gombifamee sagade.
32 Ergamaan WAAQAYYOO sun akkana jedhee isa gaafate; “Ati maaliif
yeroo sadan kana harree kee rukutte? Kunoo ani waan karaan kee fuula
koo duratti jal’aa ta’eef siin mormuudhaafan dhufe. 33 Harreen kun na
argitee yeroo kana sadanuu narraa gorte. Utuu isheen narraa goruu
baattee silaa ani yoona si ajjeesee ishee immoo hambisa ture.”
34 Bala’aamis ergamaa WAAQAYYOOTIIN, “Ani cubbuu hojjedheera. Ani
akka ati naan mormuuf jettee karaa irra dhaabatte hin hubanne. Ammas
yoo sitti hin tolin ani nan deebi’a” jedhe.
35 Ergamaan WAAQAYYOO sunis Bala’aamiin, “Namoota kana wajjin
deemi; garuu waanuma ani sitti himu qofa dubbadhu” jedhe. Akkasiin
Bala’aam qondaaltota Baalaaq sana wajjin deeme.
36 Baalaaqis akka Bala’aam dhufaa jiru dhageenyaan, magaalaa Mo’aab
kan daarii Arnoon irratti argamtutti isa simachuudhaaf ka’ee deeme.
37 Baalaaqis Bala’aamiin akkana jedhe; “Ani dhaamsa ariifachiisaa sitti
hin erginee? Ati maaliif na bira hin dhufne? Ani dhugumaan ulfina siif
kennuu hin danda’uu?”
38 Bala’aamis, “Kunoo ani si bira dhufeera. Garuu ani waanuman arge
dubbachuu nan danda’aa? Ani waanuma Waaqni afaan koo keessa kaa’u
qofan dubbachuu qaba” jedhee deebise.
39 Bala’aamis ka’ee Baalaaq wajjin Qiiriyaati Haxoti dhaqe. 40 Baalaaq
loonii fi hoolaa aarsaa dhi’eessee gara tokko Bala’aamii fi qondaaltota isa
wajjin turaniif kenne. 41 Ganama itti aanus Baalaaq, Bala’aamin Baamooti

Ba'aalitti ol baase; innis achi dhaabatee saba Israa'el warra daangaa gamaa irra jiran arge.

23

Ergaa Bala'aam Kan Jalqabaa

1 Bala'aamis Baalaaqiin, "Iddoo aarsaa torba asitti naaf ijaari; amma illee korommii loonii torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba naa qopheessi" jedhe.
2 Baalaaqis akkuma Bala'aam jedhe sana godhe; isaan lamaan tokkoo tokkoo iddoo aarsaa irratti korma looniitii fi korbeessa hoolaa tokko tokko aarsaa dhi'eessan.

3 Ergasii Bala'aam Baalaaqiin akkana jedhe; "Ani xinnoo achi sirraa nan siqa; ati immoo asuma aarsaa kee bira turi. Tarii WAAQAYYO anaa wajjin wal arguuf ni dhufa ta'a. Waan inni natti mul'isu kam iyyuu ani sittin hima." Innis gara gaara tokkoo dhaqe.

4 Waaqayyo isaan wal arginaan Bala'aam, "Ani iddoo aarsaa torba qopheessee tokkoo tokkoo isaa irratti korma loonii tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko qopheesseera" jedhe.

5 WAAQAYYO ergaa tokko afaan Bala'aam keessa kaa'ee, "Baalaaqitti deebi'iitii ergaa kana itti himi" jedheen.

6 Bala'aam Baalaaqitti deebi'ee isaa qondaaltota Mo'aab wajjin aarsaa isaa bira dhaabatu arge.
7 Bala'aam ergaa isaa akkana jedhee dubbate:
"Baalaaq Arraam irraa,
mootichi Mo'aab gaarran ba'aa irraa na fide.
Innis, 'Kottuutii Yaaqoobin naa abaari;
kottuutii Israa'elin naa balaaleffadhu' jedhe.
8 Ani akkamittan warra Waaqni hin abaarin
abaaruu danda'a?
Ani akkamittan warra WAAQAYYO hin balaaleffatin
balaaleffachuu danda'a?
9 Fiixee gaarranii irraa ani isa nan arga;
tulluuwwan irraas isa nan ilaala.
Saba kophaa isaa jiraatu,
kan saba kaan keessatti of hin lakkoofne nan arga.
10 Eenyutu awwaara Yaaqoob lakkaa'uu danda'a?
Eenyutu Israa'el keessaa kurmaana isaa illee lakkaa'a?
Ani du'a nama qajeelaa haa du'u;
dhumni koos akkuma dhuma isaa haa ta'u!"

11 Baalaaqis Bala'aamiin, "Wanni ati na goote kun maali? Ani akka ati diina koo naa abaartuufin si fide; ati kunoo isaan eebbifte malee waan tokko iyyuu isaan hin goone!" jedhe.

12 Innis, "Ani waan WAAQAYYO afaan koo keessa kaa'u hin dubbadhuu?" jedhee deebii kenneef.

Ergaa Bala'aam Kan Lammaffaa

13 Baalaaq, "Mee gara lafa itti isaan arguu dandeessu biraa na wajjin kottu; ati gara tokko qofa malee hunduma isaanii arguu hin dandeessu. Achiis isaan naa abaari" jedheen.
14 Inni gara dirree Xoofiim kan fiixee Phisgaa irratti argamuutti isa geesse; achittis iddoo aarsaa torba ijaaree tokkoo tokkoo iddoo aarsaa sanaa irratti korma loonii tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaa dhi'eesse.

15 Bala'aamis Baalaaqiin, "Ati hamma ani achi siqee Waaqa wajjin wal argutti asuma aarsaa kee bira turi" jedhe.

16 WAAQAYYO Bala'aam wajjin wal argee ergaa tokko afaan isaa keessa
kaa'ee, "Baalaaqitti deebi'iitii ergaa kana itti himi" jedheen.
17 Bala'aam Baalaaq bira dhaqee isaa qondaaltota Mo'aab wajjin aarsaa
isaa bira dhaabatu arge. Baalaaqis, "WAAQAYYO maal jedhe?" jedhee
Bala'aamiin gaafate.
18 Bala'aam akkana jedhee ergaa isaa dubbate:

"Yaa Baalaaq, ka'iitii dhaggeeffadhu;
yaa ilma Ziphoori na dhaga'i.
19 Waaqni nama miti; inni hin sobu;
yookaan gaabbuudhaaf inni ilma namaa miti.
Inni waa dubbatee ergasii hin hojjetuu?
Inni waa abdachiisee ergasii hin raawwatuu?
20 Kunoo ani eebbisuudhaaf ajaja argadheera;
inni eebbiseera; anis geeddaruu hin danda'u.

21 "Inni Yaaqoob keessatti daba hin argine;
rakkina tokko illee Israa'el keessatti hin argine.
WAAQAYYO Waaqni isaanii isaan wajjin jira;
ililleen Mootii isaan wajjin jira.
22 Waaqayyo biyya Gibxiitii isaan baase;
inni jabina akka jabina gafarsaa qaba.
23 Yaaqoob irratti falfalli tokko iyyuu hin hojjetu;
Israa'el irrattis tolchi tokko iyyuu hin hojjetu.
Amma Yaaqoobii fi Israa'eliin,
'Waan Waaqni hojjete ilaalaa!' jedhama.
24 Kunoo sabni sun akka leenca dhalaatti ka'a;
akkuma leencaattis ol jedha;
inni hamma waan adamsate nyaatee fixutti,
hamma dhiiga waan ajjeefate sanaa dhuguttis hin ciisu."

25 Baalaaq Bala'aamiin, "Ati gonkumaa isaan hin abaarin yookaan isaan
hin eebbisin" jedhe.
26 Bala'aamis, "Ani akka waan WAAQAYYO jedhu kam iyyuu hojjedhu sitti
hin himnee?" jedhee Baalaaqiif deebise.

Ergaa Bala'aam Kan Sadaffaa

27 Ergasii Baalaaq Bala'aamiin, "Mee kottu amma illee ani iddoo biraa
sin geessaa. Tarii achii jara naaf abaaruun kee Waaqa gammachiisa
ta'aatii" jedhe. 28 Baalaaqis Bala'aamin fiixee tulluu Phe'oor kan irra
dhaabatanii gammoojjii sana gad ilaalanitti ol baase.
29 Bala'aamis Baalaaqiin, "Iddoo aarsaa torba asitti naaf ijaari; ammas
korommii loonii torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba naaf qopheessi" jedhe.
30 Baalaaqis akkuma Bala'aam jedheen sana godhe; tokkoo tokkoo iddoo
aarsaa irrattis korma loonii tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaa
dhi'eesse.

24

1 Bala'aam yeroo akka Israa'elin eebbisuun WAAQAYYOON gammachiise
argetti akka yeroo kaanii falfala barbaacha hin dhaqne; garuu fuula isaa
gara gammoojjiitti deebifate. 2 Yommuu Bala'aam ol mil'atee akka Israa'el
gosa gosaan qubate argetti Hafuurri Waaqaa isa irra bu'e; 3 innis akkana
jedhee ergaa isaa dubbate:

“Ergaa Bala’aam ilma Be’oor,
ergaa nama iji isaa sirriitti arguu,
4 ergaa nama dubbii Waaqaa dhaga’uu
isa Waaqa Waan Hunda Danda’u irraa mul’ata argu
kan kufee iji isaa banamu sanaa:

5 “Yaa Yaaqoob, dunkaanonni kee,
Yaa Israa’el, iddoon ati jiraattu akkam miidhaga!

6 “Isaan akkuma sulula diriiraa,
akkuma iddoo biqiltuu kan afaan lagaa,
akkuma argeessa WAAQAYYO dhaabee,
akkuma birbirsaa qarqara bishaanii ti.
7 Okolee isaa keessaa bishaantu lola’a;
sanyiin isaa bishaan baay’ee argata.

“Mootiin isaa Agaag caala;
mootummaan isaa ni kabajama.

8 “Waaqayyo Gibxii isa baase;
inni jabina akka jabina gafarsaa qaba.
Inni saba diinota isaa ta’e nyaata;
lafee isaanii ni caccabsa;
xiyya ofii isaatiin isaan waraana.
9 Inni akkuma leencaa ciiseera;
akkuma leenca dhalaas ciiseera; eenyutu isa dammaqsa?

“Warri si eebbisan haa eebbifaman;
warri si abaaranis haa abaaraman!”
10 Baalaaq Bala’aamitti aare. Innis harka ofii isaa walitti rurrukutee
Bala’aamiin akkana jedhe; “Ani akka ati diina koo abaartuufan si
waammadhe; ati kunoo yeroo sadan kana isaan eebbifte. 11 Amma dafii
asii deemii mana keetti gali! Ani ulfina guddaa siif nan kenna jedheen
ture; amma garuu WAAQAYYO akka ati ulfina hin arganne si godheera.”
12 Bala’aamis Baalaaqiin akkana jedhe; “Ani ergamoota ati natti ergite
sanatti akkana jedheen hime mitii? 13 ‘Utuu Baalaaq masaraa meetii fi
warqeen guutame sana naaf kennee iyyuu, ani waanuma WAAQAYYO jedhe
qofan dubbadha malee ajaja WAAQAYYOOTIIN alatti waan yaada koo gaarii
yookaan hamaa tokko iyyuu hojjechuu hin danda’u.’ 14 Kunoo ani amma
saba kootti nan deebi’a; garuu mee kottu ani waan sabni kun bara dhufu
keessa saba keetiif godhu sin beeksisaa.”

Ergaa Bala’aam Kan Afuraffaa

15 Inni akkana jedhee ergaa isaa dubbate:
Ergaa Bala’aam ilma Be’oor,
ergaa nama iji isaa sirriitti arguu,
16 ergaa nama dubbii Waaqaa dhaga’uu
kan beekumsa Waaqa Waan Hundaa Olii qabu
kan Waaqa Waan Hunda Danda’u irraa mul’ata argu
kan kufee diriiruu, iji isaas kan banamu sanaa:

17 “Ani isa nan arga; garuu amma miti;

ani isa nan ilaala; garuu dhi'ootti miti.
Yaaqoob keessaa urjiin tokko ni ba'a;
Israa'el keessaa bokkuun tokko ol ka'a.
Inni adda warra Mo'aab,
buqqee mataa ilmaan Seet hundaas ni caccabsa.
18 Edoom ni mo'atama;
See'iir, diinni isaa ni mo'atama;
Israa'el garuu jabaachaa deema.
19 Yaaqoob keessaa bulchaan tokko ni ka'a;
warra magaalaa sana keessatti lubbuudhaan hafanis ni barbadeessa."

Ergaa Bala'aam Kan Dhumaa

20 Ergasiis Bala'aam Amaaleqin argee akkana jedhee ergaa ofii isa dubbate:
"Amaaleq saboota keessaa kan jalqabaa ture;
dhumni isaa garuu barbadaa'uu dha."
21 Ergasii Qeenota argee akkana jedhee ergaa ofii isaa itti dubbate:
"Iddoon ati jiraattu jabaa dha;
manni kees kattaa keessatti ijaarame;
22 ta'us isin warri Qeenotaa,
gaafa Asoor isin booji'u ni baddu."
23 Innis akkana jedhee ergaa isaa itti dubbate:
"Wayyoo! Yeroo Waaqayyo waan kana hojjetu
eenyutu jiraachuu danda'a?
24 Dooniiwwan qarqara Kitiim irraa ni dhufu;
isaanis Asoorii fi Eeberin ni qabatu;
garuu isaanis ni barbadeeffamu."
25 Ergasii Bala'aam ka'ee mana ofii isaatti deebi'e; Baalaaq immoo karaa ofii isaa qajeele.

25

Mo'aab Israa'elin Gowwoomse

1 Israa'eloonni yeroo Shixiim keessa turanitti dhiironni isaanii dubar-
toota Mo'aab wajjin sagaagaluu jalqaban. 2 Dubartoonni kunneenis gara
qalma waaqota isaaniitti saba sana afeerraan, sabni sun qalma sana
nyaatee waaqota sanaaf sagade. 3 Israa'el Ba'aal Phe'oor duukaa bu'e.
Dheekkamsi WAAQAYYOOS isaanitti boba'e.
4 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Akka dheekkamsi WAAQAYYOO jabaan sun saba Israa'el irraa deebi'uuf, hangafoota saba sanaa hunda fuudhiitii guyyaa adiidhaan fuula WAAQAYYOO duratti isaan fannisi."
5 Museen abbootii murtii Israa'eliin, "Tokkoon tokkoon keessan namoota keessan kanneen Ba'aal Phe'oor duukaa bu'an fixaa" jedhe.
6 Kunoo namichi Israa'el tokko utuma isaan balbala dunkaana wal ga'ii
duratti boo'aa jiranuu fuula Museetii fi fuula waldaa Israa'el guutuu
duratti dubartii Midiyaan tokko gara maatii ofii isaatti fidate. 7 Fiinehaas
ilmi Ele'aazaar ilma Aroon lubichaa waan kana arginaan waldaa sana
keessaa ba'ee eeboo harkatti qabatee 8 namicha Israa'el sana duukaa bu'ee
dunkaana seene; namicha Israa'elii fi dubartittiis walitti waraanee dhagna
isheetti fullaase. Akkasiin dha'ichi Israa'elitti dhufe sun ni dhowwame.
9 Garuu baay'inni namoota dha'icha sanaan dhumanii 24,000 ga'ee ture.

[10] WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; [11] “Fiinehaas ilmi Ele’aazaar
ilma Aroon lubicha sanaa dheekkamsa koo Israa’eloota irraa deebiseera;
inni akka ani hinaaffaa kootiin isaan hin balleessineef, akkuma ani ulfina
kootiif isaan gidduutti hinaafu sana innis hinaafeeraatii. [12] Kanaafuu
kunoo akka ani kakuu koo kan nagaa isa wajjin godhadhu itti naaf
himi. [13] Sababii inni ulfina Waaqa isaatiif hinaafee Israa’elootaaf araara
buuseef, innii fi sanyiin isaa kakuu lubummaa kan bara baraa qabaatu.”

[14] Maqaan namicha Israa’el kan dubartii Midiyaan wajjin ajjeefame
sanaa Zimrii ilma Saaluu ti; innis hoogganaa maatii Simi’oon. [15] Maqaan
dubartii Midiyaan kan ajjeefamte sanaa Kozbii intala Zuuri hangafa maatii
Midiyaan tokkoo ti.

[16] WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; [17] “Midiyaanota akka diinaatti
ilaaliitii ajjeesi; [18] kunis waan isaan sababii Phe’ooriitii fi obboleettii
isaanii Kozbii intala hoogganaa warra Midiyaan, dubartii guyyaa sababii
Phe’ooriitiin dha’ichi dhufe sana ajjeefamte sanaa irratti isin gowwoom-
san sana akka diinaatti isin ilaalaniif.”

26

Sabni Yeroo Lammaffaa Lakkaa’ame

[1] Dha’icha sana booddee WAAQAYYO Musee fi Ele’aazaar ilma Aroon
lubichaatiin akkana jedhe; [2] “Waldaa saba Israa’el warra umuriin isaanii
waggaa digdamaa fi hammasii ol ta’e kanneen loltoota Israa’el keessa
tajaajiluu danda’an hunda maatii maatiidhaan lakkaa’aa.” [3] Musee fi
Ele’aazaar lubichi dirreewwan Mo’aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo
gamatti akkana jedhanii isaan wajjin dubbatan; [4] “Akkuma WAAQAYYO
Musee ajajetti namoota umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii
olii lakkaa’aa.”

Jarri kunneen Israa’eloota biyya Gibxiitii ba’anii dha:

[5] Ilmaan Ruubeen ilma Israa’el hangaftichaa:
karaa Henookiitiin, balbala Hanookotaa;
karaa Faluutiin, balbala Faluuwotaa;
[6] karaa Hezrooniitiin, balbala Asroonotaa;
karaa Karmiitiin, balbala Karmootaa.
[7] Jarri kunneen balbalawwan Ruubeen; baay’inni isaaniis 43,730 ture.
[8] Ilmi Faluus Eliiyaab; [9] ilmaan Eliiyaabis Nemuu’eel, Daataanii
fi Aberoon. Daataanii fi Abiiraam kunneen qondaaltota waldaa
kanneen Musee fi Aroonitti fincilanii dha; isaan yeroo Qooraahii fi
duukaa buutonni isaa WAAQAYYOTTI fincilan sanas achi keessa turan.
[10] Laftis afaan banattee Qooraahii fi isaan illee liqimsite; warri
garee Qooraahi immoo yeroo ibiddii namoota 250 fixe sana dhuman.
Isaanis mallattoo namoonni ittiin of eeggatan ta’an. [11] Ilmaan
Qooraahi garuu hin duune.

[12] Ilmaan Simi’oon akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Nemuu’eel, balbala Nemuu’eelotaa;
karaa Yaamiin, balbala Yaamiinotaa;
karaa Yaakiin, balbala Yaakiinotaa;
[13] karaa Zeraan, balbala Zerootaa;

karaa Shaawul, balbala Shaawulootaa ti.
14 Jarri kunneen balbalawwan Simi'oonii ti; isaanis namoota 22,200 turan.

15 Ilmaan Gaad akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Zefoon, balbala Zefoonotaa;
karaa Hagii, balbala Hagootaa;
karaa Shuunii, balbala Shuunotaa;
16 karaa Oznii, balbala Oznootaa;
karaa Eerii, balbala Eerotaa;
17 karaa Arood, balbala Aroodotaa;
karaa Ari'eel, balbala Ari'eelotaa ti.
18 Jarri kunneen balbalawwan Gaadii ti; baay'inni isaaniis 40,500 ture.

19 Eerii fi Oonaan ilmaan Yihuudaa ti; isaan garuu Kana'aan keessatti du'an.
20 Ilmaan Yihuudaa akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Sheelaa, balbala Sheelaanotaa;
karaa Faares, balbala Faaresotaa;
karaa Zaaraa, balbala Zaarotaa ti.
21 Ilmaan Faaresis kanneenii dha:
karaa Hezroon, balbala Hezroonotaa;
karaa Hamuul, balbala Hamuulotaa ti.
22 Jarri kunneen balbalawwan Yihuudaa ti; baay'inni isaaniis 76,500 ture.

23 Ilmaan Yisaakor akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Toolaa, balbala Toolotaa;
karaa Fuwaa, balbala Fuuwotaa;
24 karaa Yaashuub, balbala Yaashuubotaa;
karaa Shimroon, balbala Shimroonotaa ti.
25 Jarri kunneen balbalawwan Yisaakor; baay'inni isaaniis 64,300 ture.

26 Ilmaan Zebuuloon akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Sered, balbala Seredootaa;
karaa Eeloon, balbala Eeloonotaa;
karaa Yahili'eel, balbala Yahili'eelotaa ti.
27 Jarri kunneen balbalawwan Zebuuloon; baay'inni isaaniis 60,500 ture.

28 Ilmaan Yoosef akkuma balbala balbala isaaniitti: Minaasee fi Efreem.
29 Ilmaan Minaasee:
karaa Maakiir, balbala Maakiirotaa; Maakiir kun abbaa Gili'aad;
karaa Gili'aad, balbala Gili'aadotaa ti.
30 Ilmaan Gili'aad isaan kanneenii dha:
karaa Ii'ezer, balbala Ii'ezerootaa;
karaa Heleq, balbala Heleqootaa;
31 karaa Asri'eel, balbala Asrii'eelotaa,
karaa Sheekem, balbala Sheekemotaa;
32 karaa Shemiidaa, balbala Shemiidaa;
karaa Heefer, balbala Heeferotaa ti.

33 Zelofehaad ilmi Heefer ilmaan hin qabu ture; inni intallan qofa qaba ture; maqaan isaaniis Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa dha.

34 Jarri kunneen balbalawwan Minaasee ti; baay'inni isaaniis 52,700 ture.

35 Ilmaan Efreem akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Shuutelaa, balbala Shuutelootaa;
karaa Beker, balbala Bekerotaa;
karaa Taahan, balbala Taahanotaa ti.
36 Ilmaan Shuutelaa isaan kanneenii dha:
karaa Eeraan, balbala Eeraanotaa ti.
37 Jarri kunneen balbalawwan Efreem; baay'inni isaaniis 32,500 ture.

Isaan kunneen ilmaan Yoosef warra akkuma balbala balbala isaaniitti lakkaa'amanii dha.

38 Ilmaan Beniyaam akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Belaa, balbala Belaa'otaa;
karaa Ashbeel, balbala Asbeelotaa;
karaa Ahiiraam, balbala Ahiiraamotaa;
39 karaa Shefuufaami, balbala Shefuufaamotaa;
karaa Huufaam, balbala Huufaamotaa ti.
40 Ilmaan Belaa, karaa Ardii fi Na'amaan:
karaa Ardii, balbala Ardootaa;
karaa Na'amaan, balbala Na'amaanotaa ti.
41 Jarri kunneen balbalawwan Beniyaam; baay'inni isaaniis 45,600 ture.

42 Ilmaan Daan akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Shuuhaam, balbala Shuuhaamotaa ti.
Jarri kunneen balbalawwan Daan:
43 Isaan hundinuu balbalawwan Shuuhaamotaa ti; baay'inni isaaniis 64,400 ture.

44 Ilmaan Aasheer akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Yimnaa, balbala Yuumnootaa;
karaa Yishwii, balbala Yishwiiyotaa;
karaa Beriiyaa, balbala Beriiyootaa;
45 karaa ilmaan Beriiyaa immoo:
karaa Hebeer, balbala Hebeerotaa;
karaa Malkii'eel, balbala Malkii'eelotaa ti.
46 Aasheer intala Seraa jedhamtu tokko qaba ture.
47 Jarri kunneen balbalawwan Aasheer; baay'inni isaaniis 53,400 ture.

48 Ilmaan Niftaalem akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha:
karaa Yahizeel, balbala Yahizeelotaa,
karaa Guunii, balbala Guunotaa;
49 karaa Yeexer, balbala Yeexirotaa;
karaa Shiileem, balbala Shiileemotaa ti.
50 Jarri kunneen balbalawwan Niftaalem; baay'inni isaaniis 45,400 ture.

51 Walumaa galatti baay'inni dhiira Israa'el 601,730 ture.

52 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 53 “Biyyi sun akkuma baay’ina
maqaa namaatti dhaala ta’ee isaan kanneeniif haa qoodamu. 54 Balbala
guddaadhaaf dhaala guddaa, balbala xinnaadhaaf immoo dhaala xinnaa
kenni; tokkoon tokkoon balbalaa akkuma baay’ina namoota galme-
effamaniitti dhaala isaa haa argatu. 55 Garuu biyyi sun ixaadhaan haa
qoqoodamtu. Isaanis akkuma maqaawwan gosoota abbootii isaaniitti ni
dhaalu. 56 Tokkoon tokkoon dhaala sanaa garee guddaa fi garee xinnaa
gidduutti ixaadhaan haa qoodamu.”

57 Lewwonni balbala balbalaan lakkaa’aman kanneenii dha:
karaa Geershoon, balbala Geershoonotaa;
karaa Qohaati, balbala Qohaatotaa;
karaa Meraarii, balbala Meraarotaa ti.
58 Jarri kunneenis balbalawwan Lewwotaa ti:
balbala Liibnotaa,
balbala Kebroonotaa,
balbala Mahelootaa,
balbala Muusotaa,
balbala Qooraahotaa.
Qohaati abbaa Amraam; 59 maqaan niitii Amraam Yookebeed. Isheen
intala Lewwii kan biyya Gibxitti Lewwiif dhalattee dha. Amraami-
ifis Aroon, Musee fi obboleettii isaanii Miiriyaam deesse. 60 Aroon
abbaa Naadaab, Abiihuu, Ele’aazaarii fi Iitaamaar. 61 Naadaabii
fi Abiihuu garuu yeroo ibidda hin eeyyamamin fuula Waaqayyoo
duratti dhi’eessan sana du’an.

62 Dhiironni umuriin isaanii ji’a tokkoo fi hammasii ol ta’e
kanneen lakkaa’aman hundi 23,000 turan. Isaanis sababii
gidduu isaaniitti dhaala hin argatiniif Israa’eloota kaan wajjin
hin lakkaa’amne.

63 Isaan kunneen warra yeroo Musee fi Ele’aazaar lubichi dirreewwan
Mo’aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti Israa’eloota lakkaa’an
sana lakkaa’amanii dha. 64 Namoota karaa Museetii fi Aroon lubichaan
Gammoojjii Siinaa keessatti lakkaa’aman keessaa namni tokko iyyuu isaan
gidduu hin turre. 65 Sababii Waaqayyo waa’ee isaanii, “Isaan Gammoojjii
keessatti ni dhumu” jedhee dubbatee tureef, Kaaleb ilma Yefunee fi
Iyyaasuu ilma Nuuni malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin hafne.

27

Intallan Salapha’aad
27:1-11 kwf – Lak 36:1-12

1 Balbala Minaasee ilma Yoosef keessaas intallan Zelofehaad ilma Heefer,
ilma Gili’aad, ilma Maakiirii fi ilma Minaaseetu dhi’aate. Maqaan
intallan sanaas Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa dha. 2 Isaanis
balbala dunkaana wal ga’ii dura, fuula Musee fi Ele’aazaar lubichaa
dura, fuula hooggantootaatii fi waldaa hundaa dura dhaabatanii akkana
jedhan; 3 “Abbaan keenya Gammoojjii keessatti du’e. Inni hooggantoota
Qooraahi kanneen Waaqayyotti fincilan sana keessa hin turre. Garuu inni
cubbudhuma ofii isaatiin du’e. Ilmaanis hin qabu ture. 4 Maaliif maqaan

abbaa keenyaa sababii inni ilma hin qabneef balbala isaa keessaa bada?
Firoota abbaa keenyaa gidduutti dhaala nuu kenni.”
5 Museen dubbii isaanii sana fuula WAAQAYYOO duratti dhi’eesse;
6 WAAQAYYOS akkana jedheen; 7 “Wanni intallan Zelofehaad jedhan kun
sirrii dha. Atis firoota abbaa isaanii gidduutti dhaala kenniif; dhaala abbaa
isaaniis isaaniif dabarsi.
8 “Israa’elootaan akkana jedhi; ‘Yoo namni utuu ilma hin dhalchin du’e,
dhaala isaa intala isaatiif dabarsaa. 9 Yoo inni intalas qabaachuu baate
dhaala isaa obboloota isaatiif kennaa. 10 Yoo inni obboloota qabaachuu
baate dhaala isaa obboloota abbaa isaatiif kennaa. 11 Yoo abbaan isaa
obboloota qabaachuu baate immoo dhaala isaa balbala isaa keessaa fira
aanteef kennaa; firri sun haa dhaalu. Kunis akkuma WAAQAYYO Musee
ajaje sanatti saba Israa’eliif sirna seera qabeessa haa ta’u.’ ”

Iyyaasuun Iddoo Musee Bu’uu Isaa

12 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Tulluu Abaariim kanatti ol
ba’iitii biyya ani saba Israa’eliif kenne ilaali. 13 Erga biyya sana argitee
booddee atis akkuma obboleessa kee Aroon gara saba keetiitti walitti
qabamta; 14 yeroo waldaan Gammoojjii Siin keessatti natti finciletti isin
lachanuus ajaja kootti finciltanii turtaniitii. Isin bishaanota sana biratti
fuula isaanii duratti qulqullina koo hin mul’ifne.” Bishaanonni kunneenis
bishaanota Mariibaa Qaadesh kan Gammoojjii Siin keessa jiranii dha.
15 Museenis WAAQAYYOON akkana jedhe; 16 “WAAQAYYO Waaqni ha-
fuurota nama hundaa waldaa kana irratti nama tokko haa muudu;
17 namichi kunis akka sabni WAAQAYYOO akkuma hoolota tiksee hin qabnee
hin taaneef kan isaan dura gad ba’uu fi ol galu, kan gad isaan baasuu fi ol
isaan galchuu dha.”
18 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Iyyaasuu ilma Nuuni,
namicha hafuurri keessa jiru sana fuudhii harka kee isa irra kaa’i. 19 Akka
inni fuula Ele’aazaar lubichaatii fi fuula waldaa Israa’el hundaa dura
dhaabatu godhi; fuuluma isaanii durattis isa muudi. 20 Akka sabni Israa’el
hundi isaaf ajajamuuf aangoo kee irraa kenniif. 21 Innis fuula Ele’aazaar
lubichaa kan fuula WAAQAYYOO duratti Uriimiidhaan gaafatee murtii isaaf
kennuu dura dhaabachuu qaba. Innii fi waldaan Israa’elootaa hundi ajaja
isaatiin ba’u; ajajuma isaatiinis galu.”
22 Museen akkuma WAAQAYYO isa ajaje sana godhe. Innis Iyyaasuu
geessee akka inni fuula Ele’aazaar lubichaatii fi fuula waldaa Israa’el
hundaa dura dhaabatu godhe. 23 Ergasiis akkuma WAAQAYYO karaa
Museetiin ajaje sana harka ofii isaa isa irra kaa’ee isa muude.

28

Aarsaa Guyyuma Guyyaan Dhi’eeffamu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 “Ajaja kana Israa’elootaaf
kenni; akkanas jedhiin: ‘Aarsaa nyaataa kan ibiddaan anaaf dhi’eeffamu
kan fooliin isaa natti tolu sana yeroo murtaa’etti naa dhi’eessuu keessan
mirkaneeffadhaa.’ 3 Akkana isaaniin jedhi; ‘Aarsaan isin ibiddaan
WAAQAYYOOF dhi’eessitan isa kana: xobbaallaawwan hoolaa lama kan-
neen umuriin isaanii waggaa tokko tokkootii fi kanneen hir’ina hin
qabne aarsaa gubamu kan yeroo hunda guyyuma guyyaan dhi’eeffamu
godhaa dhi’eessaa. 4 Xobbaallaa hoolaa tokko ganama, kaan immoo

galgala dhi'eessi. 5 Kana wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa
iifii* tokko irraa harka kudhan keessaa harki tokko zayitii ejersaa kan
cuunfamee iinii† tokko harka afur keessaa harka tokkoon sukkuumame
dhi'eessi. 6 Kunis aarsaa yeroo hunda gubamu kan fooliin isaa toluu fi
kan ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamu kan Tulluu Siinaa irratti ajajamee
dha. 7 Dhibaayyuun tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa wajjin dhi'eeffamus
dhugaatii cimaa iinii tokko irraa harka afur keessaa harka tokko haa ta'u;
dhibaayyuu sanas iddoo qulqulluu keessatti WAAQAYYOOF dhangalaasi.
8 Xobbaallaa hoolaa kaan immoo akkuma kennaa midhaaniitii fi kan
dhibaayyuu wajjin ganama dhi'eessite sanaa galgalas dhi'eessi. Kunis
aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan fooliin isaa WAAQAYYOTTI toluu dha.

Aarsaa Guyyaa Sanbataa

9 " 'Guyyaa Sanbataa xobbaallaawwan hoolaa lama kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko ta'ee fi hir'ina hin qabne aarsaa dhibaayyuutii fi
kennaa midhaanii akkasumas kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii
tokko irraa harka kudhan keessaa harki lama zayitiidhaan sukkuumame
wajjin dhi'eessi. 10 Kunis aarsaa gubamu kan aarsaa yeroo hunda guba-
muu fi dhibaayyuu isaatti dabalamee Sanbata Sanbataan dhi'eeffamuu
dha.

Aarsaa Ji'a Ji'aan Dhi'eeffamu

11 " 'Jalqaba ji'oota keessanii hundatti jiboota loonii lama, korbeessa
hoolaa tokko, xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko ta'ee fi kanneen hir'ina hin qabne aarsaa gubamu godhaatii
WAAQAYYOOF dhi'eessaa. 12 Tokkoo tokkoo jiboota loonii wajjin kennaa
midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa
harki sadii zayitiidhaan sukkuumame, korbeessa hoolaa sana wajjinis
kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kud-
han keessaa harki lama zayitiidhaan sukkuumame dhi'eeffamuu qaba;
13 tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa wajjinis kennaan midhaanii kan
daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa harki tokko
zayitiidhaan sukkuumame dhi'eeffamuu qaba. Kunis aarsaa gubamu kan
ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu fi fooliin isaa toluu dha. 14 Tokkoo
tokkoo dibicha loonii wajjin dhibaayyuu daadhii wayinii iinii tokkoo
irraa walakkaa isaa, tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa wajjin iinii tokko
irraa harka sadii keessaa harka tokko, korbeessa hoolaa sana wajjinis
iinii tokko irraa harka afur keessaa harki tokko haa dhi'eeffamu. Kunis
aarsaa gubamu kan waggaa keessatti baatii haaraatti dhi'eeffamuu dha.
15 Akkasumas aarsaa cubbuutiif korbeessa re'ee tokko WAAQAYYOOF
dhi'eessaa; innis aarsaa yeroo hunda gubamuu fi dhibaayyuu isaatti
dabalamee dhi'eeffama.

Faasiikaa

28:16-25 kwf – Bau 12:14-20; Lew 23:4-8; KeD 16:1-8

16 " 'Bultii kudha afuraffaa ji'a jalqabaatti Faasiikaan WAAQAYYOO
ayyaaneffamuu qaba. 17 Bultii kudha shanaffaa ji'a kanaatti ayyaanatu
jira; isinis guyyaa torba Maxinoo nyaattu. 18 Guyyaa jalqabaatti wal
ga'ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa. 19 Jiboota loonii
lama, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina

* **28:5** 28:5 Iifiin tokko kiiloo giraamii 22. † **28:5** 28:5 Iiniin tokko liitirii 3.8.

hin qabne aarsaa gubamu godhaatii ibiddaan WAAQAYYOOF dhi’eessaa.
20 Tokkoo tokkoo dibicha loonii wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu
bullaa’aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa harki sadii zayitiidhaan
sukkuumame, korbeessa hoolaa wajjin iifii tokko irraa harka kudhan
keessaa harka lama, 21 xobbaallaawwan hoolaa torban wajjin tokkoo
tokkoo xobbaallaa hoolaatiif iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka
tokko dhi’eessi. 22 Akkasumas akka araarri isinii bu’uuf korbeessa re’ee
tokko aarsaa cubbuutiif dhi’eessi. 23 Kanas aarsaa gubamu kan yeroo
hunda ganama ganama dhi’eeffamutti dabalaatii dhi’eessaa. 24 Haaluma
kanaan nyaata aarsaa ibiddaan dhi’eeffamuu kan fooliin isaa WAAQAYY-
OTTI tolu sana bultii torbaaf guyyuma guyyaan dhi’eessaa; innis aarsaa
gubamuu fi dhibaayyuu isaa kan yeroo hunda dhi’eeffamutti dabalamee
haa dhi’eeffamu. 25 Bultii torbaffaatti wal ga’ii qulqulluu qabaadhaa; hojii
idilees hin hojjetinaa.

Ayyaana Torbanootaa
28:26-31 kwf – Lew 23:15-22; KeD 16:9-12

26 “ ‘Ayyaana Torbanootaa keessa guyyaa ayyaana mataa midhaaniitti
yeroo kennaa midhaan haaraa WAAQAYYOOF dhi’eessitan sana wal ga’ii
qulqulluu godhadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa. 27 Jiboota loonii
lama, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta’e aarsaa gubamu kan fooliin
isaa WAAQAYYOTTI tolu dhi’eessaa. 28 Tokkoo tokkoo dibicha loonii
wajjinis kennaan midhaanii kan daakuu bullaa’aa iifii tokkoo irraa harka
kudhan keessaa harki sadii zayitiidhaan sukkuumame haa dhi’eeffamu.
Korbeessa hoolaa wajjin iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki lama,
29 Xobbaallaawwan hoolaa torban sana wajjinis iifii tokko irraa harka
kudhan keessaa harki tokko haa dhi’eeffamu. 30 Akkasumas akka araarri
isinii bu’uuf korbeessa re’ee tokko itti dabalaa dhi’eessaa. 31 Aarsaawwan
kanneen dhibaayyuu isaanii wajjin, aarsaa gubamu kan yeroo hunda
dhi’eeffamuu fi kennaa midhaan isaatti dabalaatii dhi’eessaa; horiin sunis
kan hir’ina hin qabne ta’uu isaanii mirkaneeffadhaa.

29

Ayyaana Malakataa
29:1-6 kwf – Lew 23:23-25

1 “ ‘Guyyaa jalqaba ji’a torbaffaatti wal ga’ii qulqulluu godhadhaa;
gaafas hojii idilee hin hojjetinaa. Guyyaan kun guyyaa isin itti malakata
afuuftanii dha. 2 Dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi
xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin isaanii waggaa tokko
tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne aarsaa gubamu
kan fooliin isaa WAAQAYYOTTI tolu dhi’eessaa. 3 Dibicha sana wajjinis
kennaa midhaanii kan daakuu bullaa’aa iifii* tokkoo irraa harka kudhan
keessaa harka sadii zayitiidhaan sukkuumame dhi’eessaa. Korbeessa
hoolaa wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka lama,
4 xobbaallaawwan hoolaa torban sana wajjinis iifii tokko harka kudhan
keessaa harka tokko dhi’eessaa. 5 Akkasumas akka araarri isinii buufa-
muuf korbeessa re’ee tokko itti dabalaatii aarsaa cubbuutiif dhi’eessaa.
6 Aarsaawwan kunneen akkuma amala isaaniitti aarsaawwan gubaman

* **29:3** 29:3 Iifiin tokko kiiloo giraamii 22.

kanneen ji'a ji'attii fi guyyaa guyyaatti dhi'eeffamanii fi kennaawwan
midhaaniittii fi dhibaayyuu isaaniitti dabalamanii dhi'eeffamanii dha.
Isaanis aarsaawwan ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffaman kanneen fooliin
isaanii toluu dha.

Guyyaa Araarri Itti Buufamu
29:7-11 kwf – Lew 16:2-34; 23:26-32

7 " 'Bultii kurnaffaa ji'a torbaffaa kanaatti wal ga'ii qulqulluu godhad-
haa; isinis gad of deebisaa; hojii tokko illees hin hojjetinaa. 8 Dibicha
loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa torba
kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'e kanneen hundi isaanii
hir'ina hin qabne aarsaa gubamu kan fooliin isaa WAAQAYYOTTI tolu
godhaa dhi'eessaa. 9 Dibicha sana wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu
bullaa'aa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki sadii zayitiidhaan
sukkuumamee dhi'eessaa; korbeessa hoolaa wajjinis iifii tokko irraa harka
kudhan keessaa harka lama, 10 xobbaallaawwan hoolaa torban sana
wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessa harka tokko dhi'eessaa.
11 Akkasumas aarsaa cubbuu kan araaraa buusuuf dhi'eeffamuu fi
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaatii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa.

Ayyaana Dunkaana Qulqulluu
29:12-39 kwf – Lew 23:33-43; KeD 16:13-17

12 " 'Bultii kudha shanaffaa ji'a torbaffaatti wal ga'ii qulqulluu god-
hadhaa; hojii idilee hin hojjetinaa. WAAQAYYOOFIS bultii torba ayyaana
ayyaaneffadhaa. 13 Jiboota loonii kudha sadii, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne aarsaa
gubamu kan fooliin isaa WAAQAYYOTTI toluu fi kan ibiddaan dhi'eeffamu
dhi'eessaa. 14 Tokkoo tokkoo jiboota kudha sadanii wajjinis kennaa
midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa
harki sadii zayitiidhaan sukkuumame dhi'eessaa; tokkoo tokkoo kor-
beeyyii hoolaa lamaan sanaa wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan
keessaa harka lama, 15 tokkoo tokkoo xobbaallaawwan hoolaa kudha
afran sanaa wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka tokko
dhi'eessaa. 16 Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu
kennaa midhaan isaattii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re'ee
tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa.
17 " 'Bultii lammaffaatti jiboota loonii kudha lama, korbeeyyii hoolaa
lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne
dhi'eessaa. 18 Akka lakkoobsa murtaa'eettii fi akkuma amala isaaniitti
jiboota loonii, korbeeyyii hoolaatii fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin
kennaa midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. 19 Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaattii fi
dhibaayyuu isaaniitti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa.
20 " 'Bultii sadaffaatti jiboota loonii kudha tokko, korbeeyyii hoolaa
lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne

dhi’eessaa. 21 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti
jiboota loonii, korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana
wajjinis kennaa midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa.
22 Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi’eeffamu, kennaa
midhaan isaatii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re’ee tokko
aarsaa cubbuutiif dhi’eessaa.

23 “ ‘Bultii afuraffaatti jiboota loonii kudhan, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne dhi’eessaa.
24 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota loonii,
korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa
midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa. 25 Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi’eeffamu, kennaa midhaan isaattii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re’ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi’eessaa.

26 “ ‘Bultii shanaffaatti jiboota loonii sagal, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne dhi’eessaa.
27 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota loonii,
korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa
midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa. 28 Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi’eeffamu, kennaa midhaan isaatii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re’ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi’eessaa.

29 “ ‘Bultii ja’affaatti jiboota loonii saddeeti, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne dhi’eessaa.
30 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota loonii,
korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa
midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa. 31 Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi’eeffamu, kennaa midhaan isaatii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re’ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi’eessaa.

32 “ ‘Bultii torbaffaatti jiboota loonii torba, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne dhi’eessaa.
33 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota
loonii, korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin
kennaa midhaaniiitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa. 34 Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi’eeffamu, kennaa midhaan isaatii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re’ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi’eessaa.

35 “ ‘Bultii saddeettaffaatti wal ga’ii qulqulluu godhadhaa; hojii idilee
hin hojjetinaa. 36 Dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi
xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin isaanii waggaa tokko
tokko ta’ee fi kanneen hundi isaanii hir’ina hin qabne aarsaa gubamu
kan ibiddaan dhi’eeffamuu fi kan fooliin isaa WAAQAYYOTTI tolu dhi’eessaa.
37 Akka lakkoobsa murtaa’eettii fi akkuma amala isaaniitti dibicha loonii,
korbeessa hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa
midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi’eessaa. 38 Akkasumas

aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaatii
fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa.
39 " 'Aarsaa keessan kan gubamu, kennaa midhaan keessanii,
dhibaayyuu keessanii fi aarsaa keessan kan nagaa, kan wareega
keessaniitii fi aarsaa fedhii keessaniin dhi'eessitanitti dabalaatii ayyaana
keessan beekamaa sana irratti WAAQAYYOOF dhi'eessaa.' "
40 Museenis waan WAAQAYYO isa ajaje hunda Israa'elootatti hime.

30

Wareegawwan

1 Museen abbootii gosoota Israa'eliin akkana jedhe: "Wanni WAAQAYYO
ajaje kanaa dha: 2 Namni tokko yoo WAAQAYYOOF waa wareege yookaan
akka waan tokko hojjetu ofumaa isaatiin yoo kakate, inni kakuu ofii sana
hin cabsin; qooda kanaa waan dubbate hunda guutuu qaba.
3 "Yoo intalli tokko utuma mana abbaa ishee jirtuu WAAQAYYOOF wareega
wareegde yookaan waan tokko gochuudhaaf dirqama keessa seente, 4 yoo
abbaan ishees waa'ee wareega ishee yookaan dirqama keessa seenuu
ishee dhaga'ee homaa isheen jechuu baate wareegni isheettii fi dirqamni
isheen seente sun hundi hin geeddaramu. 5 Yoo abbaan ishee waan kana
dhaga'ee ishee dhowwe garuu wareega ishee yookaan kakuu isheen ittiin
dirqama seente keessaa tokko iyyuu hin guutamu; sababii abbaan ishee
ishee dhowweef WAAQAYYO ishee ni bilisoomsa.
6 "Yoo isheen erga wareega seentee booddee yookaan erga dubbii utuu
itti hin yaadin dubbatteen dirqama seentee booddee heerumte, 7 dhirsi
ishees yoo waan kana dhaga'ee homaa isheen jechuu baate wareegni
ishee yookaan dirqamni isheen seente sun hin geeddaramu. 8 Garuu
dhirsi ishee yoo yeroo waan kana dhaga'utti ishee dhowwe, wareega ishee
kan dirqama keessa ishee galchu yookaan waadaa isheen utuu itti hin
yaadin dirqama keessa of galchite sana ishee jalaa diiga; WAAQAYYOS ishee
bilisoomsa.
9 "Wareegni haadha hiyyeessaa yookaan dubartii dhirsa jalaa baatee,
dirqamni isheen seente kam iyyuu ishee qabata.
10 "Yoo dubartiin dhirsa ishee wajjin jiraattu tokko wareega tokko
wareegdee yookaan waan tokko gochuudhaaf kakuudhaan dirqama
keessa of galchite, 11 dhirsi ishees yoo waan kana dhaga'ee homaa
isheedhaan jechuu baate yookaan yoo ishee dhowwuu baate wareegni
ishee yookaan waadaan isheen ittiin dirqama keessa of galchite sun
hundi hin geeddaramu. 12 Garuu yoo dhirsi ishee yeroo waan kana
dhaga'utti ishee jalaa diige, wareega ishee yookaan waadaa afaan isheetii
ba'e keessaa tokko iyyuu hojii irra hin oolu; sababii dhirsi ishee ishee
jalaa diigeef, WAAQAYYO ishee bilisoomsa. 13 Dhirsi ishee wareega isheen
wareegdu yookaan waadaa isheen gad of qabuuf kakuudhaan seentu
kam iyyuu fudhachuu yookaan diiguu ni danda'a. 14 Garuu yoo dhirsi
ishee guyyuma guyyaan homaa isheen jechuu baate, inni wareega ishee
yookaan dirqama ishee irra jiru hunda fudhateera jechuu dha. Inni
sababii gaafa waa'ee waan kanaa dhaga'e sana homaa isheedhaan hin
jedhiniif waan sana fudhateera. 15 Ta'us inni yoo erga waa'ee waan kanaa
dhaga'ee booddee waadaa sana diige yakka isheetti ni gaafatama."

16 Isaan kunneen seerawwan dhirsaa fi niitii gidduu akkasumas abbaa
fi intala isaa kan yeroo ijoollummaa isheetti mana isaa jirtu gidduu
jiraachuu qabu kan WAAQAYYO Musee ajajee dha.

31

Midiyaanota Irratti Haaloo Ba'uu

1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 2 "Saba Israa'eliif jedhiitii
warra Midiyaan irratti haaloo ba'i. Ergasii ati gara saba keetiitti walitti
qabamta."
3 Kana irratti Museen saba sanaan akkana jedhe; "Akka isaan warra
Midiyaanitti duulanii haaloo WAAQAYYOO isaan irratti ba'aniif namoota
keessan keessaa muraasa hidhachiisaa. 4 Tokkoo tokkoo gosa Israa'el
keessaa nama kuma tokko tokkoo duulatti ergaa." 5 Akkasitti tokkoo
tokkoo gosa Israa'el keessaa namoonni kumni tokko tokko walitti bu-
ufamanii namni kumni kudha lama lolaaf hidhate. 6 Museenis tokkoo
tokkoo gosaa keessaa nama kuma tokko tokko Fiinehaas ilma Ele'aazaar
lubichaa isa mi'a iddoo qulqulluutii fi malakata afuufamu harkatti qabate
sana wajjin gara waraanaatti erge.
7 Isaanis akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti warra Midiyaan
lolanii dhiira hunda ajjeesan. 8 Mootonni Midiyaan shanan jechuunis
Eewii, Reqem, Zuuri, Huurii fi Rebaanis warra ajjeefaman keessa turan.
Akkasumas Bala'aam ilma Be'oor goraadeedhaan ajjeesan. 9 Israa'eloonni
dubartootaa fi ijoollee warra Midiyaan booji'an; loon, bushaayee fi
qabeenya isaanii hundas ni saaman. 10 Magaalaawwan Midiyaanonni
keessa jiraatan hundaa fi qubatawwan isaanii hunda ibiddaan guban.
11 Isaanis waan booji'anii fi waan saaman hunda namaa fi horii illee
fuudhanii 12 warra booji'an, waan qabatanii fi waan saaman gara iddoo
qubata isaanii kan fuula Yerikoo dura, Yordaanos cina, dirreewwan
Mo'aab keessa jiruutti gara Museetti, gara Ele'aazaar lubichaatii fi gara
waldaa Israa'elitti fidan.
13 Museen, Ele'aazaar lubichii fi hooggantoonni waldaa hundi qubataan
alatti isaan simachuuf gad ba'an. 14 Museenis ajajjuuwwan loltootaa
jechuunis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa kanneen lolaa
galanitti aare.
15 Innis akkana jedhee isaan gaafate; "Isin maaliif dubartoota hunda
hambiftan? 16 Kunoo warri waan Phe'ooritti ta'e sana keessatti gorsa
Bala'aam fudhachuudhaan akka dha'ichi saba WAAQAYYOO irra bu'uuf
Israa'eloota WAAQAYYO irraa deebisan isaan turan. 17 Ammas ilmaan
dhiiraa hunda fixaa; akkasumas dubartii dhiira wajjin ciifte hunda
ajjeesaa. 18 Garuu dubara takkumaa dhiira wajjin hin ciisin ofii keessaniif
hambifadhaa.
19 "Isin keessaa namni nama ajjeese kam iyyuu yookaan namni nama
ajjeefame tuqe kam iyyuu bultii torba qubataan ala haa turu. Bultii sadaf-
faa fi bultii torbaffaattis ofii keessanii fi boojuu keessan qulqulleessaa.
20 Uffata hunda akkasumas waan gogaa irraa, rifeensa re'ee irraa yookaan
muka irraa hojjetame hunda qulqulleessaa."
21 Ergasiis Ele'aazaar lubichi loltoota duula dhaqanii turan sanaan
akkana jedhe; "Qajeelfamni seeraa kan WAAQAYYO Museef kenne kanaa
dha: 22 Warqee, meetii, naasii, sibiila, qorqorroo, dilaalii fi 23 wanni ibidda

irraa hafuu danda'u kam iyyuu ibidda keessa dabarfamee qulqullaa'uu
qaba. Garuu wanni sun bishaan qulqullaa'ummaatiinis qulqulleeffamuu
qaba. Wanni ibidda irra hafuu hin dandeenye kam iyyuu bishaan sanaan
qulqulleeffama. 24 Guyyaa torbaffaatti uffata keessan miiccadhaa; isinis
ni qulqulleeffamtu. Ergasii qubatatti galuu dandeessu."

Boojuu Qooddachuu

25 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 26 "Ati, Ele'aazaar lubichii fi
abbootiin maatii waldaa sanaa namootaa fi horii booji'aman lakkaa'aa.
27 Boojuu sanas loltoota duula dhaqanii turanii fi waldaa hunda gidduutti
iddoo lamatti qoodi. 28 Loltoota duulan irraa namas ta'u loon, harroota,
hoolota yookaan re'oota dhibba shan keessaa tokko WAAQAYYOOF gibira
fuudhi. 29 Gibira sanas walakkaa qooda isaanii irraa fuudhii qooda
WAAQAYYOO godhiitii Ele'aazaar lubichatti kenni. 30 Walakkaa qooda
saba Israa'el irraa immoo namas ta'u loon, harroota, hoolota, re'oota
yookaan horii biraa shantama keessaa tokko fuudhiitii Lewwota warra
itti gaafatamtoota dunkaana WAAQAYYOO ta'anitti kenni." 31 Musee fi
Ele'aazaar lubichi akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sana godhan.

32 Wanti boojuu loltoonni fudhatan irraa hafe hoolota 675,000, 33 loon
72,000, 34 harroota 61,000, 35 dubartoonni takkumaa dhiira wajjin hin ciisin
32,000 turan.

36 Qoodni walakkaa kan warra duulaniif qoodame:

Hoolota 337,500 37 keessaa gibirri WAAQAYYOO 675 ture;
38 loon 36,000 keessaa gibirri WAAQAYYOO 72 ture;
39 harroota 30,500 keessaa gibirri WAAQAYYOO 61 ture;
40 nama 16,000 keessaa gibirri WAAQAYYOO 32 ture.

41 Museen akkuma WAAQAYYO isa ajaje sanatti gibira sana qooda
WAAQAYYOO godhee Ele'aazaar lubichatti kenne.

42 Qooda walakkaa kan Museen warra duulan irraa Israa'elootaaf qoode:
43 Walakkaan boojuu kan waldaa sanaa hoolota 337,500, 44 loon 36,000,
45 harroota 30,500, 46 nama 16,000 ture. 47 Museen akkuma WAAQAYYO isa
ajaje sanatti walakkaa saba Israa'el irraa namaa fi horii shantama keessaa
tokko fuudhee Lewwota warra itti gaafatamtoota dunkaana WAAQAYYOO
ta'anitti kenne.

48 Ergasiis ajajjuuwwan loltoota kumaatama irratti aangoo qaban
jechuunis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa gara Musee
dhaqanii 49 akkana jedhaniin; "Nu garboonni kee loltoota ajaja keenya
jala jiran lakkoofneerra; namni tokko iyyuu hin hir'anne. 50 Kanaafuu
nu waan tokkoon tokkoon keenya arganne jechuunis mi'a warqee,
arboora, bitawoo, qubeelaa chaappaa, lootii fi amartii mormaa akka
fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa araara nuu buusuuf kennaa WAAQAYYOOF
dhi'eeffamu goonee fidneerra."

51 Musee fi Ele'aazaar lubichis warqee fi faayawwan harkaan tolfaman
hunda isaan harkaa fuudhan. 52 Warqeen ajajjuuwwan kumaatii fi
ajajjuuwwan dhibbaa kennan kanneen Musee fi Ele'aazaar akka kennaatti
WAAQAYYOOF dhi'eessan hundi saqilii 16,750 ulfaatu ture. 53 Tokkoon
tokkoon loltootaa ofii isaaniitiif boojuu fudhatanii turan. 54 Musee fi

Ele'aazaar lubichis warqee sana ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa harkaa fuudhanii akka Israa'eloonni fuula WAAQAYYOO duratti ittiin yaadatamaniif dunkaana wal ga'iitti ol galchan.

32

Gosoota Yordaanos Gamaa

1 Ilmaan Ruubeenii fi ilmaan Gaad warri loonii fi bushaayee hedduu
qaban akka biyyi Ya'izeerii fi biyyi Gili'aad horii isaaniitiif tolu argan.
2 Isaan gara Musee, gara Ele'aazaar lubichaatii fi gara hooggantoota
waldaa dhufanii akkana jedhan; 3 "Axaaroti, Diiboon, Ya'izeer, Niimraa,
Heshboon, Ele'aalee, Sebaamaa, Neboo fi Be'oon, 4 biyyi WAAQAYYO fuula
waldaa Israa'el duratti rukute sun horiif tolaa dha; nu tajaajiltoonni kees
horii qabna. 5 Yoo nu fuula kee duratti fudhatama argannee jiraanne
biyyi kun nu tajaajiltoota keetiif handhuuraa ta'ee haa kennamu. Akka
nu Yordaanos gama ceenus hin godhin."

6 Museenis ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeeniin akkana jedhe; "Ob-
boloonni keessan duula dhaqanii isin immoo as teessuu? 7 Isin maaliif
akka Israa'eloonni biyya WAAQAYYO isaanii kenne sanatti ce'anii hin
galleef abdii isaan kutachiiftuu? 8 Kun waanuma abbootiin keessan gaafa
ani akka isaan biyyattii ilaalaniif jedhee Qaadesh Barnee irraa isaan erge
sana hojjetanii dha. 9 Isaanis erga gara Sulula Eshkool dhaqanii biyya sana
arganii booddee akka Israa'eloonni biyya WAAQAYYO isaaniif kennetti hin
galleef abdii isaan kutachiisan. 10 Dheekkamsi WAAQAYYOOS guyyuma sana
boba'e; innis akkana jedhee kakate; 11 'Waan isaan garaa guutuudhaan
na faana deemuu didaniif, namoota waggaa digdamaatii fi hammasii olii
kanneen biyya Gibxiitii ba'anii dhufan keessaa namni tokko iyyuu biyya
ani Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa gale sana hin argu.
12 Kaaleb ilma Yefunee kan gosa Qeneezii fi Iyyaasuu ilma Nuuni malee
namni tokko iyyuu hin argu; isaan lamaan garaa guutuudhaan WAAQAYYO
duukaa bu'aniiruutii.' 13 Dheekkamsi WAAQAYYOO Israa'el irratti boba'e;
innis hamma dhaloonni fuula isaa duratti waan hamaa hojjete sun hundi
dhumutti akka isaan waggaa afurtama gammoojjii keessa jooran godhe.

14 "Yaa sanyii cubbamootaa nana, isin kunoo dheekkamsa WAAQAYYOO
kan Israa'el irratti boba'e sana ittuma caalchisuuf iddoo abbootii keessanii
buutaniirtu. 15 Yoo isin isa duukaa bu'uu irraa garagaltan inni ammas
gammoojjii kana keessatti saba kana hunda ni dhiisa; isinis uummata kana
ni balleessitu."

16 Isaan gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; "Nu asitti horii keenyaaf
dallaa, dubartootaa fi ijoollee keenyaaf immoo magaalaawwan ijaarra.
17 Nu garuu hamma lafa isaaniitiin isaan geenyutti hidhannee Israa'el
dura deemuuf qophaa'oo dha. Yeroo kanatti akka jiraattoonni biyyattii
isaan hin tuqneef dubartoonnii fi ijoolleen keenya magaalaawwan dallaa
jabaa qaban keessa haa jiraatan. 18 Hamma tokkoon tokkoon Israa'elootaa
dhaala ofii isaanii argatanitti nu mana keenyatti hin deebinu. 19 Sababii
dhaalli keenya laga Yordaanos irraa gara ba'aatti nuuf kennameef nu
Yordaanos irraa gama kaaniin isaan wajjin waan dhaallu hin qabnu."

20 Museenis akkana isaaniin jedhe; "Yoo isin waan kana gootan, yoo
isin fuula WAAQAYYOO duratti hidhattanii duulaaf kaatan, 21 yoo isin
hundinuu hamma inni diinota ofii isaa fuula ofii isaa duraa ari'ee baasutti

hidhattanii fuula WAAQAYYOO dura Yordaanosin ceetan, [22] yeroo biyyattiin
fuula WAAQAYYOO duratti mo'atamtutti isin itti gaafatama WAAQAYYOO fi
saba Israa'eliif qabdan irraa ni bilisoomtu. Biyyi sunis fuula WAAQAYYOO
duratti dhaala keessan ta'a.
[23] "Garuu isin yoo waan kana gochuu baattan, kunoo WAAQAYYOTTI cub-
buu hojjechuu keessan; akka cubbuun keessan isin argatu illee beekkad-
haa. [24] Dubartootaa fi ijoollee keessaniif magaalaawwan, bushaayee
keessaniif immoo dallaa ijaaraa; isin garuu waan waadaa galtan sana
guutaa."
[25] Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeen Museedhaan akkana jedhan; "Nu
garboonni kee akkuma gooftaan keenya nu ajaju goona. [26] Ijoolleen
keenyaa fi niitonni keenya, bushaayeen keenyaa fi loon keenya, asuma
magaalaawwan Gili'aaditti haa hafan. [27] Nu garboonni kee garuu tokkoon
tokkoon keenya akkuma gooftaan keenya jedhe sana duulaaf qophoofnee
fuula WAAQAYYOO duratti duuluuf ni ceena."
[28] Ergasiis Museen waa'ee isaanii Ele'aazaar lubichaaf, Iyyaasuu ilma
Nuunitii fi abbootii maatii gosoota Israa'eliif ajaja kenne. [29] Innis
akkana isaaniin jedhe; "Yoo ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeen, namni
waraanaaf hidhate hundi fuula WAAQAYYOO duratti isin wajjin Yordaanos
ce'e, yommuu biyyattiin isin harka galtutti biyya Gili'aad sana kennaafii.
[30] Garuu isaan yoo duulaaf hidhatanii isin wajjin ce'uu baatan, Kana'aan
keessatti isin wajjin lafa haa argatan."
[31] Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeenis akkana jedhanii deebii kennan;
"Nu garboonni kee waan WAAQAYYO jedhe ni goona. [32] Nu mi'a
lolaa hidhannee fuula WAAQAYYOO dura ceenee Kana'aan seenna; garuu
qabeenyi nu dhaallu Yordaanosiin gamatti nuuf haa hafu."
[33] Museenis mootummaa Sihoon mootii Amoorotaa fi mootummaa Oogi
mootii Baashaan jechuunis biyya sana guutuu magaalaawwan isaaniitii fi
bulchiinsa naannoo isaanii jiru sana ilmaan Gaadiitiif, ilmaan Ruubeeniitii
fi walakkaa gosa Minaasee ilma Yoosefiif kenne.
[34] Ilmaan Gaadis magaalaawwan Diiboon, Axaaroti, Aro'eer, [35] Atroot
Shoofaan, Ya'izeer, Yogbihaa, [36] Beet Niimraa fi Beet haaraan mag-
aalaawwan jajjaboo godhanii ijaaran. Bushaayee isaaniitiifis dallaa
ijaarratan. [37] Ilmaan Ruubeenis magaalaawwan Heshboon, Ele'aaleenii
fi Kiriyaataayim, [38] akkasumas Neboo fi Ba'aal Me'oon jechuunis mag-
aalaawwan maqaan isaanii geeddaramee fi Sibimaa deebisanii ijaaran.
Isaanis magaalaawwan deebisanii ijaaran sanaaf maqaa baasan.
[39] Ijoolleen Maakiir ilma Minaasees gara Gili'aad dhaqanii biyyattii
qabatanii Amoorota achi turan ari'anii baasan. [40] Museenis Gili'aadin
ijoollee Maakiir sanyii Minaaseetiif kenne; isaanis achi qubatan. [41] Yaa'iir
ilmi Minaasees dhaqee gandoota isaanii fudhatee gandoota Yaa'iirootaa
jedhee moggaase. [42] Noobaan immoo Qeenaatii fi gandoota naannoo isaa
jiran qabatee Noobaa jedhee maqaa ofii isaatiin waame.

33

Adeemsa Israa'elootaa
[1] Sadarkaaleen adeemsa saba Israa'el kan yeroo isaan kutaa kutaadhaan
qajeelfama Museetii fi Aroon jalatti biyya Gibxii ba'anii kana. [2] Museen

ajaja WAAQAYYOOTIIN sadarkaalee adeemsa isaanii galmeesse. Adeemsi isaaniis sadarkaa sadarkaadhaan kunoo ti:

3 Israa'eloonni ji'a jalqabaa keessa guyyaa kudha shanaffaatti guyyaa Faasiikaatti aanu Raamseedhaa ka'anii qajeelan. Isaanis utuma warri Gibxii hundi isaan arganuu irree jabaadhaan deeman; 4 yeroo kana
warri Gibxi ilmaan hangafa isaanii kanneen WAAQAYYO isaan gidduudhaa fixe hunda awwaallachaa turan; waaqota warra Gibxitti WAAQAYYO muree tureetii.
5 Israa'eloonnis Raamseedhaa ka'anii Sukooti qubatan.
6 Sukootii ka'anii Eetaam ishee qarqara gammoojjiitti argamtu keessa qubatan.
7 Eetaamii ka'anii gara Phii Hahiiroti kan gama ba'a Ba'aal Zefooniitti argamtuutti garagalanii Migdool bira qubatan.
8 Fiihahiirootii ka'anii galaana keessa darbanii gammoojjii seenan; isaanis Gammoojjii Eetaamii keessa bultii sadii deemanii Maaraa qubatan.
9 Maaraadhaa ka'anii Eelim lafa burqaa kudha lamaa fi muka meexxii torbaatama qabu sana dhaqanii achi qubatan.
10 Eelimii ka'anii Galaana Diimaa cina qubatan.
11 Galaana Diimaadhaa ka'anii Gammoojjii Siin keessa qubatan.
12 Gammoojjii Siiniitii ka'anii Dofqaa qubatan.
13 Dofqaadhaa ka'anii Aaluush qubatan.
14 Aaluushii ka'anii Refiidiim lafa bishaan namni dhugu hin jirre qubatan.
15 Refiidiimii ka'anii Gammoojjii Siinaa keessa qubatan.
16 Gammoojjii Siinaatii ka'anii Qiibrooti Hataabaa qubatan.
17 Qiibrooti Hataabaadhaa ka'anii Haxerooti qubatan.
18 Haxerootii ka'anii Riitmaa qubatan.
19 Riitmaadhaa ka'anii Rimoon Phereez qubatan.
20 Rimoon Phereezii ka'anii Libnaa qubatan.
21 Libnaadhaa ka'anii Riisaa qubatan.
22 Riisaadhaa ka'anii Qehelaataa qubatan.
23 Qehelaataadhaa ka'anii Gaara Shaafer bira qubatan.
24 Gaara Shaafer biraa ka'anii Haraadaa qubatan.
25 Haraadaa ka'anii Maqiheelooti qubatan.
26 Maqiheelootii ka'anii Tahaati qubatan.
27 Tahaatii ka'anii Taaraa qubatan.
28 Taaraadhaa ka'anii Miitiqaa qubatan.
29 Miitiqaadhaa ka'anii Hashmoonaa qubatan.
30 Hashmoonaadhaa ka'anii Mooserooti qubatan.
31 Mooserootii ka'anii Benee Yaa'akaan qubatan.
32 Benee Yaa'akaanii ka'anii Hoori Hagidgaad qubatan.
33 Hoori Hagidgaadii ka'anii Yoxbaataa qubatan.
34 Yoxbaataadhaa ka'anii Abroonaa qubatan.
35 Abroonaadhaa ka'anii Eziyoon Geber qubatan.
36 Eziyoon Geberii ka'anii Gammoojjii Siin keessa Qaadesh qubatan.
37 Qaadeshii ka'anii daarii biyya Edoom irra Tulluu Hoori bira
qubatan. 38 Aroon lubichis ajaja WAAQAYYOOTIIN Tulluu Hooriitti ol ba'e; innis erga Israa'eloonni biyya Gibxiitii ba'anii booddee waggaa

afurtamaffaatti guyyaa jalqaba ji'a shanaffaatti achitti du'e. 39 Aroon
yommuu Tulluu Hoori irratti du'e sana umuriin isaa waggaa dhibba
tokkoo fi digdamii sadii ture.

40 Mootiin Aaraad namichi Kana'aan kan Negeeb keessa jiraachaa ture
sun akka sabni Israa'el dhufaa jiru dhaga'e.

41 Isaanis Tulluu Hooriitii ka'anii Zalmoonaa qubatan.

42 Zalmoonaadhaa ka'anii Phuunon qubatan.

43 Phuunoniidhaa ka'anii Oobooti qubatan.

44 Oobootii ka'anii daarii Mo'aab irra Iyyee Abaariim qubatan.

45 Iyyiimii ka'anii Diiboongaad qubatan.

46 Diiboongaadii ka'anii Almoon Diiblaatayim qubatan.

47 Almoon Diiblaatayimii ka'anii Neboo tulluuwwan Abaariim bira
qubatan.

48 Tulluuwwan Abaariimiitii ka'anii dirreewwan Mo'aab irra, Yor-
daanos bira, Yerikoo gama qubatan. 49 Isaanis dirreewwan Mo'aab kan
Yordaanos cina Beet Yashiimootii jalqabee hamma Abeel Shixiimiitti jiru
sana irra qubatan.

50 Waaqayyos dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo
gamatti Museedhaan akkana jedhe; 51 "Akkana jedhii saba Israa'elitti
dubbadhu; 'Isin yommuu Yordaanos ceetanii Kana'aanitti galtanitti,
52 jiraattota biyya sanaa of duraa ari'aa baasaa. Fakkiiwwan isaanii
kanneen soofamanii hojjetamanii fi waaqota isaanii kanneen baqfamanii
tolfaman hunda barbadeessaa; gaarran sagadaa isaanii hundas diigaa.
53 Sababii ani biyyattii handhuuraa godhee isinii kenneef, biyyattii dhu-
unfadhaa keessa jiraadhaa. 54 Biyya sanas maatiiwwan keessaniif dhaala
godhaatii ixaadhaan gargari qoodaa; maatii baay'eedhaaf dhaala guddaa,
maatii muraasaaf immoo dhaala xinnaa kennaa. Iddoon ixaadhaan isaanii
ba'e kan isaanii ta'a. Isinis akkuma gosoota abbootii keessaniitti dhaalaa.

55 " 'Garuu yoo isin warra biyya sana jiraatan achii baasuu baattan,
warri isin akka isaan achi jiraataniif dhiiftan sun akka huuba ija keessaatii
fi akka qoraattii cinaacha keessaa isinitti ta'u. Biyya isin keessa jiraattan
keessattis isin rakkisu. 56 Anis waanan isaan gochuu yaade sana isinitti
nan fida.' "

34

Daangaawwan Kana'aan

1 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 2 "Akkana jedhii
Israa'eloota ajaji: 'Yeroo isin Kana'aan seentanitti biyyi
akka dhaalaatti isinii kennamtu sun daangaawwan kanneen
qabaatti:

3 " 'Daangaan keessan kan gama kibbaa Gammoojjii Siin kan qarqara
Edoom irra jirtu irraa jalqaba; karaa ba'aatiin daangaan keessan kan
kibbaa dhuma Galaana Soogiddaa irraa jalqaba; 4 daangaan keessan
kibba irraa gara tabba Aqrabiimitti deebi'ee, gara Siinitti ce'ee hamma
kibba Qaadesh Barneetti deema. Ergasiis gara Hazar Adaaritti ittuma
fufee gara Azimoonitti darba. 5 Daangaan sunis Azimoon irraa gara
laga Gibxitti deebi'ee galaana ga'ee dhuma.

6 Daangaan keessan kan gama dhi'aa immoo qarqara Galaana guddichaa ti. Kunis gama dhi'aatiin daangaa keessan ta'a.
7 Daarii keessan kan kaabaatiif galaana guddaadhaa hamma Tulluu
Huuritti, 8 Tulluu Huuriitii hamma Leeboo Hamaatiitti mallattoo
tolchaa. Daariin sunis hamma Zedaaditti deemee 9 hamma Ziifronitti
itti fufee Hazar Eenaan irratti dhuma. Kunis daarii keessan kan kaabaa ta'a.
10 Daarii keessan kan ba'aatiifis Hazar Eenaanii jalqabaatii hamma
Shefaamaatti mallattoo tolchaa. 11 Daariin sunis Shefaamaa jalqabee
karaa ba'a Aayiniitiin hamma Riibilaatti gad bu'a; itti fufees hamma
ededa gama ba'aa Galaana Kinereetitti argamuutti deema. 12 Daariin
kunis Yordaanositti gad bu'ee Galaana Soogiddaa ga'ee dhaabata.

" 'Egaa biyyi gama hundaan daarii qabu kun keessan ta'a.' "

13 Museen akkana jedhee Israa'eloota ajaje: "Biyya kana dhaala
godhadhaatii ixaadhaan qoodadhaa; WAAQAYYO akka biyyi kun gosa sagalii
fi walakkaadhaaf kennamu ajajeera; 14 maatiiwwan gosa Ruubeen, kan
gosa Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee dhaala ofii fudhataniiruutii.
15 Gosoonni lamaanii fi walakkaan gosa tokkoo Yordaanos gamaa, fuullee
Yerikootii gara ba'a biiftuutti karaa ba'aatiin dhaala isaanii argataniiru."
16 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 17 "Maqaan namoota akka
dhaalaatti lafa kana isinii qoodaniis Ele'aazaar lubichaa fi Iyyaasuu ilma
Nuunii ti. 18 Isinis akka isaan lafa dhaalaa qoodaniif tokkoo tokkoo gosaa
keessaa hoogganaa tokko filadhaa.

19 "Maqaan isaaniis kanneenii dha:

"Gosa Yihuudaa keessaa, Kaaleb ilma Yefunee;
20 gosa Simi'oon keessaa, Shemuu'eel ilma Amiihuud;
21 gosa Beniyaam keessaa, Eliidaad ilma Kisloon;
22 gosa Daan keessaa hoogganaan, Bukii ilma Yoogilii;
23 gosa Minaasee ilma Yoosef keessaa hoogganaan, Hanii'eel ilma Eefoodi;
24 gosa Efreem ilma Yoosef keessaa hoogganaan, Qamu'eel ilma Shiifxaan;
25 gosa Zebuuloon keessaa hoogganaan, Eliisaafaan ilma Phaarnaak;
26 gosa Yisaakor keessaa hoogganaan, Phaaltii'eel ilma Azaan;
27 gosa Aasheer keessaa hoogganaan, Ahiihuud ilma Sheloomii;
28 gosa Niftaalem keessaa hoogganaan, Phedaa'eel ilma Amiihuud."

29 Namoonni kunneen warra WAAQAYYO akka isaan biyya Kana'aan keessatti Israa'elootaaf dhaala hiraniif isaan ajajee dha.

35

Magaalaawwan Lewwotaaf Kennaman

1 WAAQAYYOS dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo
gamatti Museedhaan akkana jedhe; 2 "Israa'eloonni dhaala ofii isaaniitii
argachuuf jiran keessaa magaalaawwan Lewwonni keessa jiraatan akka

isaanii kennan Israa'eloota ajaji. Lafa horii itti bobbaafatanis naannoo
magaalaawwaniitti haa kennaniif. 3 Isaanis magaalaawwan keessa
jiraatanii fi lafa itti loon isaaniitii fi horii isaanii kaan hunda bobbaafatan
ni qabaatu.

4 "Lafti horiin itti bobba'u kan isin naannoo magaalaawwaniitti Lew-
wotaaf kennitan sun dallaa magaalaa irraa jalqabee gama hundaan
dhundhuma kuma tokko achi bal'ata. 5 Magaalaa sana gidduutti hambisu-
udhaan karaa alaatiin gama ba'aatiin dhundhuma kuma lama, gama kib-
baatiin dhundhuma kuma lama, gama dhi'aatiin dhundhuma kuma lama,
gama kaabaatiin immoo dhundhuma kuma lama safaraa. Iddoowwan
kunneen magaalaawwan sanaaf iddoowwan itti horii bobbaafatan ta'u.

Magaalaawwan Itti Baqatan
35:6-34 kwi – KeD 4:41-43; 19:1-14; Iya 20:1-9

6 "Magaalaawwan ja'an isin Lewwotaaf kennitan magaalaawwan itti
baqatan kanneen namni nama ajjeese itti baqatu ta'u. Magaalaawwan
afurtamii lamas kanatti dabalaatii isaanii kennaa. 7 Walumaa galatti
magaalaawwan afurtamii saddeet kanneen lafa tika ofii isaanii qaban
Lewwotaaf kennaa. 8 Magaalaawwan isin lafa Israa'eloonni dhaalan irraa
Lewwotaaf kennitan, akkuma qooda dhaala tokkoo tokkoo gosaatti haa
ta'u; gosa dhaala baay'ee qabu irraa magaalaawwan baay'ee, gosa dhaala
muraasa qabu irraa immoo magaalaawwan xinnoo fuudhaa."

9 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe: 10 "Israa'elootatti dub-
badhu; akkanas jedhiin: 'Isin yommuu Yordaanosin ceetanii Kana'aanitti
galtanitti, 11 akka isin magaalaawwan itti baqatan kanneen namni
tasa nama ajjeese itti baqatu isinii ta'aniif magaalaawwan filadhaa.
12 Magaalaawwan kunneenis akka namni nama ajjeesuudhaan himatame
utuu murtii argachuuf waldaa duratti hin dhi'aatin hin duuneef iddoo
inni itti nama haaloo isa ba'u jalaa baqatu ta'u. 13 Magaalaawwan
isin kennitan ja'an kunneenis magaalaawwan itti baqattan isinii ta'u.
14 Yordaanos gamanaan magaalaawwan sadii, Kana'aan keessaa im-
moo magaalaawwan sadii, magaalaawwan itti baqatan godhaa kennaa.
15 Magaalaawwan ja'an kunneen akka namni tasa nama ajjeese kam iyyuu
itti baqatuuf Israa'elootaaf, alagootaa fi saba isaan gidduu jiraatuuf iddoo
itti baqatan ta'u.

16 " 'Namni tokko yoo meeshaa sibiilaatiin nama dha'ee namichi sun
du'e, inni ajjeese sun nama gumaa ti; namichi ajjeese sun ajjeefamuu
qaba. 17 Yookaan namni tokko yoo dhagaa nama ajjeesuu danda'u harkatti
qabatee nama dha'ee ajjeese, inni nama gumaa ti; namichi nama ajjeese
sun ajjeefamuu qaba. 18 Yookaan namni tokko yoo meeshaa mukaa kan
nama ajjeesuu danda'u harkatti qabatee nama dha'ee namichi sun du'e,
inni ajjeese sun nama gumaa ti; namichi nama ajjeese sun ajjeefamuu
qaba. 19 Namichi haaloo dhiigaa ba'u sun namicha nama ajjeese sana haa
ajjeesu; inni yommuu argatutti isa haa ajjeesu. 20 Namni tokko yoo jibbaan
nama darbatee lafaan dha'ee yookaan beekaa waa itti darbachuudhaan
isa ajjeese, 21 yookaan yoo diinummaadhaan ka'ee harkaan isa dha'ee
namichi sun du'e, inni nama ajjeese sun ajjeefamuu qaba; inni nama
gumaa ti. Namichi haaloo dhiigaa ba'u sun namicha nama ajjeese sana
yeroo argatutti isa haa ajjeesu.

22 “ ‘Garuu inni yoo utuu diinummaa hin qabaatin tasa nama darbatee
lafaan dha’e yookaan utuu hin beekin waan tokko isatti darbatee
23 yookaan utuu isa hin argin dhagaa isa ajjeesuu danda’u itti gad
dhiisee namichi sun du’e, inni waan diina isaa hin ta’inii fi isa miidhuuf
hin yaadiniif 24 waldaan sun akkuma seera kanneeniitti namicha nama
ajjeese sanaa fi isa haaloo dhiigaa ba’u sana gidduutti murtii haa kennu.
25 Waldaan sun namicha nama ajjeesuudhaan himatame sana harka
namicha haaloo dhiigaa ba’u sanaa jalaa baasee magaalaa inni itti baqatee
ture sanatti deebisee isa haa ergu. Innis hamma lubni ol aanaan zayitii
qulqulluudhaan dibame sun du’utti achuma haa turu.

26 “ ‘Ta’us yoo namichi nama ajjeese sun daarii magaalaa itti baqate
sanaa keessaa ba’ee 27 namichi haaloo dhiigaa ba’u sun magaalaa sanaan
alatti isa argate, namichi haaloo dhiigaa ba’u sun namicha himatame sana
ajjeesuu danda’a; yakka ajjeechaa sanaattis hin gaafatamu. 28 Namichi
nama ajjeese sun hamma lubni ol aanaan sun du’utti magaalaa itti baqate
keessa turuu qaba; inni erga lubichi ol aanaan du’ee booddee gara
qabeenya isaatti deebi’uu danda’a.

29 “ ‘Isaan kunneenis dhaloota dhufu keessatti lafa isin jiraattan kamitti
iyyuu seeraa fi qajeelfama isiniif haa ta’an.

30 “ ‘Namni kam iyyuu yoo nama ajjeese namichi sun ragaa dhugaa
baatonni kennaniin ajjeefama. Ta’us namni kam iyyuu dhuga ba’umsa
nama tokkoo qofaan hin ajjeefamin.

31 “ ‘Namicha nama ajjeesee duuti isaaf malu tokko irraa gumaa lubbuu
hin fudhatinaa. Inni ajjeefamuu qaba.

32 “ ‘Akka inni utuu lubichi ol aanaan hin du’in dura biyya ofii
isaatti deebi’ee achi jiraatu eeyyamuuf jettanii nama gara magaalaa itti
baqataniitti baqate kamiif iyyuu gumaa hin fudhatinaa.

33 “ ‘Sababii dhangalaafamuun dhiigaa biyya xureessuuf, isin biyya
keessa jiraattan sana hin xureessinaa; dhiiguma namicha dhiiga
dhangalaase sanaatiin malees biyya dhiigni itti dhangalaafame sanaaf
araarri hin buufamu. 34 Biyya isin keessa jirtan iddoo ani jiraadhu sana
hin xureessinaa. Ani WAAQAYYO Israa’eloota gidduu nan jiraadhaatii.’ ”

36

Dhaala Intallan Zelofehaad
36:1-12 kwf – Lak 27:1-11

1 Abbootiin maatii ilmaan Gili’aad ilma Maakiir, ilma Minaasee kan-
neen maatiiwwan ilmaan Yoosef keessaa dhufan sun fuula Museetii fi
fuula hooggantoota abbootii maatiiwwan saba Israa’el duratti dhi’aatanii
dubbatan; 2 akkanas jedhan; “Akka ati biyyattii dhaala gootee ixaadhaan
saba Israa’eliif kennituuf WAAQAYYO Gooftaa koo ajajeera; akkasumas akka
ati dhaala obboleessi keenya Zelofehaad intallan isaatiif kennitu inni si
ajajeera. 3 Garuu yoo isaan ilmaan gosoota saba Israa’el kaanitti heeruman
dhaalli isaanii dhaala abbootii keenyaa keessaa fuudhamee dhaala gosa
isaan itti heerumaniitti dabalama. Yoos dhaala ixaadhaan nuu qoodame
irraa gariin isaa ni fuudhama. 4 Yommuu Waggaan Iyyoobeeliyyuu
kan saba Israa’el dhufutti dhaalli isaanii sun dhaala gosa isaan itti
heerumaniitti dabalama; dhaalli isaaniis dhaala gosa abbootii keenyaa
irraa fudhatama.”

5 Kana irratti Museen akkuma WAAQAYYO dubbate sana akkana jedhee
saba Israa’el ajaje: “Wanni gosti ilmaan Yoosef jedhu sirrii dha. 6 Wanni
WAAQAYYO waa’ee intallan Zelofehaad ajaje kanaa dha: Isaan gosa abbaa
isaanii qofa keessaa haa ta’u malee nama jaallatanitti haa heeruman.
7 Sababii tokkoon tokkoon ilmaan Israa’el dhaala gosa abbaa isaa irraa
argatu jabeessee qabatuuf, dhaalli ilmaan Israa’el gosa tokko irraa gosa
kaanitti hin darbin. 8 Akka tokkoon tokkoon ilmaan Israa’el dhaala
abbootii isaa argatuuf, gosa ilmaan Israa’el keessaa intalli dhaala argattu
kam iyyuu gosa abbaa ishee keessaa nama tokkotti heerumuu qabdi.
9 Sababii tokkoon tokkoon gosa ilmaan Israa’el dhaala ofii isaa jabeessee
qabatuuf, dhaalli tokko iyyuu gosa tokko irraa gosa kaanitti hin darbin.”
10 Intallan Zelofehaad akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sana godhan.
11 Intallan Zelofehaad Mahilaan, Tiirzaan, Hoglaan, Miilkaa fi Nohi ilmaan
obboloota abbaa isaaniitti heeruman. 12 Isaanis maatiiwwan ilmaan
Minaasee ilma Yoosef keessatti waan heerumaniif dhaalli isaanii gosa
maatii abbaa isaanii harkatti hafe.

13 Ajajawwanii fi murtiiwwan WAAQAYYO dirreewwan Mo’aab irratti,
Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti karaa Museetiin ilmaan Israa’eliif
kenne kanneenii dha.

Seera
Keessa Deebii

Ajaja Akka Israa'eloonni Koreebii Ba'aniif kenname

1 Dubbiin kun dubbii Museen yeroo isaan gammoojjii gama ba'a
Yordaanositti, Arabbaa fuullee Suufitti argamu sana keessa, Phaaraanii
fi Toofel, Laabaan, Haxerootii fi Diizaahaab gidduu turanitti Israa'eloota
hundatti dubbatee dha. 2 Kooreebii karaa Tulluu See'iiriin Qaadesh
Barnee ga'uuf guyyoota kudha tokko fudhata.

3 Museenis waggaa afurtamaffaa keessa guyyaa tokkoffaa ji'a kudha
tokkoffaatti waan WAAQAYYO waa'ee isaanii isa ajaje hunda Israa'elootatti
hime. 4 Kunis erga inni Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa
ture mo'atee Oogi mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture illee
Edreyiitti mo'atee booddee dha.

5 Ba'a Yordaanositti biyya Mo'aab keessatti Museen akkana jedhee seera
kana ibsuu jalqabe:

6 WAAQAYYO Waaqni keenya Kooreebitti akkana nuun jedhe; "Isin tulluu
kana bira yeroo dheeraa turtaniirtu. 7 Qubata buqqisaa ka'aatii gara biyya
gaaraa Amoorotaatti deemsa keessan itti fufaa; ergasiis saboota naannoo
Arabbaatti argaman hunda keessa, biyya tulluuwwanii keessa, biyyoota
gama dhi'aatiin cina tulluuwwaniitti argaman keessa, Negeebii fi qarqara
galaanaa, biyya Kana'aanotaatii fi Libaanoon keessa hamma laga Efraaxiis
guddichaatti argaman keessa deemaa. 8 Kunoo, ani biyya kana isiniif
kenneera. Biyya WAAQAYYO abbootii keessaniif jechuunis Abrahaamiif,
Yisihaaqiif, Yaaqoobii fi sanyii isaanii warra isaaniin duubaatiif kennuuf
kakate sanatti galaatii dhaalaa."

Muudamuu Hooggantootaa

9 Ani yeroo sanatti akkanan isiniin jedhe; "Ani kophaa koo isin baachuu
hin danda'u. 10 WAAQAYYO Waaqni keessan isin baay'iseera; kunoo, isin
har'a akkuma urjiiwwan samii baay'attaniirtu. 11 WAAQAYYO Waaqni
abbootii keessanii yeroo kuma isin haa baay'isu; akkuma abdii kenne
sanattis isin haa eebbisu! 12 Ani garuu akkamitti kophaa koo rakkina
keessan, ba'aa keessanii fi wal mormii keessan baachuu danda'aa?
13 Tokkoo tokkoo gosoota keessanii keessaa namoota ogeeyyii, hubattootaa
fi kabajamoo filadhaa; anis isin irratti bulchitoota isaan nan taasisa."

14 Isinis, "Wanni ati dhi'eessite gaarii dha" jettanii naaf deebiftan.

15 Ani hangafoota gosoota keessanii jechuunis namoota ogeeyyii fi
kabajamoo fudhadhee akka isaan ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan
dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii ta'anii isin
irratti aangoo qabaatan nan muude. 16 Anis yeroo sanatti akkana jedhee
abbootii murtii keessan nan ajaje; "Mormii obboloota keessan gidduutti
ka'u dhaga'aa; yoo wal mormiin ka'u sun Israa'eloota obboloota gidduutti
yookaan nama Israa'el tokkoo fi alagaa tokko gidduutti ta'e murtii qajeelaa
kennaa. 17 Murtii kennuu keessatti nama wal hin caalchisinaa; guddaas
xinnaas wal qixxee dhaga'aa. Sababii murtiin kan Waaqaa ta'eef eenyuun

iyyuu hin sodaatinaa. Waan humna keessanii ol ta’e natti fidaa; anis nan
ilaalaa.” 18 Ani yeroo sanatti waan isin gochuu qabdan hunda isin ajajeera.

Basaastonni Ergamuu isaanii

19 Nus ergasii akkuma WAAQAYYO Waaqni keenya nu ajajetti Kooreebii
kaanee gammoojjii guddaa fi sodaachisaa isin argitan sana keessa dabar-
ree gara biyya gaaraa Amoorotaa dhaqne; akkasiinis Qaadesh Barnee
geenye. 20 Anis akkana isiniin jedhe; “Isin biyya gaaraa Amoorotaa
kan WAAQAYYO Waaqni keenya nuu kennu geessaniirtu. 21 Kunoo,
WAAQAYYO Waaqni keessan biyyattii isiniif kenneera. Dhaqaatii akkuma
WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii isinitti hime sanatti ishee dhaalaa;
hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa.”
22 Ergasiis hundi keessan na bira dhuftanii, “Akka isaan biyyattii nuu
basaasaniif duraan dursinee namoota erganna; isaanis waa’ee karaa achi
nu geessuutii fi magaalaawwan nu itti dhufnuu oduu nuu fidu” jettan.
23 Yaadni sunis gaarii natti fakkaate; ani kudha lamaan keessan
jechuunis tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama tokko nan filadhe. 24 Isaanis
ka’anii biyya gaaraatti ol ba’anii Sulula Eshkool ga’anii biyyattii basaasan.
25 Ija biyyattii keessaas waa fidanii dhufanii, “Biyyi WAAQAYYO Waaqni
keenya nuuf kennu kun gaarii dha” jedhanii nutti himan.

WAAQAYYOTTI Finciluu

26 Isin garuu dhaquu diddanii ajaja WAAQAYYO Waaqa keessaniitti
finciltan. 27 Dunkaana keessan keessattis akkana jettanii guungumtan;
“WAAQAYYO nu jibba; kanaafuu biyya Gibxiitii nu baasuun isaatuu akka
isaan nu balleessaniif harka Amoorotaatti dabarsee nu kennuuf. 28 Egaa
nu eessa dhaquu dandeenya? Obboloonni keenya, ‘Jarri nu caalaa jajjaboo
fi hojjaan isaanii dhedheeraa dha; magaalaawwan isaaniis gurguddaa
fi dallaawwan samii ga’aniin marfamaniiru; kana biratti immoo ilmaan
Anaaq argineerra’ jedhanii nu sodaachisan.”
29 Anis akkanan isiniin jedhe; “Hin rifatinaa; isaan hin sodaatinaa.
30 WAAQAYYO Waaqni keessan kan fuula keessan dura deemu kun akkuma
ija keessan duratti biyya Gibxi keessatti isinii godhe sana isiniif ni lola;
31 gammoojjii keessattis akkasuma. Hamma as geessanittis karaa deemtan
hundatti akkamitti akka WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma abbaan ilma
isaa baatutti isin baate argitaniirtu.”
32 Ta’us isin WAAQAYYO Waaqa keessan 33 isa iddoo isin qubattan
barbaaduu fi daandii isin deemuu qabdan isin argisiisuudhaaf jedhee
halkan ibiddaan, guyyaa immoo duumessaan isin dura deemee isin
qajeelchaa ture hin amananne.
34 WAAQAYYOS yommuu waan isin jettan dhaga’etti dheekkamee akkana
jedhee kakate: 35 “Dhaloota hamaa kana keessaa namni tokko iyyuu
biyya gaarii ani akka abbootii keessaniif kennu kakuu gale sana hin argu;
36 Kaaleb ilma Yefunee sana malee kan argu hin jiru. Inni biyya sana ni
arga; sababii inni garaa guutuudhaan WAAQAYYO duukaa bu’eef ani lafa
inni miilla isaa irra dhaabbate sana isaa fi sanyii isaatiif nan kenna.”
37 Sababii keessaniif WAAQAYYO natti illee dheekkamee akkana jedhe;
“Ati iyyuu itti hin galtu. 38 Gargaaraan kee Iyyaasuun ilmi Nuuni garuu
itti gala. Inni waan Israa’eloota biyyattii dhaalchisuuf isa jajjabeessi.
39 Daa’imman isin ni booji’aman jettan, ilmaan keessan kanneen waan

tolaa fi hamaa gargar baasanii hin beekne biyya sanatti ni galu. Ani isaani-
ifan kenna; isaanis ni dhaalu. 40 Isin garuu duubatti deebi'aatii daandii
gara Galaana Diimaatti geessu qabadhaatii gammoojjiitti qajeelaa."
41 Isinis, "Nu WAAQAYYOTTI cubbuu hojjenneerra. Dhaqnee akkuma
WAAQAYYO Waaqni keenya nu ajajetti lolla" jettanii deebiftan. Biyya
gaaraa dhaquun waan salphaa isinitti fakkaatee akkasiin tokkoon tokkoon
keessan mi'a lolaa qabattanii kaatan.
42 WAAQAYYO garuu, " 'Waan ani isin wajjin hin jirreef lolaaf hin ba'inaa.
Isin diinota keessaniin ni mo'atamtu' jedhii isaanitti himi" naan jedhe.
43 Anis akkasuman isinitti hime; isin garuu na hin dhageenye. Ajaja
WAAQAYYOOTTI finciltanii of tuulummaa keessaniin biyya gaaraatti duul-
tan. 44 Amooronni gaarran irra jiraatan isinitti dhufan; isaanis akkuma
tuuta kanniisaatti ba'anii isin gugsan; See'iirii hamma Hormaatti isin
dha'an. 45 Isin deebitanii dhuftanii fuula WAAQAYYOO duratti boossan; inni
garuu boo'icha keessan hin dhageenye; gurra isaas isiniif hin kennine.
46 Akka yeroo isin achi jiraattaniitti, guyyoonni isin Qaadesh keessa
jiraattan baay'ee dha.

2

Gammoojjii Keessa Jooruu

1 Ergasii akkuma WAAQAYYO natti himetti, duubatti deebinee karaa
Galaana Diimaatiin gara gammoojjiitti qajeelle; yeroo dheeraadhaafis
naannoo biyya gaaraa See'iir keessa joorre.
2 WAAQAYYOS akkana naan jedhe; 3 "Biyya gaaraa kana naanna'uun isin
ga'a; gara kaabaatti garagalaa. 4 Saba kana akkana jedhii ajaji: 'Isin biyya
obboloota keessan sanyiiwwan Esaawu kanneen See'iir keessa jiraatanii
keessa darbitu. Isaan isin sodaatu; isin garuu jabeessaa of eeggadhaa.
5 Lolaaf isaan hin kakaasinaa; ani lafa isaanii irraa iddoo isin miilla
keessan irra dhaabbattan illee isiniif hin kennuutii. Ani biyya gaaraa
See'iir dhaala godhee Esaawuuf kenneera. 6 Nyaata achii nyaattanii fi
bishaan dhugdaniif maallaqa baaftuuf.' "
7 WAAQAYYO Waaqni keessan waan isin hojjettan hundaan isin eeb-
biseera. Inni deemsa dheeraa isin gammoojjii bal'aa kana keessa deemtan
irratti isin eegeera. WAAQAYYO Waaqni keessan waggoota afurtamman
kanneen isin wajjin ture; isinis waan tokko illee hin dhabne.
8 Obboloota keenya ilmaan Esaawu warra See'iir keessa jiraatan bira
dabarree deemne. Nus daandii Arabbaa kan Eelaatii fi Eziyoon Geberii
dhufu irraa garagallee karaa daandii gammoojjii Mo'aab deemne.
9 Ergasiis WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Waan ani lafa Mo'aab irraa
isiniif hin kennineef akkasumaan isaan hin rakkisinaa; waraanaafis isaan
hin kakaasinaa. Ani Aarin dhaala godhee sanyii Looxiif kenneeraatii."
10 Eemiimoonni achi jiraachaa turan; isaanis namoota jajjaboo fi baay'ee
dha; akkuma Anaaqotaas dhedheeroo turan. 11 Isaan kunneenis akkuma
Anaaqotaa, Refaayimoota jedhamanii hedamu turan; Mo'aabonni garuu
Eemiimoota jedhuun. 12 Huuronni kunneen See'iir keessa jiraachaa
turan; ilmaan Esaawu garuu ari'anii achii isaan baasan. Isaanis akkuma
Israa'eloonni biyya WAAQAYYO dhaala isaaniif kenne sana keessatti godhan
sana Hoorota achii balleessanii ofii isaaniitii biyya jaraa keessa qubatan.
13 WAAQAYYO, "Ammuma ka'aatii Laga Zered ce'aa" nuun jedhe. Nu laga
sana ceene.

14 Yeroo nu Qaadesh Barnee kaanee jalqabee hamma laga Zered ceenutti
waggaa soddomii saddeet fudhate. Akkuma WAAQAYYO isaanitti kakatetti
dhaloonni dhiira waraanaa hundi yeroo sanatti qubata keessaa dhume.
15 Harki WAAQAYYOOS qubata keessaa isaan balleessuudhaaf isaan irra
ture.
16 Yeroo loltoonni hundi saba keessaa dhumanitti, 17 WAAQAYYO akkana
naan jedhe; 18 "Ati har'a daarii Mo'aab, Aari keessa dabarta. 19 Yommuu
Amoonotatti dhuftanitti akkasumaan isaan hin rakkisinaa yookaan
waraanaaf isaan hin kakaasinaa; ani biyya isaanii keessaa tokko illee
dhaala godhee isiniif hin kennuutii. Ani biyya isaanii sanyii Looxiif
handhuuraa godhee kenneera."
20 Kunis biyya Refaayimoota achi jiraachaa turaniiti jedhamee hedama;
Amoononni garuu Zamzumoota jedhanii isaan waamu ture. 21 Isaanis
namoota jajjaboo fi baay'ee dha; akkuma Anaaqotaa dhedheeroo turan.
WAAQAYYOS fuula Amoonota achii isaan baasanii iddoo isaanii qubatan
sanaa duraa isaan barbadeesse. 22 WAAQAYYOS yommuu Hoorota fuula
isaanii duraa balleessetti ilmaan Esaawu kanneen See'iir keessa jiraachaa
turanis akkasuma godhe. Isaanis jara achii baasanii hamma har'aatti
biyya isaanii keessa jiraatan. 23 Awoota gandoota hamma Gaazaatti
jiran keessa jiraatan immoo Kaftooronni Kaftoorii ba'anii dhufan sun
balleessanii iddoo isaanii qubatan.

Sihoon Mootiin Heshboon Mo'atame

24 "Ka'aatii Laga Arnoon ce'aa; ani kunoo, Sihoon Amooricha mootii Hes-
hbooniitii fi biyya isaa illee dabarsee harka keessanitti isinii kenneeraatii.
Waraana itti banaatii biyya sana qabachuu jalqabaa. 25 Anis naasisuu fi
sodaachisuu keessan saboota samii gad jiran hundatti buusuu hardhuma
nan jalqaba. Isaanis oduu waa'ee keessanii dhaga'anii sababii keessaniif
hollatu; naasuunis isaan qabata."
26 Anis akkana jedhee gammoojjii Qidemooti keessaa Sihoon mooticha
Heshbooniitti ergamoota nagaa nan erge; 27 "Akka nu biyya kee keessaan
darbinu nuu eeyyami. Nu karaa guddicha irraa hin gorru; mirgattis gara
bitaattis hin gorru. 28 Waan nyaannuu fi bishaan dhugnu maallaqaan nutti
gurguri. Akka miilla qofaan achi keessa dabarru nuuf eeyyami; 29 akkuma
ilmaan Esaawu kanneen See'iir keessa jiraatanii fi Mo'aabonni Aari
keessa jiraatan nuuf godhan sana atis hamma nu gara biyya WAAQAYYO
Waaqni keenya nuu kennuutti galuuf laga Yordaanos ceenutti akkasuma
nuuf godhi." 30 Sihoon mootiin Heshboon garuu akka nu dabarru nuuf
eeyyamuu dide. WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma amma godhe kana
dabarsee harka keessanitti isa kennuuf mataa fi garaa isaa jabeessee
tureetii.
31 WAAQAYYOS, "Kunoo, ani Sihoonii fi biyya isaa dabarsee siif kennuu
jalqabeera. Ati biyya isaa dhaaluuf qabachuu jalqabi" naan jedhe.
32 Yommuu Sihoonii fi guutummaan loltoota isaa nu waraanuuf Yaa-
hazitti ba'anitti, 33 WAAQAYYO Waaqni keenya dabarsee harka keenyatti
isa nuuf kenne; nus isa, ilmaan isaatii fi loltoota isaa hunda dhoofne.
34 Yeroo sanattis magaalaawwan isaa hunda qabannee dhiirota, dubar-
tootaa fi ijoollee, tokkoo tokkoo magaalaawwanii guutumaan guutuutti
barbadeessine. Nama tokko illee hin hambifne. 35 Garuu horii fi boojuu
magaalaawwan qabanne sana keessaa boojine ofii keenyaaf fudhanne.
36 Magaalaa Aro'eer kan qarqara Sulula Arnoonitti argamuu fi magaalaa

sululicha keessatti argamuu jalqabee magaalaa hamma Gili'aaditti argamu
keessaa tokko iyyuu nu ittisuu hin dandeenye. WAAQAYYO Waaqni keenya
hunda isaanii dabarsee nuuf kenne. 37 Garuu akkuma ajaja WAAQAYYO
Waaqni keenya nuuf kenne sanaatti isin gara biyyoota Amoonotaa
tokkootti illee yookaan gara biyya qarqara laga Yaaboq irratti argamuu
yookaan biyyoota naannoo magaalaawwan gaarran irratti argamaniitti
hin dabarre.

3

Oogi Mootiin Baashaan Mo'atamuu Isaa

1 Ergasiis deebinee karaa Baashaan qabannee ol baane; Oogi mootichi
Baashaan immoo loltoota isaa guutuu wajjin Edreyiitti nuun wal loluuf
gad ba'e. 2 WAAQAYYOS, "Waan ani isa, guutummaa loltoota isaatii fi biyya
isaa illee dabarsee harka keetti kenneef isa hin sodaatin. Akkuma Sihoon
mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sana goote isa illee godhi"
naan jedhe.

3 WAAQAYYO Waaqni keenya Oogi mootii Baashaanii fi guutummaa
loltoota isaa dabarsee harka keenyatti kenne. Nus utuu homaa hin
hambisin isaan balleessine. 4 Yeroo sanattis magaalaawwan isaa hunda
qabanne. Magaalaawwan jaatama mootummaa Oogi mooticha Baashaan
kanneen kutaa biyya Argobbi jala turan keessaa kan nu hin qabatin tokko
iyyuu hin jiru. 5 Magaalaawwan kunneen hundi dallaa dhagaa dhed-
heeroo, karraa fi danqaraa qabu turan; akkasumas magaalaawwan dallaa
hin qabne baay'eetu ture. 6 Nus akkuma Sihoon mootii Heshboon goone
sana dhiirota, dubartootaa fi ijoollee tokkoo tokkoo magaalaawwanii
guutumaan guutuutti barbadeessine. 7 Horii fi boojuu magaalaawwan
isaanii keessaa saamne hunda garuu ofii keenyaaf fudhannee galle.

8 Yeroo sanatti mootota Amoorotaa lamaan kana irraa karaa ba'a
Yordaanos biyya Sulula Arnooniitii jalqabee hamma Tulluu Hermoonitti
jiruu fudhanne. 9 Siidoononnis Hermoon kana Siiriyoon jedhanii waamu;
Amooronni immoo Seniiri jedhanii waamu. 10 Nus magaalaawwan
dirree irratti argaman hunda, Gili'aad hunda, Baashaanii hamma Salkaa
fi Edreyiitti jiru hunda, magaalaawwan mootummaa Oogi kanneen
Baashaan keessatti argaman hunda qabanne. 11 Gosa Refaayimootaa
keessaa Oogi mootii Baashaan qofatu hafe. Kunoo sireen isaa sibiila irraa
hojjetamee dalga dheerinni isaa dhundhuma sagal bal'inni isaa immoo
dhundhuma afur ture. Sireen kunis amma iyyuu Rabbaa Amoonotaa
keessatti argama.

Hiramuu Biyyattii

12 Ani biyya yeroo sanatti qabanne keessaa biyya karaa Kaaba
Aro'eeriitiin qarqara Sulula Arnoon jirutti dabalee walakkaa biyya gaaraa
Gili'aad magaalaawwan isaa wajjin gosa Ruubeenii fi Gaadiif kenne.
13 Biyya Gili'aad kan hafee fi guutummaa Baashaan jechuunis mootummaa
Oogi walakkaa gosa Minaaseetiifan kenne. Guutummaan kutaa Argobbi
kan Baashaan keessaa sun biyya Refaayimootaa jedhamee beekama ture.
14 Yaa'iir ilmi Minaasee immoo guutummaa kutaa Argobbi kan hamma
daarii Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaatti jiru fudhate; biyyi sunis maqaa
isaatiin moggaafame; kanaafuu Baashaan hamma har'aatti Haaboot
Yaa'iir jedhama. 15 Gili'aad immoo Maakiiriifan kenne. 16 Walakkaa
sulula isaa garuu daangaa gochuudhaan Gili'aadii jalqabee hamma Sulula

Arnoonitti, achii immoo bulchiinsa daangaa Amoonotaa kan hamma
laga Yaaboqitti jiru gosa Ruubeenii fi Gaadiifan kenne. 17 Daangaan
isaa karaa lixaatiin Yordaanos isa Arabbaa keessatti argamu sanaa dha;
kunis Kinereetii jalqabee hamma Galaana Arabbaa kan Galaana soogiddaa
jedhamuutti diriiree tabba Phisgaatii gaditti argama.
18 Anis yeroo sanatti akkana jedheen isin ajaje: “WAAQAYYO Waaqni
keessan akka dhaaltaniif lafa kana isiniif kenneera. Ta’us namoonni jajja-
boon keessan hundi waraanaaf hidhatanii obboloota keessan Israa’eloota
dura gamatti ce’uu qabdu. 19 Garuu niitonni keessan, ijoolleen keessanii
fi horiin keessan magaalaawwan ani isiniif kenne keessa haa turan; ani
akka isin horii baay’ee qabdan beekaatii. 20 Kunis hamma WAAQAYYO
akkuma isin boqochiise sana obboloota keessan boqochiisee isaaniinis
lafa WAAQAYYO Waaqni keessan Yordaanosiin gamatti isaaniif kennu sana
dhaalanitti. Sana booddee tokkoon tokkoon keessan gara biyya ani dhaala
isiniif kenneetti ni deebitu.”

Museen Akka Yordaanos Hin Ceene Dhowwame

21 Anis yeroo sanatti akkana jedhee Iyyaasuu ajaje: “Ati waan WAAQAYYO
Waaqni kee mootota kanneen lamaan godhe hunda ija keetiin argiteerta.
WAAQAYYO, mootummoota isin itti yaatan hundas akkasuma ni godha.
22 Isin isaan hin sodaatinaa; WAAQAYYO Waaqni keessan mataan isaa isiniif
lolaatii.”
23 Yeroo sanatti ani akkana jedhee WAAQAYYOON nan kadhadhe; 24 “Yaa
WAAQAYYOO Gooftaa, ati guddina keetii fi harka kee jabaa sana garbicha
keetti argisiisuu jalqabdeerta. Silaa kan hojii jabaa akkasii kan ati hojjettu
hojjechuu danda’u Waaqa kamtu samii irra yookaan lafa irra jira? 25 Akka
ani ce’ee biyyattii gaarii Yordaanos gama jirtu jechuunis biyya gaaraa
gaarii sanaa fi Libaanoon argu naa eeyyami.”
26 WAAQAYYO garuu waan sababii keessaniif natti dheekkameef, na
dhaga’uu dide. WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Kun ni ga’a; lammata
waa’ee waan kanaa natti hin dubbatin. 27 Fiixee Phisgaatti ol ba’iitii gara
lixaa fi kaabaa, gara kibbaa fi ba’aa ilaali. Ati waan Yordaanos hin ceeneef
biyyattii ijuma keetiin ilaali. 28 Garuu akka inni saba kana qajeelchee
ceesisee akka isaan biyya ati ilaaltu kana dhaalan godhuuf Iyyaasuu ajaji;
isa jajjabeessi; cimsis.” 29 Nu sulula Beet Phe’oor bira jiru keessa turre.

4

Seeraaf Ajajamuu

1 Yaa Israa’el, ajajawwanii fi seerawwan ani isin barsiisu dhaga’aa.
Akka jiraattanii fi dhaqxanii biyya WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii
isiniif kennu dhaaltaniifis isaan duukaa bu’aa. 2 Ajaja WAAQAYYO Waaqa
keessanii kan ani isiniif kennu eegaa malee waan tokko illee itti hin
dabalinaa yookaan irraa hin hir’isinaa.
3 Isin waan WAAQAYYO Ba’aal Phe’ooritti hojjete ijuma keessaniin
argitaniirtu. WAAQAYYO Waaqni keessan warra isin gidduudhaa Ba’aal
Phe’oor duukaa bu’an hunda balleesseera; 4 isin warri WAAQAYYO Waaqa
keessan qabattan hundi garuu hamma har’aatti lubbuudhaan jiraattan.
5 Kunoo, akka isin biyya dhaaluuf itti galuuf jirtanitti isaan duukaa
buutaniif ani akkuma WAAQAYYO Waaqni koo na ajajetti ajajawwanii fi
seerawwan isin barsiiseera. 6 Kunis akka saboonni waa’ee ajajawwan
kanaa hunda dhaga’anii, “Dhugumaan sabni guddaan kun saba ogeessaa

fi hubataa dha" jedhaniif ogummaa fi hubannaa keessan sabootatti
argisiisaatii akka gaariitti isaan eegaa. 7 Sabni guddaan akka yeroo nu
WAAQAYYO Waaqa keenya waammannutti nutti dhi'aatu sana waaqonni
isaanii itti dhi'aatan kan biraa kami? 8 Sabni guddaan ajajawwanii fi seera
qajeelaa akka seera ani har'a fuula keessan dura kaa'u kanaa qabu biraa
kami?
9 Akka waan iji kee arge hin daganneef yookaan akka hamma ati
lubbuudhaan jirtutti garaa keetii hin badneef ofuma eeggadhu; jabaadhuu
of eeggadhu. Waan kanas ijoollee keetii fi ijoollee ijoollee ijoollee keetii
barsiisi. 10 Gaafa isin Kooreebitti fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii
dura dhaabattan, yeroo inni, "Akka isaan hamma lubbuudhaan lafa irra
jiraatan hundatti na sodaachuu baratanii ijoollee ijoollee isaanii illee
na sodaachuu barsiisaniif dubbii koo haa dhaga'aniitii namoota walitti
qabi" naan jedhe sana yaadadhaa. 11 Isin utumaa tulluun sun boba'aa
ibidda hamma wiirtuu samiitti ol ba'ee duumessa gurraachaa fi dukkana
limixiidhaan haguugamee jiruu itti dhi'aattanii miilla tulluu sanaa jala
dhadhaabattan. 12 Ergasiis WAAQAYYO ibidda keessaa isinitti dubbate.
Isinis sagalee dubbii sanaa malee bifa tokko illee hin argine; sagalee tokko
qofatu ture. 13 Innis kakuu isaa jechuunis Ajajawwan Kurnan akka isin
isaan duukaa buutaniif isin ajaje sana isiniif labse. Ergasii immoo gabatee
dhagaa lama irratti isaan barreesse. 14 WAAQAYYOS yeroo sanatti akka ani
ajajawwanii fi seerawwan biyya isin Yordaanos ceetanii dhaaltan sana
keessatti duukaa bu'uu qabdan isin barsiisu na ajaje.

Waaqota Tolfamoo Waaqeffachuun Dhowwaa dha

15 Gaafa WAAQAYYO Kooreeb irratti ibidda keessaa isinitti dubbatetti isin
bifa tokko illee hin argine. Kanaafuu jabeessaa of eeggadhaa; 16 kunis
akka isin hin xuroofne, akka Waaqa tolfamaa bifa dhiiraatiin yookaan
dubartiitiin soofame kam iyyuu ofii keessaniif hin tolfanne 17 yookaan
horii lafa irra jiraatu yookaan simbira samii keessa barrisu kam iyyuu
18 yookaan uumama lafa irra munyuuqu kam iyyuu yookaan qurxummii
lafa jala bishaan keessa jiraatu kam iyyuu hin tolfanneef. 19 Ati yommuu
samii ol ilaaltee aduu, ji'a, urjiiwwanii fi raayyaa samii hunda argitutti
gowwoomfamtee fuula waan WAAQAYYO Waaqni kee saboota samiidhaa
gadii hundaaf qoodee kennee duratti gad jettee hin sagadin. 20 WAAQAYYO
garuu akka isin akkuma amma jirtan kana dhaala isaa taataniif badaa
sibiila itti baqsan jechuunis biyya Gibxiitii baasee isin fide.
21 WAAQAYYOS sababii keessaniif natti dheekkamee akka ani laga Yor-
daanos ce'ee biyya gaarii kan WAAQAYYO Waaqni keessan dhaala godhee
isiniif kennu sana hin seenne kakate. 22 Ani biyyuma kanatti nan du'a;
ani Yordaanosin hin ce'u; isin garuu ceetanii biyya gaarii sana dhaaluuf
jirtu. 23 Akka kakuu WAAQAYYO Waaqni keessan isin wajjin gale sana hin
daganne of eeggadhaa; waaqota tolfamoo WAAQAYYO Waaqni keessan isin
dhowwe bifa kamiin iyyuu ofii keessaniif hin tolfatinaa. 24 WAAQAYYO
Waaqni keessan ibidda gubee balleessuudhaatii; Waaqa hinaafudhas.
25 Isin erga ijoollee fi ijoollee ijoollee keessanii hortanii biyya sana
keessa bara dheeraa jiraattanii booddee, yoo xurooftanii fakkii waaqota
tolfamoo bifa kamii iyyuu tolchitanii fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii
duratti waan hamaa hojjettanii dheekkamsaaf isa kakaaftan, 26 akka
isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan irraa ariitiidhaan dhabamtan

ani guyyaa har'aa samii fi lafa dhugaa baatota godhee isinitti nan
waama. Iddoo sana yeroo dheeraa hin jiraattan; isin guutumaan guutuutti
barbadooftu. 27 WAAQAYYOs saboota keessa isin faffacaasa; saboota warra
WAAQAYYO isaan gidduutti isin faffacaase keessattis muraasa taatanii
haftu. 28 Isinis achitti waaqota harka namaatiin mukaa fi dhagaa irraa
hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga'uu yookaan nyaachuu yookaan
fuunfachuu hin dandeenye waaqeffattu. 29 Garuu yoo achittis WAAQAYYO
Waaqa keessan barbaaddan ni argattu; isin yoo garaa fi yaada keessan
guutuudhaan isa barbaaddan ni argattu. 30 Yommuu dhiphattee wanni
kun hundi sitti dhufutti, baroota dhufuuf jiran keessa gara WAAQAYYO
Waaqa keetiitti ni deebita; isaafis ni ajajamta. 31 WAAQAYYO Waaqni kee
Waaqa araaraa ti; inni si hin gatu yookaan si hin balleessu yookaan kakuu
abbootii keetiif kakate sana hin dagatu.

WAAQAYYO Waaqa

32 Waa'ee baroota durii kan utuu ati hin dhalatin dura gaafa Waaqayyo
lafa irratti nama uumee jalqabee ture sana iyyaafadhaa; daarii samii
tokko irraa hamma daarii kaaniitti iyyaafadhaa. Wanni guddaan akkanaa
takkumaa uumamee yookaan wanni akkanaa takkumaa dhaga'amee
beekaa? 33 Sabni akka keessan sagalee Waaqaa kan ibidda keessaa
dubbatu dhaga'ee lubbuudhaan jiraate kan biraa takkumaa argameeraa?
34 Waaqni kam iyyuu takkumaa akka WAAQAYYO Waaqni keessan utuma
iji keessan arguu biyya Gibxitti isinii godhe sana saba tokko saba biraa
keessaa qorumsaan, mallattoo fi dinqiidhaan, waraanaan, harka jabaa fi
irree diriirfameen, yookaan hojii guddaa fi sodaachisaadhaan baasee kan
ofii isaa godhachuu yaale jira?

35 Isinis WAAQAYYO Waaqa ta'uu isaa akka beektaniif wantoonni kun-
neen isinitti argisiifaman; isa malees kan biraa hin jiru. 36 Inni si
adabachuuf jedhee samiidhaa sagalee isaa si dhageessise. Lafa irratti
ibidda isaa guddicha sitti argisiisee atis ibidda keessaa dubbii isaa
dhageesse. 37 Inni waan abbootii kee jaallatee isaan booddees sanyiiwwan
isaanii filateef ofii isaatiin humna isaa guddaadhaan biyya Gibxiitii baasee
isin fide; 38 kanas akka har'a ta'ee jiru kana saboota si caalaa gurguddaa
fi jajjaboo si duraa ari'ee biyya isaanii dhaala godhee siif kennuuf itti si
fide.
39 Har'a akka WAAQAYYO ol samii gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqa
ta'e beeki; garaa keettis qabadhu. Kan biraas hin jiru. 40 Akka sii fi
ijoollee kee warra si'iin duubaatiif toluu fi akka biyya WAAQAYYO Waaqni
kee bara baraan siif kennutti umuriin kee dheeratuuf qajeelchawwanii fi
ajajawwan isaa kanneen ani har'a siif kennu eegi.

Magaalaawwan Itti Kooluu Galan
4:41-43 kwi – Lak 35:6-34; KeD 19:1-14; Iya 20:1-9

41 Yeroo sanatti Museen magaalaawwan ba'a Yordaanos sadii addaan
baafate; 42 kunis lafa namni nama ajjeese yoo utuu itti hin yaadin nama
ajjeese itti baqatuu dha. Innis magaalaawwan kanneen keessaa tokkotti
baqatee lubbuu isaa oolfachuu danda'a. 43 Magaalaawwan sunis kanneen
turan: Bezer kan gammoojjii keessa tabba irra jirtu gosa Ruubeeniif,
Raamooti kan Gili'aaditti argamtu gosa Gaadiif, Goolaan kan Baashaanitti
argamtu immoo gosa Minaaseef.

Ibsa Seericha Irratti Kenname

44 Kun Seera Museen Israa’eloota dura kaa’ee dha. 45 Qajeelchi, ajajnii fi
seerri Museen yommuu isaan biyya Gibxii ba’anitti Israa’elootaaf kenne
kanaa dha; 46 kunis yeroo isaan Sulula Beet Phe’oor biyya ba’a Yor-
daanositti argamtu keessa turanitti ta’e; biyyi kunis biyya Sihoon mootii
Amoorotaa kan Heshboon keessa jiraachaa turee Musee fi Israa’eloonni
yeroo biyya Gibxii ba’anitti isa mo’atanii ti. 47 Isaanis biyya isaatii
fi biyya Oogi mooticha Baashaan jechuunis biyyoota mootota Amoorii
lamaan ba’a Yordaanositti argaman dhaala godhanii fudhatan. 48 Biyyi
kunis Aro’eer kan daarii Sulula Arnoonii jalqabee hamma Gaara Sihoonitti
jechuunis hamma Hermooniitti bal’ata; 49 innis Arabbaa ba’a Yordaanosii
hamma galaana Arabbaatti jiru kan tabba Phisgaatii gaditti argamu hunda
dabalata.

5

Ajajawwan Kurnan
5:6-21 kwf – Bau 20:1-17

1 Museen Israa’eloota hunda walitti qabee akkana isaaniin jedhe:
Yaa Israa’el ajajawwanii fi seerawwan ani har’a utuma isin
dhageessanuu labsu kana dhaga’aa. Baradhaatii jabeessaa isaan duukaa
bu’aa. 2 Waaqayyo Waaqni keenya Kooreebitti nu wajjin kakuu gale.
3 Waaqayyo kakuu kana nu wajjin, nu warra har’a lubbuudhaan as
jiraannu hunda wajjin gale malee abbootii keenya wajjin hin galle.
4 Waaqayyo tulluu irratti ibidda keessaa ifaan ifatti isinitti dubbate.
5 Yeroo sanatti waan isin ibidda sodaattanii tulluutti ol hin ba’iniif ani
dubbii Waaqayyoo isinitti himuuf isinii fi Waaqayyo gidduun dhaabadhe.
Innis akkana jedhe:

> 6 “Ani Waaqayyo Waaqa kee kan Gibxii, biyya garbummaatii si
> baasee dha.

7 “Ati ana malee waaqota biraa tokko illee hin qabaatin.
8 Ati bifa waan ol samii gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan
lafa jalaa keessa jiru waaqa tolfamaa kamiitiin iyyuu ofii keetiif hin
tolfatin. 9 Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin waaqeffatin; ani
Waaqayyo Waaqni kee, Waaqa hinaafu kan ijoollee warra na jibbanii
sababii cubbuu abbootiitiif jedhee hamma dhaloota sadii fi afuriitti
adabee 10 warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma
dhaloota kumaatti jaallatuu dha.
11 Maqaa Waaqayyo Waaqa keetii akkasumaan hin dha’in; Waaqayyo
warra akkuma argan maqaa isaa dha’an utuu hin adabin hin
dhiisuutii.
12 Akkuma Waaqayyo Waaqni kee si ajajetti guyyaa Sanbataa
qulqulleessuudhaan eegi. 13 Guyyoota ja’a hojjedhu; hojii kee hundas
hojjetadhu; 14 guyyaan torbaffaan garuu sanbata Waaqayyo Waaqa
keetii ti. Gaafas hojii tokko illee hin hojjetin; ati yookaan ilmi kee
yookaan intalli kee yookaan hojjetaan kee yookaan xomboreen kee
yookaan qotiyyoon kee yookaan harreen kee yookaan horiin kee
kam iyyuu yookaan alagaan magaalaa kee keessa jiraatu tokko iyyuu
homaa hin hojjetin. Hojjetaan keetii fi hojjettuun kee akkuma kee
haa boqotan. 15 Akka atis biyya Gibxitti garba turtee fi ergasii immoo

Waaqayyo Waaqni kee harka jabaa fi irree diriirfameen achii si baase
yaadadhu. Kanaafuu Waaqayyo Waaqni kee akka ati Sanbata eegdu
si ajaje.
16 Akka biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa
jiraattuu fi akka sitti toluuf akkuma Waaqayyo Waaqni kee si ajajetti
abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.
17 Hin ajjeesin.
18 Hin ejjin.
19 Hin hatin.
20 Ollaa keetti sobaan dhugaa hin ba'in.
21 Niitii namaa hin hawwin. Mana namaa yookaan lafa qotiisaa yookaan
hojjetaa yookaan xomboree isaa, qotiyyoo isaa yookaan harree isaa,
yookaan waan namaa kam iyyuu hin hawwin."

22 Ajajawwan Waaqayyo tulluu gubbaatti, ibidda, duumessaa fi dukkana
limixii keessa waldaa keessan guutuutti sagalee guddaadhaan labse
kanneenii dha; wanni inni itti dabales hin jiru. Ergasiis inni ajajawwan
sana gabateewwan dhagaa lama irratti barreessee natti kenne.
23 Yeroo isin utuu tulluun sun ibiddaan boba'uu dukkana keessaa
sagalee sana dhageessanitti, hooggantoonni gosoota keessaniitii fi maan-
guddoonni keessan hundi gara koo dhufan. 24 Isinis akkana jettan; "Kunoo
Waaqayyo Waaqni keenya ulfinaa fi guddina isaa nu argisiiseera; ibidda
keessaas sagalee isaa nu dhageessiseera. Nu har'a akka namni yoo Waaqni
isatti dubbate illee jiraachuu danda'u argineerra. 25 Amma garuu nu
maaliif duuna? Nu yoo sagalee Waaqayyo Waaqa keenyaa deebinee
dhageenye ni duuna; ibiddii guddaan kunis nu barbadeessa. 26 Nama
du'aa hin oolle hunda keessaa eenyutu takkumaa sagalee Waaqa jiraataa
ibidda keessaa dubbatuu dhaga'ee akka nu dhageenyee jiraanne kana
utuu hin du'in hafe? 27 Itti dhi'aadhuutii waan Waaqayyo Waaqni keenya
jedhu hunda dhaga'i. Ergasii immoo waan Waaqayyo Waaqni keenya sitti
himu hunda nutti himi. Nu ni dhaggeeffannaa; ni ajajamnas."
28 Waaqayyo yommuu isin natti dubbattanitti isin dhaga'eera;
Waaqayyos akkana naan jedhe; "Ani waan namoonni kunneen siin jedhan
dhaga'eera. Wanni isaan jedhan hundinuu gaarii dha. 29 Akka hamma
bara baraatti isaanii fi ijoollee isaaniitti toluuf isaan utuu yeroo hunda
garaa na sodaatee ajaja koo hunda eegu qabaatanii akkam gaarii ture!
30 "Dhaqiitii, 'Dunkaana keessanitti deebi'aa' jedhiin. 31 Ati garuu asuma
na bira turi. Ani ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerawwan ati akka
isaan biyya ani dhaala godhee isaaniif kennu keessatti eeganiif isaan
barsiiftu hunda sitti nan hima."
32 Kanaafuu waan Waaqayyo Waaqni keessan isin ajaje of eeggan-
naadhaan eegaa; mirgatti yookaan bitaatti hin gorinaa. 33 Akka biyya
dhaaltan keessa jiraachuu dandeessan, akka isinitti tolee umurii dheeraa
illee qabaattaniif karaa Waaqayyo Waaqni keessan isin ajaje hunda irra
deemaa.

6

Waaqayyo Waaqa Kee Jaalladhu

1 Ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerri isin yeroo biyya Yordaanos
ceetanii dhaaltanitti eegdan kanneen akka ani isin barsiisuuf Waaqayyo

Waaqni keessan na ajaje kanneenii dha; 2 kunis akka bara jireenya
keessanii guutuu isin, ijoolleen keessanii fi ijoolleen ijoollee keessanii
qajeelfamawwanii fi ajajawwan ani isiniif kennu hunda eeguudhaan
WAAQAYYO Waaqa keessan sodaattanii umuriin keessan dheeratuuf. 3 Yaa
Israa'el dhaga'i; akka biyya aannanii fi dammi keessaa burqu sana
keessatti akkuma WAAQAYYO Waaqni abbootii keetii si abdachiise sanatti
sitti tolee guddaa baay'attuuf ajajami.

4 Yaa Israa'el dhaga'i; WAAQAYYO Waaqni keenya WAAQAYYO tokkicha.
5 Garaa kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee guutuud-
haan WAAQAYYO Waaqa kee jaalladhu. 6 Ajajawwan ani har'a siif kennu
kunneen garaa kee keessa haa jiraatan. 7 Ijoollee kees cimsii barsiisi. Yeroo
mana teessu, yeroo karaa deemtu, yeroo ciiftuu fi yeroo dammaqxutti
waa'ee isaanii odeessi. 8 Akka mallattootti harkatti hidhadhu; adda
kee irrattis maxxanfadhu. 9 Michichilawwan balbala mana keetiitii fi
karrawwan kee irrattis isaan barreessi.

10 Yeroo WAAQAYYO Waaqni kee biyya magaalaawwan gurguddaa fi
babbareedoo kanneen ati hin ijaarin siif kennuuf gara biyya abbootii
kee jechuunis Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kakate sanatti si
galchutti, 11 yeroo manneen mi'a gosa hundaa kan ati hin guutatiniin
guutame, boolla bishaanii kan ati hin qotin, mukkeen wayiniitii fi ejersaa
kanneen ati hin dhaabin siif kennamanii atis nyaattee quuftutti, 12 ati akka
WAAQAYYO biyya Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana hin daganne of
eeggadhu.

13 WAAQAYYOON Waaqa kee sodaadhu; isuma qofa tajaajili; maqaa
isaatiinis kakadhu. 14 Waaqota biraa jechuunis waaqota saboota naannoo
keetii duukaa hin bu'in; 15 sababii WAAQAYYO Waaqni kee inni gidduu
kee jiraatu sun Waaqa hinaafu ta'eef, aariin isaa sirratti boba'ee lafa
irraa si balleessa. 16 Akka Maasaah keessatti gootan sana WAAQAYYO
Waaqa keessan hin qorinaa. 17 Ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keessanii,
qajeelfamawwanii fi seerawwan inni isiniif kenne akka gaariitti eegaa.
18 Akka sitti toluu fi akka biyya gaarii WAAQAYYO abbootii keetiif kennuuf
kakate sana seentee dhaaltuuf waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa fi
gaarii ta'e hojjedhu. 19 Ati akkuma WAAQAYYO jedhe sanatti diinota kee
hunda fuula kee duraa ni baafta.

20 Gara fuul-duraatti yoo ilmi kee, "Hiikkaan qajeelchawwanii, aja-
jawwaniitii fi seerawwan WAAQAYYO Waaqni keenya isin ajaje kanaa
maali?" jedhee si gaafate, 21 akkana jedhii itti himi; "Nu Gibxitti garboota
Fara'oon turre; WAAQAYYO garuu harka jabaadhaan Gibxii baasee nu
fide. 22 WAAQAYYO fuuluma keenya duratti biyya Gibxitti, Fara'oonii fi
namoota mana isaa keessa jiraatan hunda irratti mallattoo fi dinqiiwwan
sodaachisaa fi gurguddaa hojjete. 23 Inni garuu biyya abbootii keenyaaf
kakuudhaan waadaa gale sanatti nu galchee nu dhaalchisuuf jedhee achii
baasee nu fide. 24 WAAQAYYO akka nu akkuma amma jirru kanatti yeroo
hunda nutti tolee jiraannuuf akka nu ajajawwan kanneen hunda eegnuu
fi akka WAAQAYYO Waaqa keenya sodaannu nu ajaje. 25 Nu yoo akkuma
inni nu ajajetti seera kana hunda fuula WAAQAYYO Waaqa keenyaa duratti
of eeggannaadhaan eegne, sun qajeelummaa keenya ta'a."

7

Saboota Ormaa Ari'anii Baasuu

1 Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti galaa jirtu
kanatti si fidee saboota hedduu jechuunis Heetota, Girgaashota, Amoorota,
Kana'aanota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota jechuunis saboota isin
caalaa gurguddaa fi jajjaboo torba fuula kee duraa ari'ee baasutti,
2 yommuu WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee isaan siif kennee atis isaan
mo'attutti, guutumaan guutuutti isaan barbadeessi. Isaan wajjin kakuu
tokko illee hin seenin; garaas isaanii hin laafin. 3 Isaanitti hin soddoomin;
ilmaan isaaniitiif intallan kee hin kennin yookaan intallan isaanii ilmaan
keetiif hin fidin; 4 sababiin isaas isaan ilmaan kee na duukaa bu'uu
irraa deebisanii akka isaan waaqota biraa tajaajilan godhu; dheekkamsi
WAAQAYYOOS sitti boba'ee dafee si balleessa. 5 Wanni isin isaan gochuu
qabdan kana: iddoowwan aarsaa isaanii diigaa; siidaawwan waaqeffan-
naa isaanii caccabsaa; utubaawwan Aasheeraa isaaniis jijjigsaa; waaqota
isaaniis ibiddaan gubbaa. 6 Ati saba WAAQAYYO Waaqa keetiif qulqulluu
taatee dha. WAAQAYYO Waaqni kee akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa
jaallatamaa taatuuf jedhee saboota lafa irra jiraatan hunda keessaa si
filate.

7 Wanni WAAQAYYO isin jaallatee isin filateef waan isin saboota kaan
caalaa baay'ee taataniif miti; isin saboota hunda caalaa xinnoo turtan.
8 Garuu wanni WAAQAYYO harka jabaadhaan isin baasee biyya garbum-
maatii fi irree Fara'oon mooticha Gibxi jalaa isin fureef sababii isin
jaallatee kakuu abbootii keessan wajjin gale sana eegeef. 9 Kanaafuu akka
WAAQAYYO Waaqni kee Waaqa ta'e beeki; inni Waaqa amanamaa warra
isa jaallatanii ajaja isaas eeganiif kakuu fi araara isaa hamma dhaloota
kumaatti eeguu dha. 10 Warra isa jibban garuu,

balleessuuf gatii isaanii mataa isaaniitti deebisa;
   nama isa jibbus gatii isaa mataa isaatti deebisuudhaaf
      lafa irra hin harkifatu.

11 Kanaafuu ati ajajawwan, qajeelchawwanii fi seerawwan ani har'a siif
kennu kanneen eegi.

12 Yoo ati seerawwan kanneeniif xiyyeeffannaa kennitee of eeggannaad-
haan duukaa buute, WAAQAYYO Waaqni kee akkuma abbootii keetiif kakate
sana kakuu fi araara isaa siifis ni eega. 13 Inni si jaallata; si eebbisa; si
baay'isas. Biyya siif kennuuf abbootii keetiif kakuu gale keessatti ija garaa
keetii, oomisha lafa keetii jechuunis midhaan, wayinii haaraa fi zayitii,
jabbiiwwan loon keetii, xobbaallaawwan bushaayee keetii siif eebbisa.
14 Ati saboota kam iyyuu caalaa ni eebbifamta; dhiira yookaan dubartii
kee keessaa tokko illee ijoollee hin dhabu yookaan loon kee keessaa tokko
illee hin maseenu. 15 WAAQAYYO dhukkuba hunda sirraa fuudha. Inni
dhukkuboota suukaneessaa ati biyya Gibxitti argite sana warra si jibbanitti
fida malee sitti hin fidu. 16 Ati saboota WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee sitti
kennu hunda balleessuu qabda. Ati isaaniif garaa hin laafin; kuni kiyyoo
sitti ta'aatii waaqota isaanii hin waaqeffatin.

17 Ati, "Saboonni kunneen nu caalaa jajjaboo dha; nu akkamitti isaan
baafna?" jettee yaadda ta'a. 18 Garuu ati isaan hin sodaatin; waan
WAAQAYYO Waaqni kee Fara'oonii fi guutummaa Gibxitti hojjete sana

yaadadhu. [19] Ati qormaatawwan gurguddaa, mallattoowwanii fi dinqii-
wwan, harka jabaa fi irree diriirfame kan WAAQAYYO Waaqni kee ittiin si
baase sana ijuma keetiin argiteerta. WAAQAYYO Waaqni kee saboota ati
amma sodaattu hundas akkasuma godha. [20] Kana caalaa iyyuu WAAQAYYO
Waaqni kee hamma warri lubbuudhaan hafanii si duraa dhokatan iyyuu
barbadaa'anitti gidduu isaaniitti sonsa ni erga. [21] Sababii WAAQAYYO
Waaqni kee inni gidduu kee jiru sun Waaqa guddaa fi sodaachisaa
ta'eef isaan hin sodaatin. [22] WAAQAYYO Waaqni kee saboota sana xinnoo
xinnoodhaan fuula kee duraa ni baasa; akka bineensonni bosonaa
naannoo keetti hin baay'anneef yeruma tokkotti isaan balleesuun siif hin
eeyyamamu. [23] WAAQAYYO Waaqni kee garuu hamma isaan badanitti isaan
raatessuudhaan dabarsee harka keetti isaan kenna. [24] Mootota isaaniis
dabarsee sitti kenna; atis maqaa isaanii samii jalaa ni balleessita. Hamma
ati isaan balleessitutti namni fuula kee dura dhaabachuu danda'u tokko
iyyuu hin jiru. [25] Fakkii waaqota isaanii ibiddaan gubi; meetii fi warqee
isaan irra jiru hin hawwin; ofii keetiifis hin fudhatin; yoo kanaa achii inni
sababii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti jibbisiisaa ta'eef kiyyoo sitti
ta'a. [26] Waan jibbisiisaa gara mana keetiitti hin galchin; yoo kanaa achii
atis akkuma isaa badiisaaf addaan baafamta. Waan inni badiisaaf addaan
baafameef ati guutumaan guutuutti isa jibbi; balfis.

8

WAAQAYYOON Hin Dagatin

[1] Isin akka lubbuun jiraattan, akka baay'attanii fi akka biyya WAAQAYYO
kakuudhaan abbootii keessan abdachiise sanatti galtanii dhaaltaniif ajaja
ani har'a siif kennu hunda of eeggannaadhaan duukaa bu'aa. [2] WAAQAYYO
Waaqni kee gad si qabee si qoruudhaan waan garaa kee keessa jiru
jechuunis akka ati ajajawwan isaa eegduu fi hin eegne beekuuf karaa inni
waggoota afurtamman kanneen guutuu gammoojjii keessa si qajeelche
yaadadhu. [3] Innis gad si deebisee si beelessee "mannaa" ati yookaan
abbootiin kee hin beekin si soore; kunis akka namni dubbii afaan
WAAQAYYOOTII ba'u hundaan malee buddeena qofaan hin jiraanne si
barsiisuuf. [4] Waggoota afurtamman kanneen keessa uffanni kee hin
dhumne; miilli kees hin iitofne. [5] Akka WAAQAYYO Waaqni kee akkuma
abbaan ilma isaa adabatu akka si adabu beeki.

[6] Daandiiwwan isaa irra deemuu fi isa sodaachuudhaan ajajawwan
WAAQAYYO Waaqa keetii eegi. [7] WAAQAYYO Waaqni kee biyya gaarii
kan lageen, haroowwanii fi burqaawwan sululootaa fi gaarran keessaa
yaa'aniitti si galchaatii. [8] Biyya qamadii fi garbuu, wayinii fi harbuu,
roomaanii, zayitii ejersaatii fi damma baasutti, [9] biyya ati hir'ina malee
buddeena nyaattuu fi biyya ati keessaa homaa hin dhabne, biyya kattaan
sibiila ta'e, biyya ati gaarran keessaa sibiila diimaa baasuu dandeessuu
dha.

[10] Yeroo nyaattee quuftutti, sababii WAAQAYYO Waaqni kee biyya gaarii
akkasii siif kenneef isa jajadhu. [11] Ati akka ajajawwan, qajeelfamawwanii
fi seerawwan isaa kanneen ani har'a siif kennu eeguu baachuudhaan
WAAQAYYO Waaqa kee hin daganne of eeggadhu. [12] Yoo kanaa achii
yommuu nyaattee quuftutti, yommuu mana gaarii ijaarrattee keessa
jiraattutti, [13] yommuu loonii fi bushaayeen kee wal horanii meetii fi

warqeen kee dabaluu fi yommuu wanni ati qabdu hundi baay'atutti, 14 ati
of tuultee WAAQAYYO Waaqa kee isa biyya Gibxi, biyya garbummaatii
baasee si fide sana ni dagatta. 15 Inni gammoojjii bal'aa fi sodaachisaa,
biyya dheebuutii fi kan bishaan hin qabne, biyya bofa hadhaa qabuu
fi torbaanqabaan keessa guute sana keessa si deemsise. Kattaa jabaa
keessaas bishaan siif burqisiise. 16 Akka dhuma irratti sitti toluuf jedhee
gad si qabuu fi si qoruudhaaf, waan takkumaa abbootiin kee hin beekin
gammoojjii keessatti "mannaa" ati nyaattu siif kenne. 17 Ati, "Humna
kootii fi jabina harka kootu qabeenya kana naaf argamsiise jettee" yaadda
ta'a. 18 Garuu WAAQAYYO Waaqa kee yaadadhu; kan akkuma har'a
jiru kanatti akka ati qabeenya horattuuf dandeettii siif kennee waadaa
kakuudhaan abbootii keetiif gale sana siif eege isaatii.
19 Yoo ati WAAQAYYO Waaqa kee irraanfattee waaqota biraa duukaa
buute, yoo isaan waaqeffattee fi isaaniif sagadde akka isin dhugumaan
baddan ani har'a dhugaa isinitti nan ba'a. 20 Akkuma Saboota WAAQAYYO
fuula keessan duraa balleesse sanaa WAAQAYYO Waaqa keessaniif waan
ajajamuu didaniif akkasuma isinis ni balleeffamtu.

9

Sababii Qajeelummaa Israa'eliif Miti

1 Yaa Israa'el dhaga'i. Ati Saboota si caalaa gurguddaa fi humna
qabeeyyii, magaalaawwan dallaa samii ga'uun marfaman qaban achii
baaftee dhaaluuf Yordaanos ce'uuf jirta. 2 Namoonni sun ilmaan Anaaq
warra jajjaboo fi dhedheeroo dha! Atis waa'ee isaanii ni beekta;
akka, "Eenyutu Anaaqota dura dhaabachuu danda'a?" jedhamu illee
dhageesseerta. 3 Ta'us kan akkuma ibidda waa gubee fixuu si dura ce'u
WAAQAYYO Waaqa kee ta'uu isaa har'a beeki. Inni isaan balleessa; fuula
kee durattis gad isaan deebisa. Atis akkuma WAAQAYYO si abdachiise
sanatti ariitee isaan baafta; daftees isaan fixxa.
4 Erga WAAQAYYO Waaqni kee fuula kee duraa ari'ee isaan baasee
booddee ati garaa keetti, "WAAQAYYO sababii qajeelummaa kootiif akka
ani biyya kana dhaalu as na fide" hin jedhin. WAAQAYYO sababii hammina
isaaniitiif saboota kanneen fuula kee duraa ari'ee baasa. 5 Ati biyya
isaaniitti galtee kan dhaaltu qajeelummaa keetiin yookaan gaarummaa
garaa keetiitiin utuu hin ta'in WAAQAYYO kakuu abbootii kee Abrahaamiif,
Yisihaaqii fi Yaaqoobiif gale sana guutuudhaaf jedhee WAAQAYYO Waaqni
kee saboota kanneen sababii hammina isaaniitiif fuula kee duraa ari'ee
baasa. 6 Egaa WAAQAYYO Waaqni kee kan biyya gaarii kana akka dhaaltuuf
siif kennu sababii qajeelummaa keetiitiif akka hin ta'in hubadhu; ati saba
mata jabeessaatii.

Jabbii Warqee

7 Ati akkamitti akka gammoojjii keessatti WAAQAYYO Waaqa kee
dheekkamsaaf kakaafte yaadadhu; hin dagatinis. Ati gaafa biyya Gibxii
baatee jalqabdee hamma as geessutti WAAQAYYOTTI fincilaa turte. 8 Isin
Kooreebitti iyyuu WAAQAYYOON dheekkamsaaf kakaasnaan Waaqayyo
isin barbadeessuuf isinitti aare. 9 Ani yeroo gabateewwan dhagaa
jechuunis gabateewwan kakuu WAAQAYYO isin wajjin gale sanaa fuudhuuf
tulluutti ol ba'etti guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu sana irran
ture; ani buddeena tokko illee hin nyaanne; bishaan illee hin dhugne.

10 WAAQAYYOS gabateewwan dhagaa lama kanneen quba Waaqayyootiin
irratti barreeffame natti kenne. Ajajawwan WAAQAYYO yeroo isin walitti
qabamtanitti tulluu irratti ibidda keessaa isinitti labse hundi gabateewwan
sana irra turan.
11 Dhuma guyyaa afurtamaatii fi halkan afurtamaatti WAAQAYYO gaba-
teewwan dhagaa lama jechuunis gabateewwan kakuu natti kenne.
12 Gaafas WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Ka’ii dafii gad bu’i; sabni kee kan
ati biyya Gibxiitii baaftee fidde sun xuraa’eeraatii. Isaan waan ani isaan
ajaje irraa dafanii garagalanii ofii isaaniitiif Waaqa baqfamee hojjetame
tolfataniiruutii.”
13 WAAQAYYO ammas akkana naan jedhe; “Ani saba kana argeera; kunoo
inni saba mata jabeessa! 14 Akka ani isaan balleessee maqaa isaanii illee
samii gadii haquuf na dhiisi; si’i immoo isaan caalaa saba guddaa fi jabaa
nan godha.”
15 Anis of irra garagalee utuma tulluun sun boba’aa jiruu tulluu irraa gad
nan bu’e. Gabateewwan kakuu lamaan sunis na harka turan. 16 Anis nan
arge; kunoo isin WAAQAYYO Waaqa keessanitti cubbuu hojjettanii turtan;
isin bifa jabbiitiin Waaqa baqfamee hojjetame ofii keessaniif tolfattanii
turtan. Isin daftanii karaa WAAQAYYO isin ajaje irraa jal’attan. 17 Kanaafuu
ani gabateewwan lamaan sana harka koo irraa darbadhee ijuma keessan
duratti nan caccabse.
18 Sababii cubbuu isin hojjettan hundaa kan isin fuula WAAQAYYOO du-
ratti waan hamaa hojjechuudhaan dheekkamsaaf isa kakaaftan sanaatiif
ani ammas fuula WAAQAYYOO duratti gombifamee utuun buddeena hin
nyaatinii fi bishaan hin dhugin guyyaa afurtamaa fi halkan afurtaman
ture. 19 Sababii inni isin balleessuuf aaree tureef, ani aarii fi dheekkamsa
WAAQAYYOO nan sodaadhe. WAAQAYYO garuu amma illee na dhaga’e.
20 WAAQAYYO Aroonin balleessuuf akka malee itti aaree ture; ani garuu
yeroo sana Arooniifis nan kadhadhe. 21 Akkasumas ani cubbuu keessan
bifa jabbii isin tolfattan sanaa fuudhee ibiddaan nan gube. Caccabsees
hamma inni bullaa’aa akka awwaaraa ta’utti bulleessee burqaa tulluu
irraa gad yaa’uttan firfirse.
22 Isinis Tabeeraatti, Maasaahii fi Qiibrooti Hataawaatti WAAQAYYO
dheekkamsiiftan.
23 WAAQAYYO yommuu Qaadesh Barneetii isin baasetti, “Ol ba’aatii biyya
ani isiniif kenne sana dhaalaa” isiniin jedhe. Isin garuu ajaja WAAQAYYO
Waaqa keessaniitti finciltan. Isas hin amananne; hin ajajamneefis. 24 Isin
erga ani isin beekee jalqabdanii WAAQAYYOTTI finciltaniirtu.
25 Sababii WAAQAYYO akka isin balleessu dubbatee tureef ani guyyaa
afurtamaa fi halkan afurtaman sana fuula WAAQAYYOO duratti lafatti
nan gombifame. 26 Anis akkana jedheen WAAQAYYOON kadhadhe; “Yaa
WAAQAYYO Gooftaa, ati saba kee, dhaala kee kan humna kee guddichaa
fi harka kee jabaadhaan furtee biyya Gibxii baafte kana hin balleessin.
27 Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoobin yaadadhu. Mata jabina
saba kanaa, hammina isaatii fi cubbuu isaa hin ilaalin. 28 Yoo kanaa
achii biyyi ati keessaa nu baafte sun, ‘WAAQAYYO waan biyya waadaa
isaaniif gale sanatti isaan galchuu hin dandeenyee fi waan isaan jibbeef
gammoojjii keessatti isaan fixuuf isaan baase’ jedha. 29 Isaan garuu saba
keetii fi dhaala kee kan ati humna jabaa fi irree diriirfameen baaftee fiddee
dha.”

10

Gabateewwan Gabateewwan Jalqabaa Fakkaatan

1 Yeroo sanas WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Gabateewwan dhagaa
kanneen gabateewwan jalqabaa fakkaatan lama soofiitii tulluutti ol ba’ii
na bira kottu. Taabota mukaas hojjedhu. 2 Anis dubbii gabateewwan
jalqabaa kanneen ati caccabsite sana irra turan gabateewwan kanneen
irratti nan barreessa. Atis taabota keessa isaan keessa.”
3 Ani muka laaftoo irraa taabota tolchee gabateewwan dhagaa lama
akkuma kanneen jalqabaatti nan soofe; gabateewwan lamaanis harkatti
qabadhee tulluu sanatti ol nan ba’e. 4 WAAQAYYO guyyaa wal ga’ii
sana tulluu irraa Ajajawwan Kurnan ibidda keessaa isinitti dubbate sana
akkuma barreeffama duraatti gabateewwan kanneen irratti barreesse;
WAAQAYYOS gabateewwan kanneen natti kenne. 5 Anis tulluu sana irraa
gad bu’ee akkuma WAAQAYYO na ajajetti gabateewwan sana taabota isa
ani hojjedhee ture keessa nan kaa’e; isaanis amma achi jiru.
6 Israa’eloonnis Bi’eerooti Benee Yaa’akaanii ka’anii gara Mooseraatti
qajeelan. Aroonis achitti du’ee awwaalame; ilmi isaa Ele’aazaar iddoo
isaa bu’ee luba ta’e. 7 Achii ka’anii Gudgodaa dhaqan; ergasiis gara
Yoxbaataa biyya bishaanota yaa’an qabduutti darban. 8 Yeroo sanatti
WAAQAYYO gosa Lewwii akka inni taabota kakuu WAAQAYYOO baatuuf, akka
fuula WAAQAYYOO dura dhaabatee isa tajaajiluu fi akka maqaa isaatiin
eebbisuuf hamma har’aatti addaan baase. 9 Sababiin gosti Lewwii akka
obboloota isaa gidduutti qooda yookaan dhaala hin qabaanne godhameefis
kanuma. Akkuman WAAQAYYO Waaqni kee isaanitti himetti, WAAQAYYO
dhaala isaanii ti.
10 Ammas ani akkuma yeroo jalqabaa godhe sana guyyaa afurtamaa fi
halkan afurtama tulluu sana irran ture; WAAQAYYO ammas na dhaga’e.
Inni si balleessuudhaaf fedhii hin qabu. 11 WAAQAYYOS, “Deemi; akka
isaan biyya ani abbootii isaaniitiif kennuudhaaf kakadhe sana seenanii
dhaalaniif saba kana dura bu’ii deemi” naan jedhe.

WAAQAYYOON Sodaadhu

12 Yaa Israa’el, wanni WAAQAYYO Waaqni kee sirraa barbaadu maali?
Akka ati WAAQAYYO Waaqa kee sodaattu, akka daandii isaa hunda irra
deemtu, akka isa jaallattu, akka WAAQAYYO Waaqa kee garaa kee guutuu fi
lubbuu kee guutuudhaan tajaajiltu, 13 akka siif toluuf, akka ati ajajawwanii
fi qajeelchawwan WAAQAYYOO kanneen ani har’a siif kennu eegduu mitii?
14 Kunoo samiin, samiin samiiwwanii olii, laftii fi wanni ishee keessa
jiru hundinuu kan WAAQAYYO Waaqa keetii ti. 15 Ta’us akkuma har’a
ta’ee jiru kana, WAAQAYYO jaalalaan qalbii isaa abbootii keessan irra
buufate; isin warra sanyii isaanii taatanis saboota hunda caalchisee filate.
16 Kanaafuu qalbii keessan dhagna qabaa; si’achis mataa jabeeyyii hin
ta’inaa. 17 WAAQAYYO Waaqni keessan Waaqa waaqotaa, Gooftaa gooftotaa,
Waaqa guddaa, jabaa fi sodaachisaa, kan nama wal hin caalchifnee fi
kan matta’aa hin fudhanneedhaatii. 18 Inni ijoollee abbootii hin qabnee
fi niitota dhirsoonni isaanii irraa du’aniif ni falma; alagootas nyaataa fi
uffata isaanii kennuudhaan jaallata. 19 Alagoota jaalladhaa; isin mataan
keessan biyya Gibxitti alagoota turtaniitii. 20 WAAQAYYO Waaqa kee
sodaadhu; isa tajaajilis. Isatti maxxani; maqaa isaatiinis kakadhu. 21 Inni
ulfina kee ti; inni Waaqa kee kan dinqiiwwan gurguddaa fi sodaachisaa

ati ija keetiin argite sana siif hojjetee dha. 22 Abbootiin kee warri Gibxitti
gad bu'an nama torbaatama turan; amma garuu WAAQAYYO Waaqni kee
akka urjii samii keessaa si baay'iseera.

11

WAAQAYYOON Jaalladhuutii Ajajamiif

1 WAAQAYYO Waaqa kee jaalladhu; yeroo hundas fedhii isaa, qa-
jeelchawwan isaa, seerawwan isaatii fi ajajawwan isaa eegi. 2 Kan adabbii
WAAQAYYO Waaqa keessanii, surraa isaa, harka isaa jabaa fi irree isaa
kan diriirfame beeke yookaan arge isinuma malee akka ijoollee keessan
hin ta'in har'a yaadadhaa. 3 Mallattoowwanii fi wantoota inni Gibxi
keessatti Fara'oon mootii Gibxii fi biyya isaa guutuu irratti hojjete, 4 waan
inni loltoota Gibxi, fardeenii fi gaariiwwanis godhe, utuma isaan isin
duukaa bu'anuu akka inni Galaana Diimaadhaan isaan haguuge, akka
itti WAAQAYYO badiisa bara baraa isaanitti fide yaadadhaa. 5 Waan inni
hamma isin iddoo kana geessanitti lafa gammoojjii keessatti isiniif godhe
kan arge ijoollee keessan miti; 6 isaan waan inni gaafa lafti afaan ishee
banattee guutummaa Israa'el gidduutti Daataanii fi Abiiraam ilmaan
Eliiyaab namicha gosa Ruubeen sana maatii isaanii wajjin, dunkaanota
isaaniitii fi qabeenya isaanii kan lubbuu qabu hunda liqimsitetti isaan
godhe hin argine. 7 Iji keessan garuu waan guddaa WAAQAYYO godhe
kanneen hunda argeera.

8 Kanaafuu isin akka Yordaanosiin ceetanii biyya dhaaluuf jirtanitti
galuuf jabaattaniif ajajawwan ani har'a isinii kennu hunda eegaa; 9 kunis
akka isin biyya WAAQAYYO abbootii keessanii fi sanyii isaaniitiif kennuuf
kakate kan aannanii fi damma baasu sana keessatti bara dheeraa
jiraattaniif. 10 Biyyi ati dhaaluuf itti galaa jirtu kun akka biyya Gibxi kan ati
keessaa baatee dhufte kan ati akkuma lafa biqiltuutti sanyii kee facaaftee
miilla keetiin bishaan obaafte sanaa miti. 11 Biyyi ati Yordaanos ceetee
dhaaltu kun garuu biyya tulluuwwanii fi sululawwanii kan samiidhaa
bokkaa argatuu dha. 12 Biyyi kun biyya WAAQAYYO Waaqni kee kunuunsuu
dha; jalqaba waggaatii hamma dhuma waggaattis iji WAAQAYYO Waaqa
keetii ishee irraa hin buqqa'u.

13 Yoo ajajawwan ani har'a isiniif kennu amanamummaadhaan eegdan
jechuunis yoo isin WAAQAYYO Waaqa keessan jaallattanii garaa keessan
guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan isa tajaajiltan, 14 akka ati midhaan
kee, wayinii keetii fi zayitii kee galfattuuf ani yeroo isaatti bokkaa birraatii
fi bokkaa arfaasaa lafa keetti nan roobsa. 15 Loon keetiif marga bakkee nan
kenna; atis nyaattee quufta.

16 Of eeggadhaa! Yoo kanaa achii isin akka garagaltanii waaqota
biraa waaqeffattanii fi isaaniifis sagaddan gowwoomfamtu. 17 Ergasii
dheekkamsi WAAQAYYOO isinitti boba'a; innis akka bokkaan hin roobne,
laftis oomisha hin kennineef samiiwwan ni cufa; isinis biyya gaarii
WAAQAYYO isiniif kennu irraa daftanii ni baddu. 18 Dubbiiwwan koo
kanneen garaa fi qalbii keessanitti qabadhaa; akka mallattootti harkatti
hidhadhaa; adda keessan irrattis maxxanfadhaa. 19 Ijoollee keessanis
barsiisaa; yeroo mana teessu, yeroo karaa deemtu, yeroo ciiftuu fi yeroo
dammaqxutti waa'ee isaanii odeessi. 20 Michichilawwan balbala mana
keetiitii fi karrawwan kee irrattis isaan barreessi; 21 kunis akka umuriin
keessanii fi umuriin ijoollee keessanii biyya WAAQAYYO abbootii keessaniif

kennuuf kakate keessatti akkuma umurii samiiwwan lafaa oli jiraniitti
dheeratuuf.
22 Yoo isin ajajawwan ani isiniif kennu kanneen hunda of eeggannood-
haan duukaa buutan jechuunis yoo isin WAAQAYYO Waaqa keessan jaal-
lattan, karaa isaa hunda irra deemtanii fi isatti maxxantan, 23 WAAQAYYO
saboota hunda fuula keessan duraa ari’ee ni baasa; isinis saboota isin
caalaa gurguddaa fi jajjaboo ni dhaaltu. 24 Lafti miilli keessan irra dhaa-
bate hundinuu keessan ta’a; daariin keessanis gammoojjiidhaa hamma
Libaanoonitti, laga Efraaxiisii hamma galaana lixaatti ni bal’ata. 25 Namni
kam iyyuu fuula keessan dura dhaabachuu hin danda’u. WAAQAYYO
Waaqni keessan akkuma isin abdachiisetti rifachiisuu fi sodaachisuu
keessan lafa isin dhaqxan hunda irra ni buusa.
26 Kunoo, ani har’a eebbaa fi abaarsa fuula keessan dura nan kaa’a;
27 eebbi kunis yoo isin ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keessanii kanneen
ani har’a isiniif kennu eegdanii dha. 28 Abaarsi immoo yoo isin ajajawwan
WAAQAYYO Waaqa keessanii dhaga’uu diddanii karaa ani har’a isin ajaje
irraa garagaltanii waaqota biraa kanneen isin duraan hin beekne duukaa
buutanii dha. 29 Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti
galtu kanatti si fidutti Tulluu Gerziim irratti eebba, Tulluu Eebaal irratti
immoo abaarsa labsita. 30 Tulluuwwan kunneen Yordaanos gamatti, karaa
gara lixa biiftuutti geessuun gama lixaatti, muka Mooree guddicha biratti,
biyya Kana’aanota Arabbaa keessa jiraatan keessatti fuullee Gilgaalitti
argamu mitii? 31 Isin biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kennu
seentanii dhaaluuf Yordaanosin ce’uudhaaf jirtu; yommuu lafa sana
dhaaltanii irra jiraattanitti, 32 ajajawwanii fi seerawwan ani har’a fuula
keessan dura kaa’u hunda eegaa.

12

Iddoo Waaqeffannaadhaaf Filatame

1 Sirnawwanii fi seerawwan isin bara lafa irra jiraattan guutuu biyya
WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii akka isin dhaaltaniif isiniif kenne
keessatti of eeggannaadhaan eegdan kanneenii dha. 2 Iddoowwan
saboonni isin irraa fudhattan waaqota isaanii itti waaqeffatan kanneen
tulluuwwan ol dhedheeroo fi gaarran irraa, akkasumas kanneen muka lal-
isaa kam iyyuu jalaa hunda guutumaan guutuutti balleessaa; 3 iddoowwan
aarsaa isaanii diigaa; utubaawwan isaanii kanneen sagadaa caccabsaa;
Aasheeraa isaanii ibiddaan gubaa; fakkii waaqota isaanii kukkutaa gataa;
maqaa isaanii illee iddoo sanaa balleessaa.
4 Isin haala isaan waaqeffataniin WAAQAYYO Waaqa keessan hin waaq-
effatinaa. 5 Garuu iddoo WAAQAYYO Waaqni keessan Maqaa isaa achi
dhaabuuf jedhee iddoo jireenya isaatiif gosoota keessan hunda keessaa
filatu barbaadaa. Achis dhaqaa; 6 achittis aarsaa gubamuu fi qalma
keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa, waan
kennuuf wareegdanii fi kennaa fedhiidhaan kennitan, loonii fi bushaayee
keessan keessaa hangafa dhi’eessaa. 7 Achittis atii fi warri mana kee
jiraatan fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii duratti ni nyaattu; sababii
WAAQAYYO Waaqni keessan hojii harka keessanii hundaan isin eebbiseefis
ni gammaddu.
8 Akka nu har’a godhaa jirru kana, akka tokkoon tokkoon namaa
waanuma tolaa itti fakkaate godhu kana hin godhinaa; 9 isin amma

iyyuu boqonnaa fi dhaala WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kennu hin
geenyeetii. 10 Garuu Yordaanos ceetanii biyya WAAQAYYO Waaqni keessan
dhaala godhee isiniif kennu keessa ni qubattu; innis akka isin nagaan
jiraattaniif diinota naannoo keessanii hunda jalaa boqonnaa isinii kenna.
11 Ergasiis gara WAAQAYYO Waaqni keessan iddoo jireenya Maqaa isaatiif
filatuutti waan ani isin ajaje hunda fiduu qabdu; kunis aarsaa gubamuu
fi qalma keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa,
akkasumas wareega filatamaa WAAQAYYOOF kennuuf wareegdan hundaa
dha. 12 Achittis isin, ilmaanii fi intallan keessan, hojjetaa fi xomboreen
keessan, akkasumas Lewwonni magaalaawwan keessan keessa jiraatan
kanneen qooda yookaan dhaala mataa isaanii hin qabnes fuula WAAQAYYO
Waaqa keessanii duratti gammadaa. 13 Akka aarsaa keessan kan gubamu
idduma argitan hundatti hin dhi'eessine of eeggadhaa. 14 Iddoo WAAQAYYO
gosoota kee keessaa filatu tokko qofatti aarsaawwan gubaman dhi'eessi;
achittis waan ani si ajaju hunda eegi.

15 Ta'us akkuma eebba WAAQAYYO Waaqni kee siif kennuutti, maga-
alaawwan kee kam iyyuu keessatti kuruphee yookaan gadamsa qalad-
huutii hamma feete nyaadhu; warri akka seeraatti hin qulqullaa'inii
fi warri qulqullaa'anis foon kana nyaachuu ni danda'u. 16 Isin garuu
dhiiga sana hin nyaatinaa; akkuma bishaaniitti lafatti dhangalaasaa.
17 Ati midhaan kee yookaan daadhii wayinii keetii yookaan zayitii kee
harka kudhan keessaa harka tokko yookaan kennaa hangafa loon keetii
yookaan kan bushaayee keetii yookaan waan kennuuf wareega gootu
kam iyyuu yookaan kennaa fedhii keetiin kennitu yookaan kennaa addaa
magaalaawwan kee keessatti hin nyaatin. 18 Qooda kanaa iddoo WAAQAYYO
Waaqni kee filatuutti ati, ilmaan kee, intallan kee, hojjettoonni kee dhiiraa
dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee keessa jiraatan fuula WAAQAYYO
Waaqa keetii duratti nyaadhaa; atis waan harki kee hojjetu hundaan fuula
WAAQAYYO Waaqa keetii duratti gammadi. 19 Bara biyya kee keessa jiraattu
guutuu akka Lewwota hin daganne of eeggadhu.

20 Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee akkuma si abdachiisetti biyya kee
siif bal'isutti, ati yoo foon dharraatee, "Ani foon nyaachuu fedha" jette,
hamma feete nyaachuu dandeessa. 21 Yoo iddoon WAAQAYYO Waaqni
kee Maqaa isaa achi dhaabbachuuf filatu akka malee sirraa fagoo ta'e,
akkuma ani si ajajetti loonii fi bushaayee WAAQAYYO Waaqni kee siif kenne
keessaa qalachuu, magaalaawwan kee keessattis hamma feete nyaachuu
dandeessa. 22 Akkuma kurupheen yookaan gadamsi nyaatamu sana isaan
nyaadhu; warri akka seeraatti hin qulqullaa'inii fi warri qulqullaa'an
hundi nyaachuu ni danda'u. 23 Garuu akka dhiiga hin nyaanne of
eeggadhu; sababiin isaa dhiigni waan lubbuu ta'eef ati foon wajjin
lubbuu hin nyaatin. 24 Ati dhiiga hin nyaatin; akkuma bishaanii lafatti
dhangalaasi. 25 Akka si'ii fi ijoollee kee kanneen si duubaan dhalataniif
toluuf ati dhiiga hin nyaatin; ati fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa
hojjechaa jirtaatii.

26 Garuu wantoota kee qulqulluu fi waan kennuuf wareegde fudhadhuu
iddoo WAAQAYYO filatu dhaqi. 27 Foonii fi dhiiga aarsaa kee kan gubamuu
iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii irratti dhi'eessi. Dhiigni aarsaa
keetii iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii biratti dhangalaafamuu qaba;
foon isaa garuu nyaachuu dandeessa. 28 Akka si'ii fi ijoollee kee kanneen

si duuba dhalataniif yeroo hunda toluuf qajeelchawwan ani siif kennu
kanneen hunda of eeggannaadhaan eegi; sababiin isaa ati ija WAAQAYYO
Waaqa keetii duratti waan gaarii fi qajeelaa hojjechaa jirtaatii.
29 WAAQAYYO Waaqni kee saboota ati weerartee biyyaa baasuuf jirtu
fuula kee duraa ni balleessa. Ati garuu yommuu ariitee isaan baaftee
lafa isaanii irra qubattutti, 30 erga isaan fuula kee duraa balleeffamanii
booddees, "Saboonni kunneen akkamitti waaqota isaanii tajaajilu? Anis
akkasuman godha" jettee waa'ee waaqota isaanii gaafachuudhaan kiyyoo
keessa akka hin galle of eeggadhu. 31 Isaan sababii waaqota isaanii
waaqeffachuudhaan hojii jibbisiisaa WAAQAYYO jibbu hedduu hojjetaniif,
ati haala isaaniitiin WAAQAYYO Waaqa kee hin waaqeffatin. Isaan ilmaan
isaaniitii fi intallan isaanii illee waaqota isaaniitiif aarsaa godhanii
ibiddaan gubu.
32 Ati waan ani si ajaju hunda eegi; itti hin dabalin; irraas hin hir'isin.

13

Waaqota Biraa waaqeffachuu

1 Yoo raajiin yookaan namni abjuudhaan waan dhufaa jiru himu tokko
gidduu keessanitti argamee mallattoowwan yookaan dinqii isinitti hime,
2 yoo mallattoon yookaan dinqii inni isinitti hime sun raawwatamee innis,
"Kottu waaqota biraa kanneen ati duraan hin beekne duukaa buunee haa
waaqeffannu" siin jedhe, 3 ati dubbii raajii yookaan nama abjootu sanaa
hin dhaggeeffatin; WAAQAYYO Waaqni kee akka isin garaa keessan guutuu
fi yaada keessan guutuudhaan isa jaallattan qoruuf waan kana godhaatii.
4 WAAQAYYO Waaqa keessan duukaa bu'aa; isa sodaadhaa. Ajajawwan
isaa eegaa; isaaf ajajamaa; isa tajaajilaa; isattis maxxanaa. 5 Raajaan
yookaan namichi abjuu abjootu sun, sababii akka isin WAAQAYYO Waaqa
keessan kan biyya Gibxiitii isin baasee biyya garbummaa jalaa isin fure
sanatti finciltan dubbateef ajjeefamuu qaba; inni karaa WAAQAYYO Waaqni
keessan akka duukaa buutan isin ajaje irraa isin jal'isuuf yaaleera; hamaa
of keessaa balleessi.
6 Yoo obboleessi kee yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan niitiin
kee kan ati jaallattu yookaan michuun kee, "Kottu waaqota biraa kanneen
atis taatu abbootiin kee hin beekin waaqeffannaa" jedhee dhoksaadhaan
si dogoggorsuu barbaade, 7 yoo inni waaqota saboota naannoo keetii,
kanneen dhi'oo yookaan fagoo jiran, warra daarii lafaa tokkoo hamma
daarii lafaa kaaniitti jiranii waaqeffanna, siin jedhe, 8 tole hin jedhiniif
yookaan isa hin dhaga'in. Hin na'iniif. Isaaf hin hilin yookaan harka irra
hin qabin. 9 Ati isa ajjeesuu qabda. Isa ajjeesuufis jalqabatti harki kee,
itti aansees harki saba hundaa haa ka'u. 10 Waan inni akka ati WAAQAYYO
Waaqa kee kan Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana irraa garagaltu
godheef dhagaadhaan tumii isa ajjeesi. 11 Ergasii Israa'eloonni hundi
dhaga'anii ni sodaatu; si gidduudhaas eenyu iyyuu deebi'ee waan hamaa
akkasii hin hojjetu.
12 Yoo ati magaalaawwan akka ati keessa jiraattuuf WAAQAYYO Waaqni
kee siif kennu keessaa tokkotti iyyuu utuu akkas jedhamuu dhageesse,
13 yoo namoonni hamoon isin gidduudhaa ka'anii, "Kottaa waaqota biraa
kanneen isin hin beekne waaqeffannaa" jedhanii saba magaalaa isaanii
dogoggorsu ta'e, 14 dubbii sana iyyaafadhu; qoradhu; sirriitti gaafadhu.

Kunoo, yoo dubbiin sun dhugaa ta'ee wanni jibbisiisaan kun gidduu
keetti hojjetamuun isaa mirkanaa'e, [15] ati namoota magaalaa sana keessa
jiraatan hunda goraadeedhaan fixi; magaalaa sana illee namoota isheetii
fi horii ishee wajjin guutumaan guutuutti barbadeessi. [16] Mi'a boojuu
kan magaalaa sanaa argame hunda walakkaa oobdii isheetti walitti
qabiitii magaalaa sana guutuu boojuu ishee wajjin WAAQAYYO Waaqa
keetiif aarsaa guutummaan gubamu godhiitii gubi. Isheen bara baraan
barbadooftee haa haftu; deebitees hin ijaaramin. [17] Akka WAAQAYYO
dheekkamsa isaa sodaachisaa irraa deebi'uuf wanni abaarame tokko
harka keetti hin argamin; inni siif araarama; garaa siif laafa; akkuma
abbootii keetiif kakatetti si baay'isa; [18] kunis waan ati ajajawwan isaa
kanneen ani har'a siif kennu hunda eegdee fuula isaa duratti waan
qajeelaa hojjechuudhaan WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtuuf.

14

Nyaata Qulqulluu ta'ee fi Qulqulluu Hin ta'in
14:3-20 kwf – Lew 11:1-23

[1] Isin ijoollee WAAQAYYO Waaqa keessanii ti. Nama du'eef jettanii of hin
murmurinaa yookaan rifeensa adda keessaniin oli jiru hin haaddatinaa;
[2] ati WAAQAYYO Waaqa keetiif saba qulqulluudhaatii. WAAQAYYO akka ati
qabeenya isaa jaallatamaa taatuuf jedhee saboota lafa irra jiraatan hunda
keessaa si filateera.

[3] Ati waan jibbisiisaa tokko illee hin nyaatin. [4] Horiin isin nyaachuu
dandeessan kanneenii dha; sangaa, hoolaa, re'ee, [5] gadamsa, kuruphee,
borofa, re'ee diidaa, waaliyaa, saalaa fi hoolaa tulluu. [6] Horii kotteen
isaa baqaqee iddoo lamatti gargar qoodame kan halala guuru nyaachuu
ni dandeessu. [7] Garuu warra halala guuran yookaan warra kottee
baqaqaa qaban keessaa gaala, illeettii, yookaan osolee hin nyaatinaa;
isaan kunneen halala guuran iyyuu waan kotteen isaanii duudaa ta'eef
isaan akka seeraatti isiniif qulqulluu miti. [8] Booyyeenis qulqulluu miti;
kotteen isaa baqaqaa ta'us booyyeen halala hin guuru. Isin foon isaanii
hin nyaatinaa yookaan raqa isaanii hin tuqinaa.

[9] Uumamawwan bishaan keessa jiraatan hunda keessaa warra qoochoo
fi qola qaban kam iyyuu nyaachuu dandeessu. [10] Garuu warra qoochoo fi
qola hin qabne kam iyyuu hin nyaatinaa; isaan isiniif qulqulluu miti.

[11] Isin simbira qulqulluu kam iyyuu nyaachuu dandeessu. [12] Isaan
kanneen garuu hin nyaatinaa; isaanis risaa, rumicha, rumicha gurraacha,
[13] culullee, culullee gurraacha, culullee gosa garaa garaa, [14] arraagessa
gosa garaa garaa, [15] guchii, urunguu, allaattii bishaanii, coroffee
gosa garaa garaa, [16] urunguu xinnaa, urunguu guddaa, urunguu adii,
[17] urunguu gammoojjii, abbaa koddaa, urunguu guddaa, [18] huummoo,
allaattii gosa kamii iyyuu, haadha gaayyeetii fi simbira halkanii ti.

[19] Ilbiisonni barrisan hundinuu isiniif qulqulluu miti; isaan hin nyaati-
naa. [20] Uumamawwan qoochoo qaban kanneen qulqulluu ta'an kam iyyuu
garuu nyaachuu dandeessu.

[21] Waan ofii isaatiin du'e tokko illee hin nyaatin. Akka inni nyaatuuf
alagaa magaalaa kee keessa jiraatuuf kenni yookaan nama ormaa tokkotti
gurguradhu. Ati garuu saba WAAQAYYO Waaqa keetiif qulqulleeffamtee
dha.

Ilmoo re'ee tokko aannan haadhaa isheetiin hin affeelin.

Kudhan Keessaa Harka Tokko

22 Waan lafti qotiisaa kee waggaatti kennu hunda keessaa kudhan
keessaa tokko kophaatti baasii kaa'i. 23 Akka WAAQAYYO Waaqa kee
sodaachuu barattuuf iddoo inni akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatutti
midhaan kee, wayinii kee haaraa fi zayitii kee akkasumas hangafa
loonii fi bushaayee kee fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nyaadhu.
24 Garuu yoo iddoon sun akka malee fagaatee, atis WAAQAYYO Waaqa
keetiin eebbifamtee sababii iddoon WAAQAYYO akka Maqaan isaa achi
jiraatuuf filatu sun fagoo ta'eef kennaa kee kudhan keessaa tokko baachuu
dadhabde, 25 kennaa kee kan kudhan keessaa tokko sana meetiitti
geeddariitii, meetii sana qabadhuutii iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatu
dhaqi. 26 Meetii sanaanis waanuma feete jechuunis, loon, hoolota, daadhii
wayinii yookaan dhugaatii jabaa, yookaan waan barbaadde kam iyyuu
biti. Ergasii atii fi warri mana keetii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti
nyaadhaa gammadaa. 27 Lewwonni magaalaa kee keessa jiraatan qooda
yookaan dhaala ofii isaanii waan hin qabneef ati isaan hin dagatin.

28 Yeroo hunda dhuma waggaa sadaffaatti waan waggaa sana keessa
galfatte kudhan keessaa tokko fuudhiitii magaalaawwan keessatti kuusi.
29 Kunis akka Lewwonni qooda yookaan dhaala ofii isaanii hin qabne,
alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niitonni dhirsoonni isaanii irraa
du'an warri magaalaawwan keessa jiraatan nyaatanii quufanii fi akka
WAAQAYYO Waaqni kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf.

15

Waggaa Itti Gatiin Namaaf Dhiifamu
15:1-11 kwi – Lew 25:8-38

1 Ati yeroo hunda dhuma waggaa torbaffaatti gatii namaaf dhiisuu
qabda. 2 Kunis akkanatti ta'a: namni liqii kennu hundii liqii ollaa isaa
nama Israa'eliif liqeesse dhiisuufii qaba. Sababii yeroon WAAQAYYOO kan
itti gatiin namaaf dhiifamu labsameef inni ollaa isaa yookaan obboleessa
isaa Israa'elicha irraa waan isaaf liqeesse hin gaafatin. 3 Ati waan alagaaf
liqeessite gaafachuu ni dandeessa; garuu waan obboleessi kee sirraa
liqeeffate dhiisuufii qabda. 4 Ta'us waan WAAQAYYO Waaqni kee biyya akka
ati dhaaltuuf siif kennu irratti akka malee si eebbisuuf hiyyeessi gidduu
keetti hin argamu; 5 kunis yoo ati guutumaan guutuutti WAAQAYYO Waaqa
keetiif ajajamtee fi yoo ati ajajawwan ani har'a siif kennu kanneen hunda
eegde qofa ta'a. 6 Waan WAAQAYYO Waaqni kee akkuma si abdachiisetti si
eebbisuuf ati saboota baay'eedhaaf liqeessita malee tokko irraa iyyuu hin
liqeeffattu. Ati saboota baay'ee bulchita malee isaan si hin bulchan.

7 Magaalaawwan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessatti yoo ob-
boloota kee gidduu hiyyeessi jiraate obboleessa kee sana irratti garaan kee
hin jabaatin yookaan isa gargaaruu irraa harka kee hin deebifatin. 8 Qooda
kanaa harka kee isaaf diriirsiitii waan isa ga'u liqeessiif. 9 Akka yaadni
hamaan, "Waggaan torbaffaan, waggaan itti gatiin namaaf dhiifamu sun
dhi'aateera" jedhu si keessatti kuufamee ati akkasiin obboleessa kee
rakkataa ija hamaadhaan ilaaltee gargaaruu hin dhiifne of eeggadhu. Inni
WAAQAYYOTTI ol iyyata; kunis cubbuu sitti ta'a. 10 Ati arjummaadhaan

isaaf kenni; yommuu kennituufis garaan kee hin gaabbin; sababii kanaaf
WAAQAYYO Waaqni kee hojii kee hundaa fi waan harki kee qabate
hundaan si eebbisa. [11] Yoom iyyuu taanaan hiyyeeyyiin lafa irra ni
jiraatu. Kanaafuu ani akka ati harka kee obboloota keetiif, hiyyeeyyii fi
rakkattoota biyya keetiitiif diriirfattu sin ajaja.

Garboota Bilisoomsuu
15:12-18 kwf – Bau 21:2-6
15:12-18 kwi – Lew 25:38-55

[12] Yoo namni gosa Ibrootaa, dhiirri yookaan dubartiin sitti gurguramtee
waggaa ja'a siif hojjette, waggaa torbafaatti bilisa baasii gad dhiisi.
[13] Yommuu gad dhiiftuttis harka duwwaa hin geggeessin. [14] Bushaayee
kee keessaa, oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa arjummaadhaan
kenniif. Akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si eebbisetti isaaf kenni. [15] Akka
atis biyya Gibxitti garba turtee fi akka WAAQAYYO Waaqni kee si fure
yaadadhu. Wanni ani har'a ajaja kana siif kennuufis kanuma.
[16] Garuu yoo garbichi kee sun sababii si'ii fi maatii kee jaallatuuf si
wajjin jiraachuun itti tolee, "Ani si dhiisee hin deemu" siin jedhe, [17] mutaa
fuudhii balbala irratti gurra isaa uri; innis bara baraan garbicha kee ta'a.
Garbittii kees akkasuma godhi.
[18] Garbicha kee bilisoomsuun waan ulfaataa sitti hin fakkaatin; tajaajilli
isaa kan waggaa ja'aa sun gatii nama qaxaramee hojjetu tokkootti harka
lama tureetii. WAAQAYYO Waaqni kee waan ati hojjetu hundaan si eebbisa.

Horii Hangafa

[19] Loonii fi bushaayee kee keessaa korma hangafa hunda WAAQAYYO
Waaqa keetiif addaan baasi; qotiyyoo kee keessaa hangafaan hin hojjetin;
hangafa hoolaa keetii irraa rifeensa hin murin. [20] Waggaa waggaadhaan
atii fi maatiin kee iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatutti fuula isaa duratti
isaan nyaattu. [21] Yoo horiin sun hir'ina qabaate jechuunis yoo inni
naafa yookaan jaamaa yookaan mudaa hamaa kam iyyuu qabaate, ati
horii sana aarsaa gootee WAAQAYYO Waaqa keetiif hin dhi'eessin. [22] Ati
magaalaa kee keessatti nyaadhu. Akkuma waan horiin sun kuruphee
yookaan gadamsa ta'eetti namni akka seeraatti qulqulluu hin ta'inii fi kan
qulqulluu ta'e nyaachuu danda'a. [23] Ati garuu dhiiga sana hin nyaatin;
akkuma bishaaniitti lafatti dhangalaasi.

16

Faasiikaa
16:1-8 kwf – Bau 12:14-20; Lew 23:4-8; Lak 28:16-25

[1] Sababii WAAQAYYO Waaqni kee ji'a Abiibii keessa halkaniin Gibxii si
baaseef ji'a Abiibii kabaji; Faasiikaa WAAQAYYO Waaqa keetiis ayyaan-
effadhu. [2] Iddoo WAAQAYYO Waaqni kee akka Maqaan isaa achi ji-
raatuuf filatutti bushaayee kee yookaan loon kee keessaa Faasiikaa godhii
WAAQAYYO Waaqa keetiif qali. [3] Ati akka bara jireenya keetii guutuu
guyyaa itti Gibxii baate sana yaadattuuf Faasiikaa sana buddeena raacitii
qabu wajjin hin nyaatin; garuu ati sababii ariitiidhaan biyya Gibxiitii
baateef bultii torba maxinoo jechuunis buddeena rakkinaa nyaadhu.
[4] Guutummaa biyya keetii keessatti bultii torbaaf raacitiin hin argamin.
Foon ati galgala guyyaa jalqabaatti aarsaa gootu hamma bariitti hin turin.

5 Ati magaalaa WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu kamitti iyyuu Faasiikaa
hin dhi'eessin; 6 garuu lafa inni iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti
galgala yeroo biiftuun gad buututti yaadannoo guyyaa itti biyya Gibxiitii
baateetiif aarsaa Faasiikaa dhi'eessi. 7 Aarsaa Faasiikaa sana waadiitii
iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatutti nyaadhu. Ergasiis ganama gara
dunkaana keetiitti deebi'i. 8 Bultii ja'a maxinoo nyaadhu; bultii torbaffaatti immoo WAAQAYYO Waaqa keetiif wal ga'ii qulqulluu godhi; hojii illee hin hojjetin.

Ayyaana Torbanootaa
16:9-12 kwf – Lew 23:15-22; Lak 28:26-31

9 Gaafa midhaan kee haamuu jalqabdee kaasii torbanoota torba lakkaa'i.
10 Ergasiis akkuma baay'ina eebba WAAQAYYO Waaqni kee siif kenneetti kennaa fedhiidhaan kennitu dhi'eessuudhaan Ayyaana Torbanootaa
WAAQAYYO Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. 11 Ati, ilmaanii fi intallan
kee, hojjettoonni kee dhiironnii fi dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee keessa jiraatan, alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niitonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen isin gidduu jiraatan achitti, iddoo WAAQAYYO Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti fuula isaa
duratti ni gammaddu. 12 Ati akka Gibxitti garba turte yaadadhu; seera kanas akka gaariitti eegi.

Ayyaana Daasii
16:13-17 kwf – Lew 23:33-43; Lak 29:12-39

13 Erga oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa oomisha kee galfattee
booddee guyyaa torbaaf Ayyaana Daasii ayyaaneffadhu. 14 Ati, ilmaanii
fi intallan kee, tajaajiltoonni kee dhiironnii fi dubartoonni, Lewwonni, alagoonni, ijoolleen abbootii hin qabnee fi dubartoonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen magaalaawwan kee keessa jiraatan ayyaana kee
irratti gammadaa. 15 Ayyaana kanas iddoo WAAQAYYO filatutti bultii torbaaf WAAQAYYO Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. Sababii WAAQAYYO Waaqni kee oomisha keetii fi hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf gammachuun kee guutuu ta'a.

16 Dhiirri kee hundi waggaatti yeroo sadii iddoo inni filatutti fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti dhi'aachuu qabu; kunis yeroo Ayyaana Maxinoo, yeroo Ayyaana Torbanootaatii fi yeroo Ayyaana Daasii ti. Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula WAAQAYYOO duratti hin dhi'aatin:
17 Tokkoon tokkoon keessan akkuma baay'ina eebba WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kenneetti kennaa fidaa.

Abbootii Murtii

18 Magaalaawwan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu hundattuu gosoota kee hundaaf abbootii seeraatii fi qondaaltota muudi; isaanis dhugaadhaan
namootaaf murtii kennu. 19 Ati murtii hin jal'isin yookaan nama wal hin caalchisin. Matta'aa hin fudhatin; matta'aan ija ogeeyyii jaamsee dubbii
qajeeltotaas jal'isa. 20 Ati akka lubbuudhaan jiraattee lafa WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu dhaaltuuf murtii qajeelaa qofa duukaa bu'i.

Waaqota Biraa Waaqeffachuu

21 Iddoo aarsaa kan WAAQAYYO Waaqa keetiif dhaabde bira siidaa
Aasheeraa hin dhaabin. 22 Soodduu dhagaa kan WAAQAYYO Waaqni kee jibbu ofii keetiif hin dhaabbatin.

17

[1] Sangaa yookaan hoolaa fafa yookaan hir'ina kam iyyuu qabu
WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa hin dhi'eessin; wanni akkasii isa biratti
jibbisiisaa dhaatii.
[2] Yoo dhiirri yookaan dubartiin magaalaawwan WAAQAYYO Waaqni
kee siif kennu keessaa tokko keessa gidduu kee jiraattu tokko kakuu
isaa cabsuudhaan fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti waan hamaa
hojjetee argame, [3] yoo ajaja koo darbee waaqota ormaa waaqeffate,
gad jedhee biiftuuf yookaan ji'aaf yookaan urjiiwwan samiitiif sagadde,
[4] yoo wanni kun sitti himamee atis dhageesse, dubbicha gad qabii akka
gaariitti qoradhu; yoo wanni jedhame sun dhugaa ta'ee wanni jibbisiisaan
akkasii Israa'el keessatti hojjetamuun isaa mirkanaa'e, [5] namicha yookaan
dubartii waan hamaa kana hojjette gara balbala magaalaa sanaatti
geessiitii dhagaadhaan tumii ajjeesi. [6] Namni duuti isaaf malu tokko
dhuga ba'umsa nama lamaa yookaan sadiitiin haa ajjeefamu; garuu dhuga
ba'umsa nama tokkoo qofaan namni kam iyyuu ajjeefamuu hin qabu.
[7] Yommuu ajjeefamus jalqabatti harki dhuga baatotaa, itti aansee immoo
kan sabaa isa irra haa bu'u; ati waan hamaa of keessaa baasuu qabda.

Mana Murtii Seeraa

[8] Yoo dubbiiwwan murteessuuf rakkisaa ta'an mana murtii keetti
dhi'aatan jechuunis kan akka dhiiga dhangalaasuu, wal mormii seera
tokkootii fi kan biraa, yookaan miidhaa dhagna irra ga'u kan garaa garaa
gidduutti wanni murtii kennuuf rakkisu yoo ka'e, ati lafa WAAQAYYO
Waaqni kee filatutti geessi. [9] Gara Lewwota warra luboota ta'aniitii fi
qondaaltota yeroo sana hojii irra turanii dhaqi. Waa'ee dubbii sanaa
isaaniin mari'adhu; isaanis murtii isaa sitti himu. [10] Atis akkuma yaada
isaan siif kennan sanaatti iddoo WAAQAYYO filatutti murtii kennuu qabda.
Waan hunda qajeelfama isaan siif kennaniin hojjedhu. [11] Akka seera isaan
si barsiisaniittii fi akka qajeelfama isaan siif kennaniitti hojjedhu. Waan
isaan sitti himan irraa mirgatti yookaan bitaatti hin gorin. [12] Namni abbaa
seeraa yookaan luba WAAQAYYO Waaqa kee tajaajiluuf achi dhaabatu
tuffatu haa ajjeefamu. Ati waan hamaa Israa'el keessaa baasuu qabda.
[13] Sabni hundis waan kana dhaga'ee ni sodaata; itti deebi'ees hin tuffatu.

Mootii Moosifachuu

[14] Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galtee dhaaltuu
fi biyya sana keessa qubattee, "Akkuma saboota naannoo koo jiraataniitti
anis mootii of irrattan moosisa" jettutti, [15] mootii WAAQAYYO Waaqni kee
filatu of irratti moosisi. Nama obboleessa kee Israa'el ta'e keessaa malee
nama biyya alaa of irratti hin moosisin. [16] Sababii WAAQAYYO, "Lammata
garas hin deebitan" jedhee sitti himeef, mootichi ofii isaatii fardeen hin
baay'ifatin yookaan lakkoobsa fardeenii baay'ifachuuf jedhee gara Gibxitti
saba hin deebisin. [17] Akka yaadni isaa hin badneef inni niitota baay'ee
fuudhuu hin qabu; meetii fi warqee baay'isees walitti qabachuu hin qabu.
[18] Inni yommuu teessoo mootummaa isaa irra taa'utti garagalchaa
seera kanaa luboota Lewwota ta'an irraa fudhatee kitaaba maramaa
irratti ofii isaatii haa barreeffatu. [19] Inni akka WAAQAYYO Waaqa isaa
sodaachuu baratuuf dubbii seera kanaa hundaa fi ajajawwan kanneen of
eeggannaadhaan duukaa bu'uuf kitaabichi isa wajjin haa turu; innis bara
jireenya isaa guutuu haa dubbisu; [20] kunis akka inni akka waan obboloota

isaa caaluutti of ilaalee seericha irraa gara mirgaatti yookaan bitaatti hin
gorreef. Akkasiinis innii fi sanyiin isaa mootummaa isaa irratti Israa'el
keessatti bara dheeraadhaaf ni moo'u.

18

Qooda Lubootaatii fi Lewwotaa

1 Luboonni warri Lewwota ta'an jechuunis gosti Lewwii hundi Israa'el
wajjin qooda lafaa yookaan dhaala hin argatan. Isaan aarsaa ibiddaan
WAAQAYYOOF dhi'aatu irraa haa nyaatan; kun qooda isaaniitii. 2 Isaan
obboloota isaanii gidduutti dhaala tokko iyyuu hin qabaatin; akkuma inni
isaan abdachiisetti WAAQAYYO dhaala isaaniitii.
3 Qoodni luboonni saba aarsaa kormaa yookaan hoolaa dhi'eessu
irraa argachuu malan foon harkaa, kan mangaagaatii fi mi'a garaa
ti. 4 Mataa midhaan keetii, daadhii wayinii haaraa fi zayitii kee kan
jalqabaa akkasumas suufii jalqabaa kan hoolaa kee irraa haaddu isaanii
kennuu qabda; 5 kunis sababii WAAQAYYO Waaqni kee akka isaan yeroo
hunda dhaabatanii maqaa WAAQAYYOOTIIN tajaajilaniif gosoota kee hunda
keessaa sanyii isaanii filateef.
6 Lewwichi tokko yoo magaalaawwan kee kanneen guutummaa Israa'el
keessatti argaman kam iyyuu keessaa iddoo jiraatuu ba'ee garaa guutu-
udhaan iddoo WAAQAYYO Waaqni filatu dhufe, 7 innis akkuma Lewwota
fuula WAAQAYYOO dura dhaabatanii tajaajilaniitti achitti maqaa WAAQAYYO
Waaqa isaatiin haa tajaajilu. 8 Inni qabeenya maatii isaa kan gurguramu
irraa maallaqa argatu illee Lewwota michoota isaa wajjin faayidaa argamu
wal qixxee hirmaachuu qaba.

Hojiiwwan Jibbisiisoo

9 Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galtutti, hojii
balfamaa saboonni achi jiraatan hojjetan sana hojjechuu hin baratin.
10 Namni ilma isaa yookaan intala isaa ibiddatti aarsaa godhu, namni waa
himu yookaan falfala hojjetu, namni milkii ilaalu, tolfattuun, 11 yookaan
xibaartuun, ilaaltuun yookaan eker dubbistuun yookaan namni nama du'e
wajjin dubbatu tokko iyyuu gidduu keetti hin argamin. 12 Namni waan
akkasii hojjetu kam iyyuu fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa dha; sababii
hojii jibbisiisaa kanaatiifis WAAQAYYO Waaqni fuula kee duraa saboota
ari'ee ni baasa. 13 Ati fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti hir'ina malee
jiraachuu qabda.

Raajii

14 Saboonni ati lafa isaanii irraa buqqiftu warra falfala hojjetan yookaan
warra ilaalanii dha. Garuu akka ati waan akkasii hojjettu WAAQAYYO
Waaqni kee siif hin eeyyamamne. 15 WAAQAYYO Waaqni kee obboloota
kee keessaa raajii akka kootii tokko siif kaasa. Atis isa dhaga'uu qabda.
16 Wanni ati gaafa waldaan Kooreebitti walitti qabame, "Ani akka hin
duuneef lammata sagalee WAAQAYYO Waaqa kootii hin dhaga'u yookaan
ibidda guddaa kana si'achi hin argu" jettee WAAQAYYOON Waaqa kee
kadhatte kanaatii.
17 WAAQAYYO akkana naan jedhe: "Wanni isaan jedhan gaarii dha. 18 Ani
raajii akka keetii obboloota isaanii gidduudhaa isaaniif nan kaasa; dubbii
koo afaan isaa keessa nan kaa'a; innis waan ani isa ajaju hunda isaanitti
hima. 19 Nama dubbii koo kan raajiin maqaa kootiin dubbatu dhaga'uu

didu kam iyyuu, ani mataan koo isa nan gaafadha. [20] Garuu raajiin waan
maqaa kootiin dubbatu fakkeessee waan ani akka inni dubbatu isa hin
ajajin kam iyyuu dubbatu yookaan kan maqaa waaqota biraatiin dubbatu
haa ajjeefamu."

[21] Ati garaa keetti, "Nu dubbii WAAQAYYO nutti hin dubbatin akkamitti
beekuu dandeenya?" jetta ta'a. [22] Yoo wanni raajiin tokko maqaa
WAAQAYYOOTIIN dubbate utuu hin guutamin hafe, dubbiin sun dubbii
WAAQAYYO hin dubbatinii dha. Raajiin sun itti fakkeessee dubbateeraatii
isa hin sodaatin.

19

Magaalaawwan Itti Baqatan
19:1-14 kwi – Lak 35:6-34; KeD 4:41-43; Iya 20:1-9

[1] Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee saboota biyya isaanii siif kennu
balleessutti, yommuu ati ariitee isaan baaftee magaalaawwanii fi man-
neen isaanii keessa qubattutti, [2] walakkaa biyya WAAQAYYO Waaqni
kee akka ati dhaaltuuf siif kennutti ofii keetiif magaalaawwan sadii
addaan baafadhu. [3] Akka namni nama ajjeese kam iyyuu itti baqatuuf
daandiiwwan hojjedhuutii biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti
siif kennu iddoo sadiitti qoodi.

[4] Seerri waa'ee nama nama ajjeesee lubbuu isaa baafachuuf achitti
baqatuu jechuunis kan utuu hammina itti hin yaadin akka tasaa nama
ollaa isaa ajjeesuu tokko ilaalu kanaa dha. [5] Namni tokko yoo muka
murachuuf namicha ollaa isaa wajjin bosona seenee utuu muka muruuf
qottoo isaa ol fudhatuu akkuma tasaa sibiilli irraa buqqa'ee namicha ollaa
isaa sana dha'ee ajjeese, namni sun magaalaawwan kanneen keessaa isa
tokkotti baqatee lubbuu ofii isaa oolfachuu danda'a. [6] Yoo kanaa achii
namni haaloo dhiigaa baasu tokko waan namichi nama ajjeese sun utuu
duraan dursee hammina itti hin yaadin ollaa isaa ajjeeseef yoo ajjeefamuu
hin qabaatin illee fagoo ta'u iyyuu inni aariidhaan duukaa bu'ee qaqqabee
isa ajjeesuu danda'a. [7] Sababiin ani akka ati magaalaa sadii ofii keetiif
addaan baafattu si ajajeefis kanuma.

[8] Yoo WAAQAYYO Waaqni kee akkuma abbootii keetiif kakuudhaan
waadaa gale sanatti biyya kee siif bal'isee biyya waadaa isaaniif gale sana
guutummaatti siif kenne, [9] ati WAAQAYYOON Waaqa kee akka jaallachuu
fi yeroo hunda karaa isaa irra akka deemtuuf ajajawwan ani har'a siif
kennu hunda akka gaariitti yoo eegde, magaalaawwan kanneen irratti
magaalaawwan sadii ni dabalatta. [10] Akka lafa kee kan WAAQAYYO
Waaqni kee dhaala godhee siif kennu keessatti dhiigni nama qulqulluu hin
dhangalaanee fi atis yakka dhiiga dhangalaasuutti akka hin gaafatamneef
waan kana godhi.

[11] Garuu yoo namni tokko nama ollaa isaa jibbee riphee eeggachuud-
haan miidhaa irraan ga'ee isa ajjeesee ergasii immoo magaalaawwan
kanneen keessaa tokkotti baqate, [12] maanguddoonni magaalaa inni
keessa jiraachaa turee nama itti erganii magaalaa inni itti baqate sanaa
isa haa fichisiisan; akka inni ajjeesuufis nama haaloo dhiigaa ba'utti
dabarsanii isa haa kennan. [13] Garaa hin laafiniif; akka siif toluuf yakka
dhangalaafama dhiiga nama qulqulluu Israa'el keessaa balleessi.

14 Biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaaltuuf siif kennu keessatti
dhaala dabarfamee siif kennamu irratti dhagaa mallattoo daangaa ollaa
keetii kan namoonni durii dhaaban hin hiiqsin.

Dhuga Baatota

15 Nama yakka yookaan seera cabsuu kamiin iyyuu himatame tokkotti
muruuf dhuga ba'umsi nama tokkoo ga'aa miti. Dubbiin sun dhuga
baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffamuu qaba.
16 Yoo dhuga baatuun jal'aan tokko sobaan nama tokkotti dhugaa ba'e,
17 namoonni wal dhaban lamaan fuula WAAQAYYOO duratti lubootaa fi
abbootii murtii kanneen yeroo sanatti hojii irra jiran dura haa dhaabatan.
18 Abbootiin murtiis dubbicha gad fageessanii haa qoran; yoo dhuga
baatuun sun sobduu ta'uun isaa mirkanaa'ee obboleessa isaa irratti
sobaan dhugaa ba'e, 19 waanuma inni obboleessa isaa gochuu yaade sana
isa godhaa. Ati hamaa of keessaa baasuu qabda. 20 Namoonni hafan
waan kana dhaga'anii ni sodaatu; wanni hamaan akkasiis lammata gidduu
keetti hin hojjetamu. 21 Ati gara laafina tokko iyyuu hin argisiisin; qooda
lubbuu lubbuun, qooda ijaa ijji, qooda ilkaanii ilkaan, qooda harkaa harki,
qooda miillaas miilli baafamuu qaba.

20

Waraanaaf Ba'uu

1 Sababii WAAQAYYO Waaqni kee inni biyya Gibxiitii si baase sun si
wajjin jiruuf yommuu diinota kee loluuf baatutti fardeenii fi gaariiwwan
akkasumas humna waraanaa kan humna waraanaa kee caalu argitutti
hin sodaatin. 2 Yommuu ati waraanatti dhi'aattutti lubni fuula duratti
ba'ee loltootatti haa dubbatu. 3 Innis akkana haa jedhu; "Yaa Israa'el,
isin har'a diinota keessan loluuf waraanatti seenuuf jirtu. Garaan
keessan hin raafamin yookaan hin sodaatinaa; hin na'inaa yookaan fuula
diinota keessanii duratti hin hollatinaa. 4 Kan mo'annaa isiniif kennuuf
jedhee diinota keessan isiniif loluuf isin wajjin ba'u WAAQAYYO Waaqa
keessaniitii."
5 Ajajjoonni loltootaa immoo loltootaan akkana haa jedhan: "Namni
mana haaraa ijaaree hin eebbisiisin tokko iyyuu jiraa? Inni gara mana
isaatti haa deebi'u; yoo kanaa achii inni waraana irratti du'ee namni biraa
mana isaa eebbisa. 6 Namni wayinii dhaabee irraa hin nyaatin jiraa? Inni
gara mana isaa haa deemu; yoo kanaa achii inni lola keessatti du'ee namni
biraa wayinii sana nyaata. 7 Namni niitii fuudhuuf kadhatee utuu hin
fuudhin dhufe jiraa? Inni gara mana isaa haa deemu; yoo kanaa achii inni
lola irratti du'ee namni biraa ishee fuudha." 8 Ajajjoonni loltootaa ammas,
"Namni sodaatu yookaan kan garaan isaa raafamu jiraa? Akka garaan
obboloota isaas hin raafamneef inni gara mana isaatti haa deebi'u" haa
jedhan. 9 Ajajjoonni yommuu loltootatti dubbatanii raawwatanitti loltoota
irratti ajajjoota haa muudan.
10 Ati yommuu magaalaa tokko dha'uuf baatutti, duraan dursii namoota
magaalaa sana keessa jiraataniif waamicha nagaa godhi. 11 Yoo isaan
tole jedhanii balbala siif banan, namni hundi siif haa bulu; hojjetaa kees
haa ta'u. 12 Yoo isaan waamicha nagaa fudhachuu didanii waraanaaf
sitti ba'an ati magaalattii marsi. 13 Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee
dabarsee isaan sitti kennutti dhiirota magaalattii keessa jiraatan hunda
goraadeedhaan fixi. 14 Garuu nadheenii fi ijoollee, horii fi waan

magaalattii keessatti argamu hunda booji'iitii ofii keetii fudhadhu; ati boojuu WAAQAYYO Waaqni kee diinota kee irratti siif kennetti fayyadamuu
ni dandeessa. 15 Akki ati magaalaawwan saboota naannoo keetii hin ta'in kanneen akka malee fagoo ta'an gootus kanuma.
16 Ta'us magaalaawwan saboota WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu keessatti waan hafuura baafatu tokko illee hin hambisin.
17 Akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si ajajetti guutumaan guutuutti isaan barbadeessi; isaanis Heetota, Amoorota, Kana'aanota, Feerzota, Hiiwotaa
fi Yebuusota. 18 Yoo kanaa achii akka ati waan jibbisiisaa isaan waaqota isaanii waaqeffachuudhaan hojjetan sana duukaa buutu si barsiisu; atis WAAQAYYO Waaqa keetti cubbuu hojjetta.
19 Ati yommuu yeroo dheeraadhaaf magaalaa sana marsitee qabachuudhaaf ishee waraantutti, mukkeen ishee qottoodhaan cirtee hin balleessin; ati midhaan isaanii nyaachuu dandeessaatii isaan hin cirin. Ati kan
isaan marsitu mukkeen bosonaa namoota ta'aniitii? 20 Garuu hamma magaalaan si wajjin wal loltu sun kuftutti mukkeen akka isaan gumaa hin naqanne beektu murtee hojii ijaarsa marsuutiif itti fayyadamuu ni dandeessa.

21

Aarsaa Ajjeechaa Hin Beekamneef Dhi'eeffamu

1 Yoo namni tokko biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaaltuuf siif kennu keessatti du'ee argamee namni isa ajjeese hin beekamin,
2 maanguddoonni keetii fi abbootiin murtii kee dhaqanii fageenya iddoo inni itti du'ee fi magaalaawwan itti dhi'aatan gidduu jiru haa safaran.
3 Ergasiis maanguddoonni magaalaa reeffichatti aantu keessa jiraatan goromsa takkumaa hin hojjetin kan waanjoo hin baatin fuudhanii
4 goromsa sana gara sulula hin qotamin yookaan wanni tokko iyyuu irra hin facaafamin kan bishaan yaa'u qabuutti haa geessan. Sulula sana
keessattis morma goromsa sanaa haa cabsan. 5 Luboonni jechuunis ilmaan Lewwii sababii akka tajaajilanii fi akka maqaa WAAQAYYOOTIIN eebbisaniif, akka dubbii wal dhabiisaatii fi miidhaa dhagnaa kami irratti iyyuu murtii kennaniif WAAQAYYO Waaqa keetiin filatamaniif isaan fuulduraatti
haa dhi'aatan. 6 Ergasii maanguddoonni magaalaa reeffichatti baay'ee dhi'aatuu hundi goromsa sulula keessatti mormi cabsame sana irratti
harka isaanii haa dhiqatan. 7 Isaanis akkana haa jedhan: "Harki keenya dhiiga kana hin dhangalaafne yookaan yommuu wanni kun hojjetame
iji keenya hin argine. 8 Yaa WAAQAYYO, aarsaa araaraa kana saba kee Israa'el kan furte sanaaf fudhadhu; dhiiga nama qulqulluu kanaas saba keetti hin herregin. Yakkii dhiiga dhangalaafamees isaanii haa dhiifamu.
9 Atis sababii waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa ta'e hojjetteef yakka dhangalaafamuu dhiiga nama qajeelaa akkasiin gidduu keetii ni balleessita."

Dubartii Booji'amte Fuudhuu

10 Ati yommuu diinota kee loluuf duultee WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee harka keetti isaan siif kennee boojuu fudhattutti, 11 yoo warra
booji'aman keessatti dubartii bareedduu tokko argitee ishee jaallatte niitii
ofii keetii godhattee ishee fuudhuu dandeessa. 12 Mana keetti ishee galchi;
isheenis mataa ishee haa haaddattu; qeensa ishees haa qorattu; 13 uffata

isheen yeroo booji'amtetti uffachaa turtes irraa baasi. Erga isheen mana
kee keessa jiraattee ji'a tokko guutuu abbaa fi haadha isheetiif boossee
booddee ati ishee wajjin ciiftee dhirsa ishee ta'uu dandeessa; isheenis niitii
kee ni taati. 14 Ati yoo isheetti gammaduu baatte akka isheen gara feete
deemtu gad dhiisi. Ati waan ishee salphifteef ishee gurguruu yookaan
akka garbittiitti ishee ilaaluu hin qabdu.

Mirga Hangafaa

15 Namni tokko yoo niitota lama qabaatee ishee tokko jaallatee garuu
lamaan isaanii iyyuu ilmaan da'aniif, yoo ilmi hangafni niitii inni hin
jaallanne sana irraa dhalate, 16 namichi yommuu qabeenya isaa ilmaan
isaatiif qoodutti mirga hangafummaa ilma niitii jibbe sanaa ilma niitii
jaallatuutiif dabarsee kennuu hin qabu. 17 Garuu ilma hangafticha niitii
hin jaallanne sana irraa dhalcheef qooda dhaala isaa keessaa harka lama
kennuufiidhaan isa beeksisuu qaba. Ilmi sun mallattoo jalqabaa kan
jabina abbaa isaa ti. Mirgi hangafummaa kan isaa ti.

Ilma Hin Ajajamne

18 Namni tokko yoo ilma mata jabeessaa fi fincilaa abbaa fi haadha
isaatiif hin ajajamnee fi kan yommuu isa adaban hin dhageenye qabaate,
19 abbaa fi haati isaa qabanii balbala magaalaa isaa duratti maangud-
dootatti isa haa fidan. 20 Isaanis, "Gurbaan keenya kun mata jabeessaa
fi fincilaa dha; nuuf hin ajajamu; inni albaadhessaa fi machooftuu dha"
jedhanii maanguddootatti haa himan. 21 Ergasiis namoonni magaalaa isaa
hundi dhagaadhaan tumanii isa ajjeesu. Ati hamaa of gidduudhaa baasuu
qabda. Israa'eloonni hundi waan kana dhaga'anii ni sodaatu.

Seerawwan Garaa garaa

22 Yoo namni tokko cubbuu adabbii du'a isatti mursiisu hojjetee
ajjeefamee reeffi isaa mukatti fannifame, 23 ati reeffa isaa muka irra
bulchuu hin qabdu. Waan namni muka irratti fannifamu abaarsa Waaqaa
jala jiruuf isa gaafuma sana awwaali. Ati biyya WAAQAYYO Waaqni kee
akka dhaalaatti siif kennu hin xureessin.

22

1 Utuu sangaan yookaan hoolaan obboleessa keetii badaa jiruu yoo
argite, deebisiitii isatti fidi malee cal'iftee bira hin darbin. 2 Yoo obboleessi
sun sirraa fagoo jiraate yookaan yoo isa beekuu baatte sangaa yookaan
hoolaa sana fuudhii galiitii hamma inni barbaacha dhufutti of bira tursi.
Ergasii deebisii isaaf kenni. 3 Yoo harreen yookaan wayyaan yookaan
wanni fedhe iyyuu obboleessa kee jalaa badee argite akkasuma godhi
malee dhiiftee bira hin darbin.

4 Yoo harreen yookaan sangaan obboleessa keetii karaa irratti kufee
argite akka inni ol kaasee miilla isaatiin dhaabu gargaari malee bira hin
darbin.

5 Dubartiin uffata dhiiraa uffachuu hin qabdu yookaan dhiirri uffata
dubartii uffachuu hin qabu; WAAQAYYO Waaqni kee nama waan akkasii
hojjetu kam iyyuu ni jibbaatii.

6 Ati yoo mana simbiraa kan muka irra yookaan lafa jiru utuu haati
cuucii ishee yookaan anqaaquu ishee hammattee jirtuu karaa cinatti argite
haadha sana cuucii ishee wajjin hin fudhatin; 7 ati cuucii ishee fudhachuu

ni dandeessa; garuu akka siif tolee bara dheeraa jiraattuuf akka haadha
gad dhiifte mirkaneeffadhu.
8 Yommuu mana haaraa ijaartutti akka namni bantii manaa irraa kufee
mana keetti yakka dhangala'uu dhiigaa hin fidneef qarqara bantii isaatti
ittisa tolchi.
9 Iddoo dhaabaa wayinii keetii keessa sanyii gosa lamaa hin facaasin;
yoo ati akkas goote sanyii ati facaafte sana qofa utuu hin ta'in iji iddoo
dhaabaa wayinii keetiis ni bada.
10 Qotiyyoo fi harree walitti camaddee ittiin hin qotin.
11 Uffata suufii fi quncee talbaa kan walitti fo'amee dha'ame hin uffatin.
12 Roga wayyaa uffattuu afran irratti handaara tolchi.

Rakkina Gaa'ela Keessatti Uumamu

13 Yoo namni tokko niitii fuudhee erga ishee wajjin ciisee booddee
ishee jibbee, 14 ishees qaanessee maqaa balleessuudhaan, "Ani niitii tana
fuudheera; garuu yommuu ani ishee wajjin ciisetti waan durbummaa
ishee mirkaneessu hin arganne" jedhee, 15 abbaa fi haati intalattii ragaa
durbummaa ishee mirkaneessu balbala irratti maanguddoota magaalat-
tiitti haa dhi'eessan. 16 Abbaan intalattiis maanguddootaan akkana haa
jedhu; "Ani intala koo nama kanatti heerumsiiseera; inni garuu ishee
jibbe. 17 Maqaa ishees balleessee, 'Ani intala kee durbummaa isheetiin
hin arganne' jedhe. Garuu ragaan durbummaa intala kootii mirkaneessu
kunoo ti." Kana irratti abbaa fi haati ishee fuula maanguddoota
magaalattii duratti wayyaa sana haa diriirsan; 18 maanguddoonni sunis
namicha sana qabanii haa adaban. 19 Isaanis sababii namichi kun maqaa
durba Israa'el tokkoo xureesseef meetii saqilii dhibba tokko baasisanii
abbaa intalattiitiif haa kennan; isheen niitii isaa taatee haa jiraattu; innis
hamma lubbuudhaan jirutti ishee hiikuu hin danda'u.
20 Ta'us yoo himannaan dhi'aate sun dhugaa ta'ee ragaan durbummaa
intalattii mirkaneessu hin argamin, 21 isheen balbala mana abbaa ishee
duratti fidamtee namoonni magaalaa ishee hamma isheen duututti
dhagaadhaan ishee haa tuman; isheen utuma mana abbaa ishee jirtuu
sagaagaluudhaan gocha Israa'el keessatti qaanii ta'e hojjetteerti. Ati
gidduu keetii waan hamaa baasuu qabda.
22 Yoo namni tokko utuu niitii nama biraa wajjin ciisuu argame lamaan
isaanii iyyuu, namichi ishee wajjin ciisee fi dubartiin sun ajjeefamuu qabu.
Ati Israa'el keessaa waan hamaa baasuu qabda.
23 Yoo namni tokko durba kaadhimamte magaalaatti argee ishee wajjin
ciise, 24 waan isheen utuu magaalaa keessa jirtuu na oolchaa jettee
hin iyyiniif, namichi immoo waan niitii nama biraa salphiseef, lamaan
isaanii iyyuu gara balbala magaalaatti geessaatii hamma isaan du'anitti
dhagaadhaan tumaa. Waan hamaa gidduu keessanii balleessaa.
25 Garuu yoo namni tokko durba kadhatamte tokko baadiyyaatti argee
ishee gudeede, namichi waan kana godhe qofti haa ajjeefamu. 26 Intalattii
hin tuqinaa; isheen cubbuu du'aan ishee ga'u tokko iyyuu hin hojjenneetii.
Dubbiin akkasii nama balaa buusee namicha ollaa isaa ajjeesuun wal
fakkaata; 27 kunis waan namichi durba kaadhimamte sana baadiyyaatti
argatee yoo iyyite illee namni isheef birmatu hin argamneef.
28 Namni tokko yoo durba hin kaadhimamin tokko argee humnaan
ishee gudeedee wanni kun beekame, 29 inni abbaa isheetii fi meetii saqilii

shantama haa baasu. Inni waan gudeedee durbummaa ishee balleesseef
ishee fuudhuu qaba. Hamma lubbuun jiruttis ishee hiikuu hin danda'u.
30 Namni tokko niitii abbaa isaa fuudhuu hin qabu; inni siree abbaa isaa
hin xureessin.

23

Waldaa Irraa Dhowwamuu

1 Namni kolaafame yookaan dhagni saala isaa irraa murame kam iyyuu
waldaa WAAQAYYOO hin seenin.
2 Namni haraamuudhaan dhalate yookaan sanyiin isaa kam iyyuu
hamma dhaloota kurnaffaatti waldaa WAAQAYYOO hin seenin.
3 Namni gosa Amoon yookaan gosa Mo'aab yookaan sanyiin isaa
kam iyyuu hamma dhaloota kurnaffaatti waldaa WAAQAYYOO hin seenin.
4 Isaan yeroo ati Gibxii baatetti karaa irratti buddeenaan yookaan
bishaaniin si hin simanne; qooda kanaa akka inni si abaaruuf Bala'aam
ilma Be'oor namicha biyya Phetoor ishee Phaadaan Arraamitti argamtu
sana keessa jiraatu sitti bitan. 5 Ta'us WAAQAYYO Waaqni kee abaarsa
sana eebbatti siif geeddare malee Bala'aamin hin dhageenye; WAAQAYYO
Waaqni kee si jaallataatii. 6 Ati hamma lubbuudhaan jirtutti akka isaan
nageenyaa fi badhaadhummaa qabaatan hin barbaadin.
7 Waan inni obboleessa kee ta'eef nama gosa Edoom hin tuffatin.
Ati sababii akka alagaatti biyya isaa keessa jiraatteef nama Gibxi hin
tuffatin. 8 Ijoolleen dhaloota sadaffaa kanneen isaaniif dhalatan waldaa
WAAQAYYOO seenuu ni danda'u.

Qulqullina Qubataa Eeguu

9 Yommuu diinota kee loluuf baatutti xuraa'ummaa hunda irraa of eegi.
10 Namni tokko yoo halkan afeetaa dhangalaasuudhaan of xureesse inni
qubata keessaa gad ba'ee ala haa turu. 11 Gara galgalaa garuu dhiqatee
yeroo aduun dhiitutti gara qubataatti haa deebi'u.
12 Ati qubataan alatti lafa itti gad baatu qopheeffadhu. 13 Meeshaa kee
keessaa waan ittiin lafa qottu qabaadhu; ati yommuu gad teessee kaatutti
boolla qotiitii biyyoo itti deebisi. 14 WAAQAYYO Waaqni kee si eeguu fi
diinota kee dabarsee sitti kennuudhaaf qubata kee keessa deddeebi'aatii;
akka inni gidduu keetti waan xuraa'aa argee sirraa hin deebineef qubanni
kee qulqulluu ta'uu qaba.

Seerawwan Garaa garaa

15 Yoo garbichi tokko kooluu sitti gale, ati dabarsitee gooftaa isaatti isa
hin kennin. 16 Inni gidduu kee lafa jaallatee fi magaalaa filate keessa haa
jiraatu. Atis isa hin cunqursin.
17 Dhiirri yookaan dubartiin Israa'el kam iyyuu sagaagaltuu mana
waaqa tolfamaa hin ta'in. 18 Dubartii yookaan dhiira sagaagalu tokko
irraa akka galchaatti kennaa fuutee mana WAAQAYYO Waaqa keetiitti hin
fidin; lachan isaanii iyyuu fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti jibbisiisoo
dhaatii.
19 Ati maallaqa yookaan nyaata yookaan waan dhala argamsiisu kam
iyyuu dhalaan obboleessa keetiif hin liqeessin. 20 Ati nama ormaa irraa
dhala gaafachuu ni dandeessa; garuu akka WAAQAYYO Waaqni kee biyya ati
dhaaluuf itti galtutti waan harki kee tuqe hundaan si eebbisuuf obboleessa
kee irraa dhala hin fudhatin.

21 Ati yoo WAAQAYYO Waaqa keetiif wareega tokko wareegde, sababii
WAAQAYYO Waaqni kee cimsee waan sana sirraa barbaaduuf akka cubbuu
sitti hin taaneef dafiitii of irraa baasi malee lafa irra hin harkisin. 22 Yoo
wareeguu baatte garuu ati cubbamaa hin taatu. 23 Waan arrabni kee
dubbate gochuuf of eeggadhu; afaanuma keetiin jaallattee WAAQAYYO
Waaqa keetiif wareegdeertaatii.

24 Ati yoo iddoo dhaabaa wayinii ollaa keetii keessa seente, ija feete
hunda nyaadhu; garuu tokko illee guuboo kee keessa hin kaa'atin. 25 Yoo
lafa qotiisaa midhaan ollaa keetii keessa seente, asheetii cirachuu ni
dandeessa; garuu midhaan isaa kan dhaabatutti haamtuu kee hin buusin.

24

1 Namni tokko erga niitii fuudhee booddee yoo waan fafaa ishee irratti
argee ishee jibbe, inni waraqaa ragaa hiikkaa barreessee itti kennuudhaan
mana isaatii baasee ishee haa geggeessu. 2 Isheen erga mana isaatii baatee
booddee yoo niitii nama biraa taate, 3 yoo dhirsi ishee lammaffaan ishee
jibbee waraqaa hiikkaa barreessee kenneefii mana isaatii ishee baase
yookaan yoo inni du'e, 4 dhirsi inni jalqabaa kan ishee hiike sun erga
isheen xurooftee booddee deebi'ee ishee fuudhuun isaaf hin eeyyamamu.
Wanni kun fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa dha. Ati biyya WAAQAYYO
Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennutti cubbuu hin fidin.

5 Namni dhi'eenyatti niitii fuudhe tokko lafa waraanaatti hin ergamin
yookaan akka hojii biraa hojjetu hin dirqamin; inni waggaa tokkoof mana
ofii isaa haa turu; niitii isaas haa gammachiisu.

6 Ati dhagaa daakuutii fi majii isaa yookaan majii isaa qofa illee taanaan
akka qabdiitti hin fudhatin; kun lubbuu namaa qabdii godhanii fudhachuu
ta'aatii.

7 Namni tokko yoo obboleessa isaa kan gosa Israa'el tokko hatee garbicha
godhate yookaan gurgurate inni ajjeefamuu qaba. Ati waan hamaa gidduu
keetii baasi.

8 Waa'ee nama lamxaa'ee garuu akkuma Lewwonni luboota ta'an
qajeelcha siif kennan sanatti hojjechuu kee qalbeeffadhu. Ati waan ani
isaan ajaje of eeggannaadhaan duukaa bu'uu qabda. 9 Waan WAAQAYYO
Waaqni kee erga isin biyya Gibxiitii baatanii booddee karaa irratti
Miiriyaamitti fide sana yaadadhu.

10 Yommuu ollaa keetiif liqii gosa kamii iyyuu kennitutti waan inni akka
qabdiitti siif kennu fudhachuudhaaf mana isaa hin seenin. 11 Ati ala
turiitii namichi ati waa liqeessituuf sun qabdii siif kennu sana siif haa fidu.
12 Yoo namni sun hiyyeessa ta'e qabdii isaa of bira hin bulchin. 13 Akka
inni kootii isaa uffatee buluuf utuu aduun hin dhi'in deebisiif. Innis si
eebbisa; wanni kun immoo fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti akka
hojii qajeelummaatti siif hedama.

14 Obboleessa kee nama gosa Israa'el yookaan alagaa magaalaawwan
kee tokko keessa jiraatu illee taanaan hiyyeessa yookaan rakkataa
qaxarame tokko hin saamin. 15 Gatii inni ittiin hojjete gaafuma sana utuu
aduun hin lixin kenniif; waan hiyyeessa ta'eef inni abdiidhaan eegataatii.
Yoo kanaa achii inni WAAQAYYOON sitti waammatee wanni kun cubbuu
sitti ta'a.

16 Abbootiin sababii ijoollee isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban yookaan
ijoolleen sababii abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban; tokkoon
tokkoon namaa sababii cubbuu ofii isaatiif du'a.
17 Ati murtii alagaa yookaan ijoollee abbaa hin qabnee hin jal'isin
yookaan uffata haadha hiyyeessaa qabdii hin fudhatin. 18 Ati akka
biyya Gibxitti garbicha turtee fi akka WAAQAYYO Waaqni kee achii si fure
yaadadhu. Wanni ani akka ati waan kana hojjettuuf si ajajuufis kanuma.
19 Yommuu midhaan lafa qotiisaa keetii walitti qabdutti yoo bissiin
hafe jiraate isaaf jettee duubatti hin deebi'in; akka WAAQAYYO Waaqni
kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf alagoota, ijoollee abbaa hin
qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. 20 Yommuu ija muka ejersa keetii
harcaaftuttis kan hafe funaannachuuf jettee hin deebi'in; waan hafe
sana alagaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi.
21 Yommuu ija iddoo dhaabaa wayinii keetii walitti qabduttis waan hafe
funaannachuudhaaf hin deebi'in. Waan hafe sana alagaadhaaf, ijoollee
abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. 22 Ati akka Gibxitti
garbicha turte yaadadhu. Wanni ani akka ati waan kana gootu si ajajuufis
kanuma.

25

1 Yoo namoonni lama wal dhabanii gara mana murtii dhufan, abbootiin
seeraa isa qulqulluu gad dhiisanii isa yakka qabutti muruu qabu. 2 Yoo
namicha balleessaa qabu sanaaf garafamuun male abbaan murtii akka
inni ciisu godhee fuula namichaa duratti lakkoobsa yakka isaatiif maluun
isa haa garafsiisu; 3 ta'us inni afurtama caalaa isa hin garafsiisin. Inni
kana caalaa yoo garafame obboleessi kee fuula kee duratti ni qaana'a.
4 Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin.
5 Yoo obboloonni wajjin jiraatanii isaan keessaa tokko utuu ilma
hin dhalchin du'e, niitiin isaa maatiidhaa alatti heerumuu hin qabdu.
Waarsaan ishee ishee fuudhee niitii haa godhatu; waan waarsaan tokko
guutuufii qabus isheedhaaf haa guutu. 6 Akka maqaan isaa Israa'el
gidduudhaa hin badneef ilmi isheen deessu hangafni maqaa obboleessa
du'e sanaatiin haa waamamu.
7 Ta'us yoo namichi sun niitii obboleessa isaa fuudhuu hin barbaanne
isheen gara balbala magaalaatti maanguddoota bira dhaqxee, "Waarsaan
koo maqaa obboleessa isaa Israa'el keessatti waamsisuu dideera. Inni
waan waarsaan tokko guutuu qabu naaf hin guutu" haa jettuun. 8 Ergasii
maanguddoonni magaalaa isaatii waamanii isa haa haasofsiisan. Yoo
inni yaada isaa geeddarachuu didee, "Ani ishee fuudhuu hin fedhu"
jedhe, 9 niitiin obboleessa isaa sun fuula maanguddootaa duratti gara
isaa dhaqxee kophee miilla isaa tokko irraa baafti; fuula isaattis tuftee,
"Nama obboleessa isaatiif mana hin dhaabne irratti waan akkanaatu
raawwatama" haa jettu. 10 Sanyiin nama sanaas Israa'el keessatti, "Maatii
kopheen irraa baafame" jedhamee waamama.
11 Yoo utuu namoonni lama wal lolanii, niitiin isa tokkoo dhuftee dhirsa
ishee harka namicha isa tumaa jiru sanaatii baasuuf harka ishee hiixattee
saala namichaa qabde, 12 ati harka ishee irraa muri. Garaa hin laafiniif.
13 Korojoo kee keessaa madaaliiwwan wal caalan lama jechuun tokko
ulfaataa tokko immoo kan hin ulfaanne hin qabaatin. 14 Mana kee keessaa
safartuuwwan garaa garaa lama jechuunis tokko guddaa tokko immoo

xinnaa hin qabaatin. 15 Ati akka biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu
keessa bara dheeraa jiraattuuf madaalii fi safartuu qajeelaa fi amanamaa
ta'e qabaadhu. 16 WAAQAYYO Waaqni kee nama waan akkasii hojjetu kam
iyyuu, nama jal'ina hojjetu kam iyyuus ni balfaatii.
17 Waan Amaaleqoonni yeroo ati Gibxii baatu karaa irratti si godhan
sana yaadadhu. 18 Isaan yeroo ati dadhabdee bututtee turtetti karaa
irratti si argatanii warra duubaan tirachaa turan hunda ajjeesan; Waaqas
hin sodaanne. 19 Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee biyya dhaala godhee
siif kennu keessatti diinota naannoo keetii irraa boqonnaa siif kennutti,
yaadannoo Amaaleq samii jalaa balleessi. Waan kana hin dagatin!

26

Ija Jalqabaa

1 Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee dhaala godhee siif kennutti
galtee dhaaltee keessa qubattutti, 2 midhaan lafa biyya WAAQAYYO Waaqni
kee siif kennu irraa argattu hunda irraa mataa isaa fuudhiitii guuboo
keessa kaa'i. Ergasiis iddoo WAAQAYYO Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa
isaatiif filatu dhaqi; 3 luba yeroo sanatti hojii irra jiruun, "Ani biyya
WAAQAYYO akka nuu kennu abbootii keenyaaf waadaa galetti dhufuu koo
har'a fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nan labsa" jedhi. 4 Lubni sunis
guuboo sana si harkaa fuudhee iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii dura
ni kaa'a. 5 Atis WAAQAYYO Waaqa kee duratti akkana jettee ni labsita;
"Abbaan koo nama biyya Arraam kan asii fi achi godaanu ture; innis
namoota xinnoo fudhatee Gibxitti gad bu'e; achis jiraatee saba guddaa,
humna qabeessaa fi akka malee baay'ee ta'e. 6 Warri Gibxi garuu nu
hacuucuu fi nu dhiphisuudhaan hojii jabaa nutti fe'an. 7 Nu ergasii gara
WAAQAYYO Waaqa abbootii keenyaatti iyyanne; WAAQAYYOS sagalee keenya
dhaga'ee rakkina keenya, dadhabbii keenyaa fi hacuucamuu keenya
arge. 8 Kanaafuu WAAQAYYO harka jabaa fi irree diriirfameen, sodaachisa
guddaadhaan, mallattoo fi dinqiidhaan Gibxii nu baase. 9 Iddoo kanattis
nu fidee biyya aannanii fi damma baaftu kana nuuf kenne; 10 ammas
yaa WAAQAYYO kunoo, ani midhaan lafa ati naa kennitee irraa mataa
isaa fideera." Guuboo sanas fuula WAAQAYYO Waaqa keetii dura kaa'iitii
fuula isaa duratti gad jedhii sagadi. 11 Ati, Lewwonnii fi alagoonni gidduu
kee jiraatan waan gaarii WAAQAYYO Waaqni kee sii fi maatii keetiif kenne
hundaan gammadaa.
12 Yommuu waggaa sadaffaatti jechuunis waggaa itti kennaa kudhan
keessaa tokko baafamutti midhaan kee irraa erga kennaa kudhan keessaa
tokko baaftee raawwatee booddee akka isaan magaalaawwan kee keessatti
nyaatanii quufaniif Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi
haadhota hiyyeessaatiif kenni. 13 Ergasii WAAQAYYO Waaqa keetiin akkana
jedhi; "Ani akkuma ajaja kee kan ati na ajajje hundaatti qooda qulqulluu
mana kootii baasee Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi
haadhota hiyyeessaatiif kenneera. Ani ajajawwan kee irraa hin gorre
yookaan tokkoo isaanii illee hin daganne. 14 Ani yeroon gadda irra tures
kutaa qulqulluu sana irraa homaa hin nyaanne; yookaan ani yeroon
xuraa'etti isa irraa waan tokko illee hin fuune; warra du'aniifis hin
dhi'eessine; ani WAAQAYYO Waaqa kootiif ajajameera; waan ati na ajajje
hundas hojjedheera. 15 Samii irraa, iddoo jireenya keetii qulqulluu irraa

gad ilaali; saba kee Israa’elii fi biyya akkuma abbootii keenyaaf waadaa
galtetti nuu kennite kan aannanii fi dammi keessaa burqu kana eebbisi.”

Ajajawwan WAAQAYYOO Duukaa bu’uu

16 WAAQAYYO Waaqni kee akka ati ajajawwanii fi seerawwan kanneen
eegdu har’a si ajaja; ati akka garaa kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan
isaan eegdu of eeggadhu. 17 Ati akka WAAQAYYO Waaqa kee ta’ee fi
akka karaa isaa irra deddeebitu, akka qajeelchawwan isaa, ajajawwanii fi
seerawwan isaa eegdee isaaf ajajamtu har’a dubbatteerta. 18 WAAQAYYOS
akkuma abdachiise sanatti akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa taatee
ajajawwan isaa hunda eegdu har’a dubbateera. 19 Inni akka saboota
uume hundaan olitti galataan, maqaa fi ulfinaan ol si kaasuu fi akkuma
waadaa gale sanaatti akka ati WAAQAYYO Waaqa keetiif saba qulqulluu
taatu dubbateera.

27

Iddoo Aarsaa Kan Tulluu Gebaal Irraa

1 Musee fi maanguddoonni Israa’el akkana jedhanii saba ajajan; “Aja-
jawwan ani har’a isiniif kennu kanneen hunda eegaa. 2 Erga biyya
WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galuuf Yordaanos ceetanii booddee
dhagoota gurguddaa dhaabiitii nooraa dibi. 3 Yommuu akkuma WAAQAYYO
Waaqni abbootii keetii si abdachiisetti biyya aannanii fi dammi keessaa
burqu kan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galuuf ceetutti dubbiiwwan
seera kanaa hunda dhagoota irratti barreessi. 4 Ati erga Yordaanos ceetee
booddee akkuma ani har’a si ajajutti dhagoota kanneen Tulluu Eebaal irra
dhaabii nooraa dibi. 5 Achittis WAAQAYYO Waaqa keetiif iddoo aarsaa kan
dhagaa irraa hojjetame dhaabi; mi’a sibiilaa tokko iyyuu hin fayyadamin.
6 Iddoo aarsaa WAAQAYYOO Waaqa keetii dhagaa hin soofaminiin hojjedhu;
achi irrattis WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa gubamu dhi’eessi. 7 Achittis
aarsaa nagaa qalii nyaadhuutii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti
gammadi. 8 Dhagoota irratti dubbiiwwan seera kanaa hunda ibsii
barreessi.”

Abaarsa Tulluu Gebaal Irratti Labsame

9 Musee fi Lewwonni luboota ta’an Israa’eloota hundaan akkana jedhan;
“Yaa Israa’el, cal’isii dhaga’i! Ati har’a saba WAAQAYYO Waaqa keetii
taateerta. 10 WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamiitii ajajawwan isaatii fi
qajeelchawwan ani har’a siif kennu dhaga’i.”

11 Museenis gaafasuma akkana jedhee saba ajaje:

12 Yommuu isin Yordaanosin ceetanitti gosoonni Simi’oon, Lewwii,
Yihuudaa, Yisaakor, Yoosefii fi kan Beniyaam saba eebbisuuf gaara
Gerziim irra haa dhaabatan. 13 Gosoonni Ruubeen, Gaad, Aasheer,
Zebuuloon, Daanii fi Niftaalem immoo abaaruuf Tulluu Eebaal irra haa
dhaabatan.

14 Lewwonni sagalee isaanii ol fudhatanii akkana jedhanii saba Israa’el
hundatti haa labsan:

15 “Namni fakkii soofu yookaan baqsee Waaqa tolfamaa jechuunis
waan fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa ta’e hojjetu kan waan ogummaa
harkaatiin hojjetame dhoksee ol dhaabu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

16 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa qaanessu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
17 “Namni dhagaa daarii ollaa isaa dhiibu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
18 “Namni nama jaamaa karaa irraa jal’isu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
19 “Namni murtii alagaa, ijoollee abbaa hin qabneetii fi niitota dhirsoonni isaanii irraa du’anii jal’isu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
20 “Namni niitii abbaa isaa wajjin ciisu haa abaaramu; inni siree abbaa isaa xureesseeraatii.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
21 “Namni horii kam iyyuu wajjin wal bira ga’u haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
22 “Namni obboleettii isaa intala abbaa isaa yookaan intala haadha isaa wajjin ciisu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
23 “Namni haadha niitii isaa wajjin ciisu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
24 “Namni dhoksaadhaan ollaa isaa ajjeesu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
25 “Namni nama qulqulluu ajjeesuuf jedhee matta’aa fudhatu haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.
26 “Namni dubbiiwwan seera kanaa eeguudhaan jabaatee hin dhaabanne haa abaaramu.”
Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

28

Eebba Ajajamuudhaan Argamu

1 Yoo ati guutumaan guutuutti WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtee
ajajawwan isaa kanneen ani har’a siif kennu of eeggannaadhaan duukaa
buute, WAAQAYYO Waaqni kee saboota lafa irra jiraatan hundaa olitti ol si
qaba. 2 Yoo ati WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamte eebbi kun hundi siif ta’a;
si faana deemas:

3 Ati magaalaatti ni eebbifamta; baadiyyaattis ni eebbifamta.
4 Iji gadameessa keetii, iji lafa keetii, iji horii keetii, jabbiin loon keetiitii fi korbeeyyiin bushaayee keetii ni eebbifamu.
5 Guuboon keetii fi mi’i bukoo keetii ni eebbifamu.
6 Ati yommuu galtu ni eebbifamta; yommuu baatus ni eebbifamta.

7 WAAQAYYO akka diinonni kee kanneen sitti ka’an fuula kee duratti mo’ataman ni godha. Isaan karaa tokkoon sitti dhufu, garuu karaa torbaan si baqatu.
8 WAAQAYYO gombisaa keetii fi waan harki kee qabate hundatti eebba isaa ni erga. WAAQAYYO Waaqni kee biyya siif kennu keessatti si eebbisa.
9 Yoo ati ajaja WAAQAYYO Waaqa keetii eegdee karaa isaa irra deddeebite,
WAAQAYYO akkuma kakuudhaan si abdachiisetti saba isaa qulqulluu
godhee si dhaaba. 10 Ergasii saboonni lafa irra jiraatan hundi akka ati
maqaa WAAQAYYOOTIIN waamamtu arganii si sodaatu. 11 WAAQAYYO biyya
siif kennuuf abbootii keetiif kakate keessatti ijoolleedhaan, jabbootaa fi
midhaan lafaatiin sooruma irra dhangala’aa siif kenna.

[12] WAAQAYYO yeroodhaan lafa keetti bokkaa ergee hojii harka keetii
hunda eebbisuuf gombisaa badhaadhummaa isaa jechuunis samiiwwan
ni bana. Ati saboota hedduudhaaf ni liqeessita malee tokkoo isaanii irraa
iyyuu hin liqeeffattu. [13] WAAQAYYO mataa si godha malee eegee si hin
godhu. Ati yoo ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keetii kanneen ani har'a siif
kennu of eeggannaadhaan eegdee duukaa buute, yeroo hunda irra aanta
malee jala hin aantu. [14] Ati waaqota biraa duukaa bu'uu fi tajaajiluudhaan
ajajawwan ani har'a siif kennu kanneen irraa mirgattis bitaattis hin gorin.

Abaarsa Ajajamuu Diduun Fidu

[15] Garuu yoo ati WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamuu baattee ajajawwan
isaatii fi qajeelchawwan isaa kanneen ani har'a siif kennu hunda of
eeggannaadhaan eeguu didde, abaarsawwan kunneen hundi si qaqqabu;
si liqimsus:

[16] Ati magaalaatti ni abaaramta; baadiyyaattis ni abaaramta.

[17] Guuboon kee ni abaarama; mi'i bukoo keetiis ni abaarama.

[18] Iji gadameessa keetii, iji lafa keetii, jabbiin loon keetiitii fi kor-
beeyyiin bushaayee keetii ni abaaramu.

[19] Ati yommuu galtu ni abaaramta; yommuu baatu illee ni abaaramta.

[20] Ati sababii isa dhiiftee waan hamaa hojjetteef WAAQAYYO hamma
ati barbadooftee daftees lafa irraa dhabamtutti waan harki kee hojjetu
hundaan abaarsa, joonja'uu fi dheekkamsa sitti erga. [21] WAAQAYYO
hamma biyya ati dhaaluuf itti galtu irraa si balleessutti dhukkubaan
si dha'a. [22] WAAQAYYO hamma ati lafa irraa dhabamtutti, dhukkuba
nama huqqisuun, dhagna gubaa fi dhullaadhaan, ho'a aduutii fi bona
hamaadhaan, coollaguu fi waagiidhaan si dha'a. [23] Samiin mataa keetii
olii naasii, lafti miilla kee jalaa sibiila ta'a. [24] WAAQAYYO bokkaa lafa keetii
awwaaraa fi daaraatti geeddara; kunis hamma ati baddutti samiidhaa sitti
gad harca'a.

[25] WAAQAYYO akka ati diina kee duratti mo'atamtu godha. Ati karaa
tokkoon isaanitti dhufta; garuu karaa torbaan isaan duraa baqatta;
mootummoota lafa irra jiran hundaaf waan kolfaa taata. [26] Reeffi kee
simbirroota samii hundaa fi bineensota lafaatiif nyaata ta'a; namni
sodaachisee isaan ari'us hin jiraatu. [27] WAAQAYYOS dhukkuba ati hin
fayyine jechuunis dhullaa biyya Gibxiitiin, iitaan, madaa mala'uu fi
cittoodhaan si dhiphisa. [28] WAAQAYYO maraatummaadhaan, jaamummaa
fi burjaaja'uu sammuutiin si dhiphisa. [29] Ati guyyaa saafaa akka jaamaa
dukkana keessa waa qaqqabatuutti deemta; wanni ati hojjettu hundinuu
siif hin milkaa'u; guyyuma guyyaan cunqurfamtee saamamta; kan si
oolchus hin jiru.

[30] Ati niitii kaadhimatta; garuu nama biraatu ishee wajjin ciisa. Mana
ijaarratta; garuu keessa hin jiraattu. Wayinii dhaabbatta, garuu ija isaa
hin nyaattu. [31] Sangaan kee fuula kee duratti qalama; garuu ati foon
isaa irraa homaa hin nyaattu. Harreen kee humnaan sirraa fudhatama;
siif hin deebifamus. Hoolonni kee diinota keetiif kennamu; namni isaan
harkaa buusus hin jiru. [32] Ilmaanii fi intallan kee namoota ormaatiif
kennamu; iji kees guyyuma guyyaan isaan eeguudhaan fajaja; ati harka ol
fudhachuuf humna hin qabaattu. [33] Oomisha lafa keetiitii fi humna keetii
hunda namoonni ati hin beekne ni nyaatu; ati bara jireenya keetii guutuu
cunqurfamtee jiraachuu malee homaa hin qabaattu. [34] Wanni ati argitu

hundi si maraacha. 35 WAAQAYYO faana miilla keetiitii jalqabee hamma
gubbaa mataa keetii ga'utti madaa hin fayyine kan nama dhiphisuun
jilbaa fi miilla kee ni dha'a.

36 WAAQAYYO si'ii fi mootii ati of irratti moosifte saboota ati yookaan
abbootiin kee hin beekinitti ni kenna. Atis achitti waaqota biraa, waaqota
mukaatii fi kan dhagaa ni waaqeffatta. 37 Saboota WAAQAYYO itti si geessu
hunda keessatti waan qaanii, kan kolfaatii fi kan quba itti qaban ni taata.

38 Lafa qotiisaa kee keessa sanyii baay'ee facaafatta; garuu sababii
hawwaannisni nyaatee fixuuf xinnoo walitti qabatta. 39 Atis wayinii
dhaabdee kunuunsita; garuu waan raammoon nyaatuuf daadhii isaa hin
dhugdu yookaan ija isaa hin cirattu. 40 Biyya kee guutuu keessaa muka
ejersaa qabaatta; garuu waan iji isaa lafatti harca'uuf ati zayitii isaatti
hin fayyadamtu. 41 Ati ilmaanii fi intallan qabaatta; garuu isaan waan
booji'amaniif kan kee hin ta'an. 42 Mukaa fi oomisha lafa qotiisaa keetii
hunda tuuta hawwaannisaatu fixa.

43 Alagaan gidduu kee jiraatu si caalaa guddata; ati garuu gad deemta.
44 Isatu siif liqeessa malee ati isaaf hin liqeessitu. Inni mataa ta'a; ati garuu
eegee taata.

45 Abaarsi kun hundinuu si qaqqaba. Ati waan WAAQAYYO Waaqa keetiif
hin ajajamnee fi waan ajajawwanii fi qajeelchawwan inni siif kenne hin
eeginiif hamma ati baddutti abaarsi kun si biraa hin hafu; si fudhatas.
46 Isaan bara baraan si'ii fi sanyii keetti mallattoo fi dinqii ta'u. 47 Ati waan
yeroo sooromaatti galataa fi gammachuudhaan WAAQAYYO Waaqa kee hin
tajaajiliniif, 48 beelaa fi dheebuudhaan, daaraa fi hiyyummaa hamaadhaan
diinota WAAQAYYO sitti kaasu ni tajaajilta. Inni hamma si balleessutti
waanjoo sibiilaa morma keetti kaa'a.

49 WAAQAYYO biyya akka malee fagoo irraa, daarii lafaatiis saba akka
risaa dafee gad bu'u kan ati afaan isaa hin beekne sitti kaasa; 50 innis
saba jaarsaaf ulfina hin kennine, kan daa'immaniif garaa hin laafnee
fi kan akka malee sodaachisuu dha. 51 Isaanis hamma ati baddutti
ija loon keetiitii fi ija lafa keetii ni nyaatu. Hamma ati barbadooftutti
midhaan tokko iyyuu, daadhii wayinii haaraa yookaan zayitii, jabboota
loon keetiitii fi korbeeyyii bushaayee keetii tokko illee siif hin dhiisan.
52 Isaan magaalaa biyya keetii hunda hamma dallaawwan ittisaa kanneen
ati amanattu jijjiganitti ni marsu; magaalaa biyya WAAQAYYO Waaqni kee
siif kennu keessa jiran hunda iyyuu ni marsu.

53 Ati sababii dhiphina diinonni kee yeroo si marsanitti sitti fidaniitiif
ija gudeeda keetii, foon ilmaanii fi intallan keetii kanneen WAAQAYYO
Waaqni kee siif kennee ni nyaatta. 54 Namni gidduu keetii akka malee gara
laafessaa fi garraamii ta'e iyyuu obboleessa isaatiif yookaan niitii isaa kan
jaallatuuf yookaan ijoollee isaa warra hafaniif garaa hin laafu; 55 inni foon
ijoollee isaa kan nyaachaa jiru irraa xinnoo ishee illee tokkoo isaaniitiif
iyyuu hin kennu. Sababii dhiphina diinonni kee yeroo magaalaawwan
kee hunda marsanitti sirraan ga'aniitiif wanni isaaf hafe kanuma qofaatii.
56 Niitiin arjaa fi boontuun gidduu kee jiraattu kan sababii akka malee
arjaa fi boontuu taateef miilla isheetiin lafa hin tuqne iyyuu dhirsa ishee
kan jaallattutti, ilma isheetii fi intala isheetti illee ni hammaatti; 57 isheen
hobbaatii garaa isheetii ba'uu fi ijoollee deessu illee ni jibbiti. Sababiin
isheen waan kana gootuufis yeroo marfamaa fi rakkinaatti, yommuu

diinonni kee magaalaa kee keessatti si dhiphisanitti dhoksitee nyaachuuf
jettee ti.

58 Yoo ati of eeggannaadhaan dubbiiwwan seera kanaa kanneen ki-
taaba kana keessatti barreeffaman hunda duukaa bu'uu dhiiftee maqaa
Waaqayyo Waaqa keetii kabajamaa fi sodaachisaa sana sodaachuu baatte,
59 Waaqayyo si'ii fi sanyii keetti dha'icha sodaachisaa, balaa dhiphisaa fi
kan yeroo dheeraa turu, dhukkuba akka malee hamaa fi dafee hin fayyine
ni erga. 60 Dhukkuboota Gibxi kanneen ati sodaattus sitti fida; isaanis
ciniinanii sitti qabatu. 61 Akkasumas hamma ati dhabamtutti Waaqayyo
dhukkubootaa fi rakkinnoota biraa kanneen Kitaaba Seeraa kana keessatti
hin barreeffamin sitti fida. 62 Isin sababii Waaqayyo Waaqa keessaniif
ajajamuu diddaniif isin warra akka urjiiwwan samii baay'attanii turtan
keessaa xinnootu hafa. 63 Akkuma isin sooromsuu fi isin baay'isuun
Waaqayyo gammachiisu sana isin balleessuu fi isin barbadeessuunis isa
gammachiisa. Isin biyya dhaaluuf itti galtan keessaa ni buqqaatu.

64 Ergasiis Waaqayyo daarii lafaa tokko irraa hamma daarii lafaa
kaaniitti saboota hunda gidduutti si bittinneessa. Ati achitti waaqota
biraa, waaqota mukaatii fi kan dhagaa kanneen atii fi abbootiin kee
hin beekin ni waaqeffatta. 65 Ati saboota sana gidduutti boqonnaa hin
argattu; lafa kophee miilla keetii irra keeyyattu illee hin argattu. Achittis
Waaqayyo sammuu dhiphatu, ija hawwiidhaan fajajuu fi garaa abdii
kutatu siif kenna. 66 Ati halkanii guyyaa sodaadhaan qabamtee utuu
lubbuun kee wabii hin argatin, yeroo hunda yaaddoodhaan jiraatta.
67 Sababii sodaa garaa kee guutuu sanaatii fi waan ija keetiin argitu
sanaatiif ganama, "Utuu bari'uu baatee!" galgala immoo, "Utuu dhi'uu
baatee!" jetta. 68 Karaa ani ati lammata as hin deebitu siin jedheenis
Waaqayyo dooniidhaan Gibxitti si deebisa. Achittis akka garboota dhiiraa
dubartiitti diinota keessanitti gurguramuuf of dhi'eessitu; garuu namni
tokko iyyuu isin hin bitatu.

29

Kakuun Haaromfamuu Isaa

1 Dubbiin kakuu kan Waaqayyo kakuu Kooreebitti isaan wajjin gale sana
irratti dabalee akka inni Mo'aab keessatti Israa'eloota wajjin galuuf Musee
ajaje kanaa dha.

2 Museen Israa'eloota hunda walitti waamee akkana jedheen:

Waan Waaqayyo Gibxi keessatti Fara'oon irratti, qondaaltota isaa
hundaa fi guutummaa biyya isaa irratti hojjete hunda iji keessan argeera.
3 Isin qorumsawwan gurguddaa sana, mallattoowwanii fi dinqiiwwan
gurguddaa sana ijuma keessaniin argitaniirtu. 4 Waaqayyo garuu hamma
har'aatti qalbii hubatu yookaan ija argitu yookaan gurra dhaga'u isinii
hin kennine. 5 Yeroo waggoota afurtamman ani gammoojjii keessa
isin geggeesse sanatti uffanni keessan isin irratti hin dhumne yookaan
kopheen miilla keessan irratti hin ciccinne. 6 Isin buddeena hin nyaanne;
daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu hin dhugne. Ani
akka isin akka ani Waaqayyo Waaqa keessan ta'e beektaniifan waan kana
godhe.

7 Yommuu isin as geessanitti Sihoon mootiin Heshboonii fi Oogi mootiin
Baashaan nu loluuf nutti ba'an; nu garuu isaan mo'anne. 8 Biyya isaaniis
fudhannee gosa Ruubeeniif, gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaaseetiif
dhaala goonee kennine.
9 Isin akka waan hojjettan hundaan milkooftaniif dubbiiwwan kakuu
kanaa of eeggannaadhaan duukaa bu'aa. 10 Hundi keessan jechuunis
qajeelchitoonnii fi hooggantoonni keessan, maanguddoonnii fi qondaal-
tonni keessan akkasumas namoonni Israa'el kanneen biraa hundinuu
har'a fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii dura dhaabattaniirtu; 11 ijoolleen
keessanii fi niitonni keessan akkasumas alagoonni muka kee ciraa,
bishaan kees waraabaa qubata kee keessa jiraatan si wajjin dhaabataniiru.
12 Atis kakuu WAAQAYYO har'a si wajjin galee kakaadhaan siif mirkaneessu
kana WAAQAYYO Waaqa kee wajjin galuuf as dhaabatteerta; 13 innis
akkuma si abdachiisee abbootii kee Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif
waadaa gale sanatti akka ati saba isaa taatee innis Waaqa kee ta'uuf
jabeessee si dhaabuuf waan kana godhe. 14 Anis kakuu kakaadhaan
mirkanaa'e kana isin qofa wajjin utuu hin ta'in, 15 warra nu wajjin as
fuula WAAQAYYO Waaqa keenyaa dura dhaabatan warra har'a as hin jirre
wajjinis nan gala.
16 Akka nu itti Gibxi keessa jiraannee fi yommuu as dhufnus akka nu itti
biyyoota keessa dabarre isin mataan keessanuu ni beektu. 17 Isinis gidduu
isaaniitti fakkiiwwan isaanii jibbisiisoo, waaqota isaanii tolfamoo kanneen
muka, dhagaa, meetii fi warqee irraa hojjetaman argitaniirtu. 18 Akka
dhiirri yookaan dubartiin balballi yookaan gosti garaan isaa WAAQAYYO
Waaqa keenya irraa garagalee waaqota saboota sanaa faana bu'e isin
gidduu hin jiraanne mirkaneeffadhaa; akka hiddi summii hadhaa'aa
akkasii baasu tokko iyyuu isin gidduu hin jiraanne qulqulleeffadhaa.
19 Namni akkasii yommuu dubbii kakuu kanaa dhaga'utti, garaa isaatti
of eebbisee, "Ani yoon akka fedhii kootti deeme illee nagaa qaba"
jedhee yaada. Kun immoo lafa jiidhaa irrattis ta'u lafa goggogaa irratti
badiisa fida. 20 WAAQAYYO nama sanaaf gonkumaa dhiifama hin godhu;
dheekkamsi isaatii fi hinaaffaan isaa namicha sana irratti boba'a. Abaarsi
kitaaba kana keessatti barreeffame hundi isa qaqqaba; WAAQAYYOS samii
jalaa maqaa isaa ni dhabamsiisa. 21 Akkuma kakuu abaarsa Kitaaba
Seeraa kana keessatti barreeffame hundaatti, WAAQAYYO gosoota Israa'el
hunda keessaa badiisaaf kophaatti isa baasa.
22 Dhaloonni itti aanu jechuunis ijoolleen keessan warri isiniin duuba
dhufan akkasumas keessummoonni biyyoota fagootii dhufan dha'icha
guddaa biyyattii irra ga'ee fi dhukkuba WAAQAYYO ittiin ishee dha'e ni
argu. 23 Guutummaan biyyattii gammoojjii gubduu kan soogiddaa fi
dinyiin guutamte kan wanni tokko iyyuu irra hin dhaabamne, kan wanni
tokko iyyuu irratti hin biqille, kan biqiltuun tokko iyyuu irratti hin gud-
danne taati. Badiisni ishee irra ga'us akka badiisa Sodoomiitii fi Gomoraa,
Adimaatii fi Zeboo'iim kanneen WAAQAYYO dheekkamsa guddaadhaan
isaan barbadeesse sanaa ni ta'a. 24 Sabni hundinuu, "WAAQAYYO maaliif
waan akkasii biyya kanatti fide? Dheekkamsi sodaachisaan boba'u kunis
maaliif dhufe?" jedhanii gaafatu.
25 Deebiin isaas kana ta'a; "Kun sababii sabni kun kakuu WAAQAYYO
Waaqni abbootii isaanii yeroo Gibxii isaan baasetti isaan wajjin gale
sana dhiisaniif. 26 Isaanis dhaqanii waaqota biraa, kanneen hin

beekiniif waaqota inni isaaniif hin kennin waaqeffatan; gad jedhaniis
sagadaniif. 27 Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO biyya kanatti boba'ee
akka inni abaarsa kitaaba kana keessatti barreeffame hunda itti fidu
godhe. 28 WAAQAYYOS aarii sodaachisaa fi dheekkamsa guddaadhaan biyya
isaaniitii isaan buqqise; akkuma amma jiru kanattis biyya biraatti isaan
darbate."
29 Wanti dhoksaan kan WAAQAYYO Waaqa keenyaa ti; kan mul'ifame
garuu akka nu dubbii seera kanaa hunda eegnuuf bara baraan kan
keenyaa fi kan ijoollee keenyaa ti.

30

Badhaadhummaa Gara WAAQAYYOOTTI Deebi'uudhaan Argamu

1 Yommuu eebbii fi abaarsi ani fuula kee dura kaa'e kun hundi si argatee
ati saboota WAAQAYYO Waaqni kee keessatti si bittinneessu hunda gidduu
jiraatutti yoo ati waan sana yaadattu, 2 yommuu atii fi ijoolleen kee gara
WAAQAYYO Waaqa keetiitti deebitanii akkuma waan ani har'a isin ajaju
hundaatti garaa keessanii fi lubbuu keessan guutuudhaan isaaf ajajamtan,
3 WAAQAYYO Waaqni kee boojuu kee siif deebisee garaa siif laafuudhaan
saboota gidduu isaaniitti si bittinneesse hunda keessaa deebisee walitti si
qaba. 4 Yoo ati samii jalatti lafa akka malee fagootti geeffamtee jiraatte
illee WAAQAYYO Waaqni kee walitti si qaba; deebisees si fida. 5 Inni biyya
abbootii keetiitti si galcha; atis ni dhaalta. Inni abbootii kee caalaa si
sooromsa; akka malee si baay'isas. 6 Akka ati garaa kee guutuudhaan,
lubbuu kee guutuudhaan isa jaallattee jiraattuuf WAAQAYYO Waaqni kee
garaa keetii fi garaa sanyiiwwan keetii dhagna ni qaba. 7 WAAQAYYO
Waaqni kee abaarsa kana hunda warra si jibbanii si rakkisan irra ni
kaa'a. 8 Atis deebitee WAAQAYYOOF ni ajajamta; ajaja isaa kanneen ani
har'a si ajaju hundas ni eegda. 9 Ergasiis WAAQAYYO Waaqni kee hojii
harka keetii hundaa fi ijoollee gudeeda keetii ba'aniin, jabboota keetii fi
midhaan lafa qotiisaa keetiitiin si sooromsa. WAAQAYYO akkuma abbootii
keetti gammade sana sittis gammadee si sooromsa; 10 kunis yoo ati
WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtee ajajawwanii fi qajeelchawwan isaa
kanneen Kitaaba Seeraa kana keessatti barreeffaman eeguudhaan garaa
kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti
deebite ta'a.

Jireenya Yookaan Du'a Filachuu

11 Wanni ani har'a si ajaju kun rakkisaa yookaan kan sirraa fagaate
miti. 12 Akka ati, "Akka nu dhageenyee isa eegnuuf eenyutu gara samiitti
ol ba'ee fidee nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni ol samii gubbaa
hin jiru. 13 Yookaan akka ati, "Akka nu dhageenyee isa eegnuuf eenyutu
galaana ce'ee fidee nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni galaana gama
hin jiru. 14 Dubbiin sun garuu baay'ee sitti dhi'oo jira; akka ati isa
eegduufis inni afaan keetii fi garaa kee keessa jira.
15 Kunoo ani har'a jireenyaa fi eebba, du'aa fi badiisa fuula kee dura
kaa'eera. 16 Ani akka ati WAAQAYYO Waaqa kee jaallattu, akka karaa
isaa irras deemtuu fi akka ati ajajawwan isaa, qajeelchawwan isaatii fi
seerawwan isaa eegdu si ajaja; ergasiis ati lubbuun jiraattee ni baay'atta;
WAAQAYYO Waaqni kees biyya ati dhaaluuf itti galtutti si eebbisa.

17 Garuu yoo yaadni kee karaa irraa jal'atee ati ajajamuu baatte, yoo
ati waaqota kaan waaqeffachuu fi isaan tajaajiluuf jettee fudhatamte,
18 ani akka isin dhugumaan baddan har'a isinittin hima. Isin Yordaanosin
ceetanii biyya itti galtanii dhaaltan keessas bara dheeraa hin jiraattan.
19 Ani akkan jireenyaa fi du'a, eebbaa fi abaarsa fuula kee dura kaa'ee
jiru har'a samii fi lafa ragaan godhee sitti waama. Egaa atii fi ijoolleen
kee akka jiraattaniif jireenya filadhu; 20 kunis akka ati WAAQAYYO Waaqa
kee jaallatuuf, akka dubbii isaa dhageessee isatti maxxantee jiraattuuf.
WAAQAYYO sababii jireenya kee ta'eef, biyya abbootii kee Abrahaamiif,
Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf kakateef sana keessatti bara dheeraa siif
kenna.

31

Iyyaasuun Iddoo Musee Bu'uu Isaa

1 Ergasiis Museen dhaqee dubbii kana Israa'el hundatti dubbate: 2 "Ani
amma nama waggaa dhibbaa fi digdamaa ti; si'achis isin hoogganuu hin
danda'u. WAAQAYYO, 'Ati Yordaanos hin ceetu' naan jedheera. 3 WAAQAYYO
Waaqni kee mataan isaa si dura ni ce'a. Inni saboota kanneen fuula kee
duraa ni barbadeessa; atis biyya isaanii ni dhaalta. Akkuma WAAQAYYO
jedhetti, Iyyaasuunis si dura ni ce'a. 4 WAAQAYYO akkuma Sihoonii fi
Oogi mootota Amoorotaa sana biyya isaanii wajjin balleesse sana isaan
kanneenis ni balleessa. 5 WAAQAYYO dabarsee harka keessanitti isaan
kenna; isinis waan ani isin ajaje hunda isaan gochuu qabdu. 6 Cimaa;
jabaadhaa. WAAQAYYO Waaqni keessan isin wajjin deemaatii isin sababii
isaaniitiif jettanii hin sodaatinaa yookaan hin rifatinaa; inni gonkumaa
isin hin dhiisu yookaan isin hin gatu."
7 Kana irratti Museen Iyyaasuu ofitti waamee fuula Israa'el hundaa
duratti akkana jedheen; "Ati sababii biyya WAAQAYYO isaaniif kennuuf
abbootii isaaniitiif kakatetti galuuf saba kana wajjin deemtuuf cimi;
jabaadhus; biyyattiis akka dhaalan godhi. 8 WAAQAYYO mataan isaa si dura
ni deema; si wajjinis ni jiraata; inni si hin dhiisu yookaan si hin gatu. Hin
sodaatin; abdiis hin kutatin."

Seera Dubbisuu

9 Museenis seera kana barreessee ilmaan Lewwii kanneen luboota
ta'anii taabota kakuu WAAQAYYOO baatanii fi maanguddoota Israa'el
hundatti kenne. 10 Ergasiis Museen akkana jedhee isaan ajaje; "Dhuma
waggaa torbaffaatti, yeroo itti gatiin dhiifamutti, yeroo itti Ayyaanni Daasii
ayyaaneffamutti, 11 yommuu Israa'el hundi fuula WAAQAYYO Waaqa keetii
duratti mul'achuuf lafa inni filatu dhufanitti akka isaan dhaga'aniif fuula
isaanii duratti seera kana isaanii dubbifta. 12 Akka isaan dubbii seera
kanaa hunda dhaga'anii WAAQAYYO Waaqa kee sodaachuu baratanii fi of
eeggannaadhaan faana bu'aniif namoota jechuunis dhiirota, dubartoota,
ijoollee fi alagoota magaalaawwan kee keessa jiraatan walitti qabi. 13 Bara
isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan keessa jiraattan guutuu ijoolleen
isaanii kanneen seera kana hin beeknes dhaga'uu fi WAAQAYYO Waaqa
isaanii sodaachuu barachuu qabu."

Israa'el Ni Fincila

14 WAAQAYYO Museedhaan, "Yeroon ati duutu dhi'aateera. Akka ani
waan inni hojjechuu malu itti himuuf Iyyaasuu waamiitii dunkaana wal

ga'ii biratti dhi'aadhaa" jedhe. Musee fi Iyyaasuunis dhufanii dunkaana
wal ga'ii duratti dhi'aatan.
15 WAAQAYYO utubaa duumessaatiin dhufee dunkaanicha keessatti
mul'ate; duumessi sunis balbala dunkaanichaa dura dhaabate.
16 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Ati abbootii kee wajjin ni
boqotta; sabni kun immoo yommuu suma biyya dhaaluuf itti galutti
waaqota Namoota Ormaa duukaa bu'ee sagaagaluu jalqaba. Isaan na
dhiisanii kakuu ani isaan wajjin gale ni cabsu. 17 Gaafas ani isaanitti
aaree isaan nan dhiisa; fuula koos isaan duraa nan dhoksa; isaanis ni
barbadeeffamu. Badiisaa fi rakkoo baay'eetu isaanitti dhufa; isaanis
gaafasi, 'Badiisni kun waan Waaqni keenya nu wajjin hin jirreef nutti
dhufe mitii?' jedhanii gaafatu. 18 Waan isaan gara waaqota biraatti
garagalaniif ani sababii hammina isaanii hundaatiif guutumaan guutuutti
fuula koo isaan duraa nan dhokfadha.
19 "Akka isaanitti ragaa naa ta'uuf, faarfannaa kana barreeffadhuutii
akka isaan faarfataniif Israa'eloota barsiisi. 20 Yommuu ani biyya
aannanii fi dammi keessaa burqu kan ani abbootii isaaniitiif kakuudhaan
waadaa galetti isaan fidutti isaan nyaatanii quufanii narraa garagalu-
udhaan waaqota biraa waaqeffatu; na dhiisaniis kakuu koo ni cabsu.
21 Faarfannaan kunis yommuu badiisnii fi rakkinni isaanitti dhufuti ragaa
isaanitti ta'a; kun sanyii isaanii keessatti hin irraanfatamuutii. Ani utuu
biyya kakuudhaan waadaa isaanii galetti isaan hin fidin iyyuu waan isaan
gochuuf yaadan nan beekaatii." 22 Kanaafuu Museen gaafas faarfannaa
kana barreessee Israa'eloota barsiise.
23 WAAQAYYOS Iyyaasuu ilma Nuunitiif ajaja, "Ati sababii biyya ani
kakuudhaan waadaa isaanii galetti Israa'eloota galchituuf cimi, jabaadhu;
ani mataan koo si wajjin jiraa" jedhu kenne.
24 Museen erga dubbii seera kanaa jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba
irratti barreessee fixee booddee, 25 Lewwota taabota kakuu WAAQAYYOO
baataniif ajaja kana kenne: 26 "Kitaaba Seeraa kana fudhuutii taabota
kakuu WAAQAYYO Waaqa keetii bira kaa'i. Kunis akka inni achuma taa'ee
ragaa isinitti ta'uuf. 27 Ani akka isin finciltootaa fi mata jabeeyyii taatan
nan beekaatii. Isin yoo utuma ani jiruu WAAQAYYOTTI fincilta, erga
ani du'ee booddee immoo hammam caalaa haa finciltan ree! 28 Akka
ani akka isaan dhaga'aniif dubbii kana isaanitti hime akka isaanitti
ragaa ta'uuf samii fi lafa waammachuu danda'uuf maanguddoota gosoota
keessanii hundaa fi qondaaltota keessan hunda fuula koo duratti walitti
qabaa. 29 Ani akka isin erga ani du'ee booddee guutumaan guutuutti
xurooftanii ajaja ani isinii kenne irraa garagaltan nan beekaatii. Baroota
dhufuuf jiran keessa rakkinni isinitti dhufa; isin fuula WAAQAYYOO duratti
waan hamaa hojjettanii hojiidhuma harka keessaniitiin dheekkamsaaf isa
kakaaftuutii."

Faarfannaa Musee

30 Museenis jalqabaa hamma dhumaatti dubbii faarfannaa kanaa
guutummaa waldaa Israa'elitti akkana jedhee dhageessise:

32

1 Yaa samiiwwan, dhaga'aa; ani nan dubbadha;
yaa lafa, atis dubbii afaan kootii dhaga'i.
2 Barsiisni koo akka bokkaa haa roobu;

dubbiin koos akka fixeensaa gad haa coccophu;
marga irratti akka tiifuu,
biqiltuu corqaa irrattis akka bokkaa guddaa haa roobu.

3 Ani maqaa WAAQAYYOO nan labsa.
Guddina Waaqa keenyaa jajadhaa!
4 Inni Kattaa dha; hojiin isaa mudaa hin qabu;
daandiiwwan isaa hundinuus qajeelaa dha.
Inni Waaqa amanamaa hin dogoggorre,
tolaa fi qajeelaa dha.

5 Isaan hammina isatti hojjetaniiru;
si'achi isaan sababii qaanii isaaniitiif ijoollee isaa miti;
isaan dhaloota jal'aa fi micciiramaa dha.
6 Yaa saba gowwaa, kan ogummaa hin qabne,
ati akkasitti WAAQAYYOOF deebii kennitaa?
Inni Abbaa kee, Uumaa kee,
kan si hojjetee fi si tolche mitii?

7 Baroota durii yaadadhu;
dhaloota darbe illee qalbeeffadhu.
Inni siif ibsaatii abbaa kee gaafadhu;
maanguddoota kees gaafadhu; isaan sitti himuutii.
8 Waaqni Waan Hundaa Olii yommuu sabootaaf dhaala isaaniif kennetti,
yommuu sanyii namaas gargar qoqoodetti,
akkuma baay'ina ilmaan Israa'elitti
namootaaf daarii dhaabe.
9 Qoodni WAAQAYYOO saba isaa ti;
Yaaqoob immoo dhaala dhuunfaa isaa ti.

10 Inni lafa gammoojjii, lafa onaatii fi
gammoojjii nama gubu keessatti isa argate.
Inni gaachana ta'eefii isa eege;
akka qaroo ija isaattis isa eege;
11 akkuma risaan mana ishee diigdee
ilmaan ishee irra qoochoo qabdu,
akkuma qoochoo ishee bal'iftee ol isaan fudhattu,
akkuma qoochoo isheetiinis isaan baattu sana,
12 WAAQAYYO qofatu isa geggeesse;
waaqni ormaa tokko iyyuu isa wajjin hin turre.

13 Inni lafa ol ka'aa irra isa burraaqsise;
midhaan lafa qotiisaa isa soore.
Kattaa keessaa damma isa nyaachise;
dhagaa gurraacha keessaa immoo zayitii kenneef;
14 dhadhaa fi aannan saawaanii fi bushaayee,
xobbaallaawwanii fi re'oota cooman,
korbeeyyii hoolaa filatamoo Baashaan,
ija qamadii gaariis isa soore.
Ati cuunfaa dhiiga wayinii qulqulluus ni dhugde.

15 Yishuruun ni gabbate; ni dhiite;
nyaatee quufe; ni ulfaate; ni cululuqe.
Waaqa isa uume ni dhiise;
Kattaa Fayyisaa isaa ta’es ni tuffate.
16 Isaan waaqota ormaatiin isa hinaafsisan;
waaqota jibbisiisoo isaaniitiinis isa dheekkamsiisan.
17 Isaan hafuurota hamoo Waaqa hin ta’iniif,
waaqota hin beekiniif,
waaqota reefuu dhufaniif,
waaqota abbootiin keessan hin sodaatiiniif aarsaa dhi’eessan.
18 Ati Kattaa si dhalche gante;
Waaqa si uume irraanfatte.

19 WAAQAYYO waan kana argee isaan tuffate;
inni ilmaanii fi intallan ofii isaatti aareeraatii.
20 Innis, “Ani fuula koo isaan duraa nan dhokfadha;
dhuma isaaniis nan arga” jedhe;
isaan dhaloota jal’aa,
ijoollee hin amanamneedhaatii.
21 Isaan waan Waaqa hin ta’iniin na hinaafsisan;
waaqota tolfamoo isaanii kanneen faayidaa hin qabneenis na aarsan.
Anis warra saba hin ta’iniin akka isaan hinaafan nan godha;
saba hubannaa hin qabneenis isaan nan aarsa.
22 Dheekkamsa kootiin ibiddi qabsiifameeraatii;
innis hamma sii’oolitti gad dhidhimee ni boba’a.
Lafaa fi waan isheen baaftu ni nyaata;
hundee tulluuwwaniitti illee ibidda qabsiisa.

23 “Ani waan hamaa isaan irra nan tuula;
xiyya koos isaanitti nan fixadha.
24 Beela hamaa, golfaa nyaatee nama fixuu fi
dha’icha isaanitti nan erga;
ilkaan bineensaa qaramaa isaa,
hadhaa buutii lafa irra lootuus isaanitti nan erga.
25 Karaa guddaa irratti goraadeen warra ijoollee hin qabne isaan godha;
mana isaaniitti sodaatu mo’a.
Dargaggoonnii fi dargaggeettiiwwan,
daa’immanii fi maanguddoonni ni dhumu.
26 Anis isaan nan bittinneessa;
yaadannoo isaaniis sanyii namaa keessaa nan balleessa.
27 Garuu akka diinonni isaanii of tuulanii,
‘Harka keenyatu mo’ate malee,
WAAQAYYO waan kana hunda hin goone’ hin jenne,
ani dhaadannoo diinaa sodaadheera.”

28 Isaan saba qalbii hin qabne,
kan hubannaa tokko illee hin qabnee dha.
29 Isaan utuu ogeeyyii ta’anii waan kana hubatanii
silaa dhuma isaanii ni beeku turan!
30 Yoo Kattaan isaanii isaan gurgure malee,
yoo WAAQAYYO dabarsee isaan kenne malee,

akkamitti namni tokko nama kuma tokko
yookaan namni lama nama kuma kudhan gugsa?
31 Kattaan isaanii akka kattaa keenyaa miti;
kana immoo diinonni keenya iyyuu hin ganan.
32 Wayiniin isaanii wayinii Sodoomiitii fi
lafa qotiisaa Gomoraa irraa dhufa.
Iji wayinii isaanii summiidhaan,
hurbuun isaaniis waan hadhaa'uun guutameera.
33 Wayiniin isaanii hadhaa bofaa,
summii bofa hadhaan isaa nama ajjeesuu ti.

34 "Kun waan na biratti eegame,
kan galmee koo keessattis chaappaadhaan cufame mitii?
35 Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa.
Yeroo isaatti miilli isaanii ni mucucaata;
guyyaan badiisa isaanii dhi'aateera;
badiisni isaaniis isaanitti ariifateera."

36 WAAQAYYO yommuu akka isaan humna dhaban,
akka garbichis ta'u namni birmaduun tokko iyyuu hin hafne argutti,
saba isaatiif ni murteessa;
tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa.
37 Innis akkana jedha: "Kattaan isaan itti da'atan,
waaqonni tolfamoon isaanii amma eessa jiru?
38 Waaqonni cooma qalma isaanii nyaatan,
kanneen dhibaayyuu daadhii wayinii isaanii dhuganis eessa jiru?
Mee ka'anii isaan haa gargaaran!
Mee da'annoo haa kennaniif!

39 "Akka ani mataan koo Isa ta'e beekaa!
Ana malee Waaqni biraa hin jiru.
Ani nan ajjeesa; nan jiraachisas;
nan madeessa; nan fayyisas;
namni harka kootii baasuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.
40 Ani dhugumaan bara baraan jiraataadhaatii
harka koo samiitti ol qabee nan kakadha;
41 ani yommuun goraadee koo calaqqisaa qaradhee
harki koo murtiidhaaf isa qabatutti,
ani diinota koo haaloo nan ba'a;
warra na jibbaniif illee waan isaaniif malu nan kenna.
42 Yommuu goraadeen koo foon nyaatutti,
ani akka xiyyi koo dhiigaan machaa'u nan godha;
dhiigni sunis dhiiga warra qalamaniitii fi booji'amanii
kan mataa hooggantoota diinaa ti."

43 Sababii inni haaloo dhiiga tajaajiltoota isaa ba'uuf,
yaa sabootaa, namoota isaa wajjin gammadaa.
Inni diinota isaa haaloo ba'a;
biyyaa fi saba isaatiif araara ni buusa.
44 Museenis Iyyaasuu ilma Nuuni wajjin dhufee dubbiiwwan faarfannaa
kana hunda namoota dhageessise. 45 Innis yommuu dubbiiwwan kanneen

hunda Israa'eloota hundatti dubbatee fixetti, 46 akkana isaaniin jedhe;
"Akka isaan dubbiiwwan seera kanaa hunda of eeggannaadhaan eeganiif
akka isin ijoollee keessan ajajjan, dubbiiwwan ani har'a ifa baasee isinitti
himu hunda qalbiitti qabadhaa. 47 Isaan isiniif jireenya malee dubbii
faayidaa hin qabne miti. Dubbiiwwan kanaan biyya laga Yordaanos
ceetanii dhaaltan keessa bara dheeraa ni jiraattu."

Museen Tulluu Neboo Irratti Du'uu Isaa

48 Gaafasuma WAAQAYYO akkana jedhee Museetti hime; 49 "Biyya Mo'aab
kan fuullee Yerikoo jiru, tulluuwwan Abaariim keessa tulluu Nebootti
ol ba'iitii biyya Kana'aan, biyya ani Israa'elootaaf dhaala godhee kennu
fuulleetti ilaali. 50 Akkuma obboleessi kee Aroon tulluu Hoori irratti du'ee
gara abbootii isaatti walitti qabame sana, atis tulluu yaabbattu sana irratti
ni duuta; gara abbootii keetiittis walitti qabamta. 51 Kunis waan isin
lamaanuu Gammoojjii Siin, Qaadesh keessatti bishaan Mariibaa biratti
fuula Israa'elootaa duratti na amanuu diddanii fi sababii Israa'eloota
gidduutti qulqullummaa koo hin eeginiif. 52 Kanaafuu ati fagootti argita
malee biyya ani Israa'elootaaf kennu sanatti hin galtu."

33

Museen Gosoota Israa'el Eebbisuu Isaa
33:1-29 kwi – Uma 49:1-28

1 Eebbi Museen namni Waaqaa sun utuu hin du'in dura ittiin Is-
raa'eloota eebbise kana; 2 innis akkana jedhe:

"WAAQAYYO tulluu Siinaa irraa dhufe;
  isaan irrattis See'iir irraa akka aduu ganamaatti ba'e;
  Tulluu Phaaraan irraa isaan eebbise.
Inni qulqulloota isaa kumaatama wajjin dhufe;
  karaa harka isaa mirgaatiin ibidda boba'utu ba'e.
3 Dhugumaan situ saba jaallata;
  qulqulloonni hundinuu harka kee keessa jiru.
Hundi isaanii miilla kee jalatti kufu;
  qajeelfamas sirraa argatu;
4 Museen seera nuu kenneera;
  kunis dhaala waldaa Yaaqoob.
5 Yeroo hooggantoonni sabaa
  gosoota Israa'el wajjin walitti qabamanitti
  inni Yishuruun irratti mootii ture.

6 "Ruubeen haa jiraatu malee hin du'in;
  yookaan baay'inni namoota isaa hin xinnaatin."

7 Waa'ee Yihuudaas akkana jedhe:
"Yaa WAAQAYYO, iyya Yihuudaa dhaga'i;
  gara saba isaattis isa fidi.
Inni harka ofii isaatiin of haa eegu.
  Yommuu inni diinota isaatiin wal lolutti gargaaraa isaa ta'i!"

8 Inni waa'ee Lewwiis akkana jedhe:
"Tumiimii fi Uriimiin kee
  tajaajilaa kee amanamaadhaaf haa ta'u.
Ati lafa Maasaah jedhamutti isa qorte;
  bishaan Mariibaa irratti isa lolte.

9 Waa'ee abbaa fi haadha isaas,
'Ani isa hin argine' jedhe.
Inni obboloota isaa addaan hin baafanne;
ijoollee isaas hin beekne;
isaan dubbii keetiif ajajamanii
kakuu kee eeganiiruutii.
10 Inni ajaja kee Yaaqoobin,
seera kee immoo Israa'elin ni barsiisa.
Fuula kee duratti ixaana,
iddoo aarsaa keetii irratti illee aarsaa gubamu guutuu ni dhi'eessa.
11 Yaa WAAQAYYO, ogummaa isaa hunda eebbisiif;
waan harki isaa hojjetuttis gammadi.
Mo'oo warra isatti ka'anii cabsi;
akka isaan lammata hin kaane godhiitii diinota isaa dha'i."
12 Waa'ee Beniyaam akkana jedhe:
"Namni WAAQAYYO isa jaallatu eegumsa isaatiin nagaan haa jiraatu;
inni guyyaa guutuu isa eegaatii;
namni WAAQAYYO isa jaallatu gatiittii isaa gidduu boqota."
13 Waa'ee Yoosef akkana jedhe:
"WAAQAYYO biyya isaa haa eebbisu;
fixeensa filatamaa samiidhaa buusuudhaan
bishaan boolla gad fagoo keessaatiin,
14 midhaan filatamaa aduun biqilchituun,
waan akka malee gaarii kan ji'i kennuun,
15 kennaawwan filatamoo tulluuwwan duriitiin,
badhaadhummaa gaarran bara baraatiin,
16 kennaa filatamaa lafaatii fi guutummaa isaatiin,
surraa isa daggala boba'u keessa ture sanaatiin haa eebbisu.
Isaan kunneen hundi mataa Yoosef
kan obboloota isaa gidduutti bulchaa ta'e sanaa irra haa bu'an.
17 Inni ulfinaan korma hangafa fakkaata;
gaanfawwan isaa akka gaanfawwan gafarsaa ti.
Isaaniinis hamma daarii lafaatti
saboota ni waraana.
Isaanis kuma kurnan Efreem,
akkasumas kumaatama Minaasee ti."
18 Waa'ee Zebuuloonis akkana jedhe:
"Zebuuloon ati gad ba'uu keetiin,
Yisaakor atis dunkaanota kee keessatti gammadi.
19 Isaan saboota gara tulluutti ni waamu;
achittis aarsaa qajeelummaa ni dhi'eessu;
isaan sooroma irra dhangala'aa galaana keessaatiin,
qabeenya cirracha keessa dhokfameenis ni gammadu."
20 Waa'ee Gaad immoo akkana jedhe:
"Namni bulchiinsa Gaad bal'isu eebbifamaa dha!
Gaad irree fi mataa caccabsaa
akka leencaatti achi jiraata.
21 Inni ofii isaatiif lafa gabbataa filate;
qoodni hooggantootaa isaaf turfame.
Yommuu hooggantoonni sabaa walitti qabamanitti,
inni fedhii qajeelumma WAAQAYYOOTII fi
murtii Israa'elitti mure sana fiixaan baase."

22 Waa'ee Daanis inni akkana jedhe:
"Daan akka ilmoolee leencaa
kan Baashaan keessaa utaalee ba'uu ti."
23 Waa'ee Niftaalemis akkana jedhe:
"Niftaalem surraa gonfateera;
eebba WAAQAYYOOTIINIS guutameera;
inni biyya karaa lixaatii fi kibbaatiin jiru ni dhaala."
24 Waa'ee Aasheer immoo akkana jedhe:
"Aasheer ilmaan hunda caalaa eebbifamaa dha;
inni obboloota isaa duratti fudhatama haa argatu;
miilla isaas zayitii keessa haa cuuphatu.
25 Danqaraan balbala keetii sibiilaa fi naasii ta'a;
jabinni kees akkuma baroota jireenya keetii ni ta'a.

26 "Waaqni akka Waaqa Yishuruun,
kan si gargaaruuf jedhee samiiwwan irra,
surraa isaatiinis duumessoota irra gulufu tokko illee hin jiru.
27 Waaqni bara baraa iddoo jireenyaa keetii ti;
irreen bara baraas si jalaan jira.
Inni, 'Isaan balleessi!' jedhee
diinota kee fuula kee duraa ni ari'a.
28 Kanaafuu Israa'el kophaa isaa nagaadhaan jiraata;
lafa fixeensi samii itti coccophutti,
biyya midhaanii fi wayinii haaraatti
namni burqaa Yaaqoob tuqu hin jiru.
29 Yaa Israa'el, ati eebbifamaa dha!
Sabni WAAQAYYO isa fayyise,
kan akka keetii eenyu?
Inni gaachana keetii fi gargaaraa kee ti;
goraadee ulfina keetiitis.
Diinonni kee sodaadhaan fuula kee duraa duubatti deebi'u;
ati immoo iddoowwan waaqeffannaa isaanii irra ejjetta."

34

Du'a Musee

1 Museenis dirree Mo'aabii ka'ee fuullee fiixee Phisgaa kan Yerikootti
argamutti, gaara Nebootti ol ba'e. Achittis WAAQAYYO guutummaa biyyattii
isatti argisiise; kunis Gili'aadii hamma Daanitti, 2 guutummaa Niftaalem,
biyya Efreemiitii fi Minaasee, guutummaa biyya Yihuudaa kan hamma
galaana lixaatti bal'atee jiru, 3 Negeebii fi Magaalaa Meexxii kan sulula
Yerikootii jalqabee hamma Zo'aariitti argamuu dha. 4 Ergasii WAAQAYYO,
"Kun biyya ani yeroo, 'Sanyii keetiif nan kenna' jedhetti kakuudhaan
Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa galee dha. Ani akka ati ija
keetiin argitu godheera; ati garuu achi hin ceetu" jedheen.
5 Museen garbichi WAAQAYYOOS akkuma WAAQAYYO isaan jedhetti
achuma Mo'aab keessatti du'e. 6 Innis biyya Mo'aabitti sulula fuullee
Beet Phe'ooritti argamu keessatti isa awwaale; garuu hamma har'aatti
awwaalli isaa eessa akka jiru namni tokko iyyuu hin beeku. 7 Museen
yeroo du'etti nama waggaa dhibba tokkoo fi digdama ture; ta'us iji isaa hin

dadhabne; humni isaas hin laafne. [8] Israa'eloonni hamma yeroon gaddaa
raawwatutti dirree Mo'aab irratti bultii soddoma Museedhaaf boo'an.
[9] Waan Museen harka isaa isa irra kaa'ee tureef Iyyaasuun ilmi Nuuni
hafuura ogummaatiin guutame. Kanaafuu Israa'eloonni isa dhaga'anii
waan WAAQAYYO Musee ajaje godhan.
[10] Ergasii raajiin akka Musee kan ifaan ifatti WAAQAYYOON beeku tokko
iyyuu Israa'el keessatti hin kaane; [11] kan WAAQAYYO akka inni Fara'oon
irratti, qondaaltota isaatii fi guutuu biyya isaa irratti mallattoowwanii
fi dinqiiwwan sana hojjetuuf Gibxitti ergee waan sana hojjete tokko
iyyuu hin jiru. [12] Namni tokko iyyuu takkumaa humna guddaa yookaan
hojii akka malee sodaachisaa Museen fuula Israa'eloota hundaa duratti
argisiise sana hin argisiifneetii.

Kitaaba Iyyaasuu

WAAQAYYO Iyyaasuu Ajajuu Isaa

1 Erga Museen garbichi WAAQAYYOO sun du'ee booddee WAAQAYYO
akkana jedhee Iyyaasuu ilma Nuuni gargaaraa Musee sanatti dubbate:
2 "Garbichi koo Museen du'eera. Egaa amma atii fi sabni kun hundinuu
gara biyya ani isaaniif, Israa'elootaaf kennuuf jiruutti galuuf Laga
Yordaanos ce'uuf qophaa'aa. 3 Anis akkuma Museef waadaa gale sanatti
iddoo miilli keessan ga'e hunda isiniifan kenna. 4 Daangaan keessanis
gammoojjiidhaa jalqabdee hamma Libaanoonitti, lagicha guddaa Efraaxi-
isii jalqabdee biyya Heetotaa hunda keessa baatee karaa dhi'aatiin hamma
Galaana Guddaatti bal'atti. 5 Bara jireenya keetii guutuu namni si dura
dhaabachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Ani akkuman Musee wajjin
ture sana si wajjinis nan ta'a; ani gonkumaa si hin gatu yookaan si hin
dhiisu. 6 Ati sababii akka isaan biyya ani abbootii isaaniitiif kennuuf
kakadhe sana dhaalaniif saba kana hoogganuuf cimi; ija jabaadhus.

7 "Cimi; ija jabaadhus. Seera garbichi koo Museen siif kenne hun-
dumaaf of eeggannaadhaan ajajami; akka gara deemtu hundumatti siif
milkaa'uufis mirgatti yookaan bitaatti hin gorin. 8 Kitaabni Seeraa kun
afaan keetii hin bu'in. Waan isa keessatti barreeffame hunda gochuuf
akka of eeggattuufis halkanii guyyaa itti yaadi. Akkasiinis ati ni badhaata;
ni milkooftas. 9 Ani akkana jedhee si hin ajajnee? Cimi; ija jabaadhus.
Waan WAAQAYYO Waaqni kee iddoo ati deemtu hundumatti si wajjin ta'uuf,
hin sodaatin; abdiis hin kutatin."

10 Kanaafuu Iyyaasuun akkana jedhee qondaaltota sabaa ajaje:
11 "Qubata keessa dedeemaatii namootaan, 'Galaa keessan qopheeffadhaa.
Isin biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isinii kennuuf jiru sana dhaala ofii
keessanii gootanii fudhachuuf bultii sadii keessatti Yordaanos ni ceetu.' "

12 Iyyaasuun garuu gosa Ruubeeniin, gosa Gaadiitii fi walakkaa gosa
Minaaseetiin akkana jedhe: 13 "Ajaja garbichi WAAQAYYO Museen isinii
kenne sana yaadadhaa; 'WAAQAYYO Waaqni keessan boqonnaa isinii
kenna; biyya kanas isinii kenneera.' 14 Niitonni keessan, ijoolleen
keessanii fi horiin keessan biyya Museen gama ba'a Yordaanos isinii
kenne keessa haa turan; garuu namoonni keessan warri lolaaf qophaa'an
hundi obboloota keessan dura gamatti haa ce'an. Isin obboloota keessan
gargaaruu qabdu; 15 hamma WAAQAYYO akkuma isinii godhe sana isaaniifis
boqonnaa kennee isaanis biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isaanii kennu
dhaalanitti isaan gargaaruu qabdu. Ergasii deebitanii biyya keessan kan
Museen garbichi WAAQAYYO sun gama ba'a Yordaanositti karaa ba'a biiftuu
isinii kenne sana ni dhaaltu."

16 Isaanis akkana jedhanii Iyyaasuuf deebii kennan; "Nu waan ati nu
ajajje kam iyyuu ni hojjenna; gara ati nu ergitu kam iyyuus ni deemna.
17 Nu akkuma Museedhaaf guutumaan guutuutti ajajamne sana siifis
akkasuma ni ajajamna. WAAQAYYO Waaqni kee garuu akkuma Musee
wajjin ture sana si wajjinis haa ta'u. 18 Namni ajaja keetti finciluu fi dubbii
ati karaa kamiin iyyuu isa ajajjeef hin ajajamne hundi haa ajjeefamu. Ati
qofti cimi; ija jabaadhus!"

2

Ra'aabii fi Basaastota

1 Ergasii Iyyaasuun ilmi Nuuni, "Dhaqaatii biyya sana, keessumattuu
Yerikoo basaasaa" jedhee dhoksaan basaastota lama biyya Shixiimiitii
erge. Isaanis deemanii mana sagaagaltittii Rahaab jedhamtu tokkoo
seenanii achuma turan.
2 Mooticha Yerikoottis, "Kunoo! Israa'eloota keessaa namoonni tokko
tokko biyyattii basaasuuf galgala kana as dhufaniiru" jedhamee himame.
3 Kanaafuu mootichi Yerikoo, "Sababii isaan guutummaa biyyattii basaa-
suuf dhufaniif namoota gara kee dhufanii mana kee seenan sana gad
baasi" jedhee dhaamsa kana Rahaabitti erge.
4 Dubartittiin garuu namoota lamaan fuutee dhoksite. Isheenis akkana
jette; "Dhuguma namoonni gara koo dhufaniiru; ani garuu akka isaan
eessaa dhufan hin beekne. 5 Isaanis galgala yommuu yeroon karri
magaalattii cufamu ga'etti ba'anii deeman. Karaa isaan deemanis ani
hin beeku. Isaan qaqqabdu ta'aatii dafaa isaan duukaa bu'aa." 6 Isheen
garuu gara bantii manaatti ol isaan baaftee cidii talbaa kan bantii manaa
irratti tuultee turte jala isaan dhoksite. 7 Kanaafuu namoonni basaastota
sana duukaa bu'uudhaaf karaa gara malkaa Yordaanos geessu irra bu'anii
qajeelan; karri sunis akkuma duukaa buutonni sun ba'aniin cufame.
8 Isheenis utuu basaastonni sun buluuf hin ciciisin gara bantii manaatti
ol baatee 9 akkana isaaniin jette; "Ani akka WAAQAYYO biyya kana isinii
kennee fi akka isin sodaachuun nurra bu'es nan beeka; namni biyya
kana keessa jiraatu hundinuus sababii keessaniif fuula keessan duratti
sodaadhaan hollachaa jira. 10 Yommuu isin Gibxii baatanitti akka itti
WAAQAYYO Galaana Diimaa fuula keessan duratti gogse, waan isinis
Sihoonii fi Oogi mootota Amoorotaa kanneen gama ba'a Yordaanositti
guutumaan guutuutti balleessitan sana lamaan gootan dhageenyeerra.
11 Nu yommuu waa'ee waan kanaa dhageenyetti sababii keessaniif onneen
keenya baqxee abdii kutanne. WAAQAYYO Waaqni keessan ol samii
gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqaatii.
12 "Egaa amma sababii ani garaa isinii laafeef isinis akkasuma akka
maatii kootiif garaa laaftan maqaa WAAQAYYOOTIIN naa kakadhaa. Mallat-
too dhugaas naa kennaa; 13 kunis akka isin lubbuu abbaa kootii, haadha
kootii, obbolootaa fi obboleettota kootii, waan kan isaanii ta'e hundaa fi
lubbuu keenya du'a oolchitaniif."
14 Namoonnis, "Lubbuun keenya sababii lubbuu keessaniitiif haa bad-
duu! Yoo isin waan nu hojjennu kana namatti himuu baattan nu yommuu
WAAQAYYO biyya kana nuu kennutti gara laafinaa fi amanamummaadhaan
si simanna" jedhanii ishee abdachiisan.
15 Kanaafuu isheen sababii manni isheen keessa jiraattu sun dallaa ma-
gaalattiitiin wal qabatuuf foddaa keessaan funyoodhaan gad isaan buufte.
16 Isheenis akkana isaaniin jette; "Akka warri isin duukaa bu'an sun
isin hin argineef gara gaarraniitti baqadhaa. Hamma isaan deebi'anitti
guyyoota sadii achitti dhokadhaa; ergasii immoo karaa keessan deemaa."
17 Namoonni sunis akkana jedhaniin; "Kakuun ati nu kakachiifte kun
kan nu qabachuu danda'u, 18 yoo ati yommuu nu biyyattii seennutti
funyoo bildiimaa kana foddaa ittiin gad nu buufte kanatti hiitee abbaa
keetii fi haadha kee, obboloota keetii fi maatii kee hunda mana keetti
galchite qofa. 19 Namni tokko iyyuu yoo mana kee keessaa gara

daandii alaatti gad ba'e, dhiigni isaa matuma isaatti deebi'a; nu itti hin
gaafatamnu. Nama si wajjin mana kee keessa jiru immoo yoo harki tokko
iyyuu isa tuqe, dhiigni isaa mataa keenyatti deebi'a. [20] Garuu yoo ati waan
nu hojjennu kana namatti himte, nu kakuu ati nu kakachiifte sana jalaa
bilisa baana."

[21] Isheenis, "Fudhadheera; akkuma isin jettan haa ta'u" jettee deebifte.

Kanaafuu isheen isaan ergite; isaanis ka'anii deeman. Isheen funyoo
bildiimaa sana foddaa sanatti hiite.

[22] Isaanis yommuu ba'anitti gara gaarranii deemanii hamma duukaa bu-
utonni sun karaa irra barbaadanii isaan dhabanii deebi'anitti guyyaa sadii
achi turan. [23] Basaastonni lamaan sunis deebi'anii gaarran keessaa ba'anii
malkaadhaan laga ce'uudhaan gara Iyyaasuu ilma Nuuni dhufan; waan
isaan irra ga'e hundas isatti himan. [24] Isaanis Iyyaasuudhaan, "WAAQAYYO
dhugumaan biyyattii guutuu harka keenyatti kenneera; namoonni hund-
inuus sababii keenyaaf sodaadhaan hollachaa jiru" jedhan.

3

Yordaanosiin Ce'uu

[1] Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundinuu ganama barii Shixiim keessaa
ba'anii gara Laga Yordaanos dhufan. Utuu gamatti hin ce'in duras
achi qubatan. [2] Bultii sadii booddee ajajjoonni loltootaa qubata keessa
dedeemanii, [3] akkana jedhanii namoota ajajan: "Isin yommuu taabota
kakuu WAAQAYYO Waaqa keessaniitii fi Lewwota luboota ta'an isaanii
taaboticha baatan argitanitti iddoo keessanii kaatanii taaboticha faana
bu'uu qabdu. [4] Isin sababii duraan karaa kanaan hin darbiniif, karaa
deemuun isinii malu ni beektu. Garuu isinii fi taaboticha gidduutti gargari
fageenya gara dhundhuma kuma lama hambisaa; ittis hin dhi'aatinaa."

[5] Iyyaasuunis uummataan, "Of qulqulleessaa; WAAQAYYO bor gidduu
keessanitti wantoota dinqisiisaa ni hojjetaatii" jedhe.

[6] Iyyaasuunis lubootaan, "Taabota kakuu fuudhaatii uummata dura
darbaa" jedhe. Kanaafuu isaan taaboticha fuudhanii uummata dura
darban.

[7] WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Akka isaan akka ani
akkuman Musee wajjin ture sana si wajjin jiru beekaniif, ani har'a
fuula Israa'eloota hundaa duratti nama guddaa si gochuu nan jalqaba.
[8] Atis luboota taabota kakuu baataniin, 'Isin yommuu qarqara bishaan
Yordaanos geessanitti, dhaqaatii laga keessa dhadhaabadhaa' jedhi."

[9] Iyyaasuunis Israa'elootaan akkana jedhe; "As kottaatii dubbii
WAAQAYYO Waaqa keessanii dhaga'aa. [10] Akki isin itti akka Waaqni
jiraataan gidduu keessan jiruu fi akka inni dhugumaan Kana'aanota,
Heetota, Hiiwota, Feerzota, Girgaashota, Amoorotaa fi Yebuusota fuula
keessan duraa ari'ee baasu beektan kanaa dha. [11] Kunoo, taabonni kakuu
Gooftaa lafa hundumaa isin duraan Yordaanos ni seena. [12] Kanaafuu
amma gosoota Israa'el keessaa nama kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo
gosaa keessaa nama tokko tokko filadhaa. [13] Akkuma luboonni taabota
WAAQAYYO Gooftaa lafa hundaa baatan miilla isaanii Yordaanos keessa
seensisaniin, bishaan isaa kan gubbaadhaa gad yaa'u ni cita; tuulamees ol
dhaabata."

[14] Kanaaf yommuu namoonni laga Yordaanos ce'uuf qubata isaanii
keessaa ba'anitti, luboonni taabota kakuu baatanii isaan dura darbanii

deeman. [15] Yeroo midhaan galfamu hunda lagni Yordaanos guutee
irra dhangala'a. Ta'us akkuma luboonni taaboticha baatan Yordaanos
ga'anii miilli isaanii qarqara bishaanii tuqeen, [16] bishaan burqaa oliitii
dhufu yaa'uu dhiise. Iddoo magaalaa Addaam jedhamu kan Zaaretaan
biraa sana irraa fagaatee tuulamee dhaabate; bishaan gara Galaana
Arabbaatti yookaan Galaana soogiddaatti gad yaa'us guutumaan guutuutti
cite. Kanaafuu namoonni fuullee Yerikootiin gara gamaatti ce'an. [17] Yeroo
Israa'eloonni hundi darbaa turanitti luboonni taabota kakuu WAAQAYYOO
baatan sun hamma sabni guutumaan guutuutti lafa goggogaa irra ce'utti
walakkaa Yordaanos keessa qajeelanii lafa goggogaa irra dhaabatan.

4

[1] WAAQAYYOS erga sabni guutuun Yordaanosin ce'ee booddee, Iyyaa-
suudhaan akkana jedhe; [2] "Saba keessaa nama kudha lama, tokkoo
tokkoo gosaa keessaa nama tokko tokko filadhuutii [3] akka isaan walakkaa
Yordaanos keessaa iddoo luboonni dhadhaabatan sanaa dhagoota kudha
lama fuudhanii, baatanii isin wajjin deemanii iddoo isin edana bultanitti
lafa kakaa'an itti himi."

[4] Kanaafis Iyyaasuun, namoota kudha lamaan Israa'eloota keessaa,
tokkoo tokkoo gosaa keessaa tokko tokko filate sana walitti waamee
[5] akkana jedheen; "Taabota WAAQAYYO Waaqa keessanii kana dura dar-
baatii walakkaa Yordaanos seenaa. Tokkoon tokkoon keessanis akkuma
baay'ina gosoota Israa'elootaatti dhagaa tokko tokko fudhattanii gatiittii
keessanitti baachuu qabdu. [6] Kunis akka wanni kun gidduu keessanitti
mallattoo ta'uuf. Yommuu ijoolleen keessan gara fuulduraatti, 'Dhagoonni
kunneen maal argisiisu?' jedhanii isin gaafatanitti, [7] akka bishaan laga
Yordaanos fuula taabota kakuu WAAQAYYOO duratti gargar cite itti himaa.
Yommuu taabonni kun laga Yordaanos ce'etti bishaan Yordaanos gargar
cite. Dhagaawwan kunneenis saba Israa'eliif yaadannoo bara baraa ta'u."

[8] Kanaafuu Israa'eloonni akkuma Iyyaasuun isaan ajaje godhan. Isaanis
akkuma WAAQAYYO Iyyaasuutti hime sana, akkuma baay'ina gosoota
Israa'elootaatti dhagoota kudha lama walakkaa Yordaanos keessaa fu-
udhan; hamma iddoo qubata isaaniittis baatanii achitti lafa kaa'atan.
[9] Iyyaasuunis dhagoota kudha lamaan walakkaa Yordaanos keessa iddoo
luboonni taabota kakuu baatan sun ijaajjaa turan sana ol dhadhaabe.
Isaanis hamma har'aatti achuma jiru.

[10] Luboonni taabota kakuu baatan sunis hamma wanni WAAQAYYO akka
inni namootatti himuuf Iyyaasuu ajaje hundi akkuma Museen Iyyaa-
suu ajajetti raawwatamutti walakkaa Yordaanos keessa dhadhaabachaa
turan. Namoonnis dafanii ce'an; [11] akkuma hundi isaanii ce'aniinis
utuma namoonni arganuu taabonni WAAQAYYOOTII fi luboonni gara gama
kaaniitti ce'an. [12] Ilmaan Ruubeen, ilmaan Gaadii fi walakkaan gosa
Minaasee akkuma Museen isaan ajajetti mi'a lolaa hidhatanii Israa'eloota
dura gara gamaatti ce'an. [13] Namni gara kuma afurtamaa ta'u warraanaaf
hidhatee fuula WAAQAYYOO dura gara dirree Yerikootti lolaaf ce'e.

[14] WAAQAYYOS guyyaa sana fuula Israa'eloota hundaa duratti Iyyaasuu
nama guddaa godhe; isaanis akkuma Museef ulfina kennaa turan sana
bara jireenya isaa guutuu Iyyaasuufis ulfina kennan.

[15] Ergasiis WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; [16] "Akka isaan
Yordaanos keessaa ol ba'aniif luboota taabota kakuu seeraa baatan sana
ajaji."

17 Kanaafuu Iyyaasuun, “Yordaanos keessaa ol ba’aa” jedhee luboota ajaje.
18 Luboonnis taabota kakuu WAAQAYYOO baatanii laga keessaa ol ba’an. Akkuma isaan miilla isaanii lafa gogaa irra dhaabbataniin bishaan Yordaanos iddoo ofiitti deebi’ee akkuma duraanii guutee irra dhangala’e.
19 Guyyaa kurnaffaa ji’a jalqabaatti namoonni Yordaanos keessaa ol
ba’anii Gilgaal isa ba’a daarii Yerikoo keessa qubatan. 20 Iyyaasuunis dha-
goota kudha lamaan isaan Yordaanos keessaa fuudhan sana Gilgaal keessa
dhadhaabe. 21 Innis Israa’elootaan akkana jedhe; “Gara fuulduraatti
yoo sanyiin keessan, ‘Dhagaawwan kunneen maal argisiisu?’ jedhanii
abbootii isaanii gaafatan, 22 ‘Israa’el lafa gogaa irra Yordaanos ce’e’ jedhaa
itti himaa. 23 WAAQAYYO Waaqni keessan hamma isin gamatti ceetanitti
fuuluma keessan duratti Yordaanos gogsee tureetii. WAAQAYYO Waaqni
keessan akkuma hamma nu ceenutti Galaana Diimaa fuula keenya duratti
gogse sana Yordaanosiinis gogse. 24 Innis akka sabni lafaa hundinuu
akka harki WAAQAYYOO jabaa ta’e argisiisuu fi akka isinis yeroo hunda
WAAQAYYO Waaqa keessan sodaattaniif waan kana hojjete.”

5

Gilgaalitti Dhagna Qabamuu

1 Mootonni Amoorotaa kanneen gama dhi’a Yordaanos jiraatanii fi mootonni Kana’aanotaa kanneen qarqara galaanaa jiraatan hundi akka WAAQAYYO hamma nu ceenutti fuula saba Israa’el duratti Yordaanos gogse yommuu dhaga’anitti onneen isaanii ni baqxe; deebi’aniis fuula Israa’elootaa dura dhaabachuu sodaatan.
2 WAAQAYYO yeroo sana Iyyaasuudhaan, “Haaduu qara qabu tolchiitii
ammas Israa’eloota dhagna qabi” jedhe. 3 Kanaafuu Iyyaasuun haaduu
qara qabu tolchee Gibe’aat Aaralootitti Israa’eloota dhagna qabe.
4 Sababiin Iyyaasuun waan kana hojjeteef kana: Warri biyya Gibxii
ba’anii dhufan hundinuu jechuunis dhiironni lolan hundinuu erga Gibxii
ba’anii booddee gammoojjii keessatti karaatti dhuman. 5 Namoonni
Gibxii ba’an hundi dhagna qabatanii turan; warri yeroo Gibxii ba’anii
gammoojjii keessa deemaa turanitti karaatti dhalatan garuu dhagna hin
qabamne. 6 Israa’eloonni sababii WAAQAYYOOF ajajamuu didaniif hamma
namoonni yeroo Gibxii ba’anitti loluu danda’an hundi dhumanitti waggaa
afurtama gammoojjii keessa jooran. WAAQAYYO akka isaan biyya inni nuu
kennuuf abbootii isaanii abdachiisee ture, biyya aannanii fi damma baaftu
sana hin argine isaanitti kakatee tureetii. 7 Kanaafuu inni qooda isaanii
ilmaan isaanii kaase; isaanis warra Iyyaasuun dhagna qabee dha. Isaan
sababii karaatti dhagna hin qabaminiif hamma har’aatti utuu dhagna hin
qabamin jiraatan. 8 Isaanis erga sabni guutuun dhagna qabamee booddee
hamma fayyanitti lafuma jiran sana qubata keessa turan.
9 WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan, “Ani har’a arrabsoo Gibxi sana isin irraa gangalcheera” jedhe. Kanaafuu iddoon sun hamma har’aatti Gilgaal jedhamee waamama.
10 Galgala bultii kudha afuraffaa ji’a sanaatti sabni Israa’el utuma dirree
Yerikoo irra Gilgaal keessa qubatee jiruu Faasiikaa ayyaaneffate. 11 Isaanis
guyyaa Faasiikaatti aanee dhufu, gaafuma sana midhaan biyyattii keessaa
waa nyaatan; kunis Maxinoo fi asheetii waadamee dha. 12 Mannaanis
guyyuma isaan midhaan biyya sanaa nyaatanitti aanu gad bu’uu dhiise;

ergasii mannaan tokko iyyuu warra Israa'eliif gad hin buune; garuu isaan waggaa sana keessa midhaan biyya Kana'aan nyaatan.

Yerikoon Jiguu Isaa

13 Iyyaasuun yommuu Yerikootti dhi'aatetti, ol mil'atee nama goraadee luqqifame harkatti qabatee isa dura dhaabatu tokko arge. Iyyaasuun gara isaa dhaqee, "Ati gara keenya moo gara diinota keenyaa ti?" jedhee isa gaafate.

14 Innis deebisee, "Ani gara eenyuu iyyuu miti; garuu ani amma akka ajajaa loltoota WAAQAYYOOTTI dhufeera" jedhe. Iyyaasuunis addaan lafatti gombifamee sagadee, "Ergaan Gooftaan koo garbicha isaatiif qabu maali?" jedhee isa gaafate.

15 Ajajaan loltoota WAAQAYYOOS Iyyaasuudhaan, "Sababii iddoon ati dhaabattu kun qulqulluu ta'eef kophee kee of irraa baasi" jedhe. Iyyaasuunis akkasuma godhe.

6

1 Yeroo sanatti Yerikoon sababii Israa'elootaatiif jabeeffamtee cufamtee turte. Namni tokko iyyuu gad hin ba'u; namni tokko iyyuus ol hin seenu ture.

2 WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Kunoo ani mootii isheetii fi
loltoota ishee wajjin Yerikoo dabarsee harka keetti kenneera. 3 Hidhattoota
hunda wajjin yeroo tokko magaalattii irra naanna'aa; kanas bultii ja'a
hojjedhaa. 4 Luboonni torbas malakata torba kanneen gaanfa hoolaa irraa
hojjetaman qabatanii taabota dura haa deeman. Isinis guyyaa torbaffaatti yeroo torba magaalattii irra nanaanna'aa; luboonnis malakata haa
afuufan. 5 Yommuu isaan sagalee malakataa dheeraa isaa dhageessisanitti
namni hundinuu sagalee guddaadhaan haa iyyu; dallaan magaalaa sanaa yommusuma jiga; namoonnis ol ba'u; namni hundinuus qajeelee itti seena."

6 Kanaafuu Iyyaasuun ilmi Nuuni luboota ofitti waamee, "Taabota kakuu WAAQAYYOO fuudhaatii luboonni torba malakata baatanii isa dura haa
deeman" jedheen. 7 Namootaanis, "Fuula duratti deemaatii magaalaa sana irra naanna'aa; loltoonni hidhatanis taabota WAAQAYYOO dura haa deeman" jedhe.

8 Erga Iyyaasuun namootatti dubbatee booddee, luboonni torban fuula WAAQAYYOO duratti malakata torba baatan sun malakata isaanii afuufaa
dura darban; taabonni kakuu WAAQAYYOOS isaan duukaa bu'e. 9 Loltoonni
mi'a lolaa hidhatanis luboota malakata afuufaa turan dura deeman; loltoonni dugda duubaa immoo taaboticha duukaa bu'an. Yeroo kana
hundas malakanni afuufamaa ture. 10 Iyyaasuun garuu namootaan, "Iyyaa lolaa hin iyyinaa; sagalee keessan ol hin fudhatinaa; hamma guyyaa ani iyyaa isiniin jedhuutti dubbii tokko illee hin dubbatinaa. Gaafas iyyaa!"
jedhe. 11 Kanaafuu inni akka taabonni WAAQAYYOO baatamee magaalaa sana irra yeroo tokko naanna'u godhe. Ergasiis namoonni gara qubataatti deebi'anii achi bulan.

12 Iyyaasuun guyyaa itti aanu ganama barii ka'e; luboonnis taabota
WAAQAYYOO ol fuudhan. 13 Luboonni torban malakata torba baatanis taabota WAAQAYYOO dura deemaa malakatas afuufaa fuula duratti qajeelan. Loltoonni mi'a lolaa hidhatan isaan dura bu'an; loltoonni dugda duubaa immoo taabota WAAQAYYOO duukaa bu'an; malakannis ittuma
fufee afuufamaa ture. 14 Kanaafuu guyyaa lammaffaatti yeroo tokko

magaalattii irra naanna'anii gara qubataatti deebi'an. Kanas bultii ja'a
hojjetan.

15 Guyyaa torbaffaatti ganama barii ka'anii haaluma duraa sanaan yeroo
torba magaalattii irra naanna'an; isaan gaafuma sana qofa yeroo torba
magaalattii irra naanna'an. 16 Marsaa torbaffaatti yommuu luboonni
malakata afuufanitti Iyyaasuun akkana jedhee namoota ajaje; "Iyyaa!
WAAQAYYO magaalattii isinii kenneeraatii! 17 Magaalattii fi wanni ishee
keessa jiru hundinuu WAAQAYYOOF addaan haa baafaman. Sababii isheen
basaastota nu erganne sana dhoksiteef, Rahaab sagaagaltittiin qofti warra
mana ishee keessa jiran hunda wajjin haa baraaramtu. 18 Isin garuu akka
isaan keessaa tokko illee fudhattanii akkasiin badiisa ofitti hin fidneef
waan laguu ta'e irraa fagaadhaa. Yoo kanaa achii isin qubata Israa'eliitti
iyyuu badiisa fiddanii rakkina irraan geessu. 19 Meetii fi warqeen hundi,
mi'i naasiitii fi sibiilaa hundi sababii WAAQAYYOOF qulqulleeffamaniif
mankuusa isaatti galuu qabu."

20 Yommuu malakanni afuufametti namoonni ni iyyan; yommuu
sagaleen malakata sanaa dhaga'amee namoonnis sagalee guddaadhaan
iyyanitti dallaan magaalaa sanaa ni kufe. Kanaafuu namni hundi fuul
duratti girrisee seenuudhaan magaalaa sana qabate. 21 Isaanis waan
magaalaa sana WAAQAYYOOF addaan baasaniif waan isa keessa jiru hunda
jechuunis dhiiraa dubartii, xinnaa guddaa, loon, hoolotaa fi harroota
goraadeedhaan fixan.

22 Iyyaasuunis namoota lamaan biyya sana basaasanii turaniin, "Mana
sagaagaltuu sanaa ol seenaatii akkuma isin isheef kakattanitti ishee fi
warra kan ishee ta'an hunda gad baasaa fidaa" jedhe. 23 Kanaafuu dar-
gaggoonni basaasuu dhaqanii turan sun ol seenanii Rahaab, abbaa isheetii
fi haadha ishee, obboloota isheetii fi waan kan ishee ta'e hundumaa gad
baasan. Maatii ishee hundas alatti baasanii qubata Israa'eliitiin ala isaan
tursan.

24 Ergasii guutummaa magaalaa sanaatii fi waan ishee keessa jiru hunda
guban; garuu meetii fi warqee, mi'a naasiitii fi sibiilaa mankuusa mana
WAAQAYYOOTTI galchan. 25 Iyyaasuun garuu sababii isheen namoota
inni akka basaasaniif gara Yerikootti ergee ture sana dhoksiteef Rahaab
sagaagaltuu sana maatii isheetii fi waan kan ishee ta'e hunda wajjin ni
baraare; isheenis hamma ammaatti Israa'eloota gidduu jiraatti.

26 Iyyaasuunis yeroo sanatti akkana jedhee kakate; "Namni magaalaa
Yerikoo kana deebisee ijaaru fuula WAAQAYYOO duratti abaaramaa haa
ta'u:

"Inni hundee ishee buusnaan,
    ilmi isaa hangafti haa du'u;
karra ishee ijaaruu jalqabnaan,
    ilmi isaa quxisuun haa du'u."

27 Kanaafuu WAAQAYYO Iyyaasuu wajjin ture; maqaan isaas guutummaa
biyyatii keessatti beekame.

7

Cubbuu Aakaan

1 Israa'eloonni garuu waan Waaqayyoof addaan baafame irratti amana-
mummaa dhaban; Aakaan ilmi Karmii, ilmi Zabdii, ilmi Zaaraa kan gosa

Yihuudaa waan Waaqayyoof addaan baafame sana keessaa waan tokko
tokko fudhate. Kanaafis dheekkamsi WAAQAYYOO Israa'el irratti boba'e.

2 Kana irratti Iyyaasuun Yerikoodhaa gara Aayi kan Beet Aawwen bira
gama ba'a Beet'eelitti argamtu sanaatti nama ergee, "Dhaqaatii naannoo
sana basaasaa" jedhe. Kanaafuu namoonni ol ba'anii Aayin basaasan.

3 Isaanis gara Iyyaasuutti deebi'anii, "Namni hundinuu Aayitti ol ba'uu
hin qabu. Sababii namni muraasni qofti achi jiruuf akka isaan dhaqanii
biyyattii fudhataniif nama kuma lama yookaan kuma sadii ta'u ergi malee
namoota hundumaa hin dadhabsiisin" jedhaniin. 4 Kanaafuu namoonni
gara kuma sadii ta'an ka'anii ol ba'an; isaan garuu namoota Aayi duraa
baqatan; 5 namoonni Aayis gara nama soddomii ja'a isaan jalaa fixan.
Isaanis karra magaalattiitii jalqabanii hamma Shabaariimiitti Israa'eloota
ari'anii ededa irratti isaan fixan; kanaanis onneen namootaa baqxee akka
bishaanii taate.

6 Iyyaasuunis uffata isaa tarsaasee fuula taabota WAAQAYYOO duratti ad-
daan lafatti gombifamee hamma galgalaatti achuma ture. Maanguddoonni
saba Israa'elis akkasuma godhanii mataa ofii isaanii irratti awwaara
firfirsan. 7 Iyyaasuunis akkana jedhe; "Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati maaliif
akka isaan nu fixaniif harka Amoorotaatti nu kennuuf jettee saba kana
Yordaanosiin ceesifte? Silaa utuu Yordaanos gamatti hafnee nuuf wayya
ture! 8 Yaa Gooftaa, erga sabni Israa'el diinota isaa baqatee ani amma
maal jechuu danda'a? 9 Kana'aanonnii fi saboonni biyya kanaa kan biraa
waan kana dhaga'anii nu marsanii maqaa keenya lafa irraa ni balleessu.
Yoos ati maqaa kee guddaa sanaaf maal goota?"

10 WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Ol ka'i! Ati maaliif
addaan gombifamte? 11 Israa'el cubbuu hojjeteera; isaan kakuu koo
kan ani akka isaan eeganiif isaan ajaje sana cabsaniiru. Isaan waan
addaan naa baafame keessaa waan tokko tokko fudhataniiru; hataniiru;
sobaniiru; waan sanas qabeenya isaanii wajjin ol kaa'ataniiru. 12 Wanni
Israa'eloonni diinota isaanii dura dhaabachuu hin dandeenyeefis kanuma;
isaan sababii badiisaaf ramadamaniif dugda duubatti garagalanii diinota
isaanii baqatan. Ani hamma ati waan badiisaaf ajajame kam iyyuu gidduu
keessanii balleessitutti si'achi isin wajjin hin jiraadhu.

13 "Ka'iitii saba qulqulleessi. Akkanas isaaniin jedhi; 'Boriif ofi
qulqulleessaa; wanni WAAQAYYO Waaqni Israa'el jedhu isa kanaatii; yaa
Israa'el, wanni hirmii ta'e tokko gidduu keessan jira. Isin hamma waan
sana of keessaa baaftanitti diinota keessan of irraa ittisuu hin dandeessan.

14 " 'Kanaafuu ganama gosa gosaan ofi dhi'eessaa. Gosti WAAQAYYO filatu
balbala balbalaan gara fuula duraatti haa ba'u; balballi WAAQAYYO filatus
maatii maatiidhaan gara fuula duraatti haa ba'u; maatiin WAAQAYYO
filatus nama tokko tokkoon gara fuula duraatti haa ba'u. 15 Namni waan
balleeffamuu qabu wajjin qabame, waan qabu hundumaa wajjin ibiddaan
haa gubamu. Inni kakuu WAAQAYYOO cabseera; waan Israa'el keessatti
qaanii ta'es hojjeteera!' "

16 Kanaafuu Iyyaasuun ganama bariin ka'ee saba Israa'el gosa gosaan
gara fuula duraatti baase; gosti Yihuudaas ni filatame. 17 Balballi Yihuudaa
gara fuula duraatti ba'e; Iyyaasuunis balbala Zaaraa addaan baase.
Balballi Zaaraas maatii maatiin gara fuula duraatti ba'e; Zabdiinis ni
filatame. 18 Iyyaasuunis maatii isaa nama tokko tokkoon gara fuula duratti

baase; Aakaan ilmi Karmii, ilmi Zabdii, ilmi Zaaraa kan gosa Yihuudaa ni filatame.
19 Kana irratti Iyyaasuun Aakaaniin akkana jedhe; “Yaa ilma ko, WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif ulfina kenni; cubbuu kees isatti himadhu; mee waan hojjette natti himi; na hin dhoksin.”
20 Aakaanis akkana jedhee deebise; “Wanni kun dhugaa dha! Ani WAAQAYYO Waaqa Israa’elitti cubbuu hojjedheera. Wanni ani hojjedhes
kunoo kana: 21 Ani waan Baabilonii booji’ame keessaa waaroo bareedaa tokko, meetii saqilii dhibba lamaa fi warqee saqilii shantama ulfaatu arginaan kajeelee fudhadheera. Mi’i kunis dunkaana koo keessatti meetii jala lafa keessatti dhokfameera.”
22 Kanaafuu Iyyaasuun ergamoota erge; isaanis gara dunkaana sanaatti fiigan; mi’i sunis dunkaanicha keessatti, meetii jala dhokfamee ture.
23 Isaan mi’a sana dunkaanicha keessaa guuranii gara Iyyaasuutii fi Israa’eloota hundaatti fidanii fuula WAAQAYYOO duratti diriirsan.
24 Ergasiis Iyyaasuu fi Israa’eloonni hundi Aakaan ilma Zaaraa, meetii, waaroo, muraa warqee, ilmaan isaatii fi intallan isaa, loon isaa, harroota isaa, hoolota isaa, dunkaana isaatii fi waan inni qabu hunda guuranii
Sulula Aakooritti geessan. 25 Iyyaasuunis, “Ati maaliif rakkina kana hunda nutti fidde? WAAQAYYO har’a rakkina sitti fida” jedheen.
Israa’eloonni hundinuus dhagaadhaan isa tuman; jara kaan illee erga
dhagaadhaan tumanii booddee ibiddaan isaan guban. 26 Aakaan irratti tuulaa dhagaa guddaa hamma har’aatti illee jiru tokko tuulan. WAAQAYYOS dheekkamsa isaa guddaa sana irraa deebi’e. Kanaafis iddoon sun hamma har’aatti Sulula Aakoor jedhamee waamama.

8

Magaalaan Aayi Barbadeeffamte

1 Ergasiis WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; “Hin sodaatin yookaan abdii hin kutatin. Loltoota hunda fudhadhuutii ol ba’ii magaalaa Aayi loli. Ani kunoo mootii Aayi, nama isaa, magaalaa isaatii fi biyya
isaa harka keetti dabarsee kenneeraatii. 2 Akkuma Yerikoo fi mootii ishee goote sana, Aayii fi mootii ishee illee goota; yeroo kana garuu boojuu fi horii ishee ofii keessanii fudhachuu dandeessu. Nama riphee magaalattii eegu karaa duubaatiin kaa’i.”
3 Iyyaasuu fi loltoonni hundinuus ka’anii Aayin loluuf ba’an. Innis loltoota isaa warra jajjaboo keessaa nama kuma soddoma filatee halkaniin
erge; 4 akkanas jedhee isaan ajaje: “Mee qalbiidhaan na dhaga’aa. Isin boroo magaalaatti riphxu. Guddiftanii irraa hin fagaatinaa. Hundi
keessan qophaa’aa. 5 Anii fi warri na wajjin jiran hundi magaalaa sanatti dhi’aanna; yommuu namoonni akkuma duraa sana fuula duraan nutti
dhufan nu isaan duraa baqanna. 6 Isaanis sababii, ‘Jarri kun akkuma duraa sana nu baqachaa jiru’ nuun jedhaniif, hamma nu magaalaa sana irraa isaan fageessinutti nu duukaa bu’u. Kanaafuu yommuu nu isaan
baqannutti, 7 isin immoo iddoo itti riphxanii kaatanii magaalaa sana qabattu. WAAQAYYO Waaqni keessanis magaalaa sana harka keessanitti
dabarsee ni kenna. 8 Isin yommuu magaalaa sana qabattanitti ibidda itti qabsiisaa. Waan kanas akkuma WAAQAYYO ajajetti hojjedhaa. Kunoo ani isin ajajeera.”

9 Ergasii Iyyaasuun isaan erge; isaanis gara iddoo itti riphan kan gama
ba'a Aayitiin Beet'eelii fi Aayi gidduu jiru sanaa dhaqan; Iyyaasuun garuu
halkan sana uummata wajjin bule.

10 Guyyaa itti aanu ganama barii Iyyaasuun namoota ofii isaa walitti
qabatee innii fi maanguddoonni Israa'el namoota dura Aayitti ol qajeelan.
11 Loltoonni isa wajjin turan hundinuu ol ba'anii fuula duraan magaalat-
tiitti dhi'aatanii karaa kaaba Aayitiin qubatan. Sululli tokkos isaanii fi
magaalattii gidduutti argama ture. 12 Iyyaasuun nama gara kuma shan
fudhatee gama lixa magaalattiitiin Beet'eelii fi Aayi gidduutti riphsiise.
13 Isaanis namoota, jechuunis loltoota gama kaaba magaalattiitiin turan
hundaa fi warra dugda duubaan gama lixaatiin riphanii turan iddoo iddoo
isaanii qabsiisan. Iyyaasuun garuu gara sululaatti gad bu'ee halkan sana
achi bule.

14 Mootiin Aayi yommuu waan kana argetti, innii fi namoonni ma-
gaalaa sanaa hundinuu iddoo Arabbaan olii tokkotti Israa'elootaan
wal waraanuuf ganama bariin ariifatanii ba'an. Inni garuu akka
waraanni riphee dugda magaalaa sanaa duubaan isa eeggatu hin
beekne. 15 Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi waan ari'aman of fak-
keessanii dugda duubatti deebi'anii fuula isaanii dura gara gammoojjiitti
baqatan. 16 Namoonni Aayi hundinuus akka Israa'eloota ari'aniif walitti
waamaman; isaanis Iyyaasuu faana bu'anii akkasiin magaalattii irraa
fageeffaman. 17 Namni Israa'eloota faana bu'ee ari'uuf hin ba'in tokko
iyyuu Aayi yookaan Beet'eel keessatti hin hafne. Magaalattiis eegumsa
malee hambisanii Israa'eloota ari'uuf ba'an.

18 Waaqayyos Iyyaasuudhaan, "Sababii ani magaalattii harka keetti
dabarsee kennuuf, eeboo harkaa qabdu gara Aayitti deebifadhu" jedhe.
Kanaafuu Iyyaasuun eeboo isaa gara Aayitti deebifate. 19 Akkuma inni
waan kana godheen warri riphanii eeggachaa turan sun dafanii iddoo
isaaniitii ka'anii fuul duratti fiigan. Isaanis magaalattii seenanii qabatan;
dafaniis ibidda itti qabsiisan.

20 Namoonni Aayi yommuu garagalanii of duuba ilaalanitti aara maga-
alattii kan samiitti ol ka'u argan; garuu sababii Israa'eloonni duraan gara
gammoojjiitti baqatan sun amma warra isaan ari'aa jiranitti garagalaniif,
jarri eessumattuu baqachuuf carraa tokko illee hin arganne. 21 Iyyaasuu
fi Israa'eloonni hundinuu yommuu akka warri riphee eeggachaa ture
sun magaalattii qabatee fi akka aarri magaalattii irraa ka'u arganitti
of irra garagalanii namoota Aayi dha'an. 22 Namoonni riphanii tu-
ranis magaalaadhaa ba'anii isaanitti dhufan; kanaafuu Israa'eloonni
gamanaa gamasiin isaan marsanii jarri Israa'eloota gidduutti qabaman.
Israa'eloonnis akka namni tokko iyyuu hin hafneef yookaan baqatee hin
miliqneef isaan fixan. 23 Mootii Aayi garuu lubbuudhumaan qabanii
Iyyaasuutti fidan.

24 Israa'eloonni yommuu dhiirota Aayi hunda dirree fi gammoojjii
jarri itti Israa'eloota ari'an sanatti qalanii isaan fixanitti, Israa'eloonni
hundinuu gara Aayitti dacha'anii warra achitti hafes goraadeedhaan
barbadeessan. 25 Namoonni Aayi kanneen gaafasi dhuman dhiiraa
dubartiin kuma kudha lama turan. 26 Iyyaasuun hamma namoota Aayi
keessa jiraatan hunda fixutti harka isaa kan diriirfatee ittiin eeboo qabate

sana hin dachaafanne tureetii. [27] Israa'el garuu akkuma WAAQAYYO
Iyyaasuu ajajetti horii fi boojuu magaalattii qofa fudhate.
[28] Akkasitti Iyyaasuun Aayin gubee tuulaa daaraa godhe hambise;
hamma har'aattis isheen akkuma barbadooftetti jirti. [29] Innis mootii
Aayi muka irratti fannisee hamma biiftuun lixxutti achumatti isa dhiise.
Iyyaasuun yommuu aduun dhiitetti akka isaan reeffa isaa muka irraa gad
buusanii karra magaalattii duratti darbatan isaan ajaje. Isaanis tuulaa
dhagaa guddaa hamma har'aattis jiru reeffa sana irratti tuulan.

Tulluu Gebaal Irratti Kakuun Haaromfame

[30] Ergasii Iyyaasuun Tulluu Eebaal irratti WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif
iddoo aarsaa ijaare. [31] Iddoo aarsaa kanas akkuma Museen garbichi
WAAQAYYOO Israa'eloota ajaje sanatti hojjete. Innis akkuma Kitaaba
Seera Musee keessatti barreeffametti dhagaa hin soofamin kan sibiilli
hin tuqiniin hojjete; isa irrattis aarsaa gubamu dhi'eessanii aarsaa
nagaas WAAQAYYOOF qalan. [32] Iyyaasuunis achumatti fuula Israa'elootaa
duratti, seera Museen barreessee ture sana dhagaa irratti garagalche.
[33] Israa'eloonni hundinuu, alagaa fi dhalataan biyyaa, maanguddoota
isaanii wajjin, ajajjoota loltootaatii fi abbootii seeraa wajjin, Lewwota
luboota ta'an kanneen taabota kakuu WAAQAYYOO baatan sanatti fuula
deebifatanii bitaa mirgaan dhadhaabatan. Akkuma Museen garbichi
WAAQAYYOO akka isaan saba Israa'el eebbisaniif jalqabatti isaan ajaje
sanatti walakkaan isaanii Tulluu Gerziim dura dhadhaabatanii walakkaan
isaanii immoo Tulluu Eebaal dura dhadhaabatan.
[34] Ergasiis Iyyaasuun akkuma Kitaaba Seeraa keessatti barreeffametti
dubbii seeraa hunda kan eebbaatii fi kan abaarsaa ni dubbise. [35] Dubbii
Museen isa ajaje hunda keessaa wanni Iyyaasuun waldaa Israa'el hun-
daaf akkasumas dubartootaaf, daa'immanii fi alagoota gidduu isaanii
jiraataniif utuu hin dubbisin bira darbe tokko iyyuu hin turre.

9

Gowwoomsaa Warra Gibe'oon

[1] Mootonni Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii
fi Yebuusotaa kanneen gama lixa Yordaanos biyya gaaraa, lafa gam-
moojjiitii fi qarqara Galaana Guddichaa kan hamma Libaanoonitti jiru
keessa jiraatan yommuu waan kana dhaga'anitti, [2] Iyyaasuu fi Israa'elitti
waraana banuuf walitti qabaman.
[3] Namoonni Gibe'oon garuu yommuu waan Iyyaasuun Yerikoo fi Aayi
godhe dhaga'anitti, [4] isaanis gama isaaniitiin daba hojjechuuf mari'atan;
isaanis nama karaa deemu fakkaatanii keeshaa moofa'ee fi qalqalloo
daadhii wayinii kan dulloomee tarsa'ee erbame harree isaaniitti fe'atanii
qajeelan. [5] Kophee moofa'ee erbame miillatti kaa'atanii wayyaa moofa'e
uffatan. Buddeenni isaan fudhatanii deeman hundis goggogaa fi kan
arraa'ee ture. [6] Isaanis qubata Gilgaalitti Iyyaasuu bira dhaqanii isaa fi
namoota Israa'eliin, "Nu biyya fagoodhaa dhufne; kanaafuu kottaa walii
galtee godhannaa" jedhan.
[7] Namoonni Israa'el immoo Hiiwotaan, "Tarii isin asuma nutti dhi'oo
jiraattu ta'a; yoos nu akkamiin isin wajjin walii galtee godhachuu
dandeenya ree?" jedhan.
[8] Isaan garuu Iyyaasuudhaan, "Nu garboota kee ti" jedhan.

Iyyaasuunis, “Isin eenyuu dha? Eessaa dhuftani?” jedhee isaan gaafate.
9 Isaanis akkana jedhanii deebisaniif; “Nu garboonni kee sababii maqaa
WAAQAYYO Waaqa keetii dhageenyeef biyya akka malee fagootii dhufne.
Nu oduu waa’ee isaatii fi waan inni biyya Gibxii keessatti hojjete hundu-
maa dhageenyeerraatii; 10 waan inni mootota Amoorotaa lamaan warra
gama ba’a Yordaanos jiraatan jechuunis Sihoon mootii Heshboonii fi Oogi
mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture sana godhe hundumaa
dhageenyeerra. 11 Maanguddoonni keenyaa fi jiraattonni biyya keenyaa
hundinuu, ‘Karaa keessaniif waan nyaattan harkatti qabadhaatii isaan
arguu dhaqaa, “Nu garboota keessanii dha; kanaafuu kottaa walii galtee
godhannaa” jedhaanii’ nuun jedhan. 12 Buddeenni keenya kun gaafa nu
hidhannee gara keessan dhufuuf manaa baane ho’aa ture. Amma garuu
akka inni goggogee arraa’e argaa. 13 Qalqalloon nu daadhii wayinii itti
guutanne kunis haaraa ture; amma garuu akka inni tatarsa’e ilaalaa.
Uffanni keenyaa fi kopheen keenyas deemsa karaa dheeraa kanaan nu
jalaa dhumeera.”
14 Namoonni Israa’el galaa isaanii irraa waa fudhatan malee WAAQAYY-
OON gorsa hin gaafanne. 15 Iyyaasuunis akka isaan jiraataniif isaan wajjin
walii galtee nagaa godhe; hooggantoonni waldaas waan kana kakuudhaan
mirkaneessan.
16 Warri Israa’el immoo erga Gibe’oonota wajjin walii galtee godhatan
guyyaa sadii booddee akka jarri warra naannoo isaanii kanneen isaanitti
dhi’oo jiraatan ta’an dhaga’an. 17 Kanaafuu Israa’eloonni ka’anii guyyaa
sadaffaatti gara magaalaa isaanii jechuunis gara Gibe’oon, Kefiiraa, gara
Bi’eerootii fi Kiriyaati Ye’aariim dhufan. 18 Israa’eloonni garuu sababii
hooggantoonni waldaa maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa’eliitiin isaaniif
kakatanii turaniitiif isaan hin tuqne.
Waldaan sun guutuunis hooggantootatti guungume; 19 hooggantoonni
hundi garuu akkana jedhanii deebisan; “Nu WAAQAYYO Waaqa Israa’eliin
isaanii kakanneerra; kanaafuu nu amma isaan tuquu hin dandeenyu.
20 Wanni nu isaan goonu kana: Akka kakuu isaanii kakanne sana
cabsinee dheekkamsi nurra hin buuneef akka isaan jiraataniif ittuma
dhiifna.” 21 Hooggantoonni sunis ittuma fufanii, “Jarri haa jiraatan; garuu
guutummaa sabaatiif warra muka muranii fi warra bishaan waraaban
haa ta’an” jedhan. Akkasiinis kakuun hooggantoonni isaaniif galan sun
ni eegame.
22 Iyyaasuunis Gibe’oonota ofitti waamee akkana jedheen; “Isin maaliif
utuma nutti dhi’oo jiraattanuu, ‘Nu biyya isin irraa fagoo ta’e keessa
jiraanna’ jettanii nu gowwoomsitan? 23 Isin amma abaarsa jala jirtu;
tokkoon keessan iyyuu mana Waaqa kootiif muka muruu fi bishaan
waraabuu jalaa hin baatan.”
24 Isaanis akkana jedhanii Iyyaasuuf deebii kennan; “Akka WAAQAYYO
Waaqni kee akka Museen biyyaattii guutuu isinii kennuu fi akka inni
warra achi jiraatan hunda fuula keessan duraa balleesuuf garbicha isaa
Musee ajaje nu garboota keetti dhugumaan himameera. Kanaafuu nu
sababii keessaniif jennee lubbuu keenyaaf sodaanne; wanni nu waan kana
gooneefis kanuma. 25 Nu kunoo amma harka kee keessa jirra. Atis waan
gaarii fi qajeelaa seete hundumaa nurratti raawwadhu.”
26 Kanaafuu Iyyaasuun Israa’eloota duraa isaan baase; Israa’eloonnis
isaan hin ajjeefne. 27 Innis guyyuma sana Gibe’oonota sana saba hundaaf,

akkasumas iddoo WAAQAYYO filatutti iddoo aarsaa WAAQAYYOOTIIF warra
muka muranii fi warra bishaan waraaban isaan godhe. Isaanis hamma
har'aatti kanuma hojjetu.

10

Aduun Idduma Jirtu Dhaabatte

1 Adoonii-Zedeq Mootiin Yerusaalem akka Iyyaasuun Aayin qabatee
guutumaan guutuutti barbadeesse, akka inni akkuma Yerikoo fi mootii
ishee godhe sana Aayii fi Mootii ishee godhe, akkasumas akka namoonni
Gibe'oon Israa'eloota wajjin walii galtee nagaa godhatanii isaan bira
jiraatan dhaga'e. 2 Sababii magaalaan Gibe'oon akkuma magaalaa
moototaa tokkootti magaalaa hangafa taateef innii fi namoonni isaa
akka malee rifatan; magaalaan Gibe'oon magaalaa Aayi caalaa guddoo
turte; namoonni ishees loltoota jajjaboo turan. 3 Kanaafuu Adoonii-
Zedeq mootichi Yerusaalem sun Hoohaam mooticha Kebroonitti, Phiraam
mooticha Yarmuutitti, Yaafiiyaa mooticha Laakkiishii fi Debiir mooticha
Egloonitti ergee, 4 "Sababii isheen Iyyaasuu fi Israa'el wajjin walii galtee
nagaa godhatteef ol kottaatii Gibe'oonin waraanuu na gargaaraa" jedheen.

5 Kanaafuu mootonni Amoorotaa shananuu jechuunis mootiin
Yerusaalem, mootiin Kebroon, mootiin Yarmuut, mootiin Laakkiishii
fi mootiin Egloon humna waraanaa walitti dabalatan. Isaanis loltoota
isaanii hunda fudhatanii ol ba'anii Gibe'oonin marsanii waraanan.

6 Namoonni Gibe'oonis qubata Gilgaal gara Iyyaasuutti ergaa erganii
akkana jedhaniin; "Ati garboota kee hin dhiisin. Dafii nu qaqqabiitii nu
oolchi; sababii mootonni Amoorotaa kanneen biyya gaaraa keessa jiraatan
hundi nu waraanuuf loltoota walitti dabalataniif nu gargaari."

7 Kanaafuu Iyyaasuun loltoota isaa hunda wajjin, namoota waraanaa ja-
jjabeeyyii hundas dabalatee Gilgaalii ol ba'e. 8 WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan,
"Isaan hin sodaatin; ani harka keetti dabarsee isaan kenneera. Tokkoon
isaanii iyyuu fuula kee dura dhaabachuu hin danda'an" jedhe.

9 Kanaafuu Iyyaasuun Gilgaalii ba'ee halkan guutuu deemaa bulee
tasuma isaanitti dhufe. 10 WAAQAYYOS fuula Israa'elootaa duratti isaan
burjaajesse; Israa'eloonnis Gibe'oonitti mo'annaa guddaadhaan isaan
mo'atan. Karaa Beet Horoonitti geessu irra isaan ari'aa hamma Azeeqaa
fi Maqeedaatti isaan gogorra'an. 11 Utuma isaan Israa'eloota duraa
karaa Beet Horooniin gara Azeeqaatti gad baqachaa jiranuu WAAQAYYO
samiidhaa cabbii gurguddaa itti roobse; warra goraadee Israa'elootaatiin
dhuman caalaa kanneen cabbii kanaan dhumanitu baay'ata.

12 Gaafa WAAQAYYO Amoorota dabarsee Israa'elootatti kenne sana
Iyyaasuun fuula Israa'elootaa duratti WAAQAYYOON akkana jedhe:
"Yaa aduu, Gibe'oon gubbaa dhaabadhu;
yaa ji'a, atis Sulula Ayaaloon gubbaa dhaabadhu."
13 Kanaafuu hamma sabni diinota isaa haaloo baafatutti
aduun idduma jirtu dhaabatte;
ji'is ni dhaabate;
wanni kun Kitaaba Yaashaar keessatti barreeffameera mitii?
Aduun walakkaa samii keessa dhaabattee guyyaa tokko guutuu utuu hin
dhi'in turte. 14 Guyyaan WAAQAYYO nama dhaga'e kan akkasii gaafasiin
dura yookaan ergasii takkumaa ta'ee hin beeku. WAAQAYYO dhugumaan
Israa'eliif lolaa ture!

15 Ergasii Iyyaasuun Israa’eloota hunda wajjin qubata Gilgaal jiru sanatti
deebi’e.

Mootonni Amoorotaa Shanan Ajjeefaman

16 Mootonni shanan sun baqatanii holqa Maqeedaa keessatti dhokatanii
turan. 17 Akka mootonni shanan holqa Maqeedaa keessatti dhokatan
Iyyaasuutti himame; 18 innis akkana jedhe; “Dhagaa guddaa isaa afaan
holqa sanaatti gangalchaatii akka isaan eeganiif namoota achitti ramadaa.
19 Isin diinota keessan ari’aatii karaa dugda duubaatiin rukutaa malee
hin dhaabatinaa! Sababii WAAQAYYO Waaqni keessan dabarsee harka
keessanitti isaan kenneef akka isaan magaalaawwan isaanii seenan hin
godhinaa.”
20 Kanaafuu Iyyaasuu fi Israa’eloonni hamma namni muraasni ha-
futti guutumaan guutuutti isaan barbadeessan. Warri hafan immoo
magaalaawwan isaanii kanneen jajjabeeffamanii ijaaramanitti galan.
21 Loltoonni hundi nagumaan gara qubata Maqeedaa gara Iyyaasuutti
deebi’an; namni tokko iyyuu afaan isaa Israa’elootatti hin bananne.
22 Iyyaasuunis, “Mee afaan holqa sanaa banaatii moototа shanan sana
gad naa baasaa” jedhe. 23 Isaanis moototа shanan sana jechuunis
mootii Yerusaalem, mootii Kebroon, mootii Yarmuut, mootii Laakkiishii
fi mootii Egloon holqa keessaa baasanii fidan. 24 Yommuu isaan moototа
kana shanan Iyyaasuutti fidan, inni namoota Israa’el hunda walitti
waamee ajajjoota loltootaa kanneen isa wajjin dhufaniin, “Kottaatii miilla
keessaniin morma moototа kanneenii irra ejjadhaa” jedhe. Isaanis gara
fuula duraatti ba’anii miilla isaaniitiin morma moototа sanaa irra ejjetan.
25 Iyyaasuun, “Hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa. Jabaadhaa; cimaas.
Wanni WAAQAYYO diinota isin loluuf deemtan hunda irratti godhuuf jirus
kanuma” jedheen. 26 Iyyaasuun ergasii moototа sana dha’ee ajjeesee
mukkeen shan irratti isaan fannise; isaanis hamma lafti galgalooftutti
akkuma muka irratti fannifamanitti turan.
27 Yeroo aduun dhiitetti Iyyaasuun ajaja kenne; jarris mukkeen irraa
gad isaan buusanii holqa isaan keessa dhokatanii turan sanatti isaan
daddarbatan. Afaan holqa sanaa irras dhagaa gurguddaa hamma guyyaa
har’aatti illee achuma jiru naqan.
28 Iyyaasuunis guyyuma sana Maqeedaa qabate. Innis magaalaa sanaa
fi mootii ishee goraadeedhaan dha’ee nama achi keessa jiru hunda fixe.
Nama tokko iyyuu hin hambifne. Mootii Maqeedaas akkuma mootii
Yerikoo godhe sana godhe.

Magaalaawwan Kibbaa Qabaman

29 Iyyaasuu fi Israa’eloonni isa wajjin turan hundi Maqeedaadhaa
ba’anii dhaqanii Libnaa lolan. 30 WAAQAYYOS magaalaa sanaa fi mootii
ishee dabarsee harka Israa’elootaatti kenne. Iyyaasuun magaalattii fi
nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixe. Inni nama tokko illee
achitti hin hambifne. Mootii ishee illee akkuma mootii Yerikoo godhe sana
godhe.
31 Iyyaasuu fi Israa’eloonni hundi isa wajjin Libnaadhaa ka’anii Laakki-
ish dhaqan; isaanis magaalaa sana marsanii waraanan. 32 WAAQAYYOS
Laakkiish dabarsee harka Israa’elootaatti kenne; Iyyaasuunis guyyaa
lammaffaatti ishee qabate. Akkuma Libnaa godhe sana magaalaa sanaa
fi warra ishee keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixe. 33 Yeroo

sanatti Hooraam mootichi Geezir, Laakkiish gargaaruudhaaf dhufee ture; Iyyaasuun garuu isaa fi loltoota isaa ni mo'ate; namni tokko iyyuu hin hafne.
34 Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi Laakkiishii ka'anii gara
Egloon dhaqan; marsaniis ishee waraanan. 35 Guyyuma sana ishee
qabatanii akkuma Laakkiish godhan sana ishee fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan.
36 Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundis isa wajjin Egloonii ka'anii gara Ke-
broonitti ol ba'anii ishee waraanan. 37 Isaanis magaalattii qabatanii mootii
ishee, gandoota isheetii fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Akkuma Egloon godhan sana ishee fi nama ishee keessa jiru hunda guutumaan guutuutti barbadeessan.
38 Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi isa wajjin of irra deebi'anii
Debiirin dha'an. 39 Isaanis magaalattii, mootii isheetii fi gandoota ishee
qabatanii goraadeedhaan fixan. Namoota ishee keessa jiraatan hundas guutumaan guutuutti fixan. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Akkuma Libnaa, mootii isheetii fi Kebroon godhan sana Debiirii fi mootii ishee godhan.
40 Iyyaasuunis akkasiin guutummaa biyya sanaa, biyya gaaraa, Negeebi,
biyya gammoojjii, tabbawwan tulluutii fi moototа isaanii hundas mo'ate. Inni akkuma WAAQAYYO Waaqni Israa'el ajajetti waan hafuura baafatu hunda guutumaan guutuutti balleesse malee nama tokko illee hin hamb-
ifne. 41 Iyyaasuun Qaadesh Barnee irraa jalqabee hamma Gaazaatti,
guutummaa biyya Gooshen hamma Gibe'oonitti qabate. 42 Sababii
WAAQAYYO Waaqni Israa'el Israa'eliif loleef Iyyaasuun moototа kanneenii fi lafa isaanii loluma tokkoon mo'ate.
43 Ergasii Iyyaasuun Israa'eloota hunda wajjin gara qubata Gilgaalitti
deebi'e.

11

Mootonni Kaabaa Mo'ataman

1 Yaabiin mootichi Haazoor waan kana dhageenyaan Yoobaab mooticha
Maadoonitti, moototа Shimroonii fi Akshaafitti ergaa ergate; 2 akkasumas
mootota kaabaa kanneen tulluuwwan irra jiraatanitti, kanneen gama kibba Kinereetiin Arabbaa keessa jiraatanitti, kanneen gama dhi'a biiftuutiin lafa gammoojjiitii fi Door keessa jiraatanitti ergaa ergate;
3 Kana'aanota gama ba'a biiftuutii fi lixa biiftuutiin jiraatanitti, Amooro-
tatti, Heetotatti, Feerzotaatti Yebuusota biyya gaaraa keessa jiraatanittii fi moototа Hiiwotaa kanneen Gaara Hermoon jala biyya Miisphaa keessa
jiraatanitti ergaa ergate. 4 Isaanis tuuta loltoota isaanii hunda, fardeenii
fi gaariiwwan lolaa baay'ee jechuunis humna waraanaa guddaa kan
akka cirracha qarqara galaanaa baay'atu qabatanii dhufan. 5 Mootonni
kunneen hundi loltoota isaanii walitti makatanii Israa'eloota waraanuuf Bishaanota Meeroon cina qubatan.
6 WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Sababii ani bor yeroo
kanatti reeffa isaanii hunda dabarsee Israa'elootatti kennuuf hin sodaatin. Ati hidda kottee fardeen isaanii kukkutee gaariiwwan isaaniis gubuu qabda."
7 Kanaafuu Iyyaasuu fi loltoonni isaa hundi tasuma bishaan Meeroon
biratti isaanitti dhufanii isaan dha'an; 8 WAAQAYYOS dabarsee harka

Israa'elootaatti isaan kenne. Isaanis jara mo'atanii hamma Siidoonaa
Guddootti, hamma Misrefooti Maayimiitti, hamma Sulula Miisphaa kan
gama ba'a biiftuutti isaan ari'an; hamma namni hundi dhumuttis isaan
dha'an. 9 Iyyaasuunis akkuma WAAQAYYO ajaje sana isaan godhe; innis
hidda kottee fardeen isaanii kukkutee gaariiwwan isaanii kan lolaa gube.

10 Yeroo sanatti Iyyaasuun of irra deebi'ee Asoor qabatee mootii ishee
goraadeedhaan ajjeese. Haazooris magaalaa guddittii mootummoota
kanneen hundumaa turte. 11 Isaanis nama ishee keessa jiru hunda
goraadeedhaan fixan. Waan hafuura baafatu tokko illee utuu hin
hambisin guutumaan guutuutti balleessan; Iyyaasuun Haazoorinis ni
gube.

12 Iyyaasuun magaalaawwan moototaa hundaa fi moototа isaanii illee
qabatee goraadeedhaan fixe. Innis akkuma garbichi WAAQAYYOO Museen
ajajetti guutumaan guutuutti isaan balleesse. 13 Ta'us Israa'eloonni
magaalaa Haazoor ishee Iyyaasuun gube sana malee magaalaawwan
tabba irratti ijaaraman tokko illee hin gubne. 14 Israa'eloonni boojuu
fi horii magaalaa sanaa hunda ofii isaaniitiif fudhatan; namoota hunda
garuu guutumaan guutuutti goraadeedhaan fixan; nama hafuura baafatu
tokko illee hin hambifne. 15 Akkuma WAAQAYYO garbicha isaa Musee ajaje
sana Museenis akkasuma Iyyaasuu ajaje; Iyyaasuunis akkasuma godhe;
inni waan WAAQAYYO Musee ajaje keessaa waan tokko illee utuu hin
hojjetin hin hambifne.

16 Iyyaasuun akkasiin guutummaa biyya sanaa qabate; kunis biyya
gaaraa, Negeeb hunda, guutummaa Gooshen, gammoojjii gama lixa aduu,
Arabbaa fi gaarran Israa'el gammoojjii isaanii wajjin, 17 Tulluu Halaaq
kan gaara See'iiritti ol ka'uu jalqabanii hamma Ba'aal Gaad kan Tulluu
Hermoon jala hamma sulula Libaanoonitti jiru booji'e. Innis moototа
isaanii hunda gogorra'ee ajjeese. 18 Iyyaasuunis bara dheeraa moototа
kanneen hundatti waraana banaa ture. 19 Hiiwota Gibe'oon keessa ji-
raatan malee magaalaan tokko iyyuu Israa'eloota wajjin walii galtee nagaa
hin godhanne; Israa'eloonni magaalaawwan hunda waraananii qabatan.
20 Akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti gara laafina tokko malee isaan
barbadeessuudhaan guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaaf jedhee
akka isaan Israa'elootatti waraana bananiif kan garaa isaanii jabeesse
WAAQAYYO mataa isaa ti.

21 Iyyaasuun yeroo sanatti dhaqee biyya gaaraa keessaa jechuunis
Kebroon, Debiirii fi Aanaab, akkasumas biyya gaaraa Yihuudaatii fi biyya
gaaraa Israa'el hunda keessaa Anaaqota barbadeesse. Iyyaasuun isaanii
fi magaalaawwan isaaniis guutumaan guutuutti barbadeesse. 22 Gaazaa,
Gaatii fi Ashdoodi malee kutaan biyya Israa'el kan Anaaqonni keessatti
hafan tokko iyyuu hin turre.

23 Kanaafuu Iyyaasuun akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti biyya
guutuu qabatee akkuma mana gosa gosa isaaniitti dhaala godhee Is-
raa'elootaaf kenne. Biyyattiinis akkasiin waraana irraa boqonnaa argatte.

12

Maqaa Moototа Mo'atamanii

1 Warri Kunneen moototа Israa'eloonni mo'atanii biyyoota isaanii
jechuunis gama ba'a Arabbaa hunda dabalatee, ba'a Yordaanos,

Sulula Arnooniitii hamma Tulluu Hermoonitti irraa fudhatanii dha:

2 Sihoon mootiin Amoorotaa,
Heshboon keessa taa'ee Aro'eer ishee qarqara sulula Arnoonitti argamtu sanaa jalqabee hamma Laga Yaaboq kana daarii Amoonotaatti bulchaa ture; kunis walakkaa Gili'aad dabalata.
3 Akkasumas ba'a Arabbaa Galaana Kinereetiitii jalqabee hamma Galaana Arabbaa yookaan Galaana Soogiddaatti, hamma Beet Yashiimootitti, achii immoo karaa Kibbaatiin hamma tabba Phisgaatti bulchaa ture.
4 Oogi mootichi Baashaan kan sanyii Refaayim keessaa isa dhumaa ta'e sun Ashtaarotii fi Edreyii bulchaa ture.
5 Innis Tulluu Hermoon, Salkaa, guutummaa Baashaan hamma Geshuurotaattii fi Ma'akaataatti, walakkaa Gili'aad immoo hamma daangaa Sihoon mooticha Heshboonitti bulchaa ture.

6 Museen garbichi Waaqayyootii fi Israa'eloonni isaan mo'atan. Museen garbichi Waaqayyoo biyya isaanii Ruubeenotaaf, gosa Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaaseetiif dhaala godhee kenne.

7 Mootonni biyya Iyyaasuu fi Israa'eloonni Yordaanosiin gama lixa
biiftuutti mo'atanii kanneenii dha: biyyi isaaniis Ba'aal Gaad Sulula
Libaanoon keessa jirtu sanaa jalqabee hamma Tulluu Halaaq kan gara
See'iir lafa Iyyaasuun akkuma gosa gosa isaaniitti dhaala godhee Is-
raa'elootaaf kenne sanaatti ol ka'uu dha. 8 Biyyoonni kunneenis biyya
gaaraa, biyya karaa lixaa, Arabbaa, tabba tulluu, lafa alootii fi Negeebi
jechuunis biyyoota Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi Yebuusotaa ti.

Mootonnis kanneenii dha:

9 Mootii Yerikoo, tokko
mootii Aayi kan Beet'eel biraa, tokko
10 mootii Yerusaalem, tokko
mootii Kebroon, tokko
11 mootii Yarmuut, tokko
mootii Laakkiish, tokko
12 mootii Egloon, tokko
mootii Geezir, tokko
13 mooticha Debiir, tokko
mootii Gaadeer, tokko
14 mootii Hormaa, tokko
mootii Aaraad, tokko
15 mootii Libnaa, tokko
mootii Adulaam, tokko
16 mootii Maqeedaa, tokko
mootii Beet'eel, tokko
17 mootii Tafuu'aa, tokko
mootii Heefer, tokko
18 mootii Afeeq, tokko
mooticha Lashaaroon, tokko
19 mootii Maadoon, tokko

mootii Haazoor, tokko
20 mootii Shimroon Meroon, tokko
mootii Akshaaf, tokko
21 mootii Ta'anaak, tokko
mootii Megidoo, tokko
22 mootii Qaadesh, tokko
mootii Yoqeni'aam kan Qarmeloos jiraatu, tokko
23 mootii Door kan tabba Door irra jiraatu, tokko
mootii Gooyim kan Gilgaal keessaa jiraatu, tokko
24 mootii Tiirzaa, tokko.

Isaanis walumatti mootota soddomii tokko turan.

13

Biyya Qabatamuuf Jiru

1 WAAQAYYOS yeroo Iyyaasuun bara dheeraa jiraatee dulloometti akkana
jedheen; "Ati amma akka malee dulloomteerta; garuu amma iyyuu lafti
dhaalamuu qabu baay'eetu jira.

2 "Lafti hafe sunis kanaa dha:

"guutummaa biyya Filisxeemotaatii fi Geshuurotaa, 3 karaa ba'a Gibxiitiin laga Shihoorii hamma kaaba daarii Ashqaloonitti jiru hundi akka biyya Kana'aanotaatti hedama. Kunis biyya Awootaa kan kutaa biyyoota bulchitoota Filisxeemotaa shanan jechuunis
Gaazaa, Ashdood, Eqroon, Gitii fi Eqroon; 4 karaa kibbaatiin immoo guutummaa
biyya Kana'aanotaa, Me'aaraa Siidoonaatii hamma Afeeqiitti biyya Amoorotaa
5 kan biyya Gebaalotaa ti;
akkasumas karaa ba'aatiin guutummaa Libaanoon, Ba'aal Gaad kan Tulluu Hermoon jalaa hamma Leeboo Hamaatitti.

6 "Ani mataan koo jiraattota biyya gaaraa kanneen Libaanoonii hamma
Misrefooti Maayimiitti jiraatan jechuunis Siidoonota hunda fuula Is-
raa'elootaa duraa ari'ee nan baasa. Ati akkuma ani si ajajetti biyya kana
akka dhaalaatti Israa'elootaaf hiri; 7 kanas gosoota sagallanii fi walakkaa
gosa Minaaseetiif dhaala godhii hiri."

Biyyi Ba'a Yordaanos Hiramuu Isaa

8 Walakkaan gosa Minaasee kaan, gosti Ruubeenii fi gosti Gaad biyya Yordaanosiin gama ba'aa kan Museen garbichi WAAQAYYOO isaaniif kennee ture sana akkuma inni isaaniif qoodetti fudhatan.
9 Biyyi sunis Aro'eer kan qarqara Sulula Arnooniitti, argamtuu fi magaalaa walakkaa sulula sanaa keessaatii jalqabee dirree Meedebaan dabalatee hamma Diibooniitti diriira; 10 akkasumas magaalaawwan Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sanaa hunda dabalatee hamma daarii Amoonotaatti diriira ture.
11 Kana malees Gili'aad, biyya Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa, guutummaa Tulluu Hermoonii fi guutummaa Baashaan hamma Salkaatti
12 jechuunis guutummaa mootummaa Oogi kan Baashaan keessaa isa

Ashtaarotii fi Edreyii bulchaa ture kan sanyii Refaayimootaa keessaa isa dhumaa ta'e sanaatti diriira. Museenis isaan mo'atee biyya isaanii
fudhate. 13 Garuu sababii Israa'eloonni ari'anii isaan hin baasiniif Geshuuronnii fi Ma'akaatonni hamma ammaatti Israa'eloota gidduu jiraatu.

14 Gosa Lewwiitiif garuu inni dhaala tokko illee hin kennine; akkuma inni waadaa isaaniif gale sanatti aarsaan ibiddaan Waaqayyo Waaqa Israa'eliif dhi'eeffamu dhaala isaaniitii.

15 Wanni Museen gosa Ruubeeniif, balbala balbalaan kenne kanaa dha:

16 Biyya Aro'eer kan qarqara Sulula Arnoon, magaalattii walakkaa
sululaatii jalqabee dirree Meedebaa bira jiru hunda 17 hamma
Heshboonii fi magaalaawwan ishee kanneen dirree irra jiran hunda
jechuunis Diiboon, Baamooti Ba'aal, Beet Ba'aal Me'oon, 18 Yaahizaa,
Qidemoot, Meefi'aat, 19 Kiriyaataayim, Sibimaa, Zeret Shahari ishee
gaara sululaa irratti argamtu, 20 Beet Phe'oor, tabba Phisgaatii fi Beet
Yashiimoot 21 jechuunis magaalaawwan dirree irraa hundumaa fi guutummaa mootummaa Sihoon mooticha Amoorotaa kan Heshboon keessa jiraatee bulchaa ture hundaa ti. Museenis Sihoonii fi bulchitoota Midiyaanotaa kanneen Eewii, Reqem, Zuuri, Huurii fi Rebaa mo'ate; isaanis Sihooniin walii galanii biyya sana keessa jiraachaa
turan. 22 Israa'eloonni warra lola keessatti ajjeefaman irratti dabalanii Bala'aam ilma Be'oor falfalticha sanas goraadeedhaan ajjeesan.

23 Daangaan Ruubeenotaa qarqara laga Yordaanos ture. Magaalaawwan kanneenii fi gandoonni isaanii akkuma balbala balbala isaaniitti dhaala gosa Ruubeen.

24 Wanni Museen gosa Gaadiitiif balbala balbalaan kenne kanaa dha:

25 Daangaan isaaniis Ya'izeer, magaalaawwan Gili'aad hundumaa fi walakkaa biyya Amoonotaa kan hamma Aro'eeritti diriiree gara ba'a
Rabbaatti argamuu dha; 26 akkasuma Heshboonii jalqabee hamma
Raamaatitti Miisphaa fi Betooniimitti, Mahanayiimii jalqabee hamma
daangaa Debiiritti diriiruu dha; 27 amma illee sulula keessa, Beet
Haaraam, Beet Niimraa, Sukooti, Zaafoonii fi biyya Sihoon mootichi Heshboon bulchu kan gara ba'a Yordaanos kan hamma dhuma Galaana Kinereetitti diriiree jiru sanaa dha.

28 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii akkuma balbala balbala isaaniitti dhaala gosa Gaad.

29 Wanni Museen walakkaa gosa Minaaseetiif jechuunis walakkaa maatii sanyii Minaaseetiif balbala balbalaan kenne kanaa dha:

30 Daangaa biyya Mahanayiimiitii jalqabee biyya Baashaan guutuu dabalatee naannoo bulchiinsa Oogi mooticha Baashaan jechuunis
qubata Yaa'iir kan Baashaan keessaa magaalaa jaatama, 31 walakkaa
biyya Gili'aad, Ashtaarotii fi Edreyii, magaalaa Oogi mootichi Baashaan jiraatuutti diriira.

Kunis qooda sanyii Maakiiriif ilma Minaasee jechuunis walakkaa ilmaan Maakiiriif balbala balbalaan kennamee dha.

32 Kun dhaala Museen yeroo Yordaanos gama jechuunis gama ba'a
Yerikoo dirree Mo'aab keessa ture sanatti qoodee dha. 33 Gosa
Lewwiitiif garuu Museen waan tokko illee hin kennine; akkuma
inni waadaa isaaniif gale sanatti WAAQAYYO Waaqni Israa'el
dhaala isaanii ti.

14

Biyyi Dhi'a Yordaanos Hiramuu Isaa

1 Lafti Israa'eloonni biyya Kana'aan keessatti akka dhaalaatti argatan
kan Ele'aazaar lubichi, Iyyaasuun ilmi Nuunitii fi hangafoonni balbala
gosoota Israa'el isaaniif qoodan kanaa dha. 2 Dhaalli isaanii kunis
akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti ixaadhaan gosa sagalii fi walakkaa gosa
tokkootiif kenname. 3 Museen karaa ba'a Yordaanosiin gosoota lamaanii fi
walakkaaf dhaala godhee kennee ture; gosa Lewwiitiif garuu warra kaan
gidduutti dhaala tokko illee hin kennine; 4 ilmaan Yoosef gosa lama ta'anii
turaniitii; isaanis Minaasee fi Efreem. Lewwonni garuu magaalaawwan
keessa jiraatan, bushaayee fi loon isaanii bobbaafatan malee qooda lafaa
tokko illee hin arganne. 5 Kanaafuu Israa'eloonni akkuma WAAQAYYO
Musee ajajetti biyya sana hiratan.

Kebroon Kaalebiif Kennamte

6 Ergasiis namoonni Yihuudaa Gilgaalitti gara Iyyaasuu dhufan; Kaaleb
ilmi Yefunee namichi gosa Qeneez sun akkana jedheen; "Ati waan
WAAQAYYO Qaadesh Barnee keessatti waa'ee keetii fi waa'ee koo Musee
nama Waaqaa sanatti dubbate ni beekta. 7 Yeroo Museen garbichi
WAAQAYYOO sun akka ani biyyattii basaasuuf Qaadesh Barneetii na erge
umuriin koo waggaa afurtama ture. Anis gabaasa waan mirkaneeffadhe
sanaa nan fideef; 8 obboloonni koo warri na wajjin achi dhaqan garuu
akka onneen sabaa sodaadhaan baqxu godhan. Ta'us ani garaa koo
guutuudhaan WAAQAYYO Waaqa koo duukaa bu'e. 9 Kanaafuu Museen
gaafas akkana jedhee naa kakate; 'Sababii ati garaa kee guutuudhaan
WAAQAYYO Waaqa koo duukaa buuteef, lafti miilli kee tuqe sun hamma
bara baraatti dhaala keetii fi dhaala ilmaan keetii ta'a.'

10 "Egaa WAAQAYYO akkuma waadaa gale sanatti, gaafa Museedhaan
akkas jedhe kan yeroo Israa'el gammoojjii keessa asii fi achi jooraa turee
jalqabee waggaa afurtamii shan na jiraachiseera. Kanaafuu ani har'a
kunoo waggaa saddeettamii shan guuteera! 11 Ani har'as akkuma gaafa
Museen na erge sanaa jabaa dha; ani akkuman dur ture sana amma iyyuu
duula dhaquuf jabaa dha. 12 Egaa amma biyya gaaraa kan WAAQAYYO
gaafa sana waadaa naa gale kana naa kenni. Ati mataan kee iyyuu akka
Anaaqonni achi keessa jiraatan, akka magaalaawwan isaanii gurguddaa
ta'anii fi dallaa jabaan marfaman gaafas dhageesseerta; yoo WAAQAYYO na
gargaare garuu ani akkuma Waaqayyo jedhe sanatti ari'ee isaan baasa."

13 Iyyaasuunis Kaaleb ilma Yefunee eebbisee Kebroonin dhaala godhee
kenneef. 14 Kanaafuu sababii inni garaa isaa guutuudhaan WAAQAYYO
Waaqa Israa'el duukaa bu'eef Kebroon hamma har'aatti iyyuu dhaala
Kaaleb ilma Yefunee namicha gosa Qeneez sanaa taatee hafte. 15 Kebroon
duraan maqaa namicha Arbaaq jedhamu kan Anaaqota hunda keessaa
nama guddaa ture tokkootiin Kiriyaati Arbaaq jedhamtee waamamaa
turte.

Ergasiis biyyattiin waraana irraa boqotte.

15

Qooda Gosa Yihuudaa
15:15-19 kwf – AbM 1:11-15

1 Qoodni gosa Yihuudaatiif balbala balbalaan ramadame hamma daarii Edoomitti, qarqara kibbaatiin immoo hamma Gammoojjii Siinitti bal'ata.

2 Daariin isaanii karaa kibbaa galoo galaanaa qarqara kibba Galaana
soogiddaattii jalqabee 3 kibba Malkaa Aqrabiim qaxxaamuree gara
Siin itti fufee hamma kibba Qaadesh Barneetti deema. Ergasiis
Hezroon darbee Adaaritti ol ba'ee gara Qarqaatti gora. 4 Ergasii
immoo achii ka'ee karaa Azimooniin darbee hamma lafa goggogaa Gibxiitti dhufee galaana ga'ee dhaabata. Daariin isaanii kan gara kibbaa kanaa dha.
5 Daariin gara ba'aas Galaana Soogiddaa ture; innis hamma dhuma laga Yordaanositti deema.
Daariin gara kaabaa immoo galoo galaanaa kan qarqara Yordaanosii
jalqabee 6 gara Beet Hoglaatti ol ba'ee ergasii immoo karaa kaaba Beet
Arabbaatiin gara Dhagaa Boohan ilma Ruubeenitti deema. 7 Daariin
sunis ergasii Sulula Aakoor keessaa Debiiritti ol ba'ee gara Gilgaal gama kibba laga sanaatiin fuullee Malkaa Adumiim sanaa kaabatti gora. Daariin kun ittuma fufee gara bishaanota Een Shemesh darbee
Een Roogeelitti gad ba'a. 8 Ergasiis karaa kibba tabba magaalaa
Yebuusotaatiin jechuunis Yerusaalemitiin ba'ee Sulula Ben Hinoom irraan darba. Achiis ba'ee qarqara kaaba Sulula Refaayimitti fiixee
tulluu gama lixa Sulula Hinoom jirutti ol ba'e. 9 Daariin sun
ammas fiixee gaaraa irraa ka'ee gara burqaa bishaanota Neftoo'aatti qajeelee magaalaawwan Tulluu Efrooniin ba'ee gara Ba'aalaatti
jechuunis Kiriyaati Ye'aariimitti gad bu'e. 10 Ergasii Ba'aalaa irraa
Tulluu See'iiriitti gara lixaatti garagalee tabba kaaba Tulluu Yi'aariim jechuunis Kesaaloon irra ba'ee itti fufuudhaan Beet Shemeshitti gad
bu'ee Tiimnaahitti darba. 11 Gara kaaba tabba Eqroonitti darbee
Shikeroonitti goree Tulluu Ba'aalaa irra qaxxaamuruudhaan hamma Yabni'eelitti deema. Daariin sunis galaana ga'ee dhaabate.
12 Daariin gara lixaa immoo qarqara Galaana Guddaa ti.

Daariiwwan akkuma balbala gosa isaaniitti saba Yihuudaa marsanis kanneenii dha.

13 Iyyaasuun akkuma WAAQAYYO isa ajajetti, qooda Yihuudaa irraa kutee Kebroon biyya Kiriyaati Arbaaq jedhamtu sana Kaaleb ilma Yefuneetiif
kenne. Arbaaq kunis abbaa Anaaq. 14 Kaalebis ilmaan Anaaq sadan
jechuunis Sheeshaayiin, Ahiimanii fi Talmaayi sanyii Anaaq ari'ee achii
baase. 15 Achiis namoota biyya Debiir ishee dur Kiriyaati Seefer jedhamaa
turte sana keessa jiraatanitti duule. 16 Kaalebis, "Ani nama Kiriyaati Seefer
lolee qabatutti intala koo Aaksaa nan heerumsiisa" jedhe. 17 Obboleessi
Kaaleb, Otnii'eel ilmi Qenaz magaalattii qabate; Kaalebis intala isaa Aaksaa isatti heerumsiise.

18 Isheenis yeroo gara Otnii’eel dhuftetti akka inni abbaa ishee lafa
qotiisaa kadhatu isa kakaafte. Kaalebis yommuu isheen harree ishee irraa
buutetti, “Ani maal siif godhu?” jedhee ishee gaafate.

19 Isheenis deebiftee, “Waan addaa tokko naa godhi. Akkuma Negeeb
keessatti lafa naa kennite sana burqaawwan bishaaniis naa kenni” jetteen.
Kaalebis burqaawwan oliitii fi gadii kenneef.

20 Dhaalli gosti Yihuudaa balbala balbalaan argate kunoo kana:

21 Negeeb keessaa magaalaawwan gosa Yihuudaa kanneen qarqara
kibbaatti daarii Edoom irratti argaman kanneenii dha:
Qabzi’eel, Eederi, Yaaguur, 22 Qiinaa, Diimonaa, Adi’aadaa, 23 Qaadesh,
Haazoor, Yitinaan, 24 Ziif, Telem, Ba’aalooti, 25 Haazoor Hadaataa,
Keriiyooti kan Hezroon jedhamtu sana, 26 Amaam, Shemaa, Mo-
laadaa, 27 Hazar Gadaa, Heshmoon, Beet Phelexi, 28 Hazar Shuu’aal,
Bersheebaa, Biziyootiyaa, 29 Ba’aalaa, Iyyiim, Ezem, 30 Eltolaad,
Kisiil, Hormaa, 31 Siiqlaag, Madmaanaa, Saansaanaa, 32 Lebaa’oot,
Shiiliihiim, Aayinii fi Rimoonii dha; magaalaawwanii fi gandoonni
isaanii walumaa galatti digdamii sagal turan.
33 Karaa sulula lixa biiftuutiin immoo:
Eshitaa’ol, Zoraa, Ashinaa, 34 Zaano’aa, Een Ganiim, Tafuu’aa,
Eenaami, 35 Yarmuuti, Adulaam, Sookoo, Azeeqaa, 36 Sha’arayiim,
Aaditaayim, Gedeeraa fi Gedeerootaayimii dha; magaalaawwanii fi
gandoonni isaanii kudha afur turan.
37 Zenaan, Hadaashaa, Migdaal Gaad, 38 Dili’aan, Miisphaa, Yoqti’eel,
39 Laakkiish, Boozqaati, Egloon, 40 Kaboon, Lahimaas, Kiitiliish,
41 Gedeerooti, Beet Daagon, Na’amaa fi Maqeedaa dha; maga-
alaawwanii fi gandoonni isaanii kudha ja’a turan.
42 Libnaa, Eteeri, Ashaan, 43 Yiftaa, Ashinaa, Neziibi, 44 Qeyiilaa,
Akziibii fi Maareeshaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii
sagal turan.
45 Eqroon, qubatawwanii fi gandoota naannoo ishee jiran wajjin,
46 akkasumas karaa lixa Eqrooniitiin qubatawwanii fi gandoota
isaanii kanneen naannoo Ashdood jiran hunda, 47 Ashdood, maga-
alaa isheetii fi gandoota ishee, Gaazaa, magaalaa isheetii fi gandoota
ishee kanneen hamma Laga Gibxii fi hamma qarqara Galaana
Guddichaatti jiranii dha.
48 Biyya gaaraa keessatti immoo:
Shaamiir, Yatiir, Sookoo, 49 Danaa, Kiriyaati Sanaa jechuunis Debiir,
50 Aanaab, Eshitmo’aa, Aaniim, 51 Gooshen, hooloonii fi Giiloo dha;
magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha tokko turan.
52 Araab, Duumaa, Eshi’aan, 53 Yaanuum, Beet Tafuu’aa, Afeeqaa,
54 Humtaa, Kebroon ishee Kiriyaati Arbaaq jedhamtuu fi Zii’oorii
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii sagal turan.
55 Maa’oon, Qarmeloos, Ziif, Yutaa, 56 Yizri’eel, Yooqidi’aam, Zaano’aa,
57 Qaayin, Gibe’aa fi Tiimnaahii dha; magaalaawwanii fi gandoonni
isaanii kudhan turan.
58 Halhuul, Beet Zuuri, Gedoor, 59 Ma’aaraati, Beet Anootii fi Elteqoonii
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii ja’a turan.

[60] Kiriyaati Ba'aal kan Kiriyaati Ye'aariim jedhamtuu fi Raabbaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni ishee lama turan.
[61] Gammoojjii keessatti immoo:
Beet Arabbaa, Midiin, Sekaakaa, [62] Niibishaan, Magaalaa Soogiddaatii fi Een Gaadii dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii ja'a turan.

[63] Sabni Yihuudaa garuu Yebuusota Yerusaalem keessa jiraachaa turan sana ari'anii baasuu hin dandeenye; Yebuusonnis hamma har'aatti saba Yihuudaa wajjin Yerusaalem keessa jiraatu.

16

Qooda Gosa Efreemii fi Gosa Minaasee

[1] Qoodni Yoosef Yordaanos Yerikoo biratti argamtu, karaa ba'a bishaan-
ota Yerikootii ka'ee gammoojjii keessa qaxxaamuree biyya gaaraa
Beet'eelitti ol ba'a. [2] Luuzi ishee Beet'eel jedhamtu sanaa ka'ee
gara biyya Arkaawotaa kan Axaaroti keessatti argamtu sanaatti ce'a.
[3] Achii immoo gara lixaa biyya Yafleexotaatti gad bu'ee Beet Horoon
ga'ee gara Geezir itti fufee galaanicha ga'ee dhaabata.

[4] Akkasitti Minaasee fi Efreem, ilmaan Yoosef dhaala isaanii argatan.

[5] Qoodni gosti Efreem balbala balbalaan argatte kunoo kana:

Daariin dhaala isaanii gara ba'aatiin Axaaroti Adaarii ka'ee hamma
Beet Horoon gara Ol aanuutti deemee [6] hamma galaanaatti itti fufa.
Karaa kaabaatiin Mikmetaatii ka'ee karaa ba'aatiin gara Taanaat
Shiiloo goree achiin darbee ba'a Yaano'aatti qajeela. [7] Ergasii immoo
Yaano'aadhaa ka'ee Axaarotii fi Na'araatti gad bu'ee Yerikoo irra
naanna'ee Yordaanositti gad ba'a. [8] Daariin sun Tafuu'aadhaa ka'ee
gama Lixaatiin Laga Qaanaatti gad bu'ee galaana ga'ee dhaabata.
Dhaalli gosti Efreem balbala balbalaan argatte kanaa dha.
[9] Daariin kun magaalaawwanii fi olloota isaanii kanneen dhaala gosa Minaasee keessatti gosa Efreemiif hambifaman hundas ni dabalata.

[10] Isaan Kana'aanota Geezir keessa jiraachaa turan sana ari'anii achii hin baafne ture; hamma har'aatti Kana'aanonni saba Efreem gidduu jiraatu; garuu akka hojii humnaa hojjetan dirqamu.

17

[1] Gosti Minaasees qooda argatte; inni ilma Yoosef hangafa tureetii.
Maakiir ilmi Minaasee hangaftichi abbaan Gili'aadotaa sun sababii loltuu
jabaa ta'eef Gili'aadii fi Baashaan isaaf kennaman. [2] Kanaafuu qoodni kun
saba Minaasee warra hafaniif jechuunis balbala Abii'ezer, Heleq, Asrii'eel,
Sheekem, Heeferii fi Shemiidaaf kenname. Kunneenis balbala balbala
isaaniitiin ilmaan Minaasee ilma Yoosef kanneen biraa ti.
[3] Zelofehaad ilmi Heefer, ilmi Gili'aad, ilma Maakiir, ilmi Minaasee sun
intallan malee ilmaan hin qabu ture. Maqaan intallan isaas Mahilaa,
Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa. [4] Isaanis gara Ele'aazaar lubichaa, gara

Iyyaasuu ilma Nuunitii fi gara hooggantootaa dhaqanii "WAAQAYYO akka
inni obboloota keenya gidduutti dhaala nuu kennuuf Musee ajajeera"
jedhan. Kanaafuu Iyyaasuun akkuma ajaja WAAQAYYOOTTI obboloota
abbaa isaanii wajjin dhaala kenneef. 5 Minaaseen Gili'aadii fi Baashaan
keessaa gama ba'a Yordaanositti lafa iddoo kudhanitti hiramu qaba ture.
6 Kunis sababii intallan gosa Minaasee sun ilmaan dhiiraa gidduutti qooda
argataniif. Lafti Gili'aad ilmaan Minaasee kanneen hafaniif kennamte.

7 Daangaan gosa Minaasee Aasheerii ka'ee hamma Mikmetaati kan
karaa ba'a Sheekem jirtu sanaatti bal'ata. Daangaan sunis achii ka'ee
kibbaan gad bu'ee saba Een Tafuu'aa keessa jiraatus dabalata. 8 Biyyi
Tafuu'aa kan Minaasee turte; Tafuu'aan mataan ishee garuu karaa
daangaa Minaaseetiin kan ilmaan Efreem turte. 9 Daangaan sun
karaa kibbaatiin ittuma fufee Laga Qaanaa bira ga'a. Magaalaawwan
Efreem kanneen magaalaawwan Minaasee gidduutti argamanitu ture;
daangaan Minaasee garuu Kaaba lagichaa irra darbee galaana bira
ga'ee dhaabata. 10 Biyyi sun karaa kibbaatiin kan gosa Efreemiiti;
karaa kaabaatiin immoo kan gosa Minaasee ti. Biyyi Minaasee hamma
galaanaatti deemee karaa kaabaatiin Aasheerin, karaa ba'aatiin
immoo Yisaakorin daangeessa.
11 Minaaseenis Yisaakorii fi Aasheer keessaa Beet She'aan, Yible'aamii
fi saba Door, Eendoor, Ta'anaakii fi Megidoo qubatawwan naannoo
isaanii jiran wajjin qaba ture; sadaffaan immoo Naafootii dha.

12 Ta'us sababii Kana'aanonni biyya sana jiraachuuf kutatanii tu-
raniif gosti Minaasee magaalaawwan kanneen qabachuu hin dandeenye.
13 Garuu Israa'eloonni yommuu jabina argachaa dhufanitti akka isaan
hojii humnaa hojjetan godhan malee Kana'aanota achii hin baafne.
14 Namoonni Yoosefis Iyyaasuudhaan, "Ati maaliif ixaa tokkoo fi qooda
tokko qofa dhaala nuu kennite? Nu saba akka malee baay'ee fi saba
WAAQAYYO guddisee eebbisee dha" jedhan.
15 Iyyaasuunis, "Yoo isin akka malee baay'attanii biyyi gaaraa Efreem
kun isinitti dhiphatte bosona seenaatii biyya Feerzotaatii fi Refaayimootaa
keessatti iddoo jireenyaa qopheeffadhaa" jedhee deebiseef.
16 Namoonni Yoosefis, "Biyyi gaaraa kun nu hin ga'u; Kana'aanonni
lafa diriiraa irra jiraatan hundi, warri Beet She'aanii fi qubatawwan
ishee akkasumas warri Sulula Yizri'eel keessa jiraatan hundi gaariiwwan
sibiilaa qaban" jedhanii deebisan.
17 Iyyaasuun garuu mana Yoosefiin jechuunis Efreemii fi Minaaseedhaan
akkana jedhe; "Isin saba akka malee baay'ee kan humna guddaa qabuu
dha. Ixaa tokko qofa hin qabaattan. 18 Biyya gaaraa kan bosonaa garuu
ni qabaattu; bosona ciraa; biyyattiinis hamma qarqara daangaa isheetti
kanuma keessan taati; Kana'aanonni yoo gaariiwwan sibiilaa qabaatanii
jajjaboo ta'anis isin ariitanii isaan baasuu dandeessu."

18

Biyyi Hafte Qoodamuu Ishee

1 Guutummaan waldaa Israa'el Shiilootti walitti qabamee dunkaana wal
ga'ii achitti dhaabate. Biyyattiin harka isaanii jala galte; 2 ta'us amma illee
gosoonni Israa'el torba dhaala isaanii hin fudhanne ture.

3 Kanaafuu Iyyaasuun Israa'elootaan akkana jedhe; "Isin utuu biyya
WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii isinii kenne kana hin fudhatin
hamma yoomiitti turtu? 4 Tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama sadii sadii
kennadhaa. Anis akka isaan biyya sana ilaalanii akkuma dhaala gosa
hundaatti waa'ee ishee barreessaniif isaan nan erga. Isaanis ergasii gara
kootti deebi'u. 5 Isin biyya sana iddoo torbatti qoodu qabdu. Yihuudaan
biyya karaa Kibbaa keessatti hafee manni Yoosef immoo biyya karaa
kaabaatti hafuu qaba. 6 Isin erga waa'ee biyya iddoo torbatti qoodamte
sanaa barreessitanii booddee gabaasa natti fidaa; anis fuula WAAQAYYO
Waaqa keenyaa duratti ixaa isinii buusa. 7 Gosti Lewwii garuu gidduu
keessanitti qooda lafaa hin argatu; sababiin isaas tajaajilli lubummaa
kan isaan WAAQAYYOOF kennan sun dhaala isaanii ti. Gosti Gaad, kan
Ruubeenii fi walakkaan gosa Minaasee duraanuu karaa ba'a Yordaanosiin
qooda isaanii argatanii jiru. Museen garbichi WAAQAYYOO sun isaaniif
kennee ture."

8 Kanaafuu jarri karaa isaanii qabatanii qajeelan; Iyyaasuunis warra
haala biyyattii barreessuu dhaqaniin akkana jedhe; "Dhaqaatii biyya sana
sakatta'aatii waa'ee ishee galmeessaa. Ergasii immoo gara koo kottaa;
anis asuma Shiilootti fuula WAAQAYYOO duratti ixaa isiniif nan buusa."
9 Kanaafuu namoonni sun ka'anii biyya sana keessa dedeemanii waa'ee
haala ishees magaalaa magaalaadhaan iddoo torbatti qoodanii kitaaba
maramaa irratti barreessanii qubata Shiilootti gara Iyyaasuutti deebi'an.

10 Iyyaasuun ergasii Shiiloo keessatti fuula WAAQAYYOO duratti
ixaa buuseef; akkuma qooda gosa isaaniittis Israa'elootaaf
biyyattii hire.

Qooda Beniyaam

11 Ixaan jalqabaa akkuma balbala balbala isaaniitti gosa
Beniyaamiif ba'e. Biyyi isaan ixaadhaan argatanis gosa Yihu-
udaatii fi gosa Yoosef gidduutti argama.

12 Karaa kaabaatiin daariin isaanii Yordaanosii ka'ee kaaba tabba
Yerikoo irra darbuudhaan karaa lixaatiin biyya gaaraatti gad bu'ee
gammoojjii Beet Aawweniitiin ba'a. 13 Achii ka'ee kibba tabba Luuzitti
jechuunis Beet'eelitti darbee gara Axaaroti Adaar kan gaara kibba Beet
Horoon isa gadii sanaatti gad bu'a.

14 Daariin sunis karaa kibbaatiin gaara Beet Horoonitti garagalee jiru
sanaa ka'ee karaa lixaatiin gara kibbaatti goree magaalaa ilmaan
Yihuudaa kan Kiriyaati Ba'aal jechuunis Kiriyaati Ye'aariim ga'a.
Kunis daangaa lixaa ti.

15 Daangaan kibbaa karaa lixaatiin qarqara Kiriyaati Ye'aariimiitii
jalqaba; daangaan isaa immoo gara bishaan Neftoo'aatti gad bu'a.
16 Daangaan sunis karaa kaaba Sulula Refaayimiitiin gara gaara
Sulula Ben Hinoomitti garagalutti gad bu'a. Innis tabba kibba
magaalaa Yebuusotaa biraan gara Sulula Hinoomitti itti fufee gara
Een Roogeelitti gad bu'a. 17 Ergasii gara kaabaatti goree Een Shemesh
dhaqa; achii ka'ees gara Geliiloot kan Malkaa Adumiimitti gara galtee
jirtu sanaa itti fufee hamma Dhagaa Boohan ilma Ruubeen sanaatti
gad bu'a. 18 Ammas gara tabba kaaba Arabbaatti itti fufee gara
Arabbaatti gad bu'a. 19 Ergasii tabba kaaba Beet Hoglaatti qajeelee

karaa kaaba galoo Galaana Soogiddaa kan karaa kibbaatiin afaan Yordaanositti argamtuutiin ba'a. Kun daarii karaa kibbaa ti.
20 Lagni Yordaanosis karaa ba'aatiin daarii ta'a.
Isaan kunneen daariiwwan dhaala ilmaan Beniyaamiitiif karaa hundaan dhaabamanii dha.

21 Magaalaawwan gosti Beniyaam akkuma maatii maatii isaaniitti argatan kanneenii dha:
Yerikoo, Beet Hoglaa, Eemeqi Qaziizi, 22 Beet Arabbaa, Zemaaraayim,
Beet'eel, 23 Aawiim, Faaraa, Ofraa, 24 Kefar Aamoonaay, Ofnii fi Gebaa
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha lama turan.
25 Gibe'oon, Raamaa, Bi'eerooti, 26 Miisphaa, Kefiiraa, Moozaa, 27 Reqem,
Yirphi'eel, Taraalaa, 28 Zeelaa, Haa'elef, magaalaa Yebuusotaa jechuunis Yerusaalem,
Gibe'aa fi Qiiriyaati; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha afur turan. Dhaalli gosti Beniyaam balbala balbalaan argate kana ture.

19

Qooda Gosa Simi'oon
19:2-10 kwf – 1Sn 4:28-33

1 Ixaan lammaffaan gosa Simi'ooniif balbala balbalaan ba'e.
Dhaalli isaaniis dhaala gosa Yihuudaa keessatti argama. 2 Kunis:
Bersheebaa yookaan Shebaa, Molaadaa, 3 Hazar Shuu'aal, Baalaa, Ezem,
4 Eltolaad, Betuul, Hormaa, 5 Siiqlaag, Beet Markaabot, Hazar Suusaa,
6 Beet Lebaa'otii fi Shaaruheen; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha sadii turan;
7 Ayin, Rimoon, Eteerii fi Ashaan, magaalaawwanii fi gandoota isaanii
afran, 8 akkasumas gandoota naannoo magaalaawwan kanneenii jiran kanneen hamma
Baa'ilaat Bi'eeritti jechuunis hamma Raamaat ishee Negeeb keessaa sanaatti bal'ata. Dhaalli gosti Simi'oon balbala bal-
balaan argate kanaa dha. 9 Sababii qoodni gosa Yihuudaa
hamma isaan barbaadanii ol ta'eef dhaalli gosa Simi'oon kun qooda gosa Yihuudaa irraa fudhatame. Kanaafuu gosti Simi'oon Yihuudaa keessatti dhaala argate.

Qooda Gosa Zebuuloon

10 Ixaan sadaffaan gosa Zebuulooniif balbala balbalaan ba'e; kunis:
Daariin dhaala isaanii hamma Saariiditti deema. 11 Achiis karaa lixaatiin
gara Mare'aalaatti gad bu'ee Dabesheetitti riiqatee hamma laga
Yoqeni'aam dura jiru sanaatti deema. 12 Ergasiis Saariid irraa gara
Kisloti Taaboor biyya ba'a biiftuutti argamtu sanaatti gara ba'aatti
goree Daaberaatitti qajeelee hamma Yaafiiyaatti deema. 13 Achiis
karaa ba'aatiin itti fufee Gat Heeferii fi Eetqaaxin dhaqa; Rimooniin
gad ba'ee gara Ne'aahitti gora. 14 Daariin sunis karaa kaabaatiin gara
Hanaatoonitti goree Sulula Yiftaa Eelitti dhuma.
15 Kanneen irrattis Qaataat, Naahaalal, Shimroon, Yidalaa fi Beetlihem dabalamaniiru. Isaaniis gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha lama turan.

16 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Zebuuloon balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Yisaakor

17 Ixaan afuraffaan gosa Yisaakoriif balbala balbalaan ba'e.
18 Biyyi isaaniis:
Yizri'eel, Kesuloot, Suunam, 19 Hafaarayim, Shii'oon, Anaaharat,
20 Rabiit, Kishoon, Ebezi, 21 Remeet, Een Ganiim, Een Hadaa fi Beet Phaxeex.
22 Daariin isaanii Taaboor, Shahazumaa fi Beet Shemesh tuqee Yordaanos ga'ee dhaabata.
Isaanis gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha ja'a turan.
23 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Yisaakor balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Aseer

24 Ixaan shanaffaan gosa Aasheeriif balbala balbalaan ba'e.
25 Biyyi isaaniis:
Helqaat, Halii, Beten, Akshaaf, 26 Alaamelek, Amaadii fi Mishi'aal.
Daangaan sunis karaa lixaatiin Qarmeloosii fi Shiihoor Libnaat tuqa.
27 Ergasii karaa ba'a biiftuutiin gara Beet Daagonitti goree Zebuuloonii
fi Sulula Yiftaa Eelitti qabatee Kaabuulin gara bitaatti dhiisee karaa
kaabaatiin Beet Emeeqii fi Ne'ii'eelitti qajeela. 28 Achiis ka'ee gara Ee-
broon, Rehoob, gara Hamoonii fi Qaanaatti ol ba'ee hamma Siidoonaa
Guddichaatti deema. 29 Daangaan sunis ergasii gara Raamaatti goree
magaalaa Xiiroos kan dallaa jabaa qabu sanaa dhaqee gara Hoosaatti
goree karaa Akziibiitiin galaana ga'ee dhaabata; 30 kunis biyya Umaa,
biyya Afeeqiitii fi Rehoob dabalata.
Isaanis gandoota isaanii wajjin magaalaawwan digdamii lama turan.
31 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Aasheer balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Niftaalem

32 Ixaan ja'affaan gosa Niftaalemiif balbala balbalaan ba'e; kunis:
33 Daariin isaanii Heelefii fi muka guddaa Za'aanaaniim keessa jiru
sanaa ka'ee Adaamii Neqebii fi Yabni'eel irraan gara Laquumiitti
qajeelee Yordaanos ga'ee dhaabata. 34 Daariin sun Aznoot Taabooritti
qajeelee gara lixaatti goruudhaan Huuqooqi ga'ee dhaabata. Innis karaa kibbaatiin Zebuuloon, karaa lixatiin Aasheer, karaa ba'aatiin immoo Yordaanos tuqa.
35 Magaalaawwan dallaa jabaa qaban kanneenii dha: Zidiimi,
Zeeri, Hamaati, Raqaati; Kinereeti, 36 Adaamaa, Raamaa, Haazoor,
37 Qaadesh, Edreyii, Een Haxoor, 38 Yiroon, Migdaal Eel, Horeem, Beet
Anaatii fi Beet Shemesh.
Isaanis gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha sagal turan.
39 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Niftaalem balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Daan

40 Ixaan torbaffaan gosa Daaniif balbala balbalaan ba'e. 41 Biyyi
isaan Dhaalanis:

Zoraa, Eshitaa'ol, Iir Shemesh, 42 Sha'alabiin, Ayaaloon, Yitlaa, 43 Eeloon,
Tiimnaahi, Eqroon, 44 Elteqee, Gibetoon, Baa'ilaati, 45 Yihuud, Benee
Beraaq, Gat Rimoon, 46 Meyaarqoonii fi Raqoon Yoopheetti garagalee
argamu sanaa dha.

47 Ijoolleen Daan garuu sababii lafti dhaalan sun isaanitti dhiphatteef ol ba'anii Lesheemin waraananii qabatan; erga goraadeedhaan dha'anii booddee ishee dhuunfatan. Isaanis Lesheem keessa qubatanii Daan jedhanii maqaa abbaa isaaniitiin ishee moggaasan.

48 Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Daan balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Iyyaasuu

49 Israa'eloonnis erga biyyattii ixaadhaan qoodamte sana hiranii fixanii
booddee gidduu isaaniitti Iyyaasuu ilma Nuunitiif dhaala kennan;
50 dhaala kanas akkuma WAAQAYYO ajajetti kennan. Isaanis magaalaa
inni gaafatee kennaniif; magaalaan sunis Timnaat Seeraa kan biyya
gaaraa Efreemitti argamtuu dha. Innis magaalaa sana ijaaree keessa
jiraate.

51 Kunneen biyyoota Ele'aazaar lubichi, Iyyaasuun ilmi Nuunitii fi hangafoonni gosoota Israa'el Shiilootti fuula WAAQAYYOO duratti balbala dunkaana wal ga'ii irratti ixaadhaan kennanii dha. Isaanis akkasiin biyyattii qooduu xumuran.

20

Magaalaawwan Itti Baqatan
20:1-9 kwi – Lak 35:9-34; KeD 4:41-43; 19:1-14

1 Ergasii WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe: 2 "Akkuma ani
karaa Museetiin isin ajaje sanatti akka Israa'eloonni magaalaawwan itti
kooluu galan filatan itti himi; 3 kunis akka namni tasuma yookaan
utuu itti hin yaadin nama ajjeese kam iyyuu itti kooluu galee nama
haaloo dhiigaa baasu duraa ba'uuf. 4 Inni yommuu magaalaawwan sana
keessaa tokkotti kooluu galutti karra magaalattii irra dhaabatee fuula
maanguddoota magaalaa sanaa duratti dhimma isaa himachuu qaba.
Isaanis ergasii magaalaa isaaniitti isa simatanii akka inni isaan wajjin
jiraatuuf iddoo kennuufii qabu. 5 Yoo namni haaloo dhiigaa baasu isa
duukaa bu'e illee, sababii inni utuu itti hin yaadinii fi utuu duraan jibba
wal irraa hin qabaatin nama ollaa isaa ajjeeseef, isaan namicha sana
dabarsanii kennuu hin qaban. 6 Inni hamma fuula waldaa dura qorumsaaf
dhaabatuttii fi hamma lubni ol aanaan yeroo sanatti tajaajilaa ture du'utti
magaalaadhuma sana keessa jiraachuu qaba. Ergasii inni mana isaatti,
gara magaalaa keessaa baqate sanaatti deebi'uu danda'a."
7 Kanaafuu isaan biyya gaaraa Niftaalem keessaa Qaadesh ishee Galiilaa
keessaa sana, biyya gaaraa Efreem keessaa Sheekem, biyya gaaraa
Yihuudaa keessaa immoo Kiriyaati Arbaaq kan Kebroon jedhamtu sana
filatan. 8 Yordaanos gamaa karaa lixa Yerikootiin, biyya gosa Ruubeen
keessaa Bezer ishee gammoojjii diriiraa keessaa sana, biyya gosa Gaad
keessaa Raamooti ishee Gili'aad keessatti argamtu, biyya gosa Minaasee
keessaa immoo Goolaan ishee Baashaan keessatti argamtu sana filatan.
9 Magaalaawwan akka namni tasa nama ajjeese kam iyyuu itti baqatuuf

Israa'eloota hundaa fi alagoota gidduu isaanii jiraataniif filataman kan-
neenii dha; kunis akka inni hamma harka waldaa jirutti namicha haaloo
dhiigaa baasu sanaan hin ajjeefamneef.

21

Magaalaawwan Lewwotaaf Kennaman
21:4-39 kwf – 1Sn 6:54-80

1 Hangafoonni maatii Lewwotaa Ele'aazaar lubichatti, Iyyaasuu ilma
Nuunittii fi hangafoota maatiiwwan gosoota Israa'el kaanitti dhi'aatanii
2 Shiiloo Kana'aan keessatti argamtu sana keessatti, "WAAQAYYO akka isin
magaalaa nu keessa jiraannu lafa tikaa kan horii keenyaaf ta'u wajjin nuu
kennitan karaa Museetiin ajajee ture" jedhaniin.

> 3 Kanaafuu Israa'eloonni akkuma WAAQAYYO ajajetti dhaala ofii isaanii keessaa magaalaawwan kanneenii fi lafa tikaa Lewwotaaf kennan.

4 Ixaan jalqabaa gosa Qohaatiif balbala balbalaan ba'e. Lewwota sanyii Aroon lubichaatiifis gosa Yihuudaa, gosa Simi'oonii fi gosa Beniyaam keessaa magaalaawwan kudha sadii ixaadhaan argatan.

5 Sanyii Qohaati warra hafaniif immoo balbala gosa Efreem, gosa Daanii fi walakkaa gosa Minaasee keessaa magaalaawwan kudhan ixaadhaan argatan.

6 Sanyiiwwan Geershooniif balbala gosa Yisaakor, gosa Aasheer, gosa Niftaalemii fi walakkaa gosa Minaasee kan Baashaan keessaa sana irraa magaalaawwan kudha sadii ixaadhaan argatan.

7 Sanyiiwwan Meraariis balbala balbalaan gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gosa Zebuuloon keessaa magaalaawwan kudha lama ixaadhaan argatan.

> 8 Kanaafuu Israa'eloonni akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin ajaje sanatti magaalaawwan kanneenii fi lafa tikaa ixaadhaan Lewwotaaf kennan.

9 Gosa Yihuudaa fi gosa Simi'oon irraa magaalaawwan kanneen maqaa
maqaadhaan qoodan; 10 sababii ixaan jalqabaa isaaniif ba'eef ma-
gaalaawwan kunneen sanyiiwwan Aroon warra Lewwotaa keessaa
balbala Qohaati ta'aniif kennaman:

11 Isaanis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon ishee biyya gaaraa
Yihuudaa keessaa sana lafa tikaa naannoo ishee wajjin kennaniif.
Arbaaq abbaa Anaaq ture. 12 Lafa qotiisaa fi gandoota naannoo
magaalattii jiran garuu Kaaleb ilma Yefuneetiif handhuuraa god-
hanii kennan. 13 Kanaafuu sanyiiwwan Aroon lubichaatiif Kebroon
jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti
baqatuu fi Libnaa, 14 Yatiir, Eshtimo'aa, 15 Hooloon, Debiir, 16 Aayin,
Yutaanii fi Beet Shemeshi lafa tikaa wajjin kennameef; isaan kun-
neen magaalaawwan sagallan gosoota lamaan irraa qoodamaniifii
dha.

17 Gosa Beniyaam irraas

Gibe'oon, Gebaa'i, 18 Anaatootii fi Almoon lafa tikaa wajjin kennaniif; isaanis magaalaawwan afurii dha.
19 Magaalaawwan lafa tikaa wajjin sanyiiwwan Aroon kanneen luboota ta'aniif kennaman hundi kudha sadii turan.

20 Qohaatota balbala Lewwii warra hafaniif gosa Efreem irraa magaalaawwan kanneentu ixaadhaan argatan:
21 Isaanis biyya gaaraa Efreem keessaa Sheekem jechuunis
magaalaa namni nama ajjeesee himatamu itti baqatu sanaa fi Geezir,
22 Qibxaayimii fi Beet Horoon, walumatti magaalaawwan afur lafa tikaa wajjin fudhatan.
23 Akkasumas gosa Daan keessaa
Elteqee, Gibetoon, 24 Ayaaloonii fi Gat Rimoon, walumaa galatti magaalaawwan afur lafa tikaa wajjin fudhatan.
25 Walakkaa gosa Minaasee keessaa immoo
Ta'anaakii fi Gat Rimoon, magaalaawwan lama lafa tikaa wajjin fudhatan.
26 Magaalaawwan kurnan kunneen hundii fi lafti tikaa isaanii balbala gosa Qohaati warra hafaniif kennaman.

27 Geershoonota balbala Lewwiitiif immoo:
Walakkaa gosa Minaasee keessaa,
Goolaan ishee Baashaan keessaa jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti baqatu sanaa fi Be'eshitiraa, magaalaawwan lamaa fi lafa tikaa isaaniitu kennameef;
28 gosa Yisaakor keessaa
Kishoon, Daaberaati, 29 Yarmuutii fi Een Ganiim, magaalaawwan afurii fi lafa tikaa isaaniitu kennameef;
30 gosa Aasheer keessaa
Mishi'aal, Abdoon, 31 Helqaatii fi Rehoob, magaalaawwan afurii fi lafa tikaa isaaniitu kennameef;
32 gosa Niftaalem keessaa
Qaadesh ishee Galiilaa keessaa, magaalaan namni nama ajjeesee himatamu tokko itti kooluu galuu akkasumas Hamoot Doorii fi Qartaan, magaalaawwan sadii lafa tikaa isaanii wajjin kennameef.
33 Gosoota Geershoonotaatiif immoo magaalaawwan kudha sadiitu lafa tikaa wajjin kenname.

34 Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta'aniif:
gosa Zebuuloon keessaa,
Yoqeni'aam, Qartaa, 35 Dimnaa fi Naahaalal, magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin kenname;
36 gosa Ruubeen keessaa
Bezer, Yaahizaa, 37 Qidemootii fi Meefi'aat, magaalaawwan afur lafa tikaa wajjin kennameef;
38 gosa Gaad keessaa immoo,
Raamooti ishee Gili'aad keessaa jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti kooluu galu, Mahanayiim, 39 Heshboonii fi Ya'izeer, walumaa galatti magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin kennameef.

40 Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta’aniif walumaa galatti
magaalaawwan kudha lamatu ixaadhaan kenname.

41 Magaalaawwan Lewwotaa kanneen biyya Israa’eloonni dhu-
unfatan keessatti argaman lafa tikaa wajjin walumaa galatti
afurtamii saddeet turan. 42 Tokkoon tokkoon magaalaawwan
kanneenii naannoo isaaniitii lafa tikaa qabu turan; maga-
alaawwan hundinuu akkanuma.

43 Kanaafuu WAAQAYYO biyya abbootii isaaniitiif kennuuf kakate hunda
saba Israa’eliif kenne; isaanis biyya sana qabatanii achi jiraatan.
44 WAAQAYYO akkuma abbootii isaaniitiif kakate sana karaa hundaan
boqonnaa isaanii kenne. Diinni isaanii tokko iyyuu fuula isaanii dura
dhaabachuu hin dandeenye; WAAQAYYO diinota isaanii hunda dabarsee
harka isaaniitti kenne. 45 Waadaa gaarii WAAQAYYO mana Israa’eliif gale
keessaa tokko iyyuu hin hafne; hundinuu guutameera.

22

Gosoonni Gara Ba’a Biiftuu Biyyatti Deebi’an

1 Ergasii Iyyaasuun gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi walakkaa gosa
Minaasee walitti waamee 2 akkana jedheen; “Isin waan Museen garbichi
WAAQAYYOO ajaje hundumaa hojjettaniirtu; waan ani isin ajaje hundas
naa ajajamtaniirtu. 3 Isin bara dheeraaf, hamma har’aatti illee obboloota
keessan hin daganne; ajaja WAAQAYYO Waaqni keessan isinii kennes
eegdaniirtu. 4 WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma waadaa gale sanatti
obboloota keessan boqochiiseera; isin biyya Museen garbichi WAAQAYYOO
Yordaanos gamaa isinii kenne sanatti gara mana keessaniitti deebi’aa.
5 Garuu akka WAAQAYYO Waaqa keessan jaallattaniif, akka karaa isaa
hunda irra deemtaniif, akka ajajawwan isaa eegdaniif, akka isatti maxxan-
tanii fi akka garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan isa
tajaajiltaniif ajajaa fi seera Museen garbichi WAAQAYYOO isinii kenne sana
jabeessaa eegaa.”

6 Ergasiis Iyyaasuun eebbisee gad isaan dhiise; isaanis gara mana isaani-
itti deebi’an. 7 Museen walakkaa gosa Minaaseetiif Baashaan keessaa
lafa kennee ture; Iyyaasuun immoo walakkaa kaaniif Yordaanosiin gama
lixaatti obboloota isaanii cinatti lafa kenne. Iyyaasuun yommuu gara
mana isaaniitti isaan ergetti isaan eebbise; 8 akkanas jedheen; “Qabeenya
keessan guddaa jechuunis horii baay’ee, meetii, warqee, naasii fi sibiila
akkasumas uffata baay’ee fudhadhaa galaatii boojuu diinota keessan irraa
boojitan sana obboloota keessan wajjin qooddadhaa.”

9 Kanaafuu gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee gara
biyya ofii isaanii gara Gili’aad ishee akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin
ajajetti argatan sanaatti deebi’uuf jedhanii Shiiloo ishee Kana’aan keessaa
sanatti Israa’eloota dhiisanii deeman.

10 Gosti Ruubeen, gostii Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee yommuu
Galiilooti biyya Kana’aan keessaa kan Yordaanos biraa sana ga’anitti,
iddoo aarsaa guddaa isaa Yordaanos biratti tolchan. 11 Israa’eloonni
yommuu akka isaan gama Israa’elootaatiin daarii Kana’aan irratti Gali-
ilooti ishee Yordaanos cinaa sanatti iddoo aarsaa tolchan dhaga’anitti,

12 guutummaan waldaa Israa’el isaanitti duuluuf Shiilootti walitti qaba-
man.

13 Kanaafuu Israa’eloonni Fiinehaas ilma Ele’aazaar lubichaa sana gara
gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gara walakkaa gosa Minaasee warra Gili’aad
keessa jiraatanitti ergan. 14 Isa wajjinis hangafoota kudhan, tokkoo tokkoo
gosa Israa’eliif nama tokko ergan; tokkoon tokkoon isaaniis hangafa
balbala maatii Israa’el.

15 Isaanis Gili’aaditti gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi walakkaa gosa
Minaasee bira dhufanii akkana isaaniin jedhan: 16 “Guutummaan waldaa
WAAQAYYOO akkana jedha: ‘Isin akkamitti akkanaan amanamummaa
Waaqa Israa’el wajjin qabdan sana cabsitu? Isin akkamitti WAAQAYYO
irraa garagaltanii isatti finciluudhaan ofii keessaniif iddoo aarsaa tolfattu?
17 Cubbuun Phe’oor keessatti hojjetame sun nu hin ga’uu? Dha’ichi saba
WAAQAYYOO irra bu’u iyyuu, nu hamma har’aatti cubbuu sana irraa of hin
qulqulleessine. 18 Isin ammas WAAQAYYO irraa garagaluu keessanii?

“ ‘Yoo isin har’a WAAQAYYOTTI finciltan inni immoo bori hawaasa Israa’el
hundatti ni dheekkama. 19 Yoo lafti isin qabattan sun xuroofte, gara lafa
WAAQAYYO iddoo dunkaanni WAAQAYYOO dhaabatuu kottaatii nu wajjin
lafa qoodadhaa. Garuu iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keenyaa malee
iddoo aarsaa biraa ofii keessanii tolfattanii WAAQAYYOTTI yookaan nutti
hin fincilinaa. 20 Yeroo Aakaan ilmi Zaaraa waan dhowwamaa ta’e
fudhachuudhaan cubbuu hojjetetti waldaa Israa’el hundatti dheekkamsi
hin dhufnee? Namni sababii cubbuu isaatiin du’e isa qofa miti.’ ”

21 Kana irratti gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi walakkaan gosa Mi-
naasee akkana jedhanii hangafoota maatiiwwan Israa’eliif deebisan;
22 “WAAQAYYO Waaqni waaqotaa, WAAQAYYO Waaqni waaqotaa ni beeka!
Israa’elis haa beeku! Yoo wanni kun WAAQAYYOTTI finciluuf yookaan isaa
ajajamuu diduuf ta’e har’a nu hin hambisin. 23 Yoo nu WAAQAYYO irraa
deebi’uuf jennee, aarsaa gubamuu fi kennaa midhaanii, yookaan aarsaa
nagaa achi irratti dhi’eessuuf iddoo aarsaa ofii keenyaa tolfannee jiraanne,
WAAQAYYO mataan isaa itti nu haa gaafatu.

24 “Sababiin nu waan kana gooneef ijoolleen keessan gara fuula duraatti
ijoollee keenyaan akkana jedhu ta’a jennee sodaannee ti; ‘Isin WAAQAYYO
Waaqa Israa’el irraa maali qabdu? 25 WAAQAYYO nuu fi isin jechuunis isin
gosa Ruubeenii fi gosa Gaad gidduu Yordaanos daarii godhee dhaabeera!
Isin WAAQAYYO irraa qooda tokko illee hin qabdan.’ Kanaafuu ijoolleen
keessan akka ijoolleen keenya WAAQAYYOON sodaachuu dhiisan godhu ta’a.

26 “Sababiin nu, ‘Kottaa qophoofnee iddoo aarsaa tokko tolfannaa;
garuu iddoon aarsaa kun kan aarsaan gubamu yookaan qalmi irratti
dhi’eeffamuu miti’ jenneefis kanuma. 27 Karaa biraa immoo akka iddoon
aarsaa kun akka nu aarsaa keenya kan gubamu, qalma keenyaa fi aarsaa
nagaatiin iddoo qulqulluu isaatti WAAQAYYOON waaqeffannuuf nu, isinii fi
dhaloota dhufu gidduutti dhugaa baatuu ta’uuf. Kana booddee ijoolleen
keessan ijoollee keenyaan, ‘Isin WAAQAYYO irraa qooda tokko illee hin
qabdan’ jechuu hin danda’an.

28 “Nus akkana jenne; ‘Yoo isaan baroota dhufuuf jiran keessa nuun
yookaan dhaloota keenyaan akkas jedhan, mee fakkii iddoo aarsaa
WAAQAYYOO kan abbootiin keenya aarsaa gubamu yookaan qalma irratti
dhi’eessuuf utuu hin ta’in akka inni nuu fi isin gidduutti dhuga baatuu
ta’uuf tolchan kana ilaalaa jennaan.’

29 “Iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keenyaa kan dunkaana isaa qulqul-
luu dura dhaabatu sana malee har’a iddoo aarsaa kan aarsaan gubamu,
kennaan midhaaniitii fi qalmi irratti dhi’eeffamu kan biraa tolchuudhaan
WAAQAYYOTTI fincillee isa irraa garagaluun nurraa haa fagaatu.”
30 Fiinehaas lubichi, qajeelchitoonni sabaatii fi hangafoonni maatiiwwan
Israa’el yommuu waan gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi gosti Minaasee
jedhan dhaga’anitti ni gammadan. 31 Fiinehaas ilmi Ele’aazaar lubichaas
ijoollee Ruubeeniin, ijoollee Gaadii fi ilmaan Minaaseetiin, “Nu har’a
sababii isin waan kana keessatti WAAQAYYOOF amanamummaa hin dhi-
isiniif akka WAAQAYYO nu wajjin jiru beekneerra. Isin amma Israa’eloota
harka WAAQAYYOO jalaa baaftaniirtu” jedhe.
32 Ergasiis Fiinehaas ilmi Ele’aazaar lubichaa fi qajeelchitoonni sun
ijoollee Ruubeenii fi ijoollee Gaad wajjin Gili’aaditti wal ga’ii godhatanii
gara Kana’aanitti deebi’anii oduu achii fidan Israa’elootatti himan.
33 Isaanis oduu kana dhaga’anii gammadanii Waaqa galateeffatan. Lam-
matas itti deebi’anii waa’ee isaanitti duuluu fi biyya gosti Ruubeenii fi
gosti Gaad keessa jiraatu sana balleessuu hin dubbanne.
34 Gosti Ruubeenii fi gosti Gaadis maqaa kanaan iddoo aarsaa sana
moggaasan: Iddoon Aarsaa kun akka WAAQAYYO Waaqa ta’e Nu Gidduutti
Dhugaa Baatuu dha.

23

Haasaa Iyyaasuu Isa Dhumaa

1 Erga barri dheeraan darbee WAAQAYYOS diinota isaan marsan hunda
irraa Israa’eloota boqochiisee booddee Iyyaasuun bara dheeraa jiraatee
dulloome; 2 innis Israa’eloota hunda jechuunis maanguddoota isaanii,
hooggantoota isaanii, abbootii murtii isaaniitii fi qondaaltota isaanii
ofitti waamee akkana jedheen: “Kunoo ani bara dheeraa jiraadhee
dulloomeera. 3 Isin mataan keessanuu waan WAAQAYYO Waaqni keessan
isiniif jedhee saboota kana godhe hundumaa argitaniirtu; WAAQAYYO
Waaqa keessantu isiniif lole. 4 Akka ani itti biyya saboota hafanii jechuunis
biyya saboota ani Yordaanosii jalqabee hamma lixa Galaana Guddichaatti
mo’adhe sanaa hunda gosoota keessaniif dhaala godhee kenne mee
yaadadhaa. 5 WAAQAYYO Waaqni keessan mataan isaa iyyuu fuula keessan
duraa ari’ee isaan baasa. Inni fuula keessan duraa dhiibee isaan baasa;
isin immoo akkuma WAAQAYYO Waaqni keessan isin abdachiise sanatti
biyya isaanii qabattu.
6 “Jabaadhaa dhaabadhaa; akka waan Kitaaba Seera Musee keessatti
barreeffame hunda, utuu gara mirgaatti yookaan bitaatti hin jal’atin
jabeessaa eegaa. 7 Saboota gidduu keessanitti hafan kanneenitti hin
makaminaa; maqaa waaqota isaanii hin dha’inaa yookaan ittiin hin
kakatinaa. Waaqota sana hin tajaajilinaa yookaan isaaniif hin sagadi-
naa. 8 Garuu akkuma hamma har’aatti gochaa turtan sana jabaadhaa
WAAQAYYO Waaqa keessanitti maxxanaa.
9 “WAAQAYYO saboota gurguddaa fi humna qabeeyyii fuula keessan
duraa ari’ee baaseera; hamma ammaatti namni tokko iyyuu isin dura
dhaabachuu hin dandeenye. 10 Sababii WAAQAYYO Waaqni keessan
akkuma waadaa gale sana isinii loluuf namni keessan tokkichi nama kuma
tokko ari’a. 11 Kanaafuu WAAQAYYO Waaqa keessan cimsaa jaalladhaa.

12 “Garuu yoo isin karaa irraa jal’attanii hambaa saboota gidduu keessan
jiraatan kanneeniitti maxxantan, yoo isin isaaniin walfuutanii isaanitti
makamtan, 13 akka WAAQAYYO Waaqni keessan si’achi saboota kanneen
isin duraa ari’ee hin baafne beekkadhaa. Qooda kanaa isaan hamma
isin biyya gaarii WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kenne kana keessaa
dhumtanitti iddaa fi kiyyoo isinitti ta’u; dugda keessanitti qaccee, ija
keessanittis qoraattii ta’u.

14 “Kunoo ani karaa lafa hundaa deemuufin jira. Akka waadaa gaarii
WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif gale hunda keessaa tokko iyyuu utuu
hin guutamin hafee hin jirre isin garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan
guutuudhaan ni beektu. Waadaan hundi guutameera; tokko iyyuu
hin hir’anne. 15 Garuu akkuma waadaan gaariin WAAQAYYO Waaqa
keessanii hundi guutame sana, WAAQAYYO akkasuma waan hamaa ittiin
isin sodaachise sana hunda hamma biyya gaarii isinii kenne kana irraa
isin fixutti isinitti fida. 16 Yoo isin kakuu WAAQAYYO Waaqni keessan isin
ajaje cabsitanii dhaqxanii waaqota biraa tajaajiltanii fi isaaniif sagaddan
dheekkamsi WAAQAYYOO isinitti boba’a; isinis biyya gaarii inni isinii kenne
sana irraa daftanii ni baddu.”

24

Kakuun Sheekemitti Haaromfame

1 Iyyaasuunis ergasii gosoota Israa’el hunda Sheekemitti walitti qabe.
Innis maanguddoota, hooggantoota, abbootii murtii fi qondaaltota Israa’el
walitti waame; isaanis fuula Waaqaa duratti dhi’aatan.

2 Iyyaasuun saba hundaan akkana jedhe; “WAAQAYYO Waaqni Israa’el
akkana jedha: ‘Abbootiin keessan bara durii, Taaraa abbaa Abrahaamii
fi Naahoor dabalatanii Laga gama jiraatanii waaqota biraa waaqeffatan.
3 Ani garuu abbaa keessan Abrahaam biyya Laga gamaatii fuudhee biyya
Kana’aan keessa isa dabarsee sanyii baay’ee kenneef. Ani Yisihaaqin
isaafan kenne; 4 Yisihaaqiif immoo Yaaqoobii fi Esaawun kenne. Biyyaa
gaaraa See’iir Esaawufin kenne; Yaaqoobii fi ilmaan isaa garuu Gibxitti
gad bu’an.

5 “ ‘Anis Musee fi Aroon ergee waanan achitti hojjedheen namoota
Gibxi dha’ichaan dha’ee achii isin baase. 6 Yeroo ani abbootii keessan
biyya Gibxi keessaa baasetti, isin gara galaanaa dhuftan; warri Gibxi
immoo gaariiwwan lolaatii fi warra fardeen yaabbataniin hamma Galaana
Diimaatti isaan hordofan. 7 Isaan gargaarsa barbaaduuf WAAQAYYOTTI
iyyatan; innis isaanii fi warra Gibxi gidduu dukkana buuse; warra Gibxitti
galaana fidee isaan ukkaamse. Isin waan ani warra Gibxi godhe ijuma
keessaniin argitan. Ergasiis isin bara dheeraa gammoojjii keessa jiraattan.

8 “ ‘Anis biyya Amoorota gama ba’a Yordaanos jiraachaa turan sanaatti
isin nan fide. Isaanis isin lolan; ani garuu dabarsee harka keessanitti
isaan kenne. Ani fuula keessan duraa isaan nan barbadeesse; isinis biyya
isaanii qabattan. 9 Baalaaq ilmi Ziphoori mootichi Mo’aab sun yeroo
Israa’elitti duuluuf qophaa’etti akka inni isin abaaruuf Bala’aam ilma
Be’ooritti dhaamsa ergate. 10 Ani garuu Bala’aamin hin dhaggeeffanne;
kanaafuu inni irra deddeebi’ee isin eebbise; anis harka isaa keessaa isin
nan baase.

11 “ ‘Isinis ergasii laga Yordaanos ceetanii Yerikoo dhuftan. Jiraattonni
Yerikoos akkuma Amooronni, Feerzonni, Kana’aanonni, Heetonni, Gir-
gaashonni, Hiiwonnii fi Yebuusonni godhan sana isin lolan; ani garuu
dabarseen harka keessanitti isaan kenne. 12 Ani sonsa isaanii fi mootota
Amoorotaa lamaan fuula keessan duraa ari’ee baasu isin dura nan erge.
Isin goraadee keessanii fi iddaa keessaniin isaan hin ariine. 13 Ani akkasiin
biyya isin itti hin dadhabinii fi magaalaa isin hin ijaarin isiniifan kenne;
isinis isaan keessa jiraattanii iddoo dhaabaa wayiniitii fi muka ejersaa kan
ofii keessanii hin dhaabin irraa nyaattan.’
14 “Egaa WAAQAYYOON sodaadhaatii amanamummaa guutuudhaan isa
tajaajilaa. Waaqota abbootiin keessan Laga gamaa fi biyya Gibxitti
waaqeffatan sana gataatii WAAQAYYOON tajaajilaa. 15 Isin garuu yoo
WAAQAYYOON tajaajiluu hin barbaanne, waaqota abbootiin keessan Laga
gamatti tajaajilaa turan sana yookaan waaqota Amoorotaa biyya isaanii
keessa jiraattan kanneenii keessaa har’a filadhaa. Anii fi manni koo garuu
WAAQAYYOON waaqeffanna.”
16 Sabnis akkana jedhee deebiseef; “Waaqota biraa tajaajiluudhaaf
jennee WAAQAYYOON dhiisuun nurraa haa fagaatu! 17 Kan biyya Gibxi,
biyya garbummaa sana keessaa nuu fi abbootii keenya baasee waan
mallattoowwan gurguddaa sana ija keenya duratti hojjete WAAQAYYO
Waaqa keenyaa dha. Inni karaa keenya hunda irrattii fi saboota nu gidduu
isaanii tarre sana hunda gidduutti nu eege. 18 WAAQAYYO saboota hunda,
Amoorota biyya sana keessa jiraachaa turanis fuula keenya duraa ari’ee
baase. Sababii inni Waaqa keenya ta’eef nu WAAQAYYOON tajaajilla.”
19 Iyyaasuunis sabaan akkana jedhe; “Isin WAAQAYYOON tajaajiluu hin
dandeessan. Inni Waaqa qulqulluu dha. Inni Waaqa hinaafuu dha.
Inni fincila keessanii fi cubbuu keessan isinii hin dhiisu. 20 Yoo isin
WAAQAYYOON dhiiftanii waaqota ormaa tajaajiltan, inni erguma waan
gaarii isinii godhee booddee garagalee balaa isinitti buusee isin balleessa.”
21 Namoonni garuu Iyyaasuudhaan, “Lakki! Nu WAAQAYYOON tajaajilla”
jedhan.
22 Iyyaasuunis deebisee, “Isin akka WAAQAYYOON tajaajiluu filattan ofii
keessanitti dhugaa baatota taataniirtu” jedheen.
Isaanis deebisanii, “Eeyyee, nu dhugaa baatota” jedhan.
23 Kana irratti Iyyaasuun, “Yoos amma waaqota ormaa kanneen isin
gidduu jiran sana baasaa gataatii garaa keessan WAAQAYYO Waaqa
Israa’elitti kennaa” jedheen.
24 Sabnis Iyyaasuudhaan, “Nu WAAQAYYO Waaqa keenya tajaajilla; ni
ajajamnaafis” jedhe.
25 Iyyaasuun guyyaa sana sabaaf kakuu galee Sheekemitti ajajaa fi seera
baase. 26 Innis waan kana Kitaaba Seera Waaqaa keessatti barreesse.
Dhagaa guddaa tokkos fuudhee iddoo qulqulluu WAAQAYYOO biratti qilxuu
tokko jala dhaabe.
27 Inni nama hundaan akkana jedhe; “Kunoo! Dhagaan kun dhugaa
nutti ba’aa. Inni dubbii WAAQAYYO nutti dubbate hunda dhaga’eera. Yoo
isin Waaqa keessaniif hin amanamin dhagaan kun dhugaa isinitti ba’a.”

Iyyaasuun Du’uu Isaa
24:29-31 kwf – AbM 2:6-9

28 Kanaafuu Iyyaasuun tokkoo tokkoo namaa gara dhaala mataa mataa
isaatti erge.

29 Sana booddee Iyyaasuun ilmi Nuuni, garbichi WAAQAYYOO sun,
waggaa dhibba tokkoo fi kudhanitti du'e. 30 Isaanis lafa dhaala isaa,
Timnaat Seeraa kan biyya gaaraa Efreem keessatti karaa kaaba Tulluu
Ga'aashitti argamtu sanatti isa awwaalan.
31 Sabni Israa'el bara jireenya Iyyaasuu guutuu fi bara maanguddoota
erga inni du'ee as hafanii jiraatanii waan WAAQAYYO Israa'eliif godhe
hunda arganii keessa WAAQAYYOON tajaajileera.
32 Lafeen Yoosef kan Israa'eloonni biyya Gibxii baasanii fidanis
Sheekemitti lafa Yaaqoob meetii dhibba tokkoon ilmaan Hamoor, abbaa
Sheekem irraa bitee sanatti awwaalame. Lafti kunis dhaala sanyii Yoosef
ta'e.
33 Ele'aazaar ilmi Aroonis du'ee Gibe'aa lafa biyya gaaraa Efreem kan
ilma isaa Fiinehaasiif ixaadhaan kenname keessatti awwaalame.

Kitaaba
Abbootii Murtii

Israa'eloonni Kana'aanota Lolan
1:11-15 kwf – Iya 15:15-19

1 Erga Iyyaasuun du'ee booddee Israa'eloonni, "Kana'aanota loluudhaaf
eenyu dursee nuuf haa ba'u?" jedhanii WAAQAYYOON gaafatan.

2 WAAQAYYOS, "Yihuudaan dursee haa ba'u; kunoo, ani biyyattii dabarsee
harka isaatti kenneera" jedhee deebiseef.

3 Namoonni Yihuudaas obboloota isaanii ilmaan Simi'ooniin, "Kottaa
gara lafa qooda keenyaatti Kana'aanota loluuf wajjin baanaa; nus gama
keenyaan gara lafa qooda keessaniitti isin wajjin ni baanaa" jedhan.
Kanaafuu namoonni Simi'oon isaan wajjin ba'an.

4 Yommuu Yihuudaan ba'ettis WAAQAYYO Kana'aanotaa fi Feerzota
dabarsee harka isaaniitti kenne; isaanis iddoo Bezeq jedhamutti nama
kuma kudhan fixan. 5 Achittis Adoonii-Bezeq arganii isa lolan;
Kana'aanotaa fi Feerzotas mo'atan. 6 Adoonii-Bezeq achii baqate; isaan
garuu ari'anii isa qaban; quba abbuudduu harkaatii fi quba abbuudduu
miilla isaa irraa kutan.

7 Ergasiis Adoonii-Bezeq, "Mootonni qubni abbuudduun harka isaaniitii
fi qubni abbuudduun miilla isaanii irraa cirame torbaatamni waan
maaddii koo jalatti harca'e funaannachaa turan. Amma garuu Waaqni
waanuma ani isaanitti hojjedhe naa deebise" jedhe. Isaanis Yerusaalemitti
isa fidan; innis achitti du'e.

8 Namoonni Yihuudaa Yerusaalemiinis akkasuma dha'anii qabatan.
Magaalattiis goraadeedhaan dha'anii ibidda itti qabsiisan.

9 Ergasiis namoonni Yihuudaa Kana'aanota biyya gaaraa, Negeebii
fi gammoojjii karaa lixa biiftuu keessa jiraatan loluudhaaf gad bu'an.
10 Namoota Kana'aan kanneen Kebroon ishee dur Kiriyaati Arbaaq jed-
hamtu keessa jiraatanittis duulanii Sheeshaayiin, Ahiimanii fi Talmaayin
mo'atan. 11 Achiis namoota biyya Debiir ishee dur Kiriyaati Seefer
jedhamaa turte sana keessa jiraatanitti duulan.

12 Kaalebis, "Ani nama Kiriyaati Seefer lolee qabatutti intala koo Aaksaa
nan heerumsiisa" jedhe. 13 Obboleessi Kaaleb quxisuun, Otnii'eel ilmi
Qenaz magaalattii qabate; Kaalebis intala isaa Aaksaa isatti heerumsiise.

14 Isheenis yeroo gara Otnii'eel dhuftetti, akka inni abbaa ishee lafa
qotiisaa kadhatu isa kakaafte. Kaalebis yommuu isheen harree ishee irraa
buutetti, "Ani maal siif godhu?" jedhee ishee gaafate.

15 Isheenis deebiftee, "Waan addaa tokko naa godhi. Akkuma Negeeb
keessatti lafa naa kennite sana burqaawwan bishaaniis naa kenni" jetteen.
Kaalebis burqaawwan oliitii fi gadii kenneef.

16 Sanyiiwwan Qeenii namicha abbaa niitii Musee sanaa namoota
gammoojjii Yihuudaa keessa Negeeb ishee Aaraad biratti argamtu keessa
jiraatan gidduu jiraachuuf jedhanii namoota Yihuudaa wajjin Magaalaa
Meexxiitii ol ba'an.

17 Namoonni Yihuudaa obboloota isaanii ilmaan Simi'oon wajjin
dhaqanii Kana'aanota Zefaati keessa jiraatan waraanan; magaalattiis

guutumaan guutuutti barbadeessan. Kanaafuu magaalattiin Hormaa jed-
hamtee waamamte. 18 Akkasumas namoonni Yihuudaa Gaazaa gandoota
naannoo ishee wajjin, Ashqaloon gandoota naannoo ishee wajjin, Eqroon
naannoo ishee wajjin qabatan.

19 WAAQAYYO namoota Yihuudaa wajjin ture. Kanaafuu isaan biyya
gaaraa sana qabatan; garuu sababii namoonni dirree irra jiraatan gaari-
iwwan sibiilaa qabaniif achii isaan baasuu hin dandeenye. 20 Akkuma
Museen abdachiisee turetti Kebroon Kaalebiif kennamte; innis ilmaan
Anaaq sadan achii ari'ee baase. 21 Ijoolleen Beniyaam garuu Yebuusota
Yerusaalem keessa jiraachaa turan sana achii baasuu hin dandeenye;
hamma ammaatti Yebuusonni Beniyaamota wajjin iddoo sana jiraatan.

22 Gosti Yoosef immoo Beet'eel waraanan; WAAQAYYOs isaan wajjin ture.
23 Yommuu isaan gara Beet'eel ishee dur Luuzi jedhamtutti basaastota
erganitti, 24 basaastonni sun namicha magaalaadhaa ba'ee dhufu tokko
arganii, "Karaa ittiin magaalaa seenan nu argisiisi; nus waan gaarii siif
goona" jedhaniin. 25 Innis itti argisiise; isaanis namicha sanaa fi maatii
isaa guutuu dhiisanii magaalaa sana goraadeedhaan dha'an. 26 Namichis
gara Heetotaa deemee magaalaa Loozaa jedhamtu hundeesse; isheenis
hamma ammaatti Luuzi jedhamtee waamamti.

27 Minaaseen garuu namoota Beet She'aaniitii fi gandoota naannoo
ishee yookaan Ta'anaakii fi gandoota naannoo ishee yookaan Doorii fi
gandoota naannoo ishee yookaan Yible'aamii fi gandoota naannoo ishee
yookaan Megidoo fi gandoota naannoo ishee jiraatan achii hin baafne;
kanaafuu Kana'aanonni ittuma fufanii achi jiraachuuf murteeffatan.
28 Israa'eloonni yommuu jabaachaa dhufanitti akka isaan hojii humnaa
hojjetan isaan dirqisiisan malee Kana'aanota guutumaan guutuutti achii
hin baafne. 29 Efreemis Kana'aanota Geezir keessa jiraatan achii hin
baafne; Kana'aanonni garuu ittuma fufanii achuma isaan gidduu jiraatan.
30 Zebuuloonis Kana'aanota Qixroon yookaan Nahalol keessa jiraatan
kanneen gidduu isaaniitti hafan hin baafne; garuu akka isaan hojii
humnaa hojjetan godhan. 31 Aasheeris warra Akoo yookaan Siidoon
yookaan Ahilaab yookaan Akziib yookaan Helbaa yookaan Afiiqii fi
Rehoob keessa jiraatan hin baafne; 32 namoonni Aasheer sababii isaan
jara ari'anii hin baasiniif Kana'aanota biyya sana jiran gidduu jiraatan.
33 Niftaalem warra Beet Shemeshii fi Beet Anaati keessa jiraatan hin
baafne; namoonni Niftaalem garuu Kana'aanota biyya sana turan gidduu
jiraatan; warri Beet Shemeshii fi Beet Anaati dirqamsiifamanii hojii
humnaa hojjechaafii turan. 34 Amooronni immoo warra Daan gara biyya
gaaraatti dhiiban malee akka isaan sululatti gad bu'an hin eeyyamneef
ture. 35 Amooronnis itti fufanii Tulluu Herees irra, Ayaaloonii fi
Sha'albiim keessa jiraatan; garuu yommuu humni mana Yoosef jabaachaa
dhufetti isaanis hojii humnaa isaanii hojjechuuf dirqisiifaman. 36 Daariin
Amoorotaa Aqrabiimii jalqabee karaa Seelaatiin ol ba'a ture.

2

Ergamaa WAAQAYYOO Bookiim Keessatti

1 Ergamaan WAAQAYYOO Gilgaalii Bookiimitti ol ba'ee akkana jedhe;
"Ani Gibxii isin baasee biyya ani abbootii keessaniif kennuuf kakadhe
sanatti isin fideera. Akkanas nan jedhe; 'Ani kakuu isin wajjin gale sana

gonkumaa hin diigu; 2 isinis warra lafa kana irra jiraatan wajjin kakuu
hin galinaa; iddoo aarsaa isaanii garuu caccabsaa.' Ta'us isin naaf hin
ajajamne. Isin maaliif waan kana gootan? 3 Kanaafuu ani amma akka
fuula keessan duraa ari'ee isaan hin baafne isinitti nan hima; isaan iddaa
isinitti ta'u; waaqonni isaanii immoo kiyyoo isinitti ta'u."

4 Yeroo ergamaan WAAQAYYOO waan kana Israa'eloota hundatti dub-
batetti namoonni sagalee isaanii ol fudhatanii boo'an; 5 isaanis iddoo sana
Bookiim jedhanii waaman. Achittis WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessan.

Ajajamuu Diduu fi Mo'atamuu
2:6-9 kwf – Iya 24:29-31

6 Erga Iyyaasuun Israa'eloota gad dhiisee booddee tokkoon tokkoon
isaanii biyyattii dhaaluuf gara dhaala ofii isaanii deeman. 7 Uummanni
bara jireenya Iyyaasuu guutuu fi bara maanguddoota erga inni du'ee as
hafanii jiraatanii waan guddaa WAAQAYYO Israa'eliif godhe argan sunis
WAAQAYYOON tajaajilan.

8 Iyyaasuun ilmi Nuuni garbichi WAAQAYYOO waggaa dhibba tokkoo fi
kudhanitti du'e. 9 Isaanis lafa dhaala isaa Timnaat Herees kan biyya
gaaraa Efreemitti karaa kaaba Tulluu Ga'aashitti argamtu sanatti isa
awwaalan.

10 Erga dhaloonni sun guutuun gara abbootii isaaniitti walitti qabamanii
booddee dhaloonni WAAQAYYOON hin beekin yookaan waan inni saba
Israa'eliif godhe hin beekin kan biraa ka'e. 11 Israa'eloonnis fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan; Ba'aaliinis ni tajaajilan. 12 Isaan
WAAQAYYO Waaqa abbootii isaanii kan Gibxii isaan baase sana ni dhiisan.
Waaqota adda addaa kanneen saboota naannoo isaanii jiraatanii duukaa
bu'an; ni waaqeffatanis. WAAQAYYONIS dheekkamsaaf kakaasan; 13 isaan
isa dhiisanii Ba'aalii fi Ashtooretin waaqeffataniiruutii. 14 WAAQAYYOS
Israa'elootatti dheekkamee saamtota isaan saamanitti dabarsee isaan
kenne. Diinota naannoo isaanii kanneen isaan of irraa ittisuu hin
dandeenye hundatti isaan gurgure. 15 Yommuu Israa'eloonni lolaaf
ba'anitti akkuma inni duraan kakate sanatti harki WAAQAYYOO isaanitti
hammaatee akka isaan mo'ataman godha ture. Isaanis rakkina guddaa
keessa bu'an.

16 WAAQAYYOS abbootii murtii kanneen saamtota jalaa isaan baasan
isaaniif kaase. 17 Isaan garuu waaqota biraa wajjin sagaagalanii isaan
waaqeffatan malee abbootii murtii sana hin dhaggeeffanne. Karaa
abbootiin isaanii WAAQAYYOOF ajajamuudhaan irra deemaa turan sana
irraa dafanii jal'atan; isaan waan abbootiin isaanii godhan hin goone.
18 WAAQAYYO yeroo abbaa murtii tokko isaanii kaasetti hamma abbaan
murtii sun jirutti isa wajjin jiraatee harka diinota isaanii jalaa isaan baasa
ture; WAAQAYYO yeroo isaan sababii warra isaan cunqursanii fi warra
isaan miidhaniitiin wawwaatanitti garaa laafaaf tureetii. 19 Yommuu
abbaan murtii sun du'u garuu isaan waaqota biraa duukaa bu'uudhaan,
tajaajiluu fi isaan waaqeffachuudhaan abbootii isaanii iyyuu caalaa gara
hamminaatti deebi'an. Hojii hamminaatii fi mataa jabina isaanii irraas
hin deebi'an ture.

20 Kanaafuu WAAQAYYO Israa'elitti akka malee dheekkamee akkana
jedhe; "Waan sabni kun kakuu ani abbootii isaatiif gale sana cabsee
anas dhaga'uu dideef, 21 ani si'achi saboota Iyyaasuun yeroo du'etti isaan
gidduutti dhiise sana isaan duraa ari'ee hin baasu. 22 Karaa saboota

kanaatiinis akka isaan akkuma abbootii isaanii karaa WAAQAYYOO eeganii
irra deddeebi'anii fi akka isaan hin eegne ilaaluuf jedhee Israa'elin nan
qora." 23 Kanaafuu WAAQAYYO akka saboonni kunneen achumatti hafan
eeyyame; harka Iyyaasuuttis dabarsee isaan kennuudhaan dafee achii
isaan hin baafne.

3

1 Saboonni WAAQAYYO Israa'eloota waraana Kana'aan keessatti deem-
sifame kam iyyuu irratti hirmaatanii hin beekin hunda qoruuf jedhee
idduma isaan turanitti hambise kanneenii dha; 2 innis akka Israa'eloonni
kanaan dura waraana keessatti hirmaatanii hin beekin muuxannoo
argataniif waan kana godhe; 3 kanneen utuu hin ba'in achumatti hafanis:
bulchitoota Filisxeemotaa shanan, Kana'aanota hunda, Siidoonotaa fi
Hiiwota Tulluu Ba'aal Hermoonii jalqabanii hamma balbala Hamaatitti
gaarran Libaanoon gubbaa jiraatanii dha. 4 Isaan kunneen warra
Israa'eloonni ajaja WAAQAYYOO kan inni karaa Museetiin abbootii isaaniif
kennee ture sana eeguu fi eeguu baachuu isaanii ittiin qoramanii
ilaalamaniif hambifamanii dha.

5 Kanaafuu Israa'eloonni Kana'aanota, Heetota, Amoorota, Feerzota,
Hiiwotaa fi Yebuusota gidduu jiraatan. 6 Isaanis intallan jaraa fuudhan;
intallan ofii isaanii immoo ilmaan isaaniitti heerumsiisan; waaqota
isaaniis ni waaqeffatan.

Otnii'eel

7 Israa'eloonni fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan;
WAAQAYYO Waaqa isaanii irraanfatanii Ba'aalii fi Asheeraa waaqeffatan.
8 Aariin WAAQAYYO Israa'elootatti boba'e; kanaafuu mootii Phaadaan
Arraam Kuushan-Rishaataayimitti dabarsee isaan gurgure; Israa'eloonnis
waggaa saddeeti isa jalatti bulan. 9 WAAQAYYO garuu yeroo isaan gara
isaatti iyyatanitti nama isaan furu tokko jechuunis obboleessa Kaaleb
quxisuu, Otnii'eel ilma Qenaz sana akka inni isaan furuuf kaaseef.
10 Hafuurri WAAQAYYOO isa irra bu'e; kanaafuu inni abbaa murtii
Israa'elootaa ta'ee duulaaf ba'e. WAAQAYYOS Kuushan-Rishaataayim
mooticha Phaadaan Arraam sana dabarsee harka Onnii'elitti kenne; innis
isa mo'ate. 11 Kanaafuu biyyi sun hamma Otnii'eel ilmi Qenaz du'utti
waggaa afurtama nagaa argate.

Naa'od

12 Ammas Israa'eloonni fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan;
sababii isaan waan hamaa kana hojjetaniif WAAQAYYO akka Egloon mootiin
Mo'aab harka isaa isaanitti cimsuuf dabarsee isaan kenne. 13 Innis
Amoonotaa fi Amaaleqoota walitti qabatee Israa'eloota waraane; isaanis
Magaalaa Meexxii qabatan. 14 Israa'eloonni waggaa kudha saddeet Egloon
mootii Mo'aab jalatti bulan.

15 Israa'eloonni ammas gara WAAQAYYOOTTI iyyatan; innis nama isaan
furu tokko jechuunis Eehuud nama harka bitaachaa, ilma Geeraa sana
gosa Beniyaam keessaa isaanii kaase. Israa'eloonnis akka inni Egloon
mootii Mo'aab sanaaf gibira geessu Naa'odin ergan. 16 Eehuudis goraadee
gama lamaan qara qabu kan meetira walakkaa dheeratu tolfatee uffata
isaa jalaan tafa mirgaatti hidhate. 17 Gibira sana Egloon mooticha Mo'aab
namicha akka malee furdaa ture sanaaf dhi'eesse. 18 Naa'od erga gibira
sana dhi'eessee booddee namoota baataniifii dhufan geggeesse. 19 Inni

garuu iddoo dhagaan baafamu kan Gilgaal biratti argamu bira ga'ee duubatti deebi'uudhaan, "Yaa mootii ani waan dhoksaatti sitti himu tokko qaba" jedhe.
Mootichis, "Cal'isaa!" jedhe; warri isa bira turan hundinuus isa dhiisanii ba'an.
20 Utuu mootichi kutaa mana isaa iddoo qabbanaa'aa tokko kophaa isaa taa'ee jiruu Eehuud itti dhi'aatee, "Ani ergaa Waaqa biraa siif ergame qaba" jedheen. Egloonis teessoo isaa irraa ol ka'e; 21 Eehuud harka isaa
bitaa diriirsee tafa mirga isaa irraa goraadee luqqifatee garaa mootichaa
keessa fullaase. 22 Qabannoon isaas utuu hin hafin garaa seenee sibiilli
isaa duubaan ba'e. Naa'od goraadicha garaa mootichaa keessaa hin
buqqifne; moorris goraadee sana haguugee ture. 23 Ergasiis Eehuud
Egloonitti balbala cufee karaa borootiin ba'ee qajeele.
24 Erga Eehuud deemee booddee tajaajiltoonni mootichaa dhufan; balbala kutaa mana ol aanuus akkuma inni cufamee jirutti argan.
Isaanis, "Tarii inni mana boolii gad taa'ee jira ta'a" jedhan. 25 Hamma
dadhabanittis eegan; garuu waan inni utuu balbala hin banin tureef furtuu fudhatanii balbala banan. Kunoo gooftaan isaanii du'ee lafa irra diriiree ture.
26 Utuma isaan dhaabatanii eegaa jiranuu Eehuud fagaatee deeme.
Karaa lafa dhagaan itti soofamuutiin darbee gara Se'iiraatti baqate.
27 Innis yommuu achi ga'etti biyya gaaraa Efreem keessatti malakata
afuufe; Israa'eloonnis hooggantummaa isaatiin biyya gaaraa sana irraa isa wajjin gad bu'an.
28 Eehuudis, "Diina keessan Mo'aabin WAAQAYYO dabarsee harka keessanitti isinii kenneeraatii na duukaa bu'aa!" jedheen. Isaanis malkaa Yordaanos kan gara Mo'aabitti geessu sana qabatanii nama tokko
illee achiin darbuu dhowwan. 29 Yeroo sanatti Mo'aabota hundi isaanii
jajjaboo fi humna qabeeyyii ta'an kuma kudhan fixan; namni tokko iyyuu
isaan jalaa hin baane. 30 Gaafa sana Mo'aab harka Israa'elitti galfamte;
biyyattiinis waggaa saddeettamaaf nagaa argatte.

Shamgaar

31 Eehuuditti aanee Shamgaar ilmi Anaat ka'e; innis ulee ittiin qotiyyoo tuttuqaniin Filisxeemota dhibba ja'a fixe. Akkasiinis Israa'eloota baraare.

4

Debooraa

1 Erga Eehuud du'ee booddee Israa'eloonni ammas fuula WAAQAYYOO
duratti waan hamaa hojjetan. 2 Kanaafuu WAAQAYYO Yaabiin mootii Kana'aan kan Haazoor taa'ee bulchaa turetti dabarsee isaan gurgure. Ajajaan loltoota isaa Siisaaraa jedhama ture; innis Harooshet Hagooyim
keessa jiraata ture. 3 Inni sababii gaariiwwan sibiilaa dhibba sagal qabuuf
waggaa digdama akka malee Israa'eloota hacuuce; isaanis gargaarsa barbaacha WAAQAYYOTTI iyyatan.
4 Yeroo sanatti niitiin Lafiidoot Debooraan raajittiin Israa'elin bulchaa
turte. 5 Isheenis biyya gaaraa Efreemitti Muka Meexxii Debooraa kan Raamaa fi Beet'eel gidduutti argamu sana jala teessee murtii kennaa
turte. Sabni Israa'elis murtii argachuuf gara ishee dhufaa ture. 6 Isheenis
Baaraaqi ilma Abiinoo'am biyya Niftaalem magaalaa Qaadeshiitii waam-sifatee akkana jetteen; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedhee si ajaja;

'Ka'i; gosa Niftaalemii fi gosa Zebuuloon keessaa nama kuma kudhan
fudhadhuutii Tulluu Taabooriitti ol ba'i. 7 Anis Siisaaraa, ajajaa loltoota
Yaabiin sana gaariiwwan lolaatii fi loltoota isaa wajjin akka inni gara Laga
Qiishoonitti ba'u nan kakaasa; isas harka keetti dabarsee nan kenna.' "
8 Baaraaqis, "Yoo ati na wajjin deemte, ani nan deema; yoo ati na wajjin
hin deemin garuu anis hin deemu" jedheen.
9 Debooraanis, "Ani dhugumaan si faana nan deema. Yoo ati haala
kanaan deemte garuu ulfinni si'iif hin ta'u; Waaqayyo dabarsee Siisaaraa
harka dubartiitti kennaatii" jetteen. Kanaafuu Debooraan Baaraaqi faana
gara Qaadesh deemte; 10 Baaraaqis achitti namoota gosa Zebuuloonii fi
gosa Niftaalem walitti waame. Namoonni kuma kudhan isa duukaa bu'an;
Debooraanis isa faana deemte.
11 Yeroo sanatti Hebeer namichi gosa Qeen abbaan niitii Musee
sun Qeenota ilmaan Hoobaab kaan irraa citee Qaadesh biratti lafa
Za'aanaaniim jedhamutti qilxuu guddaa jala dunkaana isaa dhaabbatee
ture.
12 Siisaaraan yommuu akka Baaraaqi ilmi Abiinoo'am sun gara Tulluu
Taabooritti ol ba'ee dhaga'etti, 13 gaariiwwan sibiilaa dhibba sagalii fi
loltoota isaa kanneen Harooshet Hagooyimii hamma Laga Qiishoonitti
argaman hundumaa walitti qabate.
14 Kana irratti Debooraan Baaraaqiin, "Ka'i! Guyyaan Waaqayyo
Siisaaraa dabarsee harka keetti kenne har'a. Kunoo Waaqayyo si dura
ba'eera" jette. Kanaafuu Baaraaqi namoota kuma kudhan fudhatee Tulluu
Taaboor irraa gad bu'e. 15 Waaqayyos akka Siisaaraan, gaariiwwan
isaatii fi loltoonni isaa hundinuu goraadeedhaan fuula Baaraaqi duratti
mo'atamanii duubatti deebi'an godhe; Siisaaraan gaarii isaa irraa bu'ee
miillaan baqate.
16 Baaraaqi garuu gaariiwwanii fi loltoota Siisaaraa hamma Harooshet
Hagooyimiitti ari'e; loltoonni Siisaaraa hundinuu goraadeedhaan dhu-
man. Namni tokko iyyuu hin hafne. 17 Siisaaraan garuu sababii
Yaabiin mooticha Haazoorii fi Hebeer namicha balbala Qeen sana gidduu
hariiroon gaariin tureef gara dunkaana Yaa'eel niitii Hebeer sanaatti
miillaan baqate.
18 Yaa'eelis Siisaaraa simachuuf gad baatee, "Kottu yaa gooftaa koo;
kottu ol seeni; hin sodaatin" isaan jette. Innis dunkaana ishee seene;
isheenis wayyaa isa irra buuftee dhoksite.
19 Innis, "Ani dheebodheera; maaloo bishaan naa kenni" jedheen.
Isheenis qabee aannanii bantee waan inni dhugu kenniteefii isa dhoksite.
20 Innis, "Balbala dunkaanaa dura dhaabadhu; yoo eenyu iyyuu dhufee,
'Namni as jiraa?' siin jedhe, 'hin jiru' jedhi" isheen jedhe.
21 Yaa'eel niitiin Hebeer garuu utuu Siisaaraan hirriba cimaa keessa
jiruu qofoo dunkaanaa fi burruusa fudhattee suuta jettee bira geesse.
Qofoo sanaanis isa waraantee lafatti hodhite; innis ni du'e.
22 Yommuu Baaraaqi Siisaaraa duukaa bu'ee dhufettis, Yaa'eel isa
simachuudhaaf gad baatee, "Kottu nama ati barbaaddu sittan argisiisaa"
jetteen. Kanaafuu inni ishee wajjin gara dunkaanichaatti ol seenee
Siisaaraa akkuma illeen isaa qofoodhaan waraanametti reeffa isaa arge.
23 Waaqnis gaafa sana akka Yaabiin mootiin Kana'aanotaa fuula Is-
raa'elootaa duratti mo'atamu godhe. 24 Harki Israa'elootaas hamma isaan
Yaabiin mooticha Kana'aanotaa galaafatanitti jajjabaachaa deeme.

5

Faarfannaa Debooraa

1 Gaafas Debooraa fi Baaraaqi ilmi Abiinoo'am akkana jedhanii faarfa-
tan:
2 "Yommuu ilmaan moototaa Israa'elin hoogganan,
yommuu sabni Israa'elis jaallatee of kennutti
WAAQAYYOON galateeffadhaa!

3 "Yaa moototа, waan kana dhaga'aa! Bulchitoonnis dhaggeeffadhaa!
WAAQAYYOON nan faarfadha; amma illee nan faarfadha;
WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif nan weeddisa.

4 "Yaa WAAQAYYO, yeroo ati biyya See'iirii baate,
yeroo ati biyya Edoomii kaate,
lafti ni sochoote; samiiwwanis bokkaa,
duumessoonnis bishaan gad roobsan.
5 Tulluuwwan fuula WAAQAYYO Waaqa Siinaa duratti,
fuula WAAQAYYO Waaqa Israa'el duratti ni raafaman.

6 "Bara Ilma Anaat, jabana Shamgaar,
bara Yaa'eel keessa daandiiwwan ni onan;
karaa deemtonnis daandii jajal'aa irra deeman.
7 Hamma ani Debooraan,
haadha ta'ee Israa'eliif ka'utti,
gandoonni Israa'el duwwaa hafu.
8 Yommuu isaan waaqota haaraa filatanitti,
waraanni hamma karra magaalaatti dhufe;
gaachanni yookaan eeboon tokko,
Israa'eloota kuma afurtama gidduutti hin argamne.
9 Garaan koo bulchitoota Israa'el kanneen fedhiidhaan
saba gidduutti argaman wajjin jira.
WAAQAYYOON leellisaa!

10 "Isin warri harroota adaadii yaabbatan,
warri kooraa baladii qabu irra teessan,
warri karaa irra deemtan hubadhaa;
11 sagalee faarfattootaa dhaga'aa.
Isaan hojii qajeelummaa WAAQAYYOO,
hojii qajeelummaa loltoonni isaa Israa'el keessatti godhan odeessu.

"Ergasii saboonni WAAQAYYOO,
gara karra magaalattiitti gad bu'an.
12 'Yaa Debooraa! Dammaqi; dammaqi;
dammaqi; dammaqi; faarfannaas faarfadhu!
Yaa Baaraaqi! Dammaqi;
yaa ilma Abiinoo'am booji'amtoota kee booji'ii fudhadhu.'

13 "Namoonni hafanis, gara warra gurguddaatti gad bu'an;
sabni WAAQAYYOOS, akka loltuu jabaatti gara koo dhufe.
14 Warri hiddi isaanii Amaaleq keessa jiru tokko tokkos Efreem dhufan;

Beniyaamis namoota si duukaa bu’an wajjin ture.
Ajajjoonni loltoota Maakiir,
warri bokkuu ajajjuu qabatanis Zebuuloonii gad bu’an.
15 Hangafoonni Yisaakor Debooraa wajjin turan;
Yisaakoris Baaraaqi wajjin ture;
innis Baaraaqi wajjin gara sululaatti gad bu’e.
Gosa Ruubeen gidduu,
qorannoo yaadaa guddaatu ture.
16 Ati maaliif mar’achuu isaanii dhaga’uuf jettee
gola bushaayee keessa turte?
Gosa Ruubeen gidduu,
qorannoo yaadaa guddaa isaatu ture.
17 Gili’aad Yordaanos gama taa’e;
Daan maaliif dooniiwwan keessatti hafe?
Aasheer qarqara galaanaatti hafe;
buufata isaa keessas ture.
18 Sabni Zebuuloon du’aaf of saaxile;
Niftaalemis gaarran biyya isaa irratti akkasuma godhe.

19 “Mootonni dhufanii lolan;
mootonni Kana’aanis Ta’anaakitti
bishaanota Megidoo biratti lolan;
boojuu meetii tokko illee hin fudhanne.
20 Samii keessaa urjiiwwan ni lolan;
adeemsa isaanii irrattis Siisaaraadhaan lolan.
21 Lagni durii, lagni Qiishoon,
lagni Qiishoon sun haxaa’ee isaan fudhate.
Yaa lubbuu ko, jabaadhuu fuul duratti deemi!
22 Kotteen fardeenii guddisee didiche;
ni gulufan; jabeessaniis gulufan.
23 Ergamaan WAAQAYYOOS, ‘Meerozin abaaraa.
Saba ishees jabeessaatii abaaraa;
akka WAAQAYYO warra jajjabootti ka’u gargaaruudhaaf,
isaan WAAQAYYOON gargaaruudhaaf hin dhufneetii’ jedhe.

24 “Yaa’eel niitiin Hebeer Qeenichaa sun
dubartoota hunda keessaa haa eebbifamtu;
isheen dubartoota dunkaana keessa jiraatan hunda keessaa haa eebbifamtu.
25 Inni bishaan kadhate; isheen immoo aannan kenniteef;
qabee ulfinaatti itittuu dhi’eessiteef.
26 Harka ishee gara qofoo dunkaanaatti hiixatte;
harka ishee mirgaatiin burruusa fudhatte;
isheenis Siisaaraa dhooftee mataa isaa buruqsite;
waraantees illee isaa keessa fullaafte.
27 Innis miilla ishee jalatti gombifame;
kufee diriires.
Miilla ishee jalatti gombifame; ni kufe;
iddoo gombifamettis kufee du’e.

28 “Haati Siisaaraa foddaa keessaan gad ilaalte;
qaawwa keessaanis iyyitee,
‘Gaariin isaa maaliif dhufuuf lafa irra harkifate?
Didichuun gaariiwwan isaa maaliif ture?’ jette.
29 Dubartoota ishee keessaa isheen ogeettiin deebii kenniteef;
ta’us isheen ofuma isheetiin deebiftee,
30 ‘Isaan boojuu argatanii addaan qoodachuutti jiru mitii?
Tokkoon tokkoon namaa dubartii tokko tokko
yookaan lama lama argata mitii?
Siisaaraadhaaf uffanni boojuu kan halluudhaan faayeffame,
uffanni halluudhaan miidhagfamee hodhame,
morma kootiif immoo uffata akka malee
miidhagfamee hodhame qoodu mitii?
Kun hundi boojuu dha.’

31 “Kanaafuu yaa WAAQAYYO, diinonni kee hundi haa barbadaa’ani!
Warri si jaallatan garuu akka biiftuu,
ishee humna guutuun baatu sanaa haa ta’an.”
Ergasii biyyattiin waggaa afurtama nagaa argatte.

6

Gidewoon

1 Israa’eloonni fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan; in-
nis dabarsee waggaa torbaaf harka Midiyaanotaatti isaan kenne.
2 Israa’eloonni sababii harki Midiyaanotaa isaanitti jabaateef tulluuwwan
irratti, holqaa fi da’annoo jabaa keessatti ofii isaaniitiif iddoo jiraatanii fi
iddoo itti da’atan qopheeffatan. 3 Yeroo Israa’eloonni midhaan facaafatan
hunda Midiyaanonni, Amaaleqoonnii fi namoonni ba’a biiftuu kaan
dhufanii isaan weeraru turan. 4 Achis qubatanii midhaan hamma
Gaazaatti jiru hundumaa balleessan; isaan waan lubbuu qabu hoolota,
loon yookaan harroota tokko illee Israa’elootaaf hin hambifne. 5 Akkuma
tuuta hawwaannisaattis horii fi dunkaana isaanii fudhatanii isaan irra
yaa’an. Namootaa fi gaalawwan isaanii lakkaa’uun hin danda’amu ture;
isaanis biyya sana barbadeessuudhaaf weeraran. 6 Sababii Midiyaanonni
akka malee isaan hiyyoomsaniif Israa’eloonni gargaarsa barbaacha gara
WAAQAYYOOTTI iyyatan.
7 Yeroo Israa’eloonni sababii Midiyaanotaatiif gara WAAQAYYOOTTI
iyyatanitti, 8 inni raajii akkana jedhee dubbatu tokko isaaniif erge;
“WAAQAYYO Waaqni Israa’el akkana jedha: Ani biyya Gibxi, biyya
garbummaatii baaseen isin fide. 9 Ani humna warra Gibxii fi harka
cunqursitootaa jalaa isin furee fuula keessan duraas ari’ee isaan baasee
biyya isaanii isinii kenneera. 10 Isiniinis, ‘Ani WAAQAYYO Waaqa keessan;
waaqota Amoorotaa kanneen isin biyya isaanii keessa jiraattan sanaa hin
waaqeffatinaa’ jedheera. Isin garuu sagalee koo hin dhageenye.”
11 Ergamaan WAAQAYYOOS ganda Ofraa jedhamu dhufee qilxuu Yoo’aash
namicha sanyii Abii’ezer sanaa jala taa’e; Gidewoon ilmi Yoo’aash immoo
akka Midiyaanonni hin argineef iddoo wayiniin itti cuunfamutti dhoksee
qamadii dha’ata ture. 12 Ergamaan WAAQAYYOOS isatti mul’atee, “Yaa
loltuu goota nana, WAAQAYYO si wajjin jira” jedheen.

13 Gidewoon garuu akkana jedhee deebise; “Garuu yaa gooftaa, utuu
WAAQAYYO nu wajjin jiraatee wanni kun hundi maaliif nurra ga’a?
Dinqiiwwan isaa kanneen abbootiin keenya, ‘WAAQAYYO biyya Gibxiitii nu
baaseera’ jedhanii nutti himan sun hundi eessa jiru ree? Amma garuu
WAAQAYYO nu dhiisee harka Midiyaanotaatti dabarsee nu kenneera.”

14 WAAQAYYO gara Gidewoonitti garagalee, “Humna qabdu kanaan
dhaqiitii harka Midiyaanotaa jalaa Israa’eloota bilisa baasi. Anatu si ergaa
jira mitii?” jedheen.

15 Gidewoon garuu, “Yaa Gooftaa, gosti koo sanyii Minaasee keessaa
baay’ee dadhabaa dha; anis maatii koo keessaa nama gad aanaa dha. Egaa
ani akkamittin saba Israa’el bilisoomsuu danda’a ree?” jedhee gaafate.

16 WAAQAYYOS, “Ani si wajjin jira; atis Midiyaanota hunda walitti qabdee
dhoofta” jedhee deebiseef.

17 Gidewoonis akkana jedhee deebise; “Yoo ani fuula kee duratti
surraa argadhee jiraadhe, kan natti dubbachaa jiru dhugumaan si’i ta’uu
mallattoo na argisiisi. 18 Maaloo hamma ani deebi’ee aarsaa koo fidee
fuula kee duratti dhi’eessutti hin deemin.”

WAAQAYYOS, “Ani hamma ati deebitutti sin eega” jedheen.

19 Gidewoon gara mana isaa deemee ilmoo re’ee tokko qalee qopheessee
daakuu iifii tokkoo fuudhee buddeena raacitii hin qabne tolche. Foon
sanas gundoo irra kaa’ee bishaan foon sanaa immoo okkoteetti naqee
fiduudhaan qilxuu jalatti aarsaa isaaf dhi’eesse.

20 Ergamaan Waaqaas, “Foonii fi Maxinoo kana fuudhiitii kattaa kana
irra kaa’i; bishaan isaa immoo dhangalaasi” jedhe. Gidewoonis akkasuma
godhe. 21 Ergamaan WAAQAYYOO sunis fiixee ulee harka isaa tureetiin
foonii fi Maxinoo sana tuqe. Ibiddi kattaa keessaa ba’ee foonii fi
Maxinoo sana nyaate. Ergamaan WAAQAYYOOS fuula isaa duraa dhabame.
22 Gidewoon yommuu akka ergamaa WAAQAYYOO arge beeketti, “Wayyoo,
yaa WAAQAYYO Gooftaa! Ani ifaan ifatti ergamaa WAAQAYYOO argeeraatii!”
jedhe.

23 WAAQAYYO garuu, “Nagaan siif haa ta’u! Hin sodaatin, ati hin
duutuutii” jedheen.

24 Kanaafuu Gidewoon WAAQAYYOOF achitti iddoo aarsaa ijaaree,
“WAAQAYYO Nagaa dha” jedhee moggaase. Iddoon aarsaa kun hamma
har’aatti lafa Abii’ezerootaa irra iddoo Ofraa jedhamu dhaabateera.

25 WAAQAYYO halkanuma sana akkana isaan jedhe; “Karra loon abbaa
keetii keessaa korma lammaffaa kan waggaa torba guute tokko fuudhi.
Iddoo aarsaa kan abbaan kee Ba’aaliif tolche diigi; utubaa Aasheeraa kan
isa bira dhaabames jigsi. 26 Fiixee gaara kanaa irrattis WAAQAYYO Waaqa
keetiif iddoo aarsaa bareedaa isaa tolchi. Qoraan utubaa Aasheeraa kan
jigsite sanattis fayyadamii korma lammaffaa sana aarsaa gubamu godhiitii
dhi’eessi.”

27 Gidewoonis hojjettoota isaa keessaa nama kudhan fudhatee akkuma
WAAQAYYO isatti hime sana godhe. Garuu waan maatii isaatii fi namoota
magaalaa sana jiraatan sodaateef guyyaa adiin gochuu irra halkan filate.

28 Ganama barii yommuu namoonni magaalaa sanaa hirribaa ka’anitti
iddoon aarsaa Ba’aal diigamee, utubaan Aasheeraas kufee kormi lammaf-
faan iddoo aarsaa haaraa tolfame sana irratti qalamee ture!

29 Isaanis, “Eenyutu waan kana hojjete?” jedhanii wal gaafatan.

Yommuu gad fageenyaan qoratanittis, “Gidewoon ilma Yoo’aashitu
waan kana godhe” jedhan.
30 Namoonni magaalaa sanaas Yoo’aashiin, “Ilma kee gad baasi. Inni
sababii iddoo aarsaa Ba’aal diigee utubaa Aasheeraas jigseef ajjeefamuu
qaba” jedhan.
31 Yoo’aash garuu saba aariidhaan guutamee isa marse sanaan akkana
jedhe; “Isin Ba’aaliif falmuu barbaaddu? Isas oolchuu feetuu? Namni
isaaf falmu yoo jiraate inni ganama haa du’u! Ba’aal utuu dhugumaan
Waaqa ta’ee yommuu namni tokko iddoo aarsaa isaa diigu inni of irraa
dhowwuu danda’a ture.” 32 Kanaafuu isaan sababii inni iddoo aarsaa isaa
jalaa diigeef, “Ba’aal mataan isaa haa falmatu” jechuudhaan Gidewooniin,
“Yerub-Ba’aal” jedhanii waaman.
33 Ergasiis Midiyaanonni hundi, Amaaleqoonnii fi namoonni karaa ba’a
biiftuu humna isaanii walitti dabalatanii Yordaanos ce’uudhaan Sulula
Yizri’eel keessa qubatan. 34 Hafuurri WAAQAYYOOS dhufee Gidewoon irra
bu’e; innis akka Abii’ezeroonni isa duukaa bu’aniif waamuuf malakata
afuufe. 35 Guutummaa Minaasee keessas ergamoota ergate; isaanis isa
duukaa bu’uuf walitti qabaman; akkasumas gara Aasheer, Zebuuloonii fi
Niftaalemitti ergate; isaanis jara simachuuf gad yaa’an.
36 Gidewoonis Waaqaan akkana jedhe; “Yoo ati akkuma waadaa galtetti
harka kootiin Israa’el furte, 37 kunoo, ani wayyaa rifeensa hoolaa irraa
hojjetame tokko oobdii irra nan diriirsa. Yoo rifeensa hoolaa sana qofa irra
fixeensi bu’ee lafti immoo goggogaa ta’e, ani akka ati akkuma jette sana
harka kootiin Israa’el furtu nan beeka.” 38 Wanni sunis akkasuma ta’e.
Gidewoonis guyyaa itti aanu ganamaan ka’e; yeroo inni wayyaa rifeensa
hoolaa irraa hojjetame sana micciirettis bishaan waciitii guutuutu keessaa
cuunfame.
39 Kana irratti Gidewoon Waaqaan, “Natti hin dheekkamin. Amma illee
waan tokkon si gaafadha. Akka ani rifeensa hoolaa sana irratti yaalii biraa
godhuuf naa eeyyami. Amma immoo rifeensa sana goggogsiitii fixeensa
lafatti uffisi.” 40 Waaqnis halkan sana akkasuma godhe. Rifeensa hoolaa
sana qofatu goggogaa ture; lafti guutuun fixeemsaan haguugamee ture.

7

Gidewoon Midiyaanota Mo’ate

1 Yerub-Ba’aal namichi Gidewoon jedhamu sunii fi namoonni isaa hundi
ganama ka’anii burqaa Harood bira qubatan. Qubanni Midiyaanotaa id-
doo namoonni Gidewoon qubatan sanaan karaa kaabaatiin gaara Mooree
bira sulula keessa ture. 2 WAAQAYYOS Gidewooniin akkana jedhe; “Akka
ani Midiyaanota dabarsee harka isaaniitti hin kennineef Israa’eloonni si
wajjin jiran akka male baay’ee dha. Akka sabni Israa’el, ‘Jabina kootu na
oolche’ jedhee natti hin koorreef, 3 ‘Namni sodaatee hollate kam iyyuu
Tulluu Gili’aad dhiisee gara mana isaatti haa deebi’u’ jedhiitii amma
sabatti himi.” Kanaafuu namoonni kuma digdamii lama deebi’anii kuma
kudhan achitti hafan.
4 WAAQAYYO garuu Gidewooniin akkana jedhe; “Amma iyyuu namoota
baay’eetu jira. Isaan fudhadhuutii gara bishaaniitti gad bu’i; ani achitti
isaan gargari siif fo’a. Yoo ani, ‘Inni kun si wajjin ni deema’ jedhe, inni
ni deema; yoo ani, ‘Inni kun si wajjin hin deemu’ jedhe garuu inni hin
deemu.”

5 Kanaafuu Gidewoon namoota gara bishaaniitti gad buuse. WAAQAYYOS
achitti, “Warra akkuma sareetti arrabaan bishaan dhugan, warra jilbeen-
fatanii dhugan irraa gargari baasi” isaan jedhe. 6 Namoonni dhibba
sadii konyee isaaniitiin waraabbatanii dhugan. Warri hafan hundi garuu
dhuguuf jilbeenfatan.

7 WAAQAYYO Gidewooniin, “Ani namoota harka isaaniitiin dhugan
dhibba sadan kanaan si furee Midiyaanota dabarsee harka keetti nan
kenna. Warri kaan hundi gara qe’ee isaaniitti haa deebi’an” jedheen.
8 Kanaafuu Gidewoon akka Israa’eloonni hafan hundi gara dunkaana
isaaniitti deebi’an godhee namoota dhibba sadan garuu turfate; isaanis
warra kaan irraa galaa fi malakata fudhatan.
Qubanni Midiyaanotaas Gidewooniin gad sulula keessa ture.
9 Halkanuma sana WAAQAYYO Gidewooniin akkana jedhe; “Ka’iitii
qubata sanatti gad bu’i; ani dabarsee harka keetti siifin kennaatii.
10 Ati yoo gad bu’uu sodaatte garuu tajaajilaa kee Fuuraa wajjin gara
qubata sanaatti gad bu’iitii 11 waan isaan dubbachaa jiran dhaga’i. Sana
booddee qubata sana rukutuudhaaf jabina ni argatta.” Kanaafuu innii
fi tajaajilaan isaa Fuuraan gara moggaa qubata sanaatti gad bu’an.
12 Midiyaanonni, Amaaleqoonnii fi namoonni ba’a biiftuutii dhufan
hundi akkuma hoomaa hawwaannisaa walitti gobbatanii sululicha keessa
qubatanii turan. Baay’inni gaalawwan isaaniis akkuma cirracha qarqara
galaanaa lakkoobsa hin qabu ture.

13 Gidewoonis utuu namichi tokko waa’ee abjuu isaa michuu ofii isaatti
himuu achi ga’e. Namichi sunis akkana jedhe; “Ani abjuu tokko nan
abjoodhe; kunoo maxinoon garbuu tokko gangalachaa dhufee qubata
Midiyaanotaa irra bu’e. Innis dhufee akka dunkaanni jiguuf humnaan
dha’e; dunkaanni sunis ni kufe.”

14 Michuun isaas deebisee, “Kun goraadee Gidewoon ilma Yoo’aash Is-
raa’elichaati malee waan biraa miti. Waaqnis Midiyaanotaa fi guutummaa
qubata sanaa dabarsee harka Gidewoonitti kenneera” jedhe.

15 Gidewoon yommuu abjuu sanaa fi hiikkaa isaa dhaga’etti Waaqaaf
sagade. Gara qubata Israa’elootaattis deebi’ee, “Ka’aa! WAAQAYYO qubata
Midiyaanotaa dabarsee harka keessanitti kenneeraa” jedhe. 16 Innis
namoota dhibba sadan garee sadiitti qooduudhaan, harka hunda isaaniitti
malakataa fi okkotee guci keessa jiru qabachiise.

17 Gidewoonis akkana isaaniin jedhe; “Na ilaalaa; waan ani hojjedhus
hojjedhaa; yommuu ani qarqara qubatichaatti dhi’aadhutti qalbeeffad-
haatii waanuma ani godhu godhaa. 18 Yeroo anii fi warri na wajjin jiran
hundii malakata keenya afuufnutti, isinis naannoo qubatichaa hundatti
afuufaatii, ‘WAAQAYYOOF, Gidewooniifis’ jedhaa iyyaa.”

19 Gidewoonii fi namoonni isa wajjin turan dhibbi sun akkuma
waardiyyoonni wal geeddaraniin jalqaba eegumsa walakkaa halkaniitti
qarqara qubata sanaa bira ga’an. Isaanis malakata isaanii afuufanii
okkotee harka isaanii jiru caccabsan. 20 Gareen sadanuu malakata
isaanii afuufanii okkotee harka isaanii jiru caccabsan. Harka bitaatti
guca, harka mirgaatti immoo malakata afuufan qabatanii, “Goraadee
WAAQAYYOOTII fi Gidewoon!” jedhanii iyyan. 21 Tokkoon tokkoon namaas
naannoo qubatichaatti iddoo kennameef qabate; Midiyaanonni hundis
iyyaa baqatan.

22 Yeroo malakanni dhibbi sadan sun afuufametti Waaqayyo akka namni
qubata sana keessa ture tokko tokkoon goraadee isaa walitti luqqifatu
godhe; raayyaan waraanaas karaa Zereeraatiin gara Beet Shiixaatti,
isa biras darbanii hamma daarii Abeel Mehoolaa ishee Xabaati bira
jirtu sanaatti baqatanii deeman. 23 Israa'eloonnis Niftaalem, Aasheerii
fi Minaasee hundumaa keessaa waamanii Midiyaanota of dura ari'an.
24 Gidewoonis guutummaa biyya gaaraa Efreemitti ergamoota ergee,
"Kottaa Midiyaanotatti duulaatii bishaanota hamma Beet Baaraatti jiranii
fi laga Yordaanos isaan dursaatii qabadhaa" jedhe.

Kanaafuu namoonni Efreem hundi ba'anii bishaanota hamma Beet
Baaraatti jiranii fi laga Yordaanos qabatan. 25 Akkasumas hooggantoota
Midiyaanotaa lamaan jechuunis Hereebii fi Ze'eebin qabatan. Hereeb
kattaa Hereeb biratti Ze'eeb immoo iddoo wayinii itti cuunfan kan
Ze'eebiitti ajjeesan. Isaanis Midiyaanota ari'anii mataa Hereebii fi mataa
Ze'eeb gara gama laga Yordaanos Gidewoonitti fidan.

8

Zaabiheelii fi Zalmunaa

1 Namoonni Efreem, "Ati maaliif akkana nu goote? Yeroo Midiyaanin
dha'uuf duultetti maaliif nu hin waamin?" jedhanii Gidewoon gaafatan.
Akka malees isatti dheekkaman.

2 Inni immoo akkana jedhee deebiseef; "Wanni ani hojjedhe yoo waan
isin hojjettaniin wal bira qabame gatii maalii qaba? Qarmiin wayinii
Efreem oomisha wayinii Abii'ezer sana hunda hin caaluu? 3 Waaqni
hooggantoota Midiyaanotaa jechuunis Hereebii fi Ze'eebin dabarsee harka
keessanitti kenneera. Egaa ani waan isin hojjettaniin wajjin kan wal
qixxaatu maal hojjechuun danda'a ture?" Yommuu inni waan kana
jedhettis aariin isaan isatti aaran ni qabbanaa'e.

4 Gidewoonii fi namoonni isa wajjin turan dhibbi sadan dhufanii
Yordaanos ce'an; isaan akka malee dadhaban iyyuu ittuma fufanii jara
ari'an. 5 Innis namoota Sukootiitiin, "Loltoota kootiif buddeena kennaa;
isaan baay'ee na duraa dadhabaniiruutii; ani amma iyyuu mootota
Midiyaanotaa jechuunis Zebaa fi Zalmunaa ari'aa jira" jedhe.

6 Qondaaltonni Sukoot garuu, "Loltoota keetiif nu buddeena kan
kenninu ati Zebaa fi Zalmunaa harka keetti galfatteertaa?" jedhaniin.

7 Gidewoonis deebisee, "Tole kaa, yommuu Waaqayyo dabarsee Zebaa fi
Zalmunaa harka kootti kennutti ani qoraattii gammoojjiitii fi arangamaad-
haan foon keessan ciccira" jedheen.

8 Achiis gara namoota Phenuu'eel dhaqee akkuma warra duraa sana
kadhatetti isaanis gaafate; isaan garuu akkuma warri Sukoot deebisanitti
deebii kennan. 9 Kanaafuu inni namoota Phenuu'eeliin, "Ani yeroo
mo'adhee deebi'utti gamoo kana nan jigsa" jedhe.

10 Yeroo sanatti Zebaa fi Zalmunaan loltoota isaanii kanneen kuma
kudha shanitti hedaman wajjin iddoo Qarqari jedhamu turan; isaan
kunneenis loltoota namoota ba'a biiftuutii walitti qabaman keessaa hafan
hundaa dha; warri goraadee hidhatan kumni kudha lama dhumanii
turaniitii. 11 Gidewoonis karaa warra ba'a Noobaahiitii fi Yogbihaatiin
dunkaana keessa jiraatanii ba'ee loltoota homaa hin bir'atin dha'e;
raayyaan waraanaa sun of dagatee tureetii. 12 Mootonni Midiyaan lamaan

jechuunis Zebaa fi Zalmunaan ni baqatan; Gidewoon garuu ari'ee isaan qabate; loltoota isaaniis gargari bittinneesse.

13 Ergasii Gidewoon ilmi Yoo'aash karaa Malkaa Herees ba'ee duulaa
gale. 14 Innis dargaggeessa Sukoot tokko qabee qorate; dargaggeessi sunis maqaa qondaaltota Sukootii fi maanguddoota magaalattii walumatti maqaa nama torbaatamii torba barreessee kenneef.
15 Gidewoonis dhufee namoota Sukootiin, "Zebaa fi Zalmunaan isin, 'Nu namoota kee warra dadhabaniif buddeena kan kenninu ati Zaabiheelii fi Zalmunaa harka keetti galfatteertaa?' jettanii waa'ee isaanii natti qoostan sun kunoo
ti" jedhe. 16 Innis maanguddoota magaalaa sanaa fuudhee qoraattii fi arangamaa gammoojjiitiin adabuudhaan namoota Sukootiitiif barumsa
kenne. 17 Gamoo Phenuu'eelis jigsee namoota magaalattii fixe.

18 Ergasiis inni, "Namoonni isin Taabooritti fixxan warra akkamiitii?" jedhee Zebaa fi Zalmunaa gaafate.

Isaanis, "Namootuma akka keessanii kanneen hundi isaanii ilmaan mootii fafakkaatanii dha" jedhaniin.

19 Gidewoonis deebisee, "Isaan obboloota koo ilmaanuma haadha kootii turan. Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, utuu isin isaan ajjeesuu baattanii ani
isin hin ajjeesu ture" jedhe. 20 Innis gara Yeteer ilma isaa hangaftichaatti garagalee, "Ka'iitii isaan fixi!" jedheen. Yeeteer garuu sababii ijoollee ta'eef sodaatee goraadee isaa hin luqqifanne.

21 Ergasiis Zebaa fi Zalmunaan, "Ka'iitii atumti nu ajjeesi; 'Jabinni namaa akkuma dhagna isaatii' " jedhaniin. Gidewoonis ka'ee isaan ajjeese; faaya morma gaalawwan isaaniis fudhate.

Efuudii Gidewoon

22 Namoonni Israa'elis Gidewooniin, "Ati waan harka Midiyaanotaa jalaa nu baafteef ati, ilmi keetii fi ilmi ilma keetii nu bulchaa" jedhan.

23 Gidewoon garuu, "Ani isin hin bulchu; ilmi koos isin hin bulchu.
WAAQAYYOTU isin bulcha" isaaniin jedhe. 24 Innis, "Ani waa tokko isin kadhadha; kunis akka tokkoon tokkoon keessan qooda boojuu keessanii irraa lootii naa kennitanii dha" jedhe. Lootii warqee kaa'achuun bartee Ishmaa'eelootaa tureetii.

25 Isaanis, "Nu gammachuudhaan kennina" jedhanii deebisan. Kanaafuu wayyaa lafa irra diriirsanii tokkoon tokkoon namaa boojuu isaa irraa
lootii itti darbate. 26 Amartiin warqee kan inni kadhate saqilii kuma tokkoo fi dhibba torba yookaan kiiloo giraamii kudha sagalii fi walakkaa ulfaata ture; kunis waan mormatti hidhatan, uffata diimaa dhiilgee kan mootonni Midiyaan uffatanii fi foncaa morma gaalawwan isaanii irra
ture hin dabalatu. 27 Gidewoonis warqee sanaan dirata tolchee magaalaa itti dhalate Ofraa keessa kaa'e. Israa'eloonni hundis achitti efuudicha waaqeffachuudhaan sagaagalan. Kunis Gidewooniif maatii isaatti kiyyoo ta'e.

Gidewoon Du'uu Isaa

28 Midiyaanonnis akkasiin fuula Israa'elootaa duratti mo'ataman; lammatas mataa isaanii ol hin qabanne. Biyyattiinis bara Gidewoon keessa waggaa afurtama nagaa argatte.

29 Yerub-Ba'aal ilmi Yoo'aash achi jiraachuuf gara mana ofii isaatti
deebi'e. 30 Inni sababii niitota baay'ee fuudheef ilmaan torbaatama
qaba ture. 31 Saajjatoon isaa kan Sheekem keessa jiraachaa turtes ilma

deesseefii turte; innis Abiimelek jedhee isa moggaase. 32 Gidewoon ilmi
Yoo'aash bara dheeraa jiraatee du'e. Innis Ofraa biyya Abii'ezerootaa
keessatti, lafa awwaala abbaa isaa Yoo'aashitti awwaalame.
33 Akkuma Gidewoon du'een Israa'eloonni amma illee Ba'aal wajjin
sagaagalan. Ba'aal Beriitinis Waaqa isaanii godhatanii 34 WAAQAYYO
Waaqa isaanii kan harka diinota isaanii hundumaa jalaa isaan baase sana
dagatan. 35 Isaanis maatii Yerub-Ba'aaliif jechuunis Gidewooniif waan
gaarii inni isaaniif godhe hunda yaadatanii arjummaa hin gooneef.

9

Abiimelek

1 Abiimelek ilmi Yerub-Ba'aal gara obboloota haadha isaa kanneen
Sheekem keessa jiraatanii dhaqee isaanii fi gosa haadha isaa hundaan
akkana jedhe; 2 "Jiraattota Sheekem hundumaan, 'Kam isinii wayya? Yoo
ilmaan Yerub-Ba'aal torbaatamni isin bulchan moo yoo namni tokko isin
bulche wayya?' jedhaa gaafadhaa. Akka ani foonii fi dhiiga keessan ta'e
immoo yaadadhaa."
3 Obboloonni haadha isaas dubbii kana gurra Sheekemotaatiin ga'an;
garaan isaaniis gara Abiimelek goruu kajeele; isaan, "Inni obboleessa
keenya" jedhaniiruutii. 4 Isaanis mana sagadaa Ba'aal Beriit keessaa
meetii gara giraamii dhibba saddeet ulfaatu kennaniif; Abiimelekis meetii
sanaan kashlabboota isa faana bu'an qaxarate. 5 Gara mana abbaa
isaa kan Ofraatti argamuu dhaqee obboloota isaa ilmaan Yerub-Ba'aal
torbaatama dhagaa tokko irratti qale. Yootaam ilmi Yiruuba'aal quxisuun
garuu dhokatee isa jalaa miliqe. 6 Namoonni Sheekemii fi Beet Miiloo
hundi Abiimelekin moosisuuf jedhanii Sheekemitti utubaa mukaa guddaa
tokko biratti walitti qabaman.
7 Yootaam yommuu wanni kun itti himametti fiixee Gaara Gerziimitti
ol ba'ee sagalee guddaadhaan akkana isaaniin jedhe; "Yaa jiraattota
Sheekem, akka Waaqni isin dhaga'uuf na dhaggeeffadhaa. 8 Gaaf tokko
mukkeen mootii moosifachuuf ba'an; isaanis muka ejersaatiin, 'Mootii
nuu ta'i' jedhan.
9 "Mukni ejersaa garuu, 'Ani mukkeen hundaa olitti raafamuudhaaf
jedhee zayitii koo kan Waaqnii fi namni ittiin kabajaman dhowwadhuu
ree?' jedhee deebise.
10 "Itti aansaniis mukkeen muka harbuutiin, 'Kottuutii mootii nuu ta'i'
jedhan.
11 "Mukni harbuu garuu deebisee, 'Ani mukkeen hundaa olitti ba'ee
raafamuuf jedhee ija koo mi'aawaa fi gaarii sana kennuu dhiisuu ree?'
jedhe.
12 "Mukkeenis muka wayiniitiin, 'Kottuutii mootii nuu ta'i' jedhan.
13 "Mukni wayinii garuu deebisee, 'Ani mukkeen hundaa olitti ba'ee
raafamuuf jedhe daadhii wayinii kootii kan Waaqaa fi nama gammachiisu
sana kennuu dhiisuu?' jedhe.
14 "Dhuma irrattis mukkeen hundi muka qoraattiitiin, 'Kottuutii mootii
nuu ta'i' jedhan.
15 "Mukni qoraattiis mukkeeniin, 'Isin yoo dhugumaan na moosifachuu
feetan, kottaatii gaaddisa koo jalatti da'eeffadhaa; yoo akkas ta'uu
baate garuu ibiddi muka qoraattii keessaa ba'ee birbirsa Libaanoon haa
barbadeessu!' jedhe.

[16] “Egaa isin Abiimelekin moosisuun keessan yoo karaa dhugaatii fi
amanamummaan ta’e, yoo Yerub-Ba’aalii fi maatii isaatiif waan gaarii
gochuuf ta’e, yoo waan isaaf malu isaaf gochuuf ta’e, [17] abbaan koo
lubbuu isaa du’aaf saaxilee harka Midiyaanotaa jalaa isin baasuuf isinii
loleeraatii; [18] isin garuu har’a maatii abbaa kootti kaatanii ilmaan isaa
jechuunis nama torbaatama dhagaa tokko irratti qaltan; sababii inni fira
keessan ta’eef Abiimelek ilma garbittii sana namoota Sheekem irratti
moosiftan; [19] egaa yoo isin har’a dhugaa fi amanamummaadhaan Yerub-
Ba’aalii fi maatii isaatiif waan gaarii gootan, isin Abiimelekitti gammadaa;
innis isinitti haa gammadu! [20] Akkas ta’uu baannaan garuu ibiddi mana
Abiimelekii ba’ee namoota Sheekemii fi Beet Miiloo haa fixu; akkasumas
ibiddi namoota Sheekemii fi Beet Miiloo biraa ba’ee Abiimelekin haa
balleessu!”
[21] Yootaamis Bi’eeritti baqatee sababii obboleessa isaa Abiimelekin
sodaateef achuma jiraate.
[22] Erga Abiimelek waggaa sadii Israa’el bulchee booddee, [23] Waaqnis
Abiimelekii fi namoota Sheekem gidduutti hafuura hamaa erge; Sheeke-
monnis Abiimelekitti daba hojjetan. [24] Waaqnis yakka ilmaan Yerub-Ba’aal
torbaatamaan sanatti hojjetamee fi dhiiga isaanii kan dhangalaafame
sanaaf, Abiimelek obboleessa isaanii kan isaan qale sanaa fi namoota
Sheekem kanneen akka inni obboloota isaa fixuuf isa gargaaran sana
haaloo ba’uuf waan kana godhe. [25] Namoonni Sheekemis akka isaan
riphanii isa eegataniif fiixee gaaraa irra namoota kaa’atan; isaanis nama
achiin darbu hunda saamaan; wanni kunis Abiimelekitti odeeffame.
[26] Yeroo kanatti Ga’aal ilmi Ebeed obboloota isaa wajjin gara Sheekem
dhufe; Sheekemonnis isa abdatan. [27] Isaanis erga gara lafa qotiisaa
wayiniitti ba’anii wayinii walitti qabatanii booddee cuunfanii galma
waaqa tolfamaa isaaniitti ayyaana ayyaaneffatan. Nyaatanii dhuganiis
Abiimelekin abaaran. [28] Ga’aal ilmi Ebeedis akkana jedhe; “Akka nu
isaaf bulluuf Abiimelekii fi Sheekem eenyu? Abiimelek ilma Yerub-Ba’aal
mitii? Zebulis itti aanaa isaa mitii? Isin namoota Hamoor abbaa Sheekem
tajaajilaa! Nu maaliif Abiimelekin tajaajillaa? [29] Utuu sabni kun ajaja koo
jala jiraatee silaa ani Abiimelekin lafa irraa nan balleessa ture; ‘Waraana
kee dabaladhuutii gad ba’i!’ isaan nan jedhas ture.”
[30] Zebul bulchaan magaalattii yeroo waan Ga’aal ilmi Ebeed jedhe
dhaga’etti akka malee aare. [31] Akkana jedhees dhoksaadhaan gara
Abiimelekitti ergamoota erge; “Ga’aal ilmi Ebeedii fi obboloonni isaa
gara Sheekem dhufanii saba magaalaa sitti kakaasaa jiru. [32] Kanaafuu
atii fi namoonni kee halkaniin baatanii lafa qotiisaa keessa riphuu
qabdu. [33] Ganama akkuma aduun baateenis magaalaa sana cabsaa seenaa.
Yommuu Gala’aalii fi namoonni isaa sitti dhufanittis waan harki kee
hojjechuu malu kam iyyuu hojjedhu.”
[34] Abiimelekis namoota isa wajjin turan hunda wajjin halkaniin ka’ee
garee afuritti qoodamuudhaan Sheekemitti dhi’aatee riphe. [35] Akkuma
Ga’aal ilmi Ebeed ba’ee karra magaalaa sanaa irra dhaabateen, Abiimelek
namoota isaa wajjin iddoo riphee ture sanaa itti gad ba’e.
[36] Ga’aal yommuu isaan argetti Zebuliin, “Kunoo namoonni fiixee
gaarranii irraa gad dhufaa jiru!” jedhe.
Zebulis deebisee, “Gaaddisa tulluuwwaniitu namoota sitti fakkaate”
jedheen.

37 Ga’aal garuu ammas deebisee, “Ilaali; namoonni handhuura lafaatii
dhufaa jiru; gareen tokkos karaa muka abdaariitiin dhufaa jira” jedhe.

38 Zebulis, “Ati kan, ‘Akka nu isaaf bulluuf Abiimelek kun eenyu?’ jette,
oduun kee sun amma meerre? Namoonni ati tuffatte isaan kana mitii?
Mee ba’iitii jara loli kaa!” jedheen.

39 Kanaafuu Ga’aal namoota Sheekem hoogganee Abiimelekin loluuf
ba’e. 40 Abiimelekis isa ari’e; innis duraa baqate; namoonni baay’eenis
madaa’anii hamma karra magaalattiitti harca’an. 41 Abiimelek Aruumaa
keessa ture; Zebul immoo Ga’aalii fi obboloota isaa ari’ee Sheekem keessaa
baase.

42 Guyyaa itti aanu namoonni Sheekem dirreetti ba’an; wanni kunis
Abiimelekitti himame. 43 Innis namoota isaa fudhatee garee sadiitti
qoodee dirree irratti riphee eeggate. Yeroo namoota magaalaa ka’anii
dhufaa jiran argettis isaan loluudhaaf ka’e. 44 Abiimelekii fi gareen isa
wajjin turan gara karra magaalattiitti gugatan. Gareen hafan lamaan
immoo gara warra dirree irratti ba’anii turaniitti fiiganii isaan fixan.
45 Abiimelek gaafas guyyaa guutuu lolee magaalattii qabate; jiraattota
ishees fixee magaalattii illee barbadeessee soogidda itti facaase.

46 Namoonni gamoo Sheekem keessa jiraatan yommuu waan
kana dhaga’anitti gara da’annoo mana sagadaa Elbiriititti ol galan.
47 Abiimelekis yommuu akka namoonni Sheekem achitti walitti qabaman
dhaga’etti, 48 namoota isaa hundumaa wajjin Tulluu Zalmoonitti ol ba’e.
Abiimelekis qottoo harkatti qabatee dameewwan mukaa mummuree
ol fuudhee gatiittii isaatti baate. Namoota isa wajjin jiraniinis, “Dafaa!
Waanuma anaa godhu argitan sana godhaa!” jedhe. 49 Namoonni
hundinuus dameewwan mukaa mummuratanii Abiimelekin duukaa
bu’an. Dameewwan sanas da’annoo Sheekemonni itti baqatan sanatti
irkisanii ibidda itti qabsiisan. Kanaafuu namoonni gamoo Sheekem
keessa turan hundinuu dhiironnii fi dubartoonni gara kuma tokko ta’an
dhuman.

50 Ergasiis Abiimelek gara Tebez dhaqee magaalaa sana marsee qa-
bate. 51 Ta’us waan gamoon jabaan tokko magaalaa sana keessa tureef
jiraattonni magaalaa sanaa dhiiraa dubartiin utuu hin hafin itti baqatan.
Keessaanis ofitti cufanii bantii isaatti ol ba’an. 52 Abiimelekis dhufee
gamoo sana dha’e; yommuu inni ibiddaan gubuudhaaf balbala gamoo
sanaatti dhi’aatetti garuu, 53 dubartiin tokko gubbaadhaa majii dhagaa itti
gad dhiiftee buqqee mataa isaa cabsite.

54 Innis dafee dargaggeessa mi’a lolaa baatuuf tokko waamee, “Akka
isaan, ‘dubartiitu isa ajjeese’ jechuu hin dandeenyeef goraadee kee
luqqifadhuu na ajjeesi” jedheen. Kanaafuu dargaggeessi sun isa waraane;
innis ni du’e. 55 Israa’eloonnis yommuu akka Abiimelek du’e arganitti
gara mana isaaniitti deebi’an.

56 Akkasiin Waaqni hammina Abiimelek obboloota isaa torbaatama
qaluudhaan abbaa ofiitti hojjeteef gatii hojii isaa kenneef. 57 Akkasumas
Waaqni hammina namoonni Sheekem hojjetan hunda matuma isaaniitti
deebise. Abaarsi Yootaam ilma Yerub-Ba’aalis isaan irra ga’e.

10

Toolaa

1 Erga Abiimelek du’ee booddee namichi gosa Yisaakor, Toolaan ilmi
Phuwaa ilmi Doodoo Israa’el baraaruuf ka’e. Innis biyya gaaraa Efreem
keessa Shaamiir jiraate. 2 Tolaan waggaa digdamii sadii Israa’elin bulche;
ergasiis du’ee Shaamiiritti awwaalame.

Yaa’iir

3 Isatti aanee Yaa’iir namichi gosa Gili’aad ka’ee waggaa kudha lama
Israa’elin bulche; 4 innis ilmaan soddoma kanneen harroota soddoma
yaabbatan qaba ture. Isaanis magaalaawwan hamma har’aatti gandoota
Yaa’iir jedhaman soddoma Gili’aad keessaa qabu turan. 5 Yaa’iiris du’ee
Qaamonitti awwaalame.

Yiftaa

6 Ammas Israa’eloonni fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan.
Ba’aalii fi Ashtooreti akkasumas waaqota Sooriyaa, Siidoonaa, Mo’aab,
Amoonii fi kan Filisxeem waaqeffatan. Waan Israa’eloonni WAAQAYYOON
dhiisanii isa waaqeffachuu didaniif, 7 inni isaanitti dheekkame. Dabarsees
harka Filisxeemotaatii fi Amoonotaatti isaan gurgure; 8 isaanis bara sana
ijoollee Israa’el gad cabsanii cunqursan. Israa’eloota biyya Amoorotaa kan
Gili’aad keessa karaa ba’aatiin laga Yordaanos bira jiraatan hundumaa
waggaa kudha saddeet akka malee cunqursan. 9 Amoononnis gosa Yihu-
udaa, gosa Beniyaamii fi mana Efreem waraanuudhaaf laga Yordaanos
ce’an. Israa’eloonnis akka malee raafaman. 10 Kanaafuu Israa’eloonni,
“Nu si Waaqa keenya dhiifnee Ba’aal waaqeffachuudhaan yakka sitti
hojjenneerra” jedhanii WAAQAYYOTTI iyyatan.
11 WAAQAYYOS akkana jedhee deebiseef; “Yeroo warri Gibxi,
Amooronni, Amoononni, Filisxeemonni, 12 Siidoononni, Amaaleqoonnii
fi Maa’oononni isin cunqursinaan isin natti iyyattanitti ani harka
isaanii jalaa isin hin baafnee? 13 Isin garuu na dhiiftanii waaqota
biraa waaqeffattan; kanaafuu ani si’achi isin hin baasu. 14 Deemaatii
waaqota filattan sanatti iyyadhaa. Yommuu isin rakkattan isaanumti isin
haa oolchan!”
15 Israa’eloonnis WAAQAYYOON, “Nu cubbuu hojjenneera. Ati waan feete
nu godhi; amma garuu maaloo nu baasi” jedhan. 16 Isaanis waaqota ormaa
gidduu isaaniitii balleessanii WAAQAYYOON waaqeffatan. Innis ergasii
dhiphina Israa’el cal’isee ilaaluu hin dandeenye.
17 Yeroo Amoononni Gili’aaditti wal ga’anitti Israa’eloonnis wal ga’anii
Miisphaa qubatan. 18 Hooggantoonni namoota Gili’aadis, “Namni jalqa-
batti Amoonotatti waraana banu inni jiraattota Gili’aad hundaaf hoog-
ganaa ta’a” waliin jedhan.

11

1 Yiftaan namichi gosa Gili’aad sun goota ture. Abbaan isaa Gili’aad
jedhama; haati isaa immoo sagaagaltuu turte. 2 Niitiin Gili’aadis Gili’aadiif
ilmaan deesse; isaanis yommuu guddatanitti Yiftaadhaan, “Ati waan
dubartii biraa irraa dhalatteef dhaala tokko illee maatii keenya irraa
hin argattu” jedhanii isa ari’an. 3 Kanaafuu Yiftaan obboloota isaa
duraa baqatee biyya Xoob jedhamu keessa jiraate; gareen kashlabbootaa
naannoo isaatti walitti qabamanii isa duukaa bu’an.
4 Yeroo xinnoo booddee, yommuu Amoononni saba Israa’elitti waraana
kaasanitti, 5 maanguddoonni Gili’aad Yiftaa barbaacha gara Xoob deeman.

6 Isaanis, “Akka nu Amoonota waraanuu dandeenyuuf kottuu ajajaa nuu ta’i” jedhaniin.

7 Yiftaanis, “Isin na jibbitanii mana abbaa kootii na hin ariinee? Amma yommuu rakkattan maaliif na bira dhuftu?” isaaniin jedhe.

8 Maanguddoonni Gili’aadis, “Nu sababii kanaaf gara kee dhufneerra; Amoonota waraanuudhaaf nu faana kottu; nu warra Gili’aad keessa jiraannu hunda irrattis hoogganaa ni taataa” jedhaniin.

9 Yiftaanis, “Yoo isin akka ani Amoonota waraanuuf biyya kootti na deebiftanii WAAQAYYOS dabarsee harka kootti isaan kenne, dhugumaan ani hoogganaa keessan nan ta’aa?” jedheen.

10 Maanguddoonni Gili’aadis deebisanii, “WAAQAYYO dhuga ba’aa
keenya; dhugumaan nu akkuma ati jette goona” jedhaniin. 11 Kanaafuu
Yiftaan maanguddoota Gili’aad wajjin qajeele; sabni Gili’aadis hoogganaa fi abbaa duulaa isa godhate. Innis iddoo Miisphaa jedhamutti waan duraan dubbate hundumaa irra deebi’ee fuula WAAQAYYOO duratti dubbate.

12 Yiftaan gara mootii Amoonotaatti ergamoota ergee, “Ati kan biyya keenya waraantuuf rakkina maalii nurraa qabda?” jedheen.

13 Mootiin Amoonotaas ergamoota Yiftaatiin, “Sababii Israa’eloonni yeroo Gibxii ba’anitti biyya koo kan Arnoonii fi Yaaboq gidduu jiruu fi biyya koo kan hamma Yordaanositti jiru fudhataniif ani waan kana godheera; kanaafuu amma karaa nagaan naa deebisaa” jedhe.

14 Yiftaanis gara mootii Amoonotaatti deebisee ergamoota isaa erge;
15 akkanas jedhe:

“Yiftaan akkana jedha: Israa’el biyya Mo’aab yookaan biyya
Amoonota hin fudhanne. 16 Garuu yeroo Gibxii ba’anitti Israa’eloonni
gammoojjii keessa gara Galaana Diimaa, achii immoo gara Qaadesh
dhufan. 17 Israa’elis gara mootii Edoomitti, ‘Akka ani biyya kee keessaan darbu naa eeyyami’ jedhee ergamoota erge; mootiin Edoom garuu hin dhageenye. Gara mootii Mo’aabittis akkasuma ergan; inni illee ni dide. Kanaafuu Israa’el Qaadesh keessa ture.

18 “Itti aansees gammoojjii keessa darbee biyya Edoomii fi biyya Mo’aab irra naanna’ee karaa ba’a biyya Mo’aabiin darbee gama kaaniin Arnoon cina qubate. Garuu sababii Arnoon daarii Mo’aab turteef isaan biyya Mo’aab hin seenne ture.

19 “Ergasiis Israa’el Sihoon mooticha Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sanatti ergamoota ergee, ‘Akka nu biyya kee keessa gara
biyya keenyaatti dabarru nuu eeyyami’ jedheen. 20 Sihoon garuu akka
inni karaa biyya isaatiin darbu Israa’elin hin amanne. Kanaafuu inni namoota isaa walitti qabatee Yaahizaa keessa qubatee Israa’elin lole.

21 “WAAQAYYO Waaqni Israa’elis Sihoonii fi namoota isaa hunda dabarsee harka Israa’elitti kenne; Israa’eloonnis jara mo’atan; kanaafuu Israa’eloonni biyya Amoorota achi jiraatan hundaa fudhatan;
22 qabeenya biyya Amoor kan Arnoonii hamma Yaaboqitti akkasumas kan gammoojjii hamma Yordaanositti jiru hunda fudhatan.

23 “Yoos erga WAAQAYYO Waaqni Israa’el fuula saba Israa’el duraa
Amoorota ari’ee baasee ati fudhachuudhaaf mirga maalii qabdaa? 24 Ati
waan Kemoosh Waaqni kee siif kennu hin fudhattuu? Nus akkasuma waan WAAQAYYO Waaqni keenya nuu kenne kam iyyuu ni fudhanna.
25 Ati Baalaaq mootii Mo’aab ilma Ziphoori sana ni caaltaa? Inni
takkumaa Israa’el waraaneeraa? Yookaan loleeraa? 26 Israa’eloonni

waggaa dhibba sadii Heshboon, Aro’eer, qubatawwan naannoo sanaatii
fi magaalaawwan naannoo Arnoon qabatanii turaniiru. Ati yeroo
sanatti maaliif deebiftee hin fudhatin? 27 Ani yakka sitti hin hojjenne;
ati garuu waraana natti kaasuudhaan na miiteerta. Kanas WAAQAYYO,
abbaan murtii ammuma kana ka’ee Israa’elootaa fi Amoonota gidduutti
murtii haa kennu.”
28 Mootiin Amoonotaa garuu ergaa Yiftaan isatti ergeef gurra hin kennine.

29 Kana irratti Hafuurri WAAQAYYOO Yiftaa irra bu’e. Innis Gili’aadii fi
Minaasee keessa darbee Miisphaa ishee Gili’aad keessa jirtu sana keessa
qaxxaamuree Amoonotatti duule. 30 Yiftaan akkana jedhee WAAQAYYOOF
wareege; “Yoo ati Amoonota dabarsitee harka kootti kennite, 31 yommuu
ani mo’adhee deebi’utti wanni mana kootii na simachuudhaaf jalqabatti
ba’uu kam iyyuu kan WAAQAYYOO ti; anis qalma gubamu godhee isa nan
dhi’eessa.”

32 Ergasiis Yiftaan Amoonota waraanuuf ba’e; WAAQAYYOS isaan
dabarsee harka isaatti kenne. 33 Innis Aro’eerii jalqabee magaalaawwan
digdama hamma naannoo Miiniititti akkasumas hamma Abeel Keraami-
imitti argaman guutumaan guutuutti barbadeesse. Amoononnis akkasiin
Israa’elootaaf bulan.

34 Yeroo Yiftaan gara Miisphaatti mana isaatti deebi’etti, intalli isaa
dibbee rukutaa sirbaa isa simachuuf baate! Isheen intala tokkittii inni
qabu turte. Inni ishee malee ilmas ta’u intala biraa hin qabu ture. 35 Innis
yommuu ishee argetti wayyaa isaa tarsaasee, “Wayyoo! Yaa mucattii
koo! Na balleessite; dhiphina keessa na galchite; ani wareega cabsuu hin
dandeenye WAAQAYYOOF wareegeeraatii” jedhee boo’e.

36 Isheenis akkana jette; “Yaa abbaa ko, ati WAAQAYYOOF kakatteerta;
sababii WAAQAYYO diinota kee Amoonota haaloo siif ba’eef, ati waan
waadaa galte sana anaan guutadhu. 37 Garuu waan tokko naa eeyyami;
sababii ani si’achi hin heerumneef akka ani michoota koo wajjin gaarran
irra naanna’ee durbummaa kootiif boo’uuf ji’a lama naa kenni.”

38 Innis, “Dhaquu dandeessa” jedheen. Akka isheen ji’a lamaaf deemtus
eeyyameef. Isheenis waan si’achi heerumuu hin dandeenyeef dubarran
michoota ishee wajjin gaarranitti ol baatee boosse. 39 Ji’a lamaa booddees
gara abbaa isheetti deebite; innis akkuma wareege sana godhe. Isheen
durba turte.

Yeroo sanaa jalqabee wanni kun Israa’eloota biratti bartee ta’ee
40 durboonni Israa’el wagguma waggaan ba’anii guyyaa afur intala Yiftaa
namicha Gili’aad sanaa gaddaan yaadatu.

12

Yiftaa fi Efreem

1 Namoonni Efreem walitti qabamanii Daafoon ce’uudhaan Yiftaan, “Ati
yeroo Amoonota loluuf baatetti maaliif akka nu si faana deemnuuf nu hin
waamne? Nu mana kee sirratti gubna” jedhaniin.

2 Yiftaanis akkana jedhee deebiseef; “Anii fi namoonni koo Amoonota
loluuf waraana guddaa keessa gallee turre; yommuu ani isin waametti
isin harka isaaniitii na hin baafne. 3 Ani yeroo akka isin na hin baafne
argetti lubbuu kootti muree Amoonota waraanuuf nan ce’e; WAAQAYYOS
isaan irratti mo’annaa naa kenne. Yoos isin har’a maaliif na loluuf dhuftan
ree?”

[4] Yiftaanis ergasii namoota Gili’aad walitti waammatee Efreemitti lola
kaase. Sababii namoonni Efreem warra Gili’aadiin, “Isin Gili’aadonni
warra Efreemii fi Minaasee gantanii dha” jedhaniif Gili’aadonni isaan
dha’an. [5] Gili’aadonni malkaawwan Yordaanos kanneen gara Efraataatti
geessan qabatan; yeroo baqataan Efraataa tokko, “Ani gamattin ce’a”
jedhutti, namoonni Gili’aad, “Ati nama Efreem mitii?” jedhanii isa
gaafatu. Yoo inni, “Waawuu” jedhee deebise, [6] isaan, “Gaarii dha; ati,
‘Shiiboleeti’ jedhi” jedhaniin. Yoo inni, “Siiboleeti” jedhe, sababii inni
qajeelatti “Shiiboleeti” jechuu hin dandeenyeef qabanii malkaawwan
Yordaanos irratti isa ajjeesu. Yeroo sanatti namoota Efreem kuma
afurtamii lamatu ajjeefame.
[7] Yiftaan waggaa ja’a Israa’elin bulche. Ergasii Yiftaan namni Gili’aad
sun du’ee magaalaa Gili’aad keessaa tokkotti awwaalame.

Iibxaan, Eloomii fi Abdoon

[8] Isaan duubas Ibzaan namichi Beetlihem sun Israa’elin bulche. [9] Innis
ilmaan soddomaa fi intallan soddoma qaba ture; intallan isaas warra gosa
isaa hin ta’initti heerumsiise; ilmaan isaatiifis akka isaan niitota ta’aniif
gosa biraa keessaa durboota soddoma fide. Ibxaan waggaa torba Israa’el
bulche. [10] Ibzaanis du’ee Beetlihem keessatti awwaalame.
[11] Isa booddee Eeloon namichi gosa Zebuuloon sun waggaa kudhan
Israa’elin bulche. [12] Eeloonis du’ee biyya Zebuuloon keessatti Ayaaloonitti
awwaalame.
[13] Isatti aanee immoo Abdoon ilmi Hileel namichi Phiraatoon sun
Israa’elin bulche. [14] Innis ilmaan afurtamaa fi ilmaan ilmaanii soddoma
kanneen harroota torbaatama yaabbatan qaba ture. Inni waggaa saddeeti
Israa’elin bulche. [15] Ergasiis Abdoon ilmi Hileel du’ee biyya gaaraa
Amaaleqootaatti Efreem keessatti Phiraatoonitti awwaalame.

13

Dhalachuu Saamsoon

[1] Israa’eloonni ammas fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetan;
kanaafuu WAAQAYYO waggaa afurtama dabarsee harka Filisxeemotaatti
isaan kenne.
[2] Namicha gosa Daan keessaa dhalatee Zoraa jiraatu kan Maano’aa
jedhamu tokkotu ture; niitiin isaas dhabduu ijoollee tokko illee hin qabne
turte. [3] Ergamaan WAAQAYYOOs isheetti mul’atee akkana jedheen; “Kunoo
ati dhabduu ijoollee hin qabnee dha; garuu ulfooftee ilma deessa. [4] Egaa
ati akka daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu hin dhugne
yookaan waan xuraa’aa tokko illee hin nyaanne of eeggadhu; [5] ati ulfoofte
ilma da’uuf jirtaatii. Qarabaan tokko iyyuu mataa isaa hin tuqin; inni
gaafa dhalatee jalqabee Naaziricha ta’uudhaan kan Waaqaaf addaan
baafame ta’aatii; inni harka Filisxeemotaatii Israa’eloota furuu jalqaba.”
[6] Dubartiin sunis gara dhirsa ishee dhaqxee akkana jettee itti himte;
“Nama Waaqaa tokkotu gara koo dhufe. Innis ergamaa Waaqayyoo
fakkaatee akka malee nama sodaachisa. Ani akka inni eessaa dhufe
isa hin gaafanne; innis maqaa isaa natti hin himne. [7] Garuu inni, ‘Ati
ulfooftee ilma deessa. Egaa si’achi daadhii wayinii yookaan dhugaatii
nama macheessu hin dhugin; waan xuraa’aas hin nyaatin; sababiin isaas
inni gaafa dhalatee jalqabee hamma du’utti Naaziricha Waaqaa ta’aatii’
naan jedhe.”

8 Maano'aanis, “Yaa Gooftaa, akka namichi Waaqaa kan ati gara
keenyatti ergite sun ammas dhufee akka nu itti mucaa dhalatu sana
guddisuu qabnu nu barsiisuuf akka nuuf ergitu sin kadhadha” jedhee
WAAQAYYOON kadhate.
9 Waaqnis Maano'aa dhaga'e; ergamaan Waaqayyoo sunis utuu isheen
lafa qotiisaa keessa teessuu gara dubartii sanaa deebi'ee dhufe; dhirsi
ishee Maano'aan garuu ishee wajjin hin turre. 10 Dubartittiinis dhirsa
isheetti himuuf ariifattee, “Kunoo! Namichi guyyaa kaan natti mul'ate
sun as jira!” jette.
11 Maano'aanis ka'ee niitii isaa duukaa bu'e. Innis yommuu namicha
bira ga'etti, “Namni niitii kootti dubbate si'ii?” jedheen.
Innis, “Anuma” jedhe.
12 Kanaafuu Maano'aan, “Yeroo dubbiin kee raawwatamutti seerri
mucichi ittiin jiraatuu fi hojiin inni hojjetu maali?” jedhee isa gaafate.
13 Ergamaan WAAQAYYOOS akkana jedhee deebise; “Niitiin kee waan ani
itti hime hunda gochuu qabdi. 14 Isheen waan muka wayinii irraa argamu
tokko illee nyaachuu hin qabdu; daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama
macheessu dhuguu yookaan waan xuraa'aa kam iyyuu nyaachuu hin
qabdu. Isheen waan ani ishee ajaje hunda gochuu qabdi.”
15 Maano'aanis ergamaa WAAQAYYOOTIIN, “Hamma nu korbeessa re'ee
xinnaa isaa siif qopheessinutti nuu turi” jedhe.
16 Ergamaan WAAQAYYOO, “Ati na tursitu illee, ani nyaata kee kam
iyyuu hin nyaadhu. Garuu yoo aarsaa gubamu qopheessuu feete,
isa WAAQAYYOOF dhi'eessi” jedheen. Maano'aan akka inni ergamaa
WAAQAYYOO ta'e hin beekne ture.
17 Sana booddee Maano'aan ergamaa WAAQAYYOOTIIN, “Akka nu yeroo
dubbiin ati dubbatte fiixaan ba'utti ulfina siif kenninuuf maqaan kee
eenyu?” jedhee gaafate.
18 Innis, “Ati maaliif maqaa koo gaafatta? Inni akka malee dinqii dha”
jedheen. 19 Maano'aanis korbeessa re'ee xinnaa isaa kennaa midhaanii
wajjin geessee kattaa irratti WAAQAYYOOF aarsaa godhe. Utuma Maano'aa
fi niitiin isaa ilaalanuus WAAQAYYO waan dinqii godhe. 20 Yeroo arrabni
ibiddaa iddoo aarsaa irraa samiitti ol ba'etti ergamaan WAAQAYYOO arraba
ibiddaa keessaan ol ba'e. Maano'aa fi niitiin isaa waan kana arganii adda
isaaniitiin lafatti gombifaman. 21 Ergamaan WAAQAYYOO garuu deebi'ee
Maano'aa fi niitii isaatti hin mul'anne. Maano'aanis akka inni ergamaa
WAAQAYYOO ta'e beeke.
22 Innis niitii isaatiin, “Nu Waaqa argineerraatii dhugumaan ni duuna!”
jedhe.
23 Niitiin isaa garuu deebiftee akkana jetteen; “WAAQAYYO utuu nu
ajjeesuu barbaadee silaa aarsaa gubamuu fi kennaa midhaanii nu harkaa
hin fudhatu ture; waan kana hundumas nutti hin argisiisu yookaan waan
kana amma nutti hin himu ture.”
24 Dubartiin sun ilma deesse; Saamsoon jettees isa moggaafte. Innis
ni guddate; WAAQAYYOS isa eebbise. 25 Hafuurri WAAQAYYOOS yeroo inni
Zoraa fi Eshitaa'ol gidduu qubata Daan keessa turetti isa kakaasu jalqabe.

14

Gaa'ela Saamsoon

1 Saamsoon gara Tiimnaahitti gad bu’ee durba Filisxeem tokko achitti
arge. 2 Yommuu achii deebi’ettis abbaa fi haadha isaatiin, “Ani Tiim-
naahitti intala Filisxeem tokko argeeraatii na fuusisaa” jedhe.
3 Abbaa fi haatii isaa deebisanii, “Wanni akka ati Filisxeemota dhagna
hin qabanne keessaa niitii fuutu si godhu firoota kee keessaa yookaan saba
keenya hunda keessaa dubartiin dhabamteetii?” jedhaniin.
Saamsoon garuu abbaa isaatiin, “Isheetu naa ta’aatii ishuma naa fidi”
jedhe. 4 Abbaa fi haatii isaa akka wanni kun WAAQAYYO biraa dhufe
hin beekne; Waaqayyo karaa ittiin Filisxeemota dha’u barbaadaa tureetii.
Yeroo sanatti Filisxeemonni Israa’eloota gad qabanii bulchaa turan.
5 Saamsoon abbaa isaatii fi haadha isaa wajjin gara Tiimnaahitti gad
bu’e. Akkuma isaan iddoo dhaabaa wayinii Tiimnaahi bira ga’aniinis
leenci saafelli tokko ittanaa isatti dhufe. 6 Hafuurri WAAQAYYOOS jabinaan
Saamsoon irra bu’e; innis homaa of harkaa qabaachuu baatu illee akkuma
nama ilmoo re’ee tokko cicciruutti leenca saafela sana ciccire. Garuu
waan hojjete sana abbaa fi haadha isaatti hin himne. 7 Ergasii gad bu’ee
dubartittii wajjin haasa’e; isheenis ija isaatti tolte.
8 Innis yeroo gabaabaa booddee yommuu ishee fuudhuuf achi deebi’etti
raqa leenca sanaa ilaaluuf of irra gara gale. Raqa leencichaa keessas
tuunni kanniisaa guutee damma dammeessee ture; 9 dammichas harka
isaatti fudhatee nyaachaa karaa isaa itti fufe. Yommuu gara abbaa fi
haadha isaa dhufettis damma sana irraa isaaniif kenne; isaanis ni nyaatan.
Inni garuu akka damma sana raqa leencaa keessaa fuudhe isaanitti hin
himne.
10 Ergasii abbaan isaa intalattii ilaaluuf gad bu’e; Saamsoon akkuma dar-
gaggoonni yeroo fuudhanitti cidha godhatan sana achitti cidha qopheesse.
11 Yommuu inni achi dhi’aatettis isa arganii amaamota soddoma isaaf
kennan.
12 Saamsoonis akkana isaaniin jedhe; “Ani hibboo tokko isinitti nan
hima; yoo isin guyyoota cidhichaa torban keessatti hiikkaa isaa argattan,
ani wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame soddomaa fi uffata kittii
soddoma isiniifin kenna. 13 Isin yoo hiikkaa isaa natti himuu dadhabdan
wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame soddomaa fi uffata kittii soddoma
naa kennitu.”
Isaanis, “Hibboo kee ni dhageenyaa nutti hima” jedhan.
14 Innis deebisee,
“Kan nyaatu keessaa wanni nyaatamu,
jabaa keessaa immoo wanni mi’aawu ba’e”
isaaniin jedhe. Isaanis hamma guyyaa sadiitti hibboo sana hiikuu hin
dandeenye ture.
15 Isaanis guyyaa afuraffaatti niitii Saamsooniin, “Akka dhirsi kee
hiikkaa hibboo kanaa nutti himuuf mee nuu kadhadhu; yoo kanaa achii
nu si’ii fi mana abbaa keetii ibiddaan gubnaa. Ati nu saamuuf asitti nu
waamtee?” jedhaniin.
16 Niitiin Saamsoonis fuula isaa duratti boo’aa “Ati na jibbiteerta! Ati
dhugumaan na hin jaallattu. Ati saba koo hibboo gaafatteerta; garuu
hiikkaa isaa natti hin himne” jetteen.
Innis deebisee, “Ani abbaa koottii fi haadha kootti iyyuu hin himne;
egaa ani sitti himuu qabaa?” jedheen. 17 Isheenis guyyaa cidha sanaa
torbanuu boottee isa rakkifte; innis sababii isheen ittuma fuftee boqonnaa

isa dhowwiteef guyyaa torbaffaatti hiikkaa isaa isheetti hime. Isheen immoo hiikkaa hibboo sanaa saba isheetti himte.
18 Namoonni magaalaa sanaas guyyaa torbaffaatti utuu biiftuun hin lixin,
"Wanni damma caalaa mi'aawu maali?
Jabaan leenca caalu maali?" jedhaniin.
Saamsoonis,
"Utuu raada kootiin qotachuu baattanii,
isin silaa hibboo koo hin hiiktan ture" jedheen.
19 Kana irratti Hafuurri WAAQAYYOO jabinaan isa irra bu'e. Innis gara
Ashqaloonitti gad bu'ee namoota magaalaa keessaa soddoma ajjeese;
waan isaan qabanis irraa fudhatee namoota hibboo sana hiikaniif uffata
kittii kenne. Aariidhaanis gubachaa gara mana abbaa isaatti deebi'e.
20 Niitii Saamsoonis miinjee isaatti heerumsiisan.

15

Saamsoon Filisxeemotatti Haaloo Ba'e

1 Ergasii yeroo qamadiin walitti qabamutti Saamsoon korma re'ee
xinnaa isaa fudhatee niitii isaa ilaaluu dhaqe. Innis, "Ani daree niitii koo
nan seena" jedhe. Abbaan niitii isaa garuu eeyyamuufii dide.
2 Innis, "Ani waan ati ishee jibbiteerta jedhee dhugumaan amaneef
miinjee keetti ishee heerumsiiseera; obboleettiin ishee quxisuun, ishee
caalaa bareedduu mitii? Qooda sanaa ishee fudhadhu" jedheen.
3 Saamsoon deebisee, "Ani yeroo kanatti yoo miidhaa kam iyyuu
Filisxeemota irraan ga'e itti hin gaafatamu" isaaniin jedhe. 4 Kanaafuu
inni achii ba'ee waangota dhibba sadii qabee lama lamaan eegee isaanii
walitti hidhe. Eegee lamaan lamaan isaanii irrattis guca guduunfe;
5 ibiddas itti qabsiisee qamadii Filisxeemotaa keessatti waangota sana gad
lakkise. Midhaan haamamee fi kan hin haamaminitti akkasumas iddoo
dhaabaa wayiniitii fi ejersaa guggube.
6 Yeroo Filisxeemonni, "Eenyutu waan kana godhe?" jedhanii gaafa-
tanitti, "Saamsoon dhirsa intala namicha Tiimnaahi sanaatu sababii niitiin
isaa miinjee isaatti jalaa heerumsiifamteef waan kana godhe" jedhamee
isaanitti himame.
Kanaafuu Filisxeemonni ol ba'anii niitii Saamsoonii fi abbaa ishee
gubanii ajjeesan. 7 Saamsoonis, "Erga isin akkas gootanii ani hamma
haaloo koo baafadhutti isin hin dhiisu" isaaniin jedhe. 8 Akka malees isaan
dha'ee hedduu isaanii galaafate. Ergasii gad bu'ee holqa kattaa Eexaam
keessa jiraate.
9 Filisxeemonnis ol ba'anii naannoo Lehiitti faffaca'anii Yihuudaa keessa
qubatan. 10 Namoonni Yihuudaas, "Isin maaliif nu waraanuuf dhuftan?"
jedhanii isaan gaafatan.
Isaanis deebisanii, "Nu Saamsoon hiinee waan inni nu godhe sana isa
godhuuf dhufne" jedhan.
11 Ergasiis namoonni kuma sadii Yihuudaadhaa gara holqa Eexaamitti
gad bu'anii Saamsooniin, "Ati maali nu goote? Akka Filisxeemonni nu
bulchan hin beektuu?" jedhan.
Innis, "Ani waanuma isaan na godhan sana isaan irratti nan godhe"
jedhee deebise.
12 Isaanis, "Nu si hiinee dabarsinee Filisxeemotatti si kennuuf dhufne"
jedhaniin.

Saamsoon immoo, “Isin mataan keessan akka na hin ajjeefne naa
kakadhaa” jedhe.

13 Isaanis, “Tole, nu si hiinee dabarsinee harka isaaniitti si kennina
malee ofii keenyaan si’i hin ajjeefnu” jedhaniin. Kanaafuu funyoo haaraa
lamaan isa hidhanii holqa keessaa isa baasan. 14 Yeroo inni Lehiitti
dhi’aatettis Filisxeemonni iyyaa gara isaa dhufan. Hafuurri Waaqayyoos
jabinaan isa irra bu’e. Funyoon harki isaa ittiin hidhamee ture sun akka
quncee talbaa kan ibidda keessa bu’ee ta’e; hidhaan isaas harka isaa irraa
ciccite. 15 Innis lafee ha’oo harree haaraa isaa argatee hiixatee fudhate;
ittiinis dha’ee nama kuma tokko fixe.

16 Kana irrattis Saamsoon,

“Ani lafee ha’oo harree tokkoon,
wal irra isaan nan tuule;
lafee ha’oo harree tokkootiin,
namoota kuma tokko nan ajjeese” jedhe.

17 Innis erga waan kana dubbatee fixatee booddee lafee ha’oo harree sana
achi darbate; iddoon sunis Raamaat Leehii jedhame.

18 Innis sababii akka malee dheeboteef, “Ati mo’annaa guddaa akkanaa
garbicha keetiif kenniteerta. Egaa ani amma dheebuudhaan du’ee harka
warra dhagna hin qabatinii keessan bu’aa?” jechuudhaan Waaqayy-
oon waammate. 19 Waaqnis boolla Lehii keessa jiru dhoosee bishaan
baase. Saamsoonis yommuu bishaan sana dhugetti humni isaa deebi’eefii
jabaate. Kanaafuu burqaan suni Een Haqoree jedhamee moggaafame.
Innis hamma har’aatti achuma Leehiitti argama.

20 Saamsoon bara Filisxeemotaa keessa waggaa digdama Israa’eloota
bulche.

16

Saamsoonii fi Daliilaa

1 Gaaf tokko Saamsoon gara Gaazaa iddoo itti sagaagaltuu tokko arge
dhaqe. Ishee wajjin buluufis ol seene. 2 Namoota Gaazaattis, “Saamsoon as
jira!” jedhamee himame. Kanaafuu isaan naannoo sana marsanii halkan
guutuu riphanii karra magaalattii irratti isa eeggatan. Isaanis, “Ganama
barii isa ajjeefna” jedhanii halkan sana utuu hin socho’in bulan.

3 Saamsoon garuu hamma walakkaa halkaniitti achi rafe. Ergasii ka’ee
cufaawwan karra magaalattii michichila lama wajjin, danqaraa isaatii fi
waan hunda buqqise. Ol fuudhees gatiittii isatti baachuudhaan gara fiixee
gaara fuullee Kebroonitti ol ba’e.

4 Yeroo muraasa booddee Saamsoon jaalala dubartii sulula Sooreeq
keessa jiraattu tokkootiin qabame; maqaan ishees Daliilaa jedhama ture.
5 Bulchitoonni Filisxeemotaas gara ishee dhaqanii, “Akka nu hiinee isa
miidhuu dandeenyuuf, akka inni icciitii jabina isaa guddaa kanaatii fi akka
nu itti isa mo’achuu dandeenyu sitti himuuf isa sossobi. Tokkoon tokkoon
keenyas meetii kuma tokkoo fi dhibba tokko siif kenninaa” jedhaniin.

6 Daliilaanis Saamsooniin, “Icciitii jabina kee guddaa sanaatii fi akka ati
itti qabamtee hidhamuu dandeessu natti himi” jette.

7 Saamsoon immoo deebisee, “Yoo namni kam iyyuu teepha haaraa hin
gogin torbaan na hidhe, ani akkuma nama biraa kam iyyuu dadhabaa nan
ta’a” jedheen.

8 Bulchitoonni Filisxeemotaas ergasii teepha haaraa hin gogin torba
fidanii isheetti kennan; isheenis ittiin isa hiite. 9 Isheen gola keessatti
namoota dhoksitee, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!” jetteen.
Inni garuu teephawwan sana akkuma ribuun yommuu ibidda bira ga’u
baqutti rakkina malee of irraa kukkute. Kanaafuu icciitiin jabina isaa hin
beekamne.
10 Daliilaan Saamsooniin, “Ati na gowwoomsite; na sobdes. Amma
kottuu akka itti hidhamuu dandeessu natti himi” jette.
11 Innis, “Yoo namni kam iyyuu funyoo haaraa namni itti hin
fayyadaminiin na hidhe, ani akkuma nama biraa kamii iyyuu dadhabaa
nan ta’a” jedheen.
12 Kanaafuu Daliilaan funyoo haaraa fuutee ittiin isa hiite. Namootas
golla keessatti dhoksitee, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!” jetteen.
Inni garuu funyoowwan sana akkuma kirriitti harka ofii irraa kukkute.
13 Daliilaanis Saamsooniin, “Ati hamma ammaatti na gowwoomsiteerta;
na sobdeertas. Akka itti hidhamu dandeessu natti himi” jette.
Innis, “Yoo ati guduruu mataa koo torban walitti footee qofootti na hiite,
ani akkuma nama biraa kamii iyyuu dadhabaa nan ta’a” isheen jedhe.
Daliilaanis utuu inni rafuu guduruu mataa isaa torban walitti footee,
14 qofootti isa hiite.
Ammas isa waamtee, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!” jette.
Inni garuu hirribaa ka’ee qofoo sana guduruu mataa isaa wajjin buqqise.
15 Isheenis, “Ati utuu na hin amanin akkamitti, ‘Ani si jaalladha’ naan
jetta? Utuu icciitii jabina kee guddaa sanaa natti hin himin, ati na sobuun
kee kun yeroo sadaffaa dha” jetteen. 16 Guyyuma guyyaanis hamma
lubbuun isaa jireenya jibbitutti dubbii isheetiin afaan isa gogsite.
17 Kanaafuu inni waan hunda isheetti hime. Akkanas jedheen; “Sababii
ani gaafuma dhaladhee jalqabee Naaziricha ta’ee Waaqaaf addaan
baafameef qarabaan takkumaa mataa koo tuqee hin beeku. Yoo mataan
koo haadame garuu jabinni koo narraa badee anis akkuma nama biraa
kamii iyyuu dadhabaa nan ta’a.”
18 Daliilaanis yommuu akka inni waan hunda isheetti hime hubattetti,
“Inni waan hunda natti himeeraatii mee deebi’aa kottaa” jettee bulchi-
toota Filisxeemotaatti ergaa ergite. Kanaafuu bulchitoonni Filisxeemotaa
harka isaaniitti meetii qabatanii gara ishee dhufan. 19 Akka inni gudeeda
ishee irra ciisu gootee nama tokko waamtee guduruu mataa isaa torban
irraa haadchisiifte. Isheenis akka malee isa rakkisuu jalqabde. Jabinni
isaas isa irraa bade.
20 Isheenis, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!” jetteen.
Innis hirribaa ka’ee, “Ani akkuma yeroo kaanii gad ba’ee of irraa
harcaasa” jedhe. Garuu akka Waaqayyo isa dhiisee deeme hin beekne
ture.
21 Ergasii Filisxeemonni isa qabanii ija isaa keessaa baasanii gara
Gaazaatti isa geessan. Foncaa naasiitiin isa hidhaniis mana hidhaa
keessatti daaktuu midhaanii isa godhan. 22 Rifeensi mataa isaa garuu erga
haadamee booddee deebi’ee guddachuu jalqabe.

Saamsoon Du’uu Isaa

23 Bulchitoonni Filisxeemotaa, “Waaqni keenya, Saamsoon diina keenya
sana dabarsee harka keenyatti nuu kenneera” jedhanii gammaduudhaan
Daagon Waaqa isaaniitiif aarsaa guddaa dhi’eessuuf walitti qabamanii
turan.

24 Namoonnis yeroo isa arganitti Waaqa isaanii galateeffachaa,
“Waaqni keenya,
diina keenya kan biyya keenya balleesse,
kan nama baay’ee nu duraa ajjeese sana
dabarsee nuu kenneera” jedhan.

25 Isaanis utuma garaan isaanii gammadaa jiruu, “Akka inni nu bashan-
nansiisuuf mee Saamsoonin waamaa” jedhan. Kanaafuu Saamsoonin
mana hidhaatii waamanii fidan; innis isaan bashannansiise.
Yommuu isaan utubaawwan gurguddaa gidduu isa dhaabachiisanitti,
26 Saamsoon tajaajilaa harka isaa qabee ture sanaan, “Akka ani itti
irkadhuuf gara utubaawwan mana sagadaa kana qabanii dhaabaniitti
na dhi’eessi” jedhe. 27 Manni sagadaa sun dhiiraa dubartiin guutamee
ture; bulchitoonni Filisxeemotaa hundinuus achi turan; Saamsoonii tapha
argisiisu ilaaluuf jedhanii namoonni kuma sadii bantii manichaa irra tu-
ran. 28 Saamsoonis akkana jedhee WAAQAYYOON kadhate; “Yaa WAAQAYYO
Gooftaa, na yaadadhu. Yaa Waaqi, akka ani ija koo lamaaniif Filisxeemota
haaloo baafadhuuf yeroo tokko jabina naa kenni.” 29 Saamsoonis ergasii
utubaawwan gurguddaa lamaan kanneen walakkaa mana sagadaa sanaa
dhaabatanii mana sana baatanitti hiixatee tokko harka isaa mirgaatiin,
kaan immoo harka isaa bitaatiin qabatee, 30 “Ani Filisxeemota wajjin
du’a!” jedhee humna qabu hundaan dhiibe; manichi sagadaas bulchi-
tootaa fi namoota achi keessa turan hunda irratti jige. Kanaafuu namoonni
inni yeroo du’a isaatti ajjeese kanneen inni yeroo jireenya isaatti ajjeese
caalaa baay’ee turan.

31 Obboloonni isaatii fi maatiin abbaa isaa hundinuu reeffa isaa fuudhuu
gad bu’an. Isaanis isa fidanii Zoraa fi Eshitaa’ol gidduutti iddoo awwaala
abbaa isaa kan Maano’aa keessatti isa awwaalan. Inni waggaa digdama
Israa’elin bulche.

17

Waaqota Tolfamoo Miikaa

1 Namicha biyya gaara Efreem keessa jiraatu kan maqaan isaa Miikaayaa
jedhamu tokkotu ture; 2 innis haadha isaatiin, “Meetiin kuma tokkoo fi
dhibba tokko ulfaatu kan si duraa badee ani utuu ati nama si jalaa fudhate
abaartuu dhaga’e sun na bira jira; kan fudhates anuma” jedhe.
Haati isaas, “Yaa ilma ko, WAAQAYYO si haa eebbisu” jetteen.

3 Yommuu inni meetii kuma tokkoo fi dhibba tokko sana deebisee
haadha isaatti kennettis, haati isaa, “Akka ilmi koo fakkii meetiin itti
uffifame ittiin hojjetuuf ani meetii koo WAAQAYYOOF addaan baaseera. Ani
ammas deebisee sittin kenna” jetteen.

4 Kanaafuu inni meetii sana deebisee haadha isaatiif kenne; isheenis
meetii dhibba lama fuutee tumtuu meetiitti kennite; tumtuun sunis fakkii
fi Waaqa tolfamaa ittiin hojjete. Fakkii fi Waaqni tolfamaan sunis mana
Miikaayaa keessa kaa’aman.

5 Namichi Miikaa jedhamu kunis galma Waaqa tolfamaa qaba ture; innis
dirataa fi waaqota tolfamoo tokko tokko tolchee ilmaan isaa keessaa nama
tokko luba godhate. 6 Bara sana Israa’el keessa mootiin hin jiru ture;
tokkoon tokkoon namaa waanuma isatti tole hojjeta ture.

7 Yeroo sanatti biyya Yihuudaa keessa dargaggeessa gosa Lewwii kan
Beetlihem keessa gosa Yihuudaa gidduu jiraatu tokkotu ture. 8 Innis iddoo

jireenyaa kan biraa barbaaduuf jedhee magaalaa sana dhiisee deeme. Utuma deemuus gara biyya gaaraa Efreem mana Miikaa dhufe.
9 Miikaanis, “Ati eessaa dhufte?” jedhee isa gaafate.

Innis, “Ani nama Lewwii kan Beetlihem biyya Yihuudaatii dhufee iddoo jireenyaa barbaaduu dha” jedheen.

10 Miikaanis, “Na wajjin jiraadhuutii abbaa fi luba naa ta’i; anis
waggaatti meetii kudhan siif kenna; uffata keetii fi nyaata kees nan
danda’a” isaan jedhe. 11 Kanaafuu Lewwichi sun isa wajjin jiraachuuf
walii gale; dargaggeessi sunis Miikaadhaaf ilmaan isaa keessaa akkuma
nama tokkoo ta’e. 12 Miikaanis dargaggeessa Lewwii sana muudate; innis
luba isaa ta’ee mana isaa jiraate. 13 Miikaanis, “Erga Lewwichi kun luba
koo ta’e, ani akka WAAQAYYO waan gaarii naa godhu nan beeka” jedhe.

18

Namoonni Daan Laayish Keessa Qubatan

1 Yeroo sanatti Israa’el keessa mootiin hin jiru ture.

Sababii hamma yeroo sanaatti gosoota Israa’el gidduutti dhaalli isaaniif hin kennaminiif gosti Daan iddoo qubatan barbaaddachaa turan.
2 Kanaafuu warri Daan akka isaan biyya sana basaasanii fi magaalaa
Zoraatii fi Eshitaa’ol keessaa namoota jajjaboo shan ergan. Namoonni kunneenis gosoota isaanii hunda iddoo bu’an. Warra erganiinis, “Dhaqaatii biyyattii sakatta’aa” jedhan.

Ergamoonni sunis biyya gaaraa Efreemiitti ol ba’anii mana Miikaa
dhufan; halkan sanas achi bulan. 3 Isaanis yommuu mana Miikaa bira
ga’anitti sagalee dargaggeessa Lewwicha sanaa hubatan; kanaafuu itti goranii, “Eenyutu as si fide? Ati maal asii goota? Maaliifis as dhufte?” jedhanii isa gaafatan.

4 Innis, “Miikaatu na qaxarate; anis luba isaa ti” jedhee waan inni isaaf godhe isaanitti hime.

5 Isaanis, “Maaloo mee akka karaan keenya milkaa’uu fi akka hin milkoofne Waaqa nuu gaafadhu” jedhaniin.

6 Lubichis, “Nagaan deemaa; WAAQAYYO karaa keessan isinii mijeesseera” isaaniin jedhe.

7 Kanaafuu namoonni shanan sun ka’anii Laayish dhaqan; akka namoonni achi jiraatan, akkuma warra Siidoonaa sodaa tokko malee nagaadhaan jiraatanis argan. Isaanis sababii lafti isaanii waan hunda qabduuf jireenya badhaadhaa jiraatan. Akkasumas sababii warra Siidoonaa irraa fagaatanii jiraachaa turaniif isaan eenyuma wajjinuu walitti dhufeenya tokko illee hin qaban ture.

8 Yommuu isaan Zoraa fi Eshitaa’olitti deebi’anitti obboloonni isaanii, “Oduu maalii qabattanii deebitan?” jedhanii isaan gaafatan.

9 Isaanis deebisanii akkana jedhaniin; “Ka’aa dhaqnee isaan lollaa!
Nu akka biyyattiin gabbattuu taate argineerra. Isin waan kana ittuma
dhiiftuu? Dhaqxanii qabachuu hin maminaa. 10 Isinis yommuu achi
geessanitti saba yaaddoo tokko malee jiraatuu fi biyya bal’aa Waaqni dabarsee harka keessanitti isinii kennu kan wanni tokko iyyuu itti hin hir’atin argattu.”

11 Kana irratti gosa Daan keessaa namoonni dhibba ja’a mi’a lolaa
hidhatanii Zoraa fi Eshitaa’olii ka’an. 12 Ol ba’aniis Yihuudaa keessa iddoo
Kiriyaati Ye’aariim jedhamu bira qubatan. Sababii kanaaf iddoon sun

hamma har'aatti qubata Daan jedhamee waamama; qubanni sunis gama
lixa Kiriyaati Ye'aariimitti argama. 13 Isaanis achii itti fufanii gara biyya
gaaraa Efreemitti ol ba'anii mana Miikaa dhufan.

14 Namoonni Shanan biyya Laayish basaasanii turan sunis, obboloota
isaaniitiin, "Isin akka manneen kana keessaa tokko dirata, fakkii waaqota
tolfamoo mana keessaa, fakkii soofamee fi fakkii meetiin itti uffifame
qabu beektuu? Amma waan gochuu qabdan beekaa" jedhan. 15 Kanaafuu
isaan achi goranii mana Miikaa iddoo Lewwichi dargaggeessi sun jiraatu
dhufanii nagaa isa gaafatan. 16 Namoonni Daan warri mi'a lolaa
hidhatan dhibbi ja'aan balbala ittiin karra seenan irra dhaabatanii turan.
17 Namoonni biyyattii basaasan shanan ol galanii fakkii soofame, dirata,
waaqota tolfamoo mana keessaatii fi Waaqa tolfamaa baqfamee hojjetame
fudhatan. Yeroo kanatti lubni sunii fi namoonni mi'a lolaa hidhatan dhibbi
ja'aan balbala ittiin karra seenan irra dhaabachaa turan.

18 Yommuu namoonni kunneen mana Miikaa seenanii fakkii soofame,
dirata, waaqota tolfamoo mana keessaa biraatii fi Waaqa baqfamee
hojjetame fudhatanitti lubichi, "Isin maal hojjechaa jirtu?" Isaaniin jedhe.

19 Isaanis, "Cal'isi! Afaan kee qabadhu; nu faana kottuutii abbaa fi
luba nuu ta'i. Mana nama tokkoo keessa tajaajiluu irra sanyii fi gosa
Israa'eliif luba taatee tajaajiluu siif hin wayyuu?" jedhaniin. 20 Lubni
sun ni gammade. Innis dirata, waaqota tolfamoo mana keessaa biraatii
fi fakkii soofame sana fudhatee isaan wajjin deeme. 21 Isaanis, ijoollee
isaanii xixinnoo, horii isaaniitii fi qabeenya isaanii of dura buusanii of
irra garagalanii qajeelan.

22 Yeroo isaan mana Miikaa irraa xinnoo fagaatanii deemanittis,
namoonni ollaa mana Miikaa wal waamanii namoota Daan duukaa
bu'anii qaqqaban. 23 Isaan itti iyyinaan warri Daan of irra garagalanii
Miikaadhaan, "Ati maal barbaaddee namoota kee waammattee nu loluuf
dhufte?" jedhan.

24 Innis deebisee, "Isin waaqota ani tolfadhee fi luba koo fudhattaniirtu.
Wanni naa hafe maaltu jira? Yoos isin akkamitti, 'Maali taate?' naan jettu
ree?"

25 Namoonni Daanis, "Afaan kee nutti hin banin; yoo kanaa achii
namoonni obsa hin qabne tokko tokko si dha'u; atii fi maatiin kees lubbuu
keessan dhabdu" jedhaniin. 26 Ergasii namoonni Daan karaa isaanii itti
fufan; Miikaan akka isaan humna isaatii ol ta'an hubatee of irra garagalee
gara mana ofii isaatti qajeele.

27 Isaan waan Miikaan tolfatee fi luba isaa fudhatanii Laayishitti qajee-
lanii saba yaaddoo tokko malee nagaan jiraatutti duulan. Goraadeedhaan
isaan fixanii magaalaa isaaniis guban. 28 Sababii isaan Siidoon irraa
fagaatanii jiraatanii fi eenyuma wajjin walitti dhufeenya hin qabneef kan
isaan baraaru tokko iyyuu hin jiru ture. Magaalaan sun sulula keessa Beet
Rehooboot biratti argamti turte.

Namoonni Daan magaalaa sana deebisanii ijaaruudhaan achi jiraatan.
29 Magaalaan sun duraan Laayish jedhamti turte; isaan garuu Daan
jedhanii maqaa abbaa isaanii Daan namicha Israa'eliif dhalate sanaatiin
moggaasan. 30 Achittis namoonni Daan ofii isaaniitiif waaqota tolfamoo
dhaabbatan; Yoonaataan ilmi Geershoom, ilmi Musee sunii fi ilmaan isaa
hamma biyyattiin booji'amtetti luboota gosa Daan turan. 31 Kanaafuu

isaan ittuma fufanii bara manni Waaqaa Shiiloo ture guutuu waaqota
Miikaan tolfatetti fayyadamaa turan.

19

Namicha Lewwii Tokkoo fi Saajjatoo

1 Yeroo sanatti Israa'el mootii hin qabdu ture.
Lewwichi lafa gammoojjii biyya gaaraa Efreem keessa jiraatu tokko
Beetlihem Yihuudaa keessaa dubartii tokko saajjatoo godhatee fudhate.
2 Isheen garuu isaaf amanamtuu hin taane. Isa dhiiftees gara mana
abbaa ishee Beetlihem Yihuudaatti deebite. Erga ji'a afur achi turtee
booddee, 3 dhirsi ishee araarfatee deebisee galfachuudhaaf gara ishee
dhaqe. Innis hojjetaa isaatii fi harroota lama fudhatee deeme. Isheenis
mana abbaa isheetti ol isa galchite; abbaan ishees yommuu isa argetti
gammachuudhaan isa simate. 4 Abbaan niitii isaa jechuunis, abbaan
intalattii akka inni achi turuuf jabeessee isa kadhate; kanaafuu isaan
nyaachaa, dhugaas bultii sadii isa bira bubbulan.
5 Guyyaa afuraffaatti ganamaan ka'anii deemuuf qophaa'an; abbaan
intalattii garuu dhirsa intala isaatiin, "Akka jabaatuuf waa nyaadhu;
ergasii ni deemtaa" jedhe. 6 Kanaafuu lachan isaanii wajjin nyaatanii
dhuguuf tataa'an. Ergasiis abbaan intalattii, "Maaloo har'a asuma buliitii
aara galfadhu" jedheen. 7 Yommuu inni deemuuf ka'ettis abbaan niitii
isaa jabeessee isa kadhate; kanaafuu inni halkan sana achi bule. 8 Guyyaa
shanaffaatti yommuu inni ganamaan deemuuf ka'etti abbaan intalattii,
"Aara galfadhu. Hamma waaree booddeettis asuma turi!" isaan jedhe.
Kanaafuu lachan isaanii iyyuu wajjin nyaatan.
9 Yeroo namichi saajjatoo isaatii fi tajaajilaa isaa wajjin deemuuf ka'etti
abbaan intalattii, "Ilaali! Aduun dhi'uutti jirti. Asuma bulaa; guyyaan
galgalaa'eera. Asuma bulaatii aara galfadhaa. Bori ganamaan kaatanii
karaa keessan deemuu dandeessu" jedheen. 10 Namichi garuu gaafa sana
achi buluu didee harroota isaa lamaan fe'atee saajjatoo isaa fudhatee
qajeele. Gara fuullee Yerusaalem ishee Yebuus jedhamtu sanaa dhufe.
11 Yommuu isaan Yebuus bira ga'anitti sababii aduun dhiiteef tajaajilaan
sun gooftaa isaatiin, "Maaloo kottaa magaalaa Yebuusotaa kanatti gorree
haa bullu" jedhe.
12 Gooftaan isaas deebisee, "Lakkii. Nu magaalaa Namoota Ormaa warra
Israa'eloota hin ta'inii hin seennu. Gara Gibe'aatti dabarra" isaan jedhe.
13 Itti fufees, "Kottu Gibe'aa yookaan Raamaa geenyee tokkoo isaanii
keessa bullaa" jedheen. 14 Kanaafuu deemsa isaanii itti fufanii yeroo isaan
Gibe'aa ishee Beniyaam keessatti argamtutti dhi'aatanitti aduun dhiite.
15 Isaanis achi buluuf itti goran. Oobdii magaalaa keessas qubatan; garuu
namni tokko iyyuu isaan bulchuuf mana isaatti ol isaan hin galchine.
16 Galgaluma sana jaarsi biyya gaaraa Efreemiitii dhufee Gibe'aa jiraatu
tokko hojii qonnaatii gale. Namoonni biyyattii garuu gosa Beniyaam turan.
17 Jaarsi sun yommuu ol jedhee oobdii magaalaa keessatti kara deemaa
sana argetti, "Ati garam deemta? Eessaa dhufte?" jedhee gaafate.
18 Lewwichis akkana jedhe; "Nu Beetlihem Yihuudaatii dhufnee gara
lafa moggaa biyya gaaraa Efreem iddoo ani jiraadhuu dhaquuf deemna.
Ani achi dhaqee ture. Ani amma gara mana Waaqayyoo dhaqaan jira.
Namni mana isaatti na simate tokko iyyuu hin jiru. 19 Nu tajaajiltoonni

kee harroota keenyaaf cidii fi okaa qabna; anaa fi tajaajiltuu keetiif, dargaggeessa nu wajjin jiruufis buddeenaa fi daadhii wayinii qabna. Nu waan tokko illee hin barbaannu."
20 Jaarsichis, "Nagaan siif haa ta'u; ani waan isin barbaachisu hundumaa isiniif nan dhi'eessa; isin garuu oobdii keessa hin bulinaa" jedheen.
21 Kanaafuu inni gara mana isaatti ol isa galchee harroota isaatiif waan nyaatan kenne. Isaanis erga miilla isaanii dhiqatanii booddee nyaatanii dhugan.
22 Utuu isaan gammadaa jiranuu kashlabboonni magaalaa sanaa tokko tokko mana jaarsichaa marsan. Balbalas dhadha'anii iyyuudhaan, "Akka nu isatti sagaagalluuf namicha mana kee seene sana gad nuu baasi" jedhaniin.
23 Abbaan manichaas gad ba'ee akkana isaaniin jedhe; "Lakkisaa yaa firoota ko, hammina akkasii hin hojjetinaa; namichi kun waan keessummaa koo ta'eef waan jibbisiisaa kana hin hojjetinaa. 24 Kunoo
intalli koo durbi qulqulluunii fi saajjatoon namichaa as jiru. Ani isaan gad isinii baasaatii waan feetan isaan godhaa. Namicha kanatti garuu waan jibbisiisaa akkasii hin hojjetinaa."
25 Ta'us isaan isa hin dhageenye. Kanaafuu Lewwichi saajjatoo isaa gad isaanii baase; isaanis halkan guutuu isheetti taphatanii ganama barii gad ishee dhiisan. 26 Akkuma lafti bariiteenis dubartiin sun gara mana
gooftaan ishee ture sanaa dhaqxee balbala duratti kuftee hamma biiftuun baatutti achumatti diriirtee hafte.
27 Yommuu gooftaan ishee ganama barii ka'ee deemuuf balbala banee gad ba'etti, kunoo saajjatoon isaa kuftee harka ishee gulantaa balbalaa irratti diriirsitee arge. 28 Innis, "Ka'i ni deemnaa" isheen jedhe. Garuu
deebiin tokko illee hin turre. Kana irratti namichi sun harree irra ishee kaa'ee gara mana isaatti qajeele.
29 Innis yommuu mana isaa ga'etti haaduu fudhatee saajjatoo isaa sana buusaa buusaatti iddoo kudha lamatti kukkutee guutummaa biyya Israa'elitti erge. 30 Namni waan kana arge hundi, "Erga Israa'eloonni Gibxii
ba'anii jalqabee wanni akkasii takkumaa argamee yookaan hojjetamee hin beeku. Waa'ee isaa yaadaa! Hubadhaas! Waan gochuu qabnus nutti himaa!" jedhe.

20

Israa'eloonni Beniyaamota Lolan

1 Israa'eloonni Daanii hamma Bersheebaatti argaman akkasumas kanneen biyya Gili'aad keessa jiraatan hundi akka nama tokkootti ba'anii iddoo Miisphaa jedhamutti fuula WAAQAYYOO duratti walitti qabaman.
2 Hooggantoonni namoota gosoota Israa'el hundi wal ga'ii saba Waaqaa irratti argaman; loltoonni kuma dhibba afur goraadee hidhatanii turan.
3 Namoonni gosa Beniyaam akka Israa'eloonni gara Miisphaatti ol ba'an dhaga'an. Namoonni Israa'elis, "Mee akka wanni hamaan kun itti hojjetame nutti himaa" jedhan.
4 Lewwichi dhirsi dubartii ajjeefamte sanaas akkana jedhee deebise; "Anii fi saajjatoon koo achi buluuf biyya Beniyaam Gibe'aa dhufne.
5 Namoonni Gibe'aas na ajjeesuuf halkan mana ani bule sana marsan.
Isaanis saajjatoo koo humnaan gudeedan; isheenis ni duute. 6 Anis reeffa
saajjatoo koo fuudhee gargari kukkutee gara biyyoota dhaala gosoota

Israa'el hundaatti erge; isaan Israa'el keessatti waan jibbisiisaa fi salphisaa
akkasii hojjetaniiruutii. 7 Ammas isin Israa'eloonni hundinuu irratti
mari'adhaatii murtii keessan kennaa."

8 Namoonni hundi akkuma nama tokkootti ka'anii akkana jedhan; "Nu
keessaa namni tokko iyyuu gara mana isaatti hin galu. Nu keessaa
namni tokko iyyuu mana isaatti hin deebi'u. 9 Wanni nu Gibe'aa goonu
garuu kana: Akkuma ixaan nuu ba'etti itti duuluu dha. 10 Akka isaan
warra duulaniif waan isaan nyaatan fidaniif, gosoota Israa'el hunda
keessaa nama dhibba tokko keessaa nama kudhan, nama kuma tokko
keessaa nama dhibba tokko, nama kuma kudhan keessaa nama kuma
tokko ni fudhanna. Duulli kunis yeroo Gibe'aa ishee Beniyaam keessa
jirtu sana qaqqabutti waan isaan Israa'el irratti hojjetan sanaaf adabbii
barbaachisaa ni kenna." 11 Kanaafuu namoonni Israa'el hundi walitti
qabamanii akkuma nama tokkootti magaalattiitti duulan.

12 Gosoonni Israa'el gara gosa Beniyaam hundaatti akkana jedhanii
nama ergan; "Yakki hamaan gidduu keessanitti hojjetame kun maali?
13 Ammas akka nu isaan barbadeessinee Israa'el keessaa hammina
balleessinuuf namoota Gibe'aa hamoo sana dabarsaa nutti kennaa."
Beniyaamonni garuu Israa'eloota firoota isaanii dhaga'uu didan.
14 Isaanis Israa'eloota waraanuudhaaf magaalaawwan isaaniitii tokkum-
maadhaan gara Gibe'aa dhufan. 15 Beniyaamonni yeruma tokkotti
loltoota filatamoo Gibe'aa keessa jiraatan dhibba torba irratti namoota
goraadee hidhatan kuma digdamii ja'a magaalaawwan isaaniitii hiriirsan.
16 Loltoota filatamoo kanneen hunda keessaa dhibba torba bitaachota
tokkoon tokkoon isaanii rifeensatti dhagaa furrisanii hin dhabne turan.

17 Israa'eloonni Beniyaamota malee iyyuu namoota goraadee hidhatan
kuma dhibba afur qabu turan; kunneen hundinuu gootota turan.

18 Israa'eloonni Beet'eelitti ol ba'anii, "Beniyaamota waraanuudhaaf nu
keessaa jalqabatti eenyu haa ba'uu?" jedhanii Waaqa gaafatan.
WAAQAYYOS, "Yihuudaan jalqabatti haa ba'u" jedhee deebise.

19 Ijoolleen Israa'elis ganamaan ka'anii Gibe'aa marsan. 20 Namoonni
Israa'el Beniyaamota waraanuuf ba'anii Gibe'aatti iddoo iddoo isaanii
qabatan. 21 Beniyaamonnis Gibe'aadhaa ba'anii gaafuma sana dirree
waraanaa irratti Israa'eloota kuma digdamii lama fixan. 22 Namoonni
Israa'el garuu wal jajjabeessanii iddoodhuma gaafa duraa itti hiriiran
sanatti iddoo iddoo isaanii qabatan. 23 Israa'eloonni ol ba'anii hamma
galgalaatti fuula WAAQAYYOO duratti boo'an. Isaanis, "Nu obboloota
keenya Beniyaamota waraanuuf amma illee ol baanuu?" jedhanii
WAAQAYYOON gaafatan.
WAAQAYYOS, "Itti ol ba'aa" jedhee deebise.

24 Israa'eloonni guyyaa lammaffaatti gara Beniyaamotaatti dhi'aatan.
25 Yeroo kanatti, Beniyaamonni Gibe'aadhaa itti ba'anii Israa'eloota
goraadee hidhatan kuma kudha saddeet galaafatan.

26 Ergasii ijoolleen Israa'el, sabni hundinuu Beet'eelitti ol ba'anii achitti
boo'aa fuula WAAQAYYOO dura tataa'an. Hamma galgalaattis soomanii
aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa fuula WAAQAYYOO duratti dhi'eessan.
27 Israa'eloonnis gorsa WAAQAYYOO gaafatan. Bara sana taabonni kakuu
Waaqaa achuma ture; 28 Fiinehaas ilmi Ele'aazaar, ilmi Aroon fuula
isaa dura tajaajilaa ture. Isaanis, "Nu amma illee obboloota keenya
Beniyaamota waraanuuf haa baanu moo haa dhiifnu?" jedhanii gaafatan.

WAAQAYYOS, “Ba’aa; ani bori isaan dabarsee harka keessanitti kennaatii”
jedheen.

[29] Kanaafuu Israa’eloonni naannoo Gibe’aatti riphan. [30] Isaanis guyyaa
sadaffaatti Beniyaamotatti duulanii akkuma duraan godhan sana Gibe’aa
waraanuudhaaf iddoo iddoo isaanii qabatan. [31] Beniyaamonnis isaan
waraanuuf ba’anii magaalaa sana irraa fagaatan. Akkuma kanaan duraas
Israa’eloota dha’uu jalqaban; daandiiwwan Beet’eeliitii fi Gibe’aa irrattis
namoota Israa’el gara soddoma ajjeesan. [32] Beniyaamonnis, “Kunoo nu
akkuma kanaan duraa isaan mo’achaa jirra” jedhan; Israa’eloonni immoo,
“Kottaa nu gara dugda duubaatti deebinee akka isaan magaalaa keessaa
ba’an goonaa” jedhan.

[33] Namoonni Israa’el hundinuu iddoo turanii ka’anii Ba’aal Taamaaritti
iddoo iddoo isaanii qabatan; waraanni Israa’el kan riphee eegaa tures
karaa lixa Gibe’aatiin itti ba’e. [34] Sana booddees namoonni Israa’el
filatamoon kuma kudhan Gibe’aa irratti waraana banan. Waraanni
sunis akka malee cimaa ture; Beniyaamonni garuu akka badiin isaanitti
dhi’aatee jiru hin beekne ture. [35] WAAQAYYO fuula Israa’elootaa duratti
Beniyaamota dha’e; Israa’eloonni gaafas Beniyaamota 25,100 kanneen
hundi isaanii goraadee hidhatan fixan. [36] Kanaafuu Beniyaamonni akka
mo’ataman hubatan.

Yeroo kanatti Israa’eloonni waraana isaanii kan naannoo Gibe’aatti
riphee jiru sana abdatanii waan mo’ataman fakkeessanii Beniyaamotaaf
iddoo gad dhiisan. [37] Waraanni Israa’el riphee ture sunis yeruma tokkoon
cabsee Gibe’aa seenee magaalattii goraadeedhaan dha’e. [38] Namoonni
Israa’elis akka waraanni riphee ture sun magaalaa keessaa mallattoo
duumessa aaraa guddaa isaa argisiisu walii galanii turan; [39] akkasiinis
namoonni Israa’el gara lolaatti dacha’an.

Beniyaamonni waraana jalqabanii Israa’eloota soddoma ajjeesan;
kanaafuu, “Nu akkuma yeroo jalqabaa sana isaan mo’achaa jirra” jedhan.
[40] Garuu yommuu magaalattii keessaa aarri ol ba’uu jalqabetti Beniyaa-
monni of irra garagalanii aara guutummaa magaalattii keessaa samiitti
ol ba’aa jiru argan. [41] Kana irratti namoonni Israa’el Beniyaamotatti
garagalan; Beniyaamonni akka balaan isaanitti dhufe beekanii akka malee
sodaataniitii. [42] Kanaafuu isaan gara gammoojjiitti fuula deeffatanii
Israa’eloota duraa baqatan. Garuu jalaa ba’uu hin dandeenye. Namoonni
Israa’el kanneen magaalaa sanaa ba’anii dhufan achitti isaan fixan.
[43] Isaanis jara marsanii ari’uudhaan fuullee ba’a Gibe’aatti isaan mo’atan.
[44] Loltoonni Beniyaam jajjaboon kuma kudha saddeet ni galaafataman.
[45] Utuu isaan garagalanii gara gammoojjii kattaa Rimoonitti baqachaa
jiranuu namoonni kuma shan karaa irratti jalaa dhuman. Israa’eloonni
ammas hamma Gidoomitti warra hafan duukaa bu’anii nama kuma lama
ajjeesan.

[46] Gaafas Beniyaamota goraadee hidhatan kuma digdamii shanitu
ajjeefame; hundi isaaniis loltoota bebeekamoo turan. [47] Namoonni dhibba
ja’a garuu garagalanii gara gammoojjiitti kattaa Rimoonitti baqatan; ji’a
afuris achi turan. [48] Namoonni Israa’el immoo gara Beniyaamotaatti
dacha’anii guutummaa magaalaa sanaa, horii fi waan achitti argan hunda
goraadeen fixan. Magaalaa itti dhufan hundas ibiddaan guban.

21

Beniyaamotaaf Niitonni Argaman

1 Israa'eloonni, "Nu keessaa namni tokko illee Beniyaamotatti intala isaa
heerumsiisuu hin qabu" jedhanii Miisphaatti wal kakachiisanii turan.
2 Sabnis gara Beet'eel dhaqanii hamma galgalaatti fuula Waaqaa dura
taa'uudhaan sagalee isaanii ol fuudhanii hiqqifatanii boo'an. 3 Isaanis,
"Yaa WAAQAYYO, Waaqa Israa'el, wanni kun maaliif Israa'el irra ga'e?
Har'a gosti tokko maaliif Israa'el keessaa dhabamaa?" jedhanii iyyan.
4 Namoonnis guyyaa itti aanutti ganamaan iddoo aarsaa tolchanii aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessan.
5 Ergasiis Israa'eloonni, "Gosoota Israa'el hundumaa keessaa gosti
fuula WAAQAYYOO duratti wal ga'ii irratti hin argamin kami?" jedhanii
gaafatan. Namni fuula WAAQAYYOO duratti wal ga'ii irratti hin argamin
haa ajjeefamu jedhanii Miisphaatti walii kakatanii turaniitii.
6 Israa'eloonni garuu obboloota isaanii Beniyaamotaaf garaa laafanii
akkana jedhan; "Har'a gosti tokko Israa'el irraa citeera. 7 Egaa warra
hafaniif akkamitti niitota argachuu dandeenya? Nu akka intallan keenya
isaanitti hin heerumsiifne WAAQAYYOON kakanneerraatii." 8 Ergasiis,
"Gosti Miisphaatti fuula WAAQAYYOO duratti wal ga'ii irratti hin argamin
kami?" jedhan. Isaanis akka namni tokko iyyuu Yaabeesh Gili'aadii gara
qubataa wal ga'iidhaaf hin dhufin beekan. 9 Yeroo namoota lakkaa'anittis
akka namni Yaabeesh Gili'aad tokko iyyuu achi hin jirre hubatan.
10 Kanaafuu waldaan sun loltoota kuma kudha lama gara Yaabeesh
Gili'aad ergee akka isaan warra achi jiraatan, dubartootaa fi daa'imman
dabalanii goraadeedhaan fixan ajaje. 11 Isaanis, "Wanni isin gochuu
qabdan kanaa dha; dhiira hundaa fi dubartoota durbummaa hin qabne
hunda ajjeesaa" jedhan. 12 Isaanis namoota Yaabeesh Gili'aad keessa
jiraatan keessaa dubarran takkumaa dhiirri bira hin ga'in dhibba afur
argatan; gara biyya Kana'aan kan qubata Shiilootti argamu sanaattis isaan
fidan.
13 Ergasiis waldaan guutuun Beniyaamota kattaa Rimoon bira ji-
raatanitti waamicha nagaa ergan. 14 Beniyaamonnis yeroo sanatti ni
dacha'an; dubartoonni Yaabeesh Gili'aad kanneen du'a jalaa baraaraman
akka niitota isaaniif ta'aniif kennamaniif; garuu hunda isaanii wal hin
geenye.
15 Namoonnis sababii WAAQAYYO gosoota Israa'el gidduutti gargari
ba'umsa uumeef Beniyaamiif gaddan. 16 Maanguddoonni waldaas akkana
jedhan; "Dubartoonni Beniyaam dhumaniiru; egaa dhiirota hafaniif
akkamitti niitota argachuu dandeenya? 17 Akka gosti tokko Israa'el
keessaa hin badneef Beniyaamonni hafan dhaaltota argachuu qabu. 18 Nu
Israa'eloonni sababii, 'Namni intala isaa Beniyaamotatti heerumsiisu haa
abaaramu' jennee kakanneef, intallan keenya niitummaadhaan isaanii
kennuu hin dandeenyu. 19 Kunoo ayyaanni WAAQAYYOO tokko wagguma
waggaan Shiilootti ni ayyaaneffama; Shiiloon kunis Beet'eel irraa gara
kaabaatti, karaa Beet'eelii ba'ee Sheekemitti geessu irraa gara ba'aatti
akkasumas Leboonaa irraa gara kibbaatti argamti."
20 Kanaafuu isaan akkana jedhanii Beniyaamota gorsan; "Dhaqaa
iddoo dhaabaa wayinii keessa riphaa eeggadhaa. 21 Ilaalaa; yommuu
dubarri Shiiloo sirbaaf ba'anitti iddoo dhaabaa wayinii keessaa ba'aatii

tokkoo tokkoo keessaniif niitii tokko tokko qabaadhaatii gara Beniyaamitti
deebi’aa. 22 Yommuu abbootiin isaanii yookaan obboloonni isaanii nutti
himatanitti, ‘Sababii nu yeroo waraanaatti tokkoo tokkoo isaaniitiif niitii
arguu hin danda’iniif isin isaan gargaaruudhaan dhiifama nuu godhaa;
isinis sababii jaallattanii dubara keessan hin kenniniif balleessaa hin
qabdan’ jennaan.”

23 Beniyaamonnis akkuma isaanitti himame sana godhan; utuma dubar-
ran sirbaa jiranuus tokkoon tokkoon namaa tokko tokko butee akka niitii
isaa taatuuf fudhatee qajeele. Ergasiis gara dhaala isaaniitti deebi’anii
magaalaa isaanii haaromfatanii achi jiraatan.

24 Yeroo sanattis ijoolleen Israa’el iddoo sanaa ka’anii gara mana isaanii,
gara gosa isaanii, gara lammii isaaniitii fi gara dhaala isaaniitti deebi’an.

25 Bara sana Israa’el keessa mootiin hin jiru ture; tokkoon tokkoon
namaa waanuma isatti tole hojjeta ture.

Kitaaba
Ruut

Naa'omiinii fi Ruut

1 Bara abbootiin murtii bulchaa turanitti beelli biyyatti bu'e; namichi
Beetlihem Yihuudaa keessa jiraatu tokko niitii isaatii fi ilmaan isaa lamaan
fudhatee biyya Mo'aab jiraachuu dhaqe. 2 Maqaan namichaa Eliimelek,
maqaan niitii isaa Naa'omiin, maqaan ilmaan isaa lamaanii immoo
Mahiloonii fi Kiliiyoon jedhama ture. Isaanis namoota Efraataa kan biyya
Yihuudaa Beetlihem keessa jiraatan turan. Jarris biyya Mo'aab dhaqanii
achi jiraatan.

3 Eliimelek dhirsi Naa'omiin ni du'e; isheenis ilmaan ishee lamaan
wajjin hafte. 4 Isaanis dubartoota Mo'aab fuudhan; isheen tokko Orphaa
kaan immoo Ruut jedhamti. Erga isaan waggaa kudhan achi jiraatanii
booddee, 5 Mahiloonii fi Kiliiyoon ni du'an. Naa'omiinis ilmaan ishee
lamaanii fi dhirsa ishee dhabdee kophaa hafte.

6 Isheenis utuu Mo'aab jirtuu akka Waaqayyo saba isaa yaadatee nyaata
kenneef dhageesse; Naa'omiinii fi Niitonni ilmaan ishees gara biyya
isheetti deebi'uuf qophaa'an. 7 Isheenis iddoo jiraachaa turtee kaatee
niitota ilmaan ishee wajjin gara biyya Yihuudaatti deebi'uuf karaa qabatte.

8 Ergasiis Naa'omiin niitota ilmaan ishee lamaaniin akkana jette;
"Tokkoon tokkoon keessan gara mana haadhota keessaniitti deebi'aa.
Akkuma dhirsoota keessan kanneen du'anii fi anaafis arjoomtan sana
Waaqayyo isiniif haa arjoomu. 9 Waaqayyo tokkoo tokkoo keessaniifis
mana dhirsa itti heerumtaniitti boqonnaa isinii haa kennu."

Isheenis ergasii isaan dhungate; isaanis sagalee ol fudhatanii boo'anii
10 "Waawuu, nu si wajjin gara saba keetiitti deebina" jedhaniin.

11 Naa'omiin garuu akkana jette; "Yaa intallan ko, gara mana keessaniitti
deebi'aa. Maaliif na wajjin deemtu? Ani si'achi ilmaan dhirsa isiniif
ta'uu danda'an da'aa? 12 Yaa intallan koo gara mana keessaniitti deebi'aa;
ani dhirsa biraatti heerumuudhaaf dulloomeera. Yoo ani abdii qaba
jedhee halkanuma kana heerumee ilmaan da'e illee, 13 isin hamma isaan
guddatanitti ni eeggattuu? Isaan eeggachuuf jettanii utuu hin heerumin
haftuu ree? Lakkii yaa intallan koo. Kun isin caalaa natti ulfaata; harki
Waaqayyoo natti garagaleeraatii!"

14 Isaan amma illee sagalee isaanii ol fudhatanii boo'an. Kana irratti
Orphaan haadha dhirsa ishee dhungattee nagaatti jetteen; Ruut garuu
isheetti marmite.

15 Naa'omiinis, "Kunoo, waarsaan kee gara saba isheetii fi waaqota
isheetti deebi'aa jirti. Atis ishee wajjin deebi'i" jetteen.

16 Ruut garuu akkana jettee deebifte; "Akka ani si dhiisu yookaan si biraa
deebi'u na hin dirqisiisin. Iddoo ati deemtu nan deema; iddoo ati jiraattus
nan jiraadha. Sabni kee saba koo ni ta'a; Waaqni kees Waaqa koo ni ta'a.
17 Iddoo ati itti duututti anis nan du'a; achittis nan awwaalama. Si'achi
yoo duuti gargari nu baase malee yoo ani si dhiisee deeme Waaqayyo na
haa adabu; adabbiin sunis akka malee haa cimu." 18 Naa'omiinis yeroo
akka Ruut ishee wajjin deemuuf murteessite hubattetti ishee dirqisiisuu
dhiifte.

19 Kanaafuu dubartoonni lachuu hamma Beetlihemitti deeman.
Yommuu isaan Beetlihem ga'anittis sababii isaaniitiif guutummaan ma-
gaalattii raafamte; dubartoonnis, "Isheen kun Naa'omiinii?" jedhan.
20 Isheenis akkana isaaniin jette; "Naa'omiin jettanii na hin waaminaa!
Sababii Waaqni Waan Hunda Danda'u jireenya koo hadheesseef Maaraa
jedhaatii na waamaa. 21 Ani harka guutuudhaan ba'e; WAAQAYYO garuu
harka duwwaa na deebise. Isin maaliif Naa'omiin naan jettu? WAAQAYYO
na dhiphiseera; Waaqni Waan Hunda Danda'u rakkina natti fideeraatii."
22 Kanaafuu Naa'omiin, niitii ilma ishee Ruut Mo'aabittii wajjin yeroo
garbuun haamamuu jalqabutti Mo'aabii gara Beetlihemitti deebite.

2

Ruut Lafa qotiisaa Bo'eez Keessatti

1 Naa'omiin balbala Eliimelek keessaa fira dhirsa ishee namicha
sooressa Bo'eez jedhamu tokko qabdi turte.
2 Ruut Mo'aabittiinis Naa'omiiniin, "Ani nama fuula isaa duratti fud-
hatama argadhu duubaan qarmii funaannachuuf gara lafa qotiisaatti achi
nan ba'a" jette.
Naa'omiinis, "Yaa intala koo dhaqi" jetteen. 3 Kanaafuu isheen gara lafa
qotiisaa dhaqxee warra midhaan haaman duubaan qarmii funaannachuu
jalqabde. Isheen utuma qarmii funaannachaa jirtuu akka lafti qotiisaa
isheen keessa jirtu sun kan Bo'eez ta'e hubatte; Bo'eez kunis sanyii
Eliimelek ture.
4 Yeruma sanatti Bo'eez Beetlihemii dhufee warra midhaan haamaniin,
"WAAQAYYO isin wajjin haa ta'u!" jedhee nagaa isaan gaafate.
Isaanis deebisanii, "WAAQAYYO si haa eebbisu!" jedhaniin.
5 Bo'eezis dura bu'aa hojjettoota isaatiin, "Intalli kun kan eenyuu ti?"
jedhee gaafate.
6 Dura bu'aan sunis akkana jedhee deebise; "Isheen nama Mo'aab;
Naa'omiin wajjin biyya Mo'aabii dhufte. 7 Isheenis, 'Maaloo akka
ani hojjettoota duubaan bissii gidduudhaan qarmii funaannadhu naa
eeyyami' jette. Isheen yeroo xinnoof gaaddisa jala boqotte malee ganamaa
jalqabdee hamma ammaatti jabaattee hojjechaa turte."
8 Kana irratti Bo'eez Ruutiin akkana jedhe; "Yaa intala koo na dhaga'i.
Gara lafa qotiisaa biraa dhaqxee qarmii hin funaanin; iddoo kanaas hin
deemin. Asuma hojjettoota koo dubarran wajjin turi. 9 Lafa qotiisaa warri
dhiiraa keessaa haaman ilaaliitii dubarran duukaa bu'i. Akka isaan si'i
hin tuqne ani warra dhiiraatti himeera. Yeroo dheebottus qodaa bishaanii
dhiironni guutan keessaa budduuqsii dhugi."
10 Kana irrattis isheen addaan lafatti gombifamtee, "Ani utuu nama
biyya ormaa ta'ee jiruu fuula kee duratti surraa argadhee ati na arguun
kee kun maaliifi?" jettee isa gaafatte.
11 Bo'eez immoo akkana jedhee deebiseef; "Waan ati erga dhirsi kee
du'ee jalqabee haadha dhirsa keetiitiif goote hundumaa, akka ati itti abbaa
kee, haadha keetii fi biyya kee dhiiftee saba kanaan dura hin beekin wajjin
jiraachuudhaaf dhuftes dhaga'eera. 12 WAAQAYYO waan ati goote hundaaf
gatii kee siif haa deebisu. WAAQAYYO Waaqni Israa'el kan ati qoochoo isaa
jalatti baqachuudhaaf dhufte sun baay'isee siif haa deebisu."
13 Isheenis akkana jette; "Yaa gooftaa ko, ani yoo akka hojjettoota kee
dubarran keessaa akka ishee tokkootti madaalamuu baadhe illee sababii

ati na jajjabeessitee gara laafinaan ana garbittii keetti dubbatteef ani fuula
kee duratti surraa argadheera.”
14 Bo’eezis yeroo laaqanaatti, “As kottu. Buddeenas fudhadhuutii
wayinii dhangaggaa’aatti cuuphadhu” jedheen.
Yeroo isheen hojjettoota wajjin teessettis asheetii waadame kenneef.
Isheenis nyaattee quuftee xinnoon irraa hafeef. 15 Akkuma isheen
qarmii funaannachuuf ol kaateenis Bo’eez akkana jedhee hojjettoota isaa
ajaje; “Yoo isheen bissii gidduudhaa illee qarmii funaannatte ishee hin
rifachiisinaa. 16 Qooda kanaa bissii keessaa tokko tokko luqqisaatii akka
isheen funaannatuuf lafa bubuusaafii malee isheetti hin dheekkaminaa.”
17 Kanaafuu Ruut hamma galgalaatti lafa qotiisaa keessaa funaannatte.
Garbuu funaannatte sanas ni sukkuumatte; innis gara safartuu iifii*
tokkoo ta’e. 18 Isheenis garbuu sana baadhattee magaalaatti deebite;
haati dhirsa ishees wanni isheen funaannatte hammam akka ta’e argite.
Akkasumas Ruut waan guyyaa nyaattee quuftee ishee irraa hafe sana gad
baaftee kenniteef.
19 Haati dhirsa ishees, “Ati har’a eessaa funaannatte? Eessa hojjechaa
oolte? Namni xiyyeeffannoo kana siif kenne sun haa eebbifamu!” jette.
Ergasiis Ruut waa’ee namicha lafa qotiisaa isaa keessaa funaannachaa
oolte sanaa haadha dhirsa isheetti himte. Isheenis, “Maqaan namicha ani
har’a bira hojjechaa oole sanaa Bo’eez jedhama” jette.
20 Naa’omiinis, “Waaqayyo inni warra jiraniifis warra du’aniifis gara
laafina gochuu hin dhiifne sun isa haa eebbisu!” jette. Itti dabaluudhaanis,
“Inni fira keenya kan dhi’oo ti; warra nu dhaaluun irra jiru keessaas isa
tokkoo dha” isheedhaan jette.
21 Ergasiis Ruut Mo’aabittiin, “Inni, ‘Hamma isaan midhaan koo hunda
walitti qabanii fixanitti iyyuu hojjettoota koo wajjin turi’ naan jedheera”
jetteen.
22 Naa’omiinis niitii ilma ishee Ruutiin, “Yaa intala ko, dubarran isaa
wajjin ooluun siif gaarii dha; ati yoo gara lafa qotiisaa nama biraa deemte,
miidhaan sirra ga’uu danda’aatii” jette.
23 Kanaafuu Ruut hamma garbuu fi qamadiin haamamee dhumutti
tajaajiltoota Bo’eez dubarran wajjin turte. Haadha dhirsa ishee wajjinis
jiraatte.

3

Ruutii fi Bo’eez Oobdii Midhaanii Irratti

1 Gaaf tokko Naa’omiin haati dhirsa ishee akkana isheedhaan jette;
“Yaa intala ko, ani akka ati itti boqottuuf mana mijaa’aa siif barbaaduu
hin qabuu? 2 Bo’eez namichi ati tajaajiltoota isaa dubarran sana wajjin
turte sun fira keenya mitii? Inni edana oobdiitti garbuu qulleeffata.
3 Kanaafuu dhidhiqadhuutii shittoo dibadhu; uffata kee isa bareedaa illee
uffadhu. Ergasiis gara oobdichaa dhaqi; inni garuu hamma nyaatee
dhugee raawwatutti akka ati achi jirtu hin beekin. 4 Yeroo inni rafutti
iddoo inni rafe hubadhu. Ergasii dhaqiitii wayyaa miilla isaa irraa saaqii
ciisi. Innis waan ati gochuu qabdu sitti hima.”

* **2:17** 2:17 Iifiin tokko kiiloo giraamii 40.

5 Ruutis, “Ani waan ati jettu hunda nan godha” jettee deebifte.
6 Kanaafuu Ruut gara oobdii sanaatti gad buutee waan haati dhirsa ishee
godhi jetteen hundumaa goote.
7 Bo’eezis erga nyaatee dhugee gammadee booddee achi fagaatee tuulaa
midhaanii bira rafuu dhaqe. Ruutis suuta jettee dhaqxee miilla isaa
irraa wayyaa saaqxee rafte. 8 Halkan walakkaatti wanni tokko namicha
rifachiise; innis yommuu of irra garagalee ilaaletti dubartii miilla isaa jala
ciiftu tokko arge.
9 Innis, “Ati eenyu?” jedhee gaafate.
Isheenis, “Ana Ruut tajaajiltuu kee ti. Ati sababii na dhaaluuf fira dhi’oo
taateef handaara wayyaa keetii narra buusi” jetteen.
10 Innis deebisee akkana jedheen; “Yaa intala too, WAAQAYYO si haa
eebbisu; arjummaan kun arjummaa ati kanaan dura goote sana caala; ati
dargaggeessa yookaan sooressa yookaan hiyyeessa faana hin deemneetii.
11 Ammas yaa intala koo hin sodaatin. Ani waan ati gaafattu hunda siif
nan godha. Sabni magaalaa koo keessa jiraatu hundi akka ati dubartii
amala gaarii qabdu taate ni beeka. 12 Akka ani fira dhi’oo ta’e beekamaa
dha; ta’us namni dhaaluudhaaf ana caalaa fira dhi’oo ta’e jira. 13 Asuma
buli; bori ganama namichi yoo si dhaaluu barbaade gaarii dha; inni si
haa dhaalu. Yoo inni si dhaaluu hin barbaanne garuu dhugaa WAAQAYYO
jiraataa, ani sin dhaala. Hamma lafti bariitutti asuma ciisi.”
14 Kanaafuu isheen hamma lafti bariitutti miilla isaa jala ciifte; garuu
utuu namni tokko iyyuu hin beekin dursitee kaate; Bo’eez, “Dubartiin gara
oobdii kanaa dhufuun ishee beekamuu hin qabu” jedheeraatii.
15 Akkasumas, “Wayyaa irraan uffatte ofi irraa fuudhii diriirsii qabi”
jedheen. Isheenis ni diriirsite; inni garbuu safartuu ja’a safaree ishee
baachise. Ergasiis gara magaalaatti deebite.
16 Yommuu Ruut gara haadha dhirsa isheetti deebitetti Naa’omiin, “Yaa
intala ko, wanni sun akkam ta’e?” jettee ishee gaafatte.
Isheenis waan Bo’eez isheef godhe hunda itti himte; 17 itti dabaltees,
“ ‘Gara haadha dhirsa keetti harka duwwaa hin deebi’in’ jedhee garbuu
safartuu ja’aa kana naa kenne” jetteen.
18 Naa’omiin immoo, “Yaa intala ko, hamma waan dhufu argitutti obsi.
Namichi hamma dubbiin kun har’a fala argatutti hin boqotu” isheedhaan
jette.

4

Bo’eez Ruutin Fuudhuu Isaa

1 Bo’eez gara karra magaalaatti ba’ee achi taa’e. Innis yommuu namichi
dhaaluuf isa caalaa fira dhi’oo ta’e sun dhufetti, “Yaa michuu ko, as
kottuutii na bira taa’i” jedheen. Kanaafuu inni dhaqee taa’e.
2 Bo’eezis maanguddoota magaalaa keessaa kudhan waamee, “As
taa’aa” jedheen; isaanis ni tataa’an. 3 Kana irratti namicha dhaaluuf
aantummaa qabu sanaan akkana jedhe; “Naa’omiin isheen Mo’aabii
deebite sun lafa obboleessa keenya Eliimelek gurguruuf jirti. 4 Kanaafuu
akka ati fuula warra as tataa’aniitii fi fuula maanguddoota saba kootii
duratti lafa kana bittuuf ani waan kana sitti himuu yaade. Yoo ofii keetiif
dhaaluu barbaadde dhaali. Yoo dhaaluu baatte garuu akka ani beekuuf
natti himi. Waan kana gochuuf si malee namni mirga qabu tokko iyyuu
hin jiruutii; namni sitti aanee aantummaa qabu ana.”

Namichis, “Ani nan dhaala” jedhe.
5 Bo’eezis, “Egaa gaafa Naa’omiinii fi Ruuti Mo’aabittii irraa lafa bittutti
ati maqaa namicha du’e sanaa qabeenya isaatiin waamsisuudhaaf niitii
isaa illee fudhachuu qabda” jedheen.
6 Kana irratti firri dhi’oo sun, “Yoos ani qabeenya mataa kootti rakkina
fiduu danda’aatii dhaaluu hin danda’u. Ati mataan kee mirga dhaaluu
kootii fudhadhuutii dhaali. Ani waan kana gochuu hin danda’u” jedheen.
7 Bara durii biyya Israa’eliitti dhaalaa fi qabeenya walitti dabarsuun
gareen tokko kophee isaa of irraa baasee garee kaaniif kennuudhaan
mirkaneeffama ture. Israa’el keessatti bituu fi gurguruun haaluma kanaan
mirkaneeffama ture.
8 Kanaafuu namichi dhaaluuf fira dhi’oo ture sun Bo’eeziin, “Ati mataan
kee bitadhu” jedhee kophee of irraa baase.
9 Bo’eezis maanguddootaa fi saba hundaan akkana jedhe; “Akka ani
qabeenya Eliimelek, qabeenya Kiliiyooniitii fi qabeenya Mahiloon hunda
Naa’omiin irraa bite isin har’a dhugaa baatota. 10 Akkasumas akka
maqaan isaa maatii isaa keessaa yookaan biyya isaa keessaa hin badneef
ani qabeenya isaatiin maqaa isaa waamsisuudhaaf Ruuti Mo’aabittii
niitii Mahiloon kana niitii godhadhee fuudhuu kootiif isin har’a dhugaa
baatota!”
11 Maanguddoonnii fi namoonni karra sana dura turan hundinuu
akkana jedhan; “Nu dhugaa baatota. WAAQAYYO dubartii mana kee
dhufaa jirtu kana akka Raahelii fi Liyaa warra tokkummaadhaan mana
Israa’el ijaaran sanaa haa godhu. Ati Efraataa keessatti nama jabaa,
Beetlihem keessatti immoo beekamaa ta’i. 12 Karaa sanyii WAAQAYYO
dubartii dargaggeettii kana irraa siif kennuutiin maatiin kee akkuma
maatii Faares isa Taamaar Yihuudaadhaaf deesse sanaa haa ta’u.”

Hidda Dhaloota Daawit
4:18-22 kwf – 1Sn 2:5-15; Mat 1:3-6; Luq 3:31-33

13 Kanaafuu Bo’eez Ruutin fudhatee niitii godhate. Ishee wajjinis
ciise; WAAQAYYOS akka isheen ulfooftee ilma deessu ishee gargaare.
14 Dubartoonnis Naa’omiiniin akkana jedhan; “WAAQAYYO inni nama
si dhaalu si hin dhabsiisin sun haa eebbifamu. Guutummaa Israa’el
keessattis inni maqaa haa qabaatu! 15 Innis jireenya kee ni haaromsa;
bara dulluma keetiittis si soora. Niitiin ilma keetii isheen si jaallattu kan
ilmaan torba siif caaltu sun isa deesseertiitii.”
16 Naa’omiinis mucicha fuutee hammatte; guddiftuu isaa illee taate.
17 Dubartoonni ollaas, “Naa’omiin mucaa argatte” jedhan. Maqaa isaas
Oobeedi jedhan. Inni akaakayyuu Daawit, abbaa Isseey.

18 Egaa hiddi dhaloota Faares kanaa dha:

Faares abbaa Hezroon;
19 Hezroon immoo abbaa Raam;
Raam abbaa Amiinaadaab;
20 Amiinaadaab immoo abbaa Nahishoon;
Nahishoon abbaa Salmoon;
21 Salmoon immoo abbaa Bo’eez;
Bo’eez immoo abbaa Oobeedi;
22 Oobeedi immoo abbaa Isseey;

Isseey immoo abbaa Daawit.

Kitaaba Saamu'eel Tokkoffaa

Dhalachuu Saamu'eel

1 Namicha biyya gaara Efreem keessa Raamaatayiim Zoofiim jiraatu kan
maqaan isaa Elqaanaa jedhamu tokkotu ture; innis ilma Yeroohaam, ilma
Eliihuu, ilma Toohuu, ilma Zuufi, ilma Naasiib ture. 2 Innis niitii lama qaba
ture; maqaan ishee tokko Haannaa, kaan immoo Pheniinaa jedhama ture.
Pheniinaan ijoollee qabdi; Haannaan garuu ijoollee tokko illee hin qabdu
ture.

3 Elqaanaan wagguma waggaadhaan WAAQAYYOO Waan Hunda
Danda'uuf aarsaa dhi'eessuu fi sagaduudhaaf magaalaa jiraatuu ka'ee
gara Shiilootti ol ba'a ture. Achittis ilmaan Eelii lamaan Hofniinii fi
Fiinehaas luboota WAAQAYYOO turan. 4 Yommuu guyyaan itti Elqaanaan
aarsaa dhi'eessu ga'utti inni niitii isaa Pheniinaa, ilmaan isaatii fi intallan
isaa hundaaf foon sana irraa qooda isaanii ni kenna ture. 5 Inni sababii
Haannaa jaallatuuf qooda harka lama isheedhaaf kenna ture; WAAQAYYO
garuu gadameessa ishee cufee ture. 6 Sababii WAAQAYYO gadameessa
Haannaa cufeef masaanuun ishee akka isheen aartuuf ishee tuttuqaa
turte. 7 Kunis wagguma waggaadhaan itti fufe. Yeroo Haannaan gara
mana WAAQAYYOOTTI ol baatutti masaanuun ishee, ishee tuttuqaa turte;
kanaafuu Haannaan ni boossi, nyaatas hin nyaattu turte. 8 Dhirsi ishee
Elqaanaanis, "Haannaa ati maaliif boossa? Maaliif hin nyaattu? Garaan
kee maaliif gaddaa? Ani ilmaan kudhan siif hin caaluu?" Isheen jedha
ture.

9 Gaafa tokko isaan Shiilootti erga nyaatanii dhuganii booddee Haan-
naan ol kaatee dhaabate. Eeliin lubichi dhaaba balbala mana qulqullum-
maa WAAQAYYOO bira barcuma irra taa'aa ture. 10 Haannaanis guddaa
gadditee hiqqifatee boo'uudhaan WAAQAYYOON kadhatte. 11 Akkanas jettee
wareegde; "Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu, yoo ati dhiphina
garbittii keetii ilaaltee na yaadatte, yoo ati garbittii kee dagachuu baattee
ilma naa kennite ani bara jireenya isaa guutuu isa WAAQAYYOOF nan kenna;
qarabaan tokko iyyuu mataa isaa hin tuqu."

12 Yeroo Haannaan ittuma fuftee fuula WAAQAYYOO duratti kadhachaa
turtettis Eeliin afaan ishee ilaalaa ture. 13 Haannaanis garaa isheetti
kadhachaa turte; hidhii isheetu socho'a malees sagaleen ishee hin
dhaga'amu ture. Kanaafuu Eeliin waan isheen machoofte se'ee, 14 "Ati
hamma yoomiitti machoofta? Daadhii wayinii kee of irraa fageessi"
jedheen.

15 Haannaanis akkana jettee deebifte; "Lakki akkas miti; yaa gooftaa
ko, ani dubartii akka malee dhiphatee dha. Ani lubbuu koo fuula
WAAQAYYOO duratti dhangalaase malee daadhii wayinii yookaan dhugaatii
nama macheessu hin dhugne. 16 Ati garbittii kee akka dubartii faayidaa
hin qabne tokkootti hin ilaalin. Ani sababii dhiphinaa fi gadda koo guddaa
sanaatiif hamma ammaatti kadhachaara."

17 Eeliinis, "Nagaan deemi; Waaqni Israa'el waan ati kadhatte siif haa
kennu" jedhee deebiseef.

18 Isheenis, “Garbittiin kee fuula kee duratti surraa haa argattu” jette.
Ergasiis deemsa ishee itti fufte; nyaata ni nyaatte; gaddis fuula ishee irratti
hin mul’anne.
19 Isaanis guyyaa itti aanu ganama barii ka’anii fuula WAAQAYYOO duratti
sagadanii gara mana isaanii Raamaatti deebi’an. Elqaanaan niitii isaa
Haannaa bira ga’e; WAAQAYYOS ishee yaadate. 20 Haannaan ulfooftee
yeroon isaa geenyaan ilma deesse. Maqaa isaas, “Ani WAAQAYYO irraa
isa kadhadheeraatii” jettee Saamu’eel jettee moggaafte.

Saamu’eel Waaqaaf kenname

21 Elqaanaan warra mana isaa jiraatan hunda wajjin WAAQAYYOOF
aarsaa waggaa dhi’eessuu fi wareega isaa galchuuf ol ba’e; 22 Haannaan
garuu hin dhaqne. Isheenis dhirsa isheetiin, “Erga mucaan kun harma
gu’ee booddee ani isa geesseen fuula WAAQAYYOO duratti isa dhi’eessa;
innis jireenya isaa guutuu achuma jiraata” jette.
23 Dhirsi ishee Elqaanaanis, “Waanuma jaallatte godhi; ati hamma
harma isa guusiftutti asuma turi; WAAQAYYO garuu dubbii isaa fiixaan haa
baasu” jedheen. Kanaafuu dubartittiin mana turtee hamma harma isa
guusiftutti ilma ishee hoosifte.
24 Ishee erga mucicha harma guusiftee booddee mucichaa fi dibicha
loonii kan umuriin isaa waggaa sadii ta’e, daakuu iifii* tokkoo fi daadhii
wayinii qalqalloo tokko fudhattee gara Shiiloo gara mana WAAQAYYOOTTI
fidde. Mucichis daa’ima ture. 25 Isaanis dibicha sana qalanii mucicha
gara Eeliitti fidan; 26 isheenis akkana jetteen; “Yaa gooftaa ko, du’a lubbuu
keetii ti; dubartiin as si bira dhaabattee WAAQAYYOON kadhachaa turte sun
anuma. 27 Ani mucaa kana argachuuf kadhadheera; WAAQAYYOS waan
ani isa kadhadhe naaf kenneera. 28 Kanaafuu ani amma WAAQAYYOOFAN
isa kenna. Bara jireenya isaa guutuu WAAQAYYOOF ni kennama.” Isaanis
achitti WAAQAYYOOF sagadan.

2

Kadhannaa Haannaa

1 Haannaanis akkana jettee kadhatte:
“Garaan koo WAAQAYYOTTI ni gammada;
gaanfi koos WAAQAYYOON ol kaafama.
Afaan koos diinota koo irratti of jaja;
ani fayyisuu keetti nan gammadaatii.

2 “Qulqulluun akka WAAQAYYOO tokko iyyuu hin jiru;
si malees eenyu iyyuu hin jiru;
kattaan akka Waaqa keenyaa tokko iyyuu hin jiru.

3 “Of jajuudhaan hin dubbatinaa;
yookaan dubbiin of tuulummaa akkasii afaan keessanii hin ba’in;
WAAQAYYO Waaqa beekaadhaatii;
hojiiwwanis isaan madaalamu.

4 “Iddaawwan namoota jajjaboo caccabaniiru;
namoonni dadhaboon garuu humna hidhataniiru.

---

* **1:24** 1:24 Iifiin tokko kiiloo giraamii 40.

5 Warri quufanii turan buddeenatti of gurguraniiru;
warri beela'anii turan garuu si'achi hin beela'an.
Isheen dhabduu turte ijoollee torba deesse;
isheen ijoollee baay'ee qabdu immoo ni dhabde.

6 "WAAQAYYO ni ajjeesa; ni fayyisas;
sii'oolitti gad ni buusa; olis ni baasa.
7 WAAQAYYO ni hiyyoomsa; ni sooromsas;
ni salphisa; ni ulfeessas.
8 Inni hiyyeeyyii awwaara keessaa ni kaasa;
rakkattootas tuulaa daaraa keessaa ol fuudha;
inni ilmaan mootii wajjin isaan ni teessisa;
barcuma ulfinaas isaan dhaalchisa.

"Hundeewwan lafaa kan WAAQAYYOO ti;
inni hundeewwan sana irra addunyaa kaa'eera.
9 Inni miilla qulqulloota isaa ni eega;
namoonni hamoon garuu dukkana keessatti cal'isu.

"Namni jabina isaatiin hin mo'atu;
10 warri WAAQAYYOON morman ni caccabsamu.
Inni samiidhaa isaanitti qaqawweessa'a.
WAAQAYYO daarii lafaatti ni murteessa.

"Inni mootii isaatiif jabina ni kenna;
gaanfa dibamaa isaa illee ol ni kaasa."
11 Ergasii Elqaanaan gara mana isaa Raamaatti gale; mucichi garuu Eelii
lubicha jalatti fuula WAAQAYYOO dura tajaajilaa ture.

Hammina Ilmaan Eelii

12 Ilmaan Eelii namoota hamoo turan; WAAQAYYONIS hin sodaatan ture.
13 Akka bartee luboonni saba wajjin qabaniitti yeroo namni kam iyyuu
aarsaa dhi'eessutti utuma foon affeelamaa jiruu tajaajilaan lubichaa
hokkoo quba sadii qabu tokko harkatti qabatee dhufee 14 beddee yookaan
huuroo yookaan okkotee yookaan xuwwee keessa galcha ture; lubichis
waanuma qabduun sun ol baase ofii isaatii fudhata ture. Israa'eloota
gara Shiiloo dhufan hundas haaluma kanaan keessumsiisu turan. 15 Garuu
utuma coomni isaa hin gubamin dura tajaajilaan lubichaa dhufee nama
aarsaa qalmaa dhi'eessuun, "Waan lubichi foon dheedhii malee affeela-
maa si harkaa hin fudhanneef waan isaaf waadamu naa kenni" jedha
ture.
16 Yoo namichi sun, "Jalqaba coomni isaa haa gubamu; ergasii kan
barbaadde fudhadhu" jedheenis, tajaajilaan sun deebisee, "Hin ta'uu
ammuma naa kenni; yoo ati didde immoo ani humnaan nan fudhadha"
isaan jedha ture.
17 Cubbuun dargaggootaa kun fuula WAAQAYYOO duratti akka malee
guddaa ture; isaan aarsaa WAAQAYYOOF dhi'eeffamu ni tuffatu tureetii.
18 Saamu'eel garuu dirata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee fuula
WAAQAYYOO dura ni tajaajila ture. 19 Haati isaa yommuu wagguma
waggaan aarsaa waggaa dhi'eessuuf dhirsa ishee wajjin ol baatutti
wandaboo xinnoo ishee hojjettee ni geessitiif turte. 20 Eeliinis, "Dubartii

kana irraa qooda ilma isheen WAAQAYYOOF kennite sanaa WAAQAYYO
ijoollee isheef haa kennuu" jedhee Elqaanaa fi niitii isaa eebbise. Isaanis
deebi'anii mana isaaniitti galan. [21] WAAQAYYOS Haannaa ni yaadate;
isheenis ulfooftee ilmaan sadii fi intallan lama ni deesse. Saamu'eel
mucichis fuula WAAQAYYOO duratti ni guddate.

[22] Yeroo kanatti Eeliin akka malee dulloomee ture; innis waan ilmaan
isaa saba Israa'el hundatti hojjetan hunda akkasumas akka isaan dubar-
toota balbala dunkaana wal ga'ii irra tajaajilan wajjin ciisan dhaga'e.
[23] Kanaafuu inni akkana isaaniin jedhe; "Hammina isin gootan ani saba
hundumaa irraa dhaga'eera; isin maaliif waan akkasii gootu? [24] Lakkisaa
yaa ilmaan koo; oduun saba WAAQAYYOO keessa faca'ee ani dhaga'u
kun gaarii miti. [25] Namni tokko yoo nama biraatti cubbuu hojjete
Waaqayyotu gidduu galaaf; garuu yoo namni tokko WAAQAYYOTTI cubbuu
hojjete eenyutu gidduu galaaf?" Ta'us sababii WAAQAYYO isaan ajjeesuu
barbaadeef ilmaan Eelii gorsa abbaa isaanii hin dhageenye.

[26] Saamu'eel mucichis guddachaa deemee fuula WAAQAYYOOTII fi fuula
namaa duratti surraa argate.

Raajii Maatii Eelii Irratti Dubbatame

[27] Namni Waaqaa tokko gara Eelii dhufee akkana jedheen; "WAAQAYYO
akkana jedha: 'Yeroo manni abbaa keetii biyya Gibxi keessa garbummaa
Fara'oon jala turetti ani isatti of mul'ifnee? [28] Akka inni luba koo ta'uuf,
akka inni gara iddoo aarsaa kootti ol ba'uuf, akka inni ixaana aarsuu
fi akka fuula koo duratti dirata uffatuuf, ani gosoota Israa'el hunda
keessa abbaa kee filadheera; akkasumas aarsaa Israa'eloonni ibiddaan
dhi'eessan hunda maatii abbaa keetiitiif kenneera. [29] Egaa isin maaliif
qalmaa fi aarsaa ani ajaje sana tuffatu? Ati maaliif aarsaa saba koo
Israa'eliin dhi'eeffamu keessaa filatamaa isaa nyaatanii of gabbisuudhaan
ana caalaatti ijoollee keetiif ulfina kennita?'

[30] "Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Manni keetii
fi manni abbaa keetii bara baraan fuula koo dura akka tajaajilaniif ani
waadaa galee ture.' Amma garuu WAAQAYYO akkana jedha: 'Kun ana
irraa haa fagaatu! Warra ulfina naa kennan nan ulfeessa; warri na
tuffatan immoo ni tuffatamu. [31] Akka maatii kee keessatti jaarsi hin
argamneef, yeroon ani itti jabina keetii fi jabina maatii abbaa keetii cabsu
tokko ni dhufa; [32] iddoo jireenya koo keessattis rakkina argita. Israa'eliif
wanni gaariin yoo godhamu iyyuu, toora maatii keetii keessatti jaarsi hin
argamu. [33] Namni ani iddoo aarsaa koo biraa hin balleessin hundi ija kee
imimmaaniin jaamsuu fi garaa kee gaddisiisuuf hambifama; ijoolleen kee
hundinuus umurii ijoollummaatti du'u.

[34] " 'Wanni ilmaan kee lamaan Hofniinii fi Fiinehaasitti dhufu siif
mallattoo ta'a; isaan lachanuu guyyuma tokkotti dhumu. [35] Ani luba
amanamaa kan akka waan garaa koo keessa jiruu fi akka waan yaada koo
keessa jiruutti hojjetu tokko ofii kootiif nan kaafadha; ani isaaf mana bara
baraa nan ijaara; innis fuula dibamaa kootii dura bara baraan tajaajila.
[36] Namni sanyii kee keessaa hafe hundis, "Akka ani muraa buddeena
tokkoo illee nyaadhuuf hojii lubummaa keessaa tokko irratti na ramadi"
jedhe dhufee meetii tokkoo fi buddeena tokkoof fuula isaa duratti kufee
sagadaaf.' "

3

WAAQAYYO Saamu’eelin Waame

1 Saamu’eel mucichi fuula Eelii duratti WAAQAYYOON tajaajilaa ture. Bara
sana keessa dubbiin WAAQAYYOO yeroo tokko tokko malee hin dhufu ture;
mul’anni baay’eenis hin jiru ture.
2 Eeliin inni iji isaa arguu dadhabe sun halkan tokko idduma isaa kan
durii rafaa ture. 3 Saamu’eelis mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa
iddoo taabonni Waaqaa ture sana ture; ibsaan Waaqaa amma illee hin
dhaamne ture. 4 WAAQAYYOS Saamu’eelin ni waame.
Saamu’eelis, “Ani asin jira” jedhee deebise. 5 Fiigees gara Eelii dhaqee,
“Ati waan na waamteef ani kunoo dhufeera” jedheen.
Eeliin garuu, “Ani si hin waamne; deebi’ii ciisi” jedheen; innis deebi’ee
ciise.
6 Ammas WAAQAYYO, “Saamu’eel!” jedhee waame; Saamu’eelis ka’ee
Eelii bira dhaqee, “Ati waan na waamteef ani kunoo dhufeera” jedhe.
Eeliinis, “Yaa ilma koo ani si hin waamne; dhaqii ciisi” jedheen.
7 Yeroo sana Saamu’eel WAAQAYYOON hin beeku ture; dubbiin
WAAQAYYOS isaaf hin ibsamne ture.
8 WAAQAYYO yeroo sadaffaadhaaf Saamu’eelin ni waame; Saamu’eelis
ka’ee gara Eelii dhaqe, “Ati waan na waamteef ani kunoo dhufeera” jedhe.
Eliin yeroo kana akka WAAQAYYO mucicha waamaa ture hubate.
9 Kanaafuu Eeliin Saamu’eeliin, “Dhaqii ciisi; yoo inni si waame, ‘Garbichi
kee dhaga’aa jiraatii yaa WAAQAYYO dubbadhu’ jedhi” jedheen. Kanaafuu
Saamu’eel dhaqee iddoo ofii isaa ciise.
10 WAAQAYYOS dhufee achi dhaabatee akkuma duraan waametti,
“Saamu’eel! Saamu’eel!” jedhee waame.
Saamu’eelis, “Garbichi kee dhaga’aa jiraatii dubbadhu” jedhe.
11 WAAQAYYOS Saamu’eeliin akkana jedhe: “Kunoo ani waan gurra
namaatti hin tolle tokko Israa’elitti fiduufin jira. 12 Gaafas ani waanan
maatii Eelii irratti dubbadhe hundumaa jalqabaa hamma dhumaatti
Eeliitti nan fida. 13 Sababii waa’ee cubbuu inni iyyuu beeku tokkootiif ani
maatii isaa akkan adabu isatti himeeraatii. Ilmaan isaa waan jibbisiisaa
hojjetan; inni garuu isaan hin dhowwine. 14 Kanaaf ani, ‘Cubbuun mana
Eelii aarsaadhaan yookaan qalmaan hin haqamu’ jedhee kakadheera.”
15 Saamu’eel hamma bari’utti ni rafe; ergasii balbala mana WAAQAYYOO
bane. Innis mul’ata sana Eeliitti himuu sodaatee ture. 16 Eeliin garuu ofitti
isa waamee, “Saamu’eel, yaa ilma koo” jedhe.
Saamu’eelis deebisee, “Ani asin jira” jedheen.
17 Eeliinis, “Inni maal jedhee sitti dubbate? Na hin dhoksin; yoo ati waan
inni sitti hime tokko illee na dhoksite Waaqni waan hamaa sitti haa fidu;
sittis haa cimsu” isaan jedhe. 18 Kanaaf Saamu’eel waan tokko illee utuu
hin dhoksin waan hundumaa isatti hime. Eeliinis, “Inni WAAQAYYOO dha;
waan isatti tole haa godhu” jedhe.
19 Saamu’eel guddachaa deeme; WAAQAYYOS isa wajjin ture; dubbii isaa
keessaas tokko iyyuu lafa hin bu’u ture. 20 Israa’eloonni Daanii hamma
Bersheebaatti argaman hundi akka Saamu’eel raajii WAAQAYYOO ta’ee
fudhatame beekan. 21 WAAQAYYO ammas Shiilootti mul’ate; inni karaa
dubbii isaatiin Saamu’eelitti of mul’iseeraatii.

4

1 Dubbiin Saamu’eel Israa’el hunda bira ga’e.

Filisxeemonni Taabota Booji’an

Israa’eloonni Filisxeemota waraanuudhaaf ba’an. Israa’eloonnis
Ebeenezer bira, Filisxeemonni immoo Afeeq keessa qubatan.
2 Filisxeemonni Israa’eloota waraanuudhaaf loltoota isaanii hiriirsan;
akkuma waraanni ho’eenis Israa’eloonni Filisxeemotaan mo’atamanii
namoonni kumni afur dirree waraanaa irratti ajjeefaman. 3 Yommuu
loltoonni Israa’el qubatatti deebi’anitti maanguddoonni Israa’el, “Har’a
WAAQAYYO maaliif fuula Filisxeemotaa duratti akka nu mo’atamnu
godhe? Akka inni nu wajjin deemee harka diinota keenyaa jalaa nu
baasuuf taabota kakuu WAAQAYYOO Shiiloodhaa haa fidnu” jedhan.

4 Kanaafuu sabni sun gara Shiilootti namoota erguudhaan taabota kakuu
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u isa kiirubeel gidduu taa’u sanaa fidan.
Ilmaan Eelii lamaan Hofniinii fi Fiinehaasis taabota kakuu Waaqaa wajjin
achi turan.

5 Yommuu taabonni kakuu WAAQAYYOO gara qubataatti galetti Is-
raa’eloonni hundinuu iyya gammachuu guddaa isaa iyyanii lafa so-
choosan. 6 Filisxeemonnis yommuu iyya guddaa sana dhaga’anitti, “Iyyi
guddaan qubata Ibrootaa keessaa dhaga’amu kun maali?” jedhanii
gaafatan.

Yommuu akka taabonni kakuu WAAQAYYOO achi gale hubatanittis,
7 Filisxeemonni sodaatanii akkana jedhan; “Waaqni tokko gara qubata
Ibrootaa dhufeera; nuuf wayyoo! Wanni akkasii ta’ee hin beeku.
8 Nuuf wayyoo! Eenyutu waaqota jajjaboo kanneen harkaa nu baasa?
Isaan waaqota gammoojjii keessatti dha’icha garaa garaatiin warra Gibxi
dha’anii dha. 9 Yaa Filisxeemotaa jabaadhaa! Dhiirummaa keessanis
argisiisaa. Yoo kanaa achii akkuma isin jara garboomfattan sana Ibroonni
garba isin godhatu. Dhiirummaa keessan argisiisaatii lolaa!”

10 Kanaafuu Filisxeemonni ni lolan; Israa’eloonnis mo’atamanii tokkoon
tokkoon namaa gara dunkaana ofii isaatti baqate. Nama baay’eetu dhume;
Israa’elis loltoota lafoo kuma soddoma dhabde. 11 Taabonni Waaqaa ni
booji’ame; ilmaan Eelii lamaanuu Hofniinii fi Fiinehaas ni du’an.

Eeliin Du’uu Isaa

12 Gaafuma sana namichi Beniyaam tokko wayyaa isaa tarsaasee, mataa
isaatti daaraa firfirsee fiigaa gara Shiiloo dhaqe. 13 Eeliinis yeroo namichi
achi ga’etti sababii waa’ee taabota Waaqaatiif garaan isaa raafameef
waa dhaga’uuf jedhee karaa cina barcuma irra taa’ee eegaa ture. Yeroo
namichi sun magaalaa seenee waan ta’e hundumaa odeessetti warri
magaalaa sanaa hundi ni iyyan.

14 Eeliinis yommuu iyya sana dhaga’etti, “Kun iyya maaliitii?” jedhee
gaafate.

Namichi sunis dafee dhufee Eeliitti hime; 15 yeroo kana Eeliin nama
waggaa sagaltamii saddeet waan tureef iji isaa arguu dadhabee ture.
16 Namichis, “Ani ammuma adda waraanaatii dhufuu koo ti; waraana
keessaa miliqee ba’uun koos har’uma” jedhee Eeliitti hime.

Eeliinis, “Yaa ilma ko, maaltu ta’e ree?” jedhee gaafate.

17 Namichi oduu fide sun deebisee, “Israa’eloonni Filisxeemota duraa
baqatan; loltoota irras dhumiisa guddaatu ga’e; ilmaan kee lamaanis
Hofniinii fi Fiinehaas ajjeefamaniiru; taabonni Waaqaas booji’ameera”
jedheen.

18 Yommuu inni waa'ee taabota Waaqaa dubbatettis, Eeliin barcuma isaa
kan balbala cina ture sana irraa dugda duubatti kufe. Nama dulloomaa
dhagni isaa ulfaatu waan tureefis mormi isaa cabee du'e. Innis waggaa
afurtamaaf bulchaa Israa'el ture.
19 Niitiin ilma isaa Fiinehaas ulfa da'a geesse turte. Isheenis yommuu
akka taabonni Waaqaa booji'amee fi akka abbaan dhirsa isheetii fi
dhirsi ishee du'an dhageessetti ciniinsuun itti hammaatee jilbeenfattee
deesse. 20 Yeroo isheen du'uu geessettis dubartoonni ishee gargaaraa
turan, "Dhiira deesseertaa jabaadhu" jedhaniin. Isheen garuu homaa hin
deebifne yookaan yaadatti hin qabanne.
21 Sababii taabonni Waaqaa booji'amee fi sababii abbaan dhirsa isheetii
fi dhirsi ishee du'aniif, "Ulfinni Israa'el irraa fagaateera" jechuudhaan
maqaa mucaa ishee Iikaabood jettee moggaafte. 22 Isheenis, "Taabonni
Waaqaa waan booji'ameef ulfinni Israa'el irraa fagaateera" jette.

5

Filisxeemonni Taabota Booji'uu Isaanii

1 Filisxeemonni erga taabota Waaqaa booji'anii booddee Ebeenezerii
fuudhanii Ashdooditti geessan. 2 Ergasiis taabota sana gara galma
Daagonitti geessanii Daagon bira kaa'an. 3 Namoonni Ashdood yommuu
guyyaa itti aanu ganamaan ka'anitti Daagon taabota Waaqayyoo duratti
addaan lafatti gombifamee argan! Isaanis lafaa kaasanii iddoo isaatti
isa deebisan. 4 Garuu yommuu isaan guyyaa itti aanu ganama ka'anitti
Daagon taabota Waaqayyoo duratti addaan lafatti gombifamee ture!
Mataa fi harki isaas irraa caccabee gulantaa balbalaa irra bubbu'ee ture;
dhagna isaa qofatu hafe. 5 Wanni luboonni Daagon yookaan namni galma
Daagon kan Ashdood jiru sana ol seenu kam iyyuu hamma har'aatti
gulantaa balbalaa irra hin ejjenneef kanuma.
6 Harki Waaqayyoo saba Ashdoodii fi naannoo ishee irratti jabaate;
badiisa isaanitti fide; iitoos isaanitti naqe. 7 Namoonni Ashdoodis yeroo
waan ta'aa ture arganitti, "Sababii harki isaa nuu fi Waaqa keenya Daagon
irratti jabaateef taabonni Waaqa Israa'el as turuu hin qabu" jedhan.
8 Kanaaf bulchitoota Filisxeem hunda walitti waamanii, "Taabota Waaqa
Israa'el maal gochuu qabna?" jedhanii isaan gaafatan.
Isaanis, "Taabota Waaqa Israa'el gara Gaati geessaa!" jedhanii deebisan.
Kanaaf taabota Waaqa Israa'el achii baasan.
9 Erga taabota sana achii baasanii booddee harki Waaqayyoo magaalaa
sanatti jabaatee badiisa guddaa fide. Namoota magaalaa sana jiraatanis
xinnaadhaa hamma guddaatti dha'e; akka dhiitoon isaanitti yaa'us godhe.
10 Kanaafuu taabota Waaqaa gara Eqroonitti ergan.
Akkuma taabonni Waaqaa Eqroon seeneenis namoonni Eqroon, "Isin
nuu fi namoota keenya fixuudhaaf taabota Waaqaa nutti fiddan" jedhanii
iyyan. 11 Kanaafuu bulchitoota Filisxeem hunda walitti waamanii,
"Taabota Waaqa Israa'el asii fageessaa; iddoo isaatti haa deebi'u; yoo
kanaa achii inni nuu fi saba keenya fixa" jedhaniin. Sodaan du'aa
magaalaa sana guutee tureetii; harki Waaqaas akka malee itti jabaatee
ture. 12 Warri hin du'inis waan dhiitoon isaanitti yaa'eef iyyi isaanii
samiitti ol ba'e.

6

Taabonni Gara Israa'elitti Deebi'e

1 Taabonni WAAQAYYOOS Filisxeem keessa ji'a torba ture.
2 Filisxeemonnis lubootaa fi ilaaltota waamanii, "Taabota WAAQAYYOO
maal haa goonu? Iddoo isaatti haala akkamiitiin akka deebifnu nutti
himaa" jedhaniin.

3 Isaanis deebisanii, "Yoo taabota Waaqa Israa'el deebiftan, kennaa
yakkaa wajjin malee duwwaa isaa hin deebisinaa; ergasii isin ni fayyitu;
harki isaas maaliif akka isin irraa hin kaafamin ni beektu" jedhaniin.

4 Filisxeemonnis, "Kennaan yakkaa kan nu erginuuf maal ta'uu qaba?"
jedhanii gaafatan.

Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Sababii dha'ichi isinii fi bulchitoota
keessan rukute tokkuma ta'eef akkuma baay'ina bulchitoota Filisxeemo-
taatti dhiitoo warqee shananii fi hantuuta warqee shan ergaa. 5 Fakkii
dhiitoo fi fakkii hantuutaa kanneen biyya balleessaa jiranii hojjedhaa;
Waaqa Israa'eliif immoo ulfina kennaa. Yoos inni harka isaa isin irraa,
waaqota keessanii fi biyya keessan irraa ni kaasa ta'a. 6 Isin maaliif
akka namoota Gibxiitii fi akka Fara'oon mataa jabeeyyii taatu? Yeroo
Waaqayyo adaba cimaadhaan isaan adabetti, isaan akka Israa'eloonni
gara barbaadan deemaniif hin eeyyamneefii?

7 "Kanaafuu gaarii haaraa fi saawwan hoosisan kan waanjoon takkumaa
irra hin kaa'amin lama qopheessaa. Saawwan sanas gaarii sanatti
camadaa; jabboota isaanii garuu gara manaatti biraa deebisaatii itti
cufaa. 8 Taabota WAAQAYYOO sanas fuudhaatii gaarii irra kaa'aa; mi'a
warqee aarsaa yakkaatiif ergitan sanas sanduuqa taabota Waaqayyoo bira
jiru keessa kaa'aa. Akka inni karaa barbaade deemuufis gad dhiisaa;
9 garuu ija isa irraa hin buqqifatinaa. Yoo inni gara biyya isaa gara Beet
Shemeshitti qajeele rakkina guddaa kana WAAQAYYOTU nutti fide. Yoo gara
sanatti qajeeluu baate garuu dha'ichi kun akkuma tasaa nutti dhufe malee
Waaqayyo nutti hin fidne."

10 Isaanis akkasuma godhan. Saawwan lamaan fuudhanii gaariitti
camadan; jabboota isaanii manatti deebisanii itti cufan. 11 Isaanis taabota
WAAQAYYOO sana gaariitti fe'an. Sanduuqa hantuuta warqeetii fi fakkii
iitoo baatu sanas isa wajjin fe'an. 12 Saawwan sunis karaa qabatanii
utuu bitaa mirgatti hin gorin mar'achaa gara Beet Shemeshitti qajeelan.
Bulchitoonni Filisxeemotaas hamma daarii Beet Shemeshitti isaan faana
bu'an.

13 Yeroo sanattis namoonni Beet Shemeshi sulula keessaa qamadii
haamaa turan; isaanis yommuu ol jedhanii taabota sana arganitti akka
malee gammadan. 14 Gaariin sunis lafa qotiisaa Iyyaasuu nama Beet
Shemeshi bira ga'ee kattaa guddaa tokko cina dhaabate. Namoonnis
muka gaarii sanaa falaxanii saawwan sana aarsaa gubamu godhanii
WAAQAYYOOF dhi'eessan. 15 Warri Lewwotaas taabota WAAQAYYOO sandu-
uqicha mi'a warqee baatu sana wajjin gad buusanii kattaa guddaa irra
kaa'an; gaafuma sanas namoonni Beet Shemeshi aarsaa gubamuu fi qalma
WAAQAYYOOF dhi'eessan. 16 Bulchitoonni Filisxeemotaa shanan erga waan
kana hunda arganii booddee gaafuma sana Eqroonitti deebi'an.

17 Iiti warqee kan Filisxeemonni aarsaa yakkaa godhanii WAAQAYYOOF
ergan kanaa dha; isaanis tokko Ashdoodiif, tokko Gaazaaf, tokko Eqrooniif,

tokko Gaatiif, tokko immoo Ashqalooniif ergan. 18 Baay'inni hantuutota
warqees akkuma baay'ina magaalaawwan Filisxeemotaa kanneen bulchi-
toota shananiif kennamaniitti ture. Magaalaawwan dallaa jajjaboo qaban
kunneenis gandoota of jalaa qabu ture. Kattaan guddichi isaan taabota
WAAQAYYOO isa irra kaa'an sunis lafa qotiisaa Iyyaasuu namicha Beet
Shemeshi keessatti hamma har'aatti dhugaa baatuu dha.

19 Waaqnis sababii isaan taabota WAAQAYYOO keessa ilaalaniif namoota
Beet Shemeshi dha'ee isaan keessaa nama torbaatama ajjeese. Sababii
WAAQAYYO akka malee isaan dha'eef namoonni sun ni boo'an; 20 namoonni
Beet Shemeshis, “Eenyutu fuula WAAQAYYOO, fuula Waaqa qulqulluu kanaa
dura dhaabachuu danda'a? Taabonni kun asii ba'ee eenyu bira haa
dhaqu?” jedhanii gaafatan.

21 Ergasii gara Kiriyaati Ye'aariimitti ergamoota erganii, “Filisxeemonni
taabota WAAQAYYOO deebisaniiru; gad kottaatii taabota sana gara
keessanitti fudhadhaa” jedhaniin.

7

1 Kanaafuu namoonni Kiriyaati Ye'aariim dhufanii taabota WAAQAYYOO
fudhatanii ol ba'an. Isaanis gara mana Abiinaadaab kan gaara irra jiruutti
geessan; akka inni taabota WAAQAYYOO eeguufis ilma isaa Ele'aazaarin
qulqulleessan.

Filisxeemonni Mo'atamuu Isaanii

2 Taabonni sun erga gara Kiriyaati Ye'aariim geeffamee yeroo dheeraa
dha; walumaa galatti waggaa digdama taa'e. Sabni Israa'el hundinuus
boo'ichaan WAAQAYYOTTI deebi'e. 3 Saamu'eelis guutummaa mana Is-
raa'eliin akkana jedhe; “Yoo isin garaa keessan guutuudhaan WAAQAYYOTTI
deebitanii, waaqota ormaatii fi Ashtooretin waaqeffachuu dhiisuudhaan
WAAQAYYOTTI of kennitanii isa qofaaf tajaajiltan, inni harka Filisxeemotaa
jalaa isin ni baasa.” 4 Kanaaf Israa'eloonni Ba'aalii fi Ashtooretin
calaasanii WAAQAYYOON qofa tajaajilan.

5 Kana irrattis Saamu'eel, “Isin Israa'eloota hundumaa Miisphaatti
walitti qabaa; anis WAAQAYYOON isiniif nan kadhadhaa” jedhe. 6 Isaanis
yommuu Miisphaatti walitti qabamanitti bishaan waraabanii fuula
WAAQAYYOO duratti dhangalaasan. Gaafas soomanii, “Nu WAAQAYYOTTI
cubbuu hojjenneerra” jedhan. Saamu'eelis Miisphaatti saba Israa'el irratti
murtii kenna ture.

7 Yommuu Filisxeemonni akka Israa'el Miisphaatti walitti qabame
dhaga'anitti bulchitoonni Filisxeem isaan waraanuudhaaf ol ba'an.
Ijoolleen Israa'elis yommuu waan kana dhaga'anitti Filisxeemota ni
sodaatan. 8 Isaanis Saamu'eeliin, “Akka inni harka Filisxeemotaa jalaa
nu baasuuf gara WAAQAYYO Waaqa keenyaatti nuu iyyuu hin dhiisin”
jedhan. 9 Saamu'eelis ilmoo hoolaa kan hodhu tokko fuudhee jiraa isaa
aarsaa gubamu godhee WAAQAYYOOF dhi'eesse. Qooda Israa'elis gara
WAAQAYYOOTTI iyye; WAAQAYYOS deebii kenneef.

10 Utuu Saamu'eel aarsaa gubamu dhi'eessaa jiruu Filisxeemonni
Israa'elin loluuf dhi'aatan. Gaafas garuu WAAQAYYO sagalee qaqawwee
guddaa isaa isaan irratti qaqawweessa'ee waan isaan joonjesseef Fil-
isxeemonni fuula Israa'elootaa duratti ni mo'ataman. 11 Israa'eloonnis
Miisphaadhaa ba'anii Filisxeemota karaa irratti gorra'aa hamma Beet
Kaari jalaatti isaan ari'an.

12 Ergasii Saamu’eel dhagaa tokko fuudhee Miisphaa fi Sheen gidduu
dhaabe. Maqaa isaas, “Waaqayyo hamma har’aatti nu gargaareera”
jedhee, “Ebeenezer” jedhee moggaase.
13 Kanaafuu Filisxeemonni waan mo’atamaniif lammata deebi’anii
biyya Israa’elootaa hin weerarre. Bara jireenya Saamu’eel guutuu
harki Waaqayyoo Filisxeemota irratti ni jabaate. 14 Magaalaawwan
Filisxeemonni Israa’el irraa fudhatanii turan kanneen Eqroonii jalqabanii
hamma Gaatitti jiran hundinuu Israa’elootaaf ni deebi’an. Israa’elis
daangaa ishee Filisxeemota harkaa baafate. Israa’elii fi Amoorota
gidduuttis nageenyi bu’ee ture.
15 Saamu’eelis bara jireenya isaa guutuu abbaa murtii saba Israa’el ture.
16 Innis wagguma waggaan Beet’eel, Gilgaalii fi Miisphaa keessa naanna’ee
iddoo hundatti abbaa murtii saba Israa’el ture. 17 Ergasiis gara Raamaa
iddoo jireenya isaatti deebi’ee achittis saba Israa’el irratti murtii kenna
ture. Achittis Waaqayyoof iddoo aarsaa ijaare.

8

Israa’el Mootii Moosifachuuf Gaafatte

1 Saamu’eel yeroo dulloometti ilmaan isaa abbootii murtii godhee
Israa’eliif muude. 2 Maqaan ilma isaa hangaftichaa Yoo’eel, kan isa
lammaffaa immoo Abiyaa jedhama; isaanis Bersheebaa keessatti abbootii
murtii turan. 3 Ilmaan isaa garuu fakkeenya abbaa isaanii duukaa hin
buune. Bu’aa hin malle argachuuf jedhanii matta’aa fudhatan; murtiis
jal’isan.
4 Kanaafuu maanguddoonni Israa’el wal ga’anii Saamu’eel bira gara
Raamaa dhufan; 5 isaanis, “Ati dulloomteerta; ilmaan kee immoo fak-
keenya kee duukaa hin buune; akkuma saboonni kaan hundi mootii qaban
sana mootii nu bulchu nuu muudi” jedhaniin.
6 Garuu, “Mootii nu bulchu nuuf muudi” jechuun isaanii waan
Saamu’eelin hin gammachiisiniif inni Waaqayyoon kadhate. 7 Waaqayyos
akkana isaan jedhe; “Waan sabni sun siin jedhu hunda dhaga’i; isaan
akka ani mootii isaanii hin taaneef na tuffatan malee si hin tuffanne.
8 Isaan waanuma gaafa ani Gibxii isaan baasee jalqabee hamma har’aatti
na dhiisanii waaqota gara biraa tajaajiluudhaan natti hojjetan sana sittis
hojjechaa jiru. 9 Egaa amma waan isaan jedhan dhaga’i; garuu sirriitti
isaan akeekkachiisiitii haala mootii isaan irratti moo’u sanaa isaanitti
himi.”
10 Saamu’eelis dubbii Waaqayyoo hunda namoota akka mootiin isaaniif
moosifamuuf gaafatan sanatti hime. 11 Akkanas isaaniin jedhe; “Wanni
mootiin isin irratti moo’u sun godhu kana: Inni ilmaan keessan fudhatee
akka isaan gaariiwwan isaa irra tajaajilan godha; abbootii fardaas isaan
godhata; isaanis gaariiwwan isaa dura fiigu. 12 Gariin isaanii ajajjuuwwan
kumaa, gariin isaanii immoo ajajjuuwwan shantamaa, kaan immoo akka
isaan lafa isaa qotanii midhaan isaa walitti qaban godha; warra hafanis
akka isaan mi’a lolaatii fi mi’a gaariiwwan isaa hojjetan godha. 13 Intallan
keessan fudhatee qopheessitoota dibata urgaa’aa, qopheessitoota ittoo fi
tolchitoota buddeenaa godhata. 14 Lafa qotiisaa keessan isa filatamaa,
iddoo dhaabaa wayiniitii fi iddoo itti ejersa cuunfan isin irraa fudhatee
hojjettoota isaatiif kenna. 15 Midhaanii fi ija wayinii keessanii harka
kudhan keessaa harka tokko fuudhee qondaaltota isaatii fi hojjettoota

isaatiif kenna. [16] Garboota dhiiraatii fi garboota dubartii, horii gagaarii
fi harroota keessan fudhatee hojii ofii irratti bobbaafata. [17] Bushaayee
keessan keessaa harka kudhan keessaa harka tokko ni fudhata; isin
mataan keessanuu garboota isaa taatu. [18] Gaafas isin mootii keessan isa
ofii keessaniif filattan sana jalaa furamuuf ni iyyitu; garuu guyyaa sana
WAAQAYYO deebii isinii hin kennu."
[19] Namoonni sun garuu Saamu'eelin dhaga'uu didanii akkana jedhan;
"Hin ta'u! Nu mootii nu bulchu feena. [20] Ergasiis akkuma saboota kaanii
taana; mootiin keenyas nu hooggana; nu dura ba'ees lola keenya nuu lola."
[21] Saamu'eel yeroo waan namoonni sun jedhan hunda dhaga'etti fuula
WAAQAYYOO duratti waanuma sana deebisee dubbate. [22] WAAQAYYOS
Saamu'eeliin, "Waan isaan jedhan dhaga'iitii mootii moosisiif" jedhe.
Saamu'eelis namoota Israa'eliin, "Tokkoon tokkoon keessan magaalaa
keessanitti deebi'aa" jedhe.

9

Saamu'eel Saa'olin Dibuu Isaa

[1] Gosa Beniyaam keessaa namicha jabaa maqaan isaa Qiish jedhamu
tokkotu ture; innis ilma Abii'eel, ilma Xiroor, ilma Bekooraat, ilma
namicha gosa Beniyaam sanaa ilma Afiiyaa ture. [2] Innis dargaggeessa
miidhagaa Saa'ol jedhamu tokko qaba ture; namoota Israa'el keessaa
namni isa caalaa miidhagu tokko iyyuu hin turre; inni gatiittii isaatii olitti
nama hunda caalaa dheeraa ture.
[3] Yeroo sanas Qiish abbaa Saa'ol jalaa harroonni badnaan, Qiish ilma
isaa Saa'oliin, "Tajaajiltoota keessaa nama tokko fudhadhuutii dhaqii
harroota sana barbaadi" jedhe. [4] Kanaafuu inni biyya gaaraa Efreemii
fi naannoo Shaaliishaa jedhamu keessa naanna'e; garuu harroota hin
arganne. Isaanis biyya Sha'aliim keessa darban; ta'us harroonni sun achi
hin turre. Ergasiis biyya Beniyaamotaa keessa naanna'an; garuu harroota
sana hin arganne.
[5] Yommuu biyya Zuufi ga'anittis Saa'ol tajaajilaa isa wajjin ture sanaan,
"Sababii abbaan koo yoona waa'ee harrootaa yaaduu dhiisee waa'ee
keenya yaadda'uuf kottu ni deebinaa!" jedhe.
[6] Tajaajilaan sun garuu deebisee, "Kunoo! Magaalaa kana keessa namni
Waaqaa tokko jira; innis guddaa kabajamaa dha; wanni inni jedhu tokko
iyyuus lafa hin bu'u. Inni karaa deemuu qabnu nutti hima ta'aatii kottu
isa bira dhaqnaa" jedhe.
[7] Saa'olis tajaajilaa isaatiin, "Nu yoo dhaqne namichaaf maal kennina?
Nyaanni korojoo keenya keessaa dhumeera. Kennaa nama Waaqaatiif
geessinu tokko illee hin qabnu. Egaa maal qabna ree?" jedhe.
[8] Tajaajilaan sun ammas deebisee, "Kunoo ani meetii saqilii tokko irraa
harka afur keessaa harka tokko qaba. Akka inni karaa deemuu qabnu
nutti himuuf waan kana nama Waaqaatiif nan kenna" jedheen. [9] Bara
durii Israa'el keessatti namni Waaqa kadhachuu dhaqu tokko, "Kottaa gara
nama mul'ata arguu dhaqnaa" jedha ture; sababiin isaa namni har'a raajii
jedhamu bara durii nama mul'ata argu jedhama tureetii.
[10] Saa'olis tajaajilaa isaatiin, "Gaarii dha; kottu ni deemnaa" jedhe.
Kanaafuu ka'anii gara magaalaa namni Waaqaa sun turee dhaqan.
[11] Utuu isaan gara magaalaatti gaara ol ba'aa jiranuu dubarran bishaan
waraabuuf deeman arganii, "Namichi mul'ata argu sun as jiraa?" jedhanii
gaafatan.

12 Isaanis deebisanii akkana jedhan; “Eeyyee ni jira; inni fuula keessan
dura jira. Namoonni waan gaara sagadaa irratti aarsaa dhi’eessaniif inni
amma gara magaalaa keenyaa dhufeeraatii dafaa. 13 Akkuma magaalaa
seentaniin utuu inni nyaataaf gaaratti ol hin ba’in isa ni argattu. Inni waan
qalma sana eebbisuu qabuuf utuu inni hin dhufin namoonni nyaachuu hin
jalqaban; sana booddee warri waamaman ni nyaatu. Ammuma ol ba’aa;
daftanii isa ni argattu.”

14 Isaanis gara magaalaatti ol ba’an; utuma isaan magaalaa sana seenaa
jiranuus Saamu’eel gaara sagadaatti ol ba’uuf jedhee karaatti isaanitti
dhufe.

15 Utuu Saa’ol hin dhufin guyyaa tokko dura WAAQAYYO waan kana
Saamu’eelitti mul’isee ture: 16 “Bori yeroo kanatti biyya Beniyaam irraa
nama tokko sitti nan erga. Saba koo Israa’el irratti bulchaa godhiitii isa
dibi; innis saba koo harka Filisxeemotaa jalaa ni baasa. Sababii iyyi isaa
na bira ga’eef, ani saba koo ilaaleeraatii.”

17 Saamu’eel yommuu Saa’olin argetti, WAAQAYYO, “Namichi ani waa’ee
isaa sitti dubbadhe sun isa kana; inni saba koo ni bulcha” jedheen.

18 Saa’ol karaa irratti Saamu’eelitti dhi’aatee, “Maaloo manni namicha
mul’ata argu sanaa eessa akka ta’e natti himtaa?” jedhee gaafate.

19 Saamu’eelis akkana jedhee deebise; “Namichi mul’ata argu sun
anuma. Isin har’a waan na wajjin nyaata nyaachuu qabdaniif na dura
gaara sagadaatti ol ba’aa. Ani immoo bori ganama sin geggeessa; waan
garaa kee jiru hundas sitti nan hima. 20 Waa’ee harroota guyyaa sadiin
dura badan sanaa hin yaadda’in; isaan argamaniiru. Hawwiin Israa’el
hundi eenyuufii? Si’ii fi mana abbaa keetiitiif mitii?”

21 Saa’olis deebisee, “Ani nama gosa Beniyaam kan gosoota Israa’el
hunda keessaa gad aanaa ta’e sana mitii? Maatiin koo immoo maatiiwwan
gosa Beniyaam hunda keessaa gad aana mitii? Yoos ati maaliif waan
akkanaa natti dubbatta ree?” jedhe.

22 Saamu’eelis Saa’olii fi tajaajilaa Saa’ol galmatti ol galchee warra
nyaataaf waamaman kanneen soddoma ta’aniin gara olii isaan teessise.
23 Saamu’eel namicha nyaata qopheessuun, “Gumaa foonii isa ani kophaa
kaa’i siin jedhe sana fidi” jedhe.

24 Namichi nyaata qopheessu sunis foon lukaa guutummaatti fuudhee
fuula Saa’ol dura kaa’e. Saamu’eelis, “Kun waan siif kaa’amee dha. Kunis
yeroo ani, ‘Ani keessummoota waameera’ jedhee jalqabee yeroo mur-
taa’aa kanaaf kophaatti siif kaa’ameeraatii nyaadhu” jedheen. Saa’olis
gaafa sana Saamu’eel wajjin nyaate.

25 Erga gaara sagadaa irraa gara magaalaatti gad bu’anii booddee
Saamu’eel bantii mana isaa irratti Saa’ol wajjin haasa’e. 26 Isaanis ganama
barii ka’an; Saamu’eelis bantii manaa irraa Saa’olin waamee, “Qophaa’i
ani sin geggeessa” jedheen. Yeroo Saa’ol qophaa’ettis innii fi Saamu’eel
walii wajjin gad ba’an. 27 Utuu gara daarii magaalaatti gad bu’aa jiranuus
Saamu’eel Saa’oliin, “Akka tajaajilaan kee nu dursee deemuuf itti himi”
jedhe. Tajaajilaan sunis akkuma itti himame godhe; ergasii Saamu’eel,
“Akka ani ergaa Waaqaa sitti himuuf ati xinnoo as turi” jedhe.

10

1 Ergasii Saamu’eel zayitii bilillee tokko fuudhee mataa Saa’ol irratti
dhangalaasee isa dhungatee akkana jedhe; “Akka ati dhaala isaa irratti

mootuuf WAAQAYYO si hin dibnee? 2 Har’a ati yeroo na biraa deemtutti
biyya Beniyaam keessatti awwaala Raahel biratti iddoo Zelzaa jedhamutti
namoota lama ni argita. Isaanis, ‘Harroonni ati barbaadaa turte sun
argamaniiru. Amma abbaan kee waa’ee harrootaa yaaduu dhiisee waa’ee
kee, “Waa’ee ilma koo ani maal godhu laata?” jedhee yaadda’aa jira’ siin
jedhu.

3 “Ergasiis achii kaatee hamma qilxuu Taaboor guddichaatti ni deemta.
Achittis namoonni sadii kanneen gara Waaqaa, gara Beet’eelitti ol ba’aa
jiran, inni tokko ilmoolee re’ee sadii, tokko immoo daabboo sadii, inni
kaanis daadhii wayinii qalqalloo tokko baatanii sitti dhufu. 4 Isaanis nagaa
si gaafatanii daabboo lama siif kennu; atis isaan harkaa ni fudhatta.

5 “Sana booddees iddoo hoomaan waraana Filisxeem jiru gara Gibe’aa
gara tulluu Waaqaa ni dhaqxa. Atis akkuma magaalaatti dhi’aatteen
gareen raajotaa tokko masiinqoo, dibbee, ulullee fi baganaa qabatee
gaara gubbaadhaa gad sitti dhufa; isaanis raajii ni dubbatu. 6 Hafuurri
WAAQAYYOO humnaan sirra ni bu’a; atis isaan wajjin raajii dubbatta;
geeddaramtees nama biraa taata. 7 Yeroo mallattoowwan kunneen fiixaan
ba’anitti waan harka keetti dhufe hunda hojjedhu; Waaqni si wajjin
jiraatii.

8 “Ati na dura gara Gilgaalitti gad bu’i. Anis aarsaa gubamuu fi qalma
nagaa dhi’eessuuf gara kee nan dhufa; ati garuu hamma ani dhufee waan
ati gootu sitti himutti guyyaa torba turuu qabda.”

Saa’ol Mootii Taasifame

9 Yeroo Saa’ol Saamu’eelin dhiisee deemuuf fuula isaa garagalfatetti,
Waaqni Saa’oliif qalbii haaraa kenne. Mallattoowwan kunneen hundinuus
gaafas raawwataman. 10 Yeroo isaan Gibe’aa ga’anittis gareen raajotaa
tokko isatti dhufe; Hafuurri Waaqaas isa irra bu’e; innis isaan wajjin raajii
dubbate. 11 Warri duraan isa beekan hundi yeroo raajota wajjin raajii
dubbachuu isaa arganitti, “Ilma Qiishiitti maaltu dhufe? Saa’olis garee
raajotaa keessaa tokkoo?” jedhanii wal gagaafatan.

12 Namichi achi jiraatu tokkos, “Abbaan isaanii eenyu?” jedhee gaafate.
Kanaafuu jechi, “Saa’olis garee raajotaa keessaa tokkoo?” jedhu sun
mammaaksa ta’e. 13 Saa’olis erga raajii dubbachuu raawwatee booddee
gaara sagadaatti ol ba’e.

14 Obboleessi abbaa Saa’olis tajaajilaa isaatiin, “Isin eessa dhaqxan?”
jedhee gaafate.

Saa’olis, “Harroota barbaacha deemne; garuu yommuu deebinetti
Saamu’eel bira dhaqne” jedhee deebise.

15 Obboleessi abbaa Saa’ol immoo, “Waan Saamu’eel siin jedhe natti
himi” jedhe.

16 Saa’olis deebisee, “Inni akka harroonni argaman nutti himeera”
jedhe; garuu waan akka inni mootii ta’u Saamu’eel itti hime sana
obboleessa abbaa isaatti hin himne.

17 Saamu’eelis namoota Israa’el gara Miisphaatti fuula WAAQAYYOO
duratti walitti waamee 18 akkana isaaniin jedhe; “WAAQAYYO Waaqni
Israa’el akkana jedha: ‘Ani Israa’elin biyya Gibxiitii baaseera; harka warra
Gibxii fi harka mootummoota isaan cunqursaa turan hundaa jalaas isin
fureera.’ 19 Isin garuu amma Waaqa keessan isa dhiphina keessanii fi
rakkina keessan hunda jalaa isin baase sana dhiiftaniirtu. Isin, ‘waawuu;

mootii nu bulchu nuu muudi' jettaniirtu. Kanaafuu gosa gosaa fi balbala
balbala keessaniin fuula WAAQAYYOO duratti of dhi'eessaa."
20 Yommuu Saamu'eel gosoota Israa'el hunda fidettis gosti Beniyaam ni
filatame. 21 Ergasiis inni gosa Beniyaam balbala balbalaan fuula duratti
dhi'eessee balballi Maxriit filatame. Dhuma irrattis Saa'ol ilmi Qiish ni
filatame. Inni garuu yommuu isa barbaadanitti hin argamne. 22 Kanaaf
namoonni, "Namichi dhufee jiraa?" jedhanii ammas WAAQAYYOON
gaafatan.

WAAQAYYOS, "Eeyyee; garuu inni mi'a keessa dhokatee jira" jedhe.

23 Isaanis fiiganii achii isa fidan. Innis yeroo dhufee isaan gid-
duu dhaabatetti gatiittii isaatii olitti nama hunda caalaa dheeraa ture.
24 Saamu'eelis saba sana hundaan, "Namicha WAAQAYYO isa filate argituu?
Saba hunda keessaa kan akka isaa tokko iyyuu hin jiru" jedhe.

Namoonnis, "Mootichi bara baraan haa jiraatu!" jedhanii iyyan.

25 Saamu'eelis seera mootummaan sun ittiin bulu namootaaf ibse.
Kitaaba keessattis barreessee fuula WAAQAYYOO dura kaa'e. Ergasii
Saamu'eel namoota hunda gara mana isaaniitti of irraa geggeesse.

26 Saa'ol garuu Gibe'aatti deebi'ee mana ofii isaatti gale; namoonni
jajjaboon Waaqni yaada isaanii kakaases isa wajjin deeman. 27 Garuu
namoonni kashlabboonni tokko tokko, "Namni kun akkamitti nu oolchuu
danda'a?" jedhan. Isas ni tuffatan. Kennaa tokko illees hin fidneef. Saa'ol
garuu ni cal'ise.

11

Saa'ol Magaalaa Yaabeesh Baraare

1 Naahaash namichi Amoon sun ol ba'ee Yaabeesh Gili'aadin marse.
Namoonni Yaabeesh hundinuus Naa'aashiin, "Kottu walii galtee godhan-
naa; nus siif hojjennaa" jedhan.

2 Naahaash namichi Amoon garuu, "Ani kanan isin wajjin walii galtee
godhadhu yoo ija mirgaa tokkoo tokkoo keessanii isin keessaa baasee
akkasiin Israa'el hunda salphise qofa" jedhee deebiseef.

3 Maanguddoonni Yaabeesh immoo, "Akka nu guutummaa Israa'el
keessa ergamoota ergannuuf guyyaa torba nuuf obsi; yoo namni nu oolchu
tokko iyyuu jiraachuu baate nu siif bulla" isaan jedhan.

4 Ergamoonni kunneenis yommuu gara Gibe'aa iddoo Saa'ol jiraatu
dhufanii waan kana namootatti himanitti, namoonni hundi sagalee ol
fudhatanii ni boo'an. 5 Yeroo sanatti Saa'ol sangoota isaa oofaa iddoo
qonnaatii gala ture; innis, "Sabni kun maal ta'ee boo'a?" jedhee gaafate.
Isaanis waan namoonni Yaabeesh jedhan sana isatti himan.

6 Yeroo Saa'ol dubbii kana dhaga'ettis Hafuurri Waaqaa humnaan isa
irra bu'e; innis aaree boba'e. 7 Innis sangoota cimdii tokko fuudhee
kukkutee foon isaanii harka ergamootaatti erguudhaan, "Sangoonni nama
Saa'olii fi Saamu'eelin duukaa hin buune kamii iyyuu akkas ta'u" jedhee
guutummaa Israa'el keessa labse. Sodaachifni WAAQAYYOOS waan nama
hunda qabateef namni hundinuu akkuma nama tokkootti ba'e. 8 Saa'ol
iddoo Bezeq jedhamutti walitti isaan qabe; baay'inni Israa'elootaa kuma
dhibba sadii, kan warra Yihuudaa immoo kuma soddoma ture.

9 Isaanis ergamoota dhufan sanaan, "Namoota Yaabeesh Gili'aadiin, 'Bor
yeroo aduun ho'utti bilisa baatu' jedhaatii itti himaa" jedhaniin. Yommuu
ergamoonni sun dhaqanii waan kana isaanitti odeessanitti warri Yaabeesh

akka malee gammadan. 10 Isaanis namoota Amooniin, “Nu bor harka
keenya isinitti kennanna; isin waan isinitti gaarii fakkaate hunda nu
gochuu ni dandeessu” jedhan.
11 Guyyaa itti aanutti Saa’ol namoota isaa garee sadiitti qoode; gara barii
halkaniittis dallaa Amoonotaa cabsanii seenuudhaan hamma lafti ho’utti
isaan qalan. Kanneen hafan immoo gargar faffaca’an; isaan keessaas
namni lama iyyuu wal biratti hin hafne.

Saa’ol Mootii Ta’uun Isaa Ni Mirkaneeffame

12 Ergasiis namoonni Saamu’eeliin, “Warri, ‘Saa’ol nurratti mootii ta’uu
hin qabu’ jedhan eenyu fa’i? Namoota kanneen nuu fidi ni ajjeefnaatii”
jedhan.
13 Saa’ol garuu, “Guyyaan kun gaafa itti WAAQAYYO Israa’elin baraare
waan ta’eef namni tokko iyyuu har’a hin ajjeefamu” jedhe.
14 Saamu’eel immoo namootaan, “Kottaa Gilgaal dhaqnee mootii ta’uu
isaa achitti mirkaneessinaa” jedhe. 15 Kanaafuu namoonni hundinuu
gara Gilgaal dhaqanii Saa’ol mootii ta’uu isaa fuula WAAQAYYOO duratti
mirkaneessan. Aarsaa nagaas fuula WAAQAYYOO duratti dhi’eessan;
Saa’olii fi sabni Israa’el hundis guddaa gammadan.

12

Saamu’eel Uummataan Nagaatti Jedhe

1 Saamu’eel Israa’eloota hundaan akkana jedhe; “Kunoo ani waan isin
naan jettan hunda dhaga’eera; mootii isin irratti moosiseera. 2 Nama
mootii ta’ee isin hoogganus argattaniirtu. Ani dulloomee arrii baaseera;
ilmaan koo kunoo isin wajjin jiru. Ani ijoollummaa kootii jalqabee hamma
har’aatti isin hoogganeera. 3 Ani asan jira; isinis fuula WAAQAYYOOTII fi
fuula mooticha inni dibee duratti dhugaa natti ba’aa. Ani sangaa eenyuun
fudhadhe? Ani harree eenyuun fudhadhe? Ani eenyun gowwoomse? Ani
eenyun cunqurse? Ittiin ija koo jaamsuuf ani eenyu harkaan matta’aa
fudhadhe? Ani yoon fudhadhee jiraadhe isiniif nan deebisa.”
4 Isaanis deebisanii, “Ati nu hin gowwoomsine yookaan nu hin cunqur-
sine. Nama tokko harkaa iyyuu waan tokko illee hin fudhanne” jedhan.
5 Saamu’eel immoo, “Akka isin waan tokko illee harka kootti hin
argatin WAAQAYYO isinitti dhugaa ba’a; dibamaan isaas har’a dhugaa ba’a”
isaaniin jedhe.
Isaanis, “Inni dhuga ba’aa dha” jedhan.
6 Ergasiis Saamu’eel namootaan akkana jedhe; “Kan Musee fi Aroonin
dibee abbootii keessan biyya Gibxii baase WAAQAYYOO dha. 7 Egaa waa’ee
hojii qajeelaa kan WAAQAYYO isinii fi abbootii keessaniif hojjete hunda akka
ani fuula WAAQAYYOO duratti isinitti falmuuf as dhaabadhaa.
8 “Yeroo Yaaqoob biyya Gibxi seenetti abbootiin keessan WAAQAYYOOTTI
iyyatan; WAAQAYYOS Musee fi Aroon warra abbootii keessan biyya Gibxii
baasanii iddoo kana qubachiisan erge.
9 “Isaan garuu WAAQAYYO Waaqa isaanii irraanfatan; kanaaf inni
dabarsee harka Siisaaraa ajajaa waraana Haazooriitti, Filisxeemotaa fi
mootii Mo’aabitti isaan gurgure; jarris waraana itti banan. 10 Isaanis
WAAQAYYOTTI iyyatanii, ‘Nu cubbuu hojjenneerra; WAAQAYYOON dhiifnee
Ba’aalii fi Ashtooretin tajaajilleerra. Amma garuu harka diinota keenyaatii
nu baasi; nus si tajaajilla’ jedhan. 11 WAAQAYYO Yerub-Ba’aalin, Bedaanin,

Yiftaa fi Saamu'eelin ergee akka isin nagaan jiraattaniif karaa hundaan harka diinota keessaniitii isin baase.
12 "Yommuu akka Naahaash mootiin Amoonotaa isinitti dhufe argitanitti garuu, WAAQAYYO Waaqni keessan mootii keessan ta'u iyyuu isin, 'Lakki;
nu mootii nu bulchu barbaannaa' jettan.
13 Ammas mootiin isin gaafattanii fi filattan kunoo ti! WAAQAYYO mootii isin irratti moosiseera.
14 Yoo isin WAAQAYYOON sodaattan, yoo isa tajaajiltan, yoo isaaf ajajamtanii fi yoo ajaja isaatti finciluu baattan, yoo hundi keessanii fi mootiin isin irratti moosifame sun WAAQAYYO Waaqa keessan faana buutan gaarii dha!
15 Yoo isin WAAQAYYOOF ajajamuu baattanii ajaja isaatti finciltan akkuma abbootii keessanitti ka'e sana harki isaa isinittis ni ka'a.
16 "Egaa jabaadhaa dhaabadhaatii waan guddaa WAAQAYYO fuula keessan duratti godhu kana ilaalaa!
17 Amma yeroo itti qamadiin haamamuu mitii? Ani akka inni qaqawweessaa fi bokkaa erguuf WAAQAYYOON nan kadhadha. Isin yeroo mootii isin bulchu gaafattanitti akka waan hamaa fuula WAAQAYYOO duratti hojjettan ni hubattu."
18 Kana irratti Saamu'eel WAAQAYYOON waammate; WAAQAYYOS yeruma sana qaqawweessaa fi bokkaa erge. Namoonni hundinuus WAAQAYYOO fi Saamu'eelin akka malee sodaatan.
19 Namoonni hundinuus Saamu'eeliin, "Akka nu tajaajiltoonni kee hin dhumneef WAAQAYYOON Waaqa kee nuuf kadhadhu; nu cubbuu keenya hunda irratti daballee mootiin nurratti akka mo'u gaafachuudhaan daba hojjenneerraatii" jedhan.
20 Saamu'eelis deebisee akkana jedhe; "Hin sodaatinaa; isin hammina kana hunda raawwattaniirtu; ta'us garaa guutuudhaan WAAQAYYOON tajaajilaa malee WAAQAYYO irraa hin deebi'inaa.
21 Garagaltanii wantoota faayidaa hin qabne kanneen isin fayyaduu yookaan isin oolchuu hin dandeenye duukaa hin bu'inaa; isaan faayidaa hin qabaniitii.
22 WAAQAYYO sababii maqaa isaa guddaa sanaatiif jedhee saba isaa hin gatu; WAAQAYYO kan ofii isaa isin godhachuu jaallateeraatii.
23 Akka yaada kootti ani isinii kadhachuu dhiisee WAAQAYYOTTI yakka hojjechuun narraa haa fagaatu. Ani karaa gaarii fi qajeelaa ta'e isin nan barsiisa.
24 Garuu WAAQAYYOON sodaadhaa; garaa keessan guutuunis amanamuudhaan isaaf hojjedhaa; waan guddaa inni isinii godhes yaadadhaa.
25 Yoo hammina hojjechuu itti fuftan garuu, isinis mootiin keessanis ni baddu."

13

Saamu'eel Saa'olitti Dheekkamuu Isaa

1 Saa'ol yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa soddoma ture; innis waggaa afurtamii lama Israa'elin bulche.
2 Saa'ol namoota kuma sadii Israa'el keessaa filate; kumni lama Mikmaasii fi biyya gaaraa Beet'eelitti Saa'ol wajjin, kumni tokko immoo biyya Beniyaam keessatti Gibe'aatti Yoonaataan wajjin turan. Namoota kaan garuu gara mana mana isaaniitti deebise.
3 Yoonaataan qubata waraana Filisxeemotaa kan Gibe'aa keessa ture sana dha'e; Filisxeemonnis waa'ee kanaa dhaga'an. Kana irratti Saa'ol, "Ibroonni hundinuu haa dhaga'ani!" jedhee biyyattii guutuu keessatti malakata afuufsise.
4 Israa'el hundinuus oduu, "Saa'ol qubata waraana Filisxeemotaa dha'eera; Israa'elis Filisxeemota biratti balfameera" jedhu dhaga'an. Namoonnis Saa'ol duukaa bu'uuf Gilgaalitti walitti qabaman.

5 Filisxeemonnis Israa’eloota waraanuuf gaariiwwan kuma soddoma,
namoota gaarii oofan kuma ja’aa fi loltoota akka cirracha galaanaa
baay’ataniin hiriiran. Ol ba’aniis karaa ba’a Beet Aawwen iddoo Mikmaas
jedhamu qubatan. 6 Namoonni Israa’el yommuu akka haalli isaan keessa
jiran sodaachisaa ta’ee fi akka loltoonni isaanii sardamaa jiran arganitti
holqa keessa, qoraattii keessa, kattaa keessa, bowwaa keessaa fi boolla
keessa dhokatan. 7 Ibroonni tokko tokko immoo Yordaanos ce’anii biyya
Gaadii fi Gili’aad dhaqan.

Saa’ol garuu Gilgaalitti hafe; loltoonni isa wajjin turan hundinuus
sodaadhaan hollachaa turan. 8 Innis akkuma yeroo Saamu’eel murteesse
sanaatti bultii torba eege; Saamu’eel garuu gara Gilgaal hin dhufne;
namoonni Saa’olis bibittinnaa’uu jalqaban. 9 Saa’olis, “Aarsaa gubamuu
fi aarsaa nagaa as naa fidaa” jedhe. Innis aarsaa gubamu ni dhi’eesse.
10 Akkuma Saa’ol aarsaa dhi’eessee xumureen Saamu’eel dhufe. Saa’olis
isa simachuuf gad ba’e.

11 Saamu’eel, “Ati maal gochuu kee ti?” jedhee gaafate.

Saa’olis deebisee akkana jedhe; “Ani yeroon akka sabni bibittinnaa’e,
akka ati yeroo murteeffametti hin dhufinii fi akka Filisxeemonni Mikma-
asitti walitti qabaman argetti, 12 ‘Filisxeemonni Gilgaalitti natti dhufan;
anis surraa WAAQAYYOO hin kadhanne’ jedheen yaade. Kanaafuu aarsaa
gubamu dhi’eessuun dirqama natti ta’e.”

13 Saamu’eelis akkana jedhe; “Ati waan siif hin malle hojjete; ajaja
WAAQAYYO Waaqni kee siif kenne hin eegne; utuu ajaja isaa eegdee
jiraattee inni mootummaa kee Israa’el irratti jabeessee bara baraan ni
dhaaba ture. 14 Amma garuu mootummaan kee jabaatee hin dhaabatu;
WAAQAYYO nama akka fedhii garaa isaa ta’e argateera; sababii ati
ajaja WAAQAYYOO hin eeginiif inni dura deemaa saba isaa godhatee isa
muudateera.”

15 Ergasii Saamu’eel Gilgaal dhiisee gara Gibe’aa ishee biyya Beniyaam
keessatti argamtuutti ol ba’e; Saa’olis namoota isa wajjin turan ni lakkaa’e.
Baay’inni isaaniis gara nama dhibba ja’a ture.

Israa’eloonni Meeshaa Waraanaa Hin Qabanne

16 Yeroo Filisxeemonni Mikmaas keessa qubatanii turanitti Saa’ol, ilmi
isaa Yoonaataanii fi namoonni isaan wajjin turan biyya Beniyaam Gibe’aa
keessa turan. 17 Gareen weerartootaa iddoo sadiitti qoodamanii qubata
Filisxeemotaatii ba’an. Gareen tokko gara Ofraa kan biyya Shuu’aali
keessa jiru sanaatti qajeele; 18 gareen lammaffaan karaa Beet Horoonitti,
gareen sadaffaan immoo karaa daarii irraangadee Sulula Zeboo’iim kan
fuullee gammoojjiitti geessu irra bu’e.

19 Sababii Filisxeemonni, “Ibroonni goraadee yookaan eeboo ofii
isaaniitiif hin tumsiifatin!” jedhanii turaniif Israa’el hunda keessatti
namni sibiila tumu tokko iyyuu hin argamne. 20 Kanaafuu Israa’eloonni
hundi maarashaa isaanii, gasoo isaanii, dhagaraa fi haamtuu isaanii
qarsiifachuuf gara Filisxeemotaatti gad bu’an. 21 Gatiin ittiin maarashaa
fi gasoo qarsiifatan saqilii tokko irraa harka sadii keessaa harka lama;
qorbii, dhagaraa fi meeshaa ittiin qotiyyoo tuttuqan qarsiifachuuf immoo
saqilii tokko irraa harka sadii keessaa harka tokko kaffalu turan.

22 Kanaafuu guyyaa waraanaa Saa’olii fi Yoonaataan malee loltuun tokko
iyyuu goraadee yookaan eeboo hin qabu ture.

Yoonaataan Filisxeemota Rukutuu Isaa

23 Gaafuma sana gareen Filisxeemotaa tokko gara malkaa Mikmaasitti
gad bu'e.

14

1 Gaafa tokko Yoonaataan ilmi Saa'ol dargaggeessa mi'a lolaa isaaf
baatuun, "Kottu gara qubata Filisxeemotaa kan gama kaaniin jiru sanaatti
ceenaa" jedhe. Inni garuu abbaa isaatti hin himne.
2 Saa'olis Migroon keessa daarii Gibe'aa muka Roomaanii jala taa'aa
ture. Namoonni isa wajjin turanis gara dhibba ja'aa ti; 3 Ahiiyaan inni
dirata uffatus isaan keessaa tokko ture. Innis ilma Ahiixuub obboleessa
Iikaabood, ilma Fiinehaas ilma Eelii kan Shiiloo keessatti luba WAAQAYYOO
ture sanaa ti. Akka Yoonaataan deemes namni tokko iyyuu quba hin qabu
ture.
4 Malkaan ittiin Yoonaataan gara qubata waraana Filisxeemotaatti ce'uu
barbaade sun bitaa fi mirgaan kattaawwan qara qaban lama qaba ture;
inni tokko Bozeezi, kaan immoo Seenee jedhama. 5 Kattaan tokko karaa
kaabaa fuullee Mikmaasiin, kaan immoo karaa kibbaa fuullee Gibe'aa
dhaabata ture.
6 Yoonaataanis dargaggeessa mi'a lolaa isaaf baatuun, "Kottu gara
qubata warra dhagna hin qabatin sanaatti ceenaa. Maaltu beeka
WAAQAYYO nu gargaara ta'aatii. Baay'eedhaanis ta'u xinnoodhaan wanni
fayyisuu irraa WAAQAYYOON dhowwu tokko iyyuu hin jiru" jedhe.
7 Dargaggeessichi mi'a lolaa isaaf baatu sunis, "Waan qalbiitti yaadde
hunda godhi; duubattis hin deebi'in; anis akkuma yaada keetiitti si
wajjinan jira" jedhe.
8 Yoonaataanis akkana jedhe; "Egaa kottu gara isaaniitti ceenaa; isaan
nu hin argan. 9 Yoo isaan, 'Hamma nu gara keessan dhufnuttu nu eegaa'
jedhan, asumatti isaan eegna; garuu isaanitti ol hin baanu. 10 Yoo isaan,
'Gara keenyatti ol kottaa' jedhan garuu kun akka WAAQAYYO dabarsee
harka keenyatti isaan kenne mallattoo waan nuu ta'uuf itti ol baana."
11 Lamaan isaanii iyyuu qubata loltoota Filisxeemotaatti of argisiisan.
Filisxeemonnis, "Kunoo! Ibroonni boolla itti dhokatan keessaa ba'aa jiru"
jedhan. 12 Namoonni qubata Filisxeemotaa keessa jiranis, "Ol kottaa; waan
tokko isinitti argisiisnaa!" jedhanii Yoonaataanii fi dargaggeessa mi'a lolaa
isaaf baatu sanatti iyyan.
Kanaaf Yoonaataan dargaggeessa mi'a lolaa isaaf baatuun, "WAAQAYYO
harka Israa'elootaatti dabarsee isaan kenneeraatii na faana kottu" jedhe.
13 Yoonaataan harkaa fi miilla isaatiin daa'imee ol ba'e; dargaggeessi
mi'a lolaa isaaf baatus isa faana ol ba'e. Filisxeemonnis harka Yoon-
aataaniitiin barbadeeffaman; dargaggeessichi Yoonaataan wajjin tures isa
duukaa bu'ee isaan fixe. 14 Yoonaataanii fi namichi mi'a lolaa isaaf baatu
sun rukuttaa jalqabaa sana keessatti lafa qotiyyoo cimdii tokko oolchuu
irratti Filisxeemota gara digdamaa ta'an ajjeesan.

Mo'atamuu Filisxeemotaa

15 Qubata keessatti, lafa qotiisaa keessattii fi saba gidduutti naasuutu
ta'e; loltoonni qubata keessa turanii fi warri balaa buusan ni hollatan;
laftis ni raafamte. Naasuun sunis naasuu Waaqa biraa ergame ture.
16 Yeroo sana waardiyyoonni Saa'ol kanneen biyya Beniyaam keessa
Gibe'aa turan utuu loltoonni sun karaa hundaan bittinnaa'anii ni argan.
17 Saa'ol namoota isa wajjin turaniin, "Mee loltoota lakkaa'aatii nama

nu keessaa deeme ilaalaa" jedhe. Yommuu lakkaa'anittis Yoonaataanii
fi namichi mi'a lolaa isaaf baatu sun achi hin turre.
18 Saa'olis Ahiiyaadhaan, "Mee taabota Waaqaa as fidi" jedhe. Yeroo
sana taabonni sun Israa'eloota harka ture. 19 Utuu Saa'ol lubatti
dubbachaa jiruu qubata Filisxeemotaa keessatti wacni guddachaa dhufe.
Kanaafuu Saa'ol lubichaan, "Harka kee gad deebifadhu" jedhe.
20 Saa'olii fi namoonni isaa wal ga'anii gara waraanaa deeman. Isaanis
utuu Filisxeemonni burjaaja'anii goraadee ofii isaaniitiin wal cicciranuu
argan. 21 Ibroonni duraan Filisxeemota wajjin turanii fi isaan wajjin
gara qubata isaaniitti ol ba'an sun gara Israa'eloota warra Saa'olii fi
Yoonaataan wajjin turaniitti deebi'an. 22 Israa'eloonni biyya gaaraa
Efreem keessatti dhokatanii turan yommuu akka Filisxeemonni baqachaa
jiran dhaga'anitti, lolatti makamanii isaan ari'an. 23 Gaafas WAAQAYYO
Israa'elin ni baraare; lolli sunis Beet Aawwen darbee itti fufe.

Yoonaataan Damma Muuxachuu Isaa

24 Saa'ol, "Hamma galgalaatti, hamma ani diinota koo haaloo baafad-
hutti namni waa nyaatu kam iyyuu abaaramaa haa ta'u!" jedhee waan
saba kakachiisee tureef gaafas namoonni Israa'el akka malee dhiphatanii
turan. Kanaafuu loltoota keessaa namni tokko iyyuu waa afaaniin hin
qabne.
25 Hoomaan waraanaa hundi bosona seene; dammis lafa ture. 26 Isaanis
yeroo bosona seenanitti damma yaa'u argan; ta'us isaan waan kakaa
sana sodaataniif namni tokko iyyuu harka isaa afaanitti hin geeffanne.
27 Yoonaataan garuu akka abbaan isaa namoota kakaadhaan qabe hin
dhageenye ture; kanaafuu inni fiixee ulee qabatee ture sanaatiin dhaaba
dammaa waraanee afaaniin muuxate; iji isaas ni ifeef. 28 Ergasiis
loltoota keessaa tokko, "Abbaan kee, 'Namni har'a waa nyaatu kam iyyuu
abaaramaa haa ta'u!' jedhee cimsee hoomaa waraanaa kakaadhaan
qabeera; namoonnis kanaaf gaggaban" jedhee isatti hime.
29 Yoonaataan immoo akkana jedhe; "Abbaan koo biyyatti rakkina
uumeera. Yommuu ani damma kana irraa xinnoo afaaniin qabetti iji koo
akkamitti akka naaf ifee baname mee ilaalaa. 30 Namoonni utuu boojuu
diinota isaanii irraa fudhatan keessaa waa nyaatanii akkam gaarii ture.
Silaa Filisxeemonni ajjeefaman kana caalaa baay'atu ture mitii?"
31 Israa'eloonni gaafa sana erga Mikmaasii hamma Ayaaloonitti Fil-
isxeemota dha'anii booddee akka malee dadhabanii turan. 32 Isaanis
itti gaggabanii waan booji'an irratti lafa dha'anii hoolota, sangootaa fi
jabboota lafatti qalatan; dhiiguma wajjinis nyaatan. 33 Isaan keessaas
namichi tokko, "Kunoo namoonni foon dhiiga wajjin nyaachuudhaan
WAAQAYYOTTI cubbuu hojjechaa jiru" jedhee Saa'olitti hime.
Innis, "Isin seera cabsitaniirtu! Dhagaa guddaa isaa gangalchaatii as
naa fidaa" jedhe. 34 Ergasiis, "Isin namoota gidduu faffaca'aatii, 'Tokkoon
tokkoon keessan sangaa fi hoolaa keessan fidaatii qalaa nyaadhaa;
isin foon dhiiga isaa wajjin nyaachuudhaan WAAQAYYOTTI cubbuu hin
hojjetinaa' isaaniin jedhaa" jedhe.
Kanaafuu namni hundi halkan gaafasii sangaa isaa fidee achitti qale.
35 Saa'olis iddoo aarsaa WAAQAYYOOF ijaare; waan kanas yeroo jalqabaatiif
godhe.
36 Saa'ol, "Kottaa Filisxeemota duukaa buunee hamma lafti bari'utti
isaan saamnaa; nama tokko illee lubbuun hin hambifnu" jedhe.

Isaanis, “Waan gaarii sitti fakkaate hunda godhi” jedhanii deebisan.
Lubichi garuu, “Asumatti Waaqa gaafanna” jedhe.
37 Saa’olis, “Ani Filisxeemota duukaa bu’uu? Ati dabarsitee harka
Israa’elitti isaan ni kennitaa?” jedhee Waaqa gaafate. Waaqni garuu gaafa
sana deebii hin kennineef.
38 Kanaafuu Saa’ol akkana jedhe; “Hooggantoonni loltootaa hundi as
kottaa; cubbuu har’a hojjetame ifatti baafnaa. 39 Dhugaa WAAQAYYO
jiraataa isa Israa’elin baraaru sanaa, yoo namni cubbuu kana hojjete ilma
koo Yoonaataan illee ta’e inni du’uu qaba.” Garuu isaan keessaa namni
tokko iyyuu deebii isaaf hin kennine.
40 Saa’olis Israa’eloota hundaan, “Isin achi dhaabadhaa; anii fi ilmi koo
Yoonaataan immoo as dhaabanna” jedhe.
Namoonnis, “Waan gaarii sitti fakkaate godhi” jedhaniin.
41 Ergasii Saa’ol, “Deebii qajeelaa naa kenni” jedhee WAAQAYYOON Waaqa
Israa’el kadhate. Ixaanis Yoonaataanii fi Saa’olitti ba’e; namoonnis bilisa
ba’an. 42 Saa’olis, “Anaa fi ilma koo Yoonaataan gidduutti immoo ixaa
buusaa” jedhe. Ixaan sunis Yoonaataanitti ba’e.
43 Saa’olis Yoonaataaniin, “Ati waan goote natti himi” jedhe.
Yoonaataanis, “Ani dhugumaan fiixee ulee kootiin damma xinnoo ishee
muuxadheera. Egaa ani du’uun qabaa?” jedhee isatti hime.
44 Saa’olis Yoonaataaniin, “Yoonaataan, yoo ati dhugumaan du’uu baatte
Waaqni waan kanaa fi kan caalu iyyuu natti haa fidu” jedhe.
45 Namoonni garuu Saa’oliin akkana jedhan; “Yonaataan namni
mo’annoo guddaa kana Israa’eliif fide du’uu qabaa? Kun gonkumaa
hin ta’u! Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, rifeensi mataa isaa tokko illee
lafa hin bu’u; inni gargaarsa Waaqaatiin har’a waan kana godheeraatii.”
Namoonni akkasiin Yoonaataanin baraaran; innis hin ajjeefamne.
46 Saa’olis Filisxeemota ari’uu ni dhiise; isaanis gara biyya isaaniitti
dacha’an.
47 Saa’ol erga Israa’el irratti mootii ta’ee booddee diinota isaanii
kanneen gama hundaan turan hunda jechuunis Mo’aabota, Amoonota,
Edoomota, Mootota Zoobaa fi Filisxeemota lole. Lafa dhaqu hundattis
isaan barbadeessa ture. 48 Gootummaadhaanis Amaaleqoota lolee mo’ate;
Israa’elootas harka warra isaan saamanii jalaa baase.

Maatii Saa’ol

49 Ilmaan Saa’ol Yoonaataan, Yishwii fi Malkii-Shuwaa turan. Maqaan
intallan isaa immoo isheen hangafni Meerab, quxisuun immoo Miikaal
jedhama ture. 50 Maqaan niitii isaa Ahiinoo’am jedhama ture; isheenis
intala Ahiima’az turte. Maqaan ajajaa waraana Saa’ol Abneer ilma Neeriti;
Neer immoo obboleessa abbaa Saa’ol. 51 Qiish abbaan Saa’olii fi Neer
abbaan Abneer ilmaan Abii’eel.
52 Bara jireenya Saa’ol guutuu waraana cimaatu Filisxeemota irratti
adeemsifamaa ture; Saa’olis yommuu nama jabaa yookaan goota tokko
argutti ofitti fudhatee akka isa tajaajilu godhata ture.

15

Saa’ol WAAQAYYO Biratti Fudhatama Dhabuu Isaa

1 Saamu’eelis Saa’oliin akkana jedhe; “Akka ati saba isaa Israa’el
irratti mootii taatuuf akka ani si dibuuf WAAQAYYO na ergeera; kanaafuu
ati amma dubbii WAAQAYYOO dhaga’i. 2 WAAQAYYO Waan Hundumaa

Danda’u akkana jedha: ‘Waan isaan yeroo Israa’el Gibxii ba’etti karaa
irratti isaaniin mormuudhaan godhan sanaaf ani Amaaleqoota nan adaba.
3 Amma dhaqii Amaaleqoota dha’iitii waan kan isaanii ta’e hunda
barbadeessi. Isaan hin hambisin; dhiirotaa fi dubartoonni, ijoollee fi
daa’imman, loonii fi hoolota, gaalawwanii fi harroota fixi.’ ”

4 Kanaafuu Saa’ol iddoo Xilaa’iim jedhamutti namoota walitti qabee
lakkaa’e; isaanis loltoota lafoo kuma dhibba lamaa fi namoota Yihuudaa
kuma kudhan turan. 5 Saa’olis gara magaalaa Amaaleqootaa dhaqee sulula
tokko keessa riphee taa’e. 6 Innis Qeenotaan, “Akka ani Amaaleqoota
wajjin isin hin balleessineef achi hiiqaa; isaan irraas fagaadhaa; isin yeroo
Israa’eloonni hundi Gibxii ba’anitti waan gaarii isaaniif gootaniirtuutii”
jedhe. Kanaafuu Qeenonni Amaaleqoota irraa fagaatan.

7 Ergasii Saa’ol Hawiilaa hamma Shuuri kan ba’a Gibxiitti argamuutti
Amaaleqoota dha’e. 8 Innis Agaag mooticha Amaaleqootaa utuma lubbuun
jiruu booji’e; namoota isaa hundas guutumaan guutuutti goraadeen fixe.
9 Saa’olii fi loltoonni isaa garuu Agaagin, hoolotaa fi loon, jabboota
coccoomoo fi xobbaallaawwan hoolaa, waan gaarii hundas ni hambisan.
Isaan kana guutumaan guutuutti fixuun fedhii isaanii hin turre; garuu
waan tuffatamaa fi dadhabaa hunda guutumaan guutuutti barbadeessan.

10 Kana irratti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Saamu’eel dhufe;
11 “Ani Saa’olin mootii gochuu kootti gaabbeera; inni sababii narraa
garagaleef ajaja koo hin eegne.” Saamu’eelis akka malee dhiphatee halkan
sana guutuu WAAQAYYOTTI boo’aa bule.

12 Saamu’eelis ganama bariin ka’ee Saa’olin arguu deeme; ta’us,
“Saa’ol gara Qarmeloos deemeera. Achittis erga sooddhuu yaadannoo isaa
dhaabbatee booddee gara Gilgaalitti gad bu’eera” jedhamee itti himame.

13 Yeroo Saamu’eel Saa’ol bira dhaqettis Saa’ol, “WAAQAYYO si haa
eebbisu! Ani ajaja WAAQAYYOO eegeera” jedhe.

14 Saamu’eel garuu, “Yoos mar’achuun hoolotaatii fi barooduun san-
gootaa kan ani dhaga’u kun maali ree?” jedhe.

15 Saa’olis, “Loltootatu Amaaleqoota irraa booji’ee isaan fide; hoolotaa
fi loon keessaa kanneen filatamoo ta’an WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa
gochuuf hambisaniiru; nu garuu kanneen hafan guutumaan guutuutti
barbadeessineerra” jedhee deebise.

16 Saamu’eelis Saa’oliin, “Afachu! Ani waan WAAQAYYO eda halkan natti
hime sittin himaa” jedhe.

Saa’olis deebisee, “Natti himi” jedhe.

17 Saamu’eelis akkana isaan jedhe; “Ati ija ofii keetii duratti xinnaa kan
taatu iyyuu bulchaa gosa Israa’el hin taanee? WAAQAYYOS Israa’el irratti
mootii godhee si dibeera. 18 Inni, ‘Dhaqiitii Amaaleqoota cubbamoota sana
guutumaan guutuutti barbadeessi; hamma isaan fixxuttis isaan waraani’
jedhee si ergee ture. 19 Ati maaliif WAAQAYYOOF hin ajajamne ree? Maaliif
gaggabdee boojuu irratti lafa dhooftee fuula WAAQAYYOO duratti waan
hamaa hojjette?”

20 Saa’olis akkana jedhee deebise; “Ani WAAQAYYOOF ajajameera; gara
WAAQAYYO itti na erges dhaqeera. Ani Amaaleqoota guutumaan guutuutti
barbadeessee mootii isaanii Agaagin fideera. 21 Loltoonni garuu Gilgaalitti
WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa dhi’eessuuf jedhanii boojuu sana keessaa
waan filatamaa Waaqaaf qulqulleeffame keessaa hoolotaa fi loon fud-
hatan.”

22 Saamu'eelis deebisee akkana jedhe:
"WAAQAYYO akka yeroo sagalee isaatiif ajajamanitti gammadu sana,
aarsaa gubamuu fi qalmatti ni gammadaa?
Ajajamuutu aarsaa caala;
dhaga'uunis cooma korbeessa hoolaa caala.
23 Fincilli akka cubbuu falfala hojjechuu ti;
mata jabinnis akka hammina Waaqa tolfamaa waaqeffachuu ti.
Waan ati dubbii WAAQAYYOO tuffatteef,
anis akka ati mootii hin taane si tuffadheera."
24 Saa'olis Saamu'eeliin akkana jedhe; "Ani cubbuu hojjedheera. Ani
ajaja WAAQAYYOOTII fi dubbii kee fudhachuu dideera. Ani waanan
namoota sodaadheef isaanii ajajameera. 25 Ammas cubbuu koo naa
dhiisiitii akka ani WAAQAYYOOF sagaduuf na wajjin deebi'i."
26 Saamu'eel immoo, "Ani si wajjin hin deebi'u. Ati dubbii WAAQAYYOO
tuffatteerta; WAAQAYYOS saba Israa'el irratti mootii ta'uu kee tuffateera!"
jedheen.
27 Akkuma Saamu'eel deemuuf of irra garagaleenis Saa'ol handaara
uffata isaa qabe; uffanni isaas ni tarsa'e. 28 Saamu'eelis akkana isaan
jedhe; "WAAQAYYO har'a mootummaa Israa'el sirraa tarsaasee ollaa kee
kan si caalu tokkoof kenneera. 29 Inni ulfina Israa'el ta'e sun takkumaa hin
sobu yookaan yaada isaa hin geeddaru; akka yaada isaa hin geeddarreef
inni nama miti."
30 Saa'ol immoo deebisee, "Ani cubbuu hojjedheera. Garuu fuula
maanguddoota saba kootiitii fi fuula Israa'el duratti ulfina naa kenni; akka
ani WAAQAYYO Waaqa keetiif sagaduufis kottuu na wajjin deebi'i" jedhe.
31 Saamu'eel akkasiin Saa'ol wajjin deebi'e; Saa'olis WAAQAYYOOF sagade.
32 Saamu'eelis, "Agaag mootii Amaaleqootaa sana as naa fidaa" jedhe.
Agaagis, "Hadhaan du'aa dhugumaan narraa fagaateera" jedhee gammadaa gara isaa dhufe.
33 Saamu'eel garuu,
"Akkuma goraadeen kee dubartoota ilmoo malee hambise sana,
haati kees dubartoota keessaa ilmoo malee hafti"
jedhe. Saamu'eelis Gilgaalitti fuula WAAQAYYOO duratti Agaagin ciccire.
34 Ergasiis Saamu'eel gara Raamaa deeme; Saa'ol garuu gara mana
ofii isaa, gara Gibe'aa Saa'olitti qajeele. 35 Saamu'eel hamma gaafa
du'eetti deebi'ee Saa'olin hin argine; Saamu'eel garuu Saa'oliif boo'aa
ture. WAAQAYYOS Israa'el irratti Saa'olin mootii gochuu isaatti ni gaabbe.

16

Saamu'eel Daawitin Dibuu Isaa

1 WAAQAYYOS Saamu'eeliin akkana jedhe; "Saa'ol isa ani akka inni
Israa'el irratti mootii hin taaneef tuffadhe sanaaf hamma yoomiitti
boossa? Gaanfa keetti zayitii guuttadhuutii deemi; ani gara Isseeyi nama
Beetlihemitti sin erga. Ani ilmaan isaa keessaa isa tokko akka mootii ta'uuf
filadheeraatii."
2 Saamu'eel garuu, "Ani akkamittin deemuu danda'a? Saa'ol yoo waan
kana dhaga'e na ajjeesa" jedhe.
WAAQAYYO immoo akkana jedhe; "Goromsa tokko fudhadhuu dhaqiitii,
'Ani WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessuufin dhufe' jedhi. 3 Isseeyinis gara

aarsaatti waami; ani waan ati gootu sitti argisiisa. Atis nama ani sitti argisiisu sana naa dibda."

4 Saamu'eelis waan WAAQAYYO isa ajaje godhe. Yommuu inni Beetlihem ga'etti maanguddoonni magaalaa sanaa hollachaa isa simachuu dhufanii, "Ati naguma dhuftee?" jedhanii isa gaafatan.

5 Saamu'eelis deebisee, "Eeyyee naguma; ani WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessuun dhufe. Isinis of qulqulleessaatii na wajjin gara aarsaa kottaa" jedhe. Ergasiis inni Isseeyii fi ilmaan isaa qulqulleessee gara aarsaatti isaan waame.

6 Yeroo isaan achi ga'anittis Saamu'eel Eliiyaabin argee, "Dhugumaan namni WAAQAYYO dibe as fuula WAAQAYYOO dura dhaabateera" jedhee garaatti yaade.

7 WAAQAYYO garuu Saamu'eeliin, "Ani isa tuffadheeraatii bifa isaa yookaan hojjaa isaa hin ilaalin. WAAQAYYO waan namni ilaalu hin ilaalu. Namni bifa ilaala; WAAQAYYO garuu waan garaa keessa jiru ilaala" jedhe.

8 Isseeyis ergasii Abiinaadaabin waamee akka inni fuula Saamu'eel
dura darbu godhe. Saamu'eel garuu, "WAAQAYYO isa kana hin filanne"
jedhe. 9 Isseey akka Shamaan darbu godhe; Saamu'eel garuu, "WAAQAYYO
isa kanas hin filanne" jedhe. 10 Isseey akka ilmaan isaa torbanuu
fuula Saamu'eel dura darban godhe; Saamu'eel garuu, "WAAQAYYO isaan
kanneen hin filanne" jedhe. 11 Innis, "Ilmaan kee hundi kanneenumaa?"
jedhee Isseeyin gaafate.

Isseeyis, "Quxxisuun hunda isaanii tokko jira; inni garuu hoolota tiksaa jira" jedhe.

Saamu'eelis, "Nama itti ergiitii isa fichisiisi; nu hamma inni dhufutti hin teenyuutii" jedhe.

12 Kanaaf Isseeyi nama itti ergee isa fichisiise. Innis diimaa, nama iji isaa miidhaguu fi nama dhaaba tolu ture.

WAAQAYYOS, "Ka'ii isa dibi; inni ani filadhe isa kanaatii" jedhe.

13 Kanaafuu Saamu'eel gaanfa zayitii fuudhee fuula obboloota isaa duratti isa dibe; guyyaa sanaa jalqabee Hafuurri WAAQAYYOO humnaan Daawit irra bu'e. Saamu'eelis gara Raamaa deeme.

Daawit Saa'olin Tajaajiluu Isaa

14 Hafuurri WAAQAYYOOS Saa'ol irraa fagaate; hafuurri hamaan WAAQAYYO biraa ergame immoo Saa'olin dhiphise.

15 Tajaajiltoonni Saa'ol akkana isaan jedhan; "Kunoo hafuurri hamaan
Waaqa biraa ergamee si dhiphisaa jira. 16 Egaa gooftaan keenya akka
isaan nama baganaa taphachuu danda'u barbaadaniif tajaajiltoota isaa
warra fuula isaa dura jiran haa ajaju. Innis yommuu hafuurri hamaan
sun Waaqa biraa sitti dhufu baganaa siif taphata; sittis ni wayyaa'a."

17 Kanaafuu Saa'ol tajaajiltoota isaatiin, "Nama akka gaariitti baganaa taphachuu danda'u tokko barbaadaatii naa fidaa" jedhe.

18 Tajaajiltoota sana keessaa tokko, "Kunoo ilma Isseey nama Beetlihem kan baganaa taphachuu beeku tokko ani argeera. Innis jagnaa fi loltuu dha. Nama dubbii beekuu fi miidhagaa dha. WAAQAYYOS isa wajjin jira" jedhee deebise.

19 Saa'olis Isseeyitti ergamoota ergee, "Ilma kee Daawit isa hoolota bira
jiru sana naa ergi" jedhe. 20 Isseeyis harree tokko fidee buddeenaa fi

daadhii wayinii qalqalloo tokko itti fe'ee, ilmoo re'ee tokko wajjin ilma
isaa Daawitin Saa'oliif erge.
21 Daawit gara Saa'ol dhufee tajaajila isaa jalqabe. Saa'ol akka malee
isa jaallate; Daawitis nama mi'a lolaa isaaf baatu ta'e. 22 Saa'olis,
"Akka inni na wajjin turee na tajaajiluuf Daawitiif eeyyami; ani isatti
gammadeeraatii" jedhee Isseeyitti dhaame.
23 Yommuu hafuurri hamaan Waaqa biraa Saa'olitti dhufu hunda,
Daawit baganaa isaa fudhatee taphata ture; Saa'olis boqonnaa argata; itti
wayyaa'as ture. Hafuurri hamaan sunis isa dhiisee deema ture.

17

Daawitii fi Gooliyaad

1 Yeroo sana Filisxeemonni lolaaf humna isaanii walitti qabatanii
Yihuudaa keessatti Sookootitti wal ga'an. Isaanis Sakootii fi Azeeqaa
gidduu Efes Damiim keessa qubatan. 2 Saa'olii fi namoonni Israa'el immoo
wal ga'anii Sulula Elaa keessa qubatan; Filisxeemota waraanuufis hiriiran.
3 Filisxeemonni gaara tokko qabatan; Israa'eloonni immoo tulluu kaan
qabatan; gidduu isaanii immoo sululatu ture.
4 Namichi beekamaan Gaatii dhufe kan maqaan isaa Gooliyaad jedhamu
tokko qubata Filisxeemotaa keessaa gad ba'e. Hojjaan isaas dhundhuma
ja'aa fi taakkuu tokko ture. 5 Innis gonfoo naasii mataatti kaa'atee
qomee naasii kan saqilii kuma shan ulfaatu uffata ture; 6 miilla isaattis
gambaallee naasii hidhatee gatiittii isaatti eeboo baadhata ture. 7 Somaan
eeboo isaa furdaa akka muka wayya dhooftuun wayyaa itti martuu ture;
sibiilli eeboo isaas saqilii dhibba ja'a ulfaata ture. Baattuun gaachana isaas
fuula isaa dura deema ture.
8 Gooliyaadis loltoota Israa'el kanneen waraanaaf hiriiranitti iyyee
akkana jedhe; "Isin waraanaaf hiriirtanii ba'uun keessan maaliif? Ani
nama Filisxeem, isin immoo tajaajiltoota Saa'ol mitii? Ofii keessanii nama
tokko filadhaatii inni gara kootti gad haa bu'u. 9 Yoo inni na lolee na
ajjeesuu danda'e, nu isin jalatti bulla; yoo ani isa mo'adhee isa ajjeese
garuu isin nu jalatti bultanii tajaajiltoota keenya taatu." 10 Filisxeemichis,
"Ani har'a Israa'eliin nan morkadha! Akka wal lolluuf nama tokko naa
kennaa" jedhe. 11 Saa'olii fi Israa'eloonni hundi yommuu dubbii kana
dhaga'anitti akka malee raafaman; ni sodaatanis.
12 Daawit ilma Isseeyi namicha Efraataa kan Beetlihem Yihuudaa sanaa
ti. Isseeyis ilmaan saddeeti qaba ture; innis bara Saa'ol keessa nama
dulloomee jaare ture. 13 Ilmaan Isseey hangafoonni sadan Saa'olin duukaa
bu'anii lafa waraanaa dhaqanii turan; maqaan isaaniis inni hangafni
Eliiyaab, inni lammaffaan Abiinaadaab, inni sadaffaan immoo Shamaa
jedhama ture. 14 Daawit quxisuu hunda isaanii ture. Isaan hangafoonni
sadan Saa'olin duukaa bu'anii deeman; 15 Daawit garuu hoolota abbaa
isaa tiksuuf jedhee Saa'ol biraa Beetlihemitti deddeebi'aa ture.
16 Namichi Filisxeem sunis guyyaa afurtama ganama ganamaa fi galgala
galgala dhufee isaanitti of mul'isa ture.
17 Isseey immoo ilma isaa Daawitiin akkana jedhe; "Akaayii kana irraa
iifii* tokkoo fi buddeena kurnan kana fuudhiitii ariitiidhaan obboloota

* **17:17** 17:17 Iifiin tokko gara kiiloo giraamii 16.

keetiif iddoo qubata isaaniitti geessi. 18 Baaduu kurnan kana immoo ajajaa
kumaa isaaniitiif geessi. Haala obboloonni kee keessa jiran ilaaliitii oduu
isaanii fidii kottu. 19 Isaan Saa'olii fi namoota Israa'el wajjin Sulula Elaa
keessatti Filisxeemota lolaa jiru."

20 Daawitis tiksee biratti bushaayee dhiisee ganama barii ka'ee nyaata
sana qabatee akkuma Isseey isa ajajetti ka'ee qajeele. Innis utuu
loltoonni dhaadachaa hiriiraan adda waraanaatti yaa'aa jiranuu lafa
qubataa ga'e. 21 Israa'elii fi Filisxeemonni tarree tarreedhaan fuula walitti
garagalfatan. 22 Daawitis mi'a isaa eegduu mi'aa biratti dhiisee gara adda
waraanaatti fiigee obboloota isaa nagaa gaafate. 23 Utuma inni isaan
wajjin haasa'aa jiruu, Gooliyaad jagnichi Filisxeem namichi Gaati sun
hiriira Filisxeemotaa keessaa dubbiidhuma kanaan dura dubbachaa ture
sana dubbate; Daawitis isa dhaga'e. 24 Israa'eloonni hundinuu yommuu
namicha arganitti sodaa guddaadhaan isa biraa baqatan.

25 Israa'eloonnis, "Isin akka namichi kun as deddeebi'aa jiru argituu?
Inni dhugumaan Israa'eliin morkachuuf dhufe. Mootiin nama isa
ajjeesuuf qabeenya guddaa kenna. Intala isaa illee itti heerumsiisa; maatii
abbaa isaas akka Israa'el keessatti gibira hin gabbarre godha" waliin
jechaa turan.

26 Daawit namoota isa bira dhadhaabachaa turaniin, "Nama namicha
Filisxeem kana ajjeesee Israa'el irraa salphina kana fuudhuuf maaltu
godhama? Filisxeemichi dhagna hin qabatin kun akka loltoota Waaqa
jiraataa doorsisuuf inni eenyuu?" jedhee gaafate.

27 Namoonnis, "Wanni nama isa ajjeesuuf godhamu kanuma" jedhanii
dubbiidhuma duraan dubbachaa turan sana irra deebi'anii itti himan.

28 Eliiyaab hangafni Daawit inni jalqabaa Daawit namoota wajjin
dubbachaa akka jiru yommuu argetti aaree gubatee akkana jedhe; "Ati
maal gochuu as gad buute? Hoolota muraasa sana gammoojjii keessatti
eenyutti dhiiftee dhufte? Ani of tuulummaa keetii fi hammina garaa keetii
nan beeka; ati waraana ilaaluu dhufteetii."

29 Daawit immoo, "Ani amma maalin godhe? Ani dubbachuu illee hin
danda'uu?" jedhe. 30 Ergasiis gara nama biraatti garagalee waanuma
duraa sana gaafate; namoonnis akkuma jalqabaatti deebisaniif. 31 Wanni
Daawit jechaa tures dhaga'amee Saa'ol qaqqabe; Saa'olis isa waamsise.

32 Daawitis Saa'oliin, "Sababii namicha Filisxeem kanaatiif namni tokko
iyyuu abdii hin kutatin; ani garbichi kee dhaqee isa nan waraana" jedhe.

33 Saa'olis Daawitiin, "Ati dhaqxee Filisxeemicha kana waraanuu hin
dandeessu; ati ijoollee dha; inni immoo ijoollummaa isaatii jalqabee loltuu
ture" jedhe.

34 Daawit garuu Saa'oliin akkana jedhe; "Garbichi kee hoolota abbaa
isaa tiksaa ture. Yeroo leenci yookaan amaakenni dhufee bushaayee
keessaa tokko fudhatutti, 35 ani isa faana fiigee dha'ee hoolaa sana afaan
isaatii nan buusisan ture. Yoo inni natti gara gale immoo kokkee isaa
qabee dha'ee isa ajjeesa ture. 36 Ani garbichi kee leencaa fi amaaketa
ajjeeseera; Filisxeemichi dhagna hin qabatin kunis akkuma tokkoo isaanii
ta'a; inni loltoota Waaqa jiraataa doorsiseeraatii. 37 WAAQAYYO inni irree
leencaatii fi irree amaaketaa jalaa na baase sun harka Filisxeemicha kanaa
jalaas na baasa."

Saa'olis Daawitiin, "Dhaqi, WAAQAYYO si wajjin haa ta'u" jedhe.

38 Ergasiis Saa'ol uffata lolaa kan ofii isaa Daawititti uffise. Qomee
sibiilaa itti uffisee gonfoo naasii mataa isaatti kaa'eef. 39 Daawitis

sababii duraan itti fayyadamee hin beekneef uffata Saa'ol irratti goraadee
hidhatee asii fi achi deemuu yaale.

Innis Saa'oliin, "Ani waanan duraan itti fayyadamee hin beekneef
hidhadhee deemuu hin danda'u" jedhe. Kanaafuu of irraa baase.
40 Ergasii ulee isaa harkatti qabatee dhagaa soofamaa shan lagaa filatee
kiisii korojoo tikseetti naqate; furrisa isaas harkatti qabatee gara Filisx-
eemichaatti dhi'aate.

41 Namichi Filisxeem sunis namicha mi'a lolaa isaaf baatu of dura
qajeelchee Daawititti dhi'aate. 42 Innis Daawitin ilaalee akka inni mucaa
diimaa miidhagaa ta'e hubatee isa tuffate. 43 Filisxeemichis, "Kan ati
ulee qabattee natti dhuftu ani sareedhaa?" jedhee waaqota ofii isaatiin
Daawitin abaare. 44 Akkasumas, "As kottu; ani foon kee allaattii samiitii fi
bineensota bosonaatiif nan kennaa!" jedheen.

45 Kana irratti Daawit Filisxeemichaan akkana jedhe; "Ati kunoo
goraadee, eeboo fi bodee qabatee natti dhufta; ani garuu maqaa
Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu, Waaqa loltoota Israa'el kan ati
doorsifte sanaatiin sittin dhufa. 46 Har'a Waaqayyo dabarsee harka
kootti si kenna; anis si ajjeesee mataa kee sirraan kuta. Ani har'a
reeffa Filisxeemotaa allaattii samiitii fi bineensota lafaatiif nan kenna;
addunyaan hundis akka Israa'el keessa Waaqni jiru ni beeka. 47 Namoonni
asitti walitti qabaman hundi akka Waaqayyo goraadee fi eeboodhaan
nama hin baafne ni baru; sababii lolli kun kan Waaqayyoo ta'eef inni
dabarsee harka keenyatti isin kenna."

48 Yommuu Filisxeemichi isa dha'uuf dhufettis Daawit isa loluuf fiigee
adda waraanaa seene. 49 Harka isaas korojoo isaa keessa kaa'ee dhagaa
tokko fudhatee furrisaan darbatee adda Filisxeemichaa dha'e. Dhagaan
sunis adda isaa keessa bade; Filisxeemichis addaan lafatti gombifame.

50 Daawit akkasiin furrisaa fi dhagaadhaan Filisxeemicha mo'ate;
Daawit utuma goraadee of harkaa hin qabaatin Filisxeemicha dha'ee
ajjeese.

51 Daawit fiigee Filisxeemicha irra ejjete. Goraadee Filisxeemichaas
man'ee keessaa luqqisee baafate. Erga isa ajjeesee booddees goraadee
sanaan mataa isaa irraa kute.

Filisxeemonni yommuu akka goonni isaanii du'e arganitti of irra
garagalanii baqatan. 52 Ergasii namoonni Israa'elii fi namoonni Yihuudaa
ka'anii dhaadachaa hamma balbala Gaatii fi karra Eqroonitti Filisxeemota
ari'an. Reeffi Filisxeemotaas karaa Sha'arayiimitti geessu irratti hamma
Gaatii fi Eqroonitti harca'e. 53 Israa'eloonni yommuu Filisxeemota ari'uu
irraa deebi'anitti qubata isaanii saaman.

54 Daawitis mataa Filisxeemichaa fudhatee gara Yerusaalemitti fide; mi'a
lolaa Filisxeemichaas dunkaana ofii isaatti galfate.

55 Saa'ol yommuu akka Daawit Filisxeemicha loluuf deemu argetti,
Abneer ajajaa waraana Israa'eliin, "Abneer, gurbaan kun ilma eenyuu ti?"
jedhe.

Abneeris, "Yaa Mootii, du'a kee ti ani hin beeku" jedhee deebise.

56 Mootichis, "Egaa akka gurbaan kun ilma eenyuu ta'e iyyaafadhuuttii
bira ga'i" jedheen.

57 Akkuma Daawit Filisxeemicha ajjeesee deebi'een, Abneer Daawitii
mataa Filisxeemichaa harkatti qabatee jiru fuula Saa'ol duratti dhi'eesse.

58 Saa'olis, "Gurbayyoo ati ilma eenyuu ti?" jedhee gaafate.

Daawit immoo, "Ani ilma garbicha keetii ilma Isseeyi namicha Beetli-
hem sanaa ti" jedhee deebise.

18

Saa'ol Daawititti Hinaafuu Isaa

1 Erga Daawit Saa'ol wajjin haasa'ee fixatee booddee, lubbuun Yoon-
aataan lubbuu Daawititti maxxante; Yoonaataanis akkuma lubbuu ofii
isaatti isa jaallate. 2 Saa'olis gaafa sanaa jalqabee Daawitin ofitti fudhate;
akka inni gara mana abbaa isaatti deebi'us hin eeyyamneef. 3 Yoonaataan
sababii akka mataa isaatti isa jaallateef Daawit wajjin kakuu seene.
4 Yoonaataanis qoloo uffatee ture of irraa baasee kittaa isaa, goraadee isaa,
iddaa isaatii fi sabbata isaa dabalee Daawitiif kenne.

5 Daawit iddoo Saa'ol itti isa erge hunda dhaqee ni milkaa'a ture.
Saa'olis namoota waraanaa irratti isa sadarkaa ol aanaa kenneef. Wanni
kunis saba hundaa fi tajaajiltoota Saa'ol hunda gammachiise.

6 Dubartoonnis erga Daawit Filisxeemicha ajjeesee booddee yommuu
namoonni gara mana ofii isaaniitti deebi'anitti magaalaawwan Israa'el
hunda keessaa masiinqoo fi dibbee qabatanii faarfannaa gammachuutiin
faarfachaa fi shuubbisaa Saa'ol mooticha simachuuf ba'an. 7 Dubartoonni
sunis wal jalaa qabanii:

"Saa'ol kumaatama ajjeese;

Daawit immoo kuma kumaatamaa ajjeese" jedhanii faarfatan.

8 Saa'ol akka malee aare; jechi kunis isa hin gammachiifne. Innis,
"Isaan Daawitiif kuma kumaatama kennan; anaaf garuu kumaatama qofa
kennan. Mootummaa fudhachuu malee maaltu isa hafe?" jedhee yaade.
9 Gaafasii jalqabee Saa'ol ija hinaaffaatiin Daawitin ilaala ture.

10 Guyyaa itti aanutti hafuurri hamaan Waaqa biraa humnaan Saa'olitti
dhufe. Innis mana isaa keessatti raajii dubbachaa ture; Daawit immoo
akkuma duraan godhu sana baganaa taphachaa ture. Saa'olis eeboo
harkatti qabatee ture; 11 innis, "Ani Daawitin keenyanittan hodha" jedhee
waan yaadeef eeboo itti darbate. Daawit garuu yeroo lama isa duraa
miliqe.

12 Saa'olis Daawitin sodaate; WAAQAYYO Saa'olin dhiisee Daawit wajjin
tureetii. 13 Kanaafuu Saa'ol Daawitin fuula ofii isaa duraa fageessee ajajaa
kumaa isa godhe; Daawitis loltoota hoogganee ni ba'a; ni galas ture.
14 Sababii WAAQAYYO isa wajjin tureef inni waan hojjetu hundumaan ni
milkaa'a ture. 15 Saa'olis yeroo akka inni milkaa'e argetti isa ni sodaate.
16 Israa'elii fi Yihuudaan hundi garuu Daawitin ni jaallatan; inni fuula
isaanii dura ni ba'a; ni galas tureetii.

17 Saa'olis Daawitiin, "Meerab intalli koo hangafti kunoo ti; ati jagnum-
maan lola WAAQAYYOO loli malee ani ishee sitti nan heerumsiisa" jedhe.
Saa'ol, "Harki Filisxeemotaa isa irratti haa ka'u malee ani harka koo isa
irratti hin kaasu" jedhee yaadaa tureetii.

18 Daawit garuu Saa'oliin, "Soddaa mootii ta'uuf ani eenyu? Maatiin
koo yookaan gosti abbaa koo Israa'el keessatti maali?" jedhe. 19 Kanaafuu
yommuu yeroon itti Meerab intalli Saa'ol Daawititti heerumtu dhi'aatetti
isheen Adrii'eel nama biyya Mehoolaatitti heerumte.

20 Miikaal intalli Saa'olis Daawitin jaallattee turte; Saa'olis yeroo waa'ee
kanaa dhaga'etti ni gammade. 21 Innis, "Akka isheen kiyyoo isatti taatuu
fi akka harki Filisxeemotaa isa argatuuf ani ishee isatti nan heerumsiisa"

jedhee yaade. Kanaafuu Saa'ol Daawitiin, "Ati amma soddaa koo ta'uuf
carraa lammaffaa qabda" jedhe.
22 Ergasiis Saa'ol, " 'Kunoo mootiin sitti gammada; tajaajiltoonni isaa
hundinuus si jaallatu; ati amma soddaa isaa ta'i' jedhaatii dhoksaadhaan
Daawititti himaa" jedhee tajaajiltoota isaa ajaje.
23 Isaanis irra deebi'anii waan kana Daawititti himan; Daawit garuu,
"Soddaa mootii ta'uun waanuma salphaa seetanii? Ani hiyyeessa; nama
hamma kanatti beekamus miti" jedhe.
24 Tajaajiltoonni Saa'ol waan Daawit jedhe isatti himan; 25 Saa'ol immoo,
" 'Mootichi diinota isaa haaloo ba'uuf misaa Filisxeemotaa dhibba tokko
malee gabbara biraa tokko illee sirraa hin barbaadu' jedhaatii Daawititti
himaa" jedhe. Karoorri Saa'ol akka Daawit harka Filisxeemotaatti kufu
ture.
26 Yommuu tajaajiltoonni sun waan kana Daawititti himanitti, Daawit
soddaa mootii ta'uuf ni gammade. Kanaafuu utuu yeroon isaa hin ga'in,
27 Daawitii fi namoonni isaa dhaqanii Filisxeemota dhibba lama ajjeesan.
Daawitis soddaa mootii ta'uuf jedhee misaa Filisxeemota ajjeefamanii
hunda fidee moottichatti kenne. Kana irratti Saa'ol intala isaa Miikaalin
isatti heerumsiise.
28 Saa'ol yommuu akka WAAQAYYO Daawit wajjin jiruu fi akka Miikaal
isa jaallate hubatetti, 29 ammas akka malee isa sodaate; bara jireenya isaa
kan hafe hundas diina isaa ta'ee jiraate.
30 Ajajjoonni waraana Filisxeemotaas yeroo hedduu waraanaaf ni ba'u
turan; yeroo isaan waraanaaf ba'an hundas Daawit qondaaltota Saa'ol
kaan caalaa mo'annaa argata ture; maqaan isaas baay'ee beekame.

19

Saa'ol Daawitin Ajjeesuuf Yaale

1 Saa'ol ilma isaa Yoonaataanii fi tajaajiltoota hunda akka isaan Daawitin
ajjeesan ajaje. Yoonaataan garuu akka malee Daawitin jaallata ture;
2 akkana jedhees isa akeekkachiise; "Saa'ol abbaan koo karaa ittiin si
ajjeesu barbaadachaa jira. Bori ganama of eeggadhu; dhokadhuutii
achuma turi. 3 Anis gad ba'ee abbaa koo wajjin dirree ati jirtu irra nan
dhaabadha. Waa'ee kees isa wajjin haasa'ee waan inni jedhe sitti hima."
4 Yoonaataanis akkana jedhee abbaa isaa Saa'olitti waa'ee Daawit waan
gaarii dubbate; "Mootichi tajaajilaa isaa Daawititti yakka hin hojjetin;
inni homaa si hin goone; wanni inni hojjetes faayidaa guddaa siif
argamsiiseera. 5 Daawit lubbuu ofii isaatiif yaaduu dhiisee Filisxeemicha
ajjeese. WAAQAYYOS Israa'el hundaaf mo'annaa guddaa kenne; atis
waan kana argitee gammaddeerta. Yoos ati maaliif sababii malee isa
ajjeesuudhaan nama yakka hin qabne kan akka Daawititti yakka hojjetta
ree?"
6 Saa'olis Yoonaataanin dhaggeeffatee, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa,
Daawit hin ajjeefamu" jedhee kakate.
7 Kanaafuu Yoonaataan Daawitin waamee waan kana hunda itti hime.
Saa'olittis isa fide; Daawitis akkuma duriitti Saa'ol dura dhaabate.
8 Ammas lolli ni ka'e; Daawitis dhaqee Filisxeemota lole. Innis humna
guddaan isaan dha'e; isaanis isa duraa baqatan.
9 Garuu utuu Saa'ol eeboo harkatti qabatee mana isaa taa'uu hafuuri
hamaan WAAQAYYO biraa isatti dhufe. Utuu Daawit baganaa taphachaa

jiruu, 10 Saa'ol eeboodhaan Daawitin keenyanitti hodhuu yaale; Daawit
garuu duraa miliqe; Saa'olis eeboo sana keenyanitti fixe. Daawitis halkan
sana baqatee jalaa ba'e.

11 Saa'ol akka isaan eeganii ganamaan isa ajjeesaniif mana Daawititti
namoota erge. Miikaal niitiin Daawit garuu, "Ati yoo halkan kana
baqachuu baatte bori ni ajjeefamta" jettee akeekkachiifte. 12 Kanaafuu
Miikaal foddaa keessaan Daawitin gad buufte; innis baqatee miliqe.
13 Ergasii Miikaal fakkii Waaqa tolfamaa tokko fuutee wayyaa itti uffiftee
siree irra ciibsite; boraatii rifeensa re'ees mataa jala keesseef.

14 Yeroo Saa'ol Daawitin qabsiisuuf namoota ergetti Miikaal, "Inni
dhukkubsateera" jette.

15 Saa'ol akka isaan Daawitin ilaalaniif deebisee namoota ergee, "Akka
ani isa ajjeesuuf siree isaatiin naa fidaa" isaaniin jedhe. 16 Yeroo namoonni
sun ol seenanitti fakkiin Waaqa tolfamaa sun siree irra ciibsamee, rifeensi
re'ees mataa jala kaa'ameefii argame.

17 Saa'olis Miikaaliin, "Ati maaliif akka diinni koo miliquuf akkas na
gowwoomsite?" jedhe.

Miikaalis, "Isatu, 'Jalaa na miliqsi; yoo kanaa achii ani sin ajjeesaa' naan
jedhe" jetteen.

18 Daawitis yeroo baqatee miliqetti Saamu'eel bira Raamaa dhaqee
waan Saa'ol isa godhe hunda itti hime. Ergasiis innii fi Saamu'eel gara
Naayot dhaqanii achuma turan. 19 Saa'olittis, "Kunoo Daawit Naayot
ishee Raamaa keessatti argamtu keessa jira" jedhanii himan. 20 Kanaafuu
inni akka isa qabaniif namoota itti erge. Isaan garuu yeroo garee
raajota raajii dubbatanii kan Saamu'eel hoogganaa isaanii ta'ee achi
dhaabachaa ture tokko arganitti Hafuurri Waaqaa namoota Saa'ol irra
bu'ee isaanis akkasuma raajii dubbatan. 21 Saa'ol yommuu waan kana
dhaga'etti namoota biraa erge; isaanis akkasuma raajii dubbatan. Saa'ol
ammas yeroo sadaffaaf namoota erge; isaanis akkasuma raajii dubbatan.
22 Dhuma irratti inni ofuma isaatii ka'ee Raamaa dhaqe; boolla bishaanii
guddaa Seekuutti argamu bira ga'ee, "Saamu'eelii fi Daawit eessa jiru?"
jedhee gaafate.

Namni tokkos, "Isaan Naayot ishee Raamaa keessa jirtu keessa jiru"
jedheen.

23 Kanaafuu Saa'ol gara Naayot ishee Raamaa keessa jirtu sanaa dhaqe.
Garuu Hafuurri Waaqaa isaa irra bu'e; innis hamma Nawaat ga'utti raajii
dubbachaa deeme. 24 Wayyaa isaas of irraa baasee fuula Saamu'eel duratti
raajii dubbate. Innis halkanii fi guyyaa sana guutuu qullaa isaa ciise.
Sababiin namoonni, "Saa'olis raajota keessaa tokkoodhaa?" jedhaniif
kanuma.

20

Daawitii fi Yoonaataan

1 Daawitis Naayot ishee Raamaa keessatti argamtuu baqatee Yoonaataan
bira deemee, "Ani maalin godhe? Yakki koos maali? Cubbuun ani fuula
abbaa keetii duratti hojjedhee inni na ajjeesuu barbaaduuf kami?" jedhee
gaafate.

2 Yoonaataanis deebisee, "Kun gonkumaa hin ta'u; ati hin ajjeefamtu!
Abbaan koo waan xinnaas ta'u waan guddaa utuu na wajjin hin mari'atin

hin hojjetu. Yoos abbaan koo akkam waan kana na dhoksa ree? Wanni
kun akkas miti!" jedhe.
3 Daawit garuu akkana jedhee kakate; "Akka ani fuula kee duratti
fudhatama argadhe abbaan kee sirriitti beeka; kanaafuu inni, 'Yoonaataan
waan gadduuf akka waan kana beeku hin godhinaa' jedheera. Garuu
dhugaa WAAQAYYO jiraataa ti; du'a kee ti; anaa fi du'a giddu tarkaanfii
tokko qofatu jira."
4 Yoonaataanis Daawitiin, "Waan ati akka ani siif godhu barbaaddu
hunda siifin godha" jedhe.
5 Kanaafuu Daawit akkana jedhe; "Bor Ayyaana Baatii ti; anis mootii
wajjin maaddiitti dhi'aachuun qaba; garuu akka ani dhaqee hamma
galgala iftaaniitti ala dhokadhu naa eeyyami. 6 Yoo abbaan kee na
barbaadee na dhabe, 'Daawit waan aarsaan waggaa sababii maatii isaa
guutuutiif achitti dhi'eeffamaa jiruuf akka ariitiidhaan gara Beetlihem
magaalaa ofii isaa dhaquuf cimsee eeyyama na gaafatee jira' jedhiin. 7 Yoo
inni, 'Haa ta'u' jedhe, garbichi kee ooleera; yoo inni aare garuu akka
inni hammina natti yaade hubachuu dandeessa. 8 Ati garuu garbicha
keetiif garaa laafi. Atii fi garbichi kee fuula WAAQAYYOO duratti kakuu
galtaniirtuutii. Yoo ani yakka qabaadhe atuu na ajjeesi! Maaliif dabarsitee
abbaa keetti na kennita?"
9 Yoonaataanis, "Wanni kun sirraa haa fagaatu! Ani utuu akka abbaan
koo si miidhuu barbaade beekee silaa sitti hin himun turee?" jedhe.
10 Daawitis, "Yoo abbaan kee dheekkamsaan siif deebise eenyutu natti
hima?" jedhee gaafate.
11 Yoonaataan, "Kottu alatti baanaa" jedhe. Kanaafuu isaan lamaanuu
walii wajjin deeman.
12 Kana irratti Yoonaataan Daawitiin akkana jedhe; "Ani WAAQAYYO
Waaqa Israa'eliin nan kakadha; dhugumaan iftaan yoona yaada abbaa
koo nan ilaala! Yoo inni yaada tolaa siif qabaate ani dhaamsa sitti ergeen
si beeksisa. 13 Garuu yoo abbaan koo si miidhuu barbaadee ani immoo
si beeksisee nagaadhaan si erguu baadhe, WAAQAYYO Yoonaataanin haa
adabu; waan caalus itti haa fidu. WAAQAYYO akkuma abbaa koo wajjin
ta'e sana si wajjinis haa ta'u. 14 Akka ani hin ajjeefamneef ati gara laafina
hin geeddaramne kan akka gara laafina WAAQAYYOO sana bara jireenya
kootii keessa na argisiisi. 15 Yeroo WAAQAYYO diinota Daawit lafa irraa
barbadeessutti illee gara laafinni kee maatii koo irraa hin citin."
16 Kanaafuu Yoonaataan, "WAAQAYYO diinota Daawit itti gaafatamtoota
haa godhu" jedhee mana Daawit wajjin kakuu seene. 17 Yoonaataan
sababii akkuma lubbuu ofii isaatti Daawitin jaallateef akka inni amma
illee isaaf kakatu godhe.
18 Yoonaataanis Daawitiin akkana jedhe: "Bori Guyyaa Ayyaana Baatii
ti. Sababii iddoon ati teessu sun duwwaa ta'uuf akka ati hin jirre
ni beekama. 19 Iftaan galgala iddoo yeroo rakkinni kun jalqabetti itti
dhokatte sana dhaqiitii dhagaa Ezeel bira turi. 20 Ani akka nama waan
tokkotti xiyyeeffatee darbatuutti xiyya sadii naannoo dhagaa sanaatti nan
darbadha. 21 Ergasiis gurbaa tokko ergee, 'Dhaqiitii xiyya barbaadi' nan
jedha. Yoo ani, 'Ilaa, xiyyi siin garana jira; as fidi' jedheen, dhugaa
WAAQAYYO jiraataa, ati homaa hin taatuutii kottu; balaan tokko iyyuu
hin jiru. 22 Yoo ani gurbichaan, 'Ilaa, xiyyi siin garas jira' jedhe garuu
waan WAAQAYYO akka ati deemtu barbaadeef deemuu qabda. 23 Waa'ee

waan anaa fi ati mari'anne sanaa akka WAAQAYYO bara baraan anaa fi si
gidduutti dhuga ba'aa ta'e yaadadhu."

24 Kanaafuu Daawit ala dhokate; yeroo Guyyaan Ayyaana Baatii ga'ettis
mootichi waa nyaachuuf taa'e. 25 Innis akkuma amala isaa keenyan manaa
bira taa'e; Yoonaataan fuullee isaa, Abneer immoo Saa'ol cina taa'e;
iddoon Daawit garuu duwwaa ture. 26 Saa'ol gaafas homaa hin dubbanne;
inni, "Wanni akka seeraatti isa xureessu tokko Daawititti dhufuu hin oolu;
inni dhugumaanuu xuraa'aa dha" jedhee yaadaa tureetii. 27 Garuu guyyaa
itti aanu jechuunis ji'a sana keessaa guyyaa lammaffaatti iddoon Daawit
ammas duwwaa ture. Kana irratti Saa'ol ilma isaa Yoonaataaniin, "Ilmi
Isseey sun maaliif kaleessas har'as nyaataaf hin dhufin?" jedhe.

28 Yoonaataanis akkana jedhee deebise; "Daawit gara Beetlihem
deemuuf jedhee jabeessee eeyyama na gaafate. 29 Innis, 'Sababii maatiin
keenya magaalaa sana keessatti aarsaa dhi'eessaa jiruu fi sababii ob-
boleessi koo akka ani achitti argamuuf na ajajeef nan dhaqa. Yoo ani fuula
kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe akka ani obboloota koo ilaaluu
dhaquuf naa eeyyami' jedhe. Wanni inni utuu maaddii mootichaatti hin
dhi'aatin hafeefis kanuma."

30 Saa'olis akka malee Yoonaataanitti aaree akkana jedheen; "Ati yaa
ilma dubartii micciiramtuu fi finciltuu sanaa! Akka ati ilma Isseey kan
si'ii fi haadha si deesseef qaanii ta'e sanaaf tumsite ani hin beekuu?
31 Hamma ilmi Isseey lafa irra jirutti atis mootummaan kees jabaattanii
hin dhaabattan. Kanaafuu amma nama itti ergiitii gara koo fichisiisi; inni
du'uu qabaatii!"

32 Yoonaataanis, "Inni maaliif ajjeefama? Maali godhe?" jedhee abbaa
isaa Saa'olin gaafate. 33 Saa'ol garuu isa ajjeesuudhaaf eeboo itti darbate.
Kanaafuu Yoonaataan akka abbaan isaa Daawitin ajjeesuuf kutate beeke.

34 Yoonaataanis akka malee aaree maaddii irraa ka'e; innis sababii hojii
qaanii kan abbaan isaa Daawititti hojjete sanaan gaddeef bultii lammaffaa
ji'a sanaatti homaa hin nyaanne.

35 Yoonaataan ganama barii Daawitin wal arguuf gad ba'e. Gurbaan
xinnaan tokkos isa wajjin ture. 36 Innis gurbaa sanaan, "Fiigiitii xiyya ani
darbadhu sana barbaadi" jedhe. Akkuma gurbaan sun fiigeen Yoonaataan
isa duubaan xiyya darbate. 37 Yeroo gurbichi iddoo xiyyi Yoonaataan bu'e
sana ga'etti, Yoonaataan isa waamee, "Xiyyi siin achi jira mitii?" jedhe.
38 Ergasiis, "Ariifadhu! Dafiitii deemi! Hin dhaabatin!" jedhee itti iyye;
gurbichis xiyya sana fuudhee gara gooftaa isaatti deebi'e. 39 Gurbaan sun
waa'ee waan kana hundaa waan tokko illee hin beekne; Yoonaataanii
fi Daawit qofatu beeka ture. 40 Ergasiis Yoonaataan mi'a isaa kan lolaa
gurbichatti kennee, "Fuudhiitii gara magaalaatti deebi'i" jedheen.

41 Erga gurbichi deemee booddee Daawit karaa kibba dhagaa sanaatii
ka'ee yeroo sadii gad jedhee fuula Yoonaataan duratti addaan lafatti
gombifame. Ergasiis isaan wal dhungatanii walitti boo'an; Daawit garuu
caalaa boo'e.

42 Yoonaataanis Daawitiin, " 'Anaa fi si gidduutti, sanyii koo fi sanyii
kee gidduutti WAAQAYYO bara baraan dhugaa baatuu dha' waliin jennee
akka firummaan keenya jabaatee dhaabatuuf maqaa WAAQAYYOOTIIN walii
kakanneerraatii nagaan deemi" jedhe. Ergasii Daawit ka'ee qajeele.
Yoonaataanis gara magaalaatti deebi'e.

21

Daawit Gara Noob Deemuu Isaa

1 Daawit gara magaalaa Noob Abiimelek lubicha bira dhaqe. Ahiimelekis
yeroo isa argetti hollatee, “Ati maaliif kophaa kee deemta? Maaliif namni
tokko illee si wajjin hin jirru?” jedhee gaafate.
2 Daawitis Ahiimelek lubichaan akkana jedhe; “Mootichi, ‘Namni tokko
iyyuu waa'ee ergama keetiitii fi qajeelfama keetii beekuu hin qabu' jedhee
na ajajeera. Namoota koo immoo akka isaan iddoo tokkotti na eegan itti
himeera. 3 Egaa isin maal of harkaa qabdu? Buddeena shan yookaan
waanuma argachuu dandeessan naa kennaa.”
4 Lubichi garuu Daawitiin, “Ani buddeena namni kam iyyuu nyaachuu
danda'u asii hin qabu; ta'us buddeenni qulqullaa'aan namoonni dubartii
bira hin ga'in qofti nyaachuu danda'an as jira” jedhe.
5 Daawitis, “Dhugumaan akkuma yeroo ani ba'u hunda ta'aa ture sana
dubartoonni nurraa dhowwamaniiru. Ergama qulqulluu hin ta'in irratti
iyyuu mi'i dargaggootaa qulqulluu dha. Har'a immoo hammam caalaatti
haa qulqullaa'uu ree!” jedhee deebise. 6 Kanaafuu lubichi buddeena
qulqulleeffame sana isaaf kenne; buddeena ilaalchaa kan gaafas buddeena
ho'aadhaan iddoo buufamuuf fuula Waaqayyoo duraa fuudhame sana
malee buddeenni biraa achi hin turreetii.
7 Gaafasis tajaajiltoota Saa'ol keessaa tokko akka fuula Waaqayyoo dura
turu dirqisiifamee ture; innis Doo'eeg namicha Edoom, itti gaafatamaa
tiksee Saa'ol ture.
8 Daawitis, “Ati eeboo yookaan goraadee asii hin qabduu? Ani sababii
hojiin mootichaa ariifachiisaa ta'eef goraadee yookaan mi'a lolaa tokko
illee hin fidannee?” jedhee Ahiimelekin gaafate.
9 Lubichis deebisee akkana jedhe; “Goraadeen Gooliyaad Filisxeemichaa
kan ati Sulula Eelaa keessatti ajjeefte sanaa as jira; innis huccuudhaan
maramee dirataan duuba jira. Yoo barbaadde fudhadhu; isa malee
goraadeen biraa as hin jiru” jedheen.
Daawitis, “Kan akka isaa hin jiruutii naa kenni” jedhe.

Daawit Gara Gaatitti Baqate

10 Daawit gaafas Saa'ol duraa baqatee gara Aakiish mooticha Gaati
dhaqe. 11 Tajaajiltoonni Aakiish garuu, “Daawit kun mooticha biyyattii
mitii?” Inni kan isaan:
“ ‘Saa'ol kumaatama ajjeese;
Daawit immoo kuma kumaatama ajjeese'
jedhanii faarfatanii sirbaniif sana mitii?”
12 Daawitis waan kana garaatti qabatee Aakiish mooticha Gaati akka
malee sodaate. 13 Kanaafuu fuula isaanii duratti akka waan maraatee ta'e;
utuma harka isaanii keessa jiruus cufaa karraa hooqee areeda isaa irra
gorora yaasee akka nama maraatee of godhe.
14 Aakiishis tajaajiltoota isaatiin akkana jedhe; “Mee namicha kana
ilaalaa! Inni maraatuu dha! Maaliif gara koo isa fiddan? 15 Akka inni
fuula koo duratti akkana ta'uuf isa as fiduun keessan ani nama maraate
dhabeetii? Namichi kun mana koo dhufuu qabaa?”

22

Daawit Adulaamii fi Miisphaa Keessatti

1 Daawit Gaatii ka’ee gara holqa Adulaamitti baqate. Obboloonni isaatii
fi maatiin abbaa isaa hundi yeroo waan kana dhaga’anitti gara isaa
dhaqan. 2 Namoonni rakkatan hundi yookaan kanneen gatiin irra jiru
hundii fi warri of jibban hundi isa biratti wal ga’an; innis hoogganaa
isaanii ta’e. Namoonni isa wajjin turanis gara dhibba afurii ti.
3 Daawit achii ka’ee Miisphaa ishee biyya Mo’aabitti argamtuu dhaqee
mooticha Mo’aabiin, “Hamma ani waan Waaqni naaf godhu beekutti akka
abbaan koo fi haati koo dhufanii si bira jiraatan ni eeyyamtaa?” jedhe.
4 Innis mootii Mo’aab biratti isaan dhiise; isaanis yeroo Daawit iddoo
da’annoo keessa turetti mooticha bira jiraatan.
5 Ta’us Gaad raajichi Daawitiin, “Da’annoo keessa hin turin. Biyya
Yihuudaatti gali” jedhe. Kanaafuu Daawit achii ba’ee bosona Hereeti
seene.

Saa’ol Luboota Noob Fixuu Isaa

6 Saa’ol akka Daawitii fi namoonni isaa argaman dhaga’e. Saa’olis
eeboo harkatti qabatee gaara Gibe’aa irra muka tamirii jala taa’aa ture.
Qondaaltonni isaa hundinuus isa bira dhaabachaa turan. 7 Saa’olis
akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Beniyaam dhaga’aa! Dhugumaan
ilmi Isseey lafa qotiisaatii fi iddoo dhaabaa wayinii hunda keessaniif ni
kennaa? Hunda keessanis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa
ni godhaa? 8 Sababiin isin hundi natti malattaniif kanaa? Yeroo ilmi
koo ilma Isseey wajjin kakuu galutti namni tokko iyyuu natti hin himu.
Isin keessaa namni tokko iyyuu dhimma koo hin qabu yookaan akka ilmi
koo akka inni akkuma har’a gochaa jiru kana akka tajaajilaan koo riphee
na eeggatuuf isa natti kakaasu isin keessaa namni tokko iyyuu natti hin
himu.”
9 Garuu Doo’eeg Edoomichi kan qondaaltota Saa’ol wajjin dhaabachaa
ture sun akkana jedhee deebise; “Ani ilma Isseey isaa gara Noob Ahiimelek
ilma Ahiixuub bira dhufuu nan arge. 10 Abiimelekis WAAQAYYOON isaaf
kadhate; akkasumas galaa fi goraadee Gooliyaad Filisxeemichaa kenneef.”
11 Kana irratti mootichi Ahiimelek lubicha ilma Ahiixuubitti nama ergee
isaa fi maatii abbaa isaa kanneen Noobitti luboota turan hunda waamsise;
isaanis gara mootichaa dhufan. 12 Saa’olis, “Yaa ilma Ahiixuub dhaga’i”
jedhe.

Innis, “Yaa gooftaa, ani kunoo ti” jedhee deebise.

13 Saa’olis akkana isaan jedhe; “Ati maaliif buddeenaa fi goraadee
kenniteefii Waaqa kadhachuufiidhaan akka inni natti fincilee akkuma
har’a gochaa jiru kana riphee na eeggatu isa gootee ilma Isseey wajjin
natti malatte?”
14 Ahiimelekis deebisee mootichaan akkana jedhe; “Dhirsi intala
mootichaa, ajajaa loltoota si eeganiitii fi namni mana kee keessatti akka
malee kabajamu tajaajiltoota kee hunda keessaa amanamaan akka Daawit
eenyu? 15 Waaqa isaaf kadhachuun koo har’a guyyaa jalqabaatii? Miti!
Mootichi garbicha kee yookaan maatii abbaa isaa keessaa nama tokko illee
yakkamaa hin godhin; garbichi kee waa’ee waan kana hundaa homaa hin
beekuutii.”
16 Mootichi garuu, “Yaa Ahiimelek, dhugumaan ati ni duuta; atis, maatiin
abbaa keetii hundinuus ni duutu” jedhe.
17 Ergasiis mootichi waardiyyoota isa bira turaniin, “Sababii luboonni
WAAQAYYOO kunneen Daawitiif tumsaniif, itti garagalaatii isaan fixaa.
Isaan akka inni baqachaa ture ni beeku; ta’us natti hin himne” jedhe.

Qondaaltonni mootichaa garuu luboota WAAQAYYOO dha'uudhaaf harka isaanii ol fudhachuu hin feene.
18 Mootichis, "Itti garagaliitii luboota fixi" jedhee Doo'eeg Edoomicha ajaje. Kanaafuu Doo'eeg Edoomichi itti garagalee isaan dha'e. Inni gaafas luboota dirata quncee talbaa irraa hojjetame uffatan saddeettamii shan
fixe. 19 Noob magaalaa lubootaas, dhiirotaa fi dubartoota ishee, ijoollee fi daa'imman ishee, loon, harrootaa fi hoolota ishee goraadeedhaan barbadeesse.
20 Garuu Abiyaataar ilmi Ahiimelek ilma Ahiixuub sun miliqee gara
Daawititti baqate. 21 Innis akka Saa'ol luboota WAAQAYYOO fixe Daawititti
hime. 22 Daawitis Abiyaataariin akkana jedhe; "Ani gaafas yeroo Doo'eeg Edoomichi achi turetti akka inni dhugumaan Saa'olitti odeessu beekeera.
Badiisa maatii abbaa keetii hundaaf anatu gaafatama. 23 Ana wajjin turi;
hin sodaatin; namni lubbuu kee barbaadu, lubbuu koos ni barbaada. Ati na wajjin nagumaan jiraatta."

23

Daawit Qeyiilaa Baraaruu Isaa

1 Daawit yommuu, "Kunoo, Filisxeemonni Qeyiilaatti waraana bananii
oobdii saamaa jiru" jedhanii itti himanitti, 2 "Ani dhaqee Filisxeemota
kanneen waraanuu?" jedhee WAAQAYYOON gaafate.
WAAQAYYOS, "Dhaqii Filisxeemota waraaniitii Qeyiilaa baraar" jedhee deebiseef.
3 Namoonni Daawit garuu, "Nu as Yihuudaa keessatti iyyuu sodaachaa jirra. Yoo loltoota Filisxeemotaa waraanuuf Qeyiilaa dhaqne immoo hammam haa sodaannu!" jedhaniin.
4 Daawit ammas deebi'ee WAAQAYYOON gaafate; WAAQAYYOS, "Qeyiilaatti gad bu'i; ani Filisxeemota dabarsee harka keetti nan kennaatii" jedhee
deebiseef. 5 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa Qeyiilaa dhaqanii Filisxeemota waraananii horii isaanii booji'an. Daawitis miidhaa guddaa
Filisxeemotatti fidee akkasiin saba Qeyiilaa baraare. 6 Abiyaataar ilmi
Ahiimelek sunis yeroo gara Qeyiilaa gara Daawititti baqatetti dirata fudhatee dhufe.

Saa'ol Daawitin Ari'e

7 Akka Daawit Qeyiilaa dhaqe Saa'olitti himan; innis, "Waan Daawit magaalaa karraa fi danqaraa qabdu keessa seenuudhaan ofitti cufeef
Waaqni isa dabarsee natti kenneera" jedhe. 8 Saa'olis akka isaan
Qeyiilaatti gad bu'anii Daawitii fi namoota isaa marsaniif jedhee loltoota isaa hunda duulaaf walitti waammate.
9 Daawitis yeroo akka Saa'ol hammina isatti yaade beeketti Abiyaataar
lubichaan, "Dirata sana as fidi" jedhe. 10 Ergasiis Daawit akkana
jedhe; "Yaa WAAQAYYO, Waaqa Israa'el akka Saa'ol gara Qeyiilaa dhufee sababii kootiif jedhee magaalattii barbadeessuuf karoorfate garbichi kee
dhugumaan dhaga'eera. 11 Jiraattonni Qeyiilaa isatti dabarsanii na
kennuu? Akkuma garbichi kee dhaga'e sana Saa'ol ni dhufaa? Yaa WAAQAYYO Waaqa Israa'el mee garbicha keetti himi."
WAAQAYYOS, "Eeyyee inni ni dhufa" jedhe.
12 Daawit ammas, "Jiraattonni Qeyiilaa anaa fi namoota koo dabarsanii Saa'olitti ni kennuu?" jedhee gaafate.
WAAQAYYOS, "Eeyyee isin kennu" jedhe.

13 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa kanneen gara dhibba ja'a ta'an
Qeyiilaadhaa ka'anii gara dhaquu danda'an hunda dhaqan. Saa'olis
yommuu akka Daawit Qeyiilaa keessaa baqate dhaga'etti achi hin dhaqne.
14 Daawitis da'annoowwan gammoojjii keessaatii fi gaarran Gammoojjii
Ziif keessa ture. Saa'olis guyyuma guyyaan isa barbaadaa ture; Waaqni
garuu dabarsee harka isaatti Daawitin hin kennine.
15 Daawit utuu Gammoojjii Ziif keessa iddoo Hooreshaa jedhamu
tokko jiruu akka Saa'ol isa ajjeesuuf dhufe beeke. 16 Yoonaataan ilmi
Saa'olis Daawit bira Hooreshaa dhaqe; maqaa Waaqaatiinis isa jajjabeesse.
17 Innis, "Hin sodaatin; abbaan koo Saa'ol harkumaanuu si hin tuqu. Ati
mootii Israa'el taata; ani immoo itti aanaa kee nan ta'a. Abbaan koo
Saa'ol iyyuu waan kana ni beeka" jedheen. 18 Isaan lamaanuu fuula
WAAQAYYOO duratti kakuu walii galan. Ergasii Yoonaataan mana ofii isaatti
gale; Daawit immoo Hooreshaatti hafe.
19 Namoonni Ziif gara Gibe'aa gara Saa'ol dhaqanii akkana jedhan;
"Daawit kibba Yasemooniin gaara Hakiilaa irra da'annoowwan Hooreshaa
keessa dhokatee gidduu keenya jira mitii? 20 Yaa mootii, ati gaafa dhufuu
feete kottu; nu isa dabarsinee sitti ni kennina."
21 Saa'olis deebisee akkana jedhe; "Waan isin naa yaaddaniif WAAQAYYO
isin haa eebbisu. 22 Dhaqaatii ittuma fufaa qophaa'aa. Iddoo Daawit yeroo
baay'ee dhaquu fi nama achitti isa argu illee hubadhaa. Akka inni nama
daba hojjetu ta'e natti himaniiru. 23 Iddoo inni itti dhokatu hundumaa
barbaadaatii oduu mirkanaa'aa fidaa kottaa. Ergasii ani isin wajjin nan
deema; yoo inni naannoo sana jiraate ani kumaatama Yihuudaa hunda
keessaa barbaadee isa nan arga."
24 Kanaafuu isaan ka'anii Saa'ol dursanii Ziif dhaqan. Daawitii
fi namoonni isaa gama kibba Yasemooniin Gammoojjii Maa'oon kan
Arabbaatti argamtu keessa turan. 25 Saa'olii fi namoonni isaa Daawitin
barbaaduu jalqaban; Daawitis yommuu waan kana itti himanitti gara
kattaatti gad bu'ee Gammoojjii Maa'oon keessa ture. Saa'olis yeroo waan
kana dhaga'etti Daawitin ari'uuf Gammoojjii Maa'oon seene.
26 Saa'ol gaara gubbaa karaa tokkoon deemaa ture; Daawitii fi namoonni
isaa immoo Saa'ol duraa baqachuuf jedhanii ariifachaa tulluu sana irra
karaa kaaniin deeman. Yeroo Saa'olii fi namoonni isaa itti dhi'aatanii
Daawitii fi namoota isaa qabachuu ga'anitti, 27 ergamaan tokko gara Saa'ol
dhufee, "Dafiitii kottu! Filisxeemonni biyyattii weeraranii jiruutii" jedhe.
28 Saa'olis Daawitin ari'uu dhiisee Filisxeemotatti gara gale. Kanaafuu
iddoon sun, "Kattaa gargar ba'umsaa" jedhame. 29 Daawitis achii deemee
da'annoowwan Een Gaadii keessa jiraate.

24

Daawit Saa'olin Ajjeesuu Irraa Of Qabe

1 Erga Saa'ol Filisxeemota ari'uu irraa deebi'ee booddee, "Daawit Gam-
moojjii Een Gaad keessa jira" jedhanii isatti himan. 2 Kana irratti Saa'ol
guutummaa Israa'el keessaa namoota filatamoo kuma sadii fudhatee
Daawitii fi namoota isaa barbaacha gara Kattaa Re'oota diidaa dhaqe.
3 Saa'olis gara dallaa hoolotaa kan karaa cinaa sanaa dhufe; holqa
tokkotu achi ture; Saa'olis gad taa'uuf achi seene. Daawitii fi namoonni
isaas holquma sana keessa achi fagaatanii turan. 4 Namoonni Daawitis,
"Guyyaan WAAQAYYO, 'Ani akka ati akkuma feete isa gootuuf diina kee

dabarsee harka keetti nan kenna’ jedhee waa’ee isaa sitti hime sun har’a”
isaan jedhan. Daawitis lafa irra loo’ee utuu hin beekamin fiixee wayyaa
Saa’ol irraa kute.
5 Kana booddee Daawit waan fiixee wayyaa Saa’ol kuteef ni gaabbe.
6 Namoota isaatiinis, “Gooftaa koo kan WAAQAYYO dibetti waan akkasii
gochuu yookaan harka koo isatti ol kaafachuu irraa WAAQAYYO na haa
oolchu; inni dibamaa WAAQAYYOOTII” jedhe. 7 Daawitis dubbii kanaan
namoota isaa ifatee akka isaan Saa’olin hin tuqne godhe. Saa’olis holqa
sana keessaa ba’ee qajeele.
8 Ergasii Daawit holqa sana keessaa ba’ee, “Yaa gooftaa koo mootii!”
jedhee Saa’olin waame. Yeroo Saa’ol of irra garagalee ilaaletti Daawit
gad jedhee, addaan lafatti gombifamee sagade. 9 Innis Saa’oliin akkana
jedhe; “Ati maaliif dubbii namoonni, ‘Daawit si miidhuu barbaada’ jedhan
dhageessa? 10 Akka WAAQAYYO holqa kana keessatti dabarsee harka kootti
si kenne har’a ijuma keetiin argiteerta. Namoonni tokko tokko akka ani
si ajjeesu na gorsan; ani garuu si ajjeesuu nan dide; anis, ‘Sababii inni
dibamaa WAAQAYYOO ta’eef, ani gooftaa kootti harka koo ol hin fudhadhun’
jedhe. 11 Yaa abbaa ko, kunoo fiixee wayyaa keetii harka koo keessatti
ilaali! Ani fiixee wayyaa keetii nan kute; garuu si hin ajjeefne. Egaa akka
ani yakka hin qabnee fi fincilaa hin ta’in hubadhu. Ani homaa si hin
goone; ati garuu na ajjeesuuf na adamsaa jirta. 12 WAAQAYYO si’ii fi ana
gidduutti murtii haa kennu. Yakka ati natti hojjette WAAQAYYO haaloo haa
baasu; ani garuu harka kootiinuu si hin tuqu. 13 Akkuma mammaaksi
durii, ‘Namoota hamoo irraa waan hamaatu dhufa’ jedhu sana harki koo
si hin tuqu.
14 “Mootiin Israa’el eenyun adamsuuf gad ba’ee? Ati eenyuun ari’aa
jirta? Saree duutee? Tafkiidhaa? 15 WAAQAYYO abbaa murtii nuuf ta’ee
gidduu keenyatti haa murteessu. Inni dubbii koo ilaalee naaf haa falmu;
harka kee jalaas na haa baasu.”
16 Yeroo Daawit waan kana dubbatee xumuretti Saa’ol, “Daawit yaa
ilma ko, kun sagalee keetii?” jedhee gaafate; sagalee ol fudhatees boo’e.
17 Innis akkana jedhe; “Ati na caalaa nama qajeelaa dha; yeroo ani waan
hamaa sitti yaadetti ati immoo waan gaarii naa goote. 18 Ati waan gaarii
naaf goote amma natti himteerta; WAAQAYYO dabarsee harka keetti na
kennee ture; ati garuu na hin ajjeefne. 19 Namni tokko yeroo diina isaa
argutti utuu hin miidhin gad dhiisaa? Waan ati har’a naa goote kanaaf
WAAQAYYO gatii siif haa kennu. 20 Akka ati dhugumaan mootii taatuu fi
akka mootummaan Israa’el harka keetti jabaatee dhaabatu anuu beeka.
21 Ati akka sanyii koo hin balleessine yookaan akka maqaa koos maatii
abbaa koo keessaa hin balleessine amma maqaa WAAQAYYOOTIIN naaf
kakadhu.”
22 Kana irratti Daawit Saa’oliif kakate. Ergasii Saa’ol manatti gale;
Daawitii fi namoonni isaa garuu da’annootti deebi’an.

25

Daawit, Naabaalii fi Abiigayiil

1 Saamu’eel ni du’e; sabni Israa’el hundi wal ga’ee isaaf boo’e; mana
isaa kan Raamaa jirutti isa awwaalan. Kana irratti Daawit achii ka’ee
gara Gammoojjii Phaaraanitti gad bu’e.

[2] Namni Maa’oon kan Qarmeloos keessaa qabeenya qabu tokko akka
malee sooressa ture. Innis re’oota kuma tokkoo fi hoolota kuma sadii
kanneen Qarmeloositti rifeensa irraa haadatu qaba ture. [3] Maqaan isaa
Naabaal, kan niitii isaa immoo Abiigayiilii dha. Isheen dubartii beektuu
fi bareedduu turte; dhirsi ishee garuu addaggee fi hamaa ture; gosti isaas
gosa Kaaleb.
[4] Daawit akka Naabaal Gammoojjii keessatti hoolota isaa irraa rifeensa
haaddachaa jiruu ni dhaga’e. [5] Kanaafuu akkana jedhee dargaggoota
kudhan erge; “Naabaal bira gara Qarmeloos dhaqaatii maqaa kootiin
nagaa isa gaafadhaa. [6] Akkanas jedhaanii: ‘Bara dheeraa jiraadhu!
Nagaan siif haa ta’u; nagaan maatii keetiifis haa ta’u! Waan ati qabdu
hundaafis haa ta’u!
[7] “ ‘Ani amma akka yeroon kun yeroo itti hoolota irraa rifeensa haadan
ta’e dhaga’eera. Yeroo tiksoonni kee nu wajjin turanitti nu isaan hin miine;
yeroo isaan Qarmeloos keessa turan guutuus wanni isaan qaban tokko
iyyuu jalaa hin badne. [8] Hojjettoota kee gaafadhu; isaan sitti himuutii.
Kanaafuu waan nu yeroo gaarii dhufneef dargaggoota kootiif arjoomi.
Maaloo tajaajiltoota keetii fi ilma kee Daawitiif waanuma amma harkaa
qabdu kenni.’ ”
[9] Namoonni Daawitis yeroo achi ga’anitti maqaa Daawitiin dhaamsa
kana Naabaalitti himanii deebii isaa eeggatan.
[10] Naabaalis tajaajiltoota Daawitiif akkana jedhee deebise; “Daawit kun
eenyu? Ilmi Isseey kun eenyu? Yeroo ammaa tajaajiltoonni hedduun
gooftota isaanii jalaa badaa jiru. [11] Egaa ani maaliifan buddeena koo,
bishaan koo fi foon namoota hoolota koo irraa rifeensa haadaniif qale
namoota eessaa akka dhufan hin beekamneef kenna?”
[12] Namoonni Daawitis of irra garagalanii deebi’an. Yeroo deebi’anittis
waan hunda isatti himan. [13] Daawitis namoota isaatiin, “Goraadee keessan
hidhadhaa!” jedhe. Kanaafuu isaan goraadee isaanii hidhatan; Daawitis
goraadee isaa hidhate. Namoonni gara dhibba afur ta’an Daawit wajjin
deeman; namoonni dhibbi lama immoo mi’a biratti hafan.
[14] Tajaajiltoota keessaa inni tokko akkana jedhee Abiigayiil niitii
Naabaalitti hime: “Daawit akka isaan gooftaa keenyaaf nagaa dhi’eessaniif
gammoojjiidhaa ergamoota ergee ture; inni garuu akka malee isaan
arrabse. [15] Ta’us namoonni kunneen nuuf baay’ee gaarii turan. Isaan
nu hin miine; yeroo isaan wajjin bosona turre hundas wanti tokko iyyuu
nu jalaa hin badne. [16] Yeroo nu hoolota keenya isaan bira tiksaa turre
hunda isaan halkanii fi guyyaa dallaa nuu ta’anii turan. [17] Sababii gooftaa
keenyaa fi guutummaa mana isaa balaan marseef ati amma waan gochuu
dandeessu yaadi. Sababii inni nama hamaa akkanaa ta’eef namni tokko
iyyuu isatti dubbachuu hin danda’u.”
[18] Abiigayiil yeroo hin balleessine. Isheen buddeena dhibba lama,
daadhii wayinii qalqalloo lama; hoolota qalmaaf qopheeffaman shan,
akaayii safartuu shan, maxinoo ija wayinii dhibba tokkoo fi maxinoo ija
harbuu dhibba lama fudhattee harreetti fe’atte. [19] Ergasii tajaajiltoota
isheetiin, “Na dursaatii deemaa; ani isinan qaqqaba” jette. Garuu dhirsa
ishee Naabaalitti hin himne.
[20] Utuma isheen harree yaabbattee tulluudhaan da’attee gad bu’aa
jirtuu Daawitii fi namoonni isaa isheetti dhufan; isheenis isaan simatte.
[21] Daawit akkana jedhee ture; “Ani akka wanni inni qabu tokko illee
jalaa hin badneef gammoojjiitti qabeenya namicha kanaa eeguun koo

gatii dhabeera. Inni waan gaarii ani isaaf godheef waan hamaa naaf
deebiseera. 22 Yoo ani bori ganama waan kan isaa ta'e keessaa dhiira
tokko illee lubbuun hambise, Waaqni Daawitin haa adabu; adabbiin sunis
akka malee haa cimu!"

23 Abiigayiil yeroo Daawitin argitetti daftee harree ishee irraa bu-
utee adda isheetiin fuula Daawit duratti lafatti gombifamtee sagadde.
24 Isheenis miilla isaa irratti kuftee akkana jette: "Yaa gooftaa ko,
balleessaan hundi ana qofa irra haa jiraatu. Maaloo akka garbittiin
kee sitti dubbattu eeyyamiif; waan garbittiin kee dubbachuu barbaaddus
dhaga'i. 25 Gooftaan koo waa'ee namicha hamaa sanaa waa'ee Naabaal
homaattuu hin hedin. Inni akkuma maqaa isaa ti; hiikkaan maqaa isaas
gowwaa jechuu dha. Gowwummaanis isa wajjin jira. Ani garbittiin kee
garuu namoota gooftaan koo erge sana hin argine. 26 Akka ati dhiiga
hin dhangalaafnee fi akka harka keetiin haaloo hin baafne WAAQAYYO
si eegeera; dhugaa WAAQAYYO jiraataa; du'a kee ti; diinonni keetii fi
warri gooftaa koo miidhuu barbaadan hundi akkuma Naabaal haa ta'an.
27 Kennaan garbittiin kee gooftaa kootiif fidde kunis namoota si duukaa
bu'aniif haa kennamu.

28 "Waan gooftaan koo lola WAAQAYYOO loluuf WAAQAYYO gooftaa kootiif
dhugumaan mootummaa bara baraa ni dhaabaatii. Maaloo balleessaa
garbittii keetii dhiisiif. Bara jireenya keetii keessas yakki tokko iyyuu
sirratti hin argamin. 29 Eenyu iyyuu lubbuu kee balleessuuf jedhee si
ari'u illee, lubbuun gooftaa koo waldaa jiraattotaa keessatti WAAQAYYO
Waaqa keetiin ni eegamti. Inni garuu akkuma waan wiirtuu furrisa
keessaa furrifamuutti lubbuu diina keetii furrisee ni darbata. 30 Yeroo
WAAQAYYO akkuma gooftaa kootiif waadaa gale sanatti waan gaarii hunda
godheefii Israa'el irratti hoogganaa godhee isa muudutti, 31 gooftaan koo
sababii yakka malee dhiiga dhangalaasuutiin yookaan sababii haaloo
baafachuutiin waan isa gaabbisiisu yookaan waan qalbii isaa tuqu tokko
illee hin qabaatin. Yeroo WAAQAYYO Waaqni kee gooftaa kootiif waan
gaarii godhutti garbittii kee yaadadhu."

32 Daawitis Abiigayiiliin akkana jedhe; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el inni
akka ati har'a na argituuf natti si erge haa eebbifamu. 33 Ati sababii har'a
gorsa gaarii naa kennitee dhiiga dhangalaasuu fi harkuma kootiin haaloo
baafachuu irraa na deebifteef eebbifami. 34 Dhugaa WAAQAYYO Waaqa
Israa'el kan isin miidhuu na dhowwe jiraataa sanaa, utuu ati daftee na
arguuf dhufuu baattee silaa ilmaan Naabaal keessaa dhiirri tokko iyyuu
hamma lafti bariitutti hin hambifamu ture."

35 Daawitis ergasii waan isheen isaaf fidde sana harka ishee irraa
fuudhatee, "Nagaan gali. Ani waan ati jette dhaga'eera; gaaffii kees
fudhadheera" jedhe.

36 Yeroo Abiigayiil gara Naabaal dhaqxetti, inni mana isaatti cidha
akkuma cidha mootii tokkoo qopheessee ture. Innis gammachuudhaan
guutamee akka malee machaa'ee ture. Kanaafuu isheen hamma lafti
bariitutti waan tokko illee isatti hin himne. 37 Ganama sanas yeroo
machiin Naabaal irraa galetti niitiin isaa waan kana hunda itti himte;
onneen isaas ni dhaabatte; innis akkuma dhagaa ta'e. 38 Bultii kudhan
booddee WAAQAYYO Naabaalin dha'e; innis ni du'e.

39 Daawitis yeroo akka Naabaal du'e dhaga'etti, "WAAQAYYO isa arrabsoo
Naabaal haaloo naaf baaseef galanni haa ga'u. Inni garbicha isaa yakka
hojjechuu dhowwee yakka Naabaal matuma isaatti deebiseeraatii" jedhe.
Daawitis akka isheen niitii isaaf taatu gaafachuuf Abiigayiilitti ergaa
erge. 40 Tajaajiltoonni isaas Qarmeloos dhaqanii Abiigayiiliin, "Daawit
akka ati isaaf niitii taatuuf akka nu isatti si geessinuuf sitti nu erge" jedhan.
41 Isheenis adda isheetiin lafatti gombifamtee, "Garbittiin kee kunoo ti;
ani si tajaajiluu fi miilla tajaajiltoota gooftaa koo dhiquuf qophaa'eera"
jette. 42 Abiigayiilis daftee harree yaabbattee tajaajiltoota ishee dubara
shan qabattee ergamoota Daawit wajjin deebitee dhaqxee Daawitiif niitii
taate. 43 Akkasumas Daawit biyya Yizri'eel keessaa Ahiinoo'amin fuudhe;
lamaan isaanii iyyuu niitota ta'aniif. 44 Saa'ol garuu Miikaal intala isaa
kan niitii Daawit turte sana Phaltii'eel ilma Laayish kan lammii Galiim
ture sanatti heerumsiise.

26

Daawit Ammas Saa'olin Ajjeesuu Irraa Of Qabe

1 Namoonni Ziif gara Gibe'aa Saa'ol bira dhaqanii, "Kunoo Daawit gaara
Hakiilaa kan Yasemoonitti garagaltu irra dhokatee jira mitii?" jedhan.
2 Kanaafuu Saa'ol namoota Israa'el keessaa filataman kuma sadii wajjin
Daawitin barbaacha Gammoojjii Ziifitti gad bu'e. 3 Saa'ol qubata isaa
daandii gaara Hakiilaa kan Yasemoonitti garagalu sana cina dhaabbate;
Daawit garuu gammoojjii keessa ture. Innis yeroo akka Saa'ol isa duukaa
bu'aa jiru beeketti, 4 basaastota ergee akka Saa'ol dhugumaan achi ga'e
mirkaneeffate.
5 Daawitis achii ba'ee iddoo Saa'ol qubate dhaqe. Innis iddoo Saa'olii
fi Abneer ilmi Neer ajajaan loltootaa ciciisan arge. Saa'ol qubata keessa
rafe; loltoonnis isa marsanii turan.
6 Daawitis Ahiimelek namicha Heetii fi Abiishaayi ilma Zeruuyaa
obboleessa Yoo'aabiin, "Eenyutu na wajjin gara qubata kanaa Saa'olitti
seena?" jedhee gaafate.
Abiishaayis, "Anatu si wajjin seena" jedhe.
7 Kanaafuu Daawitii fi Abiishaayi halkaniin gara loltootaa dhaqan; Saa'ol
eeboo isaa mataa isaa bira lafatti dhaabee qubata keessa rafaa ture.
Abneerii fi loltoonni immoo isa marsanii ciciisaa turan.
8 Abiishaayis Daawitiin, "Har'a Waaqni diinota kee dabarsee harka
keetti kenneera. Mee akka ani utuu itti hin deebi'in yeruma tokkoon eeboo
kootiin waraanee lafatti isa hodhu naa eeyyami; irra deebi'ee dha'uus na
hin barbaachisu" jedhe.
9 Daawit garuu Abiishaayiin akkana jedhe; "Isa hin ajjeesin! Namni
nama WAAQAYYO dibetti harka ol fudhatee yakka malee hafu jiraa?
10 Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, WAAQAYYO mataan isaa iyyuu isa ni
galaafata yookaan inni yeroon isaa ga'ee ni du'a yookaan duula dhaqee
achitti ni du'a. 11 Garuu akka ani dibamaa WAAQAYYOOTTI harka koo ol hin
kaafanne WAAQAYYO na haa eegu; amma garuu eeboo fi cuggee bishaanii
kan mataa isaa bira jiru fuudhiitii haa deemnu."
12 Kanaafuu Daawit eeboo fi cuggee bishaanii kan mataa Saa'ol bira ture
sana fudhatee ka'anii deeman. Namni waan kana arge yookaan beeke
tokko iyyuu hin turre yookaan namni tokko iyyuu hin dammaqne. Sababii
WAAQAYYO hirriba cimaa isaanitti gad dhiiseef hundi isaanii rafanii turan.

13 Ergasii Daawit gamatti ce'ee fagaatee fiixee gaara irra dhaabate;
gidduu isaaniis lafa bal'aatu ture. 14 Daawitis loltootaa fi Abneer ilma
Neeriitiin, "Yaa Abneer, ati deebii naaf hin kennituu?" jedhee lallabe.
Abneeris deebisee, "Ati kan mootiitti iyyitu eenyu?" jedhe.
15 Daawit akkana jedhe; "Abneer, ati jagna mitii? Israa'el keessatti
namni siin qixxaatu eenyu? Ati maaliif gooftaa kee mooticha sirriitti
hin eegne? Kunoo namni tokko gooftaa kee mooticha ajjeesuuf dhufee
tureetii. 16 Wanni ati goote gaarii miti. Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, atii
fi namoonni kee du'uu qabdu; isin gooftaa keessan dibamaa WAAQAYYOO
sana hin eegneetii. Mee naannoo kee ilaali. Eeboo fi cuggeen bishaanii
kan mataa mootichaa bira ture sun meerre?"
17 Saa'ol sagalee Daawit beekee, "Yaa ilma koo Daawit, kun sagalee
keetii?" jedhe.
Daawitis, "Eeyyee; sagalee koo ti; yaa gooftaa koo mootii" jedhee
deebise. 18 Itti fufees akkana jedhe; "Gooftaan koo maaliif tajaajilaa isaa
ari'a? Ani maalin godhe? Ani yakka maalin qaba? 19 Egaa mee gooftaan
koo mootichi dubbii tajaajilaa isaa haa dhaga'u. Yoo WAAQAYYO natti si
kakaasee jiraate inni aarsaa haa fudhatu. Garuu namoonni yoo waan
kana godhanii jiraatan fuula WAAQAYYOO duratti haa abaaraman! Isaan
akka ani dhaala WAAQAYYOO keessaa qooda hin qabaanneef na ari'anii,
'Dhaqiitii waaqota biraa tajaajili' jedhan. 20 Dhiigni koo fuula WAAQAYYOO
duraa fagaatee akka lafatti dhangala'u hin godhin. Akkuma namni tokko
gaara gubbaatti gogorrii adamsu sana mootiin Israa'el tafkii barbaaduu
ba'eera."
21 Saa'olis, "Ani yakka hojjedheera. Yaa ilma koo Daawit kottuu deebi'i.
Sababii har'a lubbuun koo fuula kee duratti ulfina argatteef ani lammata
si miidhuu hin yaalu. Ani dhugumaan hojii gowwummaa hojjedheera;
guddaas dogoggoreera jedhe."
22 Daawitis akkana jedhee deebise; "Eeboon mootichaa kunoo ti;
dargaggoota kee keessaa namni tokko dhufee haa fuudhu. 23 WAAQAYYO
nama hundaaf qajeelummaa isaatii fi amanamummaa isaatiif gatii ni
kenna. WAAQAYYO har'a dabarsee harka kootti si kennee ture; ani garuu
dibamaa WAAQAYYOOTTI harka ol hin fudhadhu. 24 Akkuma ani har'a
lubbuu kee ulfeesse kana, WAAQAYYOS lubbuu koo ulfeessee rakkina hunda
jalaa na haa baasu."
25 Kana irratti Saa'ol Daawitiin, "Yaa ilma koo Daawit eebbifami; ati
waan guddaa hojjetta; dhugumaanis ni mo'atta" jedhe.
Kanaafuu Daawit karaa isaa itti fufe; Saa'olis gara manaatti deebi'e.

27

Daawit Filisxeemota Keessa Jiraate

1 Daawit garuu akkana jedhee yaade; "Guyyoota kanneen keessaa gaafa
tokko ani harka Saa'oliin nan ajjeefama. Wanni ani gochuu qabu guddaan
gara biyya Filisxeemotaatti baqachuu dha. Ergasiis Saa'ol guutummaa
biyya Israa'el keessa na barbaaduu ni dhiisa; anis harka isaa jalaa nan
ba'a."
2 Kanaafuu Daawit namoota dhibba ja'aan isa wajjin turan wajjin ka'ee
Aakiish mooticha Gaati, ilma Maa'ooki bira dhaqe. 3 Daawitii fi namoonni
isaa Gaati keessa Aakiish bira turan. Tokkoon tokkoon namaas maatii
isaa wajjin ture; Daawitis niitota isaa lamaan jechuunis Ahiinoo'am kan

lammii Yizri'eelii fi Abiigayiil lammii Qarmeloos kan niitii Naabaal turte
sana wajjin ture. 4 Saa'olis yommuu akka Daawit gara Gaatitti baqate
dhaga'etti isa barbaaduu dhiise.

5 Daawitis Aakiishiin, "Yoo ani fuula kee duratti surraa argadhee
jiraadhe, akka ani achi jiraadhuuf magaalaawwan biyyattii keessaa
magaalaa tokko keessatti iddoon naaf haa kennamu. Garbichi kee maaliif
si wajjin magaalaa mootii keessa jiraata?" jedhe.

6 Akkasiin Aakiish gaafuma sana Siiqlaagin isaaf kenne; magaalattiinis
gaafasii jalqabdee kan mootota Yihuudaa taate. 7 Daawitis waggaa tokkoo
fi ji'a afur biyya Filisxeemotaa jiraate.

8 Yeroo sanattis Daawitii fi namoonni isaa ka'anii Geshuurota, Girzootaa
fi Amaaleqoota weeraran. Namoonni kunneen bara duriitii jalqabanii
biyya Shuuri kan hamma Gibxitti bal'atu keessa jiraachaa turan. 9 Daawit
yeroo biyya sana lole hunda dhiira yookaan dubartii tokko illee lubbuun
hin hambifne; garuu hoolotaa fi loon, harrootaa fi gaalawwan akkasumas
uffata fudhatee gara Aakiishitti deebi'e.

10 Yeroo Aakiish, "Har'a eenyun weerartan?" jedhee gaafatetti, Daawit,
"Negeeb Yihuudaa" yookaan "Negeeb Yerami'eelotaa" yookaan "Negeeb
Qeenotaa" jedhe. 11 Daawitis, "Waan isaan, 'Wanni Daawit godhe kana
dha' jedhanii nurratti odeessan" jedhee yaadeef akka dhiirri yookaan
dubartiin tokko iyyuu Gaatitti geeffamaniif lubbuun hin hambifne. Wanni
inni yeroo biyya Filisxeem keessa jiraate hunda hojjetes kanuma ture.
12 Aakiishis waan, "Inni saba isaa Israa'el biratti jibbamaa of godheera;
kanaafuu bara baraan garbicha koo ta'a" jedhee yaadeef Daawitin ni
amane.

28

Saa'olii fi Eker Dubbiftuu Tokko

1 Bara sana keessa Filisxeemonni Israa'eloota loluuf humna isaanii
walitti qabatan. Aakiishis Daawitiin, "Akka atii fi namoonni kee na wajjin
duuluu qabdan beeki" jedhe.

2 Daawitis, "Waan garbichi kee hojjechuu danda'u ati iyyuu yeroo sana
ni argita" jedhe.

Aakiish deebisee, "Baay'ee gaarii dha; ani bara jireenya koo guutuu
waardiyyaa koo sin godhadha" jedhe.

3 Bara sana Saamu'eel du'ee Israa'eloonni hundi boo'aniifii magaalaa
isaa Raamaatti isa awwaalan. Saa'olis ilaaltotaa fi eker dubbiftoota biyyaa
baasee ture.

4 Filisxeemonni wal ga'anii Suunamin qubatan; Saa'ol immoo Is-
raa'eloota hunda walitti qabee Gilbo'aa keessa qubate. 5 Saa'ol yeroo
qubata Filisxeemotaa argetti ni na'e; garaan isaas sodaan raafame.
6 Innis WAAQAYYOON gaafate; WAAQAYYO garuu abjuudhaan yookaan
Uriimiidhaan yookaan raajotaan deebii hin kennineef. 7 Kana irratti Saa'ol
tajaajiltoota isaatiin, "Akka ani dhaqee ishee gaafadhuuf dubartii eker
dubbiftuu naaf barbaadaa" jedhe.

Isaanis, "Kunoo dubartiin ekeraa dubbiftu tokko Eendoor jirti" jedhan.

8 Kanaafuu Saa'ol wayyaa biraa uffatee bifa geeddarachuudhaan tajaa-
jiltoota isaa lama wajjin halkaniin gara dubartii ekeraa dubbiftuu sanaa
dhaqe. Innis, "Ekeraa naaf dubbisiitii nama ani maqaa isaa sitti himu ol
naaf baasi" jedhe.

9 Dubartiin sun garuu, “Ati waan Saa’ol hojjete dhugumaan beekta. Inni ilaaltotaa fi eker dubbiftoota lafa irraa fixeera. Egaa maaliif lubbuu koo kiyyoo du’aa keessa galchita ree?” jetteen.

10 Saa’olis maqaa Waaqayyootiin isheef kakatee, “Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ati waan kanaaf hin adabamtu” jedhe.

11 Dubartittiin sunis, “Ani eenyun ol siif baasu ree?” jettee gaafatte.

Innis, “Saamu’eelin ol naaf baasi” jedhe.

12 Dubartiin sunis yommuu Saamu’eelin argitetti guddiftee iyyite. Saa’oliin, “Maaliif na gowwoomsite? Ati Saa’olii dha!” jette.

13 Mootichis, “Hin sodaatin. Ati maal argaa jirta?” isheen jedhe.

Dubartiin sunis, “Ani hafuura lafa keessaa ol ba’aa jiru tokko nan arga” jette.

14 Saa’olis, “Inni maal fakkaata?” jedhee gaafate.

Isheenis, “Jaarsi wayyaa dheeraa uffate tokko ol ba’aa jira” jette.

Saa’olis akka namni sun Saamu’eel ta’e beeke; gad jedhees addaan lafatti gombifamee sagade.

15 Saamu’eelis Saa’oliin, “Ati maaliif ol na baasuudhaan na jeeqxa?” jedhe.

Saa’olis akkana jedheen, “Ani baay’ee dhiphadheera; Filisxeemonni na lolaa jiru; Waaqnis narraa garagaleera. Inni raajotaan yookaan abjuudhaan deebii naa hin kennu. Kanaafuu akka ati waan ani gochuu qabu natti himtuufan si waammadhe.”

16 Saamu’eelis akkana jedhe; “Ati erga Waaqayyo sirraa garagalee diina
sitti ta’ee maaliif na waamta? 17 Waaqayyo waanuma duraan dursee
karaa kootiin dubbate sana fiixaan baase. Waaqayyo mootummaa harka
kee keessaa butee ollaa kee keessaa nama tokkoof jechuunis Daawitiif
kenneera. 18 Sababii ati Waaqayyoof hin ajajaminiif yookaan dheekkamsa
isaa sodaachisaa sana Amaaleqoota irratti hin raawwatiniif Waaqayyo
har’a waan kana sitti fideera. 19 Israa’elii fi si’i illee Waaqayyo dabarsee
harka Filisxeemotaatti ni kenna; atii fi ilmaan kee bori gara koo dhuftu.
Waaqayyos loltoota Israa’el dabarsee Filisxeemotatti ni kenna.”

20 Saa’ol waan dubbii Saamu’eeliin akka malee sodaateef yeruma sana hojjaa isaa guutuudhaan kufe. Inni waan halkanii fi guyyaa sana guutuu homaa hin nyaatiniif humna dhabee ture.

21 Dubartittiinis yommuu gara Saa’ol dhuftee akka inni akka malee
sodaate argitetti akkana jette; “Kunoo tajaajiltuun kee siif ajajamteerti.
Ani lubbuu kootti murteessee waan ati jette godheera. 22 Ammas maaloo
tajaajiltuu kee dhaga’i; ani nyaata xinnoo siifan kenna; atis nyaattee
jabaattee karaa kee qajeelta.”

23 Inni immoo, “Hin nyaadhu” jedhee dide.

Ta’us namoonni isaa dubartittii wajjin isa jajjabeessinaan inni isaan dhaga’e. Lafaa ka’ees siree irra taa’e.

24 Dubartiin sunis dibicha gabbifame tokko manaa qabdi turte; isheenis
yeroodhuma sana qalte. Daakuu xinnoo fuutee sukkuumtee buddeena
raacitii hin qabne tolchite. 25 Isheenis Saa’olii fi namoota isaatiif
dhi’eessite; isaanis ni nyaatan. Halkanuma sanas achii ka’anii deeman.

29

Aakiish Daawitin Siiqlaagitti Deebisee Erge

1 Filisxeemonni loltoota isaanii hunda Afeeqitti walitti qabatan; Is-
raa'eloonni immoo burqaa Yizri'eel keessa jiru bira qubatan. 2 Yommuu
bulchitoonni Filisxeem dhibba dhibbaa fi kuma kumaan qoodamanii
duulanitti Daawitii fi namoonni isaa Aakiish wajjin dugda duuba deemaa
turan. 3 Ajajjoonni loltoota Filisxeemis, "Ibroonni kunneen maali asii
hojjetu?" jedhanii gaafatan.
Aakiishis deebisee, "Kun Daawit qondaalticha Saa'ol mooticha Israa'el
sanaa mitii? Inni waggaa tokko caalaa na wajjin ture; gaafa inni Saa'olin
dhiisee jalqabee hamma ammaatti ani yakka tokko illee isa irratti hin
argine" jedhe.
4 Ajajjoonni loltoota Filisxeem garuu isatti aaranii akkana jedhan; "Akka
inni iddoo ati isa itti ramadde sanatti deebi'uuf namicha kana deebisii ergi.
Inni nu wajjin duuluu hin qabu; yoo kanaa achii inni lola keessatti nutti
garagala. Inni yoo mataa namoota keenyaa kukkutuudhaan ta'e malee
akkamitti gooftaa isaatti araaramuu danda'a? 5 Daawit kun namichuma
isaan,
" 'Saa'ol kumaatama ajjeese;
Daawit immoo kuma kumaatama ajjeese'
jedhanii sirbanii shubbisaniif sana mitii?"
6 Kanaafuu Aakiish Daawitin waamee akkana jedheen; "Dhugaa
Waaqayyo jiraataa, ati nama amanamaa turte; ani utuu ati na wajjin
loltoota keessa tajaajiltee nan gammada. Gaafa ati na bira dhuftee
jalqabee hamma har'aatti ani yakka tokko illee sirratti hin argine; garuu
bulchitoonni si hin fudhanne. 7 Deebi'ii nagaan deemi; waan bulchitoota
Filisxeemotaa gaddisiisu tokko illee hin hojjetin."
8 Daawit, "Garuu ani maalin godhe? Erga ani gara kee dhufee jalqabee
hamma ammaatti yakki ati tajaajilaa kee irratti argite maali? Ani maaliifin
dhaqee diinota gooftaa koo mootichaa waraanuu hin danda'u?" jedhee
gaafate.
9 Aakiish akkana jedhee deebiseef; "Ani akka ati fuula koo duratti
akkuma ergamaa Waaqayyoo namatti toltu beeka; ta'us ajajjoonni
Filisxeemotaa, 'Inni nu wajjin duuluu hin qabu' jedhaniiru. 10 Egaa
amma ka'iitii tajaajiltoota gooftaa keetii kanneen si wajjin dhufan wajjin
ganamaan akkuma lafti ifeen deemaa."
11 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa ganama bariin ka'anii gara biyya
Filisxeemotaa dhaquuf qajeelan; Filisxeemonni immoo gara Yizri'eelitti ol
ba'an.

30

Daawit Amaaleqoota Barbadeesse

1 Daawitii fi namoonni isaa guyyaa sadaffaatti Xiiqlaag ga'an. Yeroo
sanattis Amaaleqoonni Negeebii fi Siiqlaagin weeraranii turan. Isaanis
Xiiqlaagin dha'anii ibiddaan guban; 2 dubartootaa fi warra achi keessa
turan hunda, dargaggeeyyii fi jaarsolii booji'an. Hunda isaanii fudhatanii
deeman malee nama tokko illee hin ajjeefne.
3 Yommuu Daawitii fi namoonni isaa Siiqlaag dhufanitti magaalattiin
ibiddaan gubamtee niitonni isaanii, ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii
hundinuu booji'amanii turan. 4 Kana irratti Daawitii fi namoonni isa
wajjin turan hamma boo'uu dadhabanitti iyyanii boo'an. 5 Niitonni
Daawit lamaanuu jechuunis Ahiinoo'am Yizri'eelittiinii fi Abiigayiil niitiin

Naabaal namichi Qarmeloos sun irraa du'e qabamanii turan. 6 Daawit
waan namoonni dhagaadhaan isa tumuuf mari'achaa turaniif akka malee
yaadda'e; tokkoon tokkoon namaa sababii ilmaanii fi intallan isaatiif
garaan isaa gubatee ture. Daawit garuu WAAQAYYO Waaqa isaatiin jabina
argate.

7 Daawitis Abiyaataar lubicha ilma Ahiimelekiin, "Dirata sana naa fidi"
jedhe. Abiyaataaris ni fideef; 8 Daawitis, "Ani garee weerartootaa kana
duukaa bu'uu? Ani isaan qaqqabuu nan danda'aa?" jedhee WAAQAYYOON
gaafate.

Innis deebisee, "Isaan duukaa bu'aa; ni qaqqabdaatii; boojuu illee
dhugumaan irraa buufatta" jedheen.

9 Daawitii fi namoonni isa wajjin turan dhibbi ja'an gara Laga Besoor
dhufan; gartokkeen isaaniis achitti hafan. 10 Namoonni dhibba lama waan
akka malee dadhabaniif laga Besoor ce'uu hin dandeenye. Daawitii fi
namoonni dhibba afur garuu ittuma fufanii duukaa bu'an.

11 Isaanis namicha Gibxi tokko dirree irratti arganii Daawititti fidanii
bishaan inni dhuguu fi waan inni nyaatu kennaniif. 12 Akkasumas
bixxillee harbuu cabaa tokkoo fi bixxillee ija wayinii lama kennaniif. Innis
nyaatee lubbuun itti deebite; inni guyyaa sadii fi halkan sadii homaa hin
nyaanne, bishaanis hin dhugne tureetii.

13 Daawitis, "Ati kan eenyuu ti? Eessaa dhufte?" jedhee isa gaafate.

Namichis akkana jedhe; "Ani nama biyya Gibxi; garbicha Amaaleqicha
tokkoo ti. Gooftaan koo guyyaa sadiin dura ani fayyaa dhabnaan na gatee
deeme. 14 Nus Negeeb kan Kereetotaa, kutaa Yihuudaatii fi Negeeb Kaaleb
weerarree Siiqlaagin ibiddaan gubne."

15 Daawitis, "Iddoo gareen weerartuu kanaa jirutti na geessuu ni
dandeessaa?" jedheen.

Innis deebisee, "Akka na hin ajjeefne yookaan akka dabarsitee gooftaa
kootti na hin kennine fuula Waaqaa duratti naa kakadhu; anis iddoo isaan
jiranitti sin geessaa" jedhe.

16 Yommuu namichi sun iddoo isaan jiranitti Daawitin geessetti, Amaale-
qoonni sababii boojuu guddaa biyya Filisxeemii fi Yihuudaatii fudhatan
sanaatiif baadiyyaa keessa faffaca'anii nyaachaa, dhugaa, sirbaas turan.
17 Daawitis galgala sanaa jalqabee hamma galgala guyyaa itti aanuutti
isaan waraane; dargaggeeyyii dhibba afur kanneen gaalawwan yaab-
batanii baqatan malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin miliqne.
18 Daawit waan Amaaleqoonni booji'an hunda harkaa buufate; niitota
isaa lamaanis ni deebifate. 19 Wanni tokko iyyuu hin hir'anne; jechuunis
dargaggeessi yookaan jaarsi, dhiirri yookaan durbi, wanni saamame
yookaan wanni isaan fudhatan tokko iyyuu hin hir'anne. Daawit waan
hunda harkaa buufatee fide. 20 Innis bushaayee fi loon isaanii hunda
fudhate; namoonni isaas, "Kun boojuu Daawit" jechaa fuula horii kaanii
dura isaan oofan.

21 Daawit gara namoota dhibba lamaan akka malee dadhabanii isa
duukaa bu'uu hin danda'in kanneen Laga Besoor biratti duubatti hafan
sanaa dhufe. Isaanis Daawitii fi namoota isaa simachuu gad bu'an.
Daawitis yeroo namoota sanatti dhi'aatetti nagaa isaan gaafate. 22 Garuu
namoonni hamoonii fi warri rakkina uuman kanneen duukaa buutota
Daawit wajjin turan hundi, "Waan isaan nu wajjin hin duuliniif nu boojuu

deebifanne kana isaan wajjin hin qooddannu. Ta'us tokkoon tokkoon
isaanii niitii fi ijoollee isaanii fudhatanii haa deeman" jedhan.
23 Daawit immoo akkana jedhee deebise; "Lakkisaa, yaa obboloota
ko, isin waan WAAQAYYO nuuf kenne irratti waan akkanaa gochuu hin
qabdan. Inni nu eegee waraana nutti dhufe illee dabarsee harka
keenyatti kenneera. 24 Eenyutu waan isin jettan kana dhaga'a? Qoodni
namicha mi'a eeguu, qooda namicha duula dhaqeetiin tokkuma. Isaan
hundi haaluma tokkoon qooddatu." 25 Daawitis gaafasii jalqabee hamma
har'aatti waan kana seeraa fi sirna godhee saba Israa'eliif dhaabe.
26 Daawit yommuu Siiqlaag ga'etti, "Kun kennaa boojuu diinota
WAAQAYYOO keessaa isinii kennamee dha" jedhee maanguddoota Yihuudaa
kanneen michoota isaa turaniif boojuu sana irraa erge.
27 Boojuu sanas warra Beet'eelitti argamaniif, warra Raamoot Negeebii
fi Yatiir turaniif, 28 warra Aro'eer, warra Siifmoot, Eshtimo'aa, 29 warra
Raakaal akkasumas warra magaalaa Yerami'eelotaatii fi magaalaa Qeeno-
taa keessa jiraataniif, 30 warra Hormaa, warra Boor Aashaan, warra Ataak,
31 warra Kebroon akkasumas iddoowwan Daawitii fi namoonni isaa keessa
nanaanna'an hunda jiraataniif erge.

31

Saa'ol Of Ajjeesuu Isaa
31:1-13 kwf – 2Sm 1:4-12; 1Sn 10:1-12

1 Filisxeemonni yeroo kanatti Israa'elitti waraana kaasan; Israa'eloonnis
isaan duraa baqatan; hedduun isaaniis Tulluu Gilbo'aa irratti dhuman.
2 Filisxeemonni ittuma jabeessanii Saa'olii fi ilmaan isaa ari'an; isaanis
ilmaan isaa jechuunis Yoonaataan, Abiinaadaabii fi Malkii-Shuwaa aj-
jeesan. 3 Lollis naannoo Saa'olitti baay'ee cime; warri xiyyaan lolanis isa
qaqqabanii akka malee isa madeessan.
4 Saa'olis namicha mi'a lolaa isaa baatuun, "Goraadee kee luqqifadhuutii
na waraani; yoo kanaa achii namoonni dhagna hin qabamin kunneen
dhufanii na waraananii natti taphatuu" jedhe.
Namichi mi'a lolaa baatuuf sun garuu waan akka malee sodaateef isa
hin waraanne; kanaafuu Saa'ol goraadee ofii isaa luqqifatee irratti kufe.
5 Namichi mi'a lolaa baatu sun yommuu akka Saa'ol du'e argetti innis
goraadee ofii isaa irratti kufee Saa'ol wajjin du'e. 6 Kanaafuu Saa'olii fi
ilmaan isaa sadan, namichi mi'a lolaa baatuu fi namoonni isaa hundinuu
gaafasuma walumaan dhuman.
7 Israa'eloonni qarqara sululaatii fi gama Yordaanos jiran yommuu
akka loltoonni Israa'el baqatanii fi akka Saa'olii fi ilmaan isaas dhuman
arganitti magaalaawwan isaanii dhiisanii baqatan. Filisxeemonni immoo
dhufanii keessa qubatan.
8 Filisxeemonnis guyyaa itti aanutti yommuu warra dhuman irraa
hidhannaa hiikkachuu dhufanitti, akka Saa'olii fi ilmaan isaa sadan Tulluu
Gilbo'aa irratti kukkufanii jiran argan. 9 Isaanis mataa Saa'ol irraa
kutanii, mi'a lolaa isa irraa fudhatanii akka isaan mana waaqota tolfamoo
isaanii keessattii fi saba isaaniitiif oduu kana labsaniif guutummaa biyya
Filisxeemotaa keessa ergamoota ergan. 10 Isaanis mi'a lolaa isaa mana
Ashtooreti waaqicha tolfamaa keessa kaa'an; reeffa isaa immoo dallaa
Beet Shaanitti hodhan.

[11] Namoonni Yaabeesh Gili’aad yommuu waan Filisxeemonni Saa’olin
godhan dhaga’anitti, [12] namoonni jajjaboon isaanii hundi halkaniin ka’anii
dhaqanii reeffa Saa’olii fi reeffa ilmaan isaa dallaa Beet Shaan irraa
buusanii gara Yaabeeshitti fidanii achitti guban. [13] Ergasii lafee isaanii
fuudhanii Yaabeeshitti muka tamirii jalatti awwaalan; bultii torbas ni
sooman.

Kitaaba Saamu’eel Lammaffaa

Daawit Akka Saa’ol Du’e Dhaga’e
1:4-12 kwf – 1Sm 31:1-13; 1Sn 10:1-12

1 Saa’ol erga du’ee booddee, Daawit Amaaleqoota rukutuu irraa deebi’ee
Siiqlaag keessa guyyaa lama ture. 2 Guyyaa sadaffaatti namichi tokko
qubata Saa’olii dhufe; innis wayyaa isaa tarsaasee mataa isaatti awwaara
firfirfatee ture. Yommuu Daawit bira ga’ettis ulfina isaaf kennuuf jedhee
addaan lafatti gombifame.
3 Daawitis, “Ati eessaa dhufte?” jedhee isa gaafate.

Namichi immoo, “Ani qubata Israa’elootaa keessaan baqadhee dhufe” jedhe.

4 Daawitis, “Maaltu dhalate? Mee natti himi” jedhee gaafate.

Innis, “Namoonni adda waraanaatii ni baqatan. Baay’een isaanii harca’aniiru; du’aniirus. Saa’olii fi ilmi isaa Yoonaataanis du’aniiru” jedheen.

5 Kana irratti Daawit dargaggeessa oduu kana fideen, “Akka Saa’olii fi ilmi isaa Yoonaataan du’an ati akkamitti beekte?” jedhe.

6 Dargaggeessi sunis akkana jedhee deebise; “Akkuma tasaa ani Tulluu
Gilbo’aatti ol ba’een ture; Saa’olis eeboo isaatti irkatee achi ture; gaarii-
wwan lolaatii fi abbootiin fardaa isa bira ga’an. 7 Innis yommuu garagalee
na argetti na waame; anis, ‘Maal siif ajajamu?’ jedhee isa gaafadhe.

8 “Innis, ‘Ati eenyu?’ jedhee na gaafate.

“Ani immoo, ‘Ani nama Amaaleq’ jedheen deebise.

9 “Ergasiis inni, ‘Narra dhaabadhuu na ajjeesi! Waan lubbuun na keessaa hin ba’iniif ani akka malee dhiphachaan jiraatii’ naan jedhe.

10 “Kanaafuu ani sababiin akka inni erga kufee hin fayyine beekeef isa irra dhaabadheen isa ajjeese. Gonfoo mataa isaatii fi bitawoo harka isaa fuudhee gooftaa kootiif fideera.”

11 Daawitii fi namoonni isa wajjin turan hundi wayyaa of irraa baasanii
tatarsaasan. 12 Isaanis Saa’olii fi Yoonaataaniif, loltoota Waaqayyootii fi
mana Israa’el hundaaf gaddanii ni boo’an; hamma galgalaatti ni sooman;
isaan goraadeedhaan dhumaniiruutii.

13 Daawitis, “Ati eessaa dhufte?” jedhee dargaggeessicha oduu fide sana gaafate.

Innis, “Ani ilma Amaaleq, namicha galtuu ta’e tokkoo ti” jedhee deebise.

14 Daawit immoo, “Yoos ati dibamaa Waaqayyoo tokko galaafachuuf harka kee ol fudhachuu maaliif hin sodaatin ree?” jedhee gaafate.

15 Ergasii Daawit namoota isaa keessaa tokko waamee, “Dhaqiitii dha’ii
isa ajjeesi!” jedhe. Innis isa dha’e; namichis ni du’e. 16 Daawitis, “Sababii
afaanumti kee, ‘Ani nama Waaqayyo isa dibe ajjeeseera’ jedhee dhugaa
sitti ba’eef dhiigni kee matuma keetti deebi’a” jedheen.

Faaruu Daawit Saa’olii fi Yoonaataaniif Faarse

17 Daawit faaruu kanaan Saa’olii fi ilma Saa’ol Yoonaataaniif boo’e;
18 akkasumas faaruu iddaa jedhamu kana akka namoonni Yihuudaa

barsiisfaman ajaje; kunis kitaaba Yaashaar keessatti barreeffameera.
Innis:
19 "Yaa Israa'el, ulfinni kee gaarran kee irratti ajjeefameera.
Namoonni jajjaboon akkamitti akkas kukkufan!

20 "Waan kana Gaati keessatti hin dubbatinaa;
daandiiwwan Ashqaloon irrattis hin labsinaa;
yoo kanaa achii intallan Filisxeemotaa ni gammadu;
intallan warra dhagna hin qabatiniis ni ililchu.

21 "Yaa tulluuwwan Gilbo'aa,
fixeensi isin irra hin bu'in yookaan bokkaan isinitti hin roobin;
yookaan lafti qotiisaa midhaan aarsaaf dhi'eeffamu
biqilchu isin keessatti hin argamin.
Gaachanni nama jabaa achitti xuraa'eeraatii;
gaachanni Saa'ol si'achi zayitii hin dibamu.

22 "Dhiiga namoota dhumanii keessaa,
foon namoota jajjaboo irraa,
iddaan Yoonaataan duubatti hin deebine;
goraadeen Saa'olis akkasumaan hin deebine.
23 Saa'olii fi Yoonaataan yeroo lubbuun jiraachaa turanitti,
jaallatamoo namni isaanitti gammadu turan;
isaan yeroo du'aattis gargari hin baane.
Isaan risaa caalaa ariifatu,
leenca caalaas jabaatu turan.

24 "Yaa intallan Israa'el,
Saa'ol isa wayyaa bildiimaa fi uffata haphii isinitti uffise,
kan wayyaa keessan warqeedhaan miidhagse,
sanaaf boo'aa.

25 "Namoonni jajjaboon akkamitti waraana keessatti kufu!
Yoonaataan gaarran keessan irratti ajjeefameera.
26 Yaa Yoonaataan obboleessa ko, ani siif gaddeera;
ati anaaf nama akka malee jaallatamaa turte.
Jaalalli ati naaf qabdu dinqisiisaa ture;
jaalala dubartii caalaa dinqisiisaa ture.

27 "Namoonni jajjaboon akkamitti kufan!
Mi'oonni lolaa balleeffamaniiru!"

2

Daawit Dibamee Mootii Yihuudaa Ta'e

1 Kana booddee Daawit, "Magaalaawwan Yihuudaa keessaa gara isa
tokkootti ol ba'uu?" jedhee WAAQAYYOON gaafate.

WAAQAYYOS, "Ba'i" jedheen.

Daawit immoo, "Gara isa kamiittin ol ba'a?" jedhee gaafate.

WAAQAYYOS, "Gara Kebroonitti" jedhee deebiseef.

2 Kanaafuu Daawit niitota isaa lamaan jechuunis Ahiinoo'am
Yizri'eelittii sanaa fi Abiigayiil kan Naabaal namichi Qarmeloos sun

irraa du'e wajjin ol ba'e. 3 Daawit namoota isa wajjin turan tokkoo tokkoo
isaanii maatii isaanii wajjin fudhate; isaanis magaalaawwan Kebroon
keessa qubatan. 4 Ergasiis namoonni Yihuudaa gara Kebroon dhufanii
mana Yihuudaa irratti Daawitin mootii godhanii diban.
Yeroo akka namoonni Yaabeesh Gili'aad Saa'olin awwaalan Daawititti
himametti, 5 inni akkana jedhee gara namoota Yaabeesh Gili'aaditti erg-
amoota erge; "Sababii isin isa awwaaluudhaan Saa'ol gooftaa keessaniif
arjummaa akkasii gootaniif WAAQAYYO isin haa eebbisu. 6 Ammas
WAAQAYYO jaalala isaa kan hin geeddaramnee fi amanamummaa isaa
isiniif haa kennu; ani waan isin akkas gootaniif akkasuma waan gaarii
isiniif nan godha. 7 Egaa amma jabaadhaa; cimaa; Saa'ol gooftaan keessan
du'eeraatii; namoonni Yihuudaa immoo mootii godhatanii of irratti na
dibaniiru."

Waraana Mana Daawitii fi Mana Saa'ol Gidduu Ture
3:2-5 kwf – 1Sn 3:1-4

8 Yeroo sanatti Abneer ilmi Neer ajajaan waraanaa Saa'ol Iish-Booshet
ilma Saa'ol fuudhee gara Mahanayiimitti dabarse. 9 Innis Gili'aad, Ashuur,
Yizri'eel, Efreemii fi Beniyaam, akkasumas guutummaa Israa'el irratti isa
moosise.
10 Iish-Booshet ilmi Saa'ol yeroo Israa'el irratti mootii ta'etti umuriin isaa
waggaa afurtama ture; innis waggaa lama mo'e. Ta'us manni Yihuudaa
Daawit duukaa bu'e. 11 Daawitis Kebroonitti mana Yihuudaa irratti
waggaa torbaa fi ji'a ja'a mootii ta'e.
12 Abneer ilmi Neer namoota Iish-Booshet ilma Saa'ol sana wajjin
Mahanayiimii ka'anii gara Gibe'oon dhaqan. 13 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa
fi namoonni Daawit isaan simachuuf ba'anii haroo Gibe'oon biratti itti
dhufan. Gareen tokko gama tokkoon, gareen kaan immoo gama kaaniin
haroo sana bira tataa'an.
14 Abneeris Yoo'aabiin, "Mee dargaggoonni ka'anii fuula keenya duratti
wal haa tuman" jedhe.
Yoo'aabis, "Haa ta'u; wal haa tuman" jedhe.
15 Kanaafuu Beniyaam irraa namoonni kudha lama Iish-Booshet ilma
Saa'oliif, namoonni kudha lama immoo ka'anii Daawitiif lakkaa'aman.
16 Tokkoon tokkoon namaas mormituu isaa mataa qabee cinaacha isaatti
goraadee diree wal qabatanii kukkufan. Kanaafuu iddoon sun Gibe'oon
keessatti lafa goraadee jedhamee waamame.
17 Lolli gaafa sanaa akka malee jabaa ture; Abneerii fi namoonni
Israa'elis namoota Daawitiin mo'ataman.
18 Ilmaan Zeruuyaa sadan jechuunis Yoo'aab, Abiishaayii fi Asaaheel
achi turan. Asaaheel akkuma kuruphee bosonaa fiigichatti nama jabaa
ture. 19 Innis utuu mirgatti yookaan bitaatti hin gorin faana bu'ee
Abneerin ari'e. 20 Abneeris of irra garagalee, "Ati Asaaheelii?" jedhee
gaafate.
Innis, "Eeyyee anuma" jedhee deebise.
21 Ergasiis Abneer, "Gara mirgaatti yookaan bitaatti garagaliitii dar-
gaggeessa tokko qabii mi'a lolaa isaa irraa fudhadhu" jedheen. Asaaheel
garuu isa ari'uu hin dhiifne.
22 Abneer ammas Asaaheelin, "Na hin ari'in! Ani maaliifan si
galaafadha? Ani akkamittin fuula koo ol fudhadhee obboleessa kee
Yoo'aabin ilaala?" jedhe.

23 Asaaheel garuu isa ari’uu hin dhiifne; kanaafuu Abneer qara eeboo
isaatiin garaa isaa waraane; eeboon sunis keessa fulla’ee dugda isaatiin
ba’e. Asaaheelis achitti kufee yommuu suma du’e. Namni hundis iddoo
Asaaheel itti kufee du’e sana ga’ee dhaabata ture.

24 Yoo’aabii fi Abiishaayi garuu Abneerin ari’an; isaanis yeroo aduun
dhi’etti gaara Amaa kan karaa gammoojjii Gibe’oonitti geessu irra Giiyaatti
garagalee argamu sana ga’an. 25 Namoonni Beniyaamis Abneer biratti
walitti qabaman. Isaanis gareedhaan walgurmeessanii gaara Amaa
gubbaatti hiriiran.

26 Abneeris iyyee Yoo’aabin waamee, “Goraadeen kun bara baraan
waa galaafachuu qabaa? Akka dhumni waan kanaa hadhaa’aa ta’e ati
wallaalteetii? Ati hamma yoomiitti akka namoonni kee obboloota isaanii
ari’uu dhiisan itti hin himtu?” jedhe.

27 Yoo’aab immoo deebisee, “Dhugaa Waaqa jiraataa, utuu ati waan kana
jechuu baattee silaa namoonni hamma lafti bari’utti obboloota isaanii
ari’uu irraa hin deebi’an ture” jedhe.

28 Kanaafuu Yoo’aab malakata afuufe; namoonni hundis Israa’eloota
ari’uu dhiisan; lammatas waraanni isaan gidduutti hin kaane.

29 Abneerii fi namoonni isaa halkan sana guutuu Arabbaa keessa
yaa’anii darban. Isaanis Laga Yordaanos ce’anii guutummaa Biitroon
keessa darbanii gara Mahanayiim dhufan.

30 Ergasiis Yoo’aab Abneerin ari’uu dhiisee namoota isaa hunda walitti
qabe. Yeroo sanattis akka namoota Daawit keessaa Asaaheelin malee
namoonni kudha sagal badan beekame. 31 Namoonni Daawit garuu
namoota Beniyaam keessaa warra Abneer wajjin turan dhibba sadii fi
jaatama ajjeesan. 32 Isaanis reeffa Asaaheel fudhatanii Beetlihemitti iddoo
awwaala abbaa isaatti awwaalan. Yoo’aabii fi namoonni isaa halkan
guutuu deemaa bulanii barii obboroo Kebroon ga’an.

3

1 Mana Saa’olii fi mana Daawit gidduu waraana bara dheeraatu ture.
Yeroo Daawit jabaachaa deemetti manni Saa’ol immoo dadhabaa deeme.

2 Daawit Kebroonitti ijoollee dhalche; isaanis:

Inni hangafni Amnoon isa Ahiinoo’am Yizri’eelittiin deessee dha;
3 inni lammaffaan Kili’aab ilma Abiigayiil isheen Naabaal namichi biyya
Qarmeloos irraa du’e sun deessee dha;
sadaffaan Abesaaloom ilma Ma’akaa kan intalli Talmaayi mooticha
Geshuur sun deessee dha;
4 afuraffaan Adooniyaa ilma Hagiit;
shanaffaan Shefaaxiyaa ilma Abiixaal;
5 ja’affaan Yitre’aam ilma Eglaa niitiin Daawit deessee dha.

Isaan kunneen Kebroonitti Daawitiif dhalatan.

Abneer Garee Daawit Ta’e

6 Yeroo mana Saa’olii fi mana Daawit gidduu waraanni turetti Abneer
mana Saa’ol irratti humna isaa jabeeffachaa ture. 7 Saa’olis intala Ayyaa
kan Riixiphaa jedhamtu saajjatoo godhatee ture. Iish-Booshetis Abneeriin,
“Ati maaliif saajjatoo abbaa kootii wajjin rafte?” jedhe.

8 Abneer immoo waan Iish-Booshet akkas jedheef akka malee aaree
akkana jedhe; "Ani mataa saree Yihuudaatii? Ani hamma har'aatti mana
abbaa kee Saa'oliif, mana maatii isaatii fi mana firoota isaatiif amanamaa
dha. Si'i illee dabarsee Daawititti hin kennine. Ati garuu amma waa'ee
dubartii kanaatiif na himatta! 9 Yoo ani akka abdiin Waaqni Daawitiif
kenne sun raawwatamu gochuu baadhe WAAQAYYO Abneer irratti waan
hamaa haa godhu; sana caalaa iyyuu isatti haa fidu; 10 wanni Waaqni
kakuudhaan isa abdachiise sunis mana Saa'ol irraa mootummaa fuudhee
Daanii jalqabee hamma Bersheebaatti Israa'elii fi Yihuudaa irratti teessoo
Daawit jabeessee dhaabuu dha." 11 Iish-Booshet waan isa sodaateef
Abneeritti waan tokko illee dubbachuu hin dandeenye.

12 Ergasii Abneer, "Biyyattiin kan eenyuu ti? Na wajjin walii galtee
godhadhu; anis akka Israa'el guutumaan guutuutti gara kee goru sin
gargaaraa" jedhee Daawititti ergamoota erge.

13 Daawitis, "Gaarii dha; ani si wajjin walii galtee nan godhadha. Garuu
waan tokko sin gaafadha; kunis ati yommuu gara koo dhuftutti jalqabatti
Miikaal intala Saa'ol naa fidi; yoo kanaa achii gara koo hin dhufin"
jedhe. 14 Ergasiis Daawit, "Niitii koo ishee ani misaa Filisxeemota dhibba
tokkootiin kaadhimadhe Miikaalin naa ergi" jedhee Iish-Booshet ilma
Saa'olitti ergamoota erge.

15 Kanaafuu Iish-Booshet nama ergee dhirsa ishee Phaltii'eel ilma Laay-
ish irraa ishee fudhate. 16 Dhirsi ishees hamma magaalaa Bahuuriimitti
boo'aa ishee duukaa bu'e. Abneeris, "Mana keetti deebi'i!" jedheen.
Kanaafuu inni ni deebi'e.

17 Abneer maanguddoota Israa'el wajjin mari'atee akkana jedhe;
"Isin kanaan dura akka Daawit mootii keessan ta'u hawwaa turtan.
18 WAAQAYYO, 'Ani garbicha koo Daawitiin saba Israa'el harka Filisxeemo-
taatii akkasumas harka diinota isaanii hundaa keessaa nan baasa' jedhee
abdachiiseeraatii isin waan kana galmaan ga'aa!"

19 Abneer namoota Beniyaam birattis ni dubbate. Ergasiis Kebroon
dhaqee waan Israa'eloonnii fi manni Beniyaam hundi gochuu barbaadan
Daawititti hime. 20 Yommuu Abneer namoota isaa digdama wajjin
Kebroon dhufetti, Daawit isaa fi namoota isaatiif cidha qopheesse.
21 Abneeris Daawitiin, "Ani ka'ee deemee akka isaan gooftaa koo mootii
wajjin kakuu galanii fi akka ati warra garaan kee fedhe hunda irratti
mootii taatuuf Israa'eloota hunda walitti nan qaba" jedhe. Kanaaf Daawit
isa geggeesse; innis nagaadhaan deeme.

Yoo'aab Abneerin Ajjeese

22 Namoonni Daawitii fi Yoo'aab yommuu suma boojuu hedduu fud-
hatanii duulaa galan. Abneer garuu Daawit wajjin Kebroon hin turre;
Daawit isa geggeessee inni nagaan deemeeraatii. 23 Yoo'aabii fi loltoonni
isa wajjin turan hundi yommuu achi ga'anitti akka Abneer ilmi Neer
mooticha bira dhufee mootichi nagaan isa geggeesse isatti himame.

24 Kanaafuu Yoo'aab gara mootichaa dhaqee akkana jedhe; "Maali
gochuu kee ti? Kunoo Abneer gara kee dhufee ture. Ati Maaliif isa
geggeessite? Inni amma deemeera! 25 Ati Abneer ilma Neer ni beekta; inni
si gowwoomsee sochii keetii fi waan ati gochaa jirtu hunda basaasuudhaaf
dhufe."

26 Yoo'aabis Daawit biraa ba'ee Abneer duubaan ergamoota erge; isaanis
boolla bishaanii kan Siiraa biraa isa deebisan. Daawit garuu waan

kana hin beekne. 27 Yeroo Abneer Kebroonitti deebi’ettis Yoo’aab waan
kophaatti isa wajjin haasa’uu barbaade fakkeessee gara karraatti isa
baase. Achittis haaloo dhiiga obboleessa isaa Asaaheel baasuuf garaa
keessa isa waraane; innis ni du’e.
28 Ergasii Daawit yommuu waan kana dhaga’etti akkana jedhe; “Anii
fi mootummaan koo bara baraan dhiiga Abneer ilma Neer irraa fuula
Waaqayyoo duratti qulqulluu dha. 29 Cubbuun dhiiga isaa mataa Yoo’aabii
fi mana abbaa isaa hundaa irra haa ga’u! Namni madaa malaa yaasu
yookaan lamxii qabu yookaan namni uleetti rarra’ee deemu yookaan
namni goraadeen ajjeefamu yookaan namni waan nyaatu dhabu mana
Yoo’aabii hin dhabamin.”
30 Sababii inni lola Gibe’oon irratti obboleessa isaanii Asaaheelin
ajjeeseef Yoo’aabii fi obboleessi isaa Abiishaayi Abneerin ajjeesan.
31 Daawitis Yoo’aabii fi namoota isa wajjin turan hundaan, “Uffata
keessan tarsaasaatii uffata gaddaa uffadhaa; fuula Abneer durattis boo’aa”
jedhe. Daawit mootichis reeffa Abneer geggeesse. 32 Isaanis Abneerin
Kebroonitti awwaalan; mootichis awwaala Abneer irratti iyyee boo’e;
namoonni hundinuus ni boo’an.
33 Mootichis faaruu gaddaa kana akkana jedhee Abneeriif faarse:
“Abneer akka du’a nama yaraa tokkootti du’uu qabaa?
34 Harki kee hin hidhamne;
miilli kee foncaadhaan hin gaadi’amne.
Ati akkuma nama fuula hamootaa duratti kufu tokkootti kufte.”
Namoonni hundinuu amma illee ni boo’aniif.
35 Gara saafaattis namoonni hundi dhufanii akka inni waa nyaatuuf
Daawitin kadhatan; inni garuu, “Yoo ani hamma biiftuun lixxutti bud-
deena yookaan waan biraa afaan kootiin qabe Waaqni waan hamaa natti
haa fidu; kana caalaa iyyuu natti haa fidu!” jedhee kakate.
36 Namoonni hundinuu waan kana arganii gammadan; dhugumaan
wanni mootichi godhe hundi isaan gammachiise. 37 Kanaafuu gaafa sana
namoonni hundii fi Israa’el hundi akka ajjeefamuu Abneer ilma Neer
keessatti mootichi qooda hin qabne beekan.
38 Mootichis namoota isaatiin akkana jedhe; “Isin akka guyyaa har’aa
ilmi mootiitii fi namni guddaan tokko Israa’el keessaa kufe hin beeknee?
39 Ani mootii dibame ta’u illee har’a nama dadhabaa dha; ilmaan Zeruuyaa
kunneen natti jabaataniiru. Waaqayyo nama waan hamaa hojjetuuf
akkuma hammina hojii isaatti isaaf haa kennu!”

4

Iish-Booshet Ajjeefame

1 Iish-Booshet ilmi Saa’ol yommuu akka Abneer Kebroonitti ajjeefame
dhaga’etti humni isaa ni bu’e; Israa’el hundis sodaan guutame. 2 Yeroo
sanatti Iish-Booshet ilmi Saa’ol dura buutota garee duultotaa lama qaba
ture. Inni tokko Ba’anaa, kaan immoo Rekaab jedhama ture; isaanis
ilmaan Rimoon namicha Bi’eeroot kan gosa Beniyaam sanaa ti; Bi’eeroot
kun akka kutaa Beniyaamitti lakkaa’ama; 3 namoonni Bi’eeroot kunneen
gara Gitayimitti baqatanii hamma har’aatti alagummaan achi jiraatuutii.
4 Yoonaataan ilmi Saa’ol mucaa miilli isaa lachuu naafate tokko qaba
ture. Yeroo oduun waa’ee Saa’olii fi Yoonaataan Yizri’eel irraa dhufetti
inni nama waggaa shanii ture. Guddiftuun isaas isa fudhattee baqatte;

garuu utuu isheen baqachuuf ariifattuu mucichi ishee irraa kufee naafate.
Maqaan isaas Mefiibooshet jedhama ture.
5 Rekaabii fi Ba’anaan ilmaan Rimoon namicha gosa Bi’eeroot ka’anii
gara mana Iish-Boosheti qajeelan; yeroon isaan itti achi ga’anis guyyaa
saafaa yeroo inni itti aara galfatu ture. 6 Isaanis akka nama qamadii
barbaaduutti kutaa manaa isa gara keessaatti ol seenanii garaa isaa
waraanan. Ergasiis Rekaabii fi obboleessi isaa Ba’anaan miliqanii ba’an.
7 Isaanis utuu inni kutaa ciisichaa keessa siree isaa irra rafee jiruu
ol seenan. Erga garaa isaa waraananii isa ajjeesanii booddees mataa
isaa irraa kutan. Mataa sanas fuudhanii halkan guutuu daandii Arabbaa
irra deemaa bulan. 8 Isaanis Kebroonitti mataa Iish-Booshet gara Daawit
mootichaa fidanii, “Kunoo mataa Iish-Booshet ilma diina kee Saa’ol kan
ilma namicha si ajjeesuu barbaadu sanaa. Har’a Waaqayyo Saa’olii fi
sanyii isaa illee gooftaa koo mootichaaf haaloo baaseera” jedhaniin.
9 Daawit immoo Rekaabii fi obboleessa isaa Ba’anaa, ilmaan Rimoonii
namicha gosa Bi’eerootaa sanaan akkana jedhe; “Dhugaa Waaqayyo
jiraataa isa rakkina hunda jalaa na baase sanaa, 10 kunoo ani namicha
waan oduu gaarii naa fide se’ee, ‘Saa’ol du’eera’ jedhee natti hime sana
qabee Siiqlaagitti ajjeeseera. Egaa wanni ani namicha oduu sana fide
badhaase kana dha! 11 Yoos yeroo namoonni hamooni nama balleessaa
hin qabne tokko mana isaa keessatti, siree isaa irratti ajjeesanitti ani dhiiga
isaa harka keessan irraa hin barbaaduu ree? Lafa irraas hin balleessuu
ree?”
12 Kanaafuu Daawit namoota isaa ajaje; isaanis jara ajjeesan. Harkaa
fi miilla isaanii irraa kukkutanii haroo Kebroon biratti reeffa isaanii
fannisan. Mataa Iish-Booshet garuu fuudhanii Kebroonitti awwaala
Abneer biratti awwaalan.

5

Daawit Israa’el Irratti Mootii Ta’e
5:1-3 kwf – 1Sn 11:1-3

1 Gosoonni Israa’el hundi Kebroonitti Daawit bira dhufanii akkana
jedhan; “Nu foonii fi dhiiga kee ti. 2 Duraan yeroo Saa’ol mootii keenya
turetti, namni duula loltoota Israa’el hoogganu si’i ture. Waaqayyos, ‘Situ
saba koo Israa’elin tiksa; bulchaa isaaniis ni taata’ siin jedhee ture.”
3 Yommuu maanguddoonni Israa’el hundi Kebroonitti Daawit mooticha
bira dhufanitti mootichi Kebroonitti fuula Waaqayyoo duratti isaan wajjin
kakuu gale; isaanis Daawitin dibanii Israa’el irratti mootii isa godhan.
4 Daawit yeroo mootii ta’etti umuriin isaa waggaa soddoma ture; innis
waggaa afurtama bulche. 5 Kebroon keessatti waggaa torbaa fi ji’a
ja’a Yihuudaa irratti mootii ture; Yerusaalem keessatti immoo waggaa
soddomii sadii guutummaa Israa’elii fi Yihuudaa irratti mootii ta’e.

Daawit Yerusaalem Qabachuu Isaa
5:6-10 kwf – 1Sn 11:4-9
5:11-16 kwf – 1Sn 3:5-9; 14:1-7

6 Mootichii fi namoonni isaa Yebuusota achi jiraatan loluuf gara
Yerusaalemitti ni qajeelan. Yebuusonnis Daawitiin, “Ati as hin seentu;
jaamaa fi naafni iyyuu of irraa si deebisu” jedhan. Isaan, “Daawit as
seenuu hin danda’u” jedhanii yaadan. 7 Ta’us Daawit da’annoo Xiyoon
Magaalaa Daawit ni qabate.

8 Daawitis gaafas, "Namni Yebuusota dha'uuf ba'u kam iyyuu, 'naafotaa
fi jaamota' lubbuu Daawitiin jibbaman bira ga'uuf karaa bo'oo bishaani-
itiin darbuu qaba" jedhe. Sababiin isaan, " 'Jaamonnii fi naafonni'
masaraa mootii hin seenan" jedhaniif kanuma.
9 Daawitis iddoo jireenya isaa da'annoo sana godhatee Magaalaa Daawit
jedhee moggaase. Inni Miiloodhaa jalqabee naannoo ishee marsee ijaare.
10 Innis sababii WAAQAYYO Waaqni Waan Hunda Danda'u isa wajjin tureef
yeruma yeroon jabaachaa dhufe.
11 Yeroo kanatti Hiiraam mootiin Xiiroos ergamoota wajjin muka
birbirsaa, namoota muka soofanii fi warra dhagaa soofan gara Daawit
erge; isaanis Daawitiif masaraa ijaaran. 12 Daawitis akka WAAQAYYO saba
Israa'el irratti mootii godhee jabeessee isa dhaabee fi akka saba Israa'eliif
jedhee mootummaa isaa guddiseef ni beeke.
13 Daawitis erga Kebroonii ba'ee booddee saajjatoowwanii fi niitota
biraa Yerusaalem keessatti fuudhe; ilmaanii fi intallan dabalataa dhala-
taniif. 14 Maqaan ijoollee isaa kanneen achitti isaaf dhalataniis Shamuu'aa,
Shobaab, Naataan, Solomoon, 15 Yibehaar, Eliishuuwaa, Nefeg, Yaafiiyaa,
16 Eliishaamaa, Eliyaadaa fi Eliiphelexi jedhamu.

Daawit Filisxeemota Mo'achuu Isaa
5:17-25 kwf – 1Sn 14:8-17

17 Filisxeemonni yommuu akka Daawit dibamee Israa'el irratti mootii
ta'e dhaga'anitti, humna guutuudhaan isa barbaacha ol ba'an; Daawit
garuu waan kana dhaga'ee gara da'annoo jabaatti gad bu'e. 18 Yeroo
kanatti Filisxeemonni dhufanii Sulula Refaayim keessa faffaca'an;
19 kanaafuu Daawit, "Ani ba'ee Filisxeemota dha'uu? Ati dabarsitee harka
kootti isaan kennitaa?" jedhee WAAQAYYOON gaafate.
WAAQAYYOS, "Ba'i; ani dhugumaan Filisxeemota dabarsee harka keetti
nan kennaatii" jedhee deebiseef.
20 Kanaafuu Daawit gara Ba'aal Pheraaziim dhaqe; achittis isaan mo'ate.
Innis, "Akkuma bishaan mana isaa cabsee yaa'u sana WAAQAYYO fuula
koo duratti diinota koo cabsee ba'eera" jedhe. Kanaafuu iddoon sun
Ba'aal Pheraaziim jedhamee waamame. 21 Filisxeemonni waaqota isaanii
tolfamoo achitti dhiisanii baqatan; Daawitii fi namoonni isaa immoo isaan
fuudhanii deeman.
22 Filisxeemonni amma illee dhufanii Sulula Refaayim keessa faffaca'an;
23 kanaafuu Daawit WAAQAYYOON gaafate; Waaqayyos akkana jedheen;
"Kallattiidhaan itti hin ba'in; garuu duubaan isaan marsiitii muka
qilxuu duratti isaan waraani. 24 Akkuma fiixee muka qilxuu irraan
sagalee duulaa dhageesseen dafiitii ba'i; WAAQAYYO loltoota Filisxeem
dha'uudhaaf si dura ba'eera jechuudhaatii." 25 Kanaafuu Daawit akkuma
WAAQAYYO isa ajaje sana Gibe'oon jalqabee hamma Geeziritti Filisxeemota
dha'e.

6

Taabonni Gara Yerusaalemitti Fidamuu Isaa
6:1-11 kwf – 1Sn 13:1-14
6:12-19 kwf – 1Sn 15:25–16:3

1 Daawit ammas namoota Israa'el keessaa filataman kuma soddoma
walitti qabate. 2 Innii fi namoonni isa wajjin turan hundi taabota Waaqaa

kan Maqaa, maqaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu kan taabota
gubbaa, kiirubeelii teessoo irra jiran gidduu jiru sanaatiin waamamu
sana achii fiduuf gara Ba'aalaa ishee Yihuudaa keessaa sanaa ni dhaqan.
3 Isaanis taabota Waaqaa gaarii haaraa irra kaa'anii mana Abiinaadaab
kan gaara irra jiru sanaa baasanii fidan. Ilmaan Abiinaadaabii, Uzaa fi
Ahiiyoon gaarii haaraa sana oofaa turan; 4 taabonni Waaqaas gaarii irra
kaa'amee Ahiiyoon dura dura deema ture. 5 Daawitii fi Israa'el hund-
inuu humna isaanii guutuudhaan faarfannaadhaan, masiinqoodhaan,
baganaadhaan, dibbeedhaan, bilbilaan, Kililleedhaanis fuula WAAQAYYOO
duratti gammadanii shuubbisaa turan.

6 Yommuu isaan oobdii Naakoon bira ga'anitti waan sangoonni gufa-
taniif Uzaan harka isaa hiixatee taabota Waaqaa qabe. 7 Sababii hojii
isaa kan ulfina hin qabneetiif dheekkamsi WAAQAYYOO Uzaatti boba'e;
kanaafuu Waaqni isa rukute; innis achumatti taabota Waaqaa biratti du'e.

8 Daawitis sababii WAAQAYYO akka malee Uzaatti dheekkameef ni aare;
iddoon sun hamma har'aatti Phereez Uzaa jedhamee waamama.

9 Daawitis gaafa sana WAAQAYYOON sodaatee, "Taabonni WAAQAYYOO
akkamitti gara koo dhufa?" jedhe. 10 Innis akka taabonni WAAQAYYOO isa
wajjin Magaalaa Daawit keessa jiraatuuf ofitti fudhachuu hin barbaanne.
Qooda kanaa gara mana Oobeed Edoom namicha Gitii sanaatti geesse.
11 Taabonni WAAQAYYOOS ji'a sadii mana namicha Gitii kan Oobeed Edoom
jedhamu sanaa ture; WAAQAYYOS isaa fi warra mana isaa jiraatan hunda
ni eebbise.

12 Yeroo kanatti, "WAAQAYYO sababii taabota Waaqaatiif jedhee warra
mana Oobeed Edoom jiraatanii fi waan inni qabu hunda ni eebbise"
jedhanii Daawit Mootichatti himan. Kanaafuu Daawit gad bu'ee taab-
ota Waaqaa sana mana Abiidaaraatii gammachuudhaan gara Magaalaa
Daawititti fide. 13 Innis akkuma namoonni taabota WAAQAYYOO baatan
sun tarkaanfii ja'a achi hiiqaniin sangaa tokkoo fi jabbii coomaa tokko
aarsaa dhi'eesse. 14 Daawitis Dirata quncee talbaa irraa hojjetame
uffatee qondaaltota isaa wajjin fuula WAAQAYYOO duratti humna isaa
guutuun shuubbisa ture; 15 innii fi Israa'el hundi "hoo" jechaa sagalee
malakataatiin taabota WAAQAYYOO fidan.

16 Yeroo taabonni WAAQAYYOO Magaalaa Daawit seenutti Miikaal intalli
Saa'ol foddaa keessaan ilaalaa turte. Isheenis akka Daawit Mootichi
fuula WAAQAYYOO duratti utaalee shuubbisu yommuu argitetti garaa ishee
keessatti isa tuffatte.

17 Isaanis taabota WAAQAYYOO fidanii dunkaana Daawit dhaabeef keessa
ni kaa'an; Daawitis aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa fuula WAAQAYYOO
duratti dhi'eesse. 18 Innis erga aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessee
booddee maqaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uutiin namoota ni
eebbise. 19 Ergasiis inni tokkoo tokkoo nama tuuta Israa'elootaa guutuu
keessa jiruutiif jechuunis dhiirotaafis dubartootaafis buddeena tokko
tokko, gumaa foonii tokko tokkoo fi bixxillee ija wayinii tokko tokko ni
kenne. Namoonni hundinuus gara mana mana isaanii deeman.

20 Yommuu Daawit maatii ofii isaa eebbisuuf deebi'ettis Miikaal intalli
Saa'ol isa simachuuf baatee, "Har'a mootiin Israa'el akka nama gatii
hin qabne tokkootti fuula xomboreewwan hojjettoota isaa duratti qullaa
argamuun isaa ulfina ta'eeti moo!" jette.

21 Daawit immoo Miikaaliin akkana jedhe; “Ani fuula WAAQAYYO
isa abbaa keetii fi warra mana isaa jiran caalchisee na filatee saba
WAAQAYYOO, Israa’el irratti na muude sanaaf fuula WAAQAYYOO duratti nan
shuubbisa. 22 Ani kana caalaa iyyuu ofin xinneessa; ija kee durattis of nan
salphisa. Xomboreewwan ati jette kanneeniin garuu nan kabajama.”
23 Miikaal intalli Saa’ol utuu ijoollee hin argatin duute.

7

Abdii Waaqayyo Daawitiif Kenne
7:1-17 kwf – 1Sn 17:1-15

1 Mootichi erga masaraa isaa keessa jiraachuu jalqabee WAAQAYYO
diinota isaa kanneen naannoo isaa jiran hunda jalaa isa boqochiisee
booddee, 2 Naataan raajichaan, “Ani kunoo mana birbirsaan ijaarame
keessan jiraadha; taabonni Waaqaa garuu dunkaana keessa jiraata” jedhe.
3 Naataan immoo mootichaan, “WAAQAYYO si wajjin jiraatii waan garaa
keetti yaadde kam iyyuu godhi” jedhe.
4 Halkan sana garuu dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Naataan
dhufe:
5 “Dhaqiitii akkana jedhii garbicha koo Daawititti himi; ‘WAAQAYYO
akkana jedha: Kan mana ani keessa jiraadhu naaf ijaaru si’ii? 6 Ani
gaafan Israa’eloota Gibxii baasee jalqabee hamma har’aatti mana keessa
hin jiraanne. Ani iddoo jireenya koo dunkaana godhadhee iddoo tokkoo
gara iddoo biraa naanna’aan ture. 7 Ani iddoon Israa’eloota hunda
wajjin naanna’aa ture kamitti iyyuu bulchitoota akka isaan saba koo
Israa’elin eeganiif ajaje keessaa nama tokkoon iyyuu, “Isin maaliif mana
birbirsaa naaf hin ijaarre?” jedhee beekaa?’
8 “Egaa amma akkana jedhii garbicha koo Daawititti himi; ‘WAAQAYY-
OON Waan Hunda Danda’u akkana jedha: Ani akka ati bulchaa saba
koo Israa’el taatuuf lafa tikaatii fi bushaayee faana deemuu keessaan si
fudhadhe. 9 Ani lafa ati dhaqxe hundatti si wajjinin ture; diinota kee
hundas fuula kee duraa balleesseera. Ammas ani maqaa kee akkuma
maqaa namoota addunyaa irratti akka malee gurguddaa ta’anii guddaa
nan godha. 10 Ani akka isaan mana ofii isaanii qabaatanii fi si’achi
hin raafamneef saba koo Israa’eliif lafa kennee isaan nan dhaaba.
Namoonni hamoon akka jalqabatti godhan sana deebi’anii isaan hin
cunqursan; 11 isaan si’achi waan gaafa ani saba koo Israa’el irratti
abbootii murtii muudee as godhan sana illee hin godhan. Ani diinota
kee hunda jalaas sin boqochiisa.
“ ‘Akka WAAQAYYO mataan isaa mana siif ijaaru WAAQAYYO sittin
hima; 12 yommuu barri jireenya keetii dhumee ati abbootii kee wajjin
boqottutti ani akka inni iddoo kee bu’uuf sanyii kee kan gudeeda keetii
ba’u nan kaasa; mootummaa isaa illee jabeessee nan dhaaba. 13 Kan
maqaa kootiif mana ijaaru isa; anis teessoo mootummaa isaa bara
baraan jabeessee nan dhaaba. 14 Ani isaaf abbaa nan ta’a; innis ilma
naa ta’a. Yommuu inni balleessaa hojjetuttis ulee namootaatiin isa
nan adaba; alangee ilmaan namaa ittiin garafamaniinis nan garafa.
15 Jaalalli koo garuu akka jaalala ani Saa’ol isa ani fuula kee duraa
balleesse sana irraa fudhadhe isa irraa hin fudhatamu. 16 Mannii fi
mootummaan kee bara baraan fuula koo dura ni jiraata; teessoon kees
bara baraan jabaatee ni dhaabata.’ ”

17 Naataanis dubbii mul’ata kanaa hunda Daawititti hime.

Daawit Waaqa Kadhachuu Isaa
7:18-29 kwf – 1Sn 17:16-27

18 Ergasii Daawit mootichi ol seenee fuula WAAQAYYOO dura taa’ee
akkana jedhe:

“Yaa WAAQAYYO Gooftaa, kan ati asiin na geesse ani eenyu? Maatiin
koos maali? 19 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, akka waan wanni kun fuula
kee duratti ga’aa hin ta’iniitti ati waa’ee mana garbicha keetii kan fuul
duratti ta’us dubbatte. Yaa WAAQAYYO Gooftaa, edaa walitti dhufeenyi
ati namoota wajjin qabdu kanaa?

20 “Daawit kana caalaa maal jechuu danda’a? Yaa WAAQAYYO Gooftaa,
ati garbicha kee ni beektaatii. 21 Ati sababii dubbii keetiitii fi akkuma
fedhii keetiitti waan guddaa kana hojjettee akka garbichi kee beeku
goote.

22 “Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati akkam guddaa dha! Kan akka keetii
tokko iyyuu hin jiru; akka nu gurruma keenyaan dhageenyetti si malee
Waaqni biraa hin jiru. 23 Sabni akka saba kee Israa’el, kan Waaqni akka
inni saba isaa ta’uuf maqaa ofii isaa dhaabbachuuf jedhee isa furuuf
saboota ormaatii fi waaqota isaanii illee fuula isaa duraa ari’uudhaan
dinqiiwwan gurguddaa fi sodaachisaa argisiisuudhaan ba’ee biyya
Gibxii furee baase kan biraa lafa irraa kamii dha? 24 Ati saba kee
Israa’elin kan ofii keetii gootee bara baraan dhaabdeerta; yaa WAAQAYYO
ati Waaqa isaanii taateerta.

25 “Ammas yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, ati waadaa garbicha keetii fi
mana isaatiif galte sana bara baraan eegi. Kanas akkuma waadaa galte
sana raawwadhu; 26 kunis akka maqaan kee bara baraan guddaa ta’uuf.
Kana irratti namoonni, ‘WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u Israa’el
irratti Waaqa!’ ni jedhu. Manni garbicha kee Daawitis fuula kee duratti
jabaatee ni dhaabata.

27 “Yaa WAAQAYYO Waan Hunda Dandeessu, Waaqa Israa’el ati, ‘Ani
mana siif nan ijaara’ jettee garbicha keetti waan kana mul’ifteerta;
kanaafuu garbichi kee kadhannaa kana sitti dhi’eessuuf ija jabina
argateera. 28 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati Waaqa! Dubbiin kee amanamaa
dha; atis waan gaarii kana garbicha keetiif waadaa galteerta. 29 Akka
manni isaa bara baraan jabaattee fuula kee dura dhaabatuuf ammas
mana garbicha keetii eebbisuun fedhii kee haa ta’u; yaa WAAQAYYO
Gooftaa, ati dubbatteertaatii; eebba keetiinis manni garbicha keetii bara
baraan ni eebbifama.”

8

Mo’annoowwan Daawit
8:1-14 kwf – 1Sn 18:1-13

1 Ergasii Daawit Filisxeemota mo’atee of jala isaan galfate; magaalaa
Meeteeg Amaa jedhamtus harka Filisxeemotaatii baasee fudhate.

2 Daawit Mo’aabotas ni mo’ate. Lafa irra tarree ciibsees funyoon isaan
safare. Kanneen tarree galan keessaas funyoo lama lama safaree ajjeese;
kanneen funyoo tokko tokko safare immoo akka isaan jiraatan eeyyameef.
Kanaafuu Mo’aabonni Daawit jalatti bulanii gibira fidaniif.

[3] Kana irrattis Daawit yeroo Laga Efraaxiis bira yaadannoo ofii deebisee
dhaabbachuu dhaqetti mooticha Zoobaa, Hadaadezer ilma Rehoob mo'ate.
[4] Daawitis gaariiwwan waraanaa isaa kuma tokko, abbootii fardaa kuma
torbaa fi loltoota lafoo kuma digdama isa irraa fudhate. Innis fardeen
gaariiwwanii dhibba tokko qofa hambisee kanneen hafan hunda mogolee
kukkute.
[5] Yeroo warri Sooriyaa kanneen Damaasqoo jiraatan Hadaadezer
mooticha Zoobaa gargaaruuf dhufanittis Daawit isaan keessaa nama kuma
digdamii lama fixe. [6] Ergasiis kutaa bulchiinsa Damaasqoo kan biyya
Sooriyaa keessa qubata loltootaa dhaabbate. Warri Sooriyaas isa jalatti
bulanii gibira fidaniif. WAAQAYYOS Daawitiif lafa inni dhaqe hundatti
moo'icha kenne.
[7] Daawitis gaachana warqee kan ajajjoonni loltoota Hadaadezer qabatan
fudhatee gara Yerusaalem fide. [8] Daawit Mootichi magaalaawwan
Hadaadezer jechuunis Bexaatii fi Beerootaay keessaa sibiila naasii akka
malee baay'ee fudhate.
[9] Too'iin mootiin Hamaati yommuu akka Daawit guutummaa loltoota
Hadaadezer mo'ate dhaga'etti, [10] akka inni sababii mo'annaa Daawit
Mootichi Too'iin wal lolaa ture sun waraana keessatti Hadaadezer irratti
argateetiif harka isa fuudhee dhaamsa gammachuu isaaf dabarsuuf ilma
ofii isaa Yooraamin gara isaatti erge. Yooraamis kennaawwan meetii irraa,
warqee fi naasii irraa hojjetaman fide.
[11] Daawit Mootichis akkuma meetii fi warqee saboota biraa kanneen
of jala galfatu hunda irraa booji'ee ture godhe sana mi'oota kanneen
illee WAAQAYYOOF addaan baase. [12] Warri inni of jala galfates Edoom,
Mo'aab, Amoonota, Filisxeemotaa fi Amaaleq turan. Boojuu Hadaadezer
ilma Rehoob mooticha Zoobaa irraa booji'es akkasuma addaan baase.
[13] Daawitis erga Sulula Soogiddaa keessatti Edoomota kuma kudha
saddeet fixee deebi'ee booddee beekamaa ta'e.
[14] Innis guutummaa Edoom keessa qubata loltootaa dhaabbate;
Edoomonni hundinuus Daawitiif ni garbooman. WAAQAYYOS lafa inni
dhaqe hundatti Daawitiif mo'annaa ni kenne.

Qondaaltota Daawit
8:15-18 kwf – 1Sn 18:14-17

[15] Daawit guutummaa Israa'el irratti mootii ta'ee saba isaa hundaaf
murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan hojjete. [16] Yoo'aab ilmi Zeruuyaa
hoogganaa loltootaa ture; Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud immoo galmeessaa
ture. [17] Akkasumas Zaadoq ilmi Ahiixuubii fi Abiimelek ilmi Abiyaataar
luboota turan; Seraayaan immoo barreessaa ture. [18] Benaayaa ilmi
Yehooyaadaa hoogganaa Kereetotaa fi Pheletotaa ture; ilmaan Daawit
immoo luboota turan.

9

Daawitii fi Mefiiboostee

[1] Daawitis, "Akka ani Yoonaataaniif jedhee arjummaa isaaf godhu namni
maatii Saa'ol keessaa hafe amma jiraa?" jedhee gaafate.
[2] Yeroo sanatti namicha Ziibaa jedhamu tajaajilaa mana Saa'ol tokkotu
ture. Innis akka fuula Daawit duratti dhi'aatuuf waamame; mootichis,
"Ati Ziibaadhaa?" jedheen.

Innis, "Eeyyee, ana garbicha kee ti" jedhe.

3 Mootichis, "Akka ani arjummaa Waaqaa isaaf godhuuf namni maatii
Saa'ol keessaa hafe tokko iyyuu hin jiruu?" jedhee gaafate.

Ziibaa, "Ilmi Yoonaataan tokko jira; miilli isaa lachuus naafa" jedhee
mootichaaf deebise.

4 Mootichis, "Inni eessa jira?" jedhee gaafate.

Ziibaan deebisee, "Inni iddoo Lodebaar jedhamu mana Maakiir ilma
Amii'eel jira" jedhe.

5 Kanaafuu Daawit mootichi nama ergee Lodebaar mana Maakiir ilma
Amii'eeliitii isa fichisiise.

6 Mefiibooshet ilmi Yoonaataan, ilmi Saa'ol yeroo Daawit bira dhufetti
ulfina isaaf kennuuf gad jedhe sagadeef.

Daawit immoo, "Mefiiboostee!" jedheen.

Innis, "Garbichi kee kunoo ti" jedhee deebiseef.

7 Daawitis, "Ani abbaa kee Yoonaataaniif jedhee arjummaa siifin
godhaatii hin sodaatin. Ani lafa akaakayyuu keetii, lafa Saa'ol hunda siifin
deebisa; atis yeroo hunda maaddii koo irraa nyaatta" jedheen.

8 Mefiibooshetis harka fuudhee, "Ana garbicha kee nama akka saree
du'eetti ilaalamuuf waan kana gochuun kee maaliif?" jedheen.

9 Mootichis Ziibaa garbicha Saa'ol ofitti waamee akkana jedheen; "Ani
ilma ilma gooftaa keetiitiif, waan kan Saa'olii fi kan maatii isaa ta'e hunda
kenneera. 10 Ati, Ilmaan keetii fi tajaajiltoonni kee akka ilmi ilma gooftaa
keetii waan nyaatu argatuuf lafa isaaf qotuu qabdu. Mefiibooshet ilmi ilma
gooftaa keetiis yeroo hunda maaddii koo irraa nyaata." Ziibaan ilmaan
kudha shanii fi tajaajiltoota digdama qaba ture.

11 Ziibaanis mootichaan, "Ani garbichi kee waan gooftaan koo mootichi
akka ani hojjedhuuf na ajaju hunda nan godha" jedhe. Kanaafuu
Mefiibooshet akkuma ilmaan mootii keessaa nama tokkootti maaddii
Daawit irraa nyaata ture.

12 Mefiibooshet ilma dargaggeessa Miikaa jedhamu tokko qaba ture;
warri mana Ziibaa jiraatan hundi hojjettoota Mefiiboostee turan.
13 Mefiibooshetis sababii yeroo hunda maaddii mootii irraa nyaachaa
tureef Yerusaalem keessa jiraata ture; miilli isaa lachuu naafa ture.

10

Daawit Amoonota Mo'achuu Isaa
10:1-19 kwf – 1Sn 19:1-19

1 Ergasiis mootiin Amoonotaa ni du'e; ilmi isaa Haanuunis iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. 2 Daawitis, "Akkuma abbaan isaa naa arjoome sana
anis Haanuun ilma Naahaashiif nan arjooma" jedhee yaade. Kanaafuu
Daawit gadda waa'ee abbaa isaatiif itti dhaga'ame isaa ibsuuf Haanuunitti
ergamoota ni erge.

Yommuu namoonni Daawit gara biyya Amoonotaa dhaqanitti,
3 qondaaltonni Amoonotaa Haanuun gooftaa isaaniitiin, "Ati sababii
Daawit akka isaan dhaamsa gaddaa sitti himaniif namoota sitti ergeef inni
waan abbaa keetiif ulfina kenne seetaa? Daawit akka isaan magaalattii
qoratanii, basaasanii fi qabataniif gara kee isaan erge mitii?" jedhan.
4 Kanaafuu Haanuun namoota Daawit sana qaqqabee tokkoo tokkoo

isaanii irraa hareeda gama tokkoo haadee wayyaa isaanii illee teessuma
irratti cicciree of irraa isaan erge.
5 Daawit yommuu wanni kun isatti himametti sababii isaan akka malee
qaana'aniif namoota sanatti ergamoota erge. Mootichis, "Isin hamma
areedni keessan isinii guddatutti Yerikoo turaatii ergasii deebi'aa kottaa"
jedheen.
6 Amoononni yommuu akka Daawit isaan xireeffate hubatanitti, Beet
Rehoobii fi Suubaadhaa loltoota lafoo kan Sooriyaa kuma digdama, mootii
Ma'akaa namoota kuma tokko wajjin akkasumas Xoob irraa namoota
kuma kudha lama qaxaratan.
7 Daawit yommuu waan kana dhaga'etti Yoo'aabii fi guutummaa
loltootaa ni erge. 8 Amoononni immoo ba'anii karra magaalaa sanaa
irratti waraanaaf hiriiran; namoonni Sooriyaa warri Suubaa fi Rehoob,
akkasumas namoonni Xoobiitii fi Ma'akaa immoo kophaa isaanii dirree
irra turan.
9 Yoo'aabis akka fuula isaa duraa fi dugda isaa duubaan waraanni jiru
ni arge; kanaafuu loltoota Israa'el keessaa namoota bebeekamoo filatee
adda loltoonni Sooriyaa jiranitti bobbaase. 10 Namoota hafan immoo ajaja
obboleessa isaa Abiishaayi jalatti hiriirsee Amoonotatti isaan duulchise.
11 Yoo'aabis akkana jedhe; "Yoo warri Sooriyaa natti jabaatan ati dhuftee
na gargaarta; yoo Amoononni sitti jabaatan immoo ani dhufee sin
gargaara. 12 Jabaadhu; saba keenyaa fi magaalaawwan Waaqa keenyaatiif
garaa kutannaadhaan haa lollu. WAAQAYYOS waan fuula isaa duratti gaarii
ta'e ni godha."
13 Ergasii Yoo'aabii fi loltoonni isa wajjin turan warra Sooriyaa
waraanuuf fuul duratti ni qajeelan; jarris fuula isaa duraa baqatan.
14 Amoononni yommuu akka namoonni Sooriyaa baqatan arganitti isaanis
Abiishaayi duraa baqatanii magaalaa seenan. Akkasiin Yoo'aab Amoonota
waraanuu dhiisee Yerusaalemitti deebi'e.
15 Namoonni Sooriyaa yommuu akka Israa'eloonni isaan mo'atan
arganitti lammata walitti qabaman. 16 Hadaadezeris ergamoota ergee
namoota Sooriyaa kanneen Laga Efraaxiisiitiin gamaa fichisiise; isaanis
hoogganummaa ajajaa waraana Hadaadezer kan Shoobak jedhamuun
gara Heelaam deeman.
17 Daawitis yommuu wanni kun isatti himametti, Israa'eloota hunda
walitti qabatee Yordaanos ce'ee Heelaam dhaqe. Warri Sooriyaas
waraanaaf Daawititti hiriiranii isa lolan. 18 Isaan garuu Israa'eloota
duraa baqatan; Daawitis namoota gaarii waraanaa oofan dhibba torbaa
fi loltoota lafoo kuma afurtama fixe. Ajajaa loltoota isaanii Shoobak illee
madeesse; innis achumatti du'e. 19 Mootonni Hadaadezerin tajaajilaa tu-
ran hundi yommuu akka Israa'elootaan mo'ataman arganitti, Israa'eloota
wajjin nagaa uumanii isa jalatti bulan.
Kanaafuu namoonni Sooriyaa ergasii Amoonota gargaaruu sodaatan.

11

Daawitii fi Batisheebaa

1 Birraa keessa yeroo mootonni waraanaaf ba'anitti, Daawit tajaajiltoota
isaatii fi loltoota Israa'el hunda wajjin Yoo'aabin erge. Isaanis Amoonota
barbadeessanii magaalaa Rabbaa jedhamtu marsan. Daawit garuu
Yerusaalemitti hafe.

2 Gaaf tokko galgala Daawit siree isaa irraa ka’ee bantii masaraa
mootummaa irra asii fi achi deddeebi’aa ture. Innis bantii gubbaa
dhaabatee dubartii dhagna ishee dhiqattu tokko arge. Dubartiin sun
baay’ee bareedduu turte; 3 Daawitis waa’ee ishee beekuuf nama itti
erge. Namichi sunis, “Isheen Batisheebaa intala Eli’aam, niitii Uuriyaa
namicha gosa Heet sanaatii mitii?” jedhe. 4 Daawitis nama itti ergee
ishee fichisiise. Isheenis gara isaa dhufte; innis ishee wajjin ciise. Isheen
xuraa’ummaa ishee irraa qulqullooftee turte. Ergasii gara mana isheetti
deebite. 5 Dubartiin sun ulfooftee, “Ani ulfaa’eera” jettee Daawititti ergaa
ergite.

6 Kanaafuu Daawit, “Uuriyaa namicha gosa Heet sana naa ergi” jedhee
Yoo’aabitti dhaamsa erge. Yoo’aabis gara Daawititti isa erge. 7 Daawitis
yommuu Uuriyaan gara isaa dhufetti waa’ee Yoo’aab, waa’ee loltootaatii fi
haala waraanni keessa jiru isa gaafate. 8 Ergasii immoo Daawit Uuriyaan,
“Gara mana keetiitti gad bu’iitii miilla kee dhiqadhu” jedhe. Kanaafuu
Uuriyaan masaraa mootiitii ba’ee deeme; kennaan mootichaas isa faana
ergame. 9 Uuriyaan garuu tajaajiltoota gooftaa isaa hunda wajjin karra
masaraa mootii dura ciise malee gara mana ofii isaatti gad hin buune.

10 Daawitis yommuu akka Uuriyaan gara mana isaa hin deemin itti
himametti, “Ati reefuu karaadhaa dhufte mitii? Maaliif gara mana keetii
hin deemne?” jedhee isa gaafate.

11 Uuriyaan immoo Daawitiin, “Taabonnii fi Israa’el, Yihuudaanis
dunkaana keessa jiru; gooftaan koo Yoo’aabii fi namoonni gooftaa koo
dirree irra bulu. Egaa ani akkamitti nyaachuu fi dhuguuf, niitii koo
wajjinis rafuuf jedhee gara mana koo deema? Du’a kee ti; ani waan akkasii
hin godhu!”

12 Daawit, “Ati har’as as buliitii ani bor sin geggeessaa” jedheen.
Kanaafuu Uuriyaan gaafa sanaa fi guyyaa itti aanu Yerusaalem keessa ture.
13 Daawitis isa affeere; innis fuula isaa duratti nyaatee dhuge; Daawitis
isa macheesse. Uuriyaan garuu halkan sana afata isaa irra tajaajiltoota
gooftaa isaa gidduu ciisuuf gad ba’e malee gara mana ofii isaa hin deemne.

14 Daawitis lafti bariinaan xalayaa barreessee harkuma Uuriyaatiin
Yoo’aabitti erge. 15 Xalayicha keessattis, “Iddoo waraanni itti cimetti
Uuriyaa ramadi. Akka inni achitti dha’amee du’uufis isa dhiisaa duubatti
deebi’aa” jedhee barreesse.

16 Kanaafuu Yoo’aab utuu magaalattii marsaa jiruu iddoo akka loltoonni
ciccimoon jiran beeketti Uuriyaa ramade. 17 Yommuu namoonni mag-
aalaa sanaa itti gad ba’anii Yoo’aabin lolanitti, loltoota Daawit keessaa
namoonni tokko tokko du’an; Uuriyaan namichi gosa Heet sunis ni
ajjeefame.

18 Yoo’aabis guutummaa oduu waa’ee lola sanaa Daawitiif erge.
19 Akkana jedhees ergamaa sana ajaje; “Yommuu ati waa’ee waraana
kanaa mootichatti himtee fixxutti, 20 aariin mootichaa ni boba’a; innis
akkana jedhee si gaafachuu danda’a; ‘Isin maaliif loluuf akkas magaalaa
sanatti dhi’aattan? Isin akka isaan dallaa irraa xiyya isinitti darbatan hin
beeknee? 21 Eenyutu Abiimelek ilma Yirubesheet sana ajjeese? Dubartiin
tokko dallaa irraa majii dhagaa daakuu itti gad dhiiftee Tebeesitti isa
hin ajjeefnee? Isin maaliif akkas dallaa sanatti dhi’aattan?’ Yoo inni
waan kana si gaafate, ‘Tajaajilaan kee Uuriyaan namichi gosa Heet sunis
du’eera’ jedhii itti himi.”

[22] Ergamaan sunis ka'ee deemee yommuu achi ga'etti waan Yoo'aab
akka inni itti himu isa ajaje hunda Daawititti hime. [23] Ergamaan sun
Daawitiin akkana jedhe; "Namoonni nutti jabaatanii dirreetti gad nutti
ba'an; nus ariinee gara karra magaalattiitti isaan deebifne. [24] Ergasiis
warri xiyya darbatan dallaa irraa tajaajiltoota keetti darbatan; namoonni
mootii tokko tokkos ni du'an. Tajaajilaan kee Uuriyaan namichi Heet sunis
ni du'e."
[25] Daawitis ergamaa sanaan, "Egaa akkana jedhii Yoo'aabitti himi;
'Wanni kun abdii si hin kutachiisin; goraadeen yeroo tokko isa tokko,
yeroo kaan immoo kan biraa nyaata. Cimsii magaalattii dha'iitii balleessi.'
Waan kanas Yoo'aabin jajjabeessuuf jedhi" jedhe.
[26] Niitiin Uuriyaa yommuu akka dhirsi ishee du'e dhageessetti ni
boosseef. [27] Erga yeroon boo'ichaa darbee booddee Daawit mana ofii
isaatti ishee fudhate; isheenis niitii isaa taatee ilma deesseef. Garuu wanni
Daawit hojjete sun WAAQAYYO hin gammachiisne.

12

Naataan Daawitin Ifate
11:1; 12:29-31 kwf – 1Sn 20:1-3

[1] WAAQAYYOS Naataanin gara Daawititti erge. Innis gara Daawit dhufee
akkana jedhe; "Namoota lamatu magaalaa tokko keessa jiraata ture; inni
tokko sooressa, kaan immoo hiyyeessa ture. [2] Namichi sooressi sun
hoolotaa fi loon akka malee baay'ee qaba ture; [3] namichi hiyyeessi sun
garuu goromtii hoolaa kan bitate xinnoo tokko malee homaa hin qabu
ture; innis goromtii hoolaa sana ni kunuunse; hoolaan sunis isaa fi ijoollee
isaa biratti guddatte. Isheen nyaata isaa irraa nyaachaa, dhugaatii isaa
irraa dhugaa, bobaa isaa jala ciisaa turte. Goromtiin hoolaa kun isaaf
akkuma intala isaa turte.
[4] "Gaaf tokko keessummaan tokko mana namicha sooressa sanaa dhufe;
namichi sooressi sunis hoolota yookaan loon ofii isaa keessaa tokko
fuudhee keessummichaaf nyaata qopheessuu mararsiifate. Qooda kanaa
ilmoo hoolaa namicha hiyyeessa sanaa fuudhee keessummaa mana isaa
dhufe sanaaf qopheesse."
[5] Daawitis namicha sanatti akka malee aaree Naataaniin akkana jedhe;
"Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, namichi waan kana godhe sun du'uu qaba!
[6] Namichi sun qooda hoolaa sanaa harka afur baasuu qaba; inni gara
laafina malee waan kana godheeraatii."
[7] Naataanis Daawitiin akkana jedhe; "Namichi sun suma! WAAQAYYO
Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Ani Israa'el irratti mootii godhee si
dibeera; harka Saa'ol jalaas si baaseera. [8] Ani mana gooftaa keetii siif
kenneera; niitota gooftaa keetii illee bobaa keetti siif kenneera. Ani
mana Israa'elii fi mana Yihuudaa siif kenneera. Utuu kunneen hundi sitti
xinnaatanii silaa kana caalaa iyyuu siifin kenna ture. [9] Ati maaliif waan ija
isaa duratti hamaa ta'e hojjechuudhaan dubbii WAAQAYYOO tuffatte? Ati
Uuriyaa namicha Heet sana goraadeen ajjeeftee niitii isaa fudhatteerta.
Ati goraadee Amoonotaatiin isa ajjeefte. [10] Kanaafuu amma sababii ati na
tuffattee niitii Uuriyaa namicha Heet sana ofii keetiif fudhatteef goraadeen
mana kee irraa hin fagaatu.'
[11] "WAAQAYYO akkana jedha: 'Kunoo, ani manuma kee keessaa waan
hamaa sitti nan kaasa; utuma iji kee arguu niitota kee fuudhee fira sitti

aanuuf nan kenna; innis guyyuma saafaadhaan isaan wajjin ni ciisa. 12 Ati
dhoksaatti akkas goote; ani garuu Israa'eloota hunda duratti guyyuma
saafaadhaan waan kana nan godha.' "

13 Kana irratti Daawit Naataaniin, "Ani Waaqayyotti cubbuu hojjed-
heera" jedhe.

Naataan immoo deebisee akkana jedhe; "Waaqayyo cubbuu kee sirraa
haqeera; atis hin duutu. 14 Ta'us sababii ati waan kana gochuudhaan
Waaqayyoon tuffatteef daa'imni siif dhalate sun ni du'a."

15 Erga Naataan gara mana ofii isaa deemee booddee Waaqayyo daa'ima
niitiin Uuriyaa Daawitiif deesse ni dha'e; mucichis ni dhibame. 16 Daawitis
daa'ima sanaaf Waaqa kadhate. Innis soomee mana isaatti galee halkan
hunda lafa rafaa ture. 17 Maanguddoonni mana isaas lafaa isa kaasuuf isa
bira dhadhaabatan; inni garuu ni dide; isaan wajjinis homaa hin nyaanne.

18 Daa'imni sunis guyyaa torbaffaatti ni du'e. Tajaajiltoonni Daawit akka
daa'imni sun du'e isatti himuu sodaatan; isaan, "Nu yeroo daa'imni sun
lubbuun jirutti Daawititti dubbannee ture; inni garuu nu dhaga'uu dide.
Amma akkamiin daa'imni sun du'eera jennee itti himna? Yoo nu itti himne
inni of miidha ta'a" jedhanii yaadanii turaniitii.

19 Daawit akka tajaajiltoonni isaa walitti asaasaa jiran hubatee daa'imni
sun du'uu isaa beeke. Innis, "Mucichi ni du'ee?" jedhee gaafate.

Isaanis, "Eeyyee du'eera" jedhanii deebisan.

20 Daawitis lafaa ka'e. Erga dhagna isaa dhiqatee dibatee booddees
uffata isaa geeddaratee mana Waaqayyoo seenee waaqeffate. Ergasii
immoo gara mana ofii isaatti galee nyaata gaafannaan dhi'eessaniif; innis
ni nyaate.

21 Tajaajiltoonni isaas, "Ati maaliif akkana goota? Yeroo mucichi
lubbuun jirutti ni soomte; ni boosses. Amma garuu mucichi du'eera; ati
immoo kaatee nyaatta!" jedhanii isa gaafatan.

22 Innis akkana jedhee deebise; "Ani yeroo mucichi lubbuun turetti nan
soome; nan boo'es. Ani, 'Eenyutu beeka? Waaqayyo garaa naa laafee
mucichi ni fayya' jedhee yaadeen ture. 23 Amma garuu inni du'eera; yoos
ani maaliifin sooma? Ani isa deebisuu nan danda'aa? Anatu gara isaa
dhaqa malee inni gara koo hin dhufu!"

24 Ergasiis Daawit niitii isaa Batisheebaa ni jajjabeesse; dhaqees ishee
wajjin ciise. Isheenis ilma deesseef; maqaa isaas Solomoon jedhanii
moggaasan. Waaqayyos isa ni jaallate; 25 Waaqayyo waan isa jaallateef
akka inni Yidiidiyaa jedhamee waamamuuf karaa Naataan raajichaatiin
dubbii erge.

26 Yeroo sanattis Yoo'aab magaalaa Amoonotaa kan Rabbaa jedhamu
waraanee da'annoo masaraa mootummaa qabate. 27 Yoo'aabis akkana
jedhee Daawititti ergamoota erge; "Ani magaalaa Rabbaa waraanee
madda bishaan ishee qabadheera. 28 Egaa ati loltoota hafan walitti
qabadhuutii magaalattii marsii qabadhu. Yoo kanaa achii ani magaalattii
nan fudhadha; isheenis maqaa kootiin moggaafamti."

29 Kanaafuu Daawit loltoota hunda walitti qabatee dhaqee Rabbaa
waraanee qabate. 30 Daawitis mataa mootii isaanii irraa gonfoo fudhate;
Gonfichis mataa Daawit irra kaa'ame. Gonfoon sun hamma warqee
taalaantii tokkoo ulfaatee dhagaawwan gati jabeeyyiis of irraa qaba ture.
Daawitis magaalaa sana keessaa boojuu akka malee baay'ee fudhatee
31 namoota achi keessa turanis gad yaasee akka isaan magaaziidhaan,

gasoo sibiilaatii fi qottoodhaan hojii hojjetan godhe; suphees isaan
dhoofsise. Daawit magaalaawwan Amoonotaa hunda keessattis akkasuma
godhe. Ergasii Daawitii fi loltoonni isaa hundinuu Yerusaalemitti ni
deebi’an.

13

Amnoonii fi Taamaar

1 Yeroo tokko Amnoon ilmi Daawit Taamaarin jaallate; isheen akka
malee bareedduu, obboleettii Abesaaloom ilma Daawit sanaa turte.
2 Amnoon sababii jaalala obboleettii isaa Taamaariitiif akka malee
dhiphatee dhibame; sababii isheen durba turteef Amnoon waan waanuma
tokko illee ishee gochuu danda’u hin seene.
3 Amnoon michuu akka malee jal’aa kan Yoonaadaab jedhamu tokko
qaba ture; Yoonaadaab ilma Shime’aa obboleessa Daawit. 4 Yoonaadaabis
Amnooniin, “Yaa ilma mootii, dhagni kee maaliif guyyuma guyyaan
huqqachaa deema? Ati natti hin himtuu?” jedhee gaafate.
Amnoon immoo, “Ani Taamaar obboleettii Abesaaloom obboleessa
kootii jaalladheera” isaan jedhe.
5 Yehoonaadaabis, “Sobiitii akka nama dhukkubsateetti siree irra ciisi;
yommuu abbaan kee si gaafachuu dhufutti, ‘Akka ani harka isheetii
nyaadhuuf akka obboleettiin koo Taamaar dhuftee fuula koo duratti
nyaata naa qopheessitu nan barbaada’ jedhiin” jedhe.
6 Kanaafuu Amnoon sobee akka nama dhukkubsate tokkootti ciise.
Yommuu mootichi isa gaafachuu dhufettis Amnoon, “Akka obboleettiin
koo Taamaar dhuftee fuula koo duratti nyaata addaa naaf qopheessitee
nyaadhu nan barbaada” jedheen.
7 Daawitis gara manaatti Taamaaritti nama ergee, “Gara mana ob-
boleessa kee Amnoon dhaqiitii waan inni nyaatu qopheessiif” jedhe.
8 Kanaafuu Taamaar kaatee gara mana obboleessa ishee Amnoon kan
ciisee ture sanaa dhaqxe. Daakuu xinnoo ishee fuutee bukeessitee fuula
isaa duratti tolchite. 9 Ergasiis buddeena tolchite sana eelee irraa fuutee
dhi’eessiteef; inni garuu nyaachuu dide.
Amnoon, “Nama hunda narraa baasaa” jedhe. Kanaafuu namni hundi
isa biraa ba’e. 10 Ergasiis Amnoon Taamaariin, “Akka ani harka kee irraa
nyaadhuuf buddeenicha kutaa ani ciisutti naa fidi” jedhe. Taamaaris
buddeena qopheessite sana fuutee Amnoon obboleessa isheetiif lafa inni
ciisetti geessite. 11 Inni garuu yommuu isheen nyaata dhi’eessiteefitti
humnaan ishee qabatee, “Yaa obboleettii ko, kottuu na wajjin ciisi”
jedheen.
12 Isheen immoo deebiftee akkana jetteen; “Yaa obboleessa ko, waan
kana hin godhin! Na hin dirqisiisin. Wanni fokkisaan akkasii Israa’el
keessatti hojjetamuu hin qabu! Ati waan hamaa kana hin godhin. 13 Ani
maalan ta’a? Salphina koos baadhee eessan dhaqa? Ati hoo? Atis Israa’el
keessatti akka gowwaa hamaa tokkootti ilaalamuu kee ti mitii? Maaloo
mootichatti himadhu; inni sitti heerumuu na hin dhowwuutii.” 14 Inni
garuu ishee dhaga’uu dide; waan ishee caalaa jabaa ta’eefis humnaan
ishee gudeede.
15 Ergasii Amnoon jibba guddaa ishee jibbe; dhugumaan hamma dur
ishee jaallate caalaa ishee jibbe. Amnoonis, “Ka’iitii ba’ii deemi!” isheen
jedhe.

16 Isheen immoo, "Hin ta'u! Na ari'uun kee yakka ati duraan natti
hojjette caalaa hammaata" jetteen.

Inni garuu ishee dhaga'uu dide. 17 Tajaajilaa ofii isaas waamee,
"Dubartii kana narraa baasiitii balbala itti cufi" jedheen. 18 Tajaajilaan
isaa sunis gad ishee baasee balbala itti cufe. Isheen uffata faaya adda
addaatiin miidhagfame uffattee turte; intallan mootii kanneen dubarran
qulqulluu ta'an uffata akkasii uffatu tureetii. 19 Taamaaris mataa isheetti
daaraa firfirfattee wandaboo ishee dheeraa faayawwaniin miidhagfame
sana tarsaafte. Harka ishees mataa irra kaa'attee sagalee ol fudhattee
boo'aa deemte.

20 Abesaaloom obboleessi ishee, "Amnoon obboleessi kee si wajjin turee?
Yaa obboleettii ko, cal'isi; inni obboleessuma kee ti. Waan kana garaatti
hin qabatin" jedheen. Taamaaris kophaa ishee mana obboleessa ishee
mana Abesaaloom jiraatte.

21 Daawit mootichi yommuu waan kana hunda dhaga'etti baay'ee aare.
22 Abesaaloom dubbii tolaa yookaan hamaa tokko illee Amnoonitti hin
dubbanne; Abesaaloom sababii inni obboleettii isaa Taamaarin salphiseef
akka malee Amnoonin jibbee ture.

Abesaaloom Amnoonin Ajjeese

23 Waggaa lamaa booddee warri hoolota Abesaaloom irraa rifeensa
haadan magaalaa Ba'aal Hasoor kan Efreem biratti argamu sana keessa
turan; innis akka isaan achi dhaqaniif ilmaan mootii hunda waame.
24 Abesaaloomis gara mootichaa dhaqee, "Namoonni hoolota garbicha
keetii irraa rifeensa haadan dhufaniiru. Maaloo mootichii fi qondaaltonni
isaa garbicha kee wajjin haa deeman" jedhee kadhate.

25 Mootichi immoo deebisee, "Lakki yaa ilma ko, nu hundinuu deemuu
hin qabnu; nu ba'aa qofa sitti taanaa" jedheen. Abesaaloom jabeessee isa
kadhatu iyyuu inni isa eebbise malee isa faana hin deemne.

26 Abesaaloomis, "Yoo ta'uu baate, maaloo obboleessi koo Amnoon nu
wajjin haa deemu" jedhe.

Mootichi immoo, "Inni maaliif si wajjin deema?" jedhee gaafate.
27 Abesaaloom garuu jabeessee isa kadhate; kanaafuu inni Amnoonii fi
ilmaan mootichaa kaan isa wajjin erge.

28 Abesaaloom akkana jedhee namoota isaa ajaje; "Dhaga'aa! Yommuu
Amnoon daadhii wayinii dhugee machaa'utti ani, 'Amnoonin dha'aa'
isiniin jedha; isinis yommuu suma isa ajjeesaa. Hin sodaatinaa. Anatu
ajaja kana isinii kenne mitii? Jabaadhaa; jagnoomaas." 29 Kanaafuu
namoonni Abesaaloom waanuma Abesaaloom isaan ajaje sana Amnoonitti
hojjetan. Ilmaan mootichaa hundinuus ka'anii gaangolii isaanii yaab-
batanii baqatan.

30 Utuu isaan karaa irra jiranuu oduun, "Abesaaloom ilmaan mootichaa
hunda fixeera; tokkoon isaanii iyyuu hin hafne" jedhu Daawit qaqqabe.
31 Mootichis ol ka'ee uffata isaa tarsaasee lafa ciise; tajaajiltoonni
isaa kanneen isa bira dhadhaabatanii turan hundinuus uffata isaanii
tatarsaasan.

32 Yoonaadaab ilmi Shime'aa ilmi obboleessa Daawit sun garuu akkana
jedhe; "Gooftaan koo waan isaan ilmaan mootichaa hunda fixan hin
se'in; Amnoon qofatu du'e. Kunis waan Abesaaloom erga Amnoon
obboleettii isaa Taamaarin humnaan gudeedee jalqabee itti yaadaa turee

dha. 33 Gooftaan koo mootichi waa'ee oduu ilmaan mootichaa hundi
ajjeefamaniiru jedhu sanaa hin yaadda'in; Amnoon qofatu du'e."
34 Yeroo kanatti Abesaaloom baqateera.
Namichi eegumsaaf dhaabatee tures ol jedhee ilaalee namoota baay'ee
daandii Horonaayim kan gaara cina ba'u irra dhufaa jiran arge. Namichi
sunis dhaqee, "Ani karaa Horonaayim, cina gaaraatti namoota nan arga"
jedhee mootichatti hime.
35 Yoonaadaabis mootichaan, "Kunoo, ilmaan mootichaa dhufanii jiru;
wanni kun akkuma garbichi kee jedhe ta'e" jedhe.
36 Akkuma inni dubbatee fixateen ilmaan mootichaa sagalee gud-
daadhaan boo'aa ol galan. Mootichii fi tajaajiltoonni isaa hundinuus
hiqqifatanii boo'an.
37 Abesaaloom garuu baqatee gara ilma Amiihuud, gara Talmaay
mooticha Geshuur sanaa dhaqe. Daawit immoo guyyaa hunda ilma isaatiif
ni boo'a ture.
38 Abesaaloom erga baqatee Geshuur dhaqee booddee waggaa sadii achi
ture. 39 Mootichis du'a Amnoon irraa jajjabaannaan gara Abesaaloom
dhaquuf garaan isaa kaka'e.

14

Abesaaloom Yerusaalemitti Deebi'e

1 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa akka garaan mootichaa Abesaaloom itti deebi'e
beeke. 2 Kanaafuu Yoo'aab gara Teqoo'aatti nama ergee dubartii ogeettii
tokko fichisiise. Innis akkana isheedhaan jedhe; "Sobiitii akka nama gadda
keessa jiruu ta'i. Wayyaa gaddaa uffadhu; dibata kam iyyuu hin dibatin.
Akka dubartii nama du'e tokkoof guyyaa hedduu gaddite tokkoos ta'i.
3 Mooticha bira dhaqiitii waan kana itti himi." Yoo'aabis waan isheen
dubbattu isheetti hime.
4 Dubartiin sun yommuu Teqoo'aadhaa gara mootichaa dhuftetti ulfina
isaaf kennuuf addaan lafatti gombifamtee, "Yaa mootii, na gargaari!" jette.
5 Mootichis, "Ati maal rakkatte?" jedhee ishee gaafate.
Isheenis akkana jette; "Sababii dhirsi koo du'eef ani dhugumaan niitii
dhirsa hin qabnee dha. 6 Ani garbittiin kee ilmaan lama qaban ture.
Isaanis alatti wal lolan; sababii namni wal irraa isaan dhowwu tokko
iyyuu achi hin turiniif inni tokko isa kaan dha'ee ajjeese. 7 Kunoo, gosti
hundi ana garbittii keetti ka'eera; isaanis, 'Waan inni obboleessa ofii isaa
ajjeeseef akka nu sababii lubbuu obboleessa isaa kan inni ajjeese sanaa isa
ajjeefnuuf dabarsii nutti kenni; ergasii dhaaltuu isaa illee ni galaafanna'
jedhu. Isaanis akkasiin akka dhirsi koo maqaa yookaan sanyii lafa irraa
hin qabaanneef ibsaa koo tokkicha hafe kana dhaamsu."
8 Mootichis dubartii sanaan, "Ani waa'ee keetiif ajaja nan dabarsaatii
ati mana keetti gali" jedhe.
9 Dubartiin Teqoo'aa sun garuu, "Yaa gooftaa ko, yaa mooticha, yakki
sun anaa fi maatii abbaa koo irra haa bu'u; mootichii fi teessoon isaa
yakka irraa haa qulqullaa'an" jette.
10 Mootichis deebisee, "Yoo namni kam iyyuu waan tokko illee sitti
dubbate isa natti fidi; innis deebi'ee si hin rakkisu" jedhe.
11 Ishee immoo, "Kanaafuu akka namni haaloo dhiigaa baasu sun ittuma
fufee nama biraa ajjeesee akkasiin ilmi koo hin ajjeefamneef mootichi
WAAQAYYOON Waaqa isaa haa waammatu" jette.

Innis, “Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, rifeensi tokkittiin mataa ilma keetii
irraa lafa hin bu’u” jedhe.

12 Ergasiis dubartittiin, “Akka ani garbittiin kee gooftaa koo mootichatti
dubbii tokkittii dubbadhu naa eeyyami” jette.

Innis, “Dubbadhu” jedhee deebise.

13 Dubartittiin immoo akkana jette; “Yoos ati maaliif waan akkasii
saba Waaqaatti yaadde? Mootichi ilma isaa kan biyyaa baqate sana
hin deebifneetii; akkana jechuun isaa ofitti muruu isaa mitii? 14 Nus
akkuma bishaan lafatti dhangala’ee deebi’ee hin waraabamneetti ni
duuna. Waaqni garuu karaa namni biyyaa baqate sun ittiin deebi’u
barbaada malee akka inni isa irraa fagaatee hafu hin fedhu.

15 “Kanaafuu sababii namoonni na sodaachisaniif ani dubbii kana
gooftaa koo mootichatti himuuf dhufeera. Garbittiin kees waan kana
yaadde; ‘Ani mooticha nan gaafadha; innis waan garbittiin isaa gaafatte
tole jedha ta’a. 16 Mootichi waan kana dhaga’ee harka namicha anaa fi
ilma koo dhaala Waaqni nuu kenne nu dhabsiisuu yaaluu jalaa garbittii
isaa ni baasaatii.’

17 “Ammas garbittiin kee akkana jetti; ‘Sababii gooftaan koo mootichi
waan gaarii fi hamaa gargari baasee beekuutti akkuma ergamaa
Waaqayyoo ta’eef dubbiin gooftaa koo mootichaa boqonnaa naaf haa
kennu. WAAQAYYO Waaqni kee si wajjin haa ta’u.’ ”

18 Kana irratti mootichi dubartittiidhaan, “Ati waan ani si gaafadhu kam
iyyuu na hin dhoksin” jedhe.

Dubartittiinis, “Gooftaan koo mootichi haa dubbatu” jette.

19 Mootichi, “Waan kana hunda keessatti harki Yoo’aab si wajjin jiraa?”
jedhee gaafate.

Dubartiin sun immoo akkana jettee deebifte; “Yaa gooftaa koo mooticha,
du’a kee ti; dubbii gooftaan koo mootichi dubbatu irraa namni gara
mirgaatti yookaan gara bitaatti goruu danda’u tokko illee hin jiru.
Dhuguma namni akka ani waan kana dubbadhu na ajajee fi kan dubbii
kana hundas afaan garbittii keetii keessa kaa’e Yoo’aabuma garbicha kee
ti. 20 Yoo’aab garbichi kee waan kana gochuun isaa haala yeroo ammaa
jiru geeddaruuf. Gooftaan koo ogummaa akkuma ogummaa ergamaa
Waaqayyoo qaba; inni waan lafa irratti ta’u hunda ni beeka.”

21 Mootichis Yoo’aabiin, “Tole; ani waan kana nan godha. Ati dhaqii
Abesaaloom dargaggeessicha fidi” jedhe.

22 Yoo’aabis ulfina isaaf kennuuf addaan gombifamee mooticha eebbise.
Yoo’aab, “Sababii mootichi kadhannaa garbicha isaa dhaga’eef inni akka
fuula gooftaa isaa mootichaa duratti fudhatama argate har’a ni beeka”
jedhe.

23 Ergasii Yoo’aab Geshuur dhaqee Abesaaloomin deebisee
Yerusaalemitti fide. 24 Mootichi garuu, “Inni gara mana isaa deemuu
qaba; inni fuula koo arguu hin qabu” jedhe. Kanaafuu Abesaaloom gara
mana isaatti gale; fuula mootichaas hin argine.

25 Guutummaa Israa’el keessa namni akka Abesaaloom miidhaguma
isaatiin baay’ee jajame tokko iyyuu hin turre. Inni mataa isaatii jalqabee
hamma faana miilla isaatti hir’ina tokko iyyuu hin qabu ture. 26 Yommuu
rifeensi mataa isaa itti ulfaatutti waggaatti yeroo tokko of irraa mura
ture; yeroo inni rifeensa mataa isaa kana madaalli mootiitiin madaaluttis
rifeensi isaa saqilii dhibba lama ulfaata ture.

27 Abesaaloom ilmaan sadii fi intala tokko dhalche. Maqaan intala sanaa
Taamaar jedhama; isheenis dubartii akka malee bareeddu turte.
28 Abesaaloom utuu fuula moottichaa hin argin waggaa lama Yerusaalem
keessa jiraate. 29 Ergasii Abesaaloom Yoo'aabin gara moottichaatti erguuf
jedhee nama itti erge; Yoo'aab garuu isa bira dhufuu dide. Kanaafuu yeroo
lammaffaa nama itti erge; inni garuu dhufuu dide. 30 Ergasiis Abesaaloom
hojjettoota isaatiin, "Ilaa, lafti qotiisaa Yoo'aab lafa qotiisaa kootti aana;
innis garbuu achii qaba. Dhaqaatii ibidda itti qabsiisaa" jedhe. Kanaafuu
hojjettoonni Abesaaloom dhaqanii lafa qotiisaa sanatti ibidda qabsiisan.
31 Kana irratti Yoo'aab gara mana Abesaaloom dhaqee, "Hojjettoonni
kee maaliif lafa qotiisaa kootti ibidda qabsiisan?" jedheen.
32 Abesaaloomis deebisee Yoo'aabiin akkana jedhe; "Kunoo ani akka ati,
'Inni, "Ani maaliifin Geshuurii dhufe? Utuun hamma ammaatti achuma
jiraadhee naaf wayya ture!" jedha' jettee moottichatti naaf himtuuf gara
moottichaatti si ergachuuf, na bira kottu jedhee sitti dhaammadheen ture.
Ani amma illee fuula moottichaa arguun fedha; yoo ani yakka tokko illee
hojjedhee jiraadhe inni na haa ajjeesu."
33 Kanaafuu Yoo'aab gara moottichaa dhaqee waan kana itti hime.
Moottichis Abesaaloomin waamsise; innis dhufee fuula moottichaa duratti
addaan lafatti gombifame. Moottichis Abesaaloomin dhungate.

15

Fincila Abesaaloom

1 Kana irratti Abesaaloom gaarii lolaatii fi fardeen akkasumas namoota
fuula isaa dura fiigan shantama ofii isaatiif qopheeffate. 2 Innis gana-
maan ka'ee daandii gara karra magaalaatti nama geessu irra dhaabata
ture. Yeroo namni kam iyyuu iyyata isaa mootii duratti dhi'eeffatee
murtii argachuuf dhufutti, Abesaaloom ofitti isa waamee, "Ati magaalaa
kamii dhufte?" jedhee gaafata. Namni sunis, "Garbichi kee gosoota
Israa'el keessaa gosa tokko keessaa dhufa" jedhee deebisaaf. 3 Ergasiis
Abesaaloom, "Kunoo iyyanni kee dhugaa fi qajeelaa dha; garuu akka inni
si dhaga'uuf namni mootiin iddoo buufate tokko iyyuu hin jiru" jedhaan.
4 Abesaaloomis itti dabalee, "Maal qaba, utuu ani biyya kanatti abbaa
murtii ta'ee! Silaa namni iyyata yookaan himata qabu kam iyyuu na bira
dhufee anis murtii qajeelaa isaaf nan kennan ture" jedha.
5 Akkasumas yeroo namni tokko fuula isaa duratti jilbeenfachuuf
gara isaa dhufutti Abesaaloom harka diriirfatee ol isa qabuudhaan isa
dhungata. 6 Abesaaloom akkasiin Israa'eloota murtii qajeelaa argachuuf
gara mootii dhufan hunda simachuudhaan garaa namoota Israa'el hate.
7 Abesaaloomis gara dhuma waggaa afuraffaatti moottichaan akkana
jedhe; "Akka ani Kebroon dhaqee wareega WAAQAYYOOF wareegee ture
tokko dhi'eessuuf naaf eeyyami. 8 Ani garbichi kee yeroon biyya Sooriyaa
keessa Geshuur jiraachaa turetti, 'Yoo WAAQAYYO gara Yerusaalemitti na
deebise, ani Kebroonitti WAAQAYYOOF nan sagada' jedhee wareega kana
wareegeen ture."
9 Moottichis, "Nagaan deemi" jedheen. Kanaafuu Abesaaloom gara
Kebroon deeme.
10 Abesaaloom garuu akka isaan, "Isin akkuma sagalee malakataa
dhageessaniin, 'Abesaaloom Kebroonitti mootii ta'eera' jedhaa" jed-
haniif guutummaa gosoota Israa'el keessa dhoksaadhaan ergamoota

bobbaase. 11 Namoonni dhibbi lama Yerusaalemii ba'anii Abesaaloom
faana bu'an. Isaan akka keessummaatti affeeramanii cal'isaniituma
deeman malee waa'ee dhimma sanaa waan tokko illee quba hin qaban
ture. 12 Abesaaloom yeroo aarsaa dhi'eessutti namichi gosa Giiloo kan
Ahiitofel jedhamu, gorsaan Daawit akka magaalaa isaa Giiloodhaa dhufuuf
waamsise. Kanaafuu fincilli sun jabaatee duukaa buutonni Abesaaloomis
baay'achaa dhufan.

Daawit Baqachuu Isaa

13 Ergamaan tokkos Daawit bira dhufee, "Garaan namoota Israa'el gara
Abesaaloom itti deebi'ee jira" jedhee itti hime.

14 Ergasiis Daawit qondaaltota isaa warra isa wajjin Yerusaalem keessa
turaniin akkana jedhe; "Ka'aa ni baqannaa! Yoo kanaa achii tokkoon
keenya iyyuu Abesaaloom jalaa hin baanu. Dafnee asii deemuu qabna;
yoo kanaa achii inni ariitiidhaan dhufee nu qaqqabee nu balleessaatii;
magaalattii illee goraadeedhaan dha'a."

15 Qondaaltonni mootichaas, "Nu tajaajiltoonni kee waan gooftaan
keenya mootichi murteesse kam iyyuu gochuuf qophaa'oo dha" isaan
jedhan.

16 Kanaafuu mootichi warra mana isaa jiraatan hunda of faana fudhatee
qajeele; saajjatoowwan isaa kudha garuu akka isaan masaraa mootii
eeganiif achumatti dhiise. 17 Mootichis akkasiin namoota hunda of faana
fudhatee ba'e; isaanis xinnoo achi fagaatanii iddoo tokko dhadhaabatan.
18 Namoonni isaa hundinuu Kereetotaa fi Pheletota hunda wajjin mooticha
dura qajeelan; akkasumas Gaatonni dhibba ja'a kanneen Gitii isa faana
ba'anis fuula mootichaa dura darban.

19 Mootichis Itaayi namicha Gitii sanaan akkana jedhe; "Ati maaliif
nu faana dhufta? Deebi'iitii Abesaaloom mooticha wajjin turi. Ati
keessummaa biyya keetii booji'amtee dhuftee dha. 20 Ati kaleessuma
dhufte. Egaa ani utuun ofii kootiifuu garan dhaqu hin beekin akka
ati nu faana joortun si godhaa? Amma beenuu namoota biyya keetii
fudhadhuutii deebi'i. Gara laafinnii fi amanamummaan si wajjin haa
ta'an."

21 Itaayi garuu deebisee mootichaan, "Dhugaa Waaqayyo jiraataatii fi
du'a gooftaa koo mootichaa, jireenyas ta'u du'a taanaan ani tajaajilaan
kee gara gooftaan koo mootichi deemu kam iyyuu nan deema" jedhe.

22 Daawit immoo Itaayiin, "Yoos darbii fuula duratti deemi" jedhe.
Kanaafuu Itaayi namichi Gitii sun namoota isaatii fi maatii isaa kanneen
isa wajjin turan hunda fudhatee deeme.

23 Yeroo namoonni sun hundi darbanittis warri baadiyyaa jiraatan hundi
sagalee ol fudhatanii boo'an. Mootichis Sulula Qeedroon ce'ee deeme;
namoonni hundinuus ce'anii gara gammoojjiitti qajeelan.

24 Zaadoqis achi ture; Lewwonni isa wajjin turan hundinuu taabota
kakuu Waaqaa baatanii turan; isaanis taabota Waaqaa lafa kaa'an;
Abiyaataar immoo hamma namoonni hundi magaalaa keessaa ba'anitti
aarsaa dhi'eesse.

25 Ergasii mootichi Zaadoqiin akkana jedhe; "Ati taabota Waaqaa
fuudhiitii gara magaalaatti deebi'i. Yoo ani fuula Waaqayyoo duratti
surraa argadhee jiraadhe, inni deebisee na fidee taabota sanaa fi lafa ofii
jiraatu na argisiisa. 26 Garuu yoo inni, 'Ani sitti hin gammanne' naan
jedhe, ani qophaa'aa dha; inni waan fedhe na haa godhu."

27 Mootichis Zaadoq lubichaan, "Ati nama mul'ataan waa argu mitii? Egaa ilma kee Ahiima'azin akkasumas Yoonaataan ilma Abiyaataar fudhadhuutii nagaan gara magaalaatti deebi'i. Atii fi Abiyaataar ilmaan keessan lamaan fudhadhaatii deemaa. 28 Ani immoo hamman dhaamsa kee dhaga'utti malkaa gammoojjii keessaa bira nan tura." 29 Kanaafuu Zaadoqii fi Abiyaataar taabota Waaqaa sana fuudhanii Yerusaalemitti deebi'anii achuma turan.

30 Daawit garuu Gaara Ejersaatti ol ba'e; yeroo ol ba'uttis boo'aa deemaa ture; innis mataa isaa haguuggatee kophee malee deema ture. Namoonni isa wajjin turan hundinuus mataa isaanii haguuggatanii boo'aa deemu turan. 31 Yeroo kanatti, "Ahiitofelis warra Abesaaloom wajjin fincilan keessaa tokkoo dha" jedhamee Daawititti himame. Kanaafuu Daawit, "Yaa WAAQAYYO, gorsa Ahiitofel sana jalaa busheessi" jedhee Waaqa kadhate.

32 Yeroo Daawit iddoo wal ga'ii iddoo itti namoonni Waaqa waaqeffatan ga'ettis Huushaayi namichi gosa Arkii sun wandaboo ofii tarsaasee daaraa mataatti firfirfatee isa simachuuf ba'e. 33 Daawitis akkana jedheen, "Ati yoo na wajjin deemte ba'aa natti taata. 34 Garuu yoo gara magaalaatti deebitee Abesaaloomiin, 'Yaa mootii, ani duraan garbicha abbaa keetiin ture; amma garuu garbicha kee nan ta'a' jettee gorsa Ahiitofel busheessite na gargaaruu dandeessa. 35 Zaadoqii fi Abiyaataar luboonni suma wajjin achi jiraatu mitii? Ati waan masaraa mootiitii dhageessu hunda isaanitti himi. 36 Ilmaan isaanii lamaan Ahiima'az ilmi Zaadoqii fi Yoonaataan ilmi Abiyaataar isaanuma wajjin achi jiraatan. Ati waan dhageessu hunda harka isaaniitiin naa ergi."

37 Kanaafuu Huushaayi michuun Daawit utuma Abesaaloom Yerusaalem seenaa jiruu achi ga'e.

16

Daawitii fi Ziibaa

1 Daawit fiixee gaarichaa darbee xinnoo erga deemee booddee Ziibaan tajaajilaan Mefiibooshet harroota lamatti buddeena dhibba lama, bixxillee ija wayinii dhibba tokko, bixxillee ija harbuu dhibba tokkoo fi daadhii wayinii qalqalloo tokko fe'ee isa simachuuf itti dhufe.

2 Mootichis, "Kana hunda maaliif fidde?" jedhee Siibaa gaafate.

Ziibaan immoo, "Harroota akka maatiin mootichaa Yaabbataniif, buddeenaa fi bixxillee ija wayinii akka namoonni nyaataniif, daadhii wayinii immoo akka warri gammoojjii keessatti dadhaban ittiin bayyanataniif" jedhee deebise.

3 Mootichis, "Ilmi ilma gooftaa keetii eessa jira?" jedhee gaafate.

Ziibaan immoo deebisee, "Inni waan, 'Manni Israa'el har'a mootummaa akaakayyuu kootii naa deebisa' jedhee yaaduuf Yerusaalem keessa jiraata" jedhe.

4 Mootichis Ziibaadhaan, "Wanni kan Mefiibooshet ta'e hundinuu amma kan kee ti" jedhe.

Ziibaanis, "Ani akkan fuula gooftaa kootii, fuula mootichaa duratti surraa argadhuuf ofi qabeen si kadhadha" jedhe.

Saamiin Daawitin Abaare

5 Akkuma Daawit mootichi Bahuuriim ga'een namichi balbala maatii Saa'ol tokko itti dhufe. Maqaan isaas Shime'ii ilma Geeraa ti; namichi kunis Daawitin abaaraa gad ba'e. 6 Innis utuma qondaaltonnii fi

waardiyyoonni Daawit hundinuu mirgaa fi bitaan Daawitin marsanii
jiranuu hunda isaaniitti dhagaa darbachaa ture. 7 Shime'iinis akkana
jedhee isa abaaraa ture; "Asii ba'i; asii ba'i; ati nama dhiigaa ti; namicha
hamaa nana! 8 WAAQAYYO dhiiga mana Saa'ol kan ati iddoo isaa buutee
moote sanaa hundaaf gatii kee siif kenneera. WAAQAYYO mootummaa kee
sirraa fuudhee ilma kee Abesaaloomiif kenneera. Ati sababii nama dhiigaa
taateef ni badda!"

9 Abiishaayi ilmi Zeruuyaa mootichaan, "Sareen du'aan kun maaliif
gooftaa koo mooticha abaara? Ani dhaqeen mataa isaa irraa kuta" jedhe.

10 Mootichi garuu akkana jedhe; "Yaa ilmaan Zeruuyaa, anii fi isin maal
wal irraa qabna? Yoo inni sababii WAAQAYYO, 'Ati Daawitin abaari' isaan
jedheef na abaare eenyutu, 'Ati maaliif waan kana goota?' jedhee isa
gaafachuu danda'a?"

11 Ergasii Daawit Abiishaayii fi qondaaltota isaa hundaan akkana jedhe;
"Ilmi koo kan gudeeda kootii ba'e iyyuu lubbuu koo balleessuu barbaada.
Yoos namichi gosa Beniyaam kun hammam kana caalaa hin goone ree! Isa
dhiisaa; waan WAAQAYYO isa ajajeef inni na haa abaaru. 12 Tarii WAAQAYYO
dhiphina koo argee abaarsa ani har'a abaaramaa jiru kana waan gaariitti
naa geeddara ta'aa."

13 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa karaa isaanii itti fufan; Shime'iin
immoo isa abaaraa, dhagaa itti darbachaa, awwaaras itti bittinneessaa
fuullee isaatiin gaara cina deemaa ture. 14 Mootichii fi namoonni isa wajjin
turan hundi dadhabbii guddaadhaan dhufanii achitti aara galfatan.

Gorsa Kusiitii fi Ahiitofel

15 Yeroo kanattis Abesaaloomii fi namoonni Israa'el hundi gara
Yerusaalem dhufan; Ahiitofelis isa wajjin ture. 16 Huushaayi namichi gosa
Arkii michuun Daawit sun Abesaaloom bira dhaqee, "Yaa mootii bara
baraan jiraadhu! Yaa mootii bara baraan jiraadhu!" jedheen.

17 Abesaaloomis, "Jaalalli ati michuu keetiif qabdu kanaa? Ati maaliif
michuu kee wajjin hin deemne?" jedhee Huushaayin gaafate.

18 Huushaayi immoo Abesaaloomiin akkana jedhe; "Lakki; ani kan nama
WAAQAYYO, sabni kunii fi namoonni Israa'el hundi filatanii nan ta'a; isa
wajjinis nan jiraadha. 19 Kanaa achi ani eenyun tajaajila? Ani Ilma
tajaajiluu hin qabuu? Ani akkuman abbaa kee tajaajile sana si'i illee nan
tajaajila."

20 Abesaaloomis Ahiitofeliin, "Mee nu gorsi. Nu maal gochuu qabna?"
jedhe.

21 Ahiitofelis deebisee, "Ol seeniitii saajjatoowwan abbaa keetii kanneen
inni akka isaan masaraa mootii eeganiif dhiisee biraa deeme wajjin ciisi.
Ergasii Israa'eloonni hundi akka ati abbaa kee jibbite dhaga'anii, harki
warra si wajjin jiran hundaas ni jabaataa" jedheen. 22 Kanaafuu bantii
manaa irra Abesaaloomiif dunkaana dhaaban; innis Israa'eloota hunda
duratti saajjatoowwan abbaa isaa wajjin ciise.

23 Bara sanatti gorsi Ahiitofel kennaa ture akkuma waan namni tokko
Waaqa gaafatuutti ilaalama ture. Akki itti Daawitis ta'u Abesaaloom gorsa
Ahiitofel hunda dhaga'aa turan kanaa dha.

17

1 Ahiitofelis Abesaaloomiin akkana jedhe; "Ani namoota kuma kudha
lama filadhee halkanuma kana Daawitin nan ari'a. 2 Anis yeroo inni

dadhabee laafutti isa nan dha'a. Sodaa itti buusee akka namoonni
isa wajjin jiran hundis baqatan nan godha. Ani mooticha qofa dha'ee
3 namoota isaa hundas deebisee sittin fida. Duuti namicha ati barbaaddu
sanaa deebi'uu nama hundaa ti jechuu dha; ergasii namoonni hundinuu
nagaan jiraatu." 4 Karoorri kunis Abesaaloomii fi maanguddoota Israa'el
hundatti waan gaarii fakkaate.

5 Abesaaloom garuu, "Mee Huushaayi namicha gosa Arkii sanas waa-
maatii waan inni jedhu haa dhageenyu" jedhe. 6 Abesaaloom yeroo
Huushaayi isa bira dhufetti, "Ahiitofel gorsa kana nuu kenneera. Waan
inni jedhe kana haa goonuu? Yoo ta'uu baate immoo yaada kee nuu kenni"
jedheen.

7 Huushaayis deebisee Abesaaloomiin akkana jedhe; "Gorsi Ahiitofel
kenne yeroo kanatti gaarii miti. 8 Ati abbaa keetii fi namoota isaa
ni beekta; isaan loltootaa fi warra akkuma amaaketa ilmaan ishee
jalaa fudhatamteetti nama sodaachisanii dha. Kana irratti abbaan kee
muuxannoo waraanaa guddaa qaba; inni halkan halkan loltoota bira hin
bulu. 9 Amma illee inni holqa keessa yookaan lafa biraa dhokatee jira
ta'a. Yoo inni duraan dursee loltoota kee dha'e, namni waa'ee kanaa
dhaga'u kam iyyuu, 'Loltoonni Abesaaloom duuka bu'an ni dhuman'
jedhee odeessa. 10 Ergasii immoo sababii Israa'eloonni hundinuu akka
abbaan kee nama waraanaa ta'ee fi akka warri isa wajjin jiranis jajjaboo
ta'an beekaniif loltoonni ciccimoon warri onneen isaanii akka onnee
leencaa ta'e sodaadhaan dhuman.

11 "Egaa wanni ani si gorsu kana: Israa'eloonni lakkoobsi isaanii akka
cirracha qarqara galaanaa baay'atu kanneen Daanii hamma Bersheebaatti
argaman hundi si biratti walitti haa qabamaniitii ati isaan dura bu'ii
lolatti seeni. 12 Akkasiin lafa inni jirutti isa dhoofna; akkuma Fixeensi
ganamaa lafa irra bu'uttis isa irra buuna. Innis ta'u namoonni isaa tokko
iyyuu lubbuun hin hafan. 13 Yoo inni gara magaalaa sanaatti baqates,
Israa'eloonni hundinuu funyoo fidanii hamma dhagaan xinnaan tokko hin
hafnetti magaalaa sana gara sululaatti harkifna."

14 Abesaaloomii fi Israa'eloonni hundinuu, "Gorsa Ahiitofel caalaa
gorsa Huushaayi namicha gosa Arkii sanaatu wayya" jedhan. WAAQAYYO
Abesaaloomitti badiisa fiduuf jedhee gorsa Ahiitofel gaarii sana faayidaa
dhabsiiseeraatii.

15 Huushaayiis akkana jedhee Zaadoqii fi Abiyaataar lubootatti hime;
"Ahiitofel, 'Akkasii fi akkas godhaa' jedhee Abesaaloomii fi maanguddoota
Israa'el gorsee ture; ani garuu, 'Akkanaa fi akkana godhaa' jedheen isaan
gorse. 16 Amma gara Daawititti ergamoota ergaatii, 'Ati halkan kana
holqawwan gammoojjii keessa hin bulin; utuu hin turin ce'ii deemi;
yoo kanaa achii mootichii fi namoonni isa wajjin jiran hundinuu ni
liqimfamtu' jedhaa itti himaa."

17 Yeroo sanattis Yoonaataanii fi Ahiima'az iddoo Een Roogeel jedhamu
turan. Intalli xomboreen tokko dhaqxee isaanitti himti turte; isaan immoo
dhaqanii Daawit mootichatti himu turan; isaan akka yeroo magaalaa
seenanitti hin argamneef of eeggachaa turaniitii. 18 Garuu dargaggeessi
tokko isaan argee Abesaaloom itti hime. Kanaafuu lamaan isaanii iyyuu
dafanii achii ba'anii mana namicha Bahuuriim keessa jiraatu tokkoo
seenan. Namichi kunis dallaa isaa keessaa boolla qaba ture; isaanis boolla
sana keessa lixan. 19 Niitiin namicha sanaas afaan boollichaa gubbaa waa

diriirsitee midhaan achi irra afte. Namni tokko iyyuu waan kana hin
beekne.

20 Namoonni Abesaaloom yommuu dubartittii bira mana dhufanitti,
“Ahiima’azii fi Yoonaataan meerre?” jedhanii gaafatan.

Dubartittiinis, “Isaan laga ce’anii deemaniiru” jettee isaaniif deebifte.
Jarris barbaadanii isaan dhaban; kanaafuu Yerusaalemitti deebi’an.

21 Erga namoonni Abesaaloom deemanii booddee Ahiima’azii fi Yoon-
aataan boolla keessaa ol ba’anii Daawit mootichatti himuu dhaqan.
Isaanis, “Ammuma kana ka’iitii laga ce’i; Ahiitofel, ‘Akkasii fi akkas
godhaa’ jedhee sirratti isaan gorseeraa” jedhaniin. 22 Kanaafuu Daawitii
fi namoonni isaa hundi ka’anii Yordaanosin ce’an. Yeroo lafti bariitetti
namni utuu Yordaanosin hin ce’in hafe tokko iyyuu hin turre.

23 Ahiitofelis yommuu akka gorsi isaa fudhatama dhabe beeketti harree
isaa fe’atee gara magaalaa iddoo mana jireenya isaatti qajeele. Innis erga
mana isaa tottolfatee booddee of fannise. Akkasiinis du’ee awwaala abbaa
isaa keessatti awwaalame.

24 Daawit gara Mahanayiim deeme; Abesaaloom immoo namoota
Israa’el hunda wajjin Yordaanosin ce’e. 25 Abesaaloomis Amaasaa qooda
Yoo’aab ajajaa loltootaa godhee muude; Amaasaan kun ilma namicha gosa
Israa’el kan Yitraa jedhamu isa Abiigayiil haadha Yoo’aab, obboleettii
Zeruuyaa, intala Naa’aash sana fuudhee ture. 26 Israa’eloonnii fi
Abesaaloom biyya Gili’aad keessa qubatan.

27 Yommuu Daawit Mahanayiim ga’ettis, Shoobiin ilmi Naahaash
namichi gosa Amoon kan Rabbaadhaa dhufe, Maakiir ilmi Amii’eel
kan Lodebaarii dhufee fi Barzilaayiin namichi gosa Gili’aad kan Rogeli-
imii dhufe 28 afata, waciitii fi mi’oota suphee irraa hojjetaman fidan.
Akkasumas akka isaan nyaataniif qamadii fi garbuu, daakuu fi akaayii,
baaqelaa fi misira, 29 dammaa fi itittuu, hoolotaa fi baaduu aannan loon
Daawitii fi namoota isaatiif fidan. Isaanis, “Namoonni lafa gammoojjiitti
beela’aniiru, dadhabaniiru, dheebotaniirus” jedhanii turaniitii.

18

Abesaaloom Du’uu Isaa

1 Daawit namoota isa wajjin turan lakkaa’ee ajajjuuwwan kumaatii fi
ajajjuuwwan dhibbaa muudeef. 2 Daawitis harka sadii keessaa harka
tokko ajaja Yoo’aab jalatti, harka tokko ajaja Abiishaayi obboleessa
Yoo’aab ilma Zeruuyaa jalatti, harka tokko immoo ajaja Itaayii namicha
Gitii jalatti hiriirsee bobbaase. Mootichis loltootaan, “Ani mataan koo
dhugumaan isin wajjin nan ba’a” jedhe.

3 Namoonni garuu akkana jedhaniin; “Ati deemuu hin qabdu; yoo
nu baqachuuf dirqamne isaan waa’ee keenya dhimma hin qaban; yoo
walakkaan keenyas dhumne isaaniif homaa miti; ati garuu nama akka
keenyaa kuma kudhan caalta. Kanaafuu ati yoo magaalaa keessa turtee
nu gargaarte wayya.”

4 Mootichis, “Ani waan gaarii isinitti fakkaate kam iyyuu nan godha”
jedhee deebise.

Kanaafuu mootichi yeroo loltoonni hundi garee dhibbaatii fi garee
kumaatiin qajeelanitti karra bira dhaabachaa ture. 5 Mootichis Yoo’aab,
Abiishaayii fi Itaayiin, “Anaaf jedhaatii Abesaaloom dargaggeessichaaf

garaa laafaa” jedhee ajaje. Loltoonni hundinuus ajaja Daawit waa’ee
Abesaaloom ajajjootaaf kenne dhaga’an.

6 Loltoonnis Israa’elin waraanuuf dirree waraanaatti ba’an; lollis
bosona Efreem keessatti ka’e. 7 Achittis loltoonni Israa’el loltoota Daaw-
itiin dha’aman; hubaatiin gaafasiis akka malee guddaa ture; namoota
kuma digdamatu dhume. 8 Lolli sunis guutummaa baadiyyaatti babal’ate;
namoota goraadeen fixe caalaa kan bosonni liqimsee hambisetu baay’ata.

9 Abesaaloom yeroo kanatti akka tasaa namoota Daawititti dhufe. Innis
gaangoo isaa yaabbatee deemaa ture; utuma gaangoon isaa dameelee
gobbuu qilxuu guddaa tokkoo jala darbaa jirtuu mataan Abesaaloom
muka keessatti qabame. Innis qilleensa irratti rarra’ee hafe; gaangoon
inni yaabbatee ture sun garuu deemsa ishee ittuma fufte.

10 Namichi tokko yommuu waan kana argetti, “Ani akka Abesaaloom
muka qilxuutti rarra’ee jiru ammuma argeera” jedhee Yoo’aabitti hime.

11 Yoo’aabis namicha waan kana isatti himeen, “Maal jetta! Ati isa
argiteertaa? Maaliif achumatti rukuttee lafaan isa dha’uu dhiifte? Silaa
ani meetii saqilii kudhanii fi sabbata jagnummaa sin badhaasa turee”
jedhe.

12 Namichi sun garuu, akkana jedhee deebise; “Utuu saqiliin kuma
tokko harka kootti naaf safaramee iyyuu ani ilma mootiitti harka koo ol
hin fudhadhu. Mootichi utuu nu dhageenyuu si’i, Abiishaayii fi Itaayiin,
‘Anaaf jedhaatii Abesaaloom dargaggeessicha eegaa’ jedhee ajajeera.
13 Karaa biraa immoo utuu ani kutadhee lubbuu isaa balleessee, sababii
wanti mooticha duraa dhokatu tokko iyyuu hin jirreef ati mataan kee
iyyuu natti hin dhi’aattu ture.”

14 Yoo’aabis, “Kana booddee ani haala kanaan si wajjin yeroo
balleessuu hin qabu” jedhe. Kanaafuu ankaasee sadii harkatti qabatee
utuma Abesaaloom muka qilxuutti rarra’ee lubbuun jiruu garaa isaatti
dire. 15 Warri Yoo’aabiif mi’a lolaa baatan kurnanis itti naanna’anii
Abesaaloomin dha’anii ajjeesan.

16 Kana irratti Yoo’aab malakata afuufe; loltoonnis sababii inni isaan
dhowweef Israa’elin ari’uu ni dhiisan. 17 Isaanis reeffa Abesaaloom
fuudhanii bosona keessatti boolla guddaa tokkotti darbatanii dhagaa
gurguddaa isa irra tuulan. Yeroo kanatti Israa’eloonni hundi gara mana
isaaniitti baqatan.

18 Abesaaloom yeroo lubbuun turetti, “Ani ilma maqaa koo waamsisu
hin qabu” jedhee iddoo Sulula Mootii jedhamutti yaadannoo ofiitiif sood-
duu dhaabbate. Soodduu sanas maqaa ofii isaatiin moggaase. Hamma
har’aatti illee soodduun sun Soodduu Abesaaloom jedhamee waamama.

Gadda Daawit

19 Ahiima’az ilmi Zaadoq, “Ani dhaqee akka WAAQAYYO harka diinota
isaa jalaa isa baase moootichatti nan hima” jedhe.

20 Yoo’aab immoo, “Namni har’a dhaqee himu si’ii miti; sababii ilmi
mootichaa du’eef ati yeroo biraa dhaqxee itti himta; garuu har’a waan
kana gochuu hin qabdu” jedheen.

21 Ergasiis Yoo’aab Kuushiidhaan, “Dhaqiitii waan argite moootichatti
himi” jedhe. Kuushiinis fuula Yoo’aab duratti gad jedhee harka fuudhee
fiigaa qajeele.

22 Ahiima’az ilmi Zaadoq ammas Yoo’aabiin, “Wanni fedhe haa dhufu;
maaloo anis Kuushii faana nan fiiga” jedhe.

Yoo'aab garuu, "Yaa ilma ko, ati maaliif dhaquu barbaadda? Ati oduu
badhaasa siif kennisiisu tokko iyyuu hin qabdu" jedheen.

23 Inni immoo, "Wanni fedhe haa dhufu; ani fiiguu nan barbaada" jedhe.

Kanaafuu Yoo'aab, "Fiigi!" jedheen. Ergasii Ahiima'az karaa dirreetiin
fiigee Kuushii bira darbe.

24 Adoo Daawit karra alaatii fi kan keessaa gidduu taa'ee jiruu eegduun
karaa dhaaba gubbaa manaatiin karaatti ol ba'e. Innis achi ilaalee nama
kophaa isaa fiigu tokko arge. 25 Eegduun sunis mooticha waamee waan
kana itti hime.

Mootichis, "Inni yoo kophaa isaa ta'e, oduu gaarii fiduu qaba" jedhe.
Namichi sunis dhi'aachaa dhufe.

26 Ergasiis eegduun sun utuu namni biraa fiiguu argee eegduu karraa
waamee, "Kunoo namni biraa tokko kophaa isaa fiigaa jira!" jedheen.

Mootichis, "Innis oduu gaarii fiduu qaba" jedhe.

27 Eegduun sunis, "Inni jalqabaa waan akka Ahiima'az ilma Zaadoqitti
fiigu natti fakkaata" jedhe.

Mootichi immoo, "Inni nama gaarii dha; oduu gaarii fidee dhufa" jedhe.

28 Ahiima'az mooticha waamee, "Wanni hundinuu gaarii dha" jedhe;
fuula mootichaa durattis addaan lafatti gombifamee, "WAAQAYYO Waaqni
kee galata haa argatu; inni warra gooftaa koo mootichatti harka isaanii ol
fudhatan dabarsee kenneeraatii" jedhe.

29 Mootichi immoo, "Abesaaloom dargaggeessichi jalaa ba'eeraa?"
jedhee gaafate.

Ahiima'azis, "Yeroo Yoo'aab garbicha mootichaatii fi ana garbicha kee
erguuf ka'etti raafama guddaatu ture. Garuu wanni sun maal akka ta'e
ani hin beeku" jedhee deebise.

30 Mootichis, "As hiiqii dhaabadhu" jedhe. Kanaafuu inni achi hiiqee
dhaabate.

31 Ergasiis Kuushiin dhufee, "Gooftaa koo yaa mootii, oduu gammachi-
isaa dhaga'i! WAAQAYYO har'a warra sitti ka'an hunda jalaa si baaseera"
jedhe.

32 Mootichis Kuushiidhaan, "Abesaaloom dargaggeessichi jalaa
ba'eeraa?" jedhee gaafate.

Kuushiinis, "Diinonni gooftaa koo mootichaatii fi warri si miidhuuf sitti
ka'an hundi akkuma dargaggeessa sanaa haa ta'an" jedhee deebise.

33 Mootichi ni hollate. Kutaa manaa kan karra duraa gubbaattis ol ba'ee
boo'e. Yommuu ol ba'uttis, "Yaa ilma koo Abesaaloom! Ilma ko, ilma koo
Abesaaloom! Utuu qooda kee ani du'ee jiraadhee; yaa Abesaaloom ilma
ko, yaa ilma ko!" jedhe.

19

1 Yoo'aabittis, "Daawit mootichi Abesaaloomiif boo'uu fi gadduutti jira"
jedhamee himame. 2 Sababii guutummaan loltootaa oduu, "Mootichi
ilma isaatiif gaddaa jira" jedhu dhaga'eef mo'ichi gaafa sanaa gaddatti
geeddarame. 3 Gaafa sana sabni hundis akkuma loltoota mo'atamanii
qaana'uudhaan baqatanii magaalaa seenaniitti qaana'ee magaalaa seene.
4 Mootichis fuula isaa haguuggatee, "Yaa ilma koo Abesaaloom! Yaa
Abesaaloom ilma ko, yaa ilma koo!" jedhee sagalee ol fudhatee boo'e.

5 Yoo'aab gara mootichaa mana ol seenee akkana jedhe; "Ati har'a
fuula namoota kee kanneen lubbuu kee, lubbuu ilmaan keetiitii fi intallan

keetii, lubbuu niitota keetiitii fi saajjatoowwan keetii oolchan sana hundaa
qaaniidhaan haguugdeerta. 6 Ati warra si jibban jaallattee warra si
jaallatan immoo jibbiteerta. Ati akka ajajjoota loltoota keetiitii fi namoota
isaanii wayittuu hin hedne har'a mirkaneessiteerta. Har'a utuu hundi
keenya duunee Abesaaloom jiraatee ati akka gammaddu ani nan arga.
7 Amma gad ba'iitii namoota kee jajjabeessi. Yoo ati gad ba'uu baatte akka
edana namni tokko iyyuu si biratti hin hafne ani maqaa WAAQAYYOOTIIN
nan kakadha. Kun immoo rakkina ati ijoollummaa keetii jalqabdee
hamma ammaatti keessa dabarte hunda caalaa hammaata."
8 Kanaafuu mootichi ka'ee karra dura taa'e. Namoonni hundinuus
yommuu, "Mootichi karra dura taa'ee jira" jedhamee itti himametti isa
bira dhufan.

Yeroo sanatti Israa'eloonni hundi gara mana isaaniitti baqatanii turan.

Daawit Yerusaalemitti Deebi'e

9 Guutummaa gosoota Israa'el keessatti namoonni hundinuu akkana
jedhanii wal falmaa turan; "Mootichi harka diinota keenyaa jalaa nu
baaseera; namni harka Filisxeemotaa jalaa nu baases isuma. Amma
garuu inni sababii Abesaaloomiitiif biyyaa baqateera; 10 Abesaaloom inni
nu akka inni bulchaa keenya ta'uuf jennee dibne sun immoo lola irratti
du'eera. Kanaafuu waa'ee mooticha as deebisuu irratti isin maaliif waan
tokko hin mari'anne?"
11 Daawit mootichis akkana jedhee ergaa kana Zaadoqii fi Abiyaataar
lubootatti erge; "Akkana jedhaatii maanguddoota Yihuudaa gaafadhaa;
'Wanni guutummaa Israa'el keessatti odeeffamaa jiru gurra mootichaa
qaqqabeeraatii isin maaliif mooticha mana mootummaa isaatti deebisuu
irratti duubatti haftani? 12 Isin obboloota koo, foon kootii fi dhiiga
koo ti; yoos mooticha fiduu irratti maaliif duubatti harkifattan ree?'
13 Amaasaanis, 'Ati foonii fi dhiiga koo mitii? Yoo ani ammaa jalqabee
iddoo Yoo'aab ajajaa loltoota koo si gochuu baadhe, Waaqni waan hamaa
natti haa fidu; waan caalu illee natti haa fidu.' "
14 Mootichis akkuma garaa nama tokkootti garaa namoota Yihuudaa
hundaa booji'e. Isaanis, "Namoota kee hunda wajjin deebi'i" jedhanii
mootichatti ergan. 15 Mootichis biyyatti deebi'ee hamma Yordaanositti
dhufe.

Namoonni Yihuudaas mooticha simatanii Yordaanosin ceesisanii fiduuf
hamma Gilgaalitti dhufan. 16 Shime'iin namichi Bahuuriim ilmi Geeraa
kan gosa Beniyaam sunis mooticha simachuuf namoota Yihuudaa wajjin
dafee gad bu'e. 17 Isa wajjinis Beniyaamota kuma tokko akkasumas Ziibaa
tajaajilaa maatii Saa'ol, ilmaan isaa kudha shananii fi hojjettoota isaa
digdamatu ture. Isaanis mooticha dursanii Yordaanosin ce'an. 18 Isaanis
maatii mootichaa simachuu fi waan inni barbaadu isaaf gochuuf malkaa
ce'an.

Shime'iin ilmi Geeraa yommuu Yordaanosin ce'etti mooticha duratti
kufee 19 akkana isaan jedhe; "Gooftaan koo balleessaa natti hin herregin.
Balleessaa garbichi kee yeroo ati gooftaan koo mootichi Yerusaalemii
baatetti hojjete garaatti hin qabatin. Mootichi waan sana yaada isaa
keessaa haa baasu. 20 Ani garbichi kee cubbuu hojjechuu koo beekaatii;
har'a garuu ani mana Yoosef hunda keessaa gooftaa koo mooticha
simachuuf nama jalqabaa ta'ee dhufeera."

21 Abiishaayi ilmi Zeruuyaas, “Shime’iin sababii nama WAAQAYYO dibe
abaareef amma du’uun isaaf hin maluu?” jedhe.

22 Daawit immoo deebisee, “Yaa ilmaan Zeruuyaa anii fi isin maal
wal irraa qabna? Isin yeroo ammaa diinota natti taataniirtu! Har’a
namni tokko iyyuu Israa’el keessatti ajjeefamuu qabaa? Ani guyyaa
har’aa Israa’el irratti mootii ta’uu koo hin beekuu?” jedhe. 23 Kanaafuu
mootichi Shime’iidhaan, “Ati du’uu hin qabdu” jedhe. Kanas kakaadhaan
mirkaneesseef.

24 Mefiibooshet akaakayyuun Saa’olis mooticha simachuuf gad bu’e.
Inni gaafa mootichi Yerusaalemii ba’ee jalqabee hamma mootichi
deebi’utti miilla isaatiif eegumsa barbaachisaa hin goone yookaan areeda
hin haaddanne yookaan uffata isaa hin miiccanne ture. 25 Yeroo inni
mooticha simachuuf Yerusaalemii dhufettis mootichi, “Mefiibooshet, ati
maaliif na wajjin hin deemne?” jedhee isa gaafate.

26 Innis akkana jedhee deebise; “Yaa gooftaa koo mooticha, ani garbichi
kee waanan naafa ta’eef, ‘Akka ani yaabbadhee mooticha faana deemuu
danda’uuf harreen koo naaf haa fe’amu’ jedheen ture. Ziibaan tajaajilaan
koo garuu na gowwoomse. 27 Inni gooftaa koo mooticha durattis
garbicha kee maqaa balleesseera; gooftaan koo mootichi akkuma ergamaa
Waaqayyoo ti; kanaafuu waan barbaadde hunda godhi. 28 Silaa wanni
maatiin abbaa kootii hundinuu mooticha irraa argachuu malan du’a qofa
ture. Ati garuu ana garbicha kee warra maaddii kee irraa nyaatan
wajjin teessifte. Kana caalaa wanni ani akka naa godhamuuf mooticha
gaafachuuf mirga qabu maalii?”

29 Mootichis, “Maaliif dubbii dheeressita? Ani akka atii fi Ziibaan lafa
hunda gargar qooddattan ajajeera” jedheen.

30 Mefiibooshet immoo mootichaan, “Amma erga gooftaan koo mootichi
nagaan deebi’ee inni waan hunda haa fudhatu” jedhe.

31 Namichi gosa Gili’aad kan Barzilaay jedhamu tokkos Rogeliimii
gad bu’e; innis mooticha geggeessuuf isa wajjin Yordaanos ce’e.
32 Barzilaayiin jaarsa dulloomaa waggaa saddeettama ture. Innis waan
nama sooressa tureef yeroo mootichi Mahanayiim jiraatetti waan inni
nyaatu dhi’eessaafii ture. 33 Mootichis Barzilaayiin, “Gamatti na wajjin
ce’iitii na wajjin Yerusaalem jiraadhu; anis sin sooraa” jedhe.

34 Barzilaayiin garuu mootichaan akkana jedhe; “Ani si’achi waggaa
hammam jiraachuufan mooticha wajjin Yerusaalem dhaqa? 35 Ani yeroo
ammaa waggaa saddeettama guuteera. Ani waan gaarii fi waan hamaa
addaan baasuu nan danda’aa? Garbichi kee mi’aa nyaataa fi dhugaatii
beekaa? Ammas sagalee dhiirotaatii fi dubartoota sirbanii dhaga’uu
danda’aa? Yoos garbichi kee maaliif gooftaa koo mootichatti ba’aa
dabalamaa ta’a ree? 36 Garbichi kee mooticha wajjin Yordaanos ce’ee
xinnoo ishee ni deema; mootichi garuu maaliif haala kanaan galata
naaf deebisa? 37 Akka ani yoon du’e magaaluma kootti awwaala abbaa
fi haadha koo biratti awwaalamuuf garbicha kee dhiisi haa deebi’u.
Garbichi kee Kimhaam garuu kunoo ti. Inni gooftaa koo mooticha wajjin
haa ce’u. Atis waan jaallattu kam iyyuu isaaf godhi.”

38 Mootichis, “Kimhaam na wajjin ni ce’a; anis waan ati jaallattu kam
iyyuu isaaf nan godha; waan ati narraa barbaaddu kam iyyuus siif nan
godha” jedhe.

[39] Akkasiin namoonni hundinuu Yordaanosin ce'an; mootichis ni ce'e.
Mootichis Barzilaayii dhungatee eebbise; Barzilaayiinis gara mana isaatti
deebi'e.
[40] Yommuu mootichi gara Gilgaalitti darbetti Kimhaam isa wajjin deeme.
Loltoonni Yihuudaa hundinuu fi walakkaan loltoota Israa'el mooticha
ceesisan.
[41] Yommuu suma namoonni Israa'el hundinuu gara mootichaa dhufanii,
"Obboloonni keenya warri Yihuudaa maaliif nu dhoksanii mootichaa fi
maatii isaa, duukaa buutota isa wajjin Yordaanosin ceesisanii fidani?"
jedhaniin.
[42] Namoonni Yihuudaa hundis deebisanii namoota Israa'eliin, "Nu
waan mootichi fira dhiigaa nuuf ta'eef waan kana goone. Isin waa'ee
waan kanaa maaliif aartu? Nu waan mootichaa keessaa tokko illee
nyaanneerraa? Waan tokko illees ofii keenyaaf fudhanneerraa?" jedhan.
[43] Kana irratti namoonni Israa'el namoota Yihuudaatiin, "Nu mooticha
irraa qooda harka kudhan qabna; kana malees nu isin caalaa Daawit
irraa mirga qabna. Yoos isin maaliif akkas nu tuffattu ree? Akka mootiin
keenya nuuf deebi'uuf kan duraan dursinee gaafanne nu mitii?" jedhanii
deebisan.
Garuu deebiin namoonni Yihuudaa deebisan kan Israa'elootaa irra
jabaa ture.

20

Saabe'een Daawititti Finciluu Isaa

[1] Yeroo kanatti namichi dabaan Shebaa jedhamu, ilmi Biikrii namicha
gosa Beniyaam tokko achi ture. Innis malakata afuufee sagalee guddaan
akkana jedhee iyye;
"Nu Daawit irraa qooda hin qabnu;
ilma Isseey irraa dhaala tokko illee hin qabnu!
Yaa Israa'el, tokkoon tokkoon namaa gara dunkaana isaatti!"
[2] Kanaafuu namoonni Israa'el hundinuu Shebaa ilma Biikrii sana
duukaa bu'uuf jedhanii Daawit irraa garagalan. Namoonni Yihuudaa
garuu Yordaanosii hamma Yerusaalemitti mootii isaanii wajjin deeman.
[3] Daawitis yommuu masaraa isaa kan Yerusaalem keessaatti deebi'etti,
saajjatoowwan isaa kurnan akka isaan masaraa eeganiif dhiisee biraa
deeme sana fuudhee mana tokkotti galchee akka isaan eegaman godhe.
Inni waan isaan nyaatan kenneef malee isaan wajjin hin ciifne. Isaanis
hamma gaafa du'aniitti akka niitota dhirsoonni irraa du'aniitti kophaa
jiraatan.
[4] Ergasiis mootichi Amaasaadhaan, "Namoota Yihuudaa guyyaa sadii
keessatti walitti naa qabi; atis asitti argami" jedhe. [5] Amaasaan garuu
yommuu namoota Yihuudaa waamuu deemetti yeroo mootichi isaaf kenne
caalaa ture.
[6] Daawitis Abiishaayidhaan, "Shebaan ilmi Biikrii miidhaa Abesaaloom
nu miidhe sana caalaa nu miidha. Ati namoota gooftaa keetii fudhadhuutii
isa ari'i; yoo kanaa achii inni magaalaa da'annoo qabu argatee nu jalaa
miliqa" jedhe. [7] Kanaafuu namoonni Yoo'aabii fi Kereetonni, Pheletonnii
fi namoonni waraanaa jajjaboon hundi ajaja Abiishaayi jalatti hiriiranii
qajeelan. Isaanis Yerusaalemii ka'anii Shebaa ilma Biikrii sana ari'uuf
qajeelan.

8 Utuma isaan Gibe'oon keessa kattaa guddaa bira jiranuu Amaasaan
isaan simachuuf dhufe. Yoo'aab uffata isaa kan waraanaa uffate; qalqalli
goraadeen isaa keessa jirus sabbataan mudhii isaatti hidhamee ture.
Akkuma inni gara fuula duraatti tarkaanfateenis goraadichi qalqala isaa
keessaa lafa bu'e.
9 Yoo'aabis Amaasaan, "Yaa obboleessoo, akkam jirta?" jedhe. Kana
irratti Yoo'aab isa dhungachuuf harka isaa mirgaatiin hareeda Amesaay
qabate. 10 Amesaay akka Yoo'aab goraadee harkaa qabu hin hubanne
ture; kanaafuu Yoo'aab goraadee sana garaa isaatti dire; mar'umaan isaas
lafatti jige. Amaasaanis utuu lammata hin waraanamin du'e. Ergasii
immoo Yoo'aabii fi obboleessi isaa Abiishaayi Shebaa ilma Biikrii sana
ari'an.
11 Namoota Yoo'aab keessaa inni tokko Amesaay bira dhaabatee, "Namni
Yoo'aabin jaallatu, kan garee Daawit ta'e hundi Yoo'aabin duukaa haa
bu'u!" jedhe. 12 Yeroo kanatti reeffi Amaasaa dhiigaan faalamee karaa irra
ciisa ture; namichi tokkos akka loltoonni hundi achi dhadhaabatan arge.
Innis yommuu akka warri gara Amesaay dhufan hundi dhadhaabatan
argetti karaa irraa gara lafa qotiisaatti isa harkisee wayyaa irra buuse.
13 Erga reeffi Amesaay karaa irraa kaafamee booddee namoonni hundinuu
Shebaa ilma Biikrii sana ari'uuf Yoo'aab faana qajeelan.
14 Saabe'eenis gosoota Israa'el hunda keessa darbee gara Abeel Beet
Ma'aakaatii fi gara biyya Beeriit hundaa dhaqe; namoonni Beeriitis
walitti qabamanii isa duukaa bu'an. 15 Loltoonni Yoo'aab wajjin turan
hundinuus dhufanii Abeel Beet Ma'aakaatti Saabe'ee marsan. Isaanis
hamma karra magaalaa sanaatti naannessanii biyyoo tuulan; yommuu
dallaa magaalaa sanaa jigsuuf tumaa turanittis, 16 dubartiin ogeettiin tokko
magaalattiidhaa isaan waamtee, "Dhaga'aa! Dhaga'aa! Akka ani waa isatti
himuu danda'uuf Yoo'aab as haa dhufu itti himaa" jette. 17 Inni gara ishee
dhaqe; isheenis, "Ati Yoo'aabii?" jettee gaafatte.
Innis, "Ani isuma" jedhee deebise.
Isheen immoo, "Waan tajaajiltuun kee dubbattu dhaga'i" jette.
Innis, "Ani dhaga'aan jira."
18 Isheenis itti fuftee akkana jette; "Bara durii namoonni, 'Gara Abeel
dhaqaa gorsa gaafadhaa' jedhu ture; akkasiinis dubbiin ni dhuma ture.
19 Ani warra Israa'el keessa nagaa fi amanamummaan jiraatan keessaa
tokkoo dha. Ati magaalaa Israa'el keessatti haadha taate tokko balleessuuf
yaadaa jirta. Ati maaliif dhaala WAAQAYYOO liqimsuu barbaadda?"
20 Yoo'aab immoo akkana jedhee deebise; "Wanni kun narraa haa
fagaatu! Magaalattii balleessuun yookaan liqimsuun narraa haa fagaatu!
21 Wanni kun akkana miti. Namichi Shebaa jedhamu ilmi Biikrii kan
biyya gaaraa Efreem sun mootiitti, Daawititti harka isaa ol fudhateera.
Namicha tokkicha kana dabarsaa kennaa; anis magaalaa kana gad dhiisee
nan ba'a."
Dubartiin sunis Yoo'aabiin, "Mataan namicha sanaa dallaa irraan gad
siif darbatama" jette.
22 Ergasii dubartiin sun gorsa ishee kan ogummaan guutame sanaan
namoota hunda bira dhaqxe; isaanis mataa Shebaa ilma Biikrii sanaa ku-
tanii Yoo'aabiif gad darbatan. Kanaafuu inni malakata afuufe; namoonni
isaa magaalattii dhiisanii tokkoon tokkoon namaa mana ofii isaatti gale.
Yoo'aab immoo gara Yerusaalem mooticha biratti deebi'e.

23 Yoo'aab loltoota Israa'el hunda irratti,
Benaayaa ilmi Yehooyaadaa immoo Kereetotaa fi Pheletota irratti ajajaa ta'e;
24 Adooraam namoota hojii humnaa hojjetan irratti muudame;
Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud immoo galmeessaa ta'e;
25 Shewwaan barreessaa,
Zaadoqii fi Abiyaataar immoo luboota turan;
26 akkasumas Iiraas namichi gosa Yaa'iri sun luba Daawit ture.

21

Haaloo Baafachuu Gibe'oonotaa

1 Jabana Daawit keessa beelli waggaa sadii walitti aansee bu'e; kanaa-
fuu Daawit fuula Waaqayyoo barbaade. Waaqayyos, "Sababii Saa'ol
Gibe'oonota ajjeeseef isaa fi mana isaa irra yakka dhiigaatu jira" jedhe.

2 Mootichis Gibe'oonota walitti qabee isaan wajjin haasa'e.
Gibe'ooonni hambaa Amoorotaa turan malee ilmaan Israa'elootaa miti;
Israa'eloonni akka isaan eegan kakuu seenaniif; Saa'ol garuu hinaaffaa
Israa'elii fi Yihuudaaf qabuun Gibe'oonota balleessuu barbaadee ture.
3 Daawitis, "Ani maalin isiniif godha? Akka isin dhaala Waaqayyoo
eebbiftaniif ani akkamittin araara buusuu danda'a?" jedhee Gibe'oonota
gaafate.

4 Gibe'ooonni immoo, "Nu Saa'ol irraa meetii yookaan warqee
gaafachuuf mirga hin qabnu; yookaan akka namni tokko iyyuu Israa'el
keessatti du'u gochuuf nu mirga qabnaa?" jedhanii deebisaniif.

Daawitis, "Akka ani maal isiniif godhu barbaaddu?" jedhee gaafate.

5 Isaanis akkana jedhanii mootichaaf deebii kennan; "Nama akka nu
diigamnuu fi akka nu Israa'el keessattis iddoo tokko illee hin arganne
nu godhe sana, 6 sanyii isaa keessaa dhiirri torba nuuf haa kennaman;
nus dhaqnee biyya Saa'ol namicha Waaqayyo filate sanaa, Gibe'aatti fuula
Waaqayyoo duratti isaan fannifnaa."

Kanaafuu mootichi, "Tole isiniifin kenna" jedhe.

7 Mootichi garuu sababii kakuu Waaqayyoo kan Daawitii fi Yoonaataan
ilma Saa'ol gidduutti godhame sanaatiif jedhee Mefiibooshet ilma Yoon-
aataan ilma Saa'ol du'a jalaa baase. 8 Mootichis Armoonii fi Mefiibooshet
ilmaan Riixiphaan intalli Ayyaa Saa'oliif deesse lamaanii fi ilmaan Meerob
intalli Saa'ol Adrii'eel ilma Barzilaay namicha gosa Mehoolaatiif deesse
shanan geesse. 9 Innis dabarsee Gibe'oonotatti isaan kenne. Jarris
isaan ajjeesanii gaara gubbaatti fuula Waaqayyoo duratti isaan fannisan.
Torbaan isaanii iyyuu walumaan dhuman; isaanis akkuma garbuun
haamamuu jalqabeen yeroo midhaan haamamutti guyyoota jalqabaatti
ajjeefaman.

10 Riixiphaan intalli Ayyaa sun wayyaa gaddaa fudhattee kattaa irra
afatte. Isheenis yeroo midhaan itti haamamuu jalqabdee hamma bokkaan
reeffa jara ajjeefamanii sanatti samiidhaa roobutti akka guyyaa guyyaa
allaattiin samii halkan immoo bineensonni bosonaa reeffa sana tuqan
hin eeyyamne. 11 Wanni Riixiphaan intalli Ayyaa saajjatoon Saa'ol sun
hojjette Daawititti himame; 12 innis dhaqee lafee Saa'olii fi lafee ilma isaa
Yoonaataan namoota Yaabeesh Gili'aad biraa fide. Isaan oobdii Beet Shaan
iddoo Filisxeemonni gaafa Gilbo'aatti Saa'olin ajjeesan itti jara fannisan

sanaa isaan hatanii turaniitii. 13 Daawitis lafee Saa'olii fi lafee Yoonaataan
ilma Saa'ol achii fide; lafeen warra ajjeefamanii fannifamaniis walitti
qabame.
14 Isaanis lafee Saa'olii fi lafee ilma isaa Yoonaataan biyya Beniyaam
keessatti, iddoo Zeelaa jedhamutti awwaala Qiish abbaa Saa'ol keessatti
awwaalanii waan mootichi ajaje hunda godhan. Sana booddee Waaqni
kadhannaa waa'ee biyyattiif dhi'aate ni dhaga'e.

Waraana Filisxeemotatti Baname
21:15-22 kwf – 1Sn 20:4-8

15 Ammas Filisxeemotaa fi Israa'el gidduutti waraanni ni ka'e. Daawitis
namoota isaa wajjin Filisxeemota waraanuuf duule; innis akka malee
dadhabe. 16 Namichi gosa Raafaa kan Yishbii-Benoob jedhamu tokko
eeboo naasii kan kiiloo giraamii sadii fi walakkaa ulfaatuu fi goraadee
haaraa hidhatee ture; innis Daawitin ajjeesuu barbaade. 17 Abiishaayi
ilmi Zeruuyaa garuu Daawitin baraaruu dhufe; namicha Filisxeem sanas
dha'ee ajjeese. Namoonni Daawitis, "Akka ibsaan Israa'el hin dhaamneef
ati si'achi nu wajjin waraana hin dhaqxu" jedhanii kakataniif.
18 Ergasii immoo lafa Goob jedhamutti Filisxeemota wajjin waraanni
biraa ka'e. Yeroo sanattis Siibekaay namichi biyya Hushaa namicha Saaf
jedhamu tokko sanyii Raafaa keessaa ajjeese.
19 Waraana biraa kan Filisxeemota wajjin Goobitti godhame keessatti im-
moo Elhaanaan ilmi Ya'iree Oregiim namichi biyya Beetlihem Gooliyaad
namicha Gitii kan somaan eeboo isaa loosaa wayya dhooftuu ga'u sana ni
ajjeese.
20 Ammas waraana Gaatitti godhame kan biraa keessatti namicha
hamma wayii ga'u kan tokkoo tokkoo harka isaa irraa quboota ja'a ja'a
akkasumas tokkoo tokkoo miilla isaa irraa quboota ja'a ja'a walumatti
quboota digdamii afur qabu tokkotu ture; innis sanyii Raafaa keessaa
dhalate. 21 Yommuu inni Israa'elin tuttuqettis, Yoonaataan ilmi Shime'ii
obboleessi Daawit isa ajjeese.
22 Jarri afran kunneen sanyiiwwan Raafaa warra Gaati keessa turanii
dha. Isaanis harka Daawitii fi harka namoota isaatiin dhuman.

22

Faarfannaa Galataa Kan Daawit
22:1-51 kwf – Far 18:1-50

1 Daawit yommuu WAAQAYYO harka diinota isaa hundaa fi harka Saa'ol
jalaa isa baasetti dubbii Faarfannaa kana WAAQAYYOOF faarfate. 2 Innis
akkana jedhe:

"WAAQAYYO kattaa koo ti; da'annoo kootii fi oolchaa koo ti;
3 Waaqni koo kattaa koo kan ani kooluu itti galuu dha;
inni gaachana kootii fi gaanfa fayyina koo ti.
Inni da'annoo koo cimaa, kooluu kootii fi fayyisaa koo ti;
ati namoota humnaan namatti ka'an jalaas na baasta.

4 "Ani WAAQAYYO galanni isaaf malu sana nan waammadha;
diinota koo jalaas nan baraarama.
5 Dambaliin du'aa na marseera;
lolaan badiisaas na liqimseera.
6 Funyoon sii'ool natti marame;

kiyyoon du'aas natti dhufe.

7 "Ani dhiphina koo keessatti WAAQAYYOON nan waammadhe;
Waaqa kootti nan iyyadhe.
Innis mana qulqullummaa isaatii sagalee koo dhaga'e;
iyyi koos gurra isaa seene.
8 Lafti ni hollatte; ni sochootes;
hundeewwan samiiwwanii ni raafaman;
sababii inni dheekkameefis isaan ni hollatan.
9 Aarri funyaan isaatii ol ba'e;
ibiddi waa barbadeessu afaan isaatii ba'e;
cileen boba'us afaan isaatii ba'e.
10 Inni samiiwwan tarsaasee gad bu'e;
duumessoonni gurraachis miilla isaa jala turan.
11 Inni kiirubeelin yaabbatee barrise;
qoochoo qilleensaatiinis ol ba'e.
12 Inni dukkana, duumessa samii
kan bokkaadhaan dukkanaa'e immoo godoo isaa godhate.
13 Ifa fuula isaa keessaas
bakakkaan balaqqisee ba'e.
14 WAAQAYYO samiidhaa ni qaqawweessa'e;
sagaleen Waaqa Waan Hundaa Oliis ni dhaga'ame.
15 Inni xiyya isaa darbatee diinota bittinneesse;
bakakkaas gad dhiisee isaan fixe.
16 Dheekkamsa, WAAQAYYOOTIIN
humna hafuura funyaan isaatii ba'uutiinis
sululawwan galaanaa ifatti baafaman;
hundeewwan lafaas qullaa hafan.

17 "Inni ol gubbaadhaa gad hiixatee na qabe;
bishaanota gad fagoo keessaas na baase.
18 Inni diina koo isa jabaa jalaa, amajaajota koo
warra akka malee natti ciman jalaas na baase.
19 Isaan guyyaa rakkina kootti natti dhufan;
WAAQAYYO garuu gargaarsa koo ture.
20 Inni iddoo bal'aatti na baase;
waan natti gammadeefis na oolche.

21 "WAAQAYYO akkuma qajeelummaa kootiitti naa kenneera;
akkuma qulqullina harka koottis na badhaase.
22 Ani karaa WAAQAYYOO eegeeraatii;
Waaqa koo irraa garagalee hammina hin hojjenne.
23 Seerri isaa hundinuu fuula koo dura jira;
anis ajaja isaa irraa hin jal'anne.
24 Ani fuula isaa duratti mudaa hin qabu ture;
cubbuu irraas of eeggadheera.
25 WAAQAYYO akkuma qajeelumma kootti,
akkuma ani fuula isaa duratti qulqulluu ta'ettis na badhaaseera.

26 "Ati nama amanamaatti amanamummaa kee argisiifta;
nama mudaa hin qabnettis kan mudaa hin qabne taata;

27 nama qulqulluutti qulqulluu taata;
nama jal’aatti immoo jal’aa taata.
28 Ati warra gad of qaban ni oolchita;
warra of tuulan immoo gad deebisuuf iji kee isaan ilaala.
29 Yaa WAAQAYYO, ati ibsaa koo ti;
WAAQAYYO dukkana koo ifatti ni geeddara.
30 Ani gargaarsa keetiin loltoota dhiibbadhee nan deema;
Waaqa kootiinis dallaa utaaluu nan danda’a.

31 “Waaqa kana, karaan isaa mudaa hin qabu;
dubbiin WAAQAYYOO hir’ina hin qabu.
Warra isatti kooluu galan hundaaf inni gaachana ta’a.
32 WAAQAYYO malee Waaqni eenyu?
Waaqa keenya malees Kattaan eenyu?
33 Kan humna na hidhachiisu,
kan akka karaan koos nagaa ta’u godhu Waaqa.
34 Inni miilla koo akka miilla borofaa godha;
iddoo ol dheeraa irras na dhaabachiisa.
35 Inni harka koo waraanaaf leenjisa;
irreen koos iddaa naasii dabsuu ni danda’a.
36 Ati gargaarsa kee kan nama fayyisu gaachana naaf goota;
gargaarsi kees nama guddaa na godhe.
37 Akka koomeen koo hin mucucaanneef,
miilla kootiif daandii bal’ifteerta.

38 “Ani diinota koo ari’ee nan balleesse;
hamma isaan barbadaa’anittis ani duubatti hin deebine.
39 Ani guutumaan guutuutti isaan nan barbadeesse;
isaan deebi’anii ka’uu hin danda’an;
isaanis miilla koo jalatti ni kufan.
40 Ati lolaaf humna na hidhachiifte;
amajaajota koos fuula koo duratti gad deebifte.
41 Akka diinonni koo dugda duubatti deebi’anii baqatan gooteerta;
anis amajaajota koo barbadeesseera.
42 Isaan gargaarsaaf iyyan; garuu kan isaan oolchu tokko iyyuu hin turre;
gara WAAQAYYOOTTIS ni iyyatan; inni garuu deebii hin kennineef.
43 Anis akkuma awwaara lafaatti isaan nan daake;
bulleessees akkuma dhoqqee daandii irraatti isaan dhidhiite.

44 “Ati lola namootaa jalaa na baafteerta;
mataa sabootaa gootee na jiraachifteerta.
Sabni ani hin beekne na tajaajila;
45 namoonni ormaa na sossobatan;
isaan akkuma waa’ee koo dhaga’aniin naaf ajajaman.
46 Isaan hundi abdii kutatan;
hollachaas da’annoo isaanii jabaa keessaa ba’an.

47 “WAAQAYYO jiraataa dha! Kattaan koo haa eebbifamu!
Waaqni koo, Kattaan, Fayyisaan koo ol ol haa jedhu!
48 Inni Waaqa haaloo naa baasu,
kan sabootas na jala galchu,
49 kan diinota koo jalaas bilisa na baasuu dha.

Ati amajaajota kootii ol na goota;
gooltota jalaas na baafte.
50 Kanaafuu yaa WAAQAYYO, ani saboota gidduutti sin leellisa;
faarfannaa galataa illee maqaa keetiif nan faarfadha.

51 “Inni mo’annaawwan gurguddaa mootii isaatiif ni kenna;
dibamaa isaa Daawitii fi sanyii isaatiif,
araara bara baraa ni argisiisa.”

23

Dubbii Daawit Kan Dhumaa

1 Dubbiin Daawit dhuma irratti dubbate kanaa dha:
“Himanni Daawit ilmi Isseey,
himanni nama Waaqni Waan Hundaa Olii, ol ol isa qabe,
nama Waaqni Yaaqoob isa dibe
faarfataan Israa’el jaallatamaan sun akkana jedhe:

2 “Hafuurri WAAQAYYOO karaa kootiin dubbateera;
dubbiin isaas arraba koo irra ture.
3 Waaqni Israa’el dubbateera;
Kattaan Israa’el akkana naan jedhe:
‘Namni qajeelummaan saba bulchu,
kan sodaa Waaqaatiin bulchu,
4 inni akka ifa biiftuu ganamaa
kan iddoo duumessi hin jirretti ba’uu,
akkuma ifa aduu kan erga bokkaan caamee booddee
marga biqilchuu ti.’

5 “Manni koo Waaqa duratti qajeelaa mitii?
Inni kakuu bara baraa na wajjin seenee
isas qajeelchee karaa hundaan ni eega mitii?
Isatu fayyina koo fiixaan baasee
fedhii koo hundas naaf guuta mitii?
6 Namoonni hamoon hundinuu garuu
akkuma qoraattii harkaan walitti hin qabamneetti gatamu.
7 Namni qoraattii tuqu kam iyyuu mi’a sibiilaa
yookaan somaa eeboo qabata;
qoraattiin sunis lafuma jirutti gubama.”

Namoota Daawit Jajjaboo
23:8-39 kwf – 1Sn 11:10-41

8 Maqaan namoota Daawit warra jajjaboo kanaa dha:
Yosheeb-Bashebet namichi Tahikmooni hoogganaa sadanii ture; innis
lola tokko irratti eeboo mirmirsee namoota dhibba saddeet fixe.
9 Kan isatti aanu immoo Ele’aazaar ilma Doodoo namicha gosa Ahoo’aa
ture; innis yeroo Filisxeemota lolaaf achitti walitti qabamanii turan
sana waraanuuf kutatanitti, namoota jajjaboo Daawit wajjin turan sadan
keessaa tokko ture. Ergasii namoonni Israa’el booddeetti deebi’an;
10 inni garuu utuu lafa dhaabatee turee hin socho’in hamma harki isaa
dadhabee goraadee isaatti gogutti Filisxeemota ni rukute. WAAQAYYO

gaafas mo'annoo guddaa kenne. Loltoonnis warra du'an irraa hiikachuu
qofaaf gara Ele'aazaaritti deebi'an.
11 Isatti aanees Saamaa ilma Aagee namicha gosa Haraaraatu ture.
Yommuu Filisxeemonni iddoo Leehi jedhamutti lafa qotiisaa kan misiraan
guutame tokko biratti walitti qabamanitti loltoonni Israa'el isaan duraa
baqatan. 12 Saamaan garuu lafa qotiisaa walakkaatti iddoo qabatee ture.
Innis irraa ittisuudhaan Filisxeemota fixe; Waaqayyos mo'annaa guddaa
kenne.
13 Yeroo midhaan haammamutti utuu loltoonni Filisxeemotaa Sulula
Refaayim keessatti walitti qabamanii jiranuu, hangafoota soddomman
sana keessaa namoonni sadii gara holqa Adulaamitti gara Daawit gad
bu'an. 14 Yeroo sanatti Daawit da'annoo cimaa keessa ture; loltoonni
Filisxeem immoo Beetlihem turan. 15 Daawitis Dheebotee, "Utuu namni
tokko boolla bishaanii kan karra Beetlihem bira jiru keessaa bishaan
dhugaatii naa fidee hoo!" jedhe. 16 Kanaafuu namoonni jajjaboon sadan
sun qubata Filisxeemotaa keessaan darbanii boolla bishaanii kan karra
Beetlihem bira jiru keessaa bishaan waraabanii Daawitiif fidan. Inni
garuu dhuguu ni dide; qooda kanaa bishaan sana fuula Waaqayyoo duratti
dhangalaase. 17 Innis, "Yaa Waaqayyoo, waan kana gochuun narraa haa
fagaatu! Bishaan kun dhiiga namoota lubbuu ofii isaaniitti kutatanii
deemanii mitii?" jedhe. Kanaafuu Daawit bishaan sana hin dhugne.

Egaa wanni namoonni jajjaboon sadan sun hojjetan kana ture.

18 Abiishaayi ilmi Zeruuyaa obboleessi Yoo'aab hoogganaa sadan
isaanii ture. Innis namoota dhibba sadiitti eeboo isaa ol kaafatee
isaan fixe; akkasiin innis akkuma namoota sadan sanaa beekamaa ta'e.
19 Abiishaayin warra sadan caalaa ulfina hin argannee ree? Inni yoo isaan
keessaa tokko ta'uu baate iyyuu ajajaa isaanii ta'e.

20 Benaayaa ilmi Yehooyaadaa loltuun cimaan biyya Qabzi'eel sunis
loltuu mo'annaa gurguddaa argamsiise ture. Innis loltoota Mo'aab
kanneen akka malee jajjaboo ta'an lama ajjeese. Gaafa cabbiin roobe
tokkos boolla keessa seenee leenca ajjeese. 21 Inni namicha biyya Gibxi
guddicha tokko illee ni ajjeese. Namichi Gibxi sun eeboo harkaa qabaatu
iyyuu Benaayaa bokkuudhaan isatti ba'e; innis harka namicha Gibxi
sanaatii eeboo butatee eeboodhuma isaatiin isa ajjeese. 22 Hojiiwwan
gootummaa kanneen Benaayaa ilmi Yehooyaadaa hojjete kana fa'i; innis
akkuma namoota jajjaboo sadan sanaa nama beekamaa ture. 23 Inni
namoota soddomman sana keessaa nama kam iyyuu caalaa ulfina guddaa
argate; garuu namoota Sadan sanatti hin dabalamne. Daawitis ajajaa
eegdota ofii isaa isa godhate.

24 Jara soddomman sana keessattis:

Asaaheel obboleessa Yoo'aab,
Elhaanaan ilma Doodoo namicha Beetlihem,
25 Shamaa namicha gosa Haroodaa,
Eliiqaa namicha gosa Haroodaa,
26 Heleez namicha Phaaltii,
Iiraa ilma Iqeesh nama Teqoo'aa,
27 Abii'ezer nama Anaatoot,
Mebunaay nama biyya Hushaa,
28 Zalmoon nama Ahoo'aa,

Maharaayi nama Netoofaa,
29 Heeled ilma Ba’anaa nama Netoofaa,
gosa Beniyaam keessaa Iitaayi ilma Riibaay namicha Gibe’aa,
30 Benaayaa nama Phiraatoon
Hidaay namicha sululoota Ga’aash,
31 Abii-Alboon namicha biyya Arbaa,
Azmaawet nama Barhuum,
32 Eliiyaabaa namicha Sha’alboon,
ilmaan Yaasheen,
Yoonaataan, 33 ilma Shamaa namicha Haraaraa sanaa,
Ahii’aam ilma Shaaraar namicha Aroodaa sanaa,
34 Eliiphelexi ilma Ahasbaayi nama Ma’akaat,
Eli’aam ilma Ahiitofel nama Giiloon,
35 Hezroo nama Qarmeloos,
Fa’araay nama biyya Arbii,
36 Yigi’aal ilma Naataan namicha Zoobaa,
Baanii gosa Gaad,
37 Zeleq namicha gosa Amoon,
Nahaaraay namicha gosa Bi’eeroot kan Yoo’aab ilma Zeruuyaatiif mi’a lolaa baatu sana ture;
38 Iiraas namicha gosa Yitraa,
Gaareeb namicha gosa Yitraa,
39 akkasumas Uuriyaa namicha Heet.

Walumatti namoota soddomii torba turan.

24

Daawit Loltoota Lakkaa’e
24:1-17 kwf – 1Sn 21:1-17

1 Aariin WAAQAYYOO ammas Israa’elitti ka’ee Daawitiin, “Dhaqiitii
Israa’elii fi Yihuudaa lakkaa’i” jedhee isaanitti kakaase.
2 Kanaafuu mootichi Yoo’aabii fi ajajjoota waraanaa kanneen isa
bira turaniin, “Akka ani akka isaan hammam akka baay’atan beekuu
danda’uuf gosoota Israa’el kanneen Daanii hamma Bersheebaatti jiraatan
hunda keessa deemaatii namoota loluu danda’an galmeessaa” jedhe.
3 Yoo’aab garuu deebisee, “WAAQAYYO Waaqni kee loltoota kee dachaa
dhibba caalaa haa baay’isu; iji gooftaa koo mootichaas waan kana haa
argu. Garuu gooftaan koo mootichi maaliif waan kana gochuu barbaade?”
jedhe.
4 Ta’us dubbiin mootichaa Yoo’aabii fi ajajjoota loltootaa yaada geed-
darachiise; kanaafuu isaan fuula mootichaa duraa ba’anii namoota
Israa’el kanneen loluu danda’an galmeessuu deeman.
5 Isaanis erga Yordaanos ce’anii booddee gara kibba magaalaa sulula
keessatti argamuutiin Aro’eer bira qubatan; achii immoo Gaad keessa
darbanii Ya’izeeritti qajeelan. 6 Isaanis gara Gili’aadii fi Tabaason Adasaay,
itti aansanii gara Daan yaa’anii achii immoo naanna’anii Siidoonaa
dhaqan. 7 Ergasii immoo gara Da’annoo Xiiroos, gara magaalaawwan
Hiiwotaatii fi Kana’aanotaa hundaa dhaqan. Dhuma irratti immoo gara
Bersheebaa kan kibba Yihuudaatti argamtu sanaa dhaqan.
8 Isaanis erga guutummaa biyyattii keessa naanna’anii booddee ji’a
sagalii fi bultii digdamaatti Yerusaalemitti deebi’an.

9 Yoo’aabis lakkoobsa namoota loluu danda’anii mootichatti hime; Is-
raa’el keessa namoota lolaaf ga’umsa qaban kanneen goraadee qabachuu
danda’an kuma dhibba saddeeti, Yihuudaa keessa immoo namoota kuma
dhibba shanitu ture.
10 Daawit waan erga loltoota lakkaa’ee booddee balleessaan itti
dhaga’ameef WAAQAYYOON, “Ani waan hojjedhe keessatti cubbuu guddaa
hojjedheera. Yaa WAAQAYYO, ani akka ati balleessaa garbicha keetii
dhiiftuuf sin kadhadha. Ani hojii gowwummaa guddaa hojjedheeraa”
jedhe.
11 Guyyaa itti aanutti utuu Daawit hirribaa hin ka’in ergaan WAAQAYYOO
gara waa himaa Daawit gara Gaad raajichaa dhufe; ergaan sunis,
12 “Dhaqiitii Daawitiin, ‘WAAQAYYO akkana siin jedha: Ani filannoo sadii
siifin kenna; akka ani isa sitti fiduuf isaan keessaa tokko filadhu’ jedhi”
jedha.
13 Kanaafuu Gaad gara Daawit dhaqee, “Waggaa torba biyya kee irra
beelli haa bu’uu? Yookaan diinonni kee ji’a sadiif si haa ari’anii? Yookaan
dha’ichi guyyaa sadii biyya kee haa dha’uu? Egaa amma itti yaadiitii waan
ani isa na erge sanaaf deebisu murteessi” jedheen.
14 Daawit immoo Gaadiin, “Ani akka malee dhiphadheera. Waan araarri
isaa guddaa ta’eef nu harka WAAQAYYOO haa seennu; garuu akka ani harka
namaa seenu hin godhin” jedhe.
15 Kanaafuu WAAQAYYO guyyaa itti aanu ganamaa jalqabee hamma
guyyaan murtaa’e raawwatutti Israa’elitti dha’icha fide; Daanii hamma
Bersheebaatti namoonni kumni torbaatamni ni dhuman. 16 Yeroo
ergamaan Waaqayyoo Yerusaalemin balleessuuf harka isaa diriirfatetti
WAAQAYYO sababii hubaatiin sun isa gaddisiiseef ergamaa isaa kan saba
balleessuuf ture sanaan, “Ni ga’a! Harka kee deebifadhu” jedhe. Yeroo
sana ergamaan WAAQAYYOO oobdii Arawunaa namicha gosa Yebuus sanaa
bira ture.
17 Daawit yommuu ergamaa Waaqayyoo kan namoota ajjeesaa ture sana
argetti, WAAQAYYOON, “Namni cubbuu fi balleessaa hojjete anuma. Isaan
kunneen garuu hoolotaa dha. Isaan maal godhan? Harki kee anaa fi
maatii koo irra haa bu’u” jedhe.

Daawit Iddoo aarsaa Tolche
24:18-25 kwf – 1Sn 21:18-26

18 Gaafas Gaad gara Daawit dhaqee, “Ol ba’iitii oobdii Arawunaa
namicha gosa Yebuus sanaa keessatti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF ijaari”
jedheen. 19 Kanaafuu Daawit akkuma WAAQAYYO karaa Gaadiin isa ajajetti
ol ba’e. 20 Arawunaan yommuu mil’atee mootichaa fi namoota isaa
kanneen gara isaa dhufaa jiran argetti, gad ba’ee fuula mootichaa duratti
addaan lafatti gombifamee sagade.
21 Arawunaanis, “Gooftaan koo mootichi maaliif gara garbicha isaa
dhufe?” jedhe.
Daawit immoo, “Ani akka dha’ichi saba irra bu’e kun dhaabatuuf, oobdii
kee bitee isa irratti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF tolchuufin dhufe” jedhee
deebise.
22 Arawunaanis Daawitiin akkana jedhe; “Gooftaan koo mootichi waan
isatti tolu kam iyyuu fudhatee haa dhi’eessu. Aarsaa gubamuuf sangoonni
kunoo ti; qoraaniif immoo mi’i ittiin midhaan dha’amuu fi waanjoon
sangaa as jira. 23 Yaa mootii, Arawunaan waan kana hunda mootichaaf ni

kenna." Akkasumas Arawunaan, "WAAQAYYO Waaqni kee siif haa fudhatu"
isaan jedhe.
24 Mootichi garuu, "Akkas miti; ani gatiidhaan sirraa bituu na bar-
baachisa. Ani waan gatii itti hin baasin WAAQAYYO Waaqa kootiif aarsaa
gubamu godhee hin dhi'eessu" jedhee Arawunaaf deebise.
Kanaafuu Daawit oobdichaa fi sangoota sana meetii saqilii shantamaan
bite. 25 Daawitis achitti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF tolchee aarsaa gubamuu
fi aarsaa nagaa dhi'eesse. WAAQAYYOS kadhannaa waa'ee biyyattiif
dhi'aateef deebii kenne; dha'ichis Israa'el irraa ni deebi'e.

Kitaaba Mootootaa Tokkoffaa

Adooniyaa Mootii Ta'uu Yaale

1 Daawit Mootichi yeroo jaaree dulloometti yoo uffata itti tuulan illee
dhagni isaa hin ho'uuf ture. 2 Kanaafuu tajaajiltoonni isaa akkana
jedhaniin; "Durba qulqulluu mooticha tajaajiltuu fi kunuunsitu haa
barbaannu. Isheenis gooftaa keenya moootichatti bira ciiftee isa haa
ho'iftu."
3 Isaanis biyya Israa'el guutuu keessa durba miidhagduu barbaadanii
intala Abiishagi jedhamtu kan gosa Suunam tokko argatanii moootichatti
fidan. 4 Intalattiin akka malee miidhagduu turte; isheenis mooticha
kunuunsite; ni tajaajiltes; mootichi garuu ishee bira hin ga'u ture.
5 Yeroo sanatti Adooniyaan ilmi Hagiit kan isheen Daawitiif deesse, "Ani
mootii nan ta'a" jedhee ol ol of qabe. Kanaafuu inni gaariiwwanii fi
fardeen akkasumas namoota fuula isaa dura fiigan shantama qopheeffate.
6 Abbaan isaa immoo, "Ati maaliif waan akkanaa goota?" jedhee
gonkumaa isa ifatee hin beeku. Inni gurbaa akka malee miidhagaa kan
Abesaaloomitti aanee dhalatee dha.
7 Adooniyaanis Yoo'aab ilma Zeruuyaatii fi Abiyaataar lubichaan
mari'ate; isaanis isa deeggaran. 8 Garuu Zaadoq lubichi, Benaayaa
ilmi Yehooyaadaa, Naataan raajichi, Shime'iin, Ree'ii fi eegdonni Daawit
filatamoon Adooniyaa wajjin hin turre.
9 Adooniyaanis dhagaa Zoohelet isa naannoo Een Roogeelitti argamu
biratti hoolaa, korma looniitii fi jabboota coccoomoo aarsaa dhi'eesse. In-
nis obboloota isaa ilmaan moootichaa hunda, namoota Yihuudaa kanneen
qondaaltota moootichaa ta'an hunda ni waame; 10 garuu Naataan raajicha
yookaan Benaayaa yookaan eegdota filatamoo yookaan obboleessa isaa
Solomoonin hin waamne.
11 Ergasii Naataan akkana jedhee Batisheebaa haadha Solomoon gaafate;
"Ati akka Adooniyaan ilmi Hagiitii, utuu gooftaan keenya Daawit quba
hin qabaatin mootii ta'e hin dhageenyee? 12 Mee amma kottu akka ati itti
lubbuu keetii fi lubbuu ilma kee Solomoon oolchuu dandeessu si gorsaa.
13 Amma gara Daawit moootichaa dhaqiitii, 'Yaa gooftaa koo mootii, ati,
"Ilmi kee Solomoon anatti aanee dhugumaan mootii ni ta'a; teessoo koo
irras ni taa'a" jettee ana garbittii keetiif hin kakannee? Yoos Adooniyaan
maaliif mootii ta'e?' jedhiin. 14 Anis utuma ati achitti mooticha wajjin
dubbachaa jirtuu dhufee waan ati jettu sana siif mirkaneessa."
15 Kanaafuu Batisheebaan kaatee mootii dulloome sana arguuf gara
kutaa Abiishagi intalli gosa Suunam sun itti isa kunuunsaa turteetti ol
seente. 16 Batisheebaan gad jettee fuula moootichaa duratti jilbeenfatte.
Mootichis, "Ati maal barbaadda?" jedhee gaafate.
17 Isheenis akkana jettee deebifteef; "Yaa gooftaa ko, ati mataan
kee, 'Ilmi kee Solomoon natti aanee mootii ni ta'a; teessoo koo irras
ni taa'a' jettee maqaa Waaqayyo Waaqa keetiitiin ana garbittii keetiif
kakattee turte. 18 Amma garuu Adooniyaan mootii ta'eera; ati gooftaan
koo mootichis waan kana quba hin qabdu. 19 Inni kunoo sangoota,

jabboota coccoomoo fi hoolota baay'ee aarsaa dhi'eessee ilmaan mootii
hunda, Abiyaataar lubichaa fi Yoo'aab ajajaa loltootaa waameera; garuu
garbicha kee Solomoonin hin waamne. 20 Yaa gooftaa koo mooticha, si
booddeedhaan eenyu teessoo gooftaa koo mootichaa irra akka taa'u sirraa
beekuudhaaf iji Israa'el hundi sirra jira. 21 Yoo kanaa achii yeroo gooftaan
koo mootichi abbootii isaa wajjin boqotutti anii fi ilmi koo Solomoon akka
nama balleessaa qabuutti ilaalamna."

22 Utuma isheen amma illee mooticha wajjin dubbachaa jirtuu Naataan
raajichi ni dhufe. 23 Isaanis, "Naataan raajichi as jira" jedhanii mootichatti
himan. Kanaafuu Naataan dhufee fuula mootichaa duratti gad jedhee
harka fuudhe.

24 Naataanis akkana jedhe; "Yaa gooftaa koo mootii, ati, 'Adooniyaan
natti aanee mootii ta'a; teessoo koo irras ni taa'a' jetteertaa? 25 Inni
har'a gad bu'ee sangoota, jabboota coccoomoo fi hoolota baay'ee aarsaa
dhi'eesseera. Ilmaan mootichaa hunda, ajajjoota loltootaatii fi Abiyaataar
lubicha waameera. Isaan amma iyyuu isa wajjin nyaachaa dhugaa,
'Adooniyaan mootichi bara dheeraa haa jiraatu!' jechaa jiru. 26 Garuu ana
garbicha kee, Zaadoq lubicha, Benaayaa ilma Yehooyaadaatii fi garbicha
kee Solomoonin hin waamne. 27 Egaa kun waan gooftaan koo mootichi
utuu isa booddeedhaan eenyu akka teessoo gooftaa koo mootichaa irra
taa'u garbicha isaa hin beeksisin hojjeteedhaa?"

Daawit Solomoonin Mootii Taasise
1:28-53 kwf – 1Sn 29:21-25

28 Daawit mootichi, "Mee Batisheebaa ol waamaa" jedhe. Kanaafuu
isheen gara mootichaatti ol seentee fuula isaa dura dhaabatte.

29 Mootichis akkana jedhee kakateef; "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa isa
rakkina hundumaa keessaa na baase sanaa, 30 ani waan duraan maqaa
WAAQAYYO Waaqa Israa'eliin siif kakadhe sana har'a dhugumaan siif
guuta. Ilmi kee Solomoon na booddeedhaan mootii ta'a; iddoo koos
teessoo koo irra ni taa'a."

31 Batisheebaanis addaan gad jettee harka fuutee fuula mootichaa
duratti jilbeenfattee, "Gooftaan ko, Daawit mootichi bara baraan haa
jiraatu!" jette.

32 Daawit mootichis, "Mee Zaadoq lubicha, Naataan raajichaa fi Be-
naayaa ilma Yehooyaadaa as waamaa" jedhe. Yommuu isaan fuula
mootichaa duratti dhi'aatanitti, 33 inni akkana isaaniin jedhe: "Garboota
gooftaa keessanii of faana fudhadhaatii ilma koo Solomoonin gaangoo
koo irra teessisaatii Giihoonitti gad buusaa. 34 Achittis Zaadoq lubichii
fi Naataan raajichi Israa'eloota irratti mootii godhanii isa haa diban.
Malakata afuufaatii, 'Solomoon mootichi bara dheeraa haa jiraatu!'
jedhaa iyyaa. 35 Isinis ergasii isa wajjin ol ba'uu qabdu; innis dhufee
teessoo koo irra taa'ee iddoo koo bu'ee mootii ta'uu qaba. Ani akka inni
bulchaa ta'uuf Israa'elii fi Yihuudaa irratti isa muudeera."

36 Benaayaa ilmi Yehooyaadaa akkana jedhee mootichaaf deebise;
"Ameen! WAAQAYYO Waaqni gooftaa koo mootichaa akkasuma haa jedhu.
37 WAAQAYYO akkuma gooftaa koo mooticha wajjin ture Solomoon wajjin
haa ta'u; teessoo isaas teessoo gooftaa koo Daawit mootichaa caalaa haa
jabeessu!"

38 Kanaafuu Zaadoq lubichi, Naataan raajichi, Benaayaa ilmi Yehooy-
aadaa, Kereetonnii fi Pheletonni gad bu’anii gaangoo Daawit mootichaa
irra Solomoon teessisanii Giihoonitti geessan. 39 Zaadoq lubichi dunkaana
qulqulluu keessaa gaanfa zayitii fuudhee Solomooniin dibe. Isaanis
malakata afuufanii namoonni hundi, “Solomoon mootichi bara dheeraa
haa jiraatu!” jedhanii iyyan. 40 Namoonni hundi hamma sagalee sanaan
lafti sochootutti faaggaa afuufaa gammachuu guddaadhaan isa faana ol
ba’an.
41 Adooniyaa fi keessummoonni isa wajjin turan akkuma nyaata
isaanii fixataniin waan kana dhaga’an. Yoo’aabis sagalee malakataa
dhageenyaan, “Iyyi magaalaa keessaa kun hundi maalii?” jedhee gaafate.
42 Utuma inni dubbachuutti jiruu, Yonaataan ilmi Abiyaataar lubichaa
ni dhufe. Adooniyaanis, “Ol seeni. Jabaan akka keetii kun oduu gaarii
fiduu qabaa” jedhe.
43 Yonaataanis akkana jedhee deebise; “Akkas miti! Gooftaan keenya
Daawit mootichi, Solomoonin mootii godheera. 44 Mootichis Zaadoq
lubicha, Naataan raajicha, Benaayaa ilma Yehooyaadaa, Kereetotaa fi
Pheletota isa wajjin erge; isaanis gaangoo mootichaa irra isa teessisan;
45 Zaadoq lubichii fi Naataan raajichi Giihoonitti mootii godhanii isa
dibaniiru. Isaan gammachuudhaan achii ol ba’an; magaalattiinis iyya
isaaniitiin sochoofamte; wacni isin dhageessan kunis kanaa dha. 46 Kana
caalaa iyyuu Solomoon teessoo mootummaa irra taa’eera. 47 Qondaaltonni
mootiis, ‘Waaqni kee maqaa kee caalaa maqaa Solomoon beekamaa
godhee teessoo isaa illee teessoo kee caalaa haa guddisu!’ jedhanii gooftaa
keenya Daawit mooticha eebbisuuf dhufaniiru. Mootichis siree isaa irratti
gad jedhee sagade; 48 innis, ‘WAAQAYYO, Waaqni Israa’el kan akka iji koo
har’a nama iddoo koo bu’ee teessoo koo irra taa’u argitu naa eeyyame sun
haa eebbifamu’ jedhe.”
49 Kana irrati keessummoonni Adooniyaa hundi rifatanii ka’anii bibittin-
naa’an. 50 Adooniyaan garuu Solomoonin sodaatee dhaqee gaanfa iddoo
aarsaa qabate. 51 Solomoonittis akkana jedhamee himame; “Adooniyaan
Solomoon mooticha sodaatee gaanfa iddoo aarsaa qabatee itti cicheera.
Innis, ‘Solomoon mootichi akka goraadeedhaan garbicha isaa hin ajjeefne
har’a naaf haa kakatu’ jedhe.”
52 Solomoonis, “Yoo inni amanamaa ta’uu isaa mirkaneesse rifeensa
mataa isaa keessaa tokko iyyuu lafa hin bu’u; garuu yoo hamminni isa
keessatti argame inni ni du’a” jedhee deebise. 53 Solomoon mootichis
nama itti erge; isaanis iddoo aarsaa biraa gad isa fidan. Adooniyaanis
dhufee fuula Solomoon mootichaa duratti gad jedhee harka fuudhe;
Solomoonis, “Deemi, mana keetti gali” jedheen.

2

Ajaja Daawit Solomooniif Kenne
2:10-12 kwf – 1Sn 29:26-28

1 Daawit Yeroon du’a isaa dhi’aannaan ilma isaa Solomoonin ajaje.
2 Innis akkana jedhe; “Ani karaa lafa hundumaa deemuufan jira.
Kanaafuu ati jabaadhu; namas ta’i; 3 waan WAAQAYYO Waaqni kee
barbaadu eegi; akka waan hojjettu hundaa fi lafa deemtu hundatti
milkooftuuf akkuma seera Musee keessatti barreeffametti karaa isaa irra

deemi; sirnaa fi ajaja isaa, seeraa fi dambii isaa eegi; 4 yoo ati akkas goote,
WAAQAYYO waan, 'Yoo ilmaan kee karaa isaanii eeggatan, yoo isaan garaa isaanii guutuu fi lubbuu isaanii guutuudhaan amanamummaadhaan fuula koo dura jiraatan, ati teessoo Israa'el irraa nama hin dhabdu' jedhee na abdachiise sana fiixaan naa baasa.

5 "Ati mataan kee iyyuu waan Yoo'aab ilmi Zeruuyaa natti hojjete, waan inni ajajjoota loltoota Israa'el lamaan jechuunis Abneer ilma Neerii fi Amaasaa ilma Yeteer godhe ni beekta. Inni bara nagaa keessa akka waan waraana keessatti ta'eetti isaan ajjeesee dhiiga isaanii dhangalaase; dhiiga sanas sabbata mudhii isaatii fi kophee faana isaatti faale. 6 Ogummaa
keetiin isa adabi malee akka inni arrii isaatiin nagaan awwaalamu hin godhin.

7 "Garuu sababii isaan yeroo ani obboleessa kee Abesaaloom duraa baqadhetti na gargaaraniif ilmaan Barzilaayii namicha gosa Gili'aad sanaatiif arjoomi; isaanis warra maaddii kee irraa nyaatan gidduu haa jiraatan.

8 "Shime'iin ilmi Geeraa namichi gosa Beniyaam kan biyya Bahuuriim inni gaafa ani Mahanayiim dhaqetti akka malee na abaare sun kunoo si wajjin jira. Ani garuu yeroo inni na simachuuf Yordaanos dhufetti, 'Ani goraadeedhaan si hin ajjeesu' jedhee maqaa WAAQAYYOOTIIN nan kakadheef. 9 Ati garuu sababii nama ogeessa taateef amma akka waan
inni balleessaa hin qabaatiniitti isa hin ilaalin. Atuu waan isa gootu ni beekta. Ati mataa isaa kan arraa'e sana dhiigaan awwaala keessa buusi."

10 Daawitis ergasii abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit keessatti awwaalame. 11 Innis waggaa afurtama Israa'el irratti jechuunis
waggaa torba Kebroonitti, waggaa soddomii sadii immoo Yerusaalemitti mootii ta'e. 12 Kanaafuu Solomoon teessoo abbaa isaa Daawit irra ni taa'e;
mootummaan isaas jabaatee dhaabate.

Teessoon Solomoon Jabaachaa Deemuu Isaa

13 Yeroo kanatti Adooniyaan ilmi Hagiit gara Batisheebaa gara haadha Solomoon dhaqe. Batisheebaanis, "Ati nagumaaf dhuftee?" jettee isa gaafatte.

Innis, "Eeyyee ani nagumaafan dhufe" jedhee deebiseef; 14 itti dabalees,
"Ani waanan siin jechuu fedhu tokkon qaba" jedheen.

Isheenis, "Mee jedhi" jettee deebifteef.

15 Innis akkana jedheen; "Akkuma ati beektu mootummaan kan koo ture. Warri Israa'el hundinuus akka ani mootii isaanii ta'u na abdatan. Garuu wanni sun geeddaramee mootummaan gara obboleessa kootiitti deebi'eera; wanni kun WAAQAYYO biraa isaaf dhufeeraatii. 16 Ani amma
waanan si kadhadhu tokkon qaba; maaloo na hin didin."

Isheenis, "Kadhadhu" jetteen.

17 Innis itti fufee, "Akka inni Abiishagi intala gosa Suunam sana akka niitiitti naaf kennuuf maaloo Solomoon mooticha naa kadhadhu; inni si hin diduutii" jedheen.

18 Batisheebaanis, "Kun waan gaarii dha! Ani dhaqeen mootichatti siif dubbadha" jettee deebifteef.

19 Kanaafuu Batisheebaan Adooniyaaf jettee isatti dubbachuuf gara Solomoon Mootichaa dhaqxe; Mootichis ishee simachuuf ol ka'ee harka ishee fuudhee teessoo isaa irra taa'e. Inni teessoo haadha mootiitiif fidame tokko of biraa qaba ture; isheenis gama mirga isaatiin teesse.

20 Isheenis, “Ani waanan si kadhadhu xinnoo tokko qaba; maaloo na hin didin” jetteen.

Mootichis, “Yaa haadha koo kadhadhu; ani si hin diduutii” jedhee deebiseef.

21 Isheenis, “Obboleessi kee Adooniyaan intala gosa Suunam kan Abiishagi jedhamtu sana haa fuudhu” jetteen.

22 Solomoon mootichis akkana jedhee haadha isaatiif deebii kenne; “Ati maaliif Abiishagi intala gosa Suunam kana Adooniyaaf kadhatta? Ati mootummaa illee akkasuma isaaf kadhadhu; inni obboleessa koo hangafaatii; Abiyaataar lubichaa fi Yoo’aab ilma Zeruuyaatiif illee gaafadhu!”

23 Solomoon mootichis akkana jedhee maqaa WAAQAYYOOTIIN kakate; “Yoo Adooniyaan gatii kadhaa kanaa lubbuu ofii isaatiin baasuu baate,
Waaqni natti haa muru; waan caalu iyyuu natti haa fidu! 24 Kanaafuu
dhugaa WAAQAYYO jiraataa isa jabeessee na dhaabee teessoo abbaa koo teessoo Daawit irra na kaa’ee fi isa akkuma waadaa gale sanatti mootummaa naaf hundeesse sanaa Adooniyaan dhugumaan har’a ni
ajjeefama!” 25 Solomoon mootichi Benaayyaa ilma Yehooyaadaa ajaje; innis
dhaqee Adooniyaa dha’ee ajjeese.

26 Mootichis Abiyaataar lubichaan akkana jedhe; “Ati gara lafa qotiisaa kee kan Anaatoot jirtu sanaa deemi. Ati silaa du’uu qabda turte; ani garuu sababii ati fuula abbaa koo Daawit duratti taabota WAAQAYYO Gooftaa baattee rakkina abbaa kootii hunda illee qooddatteef amma si hin ajjeesu.”
27 Kanaafuu Solomoon dubbii WAAQAYYO Shiilootti waa’ee mana Eelii dubbate sana guutuudhaan Abiyaataarin lubummaa mana WAAQAYYOO irraa buuse.

28 Yommuu oduun kun Yoo’aab namicha Abesaaloomiif tumsuu dhiisee Adooniyaaf tumse sana bira ga’etti, inni gara dunkaana WAAQAYYOOTTI
baqatee gaanfa iddoo aarsaa sana qabate. 29 Akka Yoo’aab gara dunkaana
WAAQAYYOOTTI baqatee iddoo aarsaa bira jiru Solomoon Mootichatti ni himame. Solomoonis, “Dhaqiitii isa ajjeesi!” jedhee Benaayyaa ilma Yehooyaadaa sana ajaje.

30 Kanaafuu Benaayyaa dunkaana WAAQAYYOO ol seenee Yoo’aabiin, “Mootichi, ‘Kottu ba’i!’ siin jedha” jedhe.

Inni garuu, “Ani asumattin du’a malee hin ba’u” jedhee deebise.

Benaayyaa immoo, “Yo’aab akkana jedhee naaf deebise” jedhee mootichatti hime.

31 Mootichi akkana jedhee Benaayyaa ajaje; “Akkuma inni jedhe sana godhi; ajjeesiitii isa awwaali; kanaanis yakka dhiiga nama qulqulluu kan Yoo’aab dhangalaase sanaa irraa anaa fi mana abbaa koo qulqulleessi.
32 Sababii inni utuu abbaan koo Daawit hin beekin namoota lama goraadeen ajjeeseef WAAQAYYO gatii dhiiga inni dhangalaase sanaa isa baasisa. Namoonni inni ajjeese sun lamaan jechuunis Abneer ilmi Neer ajajaan loltoota Israa’elii fi Amaasaan ilmi Yeteer ajajaan loltoota
Yihuudaa namoota isa caalaa jajjaboo fi qajeeltota turan. 33 Yakki dhiiga
isaanii mataa Yoo’aabii fi sanyii isaa irra bara baraan haa jiraatu. Garuu Daawitii fi sanyii isaa irra, mana isaatii fi teessoo isaa irra nagaan WAAQAYYOO bara baraan haa jiraatu.”

34 Kanaafuu Benaayyaa ilmi Yehooyaadaa achi dhaqee Yoo’aabin ajjeese;
innis biyya ofii isaatti gammoojjii keessatti awwaalame. 35 Mootichis
Benaayyaa ilma Yehooyaadaa sana ajajaa loltootaa godhee iddoo Yoo’aab buuse; Zaadoq lubicha immoo iddoo Abiyaataar buuse.

[36] Ergasiis mootichi gara Shime'iitti nama ergee akkana jedheen; "Ati
Yerusaalem keessatti mana ijaarradhuutii achuma jiraadhu; achii baatee
gara tokko illee hin deemin. [37] Gaafa achii baatee Sulula Qeedroon ceetutti
akka duutu dhugumaan beeki; dhiigni kees matuma keetti deebi'a."

[38] Shime'iinis, "Wanni ati jette gaarii dha. Garbichi kee akkuma gooftaan
koo mootichi jedhe sana ni godha" jedhee mootichaaf deebise. Shime'iinis
bara dheeraa Yerusaalem keessa jiraate.

[39] Garuu waggoota sadii booddee garboota Saamii keessaa namoonni
lama gara Aakiish ilma Ma'akaa mooticha Gaatitti baqatan; Shime'iittis,
"Garboonni kee Gaati keessa jiru" jedhamee himame. [40] Innis waan
kana dhageenyaan ka'ee harree isaa irra kooraa kaa'atee garboota isaa
barbaadachuu Aakiish bira Gaati dhaqe. Kanaafuu Shime'iin dhaqee
Gaatii garboota isaa fidate.

[41] Yommuu akka Shime'iin Yerusaalemii ba'ee Gaati dhaqee deebi'e
Solomoonitti himametti, [42] mootichi Shime'ii waamsisee akkana jedheen;
"Ani maqaa WAAQAYYOOTIIN si kakachiisee, 'Ati guyyaa kaatee iddoo biraa
dhaquuf baate akka duutu beekkadhu' jedhee si hin seerree? Atis gaafas,
'Wanni ati jettu gaarii dha. Ani nan ajajama' naan jette. [43] Yoos ati Maaliif
kakuu WAAQAYYOON kakatte sana eeguu diddee ajaja ani siif kenneefis
ajajamuu didde ree?"

[44] Mootichi amma illee Shime'iidhaan akkana jedhe; "Ati cubbuu abbaa
koo Daawititti hojjette hunda garaa kee keessatti ni beekta. WAAQAYYO
amma jal'ina kee sana matuma keetti deebisa. [45] Solomoon mootichi garuu
ni eebbifama; teessoon Daawitis bara baraan jabaatee fuula WAAQAYYOO
dura ni jiraata."

[46] Mootichis Benaayyaa ilma Yehooyaadaa ni ajaje; innis dhaqee Saamii
dha'ee ajjeese.

Mootummaanis yeroo kanatti harka Solomoonitti jabaatee dhaabate.

3

Solomoon Ogummaa Kadhate
3:4-15 kwf – 2Sn 1:2-13

[1] Solomoonis Fara'oon mooticha Gibxi wajjin walii galtee uummatee
intala isaa fuudhe. Innis hamma masaraa mootummaa ofii isaatii fi
mana qulqullummaa WAAQAYYOO ijaaree, naannoo Yerusaalemittis dallaa
ijaaruu fixutti magaalaa Daawititti ishee fide. [2] Ta'us sababii hamma
gaafasiitti manni qulqullummaa Maqaa WAAQAYYOOTIIF hin ijaaraminiif
namoonni iddoo ol ka'aa irratti aarsaa dhi'eessaa turan. [3] Solomoon
akkuma ajaja abbaan isaa Daawit isaaf kenneetti jiraachaa jaalala
WAAQAYYOOF qabu argisiise; garuu aarsaa fi ixaana aarfamu iddoo ol ka'aa
irratti dhi'eessaa ture.

[4] Mootichi aarsaa dhi'eessuuf gara Gibe'oon dhaqe; iddoon sunis iddoo
sagadaa kan gaara irraa isa baay'ee jaalatamaa isa Solomoon aarsaa
gubamu kuma tokko irratti dhi'eesse tureetii. [5] WAAQAYYOS Gibe'oonitti
halkan abjuu keessa Solomoonitti mul'ate; Waaqnis, "Waan akka ani siif
kennu feetu kam iyyuu na kadhadhu" jedhe.

[6] Solomoon immoo akkana jedhee deebise; "Ati sababii inni amana-
mummaa fi qajeelummaadhaan fuula kee dura jiraatee gara tolina siif
qabaateef garbicha kee, abbaa koo Daawitiif arjummaa guddaa goote.

Arjummaa guddaa kanas ittuma fufteefii har’a ilma teessoo isaa irra taa’u
kenniteefii jirta.

7 “Egaa yaa WAAQAYYO Waaqa ko, ati iddoo abbaa koo Daawit, garbicha
kee mootii gooteerta. Ani garuu daa’ima xinnaa dha; hojii koos akkan itti
hojjedhu hin beeku. 8 Garbichi kee kunoo saba ati filatte saba guddaa,
kan lakkaa’amuu hin dandeenye yookaan herregamuudhaaf akka malee
baay’atu keessa jira. 9 Kanaafuu hubannaa ani ittiin saba kee bulchuu fi
waan gaarii fi waan hamaa ittiin gargar baasee beeku garbicha keetiif
kenni. Yoo akkas ta’uu baate eenyutu saba kee guddaa kana bulchuu
danda’a?”

10 Solomoon waan kana kadhachuun isaa fuula Gooftaa duratti gam-
machiisaa ture. 11 Kanaafuu Waaqni akkana jedheen; “Ati waan kana
kadhatte malee ofii keetiif bara dheeraa yookaan sooroma yookaan
lubbuu diinota keetii hin kadhanne; garuu waan murtii qajeelaa kennuuf
hubannaa kadhatteef, 12 ani waan ati kadhatte kana siifin kenna. Qalbii
ogeessa waa hubatu kan namoonni si dura turan hin qabaatin, kan warri
si duubaan dhufanis hin qabaanne siifin kenna. 13 Kana malee iyyuu
akka bara jireenya keetii keessa mootota gidduudhaa tokko illee siin hin
qixxaanneef ani waan ati hin kadhatin sooromaa fi ulfina siifin kenna.
14 Yoo ati karaa koo irra deemtee akkuma abbaan kee Daawit hojjete sana
seeraa fi ajaja koo eegde, ani umurii kee nan dheeressa.” 15 Solomoon
ergasii dammaqee akka wanni sun abjuu ta’e hubate.

Innis gara Yerusaalemitti deebi’ee taabota kakuu Gooftaa dura dhaa-
batee aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi’eesse. Ergasiis garboota isaa
hundaaf cidha qopheesse.

Ogummaadhaan Murtii Kennuu

16 Yeroo kanatti sagaagaltoonni lama dhufanii fuula mootichaa dura
dhaabatan. 17 Isheen tokko akkana jette; “Yaa Gooftaa ko, anii fi dubartiin
kun manuma tokko keessa jiraanna. Utuma isheen na wajjin jirtuu ani
mucaan da’e. 18 Erga ani da’ee guyyaa sadii booddee dubartiin kunis
mucaa deesse. Nu kophaa keenya turre; nu lamaan malee namni tokko
iyyuu mana sana keessa hin turre.

19 “Ilmi dubartii kanaa sababii isheen halkan irra ciifteef jalaa du’e.
20 Kanaafuu isheen utuu ani garbittiin kee rafuu halkan walakkaa kaatee
mucaa koo na biraa fudhatte. Isheenis laphee ishee jala isa kaa’attee ilma
ishee kan du’e sana laphee koo jala keesse. 21 Ganama itti aanutti ani ilma
koo hoosifachuufan ka’e; kunoo inni du’ee jira! Ani garuu yommuun ifa
ganamaatiin itti dhi’aadhee ilaaletti akka inni ilma ani da’e sana hin ta’in
nan hubadhe.”

22 Dubartiin kaanis, “Akkas miti! Inni jiru kun ilma koo ti; kan du’e sun
immoo kan kee ti” jette.

Isheen jalqabaa sun garuu ittuma cimsitee, “Akkas miti! Kan du’e sun
kan kee ti; kan jiru kun immoo koo ti” jette. Isaanis akkasiin fuula
mootichaa duratti wal falman.

23 Mootichis, “Isheen kun, ‘Ilmi koo ni jira; kan kee immoo du’eera’ jetti;
isheen kaanis, ‘Akkas miti! Ilmi kee du’eera; kan koo immoo ni jira’ jetti”
jedhe.

24 Kana irratti mootichis, “Goraadee naa fidaa” jedhe. Isaanis
mootichaaf goraadee fidan. 25 Mootichis, “Mucaa jiru kana iddoo lamatti

wal qixxeetti kutaatii walakkaa isaa ishee tokkoof kennaa; walakkaa
immoo ishee kaaniif kennaa" jedhee ajaje.
26 Dubartiin ilmi ishee lubbuun jiru sun mucaa isheetiif akka malee
garaa laaftee mootichaan, "Maaloo yaa Gooftaa ko, mucaa lubbuun jiru
kana isheef kenni malee hin ajjeesin" jette.

Isheen kaan immoo, "Inni iddoo lamatti haa muramuu malee anaafis siifis hin ta'u!" jette.

27 Kana irratti mootichi, "Mucaa lubbuun jiru kana dubartii duraa
sanaaf kennaa malee hin ajjeesinaa; haati isaa isheedhaatii" jedhee ajaje.
28 Israa'el hundi murtii mootichi kenne ni dhaga'an; isaanis sababii akka
inni murtii qajeelaa kennuuf Waaqa irraa ogummaa argate hubataniif
mooticha ni sodaatan.

4

Qondaaltota Solomoon

1 Solomoon Mootichis akkasiin Israa'el hunda bulche.

2 Jarri kunneenis qondaaltota isaa ol aantota turan:

Azaariyaa ilmi Zaadoq luba ture;
3 Eliihoorefii fi Ahiiyaan, ilmaan Shiishaa'aa barreessitoota turan;
Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud galmeessaa ture;
4 Benaayaa ilmi Yehooyaadaa ajajaa loltootaa ol aanaa ture;
Zaadoqii fi Abiyaataar immoo luboota turan;
5 Azaariyaa ilmi Naataan itti gaafatamaa bulchitoota aanaalee biyyaa ture;
Zaabuud ilmi Naataan lubaa fi gorsituu mootichaa kan dhuunfaa ture;
6 Ahiishaar, itti gaafatamaa masaraa mootummaa ture;
Adooniiraam ilmi Abdaa itti gaafatamaa warra hojii humnaa hojjetanii ture.

7 Solomoonis Israa'el hunda irratti bulchitoota aanaalee kudha lama kanneen mootichaa fi warra mana mootichaa jiraataniif nyaata dhi'eessan qaba ture. Tokkoon tokkoon isaaniis waggaa keessatti ji'a tokko tokko nyaata dhi'eessu ture.

8 Maqaan isaaniis kanaa dha:

Ben-Huur, biyya gaaraa Efreemitti;
9 Ben-Deqeer Maqaazitti, Sha'albiimitti, Beet Shemeshittii fi Eeloon Beet Haanaanitti;
10 Ben-Heseed Aruboot keessaa, Sookootii fi biyyi Heefer guutuun kan isaa ture;
11 Ben-Abiinaadaab, Naafoot Dooritti Xaafati intala Solomoon fuudhee ture;
12 Ba'anaan ilma Ahiiluud, biyya Ta'anaakii fi Megidootti akkasumas Beet She'aan Zaaretaanitti aanee Yizri'eel gad jiru guutuutti, Beet She'aanii jalqabee hamma Yoqemi'aam ishee Abeel Mehoolaa gamatti;
13 Ben-Geeber Raamoot Gili'aad keessatti qubatawwan Yaa'iir ilma Minaasee kanneen Gili'aad keessaa, akkasumas biyyi Argobbi kan Baashaan keessatti argamuu fi magaalaawwan gurguddaan dallaan

itti ijaaramee danqaraawwan balbalaa kanneen naasii irraa hojjetaman qaban jaatamni kan isaa turan.
14 Ahiinaadaab ilma Iddoo, Mahanayiim keessatti;
15 Ahiima'az, Niftaalemitti; innis Baasmati intala Solomoon fuudhee ture;
16 Ba'anaan ilmi Huushaayi, Aasheerii fi Ba'aalooti keessatti;
17 Yehooshaafaax ilmi Faaruuwaa, Yisaakor keessatti;
18 Shime'iin ilmi Eelaa, Beniyaam keessatti,
19 Geber ilmi Uuri biyya Gili'aad jechuunis biyya Sihoon mooticha Amoorotaatii fi biyya Oogi mooticha Baashaan keessatti; isa qofatu biyya sana bulchaa ture.

Nyaata Guyyaa Guyyaatti Solomooniif Dhi'aatu

20 Namoonni Yihuudaatii fi Israa'el akkuma cirracha qarqara galaanaa
baay'ee turan; isaanis nyaatanii dhuganii gammadan. 21 Solomoonis
mootummoota Laga Efraaxiisii hamma biyya Filisxeemotaatti, hamma
daarii Gibxitti jiran hunda bulchaa ture. Biyyoonni kunneenis gibira isaaf
fidanii bara jireenya isaa guutuu Solomooniif bulan.

22 Nyaanni guyyuma guyyaatti Solomooniif galu daakuu qulqulluu
Koorii soddoma, midhaan koorii jaatama, 23 sangoota coccoomoo kudhan,
loon kaloo dheedan digdama, hoolotaa fi re'oota dhibba tokko, akkasumas
borofa, kuruphee, gadamsaa fi indaanqoo dha. 24 Inni mootummoota Laga
Efraaxiisiin gama dhi'a biiftuu jiran hunda, Tifsaadhaa hamma Gaazaatti
bulchaa tureetii; karaa hundaanis nagaa qaba ture. 25 Bara Solomoon
keessa Yihuudaa fi Israa'el Daanii jalqabanii hamma Bersheebaatti nagaan
jiraatan; tokkoon tokkoon namaas muka wayiniitii fi muka harbuu ofii isaa
jala boqote.

26 Solomoonis gola fardeen gaarii harkisan keessa bulan kuma afurii fi
fardeen kuma kudha lama qaba ture.

27 Bulchitoonni aanaalee sunis yeroo ji'i isaanii ga'utti tokkoon tokkoon
isaanii moottichaa fi warra maaddii Solomoon mootichaa irraa nyaatan
hundaaf nyaata dhi'eessu ture. Akka wanni tokko iyyuu hin hanqanneefis
ni to'atu turan. 28 Akkasumas fardeen gaarii harkisanii fi fardeen kaaniif
iddoo barbaadameefitti garbuu fi cidii dhi'eessu turan.

Ogummaa Solomoon

29 Waaqnis ogummaa fi hubannaa guddaa akkasumas garaa bal'aa akka
cirracha qarqara galaanaa Solomooniif kenne. 30 Ogummaan Solomoon
ogummaa namoota ba'a biiftuu jiraatanii hunda caala; ogummaa Gibxi
hundas ni caala. 31 Inni nama kam iyyuu caalaa ogeessa; Eetaan namicha
gosa Izraahi sana caalaa, Heemaan, Kalqoolii fi Dardaa ilmaan Maahool
caalaa ogeessa. Maqaan isaas saboota naannoo sana jiraatan hunda biratti
beekame. 32 Inni fakkeenya kuma sadii dubbate; baay'inni faarfannaa
isaas kuma tokkoo fi shan ture. 33 Inni birbirsa Libaanoon jalqabee
hamma hiisophii dallaa irratti guddatuutti jireenya biqiltuuwwanii ibse.
Waa'ee bineensotaatii fi waa'ee simbirroo, waa'ee uumamawwan lafa
irra loo'aniitii fi waa'ee qurxummii illee dubbateera. 34 Namoonni biyy-
oota hundaa ogummaa Solomoon dhaga'uuf mootota addunyaa kanneen
waa'ee ogummaa isaa dhaga'an hunda biraa dhufaa turan.

5

Qophii Ijaarsa Mana Qulqullummaatiif Godhame
5:1-16 kwf – 2Sn 2:1-18

1 Hiiraam mootichi Xiiroos yommuu akka Solomoon abbaa isaa Daawitin
iddoo bu'uuf dibame dhaga'etti ergamoota isaa gara Solomoonitti erge;
Hiiraam yeroo kam iyyuu michuu Daawit tureetii. 2 Solomoonis akkana
jedhee Hiiraamiif ergaa kana deebisee erge:

3 "Akka Abbaan koo Daawit sababii waraana karaa hundaan isa
marsee ture sanaatiif hamma WAAQAYYO diinota isaa miilla isaa jala
galchuufitti Maqaa WAAQAYYO Waaqa isaatiif mana qulqullummaa
ijaaruu hin danda'in atuu beekta. 4 Amma garuu WAAQAYYO Waaqni koo
karaa hundaan boqonnaa naa kenneera; diinni yookaan balaan tokko
iyyuu hin jiru. 5 Kanaafuu ani amma akkuma WAAQAYYO abbaa koo
Daawitiin, 'Ilmi kee kan ani iddoo kee teessoo kee irra teessisu Maqaa
kootiif mana qulqullummaa ni ijaara' jedhe sanatti Maqaa WAAQAYYO
Waaqa kootiif mana qulqullummaa ijaaruu yaadeera.

6 "Kanaafuu akka birbirsi Libaanoon naaf muramu ajaji. Namoonni
koo namoota kee wajjin hojjetu; anis mindaa ati hojjettoota keetiif
murteessitu kam iyyuu siifin kaffala. Akka nu muka baqaqsuu irratti
akka Siidoonotaa ogeeyyii hin ta'in atuu beekta."

7 Hiiraamis yommuu dhaamsa Solomoon sana dhaga'etti akka malee
gammadee, "Har'a WAAQAYYO haa eebbifamu; inni akka Solomoon saba
guddaa kana bulchuuf ilma ogeessa kana Daawitiif kenneeraatii" jedhe.

8 Kanaafuu Hiiraam akkana jedhee Solomoonitti ergaa erge:

"Ani ergaa ati naa ergite argadheera; birbirsaa fi jirma birbirsaa
dhi'eessuudhaan waan ati barbaaddu hunda siifan godha. 9 Namoonni
koo Libaanoon irraa gara galaanaatti gad fidu; anis walitti hidhee lafa
ati filattutti galaana irra siifan erga; achittis gargari nan hiika. Atis
muka sana ni fudhatta; warra mana koo jiraataniif immoo nyaata
dhi'eessuudhaan fedhii koo guutta."

10 Hiiroomis akkasiin birbirsaa fi jirma birbirsaa kan Solomooniif
barbaachisu dhi'eessaafii ture. 11 Solomoonis akka warra mana Hiiraam
jiraataniif nyaata ta'uuf qamadii safartuu qoroosii kuma digdamaa fi
zayitii ejersaa kan cuunfame koorii kuma digdama kenne. Solomoon
ittuma fufee wagguma waggaan waan kana Hiiraamiif kennaa ture.
12 WAAQAYYOS akkuma isa abdachiisetti Solomooniif ogummaa ni kenne.
Hiiraamii fi Solomoon gidduu walitti dhufeenya nagaatu ture; isaan
lamaanuu walii galtee godhatan.

13 Solomoon mootichis Israa'el hunda keessaa namoota dirqiidhaan
hojii humnaa hojjetan kuma soddoma walitti qabe. 14 Innis akka isaan
ji'a tokko Libaanoon keessa, ji'a lamaa immoo mana isaanii turaniif
jedhee, ji'a tokko tokkoof nama kuma kudhan qoodee Libaanoonitti erge.
Adooniiraam immoo itti gaafatamaa namoota dirqiidhaan hojii humnaa
hojjetanii ture. 15 Solomoon namoota ba'aa baatan kuma torbaatamaa
fi warra dhagaa cabsan kuma saddeettama gaarran keessaa qaba ture;
16 akkasumas namoota hojii hojjechiisanii hojjettoota illee to'atan kuma
sadii fi dhibba sadii qaba ture. 17 Isaanis mootichi ajaja kenninaan dha-
goota soofamaniin hundee mana qulqullummaa buusuudhaaf dhagoota
gurguddaa fi dhagoota gatii guddaa fidan. 18 Ogeeyyiin hojii harkaa

Solomoonii fi Hiiroom akkasumas namoonni Gebaal mana qulqullummaa
ijaaruuf mukaa fi dhagaa cabsanii qopheessan.

6

Solomoon Mana Qulqullummaa Ijaaruu Isaa
6:1-29 kwf – 2Sn 3:1-14

1 Innis erga Israa'eloonni Gibxi keessaa ba'anii waggaa dhibba afurii
fi saddeettammaffaatti, erga Solomoon Israa'el irratti mootii ta'ee immoo
waggaa afuraffaa keessa ji'a Ziif jechuunis ji'a lammaffaa keessa mana
qulqullummaa WAAQAYYOO ijaaruu jalqabe.
2 Manni qulqullummaa kan Solomoon mootichi WAAQAYYOOF ijaare
sun dhundhuma jaatama lafa irra dheerata ture; dhundhuma digdama
bal'atee dhundhuma soddoma ol dheerata ture. 3 Gardaafoon fuula
galma mana qulqullummaa sana dura jiru akkuma mana qulqullummaa
sanaa dhundhuma digdama lafa irra dheeratee fuula manichaa duraan
dhundhuma kudhan achi ba'a ture. 4 Innis akka manichi ifa argatuuf fod-
daawwan faayeffaman itti tolche. 5 Naannoo keenyan mana guddichaatii
fi naannoo keenyan iddoo qulqulluu manicha keessaattis bifa itti baasee
kutaalee ni tolche. 6 Kutaan manichaa kan jalaa dhundhuma shan, kan
gidduu dhundhuma ja'a, sadaffaan immoo dhundhuma torba bal'ata ture.
Innis akka wanni tokko iyyuu keenyan mana qulqullummaa keessa hin
suuqamneef alaan manichatti naannessee ittisa hojjete.
7 Yeroo mana qulqullummaa sana ijaaranitti dhagaa boolla itti dhagaa
cabsanitti soofame qofatti fayyadaman; yeroo manni qulqullummaa sun
ijaaramaa turetti iyyi burruusaa, kan qottootii fi kan mi'a sibiilaa kamii
iyyuu achitti hin dhaga'amne.
8 Balballi kutaa manichaa kan jalaa karaa kibba mana qulqullummaatiin
ture; gulantaan tokkos gara kutaa manichaa gidduutii fi gara kutaa
manichaa sadaffaatti ol baasa. 9 Inni akkasiin mana qulqullummaa sana
ijaaree saanqaa birbirsaatii fi dareeraadhaan gubbaa isaa duuchee fixe.
10 Innis kutaalee alaa sana naannoo mana qulqullummaatti marsee ijaare.
Ol dheerinni tokkoo tokkoo isaaniis dhundhuma shan shan ture. Isaanis
muka birbirsaatiin mana qulqullummaatti qabsiifaman.
11 Dubbiin WAAQAYYOOS akkana jedhee gara Solomoon dhufe: 12 "Waa'ee
mana qulqullummaa ati ijaaraa jirtu kanaa, ati sirna koo duukaa buutee
seera kootii fi ajaja koo hundas yoo eegde, ani waadaan abbaa kee
Daawitiif gale sana karaa keetiin nan raawwadha. 13 Anis Israa'eloota
gidduu nan jiraadha; saba koo Israa'elinis hin gatu."
14 Akkasiin Solomoon mana qulqullummaa sana ijaaree fixe. 15 Innis
hundee mana qulqullummaatii jalqabee hamma gubbaa isaatti ma-
maxxansuudhaan keenyan manichaa karaa keessaatiin saanqaa birbir-
saatiin uffise; lafa manichaas saanqaa birbirsaatiin uffise. 16 Karaa
boroo mana qulqullummaatiinis iddoo qulqulluu kan keessaa jechuunis
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e hojjechuuf hundee manichaatii
jalqabee hamma gubbaa isaatti saanqaa birbirsaatiin kutaa dhundhuma
digdama bal'atu tokko qoode. 17 Galmi guddichi fuula kutaa kanaa duraan
jirus dhundhuma afurtama dheerata ture. 18 Keessi mana qulqullummaa
sanaas birbirsa fakkiin buqqeetii fi daraaraa irratti soofameen faayef-
famee ture. Wanni hundinuu birbirsaan hojjetame; dhagaan tokko iyyuu
hin mul'atu ture.

19 Inni taabota kakuu WAAQAYYOO achi keessa kaa’uuf jedhee mana
qulqullummaa keessatti iddoo qulqulluu qopheesse. 20 Iddoon qulqul-
luun manicha keessaa sun dhundhuma digdama lafa irra dheeratee,
dhundhuma digdama bal’atee dhundhuma digdama immoo ol dheerata
ture. Innis keessa manichaa warqee qulqulluu itti uffise; iddoo aarsaa
kan birbirsaa irraa hojjetame sana illee warqee qulqulluu itti uffise.
21 Solomoonis keessa mana qulqullummaa sanaa warqee qulqulluu itti
uffisee fuula iddoo qulqulluu manicha keessaa kan warqeen itti uffifame
sana duraan foncaa warqee diriirse. 22 Innis akkasiin keessa manichaa
hunda warqee itti uffise. Iddoo aarsaa kan iddoo qulqulluu gara keessaa
cina jiru sana illee warqee itti uffise.

23 Innis iddoo qulqulluu gara keessaa jiru sana keessatti kiirubeelii muka
ejersaa irraa hojjetaman kanneen tokkoon tokkoon isaanii dhundhuma
kudhan kudhan ol dheeratan tolche. 24 Qoochoon kiirubeelii jalqabaa
tokkichi dhundhuma shan dalga dheerata; qoochoon kaanis dhundhuma
shan dalga dheerata; walumatti fiixee qoochoo tokkootii hamma fiixee
qoochoo kaaniitti dhundhuma kudhan dalga dheerata ture. 25 Sababii
kiirubeeliin lachuu guddinaan wal qixxee ta’anii bifa tokko qabaataniif
kiirubiin lammaffaanis dhundhuma kudhan dalga dheerata ture. 26 Ol
dheerinni tokkoo tokkoo kiirubeeliis dhundhuma kudhan kudhan ture.
27 Solomoon kiirubeelii sana mana qulqullummaa keessa kutaa Iddoo
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e keessa kaa’e; qoochoon isaaniis
babal’ifamee ture. Qoochoon kiirubeelii tokkoo keenyan manaa tokko
tuqee qoochoon kiirubeelii kaanii immoo keenyan manaa kaan tuqe;
qoochoon isaaniis dhufee walakkaa kutaa manichaatti wal tuqa ture.
28 Inni kiirubeelii sanas warqee itti uffise.

29 Solomoonis keenyan mana qulqullummaa sanaa hunda irratti,
keessaa fi duubaan itti naannessee fakkiiwwan kiirubeelii, mukkeen me-
exxiitii fi daraarawwanii miidhagse. 30 Lafa kutaalee mana qulqullummaa
sanaa lachuuttis keessaa fi alaan warqee uffise.

31 Balbala iddoo qulqulluu kan gara keessaatiifis muka ejersaatiin cu-
faawwan tolche; cufaawwan sunis bal’ina keenyaniitti harka shan keessaa
harka tokko ture. 32 Cufaa muka ejersaa sana lamaan irrattis fakkiiwwan
kiirubeelii, kan muka meexxiitii fi daraarawwanii miidhagsee fakkiiwwan
kiirubeelii fi kan muka meexxii sanatti warqee uffise. 33 Haaluma
kanaanis michichila balbalaa kan muka ejersaa irraa hojjetamee roga
afur qabu tokko balbala galma guddichaatiif tolche. 34 Akkasumas balbala
muka birbirsaa lama kanneen tokkoon tokkoon isaanii saanqaa walitti
deebi’ee cufamu lama lama qaban tolche. 35 Achi irrattis kiirubeelii,
mukkeen meexxiitii fi daraarawwan miidhagsee warqee tumame wal
qixxeessee itti uffise.

36 Innis dhagaa soofamaa toora sadii fi dareeraa birbirsaa, toora tokkoon
oobdii manicha keessaa ijaare.

37 Hundeen mana qulqullummaa WAAQAYYOOS waggaa afuraffaatti ji’a
Ziif jedhamu keessa buufame. 38 Manni qulqullummaa sunis waggaa
kudha tokkoffaatti, ji’a Buul jechuunis ji’a saddeettaffaa keessa akkuma
karoorfametti guutumaan guutuutti hojjetamee dhume. Solomoonis mana
sana ijaaree fixuuf waggaa torba itti fudhate.

7

Solomoon Masaraa Mootummaa Ijaarrate

1 Solomoon masaraa mootummaa isaa ijaaree fixachuuf waggaa kudha
sadii itti fudhate. 2 Innis Masaraa Bosona Libaanoon jedhamu ijaar-
rate; masaraan sunis dhundhuma dhibba tokko dalga dheeratee bal'ina
dhundhuma shantamaa fi ol dheerina dhundhuma soddoma qaba ture;
innis toora afuriin utubaawwan birbirsaa kanneen dareeraawwan bir-
birsaa baatan qaba ture. 3 Manni sunis dareeraawwan utubaawwan
irra naqaman sanaan olitti bantii birbirsi hojjetame qaba ture; innis
toorawwan tokkoon tokkoon isaanii utubaawwan kudha shan qabatan
walumaa galatti utubaawwan afurtamii shan qaba ture. 4 Foddaawwan
isaas ol kaafamanii toora sadii sadiin walitti garagalfamanii hojjetaman.
5 Balballii fi michichilli balbalaa hundinuu roga afur afur qabu turan;
isaanis karaa fuula duraatiin sadii sadiin walitti garagalfamanii turan.

6 Innis galma utubaawwan hedduu qabu kan dhundhuma shantama
lafa irra dheeratee dhundhuma soddoma bal'atu ijaare. Fuula galma
sanaa duraanis gardaafoo tokkotu ture; gardaafoo sana duraan immoo
utubaawwanii fi bantii utubaawwan sana irratti diriirfame tokkotu ture.
7 Innis galma teessoo, iddoo itti murtii kennu galma laaftoo ijaaree lafa
isaatii jalqabee hamma bantii isaatti muka birbirsaa itti uffise. 8 Masaraan
mootummaa kan akka inni keessa jiraatuuf ijaarame sunis gara dugda
duubaatti hiiqee karooruma wal fakkaatuun hojjetame. Solomoon intala
Fara'oon kan fuudhe sanaaf illee masaraa mootummaa kan akkuma galma
kanaa ijaare.

9 Ijaarsi sun hundinuu alaa jalqabee hamma oobdii guddichaatti, hundee
irraa jalqabee hamma mataa keenyan manaatti dhagaa gatii guddaa
kan safaramee muramee fi kan keessii fi duubni isaa magaaziidhaan
miidhagfameen hojjetame. 10 Hundeen isaas dhagoota gurguddaa gatii
guddaa qaban kanneen gariin isaanii dhundhuma kudhan gariin isaanii
immoo dhundhuma saddeeti ta'aniin buufame. 11 Hundee kana irraanis
dhagoota gatii guddaa kanneen safaramanii murmuramanii fi birbir-
satu ture. 12 Oobdiin guddichis akkuma oobdii mana qulqullummaa
Waaqayyoo kan keessaatii fi gardaafoo isaa sanaa keenyan manaa kan
toora dhagaa soofamee ijaarame sadii fi toora saanqaa birbirsaa kan
miidhagfamee hojjetame tokkoon marfame.

Mi'a Mana Qulqullummaa
7:23-26 kwf – 2Sn 4:2-5
7:38-51 kwf – 2Sn 4:6; 4:10–5:1

13 Solomoon mootichi Xiiroositti nama ergee Huuraamin fichisiise;
14 haati Huuraam haadha hiyyeessaa kan gosa Niftaalem turte; abbaan
isaa immoo nama gosa Xiiroos kan ogummaa hojii naasii qabu ture.
Huuraam kun nama ogummaa guddaa qabu kan hojii naasii hunda
keessatti muuxannoo qabu ture. Innis gara Solomoon mootichaa dhufee
hojii isatti kenname hunda hojjete.

15 Hiiraam utubaa naasii lama kanneen tokkoon tokkoon isaanii dhund-
huma kudha saddeet ol dheeratanii dhundhuma kudha lama furdatan
hojjete. 16 Fiixee utubaawwan sanaa irra kaa'uudhaafis naasii baqfame
irraa guutuu lama tolche; tokkoon tokkoon guutuu sanaas dhundhuma
shan shan ol dheerata ture. 17 Ergasiis guutuuwwan fiixee utubaawwan

irraa sanaaf foncaa wal keessa loofame akka gingilchaatti hojjetame
lama tolche; tokkoo tokkoo guutuu sanaatiifis gingilchaa torba torbatu
qoodame. [18] Innis guutuuwwan fiixee utubaawwanii irra jiran sana
miidhagsuuf jedhee tokkoo tokkoo gingilchaa sanaatti naannessee toora
lamaan roomaanota tolche. Tokkoo tokkoo guutuwwaniitiifis akkasuma
tolche. [19] Guutuuwwan gardaafoo keessa fiixee utubaawwanii irra
jiranis daraaraa fakkaatanii dhundhuma afur afur ol dheeratu ture.
[20] Guutuuwwan fiixee utubaawwan lamaanii irra kutaa waciitii fakkaatu
kan gingilchaawwanitti aanuun gara irraa roomaanoota dhibba lamatu
tooraan itti naanna'ee ture. [21] Innis utubaawwan sana gardaafoo mana
qulqullummaa dura dhadhaabe. Utubaa karaa kibbaatiin "Yaakiin" kan
karaa kaabaatiin immoo "Bo'eez" jedhe. [22] Guutuuwwan fiixee sana irra
jiran daraaraa fakkaatu turan. Hojiin utubaawwan irraas akkasiin dhume.

[23] Innis sibiila baqfame irraa Gaanii geengoo afaan isaa qarqara tokkoo
hamma qarqara kaaniitti dhundhuma kudhan bal'atee dhundhuma shan
ol dheeratu tolche. Naannoon isaas funyoodhaan safaramee dhundhuma
soddoma ta'e. [24] Hidhii isaa jalaanis dhundhuma tokko tokko irratti wiillee
kudhan kudhanitu naanneffamee ture. Willeewwan sunis Gaanii sana
wajjin tarree lamaan walumatti baqfamanii hojjetaman.

[25] Gaanichis korommii kudha lama kanneen isaan keessaa sadii gara
kaabaatti, sadii gara dhi'aatti, sadii gara kibbaatti, sadii immoo gara
ba'aatti garagalan irra dhaabate. Gaaniin sun dugda isaanii irra dhaabatee
eegeen hunda isaanii gara walakkaatti garagalee ture. [26] Gaaniin
sun hamma barruu harkaa yabbata ture; hidhiin isaas akkuma hidhii
kubbaayyaa yookaan daraaraa hadaa fakkaata ture. Innis baadoosii kuma
lama qabata ture.

[27] Akkasumas baattuuwwan naasii kanneen iddoo tokkoo socho'uu
danda'an kudhan tolche; tokkoon tokkoon isaanii dhundhuma afur afur
lafa irra dheeratanii bal'ina dhundhuma afur afuriitii fi ol dheerina
dhundhuma sadii sadii qabu turan. [28] Haalli itti baattuuwwan kunneen
hojjetamanis kana: Isaanis sibiila babal'aa michichilaan marfame qabu
ture. [29] Sibiilawwan michichilaan marfaman sana irras fakkii leen-
cawwanii, kan jibootaatii fi kan kiirubeeliitu ture; michichilawwan sana
irras akkasuma ture. Fakkii leencawwaniitii fi jiboota sana jalaa fi gubbaa-
nis fakkii daraaraa fo'amaa kan sibiila tumameen tolfame tokkotu ture.
[30] Tokkoon tokkoon baattuu sanaa goommaa naasii afur afurii fi somaa
naasii qaba ture; goleewwan afraniinis utubaawwanitu ture; utubaawwan
kunneenis baqfamanii daraaraa fo'amaadhaan miidhagfamanii tolfaman.
[31] Gara keessa baattuu sanaatiin uraa geengoo kan dhundhuma tokko
gad fagaatutu ture. Uraan kunis geengoo ta'ee jalli isaa dhundhuma
tokkoo fi walakkaa bal'ata ture. Naannoo uraa isaatti waan soofamee
faayeffame tokkotu ture. Sibiilli baattuu sanaa bal'aan roga afuriin wal
qixxee ture malee geengoo hin turre. [32] Goommaawwan afran sun sibiila
babal'aa jala turan; somaan goommaawwaniis baattuu sanaan walitti
qabsiifamee ture. Bal'inni tokkoo tokkoo goommaa sanaas dhundhuma
tokkoo fi walakkaa ture. [33] Goommaawwan sunis akkuma goommaawwan
gaariitti hojjetaman. Somaan isaanii, hidhiin isaanii, hokkoon isaaniitii fi
handhuurri isaanii hundinuu sibiila baqfame irraa hojjetame.

[34] Tokkoo tokkoo goleewwan baattuu sanaa afran irra michichilawwan
afurtu ture; michichilawwan isaas baattuudhuma sanaan walitti hoj-

jetaman. 35 Fiixee baattuu sanaa irra geengoo maramaa dhundhuma
walakkaa dheeratu tokkotu ture. Michichilawwanii fi sibiilli babal'aan
sun fiixee baattuu sanaatti qabsiifamanii turan. 36 Innis michichilawwanii
fi sibiila babal'aa irratti iddoo hundatti fakkii kiirubeelii, kan leencotaatii
fi kan mukkeen meexxii soofee fakkii daraaraa fo'amees naannoo isaanii
guutuutti marse. 37 Haalli inni ittiin baattuuwwan kurnan sana hojjetes
kanaa dha. Isaan hundinuu haaluma tokkoon baqfamanii hojjetaman; wal
qixxaataniis bifa tokko qabaatan.

38 Ergasiis caabiiwwan naasii kudhan kanneen tokkoon tokkoon isaanii
safartuu baadoos afurtama qabaatee bal'inni isaas dhundhuma afur ta'u
hojjete; tokkoo tokkoo baattuuwwan kurnan sanaa irras caabii tokko
tokkotu ture. 39 Innis baattuuwwan sana keessaa shan karaa kibba mana
qulqullummaatiin, shan immoo karaa kaaba mana qulqullummaatiin
dhaabe. Gaanii sana immoo karaa kibbaatiin, kibba ba'a golee mana
qulqullummaatiin dhaabe. 40 Inni okkoteewwan, waan daaraan ittiin
hammaaramuu fi caabiiwwan ittiin dhiiga facaasanis ni tolche.

Hiiroomis akkasiin hojii mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti
Solomoon mootichaaf hojjechaa ture hunda fixe; hojiin kunis:

41 Utubaawwan lamaan;
guutuuwwan waciitii fakkaatan kanneen fiixee utubaawwanii irra jiran lamaan;
wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan guutuuwwan waciitii fakkaatanii fiixee utubaawwanii irra jiran sana lamaan miidhagsan;
42 wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan sanaafis roomaanota dhibba afur, tokkoo tokkoo wantoota sanaatiif roomaanota tarree lamaa waciitiiwwan lamaan guutuuwwanii kanneen fiixee utubaawwanii irraa sana ni miidhagsan;
43 baattuuwwan kurnan, caabii isaanii kurnan wajjin;
44 gaanii fi korommii loonii kudha lamaan isa jalaan jiru;
45 okkoteewwan, waan ittiin daaraa hammaaranii fi caabiiwwan.

Mi'i Huuraam mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF jedhee Solo-
moon mootichaaf hojjete sun hundinuu naasii cululuqaa irraa tolfame.
46 Mootichis mi'oota kanneen dirree Yordaanositti iddoo suphee kan
Sukootii fi Zaaretaan gidduu jirutti baqsiisee hojjechiise. 47 Solomoon
waan isaan akka malee baay'ee ta'aniif mi'oota kanneen hunda hin
madaalle; ulfinni naasiis hammam akka ta'e hin beekamne.
48 Akkasumas Solomoon mi'oota mana qulqullummaa WAAQAYYOO
keessa jiran hunda ni hojjechiise:

Isaanis iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame;
minjaala warqee kan buddeenni ilaalchaa irra ture;
49 baattuuwwan ibsaa kanneen warqee qulqulluu irraa hojjetaman shan karaa mirgaatiin, shan immoo karaa bitaatiin fuula iddoo qulqulluu manicha keessaa dura dhaabaman sana,
daraarawwan, ibsaawwanii fi qabduuwwan warqee irraa hojjetaman;
50 caabiiwwan, waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an, waciitiiwwan ittiin dhiiga facaasan, caabiiwwanii fi qodaa ixaanaa kanneen warqee qulqulluu irraa hojjetaman;

cufaawwan kutaa manichaa kanneen gara keessaatiif jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanaaf, akkasumas cufaawwan galma guddichaa kanneen mana qulqullummaatiif aguuraawwan warqee.

51 Solomoon mootichi yommuu hojiin inni mana qulqullummaa
WAAQAYYOOTIIF hojjete hundi raawwatametti mi’oota abbaan isaa Daawit Waaqaaf addaan baase jechuunis meetii, warqee fi mi’oota fidee mankuusa mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa kaa’e.

8

Taabonni Kakuu Mana Qulqullummaatti Galfame
8:1-21 kwf – 2Sn 5:2–6:11

1 Ergasii Solomoon Mootichi Xiyoon Magaalaa Daawit irraa taabota
kakuu WAAQAYYOO ol fichisiisuudhaaf jedhee maanguddoota Israa’el, abbootii gosootaa hundaa fi hangafoota maatiiwwan Israa’el Yerusaalemitti
fuula ofii isaa duratti walitti waame. 2 Israa’eloonni hundinuus ji’a
Eetaaniim, ji’a torbaffaa keessa yeroo ayyaanaatti Solomoon Mooticha biratti walitti qabaman.
3 Yommuu maanguddoonni Israa’el hundi achi ga’anitti luboonni
taaboticha ol fuudhan; 4 isaanis taabota WAAQAYYOO sana, dunkaana wal ga’iitii fi mi’oota qulqulleeffaman dunkaanicha keessa turan hunda
ni fidan. Luboonnii fi Lewwonnis baatanii ol isaan fidan; 5 Solomoon
Mootichii fi waldaan Israa’el kan isa biratti walitti qabaman guutuun hoolotaa fi loon akka malee baay’atanii galmeessuu fi lakkaa’uun hin danda’amne aarsaa dhi’eessaa isa wajjin fuula taabotaa dura turan.
6 Luboonnis ergasii taabota kakuu WAAQAYYOO sana iddoo isaa gara
kutaa qulqullicha mana qulqullummaa keessaa jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanatti ol galchanii qoochoo kiirubeelii jala
kaa’an. 7 Kiirubeeliinis iddoo taabotichaa irratti qoochoowwan isaanii
babal’isanii taabotichaa fi danqaraawwan ittiin taabota baatan gaaddis-
eessan. 8 Danqaraawwan kunneen waan akka malee dhedheerataniif
fiixeen isaanii Iddoo Qulqulluu fuula iddoo qulqulluu gara keessaa jiru sanaa duraa ni mul’atu ture; garuu Iddoo Qulqulluu sanaa alatti hin mul’atan ture; danqaraawwan kunneen hamma har’aatti illee achuma
jiru. 9 Taabota sana keessa gabateewwan dhagaa kanneen Museen
Kooreebitti iddoo WAAQAYYO erga Israa’eloonni Gibxii ba’anii booddee itti isaan wajjin kakuu seene sanatti isa keessa kaa’e lamaan malee wanni tokko iyyuu hin turre.
10 Akkuma luboonni Iddoo Qulqulluu sana keessaa ba’aniin duumessi
mana qulqullummaa WAAQAYYOO guute. 11 Luboonnis sababii duumessa
sanaatiif hojii isaanii hojjechuu hin dandeenye; ulfinni WAAQAYYOO mana qulqullummaa isaa guutee tureetii.
12 Ergasii Solomoon akkana jedhe; “WAAQAYYO akka duumessa
dukkanaa’aa keessa jiraatu dubbateera; 13 ani dhugumaan mana qulqullummaa guddaa, iddoo ati bara baraan jiraattu siif ijaareera.”
14 Utuma waldaan Israa’el guutuun achi dhaabatuu mootichi of irra
garagalee isaan eebbise. 15 Akkanas jedhe:
“WAAQAYYO Waaqni Israa’el inni waan afaan ofii isaatiin abbaa koo Daawitiif waadaa gale sana harkuma ofii isaatiin guute sun haa

eebbifamu. Innis akkana jedhee tureetii; 16 'Ani gaafan saba koo
Israa'elin Gibxii baasee jalqabee akka Maqaan koo achi jiraatuuf jedhee
mana qulqullummaa itti ijaarsifachuuf gosoota Israa'el kam iyyuu
keessatti magaalaa tokko illee hin filanne; garuu akka inni saba koo
Israa'elin bulchuuf Daawitin filadheera.'
17 "Daawit abbaan koo Maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif mana
qulqullummaa ijaaruuf garaa isaatii yaada qaba ture. 18 WAAQAYYO
garuu abbaa koo Daawitiin akkana jedhe; 'Waan mana qulqullummaa
Maqaa kootiif ijaaruun yaada kee keessa jiruuf, ati yaada kana garaad-
haa qabaachuun kee gaarii dha. 19 Ta'us namni mana qulqullummaa
naaf ijaaru si'i miti; garuu ilma kee isuma foon keetii fi dhiiga kee ta'etu
ijaara; namni mana qulqullummaa Maqaa kootiif ijaaru isa.'
20 "WAAQAYYO waadaa gale sana eegeera; akkuma WAAQAYYO waadaa
gale sana ani amma iddoo abbaa koo Daawit bu'ee teessoo Israa'el irra
taa'een jira; Maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa'eliifis mana qulqullummaa
ijaareera. 21 Anis achi keessatti taabotaaf iddoo qopheesseera; taabota
sana keessa immoo kakuu WAAQAYYOO kan inni yeroo Gibxii isaan
baasetti abbootii keenya wajjin gale sanatu jira."

Kadhaa Solomoon
8:22-53 kwf – 2Sn 6:12-40

22 Solomoon iddoo aarsaa WAAQAYYOO duratti fuula guutummaa waldaa
Israa'el dura dhaabatee harka isaa gara samiitti ol bal'isee 23 akkanas
jedhe:
"Yaa WAAQAYYO Waaqa Israa'el, Waaqni akka keetii ol samii keessa
yookaan gad lafa irra hin jiru; ati garboota kee warra garaa guutuud-
haan karaa kee irra deemaniif kakuu fi jaalala kee kan hin geeddaramne
sana ni eegda. 24 Ati waadaa garbicha kee abbaa koo Daawitiif galte sana
eegdeerta; ati afaanuma keetiin waadaa galtee akkuma har'a ta'ee jiru
kana harka keetiin fiixaan baafteerta.
25 "Ammas yaa WAAQAYYO Waaqa Israa'el, ati waan garbicha kee
abbaa koo Daawitiin, 'Yoo ilmaan kee akkuma ati goote sana waan
hojjetan hunda keessatti of eeggachaa, amanamummaan fuula koo
dura deddeebi'an, ati nama fuula koo dura teessoo Israa'el irra taa'u
gonkumaa hin dhabdu' jettee abdachiifte sana eegiif. 26 Kanaafuu amma
yaa Waaqa Israa'el dubbiin ati garbicha kee abbaa koo Daawitiif waadaa
galte sun haa mirkanaa'u.
27 "Garuu dhugumaan Waaqni lafa irra ni jiraataa? Samiiwwan,
samiiwwan samii olii iyyuu si baachuu hin danda'an. Yoos manni
qulqullummaa kan ani ijaare kun hammam haa xinnaatu ree! 28 Ta'us
yaa WAAQAYYO Waaqa ko, kadhannaa fi waammata garbichi kee araara
barbaaduuf dhi'eessuuf gurra kenni. Iyyaa fi kadhannaa garbichi kee
har'a fuula kee duratti dhi'eessu illee dhaga'i. 29 Akka ati kadhannaa
garbichi kee fuula isaa garanatti deebifatee kadhatuuf iji kee halkanii
fi guyyaa gara mana qulqullummaa kanaa, gara iddoo ati, 'Maqaan
koo achi jiraata' jette kanaa haa ilaalu. 30 Yommuu isaan gara iddoo
kanaatti fuula deebifatanii kadhatanitti waammata garbicha keetii fi kan
saba kee Israa'el dhaga'i. Samii keessaa, iddoo jireenya keetiitii dhaga'i;
yommuu dhageessuttis dhiifama godhi.
31 "Yoo namni tokko ollaa ofii isaatti daba hojjetee akka kakatu
gaafatamee, innis dhufee mana qulqullummaa kana keessatti fuula

iddoo aarsaa keetii duratti kakate, 32 ati samii irraa dhaga'iitii tarkaanfii
fudhadhu. Nama yakka qabu, yakka isaa matuma isaatti deebistee
gatii isaa kennuufiidhaan, nama qajeelaa immoo akkuma qajeelummaa
isaatti isaaf falmuudhaan garboota kee gidduutti murtii kenni.

33 "Yoo sabni kee Israa'el sababii cubbuu sitti hojjeteef diinaan
mo'atamutti, yoo inni gara keetti deebi'ee maqaa keetiif ulfina kennee
mana qulqullummaa kana keessatti kadhatee si waammatutti, 34 samii
irraa dhaga'iitii cubbuu saba kee Israa'el dhiisiif; biyya abbootii
isaaniitiif kennite sanattis deebisii isaan galchi.

35 "Yoo sababii sabni kee cubbuu sitti hojjeteef samiiwwan cufamanii
bokkaan dhabame, yoo isaan sababii ati isaan adabdeef iddoo kanatti
fuula deebifatanii maqaa kee ulfeessanii cubbuu isaanii irraa deebi'an,
36 ati samii irraa dhaga'iitii cubbuu garboota kee saba kee Israa'el
dhiisiif. Karaa qajeelaa isaan jiraachuu qaban isaan barsiisi; biyya
dhaala gootee saba keetiif kennite irrattis bokkaa roobsi.

37 "Yommuu beelli yookaan dha'ichi yookaan waagiin yookaan
awwaaroon yookaan hawwaannisni yookaan korophisni biyyatti dhu-
futti, yookaan yommuu magaalaawwan biyya isaanii kam iyyuu
keessatti diinni isaan marsutti, yookaan yommuu balaan yookaan
dhukkubni kam iyyuu dhufutti, 38 yoo sabni kee Israa'el rakkina garaa
ofii isaa beekee isaan keessaa eenyu iyyuu gara mana qulqullummaa
kanaatti harka isaa bal'isee kadhannaa yookaan waammata dhi'eesse,
39 ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii dhaga'i. Dhiifama godhiif;
gargaaris. Si qofatu garaa namaa beekaatii, ati sababii garaa isaa
beektuuf tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaa hundaatti waan
isaaf malu kenni; 40 yoo akkasii isaan bara biyya ati abbootii keenyaaf
kennite keessa jiraatan hunda si sodaataniif.

41 "Akkasumas nama ormaa kan saba kee Israa'el hin ta'in kan maqaa
keetiif jedhee, 42 sababii isaan waa'ee maqaa kee guddichaa, harka
kee jabaa fi irree kee kan diriirfame sanaa dhaga'aniif biyya fagootii
dhufe, yoo inni dhufee fuula isaa gara mana qulqullummaa kanaatti
deebifatee kadhate, 43 ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii dhaga'i.
Akka saboonni addunyaa hundinuu akkuma saba kee Israa'el sana
maqaa kee beekanii si sodaatanii fi akka isaan akka manni ani ijaare
kun maqaa keetiin waamamu illee beekaniif jedhii waan namni ormaa
sun si kadhatu hunda godhiif.

44 "Yommuu sabni kee diinota isaa loluuf jedhee gara ati itti isa ergitu
kam iyyuu duulutti, yoo inni gara magaalaa ati filattee fi gara mana
qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare kanaatti fuula deebifatee
Waaqayyoon kadhate, 45 ati samii irraa kadhannaa isaatii fi waammata
isaa dhaga'iitii dhimma isaa isaaf raawwadhu.

46 "Sababii namni cubbuu hin hojjenne tokko iyyuu hin jirreef,
yommuu isaan cubbuu sitti hojjetanitti ati isaanitti aartee diina isaan
booji'ee biyya isaa kan fagoo yookaan dhi'ootti isaan geessutti dabarsi-
tee isaan kennita; 47 yoo isaan biyya boojuudhaan itti geeffamanitti gaab-
banii qalbii geeddaratanii, 'Nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerra;
waan hamaas hojjenneerra' jedhanii biyya boojitoota isaanii keessatti
si kadhatan, 48 yoo isaan biyya diinota isaanii kanneen booji'anii isaan
fudhatan sanaa keessatti garaa fi lubbuu isaanii guutuudhaan gara

keetti deebi'anii gara biyya ati abbootii isaaniitiif kenniteetti, gara
magaalaa ati filattee fi gara mana qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif
ijaare sanaatti fuula deebifatanii si kadhatan, 49 ati samii irraa, iddoo
jireenya keetiitii kadhannaa fi waammata isaanii dhaga'iitii dhimma
isaanii isaaniif raawwadhu. 50 Saba kee kan cubbuu sitti hojjeteefis
dhiifama godhi; yakka isaan sitti hojjetan hundas isaaniif dhiisiitii akka
boojitoonni isaanii garaa isaaniif laafan godhi; 51 isaan saba keetii fi
dhaala kee kan ati Gibxii boolla ibiddaa kan sibiila itti baqsan keessaa
baafteedhaatii.

52 "Iji kee waammata garbicha keetiitii fi waammata saba kee Israa'el
haa argu; atis yeroo isaan sitti iyyatan hunda isaan dhaga'i. 53 Yaa
WAAQAYYO Gooftaa, ati akkuma gaafa Gibxi keessaa abbootii keenya
baafte sana karaa garbicha kee Museetiin dubbattetti, akka isaan
dhaala kee ta'aniif jettee saboota addunyaa kanaa hunda keessaa isaan
filatteetii."

54 Solomoonis kadhannaa fi waammata WAAQAYYOTTI dhi'eeffachaa ture
sana hunda fixannaan fuula iddoo aarsaa WAAQAYYOO duraa, iddoo itti
harka isaa samiitti ol bal'ifatee jilbeenfatee ture sanaa ka'e. 55 Innis
dhaabatee akkana jedhee sagalee guddaadhaan waldaa Israa'el hunda
eebbise:

56 "WAAQAYYO akkuma abdachiisee ture sanatti saba isaa Israa'eliif
boqonnaa kenne sanaaf galanni haa ta'u. Abdii gaarii inni karaa
garbicha isaa Museetiin kenne sana hunda keessaa jechi tokko iyyuu lafa
hin buune. 57 WAAQAYYO Waaqni keenya akkuma abbootii keenya wajjin
ture sana nu wajjin haa jiraatu; inni yoom iyyuu nu hin dhiisin yookaan
nu hin gatin. 58 Akka nu karaa isaa hunda irra deemnee ajajawwan,
seerawwanii fi qajeelchawwan inni abbootii keenyaaf kennee ture sana
eegnuuf inni garaa keenya gara ofii isaatti haa deebisu. 59 Akka
WAAQAYYO akkuma guyyaa guyyaan barbaachisaa ta'etti garbicha isaatii
fi saba isaa Israa'el hunda gargaaruuf kadhannaan koo kan ani fuula
WAAQAYYOO duratti dhi'eessu kun halkanii fi guyyaa WAAQAYYO Waaqa
keenya bira haa ga'u; 60 kunis akka sabni lafa irra jiraatu hundi akka
WAAQAYYO Waaqa ta'ee fi akka isa malee Waaqni biraa hin jirre beekuuf.
61 Kanaafuu isin akkuma har'aa kana seerawwan isaatiin buluu fi
ajajawwan isaa eeguudhaaf guutumaan guutuutti WAAQAYYO Waaqa
keenyaaf of kennuu qabdu."

Manni Qulqullummaa Eebbifamuu Isaa
8:62-66 kwf – 2Sn 7:1-10

62 Ergasii mootichii fi sabni Israa'el kanneen isa wajjin turan hundi
fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa dhi'eessan. 63 Solomoonis aarsaa nagaa
WAAQAYYOOF dhi'eesse; aarsaan dhi'eeffames loon kuma digdamii lama,
hoolotaa fi re'oota kuma dhibba tokkoo fi digdama ture. Akkasiin
mootichii fi sabni Israa'el hundi mana qulqullummaa WAAQAYYOO eeb-
bisan.

64 Mootichis guyyuma sana iddoo walakkaa oobdii fuula mana qulqul-
lummaa WAAQAYYOO dura jiru sanaa Waaqaaf addaan ni baasee aarsaa
gubamu, kennaa midhaanii fi aarsaa nagaa achitti dhi'eesse; kunis sababii
iddoon aarsaa kan naasii irraa hojjetamee fuula WAAQAYYOO dura jiru sun
aarsaa gubamu, kennaa midhaanii fi cooma aarsaa nagaa baachuu hin
dandeenyeef.

65 Kanaafuu Solomoon yeroo sanatti Israa'eloota isa wajjin turan hunda
wajjin jechuunis waldaa guddicha Malkaa Leeboo Hamaatii jalqabee
hamma laga Gibxitti walitti qabame wajjin ayyaana ayyaaneffate. Isaanis
ayyaana kana bultii torbaa fi bultii biraa torba walumaa galatti bultii
kudha afur fuula WAAQAYYO Waaqa keenyaa duratti ayyaaneffatan.
66 Innis guyyaa itti aanutti namoota of irraa geggeesse. Isaanis waan gaarii
WAAQAYYO garbicha ofii isaa Daawitii fi saba ofii isaa Israa'eliif hojjete
hundaaf mooticha eebbisanii ililchaa garaa isaanii keessatti gammadaa
mana isaaniitti galan.

9

WAAQAYYO Solomoonitti Mul'ate
9:1-9 kwf – 2Sn 7:11-22

1 Yommuu Solomoon mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi masaraa
mootummaa ijaaree waan hojjechuu barbaade hunda fixetti, 2 WAAQAYYO
akkuma Gibe'oonitti isatti mul'ate sana ammas yeroo lammaffaa isatti
mul'ate. 3 WAAQAYYO akkana isaan jedhe:

"Ani kadhannaa fi waammata ati fuula koo duratti dhi'eessite dhaga'eera; ani mana qulqullummaa kan ati ijaarte kana maqaa koo bara baraan achi keessa kaa'uudhaan eebbiseera. Iji koo fi garaan koo yeroo hunda achuma jira.

4 "Yoo ati akkuma Daawit abbaan kee godhe sana garaa qulqulluu fi
qajeelummaan fuula koo dura deemtee waan ani ajaje hunda hojjette,
yoo qajeelchawwanii fi seerawwan koo eegde, 5 ani akkuman yeroo, 'Ati
nama teessoo Israa'el irra taa'u hin dhabdu' jedhee abbaa kee Daawitiif
waadaa gale sana teessoo mootummaa keetii Israa'el irratti jabeessee
bara baraan nan dhaaba.

6 "Garuu yoo ati yookaan ilmaan kee narraa gortanii ajajawwanii
fi qajeelchawwan ani isinii kenne sana irraa gara waaqota biraa
tajaajiluu fi isaan waaqeffachuu dhaqxan, 7 ani biyya isaaniif kenne
keessaa Israa'elin nan ari'a; mana qulqullummaa kan Maqaa kootiif
qulqulleesse kana illee nan balfa. Ergasiis Israa'el saboota hunda biratti
waan kolfaatii fi waan qoosaa taati. 8 Manni qulqullummaa kunis
tuullaa waan diigamee ta'a; namni achiin darbu hundis dinqisiifatee,
'WAAQAYYO maaliif biyya kanaa fi mana qulqullummaa kanatti waan
akkasii hojjete?' jedhee itti qoosa. 9 Namoonnis, 'Sababiin inni
balaa kana hunda isaanitti fideef waan isaan WAAQAYYO Waaqa isaanii
kan abbootii isaanii Gibxii isaan baase sana dhiisanii, waaqota biraa
hammatanii, isaanin waaqeffatanii tajaajilaniif' jedhanii ni deebisu."

Hojii Solomoon Hojjete Kan Biraa
9:10-28 kwf – 2Sn 8:1-18

10 Dhuma waggaa digdamaatti, yeroo itti Solomoon manneen lamaan
jechuunis mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi masaraa mootummaa
ijaare sanatti, 11 Hiiraam mootichi Xiiroos akkuma Solomoon Mootichi
barbaadetti muka birbirsaatii fi gaattiraa akkasuma warqee kenneef;
Solomoon immoo magaalaawwan Galiilaa keessa jiran digdama Hiiraam
mooticha Xiiroosiif kenne. 12 Hiiraam garuu yommuu Xiiroos irraa ka'ee
magaalaawwan Solomoon isaaf kenne ilaaluu dhaqetti magaalaawwan
sanatti hin gammanne. 13 Innis, "Yaa obboleessoo, magaalaawwan ati

naa kennite kunneen magaalaawwan akkamii ti?" jedhee isa gaafate.
Kanaafuu biyya Kaabuul jedhee maqaa hamma har'aatti ittiin waamaman
tokko baaseef. 14 Hiiraamis warqee taalaantii 120 mootichaaf ergee ture.
15 Seenaan itti Solomoon Mootichi mana qulqullummaa Waaqayyoo,
masaraa mootummaa kan ofii isaa Miiloo, dallaa Yerusaalem, Haazoor,
Megidoo fi Geezirin ijaaruuf hojjettoota dirqamanii hojii humnaa ho-
jjetanitti fayyadame kanaa dha. 16 Fara'oon mootichi Gibxi Geezirin
lolee qabatee ture. Innis ibidda itti qabsiise; Kana'aanota achi keessa
jiraatan fixee intala ofii isaa, niitii Solomoon sanaaf magaalattii gabbara
godhee kenne. 17 Solomoonis deebisee Geezirin ijaare. Innis Beet
Horoon gad aanu, 18 Baa'ilaati, Tadmoor kan gammoojjii biyya Yihuudaa
keessatti argamtu sana, 19 akkasumas magaalaawwan kuusaawwan isaa
hunda, magaalaawwan gaariiwwanii fi kan fardeen isaa, waanuma
Yerusaalemitti, Libaanoonittii fi biyya bulchu hunda keessatti ijaaruu
barbaade hundumas ni ijaare.
20 Ammas namoota Israa'eloota hin ta'in kanneen Amoorota, Heetota,
Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota jalaa hafanitu jira. 21 Solomoonis
sanyiiwwan namoota kanneen hundaa warra biyyattii keessatti hafan
kanneen Israa'eloonni balleessuu hin danda'in sana akkuma hamma
har'aatti illee jiru kana akka isaan hojii garbummaa hojjetaniif dirqisiise.
22 Solomoon garuu Israa'eloota keessaa nama tokko illee hin garboomsine;
isaan loltoota isaa, qondaaltota mootummaa isaa, ajajjuuwwan loltoota
isaa, abbootii duulaa, ajajjuuwwan gaariiwwanii fi ajajjuuwwan abbootii
fardaa isaa turan. 23 Isaan akkasumas hojii Solomoon hojjechiisaa ture
keessatti qondaaltota hangafoota turan; qondaaltonni 550 hojjettoota hojii
hojjetan kana to'achaa turan.
24 Solomoonis erga intalli Fara'oon sun Magaalaa Daawit keessaa gara
masaraa mootummaa kan Solomoon isheef ijaare sana dhuftee booddee
Miiloo ijaare.
25 Solomoon waggaatti yeroo sadii aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa
iddoo aarsaa kan Waaqayyoof ijaare sana irratti dhi'eessa ni ture; sana
wajjinis, fuula Waaqayyoo duratti ixaana aarsee akkasiin hojii ijaarsa
mana qulqullummaa fixe.
26 Solomoon mootichi amma illee Eziyoon Geber ishee biyya Edoom
keessa, Eelooti bira jirtu keessatti qarqara Galaana Diimaatti dooniiwwan
hojjete. 27 Hiiraamis akka isaan namoota Solomoon wajjin dooniiwwan
irra hojjetaniif namoota isaa warra doonii oofan kanneen galaanicha
beekan erge. 28 Isaanis dooniidhaan Oofiir dhaqanii warqee taalaantii 420
fidanii Solomoon mootichatti kennan.

10

Mootittiin Saabaa Solomoonin Arguu Dhaqxe
10:1-13 kwf – 2Sn 9:1-12

1 Mootittiin Shebaa waa'ee maqaa Solomooniitii fi ulfina inni maqaa
Waaqayyootiif qabuu dhageenyaan gaaffiiwwan jajjaboodhaan qortee
isa ilaaluuf gara Solomoon dhufte. 2 Isheenis miiltoo akka malee
baay'ee wajjin gaalawwan urgooftuu, warqee hedduu fi dhagaawwan gati
jabeeyyii baatan fudhattee Yerusaalem dhufte; Solomoon bira geenyaanis
waan garaa ishee jiru hunda isa wajjin haasofte. 3 Solomoonis gaaffii ishee
hundaaf deebii kenne; wanni mootichi isheef ibsuu dadhabe tokko iyyuu

hin turre. 4 Moottittiin Shebaa yommuu ogummaa Solomoon, masaraa
mootummaa kan inni ijaare, 5 nyaata maaddii isaa irratti dhi'aatu,
haala itti qondaaltonni isaa tataa'an, hojjettoota uffata hojii uffatanii hojjetan, warra daadhii isaaf dhi'eessanii fi aarsaa gubamu kan inni mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti dhi'eesse argitetti akka malee dinqisiifatte.

6 Isheenis mootichaan akkana jette; "Oduun ani waa'ee waan ati hojjetteetii fi waa'ee ogummaa keetii biyyuma kootti dhaga'e sun dhugaa
dha. 7 Ani garuu hamman dhufee ijuma kootiin argutti wantoota kanneen hin amanne. Dhugumaan walakkaan isaa iyyuu natti hin himamne; ati ogummaa fi badhaadhummaadhaan oduu ani dhaga'e sana akka
malee caalta. 8 Namoonni kee hammam haa gammadan! Qondaaltonni kee warri yeroo hunda fuula kee dura dhadhaabatanii ogummaa kee
dhaga'an hammam haa gammadan! 9 WAAQAYYO Waaqni kee inni sitti gammadee teessoo Israa'el irra si teessise sun haa galateeffamu. WAAQAYYO sababii Israa'eliif jaalala bara baraa qabuuf akka ati murtii qajeelaa fi qajeelummaa eegduuf mootii si godheera."

10 Isheenis warqee taalaantii 120, urgooftuu akka malee baay'ee fi dhagaawwan gati jabeeyyii mootichaaf kennite. Urgooftuun akka urgooftuu moottittiin Shebaa Solomoon Mootichaaf kennite sanaa baay'atu gonkumaa ergasii hin fidamne.

11 Dooniiwwan Hiiraam biyya Oofiir irraa warqee fidan; isaanis fe'iisa muka sandaliitii fi dhagaawwan gati jabeeyyii baay'ee achii ni fidan.
12 Mootichis muka sandalii sana utubaa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi kan masaraa mootummaa akkasumas baganaa fi kiraara faarfattootaa tolchuuf itti fayyadame. Mukni sandalii kan akkas baay'atu ergasii hamma har'aatti takkumaa alaa hin fidamne yookaan hin argamne.

13 Solomoon Mootichis waan qabeenya mootummaa ofii isaa keessaa kenneef irratti dabalee waan isheen barbaaddee fi waan isheen kadhatte hunda moottittii Shebaatiif ni kenne. Isheenis ergasii kaatee miiltota ishee wajjin biyya ofii isheetti deebite.

Badhaadhummaa Solomoon
10:14-29 kwf – 2Sn 1:14-17; 9:13-28

14 Ulfinni warqee kan wagguma waggaan Solomooniif galu taalaantii 666
ture; 15 kunis gibira daldaltoota qabeenya gurguddaatii fi xixinnaa irraa argamuu fi galii inni mootota biyya Arabaa hundaa fi bulchitoota biyya keessaa irraa argatu hin dabalatu.

16 Solomoon Mootichis warqee tumame irraa gaachanawwan gurguddaa dhibba lama ni tolche; tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaas warqee
saqilii dhibba ja'a fixe. 17 Akkasumas warqee tumame irraa gaachana xixinnaa dhibba sadii ni tolche; tokkoon tokkoon gaachana sanaas warqee minnaanii dhibba sadii fixe. Mootichis gaachanawwan kanneen masaraa mootummaa kan Bosona Libaanoon keessa ni kaa'e.

18 Mootichis teessoo guddaa tokko ilka arbaa irraa hojjetee warqee
qulqulluu itti uffise. 19 Teessoon sun gulantaawwan ja'a qaba ture; karaa dugda duubaatiin fiixee geengoo tokko qaba. Karaa teessoo sanaa lamaaniinis waan harka irra kaa'atanitu ture; tokkoo tokkoo waan harka irra kaa'atan sanaa biras fakkii leencaa tokko tokkotu dhaabatee
ture. 20 Gulantaawwan ja'aan sana irras leenconni kudha lama tokko

fiixee tokkoon, fakkiin kaan immoo fiixee kaaniin dhadhaabachaa turan.
Wanni akkasii takkumaa mootummaa biraa kamiif iyyuu hin tolfamne.
21 Mi'i Solomoon Mootichi ittiin dhugu hundinuu warqee irraa hojjetame;
mi'i masaraa mootummaa kan Bosona Libaanoon jedhamu sanaa hundi
immoo warqee qulqulluu irraa hojjetame. Sababii bara Solomoon keessa
meetiin akka waan gatii hin qabne tokkootti ilaalamaa tureef wanni tokko
iyyuu meetii irraa hin hojjetamne. 22 Mootichis dooniiwwan Hiiraam
gidduudhaa dooniiwwan daldalaa galaana irraa qaba ture. Isaanis waggaa
sadii sadiitti yeroo tokko warqee, meetii fi ilka arbaa, qamalee fi jaldeessa
fidanii ni dhufu ture.

23 Solomoon Mootichi badhaadhummaa fi ogummaadhaan mootota
addunyaa hunda ni caala ture. 24 Addunyaan hundinuu ogummaa Waaqni
garaa isaa keessa kaa'e dhaga'uuf Solomoon bira dhufuu barbaada ture.
25 Namni waggaa waggaatti isa bira dhufu hundinuu kennaa mi'a meetii
fi kan warqee, uffata, mi'a lolaa, urgooftuu, fardeenii fi gaangolii fidaafii
ture.

26 Solomoonis gaariiwwanii fi fardeen walitti ni kuufate; innis gaarii-
wwan kuma tokkoo fi dhibba afurii fi fardeen kuma kudha lama qaba
ture; isaan kanneenis magaalaawwan gaariiwwanii keessaa fi Yerusaalem
keessa of bira ni kaa'ate. 27 Mootichi akka meetiin Yerusaalem keessatti
akkuma dhagaa baay'atu, akka mukni birbirsaas akkuma mukkeen
harbuu kanneen gaarran jalaatti baay'atu godhe. 28 Fardeen Solomoon
Gibxii fi Qaweedhaa fidaman; daldaltoota mootummaatu Qaweedhaa gatii
yerootiin isaan bite. 29 Isaanis gaarii tokko meetii saqilii dhibba ja'aan,
farda immoo meetii saqilii dhibba tokkoo fi shantamaan Gibxii bitanii
fidan. Akkasumas gaariiwwanii fi fardeen kanneen erganii mootota
Heetotaatii fi mootota Sooriyaa hundatti gurguru turan.

11

Niitota Solomoon

1 Solomoon Mootichi garuu intala Fara'oon irratti dubartoota biyya
ormaa hedduu jaallate; isaanis Mo'aabota, Amoonota, Edoomota, Si-
idoonotaa fi Heetota turan. 2 Jarri kunneen saboota WAAQAYYO, "Sababii
isaan dhugumaan garaa keessan gara waaqota ofii isaaniitti garagalchaniif
isin fuudhaa fi heerumaan jaratti hin makaminaa" jedhee waa'ee isaanii
Israa'elootatti dubbatee turee dha. Ta'us Solomoon jaalalaan isaanitti
hidhame. 3 Innis niitota maatii moototaa keessaa dhalatan dhibba torbaa fi
saajjatoowwan dhibba sadii qaba ture; niitonni isaa kunneenis karaa irraa
isa balleessan. 4 Akkuma Solomoon umuriidhaan dulloomaa deemeen
niitonni garaa isaa gara waaqota biraatti garagalchan; garaan isaas akka
garaan abbaa isaa Daawit ture sana guutumaan guutuutti WAAQAYYO
Waaqa isaatiif hin kennamne. 5 Innis Ashtooreti waaqittii Siidoonotaatii fi
Moolek waaqicha Amoonotaa jibbisiisaa sana duukaa bu'e. 6 Solomoonis
akkasiin fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete; inni akka Daawit
abbaan isaa hojjete sana guutumaan guutuutti WAAQAYYO duukaa hin
buune.

7 Solomoonis gaara Yerusaalemiin gara ba'a biiftuu jirtu tokko irratti
Kemoosh Waaqa Mo'aab jibbisiisaa fi Moolek Waaqa Amoon jibbisiisaa
sanaaf iddoo sagadaa ijaare. 8 Inni akka isaan ixaana aarsanii waaqota

isaaniitiif aarsaa dhi'eessaniifis niitota isaa kanneen biyya ormaatii fuudhe hundumaaf iyyuu akkasuma godhe.
9 WAAQAYYOS sababii garaan Solomoon WAAQAYYO Waaqa Israa'el kan
yeroo lama isatti mul'ate sana irraa goreef isatti aare. 10 Waaqni akka
Solomoon waaqota biraa duukaa hin buune isa dhowwu iyyuu, Solomoon
ajaja WAAQAYYOO hin eegne. 11 Kanaafuu WAAQAYYO Solomooniin akkana
jedhe; "Sababii yaadni kee akkana ta'ee, atis kakuu fi seera ani siif kenne sana hin eeginiif, ani dhugumaan mootummaa sirraa baqaqsee tajaajilaa
keetiif nan kenna. 12 Ta'us ani sababii abbaa kee Daawitiif jedhee waan kana bara jireenya keetii keessa hin godhu. Harka ilma keetii keessaa
mootummaa kana nan baqaqsa. 13 Ta'us ani mootummaa sana guutumaan guutuutti isa irraa hin baqaqsu; garuu ani sababii garbicha koo Daawitii fi sababii Yerusaalem ishee ani filadhe sanaatiif jedhee gosa tokko ilma keetiif nan kenna."

Diinota Solomoon

14 WAAQAYYO diina tokko namicha Hadaad jedhamu kan gosa Edoom
namicha sanyii moototaa tokko Solomoonitti kaase. 15 Duraan yeroo
Daawit Edoomiin wal lolaa turetti, Yoo'aab ajajaan loltootaa kan warra du'e awwaaluu dhaqe sun namoota Edoom hunda barbadeesse.
16 Yoo'aabii fi Israa'eloonni hundinuu hamma namoota Edoom keessa
jiraatan hunda fixanitti ji'a ja'a achi turan. 17 Hadaad garuu yeroo
sana mucaa xinnaa ture; innis qondaaltota Edoom kanneen abbaa isaa
tajaajilaa turan wajjin Gibxitti baqate. 18 Isaanis Midiyaanii ka'anii
Phaaraan dhaqan. Phaaraan keessaas namoota fudhatanii gara mooticha Gibxi, gara Fara'oon dhaqan; Fara'oonis mana, lafa inni qubatuu fi nyaata Hadaadiif kenne.
19 Fara'oon akka malee Hadaaditti gammadee obboleettii niitii isaa,
obboleettii Tahifenees Mootittii isatti heerumsiise. 20 Obboleettiin Tahife-
nees sunis ilma Geenbaat jedhamu tokko deesseef; Taahefenee mucaa sana fuutee masaraa mootummaa keessatti guddifte. Genubatis ijoollee Fara'oon wajjin achi jiraate.
21 Hadaad utuu biyya Gibxi keessa jiruu akka Daawit abbootii ofii isaa wajjin boqotee fi akka Yoo'aab ajajaan loltootaa sunis du'e ni dhaga'e. Hadaadis Fara'ooniin, "Akka ani biyya kootti deebi'uuf naa eeyyami" jedhe.
22 Fara'oon immoo, "Ati maal asii dhabdee biyya keetti deebi'uu feeta?" jedhee isa gaafate.
Hadaadis deebisee, "Homaa hin dhabne; garuu akka ani dhaqu naa eeyyami!" jedheen.
23 Waaqni amma illee diina biraa Rezoon ilma Eliyaadaa namicha gooftaa isaa Hadaadezer moottichaa Zoobaa jalaa baqate sana Solomoonitti
kaase. 24 Innis yeroo Daawit loltoota Suubaa barbadeessetti namoota of biratti walitti qabatee hoogganaa tuuta finciltootaa ta'e; finciltoonni sunis Damaasqoo dhaqanii achi jiraatan; isas achitti mootii godhatan.
25 Reezoon rakkina Hadaad fide sanatti dabalee bara jireenya Solomoon hunda diina Israa'el ture. Reezoon bulchaa Sooriyaa ture; Israa'elinis akka malee jibbaa ture.

Yerobi'aam Solomoonitti Finciluu Isaa

26 Yerobi'aam ilmi Nebaat mootichatti fincile. Innis qondaaltota Solomoon keessaa nama tokko ture; inni nama gosa Efraataa kan

Zereedaadhaa dhufe ture; haati isaa immoo niitii dhirsa hin qabne kan
Zeruwaa jedhamtu turte.

27 Sababiin inni ittiin mootichatti ka'es kanaa dha: Solomoonis Mi-
iloo ijaaree dallaa magaalaa abbaa isaa Daawit deebisee haaromse.
28 Yerobi'aam goota cimaa ture; Solomoonis akka dargaggeessi sun
jabaatee hojii isaa hojjetu arginaan itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa kan mana Yoosef hundaa isa godhe.

29 Gaaf tokko utuu Yerobi'aam Yerusaalem keessaa ba'aa jiruu Ahiiyaan
raajichi Shiiloo kaabbaa haaraa uffatee isatti dhufe. Isaan lachuu
kophuma isaanii ala turan; 30 Ahiiyaan kaabbaa haaraa uffate sana
fuudhee iddoo kudha lamatti gargari tarsaase. 31 Ergasiis Yerobi'aamiin
akkana jedhe; "Qooda kudhan ofii keetii fudhadhu; WAAQAYYO Waaqni
Israa'el akkana jedhaatii; 'Kunoo ani harka Solomooniitii mootummaa
baqaqsee gosa kudhan siifin kenna. 32 Garuu sababii garbicha koo Daawitii
fi sababii magaalaa Yerusaalem kan ani gosa Israa'el hunda keessaa
filadhe sanaatiif inni gosa tokko ni argata. 33 Ani sababii isaan na dhiisanii
Ashtooreti waaqittii Siidoonotaa, Kemoosh waaqicha Mo'aabotaatii fi
Moolek waaqicha Amoonotaa waaqeffatanii fi sababii isaan karaa koo irra
hin deeminiif yookaan sababii waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e hin
hojjetiniif yookaan sababii isaan akka Daawit abbaan Solomoon hojjete
sana sirnaa fi seera koo hin eeginiif waan kana hojjedhe.

34 " 'Ani garuu mootummaa sana guutumaan guutuutti harka Solo-
moonii hin fuudhu; ani sababii Daawit garbicha koo kan ani filadhe, kan
ajaja koo fi sirna koo eege sanaatiif jedhee Solomoonin bara jireenya isaa
guutuu bulchaa godheera. 35 Ani harka ilma isaatii mootummaa sana
fuudhee gosa kudhan siifin kenna. 36 Ani akka garbichi koo Daawit yeroo
hunda Yerusaalem magaalaa ani Maqaa koo achi kaa'achuuf filadhe sana
keessatti fuula koo duratti ibsaa qabaatuuf jedhee gosa tokko ilma isaatiif
nan kenna. 37 Si'i garuu ani nan fudhadha; atis waan garaan kee fedhu
hunda ni bulchita; Israa'el irratti mootii ni taata. 38 Yoo ati akkuma
garbichi koo Daawit hojjete sana, waan ani si ajaju hunda hojjettee karaa
koo irra deemte, yoo ati sirnaa fi ajaja koo eeguudhaan waan fuula koo
duratti qajeelaa ta'e hojjete, ani si wajjin nan ta'a. Anis mootummaa bulu
kan akkan Daawitiif dhaabe sanaa siifis nan dhaaba; akkasumas Israa'elin
sitti nan kenna. 39 Ani waan kanaaf jedhee sanyii Daawit nan dhiphisa;
garuu bara baraanii miti.' "

40 Solomoonis Yerobi'aamin ajjeesuu yaale; Yerobi'aam garuu gara
Shiishaaq mooticha Gibxitti baqatee hamma Solomoon du'utti achuma
ture.

Solomoon Du'uu Isaa
11:41-43 kwf – 2Sn 9:29-31

41 Wanni bara mootummaa Solomoon keessa hojjetaman kan biraa,
wanni inni hojjetee fi ogummaan isaa hundi kitaaba seenaa Solomoon
keessatti barreeffamanii jiru mitii? 42 Solomoon Yerusaalem keessatti
mootii ta'ee waggaa afurtama saba Israa'el hunda ni bulche. 43 Innis
ergasii abbootii isaa wajjin boqotee magaalaa abbaa isaa, magaalaa
Daawit keessatti ni awwaalame. Rehoobo'aam ilmi isaa iddoo isaa bu'ee
mootii ni ta'e.

12

Israa'el Rehoobo'aamitti Fincile
12:1-24 kwf – 2Sn 10:1–11:4

1 Rehoobo'aamis sababii Israa'eloonni hundinuu mootii isa gochuudhaaf
achi yaa'aniif ka'ee Sheekem dhaqe. 2 Yerobi'aam ilmi Nebaat yommuu
oduu kana dhaga'etti deebi'ee dhufe; inni yeroo sanatti Solomoon
Mooticha jalaa baqatee Gibxi jiraachaa tureetii. 3 Kanaafuu Yerobi'aamitti
nama erganii waamanii, innii fi waldaan Israa'el guutuun gara Re-
hoobo'aam dhaqanii akkana jedhaniin: 4 "Abbaan kee waanjoo ulfaatu
nurra kaa'ee ture; ati immoo amma hojii inni humnaan nu hojjechiise
sanaa fi waanjoo ulfaataa inni nurra kaa'e sana nuuf salphisi; nus si
tajaajillaa."

5 Rehoobo'aam immoo deebisee, "Bultii sadiif deemaatii ergasii deebi'aa
gara koo kottaa" jedheen. Kanaafuu namoonni sun ba'anii deeman.

6 Ergasiis Rehoobo'aam Mootichi maanguddoota bara jireenya isaa
keessa abbaa isaa Solomoonin tajaajilaniin mari'ate. Innis, "Isin akka ani
namoota kanaaf maal deebisu na gorsitu?" jedhee gaafate.

7 Isaanis, "Yoo ati har'a tajaajilaa saba kanaaf taatee isaan tajaajiltee
deebii gaarii kenniteef, isaan yeroo hunda tajaajiltoota kee ni ta'u"
jedhanii deebisaniif.

8 Rehoobo'aam garuu gorsa maanguddoonni kennaniif didee dargag-
goota isa wajjin guddatan kanneen isa tajaajilan wajjin mari'ate. 9 Innis,
"Gorsi keessan maal? Namoota, 'Waanjoo abbaan kee nurra kaa'e kana
nuuf salphisi' naan jedhan kanaaf akkamitti haa deebisnu?" jedhee isaan
gaafate.

10 Dargaggoonni isa wajjin guddatan sunis akkana jedhanii deebisaniif;
"Namoonni kunneen, 'Abbaan kee waanjoo ulfaataa nurra kaa'e; ati garuu
waanjoo keenya nuu salphisi' siin jedhan; ati amma akkana jedhiin;
'Qubni koo xinnaan mudhii abbaa kootii irra furdaa dha. 11 Abbaan
koo waanjoo ulfaataa isin irra kaa'e; ani immoo hammas caalaa iyyuu
isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan isin garafe; ani immoo
torbaanqabaadhaanan isin garafa.' "

12 Bultii sadii booddee Yerobi'aamii fi namoonni hundi akkuma
mootichi, "Guyyaa sadii keessatti deebi'aa gara koo kottaa" jedhe sana
gara Rehoobo'aamitti deebi'an. 13 Mootichi immoo afaan hamaadhaan
namoota sanaaf deebii kenne. Gorsa maanguddoonni kennaniif sana
didee 14 gorsa dargaggootaa fudhatee, "Abbaan koo waanjoo keessan
isinitti ulfaachise; ani immoo hammas iyyuu caalaa isinittan ulfaachisa.
Abbaan koo qacceedhaan isin garafe; ani immoo torbaanqabaadhaanan
isin garafa" jedhe. 15 Kanaafuu mootichi namoota sana hin dhaggeef-
fanne; wanni kun akka dubbiin WAAQAYYO karaa Ahiiyaa namicha biyya
Shiiloo sanaatiin Yerobi'aam ilma Nebaatitti dubbate sun raawwatamuuf
WAAQAYYO biraa dhufeetii.

16 Israa'el hundi yommuu akka mootichi isaan dhaggeeffachuu dide
arganitti akkana jedhanii mootichaaf deebii kennan:
"Nu Daawit irraa qooda maalii qabna?
 Ilma Isseey irraas maal qabna?
Yaa Israa'el gara dunkaana keetii!
 Yaa Daawit mana kee eeggadhu!"

Kanaafuu Israa’eloonni gara mana ofii isaaniitti deebi’an. 17 Israa’eloota
magaalaawwan Yihuudaa keessa jiraatan garuu Rehoobo’aamtu bulchaa
ture.

18 Rehoobo’aam Mootichis, Adooraam itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa ni erge; Israa’el hundi immoo dhagaadhaan tumanii isa ajjeese.
Rehoobo’aam Mootichi garuu ariitiidhaan gaarii ofii isaa yaabbatee jalaa
miliqee Yerusaalemitti baqate. 19 Kanaafuu Israa’eloonni hamma har’aatti
mana Daawititti fincilaniiru.

20 Israa’eloonni hundinuu akka Yerobi’aam deebi’e dhageenyaan nama
itti erganii gara waldaatti isa waamanii Israa’el hunda irratti mootii isa
godhan. Gosa Yihuudaa qofatu mana Daawitiif amanamaa ta’ee hafe.

21 Rehoobo’aam yommuu Yerusaalem ga’etti akka isaan Israa’elitti
duulanii Rehoobo’aam ilma Solomooniif mootummaa deebisaniif jedhee
mana Yihuudaa hundaa fi gosa Beniyaam keessaa namoota loluu danda’an
kuma dhibba tokkoo fi saddeettama walitti qabe.

22 Garuu dubbiin Waaqaa kun akkana jedhee gara nama Waaqaa,
gara Shemaa’iyaa ni dhufe; 23 “Rehoobo’aam ilma Solomoon mooticha
Yihuudaatiin, Yihuudaa fi Beniyaam hundaan, saba hafeenis akkana jedhi;
24 ‘WAAQAYYO akkana jedha; obboloota keessan Israa’eloota loluudhaaf
jettanii ol hin ba’inaa. Sababii wanni kun ana biraa dhufeef tokkoon
tokkoon keessan gara mana keessaniitti galaa.’ ” Kanaafuu isaan dubbii
WAAQAYYOO dhaga’anii akkuma WAAQAYYO ajaje sanatti mana ofii isaaniitti
dacha’an.

Jabbiiwwan Warqee Irraa Tolfaman

25 Yerobi’aamis ergasii biyya gaaraa Efreem keessatti Sheekemin
jabeessee ijaaree achi jiraate. Achiis ba’ee Phenuu’eelin ijaare.

26 Yerobi’aam akkana jedhee garaa isaatti yaade; “Amma mootummaan
mana Daawitiif ni deebi’a. 27 Namoonni kunneen yoo mana qulqul-
lummaa WAAQAYYOO kan Yerusaalem jiru sanatti aarsaa dhi’eessuuf ol
ba’an amma illee gara gooftaa isaanii Rehoobo’aam mooticha Yihuudaatti
garagalu. Isaan na ajjeesanii gara Rehoobo’aam Mootichaatti deebi’u.”

28 Kanaafuu mootichi mari’atee jabbiiwwan lama warqee irraa tolche.
Namoota sanaanis, “Yerusaalemitti ol ba’uun akka malee isinitti ulfaata.
Yaa Israa’el waaqonni keessan kanneen Gibxii baasanii isin fidan kunoo
ti” jedhe. 29 Innis jabbii tokko Beet’eel keessa, kaan immoo Daan keessa
dhaabe. 30 Wanni kunis cubbuu itti ta’e; namoonnis jabbii achi jiru sana
waaqeffachuuf hamma Daanitti deeman.

31 Yerobi’aamis gaara irratti iddoo sagadaa ijaaree saboota Lewwota hin
ta’in keessaa luboota muude. 32 Innis bultii kudha shanaffaa ji’a sad-
deettaffaa keessa ayyaana akkuma ayyaana Yihuudaa keessatti ayyaanef-
fame sanaa tokko hundeessee iddoo aarsaa irratti qalma dhi’eesse. Kanas
fakkiiwwan jabbii kanneen tolchee ture sanaatiif aarsaa dhi’eessuudhaan
Beet’eelitti hojjete. Akkasumas Beet’eelitti iddoo sagadaa kan gaara irratti
ijaaree ture sanatti luboota ramade. 33 Innis bultii kudha shanaffaa ji’a
saddeettaffaatti ji’uma ofii filate keessa gara iddoo aarsaa kan Beet’eelitti
ijaare sanaatti ol ba’e. Saba Israa’eliifis guyyaa ayyaanaa hundeessee
ixaana aarsuuf gara iddoo aarsaatti ol ba’e.

13

Nama Waaqaa Yihuudaadhaa Dhufe

[1] Utuma Yerobi'aam aarsaa dhi'eessuuf iddoo aarsaa bira dhaabachaa
jiruu namni Waaqaa tokko ajaja WAAQAYYOOTIIN Yihuudaadhaa ba'ee
Beet'eel dhufe. [2] Innis ajaja WAAQAYYOOTIIN iddoo aarsaa sanaan
mormuudhaan iyyee akkana jedhe; "Yaa iddoo aarsaa, yaa iddoo aarsaa!
WAAQAYYO akkana jedha; 'Kunoo ilmi Yosiyaas jedhamu tokko mana
Daawit keessaa ni dhalata. Innis luboota iddoo sagadaa kan gaarran
irraa warra amma asitti aarsaa dhi'eessaa jiran kanneen aarsaa godhee
sirratti ni dhi'eessa; lafeen namaas sirratti ni gubama.' " [3] Namni Waaqaa
sunis gaafasuma akkana jedhee mallattoo kenne; "Mallattoon WAAQAYYO
dubbate kanaa dha; kunoo iddoon aarsaa gargar baqaqa; daaraan isa irra
jirus gad jiga."

[4] Yerobi'aam mootichi yommuu waan namni Waaqaa sun iyyee iddoo
aarsaa kan Beet'eel sanaan mormuudhaan dubbate dhaga'etti iddoo
aarsaa biraa namichatti harka qabee, "Isa qabaa!" jedhe. Harki inni
namichatti qabe sun garuu gogee hafe; innis harka isaa deebifachuu hin
dandeenye. [5] Iddoon aarsaa sunis akkuma mallattoo namni Waaqaa sun
dubbii WAAQAYYOOTIIN kenne sanaatti gargari baqaqee daaraan isa irra
tures lafatti gad jige.

[6] Mootichi nama Waaqaa sanaan, "Maaloo akka harki koo deebi'ee naa
fayyuuf WAAQAYYO Waaqa kee jabeessii naa kadhadhu." Kanaafuu namni
Waaqaa sun WAAQAYYOON jabeessee kadhateef; harki mootichaas fayyee
akkuma duraatti deebi'eef.

[7] Mootichi nama Waaqaa sanaan, "Kottu na wajjin mana kootti galiitii
waa nyaadhu; anis kennaa siifin kennaa" jedhe.

[8] Namni Waaqaa sun garuu akkana jedhee mootichaaf deebii kenne;
"Yoo ati walakkaa qabeenya keetii illee naa kennite ani si wajjin hin deemu
yookaan asitti buddeena hin nyaadhu yookaan bishaan hin dhugu. [9] Ani,
'Buddeena hin nyaatin yookaan bishaan hin dhugin yookaan karaa dhufte
kanaan hin deebi'in' jedhamee dubbii WAAQAYYOOTIIN ajajameeraatii."
[10] Kanaafuu inni karaa biraa qabatee deeme malee karaa gara Beet'eel
dhufe sanaan hin deebine.

[11] Jaarsa raajii tokkotu Beet'eel keessa jiraachaa ture; ilmaan isaas
gara isaa dhufanii waan namni Waaqaa sun guyyaa sana achitti hojjete
hunda isatti himan. Isaan waan inni mootichaan jedhes abbaa isaaniitti
himan. [12] Abbaan isaaniis, "Inni karaa kamiin deeme?" jedhee isaan
gaafate. Ilmaan isaa immoo karaa namni Waaqaa kan Yihuudaadhaa
dhufe sun qabatee deeme isatti argisiisan. [13] Kana irratti inni ilmaan
isaatiin, "Harree irra kooraa naaf kaa'aa" jedhe. Isaanis harree irra
kooraa keenyaaniif inni harree sana yaabbatee [14] gulufee nama Waaqaa
sana duukaa bu'e. Utuu inni muka qilxuu tokko jala taa'uus argee, "Namni
Waaqaa kan Yihuudaadhaa dhufe sun si'ii?" jedhee isa gaafate.

Namichis, "Eeyyee ana" jedhee deebise.

[15] Raajiin sunis, "Kottuu na wajjin mana kootti galiitii waa nyaadhu"
jedheen.

[16] Namni Waaqaa sun garuu akkana jedhee deebiseef; "Ani deebi'ee
si wajjin deemuu yookaan asitti si wajjin buddeena nyaachuu yookaan
bishaan dhuguu hin danda'u. [17] Ani, 'Ati achitti buddeena hin nyaatin

yookaan bishaan hin dhugin yookaan karaa dhufte sanaan hin deebi'in'
jedhamee dubbii WAAQAYYOOTIIN ajajameeraatii."

18 Jaarsi raajiin sunis akkana jedhee deebii kenneef; "Ani iyyuu akkuma
kee raajii dha. Ergamaan Waaqayyoo tokkos dubbii WAAQAYYOOTIIN
akkana naan jedhe; 'Akka inni buddeena nyaatee bishaan dhuguuf
deebisii gara mana keetii isa fidi.' " Jaarsi sun garuu isa sobe. 19 Kanaafuu
namni Waaqaa sun isa wajjin deebi'ee mana isaatti nyaatee dhuge.

20 Utuma isaan maaddiitti dhi'aatanii jiranuu dubbiin WAAQAYYOO
jaarsa raajii isa deebisee fide sanatti dhufe. 21 Innis nama Waaqaa
kan Yihuudaadhaa dhufe sanatti iyyee akkana jedhe; "WAAQAYYO akkana
jedha, 'Ati dubbii WAAQAYYOO xureessiteerta; ajaja WAAQAYYO Waaqni kee
siif kennes hin eegne. 22 Ati dugda duuba deebitee lafa inni itti hin nyaatin
yookaan hin dhugin siin jedhe sanatti buddeena nyaattee bishaan illee
dhugdeerta. Kanaafuu reeffi kee awwaala abbootii keetii keessatti hin
awwaalamu.' "

23 Yommuu namni Waaqaa sun nyaatee dhugee raawwatetti, raajiin
deebisee isa fide sun harree isaa irra kooraa kaa'eef. 24 Akkuma inni karaa
ofii qabateen leenci tokko karaa irratti itti dhufee isa ajjeese; reeffi isaas
karaa irratti gatamee harree fi leenci sun reeffa sana bira dhadhaabatanii
turan. 25 Namoonni achiin darban tokko tokko reeffa karaa irratti gatamee
leenci bira dhaabate sana arganii gara magaalaa jaarsi raajiin sun jiraatuu
dhaqanii odeessan.

26 Raajichi karaadhaa deebisee isa fide sun yommuu waan kana
dhaga'etti akkana jedhe; "Inni nama Waaqaa kan dubbii WAAQAYYOOTIIF
ajajamuu dide sanaa dha. Akkuma dubbiin WAAQAYYOO isatti dubbatee
ture sanatti WAAQAYYO leenca cicciree isa ajjeesutti dabarsee isa kenne."

27 Raajiin sunis ilmaan ofii isaatiin, "Harree irra kooraa naaf kaa'aa"
jedhe; isaanis akkasuma godhan. 28 Innis ka'ee deemee reeffa namichaa
kan karaa irratti gatamee harree fi leenci sun bira dhadhaabatan arge.
Leenci sun immoo reeffa sana hin nyaanne yookaan harree sana hin
ciccirre. 29 Kanaafuu raajiin sun boo'eefii isa awwaaluuf jedhee reeffa
nama Waaqaa sana harree irra kaa'ee fudhatee magaalaa ofii isaatti gale.
30 Innis reeffa sana awwaala ofii isaa keessa ciibse; isaanis, "Wayyoo, yaa
obboleessa koo!" jedhanii boo'aniif.

31 Innis erga isa awwaalee booddee ilmaan ofii isaatiin akkana jedhe;
"Yoo ani du'e awwaala namni Waaqaa kun itti awwaalame keessatti na
awwaalaa; lafee koos lafee isaa bira kaa'aa. 32 Ergaan inni iddoo aarsaa
kan Beet'eel keessaatii fi iddoowwan sagadaa kanneen magaalaawwan
Samaariyaa keessa gaarran irra jiran sana hundaan mormuudhaan dubbii
WAAQAYYOOTIIN labse sun dhugumaan ni guutamaatii."

33 Kana booddees Yerobi'aam karaa isaa hamaa sana irraa hin deebine;
garuu amma illee iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa sanaaf saba
hunda keessaa luboota muude. Innis nama luba ta'uu fedhu kam iyyuu
iddoo sagadaa sanaaf addaan baase. 34 Cubbuun mana Yerobi'aam kan
kufaatii isaatii fi lafa irraa badiisa isaa fide sun kana ture.

14

Raajii Ahiiyaan Yerobi'aamiin Mormee Dubbate

1 Yeroo sana Abiyaan ilmi Yerobi'aam dhukkubsannaan 2 Yerobi'aam
niitii ofii isaatiin akkana jedhe; "Ati niitii Yerobi'aam ta'uun kee akka

hin beekneef eenyummaa kee dhoksiitii ka'ii Shiiloo dhaqi. Ahiiyaan
raajichi akka ani saba kana irratti mootii ta'u natti hime sun achi jiraatii.
3 Buddeena kudhan, maxinoo muraasaa fi damma okkotee tokko harkatti
qabadhuu gara isaa dhaqi. Inni waan gurbaan kun ta'u sitti hima."
4 Kanaafuu niitiin Yerobi'aam waan inni jedheen sana gootee gara mana
Ahiiyaa Shiiloo dhaqxe.

Yeroo sana Ahiiyaan homaa hin argu ture; inni waan dulloomeef
agartuun isaa dadhabee tureetii. 5 WAAQAYYO garuu Ahiiyaadhaan akkana
jedhe; "Niitiin Yerobi'aam sababii ilmi ishee dhibameef waa'ee isaa si
gaafachuuf dhufuutti jirti; ati akkanaa fi akkana jedhii deebisiif. Isheen
yommuu dhuftu nama biraa of fakkeessitee dhufti."

6 Ahiiyaan sagalee faana ishee dhageenyaan balbala irratti akkana
jedheen; "Yaa niitii Yerobi'aam ol seeni. Dubartii biraa of fakkeessuu
yaaluun kee kun maaliif? Ani ergaa hamaa sitti himuuf ergameera.
7 Dhaqiitii WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha jedhiitii Yerobi'aamitti
himi: 'Ani saba keessaa si kaafadheen bulchaa saba koo Israa'el si
godhe. 8 Ani mana Daawit irraa mootummaa tarsaaseen siif kenne; ati
garuu akka garbicha koo Daawit kan ajajawwan koo eegee garaa isaa
guutuun na duukaa bu'ee waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e qofa hojjete
sanaa hin taane. 9 Ati warra siin dura jiraatan hunda caalaa waan
hamaa hojjetteerta. Ati ofii keetiif waaqota biraa fakkiiwwan baqfamanii
hojjetaman tolfattee dheekkamsaaf na kakaafte; dugda kee duubattis na
gatte.

10 " 'Sababii kanaaf ani amma mana Yerobi'aam irratti badiisa nan
fida. Ani mana Yerobi'aamii dhiira hunda, garbicha yookaan birmaduu
Israa'el keessaa nan balleessa. Ani akkuma namni tokko kosii gubee
barbadeessutti mana Yerobi'aam gubeen barbadeessa. 11 Nama maatii Yer-
obi'aam ta'e kam iyyuu kan magaalaa keessatti du'e sareetu nyaata; kan
baadiyyaatti du'e kam iyyuu immoo allaattii samiitu nyaata. WAAQAYYO
waan kana dubbateeraatii!'

12 "Ati garuu mana keetti gali. Yeroo miilli kee magaalaa seenutti
mucaan sun ni du'a. 13 Warri Israa'el hundinuu boo'aniifii isa ni awwaalu.
Waan WAAQAYYO Waaqni Israa'el mana Yerobi'aam keessaa isa qofa irratti
waan gaarii argeef, mana Yerobi'aam keessaa namni awwaala argatu isa
qofa ta'a.

14 "WAAQAYYO Israa'el irratti mootii tokko ofii isaatiif ni kaafata; mootiin
sunis maatii Yerobi'aam kutee balleessa. Guyyaan isaas har'a! Kunis
ammuma ta'a. 15 WAAQAYYO Israa'elin dha'ee akkuma shambaqqoo
bishaan keessaatti ni raasa. Sababii isaan utubaawwan Aasheeraa dhad-
haabanii WAAQAYYOON dheekkamsiisaniif inni biyya abbootii isaaniitiif
kenne gaarii sana keessaa Israa'elin buqqisee Laga Efraaxiisiin gamatti
isaan ni bittinneessa. 16 Innis sababii cubbuu Yerobi'aam hojjetee akka
Israa'elis hojjetu godhe sanaatiif saba Israa'el ni gata."

17 Niitiin Yerobi'aam kaatee Tiirzaa dhaqxe. Akkuma isheen gulantaa
balbalaa geesseen mucaan sun ni du'e. 18 Jarris isa awwaalan; Israa'el
hundinuus akkuma WAAQAYYO karaa garbicha isaa Ahiiyaa raajichaatiin
dubbate sana ni boo'aniif.

19 Wanni Yerobi'aam hojjete kan biraa, akki inni itti lolaa turee fi akki
inni itti biyya bulchaa ture kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffameera. 20 Innis waggaa digdamii lama bulchee ergasii abbootii
isaa wajjin boqote. Ilmi isaa Naadaab mootii ta'ee iddoo isaa bu'e.

Rehoobo'aam Mooticha Yihuudaa
14:21,25-31 kwf – 2Sn 12:9-16

21 Rehoobo'aam ilmi Solomoon biyya Yihuudaa keessatti mootii ture.
Yeroo inni mootii ta'etti umuriin isaa waggaa afurtamii tokko ture; innis
waggaa kudha torba Yerusaalem magaalaa WAAQAYYO Maqaa ofii isaa achi
kaa'achuuf jedhee gosoota Israa'el hunda keessaa filate sana keessatti
mootii ta'ee bulche. Maqaan haadha isaa Na'amaa ture; isheenis gosa
Amoon turte.
22 Yihuudaan fuula WAAQAYYOO duratti hammina hojjete. Isaanis cubbuu
hojjetaniin hamma abbootiin isaanii hojjetan sana caalaa dheekkamsa isaa
kakaasan. 23 Akkasumas iddoo ol ka'aa hunda irrattii fi mukkeen babal'aa
hunda jalatti iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa, soodduuwwan
dhagaatii fi siidaawwan Aasheeraa ofii isaaniitiif tolfatan. 24 Manni
sagadaa dhiirota sagaagalaniis biyya sana keessa ture; namoonni sun
gochawwan jibbisiisoo kan saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa
ari'ee baase sanaa hunda keessatti hirmaatan.
25 Waggaa shanaffaa Rehoobo'aam mootii ta'etti Shiishaaq mootiin
Gibxi Yerusaalemin waraane. 26 Innis qabeenya mana qulqullum-
maa WAAQAYYOOTII fi qabeenya masaraa mootummaa guurratee deeme.
Gaachanawwan warqee kanneen Solomoon hojjete dabalatee waan hunda
guurratee gale. 27 Kanaafuu Rehoobo'aam mootichi iddoo isaanii buusuuf
jedhee gaachana naasii hojjetee ajajjuuwwan eegdota dabaree eegumsa
balbala masaraa mootummaatti kenne. 28 Yeroo mootichi gara mana
qulqullummaa WAAQAYYOO dhaqu hunda eegdonni sun gaachana sana
baatanii ergasii immoo kutaa eegdotaatti deebisu ture.
29 Wantoonni Rehoobo'aam bara mootummaa keessa ta'anii fi wanni
inni hojjete hundinuu kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti bar-
reeffamaniiru mitii? 30 Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam gidduu waraana
gargari hin cinnetu ture. 31 Rehoobo'aamis abbootii ofii wajjin boqotee
Magaalaa Daawit keessatti isaan biratti awwaalame. Maqaan haadha isaa
Na'amaa ture; isheenis gosa Amoon turte. Ilmi isaa Abiyaan iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e.

15

Abiyaan Mooticha Yihuudaa
15:1-2,6-8 kwf – 2Sn 13:1-2,22–14:1

1 Bara mootummaa Yerobi'aam ilma Nebaat keessa, waggaa kudha
saddeettaffaatti Abiyaan mootii Yihuudaa ta'e; 2 innis Yerusaalem keessa
jiraatee waggaa sadii ni bulche. Maqaan haadha isaa Ma'akaa ture; isheen
intala Abiishaaloom turte.
3 Innis cubbuu abbaan isaa isaan dura hojjete hunda hojjete; garaan isaa
akka garaan abbaa isaa Daawit ture sana guutumaan guutuutti WAAQAYYO
Waaqa isaatiif hin kennamne. 4 Ta'u illee WAAQAYYO Waaqni isaa
Daawitiif jedhee akka inni isa dhaaluuf ilma isaaf kaasuu fi Yerusaalem
jajjabeessuudhaan Yerusaalem keessatti ibsaa kenneef. 5 Daawit yakka
Uuriyaa namicha Heet sana irratti hojjete malee fuula WAAQAYYOO duratti
waan qajeelaa hojjechuudhaan bara jireenya isaa guutuu ajajawwan
WAAQAYYOO eege.
6 Bara jireenya Abiyaa hunda keessa Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam
gidduu waraanatu ture. 7 Wanni bara bulchiinsa Abiyaan keessa ta'e
kan biraa fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa

keessatti barreeffamee jira mitii? Abiiyaa fi Yerobi'aam gidduu waraanatu
ture. 8 Abiyaanis Abbootii ofii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit
keessatti awwaalame. Ilmi isaa Aasaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Aasaa Mooticha Yihuudaa
15:9-22 kwf – 2Sn 14:2-3; 15:16–16:6
15:23-24 kwf – 2Sn 16:11–17:1

9 Bara mootummaa Yerobi'aam mooticha Israa'el keessa waggaa dig-
dammaffaatti Aasaan mootii Yihuudaa ta'e; 10 innis waggaa afurtamii
tokko Yerusaalemin bulche. Maqaan akkoo isaa Ma'akaa ture; isheen
intala Abiishaaloom turte.
11 Aasaan akkuma Daawit Abbaan isaa hojjete sana waan fuula
Waaqayyoo duratti qajeelaa ta'e hojjete. 12 Inni mana sagadaa kan
dhiirota sagaagalanii biyya sanaa balleessee waaqota tolfamoo abbootiin
isaa hojjetan hundas barbadeesse. 13 Akkoo isaa Ma'akaa iyyuu waan
isheen fakkii Asheeraa jibbisiisaa tokko tolfatteef iddoo ulfinaa kan isheen
akka haadha mootiitti qabaatte sana irra ishee buuse. Aasaan fakkii sana
diigee Sulula Qeedroon keessatti ni gube. 14 Yoo inni iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa guutumaan guutuutti balleessuu baate iyyuu bara
jireenya isaa guutuu garaan Aasaa Waaqayyoof kennamee ture. 15 Innis
meetii fi warqee akkasumas mi'oota innii fi abbaan isaa Waaqaaf addaan
baasan gara mana qulqullummaa Waaqayyootti ni galche.
16 Aasaa fi Ba'ishaan mooticha Israa'el gidduu bara mootummaa isaanii
guutuu waraanatu ture. 17 Ba'ishaan mootichi Israa'el biyya Yihuudaatti
duulee akka namni tokko iyyuu daangaa biyya Aasaa mooticha Yihuudaa
keessaa hin baane yookaan akka achi hin seenne gochuudhaaf jedhee
Raamaa jabeessee ijaare.
18 Aasaanis meetii fi warqee mankuusa mana qulqullummaa Waaqayy-
ootii fi masaraa mootummaa ofii isaa keessatti hafe hunda fudhate.
Innis waan kana qondaaltota isaatti imaanaa kennee gara Ben-Hadaad
ilma Xabrimoon ilma Heziyoon mooticha Sooriyaa kan Damaasqoo taa'ee
bulchaa ture sanaatti isaan erge. 19 Innis, "Akkuma walii galtee kanaan
dura abbaa koo fi abbaa kee gidduu ture sanaatti ammas anaa fi si
gidduu walii galteen haa jiraatu. Kunoo ani kennaa meetii fi warqee
siif ergeera. Akka inni narraa deebi'uuf dhaqiitii walii galtee Ba'ishaan
mooticha Israa'el wajjin qabdu sana diigi" jedheen.
20 Ben-Hadaadis yaada Aasaa Mootichaa fudhatee ajajjuuwwan loltoota
isaa magaalaawwan Israa'elitti duulchise. Innis Iiyoon, Daan, Abeel
Beet Ma'aakaa fi Kinereeti hunda Niftaalemin dabalee of jala galfate.
21 Ba'ishaanis yommuu waan kana dhaga'etti Raamaa ijaaruu dhiisee
Tiirzaatti gale. 22 Aasaan mootichis guutummaa Yihuudaatti ajaja baase;
namni tokkos hin hambifamne; isaanis dhagaawwanii fi muka Ba'ishaan
achitti ittiin hojjechaa ture Raamaadhaa fudhatanii deeman. Aasaa
mootichis Beniyaam keessatti Gebaa, akkasumas Miisphaa ittiin ijaarrate.
23 Wantoonni bara mootummaa Aasaa keessa hojjetaman kanneen biraa
hundi, jabinni isaa hundi, wanni inni hojjete hundii fi magaalaawwan inni
ijaare kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii?
Bara dulluma isaa keessa garuu miilli isaa ni dhukkubsate. 24 Ergasii
Aasaan abbootii ofii wajjin boqotee magaalaa abbaa isaa magaalaa Daawit
keessatti abbootii isaa biratti awwaalame. Yehooshaafaax ilmi isaas iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e.

Naadaab Mooticha Israa'el

25 Naadaab ilmi Yerobi'aamis bara Aasaan mootichi Yihuudaa mootii
ta'e keessa waggaa lammaffaatti mootii Israa'el ta'ee waggaa lama
Israa'elin bulche. 26 Innis karuma abbaa isaa irra deemee cubbuu
abbaan isaa hojjetee saba Israa'elinis hojjechiise sana hojjechuudhaan
fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete.
27 Utuma Naadaabii fi sabni Israa'el hundi magaalaa Filisxeemotaa kan
Gibetoon jedhamtu marsaa jiranuu Ba'ishaan ilmi Ahiiyaa namichi biyya
Yisaakor sun Naadaabitti fincilee Gibetoon keessatti dha'ee isa ajjeese.
28 Ba'ishaanis bara Aasaan mootichi Yihuudaa mootii ta'e keessa waggaa
sadaffaatti Naadaabin ajjeesee iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
29 Inni akkuma mootii ta'een maatii Yerobi'aam hunda fixe. Akkuma
dubbii WAAQAYYO karaa garbicha isaa Ahiiyaa namicha Shiilootiin dubba-
tee ture sanaatti hunda isaanii fixe malee nama hafuura baafatu tokko
illee Yerobi'aamiif hin hambifne. 30 Kunis sababii cubbuu Yerobi'aam
hojjetee saba Israa'elis cubbuu hojjechiisuudhaan WAAQAYYO Waaqa
Israa'el dheekkamsaaf kakaaseefii dha.
31 Wantoonni biraa kanneen bara mootummaa Naadaab keessa hojjeta-
manii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffamaniiru mitii? 32 Aasaa fi Ba'ishaan mooticha Israa'el gidduu
bara mootummaa isaanii guutuu waraanatu ture.

Ba'ishaan Mooticha Israa'el

33 Bara Aasaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa sadaffaatti Ba'ishaan
ilmi Ahiiyaa Tiirzaa keessatti Israa'el hunda irratti mootii ta'ee waggaa
digdamii afur bulche. 34 Innis karuma Yerobi'aam irra deemee cubbuu
Yerobi'aam hojjetee saba Israa'elis hojjechiise sana hojjechuudhaan fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete.

16

1 Ergasiis dubbiin WAAQAYYOO Ba'ishaaniin mormuudhaan akkana
jedhee gara Yehuu gara ilma Hanaanii dhufe: 2 "Ani awwaara keessaa si
kaaseen bulchaa saba koo Israa'el si godhe; ati garuu karaa Yerobi'aam
deemtee saba koo Israa'elin cubbuu hojjechiiftee akka isaan cubbuu
isaaniitiin dheekkamsaaf na kakaasan goote. 3 Kanaafuu ani Ba'ishaanii
fi mana isaa nan barbadeessa; mana kee illee akkuma mana Yerobi'aam
ilma Nebaat sanaa nan godha. 4 Namoota Ba'ishaan kanneen magaalaa
keessatti dhuman sareetu nyaata; kanneen baadiyyaatti dhuman immoo
allaattii samiitu nyaata."
5 Wantoonni biraa kanneen bara mootummaa Ba'ishaan keessa hojjeta-
man, wanni inni hojjetee fi jabinni isaa kitaaba seenaa mootota Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii? 6 Ba'ishaan abbootii ofii wajjin boqotee
Tiirzaa keessatti awwaalame. Ilmi isaa Eelaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
7 Sababii inni akkuma mana Yerobi'aam ta'uudhaan hojii harka isaatiin
Waaqa dheekkamsaaf kakaasee Yerobi'aaminis ajjeesuudhaan hammina
fuula WAAQAYYOO duratti hojjete hundaaf dubbiin WAAQAYYOO karaa
Yehuu raajichaa ilma Hanaaniin gara Ba'ishaanii fi mana isaa dhufe.

Eelaa Mooticha Israa'el

8 Bara Aasaan mootichi Yihuudaa mootii ta'e keessa waggaa digdamii
ja'affaatti Eelaan ilmi Ba'ishaan Tiirzaa keessatti mootii Israa'el ta'ee
waggaa lama bulche.

9 Garuu qondaaltota isaa keessaa namichi Zimrii jedhamu kan gaari-
iwwan isaa keessaa walakkaa ajaju tokko isatti malate. Yeroo sanatti
Eelaan Tiirzaa keessatti mana Arzaa namicha bulchaa masaraa mootum-
maa kan Tiirzaa keessaa sanaatti dhugee machaa'aa ture. 10 Zimriinis
bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessaa waggaa digdamii
torbaffaatti ol seenee Eelaa dha'ee ajjeese. Iddoo isaas bu'ee mootii ta'e.
11 Innis akkuma mootii ta'ee teessoo irra taa'een maatii Ba'ishaan
hunda fixe. Fira isaa yookaan michuu isaa keessaa dhiira tokko
illee hin hambifneef. 12 Akkasiin Zimriin akkuma dubbii WAAQAYYOO
kan Ba'ishaaniin mormuudhaan karaa Yehuu raajichaatiin dubbatame
sanaatti maatii Ba'ishaan hunda barbadeesse; 13 kunis sababii cubbuu
Ba'ishaanii fi ilmi isaa Eelaan hojjetanii akka Israa'eloonnis hojjetan
gochuudhaan waaqota isaanii tolfamoo kanneen faayidaa hin qabneen
WAAQAYYO Waaqa Israa'el dheekkamsaaf kakaasaniif ta'e.
14 Wantoonni bara mootummaa Eelaa keessa hojjetaman kanneen
biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii?

Zamrii Mooticha Israa'el

15 Zimriin bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessa wag-
gaa digdamii torbaffaatti Tiirzaa keessatti mootii ta'ee bultii torba
bulche. Loltoonnis Gibetoon magaalaa Filisxeemotaa bira qubatan.
16 Israa'eloonni qubata keessa turanis yommuu akka Zimriin moottichatti
ka'ee isa ajjeese dhaga'anitti gaafasuma qubata sana keessatti Omrii
ajajaa loltootaa sana mootii Israa'el taasisan. 17 Omrii fi Israa'eloonni isa
wajjin turan hundi Gibetoon keessaa ba'anii Tiirzaa marsan. 18 Zimriinis
yommuu akka magaalaan sun qabame argetti dallaa masaraa mootummaa
seenee masaraa mootummaa of irratti gubee du'e. 19 Wanni kunis sababii
inni fuula WAAQAYYOO duratti hammina hojjechuu fi karaa Yerobi'aam irra
deemuudhaan cubbuu Yerobi'aam hojjetee Israa'elootas hojjechiise sana
hojjeteef ta'e.
20 Wantoonni Zimriin bara mootummaa isaa keessa hojjete biraatii fi fin-
cilli inni kaase kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru
mitii?

Zanbarii Mooticha Israa'el

21 Ergasii sabni Israa'el garee lamatti qoodame; gareen tokko Tiibnii
ilma Giinat mootii godhachuuf isa duukaa bu'e; gareen kaan immoo Omrii
duukaa bu'e. 22 Garuu duukaa buutonni Omrii duuka buutota Tiibnii ilma
Giinat sana caalaa jabaatan. Kanaafuu Taamniin du'ee Omriin mootii ta'e.
23 Omriinis bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa
soddomii tokkoffaatti mootii Israa'el ta'ee waggaa kudha lama bulche;
waggoota kanneen keessaa waggaa ja'a Tiirzaa keessa taa'ee bulche.
24 Innis namicha Shemeer jedhamu irraa meetii taalaantii lamaan gaara
Samaariyaa bitee magaalaa tokko gaara sana irratti ijaare; magaalaa
sanas Samaariyaa jedhee maqaa Saamir abbaa gaara sanaa kan duriitiin
moggaase.
25 Omriin garuu fuula WAAQAYYOO duratti hammina hojjetee namoota
isa duraan turan hunda caalaa cubbame. 26 Innis karaa Yerobi'aam ilma
Nebaat hunda irra deemee cubbuu Yerobi'aam hojjetee saba Israa'elis
hojjechiisee akka isaan waaqota isaanii tolfamoo kanneen faayidaa hin
qabneen WAAQAYYOON Waaqa Israa'el aariif kakaasan godhe.

27 Wantoonni bara mootummaa Omrii keessa hojjetaman kaan, wanni
inni hojjetee fi jabinni inni argisiise kitaaba seenaa mootota Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii? 28 Omriin abbootii ofii isaa wajjin
boqotee Samaariyaatti awwaalame. Ahaab ilmi isaa iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e.

Ahaab Mootii Israa'el Ta'e

29 Ahaab ilmi Omrii bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessa
waggaa soddomii saddeettaffaatti mootii Israa'el ta'ee Samaariyaa taa'ee
waggaa digdamii lama bulche. 30 Ahaab ilmi Omrii warra isa duraan
turan kam iyyuu caalaa fuula WAAQAYYOO duratti hammina hojjete.
31 Innis cubbuu Yerobi'aam ilmi Nebaat hojjete sana hojjechuu akka waan
salphaa tokkootti ilaaluu bira darbee Iizaabel intala Eteba'aal mooticha
Siidoonotaa fuudhe; dhaqees Ba'aalin tajaajiluu fi waaqeffachuu jalqabe.
32 Innis mana Ba'aal itti waaqeffatamu tokko Samaariyaatti ijaaree iddoo
aarsaa tokko achi keessa dhaabe. 33 Ahaab ammas siidaa Aasheeraa
dhaabee waan mootonni Israa'el kanneen isa duraan turan hundi hojjetan
caalaa hojjetee WAAQAYYOON Waaqa Israa'el aariif kakaase.

34 Bara Ahaab keessa Hii'eel namichi Beet'eel tokko Yerikoo deebisee
ijaare. Akkuma dubbii WAAQAYYOO kan karaa Iyyaasuu ilma Nuunitiin
dubbatame sanaatti gaafa inni hundeewwan Yerikoo buusetti Abiiraam
ilma isaa hangafatu du'e; gaafa inni karrawwan isaa dhaabetti immoo
Seguub ilma isaa quxisuu hundaatu du'e.

17

Eeliyaas Arraagessaan Sooramuu Isaa

1 Eeliyaas namichi Tishbii kan biyya Gili'aad keessaa magaalaa Tishbiitii
dhufe tokko Ahaabiin akkana jedhe; "Dhugaa Waaqa Israa'el, WAAQAYYO
jiraataa ani isa tajaajilu sanaa! Yoo ani dubbadhe malee waggoota
muraasa dhufan keessa fixeensi yookaan bokkaan hin jiraatu."

2 Dubbiin WAAQAYYOOS akkana jedhee gara Eeliyaas dhufe; 3 "Asii deemi-
itii gara ba'a biiftuutti qajeelii Laga Keriit kan gama ba'a Yordaanositti
argamu keessa dhokadhu. 4 Ati Laga sana keessaa bishaan ni dhugda;
anis akka isaan achitti si sooraniif arraageyyii ajajeera."

5 Kanaafuu inni dhaqee waan WAAQAYYO isa ajaje sana godhe. Gara Laga
Keriit kan gara ba'a Yordaanositti argamu sanaas deemee achi jiraate.
6 Arraageyyiinis ganama ganama buddeenaa fi foon, galgala galgalas
buddeenaa fi foon fidaafii turan; innis bishaan Laga sanaa dhuga ture.

Haadha Hiyyeessaa Kan Saraaptaa Jiraattu

7 Yeroo gabaabaa booddee sababii biyya sana keessa roobni hin
jiraatiniif lagichis ni goge. 8 Kana irratti dubbiin WAAQAYYOO akkana
jedhee gara isaa dhufe; 9 "Dafii gara Saraaphtaa Siidoonaa keessatti
argamtu sanaa dhaqiitii achi jiraadhu. Ani akka isheen waan ati nyaattu
siif kennituuf haadha hiyyeessaa tokko achitti ajajeeraa." 10 Kanaafuu
inni ka'ee Saraaphtaa dhaqe. Yommuu inni karra magaalaa sanaa bira
ga'etti haati hiyyeessaa tokko qoraan funaannachaa turte. Innis ishee
waamee, "Maaloo akka ani dhuguuf bishaan xinnoo naa fidi" jedheen.
11 Akkuma isheen bishaan fiduuf deemuu jalqabdeenis ishee waamee,
"Maaloo buddeena xinnaa isaa illee naa fidi" jedheen.

12 Isheen immoo akkana jettee deebifte; “Dhugaa WAAQAYYO Waaqa kee
jiraataa sanaa, ani daakuu konyee tokkittii okkotee keessa jirtuu fi zayitii
xinnoo kubbaayyaa keessa jirtu tokko malee buddeena tokko illee hin
qabu. Ani akka nu nyaannee duunuuf manatti galee ofii kootii fi ilma
kootiif nyaata qopheessuuf jedhee qoraan funaannachaan jira.”
13 Eeliyaasis akkana jedhee deebiseef; “Hin sodaatin. Galiitii akkuma
jette sana godhi. Jalqabatti garuu waanuma qabdu sana irraa Maxinoo
xinnaa isaa tolchii naa fidi; ergasii immoo ofii keetii fi mucaa keetiif
qopheessi. 14 WAAQAYYO Waaqni Israa’el akkana jedhaatii; ‘Hamma
guyyaa WAAQAYYO lafa irratti bokkaa roobsuutti daakuun okkotee keessaa
hin dhumu; zayitiinis cuggee keessaa hin dhumu.’ ”
15 Isheenis dhaqxee akkuma Eeliyaas jedheen sana goote. Kanaa-
fuu Eeliyaas, dubartiin sunii fi maatiin ishee guyyaa baay’ee nyaatan.
16 Akkuma dubbii WAAQAYYOO kan inni karaa Eeliyaasiin dubbate sanaatti
daakuun okkotee keessaa hin dhumne; zayitiinis cuggee keessaa hin
dhumne.
17 Ergasiis ilmi haadha mana sanaa ni dhukkubsate. Dhukkubni isaas
ittuma jabaachaa deemee dhuma irratti hafuura baafachuu dadhabe.
18 Isheenis Eeliyaasiin, “Yaa nama Waaqaa, ati hammina maalii narraa
qabda? Ati waa’ee cubbuu koo na yaadachiiftee ilma koo ajjeesuuf
dhuftee?” jette.
19 Eeliyaas immoo, “Mee ilma kee natti kenni” jedheen. Innis harka
isheetii fuudhee baatee kutaa manaa kan ol aanu iddoo ofii jiraatutti
geessee siree isaa irra isa ciibse. 20 Ergasii inni, “Yaa WAAQAYYO Waaqa
ko, ati akka mucaan ishee du’u gochuudhaan haadha hiyyeessaa kan ani
gargaarsa isheetiin jiraadhu kanatti illee rakkoo fiddee?” jedhee gara
WAAQAYYOOTTI iyye. 21 Innis yeroo sadii mucaa sana irratti diriiree, “Yaa
WAAQAYYO Waaqa ko, mucaa kana lubbuun isaa itti haa deebitu” jedhee
gara WAAQAYYOOTTI iyye.
22 WAAQAYYOs iyya Eeliyaas ni dhaga’e; lubbuun mucaa sanaas itti
deebite; innis ni jiraate. 23 Eeliyaasis mucaa sana baatee kutaa ol aanu
sana keessaa gad buusee gara manaatti isa geesse. Haadha isaattis isa
kennee, “Kunoo mucaan kee jira!” jedheen.
24 Kana irratti dubartiin sun Eeliyaasiin, “Ani amma akka ati nama
Waaqaa taatee fi akka dubbiin WAAQAYYOO kan afaan keetii ba’u dhugaa
ta’e beekeera” jette.

18

Eeliyaasii fi Obaadiyaa

1 Yeroo dheeraa booddee, waggaa sadaffaatti dubbiin WAAQAYYOO,
“Dhaqiitii Ahaabitti of mul’isi; anis lafa irratti bokkaa nan roobsaa” jedhee
gara Eeliyaas dhufe. 2 Kanaafuu Eeliyaas Ahaabitti of mul’isuu dhaqe.
Yeroo kanatti Samaariyaa keessatti beelli hammaatee ture. 3 Ahaabis
Obaadiyaa itti gaafatama masaraa mootummaa isaa waamee ture.
Obaadiyaan nama akka malee WAAQAYYOON sodaatu ture. 4 Yeroo Iizaabel
raajota WAAQAYYOO ajjeesaa turtetti Obaadiyaan raajota dhibba tokko
fuudhee shantama shantamaan holqa lama keessa dhoksee nyaataa fi
bishaan dhi’eessaafii ture. 5 Ahaabis Obaadiyaadhaan akkana jedhe;
“Biyyattii keessa deemiitii gara burqaawwanii fi sululawwan hundaa
dhaqi. Akka horii keenya keessaa tokko iyyuu nu jalaa hin duuneef

fardeenii fi gaangolii keenya jiraachifachuuf marga muraasa arganna
ta'aatii." 6 Kanaafuu isaan biyya keessa deemanii waliin ga'uu barbaadan sana gargari qooddatan; Ahaab karaa tokko, Obaadiyaan immoo karaa kaan qajeele.

7 Utuma Obaadiyaan karaa deemuu Eeliyaas isatti dhufe. Obaadiyaan isa beekee gad jedhee harka fuudhee, "Eeliyaas gooftaan koo dhugumaan si'ii?" jedheen.

8 Innis deebisee, "Eeyyee, anuma. Dhaqiitii, 'Eeliyaas as jira' jedhii gooftaa keetti himi" jedheen.

9 Obaadiyaanis akkana jedhee gaafate; "Ati akka inni na ajjeesuuf garbicha kee dabarsitee Ahaabitti kennuun kee ani maal balleesseeti?
10 Dhugaa WAAQAYYO Waaqa kee jiraataa sanaa, sabni yookaan mootummaan gooftaan koo si barbaaduuf jedhee nama itti hin ergin tokko iyyuu hin jiru. Yeroo sabni yookaan mootummaan tokko, 'Nu isa hin argine' jedhutti, inni akka isaan akka si hin argin kakatan godha ture. 11 Amma
garuu ati, 'Dhaqiitii, "Kunoo Eeliyaas as jira" jedhiitii gooftaa keetti himi'
naan jetta. 12 Ani gara Hafuurri WAAQAYYOO erga ani si biraa deeme itti si geessu hin beeku. Yoo ani dhaqee Ahaabitti himee inni immoo si arguu baate inni na ajjeesa. Garuu ani garbichi kee dargaggummaa kootii jalqabee WAAQAYYOON waaqeffachaan jira. 13 Yaa gooftaa ko, ati
waan ani yeroo Iizaabel raajota WAAQAYYOO ajjeesaa turtetti hojjedhe hin dhageenyee? Ani raajota WAAQAYYOO dhibba tokko shantama shantamaan holqa lama keessa dhokseen nyaataa fi bishaan dhi'eesseef. 14 Amma
immoo ati, 'Dhaqiitii, "Kunoo Eeliyaas as jira" jedhii gooftaa keetti himi' naan jetta. Inni dhugumaan na ajjeesa!"

15 Eeliyaasis deebisee, "Dhugaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'u kan ani isa tajaajilu sanaa, ani har'a Ahaabitti ofan mul'isa" jedhe.

Eeliyaas Tulluu Qarmeloos Irratti

16 Kanaafuu Obaadiyaan gara Ahaab dhaqee itti hime; Ahaabis
Eeliyaasin Simachuu dhaqe. 17 Innis Eeliyaasin argee, "Kan Israa'elin
jeequ sun si'ii?" jedheen.

18 Eeliyaas immoo deebisee akkana jedheen; "Si'ii fi mana abbaa keetiitu jeeqe malee ani Israa'elin hin jeeqne. Isin ajaja WAAQAYYOO diddaniirtu;
atis Ba'aal duukaa buuteerta. 19 Egaa amma akka isaan Tulluu Qarmeloos irratti na arganiif saba Israa'el hunda walitti naaf waami. Raajota Ba'aal dhibba afurii fi shantamaa fi raajota Asheeraa dhibba afran maaddii Iizaabel irraa nyaatan sanas naaf fidi."

20 Kanaafis Ahaab guutuu Israa'el keessa ergaa ergee Tulluu Qarmeloos
irratti raajota sana walitti qabe. 21 Eeliyaasis fuula sabaa duratti gad ba'ee, "Isin hamma yoomiitti yaada lama gidduu deddeebitu? Yoo WAAQAYYO Waaqa ta'e, isa faana deemaa; yoo Ba'aal Waaqa ta'e immoo isa faana deemaa" jedhe.

Sabni garuu waan tokko illee hin jenne.

22 Eeliyaasis akkana isaaniin jedhe; "Raajota WAAQAYYOO keessaa ana
qofatu hafe; Ba'aal garuu raajota dhibba afurii fi shantama qaba. 23 Mee
jiboota lama nuuf fidaa. Isaan dibicha tokko ofii isaaniitiif filatanii qalanii gargar ciranii qoraan irra haa naqan; garuu ibidda itti hin qabsiisin. Anis dibicha isa kaan qopheessee qoraan irra nan kaa'a; garuu ibidda itti hin
qabsiisu. 24 Ergasii isin maqaa Waaqa keessanii waamaa; anis maqaa

WAAQAYYO nan waama. Kan ibiddaan deebii kennu inni Waaqa dhugaa
ti.”

Kana irratti namoonni hundinuu, “Wanni ati jettu kun gaarii dha”
jedhan.

25 Eeliyaasis raajota Ba’aaliin akkana jedhe; “Jiboota keessaa isa
tokko filadhaatii sababii isin nama hedduu taataniif jalqabatti qalaa
qopheessaa. Maqaa Waaqa keessanii waammadhaa; garuu ibidda hin
bobeessinaa.” 26 Kanaafuu isaan dibicha isaaniif kenname fudhatanii
qalanii qopheessan.

Ergasii immoo ganamaa jalqabanii hamma saafaatti maqaa Ba’aal
waammachaa oolan. “Yaa Ba’aal deebii nuuf kenni!” jedhanii iyyaa oolan.
Garuu deebiin tokko illee hin argamne; kan deebii kennuuf tokko iyyuus
hin turre. Iddoo aarsaa kan tolchan sanattis naanna’anii shubbisan.
27 Gara saafaattis Eeliyaas, “Mee sagalee ol fudhadhaatii iyyaa! Inni
dhugumaan Waaqa! Yaadni itti baay’ateera ta’a yookaan hojiin qabamee
yookaan karaa deemee jira ta’aatii. Inni rafuutti jira ta’aatii dammaquu
qaba” jedhee isaanitti qoosuu jalqabe. 28 Kanaafuu isaan akkuma amala
isaanii sagalee ol fudhatanii iyyaa, goraadee fi eeboodhaan of ciranii
dhiiga ofii isaanii dhangalaasan. 29 Erga saafaan darbees isaan hamma
yeroon aarsaa galgalaa ga’utti raajii dubbachaa turan. Garuu sagaleen
tokko iyyuu hin dhaga’amne; kan deebii kenneef tokko iyyuu hin turre;
kan wayittuu isaan hedes hin jiru.

30 Eeliyaas immoo ergasii saba hundaan, “Mee as gara koo kottaa”
jedhe. Isaan gara isaa dhufnaan inni iddoo aarsaa WAAQAYYOO kan
caccabee ture sana deebisee tolche. 31 Eeliyaasis akkuma baay’ina gosoota
ilmaan Yaaqoob namicha dubbiin WAAQAYYOO gara isaa dhufee, “Maqaan
kee Israa’el ni ta’a” jedheen sanaatti dhagaa kudha lama walitti qabe.
32 Dhagaawwan sanaanis maqaa WAAQAYYOOTIIN iddoo aarsaa tolche;
naannoo isaattis bo’oo bishaan gara liitira kudha shan qabatu baqaqse.
33 Innis qoraan qopheessee, dibicha kaan qalee gargar ciree qoraan sana
irra foon naqe. Ergasii immoo, “Mee okkotee gurguddaa afur fidaa
bishaaniin guutaatii aarsaa fi qoraan irratti naqaa” jedheen.

34 Innis, “Amma illee akkasuma godhaa” jedheen; isaanis amma illee
akkasuma godhan.

Innis, “Yeroo sadaffaaf godhaa” jedhee ajaje; isaanis yeroo sadaffaa illee
akkasuma godhan. 35 Bishaan sunis naannoo iddoo aarsaa sanaa lola’ee
bo’oo guute.

36 Yeroo aarsaan dhi’aatutti, Eeliyaas raajichi gad ba’ee akkana jedhee
kadhate; “Yaa WAAQAYYO, yaa Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaq, Waaqa
Israa’el, akka ati Israa’el keessatti Waaqa taatee fi akka anis garbicha kee
ta’ee amma illee waan kana hunda ajajuma keetiin akkan hojjedhe har’a
haa beekamu. 37 Yaa WAAQAYYO deebii naa kenni; yaa WAAQAYYO akka
sabni kun akka ati Waaqa taatee fi akka ati garaa isaa illee gara keetti
deebiftu beekuuf deebii naaf kenni.”

38 Kana irratti ibiddi WAAQAYYOO gad bu’ee aarsaa, qoraan, dhagaa fi
biyyoo gubee bishaan bo’oo keessaa sanas xuuxee fixe.

39 Namoonni hundinuu yommuu waan kana arganitti addaan lafatti
gombifamanii, “WAAQAYYO inni Waaqa! WAAQAYYO inni Waaqa!” jedhanii
iyyan.

40 Eeliyaasis, “Raajota Ba’aal kanneen qabaa. Tokkoon isaanii iyyuu hin
miliqin!” jedhee isaan ajaje. Isaanis jara ni qaban; Eeliyaasis gara Sulula
Qiishoonitti geessee achitti isaan gogorra’e.

41 Eeliyaasis Ahaabiin, “Deemi; nyaadhuu dhugi; huursaa bokkaa
guddaa isaatu dhaga’amaa jiraatii” jedhe. 42 Kanaafuu Ahaab nyaachuu fi
dhuguuf deeme; Eeliyaas garuu fiixee Qarmeloos ol ba’ee gad jedhee fuula
isaa jilba isaa gidduu kaa’ate.

43 Innis hojjetaa isaatiin, “Dhaqiitii gara galaanaa ilaali” jedhe. Hojje-
taan sunis ol ba’ee ilaale.

Innis, “Wanni tokko iyyuu achi hin jiru” jedhe.

Eeliyaasis, “Yeroo torba, deddeebi’ii ilaali” jedheen.

44 Hojjetaan sun yeroo torbaffaatti, “Duumessa xinnaa hamma konyee
namaa ga’u tokkotu galaana irraa ol ka’aa jira” jedhee itti hime.

Kanaafuu Eeliyaas, “Dhaqiitii Ahaabiin, ‘Gaarii kee yaabbadhuutii utuu
bokkaan si hin qabatin gad bu’i’ jedhii itti himi” jedheen.

45 Yeruma sana samiin duumessaan gurraacha’ee bubbeen bubbise;
bokkaan guddaan isaa dhufnaan Ahaab gulufee Yizri’eelitti baqate.
46 Humni WAAQAYYOOS Eeliyaas irra bu’e; innis mudhii isaa hidhatee
hamma karra Yizri’eelitti Ahaab dura darbee fiige.

19

Eeliyaas Gara Kooreebitti Baqate

1 Ahaab waan Eeliyaas hojjete hundaa fi akka inni itti raajota sana hunda
goraadeedhaan fixe Iizaabelitti hime. 2 Kanaafuu Iizaabel nama tokko
Eeliyaasitti ergitee, “Yoo ani bori yoona lubbuu kee akkuma lubbuu jara
sanaa keessaa akka isa tokkoo gochuu baadhe waaqonni na haa adaban;
adabbiin sunis akka malee natti haa cimu” jetteen.

3 Eeliyaas sodaatee lubbuu ofii isaa oolfachuuf ka’ee baqate. Innis
yommuu Bersheebaa Yihuudaa keessaa sana ga’etti hojjetaa ofii achitti
dhiisee 4 ofii isaatii immoo karaa guyyaa tokkoo gammoojjii keessa
deeme. Innis muka ittachaa tokkotti dhufee jala taa’ee akka du’uuf,
“Yaa WAAQAYYO na dhaga’i; lubbuu koo fudhadhu; ani abbootii koo hin
caaluutii” jedhe. 5 Ergasiis muka sana jala ciisee hirribni isa fudhate.

Kunoo ergamaan Waaqayyoo tokko isa tuqee, “Ka’ii waa nyaadhu”
jedheen. 6 Innis of irra mil’atee Maxinoo cilee irratti bilcheeffame tokkoo
fi okkotee bishaanii mataa ofii biratti arge. Nyaatee dhugees amma illee
deebi’ee ciise.

7 Ergamaan WAAQAYYOO amma illee yeroo lammaffaa dhufee isa tuqee,
“Ka’ii nyaadhu; karaan ati deemtu dheeraadhaatii” jedheen. 8 Kanaafuu
inni ka’ee nyaatee dhuge. Innis nyaata sanaan jabaatee hamma tulluu
Waaqaa kan Kooreeb jedhamu ga’utti halkan afurtamaa fi guyyaa afur-
tama miillaan deeme. 9 Achittis holqa tokko seenee keessa bule.

WAAQAYYO Eeliyaasitti Mul’ate

Dubbiin WAAQAYYOOS gara isaa dhufee, “Eeliyaas, ati maal asii hojjetta?”
jedheen.

10 Innis akkana jedhee deebise; “WAAQAYYO Waaqa Waan Hunda
Danda’u sanaaf ani akka malee hinaaffaa qaba. Sabni Israa’el immoo
kakuu kee didee iddoowwan aarsaa keetii diigee raajota kees goraadeed-
haan fixe. Ana qofatu hafe; isaan amma anas ajjeesuu barbaadu.”

11 WAAQAYYOS, “Gadi ba’iitii fuula WAAQAYYOO dura tulluu irra
dhaabadhu; WAAQAYYO achiin darbuuf jiraatii” jedheen.

Bubbeen guddaa fi jabaan tokko fuula WAAQAYYOO duratti tulluuwwan
gargari dayyaasee kattaawwanis hurreesse; WAAQAYYO garuu bubbee sana
keessa hin turre. Bubbee sana booddee sochii lafaa guddaa isaatu ture;
WAAQAYYO garuu sochii lafaa sana keessa hin turre. 12 Sochii lafaa booddee
ibiddi ni dhufe; WAAQAYYO garuu ibidda sana keessa hin turre. Ibidda
sana booddee immoo hasaasa xinnaa tokkotu ture. 13 Eeliyaas yommuu
waan kana dhaga’etti uffata ofii isaa fuulatti haguuggatee gara afaan holqa
sanaatti hiiqee dhaabate.

Sagaleen tokkos, “Eeliyaas ati maal asii hojjetta?” jedheen.

14 Innis akkana jedhee deebise; “WAAQAYYO Waaqa Waan Hunda
Danda’u sanaaf ani akka malee hinaaffaa qaba. Sabni Israa’el immoo
kakuu kee didee, iddoowwan aarsaa keetii diigee raajota kees goraadeed-
haan fixe. Ana qofatu hafe; isaan amma anas ajjeesuu barbaadu.”

15 WAAQAYYO garuu akkana jedhee deebiseef; “Karuma dhufte sanaan
deebi’iitii Gammoojjii Damaasqoo dhaqi. Yommuu achi geessutti
Hazaa’eelin dibiitii Sooriyaa irratti mootii godhi. 16 Yehuu ilma Nimshiis
akkasuma dibiitii mootii Israa’el godhi; Elsaa’i ilma Shaafaaxi kan warra
Abeel Mehoolaa sana immoo akka inni raajii ta’ee iddoo kee bu’uuf muudi.
17 Yehuun nama baqatee goraadee Hazaa’eel jalaa ba’u hunda ni ajjeesa;
Elsaa’is nama baqatee goraadee Yehuu jalaa ba’u hunda ni ajjeesa. 18 Ta’us
ani nama kuma torba kanneen Israa’el keessatti hambifadhe, warra jilbi
isaanii Ba’aaliif hin jilbeenfatin, warra afaan isaaniis isa hin dhungatin
qaba.”

Waamamuu Elsaa’i

19 Kanaafuu Eeliyaas achii ba’ee Elsaa’i ilma Shaafaaxi argate. Elsaa’i
yeroo sanatti qotiyyoo cimdii kudha lamaatiin lafa qotiisaa qotaa ture; inni
mataan isaa immoo cimdii kudha lammaffaa qabatee ture. Eeliyaas gara
isaa dhaqee kaabbaa ofii isaa isa irra buuse. 20 Elsaa’is qotiyyoo ofii isaa
dhiisee Eeliyaas duukaa fiigee, “Mee takkaa dhaqee abbaa koo fi haadha
koo dhungadhee, ‘Nagaatti’ jedheen si duukaa bu’aa” jedhe.

Eeliyaas immoo, “Deebi’i; ani maalin si godhee jira?” jedhee deebiseef.

21 Kanaafuu Elsaa’i isa dhiisee deebi’e. Qotiyyoo cimdii tokkoo fuudhee
qale. Mi’a ittiin lafa qotiisaa qotu sanas bobeessee foon sana bilcheessee
namootaaf kenne; isaanis ni nyaatan. Ergasiis ka’ee Eeliyaas duukaa bu’e;
tajaajilaa isaas ta’e.

20

Ben-Hadaad Samaariyaa Lole

1 Yeroo kanatti Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa loltoota ofii isaa guutuu
walitti qabate. Mootonni soddomii lama kanneen fardeenii fi gaariiwwan
qabanis isa wajjin turan. Innis dhaqee Samaariyaa marsee lole. 2 Innis
akkana jedhee gara magaalaa Ahaab mooticha Israa’elitti ergamoota erge;
“Wanni Ben-Hadaad jedhu kanaa dha; 3 ‘Meetiin keetii fi warqeen kee
kanuma koo ti; niitonni keetii fi ijoolleen kee babbareedoonis kanuma
koo ti.’ ”

4 Mootiin Israa’el immoo, “Yaa gooftaa koo mooticha, akkuma ati jette
sana anii fi wanni ani qabu hundi keetuma” jedhee deebiseef.

5 Ergamoonni sun ammas dhufanii akkana jedhaniin; “Wanni Ben-
Hadaad jedhu kanaa dha; ‘Ani akka ati meetii fi warqee kee, niitotaa
fi ijoollee kee naaf kennituuf ergaa sitti ergeera. 6 Garuu ani bor
yoona masaraa mootummaa keetiitii fi manneen qondaaltota keetii soquuf
qondaaltota koo nan erga. Isaanis waan ati jaallattu hunda fudhatanii
deemu.’ ”

7 Mootichi Israa’el immoo maanguddoota biyya sanaa hunda walitti
waamee akkana jedheen; “Akka namichi kun rakkina uumuu barbaadu
mee isinuu ilaalaa! Yeroo inni niitotaa fi ijoollee koo, meetii fi warqee koo
fudhachuuf nama ergetti ani hin dhowwanne.”

8 Maanguddoonnii fi namoonni hundinuu, “Ati dubbii isaa hin dhaga’in
yookaan waan inni barbaadu tole hin jedhin” jedhaniin.

9 Kanaafuu inni, “ ‘Garbichi kee waan ati jalqabatti ajajje hunda ni guuta;
ani garuu waan ati amma gaafatte kana gochuu hin danda’u’ jedhaatii
gooftaa koo mootichatti himaa” jedhee ergamoota Ben-Hadaadiif deebii
kenne. Isaanis ka’anii deebii sana fuudhanii Ben-Hadaaditti geessan.

10 Ben-Hadaad immoo, “Yoo biyyoon Samaariyaa namoota koo warra na
duukaa bu’an konyee tokko tokko illee wal ga’e, waaqonni na haa adaban;
adabbiin sunis akka malee natti haa cimu” jedhee ergaa biraa Ahaabitti
erge.

11 Mootiin Israa’elis, “ ‘Namni mi’a lolaa hidhachaa jiru tokko akka nama
mi’a lolaa of irraa hiikaa jiru tokkootti of jajuu hin qabu’ jedhaatii itti
hima” jedhee deebise.

12 Ben-Hadaadis utuma mootota wajjin dunkaana keessatti waa dhugaa
jiruu ergaa kana dhaga’ee, “Isin lolaaf qophaa’aa” jedhee namoota ofii
isaa ajaje. Kanaafuu isaan magaalaa sana dha’uuf qophaa’an.

Ahaab Ben-Hadaadin Mo’ate

13 Yeroo kanatti raajiin tokko gara Ahaab mooticha Israa’el dhufee,
“WAAQAYYO akkana jedha: ‘Ati loltoota akka malee baay’atan kana
argitaa? Ani har’a dabarsee harka keetti isaan nan kenna; atis ergasii
akka ani WAAQAYYO ta’e ni beekta’ ” jedhe.

14 Ahaab garuu, “Eenyutu waan kana hojjeta?” jedhee gaafate.

Raajiin sunis, “WAAQAYYO akkana jedha; ‘Tajaajiltoota bulchitoota
kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta’anitu waan kana hojjeta’ ” jedhee
deebiseef.

Innis, “Eenyutu lola jalqaba?” jedhee gaafate.

Raajiin sunis, “Situ jalqaba” jedhee deebiseef.

15 Kanaafuu Ahaab tajaajiltoota bulchitoota kutaalee biyyaa kanneen
dargaggoo ta’an dhibba lamaa fi soddomii lama walitti waame. Ergasiis
Israa’eloota hafan keessaa walumaa galatti namoota kuma torba walitti
qabe. 16 Isaanis utuma Ben-Hadaadii fi mootonni soddomii lama kanneen
isa tumsan dunkaana keessatti dhuganii machaa’aa jiranuu guyyaa
saafaadhaan itti qajeelan. 17 Tajaajiltoonni bulchitoota kutaalee biyyaa
kanneen dargaggoo ta’anis jalqabatti gad ba’an.

Ben-Hadaadis gaaddota ergee ture; isaanis deebi’anii, “Namoonni
muraasni Samaariyaadhaa ba’anii dhufuutti jiru” jedhanii isatti himan.

18 Inni immoo, “Yoo isaan nagaaf dhufan utuma isaan lubbuun jiranuu
isaan qabaa; yoo isaan lolaaf dhufanis akkasuma utuma isaan lubbuun
jiranuu qabaa” jedhe.

19 Tajaajiltoonni bulchitoota kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta'an
sunis loltoota dura bu'anii magaalaa sanaa ba'an; 20 tokkoon tokkoon
isaaniis diina isaanii dha'anii ajjeesan. Kana irratti warri Sooriyaa
ni baqatan; Israa'eloonni immoo isaan ari'an. Ben-Hadaad mootichi
Sooriyaa garuu farda yaabbatee abbootii fardaa wajjin baqatee jalaa ba'e.
21 Mootiin Israa'el ittuma fufee abbootii fardaatii fi gaariiwwanii lolee
mo'achuudhaan warra Sooriyaa akka malee miidhe.
22 Ergasii raajiin sun gara mooticha Israa'el dhufee, "Of jabeessi; waan
gochuu qabdus sirriitti hubadhu; mootiin Sooriyaa bara dhufu keessa
deebi'ee si lolaatii" jedhe.
23 Yeroo kanatti qondaaltonni mootii Sooriyaa akkana jedhanii isa
gorsan; "Waaqonni isaanii waaqota gaarranii ti. Sababiin isaan akka
malee nutti jabaataniif kana. Nu yoo lafa diriiraa irratti isaan lolle
garuu dhugumaan isaan caalaa jabaanna. 24 Ati amma waan kana godhi:
Mootota hunda aangoo isaanii irraa ari'iitii iddoo isaanii ajajjoota kaan
buusi. 25 Akkasumas loltoota akka loltoota kee kanneen dhuman sanaa
jechuunis qooda fardaa farda, qooda gaarii immoo gaarii qopheessi.
Akkasiin nu dirree irratti Israa'elin loluu dandeenya; isaan caalaas ni
jabaanna." Innis dubbii isaanii fudhatee akkuma isaan jedhan sana godhe.
26 Bara itti aanu keessa Ben-Hadaad namoota Sooriyaa walitti qabatee
Israa'elin loluuf Afeeqitti ol ba'e. 27 Israa'eloonnis walitti qabamanii waan
nyaatan qabatanii jaratti duulan. Israa'eloonni akkuma bushaayee karra
xixinnaa lamaatti fuullee isaanii qubatan; warri Sooriyaa garuu baadiyyaa
keessa guutan.
28 Namni Waaqaa sunis dhufee mootii Israa'eliin akkana jedhe;
"WAAQAYYO akkana jedha; 'Sababii warri Sooriyaa WAAQAYYO Waaqa
gaarraniiti malee Waaqa sululootaa miti jedhaniif, ani tuuta akka malee
guddaa kana hunda dabarsee harka keetti nan kenna; isinis akka ani
WAAQAYYO ta'e ni beektu.' "
29 Isaanis bultii torbaaf fuullee walii qubatanii, bultii torbaffaatti
waraanni jalqabame. Israa'eloonnis guyyuma tokkotti warra Sooriyaa
keessaa loltoota lafoo kuma dhibba tokko ajjeesan. 30 Warri hafan kaan
magaalaa Afeeqitti baqatanii achittis nama kuma digdamii torba irratti
dallaan dhagaa jige. Ben-Hadaad immoo magaalaa sanatti baqatee kutaa
mana tokkoo kan gara keessaa keessatti dhokate.
31 Qondaaltonni isaas akkana jedhaniin; "Ilaa, nu akka mootonni
mana Israa'el mootota nama maaran ta'an dhageenyeerra. Mee kottaa
nu mudhii keenyatti uffata gaddaa hidhannee, mataa keenyatti immoo
funyoo marannee mootii Israa'el bira haa dhaqnu. Inni lubbuu kee ni
oolcha ta'aatii."
32 Kanaafuu isaan mudhii isaaniitti uffata gaddaa hidhatanii, mataa
isaaniitti funyoo maratanii mootii Israa'el bira dhaqanii, "Garbichi kee
Ben-Hadaad, 'Maaloo lubbuu koo naa oolchi' siin jedha" jedhaniin.
Mootichi immoo, "Inni hamma ammaattuu lubbuun jiraa? Inni
obboleessa koo ti" jedhee deebise.
33 Namoonni sunis waan kana akka mallattoo gaariitti fudhatanii dubbii
isaa dafanii qabatanii "Eeyyee, Ben-Hadaad obboleessa kee ti!" jedhan.
Mootichis, "Dhaqaatii isa fidaa" jedhe. Yommuu Ben-Hadaad dhufettis
Ahaab akka inni ol ba'ee gaarii isaa keessa seenu godhe.
34 Ben-Hadaadis akkana jedheen; "Ani magaalaawwan abbaan koo
abbaa kee irraa fudhate sana siifin deebisa. Akkuma abbaan koo

Samaariyaa keessatti hojjete sana, ati Damaasqoo keessatti lafa gabaa ofii keetii dhaabbachuu dandeessa."

Ahaab immoo, "Ani walii galteedhaan gad si dhiisa" jedheen. Kanaafuu isa wajjin walii galtee godhatee gad isa dhiise.

Raajiin Tokko Ahaabitti Mure

35 Ilmaan raajotaa keessaa tokko ajaja WAAQAYYOOTIIN michuu isaa tokkoon, "Maaloo na dha'i" jedhe. Namichi sun garuu isa dha'uu dide.

36 Kanaafuu raajiin sun, "Waan ati dubbii WAAQAYYOOTIIF hin ajajamniif akkuma ati na biraa deemtuun leenci si ajjeesa" jedheen. Erga namichi ka'ee deemee booddee leenci dhufee isa argate isa ajjeese.

37 Raajiin sun nama biraa argee, "Maaloo na dha'i" jedheen. Kanaafuu
namichi sun dha'ee isa madeesse. 38 Ergasii raajiin sun ija haguuggatee
eenyummaa isaa dhokfatee dhaqee qarqara karaa dhaabatee mooticha
eegaa ture. 39 Utuma mootichi karaa sana darbaa jiruu raajiin sun isa
waamee akkana jedheen; "Garbichi kee lola walakkaa seenee jennaan namni tokko nama booji'ame tokko fidee, 'Namicha kana eegi. Yoo inni bade lubbuun kee qooda lubbuu isaa baafamti yookaan meetii taalaantii
tokkoo baafta' jedhe. 40 Namichi sunis utuu garbichi kee hojiin qabamee
asii fi achi fiigaa jiruu bade."

Mootichi Israa'elis deebisee, "Wanni sitti murtaa'u sanuma; ati mataan kee iyyuu murteerta" jedheen.

41 Raajiin sunis dafee ija isaa irraa haguuggii gad buufate; mootichi
Israa'elis akka inni raajota keessaa isa tokko ta'e hubate. 42 Innis
mootichaan akkana jedhe; "WAAQAYYO akkana jedha: 'Ati namicha ani akka inni du'u itti mure gad lakkifteerta. Kanaafuu lubbuun kee qooda
lubbuu isaa, sabni kees qooda saba isaa galaafatama.' " 43 Mootichi Israa'el
sunis akka malee aaree dheekkamaa gara masaraa mootummaa isaa kan Samaariyaa keessa jiru sanaa dhaqe.

21

Iddoo Dhaaba Wayinii Naabot

1 Naabot namichi Yizri'eel tokko Yizri'eel keessaa, masaraa mootummaa
Ahaab mooticha Samaariyaa biraa iddoo dhaabaa wayinii qaba ture.
2 Ahaabis Naabotiin akkana jedhe; "Sababii inni masaraa mootummaa kootti dhi'aatuuf akka ani achi irra biqiltuu dhaabbadhuuf iddoo dhaabaa wayinii keetii naaf kenni. Qooda isaa ani iddoo dhaabaa wayinii kan isa caalu yookaan yoo ati feete gatii isaa maallaqa siifin kennaa."

3 Naabot garuu, "Dhaala abbootii koo siif kennuu irraa WAAQAYYO na haa eegu" jedhee deebise.

4 Kanaafuu sababii Naabot namichi Yizri'eel sun "Ani dhaala abbootii koo siif hin kennu" jedheef Ahaab akka malee aaree dheekkamaa gara mana isaatti gale. Innis fuula isaa garagalfatee siree isaa irra ciise; waa nyaachuus ni dide.

5 Iizaabel niitiin isaas ol seentee, "Ati maaliif akkana aarta? Maaliif waa hin nyaanne?" jettee isa gaafatte.

6 Innis akkana jedhee deebiseef; "Sababii Naabot namichi Yizri'eel sun, ani, 'Iddoo dhaabaa wayinii keetii natti gurguri, yookaan yoo ati feete qooda isaa iddoo dhaabaa wayinii biraa siifin kenna' jennaaniin inni immoo, 'Ani iddoo dhaabaa wayinii koo siif hin kennu' naan jedheef."

7 Niitiin isaa Iizaabelis, “Ati amma mootii Israa’elii? Ka’ii buddeena
nyaadhu! Gammadis. Ani iddoo dhaabaa wayinii Naabot namicha
Yizri’eel sanaa siifin kennaa” jetteen.

8 Kanaafuu isheen maqaa Ahaabiin xalayoota barreessitee chaappaa
isaatiin chaappeessitee maanguddootaa fi namoota bebeekamoo magaalaa
Naabot keessa isa wajjin jiraatanitti ergite. 9 Xalayoota sana keessattis
akkana jettee barreessite:

> “Guyyaa soomaa tokko labsaatii akka Naabot waldaa keessa iddoo
> ol aanu taa’u godhaa. 10 Namoota kashlabboota lama fuula isaa
> dura teessisaatii akka isaan akka inni Waaqaa fi mooticha abaare
> itti rageessan godhaa. Ergasiis gad baasaatii dhagaadhaan tumaa isa
> ajjeesaa.”

11 Kanaafuu maanguddoonnii fi namoonni bebbeekamoon magaalaa
Naabot keessa jiraatan akkuma Iizaabel xalayoota barreessiteef keessatti
isaan ajajje sana godhan. 12 Isaanis sooma labsanii akka Naabot
waldaa keessa iddoo ol aanu taa’u godhan. 13 Ergasii Kashlabboonni
lama dhufanii fuula isaa dura tataa’anii, “Naabot Waaqaa fi mooticha
abaareera” jedhanii namoota duratti itti rageessan. Kanaafis magaalaa
keessaa gad baasanii dhagaadhaan tumanii isa ajjeesan. 14 Ergasii isaan,
“Naabot dhagaan tumamee du’eera” jedhanii Iizaabelitti ergaa ergan.

15 Iizaabelis akkuma akka Naabot dhagaan tumamee du’e dhageesseen
Ahaabiin, “Ka’iitii iddoo dhaabaa wayinii Naabot namichi Yizri’eel sitti
gurguruu dide sana dhaali. Inni lubbuun hin jiru; du’eeraa” jette.
16 Ahaabis akka Naabot du’e dhageenyaan iddoo dhaabaa wayinii Naabot
sana dhaaluuf ka’ee gad bu’e.

17 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Eeliyaas namicha Tishbii
sanaa dhufe; 18 “Ahaab mooticha Israa’el kan Samaariyaa keessa taa’ee
bulchu sana arguuf gad bu’i. Inni amma lafa qotiisaa sana dhaaluuf
gad bu’ee iddoo dhaabaa wayinii Naabot keessa jira. 19 Atis akkana
jedhiin: ‘WAAQAYYO akkana jedha; ati nama tokko ajjeeftee qabeenya isaa
hin dhaallee?’ Ergasiis akkana jedhiin; ‘WAAQAYYO akkana jedha: Iddoo
sareen dhiiga Naabot arraabde sanatti sareen dhiiga kees ni arraabdi;
eeyyee dhugumaan dhiiga kees ni arraabdi!’ ”

20 Ahaabis Eeliyaasiin, “Yaa diina ko, ati na argatteerta!” jedhe.

Innis deebisee akkana jedheen; “Sababii ati fuula WAAQAYYOO duratti
waan hamaa hojjechuuf of gurgurteef ani si argadheera. 21 ‘Ani badiisa
sitti nan fida. Sanyii kee illee nan balleessa; dhiira mana Ahaab, garbas
ta’u birmaduu hunda Israa’el keessaa nan balleessa. 22 Sababii ati aariif
na kakaaftee fi akka Israa’el cubbuu hojjetu gooteef ani mana kee akkuma
mana Yerobi’aam ilma Nebaat sanaatii fi akkuma mana Ba’ishaan ilma
Ahiiyaa sanaa nan godha.’

23 “Waa’ee Iizaabelis WAAQAYYO akkana jedha: ‘Dallaa dhagaa Yizri’eel
biratti saroonni Iizaabelin ni nyaatu.’

24 “Nama Ahaab kan magaalaa keessatti du’u kam iyyuu sareetu nyaata;
kan baadiyyaatti du’u immoo allaattii samiitu nyaata.”

25 Namni akka Ahaab isa niitii ofii isaa Iizaabeliin kakaafamee fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjechuudhaaf of gurgure sanaa gonku-
maa hin jiru. 26 Inni akkuma Amoorota kanneen WAAQAYYO saba Israa’el
duraa ari’ee baase sanaa waaqota tolfamoo duukaa bu’uudhaan waan
akka malee jibbisiisaa ta’e hojjete.

27 Ahaab yommuu dubbii kana dhaga'etti uffata isaa tarsaasee, wayyaa gaddaa uffatee soome. Innis wayyaa gaddaatiin ciisaa, mataa buusees deemaa ture.

28 Dubbiin WAAQAYYOOS akkana jedhee gara Eeliyaas namicha Tishbii
sanaa dhufe: 29 "Ati akka Ahaab fuula koo duratti gad of qabe argitee?
Sababii inni gad of qabeef ani balaa kana bara isaa keessa hin fidu; garuu bara ilma isaa keessa mana isaatti nan fida."

22

Miikiyaas Ahaabiin Mormee Raajii Dubbate
22:1-28 kwf – 2Sn 18:1-27

1 Waggaa sadiif Sooriyaa fi Israa'el gidduu waraanni tokko iyyuu hin
turre. 2 Waggaa sadaffaa keessa garuu Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa
mooticha Israa'el arguuf gad bu'e. 3 Mootiin Israa'el qondaaltota isaatiin,
"Isin akka Raamooti Gili'aad biyya keenya taatee nu garuu mootii Sooriyaa irraa ishee deebifachuuf waan tokko illee hojjechuutti hin jirre hin beektanii?" jedhe.

4 Kanaafuu inni, "Ati Raamooti Gili'aadin loluuf na wajjin ni baataa?" jedhee Yehooshaafaaxin gaafate.

Yehooshaafaaxis, "Ani akkuma kee ti; sabni koo akkuma saba keetii ti;
fardeen koos akkuma fardeen keetii ti" jedhee mooticha Israa'eliif deebise.
5 Yehooshaafaax garuu mootii Israa'eliin, "Duraan dursii gorsa WAAQAYYOO gaafadhu" jedhe.

6 Kanaafuu Mootichi Israa'el raajota gara dhibba afur walitti qabee, "Ani Raamooti Gili'aadin loluudhaaf ba'u moo dhiisu?" jedhee ni gaafate.

Isaanis, "Dhaqi; Gooftaan dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii" jedhanii deebisaniif.

7 Yehooshaafaax immoo, "Akka nu waa isa gaafannuuf raajiin WAAQAYYOO tokko iyyuu as hin jiruu?" jedhee gaafate.

8 Mootiin Israa'el immoo Yehooshaafaaxiin, "Amma illee namichi nu karaa isaatiin WAAQAYYOON waa gaafachuu dandeenyu tokko jira; garuu sababii inni yeroo hunda waa'ee koo waan hamaa malee waan gaarii raajii hin dubbanneef ani isa nan jibba. Innis Miikaayaa ilma Yimlaa ti" jedhe.

Yehooshaafaax immoo deebisee, "Mootichi akkas jechuu hin qabu" jedheen.

9 Kanaafuu mootiin Israa'el qondaaltota isaa keessaa nama tokko waamee, "Dhaqiitii Miikaayaa ilma Yimlaa sana dafii fidi" jedheen.

10 Mootichi Israa'elii fi Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa uffata isaanii kan mootummaa uffatanii balbala Samaariyaa seensisu bira oobdii keessa teessoo isaanii irra tataa'anii raajonni hundi immoo fuula isaanii duratti
raajii dubbachaa turan. 11 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi Keni'aanaa
gaanfawwan sibiilaa tolchee, "WAAQAYYO, 'Ati hamma isaan dhumanitti gaanfawwan kanneeniin warra Sooriyaa ni wawwaraanta' jedha" jedhee labse.

12 Raajonni kaan hundinuus waanuma kana raajan. Isaanis, "WAAQAYYO dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii, Raamooti Gili'aadin lolii mo'adhu" jedhan.

13 Ergamaan Miikaayaa waamuu dhaqe sunis, "Kunoo raajonni kaan utuu gargar hin gorin milkaa'uu mootichaaf himaa jiru. Maaloo dubbiin

kees dubbii isaaniitiin tokko akka ta'uuf atis waan tolaa dubbadhu" jedheen.
14 Miikaayaan garuu deebisee, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani waanuma Waaqni natti himu qofan isatti hima" jedhe.
15 Yommuu inni achi ga'ettis mootichi, "Yaa Miikaayaa, nu Raamooti Gili'aaditti duullu moo dhiisnu?" jedhee isa gaafate.

Miikiyaasis, "WAAQAYYO dabarsee harka mootichaatti ishee ni kennaatii waraanii mo'adhu" jedhee deebise.
16 Mootichi immoo, "Ani yeroo hammamin akka ati dhugaa malee waan tokko illee natti hin himne maqaa WAAQAYYOOTIIN si kakachiisa?" jedheen.
17 Kana irratti Miikaayaan akkana jedhee deebise; "Ani Israa'eloota hunda akkuma hoolota tiksee hin qabneetti gaara irratti bittinnaa'an nan arge. WAAQAYYOS, 'Sabni kun gooftaa hin qabu. Tokkoon tokkoon isaanii nagaadhaan mana isaaniitti haa deebi'an.' "
18 Mootiin Israa'elis Yehooshaafaaxiin, "Ani akka inni waa'ee koo waan hamaa malee waan gaarii tokko iyyuu hin raajne sitti hin himnee?" jedhe.
19 Miikiyaas ittuma fufee akkana jedhe; "Kanaafuu ati dubbii WAAQAYYOO dhaga'i: Ani utuu WAAQAYYO teessoo isaa irra taa'ee erg-amoonni samii hundis mirgaa fi bitaa isaatiin naannoo isaa dhadhaa-batanuu nan arge. 20 WAAQAYYOS, 'Eenyutu akka inni dhaqee Raamooti Gili'aadin lolee achitti du'uuf Ahaabin gowwoomsa?' jedhe.

"Inni tokko waan tokko jedha; inni kaan immoo waan biraa jedha.
21 Dhuma irratti hafuurri tokko dhufee fuula WAAQAYYOO dura dhaabatee, 'Anatu isa gowwoomsa' jedhe.
22 "WAAQAYYOS, 'Karaa kamiin isa gowwoomsita?' jedhee gaafate.

"Innis, 'Ani dhaqee afaan raajota isaa hunda keessatti hafuura sobaa nan ta'a' jedhe.

"WAAQAYYOS, 'Dhaqiitii isa dogoggorsi; ni milkooftaatii' isaan jedheen.
23 "Kanaafuu WAAQAYYO amma afaan raajota kee kanneen hundaa keessa hafuura sobaa kaa'eera. WAAQAYYO badiisa sitti ajajeera."
24 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi Keni'aanaa ol ba'ee Miikaayaa fuula keessa kabalee, "Hafuurri WAAQAYYOO yommuu sitti dubbachuuf na biraa ba'etti karaa kam deeme?" jedhee gaafate.
25 Miikaayaanis, "Ati gaafa dhokachuuf jettee gara kutaa manaa kan gara keessaatti ol galtutti argita" jedhee deebiseef.
26 Kana irratti mootiin Israa'el akkana jedhee ajaje; "Miikaayaa fuud-haatii gara Aamoon bulchaa magaalaa fi gara Yoo'aash ilma mootichaatti
geessaatii, 27 'Mootichi akkana jedha: Hamma ani nagaan deebi'utti namicha kana mana hidhaa keessa buusaa; buddeenaa fi bishaan malees homaa hin kenninaafii' jedhaan."
28 Miikaayaan immoo, "Yoo ati nagaan deebite, WAAQAYYO karaa kootiin hin dubbanne" jedheen. Ittuma fufees, "Yaa saboota, isin hundi dubbii koo akeekkadhaa!" jedhe.

Ahaab Reemaat Gili'aaditti Ajjeefame
22:29-36 kwf – 2Sn 18:28-34

29 Kanaafuu mootiin Israa'elii fi Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa
Raamooti Gili'aaditti ol ba'an. 30 Mootiin Israa'el Yehooshaafaaxiin, "Ani
eenyummaa koo dhokfadheen lola seena; ati garuu uffata mootummaa uffadhu" jedhe. Kanaafuu mootiin Israa'el eenyummaa ofii isaa dhokfatee lola seene.

31 Yeroo kanatti mootiin Sooriyaa ajajjoota gaariiwwan isaa soddomii
lamaaniin, “Mootii Israa’elitti malee xinnaas ta’u guddaatti, nama
tokkottuu lola hin kaasinaa” jedhee ajaje. 32 Ajajjoonni gaariiwwanii
yommuu Yehooshaafaaxin arganitti, “Dhugumaan kun mootii Israa’el”
jedhanii yaadan. Kanaafuu isa rukutuuf itti garagalan; garuu yommuu
Yehooshaafaax guddisee iyyetti, 33 ajajjoonni gaariiwwaniis akka inni
mootii Israa’el hin ta’in arganii isa ari’uu dhiisan.

34 Garuu namichi tokko xiyya ofii isaa darbatee akkuma tasaa uffata
isaa kan sibiilaa gidduudhaan mooticha Israa’el ni waraane. Mootichis
ooftuu gaarii isaatiin, “Gaarii naannessiitii lola keessaa na baasi; ani
madaa’eeraatii” jedhe. 35 Lolli sunis guyyaa guutuu ittuma cimee oole;
mootichis ol qabamee fuula isaa gara warra Sooriyaatti deebifatee gaarii
isaa keessa oole. Madaa isaa keessaas dhiigni yaa’ee gaarii keessa lola’e;
innis galgaluma sana du’e. 36 Akkuma aduun dhiiteen iyyi, “Tokkoon
tokkoon namaa gara magaalaa ofii isaatti; tokkoon tokkoon namaa gara
biyya ofii isaatti!” jedhu tokko dhaga’ame.

37 Kanaafuu mootichi duunaan Samaariyaatti geeffame; isaanis achitti
isa awwaalan. 38 Isaanis haroo Samaariyaa keessaa kan sagaagaltoonni
itti dhiqachaa turan tokko keessatti gaarii sana dhiqan; akkuma dubbiin
WAAQAYYOO jedhee ture sana saroonni dhiiga isaa arraaban.

39 Wantoonni bara mootummaa Ahaab keessa hojjetaman biraa, wan-
toota inni hojjete hunda dabalatee, masaraa mootummaa inni ijaaree
ilka arbaatiin bareeche sun, magaalaawwan inni dallaa dhagaa itti
ijaare kitaaba seenaa mootota Israa’el keessatti barreeffamaniiru mitii?
40 Ahaabis abbootii isaa wajjin boqote. Ilmi isaa Ahaaziyaa iddoo isaa
bu’ee mootii ta’e.

Yehooshaafaax Mooticha Yihuudaa
22:41-50 kwf – 2Sn 20:31–21:1

41 Yehooshaafaax ilmi Aasaa, bara mootummaa Ahaab mooticha Israa’el
keessa waggaa afuraffaatti mootii Yihuudaa ta’e. 42 Yehooshaafaax yeroo
mootii ta’etti nama umuriin isaa waggaa soddomii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa’ee waggaa digdamii shan ni bulche. Maqaan
haadha isaa Azuubaa ture; isheenis intala Shilhii turte. 43 Innis waan hun-
dumaan karuma abbaa isaa Aasaa irra deeme malee isa irraa hin jal’anne;
fuula WAAQAYYOO durattis waan qajeelaa hojjete. Ta’us iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraa hin diigamne ture; namoonnis ittuma
fufanii achitti aarsaa dhi’eessaa, ixaanas aarsaa turan. 44 Yehooshaafaaxis
mootii Israa’el wajjin nagaan jiraata ture.

45 Wantoonni bara mootummaa Yehooshaafaax keessa hojjetaman kaan,
jabinni inni argisiisee fi haalli inni itti lolaa ture kitaaba seenaa mootota
Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? 46 Inni manneen sagadaa
dhiirota sagaagalanii kanneen bara mootummaa abbaa isaa Aasaa keessa
turan iyyuu biyyattii keessaa ni balleesse. 47 Yeroo sanatti Edoom keessa
mootiin tokko iyyuu hin jiru ture; itti aanaa mootiitu biyya bulchaa ture.

48 Yehooshaafaaxis warqee barbaacha Oofiir dhaquuf jedhee doonii-
wwan tolfate; dooniiwwan sun garuu sababii Eziyoon Geberitti cacca-
baniif achi dhaquu hin dandeenye. 49 Yeroo sana Ahaaziyaa ilmi Ahaab
Yehooshaafaaxiin, “Mee namoonni koo namoota kee wajjin dooniin haa
deeman” jedhe; Yehooshaafaax garuu ni dide.

50 Ergasii Yehooshaafaax abbootii isaa wajjin boqotee isaanuma biratti
magaalaa abbaa isaa magaalaa Daawit keessatti awwaalame. Yehooraam
ilmi isaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Ahaaziyaa mooticha Israa'el

51 Ahaaziyaan ilmi Ahaab bara Yehooshaafaax mooticha Yihuudaa
keessa waggaa kudha torbaffaatti Samaariyaa keessatti mootii Israa'el
ta'e; innis waggaa lama Israa'elin bulche. 52 Inni karaa abbaa isaatii fi
haadha isaa irra akkasumas karaa Yerobi'aam ilma Nebaat kan Israa'elin
cubbuu hojjechiise sanaa irra deemuudhaan fuula WAAQAYYOO duratti
waan hamaa hojjete. 53 Innis akkuma abbaan isaa godhe sana Ba'aalin
tajaajiluu fi waaqeffachuudhaan WAAQAYYO Waaqa Israa'el dheekkamsaaf
kakaase.

Kitaaba Moototaa Lammaffaa

Murtii WAAQAYYO Ahaaziyaatti Mure

1 Erga Ahaab du’ee booddee Mo’aab Israa’elitti fincile. 2 Ahaaziyaanis
qaawwa darbii mana isaa kan Samaariyaa keessaan kufee miidhamee
ture. Kanaafuu inni, “Akka ani miidhaa kana irraa fayyuu fi fayyuu
baachuu koo beekuuf dhaqaatii Ba’aal Zebuul waaqicha Eqroon sana naaf
gaafadhaa” jedhee ergamoota erge.

3 Ergamaan WAAQAYYOO garuu Eeliyaas namicha gosa Tishbii sanaan
akkana jedhe; “Ka’iitii gara ergamoota mooticha Samaariyaa sanaatti
ol ba’iitii akkana jedhii isaan gaafadhu; ‘Wanni isin Ba’aal Zebuul
waaqicha Eqroon sana gorsa gaafachuu dhaqxaniif Israa’el keessaa
Waaqni dhabameetii?’ 4 Kanaafuu WAAQAYYO, ‘Ati siree amma irra ciiftu
kana irraa hin kaatu. Ati dhugumaan ni duuta!’ jedha.” Kana irratti
Eeliyaas ka’ee deeme.

5 Mootichis yommuu ergamoonni gara isaatti deebi’anitti, “Isin maaliif
deebitan?” jedhee isaan gaafate.

6 Isaanis akkana jedhanii deebisan; “Namicha tokkotu karaatti nutti
dhufee, ‘Gara mooticha isin erge sanaatti deebi’aatii akkana jedhaanii’
nuun jedhe; ‘WAAQAYYO akkana jedha: Wanni ati Ba’aal Zebuul waaqicha
Eqroon sana gorsa gaafachuuf namoota ergituuf Israa’el keessaa Waaqni
dhabameetii? Kanaafuu ati siree irra ciiftu kana irraa hin kaatu. Ati
dhugumaan ni duuta!’ ”

7 Mootichi, “Namichi karaatti isinitti dhufee waan kana isinitti hime sun
nama akkamii ti?” jedhee isaan gaafate.

8 Isaanis, “Inni nama uffata rifeensa irraa hojjetame uffatee sabbata
gogaa mudhii isaatti hidhatu tokkoo dha” jedhanii deebisaniif.

Mootichis, “Inni Eeliyaas namicha Tishbii sanaa dha” jedhe.

9 Kana irratti mootichi ajajaa waraanaa tokko namoota shantama wajjin
Eeliyaasitti erge. Ajajaan sunis fiixee gaara inni irra taa’aa ture tokkootti
Eeliyaasitti ol ba’ee, “Yaa nama Waaqaa, mootichi ‘Gad kottu!’ siin jedha”
jedheen.

10 Eeliyaas immoo ajajaa sanaan, “Yoo ani nama Waaqaa ta’e, ibiddi
samii irraa gad bu’ee si’ii fi namoota kee shantamman haa fixu!” jedhe.
Ergasii ibiddi samii irraa gad bu’ee ajajaa sanaa fi namoota isaa hunda
fixe.

11 Kana irratti mootichi amma illee ajajaa biraa namoota shantama
wajjin Eeliyaasitti erge. Ajajaan sunis, “Yaa nama Waaqaa, mootichi, ‘Dafii
gad bu’iitii kottu!’ siin jedha” jedheen.

12 Eeliyaas garuu, “Yoo ani nama Waaqaa ta’e, ibiddi samii irraa gad
bu’ee si’ii fi namoota kee shantammanuu haa fixu!” jedhee deebiseef.
Ibiddi Waaqaas samii irraa gad bu’ee isaa fi namoota isaa shantammanuu
ni fixe.

13 Kanaafuu mootichi ammas ajajaa sadaffaa namoota shantama wajjin
ni erge. Ajajaan sadaffaan kun ol ba’ee jilba ofii isaatiin Eeliyaas duratti
jilbeenfatee akkana jedhee isa ni kadhate; “Yaa nama Waaqaa, maaloo

lubbuun koo fi lubbuun garboota kee shantamman kanneenii gatii hin
dhabin! 14 Kunoo, ibiddi samii irraa gad bu'ee ajajjuuwwan duraa
lamaanii fi namoota isaanii hunda fixeera. Amma garuu lubbuun koo
fuula kee duratti gatii haa qabaattu!"
15 Ergamaan WAAQAYYOOS Eeliyaasiin, "Isa wajjin gad bu'i; isa hin
sodaatin" jedhe. Kanaafuu Eeliyaas ka'ee isa wajjin gara moootichaatti gad
bu'e.
16 Innis akkana jedhee mootichatti hime; "WAAQAYYO akkana jedha:
Wanni ati Ba'aal Zebuul waaqicha Eqroon gorsa gaafachuudhaaf erg-
amoota ergiteef Israa'el keessaa Waaqni gorsa gaafatamu dhabameetii?
Ati sababii waan kana hojjetteef siree irra ciiftu kana irraa hin kaatu. Ati
dhugumaan ni duuta!" 17 Kanaafuu inni akkuma dubbii WAAQAYYOO kan
Eeliyaas dubbate sanaatti du'e.
Sababii Ahaaziyaan ilma hin qabneef obboleessi isaa Yehooraam iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e; kunis bara Yehooraam ilmi Yehooshaafaax mootii
Yihuudaa ture keessa waggaa lammaffaatti ta'e. 18 Wantoonni bara
mootummaa Ahaaziyaa keessa hojjetaman kan biraa hundii fi wanti inni
hojjete kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii?

2

Eeliyaas Samiitti Ol Fudhatame

1 Yeroo WAAQAYYO bubbeedhaan Eeliyaasin gara Samiitti ol fudhachuu
ga'etti Eeliyaasii fi Elsaa'i Gilgaalii ka'anii karaa deemaa turan. 2 Eeliyaasis
Elsaa'iin, "Ati asuma turi; WAAQAYYO Beet'eelitti na ergeeraatii" jedhe.
Elsaa'i garuu, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani lubbuu keetiin nan
kakadha; ani gad si hin dhiisu" jedheen. Kanaafuu isaan Beet'eelitti gad
bu'an.
3 Ergasiis waldaan raajotaa kanneen Beet'eel turan gara Elsaa'i dhufanii,
"Ati akka WAAQAYYO har'a gooftaa kee si biraa fudhachuuf jiru beektaa?"
jedhanii ni gaafatan.
Elsaa'i immoo, "Eeyyee, ani nan beeka; garuu isin waa'ee isaa hin
dubbatinaa" jedheen.
4 Eeliyaasis "Yaa Elsaa'i, ati asuma turi; WAAQAYYO gara Yerikootti na
ergeeraatii" jedheen.
Innis, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani lubbuu keetiin nan kakadha; ani
gad si hin dhiisu" jedheen. Kanaafuu isaan gara Yerikoo deeman.
5 Waldaan raajotaa kanneen Yerikoo turan sun gara Elsaa'i dhufanii,
"Ati akka WAAQAYYO har'a gooftaa kee si biraa fudhachuuf jiru beektaa?"
jedhanii gaafatan.
Innis, "Eeyyee nan beeka; isin garuu waa'ee isaa hin dubbatinaa"
jedheen.
6 Eeliyaasis, "Ati asuma turi; WAAQAYYO Yordaanositti na ergeeraatii"
jedheen.
Innis, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani lubbuu keetiin nan kakadha; ani
gad si hin dhiisu" jedheen. Kanaafuu isaan lamaanuu ka'anii deeman.
7 Isaanis Yordaanos bira dhaabatan; waldaa raajotaa keessaa namoonni
shantamni dhaqanii irraa fagaatanii fuula isaanii dura dhadhaabatan.
8 Eeliyaasis kaabbaa isaa of irraa baasee dadachaasee ittiin bishaan dha'e.
Bishaan sunis mirgaa fi bitaatti gargar qoodame; isaan lamaanuu lafa
gogaa irra ce'an.

9 Eeliyaasis erga ce'anii booddee Elsaa'iin, "Mee waan ani utuu si biraa
hin fudhatamin siif gochuu danda'u natti himi" jedhe.
Elsaa'i immoo, "Hafuurri kee dachaadhaan narra haa bu'u" jedhee
deebiseef.
10 Eeliyaas immoo, "Ati waan rakkisaa kadhatte; ta'us yoo ati yeroo ani
si biraa fudhatamutti na argite, hafuurri kun kan kee ta'a; yoo kanaa achi
kan kee hin ta'u" jedheen.
11 Utuma isaan haasa'aa deemanuu gaariin ibiddaa tokkoo fi fardeen
ibiddaa akkuma tasaa mul'atanii isaan lamaan gargari baasan; Eeliyaasis
bubbeedhaan samiitti ol fudhatame. 12 Elsaa'i waan kana argee, "Yaa
abbaa koo! Yaa abbaa koo! Gaariiwwanii fi abbootii farda Israa'el!"
jedhee sagalee ol fudhatee iyye. Elsaa'i ergasii deebi'ee isa hin argine.
Innis uffata isaa qabee iddoo lamatti gargar tarsaase.
13 Innis kaabbaa Eeliyaas irraa bu'e sana fuudhee deebi'ee qarqara
laga Yordaanos dhaabate. 14 Ergasii kaabbaa Eeliyaas irraa bu'e sana
fudhatee ittiin bishaan dha'ee, "WAAQAYYO Waaqni Eeliyaas sun amma
eessa jira?" jedhee gaafate. Yommuu inni dha'etti bishaan sun mirgaa fi
bitaatti gargari qoodame; Elsaa'is ni ce'e.
15 Waldaan raajotaa kanneen Yerikoodhaa dhufanii waan kana ilaalaa
turan, "Hafuurri Eeliyaas Elsaa'i irra bu'uutti jira" jedhan. Isaanis isa
simachuudhaaf dhaqanii fuula isaa duratti lafatti gombifaman. 16 Akkanas
jedhaniin; "Kunoo, nu tajaajiltoonni kee namoota ciccimoo shantama
of biraa qabna. Isaan dhaqanii gooftaa kee haa barbaadan. Hafuurri
WAAQAYYOO ol isa fuudhee tulluu wayii irra yookaan sulula wayii keessa
isa buuse ta'aatii."
Elsaa'i immoo, "Akkas miti; isaan hin erginaa" jedhee deebise.
17 Isaan garuu hamma inni isaan jalaa diduu qaana'utti isa dirqisiisan.
Kana irratti inni, "Isaan ergaa" jedhe. Isaanis nama shantama ni ergan;
namoonni sunis bultii sadii barbaadanii isa dhaban. 18 Isaanis utuma inni
Yerikoo jiruu deebi'anii gara isaa dhufan; innis, "Ani hin deeminaa isiniin
hin jennee?" jedheen.

Bishaan Fayyifame

19 Namoonni magaalaa sanaa Elsaa'iin, "Kunoo yaa gooftaa keenya,
akkuma ati argitu kana haalli magaalaa kanaa namatti tola; garuu bishaan
ishee faalamaa dha; lafti ishees midhaan hin baaftu" jedhan.
20 Innis, "Mee waciitii haaraa naa fidaatii soogidda itti naqaa" jedheen.
Kanaafuu isaan waciitii sana itti fidan.
21 Innis gara burqaatti gad bu'ee, soogidda sana itti naqee akkana
jedhe; "WAAQAYYO akkana jedha; 'Ani bishaan kana fayyiseera. Bishaan
kun lammata du'a hin fidu yookaan maseenummaa biyyatti hin fidu.' "
22 Bishaan sunis akkuma dubbii Elsaa'i dubbate sanaatti hamma ammaatti
fayyeera.

Elsaa'itti Qoosame

23 Ergasii Elsaa'i ka'ee Beet'eel dhaqe. Utuma inni karaa deemuu
ijoolleen tokko magaalaa keessaa yaatee, "Namicha mataa moluu nana
deemi asii! Namicha mataa moluu nana deemi asii!" jedhanii itti
qoosan. 24 Inni of irra garagalee isaan mil'atee maqaa WAAQAYYOOTIIN
isaan abaare. Yommus amaakenni lama bosona keessaa ba'anii ijoollee
sana keessaa afurtamii lama cicciranii fixan. 25 Elsaa'is ittuma fufee gara
Tulluu Qarmeloos dhaqe; achii ka'ees Samaariyaatti deebi'e.

3

Mo'aab Fincile

1 Yehooraam ilmi Ahaab bara Yehooshaafaax mooticha Yihuudaa keessa
waggaa kudha saddeettaffaatti Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee
waggaa kudha lama bulche. 2 Yehooraam fuula WAAQAYYOO duratti waan
hamaa hojjete; garuu akka abbaa fi haati isaa hojjetan sana miti. Inni
siidaa Ba'aal kan abbaan isaa hojjechiise sana balleesseeraatii. 3 Ta'us
cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni saba Israa'el hojjechiise sana
cimsee qabate malee irraa hin deebine.

4 Yeroo kanatti Meeshaan mootichi Mo'aab hoolota horsiisa ture; inni
waggaa waggaatti xobbaallaa hoolaa kuma dhibba tokkoo fi rifeensa
korbeeyyii hoolaa kuma dhibba tokko mootii Israa'eliif gibira kenna ture.
5 Erga Ahaab du'ee garuu mootichi Mo'aab mootii Israa'elitti ni fincile.
6 Kanaafuu yeroo sanatti Yehooraam mootichi Samaariyaadhaa ka'ee saba
Israa'el hunda duulaaf hiriirse. 7 Innis, "Mootiin Mo'aab natti fincileera;
Mo'aabin loluudhaaf ati na wajjin ni baataa?" jedhee Yehooshaafaax
mooticha Yihuudaatti ergaa ergate.

Yehooshaafaaxis, "Ani si wajjin nan ba'a; ani akkuma kee ti; sabni koos
akkuma saba keetii ti; fardeen koos akkuma fardeen keetii ti" jedhee
deebiseef.

8 Innis, "Karaa kamiin yaana?" jedhee gaafate.

Yehooraam immoo, "Karaa Gammoojjii Edoomiitiin" jedhee deebiseef.

9 Kanaafuu mootiin Israa'el mootii Yihuudaatii fi mootii Edoom wajjin
ka'ee qajeele. Erga guyyaa torba irra nanaanna'anii booddee loltoonni
sun ofii isaaniitiif yookaan horii isaaniitiif bishaan tokko illee hin qaban
ture.

10 Kana irratti mootiin Israa'el, "Wayyoo kaa! WAAQAYYO nu mootota
sadanuu dabarsee mootii Mo'aabitti kennuudhaaf walitti nu waamee?"
jedhee iyye.

11 Yehooshaafaax garuu, "Raajiin WAAQAYYOO kan nu karaa isaatiin
WAAQAYYOON waa gaafannu tokko iyyuu as hin jiruu?" jedhee gaafate.

Qondaalli mootii Israa'el tokkos, "Elsaa'i ilmi Shaafaax as jira. Inni
Eeliyaasiif bishaan harkaa buusa ture" jedhee deebise.

12 Yehooshaafaaxis, "Dubbiin WAAQAYYOO isa bira jira" jedhe. Kanaafuu
mootiin Israa'el, Yehooshaafaaxii fi mootiin Edoom gara Elsaa'itti gad
bu'an.

13 Elsaa'i mootii Israa'eliin, "Nu maal wal irraa qabna? Ati gara raajota
abbaa keetiitii fi gara raajota haadha keetii dhaqi" jedhe.

Mootiin Israa'el, "Akkas miti; WAAQAYYO nu mootota sadanuu dabarsee
Mo'aabitti kennuudhaaf walitti nu waameeraatii" jedhee deebise.

14 Elsaa'i immoo akkana jedhee deebise; "Dhugaa WAAQAYYOO Waan
Hunda Danda'u kan ani isa tajaajilu sanaa; ani utuu Yehooshaafaax
mooticha Yihuudaatiif ulfina kennuu baadhee silaa garagalee si hin ilaalu
yookaan wayittuu si hin hedun ture. 15 Amma garuu nama baganaa
taphatu tokko naa fidaa."

Utuma namichi sun baganaa taphachaa jiruu harki WAAQAYYOO Elsaa'i
irra bu'e; 16 innis akkana jedhe; "WAAQAYYO akkana jedha: Sulula kana
keessatti boolla hedduu qotaa. 17 WAAQAYYO akkana jedhaatii: Isin bubbee
yookaan bokkaa hin argitan; ta'us sululli kun bishaaniin guutama; isin,
loon keessanii fi horiin keessan kaan ni dhugdu. 18 Wanni kun fuula

WAAQAYYOO duratti waan salphaa dha; inni Mo'aabinis dabarsee harka
keessanitti ni kenna. [19] Isin magaalaa dallaan itti ijaarame hundaa fi
magaalaawwan hunda ni mo'attu. Muka gaarii hunda ni murtu; burqaa
hunda gogsitanii lafa qotiisaa gaarii hunda dhagaan balleessitu."

[20] Guyyaa itti aanu ganama gara sa'aatii aarsaan itti dhi'eeffamuutti kunoo karaa Edoomiin bishaan gad ni dhangala'e! Biyyi sunis bishaaniin guutamte.

[21] Yeroo kanatti Mo'aabonni hundi akka mootonni sun isaan loluu
dhufan dhaga'an; kanaafuu dargaggeessas ta'u jaarsi mi'a lolaa baachuu
danda'u hundi walitti waamamee daangaa irratti walitti qabame.
[22] Yommuu isaan ganama barii ka'anitti biiftuun bishaan sana irratti ba'aa
turte. Bishaan sunis Mo'aabota gama jiranitti akkuma dhiigaa diimatee
mul'ate. [23] Isaanis, "Wanni sun dhiiga! Mootonni sun wal lolanii wal
fixuun isaanii hin oolu. Kanaafuu yaa Mo'aab boojuudhaaf ka'i!" jedhan.

[24] Garuu yeroo Mo'aabonni qubata Israa'el ga'anitti, Israa'eloonni itti
ka'anii lolan; jarri sunis ni baqatan. Israa'eloonnis biyya sana weeraranii
Mo'aabota gogorra'an. [25] Isaanis akkasiin magaalaawwan balleessan;
tokkoon tokkoon namaas lafa qotiisaa gaggaarii hunda irratti dhagaa darbatee lafti qotiisaa sun dhagaadhaan guutame. Isaan burqaawwan hunda gogsanii muka gaggaarii hunda ciran. Qiir Hareesheti qofatu dhagaa ishee wajjin hafe; ta'us namoonni furrisaa qaban marsanii ishee dha'an.

[26] Mootiin Mo'aab yommuu akka lolli isatti jabaate argetti mooticha
Edoomitti cabsee seenuuf namoota goraadee hidhatan dhibba torba
fudhatee qajeele; jarri garuu hin dandeenye. [27] Innis ilma isaa hangafa
kan iddoo isaa bu'ee mootii ta'uuf jiru fudhatee dallaa magaalaa sanaa irratti aarsaa gubamu godhee dhi'eesse. Dheekkamsi guddaanis Israa'elitti dhufe. Isaanis dugda duubatti deebi'anii biyya isaaniitti ni galan.

4

Zayitii Haadha Hiyyeessaa Tokkoo

[1] Niitiin namicha ilmaan raajotaa keessaa tokko ta'e tokkoo sagalee ol fudhattee Elsaa'iin akkana jette; "Dhirsi koo garbichi kee du'eera; akka inni WAAQAYYOON sodaachaa ture atuu ni beekta. Namichi liqii isa irraa qabu tokko garuu amma ilmaan koo lamaan fudhatee garboomfachuuf dhufaa jira."

[2] Elsaa'is, "Ani akkamittin si gargaaruu danda'a? Mee natti himi; mana kee keessaa maal qabdaa?" jedheen.

Isheenis, "Garbittiin kee zayitii xinnoo tokko malee homaa manaa hin qabdu" jettee deebifte.

[3] Elsaa'i akkana jedheen; "Dhaqiitii warra ollaa keetii hunda okkotee
duwwaa hedduu kadhadhu. Muraasa hin kadhatin. [4] Ergasii ol galiitii
ofii keetii fi ilmaan keetti balbala cufi. Okkotee hundatti zayitii naqiitii yommuu tokkoon tokkoon isaa guutamutti jalaa hiiqsi."

[5] Isheenis isa biraa deemtee ofii isheettii fi ilmaan isheetti balbala cufte.
Ilmaan ishee okkotee gara isheetti fidan; isheen immoo zayitii itti naqaa
turte. [6] Okkoteen hundi guutamnaan isheen ilma isheetiin, "kan biraa naaf
fidi" jette.

Inni immoo, "Okkoteen tokko iyyuu hin hafne" jedhee deebiseef. Kana irratti zayitiin sun yaa'uu dhiise.

7 Isheen dhaqxee nama Waaqaa sanatti himte; innis, “Dhaqii zayitii sana gurguriitii liqii kee baafadhu. Atii fi ilmaan kee waan hafeen jiraachuu ni dandeessu” jedhe.

Mucaan Dubartii Suunam Tokkoo Du’aa Kaafamuu Isaa

8 Gaaf tokko Elsaa’i ka’ee Suunam dhaqe. Dubartiin soorettiin tokko
achi jiraatti turte; isheenis akka inni goree waa nyaatuuf Elsaa’i kadhatte.
Kanaafuu inni yeroo karaa sanaan darbu hunda goree waa nyaata ture.
9 Isheenis dhirsa isheetiin akkana jette; “Ani namichi yeroo hunda karaa
keenyaan darbu kun qulqulluu nama Waaqaa akka ta’e nan beeka.
10 Kottu mee bantii manaa irratti kutaa xinnaa tokko ijaarree siree fi
minjaala, barcumaa fi ibsaa achi keessa haa keenyuuf. Ergasiis inni yeroo
nu bira dhufu hunda achi jiraachuu danda’a.”

11 Elsaa’is gaaf tokko dhufee ol ba’ee kutaa isaa sana keessa ciise.
12 Innis tajaajilaa isaa Gehaaziin, “Mee dubartii Suunam sana as waami”
jedhe. Gehaaz ishee waamnaan isheen dhuftee fuula Elsaa’i dura
dhaabatte. 13 Elsaa’i immoo akkana isaan jedhe; “ ‘Ati nuuf jettee baay’ee
dadhabdeerta. Amma maal siif haa godhu? Iddoo kee buunee mootichatti
yookaan ajajaa loltootaatti siif dubbannuu?’ jedhii isheetti himi.”

Ishee immoo, “Ani saba koo gidduun jiraadha” jettee deebifte.

14 Elsaa’is, “Maaltu isheef godhamuu danda’a?” jedhee gaafate.

Gehaaz immoo, “Isheen ilma hin qabdu; dhirsi ishees dulloomee jira” jedheen.

15 Elsaa’is, “Ishee waami” jedheen. Kanaafuu inni ishee waame; isheenis
balbala dura dhaabatte. 16 Elsaa’i, “Ati waggaa dhufu keessa yeroo kanatti
ilma ni hammatta” jedheen.

Isheen immoo, “Akkas miti yaa gooftaa koo; yaa nama Waaqaa, ati garbittii kee hin gowwoomsin!” jette.

17 Dubartiin sun garuu ni ulfoofte; akkuma Elsaa’i isheetti hime sanatti waggaa itti aanu keessa yeruma sanatti ilma deesse.

18 Mucaan sunis ni guddate; innis gaaf tokko gara warra midhaan
haamanii abbaa isaa bira dhaqe. 19 Innis abbaa isaatiin, “Mataa koo!
Mataa koo!” jedhe.

Abbaan isaa immoo hojjetaa tokkoon, “Baadhuutii gara haadha isaatti
isa geessi” jedhe. 20 Erga hojjetaan sun fuudhee gara haadha isaati isa
geessee booddee mucaan sun hamma saafaatti gudeeda haadha isaa irra
taa’ee ergasii immoo ni du’e. 21 Isheen ol baatee siree nama Waaqaa sanaa
irra isa ciibsite; mana itti cuftees kaatee biraa deemte.

22 Isheen dhirsa ishee waamtee, “Mee akka ani dafee gara nama Waaqaa dhaqee deebi’uuf hojjetaa tokkoo fi harree tokko naaf ergi” jetteen.

23 Inni immoo, “Har’a ayyaana baatii miti yookaan Sanbata miti. Ati maaliif har’a gara isaa dhaqxa ree?” jedheen.

Isheen, “Nagumaafin dhaqa” jette.

24 Isheenis harree ishee irra kooraa kaa’attee hojjetaa isheetiin, “Karaa
qabadhu; yoo ani sitti hime malee anaaf jettee suuta hin deemsisin” jette.
25 Kanaafuu isheen kaatee gara Tulluu Qarmeloos nama Waaqaa sana bira
dhaqxe.

Namni Waaqaa sun fagootti ishee arginaan tajaajilaa isaa Gehaaziin
akkana jedhe; “Ilaa! Dubartiin Suunam sun kuunnoo ti! 26 Fiigii

ishee simadhuutii, ‘Ati fayyumaa? Dhirsi kee fayyumaa? Mucaan kee fayyumaa?’ jedhii gaafadhu.”

Isheenis, “Wanni hundinuu naguma” jettee deebifte.

27 Isheen yommuu tulluu sana irratti nama Waaqaa sana bira geessetti, jabeessitee miilla isaa qabatte. Gehaaz immoo gad dhiisisuuf dhufe; namni Waaqaa sun garuu, “Ishee hin tuqin! Isheen gadda guddaa keessa jirti; Waaqayyo garuu waan kana na dhokse; nattis hin himne” jedhe.

28 Isheenis, “Yaa gooftaa koo ani ilma si kadhadheeraa? Ani, ‘Na hin gowwoomsin’ siin hin jennee?” jetteen.

29 Kana irratti Elsaa’i Gehaaziin akkana jedhe; “Sabbataan mudhii kee hidhadhuutii, ulee koo harkatti qabadhuutii fiigi. Nama karaatti argite tokko illee hin dubbisin; yoo namni kam iyyuu si dubbise deebii hin kenniniif; ulee koos fuula mucaa sanaa irra kaa’i.”

30 Haati daa’ima sanaa garuu, “Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani lubbuu keetiin nan kakadha; ani si dhiisee hin deemu” jette. Kanaafuu inni ka’ee ishee duukaa bu’e.

31 Gehaaz isaan dura darbee ulee sana fuula mucaa irra kaa’e; garuu sagaleen yookaan mallattoon tokko iyyuu hin turre. Kanaaf Gehaaz gara Elsaa’itti deebi’ee, “Mucaan hin dammaqne” jedhee itti hime.

32 Yommuu Elsaa’i mana ga’etti mucaan sun du’ee siree isaa irra ciisaa
ture. 33 Elsaa’is ol seenee, ofii fi mucaatti balbala cufee Waaqayyoon
kadhate. 34 Ergasiis siree yaabbatee, afaan isaa afaan mucaa irra, ija isaa
ija mucaa irra, harka isaa harka mucaa irra kaa’ee mucicha irra ciise.
Akkuma inni mucaa sana irratti diriireen dhagni mucaa ho’uu jalqabe.
35 Elsaa’i achi garagalee mana keessa asii fi achi nanaanna’ee amma illee
siree yaabbatee mucaa irratti diriire. Mucaan sunis yeroo torba haxxifatee
ija banate.

36 Elsaa’is Gehaazin waamee, “Dubartii Suunam sana as waami” jedhe.
Innis ishee waame. Elsaa’i yommuu isheen gara isaa dhuftetti, “Kunoo
mucaa kee fudhadhu” jedheen. 37 Isheen ol seentee, miilla isaa irratti
kuftee addaan lafatti gombifamte. Ergasiis mucaa ishee fudhattee gad
baate.

Du’a Okkotee Keessaa

38 Elsaa’is ka’ee Gilgaalitti deebi’e; yeroo sanatti biyya sana keessa beelatu ture. Innis utuu waldaan raajotaa fuula isaa dura taa’aa jiranii tajaajilaa isaatiin, “Okkotee guddicha ibiddaa irra kaa’iitii namoota kanaaf ittoo bilcheessi” jedhe.

39 Isaan keessaa namni tokko raafuu funaannachuuf gad ba’ee wayinii
bosonaa tokko arge. Wayinii bosonaa sana irraa wiillee ciree dachaa uffata
isaa guuttate. Yeroo deebi’ettis buqqee sana murmuree okkotee ittoo
sanatti naqe. Namni tokko iyyuu waan sana hin beeku tureetii. 40 Ittoon
sunis jaraaf dhi’eeffame; isaan garuu akkuma nyaachuu jalqabaniin, “Yaa
nama Waaqaa, okkotee kana keessa du’atu jira!” jedhanii iyyan. Isaanis
ittoo sana nyaachuu hin dandeenye.

41 Elsaa’i, “Daakuu wayii naa fidaa” jedhe. Daakuu sanas okkoteetti naqee, “Akka nyaataniif namootaaf dhi’eessaa” jedhe. Ergasii wanni nama miidhu tokko iyyuu okkotee sana keessatti hin argamne.

Elsaa’i Nama Dhibba Tokko Soore

42 Namichi tokko buddeena garbuu kan mataa midhaan bilchaatee irraa tolfame digdamaa fi asheetii midhaanii nama Waaqaa sanaaf fidee Ba’aal

Shaaliishaadhaa dhufe. Elsaa'is, "Akka isaan nyaataniif namootaaf kenni"
jedhe.

43 Tajaajilaan isaa immoo, "Ani akkamiinan waan kana nama dhibba
tokko duratti dhi'eessuu danda'a?" jedhee gaafate.

Elsaa'i garuu, "Akka isaan nyaataniif namootaaf kenni. WAAQAYYO
akkana jedhaatii; 'Isaan nyaatanii hambaa illee ni qabaatu' " jedhee
deebise. 44 Innis fuudhee isaan duratti dhi'eesse; isaanis akkuma dubbii
WAAQAYYOO sanaatti nyaatanii hambaa hambisan.

5

Na'amaan Lamxii Irraa Fayyifame

1 Na'amaan ajajaa loltoota mooticha Sooriyaa ture. Sababii WAAQAYYO
karaa isaatiin warra Sooriyaatiif moo'icha kenneef inni fuula gooftaa isaa
duratti nama guddaa akka malee ulfina qabu ture. Inni loltuu jagna; garuu
lamxii qaba ture.

2 Bara sana keessa tuunni loltoota Sooriyaa dhaqee intala dargaggeettii
gosa Israa'el tokko booji'e; isheenis niitii Na'amaan tajaajilaa turte.
3 Isheenis giiftii isheetiin, "Gooftaan koo utuu raajicha Samaariyaa jiru
sana bira dhaqee silaa inni lamxii sana irraa isa fayyisa ture!" jette.

4 Na'amaan dhaqee waan intalli Israa'el jetteen sana gooftaa isaatti
ni hime. 5 Mootiin Sooriyaas, "Waan fedhe illee taanaan ati dhaqi; ani
mootii Israa'elitti xalayaa nan barreessaatii" jedhee deebiseef. Kanaafuu
Na'amaan meetii taalaantii kudhan, warqee saqilii kuma ja'aa fi uffata
irraa jalaa kudhan fudhatee qajeele. 6 Xalayaan inni mootii Israa'elitti
geesse sun akkana jedha; "Ani akka ati lamxii irraa isa fayyiftuuf xalayaa
kana wajjin tajaajilaa koo Na'amaanin sitti ergeera."

7 Mootiin Israa'elis akkuma xalayaa sana dubbiseen uffata ofii tarsaasee
akkana jedhe; "Ani Waaqaa? Ani nama ajjeesuu fi deebisee jiraachisuu
nan danda'aa? Namichi kun maaliif akka lamxiin isaa fayyuuf nama natti
erga? Mee akka inni lola natti kaasuu barbaadu ilaalaa!"

8 Elsaa'i namni Waaqaa sun akka mootiin Israa'el uffata isaa tarsaase
dhageenyaan ergaa itti ergee, "Ati maaliif uffata kee tarsaafte? Namicha
sana natti ergi; innis akka Israa'el keessa raajiin jiru ni beekaatii" jedheen.
9 Kanaafuu Na'amaan fardeen isaatii fi gaariiwwan isaa fudhatee dhaqee
balbala mana Elsaa'i dura dhaabate. 10 Elsaa'i immoo, "Dhaqii Yordaanos
keessatti yeroo torba dhiqadhu; foon kee fayyee akka duraatti siif deebi'a;
atis ni qulqullooftaa" jedhee nama itti erge.

11 Na'amaan garuu aariidhaan ka'ee biraa deemee akkana jedhe; "Ani
waan inni dhugumaan gara koo dhufee dhaabatee maqaa WAAQAYYO
Waaqa isaa waamee iddoo sana irra harka isaa qabee lamxii koo fayyisun
se'e. 12 Abaanaa fi Faarfaan lageen Damaasqoo sun bishaanota Israa'el
keessaa kam iyyuu hin caalanii? Ani isaan keessatti dhiqadhee fayyuu
hin danda'u turee?" Kanaafuu inni akka malee aaree of irra garagalee
deeme.

13 Tajaajiltoonni Na'amaanis gara isaa dhaqanii, "Yaa abbaa ko, ati utuu
raajiin kun waan guddaa tokko hojjedhu siin jedhee ni hojjetta mitii? Yoo
inni, 'Dhiqadhuutii qulqullaa'i' siin jedhe immoo hammam caalchiftee
hin hojjettu ree?" jedhaniin. 14 Kanaafuu inni dhaqee akkuma namni
Waaqaa sun jedheenitti yeroo torba Yordaanos keessa seenee ba'e; dhagni

isaas fayyee akkuma duraatti deebi'eefii akkuma dhagna mucaa xinnaa
tokkootti qulqullaa'eef.

15 Ergasii Na'amaanii fi tajaajiltoonni isaa hundi gara nama Waaqaa
sanaatti deebi'an. Ni'imaanis fuula isaa dura dhaabatee, "Ani akka
Israa'el keessa malee addunyaa guutuu keessa Waaqni hin jirre amma
beekeera. Kanaafuu maaloo garbicha kee irraa kennaa tokko fudhadhu"
jedhe.

16 Raajiin sun immoo, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa ani isa tajaajiluu
sanaa, ani waan tokko illee sirraa hin fudhadhu" jedhee deebise. Yoo
Na'amaan cimsee isa kadhate iyyuu inni fudhachuu dide.

17 Kana irratti Na'amaan akkana jedheen; "Yoo fudhachuu baatte im-
moo, maaloo akka biyyoon gaangoo lamaa ana garbicha keetiif kennamu
ajaji; garbichi kee si'achi deebi'ee Waaqayyoof malee waaqota tolfamoo
biraatiif aarsaa gubamuu fi qalma hin dhi'eessuutii. 18 Garuu Waaqayyo
waan tokkicha kana garbicha keetiif haa dhiisu: Gooftaan koo yommuu
achitti sagaduuf mana qulqullummaa Rimoon seenutti natti irkata; anis
yommuu inni sagadutti nan sagada; Waaqayyo waan kana ana garbicha
keetiif haa dhiisu."

19 Eelisaa'is, "Nagaan deemi" jedheen.

Erga Na'amaan xinnoo achi fagaatee booddee, 20 Gehaaz tajaajilaan
Elsaa'i nama Waaqaa sanaa akkana ofiin jedhe; "Gooftaan koo utuu
kennaa inni fide sana irraa hin fudhatin Na'amaan namicha warra Arraam
kana akkasumatti gad lakkise. Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani isa faana
fiigeen waa irraa fudhadha."

21 Kanaafuu Gehaaz dafee Ni'imaan duukaa bu'e. Na'amaanis yommuu
akka inni gara isaatti fiigaa jiru argetti isa simachuudhaaf gaarii irraa
bu'ee, "Wanni hundi nagumaa?" jedhee isa gaafate.

22 Gehaazis akkana jedhee deebiseef; "Wanni hundinuu naguma.
Gooftaan koo, 'Kunoo ammuma waldaa raajotaa keessaa dargaggoonni
lama biyya gaaraa Efreem irraa natti dhufaniiru. Maaloo meetii taalaantii
tokkoo fi uffata irraa jalaa lama kenniif' akkan siin jedhuuf na erge."

23 Na'amaan immoo Gehaaziin, "Akkuma fedhe illee ta'u taalaantii lama
fudhadhu" jedhe. Innis akka Gehaaz waan sana fudhatuuf cimsee isa
kadhate; ergasiis meetii taalaantii lama borsaa lamatti hidhee uffata irraa
jalaa lama wajjin tajaajiltoota isaatti kenne. Isaanis baatanii Gehaaz dura
qajeelan. 24 Gehaazis yommuu gaara bira ga'etti waan sana hojjettoota
sana harkaa fuudhee mana keessa ol kaa'e. Namoota sanas of irraa
geggeesse; isaanis ka'anii deeman. 25 Innis ergasii dhaqee fuula gooftaa
isaa Elsaa'i dura dhaabate.

Elsaa'is, "Gehaaz, ati eessa turte?" jedhee gaafate.

Gehaaz immoo, "Ani garbichi kee eessa iyyuu hin deemne" jedhee
deebise.

26 Elsaa'i garuu akkana jedheen; "Yeroo namichi sun si'i simachuuf
gaarii isaa irraa bu'e sanatti hafuurri koo si wajjin hin turree? Yeroon
kun yeroo itti maallaqa yookaan wayyaa, lafa qotiisaa ejersaa, iddoo
dhaabaa wayinii, bushaayee, karra loonii yookaan garboota dhiiraa fi
garboota nadheenii fudhataniidhaa? 27 Lamxiin Na'amaan sun hamma
bara baraatti si'ii fi sanyii keetiitti qabatee hafa." Innis lamxaa'ee akkuma
cabbii addaatee fuula Elsaa'i duraa ba'ee deeme.

6

Qottoon Bishaan Irra Deeme

1 Ilmaan raajotaa sun Elsaa'iin akkana jedhan; "Kunoo, iddoon nu si wa-
jjin wal geenyu nutti dhiphateera. 2 Akka nu Yordaanos dhaqnee tokkoon
tokkoon keenya muka cirannee iddoo jiraannu achitti ijaarrannuuf nuu
eeyyami."

Innis, "Dhaqaa" jedheen.

3 Isaan keessaa namni tokko, "Maaloo ati nu garboota kee wajjin hin
deemtuu?" jedhee gaafate.

Elsaa'i immoo, "Nan deema" jedhee deebise. 4 Innis isaan wajjin deeme.
Isaan Yordaanos dhaqanii muka cirachuu jalqaban. 5 Isaan keessaa
tokko utuu muka muruutti jiruu qottoon muka isaa irraa buqqa'ee bishaan
keessa bu'e. Namichi sunis, "Wayyoo kaa, yaa gooftaa koo; wanni kun
waan ergifatamee dha!" jedhee iyye.

6 Namni Waaqaa sunis "Qottoon eessa bu'e?" jedhee gaafate. Yommuu
inni iddoo qottoon sun bu'e isa argisiisetti Elsaa'i muka xinnaa tokko
kutee achi keessa buusee akka sibiilli sun bishaan gubbaa deemu godhe.
7 Innis, "Ol fudhadhu" jedheen. Namichi sunis harka diriirfatee qottoo
isaa fudhate.

Elsaa'i Namoota Sooriyaa Jaamse

8 Yeroo sanatti mootiin Sooriyaa Israa'eliin wal lolaa ture. Innis erga
ajajjoota loltoota isaatiin mari'atee booddee, "Ani lafa akkasiitii fi lafa
akkasii keessa qubata koo nan dhaabbadha" jedhe.

9 Namni Waaqaa sunis, "Sababii namoonni Sooriyaa achitti gad bu'aa
jiraniif ati akka karaa sanaan hin dabarre of eeggadhu" jedhee mootii
Israa'elitti ergaa erge. 10 Kanaafuu mootiin Israa'el gara iddoo namni
Waaqaa sun waa'ee isaa dubbate sanaatti nama ergee ni to'ate. Elsaa'is
akka mootichi iddoowwan akkasii irraa of eeggatu ammumaa amma isa
akeekkachiise.

11 Wanni kun akka malee mootii Sooriyaa aarse. Innis ajajjoota loltoota
isaa walitti waamee, "Isin amma nama nu keessaa mootii Israa'eliif
hojjechaa jiru natti hin himtanii?" jedhee gaafate.

12 Ajajjoota sana keessaa namni tokko akkana jedhe; "Yaa gooftaa koo
mooticha, nu keessaa namni akkasii hin jiru; garuu Elsaa'i raajicha Israa'el
keessa jiru sanatu dubbii ati diinqa kee keessatti dubbattu hunda mootii
Israa'elitti hima."

13 Mootichi Sooriyaas, "Akka ani nama itti ergee isa qabsiisuu danda'uuf
dhaqaatii lafa inni jiru ilaalaa" jedhee ajaje. Oduun, "Inni Dootaan keessa
jira" jedhu tokkos isatti himame. 14 Innis ergasii fardeen, gaariiwwanii fi
waraana jabaa achitti ni erge. Isaanis halkaniin dhaqanii magaalaa sana
marsan.

15 Yommuu tajaajilaan nama Waaqaa sanaa guyyaa itti aanu ganama
bariin gad ba'etti humni waraanaa tokko fardeenii fi gaariiwwaniin
magaalaa sana marsee ture. Tajaajilaan sunis, "Wayyoo kaa, yaa gooftaa
ko, maal goonu?" jedhee gaafate.

16 Raajiin sun immoo, "Hin sodaatin; warri nu wajjin jiran warra isaan
wajjin jiran caalaniitii" jedhee deebise.

17 Elsaa'is, "Yaa Waaqayyo, akka inni arguu danda'uuf ija isaa baniif"
jedhee kadhate. Waaqayyos ija tajaajilaa sanaa ni bane; innis mil'atee

akka gaarran sun naannoo Elsaa'itti fardeenii fi gaariiwwan ibiddaatiin
guutamanii jiran ni arge.

18 Diinni sun gara isaatti gad buunaan Elsaa'i, "Jara kana jaamsi" jedhee
Waaqayyoon kadhate. Kanaafuu Waaqni akkuma Elsaa'i isa kadhate sana
isaan jaamse.

19 Elsaa'is, "Karaan sun kana miti; magaalaan sunis kana miti. Amma
na duukaa bu'aa; anis nama isin barbaaddanitti isinan geessa" jedheen.
Innis akkasiin Samaariyaatti isaan ni geesse.

20 Erga isaan magaalaa sana seenanii booddee Elsaa'i, "Yaa Waaqayyo
akka isaan arguu danda'aniif ija jara kanaa baniif" jedhe. Waaqayyos ija
isaanii ni baneef; isaanis akka Samaariyaa keessa jiran ni argan.

21 Mootiin Israa'elis isaan arginaan, "Yaa abbaa ko, ani isaan fixuu? Ani
isaan fixuu?" jedhee Elsaa'in ni gaafate.

22 Innis akkana jedhee deebise; "Isaan hin fixin; ati namoota boo-
jite goraadee keetiin yookaan xiyya keetiin ni ajjeeftaa? Akka isaan
nyaatanii dhuganii gara gooftaa isaaniitti deebi'aniif nyaataa fi dhugaatii
dhi'eessiif." 23 Kanaafuu inni cidha guddaa qopheesseefii erga isaan
nyaatanii dhuganii booddee of irraa isaan geggeesse; isaanis gara gooftaa
isaaniitti deebi'an. Namoonni Sooriyaas ergasii deebi'anii biyya Israa'el
hin weerarre.

Ben-Hadaad Samaariyaa Marse

24 Yeroo gabaabaa booddee, Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa loltoota isaa
hunda walitti qabatee dhaqee Samaariyaa marse. 25 Beela akka malee
hamaatu magaalaa sana keessa ture; waan magaalaan sun yeroo dheer-
aadhaaf marfamteef, mataan harree tokko meetii saqilii saddeettamatti,
udaan gugee kiiloon tokko harka afur keessaa harki tokko meetii saqilii
shanitti gurgurame.

26 Utuu mootiin Israa'el dallaa dhagaa irraan darbuu dubartiin tokko,
"Yaa gooftaa koo mooticha, na gargaari" jettee itti iyyite.

27 Mootichi immoo akkana jedhee deebiseef; "Yoo Waaqayyo si hin
gargaarin ani eessaan gargaarsa siif arga? Oobdii midhaanii irraa moo?
Iddoo wayinii itti cuunfan irraa?" 28 Ergasii, "Rakkoon kee maal?" jedhee
ishee gaafate.

Isheenis akkana jettee deebifteef; "Dubartiin kun, 'Akka nu har'a isa
nyaannuuf mucaa kee nuu kenni; bor immoo mucaa koo nyaannaatii'
naan jette. 29 Kanaaf nu mucaa koo bilcheeffannee nyaanne. Guyyaa
itti aanutti immoo ani, 'Akka nu isa nyaannuuf mucaa kee nuuf kenni'
jedheen. Isheen garuu mucaa ishee ni dhokfatte."

30 Mootichi yommuu dubbii dubartii sanaa dhaga'etti uffata isaa
tarsaase. Utuu inni dallaa dhagaa irraan darbaa jiruu namoonni akka
inni dhagna isaatti aansee wayyaa gaddaa uffatee jiru argan. 31 Innis,
"Yoo mataan Elsaa'i ilma Shaafaax, edana isa irra bule, Waaqni na haa
adabu; adabbiin sunis akka malee natti haa cimuu!" jedhe.

32 Yeroo kanatti Elsaa'i mana isaa keessa taa'aa ture; maanguddoonnis
isa wajjin tataa'aa turan. Mootichi ergamaa tokko of dura erge; garuu utuu
ergamaan sun hin dhufinuu Elsaa'i maanguddootaan akkana jedhe; "Isin
akka namichi nama ajjeesu kun mataa narraa kutuuf nama erge argituu?
Kunoo yoo ergamaan sun dhufe balbala cufaatii ol seenuu dhowwaa.

Kotteen gooftaa isaa isa duubaan dhaga'amaa jira mitii?" 33 Utuma inni
amma iyyuu isaan wajjin haasa'aa jiruu, ergamaan sun gara isaa dhufe.
Mootichis, "Balaan kun Waaqayyo biraa dhufe. Ani si'achi maaliifin
Waaqayyoon eega?" jedhe.

7

1 Elsaa'i, "Dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. Waaqayyo akkana jedha: Bor
yoona karra Samaariyaa duratti daakuun safartuun tokko saqilii tokkotti,
garbuun safartuun lama immoo saqilii tokkotti gurgurama" jedhe.
2 Ajajaan loltootaa kan mootichi irree isaatti irkate sun nama Waaqaa
sanaan, "Utuma Waaqayyo karra burqaa Samiiwwanii banee iyyuu wanni
kun ta'uu danda'aa?" jedhe.
Elsaa'i immoo, "Ati ijuma keetiin argita; garuu tokkoo isaa illee hin
nyaattu!" jedhe.

Warri Sooriyaa Baqatan

3 Yeroo kanatti namoota lamxii qaban afurtu balbala ittiin magaalattii
seenan dura ture. Isaanis akkana waliin jedhan; "Nu maaliif hamma
duunutti as teenya? 4 Yoo nu, 'Kottaa magaalaa seennaa' jenne, beelli achi
jira; nus ni duuna. Yoo as turre ni duuna. Kanaafuu kottaa gara qubata
warra Sooriyaa dhaqnaa. Yoo isaan nu maaran ni jiraanna; yoo isaan nu
fixan immoo ni dhumna."
5 Isaan galgala dimimmisaan ka'anii gara qubata warra Sooriyaa ni
dhaqan. Yommuu isaan qubata sana bira ga'anitti namni tokko iyyuu
achi hin turre; 6 Kunis sababii Gooftaan akka warri Sooriyaa didichuu
gaariiwwanii, fardeeniitii fi kan waraana guddaa dhaga'anii, "Kunoo,
mootiin Israa'el nu dha'uuf jedhee mootii Heetotaatii fi mootii warra Gibxi
nutti bitateera!" waliin jedhan godheef. 7 Kanaafuu isaan dunkaana
isaanii, fardeenii fi harroota isaanii dhiisanii dimimmisaan baqatan.
Qubata isaaniis akkuma jirutti dhiisanii lubbuu isaanii oolfachuudhaaf ni
baqatan.
8 Namoonni lamxii qaban sun daarii qubata sanaa bira ga'anii dunkaana
tokko seenan. Isaanis waa nyaatanii dhuganii meetii, warqee fi wayyaa
guurratanii dhaqanii dhokfatan. Amma illee deebi'anii dunkaana biraa
seenanii waa keessaa guurratanii akkasuma dhokfatan.
9 Kana irratti isaan akkana waliin jedhan; "Nu waan qajeelaa hojjechu-
utti hin jirru; guyyaan kun guyyaa oduu gaarii ti; nu garuu inuma cal'ifne.
Yoo nu hamma bari'utti cal'ifne adabbiitu nu eeggata. Kanaafuu kottaa
dafnee dhaqnee oduu kana mana mootummaatti himnaa."
10 Isaanis dhaqanii namoota karra magaalaa eegan waamanii, "Nu gara
qubata warra Sooriyaa ni dhaqne; namni tokko illee achi hin turre;
sagaleen nama tokkoo iyyuu hin dhaga'amne. Fardeenii fi harroota
hidhamanii fi dunkaana akkuma dhaabametti dhiifame qofatu ture"
jedhan. 11 Warri karra eegan sunis oduu kana ni labsan; oduun sunis
masaraa mootummaa keessatti ni dhaga'ame.
12 Mootichis halkaniin ka'ee ajajjoota loltoota isaatiin akkana jedhe;
"Ani waan warri Sooriyaa nutti hojjetan isinittin hima; isaan akka nu
beelaan miidhamaa jirru beeku; kanaafuu isaan, 'Dhugumaan isaan gad
ni ba'u; ergasiis nu utuma lubbuun jiranuu isaan qabnee magaalattii
seenna' jedhanii yaaduudhaan baadiyyaa keessa dhokachuudhaaf qubata
dhiisanii ba'an."

13 Ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko akkana jedhee deebise;
“Namoonni tokko tokko fardeen magaalaa keessatti hafan keessaa shan
fudhatanii haa deeman. Rakkinni isaanii akkuma Israa’eloota asitti hafan
hundaa ti; dhugumaan isaan akkuma Israa’eloota dhuman sana hundaa
ni ta’u. Kanaafuu kottaa waan ta’e beekuudhaaf isaan erginaa.”
14 Kanaafuu isaan gaariiwwan lama fardeen isaanii wajjin ni filan;
mootichis, “Dhaqaatii ilaalaa” jedhee loltoota Sooriyaa duubaan isaan
erge. 15 Isaanis hamma Yordaanositti isaan duukaa bu’an; kunoo
karaan hundi uffataa fi mi’a warri Sooriyaa yeroo ariitiidhaan baqatanitti
daddarbataniin guutamee ture. Ergamoonni sunis deebi’anii mootichatti
himan. 16 Ergasiis namoonni gad yaa’anii qubata warra Sooriyaa ni
saaman. Kanaafuu akkuma WAAQAYYO dubbate sana daakuun safartuun
tokko saqilii tokkotti, garbuun safartuun lama immoo saqilii tokkotti
gurgurame.
17 Mootichis yeroo kanatti ajajaa loltootaa kan irree isaatti irkatee ture
sana itti gaafatamaa karraa godhee muude; namoonnis karra duratti
isa irra yaa’an; innis akkuma namni Waaqaa yeroo mootichi mana isaa
dhufetti dubbate sana ni du’e. 18 Kunis akkuma namni Waaqaa sun,
“Bori yoona karra Samaariyaa duratti daakuun safartuun tokko saqilii
tokkotti, garbuun safartuun lama immoo saqilii tokkotti ni gurgurama”
jedhee mootichatti hime sana ta’e.
19 Ajajaan loltootaa sunis nama Waaqaa sanaan “Utuma WAAQAYYO karra
burqaa samiiwwanii bane illee wanni kun ta’uu danda’aa?” jedhe. Namni
Waaqaa sun immoo, “Ati ijuma keetiin argita; garuu tokkicha isaa illee hin
nyaattu!” jedhe. 20 Wanni isa irra ga’es dhugumaan kanaa dha; inni waan
namoonni karra duratti isa irra yaa’aniif du’eetii.

8

Lafti Dubartii Suunam Ni Deebi’eef

1 Yeroo kanatti Elsaa’i dubartii ilma ishee du’aa kaaseef sanaan, “Sababii
WAAQAYYO beela waggaa torba turu tokko biyya kanatti ajajeef, maatii
kee wajjin asii deemiitii iddoo jiraachuu dandeessu kam iyyuu jiraadhu”
jedhe. 2 Dubartiin sunis kaatee akkuma namni Waaqaa sun jedheen goote.
Ishee fi maatiin ishee dhaqanii biyya Filisxeemotaa keessa waggaa torba
jiraatan.
3 Isheenis dhuma waggaa torbaatti biyya Filisxeemotaatii deebitee
manaa fi lafa ishee kadhachuuf gara mootichaa ni dhaqxe. 4 Mootichis,
“Mee waan Elsaa’i hojjete gurguddaa natti himi” jedhee Gehaaz tajaajilaa
nama Waaqaa sana wajjin haasa’aa ture. 5 Utuma Gehaaz akka Elsaa’i
nama du’e illee du’aa kaase isatti himuutti jiruu dubartiin Elsaa’i ilma
ishee du’aa kaaseef sun manaa fi lafa ishee kadhachuudhaaf gara
mootichaa dhufte.
Gehaazis, “Yaa gooftaa koo mooticha, dubartiin Elsaa’i mucaa ishee
du’aa kaaseef sun kunoo ti” jedhe. 6 Mootichi waa’ee waan sanaa
dubartittii gaafate; isheenis itti himte.
Innis ergasii qondaala tokko dubbii isheetti ramadee, “Galii guyyaa
isheen biyyaa baatee jalqabee lafa qotiisaa ishee irraa argame hunda itti
dabaliitii waan kan ishee ture hunda deebisiif” jedheen.

Hazaa’eel Ben-Hadaadin Ajjeese

7 Elsaa’i Damaasqoo dhaqe; Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa immoo
dhukkubsatee ture. Mootiin sunis yommuu, “Namni Waaqaa sun as
dhufee jira” jedhanii itti himanitti, 8 Hazaa’eeliin akkana jedhe; “Kennaa
wayii fudhadhuutii dhaqii nama Waaqaa sana simadhu. Karaa isaatiinis,
‘Ani dhukkuba kana irraa nan hafaa?’ jedhii WAAQAYYOON gaafadhu.”

9 Hazaa’eelis waan Damaasqoo keessaa akka malee gaggaarii ta’e
fudhatee kennaa fe’iisa gaala afurtamaatiin Elsaa’in simachuu dhaqe.
Ol seenees fuula isaa dura dhaabatee, “Ilma kee Ben-Hadaad mooticha
Sooriyaatu, ‘Ani dhukkuba kana irraa hafaa?’ jedhee sitti na erge”
jedheen.

10 Elsaa’i immoo, “Dhaqiitii, ‘Ati dhugumaan irraa hafta’ jedhiin; garuu
WAAQAYYO akka inni dhugumaan du’u na argisiiseera” jedhee deebiseef.
11 Elsaa’i hamma Hazaa’eel qaana’utti utuu ija irraa hin buqqifatin isa
ilaale. Ergasii namni Waaqaa sun boo’uu jalqabe.

12 Hazaa’eelis, “Gooftaan koo maaliif boo’a?” jedhee gaafate.

Inni immoo akkana jedhee deebise; “Sababii ani miidhaa ati Israa’elitti
fiddu beekuuf; ati da’annoo isaaniitti ibidda naqxa; dargaggoota isaanii
goraadeedhaan fixxa; daa’imman isaanii lafaan dhooftee mimmiciriqsita;
dubartoota isaanii kanneen ulfaa’an garaa baqaqsita.”

13 Hazaa’eel, “Ani garbichi kee sareen kun akkamiin waan hamtuu
akkanaa hojjedha?” jedhe.

Elsaa’i immoo, “WAAQAYYO akka ati mootii Sooriyaa taatu na argisi-
iseera” jedhee deebiseef.

14 Hazaa’eel ergasii Elsaa’i biraa ba’ee gara gooftaa isaatti deebi’e.
Yommuu Ben-Hadaad, “Elsaa’i maal siin jedhe?” jedhee gaafatettis,
Hazaa’eel, “Inni akka ati dhugumaan irraa haftu natti hime” jedhee
deebise. 15 Inni garuu guyyaa itti aanu wayyaa furdaa tokko fuudhee
bishaan keessa cuuphee fuula moootichaa haguuge; akkasiin mootichi du’e.
Ergasii Hazaa’eel iddoo isaa bu’ee mootii ta’e.

Yehooraam Mooticha Yihuudaa
8:16-24 kwf – 2Sn 21:5-10,20

16 Bara Yehooraam ilma Ahaab mooticha Israa’el keessa waggaa shanaf-
faatti Yooraam ilmi Yehooshaafaax mooticha Yihuudaa sun mootii ta’ee
bulchuu jalqabe. 17 Yeroo sanatti umuriin isaa waggaa soddomii lama
ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa saddeet ni bulche. 18 Innis
akkuma manni Ahaab godhee ture sana karaa moototа Israa’el duukaa
bu’e; intala Ahaab fuudhee tureetii. Fuula WAAQAYYOO durattis waan
hamaa hojjete. 19 Ta’us WAAQAYYO sababii garbicha isaa Daawitiif jedhee
Yihuudaa balleessuun fedhii WAAQAYYOO hin turre. Inni Daawitii fi sanyii
isaatiif ibsaa bara baraa dhaabuuf kakuu galee ture.

20 Bara Yooraam keessa Edoom Yihuudaatti fincilee mootii ofii isaa
moosifate. 21 Kanaafuu Yooraam gaariiwwan isaa hunda wajjin Zaa’iiri
dhaqe. Warri Edoomis isaa fi ajajjoota gaariiwwan isaa marsan; inni garuu
halkaniin ka’ee isaan ni dha’e; loltoonni isaa garuu gara biyya isaaniitti
baqatan. 22 Edoom hamma har’aatti illee akkuma Yihuudaatti fincilettи
jira. Libnaanis yeruma sanatti fincile.

23 Wantoonni bara mootummaa Yooraam keessa hojjetaman kan biraatii
fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa moototа Yihuudaa keessatti
barreeffamaniiru mitii? 24 Yooraam abbootii ofii wajjin boqotee Magaalaa

Daawit keessatti isaan biratti ni awwaalame. Ahaaziyaan ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Ahaaziyaa Mooticha Yihuudaa
8:25-29 kwf – 2Sn 22:1-6

25 Bara Yehooraam ilma Ahaab mooticha Israa'el keessa waggaa kudha lammaffaatti Ahaaziyaan ilmi Yooraam mootii Yihuudaa ta'ee bulchuu jalqabe.
26 Ahaaziyaan yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii lama ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa tokko ni bulche. Maqaan haadha isaa Ataaliyaa dha; isheenis intala ilma Omrii mooticha Israa'el sanaa turte.
27 Innis karaa mana Ahaab duukaa bu'ee, akkuma manni Ahaab godhe sana fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete; inni karaa fuudhaatiin maatii Ahaabitti firoomee tureetii.
28 Ahaaziyaanis Yooraam ilma Ahaab wajjin Hazaa'eel mooticha Arraam loluudhaaf Raamoot Gili'aaditti duule. Warri Arraamis Yooraamin ni madeessan;
29 kanaafuu Yehooraam mootichi madaa warri Arraam yeroo inni Raamaat keessatti Hazaa'eel mooticha Arraam wajjin wal loletti isa madeessan sana fayyuuf jedhee Yizri'eelitti deebi'e.
Kana irratti Ahaaziyaan ilmi Yooraam mootichi Yihuudaa sababii inni madaa'ee tureef Yooraam ilma Ahaab arguuf gara Yizri'eelitti gad bu'e.

9

Yehuun Mootii Israa'el ta'ee Dibame

1 Elsaa'i raajichi ilmaan raajotaa keessaa nama tokko waamee akkana jedheen; "Mudhii kee hidhadhuutii bilqaaxxii zayitii kana fuudhii Raamooti Gili'aad dhaqi.
2 Yeroo achi geessutti Yehuu ilma Yehooshaafaax ilma Nimshii sana barbaadi. Gara isaa dhaqiitii miiltota isaa biraa isa fuudhiitii diinqatti isa galchi.
3 Ergasii bilqaaxxii sana fuudhii zayitii sana mataa isaatti naqiitii, 'WAAQAYYO akkana jedha: Ani Israa'el irratti mootii godhee si dibeera.' Ergasii balbala banadhuutii fiigi malee hin turin!"
4 Kanaafuu raajichi dargaggeessi sun ka'ee Raamooti Gili'aad dhaqe.
5 Yommuu achi ga'ettis ajajjoota loltootaa kanneen walitti qabamanii tataa'an arge. Innis, "Yaa ajajaa, ani ergaa siif qaba" jedhe.
Yehuun immoo, "Nu keessaa, ati eenyuuf ergaa qabda?" jedhee gaafate.
Innis, "Yaa ajajaa, si'iif" jedhee deebise.
6 Yehuun ka'ee mana ol seene. Raajichi sun mataa Yehuutti zayitii naqee akkana jedheen; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Ani saba WAAQAYYOO, Israa'el irratti mootii godhee sin diba.
7 Ati mana gooftaa keetii mana Ahaab balleessuu qabda; anis dhiiga garboota koo raajotaatii fi dhiiga garboota WAAQAYYOO kanneen Iizaabel dhangalaafte hunda haaloo nan baasa.
8 Manni Ahaab guutumaan guutuutti ni bada. Ani dhiira maatii Ahaab kanneen Israa'el keessatti hafan hunda garbas ta'u birmaduu nan balleessa.
9 Ani mana Ahaab akkuma mana Yerobi'aam ilma Nebaatii fi akkuma mana Ba'ishaan ilma Ahiiyaa sanaa nan godha.
10 Iizaabelin immoo sarootatu biyya Yizri'eel keessatti nyaata; namni tokko iyyuu ishee hin awwaalu.' " Innis ergasii balbala banatee fiige.
11 Yehuun gara ajajjuuwwan isa wajjin turan sanaatti gad baanaan isaan keessaa namni tokko, "Wanni hundi nagumaa? Namichi maraatuun kun maaliif si bira dhufe?" jedhee isa gaafate.
Yehuunis, "Ati namichaa fi waan inni dubbate ni beekta" jedhee deebiseef.

12 Isaanis, “Kun dhugaa miti! Nutti himi” jedhaniin.
Yehuun, “Wanni inni natti hime kanaa dha; ‘Waaqayyo akkana jedha: Ani Israa’el irratti mootii godhee si dibeera’ ” jedhee deebiseef.
13 Isaan dafanii wayyaa isaanii of irraa fuudhanii gulantaawwan duwwaa irra isa jala afan. Ergasii immoo malakata afuufanii, “Yehuun mootii dha!” jedhan.

Yehuun Yehooraamii fi Ahaaziyaa Ajjeese
9:21-29 kwf – 2Sn 22:7-9

14 Kanaafuu Yehuun ilmi Yehooshaafaax ilmi Nimshii Yooraamitti
malate. Yeroo sanatti Yooraamii fi Israa’el hundi Raamooti Gili’aad
irraa Hazaa’eel mooticha Sooriyaa eegaa turan; 15 Yehooraam mootichi
garuu madaa warri Arraam yeroo inni Hazaa’eel mooticha Arraamiitiin
wal loletti isa madeessan sanaaf wal’aansa argachuuf jedhee Yizri’eelitti
deebi’ee ture. Yehuun, “Yoo yaadni kee kana ta’e, akka namni tokko iyyuu
magaalaa keessaa gad ba’ee dhaqee oduu kana Yizri’eel keessatti odeessu
hin eeyyamin” jedhe. 16 Innis ergasii gaarii isaa seenee sababii Yooraam
achitti boqochaa jiruu fi sababii Ahaaziyaa mootichi Yihuudaa isa arguuf
gad bu’eef Yizri’eelitti qajeele.
17 Eegduun gamoo eegumsaa kan Yizri’eel keessaa irra dhaabachaa ture sun yommuu loltoota Yehuu kanneen dhufaa jiran argetti, “Ani loltoota dhufaa jiran tokkon arga” jedhee iyye.
Yehooraamis, “Abbaa fardaa tokko waamiitii akka inni isaanitti gad ba’ee, ‘Isin naguma dhuftanii?’ jedhee isaan gaafatuuf itti ergi” jedhee ajaje.
18 Abbaan fardaa sunis Yehuu arguuf gulufee dhaqee, “Mootichi, ‘Isin naguma dhuftanii?’ jedha” jedheen.
Yehuun immoo, “Ati nagaa irraa maal qabda? Garagaliitii na duukaa bu’i” jedhee deebise.
Eegduun sunis, “Ergamaan isaan bira ga’eera; garuu as hin deebine” jedhee hime.
19 Kanaafuu mootichi abbaa fardaa lammaffaa erge. Innis gara isaanii dhaqee, “Mootichi, ‘Isin naguma dhuftanii?’ jedha” jedheen.
Yehuun immoo, “Ati nagaa irraa maal qabda? Garagaliitii na duukaa bu’i” jedhee deebise.
20 Eegduun sunis, “Inni isaan bira ga’eera; garuu as hin deebine. Oofichi isaa akkuma ooficha Yehuu ilma Nimshii sanaa ti; inni akkuma nama maraate tokkootti oofaatii” jedhee hime.
21 Kana irrati Yehooraam, “Gaarii koo naa qopheessaa” jedhee ajaje.
Erga gaariin qopheeffamee booddee Yehooraam mootichi Israa’elii fi
Ahaaziyaan mootichi Yihuudaa, tokkoon tokkoon isaanii gaarii isaanii
yaabbatanii Yehuu simachuu dhaqan. Isaanis lafa qotiisaa Naabot
namicha Yizri’eel sanaa keessatti isa argatan. 22 Yehooraam yommuu
Yehuu argetti, “Iyyuu, ati naguma dhuftee?” jedhee gaafate.
Yehuun immoo, “Hamma sagaagalummaa fi falfalli haadha kee Iizaabel biyya guutee jirutti nagaa maaltu jiraachuu danda’a?” jedhee deebise.
23 Yehooraam of irra garagalee Ahaaziyaadhaan, “Yaa Ahaaziyaa, wanni kun maltummaa dha!” jedhee baqate.
24 Yehuun xiyya isaa darbatee gatiittii Yehooraam gidduu waraane; xiyyi
sunis onnee isaa keessa fulla’e; innis gaarii isaa keessatti kufe. 25 Yehuunis
ajajaa gaarii isaa Bidqaariin akkana jedhe; “Isa fuudhiitii lafa qotiisaa

Naabot namicha Yizri'eel sanaa keessatti gati. Akka WAAQAYYO gaafa
anii fi ati gaariidhaan Ahaab abbaa isaa duubaan gulufaa turre sana
akkana jedhee waa'ee isaa raajii dubbate yaadadhu: 26 'Ani kaleessa
dhiiga Naabotiitii fi dhiiga ilmaan isaa argeera, jedha WAAQAYYO; ani
dhugumaan akka ati gatii dhiiga sanaa lafa qotiisaa sana irratti baaftu
nan godha' jedha WAAQAYYO. Egaa amma isa fuudhiitii akkuma dubbii
WAAQAYYOOTTI lafa qotiisaa sana keessatti isa gati."

27 Ahaaziyaa mootichi Yihuudaa yommuu waan kana argetti karaa
Beet Hagaanitti geessuun baqate. Yehuun, "Isas ajjeesaa!" jedhee iyyaa
isa ari'e. Isaanis karaa Guuritti geessu irratti Yible'aam biratti isa
madeessan; inni garuu Megidootti baqatee achitti du'e. 28 Tajaajiltoonni
isaa gaariidhaan Yerusaalemitti isa geessanii awwaala isaa kan Magaalaa
Daawit keessaatti abbootii isaa biratti isa awwaalan. 29 Bara Yooraam ilma
Ahaab keessa waggaa kudha tokkoffaatti Ahaaziyaan mootii Yihuudaa
ta'e.

Iizaabel Ajjeefamte

30 Ergasii Yehuun ka'ee Yizri'eel dhaqe. Iizaabel yommuu waan kana
dhageessetti ija ishee kuulattee mataa dha'attee foddaa keessaan ala
ilaalte. 31 Akkuma Yehuun karraan ol seeneen Iizaabel, "Zimrii, ati
namichi gooftaa kee ajjeefte naguma dhuftee?" jetteen.

32 Innis foddaa sana keessaan ol ilaalee, "Eenyutu na bira jira? Eenyuu
dha?" jedhe. Xu'aashiiwwan lama yookaan sadii ta'an gara isaa gad
ilaalan. 33 Yehuun, "Ishee gad darbadhaa!" jedheen. Kanaafuu isaan
gad ishee darbatan; akkasiin dhiigni ishee keenyan manaatii fi fardeen
kotteedhaan ishee irra yaa'an sanatti faffaca'e.

34 Yehuun ol seenee waa nyaatee dhuge. Innis, "Dubartii abaaramtuu
kana fuudhaatii awwaalaa; isheen intala mootii turteetii" jedhe. 35 Isaan
garuu yeroo ishee awwaaluuf gad ba'anitti buqqee mataa ishee, harkaa
fi miilla ishee malee waan tokko illee hin argine. 36 Isaanis deebi'anii
Yehuutti himan; innis akkana jedhe; "Kun dubbii WAAQAYYO karaa
garbicha isaa Eeliyaas namicha Tishbii sanaatiin akkana jedhee dubbatee
dha: Lafa qotiisaa Yizri'eel keessaa tokko irratti saroonni foon Iizaabel ni
nyaatu. 37 Reeffi Iizaabelis akka namni tokko iyyuu, 'Kun Iizaabel' jechuu
hin dandeenyeef lafa qotiisaa Yizri'eel keessaa tokko irratti akkuma kosii
ta'a."

10

Maatiin Ahaab Ajjeefaman

1 Yeroo sanatti Ahaab ilmaan torbaatama Samaariyaa keessaa qaba
ture. Kanaafuu Yehuun xalayoota barreessee qondaaltota Yizri'eelitti,
maanguddootattii fi guddiftoota ilmaan Ahaabitti gara Samaariyaatti
erge. Inni akkana jedhe; 2 "Akkuma xalayaan kun isin ga'een, waan
ilmaan gooftaa keessanii isin bira jiranii fi waan isinis gaariiwwanii fi
fardeen, magaalaa jabeeffamee ijaaramee fi mi'a lolaa qabdaniif, 3 ilmaan
gooftaa keessanii keessaa kan warra kaan caaluu fi kan ni mala jettanii
yaaddan filadhaatii teessoo abbaa isaa irra teessisaa. Ergasiis mana abbaa
keessaniitiif lolaa."

4 Isaan garuu akka malee sodaatanii, "Yoo mootonni lama isa hin
danda'in nu akkamiin isa dandeenya?" waliin jedhan.

5 Kanaafuu bulchaan masaraa mootummaatii fi shuumiin magaalattii,
maanguddoonnii fi guddiftoonni, “Nu garboota kee ti; waan ati jettu hunda
ni hojjenna. Nu nama tokko illee mootii goonee hin filannu; ati mataan
kee waanuma jaallatte godhi” jedhanii ergaa kana Yehuutti ergan.
6 Yehuun immoo, “Isin yoo garee koo taatanii fi yoo naa ajajamtan,
mataa ilmaan gooftaa keessanii kukkutaatii bori yeroo kanatti Yizri’eelitti
naa fidaa” jedhee xalayaa lammaffaa barreesse.
Yeroo kanatti ilmaan mootii torbaatamanuu namoota magaalaa sanaa
bebeekamoo kanneen isaan guddisan bira turan. 7 Yommuu xalayaan sun
isaan ga’etti namoonni kunneen ilmaan mootii torbaatamman sana hun-
dumaa ni gogorra’an. Mataa isaaniis guubootti naqanii gara Yizri’eelitti
Yehuudhaaf ni ergan. 8 Ergamtichi yommuu deebi’etti, “Isaan mataa
ilmaan mootii fidaniiru” jedhee Yehuutti hime.
Yehuun immoo, “Mee balbala ittiin magaalattii seenan duratti iddoo
lamatti tuulaatii hamma lafti bariitutti tursaa” jedhee ajaje.
9 Yehuun guyyaa itti aanu ganamaan ka’ee gad ba’e. Fuula namoota
hundaa dura dhaabatees akkana jedhe; “Isin yakka hin qabdan. Namni
gooftaa kootti malatee isa ajjeese anuma; garuu warra kana hunda
eenyutu fixe? 10 Kanaafuu akka dubbiin WAAQAYYO mana Ahaab irratti
dubbate tokko iyyuu lafa hin buune beekaa. WAAQAYYO waan karaa
garbicha isaa Eeliyaasiin dubbate sana guuteera.” 11 Yehuunis akkasiin
nama mana Ahaab keessaa Yizri’eel keessatti hafe kam iyyuu, namoota
isaa gurguddaa, michoota isaa kanneen itti dhi’aatanii fi luboota isaa, utuu
nama tokko illee hin hambisin hunda isaanii fixe.
12 Yehuun ergasii ka’ee Samaariyaa dhaqe. Innis yommuu Beet Eekad
ga’etti, 13 firoota Ahaaziyaa mootii Yihuudaa keessaa namoota tokko tokko
argee, “Isin eenyu?” jedhee gaafate.
Isaanis, “Nu firoota Ahaaziyaa; nu maatii mootichaatii fi ilmaan haadha
mootichaa dubbisuu dhufne” jedhanii deebisan.
14 Innis, “Utuma lubbuudhaan jiranuu isaan qabaa!” jedhee ajaje.
Kanaafuu utuma isaan lubbuun jiranuu qabanii boolla bishaanii Beet
Eekad biratti afurtamii lamaan isaanii gogorra’an. Inni isaan keessaa
nama tokko illee hin hambifne.
15 Erga achii deemee immoo Yehoonaadaab ilma Rekaab utuu inni gara
isaa dhufuutti jiruu arge. Yehuunis isa dubbisee, “Akkuma ani gara kee
jiru ati gara koo jirta moo?” jedhee isa gaafate.
Yehoonaadaabis, “Ani gara kee jira” jedhee deebise.
Yehuunis, “Yoo akkas ta’e harka kee natti kenni” jedheen. Innis harka
isaa itti kenne. Yehuunis isa gargaaree gaariitti ol isa baase. 16 Yehuun, “Na
wajjin kottuutii hinaaffaa ani WAAQAYYOOF qabu ilaali” jedheen. Ergasiis
gaarii isaatiin isa fudhatee deeme.
17 Yehuun yommuu Samaariyaa ga’etti maatii Ahaab keessaa kanneen
achitti hafan hunda fixe; innis akkuma dubbii WAAQAYYO Eeliyaasitti
dubbate sanaatti isaan balleesse.

Tajaajiltoonni Ba’aal ajjeefaman

18 Ergasii Yehuun saba hunda walitti waamee akkana jedheen; “Ahaab
xinnuma Ba’aalin tajaajile. Yehuun garuu guddisee isa tajaajila.
19 Kanaafuu amma raajota Ba’aal hunda, tajaajiltoota isaa hundaa fi
luboota isaa hunda walitti waamaa. Waan ani qalma guddaa isaa Ba’aaliif
dhi’eessuuf tokkoon isaanii iyyuu hin hafin. Namni hafu kam iyyuu

si’achi lubbuudhaan hin jiraatu.” Yehuun garuu tajaajiltoota Ba’aal barbadeesuudhaaf sobee akkas jedhe.

20 Yehuun, “Ulfina Ba’aaliif jedhaatii yaa’ii waamaa” jedhe. Kanaafuu
isaan ni labsan. 21 Kana irratti inni Israa’el guutuu keessa ergaa ergee
akkasiin tajaajiltoonni Ba’aal hundinuu ni dhufan; tokkoon isaanii iyyuu hin hafne. Isaanis mana waaqeffannaa Ba’aalitti ol galan; manni sunis
gama tokkoo hamma gama kaaniitti guutame. 22 Yehuunis namicha
uffata eeguun, “Tajaajiltoota Ba’aal hundaaf uffata fidi” jedhe. Kanaafuu namichi sun wayyaa fideef.

23 Yehuu fi Yehoonaadaab ilmi Rekaab sun mana waaqeffannaa Ba’aal ol seenan. Yehuunis tajaajiltoota Ba’aaliin, “Mee asii fi achi ilaalaatii akka tajaajiltoota Ba’aal malee tajaajiltoonni Waaqayyoo tokko iyyuu isin
wajjin as hin jirre hubadhaa” jedhe. 24 Kanaafuu isaan qalmaa fi aarsaa
gubamu dhi’eessuuf ol galan. Yehuun yeroo sanatti nama saddeettama ala dhaabee, “Namni warra ani harka keessanitti kennu kanneen keessaa akka tokko iyyuu miliqu godhu kam iyyuu qooda lubbuu namicha sanaa lubbuu isaa dhaba” jedhee akeekkachiisee ture.

25 Yehuun akkuma aarsaa gubamu sana dhi’eessee raawwateen, “Ol seenaatii isaan fixaa; akka namni tokko iyyuu miliqu hin godhinaa” jedhee eegdotaa fi ajajjoota sana ajaje. Kanaafuu isaan goraadeedhaan warra sana cicciran. Eegdotaa fi ajajjoonni sun reeffa isaanii alatti gad dadarbatanii kutaa mana waaqeffannaa Ba’aal kan gara keessaatti ol
galan. 26 Isaanis mana Ba’aal keessaa fakkiiwwan gad baasanii guban.
27 Isaan fakkii Ba’aal caccabsanii mana Ba’aalis diigan. Namoonnis hamma guyyaa har’aatti lafa itti bobbaa ba’an godhatanii itti fayyadamu.

28 Akkasiin Yehuun Israa’el keessaa waaqeffannaa Ba’aal balleesse.
29 Ta’us inni iyyuu cubbuu Yerobi’aam ilma Nebaat kan inni akka sabni Israa’el hojjetu godhe sana irraa hin deebine; cubbuun kunis fakkii jabbii warqee irraa hojjetamee Beet’eelii fi Daanitti waaqeffachuu isaanii ti.

30 Waaqayyos Yehuudhaan akkana jedhe; “Sababii ati waan fuula koo duratti qajeelaa ta’e fiixaan baasuu keessatti waan gaarii hojjettee fi waan ani mana Ahaab irratti hojjechuuf garaadhaa qabu hunda hojjetteef sanyiiwwan kee hamma dhaloota afuraffaatti teessoo Israa’el
irra ni taa’u.” 31 Ta’us Yehuun seera Waaqayyo Waaqa Israa’el garaa guutuudhaan eeguuf of eegannoo hin goone. Inni cubbuu Yerobi’aam kan inni akka sabni Israa’el hojjetu godhe sana irraa hin deebine.

32 Bara sana keessa Waaqayyo lafa Israa’el irraa kukkutee xinneessuu jalqabe. Hazaa’eelis guutummaa bulchiinsa isaanii keessatti Israa’eloota
mo’ate; 33 kunis gama ba’a Yordaanosiin biyya Gili’aad hunda jechuunis biyya Gaad, biyya Ruubeenii fi biyya Minaasee kan Aro’eer laga Arnoon biratti argamtu sanaa jalqabee Gili’aadii hamma Baashaaniitti jiruu dha.

34 Wantoonni bara mootummaa Yehuu keessa hojjetaman biraa, wanni inni hojjete hundii fi jabinni isaa hundi kitaaba seenaa mootota Israa’el keessatti barreeffamaniiru mitii?

35 Yehuun abbootii isaa wajjin boqotee Samaariyaa keessatti ni
awwaalame. Ilmi isaa Yehoo’aahaaz iddoo isaa bu’ee mootii ta’e.
36 Yehuun Samaariyaa keessa taa’ee waggaa digdamii saddeet Israa’elin bulche.

11

Ataaliyaa fi Yoo'aash
11:1-21 kwf – 2Sn 22:10–23:21

1 Ataaliyaan haati Ahaaziyaa yommuu akka ilmi ishee du'e argitetti
kaatee maatii mootii guutumaan guutuutti balleessite. 2 Yehooshebaati
intalli Yooraam mootichaa obboleettiin Ahaaziyaa sun garuu ilmaan
mootota kanneen ajjeefamuuf turan keessaa Yoo'aash ilma Ahaaziyaa
hattee fudhatte. Isheenis Ataaliyaa jalaa isa dhoksuuf jettee isaa fi
guddiftuu isaa kutaa hirribaa keessa teessifte. Kanaafuu inni hin
ajjeefamne. 3 Innis bara Ataaliyaan biyya bulchaa turte hunda guddiftuu
isaa wajjin mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti dhokfamee waggaa
ja'a jiraate.

4 Yehooyaadaan waggaa torbaffaatti ajajjuuwwan dhibbaa, namoota
Kaariittii fi eegdotatti nama ergee akka isaan mana qulqullummaa
WAAQAYYOOTII gara isaa dhufan godhe. Innis mana qulqullummaa
WAAQAYYOO keessatti isaan wajjin kakuu seene. Ergasiis ilma mootii
isaanitti argisiise. 5 Akkana jedhees isaan ajaje; "Wanni isin gochuu
qabdan isa kana: Isin warri garee sadii keessa jirtan kanneen guyyaa San-
bataatiin hojiitti bobbaatan harka sadii keessaa harki tokko mana mootii,
6 harka sadii keessaa harkii tokko Karra Suur, harka sadii keessaa harkii
tokko immoo karra eegdota dabaree dabareedhaan mana qulqullummaa
eegan dugda duubaan jiru haa eegu; 7 isin warri garee lamaan kaan
keessa jirtan kanneen guyyaa Sanbataatiin hojii irraa boqottan hundinuu
immoo mana qulqullummaa mootiidhaaf eeguu qabdu. 8 Tokkoon
tokkoon keessan mi'a lolaa harkatti qabadhaatii mootichatti naanna'aa
dhadhaabadhaa. Namni naannoo isin jirtanitti dhi'aatu kam iyyuu haa
ajjeefamu. Lafa inni dhaqu hundatti mootichatti dhi'oo jiraadhaa."

9 Ajajjuuwwan dhibbaa sunis akkuma Yehooyaadaan lubichi ajaje sana
ni godhan. Tokkoon tokkoon isaaniis namoota isaanii warra guyyaa
Sanbataatiin hojiitti bobba'anii fi warra hojii irraa boqotan fudhatanii
Yehooyaadaa lubicha bira dhufan. 10 Innis eeboowwanii fi gaachanawwan
Daawit Mootichaa kanneen mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa turan
ajajjoota sanaaf ni kenne. 11 Eegdonni sunis, tokkoon tokkoon isaanii
mi'a lolaa harkatti qabatanii karaa kibbaatii fi karaa kaaba mana qulqul-
lummaatiin iddoo aarsaatii fi mana qulqullummaa biratti mootichatti
naanna'anii ni dhadhaabatan.

12 Yehooyaadaanis ilma mootichaa fidee mataa isaa irra gonfoo kaa'e;
inni garagalcha kakuu itti kennee, "Inni mootii dha" jedhee labse. Isaanis
isa diban; harka dha'aniis, "Mootichi bara baraan haa jiraatu!" jedhanii
iyyan.

13 Ataaliyaan yommuu waca eegdotaatii fi namootaa dhageessetti gara
namoota sanaa mana qulqullummaa WAAQAYYOO dhaqxe. 14 Yeroo isheen
ilaaltetti mootichi akkuma baratame sanatti utubaa bira dhaabatee ture.
Qondaaltonnii fi warri malakata afuufan mooticha bira turan; namoonni
biyya sanaa hundinuus gammadanii malakata afuufaa turan. Kana
irratti Ataaliyaan uffata ishee tarsaaftee, "Kun maltummaa dha! Kun
maltummaa dha!" jettee iyyite.

15 Yehooyaadaan lubichis, "Hiriira gidduudhaa baasaatii ishee fidaa;
nama ishee irra dhufu kam iyyuu goraadeedhaan ajjeesaa" jedhee ajajju-
uwwan dhibbaa kanneen kutaawwan loltootaa sana irratti ramadaman

ajaje. Lubichi, “Isheen mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti ajjeefa-
muu hin qabdu” jedhee tureetii. 16 Kanaafuu isaan akkuma isheen balbala
fardeen ittiin masaraa mootii seenan geesseen ishee qabanii achumatti
ishee ni ajjeesan.
17 Ergasiis Yehooyaadaan akka isaan saba WAAQAYYOO ta’aniif jedhee
WAAQAYYOO fi mootii fi saba gidduutti kakuu dhaabe. Akkasumas
mootichaa fi saba gidduutti kakuu ni dhaabe. 18 Sabni biyyattii hundinuu
gara galma Ba’aal dhaqee diige. Isaanis iddoowwan aarsaatii fi waaqota
tolfamoo caccabsanii hurreessanii Mataan lubicha Ba’aal sana illee
iddoowwan aarsaa duratti ni ajjeesan.
Ergasii Yehooyaadaan lubichi mana qulqullummaa WAAQAYYOTTI eeg-
dota ni ramade. 19 Innis ajajjuuwwan dhibbaa, warra Kaarii, eegdo-
taa fi namoota biyyattii hunda fudhatee dhaqee isaan wajjinis mana
qulqullummaa WAAQAYYOOTII mooticha gad baasanii fidanii karaa karra
eegdotaatiin masaraa mootummaa seenan. Mootichis teessoo mootii irra
taa’e. 20 Saboonni biyyattii hundi ni ililchan. Sababii Ataaliyaan masaraa
mootummaa keessatti goraadeedhaan ajjeefamteef magaalaan sun nagaa
argatte.
21 Yoo’aash yeroo mootii ta’ee bulchuu jalqabetti nama umuriin isaa
waggaa torbaa ture.

12

Yoo’aash Mana Qulqullummaa Haaromse
12:1-21 kwf – 2Sn 24:1-14; 24:23-27

1 Bara mootummaa Yehuu keessa waggaa torbaffaatti Yoo’aash mootii
ta’e; inni Yerusaalem keessa taa’ee waggaa afurtama bulche. Maqaan
haadha isaa Saabiyaa ture; isheenis nama Bersheebaa turte. 2 Yoo’aashis
bara Yehooyaadaan lubichi isa gorsaa ture hunda waan fuula WAAQAYYOO
duratti qajeelaa ta’e hojjechaa ture. 3 Ta’us iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa hin diigamne ture; namoonnis ittuma fufanii aarsaa
dhi’eessaa, ixaanas achitti aarsaa turan.
4 Yoo’aashis lubootaan akkana jedhe; “Maallaqa kennaa qulqulluu
godhamee mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI fidame hunda jechuunis
maallaqa yeroo uummanni lakkaa’ametti walitti qabame, maallaqa wa-
reega namootaa irraa walitti qabamee fi maallaqa namoonni fedhiidhaan
mana qulqullummaatti fidan walitti qabaa. 5 Tokkoon tokkoon lubaa
qabduu horii irraa maallaqa haa fuudhu; maallaqni kunis waan mana
qulqullummaa keessaa caccabe kam iyyuu deebisanii haaromsuudhaaf
hojii irra haa oolu.”
6 Garuu bara Yoo’aash Mootichaa keessa waggaa digdamii sadaffaatti
luboonni sun amma illee mana qulqullummaa sana hin haaromsine ture.
7 Kanaafuu Yoo’aash mootichi Yehooyaadaa lubichaa fi luboota kaan
walitti waamee, “Isin maaliif kutaa mana qulqullummaa kan diigamaa
jiru sana deebiftanii hin haaromsine? Isin si’achi maallaqa namoota
irraa guurtan of harka hin tursinaa; garuu akka manni qulqullummaa
ittiin haaromfamuuf dabarsaa kennaa.” 8 Luboonni sunis akka lammata
maallaqa waldaa irraa walitti hin qabnee fi akka mana qulqullummaa
sana illee ofii isaaniitiin hin haaromsine walii galan.
9 Yehooyaadaan lubichi sanduuqa tokko fuudhee qadaada isaa ure.
Sanduuqa sanas karra namni ittiin mana qulqullummaa WAAQAYYOO

seenuun karaa mirgaatiin iddoo aarsaa bira kaa’e. Luboonni balbala
sana eeganis maallaqa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF fidamu hunda
sanduuqa sana keessa buusu ture. 10 Yommuu sanduuqni sun guututtis
barreessaan mootiitii fi lubni ol aanaan dhufanii maallaqa mana qulqul-
lummaa WAAQAYYOOTTI galfame sana lakkaa’anii korojootti naqan. 11 Erga
baay’inni maallaqa sanaa beekamee booddee isaan warra hojii mana
qulqullummaa sana to’achuuf filatamanitti kennan. Jarris namoota hojii
mana qulqullummaa WAAQAYYOO irratti bobba’an jechuunis warra muka
soofanii fi warra mana ijaaraniif, 12 warra dhagaadhaan ijaaranii fi warra
dhagaa cabsaniif kaffalan. Akkasumas mana qulqullummaa WAAQAYYOO
haaromsuudhaaf jedhanii mukaa fi dhagaa soofame bitanii baasii ittiin
mana qulqullummaa haaromsan hunda baasan.
13 Maallaqni mana qulqullummaatti fidame sun mi’a meetii irraa hojje-
tame kan akka caabii, waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha’an, waciitii
ittiin waa faffacaasan, malakata yookaan mi’a warqee yookaan meetii
irraa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF hojjetaman biraa kamiin iyyuu
tolchuuf hojii irra hin oolle; 14 maallaqni sunis namoota mana qulqullum-
maa sana haaromsaniif baafame. 15 Isaan sababii jarri amanamummaa
guutuudhaan waan kana hojjetaniif namoota akka isaan warra mana
qulqullummaa haaromsaniif kaffalaniif maallaqni itti kenname sana irraa
herrega to’achuu hin barbaanne. 16 Maallaqni aarsaa yakkaatii fi aarsaa
cubbuutiif galfame tokko iyyuu mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI hin
fidamne; kun qooda lubootaatii.
17 Yeruma kana keessa Hazaa’eel mootiin Sooriyaa Gaatitti ol ba’ee
lolee ishee qabate. Ergasii immoo Yerusaaleminis loluuf itti gara gale.
18 Yoo’aash mootichi Yihuudaa garuu mi’oota abbootiin isaa mootonni
Yihuudaa Yehooshaafaax, Yehooraamii fi Ahaaziyaan Waaqaaf addaan
baasanii fi kan inni mataan isaa Waaqaaf addaan baase, warqee kuusaa
qabeenya mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi kan masaraa mootummaa
hunda walitti qabee Hazaa’eel mooticha Sooriyaatiif kenne; Hazaa’eelis
ergasii Yerusaalemii ba’ee deeme.
19 Wantoonni bara mootummaa Yoo’aash keessa hojjetaman kanneen
biraatii fi wanni inni hojjete hundinuu kitaaba seenaa moototа Yihuudaa
keessatti barreeffamaniiru mitii? 20 Qondaaltonni isaa isatti malatanii
karaa Siilaatti gad bu’u irratti Beet Miilootti isa ajjeesan. 21 Qondaaltonni
isa ajjeesanis Yozaakaar ilma Shime’aatii fi Yehoozaabaad ilma Shoomeer
turan. Innis du’ee abbootii isaa biratti Magaalaa Daawit keessatti
awwaalame. Amasiyaa ilmi isaa iddoo isaa bu’ee mootii ta’e.

13

Yehoo’aahaaz Mooticha Israa’el

1 Bara mootummaa Yoo’aash ilma Ahaaziyaa mooticha Yihuudaa
keessa waggaa digdamii sadaffaatti Yehoo’aahaaz ilmi Yehuu Samaariyaa
keessatti mootii Israa’el ta’ee waggaa kudha torba bulche. 2 Inni cubbuu
Yerobi’aam ilma Nebaat kan inni akka sabni Israa’el hojjetu godhe
sana duukaa bu’uudhaan fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete;
cubbuu sana irraas hin deebine. 3 Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO
Waaqaa Israa’elitti ni boba’e; innis yeroo dheeraadhaaf dabarsee harka
Hazaa’eel mooticha Sooriyaattii fi harka ilma isaa Ben-Hadaadiitti isaan
kenne.

4 Yehoo'aahaaz fuula WAAQAYYOO barbaaddate; WAAQAYYOS akka
mootiin Sooriyaa sun akka malee Israa'elin cunqurse argee kadhaa
isaa dhaga'eef. 5 WAAQAYYOS nama isaan baraaru tokko Israa'eliif
kenne; akkasiin isaan harka warra Sooriyaa jalaa ni ba'an. Kanaafuu
Israa'eloonni akkuma duraatti dunkaana isaanii keessa jiraatan. 6 Isaan
garuu cubbuu mana Yerobi'aam kan inni akka Israa'el hojjetu godhe sana
irraa hin deebine; ittuma fufanii keessa jiraatan. Siidaan Aasheeraas
Samaariyaa keessa dhaabatee hafe.
7 Loltoota Yehoo'aahaaz keessaa loltoota fardaa shantama, gaariiwwan
kudhanii fi loltoota lafoo kuma kudhan malee tokko iyyuu hin hafne;
mootiin Sooriyaa warra kaan hunda balleessee akkuma awwaara yeroo
midhaan dha'anii isaan godhee tureetii.
8 Wanni bara mootummaa Yehoo'aahaaz keessa hojjetame biraa, wanni
inni hojjete hundii fi jabinni isaa kitaaba seenaa moototа Israa'el keessatti
barreeffameera mitii? 9 Yehoo'aahaaz abbootii isaa wajjin boqotee
Samaariyaa keessatti ni awwaalame. Yoo'aash ilmi isaa iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e.

Yoo'aash Mooticha Israa'el

10 Bara Yoo'aash mooticha Yihuudaa keessa waggaa soddomii torbaf-
faatti Yoo'aash ilmi Yehoo'aahaaz Samaariyaa keessatti mootii Israa'el
ta'ee waggaa kudha ja'a isaan bulche. 11 Inni fuula WAAQAYYOO duratti
cubbuu hojjetee cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka sabni
Israa'el hojjetu godhe sana keessaa tokko irraa iyyuu hin deebine; innis
ittuma fufee cubbuu keessa jiraate.
12 Wantoonni bara mootummaa Yoo'aash keessa hojjetaman biraa,
wanni inni hojjete hundii fi jabinni isaa, waraanni inni Amasiyaa
mooticha Yihuudaa irratti deemsises kitaaba seenaa moototа Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii? 13 Yoo'aash abbootii isaa wajjin boqotee
Yerobi'aam iddoo isaa bu'ee teessoo irra taa'e. Yoo'aash Samaariyaa
keessatti moototа Israa'el biratti ni awwaalame.
14 Yeroo kanatti Elsaa'i dhukkuba du'aan isa ga'uun dhiphachaa ture.
Yoo'aash mootichi Israa'el isa ilaaluu gad bu'ee isatti boo'e. Innis, "Yaa
abbaa koo! Yaa abbaa koo! Yaa gaariiwwanii fi yaa abbootii fardaa
Israa'el!" jedhee iyye.
15 Elsaa'i, "Iddaa fi xiyyа wayii fudhadhu" jedheen; innis ni fudhate.
16 Elsaa'i immoo mooticha Israa'eliin, "Iddaa harkatti qabadhu" jedhe;
inni fuunaan Elsaa'i harka ofii isaa fuudhee harka moottichaa irra kaa'e.
17 Elsaa'i, "Foddaa karaa ba'a biiftuu bani" jedheen; innis ni bane.
Elsaa'i, "Xiyyа darbadhu!" jedhe; mootichis ni darbate. Elsaa'is, "Xiyyа
mo'annoo WAAQAYYOO, xiyyа warra Sooriyaa mo'atu!" jedhe. Elsaa'is, "Ati
Afeeqitti warra Sooriyaa guutumaan guutuutti ni barbadeessita" jedhee
labse.
18 Innis ergasii, "Xiyyа fudhadhu" jedheen; mootichis ni fudhate.
Elsaa'is "Lafa rukuti" jedheen; mootichis yeroo sadii lafa rukute. 19 Namni
Waaqaa sunis isatti aaree akkana jedhe; "Ati yeroo shan yookaan ja'a lafa
rukutuu qabda; silaa warra Sooriyaa mo'attee guutumaan guutuutti isaan
balleessita turte. Amma garuu yeroo sadii qofa isaan mo'atta."
20 Elsaa'i du'ee awwaalame.
Yeroo sana Mo'aabonni saamtonni birraa birraa dhufanii biyyattii
saamu ture. 21 Gaaf tokko warri Israa'el utuu namicha du'e tokko
awwaaluutti jiranuu garee saamtotaa tokko argan; kanaafuu reeffa

namichaa awwaala Elsaa’itti darbatan. Reeffi sun lafee Elsaa’i tuqnaan
namichi sun du’aa ka’ee miiluma ofii isaatiin dhaabate.
22 Hazaa’eel mootichi Sooriyaa bara mootummaa Yehoo’aahaaz guutuu
Israa’elin cunqurse. 23 WAAQAYYO garuu sababii kakuu Abrahaam, Yisi-
haaqii fi Yaaqoob wajjin galee ture sanaatiif jedhee isaanii arjoome; garaas
isaaniif laafee fuula isaa gara isaaniitti deebifate. Hamma har’aattis fuula
ofii isaa duraa isaan barbadeessuu yookaan gatuu hin feene.
24 Hazaa’eel mootichi Sooriyaa du’ee Ben-Hadaad ilmi isaa iddoo isaa
bu’ee mootii ta’e. 25 Yoo’aash ilmi Yehoo’aahaaz magaalaawwan inni
waraana keessatti abbaa isaa Yehoo’aahaaz irraa fudhatee ture hunda
Ben-Hadaad ilma Hazaa’eel irraa deebisee fudhate. Yahoo’asis yeroo sadii
isa mo’atee akkasiin magaalaawwan Israa’el deebise.

14

Amasiyaa Mooticha Yihuudaa
14:1-7 kwf – 2Sn 25:1-4,11-12
14:8-22 kwf – 2Sn 25:17–26:2

1 Bara mootummaa Yoo’aash ilma Yoo’aahaaz mooticha Israa’el keessa
waggaa lammaffaatti Amasiyaa ilmi Iyoo’as mootii Yihuudaa ta’ee
bulchuu jalqabe. 2 Inni yeroo mootii ta’etti nama waggaa digdamii shan
ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa digdamii sagal ni bulche.
Maqaan haadha isaa Yo’aadaan ture; isheenis nama Yerusaalem turte.
3 Innis waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa ta’e ni hojjete. Garuu akka
abbaa isaa Daawititti miti. Inni waan hunda keessatti fakkeenya abbaa
isaa Yoo’aash duukaa bu’e. 4 Ta’us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran
irraa hin diigamne ture; namoonni ittuma fufanii aarsaa dhi’eessaa,
ixaanas achitti aarsaa turan.
5 Inni erga jabeessee harka isaatti mootummaa qabatee booddee qon-
daaltota abbaa isaa mooticha ajjeesan sana fixe. 6 Ta’us inni akka waan
Kitaaba Seera Musee keessatti barreeffame kan WAAQAYYO, “Abbootiin
sababii ijoollee isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban yookaan ijoolleen sababii
abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban; tokkoon tokkoon namaa sababii
cubbuu ofii isaatiif du’a” jedhee ajaje sanaatti ilmaan warra nama ajjeesan
sanaa hin fixne.
7 Namni Sulula Soogiddaa keessatti Edoomota kuma kudhan mo’atee
waraanaan Seelaa qabate kan maqaa isheen hamma har’aatti ittiin
waamamtu, Yoqti’eel jedhee moggaases isuma.
8 Amasiyaanis, “Kottu mee waraana keessatti wal ilaallaa” jedhee
qoosee gara Yoo’aash ilma Yehoo’aahaaz, ilma Yehuu, mooticha Israa’elitti
ergamoota erge.
9 Yoo’aash mootichi Israa’el garuu akkana jedhee Amasiyaa mooticha
Yihuudaatiif deebii kenne; “Sokorruun Libaanoon keessaa tokko ergaa
ergee birbirsaa Libaanooniin, ‘Intala kee ilma kootti heerumsiisi’ jedhe.
Ergasii bineensi bosona Libaanoon keessaa tokko dhufee sokorruu sana
irra miilaan deeme. 10 Ati dhugumaan Edoomin mo’attee amma of tuulaa
jirta. Mo’annoo keetiin gammadi; amma garuu mana kee taa’i! Ati maaliif
rakkina barbaaddee ofii keetii fi Yihuudaattis kufaatii fidda?”
11 Amasiyaa garuu dhaga’uu dide; kanaafuu Yoo’aash mootichi Is-
raa’el ka’ee lola bane. Innii fi Amasiyaa mootichi Yihuudaa keessatti
Beet Shemeshitti walitti ba’an. 12 Warri Yihuudaas warra Israa’eliin

mo'atamanii tokkoon tokkoon namaas gara mana ofii isaatti baqate.
13 Yoo'aash mootichi Israa'el, Amasiyaa mooticha Yihuudaa ilma
Iyoo'as ilma Ahaaziyaa sana Beet Shemeshitti qabe. Iyoo'asis gara
Yerusaalem dhaqee Karra Efreemiitii jalqabee hamma Karra Goleetti dal-
laa Yerusaalem kan dhagaa sana diige; kutaan diigame kun dhundhuma
dhibba afur lafa irra dheerata ture. 14 Innis warqee fi meetii hunda
akkasumas mi'a mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti argamuu fi
kan kuusaa qabeenya masaraa mootummaa keessaa jiru hunda fudhate;
namoota booji'e illee fudhatee gara Samaariyaatti deebi'e.

15 Wantoonni bara mootummaa Yoo'aash keessa hojjetaman kanneen
biraa, wanni inni hojjetee fi jabinni isaa, waraana inni Amasiyaa mooticha
Yihuudaatiin loles dabalatee kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffamaniiru mitii? 16 Yoo'aashis abbootii isaa wajjin boqotee mootota
Israa'el biratti Samaariyaa keessatti awwaalame. Ilmi isaa Yerobi'aam
iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

17 Amasiyaa ilmi Yoo'aash mootichi Yihuudaa erga Yoo'aash ilmi
Yehoo'aahaaz mootichi Israa'el du'ee booddee waggaa kudha shan jiraate.
18 Wantoonni bara mootummaa Amasiyaa keessa hojjetaman kanneen
biraa kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii?

19 Isaan Yerusaalem keessatti isatti malatan; innis gara Laakkiishitti
baqate; isaan immoo faanuma isaa Laakkiishitti namoota erganii achitti
isa ajjeesan. 20 Reeffi isaas fardatti fe'amee dhufee abbootii isaa biratti
Yerusaalem keessatti Magaalaa Daawititti awwaalame.

21 Ergasii warri Yihuudaa hundinuu Azaariyaa mucaa waggaa kudha
ja'aa fuudhanii iddoo abbaa Amasiyaa sana mootii godhatan. 22 Namni
erga Amasiyaa abbootii isaa wajjin boqotee booddee Eelaatin deebisee
ijaaree warra Yihuudaatti kenne isa.

Yerobi'aam Lammaffaa Mooticha Israa'el

23 Bara Amasiyaa ilma Yoo'aash mooticha Yihuudaa keessa waggaa
kudha shanaffaatti Yerobi'aam ilmi Iyoo'as mooticha Israa'el Samaariyaa
keessatti mootii ta'e; innis waggaa afurtamii tokko bulche. 24 Inni
fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete; cubbuu Yerobi'aam ilma
Nebaat kan inni akka warri Israa'el hojjetan godhe sana irraas hin
deebine. 25 Namni akkuma dubbii WAAQAYYO Waaqa Israa'el kan inni
karaa garbicha isaa Yoonaas ilma Amitaayi, raajicha Gat Heeferii dhufee
sanaatiin dubbateetti daarii biyya Israa'el Leeboo Hamaatii jalqabee
hamma Galaana Arabbaatti iddootti deebise isa ture.

26 WAAQAYYO akka tokkoon tokkoon nama Israa'el keessa jiraatuu, garbas
ta'u birmaduun akka malee rakkachaa jiru arge; namni isaan gargaaru
tokko iyyuu hin turre. 27 WAAQAYYOS waan maqaa Israa'el samii jalaa nan
balleessa hin jedhiniif harka Yerobi'aam ilma Yoo'aashiitiin isaan baase.

28 Wantoonni bara mootummaa Yerobi'aam keessa hojjetaman biraa,
wanni inni hojjete hundi, jabinni loltummaa isaa, akka inni itti Damaasqoo
fi Hamaati kanneen duraan Yihuudaa jala turan sana Israa'eliif deebisee
dabalatee kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru
mitii? 29 Yerobi'aam abbootii isaa mootota Israa'el wajjin boqote; ilmi
isaa Zakkaariyaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

15

Azaariyaa Mooticha Yihuudaa
15:1-7 kwf – 2Sn 26:3-4,21-23

1 Bara mootummaa Yerobi'aam mooticha Israa'el keessa waggaa dig-
damii torbaffaatti, Azaariyaa ilmi Amasiyaa mooticha Yihuudaa sanaa
mootii ta'e. 2 Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa kudha ja'a ture;
innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa shantamii lama ni bulche. Maqaan
haadha isaa Yekooliyaa ture; isheenis nama Yerusaalem turte. 3 Innis
akkuma abbaa isaa Amasiyaa sana fuula WAAQAYYOO duratti waan
qajeelaa ni hojjete. 4 Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa
hin diigamne ture; namoonni ittuma fufanii aarsaa dhi'eessaa, ixaanas
achitti aarsaa turan.
5 WAAQAYYOS hamma gaafa inni du'eetti mooticha lamxiidhaan dha'e;
innis mana kophaa keessa ni jiraate. Yootaam ilmi mootichaa itti
gaafatama masaraa mootummaa fudhatee saba biyyattii bulche.
6 Wantoonni bara mootummaa Azaariyaa keessa hojjetaman kan biraatii
fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti bar-
reeffamaniiru mitii? 7 Azaariyaa abbootii isaa wajjin boqotee isaanuma
biratti Magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Yootaam iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e.

Zakkaariyaas Mooticha Israa'el

8 Bara mootummaa Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa sod-
domii saddeettaffaatti Zakkaariyaas ilmi Yerobi'aam Samaariyaa keessatti
mootii Israa'el ta'ee ji'a ja'a bulche. 9 Innis akkuma abbaan isaa
hojjete sana fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. Inni cubbuu
Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka warri Israa'el hojjetan godhe sana
irraa hin deebine.
10 Shaluum ilmi Yaabeesh sun Zakkaariyaasitti ka'ee fuuluma sabaa
duratti isa ajjeesee iddoo isaa qabatee mootii ta'e. 11 Wantoonni bara moo-
tummaa Zakkaariyaas keessa hojjetaman kanneen biraa kitaaba seenaa
mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii? 12 Akkasiinis dubbiin
WAAQAYYOO kan inni "Sanyiiwwan kee hamma dhaloota Afuraffaatti
teessoo Israa'el irra ni taa'u" jedhee Yehuutti dubbate sun ni raawwatame.

Shaluum Mooticha Israa'el

13 Shaluum ilmi Yaabeesh bara mootummaa Uziyaan mooticha Yihuudaa
keessa waggaa soddomii saglaffaatti Samaariyaa keessatti mootii Israa'el
ta'ee ji'a tokko bulche. 14 Menaaheem ilmi Gaadiis Tiirzaadhaa ka'ee
Samaariyaa dhaqe. Innis Shaluum ilma Yaabeesh sana lolee Samaariyaa
keessatti ajjeesee iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
15 Wantoonni bara mootummaa Shaluum keessa hojjetaman biraatii
fi fincilli inni hojjete kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti bar-
reeffamaniiru.
16 Yeroo sanatti, Menaaheem Tiirzaa ka'ee Tiifsaa fi warra magaalaa
sana keessaa fi naannoo ishee jiraatu hunda dha'e; kunis sababii isaan
karra banuufii didaniif. Innis Tiifsaa saamee dubartoota ulfa qaban hunda
garaa baqaqse.

Menaaheem Mooticha Israa'el

17 Bara Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa soddomii saglaf-
faatti Menaaheem ilmi Gaadii mootii Israa'el ta'e; innis Samaariyaa keessa

jiraatee waggaa kudhan bulche. [18] Innis fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. Bara biyya bulchaa ture guutuus cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka Israa'el hojjetu godhe sana irraa hin deebine.
[19] Ergasiis Phuuli mootichi Asoor biyyattiitti ni duule; Menaaheem immoo akka gargaarsa isaa argate aangoo ofii isaa jalatti mootummaa turfatuuf meetii taalaantii kuma tokko kenneef. [20] Menaaheem maallaqa kana warruma Israa'el baasise. Akka mootii Asooriif kennamuuf namni sooressi kam iyyuu meetii saqilii shantama baasuu qaba. Kanaafuu mootiin Asoor duubatti deebi'ee malee ergasii biyyattii keessa hin turre.
[21] Wanni bara mootummaa Menaaheem keessa hojjetame kan biraa, wanni inni hojjete hundis kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffameera mitii? [22] Menaaheemis abbootii isaa wajjin boqote. Ilmi isaa Pheqaayaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Pheqaayaan Mooticha Israa'el

[23] Bara Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa shantammaffaatti Pheqaayaan ilmi Menaaheem Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa lama bulche. [24] Pheqaayaan fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. Inni cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka Israa'el hojjetu godhe sana irraa hin deebine. [25] Ajajjoota isaa ol aantota keessaa Pheqaan ilmi Remaaliyaa isatti malate. Innis namoota Gili'aad keessaa nama shantama fudhatee fiixee masaraa mootummaa kan Samaariyaa keessaa irratti Pheqaayaa, Argobbii fi Ariyyee ajjeese. Pheqaanis akkasiin Pheqaayaa ajjeesee iddoo isaa mootii ta'e.
[26] Wanni bara mootummaa Pheqaayaa keessa hojjetame kan biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffameera mitii?

Pheqaa Mooticha Israa'el

[27] Bara Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessaa waggaa shantamii lammaffaatti, Pheqaan ilmi Remaaliyaa Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa digdama bulche. [28] Innis fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. Cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka Israa'el hojjetu godhe sana irraa hin deebine.
[29] Bara Pheqaa mooticha Israa'el keessa Tiiglaat Phileeser mootichi Asoor dhufee Iiyoon, Abeel Beet Ma'aakaa, Yaano'aa, Qaadeshii fi Haazoor, Gili'aadii fi Galiilaa, biyya Niftaalem hundas walumatti qabatee namootas guuree Asooritti geesse. [30] Ergasiis Hooshee'aa ilmi Eelaa, Pheqaa ilma Remaaliyaatti malate. Innis lolee isa ajjeesee bara mootummaa Yootaam ilma Uziyaan keessaa waggaa digdammaffaatti iddoo isaa mootii ta'e.
[31] Wanni bara mootummaa Pheqaa keessa hojjetame biraa fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffameera mitii?

Yootaam Mooticha Yihuudaa
15:33-38 kwf – 2Sn 27:1-4,7-9

[32] Bara Pheqaa ilma Remaaliyaa mooticha Israa'el keessa waggaa lammaffaatti Yootaam ilmi Uziyaan mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu jalqabe. [33] Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture; Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni bulche. Maqaan haadha isaa Yaruusaa ture; isheenis intala Zaadoq turte. [34] Innis akkuma abbaan isaa Uziyaan godhe sana fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa

ni hojjete. 35 Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa hin
diigamne ture. Namoonnis ittuma fufanii aarsaa dhi'eessaa ixaanas achitti
aarsaa turan. Yootaam Karra mana qulqullummaa WAAQAYYOO kan Ol
aanu deebisee ijaare.

36 Wantoonni bara mootummaa Yootaam keessaa hojjetaman kanneen
biraatii fi wantoonni inni hojjete kitaaba seenaa mootota Yihuudaa
keessatti barreeffameera mitii? 37 Bara sana keessa WAAQAYYO Reziin
mooticha Sooriyaatii fi Pheqaa ilma Remaaliyaa Yihuudaatti kakaasuu
jalqabe. 38 Yootaam abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit,
magaalaa abbaa isaa keessatti isaanuma biratti ni awwaalame. Ilmi isaa
Aahaaz iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

16

Aahaaz Mooticha Yihuudaa
16:1-20 kwf – 2Sn 28:1-27

1 Bara mootummaa Pheqaa ilma Remaaliyaa keessa waggaa kudha
torbaffaatti Aahaaz ilmi Yootaam mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu
jalqabe. 2 Aahaaz yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamaa ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni bulche. Inni akka abbaa
isaa akka Daawit fuula WAAQAYYOO Waaqa isaa duratti waan qajeelaa
hin hojjenne. 3 Inni karaa mootota Israa'el duukaa bu'ee gochawwan
jibbisiisoo saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa
hojjechuudhaan ilma isaa illee aarsaa godhee ibiddaan gube. 4 Innis
iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti, fiixee gaarranii irrattii fi
muka lalisaa hunda jalatti qalma dhi'eessee, ixaanas aarse.

5 Reziin mootichi Sooriyaatii fi Pheqaan ilmi Remaaliyaa mootichi
Israa'el Yerusaalemin loluuf ol ba'anii Aahaazin marsan; garuu isa
mo'achuu hin dandeenye. 6 Yeroo sanatti Reziin mootichi Sooriyaa
namoota Yihuudaa ari'ee baasuudhaan Eelaatin warra Sooriyaatiif dee-
bise. Ergasiis Edoomonni Eelaatitti godaananii hamma har'aatti achuma
jiraatu.

7 Aahaazis akkana jedhee gara Tiiglaat Phileeser mooticha Asooritti
nama erge; "Ani garbichaa fi ilma kee ti. Kottuutii harka mootii Sooriyaatii
fi harka mootii Israa'el kanneen natti duulaniitii na baasi." 8 Kana irratti
Aahaaz meetii fi warqee mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa jiruu fi
kan mankuusaa qabeenya masaraa mootummaa keessatti argamu baasee
kennaa godhee mootii Asooritiif ni erge. 9 Mootiin Asoor sunis kadhaa
isaa tole jedhee Damaasqoo lolee qabate. Jiraattota ishees booji'ee Qiiritti
geesse; Reziinin immoo ni ajjeese.

10 Aahaaz mootichi Tiiglaat Phileeser mooticha Asoor arguuf Damaasqoo
dhaqe. Innis iddoo aarsaa tokko Damaasqoo keessatti argee fak-
keenya isaatii fi karoora ittiin ijaaran hunda barreessee Uuriyaa lu-
bichatti erge. 11 Kanaafuu Uuriyaa lubichi akkuma karoora Aahaaz
mootichi Damaasqoodhaa ergeef sana hundaatti utuu Aahaaz mootichi
Damaasqoodhaa hin deebi'in dura iddoo aarsaa sana ijaaree fixe.
12 Mootichis yommuu Damaasqoodhaa deebi'ee iddoo aarsaa sana argetti
itti dhi'aatee irratti aarsaa dhi'eesse. 13 Innis aarsaa gubamuu fi kennaa
midhaanii dhi'eessee dhibaayyuu illee dhibaafatee dhiiga aarsaa nagaa
kan ofii isaas iddoo aarsaa sana irratti ni facaase. 14 Iddoo aarsaa
naasii irraa hojjetamee fuula WAAQAYYOO dura dhaabatee ture sanas

mana qulqullummaa duraa iddoo aarsaa haaraa fi mana qulqullummaa WAAQAYYOO gidduudhaa fidee gama kaabaatiin iddoo aarsaa haaraa bira kaa'e.
15 Ergasii Aahaaz mootichi akkana jedhee Uuriyaa lubicha ajaje; "Iddoo aarsaa guddicha irratti aarsaa gubamu kan ganamaatii fi kennaa midhaanii kan galgalaa, aarsaa mootichaa kan gubamuu fi kennaa midhaanii, aarsaa namoota biyyattii hundaa kan gubamu, kennaa isaanii kan midhaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessi. Iddoo aarsaa irratti dhiiga aarsaa gubamuutii fi dhiiga qalmaa hunda facaasi. Iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame garuu anatu ittiin gorsa gaafata." 16 Uuriyaan
lubichis akkuma Aahaaz mootichi ajaje sana godhe.
17 Aahaaz mootichi baattuuwwan asii fi achi sochoofaman sana irraa marsaawwan buqqisee caabiiwwan dhiqannaa illee irraa baase. Gaanii sana baattuuwwan fakkii jibootaa kanneen naasii irraa hojjetaman irraa fuudhee dhagaa afamaa irra kaa'e. 18 Innis mootii Asooriif jedhee
oobdii guyyaa Sanbataatiif hojjetame iddoo isaatii fuudhee karra alaa kan mootonni ittiin mana qulqullummaa WAAQAYYOO seenanis ni buqqise.
19 Wanni bara mootummaa Aahaaz keessa hojjetame biraatii fi wanni inni hojjete kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffameera
mitii? 20 Aahaazis abbootii isaa wajjin boqotee isaanuma biratti Magaalaa
Daawit keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Hisqiyaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

17

Hoose'aa Mooticha Israa'el Kan Dhumaa
17:3-7 kwf – 2Mt 18:9-12

1 Bara Aahaaz mooticha Yihuudaa keessa waggaa kudha lammaffaatti Hooshee'aa ilmi Eelaa Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa
sagal bulche. 2 Innis fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete; garuu
akka mootota Israa'el kanneen isaan dura turan sanaa miti.
3 Shalmaneseer mootichi Asoor Hooshee'aa loluuf ol ba'e; Hoose'aas
garboomeefii gibira baaseef. 4 Mootiin Asoor garuu akka Hooshee'aa gantuu ta'e hubate; Hoose'aa Siigoor mooticha Gibxitti jaarsa araaraa ergatee ergasii akka duraan wagguma waggaan baasaa ture sana mootii Asooriif gibira baasuu dhiise. Kanaafuu Silminaasoor isa qabee mana
hidhaa keessa buuse. 5 Ergasiis mootichi Asoor guutummaa biyyattii weerare; Samaariyaattis duulee waggaa sadii marsee ishee qabate.
6 Bara mootummaa Hooshee'aa keessa waggaa saglaffaatti mootiin Asoor Samaariyaa qabatee Israa'eloota booji'ee Asooritti geesse. Innis Halaa keessa, Goozaan keessa, cina Laga Haaboorii fi magaalaawwan Midiyaan keessa isaan qubachiise.

Sabni Israa'el Sababii Cubbuutiif Booji'ame

7 Wanni kun hundinuu sababii Israa'eloonni WAAQAYYO Waaqa isaanii isa Gibxii humna Fara'oon mooticha Gibxi jalaa isaan baase sanatti cubbuu hojjetaniif ta'e; isaan waaqota biraa waaqeffatanii 8 waan saboonni
WAAQAYYO isaan duraa ari'ee baase sun hojjetan duukaa bu'anii barteewwan hamaa mootonni Israa'el fidanii isaan barsiisan illee fudhatan.
9 Israa'eloonni dhoksaadhaan waan qajeelaa hin ta'in WAAQAYYO Waaqa isaaniitti hojjetan. Isaan magaalaawwan isaanii hunda keessatti gamoo eegumsaatii jalqabanii hamma magaalaawwan dallaa jabaa qabaniitti

iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa ijaarratan. 10 Gaarran ol
dhedheeroo hunda gubbaattii fi muka lalisaa hunda jalatti fakkiiwwanii
fi siidaa Aasheeraa dhaabbatan. 11 Isaan akkuma saboonni WAAQAYYO
fuula isaanii duraa ari'ee baase godhan sana iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa hunda irratti ixaana aarsan. Waan hamaa aariidhaaf
WAAQAYYOON kakaasu illee ni hojjetan. 12 WAAQAYYOS, "Isin waan kana hin
hojjetinaa" jedhu illee isaan waaqota tolfamoo waaqeffatan. 13 WAAQAYYO
akkana jedhee karaa raajotaatii fi ilaaltota isaa hundaatiin Israa'elii fi
Yihuudaa akeekkachiise; "Karaa keessan hamaa kana irraa deebi'aa.
Akkuma ajajawwan ani abbootii keessan ajaje hundaattii fi akkuma seera
ani karaa garboota koo raajotaatiin isiniif erge sanaatti ajajaa fi seera koo
eegaa."

14 Isaan immoo dhaggeeffachuu didanii akkuma abbootii isaanii kan-
neen WAAQAYYO Waaqa isaanii amanuu didan sanaa mataa jabaatan.
15 Isaan seeraa fi kakuu inni abbootii isaanii wajjin gale akkasumas
akeekkachiisa inni isaaniif kenne illee fudhachuu didan. Isaan waaqota
tolfamoo faayidaa hin qabne duukaa bu'anii isaanis faayidaa dhaban.
Isaan utuma WAAQAYYO, "Waan jarri hojjetan hin hojjetinaa" jedhee isaan
ajajuu saboota ollaa isaanii duukaa bu'anii waan WAAQAYYO hojjechuu
isaan dhowwe ni hojjetan.

16 Isaan ajaja WAAQAYYO Waaqa isaanii hunda dhiisanii waaqota tol-
famoo baqfamanii bifa jabbiitiin hojjetaman lamaa fi siidaa Aasheeraa
tolfatan. Raayyaawwan samii hundaaf sagadanii Ba'aalin illee waaqeffa-
tan. 17 Ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii aarsaa godhanii ibiddaan guban.
Warra waa himu gorsa gaafatan; falfalas hojjetanii fuula WAAQAYYOO
duratti waan hamaa hojjechuutti dabarsanii of kennanii dheekkamsaaf
isa kakaasan.

18 Kanaafuu WAAQAYYO akka malee Israa'elitti dheekkamee fuula isaa
duraa isaan buqqise. Gosa Yihuudaa qofatu hafe; 19 Yihuudaan iyyuu
ajaja WAAQAYYO Waaqa isaanii hin eegne. Isaanis bartee Israa'eloonni itti
fidan duukaa bu'an; 20 kanaafuu WAAQAYYO saba Israa'el hunda ni gate;
inni isaan miidhee hamma fuula isaa duraa isaan dhabamsiisutti dabarsee
harka saamtotaatti isaan kenne.

21 Gaafa inni mana Daawit irraa Israa'el baqaqsetti isaan Yer-
obi'aam ilma Nebaat sana mootii godhatan. Yerobi'aamis akka Is-
raa'eloonni WAAQAYYO irraa garagalanii cubbuu guddaa hojjetan godhe.
22 Israa'eloonni cubbuu Yerobi'aam hunda keessa jiraatan malee 23 hamma
WAAQAYYO akkuma karaa garboota isaa raajotaatiin akeekkachiise sanatti
fuula isaa duraa isaan buqqisutti irraa hin deebine. Kanaafuu sabni
Israa'el biyya isaatii boojuudhaan fudhatamee Asooritti geeffame; hamma
har'aattis achuma jiraata.

Asooronni Samaariyaa Keessa Qubatan

24 Mootiin Asoor biyya Baabilonii, Kuutaadhaa, Awaadhaa, biyya
Hamaatii fi Seefarwaayimii namoota fidee iddoo Israa'elootaa buusuuf
jedhee magaalaawwan Samaariyaa keessa qubachiise. Isaanis Samaariyaa
fudhatanii magaalaawwan ishee keessa ni jiraatan. 25 Isaan yeroo
achi jiraachuu jalqabanitti WAAQAYYOON hin waaqeffanne; kanaafuu
inni gidduu isaaniitti leencota erge; leenconnis isaan keessaa namoota
muraasa galaafatan. 26 Mooticha Asoorittis akkana jedhanii himan;
"Namoonni ati boojitee magaalaawwan Samaariyaa keessa qubachiifte

sun waan Waaqni biyya sanaa fedhu hin beekan. Inni gidduu isaaniitti leencota erge; leenconnis sababii namoonni waan Waaqni sun fedhu hin beekiniif isaan fixan."
27 Kana irratti mootiin Asoor, "Luboota boojitanii Samaariyaadhaa fiddan keessaa tokko akka inni deebi'ee achi jiraatee waan Waaqni biyya sanaa fedhu namoota barsiisuuf achi deebisaa" jedhee ajaja kenne.
28 Kanaafuu luboota Samaariyaadhaa booji'aman keessaa tokko Beet'eel keessa jiraatee akka isaan itti WAAQAYYOON waaqeffatan barsiisuu dhufe.
29 Ta'us tokkoon tokkoon gosaa magaalaa keessa jiraatutti waaqota ofii isaa tolfatee iddoowwan sagadaa kanneen warri Samaariyaa gaarran irratti hojjetanii turan sana irra dhaabe. 30 Warri Baabilonii dhufan Waaqa
tolfamaa Sukooti Banooti, warri Kuutaadhaa dhufan Waaqa tolfamaa Nergaal, warri Hamaatii dhufan immoo Waaqa tolfamaa Ashiimaa jedhamu ni tolfatan. 31 Awwiimonni waaqota tolfamoo Nibhaazii fi Tartaaq jedhaman
tolfatan; Seefarwaayimoonni immoo waaqota tolfamoo Seefarwaayim kanneen Adramelekii fi Anaamelek jedhamaniif ijoollee isaanii aarsaa godhanii ibiddaan guban. 32 Isaan WAAQAYYOON waaqeffatan; garuu
akka isaan iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti luboota ta'anii tajaajilaniif ofuma gidduudhaa namoota ni filatan. 33 Isaan WAAQAYYOON
waaqeffatan; garuu akkuma bartee saboota keessaa fidaman sanaatti waaqota ofii isaanii tajaajilan.
34 Isaan hamma har'aatti illee ittuma cichanii bartee isaanii kan qaraa sana keessa jiraatu. Isaan WAAQAYYOON hin waaqeffatan yookaan labsii fi qajeelfama, seeraa fi ajaja WAAQAYYO sanyiiwwan Yaaqoob kan Israa'el jedhee moggaase sanaaf kennes duukaa hin bu'an. 35 WAAQAYYO gaafa
Israa'eloota wajjin kakuu galetti akkana jedhee isaan ajaje: "Isin Waaqa biraa tokko illee hin waaqeffatinaa yookaan hin sagadinaafii; isaan hin tajaajilinaa yookaan aarsaa isaaniif hin dhi'eessinaa. 36 Garuu WAAQAYYO
isin waaqeffachuu qabdan, isa humna jabaa fi irree diriirfameen Gibxii baasee isin fide sanaa dha. Isin isaaf sagaddanii aarsaa dhi'eessuufii qabdu. 37 Isin yeroo hunda labsii fi qajeelfama, seeraa fi ajaja inni
isinii barreesse sana of eeggannaadhaan eeguu qabdu. Waaqota biraa hin waaqeffatinaa. 38 Kakuu ani isin wajjin gale sana hin irraanfatinaa;
waaqota biraa hin waaqeffatinaa. 39 Qooda kanaa WAAQAYYO Waaqa
keessan waaqeffadhaa; kan harka diina keessan hundaa keessaa isin baasu isumaa."
40 Ta'us isaan ittuma cichanii waanuma qaraa sana hojjetan malee isa hin dhageenye. 41 Yeroo namoonni kunneen WAAQAYYOON waaqeffachaa
jiranitti illee isaan waaqota tolfamoo isaanii tajaajilaa turan. Hamma guyyaa har'aatti illee ijoolleen isaaniitii fi ijoolleen ijoollee isaanii ittuma fufanii akkuma abbootiin isaanii hojjetan sana hojjechaa jiru.

18

Hisqiyaas Mooticha Yihuudaa
18:2-4 kwf – 2Sn 29:1-2; 31:1
18:5-7 kwf – 2Sn 31:20-21
18:9-12 kwf – 2Mt 17:3-7

1 Bara Hooshee'aa ilma Eelaa mooticha Israa'el keessa waggaa sadaffaatti Hisqiyaas ilmi Aahaaz mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu

jalqabe. 2 Inni Yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa digdamii sagal bulche. Maqaan haadha
isaa Abiiyaa ture; isheenis intala Zakkaariyaas. 3 Innis akkuma Daawit
abbaan isaa godhe sana fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa hojjete.
4 Inni iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa diige; dhagaawwan
waaqeffannaa caccabsee siidaawwan Aasheeraa illee burkuteesse. Sababii
Israa'eloonni hamma bara sanaatti ixaana aarsaafii turaniif inni fakkii
bofaa kan Museen naasii irraa hojjete sana illee ni caccabse. Fakkiin bofaa
sun Nehushtaan jedhamee waamama ture.

5 Hisqiyaas WAAQAYYO Waaqa Israa'el amanate. Mootota Yihuudaa
hunda keessaa namni akka isaa tokko iyyuu isa duraan yookaan isa
duubaan hin turre. 6 Inni jabaatee WAAQAYYOTTI hiiqe malee isa
duukaa bu'uu hin dhiisne; seera WAAQAYYO Museef kenne sanas ni
eege. 7 WAAQAYYOS isa wajjin ture; inni waan hojjete hunda keessatti ni
milkaa'e. Inni mootii Asooritti fincile malee isa hin tajaajille. 8 Inni gamoo
eegumsaatii jalqabee hamma magaalaa dallaa jabaa qabuutti, hamma
Gaazaattii fi daangaa isheetti Filisxeemota ni mo'ate.

9 Waggaa afuraffaa bara Hisqiyaas mootichaa keessa jechuunis waggaa
torbaffaa bara Hooshee'aa ilma Eelaa mooticha Israa'el keessa Shalmane-
seer mootichi Asoor Samaariyaatti duulee marsee ishee qabate. 10 Dhuma
waggaa sadaffaatti Asooronni ishee fudhatan. Akkasiinis Samaariyaan
waggaa ja'affaa bara mootummaa Hisqiyaas keessa, waggaa saglaffaa bara
Hooshee'aa mooticha Israa'el keessa ni fudhatamte. 11 Mootiin Asooris
Israa'eloota booji'ee Asooritti geessee Halaa keessa, Goozaan keessa, Laga
Haaboor biraa fi magaalaawwan Midiyaan keessa ni qubachiise. 12 Wanni
kun sababii isaan WAAQAYYO Waaqa isaaniitiif ajajamuu didanii kakuu
isaa, ajaja Museen garbichi WAAQAYYOO isaaniif kenne hunda cabsaniif
isaanitti dhufe. Isaan ajaja sana hin dhaggeeffanne yookaan hojii irra hin
oolchine.

13 Bara mootummaa Hisqiyaas mootichaa keessa waggaa kudha afu-
raffaatti, Senaaheriib mootichi Asoor magaalaawwan Yihuudaa kanneen
dallaa jabaa qaban hunda lolee ni qabate. 14 Kanaafuu Hisqiyaas
mootichi Yihuudaa, "Ani balleessaa hojjedheera. Biyya koo keessaa naa
ba'i; ani waan ati na gaafattu kam iyyuu siifin kennaa" jedhee gara
Laakkiishitti mooticha Asooritti ergaa ergate. Mootichi Asooris, "Meetii
taalaantii dhibba sadii fi warqee taalaantii soddoma naa kenni" jedhee
Hisqiyaas mooticha Yihuudaa ni gaafate. 15 Kanaafuu Hisqiyaas meetii
mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessattii fi kan mankuusaa masaraa
mootummaa keessatti argamu hunda guuree kenneef.

16 Yeroo kanatti Hisqiyaas mootichi Yihuudaa warqee balbalaa fi dhaaba
balbala mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI uffisee ture irraa baasee
mootii Asooriif kenne.

Senaaheriib Yerusaalemin Doorsise
18:13,17-37 kwf – Isa 36:1-22
18:17-35 kwf – 2Sn 32:9-19

17 Ergasii Mootichi Asoor ajajaa waraanaa isaa ol aanaa, ajajaa
hangafaa fi ajajaa waraana isaa loltoota hedduu wajjin Laakkiishii gara
Yerusaalemitti Hisqiyaas mootichatti ni erge. Isaanis Yerusaalem dhufanii
bo'oo haroo ol aanuu bira karaa lafa qotiisaa namicha wayyaa miicuutti
geessu irra dhadhaabatan. 18 Isaan mooticha ni waamsifatan; Eliiyaaqiim

ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaanii fi
Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan isaanitti gad ba'an.

19 Ajajaan waraanaa sunis akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa
Hisqiyaasitti himaa:

" 'Mootiin guddaan, mootichi Asoor akkana jedha: Of amanachuu kee
kana maal irratti hundeeffatte? 20 Ati, "Ani tooftaa fi jabina waraanaa
qaba" jetta; garuu dubbii faayidaa hin qabne dubbatta. Ati eenyun
abdattee natti fincilta? 21 Kunoo ati Gibxin jechuunis ulee shambaqqoo
caccabaa harka nama isatti irkatu kamii iyyuu waraanee madeessu
sana abdatteerta! Fara'oon mootichi Gibxis nama isa abdatu hundaaf
akkasuma. 22 Yoo isin, "Nu WAAQAYYO Waaqa keenya abdanna" naan
jettan, inni isuma Hisqiyaas iddoowwan sagadaa isaatii fi iddoowwan
aarsaa isaa diigee Yihuudaa fi Yerusaalemiin, "Isin fuula iddoo aarsaa
kan Yerusaalem keessaa kana duratti waaqeffachuu qabdu" jedhe sana
mitii?

23 " 'Amma kottuutii gooftaa koo mooticha Asoor wajjin dubbadhu;
anis yoo ati namoota farda yaabbatan qopheeffachuu dandeesse fardeen
kuma lama siifin kenna! 24 Ati yoo gaariiwwanii fi abbootii fardaatiif
jettee Gibxin abdatte iyyuu akkamiin qondaaltota gooftaa kootii keessaa
ajajaa gad aanaa isaa illee of irraa deebisuu dandeessa? 25 Ati waan ani
dubbii WAAQAYYOO malee iddoo kana lolee barbadeessuuf dhufe seetaa?
WAAQAYYO mataan isaa akka ani biyya kanatti duulee ishee barbadeessu
natti dubbateera.' "

26 Kana irratti Eliiyaaqiim ilma Hilqiyaa, Shebnaa fi Yoo'aa ajajaa
waraanaa sanaan, "Maaloo waan nu dhageenyuuf afaan warra Araa-
maayikiitiin garboota keetti dubbadhu. Utuma namoonni dallaa irra jiran
dhaga'anii afaan Ibrootaatiin nutti hin dubbatin" jedhan.

27 Ajajaan waraanaa sun garuu akkana jedhee deebise; "Namni gooftaan
koo akka ani waan kana itti himuuf itti na erge gooftaa keessanii fi isin
qofaa? Namoota dallaa irra tataa'an warra akkuma keessan udaan ofii
isaanii nyaatanii fincaan ofii isaanii dhuguu qabaniifis mitii?"

28 Ergasii ajajaan waraanaa sun ol ka'ee afaan Ibrootaatiin akkana
jedhe; "Dubbii mooticha guddaa, dubbii mootii Asoor dhaga'aa!
29 Mootichi akkana jedha: Hisqiyaas isin hin gowwoomsin. Inni harka
kootii isin baasuu hin danda'u. 30 Hisqiyaas, 'WAAQAYYO dhugumaan
nu baasa; magaalaan kunis dabarfamtee harka mooticha Asooritti hin
kennamtu' jechuudhaan akka isin WAAQAYYOON amanattaniif isin hin
sossobin.

31 "Hisqiyaasin hin dhaggeeffatinaa. Mootiin Asoor akkana jedha: Ana
wajjin walii galtee nagaa dhaabbadhaatii natti gad ba'aa. Ergasii tokkoon
tokkoon keessan muka wayiniitii fi muka harbuu keessan irraa ni nyaattu;
boolla bishaan keessanii keessaas ni dhugdu; 32 kunis hamma ani dhufee
gara biyya akkuma biyya keessanii jirtuu, gara biyya midhaanii fi daadhii
wayinii haaraatti, gara biyya buddeenaa fi iddoo dhaabaa wayiniitti,
gara biyya muka ejersaatii fi dammaatti isin geessutti ta'a. Isin jireenya
filadhaa malee du'a hin filatinaa!

"Waan inni, 'WAAQAYYO nu baraara' jedhee isin dogoggorsuuf
Hisqiyaasin hin dhaga'inaa. 33 Waaqni saboota kamii iyyuu takkumaa
harka mooticha Asoor keessaa biyya ofii baafatee beekaa? 34 Waaqonni
Hamaatii fi waaqonni Arfaad eessa jiru? Waaqonni Seefarwaayim,

waaqonni Heenaatii fi Iwaa eessa jiru? Isaan harka koo keessaa
Samaariyaa baasaniiruu? 35 Waaqota biyyoota kanneenii hunda keessaa
kamtu harka koo keessaa biyya isaa baasuu danda'e? Yoos WAAQAYYO
akkamiin harka koo keessaa Yerusaalemin baasuu danda'a ree?"

36 Namoonni garuu sababii mootichi, "Deebii hin kenninaafii" jedhee
ajajeef inuma cal'isan malee deebii tokko iyyuu hin kennine.

37 Kana irratti Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa,
Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan uffata isaanii
tatarsaasanii gara Hisqiyaas dhaqanii waan ajajaan waraanaa sun jedhe
itti ni himan.

19

Furamuun Yerusaalem Duraan Durfamee Himame
19:1-13 kwf – Isa 37:1-13

1 Hisqiyaas mootichi yommuu waan kana dhaga'etti uffata isaa
tarsaasee wayyaa gaddaas uffatee mana qulqullummaa WAAQAYYOO seene.
2 Innis Eliiyaaqiim bulchaa masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaa
fi luboota dura bu'oota hundi isaanii wayyaa gaddaa uffatan Isaayyaas
raajicha ilma Amoos sanatti erge. 3 Isaanis akkana jedhanii isatti
himan; "Hisqiyaas akkana jedha; Guyyaan kun akkuma yeroo daa'imni
tokko dhalachuu ga'ee garuu dubartiin humna ittiin ciniinsifattee deessu
dhabduutti guyyaa lubbamuu, kan dheekkamsaatii fi kan salphinaa ti.
4 WAAQAYYO Waaqni kee dubbii ajajaa waraanaa kan gooftaan isaa
mootichi Asoor akka inni Waaqa jiraataatti qoosuuf erge sanaa hunda
dhaga'ee dubbii WAAQAYYO Waaqni kee dhaga'e sanaaf jedhee isatti
dheekkama ta'a. Kanaafuu ati hambaawwan hamma ammaatti jiraniif
kadhadhu."

5 Yommuu qondaaltonni Hisqiyaas mootichaa gara Isaayyaas dhu-
fanitti, 6 Isaayyaas akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa gooftaa
keessanitti himaa; 'WAAQAYYO akkana jedha: Ati waan dhageesse jechu-
unis dubbii garboonni mootii Asoor ittiin na arrabsan sana hin sodaatin.
7 Dhaggeeffadhaa! Ani akka inni oduu wayii dhaga'ee gara biyya ofii
isaatti deebi'uuf hafuura tokko isa keessa nan kaa'a; achittis akka inni
goraadeedhaan ajjeefamu nan godha.' "

8 Ajajaan waraanaas yommuu akka mootiin Asoor Laakkiishii ba'ee
deeme dhaga'etti, duubatti deebi'ee utuu mootichi Libnaa lolaa jiruu
argate.

9 Senaaheriibis akka Tiirhaaq mootichi Itoophiyaa sun isa loluuf dhufaa
jiru dhaga'e. Kanaafuu inni akkana jedhee amma illee Hisqiyaasitti
ergamoota erge; 10 "Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin akkana jedhaa:
Waaqni ati abdattu sun, 'Yerusaalem dabarfamtee harka mootii Asooritti
hin kennamtu' jedhee si hin gowwoomsin. 11 Ati waan mootonni Asoor
guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaan biyyoota hunda godhan
dhageesseerta. Ati immoo ni haftaa ree? 12 Waaqonni saboota ab-
bootiin koo barbadeessan sanaa jechuunis waaqonni Goozaan, waaqonni
Kaaraan, waaqonni Rezefii fi waaqonni namoota Eden kanneen Telaasaar
keessa turan sanaa isaan oolchaniiruu? 13 Mootiin Hamaati, mootiin Ar-
faad, mootiin magaalaa Seefarwaayim yookaan mootiin Heenaa yookaan
mootiin Iwaa eessa jira?"

Kadhaa Hisqiyaas
19:14-19 kwf – Isa 37:14-20

14 Hisqiyaasis ergamoota sana harkaa xalayaa fuudhee dubbifate. Er-
gasiis gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba'ee xalayaa sana fuula
WAAQAYYOO duratti diriirse. 15 Hisqiyaas akkana jedhee WAAQAYYOON
kadhate; "Yaa WAAQAYYO, Waaqa Israa'el, kan kiirubeel gidduu teessoo
irra jirtu, si qofatu mootummoota lafaa hunda irratti Waaqa. Ati samii
fi lafa uumteerta. 16 Yaa WAAQAYYO, gurra kee as qabiitii dhaga'i; yaa
WAAQAYYO ija kees banadhuu ilaali; dubbii Senaaheriib kan inni Waaqa
jiraataa arrabsuuf erge kana dhaggeeffadhu.

17 "Yaa WAAQAYYO mootonni Asoor saboota kanaa fi biyyoota isaanii
balleessuun dhugaa dha. 18 Isaan waaqota jaraa ibiddatti naqanii bar-
badeessaniiru; waaqonni sun mukaa fi dhagaa harka namaatiin soofaman
turan malee waaqota hin turreetii. 19 Kanaafuu yaa WAAQAYYO Waaqa
keenya, akka mootummoonni lafaa hundinuu yaa WAAQAYYO, akka ati
qofti Waaqa taate beekaniif harka isaatii nu baasi."

Kufaatii Senaaheriib
19:20-37 kwf – Isa 37:21-38
19:35-37 kwf – 2Sn 32:20-21

20 Sana booddee Isaayyaas ilmi Amoos akkana jedhee Hisqiyaasitti ergaa
erge: "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani kadhaa kee kan ati
waa'ee Senaaheriib mooticha Asoor kadhatte sana dhaga'eera. 21 Dubbiin
WAAQAYYO isaan mormuudhaan dubbate kunoo kanaa dha:

" 'Intalli Xiyoon Durbi Qulqullittiin
si tuffattee sitti qoosti.
Intalli Yerusaalem yeroo ati baqattutti
mataa ishee sitti raafti.
22 Kan ati itti qoostee arrabsite sun eenyu?
Ati eenyutti sagalee kee ol fudhattee
of tuulummaadhaan ija ol qabatte?
Qulqullichuma Israa'el sanatti mitii!
23 Ati karaa ergamoota keetiitiin
Gooftaatti qoosteerta.
Ati akkanas jetteerta;
"Ani gaariiwwan koo hedduudhaan
fiixee tulluuwwaniitti,
fiixee Libaanoon kan akka malee ol dheeratuttis ol ba'eera.
Ani birbirsawwan isaa kanneen akka malee dhedheeroo,
gaattiraawwan isaa filatamoo sanas ciccireera.
Ani iddoowwan isaa kanneen akka malee ol fagoo,
bosonoota isaa keessaa, mimmiidhagoo qaqqabeera.
24 Ani biyya ormaatti boolla bishaanii qotadhee
achitti bishaan dhugeera.
Ani faana miilla kootiin
lageen biyya Gibxi hunda gogseera."

25 " 'Ati waan kana hin dhageenyee?
Bara dheeraan dura anatu waan kana hojjete.
Ani bara durii keessa waan kana nan karoorfadhe;
amma immoo hojii irra oolfadheera;

kunis akka ati magaalaawwan
dallaa jabaa qaban diigdee tuullaa dhagaa geeddartuu dha.
26 Namoonni isaanii humna dhabanii
abdii kutataniis qaana'an.
Isaan akkuma biqiltuu diidaa,
akkuma biqiltuu kichuu tokkoo,
akkuma marga mana gubbaatti biqilu
kan utuu hin guddatin gubatee ti.

27 " 'Ani garuu lafa ati jirtu,
yoom akka dhuftuu fi yoom akka deemtu,
akka ati akka malee natti aartu illee nan beeka.
28 Waan ati akka malee natti aartee guggubattee
of tuulummaan kee gurra koo ga'eef,
ani hokkoo koo funyaan kee keessa,
luugama koo afaan kee keessa kaa'een
akka ati karuma dhufte sana
deebitu sin godha.'
29 "Yaa Hisqiyaas kun mallattoo siif ta'a:
"Isin waggaa kana waan ofumaan biqilu,
waggaa lammaffaatti immoo waanuma isa irraa latu nyaattu.
Waggaa sadaffaatti garuu facaafadhaa galfadhaa;
muka wayiniis dhaabbadhaatii ija isaa nyaadhaa.
30 Ammas hambaan mootummaa Yihuudaa tokko
jalaan hidda baafatee gubbaan immoo ija naqata.
31 Yerusaalem keessaa hambaan tokko,
Tulluu Xiyooniitii immoo gareen warra badiisa jalaa ba'e tokkoo ni dhufa.
Hinaaffaan WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu waan kana ni raawwata:

32 "Kanaafuu WAAQAYYO waa'ee mooticha Asoor akkana jedha:
" 'Inni magaalaa kana hin seenu
yookaan xiyya tokko illee asitti hin darbatu.
Inni gaachana qabatee fuula isaa duratti hin dhi'aatu
yookaan tuullaa biyyoo itti hin marsu.
33 Inni karuma dhufe sanaan ni deebi'a;
magaalaa kanas hin seenu,
jedha WAAQAYYO.
34 Anis sababii ofii kootii fi sababii garbicha koo Daawitiif jedhee,
magaalaa kana nan eega; nan oolchas.' "

35 Halkanuma sana ergamaan WAAQAYYOO gad ba'ee qubata warra Asoor
keessatti nama kuma dhibba tokkoo fi saddeettamii shan fixe. Yommuu
namoonni guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anitti kunoo reeffi namaa
lafa guutee ture! 36 Kanaafuu Senaaheriib mootichi Asoor qubata sana
keessaa ba'ee baqate; Nanawweetti deebi'ees achi jiraate.

37 Gaaf tokko utuu inni mana sagadaa waaqa isaa Nisrook jedhamuu keessatti waaqeffachaa jiruu ilmaan isaa Adramelekii fi Sharezer goraadeedhaan isa ajjeesanii biyya Araaraatitti baqatan. Ilmi isaa Eesarhadoonis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

20

Dhukkuba Hisqiyaas
20:1-11 kwf – 2Sn 32:24-26; Isa 38:1-8

1 Bara sana keessa Hisqiyaas dhukkubsatee du’uu ga’ee ture. Isaayyaas
ilmi Amoos raajichi gara isaa dhaqee, “WAAQAYYO akkana jedha; ‘Mana
kee tottolfadhu; ati ni duuta malee hin fayyituutii’ ” jedheen.
2 Hisqiyaasis fuula isaa gara keenyan manaatti garagalfatee akkana
jedhee WAAQAYYOON kadhate; 3 “Yaa WAAQAYYO, akka ani amanamummaa
fi garaa tokkoon fuula kee dura jiraadhee waan fuula kee duratti gaarii
ta’es hojjedhe yaadadhu.” Hisqiyaasis hiqqifatee ni boo’e.
4 Utuu Isaayyaas oobdii gara gidduu jiru sana keessaa hin ba’in dubbiin
WAAQAYYOO akkana jedhee gara isaa dhufe; 5 “Deebi’ii dhaqiitii akkana
jedhii Hisqiyaas hoogganaa saba kootiitti himi; ‘WAAQAYYO Waaqni abbaa
kee Daawit akkana jedha: Ani kadhannaa kee dhaga’eera; imimmaan
kees argeera; ani sin fayyisa. Ati ammaa jalqabdee guyyaa sadaffaatti
gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol baata. 6 Ani umurii kee
irratti waggaa kudha shan siifan dabala. Ani si’ii fi magaalaa kana harka
mooticha Asooriitii nan baasa. Ani sababii kootii fi sababii garbicha koo
Daawitiif jedhee magaalaa kana nan eega.’ ”
7 Kana irratti Isaayyaas, “Maxinoo harbuu tolchaa” jedhe. Isaanis
qopheessanii dhullaa isaa irra kaa’aniif; innis ni fayye.
8 Hisqiyaasis, “Akka WAAQAYYO na fayyisuu fi akka ani guyyaa sadaffaatti
gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba’uuf maaltu mallattoo ta’a?”
jedhee Isaayyaasin gaafate.
9 Isaayyaasis akkana jedhee deebise; “Akka WAAQAYYO waan waadaa
gale sana hojjetuuf mallattoon WAAQAYYO siif kennu kunoo kanaa dha;
gaaddidduun tokko tarkaanfii kudhan gara fuula duraatti haa deemuu
moo yookaan tarkaanfii kudhan gara dugda duubaatti haa deebi’uu?”
10 Hisqiyaas immoo, “Tarkaanfii kudhan gara fuula duraatti deemuun
gaaddidduu tokkoof waan salphaa dha; qooda kanaa akka gaaddidduun
sun tarkaanfii kudhan gara dugda duubaatti deebi’u godhi” jedhe.
11 Kana irratti Isaayyaas raajichi iyyee WAAQAYYOON ni kadhate;
WAAQAYYOS akka gaaddidduun sun tarkaanfii kudhan gulantaa Aahaaz
irra gara fuula duraatti deemee ture sana irraa tarkaanfii kudhan gara
dugda duubaatti deebi’u godhe.

Ergamoota Baabilon Dhufan
20:12-19 kwf – Isa 39:1-8
20:20-21 kwf – 2Sn 32:32-33

12 Yeroo sanatti Meroodak Baladaan ilmi Baladaan mootiin Baabilon
sababii akka Hisqiyaas dhukkubsate dhaga’eef xalayootaa fi kennaa
ergeef. 13 Hisqiyaasis ergamoota sana simatee waan mankuusa isaa
keessa ture hunda jechuunis meetii, warqee, urgooftuu fi zayitii qulqulluu
akkasumas kuusaa mi’a lolaa isaa fi waan mankuusa isaa keessatti argamu
hunda isaanitti argisiise. Wanni Hisqiyaas masaraa mootummaa isaa
keessaa yookaan mootummaa isaa hunda keessaa isaanitti hin argisiisin
tokko iyyuu hin turre.
14 Kana irratti Isaayyaas raajichi gara Hisqiyaas mootichaa dhaqee,
“Namoonni sun maal jedhan? Isaan eessaa dhufan?” jedhee gaafate.
Hisqiyaasis, “Isaan Baabilonii biyya fagoodhaa dhufan” jedhee deebise.

15 Raajichi, “Jarri masaraa mootummaa keetii keessatti maal argan?”
jedhee gaafate.

Hisqiyaas immoo, “Isaan waan masaraa mootummaa koo keessa jiru
hunda argan. Wanni ani mankuusa koo keessaa isaanitti hin argisiisin
tokko iyyuu hin jiru” jedheen.

16 Isaayyaasis kana irratti Hisqiyaasiin akkana jedhe; “Dubbii
WAAQAYYOO dhaga’i: 17 Yeroon itti wanni masaraa mootummaa keetii
keessa jiru hundii fi wanni abbootiin kee hamma har’aatti kuusan
hundinuu saamamee gara Baabilonitti geeffamu tokko dhugumaan ni
dhufa. Wanni tokko iyyuu hin hafu, jedha WAAQAYYO. 18 Sanyii
kee keessaa namoonni tokko tokko, foonii fi dhiigni kee kanneen siif
dhalatan booji’amanii masaraa mootummaa mooticha Baabilon keessatti
xu’aashiiwwan ta’u.”

19 Hisqiyaasis, “Dubbiin WAAQAYYOO kan ati dubbatte kun gaarii dha”
jedhee deebise. Inni, “Bara jireenya koo keessa nagaa fi tasgabbiin hin
jiraatuu?” jedhee yaadee tureetii.

20 Wantoonni bara mootummaa Hisqiyaas keessa hojjetaman kanneen
biraa, jabinni isaa hundii fi akki inni itti haroo fi ujummoo ittiin
bishaan harkisanii gara magaalaatti fidan hojjetes kitaaba seenaa mootota
Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? 21 Hisqiyaasis abbootii isaa
wajjin boqote. Ilmi isaa Minaaseen iddoo isaa bu’ee mootii ta’e.

21

Minaasee Mooticha Yihuudaa
21:1-10 kwf – 2Sn 33:1-10
21:17-18 kwf – 2Sn 33:18-20

1 Minaaseen yeroo mootii ta’etti nama waggaa kudha lama ture;
innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa shantamii shan bulche. Maqaan
haadha isaa Hefziibaa ture. 2 Innis waan jibbisiisaa saboota WAAQAYYO
fuula Israa’elootaa duraa ari’ee baase sanaa duukaa bu’uudhaan fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. 3 Inni iddoowwan sagadaa
kanneen abbaan isaa Hisqiyaas diigee ture sana illee deebisee ni ijaare;
akkasumas akkuma Ahaab mootichi Israa’el godhe sana Ba’aaliif id-
doowwan aarsaa tolchee siidaa Aasheeraas ni dhaabe. Raayyaawwan
samii hundaafis ni sagade; isaan waaqeffates. 4 Innis mana qulqullummaa
WAAQAYYOO kan WAAQAYYO, “Ani Maqaa koo Yerusaalem keessa nan
dhaaba” jedhee waa’ee isaa dubbate sana keessatti iddoowwan aarsaa
tolche. 5 Oobdiiwwan mana qulqullummaa WAAQAYYOO lamaanuu keessat-
tis raayyaawwan samii hundaaf iddoowwan aarsaa ni tolche. 6 Inni ilma
ofii isaa ibiddaan aarsaa godhee dhi’eesse; tolcha hojjetee, milkii ilaallatee,
ilaaltotaa fi eker dubbistoota gorsa gaafate. Inni fuula WAAQAYYOO duratti
hammina guddaa ni hojjetee akkasiin dheekkamsaaf isa kakaase.

7 Innis fakkii Asheeraa kan soofee hojjete sana fuudhee mana qulqul-
lummaa kan WAAQAYYO akkana jedhee waa’ee isaa Daawitii fi ilma isaa
Solomoonii dubbatee ture sana keessa kaa’e; “Mana qulqullummaa kana
keessaa fi Yerusaalem ishee ani gosoota Israa’el hunda keessaa filadhe
sana keessa Maqaa koo bara baraan nan dhaaba. 8 Yoo isaan waan
ani isaan ajaje hunda hojjetanii Seera garbichi koo Museen isaaniif
kenne guutuu eegan, ani si’achi akka miilli Israa’elootaa biyya ani
abbootii isaaniitiif kenne keessaa ba’ee jooru hin godhu.” 9 Namoonni

garuu hin dhaggeeffanne. Minaaseen karaa irraa isaan jal'ise; kanaafuu
isaan saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa balleesse sana caalaa
hammina hojjetan.
10 WAAQAYYO karaa garboota isaa raajotaatiin akkana jedhee dubbate;
11 "Minaaseen mootichi Yihuudaa cubbuu jibbisiisaa kanneen hojjeteera.
Innis Amoorota isaan dura jiraatan caalaa waan hamaa hojjete; waaqota
tolfamoo isaatiinis Yihuudaa cubbuu hojjechiise. 12 Kanaafuu WAAQAYYO
Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani waan hamaa nama isa dhaga'u hunda
suukaneessu tokko Yerusaalemii fi Yihuudaatti nan fida. 13 Ani funyoo
Samaariyaatii fi tumbii mana Ahaab sana Yerusaalem irratti nan diriirsa.
Akkuma namni caabii haxaa'ee gad gombisutti ani Yerusaalemin haxaa'ee
nan gombisa. 14 Ani hambaa dhaala koo dhiisee harka diinota isaaniitti
dabarsee nan kenna. Isaanis diinota isaanii hundaan ni saamamu; ni
booji'amus. 15 Isaan gaafa abbootiin isaanii Gibxii ba'anii jalqabee hamma
har'aatti fuula koo duratti waan hamaa hojjechuudhaan dheekkamsaaf na
kakaasaniiruutii."
16 Kana caalaas Minaaseen akka warri Yihuudaa fuula WAAQAYYOO
duratti waan hamaa hojjetan godhee cubbuu isaan hojjechiisuu isaa irra
iyyuu dhiiga namoota balleessaa hin qabnee baay'ee dhangalaasee akka
Yerusaalem daangaa tokkoo hamma daangaa kaaniitti dhiigaan guutamtu
godheera.
17 Wantoonni bara mootummaa Minaasee keessa hojjetaman kanneen
biraa, wanni inni hojjete hundi, cubbuu inni hojjete dabalatee seenaa
mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? 18 Minaaseen abbootii
isaa wajjin boqotee iddoo biqiltuu masaraa mootummaa isaa keessatti,
iddoo biqiltuu Uzaa keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Aamoonis iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e.

Aamoon Mooticha Yihuudaa
21:19-24 kwf – 2Sn 33:21-25

19 Aamoon yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii lama
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa lama bulche. Maqaan
haadha isaa Meshulemet ture; isheenis intala Haaruus nama biyya Yoxbaa
turte. 20 Innis akkuma abbaan isaa Minaaseen hojjetee ture sana fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. 21 Innis karaa abbaa isaa hunda
irra deeme; waaqota tolfamoo abbaan isaa waaqeffate illee waaqeffatee
isaaniifis sagade. 22 Inni WAAQAYYO Waaqa abbootii isaa dhiise; karaa
WAAQAYYOO irras hin deemne.
23 Qondaaltonni Aamoon isatti mari'atanii masaruma mootummaa isaa
keessatti mooticha ni ajjeesan. 24 Kana irratti namoonni biyya sanaa warra
Aamoon mootichatti malatan hunda fixanii ilma isaa Yosiyaasin immoo
iddoo isaa mootii godhatan.
25 Wanni bara mootummaa Aamoon keessa hojjetame kan biraa, wanni
inni hojjetes kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffameera
mitii? 26 Innis awwaala isaa kan iddoo biqiltuu Uzaa keessatti ni
awwaalame. Ilmi isaa Yosiyaasis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

22

Kitaabni Seeraa Argame
22:1-20 kwf – 2Sn 34:1-2,8-28

[1] Yosiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa saddeetii ture; Yerusaalem keessa taa'ees waggaa soddomii tokko bulche. Maqaan haadha isaa Yediidaa dha; isheenis intala Adaayaa nama biyya Boozqaatii ti. [2] Inni
fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa ni hojjete; utuu mirgatti yookaan bitaatti hin gorinis karaa abbaa isaa Daawit irra deeme.

[3] Yosiyaas mootichi bara mootummaa isaa keessa waggaa kudha saddeettaffaatti akkana jedhee Shaafaan ilma Azaliyaa ilma Meshulaam barreessaa sana gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI erge: [4] "Gara
Hilqiyaa lubicha ol aanaatti ol ba'iitii akka inni maallaqa gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI fidame kan warri balbala eegan namoota irraa walitti qaban sana lakkaa'u godhi. [5] Maallaqni kunis namoota
akka hojii mana qulqullummaa to'ataniif muudamanitti imaanaa haa kennamu. Namoonni kunneen immoo warra mana qulqullummaa WAAQAYYOO haaromsaniif jechuunis, [6] warra muka soofaniif, warra mana
ijaaranii fi warra dhagaa soofaniif haa kaffalan. Akkasumas mana qulqullummaa haaromsuuf mukaa fi dhagaa soofame ittiin haa bitan.
[7] Isaan garuu sababii amanamummaadhaan hojjetaniif, maallaqa imaanaa isaanitti kenname sana to'achuun hin barbaachisu."

[8] Hilqiyaa lubichi ol aanaan sunis, Shaafaan barreessaa sanaan, "Ani mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti Kitaaba Seeraa argeen jira" jedhe. Kitaabichas Shaafaanitti kenne; Shaafaan immoo kitaaba sana ni dubbise. [9] Ergasiis Shaafaan gara mootichaa dhaqee, "Qondaaltonni
kee maallaqa mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa ture baasanii hojjettootaa fi namoota hojii mana qulqullummaa to'atanitti imaanaa kennaniiru" jedhee hime. [10] Shaafaan barreessaan sun, "Hilqiyaa lubichi
kitaaba tokko natti kenneera" jedhee mootichatti hime. Shaafaanis fuula mootichaa duratti kitaaba sana dubbise.

[11] Mootichis dubbii Kitaaba Seeraa sana dhageenyaan uffata isaa ni tarsaase. [12] Innis ajaja kana Hilqiyaa lubichatti, Ahiiqaam ilma
Shaafaanitti, Akboor ilma Miikaayaatti, Shaafaan barreessichaa fi Asaayaa tajaajilaa mootichaatti ni kenne; [13] "Dhaqaatii waa'ee waan kitaaba
argame kana keessatti barreeffamee anaaf, sabaa fi Yihuudaa hundaaf WAAQAYYOON gaafadhaa. Sababii warri nuun duraa dubbii kitaabaa kanaatiif hin ajajaminiif dheekkamsi WAAQAYYOO guddaan nutti boba'eera; isaan akka waan waa'ee keenya barreeffame sana hundaatti hin jiraanneetii."

[14] Hilqiyaa lubichi, Ahiiqaam, Akboor, Shaafaanii fi Asaayaan Huldaanaa raajittii gaafachuu dhaqan. Huldaanaan kun niitii Shaluum ilma Tiqwaa, ilma Harhaas kan eegduu uffataa ture sanaa ti. Isheenis Yerusaalem keessa Aanaa Lammaffaa keessa jiraatti turte.

[15] Isheenis akkana isaaniin jette; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana
jedha: Namicha natti isin erge sanatti akkana jedhaa himaa. [16] 'WAAQAYYO
akkana jedha: Ani akkuma waan kitaaba mootichi Yihuudaa dubbise sana keessatti barreeffame hundaatti iddoo kanaa fi saba isaatti badiisa nan fida. [17] Sababii isaan na dhiisanii waaqota biraatiif ixaana aarsuudhaan waaqota tolfamoo harki isaanii tolche hundaan dheekkamsaaf na kakaasaniif, dheekkamsi koo iddoo kana irratti ni boba'a; hin dhaamus.'
[18] Mootii Yihuudaa kan akka isin WAAQAYYOON gaafattaniif isin erge sanatti akkana jedhaatii himaa; 'Waa'ee dubbii ati dhageesse sanaa, WAAQAYYO
Waaqni Israa'el akkana jedha; [19] "Sababii ati yeroo waan ani waa'ee

iddoo kanaatii fi waa'ee saba isaa akka isaan abaaramanii barbade-
effaman waan hamaa dubbadhe dhageessetti garaan kee tuqamee fuula
WAAQAYYOO duratti gad of qabdeef, sababii uffata kee tarsaaftee fuula koo
duratti boosseef, ani si dhaga'eera" jedha WAAQAYYO. [20] Kanaafuu ani
abbootii kee biratti walittin si qaba; atis nagumaan awwaalamta. Waan
hamaa ani iddoo kana irratti fiduuf jiru hunda iji kee hin argu.' "

Isaanis deebii ishee fudhatanii gara mootichaatti deebi'an.

23

Yosiyaas Kakuu Haaromsuu Isaa
23:1-3 kwf – 2Sn 34:29-32
23:4-20 kwi – 2Sn 34:3-7,33
23:21-23 kwf – 2Sn 35:1,18-19
23:28-30 kwf – 2Sn 35:20–36:1

[1] Ergasiis mootichi maanguddoota Yihuudaa fi Yerusaalem hunda walitti
ni waame. [2] Innis namoota Yihuudaa, jiraattota Yerusaalem, lubootaa
fi raajota wajjin jechuunis nama xinnaa fi guddaa hunda wajjin gara
mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba'e. Dubbii Kitaaba Kakuu
kan mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti argame sanaa hundas
akka isaan dhaga'anitti dubbiseef. [3] Mootichis utubaa bira dhaabatee
akka WAAQAYYOON duukaa bu'u, akka garaa isaa guutuu fi lubbuu isaa
guutuudhaan ajaja isaa, dambiiwwan isaatii fi labsiiwwan isaa eegee
akkasiin dubbiiwwan kakuu kanneen kitaaba kana keessatti barreeffaman
hojii irra oolchu fuula WAAQAYYOO duratti kakuu ni haaromse; ergasiis
sabni hundi kakuu ni haaromse.

[4] Mootichis akka isaan mi'oota Ba'aaliif, Asheeraadhaa fi raayyaawwan
samiitiif hojjetaman hunda mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessaa
baasaniif Hilqiyaa lubicha ol aanaa, luboota sadarkaan isatti aananii fi
eegdota balbalaa ajaje. Innis mi'oota sana Yerusaalem keessaa baasee
dirree Sulula Qeedroon irratti gube; daaraa isaas fuudhee Beet'eelitti
geesse. [5] Luboota waaqota tolfamoo kanneen akka isaan iddoowwan
sagadaa kanneen magaalaawwan Yihuudaatii fi naannoo Yerusaalem
kanneen gaarran irraatiif ixaana aarsaniif mootonni Yihuudaa muudan
sana jechuunis warra Ba'aaliif, aduu fi ji'aaf, tuuta urjiitii fi raayyaawwan
samii hundaaf ixaana aarsaa turanis ni barbadeesse. [6] Siidaa Aasheeraas
mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fuudhee Yerusaalem keessaa baasee
Sulula Qeedroonitti geessee achitti ni gube. Isas daakee bulleessee
daaraa isaa awwaala namootaa irratti firfirse. [7] Innis mana dhiirota
mana sagadaa keessatti sagaagalanii kan mana qulqullummaa WAAQAYYOO
keessa jiru, iddoo itti dubartoonni Asheeraadhaaf golgaa hojjetan sana ni
diige.

[8] Yosiyaasis luboota hunda magaalaawwan Yihuudaatii ni fide; innis
iddoowwan sagadaa kanneen Gebaadhaa hamma Bersheebaatti turan
kanneen luboonni ixaana itti aarsaa turan sana ni xureesse. Akkasumas
galmawwan waaqeffannaa karrawwan cinaa kanneen balbala Karra
Iyyaasuu bulchaa magaalaa sanaa dura karaa gama bitaa magaalattiin
turan sana ni diige. [9] Luboonni iddoowwan sagadaa kunneen yoo iddoo
aarsaa WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessaa irra tajaajiluu baatan illee
isaan luboota akka isaanii wajjin Maxinoo nyaatan ture.

10 Innis akka namni tokko iyyuu ilma isaa yookaan intala isaa aarsaa
godhee ibiddaan Moolekiif hin dhi'eessineef Toofeti kan Sulula Ben
Hinoom keessatti argamu sana ni xureesse. 11 Akkasumas fardeen
mootonni Yihuudaa aduudhaaf kennan sana balbala mana qulqullummaa
WAAQAYYOOTTI geessu irraa fuudhee ni balleesse. Fardeen sun oobdii
kutaa mana Naataan-Meelek qondaaltichaa biraa keessa turan. Ergasiis
Yosiyaas gaariiwwan aduu sana ibiddaan ni gube.

12 Mootichis iddoowwan aarsaa mootonni Yihuudaa bantii manaa
irra, kutaa mana Aahaaz kan ol aanu bira dhaabanii fi iddoowwan
aarsaa Minaaseen mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa oobdiiwwan
lamaan keessa dhaabe sana ni buqqise. Iddoowwan aarsaa sanas achii
fuudhee ni caccabsee, caccabaa isaanii Sulula Qeedroon keessatti ni
gate. 13 Akkasumas mootichi iddoowwan sagadaa kanneen gama ba'a
Yerusaalemitti karaa kibba Gaara Faalamuutiin turan kanneen Solomoon
mootichi Israa'el Ashtooreti waaqittii xurooftuu Siidoonotaa, Kemoosh
waaqicha xuraa'aa Mo'aabii fi Moolek waaqicha xuraa'aa ijoollee Amooni-
itiif hojjete sana ni xureesse. 14 Yosiyaas soodduuwwan dhagaa caccabsee
siidaawwan Aasheeraas diigee iddoo sana lafee namaatiin guute.

15 Akkasumas iddoo aarsaa Beet'eel keessa ture sanaa fi iddoo sagadaa
kan Yerobi'aam ilmi Nebaat inni Israa'elin cubbuu hojjechiise sun ijaare
iddoo aarsaa sanaa fi iddoo sagadaa ni diige. Iddoo sagadaa sanas
caccabsee, daakee bulleesse; siidaa Aasheeraas ni gube. 16 Yosiyaasis
of irra garagalee awwaalawwan tulluu irra jiran achitti arge; nama
ergees awwaalawwan sana keessaa lafeewwan fichisiisee akkuma dubbii
WAAQAYYOO kan namni Waaqaa inni duraan dursee waan kana dubbate
sun labsetti iddoo aarsaa irratti gubee isa xureesse.

17 Mootichi, "Dhagaan awwaalaa kan ani arguutti jiru kun maal?"
jedhee ni gaafate.

Namoonni magaalaa sanaa immoo, "Inni awwaala nama Waaqaa kan
Yihuudaadhaa dhufee waanuma ati iddoo aarsaa Beet'eel goote kana
duraan dursee labse sanaa ti" jedhan.

18 Innis, "Isa dhiisaa; namni tokko iyyuu lafee isaa hin tuqin" jedhe.
Kanaafuu isaan lafee isaattii fi lafee raajicha Samaariyaadhaa dhufe sanaa
illee ni dhiisan.

19 Yosiyaas akkuma Beet'eelitti godhe sana iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa kanneen mootonni Israa'el magaalaawwan Samaariyaa
keessatti ijaaranii WAAQAYYOON dheekkamsaaf kakaasan sana hunda ni
diige. 20 Innis luboota iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa hunda
iddoowwan aarsaa irratti qalee lafee namaas achuma irratti ni gube.
Ergasiis gara Yerusaalemitti ni deebi'e.

21 Mootichis, "Akkuma Kitaaba Kakuu kana keessatti barreeffame
sanatti WAAQAYYO Waaqa keessaniif Faasiikaa ayyaaneffadhaa" jedhee
saba hunda ajaje. 22 Bara abbootii murtii kanneen Israa'elin bulchaa
turaniitii jalqabee yookaan bara mootota Israa'el hunda keessa yookaan
Yihuudaa keessa Faasiikaan akkasii takkumaa ayyaaneffamee hin beeku.
23 Garuu bara Yosiyaas mootichaa keessa waggaa kudha saddeettaffaatti
Faasiikaan kun Yerusaalemitti WAAQAYYOOF ayyaaneffamaa ture.

24 Kana malees Yosiyaas ilaaltotaa fi eker dubbistoota, taraafimii,
waaqota tolfamoo fi wantoota jibbisiisoo kanneen Yihuudaa fi Yerusaalem
keessatti argaman biraa hunda balleesse. Innis seera kitaaba Hilqiyaa

lubichi mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti arge sana irratti bar-
reeffame hojii irra oolchuudhaaf waan kana godhe. 25 Mootiin akka
Yosiyaas kan akka Seera Musee hundaatti garaa isaa guutuudhaan, lubbuu
isaa guutuu fi humna isaa guutuudhaan gara WAAQAYYOOTTI deebi'e tokko
iyyuu isaan duras isaan duubas hin argamne.
26 Ta'us sababii Minaaseen waan hojjete hundaan dheekkamsaaf isa
kakaaseef WAAQAYYO dheekkamsa isaa guddaa fi sodaachisaa Yihuudaa
irratti boba'e sana irraa hin deebine. 27 Kanaafuu WAAQAYYO, "Ani
akkuma Israa'elin balleesse sana Yihuudaas fuula koo duraa nan balleessa;
Yerusaalem magaalaa ani filadheef mana qulqullummaa kan ani, 'Maqaan
koo achi jiraata' jedhee waa'ee isaa dubbadhe kana nan dhiisa" jedhe.
28 Wanni bara mootummaa Yosiyaas keessa hojjetame kan biraatii fi
wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti
barreeffameera mitii?
29 Bara Yosiyaas mootii turetti, Fara'oon Nekkoon mootichi Gibxi mootii
Asoor gargaaruuf jedhee gara Laga Efraaxiisitti ol ba'e. Yosiyaas mootichis
of irraa isa ittisuudhaaf itti gad ba'e. Nekkoon garuu isatti dhufee Megi-
dootti isa ajjeese. 30 Garboonni Yosiyaasis gaariidhaan Megidoodhaa gara
Yerusaalemitti reeffa isaa fidanii awwaala isaa keessatti isa awwaalan.
Ergasiis sabni biyya sanaa Yehoo'aahaaz ilma Yosiyaas fuudhanii dibanii
iddoo abbaa isaa buusanii mootii isa godhan.

Yehoo'aahaaz Mooticha Yihuudaa
23:31-34 kwf – 2Sn 36:2-4

31 Yehoo'aahaazis yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii
sadii ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii bulche. Maqaan
haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas kan Libnaadhaa
dhuftee turte. 32 Innis akkuma abbootiin isaa hojjetan sana fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. 33 Akka inni Yerusaalem keessa
taa'ee hin bulchineef Fara'oon Nekkoon Hamaati keessatti Riiblaati fon-
caan isa hidhee Yihuudaa irrattis gibira meetii taalaantii* dhibba tokkoo
fi warqee taalaantii tokko mure. 34 Fara'oon Nekkoon Eliiyaaqiim ilma
Yosiyaas moootichaa iddoo Yosiyaas iddoo abbaa isaa buusee mootii godhe;
maqaa Eliiyaaqiimis geeddaree Yehooyaaqiim jedheen. Yehoo'aahaazin
garuu fuudhee Gibxitti geesse; innis achitti du'e. 35 Yehooyaaqiimis meetii
fi warqee Fara'oon Nekkoon gaafate sana ni baase. Waan kana baasuufis
gibira biyyatti muree namoota biyyattii irraa akkuma galii isaaniitti meetii
fi warqee walitti qabe.

Yehooyaaqiim Mooticha Yihuudaa
23:36–24:6 kwf – 2Sn 36:5-8

36 Yehooyaaqiim yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii shan
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha tokko bulche. Maqaan
haadha isaa Zebuudaa ture; isheenis intala Phedaayaa kan magaalaa
Ruumaatii dhufte turte. 37 Innis akkuma abbootiin isaa hojjetan sana fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete.

24

1 Bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa Nebukadnezar mootichi
Baabilon biyya sana ni weerare; Yehooyaaqiimis waggaa sadii isaaf

* **23:33** 23:33 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34.

garboome. Ergasii garuu yaada geeddaratee Nebukadnezaritti fincile.
2 WAAQAYYOS saamtota Baabilon, saamtota Sooriyaa, saamtota Mo'aabii
fi saamtota Amoon isatti erge. Innis akkuma dubbii WAAQAYYOO kan
garboonni isaa raajonni dubbatan sanaatti Yihuudaa balleessuudhaaf
isaan erge. 3 Dhugumaan wanni kun sababii cubbuu Minaaseetii fi waan
inni hojjete hundaatiif fuula isaa duraa isaan balleessuudhaaf akkuma
ajaja WAAQAYYOOTTI Yihuudaatti dhufe; 4 akkasumas sababii inni dhiiga
namoota yakka hin qabnee dhangalaasee fi sababii inni dhiiga namoota
yakka hin qabneetiin Yerusaalemin guuteef WAAQAYYO dhiisuufii hin
barbaanne.
5 Wantoonni bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa hojjetaman kan-
neen biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa
keessatti barreeffamaniiru mitii? 6 Yehooyaaqiim abbootii isaa wajjin ni
boqote. Ilmi isaa Yehooyaakiin iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
7 Sababii mootichi Baabilon biyya isaa hunda, Malkaa Gibxii jalqabee
hamma Laga Efraaxiisitti qabateef mootiin Gibxi lammata duulaaf biyya
isaatii hin baane.

Yehooyaakiin Mooticha Yihuudaa
24:8-17 kwf – 2Sn 36:9-10

8 Yehooyaakiin yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa kudha saddeet
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii bulche. Maqaan haadha isaa
Nehushtaa ture; isheenis intala Elnaataan namicha Yerusaalem sanaa ti.
9 Innis akkuma abbaan isaa hojjete sana fuula WAAQAYYOO duratti waan
hamaa hojjete.
10 Yeruma sanatti loltoonni Nebukadnezar mooticha Baabilon
Yerusaalemitti duulanii ishee ni marsan; 11 utuma ajajjoonni loltoota
isaa ishee marsaa jiranuu Nebukadnezar mataan isaa gara magaalattii
ni dhufe. 12 Yehooyaakiin mootichi Yihuudaa, haati isaa, garboonni isaa,
namoonni isaa bebeekamoonii fi qondaaltonni isaa hundinuu mootii
Baabilonitti harka kennatan.
Mootiin Baabilonis moo'ee waggaa saddeettaffaatti Yehooyaakiinin
booji'ee ni fudhate. 13 Nebukadnezaris akkuma WAAQAYYO dubbatee
ture sanatti qabeenya mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi kan masaraa
mootummaa keessa ture hunda ni fudhate; mi'a warqee kan Solomoon
mootichi Israa'el mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF tolche hunda isaa
immoo caccabse. 14 Inni warra Yerusaalem keessa jiraatan hunda ajajjoota
waraanaatii fi loltoota hunda, warra ogummaa hojii harkaa qabanii fi
warra sibiila tuman hunda walumatti nama kuma kudhan booji'ee ni
fudhate. Namoota akka malee hiyyeeyyii qofatu biyya sanatti hafe.
15 Nebukadnezar Yehooyaakiinin booji'ee Baabilonitti ni geesse. Akka-
sumas haadha mootichaa, niitota isaa, qondaaltota isaatii fi namoota biyya
sanaa bebbeekamoo booji'ee Yerusaalemii gara Baabilonitti ni geesse.
16 Kana malees mootichi Baabilon humna waraanaa guutuu kan nama
kuma torba of keessaa qabu, warra ogummaa hojii harkaa qabanii fi warra
sibiila tuman kuma tokko booji'ee Baabilonitti ni geesse; isaan kunneen
hundi jajjaboo fi warra lola danda'an turan. 17 Innis Mataaniyaa eessuma
Yehooyaakiin sana iddoo isaa mootii godhe; maqaa isaas Zedeqiyaatti ni
geeddare.

Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaa
24:18-20 kwf – 2Sn 36:11-16; Erm 52:1-3

18 Zedeqiyaa yeroo mootii ta’etti umuriin isaa waggaa digdamii tokkoo
ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa kudha tokko bulche. Maqaan
haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas kan magaalaa
Libnaatii dhufte turte. 19 Innis akkuma Yehooyaaqiim hojjete sana fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa ni hojjete. 20 Wanni kun hundi sababii
dheekkamsa WAAQAYYOOTIIF Yerusaalemii fi Yihuudaa irra ga’e; dhuma
irrattis inni fuula isaa duraa isaan balleesse.

Kufaatii Yerusaalem
25:1-12 kwf – Erm 39:1-10
25:1-21 kwf – 2Sn 36:17-20; Erm 52:4-27
25:22-26 kwf – Erm 40:7-9; 41:1-3,16-18

Zedeqiyaa mooticha Baabilonitti fincile.

25

1 Kanaafuu bara mootummaa Zedeqiyaa keessa waggaa saglaffaatti,
bultii kurnaffaa ji’a kurnaffaatti, Nebukadnezar mootiin Baabilon guu-
tummaa loltoota isaa wajjin Yerusaalemitti duule. Innis magaalattiin ala
qubatee naannoo ishee hundatti tuullaa biyyoo marse. 2 Magaalaan sunis
hamma waggaa kudha tokkoffaa bara Zedeqiyaa Mootichaatti akkuma
marfamtetti turte.

3 Bultii saglaffaa ji’a afuraffaatti, magaalattii keessatti beelli akka malee
hammaatee namni waan nyaatu tokko illee dhabe. 4 Ergasii dallaan
magaalattii cabsamee loltoonni hundinuus utuma Baabilononni magaalaa
sana marsanii jiranuu karaa karra dallaa iddoo biqiltuu moottichaa bira
jiru lamaan gidduu baasu sanaatiin halkaniin ba’anii baqatan. Isaanis
Arabbaatti baqatan; 5 loltoonni Baabilon garuu mooticha ari’anii dirree
Yerikoo irratti isa qaqqaban. Loltoonni isaa hundis isa irraa gargar ba’anii
bibittinnaa’anii turan; 6 innis ni qabame.

Gara mootii Baabilonitti Riiblaatti geeffamee achittis itti murame.
7 Isaanis ijuma isaa duratti ilmaan Zedeqiyaa fixan; isaanis ija isaa keessaa
baasanii foncaa naasiitiin hidhanii Baabilonitti isa geessan.

8 Bara mootummaa Nebukadnezar mooticha Baabilon keessa waggaa
kudha saglaffaatti, bultii torbaffaa ji’a shanaffaatti, Nebuzaradaan ajajaan
eegumsa mootummaa, qondaalli mootii Baabilon sun gara Yerusaalem
dhufe. 9 Innis mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI, masaraa mootum-
maattii fi manneen Yerusaalem hundatti ibidda qabsiise. Manneen
gurguddaa hundas ni gube. 10 Loltoonni Baabilon kanneen ajajaa eegumsa
mootummaa jala turan hundi dallaawwan naannoo Yerusaalem turan
diigan. 11 Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun namoota magaalaa
keessatti hafanii fi warra baqatanii mootii Baabilonitti kooluu galan
booji’ee fudhate. 12 Ajajaan sun garuu hiyyeeyyii biyyattii keessaa gariin
akka wayinii kunuunsanii fi lafa qotaniif achitti dhiise.

13 Baabilononni sun utubaawwan naasii, baattuuwwan iddoodhaa
socho’anii fi Gaanii naasii irraa hojjetamee mana qulqullummaa
WAAQAYYOO keessa ture caccabsanii naasii sana immoo Baabilonitti
geessan. 14 Akkasumas okkoteewwan, waan ittiin daaraa hammaaran,
waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha’an, caabiiwwanii fi mi’oota naasii
irraa hojjetaman kanneen tajaajila mana qulqullummaatiif oolan hunda
fudhatan. 15 Ajajaan eegumsaa sunis girgiraawwanii fi waciitiiwwan ittiin

dhiiga facaasan kanneen hundi isaanii warqee qulqulluu irraa yookaan meetii irraa hojjetaman fudhatee deeme.
16 Ulfinni naasii kan Solomoon ittiin utubaawwan lamaan, Gaanii fi baattuuwwan iddoodhaa socho'aniin mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF
hojjetee ture waan madaalliin madaaluu danda'uu oli turan. 17 Tokkoon
tokkoon utubaa sanaa dhundhuma kudha saddeet ol dheerata ture. Guutuun naasii kan utubaa tokko irraas dhundhuma sadii ol dheeratee naannoon isaa guutuun sibiila wal keessa loofamee tolfamee fi roomaanii naasiitiin miidhagfamee ture. Utubaan kaanis sibiila isaa kan wal keessa loofamee tolfame wajjin kanuma fakkaata ture.
18 Ajajaan eegumsaa sun, Seraayaa lubicha hangafa, Sefaaniyaa lubicha Sadarkaan isatti aanuu fi eegdota balbalaa sadan hidhee fuudhee deeme.
19 Warra amma illee magaalaa keessatti hafan keessaa ajajaa loltootaatii fi gorsitoota mootii shan fudhate. Akkasumas barreessaa qondaala ol aanaa ture kan saba keessaa loltummaaf namoota filatu sanaa fi namoota isaa kanneen magaalaa keessatti argaman jaatama fudhate. 20 Nebuzaradaan
ajajaan sun hunda isaanii guuree Riiblaatti gara mooticha Baabilonitti geesse. 21 Mootichis achuma Riiblaat biyya Hamaati keessatti isaan ni fixe.
Yihuudaanis akkasiin booji'amtee biyya isheetii baate.
22 Nebukadnezar mootichi Baabilon akka inni namoota Yihuudaatti hambise sana bulchuuf Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam ilma Shaafaan sana muude. 23 Ajajjoonni loltootaa hundii fi namoonni isaanii yeroo akka mootichi Baabilon Gedaaliyaasin bulchaa kutaa biyyaa godhee muude dhaga'anitti Gedaaliyaas bira Miisphaa dhufan; isaanis Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa, Yoohaanaan ilma Qaareyaa, Seraayaa ilma Tanhumeeti namicha Netoof sanaa, Yaazaniyaa ilma namicha Ma'akaatii fi namoota isaanii turan. 24 Gedaaliyaasis, "Qondaaltota Baabilon hin sodaatinaa; biyyattii keessa qubadhaatii mooticha Baabilon tajaajilaa; waan gaariitu isinii ta'aatii" jedhee isaanii fi namoota isaaniitiif kakate.
25 Garuu ji'a torbaffaa keessa Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa ilma Eliishaamaa kan sanyii mootootaa irraa dhalate sun namoota kudhan wajjin dhufee Gedaaliyaas, namoota Yihuudaatii fi namoota Baabilon kanneen isa wajjin Miisphaa turan fixe. 26 Kana irratti namni hundi xinnaa fi guddaan, Baabilonota sodaatee ajajjoota waraanaa wajjin gara Gibxitti baqate.

Yehooyaakiin Gad Dhiifame
25:27-30 kwf – Erm 52:31-34

27 Yehooyaakiin mootiin Yihuudaa booji'amee waggaa soddomii torbaffaa isaatti, Eewiil Marodaak mootii Baabilon ta'e; innis wagguma sana keessa bultii digdamii torbaffaa ji'a kudha lammaffaatti Yehooyaakiin mootii Yihuudaa sana mana hidhaatii gad dhiise. 28 Afaan tolaadhaanis
isatti dubbatee barcuma ulfinaa kan barcuma mootota isa wajjin Baabilon keessa turan kaanii caalu kenneef. 29 Kanaafuu Yehooyaakiin uffata isaa kan mana hidhaatti uffachaa ture sana of irraa baasee bara jireenya isaa guutuu yeroo hunda maaddii mootichaa irraa nyaate. 30 Mootichis
hamma inni lubbuudhaan jiraatetti guyyuma guyyaadhaan waan isaaf barbaachisu Yehooyaakiiniif kennaa ture.

Kitaaba Seenaa Tokkoffaa

Sanyii Addaam

Hamma Ilmaan Nohiitti
1 Addaam, Seeti, Enoosh,
2 Qeenaan, Mahalaleel, Yaared,
3 Henook, Matuuselaa, Laameh,
Noh.

4 Ilmaan Noh: Seem, Haam, Yaafet:

Yaafetoota
1:5-7 kwf – Uma 10:2-5
5 Ilmaan Yaafet:
Goomer, Maagoog, Meedee, Yaawaan, Tuubaal, Meshekii fi Tiiraas turan.
6 Ilmaan Goomer:
Ashkenas, Riifaatii fi Toogarmaa turan.
7 Ilmaan Yaawaan:
Eliishaa, Tarshiish, Kitiimii fi Roodaanota turan.

Kaamota
1:8-16 kwf – Uma 10:6-20
8 Ilmaan Haam:
Kuushi, Misrayim, Fuuxii fi Kana'aan turan.
9 Ilmaan Kuushi:
Saabaa, Hawiilaa, Sabtaa, Ra'imaa fi Sabtekaa turan.
Ilmaan Ra'imaa:
Shebaa fi Dedaan turan.
10 Kuushi abbaa Naamruud;
Naamruudis lafa irratti loltuu jabaa ta'e.
11 Misrayim immoo abbaa
Luudiimootaa, Anaamiimotaa, Lehaabiimotaa, Naftahiimootaa,
12 Fatrusiimotaa, Kaseluhiimotaa jechuunis warra Filisxeemonni
irraa dhalatanii fi Kaftooriimotaa ti.
13 Kana'aan abbaa
Siidoon ilma isaa hangaftichaa akkasumas kan Heetotaa,
14 Yebuusotaa, Amoorotaa, Girgaashotaa, 15 Hiiwotaa, Arkaawotaa,
Siinotaa, 16 Arwaadewotaa, Zemaarotaatii fi Hamaatotaa ture.

Seemota
1:17-23 kwf – Uma 10:21-31; 11:10-27
17 Ilmaan Seem:
Eelaam, Ashuur, Arfaakshad, Luudii fi Arraam turan.
Ilmaan Arraam:
Uuzi, Huuli, Geterii fi Meshek turan.
18 Arfaakshad Sheelaa dhalche;
Sheelaan immoo Eeberin dhalche.
19 Eeberiifis ilmaan lamatu dhalate:

Sababii bara isaa keessa lafti gargar qoodamteef, maqaan isa tokkoo
Felegi jedhamee moggaafame; maqaan obboleessa isaa immoo
Yooqxaan jedhamee moggaafame.
20 Yooqxaan immoo
Almoodaad, Sheleef, Hazarmaawet, Yaaraa, 21 Hadooraam, Uuzaal,
Diqlaa, 22 Eebaal, Abiimaa'eel, Shebaa, 23 Oofiir, Hawiilaa fi
Yoobaabin dhalche. Warri kunneen hundinuu ilmaan Yooqxaanii
ti.

24 Seem, Arfaakshadi, Sheelaa,
25 Eeberi, Felegi, Re'uu,
26 Seruugi, Naahoor, Taaraa,
27 akkasumas Abraam kan Abrahaam jedhame sanaa dha.

Maatii Abrahaam

28 Ilmaan Abrahaam: Yisihaaqii fi Ishmaa'eel.

Sanyiiwwan Aggaar
1:29-31 kwf – Uma 25:12-16

29 Sanyiiwwan isaanii warra kanneenii dha:
Nabaayooti ilma Ishmaa'eel hangafticha, Qeedaar, Adbi'eel, Mibsaami,
30 Mishmaa, Duumaa, Maasaa, Hadaad, Teemaa, 31 Yexuur, Naafiishii
fi Qeedmaa.
Isaan kunneen ilmaan Ishmaa'eel.

Sanyiiwwan Heeturaa
1:32-33 kwf – Uma 25:1-4

32 Ilmaan Qexuuraan saajjatoon Abrahaam sun deesse:
Zimraan, Yoqshaan, Medaan, Midiyaan, Yishbaaqii fi Shuwaa.
Ilmaan Yokshaan:
Shebaa fi Dedaan.
33 Ilmaan Midiyaan:
Eefaa, Eefer, Henook, Abiidaa fi Eldaa'aa.
Warri kunneen hundi sanyiiwwan Qexuuraa ti.

Sanyiiwwan Saaraa
1:35-37 kwf – Uma 36:10-14

34 Abrahaam abbaa Yisihaaq.
Ilmaan Yisihaaq:
Esaawuu fi Israa'el.

Ilmaan Esaawuu

35 Ilmaan Esaawu:
Eliifaaz, Re'uu'eel, Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi.
36 Ilmaan Eliifaaz:
Teemaan, Oomaar, Zefoo, Gaataamii fi Qenaz;
karaa Tiimnaatiin: Amaaleq.
37 Ilmaan Re'uu'eel:
Nahaati, Zeraa, Shamaa fi Miizaah.

Namoota See'iir kanneen Edoom keessa Jiraatan
1:38-42 kwf – Uma 36:20-28

38 Ilmaan See'iir:
Looxaan, Sobaal, Zibe'oon, Aannaa, Diishoon, Eezerii fi Diishaan.

39 Ilmaan Looxaan:
Hoorii fi Hoomaam, Tiimnaa obboleettii Looxaan.
40 Ilmaan Sobaal:
Aliwaan, Maanahaat, Eebaal, Shefoo fi Oonaami.
Ilmaan Zibe'oon:
Ayyaa fi Aannaa.
41 Ilmi Aannaa:
Diishoon.
Ilmaan Diishoon:
Hemdaan, Eshbaan, Yitraanii fi Keraan.
42 Ilmaan Eezeri:
Bilhaan, Zaawaanii fi Aqaan.
Ilmaan Diishaan:
Uuzii fi Araan.

Bulchitoota Edoom
1:43-54 kwf – Uma 36:31-43

43 Mootonni utuu mootiin Israa'el tokko iyyuu hin mo'in dura Edoom keessatti mo'an kanneen turan:
Belaa ilma Be'oor kan magaalaan isaa Diinhaabaa jedhamee mog-gaafame sana.
44 Belaa duunaan Yoobaab ilmi Zeraa namichi Bozraa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
45 Yoobaab duunaan Hushaam namichi biyya Teemaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
46 Hushaam duunaan Hadaad ilmi Bedad inni biyya Mo'aabitti Midiyaanin mo'ate sun iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Maqaan magaalaa isaa Aawiit jedhame.
47 Hadaad duunaan Samlaan namichi Masreeqaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
48 Samlaan duunaan Shaawul namichi biyya Rehoobooti ishee laga bira jirtu sanaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
49 Shaawul duunaan Ba'aal-Haanaan ilmi Akboor iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
50 Ba'aal-Haanaan duunaan immoo Hadaad iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. Magaalaan isaas Faa'uu jedhame. Maqaan niitii isaa immoo Maheexabi'eel jedhama ture; isheenis intala Maxreed, intala Mee-Zaahaab turte.
51 Hadaadis ni du'e.

Hangafoota saba Edoom:
Tiimnaa, Aalwaa, Yeteeti,
52 Oholiibaamaa, Eelaa, Phiinoon,
53 Qenaz, Teemaan, Mibzaar,
54 Magidii'eelii fi Iiraam.
Namoonni kunneen hangafoota Edoom turan.

2

Ilmaan Israa'el
2:1-2 kwf – Uma 35:23-26

1 Ilmaan Israa'el warra kanneenii dha: Ruubeen, Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakor, Zebuuloon,
2 Daan, Yoosef, Beniyaam, Niftaalem, Gaadii fi Aasheer.

Yihuudaa
2:5-15 kwf – Rut 4:18-22; Mat 1:3-6

Hamma Ilmaan Hezroonitti

3 Ilmaan Yihuudaa:
Eeri, Oonaanii fi Sheelaa. Isaan kanneen sadanuu intala Shuuwaa, dubartii Kana'aan sanatu isaaf da'e.
Eer ilmi Yihuudaa hangaftichi fuula WAAQAYYOO duratti hamaa ture. Kanaafuu WAAQAYYO isa ajjeese.
4 Taamaar niitiin ilma Yihuudaa Faaresii fi Zaaraa Yihuudaaf deesse. Yihuudaan walumaa galatti ilmaan shan qaba ture.

5 Ilmaan Faares:
Hezroonii fi Hamuul.
6 Ilmaan Zaaraa:
Zimrii, Eetaan, Heemaan, Kalkoolii fi Daardaa. Isaan walumaa galatti dhiirota shan turan.
7 Ilma Karmii:
Aakaar isa waan balleeffamuu qabu fudhachuudhaan Israa'elitti rakkina fide.
8 Ilma Eetaan:
Azaariyaa.
9 Ilmaan Hezroon:
Yerami'eel, Raamii fi Keluubaa.

Raam ilma Hezroonii jalqabee

10 Raam abbaa Abiinaadaab ture;
Amiinaadaab immoo abbaa Nahishoon hoogganaa saba Yihuudaa ture.
11 Nahishoon abbaa Salmaan;
Salmaan immoo abbaa Bo'eez;
12 Bo'eez abbaa Oobeedi;
Yoobeed immoo abbaa Isseey.

13 Ilmaan Isseey:
Ilmi isaa hangafni Eliiyaab, lammaffaan Abiinaadaab,
sadaffaan Shime'aa, 14 Afuraffaan Naatnaa'el,
shanaffaan Raadaayi, 15 ja'affaan Oozem,
torbaffaan Daawit.
16 Obboleettonni isaanii immoo Zeruuyaa fi Abiigayiil turan.
Ilmaan Zeruuyaa sadan Abiishaayi, Yoo'aabii fi Asaaheel turan.
17 Abiigayiil haadha Amaasaa kan abbaan isaa Yeteer nama gosa Ishmaa'eel sanaa ti.

Kaaleb Ilma Hezroon

18 Kaaleb ilmi Hezroon niitii isaa Azuubaa fi Yeri'ooti irraa ijoollee dhalche. Ilmaan Aazubaa kanneen turan:
Yeeser, Sobaabii fi Ardoon.
19 Kaalebis Azuubaan duunaan Efraataa fuudhe. Isheenis Huurin isaaf deesse.
20 Huuri abbaa Uuri; Uuri immoo abbaa Bezali'eel.

21 Ergasii Hezroon yommuu umuriin isaa waggaa jaatama guutetti intala abbaa Gili'aad intala Maakiir fuudhe; isheenis Seguubin isaaf deesse.
22 Seguub immoo abbaa Yaa'iir ture; innis biyya Gili'aad keessaa magaalaawwan digdamii sadii qaba ture.

23 Geshuurii fi Arraam, magaalaa Yaa'iir akkasumas Qeenaatii fi gandoota naannoo ishee jiraniin walitti magaalaawwan jaatama irraa fudhatan.
Isaan kunneen hundi sanyii abbaa Gili'aad sanyii Maakiir turan.
24 Hezroon erga Kaaleb Efraataatti du'ee booddee, niitiin isaa Abiyaan Ashihuur abbaa Teqoo'aa deesseef.

Yerahimi'eel Ilma Hezroon

25 Ilmaan Yerami'eel ilma Hezroon hangafticha sanaa:
Raam ilma isaa hangafticha, Buunaah, Ooren, Oozemii fi Ahiiyaa.
26 Yerami'eel niitii biraa kan Aaxaaraa jedhamtu qaba ture; isheenis haadha Oonaam turte.
27 Ilmaan Raam ilma Yerami'eel hangafticha sanaa:
Ma'aaz, Yaamiinii fi Eeqeer.
28 Ilmaan Oonaam:
Shamaayii fi Yaadaa.
Ilmaan Shamaayi:
Naadaabii fi Abiishur. 29 Niitiin Abiishur Abiihaayil jedhamti; isheenis
Ahibaanii fi Mooliid isaaf deesse.
30 Ilmaan Naadaab:
Seleedii fi Afayiim. Seleed utuu ijoollee hin dhalchin du'e.
31 Ilma Afayiim:
Yishe'ii; Yishe'iin abbaa Sheeshaan. Sheeshaan immoo abbaa Ahilayi.
32 Ilmaan Yaadaa kan obboleessa Shamaayi:
Yeteerii fi Yoonaataan. Yeteer utuu ijoollee hin dhalchin du'e.
33 Ilmaan Yoonaataan:
Pheletii fi Zaazaa.
Isaan kunneen sanyiiwwan Yerami'eel turan.

34 Sheeshaan intallan malee ilmaan hin qabu ture.
Innis tajaajilaa lammii Gibxi kan Yarihaa jedhamu tokko qaba ture.
35 Sheeshaan tajaajilaa isaa Yarihaatti intala isaa ni heerumsiise; isheenis Ataayin deesseef.
36 Ataayi abbaa Naataan;
Naataan immoo abbaa Zaabaadin;
37 Zaabaad abbaa Eflaal;
Efelaal immoo abbaa Oobeedi;
38 Oobeedi abbaa Yehuu;
Yehuun abbaa Azaariyaa;
39 Azaariyaa abbaa Heleez;
Helees immoo abbaa Ele'aasaa ti;
40 Ele'aasaan abbaa Sismaayi;
Sismaayi abbaa Shaluum;
41 Shaluum abbaa Yeqameyaa ti;
Yeqameyaan immoo abbaa Eliishaamaa ti.

Gosoota Kaaleb

42 Ilmaan Kaaleb obboleessa Yerami'eel:
Meeshaan ilmi isaa hangaftichi abbaa Ziif; Ziif abbaa Maareeshaa ti;
Maareeshaan immoo abbaa Kebroon.
43 Ilmaan Kebroon:
Qooraahi, Tafuu'aa, Reqemii fi Shemaa.
44 Shemaan abbaa Raham;

Raham immoo abbaa Yorqe’aam.
Reqem abbaa Shamaayi.
45 Shamaayi abbaa Maa’oon;
Maa’oon immoo abbaa Beet Zuuri.
46 Eefaan saajjatoon Kaaleb sun haadha
Haaraan, Moozaa fi Gaazeez.
Haaraan immoo abbaa Gaazer.
47 Ilmaan Yaahidaay:
Reegeem, Yootaam, Geeshaan, Phelet, Eefaa fi Sha’aaf.
48 Ma’akaan saajjatoon Kaaleb sun haadha
Shebeerii fi Tirhaanaa ti.
49 Isheen akkasumas Sha’aaf abbaa Madmaanaa,
Shewwaa abbaa Makbeenaa fi abbaa Gibe’aa deesse.
Kaaleb intala Aaksaa jedhamtu qaba ture.
50 Isaan kunneen sanyiiwwan Kaaleb turan.

Ilmaan Huuri ilma Efraataa hangaftichaa:
Sobaal abbaa Kiriyaati Ye’aariim, 51 Salmaan abbaa Beetlihem, Haa-
reef abbaa Beet Gaadeer.
52 Sanyiiwwan Sobaal kan abbaa Kiriyaati Ye’aariim:
Walakkaan Menuhootaa, Haaroo’ee, 53 akkasumas gosti Kiriyaati
Ye’aariim, Yitraawonni, Fuutonni, Shumaatonni, Mishiraawonni,
Zoraatotaa fi Eshitaa’oloonni gosoota isaan kanneen keessaa dha-
latanii dha.
54 Sanyiiwwan Salmaan:
Beetlihem, Netoofota, Atroot Beet Yoo’aab, walakkaa Maanaheetotaa,
Zoraatota fa’i; 55 balbala barreessitootaa kanneen Yaabeex keessa
jiraatan: Tiraatota, Shime’aatotaa fi Sukaatota. Isaan kunneen
Qeenota mana abbaa Rekaab Hamaati keessaa dhalatanii dha.

3

Ilmaan Daawit
3:1-4 kwf – 2Sm 3:2-5
3:5-8 kwf – 2Sm 5:14-16; 1Sn 14:4-7

1 Isaan kunneen ilmaan Daawit Kebroonitti dhalchee dha:

Ilmi isaa hangafni Amnoon kan Ahiinoo’am dubartiin Yizri’eel deessee dha;
inni lammaffaan immoo Daani’el kan Abiigayiil dubartiin Qarmeloos deessee dha;
2 sadaffaan Abesaaloom isa Ma’akaan intalli Talmaay mooticha Geshuur deessee dha;
afuraffaan Adooniyaa ilma Hagiit;
3 shanaffaan Shefaaxiyaa ilma Abiixaal;
ja’affaan Yitre’aam kan inni niitii isaa Eglaa irraa dhalchee dha.

4 Isaan ja’aan kunneen warra yeroo Daawit Kebroonitti waggaa torbaa fi walakkaa mootii turetti isaaf dhalatanii dha.

Daawit Yerusaalemitti waggaa soddomii sadii mootii ta'ee bulche;
5 ijoolleen achitti isaaf dhalatanis kanneenii dha:

Shime'aa, Shobaab, Naataanii fi Solomoon. Ilmaan afran kunneen Batisheebaa intala Amii'eel irraa dhalatan.
6 Akkasumas ilmaan biraa qaba ture; isaanis: Yibehaar, Eliishuuwaa,
Eliiphelexi, 7 Noogaa, Nefeg, Yaafiiyaa, 8 Eliishaamaa, Eliyaadaa fi
Eliiphelexi; isaanis walumatti ilmaan sagal turan.

9 Ilmaan saajjatoowwan isaa irraa dhalataniin alatti isaan kunneen ilmaan Daawit turan. Taamaar immoo obboleettii isaanii turte.

Mootota Yihuudaa

10 Ilmi Solomoon Rehoobo'aam;
ilmi Rehoobo'aam Abiyaa dha;
ilmi Abiyaa Aasaa dha;
ilmi Aasaa Yehooshaafaax;
11 ilmi Yehooshaafaax Yehooraam;
ilmi Yooraam Ahaaziyaa;
ilmi Ahaaziyaa Yoo'aash;
12 ilmi Yoo'aash Amasiyaa;
ilmi Amasiyaa Azaariyaa;
ilmi Azaariyaa Yootaam;
13 ilmi Yootaam Aahaaz;
ilmi Aahaaz Hisqiyaas;
ilmi Hisqiyaas Minaasee dha;
14 ilmi Minaasee Aamoon;
ilmi isaa immoo Yosiyaas.
15 Ilmaan Yosiyaas:
Inni hangafni Yoohaanaan,
lammaffaan Yehooyaaqiim,
sadaffaan Zedeqiyaa,
afuraffaan immoo Shaluum.
16 Ilmaan Yehooyaaqiim:
Ilma isaa Yehooyaakiinii fi
ilma isaa Zedeqiyaa.

Hidda Dhaloota Moototaa Kan Boojuu booddee ture

17 Ilmaan Yehooyaakiin isa booji'ame sanaa:
Ilma isaa She'altii'eel, 18 Malkiiraam, Phedaayaa, Shenaaxaar,
Yeqameyaa, Hooshaamaa fi Nedaabiyaa.
19 Ilmaan Phedaayaa:
Zarubaabelii fi Shime'ii.
Ilmaan Zarubaabel:
Meshulaamii fi Hanaaniyaa. Obboleettiin isaanii immoo Sheloomiit
jedhamti. 20 Akkasumas ijoollee gara biraa shanitu ture; isaanis:
Hashubaa, Oohel, Berekiyaa, Hasadiyaa fi Yooshab-Heseed.
21 Ilmaan Hanaaniyaa:
Phelaatiyaa fi Yeshaayaa; akkasumas ilmaan Refaayaa, ilmaan Arnaan, ilmaan Obaadiyaatii fi ilmaan Shekaaniyaa.
22 Ilmaan Shekaaniyaa:

Shemaa'iyaa fi ilmaan isaa: Haxuush, Yigi'aal, Baariiyaah, Na'aariyaa fi Shaafaax; isaan walumatti ja'a turan.

23 Ilmaan Na'aariyaa:

Eliiyoo'eenayi, Hisqiyaasii fi Azriiqaam; isaan walumatti sadii turan.

24 Ilmaan Eliiyoo'eenayi:

Hoodayiwaa, Eliyaashiib, Phelaayaa, Aquub, Yoohaanaan, Delaayaa fi Anaanii; isaan walumatti torba turan.

4

Balbalawwan Yihuudaa Kanneen Biraa

1 Ilmaan Yihuudaa:

Faares, Hezroon, Karmii, Huurii fi Sobaal.

2 Re'aayaan ilmi Sobaal abbaa Yahaatiiti; Yahaati immoo abbaa Ahuumaayii fi Laahadii ti. Isaan kunneen balbalawwan Zoraatotaa ti.

3 Ilmaan Eexaam kanneenii dha:

Yizri'eel, Yishmaa fi Yidbaashi. Obboleettiin isaanii immoo Hazelelphoonii jedhamti.
4 Phenuu'eel abbaa Gedoor; Eezer immoo abbaa Huushaam.

Isaan kunneen sanyii Huuri ilma Efraataa hangaftichaatii fi abbaa Beetlihem sanaa ti.

5 Ashihuur abbaan Teqoo'aa niitota lama kanneen Heelaa fi Na'araa jedhaman qaba ture.

6 Na'araan ilmaan Ahuzaam, Heefer, Teemenii fi Haa'ahashitaar jedhaman deesseef. Ilmaan Na'araa isaan kanneen turan.

7 Ilmaan Heelaa:

Zeret, Zooharii fi Etnaan;
8 Qoosi abbaa Anuub, abbaa Hazobeebaa fi abbaa balbalawwan Ahariheel ilma Haaruumiti.

9 Yaabeex nama obboloota isaa caalaa ulfina qabu ture; haatii isaa, "Ani
dhiphinaanan isa da'e" jettee Yaabeex jettee isa moggaafte.
10 Yaabeex
immoo akkana jedhee Waaqa Israa'elitti iyyate; "Ati na eebbisi; biyya koos
naaf bal'isi! Akka ani hin miidhamnee fi akka ani dhiphina jalaa ba'uuf
harki kee na wajjin haa jiraatu." Waaqnis waan inni kadhate sana ni
kenneef.

11 Kiluub obboleessi Shuhaa abbaa Mihiirii ti; Mehiir immoo abbaa Eshitooniti.
12 Eshitoonis abbaa Beet Raafaan, abbaa Faasehaa fi Tehiinaa ti; Tahiinaan immoo abbaa Iir Naahaashii ti. Isaan kunneen namoota Reekaa ti.

13 Ilmaan Qenaz:

Otnii'eelii fi Seraayaa.

Ilmaan Otnii'eel:

Hataatii fi Ma'oonotaayi.
14 Me'oonotaayi abbaa Ofraa ti.

Seraayaan abbaa Yoo'aabii ti; Yoo'aab immoo abbaa Gee Haraashiimii ti.

Maqaan kun sababii isaan ogummaa hojii harkaa qabaniif kennameef.

15 Ilmaan Kaaleb ilma Yefunee:

Iiruu, Eelaa fi Na'aam.

Ilmi Eelaa:

Qenaz.

16 Ilmaan Yehaleli'eel:

Ziifii, Ziifaa, Tiiriyaa fi Asareel.
17 Ilmaan Izraa:
Yeteer, Mered, Eeferii fi Yaaloon.
Niitota Mered keessaa isheen tokko Miiriyaam, Shamaayii fi Yishibaa abbaa Eshtimo'aa sana deesse.
18 Niitiin isaa dubartiin Yihuudaa sunis Yaared abbaa Gedoor, Hebeer abbaa Sookooniitii fi Yequutii'eel abbaa Zaano'aa deesse.
Isaan kunneen ijoollee Bitiyaa intala Fara'oon kan Mered fuudhe sanaa ti.
19 Ilmaan niitiin Hoodiyaa obboleettiin Naham sun deesse:
Abbaa Qeyiilaa namicha Garmii sanaatii fi Eshtimo'aa namicha Ma'akaa ti.
20 Ilmaan Simi'oon:
Amnoon, Riinaa, Ben-Haanaanii fi Tiiloon.
Ilmaan Yishi'ii:
Zoheetii fi Ben-Zoheetii ti.
21 Ilmaan Sheelaa ilma Yihuudaa:
Eer abbaa Leekaa, La'adaa abbaa Maareeshaatii fi balbalawwan Beet Ashibee'aatti warra wayyaa quncee talbaa haphii hojjetanii.
22 Yooqiim, namoota Koozeebaa, Yoo'aashii fi Saaraaf isa Mo'aabii fi Yaashubiileheem bulchu. Barreeffamni kunneenis kan bara durii ti.
23 Isaanis suphee dhooftuu Nexaayiimii fi Gedeeraa keessa jiraatan turan; jarri kun mootichaaf hojjechaa achi jiraatu ture.

Simi'oon
4:28-33 kwf – Iya 19:2-10

24 Ilmaan Simi'oon:
Nemuu'eel, Yaamiin, Yaariib, Zeraa fi Shaawul;
25 Shaluum ilma Saa'uul ture; Mibsaam ilma Shaluumiti; Mishmaa immoo ilma Mabsaamiti.
26 Ilmaan Mishmaa:
Ilma isaa Hamuu'eel, ilma isaa Zakuurii fi ilma isaa Shime'ii.

27 Shime'iin ilmaan kudha ja'aa fi intallan ja'a qaba ture; obboloonni
isaa garuu ijoollee hedduu hin qaban ture; sababii kanaaf balbalawwan
isaanii hundinuu akka gosa Yihuudaa baay'ee hin turre. 28 Isaanis
Bersheebaa, Molaadaa, Hazar Shuu'aal, 29 Bilihaa, Ezem, Toolaad,
30 Betuu'eel, Hormaa, Siiqlaag, 31 Beet Markaabot, Hazar Susiim, Beet Biirii
fi Sha'arayiim keessa jiraatan. Magaalaawwan kunneen hamma bara
mootummaa Daawitiitti magaalaawwan isaanii turan. 32 Akkasumas gan-
doota Eexaam, Ayin, Reemoon, Tookkenii fi Ashaan jechuunis magaalaa
shananii fi 33 gandoota naannoo isaaniitti argaman hunda keessa hamma
Ba'aaliitti jiraatu ture.

Kunneen iddoo isaan jiraatanii dha. Isaanis galmee hidda dhaloota isaanii kaawwatanii jiran.

34 Meshoobaab, Yamleek,
Yooshaa ilma Amasiyaa, 35 Yoo'eel,
Yehuu ilma Yooshibiyaa, ilma Seraayaa, ilma Asii'eel,
36 akkasumas Eliiyoo'eenayi, Yaa'iqoobaa, Yashoohayaa,
Asaayaa, Aadii'eel, Yesiimi'eel, Benaayaa,

37 Ziizaa ilma Shiifii, ilma Aloon, ilma Yedaayaa, ilma Shimrii, ilma Shemaa'iyaa.

38 Namoonni maqaan isaanii kanaa olitti himame kunneen hooggantoota balbala isaanii turan.

Baay'inni maatii isaaniis akka malee dabalaa dhufe; 39 isaanis
bushaayee isaaniitiif lafa dheedaa barbaacha hamma moggaa Gedoor
kan gama ba'a sululaa jiru sanaatti deeman. 40 Isaanis naannoo sanatti
lafa dheedaa gabbataa fi gaarii argatan; lafni sunis bal'aa, kan nagaa fi
tasgabbii qabu ture. Bara durii gosoonni Haamii naannoo sana jiraachaa
turan.
41 Namoonni maqaan isaanii dha'ame kunneen bara Hisqiyaas mootii Yi-
huudaa ture keessa dhufan. Isaan akkuma hamma har'aatti illee mul'atu
qubata Kaamotaatii fi Me'uunoota achi jiraachaa turanii dha'anii guutu-
maan guutuutti isaan barbadeessan. Ergasiis sababii lafa dheedaa bal'aa
bushaayee isaaniitiif argataniif lafa jaraa irra ni qubatan. 42 Simi'oonota
kanneen keessaa namoonni dhibba shan ilmaan Yishi'ii Phelaatiyaa,
Na'aariyaa, Refaayaa fi Uzii'eel hoogganamanii biyya gaaraa See'iir
weeraran. 43 Isaanis Amaaleqoota miliqanii hafan balleessanii hamma
har'aatti achuma jiraatan.

5

Ruubeen

1 Ruubeen Israa'eliif ilma hangafa ture; ta'us sababii inni siree
abbaa isaa xureesseef mirgi hangafummaa isaa ilmaan Yoosef
ilma Israa'el sanaatiif kenname. Kanaafuu inni akka mirga
isaa kan dhalootaan argamuutti hidda dhalootaa keessatti
hin galmeeffamne; 2 Yihuudaan obboloota isaa keessa nama
jabaa fi kan mootummaan isa keessaa ba'e ta'u illee mirgi
hangafummaa kan Yoosefii ti. 3 Ilmaan Ruubeen ilma Israa'el
hangaftichaa:

Henooki, Faluusoo, Hezroonii fi Karmii.
4 Ilmaan Yoo'eel:
Shemaa'iyaa ilma isaa, Googi ilma isaa,
Shime'ii ilma isaa, 5 Miikaa ilma isaa,
Re'aayaa ilma isaa, Ba'aal ilma isaatii fi
6 Bi'eeraa ilma isaa kan mootiin Asoor Tiiglaat-Philneeser booji'ee fudhatee dha. Be'eeraan hoogganaa gosa Ruubeen ture.
7 Firoonni isaanii warri akkuma hidda dhaloota isaaniitti balbala balbalaan galmeeffaman kanneenii dha:
Ye'ii'eel hangafticha, Zakkaariyaas, 8 Beelaa ilma Aazaazi, ilma Shemaa, ilma Yoo'eel.

Isaanis naannoo Aro'eeri jalqabee hamma Neboo fi Ba'aal Me'ooniitti
jiru keessa qubatan. 9 Isaanis sababii horiin isaanii Gili'aadi keessatti
baay'ateef karaa ba'a biiftuutiin hamma daarii gammoojjii kan gara laga
Efraaxiisitti bal'atu sanaatti biyyattii qabatan.

[10] Isaan jabana Saa'ol keessa Aggaariitti waraana kaasan; jarris harka isaaniitti mo'ataman; isaanis iddoo jireenyaa warra Aggaar kan Gili'aadiin gama ba'a biiftuu jiru guutumaan guutuutti qabatan.

Gaad

[11] Gosoonni Gaad isaanitti aananii Baashaan keessa lafa hamma Salkaatti argamu irra jiraatan; isaanis:

[12] Yoo'eel hangaftichi, Shaafaam itti aanaan isaa, Ya'inayii fi Shaafaax Baashaan keessa jiraatan.
[13] Firoonni isaanii maatii maatiidhaan kanneenii dha:
Miikaa'el, Meshulaam, Shebaa, Yooraay, Yaakaan, Zii'aa fi Eeber; walumaa galatti torba turan.
[14] Isaan kunneen immoo ilmaan Abiihaayil ilma Huuri, ilma Yaarokaa, ilma Gili'aad, ilma Miikaa'el, ilma Yeshiishaayi, ilma Yakedoo, ilma Buuzii ti.
[15] Ahiin ilmi Abdi'eel, hangafa maatii isaanii ture; Abdi'eel immoo ilma Guunii ti.

[16] Warri Gaad Gili'aad keessa, Baashaanii fi gandoota daarii isheetti argaman, akkasumas lafa tikaa kan Shaaroon keessatti argaman hundaa fi qarqara isaa jiraatan.
[17] Isaan kunneen hundi jabana Yootaam mootii Yihuudaa turee fi jabana Yerobi'aam mootii Israa'el ture keessa galmee hidda dhalootaa keessatti galmeeffaman.

[18] Ruubeenonni, Gaadonnii fi walakkaan gosa Minaasee namoota dandeettii lolaa qaban 44,760 qaban ture; isaanis namoota jajjaboo warra gaachanaa fi goraadee qabachuu danda'an, warra xiyya darbachuu
danda'anii fi warra waraanaaf leenjifaman turan. [19] Jarri kunis warra
Aggaariitti, warra Yexuuritti, Naafiishiittii fi Noodaabiitti waraana ni
banan. [20] Sababii isaan waraana sana irratti gara Waaqaatti iyyatanii
turaniif Waaqni isaan gargaaree warra Aggaariitii fi garee isaanii hunda dabarsee harka isaaniitti kenne. Innis sababii isaan isa amanataniif
kadhannaa isaaniitiif deebii kenne. [21] Isaanis horii warra Aggaar gaala
kuma shan, hoolaa kuma dhibba lamaa fi shantamaa fi harree kuma lama
saaman. Akkasumas nama kuma dhibba tokkoo booji'an; [22] sababii lolli
sun kan Waaqaa tureef namoonni biraa baay'een ni ajjeefaman. Isaanis hamma bara boojuutti biyya sana keessa ni jiraatan.

Walakkaa Gosa Minaasee

[23] Walakkaan gosa Minaasee baay'ee turan; isaanis Baashaanii jalqabanii hamma Ba'aal Hermooniitti, hamma Seniir Tulluu Hermoonitti biyya sana keessa qubatan.
[24] Isaan kunneen hangafoota maatii isaanii ti: Eefer, Yishi'ii, Elii'eel, Azrii'eel, Ermiyaas, Hoodayiwaa fi Yadii'eel. Isaan kunneen loltoota
gootota, namoota bebbeekamoo fi hangafoota maatii isaanii ti. [25] Isaan
garuu Waaqa abbootii isaaniitiif amanamuu didanii waaqota saboota biyyattii wajjin sagaagalan; saboonni kunneenis warra Waaqni fuula
isaanii duraa balleessee dha. [26] Kanaafuu Waaqni Israa'el hafuura Fohaa
mooticha Asoor jechuunis hafuura Phuuli kakaasee akka inni gosoota Ruubeen, kan Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaasee booji'u godhe. Innis

warra kanneen gara Halaa, Haaboor, Haaraatii fi gara qarqara laga Goozaaniitti geesse; isaanis hamma har'aatti achuma jiraatan.

6

Lewwii

1 Ilmaan Lewwii:
Geershoon, Qohaatii fi Meraar.
2 Ilmaan Qohaati:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel.
3 Ijoolleen Amraam:
Aroon, Musee fi Miiriyaam.
Ilmaan Aroon:
Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar.
4 Ele'aazaar abbaa Fiinehaas;
Fiinehaas immoo abbaa Abiishuuwaa ti;
5 Abiishuuwaan abbaa Buukii ti;
Bukiin immoo abbaa Uzii ti;
6 Uzii abbaa Zeraayaa ti;
Zaraa'iyaan abbaa Meraayootii ti;
7 Meraayoot abbaa Amariyaa ti;
Amariyaan abbaa Ahiixuubii ti;
8 Ahiixuub abbaa Zaadoqii ti;
Zaadoq abbaa Ahiima'azii ti;
9 Ahiima'az abbaa Azaariyaa ti;
Azaariyaa abbaa Yoohaanaanii ti;
10 Yoohaanaan abbaa Azaariyaa ti;
inni luba ta'ee mana qulqullummaa kan Solomoon Yerusaalemitti ijaare keessa tajaajilaa ture.
11 Azaariyaa abbaa Amariyaa ti;
Amariyaan abbaa Ahiixuubii ti;
12 Ahiixuub abbaa Zaadoqii ti;
Zaadoq abbaa Shaluumii ti;
13 Shaluum abbaa Hilqiyaa ti;
Hilqiyaa abbaa Azaariyaa ti;
14 Azaariyaa abbaa Seraayaa ti;
Seraayaan abbaa Yehoozaadaaqii ti.
15 Yeroo WAAQAYYO akka sabni Yihuudaatii fi Yerusaalem Nebukadnezariin booji'amu godhetti Yehoozaadaaqis booji'amee fudhatame.

16 Ilmaan Lewwii:
Geershoom, Qohaatii fi Meraarii.
17 Maqaan Ilmaan Geershoom kanaa dha:
Loobeenii fi Shime'ii.
18 Ilmaan Qohaati:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel.
19 Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii.

Isaan kunneen Lewwota balbala balbala abbootii isaaniitiin lakkaa'amanii dha:
20 Balbala Geershoom keessaa:
Ilma isaa Loobeen, ilma isaa Yahaati,

ilma isaa Zimaati, 21 ilma isaa Yoo'aa,
ilma isaa Iddoo, ilma isaa Zeraa fi
ilma isaa Ye'aateraayi.
22 Ilmaan Qohaati:
Ilma isaa Amiinaadaab, ilma isaa Qooraahi,
ilma isaa Asiir, 23 ilma isaa Elqaanaa,
ilma isaa Ebiyaasaaf, ilma isaa Asiir,
24 ilma isaa Tahaat, ilma isaa Uurii'eel,
ilma isaa Uziyaa fi ilma isaa Shaawul.
25 Ilmaan Elqaanaa:
Amaasaayi, Ahiimooti,
26 ilma isaa Elqaanaa, ilma isaa Zoofayi,
ilma isaa Naahat, 27 ilma isaa Eliiyaab,
ilma isaa Yeroohaam, ilma isaa Elqaanaa fi
ilma isaa Saamu'eel.
28 Ilmaan Saamu'eel:
Ilma isaa Yoo'eel hangaftichaa fi
ilma isaa lammaffaa Abiyaa.
29 Ilmaan Meraarii:
Mahilii, ilma isaa Loobeen,
ilma isaa Shime'ii, ilma isaa Uzaa,
30 ilma isaa Shime'aa, ilma isaa Hagiyaa fi
ilma isaa Asaayaa.

Faarfattoota Mana Qulqullummaa
6:54-80 kwf – Iya 21:4-39

31 Namoonni erga taabonni dhufee achi boqotee booddee Daawit akka
isaan faarfannaadhaan mana WAAQAYYOO keessa tajaajilaniif muude
kanneenii dha. 32 Isaanis hamma Solomoon Yerusaalem keessatti mana
qulqullummaa WAAQAYYOO ijaaretti dunkaana qulqulluu, dunkaana wal
ga'ii duratti faarfannaadhaan tajaajilaa turan. Isaanis akkuma seera
isaaniif kenname sanaatti hojii isaanii hojjechaa turan.

33 Maqaan namoota ilmaan isaanii wajjin tajaajilanii kanneenii dha:

Ilmaan Qohaatotaa keessaa:
Heemaan Faarfataa,
ilma Yoo'eel, ilma Saamu'eel,
34 ilma Elqaanaa, ilma Yeroohaam,
ilma Elii'eel, ilma Too'aa,
35 ilma Zuufi, ilma Elqaanaa,
ilma Mahat, ilma Amaasaayi,
36 ilma Elqaanaa, ilma Yoo'eel,
ilma Azaariyaa, ilma Sefaaniyaa,
37 ilma Tahaat, ilma Asiir,
ilma Ebiyaasaaf, ilma Qooraahi,
38 ilma Yizihaar, ilma Qohaati,
ilma Lewwii, ilma Israa'el;
39 akkasumas Asaaf obboleessi Heemaan karaa mirgaatiin dhaabata ture:
Asaaf ilma Berekiyaa, ilma Shime'aa,

40 ilma Miikaa'el, ilma Ba'aseeyaa,
ilma Malkiyaa, 41 ilma Etnii,
ilma Zeraa, ilma Adaayaa,
42 ilma Eetaan, ilma Zimaa,
ilma Shime'ii, 43 ilma Yahaati,
ilma Geershoom, ilma Lewwii;
44 karaa bitaa isaatiin immoo warri isaan wajjin turan gosa Meraarii
keessaa:
Eetaan ilma Qiisaa, ilma Abdii,
ilma Maluuk, 45 ilma Hashabiyaa,
ilma Amasiyaa, ilma Hilqiyaa,
46 ilma Amzii, ilma Baanii,
ilma Shemeer, 47 ilma Mahilii,
ilma Muusii, ilma Meraarii,
ilma Lewwii.

48 Obboloonni isaanii Lewwonni akka hojii dunkaana qulqulluu mana
Waaqaa hunda hojjetaniif ramadamanii turan. 49 Aroonii fi ilmaan
isaa garuu akkuma waan Museen garbichi Waaqaa sun ajajee ture
hundaatti hojii Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sanaatiif, sababii
Israa'eliitiifis araara buusuudhaaf iddoo aarsaa kan aarsaa gubamuutii fi
iddoo aarsaa ixaanaa irratti aarsaawwan dhi'eessaa turan.

50 Ilmaan Aroon kanneenii dha:
Ilma isaa Ele'aazaar, ilma isaa Fiinehaas,
ilma isaa Abiishuuwaa, 51 ilma isaa Bukii,
ilma isaa Uzii, ilma isaa Zeraayaa,
52 ilma isaa Meraayoot, ilma isaa Amariyaa,
ilma isaa Ahiixuub, 53 ilma isaa Zaadoqii fi
ilma isaa Ahiima'az.

54 Sababii ixaan jalqabaa isaaniif ba'eef iddoowwan kunneen
Aroonii fi ilmaan isaa kanneen balbala Qohaati keessaa dhu-
faniif ni kennaman; iddoowwan qubata isaanii kanneen akka
biyya isaanii ta'aniif isaaniif ramadamanii dha:
55 Kebroon isheen biyya Yihuudaa keessaatii fi lafti dheedaa kan
naannoo isheetti argamtu isaaniif ni kennaman. 56 Lafti qotiisaatii
fi gandoonni naannoo Kebrooniitti argaman garuu Kaaleb ilma
Yefuneetiif ni kennaman. 57 Ilmaan Arooniif immoo magaalaawwan
itti baqatan Kebroon, Libnaa, Yatiir, Eshtimo'aa, 58 Hiileen, Debiir,
59 Ashaan, Yootaa fi Beet Shemeshitu lafa dheeda isaanii wajjin
kenname.
60 Qooda gosa Beniyaam keessaa immoo Gibe'oon, Gebaa, Alemetii fi
Anaatootittu lafa dheeda isaanii wajjin ni kennameef.
Magaalaawwan balbalawwan Qohaatotaatiif kennaman kunneen
walumaa galatti kudha sadii turan.

61 Ilmaan Qohaati kanneen hafaniif immoo balbala walakkaa gosa
Minaasee irraa magaalaawwan kudhanitu ixaadhaan kennameef.
62 Ilmaan Geershoomiitiif immoo qooda Yisaakor irraa, qooda Aasheer
irraa, qooda Niftaalemiitii fi qooda Minaasee kan Baashaanitti argamu

irraa magaalaawwan kudha sadii akkuma gosa gosa isaaniitti kennaman.
63 Ilmaan Meraariitiif qooda gosa Ruubeen irraa, qooda gosa Gaadiitii fi qooda gosa Zebuuloon irraa magaalaawwan kudha lama akkuma balbala balbala isaaniitti ni kennaman.

64 Akkasiin Israa'eloonni magaalaawwan kanneen lafa dheeda isaanii wajjin Lewwotaaf ni kennan.

65 Gosa Yihuudaa irraa, gosa Simi'ooniitii fi gosa Beniyaam irraa magaalaawwan maqaan isaanii armaan olitti dha'ame sana ixaadhaan ni kennaniif.

66 Maatiiwwan Qohaati tokko tokkos qooda gosa Efreem keessaa magaalaawwan jireenyaa argatanii turan.
67 Biyya gaaraa Efreem keessatti magaalaawwan itti baqatan Sheekem,
Geezir, 68 Yoqemi'aam, Beet Horoon, 69 Ayaaloonii fi Gat Rimoon lafa
dheeda isaanii wajjin kennaniif.
70 Akkasumas Israa'eloonni walakkaa qooda gosa Minaasee irraa Aanerii fi Bile'aam lafa dheeda isaanii wajjin balbalawwan Qohaati kanneen hafaniif ni kennan.

71 Ilmaan Geershoom immoo:
Balbala walakkaa gosa Minaasee irraa Goolaan ishee Baashaan keessaa sanaa fi Ashtaaroti lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan;
72 gosa Yisaakor irraa
Qaadesh, Daaberaati, 73 Raamootii fi Aanem lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan;
74 gosa Aasheer irraa Maashaal, Abdoon, 75 Huuqooqii fi Rehoob lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan;
76 gosa Niftaalem irraa immoo Qaadesh ishee Galiilaatti argamtu, Hamoonii fi Kiriyaataayimin lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan.

77 Namoonni gosa Meraarii jechuunis warri Lewwotaa kanneen hafan qooda kanaa gadii argatan:
Gosa Zebuuloon irraa Yooqni'aam, Qartaa, Rimoonii fi Taaboorin lafa dheeda isaanii wajjin argatan;
78 gosa Ruubeen kan ba'a Yerikootti Yordaanosiin gama jiru irraa
Bezer ishee gammoojjii keessatti argamtu, Yaahizaa, 79 Qidemootii fi
Meefi'aati lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan.
80 Gosa Gaad irraa Raamooti ishee Gili'aad keessaa, Mahanayiim,
81 Heshboonii fi Ya'izeer lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan.

7

Yisaakor
1 Ilmaan Yisaakor:
Toolaa, Phuwaa, Yaashuubii fi Shimroon; walumatti nama afur turan.
2 Ilmaan Toolaa:
Uzii, Refaayaa, Yirii'eel, Yaahimaayi, Yibsaamii fi Shemuu'eel; isaan kunneen hangafoota maatii isaanii ti. Bara mootummaa Daawit

keessa ilmaan Toolaa warri hidda dhaloota isaaniitiin akka loltoota jajjabootti galmeeffaman nama 22,600 turan.

3 Ilma Uzii:
Yizrahiyaa.
Ilmaan Yizrahiyaa:
Miikaa'el, Obaadiyaa, Yoo'eelii fi Yishiyaa. Shanan isaanii iyyuu
hangafoota turan. 4 Isaanis waan niitotaa fi ijoollee hedduu
qabaataniif akka hidda dhaloota maatii isaaniitti namoota lolaaf qophaa'an 36,000 qabu ture.
5 Firoonni loltoota jajjaboo turan kanneen balbalawwan Yisaakorii keessaa dhalatan warri akkuma hidda dhaloota isaaniitti galmeeffaman walumatti nama 87,000:

Beniyaam

6 Ilmaan Beniyaam sadan:
Belaa, Bekerii fi Yedii'eel.
7 Ilmaan Belaa:
Esboon, Uzii, Uzii'eel, Yeriimootii fi Iirii walumatti shan turan; hangafoonni mana abbootii isaaniis gootota jajjaboo turan; galmeen hidda dhaloota isaanii namoota 22,034 argisiisa.
8 Ilmaan Beker:
Zemiiraa, Yoo'aash, Elii'ezer, Eliiyoo'eenayi, Omrii, Yereemooti, Abiyaa, Anaatootii fi Alaameti. Isaan kunneen hundi ilmaan Beker
turan. 9 Hangafoota mana abbootii isaanii kanneen akka dhaloota isaaniitti hidda dhaloota isaaniitiin lakkaa'aman gootota jajjaboo 20,200 turan.
10 Ilmi Yedii'eel:
Bilihaan.
Ilmaan Bilhaanii:
Ye'uushi, Beniyaam, Eehuud, Keni'aanaa, Zeetaan, Tarshiishii fi
Ahiishahar. 11 Ilmaan Yedii'eel kunneen hundi hangafoota maatiiwwanii turan. Isaanis namoota waraana dhaquuf qophaa'an 17,200 qaban ture.
12 Gosti Shufiimiitii fi Hufiim ilmaan Iiri turan; Hushiim immoo ilma Aheerii ti.

Niftaalem

13 Ilmaan Niftaalemii:
Yahizii'eel, Guunii, Yeexerii fi Shaluum; isaan kunneen sanyii Bilihaa ti.

Minaasee

14 Ilmaan Minaasee:
Asrii'eel kan saajjatoon isaa isheen Arraamii dhufte sun deesseef.
Isheenis Maakiir abbaa Gili'aad deesse. 15 Maakiir immoo gosoota Hufiimiitii fi Shufiim keessaa niitii fuudhe. Maqaan obboleettii isaas Ma'akaa ture. Sanyiin isaa kan biraa immoo Salpha'aad jedhama; Zelofehaad intallan qofa qaba ture.
16 Ma'akaan niitiin Maakiirii ilma deessee maqaa isaa Phereesh jettee moggaafte. Obboleessi isaa Sheresh jedhama; ilmaan isaa immoo Uulaamii fi Reqem jedhaman.
17 Ilmi Uulaam:
Bedaan.
Isaan kunneen ilmaan Gili'aadii ilma Maakiirii, ilma Minaasee sanaa ti.

18 Hamolekeeti obboleettiin isaa Iisihood, Abii'ezerii fi Mahilaa deesse.
19 Ilmaan Shemiidaa immoo:
Ahiiyaan, Sheekem, Likihii fi Aniyaam turan.

Efreem

20 Ilmaan Efreem:
Shuutelaa, ilma isaa Bereed,
ilma isaa Tahaat,
ilma isaa Ele'aadaa, ilma isaa Tahaat, 21 ilma isaa Zaabaadii,
ilma isaa Shuutelaa.
Eezerii fi Eli'aad yeroo loon warra Gaati kanneen achi jiraatan sanaa
booji'uuf gad bu'anitti harka jaraatiin ni ajjeefaman. 22 Efreem ab-
baan isaanii guyyaa hedduu boo'eef; firoonni isaas isa jajjabeessuu
dhufan. 23 Sana booddees dhaqee niitii isaa wajjin ciise; isheenis
ulfooftee ilma deesse. Innis sababii maatii isaa keessa rakkinni
tureef Beriiyaa jedhee maqaa baaseef. 24 Intalli isaa immoo Sheeraa
jedhamti; namni magaalaawwan Beet Horoonii kan gad aanuu fi
kan ol aanu, akkasumas magaalaa Uzeen Sheeraa hundeesse ishee
dha.
25 Refaa ilma isaa, Resheef ilma isaa,
Teelaa ilma isaa, Taahan ilma isaa,
26 La'adaan ilma isaa, Amiihuud ilma isaa,
Eliishaamaa ilma isaa, 27 Nuuni ilma isaatii fi
Iyyaasuu ilma isaa.
28 Biyyoonnii fi ardaan qubata isaaniis Beet'eelii fi gandoota
naannoo ishee, karaa ba'a biiftuutiin Na'araan, karaa lixa biif-
tuutiin immoo Geezirii fi gandoota ishee akkasumas Sheekemii
fi gandoota ishee kanneen hamma Ayyaa fi gandoota isheetti
jiran qabata ture. 29 Daariiwwan Minaasee irra Beet She'aan,
Ta'anaak, Megidoo fi Dooritu gandoota isaanii wajjin ture.
Sanyiiwwan Yoosef ilma Israa'el sanaas magaalaawwan kan-
neen keessa jiraatan.

Aseer

30 Ilmaan Aasheer:
Yimnaa, Yishwaa, Yishwii fi Beriiyaa. Obboleettiin isaanii immoo
Seraa jedhamti.
31 Ilmaan Beriiyaa:
Hebeerii fi Malkii'eel abbaa Birzaawitii.
32 Hebeer immoo abbaa Yaafleexii, Shomeerii, Hootaamiitii fi obboleettii
isaanii Shuu'aa ti.
33 Ilmaan Yaafleex:
Phaasaak, Biimihaalii fi Ashwaati.
Isaan kunneen ilmaan Yaafleexii ti.
34 Ilmaan Shemeer:
Ahii, Rohigaa, Yehubaa fi Arraam.
35 Ilmaan obboleessa isaa Heelem:
Zoofaa, Yimnaa, Sheleeshii fi Aamaal.
36 Ilmaan Zoofaa:
Suuwaa, Harnefer, Shuu'aali, Beerii, Yimraa, 37 Bezer, Hoodi, Shamaa,
Shilshaa, Yitraanii fi Bi'eeraa.
38 Ilmaan Yeteer:
Yefunee, Fiisiphaa fi Eraa.

39 Ilmaan Ulaa:
Aaraa, Hanii'eelii fi Riiziyaa.
40 Isaan kunneen hundi gosoota Aasheerii turan; isaanis
hangafoota maatiiwwanii, namoota filatamoo, loltoota jajjaboo
fi bulchitoota bebbeekamoo turan. Akka galmee hidda dhaloota
isaanii keessatti galmeeffametti namoonni isaanii kanneen
dandeettii waraanaa qaban 26,000 turan.

8

Hidda Dhaloota Saa'ol Namicha Gosa Beniyaamii
8:28-38 kwf – 1Sn 9:34-44

1 Beniyaam ilma isaa hangafa Belaa, ilma isaa
lammaffaa Ashbeel, ilma isaa sadaffaa Aharaa,
2 ilma isaa afuraffaa Nohaa fi ilma isaa shanaffaa Raafaa dhalche.
3 Ilmaan Belaa:
Adaar, Geeraa, Abiihuud, 4 Abiishuuwaa, Na'amaan, Ahoo'aa,
5 Geeraa, Shefuufaanii fi Huuraam.
6 Isaan kun ilmaan Eehuudii kanneen hangafoota maatiiwwan warra
Gebaa keessa jiraatanii boojuudhaan Maanahatitti geeffamaniiti:
7 Na'amaan, Ahiiyaa fi Geeraa; Geeraan kun abbaa Uzaa fi Ahiihudii
ti; namni boojuudhaan fuudhee isaan geesses isa ture.
8 Shaharaayim erga niitota isaa Hushiimii fi Ba'araa of jalaa ari'ee
booddee Mo'aab keessatti ilmaan dhalche. 9 Niitii isaa Hoodesh irraa
Yoobaab, Zibiyaa, Meeshaa, Maalkaam, 10 Ye'uuxi, Saakiyaa fi Miirmaa
dhalche; isaan kunneen ilmaan isaa warra hangafoota maatii turanii
dha. 11 Niitii isaa Hushiim irraa immoo Abiituubii fi Elpha'al dhalche.
12 Ilmaan Elpha'alii:
Eeber, Mishaam, shemedi isa magaalaawwan Oonooniitii fi Lood
gandoota naannoo ishee jiran wajjin ijaare; 13 Beriiyaa fi Shemaa
kanneen hangafoota maatiiwwan warra Ayaaloon keessa jiraatan
sanaa ta'anii jiraattota Gaatii ari'anii biyyaa baasanii dha.
14 Ahiiyoon, Shaashaaq, Yereemooti, 15 Zebaadiyaan, Aaraad, Ederi,
16 Miikaa'el, Yishiphaa fi Yoohaan ilmaan Beriiyaa turan.
17 Zebaadiyaan, Meshulaam, Hizqii, Hebeer, 18 Yishimraay, Yizliyaa fi
Yoobaab ilmaan Elpha'alii turan.
19 Yaaqiim, Zikriin, Zabdiin, 20 Elii'eenaayi, Ziletaayi, Elii'eel, 21 Adaayaa,
Beraayaa fi Shiimraat ilmaan Shime'ii turan.
22 Yishiphaan, Eeber, Elii'eel, 23 Abdoon, Zikriin Haanaan, 24 Hanaaniyaa,
Eelaam, Antootiiyaa, 25 Yifdeyaa fi Phenuu'eel ilmaan Shaashaaq
turan.
26 Shamisheraayi, Shehaariyaa, Ataaliyaa, 27 Ya'ireshiyaa, Eeliyaasii fi
Zikriin ilmaan Yiroohamii turan.
28 Isaan kunneen hundi akkuma hidda dhaloota isaanii keessatti
galmeeffametti abbootii maatiitii fi hangafoota turan; isaanis
Yerusaalem keessa jiraatu ture.

29 Ye'ii'eel abbaan Gibe'oonis Gibe'oon keessa jiraata ture;
maqaan niitii isaa Ma'akaa dha. 30 Ilmi isaa hangafni Abdoon
jedhama; kanneen isa booddee dhalatan immoo Zuuri, Qiish, Ba'aal,
Neer, Naadaab, 31 Gedoor, Ahiiyoo, Zekeerii fi 32 Miiqlooti abbaa

Shime'aa turan; isaanis firoota isaanii wajjin Yerusaalem keessa jiraatan.

33 Neer abbaa Qiishii ti; Qiish abbaa Saa'olii ti; Saa'ol immoo abbaa Yoonaataan, Malkii-Shuwaa, Abiinaadaabiitii fi Eshba'alii ti.

34 Ilmi Yoonaataan:
Meriiba'aal abbaa Miikaa ti.

35 Ilmaan Miikaa:
Phiitoon, Meleek, Taare'aa fi Aahaaz.

36 Aahaaz abbaa Yiho'aadaa ti; Yihoo'adaan abbaa Aalemeti, Az-
maawetiitii fi Zimrii ti; Zimriin immoo abbaa Moozaa ti. 37 Moozaan
abbaa Biine'aa ti; Raafaan ilma isaa ti; Ele'aasaan ilma isaa ti; Aazeelis ilma isaa ti.

38 Aazeel ilmaan ja'a qaba ture; maqaan isaaniis:
Azriiqaam, Bookeruu, Ishmaa'eel, She'ariyaa, Obaadiyaa fi Haanaan. Isaan kunneen hundi ilmaan Aazeelii ti.

39 Ilmaan obboleessa isaa Eseeqii:
Ilmi isaa hangafni Uulaam, ilmi isaa lammaffaan Ye'uushi, ilmi isaa
sadaffaan Eliiphelexi. 40 Ilmaan Uulaam loltoota jajjaboo xiyyaan
loluu danda'an turan. Isaanis ilmaanii fi ilmaan ilmaanii hedduu walumatti nama 150 qabu turan.

Isaan kunneen hundi ilmaan Beniyaam turan.

9

1 Israa'eloonni hundinuu akkuma hidda dhaloota isaaniitti kitaaba mootota Israa'el keessatti galmeeffaman.

Saba Yerusaalem
9:1-17 kwf – Nah 11:3-19

Sabni Yihuudaa sababii cubbuu isaatiif booji'amee Baabilonitti geeffame.

2 Warri jalqabatti deebi'anii lafaa fi magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatan Israa'eloota tokko tokko, luboota, Lewwotaa fi tajaajiltoota mana qulqullummaa ti.

3 Saboonni Yihuudaa, kan Beniyaamii, kan Efreemii fi kan Minaasee warri Yerusaalem keessa jiraachaa turan:

4 Uutaayi ilma Amiihuud, ilma Omrii, ilma Imrii, ilma Baanii ilmaan Faares ilma Yihuudaa.

5 Shelaanota keessaa:
Asaayaa ilma isaa hangaftichaa fi ilmaan isaa.

6 Zaaraahota keessaa:
Ye'uu'eel.
Saboonni Yihuudaa nama 690 turan.

7 Beniyaamota keessaa:
Sa'aaluu ilma Meshulaam, ilma Hoodayiwaa, ilma Hasenuu'aa;

8 Bineeyaa ilma Yirooham;
Eelaa ilma Uzii, ilma Mikrii;
Meshulaam ilma Shefaaxiyaa, ilmaa Re'uu'eel, ilma Yibniyaa.

9 Sabni Beniyaam akka galmee hidda dhaloota isaanii irratti galmeeffametti nama 956 ture. Namoonni kunneen hundi hangafoota maatii isaanii turan.

10 Luboota keessaa:
Yedaa'iyaa; Yehooyaariib; Yaakiin;
11 Azaariyaa ilma Hilqiyaa, ilma Meshulaam, ilma Zaadoq, ilma Meraayoot, ilma Ahiixuub qondaalticha itti gaafatamaa mana Waaqaa ta'e sanaa.
12 Adaayaa ilma Yerooham, ilma Phaashihuur, ilma Malkiyaa; Ma'asaayi ilma Aadii'eel, ilma Yahizeeraa, ilma Meshulaam, ilma Meshileemiit, ilma Imeer.
13 Baay'inni luboota abbootii maatii turaniis 1,760 ture. Isaan kunneen namoota dandeettii qaban kanneen tajaajila mana Waaqaa keessatti itti gaafatamtoota ta'anii dha.
14 Lewwota keessaa:
Shemaa'iyaa ilma Hashuubii, ilma Azriiqaamii, ilma Hashabiyaa namicha gosa Meraarii sanaa;
15 Baqbaqar, Hereesh, Gaalaalii fi Mataaniyaa ilma Miikaa, ilma Zikrii, ilma Asaafi;
16 Obaadiyaa ilma Shemaa'iyaa, ilma Gaalaal, ilma Yeduutuun;
Berekiyaa ilma Aasaa, ilma Elqaanaa kan gandoota Netoofotaa keessa jiraachaa ture sana.

17 Eegdota balbalaa:
Shaluum, Aquub, Talmoon, Ahiimanii fi obboloota isaanii; Shaluum hangafa gosa isaanii ture; 18 innis hamma ammaatti Karra Mootii kan gama ba'aa biiftuutti ramadameera. Isaan kunneen eegdota balbala qubata Lewwotaa turan.
19 Shaluum ilmi Qooraahi ilma Ebiyaasaaf, ilma Qoraahiitii fi maatiin isaa jechuunis gosti Qoraahii kanneen isa wajjin karra eegan sun akkuma abbootiin isaanii dur itti gaafatamtoota balbala mana bultii WAAQAYYOO turan sana isaanis itti gaafatamtoota balbala dunkaanaa ta'an.
20 Bara durii keessa Fiinehaas ilmi Ele'aazaar sun dura bu'aa eegdota balbalaa ture; WAAQAYYOS isa wajjin ture.
21 Zakkaariyaas ilmi Mesheleemiyaa immoo eegduu balbala dunkaana wal ga'ii ture.
22 Namoonni akka balbala eeganiif filataman walumatti 212 turan. Isaanis akkuma hidda dhaloota isaaniitti gandoota isaanii keessatti galmeeffaman.

Eegdota balbalaa kanneenis Daawitii fi Saamu'eel raajichatu hojii
isaaniitti isaan ramade. 23 Isaanii fi sanyiiwwan isaanii itti gaafatamtoota
eegumsa karra mana WAAQAYYOO jechuunis manicha Dunkaana jedhamu
sanaa turan. 24 Eegdonni balbalaa kunneen qixa afraniin jechuunis
karaa ba'a biiftuu, karaa lixa biiftuu, karaa kaabaatii fi kibbaatiin turan.
25 Obboloonni isaaniis yeroo yerootti gandoota isaanii keessaa dhufanii
bultii torba torba hojii isaan gargaaraa turan. 26 Dura buutota eegdota
balbalaa kanneen Lewwota turan afran garuu itti gaafatamummaa
kutaalee fi qabeenya mana Waaqaa keessaatu itti kenname. 27 Isaanis

sababii manicha eeguu qabaniif halkan halkan naannoo mana Waaqaa dhaabatanii bulu turan; ganama ganamas manicha banuuf itti gaafatamummaa qabu turan.

28 Isaan keessaa namoonni tokko tokko to'attoota mi'a mana qulqullum-
maa keessatti fayyaduu turan; isaanis mi'a kana yeroo inni gad baafamuu
fi yeroo inni ol galfamu ni lakkaa'u ture. 29 Warri kaan immoo akka
mi'oota mana qulqullummaa, daakuu isaa, daadhii wayinii isaa, zayitii
isaa, ixaana isaatii fi urgooftuuwwan eeganiif ramadaman. 30 Luboota
keessaa tokko tokko immoo urgooftuuwwan walitti makanii qopheessu
ture. 31 Lewwicha Matiitiyaa jedhamu, ilma Shaluum namicha gosa
Qooraahi hangaftichatti immoo itti gaafatamummaa buddeena aarsaa
tolchuutu kenname. 32 Obboloota isaanii Qohaatota tokko tokkotti immoo
itti gaafatamummaa buddeena guyyaa Sanbataa hunda minjaala irra
kaa'amu qopheessuutu kenname.

33 Faarfattoonni abbootii maatiiwwani Lewwotaa turan immoo waan halkanii fi guyyaa itti gaafatamummaa hojii qabaniif kutaa mana qulqullummaa keessaa hin ba'an; hojii biraattis hin waamaman ture.

34 Isaan kunneen hundinuu abbootii maatiiwwan Lewwotaa hangafoota gosaa kanneen akkuma hidda dhaloota isaaniitti galmeeffamanii dha; isaanis Yerusaalem keessa jiraatan.

Hidda dhaloota Saa'ol
9:34-44 kwf – 1Sn 8:28-38

35 Ye'ii'eel abbaan Gibe'oonis Gibe'oon keessa jiraata ture.
Maqaan niitii isaa Ma'akaa dha; 36 ilmi isaa hangafni Abdoon
jedhama; kanneen isa booddee dhalatan immoo Zuuri, Qiish,
Ba'aal, Neer, Naadaab, 37 Gedoor, Ahiiyoo, Zakkaariyaas fi Miiqlooti.
38 Miiqlooti abbaa Shime'aam. Isaanis firoota isaanii wajjin
Yerusaalem keessa jiraatan.
39 Neer abbaa Qiishii ti; Qiish abbaa Saa'olii ti; Saa'ol immoo abbaa Yoonaataan, Malkii-Shuwaa, Abiinaadaabiitii fi Eshba'alii ti.
40 Ilmi Yoonaataan:
Meriiba'aal abbaa Miikaa ti.
41 Ilmaan Miikaa:
Phiitoon, Meleek, Tahiree'aa fi Aahaaz.
42 Aahaaz abbaa Ya'iraa ti; Ya'iraan immoo abbaa Aalemeti, Az-
maawetiitii fi Zimrii ti; Zimriin immoo abbaa Moozaa ti. 43 Moozaan
abbaa Biine'aa ti; Refaayaan ilma isaa ti; Ele'aasaan ilma isaa ti;
Aazeelis ilma isaa ti.
44 Aazeel ilmaan ja'a qaba ture; maqaan isaaniis:
Azriiqaam, Bookeruu, Ishmaa'eel, She'ariyaa, Obaadiyaa fi Haanaan. Isaan kunneen ilmaan Aazeelii ti.

10

Saa'ol Of Ajjeese
10:1-12 kwf – 1Sm 31:1-13; 2Sm 1:4-12

1 Filisxeemonni yeroo kanatti Israa'elitti waraana kaasan; Israa'eloonnis
isaan duraa baqatan; hedduun isaaniis Tulluu Gilbo'aa irratti dhuman.
2 Filisxeemonni ittuma jabeessanii Saa'olii fi ilmaan isaa ari'an; isaanis

ilmaan isaa jechuunis Yoonaataan, Abiinaadaabii fi Malkii-Shuwaa aj-
jeesan. 3 Lollis naannoo Saa'olitti baay'ee cime; warri xiyyaan lolanis isa
qaqqabanii isa madeessan.
4 Saa'olis namicha mi'a lolaa isaa baatuun, "Goraadee kee luqqifadhuutii
na waraani; yoo kanaa achii namoonni dhagna hin qabamin kunneen
dhufanii natti taphatuu" jedhe.
Namichi mi'a lolaa baatuuf sun garuu waan akka malee sodaateef isa
hin waraanne; kanaafuu Saa'ol goraadee ofii isaa luqqifatee irratti kufe.
5 Namichi mi'a lolaa baatu sun yommuu akka Saa'ol du'e argetti innis
goraadee ofii isaa irratti kufee du'e. 6 Kanaafuu Saa'olii fi ilmaan isaa
sadan ni du'an; warri mana isaa hundinuus walumaan dhuman.
7 Israa'eloonni sulula keessa turan hundi yommuu akka loltoonni
baqatan, akka Saa'olii fi ilmaan isaas dhuman arganitti magaalaawwan
isaanii dhiisanii baqatan. Filisxeemonni immoo dhufanii keessa qubatan.
8 Filisxeemonnis guyyaa itti aanutti yommuu warra dhuman irraa
hidhannaa hiikkachuu dhufanitti akka Saa'olii fi ilmaan isaa Tulluu
Gilbo'aa irratti kukkufanii jiran argan. 9 Isaanis erga hidhata Saa'olii
hiikkatanii mataa isaan irraa kutanii booddee akka isaan waaqota tol-
famoo fi namoota isaaniitti oduu gaarii labsaniif guutummaa Filisxeemiitti
ergamoota ni ergan. 10 Ergasii immoo mi'a lolaa isaa mana waaqota
tolfamoo isaanii keessa, mataa isaa immoo mana Daagon waaqicha
tolfamaa sanaa keessatti ni fannisan.
11 Jiraattonni Yaabeesh Gili'aad hundi yommuu waan Filisxeemonni
Saa'olin godhan dhaga'anitti, 12 namoonni jajjaboon isaanii hundi
dhaqanii reeffa Saa'olii fi reeffa ilmaan isaa guuranii gara Yaabeeshitti ni
fidan. Ergasii immoo reeffa isaanii muka guddaa Yaabeesh keessaa tokko
jalatti awwaalan; guyyaa torbas ni sooman.
13 Saa'ol sababii WAAQAYYOOF amanamaa hin ta'iniif du'e; inni dub-
bii WAAQAYYOOTIIF hin ajajamne; qooda kanaa ilaaltuu gorsa gaafate;
14 WAAQAYYOON gorsa hin gaafanne. Kanaaf WAAQAYYO isa ajjeese;
mootummaa isaas dabarsee Daawit ilma Isseeyiitiif kenne.

11

Daawit Mootii Israa'el Ta'e
11:1-3 kwf – 2Sm 5:1-3

1 Israa'eloonni hundinuu Kebroonitti Daawit biratti walitti dhufanii
akkana jedhan; "Nu foonii fi dhiiga kee ti. 2 Duraan, yeroo Saa'ol mootii
turetti iyyuu namni duula loltoota Israa'el hoogganu si'i ture. WAAQAYYOO
Waaqni kees, 'Situ saba koo Israa'elin tiksa; bulchaa isaaniis ni taata' siin
jedhee ture."
3 Yommuu maanguddoonni Israa'el hundi Kebroonitti Daawit Mooticha
bira dhufanitti, inni Kebroonitti fuula WAAQAYYOO duratti isaan wajjin
kakuu gale. Isaanis akkuma WAAQAYYO karaa Saamu'eeliin abdachiise
sanatti dibanii Israa'el irratti mootii isa godhan.

Daawit Yerusaalemin Mo'achuu Isaa
11:4-9 kwf – 2Sm 5:6-10

4 Daawitii fi Israa'eloonni hundinuu gara Yerusaalemitti jechuunis
Yebuusiitti ni qajeelan. Yebuusonni achi jiraatan garuu 5 Daawitiin, "Ati
as hin seentu" jedhan. Ta'us Daawit da'annoo Xiyoon jechuunis Magaalaa
Daawit ni qabate.

6 Daawitis, "Namni duraan dursee dhaqee Yebuusota lolu ajajaa
loltootaa ta'a" jedhee ture. Yoo'aab ilmi Zeruuyaa jalqabatti ba'e;
kanaafuu inni ajajaa waraanaa ta'e.
7 Daawitis iddoo jireenya isaa da'annoo sana keessa godhate; kanaafuu
da'annoon sun Magaalaa Daawit jedhamee waamame. 8 Innis Miiloodhaa
jalqabee naannoo isheetti dallaa dhagaa ni ijaare; Yoo'aab immoo kutaa
Magaalaa sanaa kan hafe deebisee ijaare. 9 Daawitis sababii WAAQAYYOON
Waan Hunda Danda'u isa wajjin tureef yeruma yeroon jabaachaa dhufe.

Namoota Daawit Jajjabeeyyii
11:10-41 kwf – 2Sm 23:8-39

10 Namoota Daawit warra jajjaboo keessaa hangafoonni kanneenii dha;
isaanis akkuma WAAQAYYO waa'ee Israa'el dubbate sanatti mootii isa
gochuuf jedhanii saba Israa'el hunda wajjin mootummaa isaa keessatti
gargaarsa guddaa godhaniif. 11 Maqaan namoota Daawit warra jajjaboo
kanaa dha:
Yaashobi'aam namichi gosa Hakmooni hangafa ajajjoota sanaa ture;
innis lola tokko irratti eeboo mirmirsee namoota dhibba sadii fixe.
12 Kan isatti aanu immoo Ele'aazaar namicha gosa Ahoo'aa, ilma Doodoo
ture; innis namoota jajjaboo sadan sana keessaa tokko ture. 13 Ele'aazaar
yeroo Filisxeemonni waraanaaf walitti qabamanii turanitti Daawit wajjin
Phaas Damiim ture. Loltoonnis lafa qotiisaa kan garbuudhaan guutame
tokko biratti Filisxeemota duraa baqatan. 14 Innii fi Daawit garuu
lafa qotiisaa walakkaatti iddoo qabatan. Isaanis irraa ittisuudhaan
Filisxeemota fixan; WAAQAYYOS mo'annaa guddaa isaaniif kenne.
15 Utuma gareen Filisxeemotaa Sulula Refaayim keessa qubatee jiruu
hangafoota soddomman sana keessaa namoonni sadii gara kattaa holqa
Adulaamitti gara Daawit gad bu'an. 16 Yeroo sanatti Daawit da'annoo
cimaa keessa ture; loltoonni Filisxeem immoo Beetlihem turan. 17 Daawitis
dheebotee, "Utuu namni tokko boolla bishaanii kan karra Beetlihem bira
jiru keessaa bishaan dhugaatii naa fidee hoo!" jedhe. 18 Kanaafuu
namoonni Sadan sun qubata Filisxeemotaa keessaan darbanii boolla
bishaanii kan karra Beetlihem bira jiru keessaa bishaan waraabanii
Daawitiif fidan. Inni garuu dhuguu ni dide; qooda kanaa bishaan sana
fuula WAAQAYYOO duratti dhangalaase. 19 Innis, "Akka ani waan kana
hin goone Waaqni narraa haa fageessu! Ani dhiiga namoota lubbuu
ofii isaaniitti muranii dhaqan kanaa nan dhugaa?" jedhe. Sababii isaan
lubbuu ofii isaaniitti muranii dhaqanii fidaniif Daawit bishaan sana hin
dhugne.
Egaa wanni namoonni jajjaboon sadan sun hojjetan kana ture.
20 Abiishaayi obboleessi Yoo'aab hoogganaa Sadan isaanii ture. Innis
namoota dhibba sadiitti eeboo isaa ol kaafatee isaan fixe; akkasiin innis
akkuma namoota Sadan sanaa beekamaa ta'e. 21 Inni yoo isaan keessaa
tokko ta'uu baate iyyuu warra Sadan caalaa ulfina argatee ajajaa isaanii
ta'e.
22 Benaayaa ilmi Yehooyaadaa loltuun cimaan biyya Qabzi'eel sunis
loltuu mo'annaa gurguddaa argamsiise ture. Innis loltoota Mo'aab
kanneen akka malee jajjaboo ta'an lama ajjeese. Gaafa cabbiin roobe
tokkos boolla keessa seenee leenca ajjeese. 23 Namicha biyya Gibxi kan
dhundhuma shan dheeratu tokko illee ni ajjeese. Namichi Gibxi sun
eeboo akka danqaraa wayya dhooftuu harkaa qabaatu iyyuu Benaayaa

bokkuudhaan isatti ba'e. Innis harka namicha Gibxi sanaatii eeboo
butatee eeboodhuma isaatiin isa ajjeese. 24 Hojiiwwan gootummaa
kanneen Benaayaa ilmi Yehooyaadaa hojjete kana fa'i; innis akkuma
namoota jajjaboo sadan sanaa nama beekamaa ture. 25 Inni namoota
Soddomman sana keessaa nama kam iyyuu caalaa ulfina guddaa argate;
garuu namoota Sadan sanatti hin dabalamne. Daawitis ajajaa eegdota ofii
isaa isa godhate.

26 Namoonni jajjaboon sunis kanneenii dha:

Asaaheel obboleessa Yoo'aab,
Elhaanaan namicha Beetlihem ilma Doodoo,
27 Shamoot namicha gosa Haroor,
Heleez namicha gosa Pheloonaa,
28 Iiraa ilma Iqeesh nama Teqoo'aa,
Abii'ezer nama Anaatoot,
29 Siibekaay nama biyya Hushaa,
Iilaayi nama Ahoo'aa,
30 Maharaayi nama Netoofaa,
Heeled ilma Ba'anaa nama Netoofaa,
31 gosa Beniyaam keessaa
Iitaayi ilma Riibaay, namicha Gibe'aa,
Benaayaa nama Phiraatoon,
32 Huuraayi namicha sululoota Ga'aash,
Abii'eel namicha biyya Arbaa,
33 Azmaawet namicha Baharuum,
Eliiyaabaa namicha Sha'alboon,
34 ilmaan Haasheem namicha Gizoon,
Yoonaataan ilma Shaagee namicha Haraaraa,
35 Ahii'aam ilma Saakaar namicha Haraaraa,
Eliifaal ilma Uuri,
36 Heefer namicha Mekeeraataa,
Ahiiyaa namicha Pheloonaa,
37 Hezroo nama Qarmeloos,
Na'araayi ilma Ezbayi,
38 Yoo'eel obboleessa Naataanii,
Mibehaar ilma Hagrii,
39 Zeleq namicha gosa Amoon,
Nahaaraay namicha Bi'eeroot kan Yoo'aab ilma Zeruuyaatiif mi'a lolaa baatu sana,
40 Iiraas namicha gosa Yitraa,
Gaareeb namicha gosa Yitraa,
41 Uuriyaa namicha Heet,
Zaabaad ilma Ahilayi,
42 Aadiinaa ilma Shiizaa namicha gosa Ruubeen, inni hoogganaa Ruubeenotaatii fi kan namoota Soddomman isa wajjin turanii ti;
43 Haanaan ilma Ma'akaa,
Yooshaafaaxi namicha Miitinaa,
44 Uziyaa namicha Ashteraati,
Shaamaa'ii fi Ye'ii'eel ilmaan Hootaam namicha Aro'eer,
45 Yedi'yaa'eel ilma Shimrii,
obboleessa isaa Yoohaa namicha Tiizii,

46 Elii'eel namicha Mahawaa,
Yeriibaayii fi Yooshabiyaa ilmaan Elna'am,
Yitmaa namicha Mo'aab,
47 Elii'eel, Oobeedii fi Ya'isii'el namicha Mezoobaa.

12

Loltoonni Daawititti Dabalamuu Isaanii

1 Namoonni kunneen warra yeroo inni sababii Saa'ol ilma Qiish sanaatiif asii fi achi socho'uu dadhabetti Siiqlaagitti gara Daawit dhufanii dha. Isaanis loltoota jajjaboo kanneen lola irratti isa gargaaran keessaa tokkoo dha;
2 isaan warra iddaa qabatanii harka mirgaatiin yookaan harka bitaatiin xiyya darbachuu yookaan dhagaa furrisuu danda'anii dha; isaanis gosa Beniyaam keessaa warra Saa'oliif firootaa dhiigaa ta'anii dha.

3 Ahii'ezer hangafa isaanii ture; sana booddee immoo Yoo'aashitu ture; lamaan isaanii iyyuu ilmaan Shemaa'aa namicha Gibe'aa sanaa turan.
Ilmaan Azmaawet Yizii'eelii fi Phelet,
Beraakiyaa, Yehuu namicha Anaatoot,
4 Yishma'iyaa namichi Gibe'oonii sun jara Soddomman keessaa nama jabaa fi hoogganaa Soddomman isaanii ture;
Ermiyaas, Yahizii'eel, Yoohaanaan, Yoozaabaad namicha Gedeeraa,
5 El'uuzay, Yeriimooti, Be'aaliyaa, Shemaariyaa, Shefaaxiyaa namicha Haruufaa,
6 Elqaanaa, Yishiyaa, Azari'eel, Yoozerii fi Yaashobi'aam jarreen gosa Qooraahi,
7 Yoo'elaa fi Zebaadiyaa ilmaan Yeroohaam namicha Gedoor.

8 Yeroo Daawit gammoojjiitti da'oo keessa turetti namoonni gosa Gaad tokko tokko dhufanii isaatti ni dabalaman. Isaanis loltoota ciccimoo gaachanaa fi eeboo qabachuu danda'an kanneen waraanaaf qophaa'an turan. Fuulli isaanii fuula leencaa fakkaata ture; isaan akkuma kuruphee tulluu gubbaa saffistoota turan.

9 Eezer hoogganaa isaanii ture;
Obaadiyaan lamaffaa, Eliiyaab sadaffaa,
10 Mishmanaan afuraffaa, Ermiyaas shanaffaa,
11 Ataayi ja'affaa, Elii'eel torbaffaa,
12 Yoohaanaan saddeettaffaa, Elzaabaad saglaffaa,
13 Ermiyaas kurnaffaa, Makibanaayi kudha tokkoffaa ture.

14 Jarreen gosa Gaad kunneen ajajjoota loltootaa turan; isaan keessaa inni xinnaan akka ajajaa nama dhibbaatti, inni guddaan immoo akka ajajaa nama kumaatti hedama ture.
15 Warri ji'a jalqabaatti yeroo lagni Yordaanos guutee ededa isaa hunda irra dhangala'utti ce'anii akka namoonni sululicha keessa jiraachaa turan gara ba'a biiftuutii fi gara lixa biiftuutti baqatan godhan namootuma kanneen turan.
16 Namoonni Beniyaamiitii fi Yihuudaa tokko tokkos Daawit bira gara da'annoo isaa ni dhufan.
17 Daawitis isaan simachuudhaaf gad

ba'ee akkana jedheen; "Isin yoo na gargaaruudhaaf jettanii nagaadhaan dhuftanii jiraattan, ani ofitti isin dabalachuudhaaf qophaa'aa dha. Garuu yoo isin utuu harki koo yakka hin hojjetin diinota kootti dabarsitanii na kennuudhaaf dhuftanii jiraattan, Waaqni abbootii keenyaa ilaalee murtii haa kennu."

18 Ergasiis Hafuurri Qulqulluun Amaasaayi hoogganaa namoota Sod-
domman sanaa irra bu'e; innis akkana jedhe:

"Yaa Daawit, nu kan kee ti!
    Yaa ilma Isseey, nu suma wajjin jirra!
Milkaa'i, milkaa'i;
    warri si gargaaranis haa milkaa'an;
        Waaqni kee si gargaaraatii."

Kanaafuu Daawit isaan simatee dura deemtota loltoota isaa isaan godhate.

19 Yeroo Daawit Saa'olin loluuf jedhee Filisxeemota wajjin duuletti
namoonni Minaasee tokko tokko fottoqanii gara Daawititti ni goran. Inni
garuu sababii bulchitoonni Filisxeem mari'atanii of irraa isa ari'aniif innii
fi namoonni isaa Filisxeemota hin gargaarre. Isaanis, "Yoo inni nu dhiisee
gara gooftaa isaa gara Saa'ol deebi'e wanni kun nu ficcisiisa" jedhanii
turaniitii. 20 Yeroo Daawit gara Siiqlaag deemetti namoonni Minaasee
warri fottoqanii gara isaa goran kanneenii dha: Adinaahi, Yoozaabaad,
Yedii'eel, Miikaa'el, Yoozaabaad, Eliihuu fi Ziletaayi; isaan kunneen gosa
Minaasee keessatti ajajjuuwwan kumaa turan. 21 Isaanis balaa buuftota
dha'uu irratti Daawitin ni gargaaran; hundi isaanii loltoota jajjaboo fi
ajajjoota loltoota isaa turaniitii. 22 Hamma inni loltoota guddaa akka
loltoota Waaqaa qabaatutti, namoonni Daawitin gargaaruudhaaf guyyaa
guyyaadhaan gara isaa dhufaa ture.

Namoonni Biraas Kebroonitti Daawititti Dabalaman

23 Baay'inni namoota lolaaf hidhatanii akkuma WAAQAYYO dubbatee turetti mootummaa Saa'ol gara Daawitiitti dabarsuudhaaf jedhanii Daawit bira gara Kebroonii dhufanii kanneenii dha:

24 Namoonni Yihuudaa kanneen gaachanaa fi eeboo qabatanii lolaaf qophaa'an 6,800;
25 namoonni Simi'oonii loltoonni waraanaaf qophaa'an 7,100;
26 namoonni Lewwii 4,600; 27 Yehooyaadaan hoogganaa maatii Aroon
ture; namoonni 3,700 isa wajjin turan; 28 Zaadoq dargaggeessa loltuu
jagnaa sanaa fi maatii isaa keessaa ajajjoota waraanaa 22;
29 namoonni Beniyaam kanneen firoota Saa'olii ta'an 3,000; isaan keessaas hedduun isaanii hamma yeroo sanaatti mana Saa'oliitiif amanamoo turan;
30 namoonni Efreem warri lolatti ciccimoo fi balbala isaanii keessatti bebeekamoo ta'an 20,800;
31 walakkaa gosa Minaasee keessaa namoonni Daawitin mootii gochuudhaaf maqaan isaanii galmaa'ee dhufan 18,000;
32 namoota Yisaakor keessaa warra haala yeroo hubatanii waan Israa'eloonni gochuu qaban beekan hangafoota 200, firoota isaanii kanneen isaan jalatti bulan hunda wajjin;

[33] namoota Zebuuloon keessaa loltoonni muuxannoo qaban warri meeshaa lolaa kamiin iyyuu loluuf qophaa’an kanneen Daawitin gargaaruuf garaan isaanii tokko ta’e 50,000;

[34] namoota Niftaalem keessaa ajajjoota 1,000; namoota gaachanaa fi eeboo qabatan 37,000 wajjin;

[35] namoota Daan kanneen lolaaf qophaa’an 28,600;

[36] namoota Aasheer keessaa loltoonni muuxannoo qaban kanneen lolaaf qophaa’an 40,000;

[37] gama ba’a Yordaanosiitii namoota Ruubeen, namoota Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaasee keessaa namoota mi’a lolaa kan gosa hundaa hidhatan 120,000.

[38] Isaan kunneen hundinuu loltoota waraana keessa tajaajiluudhaaf of kennanii dha.

Isaanis Israa’el hunda irratti Daawitin mootii gochuuf kutatanii gara
Kebroon ni dhufan. Israa’eloonni hafan hundinuus Daawitin mootii
gochuuf yaaduma tokko qabu turan. [39] Namoonnis sababii maatiin
isaanii waan hunda isaaniif qopheessaniif nyaachaa dhugaa guyyaa
sadii Daawit wajjin achi turan. [40] Akkasumas olloonni isaanii kanneen
hamma Yisaakoriitti, Zebuuloonittii fi Niftaalemiitti jiran harrootatti,
gaalawwanitti, gaangolii fi sangootatti nyaata fe’anii fidanii ni dhufan.
Sababii Israa’el keessa gammachuun guddaan tureefis daakuun, bixxilleen
ija harbuutii fi bixxilleen ija wayinii, daadhiin wayinii, zayitiin, loonii fi
hoolonni akka malee baay’een dhi’eeffamanii turan.

13

Taabota Deebisanii Fidan
13:1-14 kwf – 2Sm 6:1-11

[1] Daawit ajajjoota isaa hunda ajajjoota kumaatii fi ajajjoota dhibbaa
wajjin ni mari’ate. [2] Ergasii inni yaa’ii Israa’el guutuudhaan akkana jedhe;
“Yoo wanni kun waan gaarii isinitti fakkaatee fi yoo fedhii WAAQAYYO
Waaqa keenyaa ta’e, kottaa mee akka isaan dhufanii nutti dabalamaniif
obboloota keenya kanneen guutummaa biyya Israa’el keessatti hafanitti
akkasumas lubootaa fi Lewwota isaan wajjin magaalaawwanii fi lafa
dheeda isaanii keessa jiraatanitti ergaa haa erginu. [3] Taabota Waaqa
keenyaa deebifnee haa fidannu; nu bara mootummaa Saa’ol keessa isa
hin barbaaneetii.” [4] Sababii wanni kun saba hundatti waan qajeelaa
fakkaateef guutummaan yaa’ii sanaa waan kana gochuudhaaf walii gale.

[5] Kanaafuu Daawit taabota Waaqaa Kiriyaati Ye’aariimii fiduudhaaf
Israa’eloota Laga Shihoorii kan biyya Gibxiitti argamuu jalqabee hamma
karra Hamaatiitti jiran hunda walitti qabe. [6] Daawitii fi Israa’eloonni
isa wajjin turan hundi taabota Waaqa kiirubeelii gidduu teessoo irra
jiru sanaa jechuunis taabota Maqaa WAAQAYYOOTIIN waamamu sana achii
fiduuf jedhanii gara Ba’aalaa jechuunis gara Kiriyaati Ye’aariim ishee
Yihuudaa keessaa sanaa ni dhaqan.

[7] Isaanis taabota Waaqaa sana gaarii haaraatti fe’anii mana Abi-
inaadaabiitii ni baasan; Uzaa fi Ahiiyoon gaarii sana oofaa turan.

8 Daawitii fi Israa'eloonni hundinuu humna isaanii guutuudhaan faarfan-
naa fi baganaadhaan, kiraaraa fi dibbeedhaan, kilillee fi malakataan fuula
Waaqaa duratti gammadanii shuubbisaa.

9 Yommuu isaan oobdii Kiidoon bira ga'anitti waan sangoonni gufataniif
Uzaan taabota sana qabuuf harka isaa hiixate. 10 Sababii Uzaan taabota
irra harka isaa kaa'eef dheekkamsi WAAQAYYOO Uzaatti boba'e; innis isa
rukute; kanaafuu inni achumatti fuula Waaqaa duratti ni du'e.

11 Daawitis sababii WAAQAYYO akka malee Uzaatti dheekkameef ni aare;
iddoon sun hamma har'aatti Phereez Uzaa* jedhamee waamama.

12 Daawitis gaafa sana Waaqa sodaatee, "Ani akkamittan taabota
Waaqaa gara mana kootti fiduu danda'a?" jedhee gaafate. 13 Innis akka
taabonni isa wajjin Magaalaa Daawit keessa jiraatuuf ofitti hin fudhanne.
Qooda kanaa gara mana Oobeed Edoom namicha Gitii sanaatti geesse.
14 Taabonni Waaqaas ji'a sadii maatii Oobeed Edoom wajjin mana isaa
keessa ture; WAAQAYYOS warra mana isaa jiraatanii fi waan inni qabu
hunda ni eebbise.

14

Mana Daawitii fi Maatii Isaa
14:1-7 kwf – 2Sm 5:11-16; 1Sn 3:5-8

1 Yeroo kanatti Huuraam mootiin Xiiroos akka isaan Daawitiif masaraa
mootummaa ijaaraniif ergamoota wajjin muka birbirsaa, warra dhagaa
soofanii fi warra ogummaa hojii mukaa qaban gara Daawititti erge.
2 Daawitis akka WAAQAYYO saba Israa'el irratti mootii godhee jabeessee isa
dhaabee fi akka mootummaan isaas sababii saba Israa'eliif akka malee
guddate ni beeke.

3 Daawitis Yerusaalem keessatti niitota dabalee fuudhee ilmaanii fi
intallan dabalataa dhalche. 4 Maqaan ijoollee isaa kanneen achitti isaaf
dhalataniis: Shamuu'aa, Shobaab, Naataan, Solomoon, 5 Yibehaar, Eliishu-
uwaa, Eliiphelexi, 6 Noogaa, Nefeg, Yaafiiyaa, 7 Eliishaamaa, Beeliyaadaa fi
Eliiphelexi jedhamu.

Daawit Filisxeemota Mo'ate
14:8-17 kwf – 2Sm 5:17-25

8 Filisxeemonni yommuu akka Daawit dibamee guutummaa Israa'el
irratti mootii ta'e dhaga'anitti humna guutuudhaan isa barbaacha ol
ba'an; Daawit garuu waan kana dhaga'ee isaanitti ba'e. 9 Yeroo kanatti
Filisxeemonni dhufanii Sulula Refaayim weeraran; 10 kanaafuu Daawit,
"Ani ba'ee Filisxeemota dha'uu? Ati dabarsitee harka kootti isaan
kennitaa?" jedhee Waaqa ni gaafate.

WAAQAYYOS, "Ba'i; ani dhugumaan Filisxeemota dabarsee harka keetti
nan kennaatii" jedhee deebiseef.

11 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa gara Ba'aal Pheraaziim ol ba'an;
achittis isaan mo'ate. Innis, "Akkuma bishaan mana isaa cabsee yaa'u
sana Waaqni harka kootiin diinota koo cabsee ba'eera" jedhe. Kanaafuu
iddoon sun Ba'aal Pheraaziim jedhamee waamame. 12 Filisxeemonni
waaqota isaanii tolfamoo achitti ni dhiisan; Daawit immoo akka waaqonni
sun ibiddaan gubaman ni ajaje.

---

* **13:11** 13:11 Phereez Uzaa jechuun galaafatamuu jechuu dha.

[13] Filisxeemonni amma illee deebi’anii sulula sana weeraran;
[14] kanaafuu Daawit ammas Waaqa gaafate; Waaqnis akkana jedhee
deebiseef; “Qajeelumatti itti ol hin ba’in; garuu isaan marsiitii muka
qilxuu duratti isaan waraani. [15] Akkuma fiixee muka qilxuu irraan sagalee
duulaa dhageesseen loluuf ba’i; Waaqni loltoota Filisxeem dha’uudhaaf
si dura ba’eera jechuudhaatii.” [16] Kanaafuu Daawit akkuma Waaqni
isa ajaje sana ni godhe; isaanis Gibe’oonii jalqabanii hamma Geeziritti
loltoota Filisxeem ni dha’an.
[17] Akkasiin maqaan Daawit biyya hunda keessatti beekame; WAAQAYYOS
akka saboonni hundinuu isa sodaatan godhe.

15

Taabonni Gara Yerusaalem Fidame
15:25–16:3 kwf – 2Sm 6:12-19

[1] Daawit erga ofii isaatiif Magaalaa Daawit keessatti mana ijaarratee
booddee taabota Waaqaatiif lafa qopheessee dunkaana dhaabe. [2] Ergasiis
Daawit, “Waan WAAQAYYO akka isaan taabota Waaqaa baatanii bara
baraan fuula isaa dura tajaajilaniif isaan filateef, Lewwota malee namni
biraa taabota WAAQAYYOO hin baatin” jedhee ajaje.
[3] Daawitis taabota WAAQAYYOO iddoo qopheesseef sanatti fiduuf Is-
raa’eloota hunda Yerusaalemitti walitti qabe.

[4] Innis sanyiiwwan Aroonii fi Lewwota walitti waame; isaanis:
[5] Ilmaan Qohaati keessaa,
Uurii’eel hoogganaa sanaa fi firoota isaa nama 120;
[6] ilmaan Meraarii keessaa,
Asaayaa hoogganaa sanaa fi firoota isaa 220;
[7] ilmaan Geershoom keessaa,
Yoo’eel hoogganaa sanaa fi firoota isaa 130;
[8] ilmaan Eliisaafaan keessaa,
Shemaa’iyaa hoogganaa sanaa fi firoota isaa 200;
[9] ilmaan Kebroon keessaa,
Elii’eel hoogganaa sanaa fi firoota isaa 80;
[10] ilmaan Uzii’eel keessaa,
Amiinaadaab hoogganaa sanaa fi firoota isaa nama 112.

[11] Ergasiis Daawit luboota jechuunis Saadoqii fi Abiyaataar akka-
sumas Lewwota jechuunis Uurii’eel, Asaayaa, Yoo’eel, Shemaa’iyaa,
Elii’eelii fi Amiinaadaabin ni waame; [12] akkanas isaaniin jedhe; “Isin
hangafoota maatiiwwan Lewwotaa ti; isinii fi Lewwonni akka keessanii
of qulqulleessaa; ergasiis taabota WAAQAYYO Waaqa Israa’el gara iddoo
ani qopheesseefitti fidaa. [13] Sababii isin Lewwonni yeroo jalqabaatti
taabota sana hin fidiniif WAAQAYYO Waaqni keenya nutti dheekkame. Nu
akka seerri ajajutti isa hin barbaaddanneetii.” [14] Kanaafuu luboonnii fi
Lewwonni taabota WAAQAYYO Waaqa Israa’el sana fiduuf of qulqulleessan.
[15] Lewwonni akkuma kan Museen dubbii WAAQAYYOOTIIN ajajetti taabota
Waaqaa sana danqaraadhaan gatiittii isaaniitti ni baatan.
[16] Daawitis akka isaan meeshaa muuziiqaatiin jechuunis kiraaraan,
baganaa fi kililleedhaan faarfannaa gammachuu faarfataniif akka isaan
obboloota isaanii muudaniif Lewwota dura deemtotatti ni hime.

[17] Kanaafuu Lewwonni Heemaan ilma Yoo'eel muudatan; obboloota
isaa keessaa immoo Asaaf ilma Berekiyaa, obboloota isaanii gosa Meraarii
keessaa Eetaan ilma Qushaayaa ni muuddatan; [18] isaan wajjinis obboloota
isaanii kanneen isaanitti aannan: Zakkaariyaas, Ya'azii'eel, Shemi-
iraamoot, Yehii'eel, Unnii, Eliiyaab, Benaayaa, Ma'aseyaa, Matiitiyaa,
Eliipheleehuu, Miiqneyaa, Oobeed Edoomii fi Ye'ii'eel eegdota balbalaa
turan.
[19] Faarfattoonni Heemaan, Asaafii fi Eetaan jedhaman akka kilillee
naasiitiin sagalee isaanii ol fudhatanii faarfannaa dhageessisaniif ni
muudaman; [20] Zakkaariyaas, Azii'eel Shemiiraamoot, Yehii'eel, Unnii,
Eliiyaabi, Ma'aseyaanii fi Benaayaa immoo akka seera *alamootiitti**
kiraaraan faarfatu ture; [21] akkasumas Matiitiyaan, Eliipheleehuu, Mi-
iqneyaan, Oobeed Edoom, Ye'ii'eel, Azaaziyaan akka seera *shiimiiniitiitti*†
baganaa taphatu ture. [22] Kenaaniyaan hangaftichi Lewwotaa itti gaafata-
maa faarfannaa ture; innis itti gaafatamummaa kana sababii ogummaa
isaa qabuuf fudhate.
[23] Berekiyaa fi Elqaanaan eegdota balbala taabotaa turan. [24] Luboonni
jechuunis, Shebaniyaan, Yooshaafaaxi, Naatnaa'el, Amaasaayi, Za-
kkaariyaas, Benaayaanii fi Elii'ezer fuula taabota Waaqaa duratti malakata
afuufu ture. Oobeed Edoomii fi Yehiyaan immoo eegdota balbala taabotaa
turan.
[25] Kanaafuu Daawitii fi maanguddoonni Israa'el akkasumas ajajju-
uwwan kumaa gammachuudhaan taabota kakuu WAAQAYYOO sana mana
Oobeed Edoomiitii fiduu dhaqan. [26] Isaanis sababii Waaqni Lewwota
taabota kakuu WAAQAYYOO baatan gargaareef korommii loonii torbaa fi ko-
rbeeyyii hoolaa torba aarsaa godhan. [27] Daawitis wandaboo haphii quncee
talbaa irraa hojjetame kan akka uffata Lewwonni taabota sana baatan, kan
akka faarfattoonnii fi Kenaaniyaan qajeelchaan faarfannaa faarfattootaa
uffatan sanaa uffatee ture. Daawitis dirata quncee talbaa irraa hojjetames
uffatee ture. [28] Akkasiinis Israa'el hundi gaanfa korbeessa hoolaatii fi
malakata afuufaa, kilillee dhageessisaa, kiraaraa fi baganaadhaan sirbaa
taabota kakuu WAAQAYYOO sana ni fidan.
[29] Yeroo taabonni kakuu WAAQAYYOO Magaalaa Daawit seenutti Miikaal
intalli Saa'ol foddaa keessaan ilaalaa turte. Isheenis akka Daawit Mootichi
shuubbisee gammadu yommuu argitetti garaa ishee keessatti isa tuffatte.

16

[1] Isaanis taabota Waaqaa fidanii dunkaana Daawit dhaabeef keessa
ni kaa'an; aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa fuula Waaqaa duratti ni
dhi'eessan. [2] Daawitis erga aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessee
booddee maqaa WAAQAYYOOTIIN namoota ni eebbise. [3] Ergasiis inni tokkoo
tokkoo nama Israa'eliitiif, dhiiraa fi dubartiif buddeena tokko tokko,
gumaa foonii tokko tokkoo fi bixxillee ija wayinii tokko tokko ni kenne.
[4] Innis akka isaan fuula taabota WAAQAYYOO duratti tajaajilaniif, akka
isaan WAAQAYYO Waaqa Israa'el waammataniif, akka isa galateeffatanii
fi akka isa jajataniif Lewwota tokko tokko ni muuddate; [5] isaanis Asaaf
hangafticha, Zakkaariyaas itti aanaa isaa, itti fufees Ye'ii'eel, Shemi-
iraamoot, Yehii'eel, Matiitiyaa, Eliiyaab, Benaayaa, Oobeed Edoomii fi

* **15:20** 15:20 Alamootiin gosa muuziiqaa ti. † **15:21** 15:21 Shiimiiniitiin gosa muuziiqaa ti.

Ye'ii'eel fa'i turan. Jarri kunneen kiraaraa fi baganaa taphatu ture; Asaaf
immoo kilillee dhageessisa ture; 6 Benaayaa fi Yahizii'eel luboonni yeroo
hunda fuula taabota kakuu Waaqaa duratti malakata afuufu turan.

Faarfannaa Daawit Kan Galataa
16:8-22 kwf – Far 105:1-15
16:23-33 kwf – Far 96:1-13
16:34-36 kwf – Far 106:1,47-48

7 Daawitis gaafa sana akka Asaafii fi michoota isaa faarfannaa galataa
kana WAAQAYYOOF faarfataniif jalqabatti ajaja kenne:

8 WAAQAYYOOF galata galchaa; maqaa isaas waammadhaa;
waan inni hojjetes saboota gidduutti beeksisaa.
9 Isaaf faarfadhaa; faarfannaadhaan isa galateeffadhaa;
waa'ee hojii isaa isa dinqisiisaa hundaas odeessaa.
10 Maqaa isaa qulqulluu sanaan boonaa;
garaan warra WAAQAYYOON barbaadanii haa gammadu.
11 WAAQAYYOO fi humna isaa barbaaddadhaa;
yeroo hunda fuula isaa barbaadaa.
12 Dinqii inni hojjete, hojii isaa dinqii sanaa fi
murtii inni labse yaadadhaa;
13 isin tajaajiltoonni isaa, warri sanyii Israa'el taatan,
isin filatamtoonni isaa, ilmaan Yaaqoobis kana yaadadhaa.

14 Inni WAAQAYYO Waaqa keenya;
murtiin isaas lafa hunda irra jira.
15 Inni kakuu isaa bara baraan, waadaa gale sanas
dhaloota kumaaf ni yaadata;
16 inni kakuu Abrahaam wajjin gale,
kakuu Yisihaaqiif kakates ni yaadata.
17 Kanas Yaaqoobiif seera,
Israa'eliif immoo kakuu bara baraa godhee
akkana jedhee mirkaneesseera; innis:
18 "Ani biyya Kana'aan qooda ati dhaaltu godhee,
siif nan kenna" jedhe.

19 Isaan yeroo lakkoobsaan xinnoo turanitti,
dhugumaanuu xinnoo fi biyyattii keessattis keessummoota turanitti,
20 sabaa gara sabaatti, mootummaa tokkoo
gara mootummaa biraatti jooran.
21 Inni akka namni tokko iyyuu isaan cunqursu hin eeyyamne;
sababii isaaniitiifis akkana jedhee mootota ifate:
22 "Dibamtoota koo hin tuqinaa;
raajota koos hin miidhinaa."

23 Lafti hundinuu WAAQAYYOON faarfadhaa;
fayyisuu isaas guyyuma guyyaan labsaa.
24 Ulfina isaa saboota gidduutti,
hojii isaa dinqisiisaa sana immoo namoota hunda keessatti labsaa.
25 WAAQAYYO guddaadhaatii galanni baay'een isaaf ni mala;
inni waaqota hundaa olittis sodaatamuu qaba.

26 Waaqonni saboota ormaa hundinuu waaqota tolfamoodhaatii;
WAAQAYYO garuu samiiwwan uume.
27 Miidhaginnii fi surraan fuula isaa dura jiru;
jabinnii fi gammachuunis iddoo jireenya isaa jiru.
28 Yaa maatiiwwan sabootaa, WAAQAYYOOF kennaa;
ulfinaa fi jabina WAAQAYYOOF kennaa.
29 Ulfina maqaa isaatiif malu WAAQAYYOOF kennaa.
Aarsaa fidaatii fuula isaa duratti dhi'aadhaa.
bareedina qulqullummaa isaatiin WAAQAYYOON waaqeffadhaa.
30 Isin lafti hundinuu fuula isaa duratti holladhaa!
Addunyaan jabaattee dhaabatteerti; sochoofamuus hin dandeessu.

31 Samiiwwan haa ililchan; laftis haa gammaddu;
isaan saboota gidduutti, "WAAQAYYO mo'eera!" haa jedhan.
32 Galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu haa huursu;
dirreewwanii fi wanni isaan irra jiran hundinuu haa gammadani!
33 Mukkeen bosonaa haa faarfatan;
isaan gammachuudhaan fuula WAAQAYYOO duratti haa faarfatan;
inni lafatti muruudhaaf ni dhufaatii.

34 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.
35 Akkana jedhaatii iyyaa; "Yaa Waaqayyo,
Fayyisaa keenya, ati nu baasi;
akka nu maqaa kee qulqulluu sana galateeffannuuf,
akka galata keetiin of jajnuufis, walitti nu qabiitii saboota ormaa jalaa nu oolchi."
36 WAAQAYYO Waaqa Israa'eliitiif
bara baraa hamma bara baraatti galanni haa ga'u.
Kana irratti namni hundinuu, "Ameen; WAAQAYYO haa galatoomu" jedhe.

37 Daawitis akka isaan fuula taabotaa dura yeroo hunda tajaajilaniif,
Asaafii fi obboloota isaa achuma fuula taabota kakuu WAAQAYYOO duratti
isaan dhiise. 38 Akkasumas Oobeed Edoomii fi warra isaan wajjin hojjetan
jaatamii saddeettan akka isaan wajjin tajaajilaniif achitti dhiise. Oobeed
Edoom ilmi Yeduutuuniitii fi Hoosaan eegdota balbalaa turan.
39 Daawit Zaadoq lubichaa fi luboota isa wajjin hojjetan kaan dunkaana
WAAQAYYOO qulqulluu kan Gibe'oon keessatti gaara sagadaa irratti argamu
biratti dhiise; 40 kunis isaan akkuma waan Seera WAAQAYYOO kan inni Is-
raa'eliif kenne hunda keessatti barreeffame sanaatti yeroo hunda galgalaa
fi ganama iddoo aarsaa gubamuu irratti aarsaa gubamu WAAQAYYOOF
akka dhi'eessaniif. 41 Isaan wajjinis Heemaanii fi Yeduutuun akkasumas
warra akka, "Jaalalli isaa bara baraan jiraata" jedhanii WAAQAYYOOF galata
galchaniif filatamanii maqaan isaanii beekame biraatu ture. 42 Heemaanii
fi Yeduutuun sagalee malakataatiif kilillee dhageessisuu fi akkasumas
meeshaa muuziiqaa kan Waaqaa irratti itti gaafatamtoota turan. Ilmaan
Yeduutuun immoo karra eegan.
43 Ergasii namoonni hundinuu achii ka'anii tokkoon tokkoon isaanii gara
mana ofii isaatti galan; Daawit immoo maatii ofii eebbisuuf gara manaatti
ni deebi'e.

17

Abdii Waaqayyo Daawitin Abdachiise
17:1-15 kwf – 2Sm 7:1-17

1 Daawit erga masaraa isaa keessa jiraachuu jalqabee booddee Naataan
raajichaan, "Ani kunoo mana birbirsaan ijaarame keessan jiraadha;
taabonni kakuu WAAQAYYOO garuu dunkaana keessa jiraata" jedhe.

2 Naataan immoo deebisee Daawitiin, "Waaqni si wajjin jiraatii waan
garaa keetti yaadde kam iyyuu godhi" jedhe.

3 Halkan sana garuu dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Naataan
dhufe:

4 "Dhaqiitii akkana jedhii garbicha koo Daawititti himi; 'WAAQAYYO
akkana jedha: Kan mana ani keessa jiraadhu naaf ijaaru si'i miti. 5 Ani
gaafan Israa'elin Gibxii baasee jalqabee hamma har'aatti mana keessa
hin jiraanne. Ani dunkaana tokkoo irraa gara isa kaaniitti, iddoo bultii
tokkoo irraa gara iddoo bultii isa kaaniitti darbaan ture. 6 Ani iddoon
Israa'eloota hunda wajjin naanna'aa ture kamitti iyyuu hooggantoota
akka isaan saba koo eeganiif ajaje keessaa nama tokkoon iyyuu, "Isin
maaliif mana birbirsaa naaf hin ijaarre?" jedhee beekaa?'

7 "Egaa amma akkana jedhii garbicha koo Daawititti himi; 'WAAQAYY-
OON Waan Hunda Danda'u akkana jedha: Ani akka ati bulchaa saba
koo Israa'el taatuuf, lafa tikaatii fi bushaayee faana deemuu keessaan
si fudhadhe. 8 Ani lafa ati dhaqxe hundatti si wajjinin ture; diinota kee
hundas fuula kee duraa balleesseera. Ammas ani maqaa kee akkuma
maqaa namoota addunyaa irratti akka malee gurguddaa ta'anii nan
godha. 9 Ani akka isaan mana ofii isaanii qabaatanii fi akka isaan
si'achi hin raafamneef saba koo Israa'eliif lafa kennee isaan nan dhaaba.
Namoonni hamoon akka jalqabatti godhan sana deebi'anii isaan hin
cunqursan; 10 akka yeroo ani saba koo Israa'el irratti abbootii murtii
muudee as godhan sana illee hin godhan; ani diinota kee hundas siifin
garboomsa.

" 'Ani akka WAAQAYYO mana siif ijaaru sittin hima: 11 Yommuu barri
jireenya keetii dhumee ati abbootii keetti dabalamuuf dhaqxutti ani
akka inni iddoo kee bu'uuf sanyii kee keessaa, ilmaan kee keessaa tokko
nan kaasa; mootummaa isaa illee jabeessee nan dhaaba. 12 Kan mana
naaf ijaaru isa; anis teessoo isaa bara baraan jabeessee nan dhaaba.
13 Ani isaaf abbaa nan ta'a; innis ilma naa ta'a. Ani akka namicha si dura
ture sana irraa fudhadhe, jaalala koo gonkumaa isa irraa hin fudhadhu.
14 Ani mana koo fi mootummaa koo irratti bara baraan isa nan muuda;
teessoon isaas bara baraan jabaatee ni dhaabata.' "

15 Naataanis dubbii mul'ata kanaa hunda Daawititti hime.

Kadhannaa Daawit
17:16-27 kwf – 2Sm 7:18-29

16 Ergasii Daawit mootichi ol seenee fuula WAAQAYYOO dura taa'ee
akkana jedhe:

"Yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, kan ati asiin na geesse, ani eenyu?
Maatiin koos maali? 17 Yaa Waaqi, ati akka waan wanni kun fuula kee
duratti quubsaa hin ta'iniitti ilaaltee waa'ee mana garbicha keetii kan
fuul duraa illee dubbatte. Yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, ati akka waan ani
nama hunda caalaa kabajamaa ta'eetti na ilaalte.

18 “Waan ati garbicha kee ulfeessiteef Daawit kana caalaa maal jechuu
danda’a? Ati garbicha kee ni beektaatii. 19 Yaa WAAQAYYO, ati sababii
garbicha keetiitii fi akkuma fedhii keetiitti waan guddaa kana goote;
akka waadaawwan gurguddaan kunneenis beekaman gooteerta.

20 “Yaa WAAQAYYO, kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru; akka nu
gurruma keenyaan dhageenyetti si malee Waaqni biraa hin jiru. 21 Sabni
akka saba kee Israa’el kan Waaqni saba lafa irra jiraatu keessaa saba
tokkicha ofii isaatiif furachuu fi ofii keetiitiifis maqaa tolfachuuf jettee
fuula saba keetii duraa saboota ari’uudhaan dinqiiwwan gurguddaa
fi sodaachisaa hojjechuudhaaf ba’e, kan ati Gibxii baafte sanaa tokko
iyyuu jiraa? 22 Ati saba kee Israa’elin bara baraan kan ofii keetii goote;
Yaa WAAQAYYO, ati Waaqa isaanii taateerta.

23 “Ammas yaa WAAQAYYO, waadaan ati garbicha keetii fi mana isaatiif
galte sun bara baraan jabaatee haa dhaabatu. Ati akkuma waadaa galte
sana raawwadhu; 24 kunis akka maqaan kee jabaatee dhaabatee, bara
baraanis guddaa ta’uuf. Kana irratti namoonni, ‘WAAQAYYOON Waan
Hunda Danda’u, Israa’el irratti Waaqa; inni Waaqa Israa’el!’ ni jedhu.
Manni garbicha kee Daawitis fuula kee duratti jabaatee ni dhaabata.

25 “Yaa Waaqa ko, ati akka mana isaaf ijaartu garbicha keetti
mul’ifteerta. Kanaafuu garbichi kee si kadhachuudhaaf ija jabina
argateera. 26 Yaa WAAQAYYO, ati Waaqa! Ati waan gaarii kana garbicha
keetiif waadaa galteerta. 27 Akka manni isaa bara baraan jabaattee fuula
kee dura dhaabatuuf ammas mana garbicha keetii eebbisuun fedhii kee
ta’eera; yaa WAAQAYYO sababii ati isa eebbifteef, inni bara baraan ni
eebbifama.”

18

Mo’annoowwan Daawit
18:1-13 kwf – 2Sm 8:1-14

1 Ergasii Daawit Filisxeemota mo’atee of jala isaan galfate; Gaatii fi
gandoota naannoo ishee jiranis harka Filisxeemotaatii baase.

2 Daawit Mo’aabotas ni mo’ate; isaanis isa jalatti bulanii gibira fidaniif.

3 Kana irrattis Daawit yeroo Laga Efraaxiis bira yaadannoo ofii
dhaabbachuu dhaqetti, hamma Hamaatiitti deemee Hadaadezer mooticha
Zoobaa mo’ate. 4 Daawitis gaariiwwan waraanaa isaa kuma tokko,
abbootii fardaa kuma torbaa fi loltoota lafoo kuma digdama isa irraa
fudhate. Innis fardeen gaariiwwanii dhibba tokko qofa hambisee kanneen
hafan hunda mogolee kukkute.

5 Yeroo warri Sooriyaa kanneen Damaasqoo jiraatan Hadaadezer
mooticha Zoobaa gargaaruuf dhufanittis, Daawit isaan keessaa nama
kuma digdamii lama fixe. 6 Ergasiis kutaa bulchiinsa Damaasqoo kan
biyya Sooriyaa keessa qubata loltootaa dhaabbate; warri Sooriyaas isa
jalatti bulanii gibira fidaniif. WAAQAYYOS Daawitiif lafa inni dhaqe
hundatti moo’icha kenne.

7 Daawitis gaachana warqee kan ajajjoonni loltoota Hadaadezer harkatti
qabatan fudhatee gara Yerusaalem fide. 8 Daawit magaalaawwan
Hadaadezer jechuunis Xibihaatii fi Kuuni naasii akka malee baay’ee
fudhate; Solomoon immoo Gaanii naasii, utubaawwanii fi mi’oota naasii
garaa garaa naasii sana irraa hojjete.

9 Too'uun mootiin Hamaati yommuu akka Daawit guutummaa loltoota
Hadaadezer mooticha Zoobaa mo'ate dhaga'etti, 10 akka inni sababii
ol aantummaa Daawit Mootichi waraana keessatti Hadaadezer irratti
argateetiif harka isa fuudhee dhaamsa gammachuu isaaf dabarsuuf
ilma ofii Hadooraamin gara isaatti erge; Hadaadezer Too'uu wajjin wal
waraanaa tureetii. Adooraamis kennaa gosa hundaa warqee irraa, meetii
fi naasii irraa hojjetaman fideef.

11 Daawit Mootichis akkuma meetii fi warqee saboota Edoom, Mo'aab,
Amoonota, Filisxeemotaa fi Amaaleq hunda irraa booji'ee ture godhe sana
mi'oota kanneen illee Waaqayyoof addaan baase.

12 Abiishaayi ilmi Zeruuyaa Sulula Soogiddaa keessatti Edoomota kuma
kudha saddeet fixe. 13 Innis Edoom keessa qubata loltootaa dhaabbate;
Edoomonni hundinuus Daawitiif ni garbooman. Waaqayyos lafa inni
dhaqe hundatti Daawitiif mo'annaa ni kenne.

Qondaaltota Daawit
18:14-17 kwf – 2Sm 8:15-18

14 Daawit guutummaa Israa'el irratti mootii ta'ee saba isaa hundaaf
murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan hojjete.

15 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa hoogganaa loltootaa ture;
Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud immoo galmeessaa ture;
16 Zaadoq ilmi Ahiixuubii fi Abiimelek ilmi Abiyaataar luboota turan;
Shaafisaan immoo barreessaa ture;
17 Benaayyaa ilmi Yehooyaadaa hoogganaa Kereetotaa fi Pheletotaa ture;
ilmaan Daawit immoo moootichatti aananii qondaaltota hangafoota
turan.

19

Waraana Amoonota Irratti Baname
19:1-19 kwf – 2Sm 10:1-19

1 Ergasiis Naahaash mootiin Amoonotaa ni du'e; ilmi isaa iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. 2 Daawitis, "Sababii abbaan isaa naa arjoomeef
anis Haanuun ilma Naahaashiif nan arjooma" jedhee yaade. Kanaafuu
Daawit gadda waa'ee abbaa isaatiif itti dhaga'ame isaa ibsuuf Haanuunitti
ergamoota ni erge.

Yommuu namoonni Daawit dhaamsa gaddaa itti himuuf Haanuun bira
biyya Amoonotaa dhaqanitti, 3 qondaaltonni Amoonotaa Haanuuniin,
"Ati sababii Daawit akka isaan dhaamsa gaddaa sitti himaniif namoota
sitti ergeef inni waan abbaa keetiif ulfina kenne seetaa? Ergamoonni
isaa biyyattii qorachuu, basaasanii qabachuuf gara kee dhufan mitii?"
jedhan. 4 Kanaafuu Haanuun namoota Daawit sana qaqqabee rifeensa
irraa haadee wayyaa isaanii illee teessuma irratti cicciree of irraa isaan
erge.

5 Daawit yommuu namni tokko dhufee waa'ee namoota sanaa isatti
himetti, sababii isaan akka malee qaana'aniif ergamoota gara isaaniitti
erge. Mootichis "Isin hamma areedni keessan isinii guddatutti Yerikoo
turaatii ergasii deebi'aa kottaa" jedheen.

6 Amoononni yommuu akka Daawit isaan xireeffate hubatanitti Haanuu-
nii fi Amoononni Phaadaan Arraamii, Araama'aakaa fi Zoobaadhaa gaari-
iwwan kireeffachuuf meetii taalaantii* kuma tokko ni ergan. 7 Isaanis
gaariiwwan kuma soddomii lamaa fi ooftota gaariiwwanii, akkasumas
mootii Ma'akaatii fi loltoota isaa kanneen dhufanii Meedebaa bira qubatan
sana kireeffatan; Amoononni immoo magaalaawwan isaaniitii walitti
qabamanii waraanatti ni qajeelan.
8 Daawit yommuu waan kana dhaga'etti Yoo'aabii fi guutummaa
loltootaa ni erge. 9 Amoononni immoo ba'anii karra magaalaa isaanii
irratti waraanaaf hiriiran; mootonni dhufan sun immoo kophaa isaanii
dirree irra turan.
10 Yoo'aabis akka fuula isaa duraa fi dugda isaa duubaan waraanni jiru
ni arge; kanaafuu loltoota Israa'el keessaa namoota bebeekamoo filatee
adda loltoonni Sooriyaa jiranitti bobbaase. 11 Namoota hafan immoo
ajaja obboleessa isaa Abiishaayi jalatti ni hiriirse; isaanis Amoonotatti
duulan. 12 Yoo'aabis akkana jedhe; "Yoo warri Sooriyaa natti jabaatan
ati na gargaarta; yoo Amoononni sitti jabaatan immoo ani sin gargaara.
13 Jabaadhaa saba keenyaa fi magaalaawwan Waaqa keenyaatiif garaa
kutannaadhaan haa lollu. WAAQAYYOS waan fuula isaa duratti gaarii ta'e
ni godha."
14 Ergasii Yoo'aabii fi loltoonni isa wajjin turan warra Sooriyaa
waraanuuf fuul duratti ni qajeelan; jarris fuula isaa duraa baqatan.
15 Amoononni yommuu akka namoonni Sooriyaa baqatan arganitti isaanis
fuula obboleessa isaa Abiishaayi duraa baqatanii magaalaa seenan.
Akkasiin Yoo'aab Yerusaalemitti deebi'e.
16 Namoonni Sooriyaa yommuu akka Israa'eloonni isaan mo'atan
arganitti ergamoota erganii namoota Sooriyaa kanneen Laga Efraaxiisi-
itiin gamaa fichisiisan; Shoofaki ajajaan loltoota Hadaadezer sun isaan
hoogganaa ture.
17 Daawitis yommuu wanni kun isatti himametti, Israa'eloota hunda
walitti qabee Yordaanos ce'e; innis dursee dhaqee fuula isaanii duraan
toora lolaa ni qabate. Daawitis warra Sooriyaa waraanuuf loltoota isaa
hiriirse; namoonni Sooriyaas ni lolaniin. 18 Isaan garuu Israa'eloota duraa
baqatan; Daawitis namoota gaarii waraanaa oofan kuma torbaa fi loltoota
lafoo kuma afurtama fixe. Ajajaa loltoota isaanii Shoofaki illee ni ajjeese.
19 Tajaajiltoonni Hadaadezeriis yommuu akka Israa'elootaan
mo'ataman arganitti Daawit wajjin nagaa uumanii isa jalatti bulan.
Kanaafuu namoonni Sooriyaa ergasii Amoonota gargaaruu hin feene.

20

Qabamuu Magaalaa Raabbaa
20:1-3 kwf – 2Sm 11:1; 12:20-21

1 Birraa keessa yeroo mootonni waraanaaf ba'anitti Yoo'aab humnoota
waraanaa qajeelchee biyya Amoonotaa barbadeesse; ergasiis dhaqee
Rabbaa marse; Daawit garuu Yerusaalemitti hafe. Yoo'aabis Raabbaa
waraanee daaraa ishee godhe. 2 Daawitis mataa mootii isaanii irraa
gonfoo fudhate; gonfoon sun hamma warqee taalaantii tokkoo ulfaatee
dhagaawwan gati jabeeyyiis of irraa qaba ture; gonfichis mataa Daawit

* **19:6** 19:6 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34.

irra kaa'ame. Innis magaalaa sana keessaa boojuu akka malee baay'ee
fudhatee 3 namoota achi keessa turanis gad yaasee akka isaan maga-
aziidhaan, gasoo sibiilaatii fi qottoodhaan hojii hojjetan godhe. Daawit
magaalaawwan Amoonotaa hunda keessattis akkasuma godhe. Ergasii
Daawitii fi loltoonni isaa hundinuu Yerusaalemitti ni deebi'an.

Waraana Filisxeemotatti Baname
2:4-8 kwf – 2Sm 21:15-22

4 Ergasii immoo lafa Geezir jedhamutti Filisxeemota wajjin waraanni
baname. Yeroo sanattis Siibekaay namichi biyya Hushaa sun Siifaay
namicha gosa tokko Refaayin ajjeese; Filisxeemonnis ni bulaniif.
5 Waraana biraa kan Filisxeemota wajjin godhame keessatti immoo
Elhaanaan ilmi Yaa'iir sun Lahemii obboleessa Gooliyaad namicha Gitii
kan somaan eeboo isaa loosaa wayya dhooftuu ga'u qabu sanaa ni ajjeese.
6 Ammas waraana Gaatitti godhame kan biraa keessatti namicha hamma
wayii ga'u kan tokkoo tokkoo harka isaa irraa quboota ja'a ja'a akkasumas
tokkoo tokkoo miilla isaa irraa quboota ja'a ja'a walumatti quboota
digdamii afur qabu tokkotu ture. Innis sanyii Raafaa keessaa dhalate.
7 Yommuu inni Israa'elin tuttuqettis Yoonaataan ilmi Shime'aa obboleessi
Daawit isa ajjeese.
8 Isaan kunneen sanyiiwwan Raafaa warra Gaati keessa turanii dha;
isaanis harka Daawitii fi harka namoota isaatiin dhuman.

21

Daawit Loltoota Isaa Lakkaa'e
21:1-26 kwf – 2Sm 24:1-25

1 Seexanni Israa'elitti ka'ee akka Daawit saba Israa'el lakkaa'uuf isa
kakaase. 2 Kanaafuu Daawit Yoo'aabii fi ajajjoota loltootaatiin, "Dhaqaatii
Bersheebaadhaa hamma Daaniitti Israa'eloota lakkaa'aa. Ergasii im-
moo akka ani akka isaan hammam akka baay'atan beekuu danda'uuf
deebi'aatii natti himaa" jedhe.
3 Yoo'aab garuu deebisee, "Waaqayyo loltoota isaa dachaa dhibba caalaa
haa baay'isu. Yaa gooftaa koo mooticha, isaan hundi garboota gooftaa
kootiif bulan mitii? Gooftaan koo maaliif waan kana gochuu barbaade?
Inni maaliif Israa'elitti yakka fida?" jedhe.
4 Ta'us dubbiin mootichaa Yoo'aabin yaada geeddarachiise; kanaafuu
Yoo'aab achii ba'ee guutummaa Israa'el keessa naanna'ee Yerusaalemitti
deebi'e. 5 Yoo'aabis lakkoobsa namoota loluu danda'anii Daawititti hime;
namoota Yihuudaa keessa jiraatan kuma dhibba afurii fi torbaatama
dabalatee namoota goraadee qabachuu danda'an miliyoona tokkoo fi
kuma dhibba tokkootu guutummaa Israa'el keessa ture.
6 Sababii ajajni mootichaa Yoo'aabin jibbisiiseef inni gosoota Lewwiitii
fi Beniyaam itti dabalee hin lakkoofne. 7 Ajajni kun fuula Waaqaa durattis
waan hamaa ture; kanaafuu inni Israa'elin rukute.
8 Kana irratti Daawit Waaqaan, "Ani waan kana gochuudhaan akka
malee cubbuu hojjedheera. Amma garuu akka ati balleessaa garbicha
keetii dhiiftuuf sin kadhadha. Ani hojii gowwummaa guddaa hojjed-
heeraa" jedhe.
9 Waaqayyos Gaad raajii Daawit sanaan akkana jedhe; 10 "Dhaqiitii
Daawitiin, 'Waaqayyo akkana siin jedha: Ani filannoo sadii siifin kenna.
Akka ani isa sitti fiduuf, isaan keessaa tokko filadhu' jedhi."

11 Kanaafuu Gaad gara Daawit dhaqee akkana jedheen; “WAAQAYYO
akkana jedha: ‘Filannoo kee addaan baafadhu: 12 Beela waggaa sadii
yookaan ji’a sadii fuula diinota keetii dura ari’amuu fi goraadee isaani-
itiin balleeffamuu yookaan guyyaa goraadee WAAQAYYOO sadii jechuunis
guyyoota dha’ichi biyyattiitti bu’ee ergamaan WAAQAYYOO kutaa Israa’el
hunda balleessu.’ Egaa amma waan ani isa na erge sanaaf deebisu
murteeffadhu.”

13 Daawit immoo Gaadiin, “Ani akka malee dhiphadheera. Waan araarri
isaa akka malee guddaa ta’eef ani harka WAAQAYYOO seenuu naaf wayya;
garuu akka ani harka namaa seenu na hin godhin” jedhe.

14 Kanaafuu WAAQAYYO Israa’elitti dha’icha ergee namoonni Israa’el
kuma torbaatama ni dhuman. 15 Waaqni akka inni Yerusaalem balleessuuf
ergamaa isaa tokko erge. Garuu utuma ergamaan Waaqayyoo sun
Yerusaalemin balleessuuf qophaa’aa jiruu WAAQAYYO balaa sana argee
gaabbee ergamaa isaa kan saba balleessuuf ture sanaan, “Ni ga’a! Harka
kee deebifadhu” jedhe. Yeroo sana ergamaan Waaqayyoo sun oobdii
Ornaa namicha gosa Yebuus sanaa bira dhaabachaa ture.

16 Daawitis ol ilaalee ergamaa WAAQAYYOO kan goraadee luqqifamee
Yerusaalemitti diriirfame harka isaatti qabatee samii fi lafa gidduu
dhaabachaa jiru tokko ni arge. Daawitii fi maanguddoonni wayyaa gaddaa
uffatanii fuula isaa duratti addaan lafatti ni gombifaman.

17 Daawit immoo Waaqaan, “Namni akka loltoonni lakkaa’aman godhe
ana mitii? Namni cubbuu fi balleessaa hojjete anuma. Isaan kunneen
garuu hoolotaa dha. Isaan maal godhan? Yaa WAAQAYYO Waaqa koo harki
kee anaa fi maatii koo irra haa bu’u; garuu akka dha’ichi kun saba kee
irra turu hin godhin” jedhe.

18 Ergasii ergamaan WAAQAYYOO akka Daawit ol ba’ee oobdii Ornaa
namicha gosa Yebuus sanaa keessatti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF ijaaru
akka inni Daawititti himu Gaadin ajaje. 19 Kanaafuu Daawit dubbii Gaad
maqaa WAAQAYYOOTIIN isatti hime sanaaf ajajamee ol ba’e.

20 Ornaan utuu qamadii dha’uutti jiruu ol jedhee ergamaa Waaqayyoo
sana arge; ilmaan isaa warri isa wajjin turan afranis ni dhokatan.
21 Ergasii Daawit achi ga’e; Ornaanis yommuu mil’atee isa argetti oobdii
sana keessaa ba’ee fuula Daawit duratti addaan lafatti gombifamee sagade.

22 Daawitis, “Ani akka isa irratti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF tolchee
akkasiin dha’ichi saba irra bu’e kun dhaabatuuf oobdii kee naaf kenni.
Gatii isaa guutuutti natti gurguri” jedheen.

23 Ornaanis Daawitiin, “Fudhadhu! Gooftaan koo mootichi waan isatti
tolu kam iyyuu haa godhu. Kunoo ani aarsaa gubamuuf sangoota,
qoraaniif ulee ittiin midhaan dha’an, kennaa midhaan dhi’eeffamuufis
qamadii nan kenna; ani waan kana hunda nan kenna” jedhe.

24 Daawit Mootichi garuu Ornaadhaan, “Kun hin ta’u; ani gatii isaa
guutuu siifin kenna. Ani waan kan kee ta’e WAAQAYYOOF hin fudhadhu
yookaan waan gatii na hin baasisin aarsaa gubamuuf hin dhi’eessu” jedhe.

25 Kanaafuu Daawit gatii lafa sanaa Ornaadhaaf warqee saqilii dhibbaa
ja’a kafale. 26 Daawitis achitti iddoo aarsaa WAAQAYYOOF tolchee aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa dhi’eesse. Innis WAAQAYYOON ni waammate;
WAAQAYYOS samiidhaa ibiddaan iddoo aarsaa gubamuu irratti isaaf deebii
kenne.

27 Sana booddee WAAQAYYO ergamaa isaa sanatti dubbate; innis goraadee
isaa man'ee isaatti ni deebise. 28 Daawit yeroo sanatti akka WAAQAYYO
oobdii Ornaa namicha gosa Yebuus sanaa irratti deebii isaa kenne ni
hubate; achittis aarsaa ni dhi'eesse. 29 Dunkaanni WAAQAYYOO kan Museen
gammoojjiitti hojjetee fi iddoon aarsaa gubamuu Gibe'oon keessa gaara
sagadaa irra ture. 30 Daawit garuu sababii goraadee ergamaa WAAQAYYOO
sodaateef achi dhaqee fuula iddoo aarsaa sanaa duratti Waaqa kadhachuu
hin dandeenye.

22

1 Ergasii Daawit, "Kun mana WAAQAYYO Waaqaa ti; kun immoo iddoo
aarsaa, aarsaan gubamu Israa'eliif itti dhi'eeffamuu dha" jedhe.

Qophii Ijaarsa Mana Qulqullummaa

2 Kanaafuu Daawit akka alagoonni Israa'el keessa jiraatan walitti
qabaman ajaje; isaan keessaas akka isaan ijaarsa mana qulqullummaa
Waaqaatiif dhagaa soofame qopheessaniif warra dhagaa cabsan ni filate.
3 Inni mismaara ittiin hundaa balbalaa hojjetanii fi mi'a ittiin walitti
qabsiisan hojjechuudhaaf sibiila akka malee baay'ee fi naasii madaalliin
isaa hamma hin qabne ni kenne. 4 Daawitis sababii warri Siidoonaatii fi
warri Xiiroos birbirsa akka malee baay'ee isaaf fidaniif birbirsa baay'inni
isaa lakkaa'amuu hin dandeenye ni kenne.
5 Daawit akkana jedhe; "Ilmi koo Solomoon ijoollee dha; muuxannoo
illee hin qabu. Manni WAAQAYYOOF ijaaramu kun immoo ulfina qabeessa,
kan gurra qabuu fi kan fuula saboota hundaa duratti akka malee miidhagu
ta'uu qaba. Kanaafuu ani isaaf qophii nan godha." Akkasiin Daawit utuu
hin du'in qophii guddaa godhe.
6 Ergasii Daawit ilma isaa Solomoonin waamee akka inni WAAQAYYO
Waaqa Israa'eliif mana ijaaru isa ajaje. 7 Daawitis Solomooniin akkana
jedhe: "Yaa ilma ko, ani Maqaa WAAQAYYO Waaqa kootiif mana ijaaruu
yaadee ture. 8 Garuu dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo
dhufe: 'Ati dhiiga baay'ee dhangalaafteerta; lola hedduus lolteerta. Ati
sababii fuula koo duratti dhiiga baay'ee lafa irratti dhangalaafteef Maqaa
kootiif mana hin ijaartu. 9 Kunoo ilmi tokko siif ni dhalata; innis nama
boqonnaa ni ta'a; anis diinota isaa kanneen naannoo isaa jiran hunda
irraa boqonnaa nan kennaaf. Maqaan isaas Solomoon jedhama; ani bara
mootummaa isaa keessa Israa'eliif nagaa fi tasgabbii nan kenna. 10 Namni
Maqaa kootiif mana ijaaru isa. Inni ilma naaf ta'a; anis abbaa nan
ta'aaf. Teessoo mootummaa isaas Israa'el irratti bara baraan jabeessee
nan dhaaba.'
11 "Egaa yaa ilma ko, akkuma inni waa'ee kee dubbate sanatti akka
mana WAAQAYYO Waaqa keetii ijaaruun siif milkaa'uuf WAAQAYYO si
wajjin haa ta'u. 12 Akka ati yommuu inni Israa'el irratti aangoo siif
kennutti seera WAAQAYYO Waaqa keetii eegduuf WAAQAYYO ogummaa fi
hubannaa siif haa kennu. 13 Akkasiin ati yoo ajajaa fi seera WAAQAYYO
karaa Museetiin Israa'eliif kenne sana akka gaariitti eegde ni milkoofta.
Jabaadhu; onnoomis. Hin sodaatin yookaan abdii hin kutatin.
14 "Kunoo, ani ijaarsa mana WAAQAYYOOTIIF warqee taalaantii* kuma
dhibba tokko, meetii taalaantii miliyoona tokko, naasii fi sibiila akka

* **22:14** 22:14 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34.

malee baay'ee kan madaalamuu hin dandeenye, mukaa fi dhagaa illee
qopheessuu irratti akka malee dadhabeera. Atis itti dabaluu ni dandeessa.
15 Ati hojjettoota hedduu qabda; isaanis: warra dhagaa cabsan, warra
mana dhagaa ijaaranii fi warra ogummaa hojii mukaa qaban, akkasumas
namoota ogummaa hojii gosa gosaa, 16 kan hojii warqeetii fi meetii, kan
naasiitii fi sibiilaa, ogeeyyii hojii harkaa warra lakkoobsi isaanii hin
beekamne qabda. Egaa amma hojii jalqabi; WAAQAYYOS si wajjin haa ta'u."
17 Ergasii Daawit akka isaan ilma isaa Solomoon gargaaraniif dura
buutota Israa'el hunda ni ajaje. 18 Akkanas isaaniin jedhe; "WAAQAYYO
Waaqni keessan isin wajjin jira mitii? Inni gama hundaan boqonnaa isiniif
kenneera mitii? Inni jiraattota biyya kanaa dabarsee natti kenneeraatii;
biyyattiinis WAAQAYYOO fi saba isaatiif garboomteerti. 19 Amma WAAQAYYO
Waaqa keessan barbaaduuf garaa fi lubbuu keessan guutuudhaan ku-
tadhaa ka'aa. Akka taabota kakuu WAAQAYYOOTII fi mi'oota qulqulluu
kan Waaqaa fiddanii mana qulqullummaa kan Maqaa WAAQAYYOOTIIF
ijaaramuuf jiru sanatti galchitaniif mana WAAQAYYO Gooftaa ijaaruu
jalqabaa."

23

Lewwota

1 Daawit erga waggaa hedduu jiraatee dulloomee booddee ilma isaa
Solomoonin Israa'el irratti mootii godhe.
2 Akkasumas Daawit dura buutota Israa'el hunda, lubootaa fi Lewwota
illee walitti qabe. 3 Lewwonni umuriin isaanii waggaa soddomaa fi
hammasii olii ni lakkaa'aman; baay'inni dhiirotaa kuma soddomii saddeet
ta'e. 4 Daawitis akkana jedhe; "Isaan kanneen keessaa kuma digdamii afur
hojii mana qulqullummaa WAAQAYYOO haa to'atan; namoonni kuma ja'a
qondaaltotaa fi abbootii murtii haa ta'an. 5 Kumni afur eegdota balbalaa
haa ta'an; kumni afur immoo mi'oota faarfannaa kanneen ani kaayyoo
kanaaf kenneen WAAQAYYOON haa galateeffatan."

6 Daawitis Lewwota akkuma gosoota Lewwiitti garee gareen gargar ni qoode; isaanis: Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.

Geershoonota

7 Gosa Geershoon keessaa:
La'adaanii fi Shime'ii.
8 Ilmaan La'adaanii:
Yehii'eel hangafticha, Zeetaamii fi Yoo'eel; walumatti nama sadii turan.
9 Ilmaan Shime'ii:
Sheloomot, Hazii'eelii fi Haaraan; walumatti nama sadii turan.
Isaan kunneen hangafoota Maatii La'adaan turan.
10 Ilmaan Shime'ii:
Yahaati, Ziinaa, Ye'uushii fi Beriiyaa. Isaan kunneen ilmaan Shime'ii ti;
walumatti nama afur turan.
11 Yahaati hangafa; Ziinaan lammaffaa; Ye'uushii fi Beriiyaan garuu ilmaan baay'ee hin qaban; kanaafuu isaan akkuma maatii tokkootti lakkaa'aman.

Qohaatota

12 Ilmaan Qohaatii:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel; walumatti nama afur turan.
13 Ilmaan Amraam:
Aroonii fi Musee.
Aroon akka innii fi sanyiin isaa wantoota waan hunda caalaa qulqulluu ta'an Waaqaaf qulqulleessaniif, akka fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa dhi'eessaniif, akka fuula isaa dura tajaajilanii fi akka maqaa isaatiin eebba labsaniif bara baraan addaan baafaman.
14 Ilmaan Musee nama Waaqaa immoo gosa Lewwiitti dabalamanii lakkaa'aman.
15 Ilmaan Musee:
Geershoomii fi Elii'ezer.
16 Ilmaan Geershoomii:
Shebuu'eel hangafa.
17 Ilmaan Elii'ezerii keessaa:
Rehaabiyaa hangafa.
Ele'aazaar ilmaan biraa hin qabu ture; ilmaan Rehaabiyaa garuu akka malee hedduu turan.
18 Ilmaan Yizihaar keessaa:
Sheloomiit hangafta.
19 Ilmaan Kebroon;
hangaftichi Yeriyaa, lammaffaan Amariyaa, sadaffaan Yahizii'eel, afuraffaan Yeqame'aam.
20 Ilmaan Uzii'eel:
hangaftichi Miikaa, lammaffaan Yishiyaa.

Meraarota

21 Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii.
Ilmaan Mahilii:
Ele'aazaarii fi Qiish.
22 Ele'aazaar utuu ilmaan hin dhalchin du'e; inni intallan qofa qaba ture. Durbiiwwan isaanii ilmaan Qiishitu isaan fuudhe.
23 Ilmaan Muusii:
Mahelii, Eederii fi Yereemooti; walumatti nama sadii turan.

24 Isaan kunneen ilmaan Lewwii kanneen akkuma mana abbootii isaaniitti hangafoonni abbootii warri maqaa maqaadhaan galmeeffamanii tokko tokkoon lakkaa'aman, hojjettoota umuriin isaanii waggaa digdamaa fi sanaa ol ta'e warra mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa tajaajilanii dha.
25 Daawit akkana jedhee tureetii; "WAAQAYYOO Waaqni Israa'el saba isaatiif boqonnaa kenneera; bara baraanis Yerusaalem keessa ni jiraata;
26 si'achi Lewwonni dunkaana yookaan mi'oota achi keessatti itti fayyadaman hin baatan."
27 Akkuma qajeelcha Daawit dhuma irratti kenneetti, Lewwonni waggaa digdamaa fi sanaa olii hedamaniiruutii.

28 Hojiin Lewwotaas tajaajila mana qulqullummaa Waaqaa keessatti sanyiiwwan Aroonii gargaaruu dha; kunis oobdiiwwanii fi kutaawwan mana qulqullummaa eeguu, mi'oota qulqulluu qulqulleessuu fi hojiiwwan biraas mana WAAQAYYOO keessatti hojjechuu dha.
29 Akkasumas buddeena

minjaala irra kaa'uu, daakuu kennaa midhaanii, buddeena utuu hin
bukaa'in tolfame, tolchuu fi waliin makuu, safartuu fi madaalii hunda
irratti itti gaafatamtoota turan. 30 Isaan guyyaa guyyaadhaan WAAQAYYOON
galateeffachuu fi jajachuuf ganama ganama fuula isaa dura ni dhaabatu;
galgala galgalas akkasuma ni godhu; 31 yeroo aarsaan gubamu guyyaa
Sanbataa WAAQAYYOOF dhi'eeffamutti yeroo Ayyaana Baatii Haaraa fi
gaafa ayyaana yeroon isaa murtaa'e kamii iyyuu akkanuma ni godhu.
Isaan yeroo hunda akkuma lakkoobsaa fi qajeelfama isaanii kennameetti
fuula WAAQAYYOO dura tajaajilu ture.
32 Lewwonni akkasiin itti gaafatama dunkaana wal ga'ii fi Iddoo
Qulqulluu eeguuf qaban raawwatan; akkasumas ajaja obboloota isaanii
sanyiiwwan Aroon jalatti itti gaafatamummaa mana qulqullummaa
WAAQAYYOO keessatti qaban raawwachaa turan.

24

Ramadamuu lubootaa

1 Ilmaan Aroon akka armaan gadiitti ramadaman:
Ilmaan Aroon Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar turan.
2 Naadaabii fi Abiihuu garuu utuu ijoollee hin dhalchin abbaa isaanii
dursanii du'an; kanaafuu Ele'aazaarii fi Iitaamaar luboota ta'anii tajaa-
jilan. 3 Daawitis gargaarsa Zaadoq sanyii Ele'aazaar sanaatii fi Ahiimelek
sanyii Iitaamaariin akkuma tajaajila isaaniitti garee gareen isaan ramade.
4 Sanyiiwwan Iitaamaarii caalaa sanyiiwwan Ele'aazaar keessaa hooggan-
toonni hedduun ni argaman; isaanis akkanatti ramadaman: sanyiiwwan
Ele'aazaar keessaa abbootii maatii kudha ja'a, sanyiiwwan Iitaamaar
keessaa immoo abbootii maatii saddeet. 5 Isaan sababii sanyiiwwan
Ele'aazaarii fi sanyiiwwan Iitaamaar keessa qondaaltonni mana qulqul-
lummaatii fi qondaaltonni Waaqaa turaniif loogii malee ixaadhaan isaan
ramadan.
6 Shemaa'iyaan ilmi Naatnaa'el namicha gosa Lewwii barreessaan sun
fuula mootichaatii fi qondaaltotaa duratti maqaa isaanii Zaadoq lubicha,
Ahiimelek ilma Abiyaataar, abbootii maatiiwwan lubootaatii fi Lewwotaa,
innis gosa Ele'aazaar keessaa maatii tokko, gosa Iitaamaar keessaa immoo
maatii tokko fuudhee barreesse.

7 Ixaan jalqabaa Yehooyaariibiif,
lammaffaan Yedaa'iyaaf,
8 sadaffaan Haariimiif,
afuraffaan Se'ooriimiif,
9 shanaffaan Malkiyaaf,
ja'affaan Miyaamiiniif,
10 torbaffaan Haqoosiif,
saddeettaffaan Abiyaaf,
11 saglaffaan Yeeshuu'aaf,
kurnaffaan Shekaaniyaaf,
12 kudhan tokkoffaan Eliyaashiibiif,
kudha lammaffaan Yaaqiimiif,
13 kudha sadaffaan Huphaaf,
kudha afuraffaan Yeshebe'aabiif,
14 kudhan shanaffaan Bilgaaf,

kudha ja'affaan Imeeriif,
15 kudha torbaffaan Heeziiriif,
kudha saddeettaffaan Haphizeeziif,
16 kudha saglaffaan Phetaayaaf,
digdammaffaan Hisqi'eeliif,
17 digdamii tokkoffaan Yaakiiniif,
digdamii lammaffaan Gaamuuliif,
18 digdamii sadaffaan Delaayaaf,
digdamii afuraffaan Ma'aaziyaaf ba'e.

19 Kun seera isaan yeroo mana qulqullummaa WAAQAYYOO seenanitti it-
tiin tajaajilanii dha; seera kanas abbaa isaanii Aroonitu akkuma WAAQAYYO
Waaqni Israa'el isa ajajetti isaaniif kenne.

Lewwota Hafan

20 Ilmaan Lewwii warra hafan:

Ilmaan Amraamii keessaa: Shuubaa'eel;
ilmaan Shuubaa'eel keessaa: Yehideyaa.
21 Ilmaan Rehaabiyaa keessaa: Yishiyaa hangafticha.
22 Yizihaarota keessaa: Sheloomiit;
ilmaan Sheloomiit keessaa immoo: Yahaati.
23 Ilmaan Kebroon: Inni jalqabaa Yeriyaa, lammaffaan Amariyaa,
sadaffaan Yahizii'eel, afuraffaan Yeqame'aam.
24 Ilma Uzii'eel: Miikaa.
Ilmaan Miikaa keessaa: Shaamiir.
25 Obboleessa Miikaa: Yishiyaa;
Ilmaan Yishiyaa keessaa: Zakkaariyaas.
26 Ilmaan Meraarii: Mahilii fi Muusii.
Ilma Ya'aziyaa: Banoo.
27 Ilmaan Meraarii:
Ya'aziyaa irraa: Banoo, Shohaam, Zakuurii fi Ibrii.
28 Mahilii irra: Ele'aazaar; namichi kun ilmaan hin qabu ture.
29 Qiish irraa: Yerami'eel ilma Qiish.
30 Ilmaan Muusii: Mahelii, Eederii fi Yeriimooti.

Isaan kunneen akkuma mana abbootii isaaniitti ilmaan Lewwotaa ti.

31 Isaanis akkuma obboloota isaanii ilmaan Aroon sana fuula Daawit
Mootichaa duratti, fuula Zaadoq, Ahiimelek, fuula hangafoota maatii
lubootaatii fi Lewwotaa duratti ixaa buufatan. Maatii obboleessa
hangaftichaatiifis akkuma maatii obboleessa quxisuutti ixaan bu'e.

25

Faarfattoota

1 Daawit ajajjoota loltootaa wajjin akka isaan kiraaraan, baganaa fi
kililleetti fayyadamanii raajii dubbataniif maatii Asaaf, Heemaanii fi
Yeduutuun keessaa namoota addaan baafate. Maqaan namoota tajaajila
kana kennaa turaniis:

2 Ilmaan Asaaf keessaa:
Zakuur, Yoosef, Naataaniyaa fi Asareelaa. Ilmaan Asaaf qajeelcha Asaaf jala turan. Asaaf immoo qajeelcha mootichaa jalatti raajii dubbachaa ture.
3 Ilmaan Yeduutuun keessaa:
Gedaaliyaas, Zerii, Isaayyaas, Samee'i, Hashabiyaa fi Matiitiyaa. Isaan kunneen ja'an qajeelcha abbaa isaanii Yeduutuun isa kiraaraan WAAQAYYO galateeffachaa fi jajachaa raajii dubbachaa ture sanaa jala turan.
4 Ilmaan Heemaan keessaa:
Bukiyaa, Mataaniyaa, Uzii'eel, Shebuu'eelii fi Yeriimooti; Hanaaniyaa, Hanaanii, Elii'aataa, Gidaltii fi Roomaamti-Ezer; Yoshibqaashaa,
Malootii, Hootiirii fi Mahaaziyoo ti.
5 Isaan kunneen hundi ilmaan Heemaan namicha mootichaaf mul'ata argu sanaa turan. Isaan akka isa kabajaniif akkuma Waaqni abdachiise sanatti isaa ni kennaman. Waaqnis ilmaan kudha afurii fi intallan sadii Heemaaniif ni kenne.

6 Namoonni kunneen hundi tajaajila mana Waaqaa keessatti faarfannaa kililleedhaan, kiraaraa fi baganaadhaan mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti faarfatamu sanaaf qajeelcha abbootii isaanii jala turan.
Asaaf, Yeduutuunii fi Heemaan immoo qajeelcha mootichaa jala turan.
7 Isaanii fi firoonni isaanii kanneen hundi isaanii faarfannaa WAAQAYYOOF faarfatamuun leenjifamanii ogummaa qaban walumaa galatti 288 turan.
8 Jarris ramaddii isaanii beekuudhaaf xinnaa fi guddaan, barsiisaa fi barataan haaluma wal fakkaatuun ixaa buufatan.

9 Ixaan jalqabatti Asaafiif bu'e sun Yoosefiif,
ilmaan Yoosefiitii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaaniis kudha lama turan
lammaffaan Gedaaliyaasiif,
isaaf, firoota isaatii fi ilmaan isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
10 sadaffaan Zakuuriif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
11 afuraffaan Izriif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
12 shanaffaan Naataaniyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
13 ja'affaan Bukiyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
14 torbaffaan Yishiri'eeliif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
15 saddeettaffaan Yashaayaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan

16 saglaffaan Mataaniyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
17 kurnaffaan Shime'iif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
18 kudha tokkoffaan Azari'eeliif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
19 kudha lammaffaan Hashabiyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
20 kudha sadaffaan Shuubaa'eeliif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
21 kudha afuraffaan Matiitiyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
22 kudha shanaffaan Yereemootiif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii nama kudha lama turan
23 kudha ja'affaan Hanaaniyaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
24 kudha torbaffaan Yoshibqaashaaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
25 kudha saddeettaffaan Hanaaniif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii nama kudha lama turan
26 kudha saglaffaan Malootiif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
27 digdammaffaan Eliyaataaf,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
28 digdamii tokkoffaan Hootiiriif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
29 digdamii lammaffaan Gidaltiif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
30 digdamii sadaffaan Mahaaziyootiif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan
31 digdamii afuraffaan Roomaamti-Ezeriif,
ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e;
baay'inni isaanii kudha lama turan.

26

Eegdota Balbalaa

1 Akka itti eegdonni karraa qoodaman:

Gosa qoree keessaa:
Ilmaan Asaaf keessaa Mesheleemiyaa ilma Qooraahi.
2 Mesheleemiyaa ilmaan qaba ture; isaanis:
Inni hangafti Zakkaariyaas, lammaffaan Yedii'eel,
sadaffaan Zabaadiyaa, Afuraffaan Yatnii'eel,
3 inni shanaffaan Eelaam, ja'affaan Yehohaanaan,
torbaffaan Eliihoo'eenayi.
4 Oobeed Edoomis akkasuma ilmaan qaba ture; isaanis:
Inni hangafti Shemaa'iyaa, lammaffaan Yehoozaabaad,
sadaffaan Yoo'aa, afuraffaan Saakaar,
shanaffaan Naatnaa'el, 5 ja'affaan Amii'eel,
torbaffaan Yisaakor, saddeettaffaan Phe'uletii;
Waaqni Oobeed Edoomin eebbiseeraatii.
6 Shemaa'iyaan ilmi isaas ilmaan qaba ture; isaanis waan dandeettii
guddaa qabaniif qajeelchitoota maatii abbaa isaanii turan. 7 Ilmaan
Shemaa'iyaa:
Otnii, Raafaa'eel, Oobeedii fi Elzaabaad;
firoonni isaa Eliihuu fi Samaakiyaanis dandeettii guddaa qabu ture.
8 Isaan kunneen hundi ilmaan Oobeed Edoom; isaan, ilmaan isaaniitii fi firoonni isaanii namoota jajjaboo dandeettii hojii qaban turan; ilmaan Oobeed Edoom; walumatti nama 62 turan.
9 Mesheleemiyaa fi firoota dandeettii guddaa qaban qaba ture; isaanis walumatti nama 18 turan.

10 Hoosaan inni gosa Meraarii sun ilmaan qaba ture; isaanis:
Shimriin dura bu'aa ture; inni hangafa ta'uu baatu iyyuu abbaan isaa dura bu'aa isa godhee ture;
11 inni lammaffaan Hilqiyaa, inni sadaffaan Xibaliyaa,
inni afuraffaan Zakkaariyaas.
Ilmaanii fi firoonni Hoosaa walumatti nama 13 turan.

12 Garee eegdota karraa kana keessaa hangafoota isaaniitiif hojiin akkuma firoonni isaanii hojjetan sanaa mana WAAQAYYOO
keessa tajaajiluu ni kennameef. 13 Tokkoo tokkoo balbalaatiifis
akkuma maatii maatii isaaniitti xinnaa guddaaf ixaan bu'e.
14 Ixaan Karra Ba'a Biiftuu Shelemiyaaf ba'e.
Ergasii immoo Zakkaariyaas ilma isaa gorsituu ogeessa sanaaf ixaan bu'e; ixaan balbala kaabaa isaaf ba'e.
15 Ixaan Karra gama kibbaa Oobeed Edoomiif, kan mankuusaa immoo ilmaan isaatiif ba'e.
16 Ixaan Karra Lixa biiftuutii fi Karra Shaleekeet kan daandii olii irratti argamu Shufiimii fi Hoosaaf ba'e.

Eegumsa tokko fuulleedhaan eegumsa biraatu ture:
17 Karaa ba'a biiftuutiin guyyaa guyyaatti Lewwota ja'a,
karaa kaabaatiin guyyaa guyyaatti afur,
karaa kibbaatiin guyyaa guyyaatti afur
karaa mankuusaa immoo yeroo tokkotti lamatu ture.

18 Oobdii gama lixa biiftuutiin jiruuf daandii irra afur, waltajjicha gubbaa immoo lamatu ture.

19 Isaan kunneen garee eegdota karraa kanneen ilmaan Qooraahiitii fi Meraarii keessaa dhufanii dha.

To'attoota Qabeenyaatii fi Qondaaltota Biraa

20 Lewwota keessaa Ahiiyaan itti gaafatamaa qabeenya mana Waaqaatii fi itti gaafatamaa mi'oota qulqulleeffamanii ture.

21 Sanyiiwwan La'adaan kanneen karaa La'adaaniitiin Geershoonota
ta'an warri hangafoota maatii La'adaan namicha gosa Geershoon sanaa
turan: Yehii'eelii, 22 ilmaan Yehii'eelii, Zeetaamii fi obboleessa isaa Yoo'eel.
Isaan kunis itti gaafatamtoota qabeenya mana qulqullummaa WAAQAYYOO turan.

23 Amraamota keessaa, Yizihaarota keessaa, Kebroonota keessaa, Uzii'eel keessaa:

24 Shebuu'eel ilmi Geershoom ilma Musee sanaa itti gaafatamaa
qabeenyaa hangafa ture. 25 Namoonni karaa Elii'ezeriitiin firoota
isaa ta'an immoo: ilma isaa Rehaabiyaa, ilma isaa Isaayyaas,
ilma isaa Yooraam, ilma isaa Zikrii fi ilma isaa Sheloomiit.
26 Sheloomiitii fi firoonni isaa mankuusaa mi'oota Daawit mootichi,
hangafoonni maatiiwwanii kanneen ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa turan, akkasumas ajajjoonni loltootaa biraa
Waaqaaf addaan baasan irratti itti gaafatamtoota turan. 27 Isaan
boojuu waraanaan argame keessaa gara tokko haaromsuu mana
qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF addaan baasanii kennan. 28 Waan
Saamu'eel namichi mul'ata argu sun, Saa'ol ilmi Qiish, Abneer ilmi Neerii fi Yoo'aab ilmi Zeruuyaa dhi'eessanii fi waan Waaqaaf addaan baafame hunda Sheloomiitii fi firoota isaatu eega ture.

29 Yizihaarota keessaa:
Kenaaniyaa fi ilmaan isaa hojii mana qulqullummaatiin ala ta'etti Israa'eloota irratti qondaaltotaa fi abbootii murtii ta'anii ramadaman.

30 Kebroonota keessaa:
Hashabiyaa fi firoonni isaa kanneen dandeettii qaban kuma tokkoo fi dhibba torba biyya Israa'el kan Yordaanosiin gama lixa biiftuu jirutti hojii WAAQAYYOO hundaa fi tajaajila mootichaa irratti itti
gaafatamtoota turan. 31 Kebroonota keessaa akkuma galmee hiddaa
dhaloota maatii isaaniitti Yeriyaan hangafa isaanii ture.
Bara mootummaa Daawit keessa waggaa afurtamaffaatti galmeewwan ilaalamanii gosa Kebroon keessaa namoonni dandeettii qaban Ya'izeer biyya Gili'aadi keessaa sanatti argaman.
32 Yiriiyaan firoota dandeettii qaban kanneen hangafoota maatii turan kuma lamaa fi dhibba torba qaba ture; Daawit mootichis waan kan Waaqaa ta'eef dhimma mootichaa hunda irratti gosa Ruubeen gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaasee to'attoota godhe.

27

Kutaawwan Loltootaa

1 Lakkoobsi ijoollee Israa'el hangafoonni maatii isaanii, ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaatii fi qondaaltonni isaanii warri waan kutaawwan loltootaa kanneen waggaa guutuu ji'a ji'aan hojiitti ramadaman sanaa ilaalu hunda irratti mooticha tajaajilan kanaa dha. Tokkoon tokkoon kutaawwan loltootaa kunis nama 24,000 of keessaa qaba ture.

2 Ji'a jalqabaatiif ajajaan kutaa loltootaa kan duraa Yaashobi'aam ilma
Zabdii'eel ture. Kutaa loltoota isaa keessas loltoota 24,000 ture. 3 Innis
sanyii Faaresii fi hangafa ajajjoota kutaa loltoota hundaa kan ji'a jalqabaa ture.
4 Doodaayi namichi Ahoo'aa ajaja kutaa waraanaa kan ji'a lammaffaaf ture; Miiqlooti hoogganaa kutaa waraana isaa ture. Kutaan waraana isaas namoota 24,000 of keessaa qaba ture.
5 Ajajaan kutaa waraanaa sadaffaan kan ji'a sadaffaa immoo Benaayaa
ilma Yehooyaadaa lubichaa ture. Innis hangafa; kutaan waraana isaa
namoota 24,000 of keessaa qaba ture. 6 Benaayaa kun isuma warra
soddoma keessaa nama jabaa fi ajajaa warra soddoma sanaa ture sanaa dha. Amiizaabaad ilmi isaa immoo ajajaa kutaa waraana isaa ture.
7 Ji'a afuraffaaf ajajaan kuta afuraffaa Asaaheel obboleessa Yoo'aab ture; kan iddoo isaa bu'e immoo ilma isaa Zebaadiyaa dha. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
8 Ji'a shanaffaaf ajajaan kutaa shanaffaa Shamhuuti namicha Yizraa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
9 Ji'a ja'affaaf Iiraa ilmi Iqeesh namicha Teqoo'aa sanaa ajajaa ja'affaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
10 Ji'a torbaffaaf Heleez namichi Pheloonaa kan gosa Efreem sun ajajaa torbaffaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
11 Ji'a saddeettaffaaf Siibekaay namichi biyya Hushaa kan gosa Zaarotaa ajajaa saddeettaffaa ture; kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
12 Ji'a saglaffaaf Abii'ezer namicha Anaatootii kan gosa Beniyaam sanattu ajajaa saglaffaa ture; kutaa isaa keessaa namoota 24,000 turan.
13 Ji'a kurnaffaaf Maharaayi namicha Netoof kan gosa Zaaraa sanatu ajajaa kurnaffaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
14 Ji'a kudha tokkoffaaf ajajaan kudha tokkoffaan Benaayaa namicha Phiraatoon kan gosa Efreem sana ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.
15 Ji'a kudha lammaffaaf ajajaan kudha lammaffaan Heldaayi namicha Netoof kan gosa Otnii'eel sana ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan.

Hangafoota Gosootaa

16 Hangafoonni gosoota Israa'el:

Gosa Ruubeen irratti: Elii'ezer ilma Zikrii;
gosa Simi'oon irratti: Shefaaxiyaa ilma Ma'akaa;
17 gosa Lewwii irratti: Hashabiyaa ilma Qemuu'eel;
gosa Aroon irratti: Zaadoq;
18 gosa Yihuudaa irratti: Eliihuu obboleessa Daawit;
gosa Yisaakor irratti: Omrii ilma Miikaa'el;
19 gosa Zebuuloon irratti: Yishma'iyaa'uu ilma Obaadiyaa;

gosa Niftaalem irratti: Yeriimooti ilma Azrii'eel;
20 gosa Efreem irratti: Hooshee'aa ilma Azaziyaa;
walakkaa gosa Minaasee irratti: Yoo'eel ilma Phedaayaa;
21 walakkaa gosa Minaasee kan Gili'aad keessa jiraatuu irratti:
Iddoo ilma Zakkaariyaas; gosa Beniyaam irratti: Ya'isii'el ilma Abneer;
22 gosa Daan irratti: Azari'eel ilma Yirooham.

Hangafoonni gosoota Israa'el isaan kanneen turan.

23 Daawit sababii WAAQAYYO saba Israa'el akkuma urjiiwwan samiitti
baay'isuuf waadaa galeef dhiira waggaa digdamaatii fi digdamaa gad
ta'e hin lakkoofne. 24 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa dhiirota lakkaa'uu jalqabe
malee lakkaa'ee hin fixne; sababii lakkoobsa kanaatiifis dheekkamsi
Waaqaa Israa'elitti dhufe; kanaafuu warri hedaman iyyuu galmee Daawit
mootichaa keessatti hin galmeeffamne.

Shuumota Mootichaa

25 Azmaawet ilmi Aadii'eel shuumii mankuusaa qabeenya mootii ture.
Yoonaataan ilmi Uziyaa immoo shuumii mi'oota aanaalee, maga-alaawwan, kan gandootaatii fi gamoowwan eegumsaa ture.
26 Ezeriin ilmi Kiluub shuumii qonnaan bultootaa ture.
27 Shime'iin namichi Raamaatii sun itti gaafatamaa iddoo dhaabaa wayinii ture.
Zabdiin namichi Shifaamii sun itti gaafatamaa mana cuunfaa wayinii iddoo dhaabaa wayinii keessaa ture.
28 Ba'aal-Haanaan namichi Gedeeraa sun shuumii mukkeen ejersaatii fi harbuu tabbawwan gaarran gama lixa biiftuutti argamanii ture.
Yoo'aash immoo shuumii mana zayitii ejersaa ture.
29 Shitraayi namichi Shaaroon shuumii karra loonii kan Shaaroonitti bobba'uu ture.
Shaafaax ilmi Aadilaay shuumii karra loowwan sulula keessa jiranii ture.
30 Oobiil namichi gosa Ishmaa'eel sun shuumii gaalawwanii ture.
Yehideyaan namichi gosa Meeroonotaa shuumii harrootaa ture.
31 Yaaziiz namichi gosa Aggaar itti gaafatamaa bushaayee ture.
Isaan kunneen hundi shuumota qabeenya Daawit mootichaa turan.

32 Yoonaataan eessumni Daawit namichi beekaan barreessaan sun gorsituu ture;
Yehii'eel ilmi Hakmoonii immoo eegduu ilmaan mootichaa ture.
33 Ahiitofel gorsaa mootichaa ture.
Huushaayi namichi gosa Arki immoo michuu mootichaa ture.
34 Yehooyaadaan ilmi Benaayaatii fi Abiyaataar iddoo Ahiitofel bu'an.
Yoo'aab immoo ajajaa eegdota mootummaa ture.

28

Karoora Daawit Mana Qulqullummaatiif Baase

1 Daawit akka isaan Yerusaalemitti walitti qabamaniif hangafoota
Israa'el hunda ni waame; isaanis: Geggeessitoota gosootaa, tajaajila

mootummaa keessatti ajajjoota kutaawwan loltootaa, ajajjoota kumaatii
fi ajajjoota dhibbaa, warra qabeenyaa fi horii mootichaatii fi kan ilmaan
isaa irratti itti gaafatamtoota ta'an, qondaaltota masaraa mootummaa,
namoota jajjaboo fi gootota waraanaa hunda.

2 Ergasii Daawit Mootichi ka'ee dhaabatee akkana jedhe: "Yaa obboloota
koo fi yaa saba ko, mee na dhaga'aa. Ani taabota kakuu WAAQAYYOOTIIF
iddoo inni boqotu, Waaqa keenyaaf immoo iddoo inni miilla dhaabatu
ijaaruu yaadee qophaa'eera. 3 Waaqni garuu, 'Ati sababii lola hedduu
loltee dhiiga baay'ee dhangalaafteef maqaa kootiif mana hin ijaartu' naan
jedhe.

4 "Ta'us WAAQAYYO, Waaqni Israa'el akka ani bara baraan Israa'el irratti
mootii ta'uuf mana abbaa koo keessaa na filate. Akka inni dura bu'aa
ta'uufis Yihuudaa filate; mana Yihuudaa keessaa maatii koo filate; ilmaan
abbaa kootii keessaa immoo akka ani guutummaa Israa'el irratti mootii
ta'u jaallate. 5 WAAQAYYO ilmaan baay'ee naa kenneera; ilmaan koo hunda
keessaa immoo akka inni teessoo mootummaa WAAQAYYOO irra taa'ee saba
Israa'el bulchuuf ilma koo Solomoonin filate. 6 Akkanas naan jedhe; 'Kan
mana koo fi oobdiiwwan koo naaf ijaaru ilma kee Solomoonii dha; ani
akka inni ilma naa ta'uuf isa filadheeraatii; anis abbaa isaa nan ta'a. 7 Yoo
inni akkuma ammaa kanatti ittuma fufee ajaja koo fi seera koo eege ani
bara baraan mootummaa isaa jabeessee nan dhaaba.'

8 "Kanaafuu akka isin lafa gaarii kana dhaaltanii ilmaan keessaniif
dhaala bara baraa dabarsitaniif, akka isin ajaja WAAQAYYO Waaqa
keessanii hunda eegdanii fi isa duukaa buutaniif ani amma fuula
Israa'eloota hundaa duratti, waldaa WAAQAYYOO duratti, akkasumas utuu
Waaqni keenya dhaga'uu isinin ajaja.

9 "Yaa ilma koo Solomoon atis Waaqayyo Waaqa abbaa keetii beekii
garaa tokkoo fi qalbii fedhii qabuun isa tajaajili; WAAQAYYO waan garaa
namaa keessa jiru hunda qoree karooraa fi yaada hunda hubataatii. Yoo
ati isa barbaadde inni siif argama; yoo ati isa dhiifte garuu inni bara
baraan si dhiisa. 10 Amma qalbeeffadhu; WAAQAYYO akka ati mana iddoo
qulqulluu ta'u tokko ijaartuuf si filateeraatii. Jajjabaadhuu hojjedhu."

11 Ergasii Daawit karoora gardaafoo mana qulqullummaa, kan ijaarsa
isaa, kutaawwan mi'i keessa kaa'amu, kan kutaawwan ol aananiitii
fi kutaawwan keessaa, akkasumas karoora iddoo teessoo araaraa ilma
isaa Solomoonitti kenne. 12 Akkasumas karoora waan Hafuurri qulqul-
luun isa yaachisee kan oobdii mana qulqullummaa WAAQAYYOO, kan
kutaawwan naannoo isaa jiranii, kutaawwan mana mi'a mana qulqullum-
maa Waaqaatii fi kan mankuusaa mi'oota Waaqaatiif addaan baafamanii
hunda itti kenne. 13 Karoora ramaddii hojii lubootaatii fi Lewwotaa,
tajaajila mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti kennamuu maluu
hunda, mi'oota mana qulqullummaa keessatti tajaajilaaf oolan irrattis
qajeelfama ni kenneef. 14 Ulfina warqee mi'oota warqee irraa hojjetamanii
tajaajila garaa garaatiif oolan hundaatii fi ulfina meetii mi'oota meetii
irraa hojjetamanii tajaajila garaa garaatiif oolan hundaas isa beeksise:
15 Kunis ulfina baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa hojjetamaniitii
fi ibsaawwan isaanii, ulfina warqee tokkoo tokkoo baattuu ibsaatii fi
ibsaa isaanii wajjin, akkasumas akkuma hojii tokkoo tokkoo baattuu
ibsaa sanaatti ulfina meetii tokkoo tokkoo baattuu ibsaatii fi ibsaawwan
isaa, 16 ulfina warqee tokkoo tokkoo minjaala buddeenni qulqulluun

irra kaa'amuu, ulfina meetii minjaalli irraa hojjetame, [17] ulfina warqee
qulqulluu fal'aana, waciitii fi kubbaayyaa, ulfina warqee tokkoo tokkoo
caabii warqee irraa hojjetame; ulfina meetii tokkoo tokkoo caabii meetii
irraa hojjetame; [18] akkasumas ulfina warqee qulqulleeffame kan iddoo
aarsaa ixaanaatiif qopheeffame. Karoora gaarii jechuunis kiirubeelii
warqee irraa hojjetaman kanneen qoochoo isaanii babal'isanii taabota
kakuu WAAQAYYOO haguugan itti kenne.

[19] Daawitis, "Ani waan kana hunda harka WAAQAYYOO kan narra jiru
sanaan barreeffamaan argadhe; innis karoora hojii kanaa hunda irratti
hubannaa naaf kenne" jedhe.

[20] Daawit ilma isaa Solomooniin akkana jedhe; "Cimi; jajjabaadhus;
hojii sanas hojjedhu. Hin sodaatin; abdiis hin kutatin; WAAQAYYO
Gooftaan Waaqni koo si wajjin jiraatii. Inni hamma hojiin tajaajila mana
qulqullummaa WAAQAYYOO dhumutti si hin dhiisu yookaan si hin gatu.
[21] Gareen lubootaatii fi Lewwotaa ijaarsa mana qulqullummaa Waaqaatiif
qophaa'oo dha. Namni fedhii qabu kan ogummaa hojii gosa kamii iyyuu
qabu hundii hojii hunda si gargaara. Qondaaltonnii fi namoonni hundii
ajaja kee hunda ni fudhatu."

29

Kennaa Ijaarsa Mana Qulqullummaatiif Kenname

[1] Ergasii Daawit mootichi yaa'ii guutuudhaan akkana jedhe; "Ilmi koo
Solomoon inni Waaqni filate ijoollee fi nama muuxannoo hin qabnee
dha. Manni qulqullummaa kun kan WAAQAYYO Gooftaati malee waan kan
namaa hin ta'iniif hojiin isaa guddaa dha. [2] Anis waanan kennuu danda'u
hunda mana qulqullummaa Waaqa kootiif, hojii warqeetiif warqee, kan
meetiitiif meetii, kan naasiitiif naasii, kan sibiilaatiif sibiila, kan mukaatiif
muka akkasumas waan bareedina duuba isaatiif oolu sardooniksii, keelqe-
doon, dhagaawwan babbareedoo fi dhagaa adii baay'inaan qopheesseera.
[3] Kana malees ani jaalalan mana Waaqa kootiif qabuun waanan duraan
kennee turetti dabalee qabeenya ofii koo irraa warqee fi meetii mana
qulqullummaa Waaqa kootiif nan kenna; [4] kunis keenyan manichaatti
uffisuuf warqee qulqulluu warqee, Oofiirii taalaantii kuma sadii fi meetii
qulqulleeffame taalaantii kuma torba, [5] akka hojiin hundi ogeeyyii hojii
harkaatiin hojjetamuuf warqee hojii warqeetiif, meetii illee hojii meetiif
kenneera. Egaa har'a eenyutu fedhii isaatiin WAAQAYYOOF addaan of
baasa?"

[6] Ergasii qajeelchitoonni maatii, ajajjoonni gosoota Israa'el, ajajjuuwwan
kumaa, ajajjuuwwan dhibbaatii fi qondaaltonni hojii mootii to'atan
kennaa isaanii fedhiidhaan kennan. [7] Isaanis hojii ijaarsa mana qulqul-
lummaa Waaqaatiif warqee taalaantii kuma shan, warqee daariikii kuma
kudhan, meetii taalaantii kuma kudhan, naasii taalaantii kuma kudha
saddeetii fi sibiila taalaantii kuma dhibba tokko ni kennan. [8] Namni
dhagaawwan gati jabeeyyii qabu hundinuus harka Yehii'eel namicha gosa
Geershoonitti mankuusaa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ni galche.
[9] Kana irratti waan dura deemtonni isaa fedhii fi garaa guutuudhaan
WAAQAYYOOF kennaniif sabni sun ni gammade. Daawit mootichis akka
malee ni gammade.

Kadhannaa Daawit

10 Daawit yaa'ii guutuu duratti akkana jedhee WAAQAYYO galateeffate;
"Yaa WAAQAYYO, Waaqa abbaa keenya Israa'el
bara baraa hamma bara baraatti
galanni siif haa ta'u.
11 Yaa WAAQAYYO sababii wanni samii fi
lafa irra jiru hundi kan kee ta'eef guddinnii fi humni,
ulfinni, surraa fi simboon kan kee ti.
Yaa WAAQAYYO mootummaan kan kee ti;
ati waan hunda irratti mataa ol ol jettee dha.
12 Badhaadhummaa fi kabajamuun si biraa argama;
ati bulchaa waan hundaa ti.
Ol ol guddisuu fi waan hundaaf
jabina kennuuf, jabinnii fi humni si harka jira.
13 Ammas yaa Waaqa keenya, si galateeffanna;
maqaa kee ulfina qabeessa sanas ni jajanna.

14 "Garuu arjummaa akkasii gochuuf ani eenyu? Sabni koos eenyu?
Wanni hundi si biraa dhufe; nu waanuma harka keetii dhufe sana qofa
siif kennine. 15 Nu akkuma abbootiin keenya hundi turan sana fuula kee
duratti alagootaa fi keessummoota; barri jireenya keenyaas lafa irratti
akkuma gaaddidduu ti; abdii illee hin qabnu. 16 Yaa WAAQAYYO Waaqa
keenya, wanni nu Maqaa kee Qulqullichaaf mana qulqullummaa siif
ijaaruuf kennine kun hundinuu harka keetii dhufe; hundi isaas keetuma.
17 Yaa Waaqa koo akka ati garaa qortuu fi qajeelummaa jaallattu ani
beeka. Anis waan kana hunda amanamummaa fi fedhiidhaanan kenne.
Ammas akka sabni kee kan as jiru kun fedhiidhaan siif kenne ani
argee gammadeera. 18 Yaa WAAQAYYO Waaqa abbootii keenyaa, Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaq, Waaqa Israa'el fedhii kana bara baraan garaa
saba keetii keessa tursi; akka garaan isaaniis amanamaa siif ta'u godhi.
19 Ilma koo Solomooniifis akka inni ajaja kee, qajeelchaa fi labsii kee
eegu, akka inni waan kana hunda hojjetee mana qulqullummaa kan ani
gumaata godheef kana illee ijaaruuf fedhii garaa guutuu kenniif."

20 Sana booddees Daawit yaa'ii guutuudhaan, "WAAQAYYO Waaqa
keessan galateeffadhaa" jedhe. Kanaafuu hundi isaanii WAAQAYYO Waaqa
abbootii isaanii ni galateeffatan; fuula WAAQAYYOOTII fi fuula mootichaa
duratti addaan gombifamanii ni sagadan.

Solomoon Mootii Ta'uun Isaa Beekame
29:21-25 kwf – 1Mt 1:28-53

21 Isaanis guyyaa itti aanutti WAAQAYYOOF qalma qalanii aarsaa gubamu
dhi'eessan; aarsaan maqaa Israa'elootaatiin dhi'aates: korommii loonii
kuma tokko, korbeeyyii hoolaa kuma tokko, korbeeyyii hoolaa xixinnaa
kuma tokko, dhibaayyuu fi aarsaawwan biraa baay'ee dha. 22 Isaanis
gaafa sana fuula WAAQAYYOO duratti gammachuu guddaadhaan nyaatanii
dhugan.

Ergasii immoo Solomoon ilma Daawit mootii godhanii akka inni bulchaa
ta'uuf fuula WAAQAYYOO duratti yeroo lammaffaa diban; Zaadoqiin
immoo luba godhan. 23 Kanaafuu Solomoon iddoo abbaa isaa Daawit
mootii ta'ee teessoo WAAQAYYOO irra taa'e. Ni milkaa'es; Israa'eloonni
hundis isaaf ajajaman. 24 Ajajjoonni waraanaatii fi namoonni jajjaboon
hundi akkasumas ilmaan Daawit mootichaa hundi amanamummaa isaanii
Solomoon Mootichaaf mirkaneessan.

25 WAAQAYYOS Israa'eloota duratti Solomoonin ol ol kaase; ulfina mootummaa kan mootonni isa dura turan tokko iyyuu Israa'el keessatti hin qabaatin ni kenneef.

Du'a Daawit
29:26-28 kwf – 1Mt 2:10-12

26 Daawit ilmi Isseey guutummaa Israa'el irratti mootii ture. 27 Innis
waggaa afurtama Israa'elin bulche; waggaa torba Kebroon taa'ee, waggaa
soddomii sadii immoo Yerusaalem taa'ee ni bulche. 28 Daawit bara
dheeraa jiraatee, badhaadhummaa fi ulfina argatee dulloomee du'e. Ilmi isaa Solomoon mootii ta'ee iddoo isaa bu'e.
29 Hojiin bara mootummaa Daawit Mootichaa keessa jalqabaa hamma dhumaatti hojjetame kitaaba Seenaa Saamu'eel namicha mul'ata argu sanaa keessatti, kitaaba seenaa Naataan raajichaa keessattii fi kitaaba
seenaa Gaad namicha mul'ata argu sanaa keessatti, 30 bulchiinsi isaa
hundii fi humni isaa, barri inni, Israa'elii fi mootummoonni biyyoota hundaa keessa darban barreeffameera.

Kitaaba Seenaa Lammaffaa

Solomoon Ogummaa Kadhate
1:2-13 kwf – 1Mt 3:4-15
1:14-17 kwf – 1Mt 10:26-29; 2Sn 9:25-28

1 Sababii WAAQAYYO Waaqni isaa isa wajjin turee fi sababii inni akka
malee guddaa isa godheef Solomoon ilmi Daawit jabaatee mootummaa
isaa irra bule.

2 Ergasiis Solomoon Israa'eloota hundatti, ajajjoota kumaatti, aja-
jjoota dhibbaatti, abbootii murtiitti, hooggantoota Israa'el hundattii fi
hangafoota abbootiitti dubbate; 3 sababii dunkaanni wal ga'ii kan Waaqaa
inni Museen garbichi WAAQAYYOO sun gammoojjii keessatti hojjete achi
tureef Solomoonii fi yaa'iin guutuun gara iddoo sagadaa kan gaara irraa
kan Gibe'oon jiru sanaa ni dhaqan. 4 Daawitis taabota Waaqaa Kiriyaati
Ye'aariimii gara iddoo qopheesseef sanaatti ni fide; inni Yerusaalem
keessatti dunkaana dhaabeefii tureetii. 5 Garuu iddoon aarsaa kan
Bezali'eel ilmi Uuri, ilmi Huuri naasii irraa hojjete sun fuula dunkaana
qulqulluu WAAQAYYOO sanaa dura ture; kanaafuu Solomoonii fi yaa'iin
sun achitti Waaqa kadhatan. 6 Solomoonis gara iddoo aarsaa kan naasii
irraa hojjetamee dunkaana wal ga'ii keessa fuula WAAQAYYOO dura jiru
sanaatti ol ba'ee aarsaa gubamu 1,000 achi irratti ni dhi'eesse.

7 Waaqnis halkan sana Solomoonitti mul'atee, "Waan akka ani siif kennu
feetu kam iyyuu na kadhadhu" jedheen.

8 Solomoon immoo akkana jedhee Waaqaaf deebise; "Ati abbaa koo
Daawitiif arjummaa guddaa goote; anas iddoo isaa buuftee mootii
gooteerta. 9 Egaa yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, abdiin ati abbaa koo Daawitiif
kennite sun fiixaan haa ba'u; ati saba akka biyyoo lafaa baay'atu irratti
mootii na gooteertaatii. 10 Akka ani saba kana hoogganuuf ogummaa fi
beekumsa naaf kenni. Yoo akkas ta'uu baate eenyutu saba kee guddaa
kana bulchuu danda'a?"

11 Waaqnis Solomooniin akkana jedhe; "Sababii wanni kun fedhii garaa
keetii ta'ee atis qabeenya, badhaadhummaa yookaan ulfina yookaan
akka diinonni kee dhuman hin kadhatinii fi sababii ati bara dheeraa
jiraachuuf utuu hin ta'in saba koo kan ani irratti mootii si godhe bulchuuf
jettee ogummaa fi beekumsa kadhatteef, 12 ogummaa fi beekumsi siif ni
kennama. Ani qabeenya, badhaadhummaa fi ulfina mootonni si duraan
turan tokko iyyuu takkumaa hin qabaatin yookaan kan mootonni siin
duubaa tokko iyyuu hin qabaanne siifin kenna."

13 Solomoon ergasii iddoo sagadaa kan Gibe'oon keessaa sanaa, fuula
dunkaana wal ga'ii duraa ka'ee Yerusaalem dhaqe. Innis Israa'el irratti
mootii ta'e.

14 Solomoonis gaariiwwanii fi fardeen walitti ni kuufate; innis gaari-
iwwan kuma tokkoo fi dhibba afurii fi fardeen kuma kudha lama
qaba ture; isaan kanneenis magaalaawwan gaariiwwanii keessaa fi
Yerusaalem keessa of bira ni kaa'ate. 15 Mootichi akka meetii fi
warqeen Yerusaalem keessatti akkuma dhagaa baay'atu, akka mukni

birbirsaas akkuma mukkeen harbuu kanneen gaarran jalaatti baay'atu ni
godhe. [16] Fardeen Solomoon Gibxii fi Qaweedhaa fidaman; daldaltoota
mootummaatu Qaweedhaa gatii yerootiin isaan bite. [17] Isaanis gaarii
tokko meetii saqilii dhibba ja'aan, farda immoo meetii saqilii dhibba
tokkoo fi shantamaan Gibxii bitanii fidan. Akkasumas gaariiwwanii fi
fardeen kanneen erganii mootota Heetotaatii fi mootota Sooriyaa hundatti
gurguru turan.

2

Qophii Mana Qulqullummaa Ijaaruuf Godhame
2:1-18 kwf – 1Mt 5:1-16

[1] Solomoonis akka Maqaa WAAQAYYOOTIIF manni qulqullummaa ofii
isaaf immoo masaraan mootummaa ijaaramu ni ajaje. [2] Innis namoota
ba'aa baatan 70,000 warra gaarran irratti dhagaa cabsan 80,000 fi warra
isaan to'atan 3,600 gurmeesse.

[3] Solomoon akkana jedhee Huuraam mooticha Xiiroositti ergaa kana
erge:

"Akkuma yeroo akka Daawit abbaan koo mana keessa jiraatu ittiin
ijaarratuuf muka birbirsaa ergiteef sana anaafis muka birbirsaa ergi.
[4] Kunoo ani Maqaa WAAQAYYO Waaqa kootiif mana qulqullummaa ijaaree akka isa keessatti ixaanni urgaa'aan fuula isaa duratti aarfamuuf, akka buddeenni qulqulleeffame yeroo yerootti dhi'eeffamuu fi akka ganama hundaa fi galgala hunda, guyyoota Sanbataa, guyyaa Baatii Haaraatii fi guyyaa ayyaana WAAQAYYO Waaqa keenyaa kan murtaa'etti aarsaan gubamu dhi'eeffamuuf addaan baasee isaa kennuuf yaadeera. Kunis Israa'eliitiif seera bara baraa ti.

[5] "Sababii Waaqni keenya waaqota kaan hunda irra guddaa ta'eef,
manni qulqullummaa kan ani ijaaruuf jiru guddaa ni ta'a. [6] Garuu waan
samiiwwanii fi samiiwwan samii olii iyyuu isa baachuu hin dandeenyeef eenyutu mana qulqullummaa isaaf ijaaruu danda'a? Yoos iddoo aarsaan itti fuula isaa duratti gubamu malee mana qulqullummaa isaaf ijaaruuf ani eenyu?

[7] "Kanaafuu akka inni ogeeyyii koo kanneen dandeettii hojii harkaa qaban warra abbaan koo Daawit qopheesse wajjin Yihuudaa fi Yerusaalem keessaa hojjetuuf nama hojii warqeetii fi meetiitti, hojii naasiitii fi hojii sibiilaatti hojii kirrii diimaa dhiilgeetiin, diimaa akka dhiigaatii fi cuquliisaatti ogummaa qabaatee ogummaa waa soofuutiin leenjifame tokko naaf ergi.

[8] "Akkasumas muka gaattiraa, muka birbirsaatii fi muka sandalii
Libaanoon keessaa naaf ergi; ani akka namoonni kee ogummaa muka
muruu qaban beekaatii. Namoonni koos namoota kee wajjin ni hojjetu;
[9] sababii manni qulqullummaa kan ani ijaaruuf jiru guddaa fi akka
malee miidhagaa ta'uu qabuuf isaan muka hedduu naa qopheessuutii.
[10] Anis garboota kee warra muka muraniif daakuu qamadii qoroosii kuma digdama, garbuu qoroosii kuma digdama, daadhii wayinii baadoosii kuma digdamaa fi zayitii ejersaa baadoosii kuma digdama nan kenna."

[11] Huuraam mootichi Xiiroos akkana jedhee xalayaadhaan Solomooniif
deebise:

"WAAQAYYO waan saba isaa jaallatuuf mootii isaanii si godhe."

12 Huuraamis ittuma fufee akkana jedhe:
"WAAQAYYO Waaqni Israa'el inni samii fi lafa uume sun haa eebbi-
famu! Inni Daawit moootichaaf ilma beekaa ogummaa fi hubannaan
guutame kan WAAQAYYOOF mana qulqullummaa, ofii isaatiif immoo
masaraa mootummaa ijaaru tokko kenneera.
13 "Ani kunoo Huuraamabii namicha ogummaa guddaa qabu tokko
siif ergeera; 14 haati isaa nama biyya Daanii ti; abbaan isaa immoo
nama biyya Xiiroosii ti. Innis ogummaa hojii warqeetii fi meetii, kan
naasiitii fi sibiilaa, kan dhagaatii fi mukaa, akkasumas kirrii diimaa
dhiilgee, cuquliisaa, diimaa akka dhiigaatii fi quncee talbaa haphiitiin
leenjifameera. Inni nama hojii waa soofuu gosa hundaatiin ogummaa
kuufate kan karoora itti kenname kam iyyuu raawwachuu danda'uu
dha. Innis ogeeyyii keetii fi ogeeyyii gooftaa koo, abbaa kee Daawit
wajjin ni hojjeta.
15 "Kanaafuu amma gooftaan koo qamadii fi garbuu, zayitii ejersaatii
fi daadhii wayinii kan abdachiise sana garboota isaatiif haa ergu; 16 nus
muka si barbaachisu hunda Libaanoonii murree walitti hiinee hamma
Yoopheetti galaana irra gad siif ergina. Ati immoo Yerusaalemitti ni
geeffatta."
17 Solomoon erga Daawit abbaan isaa saba lakkaa'een duubatti alagoota
Israa'el keessa jiraatan hunda ni lakkaa'e; baay'inni isaaniis 153,600 ta'e.
18 Innis isaan keessaa nama 70,000 ba'aa baachuutti, nama 80,000 gaarran
irratti dhagaa cabsuutti ramade; nama 3,600 immoo akka isaan namoota
hojii hojjechiisaniif isaan irratti muude.

3

Solomoon Mana Qulqullummaa Ijaaruu Isaa
3:1-14 kwf – 1Mt 6:1-29

1 Solomoonis Yerusaalem keessatti iddoo WAAQAYYO abbaa isaa Daaw-
ititti mul'atetti Tulluu Mooriyaa irratti mana qulqullummaa WAAQAYYOO
ijaaruu jalqabe. Iddoon kunis iddoo Daawit oobdii Ornaa namicha gosa
Yebuus sanaa irratti qopheessee dha. 2 Innis bara mootummaa isaa keessa
waggaa afuraffaatti, bultii lammaffaa ji'a lammaffaatti ijaaruu jalqabe.
3 Solomoonis mana qulqullummaa Waaqaa ijaaruudhaaf jedhee hundee
dheerinni isaa akka safartuu duriitti dhundhuma jaatama ta'ee dhund-
huma digdama bal'atu ni buuse. 4 Gardaafoon fuula mana qulqullummaa
dura tures lafa irra dheerinni isa akkuma bal'ina mana qulqullummaatti
dhundhuma digdama, ol dheerinni isaa immoo dhundhuma dhibba
tokkoo fi digdama ture.
Innis keessa manichaatti warqee qulqulluu uffise. 5 Kutaa guddaa
mana sanaattis muka birbirsaa maxxansee warqee qulqulluu itti uffise;
fakkii meexxiitii fi foncaatiinis ni miidhagse. 6 Mana qulqullummaa sanas
dhagaawwan gati jabeeyyiitiin ni bareeche. Warqeen inni itti fayyadames
warqee Farwaayim ture. 7 Innis dareeraawwan, michichilawwan bal-
balaa, dhaaba manaatii fi cufaawwan mana qulqullummaatti warqee
uffise; keenyan manaa sana irrattis fakkii Kiirubeelii soofe.
8 Innis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e ijaare; lafa irra
dheerinni iddoo sanaas bal'ina mana qulqullummaatiin wal qixxee ta'ee
dheerinni isaa dhundhuma digdama, bal'inni isaa immoo dhundhuma

digdama ture. Keessa isaa illee warqee qulqulluu taalaantii[*] dhibba
ja'a itti uffise. 9 Mismaaronni warqees saqilii shantama ulfaatu ture.
Kutaawwan ol aananittis akkasumas warqee uffise.

10 Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e keessatti kiirubeelii lama
hojjechiisee warqee itti uffise. 11 Qoochoon kiirubeelii lamaanii walumatti
dhundhuma digdama ture. Qoochoon kiirubii jalqabaa tokkichi dhund-
huma shan dheeratee keenyan mana qulqullummaa tuqa; qoochoon isaa
kaan immoo dhundhuma shan dheeratee Qoochoon kiirubii lammaffaa
tuqa. 12 Akkasumas qoochoon kiirubii lammaffaa inni tokko dhundhuma
shan dheeratee gama kaaniin keenyan mana qulqullummaa tuqa; qoo-
choon isaa kaan immoo dhundhuma shan dheeratee qoochoo kiirubii
jalqabaa sanaa tuqa. 13 Qoochoowwan kiirubeelii kanneenii dhundhuma
digdamii shan diriirfaman. Kiirubeeliin kunneenis fuula isaanii gara
galma guddichaatti deebifatanii miilla isaaniitiin dhaabatan.

14 Innis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa haphii
irraa golgaa hojjetee fakkii kiirubeelii isa irratti tolche.

15 Innis fuula mana qulqullummaa duratti utubaawwan lama kanneen
walumatti dhundhuma soddomii shan dheeratan tolche; tokkoon tokkoon
isaaniis guutuu dhundhuma shan dheeratu mataa irraa qabu turan.
16 Foncaa wal keessa loofames hojjetee mataa utubaawwanii irra kaa'e.
Akkasumas roomaanoota dhibba tokko hojjetee foncaa sanatti qabsiise.
17 Innis utubaawwan sana tokko karaa kibbaatiin kaan immoo karaa
kaabaatiin fuula mana qulqullummaa dura dhadhaabe. Utubaa karaa
kibbaatiin Yaakiin kan karaa kaabaatiin immoo Bo'eez jedhee moggaase.

4

Manni Qulqullummaa Mi'aan Guutame
4:2-6; 10:1-5 kwf – 1Mt 7:23-26,38-51

1 Iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetamee dheerinni isaa dhundhuma
digdama, bal'inni isaa dhundhuma digdama, ol dheerinni isaa immoo
dhundhuma kudhan ta'e ni tolche. 2 Innis sibiila baqfame irraa Gaanii
geengoo afaan isaa qarqara tokkoo hamma qarqara kaaniitti dhundhuma
kudhan bal'atee dhundhuma shan ol dheeratu tolche; naannoon isaas
funyoodhaan safaramee dhundhuma soddoma ta'e. 3 Hidhii isaa jalaanis
dhundhuma tokko tokko irratti fakkii korommii kudhan kudhanitu
naanneffamee ture. Korommiin sunis tarree lamaan Gaanii sana wajjin
walumatti baqfamanii hojjetaman.

4 Gaanichis korommii kudha lama kanneen isaan keessaa sadii gara
kaabaatti, sadii gara dhi'aatti, sadii gara kibbaatti, sadii immoo gara
ba'aatti garagalan irra dhaabate. Gaaniin sun dugda isaanii irra dhaa-
batee eegeen hunda isaanii gara walakkaatti garagalee ture. 5 Gaaniin
sun hamma barruu harkaa yabbata ture; hidhiin isaas akkuma hidhii
kubbaayyaa yookaan daraaraa hadaa fakkaata ture. Innis baadoosii kuma
sadii qabata ture.

6 Innis caabii dhiqannaa kudhan tolchee shan gama kibbaatiin, shan
immoo gama kaabaatiin ni kaa'e. Mi'oonni aarsaa gubamuuf fayyadanis
caabiiwwan kanneen keessatti miiccamu ture; Gaanicha garuu lubootatu
dhiqannaadhaaf itti fayyadama ture.

[*] **3:8** 3:8 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34.

7 Innis akkuma seerri ajajutti baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa
hojjetaman kudhan tolchee shan karaa kibbaatiin, shan immoo karaa
kaabaatiin mana qulqullummaa keessa ni kaa'e.

8 Minjaala kudhan hojjetee shan karaa kibbaatiin, shan immoo karaa
kaabaatiin mana qulqullummaa keessa ni kaa'e. Akkasumas waciitii
warqee kan ittiin dhiiga facaasan dhibba tokko ni tolche.

9 Innis oobdii lubootaa, oobdii guddichaa fi cufaawwan oobdii ni hojjete;
cufaawwan sanas naasii itti uffise. 10 Gaanichas karaa kibbaatiin golee
kibba ba'aa keessa ni kaa'e.

11 Huuraam okkoteewwan, waan daaraan ittiin hammaaramuu fi
caabiiwwan ittiin dhiiga facaasanis ni tolche.

Huuraamis akkasiin hojii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti Solomoon Mootichaaf hojjechaa ture fixe; hojiin kunis:

12 Utubaawwan lamaan;
guutuuwwan waciitii fakkaatan kanneen fiixee utubaawwanii irra jiran lamaan;
wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan guutuuwwan waciitii fakkaatanii fiixee utubaawwanii irra jiran sana lamaan miidhagsan;
13 wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan sanaafis roomaanota dhibba afur, tokkoo tokkoo wantoota sanaatiif roomaanota tarree lamaa waciitiiwwan lamaan guutuuwwanii kanneen fiixee utubaawwanii irraa sana ni miidhagsan;
14 baattuuwwan caabii isaanii wajjin;
15 gaanichii fi korommiin loonii kudha lamaan isa jalaan jiru;
16 okkotee, waan ittiin daaraa hammaaran, qabduu fooniitii fi mi'oota akkanaa hunda.

Mi'i Huuraam-Abiin mana qulqullummaa Waaqayyootiif jedhee Solo-
moon Mootichaaf hojjete hundinuu naasii cululuqfame irraa hojjetame.
17 Mootichis mi'oota kanneen dirree Yordaanositti iddoo suphee kan
Sukootii fi Zaaretaan gidduu jirutti baqsiisee hojjechiise. 18 Solomoonis
mi'oota kanneen hunda baay'inaan hojjechiise; ulfinni naasiis hammam
akka ta'e hin beekamne.

19 Akkasumas Solomoon mi'oota mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa jiran hunda ni hojjechiise; isaanis:

iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame;
minjaala buddeenni Ilaalchaa irra ture;
20 baattuuwwan ibsaa kanneen warqee qulqulluu irraa hojjetamanii fi ibsaawwan isaanii; ibsaawwan kunneenis akka akkuma seeraatti fuula iddoo qulqulluu duratti ibsaniif tolfaman;
21 daraarawwan, ibsaawwanii fi qabduuwwan warqee qulqulluu irraa hojjetaman;
22 waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an, waciitiiwwan ittiin dhiiga facaasan, caabiiwwanii fi qodaa ixaanaa warqee qulqulluu irraa hojjetaman; akkasumas cufaawwan mana qulqullummaa cufaawwan gara keessaa kanneen Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluutii fi cufaawwan galma guddichaa kanneen warqee irraa hojjetaman.

5

1 Solomoon yommuu hojiin inni mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF
hojjete hundi raawwatametti mi’oota abbaan isaa Daawit Waaqaaf addaan
baase jechuunis meetii, warqee fi mi’oota hunda fidee mankuusa mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessa kaa’e.

Taabonni Gara Mana Qulqullummaatti Fidame
5:2–6:11 kwf – 1Mt 8:1-21

2 Ergasii Solomoon Xiyoon magaalaa Daawit irraa taabota kakuu
WAAQAYYOO ol fichisiisuudhaaf jedhee maanguddoota Israa’el, abbootii
gosootaa hundaa fi hangafoota maatiiwwan Israa’el Yerusaalemitti walitti
waame. 3 Israa’eloonni hundinuus ji’a torbaffaa keessa yeroo ayyaanaatti
mooticha biratti walitti qabaman.

4 Yommuu maanguddoonni Israa’el hundi achi ga’anitti Lewwonni
taaboticha ol fuudhan; 5 isaanis taabota sana, dunkaana wal ga’iitii fi
mi’oota qulqulleeffaman kanneen dunkaanicha keessa turan hunda ni
fidan. Lewwonni luboota ta’anis baatanii ol isaan fidan; 6 Solomoon
Mootichii fi waldaan Israa’el kan isa biratti walitti qabaman guutuun
hoolotaa fi loon akka malee baay’atanii galmeessuu fi lakkaa’uun hin
danda’amne aarsaa dhi’eessaa isa wajjin fuula taabotaa dura turan.

7 Luboonnis ergasii taabota kakuu WAAQAYYOO sana iddoo isaa gara
kutaa qulqullicha mana qulqullummaa keessaa jechuunis Iddoo Iddoo
Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanatti ol galchanii qoochoo kiirubeelii
jala kaa’an. 8 Kiirubeeliinis iddoo taabotichaa irratti qoochoowwan
isaanii babal’isanii taabotichaa fi danqaraawwan ittiin taabota baatan ni
haguugan. 9 Danqaraawwan kunneen waan akka malee dhedheerataniif
fiixeen isaanii taaboticha biraa dhedheerattee fuula Iddoo Qulqulluu gara
keessaa jiru sanaa duraa ni mul’atu ture; garuu iddoo qulqulluu sanaa
alatti hin mul’atan ture; danqaraawwan kunneen hamma har’aatti illee
achuma jiru. 10 Taabota sana keessa gabateewwan kanneen Museen
Kooreebitti, iddoo WAAQAYYO erga Israa’eloonni Gibxii ba’anii booddee itti
isaan wajjin kakuu seene sanatti isa keessa kaa’e lamaan malee wanni
tokko iyyuu hin turre.

11 Luboonnis Iddoo Qulqulluu sanaa ni ba’an. Luboonni achi turan
hundinuu yoo dabareen kan isaanii ta’uu baate iyyuu of qulqulleessanii
turan. 12 Lewwonni faarfattoota turan jechuunis Asaaf, Heemaan, Yedu-
utuun, ilmaan isaaniitii fi firoonni isaanii wayyaa haphii quncee talbaa
irraa hojjetame uffatanii iddoo aarsaa bira karaa ba’a biiftuutiin dhaa-
batanii kilillee kililchaa, baganaa fi kiraara taphachaa turan. Luboonni
120 kanneen malakata afuufan isaan wajjin turan. 13 Warri malakata
afuufanii fi faarfattoonni WAAQAYYOON leellisuu fi galateeffachuudhaaf
jedhanii akkuma nama tokkootti walii galanii sagalee isaanii tokko
godhatan. Isaanis malakatatti, kilillee fi mi’oota faarfannaa biraatti
fayyadamanii sagalee isaanii ol fudhatanii WAAQAYYOON galateeffachuud-
haan:
“Inni gaarii dha;
 jaalalli isaas bara baraan ni jiraata”
jedhanii faarfatan.
Ergasiis manni qulqullummaa WAAQAYYOO duumessaan ni guutame;
14 luboonnis sababii duumessa sanaatiif hojii isaanii hojjechuu hin dan-
deenye; ulfinni WAAQAYYOO mana qulqullummaa Waaqaa guutee tureetii.

6

1 Ergasii Solomoon akkana jedhe; “WAAQAYYO akka duumessa
dukkanaa’aa keessa jiraatu dubbateera; 2 ani mana qulqullummaa gud-
daa, iddoo ati bara baraan jiraattu siif ijaareera.”

3 Utuma waldaan Israa’el guutuun achi dhaabatuu mootichi of irra
garagalee isaan eebbise. 4 Innis akkana jedhe:

“WAAQAYYO Waaqni Israa’el inni waan afaan ofii isaatiin abbaa
koo Daawitiif waadaa gale sana harkuma ofii isaatiin guute sun haa
eebbifamu. Innis akkana jedhee tureetii; 5 ‘Ani gaafan saba koo
Gibxii baasee jalqabee akka Maqaan koo achi jiraatuuf jedhee mana
qulqullummaa itti ijaarsifachuuf gosoota Israa’el kam iyyuu keessatti
magaalaa tokko illee hin filanne, yookaan akka inni bulchaa saba koo
Israa’el ta’uuf nama tokko illee hin filanne. 6 Amma garuu akka maqaan
koo achi jiraatuuf Yerusaalemin filadheera; akka inni saba koo Israa’elin
bulchuufis Daawitin filadheera.’

7 “Daawit abbaan koo Maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif mana
qulqullummaa ijaaruuf garaa isaatii yaada qaba ture. 8 WAAQAYYO garuu
abbaa koo Daawitiin akkana jedhe; ‘Waan mana qulqullummaa maqaa
kootiif ijaaruun yaada kee keessa jiruuf, ati yaada kana garaadhaa
qabaachuun kee gaarii dha. 9 Ta’us namni mana qulqullummaa naaf
ijaaru si’i miti; garuu ilma kee, isuma foon keetii fi dhiiga kee ta’etu
ijaara; namni mana qulqullummaa Maqaa kootiif ijaaru isa.’

10 “WAAQAYYO waadaa gale sana eegeera; akkuma WAAQAYYO waadaa
gale sana ani amma iddoo abbaa koo Daawit bu’ee teessoo Israa’el irra
taa’een jira; Maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa’eliifis mana qulqullummaa
ijaareera. 11 Anis achi keessa taabota kaa’eera; taabota sana keessa
immoo kakuu WAAQAYYOO kan inni saba Israa’el wajjin galetu jira.”

Kadhannaa Solomoon
6:12-40 kwf – 1Mt 8:22-53
6:41-42 kwf – Far 132:8-10

12 Solomoon iddoo aarsaa WAAQAYYOO duratti fuula guutummaa waldaa
Israa’el dura dhaabatee harka isaa ni bal’ise. 13 Waltajjii dhundhuma shan
lafa irra dheeratu, kan dhundhuma shan bal’atee dhundhuma sadii ol
dheeratu tokkos naasii irraa hojjetee walakkaa oobdii ni dhaabe; innis
waltajjii sana irra dhaabatee fuula guutummaa waldaa Israa’el duratti
jilbeenfatee harka isaa gara samiitti ol ni bal’ise. 14 Akkanas jedhe:

“Yaa WAAQAYYO Waaqa Israa’el, Waaqni akka keetii ol samii keessa
yookaan gad lafa irra hin jiru; ati garboota kee warra garaa guutuud-
haan karaa kee irra deemaniif kakuu fi jaalala kee kan hin geeddaramne
sana ni eegda. 15 Ati waadaa garbicha kee abbaa koo Daawitiif galte sana
eegdeerta; ati afaanuma keetiin waadaa galtee akkuma har’a ta’ee jiru
kana harka keetiin fiixaan baafteerta.

16 “Ammas yaa WAAQAYYO Waaqa Israa’el, ati waan garbicha kee
abbaa koo Daawitiin, ‘Yoo ilmaan kee akkuma ati goote sana waan
hojjetan hunda keessatti of eeggachaa, akkuma seera kootti fuula koo
dura deddeebi’an, ati nama fuula koo dura teessoo Israa’el irra taa’u
gonkumaa hin dhabdu’ jettee abdachiifte sana eegiif. 17 Kanaafuu
amma yaa WAAQAYYO Waaqa Israa’el, dubbiin ati garbicha kee Daawitiif
waadaa galte sun haa mirkanaa’u.

18 “Garuu dhugumaan Waaqni nama wajjin lafa irra ni jiraataa?
Samiiwwan, samiiwwan samii olii iyyuu si baachuu hin danda’an. Yoos
manni qulqullummaa kan ani ijaare kun hammam haa xinnaatuu ree!
19 Ta’us yaa WAAQAYYO Waaqa ko, kadhannaa fi waammata garbichi
kee araara barbaaduuf dhi’eessuuf gurra kenni. Iyyaa fi kadhannaa
garbichi kee fuula kee duratti dhi’eessu illee dhaga’i. 20 Iji kees halkanii
fi guyyaa gara mana qulqullummaa kanaa gara iddoo ati akka Maqaa
kee achi kaa’attu dubbatte sanaa haa ilaalu. Kadhannaa garbichi kee
gara iddoo kanaatti fuula deebifatee kadhatu illee dhaga’i. 21 Yommuu
isaan gara iddoo kanaatti fuula deebifatanii kadhatanitti waammata
garbicha keetii fi kan saba kee Israa’el dhaga’i. Samii keessaa, iddoo
jireenya keetiitii dhaga’i; yommuu dhageessuttis dhiifama godhi.
22 “Yoo namni tokko ollaa ofii isaatti daba hojjetee akka kakatu
gaafatamee, innis dhufee mana qulqullummaa kana keessatti, fuula
iddoo aarsaa keetii duratti kakate, 23 ati samii irraa dhaga’iitii garboota
kee gidduutti tarkaanfii fudhadhu. Nama yakka qabu, yakka isaa
matuma isaatti deebistee gatii isaa kennuufiidhaan, nama qajeelaa
immoo akkuma qajeelummaa isaatti isaaf falmuudhaan garboota kee
gidduutti murtii kenni.
24 “Yoo sabni kee Israa’el sababii cubbuu sitti hojjeteef diinaan
mo’atamutti, yoo inni deebi’ee maqaa keetiif ulfina kennee mana
qulqullummaa kana keessatti si duratti kadhatee si waammatutti,
25 samii irraa dhaga’iitii cubbuu saba kee Israa’el dhiisiif; biyya isaanii
fi abbootii isaaniitiif kennite sanattis deebisii isaan galchi.
26 “Yoo sababii sabni kee cubbuu sitti hojjeteef samiiwwan cufamanii
bokkaan dhabame, yoo isaan sababii ati isaan adabdeef iddoo kanatti
fuula deebifatanii maqaa kee ulfeessanii cubbuu isaanii irraa deebi’an,
27 ati samii irraa dhaga’iitii cubbuu garboota kee, saba kee Israa’el
dhiisiif. Karaa qajeelaa isaan jiraachuu qaban isaan barsiisi; biyya
dhaala gootee saba keetiif kennite irrattis bokkaa roobsi.
28 “Yommuu beelli yookaan dha’ichi yookaan waagiin yookaan
awwaaroon yookaan hawwaannisni yookaan korophisni biyyatti dhu-
futti, yookaan yommuu magaalaawwan biyya isaanii kam iyyuu
keessatti diinonni isaan marsanitti, yookaan yommuu balaan yookaan
dhukkubni kam iyyuu dhufutti, 29 yoo sabni kee Israa’el rakkinaa fi
dhukkubbii ofii isaa beekee isaan keessaa eenyu iyyuu gara mana
qulqullummaa kanaatti harka isaa bal’isee kadhannaa yookaan waam-
mata dhi’eesse, 30 ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii dhaga’i.
Dhiifama godhiif; si qofatu garaa namaa beekaatii, ati sababii garaa isaa
beektuuf tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaa hundaatti waan
isaaf malu kenni; 31 yoo akkasii isaan bara biyya ati abbootii keenyaaf
kennite keessa jiraatan hunda si sodaatanii karaa kee irra ni deemu.
32 “Akkasumas nama ormaa kan saba kee Israa’el hin ta’in kan maqaa
kee guddichaaf, harka kee jabaa fi irree kee kan diriirfame sanaatiif
jedhee biyya fagootii dhufe, yoo inni dhufee fuula isaa gara mana
qulqullummaa kanaatti deebifatee kadhate, 33 ati samii irraa, iddoo
jireenya keetiitii dhaga’i. Akka saboonni addunyaa hundinuu akkuma
saba kee Israa’el sana maqaa kee beekanii si sodaatanii fi akka isaan
akka manni ani ijaare kun maqaa keetiin waamamu illee beekaniif
jedhii waan namni ormaa sun si kadhatu hunda godhiif.

34 “Yommuu sabni kee diinota isaa loluuf jedhee gara ati itti isa ergitu
kam iyyuu duulutti, yoo inni gara magaalaa ati filattee fi gara mana
qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare kanaatti fuula deebifatee si
kadhate, 35 ati samii irraa kadhannaa isaatii fi waammata isaa dhaga’iitii
dhimma isaa isaaf raawwadhu.
36 “Waan namni cubbuu hin hojjenne tokko iyyuu hin jirreef yommuu
isaan cubbuu sitti hojjetanitti ati isaanitti aartee diina isaan booji’ee
biyya fagootti yookaan dhi’ootti isaan geessutti dabarsitee isaan kennita;
37 yoo isaan biyya boojuudhaan itti geeffamanitti gaabbanii qalbii
geeddaratanii, ‘Nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerra; waan hamaas
hojjenneerra’ jedhanii biyya boojuu isaanii keessatti si kadhatan,
38 yoo isaan biyya boojuudhaan itti geeffaman sana keessatti garaa
fi lubbuu isaanii guutuudhaan gara keetti deebi’anii, gara biyya ati
abbootii isaaniitiif kenniteetti, gara magaalaa ati filattee fi gara mana
qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare sanaatti fuula deebifatanii
si kadhatan, 39 ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii kadhannaa fi
waammata isaanii dhaga’iitii dhimma isaanii isaaniif raawwadhu. Saba
kee kan cubbuu sitti hojjeteefis dhiifama godhi.
40 “Ammas yaa Waaqa koo kadhannaa iddoo kanatti dhi’aatu iji kee
haa argu; gurri kees haa dhaga’u.
41 “Kanaafuu yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi,
ka’iitii gara iddoo boqonnaa keetii kottu; atii fi taabonni jabina keetiis kottaa.
Yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, luboonni kee fayyina haa uffatan;
qulqulloonni kees gaarummaa keetti haa gammadan.
42 Yaa WAAQAYYO, Gooftaa, ati dibamaa kee hin gatin;
jaalala guddaa ati garbicha kee Daawitin abdachiifte sana illee yaadadhu.”

7

Manni Qulqullummaa Eebbifame
7:1-10 kwf – 1Mt 8:62-66

1 Yommuu Solomoon kadhannaa isaa fixatetti ibiddi samiidhaa gad
bu’ee aarsaa gubamuu fi aarsaawwan biraa nyaatee fixe; ulfinni WAAQAYY-
OOS mana qulqullummaa guute. 2 Sababii ulfinni WAAQAYYOO mana
qulqullummaa guuteef luboonni mana qulqullummaa WAAQAYYOO seenuu
hin dandeenye. 3 Israa’eloonni hundi yommuu ibidda samiidhaa gad
bu’uu fi ulfina WAAQAYYOO mana qulqullummaa irratti arganitti qarqara
karaa irratti jilbeenfatanii addaan lafatti gombifamuudhaan sagadan;
akkana jedhaniis WAAQAYYOON galateeffatan:
“Inni gaarii dha;
jaalalli isaas bara baraan jiraata.”
4 Ergasii mootichii fi sabni hundi fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa
dhi’eessan. 5 Solomoon Mootichis loon kuma digdamii lama, hoolotaa
fi re’oota kuma dhibba tokkoo fi digdama aarsaa dhi’eesse; akkasiin
mootichii fi namoonni hundi mana qulqullummaa Waaqaa eebbisan.
6 Luboonni akkuma Lewwonni mi’oota faarfannaa WAAQAYYO kanneen
Daawit Mootichi ittiin WAAQAYYOON jajachuudhaaf tolche kanneen yeroo
inni, “Jaalalli isaa bara baraan ni jiraata” jedhee galateeffatutti fayyadan

sana harkatti qabatanii dhaaban. Luboonnis fuullee Lewwotaa dhaa-
batanii malakata isaanii afuufan; Israa'eloonni hundis dhadhaabachaa
turan.
7 Solomoonis iddoo walakkaa oobdii fuula mana qulqullummaa
WAAQAYYOO dura jiru sanaa Waaqaaf addaan ni baase; inni sababii iddoon
aarsaa kan inni naasii irraa hojjetee ture sun aarsaa gubamu, kennaa
midhaanii fi cooma baachuu hin danda'iniif aarsaa gubamuu fi cooma
aarsaa nagaa sana achumatti ni dhi'eesse.
8 Kanaafuu Solomoon yeroo sanatti bultii torbaaf Israa'eloota isa wajjin
turan hunda wajjin jechuunis waldaa guddicha Malkaa Leeboo Hamaatii
jalqabee hamma laga Gibxitti walitti qabame wajjin ayyaana ayyaaneffate.
9 Isaanis sababii bultii torba ayyaana eebba iddoo aarsaa ayyaaneffatanii
bultii torba immoo ittuma fufanii ayyaana daasii ayyaaneffataniif bultii
saddeettaffaatti wal ga'ii guddaa tokko ni godhatan. 10 Solomoonis guyyaa
digdamii sadaffaa ji'a torbaffaatti akka isaan mana isaaniitti galaniif
namoota gad dhiise; isaanis sababii WAAQAYYO Daawitiif, Solomoonii fi
saba isaa Israa'eliif waan gaarii godheef garaa isaaniitti gammadanii ni
ililchan.

WAAQAYYO Solomoonitti Mul'ate
7:11-22 kwf – 1Mt 9:1-9

11 Yommuu Solomoon mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi masaraa
mootummaa fixee waan mana qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi masaraa
ofii isaa keessatti hojjechuu barbaade hunda raawwatetti, 12 WAAQAYYOS
halkaniin isatti mul'atee akkana jedheen:

"Ani kadhannaa kee dhaga'eera; iddoo kana illee mana qulqullummaa
kan aarsaan itti dhi'eeffamu godhee ofii kootiif filadheera.

13 "Ani yommuun akka bokkaan hin roobneef samii cufutti yookaan
akka inni lafa balleessuuf hawwaannisa ergutti yookaan ani yommuun
saba kootti dha'icha ergutti, 14 yoo sabni koo kan maqaa kootiin
waamamu gad of qabee na kadhate, yoo inni fuula koo barbaadee
karaa isaa hamaa sana irraa deebi'e, ani samii irraa dhaga'ee cubbuu
isaa dhiiseefii biyya isaa nan fayyisa. 15 Ammas kadhannaa iddoo
kanatti dhi'aatuuf iji koo ni banama; gurri koos ni dhaga'a. 16 Ani
akka Maqaan koo bara baraan achi jiraatuuf mana qulqullummaa kana
filadhee eebbiseera. Iji koo fi garaan koo yeroo hunda achuma jira.

17 "Yoo ati akkuma Daawit abbaan kee godhe sana fuula koo dura
deemtee waan ani ajaje hunda hojjette, yoo qajeelchawwanii fi seer-
awwan koo eegde, 18 ani akkuman yeroo, 'Ati nama Israa'elin bulchu
hin dhabdu' jedhee abbaa kee Daawit wajjin kakuu gale sana teessoo
mootummaa keetii jabeessee nan dhaaba.

19 "Garuu yoo isin duubatti garagaltanii seeraa fi ajaja ani isinii
kenne sana irraa gara waaqota biraa tajaajiluu fi isaan waaqeffachuu
dhaqxan, 20 ani biyya koo kanan isaaniif kenne keessaa Israa'elin
nan buqqisa; mana qulqullummaa kanan Maqaa kootiif qulqulleesse
kana illee nan balfa; saboota hunda birattis waan kolfaatii fi waan
qoosaa isa nan godha. 21 Manni qulqullummaa kunis tuullaa waan
diigamee ta'a. Namni achiin darbu hundis, 'WAAQAYYO maaliif biyya
kanaa fi mana qulqullummaa kanatti waan akkasii hojjete?' jedhee
itti qoosa. 22 Namoonnis, 'Sababiin inni balaa kana hunda isaanitti
fideef waan isaan WAAQAYYO Waaqa abbootii isaanii kan Gibxii isaan

baase sana dhiisanii, waaqota biraa hammatanii, isaanin waaqeffatanii
tajaajilaniif' jedhanii ni deebisu."

8

Hojiiwwan Biraa Kanneen Solomoon Hojjete
8:1-18 kwf – 1Mt 9:10-28

1 Dhuma waggaa digdamaatti yeroo itti Solomoon mana qulqullummaa
Waaqayyootii fi mana ofii isaa ijaaretti, 2 Solomoon gandoota Huuraam
isaaf kennee ture sana haaromsee ijaaree Israa'eloota achi keessa ni
qubachiise. 3 Ergasii immoo Solomoon Hamaati Zoobaatti duulee ishee
ni qabate. 4 Akkasumas gammoojjii keessatti Tadmoorii fi magaalaawwan
waa itti kuusan kanneen duraan Hamaatitti ijaaree ture hunda ni ijaare.
5 Beet Horoon oliitii fi Beet Horoon gadii magaalaawwan da'annoo godhee
dallaa dhagaa, balbalawwanii fi danqaraawwan ittiin cufan itti tolche;
6 kana malees Baa'ilaatii fi magaalaawwan isaa kanneen waa itti kuusan
hunda, magaalaawwan gaariiwwan isaatii fi magaalaawwan fardeen isaa
hunda, waanuma Yerusaalemitti, Libaanoonittii fi biyya bulchu hunda
keessatti ijaaruu barbaade hundumaa ni ijaare.
7 Ammas namoota Israa'eloota hin ta'in jechuunis Heetota, Amoorota,
Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota jalaa hafanitu jira. 8 Solomoonis sanyii-
wwan namoota kanneen hundaa warra biyyattii keessatti hafan kanneen
Israa'eloonni hin barbadeessin sana akkuma hamma har'aatti illee jiru
kana akka isaan hojii garbummaa hojjetaniif dirqisiise. 9 Solomoon garuu
hojii isaatiif jedhee Israa'eloota hin garboomsine; isaan loltoota isaa,
abbootii duulaa, ajajjuuwwan gaariiwwanii fi abbootii fardaa isaa turan.
10 Isaan akkasumas qondaaltota Solomoon Mootichaa kanneen nama
hojjechiisan dhibba lamaa fi shantaman keessaa qondaaltota hangafoota
turan.
11 Solomoonis, "Sababii iddoon taabonni Waaqayyoo seene hundi
qulqulluu ta'eef, niitiin koo masaraa mootummaa Daawit Mooticha
Israa'el keessa jiraachuu hin qabdu" jedhee intala Fara'oon sana magaalaa
Daawit keessaa baasee gara mana isheef ijaare sanaatti ni fide.
12 Solomoon iddoo aarsaa kan gardaafoo mana qulqullummaa
Waaqayyoo duratti ijaare sana irratti aarsaa gubamu Waaqayyoof ni
dhi'eesse; 13 kanas akkuma seera waa'ee aarsaa kan guyyaa guyyaa kan
Museen Sanbataaf, Ayyaana Baatii Haaraa fi ayyaanota waggaa keessaa
sadaniif jechuunis Ayyaana Maxinoo, Ayyaana Torbanootaa fi Ayyaana
Daasiif kenne sanaatti ni dhi'eesse. 14 Innis akkuma seera abbaa isaa
Daawititti gareewwan lubootaa hojii isaaniitti, Lewwota immoo akka isaan
akkuma seera guyyaa guyyaatti tajaajila galataa kennanii fi akka isaan
hojii lubootaa gargaaraniif filate. Akkasumas tokkoo tokkoo karraatti
garee eegdota karraa ni ramade; Daawit namni Waaqaa sun waan kana
ajajeetii. 15 Isaanis waan mootichi waa'ee mankuusaa fi waa'ee waan
biraa irratti lubootaa fi Lewwota ajaje irraa hin jal'anne.
16 Hojiin Solomoon hundi gaafa hundeen mana qulqullummaa
Waaqayyoo buufamee jalqabee hamma dhuma manichaatti haala to-
laadhaan hojjetame. Akkasiinis manni qulqullummaa Waaqayyoo ni
xumurame.
17 Ergasii Solomoon gara magaalaawwan Eziyoon Geberii fi Eelooti
kanneen biyya Edoom keessa qarqara galaanaatti argaman sanaa dhaqe.

[18] Huuraamis dooniiwwan ajajjoonni ofii isaa kanneen galaanicha beekan ajajan ergeef. Isaanis namoota Solomoon wajjin dooniidhaan Oofiir dhaqanii warqee taalaantii dhibba afurii fi shantama fidanii Solomoon Mootichatti kennan.

9

Mootittiin Saabaa Solomoonin Arguu Dhaqxe
9:1-12 kwf – 1Mt 10:1-13

[1] Mootittiin Shebaa waa'ee maqaa Solomoon dhageenyaan gaaffiiwwan
jajjaboodhaan qortee isa ilaaluuf gara Yerusaalem dhufte. Isheenis
miiltoo akka malee baay'ee wajjin gaalawwan urgooftuu, warqee hedduu
fi dhagaawwan gati jabeeyyii baatan fudhattee dhufte; Solomoon bira
geenyaanis waan garaa ishee jiru hunda isa wajjin haasofte. [2] Solomoonis
gaaffii ishee hundaaf deebii kenne; wanni inni isheef ibsuu dadhabe
tokko iyyuu hin turre. [3] Mootittiin Shebaa yommuu ogummaa Solomoon,
masaraa mootummaa kan inni ijaare, [4] nyaata maaddii isaa irratti
dhi'aatu, haala itti qondaaltonni isaa tataa'an, hojjettoota uffata hojii
uffatanii hojjetan, warra daadhii isaaf dhi'eessanii fi aarsaa gubamu kan
inni mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti dhi'eesse argitetti akka
malee dinqisiifatte.

[5] Isheenis mootichaan akkana jette; "Oduun ani waa'ee waan ati
hojjetteetii fi waa'ee ogummaa keetii biyyuma kootti dhaga'e sun dhugaa
dha. [6] Ani garuu hamman dhufee ijuma kootiin argutti waan isaan
jedhan sana hin amanne. Dhugumaan guddina ogummaa keetii keessaa walakkaan isaa iyyuu natti hin himamne; ati oduu ani dhaga'e sana akka
malee caalta. [7] Namoonni kee hammam haa gammadan! Qondaaltonni
kee warri yeroo hunda fuula kee dura dhadhaabatanii ogummaa kee
dhaga'an hammam haa gammadan! [8] WAAQAYYO Waaqni kee inni sitti
gammadee akka ati mootii taatee WAAQAYYO Waaqa keetiif bulchituuf teessoo isaa irra si teessise sun haa galateeffamu. Waaqni kee sababii Israa'eliif jaalala qabuu fi sababii bara baraan jabeessee isaan dhaabuuf fedhii qabuuf akka ati murtii qajeelaa fi qajeelummaa eegduuf isaan irratti mootii si godheera."

[9] Isheenis warqee taalaantii 120, urgooftuu akka malee baay'ee fi dhagaawwan gati jabeeyyii mootichaaf kennite. Urgooftuun akka urgooftuu mootittiin Shebaa Solomoon Mootichaaf kennite sanaa gonkumaa hin argamne.

[10] Namoonni Hiiraamii fi namoonni Solomoon biyya Oofiir irraa warqee
fidan; akkasumas muka sandaliitii fi dhagaawwan gati jabeeyyii ni fidan.
[11] Mootichis muka sandalii sana gulantaawwan mana qulqullummaa
WAAQAYYOOTII fi kan masaraa mootummaa, akkasumas baganaa fi kiraara faarfattootaa tolchuuf itti fayyadame. Wanni akkasiis takkumaa Yihuudaa keessatti hin argamne.

[12] Solomoon Mootichis waan isheen barbaaddee fi waan isheen kadhatte hunda mootittii Shebaatiif ni kenne; inni waan isheen isaaf geessite caalaa kenneef. Isheenis ergasii kaatee miiltota ishee wajjin biyya ofii isheetti deebite.

Badhaadhummaa Solomoon
9:13-28 kwf – 1Mt 10:14-29; 2Sn 1:14-17

13 Ulfinni warqee kan wagguma waggaan Solomooniif galu taalaantii
666 ture; 14 kunis gibira daldaltoota qabeenya gurguddaatii fi kan warra
qabeenya xixinnaa irraa argamuu hin dabalatu. Akkasumas mootonni
Arabaa fi bulchitoonni biyyaa hundi Solomooniif warqee fi meetii ni fidan.
15 Solomoon Mootichis warqee tumame irraa gaachanawwan gurguddaa
dhibba lama ni tolche; tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaas warqee
saqilii dhibba ja'a fixe. 16 Akkasumas warqee tumame irraa gaachana
xixinnaa dhibba sadii ni tolche. Tokkoon tokkoon gaachana sanaas warqee
saqilii dhibba sadii fixe. Mootichis gaachanawwan kanneen Masaraa
mootummaa kan Bosona Libaanoon keessa ni kaa'e.
17 Mootichis teessoo guddaa tokko ilka arbaa irraa hojjetee warqee
qulqulluu itti uffise. 18 Teessoon sun gulantaawwan ja'a qaba ture;
ejjenni miillaa kan warqee irraa hojjetame tokkos itti qabsiifamee ture.
Karaa teessoo sanaa lamaaniinis waan harka irra kaa'atanitu ture; tokkoo
tokkoo waan harka irra kaa'atan sanaa biras fakkii leencaa tokko tokkotu
dhaabatee ture. 19 Gulantaawwan ja'aan sana irras leenconni kudha lama
tokko fiixee tokkoon, fakkiin kaan immoo fiixee kaaniin dhadhaabachaa
turan. Wanni akkasii takkumaa mootummaa biraa kamiif iyyuu hin
tolfamne. 20 Mi'i Solomoon Mootichi ittiin dhugu hundinuu warqee irraa
hojjetame; mi'i Masaraa mootummaa kan Bosona Libaanoon jedhamu
sanaa hundi immoo warqee qulqulluu irraa hojjetame. Sababii bara
Solomoon keessa meetiin akka waan gatii hin qabne tokkootti ilaalamaa
tureef wanni tokko iyyuu meetii irraa hin hojjetamne. 21 Mootichis
dooniiwwan daldalaa kanneen namoonni Huuraam oofan qaba ture.
Isaanis waggaa sadii sadiitti yeroo tokko warqee, meetii fi ilka arbaa,
qamalee fi jaldeessa fidanii ni dhufu ture.
22 Solomoon Mootichi badhaadhummaa fi ogummaadhaan mootota
addunyaa hunda ni caala ture. 23 Mootonni addunyaa hundi ogummaa
Waaqni garaa isaa keessa kaa'e dhaga'uuf Solomoon bira dhufuu bar-
baadu ture. 24 Namni waggaa waggaatti isa bira dhufu hundinuu kennaa
mi'a meetii fi kan warqee, uffata, mi'a lolaa, urgooftuu, fardeenii fi
gaangolii fidaafii ture.
25 Solomoon gola fardeenii fi gaariiwwanii kuma afur akkasumas
fardeen kuma kudha lama kanneen magaalaawwan gaariiwwanii keessaa
fi of bira Yerusaalem keessa kaa'ate qaba ture. 26 Innis mootota Laga
Efraaxiisiitii hamma biyya Filisxeemotaattii fi hamma daarii Gibxitti
jiran hunda ni bulche. 27 Mootichi akka meetiin Yerusaalem keessatti
akkuma dhagaa baay'atu, akka mukni birbirsaas akkuma mukkeen
harbuu kanneen gaarran jalaatti baay'atu ni godhe. 28 Fardeen Solomoon
Gibxii fi biyyoota biraa hunda irraa bitamanii dhufan.

Solomoon Du'uu Isaa
9:29-31 kwf – 1Mt 11:41-43

29 Wanni bara mootummaa Solomoon keessa hojjetaman kan biraa,
jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba seenaa Naataan raajichaa keessatti,
raajii Ahiiyaa namicha Shiiloo sanaa keessattii fi mul'ata Iddoon namichi
waa himu sun waa'ee Yerobi'aam ilma Nebaat arge keessatti bar-
reeffamanii jiru mitii? 30 Solomoon Yerusaalem keessatti mootii ta'ee
waggaa afurtama saba Israa'el hunda ni bulche. 31 Innis ergasii abbootii
isaa wajjin boqotee magaalaa abbaa isaa, magaalaa Daawit keessatti ni
awwaalame. Rehoobo'aam ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ni ta'e.

10

Israa'el Rehoobo'aamitti Fincile
10:1–11:4 kwf – 1Mt 12:1-24

1 Rehoobo'aamis sababii Israa'eloonni hundinuu mootii isa gochuudhaaf
achi yaa'aniif ka'ee Sheekem dhaqe. 2 Yerobi'aam ilmi Nebaat yommuu
oduu kana dhaga'etti deebi'ee dhufe; inni Solomoon Mooticha jalaa
baqatee Gibxi jiraachaa tureetii. 3 Kanaafuu Yerobi'aamitti nama erganii
waamanii, innii fi Israa'el hundinuu gara Rehoobo'aam dhaqanii akkana
jedhaniin: 4 "Abbaan kee waanjoo ulfaatu nurra kaa'ee ture; ati immoo
amma hojii inni humnaan nu hojjechiise sanaa fi waanjoo ulfaataa inni
nurra kaa'e sana nuuf salphisi; nus si tajaajillaa."

5 Rehoobo'aam immoo deebisee, "Bultii sadii keessatti deebi'aa gara koo
kottaa" jedheen. Kanaafuu namoonni sun ba'anii deeman.

6 Ergasiis Rehoobo'aam Mootichi maanguddoota bara jireenya isaa
keessa abbaa isaa Solomoonin tajaajilaniin mari'ate. Innis, "Isin akka ani
namoota kanaaf maal deebisu na gorsitu?" jedhee gaafate.

7 Isaanis, "Yoo ati saba kanaaf garaa laaftee isaan gammachiiftee deebii
gaarii kenniteef, isaan yeroo hunda tajaajiltoota kee ni ta'u" jedhanii
deebisaniif.

8 Rehoobo'aam garuu gorsa maanguddoonni kennaniif didee dargag-
goota isa wajjin guddatan kanneen isa tajaajilan wajjin mari'ate. 9 Innis,
"Gorsi keessan maal? Namoota, 'Waanjoo abbaan kee nurra kaa'e kana
nuuf salphisi' naan jedhan kanaaf akkamitti haa deebisnu?" jedhee isaan
gaafate.

10 Dargaggoonni isa wajjin guddatan sunis akkana jedhanii deebisaniif;
"Namoonni, 'Abbaan kee waanjoo ulfaataa nurra kaa'e; ati garuu waanjoo
keenya nuu salphisi' siin jedhan; ati amma akkana jedhiin; 'Qubni
koo xinnaan mudhii abbaa kootii irra furdaa dha. 11 Abbaan koo
waanjoo ulfaataa isin irra kaa'e; ani immoo hammas caalaa iyyuu
isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan isin garafe; ani immoo
torbaanqabaadhaanan isin garafa.' "

12 Bultii sadii booddee akkuma mootichi, "Guyyaa sadii keessatti
deebi'aa gara koo kottaa" jedhe sana Yerobi'aamii fi namoonni hundi gara
Rehoobo'aamitti deebi'an. 13 Mootichi immoo afaan hamaadhaan deebii
kenneef. Gorsa maanguddootaas didee, 14 gorsa dargaggootaa fudhatee,
"Abbaan koo waanjoo keessan isinitti ulfaachise; ani immoo hammas
iyyuu caalaa isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan isin garafe; ani
immoo torbaanqabaadhaanan isin garafa" jedhe. 15 Kanaafuu mootichi
namoota sana hin dhaggeeffanne; wanni kun akka dubbiin WAAQAYYO
karaa Ahiiyaa namicha biyya Shiiloo sanaatiin Yerobi'aam ilma Nebaatitti
dubbate sun raawwatamuuf Waaqayyo biraa dhufeetii.

16 Israa'el hundi yommuu akka mootichi isaan dhaggeeffachuu dide
arganitti, akkana jedhanii mootichaaf deebii kennan:
"Nu Daawit irraa qooda maalii qabna?
    Ilma Isseey irraas maal qabna?
Yaa Israa'el gara dunkaana keetii!
    Yaa Daawit atis mana kee eeggadhu!"
Kanaafuu Israa'eloonni hundi gara mana ofii isaaniitti deebi'an.
17 Israa'eloota magaalaawwan Yihuudaa keessa jiraatan garuu Re-
hoobo'aamtu bulchaa ture.

[18] Rehooboʼaam mootichis Hadooraam itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa ni erge; Israaʼeloonni immoo dhagaadhaan tumanii isa ajjeesan.
Rehooboʼaam mootichi garuu ariitiidhaan gaarii ofii isaa yaabbatee jalaa
miliqee Yerusaalemitti baqate. [19] Kanaafuu Israaʼeloonni hamma harʼaatti
mana Daawititti fincilaniiru.

11

[1] Rehooboʼaam yommuu Yerusaalem gaʼetti akka isaan Israaʼelitti
duulanii Rehooboʼaamiif mootummaa deebisaniif jedhee mana Yihuudaa
fi Beniyaam keessaa namoota loluu dandaʼan kuma dhibba tokkoo fi
saddeettama walitti qabe.
[2] Garuu dubbiin Waaqayyoo kun akkana jedhee gara nama Waaqaa
gara Shemaaʼiyaa ni dhufe; [3] "Rehooboʼaam ilma Solomoon mooticha
Yihuudaatii fi Israaʼeloota Yihuudaa fi Beniyaam keessa jiraatan hundaan
akkana jedhi; [4] 'Waaqayyo akkana jedha: Obboloota keessan Israaʼeloota
loluudhaaf jettanii ol hin baʼinaa. Sababii wanni kun ana biraa dhufeef
tokkoon tokkoon keessan gara mana keessaniitti galaa.'" Kanaafuu
isaan dubbii Waaqayyootiif ajajamanii Yerobiʼaamitti duuluu dhiisanii
deebiʼan.

Rehooboʼaam Magaalaawwan Yihuudaa Jabeessee Ijaare

[5] Rehooboʼaam Yerusaalem keessa jiraatee Yihuudaa keessatti im-
moo magaalaawwan ittisaa ni ijaarrate; isaanis: [6] Beetlihem, Eex-
aam, Teqooʼaa, [7] Beet Zuuri, Sookoo, Adulaam, [8] Gaati, Maareeshaa,
Ziif, [9] Adooraayim, Laakkiish, Azeeqaa, [10] Zoraa, Ayaaloonii fi Ke-
brooni. Isaan kunneen magaalaawwan Yihuudaa fi Beniyaam keessatti
jabeeffamanii ijaaramanii dha. [11] Innis ittisa isaanii jajjabeessee ajajjoota
itti galche; nyaata, zayitii ejersaatii fi daadhii wayiniis achitti ni kuuse.
[12] Magaalaawwan hunda keessas gaachanaa fi eeboo kaaʼee akka isaan
jabaatan ni godhe. Akkasiinis Yihuudaa fi Beniyaamin kan ofii isaa
godhate.
[13] Luboonnii fi Lewwonni aanaalee Israaʼel hunda keessa jiraatan gara
isaa goran. [14] Sababii Yerobiʼaamii fi ilmaan isaa akka luboota Waaqayy-
ootti isaan ilaaluu didaniif, Lewwonni lafa dheeda isaanii fi qabeenya
isaanii dhiisanii gara Yihuudaa fi Yerusaalem dhufan. [15] Innis iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraatii fi fakkii waaqota tolfamoo bifa reʼee
fi bifa jabbiitiin hojjete sanaaf luboota ofii isaa ni muuddate. [16] Warri
gosoota Israaʼel hunda keessaa garaan isaanii Waaqayyo Waaqa Israaʼel
bira jiru Waaqayyo Waaqa abbootii isaaniitiif aarsaa dhiʼeessuudhaaf
Lewwota duukaa buʼanii Yerusaalem dhaqan. [17] Isaanis mootummaa
Yihuudaa jajjabeessaa waggaa sadii Rehooboʼaam ilma Solomoon ni
gargaaran; isaan waggoota sadan kana keessa karaa Daawitii fi Solomoon
duukaa buʼaa turaniitii.

Maatii Rehooboʼaam

[18] Rehooboʼaamis Maahalaati intala Yeriimooti ilma Daawitii fi Abi-
ihaayil fuudhe; Abiihaayil kun immoo intala Eliiyaab ilma Isseey.
[19] Isheenis: Yeʼuushi, Shemaariyaa fi Zahaam deesseef. [20] Ergasii
immoo Maʼakaa intala Abesaaloom ni fuudhe; isheenis Abiyaa, Ataayi,
Ziizaa fi Sheloomiit deesseef. [21] Rehooboʼaamis niitotaa isaa kaanii fi
saajjatoowwan isaa caalaa Maʼakaa intala Abesaaloom ni jaallate. Innis

walumatti niitota kudha saddeet, saajjatoowwan jaatama, ilmaan digdamii
saddeetii fi intallan jaatama qaba ture.
22 Rehoobo'aamis mootii isa gochuuf jedhee Abiyaa ilma Ma'akaa
sana obboloota isaa ilmaan mootii keessaa hoogganaa godhee muude.
23 Innis ogummaan ilmaan isaa keessaa tokko tokko aanaalee Yihuudaa fi
Beniyaam keessa, gara magaalaawwan jabeeffamanii ijaaraman hundaatti
ni erge. Ilmaan isaaf nyaata isaan ga'u kennee niitota baay'ee illee isaan
ni fuusise.

12

Shiishaaq Yerusaalemitti Duule
12:9-16 kwf – 1Mt 14:21,25-31

1 Rehoobo'aam erga mootii ta'ee mootummaa isaa cimsatee booddee
innii fi Israa'eloonni isa wajjin jiraatan hundi seera WAAQAYYOO eeguu
didan. 2 Sababii isaan WAAQAYYOOF amanamuu didaniif waggaa shanaf-
faa Rehoobo'aam mootii ta'etti Shiishaaq mootiin Gibxi Yerusaalemin
waraane. 3 Innis gaariiwwan kuma tokkoo fi dhibba lama, abbootii fardaa
kuma jaatamaa fi loltoota Liibiyaa, kan Sukkiimiitii fi kan Itoophiyaa
warra baay'inni isaanii hin beekamne kanneen isa wajjin Gibxii dhufan
fudhatee, 4 magaalaawwan Yihuudaa kanneen jajjabeeffamanii ijaaraman
qabatee hamma Yerusaalemiitti ni dhufe.
5 Ergasii Shemaa'iyaan raajichi gara Rehoobo'aamii fi bulchitoota
Yihuudaa kanneen Shiishaaq sodaatanii Yerusaalem keessatti walitti
qabamanii dhufee, "WAAQAYYO akkana jedha; 'Isin na dhiiftan; anis harka
Shiishaaqitti isin kenneera' " jedhe.
6 Bulchitoonni Israa'elii fi Rehoobo'aam mootichi gad of deebisanii,
"WAAQAYYO qajeelaa dha" jedhan.
7 Yommuu WAAQAYYO akka isaan gad of deebisan argetti, dubbiin
WAAQAYYOO akkana jedhee gara Shemaa'iyaa dhufe; "Waan isaan gad of
deebisaniif, ani dafeen isaan fura malee isaan hin balleessu. Dheekkamsi
koos karaa Shiishaaqiin Yerusaalemitti hin dhangalaasu. 8 Ta'us isaan
akka garaa garummaa ana tajaajiluu fi mootota biyya biraa tajaajiluu
gidduu jiru beekaniif isaaf ni garboomu."
9 Shiishaaq mootiin Gibxi yeroo Yerusaalem qabatetti qabeenya mana
qulqullummaa WAAQAYYOOTII fi qabeenya masaraa mootummaa guurratee
deeme. Gaachanawwan warqee kanneen Solomoon hojjete dabalatee
waan guurratee gale. 10 Kanaafuu Rehoobo'aam mootichi iddoo isaanii
buusuuf jedhee gaachana naasii hojjetee ajajjuuwwan eegdota dabaree
eegumsa balbala masaraa mootummaatti kenne. 11 Yeroo mootichi gara
mana qulqullummaa WAAQAYYOO dhaqu hunda eegdonni sun gaachana
sana baachaa isa wajjin deemanii ergasii immoo kutaa eegdotaatti deebisu
ture.
12 Sababii Rehoobo'aam gad of deebiseef dheekkamsi WAAQAYYOO isa ir-
raa ni deebi'e; kanaafuu inni guutummaatti hin balleeffamne; dhugumaan
Yihuudaa keessa haala gaariitu ture.
13 Rehoobo'aam mootichis Yerusaalem keessatti of cimsee mootii ta'ee
ni jiraate. Yeroo inni mootii ta'etti umuriin isaa waggaa afurtamii tokko
ture. Innis waggaa kudha torba Yerusaalem magaalaa WAAQAYYO Maqaa
ofii isaa achi kaa'achuuf jedhee gosoota Israa'el hunda keessaa filate sana
keessatti mootii ta'ee bulche. Maqaan haadha isaa Na'amaa ture; isheenis

gosa Amoon turte. 14 Inni sababii WAAQAYYOON barbaaduuf garaa isaa hin
qopheessiniif waan hamaa hojjete.
15 Wantoonni bara mootummaa Rehoobo'aam keessa jalqabaa hamma
dhumaatti hojjetaman galmee seenaa kan Shemaa'iyaa raajichaa fi
seenaa dhalootaa kan Iddoon namichi ilaalaan sun barreesse keessatti
barreeffamaniiru mitii? Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam gidduu waraana
gargari hin cinnetu ture. 16 Rehoobo'aam abbootii ofii wajjin boqotee
Magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Abiyaan iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e.

13

Abiyaa Mooticha Yihuudaa
13:1-2; 13:22–14:1 kwf – 1Mt 15:1-2,6-8

1 Bara mootummaa Yerobi'aam keessa waggaa kudha saddeettaffaatti
Abiyaan mootii Yihuudaa ta'e; 2 innis Yerusaalem keessa jiraatee waggaa
sadii ni bulche. Maqaan haadha isaa Miikaayaa ture; isheen intala
Uurii'eel namicha Gibe'aa sanaa turte.
Abiyaa fi Yerobi'aam gidduu waraanatu ture. 3 Abiyaan humna
waraanaa kan namoota lola danda'an kuma dhibba afur of keessaa
qabuun duule; Yerobi'aam immoo loltoota ciccimoo kuma dhibba sad-
deetiin ba'ee isa eegate.
4 Abiyaan Gaara Zemaaraayim kan biyya gaaraa Efreem irra dhaabatee
akkana jedhe; "Yerobi'aamii fi Israa'el hundi mee na dhaggeeffadhaa!
5 Isin akka WAAQAYYO Waaqni Israa'el sun mootummaa Israa'el Daawitii fi
sanyiiwwan isaatiif kakuu soogiddaan bara baraan kenne hin beektanii?
6 Ta'us Yerobi'aam ilmi Nebaat tajaajilaan Solomoon ilma Daawit sun
gooftaa isaatti ni fincile. 7 Yeroo Rehoobo'aam ilmi Solomoon ijoollee waa
murteeffachuu fi isaaniin mormuufis dandeettii hin qabneetti kashlab-
boonni faayidaa hin qabne tokko tokko naannoo isaatti walitti qabamanii
isaan morman.
8 "Isin amma mootummaa WAAQAYYOO kan sanyii Daawit harka jiruun
mormuuf yaadaa jirtan. Isin dhugumaan tuuta guddaa dha; fakkiiwwan
jabbiiwwan warqee kanneen akka isaan waaqota keessan isinii ta'aniif
Yerobi'aam isiniif tolche sanas of biraa qabdu. 9 Isin garuu luboota
WAAQAYYOO, ilmaan Arooniitii fi Lewwota of keessaa baaftanii akkuma
namoota biyyoota kaanii luboota ofii keessanii hin muudannee? Namni
dibicha loonii tokkoo fi korbeeyyii hoolaa torba qabatee of qulqulleessuu
dhufu kam iyyuu waan waaqota hin ta'in sanaaf luba ta'a.
10 "Nuuf garuu WAAQAYYO Waaquma keenya; nu isa hin dhiifne.
Luboonni WAAQAYYOON tajaajilanis ilmaan Aroon; Lewwonni immoo isaan
ni gargaaru. 11 Isaan ganamaa fi galgala hunda aarsaa gubamuu fi ixaana
urgaa'u WAAQAYYOOF ni dhi'eessu. Minjaala akka seeraatti qulqullaa'e irra
buddeena kaa'anii galgala galgala immoo ibsaa baattuu ibsaa kan warqee
irraa hojjetame irra jiru ni qabsiisu. Nu ajaja WAAQAYYO Waaqa keenyaa
ni eegna; isin garuu isa dhiiftaniirtu. 12 Waaqni nu wajjin jira; inni
qajeelchaa keenya. Luboonni isaas malakata isaanii afuufanii waraana
isinitti ni waamu. Yaa namoota Israa'el isin hin milkooftaniitii, WAAQAYYO
Waaqa abbootii keessanii hin lolinaa."
13 Yerobi'aam yeroo kanatti akka isaan utuma inni fuula Yihuudaa
duraan jiruu karaa dugda duubaatiin isaan marsaniif loltoota isaa jaratti

ni erge. 14 Namoonni Yihuudaa garagalanii akka duraa fi duubaan
marfaman ni argan. Isaanis gara WAAQAYYOOTTI ni iyyatan; luboonni im-
moo malakata isaanii ni afuufan; 15 namoonni Yihuudaas iyya waraanaa ni
dhageessisan. Waaqnis iyya isaaniitiin Yerobi'aamii fi Israa'eloota hunda
fuula Abiyaa fi Yihuudaa duraa ni barbadeesse. 16 Israa'eloonni fuula
Yihuudaa duraa ni baqatan; Waaqnis dabarsee harka Yihuudootaatti isaan
kenne. 17 Abiyaa fi namoonni isaa akka malee isaan miidhan; kanaafuu
loltoota Israa'el ciccimoo keessaa namni kuma dhibba shan ni dhume.
18 Lola sana irrattis namoonni Israa'el akka malee ni dha'aman; namoonni
Yihuudaa garuu sababii WAAQAYYO Waaqa abbootii isaanii abdataniif ni
mo'atan.

19 Abiyaanis Yerobi'aamin ari'ee magaalaawwan Beet'eel, Yishaanaa
fi Efroon, gandoota naannoo isaanii jiran wajjin irraa ni fudhate.
20 Yerobi'aam bara mootummaa Abiyaa keessa deebi'ee bayyanachuu hin
dandeenye. WAAQAYYO isa dha'e; innis ni du'e.

21 Abiyaan garuu jabaachaa ni deeme. Innis niitota kudha afur fuudhee
ilmaan digdamii lamaa fi dubara kudha ja'a ni dhalche.

22 Wanni Abiyaan bara mootummaa isaa keessa hojjete biraa, waan
inni hojjetee fi wanni inni dubbate galmee seenaa raajicha Iddoo keessatti
barreeffameera.

14

1 Abiyaanis abbootii ofii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit keessatti
awwaalame. Ilmi isaa Aasaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e; bara isaa
keessas biyyattiin waggaa kudhan nagaadhaan jiraatte.

Aasaa Mooticha Yihuudaa
14:2-3 kwf – 1Mt 15:11-12

2 Aasaan waan fuula WAAQAYYO Waaqa isaa duratti gaarii fi qajeelaa ta'e
hojjete. 3 Innis iddoowwan aarsaa waaqota ormaa fi iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa ni diige; soodduuwwan dhagaa fi siidaawwan
Aasheeraa ni caccabse. 4 Akka sabni Yihuudaa WAAQAYYO Waaqa abbootii
isaa barbaadu, akka seera isaa fi ajaja isaaf bulu ni ajaje. 5 Magaalaawwan
Yihuudaa hunda keessaas iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa fi
iddoowwan aarsaa ixaanaa balleesse; mootummaanis isa jalatti nagaad-
haan ni jiraate. 6 Innis waan biyyattiin nagaa argatteef Yihuudaa keessatti
magaalaawwan dallaa jabaa qaban ni ijaare. Sababii WAAQAYYO boqonnaa
isaaf kenneef waggoota sana keessa namni tokko iyyuu lola isatti hin
kaafne.

7 Innis namoota Yihuudaan akkana jedhe; "Kottaa nu magaalaawwan
kanneen haa ijaarru; dallaa gamoo, cufaa fi danqaraawwan qabu itti
naannessinee haa ijaarru; sababii nu WAAQAYYO Waaqa keenya barbaan-
neef lafti kun ammas keenyuma; nu isa barbaanne; innis karaa hundaan
boqonnaa nuuf kenne." Isaan ni ijaaran; hojiin isaaniis ni milkaa'eef.

8 Aasaan namoota Yihuudaa kanneen gaachana gurguddaa fi eeboo
qabatan kuma dhibba sadii, namoota Beniyaam kanneen gaachana
xixinnaa fi xiyyawwan qabatan kuma dhibba lamaa fi saddeettama qaba
ture. Isaan kunneen hundi loltoota ciccimoo turan.

9 Zeraan namichi Itoophiyaa tokko immoo loltoota miliyoona tokkoo
fi gaariiwwan dhibba sadii fudhatee hamma Maareeshaatti isaanitti ni

duule. 10 Aasaanis isatti ba'e; isaanis Sulula Zefaataa keessatti Maareeshaa
iddoo lolaa qabatan.
11 Kana irratti Aasaan WAAQAYYO Waaqa isaa waammatee akkana jedhe;
"Yaa WAAQAYYO, kan akka kee namoota humna hin qabne gargaaree
namoota jajjaboo jalaa baasu tokko iyyuu hin jiru. Yaa WAAQAYYO Waaqa
keenya, nu sitti of kennineerraatii nu gargaari; maqaa keetiinis waraana
akka malee guddaa kanatti duulleerra. Yaa WAAQAYYO ati Waaqa keenya;
akka namni sitti cimuuf ofitti hin dhiisin."
12 WAAQAYYOS fuula Aasaatii fi Yihuudaa duraa namoota Itoophiyoota
ni dha'e; namoonni Itoophiyaas ni baqatan. 13 Aasaa fi loltoonni isaas
hamma Geraaraatti isaan ari'an. Waan Baay'een isaanii dhumaniif
namoonni Itoophiyaa deebi'anii bayyanachuu hin dandeenye; isaan
fuula WAAQAYYOO fi fuula loltoota isaa duratti barbadeeffamaniiruutii.
Namoonni Yihuudaas boojuu baay'ee fudhatanii deebi'an. 14 Isaan
sababii sodaachisni guddaan WAAQAYYO biraa jaratti dhufeef gandoota
naannoo Geraaraa jiran hunda barbadeessan. Isaanis sababii wan-
toonni booji'aman hedduun achi turaniif gandoota kanneen ni saaman.
15 Akkasumas qubatawwan tiksootaa dha'anii karra hoolotaa fi re'oota
akka malee hedduu fi gaalawwan illee booji'anii fudhatan. Ergasiis
Yerusaalemitti dacha'an.

15

Jijjiirama Aasaan Fide
15:16-19 kwf – 1Mt 15:13-16

1 Hafuurri Waaqaa Azaariyaa ilma Oodeed irra ni bu'e. 2 Innis Asaatti
gad ba'ee akkana jedheen; "Aasaa fi Yihuudaan hundi, Beniyaamis na
dhaga'aa. Yoo isin isa wajjin jiraattan WAAQAYYO isin wajjin ni jiraata. Yoo
isin isa barbaaddan inni isiniif ni argama; yoo isin isa dhiiftan immoo innis
isin dhiisa. 3 Yeroo dheeraadhaaf Israa'eloonni Waaqa dhugaa malee luba
isaan barsiisuu fi seera malee jiraachaa turan. 4 Yeroo rakkina isaaniitti
garuu gara WAAQAYYO Waaqa Israa'elitti deebi'anii isa barbaadan; innis
isaaniif ni argame. 5 Sababii bara sana keessa jiraattonni biyyattii hundi
raafama keessa turaniif ba'uu fi deebi'anii galuun amansiisaa hin turre.
6 Sababii Waaqni rakkina gosa hundaatiin isaan dhiphisaa tureef sabni
tokko saba biraatiin, magaalaan tokko magaalaa biraatiin barbadeeffamaa
ture. 7 Isin garuu jabaadhaa; harki keessanis hin laafin; hojiin keessan
badhaasa argataatii."
8 Aasaan yommuu dubbii kanaa fi raajii Azaariyaa ilma Oodeed
dhaga'etti ni jajjabaate. Innis waaqota jibbisiisoo harka namaatiin hojjeta-
man biyya Yihuudaa, Beniyaamii fi magaalaawwan biyya gaaraa Efreem
keessatti qabate hunda keessaa balleesse. Iddoo aarsaa WAAQAYYOO kan
gardaafoo mana qulqullummaa WAAQAYYOO dura jiru illee ni haaromse.
9 Innis Yihuudaa fi Beniyaam akkasumas warra biyya Efreem, Minaasee
fi Simi'oonii dhufanii alagummaadhaan isaan gidduu jiraachaa turan
hunda walitti qabe; namoonni akka malee baay'een akka WAAQAYYO
Waaqni isaa isa wajjin jiru arganii Israa'el keessaa gara isaa dhufaniitii.
10 Isaanis waggaa kudha shanaffaa Aasaan mootii ta'etti ji'a sadaffaa
keessa Yerusaalemitti walitti qabaman. 11 Yeroo sanattis waan booji'anii
fidan keessaa sangoota dhibba torbaa fi hoolota kuma torba WAAQAYYOOF
aarsaa godhan. 12 Isaanis garaa fi lubbuu isaanii guutuudhaan WAAQAYYO

Waaqa abbootii isaanii barbaaduudhaaf kakuu ni galan. 13 Namni
WAAQAYYO Waaqa Israa'el hin barbaanne hundi xinnaas ta'u guddaan,
dhiiras ta'u dubartiin ni ajjeefama ture. 14 Isaanis sagalee guddaa
fi iyyaan, malakataa fi gaanfa afuufuudhaan WAAQAYYOOF ni kakatan.
15 Yihuudoonni hundinuu waan garaa guutuudhaan kakataniif kakuu
kanatti akka malee gammadan. Isaan fedhiidhaan Waaqa ni barbaadan;
innis isaaniif argame. Kanaafuu WAAQAYYO karaa hundaan boqonnaa
isaaniif ni kenne.
16 Aasaan Mootichi akkoo isaa Ma'akaa iyyuu waan isheen fakkii
Asheeraa jibbisiisaa tokko tolfatteef iddoo ulfinaa kan isheen akka haadha
mootiitti qabaatte sana irra ishee buuse. Aasaan fakkii sana caccabsee
Sulula Qeedroon keessatti ni gube. 17 Yoo inni iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa guutumaan guutuutti Israa'el keessaa balleessuu
baate iyyuu garaan Aasaa bara jireenya isaa guutuu WAAQAYYOOF ken-
namee ture. 18 Innis meetii fi warqee akkasumas mi'oota innii fi abbaan
isaa Waaqaaf addaan baasan gara mana qulqullummaa Waaqayyootti ni
galche.
19 Hamma bara mootummaa Aasaa waggaa soddomii shanaffaatti lolli
tokko iyyuu hin kaane.

16

Bara Mootummaa Aasaa Kan gara Dhumaa
16:1-6 kwf – 1Mt 15:17-22
16:11–17:1 kwf – 1Mt 15:23-24

1 Bara mootummaa Aasaa keessa waggaa soddomii ja'affaatti Ba'ishaan
mootichi Israa'el biyya Yihuudaatti duulee akka namni tokko iyyuu
daangaa biyya Aasaa mooticha Yihuudaa keessaa hin baane yookaan akka
achi hin seenne gochuudhaaf jedhee Raamaa jabeessee ijaare.
2 Aasaanis meetii fi warqee mankuusa mana qulqullummaa WAAQAYY-
OOTII fi masaraa mootummaa isaa keessaa baasee Ben-Hadaad mooticha
Sooriyaa kan Damaasqoo taa'ee bulchaa ture sanaaf ni erge. 3 Innis,
"Akkuma walii galtee kanaan dura abbaa koo fi abbaa kee gidduu ture
sanaatti ammas anaa fi si gidduu walii galteen haa jiraatu. Kunoo ani
meetii fi warqee siif ergeera. Akka inni narraa deebi'uuf dhaqiitii walii
galtee Ba'ishaan mooticha Israa'el wajjin qabdu sana diigi" jedheen.
4 Ben-Hadaadis yaada Aasaa mootichaa fudhatee ajajjuuwwan loltoota
isaa magaalaawwan Israa'elitti duulchise. Isaanis magaalaawwan Iiyoon,
Daan, Abeel Maayimii fi magaalaawwan mankuusa Niftaalem hunda
rukutan. 5 Ba'ishaanis yommuu waan kana dhaga'etti Raamaa ijaaruu
dhiisee hojii ofii isaa dhaabe. 6 Aasaan Mootichis namoota Yihuudaa
hunda ni fide; isaanis dhagaawwanii fi muka Ba'ishaan ittiin hojjechaa
ture Raamaadhaa fudhatanii deeman. Aasaanis Gebaa fi Miisphaa ittiin
ijaarrate.
7 Yeroo sanattis Hanaaniin ilaalaan sun Aasaa mooticha Yihuudaa bira
dhufee akkana jedheen; "Waan ati WAAQAYYO Waaqa kee dhiiftee mootii
Sooriyaa amanatteef loltoonni Sooriyaa si harkaa ba'aniiru. 8 Namoonni
Itoophiyaa fi Liibiyaa gaariiwwanii fi abbootii fardaa kanneen akka
malee baay'ee qaban sun loltoota jajjaboo hin turree? Ta'us waan ati
WAAQAYYOON abdatteef inni dabarsee harka keetti isaan siif kenne. 9 Iji
WAAQAYYOO warra garaa guutuun isa amanatan jajjabeessuuf guutummaa

addunyaa ni ilaalaatii. Sababii ati hojii gowwummaa hojjetteef kana booddee waraanni sirraa hin caamu.”

10 Aasaan sababii kanaaf ilaaltuu sanatti ni aare; akka malee dheekkamees mana hidhaa keessa isa buuse. Yeruma sanatti Aasaan namoota tokko tokko gara jabinaan ni cunqurse.

11 Wanni bara mootummaa Aasaa keessa jalqabaa hamma dhumaatti hojjetame kitaaba moototа Yihuudaa fi Israa’el keessatti barreeffameera.
12 Aasaanis bara mootummaa isaa keessa waggaa soddomii saglaffaatti dhukkuba miillaatiin akka malee ni dhiphate. Ta’us inni dhukkuba akka malee hamaa kana keessatti illee ogeeyyii fayyaa malee gargaarsa
WAAQAYYOO hin barbaanne. 13 Ergasii Aasaan bara mootummaa isaa
keessa waggaa afurtamii tokkoffaatti du’ee abbootii ofii isaa wajjin boqote.
14 Isaanis awwaala inni Magaalaa Daawit keessatti dhagaa cabsee ofii isaatii qopheeffatetti isa ni awwaalan. Wasaasaa urgooftuuwwanii fi shittoodhaan guutame irra isa ni ciibsan; ulfina isaatiifis ibidda guddaa bobeessan.

17

Yehooshaafaax Mooticha Yihuudaa

1 Yehooshaafaax ilmi Aasaa iddoo abbaa isaa mootii ta’e; Israa’elittis ni
cime. 2 Innis magaalaawwan Yihuudaa kanneen jabeeffamanii ijaaraman hunda keessa loltoota ni qubachiise; Yihuudaa fi magaalaawwan Efreem kanneen abbaan isaa Aasaan qabatee ture keessas loltoota magaalaa eegan ni kaa’e.

3 Sababii Yehooshaafaax bara dargaggummaa isaa keessa karaa abbaan isaa Daawit jiraachaa ture irra deddeebi’eef WAAQAYYO isa wajjin ture.
Inni Ba’aal duukaa hin buune; 4 waan Israa’eloonni hojjetan duukaa bu’uu dhiisee Waaqa abbootii isaa duukaa bu’uudhaan ajaja isaa ni
eege. 5 WAAQAYYOS harka isaa jalatti mootummaa cimsee ni dhaabe; akka inni qabeenyaa fi ulfina guddaa qabaatuufis Yihuudoonni hundi
Yehooshaafaaxiif kennaa fidaa turan. 6 Garaan isaas karaa WAAQAYYOOTIIF
banamaa ture; kana malees iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatii fi siidaawwan Aasheeraa Yihuudaa keessaa ni balleesse.

7 Bara mootummaa isaa keessaa waggaa sadaffaatti akka isaan magaalaawwan Yihuudaa keessatti barsiisaniif qondaaltota isaa jechuunis Ben-Haayil, Obaadiyaa, Zakkaariyaas, Naatnaa’elii fi Miikaayaasin ni erge.
8 Lewwonni tokko tokko isaan wajjin turan; jarris: Shemaa’iyaa, Netaaniyaa, Zebaadiyaa, Asaaheel, Shemiiraamoot, Yoonaataan, Adooniyaa, Xoobbiyyahuu fi Xoob-Adooniyaa fe’a. Luboonni immoo Eliishaamaa fi
Yehooraam turan. 9 Isaanis Kitaaba Seera WAAQAYYOO fuudhanii deemanii guutummaa Yihuudaa keessatti ni barsiisan; magaalaawwan Yihuudaa hunda keessas deemanii saba ni barsiisan.

10 Sababii sodaachisni WAAQAYYOO mootummoota biyyoota naannoo Yihuudaa jiran irra bu’eef isaan Yehooshaafaax wajjin wal hin lolle.
11 Filisxeemonni tokko tokko kennaawwanii fi meetii akka gibiraatti fidanii Yehooshaafaaxiif ni kennan; Araboonni immoo bushaayee jechuunis korbeeyyii hoolaa kuma torbaa fi dhibba torbaa fi korbeeyyii re’ee kuma torbaa fi dhibba torba fidaniif.

12 Yehooshaafaaxis ittuma caalchisee jabaachaa ni deeme; Yihuudaa keessattis da’annoowwanii fi magaalaawwan mi’a itti kuusan ni ijaare;

[13] inni mankuusaalee baay'ee magaalaawwan Yihuudaa keessaa qaba
ture. Loltoota muuxannoo qabanis Yerusaalem keessa turse. [14] Haalli
isaan itti maatii maatiidhaan hiriiranis kana:

Yihuudaa keessaa ajajjoota gareewwanii 1,000:
Adinaahi ajajjichi loltoota 300,000 wajjin;
[15] isatti aanee Yehohaanaan ajajjichi loltoota 280,000 wajjin;
[16] isatti aanee immoo Amaasiyaa ilma Zikrii kan tajaajila WAAQAYY-
OOTIIF jedhee of kenne loltoota 200,000 wajjin.
[17] Gosa Beniyaam keessaa:
Eliyaadaan loltuun jabaan sun loltoota xiyyaa fi gaachana qabatan
200,000 wajjin;
[18] isatti aanee immoo Yehoozaabaad namoota lolaaf qophaa'an
180,000 wajjin hiriire.

[19] Isaan kunneen namoota inni magaalaawwan guutummaa Yihuu-
daa keessatti jabeeffamanii ijaaraman keessa qubachiiseen alatti warra
mooticha tajaajilaa turanii dha.

18

Miikiyaas Waan Ahaabiin Mormu Raaje
18:1-27 kwf – 1Mt 22:1-28

[1] Yehooshaafaax yeroo kanatti qabeenyaa fi ulfina guddaa qaba ture;
innis karaa fuudhaatiin Ahaabitti ni firoome. [2] Innis waggoota muraasa
booddee Ahaabin arguuf gara Samaariyaatti gad bu'e. Ahaabis isaa fi
namoota isa wajjin turaniif hoolotaa fi sangoota baay'ee qalee akka inni
Raamooti Gili'aad lolu isa sossobate. [3] Ahaab mootichi Israa'el, "Ati
Raamooti Gili'aadin loluuf na wajjin ni baataa?" jedhee Yehooshaafaax
mooticha Yihuudaa gaafate.

Yehooshaafaaxis, "Ani akkuma kee ti; sabni koos akkuma saba keetii
ti; nu waraana kana irratti isin wajjin dhaabanna" jedhee deebise.
[4] Yehooshaafaax garuu mootii Israa'eliin, "Duraan dursii gorsa WAAQAYYOO
gaafadhu" jedhe.

[5] Kanaafuu mootichi Israa'el raajota dhibba afur walitti qabee, "Nu
Raamooti Gili'aadin loluudhaaf baanu moo dhiisnu?" jedhee ni gaafate.

Isaanis, "Dhaqi; Waaqni dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii"
jedhanii deebisaniif.

[6] Yehooshaafaax immoo, "Akka nu waa isa gaafannuuf raajiin
WAAQAYYOO tokko iyyuu as hin jiruu?" jedhee gaafate.

[7] Mootiin Israa'el immoo Yehooshaafaaxiin, "Amma illee namichi nu
karaa isaatiin WAAQAYYOON waa gaafachuu dandeenyu tokko jira; garuu
sababii inni yeroo hunda waa'ee koo waan hamaa malee waan gaarii raajii
hin dubbanneef ani isa nan jibba. Innis Miikaayaa ilma Yimlaa ti" jedhe.

Yehooshaafaax immoo deebisee, "Mootichi akkas jechuu hin qabu"
jedheen.

[8] Kanaafuu mootiin Israa'el qondaaltota isaa keessaa nama tokko
waamee, "Dhaqiitii Miikaayaa ilma Yimlaa sana dafii fidi" jedheen.

[9] Mootichi Israa'elii fi Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa uffata isaanii
kan mootummaa uffatanii balbala Samaariyaa seensisu bira oobdii keessa
teessoo isaanii irra tataa'anii raajonni hundi immoo fuula isaanii duratti

raajii dubbachaa turan. 10 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi Keni'aanaa
gaanfawwan sibiilaa tolchee, "WAAQAYYO, 'Ati hamma isaan dhumanitti
gaanfawwan kanneeniin warra Sooriyaa ni wawwaraanta' jedha" jedhee
labse.

11 Raajonni kaan hundinuus waanuma kana raajan. Isaanis, "WAAQAYYO
dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii, Raamooti Gili'aadin lolii
mo'adhu" jedhan.

12 Ergamaan Miikaayaa waamuu dhaqe sunis, "Kunoo raajonni kaan
utuu gargar hin gorin milkaa'uu mootichaaf himaa jiru. Maaloo dubbiin
kees dubbii isaaniitiin tokko akka ta'uuf atis waan tolaa dubbadhu"
jedheen.

13 Miikaayaan garuu deebisee, "Dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani
waanuma Waaqni koo jedhu qofan isatti hima" jedhe.

14 Yommuu inni achi ga'ettis mootichi, "Yaa Miikaayaa, nu Raamooti
Gili'aaditti duullu moo ani dhiisu?" jedhee isa gaafate.

Miikaayaanis, "Isaan dabarfamanii harka keetti kennamuutii waraanii
mo'adhu" jedhee deebise.

15 Mootichi immoo, "Ani yeroo hammamin akka ati dhugaa malee waan
tokko illee natti hin himne maqaa WAAQAYYOOTIIN si kakachiisa?" jedheen.

16 Kana irratti Miikaayaan akkana jedhee deebise; "Ani Israa'eloota
hunda akkuma hoolota tiksee hin qabneetti gaara irratti bittinnaa'an nan
arge. WAAQAYYOS, 'Sabni kun gooftaa hin qabu. Tokkoon tokkoon isaanii
nagaadhaan mana isaaniitti haa deebi'an.' "

17 Mootiin Israa'elis Yehooshaafaaxiin, "Ani akka inni waa'ee koo waan
hamaa malee waan gaarii tokko iyyuu hin raajne sitti hin himnee?" jedhe.

18 Miikiyaas ittuma fufee akkana jedhe; "Kanaafuu ati dubbii
WAAQAYYOO dhaga'i; ani utuu WAAQAYYO teessoo isaa irra taa'ee, erg-
amoonni samii hundis mirgaa fi bitaa isaatiin dhadhaabatanuu nan arge.
19 WAAQAYYOS, 'Eenyutu akka inni dhaqee Raamooti Gili'aadin lolee achitti
du'uuf Ahaab mooticha Israa'el gowwoomsa?' jedhe.

"Inni tokko waan tokko jedha; inni kaan immoo waan biraa jedha.
20 Dhuma irratti hafuurri tokko dhufee fuula WAAQAYYOO dura dhaabatee,
'Anatu isa gowwoomsa' jedhe.

"WAAQAYYOS, 'Ati maaliin isa dogoggorsita?' jedhee isa gaafate.

21 "Innis, 'Ani dhaqee afaan raajota isaa hunda keessatti hafuura sobaa
nan ta'a' jedhe.

"WAAQAYYOS, 'Dhaqiitii isa dogoggorsi; ni milkooftaatii' isaan jedheen.

22 "Kanaafuu WAAQAYYO amma afaan raajota kee kanneenii keessa
hafuura sobaa kaa'eera. WAAQAYYO badiisa sitti ajajeera."

23 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi Keni'aanaa ol ba'ee Miikaayaa fuula
keessa kabalee, "Hafuurri WAAQAYYOO yommuu sitti dubbachuuf na biraa
ba'etti karaa kam deeme?" jedhee gaafate.

24 Miikaayaanis, "Ati gaafa dhokachuuf jettee gara kutaa manaa kan gara
keessaatti ol galtutti argita" jedhee deebiseef.

25 Kana irratti mootiin Israa'el akkana jedhee ajaje; "Miikaayaa fuud-
haatii gara Aamoon bulchaa magaalaa fi gara Yoo'aash ilma mootichaatti
geessaatii, 26 'Mootichi akkana jedha: Hamma ani nagaan deebi'utti
namicha kana mana hidhaa keessa buusaa; buddeenaa fi bishaan malees
homaa hin kenninaafii' jedhaan."

[27] Miikaayaan immoo, “Yoo ati nagaan deebite, WAAQAYYO karaa kootiin hin dubbanne” jedheen. Ittuma fufees, “Yaa saboota, isin hundi dubbii koo akeekkadhaa!” jedhe.

Ahaab Raamooti Gili’aaditti Ajjeefame
18:28-34 kwf – 1Mt 22:29-36

[28] Kanaafuu mootiin Israa’elii fi Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa
Raamooti Gili’aaditti ol ba’an. [29] Mootiin Israa’el Yehooshaafaaxiin, “Ani
eenyummaa koo dhokfadheen lola seena; ati garuu uffata mootummaa uffadhu” jedhe. Kanaafuu mootiin Israa’el eenyummaa ofii isaa dhokfatee lola seene.

[30] Yeroo kanatti mootiin Sooriyaa ajajjoota gaariiwwan isaatiin, “Mootii Israa’elitti malee xinnaas ta’u guddaatti, nama tokkottuu lola hin kaasinaa” jedhee ajaje.
[31] Ajajjoonni gaariiwwanii yommuu Yehooshaafaaxin arganitti, “Kun mootii Israa’el” jedhanii yaadan. Kanaafuu isa rukutuuf itti garagalan; Yehooshaafaax garuu guddisee iyye; WAAQAYYOS isa gargaare. Waaqnis isa irraa isaan deebise;
[32] ajajjoonni gaariiwwaniis yommuu akka inni mootii Israa’el hin ta’in arganitti isa ari’uu dhiisan.

[33] Garuu namichi tokko xiyya ofii isaa darbatee akkuma tasaa qomee sibiilaa gidduudhaan mooticha Israa’el ni waraane. Mootichis ooftuu gaarii isaatiin, “Gaarii naannessiitii lola keessaa na baasi. Ani madaa’eeraatii” jedhe.
[34] Lolli sunis guyyaa guutuu ittuma cimee oole; mootiin Israa’elis ol jedhee hamma aduun dhiitutti gara warra Sooriyaatti garagalee irkatee gaarii isaa keessa oole. Yommuu biiftuun lixxettis ni du’e.

19

[1] Yeroo Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa nagaadhaan gara masaraa
isaa Yerusaalemitti deebi’etti, [2] Yehuun raajichi ilmi Hanaanii sun isa
simachuuf ba’ee akkana isaan jedhe; “Ati nama hamaa gargaaruu fi warra WAAQAYYOON jibban jaallachuu qabdaa? Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO sitti dhufeera.
[3] Ta’us waan ati siidaawwan Aasheeraa barbadeessitee fi sababii garaan kee Waaqa barbaaduudhaaf qophaa’aa ta’eef wanni gaariin si biratti argameera.”

Yehooshaafaax Abbootii Murtii Muude

[4] Yehooshaafaax Yerusaalem keessa jiraate; innis Bersheebaadhaa hamma biyya gaaraa Efreemitti saba gidduu deemee akka isaan gara WAAQAYYO Waaqa abbootii isaaniitti deebi’an godhe.
[5] Innis biyya sana keessatti magaalaawwan Yihuudaa kanneen dallaa jabaa qaban hundatti abbootii murtii muude.
[6] Akkanas jedheen; “Waan hojjettan qalbeeffadhaa; WAAQAYYO isa yeroo isin murtii kennitanitti isin wajjin jiru sanaaf jettaniiti malee namaaf jettanii murtii hin kennitaniitii.
[7] WAAQAYYOON sodaachuun isin keessa haa jiraatu. Sababii WAAQAYYO Waaqa keenya bira dabni yookaan wal caalchisuun yookaan matta’aa fudhachuun hin jirreef of eeggannaadhaan murtii kennaa.”

[8] Yehooshaafaax akkasumas Yerusaalem keessatti akka isaan seera WAAQAYYOO eegsisanii dubbii wal dhabiisaatiif illee araara buusaniif Lewwota, lubootaa fi hangafoota maatiiwwan Israa’el tokko tokko muude. Isaanis Yerusaalem keessa jiraatan.
[9] Innis akkana jedhee isaan ajaje; “Isin amanamummaa fi garaa guutuun WAAQAYYOON sodaachaa tajaajiluu

qabdu. 10 Himatawwan namoota biyya keessanii kanneen magaalaa
keessa jiraatan irraa waa'ee dhiiga dhangalaasuu yookaan waa'ee seeraa,
waa'ee ajajawwanii, waa'ee labsii yookaan qajeelcha diduu irratti
gara keessan dhufan, akka isaan WAAQAYYOTTI cubbuu hin hojjenneef
akeekkachiisaa. Yoo kanaa achii dheekkamsi isaa isinii fi obboloota
keessanitti ni dhufaa. Waan kana godhaa; isinis cubbuu hin hojjettan.
11 "Waan kan WAAQAYYOO ta'e kam irratti iyyuu Amariyaan lubichi
hangafti, waan kan mootii ta'e kam irratti iyyuu Zebaadiyaan ilmi Ish-
maa'eel hoogganaan gosa Yihuudaa isin irratti muudamaniiru; Lewwonni
immoo qondaaltota ta'anii fuula keessan dura ni tajaajilu. Jabaadhaa
hojjedhaa; WAAQAYYO warra waan gaarii hojjettan wajjin haa jiraatu."

20

Yehooshaafaax Mo'aabii fi Amoon Mo'ate

1 Kana booddee Mo'aabonnii fi Amoononni Mi'uunota tokko tokko
wajjin Yehooshaafaaxin loluuf dhufan.
2 Namoonni tokko tokkos dhufanii, "Waraanni akka malee guddaan isaa
Edoom gama Galaanaatii sitti dhufaa jira. Duulli kunis kunoo Een Gaadii
lafa Hazezoon Taamaar jedhamu ga'ee jira" jedhanii Yehooshaafaaxitti
himan. 3 Yehooshaafaaxis waan akka malee sodaateef WAAQAYYOON
waammachuuf murteeffate; guutummaa Yihuudaa keessattis sooma labse.
4 Namoonni Yihuudaas gargaarsa WAAQAYYOO barbaacha walitti ni qaba-
man; isaan dhugumaan isa barbaacha magaalaawwan Yihuudaa hunda
keessaa ni dhufan.
5 Yehooshaafaaxis mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa oobdii
haaraa dura waldaa Yihuudaa fi Yerusaalem gidduu dhaabatee 6 akkana
jedhe:

> "Yaa WAAQAYYO, Waaqa abbootii keenyaa, ati Waaqa samii keessa
> jiraattu mitii? Ati mootummoota sabootaa hunda bulchita; humnii fi
> jabinni si harka jiru; namni siin mormuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.
> 7 Yaa Waaqa keenya, ati jiraattota biyya kanaa fuula saba kee Israa'el
> duraa baaftee biyyattii bara baraan sanyiiwwan Abrahaam michuu kee
> sanaaf hin kenninee? 8 Isaanis biyya sana keessa jiraatanii Maqaa
> keetiif mana qulqullummaa ni ijaaran; akkanas jedhan: 9 'Yoo wanni
> hamaan nutti dhufe, yoo goraadeen, murtiin yookaan dha'ichi yookaan
> beelli nutti dhufe, nu fuula kee dura mana qulqullummaa kan Maqaa
> keetiin waamamu kana dura dhaabannee dhiphina keenya keessatti sitti
> iyyanna; atis nu dhageessee nu oolchitta.'
>
> 10 "Amma garuu namoonni Amoon, kan Mo'aabii fi kan Gaara See'iir
> kanneen ati akka Israa'eloonni yeroo Gibxii dhufanitti isaan hin tuqne
> gootee akkasiin badiisa oolan sun as jiru. 11 Kunoo akka isaan biyya ati
> dhaala gootee nuu kennite keessaa nu baasuudhaan galata keenya nuu
> deebisuuf dhufan ilaali. 12 Yaa Waaqa keenya ati isaanitti hin murtuu?
> Nu waraana guddaa nutti dhufe kana of irraa deebisuudhaaf humna hin
> qabnu. Nu waan goonu hin beeknu; iji keenya garuu sirra jira."

13 Namoonni Yihuudaa hundinuu niitota isaanii, ijoollee fi daa'imman
isaanii wajjin fuula WAAQAYYOO dura dhadhaabatanii turan.
14 Yahizii'eel ilma Zakkaariyaas ilma Benaayaa, ilma Ye'ii'eel ilma
Mataan Lewwicha sanyii Asaaf sana utuma inni waldaa keessa dhabatuu
Hafuurri WAAQAYYOO isa irra bu'e.

15 Innis akkana jedhe; “Yehooshaafaax yaa mootii, warri Yihuudaa fi
Yerusaalem keessa jiraattan hundinuu dhaga’aa! WAAQAYYO akkana isiniin
jedha: ‘Isin sababii waraana guddaa kanaatiif jettanii hin sodaatinaa
yookaan abdii hin kutatinaa. Lolli kun kan Waaqaa ti malee kan keessan
miti. 16 Bor isaanitti gad bu’aa. Isaan karaa malkaa Ziizi ol ba’u; isin
immoo gammoojjii Yiruu’eel keessatti qarqara sululichaa irratti isaan
argattu. 17 Lola kana loluu isin hin barbaachisu. Isin iddoo iddoo
keessan qabadhaa; yaa Yihuudaa fi Yerusaalem jabaadhaa dhaabadhaatii
mo’annoo WAAQAYYO isiniif kennu ilaalaa. Hin sodaatinaa; abdiis hin
kutatinaa. Bor isaanitti ba’aa; WAAQAYYO isin wajjin dhaabata.’ ”

18 Yehooshaafaax adda isaatiin lafatti gombifame; namoonni Yihuudaa
fi Yerusaalem hundinuus fuula WAAQAYYOO duratti addaan lafatti gomb-
ifamanii ni sagadan. 19 Ergasii immoo garee Qohaatii fi Qooraahi keessaa
Lewwonni tokko tokko dhaabatanii, sagalee guddaadhaan WAAQAYYO
Waaqa Israa’el ni galateeffatan.

20 Isaanis guyyaa itti aanu ganamaan ka’anii gammoojjii Teqoo’aatti ni
qajeelan. Yehooshaafaaxis akkuma isaan ba’aniin dhaabatee, “Namoonni
Yihuudaa fi Yerusaalem na dhaggeeffadhaa! Isin ni jabaattuutii WAAQAYYO
Waaqa keessan amanadhaa; raajota isaa illee amanaa isin ni milkooftuu-
tii” jedhe. 21 Yehooshaafaax erga namoota wajjin mari’atee booddee akka
isaan loltoota dura deemanii,

“WAAQAYYOON galateeffadhaa;
    jaalalli isaa bara baraan jiraataatii”

jechaa WAAQAYYOON faarfatanii sababii ulfina qulqullummaa isaatiif isa
leellisaniif faarfattoota muude.

22 Akkuma isaan faarfachuu fi galateeffachuu jalqabaniinis WAAQAYYO
namoota Amoon kan Mo’aabii fi kan Gaara See’iir kanneen Yihuudaatti
duulan sana dura waraana riphee eeggatu tokko ni kaa’e; isaanis ni
mo’ataman. 23 Namoonni Amoonii fi Mo’aab namoota Tulluu See’iir irraa
dhufan guutumaan guutuutti barbadeessuudhaaf itti ka’an. Isaanis erga
namoota See’iir dhufan sana fixanii booddee deebi’anii wal fixan.

24 Namoonni Yihuudaas yommuu iddoo gara gammoojjiitti garagalee
jiru ga’anii waraana guddaa sana ilaalanitti reeffa lafatti kufe qofa argan;
namni tokko iyyuu hin miliqne. 25 Kanaafuu Yehooshaafaaxii fi namoonni
isaa boojuu isaanii guurrachuu dhaqan; isaanis mi’a lolaa hedduu fi
uffata akkasumas mi’oota gatii guddaa baasan kan guurratanii fixuu
hin dandeenye achitti ni argatan. Boojuun argames waan akka malee
baay’ee tureef walitti qabuuf bultii sadii fudhate. 26 Bultii afuraffaatti
lafa itti WAAQAYYOOF galata dhi’eessan sana Sulula Beraakaa keessatti
walitti qabaman. Kanaafuu iddoon suni hamma har’aatti Sulula Beraakaa
jedhamee waamama.

27 Namoonni Yihuudaa fi Yerusaalem sababii WAAQAYYO waan isaan
ittiin diinota isaanii irratti gammadan isaaniif kenneef Yehooshaafaaxiin
hoogganamanii gammachuudhaan Yerusaalemitti deebi’an. 28 Isaanis
Yerusaalem seenanii baganaa, kiraaraa fi malakata qabatanii gara mana
qulqullummaa WAAQAYYOO ni dhaqan.

29 Mootummoonni biyyoota hundaas yommuu akka itti WAAQAYYO
diinota Israa’el lole dhaga’anitti Waaqa sodaachuun isaan qabate.
30 Mootummaan Yehooshaafaaxis waan Waaqni isaa karaa hundaan
boqonnaa isaaf kenneef nagaadhaan ni jiraate.

Dhuma Bara Mootummaa Yehooshaafaax
20:31–21:1 kwf – 1Mt 22:41-50

31 Akkasiin Yehooshaafaax mootii ta'ee Yihuudaa ni bulche. Inni
yeroo mootii Yihuudaa ta'etti nama umuriin isaa waggaa soddomii shan
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa digdamii shan ni bulche.
Maqaan haadha isaa Azuubaa ture; isheenis intala Shilhii turte. 32 Innis
karuma abbaa isaa Aasaa irra deeme malee isa irraa hin jal'anne; fuula
WAAQAYYOO durattis waan qajeelaa hojjete. 33 Ta'us iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa hin diigamne ture; namoonnis qalbii isaanii gara
Waaqa abbootii isaaniitti hin deebine ture.

34 Wantoonni bara mootummaa Yehooshaafaax keessa jalqabaa hamma
dhumaatti hojjetaman kanneen biraa seenaa Yehuu ilma Hanaanii
kan kitaaba mootota Israa'el keessatti galmeeffame sana keessatti bar-
reeffamaniiru.

35 Ergasii Yehooshaafaax mootichi Yihuudaa, Ahaaziyaa mootii Is-
raa'el kan hojiin isaa jibbisiisaa ta'e sana wajjin walii galtee godhate.
36 Innis dooniiwwan daldalaa hojjechuuf isaan walii gale; isaanis Eziyoon
Geberitti dooniiwwan ni hojjechiisan. 37 Elii'ezer raajichi ilmi Doo-
daawaahuu namichi Maareeshaa sun, "Sababii ati Ahaaziyaa wajjin walii
galtee godhatteef WAAQAYYO hojii kee ni diiga" jedhee Yehooshaafaaxiin
mormee raajii ni dubbate. Dooniiwwanis ni caccaban; gara Tarshiishis
dhaquu hin dandeenye.

21

1 Ergasii Yehooshaafaax abbootii isaa wajjin boqotee isaanuma biratti
magaalaa abbaa isaa magaalaa Daawit keessatti awwaalame. Yehooraam
ilmi isaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. 2 Obboloonni Yehooraam
ilmaan Yehooshaafaax Azaariyaa, Yehii'eel, Zakkaariyaas, Ezaariyaas,
Miikaa'elii fi Shefaaxiyaa jedhaman ture. Isaan kunneen hundi ilmaan
Yehooshaafaax mooticha Israa'el sanaa turan. 3 Abbaan isaaniis kennaa
meetii, kan warqeetii fi mi'oota gatii guddaa baasanii akkasumas maga-
alaawwan Yihuudaa keessaa kanneen dallaa jabaa qaban isaanii kenne;
garuu sababii inni hangafa ta'eef mootummaa isaa Yehooraamiif kenne.

Yehooraam Mooticha Yihuudaa
21:5-10,20 kwf – 2Mt 8:16-24

4 Yehooraam erga mootummaa abbaa isaa irratti jabaatee dhaabatee
booddee obboloota isaa hundaa fi qondaaltota Israa'el tokko tokko
goraadeedhaan ni fixe. 5 Yehooraam yeroo mootii ta'etti umuriin isaa
waggaa soddomii lama ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa
saddeet ni bulche. 6 Innis akkuma manni Ahaab godhee ture sana karaa
mootota Israa'el duukaa bu'e; intala Ahaab fuudhee tureetii. Fuula
WAAQAYYOO durattis waan hamaa hojjete. 7 Ta'us WAAQAYYO sababii
Daawit wajjin kakuu galeef mana Daawit balleessuun fedhii WAAQAYYOO
hin turre. Inni isaa fi sanyii isaatiif ibsaa bara baraa dhaabuuf kakuu
galee ture.

8 Bara Yehooraam keessa Edoom Yihuudaatti fincilee mootii ofii isaa
moosifate. 9 Kanaafuu Yehooraam qondaaltota isaatii fi gaariiwwan isaa
hunda wajjin achi dhaqe. Warri Edoomis isaa fi ajajjoota gaariiwwan
isaa marsan; inni garuu halkaniin ka'ee isaan ni dha'e. 10 Edoom hamma
har'aatti illee akkuma Yihuudaatti finciletti jira.

Libnaanis sababii Yehooraam WAAQAYYO Waaqa abbootii isaa dhiiseef
yeruma sanatti fincile. 11 Tulluuwwan Yihuudaa irrattis iddoowwan
sagadaa ijaaree akka namoonni Yerusaalem sagaagalan gochuudhaan
Yihuudaa karaa irraa jal'ise.

12 Yehooraamis xalayaa Eeliyaas raajicha biraa ergame tokko ni argate;
xalayaan sunis akkana jedha:

"WAAQAYYO Waaqni abbaa kee Daawit akkana jedha: 'Ati karaa abbaa
kee Yehooshaafaax irra yookaan karaa Aasaa mooticha Yihuudaatti
hin adeemne. 13 Ati garuu karaa moototа Israa'el irra deemuudhaan
akkuma manni Ahaab godhe sana Yihuudaa fi saba Yerusaalem sagaa-
galchiifte. Obboloota kee miseensota mana abbaa keetii kanneen sirra
wayyan sana illee ni fixxe. 14 Kanaafuu WAAQAYYO amma saba kee,
ilmaan kee, niitota kee fi waan ati qabdu hunda dha'icha hamaadhaan
dha'uuf jira. 15 Ati mataan kee iyyuu dhukkuba mar'umaanii kan
guyyaa guyyaadhaan hammaachaa deemuun qabamta; dhuma irrattis
dhukkubichi mar'umaan kee alatti yaasa.' "

16 WAAQAYYOS Filisxeemotaa fi Araboota saba Itoophiyaatti dhi'oo
jiraatan Yehooraamitti ni kaase. 17 Isaanis Yihuudaa dha'anii qabatan;
mi'a masaraa mootii keessatti argamu hunda, ilmaanii fi niitota isaa wajjin
booji'anii ni fudhatan. Ilma isaa Ahaaziyaa isa quxisuu sana malee ilmi
tokko iyyuu hin hafneef.

18 Waan kana hundaa booddee WAAQAYYO dhukkuba mar'umaanii kan
hin fayyineen Yehooraamin ni dha'e. 19 Innis oolee bulee dhuma waggaa
lammaffaatti sababii dhukkuba hamaa sanaatiif mar'umaan isaa keessaa
ni kufe; akka malees dhiphatee ni du'e. Namoonni isaa akka abbootii
isaatiif godhan sana ulfina isaatiif jedhanii ibidda hin bobeessine.

20 Yehooraam yeroo mootii ta'etti nama waggaa soddomii lamaa ture. In-
nis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa saddeet ni bulche. Yeroo inni du'etti
namni tokko iyyuu isaaf hin gaddine; innis Magaalaa Daawit keessatti
awwaalame malee lafa mootonni itti awwaalamanitti hin awwaalamne.

22

Ahaaziyaa Mooticha Yihuudaa
22:1-6 kwf – 2Mt 8:25-29
22:7-9 kwf – 2Mt 9:21-29

1 Sababii Saamtonni Araboota wajjin qubata loltootaa seenan sun ilmaan
isaa hangafoota hunda fixaniif namoonni Yerusaalem Ahaaziyaa ilma
Yehooraam sana iddoo isaa buusanii mootii godhan. Kanaafuu Ahaaziyaa
ilmi Yehooraam mooticha Yihuudaa sun mootii ta'ee bulchuu ni jalqabe.

2 Ahaaziyaa yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii lama
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa tokko ni bulche. Maqaan
haadha isaa Ataaliyaa dha; isheenis intala ilma Omrii turte.

3 Innis sababii haati isaa akka inni dogoggora hojjetu isa jajjabeessaa
turteef karaa mana Ahaab duukaa bu'e. 4 Sababii manni Ahaab
erga abbaan isaa du'ee booddee gorsitoota isaa ta'uudhaan gara yakka
hojjechuutti isa oofaniif, innis akkuma manni Ahaab godhe sana fuula
WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. 5 Inni yeroo Yehooraam ilma
Ahaab mooticha Israa'el wajjin Raamooti Gili'aaditti Hazaa'eel mooticha
Arraam loluudhaaf duuletti gorsuma isaanii duukaa bu'e. Warri Arraamis
Yooraamin ni madeessan; 6 kanaafuu inni madaa isaan yeroo inni Raamaat

keessatti Hazaa'eel mooticha Arraam wajjin wal loletti isa madeessan sana fayyuuf jedhee Yizri'eelitti deebi'e.

Kana irratti Ahaaziyaan ilmi Yooraam mootichi Yihuudaa sababii inni madaa'ee tureef Yehooraam ilma Ahaab arguuf gara Yizri'eelitti gad bu'e.

7 Sababii inni Yehooraamin gaafachuu dhaqeef Waaqni Ahaaziyaatti
badiisa fide. Ahaaziyaan yommuu achi ga'etti Yehuu ilma Nimshii sana
simachuuf Yooraam wajjin gad ba'e. Yehuun immoo nama WAAQAYYO akka
inni mana Ahaab balleessuuf dibee dha. 8 Yehuun utuu mana Ahaabitti
muraa jiruu qondaaltota Yihuudaa fi ilmaan firoota Ahaaziyaa kanneen
Ahaaziyaa tajaajilaa turan argee isaan ni galaafate. 9 Ergasii immoo inni
Ahaaziyaa barbaacha ni deeme; namoonni Yehuus Samaariyaadhaa iddoo
inni itti dhokatee turee qabanii Yehuutti fidanii isa ni ajjeesan. Isaanis,
"Inni ilma Yehooshaafaax namicha garaa guutuudhaan WAAQAYYOON
barbaade sanaa ti" jedhanii isa ni awwaalan. Kanaafuu mana Ahaaziyaa
keessaa namni aangoo mootummaa qabachuu danda'u tokko illee hin
turre.

Ataaliyaa fi Yoo'aash
22:10–23:21 kwf – 2Mt 11:1-21

10 Ataaliyaan haati Ahaaziyaa yommuu akka ilmi ishee du'e argitetti
kaatee maatii mana mootii Yihuudaa guutumaan guutuutti balleessite.
11 Yehooshebaati intalli Yehooraam Moootichaa garuu ilmaan moototaa
kanneen ajjeefamuuf turan keessaa Yoo'aash ilma Ahaaziyaa hattee
fudhachuudhaan guddiftuu isaa wajjin dinqatti ni dhoksite. Yoshabeti
intalli Iyyooraam Mootichaa, niitiin Yehooyaadaa lubichaa sun obboleettii
Ahaaziyaa turte; isheenis akka Ataaliyaan isa hin ajjeefneef mucaa sana
dhoksite. 12 Innis bara Ataaliyaan biyya bulchaa turte hunda isaan wajjin
mana qulqullummaa Waaqaa keessatti dhokfamee waggaa ja'a jiraate.

23

1 Yehooyaadaan waggaa torbaffaatti jabina ofii isaa ni argisiise. Innis
ajajjuuwwan dhibbaa jechuunis Azaariyaa ilma Yirooham, Ishmaa'eel
ilma Yehohaanaan, Azaariyaa ilma Oobeed, Ma'aseyaa ilma Adaayaa
fi Eliishaafaax ilma Zikrii wajjin kakuu seene. 2 Isaanis guutummaa
Yihuudaa keessa deemanii magaalaawwan hunda keessaa Lewwotaa
fi hangafoota maatiiwwan Israa'el walitti ni qaban. Yommuu isaan
Yerusaalem ga'anittis, 3 waldaan guutuun mana qulqullummaa Waaqaa
keessatti mooticha wajjin kakuu seene.

Yehooyaadaanis akkana isaaniin jedhe; "Akkuma WAAQAYYO waa'ee
sanyii Daawit waadaa gale sanatti, ilmi mootichaa mootii ni ta'a. 4 Wanni
isin gochuu qabdan isa kana: Isin lubootaa fi Lewwota guyyaa Sanbataa
hojiitti ramadamtan keessaa harka sadii keessaa harki tokko karra, 5 harka
sadii keessaa harki tokko masaraa mootummaa, harka sadii keessaa harki
tokko immoo karra 'Karra Hundee' jedhamu sana eegaa; namoonni kaan
hundi immoo oobdii mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti argamuu
qabu. 6 Lubootaa fi Lewwota hojii irra jiran malee namni tokko iyyuu
mana qulqullummaa WAAQAYYOO hin seenin; isaan sababii qulqullaa'aniif
seenuu ni danda'u; warri kaan hundi garuu waan WAAQAYYO isaan ajaje
eeguu qabu. 7 Lewwonni tokkoon tokkoon isaanii mi'a lolaa harkatti
qabatanii moootichatti naanna'anii dhadhaabachuu qabu. Namni mana

qulqullummaa seenu kan biraa kam iyyuu haa ajjeefamu. Lafa inni dhaqu hundatti mootichatti dhi'oo jiraadhaa."

8 Lewwonnii fi namoonni Yihuudaa hundinuu akkuma Yehooyaadaan
lubichi ajaje sana ni godhan. Sababii Yehooyaadaan lubichi gareewwan
eegumsaa keessaa tokko illee gad hin dhiisiniif tokkoon tokkoon isaaniis
namoota isaanii warra guyyaa Sanbataatiin hojiitti bobba'anii fi warra
hojii irraa boqotan ni fudhatan. 9 Innis eeboowwan, gaachanawwan
gurguddaa fi xixinnaa Daawit Mootichaa kanneen mana qulqullummaa
Waaqaa keessa turan ajajjuuwwan dhibbaatiif ni kenne. 10 Akka
namoonni hundi mi'a lolaa harkatti qabatanii karaa kibba mana qulqul-
lummaatii hamma karaa kaaba mana qulqullummaatti iddoo aarsaatii fi
mana qulqullummaa biratti mootichatti naanna'anii dhaabatan ni godhe.

11 Yehooyaadaa fi ilmaan isaa ilma mootichaa fidanii mataa isaa irra gonfoo kaa'an; isaanis garagalcha kakuu itti kennanii akka inni mootii ta'e ni labsan. Isa dibaniis, "Mootichi bara baraan haa jiraatu!" jedhanii ni iyyan.

12 Ataaliyaan yommuu waca namoota fiiganii mooticha leellisanii
dhageessetti, isaan bira gara mana qulqullummaa Waaqayyoo dhaqxe.
13 Yeroo isheen ilaaltetti mootichi balbala irra utubaa isaa bira dhaabatuu
ni argite. Qondaaltonnii fi warri malakata afuufan mooticha bira turan; namoonni biyya sanaa hundinuus gammadanii malakata afuufaa turan; faarfattoonni immoo meeshaa muuziiqaatiin faarfannaa qajeelchaa turan. Kana irratti Ataaliyaan uffata ishee tarsaaftee, "Kun maltummaa dha! Kun maltummaa dha!" jettee iyyite.

14 Yehooyaadaan lubichis, "Hiriira gidduudhaa baasaatii ishee fidaa;
nama ishee irra dhufu kam iyyuu goraadeedhaan ajjeesaa" jedhee ajajju-
uwwan dhibbaa kanneen kutaawwan loltootaa sana irratti ramadaman
erge. Lubichi, "Mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti ishee hin
ajjeesinaa" jedhee tureetii. 15 Kanaafuu isaan akkuma isheen karra "Karra
Fardaa" jedhamu kan masaraa mootii duraa geesseen qabanii achumatti ishee ni ajjeesan.

16 Yehooyaadaan akka inni, sabnii fi mootichis saba Waaqayyoo ta'aniif
kakuu ni dhaabe. 17 Sabni hundinuu gara galma Ba'aal dhaqee diige.
Isaanis iddoowwan aarsaatii fi waaqota tolfamoo caccabsanii Mataan lubicha Ba'aal sana illee iddoowwan aarsaa duratti ni ajjeesan.

18 Ergasii Yehooyaadaan luboota Lewwota turan kanneen Daawit mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessatti ramadee ture sanatti itti gaafata-
mummaa mana qulqullummaa ni kenne; isaan akkuma Seera Musee
keessatti barreeffame sanatti aarsaa gubamu Waaqayyoof dhi'eessuu
qabu; Daawit akka isaan gammachuu fi faarfannaadhaan aarsaa kana
dhi'eessan ajajee tureetii. 19 Akkasumas inni akka namni karaa kamiin
iyyuu xuraa'e tokko iyyuu ol hin seenneef balbala mana qulqullummaa Waaqayyoo dura eegdota ni dhaabe.

20 Innis ajajjuuwwan dhibbaa, namoota bebeekamoo, bulchitoota sabaa fi namoota biyyattii hunda fudhatee dhaqee mana qulqullummaa Waaqayyootii mooticha gad baasee fide. Isaanis karaa, "Karra Ol aanu" jedhamuutiin masaraa mootummaa seenanii mooticha teessoo
mootummaa irra teessisan. 21 Saboonni biyyattii hundi ni ililchan; sababii
Ataaliyaan goraadeedhaan ajjeefamteef magaalaan sun nagaa argatte.

24

Yoo'aash Mana Qulqullummaa Haaromsuu Isaa
24:1-14 kwf – 2Mt 12:1-16
24:23-27 kwf – 2Mt 12:17-21

1 Yoo'aash yeroo mootii ta'etti nama umuriin isaa waggaa torbaa ture;
innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa afurtama ni bulche. Maqaan
haadha isaa Ziibiyaa ture; isheenis nama Bersheebaa turte. 2 Yoo'aash
bara Yehooyaadaa lubichaa hunda keessa waan fuula WAAQAYYOO duratti
qajeelaa ta'e hojjete. 3 Yehooyaadaan niitota lama isaaf file; innis ilmaanii
fi intallan ni dhalche.

4 Yeroo xinnoo booddees Yoo'aash mana qulqullummaa WAAQAYYOO
haaromsuuf murteesse. 5 Innis lubootaa fi Lewwota walitti waamee, "Gara
magaalaawwan Yihuudaa dhaqaatii maallaqa waggaa waggaadhaan mana
qulqullummaa Waaqa keessanii haaromsuuf oolu Israa'eloota hunda irraa
walitti qabaa. Kanas ammuma godhaa" isaaniin jedhe. Lewwonni garuu
dafanii hin goone.

6 Kanaafuu mootichi Yehooyaadaa lubicha hangafticha waamee, "Ati
maaliif akka Lewwonni gibira Museen garbichi WAAQAYYOO fi yaa'iin
Israa'el akka dunkaana dhuga ba'umsaatiif baafamu murteessan sana
Yihuudaa fi Yerusaalem irraa walitti qaban hin godhin?" jedheen.

7 Yeroo sana ilmaan Ataaliyaa dubartittii hamtuu sanaa mana qulqul-
lummaa Waaqaa cabsanii seenanii mi'oota qulqulleeffaman illee Ba'aalin
tajaajiluuf itti ni fayyadaman.

8 Kanaafuu mootichi akka isaan sanduuqa maallaqni itti walitti qabamu
hojjetanii karaa alaatiin balbala mana qulqullummaa WAAQAYYOO bira
kaa'an ni ajaje. 9 Akka isaan qaraxa Museen garbichi Waaqaa sun yeroo
gammoojjii keessa turanitti Israa'eloota ajaje sana WAAQAYYOOF fidaniif
Yihuudaa fi Yerusaalem keessatti labsiin tokko ni ba'e. 10 Qondaaltonni
hundii fi sabni hundi buusii isaanii gammachuudhaan fidanii hamma
inni guututti sanduuqicha keessa ni buusan. 11 Yommuu sanduuqichi
Lewwotaan gara qondaaltota mootiitti fidamee qondaaltonni sun akka
maallaqni baay'een isa keessa jiru arganitti barreessaan mootichaa fi
ajajaan lubicha hangafaa dhufanii maallaqa sana sanduuqa keessaa
garagalchanii sanduuqicha iddoo isaatti deebisu ture. Isaanis guyyuma
guyyaan akkas godhanii maallaqa akka malee baay'ee walitti ni qaban.
12 Mootichii fi Yehooyaadaanis maallaqa sana warra mana qulqullummaa
WAAQAYYOO hojjechiisuuf itti gaafatamummaa fudhatanitti ni kennan.
Isaanis mana qulqullummaa WAAQAYYOO haaromsuudhaaf namoota dha-
gaa cabsanii fi ogeeyyii hojii mukaa, akkasumas mana qulqullummaa
haaromsuudhaaf hojjettoota sibiilaa fi naasii ittiin ni qaxaran.

13 Hojjettoonni qaxaraman waan jabaatanii hojjetaniif hojiin sun isaaniif
ni milkaa'e. Mana qulqullummaa Waaqaas akkuma duraan turetti
deebisanii ni haaromsan; ni jabeessanis. 14 Erga fixanii booddees maallaqa
hafe fidanii mootichaa fi Yehooyaadaatti ni kennan; maallaqa sanaanis
mi'oota mana qulqullummaa WAAQAYYOO jechuunis mi'oota tajaajilaa fi
kan aarsaan gubamu ittiin dhi'eeffamu akkasumas caabiiwwan, mi'oota
warqee fi meetii ittiin ni hojjetan. Isaanis bara Yehooyaadaa keessa
utuu gargar hin kutin mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti aarsaa
gubamu dhi'eessaa turan.

15 Yehooyaadaanis bara dheeraa jiraatee dulloomee waggaa dhibba
tokkoo fi soddomatti ni du'e. 16 Innis sababii Israa'el keessatti Waaqaa
fi mana qulqullummaa isaatiif waan gaarii hojjeteef Magaalaa Daawit
keessatti mootota biratti ni awwaalame.

Hammina Yoo'aash

17 Erga Yehooyaadaan du'ee booddee qondaaltonni Yihuudaa dhufanii
amanamummaa moottichaaf qaban ni ibsan; innis isaan dhaggeeffate.
18 Isaanis mana qulqullummaa WAAQAYYOO Waaqa abbootii isaanii dhi-
isanii siidaawwan Aasheeraa fi waaqota tolfamoo ni waaqeffatan. Sababii
balleessaa isaaniifis dheekkamsi Waaqaa Yihuudaa fi Yerusaalemitti ni
dhufe. 19 Akka isaan gara isaatti saba deebisaniif WAAQAYYO raajota
isaanitti erge; raajonnis isaanitti rageessan; isaan garuu dhaga'uu hin
barbaanne.

20 Ergasiis Hafuurri Waaqaa Zakkaariyaas ilma Yehooyaadaa lubichaa
irra ni bu'e. Innis ka'ee fuula uummataa dura dhaabatee, "Waaqni akkana
jedha: 'Isin maaliif ajaja WAAQAYYOO eeguu diddani? Isin hin milkooftan.
Sababii isin WAAQAYYOON dhiiftaniif innis isin dhiiseera' " jedheen.

21 Isaan garuu isatti mari'atanii ajaja mootichaatiin oobdii mana
qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti dhagaadhaan tumanii isa ni ajjeesan.
22 Yoo'aash mootichi arjummaa Yehooyaadaan abbaan Zakkaariyaas isaaf
godhe sana hin yaadanne; qooda kanaa inni ilma isaa ni ajjeese; innis
yeroo du'utti, "WAAQAYYO waan kana haa argu; haaloos haa ba'u" jedhe.

23 Dhuma waggaa sanaattis loltoonni Sooriyaa Yoo'aashitti ni duulan;
Yihuudaa fi Yerusaalem qabatanii hooggantoota sabaa hunda ni fixan.
Isaanis waan booji'an hunda gara Damaasqootti mootii isaaniitti ni ergan.
24 Loltoonni Sooriyaa namoota xinnoo qabatanii dhufan illee WAAQAYYO
loltoota akka malee baay'ee harka isaaniitti dabarsee ni kenne. Sababii
Yihuudoonni WAAQAYYO Waaqa abbootii isaanii dhiisaniif Yoo'aashitti
murtiin murame. 25 Warri Sooriyaa yommuu ba'anitti Yoo'aashin akka
malee madeessanii ni deeman. Qondaaltonni isaas sababii inni ilma
Yehooyaadaa lubichaa ajjeeseef isatti mari'atanii siree isaa irratti isa
ajjeesan. Kanaafuu inni du'ee Magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame;
garuu iddoo awwaala moototaatti hin awwaalamne.

26 Warri isatti mari'atanis Zaabaad ilma Shime'aati dubartii Amoon
sanaa fi Yehoozaabaad ilma Shimriiti dubartii Mo'aab sanaa turan.
27 Seenaan ilmaan isaa, raajiiwwan waa'ee isaa dubbataman hedduunii
fi seenaan haaromfamuu mana qulqullummaa Waaqaa kitaaba seenaa
mootota keessatti barreeffameera. Amasiyaa ilmi isaa iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e.

25

Amasiyaa Mooticha Yihuudaa
25:1-4 kwf – 2Mt 14:1-6
25:11-12 kwf – 2Mt 14:7
25:17-28 kwf – 2Mt 14:8-20

1 Amasiyaa yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa digdamii sagal ni bulche. Maqaan
haadha isaa, Yo'aadaan ture; isheenis nama Yerusaalem turte. 2 Innis
waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa ta'e ni hojjete; garuu garaa
guutuudhaan miti. 3 Inni erga jabeessee to'annaa isaa jalatti mootummaa

qabatee booddee qondaaltota abbaa isaa mooticha ajjeesan sana fixe.
4 Ta'us inni akka waan Seera keessatti, Kitaaba Musee keessatti kan
WAAQAYYO, "Abbootiin sababii ijoollee isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban
yookaan ijoolleen sababii abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban;
tokkoon tokkoon namaa sababii cubbuu ofii isaatiif du'a" jedhee ajaje
sanaatti tarkaanfii fudhate malee ilmaan warra abbaa isaa ajjeesan sanaa
hin fixne.

5 Amasiyaa saba Yihuudaa walitti waamee akkuma maatii isaaniitti
ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa guutummaa Yihuudaa fi
Beniyaam keessatti ramade. Sana booddees warra umuriin isaanii waggaa
digdamaa fi sanaa ol ta'e walitti qabee akka namoonni duulaaf qophaa'an
kanneen eeboo fi gaachana qabachuu danda'an kuma dhibba sadii ta'an
argate. 6 Akkasumas Israa'el keessaa loltoota jajjaboo kuma dhibba tokko
meetii taalaantii* dhibba tokkoon ni qaxarate.

7 Garuu namni Waaqaa tokko isa bira dhufee akkana jedheen; "Yaa
mootii, sababii WAAQAYYO Israa'el wajjinis ta'u namoota Efreem kam iyyuu
wajjin hin jirreef loltoonni Israa'el kunneen si wajjin hin duulin. 8 Yoo ati
sodaa malee lola dhaqxe illee Waaqni fuula diinota keetii duratti si kuffisa;
Waaqni gargaaruufis kuffisuufis humna qabaatii."

9 Amasiyaa immoo, "Garuu taalaantiin dhibbi ani loltoota Israa'eliif
baase sun maal haa ta'u ree?" jedhee nama Waaqaa sana ni gaafate.

Namni Waaqaa sun immoo deebisee, "WAAQAYYO waan sana caalu iyyuu siif kennuu ni danda'a" jedheen.

10 Kanaafuu Amasiyaa loltoota biyya Efreemii isa bira dhufan sana akka isaan biyya isaaniitti deebi'aniif gad dhiise. Isaanis Yihuudaatti aaranii akka malee dheekkamaa gara biyya isaaniitti deebi'an.

11 Amasiyaa humna isaa jabeeffatee loltoota isaa gara Sulula Soogid-
daatti erge; achittis namoota See'iir kuma kudhan ni fixe. 12 Loltoonni
Yihuudaas namoota kuma kudhan biraa booji'an; fiixee kattaa tokkoottis
ol baasanii achi irraa gad isaan dadarbatan; hundi isaaniis caccabanii
hurraa'an.

13 Loltoonni Amasiyaa akka isaan isa wajjin hin duulleef gara biyya isaaniitti deebisee erge sun garuu magaalaawwan Yihuudaa kanneen Samaariyaadhaa hamma Beet Horoonitti jiran ni dha'an. Isaanis namoota kuma sadii ajjeesanii boojuu baay'ee fudhatanii deeman.

14 Amasiyaa yommuu namoota Edoom fixee deebi'etti waaqota saba
See'iir fudhatee gale. Innis akkuma waaqota isaatti dhaabbatee
sagadeefii aarsaa gubamu isaaniif ni dhi'eesse. 15 WAAQAYYOS akka
malee Amasiyaatti aaree raajii tokko itti erge; raajiin sunis, "Ati maaliif
waaqota saba kanaa kanneen saba ofii isaa iyyuu harka keetii baasuu hin
dandeenye gorsa gaafatta?" jedheen.

16 Mootichis utuma inni dubbachaa jiruu, "Nu akka ati mootii gorsituuf si muudneerraa? Cal'isi! Maaliif rukutamta?" jedheen.

Raajiin sunis ni cal'ise; garuu, "Sababii ati gorsa koo dhaga'uu diddee waan kana gooteef, ani akka Waaqni si balleessuuf murteesse nan beeka" jedheen.

17 Amasiyaa mootichi Yihuudaa erga gorsitoota isaatiin mari'atee booddee, "Kottu mee waraana keessatti wal ilaallaa" jedhee qoosaa kana gara Yoo'aash ilma Yehoo'aahaaz, ilma Yehuu, mooticha Israa'elitti ni erge.

---

* **25:6** 25:6 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34.

[18] Yoo'aash mootichi Israa'el garuu akkana jedhee Amasiyaa mooticha Yihuudaatiif deebii kenne; "Sokorruun Libaanoon keessaa tokko ergaa ergee birbirsaa Libaanooniin, 'Intala kee ilma kootti heerumsiisi' jedhe. Ergasii bineensi bosona Libaanoon keessaa tokko dhufee sokorruu sana
irra miilaan deeme. [19] Ati, 'Kunoo ati dhugumaan Edoomin mo'atteerta'
ofiin jettee amma of tuulaa jirta. Amma garuu mana kee taa'i! Ati maaliif rakkina barbaaddee ofii keetii fi Yihuudaattis kufaatii fidda?"
[20] Amasiyaa garuu dhaga'uu dide; sababii isaan waaqota Edoom duukaa bu'aniif Waaqni harka Yoo'aashitti dabarsee isaan kennuuf murteesseer-
aatii. [21] Kanaafuu Yoo'aash mootichi Israa'el ka'ee lola bane. Innii fi Amasiyaa mootichi Yihuudaa biyya Yihuudaa keessatti Beet Shemeshitti
walitti ba'an. [22] Warri Yihuudaas warra Israa'eliin mo'atamanii tokkoon
tokkoon namaas gara mana ofii isaatti baqate. [23] Yoo'aash mootichi
Israa'el, Amasiyaa mooticha Yihuudaa ilma Iyoo'as ilma Ahaaziyaa sana Beet Shemeshitti qabe. Iyoo'asis gara Yerusaalemitti isa fidee Karra Efreemiitii jalqabee hamma Karra Goleetti dallaa Yerusaalem kan dhagaa sana diige; kutaan diigame kun dhundhuma dhibba afur lafa irra
dheerata ture. [24] Innis warqee fi meetii hunda, akkasumas mi'a mana
qulqullummaa Waaqaa keessatti argamu kan Oobeed Edoom eegaa ture hunda, qabeenya masaraa mootummaa fi namoota booji'e illee fudhatee gara Samaariyaatti deebi'e.
[25] Amasiyaa ilmi Yoo'aash mootichi Yihuudaa erga Yoo'aash ilmi Yehoo'aahaaz mootichi Israa'el du'ee booddee waggaa kudha shan jiraate.
[26] Wantoonni bara mootummaa Amasiyaa keessa jalqabaa hamma dhu-
maatti hojjetaman kanneen biraa kitaaba mootota Yihuudaa fi Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii? [27] Yeroo Amasiyaa WAAQAYYOON duukaa
bu'uu irraa garagalee jalqabee isaan Yerusaalem keessatti isatti malatan; innis gara Laakkiishitti baqate; isaan immoo faanuma isaa Laakkiishitti
namoota erganii achitti isa ajjeesan. [28] Isaanis fardaan isa fidanii
Magaalaa Yihuudaatti abbootii isaa biratti isa ni awwaalan.

26

Uziyaan Mooticha Yihuudaa
26:1-4 kwf – 2Mt 14:21-22; 15:1-3
26:21-23 kwf – 2Mt 15:5-7

[1] Ergasii namoonni Yihuudaa hundi Uziyaan nama waggaa kudha ja'a sana fuudhanii iddoo abbaa isaa iddoo Amasiyaa buusanii mootii ni
godhan. [2] Erga Amasiyaa abbootii isaa wajjin boqotee booddee namni
Eelootin deebisee ijaaree gara Yihuudaatti deebisee Uziyaan ture.
[3] Uziyaan yeroo mootii ta'etti nama waggaa kudha ja'a ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa shantamii lama ni bulche; maqaan
haadha isaa Yekooliyaa ture; isheenis nama Yerusaalem turte. [4] Innis
akkuma abbaa isaa Amasiyaa sana fuula WAAQAYYOO duratti waan
qajeelaa ni hojjete. [5] Inni bara Zakkaariyaas isa akka inni Waaqa sodaatu
isa barsiise sanaa keessa Waaqa barbaade. Yeroo inni WAAQAYYOON barbaade hundas Waaqni isa ni milkoomse.
[6] Innis Filisxeemotatti duulee dallaawwan Gaati, kan Yabinee fi kan Ashdood ni diige. Ergasii Ashdood birattii fi bulchiinsota Filisxeemotaa
kaan keessatti magaalaawwan deebisee ni ijaare. [7] Yeroo inni Filisxiyaatti,
Araboota Guur Ba'aalittii fi Me'uunootatti ka'etti Waaqni isa gargaare.

8 Warri Amoonis Uziyaaniif gibira ni fidan; sababii inni baay’ee jabaateef
gurri isaa hamma daangaa Gibxitti beekame.

9 Uziyaanis Yerusaalem keessatti Karra Golee irratti, Karra sululaa irrat-
tii fi golee dallaa irratti gamoowwan eegumsaa ni ijaare. 10 Akkasumas
inni sababii gaarran jalaa fi dirree irraa horii akka malee baay’ee qabuuf
gammoojjii keessatti gamoowwan eegumsaa ijaaree boolla bishaanii
hedduus ni qote; inni waan hojii qotiisaa jaallatuuf qottoota gaarranii fi
lafa gabbataa qotanii wayiniis dhaaban qaba ture.

11 Kana malees Uziyaan hoomaa waraanaa kan akka gaarii leenji-
famee waraanaaf qophaa’e qaba ture; hoomaan waraanaa kunis dura
bu’ummaa Hanaaniyaa isa qondaaltota mootichaa keessaa tokko ta’e
sanaan akkuma baay’ina isaaniitti garee gareedhaan Ye’ii’eel barreessaa
sanaa fi Ma’aseyaa ajajjichaan gurmeeffame. 12 Baay’inni hooggantota
maatii kanneen loltoota irratti muudamanii walumatti 2,600 ture. 13 Ajaja
isaanii jalattis hoomaa waraanaa kan namoota lolaaf leenjifaman 307,500
of keessaa qabu tokkotu ture; hoomaan kunis humna guddaa kan
yeroo mootichi diinota isaatti duulutti isa gargaaruu dha. 14 Uziyaan
loltoota hundaaf gaachana, eeboo, gonfoo sibiilaa, qomee sibiilaa, xiyyaa
fi furrisa dhagaa kenne. 15 Innis Yerusaalem keessatti meeshaawwan
namoota ogeeyyiidhaan hojjetaman kanneen gamoowwan eegumsaatii
fi goleewwan ittisaa gubbaatti xiyya darbachuu fi dhagaa furuursuuf
fayyadan ijaare. Innis hamma jabaatutti waan gargaarsa argateef maqaan
isaa fagootti illee bal’inaan ni beekame.

16 Garuu Uziyaan erga jabaatee booddee, of tuulummaan isaa kufaatii
isatti fide. Innis iddoo aarsaa ixaanaatti ixaana aarsuuf mana qulqul-
lummaa WAAQAYYOO seenuudhaan amanamummaa WAAQAYYO Waaqa
isaatiif qabu irraa duubatti ni deebi’e. 17 Azaariyaa lubichis luboota
WAAQAYYOO warra waa hin sodaanne kan biraa saddeettama wajjin isa
duukaa ni seene. 18 Isaanis Uziyaan mootichaan mormanii, “Yaa Uziyaan
WAAQAYYOOF ixaana aarsuun luboota sanyii Aroon warra ixaana aarsuuf
filataman sanaaf malee siif hin malu. Ati sababii amanamaa hin ta’iniif
WAAQAYYO Waaqa biraa ulfina hin argattuutii iddoo qulqulluu kanaa ba’i”
jedhaniin.

19 Uziyaanis utuu ixaana aarsuuf girgiraa harkatti qabatee qophaa’ee
jiruu ni aare. Innis utuma mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti
iddoo aarsaa ixaana duratti lubootatti aaraa jiruu ijuma isaanii duratti
lamxiin adda isaatti ni ba’e. 20 Azaariyaa lubichi hangafnii fi luboonni
biraa hundinuu yeroo isa ilaalanitti akka lamxiin adda isaa irra jiru
ni argan; kanaafuu isaan dafanii gad isa baasan. Sababii dheekkamsi
WAAQAYYOO isa dha’eef dhugumaan inni iyyuu ba’uuf ariifatee ture.

21 Uziyaan mootichi hamma gaafa du’uutti lamxaa’ee ture. Innis
waan lamxaa’ee tureef mana qulqullummaa WAAQAYYOO irraa citee mana
kophaa keessa ni jiraate. Ilmi isaa Yootaam ilmi isaa itti gaafatama
masaraa mootummaa fudhatee saba biyyattii bulche.

22 Wantoonni bara mootummaa Uziyaan keessa jalqabaa hamma
dhumaatti hojjetaman biraan Isaayyaas raajicha ilma Amoosiin galme-
effamaniiru. 23 Uziyaanis abbootii isaa wajjin boqotee sababii namoonni,
“Inni lamxii qaba” jedhaniif inni lafa awwaala moototaa keessatti
isaanuma biratti ni awwaalame. Ilmi isaa Yootaam iddoo isaa bu’ee mootii
ta’e.

27

Yootaam Mooticha Yihuudaa
27:1-4,7-9 kwf – 2Mt 15:33-38

1 Yootaam yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni bulche. Maqaan haadha
isaa Yaruusaa ture; isheenis intala Zaadoq turte. 2 Innis akkuma abbaan
isaa Uziyaan godhe sana fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa ni
hojjete; inni garuu akka abbaa isaa mana qulqullummaa WAAQAYYOO hin
seenne. Ta'us namoonni cubbuu hojjechuu ittuma fufan. 3 Yootaam
Karra mana qulqullummaa WAAQAYYOO kan Ol aanu deebisee ijaare;
dallaa dhagaa kan gaara Oofeel irrattis hojiiwwan ijaarsaa baay'ee ni
hojjete. 4 Gaarran Yihuudaa irratti magaalaawwan, bosona keessatti
immoo da'annoowwanii fi gamoowwan ni ijaare.

5 Yootaamis mootii Amoonotaa waraanee isaan ni mo'ate. Waggaa
sana keessa Amoononni meetii taalaantii dhibba tokko, qamadii qoroosii
kuma kudhanii fi garbuu safartuu qoroosii kuma kudhan ni kennaniif.
Amoononni waggaa lammaffaa fi waggaa sadaffaattis hammasuma ni
kaffalaniif.

6 Yootaam sababii fuula WAAQAYYO Waaqa isaa dura amanamummaan
deddeebi'eef jabaachaa deeme.

7 Wantoonni bara Yootaam keessa hojjetaman biraa, lola inni lolee
fi wantoonni inni hojjete biraa kitaaba moototа Israa'elii fi Yihuudaa
keessatti barreeffamaniiru. 8 Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture. Innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni
bulche. 9 Yootaam abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit keessatti
ni awwaalame. Ilmi isaa Aahaaz iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

28

Aahaaz Mooticha Yihuudaa
28:1-27 kwf – 2Mt 16:1-20

1 Aahaaz yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdama ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni bulche. Inni akka
abbaa isaa akka Daawit fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa hin
hojjenne. 2 Inni karaa moototа Israa'el duukaa bu'ee Ba'aalin waaqef-
fachuuf jedhees waaqota tolfamoo baqsee ni tolche. 3 Inni gochawwan
jibbisiisoo saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa
hojjechuudhaan Sulula Ben Hinoom keessatti ixaana ni aarse; ilmaan isaa
illee aarsaa godhee ibiddaan gube. 4 Innis iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraatti, fiixee gaarranii irrattii fi muka lalisaa hunda jalatti qalma
dhi'eessee, ixaanas aarse.

5 Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni isaa dabarsee harka mootii Sooriyaatti
isa kenne. Warri Sooriyaas isa mo'atanii namoota isaa hedduus booji'anii
Damaasqootti geessan.

Achii immoo inni harka mootii Israa'elitti dabarfamee ni kenname;
mootichis miidhaa guddaa isa irraan ni ga'e. 6 Sababii sabni Yihuudaa
WAAQAYYO Waaqa abbootii isaa dhiiseef Pheqaan ilmi Remaaliyaa guyyaa
tokkotti loltoota Yihuudaa kuma dhibba tokkoo fi digdama ni fixe. 7 Zikriin
loltuun jabaan gosa Efreem sun immoo Ma'aseyaa ilma mootichaa,
Azriiqaam ajajaa masaraa mootummaa fi Elqaanaa itti aanaa mootichaa ni
ajjeese. 8 Israa'eloonni firootuma isaanii irraa niitota, ilmaanii fi intallan

kuma dhibba lama ni booji'an. Akkasumas boojuu akka malee baay'ee
fudhatanii Samaariyaatti ni deebi'an.
9 Garuu raajiin WAAQAYYOO kan Oodeed jedhamu tokko achi ture; innis
yeroo loltoonni Samaariyaadhaa deebi'anitti isaan simachuuf ni ba'e.
Innis akkana isaaniin jedhe; "WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii waan
Yihuudaatti aareef dabarsee harka keessanitti isaan kenne. Isin garuu
dheekkamsa hamma samiitti ol fagaatuun isaan ni fixxan. 10 Ammas
dhiirotaa fi dubartoota Yihuudaa fi Yerusaalem garboota keessan gochuu
ni yaaddan. Isin mataan keessan iyyuu fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii
duratti cubbuu hin hojjennee ree? 11 Mee na dhaga'aa! Sababii
dheekkamsi WAAQAYYOO isinitti boba'eef namoota biyya keessanii kan-
neen boojitanii fiddan sana deebisaa."
12 Ergasiis hangafoota namoota Efreem keessaa tokko tokko jechuunis
Azaariyaa ilmi Yehohaanaan, Berekiyaan ilmi Meshileemoot, Yehiizqiiyaa
ilmi Shaluumii fi Amaasaayi ilmi Hadilaay warra duulaa galaa jiran
mormuudhaan 13 akkana jedhan; "Isin booji'amtoota kanneen as fiduu
hin qabdan; yoo kanaa achii nu fuula WAAQAYYOO duratti cubbamoota
ni taana. Isin amma illee cubbuu fi balleessaa keenya ittuma dabaluu
feetuu? Yakki keenya duraanuu baay'ateera; dheekkamsi isaa Israa'elitti
boba'eeraatii."
14 Kanaafuu loltoonni fuula qondaaltotaatii fi yaa'ii guutuu duratti
booji'amtootaa fi boojuu gad dhiisan. 15 Namoonni maqaan isaanii
eerames loltoota harka booji'amtoota ni fuudhan; waan booji'ame irraas
warra qullaa jiran hundatti wayyaa ni uffisan. Isaanis uffataa fi kophee,
waan nyaatamuu fi waan dhugamu illee ni kennaniif; dibatas isaan diban.
Warra dadhaban hunda immoo harree irra teessisanii biyya firoonni
isaanii jiran Magaalaa Meexxii sanatti gara Yerikootti isaan deebisanii ofii
immoo Samaariyaatti ni dacha'an.
16 Yeroo sanatti Aahaaz Mootichi gargaaraa argachuuf gara mootii
Asooritti nama ergate. 17 Edoomonni ammas dhufanii Yihuudaatti balaa
buusanii booji'amtoota fudhatanii deemanii turaniitii; 18 Filisxeemonni
immoo magaalaawwan gaarran jalaa fi kanneen gama kibba Yihuu-
daatti argaman weeraranii Beet Shemeshi, Ayaaloon, Gedeerooti, Sookoo,
Tiimnaahi, Gimzoo fi gandoota naannoo isaanitti argaman qabatanii
keessa ni qubatan. 19 Sababii Aahaaz mootichi Israa'el saba Yihuudaa
cubbuuf kakaasee ofii immoo WAAQAYYOOF amanamuu dideef WAAQAYYO
Yihuudaa ni salphise. 20 Tiiglaat-Philneeser mootichi Asoor gara isaa
dhufee ture; ta'us inni qooda isa gargaaru rakkina isatti fide. 21 Aahaaz
mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessaa, masaraa mootii fi mana ilmaan
mootiitii waan tokko tokko fuudhee mootii Asooriif kennaa godhee ni
dhi'eesse; ta'us kunis isa hin gargaarre.
22 Aahaaz Mootichi yeroo rakkina isaa keessa illee ittuma caalchisee
WAAQAYYOOF amanamuu ni dide. 23 Innis waaqota Damaasqoo kanneen isa
mo'ataniif aarsaa ni dhi'eesse; "Waaqonni mootota Sooriyaa sababii isaan
gargaaraniif akka isaan ana illee gargaaraniif ani aarsaa nan dhi'eessaaf"
jedhee yaadee tureetii. Isaan garuu kufaatii isaa fi kufaatii Israa'el hundaa
ni fidan.
24 Aahaaz mi'oota mana qulqullummaa Waaqaa walitti qabee fudhatee
deeme. Balbalawwan mana qulqullummaa WAAQAYYOOS cufee golee
daandiiwwan Yerusaalem hunda irratti iddoowwan aarsaa ni dhaabe.

25 Magaalaa Yihuudaa hunda keessattis waaqota biraaf ixaana aarsuuf
iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa ijaaree WAAQAYYO Waaqa
abbootii isaa dheekkamsaaf ni kakaase.
26 Wantoonni bara mootummaa isaa keessa jalqabaa hamma dhumaatti
hojjetaman kanneen biraa fi akki inni itti jiraate hundi kitaaba mootota
Yihuudaa fi Israa'el keessatti barreeffamaniiru. 27 Aahaazis abbootii isaa
wajjin boqotee magaalaa Yerusaalem keessatti ni awwaalame; garuu iddoo
awwaala mootota Israa'el keessa hin kaa'amne. Ilmi isaa Hisqiyaas iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e.

29

Hisqiyaas Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
29:1-2 kwf – 2Mt 18:2-3

1 Hisqiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa digdamii sagal bulche. Maqaan haadha
isaa Abiyaa ture; isheenis intala Zakkaariyaas. 2 Innis akkuma Daawit
abbaan isaa godhe sana fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa hojjete.
3 Inni bara mootummaa isaa keessa ji'a jalqaba waggaa tokkoffaatti
balbalawwan mana qulqullummaa WAAQAYYOO ni bane; ni haaromses.
4 Lubootaa fi Lewwota waamsisee oobdii karaa ba'a biiftuutiin jiru
irratti walitti isaan qabee 5 akkana jedheen; "Yaa Lewwota, mee na
dhaga'aa! Amma of qulqulleessaatii mana qulqullummaa WAAQAYYO
Waaqa abbootii keessanii illee qulqulleessaa. Waan xuraa'aa hunda iddoo
qulqulluu keessaa baasaa. 6 Abbootiin keenya sababii amanamoo hin
turiniif fuula WAAQAYYO Waaqa keenyaa duratti waan hamaa hojjetanii
isa irraa garagalan. Isaanis iddoo jireenya WAAQAYYOO irraa fuula
isaanii deebifatanii dugda isaanii isatti garagalchan. 7 Akkasumas balbala
gardaafoo cufanii ibsaawwan ni dhaamsan. Isaan Waaqa Israa'eliif iddoo
qulqulluutti ixaana hin aarsine yookaan aarsaa gubamu hin dhi'eessine.
8 Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO Yihuudaa fi Yerusaalem irra bu'e;
inni akkuma isin ija keessaniin arguu dandeessan kana nama qaanii,
nama qoosaa fi nama kolfaa isaan godhe. 9 Sababiin abbootiin keenya
goraadeedhaan dhumaniif, sababiin ilmaan keenya, intallanii fi niitonni
keenya illee booji'amaniif kanuma. 10 Ani amma akka dheekkamsi isaa
inni sodaachisaan sun nurraa deebi'uuf WAAQAYYO Waaqa Israa'el wajjin
kakuu galuu yaadeera. 11 Yaa ilmaan ko, egaa hin dagatinaa; WAAQAYYO
akka isin fuula isaa dura dhaabattaniif, akka isa tajaajiltaniif, akka fuula
isaa duratti hojjettoota isaa taatanii ixaana aarsitaniif isin filateeraatii."

12 Ergasii Lewwonni kunneen hojiitti bobba'an; isaanis:

Ilmaan Qohaatotaa keessaa,
Mahat ilma Amaasaayii fi Yoo'eel ilma Azaariyaa;
ilmaan Meraarotaa keessaa,
Qiish ilma Abdii fi Azaariyaa ilma Yehaleli'eel;
ilmaan Geershoonotaa keessaa,
Yoo'ak ilma Zimaa fi Eeden ilma Yoo'aa;
13 ilmaan Eliisaafaanotaa keessaa,
Shimrii fi Ye'ii'eel;
ilmaan Asaaf keessaa,
Zakkaariyaasii fi Mataaniyaa;

14 ilmaan Heemaan keessaa,
Yehii'eelii fi Shime'ii;
ilmaan Yeduutuun keessaa,
Shemaa'iyaa fi Uzii'eel.

15 Isaan erga obboloota isaanii walitti qabanii of qulqulleessanii
booddee akkuma mootichi akka dubbii WAAQAYYOOTTI isaan ajajetti mana
qulqullummaa WAAQAYYOO qulqulleessuuf ol ni seenan. 16 Luboonnis
mana WAAQAYYOO qulqulleessuuf ol ni seenan. Isaanis waan mana
qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti argan kan qulqulluu hin ta'in hunda
gara oobdii mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI gad baasan. Lewwonnis
achii guuranii Sulula Qeedroonitti geessan. 17 Isaanis hojii qulqulleessuu
kana guyyaa jalqaba ji'a duraatii jalqabanii bultii saddeettaffaatti gar-
daafoo WAAQAYYOO bira ni ga'an. Guyyaa saddeet itti dabalanii mana
qulqullummaa WAAQAYYOO qulqulleessanii ji'a tokkoffaa guyyaa kudha
ja'affaatti fixan.

18 Isaanis gara Hisqiyaas Mootichaa dhaqanii akkana jedhaniin; "Nu
guutummaa mana qulqullummaa WAAQAYYOO, iddoo aarsaan gubamu itti
dhi'eeffamu mi'a isaa hunda wajjin, minjaala buddeenni qulqulleeffame
irra kaa'amu mi'a isaa hunda wajjin qulqulleessineerra. 19 Mi'oota Aahaaz
mootichi yeroo mootii turetti amanamummaa dhabee iddoo isaaniitii
fuudhe hunda qulqulleessineerra; mi'oonni sunis fuula iddoo aarsaa
WAAQAYYOO dura jiru."

20 Hisqiyaas Mootichi guyyaa itti aanu ganama bariidhaan qondaaltota
magaalaa walitti qabee gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba'e.
21 Isaanis mootummaaf, mana qulqullummaa fi Yihuudaaf korommii
loonii torba, korbeeyyii hoolaa torba, xobbaallaawwan torbaa fi kor-
beeyyii re'ee torba aarsaa cubbuu godhanii ni dhi'eessan. Mootichis akka
isaan horii kanneen iddoo aarsaa WAAQAYYOO irratti aarsaa dhi'eessaniif
luboota sanyii Aroon sana ni ajaje. 22 Luboonnis korommii loonii sana
qalanii dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti faffacaasan; itti aansaniis
korbeeyyii hoolaa qalanii dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti faffacaasan;
ergasii immoo xobbaallaawwan qalanii dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti
faffacaasan. 23 Re'oonni aarsaa cubbuutiif fidamanis fuula mootichaa fi
fuula waldaa duratti dhi'eeffaman; jarris isaan irra harka isaanii kaa'an.
24 Sababii mootichi aarsaa gubamuu fi aarsaa cubbuu Israa'el hundaaf
ajajeef luboonni re'oota qalanii Israa'el hundaaf araara buusuuf dhiiga
isaanii iddoo aarsaa irratti dhi'eessan.

25 Innis akkuma Daawitii fi Gaad ilaaltuu mootichaa fi Naataan
raajichaan ajajametti Lewwota kilillee, baganaa fi kiraara qabachiisee
mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ramade; kunis ajaja WAAQAYYO karaa
raajota isaatiin kennee dha. 26 Kanaafuu Lewwonni mi'a faarfannaa
kan Daawit, luboonni immoo malakata isaanii qabatanii qophaa'anii
dhaabatan.

27 Hisqiyaas akka aarsaan gubamu iddoo aarsaa irratti dhi'eeffamuuf
ajaje. Akkuma aarsaan dhi'eeffamuu jalqabeen faarfannaan malakataa fi
mi'a faarfannaa kan Daawit mooticha Israa'eliin WAAQAYYOOF faarfatamus
ni jalqabame. 28 Waldaan guutuun gad jedhee sagade; faarfattoonni ni
faarfatan; warri malakata afuufanis ni afuufan. Wanni kun hundi hamma
aarsaan gubamu dhi'eeffamee xumuramutti itti fufe.

29 Yommuu aarsaa dhi’eessuun xumurametti mootichii fi warri isa
wajjin turan hundinuu jilbeenfatanii sagadan. 30 Hisqiyaas Mootichii
fi qondaaltonni isaa akka Lewwonni dubbii Daawitii fi dubbii Asaaf
ilaaltuu sanaatiin WAAQAYYOON galateeffatan ajajan. Kanaafuu isaan
gammachuudhaan faarfannaa galataa faarfatanii gad jedhanii sagadan.
31 Ergasiis Hisqiyaas, “Isin amma WAAQAYYOOF of qulqulleessitaniirtu.
Kottaatii qalmaa fi aarsaa galataa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI
galchaa” jedhe. Kanaafuu waldaan sun qalmaa fi aarsaa galataa dhi’eesse;
warri garaan isaanii jaallate hundis aarsaa gubamu dhi’eessan.
32 Aarsaan gubamu kan waldaan sun dhi’eesses korommii loonii
torbaatama, korbeeyyii hoolaa dhibba tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa
dhibba lama ture; kunneen hundi aarsaa gubamu ta’anii WAAQAYYOOF
dhi’eeffaman. 33 Horiin qulqulleeffamee qalmaaf dhi’eeffame walumaa
galatti korommii loonii dhibba ja’aa fi hoolaa fi re’ee kuma sadii ture.
34 Haa ta’u malee horii aarsaaf dhi’eeffaman irraa gogaa baasuuf lakkoobsi
lubootaa ga’aa hin turre; kanaafuu firoonni isaanii Lewwonni hamma
hojiin sun dhumuttii fi hamma luboonni biraa qulqulleeffamanitti isaan
gargaaran; Lewwonni ofii isaanii qulqulleessuutti luboota caalaa gara
toloota turaniitii. 35 Cooma aarsaa nagaa fi dhibaayyuu aarsaa gubamu
wajjin dhi’eeffamu dabalatee aarsaan gubamu akka malee hedduutu ture.
Akkasiin tajaajilli mana qulqullummaa WAAQAYYOO akka duriitti deebi’e.
36 Hisqiyaasii fi namoonni hundi sababii waan Waaqni saba isaaf godheef
ni gammadan; wanni kun dafee ta’eetii.

30

Hisqiyaas Faasiikaa Ayyaaneffate

1 Hisqiyaas akka isaan WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif Faasiikaa ayyaanef-
fachuuf jedhanii gara Yerusaalem, gara mana qulqullummaa WAAQAYYOO
dhufaniif Israa’elii fi Yihuudaa hundatti ergaa erge; Efreemii fi Mi-
naaseetti immoo xalayaa barreesse. 2 Mootichii fi qondaaltonni isaa akka-
sumas waldaan Yerusaalem keessa jiru hundi ji’a lammaffaatti Faasiikaa
ayyaaneffachuuf murteessan. 3 Isaan sababii luboonni of qulqulleessan
lakkoobsaan ga’oo hin ta’inii fi sababii namoonni Yerusaalemitti walitti
hin qabaminiif yeroo barbaachisaa ta’etti Faasiikaa ayyaaneffachuu hin
dandeenye. 4 Karoorri sunis mootichaa fi waldaa sana guutuu ni
gammachiise. 5 Isaanis akka namoonni WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif
Faasiikaa ayyaaneffachuuf jedhanii gara Yerusaalem dhufaniif Bershee-
baa hamma Daanitti Israa’el hunda keessa labsii labsuuf murteessan.
Ayyaanni Faasiikaa akka barreeffametti iddoo namoonni hedduun jiranitti
ayyaaneffamee hin beekuutii.
6 Ergamoonnis ajaja mootichaatiin xalayaa mootichaa fi qondaaltota isaa
biraa ergame fuudhanii guutummaa Israa’elii fi Yihuudaa keessa qajeelan;
xalayaan sunis akkana jedha:

“Yaa saba Israa’el, akka inni gara keessan gara warra haftanii harka
mootota Asoor jalaa baatan sanaatti deebi’uuf gara WAAQAYYO Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Israa’elitti deebi’aa. 7 Akka
abbootii keessanii fi akka obboloota keessan kanneen inni sababii isaan
WAAQAYYO Waaqa abbootii isaaniif amanamuu didaniif akkuma isin
argitan kana waan fafaa isaan godhe sanaa hin ta’inaa. 8 Isin akka

abbootii keessanii mata jabeeyyii hin ta'inaa; WAAQAYYOOTTI harka kennadhaa. Gara iddoo qulqullummaa isaa kan inni bara baraan qulqulleesse sanaa kottaa. Akka dheekkamsi isaa sodaachisaan sun isin irraa deebi'uuf WAAQAYYO Waaqa keessan tajaajilaa. 9 Sababii WAAQAYYO
Waaqni keessan arjaa fi gara laafessa ta'eef isin yoo gara WAAQAYYOOTTI deebitan obboloonni keessanii fi ijoolleen keessan warra isaan booji'an biratti gara laafina ni argatu; biyya kanattis ni deebi'u. Isin yoo gara isaatti deebitan inni fuula isaa isin irraa hin garagalfatu."

10 Ergamoonnis Efreemii fi Minaasee keessa magaalaa tokkoo gara
magaalaa kaaniitti naanna'aa hamma Zebuuloonitti deeman; namoonni
garuu isaan tuffatan; itti qoosanis. 11 Namoonni Aasheer, kan Minaasee
fi kan Zebuuloon tokko tokko garuu gad of qabanii Yerusaalem dhaqan.
12 Akka isaan waan mootichii fi qondaaltonni isaa akkuma dubbii
WAAQAYYOOTTI ajajanii turan sana hojjetaniif harki Waaqaa yaada tokko
isaanii kennuuf akkasuma Yihuudaa irra ture.

13 Tuunni akka malee guddaan tokko ji'a lammaffaatti Ayyaana Maxinoo
ayyaanessuuf Yerusaalem keessatti walitti qabame. 14 Isaanis iddoowwan
aarsaa kanneen Yerusaalem keessa turan bubuqqisanii, iddoowwan
aarsaa ixaanaas diiganii geessanii Sulula Qeedroonitti ni gatan.

15 Guyyaa kudha afuraffaa ji'a lammaffaattis hoolaa Faasiikaa qalan. Lu-
boonnii fi Lewwonnis qaana'anii of qulqulleessuudhaan aarsaa gubamu
gara mana qulqullummaa WAAQAYYOO fidan. 16 Ergasiis akkuma Seera
Musee nama Waaqaa sanaa keessatti ajajametti iddoo isaaniif ramadame
ni qabatan. Luboonnis dhiiga Lewwonni isaanitti kennan sana ni
faffacaasan. 17 Sababii waldaa sana keessaa namoonni hedduun of
hin qulqulleessiniif Lewwonni namoota akka seeraatti hin qulqullaa'inii
fi namoota hoolota isaanii WAAQAYYOOF qulqulleessuu hin danda'in
hundaaf jedhanii hoolota Faasiikaa ni qalu turan. 18 Namoota biyya
Efreem, Minaasee, Yisaakorii fi Zebuuloonii dhufan hedduu keessaa garri
caalu of qulqulleessuu baatan iyyuu isaan waan barreeffameen alatti
Faasiikaa nyaatan; Hisqiyaas garuu akkana jedhee Waaqa kadhateef; "Yaa
WAAQAYYOO tolaa, 19 nama garaa isaatiin si'i WAAQAYYO Waaqa abbootii
isaa barbaaduuf kutate hunda yoo inni akka seera iddoo qulqulluutti
qulqullaa'aa ta'uu baate illee ati araaramiif." 20 WAAQAYYOS kadhannaa
Hisqiyaas dhaga'ee saba sana ni fayyise.

21 Israa'eloonni Yerusaalem keessatti argamanii turan gammachuu
guddaadhaan bultii torba Ayyaana Maxinoo ayyaaneffatan; Lewwonnii fi
luboonni immoo meeshaalee faarfannaa WAAQAYYOOTIIN guyyaa guyyaad-
haan WAAQAYYOON galateeffachaa turan.

22 Hisqiyaasis Lewwota waa'ee tajaajila WAAQAYYOO irratti hubannaa
gaarii qaban jajjabeessuudhaan itti dubbate. Isaanis bultii torbanuu waan
isaaniif qoodame nyaachaa, aarsaa nagaas dhi'eessaa WAAQAYYO Waaqa
abbootii isaaniitiif galata galchan.

23 Waldaan sun guutuun bultii torba itti dabalee ayyaana sana ayyaan-
effachuuf walii gale; kanaafuu isaan bultii torba itti dabalanii gam-
machuudhaan ayyaaneffatan. 24 Hisqiyaas mootichi Yihuudaas korommii
loonii kuma tokko, hoolotaa fi re'oota kuma torba waldaa sanaaf ni
kenne; qondaaltonni isaa immoo korommii loonii kuma tokko, hoolotaa
fi re'oota kuma kudhan ni kennan. Luboonni akka malee baay'eenis
of qulqulleessan. 25 Waldaan Yihuudaa hundi, luboota, Lewwotaa fi

namoota Israa'el keessaa walitti qabaman hunda, akkasumas alagoota Israa'el keessaa dhufanii fi kanneen Yihuudaa keessa jiraatan hunda wajjin ni gammadan.
26 Bara Solomoon ilma Daawit mooticha Israa'el jalqabee waan wanni akkasii Yerusaalem keessatti takkumaa hin ta'iniif Yerusaalem keessatti gammachuu guddaatu ta'e.
27 Ergasiis luboonnii fi Lewwonni ka'anii saba eebbisan; Waaqnis isaan dhaga'e; kadhannaan isaanii gara samii, iddoo inni jiraatu qulqulluu sana ga'eeraatii.

31

1 Yommuu wanni kun hundi xumurametti Israa'eloonni achi turan gara magaalaawwan Yihuudaa dhaqanii dhagaawwan waaqeffannaa caccabsan; siidaawwan Aasheeraa ni kukkutan. Iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa fi iddoowwan aarsaa kanneen Yihuudaa, Beniyaam, Efreemii fi Minaasee keessa turan hunda ni balleessan. Israa'eloonnis erga waan kana hunda balleessanii booddee gara magaalaawwanii fi qabeenya isaaniitti deebi'an.

Buusii Waaqeffannaaf Godhame
31:20-21 kwf – 2Mt 18:5-7

2 Hisqiyaasis tokkoo tokkoo isaanii akka isaan akkuma hojii lubummaa isaaniitti yookaan akkuma hojii Lewwummaa isaaniitti aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessaniif, akka isaan karra iddoo WAAQAYYO jiraatuu duratti tajaajilaniif, akka isaan galata galchanii fi akka isaan faarfannaa galataa faarfataniif lubootaa fi Lewwota garee gareedhaan ramade.
3 Mootichis akkuma Seera WAAQAYYOO keessatti barreeffame sanatti, aarsaa gubamu kan ganamaa fi galgalaa akkasumas aarsaa gubamu kan Sanbatootaa, Ayyaana Baatiiwwan Haaraa fi guyyaa ayyaana murteef-fameetiif qabeenya ofii isaa irraa ni kenne.
4 Innis akka luboonnii fi Lew-wonni Seera WAAQAYYOOTIIF of kennuu danda'aniif namoota Yerusaalem keessa jiraatan akka isaan qooda jaraaf malu kennaniif ni ajaje.
5 Akkuma ajajni sun ba'eenis Israa'eloonni mataa midhaan isaanii kan jalqabaa irraa, daadhii wayinii haaraa irraa, zayitii fi damma irraa akkasumas waan lafa qotiisaa irraa argamu hunda irraa arjummaadhaan kennan. Waan hunda irraa harka kudhan keessaa harka tokko guddisanii ni fidan.
6 Namoonni Israa'elii fi Yihuudaa warri magaalaawwan Yihuudaa keessa jiraatanis loonii fi bushaayee isaanii irraa harka kudhan keessaa harka tokko, akkasumas waan WAAQAYYO Waaqa isaaniitiif qulqulleeffame irraa harka kudhan keessaa harka tokko ni fidan; ni tuulanis.
7 Isaanis hojii kana ji'a sadaffaatti jalqabanii ji'a torbaffaatti fixan.
8 Hisqiyaasii fi qon-daaltonni isaa yommuu dhufanii tuullaawwan sana arganitti WAAQAYYOON ni galateeffatan; saba isaa Israa'elinis ni eebbisan.

9 Hisqiyaasis waa'ee tuullaa sanaa lubootaa fi Lewwota gaafate;
10 maatii Zaadoq keessaa Azaariyaa lubichi hangafni akkana jedhee deebise; "Erga namoonni kennaa isaanii gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI fid-duu jalqabanii as nu nyaata ga'aa fi irraa hafaa arganneerra; sababii WAAQAYYO saba isaa eebbiseef hambaan akka malee guddaan kun hafeera."

11 Hisqiyaasis akka isaan mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti mankuusaalee qopheessan ajaje; isaanis ni qopheessan.
12 Isaanis ergasii buusii, kennaa harka kudhan keessaa harka tokkoo fi kennaawwan qulqulleeffaman amanamummaadhaan fidan. Wantoota kanneen irrattis

Konaneyaan Lewwichi itti gaafatamaa ture; obboleessi isaa Shime'iin
immoo sadarkaadhaan itti aanaa isaa ture. [13] Yehii'eel, Azaziyaa,
Nahaati, Asaaheel, Yeriimooti, Yoozaabaad, Elii'eel, Yismakiyaa, Mahatii fi
Benaayaa, Konaneyaa fi obboleessa isaa Shime'ii jalatti to'attoota ta'anii
Hisqiyaas mootichaa fi Azaariyaa itti gaafatamaa mana qulqullummaa
Waaqaatiin muudaman.

[14] Qooraahi ilmi Yimnaa Lewwichi, eegduun Karra Ba'aa sun kennaa
fedhiidhaan Waaqaaf kenname irratti, akkasumas buusii WAAQAYYOOF
godhamee fi kennaawwan qulqulleeffaman qooduu irratti itti gaafata-
mummaa qaba ture. [15] Eeden, Miiniyaamiin, Yeeshuu'aan, Shemaa'iyaan,
Amariyaa fi Shekaaniyaan magaalaawwan lubootaa keessatti luboota mi-
choota isaaniitiif guddaa fi xinnaa akkuma tokkotti garee garee isaaniitti
isaaniif qooduudhaan amanamummaadhaan isa gargaaran.

[16] Kana malees dhiirota umuriin isaanii waggaa sadii fi sanaa ol
ta'e kanneen maqaan isaanii galmee hidda dhalootaa keessa jiru warra
akkuma itti gaafatamummaa isaanii fi ramaddii isaaniitti qooda hojii
isaanii kan guyyaa guyyaa hojjetamu hojjechuuf mana qulqullummaa
WAAQAYYOO seenuu danda'an hundaaf akkasuma ni qoodan. [17] Luboota
maatii isaaniitiin galmee hidda dhalootaa keessatti galmeeffamanii fi
Lewwota umuriin isaanii waggaa digdamaa fi sanaa ol ta'eefis akkuma
itti gaafatamummaa fi qooda hojii isaaniitti ni ramadaniif. [18] Luboonni
kunneen ijoollee isaanii xixinnoo, niitota isaanii, ilmaan isaaniitii fi
intallan isaanii kanneen waldaa guutuu keessa jiran hunda wajjin ni
galmeeffaman; isaan of qulqulleessuudhaan amanamoo turaniitii.

[19] Luboota sanyiiwwan Aroon kanneen lafa qotiisaa naannoo ma-
gaalaawwan isaanii yookaan magaalaawwan biraa keessa jiraataniif,
dhiirota garee isaanii kanneen galmee hidda dhaloota Lewwotaa keessatti
galmeeffaman hundaaf akka qoodaniif namoonni filatamanii turan.

[20] Hisqiyaas waan kana guutummaa Yihuudaa keessatti ni hojjete; innis
waan fuula WAAQAYYO Waaqa isaa duratti gaarii, qajeelaa fi amanamaa
ta'e ni hojjete. [21] Innis mana qulqullummaa Waaqaa keessa hojjechuunis
ta'u, seeraa fi ajajawwaniif ajajamuudhaan waan hojjete hunda keessatti
Waaqa isaa barbaaduudhaaf garaa isaa guutuudhaan ni hojjete; kanaafuu
inni ni milkaa'e.

32

Senaaheriib Yerusaalemin Marse
32:9-19 kwf – 2Mt 18:17-35; Isa 36:2-20
32:20-21 kwf – 2Mt 19:35-37; Isa 37:36-38

[1] Erga Hisqiyaas waan kana hunda amanamummaadhaan hojjetee
booddee Senaaheriib mootichi Asoor dhufee Yihuudaa weerare. Mo'atee
isaan qabachuudhaafis magaalaawwan dallaa dhagaa qaban marse.
[2] Hisqiyaasis yommuu akka Senaaheriib dhufee Yerusaalemin loluu
barbaade argetti, [3] burqaa bishaanii kan magaalaan ala jiru cufuuf
qondaaltota isaa fi loltoota isaa wajjin mari'ate; isaanis isa gargaaran.
[4] Namoonni akka malee hedduun walitti qabamanii, "Mootonni Asoor
maaliif dhufanii bishaan baay'ee argatan?" jedhanii burqaawwanii fi
lageen biyya sana keessa yaa'an hunda ni cufan. [5] Ergasii mootichi
jabaatee hojjechuudhaan dallaawwan dhagaa kanneen jijjigan hunda

dhaabuudhaan gamoowwan eegumsaa achi irratti ijaare. Isaan alatti immoo dallaawwan biraa ijaaree daangaa Magaalaa Daawit cimse. Akkasumas mi'oota lolaa fi gaachanawwan baay'ee hojjete.

6 Innis ajajjoota loltootaa uummata irratti muudee oobdii karra magaalaa irratti fuula isaa duratti walitti qabee akkana jedhee isaan jajjabeesse;
7 "Jabaadhaa; cimaa. Isin sababii mooticha Asoorii fi sababii loltoota akka malee baay'ee kanneen isa wajjin jiran sanaatiif jettanii hin sodaatinaa; humni nu wajjin jiru kan isa wajjin jiru caalaatii. 8 Kan isa wajjin jiru humna foonii qofaa dha; kan nu wajjin jiru garuu WAAQAYYO Waaqa keenya isa nu gargaaruu fi isa lola keenya nuuf loluu dha." Uummanni dubbii Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin jajjabaate.

9 Kana booddees Senaaheriib mootichi Asoor utuma loltoota isaa hunda wajjin Laakkiish marsee jiruu, harka ajajjoota loltoota isaatti akkana jedhee gara Yerusaalemitti Hisqiyaasii fi namoota Yihuudaa kanneen achi jiran hundatti ergaa kana erge:

10 "Senaaheriib mootichi Asoor akkana jedha: Yerusaalem ishee marfamte kana keessa turuun keessan of amanachuu kee maal irratti hundeeffatte? 11 Hisqiyaas, 'WAAQAYYO Waaqni keenya harka mootii Asoor jalaa nu baasa' jechuun isaa akka isin beelaa fi dheebuudhaan dhumtaniif mitii? 12 Namni Yihuudaa fi Yerusaalemiin, 'Isin iddoo aarsaa tokko duratti sagaduu fi isuma irratti aarsaa gubamu dhi'eessuu qabdu' jedhee iddoowwan sagadaa fi iddoowwan aarsaa Waaqa kanaa balleesse Hisqiyaasuma mataa isaa mitii?

13 "Isin waan anii fi abbootiin koo saboota biyyoota biraa hunda goone hin beektanii? Waaqonni saboota sanaa biyya isaanii harka koo jalaa takkumaa baasuu danda'aniiruu? 14 Waaqota abbootiin koo balleessan kanneen hunda keessaa isa kamtu saba isaa harka koo keessaa baasuu danda'e? Yoos Waaqni keessan akkamitti harka koo keessaa isin baasuu danda'a ree? 15 Ammas Hisqiyaas akkasitti isin gowwoomsee karaa irraa isin hin jal'isin. Waaqni saba yookaan mootummaa kamii iyyuu saba isaa harka koo yookaan harka abbootii koo jalaa baasuu hin dandeenyeetii isa hin amaninaa. Waaqni keessan immoo harka kootii isin baasuuf hammam haa yaratu ree!"

16 Qondaaltonni Senaaheriibis waan kana caalaa hedduu WAAQAYYO Waaqaa fi Hisqiyaas garbicha isaa irratti ni dubbatan. 17 Mootichis akkasuma WAAQAYYO Waaqa Israa'el arrabsuudhaan, waan hamaa illee isatti dubbachuudhaan, "Akkuma waaqonni biyyoota biraa saba isaanii harka koo jalaa baasuu hin danda'in sana Waaqni Hisqiyaasis saba isaa harka koo jalaa oolchuu hin danda'u" jedhee xalayaa barreesse. 18 Kana irratti isaan naasisuu fi sodaachisuudhaan magaalaa sana qabachuudhaaf saba Yerusaalem kan dallaa dhagaa irra tureetti afaan Ibraayisxiitiin sagalee isaanii ol fudhatanii iyyan. 19 Isaan akkuma waa'ee waaqota saboota addunyaa biraa kanneen harka namaatiin hojjetaman sanaa dubbatan sana waa'ee Waaqa Yerusaalem dubbatan.

20 Hisqiyaas Mootichii fi Isaayyaas raajichi ilmi Amoos waa'ee waan kanaatiif kadhannaadhaan gara samiitti ol iyyan. 21 WAAQAYYOs ergamaa isaa tokko itti erge; ergamaan sunis qubata loltoota mooticha Asoor keessatti loltoota, hooggantootaa fi ajajjoota loltootaa ni balleesse. Kanaafuu mootichi salphinaan gara biyya isaatti deebi'e. Yeroo inni galma Waaqa isaa seenettis ilmaan isaa achumatti goraadeedhaan isa cicciran.

22 WAAQAYYO akkasiin Hisqiyaasii fi namoota Yerusaalem harka Senaa-
heriib mooticha Asoorii fi harka diinota isaa hundaa jalaa ni baase. Inni
karaa hundaan isaan eege. 23 Namoonni baay'eenis gara Yerusaalemitti
WAAQAYYOOF aarsaa fidan; Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiif immoo ken-
naa gatii guddaa fidan. Innis yeroo sanaa jalqabee fuula saboota hundaa
duratti ulfina argate.

Of tuulummaa, Milkaa'inaa fi Du'a Hisqiyaas
32:24-33 kwf – 2Mt 20:1-21; Isa 37:21-38; 38:1-8

24 Bara sana keessa Hisqiyaas dhukkubsatee du'uu ga'e. Innis WAAQAYY-
OON ni kadhate; Waaqayyos deebii kennee fi mallattoo dinqisiisaa isa
argisiise. 25 Hisqiyaas garuu garaa isaatti of tuule malee waan gaarii isaaf
godhameef deebii malu hin kennine; kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO
isatti, Yihuudaa fi Yerusaalemitti dhufe. 26 Kana irratti Hisqiyaas akkuma
namoota Yerusaalem sanaa of tuulummaa garaa isaa irraa ni deebi'e;
kanaafuu bara Hisqiyaas keessa dheekkamsi WAAQAYYOO isaanitti hin
dhufne.
27 Hisqiyaas qabeenya akka malee baay'ee fi ulfina guddaa qaba
ture; innis meetii isaaf, warqee isaaf, dhagaawwan isaa gati jabeeyyiif,
urgooftuuwwan isaaf, gaachanawwan isaa fi mi'oota garaa garaa kanneen
gatii guddaa qaban hundaaf mankuusa ni ijaare. 28 Akkasumas midhaaniif
gombisaa ijaare; daadhii wayinii haaraa fi zayitiidhaaf qodaa itti kuusan
qopheesse; loon gosa hundaaf dallaa, bushaayeef immoo gola ni ijaare.
29 Innis sababii Waaqni badhaadhummaa guddaa isaaf kenneef bushaayee
baay'ee, karra loonii hedduus horatee magaalaawwanis ni ijaarrate.
30 Namni afaan burqaa Giihoon kan olii cufee bishaan isaa gara lixa
Magaalaa Daawititti jal'ise Hisqiyaasuma kana. Hojiin isaa hundis ni
milkaa'eef. 31 Garuu yeroo bulchitoonni Baabilon waa'ee hojii dinqii kan
biyya sanatti hojjetamee isa gaafachuuf ergamoota erganitti Waaqni isa
qoruu fi waan garaa isaa keessa jiru ilaaluudhaaf isa dhiise.
32 Wantoonni bara mootummaa Hisqiyaas keessa hojjetaman kanneen
biraa fi gaarummaan isaa mul'ata Isaayyaas raajicha ilma Amoos, kitaaba
mootota Yihuudaa fi Israa'el keessatti barreeffamaniiru. 33 Hisqiyaasis
abbootii isaa wajjin boqotee lafa awwaala sanyiiwwan Daawititti gaara
irratti awwaalame. Yeroo inni du'ettis Yihuudaa fi sabni Yerusaalem
hundinuu isa kabajan. Ilmi isaa Minaaseen iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

33

Minaasee Mooticha Yihuudaa
33:1-10 kwf – 2Mt 21:1-10
33:18-20 kwf – 2Mt 21:17-18

1 Minaaseen yeroo mootii ta'etti nama waggaa kudha lama ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee waggaa shantamii shan bulche. 2 Innis waan
jibbisiisaa saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa
duukaa bu'uudhaan fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjete. 3 Inni
iddoowwan sagadaa kanneen abbaan isaa Hisqiyaas barbadeessee ture
sana illee deebisee ni ijaare; akkasumas Ba'aaliif iddoowwan aarsaa
tolchee siidaawwan Aasheeraas ni dhaabe. Raayyaawwan samii hundaafis
ni sagade; isaan waaqeffates. 4 Innis mana qulqullummaa WAAQAYYOO

kan WAAQAYYO, "Maqaan koo bara baraan Yerusaalem keessa ni jiraata" jedhee waa'ee isaa dubbate sana keessatti iddoowwan aarsaa tolche.
5 Oobdiiwwan mana qulqullummaa WAAQAYYOO lamaanuu keessattis raayyaawwan samii hundaaf iddoowwan aarsaa ni tolche. 6 Sulula
Ben Hinoomittis ilmaan isaa ibiddaan aarsaa godhee dhi'eesse; tolchaa fi falfala hojjetee, milkii ilaallatee, ilaaltotaa fi eker dubbistoota gorsa gaafate. Inni fuula WAAQAYYOO duratti hammina guddaa ni hojjetee akkasiin dheekkamsaaf isa kakaase.

7 Innis fakkii Waaqa tolfamaa kan hojjetee ture sana geessee mana qulqullummaa Waaqaa kan Waaqni akkana jedhee waa'ee isaa Daawitii fi ilma isaa Solomoonitti dubbatee ture sana keessa kaa'e; "Mana qulqullummaa kana keessaa fi Yerusaalem ishee ani gosoota Israa'el hunda keessaa filadhe keessa Maqaa koo bara baraan nan dhaaba.
8 Yoo isaan waan ani waa'ee seera, labsii fi qajeelcha karaa Museetiin kenname sanaa isaan ajaje hunda hojjetanii ani si'achi akka miilli Israa'elootaa biyya ani abbootii keessaniif kenne keessaa ba'u hin godhu."
9 Minaaseen Yihuudaa fi namoota Yerusaalem karaa irraa jal'ise; kanaafuu isaan saboota WAAQAYYO fuula Israa'elootaa duraa balleesse sana caalaa hammina hojjetan.

10 WAAQAYYOS Minaasee fi saba isaatti dubbateera; isaan garuu dhaga'uu hin feene. 11 Kanaafuu WAAQAYYO ajajjoota loltoota mootii Asoor isaanitti kaase; isaanis Minaasee qabanii hokkoo funyaanitti ka'aanii foncaadhaan hidhanii Baabilonitti isa geessan. 12 Innis lubbamee WAAQAYYO Waaqa isaa barbaadee fuula Waaqa abbootii isaa duratti akka malee gad of qabe.
13 WAAQAYYOS yeroo inni isa kadhatetti na'eefii waammata isaa dhaga'eef; deebisees gara Yerusaalem mootummaa isaatti isa fide. Minaaseenis ergasii akka WAAQAYYO Waaqa ta'e ni beeke.

14 Ergasii dallaa Magaalaa Daawit isa alaa, karaa lixa burqaa Giihoon kan sulula keessaa gaara Oofeelitti naannessee hamma Karra Qurxummiitti ni haaromse; dallaa kanas akka malee ol dheeresse. Magaalaawwan Yihuudaa kanneen dallaa jabaa qaban hunda keessas ajajjoota waraanaa ni qubachiise.

15 Innis waaqota ormaa fi fakkiiwwan mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessaa ni balleesse; akkasumas iddoowwan aarsaa kanneen inni gaarran mana qulqullummaa irraa fi Yerusaalem keessatti tolche hundas ni diige; magaalaa keessaas baasee ni gate. 16 Iddoo aarsaa WAAQAYYOO deebisee dhaabee aarsaa nagaa fi aarsaa galataa irratti ni dhi'eesse; akka isaan
WAAQAYYO Waaqa Israa'el tajaajilaniif namoota Yihuudaa ni ajaje. 17 Ta'us
sabni ittuma fufee iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa keessatti aarsaa dhi'eesse; garuu uummanni sun WAAQAYYO Waaqa isaa qofaaf aarsaa dhi'eessaa ture.

18 Wantoonni bara mootummaa Minaasee keessa hojjetaman kanneen biraa, kadhannaan inni Waaqa isaa kadhatee fi dubbii inni namoota waa arganii himan maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa'eliin isatti himan dabalatee seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffameera. 19 Kadhannaan isaa
fi akki Waaqni itti garaa laafeefii kadhannaa isaa dhaga'eef, cubbuun inni hojjete hundii fi amanamummaa dhabuun isaa, akkasumas utuu gad of hin qabin dura iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa ijaaruun isaa, siidaawwan Aasheeraa fi waaqota tolfamoo dhaabuun isaa hundi galmeewwan namoota waa arganii himanii keessatti barreeffamaniiru.

[20] Minaaseenis abbootii isaa wajjin boqotee masaraa mootummaa isaa
keessatti awwaalame. Ilmi isaa Aamoonis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Aamoon Mooticha Yihuudaa
33:21-25 kwf – 2Mt 21:19-24

[21] Aamoon yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii lama ture.
Innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa lama bulche. [22] Innis akkuma
abbaan isaa Minaaseen hojjetee ture sana fuula WAAQAYYOO duratti waan
hamaa hojjete. Aamoon waaqota Minaaseen tolche waaqeffate; hunda
isaaniitifis aarsaa dhi'eesse. [23] Inni garuu akka abbaa isaa Minaasee fuula
WAAQAYYOO duratti gad of hin qabne; Aamoon ittuma caalchisee yakka
hojjete.
[24] Qondaaltonni Amoon isatti mari'atanii masaruma mootummaa isaa
keessatti isa ajjeesan. [25] Kana irratti namoonni biyya sanaa warra Aamoon
Moottichatti malatan hunda fixanii ilma isaa Yosiyaasin immoo iddoo isaa
mootii godhatan.

34

Geeddarama Yosiyaas Fide
34:1-2 kwf – 2Mt 22:1-2
34:3-7 kwi – 2Mt 23:4-20
34:8-13 kwf – 2Mt 22:3-7

[1] Yosiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa saddeetii ture; Yerusaalem
keessa taa'ees waggaa soddomii tokko bulche. [2] Inni fuula WAAQAYYOO
duratti waan qajeelaa ni hojjete; utuu mirgatti yookaan bitaatti hin gorinis
karaa abbaa isaa Daawit irra deeme.
[3] Inni mootii ta'ee waggaa saddeettaffaatti utuma umurii dargaggum-
maa keessa jiruu Waaqa abbaa isaa Daawit barbaaduu jalqabe. Waggaa
kudha lammaffaatti immoo Yihuudaa fi Yerusaalem keessaa iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraa, siidaawwan Aasheeraa, waaqota tolfamoo
fi fakkiiwwan baqfamanii tolfaman ni balleesse. [4] Qajeelfama isaatiinis
iddoowwan aarsaa Ba'aal diigaman; iddoowwan aarsaa ixaanaa kanneen
achi irra turan caccabsee siidaawwan Aasheeraa, waaqota tolfamoo fi
fakkiiwwan hurreesse. Wantoota kanneenis daakee bulleessee awwaala
warra isaaniif aarsaa dhi'eessaa turanii irratti bittinneesse. [5] Lafee
lubootaas iddoowwan aarsaa isaanii irratti guggube. Haala kanaanis
Yihuudaa fi Yerusaalemin qulqulleesse. [6] Magaalaawwan Minaasee, kan
Efreemii fi Simi'oon kanneen hamma Niftaalemitti jiranii fi akkasumas di-
igamaa naannoowwan isaanii keessatti [7] iddoowwan aarsaa fi siidaawwan
Aasheeraa ni jijjigse; waaqota tolfamoo daaraa godhe; iddoowwan aarsaa
ixaanaa kanneen guutummaa Israa'el keessa jiran hundas ni caccabse.
Ergasiis Yerusaalemitti deebi'e.
[8] Yosiyaas mootii ta'ee waggaa kudha saddeettaffaatti erga biyyattii
fi mana qulqullummaa qulqulleessee booddee mana WAAQAYYO Waaqa
isaa haaromsuuf Shaafaan ilma Azaliyaa, Ma'aseyaa bulchaa magaalaa
fi Yoo'aa ilma Yoo'aahaaz galmeessaa sana erge.
[9] Isaanis gara Hilqiyaa lubicha ol aanaa dhaqanii maallaqa mana
qulqullummaa Waaqaatiif fidame sana itti kennan; maallaqa kanas
Lewwota balbala eegantu saboota Minaasee irraa, kan Efreem irraa,
hambaawwan Israa'el hunda irraa, saba Yihuudaa fi kan Beniyaam hunda
irraa akkasumas jiraattota Yerusaalem irraa walitti qabe. [10] Isaanis

maallaqa sana namoota akka hojii mana qulqullummaa WAAQAYYOO
to'ataniif muudamanitti imaanaa kennan. Namoonni kunneenis hoj-
jettoota mana qulqullummaa haaromsanii akka duriitti deebisaniif ni
kaffalu. 11 Akkasumas akka isaan ijaarsa mootonni Yihuudaa akka
diigamu godhan sanaaf dhagaa soofame, laaxaawwan, mukkeen sutaa fi
dareeraawwan bitaniif ogeeyyii mukaa fi ijaartotatti maallaqa kennan.

12 Namoonni sunis amanamummaadhaan hojicha hojjetan. Lewwota
sanyii Meraarii keessaa Yahaatii fi Obaadiyaan akkasumas sanyii Qohaati
keessaa Zakkaariyaasii fi Meshulaam akka jara sana hojjechiisaniif isaan
irratti muudaman. Lewwonni meeshaa faarfannaa taphachuu beekan
hundis 13 itti gaafatamtoota hojjettoota hojii humnaa ta'anii hojjettoota
hojii garaa garaa illee to'achaa turan. Lewwonni tokko tokkos barreessi-
toota, qondaaltotaa fi eegdota balbalaa turan.

Kitaabni Seeraa Argamuu Isaa
34:14-28 kwf – 2Mt 22:8-20
34:29-32 kwf – 2Mt 23:1-3

14 Utuma isaan maallaqa mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI galfame
sana baasaa jiranuu Hilqiyaa lubichi Kitaaba Seera WAAQAYYOO kan karaa
Museetiin kenname sana arge. 15 Hilqiyaanis Shaafaan barreessaa sanaan,
"Ani mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti Kitaaba Seeraa argeen
jira" jedhe; kitaabichas Shaafaanitti kenne.

16 Shaafaanis kitaabicha fuudhee moottichatti geessee akkana jedhe;
"Qondaaltonni kee waan ajajaman hunda hojjechaa jiru. 17 Maallaqa
mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa tures baasanii namoota hojii
to'atanii fi hojjettootatti imaanaa kennaniiru." 18 Kana irrattis Shaafaan
barreessaan sun, "Hilqiyaa lubichi kitaaba tokko natti kenneera" jedhee
moottichatti hime. Shaafaanis fuula moottichaa duratti kitaaba sana
dubbise.

19 Mootichis yommuu dubbii Seeraa sana dhaga'etti uffata isaa tarsaase.
20 Innis ajaja kana Hilqiyaatti, Ahiiqaam ilma Shaafaanitti, Abdoon ilma
Miikaatti, Shaafaan barreessichaa fi Asaayaa tajaajilaa moottichaatti ni
kenne: 21 "Dhaqaatii waa'ee waan kitaaba argame kana keessatti barreef-
famee anaaf, hambaawwan Israa'el keessaatii fi Yihuudaatiif WAAQAYYOON
gaafadhaa. Sababii warri nuun duraa dubbii WAAQAYYOO hin eeginiif
dheekkamsi WAAQAYYOO guddaan nutti dhangala'eera; isaan akka waan
kitaaba kana keessatti barreeffame sana hundaatti hin jiraanneetii."

22 Hilqiyaa fi warri mootichi isa wajjin erge sun gara Huldaanaa raajittii
jechuunis niitii Shaluum ilma Toqe'aati, ilma Hasraat kan eegduu mana
uffataa turte sanatti himuu dhaqan. Isheenis Yerusaalem keessa aanaa
lammaffaa keessa jiraatti turte.

23 Isheenis akkana isaaniin jette; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana
jedha: Namicha natti isin erge sanatti akkana jedhaa himaa; 24 'WAAQAYYO
akkana jedha: Ani iddoo kanaa fi saba isaatti badiisa jechuunis abaarsa
kitaaba fuula mootii Yihuudaa duratti dubbifame sana keessatti barreef-
fame hunda nan fida. 25 Sababii isaan na dhiisanii waaqota biraatiif
ixaana aarsuudhaan waan harki isaanii tolche hundaan dheekkamsaaf
na kakaasaniif dheekkamsi koo iddoo kana irratti ni dhangala'a; hin
dhaamus.' 26 Mootii Yihuudaa kan akka isin WAAQAYYOON gaafattaniif
isin erge sanatti akkana jedhaatii himaa; 'WAAQAYYO Waaqni Israa'el

waa'ee dubbii ati dhageesse sanaa akkana jedha: 27 Sababii ati yeroo
waan inni waa'ee iddoo kanaatii fi waa'ee saba isaa waan hamaa dubbate
dhageessetti garaan kee tuqamee fuula Waaqaa duratti gad of qabdeef,
sababii ati fuula koo duratti gad of qabdee, uffata kee tarsaaftee boosseef
ani si dhaga'eera, jedha WAAQAYYO. 28 Ani amma abbootii kee biratti
walittin si qaba; atis nagumaan awwaalamta. Waan hamaa ani iddoo
kanaa fi warra as jiraatanitti fiduuf jiru hunda iji kee hin argu.' "

Isaanis deebii ishee fudhatanii gara mootichaatti deebi'an.

29 Ergasiis mootichi maanguddoota Yihuudaa fi Yerusaalem hunda
walitti ni waame. 30 Innis namoota Yihuudaa, jiraattota Yerusaalem,
lubootaa fi Lewwota wajjin jechuunis nama xinnaa fi guddaa hunda wajjin
gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba'e. Dubbii Kitaaba Kakuu
kan mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti argame sanaa hundas akka
isaan dhaga'anitti dubbiseef. 31 Mootichis utubaa isaa bira dhaabatee
akka WAAQAYYOON duukaa bu'u, akka garaa isaa guutuu fi lubbuu isaa
guutuudhaan ajaja isaa, dambiiwwan isaatii fi labsiiwwan isaa eegee,
dubbiiwwan kakuu kanneen kitaaba kana keessatti barreeffamaniifis akka
ajajamu fuula WAAQAYYOO duratti kakuu ni haaromse.

32 Ergasiis akka namni Yerusaalemii fi Beniyaam keessa jiraatu hundi
kakuu galu ni godhe; namoonni Yerusaalemis akkuma kakuu Waaqaa
jechuunis Waaqa abbootii isaaniitti waan kana ni godhan.

33 Yosiyaasis guutummaa biyya Israa'el keessaa waaqota jibbisiisoo ni
balleesse; akka warri Israa'el keessa jiran hundinuus WAAQAYYO Waaqa
isaanii waaqeffatan ni godhe. Isaan hamma inni lubbuun jiraatetti
WAAQAYYO Waaqa abbootii isaanii duukaa bu'uu irraa duubatti hin
deebine.

35

Yosiyaas Faasiikaa Ayyaaneffachuu Isaa
35:1,18-19 kwf – 2Mt 23:21-23

1 Yosiyaas Yerusaalemitti WAAQAYYOOF Faasiikaa ayyaanesse; hoolaan
Faasiikaas guyyaa kudha afuraffaa ji'a jalqabaatti qalame. 2 Innis
luboota hojii isaanii irratti muudee akka isaan mana qulqullummaa
WAAQAYYOO keessa tajaajilan isaan jajjabeesse. 3 Lewwota Israa'eloota
hunda barsiisanii fi WAAQAYYOOF qulqullaa'aniinis akkana jedhe; "Taab-
ota qulqullaa'aa sana mana qulqullummaa kan Solomoon ilmi Daawit
mooticha Israa'el ijaare keessa kaa'aa. Taabonni kun gatiittii keessanitti
hin baatamin. Isin amma WAAQAYYO Waaqa keessanii fi saba isaa
Israa'elin tajaajilaa. 4 Akkuma qajeelfama Daawit mooticha Israa'elii fi
ilma isaa Solomooniin barreeffame sanaatti isin akkuma maatiiwwan
keessaniitti garee gareedhaan of qopheessaa.

5 "Kutaa maatiiwwan obboloota keessanii kanneen Lewwota hin
ta'iniitiif gareen Lewwotaa tokko kutaa maatii tokkoo iddoo bu'aatii iddoo
qulqulluu dhaabadhaa. 6 Hoolaa Faasiikaa qalaa; of qulqulleessaatii
obboloota keessaniifis xobbaallaawwan hoolaa qopheessaa; waan kanas
akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin ajaje sanatti godhaa."

7 Yosiyaasis hoolotaa fi re'oota kuma soddomaa fi loon kuma sadii akka
aarsaa Faasiikaa ta'aniif namoota achi turan hundaaf qabeenyuma isaa
irraa ni kenne.

8 Qondaaltonni isaas uummataaf, lubootaa fi Lewwotaaf fedhiidhaan
buusii kennan. Hilqiyaa, Zakkaariyaasii fi Yehii'eel bulchitoonni mana
qulqullummaa Waaqaa aarsaa Faasiikaatiif hoolotaa fi re'oota kuma
lamaa dhibba ja'aa fi loon dhibba sadii lubootatti kennan. 9 Konaneyaanis
obboloota isaa Shemaa'iyaa fi Naatnaa'el wajjin, akkasumas Hashabiyaan,
Ye'ii'eelii fi Yoozaabaad dura buutonni Lewwotaa sun hoolotaa fi re'oota
kuma shanii fi loon dhibba shan akka isaan aarsaa Faasiikaa ta'aniif
Lewwotatti ni kennan.

10 Wanni hundinuu qopheeffamnaan akkuma mootichi ajaje sanatti
luboonni iddoo isaanii ijaajjan; Lewwonnis toora isaaniitiin ijaajjan.
11 Hoolonni Faasiikaa ni qalaman; luboonnis dhiiga itti kenname ni faffa-
caasan; Lewwonni immoo hoolota irraa gogaa ni baasan. 12 Isaanis akka
jarri akkuma Kitaaba Musee keessatti barreeffame sanatti WAAQAYYOOF
dhi'eessaniif kutaa maatiiwwan sabaatiif kennuudhaaf aarsaa gubamu
kophaatti baasan. Loon illee akkasuma godhan. 13 Akkuma ajajame
sanattis hoolaa Faasiikaa ibiddaan waadan; aarsaa qulqulleeffame immoo
okkoteetti, hubboo fi xuwweetti affeelanii yoosuma namoota hundaaf
qoqqoodan. 14 Isaanis ergasii sababii luboonni sanyiin Aroon hamma
halkan walakkaatti aarsaa gubamuu fi cooma aarsaa dhi'eessaa turaniif
ofii isaaniitii fi lubootaaf qophii godhan. Akkasiin Lewwonni ofii isaaniitii
fi luboota sanyii Aroon ta'aniif qopheessan.

15 Ilmaan Asaaf faarfattoonni akkuma Daawit, Asaaf, Heemaanii fi
Yeduutuun waa himaan mootichaa ajajan sana iddoodhuma isaaniif
ramadame turan. Eegdonni karraa kanneen tokkoo tokkoo karraa irra
turan immoo waan obboloota isaanii Lewwonni qophii isaaniif godhaniif
iddoo isaaniitii deemuun hin barbaachifne.

16 Kanaafuu tajaajilli WAAQAYYOO hundinuu akkuma Yosiyaas Mootichi
ajajetti ayyaana Faasiikaa ayyaanessuu fi iddoo aarsaa WAAQAYYOO irratti
aarsaa gubamu dhi'eessuun guyyuma sana fiixaan ba'e. 17 Israa'eloonni
achi turanis yeruma sana Ayyaana Faasiikaa ayyaaneffatanii Ayyaana
Maxinoo guyyaa torba ayyaaneffatan. 18 Bara Saamu'eel raajichaatii
as Israa'el keessatti Faasiikaan takkumaa akkanatti hin ayyaaneffamne;
mootota Israa'el keessaas namni tokko iyyuu takkumaa akka Yosiyaas
namicha luboota, Lewwotaa fi namoota Yihuudaa fi Israa'el kanneen
saba Yerusaalem wajjin turan sana hunda wajjin godhe sanaatti Faasiikaa
akkasii hin ayyaaneffanne. 19 Faasiikaan kun bara mootummaa Yosiyaas
keessaa waggaa kudha saddeettaffaatti ayyaaneffame.

Yosiyaas Du'uu Isaa
35:20–36:1 kwf – 2Mt 23:28-30

20 Waan kana hunda booddee yeroo Yosiyaas mana qulqullummaa
qopheessetti Nekkoon mootichi Gibxi Karkemiishi ishee Efraaxiis biraa
sanatti lolaaf ol ba'e; Yosiyaasis of irraa isa deebisuudhaaf itti gad ba'e.
21 Nekkoon garuu, "Yaa mootii Yihuudaa, wanni anaa fi si'i wal lolchiisu
maali? Ani yeroo kanatti mana na lolu sana loluufin dhufe malee si loluuf
hin dhufne. Waaqni akka ani ariifadhu na ajajeera; kanaafuu ati Waaqa
na wajjin jiru kanaan mormuu dhiisi; yoo kanaa achii inni si balleessaatii"
jedhee namoota itti erge.

22 Ta'us Yosiyaas eenyumaa ofii isaa wallaalchifatee lola keessa seene
malee isa irraa hin deebine. Inni waan Nekkoon Waaqaan ajajamee isatti
hime sana dhaga'uu didee dirree Megidoo irratti isa waraanuudhaaf ba'e.
23 Warri xiyya darbatan Yosiyaas Mootichatti ni darbatan; innis ajajjoota
loltoota isaatiin, "Na fuudhaatii deemaa; ani akka malee madaa'eeraatii"
jedhe. 24 Kanaafuu isaan gaarii isaa keessaa isa fuudhanii gaarii biraa irra
kaa'anii gara Yerusaalemitti isa geessan; innis achitti du'e. Innis awwaala
abbootii isaa keessatti awwaalame; Yihuudaa fi Yerusaalem hundi isaaf ni
boo'an.
25 Ermiyaasis faaruu boo'ichaa Yosiyaasiif baase; hamma har'aattis
dhiironnii fi dubartoonni faarfattoonni hundi faaruu boo'ichaa kanaan
Yosiyaasin yaadatu. Kunis Israa'el keessatti bartee ta'ee Faaruu Boo'ichaa
keessatti barreeffame.
26 Wanni bara mootummaa Yosiyaas keessa hojjetame biraa fi gaarum-
maan isaa akkuma waan Seera Waaqayyoo keessatti barreeffame sanaatti,
27 seenaan isaa hundi jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba mootota
Israa'elii fi Yihuudaa keessatti barreeffameera.

36

1 Ergasiis sabni biyya sanaa Yehoo'aahaaz ilma Yosiyaas fuudhanii
Yerusaalem keessatti iddoo abbaa isaa buusanii mootii isa godhan.

Yoo'aahaaz Mooticha Yihuudaa
36:2-4 kwf – 2Mt 23:31-34

2 Yehoo'aahaaz yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii
sadii ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii bulche. 3 Mootiin
Gibxi immoo Yerusaalem keessatti teessoo isaa irraa isa buuse; Yihuudaa
irrattis gibira meetii taalaantii dhibba tokkoo fi warqee taalaantii tokko
mure. 4 Mootiin Gibxis Eliiyaaqiim obboleessa Yehoo'aahaaz Yihuudaa
fi Yerusaalem irratti mootii godhe; innis maqaa Eliiyaaqiim geeddaree
Yehooyaaqiim jedheen. Nekkoonis Yo'ahaz obboleessa Eliiyaaqiim fuud-
hee Gibxitti geesse.

Yehooyaaqiim Mooticha Yihuudaa
36:5-8 kwf – 2Mt 23:36–24:6

5 Yehooyaaqiim yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii shan
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha tokko bulche. Inni
fuula Waaqayyo Waaqa isaa duratti waan hamaa hojjete. 6 Nebukadnezar
mootichi Baabilon isatti duule; gara Baabilonittis isa geessuudhaaf foncaa
naasiitiin isa hidhe. 7 Nebukadnezar mi'oota mana qulqullummaa
Waaqayyoo guuree Baabilonitti geessee mana waaqeffannaa isaa keessa
ni kaa'e.
8 Wantoonni bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa hojjetaman kan-
neen biraa, wanni jibbisiisaan inni hojjetee fi balleessaan isa irratti
argame hundi kitaaba seenaa mootota Israa'elii fi Yihuudaa keessatti
barreeffamaniiru. Ilmi isaa Yehooyaakiin iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

Yehooyaakiin Mooticha Yihuudaa
36:9-10 kwf – 2Mt 24:8-17

9 Yehooyaakiin yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa kudha saddeet
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii fi bultii kudhan bulche.
Fuula Waaqayyoo durattis waan hamaa hojjete. 10 Birraa keessas

Nebukadnezar Mootichi nama itti ergee mi’oota mana qulqullummaa
WAAQAYYOO kanneen gatii guddaa qaban wajjin gara Baabilon isa fichisi-
ise; Zedeqiyaa obboleessa abbaa Yehooyaakiin sana immoo Yihuudaa fi
Yerusaalem irratti mootii godhe.

Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaa
36:11-16 kwf – 2Mt 24:18-20; Erm 52:1-3

11 Zedeqiyaa yeroo mootii ta’etti nama waggaa digdamii tokkoo ture;
innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa kudha tokko bulche. 12 Inni fuula
WAAQAYYO Waaqa isaa duratti waan hamaa ni hojjete; fuula Ermiyaas
raajicha dubbii WAAQAYYOO isatti dubbate sanaa durattis gad of hin qabne.
13 Akkasumas Nebukadnezar Mooticha maqaa Waaqaatiin isa kakachiisee
turetti illee ni fincile. Inni mataa jabaatee gara WAAQAYYO Waaqa
Israa’elitti deebi’uu ni dide. 14 Kana malees dura buutonni lubootaa
hundii fi uummanni wantoota jibbisiisoo saboota kaanii hunda duukaa
bu’uu fi mana qulqullummaa WAAQAYYOO kan inni Yerusaalem keessatti
qulqulleesse sana xureessuudhaan ittuma caalchisanii amanamummaa
dhaban.

Kufaatii Yerusaalem
36:17-20 kwf – 2Mt 25:1-21; Erm 52:4-27
36:22-23 kwf – Izr 1:1-3

15 WAAQAYYO Waaqni abbootii isaanii waan saba isaa fi iddoo jireenya
isaaf garaa laafeef karaa ergamoota isaatiin ammumaa amma ergaa itti
erge. 16 Isaan garuu ergamoota Waaqaatti qoosan; dubbii isaas tuffatanii
raajota isaa xinneessan. Kanaanis dheekkamsi WAAQAYYOO saba isaatti
ni bu’e; wanni isa qabbaneessus hin argamne. 17 Kanaafuu inni mootii
warra Baabilon isaanitti fide; mootichis mana qulqullummaa keessatti
dargaggoota isaanii goraadeedhaan fixe; dargaggoota yookaan dubara,
jaarsolii yookaan warra dullooman tokko illee hin hambifne. Waaqni
hunda isaanii dabarsee harka Nebukadnezaritti kenne. 18 Innis mana
qulqullummaa Waaqaatii mi’oota hunda xinnaa fi guddaa, qabeenya
mana qulqullummaa WAAQAYYOO, qabeenya moottichaa fi kan qondaaltota
isaa saamee Baabilonitti geesse. 19 Isaan mana qulqullummaa Waaqaatti
ibidda qabsiisanii dallaa Yerusaalem diigan; masaraawwan mootummaa
hunda gubanii waan gatii qabu hundas barbadeessan.

20 Inni hambaa goraadee irraa hafe booji’ee Baabilonitti geesse; isaa-
nis hamma mootummaan Faares aangoo qabatetti tajaajiltoota isaa fi
tajaajiltoota ilmaan isaa ta’an. 21 Biyyattiin boqonnaa sanbata ishee
ni argatte; akka dubbiin WAAQAYYOO kan afaan Ermiyaasiin dubbatame
raawwatamuuf hamma waggaan torbaatamni dhumutti biyyattiin yeroo
ontee turte guutuu ni boqotte.

22 WAAQAYYO akka dubbiin WAAQAYYOO kan afaan Ermiyaasiin dub-
batame sun raawwatamuuf jedhee bara Qiiros mooticha Faares keessa
waggaa jalqabaatti akka inni mootummaa isaa hunda keessa labsii tokko
dabarsuu fi akka labsiin sunis barreeffamuuf hafuura Qiiros mooticha
Faares ni kakaase; labsiin sunis akkana jedha:

23 “Qiiros mootichi Faares akkana jedha:

“ ‘WAAQAYYO Waaqni samii mootummoota lafa irraa hunda naaf ken-
neera; akka ani Yihuudaa keessatti Yerusaalemitti mana qulqullummaa
isaaf ijaaruufis na muudeera. Saba isaa keessaa nama gidduu keessanitti

argamu kam iyyuu WAAQAYYO Waaqni isaa isa wajjin haa ta’u; innis ol
haa ba’u.’ ”

Kitaaba Izraa

Labsii Qiiros
1:1-3 kwf – 2Sn 36:22-23

1 WAAQAYYO akka dubbiin WAAQAYYOO kan afaan Ermiyaasiin dub-
batame sun raawwatamuuf jedhee bara Qiiros mooticha Faares keessa
waggaa jalqabaatti akka inni mootummaa isaa hunda keessa labsii tokko
dabarsuu fi akka labsiin sunis barreeffamuuf hafuura Qiiros mooticha
Faares ni kakaase; labsiin sunis akkana jedha:

2 “Qiiros mootichi Faares akkana jedha:

“ ‘WAAQAYYO Waaqni samii mootummoota lafa irraa hunda naaf
kenneera; akka ani Yihuudaa keessatti Yerusaalemitti mana qulqullum-
maa isaaf ijaaruufis na muudeera. 3 Saba isaa keessaa nama gidduu
keessanitti argamu kam iyyuu Waaqni isaa isa wajjin haa ta’u; innis gara
Yerusaalem ishee Yihuudaa keessaa sanaa ol ba’ee mana qulqullummaa
WAAQAYYO Waaqa Israa’el, Waaqa Yerusaalem keessa jiraatu sanaa haa
ijaaru. 4 Warra hafanii iddoo kam iyyuu jiraatan hundaaf sabni biyya
isaan keessa jiraatan sanaa kennaa fedhiidhaan mana qulqullummaa
Waaqaa kan Yerusaalem keessa jiru sanaaf kennuu irratti dabalee meetii
fi warqee, mi’aa fi horii gumaachuudhaan isa haa gargaaran.’ ”

5 Ergasii hangafoonni maatii Yihuudaa fi Beniyaam, luboonnii fi Lew-
wonni jechuunis namoonni Waaqni garaa isaanii kakaase hundi dhaqanii
mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessaa sana ijaaruuf qophaa’an.
6 Olloonni isaanii hundinuus kennaa fedhiidhaan kennan irratti dabalanii
mi’a meetii fi warqee, qodaa fi horii akkasumas kennaawwan gatii guddaa
baasan gumaachuudhaan isaan gargaaran.

7 Kana malees Qiiros Mootichi mi’oota mana qulqullummaa WAAQAYYOO
kanneen Nebukadnezar Yerusaalemii guurratee mana Waaqa isaa keessa
kaa’atee ture sana gad ni baase. 8 Qiiros mootichi Faares akka Mitredaat
itti gaafatamaan qabeenyaa sun mi’a sana fidee Sheeshbazaar bulchaa
Yihuudaatiif lakkaa’u godhe.

9 Mi’oonni sunis:

saanii warqee 30,
saanii meetii 1,000,
distii meetii 29,
10 waciitii warqee 30,
waciitii meetii kan qadaada qabu 410,
mi’a gosa biraa 1,000.

11 Walumaa galatti mi’a warqeetii fi kan meetii 54,000 ture.

Sheeshbazaaris mi’oota kanneen hunda yeroo booji’amtoota Baabilonii
baasee Yerusaalemitti geessetti guuree deeme.

2

Maqaa Namoota Boojuudhaa Deebi'anii
2:1-70 kwf – Nah 7:6-73

1 Egaa isaan kunneen namoota kutaa biyya sanaa warra
boojuu Nebukadnezar mootichi Baabilon sun booji'ee Baa-
bilonitti isaan geessee ture sanaa deebi'anii dha; isaanis
Yerusaalemii fi Yihuudaatti deebi'anii tokkoon tokkoon isaanii
magaalaa ofii isaaniitti galan; 2 isaanis: Zarubaabel, Yeeshuu'aa,
Nahimiyaa, Seraayaa, Re'elaayaa, Mordekaayi, Bilshaan, Mis-
phaar, Baguwaayi, Rehuumii fi Ba'anaa wajjin dhufan.

Maqaa namoota saba Israa'el ta'anii:
3 sanyiin Phaarosh 2,172,
4 sanyiin Shefaaxiyaa 372,
5 sanyiin Aaraa 775,
6 sanyiin Fahat Mo'aab warri karaa Yeeshu'aa fi Yoo'aab dhalatan 2,812,
7 sanyiin Eelaam 1,254,
8 sanyiin Zaatuu 945,
9 sanyiin Zakaayi 760,
10 sanyiin Baanii 642,
11 sanyiin Beebay 623,
12 sanyiin Azgaad 1,222,
13 sanyiin Adooniiqaam 666,
14 sanyiin Baguwaay 2,056,
15 sanyiin Aadiin 454,
16 sanyiin Ateer warri karaa Hisqiyaas 98,
17 sanyiin Beesaay 323,
18 sanyiin Yooraa 112,
19 sanyiin Haashum 223,
20 sanyiin Gibaar 95,
21 namoonni Beetlihem 123,
22 namoonni Netoofaa 56,
23 namoonni Anaatoot 128,
24 namoonni Azmaawet 42,
25 namoonni Kiriyaati Ye'aariim, kan Kefiiraatii fi Bi'eeroot 743,
26 namoonni Raamaa fi Gebaa 621,
27 namoonni Mikmaas 122,
28 Namoonni Beet'eelii fi Aayi 223,
29 namoonni Neboo 52,
30 namoonni Magbiish 156,
31 namoonni Eelaam kaan 1,254,
32 namoonni Haariim 320,
33 namoonni Lood, kan Haadiidii fi Oonoom 725,
34 namoonni Yerikoo 345,
35 namoonni Senaa'aa 3,630.

36 Luboota:
Sanyiin Yedaa'iyaa warri karaa maatii Yeeshuu'aan dhufan 973,
37 sanyiin Imeer 1,052,
38 sanyiin Phaashihuur 1,247,

39 sanyiin Haariim 1,017.

40 Lewwota:
Sanyiin Yeeshuu’aa fi Qadmii’eel, karaa Hoodayiwaa dhufan 74.

41 Faarfattoota:
sanyiin Asaaf 128.

42 Eegdota karra mana qulqullummaa:
sanyiin Shaluum, sanyiin Ateer,
sanyiin Talmoon, sanyiin Aquub,
sanyiin Haxiixaa fi sanyiin Soobaay 139.

43 Tajaajiltoota mana qulqullummaa:
sanyii Ziihaa, sanyii Hasuufaa fi sanyii Xabaa’oot,
44 sanyii Keeroos, sanyii Sii’aa, sanyii Faadon;
45 sanyii Lebaanaa, sanyii Hagaabaa fi sanyii Aquub;
46 sanyii Haagaab, sanyii Shalmaayi, sanyii Haanaan;
47 sanyii Gideel, sanyii Gahar, sanyii Re’aayaa;
48 sanyii Reziin, sanyii Neqoodaa, sanyii Gazaam;
49 sanyii Uzaa, sanyii Faasehaa, sanyii Beesaay;
50 sanyii Asinaa, sanyii Me’uunimii fi sanyii Nefuusiim;
51 sanyii Baqbuuq, sanyii Haquufaa, sanyii Harhuur,
52 sanyii Bazluut, sanyii Mihiidaa fi sanyii Harshaa;
53 sanyii Barqoos, sanyii Siisaaraa fi sanyii Teemahi;
54 sanyii Neziiyaa fi sanyii Haxiifaa
55 Sanyii tajaajiltoota Solomoon:
Sanyii Soxaayi,
sanyii Sofereetii fi sanyii Firuudaa;
56 sanyii Ya’ilaa, sanyii Darqoonii fi sanyii Gideel;
57 sanyii Shefaaxiyaa, sanyii Haxiil,
sanyii Fookeret-Hazbaayimii fi sanyii Aamii;
58 tajaajiltoota mana qulqullummaatii fi sanyiin tajaajiltoota Solomoon 392.

59 Warri armaan gadiis magaalaawwan Teel Melaa, Teel Hareshaa, Kiruub, Adaanii fi Imeeriitii dhufan; isaan garuu akka maatiin isaanii sanyii Israa’el ta’an mirkaneessuu hin dandeenye; isaanis:
60 sanyiin Delaayaa, sanyiin Xoobbiyaa fi sanyiin Neqoodaa 652.

61 Luboota keessaa immoo:
Sanyii Habayaa, sanyii Haqoosii fi kan Barzilaay; Barzilaayiin kun sababii intala Barzilaay namicha Gili’aad sanaa fuudheef maqaa kanaan waamame.
62 Isaan kunneen sababii galmee hidda dhalootaa keessaa maqaa maatii isaanii barbaadanii dhabaniif akka xuraa’otaatti ilaalamanii tajaajila lubummaa dhowwaman.
63 Bulchaan biyyattiis hamma lubni Uriimii fi Tumiimiidhaan tajaajilu tokko argamutti akka isaan nyaata nyaata hunda caalaa qulqulluu ta’e kam iyyuu hin nyaanneef isaan ajaje.

64 Warri boojuudhaa deebi’an walumaa galatti namoota 42,360
turan; 65 kana malees tajaajiltoonni isaanii dhiiraa fi dubartiin
7,337 turan; akkasumas isaan faarfattoota dhiiraa fi dubartii
200 qabu ture. 66 Isaan farda 736, gaangolii 245, 67 gaala 435
fi harree 6,720 qabu ture.

68 Yommuu isaan mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessa jiru sana
ga’anitti hangafoonni maatiiwwanii tokko tokko akka manni Waaqaa
iddoo isaatti deebi’ee ijaaramuuf kennaa fedhiidhaan kennamu ni gu-
maachan. 69 Isaanis akkuma dandeettii isaaniitti warqee daariikii* 61,000,
meetii minnaanii† 5,000 fi uffata lubootaa 100 horii hojii kanaaf walitti
qabametti ni dabalan.
70 Luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa fi tajaajiltoonni
mana qulqullummaa namoota tokko tokko wajjin magaalaawwan ofii
isaanii keessa qubatan; Israa’eloonni kaan magaalaawwan ofii isaanii
keessa qubatan.

3

Iddoo Aarsaa Deebisanii Tolchuu

1 Yeroo ji’i torbaffaan dhufee Israa’eloonni magaalaawwan isaanii
keessa qubatanitti uummanni akkuma nama tokkootti Yerusaalem
keessatti walitti qabame. 2 Ergasiis Yeeshuu’aan ilmi Yoozaadaaq firoota
isaa luboota wajjin, Zarubaabel ilmi She’altii’eel firoota isaa wajjin
akkuma Seera Musee nama Waaqaa sanaa keessatti barreeffametti aarsaa
gubamu achi irratti dhi’eessuudhaaf iddoo aarsaa Waaqa Israa’el ijaaran.
3 Isaanis sababii namoota naannoo isaanii sodaataniif iddoo aarsaa sana
hundee isaa irratti ijaaranii achi irratti aarsaa gubamu WAAQAYYOOF
dhi’eessan; aarsaa kanas ganamaa fi galgala dhi’eessan. 4 Ergasii akkuma
barreeffametti Ayyaana Daasii ni ayyaaneffatan; akkuma baay’ina aarsaa
guyyaa guyyaaf ramadameettis aarsaa gubamu ni dhi’eessan. 5 Kana
booddees isaan aarsaa gubamu kan yeroo yerootti dhi’eeffamu, aarsaa
Baatii Haaraa fi aarsaawwan ayyaanota WAAQAYYOOF qulqulleeffaman
hundaaf, akkasumas kanneen fedhiidhaan WAAQAYYOOF dhi’eeffaman ni
kennan. 6 Guyyaa jalqaba ji’a torbaffaattis aarsaa gubamu WAAQAYYOOF
dhi’eessuu jalqaban; garuu hundeen mana qulqullummaa WAAQAYYOO
amma illee hin buufamne ture.

Mana Qulqullummaa Deebisanii Ijaaruu

7 Ergasii isaan warra dhagaa cabsanii fi ogeeyyii hojii mukaatiif
maallaqa kennan; warra Siidoonaa fi Xiiroosiif immoo akka isaan akkuma
Qiiros mootichi Faares ajaje sanatti Libaanoonii gara Yoopheetti galaana
irra birbirsa gad erganiif nyaata, dhugaatii fi zayitii kennan.
8 Isaanis erga mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sana ga’anii
booddee ji’a lammaffaa waggaa lammaffaatti Zarubaabel ilmi She’altii’eel,
Yeeshuu’aan ilmi Yoozaadaaqii fi obboloonni isaanii kaan jechuunis
luboonni, Lewwonnii fi warri boojuudhaa Yerusaalemitti deebi’an hund-
inuu akka isaan ijaarsa mana WAAQAYYOO to’ataniif Lewwota umuriin
isaanii Waggaa digdamaa fi hammasii olii muudanii hojii sana jalqaban.

---

* **2:69** 2:69 Daariikiin tokko giraamii 8. † **2:69** 2:69 Minnaaniin tokko giraamii 600.

9 Yeeshuu'aan ilmaan isaa fi obboloota isaa wajjin, Qadmii'eelii fi ilmaan
isaa, ilmaan Yihuudaa, ilmaan Heenaadaadii fi Lewwota, ilmaan isaanii fi
firoota isaanii wajjin warra mana Waaqaa ijaaran to'achuuf tokko ta'an.
10 Yommuu ijaartonni sun hundee mana qulqullummaa WAAQAYYOO
buusanitti luboonni uffata isaanii uffatanii malakata qabatan; Lew-
wonni immoo jechuunis ilmaan Asaaf kilillee qabatanii akkuma Daawit
Mootichi Israa'el ajajetti WAAQAYYOON jajachuuf iddoo ofii isaanii qabatan.
11 Isaanis,

"Inni gaarii dha;
jaalalli inni Israa'eliif qabu bara baraan jiraata"

jedhanii leellisuu fi galateeffachuudhaan WAAQAYYOON faarfatan. Sabni
hundinuu sababii hundeen mana qulqullummaa WAAQAYYOO buufameef
iyyee sagalee guddaadhaan WAAQAYYOON galateeffate. 12 Garuu luboonni,
Lewwonnii fi hangafoonni maatii warri durii kanneen mana qulqullum-
maa isa duraa sana argan hedduun yeroo hundeen mana qulqullummaa
kanaa buufamu arganitti sagalee ol fudhatanii boo'an; warri kaan
hedduun immoo gammachuudhaan iyyan. 13 Sababii namoonni akka
malee wacaniif namni tokko iyyuu iyya gammachuu fi iyya boo'ichaa
gargar baasuu hin dandeenye; sagaleen sunis fagootti dhaga'ama ture.

4

Mormii Ijaarsa Mana Qulqullummaa Mudate

1 Diinonni Yihuudaa fi Beniyaam yeroo akka warri boojuudhaa
deebi'an sun WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif mana qulqullummaa ijaaraa
jiran dhaga'anitti, 2 gara Zarubaabelii fi gara hangafoonni maatiiwwanii
dhufanii akkana jedhaniin; "Sababii nus akkuma keessan Waaqa keessan
barbaannee bara Eesarhadoon mooticha Asoor kan as nu fide sanaatii
jalqabnee aarsaa dhi'eessafii turreef nus isin wajjin haa ijaarru."

3 Zarubaabel, Yeeshuu'aa fi hangafoonni maatii Israa'el kaan garuu,
"Isin mana Waaqa keenyaa nu wajjin ijaaruuf qooda hin qabdan. Numa
qofatu akkuma Qiiros Mootichi Faares nu ajaje sanatti WAAQAYYO Waaqa
Israa'eliif mana qulqullummaa ijaara" jedhanii deebisan.

4 Namoonni naannoo isaanii akka isaan itti fufanii ijaaruu sodaataniif
namoota Yihuudaa abdii kutachiisuuf ka'an. 5 Isaanis bara Qiiros
mooticha Faaresiitii jalqabee hamma bara Daariyoos mooticha Faaresitti
jiru hunda kaayyoo isaanii gufachiisuudhaaf qondaaltota isaaniin mor-
man itti bitan.

Mormii Bara Ahashweroosii fi Arxeksis Keessa Ture

6 Isaanis jalqaba bara mootummaa Ahashweroositti saba Yihuudaa fi
kan Yerusaalem himatan.

7 Bara Arxeksis mooticha Faares keessa Biishlaam, Mitredaat, Xaabi'eelii
fi michoota isaa biraa xalayaa tokko Arxeksisitti barreessan. Xalayaan
sunis qubee Araamaayikii fi afaan Araamaayikiin barreeffame.

8 Rehuum ajajaan qondaaltichii fi Shiimshaayi barreessaan sun
Yerusaalemiin mormuudhaan akkana jedhanii xalayaa tokko Arxeksis
moottichatti barreessan:

9 Rehuum ajajaan qondaaltichi, Shiimshaayi barreessaa fi michoota
isaanii kaan wajjin jechuunis abbootii murtii fi qondaaltota namoota
Tiripooliis, Faaresi, Arkii fi Baabilon dhufan, akkasumas warra Elaamota

Suusaa dhufan bulchanii fi [10] namoota Osnaapher guddichii fi kabaja-
maan sun biyyaa baasee magaalaa Samaariyaa keessaa fi Laga Efraaxiis
gama qubachiise kaan wajjin barreessan.
[11] Kun garagalcha xalayaa jarri isaaf erganii ti.

Gara Arxeksis Mootichaa,
tajaajiltoota kee warra Laga Efraaxiisiin Gamaa irraa:

[12] Mootichi akka Yihuudoonni si biraa gara keenya dhufan sun
Yerusaalem dhaqanii magaalaa finciltuu fi hamtuu sana deebisanii
ijaaraa jiran beekuu qaba. Isaan dallaa dhagaa deebisanii ijaaruudhaan
hundeewwan ishee jajjabeessaa jiru.
[13] Kana malee iyyuu mootichi akka yoo magaalaan kun ijaaramtee
dallaan ishee jajjabeeffame akka si'achi qaraxni, gibirri yookaan
ashuuraan hin argamnee fi akka galiin mootummaas gad bu'u beekuu
qaba. [14] Nu amma waan itti gaafatamummaa masaraa mootummaa
qabnuu fi waan akka mootichi ulfina dhabu arguu hin feeneef akka
mootichi beekuuf jennee ergaa kana itti ergineerra; [15] kunis akka
manneen galmee abbootii keetii sakatta'amaniif. Atis galmeewwan
kana keessatti akka magaalaan kun durumaa jalqabdee magaalaa
finciltuu, kan moototaa fi kutaalee biyyaa rakkiftu, iddoo finciltuu taate
ni argita. Wanni magaalaan kun barbadeeffamteefis kanuma. [16] Yaa
mooticha, yoo magaalaan kun ijaaramee dallaan isaas jajjabeeffame,
akka ati Laga Efraaxiis Gamaa waan tokko illee hin qabaanne nu sitti
himna.
[17] Mootichis akkana jedhee deebii kana erge:

Gara Rehuum ajajaa qondaaltichaa, Shiimshaayi barreessaa fi mi-
choota isaanii kanneen Samaariyaa keessaa fi Efraaxiisiin gama jiraatan
kaaniitti:

Nagaan keenya isin haa ga'u.

[18] Xalayaan isin nuuf ergitan sun dubbifamee fuuluma koo duratti
hiikameera. [19] Anis ajaja kennee galmeen qoratameera; magaalaan
kunis akka durumaa jalqabee moototatti fincilaa turte, akka isheen
holqa finciltootaa fi mormitootaa taates beekameera. [20] Yerusaalem
mootota ciccimoo guutummaa Gama Laga Efraaxiis bulchan qabdi turte;
qaraxni, gibirrii fi ashuuraan isaaniif kennama ture. [21] Akka magaalaan
kun deebifamtee hin ijaaramne hamma ani labsii baasutti akka isaan
hojii dhaabaniif isin amma namoota kanneenitti ajaja dabarsaa. [22] Akka
waan kana hin tuffanneef of eeggadhaa. Maaliif hamma rakkoon kun
guddatee fedhii mootummaatti gufuu ta'utti ittuma dhiiftuu?

[23] Akkuma garagalchi xalayaa Arxeksis Mootichaa sun fuula Rehuum,
Shiimshaayi barreessaa fi michoota isaanii duratti dubbifameen isaan
yoosuma gara Yihuudoota Yerusaalem keessa jiraatanii dhaqanii hum-
naan hojii isaan dhaabsisan.

[24] Akkasiin hojiin mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sun hamma
waggaa lammaffaa bara Daariyoos mooticha Faaresitti ni dhaabatte.

5

Xalayaa Taatenaayi Daariyoositti Erge

[1] Yeroo kanatti Haageen raajichii fi Zakkaariyaas ilmi Iddoo raajichi,
maqaa Waaqa Israa'el kan isaan wajjin jiraatu sanaan Yihuudoota warra

Yihuudaa fi Yerusaalem keessa jiranitti raajii dubbatan. 2 Kana irratti
Zarubaabel ilmi She'altii'eelii fi Iyyaasuun ilmi Yoosaadaaq Yerusaalem
keessatti mana Waaqaa deebisanii ijaaruu jalqaban. Raajonni Waaqaas
isaan gargaaruuf isaanuma wajjin turan.

3 Yeroo sanatti Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuz-
naayii fi deeggartoonni isaanii gara isaanii dhaqanii, "Akka isin mana
qulqullummaa kana deebiftanii ijaartanii fi akka isin dallaa dhagaa kanas
akka duriitti deebiftan eenyutu isiniif eeyyame?" jedhanii gaafatan.
4 Akkasumas, "Maqaan warra mana kana ijaaruu eenyu fa'i?" jedhanii
gaafatan. 5 Garuu iji Waaqa isaanii maanguddoota Yihuudaa irra
turte; isaanis hamma gabaasni sun Daariyoos bira ga'ee deebiin isaa
barreeffamaan dhufutti hojii hin dhaabne.

6 Kunis garagalchaa xalayaa Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis,
Satarbuznaayi, deeggartoonni isaanii fi qondaaltonni Gama Laga Efraaxiis
jiraatan Daariyoos Mootichatti erganii ti. 7 Gabaasni isaan erganiif sunis
akkana jedha:

Gara Daariyoos Mootichaa:

Nagaa ulfinaan guutame siif ergina.

8 Mootichi akka nu gara aanaa Yihuudaa gara mana qulqullummaa Waaqa guddichaa dhaqnee turre haa beeku. Namoonni dhagaa gurguddaadhaan mana sana ijaaraa, laaxaas keenyan manaa keessa kaa'aa jiru. Hojiin kunis ciminaan hojjetamaa harka isaanii jalatti guddina argisiisaa jira.

9 Nu maanguddoota sana dubbifnee, "Eenyutu akka isin mana qulqul-
lummaa kana deebiftanii ijaartanii fi akka isin ijaarsa isaa akka duriitti
deebiftan isiniif eeyyame?" jennee isaan gaafanne. 10 Akkasumas akka
maqaa hooggantoota isaanii barreessinee si beeksifnuuf maqaa isaanii
illee gaafannee ture.

11 Isaanis deebii kana nuu kennan:

"Nu garboota Waaqa samii fi lafaa ti; nu mana qulqullummaa kan
bara dheeraan dura ijaarame, kan mootiin Israa'el guddichi ijaaree fixe
sana deebifnee ijaaraa jirra. 12 Garuu sababii abbootiin keenya Waaqa
samii aarsaniif inni dabarsee harka Nebukadnezar namicha biyya Kaldootaa, mootii Baabilonitti isaan kenne; innis mana qulqullummaa kana barbadeessee uummatas biyyaa baasee Baabilonitti geesse.

13 "Ta'u illee waggaa tokkoffaa bara mootummaa Qiiros mooticha
Baabilon keessa Qiiros Mootichi akka manni Waaqaa kun deebifame
ijaaramuuf labsii tokko labse. 14 Innis mi'a warqee fi meetii mana
Waaqaa kan Nebukadnezar mana qulqullummaa Yerusaalem keessaa guuree Baabilonitti geesse sana masaraa mootummaa Baabilon keessaa ni baase. Qiiros Mootichi namicha Sheeshbasaar jedhamu kan inni
bulchaa godhee muude sanatti mi'a kana kennee 15 akkana jedheen;
'Mi'a kana fuudhii dhaqiitii mana qulqullummaa kan Yerusaalem keessa jiru sanatti galchi. Mana Waaqaas iddoo isaatti deebisii ijaari.'

16 "Ergasiis Sheeshbasaar kun dhufee hundee mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa buuse. Yeroo sanaa jalqabee hamma ammaatti manni sun ijaaramaa jira; garuu amma illee hin dhumne."

17 Egaa amma yoo fedhii mootichaa ta'e, Qiiros Mootichi dhugumaan
akka manni Waaqaa kun Yerusaalem keessatti deebifamee ijaaramuuf

labsii baasuu fi baasuu baachuu isaa beekuuf galmeen masaraa mootummaa Baabilon haa qoratamu. Ergasiis mootichi yaada waan kana irratti qabu nuuf haa ergu.

6

Labsii Daariyoos

1 Kana irratti Daariyoos Mootichi ajaja kenne; isaanis galmeewwan
mana galmee Baabilon keessatti kuufaman sana ni sakatta'an. 2 Kitaabni
maramaan tokkos Ahimetaa magaalaa guddaa kutaa biyyaa Meedee
keessatti argame; kitaaba sana irrattis akkana jedhamee barreeffamee
ture:

Yaadachiisa:

3 Waggaa tokkoffaa bara mootummaa Qiiros Mootichaa keessa
mootichi waa'ee mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalem keessa
jiru sanaa akkana jedhee labsii baase:

Manni qulqullummaa kun iddoo aarsaan itti dhi'eeffamu ta'ee deebifamee haa ijaaramu; hundeen isaas haa buufamu. Manni kunis ol
dheerina dhundhuma jaatamaa fi bal'ina dhundhuma jaatama qabaatee
4 dhagaa gurguddaa toora sadii sadii fi muka toora tokko tokkoon
haa ijaaramu. Baasiin hundinuus qabeenya mootummaa keessaa
baafamuu qaba. 5 Akkasumas mi'i warqee fi meetii mana Waaqaa
kan Nebukadnezar mana qulqullummaa kan Yerusaalem keessaatii
Baabilonitti fide sun iddoo isaanitti jechuunis mana qulqullummaa kan
Yerusaalemitti deebifamanii mana Waaqaa keessa kuufamu qabu.

6 Egaa ati Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii fi
isin michoota isaanii qondaaltonni kutaa biyya sanaa achii fagaadhaa.
7 Isin hojii mana qulqullummaa Waaqaa kana keessa hin seeninaa.
Bulchaan Yihuudootaa fi maanguddoonni Yihuudootaa mana Waaqaa
kana iddoo isaatti deebisanii haa ijaaran.

8 Kana irratti ani waan isin ijaarsa mana Waaqaa kana keessatti
maanguddoota Yihuudootaa kanneeniif gochuu qabdan kunoo nan
labsa:

Akka hojiin hin dhaabanneef baasiin namoota kanaa guutumaan
guutuutti qabeenya mootummaa irraa jechuunis gibira Gama Laga
Efraaxiisii walitti qabamu keessaa haa baafamu. 9 Wanni barbaachisu
kam iyyuu jechuunis jiboonni, korbeeyyiinii fi xobbaallaawwan hoolaa
Waaqa samiitiif aarsaa gubamu ta'anii dhi'eeffaman, akkasumas
qamadiin, soogiddi, daadhiin wayinii fi zayitiin akkuma luboonni
Yerusaalem keessa jiraatan barbaadanitti utuu gargar hin citin guyyaa
guyyaadhaan isaaniif kennamuu qabu; 10 kunis akka isaan aarsaa
Waaqa samiitti tolu dhi'eessanii fi akka isaan jireenya mootichaa fi
ilmaan isaatiif Waaqa kadhataniifii dha.

11 Kana caalaa iyyuu yoo namni kam iyyuu ajaja kana dide, ani
akka utubaan mana isaa keessaa buqqifamee inni irratti fannifamu
labsii kana labseera. Sababii yakka kanaatiif manni isaa tuulaa kosii
ni ta'a. 12 Waaqni inni akka Maqaan isaa achi jiraatu godhe sun mootii
yookaan saba labsii kana geeddaruuf yookaan mana qulqullummaa kan

Yerusaalem keessaa barbadeessuuf harka ol fudhatu kam iyyuu haa balleessu.

Ani Daariyoos labsii kana labseera. Wanni kunis ariitiidhaan hojii irra haa oolu.

Manni Qulqullummaa Xumuramee Eebbifame

13 Ergasii Taatenaayi bulchaan biyya Gama Laga Efraaxiis, Satarbuz-
naayii fi michoonni isaanii akkuma Daariyoos Mootichi labsetti labsii
sana ariitiidhaan hojii irra ni oolchan. 14 Kanaafuu maanguddoonni
Yihuudootaa lallaba Haagee raajichaatii fi Zakkaariyaas ilma Iddootiin
ijaarsa itti fufan; hojiinis ni milkaa'eef. Isaanis akkuma ajaja Waaqa
Israa'elii fi akkuma labsiiwwan Qiiros, Daariyoosii fi Arxeksis mootota
Faaresitti ijaarsa mana qulqullummaa sana ni xumuran. 15 Manni
qulqullummaa sunis waggaa ja'affaa bara Daariyoos Mootichaa keessa,
bultii sadaffaa ji'a Adaaritti ijaaramee dhume.
16 Ergasii sabni Israa'el jechuunis luboonni, Lewwonnii fi
booji'amtoonni hafan ayyaana eebba mana Waaqaa gammachuudhaan
ayyaaneffatan. 17 Eebba mana Waaqaa kanaafis jiboota dhibba tokko,
korbeeyyii hoolaa dhibba lamaa fi xobbaallaa hoolaa dhibba afur kennan;
sababii cubbuu Israa'el hundaaf immoo korbeeyyii re'ee kudha lama
jechuunis tokkoo tokkoo gosa Israa'eliif re'ee tokko tokko dhi'eessan.
18 Ergasii immoo akkuma Kitaaba Musee keessatti barreeffametti tajaajila
mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sanaaf luboota kutaa kutaa
isaanitti, Lewwota immoo garee garee isaaniitti ramadan.

Faasiikaa

19 Booji'amtoonnis guyyaa kudha afuraffaa ji'a jalqabaatti Faasiikaa
ni ayyaaneffatan. 20 Luboonnii fi Lewwonni of qulqulleessanii hundi
isaanii akka seeraatti ni qulqullaa'an. Lewwonni warra booji'aman
hundaaf, obboloota isaanii lubootaa fi ofii isaaniif hoolaa Faasiikaa qalan.
21 Kanaafuu Israa'eloonni boojuudhaa deebi'an namoota WAAQAYYO
Waaqa Israa'el barbaaduudhaaf hojii xuraa'ummaa kan Namoota Ormaa
kanneen ollaa isaanii jiraatan sanaa lagatan hunda wajjin Faasiikaa
sana ni nyaatan. 22 Sababii WAAQAYYO akka inni hojii ijaarsa mana
Waaqayyo Waaqa Israa'el keessatti isaan gargaaruudhaaf yaada mootii
Asoor geeddaruudhaan gammachuudhaan isaan guuteef isaan bultii torba
guutuu Ayyaana Maxinoo Buddeena gammachuudhaan ayyaaneffatan.

7

Izraan Yerusaalem Dhufe

1 Wantoota kanneen booddee bara Arxeksis mooticha Faares keessa
Izraan ilmi Seraayaa, ilmi Azaariyaa ilmi Hilqiyaa, 2 ilmi Shaluum, ilmi
Zaadoq, ilmi Ahiixuub, 3 ilmi Amariyaa, ilmi Azaariyaa, ilmi Meraayoot,
4 ilmi Zeraayaa, ilmi Uzii, ilmi Bukii, 5 ilmi Abiishuuwaa, ilmi Fiinehaas,
ilmi Ele'aazaar, ilmi Aroon lubicha ol aanaa 6 Izraan kun Baabilonii
dhufe. Innis barsiisaa Seera Musee kan WAAQAYYO Waaqni Israa'el kenne
sana sirriitti beekuu dha. Sababii harki WAAQAYYO Waaqa isaa isa irra
tureef mootichi waan inni kadhate hunda ni kenneef. 7 Akkasumas
waggaa torbaffaa bara Arxeksis Mootichaa keessa Israa'eloonni tokko
tokko jechuunis luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa fi
tajaajiltoonni mana qulqullummaa gara Yerusaalemitti ol ba'an.

8 Izraanis waggaa torbaffaa bara mootii sanaa keessa ji’a shanaffaatti
Yerusaalem ga’e. 9 Innis bultii tokkoffaa ji’a jalqabaatti karaa isaa
Baabilonii jalqabee bultii tokkoffaa ji’a shanaffaatti Yerusaalem ga’e; harki
Waaqa isaa tolaan sun isa irra tureetii. 10 Izraan Seera WAAQAYYOO
qu’achuu fi eeguudhaaf akkasumas labsii fi ajaja seerichaa Israa’el
keessatti barsiisuudhaaf of kennee tureetii.

Xalayaa Arxeeksis Mootichi Izraatti Erge

11 Kun garagalcha xalayaa Arxeksis Mootichi Izraa lubichaa fi barsiisaa,
namicha waa’ee ajajaa fi labsiiwwan WAAQAYYO Israa’eliif kenne sanaa
baratetti ergee ti:

12 Arxeksis mootii moototaa irraa;
Gara Izraa lubicha, barsiisaa Seera Waaqa samiitti:
Nagaan siif haa ta’u.

13 Ani amma akka namni Israa’el kan mootummaa koo keessa jiraatu
kam iyyuu luboonnii fi Lewwonni illee abbaan si wajjin Yerusaalem
dhaquu barbaadu dhaquu danda’u labseera. 14 Ati akka akkuma Seera
Waaqa keetii kan harka kee jiru sanaatti waa’ee Yihuudaa fi Yerusaalem
qorattuuf mootichaa fi gorsitoota isaa torbaan ergamteerta. 15 Kana
irrattis meetii fi warqee mootichii fi gorsitoonni isaa Waaqa Israa’el
kan Yerusaalem keessa jiraatuuf toluma kennan sana fuudhii deemi;
16 waan kanas meetii fi warqee kutaa biyya Baabiloniitii walitti qabde
hundaa fi kennaa sabnii fi luboonni mana qulqullummaa Waaqa isaanii
kan Yerusaalem keessaaf fedhiidhaan kennan wajjin fuudhii dhaqi.
17 Maallaqa kanaanis jiboota, korbeeyyii hoolaa fi xobbaallaa hoolaa,
kennaa midhaanii fi dhibaayyuu isaanii wajjin bitaatii iddoo aarsaa
mana qulqullummaa Waaqa keessanii kan Yerusaalem sana irratti
dhi’eessaa.

18 Ergasii atii fi obboloonni kee Yihuudoonni meetii fi warqee hafe
akkuma fedhii Waaqa keessaniitti waanuma gaarii isinitti fakkaate
irra oolchaa. 19 Mi’a waaqeffannaa mana qulqullummaa Waaqa keetii
keessaaf imaanaa sitti kenname hunda Waaqa Yerusaalem duratti
dhi’eessi. 20 Waan mana qulqullummaa Waaqa keetiif barbaadamu kan
kennuu feetu hunda mankuusa mootii keessaa fuudhii kenni.

21 Egaa ani Arxeksis Mootichi akka qabdoonni maallaqaa kanneen
Gama Laga Efraaxiis jiran waan Izraan lubichi, barsiisaan Seera
Waaqa samii kun isin gaafatu hunda arjummaadhaan isaaf kennan
ajajeera; 22 kunis hamma meetii taalaantii dhibba tokko, qamadii
qoroosii* dhibba tokko, daadhii wayinii baadoosii† dhibba tokko, zayitii
ejersaa baadoosii dhibba tokkoo fi soogidda hamma hin qabne haa
ta’u. 23 Wanni Waaqni samii ajaje kam iyyuu mana qulqullummaa
Waaqa samiitiif of eeggannaadhaan haa godhamu. Maaliif dheekkamsi
mootichaa fi ilmaan mootichaatti dhufa? 24 Amma illee isin akka
luboota, Lewwota, faarfattoota, eegdota karraa, tajaajiltoota mana
qulqullummaa yookaan hojjettoota mana Waaqaa kana keessa hojjetan
kamitti iyyuu gibira, qaraxaa fi ashuuraa murteessuuf aangoo hin qabne
beekaa.

* **7:22** 7:22 Qoroosiin tokko liitirii 220. † **7:22** 7:22 Baadoosiin tokko liitirii 22.

25 Egaa Izraa, ati akkuma ogummaa Waaqa keetii kan harka kee jiru sanaatti akka isaan warra Gama Laga Efraaxiis jiraatan bulchaniif abbootii seeraa fi abbootii murtii kanneen hundi isaanii seera Waaqa keetii beekan muudi. Nama seera Waaqaa hin beekne kam iyyuus
barsiisi. 26 Namni seera Waaqa keetiitiif yookaan seera mootichaatiif hin ajajamne kam iyyuu dhugumaan ajjeechaadhaan, biyya keessaa ari'amuudhaan, qabeenyi isaa irraa dhaalamuudhaan yookaan hidhaadhaan adabamuu qaba.

27 WAAQAYYO Waaqni abbootii keenyaa kan akka inni karaa kanaan mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessa jiruuf ulfina kennuuf garaa
mootichaa keessa yaada kana kaa'e sun haa galateeffamu; 28 Waaqa fuula mootichaa, fuula gorsitoota mootichaa fi fuula qondaaltota mootichaa ciccimoo hundaa duratti gaarummaa ofii isaa na argisiiseef galanni haa ga'u. Sababii harki WAAQAYYO Waaqa koo anarra tureef ani jajjabaadheen akka isaan na wajjin deemaniif Israa'el keessaa namoota bebeekamoo walitti nan qabadhe.

8

Maqaa Abbootii Maatii Kanneen Izraa Waliin Deebi'anii

1 Warri kunneen hangafoota maatii fi warra isaan wajjin galmaa'an kanneen bara mootummaa Arxeksis Mootichaa keessa na wajjin Baabilonii dhufanii dha:

2 Sanyii Fiinehaas keessaa
Geershoom;
sanyii Iitaamaar keessaa
Daani'el;
sanyii Daawit keessaa
Haxuush
3 sanyii Shekaaniyaa;
sanyii Phaarosh keessaa Zakkaariyaas;
warri isa wajjin galmeeffamanis namoota 150 turan;
4 sanyii Fahat Mo'aab keessaa
Eliihoo'eenayi ilma Zaraayaa; warri isa wajjin turanis namoota 200 turan;
5 sanyii Zaatu'i keessaa Shekaaniyaa ilma Yahizii'eel;
warri isa wajjin turanis namoota 300 turan;
6 sanyii Aadiin keessaa Ebeed ilma Yoonaataan;
warri isa wajjin turanis namoota 50 turan;
7 sanyii Eelaam keessaa Yeshaayaa ilma Ataaliyaa;
warri isa wajjin turanis namoota 70 turan;
8 sanyii Shefaaxiyaa keessa Zebaadiyaa ilma Miikaa'el;
warri isa wajjin turanis namoota 80 turan;
9 sanyii Yoo'aab keessaa Obaadiyaa ilma Yehii'eel;
warri isa wajjin turanis namoota 218 turan;
10 sanyii Baanii keessaa Sheloomiit ilma Yoosifiyaa;
warri isa wajjin turanis namoota 160 turan;
11 sanyii Beebay keessaa Zakkaariyaas ilma Beebay;
warri isa wajjin turanis namoota 28 turan;
12 sanyii Azgaad keessaa Yoohaanaan ilma Haqaaxaan;
warri isa wajjin turanis namoota 110 turan;
13 sanyii Adooniiqaam keessaa

warra gara dhumaa kanneen maqaan isaanii Eliiphelex, Ye'ii'eelii fi Shemaa'iyyaa jedhamuu dha; warri isaan wajjin turanis namoota 60 turan;
14 sanyii Baguwaay keessaa
Uutaayii fi Zakuur; warri isaan wajjin turanis namoota 70 turan.

Gara Yerusaalemitti Deebi'uu

15 Anis laga gara Ahawaatti yaa'u biratti walitti isaan nan qabe; nus
guyyaa sadii achi turre. Anis yeroon uummataa fi luboota to'adhetti
Lewwota tokko illee isaan keessaa nan dhabe. 16 Kanaafuu ani
Elii'ezer, Arii'eel, Shemaa'iyaa, Elnaataan, Yaariib, Elnaataan, Naataan,
Zakkaariyaasii fi Meshulaam warra hooggantoota turanii fi Yooyaariibii
fi Elnaataan warra hayyoota ta'an sana nan waamsise; 17 ergasiis gara
Iddoo namicha Kaasiifiyaa bulchuutti isaan nan erge. Anis akka isaan
namoota mana Waaqa keenyaa keessa tajaajilan nuuf fidaniif waan isaan
Iddoo fi firoota isaa kanneen mana qulqullummaa Kaasifiyaa keessa
tajaajilaniin jechuu qaban isaanitti nan hime. 18 Isaanis sababii harki
Waaqaa tolaan sun nurra tureef sanyii Mahilii keessaa Sheereebiyaa ilma
Lewwii, ilma Israa'el, namicha hubataa tokko ilmaan isaa fi obboloota isaa
wajjin walumatti nama 18 nuuf fidan; 19 akkasumas Hashabiyaa fi ilmaan
Meraarii keessaa immoo Yeshaayaa, obboloota isaatii fi ilmaan obboloota
isaa walumatti nama 20 nuuf fidan. 20 Amma illee tajaajiltoota mana
qulqullummaa kanneen Daawitii fi qondaaltonni isaa akka isaan Lewwota
gargaaraniif ramadan keessaa nama 220 nuuf fidan. Isaan kunneen hundi
maqaa maqaadhaan ni galmeeffaman.

21 Anis akka nu, ijoolleen keenyaa fi qabeenyi keenya hundi karaa nagaa
deemnuuf akka fuula Waaqa keenyaa duratti gad of qabnee kadhannuuf
achuma Laga Ahawaa biratti sooman nan labse. 22 Ani sababii nu, "Harki
Waaqa keenyaa inni tolaan nama isa abdatu hunda irra jira; warra isa
dhiisu hunda irra garuu dheekkamsi isaa ni bu'a" jennee mootichatti
himnee turreef akka isaan karaa keenya irratti diinota nurraa dhowwaniif
loltootaa fi abbootii fardaa mooticha kadhachuu nan qaana'e. 23 Kanaafuu
nu soomnee waan kana irratti Waaqa kadhanne; innis kadhaa keenyaaf
deebii kenne.

24 Anis luboota hangafoota keessaa kudha lama jechuunis Sheereebiyaa,
Hashabiyaa fi obboloota isaanii keessaa nama kudhan kophaatti nan
baase; 25 anis kennaa meetii, warqee fi mi'aa kan mootichi, gorsitoonni
isaa, qondaaltonni isaa fi Israa'eloonni achi turan hundi mana Waaqa
keenyaatiif kennan irraa madaalee isaaniif nan qoode. 26 Ani meetii
taalaantii* 650, mi'a meetii kana taalaantii 100 ulfaatu, warqee taalaantii
100, 27 waciitii warqee 20 kan daariikii† 1,000 baasuu fi mi'a naasii
cululuqaa akkuma warqee gatiin isaa guddaa ta'e lama madaaleen
qoodeef.

28 Anis akkanan isaaniin jedhe; "Isinii fi mi'i kun WAAQAYYOOF qulqulle-
effamtaniirtu. Meetii fi warqeen kun kennaa fedhiidhaan WAAQAYYO
Waaqa abbootii keessaniitiif kennamanii dha. 29 Hamma kutaalee
mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessaa sana keessatti fuula luboota

---

* **8:26** 8:26 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34. † **8:27** 8:27 Daariikiin tokko giraamii 8.

hangafootaa, fuula Lewwotaa fi hangafoota maatii Israa'el duratti madaal-
tanii qooddanitti mi'a kana jabeessaa eegaa." [30] Kanaafuu luboonnii fi
Lewwonni meetii, warqee fi mi'a qulqulluu madaalame sana mana Waaqa
keenyaa kan Yerusaalem keessaatti geessuuf ni fuudhan.

[31] Nus bultii kudha lammaffaa ji'a tokkoffaatti Yerusaalem dhaquudhaaf
Laga Ahawaa biraa kaane. Harki Waaqa keenyaa nurra ture; innis
diinotaa fi namoota riphanii karaa irratti nama eegatan jalaa nu baase.
[32] Akkasiinis Yerusaalem geenyee bultii sadii achi boqonne.

[33] Nus bultii afuraffaatti mana Waaqa keenyaa keessatti meetii, warqee
fi mi'a qulqulluu sana madaallee harka Mereemooti lubicha ilma Uuriyaa
sanaatti ni kennine. Ele'aazaar ilmi Fiinehaas akkasumas Lewwonni
jechuunis Yoozaabaad ilmi Yeeshuu'aa fi Noo'adiyaan ilmi Binuuyii isa
wajjin turan. [34] Wanni hundinuus lakkaa'amee madaalame; ulfinni waan
madaalame hundaas yeruma sana ni galmeeffame.

[35] Ergasiis booji'amtoonni boojuudhaa deebi'an sun Israa'el hundaaf
jiboota kudha lama, korbeeyyii hoolaa sagaltamii ja'aa fi xobbaallaa
torbaatamii torban aarsaa gubamu, korbeeyyii re'ee kudha lama aarsaa
cubbuu godhanii Waaqa Israa'eliif dhi'eessan; kun hundi aarsaa gubamu
kan Waaqayyoof dhi'eeffamee dha. [36] Isaan ajaja mootichaa illee ajajjoota
mootummaa fi bulchitoota Gama Laga Efraaxiisitti dabarsan. Jarris sabaa
fi mana Waaqaa gargaaran.

9

Waa'ee fuudhaa fi Heeruma Walmakaa

[1] Erga wanni kun hojjetamee booddee hooggantoonni gara koo dhufanii
akkana jedhan; "Sabni Israa'el lubootaa fi Lewwota illee dabalatee saboota
ollaa isaanii kanneen hojii jibbisiisaa hojjetan jechuunis Kana'aanota,
Heetota, Feerzota, Yebuusota, Amoonota, Mo'aabota, warra Gibxii fi
Amoorota irraa addaan ba'anii hin jiraanne. [2] Isaanis intallan jaraa
ofii isaaniitiif fuudhanii ilmaan isaaniis fuusisanii sanyii qulqulluu sana
saboota naannoo isaaniitti makan. Hooggantoonnii fi qondaaltonnis
balleessaa kana hojjechuu keessatti dura aantota turan."

[3] Ani yeroon waan kana dhaga'etti qomee koo fi uffata koo nan
tarsaasee, rifeensa mataa koo fi areeda koo of irraa buqqisee akka
malee rifadheen taa'e. [4] Kana irratti namoonni dubbii Waaqa Israa'eliin
hollatan hundi sababii balleessaa warra boojuudhaa deebi'an kanaaf
naannoo kootti walitti qabaman. Anis akka malee rifadhee hamma aarsaa
galgalaatti achuman taa'e.

[5] Anis yeroo aarsaa galgalaatti akkuma qomee fi uffanni koo tarsa'ee
jirutti lafan gaddee taa'aa turee ka'ee jilbeenfadhee harka koo gara
Waaqayyo Waaqa kootti bal'isee [6] akkana jedheen kadhadhe:

"Yaa Waaqa ko, sababii cubbuun keenya mataa keenya bira ol darbee
yakki keenyas samii ga'eef, yaa Waaqa koo ani fuula koo gara keetti
deebiffachuu akka malee qaana'eera; saalfadheeras. [7] Bara abbootii
keenyaatii jalqabee hamma ammaatti balleessaan keenya guddaa dha.
Sababii cubbuu keenyaaf nu, mootonni keenyaa fi luboonni keenya
akkuma har'aa kana harka mootota ormaa jalatti goraadee fi boojuutti,
saamichaa fi salphinatti dabarfamnee kennamneerra.

8 “Amma garuu WAAQAYYO Waaqni keenya hambaa nuu hambisee
iddoo isaa qulqulluu sana keessatti iddoo amansiisaa nuuf kennuudhaan
yeroo gabaabaadhaaf garaa nuuf laafeera; akkasiinis Waaqni keenya
ija keenyaaf ifa kenneera; garbummaa keenya keessattis xinnoo nu
boqochiiseera. 9 Nu garboota taanu illee Waaqni keenya garbummaa
keessatti nu hin ganne. Inni fuula mootota Faares duratti jaalala
isaa kan hin geeddaramne sana nu argisiiseera. Inni akka nu mana
Waaqa keenyaa deebifnee ijaarruu fi akka diigamaa isaa illee iddootti
deebifnuuf jireenya haaraa nuuf kenneera; Yihuudaa fi Yerusaalem
keessattis dallaa da’annoo nuu kenneera.
10 “Amma garuu yaa Waaqa keenya nu kana booddee maal jechuu
dandeenya? Nu ajaja 11 ati karaa garboota kee raajotaan kennite
sanaaf hin ajajamneetii; innis akkana jedha: ‘Biyyi isin dhaaluudhaaf
seenuutti jirtan xuraa’ummaa saba biyya sanaan xuroofteerti. Isaan
hojii jibbisiisaa isaaniitiin handaara tokkoo hamma handaara kaanitti
xuraa’ummaa isaaniitiin biyyattii guutaniiru. 12 Kanaafuu intallan
keessan ilmaan isaanitti hin heerumsiisinaa yookaan ilmaan keessan
intallan isaanii hin fuusisinaa. Akka jabaattaniif, akka waan gaarii
biyya sanaa nyaattanii biyyatti illee dhaala bara baraa gootanii ijoollee
keessanitti dabarsitaniif yoom iyyuu isaan wajjin walii galtee michum-
maa hin barbaadinaa.’
13 “Wanni nurra ga’e kun gatii gochawwan hammina keenyaa fi yakka
keenya guddaa sanaa ti; haa ta’uutii ati Waaqni keenya adaba cubbuu
keenyaaf maluun gad nu adabdee hambaa akkanaa nuu kenniteerta.
14 Nu amma illee ajaja kee cabsinee saba hojiiwwan jibbisiisoo hojjetu
kanaan wal haa fuunuu? Yoos ati akka malee nutti dheekkamtee hamma
hambaan tokko iyyuu hin hafnetti nu hin balleessituu ree? 15 Yaa
WAAQAYYO Waaqa Israa’el, ati qajeelaa dha! Nu har’a hambaa taanee
jiraanneerra. Tokkoon keenya iyyuu sababii yakka keenyaaf fuula kee
dura dhaabachuu dadhabnu illee nu kunoo yakkuma keenya wajjin
fuula kee dura jirra.”

10

Uummanni Cubbuu Isaa Himate

1 Utuma Izraan mana Waaqaa duratti lafaan of dha’ee boo’aa, cubbuu
himachaa, kadhachaa jiruu Israa’eloonni akka malee hedduun dhiironni,
dubartoonnii fi ijoolleen naannoo isaatti walitti ni qabaman. Isaanis
hiqqifatanii boo’an. 2 Ergasiis sanyii Eelaam keessaa Shekaaniyaan
ilmi Yehii’eel Izraadhaan akkana jedhe; “Nu waan saboota naannoo
keenya jiraatan keessaa dubartoota ormaa fuuneef Waaqa keenyaaf hin
amanamne. Wanni kun ta’u illee amma iyyuu Israa’eliif abdiin jira.
3 Kanaafuu kottaa akkuma gorsa gooftaa koo fi kan warra ajaja Waaqa
keenyaa sodaatanitti dubartoota kanneenii fi ijoollee isaanii hunda of irraa
geggeessuuf fuula Waaqa keenyaa duratti kakuu ni galla. Kunis akkuma
Seeraatti haa raawwatamu. 4 Ka’i; wanni kun suma harka jira. Nu si
deeggarra; egaa jabaadhuu hojjedhu.”
5 Kanaafuu Izraan ka’ee akka isaan waan jedhame sana raawwataniif
luboota hangafoota, Lewwotaa fi Israa’el hunda ni kakachiise; isaanis ni
kakatan. 6 Ergasii Izraan fuula mana Waaqaa duraa ka’ee kutaa manaa
kan Yehohaanaan ilma Eliyaashiib seene. Inni yeroo achi turetti nyaata

tokko illee hin nyaanne; bishaanis hin dhugne; sababii amanamummaa dhabiisa warra boojuudhaa deebi'aniif gaddaa tureetii.

7 Ergasii akka warri boojuudhaa deebi'an hundi Yerusaalem keessatti walitti qabamaniif Yihuudaa fi Yerusaalem guutuu keessatti labsiin ni
labsame. 8 Namni kam iyyuu bultii sadii keessatti yoo dhi'aachuu baate akkuma murtii qondaaltotaa fi maanguddootaatti qabeenyi isaa hundi irraa ni fudhatama; inni mataan isaas waldaa warra boojuudhaa deebi'ee keessaa ni ari'ama.

9 Bultii sadan sana keessatti namoonni Yihuudaa fi Beniyaam hundi Yerusaalem keessatti walitti qabaman. Bultii digdammaffaa ji'a saglaffaatti namoonni hundi sababii waan kanaa fi sababii rooba guddaatiif akka malee raafamanii oobdii mana Waaqaa dura jiru irra ni tataa'an.
10 Izraan lubichi ol ka'ee akkana isaaniin jedhe; "Isin amanamoo hin turre; dubartoota ormaa fuudhuudhaanis Israa'el irratti yakka dabaltaniirtu.
11 Egaa amma cubbuu keessan Waaqayyo Waaqa abbootii keessanitti himadhaatii fedhii isaa guutaa. Saboota naannoo keessan jiraatanii fi niitota warra ormaa keessaa fuutaniin gargar ba'aa."

12 Guutummaan waldaa sanaa akkana jedhee sagalee guddaadhaan
deebise: "Ati sirrii dha! Nu akkuma ati jette gochuu qabna. 13 Garuu nama hedduutu as jira; yeroon kunis yeroo roobaa ti; kanaafuu nu ala dhaabachuu hin dandeenyu. Sababii nu waan kana keessatti cubbuu guddaa hojjenneef wanni kun guyyaa tokkotti yookaan guyyaa lamatti fala
argachuu hin danda'u. 14 Qondaaltonni keenya iddoo waldaa guutuu haa bu'an. Ergasii namni magaalaawwan keenyaa kan dubartii ormaa fuudhe kam iyyuu hamma dheekkamsi Waaqa keenyaa sodaachisaan sababii waan kanaatiif dhufe sun nurraa deebi'utti maanguddootaa fi abbootii murtii tokkoo tokkoo magaalaa wajjin yeroo murteeffametti haa dhufu."
15 Yoonaataan ilma Asaaheelii fi Yahizeyaa ilma Tiqwaa qofatu waan kana morme; Meshulaamii fi Shaabetaayi Lewwichi immoo isaan deeggaran.

16 Warri boojuudhaa deebi'an sunis akkasuma godhan. Izraan lubichis namoota hangafoota maatii ta'an tokkoo tokkoo garee maatii keessaa nama tokko filatee hunduma isaanii maqaa maqaan ramade. Isaanis bultii tokkoffaa ji'a kurnaffaatti dhimma sana qorachuudhaaf tataa'anii
17 guyyaa tokkoffaa ji'a jalqabaatti waa'ee namoota dubartoota ormaa fuudhan hundaa qoratanii fixan.

Namoota Dubartoota Ormaa Fuudhan

18 Sanyii lubootaa keessaa namoonni dubartoonni ormaa fuudhan kanneenii dha:

Sanyii Iyyaasuu ilma Yoozaadaaqii fi obboloota isaa keessaa:
Ma'aseyaa, Elii'ezer, Yaariibii fi Gedaaliyaas. 19 Isaan hundinuu niitota isaanii hiikuudhaaf waadaa ni galan; tokkoon tokkoon isaanii balleessaa ofii isaaniitiif bushaayee keessaa korbeessa hoolaa tokko aarsaa yakkaatiif ni dhi'eessan.

20 Sanyii Imeer keessaa:
Hanaanii fi Zebaadiyaa.

21 Sanyii Haariim keessaa:
Ma'aseyaa, Eeliyaas, Shemaa'iyaa, Yehii'eelii fi Uziyaa.

22 Sanyii Phaashihuur keessaa:

Eliiyoo'eenayi, Ma'aseyaa, Ishmaa'eel, Naatnaa'el, Yoozaabaadii fi Ele'aasaa.

23 Lewwota keessaa immoo:
Yoozaabaad, Shime'ii, Qeelaayaa isa Qeliixaa jedhamu sana, Phetaayaa, Yihuudaa fi Elii'ezer.
24 Faarfattoota keessaa:
Eliyaashiib.
Warra karra eegan keessaa:
Shaluum, Telemii fi Uuri.

25 Israa'eloota kaan keessaa:
Sanyii Phaarosh keessaa:
Raamiyaa, Yeziyaa, Malkiyaa, Miyaamiin, Ele'aazaar, Malkiyaa fi Benaayaa.
26 Sanyii Eelaam keessaa:
Mataaniyaa, Zakkaariyaas, Yehii'eel, Abdii, Yireemootii fi Eeliyaas.
27 Sanyii Zaatuu keessaa:
Eliiyoo'eenayi, Eliyaashiib, Mataaniyaa, Yireemooti, Zaabaadii fi Aziizaa.
28 Sanyii Beebay keessaa:
Yehohaanaan, Hanaaniyaa, Zaabayii fi Aatilaayi.
29 Sanyii Baanii keessaa:
Meshulaam, Maluuk, Adaayaa, Yaasuub, She'aalii fi Raamoot.
30 Sanyii Fahat Mo'aab keessaa:
Adinaa, Kelaal, Benaayaa, Ma'aseyaa, Mataaniyaa, Bezali'eel, Binuuyii fi Minaasee.
31 Sanyii Haariim keessaa:
Elii'ezer, Yishiyaa, Malkiyaa, Shemaa'iyaa, Simi'oon, 32 Beniyaam,
Maluukii fi Shemaariyaa.
33 Sanyii Haashum keessaa:
Matenaayi, Matataa, Zaabaadii, Eliiphelexi, Yereemaayi, Minaasee fi Shime'ii.
34 Sanyii Baanii keessaa:
Ma'adaay, Amraam, Uu'eel, 35 Benaayaa, Beediyaa, Keluuhii,
36 Waaneyaa, Mereemooti, Eliyaashiib, 37 Mataaniyaa, Matenaayii
fi Ya'asaawuu,
38 Baanii, Binuuyii,
Shime'ii, 39 Shelemiyaa, Naataan, Adaayaa, 40 Maknaadebaayi,
Shaashaayi, Shaaraayi, 41 Azari'eel, Shelemiyaa, Shemaariyaa,
42 Shaluum, Amariyaa fi Yoosef.
43 Sanyii Neboo keessaa:
Ye'ii'eel, Matiitiyaa, Zaabaadii, Zebiinaa, Yaadaayi, Yoo'eelii fi Benaayaa.

44 Warri kunneen hundinuu dubartoota ormaa ni fuudhan; isaan keessaas tokko tokko niitota kanneen irraa ijoollee ni dhalchan.

Kitaaba Nahimiyaa

Kadhannaa Nahimiyaa

1 Dubbii Nahimiyaa ilma Hakaaliyaa:

Waggaa digdammaffaatti ji'a Kaaseluu jedhamu keessa utuu ani gamoo
Suusaa keessa jiruu, 2 obboloota koo keessaa Hanaaniin namoota biraa
wajjin Yihuudaadhaa dhufe; anis waa'ee hambaa Yihuudoota boojuu jalaa
ba'anii fi waa'ee Yerusaalem isaan nan gaafadhe.
3 Isaanis akkana naan jedhan; "Warri boojuudhaa deebi'anii kutaa
biyyaa kana keessa jiraatan rakkinaa fi salphina guddaa keessa jiru.
Dallaan Yerusaalem diigamee karraawwan ishees ibiddaan gubamaniiru."
4 Anis waan kana dhageenyaan gad taa'ee boo'ee guyyoota muraasaaf
nan gadde; soomees fuula Waaqa samii durattin kadhadhe. 5 Akkanas nan
jedhe:

"Yaa WAAQAYYO Waaqa samii, Waaqa guddichaa fi sodaachisaa, kan
warra si jaallatanii ajaja kee eeganiif kakuu jaalala keetii eegdu,
6 akka kadhannaa ani garbichi kee halkanii fi guyyaa fuula kee duratti
waa'ee garboota kee saba Israa'el kadhadhu dhageessuuf gurri kee haa
banamu; iji kees haa ilaalu. Ani cubbuu nu Israa'eloonni, ani mataan
koo fi manni abbaa koo sitti hojjenne nan hima. 7 Nu akka malee
hammina sitti hojjenneerra. Nu ajaja, labsii fi seera ati garbicha kee
Museetti kennite sana hin eegne.

8 "Qajeelfama garbicha kee Museetti kennite sana yaadadhu; innis
akkana jedha; 'Yoo isin amanamuu baattan ani saboota keessa isin nan
bittinneessa; 9 garuu yoo isin gara kootti deebitanii ajaja koo eegdan,
yoo namoonni keessan kanneen booji'aman daarii lafaa jiraatan illee
ani achii walitti isaanin qabee gara iddoo ani akka Maqaan koo achi
jiraatuuf filadhe sanaatti isaan nan fida.'

10 "Isaan garboota kee fi saba kee warra ati humna kee guddaa fi
harka kee jabaa sanaan furtee dha. 11 Yaa Gooftaa, gurri kee kadhannaa
garbicha kee kanaa fi kadhannaa garboota kee warra maqaa kee
sodaachuutti gammadanii sirriitti haa dhaga'u. Fuula namicha kanaa
duratti surraa isaaf kennuudhaan har'a garbicha kee milkeessi."

Ani nama mootichaaf daadhii buusun ture.

2

Nahimiyaan Gara Yerusaalemitti Ergame

1 Waggaa digdammaffaa bara Arxeksis Mootichaatti ji'a Niisaan keessa
yeroo daadhiin wayinii isaaf dhi'eeffametti ani daadhii wayinii sana
fuudhee mootichaaf nan kenne. Ani fuula isaa duratti gaddee hin beeku;
2 kanaafuu mootichi, "Ati utuu hin dhukkubsatin fuulli kee maaliif waan
gadde fakkaata? Kun gadda garaa keessaati malee waan biraa miti" naan
jedhe.

Anis akka maleen sodaadhe; 3 mootichaanis, “Yaa mootii bara baraan
jiraadhu! Utuu magaalaan abbootiin koo keessatti awwaalaman bar-
badooftee jirtuu, utuu karrawwan ishees ibiddaan barbadeeffamanii
jiranuu fuulli koo maaliif hin gaddu?” nan jedhe.
4 Mootichis, “Akka ani maal siif godhu barbaadda?” naan jedhe.
Kanaafuu ani Waaqa samii kadhadheen 5 akkana jedhee mootichaaf
nan deebise; “Yoo wanni kun mooticha gammachiisee garbichi kee fuula
kee duratti surraa argate, akka ani magaalattii deebisee ijaaruuf gara
Yihuudaa, gara magaalaa abbootiin koo itti awwaalamanitti na ergi.”
6 Kana irratti mootichi utuma mootittiin isa bira teessuu, “Karaan kee
yeroo hammamii fudhata? Atis yoomi deebita?” jedhee na gaafate. Na
erguun fedhii mootichaa ta’e; anis yeroo nan murteeffadhe.
7 Ammas ani akkanan isaan jedhe; “Yoo wanni kun mooticha gammachi-
ise, akka isaan hamma ani Yihuudaa ga’utti nagaadhaan na dabarsaniif
bulchitoota Laga Efraaxiis Gamaatiif xalayaan anaaf haa kennamu.
8 Akkasumas akka inni laaxaa ani ittiin dareeraa karra da’annoo mana
qulqullummaa, dallaa magaalaa sanaa fi kan mana ani itti galuuf jiruu
tolfadhu naaf kennuuf Aasaaf eegduu bosona mootichaaf xalayaan naaf
haa barreeffamu.” Sababii harki Waaqa koo tolaan sun narra tureef
mootichi waan ani kadhadhe naa kenne. 9 Kanaafuu ani gara bulchitoota
Gama Laga Efraaxiis dhaqee xalayoota mootichaa isaanitti nan kenne.
Mootichi ajajjoota waraanaa fi abbootii fardeenii na wajjin ergee ture.
10 Sanbalaax Hooroonichii fi Xoobbiyaan qondaaltichi Amoon sun yeroo
waan kana dhaga’anitti sababii namni Israa’eliif waan tolaa yaadu tokko
dhufeef akka malee ni raafaman.

Nahimiyaan Dallaa Yerusaalem Irra Naanna’ee Ilaale

11 Ani ergan Yerusaalem dhaqee bultii sadii achi bubbulee booddee
12 halkaniin ka’ee namoota muraasa wajjin nan ba’e. Ani waan Waaqni
koo akka ani Yerusaalemiif godhu garaa koo keessa kaa’e nama tokkotti
iyyuu hin himne. Horii tokkicha ani yaabbadhe sana malee horiin tokko
illee na bira hin turre.
13 Ani halkaniin Karra Sululaatiin gad ba’ee gara Boolla Bishaan
Jawweetii fi gara Karra Dikee dhaqee dallaa Yerusaalem kan di-
igamee fi karrawwan ishee kanneen ibiddaan barbadeeffaman sana irra
naanna’een ilaale. 14 Ergasiis ani ittuma fufee gara Karra Burqaa fi gara
Haroo mootichaa nan dhaqe; garuu karaan horii ani yaabbadhe dabarsu
tokko illee hin turre; 15 kanaafuu ani halkaniin karaa sululaatiin ol ba’ee
dallaa sana nan ilaale. Dhuma irrattis dugda duubatti deebi’ee Karra
Sululaatiin ol nan seene. 16 Sababii ani hamma gaafasitti Yihuudootatti
yookaan lubootatti yookaan namoota bebeekamootti yookaan qondaal-
totatti yookaan namoota hojii sana hojjechuuf jiran biraa kamitti iyyuu
homaa hin himiniif qondaaltonni sun gara ani dhaqe yookaan waan ani
hojjechaa ture hin beekne.
17 Anis akkana isaaniin nan jedhe; “Isin rakkoo nu keessa jirru ni argitu;
Yerusaalem diigamteerti; karrawwan ishees ibiddaan gubamaniiru. Kot-
taa nu akka si’achi nama kolfaa hin taaneef dallaa Yerusaalem deebifnee
ni ijaarraa.” 18 Ani waa’ee harka Waaqa koo kan narra jiru tolaa sanaa fi
waan mootichi naan jedhe illee isaanitti nan hime.
Isaanis, “Kottaa kaanee deebisnee haa ijaarru” jedhanii deebisan.
Kanaafuu isaan hojii gaarii kana jalqaban.

19 Garuu Sanbalaaxi Hooroonichi, Xoobbiyaan qondaaltichi Amoonii fi Gesheem namni Arabaa sun waan kana dhageenyaan nutti qoosanii nutti kolfan. Isaanis, “Wanni isin hojjettan kun maali? Isin mootichatti fincilaa jirtu moo?” jedhanii gaafatan.
20 Ani immoo akkana jedheen deebii kenneef; “Waaqni samii fiixaan nuuf baasa. Nu garboonni isaa immoo kaanee ni ijaarra; isin garuu Yerusaalem keessaa qooda yookaan mirga yookaan yaadannoo tokko illee hin qabdan.”

3

Ijaartota Dallaa

1 Eliyaashiib lubichi ol aanaanii fi luboonni akka isaa ka’anii Karra Hoolotaa ijaaran. Isaan karra sana qulqulleessanii cufaawwan isaa iddootti deebisan; dallaa sanas hamma Gamoo Dhibbaa kan isaan qulqulleessan sanaattii fi hamma Gamoo Hanaani’eelitti ijaaran.
2 Namoonni Yerikoo kutaa itti aanu ijaaran; Zakuur ilmi Imrii immoo isaanitti aansee ijaare.

3 Ilmaan Hasenaa’aa Karra Qurxummii deebisanii ijaaran. Isaan demdemoo kaa’anii cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebisan.
4 Mereemooti ilmi Uuriyaa, ilmi Haqoosi kutaa itti aanu haaromse. Isatti aanee Meshulaam ilma Berekiyaa ilma Meseezebeelitu haaromse; isaanitti aanee immoo Zaadoq ilma Ba’anaatu haaromse. 5 Kutaa itti aanu namoota Teqoo’aatu haaromse; namoonni isaanii bebeekamoon garuu hojii Gooftaa isaaniitiif boquu gad hin qabanne.

6 Yooyaadaan ilmi Faasehaatii fi Meshulaam ilmi Besoodeyaa Karra Moofaa haaromsan. Isaanis demdemoo kaa’anii cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebisan. 7 Isaanitti aansee immoo Melaaxiyaan namichi Gibe’oon, Yaadoon namichi Meeroonot akkasumas namoonni Gibe’ooniitii fi Miisphaa kutaawwan bulchiinsa bulchaa Gama Laga Efraaxiis jala jiran sana haaromsan. 8 Tumtuu warqee keessaa Uzii’eel ilmi Harhayaa kutaa itti aanu haaromse. Warra Shittoo hojjetan keessaa Hanaaniyaan kutaa kutaa sanatti aanu haaromse. Isaanis hamma Dallaa Bal’aatti Yerusaalemin akka duriitti deebisanii ijaaran.
9 Refaayaan ilmi Huuri, bulchaan gartokkee aanaa Yerusaalem kutaa itti aanu haaromse. 10 Isaanitti aansee Yedaayaa ilmi Haruumaaf kutaa fuullee mana ofii isaa haaromse; Haxuush ilmi Hashabniyaa isatti aansee haaromse. 11 Malkiyaan ilmi Haariimiitii fi Hashuub ilmi Fahat Mo’aab kutaa biraatii fi Gamoo Badaa Ibiddaa haaromsan. 12 Shaluum ilmi Haloheesh bulchaan gartokkee aanaa Yerusaalemiitii fi intallan isaa kutaa itti aanu haaromsan.

13 Haanuunii fi jiraattonni Zaano’aa Karra Sululaa haaromsan. Isaanis karra sana deebisanii ijaaranii cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebisan. Akkasumas hamma Karra Dikeetti dallaa dhundhuma kuma tokko lafa irra dheeratu haaromsan.

14 Malkiyaan ilmi Rekaab bulchaan aanaa Beet Hakerem Karra Dikee haaromse. Innis karra sana deebisee ijaaree cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebise.

[15] Shelaa ilmi Kol-Hoozee bulchaan aanaa Miisphaa sun Karra Burqaa
haaromse. Innis karra sana haaromsee gubbaa isaa haguugee cufaawwan
isaa, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebise. Dallaa Haroo
Sheelaanii kan Iddoo Biqiltuu Mootichaa biraa sanas hamma waltajjii
Magaalaa Daawit irraa gad bu'uutti haaromse. [16] Isa duubaan Nahimiyaan
ilmi Azbuuq bulchaan gartokkee aanaa Beet Zuuri sun hamma iddoo
fuullee awwaala Daawititti, hamma haroo kuufamee fi hamma Mana
Goototaatti haaromse.
[17] Isatti aanee Lewwonni Rehuum ilma Baaniitiin qajeelfaman ni
haaromsan. Isatti aansee immoo Hashabiyaan bulchaan gartokkee aanaa
Qeyiilaa sun aanaa ofii isaatiif haaromse. [18] Isatti aansee namoonni
biyya isaanii qajeelcha Bawaayi ilma Heenaadaad bulchaa gartokkee
aanaa Qeyiilaa jala turan ni haaromsan. [19] Isatti aansee Eezer ilmi
Yeeshu'aa bulchaan Miisphaa iddoo karaa mankuusa mi'a lolaatti geessu
fuul duraa sana hamma roga isaatti kutaa biraa haaromse. [20] Isatti
aansees Baaruk ilmi Zabaay roga sanaa jalqabee hamma balbala mana
Eliyaashiib lubicha ol aanaatti kutaa biraa hinaaffaadhaan haaromse.
[21] Isatti aansee Mereemooti ilmi Uuriyaa, ilmi Haqoosi balbala mana
Eliyaashiibiitii jalqabee hamma dhuma isaatti kutaa biraa haaromse.
[22] Isatti aansee immoo luboota naannoo sana jiranittu haaromse.
[23] Isaaniin achittis Beniyaamii fi Hashuubittu fuula mana isaanii dura
haaromse; isaanitti aansee immoo Azaariyaa ilma Ma'aseyaa ilma
Anaaniyaatu mana isaa bira haaromse. [24] Isatti aansee Binuuyiin ilmi
Heenaadaad mana Azaariyaatii jalqabee hamma rogaa fi golee isaatti
kutaa biraa haaromse; [25] Phaalaal ilmi Uuzaay immoo golee sanaa fi
gamoo masaraa mootummaa kan ol aanu gubbaatti ijaarame fuullee
oobdii eegdotaa bira haaromse. Isatti aansees Phedaayaan ilmi Phaaroshii
fi [26] tajaajiltoonni mana qulqullummaa kanneen tulluu Oofeel irra jiraatan
hamma iddoo Karra Bishaanii kan gama ba'aatii fi gamoo ol ka'aa sana
duraatti haaromsan. [27] Isaanitti aansanii immoo namoonni Teqoo'aa
gamoo ol ka'aa guddichaa jalqabanii hamma dallaa Oofeelitti kutaa biraa
haaromsan.

[28] Karra Fardaatiin olitti tokkoon tokkoon lubootaa fuula mana ofii
isaanii dura haaromsan. [29] Isaanitti aansee Zaadoq ilmi Imeer fuullee
mana isaa haaromse. Isatti aansee Shemaa'iyaan ilmi Shekaaniyaa
eegduun Karra gama Ba'aa sun akkasuma ni haaromse. [30] Isatti aansaniis
Hanaaniyaan ilmi Shelemiyaatii fi Haanuun ilmi Zaalaaf ja'affaan sun ku-
taa biraa haaromsan. Isaanitti aansee immoo Meshulaam ilmi Berekiyaa
fuullee mana ofii isaa keessa jiraatuu haaromse. [31] Isatti aansee immoo
tumtuu warqee keessaa Malkiyaan hamma mana tajaajiltoota mana
qulqullummaatii fi daldaltootaa kan fuullee Karra To'annaatti, hamma
kutaa manaa kan golee irraattis haaromse; [32] tumtuun warqeetii fi
daldaltoonni immoo kutaa manaa kan golee irraa sanaa fi Karra Hoolotaa
gidduu jiru haaromsan.

4

Deebisanii Ijaaruu Irratti Mormiin Ka'uu Isaa

[1] Sanbalaaxi akka nu dallaa kana deebifnee ijaaraa jirru dhageenyaan
aariin gubatee dheekkame. Innis Yihuudootatti qoosee [2] fuula obboloota

isaa fi fuula loltoota Samaariyaa duratti akkana jedhe; “Yihuudoonni dadhaboonni kunneen maal hojjechaa jiru? Isaan dallaa isaanii deebisanii ijaaruu? Aarsaa illee ni dhi’eessuu? Guyyaa tokko keessatti ni fixuu? Isaan waan akkas gubamee tuulame keessaa dhagaa fuudhanii akka duriitti deebisuu danda’uu?”

3 Xoobbiyaan namichi Amoon kan isa bira dhaabate sunis, “Waan isaan ijaaraa jiran kana, dallaa isaanii kan dhagaa kana waangoon iyyuu yoo yaabde ni jigsiti!” jedhe.

4 Yaa Waaqa keenya nu dhaga’i; nu tuffatamneerraatii. Arraba isaan nu arrabsan matuma isaaniitti deebisi. Boojuudhaaf dabarsii biyya ormaatti
isaan kenni.
5 Sababii isaan fuula ijaartotaa duratti dheekkamsaaf si
kakaasaniif yakka isaanii hin dhoksiniif yookaan cubbuu isaanii fuula kee duraa hin haqiniif.

6 Nu akkasiin dallaa sana hamma inni walakkaa dheerina isaa ga’utti deebifnee ijaarre; namoonni garaa tokkoon hojjechaa turaniitii.

7 Garuu Sanbalaaxi, Xoobbiyaan, Araboonni, Amoononnii fi namoonni Ashdood yommuu akka haaromfamuun dallaa Yerusaalem ittuma fufaa jiruu fi akka qaawwi isaa duuchamaa jiru dhaga’anitti akka malee aaran.
8 Isaan hundinuu dhufanii Yerusaalemin loluu fi rakkina itti fiduudhaaf
tokkummaadhaan malatan.
9 Nu garuu Waaqa keenya kadhannee
doorsisa kana of irraa ittisuuf jennee waardiyyaa halkanii fi guyyaa eegu tokko kaa’anne.

10 Sabni Yihuudaas, “Humni hojjettootaa laafeera; sababii diigamni isaa akka malee guddaa ta’eef nu dallaa kana deebifnee ijaaruu hin dandeenyu” jedhe.

11 Diinonni keenyas, “Utuu isaan hin beekin yookaan nu hin argin isaan gidduu seennee isaan fixnee hojii sana dhaabbachiifna” jedhan.

12 Yihuudoonni isaanitti dhi’oo jiraatan dhufanii, “Yoo isin eessa illee dhaqxan isaan inuma nu lolu” jedhanii yeroo kudhan nutti himan.

13 Kanaafuu ani namoota sana keessaa tokko tokko dachaa dallaa duubaan jiru keessa, iddoo ol ka’aa irratti ramadee akka isaan goraadee,
eeboo fi iddaa qabatanii dhaabatan nan godhe.
14 Anis ergan asii fi
achi ilaalee booddee ol ka’ee namoota bebeekamoodhaan, qondaaltotaa fi uummata kaaniin akkana nan jedhe; “Isin jara hin sodaatinaa. Gooftaa guddichaa fi sodaachisaa sana yaadadhaatii obboloota keessaniif, ilmaan keessaniif, intallan keessaniif, niitota keessanii fi manneen keessaniif lolaa.”

15 Yeroo diinonni keenya akka nu mala isaaniitti dammaqne, akka Waaqnis mala isaanii sana jalaa diige dhaga’anitti nu hundi gara dallaatti, tokkoon tokkoon keenyas hojii keenyatti deebine.

16 Gaafasii jalqabee namoota koo keessaa walakkaan isaanii hojii hojjetanii walakkaan kaan immoo eeboo, gaachana, iddaa fi mi’a lolaa hidhatan. Ajajjoonnis saba Yihuudaa hunda duubaan dhaabachaa turan;
17 warri dallaa ijaaranii fi ba’aa baatanis harka tokkoon ni hojjetu, harka
tokkoon immoo mi’a lolaa qabatu turan;
18 tokkoon tokkoon ijaartota
sanaa goraadee ofii isaanii mudhiitti hidhatanii hojii hojjetan. Namichi malakata afuufu garuu na wajjin ture.

19 Anis namoota bebeekamoodhaan, qondaaltotaa fi uummata kaaniin akkana nan jedhe; “Hojiin kun guddaa fi bal’aa dha; tokkoon tokkoon

keenyas gargar fagaannee dallaa irra jirra. [20] Iddoo itti sagalee malakataa
dhageessan kamitti iyyuu nutti makamaa. Waaqni keenya nuuf lolaa!"
[21] Kanaafuu nu barii barraaqaa jalqabnee hamma urjiiwwan ba'anitti
akkuma namoota keenya keessaa gariin eeboo qabatanii jiranitti hojii
itti fufne. [22] Anis yeroo sanatti namootaan akkanan jedhe; "Akka isaan
halkan akka eegdotaatti, guyyaa immoo akka hojjettootaatti nu tajaajiluu
danda'aniif nama kam iyyuu gargaaraa isaa wajjin halkan Yerusaalem
keessa tursaa." [23] Anis, obboloonni koos, namoonni koos, eegdonni na
wajjin turanis uffata keenya hin baafanne; tokkoon tokkoon namaa yeroo
bishaan barbaacha deemu illee mi'a isaa kan waraanaa harkatti qabata
ture.

5

Nahimiyaan Hiyyeeyyii Gargaare

[1] Yeroo kanatti namoonnii fi niitonni isaanii obboloota isaanii Yihuu-
dootatti guddisanii iyyan. [2] Isaan keessaa namoonni tokko tokko, "Nu,
ilmaan keenyaa fi intallan keenya baay'ee hedduu dha; nu akka nyaannee
jiraannuuf midhaan argachuu qabna" jechaa turan.
[3] Warri kaan immoo, "Nu yeroo beelaatti midhaan argachuudhaaf
jennee lafa qotiisaa keenya, iddoo dhaabaa wayinii keenyaa fi manneen
keenya qabsiisaa jirra" jechaa turan.
[4] Ammas namoonni biraa akkana jedhan; "Nu lafa qotiisaa keenyaa fi id-
doo dhaabaa wayinii keenyaatiif gibira mootichaa baasuudhaaf maallaqa
liqeeffachuu qabna turre. [5] Nu namoota biyya keenyaatiin foonii fi dhiiga
tokko taanee ilmaan keenyas akkuma ilmaan isaanii gaarii ta'an illee, nu
ilmaan keenyaa fi intallan keenya dabarsinee garbummaaf kennineerra.
Intallan keenya keessaa tokko tokko amma iyyuu garboomfamanii jiru;
garuu lafti qotiisaa keenyaa fi iddoon dhaabaa wayinii keenyaa kan
namoota biraa waan ta'aniif nu humna hin qabnu."
[6] Anis yommuun iyya isaaniitii fi dubbii kana dhaga'etti baay'ee nan
aare. [7] Anis ofiin mari'adhee namoota bebeekamoo fi qondaaltota sana
nan ifadhe; akkanas nan jedheen; "Isin hiiqiidhaan liqeessuudhaan
namootuma biyya keessanii saamaa jirtu!" Kanaafuu ani yaa'ii guddaa
isaanitti waameen [8] akkana isaaniin jedhe; "Nu hamma nuu danda'ametti
obboloota keenya Yihuudoota saba ormaatti gurguramanii turan sana
deebifnee bitanneerra. Isin amma illee akka isaan deebifamanii nutti
gurguramaniif jettanii obboloota keessaan gurguraa jirtu!" Isaan immoo
waan jedhan dhabanii cal'isan.
[9] Kanaafuu ani ittuma fufeen akkana jedheen; "Wanni isin hojjechuutti
jirtan kun sirrii miti. Isin tuffii diinota keenya Namoota Ormaa jalaa
ba'uuf, Waaqa keenya sodaachuudhaan jiraachuu hin qabdanii? [10] Ani,
obboloota koo fi namoonni koos maallaqaa fi midhaan saba kanaaf
liqeessaa jirra. Garuu hiiqiidhaan liqeessuudhaan nama saamuu dhiisaa!
[11] Amma dafaatii lafa qotiisaa isaanii, iddoo dhaabaa wayinii isaanii,
mukkeen ejersaatii fi manneen isaanii akkasumas waan hiiqiidhaan
liqeessitanii dhibbantaan saamtan kanneen akka maallaqaa, midhaanii,
daadhii wayinii haaraatii fi zayitii sana deebisaafii."
[12] Isaanis, "Nu waan sana deebifnee ni kennina; deebinee waan tokko
illee isaan irraa hin barbaannu. Akkuma ati jette goona" jedhan.

Kana irratti ani luboota ofitti waamee akka namoonni bebeekamoonii fi qondaaltonni waan waadaa galan sana raawwatan nan kakachiise.
13 Ammas ani dachaa uffata koo hurgufeen akkana jedhe; "Waaqayyo nama waadaa kana hin eegne kamiin iyyuu mana isaatii fi qabeenya isaa irraa akkana haa hurgufu. Namni akkanaa kun akkasuma hurgufamee harka duwwaa haa hafu!"

Kana irratti waldaan hundi, "Ameen" jedhee WAAQAYYOON galateeffate. Uummannis akkuma waadaa gale sana godhe.

14 Kana caalaas yeroo ani bara Arxeksis mootichaa keessa waggaa dig-dammaffaatti bulchaa biyya Yihuudaa ta'ee muudamee jalqabee hamma waggaa soddomii lammaffaa mootummaa isaatti jechuunis waggaa kudha lamaaf, anis obboloonni koos nyaata bulchaaf ramadame hin nyaanne.
15 Garuu bulchitoonni durii kanneen anaan dura turan ba'aa guddaa saba baachisanii nyaataa fi daadhii wayinii malee iyyuu meetii saqilii afurtama isaan irraa fudhachaa turan. Gargaartonni isaaniis akkasuma saba cunqursan. Ani garuu waanan Waaqa sodaadhuuf akkas hin goone.
16 Qooda kanaa ani hojii dallaa ijaaruu kanaaf of nan kenne. Namoonni koo hundinuu achitti hojiidhaaf walitti qabaman; nu lafa tokko illee hin arganne.

17 Amma illee namoota saba naannoo keenya jiraatan keessaa dhufan malee Yihuudoonni dhibba tokkoo shantamnii fi qondaaltonni maaddii koo irraa nyaachaa turan. 18 Guyyaa guyyaadhaan sangaan tokko, hoolonni gagabbatoon ja'aa fi indaanqoowwan muraasni, guyyaa kudhan kudhaniin immoo daadhiin wayinii kan gosa hundaa baay'inaan naa qopheeffama ture. Kana hunda malees ani takkumaa nyaata bulchaaf ramadamuu qabu hin gaafanne; gaaffiin kun saboota kanneenitti ba'aa guddaa tureetii.

19 Yaa Waaqa koo waan ani saba kanaaf godhe hunda tolaatti naa lakkaa'i.

6

Mormiin Ijaarsaa Ittuma Fufe

1 Ani hamma yeroo sanaatti cuftuu balbalaa itti galchuu baadhu illee Sanbalaax, Xoobbiyaan, Gesheem namicha Arabaa sanaa fi diinonni keenya biraan akka ani dallaa sana deebisee ijaaree iddoon hin ijaaramin tokko iyyuu hin hafin dhageenyaan 2 Sanbalaaxii fi Gesheem, "Kottu mee gandoota dirree Oonoo irra jiran keessaa isa tokko keessatti wal arginaa" jedhanii ergaa kana natti ergan.

Isaan garuu na miidhuuf malachaa turan; 3 kanaafuu ani akkana jedhee ergamoota isaanittin erge; "Ani waan hojii guddaa hojjechaa jiruuf gad bu'uu hin danda'u. Yeroo ani hojii dhiisee gara keessanitti gad bu'uutti hojiin maaliif dhaabata?" 4 Isaan ergaadhuma tokko si'a afur natti ergan; anis si'a afranuu deebiidhuma tokkon kenneef.

5 Sanbalaaxis ergaadhuma sana garbicha isaa tokkoon yeroo shanaffaa natti erge; garbichi sunis xalayaa hin cufamin tokko harkaa qaba ture.
6 Xalayichis akkana jedha:

> "Akka atii fi Yihuudoonni finciluu barbaaddan uummata keessatti odeeffameera; Gesheemis kanuma mirkaneessa. Wanni isin dallaa ijaartaniifis kanuma; akka oduu kanaatti ati mootii isaanii ta'uu barbaadda;
> 7 ati akka isaan, 'Yihuudaa keessa mootii tokkotu jira!' jedhanii waa'ee

kee Yerusaalem keessatti labsaniif raajota muudatteerta. Oduun kun
gara mootichaatti ni deebi'a; kanaafuu kottu wajjin ni mari'annaa."
8 Kana irratti ani, "Wanni akka waan ati dubbattu kanaa tokko illee hin
hojjetamne; ati matuma kee keessaa fuutee dubbattaa" jedheen deebiseef.
9 Isaan hundi, "Harki jara kanaa hojii hojjechuu ni dadhaba; hojiin kunis
hin dhumu" jedhanii yaaduudhaan nu sodaachisuu yaalaa turan.
Ani garuu, "Amma harka koo naa jajjabeessi" jedheen Waaqa kadhadhe.
10 Anis gaaf tokko mana Shemaa'iyaa ilma Delaayaa, ilma Maheexabi'eel
kan manuma ofii isaa keessatti itti cufame sanaa nan dhaqe. Innis
akkana jedhe; "Sababii namoonni si ajjeesuuf dhufaa jiraniif, sababii
isaan si ajjeesuuf halkaniin dhufaa jiraniif kottu mana Waaqaatti, mana
qulqullummaa keessatti wal arginee balbalawwan mana qulqullummaa
haa cufannu."
11 Ani immoo, "Namni akka kootii kun baqachuu qabaa? Yookaan
namni na fakkaatu tokko lubbuu ofii isaa oolfachuudhaaf jedhee mana
qulqullummaa seenuu qabaa? Ani hin deemu!" jedheen. 12 Ani akka
Waaqni isa natti hin ergin beekkadheera; inni garuu sababii Xoobbiyaa
fi Sanbalaaxi isa bitataniif waa'ee koo waan hamaa raaje. 13 Inni na
sodaachisee akka ani waan kana hojjechuudhaan cubbuu hojjedhuuf,
akka isaanis akkasiin maqaa hamaa naa kennanii maqaa na balleessaniif
bitame.

14 Yaa Waaqa ko, sababii waan isaan hojjetan sanaaf jedhiitii Xoobbiyaa
fi Sanbalaaxin yaadadhu; raajjuu Noo'adiyaa jedhamtuu fi raajota na
sodaachisuu yaalan kaanis yaadadhu. 15 Akkasiinis dallaan sun bultii
shantamii lamatti, ji'a Eeluuli jedhamu keessa bultii digdamii shanaffaatti
ijaaramee dhume.

Ijaarsi Dallaa Xumuramuu Isaa

16 Yommuu diinonni keenya hundi oduu kana dhaga'anitti, saboonni
naannoo keenyaa hundi sodaatanii abdii kutatan; isaan akka hojiin kun
gargaarsa Waaqa keenyaan hojjetame hubataniiruutii.
17 Bara sana keessa namoonni Yihuudaa bebeekamoon xalayoota hed-
duu gara Xoobbiyaatti ergaa turan; Xoobbiyaanis deebii isaaniif ni erga
ture. 18 Sababii inni soddaa Shekaaniyaa ilma Aaraa tureef namoonni
Yihuudaa keessa jiraatan hedduun isaaf kakatan; akkasumas ilmi isaa
Yehohaanaan intala Meshulaam ilma Berekiyaa fuudhee ture. 19 Kana
malees isaan hojii isaa gaarii natti odeessaa, waan ani jedhe illee isatti
himaa turan. Xoobbiyaan immoo na sodaachisuuf jedhee xalayoota natti
ergaa ture.

7

1 Erga dallaan sun ijaaramee anis cufaawwan iddootti deebisee booddee
karra eegdonni, faarfattoonnii fi Lewwonni ni ramadaman. 2 Anis
Yerusaalem irratti Anaanii obboleessa koo fi Hanaaniyaa ajajaa masaraa
mootummaa sana nan muude; Hanaaniyaan kun nama hunda caalaa
amanamaa fi kan Waaqa sodaatu tureetii. 3 Ani akkanan isaaniinan jedhe;
"Karrawwan Yerusaalem hamma aduun ho'itutti banamuu hin qaban.
Yeroo karra eegdonni hojii irra jiranittis cufaawwan cufamanii danqaraan
keessa haa loofamu. Akkasumas jiraattota Yerusaalem keessaa eegdota
tokko tokko iddoo isaaniitti, kaan immoo mana isaanii biratti ramadaa."

Maqaa Warra Boojuudhaa Deebi'anii
7:6-73 kwf – Izr 2:1-70

4 Magaalattiin guddoo fi bal'oo turte; garuu saba muraasatu ishee
keessa jiraata ture. Manneenis amma iyyuu deebifamanii hin ijaaramne.
5 Waaqni koos akka isaan maatii maatiidhaan galmeeffamaniif akka ani
namoota bebeekamoo, qondaaltotaa fi uummata walitti qabuuf garaa koo
keessa kaa'e. Anis galmee hidda dhalootaa kan warra jalqabatti deebi'anii
nan argadhe. Wanni barreeffamee ani achitti argadhe kanaa dha:

6 Isaan kunneen namoota kutaa biyya sanaa warra boojuu Nebukadnezar mootichi Baabilon sun booji'ee isaan geessee ture sanaa deebi'anii dha; isaanis Yerusaalemii fi Yihuudaatti deebi'anii tokkoon tokkoon isaanii magaalaa ofii isaaniitti
galan; 7 isaanis Zarubaabel, Iyyaasuu, Nahimiyaa, Azaariyaa, Ra'aamiyaa, Nahamaan, Mordekaayi, Bilshaan, Misiphereti, Baguwaayi, Nehuumii fi Ba'anaa wajjin dhufan.

Maqaa namoota saba Israa'el ta'anii:
8 Sanyiin Phaarosh 2,172
9 sanyiin Shefaaxiyaa 372
10 sanyiin Aaraa 652
11 sanyiin Fahat Mo'aab warri karaa Yeeshu'aa fi Yoo'aab dhalatan 2,818
12 sanyiin Eelaam 1,254
13 sanyiin Zaatuu 845
14 sanyiin Zabaay 760
15 sanyiin Binuuyii 648
16 sanyiin Beebay 628
17 sanyiin Azgaad 2,322
18 sanyiin Adooniiqaam 667
19 sanyiin Baguwaay 2,067
20 sanyiin Aadiin 655
21 sanyiin Ateer warri karaa Hisqiyaas 98
22 sanyiin Haashum 328
23 sanyiin Beesaay 324
24 sanyiin Haariif 112
25 sanyiin Gibe'oon 95
26 namoonni Beetlihemii fi namoonni Netoofaa 188
27 namoonni Anaatoot 128
28 namoonni Beet Azmaawet 42
29 namoonni Kiriyaati Ye'aariim, kan Kefiiraatii fi Bi'eeroot 743
30 namoonni Raamaa fi Gebaa 621
31 namoonni Mikmaas 122
32 namoonni Beet'eelii fi Aayi 123
33 namoonni Neboo kaan 52
34 namoonni Eelaam kaan 1,254
35 namoonni Haariim 320
36 namoonni Yerikoo 345
37 namoonni Lood, kan Haadiidii fi Oonoom 721
38 namoonni Senaa'aa 3,930.

39 Luboota:
Sanyiin Yedaa'iyaa warri karaa maatii Yeeshuu'aa dhufan 973
40 sanyiin Imeer 1,052
41 sanyiin Phaashihuur 1,247
42 sanyiin Haariim 1,017.

43 Lewwota:
Sanyiin Yeeshuu'aa warri karaa Qadmii'eel, karaa Hoodayiwaa dhufan 74.

44 Faarfattoota:
Sanyiin Asaaf 148.

45 Eegdota karra mana qulqullummaa:
Sanyiin Shaluum, sanyiin Ateer,
sanyiin Talmoon, sanyiin Aquub, sanyiin Haxiixaa fi sanyiin Soobaay 138.

46 Tajaajiltoota mana qulqullummaa:
Sanyii Ziihaa, sanyii Hasuufaa, sanyii Xabaa'oot,
47 sanyii Keeroos, sanyii Sii'aa, sanyii Faadon,
48 sanyii Lebaanaa, sanyii Hagaabaa, sanyii Shalmaayi,
49 sanyii Haanaan, sanyii Gideel, sanyii Gahar,
50 sanyii Re'aayaa, sanyii Reziin, sanyii Neqoodaa,
51 sanyii Gazaam, sanyii Uzaa, sanyii Faasehaa,
52 sanyii Beesaay, sanyii Me'uuniim, sanyii Nefuushesiim,
53 sanyii Baqbuuq, sanyii Haquufaa, sanyii Harhuur,
54 sanyii Bazliit, sanyii Mihiidaa, sanyii Harshaa,
55 sanyii Barqoos, sanyii Siisaaraa, sanyii Teemahi,
56 sanyii Neziiyaa fi sanyii Haxiifaa.
57 Sanyii Tajaajiltoota Solomoon:
Sanyii Soxaayi, sanyii Sofereeti, sanyii Feriidaa,
58 sanyii Ya'ilaa, sanyii Darqoon, sanyii Gideel,
59 sanyii Shefaaxiyaa, sanyii Haxiil,
sanyii Fookeret-Hazbaayimii fi sanyii Aamoon.
60 Tajaajiltoota mana qulqullummaatii fi sanyiin tajaajiltoota Solomoon 392.

61 Warri armaan gadiis magaalaawwan Teel Melaa, Teel Hareshaa, Kiruub, Adoonii fi Imeeriitii dhufan; isaan garuu akka maatiin isaanii sanyii Israa'el ta'an mirkaneessuu hin dandeenye; isaanis:
62 Sanyiin
Delaayaa, sanyiin Xoobbiyaa fi sanyiin Neqoodaa 642.

63 Luboota keessaa immoo:
Sanyii Habayaa,
sanyii Haqoosii fi kan Barzilaay; Barzilaayiin kun sababii intala Barzilaay namicha Gili'aad sanaa fuudheef maqaa kanaan waamame.

64 Isaan kunneen sababii galmee hidda dhalootaa keessaa maqaa
maatii isaanii barbaadanii dhabaniif akka xuraa'otaatti ilaala-
manii tajaajila lubummaa dhowwaman. 65 Bulchaan biyyattiis
hamma lubni Uriimii fi Tumiimiidhaan tajaajilu tokko ka'utti
akka isaan nyaata nyaata hunda caalaa qulqulluu ta'e kam
iyyuu hin nyaanneef isaan ajaje.

66 Warri boojuudhaa deebi'an walumaa galatti namoota 42,360
turan; 67 kana malees tajaajiltoonni isaanii dhiiraa fi dubartiin
7,337 turan; akkasumas isaan faarfattoota dhiiraa fi dubartii
245 qabu ture. 68 Isaan farda 736, gaangolii 245, 69 gaala 435
fi harree 6,720 qaban ture.

70 Hangafoonni maatiiwwanii tokko tokko hojii sanaaf buusii buusan.
Bulchaan biyyaa immoo warqee daariikii* 1,000, waciitii 50 fi uffata
lubootaa 530 mankuusaatti galii godhe. 71 Abbootiin maatiiwwanii tokko
tokko immoo hojii sanaaf warqee daariikii 20,000 fi meetii minnaanii†
2,200 mankuusatti galii godhan. 72 Uummanni kaan immoo walumaa
galatti warqee daariikii 20,000, meetii minnaanii 2,000 fi uffata lubootaa
67 kennan.
73 Luboonni, Lewwonni, eegdonni karraa, faarfattoonnii fi tajaajil-
toonni mana qulqullummaa namoota tokko tokkoo fi Israa'eloota kaan
wajjin magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatan.

8

Izraan Seera Dubbise
1 Yeroo ji'i torbaffaan ga'ee Israa'eloonni magaalaawwan ofii isaanii
keessa qubatanitti, uummanni hundinuu akkuma nama tokkootti oobdii
Karra Bishaanii duratti walitti qabame. Isaanis akka inni Kitaaba Seera
Musee kan WAAQAYYO Israa'eliif ajaje sana fiduuf Izraa barsiisaa seeraa
sanatti himan.
2 Kanaafuu Izraan lubichi guyyaa jalqaba ji'a torbaffaatti fuula waldaa
dhiiraa fi dubartii warra waa hubachuu danda'an hundaa duratti Seera
sana fide. 3 Innis barii ganamaa jalqabee hamma saafaatti gara oobdii
Karra Bishaaniin duratti garagalee fuula dhiirotaa, dubartootaa fi namoota
waa hubachuu danda'an kaanii duratti sagalee isaa ol fudhatee seera
sana dubbise. Uummanni hundis kitaaba Seeraa sana qalbeeffatee
dhaggeeffate.
4 Izraan barsiisaan seeraa sun waltajjii mukaa kan kaayyoo kanaaf
hojjetame irra dhaabate. Isa biras karaa mirga isaa Matiitiyaa, Shemaa,
Anaayaa, Uuriyaa, Hilqiyaa fi Ma'aseyaatu dhaabate; karaa bitaa isaa
immoo Phedaayaa, Miishaa'eel, Malkiyaa, Haashum, Hashbadaanaa,
Zakkaariyaasii fi Meshulaamitu dhaabatee ture.
5 Izraan Kitaabicha bane. Sababii inni isaanii ol dhaabachaa tureef
namoonni hundi isa arguu danda'an; akkuma inni kitaabicha baneenis
sabni hundi ka'ee dhaabate. 6 Izraanis WAAQAYYO Waaqa guddicha
galateeffate; namoonni hundinuus harka ol qabatanii, “Ameen! Ameen!”

* 7:70 7:70 Daariikiin tokko giraamii 8. † 7:71 7:71 Minnaaniin tokko giraamii 600.

jedhanii jalaa qaban. Ergasiis gad jedhanii addaan lafatti gombifamanii
WAAQAYYOOF sagadan.
[7] Lewwonni jechuunis Yeeshuu'aan, Baaniin, Sheereebiyaan, Yaamiin,
Aquub, Shaabetaayi, Hoodiyaa, Ma'aseyaan, Qeliixaa, Azaariyaa, Yooza-
abaad, Haanaanii fi Phelaayaan utuma waldaan achi dhaabatee jiruu seera
sana ibsaniif. [8] Isaanis akka sabni waan dubbifame sana hubatuuf Kitaaba
Seera Waaqaa keessaa dubbisanii ibsuudhaan hiikkaa isaa kennaa turan.
[9] Achii immoo Nahimiyaan bulchaan biyyaa, Izraan lubichi barsiisaan
seeraa sunii fi Lewwonni uummataaf ibsa kennaa turan sun hunda isaani-
itiin, "Guyyaan kun guyyaa WAAQAYYO Waaqa keessaniif qulqulleeffamee
dha. Hin gaddinaa yookaan hin boo'inaa" jedhan. Sabni hundi yeroo
dubbii seera sanaa dhaga'etti boo'aa tureetii.
[10] Kana irratti Nahimiyaan akkana jedhe; "Dhaqaatii nyaata filatamaa
nyaadhaa; dhugaatii mi'aawaas dhugaa; warra waan qophaa'e tokko
illee hin qabneefis waa ergaa. Guyyaan kun guyyaa Gooftaa keenyaaf
qulqulleeffamee dha. Sababii gammachuun WAAQAYYOO jabina keessan
ta'eef hin gaddinaa."
[11] Lewwonnis, "Cal'isaa; guyyaan kun guyyaa qulqulluudhaatii hin
gaddinaa" jedhanii uummata hunda ni tasgabbeessan.
[12] Ergasiis sabni hundi sababii dubbii itti himame sana hubateef nyaatee
dhuguuf, nyaata isaa irraa qoodee warra kaaniif illee erguu fi gammachuu
guddaan ayyaaneffachuudhaaf ka'ee deeme.
[13] Bultii lammaffaa ji'a sanaatti abbootiin maatiiwwanii hundinuu
dubbii Seera sanaa qalbeeffachuuf lubootaa fi Lewwota wajjin Izraa
barsiisaa sana biratti walitti qabaman. [14] Isaanis akka ajajni WAAQAYYO
karaa Museen kenne kan, Israa'eloonni yeroo ayyaana ji'a torbaffaatti
daasii keessa turuu qabu jedhu sun seera keessatti barreeffamee jiru
argatan; [15] akkasumas akka isaan akkuma barreeffamee jirutti, "Daasii
ijaaruudhaaf biyya gaaraatti ol ba'aatii damee ejersaa fi damee ejersa
bosonaa, damee kusaayee, damee meexxii fi damee mukkeen baala
qabanii fidaa" jedhanii magaalaawwan isaanii fi Yerusaalem keessatti
labsuu qaban ni argatan.
[16] Kanaafuu uummanni sun gad ba'ee dameelee fidee tokkoon tokkoon
isaanii bantii mana ofii isaanii irratti, oobdii ofii isaanii irratti, oobdii
mana Waaqaa irratti, oobdii Karra Bishaanii fi oobdii Karra Efreem bira
jiru irratti daasii ijaarratan. [17] Waldaan boojuudhaa deebi'e hundi daasii
ijaarratee keessa jiraate. Bara Iyyaasuu ilma Nuuniitii jalqabee hamma
gaafasitti Israa'eloonni akkasitti hin ayyaaneffanne. Gammachuun
isaaniis akka malee guddaa ture.
[18] Izraanis guyyaa jalqabaatii hamma guyyaa dhumaatti guyyuma
guyyaan Kitaaba Seera Waaqaa keessaa dubbise. Isaanis guyyaa torba
ayyaana sana ayyaaneffatanii guyyaa saddeettaffaatti immoo akkuma
seeraatti yaa'ii guddaa godhatan.

9

Israa'eloonni Cubbuu Isaanii Himatan

[1] Bultii digdamii afuraffaa ji'a sanaatti Israa'eloonni wayyaa gaddaa
uffatanii, daaraa mataatti firfirfatanii soomaaf walitti qabaman. [2] Warri
sanyii Israa'el ta'anis namoota ormaa hunda irraa kophaa of baasan.
Isaanis ka'anii cubbuu ofii isaaniitii fi hammina abbootii isaanii himatan.

3 Isaanis idduma turan sana dhaabatanii kurmaana guyyaatiif Kitaaba
Seera WAAQAYYO Waaqa isaanii keessaa dubbifatan; kurmaana biraa
immoo cubbuu isaanii himachaa WAAQAYYO Waaqa isaanii waaqeffatan.
4 Lewwonni jechuunis Yeeshuu'aan, Baaniin, Qadmii'eel, Shebaniyaan,
Buniin, Sheereebiyaan, Baanii fi Kenaan waltajjiiwwan irra dhaabatanii
sagalee ol fudhatanii WAAQAYYO isaanii waammatan. 5 Lewwonni jechu-
unis Yeeshuu'aan, Qadmii'eel, Baaniin, Hashabniyaan, Sheereebiyaan,
Hoodiyaa, Shebaniyaanii fi Phetaayaadhaan, "Ka'aatii WAAQAYYO Waaqa
keessan isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu sana galateeffadhaa"
jedhan.

"Maqaan kee inni ulfina qabeessi haa eebbifamu; eebbaa fi galata
hundaa olittis ol ol haa jedhu. 6 Suma qofatu WAAQAYYO. Ati samiiwwan,
samiiwwan oliitii fi tuuta urjiiwwan isaanii hunda, lafaa fi waan lafa irra
jiru hunda, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumte. Ati waan
hundaaf lubbuu kennita; raayyaawwan samiis si waaqeffatu.

7 "Ati WAAQAYYO Waaqa Abraamin filattee biyya Kaldootaa Uuri
keessa isa baaftee Abrahaam jettee isa moggaaftee dha. 8 Ati akka ati
yaadni isaa amanamaa siif ta'e argitee biyya Kana'aanotaa, Heetotaa,
Amoorotaa, Feerzotaa, Yebuusotaatii fi biyya Girgaashotaa sanyiiwwan
isaatiif kennuuf kakuu isaaf galte. Ati waan qajeelaa taateef waadaa kee
eegdeef.

9 "Ati rakkina abbootiin keenya biyya Gibxi keessatti rakkatan argite;
boo'icha isaan Galaana Diimaa biratti boo'an illee ni dhageesse. 10 Ati
sababii warri Gibxi of tuulummadhaan hammam akka isaan dhiphisan
beekteef Fara'oonitti, qondaaltota isaa hundattii fi saba biyya isaa
hundatti mallattoo fi dinqiiwwan argisiifte. Ati maqaa hamma har'aatti
illee jiru ofii keetiif baafatte. 11 Ati akka isaan lafa gogaa irra darbaniif
fuuluma isaanii duratti galaana gargar qoodde; warra isaan ari'u garuu
akkuma dhagaa bishaan guddaatti gad darbatamuu tokkootti tuujubatti
gad isaan darbatte. 12 Guyyaa guyyaa utubaa duumessaatiin isaan
qajeelchite; halkan halkan immoo karaa isaan deeman irratti ifa isaaniif
kennuuf jettee utubaa ibiddaatiin isaan qajeelchite.

13 "Ati Tulluu Siinaa irratti gad buute; samii irraas isaanitti dubbate.
Ajajawwanii fi seerawwan dhugaa fi qajeelaa, labsiiwwanii fi ajajawwan
gaariis isaaniif kennite. 14 Sanbata kee qulqulluu sana isaan beeksiftee
karaa garbicha kee Museetiin ajajawwan, labsiiwwanii fi seerawwan
isaaniif kennite. 15 Yeroo isaan beela'anitti samiidhaa buddeena
kenniteefii yeroo isaan dheebotanitti immoo kattaa keessaa bishaan
baafteef; akka isaan biyya ati isaaniif kennuuf kakatte sanatti galanii
dhaalanis isaanitti himte.

16 "Abbootiin keenya garuu of tuulan; mataa jabaataniis ajaja kee
eeguu didan. 17 Jarris ajajamuu didan; dinqii ati isaan gidduutti
hojjette hin yaadanne. Garbummaa isaaniitti deebi'uuf jedhaniis mataa
jabaatanii fincila isaaniitiin hoogganaa muuddatan. Ati garuu Waaqa
namaaf araaramu, arjaa fi gara laafessa, kan dafee hin aarree fi kan
jaalalli isaa dhuma hin qabnee dha. Kanaafuu ati isaan hin ganne;
18 yeroo isaan ofii isaaniitiif fakkii jabbii tolfatanii, 'Kun Waaqa keessan
kan biyya Gibxii isin baasee dha' jedhanii Waaqa arrabsanitti illee ati
isaan hin ganne.

19 “Sababii gara laafina kee guddaa sanaatiif ati gammoojjii keessatti
isaan hin ganne. Utubaan duumessaa guyyaa guyyaa karaa isaanii
irratti isaan geggeessuu hin dhiifne; utubaan ibiddaa immoo halkan
halkan karaa isaanii irratti isaaniif ibsuu hin dhiifne. 20 Isaan barsiisuuf
jettee Hafuura kee gaarii sana kennite. Ati mannaa afaan isaaniitii
hin dhabamsiifne; dheebuu isaaniitiifis bishaan kenniteef. 21 Waggaa
afurtama gammoojjii keessatti isaan soorte; isaan waan tokko illee hin
dhabne; wayyaan isaanii hin dhumne; miilli isaaniis hin iitofne.

22 “Ati daangaa hunda qooddeefii mootummootaa fi saboota isaaniif
kennite. Isaanis akkasiin biyya Sihoon mooticha Heshboonii fi biyya
Oogi mooticha Baashaanii fudhatan. 23 Ati ilmaan isaanii akkuma
urjiiwwan samii baay’ifte; biyya akka isaan seenanii dhaalaniif abbootii
isaaniitti himte sanatti isaan galchite. 24 Ilmaan isaanii itti galanii
biyya sana dhaalan. Atis Kana’aanota biyya sana turan isaan jala
galchite; akka jarri waanuma fedhan isaan godhaniif Kana’aanota
mootota isaaniitii fi saba biyya sanaatiin walitti qabdee dabarsitee
harka isaaniitti kennite. 25 Isaanis magaalaawwan da’annoo qabanii
fi lafa gabbataa qabatan; manneen mi’a gaggaarii gosa hundaatiin
guutaman, boollawwan bishaanii qotaman, iddoo dhaabaa wayinii, lafa
qotiisaa mukkeen ejersaatii fi mukkeen ija baasan hedduu dhaalan.
Isaan nyaatanii quufanii gabbatan; arjummaa kee guddaa sanaanis ni
gammadan.

26 “Isaan garuu ajajamuu didanii sitti fincilan; seera kees of duubatti
gatan. Raajota kee kanneen gara keetti isaan deebisuuf jedhanii isaan
seeran illee ni fixan; Waaqas ni arrabsan. 27 Kanaafuu ati diinota isaanii
warra isaan cunqursanitti dabarsitee isaan kennite. Isaan garuu yeroo
cunqurfamanitti sitti iyyatan. Atis samiidhaa isaan dhageessee gara
laafina kee guddaa sanaan namoota harka diinota isaanii jalaa isaan
baasan kenniteef.

28 “Isaan garuu akkuma boqonnaa argataniin amma illee fuula
kee duratti waan hamaa hojjetan. Kana irratti ati akka warri sun
isaan bulchaniif jettee harka diinota isaaniitti dabarsitee isaan kennite.
Yommuu isaan amma illee gara keetti ol iyyatanitti ati samii irraa
dhageessee gara laafina keetiin yeroo hedduu isaan furte.

29 “Ati akka isaan gara seera keetiitti deebi’aniif isaan akeekkachiifte;
isaan immoo of tuulanii ajaja kee eeguu didan. Ajajawwan kee kanneen
‘namni tokko yoo ajajameef ittiin jireenya argachuu danda’utti illee’
cubbuu hojjetan. Finciluudhaan dugda isaanii sitti garagalchan; mataa
jabaataniis si dhaga’u didan. 30 Ati bara hedduu isaaniif obsite. Karaa
raajota keetiitiin Hafuura keetiin isaan akeekkachiifte. Ta’us isaan gurra
hin kennine; kanaafuu ati dabarsitee saba biyya sanaatti isaan kennite.
31 Ati garuu sababii Waaqa arjaa fi araara qabeessa taateef, araara kee
guddicha sanaaf jettee isaan hin balleessine yookaan isaan hin ganne.

32 “Kanaafuu amma yaa Waaqa keenya, Waaqa guddicha, jabaa fi
sodaachisaa, kan kakuu jaalala keetii eegdu, ati rakkina nutti dhufe
kana hunda jechuunis rakkina bara mootota Asoorii jalqabee hamma
har’aatti nutti, mootota keenyaa fi hooggantoota keenyatti, luboota
keenyaa fi raajota keenyatti, abbootii keenyaa fi saba kee hundatti dhufe
kana akka waan salphaatti hin ilaalin. 33 Waan nurra ga’e hunda
keessatti ati qajeelaa dha; nu yoo hamaa hojjenne iyyuu ati waan

qajeelaa hojjette. 34 Mootonni keenya, hooggantoonni keenya, luboonni
keenyaa fi abbootiin keenya seera kee duukaa hin buune; isaan ajaja
keetiif yookaan akeekkachiisa ati isaaniif kenniteef xiyyeeffannoo hin
kennine. 35 Isaan yeroo ati biyya bal'aa fi lafa gabbataa keessatti waan
gaarii isaaniif kennite sana keessatti gammadaa, mootummaa ofii isaanii
keessa turanitti illee si hin tajaajille yookaan karaa isaanii hamaa sana
irraa hin deebine.

36 "Kunoo nu har'a garboota; biyyuma ati akka isaan midhaan isheetii
fi waan gaggaarii isheen baaftu nyaataniif jettee abbootii keenyaaf ken-
nite keessatti garboomneerra. 37 Sababii cubbuu keenyaatiif midhaan
ishee baay'een sun gara mootota ati nutti muudde sanaa dhaqa. Isaan
nuu fi loon keenya illee akkuma fedhan godhu. Nu rakkina guddaa
keessa jirra.

Walii Galtee Sabaa

38 "Sababii waan kana hundaatiif nu walii galtee walitti nu hidhu tokko barreeffamaan qopheessine. Hooggantoonni keenya, Lewwonni keenyaa fi luboonni keenya chaappaawwan isaanii itti rukutan."

10

1 Warri chaappaan rukutanis kanneenii dha:

Bulchaa biyyaa
jechuunis Nahimiyaa ilma Hakaaliyaa.

Zedeqiyaa, 2 Seraayaa, Azaariyaa, Ermiyaas,
3 Phaashihuur, Amariyaa, Malkiyaa,
4 Haxuush, Shebaniyaa, Maluuk,
5 Haariim, Mereemooti, Obaadiyaa,
6 Daani'el, Ginetoon, Baaruk,
7 Meshulaam, Abiyaa, Miyaamiin,
8 Ma'aaziyaa, Bilgaayii fi Shemaa'iyaa.
Warri kunneen luboota turan.

9 Lewwonni:
Yeeshuu'aa ilma Azaniyaa, ilmaan Heenaadaad keessaa Binuuyii, Qadmii'eelii fi
10 obboloota isaanii: Shebaniyaa,
Hoodiyaa, Qeliixaa, Phelaayaa, Haanaan,
11 Miikaa, Rehoob, Hashabiyaa,
12 Zakuur, Sheereebiyaa, Shebaniyaa,
13 Hoodiyaa, Baanii fi Beniinuu.

14 Bulchitoota sabaa:
Phaarosh, Fahat Mo'aab, Eelaam, Zaatuu, Baanii,
15 Bunii, Azgaad, Beebay,
16 Adooniyaa, Baguwaay, Aadiin,
17 Ateer, Hisqiyaas, Azuri,
18 Hoodiyaa, Haashum, Beesaay,
19 Haariif, Anaatoot, Nebaayi,

20 Magiphii'aash, Meshulaam, Heeziir,
21 Mesheezabeel, Zaadoq, Yaadu'aa,
22 Phelaatiyaa, Haanaan, Anaayaa,
23 Hooshee'aa, Hanaaniyaa, Hashuub,
24 Haloheesh, Philihaa, Soobeq,
25 Rehuum, Hashabnaa, Ma'aseyaa,
26 Ahiiyaa, Haanaan, Aanaan,
27 Maluuk, Haariimii fi Ba'anaa.

28 "Namoonni hafan kaan jechuunis luboonni, Lewwonni, eegdonni karraa, faarfattoonni, tajaajiltoonni mana qulqullummaatii fi warri Seera Waaqaatiif jedhanii saboota ollaa irraa kophaa of baasan hundinuu niitota isaanii, ilmaanii fi intallan isaanii kanneen waa hubachuu danda'an hunda wajjin
29 obboloota isaanii bebeekamootti dabalamanii akka Seera Waaqaa kan karaa Musee garbicha Waaqaa sanaatiin kenname sana eeganiif ajaja, seeraa fi labsii WAAQAYYO Gooftaa keenyaa hundaaf ajajamaniif abaarsaa fi kakuudhaan waadaa galan.
30 "Nu akka warra naannoo keenya jiraatanitti intallan keenya hin heerumsiifne yookaan akka ilmaan keenya illee intallan isaanii hin fuusifne waadaa galla.
31 "Yoo saboonni ollaa keenya jiraatan mi'a daldalaa yookaan midhaan gurguraa guyyaa Sanbataatiin fidan nu guyyaa Sanbataatiin yookaan guyyaa qulqulluu kamiin iyyuu isaan irraa hin bitannu. Waggaa torbaffaa kam iyyuu lafa qotiisaa boqochiifnee idaa hunda namaaf ni dhiifna.
32 "Akka waggaa hunda tajaajila mana Waaqa keenyaatiif jennee saqilii argannu harka sadii keessaa harka tokko kenninu itti gaafatamummaa ni fudhanna;
33 kunis buddeena minjaala irratti dhi'eeffamuuf, kennaa midhaaniitii fi aarsaa gubamu kan yeroo yerootti dhi'eeffamuuf, aarsaa guyyaa Sanbataatiif, kan ayyaana Baatii Haaraatii fi kan ayyaanota bebeekamoo, aarsaawwan qulqullaa'oodhaaf, aarsaawwan cubbuu kanneen Israa'eliif araara buusuuf dhi'eeffamaniif, akkasumas hojiiwwan mana Waaqa keenyaa keessaa hundaafii dha.
34 "Nu, luboonni, Lewwonnii fi sabni yeroo itti tokkoon tokkoon maatiiwwan keenyaa akkuma Seera keessatti barreeffametti waggaa hunda keessaa yeroo murteeffametti iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keenyaa irratti bobeessuuf kennaa qoraanii gara mana Waaqa keenyaa fiduu qabnu beekuuf ixaa buufanneerra.
35 "Akkasumas nu mataa midhaan keenyaatii fi mataa muka ija kennuu hunda waggaa waggaadhaan gara mana WAAQAYYOO fiduuf itti gaafatama fudhanneerra.
36 "Akkuma Seera keessatti barreeffametti hangafa ilmaan keenyaatii fi hangafa loon keenyaa, hangafa horii keenyaatii fi hangafa bushaayee keenyaa gara mana Waaqa keenyaa, luboota achi keessa tajaajilanitti ni geessina.
37 "Kana malees nu daakuu keenya kan bukeeffame irraa, kennaawwan midhaan keenyaa irraa, ija mukkeen keenyaa hunda irraa, daadhii wayinii keenyaa haaraa fi zayitii irraa mataa fuunee gara mankuusaalee mana Waaqa keenyaa lubootatti geessina. Amma illee

sababii warri harka kudhan keessaa harka tokko walitti qaban Lewwota
ta'aniif magaalaawwan keessa hojjennu hunda keessaa oomisha mid-
haan keenyaa harka kudhan keessaa harka tokko Lewwotatti geessina.
38 Yeroo Lewwonni kennaa harka kudhan keessaa tokko walitti qabanitti
lubni sanyii Aroon keessaa dhalate tokko isaan wajjin jiraachuu qaba;
ergasii Lewwonni kennaa walitti qaban sana keessaa harka kudhan
keessaa tokko gara mana Waaqa keenyaa, gara mankuusaa qabeenyaatti
fiduu qabu. 39 Sabni Israa'elii fi ilmaan Lewwii kennaa midhaanii, kan
daadhii wayinii haaraa fi kan zayitii gara mankuusaalee mi'i mana
qulqullummaa kaa'amu, iddoo luboonni tajaajilan, eegdonni karraa fi
faarfattoonni taa'anitti fiduu qabu.

"Nus mana Waaqa keenyaa hin dagannu."

11

Jiraattota Yerusaalem Warra Haaraa
11:3-19 kwf – 1Sn 9:1-17

1 Yeroo sanatti hooggantoonni sabaa Yerusaalem keessa qubatan; warri
kaan immoo akka inni Yerusaalem magaalaa qulqulluu sana keessa ji-
raatuuf nama kudhan keessaa tokko fidachuuf ixaa buufatan; warri hafan
sagallan immoo magaalaadhuma ofii isaanii keessatti hafan. 2 Sabnis
namoota Yerusaalem keessa jiraachuuf fedhiin of kennan hunda eebbise.

3 Warri kunneen hooggantoota kutaa biyyaa kanneen Yerusaalem keessa qubatanii dha; magaalaawwan Yihuudaa keessa garuu tokkoon tokkoon isaanii qabeenya ofii isaaniitiin magaalaawwan ofii isaanii keessa jiraatan; isaanis: Israa'eloota, luboota, Lewwota, tajaajiltoota mana qulqullummaa fi sanyiiwwan tajaajiltoota Solomoon; 4 ilmaan Yihuudaa fi ilmaan Beniyaam tokko tokko immoo Yerusaalem keessa jiraatan.

Sanyii Yihuudaa Keessaa:

Ataayaa ilma Uziyaa, ilma Zakkaariyaas, ilma Amariyaa, ilma Shefaaxiyaa, ilma Mahalaleel, sanyii Faares; akkasumas

5 Ma'aseyaa ilma Baaruk, ilma Kol-Hoozee, ilma Hazaayaa, ilma Adaayaa, ilma Yooyaariib, ilma Zakkaariyaas, sanyii Shelaa.

6 Sanyiin Faares warri Yerusaalem keessa jiraatan walumaa galatti namoota jajjaboo 468 turan.

7 Sanyii Beniyaam keessaa:

Sa'aaluu ilma Meshulaam, ilma Yoo'eed, ilma Phedaayaa, ilma Qolaayaa, ilma Ma'aseyaa, ilma Iitii'eel, ilma Yeshaayaa, 8 duukaa buutota isaa Gabayii fi Salaayi; isaan walumatti nama 928 turan.

9 Yoo'eel ilmi Zikrii to'ataa isaanii ture; Yihuudaan ilmi Hasenuu'aa bulchaa itti aanaa ture.

10 Luboota keessaa:

Yedaa'iyaa, ilma Yooyaariib, Yaakiin;

11 Seraayaa ilma Hilqiyaa, ilma Meshulaam, ilma Zaadoq, ilma Meraayoot, ilma Ahiixuub, bulchaa mana Waaqaa, 12 obboloota isaanii kanneen mana qulqullummaa keessa hojjetan; walumatti dhiira 822 turan.

Adaayaa ilma Yerooham, ilma Phelaaliyaa, ilma Amzii, ilma Zakkaariyaas, ilma Phaashihuur, ilma Malkiyaatii fi 13 obboloota isaa warra abbootii maatii turan; walumatti dhiira 242 turan.
Amashisaay ilma Azari'eel, ilma Ahazaayi, ilma Mashileemoot, ilma Imeeriitii fi 14 obboloota isaa namoota jajjaboo; walumatti dhiira 128 turan.
To'ataan isaanii Zabdii'el ilma Hagdoolim ture.

15 Lewwota Keessaa:
Shemaa'iyaa ilma Hashuub, ilma Azriiqaam, ilma Hashabiyaa, ilma Buunii;
16 hangafoota Lewwotaa keessaa Shaabetaayii fi Yoozaabaad warra hojii mana Waaqaatiin alaatti itti gaafatamoo turan.
17 Mataaniyaa ilma Miikaa, ilma Zabdii, ilma Asaaf, namicha yeroo galataatii fi kadhannaatti sagantaa qajeelchu sana;
Baqbuqiyaa isa obboloota ofii isaa keessaa lammaffaa ture sana;
Abdaa ilma Shamuu'aa, ilma Gaalaal, ilma Yeduutuun.
18 Lewwonni magaalaa qulqullittii walumatti 284 turan.

19 Eegdota karraa:
Aquub, Talmoonii fi obboloota isaanii kanneen karra eegan; isaanis walumatti dhiira 172 turan.

20 Israa'eloonni kaan immoo lubootaa fi Lewwota wajjin magaalaawwan Yihuudaa keessa tokkoon tokkoon isaanii dhaala ofii isaaniitiin jiraatan.

21 Tajaajiltoonni mana qulqullummaa garuu tulluu Oofeel irra jiraatan; Ziihaa fi Gishiphaan immoo ajajjoota isaanii turan.

22 Uuziin ilmi Baanii, ilmi Hashabiyaa, ilmi Mataaniyaa, ilmi Miikaa sun Lewwota Yerusaalem keessa jiraatan irratti qondaala hangafa ture. Uuziin kun sanyiiwwan Asaaf warra faarfattoota itti gaafatamtoota hojii mana
Waaqaa turan keessaa tokko ture.
23 Faarfattoonni sun ajaja mootichaa kan guyyaa guyyaan hojii isaanii qajeelchu jala turan.

24 Phetaayaan ilmi Mesheezabeel inni sanyiiwwan Zaaraa ilma Yihuudaa keessaa tokko ta'e sun dhimma saba ilaalu hunda keessatti iddoo bu'aa mootichaa ture.

25 Gama gandoota lafa qotiisaa qabaniitiin immoo sabni Yihuudaa tokko tokko Kiriyaati Arbaaqii fi gandoota ishee keessa, Diiboonii fi gandoota ishee keessa, Yeqabzi'eelii fi gandoota ishee keessa,
26 Yeeshu'aa keessa, Molaadaa keessa, Beet Phelexi keessa,
27 Hazar Shuu'aal keessa, Bersheebaa fi gandoota ishee keessa,
28 Siiqlaagi keessa, Mekoonaa fi gandoota ishee keessa,
29 Een Rimoon keessa, Zoraa keessa, Yarmuut keessa,
30 Zaano'aa keessa, Adulaamii fi gandoota ishee keessa, Laakkiishii fi lafa qotiisaawwan ishee keessa, Azeeqaa fi gandoota ishee keessa qubatan. Kanaafuu isaan Bersheebaa jalqabanii hamma Sulula Hinoomitti jiraatan.

31 Sanyiiwwan Beniyaam Gebaadhaa jalqabanii Mikmaas keessa, Ayyaa keessa, Beet'eelii fi gandoota ishee keessa,
32 Anaatoot keessa, Noobii fi Hanaaniyaa keessa,
33 Haazoor keessa, Raamaa fi Gitayim keessa,
34 Haadiid keessa, Zeboo'iimii fi Nebalaax keessa,
35 Lood, Oonoo fi Gehaaraashim keessa jiraatan.

36 Garee Lewwota Yihuudaa keessaa tokko tokko immoo gosoota Beniyaam gidduu qubatan.

12

Lubootaa fi Lewwota

1 Isaan kunneen lubootaa fi Lewwota warra Zarubaabel ilma She'altii'eelii fi Iyyaasuu wajjin deebi'anii dha:

Seraayaa, Ermiyaas, Izraa,
2 Amariyaa, Maluuk, Haxuush,
3 Shekaaniyaa, Rehuum, Mereemooti,
4 Iddoo, Ginetoon, Abiyaa,
5 Miyaamiin, Ma'aadiyaa, Bilgaa,
6 Shemaa'iyaa, Yooyaariib, Yedaa'iyaa,
7 Sa'aaluu, Aamoq, Hilqiyaa fi Yedaa'iyaa.

Warri kun bara Iyyaasuu keessa hooggantoota lubootaatii fi obboloota isaanii turan.

8 Lewwonni immoo Yeeshuu'aa, Binuuyii, Qadmii'eel, Sheereebiyaa,
Yihuudaa akkasumas Mataaniyaa isa obboloota isaa wajjin faarfannaa
galataatti itti gaafatamaa ture sana turan. 9 Obboleeyyan isaanii
Baqbuqiyaa fi Unniin yeroo tajaajilaatti fuullee isaanii dhadhaabachaa
turan.

10 Iyyaasuun abbaa Yooyaaqiim;
Yooyaaqiim abbaa Eliyaashiib;
Eliyaashiib abbaa Yooyaadaa ti;
11 Yooyaadaan abbaa Yoonaataan;
Yoonaataan abbaa Yaadu'aa ti.

12 Isaan kunneen bara Yooyaaqiim keessa abbootii maatiiwwan lubootaa turan:

Maatii Seraayaa keessaa Meraayaa;
maatii Ermiyaas keessaa Hanaaniyaa;
13 maatii Izraa keessaa Meshulaam;
maatii Amariyaa keessaa Yehohaanaan;
14 maatii Maliikii keessaa Yoonaataan;
maatii Shebaniyaa keessaa Yoosef;
15 maatii Haariim keessaa Adinaa;
maatii Meraayoot keessaa Helqaayi;
16 maatii Iddoo keessaa Zakkaariyaas;
maatii Ginetoon keessaa Meshulaam;
17 maatii Abiyaa keessaa Zikrii;
maatii Miniyaamiinii fi kan Mo'aadiyaa keessaa Philxaayi;
18 maatii Bilgaa keessaa Shamuu'aa;
maatii Shemaa'iyaa keessaa Yoonaataan;
19 maatii Yooyaariib keessaa Matenaayi;
maatii Yedaa'iyaa keessaa Uzii;
20 maatii Sheelaay keessaa Qaalaayi;
maatii Aamoq keessaa Eeber;
21 maatii Hilqiyaa keessaa Hashabiyaa;

maatii Yedaa'iyaa keessaa Naatnaa'el.

22 Abbootiin maatii Lewwotaa bara Eliyaashiib, Yooyaadaa,
Yoohaanaanii fi bara Yaadu'aa keessa akkasumas abbootiin maatii
lubootaa bara mootummaa Daariyoos namicha Faares sanaa keessa
galmeeffaman. 23 Lewwonni warri abbootii maatii turan hamma bara
Yoohaanaan ilma Eliyaashiibitti kitaaba seenaa keessatti galmeeffaman.
24 Hangafoonni Lewwotaas Hashabiyaa, Sheereebiyaa, Yeeshu'aa ilma
Qadmii'eel akkasumas obboloota isaanii warra akkuma Daawit namni
Waaqaa sun ajajetti faarfannaa fi galata dhi'eessuudhaaf fuullee isaanii
dhaabatanii gareen tokko garee kaan jalaa qabu sana turan.
25 Mataaniyaan, Baqbuqiyaan, Obaadiyaan, Meshulaam, Talmoonii fi
Aquub mankuusaalee karrawwan bira jiran eegu turan. 26 Isaanis bara
Yooyaaqiim ilma Iyyaasuu, ilma Yoozaadaaq keessa, bara Nahimiyaa
bulchaa biyyaatii fi bara Izraa lubicha barreessaa sanaa keessa tajaajilaa
turan.

Eebba Dallaa Yerusaalem

27 Yeroo eebba dallaa Yerusaalemitti Lewwonni akka faarfannaa
galataatiin, kililleedhaan, baganaa fi kiraaraan ayyaana eebbaa sana
gammachuun ayyaaneffataniif iddoo jiraatan hundaa barbaadamanii
gara Yerusaalem fidaman. 28 Faarfattoonnis biyya naannoo Yerusaalem
jechuunis gandoota Netoofotaatii, 29 Beet Gilgaalii, naannoo Gebaatii
fi Azmaawetitti walitti fidaman; faarfattoonni naannoo Yerusaalemitti
gandoota ofii isaanii ijaarratanii turaniitii. 30 Luboonnii fi Lewwonnis erga
akka seeraatti of qulqulleessanii booddee saba, karrawwanii fi dallaa sana
qulqulleessan.
31 Anis akka hooggantoonni Yihuudaa dallaatti ol ba'an nan godhe.
Akkasumas akka isaan galata dhi'eessaniif tuuta faarfattootaa lama nan
ramade. Tuunni tokko karaa mirgaatiin dallaa irraan gara Karra Dikee
dhaqe. 32 Hoosha'iyaa fi hooggantoota Yihuudaa keessaa walakkaan,
33 Azaariyaa, Izraa, Meshulaam, 34 Yihuudaa, Beniyaam, Shemaa'iyaa fi
Ermiyaas wajjin isaan duukaa bu'an; 35 akkasumas luboonni malakata
qabatan tokko tokkoo fi Zakkaariyaas ilmi Yoonaataan, ilmi Shemaa'iyaa,
ilmi Mataaniyaa, Miikaayaa, ilmi Zakuur, ilmi Asaaf isaan duukaa bu'an;
36 amma illee obboloota isaa jechuunis Shemaa'iyaan, Azari'eel, Mi-
ilaalaayi, Gilaalayi, Maa'ayi, Naatnaa'el, Yihuudaa fi Hanaaniim akkuma
Daawit namni Waaqaa sun ajajetti meeshaa faarfannaa fudhatanii
dhaqan. Izraan barreessaan sun immoo isaan hoogganaa ture. 37 Isaanis
Karra Burqaa biraa ka'anii gulantaawwan Magaalaa Daawit iddoo dallaan
ittiin ol ka'u sanaan mana Daawit irraan qajeelanii gara Karra Bishaanii
kan gama ba'a biiftuutti ol ba'an.
38 Tuunni faarfattootaa lammaffaan immoo gara bitaatti qajeele. Anis
gartokkee sabaa wajjin dallaa gubbaadhaan gara Gamoo ol dheeraa Iddoo
Ibiddaatii fi Dallaa Bal'aatti isaan duukaa bu'e; 39 akkasumas ani Karra
Efreem irraan, karaa Karra Moofaa, karaa Karra Qurxummii, karaa
Gamoo ol dheeraa Hanaani'eelii fi Karaa Gamoo ol dheeraa Dhibbaatiin
hamma Karra Hoolotaatti isaan duukaa nan bu'e. Isaanis Karra Eegdotaa
bira ga'anii dhaabatan.
40 Tuunni faarfattootaa kan galata dhi'eesse sun lachuu mana Waaqaa
keessatti iddoo isaa qabate; anis qondaaltota gartokko wajjin iddoo nan

qabadhe; 41 amma illee luboonni jechuunis Eliiyaaqiim, Ma'aseyaan, Mi-
iniyaamiin, Miikaayaan, Eliiyoo'eenayin, Zakkaariyaasii fi Hanaaniyaan
malakata isaanii qabatanii 42 Ma'aseyaan, Shemaa'iyaan, Ele'aazaar,
Ooziin, Yehohaanaaniin, Malkiyaan, Eelaamii fi Eezer iddoo iddoo isaanii
qabatan. Faarfattoonni immoo Yizrahiyaadhaan qajeelfamanii faarfatan.
43 Isaanis sababii Waaqni gammachuu guddaa isaaniif kenneef gaafas
gammadaa aarsaa guddaa dhi'eessan. Dubartoonnii fi ijoolleenis ni gam-
madan. Sagaleen gammachuu Yerusaalem keessaas fagootti dhaga'ame.
44 Yeroo sanatti namoonni mankuusaalee gumaachi, mataan midhaani-
itii fi kennaan harka kudhan keessaa tokkoo itti galfamu irratti itti
gaafatamtoota ta'anii muudaman. Isaanis lafa qotiisaa naannoo maga-
alaawwanitti argaman irraa qooda Seerri lubootaa fi Lewwotaaf ajaju
sana fidanii mankuusaaleetti galchan; Yihuudaan lubootaa fi Lewwota
tajaajilanitti gammadee tureetii. 45 Isaanis tajaajila Waaqa isaaniitii fi
tajaajila sirna qulqullessuu sana akkuma faarfattoonnii fi eegdonni karraa
godhan sana akkuma Daawitii fi ilmi isaa Solomoon ajajanitti raawwatan.
46 Jabana durii bara Daawitii fi Asaaf keessa qajeelchitoota faarfattootaa,
kan faarfannaa Waaqa leellisuutii fi kan Waaqa galateeffachuutu tureetii.
47 Kanaafuu bara Zarubaabelii fi bara Nahimiyaa keessa Israa'eloonni
hundi qooda guyyuma guyyaadhaan faarfattootaa fi karra eegdotaaf
barbaachisu kennan. Akkasumas Lewwota kaaniif qooda isaanii kophaatti
baasan; Lewwonnis qooda sanyiiwwan Aroon kophaatti baasan.

13

Geeddarama Nahimiyaan Dhuma Irratti Fide

1 Guyyaa sana Kitaabni Musee fuuluma sabaa duratti dubbifame; achi
keessattis akka namni Amoon yookaan namni Mo'aab tokko yoom iyyuu
waldaa Waaqaatti dabalamuu hin qabne barreeffamee argame; 2 isaan
akka inni saba Israa'el abaaruuf Bala'aamin qaxaratan malee midhaanii
fi bishaaniin Israa'eloota hin simanne. Ta'us Waaqni keenya abaarsa sana
eebbatti geeddare. 3 Sabnis seera kana dhageenyaan nama sanyii ormaa
hunda Israa'el keessaa kophaatti baase.
4 Kanaan dura Eliyaashiib lubichi itti gaafatamaa mankuusaalee mana
Waaqaa ture. Innis Xoobbiyaa wajjin walitti dhufeenya cimaa qaba ture;
5 innis kutaa manaa bal'aa isaan duraan kennaa midhaanii, ixaana mi'a
mana qulqullummaa, akkasumas kennaa midhaanii, kan daadhii wayinii
haaraa fi zayitii Lewwotaaf, faarfattootaa fi eegdota karraatiif ajajame
harka kudhan keessaa tokkoo fi buusii lubootaaf kennamu itti kuusan
tokko Xoobbiyaadhaaf kennee ture.
6 Ani garuu sababii bara Arxeksis mooticha Baabilon keessa waggaa sod-
domii lammaffaatti gara mootichaa dhaqee tureef yeroo wanni kun hundi
ta'etti Yerusaalem keessa hin turre. Anis yeroo gabaabaa booddee isa
irraa eeyyama fudhadhee 7 Yerusaalemitti nan deebi'e. Akka Eliyaashiib
oobdii mana Waaqaa keessatti Xoobbiyaadhaaf kutaa tokko kennuun
waan hamaa hojjete nan beeke. 8 Anis akka malee aareen mi'a manaa kan
Xoobbiyaa hunda kutaa sana keessaa gad nan dadarbadhe. 9 Ani ergasii
akka kutaawwan sun qulqulleeffaman nan ajaje; isaanis ni qulqulleessan;
ani immoo mi'a mana Waaqaa, kennaa midhaaniitii fi ixaana wajjin
deebisee itti galche.

10 Ani akka qoodni Lewwotaaf ramadame sun isaaniif hin kennaminis
nan hubadhe; akkasumas akka Lewwonnii fi faarfattoonni tajaajila sanatti
itti gaafatamtoota turan hundi gara lafa qotiisaa ofii isaaniitti deebi'an
nan beeke. 11 Kanaafuu ani qondaaltota ifadheen, "Manni Waaqaa maaliif
dagatama?" jedheen isaan gaafadhe. Ergasiis ani walitti isaan qabee iddoo
isaaniitti isaan nan deebise.
12 Yihuudaan hundi midhaan, daadhii wayinii haaraa fi zayitii harka
kudhan keessaa tokko fidanii mankuusaaleetti galchan. 13 Anis Shelemiyaa
lubicha, Zaadoq barreessichaa fi Lewwicha Phedaayaa jedhamu tokko
itti gaafatamtoota mankuusaalee godheen muude; akkasumas sababii
isaan amanamoo ta'aniif Haanaan ilma Zakuur, ilma Mataaniyaa sana
gargaaraa isaanii nan godhe. Hojiin isaaniis obboloota isaaniitiif nyaata
hiruu ture.

14 Yaa Waaqa ko, waan kanaaf jedhii na yaadadhu; hojii gaarii ani mana
Waaqa kootii fi tajaajila isaatiif hojjedhes na duraa hin balleessin.

15 Ani bara sana Yihuudaa keessatti namoota guyyaa Sanbataatiin iddoo
wayiniin itti cuunfamutti wayinii dhidhiitanii midhaan fidanii, daadhii
wayinii, ija wayinii, ija harbuutii fi fe'iisa gosa biraa hunda wajjin
harrootatti fe'an nan arge. Isaanis waan kana hunda guyyaa Sanbataatiin
Yerusaalemitti fidan. Kanaafuu ani akka isaan guyyaa sana nyaata hin
gurgurre isaan nan seere. 16 Namoonni Xiiroos warri Yerusaalem keessa
jiraatan qurxummii fi mi'a daldalaa kanneen gosa hundaa itti fidanii
guyyaa Sanbataatiin Yerusaalem keessatti warra Yihuudaatti gurguraa
turan. 17 Ani immoo akkana jedheen namoota Yihuudaa bebeekamoo nan
ifadhe; "Wanni hamaan isin guyyaa Sanbataa xureessuudhaan hojjettan
kun maal? 18 Abbootiin keessan iyyuu waanuma kana hojjetanii akkasiin
Waaqni badiisa kana hunda nuttii fi magaalaa kanatti fide mitii? Isin
amma kunoo Sanbata xureessuudhaan dheekkamsa hammas iyyuu caalu
Israa'elitti fidaa jirtu."
19 Anis yeroo gaaddisni galgalaa Sanbataan dura karrawwan Yerusaalem
irra bu'etti akka balbalawwan cufamanii hamma Sanbanni darbutti hin
banamne nan ajaje. Akka fe'iisni tokko illee guyyaa Sanbataatiin ol
hin galfamneefis namoota koo tokko tokko karrawwan irra nan dhaabe.
20 Daldaltoonnii fi gurgurtoonni mi'oota gosa hundaa yeroo tokko yookaan
yeroo lama Yerusaalemiin ala bulaniiru. 21 Ani garuu, "Isin maaliif dallaa
jala bultu? Yoo isin itti deebitanii akkas gootan ani humnaan isinitti
nan dhufa" jedheen isaan nan seere. Gaafasii jalqabanii isaan lammata
guyyaa Sanbataatiin hin dhufne. 22 Ani akka Lewwonni of qulqulleessanii
qulqullummaa guyyaa Sanbataa eeguuf dhaqanii karrawwan eegan nan
ajaje.

Yaa Waaqa koo waan kanaaf jedhii na yaadadhu; akkuma jaalala kee
guddaa sanaattis naa araarami.

23 Kana caalaa iyyuu ani bara sana keessa namoota Yihuudaa kanneen
dubartoonni Ashdood, kan Amooniitii fi kan Mo'aab fuudhan nan arge.
24 Ilmaan isaanii keessaa walakkaan afaan Ashdood yookaan afaan
saboota biraa dubbatan malee afaan Yihuudaa dubbachuu hin dandeenye.

25 Ani isaan ifadheen isaan nan abaare. Ani namoota tokko tokko
rukutee rifeensa isaanii irraa nan bubuqqise. Ani akkana jedheen maqaa
Waaqaatiin isaan nan kakachiise: “Isin intallan keessan ilmaan isaaniitti
heerumsiisuu yookaan intallan isaanii ilmaan keessan fuusisuu yookaan
ofii keessaniis fuudhuu hin qabdan. 26 Solomoon mootichi Israa’el fuudha
akkasiitiin cubbuu hojjete mitii? Saboota baay’ee keessa mootiin akka isaa
tokko iyyuu hin turre. Waaqni isa jaallatee Israa’el hunda irratti mootii
isa godhe; ta’us dubartoonni ormaa cubbuu isa hojjechiisan. 27 Nu amma
akka isinis dubartoota ormaa fuudhuudhaan waan akka malee hamaa
kana hunda hojjettanii Waaqa keenyaaf amanamuu diddan dhaga’uu
qabnaa?”

28 Ilmaan Yooyaadaa ilma Eliyaashiib lubicha ol aanaa sanaa keessaa
tokko dhirsa intala Sanbalaax namicha Hooroon ture. Anis of biraa isa
nan ari’e.

29 Yaa Waaqa koo ati isaan yaadadhu; isaan lubummaa, kakuu lubummaatii fi Lewwotaa xureessaniiruutii.

30 Kanaafuu ani waan alaa dhufe hunda irraa lubootaa fi Lewwota
qulqulleessee akka tokkoon tokkoon namaa hojii ofii isaa hojjetuuf hojiitti
isaan nan ramade. 31 Akkasumas kennaa qoraaniitii fi kennaa mataa
midhaanii kan yeroo murtaa’etti dhi’eeffamuuf haala nan mijeesse.

Yaa Waaqa koo ati arjummaadhaan na yaadadhu.

Kitaaba Asteer

Ulfinni Waashtiin Mootittiin Taayitaa Irraa Buute

1 Wanni bara mootummaa Ahashweroos keessa ta’e kanaa dha: Ahash-
weroos kun Hindiidhaa jalqabee hamma Itoophiyaatti kutaalee biyyaa 127
bulchaa ture; 2 yeroo sanatti Ahashweroos Mootichi, Suusaa magaalaa
guddoo sana keessa teessoo mootummaa isaa irra taa’ee bulchaa ture;
3 innis bara mootummaa isaa keessaa waggaa sadaffaatti namoota isaa be-
beekamoo fi qondaaltota isaa hundumaaf cidha guddaa tokko qopheesse.
Hooggantoonni waraana Faaresii fi Meedee, ilmaan moototaa fi namoonni
bebeekamoon kutaa biyyaa achi turan.

4 Innis bultii 180 guutuu qabeenya mootummaa isaa guddaa, miid-
hagummaa fi ulfina jabina isaa gad baasee argisiisaa ture. 5 Yeroo
guyyoonni kunneen darbanitti mootichi saba gamoo Suusaa keessa jiraatu
xinnaa fi guddaa hundaaf oobdii iddoo biqiltuu masaraa mootii keessatti
cidha guyyaa torba turu qopheesse. 6 Iddoon biqiltuu sunis golgaa
quncee talbaa irraa hojjetame adii fi cuquliisa, kirrii adii fi diimaa
dhiilgeedhaan qubeelaa meetii kan utubaawwan dhagaa akka cabbiitti
hidhame tokko qaba ture. Sireewwan dinkiin kanneen warqee fi meetii
irraa hojjetamanis lafa dhagaa diimaadhaan, dhagaa akka cabbiitiin, lula
bifa adda addaa qabuu fi dhagaawwan gati jabeeyyiidhaan miidhagfamee
hafame irra ture. 7 Dhugaatiinis xoofoo warqeetiin namaaf dhi’eeffame.
Tokkoon tokkoon xoofoo sanaas gosa adda addaa ture; daadhiin wayiniis
akkuma arjummaa mootichaatti akka malee baay’ee ture. 8 Akka tokkoon
tokkoon keessummaa akkuma fedhetti dhuguuf mootichi eeyyamee ture;
akka tokkoo tokkoo namaatiif waan inni barbaade dhi’eessaniifis mootichi
warra daadhii wayinii dhi’eessan hunda ajajee tureetii.

9 Waashtiin Mootittiinis masaraa mootummaa Ahashweroos Mootichaa
keessatti dubartootaaf cidha qopheessite.

10 Guyyaa torbaffaatti Ahashweroos Mootichi yeroo daadhii wayinii
dhugee gammadetti xu’aashiiwwan isa tajaajilan torban jechuunis Mihu-
umaan, Biztaa’aa, Harboonaa, Bigtaa’a, Abaagtaa, Zeetaarinii fi Karkas
11 akka isaan Waashtiin mootittii akka isheen namootaa fi qondaaltotatti
barreedina ishee argisiiftuuf gonfoo mootummaa isheetti kaa’anii fuula
isaa duratti dhi’eessan ajaje; isheen akka malee bareedduu turteetii.
12 Garuu yeroo ergamoonni sun ergaa mootichaa itti himanitti Waashtiin
Mootittiin dhufuu didde. Kana irratti mootichi akka malee dheekkamee
aariidhaan gubate.

13 Sababii waan seeraatii fi murtii qajeelaa irratti hayyootaan
mari’achuun bartee mootichaa ta’eef inni namoota ogeeyyii waan baraa
beekan 14 kanneen mootichatti aananiin mari’ate; isaanis Karshenaa,
Sheetaar, Adimaataa, Tarshiish, Meres, Marseenaa fi Memuukaa qon-
daaltota Faaresii fi Meedee torban mootichaan walitti dhi’eenya qaban
kanneen mootummaa sana keessatti iddoo ol aanaa qabanii dha.

15 Innis, “Akka seeraatti wanti nu Waashtiin mootittii gochuu qabnu
maali? Isheen ajaja Ahashweroos Mootichaa kan xu’aashiiwwan isheetti
geessan sanaaf hin ajajamneetii” jedhee isaan gaafate.

[16] Memuukaan akkana jedhee fuula mootichaatii fi fuula namoota
bebeekamoo duratti deebii kenne; "Waashtiin mootittiin Mooticha qofatti
utuu hin ta'in qondaaltota hundattii fi namoota kutaalee biyyaa Ahash-
weroos Mootichaa hundatti balleessaa hojjette. [17] Wanni mootittiin goote
kun dubartii hunda biratti beekamee isaan, 'Ahashweroos Mootichi akka
Waashtiin Mootittiin fuula isaa duratti dhi'eeffamtu ajajee ture; isheen
garuu dhaquu didde' jedhanii dhirsoota isaanii tuffatuutii. [18] Guyyuma
har'aa kana iyyuu dubartoonni Faaresii fi Meedee bebeekamoon warri
gocha mootittii kana dhaga'an qondaaltota moootichaa hundaaf waanuma
akkasii deebisu. Tuffii fi lola dhuma hin qabnetu uumama.
[19] "Kanaafuu yoo wanni kun mooticha gammachiise akka Waashtiin
lammata fuula Ahashweroos Mootichaa duratti hin dhi'eeffamneef inni
labsii mootummaa haa labsu; labsiin sunis seera Faaresii fi Meedee kan
diigamuu hin dandeenye sana keessatti haa barreeffamu. Mootichi amma
illee sadarkaa ulfinaa kan isheen mootummaa keessatti qabdu dubartii
biraa kan ishee caaltuuf haa kennu. [20] Yoos yommuu labsiin mootichaa
guutummaa mootummaa isaa keessatti labsamutti dubartoonni hundinuu
xinnoo fi guddoon dhirsoota isaaniitiif ulfina kennu."
[21] Mootichii fi qondaaltonni isaa gorsa kanatti ni gammadan; kanaafuu
mootichi yaada Memuukaan dhi'eesse sana hojii irra oolche. [22] Innis
biyyoota mootummaa hundatti, tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiif qubeed-
huma isaaniitiin, akkasumas tokkoo tokkoo sabaatiif afaanuma isaaniitiin
xalayoota ergee akka dhiirri hundi bulchaa mana ofii isaa ta'u afaan gosa
hundaatiin labse.

2

Asteer Niitii Mootii Taate

[1] Ahashweroos Mootichi erga aariin isaa qabbanaa'ee booddee waan
Waashtiin gootee fi labsii inni waa'ee ishee labse ni yaadate. [2] Kana irrattis
tajaajiltoonni mootichaa akkana jedhanii yaada dhi'eessan; "Dubarran
babbareedoon mootichaaf haa barbaadaman. [3] Akka isaan kutaalee
biyyaa mootichaa hunda keessaa dubarran babbareedoo hunda gara
Suusaa magaalaa guddoo iddoo dubartoonni jiraatanitti fidaniif mootichi
itti gaafatamtoota haa muudu; isaanis Heegaayi xu'aashii mootichaa
itti gaafatamaa dubartoota sana jalatti haa ajajaman; dubarran sanaafis
kunuunsi miidhaginaa haa godhamu. [4] Ergasiis durbi mooticha gam-
machiiftu iddoo Waashtiin buutee niitii mootii haa taatu." Gorsi kunis
mooticha ni gammachiise; innis akkuma jedhame sana godhe.
[5] Yeroo sanatti gosa Beniyaam keessaa namichi Yihuudaa ilmi Yaa'iir,
ilmi Shime'ii, ilmi Qiish kan Mordekaayi jedhamu tokko Suusaa ma-
gaalaa muummittii keessa jiraata ture; [6] innis warra Yehooyaakiin
mooticha Yihuudaa wajjin Yerusaalemii Nebukadnezar mooticha Baa-
biloniin booji'amanii fudhataman keessaa tokko ture. [7] Mordekaayis,
durbii Hadasaa jedhamtu kan sababii isheen abbaa fi haadha hin qabneef
ofitti fudhate tokko qaba ture. Durbi Asteer jedhamtee beekamtu kun
dhaabaa fi bifaan jaallatamtuu turte; yeroo abbaa fi haati ishee du'anitti
Mordekaayi ofitti fudhatee akkuma intala ofii isaatti guddifate.
[8] Yeroo ajajnii fi labsiin mootichaa dhaga'ametti dubarran hedduun
gara Suusaa magaalaa gudditiitti fidamanii harka Hegeetti kennaman.
Asteeris gara masaraa mootichaatti geeffamtee Heegaayi itti gaafatamaa

dubartootaa sanatti imaanaa kennamte. 9 Durbi sunis isa gammachiiftee
fuula isaa duratti fudhatama argatte. Innis yommusuma dibata miidhag-
ina isheetiif ta'uu fi nyaata addaa kenneef. Dubartoota ishee tajaajilan
kanneen masaraa mootichaa keessaa filataman torbas isheedhaaf ramade;
ishee fi tajaajiltoota ishee sana gara mana dubartootaa kan mana hunda
caalaa filatamaa ta'eetti geesse.

10 Waan Mordekaayi akka isheen hin himne ishee dhowweef Asteer
saba isheetii fi maalummaa maatii ishee hin himne. 11 Mordekaayis
haala Asteer keessa jirtuu fi waan ishee irra ga'e beekuudhaaf guyyuma
guyyaadhaan fuula oobdii mana dubartootaa dura jiru sana irra ded-
deebi'aa ture.

12 Durbi tokko utuu dabareen isheen itti fuula Ahashweroos Mootichaa
duratti dhi'eeffamtu hin ga'in dura akkuma seera dubartootaaf kaa'ame
sanaatti kunuunsa miidhaginaa kan ji'a kudha lamaa fixuu qabdi ture;
isheenis ji'a ja'a zayitii qumbiitiin, ji'a ja'a immoo shittoo fi dibata
garaa garaatiin miidhagfamuu qabdi ture. 13 Haalli itti durbi tokko
mooticha bira dhaqxu akkana ture: Wanni isheen mana dubartootaatii
fudhattee gara masaraa mootichaa dhaquu feetu kam iyyuu ni kennamaaf
ture. 14 Isheenis galgala achi dhaqxee ganama immoo gara kutaa
mana dubartootaa kan harka Sha'asgaazi xu'aashii itti gaafatamaa saajja-
toowwan sana jala jiru kaaniitti deebiti turte; yoo mootichi itti gammadee
maqaadhaan waame malee isheen gara mootichaatti hin deebitu turte.

15 Yommuu dabareen Asteer intalli Abiihaayil obboleessa abbaa
Mordekaayi kan Mordekaayi akkuma intala ofii isaatti guddifate sun itti
mooticha bira dhaqxu ga'etti isheen waan Heegaayi xu'aashiin mootichaa
inni itti gaafatamaa mana dubartootaa ture sun gorse malee waan tokko
illee hin gaafanne. Asteeris fuula nama ishee argu hundaa duratti
fudhatama argatte. 16 Isheenis bara mootichaa keessa waggaa torbaffaa
ji'a kurnaffaa Teebeeti jedhamu keessa gara mana jireenyaa Ahashweroos
Mootichaatti dhi'eeffamte.

17 Mootichis dubartoota kaan hunda caalaa Asteerin jaallate; isheenis
dubarran qulqulluu kaan hunda caalaa fuula isaa duratti surraa fi
fudhatama argatte. Kanaafuu inni gonfoo mootummaa mataa ishee irra
kaa'eefii qooda Waashtiin ishee moototttii taasise. 18 Ergasiis mootichi
ulfina Asteeriitiif jedhee qondaaltota isaatii fi tajaajiltoota isaatiif cidha
guddaa qopheesse. Innis ayyaana kana guutummaa kutaalee biyyaa
keessatti labse; akkuma arjooma mootiitti kennaas kenne.

Mordekaayi Mala Ifatti Baasuu Isaa

19 Yommuu dubarran qulqulloonni sun yeroo lammaffaa walitti qaba-
manitti Mordekaayi karra mootichaa dura taa'aa ture. 20 Asteer garuu
akkuma Mordekaayi ishee gorse sanatti maalummaa maatii isheetii fi saba
ishee hin himne; Asteer akkuma yeroo inni ishee guddise sanaatti ajaja
Mordekaayi eegaa turteetii.

21 Yeroo Mordekaayi karra mootichaa dura taa'aa turetti qondaaltonni
mootichaa warri balbala eegaa turan lamaan jechuunis Bigtaanaa fi
Tereshi aaranii Ahashweroos Mooticha ajeessuuf malatan. 22 Mordekaayi
garuu waa'ee mala kanaa beekee Asteer Mootittiitti hime; Asteer immoo
maqaa Mordekaayiin waan kana mootichatti himte. 23 Yeroo wanni sun
qoratamee dhugaa ta'ee argametti qondaaltonni sun lamaanuu muka

irratti fannifaman. Wanni kun hundinuu fuula mootichaa duratti kitaaba seenaa keessatti barreeffame.

3

Haamaan Yihuudoota Balleessuuf Malate

1 Waan kanneen booddee Ahashweroos Mootichi Haamaan ilma
Hamedaataa namicha biyya Agaag ol ol qabuudhaan teessoo qondaaltota
kaanii hunda caalu kenneefii isa kabaje. 2 Qondaaltonni mootichaa warri
karra eegan hundi jilbeenfatanii Haamaaniif ulfina kennan; mootichi
waa'ee isaa waan kana ajajee tureetii. Mordekaayi garuu hin jilbeenfanne
yookaan ulfina isaaf hin kennine.
3 Qondaaltonni mootichaa warri karra mootichaa dura turan, "Ati
maaliif ajaja mootichaa eeguu didda?" jedhanii Mordekaayiin gaafatan.
4 Isaan guyyuma guyyaadhaan isatti himaa turan; inni garuu isaan
dhaga'uu dide. Kanaafuu isaan sababii Mordekaayi akka nama gosa
Yihuudaa ta'e isaanitti hime tureef dubbiin isaa kun akka maal ta'uu qabu
beekuudhaaf waan kana Haamaanitti himan.
5 Haamaan akka Mordekaayi isaaf hin jilbeenfatin yookaan ulfina hin
kenniniif arginaan akka malee aare. 6 Haamaanis eenyummaa saba
Mordekaayi beeknaan Mordekaayiin qofa ajjeesuu ni tuffate. Qooda kanaa
Haamaan saba Mordekaayi hunda jechuunis Yihuudoota mootummaa
Ahashweroos guutuu keessa jiraatan fixuuf karaa barbaadaa ture.
7 Isaanis waggaa kudha lammaffaa bara Ahashweroos Mootichaa keessa
ji'a jalqabaa ji'a Niisaan jedhamu keessa guyyaa fi ji'a filachuudhaaf
fuula Haamaan duratti *Fuur* jechuunis ixaa buusan. Ixaan sun ji'a kudha
lammaffaa jechuunis ji'a Adaar irra bu'e.
8 Haamaanis Ahashweroos Mootichaan akkana jedhe; "Uummanni tokko
saba kutaalee biyyaa mootummaa keetii keessa jiran hunda gidduu faf-
faca'eera; duudhaan uummata kanaa duudhaa saba kaanii hundaan adda;
isaan seera mootichaa hin kabajan; kanaafuu mootichi uummata kanaaf
obsa qabaachuun hin malu. 9 Yoo wanni kun mooticha gammachiise
saba kana balleessuudhaaf labsiin tokko haa ba'u; anis warra waan
kana hojjetaniif meetii taalaantii kuma kudhan mankuusa qabeenya
mootichaatti nan galcha."
10 Kanaafuu mootichi qubeelaa chaappaa isaa quba ofii irraa baasee
Haamaan ilma Hamedaataa namicha biyya Agaag, diina Yihuudootaa
sanatti kenne. 11 Mootichis Haamaaniin, "Maallaqnis, sabni sunis sitti
kennameeraatii akkuma feete godhi" jedhe.
12 Guyyaa kudha sadaffaa ji'a jalqabaatti barreessitoonni mootichaa
walitti waamaman. Isaanis waan Haamaan ajaje sana hunda arfii
tokkoo tokkoo kutaa biyyaatiin, afaan saba hundaatiinis gara biyya
bulchitoota mootichaatti, bulchitoota tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatii fi
gara gurguddoota saba adda addaatti barreessan. Wanni kunis maqaa
Ahashweroos Mootichaatiin barreeffamee, qubeelaa chaappaa isaatiin
mallatteeffame. 13 Xalayoonni akka Yihuudoonni hundi dargaggoonnii
fi maanguddoonni, dubartoonnii fi ijoolleen xixinnoon guyyuma tokkotti
jechuunis guyyaa kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaatti, ji'a Adaar
jedhamu keessa ajjeefaman, akka barbadeeffamanii fi lafa irraa balle-
effaman, akka qabeenyi isaaniis saamamu gara kutaalee biyya mootichaa
hundaatti ajajaan ergamootaan ergaman. 14 Akka sabni hundi beekee

guyyaa sanaaf qophaa'uufis garagalchi barreeffama sanaas akka seeraatti
kutaalee biyyaa hunda keessatti saba hundatti labsamuu qaba ture.
15 Ergamoonni sun ajaja mootichaatiin ariitiidhaan deeman; labsiin
sunis Suusaa magaalaa guddittii keessatti labsame. Mootichi fi Haamaan
waa dhuguudhaaf taa'an; magaalaan Suusaa garuu ni jeeqamte.

4

Mordekaayi Gargaarsa Asteer Gaafate

1 Mordekaayi yeroo waan hojjetame sana hunda beeketti uffata isaa
tarsaasee, wayyaa gaddaa uffatee, daaraa ofitti firfirsee, sagalee gud-
daadhaan wawwaachaa hiqqifatees boo'aa gara walakkaa magaalaatti
gad ba'e. 2 Inni garuu sababii namni uffata gaddaa uffate tokko iyyuu
akka ol seenu hin eeyyamamneef hamma karra mootichaa qofatti deeme.
3 Kutaalee biyyaa hunda iddoo ajajnii fi labsiin mootichaa ga'etti gaddi
guddaan, soomni boo'ichii fi wawwaannaan Yihuudoota gidduu ture;
baay'een isaanii uffata gaddaa uffatanii daaraa keessa ciisan.
4 Yeroo dubartoonni tajaajiltoonni Asteerii fi xu'aashiiwwan dhufanii
waa'ee Mordekaayi isheetti himanitti Asteer akka malee gaddite. Isheenis
qooda uffata gaddaa wayyaa inni uffatu ergiteef; inni garuu isaan
harkaa fudhachuu dide. 5 Kana irratti Asteer xu'aashiiwwan mootichaa
keessaa Hataak isa ishee tajaajiluuf ramadame sana waamtee akka inni
Mordekaayi bira deemee, rakkoo uumamee fi rakkoon sun maaliif akka
uumame beekuuf ajajje.
6 Kanaafuu Hataak gara oobdii magaalattii kan karra mootichaa duraa
sanaatti Mordekaayiitti ba'e. 7 Mordekaayi waan isa irra ga'e hunda,
maallaqa Haamaan Yihuudoota balleessuudhaaf mankuusa qabeenya
mootichaatti galchuuf waadaa gale isatti hima. 8 Akkasumas Mordekaayi
akka inni Asteeritti argisiisee isheedhaaf ibsuuf garagalcha barreeffama
labsii kan isaan balleessuudhaaf Suusaa keessatti labsame sana isatti
kenne; akka inni akka isheen mooticha bira dhaqxee itti boossee saba
isheetiif araara kadhattu itti himuufis isa ajaje.
9 Hataak deebi'ee waan Mordekaayi jedhe Asteeritti hime. 10 Asteer
immoo akka inni akkana jedhee Mordekaayiitti himu isa ajajje;
11 "Qondaaltonni mootichaa hundii fi sabni kutaalee biyyaa mootichaa
akka mootichi yoo namni kam iyyuu dhiiras ta'u dubartiin utuu hin
waamamin kutaa manaa isa gara keessaa ol seenee fuula mootichaa
duratti dhi'aate akka mootichi seera tokko qofa qabu jechuunis akka
ajjeefamu ni beeku. Namni tokko yoo mootichi bokkuu mootummaa
kan warqee sana diriirseef qofa ajjeefamuu oola. Ani mataan koo
iyyuu guyyoota soddomman kana keessaa akkan fuula mootichaa duratti
dhi'aadhuuf waamamee hin beeku."
12 Yommuu dubbiin Asteer Mordekaayiitti himametti, 13 inni akkana
jedhee deebii kana erge: "Ati sababii mana mootichaa keessa jirtuuf
Yihuudoota hunda keessaa waan ati qofti baraaramtu hin se'in. 14 Yoo
ati yeroo kanatti cal'ifte gargaarsaa fi furamni Yihuudootaa iddoo biraatii
ni dhufa; atii fi manni abbaa keetii garuu ni baddu. Maaltu beeka? Ati
taayitaa mootummaa qabachuun kee yeroo akkanaatiif ta'aatii."
15 Kana irratti Asteer akkana jettee deebii kana Mordekaayiitti ergite:
16 "Dhaqiitii Yihuudoota Suusaa keessa jiran hunda walitti qabiitii naa

soomaa. Bultii sadii, guyyaa yookaan halkan illee homaa hin nyaatinaa
yookaan homaa hin dhuginaa. Anii fi dubartoonni tajaajiltoonni koo iyyuu
akkuma keessan ni soomna. Yoo akkas ta'e wanni kun seeraan ala ta'u
illee ani gara mootichaa nan dhaqa. Ani yoon bades nan bada."
17 Kanaafuu Mordekaayi deemee waan Asteer isa ajajje hunda hojii irra
oolche.

5

Waan Asteer Mooticha Kadhatte

1 Guyyaa sadaffaatti Asteer uffata ishee kan mootummaa uffatee
dhaqxee oobdii masaraa mootichaa kan gara keessaa irra fuula galma
mootichaa dura dhaabatte. Mootichi immoo galma sana keessa gara
balbalaatti garagalee teessoo mootummaa isaa irra taa'ee ture. 2 Mootichis
utuu Asteer Mootittiin oobdii keessa dhaabachaa jirtuu argee isheetti
gammadee bokkuu warqee kan harkatti qabatee ture sana isheef diriirse.
Kanaafuu Asteer itti dhi'aattee fiixee bokkuu sanaa tuqxe.
3 Mootichi, "Yaa Asteer Mootittii maal siif godhu? Maal barbaadda?
Walakkaa mootummaa koo illee taanaan siif ni kennama" jedheen.
4 Asteeris, "Yoo wanni kun mooticha gammachiise, mootichi gara cidha
ani isaaf qopheesse sanaa Haamaan wajjin har'a haa dhufu" jettee
deebifteef.
5 Mootichis, "Akka waan Asteer jette sana goonuuf dafaatii Hamaa fidaa"
jedhe.
Kanaafuu mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer qopheessite sanaa
dhaqan. 6 Utuma daadhii wayinii dhuganuu mootichi amma illee akkana
jedhee Asteerin gaafate; "Mee wanni ati kadhattu maal? Wanni sun siif
kennama. Gaaffiin kee maali? Walakkaa mootummaa koo illee taanaan
siif kennama."
7 Asteeris akkana jettee deebifteef; "Wanni ani kadhadhuu fi gaaffiin
koo kanaa dha: 8 Yoo ani fuula mootichaa duratti surraa argadhee
mootichis kadhannaa koo fudhatee waan ani isa gaafadhe naaf guutuun
isa gammachiise, mootichii fi Haamaan cidha ani isaaniif qopheessu irratti
bor haa argaman. Ani ergasii gaaffii mootichaa nan deebisa."

Haamaan Mordekaayiitti Aaruu Isaa

9 Gaafas Haamaan gammadee itti tolee gad ba'e. Inni garuu karra
mootichaa duratti Mordekaayiin argee yommuu akka inni isaaf hin ka'in
yookaan isa hin sodaatin hubatetti Mordekaayiitti akka malee aare. 10 Ta'u
illee Haamaan of qabee mana isaatti gale.
Ergasiis michoota isaatii fi niitii isaa Zeresh walitti qabe; 11 Haamaanis
qabeenya isaa guddaa sanaan, ilmaan isaa hedduu sanaan akkasumas
ulfina mootichi isaaf kenne hundaa fi akkaataa itti mootichi qondaaltota
isaatii fi tajaajiltoota isaa kaanii olitti isa guddiseen isaanitti of jaje.
12 Haamaan itti fufee akkana jedhe; "Kana qofa miti; namni Asteer
Mootittiin akka mooticha wajjin gara cidha qopheessite sanaa dhufu
waamte anuma qofa. Boris akkasuma mooticha wajjin na affeerteerti.
13 Ta'us wanni kun hundinuu utuu ani Mordekaayi Yihuudicha isaa karra
mootichaa dura taa'u arguu na hin gammachiisu."
14 Niitiin isaa Zeresh fi michoonni isaa hundinuu, "Muka itti nama fan-
nisan kan dhundhuma shantama ol dheeratu dhaabiitii akka Mordekaayi

bor ganama irratti fannifamu mooticha gaafadhu. Ergasiis mooticha wajjin gara cidha sanaa dhaqii gammadi" jedhaniin. Yaadni kun Haamaanin gammachiise; innis muka sana dhaabe.

6

Mordekaayi Ulfina Argate

1 Halkan sana mootichi rafuu hin dandeenye; kanaafuu inni akka isaan
kitaaba seenaa kan waa'ee mootummaa isaa barreeffame isaaf dubbisan
ni ajaje. 2 Kitaaba sana keessattis Mordekaayi akka Bigtaanaa fi Tereshi
xu'aashiiwwan balbala eegan kanneen Ahashweroos Mooticha ajjeesuuf
mari'atan sana lamaan saaxilee ture barreeffamee argame.

3 Mootichis, "Yoos Mordekaayi sababii waan kanaatiif ulfina yookaan
kabaja maalii argate ree?" jedhee gaafate.

Tajaajiltoonni isaa immoo, "Wanni tokko iyyuu hin godhamneef" jedhanii deebisan.

4 Mootichis, "Eenyutu oobdii kana keessa jira?" jedhee gaafate. Yeroo
sana Haamaan waa'ee Mordekaayiin muka dhaabe sana irratti fannisuu
mootichatti himuuf jedhee oobdii masaraa mootummaa isa gara alaa
seenee ture.

5 Tajaajiltoonni mootichaa, "Haamaanitu oobdii keessa dhaabatee jira"
jedhanii deebisan.

Mootichis, "Isa ol galchaa" jedhee ajaje.

6 Mootichis yeroo Haamaan ol galetti, "Nama mootichi kabajuu bar-
baaduuf maaltu godhamuufii qaba?" jedhee isa gaafate.

Haamaanis, "Namni mootichi na caalchisee kabaju eenyu?" jedhee ofi
keessatti yaade. 7 Kanaafuu Haamaan akkana jedhee mootichaaf deebise;
"Nama mootichi kabajuu jaallatuuf, 8 uffata mootummaa kan mootichi
uffatuu fi farda mootummaa kan mootichi yaabbatu haa fidan; fardi
gonfoon mootii mataatti kaa'ameef haa dhufuuf. 9 Ergasii uffannii fi fardi
sun qondaaltota mootichaa kanneen qondaaltota hunda caalaa beekamoo ta'an keessaa isa tokkotti imaanaan haa kennamuuf; isaan immoo nama mootichi ulfina kennuufii barbaadu sanatti uffata sana haa uffisan; farda yaabbachiisaniis, 'Wanni nama mootichi ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu kana!' jedhanii labsaa daandiiwwan magaalattii irra fuula isaa dura haa deeman."

10 Mootichis akkana jedhee Haamaanin ajaje; "Dafii dhaqii uffataa fi
farda sana fuudhiitii akkuma jette sana Mordekaayi Yihuudicha karra
mootii dura taa'u sanaaf godhi. Waan jette sana keessaa tokko illee hin
hambisin."

11 Kanaafuu Haamaan dhaqee uffataa fi farda sana fuudhe. Innis uffata
sana Mordekaayiitti uffisee fardas yaabbachiisee, "Wanni nama mootichi
ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu kanaa dha!" jedhee labsaa daandii
magaalaa irra fuula isaa dura deeme.

12 Ergasii Mordekaayi gara karra mootichaatti deebi'e. Haamaan garuu
gaddaan mataa haguuggatee ariitiidhaan manatti gale; 13 waan isa irra
ga'e hundas niitii isaa Zeresh fi michoota isaa hundatti hime.

Gorsitoonni isaatii fi niitiin isaa Zosaaraan, "Sababii Mordekaayi inni kufaatiin kee fuula isaa duratti jalqabe sun sanyii Yihuudaa ta'eef ati isaan
mormuu hin dandeessu; ati dhugumaan ni badda!" jedhaniin. 14 Utuma

isaan isa wajjin dubbachaa jiranuu xu'aashiiwwan mootichaa dhufanii
gara cidha Asteer qopheessitee turte sanaatti Haamaan ariifachiisan.

7

Haamaan Fannifame

1 Mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer Mootittiin qopheessite sanaa
dhaqan; 2 utuma guyyaa lammaffaa sanatti daadhii wayinii dhugaa
jiranuu, mootichi akkana jedhee gaafate; "Yaa Asteer Mootittii wanni ati
kadhattu maal? Wanni sun siif kennama. Gaaffiin kee maal? Walakkaa
mootummaa koo illee taanaan wanni ati gaafattu siif kennama."

3 Asteer Mootittiin akkana jettee deebifte; "Yaa mooticha, yoo ani fuula
kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe, yoo wanni kunis mooticha
gammachiise, lubbuu koo naaf oolchi; kadhaan koo kanuma. Saba koo
illee naaf baraar; gaaffiin koos kanuma. 4 Anii fi sabni koo ajjeefamuutti,
barbadeeffamuu fi lafa irraa balleeffamuutti gurguramneerraatii. Nu utuu
dhiiraa fi dubartiin garbummaa qofatti gurguramne ta'ee, ani silaa nan
cal'isan ture; rakkinni akkasii mooticha jeequuf sababii ga'aa mitiitii."

5 Ahashweroos Mootichis, "Inni eenyuu? Namni waan akkasii gochuuf
ija jabaate sun eessa jira?" jedhee Asteer Mootittii gaafate.

6 Asteer immoo, "Amajaajii fi diinni sun Haamaan namichuma jal'aa
kanaa dha" jette.

Kana irratti Hamaan fuula mootichaatii fi mootittii duratti akka malee
rifate. 7 Mootichis aaree ka'ee daadhii wayinii isaa dhiisee gad ba'ee iddoo
biqiltuu masaraa mootummaa seene. Haamaan garuu akka mootichi
isa balleessuudhaaf kutate beekkatee lubbuu ofii oolfachuudhaaf Asteer
Mootittii kadhachuudhaaf duubatti hafe.

8 Yeroo mootichi iddoo biqiltuu masaraa mootummaatii gara galma cid-
haatti deebi'etti Haamaan siree Asteer itti irkattee turte irratti gombifamee
ture.

Mootichis, "Inni inumaa iyyuu manuma koo keessatti utuma isheen na
wajjin jirtuu ishee qabataa?" jedhee dubbate.

Akkuma dubbiin kun afaan mootichaatii ba'een isaan fuula Haamaan
haguugan. 9 Ergasiis xu'aashiiwwan mooticha tajaajilan keessaa Harboon-
aan akkana jedhe; "Mukni dhundhuma shantama ol dheeratu tokko mana
Haamaa bira dhaabameera. Muka kanas Haamaanitu Mordekaayi isa
mooticha gargaaruudhaaf dubbate sana itti fannisuudhaaf dhaabe."

Mootichis, "Achi irratti isa fannisaa!" jedhe. 10 Kanaafuu isaan muka
inni Mordekaayiif qopheesse sana irratti Haamaanin fannisan. Ergasiis
aariin mootichaa ni qabbanaa'e.

8

Labsii Yihuudoota Baraaruuf Labsame

1 Gaafuma sana Ahashweroos Mootichi qabeenya Haamaan isa diina
Yihuudootaa ture sanaa Asteer Mootittiif kenne. Asteer akka inni fira ishee
ta'e waan mootichatti himtee turteef Mordekaayi fuula mootichaa duratti
dhi'aate. 2 Mootichis qubeelaa chaappaa isaa kan Haamaan irraa deebisee
fudhate sana ofi irraa baasee Mordekaayiif kenne. Asteeris qabeenya
Haamaan irratti Mordekaayiin muudde.

3 Asteer miilla isaa irratti kuftee boo'aa ammas mooticha kadhatte.
Isheenis akka inni karoora jal'aa kan Haamaan namichi biyya Agaag sun

Yihuudootatti baase sana fashaleessuuf isa kadhatte. [4] Mootichis bokkuu
warqee Asteeriif diriirsinaan isheen kaatee fuula isaa dura dhaabatte.

[5] Isheen akkana jette; "Yoo wanni kun mooticha gammachiise, yoo
ani fuula mootichaa duratti surraa argadhee jiraadhe, yoo wanni kun
qajeelaa isatti fakkaatee fi yoo inni natti gammade, xalayaa Haa-
maan ilmi Hamedaataa namichi biyya Agaag sun Yihuudoota kutaalee
biyyaa mootichaa hunda keessa jiraatan balleessuudhaaf barreesse sana
fashaleessuuf ajajni haa barreeffamu. [6] Ani utuun balaa saba koo irra ga'u
arguu akkamittin obsuu danda'a? Akkamittis badiisa maatii koo argee
obsuu danda'a?"

[7] Ahashweroos Mootichis akkana jedhee Asteer Mootittii fi Mordekaayi
Yihuudichaaf deebii kenne; "Sababii Haamaan Yihuudoota miidheef ani
qabeenya isaa Asteeriif kenneera; isaanis muka irratti isa fannisani-
iru. [8] Sababii labsiin maqaa mootichaatiin barreeffamee chaappaan
qubeelaa mootichaa itti godhame diigamuu hin dandeenyeef isin akkuma
jaallattanitti waan Yihuudoota ilaalu maqaa mootichaatiin barreessaatii
chaappaa qubeelaa mootichaa itti chaappessaa."

[9] Barreessitoonni mootichaas yommusuma bultii digdamii sadaffaa ji'a
sadaffaatti ji'a Siiwaan jedhamu keessa walitti waamaman. Isaanis
ajaja Mordekaayi hunda gara Yihuudoota, ergamoota, bulchitootaa fi
namoota bebeekamoo kutaalee biyyaa 127 kanneen biyya Hindiitii hamma
Itoophiyaatti jiraatanitti barreessanii ergan. Ajajni kunis arfii tokkoo
tokkoo kutaalee biyyaatiin, afaan tokkoo tokkoo sabaatiin akkasumas Yi-
huudootatti arfii fi afaanuma ofii isaaniitiin barreeffame. [10] Mordekaayis
maqaa Ahashweroos Mootichaatiin xalayoota barreessee chaappaa qubee-
laa mootichaa itti chaappesse; xalayoota sanas abbootii fardaa kanneen
fardeen mootichaaf leenjifaman keessaa collee ta'an yaabbatanitti erge.

[11] Labsiin mootichaa akka Yihuudoonni magaalaawwan hunda keessa
jiraatan walitti qabaman, akka of eeganii fi akka isaan humna waraana
saba kamii iyyuu yookaan biyya kamii iyyuu kan isaan, dubartoota
isaaniitii fi ijoollee isaanii miidhu akka ajjeesan, akka barbadeessanii fi
lafa irraa balleessan akkasumas akka qabeenya diinota isaanii saaman
mirga kenneef. [12] Guyyaan akka Yihuudoonni kutaalee biyya Ahash-
weroos Mootichaa hunda keessatti waan kana godhan murtaa'eefis bultii
kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaa, ji'a Adaar jedhamu keessa ture.
[13] Garagalchi labsii sanaas kutaalee biyyaa hunda keessatti akka seeraatti
raabsamee sabni hundi beekuu qaba ture; kunis akka Yihuudoonnis
diinota isaanii haaloo ba'uuf gaafasitti qophaa'aniif.

[14] Ergamoonni fardeen mootichaa yaabbatan sunis ajaja mootichaatiin
ariifatanii gulufaa deeman. Labsiin sunis gamoo Suusaa keessatti labsame.

[15] Mordekaayis uffata mootii kan bifa cuquliisaatii fi adii uffatee, gonfoo
warqee guddaa isaa kaa'atee wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame
dhiilgee irraan uffatee fuula mootichaa duraa ba'e. Magaalaan Suusaas
gammaddee ililchite. [16] Yeroon sun Yihuudootaaf ifa, gammachuu, ilillee fi
yeroo ulfinaa ture. [17] Kutaalee biyyaatii fi magaalaawwan hunda keessatti,
lafa labsiin mootichaa ga'e hundatti Yihuudoonni ilillee fi gammachuud-
haan, nyaataa fi dhugaatiidhaan ni ayyaaneffatan. Namoonni gosa kaanii
hedduun sababii Yihuudoota sodaataniif Yihuudoota ta'an.

9

Mo'annoo Yihuudootaa

1 Bultii kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaatti, ji'a Adaar keessa labsiin
mootichi ajaje sun hojii irra ooluu qaba ture. Guyyaa kanatti diinonni
Yihuudootaa isaan mo'achuu abdatanii turan; amma garuu dubbiin gara-
galee Yihuudoonni warra isaan jibban sana irratti ol aantummaa argatan.
2 Yihuudoonnis warra badiisa isaanii hawwaa turan sana balleessuudhaaf
magaalaawwan ofii isaanii kanneen kutaa biyyaa Ahashweroos Mootichaa
hunda keessatti argamanitti walitti qabaman. Sababii namoonni saba
kaanii hundinuu Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu fuula isaanii
dura dhaabachuu hin dandeenye. 3 Namoonni bebeekamoon kutaalee
biyyaa hundi, ergamoonni, bulchitoonnii fi qondaaltonni mootichaa
sababii Mordekaayiin sodaataniif Yihuudoota gargaaran. 4 Mordekaayi
masaraa mootummaa keessatti beekamaa ture; waa'een isaa kutaalee
biyyaa guutuu ga'e; innis akka malee jabaachaa deeme.

5 Yihuudoonni diinota isaanii hunda goraadeedhaan cicciranii ajjeesu-
udhaan barbadeessanii warra isaan jibbanis akkuma barbaadan godhan.
6 Gamoo Suusaa keessattis Yihuudoonni nama dhibba shan qalanii fixan.
7 Amma illee Paarshandaataa, Dalfoon, Asfaataa, 8 Phooraataa, Adaliyaa,
Ariidaataa, 9 Paarmaashitaa, Ariisayi, Ariidayii fi Wayizaataa ajjeesan;
10 isaan kunneen ilmaan Haamaan ilma Hamedaataa namicha diina
Yihuudootaa ture sanaa kurnanii dha. Yihuudoonni garuu boojuu tokko
illee hin tuqne.

11 Baay'inni namoota gamoo Suusaa keessatti ajjeefamaniis guyyuma
sana mootichatti himame. 12 Mootichis Asteer Mootittiidhaan akkana
jedhe; "Yihuudoonni namoota dhibba shanii fi ilmaan Haamaan kur-
nan gamoo Suusaa keessatti ajjeesanii balleessaniiru. Kutaalee biyyaa
mootichaa kanneen hafan keessatti maal godhan laata? Amma wanni ati
kadhattu maali? Wanni sun siif kennama. Gaaffiin kee maali? Wanni
sunis siif guutama."

13 Asteeris akkana jettee deebifte; "Yoo wanni kun mooticha gammachi-
ise akka Yihuudoonni Suusaa keessa jiran labsii har'aa kana bori illee hojii
irra oolchaniif eeyyama kennaniif; ilmaan Haamaan kurnanis muka irratti
haa fannifaman."

14 Kanaafuu mootichi akka wanni kun raawwatamu ajaje. Labsiin tokko
Suusaa keessatti labsame; isaanis ilmaan Haamaan kurnan fannisan.
15 Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan bultii kudha afuraffaa ji'a Adaaritti
walitti qabamanii nama dhibba sadii Suusaa keessatti fixan; garuu boojuu
tokko illee hin tuqne.

16 Yeroo kanatti Yihuudoonni kutaalee biyya mootichaa keessatti hafan
kaanis mataa isaanii eeguu fi diinota isaanii irraa boqochuuf jedhanii
walitti qabaman. Isaanis jara keessaa nama kuma torbaatamii shan fixan;
garuu boojuu tokko illee hin tuqne. 17 Wanni kunis bultii kudha sadaffaa
ji'a Adaar keessa ta'e; guyyaa kudha afuraffaatti immoo boqotanii guyyaa
sana guyyaa cidhaa fi gammachuu godhatan.

Ayyaanni Furiim Ayyaaneffame

18 Ta'us Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan guyyaa kudha sadaffaa fi
kudha afuraffaatti walitti qabaman; ergasii immoo guyyaa kudha shanaf-
faatti boqotanii guyyaa sana guyyaa cidhaa fi gammachuu godhatan.

19 Sababiin Yihuudoonni baadiyyaa kanneen gandoota keessa jiraatan
guyyaa kudha afuraffaa ji'a Adaar akka guyyaa cidhaa fi gammachuutti,
akka guyyaa itti kennaa waliif kennaniittis ayyaaneffataniif kanuma.
20 Mordekaayis wantoota kanneen galmeessee Yihuudoota kutaalee
biyya Ahashweroos Mootichaa keessa dhi'oo fi fagoo jiraatan hundatti
xalayoota erge; 21 kunis akka isaan waggaa waggaadhaan guyyaa kudha
afuraffaa fi kudha shanaffaa ji'a Adaar 22 akkuma yeroo itti Yihuudoonni
diinota isaanii irraa boqonnaa argataniittii fi akka ji'a itti gaddi isaanii
gara gammachuutti, boo'ichi isaanii immoo gara kolfaatti geeddarameetti
ayyaaneffataniif. Innis akka isaan guyyoota sana akka guyyoota cidhaa
fi gammachuutti, akka guyyoota itti nyaata waliif kennanii hiyyeeyyiifis
kennaa kennaniitti ayyaaneffatanitti isaaniif barreesse.
23 Akkasiin Yihuudoonni akkuma Mordekaayi isaaniif barreessetti
ayyaana ayyaaneffachuu jalqaban sana itti fufuuf walii galan. 24 Haamaan
ilmi Hamedaataa namichi biyya Agaag diinni Yihuudoota hundaa sun
Yihuudoota balleessuudhaaf isaanitti yaadee akka isaan badanii fi bar-
badeeffamaniif ixaa *Fuur* jedhamu buusee tureetii. 25 Yeroo yaadni
sun gurra mootichaa bu'etti mootichi akka yaadni jal'aan kan Hamaan
Yihuudootatti yaade sun matuma isaatti deebi'ee innii fi ilmaan isaa muka
irratti fannifamaniif barreeffamaan ajaja dabarse. 26 Kanaafuu guyyoonni
sun jecha *Fuur* jedhamu irraa Furiim jedhamanii moggaafaman. Sababii
waan xalayaa kana keessatti barreeffame hundaatii fi sababii waan
arganiitii fi waan isaan irra ga'ee tureetiif, 27 Yihuudoonni akka guyyoonni
lamaan kunneen akkuma barreeffamettii fi yeroo murteeffametti utuu
addaan hin citin waggaa waggaadhaan ayyaaneffamaniif bartee ofii
isaanii, kan sanyiiwwan isaaniitii fi warra isaanitti dabalaman hundaa
godhanii dhaabbatan. 28 Guyyoonni kunneen dhaloota hunda keessatti,
maatii hundaan, kutaalee biyyaa hundaa fi magaalaa hunda keessatti yaa-
datamuu fi kabajamuu qabu; guyyoonni Furiim kunneen Yihuudootaan
kabajamuunis hafuu hin qabu; yaadannoon guyyoota kanneeniis sanyii
isaanii keessaa baduu hin qabu.
29 Kanaafuu Asteer Mootittiin intalli Abiihaayil sun Mordekaayi Yihu-
udicha wajjin ta'anii xalayaa lammaffaa waa'ee Furiim dubbatu kana
mirkaneessuudhaaf aangoo guutuudhaan barreessan. 30 Mordekaayis Yi-
huudoota kutaalee biyyaa 127 kanneen mootummaa Ahashweroos keessa
jiraatan hundatti dubbii hawwii nagaatii fi qabbanaa barreessee erge.
31 Kunis akka guyyoonni Furiim kunneen akkuma Mordekaayi Yihuudichii
fi Asteer Mootittiin isaaniif labsanitti, akkuma isaanis ofii isaaniitii fi sanyi-
iwwan isaaniitiif waa'ee soomaatii fi yeroo boo'icha isaanii ilaalchisee
dhaabbatanitti yeroo murtaa'etti ayyaaneffamuuf. 32 Labsiin Asteeris
seera waa'ee Furiim kana mirkaneesse; wanni kunis galmee keessatti
barreeffame.

10

Guddina Mordekaayi

1 Ahashweroos Mootichi hamma qarqara galaanaatti bulchiinsa isaa
guutuu irratti gibira buuse. 2 Hojiin humnaa fi jabina isaa hundinuu,
seenaa guddina Mordekaayi kan mootichi itti ol isa guddise guutuu wajjin
kitaaba seenaa mootota Meedee fi Faares keessatti barreeffameera mitii?

3 Mordekaayi Yihuudichi sadarkaadhaan nama Ahashweroos Mootichatti aanu ture; inni sababii uummata isaatiif waan gaarii hojjetee fi sababii nageenya Yihuudoota hundaatiif falmeef obboloota isaa Yihuudoota hedduu biratti ulfina guddaa qaba ture.

Kitaaba Iyyoob

Seensa

1 Biyya Uuzi jedhamu keessa nama Iyyoob jedhamu tokkotu ture.
Namichi kunis nama hir'ina hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu
fi hammina irraa fagaate ture. 2 Innis ilmaan torbaa fi intallan sadii qaba
ture; 3 akkasumas hoolota kuma torba, gaala kuma sadii, qotiyyoo cimdii
dhibba shanii fi harroota dhibba shan, tajaajiltoota hedduus qaba ture;
innis namoota biyya Ba'a Biiftuu jiraatan hunda keessaa nama guddaa
ture.
4 Ilmaan isaas mana isaaniitti dabaree dabareedhaan cidha
qopheessanii akka isaan wajjin nyaatanii dhuganiif obboleettota
isaanii sadan affeeru ture. 5 Erga yeroon cidha sanaa raawwatamee
booddee Iyyoob itti ergee ijoollee isaa waamsisuudhaan, "Tarii ijoolleen
koo cubbuu hojjetanii garaa isaaniittis Waaqa abaaraniiru ta'a"
jedhee ganama barii waa'ee tokkoo tokkoo isaaniitiif aarsaa gubamu
dhi'eessuudhaan isaan qulqulleessa ture. Iyyoob yeroo hunda waan kana
godha ture.

Qorumsa Iyyoob Kan Jalqabaa

6 Gaaf tokko yeroo ergamoonni Waaqayyoo fuula WAAQAYYOO duratti
dhi'aachuuf dhufanitti Seexannis isaan wajjin dhufe. 7 WAAQAYYOS
seexanaan, "Ati Eessaa dhufte?" jedhe.

Seexannis, "Ani lafa hunda irra jooraa, asii fi achis deddeebi'aa tureen
dhufe" jedhee WAAQAYYOOF deebise.

8 WAAQAYYOS Seexanaan, "Ati tajaajilaa koo Iyyoobin qalbeeffatteertaa?
Namni isa fakkaatu tokko illee lafa irra hin jiru; inni nama hir'ina hin
qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa fagaatee dha"
jedhe.

9 Seexanni immoo deebisee akkana jedhe, "Iyyoob akkasumaan Waaqa
sodaataa? 10 Ati naannoo isaatti, warra mana isaa jiraatanii fi waan kan
isaa ta'e hundatti dallaa ijaarteerta mitii? Ati akka bushaayee fi loon isaa
biyyicha guutaniif hojii harka isaa eebbifteertaaf. 11 Garuu ati mee harka
kee diriirsiitii waan inni qabu hunda dha'i; inni dhugumaan ifaan ifatti si
abaara."

12 WAAQAYYOS Seexanaan, "Kunoo, wanti inni qabu hundi si harka jira;
isa garuu qubaanuu hin tuqin" jedhe.

Sana booddee Seexanni fuula WAAQAYYOO duraa ba'ee deeme.

13 Gaaf tokko utuu ilmaanii fi intallan Iyyoob mana obboleessa isaanii
isa hangafaatti nyaachaa, daadhii wayinii dhugaa jiranuu, 14 ergamaan
tokko gara Iyyoob dhufee akkana jedhe; "Utuu qotiyyoon qotaa, harroonni
immoo naannuma sana dheedaa jiranuu, 15 namoonni Shebaa balaa
buusanii isaan fudhatanii deeman. Tajaajiltootas goraadeedhaan fixan;
ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!"

16 Utuma inni dubbachaa jiruu ergamaan biraa dhufee, "Ibiddi Waaqaa
samiidhaa bu'ee hoolotaa fi tajaajiltoota gubee fixe; ana qofatu miliqee
sitti himuuf dhufe!" jedhe.

17 Utuu inni dubbachaa jiruu ammas ergamaan biraa dhufee,
“Kaldoonni garee sadiitti qoodamanii gaalawwan kee irra yaa’anii isaan
oofatanii deeman; tajaajiltootas goraadeedhaan fixan; ana qofatu miliqee
sitti himuuf dhufe!” jedhe.
18 Utuma inni dubbachaa jiruu ergamaan biraa dhufee akkana jedheen;
“Ilmaanii fi intallan kee mana obboleessa isaanii isa hangafaatti nyaachaa,
daadhii wayinii dhugaa turan; 19 yeroo kanattis bubbee hamaan akka
tasaa gammoojjiidhaa ka’ee golee mana sanaa afran dha’e; manni sunis
isaan irratti jigee dhuman; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!”
20 Kana irratti Iyyoob uffata isaa tarsaasee mataa isaa haaddate. Lafatti
gombifamee sagadee 21 akkana jedhe:
“Ani qullaa koon gadameessa haadha kootiitii ba’e;
qullaa koos nan deema.
WAAQAYYOTU kenne; WAAQAYYOTU fudhate;
maqaan WAAQAYYOO haa eebbifamu.”
22 Wantoota kanneen hunda keessatti Iyyoob hojii dogoggoraatiin Waaqa
himachuudhaan cubbuu hin hojjenne.

2

Qorumsa Iyyoob Isa Lammaffaa

1 Guyyaa biraas ergamoonni Waaqayyoo fuula WAAQAYYOO duratti
dhi’aachuuf dhufan; Seexannis isaan wajjin fuula WAAQAYYOO duratti
dhi’aachuuf dhufe. 2 WAAQAYYOS Seexanaan, “Ati eessaa dhufte?” jedhe.
Seexannis, “Ani lafa hunda irra jooree asii fi achis deddeebi’aa tureen
dhufe” jedhee WAAQAYYOOF deebise.
3 WAAQAYYOS Seexanaan akkana jedhe; “Tajaajilaa koo Iyyoobin qalbe-
effatteertaa? Namni isa fakkaatu tokko illee lafa irra hin jiru; inni nama
hir’ina hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa
fagaate dha. Ati akka ani sababii tokko malee isa balleessuuf na kakaaftu
iyyuu inni hamma ammaatti qajeelummaa isaa cichee qabateera.”
4 Seexannis deebisee akkana jedhe; “Gogaan gogaadhaaf! Namni lubbuu
isaa oolfachuuf jedhee waan qabu hunda ni kenna. 5 Garuu ati mee harka
kee diriirfadhuutii foonii fi lafee isaa rukuti; inni dhugumaan ifumaan
ifatti si abaara.”
6 WAAQAYYOS Seexanaan, “Kunoo inni si harka jira; lubbuu isaa garuu
hin tuqin” jedhe.
7 Kanaafuu Seexanni fuula WAAQAYYOO duraa ba’ee Iyyoobin faana
miilla isaatii jalqabee hamma gubbee mataa isaatti madaa hamaadhaan
rukute. 8 Iyyoobis ittiin of hooquuf jedhee qiraacii fudhatee daaraa keessa
taa’e.
9 Niitiin isaa, “Ati amma illee qajeelummaa kee cichitee qabatteertaa?
Waaqa abaariitii du’i!” isaan jette.
10 Inni immoo deebisee, “Ati akka dubartii gowwaa tokkootti dubbatte.
Nu harka Waaqaatii waan gaarii fudhanneerra; waan hamaa immoo
fudhachuu hin qabnuu?” jedhe.
Wantoota kanneen hunda keessatti Iyyoob waan dubbateen cubbuu hin
hojjenne.

Michoota Iyyoob Sadan

11 Michoonni Iyyoob sadan jechuunis Eliifaaz namni Teemaan, Bildaad
namni Shuhaatii fi Zoofaari namni Naa'imaataa yommuu waan Iyyoob
irra ga'e hunda dhaga'anitti rakkina isaa qoodachuu fi isa jajjabeessuud-
haaf tokkummaan walii galanii mana isaaniitii ba'an. 12 Yommuu fagootti
isa arganitti isa beekuu hin dandeenye; isaanis sagalee ol fudhatanii
boo'an; uffata isaaniis tarsaasanii mataa isaaniitti daaraa firfirfatan.
13 Ergasiis guyyaa torbaa fi halkan torba isa wajjin lafa tataa'an. Isaan
sababii dhiphinni isaa akka malee cimaa ta'uu isaa arganiif, namni tokko
iyyuu homaa isatti hin dubbanne.

3

Dubbii Iyyoob

1 Kana irratti Iyyoob afaan isaa banatee guyyaa itti dhalate abaare.
2 Innis akkana jedhe:

Iyyoob

3 "Guyyaan ani itti dhaladhe haa badu;
halkan, 'Ilmi dhalate!' jedhame sunis haa badu.
4 Guyyaan sun haa dukkanaa'u;
Waaqni ol gubbaadhaa isa hin ilaalin;
ifnis itti hin ifin.
5 Dukkannii fi gaaddidduun guddaan isa haa dhaalan;
duumessi isa irra haa bu'u;
ifa isaa dukkanni haa liqimsu.
6 Halkan sana dukkanni limixiin haa qabatu;
guyyoota waggaa keessa jiranittis hin dabalamin
yookaan ji'oota kam iyyuu keessatti hin lakkaa'amin.
7 Halkan sun haa maseenu;
ililleenis keessatti hin dhaga'amin.
8 Warri Lewaataanin kakaasuuf qophaa'an,
kanneen guyyoota abaaran guyyaa sana haa abaaran.
9 Bakkalchi barii kan guyyaa sanaa haa dukkanaa'u;
ifa eeggatee haa dhabu;
boruu baqaqus hin argin.
10 Inni ija koo duraa rakkina dhoksuuf,
balbala gadameessa haadha kootii natti hin cufneetii.

11 "Ani maaliif gadameessa haadha kootii keessatti hin badin?
Maaliifis yeruman garaa keessaa ba'etti hin du'in?
12 Jilbawwan na simatan,
harmawwan ani hodhus maaliif achitti argaman?
13 Ani silaa yoona nagaan nan ciisa;
rafees nan boqodhan tureetii;
14 moototaa fi gorsitoota addunyaa
warra iddoowwan amma diigamanii jiran ofii isaaniitiif qopheeffatan
wajjin,
15 bulchitoota warqee qaban, kanneen manneen isaanii
meetiidhaan guutatan wajjin nan boqodhan ture.
16 Yookaan ani maaliifin akkuma mucaa du'ee garaa ba'ee,
akkuma daa'ima ifa guyyaa hin arginiitti hin awwaalamin?

17 Achittis namoonni hamoonni jeequu ni dhiisu;
dadhaboonnis achitti ni boqotu.
18 Booji'amtoonni nagaadhaan walii wajjin jiraatu;
waca cunqursitoota isaaniis hin dhaga'an.
19 Xinnaa fi guddaan achi jira;
garbichis gooftaa isaa jalaa bilisoomeera.

20 "Maaliif warra gadadoo keessa jiraniif ifni
warra lubbuun isaanii gadditeef immoo jireenyi kennama?
21 Warra du'a hawwanii dhabaniif
warra qabeenya dhokfame caalaa du'a barbaadaniif
22 warra yommuu awwaalamuu ga'anitti
gammachuun guutamanii ililchaniif jireenyi maaliif kennama?
23 Nama karaan isaa duraa dhokateef
nama Waaqni dallaa itti marse
jireenyi maaliif kennama?
24 Gaddi buddeena naa ta'eera;
aaduun koos akka bishaanii dhangala'a.
25 Wanni ani sodaadhe natti dhufeera;
wanni na naasisus narra ga'eera.
26 Ani nagaa hin qabu; tasgabbiis hin qabu;
jeequmsa malee boqonnaa hin qabu."

4

Eliifaaz

1 Eliifaaz namichi Teemaan sun akkana jedhee deebise:
2 "Yoo namni tokko sitti dubbachuu yaale, ati ni komattaa?
Garuu eenyutu dubbachuu dhiisa?
3 Ati akka nama baay'ee barsiifte,
akka harka dadhabaa illee jajjabeessite yaadadhu.
4 Dubbiin kee warra gatantaran gargaaree dhaabeera;
atis jilba laafe jabeessiteerta.
5 Amma garuu rakkinni sirra ga'e; atis abdii kutatteerta;
rakkinni si miidheera; atis rifatteerta;
6 Waaqa sodaachuun kee irkoo kee,
qajeelinni karaa keetiis abdii kee mitii?

7 "Ammas yaadadhu; namni qulqulluun takkumaa badee beekaa?
Qajeelonni eessatti badanii beeku?
8 Akka ani hubadhetti warri waan hamaa qotatan,
kanneen waan hamaa facaasanis isuma haammatu.
9 Isaanis hafuura Waaqni isaanitti baafatuun badu;
hafuuraa dheekkamsa isaaniitiinis ni barbadeeffamu.
10 Leenci ni aada; ni gururi'as;
ilkaan leenca saafelaa garuu ni caccaba.
11 Leenci jabaan waan adamsu dhabee ni du'a;
ilmaan leenca dhaltuus ni bittinnaa'u.

12 "Dubbiin tokko icciitiidhaan naa fidame;
gurri koos asaasa isaa dhaga'e.

13 Abjuu halkanii sodaachisaa keessa,
yommuu hirribni cimaan nama qabatutti,
14 sodaa fi hollachuun na qabatee
lafee koo hunda raase.
15 Hafuurri luffi jedhee fuula koo dura darbe;
rifeensi dhagna koos ka’ee dhaabate.
16 Innis ni dhaabate;
ani garuu inni maal akka ta’e hubachuu hin dandeenye.
Fakkiin tokko ija koo dura dhaabate;
anis sagalee tasgabbii kan akkana jedhu tokkon dhaga’e:
17 ‘Namni du’a hin oolle, Waaqa caalaa qajeelaa ta’uu danda’aa?
Namni Uumaa isaa caalaa qulqulluu ta’uu danda’aa?
18 Waaqni tajaajiltoota isaa hin amanatu;
ergamoota isaas balleessaa isaaniitiin ni gaafata;
19 yoos warri manneen suphee keessa jiraatan,
warri hundeen isaanii biyyoo ta’e,
warri bilii caalaa burkutaa’an immoo akkam haa ta’an ree?
20 Isaan ganamaa fi galgala gidduutti burkutaa’u;
tasumas bara baraan ni badu.
21 Akka isaan ogummaa malee du’aniif
funyoon dunkaana isaanii hin luqqifamnee?’

5

1 “Mee waami, namni deebii siif kennu jiraa?
Qulqulloota keessaas ati gara isa kamiitti gorta?
2 Nama gowwaa aariitu ajjeesa;
raatuus hinaaffaatu galaafata.
3 Namni gowwaan hidda isaa gad fageeffatee nan arge;
manni isaa garuu yoosuma abaarame.
4 Ijoolleen isaa nagaa hin qaban;
isaan karra duratti burkutaa’an; namni isaan oolchus hin jiru.
5 Namni beela’e midhaan isaa qoraattii keessaa iyyuu fuudhee nyaata;
inni dheebotes qabeenya isaa hawwa.
6 Rakkinni biyyoo keessaa hin burquutii;
dhiphinnis lafa keessaa hin biqilu.
7 Akkuma qaanqeen ibiddaa ol faca’u
namni rakkinaaf dhalata.

8 “Garuu utuu ana ta’ee Waaqa nan barbaaddadha;
dhimma koos fuula isaa duratti nan dhi’eeffadhan ture.
9 Inni dinqiiwwan qoranii bira ga’uu hin dandeenye,
hojiiwwan dinqisiisoo lakkaa’amuu hin dandeenye hojjeta.
10 Inni bokkaadhaan lafa ni quubsa;
lafa qotiisaas bishaan ni obaasa.
11 Warra gad qabaman ol baasa;
warra gaddanis iddoo nagaatti ol kaasa.
12 Akka hojiin harka isaanii hin milkoofneef,
inni karoora jal’ootaa ni fashaleessa.
13 Inni ogeeyyii haxxummaa isaaniitiin qaba;
malli jal’ootaa immoo dafee ni bada.

14 Guyyaan dukkana isaanitti ta’a; guyyaa saafaas
akka nama dukkana keessa jiruu qaqqabannaadhaan deemu.
15 Inni nama rakkataa goraadee afaan isaanii jalaa,
harka nama jabaa jalaas ni baasa.
16 Kanaafuu hiyyeessi abdii qaba;
jal’innis afaan isaa ni cufata.

17 “Namni Waaqni adabu eebbifamaa dha;
kanaafuu ati adabbii Waaqa Waan Hunda Danda’uu hin tuffatin.
18 Inni ni madeessa; ni fayyisas; inni ni cabsa;
harka isaatiinis deebisee ni fayyisa.
19 Balaa ja’a jalaa si baasa;
torba keessattis hin miidhamtu.
20 Bara beelaa du’a jalaa,
lola keessattis rukuttaa goraadee jalaa si baasa.
21 Ati garaffii arrabaa jalaa ni dhokfamta;
yommuu badiisni dhufuttis hin sodaattu.
22 Badiisaa fi beelatti ni kolfita;
bineensota lafaas hin sodaattu.
23 Dhagoota bakkee wajjin kakuu galta;
bineensonni bosonaas nagaadhaan si wajjin jiraatu.
24 Dunkaanni kee nagaan akka jiru ni beekta;
qabeenya kee ni to’atta; wanni tokko illee si jalaa hin badu.
25 Ijoolleen kee akka baay’atan,
sanyiiwwan kees akkuma marga lafaa akka ta’an ni beekta.
26 Akkuma bissiin midhaanii yeroo isaatti walitti qabamu sana,
atis bara dheeraa jiraattee awwaala seenta.

27 “Nu waan kana qoranneerra; innis dhugaa dha.
Kanaafuu qalbeeffadhu; ofii keetiifis beeki.”

6

Iyyoob

1 Iyyoobis akkana jedhee deebise:
2 “Utuu gaddi koo safaramee
dhiphinni koo hundis madaalii irra kaa’amee jiraatee!
3 Waan inni cirracha galaanaa caalaa ulfaatuuf,
ariitiin dubbachuun koo nama hin dinqisiisu ture.
4 Xiyyawwan Waaqa Waan Hunda Danda’uu na keessa jiru;
hafuurri koo summii isaanii dhuga;
sodaachisuun Waaqaa natti hiriireera.
5 Harreen diidaa utuu marga qabuu halaakaa?
Yookaan qotiyyoon utuu okaa qabuu baroodaa?
6 Nyaanni hin mi’oofne soogidda malee nyaatamaa?
Yookaan bishaan hanqaaquu ni mi’aawaa?
7 Ani isa tuquu hin fedhu;
nyaanni akkasii na dhukkubsa.

8 “Utuu kadhannaan koo deebii argatee,
Waaqnis waan ani hawwu naa kennee jiraatee,

9 utuu na caccabsuun fedhii Waaqaa ta’ee,
utuu harki isaa hiikamee na galaafatee!
10 Silaa kun jajjabina naa ta’a ture;
dhukkuba hamaa keessatti iyyuu nan gammada ture;
ani dubbii Qulqullicha sanaa hin ganneetii.

11 “Ammas akkan abdadhuuf jabinni koo maali?
Akkan obsuufis humni koo maali?
12 Ani jabina dhagaa qabaa?
Foon koos naasiidhaa?
13 Ani of gargaaruuf humna tokko illee qabaa?
Ogummaan na keessaa badeera mitii?

14 “Namni michuu isaatiif garaa hin laafne
Waaqa Waan Hunda Danda’u iyyuu sodaachuu dhiiseera.
15 Obboloonni koo garuu akka doloolloo,
akkuma laga yeroof guutee darbuu gowwoomsitoota;
16 isaan laga cabbiidhaan boora’ee
yommuu cabbiin sun baqutti immoo guutee irra yaa’uu ti.
17 Lageen yeroo bonni cimutti ni goggogu;
yeroo ho’aatti immoo iddoo isaaniitii badu.
18 Warri gaalaan daldalan karaa isaanii irraa jal’atu;
gammoojjiitti nam’anii dhumu.
19 Daldaltoonni Teemaa kanneen gaalaan daldalan bishaan barbaadu;
karaa adeemtonni Shebaa immoo isaan abdatu.
20 Isaan waan abdatanii turaniif ni qaana’an;
achi ga’aniis waan jedhan wallaalan.
21 Ammas isin akka waan faayidaa hin qabnee taatan;
gidiraa koo argitanii sodaattan.
22 Ani takkumaa, ‘Waa naaf kennaa’ yookaan
‘Qabeenya keessan furii naaf godhaa’ jedheeraa?
23 Yookaan, ‘Harka diinaa jalaa na baasaa’ yookaan,
‘Harka cunqursitootaa jalaa na furaa’ jedheeraa?

24 “Na barsiisaa; ani nan cal’isa;
iddoo ani itti dogoggores na argisiisaa.
25 Dubbiin qajeelaan akkam ulfaataa dha!
Falmiin keessan garuu maal mirkaneessa?
26 Isin waan ani jedhu qajeelchuu,
dubbii nama abdii kutatees akka bubbeetti heduu barbaadduu?
27 Isin ijoollee abbaa hin qabnetti ixaa buufattu;
michoota keessaniifis boolla qottu.

28 “Amma garuu yoo fedhii keessan ta’e na ilaalaa.
Ani fuula keessan duratti nan sobaa?
29 Deebi’aa; murtiis hin jal’isinaa;
hubadhaa; ani nama qajeelaadhaatii.
30 Jal’inni arraba koo irra jiraa?
Afaan koo daba addaan baasuu hin danda’uu?

7

1 “Jireenyi namaa lafa irratti qabsoo cimaa mitii?
Barri isaas akkuma bara nama qacaramaa tokkootii mitii?
2 Akkuma garbicha gaaddisa galgalaa hawwuu,
yookaan akkuma hojjetaa mindaa isaa eegatu tokkoo,
3 ji’oonni faayidaa hin qabne naa qoodaman;
halkanoonni dhiphinaas naa ramadaman.
4 Yommuun ciisutti, ‘Ani yoomin ka’a?’ jedheen yaada.
Halkan natti dheerata; anis hamma bari’utti nan gaggaragala.
5 Nafni koo raammoo fi qonyanyaa uffateera;
gogaan koo babbaqaqee mala’aa jira.

6 “Barri koo kolloo wayya dhooftuu caalaa ariifata;
innis abdii malee dhuma.
7 Egaa yaa Waaqayyo, akka jireenyi koo
akkuma qilleensaa ta’e yaadadhu;
iji koo lammata waan gaarii hin argu.
8 Iji amma na argu si’achi na hin argu;
ati na barbaadda; garuu ani hin jiru.
9 Akkuma duumessi bittinnaa’ee badus
namni awwaalame hin deebi’u.
10 Inni lammata mana isaatti hin deebi’u;
iddoon isaas si’achi isa hin beeku.

11 “Kanaafuu ani cal hin jedhu;
ani hafuura koo dhiphate sanaan nan dubbadha;
hadhaa’ummaa lubbuu kootiinis nan guunguma.
12 Ati eegduu natti ramaduun kee, ani galaana moo
yookaan bineensa galaanaa ti?
13 Yommuu ani, ‘Sireen koo na jajjabeessa;
wanni ani irra ciisu guungummii koo naa xinneessa’ jedhutti,
14 ati abjuu keessa na sodaachifta;
mul’ataanis na rifachiifta.
15 Kanaafuu ani akkasitti jiraachuu irra
of hudhee du’uu nan filadha.
16 Jireenya koo nan jibba; ani bara baraan hin jiraadhu.
Na dhiisi; jiraachuun koo faayidaa hin qabuutii.

17 “Akka ati isa leelliftuuf,
akka qalbii kee isa irra keessuufis namni maali?
18 Ati ganama ganama isa xiinxaltee
yeroo yerootti isa qorta.
19 Ati ija kee narraa hin buqqiftuu?
Hamma ani hancufa liqimsutti kophaa koo na hin dhiiftuu?
20 Yaa isa nama eegdu,
yoon cubbuu hojjedhe iyyuu ani maalan si godha?
Ati maaliif waan itti akeekkattu na godhatte?
Ani ba’aa sitti ta’eeraa?
21 Ati maaliif balleessaa koo irra dabartee
cubbuu koo illee naaf hin dhiifne?
Yeroon ani itti biyyoo keessa ciisu ga’eeraatii;
ati na barbaadda; garuu ani hin argamu.”

8

Bildaad

1 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:

2 “Ati hamma yoomiitti waan akkasii dubbatta?
Dubbiin kee bubbee jabaa dha.
3 Waaqni murtii qajeelaa jal’isaa ree?
Waaqni Waan Hunda Danda’u waan qajeelaa jal’isaa?
4 Yommuu ijoolleen kee cubbuu isatti hojjetanitti,
inni adabbii cubbuu isaaniitti dabarsee isaan kenne.
5 Ati garuu yoo Waaqa barbaadatte,
Waaqa Waan Hunda Danda’u yoo waammatte,
6 yoo ati qulqulluu fi qajeelaa taate,
inni waa’ee keetiif ammuma ka’a;
jireenya qajeelummaa kees siif deebisa.
7 Jalqabni kee xinnaa ta’u illee,
dhumni kee baay’ee guddaa ta’a.

8 “Dhaloota darbe gaafadhu;
waan abbootiin isaanii qoratanii bira ga’anis hubadhu;
9 nu waan kaleessa dhalanneef waa tokko illee hin beeknuutii;
baroonni keenyas lafa irratti akkuma gaaddidduu ti.
10 Isaan si hin barsiisanii? Sittis hin himanii?
Dubbii garaa isaanii keessa jirus hin dubbatanii?
11 Dhallaadduun lafa caffee hin ta’initti guddataa?
Shambaqqoonis bishaan malee lalisaa?
12 Isaan utuma guddachaa jiranuu, utuu hin muramin,
biqiltuuwwan kaan dura dafanii gogu.
13 Dhumni warra Waaqa irraanfataniis akkasuma ta’a;
abdiin warra Waaqa hin beeknees ni bada.
14 Abdiin isaa akkuma salphaatti cita;
ofitti amanachuun isaas man’ee sariitii ti.
15 Inni man’ee isaatti irkata; man’een sun garuu hin dhaabatu;
itti maxxanas; man’een sun garuu danda’ee isa hin baatu.
16 Inni akka biqiltuu aduu keessatti bishaan obaafamee lalisuutti,
dameewwan isaa lafa biqiltuu irra diriirfatuu ti.
17 Hidda isaa tuullaa dhagaatti marata;
kattaa gidduus iddoo jiraatu ni barbaaddata.
18 Yommuu inni iddoo isaatii badutti garuu,
iddoon sun, ‘Ani si argee hin beeku’ jedhee isa gana.
19 Kunis dhuma jireenya isaa ti;
biqiltuuwwan biraas lafaa ni biqilu.

20 “Waaqni nama hir’ina hin qabne hin gatu;
yookaan harka jal’ootaa hin jabeessu.
21 Inni afaan kee kolfaan,
arraba kee immoo ililleedhaan ni guuta.
22 Warri si jibban salphina uffatu.
Dunkaanni jal’ootaas si’achi hin jiraatu.”

9

Iyyoob

1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 “Ani akka wanni kun dhugaa ta’e beeka.
Namni garuu akkamitti fuula Waaqaa duratti qajeelaa ta’uu danda’a?
3 Namni tokko yoo isa wajjin falmuu barbaade
kuma keessaa si’a tokko illee isaaf deebisuu hin danda’u.
4 Ogummaan isaa gad fagoo dha; humni isaas guddaa dha.
Namni isaan mormee utuu hin miidhamin hafu jiraa?
5 Inni utuu isaan hin beekin tulluuwwan iddoo isaaniitii buqqisa;
dheekkamsa isaatiinis isaan gaggaragalcha.
6 Lafa iddoo isheetii ni sochoosa;
utubaawwan ishees ni raasa.
7 Inni biiftuu ni ajaja; isheenis hin baatu;
urjiiwwanis chaappaadhaan ni cufa.
8 Isa qofatu samiiwwan diriirsa;
dambalii galaanaa irras ni deema.
9 Urjiiwwan Amaaketaa fi urjii sadee,
Urjii torbii fi tuuta ‘Urjiiwwan Kibbaa’ jedhaman isatu uume.
10 Inni wantoota gurguddaa qoratanii bira ga’uun hin danda’amne,
dinqiiwwan hin lakkaa’amne hojjeta.
11 Yommuu inni na bira darbu ani isa arguu hin danda’u;
yommuu inni na cina deemus ani isa hubachuu hin danda’u.
12 Yoo inni butee deeme eenyutu isa dhowwuu danda’a?
Eenyutus, ‘Ati maal hojjettaa?’ isaan jechuu danda’a?
13 Waaqni dheekkamsa isaa hin deebisu;
warri Ra’aabin gargaaran iyyuu gad deebi’u.

14 “Yoos ani akkamittan isatti falmuu danda’a?
Isatti falmuufis akkamittan dubbii filachuu danda’a?
15 Ani nama balleessaa hin qabne utuun ta’e iyyuu,
isaaf deebisuu hin danda’u;
abbaa Murtii koo araara kadhachuu qofa nan danda’a.
16 Yoo ani isa waammadhee inni naa deebise illee,
akka inni na dhaga’u ani hin amanu.
17 Inni bubbee hamaadhaan na caccabsa;
madaa koos sababii malee natti baay’isa.
18 Inni waan hadhaa’aadhaan na guute malee
akka ani hafuura fudhadhuuf illee yeroo naaf hin kennine.
19 Waa’ee jabinaa taanaan inni jabaa dha!
Waa’ee murtii qajeelaas taanaan eenyutu isa waamuu danda’a?
20 Utuu ani nama balleessaa hin qabne ta’e iyyuu afaan koo natti mura;
utuma ani hir’ina hin qabaannes yakkamaa ta’uu koo hima.

21 “Ani hir’ina qabaachuu baadhu iyyuu,
waa’ee ofii kootii hin yaadda’u;
jireenya koos nan tuffadha.
22 Wanni hundinuu tokkuma;
kanaafuu ani, ‘Inni isa hir’ina hin qabnes,
isa hamaas ni balleessa’ nan jedha.

23 Yommuu dha’ichi bu’ee du’a tasaa fidutti,
inni badiisa warra yakka hin qabneetti ni qoosa.
24 Yommuu lafti harka hamootaa jala galtutti,
inni ija abbootii murtii ishee ni jaamsa;
kun yoo isa ta’uu baate, egaa eenyu ree?

25 “Barri jireenya koo nama fiigu caalaa ariifata;
utuu gammachuu tokko illee hin argin darba.
26 Inni akkuma bidiruu dhallaadduu irraa hojjetamee,
akkuma risaa waa butachuuf gad barrisuu ariifata.
27 Yoo ani, ‘Guungummii koo nan dhiisa;
nyaara guuruus dhiisee nan seeqa’ jedhe,
28 ani amma iyyuu dhiphina koo hunda nan sodaadha;
akka ati akka nama balleessaa hin qabneetti na hin hedne nan beekaatii.
29 Erga yakkamaa ta’uun koo beekamee,
ani maaliifin akkasumaan dadhaba ree?
30 Utuma ani saamunaadhaan dhiqadhee
handoodeedhaanis harka koo qulqulleeffadhe iyyuu,
31 ati hamma uffanni koos na balfutti,
boolla keessa na dhidhimsita.

32 “Akka ani isaa deebisuu fi mana murtiittis wal falminuuf,
inni akka koo nama foonii miti.
33 Utuu namni nu lamaan irra harka kaa’u,
kan gidduu keenyattis araara buusu tokko jiraatee,
34 utuu Waaqni ulee isaa narraa kaasee
silaa naasisuun isaa na hin sodaachisu ture.
35 Silaa ani utuun isa hin sodaatin nan dubbadhan ture;
haalan amma keessa jiruun garuu hin danda’u.

10

1 “Ani jireenya koo akka malee jibbeera;
kanaafuu caalchisee nan guunguma;
hadhaa’ummaa lubbuu kootiinis nan dubbadha.
2 Waaqaanis akkana nan jedha:
Ati maaliin akka na himattu natti himi malee natti hin murin.
3 Hojii jal’ootaa gammachuudhaan fudhattee
ana immoo yommuu cunqursitu,
hojii harka keetiis yommuu tuffattu sitti tolaa?
4 Ati ija foonii qabdaa?
Akka namni ilaaluttis ni ilaaltaa?
5 Barri kee akka bara namaatii?
Yookaan waggoonni kee akka waggoota namaatii?
6 Yoos ati maaliif balleessaa koo barbaaddee
cubbuu koo qoratta?
7 Ta’us ati akka ani yakka hin qabnee fi
akka namni harka keetii na baasu tokko iyyuu hin jirre ni beekta.

8 “Harki kee tolchee na uume.
Ati amma deebitee na balleessitaa?

9 Akka supheetti na tolchuu kee yaadadhu.
Ati amma gara biyyootti na deebiftaa?
10 Ati akka aannanii na hin dhangalaafnee?
Akka baaduus na hin itichinee?
11 Ati gogaa fi foon natti uffifte;
lafee fi ribuudhaanis walitti hodhitee na tolchite.
12 Ati jireenya naa kennitee gaarummaa natti argisiifte;
kunuunsi kees hafuura koo naa eege.

13 “Ati garuu waan kana hunda garaatti qabatte;
anis akka wanni kun yaada kee keessa jiru nan beeka.
14 Ati yoo ani cubbuu hojjedhe na argita;
balleessaa koos utuu hin adabin bira hin dabartu.
15 Yoo ani yakka hojjedhe, anaaf wayyoo!
Ani yoo nama balleessaa hin qabne ta’e illee,
mataa koo ol qabachuu hin danda’u;
ani salphina uffadhee
dhiphina keessa seeneeraatii.
16 Yoo ani mataa ol qabadhe ati akka leenca waa adamsuu na adamsita;
humna kee sodaachisaa sanas ammumaa amma natti argisiifta.
17 Ati dhuga baatota haaraa natti fiddee
dheekkamsa kee natti dabalta;
loltuus natti fidda.

18 “Egaa ati maaliif gadameessa keessaa na baafte?
Utuu iji tokko iyyuu na hin argin utuun du’ee.
19 Ani utuun dhalachuu baadhee
yookaan utuun akkuman dhaladheen awwaalamee jiraadhee!
20 Barri koo gabaabaan dhumaa jira mitii?
Akka ani yeroo xinnoof gammaduuf narraa deebi’i;
21 utuu ani lafa dhaqanii hin deebine,
biyya dimimmisaa fi dukkana limixii hin dhaqin dura,
22 gara biyya dimimmisaa’aa akka dukkanaa,
biyya gaaddidduu du’aatiin guutame,
kan ifni iyyuu akkuma dukkanaa ta’ee hin dhaqin, narraa deebi’i.”

11

Zoofaari

1 Zoofaari Naa’imaatichi akkana jedhee deebise:
2 “Dubbiiwwan kunneen hundi deebii argachuu hin qabanii?
Dubbii baay’isuun qajeelaa nama godhaa?
3 Of jajuun kee afaan nama qabachiisaa?
Yommuu ati qoostu namni si ifatu hin jiruu?
4 Ati Waaqaan, ‘Barsiisni koo qulqulluu dha;
ani fuula kee duratti hir’ina hin qabu’ jetta.
5 Maaloo utuu Waaqni sitti dubbatee,
utuu afaan isaas sitti saaqqatee
6 icciitii ogummaa siif ibsee ani akkamin hawwa!
Ogummaan dhugaan bifa lama qabaatii.
Kanaafuu Waaqni cubbuu kee muraasa akka siif irraanfate beeki.

7 “Icciitii Waaqaa qorattee bira ga’uu
yookaan yaada Waaqa Waan Hunda Danda’uu qorattee bira ga’uu dandeessaa?
8 Isaan samiiwwan caalaa ol fagaatu; ati maal gochuu dandeessa?
Qilee awwaalaa caalaas gad fagaatu; ati maal beekuu dandeessa?
9 Safarri isaa lafa caalaa dheerata;
galaana caalaa bal’ata.

10 “Yoo inni dhufee mana hidhaatti si galche,
yoo waldaa murtiis walitti qabe eenyutu isa dhowwuu danda’a?
11 Dhugumaan inni sobdoota ni beeka;
inni yommuu jal’ina argutti hin qalbeeffatuu?
12 Yoo harreen diidaa nama ta’ee dhalate malee
gowwaan ogeessa ta’uu hin danda’u.

13 “Ta’us yoo ati yaada kee gara isaatti deebiftee
harka kees gara isaatti diriirsite,
14 cubbuu harka kee keessa jiru yoo of irraa fageessite,
akka wanni hamaanis dunkaana kee keessa hin jiraanne yoo goote,
15 ati qaanii tokko malee fuula kee ol qabachuu dandeessa;
sodaa tokko malees jabaattee dhaabatta.
16 Ati dhugumaan rakkina kee ni irraanfatta;
akkuma lolaa darbeettis ni lakkoofta.
17 Jireenyi kee aduu saafaa caalaa ifa;
dukkanni isaas akkuma barii ganamaa ta’a.
18 Waan abdiin jiruuf ati hin sodaattu;
naannoo kee ni ilaalta; nagaadhaanis ni boqotta.
19 Ati ni rafta; namni tokko iyyuu si hin sodaachisu;
namoonni baay’eenis fuula kee barbaadu.
20 Iji hamootaa ni dadhaba;
karaan ittiin baqatanis isaan jalaa bada;
abdiin isaaniis du’a qofa.”

12

Iyyoob

1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 “Nama jechuun dhugumaan isin;
ogummaanis isin wajjin duuti!
3 Garuu anis akkuma keessan sammuun qaba;
ani isinii gad miti.
Namni waan akkanaa hin beekne eenyu?

4 “Ani nama Waaqa waammatee deebii argate ta’u illee,
michoota koo biratti nama kolfaa ta’eera.
Ani utuun nama qajeelaa hir’ina hin qabne ta’ee jiruu nama kolfaa ta’eera.
5 Warri itti tole rakkinatti qoosu;
nama kufuuf miilli isaa mucucaateenis kun hiree isaati jedhu.
6 Dunkaanni saamtotaa hin jeeqamu;
warri Waaqa isaanii harkatti baatanii jooran,
warri Waaqa dheekkamsiisan nagaan jiraatu.

7 “Mee horii gaafadhu; isaan si barsiisu;
yookaan simbirroota samii gaafadhu; isaan sitti himu;
8 yookaan lafatti dubbadhu; inni si barsiisa;
yookaan qurxummiiwwan galaanaa sitti haa himan.
9 Akka harki WAAQAYYOO waan kana hojjete,
isaan kanneen hunda keessaa eenyutu hin beekne?
10 Lubbuun uumama hundaa,
hafuurri nama hundaas harka isaa keessa jira.
11 Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu,
gurris dubbii dhaga’ee addaan hin baasuu?
12 Ogummaan jaarsolii biratti,
hubannaanis warra umuriin dheerate biratti argama mitii?

13 “Ogummaa fi humni kan Waaqaa ti;
gorsii fi hubannaanis kan isaa ti.
14 Waan inni diigu eenyu iyyuu deebisee ijaaruu hin danda’u;
nama inni hidhe eenyu iyyuu hiikuu hin danda’u.
15 Yoo inni bishaan dhowwate, hongeetu bu’a;
yoo inni gad dhiise immoo biyya balleessa.
16 Jabinnii fi ogummaan kan isaa ti;
namni gowwoomfamuu fi inni gowwoomsus kanuma isaa ti.
17 Inni gorsitoota qullaa deemsisa;
abbootii murtiis gowwoota godha.
18 Inni mootota irraa hidhaa hiikee,
mudhii isaaniitti sabbata hidha.
19 Luboota qullaa deemsisa;
jajjabeeyyiis ni gaggaragalcha.
20 Gorsitoota amanamoo afaan qabachiisa;
hubannaa jaarsoliis irraa fuudha.
21 Warra kabajamootti salphina fida;
warra jajjaboo immoo hidhata hiikachiisa.
22 Inni icciitii dukkanaa keessaa ifatti baasa;
dukkana limixiis ifatti geeddara.
23 Inni saboota ni guddisa; ni balleessas;
saboota ni baay’isa; ni bittinneessas.
24 Bulchitoota addunyaa hubannaa malee hambisa;
gammoojjii daandii hin qabne keessas isaan joorsa.
25 Isaan dukkana ifa hin qabne keessa qaqqabannaadhaan deemu;
inni akka isaan akkuma nama machaa’eetti gatantaranis ni godha.

13

1 “Waan kana hunda iji koo argeera;
gurri koos dhaga’ee hubateera.
2 Waan isin beektan anis beeka;
ani isinii gad miti.
3 Ani garuu Waaqa Waan Hunda Danda’utti nan dubbadha;
waa’ee dhimma koos Waaqatti falmuu nan barbaada.
4 Isin garuu sobaan nama faaltu;
hundi keessan abbootii qorichaa
kanneen faayidaa hin qabnee dha!

5 Isin yoo cal jettan maal qaba!
Wanni sun ogummaa isiniif ta'a.
6 Amma falmii koo dhaga'aa;
kadhannaa afaan kootiis dhaggeeffadhaa.
7 Isin jal'inaan Waaqaaf dubbattuu?
Gowwoomsaadhaanis isaaf odeessituu?
8 Isaaf ni loogduu?
Waaqaafis ni falmituu?
9 Yoo inni isin qore wanni gaariin isin irraa argamaa?
Isin akka nama gowwoomsitan, isa gowwoomsuu dandeessuu?
10 Yoo isin dhoksaadhaan loogii hojjettan,
inni dhugumaan isinitti dheekkama.
11 Surraan isaa isin hin sodaachisuu?
Sodaachisuun isaa isinitti hin dhaga'amuu?
12 Fakkeenyi keessan fakkeenya daaraa ti;
da'oon keessanis da'oo suphee ti.

13 "Akka ani dubbadhuuf isin cal jedhaa;
ergasii wanni barbaade natti haa dhufu.
14 Ani maaliifin foon koo ilkaan kootiin,
lubbuu koos harka kootiin qabadha?
15 Yoo inni na ajjeese iyyuu ani isa nan abdadha;
waa'ee dhimma kootii illee fuula isaa duratti nan falmadha.
16 Kun fayyina koo ni ta'a; warri Waaqatti hin bulle
fuula isaa duratti dhi'aachuu hin danda'aniitii!
17 Dubbii koo qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa;
waan ani jedhus gurri keessan haa dhaga'u.
18 Kunoo ani himata koo qopheeffadheera;
akka inni murtii qajeelaa naa kennus nan beeka.
19 Namni na himatu jiraa?
Yoo jiraate, ani nan cal'isa; nan du'as.

20 "Yaa Waaqayyo, ati wantoota kanneen lamaan naa kenni malee
ani fuula kee duraa hin dhokadhu.
21 Harka kee narraa fageessi;
sodaachisni kees na hin rifachiisin.
22 Ergasii na waami; anis nan owwaadha;
yookaan nan dubbadha; ati immoo deebii naa kennita.
23 Ani balleessaa fi cubbuu hammamin hojjedhe?
Yakka kootii fi cubbuu koo na beeksisi.
24 Ati maaliif fuula kee dhokfattee
akka diinaatti na ilaalta?
25 Baala qilleensi harcaase ni ciccirtaa?
Habaqii gogaa ni ariitaa?
26 Ati waan ittiin na hadheessitu natti barreessitaatii;
cubbuu dargaggummaa kootiis na dhaalchifta.
27 Miilla koo jirma gidduu galchita;
faana miilla kootiitti mallattoo gootee
karaa koo hunda xiyyeeffattee duukaa buuta.

28 "Namnis akkuma waan bososeetti,

akkuma wayyaa biliin nyaateetti ni dhuma.

14

1 “Nama dubartoota irraa dhalate,
barri isaa gabaabaa fi kan rakkinaan guutamee dha.
2 Inni akkuma daraaraa ni biqila; ni coollagas;
akkuma gaaddidduu ariifatee darba malee hin turu.
3 Iji kee nama akkasii xiyyeeffatee ilaalaa?
Ati murtiif fuula kee duratti isa fiddaa?
4 Eenyutu waan xuraa’aa keessaa waan qulqullaa’aa baasuu danda’a?
Namni tokko iyyuu hin danda’u!
5 Barri jireenya namaa murtaa’aa dha;
baay’inni ji’oota isaas si bira jira;
daangaa inni darbuu hin dandeenye daangessiteefii jirta.
6 Hamma inni akka hojjetaa tokkootti bara isaa raawwatutti,
fuula kee isa irraa deebifadhu; isas dhiisi.

7 “Mukni illee abdii qaba:
Yoo murame deebi’ee ni lata;
dameen isaa haaraanis hin gogu.
8 Yoo gufuun isaa lafa keessatti dulloomee
gufuun isaa biyyoo keessatti tortore iyyuu,
9 foolii bishaaniitiin lata;
akka biqiltuuttis damee ni baafata.
10 Namni garuu du’ee awwaalama;
lubbuun isaa keessaa baati; innis hin jiraatu.
11 Akkuma bishaan galaanaa gogu
yookaan lagnis dhumee gogu sana,
12 namnis akkasuma ni ciisa; hin ka’us;
hamma samiiwwan darbanittis hin dammaqu
yookaan hirribaa hin ka’u.

13 “Maaloo utuu awwaala keessa na dhoksitee
hamma dheekkamsi kee darbutti na haguugdee!
Maaloo utuu beellama naa kennitee
ergasii immoo na yaadattee!
14 Namni tokko yoo du’e deebi’ee ni jiraataa?
Ani hamma haaromfamni koo dhufutti,
bara rakkoo koo hunda obsaan nan eeggadha.
15 Ati na waamta; anis si jalaa nan owwaadha;
hojii harka keetiis ni hawwita.
16 Yeroo sana ati tarkaanfii koo ni lakkoofta;
cubbuu koo garuu hin to’attu.
17 Yakki koo korojootti naqamee chaappeffama;
ati cubbuu koo ni haguugda.

18 “Garuu akkuma tulluun lolaadhaan dhiqamee jigu,
kattaanis iddoo isaatii buqqa’u sana,
19 akkuma bishaan dhagaa nyaatee haphisu,
akkuma lolaan biyyoo dhiqu sana,

atis akkasuma abdii namaa ni balleessita.
20 Ati bara baraan isa ni moota; innis ni bada;
bifa isaa ni geeddarta; of irraas isa fageessita.
21 Yoo ilmaan isaa ulfina argatan inni hin beeku;
yoo isaan salphatanis hin argu.
22 Dhukkuba dhagna isaa qofatu isatti dhaga’ama;
inni mataa isaa qofaaf boo’a.”

15

Eliifaaz

1 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise:
2 “Namni ogeessi tokko dubbii faayidaa hin qabneen deebii kennaa?
Yookaan bubbee ba’a biiftuutiin garaa isaa guutataa?
3 Inni dubbii faayidaa hin qabneen,
haasaa bu’aa hin qabneenis ni falmaa?
4 Ati garuu Waaqa sodaachuu ni tuffatta;
Waaqa kadhachuu illee nama dhowwita.
5 Cubbuun kee afaan kee ni barsiifti;
atis afaan jal’ootaa filatta.
6 Afaanuma keetu sitti mura malee afaan koo miti;
arrabuma keetu ragaa sitti ta’a.

7 “Situ nama hunda dura dhalatee?
Yookaan situ tulluuwwan dura argamee?
8 Ati dhoksaa Waaqaa dhageesseertaa?
Ogummaas ofuma keetiif dhuunfattaa?
9 Wanni ati beektu kan nu hin beekne maali?
Hubannaan ati qabdu kan nu hin qabne maali?
10 Namoonni arrii baasanii fi kanneen jaaran,
warri abbaa kee iyyuu caalaa dullooman nu gidduu jiru.
11 Gorsi Waaqaa kan nama jajjabeessu,
dubbiin suutaan sitti himame sun si hanqatee?
12 Yaadni kee maaliif si fudhatee bada?
Ijas maaliif babaafta?
13 Wanni akka ati Waaqatti aartu,
akka dubbiin akkasiis afaan keetii ba’u godhe maali?

14 “Akka qulqulluu ta’uuf namni maali?
Yookaan akka qajeeltota ta’aniif warri dubartoota irraa dhalatan maali?
15 Yoo Waaqni qulqulloota isaa illee amanuu baatee
samiiwwan iyyuu fuula isaa duratti qulqulluu ta’uu baatan,
16 yoos sanyiin namaa inni hamaa fi xuraa’aan,
kan akkuma bishaaniitti cubbuu dhugu sun
hammam hammasii gad haa ta’u ree!

17 “Na dhaggeeffadhu; ani siifan ibsaa;
waanan arges sitti nan hima;
18 waan namoonni ogeeyyiin

waan abbootii isaanii irraa dhaga'an keessaa tokko illee utuu hin dhoksin
odeessan sana nan dubbadha;
19 biyyattiin abbootii isaanii qofaaf kennamte;
alagaan tokko iyyuu isaan gidduu hin jiraanne.
20 Namni dabaan bara jireenya isaa guutuu,
gara jabeessis bara isaaf qoodame guutuu ni rakkata.
21 Sagaleen sodaachisaan gurra isaatti ni iyya;
utuma inni nagaan jiraatuus saamtonni tasuma itti dhufu.
22 Inni akka deebi'ee dukkana keessaa ba'u hin amanu;
goraadeetu isa eeggata.
23 Inni waan nyaatamu barbaacha asii fi achi joora;
akka guyyaan dukkanaa dhi'aates ni beeka.
24 Dhiphinaa fi gaddi isa sodaachisu;
akkuma mootii lolaaf qophaa'eettis isatti cimu;
25 inni harka isaa Waaqatti ol fudhatee
Waaqa Waan Hunda Danda'us tuffateera;
26 gaachana yabbuu fi jabaa qabatee
isaan mormuuf mata jabinaan ba'eera.

27 "Yoo fuulli isaa coomaan haguugamee
mudhiin isaa foon baasee iita'e iyyuu,
28 inni magaalaawwan barbadaa'an keessa,
manneen namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,
kanneen diigamanii tuulamuu ga'an keessa jiraata.
29 Inni si'achi hin sooromu; qabeenyi isaas hin jiraatu;
yookaan qabeenyi isaa lafa irra hin turu.
30 Inni dukkana jalaa hin ba'u;
arrabni ibiddaa damee isaa ni gogsa;
hafuurri afaan Waaqaatii ba'us isa fudhata.
31 Inni sababii beenyaa tokko illee hin arganneef,
waan faayidaa hin qabne amanachuudhaan of hin gowwoomsin.
32 Inni utuu yeroon isaa hin ga'in ni coollaga;
dameen isaas hin lalisu.
33 Inni akka muka wayinii iji isaa utuu hin bilchaatin irraa funaanamee,
akka ejersa daraaraa isaa of irraa harcaasee ni ta'a.
34 Gareen warra Waaqaaf hin bullee ni maseena;
ibiddis dunkaana warra matta'aa jaallatanii ni guba.
35 Isaan rakkina ulfaa'anii hammina dhalan;
garaan isaaniis jal'ina yaada."

16

Iyyoob

1 Iyyoobis akkana jedhee deebise:
2 "Ani waan akkanaa baay'ee dhaga'eera;
hundi keessan jajjabeessitoota nama dhiphistanii dha!
3 Haasaan faayidaa hin qabne kun hin dhumuu?
Wanni akka ati oduu dheeressituuf si tuttuqu maali?
4 Utuu isin iddoo koo jiraattanii
silaa ani akkuma keessan kana nan dubbadha ture;

dubbii mi’ooftuu dubbachuudhaanis
mataa koo isinitti nan raasan ture.
5 Ani afaan kootiin isin jajjabeessee
gorsi arraba kootiis qabbana isinii kenna ture.

6 “Yoo ani dubbadhe dhukkubni koo natti hin wayyaa’u;
cal jedhus na hin dhiisu.
7 Yaa Waaqi, ati dhugumaan na dadhabsiifteerta;
warra mana koo jiru hundas balleessiteerta.
8 Ati na kokotteessite; kunis ragaa natti ta’e;
akka malee huqqachuun koos ifatti ba’ee na saaxile.
9 Waaqni dheekkamsa isaatiin rukutee na ciccire;
ilkaan isaa natti qarate;
diinni koo ija isaa natti babaase.
10 Namoonni natti qoosuuf afaan banatan;
tuffiidhaan maddii koo kabalan;
tokko ta’anii natti ka’an.
11 Waaqnis dabarsee hamootatti na kenne;
harka jal’ootaa keessas na buuse.
12 Ani nagaan jiraachaan ture; inni garuu na burkuteesse;
morma na qabee na caccabse.
Xiyyeeffannaa isaas na godhate;
13 loltoonni isaa warri xiyyaan lolan na marsu.
Inni gara laafina malee kalee koo waraanee
hadhooftuu koo illee lafatti gad jigse.
14 Inni ammumaa amma na caccabsa;
akkuma loltuu tokkootti natti fiiga.

15 “Ani gogaa kootti uffata gaddaa hodhadheera;
gaanfa koos biyyoo keessatti awwaaleera.
16 Fuulli koo boo’ichaan diimateera;
dukkanni limixiinis ija koo irra bu’eera.
17 Ta’us harki koo yakka tokko illee hin hojjenne;
kadhannaan koos qulqulluu dha.

18 “Yaa lafa, ati dhiiga koo hin dhoksin;
akka iyyi koo iddoo boqonnaa argatus hin godhin!
19 Amma iyyuu dhuga ba’aan koo samii irra jira;
abukaattoon koos ol gubbaa jira.
20 Michoonni koo na tuffatu;
iji koos imimmaan gara Waaqaatti facaasa;
21 akkuma namni michuu isaatiif kadhatu sana
utuu namni Waaqa kadhatu namaaf jiraatee!

22 “Waggoota xinnoo booddee,
ani gara deemanii deebi’uun hin jirre nan deema.

17

1 Hafuurri koo dadhabeera;
barri koo gabaabbateera;
awwaallis naa qopheeffameera.

2 Dhugumaan qoostonni na marsaniiru;
iji koos hojii isaanii isa hamaa sana hubatee ilaala.

3 “Yaa Waaqi, qabsiisa naa ta’i;
si malee eenyutu wabii naa ta’a?
4 Akka isaan waa hin hubanneef ati sammuu isaanii cufteerta;
kanaafuu ati akka isaan mo’atan hin gootu.
5 Yoo namni tokko faayidaa argachuuf
michuu isaa maqaa balleesse, iji ijoollee isaa ni jaama.

6 “Waaqni nama hunda biratti nama kolfaa,
nama namni fuula isaatti tufu na godheera.
7 Iji koo sababii gaddaatiif arguu dhabe;
dhagni koo guutuunis akkuma gaaddidduu ti.
8 Qajeeltonni waan kanaan ni rifatu;
namni balleessaa hin qabnes warra Waaqatti hin bulle irratti ka’a.
9 Qajeelaan garuu karaa isaatti cima;
warri harki isaanii qulqulluu ta’es jabaachaa deemu.

10 “Hundi keessan garuu mee deebi’aa yaalaa!
Ani isin keessaa nama ogeessa tokko illee hin argadhu.
11 Barri koo darbeera; karoorri koo fashalaa’eera;
hawwiin garaa koos akkasuma ta’eera.
12 Namoonni kunneen halkan guyyaatti geeddaraniiru;
utuma dukkana arganuus, ‘Ifni dhi’aateera’ jedhu.
13 Yoo manni ani abdadhu awwaala qofa ta’e,
yoo ani dukkana keessatti siree koo afadhe,
14 yoo ani boolla qileetiin, ‘Ati abbaa koo ti;’
raammoodhaan immoo, ‘Ati haadha koo ti;’
yookaan ‘Obboleettii koo ti’ jedhe,
15 egaa abdiin koo eessa jira?
Eenyutus abdii tokko illee naa arga?
16 Inni na wajjin awwaala bu’aa?
Nus walumaan biyyoo seennaa?”

18

Bildaad
1 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:
2 “Isin haasaa kana yoom fixxu?
Mee qalbeeffadhaa; ergasii dubbachuu dandeenya.
3 Nu maaliif akka looniitti hedamna?
Maaliifis fuula kee duratti akka gowwaatti ilaalamna?
4 Ati kan aariidhaan of ciccirtu,
lafti sababii keetiif duwwaatti haftii?
Yookaan kattaan iddoo isaatii ni buqqifamaa?

5 “Ibsaan nama hamaa ni dhaama;
arrabni ibidda isaa ifa hin kennu.
6 Ifni dunkaana isaa keessaa ni dukkanaa’a;
ibsaan isa bira jirus ni dhaama.
7 Jabinni tarkaanfii isaa ni dadhaba;

malli isaas isuma kuffisa.
8 Miilli isaa kiyyoo keessa isa buusa;
inni boolla kiyyeeffame irra ni joora.
9 Kiyyoon kottee isaa qaba;
futtaasaanis jabeessee isa qaba.
10 Lafa irra funyoon isaaf dhokfameera;
karaa isaa irras kiyyoon kaa'ameera.
11 Naasuun karaa hundaan isa sodaachisa;
faana isaa bu'ees isa ari'a.
12 Badiisni afaan itti banateera;
balaanis qophaa'ee jiguu isaa eeggata.
13 Gogaan isaa dhukkubaan nyaatamee dhuma;
ilmi du'aa hangaftichi harkaa fi miilla isaa nyaata.
14 Inni dunkaana abdate keessaa buqqifamee
gara mootii sodaatti geeffama.
15 Waan kan isaa hin ta'inis dunkaana isaa keessa jiraata;
dinyiin boba'us iddoo inni jiraatu irra faffaca'a.
16 Jalaan hiddi isaa ni goga;
irraan immoo dameen isaa ni coollaga.
17 Yaadannoon isaa lafa irraa ni bada;
maqaan isaas lafa irraa ni dhabama.
18 Inni ifa keessaa gara dukkanaatti darbatama;
addunyaa irraas ni dhabama.
19 Inni saba isaa gidduutti ijoollee yookaan sanyii,
biyya duraan jiraate keessatti hambaa hin qabaatu.
20 Namoonni dhi'aa waa'ee isaa dhaga'anii rifatu;
warri ba'aas sodaadhaan guutamu.
21 Iddoon jireenya nama hamaa, dhugumaan akkana ta'a;
iddoon nama Waaqa hin beeknees kanuma ta'a."

19

Iyyoob

1 Iyyoobis akkana jedhee deebise:
2 "Isin hamma yoomiitti na dhiphistanii
dubbiin na cabsitu?
3 Amma si'a kudhan na arrabsitaniirtu;
qaanii malees na miitaniirtu.
4 Yoo ani dhugumaan karaa irraa goree jiraadhe,
dogoggorri koo anuma wajjin jiraata.
5 Yoo isin dhugumaan anaa olitti of guddiftanii
na miidhuuf salphina kootti fayyadamtan,
6 akka Waaqni na miidhee
kiyyoo isaa illee natti xaxe beekaa.

7 " 'Ani miidhameera!' jedhee iyyadhu illee deebii hin argadhu;
sagalee ol fudhadhee gargaarsaaf iyyus
murtiin qajeelaan hin jiru.
8 Akka ani hin dabarreef inni karaa koo cufeera;
daandii koottis dukkana haguugeera.
9 Ulfina koo narraa mulqeera;

mataa koo irraas gonfoo fuudheera.
10 Inni hamma ani badutti gama hundaan na diiga;
abdii koo illee akkuma mukaa buqqisa.
11 Dheekkamsi isaa natti boba'a;
akkuma diina isaattis na heda.
12 Loltoonni isaa humnaan dhufanii
naannoo kootti da'annaa ijaarratan;
dunkaana koos ni marsan.

13 "Inni obboloota koo narraa fageesseera;
michoonni koos keessummaa natti ta'an.
14 Firoonni koo na dhiisaniiru;
michuuwwan koos na dagataniiru.
15 Keessumoonni mana koo jiranii fi
xomboreewwan koo akka alagaatti na ilaalan;
akka nama ormaattis na hedan.
16 Hojjetaa koo nan waama;
afaan kootiinis isa nan kadhadha;
inni garuu na jalaa hin owwaatu.
17 Hafuurri koo niitii kootti illee jibbisiisaa dha;
ani obboloota koottis xiraa'aa dha.
18 Ijoolleen xixinnoon iyyuu na tuffatu;
yommuu ani ka'us natti qoosu.
19 Michoonni koo kanneen walitti dhi'aannu hundi na balfan;
warri ani jaalladhus natti garagalan.
20 Ani gogaa fi lafeedha malee homaa miti;
gogaan ilkaanii qofti naaf hafeen jalaa ba'e.

21 "Garaa naa laafaa, yaa michoota koo garaa naa laafaa;
harki Waaqaa na dha'eeraatii.
22 Isin maaliif akkuma Waaqni na ari'u sana na ariitu?
Amma illee foon koo isin hin geenyee?

23 "Maaloo utuu dubbiin koo barreeffamee jiraatee!
Utuu kitaaba keessatti barreeffamee!
24 Utuu sibiilaan kattaa irratti barreeffamee
yookaan bara baraan dhagaa irratti qirixamee jiraatee!
25 Ani akka furiin koo jiraataa ta'e,
akka inni dhuma irratti lafa irra dhaabatus nan beeka.
26 Erga gogaan koo badee booddee,
ani amma iyyuu foon kootiin Waaqa nan arga;
27 ani mataan koo isa nan arga;
utuu nama biraa hin ta'in anuu ija kootiin isa nan arga.
Onneen koo akkam na keessatti gaggabdi!

28 "Yoo isin, 'Sababii hiddi rakkina sanaa isa keessa jiruuf
nu akkamitti isa ariina?' jettan,
29 sababii dheekkamsi goraadeedhaan adabamuu fiduuf
isin mataan keessan goraadee sodaachuu qabdu;
kunis akka isin akka murtiin jiru beektaniif."

20

Zoofaari

1 Zoofaari Naa'imaatichi akkana jedhee deebise:
2 "Waan ani akka malee jeeqameef,
yaadni koo akka ani deebii kennu na kakaasa.
3 Ani dheekkamsa na qaanessu dhaga'aan jira;
qalbiin koos akka ani deebii kennu na kakaasa.

4 "Ati erga namni lafa irra kaa'amee bara duriitii jalqabee
wanni kun akkam akka ture ni beekta mitii?
5 Burraaquun jal'ootaa yeroo gabaabaaf tura;
gammachuun warra Waaqaaf hin bullees akkuma liphsuu ijaa ti.
6 Of tuulummaan isaa samiiwwan ga'ee
mataan isaa duumessawwan tuqus,
7 inni akkuma awwaaraa bara baraan bada;
warri duraan isa arganis, 'Inni eessa jira?' jedhu.
8 Inni akkuma abjuu fiigee bada; deebi'ees hin argamu;
akkuma mul'ata halkaniis dafee dhabama.
9 Iji isaa argee ture deebi'ee isa hin argu;
iddoon isaas si'achi isa hin ilaalu.
10 Ijoolleen isaa hiyyeeyyiif beenyaa baasu;
harki isaas qabeenya inni saame deebisee kennuu qaba.
11 Jabinni dargaggummaa kan lafee isaa keessa guute sun,
isa wajjin biyyoo keessa ciisa.

12 "Hamminni afaan isaa keessatti mi'aawee
inni arraba isaa jala dhokfatu iyyuu,
13 inni afaanii baafatee gatuu jibbee
afaanuma ofii isaa keessa turfatu iyyuu,
14 nyaanni isaa garaa isaa keessatti dhangaggaa'a;
isa keessattis hadhaa bofaa ta'a.
15 Inni qabeenya liqimse sana ni tufa;
Waaqnis akka garaan isaa waan sana diddigu ni godha.
16 Inni summii bofaa xuuxa;
arrabni buutiis isa ajjeesa.
17 Inni laga yaa'u,
burqaa dammaatii fi dhadhaa hin argu.
18 Inni waan itti dadhabe utuu hin nyaatin deebisa;
bu'aa daldala isaa irraa argatettis hin gammadu.
19 Inni hiyyeeyyii hacuucee harka duwwaa hambiseeraatii;
mana ofii hin ijaarinis humnaan fudhateera.

20 "Hawwii isaa hamaa sana irraa boqonnaa hin argatu;
inni qabeenya isaatiin of oolchuu hin danda'u.
21 Wanni inni nyaatu tokko iyyuu hin hafuuf;
badhaadhummaan isaas itti fufee hin jiraatu.
22 Utuma inni waan hunda qabuu rakkinni isatti dhufa;
dhiphinni cimaanis isa qabata.
23 Yeroo inni garaa isaa guutatutti,
Waaqni dheekkamsa isaa sodaachisaa sana itti erga;

dha’icha isaa illee itti roobsa.
24 Inni mi’a lolaa sibiilaa baqatu illee,
xiyya naasiitu isa waraana.
25 Dudga isaa keessaa xiyya,
tiruu isaa keessaa immoo fiixee calaqqisu buqqisa.
Sodaan guddaan isa qabata;
26 dukkanni limixiinis riphee qabeenya isaa eeggata.
Ibiddi namni tokko iyyuu hin afarsin gubee isa fixa;
waan dunkaana isaa keessatti hafes ni barbadeessa.
27 Samiiwwan balleessaa isaa saaxilu;
laftis isatti kaati.
28 Guyyaa dheekkamsa Waaqaatti lolaan mana isaa,
bishaan yaa’us mi’a isaa fudhatee deema.
29 Carraan Waaqni cubbamootaaf kennu,
dhaalli Waaqni isaaniif qoodes kanuma.”

21

Iyyoob

1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 “Dubbii koo qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa;
kun waan isin ittiin na jajjabeessitan haa ta’u.
3 Yeroo ani dubbadhu naa obsaa;
erga ani dubbadhee booddee isin natti qoosuu dandeessu.

4 “Dhugumaan kan ani komadhu namaa?
Ani maaliif obsa hin dhabne ree?
5 Na ilaalaatii dinqisiifadhaa; harka keessanis
afaan keessan irra kaa’adhaa.
6 Ani yommuu waan kana yaadu nan sodaadha;
hollannaanis na qabata.
7 Hamoonni maaliif itti fufanii lubbuun jiraatu?
Maaliif dulloomanii humnas argachaa deemu?
8 Ijoolleen isaanii naannoo isaaniitti,
sanyiin isaaniis fuula isaanii duratti jabaatanii dhaabatu.
9 Manni isaanii nagaa dha; waan sodaatu illee hin qabu;
uleen Waaqaas isaan hin tuqxu.
10 Kormi isaanii dhalchuu hin dadhabu;
saawwan isaanii ni dhalu; hin gatatanis.
11 Isaan ijoollee isaanii akkuma bushaayeetti bobbaasu;
daa’imman isaanii immoo ni burraaqu.
12 Dibbee fi kiraaraan sirbu;
sagalee ululleetiinis ni gammadu.
13 Isaan bara isaanii badhaadhummaadhaan fixatu;
nagaadhaanis ni awwaalamu.
14 Ta’u illee isaan Waaqaan akkana jedhu; ‘Nu dhiisi!
Nu karaa kee beekuuf fedhii hin qabnu.
15 Akka nu isa tajaajilluuf Waaqni waan Hunda Danda’u eenyu?
Nu isa kadhannee maal arganna?’
16 Badhaadhummaan isaanii garuu isaan harka hin jiru;
kanaafuu ani gorsa hamootaa irraa nan fagaadha.

17 “Garuu ibsaan hamootaa yoom iyyuu ni dhaamaa?
Balaan yoom iyyuu isaanitti dhufaa?
Waaqnis dheekkamsa isaatiin badiisa isaanitti fidaa?
18 Isaan akkuma cidii fuula qilleensaa duraa ti;
akkuma habaqii bubbeen hamaan fudhatee deemuu ti.
19 Isin, ‘Waaqni balleessaa nama tokkoo ilmaan isaatiif kuusa’ jettu.
Akka inni waan kana beekuuf Waaqni namichuma mataa isaatiif gatii isaa haa kennu!
20 Iji isaa badiisa isaa haa argu;
inni xoofoo dheekkamsa Waaqa Waan Hunda Danda’uu haa dhugu.
21 Inni yeroo ji’i isaaf qoodame dhumutti,
waa’ee maatii isaa kan dhiisee biraa deemu sanaa
dhimma maalii qabaata?

22 “Namni tokko iyyuu Waaqa beekumsa barsiisuu danda’aa?
Waaqni ol aantotatti iyyuu ni muraatii.
23 Namni tokko utuma itti tolee nagaan jiraatuu,
utuma humna guutuu qabuu,
24 utuma dhagni isaa gabbatee jiruu, utuma lafeen isaa
dhukaan guutamee jiruu ni du’a.
25 Namni biraa immoo utuu gammachuu tokko illee hin argin,
jireenya hadhaa’aa jiraachaa du’a.
26 Isaan biyyoo keessa wal bira ciciisu;
lachan isaaniittuu raammoon ni tuuta’a.

27 “Ani yaada keessanii fi
mala isin ittiin na miidhuu barbaaddan nan beeka.
28 Isin, ‘Manni namicha guddaa,
dunkaanni namoonni hamoon keessa jiraatan amma eessa jira?’ jettu.
29 Isin namoota karaa deeman hin gaafannee?
Waan isaan jedhanis hin qalbeeffannee?
30 Akka namni hamaan guyyaa balaa oolfamu,
akka inni guyyaa dheekkamsaa illee baraaramu hin qalbeeffannee?
31 Namni fuuluma isaa dura dhaabatee hojii isaa itti himu eenyu?
Namni gatii waan inni hojjetee baasuuf eenyu?
32 Inni gara awwaalaatti geeffama;
awwaalli isaas ni eegama.
33 Biyyoon sulula keessaa isatti mi’aawa;
namoonni hundi isa duukaa bu’u;
namoonni akka malee baay’eenis fuula isaa dura deemu.

34 “Yoos isin akkamiin waan faayidaa hin qabneen
na jajjabeessuu dandeessu ree?
Deebiin keessanis soba qofa!”

22

Eliifaaz

1 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise:
2 “Namni Waaqa fayyaduu danda’aa?
Namni ogeessi iyyuu maal isa fayyada?

3 Yoo ati nama qajeelaa taate wanni kun Waaqa Waan Hunda Danda’uuf
gammachuu maalii kenna?
Yoo karaan kee hir’ina qabaachuu baates inni bu’aa maalii argata?

4 “Wanni Waaqni sitti dheekkamee murtiitti si dhi’eessuuf
waan ati isa sodaattuufii?
5 Hamminni kee guddaa dha mitii?
Cubbuun kees dhuma hin qabu mitii?
6 Ati sababii malee obboloota kee irraa qabdii fudhatteerta;
namoota irraa uffata baaftee qullaa isaan hambifteerta.
7 Warra dadhaban bishaan hin obaafne;
kanneen beela’anis nyaata dhowwatteerta;
8 namni humna qabu biyya qabaata;
kan ulfina qabus keessa jiraata.
9 Ati dubartoota dhirsoonni irraa du’an harka duwwaa gad dhiifte;
irree ijoollee abbaa hin qabnees ni cabsite.
10 Kanaafuu kiyyoon si marseera;
sodaan tasaas si qabateera.
11 Akka ati hin argineef ifni kee dukkanaa’eera;
lolaan bishaaniis sirra garagala.

12 “Waaqni samii keessa ol fagoo jiraata mitii?
Inni urjiiwwan ol fagoo jiran illee hammam akka ol fagaatan of jalatti
gad ilaala!
13 Ati garuu akkana jetta; ‘Waaqni maal beeka?
Inni dukkana akkasii keessatti murtii kennaa?
14 Yommuu inni bantii samii irra deemu,
akka inni nu hin argineef duumessi gobbuun isa haguuga.’
15 Ati daandii durii
kan namoonni hamoon irra deeman duukaa buutaa?
16 Isaan utuu yeroon isaanii hin ga’in fudhataman;
hundeen isaanis lolaadhaan haxaa’ame.
17 Isaanis Waaqaan, ‘Nu dhiisi! Waaqni Waan Hunda Danda’u
maal nu gochuu danda’a?’ jedhan.
18 Garuu kan mana isaanii waan gaariin guute isuma;
kanaafuu ani gorsa hamootaa irraa nan fagaadha.
19 Qajeelonnis badiisa isaanii arganii ni gammadu;
warri balleessaa hin qabnes akkana jedhanii isaanitti qoosu;
20 ‘Dhugumaan amajaajonni keenya balleeffamaniiru;
qabeenya isaaniis ibiddi barbadeesseera.’

21 “Waaqaan walii gali; isa wajjinis nagaan jiraadhu;
haala kanaanis wanni gaariin siif dhufa.
22 Afaan isaatii qajeelfama fudhadhu;
dubbii isaa illee garaatti qabadhu.
23 Yoo gara Waaqa Waan Hunda Danda’uutti deebite,
ati ni haaromfamta;
yoo dunkaana kee keessaa hammina balleessitee
24 warqee kee biyyoo keessa buufte,
yoo warqee Oofiirii immoo dhagaa keessatti gatte,
25 yoos Waaqni Waan Hunda Danda’u warqee,

meetii filatamaas siif ta’a.
26 Ati yeroo sanatti Waaqa Waan Hunda Danda’utti ni gammadda;
fuula kees gara Waaqaatti ol qabatta.
27 Ati isa kadhatta; inni si dhaga’a;
ati immoo wareega kee ni baafatta.
28 Wanni ati murteessite ni ta’a;
ifnis karaa kee irratti ni ifa.
29 Yeroo namoonni gad qabamanitti ati immoo, ‘Ol isaan qabi!’ jetta;
innis warra gad qabaman ni baraara.
30 Inni nama balleessaa qabu illee ni oolcha;
ati qulqullummaa harka keetiitiin furamta.”

23

Iyyoob

1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 “Har’a iyyuu guungummiin koo hadhaa’aa dha;
yoo ani akkam aade iyyuu harki isaa natti ulfaateera.
3 Ani utuun iddoo itti isa argadhu beekee,
utuu iddoo inni jiraatu illee dhaquu danda’ee!
4 Silaa dhimma koo fuula isaa duratti dhi’eeffadhee
afaan koo falmiin guuttadha ture.
5 Waan inni naa deebisu nan beekan ture;
waan inni naan jedhus nan hubadhan ture.
6 Inni humna isaa guddaa sanaan anaan mormaa?
Lakki, na dhaggeeffata malee.
7 Namni qajeelaan achuma fuula isaa duratti dhimma isaa ni dhi’eeffata;
anis isa natti muru jalaa bara baraan nan ba’a.

8 “Garuu yoo ani gara ba’a biiftuu deeme, inni achi hin jiru;
ani yoo gara dhi’aa dhaqes achitti isa hin argadhu.
9 Yommuu inni kaabatti hojii irra jirutti ani isa hin argu;
yommuu inni gara kibbaatti deebi’uttis
ani hamma libsuu ijaa isa arguu hin danda’u.
10 Inni garuu karaa ani ba’u ni beeka;
yommuu inni na qoruttis ani akka warqee ta’ee nan mul’adha.
11 Miilli koo tarkaanfii isaatti dhi’aatee duukaa bu’eera;
ani utuun irraa hin gorin karaa isaa eegeera.
12 Ani ajaja afaan isaa irraa hin fagaanne;
nyaata guyyaa guyyaa caalaas dubbii afaan isaa nan jaalladha.

13 “Inni garuu of danda’ee kophaa isaa dhaabata;
kan isaan mormuu danda’u eenyu?
Inni waanuma jaallatu hojjeta.
14 Inni waan natti mure ni raawwata;
amma illee karoora akkanaa hedduu yaada isaa keessaa qaba.
15 Wanni ani fuula isaa duratti na’uufis kanuma;
ani yommuun waan kana hunda yaadutti isa nan sodaadha.
16 Waaqni garaa koo ni raase;
Waaqni Waan Hunda Danda’u na sodaachise.
17 Haa ta’u malee dukkanni,

dukkanni limixiin fuula koo haguugu iyyuu na hin barbadeessine.

24

1 “Waaqni Waan Hunda Danda’u sun maaliif yeroo murtii hin murteessine?
Warri isa beekan maaliif akkasumaan guyyoota isaa hin argine?
2 Namoonni dhagaa daarii ni dhiibu;
bushaayee hataniis ni bobbaasu.
3 Isaan harree ijoollee abbaa hin qabnee ooffatanii deemu;
sangaa haadha hiyyeessaa qabdii fudhatu.
4 Rakkataa karaa irraa balleessu;
hiyyeeyyiin biyyaa hundis isaan jalaa dhokatu.
5 Hiyyeeyyiin akkuma harree diidaa kan gammoojjii keessaa
nyaata barbaacha asii fi achi jooru;
gammoojjii sana keessaas ijoollee isaaniitiif nyaata kenna.
6 Isaan dirree irratti okaa walitti qabatu;
iddoo dhaabaa wayinii nama hamaa irraas qarmii funaannatu.
7 Uffata dhabanii halkan qullaa bulu;
waan dhaamocha keessatti uffatan tokko illee hin qaban.
8 Isaan bokkaa tulluutiin tortoraniiru;
waan itti da’atan illee dhabanii kattaa hammatu.
9 Mucaan abbaa hin qabne harma irraa butameera;
daa’imni hiyyeessaa qabdii kennameera.
10 Isaan uffata dhabanii qullaa deemu;
bissii baatu; garuu ni beela’u.
11 Isaan dhagaa gidduutti zayitii ejersaa baasu;
wayinii cuunfu; garuu ni dheebotu.
12 Aaduun warra du’uutti jiranii magaalaa keessaa ni dhaga’ama;
lubbuun warra madaa’aniis gargaarsa barbaacha iyyiti.
Waaqni garuu balleessaa tokko iyyuu isaanitti hin lakkaa’u.

13 “Warri ifatti fincilan kanneen daandii isaa hin beekne
yookaan daandii ifaa irra hin jiraanne jiru.
14 Yommuu aduun dhiitu, namni nama ajjeesu ni ka’a;
innis hiyyeeyyii fi rakkattoota ni ajjeesa;
halkan immoo akkuma hattuu ta’a.
15 Iji ejjaan dimimmisa eeggata;
innis, ‘Iji na argu hin jirtu’ jedha;
fuula isaas ni dhokfata.
16 Namoonni dukkana keessa mana cabsanii seenu;
guyyaa garuu ofitti cufanii oolu;
isaan ifa hin beekan.
17 Hunda isaaniitiif, dukkanni guddaan barii isaanii ti;
isaan sodaa dukkana guddaatti michoomu.

18 “Ta’us isaan hoomacha bishaan gubbaa ti;
akka namni tokko iyyuu gara iddoo dhaabaa wayinii hin dhaqneef,
qoodni lafa isaanii abaarameera.
19 Akkuma ho’ii fi hoongeen cabbii baqee xuuxee fixu,
awwaalli namoota cubbuu hojjetan ni butata.

20 Gadameessi isaan irraanfata;
raammoonnis itti duuddee isaan nyaatti;
namoonni hamoon akkuma mukaa ni caccabu;
si'achis hin yaadataman.
21 Isaan dubartii dhabduu ni saamu;
haadha hiyyeessaatiif illee garaa hin laafan.
22 Waaqni garuu humna isaatiin jajjaboota alatti harkisa;
isaan ol ka'u; garuu wabii jireenyaa hin qaban.
23 Inni akka isaan waan nagaan jiraatan se'aniif ittuma dhiisuu danda'a;
iji isaa garuu karaa isaanii ni to'ata.
24 Isaan yeroo xinnoof mataa ol qabatu; ergasii immoo ni badu;
gad deebifamaniis akkuma warra kaanii walitti qabamu;
akkuma mataa midhaaniis ni muramu.

25 "Yoo kun akkas ta'uu baate
eenyutu sobduu na godhee dubbii koo busheessa?"

25

Bildaad

1 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:
2 "Mootummaa fi sodaatamuun kan Waaqaa ti;
inni samiiwwan ol fagoo keessatti nagaa buusa.
3 Loltoonni isaa lakkaa'amuu danda'uu?
Ifni isaa eenyu irratti utuu hin ba'in hafa?
4 Yoos namni akkamitti fuula Waaqaa duratti qajeelaa ta'uu danda'a ree?
Namni dubartii irraa dhalate akkamitti qulqulluu ta'uu danda'a?
5 Yoo ji'i illee fuula isaa duratti hin ifne,
yoo urjiiwwanis ija isaa duratti qulqulluu ta'uu baatan,
6 namni raammoo foonii ta'e,
ilmi namaa kan raammoo ta'e sun hammam kanaa gad haa ta'u ree!"

26

Iyyoob

1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 "Ati nama humna hin qabne hammam gargaarte!
Irree laafes hammam jajjabeessite!
3 Nama ogummaa hin qabneef gorsa akkamii kennite!
Beekumsa guddaa akkamiis argisiifte!
4 Akka ati dubbii kana dubbattuuf eenyutu si gargaare?
Hafuura eenyuutu afaan kee keessaa dubbate?

5 "Warri du'an, warri bishaanii gadiitii fi
kanneen bishaan keessa jiraatan hundii ni hollatu.
6 Duuti fuula Waaqaa duratti qullaa jira;
badiisnis waan isa dhoksu hin qabu.
7 Waaqni iddoo duwwaa irra samii kaabaa diriirsa;
lafas iddoo duwwaa irratti rarraasa.
8 Inni duumessa isaatiin bishaanota hidhee qaba;
duumessi sunis bishaanota jalatti hin dho'u.
9 Inni duumessoota isaa itti uffisuudhaan

fuula ji'aa ni haguuga.
10 Inni fuula bishaanotaa irratti,
ifaa fi dukkana gidduu daarii dhaabe.
11 Utubaawwan samii ni hollatu;
dheekkamsa isaatiinis ni rifatu.
12 Inni humna isaatiin galaana ni raasa;
ogummaa isaatiinis Ra'aabin ni ciccira.
13 Hafuura baafatuun samiiwwan qulqulleesse;
harki isaas bofa shawwisaa waraane.
14 Wantoonni kunneen hojii isaa keessaa qarqaruma qofa;
hasaasni nu waa'ee isaa dhageenyu hammam xinnaa dha!
Yoos kakawwee humna isaa eenyutu hubachuu danda'a ree?"

27

1 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe:
2 "Dhugaa Waaqa jiraataa murtii qajeelaa na dhowwate,
Waaqa Waan Hunda Danda'u kan lubbuu koo hadheesse sanaa,
3 hamma lubbuun na keessa jirtutti,
hamma hafuurri Waaqaa funyaan koo keessa jirutti,
4 afaan koo hammina hin dubbatu;
arrabni koos nama hin gowwoomsu.
5 Isin qajeeltota jechuu, Waaqni ana irraa haa fagaatu;
ani hamman du'utti amanamummaa koo hin dhiisu.
6 Qajeelummaa koo jabeessee nan qabadha; gadis hin dhiisu;
bara jireenya kootii guutuu qalbiin koo na hin komattu.

7 "Diinni koo akka nama hamaa, mormituun koo
akka nama jal'aa haa ta'u!
8 Yommuu Waaqni lubbuu isaa isa irraa fudhatee isa balleessutti,
namni Waaqaaf hin bulle abdii maalii qaba?
9 Yeroo rakkinni isatti dhufutti,
Waaqni iyya isaa ni dhaga'aa?
10 Inni Waaqa Waan Hunda Danda'utti ni gammadaa?
Yeroo hundas Waaqa waammataa?

11 "Ani waa'ee harka Waaqaa isin nan barsiisa;
waan Waaqa Waan Hunda Danda'u bira jirus isin hin dhoksu.
12 Hundi keessan waan kana argitaniirtu;
yoos haasaan faayidaa hin qabne kun maali?

13 "Carraan Waaqni nama hamaaf qoode,
dhaalli namni jal'aan Waaqa Waan Hunda Danda'u irraa argatu kana:
14 Ijoolleen isaa akka malee baay'atan iyyuu goraadeetu isaan eeggata;
sanyiin isaas waan nyaatee quufu hin qabaatu.
15 Hambaa isaa dha'ichatu awwaala;
niitonni isaaniis hin boo'aniif.
16 Inni meetii akkuma biyyootti tuullatee
uffata immoo akkuma supheetti kuufatu illee,
17 waan inni kuufate nama qajeelaatu uffata;
meetii isaa illee nama balleessaa hin qabnetu qooddata.
18 Manni inni ijaaru akkuma mana dholdholee ti;

akkuma daasii eegduun ijaaruu ti.
19 Inni utuma qabeenya qabuu dhaqee ciisa; garuu itti hin deebi'u;
yeroo inni ija banatutti, qabeenyi isaa hundi hin jiru.
20 Sodaan akkuma lolaa isa irra garagala;
bubbeen hamaan immoo halkaniin isa fudhatee sokka.
21 Bubbeen ba'a biiftuu isa fudhata;
innis hin argamu; bubbeen sunis lafa inni jiru irraa isa haxaa'a.
22 Inni humna bubbee jalaa ba'uuf jedhee baqata;
bubbeen sunis gara laafina tokko malee itti of darbata.
23 Harka isaa dhadha'ee itti qoosa;
afuufees iddoo isaatii isa balleessa."

28

1 Dhugumaan iddoon meetiin keessaa qotamu,
lafti warqeen itti baafamee qulqulleeffamu jira.
2 Sibiilli lafa keessaa baafama;
sibiilli diimaan immoo dhagaa albuudaa irraa baqfama.
3 Namni hamma dhuma dukkanaatti deema;
moggaa akka malee fagoo dhaqees,
dukkana hamaa keessa dhagaa albuudaa barbaada.
4 Inni lafa namoonni jiraatan irraa fagaatee
iddoo miilli namaa ejjetee hin beeknetti boolla qota;
namoota irraa fagaatee ni rarra'a; asii fi achis ni raafama.
5 Lafa irraa garuu nyaatatu argama;
jala isheetiin immoo akka waan ibidda taateetti geeddaramti;
6 dhagaan isaa burqaa sanpeerii ti;
biyyoon isaas warqee qaba.
7 Allaattiin tokko iyyuu karaa dhokfame sana hin beeku;
iji culullees karaa sana hin argine.
8 Bineensonni sodaachisoon irra hin ejjenne;
leencis karaa sana hin darbine.
9 Harki namaa dhagaa jabaa cabsa;
hundee tulluuwwanii immoo ni gaggaragalcha.
10 Inni kattaa keessaan karaa baasa;
iji isaas waan gatii guddaa hunda arga.
11 Madda lageenii ni sakatta'a;
waan dhokfames ifatti ni baasa.

12 Ogummaan garuu eessaa argamti?
Hubannaanis eessa jiraata?
13 Namni gatii isaa hin beeku;
inni biyya jiraattotaa keessatti hin argamu.
14 Tujubni, "Inni na keessa hin jiru" jedha;
galaannis, "Inni na bira hin jiru" jedha.
15 Warqeen qulqulluun isa bituu hin danda'u;
gatiin isaas meetiidhaan hin madaalamu.
16 Warqee Oofiiriitti, dhagaa gatii guddaa sardooniksiitti
yookaan sanpeeriitti hin tilmaamamu.
17 Warqee fi dhagaan akka bilillee calaqqisu ittiin hin qixxaatu;
inni faaya warqee qulqulluutiin hin geeddaramu.
18 Elellaanii fi dooqni akka waan gatii qabaniitti hin hedaman;

gatiin ogummaa lula diimaa caala.
19 Tophaaziyooniin Itoophiyaa itti qixxaatu;
warqee qulqulluudhaanis bitamuu hin danda'u.

20 Yoos ogummaan eessaa dhufti ree?
Hubannaanis eessa jiraatti?
21 Isheen ija uumama hundaa jalaa dhokatteerti;
simbirroota samii jalaas baddeerti.
22 Badiisnii fi Duuti, "Nu oduu ishee qofa
gurra keenyaan dhageenye" jedhu.
23 Waaqa qofatu daandii gara ishee geessu hubatee,
lafa inni jiraatus beeka;
24 inni handaara lafaa ni ilaala;
waan samii jala jiru hunda ni argaatii.
25 Inni yommuu bubbeedhaaf humna kennee
bishaanota safaretti,
26 yommuu bokkaadhaaf seera dhaabee
bakakkaaf immoo daandii baasetti,
27 inni ogummaa ilaalee madaale;
jabeessee dhaabee ishee qorate.
28 Ergasii ilmaan namaatiin,
"Gooftaa sodaachuun ogummaa;
waan hamaa irraa fagaachuunis hubannaa dha" jedhe.

29

1 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe:
2 "Ani ji'oota darban, bara Waaqni na eege sana
akkamin hawwa ture,
3 yeroo ibsaan isaa mataa koo irratti ife, anis ifa isaatiin
dukkana keessa darbee yeroon deeme,
4 yeroo ani nama jabaa ture,
yeroo michummaan Waaqaa mana koo eebbise,
5 yeroo Waaqni Waan Hunda Danda'u na wajjin ture,
yeroo ijoolleen koo naannoo koo turan,
6 yeroo daandiin koo dhadhaadhaan jiifame,
yeroo kattaanis laga zayitii ejersaa naaf yaase.

7 "Yeroo ani gara karra magaalaatti gad ba'ee
oobdii sabaa keessa barcuma koo irra taa'e,
8 dargaggeeyyiin na arganii karaa irraa goru;
maanguddoonnis ka'anii dhaabatu ture;
9 hangafoonni sabaa dubbii afaanitti qabatanii
harka isaanii afaan irra kaa'atu ture;
10 sagaleen namoota bebeekamoo hin dhaga'amu ture;
arrabni isaaniis laagaa isaaniitti ni maxxana ture.
11 Namni na dhaga'u kam iyyuu na jaja;
kanneen na arganis na galateeffatu ture;
12 ani hiyyeessa gargaarsa barbaachaaf boo'u,
nama abbaa hin qabne kan namni isa gargaaru tokko iyyuu hin jirre
fureeraatii.
13 Namni du'uu ga'e na eebbiseera;

ani akka garaan haadha hiyyeessaa gammachuun ililchus godheera.
14 Qajeelummaa akka uffata kootti uffadheera;
murtiin qajeelaan immoo uffata koo fi marata mataa koo ture.
15 Ani nama jaameef ija,
okkolaaf immoo miilla ta'een ture.
16 Ani rakkataadhaaf abbaan ture;
nama ormaatiif illee nan falman ture.
17 Qarriffaa nama hamaa nan cabse;
waan inni qabates afaan isaatii buuseera.

18 "Ani akkana jedheen yaadee ture; 'Manuma koo keessattin du'a;
barri jireenya kootiis akkuma cirrachaa baay'ata.
19 Hiddi koo gad fagaatee bishaan qaqqaba;
fixeensis halkan guutuu dameewwan koo irra bula.
20 Ulfinni koo na keessatti haaraa ta'ee jiraata;
iddaanis harka koo keessatti haaromfama.'

21 "Namoonni cal'isanii gorsa koo eeggachaa
abdiidhaan na dhaggeeffatu.
22 Erga ani dubbadhee booddee isaan deebi'anii hin dubbanne;
dubbiin koos akka gaariitti gurra isaanii seena ture.
23 Isaan akkuma nama bokkaa eeggatuutti na eeggatan;
dubbii koos akkuma bokkaa arfaasaa dhugan.
24 Yeroo ani isaaniif seequtti isaan hin amanne;
ifni fuula koos isaaniif waan guddaa ture.
25 Ani karaa isaaniif filee akka hangafa isaaniitti nan taa'e;
akka mootii loltoota isaa gidduu jiraatuutti nan jiraadhe;
ani akka nama warra boo'an jajjabeessuus ta'e.

30

1 "Amma garuu warri umuriidhaan naa gadii,
kanneen ani abbootii isaanii
saroota hoolota koo tiksitu wajjin iyyuu
madaaluu tuffadhe, kunoo natti qoosu.
2 Warra humna dhaban,
jabinni irree isaanii maal na fayyada?
3 Isaan rakkinaa fi beelaan laafan;
lafa gogaa keessa,
gammoojjii namni keessa hin jiraanne keessa halkaniin jooran.
4 Daggala keessaa biqiltuu soogiddaa funaannatan;
nyaanni isaaniis hidda mukaa kan hin mi'oofne ture.
5 Isaan namoota gidduudhaa ari'aman;
namoonnis akkuma waan hattuutti iyyaniitti itti iyyan.
6 Isaan akka laga gogaa keessa,
kattaa gidduu fi boolla lafaa keessa jiraataniif dirqamaman.
7 Bosona keessatti ni halaaku;
daggala keessattis walitti tuuta'u.
8 Isaan gowwoota maqaa hin qabne,
kanneen biyyaa ari'aman turan.

9 “Amma ilmaan isaanii sirba natti baafatan;
ani isaan gidduutti waan kolfaa ta’eera.
10 Isaan xireeffatanii narraa fagaatan;
fuula kootti tufuu irraas duubatti hin deebi’an.
11 Sababii Waaqni iddaa koo laafisee gad na deebiseef,
isaan fuula koo duratti luugama baafatan.
12 Karaa mirga kootiin addaggeewwan ka’aniiru;
miilla kootiif kiyyoo kaa’aniiru;
biyyoos akka dallaa natti naannessan.
13 Isaan karaa koo natti cufu;
na galaafachuufis ni milkaa’u;
namni isaan dhowwu tokko iyyuu hin jiru.
14 Akkuma nama qaawwa bal’aan dhufuutti,
ona diigamaa keessa gangalachaa natti dhufu.
15 Sodaan na liqimseera; ulfinni koo akkuma waan
bubbeedhaan fudhatamuutti narraa fudhatameera;
badhaadhummaan koos akkuma duumessaa bada.

16 “Amma lubbuun koo na keessatti dhumteerti;
barri rakkinaas na qabateera.
17 Halkan keessa lafeen koo ni waraanama;
dhukkubbiin na nyaatus natti hin furu.
18 Waaqni humna jabaadhaan uffata koo qabeera;
akkuma morma wayyaa kootti hudhee na qabeera.
19 Inni darbatee dhoqqee keessa na buusa;
anis akkuma biyyoo fi daaraa ta’eera.

20 “Yaa Waaqi, ani sitti nan iyyadha; ati garuu deebii naa hin kennitu;
ani nan dhaabadha; ati garuu cal’istee na ilaalta.
21 Ati gara jabinaan natti garagalta;
irree kee jabaadhaanis na dhoofta.
22 Ol na buttee fuula bubbee dura na oofta;
bubbee hamaa keessas asii fi achi na aata.
23 Ani akka ati gara du’aatti,
gara mana warra lubbuun jiraatan hundaaf ramadameetti
na geessitu nan beeka.

24 “Dhuguma iyyuu yeroo inni rakkatee gargaarsa barbaachaaf iyyutti,
namni harka isaa isa irra kaa’u tokko iyyuu hin jiru.
25 Ani warra rakkina keessa jiraniif hin boonyee?
Lubbuun koos hiyyeeyyiif hin gaddinee?
26 Garuu utuu ani waan gaarii abdadhuu, wanni hamaan natti dhufe;
utuu ani ifa eeggadhuus, dukkanni natti dhufe.
27 Keessi koo jeeqamaa jira; gonkumaa hin qabbanoofne;
barri gidiraas natti dhufeera.
28 Ani jajjabina dhabee asii fi achi deemee nan boo’a;
waldaa keessa dhaabadhees gargaarsaaf nan iyya.
29 Ani obboleessa waangoo,
michuu urunguus ta’eera.
30 Gogaan koo gurraacha’ee qolli irraa ka’eera;
dhagni koos ho’aan boba’eera.

31 Baganaan koo boo’ichaaf, ululleen koo immoo
sagalee iyyaatiif qopheeffameera.

31

1 “Ani ija koo wajjin kakuu galeera;
yoos ani akkamiin hawwiidhaan gara durbaa ilaala ree?
2 Carraan namni Waaqa samii biraa qabu,
dhaalli inni Waaqa Waan Hunda Danda’u irraa argatu maali?
3 Hamootaaf badiisa,
warra jal’ina hojjetaniif immoo dha’icha mitii?
4 Inni karaa koo hin arguu?
Tarkaanfii koo hundas hin lakkaa’uu?

5 “Yoo ani karaa sobaa irra deemee
yookaan miilli koo gara gowwoomsaatti ariifatee jiraate,
6 Waaqni madaalii dhugaatiin na haa madaalu;
akka ani hir’ina hin qabne illee haa beeku;
7 yoo tarkaanfiin koo karaa irraa goree,
garaan koo waan iji koo argu duukaa bu’ee jiraate
yookaan yoo harki koo xuraa’ee jiraate,
8 waan ani facaafadhe namni biraa haa nyaatu;
midhaan koos haa buqqifamu.

9 “Yoo garaan koo dubartiidhaan gowwoomfamee jiraate,
yookaan yoo ani balbala ollaa koo jalatti riphee eeggadhe,
10 niitiin koo midhaan nama biraa haa daaktu;
namoonni biraas ishee wajjin haa ciisan.
11 Kun hammina;
kan abbaa murtiitiinis adabamuu qabuu dha.
12 Kun ibidda hamma Barbadeessutti waa gubuu dha;
midhaan ani qabu hundas gubee balleessa ture.

13 “Yoo ani yeroo isaan na himatanitti,
tajaajiltoota koo dhiiraa fi dubartii
murtii qajeelaa dhowwadhee jiraadhe,
14 yeroo Waaqni ka’utti ani maalan godha?
Yoo inni na gaafates ani maalan deebisa?
15 Isuma gadameessa keessatti na uume sanatu isaan uume mitii?
Kan hunda keenya gadameessa keessatti tolches isuma mitii?

16 “Yoo ani waan hiyyeessaaf barbaachisu dhowwadhee jiraadhe,
yookaan yoo ani akka iji haadha hiyyeessaa dadhabu godhee jiraadhe,
17 yoo ani buddeena koo utuu ilma abbaa hin qabneef hin qoodin
kophaa koo nyaadhee jiraadhe,
18 ani garuu dargaggummaa kootii jalqabee akkuma abbaattin isa guddise;
dhaloota kootii jalqabees haadha hiyyeessaa karaa argisiise.
19 Ani yoon utuu namni tokko wayyaa dhabee akka malee miidhamuu,
yookaan rakkataa uffata of irraa hin qabne tokko argee
20 sababii ani rifeensa hoolota kootiin isa ho’iseef,
yoo garaan isaa na hin eebbisin,

21 yoo ani mana murtiitti fudhatama qaba jedhee
ijoollee abbaa hin qabnetti harka koo ol kaasee jiraadhe,
22 irreen koo gatiittii koo irraa haa buqqa'u;
irreen koo buusaa isaatti haa cabu.
23 Ani sababiin dha'icha Waaqaa sodaadhee fi
sababiin surraa isaa kabajeef waan akkanaa hojjechuu hin dandeenye.

24 "Yoo ani warqee abdadhee yookaan warqee qulqulluudhaan,
'Ati irkoo koo ti' jedhee jiraadhe,
25 yoo ani qabeenya koo guddaatti,
milkaa'ina harki koo argatetti gammadee jiraadhe,
26 yoo ani aduu iftu argee
yookaan ji'a miidhaginaan deemu ilaalee kabajee,
27 akkasiinis garaan koo dhoksaan gowwoomfamee
afaan koo harka koo dhungatee jiraate,
28 wanni kun cubbuu adabamuu qabuu dha;
ani Waaqa samiitiif hin amanamne tureetii.

29 "Yoo ani badiisa diina kootiitti gammadee
yookaan rakkina isa irra ga'eef ililchee jiraadhe,
30 ani jireenya isaa abaaruudhaan
akka afaan koo cubbuu hojjetu hin eeyyamne.
31 Yoo namoonni mana koo jiraatan,
takkumaa, 'Eenyutu buddeena mana Iyyoob nyaatee hin quufin?' hin jedhin,
32 sababii manni koo karaa deemtuuf banaa tureef,
keessummaan kam iyyuu ala hin bulu ture.
33 Yoo ani akkuma namoonni godhan sana balleessaa koo garaatti qabadhee
cubbuu koos dhokfadhee jiraadhe,
34 ani waldaa guddaa sodaadhee
yookaan tuffiin gosaa na naasisee,
cal'isee gad ba'uu dhiiseeraa?

35 "Maaloo ani utuu nama na dhaga'u argadhee!
Ani mallattoo falmii koo nan mallatteessa;
Waaqni Waan Hunda Danda'u deebii naaf haa kennu;
himataan koo dubbii isaa barreeffamaan haa dhi'eeffatu.
36 Dhugumaan ani gatiittii koo irratti waan kana nan baadha;
akka gonfoottis mataa irra nan kaa'adhan ture.
37 Tokkoo tokkoo tarkaanfii koo isatti nan hima;
akkuma ilma mootiittis isatti nan dhi'aadhan ture.

38 "Yoo lafti koo natti iyyitee
bo'oon ishee hundinuu imimmaaniin jiidhe,
39 yoo ani kaffaltii malee midhaan ishee nyaadhe,
yookaan akka hojjettoonni isaa lubbuu isaanii dhaban godhee jiraadhe,
40 qooda qamadii qoraattiin,
qooda garbuus aramaan itti haa biqilu."
Dubbiin Iyyoob xumurame.

32

Eeliihuu

1 Sababii Iyyoob nama qajeelaa of se'eef namoonni sadan kunneen
deebii kennuufii dhiisan. 2 Eliihuun ilmi Barakeel Buuzichi maatiin Raamii
sun garuu sababii Iyyoob qooda Waaqaa qajeelaa of godheef akka malee
itti aare. 3 Akkasumas sababii isaan Iyyoobitti muruu malee deebii
hin qabaatiniif Eeliihuun michoota Iyyoob sadanitti akka malee aare.
4 Eliihuun waan namoonni sun umuriidhaan isa caalaniif utuu dursee
Iyyoobitti hin dubbatin ture. 5 Garuu yeroo akka namoonni sun sadan
waan dubbatan dhaban argetti aariin isaa ittuma caale.
6 Kanaafuu Eliihuun ilmi Barakeel Buuzichaa sun akkana jedhe:

"Ani umuriidhaan xinnaa dha;
isin garuu jaarsolii dha;
kanaafuu ani yaada koo isinitti himuu
nan saalfadhe; nan sodaadhes.
7 Ani, 'Umuriin ni dubbata;
barri dheeraanis ogummaa barsiisa' jedhee yaadeen ture.
8 Garuu hafuura nama keessa jiru,
hafuura Waaqni Waan Hunda Danda'u itti baafatutu hubannaa kennaaf.
9 Ogeessi jaarsa qofa miti;
kan waan qajeelaa hubatus, nama umurii dheeraa qofa miti.

10 "Kanaafuu ani akkana nan jedhaa na dhaggeeffadhaa;
anis waanan beeku isinitti nan hima.
11 Ani yeroo isin dubbattan nan obse;
yeroo isin jechoota filattanitti illee
ani dubbii ogummaa kan isin dubbattan nan dhaggeeffadhe;
12 ani qalbeeffadheen isin dhaga'e.
Garuu isin keessaa namni tokko iyyuu akka inni dogoggore
Iyyoobin hin amansiifne;
namni tokko iyyuu falmii isaatiif deebii hin kennine.
13 Isin, 'Nu ogummaa arganneerra;
nama utuu hin ta'in, Waaqni isa irra haa aanu' hin jedhinaa.
14 Iyyoob garuu dubbii isaatiin na hin tuqne;
anis falmii keessaniin deebii isaaf hin kennu.

15 "Isaan abdii kutatanii waan jedhan dhaban;
dubbiinis isaan harkaa badde.
16 Erga isaan cal'isanii,
erga isaan deebii kennan tokko illee dhabanii achi dhadhaabatanii,
ani eeguun qabaa?
17 Ani deebii koo nan kenna;
waanan beeku nan hima.
18 Dubbiin na keessa guuteeraatii;
hafuurri na keessa jirus na kakaasa;
19 garaan koo akkuma daadhii wayinii kan qadaadamee,
akkuma qalqalloo daadhii wayinii haaraa dho'uun ga'eetii.
20 Ani dubbadhee qabbaneeffachuun qaba;
afaan koo banadhees deebii kennuun qaba.
21 Ani nama wal hin caalchisu;

yookaan nama tokko iyyuu hin saadu.
22 Utuu ani nama saaduu beekee,
Uumaan koo silaa dafee lafa irraa na balleessa ture.

33

1 “Yaa Iyyoob amma garuu ati dubbii koo dhaggeeffadhu;
waan ani jedhu hundas dhaga’i.
2 Kunoo ani afaan koo nan banadha;
dubbiin koos fiixee arraba kootii irra jira.
3 Dubbiin koo garaa qajeelaa keessaa ba’a;
hidhiin koos waan ani beeku ifatti baasee dubbata.
4 Hafuura Waaqaatu na uume;
hafuurri Waaqni Waan Hunda Danda’u baafatus jireenya naa kenna.
5 Egaa yoo dandeesse deebii naa kenni;
qophaa’iitii fuula koo dura dhaabadhu.
6 Ani fuula Waaqaa duratti namuma akka keetii ti;
anis biyyoo irraan hojjetame.
7 Ati na sodaattee hin raafamin;
harki koos sitti hin ulfaatin.

8 “Dhugumaan ati utuma ani dhaga’uu dubbatteerta;
anis dubbii kee dhaga’eera.
9 Ati akkana jetta: ‘Ani qulqulluu dha; cubbuu illee hin qabu;
ani balleessaa hin qabu; yakka illee hin hojjenne.
10 Waaqni garuu balleessaa narratti argeera;
akka diina isaattis na ilaaleera.
11 Miilla koo gudeelcha gidduu galchee hidha;
karaa koo hundas ni eega.’

12 “Garuu ani sitti nan hima; kana irratti ati qajeelaa miti;
Waaqni nama caalaa guddaadhaatii.
13 Ati maaliif akka waan inni
dubbii namaatiif deebii hin kennineetti isatti guungumta?
14 Namni hubachuu baattu iyyuu,
Waaqni karaa tokkoonis, karaa biraatiinis ni dubbata.
15 Inni utuma isaan siree isaanii irra ciisanuu,
yeroo hirribni cimaan isaan qabutti,
abjuudhaan, mul’ata halkaniitiinis,
16 gurra isaaniitti ni dubbata;
of eeggachiisaanis isaan rifachiisa;
17 jal’ina irraa nama deebisuuf,
of jajuu irraas isa dhowwuuf,
18 lubbuu isaa boolla irraa,
jireenya isaas goraadeedhaan baduu irraa oolchuudhaaf.

19 “Namni tokko dhiphina lafee isaa keessaa
kan gargar hin cinneen, siree dhiphinaa irratti ni adabama ta’a;
20 kanaafuu jireenyi isaa nyaata jibba;
lubbuun isaas nyaata filatamaa balfiti.
21 Foon isaa nyaatamee dhuma;

lafeen isaa kan duraan dhokatee ture sun alatti yaa’a.
22 Lubbuun isaa gara boollaatti,
jireenyi isaas ergamoota du’aatti dhi’aata.
23 Ta’us yoo kuma keessaa ergamaan Waaqayyoo tokko
akka itti qajeelaa ta’an isaanitti himuuf,
ergamaan Waaqaa isaanii dhaabatee jiraate,
24 yoo namichaaf garaa laafee ‘Boolla bu’uu irraa isa oolche;
ani furii isaaf argeen jira’ jedhe,
25 dhagni isaa akkuma dhagna daa’imaatti haaromfama;
akka bara dargaggummaa isaattis ni deebi’a.
26 Inni Waaqa ni kadhata; isa birattis fudhatama argata;
fuula Waaqaa ni arga; ni ililchas;
Waaqnis gara qajeelummaa isaa kan duriitti isa ni deebisa.
27 Ergasiis gara namootaa dhufee akkana jedha;
‘Ani cubbuu hojjedheera; waan qajeelaas jal’iseera;
garuu waan naa malu hin arganne.
28 Inni akka isheen boolla hin buuneef lubbuu koo fureera;
anis jiraadhee ifa nan arga.’

29 “Waaqni waan kana hunda
yeroo lama, yeroo sadii iyyuu namaaf ni godha.
30 Kanas akka ifni jireenyaa isaaf ifuuf,
lubbuu isaas boolla irraa deebisuuf godha.

31 “Yaa Iyyoob qalbeeffadhuutii na dhaggeeffadhu;
ati cal’isi; ani nan dubbadhaa.
32 Yoo waan jettu tokko illee qabaatte deebii naa kenni;
dubbadhu, ani akka ati qajeelaa taate mirkaneessuu nan barbaadaatii.
33 Yoo akkas ta’uu baate garuu na dhaggeeffadhu;
cal’isi, anis ogummaa sin barsiisaa.”

34

1 Eliihuun akkana jedhe:
2 “Yaa ogeeyyii, dubbii koo dhaga’aa;
beektonnis na dhaggeeffadhaa.
3 Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu,
gurris dubbii calalaatii.
4 Waan qajeelaa ta’e ofii keenyaaf haa filannu;
waan gaariis tokkummaadhaan haa barannu.

5 “Iyyoob akkana jedha; ‘Ani qajeelaa dha;
Waaqni garuu murtii qajeelaa narraa fudhate.
6 Ani utuman nama dhugaa ta’ee jiruu,
akka sobduuttin herregame;
ani yakka qabaachuu baadhu illee
xiyyi isaa madaa hin fayyineen na madeesseera.’
7 Namni akka bishaaniitti tuffii dhugu,
kan akka Iyyoob eenyu?
8 Inni warra hammina hojjetu wajjin walii gala;
jal’oota wajjinis tokkummaa qabaata.
9 Inni, ‘Waaqa gammachiisuu yaaluun,

namaaf faayidaa tokko iyyuu hin qabu’ jedhaatii.

10 “Kanaafuu isin yaa hubattoota, na dhaga’aa.
Waan hamaa hojjechuun Waaqa irraa,
dogoggoruunis Waaqa Waan Hunda Danda’u irraa haa fagaatu.
11 Inni namaaf akkuma hojii isaatti gatii ni kenna;
waan karaa isaatiif malus itti fida.
12 Dhugumaan Waaqni hammina hin hojjetu;
Waaqni Waan Hunda Danda’u murtii qajeelaa hin jal’isu.
13 Eenyutu lafa irratti isa muude?
Eenyutus addunyaa guutuu isatti kenne?
14 Utuu inni hafuura isaa deebisee fudhatee,
hafuura baafatu illee gara ofii isaatti deebifatee,
15 silaa sanyiin namaa hundi walumaan bada;
namnis biyyootti deebi’a ture.

16 “Ati yoo hubannaa qabaatte waan kana dhaga’i;
waan ani jedhus dhaggeeffadhu.
17 Namni murtii qajeelaa jibbu bulchuu danda’aa?
Atis isa qajeelaa fi humna qabeessa sanatti murtaa?
18 Kan moototaan, ‘Isin faayidaa hin qabdan;’ jedhee
qondaaltotaanis, ‘Isin hamoo dha’ jedhu isa mitii?
19 Inni ilmaan moototaatiif illee hin looguu;
sooreyyii fi hiyyeeyyii wal hin caalchisu;
hundi isaanii hojii harka isaatii.
20 Isaan halkan walakkaa tasa du’u;
namoonni hollatanii dhumu;
jajjaboonnis utuma harki namaa isaan hin tuqin ni badu.

21 “Iji isaa karaa namootaa irra jira;
inni tarkaanfii isaanii hunda ni arga.
22 Iddoon warri waan hamaa hojjetan itti dhokatan,
dukkanni yookaan gaaddisni guddaan hin jiru.
23 Akka inni murtiidhaaf fuula isaa duratti dhi’aatuuf,
Waaqni nama kam iyyuu hin beellamu.
24 Inni gaaffii tokko malee namoota jajjaboo ni burkuteessa;
warra biraa immoo iddoo isaanii ni kaa’a.
25 Inni sababii hojii isaanii beekuuf,
halkan keessa isaan garagalcha; isaanis ni barbadaa’u.
26 Sababii jal’ina isaaniitiifis
inni iddoo namni hundi argutti isaan adaba;
27 kunis waan isaan isa duukaa bu’uu irraa garagalanii
karaa isaa hunda dhiisaniif.
28 Isaan akka inni iyya rakkattootaa dhaga’uuf,
akka iyyi hiyyeeyyii fuula isaa duratti dhaga’amu godhaniiru.
29 Yoo inni cal’ise garuu, eenyutu isatti muruu danda’a?
Yoo inni fuula isaa dhokfates eenyutu isa arguu danda’a?
Ta’us inni namaa fi saba illee ni to’ata;
30 kunis akka namni Waaqaaf hin bulle
mootii hin taanee fi akka isaan sabaaf kiyyoo hin keenyeefii dha.

31 “Namni tokko Waaqaan akkana jedha haa jennu;
‘Ani yakka hojjedheera; garuu itti hin deebi’u.
32 Waan ani arguu hin dandeenye na barsiisi;
ani yoon dogoggora hojjedhee jiraadhe, lammata itti hin deebi’u.’
33 Waaqni sababii ati qalbii jijjiirrachuu didduuf
akkuma yaada keetiitti gatii siif baasaa?
Situ murteessuu qaba malee ana miti;
kanaafuu ati waan beektu natti himi.

34 “Namoonni hubannaa qaban ni dubbatu;
namoonni ogeeyyiin na dhaga’anis akkana jedhu;
35 ‘Iyyoob beekumsa malee dubbata;
dubbiin isaas hubannaa cimaa hin qabu.’
36 Iyyoob sababii akka nama hamaatti deebii kenneef
maaloo utuu hamma dhumaatti qoramee jiraatee!
37 Inni cubbuu isaa irratti fincila dabala;
tuffiidhaan gidduu keenyatti harka dha’a;
Waaqa irrattis waan baay’ee dubbata.”

35

1 Eliihuunis itti fufee akkana jedhe:
2 “Ati waan kana qajeelaa seetaa?
Ati, ‘Ani fuula Waaqaa duratti qajeelaa dha’ jetta.
3 Ati, ‘Wanni kun faayidaa maalii naa qaba?
Ani cubbuu hojjechuu dhiisuudhaan maalin argadha?’ jettee gaafatta.

4 “Ani si’ii fi michoota kee kanneen si wajjin jiraniif
deebii kennuu nan barbaada.
5 Ol jedhiitii samiiwwan ilaali;
duumessoota siin ol jiranis argi.
6 Ati yoo cubbuu hojjette maal isa miita?
Cubbuun kees yoo baay’ate maal isa godha?
7 Ati yoo qajeelaa taate, maal isaaf kennita?
Yookaan inni harka kee irraa maal argata?
8 Hamminni kee nama akka keetii qofa miidha;
qajeelummaan kees ilmaan namaa qofa fayyada.

9 “Waan cunqursaan itti hammaatteef namoonni ni iyyu;
irree humna qabeessaa jalaa ba’uufis gargaarsaaf wawwaatu.
10 Garuu namni tokko iyyuu akkana hin jedhu;
‘Waaqni Uumaan koo, inni halkaniin faarfannaa namaa kennu,
11 kan bineensota lafa irraa caalaa beektota,
simbirroo samii caalaas ogeeyyii nu godhu eessa jira?’
12 Inni sababii of tuulummaa jal’ootaatiif
yommuu namoonni iyyanitti deebii hin kennu.
13 Dhugumaan Waaqni iyya isaanii kan gatii hin qabne sana hin dhagge-
effatu;
Waaqni Waan Hunda Danda’u iyya sanaaf gurra hin kennu.
14 Yoo ati, ‘Dubbiin koo fuula isaa dura jira;
ani isa eeggachaan jira;
garuu isa arguu hin danda’u’ jette,

inni hammam kanaa gad iyyuu xinneessee haa dhaga’u ree!
15 Amma illee sababii dheekkamsi isaa nama hin adabneef,
sababii inni balleessaa namaa akka waan guddaa tokkootti hin fudhanneef,
16 Iyyoob oduu faayidaa hin qabneen afaan bana;
beekumsa malees dubbii baay’isa.”

36

1 Eliihuun ittuma fufee akkana jedhe:
2 “Ani akka qooda Waaqaa wanni jedhamu hedduun jiru
sitti nan argisiisaatii mee xinnoo naa obsi.
3 Ani beekumsa koo fagoodhaa nan fida;
qajeelummaa Uumaa kootiis nan labsa.
4 Akka dubbiin koo soba hin ta’in mirkaneeffadhu;
kan beekumsaan hir’ina hin qabne tokko si wajjin jira.

5 “Waaqni jabaa dha; garuu eenyun iyyuu hin tuffatu;
inni jabaa dha; kaayyoo isaattis cimee dhaabata.
6 Inni hamoota hin jiraachisu;
warra rakkataniif garuu murtii qajeelaa ni kenna.
7 Ija isaa qajeeltota irraa hin buqqifatu;
mootota wajjin teessoo irra isaan teessisa;
bara baraanis ol isaan guddisa.
8 Garuu yoo namoonni foncaadhaan hidhaman,
yoo funyoo rakkinaatiinis hidhaman,
9 inni hojii isaanii,
daba isaan of tuulummaan hojjetanis isaanitti ni hima.
10 Inni gurra isaanii sirreeffama dhaggeeffachuuf ni bana;
akka isaan waan hamaa irraa qalbii jijjiirratanis ni ajaja.
11 Isaan yoo ajajamanii isa tajaajilan,
bara jireenya isaanii badhaadhummaan,
umurii isaaniis gammachuudhaan fixatu.
12 Yoo ajajamuu baatan garuu,
goraadeedhaan badu;
beekumsa malees ni du’u.

13 “Warri garaan isaanii Waaqa irraa fagaate, aarii of keessatti kuufatu;
yommuu inni foncaan isaan hidhutti illee gargaarsa barbaachaaf hin iyyan.
14 Isaan dargaggummaa isaanii keessa du’u;
jireenyi isaaniis xuraa’ota gidduutti bada.
15 Inni garuu warra dhiphatan dhiphina isaanii keessaa baasa;
rakkoo isaanii keessattis isaanitti dubbata.

16 “Inni dhiphina keessaa si baasee
gara lafa bal’aa dhiphina hin qabneetti,
maaddii coomaan guutametti si geessa.
17 Amma garuu murtiin hamootaaf malu sirra tuulameera;
murtii fi haqni si qabataniiru.
18 Akka badhaadhummaan si hin gowwoomsine of eeggadhu;
akka baay’inni matta’aas karaa irraa si jal’isu hin godhin.

19 Badhaadhummaan kee yookaan tattaaffiin kee guddaan sun hundi
rakkoo irraa si eeguu danda'aa?
20 Halkan itti namoonni
mana isaaniitii buqqifaman hin hawwin.
21 Ati akka hamminatti hin deebine of eeggadhu;
qooda rakkinaa waan kana filatteertaatii.

22 "Kunoo Waaqni humna isaatiin ol ol jedheera;
barsiisaan akka isaa eenyu?
23 Namni karaa isatti himu,
yookaan kan, 'Ati dogoggorteerta' isaan jedhu eenyu?
24 Hojii isaa kan namoonni faarfannaadhaan jajan sana,
leellisuu hin dagatin.
25 Namni hundinuu argeera;
tokkoon tokkoon namaas fagootti xiyyeeffatee ilaala.
26 Dhugumaan Waaqni guddaa dha; nus isa hin beeknu;
baay'ina bara isaas namni beekuu hin danda'u.

27 "Inni copha bishaanii ol baasa;
hurrii isaas walitti qabee bokkaatti geeddara.
28 Duumessis jiidha isaa gad coccobsa;
bokkaan guddaanis namatti rooba.
29 Eenyutu akka inni itti duumessoota diriirsu,
akka inni itti dunkaana isaa keessaa qaqawweessa'us hubachuu
danda'a?
30 Akka inni itti bakakkaa naannoo isaatti bittinneessu,
akka inni itti tuujuba galaanaa illee haguugu ilaali.
31 Kun haala inni ittiin saboota bulchuu fi
nyaata baay'inaan isaaniif kennuu dha.
32 Inni harka isaa bakakkaadhaan ni guuta;
akka bakakkaan sun iddoo akeeka isaa dha'us ni ajaja.
33 Kakawween isaa akka bakakkaan dhufu labsa;
looni iyyuu akka inni dhi'aate beeksisu.

37

1 "Kana irratti onneen koo ni dhikkifata;
iddoo isaatiis ni u'utaala.
2 Dhaggeeffadhaa! Iyya sagalee isaa,
guungummii afaan isaatii ba'u illee dhaga'aa.
3 Inni bakakkaa isaa samii hunda jalatti gad dhiisa;
gara handaara lafaattis ni erga.
4 Ergasii sagaleen guungummii isaa ni dhufa;
inni sagalee isaa ulfina qabeessa sanaan ni qaqawweessa'a.
Yommuu sagaleen isaa dhaga'amutti,
inni waan tokko illee hin qusatu.
5 Sagaleen Waaqaa haala dinqisiisaadhaan ni qaqawweessa'a;
inni waan guddaa hubannaa keenyaa ol ta'e godha.
6 Inni cabbiidhaan, 'Lafa irra bu'i;'
tiifuudhaanis, 'Bokkaa jabaa ta'i' jedha.
7 Akka namni inni uume hundi hojii isaa beekuuf,

inni harka tokkoo tokkoo namaa chaappessa.
8 Bineensonni holqa isaaniitti galu;
da'annoo isaanii keessas ni turu.
9 Bubbeen hamaan iddoo isaatii ni ba'a;
dhaamochis bubbee bittinneessu keessaa ni ba'a.
10 Hafuurri Waaqni baafatu cabbii uuma;
bishaanonni babal'aanis ni ititu.
11 Inni duumessoota bishaan baachisa;
bakakkaa isaas isaan keessa facaasa.
12 Isaan waan inni ajaju hunda hojjechuuf,
qajeelfama inni kennuun
addunyaa hunda irra naanna'u.
13 Inni namoota adabuuf, yookaan lafa isaa obaasee
jaalala isaa argisiisuuf jedhee duumessa fida.

14 "Yaa Iyyoob waan kana dhaggeeffadhu; mee of qabiitii
hojii Waaqaa isa dinqisiisaa sana hubadhu.
15 Waaqni akkamitti duumessoota
akka ajajuu fi akkamitti akka balaqqeessisu ati ni beektaa?
16 Akka itti duumessoonni wal qixxaatanii rarra'an,
hojii dinqisiisaa Waaqaa isa beekumsaan mudaa hin qabne sanaa beektaa?
17 Ati kan yeroo lafti bubbee kibbaatiin cal'istutti
ho'a wayyaa keetiitiin waxalamtu,
18 samii akkuma of-ilaalee naasii baqfamee jabaatu sana
diriirsuu keessatti isa gargaaruu ni dandeessaa?

19 "Waan nu isaan jennu nutti himi;
nu sababii dukkana keenyaatiifuu dubbii keenya qajeelfachuu hin dandeenyu.
20 Akka ani dubbachuu fedhu isatti himamuu qabaa?
Namni kam iyyuu liqimfamuuf ni gaafataa?
21 Erga qilleensi samiiwwan qulqulleessee booddee,
namni aduu humna guutuun iftu ilaaluu danda'u tokko iyyuu hin jiru.
22 Waaqni bareedina warqeetiin kaabaa ni dhufa;
inni ulfina isaa isa sodaachisaa sanaan ni dhufa.
23 Waaqni Waan Hunda Danda'u hubannaa keenyaa oli;
inni humnaa fi murtii qajeelaadhaan guddaa dha;
qajeelummaan isaa baay'ee dha; inni nama hin cunqursu.
24 Kanaafuu, namoonni isa sodaatu;
inni warra ogeeyyii of se'an hunda wa'ittuu hin hedu."

38

Waaqayyo Ni dubbata

1 Kana irratti Waaqayyo bubbee jabaa keessaa Iyyoobitti dubbate.
Akkana jedhes:
2 "Namni dubbii beekumsa malee
dubbatamuun karoora koo dukkanneessu kun eenyu?
3 Mee akka gootaa mudhii kee hidhadhu;
ani sin gaafadha;
ati immoo deebii naa kenni.

4 “Yeroo ani hundee lafaa kaa’etti ati eessa turte?
Yoo hubatte mee natti himi.
5 Eenyutu bal’ina ishee murteesse? Dhugumaan ni beektaa?
Eenyutu ulee safaraa ishee irra harkise?
6 Hundeen ishee maal irra dhaabame?
Yookaan eenyutu dhagaa golee ishee dhaabe?
7 Kunis yeroo bakkalchoonni barii walii wajjin faarfatanitti,
yeroo ilmaan Waaqayyoos ililchanitti ture.

8 “Yeroo galaanni cabsee garaa lafaa keessaa ba’etti
eenyutu balbala itti cufee ittise?
9 Yeroo ani duumessoota uffata isaa godhee
dukkana guddaan maretti,
10 yeroo ani daangaa isaa dhaabee
balbalaa fi danqaraa hojjedheefitti,
11 anis, ‘Ati hamma asiitti dhufta; garuu darbuu hin dandeessu;
dambaliin of jajuu keetii illee asumatti dhaabata!’ jedheen.

12 “Ati bara jireenya keetii barraaqa ajajjee
yookaan barii obborootti iddoo isaa argisiiftee beektaa?
13 Akka inni handaara lafaa qabatee
namoota hamoo achi keessaa hurgufu gooteertaa?
14 Lafti akka suphee chaappaa jala jiruutti bifa geeddaratti;
bifti ishees akka bifa uffataatti mul’ata.
15 Hamoonni ifa isaanii dhowwatamaniiru;
irreen isaanii inni ol ka’es cabeera.

16 “Ati gara burqaa galaanaa gad buutee
yookaan tuujuba bishaanii seentee hundee isaa irra deemtee beektaa?
17 Karri du’aa sitti mul’ifameeraa?
Karra gaaddidduu du’aas argiteertaa?
18 Bal’ina lafaa guddaa sana hubatteertaa?
Yoo kana hunda beekte dubbadhu.

19 “Karaan iddoo ifni jirutti nama geessu kami?
Dukkannis eessa jiraata?
20 Iddoo isaaniitti isaan geessuu dandeessaa?
Daandii lafa jireenya isaaniitti geessu beektaa?
21 Ati dhugumaan ni beekta; yeroo sana dhalatteertaatii!
Ati bara hedduu jiraatteerta!

22 “Mankuusa cabbii seentee yookaan mankuusa
dhagaa cabbii argiteertaa?
23 Kan ani yeroo rakkinaatiif,
guyyaa waraanaa fi lolaatiif ol kaa’adhe argiteertaa?
24 Karaan iddoo ifni itti bittinnaa’utti
yookaan gara iddoo bubbeen ba’aa itti lafa irra faffaca’uutti nama geessu kami?
25 Eenyutu lolaadhaaf bo’oo,
bakakkaadhaaf immoo daandii baasee,
26 lafa namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,

gammoojjii namni tokko iyyuu keessa hin jirre bishaan obaasuuf,
27 lafa namni keessa hin jiraannee fi lafa onaa quubsee
margas itti biqilchu eenyu?
28 Roobni abbaa qabaa?
Copha fixeensaa eenyutu dhalche?
29 Cabbiin garaa eenyuutii ba'a?
Qorra samii eenyutu dhala?
30 Bishaanonni akka dhagaa jabaatu,
fuulli tuujubaas akka cabbii ta'a.

31 "Urjiiwwan babbareedoo Torbii jedhaman hidhuu ni dandeessaa?
Yookaan hidhaa Urjii Sadee jedhamuu hiikuu ni dandeessaa?
32 Tuuta urjiiwwanii waqtiilee isaaniitti fiduu
yookaan urjii Amaaketa jedhamu ilmaan isaa wajjin bobbaasuu ni dandeessaa?
33 Seera samiiwwanii beektaa?
Bulchiinsa isaanii lafa irratti hundeessuu ni dandeessaa?

34 "Ati sagalee kee gara duumessaatti ol fudhattee,
lolaa bishaaniitiin of haguuguu ni dandeessaa?
35 Ati bakakkaa daandii isaa irra erguu ni dandeessaa?
Innis, 'Kunoo ani asan jira' siin jedhaa?
36 Eenyutu yaada garaatiif ogummaa
yookaan sammuudhaaf hubannaa kenne?
37 Eenyutu duumessoota lakkaa'uuf ogummaa qaba?
Eenyutu okkotee bishaan samii
38 yeroo biyyoon jabaattutti,
yeroo supheen wal qabattutti jal'isuu danda'a?

39 "Ati leenca dhalaadhaaf nyaata adamsitee
saafela leencaas beela baaftee
40 yeroo isaan man'ee isaanii keessatti riphanitti
yookaan yeroo isaan daggala keessatti riphanii
waa eeggatanitti beela ni baaftaa?
41 Eenyutu yeroo ilmaan ishee gara Waaqaatti iyyan,
yeroo isaan nyaata dhabanii jooranitti,
arraagessaaf nyaata kenna?

39

Iyyoob

1 "Yeroo itti qellejjeen dhaltu beektaa?
Yeroo itti borofni ilmoo ishee dhaltu argiteertaa?
2 Ji'a isaan garaatti ilmaan baatan ni lakkooftaa?
Yeroo isaan itti dhalan ni beektaa?
3 Isaan jilbeenfatanii ilmaan isaanii dhalu;
foolachuu isaaniis ni hobbaafatu.
4 Ilmaan isaanii ni jabaatu; alattis ni guddatu;
ba'anii ni deemu; hin deebi'anis.

5 "Eenyutu harree diidaa gad dhiise?

Funyoo isaas eenyutu hiike?
6 Ani gammoojjii mana isaa,
lafa soogiddaas iddoo jireenya isaa godheen kenneef.
7 Inni waca magaalaa keessaatti ni kolfa;
iyya konkolaachisaas hin dhaga'u.
8 Waan dheedu argachuuf tulluuwwan irra laba;
waan lalisaa hundas ni barbaada.

9 "Gafarsi si tajaajiluuf siif ajajamaa?
Dallaa kee keessas ni bulaa?
10 Akka inni lafa siif qotuuf funyoodhaan isa hidhuu ni dandeessaa?
Yookaan inni si duubaan bo'oo ni baasaa?
11 Ati waan inni humna guddaa qabuuf isa ni amanattaa?
Hojii kee jabaa illee isatti ni dhiiftaa?
12 Akka inni midhaan kee walitti qabee
oobdii kee irratti siif tuuluuf isa ni abdattaa?

13 "Guchiin gammachuudhaan qoochoo ishee afarsiti;
garuu qoochoo fi baallee huummootiin wal bira hin qabamu.
14 Hanqaaquu ishee lafa irratti buufti;
akka itti ho'uufis cirracha keessatti dhiifti;
15 garuu akka miilli wayii caccabsu,
akka bineensi irra ejjetu hin yaadattu.
16 Cuucii isheettis akka waan isaan kan ishee hin ta'iniitti garaa jabaatti;
yoo dadhabbiin ishee akkasumaan bade illee isheef homaa miti;
17 Waaqni ogummaadhaan ishee hin badhaafneetii;
yookaan hubannaa isheef hin qoodne.
18 Yeroo fiiguuf qoochoo ishee bal'ifattutti,
isheen fardaa fi namicha gulufutti kofalti.

19 "Ati fardaaf jabina ni kennitaa?
Yookaan morma isaatti gama uffisuu dandeessaa?
20 Akka inni akkuma hawwaannisaatti utaalu ni gootaa?
Ulfinni korrisa isaas sodaachisaa dha.
21 Inni humna isaatti gammadee akka malee guulee lafa dhidhiita;
ba'ees mi'a lolaatti qajeela.
22 Inni sodaatti ni kolfa; waan tokko illee hin sodaatu;
goraadee irraas duubatti hin deebi'u.
23 Man'een xiyyaa, eeboo fi ankaaseen calaqqisus
cinaacha isaatti bubbu'ee kalilcha.
24 Si'aa'ee rommuudhaan lafa haadha;
yeroo malakanni afuufamutti illee obsee dhaabachuu hin danda'u.
25 Inni yommuu malakanni afuufamutti
'Uffee' jedhee imimsa; waca ajajjootaatii fi iyya waraanaa,
foolii waraanaa illee fagoottu suufa.

26 "Cululleen ogummaa keetiin barriftee
qoochoo ishees gara kibbaatti bal'iftii?
27 Risaan ajaja keetiin ol ba'ee
ol fagootti mana isaa ijaarrataa?
28 Inni qarqara hallayyaa irra jiraata; halkanis achuma bula;

kattaan fofottoqaanis da’oo isaa ti.
29 Achi taa’ees waan nyaatu adamsa;
iji isaas fagootti waan sana arga.
30 Cuucoliin isaa dhiiga dhugu;
innis lafa raqni jiruu hin dhabamu.”

40

1 WAAQAYYOS Iyyoobiin akkana jedhe:
2 “Namni Waaqa Waan Hunda Danda’uun falmu tokko isa ni qajeelchaa?
Namni Waaqa himatu deebii haa kennuuf!”
3 Iyyoobis akkana jedhee WAAQAYYOOF deebise:
4 “Ani nama faayidaa hin qabnee dha; akkamittin deebii siif kenna?
Harka koo afaan koo irra nan kaa’adha.
5 Ani yeroo tokko dubbadheera; garuu ani waanan deebisu hin qabu;
si’a lama dubbadheera; kana caalaa garuu homaa hin jedhu.”
6 Kana irratti WAAQAYYO bubbee jabaa keessaa Iyyoobitti dubbate:
7 “Akka dhiiraatti mudhii kee hidhadhu;
ani sin gaafadha;
ati immoo deebii naa kennita.

8 “Ati murtii koo qajeelaa sana gatii dhabsiistaa?
Ofii keetii qajeelaa ta’uuf na himattaa?
9 Irree akka irree Waaqaa qabdaa?
Sagaleen kees akka sagalee isaa qaqawweessa’uu danda’aa?
10 Ulfinaa fi guddinaan of miidhagsi;
kabajaa fi barreedina uffadhu.
11 Dheekkamsa kee kan guutee irra yaa’u sana dhangalaasi;
nama of tuulu kam iyyuu ilaalii qaanessi.
12 Nama of tuulu hunda ilaalii gad deebisi;
hamoota illee iddoodhuma isaan dhaabatanitti caccabsi.
13 Isaan hunda walitti qabii biyyoo keessatti awwaali;
fuula isaaniis awwaala keessa dhoksi.
14 Yoos ani mataan koo, akka harki kee mirgaa
si oolchuu danda’u siifin mirkaneessa.

15 “Bihemootin ani akkuman si uumettin uume,
kan akkuma qotiyyoo marga dheedu sana mee ilaali.
16 Jabinni isaa dugda isaa keessa,
humni isaa immoo ribuu garaa isaa keessa jira!
17 Eegeen isaa akkuma muka birbirsaa raafama;
ribuun tafa isaa wal keessa xaxamaa dha.
18 Lafeen isaa akka ujummoo naasii ti;
harkii fi miilli isaa immoo akka ulee sibiilaa ti.
19 Inni uumamawwan Waaqaa keessaa hangafa;
garuu inni isa uume goraadee isaatiin isatti dhi’aachuu danda’a.
20 Gaarran marga ni kennuuf;
bineensonni hundi naannoo isaa ni burraaqu.
21 Inni huuxxii qoraattii qabu jala ciisa;
shambaqqoo lafa dhaqdhaqii keessa dhokata.
22 Gaaddisni huuxxii qoraattii qabuu isa haguuga;
alaltuun lagaas isa marsa.

23 Yommuu lagni cabsee yaa’utti iyyuu kunoo, inni hin rifatu.
Lagni Yordaanos afaan isaa irra garagalu iyyuu inni hin shishu.
24 Namni utuma inni arguu isa qabuu
yookaan kiyyoodhaan isa qabee funyaan isaa uruu danda’u tokko iyyuu jiraa?

41

1 “Ati hokkoo qurxummiitiin Lewaataan harkiftee baasuu
yookaan arraba isaa funyoodhaan hidhuu ni dandeessaa?
2 Funyaan isaa keessa funyoo baasuu
yookaan lafee mangaagaa isaa hokkoodhaan uruu ni dandeessaa?
3 Inni akka ati isaaf araaramtuuf guddisee si kadhataa?
Afaan nagaatiinis sitti ni dubbataa?
4 Akka ati bara baraan garbicha godhattuuf
inni si wajjin kakuu ni galaa?
5 Ati akka simbirroota wajjin taphattu isa wajjin ni taphattaa?
Yookaan shamarran keetiif isa ni hiitaa?
6 Daldaltoonni isa irratti gatii wal dubbatuu?
Warra bitee gurguruufis isa ni qooduu?
7 Ati gogaa isaa xiyyaan,
yookaan mataa isaa hokkoo ittiin qurxummii qabaniin wawwaraanuu ni dandeessaa?
8 Yoo harka keetiin isa tuqxe, wal’aansoo sana ni yaadatta;
deebitees waan sana hin gootu!
9 Isa mo’anna jedhanii abdachuun soba;
ijumaan isa ilaaluunuu nama hollachiisa.
10 Namni isa dammaqsuuf garaa qabaatu tokko iyyuu hin jiru.
Egaa namni na dura dhaabachuu danda’u eenyu?
11 Namni waa natti kennatee ani deebisuufii qabu eenyu?
Wanni samii jala jiru hundinuu kanuma koo ti.

12 “Ani waa’ee harkaa fi miilla isaa,
waa’ee jabinaa fi dhaaba toluu isaa dubbachuu hin dhiisu.
13 Eenyutu uffata inni irraan uffatu irraa baasa?
Eenyutu luugama qabatee isatti dhi’aata?
14 Eenyutu balbala afaan isaa
isa ilkaan isaa sodaachisaa sanaan marfame banuu danda’a?
15 Dugdi isaa gaachanawwan tarree galan,
kanneen akka malee walitti maxxanfaman qaba;
16 tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaa
akka qilleensi gidduu isaanii hin baaneef baay’ee walitti maxxanu.
17 Isaan jabeeffamanii walitti qabsiifaman;
waan walitti fayyaniif gargar hin baafaman.
18 Haxxissoon isaa balaqqeessa ifaa baasa;
iji isaa immoo akkuma ifa biiftuu reefuu baatuu ti.
19 Afaan isaa keessaa arraba ibiddaatu ba’a;
qaanqeenis afaan isaa keessaa ni faffaca’a.
20 Akkuma aara xuwwee ibidda shambaqqoo
irratti dafqu keessaa ba’uu funyaan isaatii aarri ni ba’a.

21 Hafuurri afaan isaatii ba'u cilee ibiddaa qabsiisa;
afaan isaa keessaas arrabni ibiddaa ni ba'a.
22 Morma isaa keessa jabinatu jira;
sodaachisuunis fuula isaa dura ni utaala.
23 Dachaan foon isaa wal qabateera;
dachaan sunis walitti fayyeera; hin socho'us.
24 Lapheen isaa akka kattaa jabaata;
akka dhagaa daakuus jabaa dha.
25 Yeroo inni ol ka'utti, jajjaboonni ni sodaatu;
yommuu inni lafa sochoosaa dhufutti isaan of irra garagalanii baqatu.
26 Goraadeen itti bu'u illee homaa isa hin godhu;
eeboon yookaan xiyyi yookaan ankaaseenis homaa isa hin godhu.
27 Inni sibiila akka cidiitti,
naasii immoo akka muka tortoreetti heda.
28 Xiyyi isa hin baqachiisu;
dhagaan furrisaa isaaf akkuma habaqii ti.
29 Bokkuun isaaf akkuma cidii ti;
inni mirmirfamuu eebootti ni kolfa.
30 Garaan isaa jalli akka cabaa okkotee kan qara qabuu ti;
akka muka ittiin midhaan dha'aniittis dhoqqee baqaqsa.
31 Inni tuujuba akka okkotee dafquutti koqsiisa;
galaanas akkuma bilqaaxxii dibataa raasa.
32 Inni duuba isaatiin akka karaan ifu ni godha;
namni waan tuujubni sun rifeensa adii qabu se'a.
33 Uumamni homaa hin sodaanne,
kan isaan qixxaatu tokko iyyuu lafa irra hin jiru.
34 Inni warra of tuulu ni tuffata;
warra of jaju hunda irratti mootii dha."

42

Iyyoob

1 Iyyoobis akkana jedhee Waaqayyoof deebii kenne:
2 "Ani akka ati waan hunda hojjechuu dandeessu nan beeka;
karoorri kee tokko iyyuu karaatti hin hafu.
3 Ati, 'Namni beekumsa malee gorsa koo dhoksu kun eenyu?' jettee gaafatte.
Ani dhugumaan waan naaf hin galin, waan dinqii natti ta'e
kan ani hin beekin dubbadheera.

4 "Ati akkana jetteerta;
'Ani nan dubbadhaa mee dhaggeeffadhu;
ani sin gaafadhaa, ati immoo naaf deebisi.'
5 Gurri koo waa'ee kee dhaga'ee ture;
amma garuu iji koo si argeera.
6 Kanaafuu ani of tuffadhee biyyoo fi
daaraa keessa taa'ee qalbii nan jijjiirradha."

Xumura

7 Waaqayyo erga waan kana Iyyoobitti dubbatee booddee Eliifaaz
Teemaanichaan akkana jedhe; "Sababii isin akka Iyyoob garbichi koo
dubbate sana waa'ee koo waan qajeelaa hin dubbatiniif dheekkamsi koo

si'ii fi michoota kee lamaanitti boba'eera. 8 Kanaafuu isin amma jiboota
torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba fuudhaatii gara garbicha koo Iyyoob
dhaqaatii waa'ee ofii keessaniitiif aarsaa gubamu dhi'eessaa. Iyyoob
garbichi koo isinii kadhata; ani kadhannaa isaa nan dhaga'a; akka
balleessaa keessaniittis isinitti hin muru. Isin akka Iyyoob garbichi koo
dubbate sana waa'ee koo waan qajeelaa hin dubbanneetii." 9 Kanaafuu
Eliifaaz Teemaanichi, Bildaad Shuhaahichii fi Zoofaari Naa'imaatichi
waan WAAQAYYO isaanitti hime sana godhan; WAAQAYYOS kadhannaa
Iyyoob dhaga'e.
10 Erga Iyyoob michoota isaatiif kadhatee booddee WAAQAYYO deebisee
isa sooromsee qabeenya inni duraan qabu sana harka lama kenneef.
11 Obboloonni isaa, obboleettonni isaa hundinuu fi warri dur isa beekan
hundi dhufanii mana isaatti isa wajjin nyaatan. Isaanis sababii rakkina
WAAQAYYO isatti fide hundaatiif isaaf gaddanii isa jajjabeessan; tokkoon
tokkoon isaaniis meetii fi qubeelaa warqee kennaniif.
12 WAAQAYYOS kan duraa caalaa jireenya Iyyoob kan fuul duraa eebbise.
Iyyoobis hoolaa kuma kudha afur, gaala kuma ja'a, qotiyyoo kuma lamaa
fi harree dhaltuu kuma tokko qaba ture. 13 Akkasumas ilmaan torbaa fi
intallan sadii qaba ture. 14 Intala isaa jalqabaa Yemiimaa, ishee lammaffaa
Keziiyaa, ishee sadaffaa immoo Qeren-Haphuuk jedhee moggaase. 15 Biyya
sana hunda keessatti dubartoonni akka intallan Iyyoob babbareedan
eessattuu hin argamne. Abbaan isaaniis obboloota isaanii gidduutti dhaala
kenneef.
16 Iyyoobis ergasii waggaa dhibba tokkoo fi afurtama jiraate; innis
hamma dhaloota afuriitti ijoollee fi ijoollee ijoollee isaa arge. 17 Innis
akkasiin bara dheeraa jiraatee dulloomee du'e.

Kitaabota Faarfannaa
Kitaaba Tokkoffaa

1

Faarfannaa 1–41

Karaa Lamaan

1 Namni gorsa hamootaatiin hin deddeebine,
yookaan karaa cubbamootaa irra hin dhaabanne,
yookaan barcuma qoostotaa irra hin teenye, eebbifamaa dha.
2 Garuu inni seera WAAQAYYOOTTI gammada;
seera isaas halkanii guyyaa irra deddeebi'ee itti yaada.
3 Inni akkuma muka qarqara bishaan yaa'uu dhaabamee
yeroo isaatti ija isaa kennu,
kan baalli isaas hin coollagnee ti;
wanni inni hojjetu hundinuus ni tolaaf.

4 Hamoonni garuu akkana miti;
isaan akka habaqii qilleensi fudhatee balleessuu ti.
5 Kanaafuu hamoonni murtii dura,
yookaan cubbamoonni waldaa qajeeltotaa keessa hin dhaabatan.

6 WAAQAYYO karaa qajeeltotaa ni beekaatii;
karaan hamootaa garuu gara badiitti geessa.

Mooticha Waaqni Dibee Moosise

Faarfannaa 2

1 Namoonni maaliif akkanumaan malatu?
Saboonnis maaliif waan akkanumaan mari'atu?
2 Mootonni lafaa ka'anii,
bulchitoonnis WAAQAYYOO fi Masiihii isaatiin mormuuf
walitti qabaman;
3 isaanis, "Kottaa foncaa isaanii of irraa kukkunnaa;
hidhaa isaaniis of irraa hiiknee gannaa" jedhu.

4 Inni samii keessa, teessoo irra taa'ee jiru ni kolfa;
Gooftaanis isaanitti qoosa.
5 Innis aarii isaatiin isaan ifata;
dheekkamsa isaatiinis isaan naasisa;
6 innis, "Ani tulluu koo qulqulluu irra, Xiyoon irra,
mootii koo teessifadheera" jedha.

7 Ani seera WAAQAYYOO nan labsa:

innis akkana anaan jedhe; "Ati ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera.
8 Na kadhadhu;
ani saboota dhaala kee,
handaara lafaas qabeenya kee godhee siifan kenna.

9 Ati ulee sibiilaatiin isaan cabsita;
akka qodaa supheettis isaan hurreessita.”

10 Kanaafuu yaa mootota, qalbeeffadhaa;
bulchitoonni lafaas of eeggadhaa.
11 Sodaadhaan WAAQAYYOON tajaajilaa;
hollachaas gammadaa.
12 Akka inni hin aarreef,
isinis akka karaa irratti hin badneef ilma isaa dhungadhaa;
dheekkamsi isaa dafee boba’aatii.
Warri isatti kooluu galan hundi eebbifamoo dha.

Kadhannaa Nama Ari’atamaa Jiruu

Faarfannaa 3

Faarfannaa Daawit yeroo ilma isaa Abesaaloom jalaa baqatetti faarfate.
1 Yaa WAAQAYYO, diinonni koo akkam baay’atu!
Namoonni baay’een natti ka’aniiru!
2 Namoonni baay’een, “Waaqni isa hin baraaru” jedhanii
waa’ee koo dubbatu.

3 Yaa WAAQAYYO, ati garuu naannoo kootti gaachana koo ti;
ulfina kootis; mataa koos kan ol qabdu suma.
4 Ani guddisee WAAQAYYOTTI nan iyyadha;
innis tulluu isaa qulqulluu irraa deebii naa kenna.

5 Ani nan ciisa; nan rafas;
waan WAAQAYYO ol na qabuuf nan dammaqa.
6 Saba kumaatama qixa hundaan
ka’ee na marse ani hin sodaadhu.

7 Yaa WAAQAYYO ka’i!
Yaa Waaqa koo na baraari!
Mangaagaa diinota kootii hundumaa rukuti;
ilkaan hamootaa illee caccabsi.

8 Fayyinni kan WAAQAYYOO ti.
Eebbi kee saba kee irra haa jiraatu.

Kadhannaa Galgalaa

Faarfannaa 4

Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan Baganaadhaan Faarfatamu.
1 Yaa Waaqa qajeelumma kootii,
yommuu ani si waammadhutti deebii naa kenni.
Ati yeroo rakkina kootti na boqochiisi;
araara kee naa buusi; kadhaa koos dhaga’i.

2 Yaa ilmaan namootaa, isin hamma yoomiitti ulfina koo gara salphinaatti deebiftu?
Isin hamma yoomiitti waan faayidaa hin qabne jaallattanii soba barbaaddu?

3 Isin akka WAAQAYYO warra isaaf bulan ofii isaatiif addaan baafate beekaa;
WAAQAYYO yommuu ani isa waammadhutti na dhaga'a.

4 Yeroo aartanitti cubbuu hin hojjetinaa;
yommuu siree keessan irra jirtanitti,
garaa keessan keessatti yaadaa; cal'isaas.
5 Aarsaa qajeelummaa dhi'eessaa;
WAAQAYYONIS amanadhaa.

6 Namoonni, "Eenyutu waan gaarii nu argi argisiisa?" jedhan baay'ee dha;
yaa WAAQAYYO, ifni fuula keetii nurratti haa ifu.
7 Gammachuu isaan yeroo midhaanii fi daadhiin wayinii isaanii baay'atutti argatan caalaa,
ati garaa koo gammachuu guddaadhaan guutteerta.

8 Ani nagaadhaan nan ciisa; nan rafas;
yaa WAAQAYYO si qofatu,
sodaa malee na jiraachisaatii.

Kadhannaa Ganamaa

Faarfannaa 5

Faarfannaa Daawitii kan ululleedhaan faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO, gurra kee dubbii kootti qabi;
aaduu koo illee naa hubadhu.
2 Yaa mootii koo fi Waaqa ko,
iyya ani gargaarsaaf iyyadhu dhaggeeffadhu;
ani sin kadhadhaatii.

3 Yaa WAAQAYYO, ganamaan sagalee koo ni dhageessa;
anis ganamaan kadhata koo fuula kee duratti nan dhi'eessa;
abdiidhaanis nan eeggadha.
4 Ati Waaqa hamminatti gammadu miti;
hamaanis si wajjin hin jiraatu.
5 Of tuultonni fuula kee dura dhaabachuu hin danda'an.
Atis warra jal'ina hojjetan hunda ni jibbita;
6 Ati warra soba dubbatan ni balleessita.
WAAQAYYO warra dhiiga dheebotanii fi
warra nama gowwoomsan ni xireeffata.
7 Ani garuu araara kee baay'ee sanaan mana keetti ol nan gala;
si sodaachuudhaanis gad jedhee
gara mana qulqullummaa kee qulqulluu sanaatti garagalee nan sagada.

8 Yaa WAAQAYYO, sababii diinota kootiif jedhiitii
qajeelummaa keetiin na dura bu'i;
karaa kees fuula koo duratti naa qajeelchi.
9 Dubbiin afaan isaaniitii ba'u tokko iyyuu hin amanamu;
garaan isaanii badiisaan guutameera.
Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni sobu.
10 Yaa Waaqayyo, yakkitoota ta'uu isaanii isaanitti beeksisi!
Daba isaaniitiinis haa kufan.

Baay’ina cubbuu isaaniitiin isaan balleessi;
isaan sitti fincilaniiruutii.
11 Warri kooluu sitti galan hundinuu garuu haa gammadan;
bara baraanis gammachuudhaan haa faarfatan.
Akka warri maqaa kee jaallatan sitti gammadaniif
ati eegumsa kee isaan irra diriirsi.

12 Yaa WAAQAYYO, ati qajeeltota ni eebbiftaatii;
akka gaachanaattis surraa keetiin isaan marsita.

Kadhannaa Yeroo Dhiphinaa

Faarfannaa 6

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Baganaadhaan faarfatamu. Faarfannaa Daawit kan akka sirna *Shamiiniitiitti* faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO aarii keetiin na hin hifatin;
yookaan dheekkamsa keetiin na hin adabin.
2 Naa gameeraatii yaa WAAQAYYO naaf araarami;
lafeen koos jeeqameeraatii yaa WAAQAYYO na fayyisi.
3 Lubbuun koo akka malee jeeqameera;
kun hamma yoomiitti? Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti?

4 Yaa WAAQAYYO, deebi’iitii lubbuu koo oolchi;
araara keetiif jedhiitii na fayyisi.
5 Namni du’e si hin yaadatu.
Sii’ool keessatti eenyutu si galateeffata?

6 Ani aaduu kootiin bututeera.

Halkan hunda boo’ichaan siree koo nan dhiqa;
imimmaaniinis iddoo ciisichaa koo nan tortorsa.
7 Iji koo gaddaan fajajeera;
sababii diinota koo hundaatiifis dadhabeera.

8 Warri hamaa hojjettan hundinuu narraa fagaadhaa;
WAAQAYYO sagalee boo’icha koo dhaga’eeraatii.
9 WAAQAYYO waammata koo dhaga’eera;
WAAQAYYO kadhannaa koo ni fudhata.
10 Diinonni koo hundinuu haa qaana’an; akka malees haa rifatan;
qaanii tasaatiinis of irra haa garagalan.

Kadhannaa Namni Qajeelaan Kadhatu

Faarfannaa 7

Shiigaayoonni Daawit kan inni waa’ee Kuushi namicha gosa Beniyaamiif jedhee WAAQAYYOOF faarfate.
1 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, ani kooluu sitti nan gala;
warra na ari’atan hunda jalaa na baasi; na oolchis;
2 yoo kanaa achii isaan yeroo namni na oolchu hin jirretti,
akka leencaa na cicciratu; na kukkutatus.

3 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, yoo ani waan kana godhee jiraadhe
yoo harka koo keessa yakki jiraate,

4 yoo ani nama nagaadhaan na wajjin jiraatutti hamaa hojjedhee jiraadhe,
yookaan yoo ani sababii malee diina koo saamee jiraadhe,
5 diinni koo ari'ee na haa qabatu;
jireenya koo lafatti haa dhidhiitu;
ulfina koos awwaara keessa haa buusu.

6 Yaa WAAQAYYO aarii keetiin ka'i;
dheekkamsa diinota kootti ka'i.
Yaa Waaqa koo anaaf dammaqi; murtii qajeelaa labsi.
7 Yaa'iin namootaa naannoo keetti walitti haa qabamu;
atis ol gubbaadhaa isaan bulchi.
8 WAAQAYYO sabootaaf murtii haa kennu.
Yaa WAAQAYYO, akka qajeelummaa kootiitti,
akka amanamummaa kootiittis naa murteessi.
9 Yaa Waaqa qajeelaa,
kan yaadaa fi garaa namaa qortu,
fincila hamootaa balleessi;
qajeeltota immoo jabeessii dhaabi.

10 Gaachanni koo Waaqa;
inni gara toleeyyii ni oolcha.
11 Waaqni abbaa murtii qajeelaa dha;
inni Waaqa guyyaa hunda dheekkamsa isaa mul'isuu dha.
12 Yoo namni qalbii jijjiirrachuu baate,
inni goraadee isaa ni qarata;
iddaa isaas dabsee qopheeffata.
13 Inni meeshaa nama ajjeesu
qopheeffateera; xiyya boba'us ni qopheeffata.

14 Kunoo, namni hamaan hammina ulfaa'a;
jal'ina garaatti baata; soba dhala.
15 Inni gad fageessee boolla qota;
boolla qopheesse sana keessas ni bu'a.
16 Dabni isaa matuma isaatti deebi'a;
jal'inni isaas gubbee mataa isaa irra bu'a.

17 Qajeelummaa isaatiif WAAQAYYOON nan galateeffadha;
maqaa WAAQAYYOO Waaqa Waan Hundaa Oliis faarfannaadhaan nan jajadha.

Ulfina Waaqayyoo

Faarfannaa 8

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan *Gitiitiidhaan* faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO Gooftaa keenya,
maqaan kee lafa hundatti akkam ulfina qabeessa!

Ati ulfina kee
samiiwwan irratti diriirsiteerta.
2 Sababii diinota keetiitiif, amajaajii fi nama haaloo baafatu
afaan qabachiisuuf jettee, afaan daa'immaniitii fi

mucoolii harma hodhanii irraa galata qopheessiteerta.
3 Yommuu ani hojii quba keetii,
samiiwwan kee,
ji'aa fi urjiiwwan ati hundeessitee ilaalutti,
4 akka ati isaaf yaadduuf namni maali?
Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali?

5 Ati xinnoo ishee ofii keetii gad isa goote;
ulfinaa fi kabajaan isa gonfite.
6 Hojii harka keetii irratti bulchaa isa goote;
waan hundas miilla isaa jala galchite;
7 bushaayee fi loon hunda,
bineensota bosonaas,
8 simbirroota samii irraa, qurxummii galaanaa,
waan daandii galaanaatiin darbu
hundas miilla isaa jala galchite.

9 Yaa WAAQAYYO Gooftaa keenya,
maqaan kee lafa hundumaa irratti akkam ulfina qabeessa!

Murtii Waaqayyoo

Faarfannaa 9

Dura bu'aa faarfattootaatiif; Yeedaloo, "Du'a ilmaa" jedhamu. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
waa'ee dinqii kee hundumaas nan odeessa.
2 Ani sittin gammada; nan ililchas;
yaa Waaqa Waan Hundaa Olii, faarfannaadhaan maqaa kee nan jajadha.

3 Diinonni koo dugda duubatti ni deebi'u;
ni gufatu; fuula kee duraas ni badu.
4 Mirga koo fi dhimma koo qabatteerta;
atis murtii qajeelaa kennaa teessoo kee irra teesseerta.
5 Saboota ifattee hamootas balleessiteerta;
maqaa isaaniis baraa hamma bara baraatti haqxeerta.
6 Diinonni badiisa bara baraatiin balleeffamu;
ati magaalaawwan isaanii bubuqqifteerta;
seenaan isaaniis barbadeeffameera.

7 WAAQAYYO garuu bara baraan ni mo'a;
teessoo isaas murtiidhaaf dhaabbateera.
8 Inni qajeelummaadhaan addunyaadhaaf murtii ni kenna;
sabootas murtii qajeelaadhaan bulcha.
9 WAAQAYYO warra cunqurfamaniif irkoo dha;
yeroo rakkinaattis da'oo dha.
10 Warri maqaa kee beekan si amanatu;
yaa WAAQAYYO, ati warra si barbaadan gattee hin beektuutii.

11 WAAQAYYO isa Xiyoon irra jiraatu faarfannaadhaan jajadhaa;
hojii isaa illee saboota keessatti labsaa.

12 Inni haaloo dhiigaa baasu sunis isaan yaadataatii;
iyya warra dhiphataniis hin irraanfatu.

13 Yaa WAAQAYYO, hammam akka diinonni koo na ari'atan ilaali!
Naaf araaramiitii afaan boolla du'aa keessaa na baasi;
14 kunis ani karra Intala Xiyoon irratti
akka galata kee labsuu fi fayyisuu keettis
baay'isee gammaduuf.

15 Saboonni boolla qotan keessa bu'an;
miilli isaaniis kiyyoodhuma isaan dhoksaniin qabame.
16 WAAQAYYO murtii qajeelaa kennuudhaan beekama;
hamoonni garuu hojii harka isaaniitiin kiyyoo seenu.
17 Namoonni hamoon,
warri Waaqa irraanfatan hundinuus sii'oolitti gad bu'u.
18 Rakkattoonni garuu yoom iyyuu hin irraanfataman;
abdiin hiyyeeyyiis bara baraan hin badu.

19 Yaa WAAQAYYO ka'i; jabinni namaa hin mul'atin;
fuula kee duratti sabootatti haa muramu.
20 Yaa WAAQAYYO, sodaa isaanitti buusi;
saboonnis akka namuma ta'an haa beekan.

Murtii Qajeelaa Argachuuf Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 10

1 Yaa WAAQAYYO, ati maaliif achi fagaattee dhaabatta?
Yeroo rakkinaattis maaliif of dhoksita?

2 Namni hamaan of tuulummaa isaatiin hiyyeessa adamsa;
inni maluma malatuun haa qabamu.
3 Namni hamaan hawwii isaatiin of jaja; ofittoo ni eebbisa;
WAAQAYYOON immoo ni arrabsa.
4 Namni hamaan sababii of tuuluuf Waaqa hin barbaadu;
yaada isaa hundumaa keessas Waaqni hin jiru.
5 Karaan isaa yeroo hunda ni milkaa'aaf; inni of tuula;
seerri kees isa irraa fagoo dha;
diinota isaa hundattis tuffiidhaan qummaada.
6 Innis, "Wanni na sochoosu hin jiru;
rakkinnis gonkumaa na hin argatu" ofiin jedha.

7 Afaan isaa abaarsaan, sobaa fi doorsisaan guutameera;
dabaa fi hamminni arraba isaa jala jiru.
8 Inni gandoota keessatti riphee eeggata;
iddoo dhokataattis warra yakka hin qabne ajjeesa.
Ija isaatiinis hiyyeeyyii gaada.
9 Akka leenca daggala isaa keessaatti riphee eeggata.
Hiyyeessa qabachuudhaaf dhokatee eeggata;
hiyyeessas qabatee kiyyoo isaatiin harkifata.
10 Hiyyeessi sunis ni caccaba; gad of qabas;
humna nama hamaa jalattis ni kufa.
11 Innis, "Waaqa irraanfateera;

fuula isaas dhokfateera; gonkumaa hin argu” ofiin jedha.

12 Yaa WAAQAYYO ka’i! Yaa Waaqi harka kee ol kaafadhu.
Rakkataas hin dagatin.
13 Namni hamaan maaliif Waaqa arrabsa?
Maaliifis garaa isaatti,
“Inni waan kanatti na hin gaafatu” jedha?
14 Yaa Waaqi, ati garuu rakkinaa fi gadda warra miidhamanii ni argita;
harka keetiinis gatii baasifta.
Deegaan dabarsee sitti of kenna;
ati ijoollee abbaa hin qabneef gargaaraa dha.
15 Irree nama hamaatii fi jal’aa cabsi;
hamma hamminni isaa dhumee dhabamutti,
hammina isaatti isa gaafadhu.

16 WAAQAYYO bara baraa hamma bara baraatti Mootii dha;
ormoonni lafa isaa irraa ni barbadaa’u.
17 Yaa WAAQAYYO, ati hawwii rakkattootaa ni dhageessa;
isaan jajjabeessita; iyya isaanii illee ni dhaggeeffatta;
18 kunis akka namni biyyoo irraa uumame si’achi isaan hin cunqursineef
ati ijoollee abbaa hin qabnee fi
cunqurfamtootaaf akka dhaabattuuf.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 11

Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Ani WAAQAYYOTTI kooluu galeera.
Yoos isin akkamitti lubbuu kootiin akkana jechuu dandeessu:
“Ati akkuma simbirroo tulluu keetti barrisi.
2 Kunoo namoonni hamoon iddaa isaanii dabsataniiru;
isaan warra toloota ta’an,
dukkana keessa waraanuuf jedhanii,
xiyya isaanii ribuutti dhaabbataniiru.
3 Yoo hundeewwan diigaman, namni qajeelaan
maal gochuu danda’a?”

4 WAAQAYYO mana qulqullummaa isaa qulqulluu sana keessa jira;
teessoon WAAQAYYOO samii irra jira.
Inni ilmaan namootaa ni ilaala;
iji isaas namoota ni qora.
5 WAAQAYYO qajeeltotaa fi jal’oota ni qora;
lubbuun isaa garuu nama goolii jaallatu ni jibbiti.
6 Inni hamoota irratti, barbadaa ibiddaatii fi
dinyii boba’u ni roobsa;
qoodni isaaniis bubbee finiinaa dha.

7 WAAQAYYO waan qajeelaa ta’eef,
murtii qajeelaa jaallata;
toloonnis fuula isaa ni argu.

Kadhannaa Gargaarsa Barbaachaaf Kadhatame

Faarfannaa 12

Dura bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan akka sirna *Shamiini-itiitti* faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO, namni Waaqa sodaatu hin jiruutii ati na gargaar;
ilmaan namaa keessaas namni amanamu dhabameeraatii.
2 Namni hundinuu ollaa isaatti soba dubbata;
isaan nama saadanii garaa lamaan dubbatu.

3 WAAQAYYO afaan nama saadu hunda,
arraba of tuulu hundas haa kukkutu;
4 isaanis, "Nu arraba keenyaan ni moona;
hidhiin keenyas keenyuma;
eenyutu nurratti gooftummaa qaba?" jedhu.

5 WAAQAYYO, "Ani sababii hacuucamuu hiyyeeyyiitiif,
sababii aaduu rakkattootaatiifis amma nan ka'a.
Nagaa isaan hawwan keessas isaan nan jiraachisa" jedha.
6 Dubbiin WAAQAYYOO hir'ina hin qabu;
innis akka meetii boolla ibiddaa keessatti baqfamee
yeroo torba qulqulleeffamee ti.

7 Yaa WAAQAYYO ati nu eegda;
dhaloota akkanaa irraas bara baraan nu oolchita.
8 Yeroo wanni faayidaa hin qabne ilmaan namaa gidduutti kabajamutti
hamoonni of dhiibuudhaan kallattii hundaan asii fi achi naanna'u.

Iyyata Nama Waaqa Amanatee

Faarfannaa 13

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti?
Ati hamma bara baraatti na irraanfattaa?
Hamma yoomiittis fuula kee na duraa dhoksita?
2 Ani hamma yoomiittin rakkina obsee
guyyaa guutuu garaa koo keessatti gadda?
Hamma yoomiitti diinni koo narra aana?

3 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, na ilaali; deebii illee naa kenni.
Akka ani hirriba du'aa hin rafneefis ija kootiif ifa kenni;
4 diinni koo, "Ani isa mo'adheera" jedha;
amajaajiiwwan koos kufaatii kootti gammadu.

5 Ani garuu araara kee nan amanadha;
garaan koos fayyisuu keetti ni gammada.
6 Ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
arjummaan isaa naa baay'ateeraatii.

Namoota Waaqaaf Hin Bulle

Faarfannaa 14

14:1-7 kwf – Far 53:1-6

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Gowwaan garaa isaatti,

“Waaqni hin jiru” jedha.
Isaan xuraa’aniiru; hojiin isaaniis jibbisiisaa dha;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru.

2 WAAQAYYO yoo namni waa hubatu,
kan Waaqas barbaadu, tokko iyyuu jiraate arguuf jedhee,
samii irraa ilmaan namootaa gad ilaala.
3 Hundinuu dogoggoraniiru; hundi isaaniis xuraa’aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.

4 Warri hammina hojjetan
kanneen akkuma waan buddeena nyaataniitti saba koo nyaatan,
warri WAAQAYYOON hin waammanne hundinuu homaa hin beekanii?
5 Isaan sodaadhaan liqimfamaniiru;
Waaqni dhaloota qajeeltotaa wajjin jiraatii.
6 Isin jal’oonni karoora hiyyeeyyii jalaa fashaleessitu;
WAAQAYYO garuu da’oo isaanii ti.

7 Maaloo utuu Xiyoon keessaa fayyinni Israa’eliif dhufee!
Yommuu WAAQAYYO saba isaa warra booji’aman deebisutti,
Yaaqoob haa ililchu; Israa’elis haa gammadu!

Nama Akkamiitu Mana Waaqaa Keessa Jiraachuu Danda’a?

Faarfannaa 15

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, eenyutu dunkaana kee keessa jiraata?
Eenyutu tulluu kee qulqulluu sana irra jiraachuu danda’a?

2 Nama adeemsi isaa mudaa hin qabnee fi
nama waan qajeelaa hojjetu,
nama garaa isaatii dhugaa dubbatuu fi
3 kan arraba isaatiin nama hin hamanne,
nama ollaa isaatti waan hamaa hin hojjennee fi
nama ollaa isaa maqaa hin balleessine,
4 kan nama hamaa tuffatee warra WAAQAYYOON sodaatan garuu kabaju,
yoo waan isa miidhu ta’e illee nama kakuu isaa eegu,
5 nama maallaqa isaa hiiqiidhaan hin liqeessinee fi
kan nama yakka hin qabne miidhuuf jedhee matta’aa hin fudhannee dha.

Namni wantoota kanneen hojjetu,
gonkumaa hin raafamu.

Waaqayyo Dhaala Koo ti

Faarfannaa 16

Miiktaamii Daawit.
1 Yaa Waaqi, ani kooluu sitti galeeraatii,
ati na eegi.

2 Anis WAAQAYYOON, “Ati Gooftaa koo ti;
ani si malee gaarummaa hin qabu” nan jedha.
3 Qulqulloonni lafa irraa garuu ulfina qabeeyyii dha;
anis isaanitti baay’ee nan gammada.
4 Warra waaqota tolfamoo duukaa bu’an,
gaddi isaanii ni guddata.
Dhibaayyuu dhiigaa ani isaaniif hin dhibaafadhu;
yookaan afaan kootiin maqaa isaanii hin dha’u.

5 WAAQAYYO qooda dhaala kootii fi qooda xoofoo koo ti;
ixaa koos situ naa jiraachisa.
6 Funyoon daangaa iddoo gaarii naa bu’eera;
dhugumaan ani dhaala nama gammachiisu qaba.

7 WAAQAYYO isa na gorsu sana ani nan jajadha;
halkanis yaadni koo na qajeelcha.
8 Ani yeroo hunda fuula koo duraa WAAQAYYOON qaba.
Waan inni mirga koo jiruuf ani hin raafamu.

9 Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;
foon koos nagaadhaan jiraata;
10 ati sii’ool keessatti na hin dhiiftuutii,
yookaan amanamaan kee akka tortoru hin gootu.
11 Ati karaa jireenyaa na barsiifta; fuula kee durattis
gammachuudhaan na guutta;
gara mirga keetii gammachuu bara baraatu jira.

Iyyata Nama Qajeelaa

Faarfannaa 17

Kadhannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, iyyata ani murtii qajeelaaf iyyadhu dhaga’i;
boo’icha koos dhaggeeffadhu.
Kadhannaa koo kan afaan nama hin gowwoomsine
keessaa ba’uufis gurra kenni.
2 Murtiin koo si biraa haa dhufu;
iji kees waan qajeelaa haa argu.

3 Ati yoo garaa koo qorte, halkaniinis yoo na ilaalte,
yoo na sakattaates, homaa narratti hin argattu;
ani akka afaan koo cubbuu hin hojjenneef kutadheeraatii.
4 Waa’ee hojii namootaa immoo ani dubbii afaan keetiitiin
karaa gooltotaa irraa of eeggadheera.
5 Tarkaanfiin koo karaa kee irratti cimeera;
miilli koos hin mucucaanne.

6 Yaa Waaqi, waan ati deebii naa kennituuf ani sin waammadha;
gurra kee gara kootti qabiitii kadhannaa koo dhaga’i.
7 Yaa isa warra diinota isaanii jalaa sitti baqatan
harka kee mirgaatiin oolchitu,
ati jaalala kee isa hin geeddaramne sana haala dinqisiisaadhaan
argisiisi.

8 Akka agartuu ija keetiitti na eegi;
gaaddidduu qoochoo keetiitiinis na dhoksi;
9 hamoota na dhiphisan jalaa,
diinota na ajjeesuuf na marsan jalaa na baasi.

10 Isaan garaa isaanii kan namaa hin naane sana ni guduunfu;
afaan isaaniis of tuulummaadhaan dubbata.
11 Isaan faana na dha'u; ammas na marsaniiru;
lafaan na dha'uudhaafis ija babaasu.
12 Isaan akka leenca waa kukkutachuu kajeeluu ti;
akka leenca guddaa riphee waa gaaduu ti.

13 Yaa WAAQAYYO ka'i; itti ba'iitii isaan kuffisi;
goraadee keetiinis hamoota jalaa na baasi.
14 Yaa WAAQAYYO, namoota akkanaa jalaa,
namoota addunyaa kanaa warra qoodni isaanii jireenyuma ammaa ta'e jalaa
harka keetiin na baraari.
Garaan isaanii waan ati isaaniif kuufte haa quufu;
ijoolleen isaaniis akka malee haa quufan;
isaanis waan isaan irraa hafe daa'imman isaaniitiif haa kaa'an.

15 Ani garuu qajeelummaadhaan fuula kee nan arga;
yommuun dammaquttis ani ulfina kee arguudhaan nan quufa.

Faarfannaa Mo'annaa

Faarfannaa 18

18:1-50 kwf – 2Sm 22:1-51

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit garbicha WAAQAYYOO; innis yommuu WAAQAYYO harka diinota isaa hundaa fi harka Saa'ol jalaa isa baasetti dubbii faarfannaa kana WAAQAYYOOF faarfate. Innis akkana jedhe:
1 Yaa WAAQAYYO jabina ko, ani sin jaalladha.

2 WAAQAYYO kattaa koo, da'annoo kootii fi oolchaa koo ti;
Waaqni koo kattaa koo kan ani kooluu itti galuu dha;
inni gaachana kootii fi gaanfa fayyina koo ti; da'annoo koo cimaa dha.

3 Ani WAAQAYYO galanni isaaf malu sana nan waammadha;
diinota koo jalaas nan baraarama.
4 Funyoon du'aa na xaxe;
lolaan badiisaas na liqimseera.
5 Funyoon sii'ool natti marame;
kiyyoon du'aas natti dhufe.

6 Ani dhiphina koo keessatti WAAQAYYOON nan waammadhe;
gargaarsaafis Waaqa kootti nan iyyadhe.
Innis mana qulqullummaa isaatii sagalee koo dhaga'e;
iyyi koos gurra isaa seene.
7 Lafti ni hollatte; ni sochootes;
hundeewwan tulluuwwaniis ni raafaman;

sababii inni dheekkameefis isaan ni hollatan.
8 Aarri funyaan isaatii ol ba’e;
ibiddi waa barbadeessu afaan isaatii ba’e;
cileen boba’us afaan isaatii ba’e.
9 Inni samiiwwan tarsaasee gad bu’e;
duumessoonni gurraachis miilla isaa jala turan.
10 Inni kiirubeelin yaabbatee barrise;
qoochoo qilleensaatiinis ol ba’e.
11 Inni dukkana haguuggii isaa, duumessa samii kan
bokkaadhaan dukkanaa’e immoo godoo isaa godhate.
12 Ifa fuula isaa keessaas duumessi dhagaa cabbiitii fi
bakakkaadhaan tarsaasee ba’e.
13 WAAQAYYO samiidhaa ni qaqawweessa’e;
sagaleen Waaqa Waan Hundaa Oliis ni dhaga’ame.
14 Inni xiyya isaa darbatee diinota bittinneesse;
bakakkaas gad dhiisee isaan fixe.
15 Yaa WAAQAYYO, dheekkamsa keetiin,
humna hafuura funyaan keetii ba’uutiinis,
sululawwan galaanaa ifatti baafaman;
hundeewwan lafaas qullaa hafan.

16 Inni ol gubbaadhaa gad hiixatee na qabe;
bishaanota gad fagoo keessaas na baase.
17 Inni diina koo isa jabaa jalaa, amajaajota koo
warra akka malee natti ciman jalaas na baase.
18 Isaan guyyaa rakkina kootti natti dhufan;
WAAQAYYO garuu gargaarsa koo ture.
19 Inni iddoo bal’aatti na baase;
waan natti gammadeefis na oolche.

20 WAAQAYYO akkuma qajeelummaa kootiitti naa kenneera;
akkuma qulqullina harka koottis na badhaase.
21 Ani karaa WAAQAYYOO eegeeraatii;
Waaqa koo irraa garagalee hammina hin hojjenne.
22 Seerri isaa hundinuu fuula koo dura jira;
anis labsii isaa irraa hin gorre.
23 Ani fuula isaa duratti mudaa hin qabu ture;
cubbuu irraas of eeggadheera.
24 WAAQAYYO akkuma qajeelumma kootti,
akkuma harki koo fuula isaa duratti qulqulluu ta’ettis na badhaaseera.

25 Ati nama amanamaatti amanamummaa kee argisiifta;
nama mudaa hin qabnettis kan mudaa hin qabne taata.
26 Nama qulqulluutti qulqulluu taata;
nama jal’aatti immoo jal’aa taata.
27 Ati warra gad of qaban ni oolchita;
ija of tuulu garuu gad deebifta.
28 Yaa WAAQAYYO ati ibsaa koo jabeessitee ni ibsita;
Waaqni koo dukkana koo ifatti ni geeddara.
29 Ani gargaarsa keetiin loltoota dhiibbadhee nan deema;
Waaqa kootiinis dallaa utaaluu nan danda’a.

30 Waaqa kana karaan isaa mudaa hin qabu;
dubbiin WAAQAYYOO hir'ina hin qabu;
warra isatti kooluu galan hundaaf WAAQAYYO gaachana ta'a.
31 WAAQAYYO malee Waaqni eenyu?
Waaqa keenya malees kattaan eenyu?
32 Kan humna na hidhachiisu,
kan akka karaan koos nagaa ta'u godhu Waaqa.
33 Inni miilla koo akka miilla borofaa godha;
iddoo ol dheeraa irras na dhaabachiisa.
34 Inni harka koo waraanaaf leenjisa;
irreen koos iddaa naasii dabsuu ni danda'a.
35 Ati gargaarsa kee kan nama fayyisu gaachana naaf goota;
harki kee mirgaa ol na qabeera;
gargaarsi kees nama guddaa na godhe.
36 Akka koomeen koo hin mucucaanneef,
miilla kootiif daandii bal'ifteerta.

37 Ani diinota koo ari'ee nan qaqqabadhe;
hamma isaan barbadaa'anittis ani duubatti hin deebine.
38 Ani akka isaan deebi'anii ka'uu hin dandeenyeef isaan nan barbadeesse;
isaanis miilla koo jalatti ni kufan.
39 Ati lolaaf humna na hidhachiifte;
amajaajota koos fuula koo duratti gad deebifte.
40 Akka diinonni koo dugda duubatti deebi'anii baqatan gooteerta;
anis amajaajota koo barbadeesseera.
41 Isaan gargaarsaaf iyyan; garuu kan isaan oolchu tokko iyyuu hin turre;
gara WAAQAYYOOTTIS ni iyyatan; inni garuu deebii hin kennineef.
42 Anis akkuma awwaara bubbeen fudhatuutti isaan nan daake;
akkuma dhoqqee daandii irraatti isaan nan dhidhiite.
43 Ati lola namootaa jalaa na baafteerta;
mataa sabootaa na gooteerta;
sabni ani hin beekne na tajaajila.
44 Namoonni ormaa na sossobatan;
isaan akkuma waa'ee koo dhaga'aniin naaf ajajaman.
45 Isaan hundi abdii kutatan;
hollachaas da'annoo isaanii jabaa keessaa ba'an.

46 WAAQAYYO jiraataa dha! Kattaan koo haa eebbifamu!
Waaqni Fayyisaan koo ol ol haa jedhu!
47 Inni Waaqa haaloo naa baasu,
kan sabootas na jalatti bulchuu dha;
48 diinota koo jalaas na baasa.
Ati amajaajota kootii ol na goota;
gooltota jalaas na baafte.
49 Kanaafuu yaa WAAQAYYO, ani saboota gidduutti sin leellisa;
faarfannaa galataa illee maqaa keetiif nan faarfadha.

50 Inni mo'annaawwan gurguddaa mootii isaatiif ni kenna;
dibamaa isaa Daawitii fi sanyii isaatiif,
jaalala bara baraa ni argisiisa.

Waaqayyo Biiftuu Qajeelummaati

Faarfannaa 19

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Samiiwwan ulfina Waaqaa odeessu;
bantiin samiis hojii harka isaa labsa.
2 Guyyaan tokko guyyaa kaanitti odeessa,
halkan tokkos halkan kaanitti beekumsa mul'isa.
3 Haasaan yookaan dubbiin hin jiru;
sagaleen isaaniis hin dhaga'amu.
4 Ta'us sagaleen isaanii lafa hundumaa,
dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e.
Inni samiiwwan keessatti biiftuudhaaf dunkaana dhaabe;
5 biiftuunis akkuma misirricha dinqa isaatii ba'uutii fi
akkuma mo'ataa fiigicha dorgomutti gammadu tokkoo ti.
6 Isheenis handaara samiiwwanii tokkoo baatee
gara handaara kaaniitti naannofti;
wanni ho'a ishee jalaa dhokatu tokko iyyuu hin jiru.

7 Seerri WAAQAYYOO mudaa hin qabu;
lubbuu namatti deebisa.
Ajajni WAAQAYYOO amanamaa dha;
nama wallaalaa beekaa godha.
8 Seerri WAAQAYYOO qajeelaa dha;
garaadhaaf gammachuu kenna.
Ajajni WAAQAYYOO qulqulluu dha;
ijaafis ifa kenna.
9 WAAQAYYOON sodaachuun qulqulluu dha;
bara baraan jiraata.
Murtiin WAAQAYYOO dhugaa dha;
walumaa galattis qajeelaa dha.
10 Inni warqee caalaa, warqee akka malee qulqulleeffame
caalaa iyyuu gatii qabeessa;
inni damma caalaa,
nadhii dammaa caalaa mi'aawaa dha.
11 Murtii kanaanis tajaajilaan kee ni gorfama;
isa eeguunis gatii guddaa qaba.

12 Eenyutu dogoggora isaa hubachuu danda'a?
Yakka koo isa dhokfamaa irraa na qulqulleessi.
13 Tajaajilaa kee cubbuu ija jabinaan hojjetamu irraa eegi;
cubbuun kunis na hin mo'atin.
Yoos ani hir'ina malee nan jiraadha;
dogoggora guddaa irraas qulqulluu nan ta'a.

14 Yaa WAAQAYYO, Kattaa koo fi Furii ko,
dubbiin afaan kootii fi yaadni garaa koo
fuula kee duratti fudhatamaa haa ta'u.

Kadhannaa Mootiif Kadhatame

Faarfannaa 20

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Guyyaa rakkinaatti WAAQAYYO deebii siif haa kennu;
maqaan Waaqa Yaaqoobis si haa eegu.

2 Inni iddoo qulqulluudhaa gargaarsa siif haa ergu;
Xiyoon irraas jabina siif haa kennu.
3 Aarsaa kee hunda siif haa yaadatu;
qalma kee kan gubamus siif haa fudhatu.
4 Hawwii garaa keetii siif haa kennu;
karoora kee hundas fiixaan siif haa baasu.
5 Yommuu ati mo'attutti ililchinee
maqaa Waaqa keenyaatiin faajjii keenya ol fudhanna.

Waaqayyo waan ati kadhattu hundumaa siif haa kennu.

6 Ani akka Waaqayyo dibamaa isaa fayyisu amma beeka;
Waaqayyo humna nama fayyisu kan harka isaa mirgaa keessa jiru sanaan
samii isaa qulqulluu keessaa deebii ni kennaaf.
7 Namoonni tokko tokko gaariiwwan amanatu; kaan immoo fardeen amanatu;
nu garuu maqaa Waaqayyo Waaqa keenyaa amananna.
8 Isaan gufatanii kufu; nu garuu ol kaana;
jabaannees ni dhaabanna.
9 Yaa Waaqayyo, ati mootiidhaaf mo'annaa kenni!
Yommuu nu si waammannuttis deebii nuu kenni!

Galata Waa'ee Mootichaatiif Dhi'aate

Faarfannaa 21

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqayyo, mootiin jabina keetti baay'ee gammada.
Gargaarsa keettis gammachuun isaa hammam guddaa dha!

2 Ati hawwii garaa isaa kenniteefii jirta;
kadhannaa afaan isaas isa hin dhowwanne.
3 Ati eebba guddaadhaan isa simatte;
gonfoo warqee qulqulluus mataa isaa irra keesse.
4 Inni jireenya si kadhate; atis ni kenniteef;
bara dheeraas bara baraa hamma bara baraatti kenniteef.
5 Ulfinni isaa mo'annaa ati isaaf kenniteen guddaa ta'e;
atis ulfinaa fi surraa isatti uwwifte.
6 Ati eebba bara baraa kenniteef;
akka inni gammachuu argama keetiitiin gammadus goote.
7 Mootichi Waaqayyoon amanataatii;
sababii jaalala Waaqa Waan Hundaa Olii
kan hin geeddaramne sanaatiifis inni hin raafamu.

8 Harki kee diinota kee hunda ni qabata;
harki kee mirgaas warra si jibban ni qaba.
9 Yeroo mul'achuu keetiitti,
akka boolla ibiddi keessaa boba'uu isaan goota.
Waaqayyo dheekkamsa isaatiin isaan liqimsa;
ibiddis isaan fixa.
10 Ati sanyii isaanii lafa irraa,
ijoollee isaaniis ilmaan namaa gidduudhaa ni balleessita.

11 Isaan yoo waan hamaa sitti yaadan,
yoo daba sitti mari'atanis hin milkaa'an.
12 Ati yommuu iddaa kee isaanitti qabdutti,
akka isaan baqatan gootaatii.

13 Yaa WAAQAYYO, jabina keetiin ol ol jedhi;
nu humna kee ni jajanna; ni faarfannas.

Rakkinaa Fi Abdii Nama Qajeelaa

Faarfannaa 22

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo "Borofa Ganamaa" jedhu. Faarfannaa Daawit.

1 Yaa Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte?
Ati na gargaaruu irraa,
iyya koo irraas maaliif akkas fagaatta?
2 Yaa Waaqa ko, ani guyyaa guyyaa sittin iyyadha;
ati garuu deebii naaf hin deebiftu;
halkan halkanis afaan hin qabadhu.

3 Ati garuu Qulqullicha teessoo irra taa'uu dha;
ati galata Israa'el.
4 Abbootiin keenya si amanatan;
isaan si amanatan; atis isaan oolchite.
5 Isaan sitti iyyatan; ni fayyifamanis;
si amanatan; hin qaanofnes.

6 Ani garuu raammoodha malee nama miti;
ani nama namni itti qoosuu fi sabnis tuffatuu dha.
7 Warri na argan hundinuu natti kolfu;
mataa isaanii raasanii na arrabsu.
8 Akkanas jedhu; "Inni WAAQAYYOON amanata;
mee WAAQAYYO isa haa oolchu kaa.
Inni waan isatti gammaduuf, isa haa oolchu."

9 Ati garuu gadameessa keessaa na baafte;
harma haadha koo irrattis, situ nagaan na eege.
10 Ani gaafan dhaladhee jalqabee sirratti nan gatame;
erga haati koo na deessee jalqabdee ati Waaqa koo ti.
11 Ati narraa hin fagaatin;
rakkinni dhi'aateeraatii;
namni na gargaarus hin jiru.

12 Korommiin baay'een na marsu;
korommiin Baashaan jajjaboonis karaa hundumaan na marsu.
13 Isaanis akka leenca beela'ee aaduu
afaan isaanii bal'isanii natti banatu.
14 Ani akkuma bishaaniitti nan dhangalaafame;
lafeen koo hundinuus wal gad dhiise.
Onneen koo gara gagaatti geeddarame;
na keessattis baqe.
15 Jabinni koo akka qiraacii goge;

arrabni koo laagaatti na maxxane;
awwaara du'aa keessas na ciibsite.
16 Saroonni na marsaniiru;
gareen namoota hamoo na marseera;
isaanis harkaa fi miilla koo waraananii fullaasaniiru.
17 Ani lafee koo hunda lakkaa'uu nan danda'a;
isaanis ija babaasanii na ilaalu; akkas ta'uu koottis ni gammadu.
18 Isaan wayyaa koo hiratan;
uffata koottis ixaa buufatan.

19 Yaa WAAQAYYO, ati garuu narraa hin fagaatin;
yaa Jabina koo na gargaaruuf ariifadhu.
20 Lubbuu koo goraadee jalaa,
jireenya koo immoo humna sarootaa jalaa baasi.
21 Afaan leencaa jalaa na miliqsi;
gaanfa gafarsaa jalaas na baasi.

22 Maqaa kee obboloota kootti nan labsa;
waldaa keessattis sin jajadha.
23 Isin warri WAAQAYYOON sodaattan isa jajadhaa!
Isin sanyiin Yaaqoob hundinuu isa ulfeessaa!
Sanyiin Israa'el hundinuus isa sodaadhaa!
24 Inni dhiphina nama dhiphatee hin tuffanne
yookaan hin balfineetii;
yommuu inni gargaarsaaf isatti iyyatettis,
ni dhaga'eef malee fuula isaa hin dhokfanne.

25 Galanni ani yaa'ii guddaa irratti siif galchu si biraa dhufa;
warra si sodaatan durattis wareega koo of irraa nan baasa.
26 Hiyyeeyyiin nyaatanii quufu;
warri WAAQAYYOON barbaaddatanis isa ni jajatu;
garaan keessan bara baraan haa jiraatu!
27 Handaarri lafaa hundinuu ni yaadata;
gara WAAQAYYOOTTIS ni deebi'a;
maatiiwwan sabootaa hundinuus
fuula isaa duratti ni sagadu;
28 mootummaan kan WAAQAYYOOTII;
innis saboota hunda ni bulcha.

29 Sooreyyiin lafaa hundinuu ni nyaatu; ni waaqeffatus;
warri of jiraachisuu hin dandeenye kanneen biyyoo seenan hundi
fuula isaa duratti ni jilbeenfatu.
30 Dhaloonni dhufu isa tajaajila;
dhaloota boriittis waa'een Gooftaa ni himama.
31 Sababii inni waan kana hojjeteef,
isaan saba dhalachuuf jirutti qajeelummaa isaa ni labsu.

Tiksee Gaarii

Faarfannaa 23

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO tiksee koo ti; ani homaa hin dhabu.

2 Inni marga lalisaa keessa na boqochiisa;
gara bishaan tasgabbaa'aattis na geessa;
3 inni lubbuu natti deebisa.
Maqaa isaatiif jedhees
karaa qajeelaa irra na deemsisa.
4 Ani yoon sulula gaaddisa du'aa keessa deeme illee
ati waan na wajjin jirtuuf, homaa hin sodaadhu;
uleen keetii fi bokkuun kee na jajjabeessu.

5 Ati utuma diinonni koo ilaalanuu
fuula koo duratti maaddii naa qopheessita.
Mataa koo zayitii dibda;
xoofoon koos guutuu irraan dhangala'aa dha.
6 Dhugumaan gaarummaan keetii fi araarri kee,
bara jireenya kootii hunda na duukaa bu'u;
anis bara baraan, mana WAAQAYYOO keessa nan jiraadha.

Faarfannaa Mootii Ulfinaatiif Faarfatame

Faarfannaa 24

Faarfannaa Daawit.
1 Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu,
addunyaa fi wanni ishee keessa jiraatu hundinuus kan WAAQAYYOO ti;
2 inni galaanota irratti ishee hundeesseeraatii;
bishaan irras ishee dhaabeera.

3 Eenyutu tulluu WAAQAYYOOTTI ol ba'a?
Iddoo isaa qulqulluu sanas eenyutu dhaabata?
4 Nama harka qulqulluu fi garaa qulqulluu qabu,
nama lubbuu isaa gara waaqa tolfamaatti ol hin kaafne
yookaan nama sobaan hin kakannee dha.
5 Inni WAAQAYYO biraa eebba,
Waaqa Fayyisaa isaa biraa immoo qajeelummaa ni argata.
6 Dhaloonni kun dhaloota warra isa barbaadanii ti;
kan dhaloota warra fuula Waaqa Yaaqoob barbaadanii ti.

7 Yaa karroota nana, mataa keessan ol qabadhaa;
isinis balbalawwan durii,
akka mootiin ulfinaa ol galuuf ol qabamaa.
8 Mootiin ulfinaa kun eenyu?
WAAQAYYO jabaa fi humna qabeessa,
WAAQAYYO isa waraana keessattis humna qabu sanaa dha.
9 Yaa karroota nana, mataa keessan ol qabadhaa;
isinis balbalawwan durii akka mootiin ulfinaa ol galuuf
mataa keessan ol qabadhaa.
10 Mootiin ulfinaa kun eenyu?
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u sun,
inni Mootii ulfinaa ti.

Kadhannaa Yeroo Balaa

Faarfannaa 25

Faarfannaa Daawit.

1 Yaa WAAQAYYO, ani lubbuu koo gara keetti
ol nan qaba.

2 Yaa Waaqa koo ani sin amanadha.
Ati na hin qaanessin;
akka diinonni koo na mo’atanis hin godhin.
3 Namni si eeggatu tokko iyyuu
yoom iyyuu hin qaaneffamu;
warri sababii malee yakka hojjetan
garuu ni qaaneffamu.

4 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na argisiisi;
daandii kees na barsiisi;
5 ati Waaqa Fayyisaa koo waan taateef,
dhugaa keetiin na dura bu’i; na barsiisi;
anis guyyaa guutuu sin eeggadha.
6 Yaa WAAQAYYO, araara keetii fi jaalala kee yaadadhu;
isaan durumaa jalqabanii jiruutii.
7 Cubbuu afaan kootii
yookaan dogoggora koo hin yaadatin;
yaa WAAQAYYO, gaarummaa keetiif jedhiitii
akkuma araara keetiitti na yaadadhu.

8 WAAQAYYO gaarii dha; tolaadhas;
kanaafuu inni daandii isaa cubbamootatti argisiisa.
9 Warra gad of qaban waan qajeelaa ta’een geggeessa;
karaa isaas isaan barsiisa.
10 Karaan WAAQAYYOO hundinuu
warra kakuu isaatii fi seera isaa eeganiif araaraa fi dhugaa dha.
11 Yaa WAAQAYYO, cubbuun koo guddaa ta’u iyyuu
maqaa keetiif jedhiitii dhiifama naa godhi.
12 Namni WAAQAYYOON sodaatu eenyu?
Waaqayyo karaa inni filachuu qabu isa argisiisa.
13 Lubbuun isaa badhaadhummaadhaan jiraatti;
sanyiin isaas lafa dhaala.
14 WAAQAYYO icciitii isaa warra isa sodaatan duraa hin dhoksu;
kakuu isaa illee isaan beeksisa.
15 Iji koo yeroo hunda gara WAAQAYYOO ilaala;
inni miilla koo kiyyoo keessaa ni baasaatii.

16 Gara kootti garagali; garaas naa laafi;
ani kophaa koon jiraatii; rakkataadhas.
17 Yaaddoon garaa kootii baay’ateera;
dhiphina koo keessaas na baasi.
18 Dhiphina kootii fi rakkina koo ilaali;
cubbuu koo hunda naa dhiisi.
19 Akka diinonni koo baay’atan,
hammam akka cimsanii na jibban argi!
20 Lubbuu koo eegi; na oolchis;
sababii ani kooluu sitti galeef,
akka ani qaana’u na hin godhin.

21 Waan ani si eeggadhuuf, amanamummaa fi
qajeelummaan ana haa eegan.

22 Yaa Waaqayyo, rakkina isaa hundumaa keessaa
Israa'elin furi!

Kadhannaa nama qajeelaa

Faarfannaa 26

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, sababii ani jireenya hir'ina
hin qabne jiraadheef, ati naa murteessi;
anis utuu asii fi achi hin raafamin,
WAAQAYYOON amanadheera.
2 Yaa WAAQAYYO, qoriitii na ilaali;
garaa koo fi qalbii koo qori;
3 jaalalli kee kan hin geeddaramne sun ija koo dura jiraatii;
anis dhugaa keetiin nan deddeebi'a.

4 Ani warra nama gowwoomsan wajjin hin taa'u,
yookaan fakkeessitoota wajjin tokkummaa hin qabaadhu;
5 ani waldaa warra hammina hojjetanii nan jibba;
hamoota wajjinis hin taa'u.
6 Yaa WAAQAYYO, ani harka koo qulqullummaadhaan nan dhiqadha;
iddoo aarsaa keetii irras nan naanna'a.
7 Faarfannaa galataa guddisee nan faarfadha;
dinqii hojii keetii hunda nan odeessa.

8 Yaa WAAQAYYO, mana ati keessa jiraattu,
iddoo ulfinni kee jirus nan jaalladha.
9 Lubbuu koo cubbamoota wajjin, jireenya koos
warra dhiiga dhangalaasan wajjin hin balleessin;
10 warra harka isaanii keessa karoorri jal'inaa jiru
kanneen harki isaanii mirgaa matta'aadhaan guutame wajjin na hin
balleessin.
11 Ani garuu jireenya hir'ina hin qabne nan jiraadha;
ati na furi; araaras naa buusi.

12 Miilli koo lafa wal qixxee irra dhaabata;
waldaa guddaa keessattis WAAQAYYOON nan jajadha.

Ija Jabina Nama Waaqayyoo

Faarfannaa 27

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO ibsaa kootii fi fayyina koo ti;
ani eenyunan sodaadha?
WAAQAYYO da'oo jireenya kootii ti;
eenyutu na sodaachisa?
2 Namoonni hamoon yommuu
foon koo nyaachuudhaaf natti dhufan,
diinonni koo fi amajaajonni koo
yommuu na miidhuuf natti ka'an, gufatanii kufu.

3 Yoo duulli na marse illee,
garaan koo hin sodaatu;
yoo waraanni natti baname illee
ani hin raafamu.

4 Ani waan tokko WAAQAYYOON nan kadhadha;
waan kanas nan barbaada:
Kunis bara jireenya kootii guutuu
mana WAAQAYYOO keessa jiraachuu,
miidhagina WAAQAYYOO ilaaluu fi mana qulqullummaa isaa
keessatti isa kadhachuu dha.
5 Inni guyyaa rakkinaa
iddoo ofii jiraatu na kaa'ataatii;
da'oo dunkaana isaa jala na dhoksa;
kattaa gubbaattis ol na baasa.

6 Yommus diinota na marsanii olitti
mataan koo ol jedha;
dunkaana isaa keessatti illee ililleedhaan aarsaa nan dhi'eessa;
WAAQAYYOOF nan faarfadha; nan weeddisas.

7 Yaa WAAQAYYO, yommuu ani si waammadhu, sagalee koo dhaga'i;
naaf araarami; deebiis naaf kenni.
8 Yommuu ati, "Fuula koo barbaadaa!" jettetti,
garaan koo, "Yaa WAAQAYYO, ani fuula kee nan barbaada" siin jedha.
9 Fuula kee na duraa hin dhoksin;
aartee tajaajilaa kee of irraa hin deebisin;
ati gargaaraa koo taateerta.
Yaa Waaqayyo, Fayyisaa ko,
na hin gatin; na hin dhiisinis.
10 Yoo abbaan kootii fi haati koo na dhiisan illee,
WAAQAYYO na simata.
11 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na barsiisi;
sababii ani diinota baay'ee qabuuf
daandii qajeelaa irra na buusi.
12 Fedhii diinota kootiitti dabarsitee na hin kennin;
dhuga baatonni sobduun narratti ka'aniiruutii;
isaanis hafuura jal'inaa baafatu.

13 Anis biyya jiraattotaa keessatti
gaarummaa WAAQAYYOO akkan argu
amma iyyuu nan amana.
14 WAAQAYYOON eeggadhu;
cimi; jabaadhus;
WAAQAYYOON eeggadhu.

Kadhannaa Fi Galata

Faarfannaa 28

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, Kattaa ko, ani sin waammadha;
ati na jalaa hin didin.
Yoo ati na jalaa didde,
ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a.

2 Yommuu ani gargaarsaaf si waammadhee harka koo illee
gara Iddoo Qulqullummaa kee
kan Waan Hundumaa Caalaa Qulqulluu ta’e
sanaatti ol kaafadhu, sagalee kadhannaa koo naa dhaga’i.

3 Namoota hamoo warra jal’ina hojjetan wajjin,
warra garaa isaaniitti hammina qabatanii
olloota isaanii wajjin garuu
nagaa dubbatan wajjin na hin balleessin.
4 Akka hojii isaaniitti,
akkuma hojii isaanii hamaa sanaattis deebisiif;
akkuma hojii harka isaaniitti kenniif;
gatii isaaniif malu isaanumatti deebisi.

5 Sababii isaan hojii WAAQAYYOO,
yookaan waan harki isaa hojjete hin kabajneef
inni isaan diiga;
deebisees isaan hin ijaaru.

6 WAAQAYYO haa eebbifamu!
Inni iyya kadhannaa kootii naa dhaga’eeraatii.
7 WAAQAYYO jabina koo fi gaachana koo ti;
garaan koo isa amanata; anis gargaarsa argadheera.
Garaan koo baay’ee gammada;
anis faarfannaadhaan isa nan galateeffadha.

8 WAAQAYYO jabina saba isaa ti;
dibamaa isaatiifis da’oo fayyinaa ti.
9 Saba kee fayyisi; dhaala kees eebbisi;
tiksee isaanii ta’ii bara baraan isaan baadhu.

Faarfannaa Gooftaa Bubbeetiif Dhi’aate

Faarfannaa 29

Faarfannaa Daawit.
1 Isin jajjabeeyyiin, WAAQAYYOOF fidaa;
ulfinaa fi jabina WAAQAYYOOF fidaa.
2 Ulfina maqaa isaatiif malu WAAQAYYOOF kennaa;
iddoo qulqullummaa isaatti WAAQAYYOON waaqeffadhaa.

3 Sagaleen WAAQAYYOO bishaanota irra jira;
Waaqni ulfinaa ni qaqawweessa’a;
WAAQAYYO bishaanota baay’ee irratti ni qaqawweessa’a.
4 Sagaleen WAAQAYYOO humna qaba;
sagaleen WAAQAYYOO surra qabeessa.
5 Sagaleen WAAQAYYOO birbirsa ni cabsa;
WAAQAYYO birbirsa Libaanoon ni caccabsa.
6 Inni Libaanoonin akka jabbiitti,
Siiriyoonin immoo akka dibicha gafarsaatti ni utaalchisa.
7 Sagaleen WAAQAYYOO
balaqqeessa bakakkaatiin rukuta.
8 Sagaleen WAAQAYYOO gammoojjii sochoosa;

WAAQAYYO Gammoojjii Qaadesh sochoosa.
9 Sagaleen WAAQAYYOO qilxuu micciira;
bosonas qullaatti hambisa.
Hundinuus mana qulqullummaa isaa keessatti, “Ulfina!” jedhee iyya.

10 WAAQAYYO lolaa badiisaatiin olitti teessoo isaa irra taa’a;
WAAQAYYO Mootii ta’ee bara baraan teessoo isaa irra taa’a.
11 WAAQAYYO saba isaatiif jabina kenna;
WAAQAYYO saba isaa nagaadhaan eebbisa.

Galata Nama Afaan Du’aatii Deebi’ee

Faarfannaa 30

Faarfannaa eebba mana qulqullummaatiif Faarfatame. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, sababii ati ol na fuutee
akka diinonni koo natti hin gammanne gooteef,
ani sin jajadha.
2 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
ani gargaarsaaf sin waammadhe; atis na fayyifte.
3 Yaa WAAQAYYO, ati lubbuu koo sii’oolii baafte;
akka ani boolla hin buune gootees na jiraachifte.

4 Isin qulqulloonni isaa, faarfannaadhaan WAAQAYYOON jajadhaa;
maqaa isaa qulqulluu sanaafis galata galchaa.
5 Dheekkamsi isaa hamma liphsuu ijaa ti;
gaarummaan isaa immoo bara jireenyaa guutuudhaaf tura;
boo’ichi galgala tokko qofaaf tura;
ganama garuu ililleetu ta’a.

6 Anis yommuun nagaa argadhetti,
“Ani gonkumaa hin raafamu” nan jedhe.
7 Yaa WAAQAYYO, ati jaalala keetiin
akka tulluu jabaatti na dhaabde;
yeroo ati fuula kee na duraa dhoksitetti garuu
naasuutu na qabate.

8 Yaa WAAQAYYO, ani sin waammadha;
ani gara Gooftaatti akkana jedhee araaraaf nan iyyadha:
9 “Du’uu koo keessaa, boolla bu’uu koo keessaas
faayidaa maaliitu argama?
Biyyoon si galateeffataa?
Amanamummaa kees ni odeessaa?
10 Yaa WAAQAYYO na dhaga’i; na maaris;
Yaa WAAQAYYO, gargaarsa naa ta’i.”

11 Ati boo’icha koo shuubbisuutti geeddarte;
wayyaa gaddaa narraa baaftee gammachuu natti uwwifte;
12 kunis akka lubbuun koo faarfannaadhaan si jajattuu fi
akka isheen hin cal’isneefii dha.
Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, ani bara baraan sin galateeffadha.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 31

31:1-4 kwf – Far 71:1-3

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani kooluu sitti galeera;
ati gonkumaa na hin qaanessin;
qajeelummaa keetiin na oolchi.
2 Gurra kee gara kootti qabi; dafiitii na oolchi;
kattaa ani itti kooluu galu naa ta'i;
na oolchuudhaafis da'oo jabaa naa ta'i.
3 Ati waan kattaa koo fi da'oo koo taateef,
maqaa keetiif jedhiitii na qajeelchi; karaa irras na buusi.
4 Ati iddoo ani itti baqadhu waan taateef,
kiyyoo diinonni koo naa kaa'an keessaa na baasi.
5 Ani hafuura koo dabarsee harka keettin kennadha;
yaa WAAQAYYO Waaqa dhugaa, ati na furi.

6 Ani warra waaqota faayidaa hin qabne abdatan nan jibba;
WAAQAYYOON garuu nan amanadha.
7 Ani jaalala kee kan hin geeddaramne sanatti nan gammada; nan ililchas;
ati dhiphina koo argiteertaatii;
rakkina lubbuu kootii illee beekteerta.
8 Ati dabarsitee diinatti na hin kennine;
miilla koos iddoo bal'aa irra dhaabdeerta.

9 Yaa WAAQAYYO, ani dhiphina keessan jiraatii na baasi;
iji koo gaddaan, lubbuun koo fi dhagni koo gaddaan dadhabaniiru.
10 Jireenyi koo gaddaan, umuriin koo aaduudhaan dhumeera;
jabinni koo sababii dhiphina kootiitiif laafeera;
lafeen koos xuuxameera.
11 Sababii diinota koo hundaatiif,
ani olloota koo biratti waan sodaachisaa,
michoota koo biratti immoo waan jibbisiisaa ta'eera;
warri karaa irratti na arganis na baqatu.
12 Ani akkuma nama du'eetti irraanfatameera;
akkuma qodaa cabaas nan ta'e.
13 Asaasa namoota baay'ee nan dhaga'aatii;
kallattii hundaan sodaatu jira!
Isaan natti malatanii
lubbuu koo balleessuuf mari'atan.

14 Yaa WAAQAYYO, ani garuu sin amanadha;
"Ati Waaqa koo ti" nan jedha.
15 Barri koo si harka jira; diinota koo jalaa,
warra na ari'atan harkaas na baasi.
16 Fuulli kee tajaajilaa kee irratti haa ifu;
jaalala kee kan hin geeddaramne sanaanis na baraari.
17 Yaa WAAQAYYO, ani hin qaaneffamin;
ani si waammadheeraatii;
warri hamoon garuu haa qaaneffaman;
cal'isaniis sii'ool keessa haa bu'an.
18 Afaan soba dubbatu,
kan of tuulummaa fi tuffiidhaan,

nama qajeelaatti kooree dubbatu haa duudu.

19 Gaarummaan kee kan ati warra si sodaataniif ol keesse,
kan ati fuula namootaa duratti
warra kooluu sitti galaniif kennite akkam guddaa dha!
20 Da’oo fuula keetiitiin,
waan namoonni isaanitti malatan jalaa isaan dhoksita;
dunkaana kee keessattis dubbiin tuttuquu jalaa isaan da’eessita.

21 WAAQAYYO haa eebbifamu;
inni yeroo ani magaalaa marfamte keessa turetti,
jaalala isaa dinqisiisaa sana na argisiiseeraatii.
22 Ani yeroon akka malee dhiphadhetti,
“Ani fuula kee duraa badeera!” jedheen ture.
Ati garuu yeroo ani gargaarsaaf sitti iyyadhetti,
kadhannaa koo naa dhageesse.

23 Qulqulloonni isaa hundinuu, WAAQAYYOON jaalladhaa!
WAAQAYYO amanamoota ni eega;
of tuultotaaf garuu akkuma hojii isaaniitti irra dabarsee deebisaaf.
24 Warri WAAQAYYOON abdattan hundinuu jabaadhaa;
garaan keessan hin sodaatin.

Cubbuu Himachuu

Faarfannaa 32

Faarfannaa Daawit. *Maskiil.*
1 Namni yakki isaa dhiifameef,
kan cubbuun isaas haguugameef,
eebbifamaa dha.
2 Namni WAAQAYYO cubbuu itti hin lakkoofne,
kan hafuura isaa keessas gowwoomsaan hin jirre,
eebbifamaa dha.

3 Yeroo ani cubbuu koo himachuu dhiisetti,
guyyaa guutuu aaduu kootiin,
lafeen koo ni bosose.
4 Harki kee halkanii fi guyyaa natti ulfaateeraatii;
jabinni koos akkuma waan ho’a bonaatiin ta’uutti xuuxame.
5 Ergasiis cubbuu koo sitti nan himadhe;
balleessaa koos si hin dhokfanne.
Anis, “Irra daddarba koo, WAAQAYYOOTTI nan himadha” nan jedhe;
atis yakka cubbuu kootii, naa dhiifteerta.

6 Kanaafuu namni amanamaan kam iyyuu,
yeroo ati itti argamtutti si haa kadhatu;
lolaan bishaan guddaas isa bira hin ga’u.
7 Ati iddoo ani itti dhokadhuu dha;
rakkina irraa na eegda;
faarfannaa mo’annaatiinis na marsita.

8 Ani karaa ati irra deemtu irratti sin qajeelcha; sin barsiisas;
ani ija koo jaalalaatiin sin ilaala; sin gorsa.

9 Isin akka farda yookaan gaangoo
hubannaa hin qabnee hin ta'inaa;
isaan yoo luugamaa fi fuuloodhaan qabaman malee
gara kee hin dhufan.
10 Dhiphinni namoota hamoo baay'ee dha;
araarri WAAQAYYOO garuu nama isa amanatu ni marsa.

11 Yaa qajeeltota, isin WAAQAYYOTTI gammadaa; ililchaas;
warri garaa qulqulluu qabdan hundinuu ililchaa.

Waaqa Jajachuu

Faarfannaa 33

1 Yaa qajeeltota, isin WAAQAYYOTTI gammadaa;
isa jajuun tolootaaf ni mala.
2 Kiraaraan WAAQAYYOON galateeffadhaa;
baganaa ribuu kudhan qabuun isaaf faarfadhaa.
3 Faarfannaa haaraa isaaf faarfadhaa; ribuu haalaan rukutaa;
sirriitti rukutaa; gammachuudhaanis ililchaa.

4 Dubbiin WAAQAYYOO qajeelaadhaatii;
inni waan hojjetu hundumaatti amanamaa dha.
5 WAAQAYYO qajeelummaa fi murtii qajeelaa jaallata;
laftis jaalala isaa kan hin geeddaramneen guutamteerti.

6 Samiiwwan dubbii WAAQAYYOOTIIN hojjetaman;
tuunni urjiiwwanii hundinuus
hafuura afaan isaatii ba'uun uumaman.
7 Inni bishaan galaanaa akka tuullaatti walitti qaba;
bishaan tuujubaas kuusaa keessa kaa'a.
8 Lafti hundi WAAQAYYOON haa sodaatu;
sabni addunyaa irra jiraatu hundinuus, guddisee isa haa sodaatu.
9 Inni dubbateeraatii, wanni inni dubbate ni ta'e;
inni ni ajaje; wanni inni ajajes ni raawwate.
10 WAAQAYYO marii sabootaa ni fashaleessa;
akka karoorri namootaa hojii irra hin oolles ni godha.
11 Karoorri WAAQAYYOO garuu bara baraan, yaadni garaa isaas
dhaloota hundumaa keessatti cimee ni dhaabata.

12 Sabni WAAQAYYO Waaqa isaaf ta'e,
namoonni inni akka dhaala ofii isaatti filate eebbifamoo dha.
13 WAAQAYYO samii irraa gad ni ilaala;
ilmaan namootaa hundas ni arga;
14 inni teessoo isaa irra taa'ee,
warra lafa irra jiraatan hunda gad ilaala;
15 inni garaa nama hundumaa uumu sun,
hojii isaanii hunda ni hubata.
16 Mootiin baay'ina loltoota isaatiin du'a hin oolu;
jagnis guddina humna isaatiin du'a jalaa hin ba'u.
17 Fardi mo'annaadhaaf abdii gatii hin qabnee dha;
guddinni humna isaas nama hin oolchu.
18 Garuu iji WAAQAYYOO warra isa sodaatan irra,

warra araara isaa abdatan irras jira;
19 inni lubbuu isaanii du’a jalaa ni baasa;
bara beelaas isaan ni jiraachisa.

20 Lubbuun keenya abdiidhaan WAAQAYYOON eeggatti;
innis gargaarsa keenyaa fi gaachana keenya.
21 Garaan keenya isatti ni gammadaatii;
nu maqaa isaa qulqulluu ni amanannaatii.
22 Yaa WAAQAYYO, akkuma nu abdii keenya
sirra kaa’annutti, araarri kee nurra haa bu’u.

Waaqa Murtii Qajeelaa Jajachuu

Faarfannaa 34

Faarfannaa Daawit. Innis fuula Abiimelek duratti maraatuu of fakkeesseef Abiimelek isa ariinaan yeroo achii deemetti faarfate.

1 Ani yeroo hunda WAAQAYYOON nan eebbisa;
galanni isaas yeroo hunda afaanii na hin bu’u.
2 Lubbuun koo WAAQAYYOON boonti;
cunqurfamtoonni dhaga’anii haa gammadan.
3 Na wajjin WAAQAYYOOF ulfina kennaa;
kottaa walii wajjin maqaa isaa ol kaafnaa.

4 WAAQAYYOON nan barbaaddadhe; innis deebii naa kenne;
sodaa koo hunda keessaas na baase.
5 Warri gara isaa ilaalan ni ifu;
fuulli isaaniis yoom iyyuu hin qaana’u.
6 Hiyyeessi kun ni iyye; WAAQAYYOS isa dhaga’e;
rakkina isaa hundumaa keessaas isa baase.
7 Ergamaan WAAQAYYOO naannoo warra Waaqa sodaatanii
ni qubata; isaan ni oolchas.

8 Akka WAAQAYYO gaarii ta’e mee mi’eeffadhaa ilaalaa;
namni isatti kooluu galu eebbifamaa dha.
9 Isin qulqulloonni isaa WAAQAYYOON sodaadhaa;
warri isa sodaatan homaa hin dhabaniitii.
10 Leenci saafelli iyyuu waa ni dhaba; ni beela’as;
namni WAAQAYYOON barbaaddatu garuu
waan gaarii tokko illee hin dhabu.

11 Yaa ijoollee ko, kottaa na dhaga’aa;
anis WAAQAYYOON sodaachuu isinan barsiisa.
12 Namni jireenya jaallatu, kan bara gaarii arguudhaafis
bara baay’ee hawwu eenyu?
13 Arraba kee waan hamaa irraa,
afaan kees soba dubbachuu irraa eeggadhu.
14 Hammina irraa deebi’i; gaarii hojjedhu;
nagaa barbaadi; duukaa bu’is.

15 Iji WAAQAYYOO qajeeltota irra jira;
gurri isaas iyya isaaniitiif banamaa dha;
16 yaadannoo isaanii lafa irraa balleessuudhaaf,

fuulli WAAQAYYOO warra hamaa hojjetanitti ni hammaata.

17 Qajeeltonni gargaarsaaf iyyatu; WAAQAYYOS isaan dhaga'a.
Rakkina isaanii hunda keessaas isaan baasa.
18 WAAQAYYO warra garaan isaanii cabetti dhi'oo dha;
warra abdii kutatanis ni fayyisa.

19 Rakkinni nama qajeelaa baay'ee dha;
WAAQAYYO garuu hunda isaa jalaa isa baasa;
20 lafee isaa hunda ni eega;
isaan keessaas tokko illee hin cabu.

21 Hamoota hamminatu ajjeesa;
warra nama qajeelaa jibbanitti ni murteeffama.
22 WAAQAYYO lubbuu tajaajiltoota isaa ni fura;
warra isatti kooluu galan keessaa tokkotti illee hin murteeffamu.

Kadhannaa Nama Dhiphatee

Faarfannaa 35

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, warra anaan mormaniin mormi;
warra na lolanis loli.
2 Gaachanaa fi mi'a lolaa qabadhu;
na gargaaruudhaafis ka'i.
3 Warra na ari'anitti
eeboo fi bodee luqqifadhu.
Lubbuu kootiinis,
"Fayyinni kee ana" jedhi.

4 Warri lubbuu koo barbaadan,
haa qaana'an; haa salphatanis;
warri na balleessuuf mari'atanis,
abdii kutatanii duubatti haa deebi'an.
5 Akka habaqii qilleensaan fudhatamee haa ta'an;
ergamaan WAAQAYYOOS isaan haa ari'u.
6 Karaan isaanii dukkanaa'aa fi mucucaataa haa ta'u;
ergamaan WAAQAYYOOS isaan haa ari'u.

7 Isaan sababii malee kiyyoo isaanii dhoksanii
na dura kaa'aniiruutii;
sababii malees boolla naa qotaniiru;
8 utuu inni hin beekin badiisni isatti haa dhufu;
kiyyoon inni dhokse sunis isuma haa qabu;
boolluma qote sanattis haa kufu.
9 Yoos lubbuun ko, WAAQAYYOTTI gammaddi;
fayyisuu isaattis ni ililchiti.
10 Lafeen koo hundi akkana siin jedha:
"Yaa WAAQAYYO, kan akka keetii eenyu?
Ati dadhabdoota warra isaan caalaa jabaatan jalaa baafta;
hiyyeeyyii fi rakkattoota illee saamtota jalaa baafta."

11 Dhuga baatonni sobaa natti ka'an;
waan ani waa'ee isaa hin beeknes na gaafatu.
12 Isaan qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisu;
lubbuu koos kophaatti hambisu.
13 Ani garuu yeroo isaan dhibamanitti,
wayyaa gaddaa nan uffadhe;
lubbuu koos soomaan nan miidhe.
Yeroo kadhannaan koo deebii malee hafettis
14 ani akkuma waan michuu kootiif yookaan obboleessa kootiif gadduutti,
gaddaan asii fi achi deddeebi'e.
Akkuma waan haadha kootiif boo'uuttis,
gaddaan mataa koo nan buuse.
15 Isaan garuu yeroo ani gufadhetti gammadanii walitti qabaman;
utuu ani hin beekin na marsan;
utuu wal irraa hin kutinis na cicciratan.
16 Isaan akkuma warra Waaqatti hin bulleetti hamminaan natti qoosan;
ilkaan isaanii illee natti qaratan.
17 Yaa Gooftaa, ati hamma yoomiitti cal'istee ilaalta?
Lubbuu koo badiisa isaan fidan jalaa,
jireenya koos leenca jalaa baasi.
18 Ani wal ga'ii guddaa keessatti sin galateeffadha;
tuuta guddaa keessatti sin jajadha.

19 Warri akkasumaan diina natti ta'an natti hin gammadin;
warri sababii malee na jibban sunis ija natti hin qisin.
20 Isaan nagaa hin dubbatan;
warra qabbanaan biyya keessa jiraatanittis,
mala sobaa malatu.
21 Isaanis, "Baga! Baga! Ijuma keenyaan isa argine"
jedhanii afaan natti banatu.

22 Yaa WAAQAYYO, ati waan kana argiteerta; hin cal'isin.
Yaa gooftaa, narraa hin fagaatin.
23 Yaa Waaqa koo fi Gooftaa ko, ati mirga kootiif,
dhimma kootiifis dammaqi; ka'i!
24 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
akkuma qajeelummaa keetiitti naa murteessi;
akka isaan natti gammadanis hin godhin.
25 Akka isaan, "Baga! Akkuma nu barbaanne ta'eera!" jedhan,
yookaan akka isaan, "Nu isa liqimsineerra" jedhan hin godhin.

26 Warri dhiphina kootti gammadan hundinuu
haa qaana'an; haa burjaaja'anis;
warri natti kooran hundinuus,
qaanii fi salphina haa uffatan.
27 Warri qajeelumma koo jaallatan,
sagalee guddaadhaan haa ililchan; haa gammadanis.
Isaan yeroo hunda,
"WAAQAYYO inni nagaa garbicha isaatti gammadu
guddaa dha" haa jedhan.

28 Arrabni koo qajeelummaa kee,
guyyaa guutuus galata kee odeessa.

Jal'ina Namaatii Fi Gaarummaa Waaqayyoo

Faarfannaa 36

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit Garbicha WAAQAYYOO.
1 Ani waa'ee cubbamootaa,
ergaa Waaqa bira dhufe garaa koo keessaa qaba:
Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru.

2 Akka cubbuun isaanii ifatti ba'ee hin jibbamneefis,
isaan ijuma ofii isaanii duratti akka malee of saadu.
3 Dubbiin afaan isaanii jal'inaa fi gowwoomsaa dha;
isaan ogummaadhaan hojjechuu fi waan gaarii gochuu dhiisaniiru.
4 Siree isaanii irratti iyyuu isaan hammina xaxu;
karaa cubbuutti of kennu; waan hamaas hin lagatan.

5 Yaa WAAQAYYO, araarri kee samiiwwan bira,
amanamummaan kees duumessa bira ga'a.
6 Qajeelummaan kee akka tulluuwwan gurguddaa ti;
murtiin kees akkuma tuujuba guddaa ti.
Yaa WAAQAYYO, ati namaa fi bineensa ni jiraachifta.
7 Yaa Waaqi, jaalalli kee inni hin geeddaramne sun akkam ulfina qabeessa!
Ilmaan namootaa, gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu galu.
8 Isaan badhaadhummaa mana keetii nyaatanii quufu;
atis laga gammachuu keetii irraa isaan obaafta.
9 Burqaan jireenyaa si bira jiraatii;
nu ifa keetiin ifa argina.

10 Jaalala kee warra si beekaniif,
qajeelummaa kees gara toleeyyiidhaaf ittuma fufi.
11 Miilli of tuultotaa natti hin dhufin;
harki hamootaas dhiibee na hin fageessin.
12 Warri waan hamaa hojjetan kunoo kufanii diriiraniiru;
gad darbatamaniiru; ka'uus hin danda'an!

Qooda Nama Qajeelaa Fi Hamaa

Faarfannaa 37

Faarfannaa Daawit.
1 Ati sababii namoota hamootiif jettee hin aarin
yookaan warra jal'ina hojjetanitti hin hinaafin.
2 Isaan akkuma margaa dafanii coollagu;
akkuma biqiltuu misee dafanii gogu.

3 WAAQAYYOON amanadhu; waan gaariis hojjedhu;
biyyattii keessa jiraadhu; nagaas qabaadhu.
4 WAAQAYYOTTI gammadi;
innis hawwii garaa keetii siif guuta.

5 Karaa kee WAAQAYYOTTI kennadhu;

isa amanadhu; inni siif milkeessa.
6 Inni qajeelummaa kee akka aduu ganamaatti,
murtii kee immoo akka aduu saafaatti ibsa.

7 WAAQAYYO duratti cal'isi;
obsaanis isa eeggadhu;
nama karaan isaa qajeeleefitti,
kan hammina hojjetuttis hin hinaafin.

8 Aarii irraa of eegi; dheekkamsa irraas deebi'i;
hin aarin; aariin hammina qofatti nama geessaatii.
9 Namoonni hamoon ni balleeffamuutii;
warri WAAQAYYOON abdatan garuu lafa dhaalu.

10 Namoonni hamoon yeroo xinnoodhaaf malee si'achi hin jiraatan;
yoo ati isaan barbaadde illee hin argaman.
11 Garraamonni garuu lafa ni dhaalu;
nagaa guddaadhaanis ni gammadu.

12 Namoonni hamoon nama qajeelaatti mari'atu;
ilkaan isaaniis isatti qaratu;
13 Gooftaan hamootatti ni kolfa;
inni akka guyyaan isaanii dhi'aate ni beekaatii.

14 Namoonni hamoon hiyyeeyyii fi
rakkattoota lafaan dha'uudhaaf,
warra karaan isaanii qajeelaa ta'e immoo gorra'uudhaaf,
goraadee isaanii luqqifatu; iddaa isaaniis ni dabsatu.
15 Goraadeen isaanii garuu garaadhuma isaanii waraana;
iddaan isaaniis ni caccaba.

16 Badhaadhummaa hamoonni baay'een qaban irra,
waan xinnoo namni qajeelaan qabu wayya;
17 humni hamootaa ni cabaatii;
WAAQAYYO garuu qajeeltota jabeessee ni dhaaba.

18 WAAQAYYO bara tolootaa ni beeka;
dhaalli isaaniis bara baraan jiraata.
19 Isaan bara hamaa keessa hin qaana'an;
bara beelaa keessas ni quufu.

20 Namoonni hamoon garuu ni barbadaa'u;
diinonni WAAQAYYOOS akkuma miidhagina daraaraa dirree ti;
isaan ni badu; akkuma aaraa ni badu.

21 Namoonni hamoon ni liqeeffatu;
garuu deebisanii of irraa hin baasan;
qajeeltonni garuu arjummaadhaan kennu;
22 warri WAAQAYYO eebbisu lafa ni dhaalu;
warri inni abaaru garuu ni balleeffamu.

23 Adeemsi nama WAAQAYYO biraa ajajama;
inni karaa namicha sanaatti ni gammada.
24 Inni yoo gufate illee lafa hin ga'u;
WAAQAYYO harka isaatiin qabee isa dhaabaatii.

25 Ani dargaggeessan ture; amma immoo dulloomeera;
garuu qajeeltonni gatamuu isaanii
yookaan ijoolleen isaaniis buddeena kadhachuu isaanii hin argine.
26 Qajeeltonni yeroo hundumaa ni arjoomu; ni liqeessus;
ijoolleen isaaniis ni eebbifamu.

27 Waan hamaa irraa deebi'iitii waan gaarii hojjedhu;
yoos ati bara baraan ni jiraatta.
28 WAAQAYYO murtii qajeelaa jaallataatii;
warra isaaf amanamanis hin gatu.

Isaanis bara baraan ni eegamu;
sanyiin hamootaa garuu ni balleeffama.
29 Qajeeltonni lafa ni dhaalu;
bara baraanis ishee irra ni jiraatu.

30 Afaan nama qajeelaa ogummaa dubbata;
arrabni isaas murtii qajeelaa labsa.
31 Seerri Waaqa isaa garaa isaa keessa jira;
miilli isaas hin mucucaatu.

32 Namoonni hamoon qajeeltota gaadu;
isaan ajjeesuus ni barbaadu;
33 WAAQAYYO garuu harka isaaniitti jara hin dhiisu
yookaan yommuu isaan murtiitti dhi'eeffamanitti,
akka isaanitti murteeffamu hin eeyyamu.

34 WAAQAYYOON eeggadhu; karaa isaas eegi.
Inni akka ati lafa dhaaltuuf ulfina siif kenna;
atis badiisa hamootaa ni argita.

35 Nama hamaa fi gara jabeessa,
isaa akkuma muka iddoon isaa itti tolee jiru nan arge.
36 Ergasiis achiin nan darbe; inni garuu achi hin turre;
ani cimsee isa nan barbaade; inni garuu hin argamne.

37 Nama mudaa hin qabne yaadatti qabadhu; tolootas ilaali;
sanyiin nama nagaa hin baduutii.
38 Cubbamoonni hundinuu garuu ni barbadeeffamu;
galgalli nama hamaas hin tolu.

39 Fayyinni qajeeltotaa WAAQAYYO biraa dhufa;
inni yeroo rakkinaatti da'oo isaanii ti.
40 WAAQAYYO isaan gargaara; isaan oolchas;
harka namoota hamoo jalaa isaan baasa;
isaan baraaras; isaan isatti kooluu galaniiruutii.

Kadhannaa yeroo dhiphinaa

Faarfannaa 38

Faarfannaa Daawit. Yaadannoodhaaf.
1 Yaa WAAQAYYO, aarii keetiin na hin ifatin
yookaan dheekkamsa keetiin na hin adabin.
2 Xiyyooliin kee na waraananiiru;
harki kees akka malee natti ulfaateera.
3 Sababii dheekkamsa keetiitiif dhagni koo fayyaa dhabeera;
sababii cubbuu kootiifis lafeen koo nagaa dhabeera.
4 Cubbuun koo na liqimseeraatii;
akkuma ba'aa baatamuu hin danda'amne tokkoottis natti ulfaateera.

5 Sababii gowwummaa kootiitiif,
madaan koo malaa naqate; ni ajaa'es.
6 Ani gad nan qabame; gadis nan cabe;
guyyaa guutuus gaddaan oola.
7 Dugdi koo na boba'a;
dhagni koos fayyaa hin qabu.
8 Ani laafeera; akka malees bututeera;
garaan koo dhiphatee ani aadaan jira.

9 Yaa Gooftaa, hawwiin koo hundinuu fuula kee duratti beekamaa dha;
argansuun koo si duraa hin dhokatu.
10 Lapheen koo ni dha'atti; jilbis na laafeera;
ifni ija kootiis badeera.
11 Michoonni koo fi miiltoon koo sababii madaa kootiitiif narraa hiiqan;
firoonni koos narraa fagaatanii dhadhaabatu.
12 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan kiyyoo naa kaa'aniiru;
warri na miidhuu barbaadanis waa'ee badiisa kootii dubbatu;
guyyaa guutuus hammina natti yaadu.

13 Ani garuu akkuma duudaa dhaga'uu hin dandeenyee,
akkuma arrab-didaa dubbachuu hin dandeenyeetii.
14 Ani akka nama dhaga'uu hin dandeenyee,
akkuma nama afaan isaa deebii kennuu hin dandeenyees ta'eera.
15 Yaa WAAQAYYO, ani sin eeggadha;
yaa Waaqayyo Gooftaa ko, ati deebii naa kennita.
16 Ani, "Akka diinonni koo natti gammadan
yookaan akka isaan yeroo miilli koo mucucaatutti natti of jajan
hin eeyyamin" jedheeraatii.

17 Ani kufuu ga'eeraatii;
dhukkubbiin koos takkumaa na hin dhiifne.
18 Ani balleessaa koo nan himadha;
sababii cubbuu kootiitiifis nan gadda.
19 Warri akkasumaan diinota koo ta'an jajjaboo dha;
warri sababii malee na jibbanis hedduu dha.
20 Warri qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisan diinota koo ti;
ani waan gaarii duukaa nan bu'aatii.

21 Yaa WAAQAYYO, ati na hin gatin;
yaa Waaqa ko, narraa hin fagaatin.
22 Yaa Gooftaa, yaa fayyisaa ko,
na gargaaruudhaaf ariifadhu!

Fuula Waaqaa Duratti Namni Xinnaa Dha

Faarfannaa 39

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit.
1 Ani akkana nan jedhe; "Ani karaa koo nan eeggadha;
arraba koos cubbuu irraa nan ittisa;
hamma namni hamaan na bira jiruttis,
afaan kootti luugama nan kaa'adha."
2 Ani cal'isee akkuma duudaa nan ta'e;
waan gaarii dubbachuu irraas of nan qusadhe;
dhiphinni koo garuu ittuma caale;
3 onneen koo na keessatti bulluqaa deeme;
yeroo ani irra deddeebi'ee yaadettis ibiddi sun ni boba'e;
anis arraba kootiin akkana jedheen dubbadhe:

4 Yaa WAAQAYYO, ati dhuma jireenya kootii na argisiisi;
dheerina umurii kootiis na barsiisi;
jireenyi koo akkam dafee akka darbus na beeksisi.
5 Kunoo, ati bara koo taakkuu tokkittii gooteerta;
umuriin koos fuula kee duratti homaattuu hin hedamu;
jireenyi nama hundumaas akkuma qilleensa shuf jedhee darbuu ti.
6 Dhuguma iyyuu namni akkuma gaaddidduu deddeebi'a;
dhugumaan inni akkasumaan goolama;
namni qabeenya ni kuusa; garuu eenyuuf akka walitti qabu hin beeku.

7 "Egaa amma yaa Gooftaa, ani maalin eeggadha?
Abdiin koo suma irra jira.
8 Dogoggora koo hunda irraa na oolchi;
nama gowwoonni itti kolfan na hin godhin.
9 Ani duudaa dha; afaan koos hin saaqqadhu;
kan waan kana godhe sumaatii.
10 Ani rukuttaa harka keetiitiin dhumeeraatii;
dha'icha kee narraa fuudhi.
11 Ati sababii cubbuu isaaniitiif namoota ifatta; ni adabdas;
akkuma biliis qabeenya isaanii ni balleessita;
dhugumaan namni hundinuu qilleensuma shuf jedhee darbuu dha.

12 "Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga'i;
iyya ani gargaarsa barbaachaaf iyyus dhaggeeffadhu;
boo'icha koos cal'istee hin ilaalin.
Ani akka alagaatti si bira nan jiraadhaatii;
akkuma abbootii koo hundumaattis ani nama biyya ormaa ti.
13 Utuun godaanee lafa irraa hin dhabamin dura
akkan deebi'ee gammaduuf, ija kee narraa deebifadhu."

Faarfannaa Galataatii fi Kadhannaa

Faarfannaa 40

40:13-17 kwf – Far 70:1-5

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.

1 Ani obsaan WAAQAYYOON nan eeggadhe;
innis gara kootti garagalee iyya koo naa dhaga’e.
2 Inni boolla sodaachisaa keessaa,
dhoqqee nama liqimsu keessaas na baase;
miilla koo kattaa irra dhaabe;
ejjeta koos naa jabeesse.
3 Innis faarfannaa haaraa,
faarfannaa galataas afaan koo keessa
Waaqa keenyaaf kaa’e.
Namoonni baay’een arganii WAAQAYYO sodaatu;
isas ni amanatu.

4 Namni WAAQAYYOON abdatu,
kan gara of tuultotaa hin ilaalle,
namni warra karaa irraa jal’atanii
waaqota sobaa duukaa bu’initti hin gara galle
eebbifamaa dha.
5 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
dinqiin ati hojjette baay’ee dha;
waan ati nuuf yaadde,
namni tokko tokkoon sitti himuu danda’u
tokko iyyuu hin jiru;
yoo ani waa’ee isaanii labsee dubbadhe illee,
baay’inni isaanii hamma hin qabu.

6 Ati aarsaa fi kennaa hin feene;
gurra koo garuu naa banteerta;
aarsaa gubamuu fi aarsaa cubbuu ati hin barbaanne.
7 Yeroo sana ani akkana nan jedhe; “Ani kunoo ti; ani dhufeera;
waa’een koo kitaaba maramaa keessatti barreeffameera.
8 Yaa Waaqa ko, ani fedhii kee raawwachuutti nan gammada;
seerri kee garaa koo keessa jira.”

9 Ani yaa’ii guddaa keessatti qajeelummaa nan labsa;
Yaa WAAQAYYO, akkuma ati beektu,
ani afaan koo hin qabadhu.
10 Ani qajeelummaa kee garaa koo keessa hin dhoksu;
waa’ee amanamummaa keetiitii fi waa’ee fayyisuu keetii nan odeessa;
jaalala keetii fi dhugaa kees
yaa’ii guddaa duraa hin dhoksu.

11 Yaa WAAQAYYO araara kee na hin dhowwatin;
jaalalli keetii fi dhugaan kee yeroo hunda ana haa eegan.
12 Rakkinni hamma hin qabne na marseeraatii;
cubbuun koos na liqimseera; arguus dadhabeera;
cubbuun koo rifeensa mataa koo caalaa baay’ata;
onneen koos na keessatti laafteerti.

13 Yaa WAAQAYYO, na fayyisuutti gammadi;

yaa WAAQAYYO, na gargaaruudhaaf dafii kottu.
14 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan hundinuu,
haa qaana'an; haa burjaaja'anis.
Warri badii koo hawwan hundi,
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
15 Warri, "Baga! Baga!" anaan jedhan,
qaanii isaaniitiin haa rifatan.
16 Warri si barbaadan hundinuu garuu
sitti gammadanii haa ililchan.
Warri fayyisuu kee jaallatan yeroo hunda,
"WAAQAYYO guddaa dha!" haa jedhan.

17 Ani garuu hiyyeessaa fi rakkataa dha;
ta'us Gooftaan naaf yaada.
Ati gargaarsa koo fi fayyisaa koo ti;
yaa Waaqa ko, hin turin.

Kadhannaa Nama Dhukkubsatee

Faarfannaa 41

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Namni hiyyeessaaf yaadu eebbifamaa dha;
guyyaa rakkinaatti WAAQAYYO isa ni oolcha.
2 WAAQAYYO isa ni eega; bara jireenya isaas ni dheeressa;
lafa irratti isa eebbisa;
hawwii diinota isaattis dabarsee isa hin kennu.
3 WAAQAYYO siree inni dhukkubsatee irra ciisu irratti isa kunuunsa;
fayyisees siree dhukkubaa irraa isa ni kaasa.

4 Anis, "Yaa WAAQAYYO na maari;
ani cubbuu sitti hojjedheeraatii na fayyisi" nan jedhe.
5 Diinonni koo hamminaan, "Inni yoom du'ee maqaan isaa
lafa irraa bada?" jedhanii waa'ee koo dubbatu.
6 Namni tokko yeroo na gaafachuu dhufutti,
utuma garaa isaatti hammina kuufatee qabuu, sobee dubbata;
gad ba'ees iddoo hundumatti odeessa.

7 Warri na jibban hundinuu waa'ee koo walitti hasaasu;
waan akka malee hamaa ta'es natti mari'atu.
8 Isaanis, "Dhukkubni hamaan isa qabateera;
inni si'achi iddoo ciisu sanaa hin ka'u" jedhu.
9 Michuun koo inni natti dhi'aatu,
inni ani amanadhe,
inni buddeena koo nyaate
koomee isaa natti ol fudhate.

10 Ati garuu yaa WAAQAYYO na baasi;
akka ani haaloo baafadhuufis ol na kaasi.
11 Akka ati natti gammaddu ani beeka;
diinni koo narra hin aanuutii.
12 Ati sababii amanamummaa kootiitiif utubdee na qabda;
baruma baraanis fuula kee dura na dhaabda.

13 WAAQAYYO Waaqni Israa’el,
bara baraa hamma bara baraatti haa eebbifamu.
Ameen; Ameen.

Kitaaba Lammaffaa

42

Faarfannaa 42–72

Waaqayyon Dheebochuu

Dura bu’aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Ilmaan Qooraahi.

1 Akkuma gadamsi bishaan yaa’utti gaggabu sana,
yaa Waaqa ko, lubbuun koo sitti gaggabdi.
2 Lubbuun koo Waaqayyoon Waaqa jiraataa dheebotti.
Ani yoomin dhaqee fuula Waaqaa arga?
3 Imimmaan koo halkanii guyyaa soora naa ta’eera;
namoonni guyyaa guutuu “Waaqni kee eessa jira?” anaan jedhuutii.
4 Ani yommuun waan kana yaadadhutti,
lubbuu koo of keessatti nan dhangalaasa:
ilillee fi faarfannaa galataatiin
tuuta ayyaana ayyaaneffatu tokko,
hiriiraan gara mana Waaqaatti geggeessaa
tuuticha wajjin akkamitti akka ani deemaa ture yaadadha.

5 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra keeyyadhu;
ani amma iyyuu isa nan jajadha.
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

6 Lubbuun koo na keessatti gadditeerti;
kanaafuu ani biyya Yordaanos irraa,
fiixee Hermoonii fi
Gaara Miizaarii irraa si yaadadha.
7 Huursaa fincaa’aa keetiitiin,
tuujubni tuujuba waama;
dambalii fi dha’aan kee hundinuu, narra yaa’an.

8 WAAQAYYO guyyaadhaan jaalala isaa kan hin geeddaramne ni ajaja;
halkan immoo faarfannaan isaa na wajjin jira;
kunis kadhannaa ani Waaqa jireenya kootii kadhadhuu dha.

9 Anis Waaqa Kattaa kootiin akkana nan jedha;
“Ati maaliif na dagatte?
Maaliif ani diinaan cunqurfamee gaddaan jiraadha?”
10 Amajaajonni koo guyyaa guutuu,
“Waaqni kee eessa jira?” jedhanii natti qoosudhaan,
akkuma goraadee lafee koo keessaatti na dhiphisu.

11 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra kaa’adhu;

ani amma iyyuu isa nan galateeffadha;
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

Tumsaa fi Furama Barbaachaaf Kadhachuu

Faarfannaa 43

1 Yaa Waaqi, naa murteessi;
saba hin amanametti dubbii koo naa falmi;
gowwoomsitootaa fi jal'oota jalaas na baasi.
2 Ati Waaqa jabina kootii ti.
Maaliif na gatte?
Ani maaliifin diinaan cunqurfamee
gaddaan jiraadha?
3 Ifa keetii fi dhugaa kee ergi;
isaan na haa qajeelchan;
gara tulluu kee qulqulluutti,
gara iddoo ati jiraattu sanaatti ana haa fiddan.
4 Yoos ani gara iddoo aarsaa Waaqaa,
gara Waaqa gammachuu fi ilillee koo nan dhaqa.
Yaa Waaqayyo, Waaqa ko,
ani baganaadhaan sin galateeffadha.

5 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra kaa'adhu;
ani amma iyyuu isa nan galateeffadha;
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

Faaruu Boo'ichaa

Faarfannaa 44

Dura bu'aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Ilmaan Qooraahi.
1 Yaa Waaqi, waan ati bara durii,
jabana isaanii keessa hojjette sana,
abbootiin keenya nutti himaniiru;
nuus gurra keenyaan dhageenyeerra.
2 Ati harka keetiin saboota ariitee baafte;
abbootii keenya immoo ni dhaabde;
namoota ni balleessite;
abbootii keenya garuu bilisa baafte.
3 Harka kee mirgaatiin, irree keetii fi ifa fuula keetiititiin dhaalan malee
isaan goraadee isaaniitiin lafa sana hin dhaalle;
yookaan irreen isaanii mo'annoo isaaniif hin fidne;
ati isaan jaallatteertaatii.

4 Ati Mootii koo fi Waaqa koo
kan Yaaqoobiif mo'icha ajajjuu dha.
5 Nu siin diinota keenya duubatti deebifna;
maqaa keetiinis amajaajota keenya gad dhidhiinna.
6 Ani iddaa koo hin amanadhu;
goraadeen koos mo'annaa naa hin fidu;
7 ati garuu diinota keenya jalaa nu oolchita;
warra nu jibban immoo ni qaanessita.

8 Nu yeroo hundumaa Waaqaan dhaadanna;
maqaa kees bara baraan ni galateeffanna.

9 Amma garuu ati nu gatteerta; gadis nu deebifteerta;
ati loltoota keenya wajjin hin baane.
10 Akka nu diinota keenya baqannu nu gooteerta;
warri nu jibbanis nu saamaniiru.
11 Ati akka hoolota qalamuuf qopheeffamanii nu gooteerta;
ormoota keessas nu bittinneessiteerta.
12 Saba kee gatii xinnaatti gurgurteerta;
gurgurtaa isaanii irraas bu'aa hin arganne.

13 Ollaa keenya duratti nama kolfaa,
warra naannoo keenyaa birattis
waan qoosaatii fi nama tuffii nu gooteerta.
14 Ormoota keessatti waan mammaaksaa nu goote;
namoonnis mataa nutti raasan.
15 Salphinni koo guyyaa guutuu fuula koo dura jira;
fuulli koos qaaniidhaan haguugameera.
16 Kunis sababii dubbii warra na tuffataniitii fi warra na arrabsaniitiif,
sababii diinaatii fi sababii nama haaloo baafatuutiif ta'e.

17 Kun hundi nutti dhufeera;
ta'us nu si hin daganne;
yookaan kakuu kee keessatti amanamummaa hin dhabne.
18 Garaan keenya dugda duubatti hin deebine;
tarkaanfiin keenyas karaa kee irraa hin jal'anne.
19 Ati garuu iddoo waangoonni jiraatanitti nu caccabsite;
dukkana hamaadhaan nu haguugde.

20 Utuu nu maqaa Waaqa keenyaa irraanfannee,
yookaan utuu harka keenya gara waaqa ormaatti bal'ifannee jiraannee,
21 silaa Waaqni waan kana bira hin ga'u turee?
Inni icciitii garaa namaa beekaatii.
22 Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;
akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra.

23 Yaa Gooftaa dammaqi! Ati maaliif rafta?
Ka'i! Bara baraanis nu hin gatin.
24 Ati maaliif fuula kee dhokfatta?
Maaliifis dhiphinaa fi hacuucamuu keenya irraanfatta?

25 Lubbuun keenya biyyootti dabalamteertii;
garaan keenyas lafatti maxxaneera.
26 Ka'iitii nu gargaar; sababii jaalala kee
kan hin geeddaramneetiifis nu furi.

Faarfannaa Cidha Mootii

Faarfannaa 45

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo ilmaan Qooraahi kan "Daraaraa" jedhamu. *Maskiil.* Faarfannaa cidhaa.

1 Yommuu ani mootiidhaaf faarfadhutti,
yaadni gaariin garaa koo guutee irra dhangala'a;
arrabni koos akkuma biirii barreessaa ogeessa tokkoo ti.

2 Ati nama hundumaa caalaa miidhagaa dha;
hidhii kee irra surraatu dhangala'a;
kanaafuu Waaqni bara baraan si eebbiseera.
3 Yaa gooticha, goraadee kee luqqeettuutti hidhadhu;
ulfinaa fi surraa uffadhu.
4 Sababii dubbii dhugaatiif, gad of qabiisaa fi qajeelummaatiif,
miidhagina keetiin mo'annaadhaan fuula duratti gulufi;
harki kee mirgaas hojii sodaachisaa haa hojjetu.
5 Xiyyawwan kee qara qabeeyyiin sun onnee diinota mootii haa waraanan;
saboonnis miilla kee jalatti haa jijjiganii.
6 Yaa Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara baraatti ni jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni ta'a.
7 Ati qajeelummaa jaallatta; jal'ina immoo ni jibbita;
kanaafuu Waaqayyo, Waaqni kee hiriyoota kee caalaatti,
zayitiidhaan gammachuu si dibeera.
8 Uffanni kee hundinuu qumbiidhaan,
argeessaa fi qundhiidhaan ni urgaa'a;
masaraawwan ilka arbaatiin miidhagfaman keessattis
muuziiqaan mi'a ribuu si gammachiisa.
9 Intallan mootootaa dubartoota kee warra kabajamoo keessa jiru;
mootittiinis warqee Oofiiriitiin miidhagfamtee
karaa harka mirga keetii dhaabatti.

10 Yaa intalaa dhaga'i; hubadhu; gurra kees as qabi;
saba keetii fi mana abbaa keetii irraanfadhu.
11 Mootiin miidhagina kee hawwa;
waan inni gooftaa kee ta'eef isa kabaji.
12 Intalli Xiiroos kennaa fiddee dhufti;
sooreyyiinis garaa si laafifachuu barbaadu.

13 Intalli mootii ulfina guddaadhaan diinqa ishee jirti;
uffanni ishees warqeedhaan dha'ame.
14 Isheenis uffata halluu garaa garaa qabu uffattee
gara mootiitti geeffamti;
durboonni waa'elli ishees ishee duukaa bu'anii
gara keetti fidamu.
15 Isaanis gammachuu fi ililleedhaan ol galfamu;
masaraa mootichaas ni seenu.

16 Ilmaan kee iddoo abbootii keetii bu'an;
atis lafa hunda irratti isaan ni moosifta.
17 Ani akka maqaan kee dhaloota hunda keessatti yaadatamu nan godha;
kanaafuu saboonni bara baraa hamma bara baraatti si jajatu.

Waaqayyo nu wajjin jira

Faarfannaa 46

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi. Haala *Alaamootiitiin*.

1 Waaqni da'oo fi jabina keenya;
inni gargaarsa yeroo hunda rakkina keessatti nu wajjin jiruu dha.
2 Kanaafuu yoo lafti raafamtee
tulluuwwanis garaa galaanaa keessa gadi bu'an iyyuu nu hin sodaannu.
3 Utuu bishaan isaas huursee hoomachaa'ee
tulluuwwanis raafama isaatiin socho'an iyyuu nu hin sodaannu.

4 Lagni yaa'aan isaa magaalaa Waaqaa gammachiisu
kan iddoo qulqulluu Waaqni Waan Hundaa Olii jiraatuuf gammachuu kennu tokko jira.
5 Waaqni magaalattii keessa jira; isheenis hin raafamtu;
ganama barii Waaqni ishee gargaara.
6 Saboonni ni raafaman; mootummoonnis ni kufan;
inni sagalee isaa dhageessise; laftis ni baqxe.

7 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira;
Waaqni Yaaqoob da'oo keenya.

8 Kottaa, hojii WAAQAYYOO ilaalaa;
badiisa inni lafa irratti fides argaa.
9 Inni hamma handaara lafaatti waraana ni balleessa;
iddaa ni cabsa; eeboo ni burkuteessa;
gaachanas ibiddaan guba.
10 "Cal'isaa; akka ani Waaqa ta'es beekaa;
ani saboota gidduutti ol ol nan jedha;
lafa irrattis ol ol nan jedha."

11 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira;
Waaqni Yaaqoob da'oo keenya.

Waaqayyo Mootii Addunyaa ti

Faarfannaa 47

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.

1 Isin saboonni hundinuu harka keessan rukutaa;
sagalee ol fudhadhaatii gammachuudhaan Waaqaaf ililchaa.
2 WAAQAYYO Waaqa Waan Hundaa Olii,
Mootichi guddaan lafa hundumaa, sodaachisaadhaatii!
3 Inni saboota nu jala,
namootas miilla keenya jala galcheera.
4 Innis nu warra Yaaqoob isa inni jaallate sanaaf ulfina taaneef,
dhaala keenya nuu fileera.

5 Waaqni ililleedhaan, WAAQAYYO sagalee
malakataatiin ol ba'e.
6 Faarfannaa galataa Waaqaaf faarfadhaa;
faarfannaa galataa faarfadhaa;
faarfannaa galataa Mootii keenyaaf faarfadhaa;

faarfannaa galataa faarfadhaa.

7 Waaqni Mootii lafa hundaa ti;
faarfannaa galataa hubannaadhaan faarfadhaa.
8 Waaqni saboota irratti Mootii dha;
Waaqni teessoo isaa qulqulluu irra taa’eera.
9 Qondaaltonni sabootaa,
akkuma saba Waaqa Abrahaamitti walitti qabamu;
mootonni lafa irraa kan Waaqaatii;
innis guddisee ol ol jedheera.

Xiyoon Tulluu Waaqayyoo

Faarfannaa 48

Weedduu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.

1 Magaalaa Waaqa keenyaa keessatti,
tulluu isaa qulqulluu irrattis, WAAQAYYO guddaa dha;
waan hundaa olittis galanni isaaf mala.

2 Tulluun Xiyoon gara kaabaatti argama;
dheerina isaatiinis ni bareeda.
Innis gammachuu addunyaa hundaa ti;
magaalaa Mooticha Guddaatis.
3 Waaqni da’annoo ishee keessa jira;
inni da’annoo ishee ta’uu isaa argisiiseera.

4 Mootonni humna walitti daratanii
tokkummaadhaan itti qajeelan.
5 Isaanis ishee arganii dinqifatan;
sodaataniis baqatan.
6 Achittis akkuma muddama dubartii ciniinsifattuutti,
hollannaan isaan qabate.
7 Atis bubbee ba’a biiftuutiin
dooniiwwan Tarshiish caccabsite.

8 Akkuma dhageenye sana,
magaalaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’uu keessatti,
magaalaa Waaqa keenyaa keessatti, akkasuma argineerra;
Waaqni bara baraan jabeessee ishee dhaaba.

9 Yaa Waaqayyo, nu mana qulqullummaa kee keessatti,
jaalala kee kan hin geeddaramne sana irra deddeebinee yaadna.
10 Yaa Waaqayyo, galanni kee akkuma maqaa keetii
handaara lafaa ga’a;
harki kee mirgaas qajeelummaan guutameera.
11 Sababii murtii keetiitiif,
Tulluun Xiyoon haa gammaddu;
intallan Yihuudaas haa ililchan.

12 Xiyoon irra naanna’aa; naannoo ishee irras adeemaa;
gamoowwan ishees lakkaa’aa.
13 Dhaloota itti aanutti akka himtaniif,

dallaa eegumsa ishee sirriitti hubadhaa;
galma ishees ilaalaa.

14 Waaqni kun bara baraa hamma bara baraatti Waaqa keenyaatii;
inni hamma dhumaatti illee nu qajeelcha.

Qabeenya abdachuun faayidaa hin qabu

Faarfannaa 49

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Yaa namoota, isin hundi waan kana dhaga’aa;
warri addunyaa kana irra jiraattan hundinuu dhaggeeffadhaa;
2 xinnaa fi guddaan, sooressii fi hiyyeessi walumaan
dhaggeeffadhaa; kunis:
3 Afaan koo dubbii ogummaa dubbata;
wanti ani garaatti yaadus hubannaa kenna.
4 Gurra koo gara mammaaksaatti nan qabadha;
hibboo koos baganaadhaan nan ibsadha.

5 Bara rakkinaa, yeroo gowwoomsitoonni hamoon
na marsanitti, ani maaliifan sodaadha?
6 Isaan qabeenya isaanii amanatu;
guddina sooruma isaaniitiinis boonu.
7 Namni lubbuu nama gara biraa furu,
yookaan gatii furii nama sanaa Waaqaaf baasu tokko iyyuu hin jiru;
8 furiin lubbuu namaa gatii guddaa qabaatii;
gatiin quufsaanis yoom iyyuu hin argamu;
9 silaa inni bara baraan ni jiraata;
hin tortorus ture.
10 Akka ogeeyyiin du’an namni hundinuu ni arga;
gowwoonnii fi raatuwwanis akkasuma ni badu;
qabeenya isaaniis warra kaaniif dhiisu.
11 Isaan yoo lafa maqaa isaaniitiin waamamtu qabaatan illee,
awwaalli isaanii bara baraan mana isaanii,
dhalootaa hamma dhalootaattis iddoo boqonnaa isaanii ta’ee hafa.

12 Namni garuu qabeenya qabaatu illee bara dheeraa hin jiraatu;
inni akkuma bineensa du’ee baduu ti.

13 Wanni namoota ofitti amanatanii fi
warra isaan duukaa bu’anii dubbii isaanii ho’isan eeggatu kanuma.
14 Isaan akkuma hoolaa du’aaf ramadamaniiru;
duuti tiksee isaanii ti;
toloonni ganamaan isaan irratti aangoo qabaatu;
dhagni isaanii mana isaanii irraa fagaatee awwaala keessatti ni tortora;
awwaallis mana jireenya isaanii ti.
15 Waaqni garuu lubbuu koo humna sii’ool jalaa baasa;
inni dhugumaan ofitti na fudhata.

16 Yommuu namni tokko sooromu,
yommuu ulfinni mana isaas guddatu hin sodaatin.
17 Inni yommuu du’utti waanuma tokko illee fudhatee hin deemuutii;

ulfinni isaas isa wajjin hin dhaqu.
18 Inni bara jireenya isaa lubbuu isaa eebbisu iyyuu,
yoo namoonni yeroo ati waan gaarii ofii keetii godhattutti si jajan illee,
19 inni gara dhaloota abbootii isaa,
gara warra gonkumaa deebi’anii ifa jireenyaa hin arginee ni dhaqa.

20 Namni badhaadhaan hubannaa hin qabne,
akkuma bineensaa du’ee bada.

Waaqeffannaa Dhugaa

Faarfannaa 50

Faarfannaa Asaaf.
1 WAAQAYYO, Humna Qabeessi dubbatee
ba’a biiftuutii jalqabee hamma lixa biiftuutti
lafa waameera.
2 Xiyoon ishee miidhaginni ishee
hir’ina hin qabne irraa Waaqni ni ibsa.
3 Waaqni keenya ni dhufa; hin cal’isus;
ibiddi hamaan fuula isaa dura,
bubbeen jabaanis naannoo isaa jira.
4 Inni saba isaatti muruuf jedhee,
samiiwwan oliitii fi lafa akkana jedhee ni waama:
5 “Qulqulloota koo warra aarsaadhaan na wajjin kakuu galan,
gara kootti walitti naa qabaa.”
6 Samiiwwan qajeelummaa isaa ni labsu;
Waaqni mataan isaa abbaa murtiitii.

7 “Yaa saba ko, nan dubbadhaatii dhaga’i;
yaa Israa’el, ani dhugaa sitti nan ba’a:
Ani Waaqni Waaqa kee ti.
8 Ani aarsaa keetiif sitti hin dheekkamu;
aarsaan kee inni gubamu yeroo hunda fuula koo dura jira.
9 Ani dallaa kee keessaa korma,
yookaan karra kee keessaa korbeessa re’ee hin barbaadu.
10 Bineensi bosonaa hundinuu,
horiin tulluu kuma irratti bobba’us kan kootii.
11 Ani simbirroota tulluuwwan irraa hunda beeka;
wanni lafa irra sosocho’u hundinuus kan koo ti.
12 Ani utuun beela’ee iyyuu sitti hin himadhu ture;
addunyaa fi wanni ishee keessa jiru hundi kanuma kootii.
13 Ani foon korommii nan nyaadhaa?
Yookaan dhiiga re’ootaa nan dhugaa?

14 “Aarsaa galataa Waaqaaf dhi’eessi; wareega kee illee
Waaqa Waan Hundaa Oliitiif galchi;
15 guyyaa rakkinaa na waammadhu;
ani sin oolchaa; atis ulfina naa kennita.”
16 Waaqni garuu nama hamaadhaan akkana jedha:
“Ati seera koo labsuudhaaf,
kakuu koos afaan keetiin dubbachuudhaaf
mirga maalii qabda?

17 Ati adaba koo ni jibbita;
dubbii koos of duubatti gatta.
18 Ati yoo hattuu argite isa michuu godhatta;
ejjitoota wajjinis qooda qabaatta.
19 Ati afaan kee waan hamaa dubbachuuf itti fayyadamta;
arraba kees gowwoomsaadhaaf dheereffatta.
20 Ati teessee obboleessa kee hamatta;
ilma haadha kee maqaa balleessita.
21 Ati waan kana hunda hojjetteerta; ani immoo inuma cal'ise;
ati akkuma ofii keetii na seete.
Amma garuu ani sin ifadha;
ifatti baasees sin himadha.

22 "Isin warri Waaqa irraanfattan waan kana hubadhaa;
yoo kanaa achii ani isin nan ciccira;
namni isin oolchu tokko iyyuu hin jiru.
23 Namni aarsaa galataa dhi'eessu ulfina naa kenna;
anis warra hir'ina hin qabnetti fayyisuu Waaqaa nan argisiisa."

Kadhannaa Dhiifama Cubbuu

Faarfannaa 51

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit. Faarfannaa kanas inni erga Batisheebaa bira ga'ee booddee yeroo Naataan raajichi gara isaa dhufetti faarfate.

1 Yaa Waaqayyo, akkuma jaalala kee
kan hin geeddaramne sanaatti na maari;
akkuma baay'ina araara keetiitti,
yakka koo narraa haqi.
2 Yakka koo hundumaa narraa dhiqi;
cubbuu koo irraas na qulqulleessi.

3 Ani yakka koo beekaatii;
cubbuun koos yeroo hunda fuula koo dura jira.
4 Ani sitti, suma qofatti cubbuu hojjedheera;
waan fuula kee duratti hamaa ta'es hojjedheera;
kanaafuu ati murtii keetiin qajeelaa dha;
yommuu murtii kennituttis hin dogoggortu.
5 Dhuguma iyyuu ani cubbuudhaanan dhaladhe;
yeroo haati koo na ulfooftee jalqabees cubbamaan ture.
6 Ati keessa namaatti dhugaa hawwita;
kanaafuu keessa kootti ogummaa na barsiisi.

7 Hiisophiidhaan cubbuu irraa na qulqulleessi; anis nan qulqullaa'a;
na dhiqi; anis cabbii caalaatti nan addaadha.
8 Gammachuu fi ilillee na dhageessisi;
lafeen ati caccabsites haa ililchu.
9 Fuula kee cubbuu koo irraa deebifadhu;
yakka koo hundas narraa haqi.

10 Yaa Waaqayyo, garaa qulqulluu na keessatti uumi;
Hafuura qajeelaas na keessatti haaromsi.

11 Fuula kee duraa na hin balleessin;
Hafuura kee Qulqulluus narraa hin fudhatin.
12 Gammachuu fayyina keetii naa deebisi;
na jiraachisuudhaafis hafuura sarmu naa kenni.

13 Anis warra karaa kee irraa jal'atan nan barsiisa;
cubbamoonnis gara kee ni deebi'u.
14 Yaa Waaqi, Waaqa na Fayyiftu,
ati dhiiga dhangalaasuu irraa na oolchi;
arrabni koos qajeelummaa kee ni faarfata.
15 Yaa Gooftaa, hidhii koo naa bani;
afaan koos galata kee labsa.
16 Ati aarsaatti hin gammaddu malee silaa nan dhi'eessa ture;
aarsaa gubamuttis hin gammaddu.
17 Aarsaan Waaqni fudhatu hafuura cabaa dha;
Yaa Waaqi, ati garaa cabaa fi kan gaabbu hin tuffatu.

18 Jaalala keetiin Xiyooniif waan gaarii godhi;
dallaa Yerusaalem ijaari.
19 Yoos ati aarsaa qajeelaatti, qalma gubamuu fi
qalma akkuma jirutti gubamutti ni gammadda;
korommiinis iddoo aarsaa kee irratti ni dhi'eeffaman.

Waan Nama Hamaa Eeggatu

Faarfannaa 52

Dura bu'aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Daawit. Doo'eeg namni biyya Edoomii yeroo gara Saa'olii dhaqee, "Daawit gara mana Ahiimelekii dhufeera" jedhee itti himetti faarfatame.

1 Yaa nama jabaa nana, ati maaliif hamminaan koorta?
Ati namni fuula Waaqaa duratti tuffatamtu,
maaliif guyyaa guutuu koorta?
2 Ati namni nama gowwoomsitu,
arrabni kee badiisa qopheessa;
arrabni kee akkuma qarabaa qaramee ti.
3 Ati waan gaarii irra waan hamaa jaallatta;
dhugaa dubbachuu irra immoo soba dubbachuu jaallatta.
4 Yaa arraba gowwoomsituu nana,
ati dubbii nama miidhu hunda jaallatta.

5 Kanaafuu Waaqni bara baraan si balleessa:
Inni dunkaana kee keessaa butee si ciccira;
biyya jiraattotaa keessaas si buqqisa.
6 Qajeeltonni waan kana arganii sodaatan;
isaanis akkana jedhanii isatti kolfan;
7 "Kunoo, namicha Waaqa da'oo isaa hin godhatin,
qooda kanaa immoo baay'ina qabeenya isaa amanatee
jal'ina ofiitti ciche!"

8 Ani garuu akkuma ejersa
mana Waaqaa keessatti lalisuu ti;
baraa hamma bara baraattis, jaalala Waaqaa kan

hin geeddaramne sana nan amanadha.
9 Sababii ati waan kana gooteef
ani bara baraan sin galateeffadha;
sababii maqaan kee gaarii ta’eef ani maqaa kee nan abdadha.
Fuula qulqulloota kee durattis sin leellisa.

Waan Warra Waaqatti Hin Bulle Eeggatu

Faarfannaa 53

53:1-6 kwf – Far 14:1-7

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Gosa Muuziiqaa *maahilaati* jedhamuun faarfatame. *Maskiilii* Daawiti.

1 Gowwaan garaa isaatti, “Waaqni hin jiru” jedha.
Isaan xuraa’aniiru; karaan isaaniis jibbisiisaa dha;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru.

2 Waaqni yoo namni waa hubatu,
kan Waaqas barbaadu tokko iyyuu jiraate
arguuf jedhee,
samii irraa ilmaan namootaa gad ilaala.
3 Hundinuu dogoggoraniiru;
hundi isaaniis xuraa’aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.

4 Warri hammina hojjetan,
kanneen akkuma waan buddeena nyaataniitti saba koo nyaatan,
warri Waaqa hin waammanne hundinuu homaa hin beekanii?

5 Isaan iddoo wanni sodaatamu hin jirretti,
sodaadhaan liqimfamaniiru.
Waaqni lafee warra si marsanii ni bittinneessa;
sababii Waaqni isaan tuffateef, ati isaan qaanessite.

6 Maaloo utuu Xiyoon keessaa fayyinni Israa’eliif dhufee!
Yommuu Waaqni saba isaa warra booji’aman deebisutti,
Yaaqoob haa ililchu; Israa’elis haa gammadu!

Waaqayyotti Abbaa Murtii Qajeelaatti Iyyachuu

Faarfannaa 54

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Mi’a ribuutiin. *Maskiilii* Daawit. Yeroo warri Ziif Saa’ol bira dhaqanii, “Daawit nu gidduu dhokatee jira” jedhanitti faarfatame.

1 Yaa Waaqi, maqaa keetiin na fayyisi;
humna keetiinis naa murteessi.
2 Yaa Waaqi, kadhannaa koo naa dhaga’i,
dubbii afaan kootiis dhaggeeffadhu.

3 Keessumoonni natti ka’aniiruutii;
warri garaa namaa hin laafne lubbuu koo galaafachuu barbaadu;
Isaanis warra Waaqaaf ulfina hin kenninee dha.

4 Kunoo, Waaqni gargaaraa koo ti;
Gooftaan jiraachisaa lubbuu koo ti.

5 Hamminni warra maqaa na balleessanii isaanumatti haa deebi'u;
atis amanamummaa keetiin isaan balleessi.

6 Ani fedhii kootiin aarsaa siif dhi'eessa;
yaa WAAQAYYO, ani maqaa kee nan galateeffadha;
inni gaariidhaatii.
7 Inni dhiphina koo hundumaa keessaa na baaseeraatii;
iji koos ol aantummaadhaan diinota koo of jalatti ilaaleera.

Kadhannaa Yeroo Ari'atamaa

Faarfannaa 55

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin. *Maskiilii* Daawit.
1 Yaa Waaqi, kadhannaa koo dhaga'i;
waammata koo jalaas hin didin.
2 Na dhaga'iitii deebii naa kenni;
komiin koo na dhiphisa; anis nagaa dhabeera.
3 Sagalee diinaatiin,
cunqursa namoota hamoos dhufe;
isaan dhiphina natti fiduutii;
aariidhaanis na jibbu.

4 Lapheen koo na keessatti dhiphatte;
sodaan du'aas na qabate.
5 Sodaa fi hollannaan natti dhufeera;
naasuunis na fudhateera.
6 Anis akkana nan jedhe;
"Utuu ani akkuma gugee qoochoo qabaadhee!
Silaa asii barrisee nan boqodhan ture.
7 Silaa fagootti baqadhee
gammoojjii keessa nan bubbula ture;
8 silaa bubbee hamaa fi qilleensa jabaa irraa fagaadhee
gara iddoo boqonnaa kootti nan ariifadhan ture."

9 Yaa Gooftaa, namoota hamoo burjaajessi;
dubbii isaaniis waliin dha'i;
ani magaalaa keessatti goolii fi lola argeeraatii.
10 Isaan halkanii guyyaa ol ba'anii dallaa ishee irra naanna'u;
jal'innii fi rakkinni ishee keessa jira.
11 Ishee keessa badiisatu jira;
nama cunqursuu fi gowwoomsuun daandii ishee irraa hin dhabamu.

12 Utuu diinni na arrabsee,
silaa obsuu nan danda'a ture;
utuu amajaajiin natti ka'ee,
silaa jalaa dhokachuu nan danda'a ture.
13 Garuu si'i namuma akka kootii,
hiriyaa koo, michuu koo kan natti dhi'aatutu waan kana godhe.
14 Tokkummaadhaan mana Waaqaa walii wajjin deemne;

haasaa mi’aawaas walii wajjin haasofne.

15 Duuti tasa isaanitti haa dhufu;
utuma lubbuudhaan jiranuu sii’ool keessa haa bu’an;
hamminni mana isaaniitii fi garaa isaanii keessa jiraattii.

16 Ani garuu Waaqa nan waammadha;
WAAQAYYOS jalaa na baasa.
17 Ani galgala, ganamaa fi waareetti dhiphinaan nan iyya;
innis sagalee koo ni dhaga’a.
18 Yoo namni baay’een anaan morme illee,
inni waraana natti ka’e jalaa miidhaa malee na baasa.
19 Waaqni inni durumaa jalqabee teessoo irra jiru sun,
Namoota karaa isaanii hin geeddaranne,
kanneen Waaqa hin sodaanne ni dhaga’a;
isaan qaanessas.

20 Hiriyaan koo michoota isaatti harka isaa ol fudhate;
kakuu isaa illee ni cabse.
21 Dubbiin isaa akkuma dhadhaa ti; nama hin quuqu;
garaa isaa keessa garuu lolatu jira;
dubbiin isaa zayitii caalaa lallaafa;
garuu goraadee luqqifamee dha.

22 Yaaddoo kee WAAQAYYOTTI kennadhu;
inni si jiraachisa;
namni qajeelaan akka jeqamus hin godhu.
23 Yaa Waaqayyo, ati garuu
namoota hamoo boolla badiisaa keessa ni buufta;
warri dhiiga dhangalaasanii fi gowwoomsitoonni,
walakkaa bara jireenya isaanii iyyuu hin jiraatan.

Ani garuu sin amanadha.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 56

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeedaloo “Gugee Qilxuu Fagoo irraa” jedhuun faarfatame. *Miiktaamii* Faarfannaa Daawit. Innis yeroo Filisxeemonni Gaati keessatti isa qaban faarfate.
1 Yaa Waaqi na maari;
diinonni koo akka malee na ari’u;
guyyaa guutuus na cunqursu.
2 Diinonni koo guyyaa guutuu na gaadu;
namoonni baay’een of tuulummaadhaan na lolu.

3 Ani yommuun sodaadhutti sin amanadha.
4 Waaqa ani dubbii isaa jajadhu,
Waaqa nan amanadha; homaa hin sodaadhu.
Namni du’a hin oolle maal na gochuu danda’a?

5 Isaan guyyaa guutuu dubbii koo micciiru;

na miidhuudhaafis yeroo hunda natti malatu.
6 Isaan ni mari’atu; ni riphus;
lubbuu koo galaafachuuf jedhanii
tarkaanfii koo eeggatu.
7 Sababii hammina isaaniitiif akka isaan miliqan hin godhin;
yaa Waaqi, dheekkamsa keetiin saboota gad deebisi.

8 Gadadamu koo galmeessi;
imimmaan koos kitaaba kee keessatti barreessi;
isaan galmee kee keessa jiru mitii?
9 Yommuu ani gargaarsaaf si waammadhutti,
diinonni koo dugda duuba deebi’u.
Anis kanaan akka Waaqni na wajjin jiru beeka.

10 Waaqa ani dubbii isaa jajadhu,
WAAQAYYO ani dubbii isaa jajadhu,
11 Waaqa nan amanadha; ani homaa hin sodaadhu.
Namni maal na gochuu danda’a?

12 Yaa Waaqi wareegni kee narra jira;
aarsaa galataas siif nan dhi’eessa.
13 Akka ani fuula Waaqaa dura,
ifa jireenyaa keessa deddeebi’uuf,
ati lubbuu koo du’a jalaa,
miilla koos gufachuu oolchiteertaatii.

Diinota Gara Jabeeyyii Gidduutti

Faarfannaa 57

57:7-11 kwf – Far 108:1-5

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeedaloo “Hin balleessin” jedhuun faarfatame. Faarfannaa Daawit. *Miiktaamii.* Innis yeroo Saa’ol jalaa baqatee holqatti galee faarfate.

1 Na maari; yaa Waaqa na maari;
lubbuun koo sitti kooluu galtiitii.
Anis hamma balaan darbutti,
gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu nan gala.

2 Ani gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti,
gara Waaqa haaloo naa baasuutti nan iyya.
3 Inni samii irraa ergee na oolcha;
warra akka malee na ari’an ni ifata;
Waaqni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa ni erga.

4 Ani leencota gidduun jira;
ani bineensota nama nyaatan,
namoota ilkaan isaanii eeboo fi xiyyaa
kanneen arrabni isaanii akka goraadee qaramaa gidduu ciiseera.

5 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

6 Isaanis kiyyoo miilla kootiif kaa'an;
lubbuun koos dhiphinaan gad gogdeerti.
Isaan karaa koo irratti boolla qotan;
garuu isaanumattu keessatti kufe.

7 Yaa Waaqi, garaan koo hin raafamu;
garaan koo hin raafamu;
ani nan faarfadha; nan weeddisas.
8 Yaa lubbuu ko, dammaqi!
Yaa kiraaraa fi baganaa dammaqaa!
Anis ganamaan nan dammaqa.

9 Yaa Gooftaa, ani saboota gidduutti galata siif nan galcha;
namoota gidduuttis waa'ee kee nan faarfadha.
10 Jaalalli kee guddaa dha; samiiwwanis ga'aatii;
amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba.

11 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

Abbaa Murtii Kan Abbootii Murtii Biyya Lafaa

Faarfannaa 58

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa Daawiti. *Miiktaamii.*
1 Yaa bulchitoota, isin dhugumaan waan qajeelaa dubbattanii?
Nama gidduuttis murtii qajeelaa kennitanii?
2 Akkas miti; isin garaa keessan keessatti hammina yaaddu;
harki keessanis lafa irratti goolii kaasa.

3 Namoonni hamoon dhalootumaa kaasanii karaa irraa jal'atu;
gadameessa haadha isaaniitii jalqabniis karaa irraa goranii soba dubbatu.
4 Hadhaan isaanii akkuma hadhaa bofaa ti;
isaan akkuma buutii duudaa gurra isaa cuqqaalatee
5 sagalee nama isa raatessuu yookaan nama waan ittiin isa raatessu
hojjetu tokkoo dhaga'uu diduu ti.

6 Yaa Waaqi ati ilkaan isaanii afaan isaanii keessatti caccabsi;
qarriffaa leencotaas daaki, yaa WAAQAYYO!
7 Isaan akkuma bishaan dhangala'ee baduutti haa badan;
yeroo iddaa futtaasanitti xiyyi isaanii haa doomu.
8 Akkuma ciilalluu yommuu deemu baquutti,
akkuma daa'ima utuu yeroon hin ga'in dhalatuuttis aduu hin argin.

9 Utuu okkoteen keessan ibidda qoraattiitiin hin ho'in,
jiidhaas ta'u gogaan isaanii haxaa'amanii balleeffamu.
10 Namni qajeelaan yommuu haaloo ba'uu kana argutti ni gammada;
miilla isaas dhiiga namoota hamootiin ni dhiqata.
11 Yommus namoonni akkana ni jedhu;
"Dhugumaan nama qajeelaadhaaf badhaasni jira;

dhugumaan Waaqni lafa irratti murtii kennu jira.”

Kadhannaa Diina Jalaa Ba’uuf Dhi’aate

Faarfannaa 59

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeedaloo Daawit kan “Hin balleessin” jedhuun faarfatame. *Miiktaamii.* Daawitis yeroo Saa’ol isa ajjeesuudhaaf jedhee namoota ergee mana isaa eegsisetti faarfate.

1 Yaa Waaqi, diinota koo jalaa na baasi;
warra natti ka’an jalaas na furi.
2 Warra hammina hojjetan jalaa na baasi;
namoota dhiiga dhangalaasan jalaas na baraari.

3 Ilaa, isaan riphanii na eeggachaa jiruu!
Yaa WAAQAYYO, namoonni hamoon,
utuu ani balleessaa fi cubbuu hin qabaatin lola natti kaasu.
4 Ani balleessaa tokko illee hin hojjennee;
isaan garuu na loluuf qophaa’aniiru.
Na gargaaruudhaaf ka’i; rakkina koos ilaali!
5 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Danda’u,
yaa Waaqa Israa’el, saboota hunda adabuudhaaf ka’i;
warra hammina isaaniitiin yakka hojjetan tokko illee hin maarin.

6 Isaanis galgala galgala deebi’anii,
akka saree gururi’aa magaalattii irra naanna’u.
7 Waan isaan afaan isaaniitii baasan ilaali;
hidhii isaanii irra goraadeetu jira;
isaanis, “Eenyutu nu dhaga’uu danda’a?” jedhu.
8 Yaa WAAQAYYO, ati garuu isaanitti kolfita;
saboota sana hundumattis ni qoosta.

9 Yaa Jabina ko, ani sin eeggadha;
yaa Waaqi ati da’oo koo,
10 Waaqa na jaallatuu dha.

Waaqni fuula koo dura deema;
akka ani diinota koo mo’annoodhaan of jalatti ilaalu godha.
11 Yaa Gooftaa, yaa gaachana keenya,
ati garuu isaan hin ajjeesin;
yoo kanaa achii sabni koo ni irraanfata.
Humna keetiin akka isaan jooran godhi; gad isaan deebisis.
12 Sababii cubbuu afaan isaaniitiif,
sababii dubbii hidhii isaaniitiif,
isaan of tuulummaa isaaniitiin haa qabaman.
Sababii abaarsaa fi soba isaan dubbataniitiif,
13 dheekkamsaan isaan balleessi;
akka isaan deebi’anii hin argamneef isaan balleessi.
Kanaanis akka Waaqni Yaaqoob irratti mootii ta’e,
hamma handaara lafaatti ni beekama.

14 Isaanis galgala galgala deebi’anii,
akka saree gururi’aa, magaalattii irra naanna’u.

15 Isaan waan nyaatan barbaacha asii fi achi jooru;
yoo quufuu baatan immoo ni iyyu.
16 Ani garuu waa'ee jabina keetii nan faarfadha;
ganamaanis waa'ee jaalala keetii nan faarfadha;
ati da'oo kootii; yeroo rakkina koottis
ati iddoo ani itti kooluu galuu dha.

17 Yaa Jabina ko, ani faarfannaa galataa siifin faarfadha;
yaa Waaqi, ati da'oo koo ti;
ati Waaqa ani abdadhuu dha.

Kadhannaa Mo'amuu Booddee Dhi'eeffame

Faarfannaa 60

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Daraaraa kakuu" jedhamuun faarfatame. *Miiktaamii* Daawit. Barsiisuuf. Yeroo inni Arraam Nahaaraayimii fi Arraam Zoobaa lolee fi yeroo Yoo'aabin deebisee warra Edoomii keessaa namoota kuma kudha lama Sulula soogiddaa keessatti fixetti faarfatame.

1 Yaa Waaqi, ati nu gatteerta; nu caccabsiteertas;
nutti aarteerta; amma garuu iddootti nu deebisi!
2 Ati lafa sochoofteerta; tarsaaftees afaan bansiifteerta;
caccabaa ishees walitti suphi; isheen raafamteertii.
3 Ati akka sabni kee waan hamaadhaan dhiphatu gooteerta;
daadhii wayinii nu gatantarsus nuu kenniteerta.
4 Akka isaan iddaa jalaa gara isaatti baqataniif,
ati warra si sodaataniif mallattoo kenniteerta.

5 Akka warri ati jaallattu furamaniif,
harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris.
6 Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee dubbateera;
"Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar nan qooda;
Sulula Sukootis nan safara.
7 Gili'aad kan koo ti; Minaaseenis kan koo ti.
Efreem gonfoo sibiilaa koo ti;
Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti.
8 Mo'aab caabii dhiqannaa koo ti;
Edoom irra kophee koo darbadhee nan buusa;
Filisxeem irrattis mo'annaadhaan nan geerara."

9 Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida?
Eenyutu Edoomitti na geessa?
10 Yaa Waaqi, kan nu gatte suma mitii?
Yaa Waaqi, kan loltoota keenya wajjin ba'uu diddes suma mitii?
11 Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar;
gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii.
12 Nu Waaqa wajjin ni mo'anna;
innis diinota keenya gad dhidhiita.

Faarfannaa Nama Booji'amee

Faarfannaa 61

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan mi'a ribuutiin faarfatame.

1 Yaa Waaqi, iyyata koo dhaga’i;
kadhannaa koos dhaggeeffadhu.

2 Yeroo garaan koo citetti,
ani handaara lafaatii sin waammadha;
ati gara kattaa na caalaa ol dheeratuutti na geessi.
3 Ati iddoo ani itti kooluu galuudhaatii;
fuula diina koo durattis gamoo jabaa dha.

4 Ani bara baraan dunkaana kee keessa jiraachuu,
gaaddisa qoochoo keetii jalattis kooluu galuu nan hawwa.
5 Yaa Waaqi, ati wareega koo dhageesseertaatii;
dhaala warri maqaa kee sodaatan argatanis naa kenniteerta.

6 Bara jireenya mootii, umurii isaa illee
dhalootaa gara dhalootaatti dheeressi.
7 Innis fuula Waaqaa duratti bara baraan haa mo’u;
akka jaalalli keetii fi amanamummaan kee isa eeganis godhi.

8 Anis faarfannaa galataa maqaa keetiif nan faarfadha;
guyyuma guyyaanis wareega koo nan guuttadha.

Waaqa Qofa Abdachuu

Faarfannaa 62

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit.
1 Lubbuun koo Waaqa qofa eeggatti;
fayyinni koos isa biraa naa dhufa.
2 Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa;
inni da’oo koo ti; ani gonkumaa hin raafamu.

3 Isin hamma yoomiitti nama miitu?
Hamma yoomiitti akka keenyan manaa kan duufeetti,
akka dallaa raafameettis lafaan isa dha’uu barbaaddu?
4 Isaan aangoo isaa guddaa sana irraa,
guutummaatti gad isa deebisuu barbaadu;
isaan sobatti ni gammadu.
Afaan isaaniitiin ni eebbisu;
garaa isaaniitiin garuu ni abaaru.

5 Lubbuun koo Waaqa qofa obsaan eeggatti;
abdiin koo isa biraa dhufaatii.
6 Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa;
inni da’oo koo ti; ani hin raafamu.
7 Fayyinni kootii fi ulfinni koo harka Waaqaa keessa jira;
kattaan koo jabaan, iddoon ani itti kooluu galu Waaqa.
8 Yaa namoota, yeroo hunda isa amanadhaa;
garaa keessanis fuula isaa duratti dhangalaasaa;
Waaqni iddoo nu itti kooluu galluudhaatii.

9 Gosa tuffatamaa irraa dhalachuun homaa miti;
gosa kabajamaa irraa dhalachuunis sobuma;

yoo madaaliidhaan madaalaman
lachanuu qilleensa caalaa salphatu.
10 Waan saamichaan argattan hin amanatinaa;
waan hatameenis hin koorinaa.
Yoo qabeenyi keessan guddate illee,
qalbii keessan isa irra hin kaa’atinaa.

11 Waaqni yeroo tokko dubbate;
ani immoo yeroo lama nan dhaga’e;
kunis akka humni kan Waaqaa ta’ee dha.
12 Yaa Gooftaa araarri kan kee ti.
Ati dhugumaan tokkoo tokkoo namaa
akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kennitaaf.

Waaqa Barbaacha

Faarfannaa 63

Faarfannaa Daawit. Yeroo inni Gammoojjii Yihuudaa keessa turetti.
1 Yaa Waaqi, ati Waaqa koo ti;
ani dhugumaan sin barbaadadha;
lafa gogaa fi gammoojjii,
lafa bishaan hin jirretti,
lubbuun koo si dheebotti;
foon koos sitti gaggaba.

2 Kanaafuu ani iddoo qulqulluu keessattin si arge;
humna keetii fi ulfina kees nan ilaale.
3 Waan jaalalli kee jireenya caaluuf,
hidhiin koo si jajatti.
4 Ani hamman jirutti sin eebbisa;
maqaa keetiinis harka koo ol nan qabadha.
5 Lubbuun koo akka nama dhukaa fi cooma quufeetti quufti;
afaan koos hidhii ililleetiin si jajata.

6 Ani siree koo irratti sin yaadadha;
halkan guutuus waa’ee kee nan yaada.
7 Waan ati gargaarsa koo taateef,
ani gaaddisa qoochoo keetii jalatti gammachuudhaan nan faarfadha.
8 Lubbuun koo sitti maxxanti;
harki kee mirgaa ol na qaba.

9 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan garuu
boolla lafaa isa gad fagoo keessa bu’u.
10 Isaan dabarfamanii goraadeetti kennamu;
nyaata waangoos ni ta’u.

11 Mootiin garuu Waaqaatti ni gammada;
namni Waaqaan kakatu hundinuu ulfina argata;
afaan warra soba dubbatuu immoo ni cufama.

Warri Nama Arrabsan Adabamuu Isaanii

Faarfannaa 64

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, yommuu ani iyyadhu sagalee koo dhaga’i;
lubbuu koos doorsisuu diinaa duraa baasi.
2 Marii jal’ootaa duraa,
mala namoota hamoo duraas na dhoksi.

3 Isaan arraba isaanii akka goraadee qaratan;
dubbii hadhaa’aas akkuma xiyyaatti qopheeffatu.
4 Isaan riphanii nama yakka hin qabnetti futtaasu;
akkuma tasaas sodaa malee itti gad dhiisu.

5 Kaayyoo jal’inaa irratti wal jajjabeessu;
waa’ee dhoksanii kiyyoo kaa’uus ni mari’atu;
“Eenyutu isa arguu danda’a?” jedhaniis ni yaadu.
6 Isaanis jal’ina yaaduudhaan,
“Nu mala hir’ina hin qabne malanneerra!” jedhu;
yaadnii fi keessi garaa namaa gad fagoodhaatii.

7 Waaqni garuu xiyya isaa isaanitti futtaasa;
isaanis akkuma tasaa madaa’u.
8 Innis arrabuma isaaniin isaan balleessa;
warri isaan argan hundinuu tuffiidhaan mataa raasu.

9 Namoonni hundinuu ni sodaatu;
isaan hojii Waaqaa ni labsu;
waan inni hojjete illee ni qalbeeffatu.
10 Namni qajeelaan WAAQAYYOTTI gammada;
isattis kooluu gala;
gara toleeyyiin hundinuu isaan ulfina argatu.

Sababii Kennaa Isaatiif Waaqayyon Jajachuu

Faarfannaa 65

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, Xiyoon keessatti galatatu si eeggata;
wareegni keenyas siif galfama.
2 Yaa isa kadhannaa namaa dhageessu,
namni hundinuu gara kee ni dhufa.
3 Yeroo cubbuun na mo’attetti,
ati yakka keenya nuu dhiifteerta.
4 Warri ati filattee akka isaan qe’ee kee jiraataniif
ofitti dhi’eessite eebbifamoo dha!
Nus waan gaarii mana keetiitiin,
kan mana qulqullummaa keetiitiinis ni quufna.

5 Yaa Waaqi Fayyisaa keenya,
ati hojii qajeelummaa sodaachisaadhaan
deebii nuu kennita;
daarii lafaa hundumaaf,
galaana fagootti argamuufis ati abdii dha;
6 ati humna uffatteerta;

jabina keetiinis tulluuwwan hundeessite;
7 ati huursaa galaanaa,
huursaa dha'aa bishaanii,
raafama uummataas ni cal'isiifte.
8 Warri fagoo jiraatan dinqiiwwan kee ni sodaatu;
ati yeroo bari'uu fi yeroo dhi'utti,
akka faarfannaan gammachuu faarfatamu ni goota.

9 Ati lafa ni eegda; bishaanis ni obaafta;
akka malees ni gabbifta;
akka namootaaf midhaan kennaniifis
lageen Waaqaa bishaaniin guutamaniiru;
ati kanumaaf qopheessiteertaatii.
10 Bo'oo isaa bishaan quubsita;
biyyoo isaas wal qixxeessita;
tiifuu bokkaatiinis ni jiifta;
biqila isaas ni eebbifta.
11 Gaarummaa keetiin bara ni gonfita;
daandiiwwan kees cooma coccobsu.
12 Lafti margaa kan gammoojjii akka malee misa;
gaarranis gammachuudhaan guutamu.
13 Dirreewwan bushaayeedhaan guutamu;
sululoonni midhaaniin haguugamu;
isaanis ililleedhaan iyyanii faarfatu.

Waaqa Galateeffachuu

Faarfannaa 66

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa.
1 Isin lafti hundinuu ililleedhaan gara Waaqaatti iyyaa!
2 Ulfina maqaa isaa faarfadhaa;
galata isaatiifis ulfina kennaa!
3 Waaqaan akkana jedhaa;
"Hojiin kee akkam sodaachisaa dha!
Sababii humni kee guddaa ta'eef,
diinonni kee fuula kee duratti hollatu.
4 Lafti hundinuu siif sagadu;
faarfannaa galataa siif faarfatu;
maqaa keetiifis faarfatu."

5 Kottaatii waan Waaqni hojjete,
hojii sodaachiisaa inni namaaf hojjete ilaalaa!
6 Inni galaana lafa gogaatti geeddare;
isaanis miilla isaaniitiin laga ce'an;
kottaa isatti haa gammannu!
7 Inni bara baraan humna isaatiin bulcha;
iji isaas saboota ilaala;
finciltoonni ol ol of hin qabin.

8 Yaa saboota, Waaqa keenya eebbisaa;
sagaleen isa galateeffatus haa dhaga'amu;

9 inni lubbuu keenya jiraachiseera;
miilla keenyas mucucaachuu oolcheera.
10 Yaa Waaqayyo, ati nu qorteertaatii;
akkuma meetiis nu qulqulleessiteerta.
11 Ati kiyyootti nu galchiteerta;
dugda keenya irras ba'aa keesseerta.
12 Akka namoonni mataa keenya yaabbatan gooteerta;
nu ibiddaa fi bishaan keessa dabarre;
ati garuu iddoo badhaadhummaatti nu fidde.

13 Anis qalma gubamu qabadhee
mana qulqullummaa kee nan seena;
wareega koos siif nan galcha;
14 kunis wareega yeroo ani rakkina keessa turetti
arrabni koo waadaa galee afaan koos dubbatee dha.
15 Anis horii coccoomoo, qalma gubamu,
korbeeyyii hoolaa immoo aarsaa godhee siif nan dhi'eessa;
jibootaa fi re'oota illee aarsaa siifin dhi'eessa.
16 Isin warri Waaqa sodaattan hundi kottaa dhaggeeffadhaa;
anis waan inni naaf godhe isinitti nan hima.
17 Ani afaan kootiin isatti nan iyye;
galanni isaas arraba koo irra ture.
18 Utuu ani garaa koo keessa cubbuu kaa'adhee jiraadhee,
silaa Gooftaan naaf hin dhaga'u ture;
19 Waaqni garuu dhugumaan na dhaggeeffateera;
sagalee kadhannaa kootiis dhaga'eera.
20 Waaqni kadhannaa koo hin didin
yookaan jaalala isaa na hin dhowwatin haa eebbifamu!

Faarfannaa Yeroo Midhaan Galfamuu

Faarfannaa 67

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin. Faarfannaa.
1 Waaqni garaa nuuf laafu; nu haa eebbisus;
fuula isaas nurratti haa ibsu;
2 kunis akka karaan kee lafa irratti,
fayyisuun kee immoo saboota hundumaa biratti beekamuuf.

3 Yaa Waaqayyo, saboonni si haa jajatan;
saboonni hundii si haa jajatan.
4 Ati waan qajeelummaadhaan namoota bulchituuf,
saboota lafa irraas waan geggeessituuf,
saboonni haa gammadanis; ililchaniis haa faarfatan.
5 Yaa Waaqayyo, saboonni si haa jajatan;
saboonni hundii si haa jajatan.

6 Lafti midhaan kenniteerti;
Waaqayyo Waaqni keenyas nu eebbiseera.
7 Waaqni nu eebbiseera;
handaarri lafaa hundi isa haa sodaatu.

Faarfannaa Mo'annoo

Faarfannaa 68

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Waaqni haa ka'u; diinonni isaas haa bittinnaa'an;
warri isa jibbanis fuula isaa duraa haa baqatan.
2 Akkuma aarri bittinnaa'u, ati isaan bittinneessi;
akkuma gagaan ibidda duratti baqu,
hamoonni fuula Waaqaa duraa haa badan.
3 Qajeelonni garuu haa gammadan;
fuula Waaqaa durattis baay'ee haa gammadan;
isaan gammachuudhaan haa ililchan.

4 Waaqaaf faarfadhaa;
faarfannaa galataa maqaa isaatiif faarfadhaa;
isa duumessaan gulufu sana jajadhaa;
maqaan isaa WAAQAYYOO dha;
fuula isaa durattis baay'ee gammadaa.
5 Waaqni warra abbaa hin qabneef abbaa,
niitota dhirsoonni irraa du'aniifis falmaa ta'e sun
iddoo jireenya isaa qulqulluu keessa jira.
6 Waaqni warra kophaa ta'an maatii keessa jiraachisa;
warra hidhamanis mana hidhaatii baasa;
finciltoonni garuu lafa gogaa irra jiraatu.

7 Yaa Waaqayyo, gaafa ati saba kee dura baate,
gaafa ati gammoojjii keessa dabarte,
8 fuula Waaqaa, Waaqa Siinaa duratti,
fuula Waaqaa, Waaqa Israa'el duratti,
lafti ni raafamte; samiiwwanis bokkaa roobsan.
9 Yaa Waaqayyo, ati bokkaa baay'ee roobsite;
dhaala kee kan dadhabe illee ni quubsite.
10 Sabni kee achi qubate;
yaa Waaqayyo, ati badhaadhummaa kee keessaa
hiyyeeyyii soorte.

11 Gooftaan dubbii isaa kenne;
dubartoonni dubbii sana labsanis baay'ee dha:
12 "Mootonnii fi loltoonni ariitiin baqatan;
dubartoonni qe'ee oolan boojuu qooddatan.
13 Yoo gola hoolotaa gidduutti argamtan illee,
isin akka gugee qoochoon ishee meetiidhaan uffifamee
baalleen ishee immoo warqee calaqqisuun uffifamee ti."
14 Yommuu Waaqni Waan Hunda Danda'u
mootota achitti bittinneessetti,
Zalmoon irratti cabbiin bu'e.

15 Yaa tulluu Baashaan, yaa tulluu surra qabeessa,
yaa Tulluu Baashaan, yaa tulluu fiixee baay'ee qabu,
16 yaa tulluu fiixee baay'ee qabdu,
ati maaliif tulluu Waaqni bulchuuf filate,
iddoo WAAQAYYO bara baraan jiraatu sana
hinaaffaadhaan ilaalta?

17 Gaariiwwan Waaqaa kuma hedduu dha;
isaan kumaatama yeroo kumaatamaa ti;
Gooftaanis Siinaadhaa gara iddoo qulqulluu dhufeera.
18 Ati yommuu ol gubbaa baatetti
boojuu baay'ee fudhate;
yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, ati achi jiraachuuf jettee,
namoota irraa, finciltoota irraas kennaa fudhatte.

19 Gooftaan guyyuma guyyaan ba'aa keenya baatu,
Waaqni Fayyissaa keenya ta'e sun haa eebbifamu.
20 Waaqni keenya Waaqa fayyinaa ti; du'a jalaa ba'uunis
WAAQAYYO Goofticha biraa dhufa.
21 Waaqni dhugumaan mataa diina isaa,
gubbee mataa warra cubbuu isaaniitti fufanii
kan rifeensa qabu ni caccabsa.
22 Gooftaan akkana jedha; "Ani deebisee Baashaanii isaan nan fida;
tuujuba galaanaa keessaas deebisee isaan nan fida;
23 kunis akka ati dhiiga diinota keetii miilla keetiin borcituuf;
arrabni saroota keetiis akka qooda isaanii qabaatuuf."

24 Yaa Waaqayyo, hiriirri kee mul'ateera;
hiriirri Waaqa kootiitii fi mootii kootii iddoo qulqulluutti ol galeera.
25 Fuula duraan faarfattoota,
dugda duubaan immoo warra muuziiqaa taphatantu ture;
dubartoonni dibbee rukutanis gidduu isaanii turan.
26 Waldaa guddaa keessatti Waaqa jajadhaa;
yaa'ii Israa'el keessattis WAAQAYYOON jajadhaa.
27 Beniyaam gosti xinnichi isaan dura deema;
tuunni ilmaan mootota Yihuudaas achi turan;
ilmaan mootota Zebuuloonii fi Niftaalemis achi turan.

28 Yaa Waaqayyo, humna kee ajaji;
yaa Waaqa keenya, akkuma duraan goote sana
jabina kee nu argisiisi.
29 Sababii mana qulqullummaa keetii kan Yerusaalem keessaatiif
mootonni kennaa siif fidu.
30 Bineensota shambaqqoo keessaa,
karra korommii jabboota sabootaa keessaas ifadhu.
Warra meetii fidan gad deebisi.
Warra waraanatti gammadanis bittinneessi.
31 Ergamoonni Gibxi ni dhufu;
Itoophiyaanis daftee harka ishee Waaqatti bal'ifatti.

32 Yaa mootummoota lafaa, Waaqa faarfadhaa;
faarfannaa galataas Gooftaadhaaf faarfadhaa;
33 isa samiiwwan durii keessa gulufu,
isa sagalee jabaadhaan qaqawweessa'u sana faarfadhaa.
34 Waaqa ulfinni isaa Israa'el irra jiru,
isa miidhaginni isaa
samiiwwan keessa jiru sana humna isaa labsaa.

35 Yaa Waaqayyo, ati iddoo qulqullummaa keetiitti sodaachisaa dha;
Waaqni Israa'el saba isaatiif humnaa fi jabina ni kenna.

Waaqni haa eebbifamu!

Faaruu Boo'ichaa

Faarfannaa 69

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Daraaraatiin." Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, ati na baasi;
bishaan ol dhufee morma na ga'eeraatii.
2 Ani raaree keessa, lafa iddoon miilla dhaabatan
hin jirre keessa seeneera.
Ani tuujuba bishaanii keessa seeneera;
lolaanis narra garagaleera.
3 Ani iyyuudhaan dadhabeera;
laagaan koo babbaqaqeera;
iji koo, Waaqa koo eeggachuudhaan dadhabeera.
4 Warri lafumaa ka'anii na jibban
rifeensa mataa kootii caalaa baay'atu;
warri na ajjeesuu barbaadan,
warri akkasumaan diina koo ta'an baay'ee dha.
Ani akkan waan hin hatin
deebisu dirqameera.

5 Yaa Waaqi, ati gowwummaa koo ni beekta;
yakki koos si duraa hin dhokatu.

6 Yaa Gooftaa, WAAQAYYO Waan Hunda Dandeessu,
warri abdii sirra kaa'atan,
sababii kootiif hin qaana'in;
yaa Waaqa Israa'el, warri si barbaadan,
sababii kootiif hin qaaneffamin.
7 Ani siif jedhee tuffii obseeraatii;
qaaniinis fuula koo haguugeera.
8 Ani obboloota kootti keessummaa,
ilmaan haadha kootiittis alagaa dha;
9 Hinaaffaan mana keetii na guggubeeraatii;
arrabsoon warra si arrabsaniis narra bu'eera.
10 Boo'uu fi soomuun koo,
arrabsoo natti ta'e.
11 Yommuu ani wayyaa gaddaa uffadhetti,
namoonni natti qoosu.
12 Warri karra dura tataa'an natti qoosu;
machooftonnis waa'ee kootiin sirbu.

13 Ani garuu yaa WAAQAYYO,
yeroo ati filattutti sin kadhadha;
yaa Waaqi, jaalala kee guddichaan
fayyina kee kan dhugaatiinis deebii naaf kenni.
14 Akka ani hin liqimfamneef,
raaree keessaa na baasi;
warra na jibban jalaa,

bishaanota gad fagoo keessaas na baasi.
15 Ati akka lolaan na hin fudhanne,
akka tuujubni na hin liqimsine,
akka boollis afaan isaa natti hin cufanne godhi.
16 Yaa WAAQAYYO, gaarummaa jaalala keetiitiin
deebii naaf kenni;
araara kee guddichaanis natti garagali.
17 Fuula kee tajaajilaa kee duraa hin dhokfatin;
waan ani rakkina keessa jiruuf dafiitii deebii naaf kenni.
18 Natti dhi'aadhuutii na furi;
xiiqii diinota kootiif jedhii na baasi.

19 Ati akka ani hammam tuffatamee,
salphifamee fi akka ani qaaneffame ni beekta;
diinonni koo hundinuus fuula koo dura jiru.
20 Arrabsoon garaa koo cabse;
anis abdii kutadheera.
Ani nama garaa naaf laafu nan barbaade; garuu nan dhabe;
nama na jajjabeessus nan barbaade;
garuu tokko illee hin arganne.
21 Nyaata kootti hadhooftuu makan;
akka ani dhuguuf immoo waan dhangaggaa'aa naa kennan.

22 Maaddiin isaanii iddaa isaanitti haa ta'u;
adabaa fi kiyyoo isaanitti haa ta'u.
23 Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;
dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.
24 Dheekkamsa kee isaan irratti dhangalaasi;
aariin kee boba'aan sunis isaan irra haa bu'u.
25 Qe'een isaanii haa onu;
namni dunkaana isaanii keessa jiraatu tokko iyyuu hin hafin.
26 Isaan warra ati madeessite sana ni ari'atuutii;
waa'ee dhukkubbii warra ati miite sanaas ni odeessu.
27 Yakka irratti yakka isaanitti dabali;
isaan gara qajeelumma keetii hin dhufin.
28 Maqaan isaanii kitaaba jireenyaa keessaa haa haqamu;
qajeeltota wajjinis hin galmeeffamin.

29 Ani garuu dhiphinaa fi rakkina keessan jira;
yaa Waaqi, fayyinni kee ol na haa qabu.

30 Ani faarfannaadhaan maqaa Waaqaa nan galateeffadha;
galataanis ulfina nan kennaaf.
31 Kunis sangaa caalaa, korma gaanfaa fi
kottee qabu dhi'eessuu caalaa WAAQAYYOON gammachiisa.
32 Hiyyeeyyiin waan kana arganii ni gammadu;
isin warri Waaqa barbaaddan garaan keessan jiraata haa ta'u!
33 WAAQAYYO rakkattoota ni dhaga'a;
namoota isaa warra hidhamanis hin tuffatu.

34 Samii fi lafti, galaanonnii fi

wanni isaan keessa jiraatan hundinuu isa haa leellissan.
35 Waaqni Xiyoonin ni fayyisaatii;
magaalaawwan Yihuudaas deebisee ni ijaara.
Sabni isaas achi qubata; ni dhaalas.
36 Sanyiin tajaajiltoota isaa magaalattii ni dhaalu;
warri maqaa isaa jaallatanis achi jiraatu.

Iyya Dhiphinaa

Faarfannaa 70

70:1-5 kwf – Far 40:13-17

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawiti.
1 Yaa Waaqi, na fayyisuuf ariifadhu;
yaa WAAQAYYO, na gargaaruuf dafii kottu.
2 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan
hundinuu, haa qaana'an; haa burjaaja'anis;
warri badii koo hawwan hundi
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
3 Warri, "Baga! Baga!" anaan jedhan
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
4 Warri si barbaadan hundinuu garuu
sitti gammadanii haa ililchan;
warri fayyisuu kee jaallatan,
yeroo hunda, "Waaqni guddaa dha!" haa jedhan.

5 Ani garuu hiyyeessaa fi rakkataa dha;
yaa Waaqi, dafii na qaqqabi.
Ati gargaaraa koo fi fayyisaa koo ti;
yaa WAAQAYYO hin turin.

Kadhannaa Jaarsaa

Faarfannaa 71

71:1-3 kwf – Far 31:1-4

1 Yaa WAAQAYYO, ani kooluu sitti galeera;
ati gonkumaa na hin qaanessin.
2 Qajeelummaa keetiin na baasi; na oolchis;
gurra kee gara kootti qabi; na fayyisis.
3 Ati kattaa ani kooluu itti galu,
iddoo ani yeroo hunda itti baqadhu naa ta'i;
ati waan kattaa koo fi da'oo koo taateef,
na baraaruuf ajaja kenni.
4 Yaa Waaqa ko, harka nama hamaa,
qabaa nama jal'aatii fi gara jabeessaa keessaa na baasi.

5 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati abdii kootii;
ijoollummaa kootii kaaftees ati Waaqa ani amanadhuu dha.
6 Ani gaafan dhaladhee jalqabee sitti irkadheera;
gadameessa haadha koo keessaas situ na baase.
Ani yeroo hunda sin galateeffadha.
7 Ani namoota baay'eedhaaf mallattoo ta'eera;
ati garuu da'oo koo isa jabaa dha.

8 Afaan koo guyyaa guutuu,
galataa fi ulfina keetiin guutama.

9 Yeroo ani dulloomutti ati na hin gatin;
yeroo humni koo dhumuttis na hin dhiisin.
10 Diinonni koo natti mari'atuutii;
warri na ajjeesuuf riphanii eeggatanis walii wajjin natti mari'atu.
11 Isaanis, "Waaqni isa dhiiseera;
namni isa oolchu tokko iyyuu hin jiruutii
faana bu'aatii qabaa" jedhu.
12 Yaa Waaqi, narraa hin fagaatin;
yaa Waaqa ko, na gargaaruuf dafii kottu.
13 Warri na himatan qaana'anii haa badan;
warri na miidhuu barbaadanis
tuffii fi salphina haa uffatan.

14 Ani garuu yeroo hundumaa abdii qaba;
ittuma caalchisees sin galateeffadha.
15 Ani yoo hammam akka inni ga'u beekuu baadhe illee,
afaan koo waa'ee qajeelummaa keetiitii fi
waa'ee fayyisuu keetii guyyaa guutuu ni odeessa.
16 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ani dhufee
hojii kee humna qabeessa sana nan odeessa;
ani qajeelummaa kee qofa labsa.
17 Yaa Waaqi, ati ijoollummaa kootii jalqabdee na barsiifteerta;
anis hamma har'aatti hojii kee dinqisiisaa sana nan labsa.
18 Yaa Waaqayyo, yeroo ani dulloomee mataan koo arrii ta'utti illee,
hamma ani humna kee dhaloota kanatti,
jabina kees dhaloota dhufuuf jiru hundatti labsuutti,
ati na hin dhiisin.

19 Yaa Waaqi, qajeelummaan kee samiiwwan bira ga'a;
ati waan gurguddaa hojjetteerta;
yaa Waaqi, kan akka keetii eenyu?
20 Ati rakkinaa fi dhiphina baay'ee na argisiifteerta;
ta'us jireenya koo deebiftee ni haaromsita,
qilee lafaa keessaas deebiftee ol na baafta.
21 Ulfina koo ni guddifta;
amma illee na jajjabeessita.

22 Yaa Waaqa ko, ani amanamummaa keetiif,
kiraaraan sin faarfadha;
Yaa Qulqullicha Israa'el
ani kiraaraan faarfannaa galataa siif faarfadha.
23 Yommuu ani faarfannaa galataa siif faarfadhutti, hidhiin koo,
lubbuun koo kan ati furtes guddisanii ni ililchu.
24 Warri na miidhuu barbaadan,
waan qaana'anii burjaaja'aniif
arrabni koo guyyaa guutuu
qajeelummaa kee odeessa.

Mooticha Abdiin Eegamu

Faarfannaa 72

Faarfannaa Solomoon.
1 Yaa Waaqi, murtii kee mootiidhaaf,
qajeelumma kee immoo ilma mootiitiif kenni.
2 Innis saba keetiif qajeelummaadhaan murteessa;
hiyyeeyyiifis murtii qajeelaa kenna.

3 Tulluuwwan badhaadhummaa,
gaarran immoo ija qajeelummaa sabaaf haa fidan.
4 Inni hiyyeeyyii saba keessa jiraataniif ni falma;
ijoollee rakkattootaa ni oolcha;
cunqursituu immoo ni barbadeessa.
5 Namoonni hamma aduun jiraattuu fi hamma ji'i jiraatutti,
dhalootaa hamma dhalootaatti si sodaatu.
6 Inni akkuma bokkaa marga haamame irratti roobuu,
akkuma tiifuu lafa jiisuuttis ni dhufa.
7 Bara isaa keessa qajeelummaan ni daraara;
nageenyis hamma ji'i dhabamutti ni baay'ata.

8 Innis galaanaa hamma galaanaatti,
Laga Efraaxiisii hamma moggaa lafaatti ni bulcha.
9 Warri gammoojjii keessa jiraatan fuula isaa duratti ni sagadu;
diinonni isaas biyyoo arraabu.
10 Mootonni Tarshiishii fi mootonni
biyyoota qarqarawwan galaana fagoo gibira isaaf ni fidu;
mootonni Shebaatii fi mootonni Saabaa kennaa ni fiduuf.
11 Mootonni hundinuus isaaf ni sagadu;
saboonni hundinuus isa ni tajaajilu.

12 Inni nama rakkatee gara isaatti iyyu,
hiyyeessaa fi nama gargaarsa hin qabne ni baraaraatii.
13 Nama dadhabaa fi rakkataaf garaa lafa;
nama rakkataas du'a jalaa baasa.
14 Lubbuu isaaniis hacuuccaa fi cunqursaa jalaa ni fura;
dhiigni isaanii fuula isaa duratti gatii guddaa qabaatii.

15 Umuriin isaa haa dheeratu;
warqeen Shebaa isaaf haa kennamu.
Yeroo hunda Waaqa isaaf haa kadhatan;
guyyaa guutuus isa haa eebbisan.
16 Lafa irratti midhaan akka malee haa baay'atu;
fiixee tulluuwwanii irras asii fi achi haa raafamu.
Iji isaa akka Libaanoon haa tolu;
akka marga lafaas haa misu.
17 Maqaan isaa bara baraan haa jiraatu;
Akkuma aduus itti fufee haa jiraatu.

Saboonni hundinuu isaan ni eebbifamu;
jarris eebbifamaa jedhaanii isa waamu.

18 Inni kophaa isaa waan dinqii hojjetu,
WAAQAYYO Waaqni, Waaqni Israa'el haa eebbifamu.
19 Maqaa isaa ulfaataa sanaaf bara baraan galanni haa ta'u;
lafti hundinuu ulfina isaatiin haa guutamu.
Ameen; Ameen.

20 Kadhannaan Daawit ilma Isseey as irratti xumurame.

Kitaaba Sadaffaa

73

Faarfannaa 73–89

Mo'annoo Murtii Qajeelaa

Faarfannaa Asaaf.
1 Dhugumaan Waaqni Israa'eliif,
warra garaan isaanii qulqulluu ta'eef gaarii dha.

2 Ani garuu miilli koo gufachuu ga'ee,
faanni koos mucucaachuu ga'ee ture.
3 Ani yommuun badhaadhummaa hamootaa argetti,
of tuultotatti hinaafeen tureetii.

4 Isaan hin dhiphatan;
dhagni isaaniis fayyaa dha; cimaa dhas.
5 Rakkinni nama biraatti dhufu isaanitti hin dhufu;
isaan akka namoota kaanii dhukkubaan hin dha'aman.
6 Kanaafuu of tuulummaan faaya morma isaanii ti;
fincilas akka wayyaatti uffatu.
7 Iji isaanii coomee alatti dhiibama;
hamminni isaan garaatti yaadan dhuma hin qabu.
8 Isaan ni qoosu; hamminas ni dubbatu;
of tuulaa cunqursaadhaan nama doorsisu.
9 Afaan isaanii samii falmata;
arrabni isaaniis lafa dhaala.
10 Kanaafuu sabni gara isaaniitti dacha'ee
bishaan baay'ee dhuga.
11 Isaanis, "Waaqni akkamitti beekuu danda'aa?
Waaqni Waan Hundaa Olii beekumsa qabaa?" jedhu.

12 Egaa namoonni hamoon akkana;
isaan yeroo hunda yaaddoo malee jiraatu;
badhaadhummaanis guddachaa deemu.

13 Yoos ani akkasumaan garaa koo qulqullinaan eeggadhee
harka koos akkasumaan dhiqadhe kaa!
14 Ani guyyaa guutuu dha'ameera;
ganama ganamas adabameera.

15 Ani utuu, "Akkana nan dubbadha" jedhee jiraadhee
silaa ijoollee kee nan yakkan ture.
16 Garuu yommuu ani waan kana hunda hubachuu yaaletti,

wanni kun hojii dadhabsiisaa natti ta'e.
17 Kunis hamma ani iddoo qulqullummaa Waaqaa seenutti ture;
ergasiis ani galgala isaanii nan hubadhe.

18 Dhugumaan ati iddoo mucucaataa irra isaan dhaabde;
akka isaan kufanii caccabaniifis gad isaan darbatte.
19 Isaan akkamiin guutumaan guutuutti sodaadhaan fudhatamanii
akkuma tasaa barbadaa'an!
20 Akkuma abjuun yeroo namni hirribaa dammaqutti ta'u sana,
atis yaa Gooftaa, akkasuma yommuu ol kaatu,
hawwii garaa isaanii ni busheessita.

21 Yommuu lubbuun koo gadditee
onneen koos waraanamtetti,
22 ani gowwaa fi wallaalaan ture;
fuula kee durattis akka horii nan ta'e.

23 Ta'us ani yeroo hunda si wajjinan jira;
atis harka koo mirgaa ni qabda.
24 Ati gorsa keetiin na qajeelchita;
ergasii immoo ulfinatti na galchita.
25 Ani samii keessaa eenyunan qaba?
Lafa irraas si malee homaa hin fedhu.
26 Foon koo fi onneen koo dadhabuu danda'u;
Waaqni garuu jabina garaa koo ti;
bara baraanis inni qooda koo.

27 Warri sirraa fagoo jiran ni badu;
atis warra siif hin amanamne hunda ni balleessita.
28 Akka ani yaadutti garuu Waaqatti dhi'aachuun gaarii dha;
WAAQAYYO Gooftaa da'oo koo godhadheera;
ani hojii kee hunda nan labsa.

Boo'icha Waa'ee Diigamuu Mana Qulqullummaa

Faarfannaa 74

Maskiilii Asaaf.
1 Yaa Waaqi, ati maaliif bara baraan nu gatte?
Aariin kee maaliif hoolota ati bobbaafte irratti akka malee boba'a?
2 Saba ati dur filatte,
gosa dhaala keetii, warra ati furte,
Tulluu Xiyoon iddoo ati jiraattes yaadadhu.
3 Tarkaanfii kee gara waan bara baraan diigameetti qajeelfadhu;
diinni waan mana qulqullummaa keessa jiru hunda barbadeesseera.

4 Diinonni kee iddoo qulqulluu kee keessatti bookkisan;
mallattoo isaaniis mallattoo godhanii dhaabbatan.
5 Isaan nama bosona keessatti muka muruuf
qottoo ol fudhatu fakkaatu.
6 Isaanis waan soofame hunda,
qottoo fi burrusaan caccabsan.
7 Isaan mana qulqullummaa kee guban;

lafa jireenya Maqaa keetiis ni xureessan.
8 Garaa isaanii keessatti, “Nu guutumaan guutuutti
isaan barbadeessina!” jedhan.
Iddoo Waaqni biyyattii keessatti itti waaqeffamaa ture hundumas ni
guban.
9 Mallattoon dinqii nuu hin kennamne;
si’achi raajiin tokko illee hin jiru;
wanni kun hamma yoomiitti akka turu
nu keessaa namni beeku hin jiru.

10 Yaa Waaqi, hamma yoomiitti diinni sitti qoosa?
Amajaajiinis bara baraan maqaa kee xureessaa?
11 Ati maaliif harka kee, harka kee mirgaa dachaafatta?
Harka kee bobaa jalaa baafadhuutii isaan barbadeessi!

12 Yaa Waaqi, ati durumaa jalqabdee mootii koo ti;
lafa irrattis hojii fayyinaa hojjetta.
13 Situ humna keetiin galaana gargar qoode;
ati bishaan keessattis mataa bineensa jawwee fakkaatuu caccabsite.
14 Situ mataa Lewaataan caccabsee nyaata godhee
uumamawwan gammoojjii jiraataniif kenne.
15 Situ burqaawwanii fi bishaan yaa’uuf karaa bane;
ati laga yeroo hunda yaa’u illee gogsiteerta.
16 Guyyaan kan kee ti; halkanis keetuma;
ati aduu fi ji’a uumteerta.
17 Situ daarii lafaa hunda dhaabe;
ati bonaa fi ganna uumteerta.

18 Yaa Waaqayyo, akkamitti akka diinni sitti qoosu,
akkamitti akka namoonni gowwoonnis maqaa kee xureessan
yaadadhu.
19 Lubbuu gugee keetii dabarsitee bineensa bosonaatti hin kennin;
jireenya saba kee hiyyoomee bara baraan hin irraanfatin.
20 Kakuu kee eegi;
iddoon lafaa dukkanaa’aan hundinuu
gooliidhaan guutameeraatii.
21 Warri cunqurfaman qaana’anii duubatti hin deebi’in;
hiyyeeyyii fi rakkattoonni maqaa kee haa galateeffatan.

22 Yaa Waaqi ka’i; dubbii kees falmadhu;
akka gowwoonni guyyaa guutuu sitti qoosan yaadadhu.
23 Dhaadachuu diinota keetii, bookkisuu diina keetii
kan gargar hin cinne sana hin dagatin.

Abbaa Murtii Addunyaa Hundaa

Faarfannaa 75

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Yeedaloo, “Hin balleessin” jedhuun faarfatame. Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa Waaqi, nu si galateeffanna;
sababii Maqaan kee dhi’oo ta’eef galata siif galchina;

namoonni waa’ee dinqii hojii keetii odeessu.

2 Ati akkana jetta; “Ani yeroo murteeffame nan filadha;
kan qajeelummaadhaan muru ana.
3 Yommuu laftii fi sabni ishee hundi raafamanitti,
kan utubaa ishee jabeessee qabu ana.
4 Ani of tuultotaan akkana nan jedha; ‘Of hin jajinaa.’
Hamootaanis, ‘Gaanfa keessan ol hin qabatinaa.
5 Gaanfa keessan samiitti hin kaasinaa;
morma keessan dheereffattanii hin dubbatinaa.’ ”

6 Ulfinni ba’a biiftuutii yookaan lixa biiftuutii
yookaan lafa onaatii hin dhufuutii.
7 Garuu kan murtii kennu Waaqa;
inni nama tokko gad buusa; kaan immoo ol baasa.
8 Harka Waaqayyoo keessa,
xoofoo wayinii urgooftuudhaan walitti makame
kan hoomachaan guutame tokkotu jira;
inni wayinii sana gad naqa;
hamoonni lafaa hundinuu utuu siicoo isaa illee hin hambisin
xuruurfatanii dhugu.

9 Ani garuu bara baraan waan kana nan labsa;
Waaqa Yaaqoobis nan faarfadha.
10 Gaanfa hamoota hundaa nan caccabsa;
gaanfi qajeeltotaa garuu ol ol jedha.

Faarfannaa Waaqa Sodaatamuu Qabuuf Faarfatame

Faarfannaa 76

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Mi’a Ribuutiin. Faarfannaa Asaaf.
1 Yihuudaa keessatti Waaqni beekamaa dha;
maqaan isaas Israa’el keessatti guddaa dha.
2 Dunkaanni isaa Saalem keessa,
iddoon jireenya isaa Xiyoon keessa jira.
3 Innis achitti xiyya boba’uu fi gaachana, goraadee fi
meeshaawwan waraanaa caccabse.

4 Ati ifa uffattee miidhagdeerta;
ati tulluuwwan bara baraa caalaa Surra qabeessa.
5 Gootonni booji’amaniiru;
hirribaanis fudhatamaniiru;
duultota keessaas namni tokko iyyuu
harka sochoofachuu hin dandeenye.
6 Yaa Waaqa Yaaqoob, ifannaa keetiin fardeenii
fi warri fardeen yaabbatan of wallaalaniiru.

7 Si’i qofatu sodaatamuu qaba.
Yommuu ati aartu eenyutu fuula kee dura dhaabachuu danda’aa?
8 Ati samii irraa murtii kennite;
laftis ni sodaatte; ni cal’iftes;

9 yaa Waaqi, wanni kunis yommuu ati murtii kennuudhaaf,
rakkattoota biyyattii fayyisuuf kaatetti ta’e.
10 Dheekkamsi ati namatti dheekkamtu dhugumaan ulfina siif fida;
warra dheekkamsa kee irraa hafanis ni hidhatta.

11 WAAQAYYO Waaqa keessaniif wareegaa; wareegichas guuttadhaa;
warri naannoo isaa jiraatan hundinuus
Waaqa sodaatamuu qabu sanaaf kennaawwan haa fidan.
12 Inni hafuura bulchitootaa ni cabsa;
mootonni lafaas isa sodaatu.

Seenaa Israa’el Yaaduu

Faarfannaa 77

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Asaaf.
1 Ani gargaarsaaf gara Waaqaatti nan iyyadhe;
ani akka Waaqni na dhaga’uuf nan iyyadhe.
2 Yeroo rakkina kootiitti Gooftaa nan barbaaddadhe;
halkanis utuu hin dadhabin harka koo nan diriirfadhe;
lubbuun koos jajjabaachuu didde.

3 Yaa Waaqi, ani yommuun si yaadadhu nan aada;
ani irra deddeebi’ee nan yaade; hafuurri koos ni laafe.
4 Ati akka iji koo hin dunuunfanne goote;
ani akka malee lubbamee dubbachuu iyyuu dadhabe.
5 Ani waa’ee bara durii,
waa’ee waggoota durii duriis nan yaade;
6 ani halkaniin faarfannaa koo nan yaadadhe.
Ani irra deddeebi’ee na yaade;
hafuurri koos akkana jedhee qorate:

7 “Gooftaan bara baraan nama gataa?
Inni deebi’ee garaa hin laafuu?
8 Araarri isaa bara baraan badee?
Waadaan isaa bara baraan guutamuu dhabee?
9 Waaqni arjoomuu irraanfateeraa?
Inni aariidhaan gara laafina isaa dhiiseeraa?”

10 Anis, “Harki mirgaa kan Waaqa Waan Hundaa Olii
jijjiirameera jedhee yaaduun koo, dadhabbii koo ti” nan jedhe.
11 Ani hojii WAAQAYYOO nan yaadadha;
dhugumaan dinqii kee kan durii nan yaadadhaa.
12 Ani waan ati hojjette hunda irra deddeebi’ee nan yaada;
waa’ee hojii keetii illee nan dubbadha.

13 Yaa Waaqi, karaan kee qulqulluu dha.
Waaqni guddaan akka Waaqa keenyaa eessa jira?
14 Ati Waaqa hojii dinqii hojjettuu dha;
saboota gidduuttis humna kee ni argisiifta.
15 Irree kee cimaadhaan saba kee,
sanyii Yaaqoobii fi sanyii Yoosef furteerta.

16 Yaa Waaqi, bishaanonni si argan;
bishaanonni si arganii sodaatan;
tuujubawwan ni hollatan.
17 Duumessi bishaan gad dhangalaase;
samiiwwan ni qaqawweessa'an;
xiyyi kees qixa hundaan balaqqise.
18 Bakakkaan kee bubbee hamaa keessaa dhaga'ame;
balaqqeesi kee addunyaa ibse;
laftis hollattee sochoote.
19 Daandiin kee galaana keessa,
karaan kee immoo bishaanota gurguddaa keessa ba'a;
garuu faanni kee hin argamne.

20 Ati harka Museetii fi harka Arooniin,
saba kee akka bushaayeetti geggeessite.

Seenaa Saba Israa'el

Faarfannaa 78

Maskiilii Asaaf.
1 Yaa saba ko, barsiisa koo dhaga'aa;
dubbii afaan koo dhaggeeffadhaa.
2 Ani fakkeenyaan afaan koo nan banadha;
waan durumaa jalqabee dhokfames nan dubbadha.
3 Kunis waanuma nu dhageenyee fi waanuma nu beeknu,
waan abbootiin keenya nutti himanii dha.
4 Nus waan kana ijoollee isaanii duraa hin dhoksinu;
hojii WAAQAYYOO ulfina qabeessa sana,
humna isaatii fi dinqii inni hojjete,
dhaloota itti aanutti ni himna.
5 Inni Yaaqoobiif sirna dhaabe;
Israa'eliif immoo seera kenne;
waan kana illee akka isaan
ijoollee isaanii barsiisaniif,
abbootii keenya ajaje;
6 kunis akka dhaloonni itti aanu beeku,
akka ijoolleen amma iyyuu hin dhalatin beekan,
isaanis akka ijoollee isaaniitti dabarsanii himaniif.
7 Yoos isaan Waaqa amanatu;
ajaja isaas ni eegu malee hojii isaa hin irraanfatan.
8 Isaan akka abbootii isaanii,
akka dhaloota mata jabeessaa fi fincilaa,
warra garaan isaanii Waaqaaf hin ajajamnee,
akka warra hafuurri isaanii isaaf hin amanamin sanaa hin ta'an.

9 Namoonni Efreem xiyya qabatanii turan;
ta'us gaafa lolaa duubatti deebi'an.
10 Isaan kakuu Waaqaa hin eegne;
seera isaattis buluu didan.
11 Isaan hojii inni hojjete,
dinqii inni isaanitti argisiises ni irraanfatan.
12 Inni fuula abbootii isaanii duratti,

biyya Gibxi kutaa Zoo’aanitti waan nama dinqisiisu hojjete.
13 Inni galaana gargar qoodee gidduun isaan dabarse;
bishaan sanas akkuma keenyan manaa dhaabachiise.
14 Guyyaa duumessaan, halkan guutuu immoo
ifa ibiddaatiin isaan geggeesse.
15 Inni gammoojjii keessatti kattaa dayyaasee
bishaan akka galaanaa baay’atu isaanii kenne.
16 Kattaa keessaa burqaa burqisiisee
akka bishaan akkuma lagaatti yaa’u godhe.

17 Isaan garuu gammoojjii keessatti Waaqa Waan Hundaa Oliitti fincilan;
ittuma fufaniis isatti cubbuu hojjetan.
18 Isaan nyaata dharra’anii, “Fidi” jechuudhaan
beekumsa Waaqaa qoran.
19 Akkana jedhanii Waaqa hamatan;
“Waaqni gammoojjii keessatti maaddii qopheessuu danda’aa?
20 Inni kattaa rukunnaan bishaan humnaan keessaa burqe;
burqaan guutee irraan dhangala’e.
Garuu inni nyaata nuu kennuu danda’aa?
Saba isaatiifis foon kennuu danda’aa?”
21 WAAQAYYO yommuu waan kana dhaga’etti baay’ee aare;
Yaaqoob irratti ibiddi isaa ni qabsiifame;
dheekkamsi isaas Israa’elitti dhufe;
22 isaan Waaqa hin amananneetii;
fayyisuu isaattis hin amanne.
23 Inni garuu samii gubbaatiif ajaja kenne;
balbala samiis ni bane;
24 akka isaan nyaataniif mannaa gad roobseef;
midhaan samiis isaaniif kenne.
25 Namoonni buddeena ergamoota Waaqayyoo nyaatan;
inni waan isaan nyaatanii quufan ergeef.
26 Inni akka bubbeen ba’a biiftuu samii keessaa bubbisu godhe;
bubbee kibbaas humna ofii isaatiin oofe.
27 Foon akkuma awwaaraatti, simbirroota barrisanis
akkuma cirracha galaanaatti gad isaaniif roobse.
28 Innis akka isaan qubata isaanii keessatti
naannoo dunkaanota isaaniitti gad harca’an godhe.
29 Isaanis nyaatanii quufan;
inni waan isaan dharra’an isaaniif kenneeraatii.
30 Garuu utuu isaan nyaata dharra’an sana hin quufin,
utuma nyaanni sun afaan isaanii keessa jiruu,
31 dheekkamsi Waaqaa isaanitti dhufe;
innis isaan keessaa warra jajjabeeyyii galaafate;
dargaggeeyyii Israa’elis ni fixe.

32 Isaan waan kana hunda irra darbanii cubbuu hojjechuutti fufan;
dinqii isaattis hin amanne.
33 Kanaafuu inni akka barri isaanii faayidaa malee darbu,
akka waggoonni isaaniis sodaadhaan dhuman godhe.
34 Yeroo Waaqni isaan ajjeese kamitti iyyuu,
isaan isa barbaaddatan;

isaan ammas fedhiidhaan gara isaatti deebi'an.
35 Akka Waaqni Kattaa isaanii ta'e,
akka Waaqni Waan Hundaa Olii Furii isaanii ta'e yaadatan.
36 Isaan garuu afaan isaaniitiin isa saadan;
arraba isaaniitiinis isa soban;
37 garaan isaanii isaaf amanamaa hin turre;
isaan kakuu isaatiif hin amanamne.
38 Inni garuu araara qabeessa waan ta'eef,
cubbuu isaanii ni dhiiseef malee isaan hin fixne.
Inni yeroo yerootti aarii isaa ittifate;
dheekkamsa isaa hundaas hin kakaafne.
39 Innis akka isaan nama du'a hin oolle,
qilleensuma darbu kan deebi'ee hin dhufne ta'an yaadate.

40 Isaan hammam gammoojjii keessatti isatti fincilanii
gammoojjii keessattis isa gaddisiisan
41 Isaan ammumaa amma Waaqa qoran;
Qulqullicha Israa'el sanas ni aarsan.
42 Isaan humna isaa yookaan guyyaa inni itti
diinota isaanii jalaa isaan baase hin yaadanne.
43 Guyyaa inni itti biyya Gibxi keessatti mallattoo isaa,
kutaa Zoo'aan keessatti immoo dinqii isaa argisiise isaan hin yaadanne.
44 Inni lageen isaanii dhiigatti geeddare;
isaanis burqaawwan isaanii dhuguu hin dandeenye.
45 Innis tuuta tisiisaa kan isaan balleessu,
fattee isaan barbadeessu itti erge.
46 Midhaan isaanii ilmaan hawwaannisaatiif,
bu'aa dadhabbii isaanii immoo hawwaannisaaf kenne.
47 Muka wayinii isaanii cabbiidhaan,
harbuu isaanii immoo dhaamocha hamaan dha'e.
48 Loon isaanii cabbiif,
horii isaanii immoo bakakkaaf dabarsee kenne.
49 Inni ergamoota badiisa fidan isaanitti erguudhaan
aarii isaa sodaachisaa, dheekkamsa isaa,
dallansuu isaatii fi rakkoo isaanitti gad lakkise.
50 Inni aarii isaatiif daandii qopheesse;
lubbuu isaanii dabarsee dha'ichatti kenne malee
du'a isaan hin oolchine.
51 Hangafoota Gibxi hunda,
ilmaan jalqabatti dhalatanis dunkaana Haam keessatti dha'e.
52 Saba isaa garuu akkuma nama bushaayee bobbaasuutti achii baase;
akkuma hoolaas gammoojjii keessa isaan geggeesse.
53 Inni nagaadhaan isaan geggeesse;
kanaafuu isaan homaa hin sodaanne;
diinota isaanii garuu galaanatu liqimse.
54 Innis gara daarii biyya isaa qulqulluutti,
gara biyya gaaraa kan harki isaa mirgaa fudhateetti isaan galche.
55 Inni ormoota isaan duraa ari'e;
lafa jaraas dhaala godhee isaanii qoode;
gosa Israa'elis dunkaana isaanii keessa qubachiise.

56 Isaan garuu Waaqa qoran;
Waaqa Waan Hundaa Oliitti fincilan;
ajaja isaas hin eegne.
57 Akkuma abbootii isaanii duubatti deebi’an; amanamuus ni didan;
akka iddaa micciiramaattis jajal’atan.
58 Isaan iddoowwan sagadaa isaanii kanneen gaarran irraatiin isa aarsan;
waaqota isaanii tolfamoodhaanis hinaaffaadhaaf isa kakaasan.
59 Waaqnis yeroo isaan dhaga’etti akka malee dheekkame;
guutumaan guutuuttis Israa’elin gate.
60 Innis iddoo jireenya isaa kan Shiiloo keessaa,
dunkaana inni namoota gidduu dhaabbate sanas ni dhiise.
61 Humna isaa boojuutti,
ulfina isaa immoo harka diinaatti dabarsee kenne.
62 Saba isaa dabarsee goraadeef kenne;
handhuuraa isaattis akka malee dheekkame.
63 Dargaggoota isaanii ibiddatu fixe;
durboota isaaniitiifis sirbi heerumaa hin sirbamne;
64 luboonni isaanii goraadeedhaan dhuman;
niitonni dhirsoonni irraa du’an immoo boo’uu hin dandeenye.

65 Gooftaanis akkuma waan hirribaa dammaquutti,
akkuma goota sababii wayiniitiin iyyuuttis dammaqe.
66 Inni diinota isaa rukutee duubatti deebise;
qaanii bara baraa keessas isaan buuse.
67 Dunkaanota Yoosef ni tuffate;
gosa Efreemis hin filanne;
68 inni garuu gosa Yihuudaa,
Tulluu Xiyoon kan jaallatu sana ni filate.
69 Mana qulqullummaa isaa akka samii ol dheeraatti,
akka lafa bara baraan hundeesseettis ijaare.
70 Inni Daawit garbicha isaa ni filate;
dallaa hoolotaa keessaas isa waammate;
71 akka inni saba isaa Yaaqoobin,
handhuuraa isaa Israa’elin tiksuuf jedhee
hoolota tiksuu irraa isa fide.
72 Daawitis garaa qajeelaadhaan isaan tikse;
ogummaa harka isaatiinis isaan dura bu’e.

Faaruu Boo’ichaa Biyyoolessaa

Faarfannaa 79

Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa Waaqi, namoonni ormaa handhuuraa kee qabataniiru;
mana qulqullummaa kee qulqullicha xureessaniiru;
Yerusaaleminis barbadeessaniiru.
2 Akka isaan nyaata isaaniif ta’aniif,
reeffa garboota keetii allaattii samiitiif,
foon qulqulloota keetii immoo bineensota lafaatiif kennaniiru.
3 Dhiiga isaaniis naannoo Yerusaalemitti
akkuma bishaanii dhangalaasan;
namni isaan awwaalu tokko illee hin argamne.
4 Ollaa keenya biratti maqaan nu badeera;

warra naannoo keenya jiran birattis nama tuffii fi kolfaa taane.

5 Yaa WAAQAYYO, kun hamma yoomiitti?
Ati hamma bara baraatti aartaa?
Hinaaffaan kees hamma yoomiitti akka ibiddaa boba'a?
6 Dheekkamsa kee sana saboota si hin beekne irratti,
mootummoota maqaa kee hin waammanne irratti
gad dhangalaasi;
7 isaan Yaaqoobin liqimsaniiruutii;
iddoo jireenya isaas balleessaniiru.

8 Cubbuu abbootii keenyaa nutti hin herregin;
waan nu baay'ee gad deebifamneef,
araarri kee dafee nu bira haa ga'u.
9 Yaa Waaqi Fayyisaa keenya,
ulfina maqaa keetiitiif jedhii nu gargaari;
maqaa keetiif jedhiitii nu oolchi;
cubbuu keenya illee nuu dhiisi.
10 Ormoonni maaliif,
"Waaqni isaanii eessa jira?" jedhu ree?

Dhiiga tajaajiltoota keetii kan dhangalaafame sanaaf,
akka haaloo baaftu ija keenya duratti saboota gidduutti beeksisi.
11 Aaduun hidhamtootaa fuula kee dura haa ga'u;
jabina irree keetiitiin warra duuti itti murame oolchi.
12 Yaa Gooftaa, arraba isaan ittiin si arrabsan,
dachaa torba godhiitii ollaa keenyatti deebisi.
13 Yoos nu sabni kee, hoolonni tika keetii,
bara baraan si jajanna;
dhalootaa hamma dhalootaattis,
galata kee ni odeessina.

Haaromfama Israa'eliif Waaqa kadhachuu

Faarfannaa 80

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo, "Daraaraa Kakuutiin" Faarfatame.
Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa tiksee saba Israa'el,
kan akkuma bushaayeetti Yoosefin geggeessitu nu dhaga'i;
ati kan kiirubeel gidduu teessoo irra teessu, ifiitii mul'adhu.
2 Fuula Efreem, Beniyaamii fi Minaasee duratti
humna kee sochoosi; kottuutii nu fayyisi.

3 Yaa Waaqi, iddoo keenyatti nu deebisi;
akka fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

4 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
ati hamma yoomiitti kadhannaa saba keetiitti aarta?
5 Ati buddeena imimmaanii isaan nyaachifte;
imimmaan waciitii guutuus isaan obaafte.
6 Ati akka olloonni keenya nu tuffatan goote;
diinonni keenyas nutti qoosu.

7 Yaa Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
iddoo keenyatti nu deebisi;
akka nu fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

8 Ati muka wayinii biyya Gibxii buqqiftee fidde;
ormootas ariitee muka sana dhaabde.
9 Mukichaafis lafa qopheessite;
mukni sunis hidda gad fageeffatee biyyattii guute.
10 Tulluuwwan gaaddisa isaatiin,
birbirsawwan gurguddaanis
dameewwan isaatiin haguugaman.
11 Innis dameewwan isaa gara Galaanaatti,
lata isaas hamma Lagaatti diriirfate.

12 Yoos ati maaliif akka namni achiin darbu hundinuu
ija isaa ciratu gochuuf jettee dallaa isaa diigde ree?
13 Kormi booyyee bosona keessaa ba'ee isa ni balleessa;
bineensi dirrees isa ni nyaata.
14 Yaa Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
si kadhannaa gara keenyatti deebi'i!
Samii irraa gad ilaalii argi!
Muka wayinii kana eegi;
15 mukni kun muka wayinii kan harki kee mirgaa dhaabee dha;
biqiltuu ati ofii keetiif guddifattee dha.

16 Wayiniin kee ciramee ibiddaan gubameera;
sabni kees dheekkamsa keetiin bada.
17 Harki kee namicha karaa harka kee mirgaa jiru irra,
ilma namaa kan ati ofii keetiif guddifatte irra haa boqotu.
18 Yoos nu sirraa hin garagallu;
jireenya nuu kenni; nus maqaa kee ni waammannaa.

19 Yaa Waaqayyo, Waaqa Waan Hunda Dandeessu
iddoo keenyatti nu deebisi;
akka nu fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

Ayyaana Daasiitiif

Faarfannaa 81

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Asaaf Kan *Gitiitiidhaan* Faarfatamu.
1 Waaqa jabina nuu ta'eef gammachuudhaan faarfadhaa;
Waaqa Yaaqoobiitiif gammachuudhaan ililchaa!
2 Faarfachuu jalqabaa; dibbees rukutaa;
baganaa fi kiraara sagalee gaarii qabu rukutaa.

3 Yeroo Baatiin dhalattu, yommuu ji'i goobanutti,
guyyaa ayyaana keenyaa malakata afuufaa;
4 kun seera Israa'eliif kenname,
ajaja Waaqa Yaaqoob.
5 Inni yeroo biyya Gibxi dha'uuf ba'etti,
waan kana Yoosefiif seera godhee dhaabe.

Anis afaan duraan hin beekin tokko dhaga'e.

6 Innis akkana jedhe;
"Ani gatiittii isaanii irraa ba'aa buuseera;
harki isaanis guuboo baachuu jalaa ba'e.
7 Ati dhiphina kee keessatti na waammatte; anis sin oolche;
anis lafa bakakkaan itti dhokatu keessaa deebii siifin kenne;
bishaan Mariibaa birattis sin qore.

8 "Yaa saba koo dhaga'i; ani siin akeekkachiisa;
yaa Israa'el ati utuu na dhaggeeffate!
9 Waaqni ormaa tokko iyyuu isin gidduu hin jiraatin;
ana malee waaqa biraa hin waaqeffatin.
10 Ani WAAQAYYO Waaqa kee,
kan Gibxii baasee isin fidee dha.
Afaan kee bal'isii banadhu; ani nan guutaa.

11 "Sabni koo garuu na hin dhaggeeffanne;
Israa'el anaaf hin bulle.
12 Kanaafuu ani akka isaan karaa fedhii isaanii deemaniif
dabarsee mata jabina isaaniitti isaan kenne.

13 "Utuu sabni koo na dhaggeeffatee,
utuu Israa'el karaa koo irra deemee jiraatee,
14 ani silaa akkam dafee diinota isaanii jilbeenfachiisee
harka koos amajaajota isaaniitti nan kaasa ture!
15 Warri WAAQAYYOON jibban fuula isaa duratti ni gugguufu;
adabbiin isaaniis bara baraan itti fufa.
16 Ani garuu qamadii qulqulluu isin soora;
damma kattaa keessaa baafames isinan quubsa."

Abbootii Murtii Kanneen Murtii Jal'isan

Faarfannaa 82

Faarfannaa Asaaf.
1 Waaqni, waldaa waaqotaa gidduu dhaabata;
"waaqota" gidduuttis murtii kenna; akkanas jedha:

2 "Isin hamma yoomiitti seera jal'iftu?
Hamma yoomiittis jal'ootaaf dhaabattu?
3 Dadhabdootaa fi ijoollee abbaa hin qabneef murtii qajeelaa kennaa;
mirga hiyyeeyyiitii fi cunqurfamtootaas eegsisaa.
4 Warra dadhabaa fi rakkattoota baraaraa;
harka jal'ootaatiis isaan baasaa.

5 "Isaan homaa hin beekan; homaa illee hin hubatan.
Isaan dukkana keessa jiraatu;
hundeen lafaa hundinuu ni raafame.

6 "Anis, 'Isin, "waaqota;"
hundi keessan ilmaan Waaqa Waan Hundaa Olii ti' jedheera.

7 Ta'us isin akkuma namatti ni duutu;
akkuma bulchitoota kamii iyyuu ni kuftu."

8 Yaa Waaqi ka'i; lafatti muri;
sabni hundinuu kan keetiitii.

Kadhannaa Diinota Israa'el Irratti Dhi'aate

Faarfannaa 83

Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa Waaqi gab hin jedhin;
yaa Waaqi, hin cal'isin;
akkasumattis hin dhiisin.
2 Diinonni kee akkam akka kaka'an,
warri si jibbanis akkam akka mataa ol qabatan ilaali.
3 Isaan saba keetti daba karoorfatu;
warra ati eegdutti mari'atu.
4 Isaanis, "Kottaa akka maqaan Israa'el lammata hin yaadatamneef,
akka isaan saba hin taaneef isaan barbadeessinaa" jedhu.

5 Isaan yaada tokkoon walii galu;
sittis ni gurmaa'u;
6 isaanis dunkaanota Edoom, Ishmaa'eeloota,
Mo'aabii fi gosa Aggaar,
7 Gebaal, Amoonii fi Amaaleq,
Filisxeemii fi namoota biyya Xiiroos wajjin turan.
8 Warri Asooriis, ilmaan Looxiitiif irree jabaa
ta'uudhaaf isaanitti makaman.

9 Ati akkuma Midiyaanin goote,
akkuma laga Qiishooniitti Siisaaraa fi Yaabiinin goote sana isaan godhi;
10 isaan Eendooritti dhumanii
akkuma kosii lafaa ta'an.
11 Gurguddoota isaanii akka Hereebiitii fi Ze'eeb,
ilmaan mootota isaanii immoo akka Zebaa fi Zalmunaa godhi;
12 isaan warra, "Kottaa, lafa tika Waaqaa fudhannee
kan dhuunfaa keenyaa godhannaa" jedhanii dha.

13 Yaa Waaqa ko, akka awwaara bubbeen fudhatuu,
akka habaqii qilleensi bittinneessuu isaan godhi.
14 Akkuma ibiddi bosona balleessu,
yookaan akkuma arrabni ibiddaa tulluuwwan gubu,
15 atis akkasuma aarii keetiin isaan gugsi;
bubbee keetiin isaan sodaachisi.
16 Yaa Waaqayyo, akka isaan maqaa kee barbaaddataniif,
fuula isaanii qaaniin haguugi.

17 Isaan yeroo hunda qaana'anii haa dhiphatan;
salphinaanis haa badan.
18 Isaan akka ati kan maqaan kee Waaqayyo ta'e sun qofti,
lafa hundumaa irratti Waaqa Waan Hundaa Olii taate haa beekan.

Faarfannaa Yeroo Mana Qulqullummaa Dhaqan Faarfatamu

Faarfannaa 84

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Kan *Gitiitiidhaan* Faarfatamu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.

1 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
iddoon ati jiraattu akkam namatti tola!
2 Lubbuun koo oobdiiwwan WAAQAYYOO hawwiti;
akka malees itti gaggabdi;
onneen koo fi foon koo
Waaqa jiraataadhaaf ililleedhaan ni faarfatu.
3 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
Mootii koo fi Waaqa ko,
iddoo aarsaa keetii biratti, dimbiitiin iddoo jireenyaa,
girrisnis ofii isheetiif man'ee cuucii ishee keessa kaa'attu argatti.
4 Warri mana kee keessa jiraatan eebbifamoo dha;
isaan yeroo hundumaa si jajatuutii.

5 Warri sirraa jabina argatan,
kanneen garaa isaaniitiin karaa kee yaadan eebbifamoo dha.
6 Isaan yommuu Sulula Baakaa keessa darbanitti,
iddoo sana lafa bishaan keessaa burqu godhatu;
bokkaan jalqabaas eebba itti dhangalaasa.
7 Isaan hamma Xiyoon keessatti fuula Waaqaa duratti mul'atanitti,
jabina irraa gara jabinaatti ni darbu.

8 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
kadhannaa koo dhaga'i;
yaa Waaqa Yaaqoob na dhaggeeffadhu.
9 Yaa Waaqayyo, gara gaachana keenyaa ilaali;
fuula dibamaa kee sanaas ilaali.

10 Guyyaa kuma tokko iddoo biraa jiraachuu irra,
guyyaa tokko oobdii keetii irra ooluu wayya;
dunkaana hamootaa keessa jiraachuu irra,
eegduu balbala mana Waaqa koo ta'uu naa wayya.
11 WAAQAYYO Waaqni aduu fi gaachanaatii;
WAAQAYYO surraa fi ulfina ni kenna;
inni toloota waan gaarii hin dhowwatu.

12 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
namni si amanatu eebbifamaa dha.

Kadhannaa Nagaaf Dhi'aate

Faarfannaa 85

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.

1 Yaa WAAQAYYO, ati lafa keetiif arjoomteerta;
boojuu Yaaqoobis deebifteerta.
2 Ati balleessaa uummata keetii dhiifteertaaf;
cubbuu isaanii hundumaas dhoksiteerta.

3 Dheekkamsa kee hunda fageessiteerta;
aarii kee sodaachisaa sana irraas deebiteerta.

4 Yaa Waaqa Fayyisaa keenya, iddoo keenyatti nu deebisi;
dheekkamsa kees nurraa qabi.
5 Ati bara baraan nutti aartaa? Dheekkamsa kee
dhaloota tokko irraa dhaloota kaanitti dabarsitaa?
6 Akka sabni kee sitti gammaduuf,
ati lubbuu nutti hin deebiftuu?
7 Yaa Waaqayyo, araara kee nutti mul'isi;
fayyina kees nuu kenni.

8 Ani waan Waaqayyo Waaqni jedhu nan dhaggeeffadha;
inni saba isaa qulqullootaaf nagaa abdachiisa;
isaan garuu gara gowwummaatti hin deebi'in.
9 Akka ulfinni isaa lafa keenya irra jiraatuuf,
fayyisuun isaa dhugumaan warra isa sodaatanitti dhi'oo jira.

10 Jaalallii fi amanamummaan wal ga'an;
qajeelummaa fi nagaan wal dhungatan.
11 Amanamummaan lafa keessaa burqa;
qajeelummaan immoo samii irraa gad ilaala.
12 Waaqayyo dhugumaan waan gaarii ni kenna;
lafti keenyas midhaan ishee ni kenniti.
13 Qajeelummaan fuula isaa dura deema;
miilla isaatiifis karaa qopheessa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 86

Kadhannaa Daawit.
1 Yaa Waaqayyo, waan ani hiyyeessaa fi rakkataa ta'eef,
na dhaga'iitii deebii naa kenni.
2 Ani sitti of kenneeraatii lubbuu koo eegi.
Ati Waaqa koo ti;
garbicha kee kan si amanatu oolchi.
3 Yaa Gooftaa na maari;
ani guyyaa guutuu sin waammadhaatii.
4 Lubbuu garbicha keetii gammachiisi;
yaa Gooftaa, ani lubbuu koo gara keetti oli nan fuudhaatii.

5 Yaa Gooftaa ati gaarii dha; dhiifamas namaa goota;
warra si waammatan hundaafis jaalalli kee guddaa dha.
6 Yaa Waaqayyo, kadhannaa koo dhaga'i;
iyya waammata koos dhaggeeffadhu.
7 Ani guyyaa rakkina kootiitti sin waammadha;
ati deebii naa kennitaatii.

8 Yaa Gooftaa, waaqota keessaa kan akka keetii hin jiru;
hojiin hojii keetiin wal qixxaatu tokko iyyuu hin jiru.
9 Yaa Gooftaa, saboonni ati uumte hundinuu dhufanii,
fuula kee duratti ni sagadu;

maqaa keetiifis ulfina fidu.
10 Ati guddaa fi kan hojii dinqisiisaa hojjettuu dha;
Waaqni suma qofa.

11 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na barsiisi;
anis dhugaa keetiin nan bula;
akka ani maqaa kee sodaadhuuf,
garaa gargar hin qoodamne naa kenni.
12 Yaa Waaqa koo Gooftaa, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
maqaa kee illee bara baraan nan ulfeessa.
13 Jaalalli ati naa qabdu guddaadhaatii;
lubbuu koo dhidhima sii'ool keessaa baafteerta.

14 Yaa Waaqi, of tuultonni natti ka'aniiru;
tuunni finciltootaa, namoonni si hin sodaanne
lubbuu koo galaafachuu barbaadu.
15 Yaa Gooftaa, ati garuu Waaqa garaa laafessaa fi arjaa dha;
daftee hin aartu; jaalallii fi amanamummaan kee dhuma hin qabu.
16 Gara kootti deebi'iitii na maari;
jabina kee tajaajilaa keetii kenni;
ilma garbittii keetiis oolchi.
17 Akka diinonni koo arganii qaana'aniif,
mallattoo gaarummaa keetii naa kenni;
yaa WAAQAYYO, ati na gargaartee na jajjabeessiteertaatii.

Xiyoon, Haadha Sabootaa

Faarfannaa 87

Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Hundeen magaalaa isaa tulluu qulqulluu irra jira.
2 WAAQAYYO iddoo jireenya Yaaqoob hunda caalaa,
karrawwan Xiyoon jaallata.

3 Yaa magaalaa Waaqaa,
waa'ee keetiif wanni kabajamaan akkana jedhamee ni dubbatama:
4 "Ani Ra'aabii fi Baabilonin
warra na beekan gidduutti maqaa nan dha'a;
kunoo, Filisxeemii fi Xiiroos Itoophiyaa wajjin,
'Namichi kun achitti dhalate' jedhu."
5 Dhugumaan waa'ee Xiyoon,
"Inni kunii fi inni sun ishee keessatti dhalatan;
Waaqni Waan Hunda Olii mataan isaa iyyuu ishee dhaaba" jedhama.
6 WAAQAYYO yeroo saboota galmeessutti,
"Namichi kun achitti dhalate" jedhee barreessa.

7 Warri faarfatanii fi warri meeshaa muuziiqaa taphatan,
"Burqaan koo hundi si keessatti argama" jedhu.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 88

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi kan *maahilaati liinootiin** Faarfatame. *Maskiilii* Heemaan Izraahichaa.

1 Yaa WAAQAYYO, Waaqa na fayyiftu,
ani halkanii fi guyyaa fuula kee duratti nan iyyadha.
2 Kadhannaan koo fuula kee duratti haa dhi'aatu;
atis gurra kee gara iyyannaa kootiitti qabi.

3 Lubbuun koo rakkinaan guutamteertii;
jireenyi koos awwaalatti dhi'aateera.
4 Ani warra boolla keessa bu'anitti nan lakkaa'ame;
akka nama humna hin qabnees nan ta'e.
5 Ani akka nama gorra'amee awwaala keessa ciisuutti,
akka nama ati deebitee hin yaadanneetti,
akka warra eegumsa kee jalaa ba'aniitti,
warra du'an wajjin gatameera.

6 Ati boolla gad fagoo keessa,
dukkana hamaa keessas na buufteerta.
7 Dheekkamsi kee ulfaatee narra ciiseera;
dambalii kee hundas narra garagalchiteerta.
8 Michoota koo narraa fageessiteerta;
isaan biratti jibbamaa na gooteerta;
akka ani jalaa hin baanettis balballi natti cufameera.
9 Iji koo gaddaan dadhabeera.

Yaa WAAQAYYO, ani guyyuma guyyaan sin waammadha;
harka koo illee gara keetti nan bal'ifadha.
10 Ati dinqii kee warra du'anitti ni argisiiftaa?
Warri du'anis ka'anii si galateeffatuu?
11 Jaalalli kee awwaala keessatti,
amanamummaan kee immoo Qilee keessatti ni labsamaa?
12 Dinqiiwwan kee dukkana keessatti,
yookaan qajeelummaan kee biyya irraanfannaa keessatti ni beekamaa?

13 Yaa WAAQAYYO, ani garuu akka ati na gargaartuuf
gara keetti nan iyyadha;
ganamaanis kadhannaan koo fuula kee duratti ni dhi'aata.
14 Yaa WAAQAYYO, ati maaliif na gatta?
Fuula kees maaliif na duraa dhokfatta?

15 Ani ijoollummaa kootii jalqabee rakkadhee du'uu ga'een ture;
naasisuun kee na dhiphiseera; abdiis kutadheera.
16 Dheekkamsi kee narra yaa'e;
naasisuun kees na balleesseera.
17 Isaan guyyaa guutuu akkuma lolaa bishaanii na marsu;
guutumaan guutuuttis na liqimsaniiru.
18 Michoota koo fi warra na jaallatan narraa fudhatteerta;
dukkana qofatu michuu naa ta'e.

* **Faarfannaa 88:** 88:0 Maahilaati liinootiin *gosa muuziiqaa ti.*

Faarfannaa Fi Kadhannaa Amanamummaa Waaqaatiif Dhi'aate

Faarfannaa 89

Maskiilii Eetaan Izraahichaa.

1 Ani waa'ee araara WAAQAYYOO bara baraan nan faarfadha;
afaan kootiinis amanamummaa kee dhaloota hundumatti nan labsa.
2 Akka araarri kee bara baraan jiraatu,
akka ati amanamummaa kee samii keessatti jabeessitee dhaabde nan labsa.

3 Ati akkana jetteerta; "Ani filatamaa koo wajjin kakuu galeera;
Daawit tajaajilaa kootiif illee akkana jedhee kakadheera;
4 'Ani bara baraan sanyii kee nan dhaaba;
teessoo kees dhaloota hundaaf nan cimsa.' "

5 Yaa WAAQAYYO, samiiwwan dinqii kee jaju;
yaa'ii qulqullootaa keessattis amanamummaa kee jaju.
6 Samii keessatti eenyutu WAAQAYYOON qixxaachuu danda'a?
Uumamawwan samii keessaa kan WAAQAYYOON fakkaatu eenyu?
7 Waaqni waldaa qulqullootaa keessatti baay'ee sodaatama;
warra naannoo isaa jiran hunda keessaas isatu sodaachisaa dha.
8 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
kan akka keetii eenyu?
Yaa WAAQAYYO, ati jabaa dha; amanamummaan kees si marsa.

9 Ati raafama galaanaa ni moota;
yommuu dha'aan isaa jabaatus ni tasgabbeessita.
10 Akka warra qalamaniitti Ra'aabin bulleessite;
irree kee jabaa sanaanis diinota kee ni bittinneessite.
11 Samiiwwan kan kee ti; laftis akkasuma kan kee ti;
ati addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda hundeessiteerta.
12 Kaabaa fi kibba situ uume;
Taaboorii fi Hermoon gammachuudhaan
maqaa kee galateeffatu.
13 Ati irree jabaa qabda; harki kee jabaa dha;
harki kee mirgaas ol ka'eera.

14 Qajeelummaa fi murtiin qajeelaan hundee teessoo keetii ti;
araarrii fi amanamummaan fuula kee dura deemu.
15 Yaa WAAQAYYO, warri siif ililchuu beekan,
warri ifa iddoo ati jirtuu keessa jiraatan eebbifamoo dha.
16 Isaan guyyaa guutuu maqaa keetiin gammadu;
qajeelummaa keetiinis si jajatu.
17 Ati ulfina jabina isaanii ti;
jaalala keetiinis gaanfa keenya ol qabdeerta.
18 Dhugumaan gaachanni keenya kan WAAQAYYOO ti;
kan mootii keenya Qulqullicha Israa'elii ti.

19 Ati dur akkana jettee saba kee amanamaatti
mul'ataan dubbatteerta:

“Ani loltuu tokkoof humna kenneera;
dargaggeessa saba keessaa filatame tokkos ani ol guddiseera.
20 Ani garbicha koo Daawitin argadheera;
zayitii koo qulqulluunis isa dibeera.
21 Harki koo isa wajjin jira;
irreen koos isa jajjabeessa.
22 Diinni tokko iyyuu isa hin mo’atu;
namni hamaanis isa hin hacuucu.
23 Amajaajota isaa fuula isaa duratti nan barbadeessa;
warra isa jibbanis nan dha’a.
24 Amanamummaa fi araarri koo isa wajjin jiraata;
gaanfi isaas maqaa kootiin ol jedha.
25 Ani harka isaa galaana irra,
harka isaa mirgaas lageen irra nan kaa’a.
26 Innis, ‘Ati Abbaa koo ti;
Waaqa koo ti, Kattaa Fayyina koo ti’ jedhee na waammata.
27 Anis ilma koo hangafa,
kan mootota lafaa hundaa olii isa nan godha.
28 Jaalala koos bara baraan isaaf nan tursa;
kakuun ani isa wajjin qabus hin cabu.
29 Hidda sanyii isaa bara baraan,
teessoo isaa illee hamma samiiwwan jiraatanitti nan dhaaba.

30 “Yoo ilmaan isaa seera koo eeguu didan,
yoo isaan ajaja koo faana bu’uu baatan,
31 yoo isaan sirna koo cabsanii
ajaja koo illee eeguu baatan,
32 ani cubbuu isaanii uleedhaan,
yakka isaanii immoo qacceedhaan nan adaba;
33 ani garuu jaalala koo isa irraa hin fudhadhu;
yookaan amanamummaa koo sobatti hin geeddaru.
34 Ani kakuu koo hin cabsu;
yookaan waan afaan koo dubbates hin geeddaru.
35 Si’a tokko yeroo hundaaf, qulqullina kootiin kakadheera;
ani Daawitin hin sobu.
36 Sanyiin isaa bara baraan itti fufa;
teessoon isaas akkuma aduu fuula koo dura jiraata;
37 akkuma ji’aas bara baraan ni jiraata;
hamma samiiwwan jiranittis cimee dhaabata.”

38 Ati amma garuu isa dhiifteerta; tuffatteertas;
isa dibde sanatti baay’ee aarteerta.
39 Kakuu tajaajilaa kee wajjin galte cabsiteerta;
gonfoo isaas awwaara keessa buuftee xureessiteerta.
40 Dallaa isaa hunda caccabsiteerta;
da’oo isaa jajjabaas barbadeessiteerta.
41 Warri achiin darban hundi isa saamu;
olloonni isaas itti qoosu.
42 Ati harka amajaajii isaa mirgaa ol qabdeerta;
akka diinonni isaa hundi gammadan gooteerta.
43 Arfii goraadee isaa duubatti deebifteerta;

waraana keessattis isa hin gargaarre.
44 Surraa isaa isa irraa balleessiteerta;
teessoo isaas lafatti gatteerta.
45 Umurii dargaggummaa isaa gabaabsiteerta;
qaaniidhaanis isa haguugdeerta.

46 Yaa WAAQAYYO, kun hamma yoomiitti?
Ati bara baraan of dhoksitaa?
Dheekkamsi kee hamma yoomiitti akka ibiddaa boba'a?
47 Umuriin koo hammam akka gabaabaa ta'e yaadadhu.
Ati badiisa akkamiitiif ilmaan namaa hunda uumte!
48 Utuu du'a hin argin jiraachuu kan danda'u
yookaan humna sii'ool jalaa of baasuu
kan danda'u nama akkamii ti?
49 Yaa Gooftaa, jaalalli kee guddaan durii kan ati amanamummaa keetiin
Daawitiif kakatte sun eessa jira?
50 Yaa Gooftaa, akkamitti akka tajaajilaan kee tuffatame,
akkamitti akka ani arrabsoo saboota hundaa
bobaatti baadhe yaadadhu;
51 yaa WAAQAYYO, qoosaa diinonni kee natti qoosan,
kan isaan ittiin tarkaanfii dibamaa keetii hundatti qoosan yaadadhu.

52 Galanni bara baraan WAAQAYYOOF haa ta'u!
Ameen; Ameen.

Kitaaba Afuraffaa

90

Faarfannaa 90–106

Namni Dadhabaa Ta'uu Isaa

Kadhannaa Musee Nama Waaqaa Sanaa.
1 Yaa Gooftaa, ati dhaloota hunda keessatti
iddoo jireenyaa nuu taateerta.
2 Utuu tulluuwwan hin dhalatin
yookaan utuu ati lafaa fi addunyaa hin uumin,
baraa baraa hamma bara baraatti ati Waaqa.

3 Atis, "Yaa ilmaan namootaa, biyyootti deebi'aa"
jettee namoota biyyootti deebista.
4 Fuula kee duratti waggaan kumni tokko,
akkuma guyyaa kaleessa darbee ti;
yookaan akkuma dabaree eegumsa halkanii tokkoo ti.
5 Ati hirriba du'aatiin namoota haxooftee balleessita;
isaan akkuma marga ganama bayyanatuu ti;
6 margi sun ganama ganama bayyanatu illee
galgala galgala garuu coollagee goga.

7 Aariin kee nu fixeera;
dheekkamsi kees nu naasiseera.
8 Yakka keenya fuula kee dura,
cubbuu keenya dhokataa sanas ifa fuula keetii dura keesseerta.

9 Barri keenya hundinuu dheekkamsa keetiin dhumeeraatii;
umurii keenyas aaduudhaan fixanna.
10 Dheerinni bara keenyaa waggaa torbaatama,
yoo jabaanne immoo waggaa saddeettama ta'a;
kuni iyyuu garri caalaan isaa dadhabbii fi rakkinaan guutameera;
inni dafee darbaatii; nus barrifnee ni sokkina.

11 Humna aarii keetii eenyutu beeka?
Dheekkamsi kee akkuma sodaa nu siif qabaachuu qabnu sanaa guddaadhaatii.
12 Akka nu garaa ogummaadhaan guutame qabaannuuf,
bara keenya lakkaa'uu nu barsiisi.

13 Yaa WAAQAYYO, deebi'i! Kun hamma yoomiitti ta'a?
Tajaajiltoota keetiifis garaa laafi.
14 Akka nu bara keenya guutuu gammannee ililchinuuf,
ganama ganama araara keetiin nu quufsi.
15 Hamma baay'ina guyyoota ati nu miite sanaa,
hamma baay'ina waggoota nu rakkanne sanaas nu gammachiisi.
16 Hojiin kee tajaajiltoota keetti,
ulfinni kees ijoollee isaaniitti haa mul'ifamu.

17 Eebbi Waaqa keenya Gooftichaa nurra haa bu'u;
hojii harka keenyaas jabeessii nuu dhaabi;
eeyyee, hojii harka keenyaa jabeessii nuu dhaabi.

Eegumsa Waaqaa

Faarfannaa 91

1 Namni da'oo Waaqa Waan Hundaa Olii keessa jiraatu,
gaaddisa Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaa jala boqota.
2 Anis WAAQAYYOON, "Inni iddoo ani itti kooluu galuu fi da'annoo koo ti;
Waaqa koo kan ani amanadhuu dha" nan jedha.

3 Inni dhugumaan kiyyoo adamsaa jalaa,
dhukkuba nama fixu jalaas si baasa.
4 Inni baallee isaatiin si dhoksa;
atis qoochoo isaa jalatti kooluu ni galta;
amanamummaan isaa gaachanaa fi dallaa eegumsaa siif ta'a.
5 Atis naasuu halkanii,
yookaan xiyya guyyaan futtaafamu hin sodaattu;
6 golfaa dukkana keessa deemu,
yookaan dha'icha guyyaa saafaan nama balleessu hin sodaannu.
7 Kumni tokko si cinatti,
kumni kudhan immoo mirga keetti ni kufa;
garuu sitti hin dhi'aatu.
8 Ati ijuma kee qofaan ilaalta;
adaba hamootatti dhufus ni argita.

9 Ati waan WAAQAYYOON iddoo kooluu itti galtu,

Waaqa Waan Hundaa Olii iddoo jireenya keetii godhatteef,
10 wanni hamaan si hin tuqu;
dha'ichis dunkaana keetti hin dhi'aatu.
11 Inni akka isaan karaa kee hunda irratti si eeganiif,
ergamoota isaa siif ni ajaja;
12 isaanis akka miilla keetiin dhagaatti hin buuneef
harka isaaniitiin ol si fuudhu.
13 Ati leencaa fi buutii irra ejjetta;
leenca saafelaa fi jawwee ni dhidhiitta.

14 WAAQAYYOS akkana jedha;
"Sababii inni na jaallatuuf, ani isa nan oolcha;
waan inni maqaa koo beekuuf isa nan eega.
15 Inni na waammata; anis nan deebisaaf;
rakkina keessatti ani isa wajjin nan ta'a;
isa nan oolcha; ulfinas nan kennaaf.
16 Ani umurii dheeraa isa nan quufsa;
fayyisuu koos isatti argisiisa."

Gammachuu Nama Qajeelaa,

Faarfannaa 92

Faarfannaa Guyyaa Sanbataa Faarfatamu.
1 WAAQAYYOON, galateeffachuun, yaa Waaqa Waan Hundaa Olii,
maqaa keetiif faarfachuun gaarii dha.
2 Jaalala kee ganamaan,
amanamummaa kees halkaniin labsuun,
3 kiraara ribuu kudhaniitiin,
sagalee baganaatiinis labsuun gaarii dha.

4 Yaa WAAQAYYO, ati hojii keetiin na gammachiiftaatii;
ani sababii hojii harka keetiitiif gammachuudhaan nan faarfadha.
5 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee akkam guddaa dha;
yaadni kees akkam gad fagoo dha!
6 Namni qalbii hin qabne waan kana beekuu hin danda'u;
gowwaanis hin hubatu;
7 hamoonni yoo akkuma margaa biqilan iyyuu,
jal'oonni hundinuus yoo daraaran iyyuu,
isaan bara baraan ni barbadaa'u.

8 Yaa WAAQAYYO, ati garuu bara baraan ol ol jetta.

9 Yaa WAAQAYYO, kunoo diinota kee,
kunoo diinonni kee ni badu;
warri jal'ina hojjetan hundinuus ni bittinneeffamu.
10 Ati gaanfa koo akka gaanfa gafarsaa ol ol qabde;
zayitii haaraa natti dhangalaafte.
11 Iji koo mo'atamuu diinota koo argeera;
gurri koos badiisa jal'oota natti ka'anii dhaga'eera.

12 Qajeeltonni akkuma muka meexxii ni dagaagu;

akkuma birbirsa Libaanoonitti ni guddatu;
13 isaan mana WAAQAYYOO keessa dhaabamanii jiru;
oobdii Waaqa keenyaa keessattis itti tolee misanii jiran.
14 Isaan amma iyyuu bara dullumaa keessa ija naqatu;
gabbataniis dagaaganii jiraatu.
15 Isaanis, “WAAQAYYO tolaa dha; inni Kattaa koo ti;
hamminni isa keessa hin jiru” jedhanii labsu.

Miidhagina WAAQAYYOO

Faarfannaa 93

1 WAAQAYYO ni mo’a; surraas ni uffata;
WAAQAYYO surra ni uffata; jabinas hidhata.
Addunyaan cimtee dhaabamteerti; hin sochoofamtus.
2 Teessoon kee durumaa jalqabee cimee dhaabateera;
ati durii duriitii jalqabdee jirta.

3 Yaa WAAQAYYO, galaanonni ol kaasaniiru;
galaanonni sagalee isaanii ol kaafataniiru;
galaanonni huursuu isaanii ol kaafataniiru.
4 Sagalee bishaan baay’ee caalaa,
jabina dha’aa galaanaa caalaas,
WAAQAYYO ol gubbaa jiru sun humna qabeessa.

5 Seerri kee jabaatee ni dhaabata;
Yaa WAAQAYYO, qulqullummaan bara baraan
faaya mana keetii ti.

Waaqa Murtii Qajeelaa

Faarfannaa 94

1 Yaa WAAQAYYO, Waaqa haaloo baaftu,
Yaa Waaqa haaloo baaftu, ifii mul’adhu.
2 Yaa Abbaa Murtii lafa kanaa ka’i;
of tuultotaaf illee waan isaanii malu kenni.
3 Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti warri hamoon,
warri hamoon hamma yoomiitti burraaqu?

4 Isaan dubbii of tuulummaa gad roobsu;
jal’oonni hundinuu of dhiibuudhaan guutaman.
5 Yaa WAAQAYYO, isaan saba kee miidhu;
handhuuraa kees ni hacuucu.
6 Haadha hiyyeessaatii fi keessummaa ni gorra’u;
ijoollee abbaa hin qabnes ni ajjeesu.
7 Isaan, “WAAQAYYO hin argu;
Waaqni Yaaqoob hin qalbeeffatu” jedhu.

8 Warri saba keessaa raatoftan mee hubadhaa;
isin warri gowwoonni yoom ogeeyyii taatu?
9 Inni gurra uume sun hin dhaga’uu?
Inni ija uume hin argu?
10 Inni saboota sirreessu sun hin adabuu?

Inni nama barsiisu sun beekumsa hin qabuu?
11 WAAQAYYO yaada namaa beeka;
akka yaadni namaa faayidaa hin qabnes ni beeka.

12 Yaa WAAQAYYO, namni ati adabdu,
namni ati seera kee irraa barsiiftu eebbifamaa dha;
13 hamma hamootaaf boolli qotamutti,
guyyaa rakkinaatti ati boqonnaa kennitaaf.
14 WAAQAYYO saba isaa hin gatuutii;
inni akkana illee jedhee handhuuraa ofii isaa hin dhiisu.
15 Murtiin qajeelummaa irratti hundeeffama;
toloonni hundinuus isa faana bu'u.

16 Eenyutu hamootatti naa ka'a?
Eenyutu na cina dhaabatee warra jal'ina hojjetaniin morma?
17 Utuu WAAQAYYO na gargaaruu baatee,
silaa yoona lubbuun koo boolla du'aa keessa jirti.
18 Yaa WAAQAYYO yeroo ani, "Miilli koo mucucaateera" jedhetti,
araarri kee ol qabee na dhaabe.
19 Yommuu yaaddoon natti baay'atetti,
jajjabeessuun kee lubbuu koo gammachiise.

20 Bulchitoonni hamoon, warri seeratti fayyadamanii jal'ina hojjetan
si wajjin tokkummaa qabaachuu danda'uu?
21 Isaan tokkummaadhaan nama qajeelaatti ka'anii
nama yakka hin qabnetti du'a muru.
22 WAAQAYYO garuu da'oo,
Waaqni koos, kattaa ani itti baqadhu naa ta'eera.
23 Inni gatii cubbuu isaanii isaanumatti deebisa;
sababii hammina isaaniitiif illee isaan balleessa;
WAAQAYYO Waaqni keenya isaan barbadeessa.

Faarfannaa Guyyaa Guyyaatti Faarfatamu

Faarfannaa 95

1 Kottaa WAAQAYYOOF faarfannaa;
Kattaa fayyina keenyaatiifis ni ililchinaa.
2 Galataan fuula isaa duratti haa dhi'aannu;
faarfannaadhaanis isa haa leellifnu.

3 WAAQAYYO Waaqa guddaadhaatii;
inni waaqota hundaa olitti Mootii guddaa dha.
4 Qileewwan lafaa harka isaa keessa jiru;
fiixeewwan tulluus kan isaa ti.
5 Galaanni kan isaa ti; isatu hojjeteetii;
lafa gogaa illee harka isaatu uume.

6 Kottaa gad jennee sagadnaa;
Uumaa keenya WAAQAYYO duratti ni jilbeenfannaa;
7 inni Waaqa keenyaatii;
nu immoo saba eegumsa isaa jala jirruu dha;
bushaayee harka isaa keessa jiruudhas.

Isin har’a yoo sagalee isaa dhageessan,
8 akka Mariibaatti gootan sana,
akka gaafa gammoojjii keessatti Maasaatti gootan sanaa
mataa hin jabaatinaa;
9 abbootiin keessan utuma hojii koo arganuu,
achitti qoranii na ilaalan.
10 Dhaloota sanatti ani waggaa afurtama nan dheekkame;
anis, “Isaan saba garaan isaanii karaa irraa jal’atee dha;
isaan karaa koo hin beekne” nan jedheen.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
“Isaan boqonnaa kootti hin galan” jedhee kakadhe.

Waaqni Mootii Fi Abbaa Murtii ti

Faarfannaa 96

96:1-13 kwf – 1Sn 16:23-33

1 Faarfannaa haaraa WAAQAYYOOF faarfadhaa;
lafti hundinuu WAAQAYYOON faarfadhaa.
2 WAAQAYYOON faarfadhaa; maqaa isaa eebbisaa;
fayyisuu isaas guyyuma guyyaan labsaa.
3 Ulfina isaa saboota gidduutti,
hojii isaa dinqisiisaa sana immoo namoota hunda keessatti labsaa.

4 WAAQAYYO guddaadhaatii galanni baay’een isaaf ni mala;
inni waaqota hundaa olittis sodaatamuu qaba.
5 Waaqonni saboota ormaa hundinuu waaqota tolfamoodhaatii;
WAAQAYYO garuu samiiwwan uume.
6 Miidhaginnii fi surraan fuula isaa dura jiru;
jabinnii fi ulfinni iddoo qulqullummaa isaa keessa jiru.

7 Yaa maatiiwwan sabootaa WAAQAYYOOF kennaa;
ulfinaa fi jabina WAAQAYYOOF kennaa.
8 Ulfina maqaa isaatiif malu WAAQAYYOOF kennaa;
aarsaa fidaatii oobdii isaa seenaa.
9 Bareedina qulqullummaa isaatiin WAAQAYYOON waaqeffadhaa;
isin lafti hundinuu fuula isaa duratti holladhaa.
10 Saboota gidduutti, “WAAQAYYO mootii dha” jedhaa;
addunyaan jabaattee dhaabatteerti; sochoofamuus hin dandeessu.
Inni qajeelummaadhaan sabootaaf murtii kenna.

11 Samiiwwan haa ililchan; laftis haa gammaddu;
galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu haa huursu.
12 Dirreewwanii fi wanni isaan irra jiran hundinuu haa gammadan.
Mukkeen bosonaa hundinuus gammachuudhaan haa faarfatan.
13 Uumamni hundi fuula WAAQAYYOO duratti haa faarfatu; inni ni
dhufaatii;
inni lafatti murteessuuf ni dhufa.
Addunyaatti qajeelummaadhaan,
sabootatti immoo dhugaa isaatiin ni mura.

Mo’achuu WAAQAYYO

Faarfannaa 97

1 WAAQAYYO mo’eera; lafti haa gammaddu;
biyyoonni qarqara galaanaa hedduunis haa ililchan.

2 Duumessaa fi dukkanni limixiin isa marsaniiru;
qajeelummaa fi murtii qajeelaan hundee teessoo isaa ti.
3 Ibiddi fuula isaa dura deemee
diinota isaa naannoo isaatii fixa.
4 Balaqqeen isaa addunyaa ibsa;
laftis argitee hollatti.
5 Tulluuwwan fuula WAAQAYYOO duratti,
fuula Gooftaa lafa hundumaa durattis akkuma gagaa baqu.
6 Samiiwwan qajeelummaa isaa labsu;
saboonni hundinuus ulfina isaa argu.

7 Warri fakkii waaqeffatan,
kanneen waaqota tolfamoon of jajan hundi haa qaaneffaman;
isin waaqonni hundinuus isa waaqeffadhaa!

8 Yaa WAAQAYYO, sababii murtii keetiitiif,
Xiyoon dhageessee ililchiti;
gandoonni Yihuudaas ni gammadu.
9 Yaa WAAQAYYO, ati lafa hundumaa irratti Waaqa Waan Hundaa Olii ti;
ati waaqota hundumaa irra akka malee ol ol jetteerta.

10 Sababii inni lubbuu amanamoota isaa eegee,
harka hamootaa jalaa isaan baasuuf,
warri WAAQAYYOON jaallatan hammina haa jibban.
11 Qajeeltota irratti ifni ni ifa;
gara tolootaafis gammachuun ni dhufa.
12 Isin qajeeltonni WAAQAYYOTTI gammadaa;
maqaa isaa qulqulluus galateeffadhaa.

Abbaa Murtii Addunyaa Hundaa

Faarfannaa 98

Faarfannaa.
1 WAAQAYYOOF faarfannaa haaraa faarfadhaa;
inni dinqii hojjeteeratii;
harki isaa inni mirgaatii fi irreen isaa qulqulluun,
akka inni mo’annaa argatu godhaniiru.
2 WAAQAYYO akka fayyisuun isaa beekamu godheera;
qajeelummaa isaas sabootatti mul’iseera.
3 Inni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa
mana Israa’eliif yaadateera;
daariin lafaa hundinuu,
fayyisuu Waaqa keenyaa arganiiru.

4 Lafti hundinuu WAAQAYYOOF ililchaa;
faarfannaa gammachuutiin iyyaa; weedduu galataas weeddisaa;
5 baganaadhaan faarfannaa galataa,

baganaa fi sagalee weedduutiin WAAQAYYOOF faarfadhaa;
6 malakataa fi sagalee gaanfaatiin,
fuula WAAQAYYO mootichaa duratti ililchaa.

7 Galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu,
addunyaa fi wanti ishee keessa jiraatu hundinuu haa huursan.
8 Lageen harka isaanii haa rurrukutan;
tulluuwwanis tokkummaadhaan haa ililchan;
9 isaan fuula WAAQAYYOO duratti haa faarfatan;
inni lafatti murteessuu ni dhufaatii.
Inni addunyaaf qajeelummaadhaan,
namootaaf immoo utuu wal hin caalchisin murtii kenna.

Waaqa Qajeelaa

Faarfannaa 99

1 WAAQAYYO mo'eera;
saboonni haa hollatan;
inni kiirubeel gidduu, teessoo isaa irra taa'a;
lafti haa raafamtu.
2 WAAQAYYO Xiyoon keessatti guddaa dha;
inni saboota hunda irra ol ol jedheera.
3 Isaan maqaa kee guddichaa fi sodaachisaa sana haa jajan;
inni qulqulluu dha.

4 Mootichi humna qabeessa; inni murtii qajeelaa jaallata;
ati tola hundeessiteerta;
Yaaqoob keessattis haqaa fi
qajeelummaa hojjetteerta.
5 WAAQAYYO Waaqa keenya leellisaa;
ejjeta miilla isaa jalatti sagadaa;
inni qulqulluu dha.

6 Musee fi Aroon luboota isaa keessa turan;
Saamu'eelis warra maqaa isaa waammatan keessa ture;
isaan WAAQAYYOON waammatan;
innis deebii kenneef.
7 Inni utubaa duumessaa keessaa isaanitti dubbate;
isaanis sirna isaatii fi seera inni isaaniif kenne eegan.

8 Yaa WAAQAYYO Waaqa keenya,
ati deebii isaanii kennite;
ati balleessaa isaanii adabdu illee,
Israa'eliif Waaqa dhiifama gootu turte.
9 Waaqa keenya WAAQAYYOON leellisaa;
tulluu isaa qulqulluu irrattis waaqeffadhaa;
WAAQAYYO Waaqni keenya Waaqa qulqulluudhaatii.

Gorsa Galata Galchuu

Faarfannaa 100

Faarfannaa Galataa.
1 Lafti hundinuu WAAQAYYOOF ililchaa.
2 Gammachuudhaan WAAQAYYOON waaqeffadhaa;

faarfannaa gammachuutiinis fuula isaa duratti dhi’aadhaa.
3 Akka WAAQAYYO Waaqa ta’e beekaa;
isattu nu uume; nu kan isaa ti;
nu saba isaa ti; hoolota tika isaa jala jirruu dha.

4 Galateeffachuudhaan karrawwan isaa,
jajachuudhaanis oobdii isaa seenaa;
isa galateeffadhaa; maqaa isaa illee eebbisaa.
5 WAAQAYYO gaariidhaatii; araarri isaa kan bara baraa ti;
amanamummaan isaas dhalootaa gara dhalootaatti itti fufa.

Bulchiinsa Qajeelaa

Faarfannaa 101

Faarfannaa Daawit.
1 Ani jaalala keetii fi murtii kee qajeelaa sanaaf nan faarfadha;
Yaa WAAQAYYO ani siif nan faarfadha.
2 Ani jireenya hir’ina hin qabne jiraachuuf of nan eeggadha;
ati yoom gara koo dhufta?

Ani garaa qulqulluudhaan,
mana koo nan jiraadha.
3 Ani ija koo dura,
waan hamaa hin kaa’u.

Hojii jal’ootaa nan jibba;
nattis hin qabatu.
4 Namoonni yaada micciiramaa qaban narraa haa fagaatan;
ani jal’ina wajjin tokkummaa hin qabaadhu.

5 Nama dhoksaan ollaa isaa hamatu kam iyyuu,
ani afaan nan qabachiisa;
nama tuffiin nama ilaaluu fi kan garaa of tuulu qabuuf,
ani obsa hin qabaadhu.

6 Akka isaan na wajjin jiraataniif,
iji koo amanamoota biyyattii irra jiraatti;
namni karaa qajeelaa irra deemu, inni na tajaajila.

7 Namni nama gowwoomsu tokko iyyuu
mana koo keessa hin jiraatu;
namni soba dubbatu tokko iyyuu
fuula koo dura hin dhaabatu.

8 Ani jal’oota biyyattii hunda,
ganama ganama nan barbadeessa;
warra waan hamaa hojjetan
magaalaa WAAQAYYOO keessaa nan balleessa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 102

Kadhannaa Namni Dhiphate Tokko Faaruu Boo'ichaa Faarsee Fuula WAAQAYYOO Duratti Dhi'eeffatu.

1 Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga'i;
iyyi ani gargaarsaaf iyyadhus si bira haa ga'u.
2 Yeroo ani dhiphadhetti,
fuula kee na duraa hin dhoksin.
Gurra kee gara kootti deebisi;
yommuu ani si waammadhu dafiitii deebii naa kenni.

3 Barri koo akkuma aaraatti ni badaatii;
lafeen koos akkuma barbadaa ibiddaa boba'aa jira.
4 Garaan koo dhukkubsatee akkuma margaa coollageera;
ani nyaata koo nyaachuu irraanfadheera.
5 Sababii ani guddisee aaduuf,
lafeen koo gogaa kootti maxxaneera.
6 Ani akka urunguu gammoojjii,
akka urunguu lafa barbadaa'e keessaa nan ta'e.
7 Ani hirriba malee nan bula;
akka simbirroo kophaa ishee guutuu manaa irra jirtuus ta'eera.
8 Diinonni koo guyyaa guutuu na arrabsu;
warri natti qoosanis abaarsaaf maqaa kootti fayyadamu.
9 Ani akkuma buddeenaatti daaraa nyaadheeraattii;
dhugaatii koottis imimmaan makadheera;
10 kunis sababii aarii fi dheekkamsa keetiitiif natti dhufe;
ati ol na fuutee gad na darbatteertaatii.
11 Barri koo akkuma gaaddidduu galgalaa ti;
anis akkuma margaa gogeera.

12 Yaa WAAQAYYO, ati bara baraan teessoo irra jirta;
yaadannoon kees dhaloota hundatti darba.
13 Ati kaatee Xiyooniif garaa ni laafta;
yeroon itti isheen fudhatama argachuu qabdu ammumaatii;
yeroon murteeffame sun ga'eeraa.
14 Garboonni kee dhagaa isheetti gammaduutii;
biyyoo ishees ni mararfatu.
15 Saboonni maqaa WAAQAYYOO ni sodaatu;
mootonni lafaa hundinuus ulfina kee ni kabaju.
16 WAAQAYYO deebisee Xiyoonin ijaaraatii;
ulfina isaatiinis ni mul'ata.
17 Inni kadhannaa gadadamtootaa ni dhaga'a;
waammata isaaniis hin tuffatu.

18 Akka sabni hamma ammaatti hin dhalatin WAAQAYYOON galateeffatuuf,
wanni kun akkana jedhamee dhaloota dhufuuf haa barreeffamu:
19 "WAAQAYYO iddoo qulqullummaa isaa gubbaa irraa gad ilaale;
samii irraas gara lafaa gad mil'ate;
20 kanas aaduu warra hidhamanii dhaga'uu fi
warra duuti itti murame baasuudhaaf hojjete."
21 Akkasiin maqaan WAAQAYYOO Xiyoon keessatti,

galanni isaas Yerusaalem keessatti ni labsama;
22 kunis yommuu saboonnii fi mootummoonni,
WAAQAYYOON waaqeffachuuf walitti qabamanitti ta'a.

23 Inni jabina koo karaatti hambise;
umurii koos ni gabaabse.
24 Anis akkanan jedhe:
"Yaa Waaqa ko, walakkaa umurii kootti na hin fudhatin;
waggoonni kee dhalootaa hamma dhaloota hundaatti itti fufu.
25 Ati jalqabatti lafa hundeessite;
samiiwwanis hojii harka keetii ti.
26 Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma wayyaa ni dhumu.
Ati akkuma uffataa isaan geeddarta;
isaanis ni badu.
27 Ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu.
28 Ijoolleen garboota keetii sodaa malee jiraatu;
sanyiin isaaniis fuula kee dura jiraata."

Waaqni Jaalala

Faarfannaa 103

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi;
keessi namummaa koo hundi maqaa isaa qulqulluu sana eebbisaa.
2 Yaa lubbuu koo WAAQAYYOON eebbisi;
tola isaa hundas hin irraanfatin.
3 Inni cubbuu kee hundumaa siif dhiisa;
dhukkuba kee hundumaa ni fayyisa;
4 jireenya kee boolla irraa ni baraara;
jaalalaa fi gara laafinaan si gonfa;
5 akka dargaggummaan kee akkuma risaa haaromfamuufis,
inni fedhii kee waan gaariidhaan ni guuta.

6 WAAQAYYO warra cunqurfaman
hundaaf qajeelummaa fi murtii qajeelaa kenna.

7 Inni karaa isaa Museetti,
hojii isaa immoo saba Israa'elitti beeksise.
8 WAAQAYYO gara laafessaa fi arjaa dha;
inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha.
9 Inni yeroo hunda hin dheekkamu;
aarii isaa illee bara baraan hin kuufatu;
10 inni akka cubbuu keenyaatti nu hin adabne;
yookaan akka balleessaa keenyaatti nuuf hin deebifne.
11 Akkuma samiiwwan lafa irraa ol fagaatan sana,
jaalalli inni warra isa sodaataniif qabu akkasuma guddaa dha;
12 akkuma ba'i biiftuu lixa biiftuu irraa fagaatu,
akkasuma inni balleessaa keenya nurraa haqeera.
13 Akkuma abbaan ijoollee isaatiif garaa laafu,

WAAQAYYO warra isa sodaataniif garaa ni laafa;
14 inni akka nu itti uumamne ni beekaatii;
akka nu biyyoo taanes ni yaadata.
15 Barri namaa akkuma margaa ti;
akka abaaboo dirrees ni misa;
16 inni yeroo bubbeen itti bubbisutti ni bada;
iddoon isaas deebi'ee isa hin yaadatu.
17 Jaalalli WAAQAYYOO garuu bara baraa hamma bara baraatti
warra isa sodaatan wajjin ni jiraata;
qajeelummaan isaa immoo ijoollee ijoollee isaaniitti darba;
18 warra kakuu isaa eeganitti,
warra ajaja isaatti buluu yaadatanittis ni darba.

19 WAAQAYYO teessoo isaa samii keessa dhaabbateera;
mootummaan isaas waan hunda bulcha.

20 Isin ergamoonni isaa, warri ajaja isaa eegdan jajjaboon,
warri dubbii isaatiif ajajamtanis WAAQAYYOON eebbisaa.
21 Raayyaan isaa hundinuu, isin tajaajiltoonni isaa
warri fedhii isaa guuttan WAAQAYYOON eebbisaa.
22 Uumamawwan bulchiinsa isaa
jala lafa hunda jirtan hundi WAAQAYYOON eebbisaa.

Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi.

Ulfina Uumamaa

Faarfannaa 104

1 Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi.

Yaa WAAQAYYO, Waaqa ko, ati akka malee guddaa dha;
miidhaginaa fi surraa uffatteerta.

2 Ati akkuma wayyaa ifa uffatta;
samiiwwanis akkuma dunkaanaa diriirsita.
3 Dareeraa diinqa isaa bishaanota irra buufta.
Duumessoota gaarii isaa godhata;
qoochoo bubbee yaabbattee deema.
4 Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha.

5 Inni lafa hundee ishee irra dhaabeera;
isheenis gonkumaa hin sochootu.
6 Ati akkuma wayyaatti tuujubaan ishee haguugde;
bishaanonnis tulluuwwanii ol dhaabatan.
7 Ati ifannaan bishaanonni baqatan;
sagalee qaqawwee keetii dhageenyaan gugatan.
8 Isaan tulluuwwan irraan dhangala'an;
gara iddoo ati isaanii qopheessitee,
gara sululootaatti gad yaa'an.
9 Akka isaan deebi'anii lafa hin haguugneef
ati daarii isaan darbuu hin dandeenye isaan dura dhaabde.

10 Akka burqaawwan sululoota keessa yaa’an goota;
isaanis tulluuwwan gidduu yaa’u.
11 Isaan bineensota bakkee hundaaf bishaan kennu;
harroonni diidaas dheebuu ba’u.
12 Simbirroonni samii bishaanota biratti mandhee ijaarratan;
dameewwan gidduutti ni faarfatan.
13 Inni mana isaa kan olii irraa tulluuwwan bishaan obaafta;
laftis ija hojii keetiitiin quufti.
14 Inni lafa irraa nyaata kennuuf jedhee looniif marga,
faayidaa namaatiif immoo biqiltuuwwan biqilcha;
15 akka daadhiin wayinii garaa nama gammachiisu,
akka zayitiin fuula nama cululuqsuu fi
akka midhaan nama jajjabeessu ni goota.
16 Mukkeen WAAQAYYOO,
birbirsi Libaanoon kan inni dhaabe sun bishaan quufaniiru.
17 Simbirroonni achitti mandhee isaanii ijaarratu;
huummoonis birbirsa irraa mana qabdi.
18 Tulluuwwan dhedheeroon da’oo re’ee diidaa ti;
holqi kattaawwanii immoo da’oo osolee ti.

19 Inni akka ji’i waqtiilee gargar qoodu godha;
biiftuunis yeroo itti lixxu ni beekti.
20 Ati dukkana uumta; halkanis ni ta’a;
bineensonni bosonaa hundis gad yaa’u.
21 Leenci saafelli waan nyaatu barbaadee aada;
nyaata isaas Waaqa bira barbaada.
22 Isaan yommuu biiftuun baatutti walitti qabamu;
dacha’aniis goda isaanii keessa ciciisu.
23 Namni gara hojii isaatti,
hamma galgalaattis gara jiruu isaatti ni ba’a.

24 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee akkam baay’ee dha!
Ati hunda isaanii ogummaadhaan hojjette;
laftis uumamawwan keetiin guutamte.
25 Galaanni guddaa fi bal’aan kun,
uumamawwan hamma hin qabneen guutame;
kan lubbuu qabeeyyiin gurguddaa fi
xixinnoon keessa jiraatan kuunnoo jira.
26 Dooniiwwan as irra deddeebi’u;
lewaataan kan akka inni achi keessa
taphatuuf ati uumtes achi jira.

27 Akka ati nyaata isaanii yeroo barbaachisuutti isaaniif kennituuf,
isaan hundi si eeggatu.
28 Yeroo ati isaaniif kennitutti,
isaan walitti qabatu;
yeroo ati harka kee bal’iftutti,
isaan waan gaarii quufu.
29 Yeroo ati fuula kee dhokfattutti,
isaan ni na’u;
yeroo ati hafuura isaanii fudhattutti,

isaan du’anii biyyootti deebi’u.
30 Yeroo ati Hafuura kee ergitutti isaan ni uumamu;
atis fuula lafaa ni haaromsita.

31 Ulfinni WAAQAYYOO bara baraan haa jiraatu;
WAAQAYYO hojii isaatti haa gammadu;
32 inni ilaallaan lafti hollatte;
inni tuqnaan tulluuwwan keessaa aarrii ba’e.

33 Bara jireenya koo guutuu ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
hamma lubbuun koo jirtuttis faarfannaadhaan
Waaqa koo nan galateeffadha.
34 Irra deddeebi’ee yaaduun koo isa haa gammachiisu;
ani WAAQAYYOTTI nan gammadaatii.
35 Cubbamoonni lafa irraa haa badan;
hamoonnis si’achi hin jiraatin.

Yaa lubbuu koo WAAQAYYOON eebbisi.

Haalleluuyaa.

Seenaa Israa’el Isa Dinqisiisaa

Faarfannaa 105

105:1-15 kwf – 1Sn 16:8-22

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; maqaa isaas waammadhaa;
waan inni hojjetes saboota gidduutti beeksisaa.
2 Isaaf faarfadhaa; faarfannaadhaan isa galateeffadhaa;
waa’ee hojii isaa isa dinqisiisaa hundaas odeessaa.
3 Maqaa isaa qulqulluu sanaan boonaa;
garaan warra WAAQAYYOON barbaadanii haa gammadu.
4 WAAQAYYOO fi humna isaa barbaaddadhaa;
yeroo hunda fuula isaa barbaadaa.

5 Dinqii inni hojjete,
hojii isaa dinqii sanaa fi murtii inni labse yaadadhaa;
6 isin tajaajiltoonni isaa, warri sanyii Abrahaam taatan,
isin filatamtoonni isaa, ilmaan Yaaqoobis kana yaadadhaa.
7 Inni WAAQAYYO Waaqa keenya;
murtiin isaas lafa hunda irra jira.

8 Inni kakuu isaa bara baraan,
waadaa gale sanas dhaloota kumaaf ni yaadata;
9 inni kakuu Abrahaam wajjin gale,
kakuu Yisihaaqiif kakates ni yaadata.
10 Kanas Yaaqoobiif seera,
Israa’eliif immoo kakuu bara baraa godhee
akkana jedhee mirkaneesseera:
11 “Ani biyya Kana’aan
qooda ati dhaaltu godhee siif nan kenna.”

12 Isaan yeroo lakkoobsaan xinnoo turanitti,
dhugumaanuu xinnoo fi biyyattii keessattis
keessummoota turanitti,
13 sabaa gara sabaatti, mootummaa tokkoo gara
mootummaa biraatti jooran.
14 Inni akka namni tokko iyyuu isaan cunqursu hin eeyyamne;
sababii isaaniitiifis akkana jedhee moototа ifate:
15 "Dibamtoota koo hin tuqinaa;
raajota koos hin miidhinaa."

16 Inni beela biyyattiitti waame;
midhaan nyaataa hundas ni balleesse;
17 innis Yoosef namicha akka garbaatti
gurgurame tokko isaan dura erge.
18 Isaan foncaadhaan miilla isaa luqqisan;
mormi isaas sibiila keessa galfame;
19 hamma wanni inni duraan dursee dubbate guutamutti
dubbiin WAAQAYYOO isa qore.
20 Mootiin nama ergee gad isa dhiisise;
bulchaan sabaa isa hiiksise.
21 Mootichis mana isaa irratti ajajaa,
qabeenya isaa hunda irratti immoo bulchaa isa godhate;
22 kanas akka inni akkuma fedhetti qondaaltota isaa gorsuuf,
akka inni maanguddoota isaa ogummaa barsiisuuf godhe.

23 Israa'el biyya Gibxi dhaqe;
Yaaqoobis akka alagaatti biyya Haam keessa jiraate.
24 WAAQAYYO saba isaa akka malee baay'ise;
akka isaan amajaajota isaanii caalaa jabaatanis godhe;
25 innis akka isaan saba isaa jibbanii fi
akka isaan tajaajiltoota isaatti mari'ataniif yaada isaanii geeddare.
26 Waaqnis Musee tajaajilaa isaatii fi
Aroon filatamaa isaa erge.
27 Isaanis jara gidduutti mallattoo isaa,
biyya Haam keessatti immoo dinqii isaa argisiisan.
28 Inni dukkana ergee biyyattii dukkaneesse;
isaan dubbii isaatti fincilaniiruutii.
29 Inni bishaanota isaanii dhiigatti geeddaree
akka qurxummiiwwan isaanii dhuman godhe.
30 Fatteen biyya isaanii guutee
diinqa moototа isaanii keessa yaa'e.
31 Inni dubbannaan tuunni tisiisaatii fi
bookeen biyya isaanii hunda keessa guutte.
32 Inni qooda bokkaa cabbii isaaniif roobse;
bakakkaas biyya isaaniitti erge;
33 wayinii isaaniitii fi muka harbuu isaanii balleesse;
mukkeen biyya isaaniis ni caccabse.
34 Inni dubbannaan hawwaannisnii fi
korophisni hedduun dhufan;
35 isaanis biqiltuu biyya jaraa hunda nyaatan;
waan lafti isaanii baases ni fixan.

36 Ergasii inni hangafa biyya isaanii hunda,
jabina isaanii jalqabaas ni dha'e.

37 Akka sabni Israa'el meetii fi warqee baadhatee ba'u godhe;
gosa isaanii keessaa namni tokko iyyuu hin gufanne.
38 Israa'eloonni baanaan warri Gibxi gammadan;
isaan Israa'elin sodaatanii turaniitii.
39 Inni akka gaaddisaatti duumessa isaan irra qabe;
akka halkaniin isaaniif ibsuuf immoo ibidda qabsiiseef.
40 Isaan kadhannaan inni dimbiriqqee kenneef;
buddeena samiitiinis isaan quufse.
41 Innis kattaa bane; bishaanis keessaa gad dhangala'e;
akkuma bishaan lagaattis gammoojjii keessaa yaa'e.

42 Inni waadaa isaa qulqulluu,
kan garbicha isaa Abrahaamiif gale sana yaadateeraatii.
43 Inni saba isaa gammachuun,
warra isaaf filataman immoo ililleedhaan baaseera;
44 inni biyya ormootaa isaaniif kenne;
isaanis waan saboonni sun itti dadhaban dhaalan;
45 kanas akka isaan sirna isaa eeganii
seera isaatiif bulaniif godhe.

Haalleluuyaa.

Uummanni Cubbuu Isaa Himate

Faarfannaa 106

106:1,47-48 kwf – 1Sn 16:34-36

1 Haalleluuyaa.

WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.
2 Eenyutu hojii WAAQAYYOO jabaa sana labsuu,
yookaan galata isaa guutummaatti odeessuu danda'aa?
3 Warri jabeessanii murtii qajeelaa eegan,
warri yeroo hunda waan qajeelaa hojjetan eebbifamoo dha.

4 Yaa WAAQAYYO, yommuu saba keetti faara toltutti na yaadadhu;
yommuu isaan oolchituttis na gargaari;
5 akka ani badhaadhummaa filatamtoota keetii arguuf,
akka ani gammachuu saba keetii keessatti hirmaadhee
dhaala kee wajjin boonuuf na yaadadhu.

6 Nu akkuma abbootii keenyaa cubbuu hojjenneerra;
yakka hojjenneerra; hamminas hojjenneerra.
7 Abbootiin keenya yeroo biyya Gibxi keessa turanitti,
dinqii kee hin hubanne;
baay'ina araara keetiis hin yaadanne;
isaan galaana biratti, Galaana Diimaa biratti sitti fincilan.
8 Ta'us inni akka humni isaa guddaan sun beekamuuf,
maqaa isaatiif jedhee isaan oolche.

9 Inni Galaana Diimaa ifate; galaanichis ni goge;
akkuma waan gammoojjii keessa dabarsuutti lafa gogaa irra isaan dabarse.
10 Harka amajaajii isaanii keessaa isaan baase;
humna diinaa jalaas isaan fure.
11 Bishaanonni diinota isaanii liqimsan;
tokkoon isaanii iyyuu hin hafne.
12 Ergasii isaan dubbii isaa amananii
faarfannaadhaan isa galateeffatan.

13 Isaan garuu yommusuma waan inni hojjetee ture dagatan;
gorsa isaas obsaan hin eegganne.
14 Gammoojjii keessatti dharraa hamaadhaan guutaman;
lafa onaa keessattis Waaqa qoran.
15 Kanaafuu inni waan isaan kadhatan kenneef;
garuu dhukkuba nama huqqisu isaanitti erge.

16 Isaan qubata keessatti Musee fi
Aroon qulqullicha WAAQAYYOOTTI hinaafan.
17 Lafti afaan banattee Daataanin liqimsite;
garee Abiiraamis gad fudhatte.
18 Duuka buutoota isaanii gidduutti ibiddi boba'e;
arrabni ibiddaas hamoota fixe.

19 Isaan Kooreebitti jabbii tolfatan;
fakkii baqfamee tolfames waaqeffatan.
20 Isa Ulfina isaanii ta'e sana,
fakkii sangaa marga dheeduutti geeddaran.
21 Waaqa isaan fayyise,
isa biyya Gibxitti waan gurguddaa hojjete sana irraanfatan.
22 Dinqii inni biyya Haam keessatti hojjete,
hojii sodaachisaa inni Galaana Diimaa irratti hojjetes ni irraanfatan.
23 Kanaafuu utuu filatamaan isaa Museen
akka dheekkamsi Waaqaa isaan hin balleessineef
gidduu galee fuula isaa dura dhaabachuu baatee silaa
Waaqni akka isaan balleessu dubbatee ture.

24 Isaanis biyya namatti tolu sana tuffatan;
waadaa Waaqni gales hin amanne.
25 Dunkaanota isaanii keessatti ni guunguman;
WAAQAYYOOFIS hin ajajamne.
26 Kanaafuu inni akka gammoojjii keessatti
isaan gatu harka isaa ol qabatee kakate;
27 sanyii isaanii akka saboota gidduutti gatu,
biyyoota hunda keessas akka isaan bittinneessu kakate.

28 Isaan Ba'aal Phe'ooritti of kennanii
aarsaa waaqota lubbuu hin qabneef dhi'eeffame nyaatan.
29 Hojii isaanii hamaa sanaan
WAAQAYYOON dheekkamsaaf kakaasan;

dha’ichis isaan irra bu’e.
30 Garuu Fiinehaas ka’ee gidduu seennaan
dha’ichi sun dhaabate.
31 Kunis dhalootaa hamma dhalootaatti,
akka qajeelummaatti isaaf herregame.

32 Isaan bishaan Mariibaa biratti akka WAAQAYYO aaru godhan.
Museenis sababii isaaniitiif rakkate;
33 sababii isaan Hafuura Waaqaatti fincilaniif
Museen utuu itti hin yaadin dubbate.

34 Isaan akka WAAQAYYO isaan ajajetti,
saboota hin balleessine;
35 isaan garuu ormootatti makamanii
duudhaa isaanii baratan.
36 Waaqota isaanii tolfamoo,
kanneen kiyyoo isaanitti ta’an waaqeffatan.
37 Ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii
aarsaa godhanii hafuurota hamoof dhi’eessan.
38 Isaanis dhiiga warra balleessaa hin qabnee,
dhiiga ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii,
kan waaqota tolfamoo Kana’aaniif
aarsaa godhanii dhi’eessan sana dhangalaasan;
biyyattiinis dhiiga isaaniitiin faalamte.
39 Isaan waanuma hojjetaniin of xureessan;
hojii isaaniitiin sagaagaltoota of taasisan.

40 Kanaafuu WAAQAYYO saba isaatti aare;
handhuuraa isaas ni balfe.
41 Inni dabarsee ormootatti isaan kenne;
amajaajonni isaaniis of jalatti isaan bulchan.
42 Diinonni isaanii isaan cunqursan;
humna isaanii jalas isaan galfatan.
43 Inni yeroo baay’ee isaan baraare;
isaan garuu ittuma fufanii fincilan;
ittuma caalchisaniis cubbuu hojjetan.
44 Inni garuu yommuu iyya isaanii dhaga’etti,
rakkina isaanii hubate;
45 isaaniif jedhee kakuu isaa yaadate;
sababii jaalala isaa guddaa sanaatiif garaa laafeef.
46 Inni akka warri isaan booji’an hundinuu
garaa isaaniif laafaniif godhe.

47 Yaa WAAQAYYO, Waaqa keenya nu oolchi;
akka nu maqaa kee qulqulluu sana galateeffannuuf,
akka galata keetiin of jajnuufis,
ormoota keessaa walitti nu qabi.

48 WAAQAYYO, Waaqa Israa’eliitiif,
bara baraa hamma bara baraatti galanni haa ga’u.

Namni hundinuu "Ameen!" haa jedhu.

Haalleluuyaa!

Kitaaba Shanaffaa

107

Faarfannaa 107–150

Waaqa Rakkina Hunda Keessaa Nama Baasu

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

2 Warri WAAQAYYO isaan fure,
warri inni harka diinaatii baase,
3 warri inni biyya gara garaatii,
ba'aa fi lixa biiftuutii, kaabaa fi kibbaa walitti qabe waan kana haa dubbatan.

4 Isaan keessaa tokko tokko gammoojjii goggogaa keessa jooran;
magaalaa keessa jiraachuu danda'anis hin arganne.
5 Isaan ni beela'an; ni dheebotanis;
lubbuun isaaniis isaan keessatti gaggabde.
6 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
7 Inni hamma isaan magaalaa keessa jiraachuu danda'an ga'anitti
karaa qajeelaa irra isaan qajeelche.
8 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif
WAAQAYYOON haa galateeffatan;
9 inni warra dheebotan dheebuu baasee
warra beela'an illee waan gaariidhaan quufsaatii.

10 Isaan keessaas tokko tokko sibiilaan hidhamanii rakkachaa,
dukkanaa fi dimimmisa keessa jiraatan;
11 isaan dubbii Waaqaatti fincilanii
gorsa Waaqa Waan Hundaa Oliis tuffataniiruutii.
12 Kanaafuu inni dabarsee hojii dadhabsiisaatti isaan kenne;
isaanis ni gufatan; namni isaan gargaaru tokko iyyuu hin argamne.
13 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
14 Inni dukkanaa fi dimimmisa keessaa isaan baase;
foncaa isaanis gargar kukkute.
15 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif
WAAQAYYOON haa galateeffatan;
16 inni balbalawwan naasii caccabsee
danqaraawwan sibiilaa illee kukkutaatii.

17 Isaan keessaa tokko tokko cubbuu mataa isaaniitiin gowwooman;
sababii balleessaa isaaniitiifis gadadoo keessa seenan.
18 Isaan nyaata gosa kamii iyyuu balfanii

afaan boolla du'aa ga'an.
19 Rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
20 Inni dubbii isaa ergee isaan fayyise;
awwaala keessaas isaan baase.
21 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif,
WAAQAYYOON haa galateeffatan!
22 Aarsaa galataa haa dhi'eessan;
faarfannaa gammachuutiinis hojii isaa haa himan.

23 Isaan keessaa tokko tokko dooniidhaan galaana irra deemanii
bishaanota gurguddaa irratti daldalan.
24 Isaanis hojii WAAQAYYOOTII fi
hojii isaa dinqisiisaa sana tuujuba keessatti argan.
25 Inni dubbatee bubbee jabaa
dambalii galaanaa ol fuudhu tokko kaaseeraatii.
26 Isaan samiitti ol ba'anii tuujubatti gad bu'an;
rakkina isaanii keessattis abdii kutatan.
27 Akka nama machaa'ee daddarbatamanii gatantaran
ogummaan isaanis faayidaa dhabe.
28 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
29 Inni akka dambaliin sun qabbanaa'uuf
dha'aa galaanaa cal'isiise.
30 Isaan waan dambalii fi dha'aan galaanaa sun cal'isaniif ni gammadan;
haala kanaanis gara qubata doonii barbaadaniitti isaan geesse.
31 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif
WAAQAYYOON haa galateeffatan.
32 Waldaa namootaa keessatti isa haa leellisan;
wal ga'ii maanguddootaa keessattis isa haa jajan.

33 Innis lagoota gammoojjii taasisee
burqaawwan bishaanis gara lafa goggogaatti geeddare;
34 sababii hammina warra achi jiraataniitiif,
biyya midhaan baasu lafa soogiddaa taasise.
35 Gammoojjii kuusaa bishaaniitti,
lafa goggogaa immoo burqaa bishaaniitti geeddare;
36 inni akka warri beela'an achi jiraatan godhe;
isaanis magaalaa keessa jiraatan ijaarratan.
37 Lafa qotiisaa isaanii facaafatanii wayiniis ni dhaabbatan;
midhaan gaariis argatan.
38 Inni isaan eebbise; baay'ina isaaniis akka malee dabale;
akka loon isaanii lakkoobsaan yarachaa deeman hin goone.

39 Yeroo isaan cunqursaadhaan, rakkinaa fi
gaddaan xinnaatanii gad deebi'anitti,
40 inni namoota bebeekamoo irratti tuffii roobsee
akka isaan gammoojjii karaa hin qabne keessa jooran godhe.

41 Inni garuu rakkattoota dhiphina isaanii keessaa baase;
maatii isaanis akkuma bushaayee baay’ise.
42 Qajeeltonni waan kana arganii ililchu;
hamoonni hundinuu garuu afaan qabatu.

43 Ogeessi kam iyyuu waan kana yaadatti haa qabatu;
jaalala WAAQAYYOO kan dhuma hin qabne sana illee haa hubatu.

Faarfannaa Ganamaatii Fi Kadhannaa Biyyoolessaa

Faarfannaa 108

108:1-5 kwf – Far 57:7-11
108:6-13 kwf – Far 60:5-12

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, garaan koo hin raafamu; ani nan faarfadha;
lubbuu koo guutuudhaanis sin galateeffadha.
2 Yaa kiraaraa fi baganaa dammaqaa!
Anis ganamaan nan dammaqa.
3 Yaa WAAQAYYO, ani saboota gidduutti galata siif nan galcha;
namoota gidduuttis waa’ee kee nan faarfadha.
4 Jaalalli kee guddaa dha; samiiwwanis caalaa ol dheeraadhaatii;
amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba.
5 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

6 Akka warri ati jaallattu furamaniif,
harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris;
7 Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee dubbateera:
“Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar nan qooda;
Sulula Sukootis nan safara.
8 Gili’aad kan koo ti; Minaaseenis kan koo ti;
Efreem gonfoo sibiilaa koo ti;
Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti.
9 Mo’aab caabii dhiqannaa koo ti;
Edoom irra kophee koo darbadhee nan buusa;
Filisxeem irrattis mo’annaadhaan nan geerara.”

10 Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida?
Eenyutu Edoomitti na geessa?
11 Yaa Waaqi kan nu gatte,
kan loltoota keenya wajjin ba’uu diddes suma mitii?
12 Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar,
gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii.
13 Nu Waaqa wajjin ni mo’anna;
innis diinota keenya gad dhidhiita.

Kadhannaa Haaloo Baasuuf Dhi’aate

Faarfannaa 109

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqa ani galateeffadhu
ati hin cal’isin;

2 namoonni hamoonnii fi gowwoomsitoonni,
afaan isaanii natti banatanii jiruutii;
isaan arraba sobaatiin maqaa na balleessaniiru.
3 Isaan dubbii jibbaatiin na marsan;
sababii tokko malees na lolan.
4 Utuma ani isaan jaalladhuu na himatan;
ani garuu nan kadhadha.
5 Qooda waan gaarii hammina,
qooda jaalala koo immoo jibba naa deebisan.

6 Akka inni isa mormuuf nama itti ramadi;
seexannis karaa mirga isaa haa dhaabatu.
7 Yommuu qoratamutti isatti haa muramu;
kadhannaan isaas cubbuu isatti haa ta'u.
8 Umuriin isaa haa gabaabbatu,
aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.
9 Ijoolleen isaa abbaa malee haa hafan;
niitiin isaas haadha hiyyeessaa haa taatu.
10 Ijoolleen isaa kadhattoota asii fi achi jooran haa ta'an;
mana isaanii diigamaa keessaa illee haa ari'aman.
11 Waan inni qabu hunda namni isa irraa liqii qabu haa fudhatu;
bu'aa dadhabbii isaa illee karaa adeemtonni haa saaman.
12 Namni tokko iyyuu isaaf hin na'in,
yookaan ijoollee isaa kanneen abbaa hin qabneef garaa hin laafin.
13 Sanyiin isaa haa dhumu;
maqaan isaanii dhaloota itti aanu keessaa haa balleeffamu.
14 Balleessaan abbootii isaa fuula WAAQAYYOO duratti haa yaadatamu;
cubbuun haadha isaas hin haqamin.
15 Akka inni seenaa isaanii lafa irraa balleessuuf,
cubbuun isaanii yeroo hunda fuula WAAQAYYOO dura haa jiraatu.

16 Inni hiyyeeyyii fi rakkattoota,
warra garaan isaanii madaa'es hamma du'aatti gugse malee
garaa isaaniif laafuu hin yaadneetii.
17 Inni abaaruu jaallate;
abaarsi sun isumatti haa deebi'u;
inni eebbisuu hin jaallanne;
eebbis isa irraa haa fagaatu.
18 Inni akkuma uffata isaatti abaarsa uffata;
abaarsis akkuma bishaanii dhagna isaa seena;
akkuma zayitiis lafee isaa lixa.
19 Abaarsi sun akkuma uffata inni ittiin of haguuguu,
sabbata inni yeroo hunda hidhatuus isatti haa ta'u.
20 Kaffaltiin WAAQAYYO warra na himatanii fi
warra jireenya koo irratti waan hamaa dubbataniif kaffalu kanuma
haa ta'u.

21 Yaa WAAQAYYO Gooftaa,
ati garuu maqaa keetiif jedhii na gargaar;
gaarummaa jaalala keetiitiif jedhiitii na oolchi.
22 Ani hiyyeessaa fi rakkataadhaatii;

garaan koos na keessatti madaa’eera.
23 Ani akkuma gaaddidduu galgalaa badeera;
akkuma hawwaannisaas olii gad oofameera.
24 Jilbi koo soomuudhaan dadhabeera;
dhagni koos huqqatee lafeetti ba’eera.
25 Ani warra na himatan biratti waan tuffii ta’eera;
isaan yommuu na argan mataa isaanii raasu.

26 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, na gargaari;
akkuma jaalala keetiittis na oolchi.
27 Yaa WAAQAYYO, akka wanni kun harka kee ta’e,
akka ati waan kana hojjette isaan haa beekan.
28 Isaan ni abaaru; ati garuu ni eebbifta;
yommuu natti ka’an isaan ni qaana’u;
tajaajilaan kee garuu ni gammada.
29 Himattoonni koo salphina haa uffatan;
akkuma nama waaroo uffatuutti qaaniidhaan haa haguugaman.

30 Ani afaan kootiin guddisee WAAQAYYOON nan galateeffadha;
waldaa guddaa gidduuttis isa nan jajadha.
31 Innis warra lubbuu isaatti muran jalaa isa baasuuf jedhee,
karaa harka mirga rakkataatiin dhaabataatii.

WAAQAYYO Mootiidhaaf Ol aantummaa Kennuu Isaa

Faarfannaa 110

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO, gooftaa kootiin:

“Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
karaa mirga koo taa’i” jedhe.

2 WAAQAYYO, “Diinota kee gidduutti mo’i” jedhee
bokkuu aangoo keetii Xiyoonii siif erga.
3 Gaafa ati waraanaaf baatu,
loltoonni kee fedhee isaaniitiin si faana qajeelu.
Ati gadameessa ganamaa keessaa,
surraa qulqulluu gonfattee fixeensa dargaggummaa keetii qabaatta.

4 WAAQAYYO, “Akka sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti” jedhee kakateera.
Inni yaada isaa hin geeddaru.

5 Gooftaan karaa harka kee mirgaa jira;
inni guyyaa dheekkamsa isaatti mootota ni burkuteessa.
6 Inni reeffa tuuluudhaan, bulchitoota guutummaa lafaa
barbadeessuudhaan sabootatti mura.
7 Innis laga karaa cina jiru keessaa ni dhuga;
kanaafuu mataa ol qabata.

Hojii WAAQAYYOO Dinqisiifachuu

Faarfannaa 111

1 Haalleluuyaa.

Ani waldaa tolootaatii fi wal ga'ii keessatti,
garaa koo guutuudhaan WAAQAYYOON nan galateeffadha.

2 Hojiin WAAQAYYOO guddaa dha;
warri itti gammadan hundinuus irra deddeebi'anii yaadan.
3 Hojiin isaa surra qabeessaa fi kabajamaa dha;
qajeelummaan isaas bara baraan jiraata.
4 Inni akka dinqiin isaa yaadatamu godheera;
WAAQAYYO arjaa fi gara laafessa.
5 Inni warra isa sodaataniif nyaata kenna;
kakuu isaas bara baraan ni yaadata.

6 Lafa saboota kaanii isaaniif
kennuudhaan humna hojii isaa saba isaatti mul'iseera.
7 Hojiin harka isaa amanamaa fi qajeelaa dha;
ajajni isaa hundinuus amanamaa dha.
8 Isaanis bara baraa hamma bara baraatti jabaatanii dhaabatu;
amanamummaa fi qajeelummaadhaanis hojjetamu.
9 Inni saba isaatiif furii ergeera;
kakuu isaas bara baraan ajajeera;
maqaan isaa qulqulluu fi sodaachisaa dha.

10 WAAQAYYOON sodaachuun jalqaba ogummaa ti;
warri sirna isaa faana bu'an hundinuu hubannaa gaarii qabu.
Galanni isaa bara baraan jiraata.

Eebbifamuu Nama Qajeelaa

Faarfannaa 112

1 Haalleluuyaa.

Namni WAAQAYYOON sodaatu,
kan ajaja isaatti baay'ee gammadu eebbifamaa dha.

2 Sanyiin isaa lafa irratti jabaa ta'a;
dhaloonni tolootaa ni eebbifama.
3 Qabeenyii fi badhaadhummaan mana isaa keessa jira;
qajeelummaan isaas bara baraan jiraata.
4 Nama tolaa fi arjaadhaaf,
gara laafessaa fi qajeelaaf,
dukkana keessatti iyyuu ifni ni ba'a.
5 Nama arjaa fi nama waa namaa liqeessuuf,
nama hojii isaa qajeelummaadhaan adeemsifatuuf
waan gaariitu ta'a.
6 Dhugumaan inni gonkumaa hin raafamu;
namni qajeelaan bara baraan yaadatama.
7 Inni oduu hamaa hin sodaatu;

garaan isaas WAAQAYYOON amanachuudhaan
jabaatee dhaabata.
8 Garaan isaa hin raafamu; hin sodaatus;
dhuma irrattis diinota isaa mo'ata.
9 Inni ni bittinneesse; hiyyeeyyiifis ni kenne;
qajeelummaan isaa bara baraan ni jiraata;
gaanfi isaas ulfinaan ol qabama.

10 Namni hamaan waan kana argee aara;
ilkaan isaa qara; baqees ni bada;
hawwiin hamootaa faayidaa malee hafa.

Galata WAAQAYYOOF Dhi'eeffame

Faarfannaa 113

1 Haalleluuyaa.

Yaa tajaajiltoota WAAQAYYOO, galata galchaa;
maqaa WAAQAYYOO jajadhaa.
2 Ammaa hamma bara baraatti
maqaan WAAQAYYOO haa eebbifamu.
3 Ba'a biiftuutii hamma lixa biiftuutti,
maqaan WAAQAYYOO haa jajamu.

4 WAAQAYYO saba hundaa ol jira;
ulfinni isaas samiiwwanii ol.
5 Kan akka WAAQAYYO Waaqa keenya
isa gubbaa teessoo isaa irra taa'u sanaa eenyu?
6 Kan gad jedhee
samii fi lafa ilaalu eenyu?

7 Inni hiyyeessa awwaara keessaa ni kaasa;
rakkataas tuulaa daaraa keessaa ol fuudha;
8 inni bulchitoota gidduu,
bulchitoota saba isaa gidduus isaan teessisa.
9 Inni akkuma haadha ijoollee kan gammachuudhaan jiraattuutti,
dubartii maseena mana ishee keessa ni jiraachisa.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Faasiikaaf Dhi'eeffamu

Faarfannaa 114

1 Yeroo sabni Israa'el biyya Gibxii, manni Yaaqoobis
saba afaan ormaa dubbatu keessaa ba'etti,
2 Yihuudaan mana qulqullummaa Waaqaa,
Israa'el immoo bulchiinsa isaa ta'e.

3 Galaanni argee baqate;
Yordaanosis duubatti deebi'e;
4 tulluuwwan akka korbeeyyii hoolaa,
gaarranis akkuma xobbaallaawwan hoolaa burraaqan.

5 Yaa galaana, ati maaliif baqatte?
Yaa Yordaanos, atis maaliif duubatti deebite?
6 Yaa tulluuwwan, isin maaliif akka korbeeyyii hoolaa,
yaa gaarran isinis maaliif akka xobbaallaawwan hoolaa burraaqxu?

7 Yaa lafa, fuula Gooftaa duratti,
fuula Waaqa Yaaqoob duratti holladhu;
8 inni kattaa gara harootti,
kattaa jabaa immoo gara burqaa bishaaniitti geeddare.

Waaqa Dhugaa Tokkicha

Faarfannaa 115

115:4-11 kwf – Far 135:15-20

1 Nuuf miti; yaa WAAQAYYO, nuuf miti;
garuu jaalalaa fi amanamummaa keetiif jedhiitii
maqaa keetiif ulfina kenni.

2 Saboonni maaliif,
“Waaqni isaanii eessa jira?” jedhu?
3 Waaqni keenya samii keessa jira;
inni waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta.
4 Waaqonni isaanii tolfamoon garuu meetii fi
warqee harka namaatiin hojjetamanii dha.
5 Isaan afaan qabu; garuu dubbachuu hin danda’an;
ijas qabu; garuu arguu hin danda’an;
6 gurra qabu; garuu dhaga’uu hin danda’an;
funyaan qabu; garuu fuunfachuu hin danda’an;
7 harka qabu; garuu qaqqabachuu hin danda’an;
miilla qabu; garuu deemuu hin danda’an;
laagaa isaanii keessattis sagalee tokko illee hin uuman.
8 Warri isaan tolchan
kanneen isaan amanatan hundi akkuma isaanii ta’u.

9 Yaa mana Israa’el, WAAQAYYOON amanadhu;
inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.
10 Yaa mana Aroon, WAAQAYYOON amanadhu;
inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.
11 Isin warri isa sodaattan, WAAQAYYOON amanadhaa;
inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.

12 WAAQAYYO nu yaadata; nu eebbisas;
inni mana Israa’el ni eebbisa;
mana Aroonis ni eebbisa;
13 inni warra WAAQAYYOON sodaatan,
xinnaas guddaas ni eebbisa.

14 WAAQAYYO, isinii fi
ijoollee keessan haa baay’isu.
15 WAAQAYYO samii fi
lafa Uume sun isin haa eebbisu.

16 Samiin samiiwwanii oliis kan WAAQAYYOO ti;
lafa garuu inni namaaf kenneera.
17 Warri du'an yookaan warri gara iddoo cal'isanitti gad bu'an
WAAQAYYOON galateeffachuu hin danda'an;
18 nu garuu ammaa jalqabnee bara baraan
WAAQAYYOON ni eebbifna.

Haalleluuyaa.

Haalleluuyaa

Faarfannaa 116

1 Ani WAAQAYYOON nan jaalladha;
inni sagalee waammata kootii naa dhaga'eeraatii.
2 Sababii inni gurra isaa gara kootti deebiseef,
ani hamman lubbuun jiraadhutti isa nan waammadha.

3 Kiyyoon du'aa na marse;
dhiphinni Sii'oolis na qabate;
ani rakkinaa fi gaddaan nan mo'ame.
4 Anis, "Yaa WAAQAYYO na oolchi!" jedhee
maqaa WAAQAYYOO nan waammadhe.

5 WAAQAYYO arjaa fi qajeelaa dha;
Waaqni keenya gara laaffessa.
6 WAAQAYYO garraamota ni eega;
yeroo ani baay'ee rakkadhetti isatu na gargaare.

7 Yaa lubbuu ko, boqonnaa keetti deebi'i;
WAAQAYYO waan gaarii siif godheeraatii.

8 Ati yaa WAAQAYYO lubbuu koo du'a irraa,
ija koo imimmaan irraa,
miilla koo gufachuu irraa waan oolchiteef,
9 ani biyya warra jiraatoo keessa,
fuula WAAQAYYOO dura nan jiraadha.
10 Ani yeroo, "Ani baay'ee dhiphadheera" jedhetti,
amantii koo eeggadheera.
11 Ani yommuun burjaaja'etti,
"Namni hundinuu sobduu dha" nan jedhe.

12 Waan gaarii inni naa godhe hundaaf,
ani WAAQAYYOOF maalan deebisa?
13 Ani xoofoo fayyinaa ol kaasee
maqaa WAAQAYYOO nan waammadha.
14 Fuula saba isaa hundumaa duratti,
ani wareega koo WAAQAYYOOF nan galcha.

15 Duuti qulqulloota isaa,
fuula WAAQAYYOO duratti ulfina qaba.
16 Yaa WAAQAYYO, ani dhugumaan tajaajilaa kee ti;

ani tajaajilaa kee ilma tajaajiltuu keetii ti;
ati foncaa koo narraa hiikteerta.

17 Ani aarsaa galataa siif nan dhi’eessa;
maqaa WAAQAYYOOS nan waammadha.
18 Iddoo sabni isaa hundi jirutti,
ani wareega koo WAAQAYYOOF nan galcha;
19 yaa Yerusaalem si keessatti,
oobdii mana WAAQAYYOO irrattis nan galcha.

Haalleluuyaa.

Waamicha Galataa

Faarfannaa 117

1 Saboonni hundi WAAQAYYOON jajadhaa;
isin namoonni hundinuu isa leellisaa.
2 Jaalalli inni nuuf qabu guddaadhaatii;
amanamummaan WAAQAYYOO bara baraan jiraata.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Ayyaana Daasii

Faarfannaa 118

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

2 Sabni Israa’el, “Jaalalli isaa
bara baraan jiraata” haa jedhu.
3 Manni Aroonis,
“Jaalalli isaa bara baraan jiraata” haa jedhu.
4 Warri WAAQAYYOON sodaatan,
“Jaalalli isaa bara baraan jiraata” haa jedhan.

5 Dhiphina koo keessatti ani WAAQAYYOTTI nan iyyadhe;
innis deebii naa kenne; iddoo bal’aas na qubachiise.
6 WAAQAYYO na wajjin jira; ani hin sodaadhu;
namni maal na gochuu danda’a?
7 WAAQAYYO na wajjin jira; inni gargaaraa koo ti.
Anis diinota koo nan mo’adha.

8 Nama amanachuu irra,
WAAQAYYOTTI kooluu galuu wayya.
9 Qondaaltota amanachuu irra,
WAAQAYYOTTI kooluu galuu wayya.

10 Saboonni hundinuu na marsan;
ani garuu maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.
11 Isaan karaa hundaan na marsan;
ani garuu maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.
12 Akkuma tuuta kanniisaa na marsan;
garuu akka qoraattii gubatuutti barbadaa’an;

anis maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.

13 Ani dhiibamee kufuu ga’een ture;
WAAQAYYO garuu na gargaare.
14 WAAQAYYO jabina kootii fi faarfannaa koo ti;
inni fayyina koo ta’eera.

15 Sagaleen gammachuutii fi mo’annaa dunkaanota
qajeeltotaa keessaa ni dhaga’ama;
“Harki WAAQAYYOO kan mirgaa waan jabaa hojjeteera!
16 Harki WAAQAYYO mirgaa ol qabameera;
harki WAAQAYYOO mirgaa waan jabaa hojjeteera!”

17 Ani nan jiraadha malee hin du’u;
waan WAAQAYYO hojjetes nan labsa.
18 WAAQAYYO jabeessee na adabeera;
garuu dabarsee du’atti na hin kennine.

19 Karra qajeelummaa naa banaa;
anis ol galee WAAQAYYOOF galata nan galcha.
20 Kun karra WAAQAYYOO,
kan qajeeltonni ittiin ol galanii dha.
21 Ati deebii naa kenniteertaatii, ani sin galateeffadha;
ati fayyina naa taateerta.

22 Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
23 WAAQAYYO waan kana hojjeteera;
kunis ija keenyatti dinqii dha.
24 Guyyaan kun guyyaa WAAQAYYO uumee dha;
kottaa ni ililchina; itti gammannas.

25 Yaa WAAQAYYO, si kadhannaa nu oolchi;
Yaa WAAQAYYO, si kadhannaa nu milkoomsi.
26 Kan maqaa WAAQAYYOOTIIN dhufu eebbifamaa dha.
Nu mana WAAQAYYOO keessaa isin eebbifna.
27 WAAQAYYO Waaqa;
ifa isaas nuu irratti ibseera.
Dameewwan harkatti qabadhaatii
warra ayyaaneffachuu dhaqanitti makamaa;
gara gaanfawwan iddoo aarsaas dhaqaa.

28 Ati Waaqa koo ti; ani sin galateeffadha;
ati Waaqa koo ti; anis sin leellisa.

29 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

Seera Waaqaa Jajachuu

Faarfannaa 119

א *Aleef*

1 Warri jireenyi isaanii mudaa hin qabne,
kanneen akka seera WAAQAYYOOTTI jiraattan eebbifamoo dha.
2 Warri ajajawwan isaa eegan,
kanneen garaa guutuun isa barbaadan eebbifamoo dha.
3 Isaan balleessaa hin hojjetan;
karaa isaa irras ni deemu.
4 Akka Seerri kee amanamummaadhaan
eegamuuf ati ajajjeerta.
5 Akka ani ajaja kee eeguuf
utuu karaan koo naa qajeelee jiraatee!
6 Ani utuun ajajawwan kee hunda xiyyeeffadhee ilaalee
silaa hin qaana'un ture.
7 Ani yommuun seera kee qajeelaa sana baradhutti,
garaa tolaadhaan sin galateeffadha.
8 Ani sirna keetiif nan bula;
ati gonkumaa na hin dhiisin.

ב *Beet*

9 Dargaggeessi akkamitti jireenya qulqulluu jiraachuu danda'a?
Akka dubbii keetiitti jiraachuudhaan.
10 Ani garaa koo guutuudhaan sin barbaada;
akka ani ajajawwan kee irraa jal'adhu na hin godhin.
11 Ani akkan cubbuu sitti hin hojjenneef,
dubbii kee garaa koo keessa dhokfadheera.
12 Yaa WAAQAYYO, galanni siif haa ta'u;
sirna kee na barsiisi.
13 Ani seera afaan keetii ba'u hundumaa,
afaan kootiin nan dubbadha.
14 Akkuma namni tokko badhaadhummaa guddaatti gammadu,
ani ajaja kee faana bu'uutti nan gammada.
15 Ajajawwan kee irra deddeebi'ee nan yaada;
karaa kee irraas ija koo hin buqqifadhu.
16 Ani sirna keetti nan gammada;
dubbii kees hin dagadhu.

ג *Giimeel*

17 Akka ani jiraadhuu fi dubbii kee eeguuf,
garbicha keetiif waan gaarii godhi.
18 Akka ani seera kee keessatti
waan dinqisiisaa arguuf, ija koo naa bani.
19 Ani lafa irratti keessummaa dha;
ajajawwan kee na duraa hin dhoksin.
20 Lubbuun koo yeroo hunda
seera kee hawwuudhaan, laafaa jirti.
21 Ati of tuultota warra abaaramoo,
kanneen ajajawwan kee irraa jal'atan ni ifatta.
22 Waan ani seera kee eeguuf,
arrabsoo fi tuffii isaanii narraa fageessi.
23 Bulchitoonni walii wajjin taa'anii yoo maqaa na balleessan iyyuu,
tajaajilaan kee irra deddeebi'ee labsii kee ni yaada.
24 Ajajni kee gammachuu koo ti;
gorsituu kootis.

ד *Daalet*

25 Lubbuun koo biyyootti maxxante;
ati akkuma dubbii keetiitti na oolchi.
26 Yeroo ani waa'ee karaa koo sitti himetti,
ati deebii naa kennite; sirna kees na barsiisi.
27 Barsiisa seera keetii na hubachiisi;
anis irra deddeebi'ee dinqii kee nan yaada.
28 Lubbuun koo gaddaan laafteerti;
ati akkuma dubbii keetiitti na jabeessi.
29 Karaa sobaa irraa na fageessi;
arjumaadhaanis seera kee na barsiisi.
30 Ani karaa dhugaa filadheera;
seera kees of dura kaa'adheera.
31 Yaa WAAQAYYO, ani ajaja kee
jabeessee qabadheera; ati na hin qaanessin.
32 Sababii ati hubannaa koo naa bal'ifteef
ani daandii ajajawwan keetii irra nan fiiga.

ה Hee

33 Yaa WAAQAYYO, akka ani sirna kee duukaa bu'u na barsiisi;
anis hamma dhumaatti isa nan eega.
34 Akka ani seera kee eegee garaa koo guutuun
isaaf ajajamuuf hubannaa naa kenni.
35 Daandii ajajawwan keetii irra na deemsisi;
anis achitti gammachuu nan argadhaatii.
36 Garaa koo gara ofittummaadhaan faayidaa argachuutti utuu hin ta'in,
gara sirna keetiitti naa deebisi.
37 Ija koo waan faayidaa hin qabne irraa deebisi;
akkuma dubbii keetiittis na jiraachisi.
38 Ati akka sodaatamtuuf,
waadaa kee garbicha keetiif guuti.
39 Salphina ani sodaadhu narraa fageessi;
seerri kee gaariidhaatii.
40 Kunoo, ani sirna kee nan hawwa;
qajeelummaa keetiin na jiraachisi.

ו Waw

41 Yaa WAAQAYYO, jaalalli kee kan hin geeddaramne sun,
fayyisuun kees akkuma dubbii keetiitti gara koo haa dhufu;
42 yoos ani sababii dubbii kee amanadhuuf,
warra na arrabsaniif deebii kenna.
43 Waan ani seera kee abdadheef,
ati dubbii dhugaa afaan koo keessaa hin balleessin.
44 Bara baraa hamma bara baraatti,
ani yeroo hunda seera kee nan eega.
45 Ani ajaja kee waanan barbaaduuf,
bilisummaadhaan nan deddeebi'a.
46 Ani waa'ee ajaja keetii mootota duratti nan dubbadha;
hin qaaneffamus;
47 waan ani ajajawwan kee jaalladhuuf,
isaanitti nan gammada.
48 Ani gara ajajawwan kee kanneen ani jaalladhu sanaatti
harka koo ol nan fudhadha;
labsii kees irra deddeebi'ee nan yaada.

ז Zaayin

49 Waadaa tajaajilaa keetiif seente sana yaadadhu;
ati isumaan abdii naa kenniteertaatii.
50 Rakkina koo keessatti jajjabinni koo kana:
Waadaan kee na jiraachisa.
51 Of tuultonni akkuma barbaadanitti natti qoosu;
ani garuu seera kee irraa hin jal'adhu.
52 Yaa WAAQAYYO, ani seera kee durii sana nan yaadadha;
isa keessattis jajjabina nan argadha.
53 Sababii hamoota warra seera kee dhiisaniitiif,
aariin na gugguba.
54 Iddoo keessummummaa koo hundatti
seerri kee faarfannaa koo ti.
55 Yaa WAAQAYYO, ani halkan keessa maqaa kee nan yaadadha;
seera kees nan eega.
56 Waan ani ajaja kee eegeef,
kun naaf ta'eera.

ח *Heeti*

57 Yaa WAAQAYYO, ati qooda koo ti;
anis dubbii keetiif ajajamuuf waadaa galeera.
58 Ani garaa koo guutuun fuula kee barbaaddadheera;
ati akkuma waadaa keetiitti naa araarami.
59 Ani karaa koo itti deddeebi'ee yaadeera;
tarkaanfii koo gara sirna keetiitti deebiseera.
60 Ani ajajawwan kee eeguuf,
nan ariifadha; hin barfadhus.
61 Hamoonni yoo funyoodhaan na hidhan iyyuu,
ani seera kee hin irraanfadhu.
62 Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif,
ani si galateeffachuuf jedhee halkan walakkaa nan ka'a.
63 Ani warra si sodaatan hundaaf,
warra ajaja kee eegan hundaafis michuu dha.
64 Yaa WAAQAYYO, lafti jaalala keetiin guutamteerti;
sirna kee na barsiisi.

ט *Teeti*

65 Yaa WAAQAYYO, ati akkuma dubbii keetiitti,
tajaajilaa keetiif waan gaarii gooteerta.
66 Murtii gaarii fi beekumsa na barsiisi;
ani ajajawwan keetti nan amanaatii.
67 Ani utuun hin rakkatin karaa irraa badee ture;
amma garuu dubbii kee nan eega.
68 Ati gaarii dha; wanni ati hojjettus gaarii dha;
sirna kee na barsiisi.
69 Of tuultonni yoo sobaan maqaa na balleessan iyyuu,
ani garaa koo guutuudhaan seera kee nan eega.
70 Onneen isaanii mooraan haguugamteerti;
ani garuu seera keetti nan gammada.
71 Akka ani sirna kee baradhuuf,
rakkachuun koo anaaf gaarii ture.
72 Meetii fi warqee kumaatama irra,
seeri afaan keetii ba'u anaaf gaariidha.

י *Yood*

73 Harki kee na uume; na tolches;

akka ani ajaja kee baradhuuf ati hubannaa naa kenni.
74 Sababii ani dubbii kee abdadheef,
warri si sodaatan yommuu na arganitti haa gammadan.
75 Yaa WAAQAYYO, ani akka murtiin kee qajeelaa ta’e,
akka atis amanamummaadhaan na dhiphiste beeka.
76 Akkuma ati tajaajilaa keetiif waadaa galte sanatti,
jaalalli kee kan hin geeddaramne sun na haa jajjabeessu.
77 Akka ani lubbuun jiraadhuuf gara laafinni kee gara koo haa dhufu;
seerri kee gammachuu kootii.
78 Of tuultonni waan sababii malee na yakkaniif haa qaana’an;
ani garuu irra deddeebi’ee seera kee nan yaada.
79 Warri si sodaatan, kanneen seera kee hubatan
gara kootti haa deebi’an.
80 Akka ani hin qaanofneef
garaan koo seera kee duratti hanqina hin qabaatin.

כ *Kaaf*

81 Lubbuun koo fayyisuu kee hawwuudhaan gaggabdi;
ani garuu dubbii kee nan abdadha.
82 Iji koo waadaa kee eeggachuudhaan dadhabe;
anis, “Ati yoom na jajjabeessita?” nan jedha.
83 Qalqalloo wayinii kan aara keessa ture
fakkaadhus ani ajaja kee hin irraanfadhu.
84 Tajaajilaan kee hamma yoomiitti obsuu qaba?
Ati warra na ari’atanitti yoom murta?
85 Of tuultonni warri akka seera keetiitti hin bulle,
boolla naa qotaniiru.
86 Ajajawwan kee hundinuu amanamoo dha;
namoonni sababii malee waan na ari’ataniif ati na gargaari.
87 Isaan lafa irraa na balleessuu ga’anii turan;
ani garuu sirna kee hin dhiifne.
88 Ati akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari;
anis seera afaan keetii ba’u nan eega.

ל *Laamed*

89 Yaa WAAQAYYO, dubbiin kee bara baraan jiraata;
samii keessas jabaatee ni dhaabata.
90 Amanamummaan kee dhaloota hundaaf itti fufa;
ati lafa hundeessite; isheenis ni jiraatti.
91 Sababii wanni hundinuu si tajaajiluuf,
seerri kee hamma har’aatti jiraateera.
92 Utuu seerri kee gammachuu naa ta’uu baatee,
ani silaa rakkina kootiin badeen ture.
93 Sababii ati isaan na jiraachifteef,
ani gonkumaa ajaja kee hin irraanfadhu.
94 Sababii ani kan kee ta’eef na fayyisi;
anis sirna kee barbaadeera.
95 Hamoonni na balleessuuf na eeggachaa jiru;
ani garuu irra deddeebi’ee seera kee nan yaada.
96 Ani akka wanni mudaa hin qabnee hundinuu daangaa qabu argeera;
ajajni kee garuu baay’ee bal’aa dha.

מ *Meem*

97 Ani seera kee akkaman jaalladha!

Guyyaa guutuu irra deddeebi'ee waa'ee isaa nan yaada.
98 Ajajawwan kee waan yeroo hunda na wajjin jiraniif,
diinota koo caalaa ogeessa na godhan.
99 Ani sababiin irra deddeebi'ee seera kee yaaduuf,
barsiisota koo hundumaa caalaa hubannaa qaba.
100 Ani sababiin ajaja kee eeguuf,
maanguddoota caalaa hubannaa guddaan qaba.
101 Ani akkan dubbii kee eeguuf,
karaa hamaa hunda irraa miilla koo adabadheera.
102 Waan ati mataan kee na barsiifteef,
ani seera kee irraa hin fagaanne.
103 Dubbiin kee akkam arraba kootti mi'aawa;
nadhii dammaa caalaa afaan kootti mi'aawa!
104 Ani qajeelfama kee irraa hubannaa argadheera;
kanaafuu daandii sobaa hunda nan jibba.

נ Nuun

105 Dubbiin kee miilla kootiif ibsaa dha;
daandii kootiif immoo ifa.
106 Ani akkan seera kee qajeelaa sana eeguuf, kakadheera;
kanas mirkaneesseera.
107 Ani akka malee dhiphadheen jira; yaa WAAQAYYO,
ati akkuma dubbii keetiitti lubbuu koo baraari.
108 Yaa WAAQAYYO,
galata fedhiidhaan afaan kootii ba'u fudhadhu;
seera kees na barsiisi.
109 Jireenyi koo yeroo hunda harka koo keessa jiraatu iyyuu,
ani seera kee hin irraanfadhu.
110 Hamoonni kiyyoo naa kaa'aniiru;
ani garuu ajaja kee irraa hin jal'anne.
111 Seerri kee dhaala koo kan bara baraa ti;
gammachuu garaa kootiitis.
112 Garaan koo hamma dhumaatti
ajaja kee eeguuf kutateera.

ס Saamek

113 Ani nama yaada lamaa nan jibba;
seera kee garuu nan jaalladha.
114 Ati iddoo ani itti baqadhuu fi gaachana koo ti;
ani dubbii kee abdadheera.
115 Akka ani ajajawwan Waaqa koo eeguuf,
isin warri waan hamaa hojjettan narraa fagaadhaa!
116 Ati akkuma waadaa keetiitti na deeggari;
anis nan jiraadha;
akka ani abdii kootti qaana'u na hin godhin.
117 Akka ani nagaadhaan jiraadhuuf na deeggari;
yeroo hunda seera kee nan kabaja.
118 Sababii gowwoomsaan isaanii faayidaa hin qabneef;
ati warra seera kee irraa jal'atan hunda tuffattee gatta.
119 Ati hamoota lafa irraa hunda akka kosiitti gatta;
kanaafuu ani seera kee nan jaalladha.
120 Foon koo si sodaachuudhaan hollata;
anis murtii kee nan sodaadha.

ע Aayin

121 Ani waan qajeelaa fi tolaa hojjedheera;
ati warra na hacuucanitti dabarsitee na hin kennin.
122 Nagaan jiraachuu tajaajilaa keetii mirkaneessi;
akka of tuultonni na cunqursanis hin eeyyamin.
123 Iji koo fayyisuu kee eeguudhaan,
waadaa kee qajeelaas eeguudhaanis dadhabeera.
124 Akkuma jaalala keetiitti tajaajilaa kee yaadadhu;
seera kees na barsiisi.
125 Ani tajaajilaa kee ti;
akka ani ajaja kee beekuuf hubannaa naa kenni.
126 Yaa WAAQAYYO, kun yeroo ati itti hojjettuu dha;
seerri kee cabsamaa jiraatii.
127 Kanaafuu ani warqee caalaa,
warqee qulqulluu caalaa, ajajawwan kee nan jaalladha;
128 ani akka seerri kee hundi qajeelaa ta'e nan amana;
daandii sobaa hundas nan jibba.

פ *Pee*

129 Sirni kee dinqisiisaa dha;
kanaafuu ani isa nan eega.
130 Ibsamuun dubbii keetii ifa kenna;
wallaalotaafis hubannaa kenna.
131 Ani ajajawwan kee hawwuudhaan
afaan koo banee nan hargana.
132 Ati akkuma yeroo hunda warra maqaa kee jaalataniif gootu sana,
gara kootti garagalii na maari.
133 Akkuma dubbii keetiitti tarkaanfii miilla kootii naa qajeelchi;
cubbuun tokko iyyuu narratti hin mo'in.
134 Akka ani ajaja kee eeguuf
hacuuccaa namootaa jalaa na furi.
135 Akka fuulli kee tajaajilaa kee irratti ifu godhi;
sirna kees na barsiisi.
136 Sababii namoonni seerra kee hin eegneef,
iji koo imimmaan lolaasa.

צ *Tsaade*

137 Yaa WAAQAYYO, ati qajeelaa dha;
murtiin kees qajeelaa dha.
138 Seerri ati kennite qajeelaa dha;
guutummaattis amanamaa dha.
139 Sababii diinonni koo dubbii kee dagataniif,
hinaaffaan ani qabu na guggubeera.
140 Waadaan kee sirriitti qoramee ilaalameera;
tajaajilaan kees isa jaallata.
141 Xinnaadhee tuffatamu iyyuu,
ani ajaja kee hin irraanfadhu.
142 Qajeelummaan kee bara baraan jiraata;
seerri kees dhugaa dha.
143 Rakkinnii fi dhiphinni natti dhufeera;
ajajawwan kee garuu gammachuu koo ti.
144 Seerri kee bara baraan qajeelaa dha;
akka ani jiraadhuuf hubannaa naa kenni.

ק *Qoof*

145 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin waammadha;
deebii naa kenni; anis sirna keetiif nan ajajama.
146 Ani sittin iyyadha; ati na fayyisi;
seera kees nan eega.
147 Ani utuu lafti hin bari'in ka'ee gargaarsaaf nan iyyadha;
ani dubbii kee abdadheera.
148 Akka ani irra deddeebi'ee waadaa kee yaaduuf,
iji koo halkan guutuu banamee bula.
149 Akkuma jaalala keetiitti sagalee koo dhaga'i;
Yaa WAAQAYYO, akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari.
150 Warri daba mari'atan as dhi'oo jiru;
seera kee irraa garuu fagoo jiru.
151 Yaa WAAQAYYO, ati garuu dhi'oo jirta;
ajajawwan kee hundis dhugaa dha.
152 Akka ati ajajawwan kee bara baraan hundeessite,
ani seera kee irraa dur baradheera.

ר Reesh

153 Dhiphina koo argiitii na oolchi;
ani seera kee hin daganneetii.
154 Dubbii koo naa falmi; na furis;
akkuma waadaa keetiitti lubbuu koo baraari.
155 Sababii isaan sirna kee hin barbaanneef,
fayyinni hamoota irraa fagaateera.
156 Yaa WAAQAYYO, gara laafinni kee guddaa dha;
akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari.
157 Diinonni koo warri na ari'atan baay'ee dha;
ani garuu seera kee irraa hin jal'anne.
158 Sababii isaan dubbii keetiif hin ajajamneef,
ani warra amantii hin qabne ija jibbaatiin nan ilaala.
159 Akkam akka ani qajeelfama kee jaalladhu mee ilaali;
Yaa WAAQAYYO, akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari.
160 Dubbiin kee hundinuu dhugaa dha;
seerri kee qajeelaan hundinuus bara baraan jiraata.

ש Siinii fi Shiin

161 Bulchitoonni sababii malee na ari'atan;
garaan koo garuu dubbii kee
sodaachuudhaan hollata.
162 Ani akka nama boojuu guddaa argate tokkootti,
dubbii keetti nan gammada.
163 Ani soba nan jibba; nan xireeffadhas;
seera kee garuu nan jaalladha.
164 Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif,
ani guyyaatti yeroo torba sin galateeffadha.
165 Warri seera kee jaallatan nagaa guddaa qabu;
wanni isaan gufachiisu tokko iyyuu hin jiru.
166 Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan abdadha;
ajaja kee duukaas nan bu'a.
167 Ani waanan guddaa isa jaalladhuuf,
ajaja kee nan eega.
168 Ati karaa koo hunda waan beektuuf,
ani sirna keetii fi seera kee nan eega.

ת Taaw

169 Yaa WAAQAYYO, iyyi koo fuula kee dura haa ga'u;
ati akkuma dubbii keetiitti hubannaa naa kenni.
170 Waammanni koo fuula kee dura haa ga'u;
akkuma waadaa keetiitti na baasi.
171 Sababii ati qajeelfama kee na barsiiftuuf,
hidhiin koo galata haa dhangalaasu.
172 Arrabni koo dubbii kee haa faarfatu;
ajajni kee hundi qajeelaadhaatii.
173 Waan ani sirna kee filadheef,
harki kee na gargaaruuf haa qophaa'u.
174 Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan hawwa;
seerri kees gammachuu koo ti.
175 Lubbuun koo si galateeffachuuf haa jiraattu;
seerri kees na haa gargaaru.
176 Ani akkuma hoolaa badee karaa irraa jal'adheera.
Ani ajajawwan kee hin irraanfanneetii,
tajaajilaa kee barbaadi.

Farra Nagaa

Faarfannaa 120

Faarfannaa Ol ba'uu.
1 Ani rakkina koo keessatti WAAQAYYOTTI nan iyyadha;
innis deebii naa kenna.
2 Yaa WAAQAYYO, afaan sobuu fi
arraba nama gowwoomsu jalaa na baasi.

3 Yaa arraba gowwoomsituu nana, maaltu siif kennama?
Kana caalaas maal godhamta?
4 Inni xiyya loltootaa kan qarameen,
barbadaa ibiddaa qacamaatiin si adaba.

5 Ani waanan Meshek keessa taa'ee
dunkaanota Qeedaar gidduu jiraadhuuf, anaaf wayyoo!
6 Warra nagaa jibban gidduu,
ani yeroo dheeraa jiraadheera.
7 Ani nama nagaa barbaadu dha;
isaan garuu yeroo ani dubbadhu lolaaf kaka'an.

Eegduu Israa'el

Faarfannaa 121

Faarfannaa Ol ba'uu.
1 Ani ija koo gara tulluuwwaniitti ol nan qabadha;
gargaarsi koo eessaa dhufa?
2 Gargaarsi koo WAAQAYYO
samii fi lafa uume biraa dhufa.

3 Inni akka miilli kee mucucaatu hin godhu;
kan si eegu hin mugu;
4 dhugumaan inni Israa'elin eegu
hin mugu; hin rafus.

5 WAAQAYYO si eega;
WAAQAYYO karaa mirga keetiitiin gaaddisa siif ta'a;
6 guyyaa aduun si hin gubu;
halkanis ji'i si hin miidhu.

7 WAAQAYYO miidhaa hunda irraa si eega;
inni lubbuu kee ni eega;
8 WAAQAYYO ammaa jalqabee
hamma bara baraatti, ba'uu fi galuu kee ni eega.

Yaa Yerusaalem Ililchi

Faarfannaa 122

Faarfannaa Ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Yommuu isaan, "Kottu gara mana WAAQAYYOO dhaqnaa"
naan jedhanitti, ani nan gammade.
2 Yaa Yerusaalem,
miilli keenya karrawwan kee irra dhaabata.

3 Yerusaalem akka magaalaa walitti maxxantee
gobbatte tokkootti ijaaramte.
4 Kunis iddoo gosoonni,
gosoonni WAAQAYYO,
akka sirna Israa'eliif kenname sanaatti,
maqaa WAAQAYYOO galateeffachuuf itti ol ba'anii dha.
5 Teessoowwan murtii,
teessoowwan mana Daawit achi dhaabatu.

6 Akkana jedhaa nagaa Yerusaalemiif kadhadhaa:
"Warri si jaallatan nagaan haa jiraatan.
7 Dallaa kee keessa nagaan,
masaraa mootummaa keetii keessa immoo tasgabbiin haa jiraatu."
8 Ani obboloota kootii fi michoota kootiif jedhee,
"Nagaan si keessa haa jiraatu" nan jedha.
9 Mana WAAQAYYO Waaqa keenyaatiif jedhee,
ani akka wanni gaariin siif ta'u nan hawwa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 123

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yaa isa teessoon kee samii irra jiru,
ani ija koo gara keetti ol nan qabadha.
2 Akkuma iji garbootaa harka gooftaa isaanii,
iji garbittii immoo harka giiftii ishee ilaalu sana,
hamma inni araara nuu buusutti,
iji keenyas gara WAAQAYYO Waaqa keenyaa ni ilaala.

3 Nuu araarami; yaa WAAQAYYO, nuu araarami;
tuffatamuun nutti baay'ateeraatii.
4 Arrabni warra of jajaniitii fi
tuffiin warra of tuulanii nutti baay'ateera.

Fayyisaa Israa'el

Faarfannaa 124

Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Israa'el akkana haa jedhu:
Utuu WAAQAYYO garee keenya ta'uu baatee,
2 utuu WAAQAYYO garee keenya ta'uu baatee,
yommuu namoonni nutti ka'anitti,
3 yommuu aariin isaanii nutti boba'etti,
silaa isaan utuu nu lubbuun jirruu nu liqimsu turan;
4 lolaan nu liqimsee
dha'aan bishaanii nurra yaa'a ture;
5 bishaan hamaan
nu fudhatee bada ture.

6 WAAQAYYO akka nu ilkaan isaaniitiin cicciramnuuf
dabarsee itti nu hin kennin sun haa eebbifamu.
7 Akkuma simbirri kiyyoo adamsituu jalaa baatu,
nu isaan jalaa baaneerra;
kiyyoon ni ciccite;
nus jalaa baane.
8 Gargaarsi keenya maqaa WAAQAYYOO,
Uumaa samii fi lafa sanaa ti.

Waaqayyo Amanamtoota Isaa Ni eega

Faarfannaa 125

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Warri WAAQAYYOON amanatan akka Tulluu Xiyoon
kan hin raafamne, kan bara baraan jiraatu sanaa ti.
2 Akkuma tulluuwwan Yerusaalemin marsan sana,
WAAQAYYO ammaa jalqabee hamma bara baraatti,
saba isaa ni marsa.

3 Akka qajeeltonni jal'ina hojjechuuf
harka isaanii ol hin diriirfanneef,
bokkuun hamootaa lafa qajeeltotaaf
ixaadhaan qoodame irra hin jiraatu.

4 Yaa WAAQAYYO, warra gaariif,
warra garaa isaaniitiin toloota ta'aniifis waan gaarii godhi.
5 Warra karaa micciiramaatti garagalan garuu,
WAAQAYYO akkuma warra hammina hojjetan balleessu jaras ni balleessa.

Nagaan Israa'eliif haa ta'u.

Faarfannaa Warra Boojuudhaa Deebi'anii

Faarfannaa 126

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yeroo WAAQAYYO warra booji'amanii turan gara Xiyoonitti deebisetti,
nu akka warra abjuu abjootanii taane.
2 Afaan keenya kolfaan, arrabni keenya immoo
faarfannaa gammachuutiin guutame.

Kana irratti saboota gidduutti,
“WAAQAYYO waan guddaa isaaniif godheera” jedhame.

3 WAAQAYYO waan guddaa nuuf godhe;
nus ni gammanne.

4 Yaa WAAQAYYO, akkuma lagoota Negeeb,
boojuu keenya nuu deebisi.
5 Warri imimmaaniin facaasan,
faarfannaa gammachuutiin ni haammatu.
6 Namni sanyii facaafamu baadhatee boo’aa gad ba’u,
bissii isaa baadhatee faarfannaa gammachuu faarfachaa deebi’a.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 127

Faarfannaa Ol ba’uu. Faarfannaa Solomoon.
1 WAAQAYYO mana ijaaruu baannaan,
warri ijaaran akkasumaan dadhabu.
WAAQAYYO magaalaa eeguu baannaan,
warri eegan akkasumaan dhaabachaa bulu.
2 Isin buddeena dadhabbii guddaan argame nyaachuuf jettanii,
barii barraaqaan ka’uun keessan,
turtanii rafuun keessan faayidaa hin qabu;
inni warra jaallatuuf utuma isaan rafanii iyyuu
waan isaan barbaachisu ni kennaaf.

3 Kunoo, ijoolleen kennaa WAAQAYYOO ti;
iji gadameessaas badhaasa isaa ti.
4 Ijoolleen dargaggummaa keessa dhalchan,
akkuma xiyya harka goota tokkoo keessa jiruu ti.
5 Namni korojoon isaa xiyyaan guutame eebbifamaa dha.
Inni yommuu karra duratti diinota isaatiin falmutti hin qaana’u.

Eebba Qajeeltonni Argatan

Faarfannaa 128

Faarfannaa Ol Ba’uu.
1 Warri WAAQAYYOON sodaatan,
kanneen karaa isaa irra deeman eebbifamoo dha.
2 Ati bu’aa dadhabbii keetii ni nyaatta;
ni eebbifamta; jireenyis sitti tola.
3 Niitiin kee mana kee keessatti,
akka muka wayinii kan ija naqatee ni taati;
ijoolleen kees naannoo maaddii keetiitti,
akka lataa muka ejersaa ni ta’u.
4 Namni WAAQAYYOON sodaatu
akkasitti eebbifama.

5 Bara jireenya keetii guutuu,
WAAQAYYO Xiyoon irraa si haa eebbisu;
atis badhaadhummaa Yerusaalem argi.
6 ijoollee ijoollee keetii ni argi;

nagaan Israa’eliif haa ta’u.

Kadhannaa Diinota Xiyooniin Mormuuf Kadhatame

Faarfannaa 129

Faarfannaa ol ba’uu.
1 Israa’el akkana haa jedhu;
“Isaan dargaggummaa kootii jalqabanii akka malee na cunqursaniiru;
2 isaan dargaggummaa kootii jalqabanii akka malee na cunqursaniiru;
garuu na hin mo’anne.
3 Warri qootiisa qotan dugda koo qotan;
bo’oo isaaniis ni dheeressan.
4 Waaqayyo garuu qajeelaa dha;
funyoo jal’ootaa gargar kukkuteera.”

5 Warri Xiyoonin jibban hundinuu,
qaaniidhaan duubatti haa deebi’an.
6 Isaan akka marga bantii manaa irraa
kan utuu hin guddatin goguu haa ta’an;
7 namichi haamu qabaa isaa guuttachuu,
yookaan namichi walitti qabu bissii isaa guuttachuu hin danda’u.
8 Warri achiin darban, “Eebbi Waaqayyoo isiniif haa ta’u;
maqaa Waaqayyootiin isin eebbifna” isaaniin hin jedhin.

Waamicha Gargaarsaaf Dhi’aate

Faarfannaa 130

Faarfannaa ol ba’uu.
1 Yaa Waaqayyo, ani boolla gad fagoo keessaa
sitti nan iyyadha;
2 yaa Gooftaa, sagalee koo dhaga’i.
Gurri kees sagalee waammata koo
xiyyeeffatee haa dhaga’u.

3 Yaa Waaqayyo, utuu ati cubbuu lakkooftee,
yaa gooftaa silaa eenyutu dhaabachuu danda’a?
4 Garuu dhiifamni si bira jira;
kanaaf ati ni sodaatamta.

5 Ani Waaqayyoon nan eeggadha; lubbuun koos isa eeggatti;
dubbii isaas nan abdadha.
6 Eegdota barii lafaa eeggatan caalaa,
dhugumaan eegdota barii lafaa eeggatan caalaa
lubbuun koo Gooftaa eeggatti.

7 Yaa Israa’el, ati Waaqayyoon abdadhu;
Waaqayyo bira jaalalli dhuma hin qabne,
furiin guutuunis ni jiraatii.
8 Inni mataan isaa cubbuu isaanii
hundumaa irraa Israa’elin ni fura.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 131

Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, garaan koo of hin jaju;
iji koos of hin tuulu;
ani waan guddaa fi waan humna kootii ol ta'e keessa hin seenu.
2 Ani garuu lubbuu koo afaan qabachiiseera; cal'isiiseeras;
akkuma daa'imni harma haadha isaa guusan tokko haadhatti irkatee boqotu sana,
akkuma daa'ima harma haadha isaa guusanii lubbuun koo na keessatti cal'iste.

3 Yaa Israa'el, ammaa fi bara baraaf,
WAAQAYYOON abdadhu.

Faarfannaa Deebifamuu Taabotaa

Faarfannaa 132

132:8-10 kwf – 2Sn 6:41-42

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yaa WAAQAYYO, Daawitii fi
rakkina inni obse hundumaa yaadadhu.

2 Inni kakuu tokko WAAQAYYOOF kakatee
Waaqa Yaaqoob Jabaa sanaaf akkana jedhee wareege:
3 "Ani mana koo ol hin seenu;
yookaan siree kootti ol hin ba'u.
4 Ani ija kootiif hirriba,
baallee ija kootiitiif immoo mugaatii hin eeyyamu;
5 kunis hamma ani WAAQAYYOOF iddoo argutti,
Waaqa Yaaqoob Jabaa sanaaf iddoo jireenyaa argutti."

6 Kunoo, Efraataatti waa'ee isaa dhageenye;
Yaa'aarittis isa arganne:
7 "Kottaa iddoo jireenya isaa dhaqnaa;
ejjeta miilla isaa jalattis kufnee waaqeffannaa.
8 'Yaa WAAQAYYO ka'iitii, gara iddoo boqonnaa keetii kottu;
atii fi taabonni jabina keetiis kottaa.
9 Luboonni kee qajeelummaa haa uffatan;
qulqulloonni kees gammachuudhaan haa faarfatan.' "

10 Sababii garbicha kee Daawitiif jedhiitii,
dibamaa kee hin gatin.

11 WAAQAYYO akkana jedhee kakuu dhugaa tokko Daawitiif kakateera;
inni kakuu kana irraa duubatti hin deebi'u:
"Ani ilmaan kee keessaa isa tokko teessoo kee irra nan teessisa;
12 yoo ilmaan kee kakuu koo fi seera ani isaan barsiisu eegan,
ilmaan isaaniis akkasuma bara baraa hamma bara baraatti teessoo kee irra ni taa'u."

13 WAAQAYYO Xiyoonin filateeraatii;
akka isheen iddoo jireenya isaa taatus fedhee akkana jedheera:

14 “Kun bara baraa hamma bara baraatti iddoo jireenyaa koo ti;
kanas ani waanan fedheef, as nan jiraadha.
15 Ani waan hundaan ishee nan eebbisa;
hiyyeeyyii ishee illee buddeena nan quubsa.
16 Luboota isheetti fayyina nan uffisa;
qulqulloonni ishees gammachuudhaan ni faarfatu.

17 “Ani achitti akka gaanfi tokko Daawitiif biqilu nan godha;
dibamaa koofis ibsaa qopheesseera.
18 Diinota isaatti qaanii nan uffisa;
gonfoon mataa isaa irraa garuu ni ifa.”

Jaalala Obbolummaa

Faarfannaa 133

Faarfannaa ol ba’uu. Faarfannaa Daawit.
1 Obboloonni tokkummaadhaan walii wajjin jiraachuun,
akkam gaarii dha! Akkam namatti tolas!

2 Kun akka zayitii gatii guddaa
kan mataa irratti dhangalaafamee,
akka isa areeda irra gad yaa’uu,
areeda Aroon irra, morma uffata isaa irras gad yaa’a ti.
3 Innis akkuma fixeensa Hermoon,
kan Tulluu Xiyoon irra gad yaa’uu ti.
Achi irratti WAAQAYYO hamma bara baraatti eebba isaa,
jireenyas ajajeeraatii.

Faarfannaa Halkanii

Faarfannaa 134

Faarfannaa ol ba’uu.
1 Isin tajaajiltoonni WAAQAYYOO,
warri halkan mana WAAQAYYOO keessa tajaajiltan hundinuu,
WAAQAYYOON galateeffadhaa.
2 Mana qulqullummaa keessatti harka keessan ol qabaatii
WAAQAYYOON galateeffadhaa.

3 WAAQAYYO samii fi lafa uume sun
Xiyoon irraa isin haa eebbisu.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 135

135:15-20 kwf – Far 115:4-11
1 Haalleluuyaa.

Maqaa WAAQAYYOO jajadhaa;
isin garboonni WAAQAYYOO isa galateeffadhaa.
2 Isin warri mana WAAQAYYOO keessa,
oobdii mana Waaqa keenyaa keessa tajaajiltan, isa galateeffadhaa.

3 WAAQAYYO gaariidhaatii, WAAQAYYOON galateeffadhaa;

inni arjaadhaatii maqaa isaatiif faarfadhaa.
4 WAAQAYYO Yaaqoobin ofii isaatiif,
Israa'elin immoo dhaala dhuunfaa isaa godhee filateeraatii.

5 Ani akka WAAQAYYO guddaa ta'e,
akka Gooftaan keenya waaqota hunda caalaa guddaa ta'e beeka.
6 WAAQAYYO samiiwwan keessattii fi lafa irratti,
galaanotaa fi tuujuba isaanii hunda keessatti,
waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta.
7 Inni akka duumessoonni daarii lafaatii ka'an ni godha;
bokkaa wajjin balaqqee erga;
gombisaa isaa keessaas bubbee gad baasa.

8 Inni hangafoota Gibxi,
kan namaatii fi kan horii ni dha'e.
9 Yaa Gibxi, inni gidduu keetti,
Fara'oonii fi tajaajiltoota isaa hundatti mallattoo fi dinqii isaa ergeera.
10 Inni saboota baay'ee dha'ee
mootota jajjaboo ajjeese;
11 Sihoon mootii warra Amoorotaa,
Oogi mootii Baashaanii fi mootota Kana'aan hunda ni ajjeese;
12 lafa isaanii dhaala godhee
akka dhaala isaanii ta'uufis saba isaa Israa'eliif kenne.

13 Yaa WAAQAYYO, maqaan kee bara baraan jiraata;
yaa WAAQAYYO, ati dhaloota hunda keessatti ni yaadatamta.
14 WAAQAYYO saba isaatiif ni falma;
tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa.

15 Waaqonni tolfamoon namoota ormaa meetii fi
warqee harka namaatiin hojjetamanii dha.
16 Isaan afaan qabu; garuu dubbachuu hin danda'an;
ijas qabu; garuu arguu hin danda'an;
17 gurra qabu; garuu dhaga'uu hin danda'an;
yookaan hafuurri tokko iyyuu afaan isaanii keessa hin jiru.
18 Warri isaan tolchan kanneen isaan amanatan hundi
akkuma isaanii ta'u.

19 Yaa mana Israa'el WAAQAYYOON eebbisaa;
yaa mana Aroon WAAQAYYOON eebbisaa;
20 yaa mana Lewwii WAAQAYYOON eebbisaa;
isin warri isa sodaattanis, WAAQAYYOON eebbisaa.
21 WAAQAYYO inni Yerusaalem keessa jiraatu sun,
Xiyoon irraa haa eebbifamu.

Haalleluuyaa!

Faarfannaa Wal jalaa Qabanii Faarfatan

Faarfannaa 136

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii.
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

2 Waaqa waaqotaatiif galata galchaa.
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
3 Gooftaa Gooftotaatiif galata galchaa:
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

4 inni kophaa isaa dinqii gurguddaa hojjeta;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
5 inni ogummaa isaatiin samiiwwan uume;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
6 inni bishaanota irratti lafa diriirse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
7 inni ifa gurguddaa hojjete;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
8 inni akka biiftuun guyyaa mootu godhe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
9 inni akka ji'ii fi urjiiwwan halkan mo'an godhe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

10 inni hangafa Gibxi dha'e;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
11 inni isaan gidduudhaa Israa'elin baase;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
12 harka jabaa fi irree diriiraadhaan Israa'elin baase;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

13 inni Galaana Diimaa iddoo lamatti gargarii qoode;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
14 inni galaana gidduudhaan Israa'elin dabarse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
15 Fara'oonii fi loltoota isaa garuu Galaana Diimaatti naqe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

16 inni saba ofii isaa gammoojjii keessa geggeesse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

17 inni moototа gurguddaa dha'e;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
18 inni moototа jajjaboo fixe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
19 inni Sihoon mootii Amoorotaa ajjeese;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
20 inni Oogi mootii Baashaan ajjeese;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
21 inni biyya isaanii dhaala godhee kenne;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
22 dhaala godhee garbicha isaa Israa'eliif kenne;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

23 Inni yeroo nu gad deebinetti nu yaadate;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
24 inni harka diinota keenyaatii nu baase,

Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

25 inni uumama hundaaf soora kenna;

Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

26 Waaqa samiitiif galata galchaa.

Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

Faarfannaa Booji'amtootaa

Faarfannaa 137

1 Nu yeroo Xiyoonin yaadannetti,
lageen Baabilon bira teenyee boonye.
2 Achittis kiraara keenya
muka alaltuutti fannifne;
3 achitti warri nu booji'an faarfannaa, warri nu dhiphisanis,
"Faarfannaawwan Xiyoon keessaa tokko nuu faarfadhaa!"
jedhanii akka nu faarfannaa gammachuu isaaniif faarfannu nu gaafatan.

4 Nu utuu biyya ormaa jirruu,
akkamitti faarfannaa WAAQAYYOO faarfachuu dandeenya?
5 Yaa Yerusaalem, yoo ani si irraanfadhe,
harki koo mirgaa ogummaa isaa haa irraanfatu.
6 Yoo ani si yaadachuu baadhe,
yoo ani gammachuu koo guddichaa olitti
Yerusaalemin ilaaluu baadhe,
arrabni koo laagaa kootti haa maxxanu.

7 Yaa WAAQAYYO, waan warri Edoom
gaafa Yerusaalem diigamte jedhan sana yaadadhu;
isaanis, "Ishee diigaa!
Hamma hundee isheetti ishee diigaa!" jedhanii iyyan.

8 Yaa intala Baabilon, kan baduudhaaf qophoofte,
inni waan ati nu goote sanaaf,
gatii kee siif kennu eebbifamaa dha.
9 Inni daa'imman kee qabee
dhagaa irratti caccabsu sun eebbifamaa dha.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 138

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
fuula "waaqotaa" durattis galata kee nan faarfadha.
2 Sababii ati maqaa keetii fi dubbii kee waan hundaa olitti guddifteef,
ani sababii jaalalaa fi amanamummaa keetiitiif
gara mana qulqullummaa kee qulqullichaatti gad jedhee,
maqaa kee nan leellisa.
3 Yeroo ani si waammadhetti ati deebii naa kennite;
irree keetiinis na jabeessite.

4 Yaa WAAQAYYO, mootonni lafaa hundinuu,
yeroo dubbii afaan keetii dhaga'anitti si haa leellisan.
5 Ulfinni WAAQAYYOO, guddaadhaatii,
isaan waa'ee karaa WAAQAYYOO haa faarfatan.

6 WAAQAYYO yoo ol fagoo jiraate iyyuu,
nama gad qabame ni ilaala;
nama of tuulu immoo fagootti beeka.
7 Ani rakkina keessa jiraadhu iyyuu,
ati lubbuu koo ni eegda;
aarii diina kootti harka kee ni diriirsita;
harka kee mirgaatiinis na oolchita.
8 WAAQAYYO kaayyoo isaa fiixaan naa baasa;
yaa WAAQAYYO, jaalalli kee bara baraan jiraata;
hojii harka keetii hin gatin.

Waaqa Waan Hunda Beeku

Faarfannaa 139

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ati na qorteerta;
na beekteertas.
2 Ati yeroo ani gad taa'uu fi yeroo ani ol ka'u ni beekta;
yaada koos fagootti hubatta.
3 Deemuu koo fi ciisuu koo addaan baaftee beekta;
karaa koo hundas beekta.
4 Yaa WAAQAYYO, akka dubbiin tokko iyyuu arraba koo hin jirre,
ati guutumaan guutuutti ni beekta.
5 Ati duraa fi duubaan na marsiteerta;
harka kees narra keesseerta.
6 Beekumsi akkanaa anaaf akka malee dinqii dha;
hubachuufis akka malee narraa fagoo dha.

7 Hafuura kee biraa ani eessa dhaquun danda'a?
Fuula kee duraas ani eessatti baqachuun danda'a?
8 Yoo ani samiiwwanitti ol ba'e, ati achi jirta;
yoo ani siree koo sii'ool keessa dhaabbadhes, achis ni jirta.
9 Yoo ani qoochoo ganamaatiin
barrisee qarqara galaanaa fagoo irra qubadhe,
10 achittis harki kee karaa na argisiisa;
harki kee mirgaas jabeessee na qaba.
11 Yoo ani, "Dhugumaan dukkanni na dhoksa;
ifnis naannoo kootti halkan ta'a" jedhe,
12 dukkanni iyyuu siif dukkana hin ta'u;
halkanis akkuma guyyaa ifa;
dukkanni siif akkuma ifaatii.

13 Ati namummaa koo isa keessaa uumteertaatii;
gadameessa haadha koo keessattis na tolchite.
14 Ani sababii haala sodaachisaa fi dinqisiisaadhaan uumameef
sin galateeffadha;
hojiin kee dinqisiisaa dha;

kanas ani akka gaariittan beeka.
15 Yeroo ani iddoo dhoksaatti uumame,
lafeen koo si duraa hin dhokanne.
Yeroo ani dhidhima lafaa keessatti tolfame,
16 iji kee dhagna koo kan hin tolfamin arge.
Guyyoonni duraan dursanii naaf murteeffaman hundi
utuu hin jiraatin,
kitaaba kee keessatti barreeffamaniiru.
17 Yaa Waaqi, yaada kee hubachuun akkam ulfaata!
Baay'inni isaas akkam guddaa dha!
18 Utuu ani isaan lakkaa'ee jiraadhee,
silaa lakkoobsi isaanii cirracha irra baay'ata.
Ani yeroon dammaqutti, amma iyyuu suma wajjinan jira.

19 Maaloo yaa Waaqi, ati utuu hamoota fixxee!
Warri dhiiga namaa dhangalaaftan, narraa fagaadhaa!
20 Isaan yaada hamaadhaan waa'ee kee dubbatu;
diinonni kee akkasumaan maqaa kee dha'u.
21 Yaa WAAQAYYO, ani warra si jibban hin jibbuu?
Warra sitti ka'anis hin xireeffadhuu?
22 Ani hamma dhumaatti isaan jibbeera;
akka diina koottis isaan nan heda.

23 Yaa Waaqi, na sakatta'i; garaa koos beeki;
qoriitii na ilaali; yaada koos beeki.
24 Yoo karaan hamminaa na keessa jiraate mee ilaali;
karaa bara baraa irras na adeemsisi.

Kadhannaa Hamoota Irratti Dhi'aate

Faarfannaa 140

Dura Bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, namoota hamoo jalaa na baasi;
namoota finciltoota
2 warra garaa isaanii keessatti hammina yaadanii
guyyaa hunda waraana kaasan narraa eegi.
3 Isaan arraba isaanii akkuma bofaa qaratu;
hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira.

4 Yaa WAAQAYYO, harka hamootaa narraa eegi;
namoota finciltoota
warra miilla koo kiyyootti galchuu yaadan jalaa na baasi.
5 Of tuultonni dhoksanii kiyyoo na dura kaa'aniiru;
ribuu kiyyoo isaanii diriirsaniiru;
karaa koo irras kiyyoo isaanii kaa'aniiru.

6 Yaa WAAQAYYO, ani, "Ati Waaqa koo ti" siin nan jedha.
Yaa WAAQAYYO, waammata koo dhaga'i.
7 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, fayyisaa koo jabaa,
ati guyyaa waraanaatti gaachana mataa naa taate.
8 Yaa WAAQAYYO, akka fedhiin hamootaa fiixaan ba'u hin godhin;
akka isaan of hin tuulleef, akka karoorri isaanii milkaa'u hin godhin.

9 Mataan warra na marsanii,
hammina afaan isaaniitii ba'uun haa haguugamu.
10 Barbadaan ibiddaa isaan irra haa bu'u;
isaan ibiddatti illee haa darbataman;
akka lammata hin kaaneefis boolla qileetti haa darbataman.
11 Maqa balleessitoonni lafa irra hin jiraatin;
namni jal'aan waan hamaadhaan haa badu.

12 WAAQAYYO rakkattootaaf falmee
hiyyeeyyiif illee murtii qajeelaa akka kennu ani beeka.
13 Dhugumaan namni qajeelaan maqaa kee ni galateeffata;
namni tolaanis fuula kee dura ni jiraata.

Akka Qananii Jaldhootaatiin Hin fudhatamne Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 141

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani sin waammadha; dafii na qaqqabi.
Yommuu ani si waammadhus sagalee koo dhaga'i.
2 Kadhannaan koo fuula kee duratti akka ixaanaatti anaaf haa fudhatamu;
harka koo ol qabachuun koos akka aarsaa galgalaa anaaf haa ta'u.

3 Yaa WAAQAYYO, afaan kootiif eegduu naa dhaabi;
balbala afaan kootiis naa eegi.
4 Garaan koo namoota waan hamaa hojjetan wajjin,
hojii hamminaa keessatti hirmaachuuf,
gara jal'ina kamiitti iyyuu hin harkifamin;
akka ani nyaata isaanii mi'aawaa nyaadhus anaaf hin eeyyamin.

5 Namni qajeelaan na haa rukutu; kun gara laafinaatii;
inni ana haa ifatu; kunis zayitii mataa koo irraatti.
Mataan koo waan kana hin didu.
Ta'us kadhannaan koo yoom iyyuu hojii hamootaatiin mormuu dha.

6 Bulchitoonni isaanii ededa boollaa irraa gad ni darbatamu;
isaan dubbii koo ni dhaga'u; dubbiin koo ni mi'aawaatii.
7 Isaanis, "Akkuma namni lafa qotu biyyoo bulleessu sana,
lafeen keenya afaan sii'ool irratti bittinneeffamee jira" jedhu.

8 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ani garuu ija koo sirraa hin buqqifadhu;
ani kooluu sitti galeera; dabarsitee du'atti na hin kennin.
9 Kiyyoo isaan naaf kaa'an irraa,
kiyyoo warri jal'ina hojjetan naaf qopheessan irraas na eegi.
10 Warri hamoon kiyyoo ofii isaaniitiin haa qabaman;
ani garuu nagumaan nan ba'a.

Kadhannaa Nama Ari'atamaa Jiru Tokkoo

Faarfannaa 142

Maaskiilii Daawit
1 Ani gara WAAQAYYOTTI nan iyya;

sagalee kootiinis fuula WAAQAYYOO duratti
waammata koo nan dhi’eeffadha.
2 Ani guungummii koo fuula isaa duratti nan dhangalaasa;
dhibee koos fuula isaa duratti nan himadha.

3 Yeroof hafuurri koo na keessatti laafu,
situ karaa koo beeka.
Namoonni daandii ani deemu irra,
kiyyoo naa kaa’aniiru.
4 Gara mirga koo ilaali; argis;
namni naa yaadu tokko iyyuu hin jiru;
ani iddoon itti kooluu galu tokko illee hin qabu;
namni jireenya kootiif yaadus hin jiru.

5 Yaa WAAQAYYO, sitti nan iyyadha;
“Ati iddoo ani itti kooluu galuu dha;
biyya warra jiraatoo keessattis ati qooda koo ti” nan jedha.
6 Ani abdii kutadheeraatii,
kadhannaa koo naa dhaga’i;
warra na ari’atan jalaa na baasi;
isaan akka malee natti cimaniiruutii.
7 Akka ani maqaa kee galateeffadhuuf,
lubbuu koo mana hidhaatii naa baasi.

Sababii ati waan gaarii naa gooteef,
qajeeltonni naannoo kootti walitti qabamu.

Gad of qabanii Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 143

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga’i;
gurra kees gara waammata kootiitti deebisi;
amanamummaa fi
qajeelummaa keetiin, na gargaari.
2 Ati garbicha kee murtiitti hin dhi’eessin;
namni lubbuun jiraatu kam iyyuu fuula kee duratti qajeelaa mitiitii.
3 Diinni lubbuu koo ari’achaa jiraatii;
jireenya koos butuchee biyyootti make.
Akkuma warra dur du’aniittis
dukkana keessa na jiraachiseera.
4 Kanaafuu hafuurri koo na keessatti gaggabeera;
onneen koos na keessatti rifatteerti.

5 Ani guyyoota durii nan yaadadha;
waan ati hojjette hundas irra deddeebi’ee nan yaada;
waan harki kee hojjete illee nan heda.
6 Harka koo gara keetti nan diriirfadha;
lubbuun koos akkuma lafa gogaa si dheebotti.

7 Yaa WAAQAYYO, dafii deebii naa kenni;
hafuurri koo dadhabeera.
Fuula kee na duraa hin dhoksin

yookaan ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a.
8 Ani waanan si amanadheef,
akka ani ganama ganama oduu jaalala keetii dhaga'u godhi.
Ani lubbuu koo gara keetti ol nan kaasaatii,
karaa ani irra deemuu qabu natti argisiisi.
9 Yaa WAAQAYYO, ani akka ati na dhoksituuf
sitti nan baqadhaatii,
diinota koo jalaa na baasi.
10 Ati sababii Waaqa koo taateef,
akka ani fedhii kee guutu na barsiisi;
hafuurri kee gaariin sun
karaa wal qixxee irra na haa qajeelchu.

11 Yaa WAAQAYYO, maqaa keetii jedhiitii lubbuu koo jiraachisi;
qajeelummaa keetiinis rakkina keessaa na baasi.
12 Ati sababii na jaallattuuf diinota koo fixi;
waan ani garbicha kee ta'eef,
warra na cunqursan hunda barbadeessi.

Mo'annaa Argachuuf Kadhachuu

Faarfannaa 144

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO kattaa koo,
isa harka koo waraanaaf,
quba koos lolaaf leenjisu sanaaf galanni haa ga'u.
2 Inni Waaqa na jaallatuu fi da'oo koo ti;
iddoo ani itti da'adhuu fi fayyisaa koo ti.
Gaachana koo, iddoo ani itti kooluu galu,
kan na jalatti saba naaf bulchuu dha.

3 Yaa WAAQAYYO, akka ati waa'ee isaa yaadduuf, namni maali?
Akka ati isaaf yaadduuf ilmi namaa maali?
4 Namni akkuma qilleensa shuf jedhee darbuuti,
barri isaas akkuma gaaddisa darbuu ti.

5 Yaa WAAQAYYO, samiiwwan kee tarsaasii gad bu'i;
akka aarri isaan keessaa yaa'uufis tulluuwwan tuqi.
6 Bakakkaa ergiitii diina bittinneessi;
xiyya kee darbadhuutii isaan balleessi.
7 Ol gubbaadhaa harka kee gad hiixadhuutii
bishaan jabaa jalaa,
harka alagaa duraas,
na baasi; na oolchis;
8 warra afaan isaanii sobaan guutame,
warra harki isaanii mirgaa nama dogoggorsu duraa na baasi.

9 Yaa Waaqi, ani faarfannaa haaraa siif nan faarfadha;
kiraara ribuu kudhaniitiinis siifin weeddisa;
10 isa moototaaf mo'annoo kennuuf, isa garbicha isaa Daawitin
goraadee nama ajjeesu jalaa baasuuf nan faarfadha.

11 Harka Ormootaa duraa,
warra afaan isaanii sobaan guutame,
warra harki isaanii mirgaa
nama dogoggorsu jalaa na baasi; na oolchis.

12 Ilmaan keenya dargaggummaa isaanii keessatti,
akka biqiltuu tolee guddatee haa ta'an;
intallan keenyas akka utubaa golee,
kan masaraa mootummaa miidhagsuuf
soofamee haa ta'an.
13 Gombisaawwan keenya,
midhaan gosa garaa garaatiin haa guutaman.
Hoolonni keenya kumaatama haa dhalan;
dirree keenya irrattis kumaatama kudhaniin
haa baay'atan;
14 loon keenya haa dorroban hin gatatin
yookaan yeroo malee hin dhalin;
booji'amuunis hin jiraatin;
wawwaachuunis karaa keenya irratti hin dhaga'amin.

15 Warri eebbi kun ta'eef haa gammadan;
warri WAAQAYYO Waaqa isaanii ta'eef eebbifamoo dha.

Waaqayyo Mootichaaf Galata Galchuu

Faarfannaa 145

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqa koo Mooticha, ani sin leellisa;
bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan galateeffadha.
2 Ani guyyuma guyyaan sin galateeffadha;
bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan leellisa.

3 WAAQAYYO guddaa dha; galateeffamuunis baay'ee malaaf;
guddina isaa qoratanii itti ba'uun hin danda'amu.
4 Dhaloonni tokko dhaloota biraatti hojii kee ni hima;
hojiiwwan kee jajjaboos ni labsa.
5 Isaanis waa'ee miidhagina ulfina qabeessa
surraa kee sanaa ni dubbatu;
anis waa'ee hojii kee dinqisiisaa sanaa irra deddeebi'ee
itti nan yaada.
6 Isaan waa'ee hojii kee sodaachisaa sanaa ni odeessu;
anis guddina kee nan labsa.
7 Isaan yaadannoo gaarummaa keetii baay'isanii odeessu;
waa'ee qajeelummaa keetiis ililchanii faarfatu.

8 WAAQAYYO arjaa fi gara laafessa;
inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha.
9 WAAQAYYO, nama hundaaf gaarii dha;
inni waan uume hundaaf garaa ni laafa.
10 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee hundinuu si galateeffata;
qulqulloonni kees si leellisu.
11 Isaan waa'ee ulfina mootummaa keetii ni odeessu;

waa’ee humna keetiis ni dubbatu;
12 kunis akka namoonni hundi hojii kee humna qabeessa,
surraa ulfina qabeessa mootummaa kee sanaas beekaniif.
13 Mootummaan kee mootummaa bara baraa ti;
bulchiinsi kees dhalootaa gara dhalootaatti darba.

WAAQAYYO dubbii isaa hundaan amanamaa dha;
hojii isaa hundaanis arjaa dha.
14 WAAQAYYO warra kufan hunda ol qaba;
warra gad qabaman hundas ni kaasa.
15 Iji nama hundaa si eeggata;
atis yeroo barbaachisutti nyaata isaaniif ni kennita.
16 Ati harka kee bal’iftee
fedhii warra lubbuu qaban hundaa ni guutta.

17 WAAQAYYO karaa isaa hundaan qajeelaa dha;
hojii isaa hundaanis arjaa dha.
18 WAAQAYYO warra isa waammatan hundatti,
warra dhugaadhaan isa waammatan hundatti dhi’oo dha.
19 Inni fedhii warra isa sodaatanii ni guuta;
kadhannaa isaanis dhaga’ee isaan oolcha.
20 WAAQAYYO warra isa jaallatan hunda ni eega;
jal’oota hunda garuu ni balleessa.

21 Afaan koo WAAQAYYOON galateeffachuudhaan ni dubbata.
Uumamni hundinuu maqaa isaa qulqulluu sana
bara baraa hamma bara baraatti haa eebbisu.

Waaqa Nama Gargaaru Faarfachuu

Faarfannaa 146

1 Haalleluuyaa.

Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON galateeffadhu.

2 Ani bara jireenya koo guutuu WAAQAYYOON nan galateeffadha;
ani hamman jirutti Waaqaaf nan faarfadha.
3 Abdii keessan bulchitoota irra,
namoota du’a hin oolle
warra isin gargaaruu hin dandeenye irra hin kaa’atinaa.
4 Isaan yeruma lubbuun isaan keessaa baatu gara lafaatti deebi’u;
guyyuma sanas karoorri isaanii bada.
5 Namni gargaarsi isaa Waaqa Yaaqoob ta’e, kan abdiin isaas
WAAQAYYO Waaqa isaa ta’e eebbifamaa dha.

6 WAAQAYYO Uumaa samii fi lafaa,
galaanaa fi waan isaan keessa jiru hundaa ti;
inni bara baraan amanamaa ta’e jiraata.
7 Inni warra cunqurfamaniif ni mura;
warra beela’aniif nyaata kenna.
WAAQAYYO warra hidhaman illee ni hiika;
8 WAAQAYYO jaamotaaf agartuu ni kenna;

WAAQAYYO warra gad deebi’an ol qaba;
WAAQAYYO qajeeltota ni jaallata.
9 WAAQAYYO alagaadhaaf eegumsa ni godha;
ijoollee haadhaa fi abbaa hin qabnee fi
dubartoota dhirsoonni irraa du’an ni jiraachisa;
karaa jal’ootaa garuu ni balleessa.

10 WAAQAYYO bara baraan ni mo’a;
Yaa Xiyoon, Waaqni kee dhaloota hundaaf mootii ta’a.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Waaqa Waan Hunda Danda’uuf Faarfatame

Faarfannaa 147

1 Haalleluuyaa.

Faarfannaadhaan Waaqa galateeffachuun akkam gaarii dha;
isa galateeffachuun akkam gammachiisaa fi kan maluu dha!

2 WAAQAYYO Yerusaalemin ni ijaara;
Israa’eloota booji’amanis walitti qaba.
3 Warra garaan cabe ni fayyisa;
madaa isaaniis walitti hodha.
4 Inni baay’ina urjiiwwanii ni beeka;
tokkoo tokkoo isaaniis maqaa maqaadhaan waama.
5 Gooftaan keenya guddaa dha; humni isaas jabaa dha;
hubannaan isaas dhuma hin qabu.
6 WAAQAYYO warra gad qabaman ni jiraachisa;
hamoota garuu lafatti darbata.

7 Galata galchaa WAAQAYYOON faarfadhaa;
baganaadhaanis Waaqa keenyaaf weeddisaa.

8 Inni samiiwwani duumessaan haguuga;
lafaafis bokkaa kenna;
tulluuwwan irrattis marga biqilcha.
9 Horiidhaaf waan isaan dheedan,
yommuu ilmaan arraagessaa iyyanitti
nyaata isaaniif ni kenna.

10 Inni jabina fardaatti hin gammadu;
yookaan miilli namaa isa hin gammachiisu;
11 WAAQAYYO warra isa sodaatanitti,
warra araara isaa abdatanitti ni gammada.

12 Yaa Yerusaalem, WAAQAYYOON galateeffadhu;
Yaa Xiyoon Waaqa kee galateeffadhu.

13 Inni danqaraa karra keetii ni jabeessaatii;
ijoollee kees si keessatti eebbisa.

14 Daarii keetiif nagaa kenna;
qamadii qulqulluudhaanis si quubsa.

15 Inni ajaja isaa gara lafaatti ni erga;
dubbiin isaas ni ariifata.
16 Inni cabbii akkuma suufiitti diriirsa;
qorras akkuma daaraatti bittinneessa.
17 Dhagaa cabbii akkuma cirrachaa gad darbata.
Dhaamocha isaa dura eenyutu dhaabachuu danda'a?
18 Inni dubbii isaa ergee isaan baqsa;
bubbee isaa ni kaasa; bishaanonnis ni yaa'u.

19 Inni dubbii isaa Yaaqoobitti,
seeraa fi sirna isaa immoo Israa'elitti mul'iseera.
20 Waan kana saba biraa tokkoof iyyuu hin goone;
isaan seera isaa hin beekan.

Haalleluuyaa.

Uumamni Hundi Waaqa Haa Galateeffatuu

Faarfannaa 148

1 Haalleluuyaa.

Samiiwwan irraa WAAQAYYOON galateeffadhaa;
ol gubbaatti isa galateeffadhaa.
2 Ergamoonni isaa hundinuu isa galateeffadhaa;
raayyaan isaa hundinuus isa galateeffadhaa.
3 Aduu fi ji'i isa galateeffadhaa;
urjiiwwan ibsitan hundinuus isa galateeffadhaa.
4 Samiiwwan samii isa galateeffadhaa;
bishaanonni samiin ol jirtanis isa galateeffadhaa.
5 Isaan maqaa WAAQAYYOO haa galateeffatan;
inni ajajnaan, isaan uumamaniitii.
6 Inni bara baraa hamma bara baraatti isaan dhaabeera;
seera hin geeddaramnes isaaniif kenneera.

7 Uumamawwan galaanaatii fi tuujubawwan hundi,
lafa irraa WAAQAYYOON galateeffadhaa;
8 bakakkaa fi dhagaan cabbii, cabbii fi duumessi,
bubbeen jabaan ajaja isaa raawwatan,
9 tulluuwwanii fi gaarran hundinuu,
mukkeen ija naqatanii fi birbirsi hundinuu,
10 bineensonnii fi loon hundinuu,
uumamawwan xixinnoo fi simbirroonni barrisan,
11 mootonni lafaatii fi saboonni hundinuu,
ilmaan moototaatii fi bulchitoonni lafaa hundinuu,
12 dargaggoonnii fi shamarran,
jaarsolii fi daa'imman isa galateeffadhaa.

13 Maqaan isaa qofti ol ol jedheeraatii,

isaan maqaa WAAQAYYOO haa galateeffatan;
ulfinni isaas lafaa fi samiiwwanii ol jira.
14 Inni saba isaatiif gaanfa ol kaaseera;
kunis qulqulloota isaa hundaaf,
saba Israa'el warra isatti dhi'oo jiran hundaaf ulfina.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Mo'annoo

Faarfannaa 149

1 Haalleluuyaa.

Faarfannaa haaraa WAAQAYYOOF faarfadhaa;
waldaa qulqullootaa keessatti illee isa jajadhaa.

2 Israa'el Uumaa isaatti haa gammadu;
sabni Xiyoon Mootii isaatti haa gammadu.
3 Maqaa isaas shuubbisuudhaan haa jajatu;
dibbee fi baganaadhaan isaaf haa faarfatu.
4 WAAQAYYO saba isaatti ni gammadaatii;
warra gad of qabanis fayyina gonfachiisa.
5 Qulqulloonni ulfina kanatti haa gammadan;
siree isaanii irrattis gammachuudhaan haa faarfatan.

6 Galanni Waaqaa afaan isaanii keessa haa jiraatu;
goraadeen afaan lamaas harka isaanii keessa haa jiraattu;
7 kunis sabootatti haaloo ba'uu fi
namoota adabuudhaaf;
8 moototа isaanii foncaan,
hangafoota isaaniis funyoo sibiilaatiin hidhuudhaaf,
9 murtii barreeffame sana isaan irratti dhugaa ba'uudhaaf.
Kunis amanamtoota isaa hundaaf ulfina.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 150

1 Haalleluuyaa.

Mana qulqullummaa isaa keessatti Waaqa galateeffadhaa;
samiiwwan isaa humna qabeeyyii keessattis isa galateeffadhaa.
2 Hojiiwwan isaa jajjaboo sanaaf isa leellisaa;
guddina isaa hamma hin qabne sanaaf isa leellisaa.
3 Malakata afuufuudhaan isa galateeffadhaa;
baganaa fi kiraaraan isa galateeffadhaa;
4 dibbeedhaan shuubbisaatii isa jajadhaa;
mi'a ribuutii fi ululleedhaan isa jajadhaa.
5 Kilillee sagalee qabuun isa jajadhaa;
kilillee sagalee guddaatiin isa jajadhaa.

6 Wanni hafuura baafatu hundinuu WAAQAYYOON haa jajatu.

Haalleluuyaa.

Kitaaba Fakkeenyaa

Kaayyoo Ijoo Dubbii Kitaabichaa

1 Fakkeenya Solomoon Ilma Daawit, mootii Israa'el:
2 Ogummaa fi qajeelfama qabaachuudhaaf,
dubbii beekumsa guddaa hubachuudhaaf;
3 ogummaadhaan jiraachuudhaan, qajeelummaadhaan,
murtii qajeelaa kennuu fi nama wal qixxeessuudhaan
qajeelfama argachuudhaaf;
4 warra waa hin beekneef of eeggannoo kennuudhaaf,
dargaggootaaf immoo beekumsaa fi hubannaa kennuudhaaf,
5 ogeeyyiin dhaggeeffatanii barumsa isaanii irratti waa haa dabalatan;
warri qalbii qabanis qajeelfama haa argatan;
6 kunis fakkeenyaa fi hiikkaa,
jechaa fi hibboo ogeeyyii hubachuudhaaf.

7 WAAQAYYOON sodaachuun jalqaba ogummaa ti;
gowwoonni garuu ogummaa fi adabamuu tuffatu.

Gorsa Akka Namni Ogummaa Argatuuf Kenname

Gowwoomfamuu Irraa Of Eeguu

8 Yaa ilma ko, gorsa abbaa keetii dhaggeeffadhu;
barsiisa haadha keetii illee hin gatin.
9 Wanni kun mataa kee miidhagsuudhaaf gonfoo,
morma kee bareechuudhaaf immoo faaya siif ta'a.

10 Yaa ilma ko, yoo cubbamoonni sossobanii
ofitti si harkisan, tole hin jedhiniif.
11 Yoo isaan, "Nu wajjin kottu;
riphnee dhiiga namaa dhangalaasnaa;
nama balleessaa hin qabne galaafachuudhaafis
dhokannee eeggannaa;
12 kottu akkuma awwaalaa jiraatti isaan liqimsinaa;
akkuma warra boolla keessa buufamaniis
guutumaan guutuutti isaan liqimsinaa;
13 nu waan gatii qabu kan gosa hundaa ni arganna;
manneen keenya illee boojuudhaan guuttanna;
14 ixaa kee nu wajjin buufadhu;
nus korojoo tokko si wajjin qooddannaa" siin jedhan,
15 yaa ilma ko, ati isaan wajjin hin deemin;
miilla keetiin karaa isaanii irra illee hin ejjetin;
16 miilli isaanii cubbuutti ariifataatii;
isaan dhiiga dhangalaasuuf jarjaru.
17 Utuma simbirroonni hundi arganuu,
kiyyoo buusuun waan gatii hin qabnee dha!
18 Namoonni kunneen dhiiguma ofii isaanii riphanii eeggatu;
lubbuma ofii isaanii gaadu!

19 Kun dhuma warra qabeenya karaa hamaadhaan argamu duukaa bu'an
hundaa ti;
wanni akkasii jireenya warra isa argatanii balleessa.

Akeekkachiisa Ogummaa Tuffachuu Irratti Kenname

20 Ogummaan karaa irratti guddiftee iyyiti;
iddoo wal ga'ii uummataattis sagalee ishee ol fudhatti.
21 Isheen fiixee daandii irraa iyyiti;
karra magaalaa duraas akkana jettee dubbatti:

22 "Isin warri homaa hin beekne
kun hamma yoomiitti karaa keessan kan faayidaa hin qabne sana
jaallattu?
Warri namatti qoosan hamma yoomiitti qoosaa sanatti gammadanii
gowwoonnis beekumsa jibbu?
23 Mormii koo qalbeeffadhaa;
ani yaada koo isinii nan dhangalaasa;
dubbii koos isiniifin ibsa.
24 Garuu sababii isin yeroo ani isin waametti diddanii
yeroo ani harka bal'ifadhetti namni tokko iyyuu na hin dhaggeeffa-
tiniif,
25 waan isin gorsa koo hunda tuffattanii
dheekkamsa koo dhaga'uu diddaniif,
26 anis badiisa keessanitti nan kolfa,
yeroo balaan isinitti dhufuttis nan qoosa;
27 yeroo balaan akkuma bubbeetti isin fudhatutti,
yeroo badiisni akkuma bubbee hamaatti isin haxaa'utti,
yeroo dhiphinaa fi rakkinni isinitti dhufutti ani isinittan qoosa.

28 "Yeroo sana isaan na waammatu; ani garuu isaan jalaa hin owwaadhu;
isaan na barbaadu; garuu na hin argatan.
29 Isaan waan beekumsa jibbanii
WAAQAYYOON sodaachuu illee filachuu didaniif,
30 waan gorsa koo fudhachuu didanii
dheekkamsa koos tuffataniif,
31 isaan gatii karaa isaanii ni nyaatu;
bu'aa jal'ina isaaniis ni quufu.
32 Gowwoota waa dagachuutu isaan balleessaatii;
quufni gowwootaa isaanuma balleessa;
33 namni na dhaggeeffatu kam iyyuu garuu nagaadhaan jiraata;
inni qabbanaan jiraata; wanni hamaanis isa hin sodaachisu."

2

Badhaasa Ogummaa

1 Yaa ilma ko, yoo ati dubbii koo fudhattee
ajaja koos of keessatti kuufatte,
2 yoo ati gurra kee ogummaatti garagalfattee
yaada kee hubannaatti deebifatte,
3 yoo ati jabaattee qalbeeffannaa barbaaddee
hubannaa argachuuf jettee iyyitee kadhatte,
4 yoo ati akkuma meetiitti isa barbaaddattee

akkuma qabeenya dhokfameetti isa barbaadde,
5 ati WAAQAYYOON sodaachuu ni hubatta;
Waaqa beekuus ni argatta.
6 WAAQAYYO ogummaa namaa kennaatii;
afaan isaa keessaa illee beekumsaa fi hubannaatu ba'a.
7 Inni qajeeltotaaf ogummaa dhugaa kuusa;
warra adeemsi isaanii mudaa hin qabneef gaachana;
8 inni daandii tolootaa ni eega;
karaa qulqulloota isaa illee ni tiksa.

9 Ergasii ati qajeelummaa fi murtii qajeelaa,
nama wal qixxeessuu, karaa qajeelaa hundas ni hubatta.
10 Ogummaan garaa kee seena;
beekumsis lubbuu kee gammachiisa.
11 Qalbeeffannaan si eega;
hubannaanis si tiksa.

12 Ogummaan karaa hamootaa irraa,
namoota daba dubbatan jalaas si baraara;
13 warra karaa dukkanaa irra deemuudhaaf jedhanii
daandii qajeelaa dhiisan,
14 warra waan hamaa hojjechuutti gammadan,
warra jal'ina hojjechuun itti tolu,
15 warra daandiin isaanii jal'ate,
warra karaan isaanii dabe jalaa si baraara.

16 Ogummaatu dubartii ganda labee,
niitii dubbiidhaan sossobdee ofitti nama harkiftu jalaa si baraara;
17 niitii dhirsa ishee kan jalqabaa dhiiftee
kakuu fuula Waaqaa duratti galte sana dagatte jalaa si baraara.
18 Manni ishee gara du'aatti, karaan ishee immoo
gara hafuurota warra du'aniitti nama geessaatii.
19 Namni gara ishee dhaqu tokko iyyuu hin deebi'u
yookaan karaa jireenyaa hin argatu.

20 Kanaafuu ati karaa namoota gaggaarii irra ni deemta;
daandii qajeeltotaa irraas hin jal'attu.
21 Toloonni biyyattii keessa ni jiraatuutii;
warri mudaa hin qabnes achi keessa jiraatu;
22 hamoonni garuu biyyattii keessaa ni balleeffamu;
warri hin amanamnes ishee keessaa buqqifamu.

3

Eebba Ogummaa

1 Yaa ilma ko, barumsa ani siif kennu hin dagatin;
ajaja koos garaatti qabadhu;
2 isaan bara baay'ee fi umurii dheeraa,
nagaa fi badhaadhummaa siif dabaluutii.

3 Jaalallii fi amanamummaan yoom iyyuu sirraa hin fagaatin;

morma keetti hidhadhu;
gabatee garaa kee irrattis barreeffadhu.
4 Ati karaa kanaan fuula Waaqaatii fi
fuula namaa duratti surraa fi maqaa gaarii ni argatta.

5 Garaa kee guutuun WAAQAYYOON amanadhu;
hubannaa kees hin abdatin;
6 karaa kee hunda keessatti isa dursi;
innis daandii kee siif qajeelcha.

7 Ani ogeessa ofiin hin jedhin;
WAAQAYYOON sodaadhu; waan hamaa irraas fagaadhu.
8 Wanni kun dhagna keetiif fayyaa kenna;
lafee kee illee ni haaromsa.

9 Qabeenya keetiin,
mataa midhaan keetii hundaanis WAAQAYYOON kabaji;
10 yoos gombisaan kee hamma irraan dhangala'utti guutama;
iddoon cuunfaa wayinii keetiis
daadhiidhaan guutamee irraan dhangala'a.

11 Yaa ilma ko, adabbii WAAQAYYOO hin tuffatin;
dheekkamsa isaas hin jibbin.
12 WAAQAYYO akkuma abbaa ilma ofii isaa jaallatu tokkootti
warra jaallatu ni adabaatii.

13 Namni ogummaa argatu
kan hubannaas argatu eebbifamaa dha;
14 ogummaan meetii caalaa faayidaa qabaatii;
warqee caalaas bu'aa namaaf buusa.
15 Gatiin ishee gatii lula diimaa caala;
wanni ati akka malee hawwitu kam iyyuu isheedhaan wal qixxaachuu
hin danda'u.
16 Jireenyi dheeraan harka ishee mirgaa keessa jira;
badhaadhummaa fi ulfinni harka ishee bitaa keessa jiru.
17 Karaan ishee karaa nama gammachiisuu dha;
daandiin ishee hundis nagaa dha.
18 Isheen warra jabeessanii ishee qabataniif muka jireenyaa ti;
warri itti cichanii ishee qabatan immoo ni eebbifamu.

19 WAAQAYYO ogummaadhaan hundee lafaa buuse;
hubannaadhaanis samiiwwan iddoo isaanii kaa'e;
20 beekumsa isaatiin tuujubawwan gargar qoodaman;
duumessoonnis fixeensa coccobsan.

21 Yaa ilma ko ogummaa fi hubannaa dhugaa eeggadhu;
isaanis fuula kee duraa hin dhabamin;
22 isaan jireenya siif ta'u;
morma kee miidhagsuufis faaya mormaa siif ta'u.
23 Yoos ati karaa kee nagumaan deemta;
miilli kees hin gufatu;

24 ati yoo raftu hin sodaattu;
hirribni kees yoo ati raftu sitti mi'aawa.
25 Balaa akkuma tasaa sitti dhufu
yookaan badiisa hamoota galaafatu hin sodaatin;
26 WAAQAYYO irkoo siif ta'aatii;
akka miilli kee kiyyoodhaan hin qabamnes si eega.

27 Ati yeroo waan tokko gochuudhaaf aangoo qabdutti,
warra wanni gaariin isaaniif malu irraa waan sana hin hanqisin.
28 Utuu amma waa qabduu,
ollaa keetiin, "Yeroo biraa deebi'ii kottu;
ani bori siifin kennaatii" hin jedhin.
29 Ollaa kee kan si amanee si cina jiraatu miidhuuf jettee
waan hamaa itti hin yaadin.
30 Nama tokko utuu inni homaa si hin godhin
akkasumaan hin miidhin.

31 Nama dabaatti hin hinaafin;
yookaan karaa isaa tokko illee hin filatin.

32 WAAQAYYO nama jal'aa ni jibbaatii;
nama qajeelaa garuu ofitti aanfata.
33 Abaarsi WAAQAYYOO mana nama hamaa irra bu'a;
inni garuu mana nama qajeelaa ni eebbisa.
34 Inni qoostota of tuultotatti ni qoosa;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna.
35 Ogeeyyiin ulfina dhaalu;
gowwoota garuu inni ni qaanessa.

4

Ogummaan Waan Hunda Caalti

1 Yaa ilmaan ko, mee gorsa abbaan namaaf kennu dhaga'aa;
qalbeeffadhaatii hubannaa argadhaa.
2 Ani barumsa gaarii isinii nan kenna;
kanaafuu barsiisa koo hin dhiisinaa.
3 Yeroo ani mucaa xinnaa ta'ee mana abbaa koo turetti,
yeroo ani daa'ima dhiiga ta'ee haadha kootiif ilma tokkicha turetti,
4 inni akkana jedhee na barsiise;
"Garaa kee guutuudhaan dubbii koo jabeessii qabadhu;
seera koo eegi; ati ni jiraattaatii.
5 Ogummaa argadhu; hubannaas argadhu;
dubbii koo hin dagatin yookaan irraa hin jal'atin.
6 Ogummaa hin dhiisin; isheen si eegdii;
ishee jaalladhu; isheenis si tiksitii.
7 Ogummaan waan hunda caalti; kanaafuu ogummaa argadhu.
Yoo isheen waan ati qabdu hunda si baasifte illee hubannaa argadhu.
8 Ogummaa kabaji; inni ol si guddisaatii;
isa hammadhu; innis si kabajaatii.
9 Isheen kallacha bareedaa mataa kee irra siif keessi;
gonfoo miidhagaa illee siif kenniti."

10 Yaa ilma ko dhaga'i; waan ani jedhu illee fudhadhu;
barri jireenya keetiis ni baay'ataa.
11 Ani karaa ogummaa irra sin qajeelcha;
daandii qajeelaa irras sin buusa.
12 Yeroo ati deemtu, tarkaanfiin kee hin ittifamu;
yoo fiigdu illee ati hin gufattu.
13 Qajeelfama jabeessii qabadhu; gad hin dhiisin;
waan inni jireenya kee ta'eef jabeessii eeggadhu.
14 Daandii hamootaa irra miilla kee hin dhaabin
yookaan karaa jal'ootaa irra hin deemin.
15 Irraa fagaadhu; irras hin deemin;
irraa goriitii karaa kee irra qajeeli.
16 Isaan waan hamaa hojjetan malee rafuu hin danda'aniitii;
isaan hamma nama gufachiisanitti hirriba hin argatan.
17 Isaan buddeena hamminaa nyaatu;
daadhii wayinii kan dabaan argame dhugu.

18 Karaan qajeeltotaa akkuma ifa barii barraaqaa
kan hamma saafaatti ittuma fufee ifaa deemuu ti.
19 Karaan hamootaa garuu akkuma dukkana guddaa ti;
isaan waan isaan gufachiisu hin beekan.

20 Yaa ilma ko, waan ani jedhu qalbeeffadhu;
dubbii kootiifis gurra kenni.
21 Akka inni fuula kee duraa dhabamu hin godhin;
garaa kee keessa ol kaa'adhu;
22 inni warra isa argatuuf jireenya,
dhagna namaa guutuufis fayyinaatii.
23 Waan hunda caalaa qalbii kee eeggadhu;
burqaan jireenyaa achii ba'aatii.
24 Dubbii jal'inaa afaan kee keessaa balleessi;
haasaa hamaas arraba kee irraa fageessi.
25 Iji kee kallattiidhaan qajeelchee haa ilaalu;
atis xiyyeeffadhuu fuula kee dura ilaali.
26 Miilla keetiif daandii wal qixxeeffadhu;
karaan kee hundinuu haa jabaatu.
27 Gara mirgaatti yookaan gara bitaatti hin gorin;
miilla kee hammina irraa eeggadhu.

5

Ejja Irraa Of Eeggachuu

1 Yaa ilma ko, ogummaa koo qalbeeffadhu;
hubannaa kootiif illee gurra kenni;
2 kunis akka ati hubannaa turfattee
arrabni kees beekumsa kuufattuuf.
3 Hidhiin ejjituu damma coccobsa;
haasaan ishee zayitii caalaa lallaafa;
4 dhuma irratti garuu isheen akkuma hadhooftuu hadhoofti;
akkuma goraadee afaan lamaas qara qabeettii dha.
5 Miilli ishee gara du'aatti gad bu'a;

tarkaanfiin ishee awwaalatti nama geessa.
6 Isheen waa'ee karaa jireenyaa dhimma hin qabdu;
daandiin ishee jal'aa dha; isheen garuu kana hin beektu.

7 Egaa yaa ilmaan ko, mee na dhaga'aa;
waan ani jedhu irraa gara kamitti iyyuu hin gorinaa.
8 Karaa keessan ishee irraa fageeffadhaa;
balbala mana isheetti hin dhi'aatinaa;
9 kunis akka ati ulfina kee nama biraatiif,
umurii kees nama namaaf hin naaneef hin kennineef;
10 akkasumas qabeenya kee ormatu nyaata;
dadhabbiin kees mana alagaa badhaasa.
11 Dhuma jireenya keetiitti,
yeroo foonii fi dhagni kee dhumutti ati ni aadda.
12 Atis akkana jetta; "Ani akkamittin adabamuu jibbee!
Garaan koos akkam sirreeffamuu tuffate!
13 Ani barsiistota kootiif hin ajajamne
yookaan qajeelchitoota koo hin dhaggeeffanne.
14 Ani waldaa guutuu gidduutti
qarqara badiisaa ga'een ture."

15 Eela kee keessaa bishaan,
boolla bishaanii kee keessaa immoo bishaan qulqulluu dhugi.
16 Burqaan kee guutee daandii irra, bishaan kee kan yaa'us
oobdii keessa dhangala'uu qabaa?
17 Isaan kan kee haa ta'an;
ormi si wajjin qooddachuu hin qabu.
18 Burqaan kee haa eebbifamu;
niitii dargaggummaa keetiitti gammadi.
19 Isheen miidhagduu akka borofaa, bareedduu akka gadamsaa ti;
harmi ishee yeroo hunda sitti haa tolu;
yeroo hunda jaalalli ishee si haa booji'u.
20 Yaa ilma ko, ati maaliif ejjituudhaan booji'amta?
Maaliif bobaa niitii nama biraa hammatta?

21 Karaan namaa guutumaan guutuutti fuula WAAQAYYOO dura jiraatii;
innis daandii namaa hunda ni to'ata.
22 Balleessaan nama hamaa isuma qabaata;
funyoon cubbuu isaa jabeessee isa qaba.
23 Inni sababii adabamuu dhabeef du'a;
guddinni gowwummaa isaas karaa irraa isa balleessa.

6

Akeekkachiisa Waa'ee Gowwummaa Irratti Kenname

1 Yaa ilma ko, ati yoo ollaa keetiif wabii taatee
harka dhooftee nama ormaatiif kakatte,
2 yoo waanuma dubbatteen qabamtee
dubbuma afaan keetiitiin kiyyoo seente,
3 yoos yaa ilma ko,
ati sababii harka ollaa keetii seentee jirtuuf
ati of baasuudhaaf

dafii dhaqiitii gad of qabii
jabeessiitii ollaa kee kadhadhu!
4 Ija keetiif hirriba,
baallee ija keetiitiif immoo mugaatii hin eeyyamin.
5 Ati akkuma kuruphee harka adamsituutii baatuutti,
akkuma simbirroo kiyyoo nama ishee qabuu jalaa baatuutti of oolchi.

6 Yaa dhibaa'aa nana mee gara goondaa dhaqi;
karaa ishee qalbeeffadhuutii ogeessa ta'i!
7 Inni ajajaa hin qabu;
to'ataa yookaan bulchaa hin qabu;
8 ta'u illee inni bona keessa nyaata isaa kuufata;
yeroo midhaan galfamutti immoo nyaata isaa walitti qabata.

9 Yaa dhibaa'aa nana, ati hamma yoomiitti ciifta?
Ati yoomi hirriba keetii kaata?
10 Hirriba xinnaa, mugaatii xinnaa,
xinnoo harka walitti marachuu,
11 hiyyummaanis akkuma hattuutti sitti dhufa;
deegummaanis akkuma loltuu hidhateetti sitti dhufa.

12 Namni rakkisaan, namni hamaan,
dubbii sobaatiin asii fi achi naanna'a;
13 inni ijaan dha'a;
miilla isaatiinis mallattoo kenna;
quba isaatiin argisiisa;
14 inni garaa isaa isa sobaadhaan hammina yaada;
yeroo hundas lola kakaasa.
15 Kanaafuu badiisni yommusuma isatti dhufa;
inni akkuma tasaa caba; deebi'ees hin fayyu.

16 WAAQAYYO waan ja'a jibba;
waan torba immoo ni xireeffata; isaanis:
17 Ija of tuulu,
arraba sobu,
harka dhiiga nama balleessaa hin qabnee dhangalaasu,
18 garaa mala hamaa malu,
miilla gara jal'inaatti ariifatu,
19 dhuga baatuu sobaa kan soba dhangalaasu,
nama obboloota gidduutti lola kakaasuu dha.

Akeekkachiisa Waa'ee Ejjaa Irratti Kenname

20 Yaa ilma ko, ajaja abbaa keetii eegi;
barsiisa haadha keetii illee hin gatin.
21 Bara baraan garaa keetti qabadhu;
morma keettis hidhadhu.
22 Yeroo ati deemtu isaan si qajeelchu;
yeroo ati raftu si eegu;
yeroo ati hirribaa kaatu illee si haasofsiisu.
23 Ajajni kun ibsaadhaatii;
barsiisni kunis ifa;

sirreeffamni amalaa immoo karaa jireenyaa ti;
24 isaan dubartii hamtuu irraa,
niitii kashlabbee afaan dammaa irraa si eegu.

25 Garaa kee keessatti bareedina ishee hin dharra’in;
yookaan akka isheen ija isheetiin si boojitu hin godhin.

26 Sagaagaltuun buddeena tokkoon bitamtiitii;
ejjituunis jireenyuma kee adamsiti.
27 Namni bobaa jalatti ibidda baadhatee
wayyaan isaa hin gubanne jiraa?
28 Namni ibidda cilee irra ejjetee
miilli isaa hin gubanne jiraa?
29 Namni niitii nama biraa wajjin ciisus akkasuma ta’a;
namni ishee tuqu kam iyyuu utuu hin adabamin hin hafu.

30 Yoo hattuun tokko beela ba’uuf jedhee hate,
namoonni hin tuffatan.
31 Garuu inni yoo qabame dachaa torba baasa;
mi’a mana isaa hundas ni kenna.
32 Namni sagaagalu qalbii hin qabu;
namni waan akkasii hojjetu ofuma galaafata.
33 Qoodni isaa dhaanamuu fi salphachuu dha;
qaaniin isaa yoom iyyuu isa irraa hin haqamu.

34 Hinaaffaan aarii dhirsaa kakaasaatii;
inni yeroo haaloo ba’utti dhiifama tokko iyyuu hin godhu.
35 Inni beenyaa tokko illee hin fudhatu;
hammam baay’atu iyyuu inni matta’aa ni dida.

7

Sagaagaltuu Irraa Of Eeggachuu

1 Yaa ilma ko, dubbii koo eegiitii
ajaja koos of keessatti kuufadhu.
2 Ajaja koo eegi, ati ni jiraataatii;
barsiisa koos akkuma qaroo ija keetiitti eegi.
3 Quba keetti isaan hidhadhu;
gabatee garaa keetii irrattis barreeffadhu.
4 Ogummaan, “Ati obboleettii koo ti” jedhi;
hubannaa immoo, fira koo jedhii waami;
5 isaan sagaagaltuu irraa, niitii kashlabbee dubbii isheetiin
nama harkiftu irraa si eegu.

6 Ani foddaa mana koo biraa keessaan,
karaa qaawwaatiin ala ilaale.
7 Ani warra homaa hin dandeenye keessatti,
dargaggoota keessatti hubadhee
dargaggeessa qalbii hin qabne tokko arge.
8 Innis karaa mana ishee dhaqu qabatee
daandii golee mana ishee bira jiruutiin gad bu’aa ture.

9 Kunis yeroo aduun dhiitee lafti dimimmisaa’aa turetti,
yeroo halkan dukkanaa’uu jalqabetti ture.

10 Dubartiin tokko akka sagaagaltuutti uffattee
yaada haxxummaatiin isa simachuuf gad baate.
11 Isheen iyyituu fi kashlabbee dha;
miilli ishee mana hin dhaabatu;
12 takka daandii irratti, takka oobdii irratti,
golee hundatti riphxee nama eeggatti.
13 Isheen qabdee isa dhungatti;
fuula qaanii hin qabneen akkana jettiin:

14 “Ani aarsaa nagaa dhi’eessuun qaba;
har’a wareega koo guuttadheera.
15 Kanaafuu ani si simachuufin gad ba’e;
ani barbaadee si argadheera!
16 Ani wayyaa bareedduu quncee talbaa irraa hojjetame kan Gibxii dhufeen,
siree koo afee miidhagseera.
17 Ani qumbiin, argeessaa fi qarafaan
siree koo urgeesseera.
18 Kottu mee hamma bariitti gad fageenya jaalalaa walii wajjin dhugnaa;
kottu jaalalaan of gammachiifnaa!
19 Dhirsi koo mana hin jiru;
inni karaa dheeraa deemeera.
20 Inni boorsaa isaa maallaqaan guuttatee deeme;
hamma ji’i goobanutti manatti hin deebi’u.”

21 Isheen dubbii mi’ooftuudhaan karaa irraa isa jal’ifte;
haasaa nama sossobuunis isa dirqisiifte.
22 Innis akkuma sangaa qalamuuf deemuutti,
akkuma gadamsa kiyyoo keessa seenuuttis
yommusuma ka’ee ishee duukaa bu’e;
23 akkuma simbira kiyyootti ariifattuutti,
inni hamma xiyyi tiruu isaa waraanutti
akka wanni kun lubbuu isaa galaafatu hin beeku.

24 Egaa yaa ilmaan ko, na dhaggeeffadhaa;
waan ani jedhus qalbeeffadhaa.
25 Akka garaan kee karaa isheetti garagalu hin godhin;
karaa kee irraas baddee daandii ishee irra hin bu’in.
26 Namoonni hedduun warra isheen lafaan dhooftee dha;
namoonni jajjaboon baay’eenis harka isheetti dhumaniiru.
27 Manni ishee karaa qileetti nama geessu,
kan gola du’aatti gad nama buusuu dha.

8

Waamicha Ogummaa

1 Ogummaan hin iyyuu?
Hubannaanis sagalee isaa ol hin fudhatuu?

2 Isheen qarqara karaa, lafa ol ka'aa irra,
iddoo daandiin itti wal ga'u dhaabatti;
3 karra magaalaatti nama galchu bira,
balbala dura dhaabattee akkana jettee iyyiti:
4 "Yaa namoota, ani iyyeen isin waama;
ani ilmaan namaa hundatti sagalee koo ol nan fudhadha.
5 Isin warri homaa hin beekne, qalbii horadhaa;
isin warri gowwaan hubannaa argadhaa.
6 Ani waan faayidaa qabu nan dubbadhaatii, dhaga'aa;
waan qajeelaa dubbachuufis afaan koo nan banadha.
7 Afaan koo dhugaa dubbata;
arrabni koo hammina jibbaatii.
8 Dubbiin afaan koo hundinuu qajeelaa dha;
dubbii koo keessaa tokko iyyuu jal'aa yookaan micciiramaa miti.
9 Nama waa hubatuuf dubbiin koo hundinuu qajeelaa dha;
warra beekumsa qabuufis hir'ina hin qabu.
10 Qooda meetii gorsa koo,
warqee qulqulluu caalaas beekumsa filadhu;
11 ogummaan lula diimaa caalaa gatii guddaa qabdii;
wanni ati hawwitu tokko iyyuu isheedhaan wal hin madaalu.

12 "Ani ogummaan, qalbii wajjin nan jiraadha;
ani beekumsaa fi hubannaa qaba.
13 Waaqayyoon sodaachuun jibbuu dha;
hammina ani of tuulummaa fi of guddisuu,
amala hamaa fi haasaa jal'aa nan jibba.
14 Gorsaa fi murtiin dhugaa kan koo ti;
ani hubannaa fi humna qaba.
15 Mootonni anaan mo'u;
bulchitoonnis anaan seera qajeelaa baasu.
16 Ilmaan moototaa anaan bulchu;
namoonni bebeekamoon hundis anaan biyya bulchu.
17 Ani warra na jaallatan nan jaalladha;
warri na barbaadanis na argatu.
18 Soorumnii fi ulfinni, qabeenyii fi
badhaadhummaan dhuma hin qabne harkuma koo jiru.
19 Iji koo warqee qulqulluu caala;
bu'aan narraa argamus meetii filatamaa caala.
20 Ani karaa qajeelummaa irra,
daandii qajeelaa irras nan deema;
21 warra na jaallatutti qabeenya nan dhangalaasa;
mankuusa qabeenya isaanii illee nan guuta.

22 "Waaqayyo waan bara durii hojjeteen dura,
hojii isaa kan jalqabaatiin dura na aanfate;
23 ani utuu addunyaan hin uumamin dura,
jalqabumatti, bara hamma hin qabneen dura nan muudame.
24 Ani utuu tuujubni hin jiraatin,
utuu burqaawwan bishaaniin hin guutamin dhaladhe;
25 utuu tulluuwwan iddoo isaanii hin dhaabamin dura,

ani gaarraniin dura nan dhaladhe;
26 utuu inni lafa yookaan dirree ishee
yookaan biyyoo addunyaa tokko iyyuu
hin uumin dura nan dhaladhe.
27 Yeroo inni samiiwwan hundeessetti,
yeroo inni dhidhima irra muummee kaa'etti ani achin ture;
28 yeroo inni gubbaatti duumessa jabeessee dhaabee
madda tuujubaa illee hundeessetti ani achin ture;
29 yeroo inni akka bishaanonni ajaja isaa hin cabsineef jedhee,
galaanaaf daangaa dhaabetti,
yeroo inni lafa hundeessetti ani achin ture.
30 Yeroo sanatti ani ogeessa hojii harkaa ta'ee isa biran ture.
Ani yeroo hunda fuula isaa dura burraaqaa,
guyyuma guyyaadhaan gammachuudhaan guutamaan ture;
31 ani guutummaa addunyaa isaa keessatti ililchaa,
ilmaan namaatti illee gammadaan ture.

32 "Eegaa yaa ilmaan ko, mee na dhaga'aa;
warri karaa koo eegan eebbifamoo dha.
33 Gorsa koo dhaggeeffadhaatii ogeeyyii ta'aa;
isa hin tuffatinaa.
34 Namni na dhaga'u,
kan guyyaa hunda balbala koo eegu,
kan karra koo dura turu eebbifamaa dha.
35 Namni na argatu kam iyyuu jireenya argata;
WAAQAYYO biratti illee fudhatama argata.
36 Namni na hin arganne garuu ofuma miidha;
namni na jibbu hundinuu du'a jaallata."

9

Ogummaa fi Gowwummaa

1 Ogummaan mana ishee ijaarratte;
utubaa ishee torbanis dhagaa irraa qopheeffate.
2 Isheen horii qalattee daadhii wayinii ishee bulbulatte;
maaddii ishee illee qopheeffatte.
3 Tajaajiltoota ishee dubarran ergattee
fiixee magaalaa irraa lallabde.
4 Isheen warra qalbii hin qabneen akkana jetti;
"Isin warri homaa hin beekne hundi as kottaa!
5 Kottaatii nyaata koo nyaadhaa;
daadhii wayinii ani bulbuladhe illee dhugaa.
6 Karaa gowwummaa keessanii sana dhiisaatii jiraadhaa;
karaa hubannaa irra deemaa.

7 "Namni nama namatti qoosu gorsu kam iyyuu ni arrabsama;
namni nama hamaa ifatu kam iyyuu ni salphata.
8 Ati nama namatti qoosu hin ifatin; inni si jibbaatii;
nama ogeessa ifadhu; inni si jaallataatii.
9 Nama ogeessa gorsi; inni ittuma caalchisee ogeessa ta'aa;
nama qajeelaaf barumsa kenni; inni beekumsa isaatti dabalaatii.

10 “WAAQAYYOON sodaachuun jalqaba ogummaa ti;
isa Qulqulluu Sana beekuun hubannaa dha.
11 Karaa kootiin barii jireenya keetii ni dheerata;
jireenya kee irrattis waggoonni ni dabalamuutii.
12 Yoo ati nama ogeessa taate, ogummaan kee si badhaasa;
yoo ati kan namatti qoostu taate suma qofatu gidirama.”

13 Dubartiin gowwaan oduu baay’ifti;
isheen raatuu homaa hin beeknee dha.
14 Isheen balbala mana ishee dura,
fiixee magaalaa gubbaa barcuma irra teessee
15 warra achiin darban, kanneen qajeelanii
daandii isaanii irra deeman waamti.
16 Isheen warra qalbii hin qabneen akkana jetti.
“Isin warri homaa hin beekne hundi as kottaa!
17 Bishaan hatan ni mi’aawa;
nyaanni dhoksaan nyaatanis guddoo namatti tola!”
18 Isaan garuu akka warri du’an achi jiran,
akka keessumoonni ishee dhidhima awwaalaa keessa jiran illee
xinnuma beeku.

Fakkeenyawwan Solomoon

10

1 Fakkeenyawwan Solomoon:
Ilmi ogeessi abbaa isaa gammachiisa;
ilmi gowwaan garuu haadha isaa gaddisiisa.

2 Qabeenyi karaa hamaadhaan horatan gatii hin qabu;
qajeelummaan garuu du’a jalaa nama baasa.

3 WAAQAYYO akka warri qajeelaan beela’an hin eeyyamu;
hawwii jal’ootaa garuu ni busheessa.

4 Harki hojii hin hojjenne nama hiyyoomsa;
harki jabaatee hojii hojjetu garuu nama sooromsa.

5 Namni yeroo bonaa midhaan walitti qabatu ilma ogeessa;
kan yeroo midhaan galfamutti rafu immoo
ilma nama qaanessuu dha.

6 Eebbi mataa qajeeltotaatti gonfoo kaa’a;
afaan hamootaa irra garuu jeequmsatu lola’a.

7 Yaadannoon nama qajeelaa eebba ta’a;
maqaan nama hamaa garuu lafa irraa bada.

8 Namni garaa isaatti ogeessa ta’e ajaja fudhata;
gowwaan oduu baay’isu garuu ni bada.

9 Namni amanamaan sodaa malee deema;
kan karaa isaa jal’isu garuu ni saaxilama.

10 Namni ija hamminaatiin waa namaan jedhu rakkoo uuma;
gowwaan oduu baay'isu garuu ni bada.

11 Afaan nama qajeelaa burqaa jireenyaa ti;
afaan hamootaa irra garuu jeequmsatu lola'a.

12 Jibbi lola kakaasa;
jaalalli garuu balleessaa hunda haguuga.

13 Ogummaan hidhii nama waa hubatuu irratti argamti;
uleen immoo dirra nama hubannaa hin qabnee irra bu'a.

14 Namoonni ogeeyyiin beekumsa kuufatu;
afaan gowwaa garuu badiisa waama.

15 Qabeenyi sooreyyii isaaniif magaalaa da'oo qabduu dha;
hiyyummaan garuu badiisa hiyyeeyyii ti.

16 Mindaan qajeeltotaa jireenya;
galiin hamootaa garuu cubbuu fi du'a.

17 Namni gorsa fudhatu karaa jireenyaa irra deema;
namni adaba didu kam iyyuu garuu warra kaan karaa irraa jal'isa.

18 Namni hidhii sobuun jibba dhokfatu,
kan maqaa namaa balleessus gowwaa dha.

19 Yoo dubbiin baay'atu, cubbuun keessaa hin dhabamu;
namni arraba isaa eeggatu garuu ogeessa.

20 Arrabni nama qajeelaa meetii filatamaa dha;
garaan nama hamaa garuu faayidaa xinnoo qaba.

21 Arrabni nama qajeelaa nama hedduu soora;
gowwoonni garuu hubannaa dhabiisaan du'u.

22 Eebbi WAAQAYYOO nama sooromsa;
inni rakkina tokko illee itti hin dabalu.

23 Gowwaan amala hamaadhaan gammachuu argata;
namni waa hubatu garuu ogummaatti gammada.

24 Wanni namni hamaan sodaatu isumatti dhufa;
hawwiin nama qajeelaa immoo ni guutamaaf.

25 Yeroo bubbeen hamaan bubbisu namoonni hamoon ni badu;
qajeeltonni garuu bara baraan jabaatanii jiraatu.

26 Akkuma wanni dhangaggaa'aan ilkaan miidhee,
aarris ija miidhu sana
namni dhibaa'aan warra isa ergatu miidha.

27 WAAQAYYOON sodaachuun bara jireenya namaa dheeressa;
umuriin nama hamaa garuu ni gabaabbata.

28 Abdiin nama qajeelaa gammachuu ta'a;
wanni namni hamaan eeggatu garuu ni bada.

29 Karaan WAAQAYYOO nama qajeelaaf da'oo dha;
nama jal'aaf garuu badiisa.

30 Qajeeltonni yoom iyyuu hin fonqolfaman;
hamoonni garuu lafa irratti hin hafan.

31 Afaan nama qajeelaa ogummaa dubbata;
arrabni jal'aan garuu ni kutama.

32 Arrabni nama qajeelaa waan fudhatama qabu dubbata;
afaan nama hamaa garuu waan jal'aa qofa dubbata.

11

1 WAAQAYYO madaalii hin amanamne ni balfa;
madaalii dhugaatti immoo ni gammada.
2 Gaafa of tuuluun dhufu, salphinatu dhufa;
gad of qabiisa wajjin immoo ogummaatu dhufa.

3 Amanamummaan tolootaa isaan dura deema;
warri hin amanamne garuu dabuma isaaniitiin badu.

4 Guyyaa dheekkamsaatti qabeenyi faayidaa hin qabu;
qajeelummaan garuu du'a jalaa nama baasa.

5 Qajeelummaan warra mudaa hin qabnee
karaa qajeelaa baasaaf;
hamoonni garuu hamminuma isaaniitiin badu.

6 Qajeelummaan tolootaa isaan oolcha;
warri hin amanamne garuu
hawwii hamaadhaan qabamu.

7 Yeroo namni hamaan du'u, abdiin isaas ni bada;
wanni namni hamaan eeggatus ni barbadeeffama.

8 Namni qajeelaan rakkoo jalaa ni baafama;
rakkoon sunis qooda isaa nama hamaa irra ga'a.

9 Namni Waaqatti hin bulle dubbii afaan isaatiin ollaa isaa balleessa;
namni qajeelaan immoo beekumsaan miliqa.

10 Yommuu namni qajeelaan badhaadhu magaalaan ni gammada;
yommuu namni hamaan barbadaa'u immoo iyya gammachuutu
dhaga'ama.

11 Eebba nama tolaatiin magaalaan ulfina argata;
afaan nama hamaatiin garuu ni barbadeeffama.

12 Namni sammuu hin qabne ollaa isaa tuffata;
kan hubannaa qabu garuu ni cal'isa.

13 Namni odeessu dhoksaa gad baasa;
kan amanamu garuu icciitii eega.

14 Qajeelfama dhabiisaan sabni ni kufa;
baay'ina gorsitootaatiin garuu nagaatu argama.

15 Namni nama hin beekneef wabii ta'u ni rakkata;
namni namaaf kakachuuf jedhee harka dha'uu didu immoo
nagaan jiraata.

16 Dubartiin gara laafettiin ulfina argatti;
namoonni garaa dhagaa immoo qabeenya qofa argatu.

17 Namni gaariin of fayyada;
gara jabeessi garuu rakkina ofitti fida.

18 Namni hamaan mindaa sobaa argata;
kan qajeelummaa facaafatu immoo badhaasa dhugaa argata.

19 Namni qajeelaan dhugumaan jireenya argata;
kan waan hamaa duukaa bu'u garuu gara du'aa argata.

20 WAAQAYYO warra yaada jal'aa qaban balfa;
warra karaan isaanii mudaa hin qabnetti immoo ni gammada.

21 Waan kana hubadhu: Namni hamaan utuu hin adabamin hin hafu;
qajeeltonni garuu bilisa ba'u.

22 Dubartiin miidhagduun qalbii hin qabne
akkuma qubeelaa warqee kan funyaan booyyeetti jirtuu ti.

23 Wanni qajeeltonni hawwan gaarii ta'aaf;
abdiin hamootaa garuu dheekkamsa qofa ta'a.

24 Namni tokko toluma waa namaa kenna;
ta'us ittuma caalchisee sooroma;
kaan immoo waan kennuu malu dhowwata;
ta'us inuma hiyyooma.

25 Namni arjaan ni badhaadha;
namni warra kaan dheebuu baasu ofii isaatii illee dheebuu ba'a.

26 Nama dhoksee midhaan kuufatu sabni ni abaara;
kan gurguruuf fedhii qabu immoo eebbatu gonfoo ta'aaf.

27 Namni waan gaarii barbaadu carraa gaarii argata;
hamminni garuu nama hammina barbaadutti dhufa.

28 Namni sooruma ofii isaa abdatu kam iyyuu ni kufa;
qajeelaan garuu akkuma baala magariisaatti lalisa.

29 Namni maatii isaatti rakkoo fidu bubbee qofa dhaala;
gowwaan immoo garbicha nama ogeessaa ta'a.

30 Iji nama qajeelaa muka jireenyaa ti;
namni lubbuu namaa baraaru immoo ogeessa.

31 Erga qajeeltonni lafa irratti gatii isaanii argatanii,
namni Waaqatti hin bullee fi cubbamaan
hammam caalaa haa argatanii ree!

12

1 Namni adabamuu jaallatu kam iyyuu beekumsa jaallata;
kan sirreeffamuu jibbu garuu gowwaa dha.
2 Namni gaariin WAAQAYYO biratti fudhatama argata;
WAAQAYYO garuu nama hammina malatutti ni mura.

3 Namni tokko hamminaan jabaatee hin dhaabatu;
qajeelaan garuu hin buqqifamu.

4 Niitiin amala gaarii dhirsa isheetiif gonfoo dha;
niitiin qaanessitu garuu akkuma tortora lafee isaa keessaa ti.

5 Karoorri qajeeltotaa qajeelaa dha;
gorsi jal'ootaa garuu gowwoomsaa dha.

6 Dubbiin hamootaa dhiiga dhangalaasuuf
riphee nama eeggata;
haasaan tolootaa garuu du'a jalaa nama baasa.

7 Namoonni hamoon ni garagalfamu; deebi'aniis hin argaman;
manni qajeeltotaa garuu jabaatee dhaabata.

8 Namni tokko akkuma ogummaa isaatti jajama;
namni yaada jal'aa qabu immoo ni tuffatama.

9 Namni tuffatamaan hojjetaa qabu tokko,
nama of kabaju kan waan nyaatu iyyuu hin qabne caala.

10 Namni qajeelaan lubbuu horii isaatiif yaada;
hojiin jal'ootaa garuu tolaan isaa iyyuu hammina.

11 Namni lafa isaa qotatu nyaata guddaa argata;
kan yaada faayidaa hin qabne duukaa bu'u garuu hubannaa hin qabu.

12 Hamoonni boojuu jal’ootaa hawwu;
hiddi qajeeltotaa garuu ni lalisa.

13 Namni hamaan cubbuu afaan isaatiin qabama;
namni qajeelaan garuu rakkoo jalaa miliqa.

14 Namni waan afaan isaatii ba’uun waan gaariin guutama;
hojiin harka namaas isumaaf deebi’a.

15 Nama gowwaa karaan isaa qajeelaa itti fakkaata;
namni ogeessi garuu gorsa dhaga’a.

16 Aariin gowwaa yommusuma isa irraa beekama;
namni hubataan garuu arrabsoo tuffata.

17 Namnii dhugaa dubbatu ragaa amanamaa kenna;
dhuga baatuun sobaa garuu soba dubbatti.

18 Dubbiin of eeggannaa hin qabne
akkuma goraadee nama waraana;
arrabni nama ogeessaa garuu nama fayyisa.

19 Afaan dhugaa dubbatu bara baraan jiraata;
arrabni soba dubbatu garuu yeroo gabaabaa qofa jiraata.

20 Garaa warra waan hamaa malatanii keessa
gowwoomsaatu jira;
warri nagaa buusan garuu gammachuu qabu.

21 Qajeeltotatti miidhaan tokko iyyuu hin dhufu;
hamoonni rakkinaan guutamu.

22 WAAQAYYO arraba sobu ni jibba;
warra dhugaa dubbatutti garuu ni gammada.

23 Namni hubataan beekaa ta’uu isaa dhokfata;
gowwoonni garuu gowwummaa isaanii labsu.

24 Harki nama jabaatee hojjetuu ni mo’a;
dhibaa’ummaan garuu garbummaatti nama geessa.

25 Garaan yaadda’u gad nama deebisa;
dubbiin tolaan immoo nama gammachiisa.

26 Namni qajeelaan ollaa isaa karaa argisiisa;
karaan hamootaa garuu karaa irraa nama jal’isa.

27 Namni dhibaa’aan waan adamsee ajjeese hin waaddatu;
kan jabaatee hojjetu immoo qabeenya gatii guddaa argata.

28 Karaa qajeelummaa irra jireenyatu jira;

daandii sana irra duuti hin jiru.

13

1 Ilmi ogeessi gorsa abbaa isaa dhaga'a;
qoostuun namaa immoo dheekkamsa hin dhaggeeffatu.

2 Namni waan afaan isaatii ba'uun waan gaariin gammada;
namni hin amanamne garuu jeequmsaaf ariifata.

3 Namni arraba isaa eeggatu, jireenya isaa eeggata;
kan of eeggachuu malee dubbatu immoo baduuf ariifata.

4 Fedhiin dhibaa'aa yoom iyyuu hin guutamu;
fedhiin nama jabaatee hojjetuu immoo guutumaan ni milkaa'a.

5 Namni qajeelaan soba jibba;
namni hamaan garuu qaanii fi salphina fida.

6 Qajeelummaatu nama tolaa tiksa;
hamminni garuu cubbamaa galaafata.

7 Namni tokko sooressa of fakkeessa; garuu homaa hin qabu;
tokko immoo hiyyeessa of fakkeessa; garuu qabeenya guddaa qaba.

8 Soorumni nama tokkoo furii jireenya isaa ta'uu danda'a;
hiyyeessi garuu ifannaa hin dhaga'u.

9 Ifni nama qajeelaa akka gaarii ifa;
ibsaan nama hamaa garuu ni dhaama.

10 Of tuulummaan lola qofa baay'isa; ogummaan garuu
warra gorsa dhaga'an biratti argamti.

11 Maallaqni karaa sobaatiin dhufu dafee bada;
namni xinnoo xinnoon maallaqa walitti qabatu garuu ni kuufata.

12 Abdiin lafa irra harkifatu garaa nama dhukkubsa;
hawwiin guutamu garuu muka jireenyaa ti.

13 Namni gorsa tuffatu badiisa ofitti fida;
kan ajaja ulfeessu immoo badhaasa argata.

14 Barsiisni nama ogeessaa burqaa jireenyaa ti;
kiyyoo du'aa irraas nama deebisa.

15 Hubannaan gaariin surraa argamsiisa;
karaan warra hin amanamnee garuu
badiisatti isaan geessa.

16 Namni qalbii qabu kam iyyuu beekumsaan hojjeta;

gowwaan immoo gowwummaa isaa mul'isa.

17 Ergamaan hamaan rakkoo keessa seena;
ergamaan amanamaan garuu fayyina fida.

18 Namni adabamuu jibbu ni hiyyooma; ni qaana'as;
kan sirreeffama kabaju immoo ulfina argata.

19 Hawwiin guutame namatti mi'aawa;
gowwoonni garuu waan hamaa irraa deebi'uu balfu.

20 Namni nama ogeessa wajjin deemu ogeessa ta'a,
michuun gowwootaa garuu ni miidhama.

21 Wanni hamaan cubbamoota ari'ata;
badhaadhummaan immoo badhaasa qajeelotaa ti.

22 Namni gaariin ilmaan ilmaan isaatiif dhaala dabarsa;
qabeenyi nama cubbamaa garuu qajeeltotaaf kuufama.

23 Qonnaan hiyyeessaa midhaan guddaa baasa;
murtiin jal'aan garuu haxaa'ee duraa balleessa.

24 Namni harcummee qusatu ilma isaa jibba;
kan ilma ofii jaallatu immoo ilaallachaa isa adaba.

25 Namni qajeelaan hamma quufutti nyaata;
garaan nama hamaa garuu ni beela'a.

14

1 Dubartiin ogeettiin mana ishee ijaarratti;
gowwaan immoo harkuma isheetiin mana ofii diigdi.

2 Namni qajeelummaan jiraatu WAAQAYYOON sodaata;
kan karaan isaa jal'aa ta'e garuu isa tuffata.

3 Afaan nama gowwaa dugda isaatti ulee of tuulummaa fida;
arrabni ogeeyyii garuu isaan eega.

4 Yoo qotiyyoon hin jirre, dallaan duwwaa ta'a;
garuu humna qotiyyoo tokkootiin midhaan baay'een argama.

5 Dhuga baatuun amanamaan hin sobu;
dhuga baatuun sobaa immoo dhara of keessaa gad naqa.

6 Qoostuun namaa ogummaa barbaadee hin argatu;
nama waa hubatuuf garuu beekumsi dadhabbii malee dhufa.

7 Ati nama gowwaa irraa fagaadhu;
arraba isaa irraa beekumsa hin argattuutii.

8 Ogummaan hubattootaa akka isaan karaa isaanii beekan isaan godha;
gowwummaan gowwootaa garuu karaa irraa isaan balleessa.

9 Gowwoonni cubbuutti qoosu;
qajeeltota gidduutti garuu hawwii gaariitu argama.

10 Garaan gadda ofii isaa ni beeka;
namni biraa tokko iyyuu gammachuu isaa irraa hin qooddatu.

11 Manni nama hamaa ni bada;
dunkaanni nama qajeelaa immoo ni daraara.

12 Karaan qajeelaa namatti fakkaatu tokko jira;
dhuma irratti garuu du'atti nama geessa.

13 Kolfa keessatti iyyuu garaan nama dhukkubuu danda'a;
gammachuunis gaddaan dhumuu danda'a.

14 Namni hin amanamne gatii karaa isaa,
namni gaariin immoo gatii hojii isaa argata.

15 Namni homaa hin beekne waan hunda amana;
namni qalbii qabu garuu tarkaanfii isaa ilaallata.

16 Namni ogeessi of eeggata; waan hamaa irraas ni deebi'a;
gowwaan garuu waan hundatti jarjara; of illee hin eeggatu.

17 Namni dafee aaru gowwummaa hojjeta;
namni daba hojjetu garuu ni jibbama.

18 Namni homaa hin beekne gowwummaa dhaala;
qalbeeffataan garuu beekumsa gonfata.

19 Namoonni hamoon fuula namoota gaarii duratti,
jal'oonnis karra qajeeltotaa duratti sagadu.

20 Hiyyeeyyii olloonni isaanii iyyuu ni jibbu;
sooreyyiin immoo michoota hedduu qabu.

21 Namni ollaa isaa tuffatu cubbuu hojjeta;
kan rakkataaf garaa laafu garuu eebbifamaa dha.

22 Namni hammina yaadu karaa irraa hin baduu?
Warri waan gaarii karoorsan garuu jaalalaa fi
amanamummaa argatu.

23 Jabaatanii hojjechuun hundi bu'aa buusa;
oduun faayidaa hin qabne garuu hiyyummaa qofa fida.

24 Gonfoon ogeeyyii qabeenya isaanii ti;
gowwummaan gowwootaa garuu gowwummaa dhala.

25 Dhuga baatuun dhugaa lubbuu baraara;
dhuga baatuun sobaa immoo soba dubbata.

26 Namni WAAQAYYOON sodaatu da'annoo jabaa qaba;
ijoolleen isaas da'oo argatu.

27 WAAQAYYOON sodaachuun burqaa jireenyaa ti;
kiyyoo du'aa irraas nama deebisa.

28 Ulfinni mootii tokkoo baay'ina uummata isaa ti;
yoo uummanni hin jirre garuu ilmi mootiis ni bada.

29 Namni obsa qabu hubannaa guddaa qaba;
kan dafee aaru garuu gowwummaa mul'isa.

30 Garaan nagaa qabu dhagnaaf jireenya kenna;
hinaaffaan garuu lafee tortorsa.

31 Namni hiyyeessa cunqursu kan isa Uume tuffata;
namni hiyyeessaaf garaa laafu immoo Waaqa kabaja.

32 Hamoonni jal'inuma isaaniitiin badu;
qajeeltonni garuu du'a keessatti illee
amanamummaa isaaniitiin da'annoo argatu.

33 Ogummaan qalbii nama waa hubatuu keessa jirti;
garaa gowwootaa keessatti garuu hin beekamtu.

34 Qajeelummaan saba ol guddisa;
cubbuun garuu saba kamiif iyyuu salphina.

35 Mootiin tajaajilaa ogeessatti ni gammada;
kan isa qaanessutti garuu ni dheekkama.

15

1 Deebiin laafaan dheekkamsa qabbaneessa;
jechi hamaan garuu aarii kakaasa.
2 Arrabni nama ogeessaa beekumsa jaja;
afaan nama gowwaa garuu gowwummaa dhangalaasa.

3 Iji WAAQAYYOO idduma hunda jira;
nama hamaa fi gaariis ni to'ata.

4 Arrabni fayyina fidu muka jireenyaa ti;
arrabni sobu garuu hafuura cabsa.

5 Gowwaan adabbii abbaa isaa tuffata;
namni sirreeffama fudhatu kam iyyuu garuu qalbii qabeessa.

6 Manni nama qajeelaa badhaadhummaa guddaa qaba;

galiin nama hamaa garuu rakkoo isatti fida.

7 Arrabni nama ogeessaa beekumsa facaasa;
garaan nama gowwaa garuu akkas miti.

8 WAAQAYYO aarsaa hamootaa ni balfa;
kadhannaan tolootaa garuu isa gammachiisa.

9 WAAQAYYO karaa hamootaa ni balfa;
warra qajeelummaa duukaa bu'an garuu ni jaallata.

10 Nama daandii irraa jal'atu adabbii hamaatu isa eeggata;
kan sirreeffama jibbu ni du'a.

11 Du'aa fi Badiisni fuula WAAQAYYOO duratti beekamoo dha;
yoos garaan namaa hammam caalaa haa beekamu ree!

12 Namni qoosu sirreeffama hin jaallatu;
nama ogeessaanis hin mari'atu.

13 Garaan gammadu akka fuulli ifu godha;
gaddi garaa garuu hafuura cabsa.

14 Garaan waa qalbeeffatu beekumsa barbaada;
afaan gowwaa garuu gowwummaa nyaata.

15 Barri nama hacuucamee guutumaan guutuutti gadadoo dha;
garaa gammaduuf garuu guyyaan hundinuu cidha.

16 Qabeenya guddaa rakkina of keessaa qabuu mannaa,
WAAQAYYOON sodaachaa waan xinnaa qabaachuu wayya.

17 Jibbaan cooma sangaa nyaachuu mannaa,
jaalalaan raafuu nyaachuu wayya.

18 Namni dafee aaru lola kakaasa;
namni obsa qabu garuu lola qabbaneessa.

19 Karaan nama dhibaa'aa qoraattiidhaan cufama;
daandiin tolootaa garuu karaa diriiraa dha.

20 Ilmi ogeessi abbaa isaa gammachiisa;
namni gowwaan garuu haadha isaa tuffata.

21 Nama qalbii hin qabne gowwummaatu isa gammachiisa;
namni hubataan garuu daandii qajeelaa irra deema.

22 Karoorri gorsa hin qabne fiixaan hin ba'u;
garuu gorsitoota hedduudhaan ni milkaa'a.

23 Namni tokko deebii malu kennuudhaan gammachuu argata;

dubbiin yeroo isaatti dubbatamu akkam gaarii dha!

24 Daandiin nama hubataa akka inni sii'oolitti gad hin buuneef
gara jireenyaatti ol isa baasa.

25 WAAQAYYO mana nama of tuuluu ni diiga;
daangaa haadha hiyyeessaa garuu ni dhaaba.

26 WAAQAYYO yaada nama hamaa ni balfa;
yaadni nama qulqulluu garuu isa gammachiisa.

27 Namni doqni maatii isaatti rakkina fida;
kan matta'aa jibbu garuu ni jiraata.

28 Garaan nama qajeelaa haala ittiin deebii kennu yaada;
afaan nama hamaa garuu hammina dhangalaasa.

29 WAAQAYYO nama hamaa irraa fagoo jira;
kadhannaa nama qajeelaa garuu ni dhaga'a.

30 Fuulli ifaan garaa gammachiisa;
oduun gaariinis lafee haaromsa.

31 Namni adabbii jireenya kennu dhaggeeffatu,
ogeeyyii gidduu jiraata.

32 Namni adabbii tuffatu ofuma tuffata;
kan sirreeffama fudhatu garuu hubannaa argata.

33 WAAQAYYOON sodaachuun ogummaa nama barsiisa;
gad of qabuunis ulfina dura dhufa.

16

1 Karoorri garaa kan namaa ti;
deebiin arrabaa garuu WAAQAYYO biraa dhufa.
2 Nama tokko karaan isaa hundi qulqulluu itti fakkaata;
yaada namaa garuu WAAQAYYOTU madaala.

3 Waan hojjettu hunda WAAQAYYOTTI kennadhu;
karoorri kees siif milkaa'a.

4 WAAQAYYO waan hunda kaayyoo ofii isaatiif hojjeta;
hamoota iyyuu guyyaa badiisaatiif qopheessa.

5 Namni of tuulu kam iyyuu fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa dha;
dhugumaan inni utuu hin adabamin hin hafu.

6 Namni jaalalaa fi amanamummaadhaan araara cubbuu argata;
WAAQAYYOON sodaachuudhaanis hammina irraa cita.

7 Yoo karaan namaa WAAQAYYOON gammachiise,
inni akka diinonni isaas nagaan isa wajjin jiraatan ni godha.

8 Galii guddaa jal'inaan argatan mannaa
waan xinnoo qajeelummaan argatan wayya.

9 Namni garaa isaa keessatti karaa isaa karoorfata;
WAAQAYYO garuu tarkaanfii isaa illee ni murteessa.

10 Hidhiin mootii hooda dubbata;
afaan isaa illee murtii hin jal'isu.

11 Madaallii fi safartuun qajeelaan kan WAAQAYYOO ti;
ulfinni korojoo keessa jiru hundinuu hojii isaa ti.

12 Sababii teessoon qajeelummaadhaan jabaatee dhaabatuuf
mootonni waan hamaa hojjechuu ni balfu.

13 Mootonni afaan dhugaa dubbatutti ni gammadu;
isaan nama dhugaa dubbatu ni jaallatu.

14 Dheekkamsi mootii ergamaa du'aa ti;
namni ogeessi garuu ni qabbaneessa.

15 Jireenyi ifa fuula mootii keessa jira;
surraan isaa akkuma duumessa bokkaa arfaasaa ti.

16 Ogummaa argachuun warqee caala;
hubannaa argachuunis meetii caala!

17 Daandiin nama tolaa hammina irraa fagoo dha;
namni karaa isaa eegus jireenya isaa eeggata.

18 Of tuuluun badiisaan dura,
of bokoksuunis kufaatiin dura deema.

19 Warra of tuulu wajjin boojuu qooddachuu mannaa,
hafuuraan gad of qabanii warra cunqurfame wajjin jiraachuu wayya.

20 Namni gorsa fudhatu kam iyyuu ni milkaa'a;
kan WAAQAYYOON amanatus eebbifamaa dha.

21 Namni garaadhaan ogeessa ta'e qalbeeffataa jedhama;
dubbiin mi'aawu immoo gorsa dabala.

22 Hubannaan nama isa qabuuf madda jireenyaa ti;
gowwummaan garuu gowwootatti adabbii fida.

23 Garaan nama ogeessaa arraba isaa qajeelcha;
afaan isaas gorsa dabala.

24 Dubbiin nama gammachiisu dhaaba dammaa ti;
inni lubbuutti ni mi'aawa; lafees ni fayyisa.

25 Karaan qajeelaa namatti fakkaatu tokko jira;
dhuma irratti garuu du'atti nama geessa.

26 Fedhiin hojjetaan tokko nyaataaf qabu
hojiif isa kakaasa; beela'uun isaas ittuma cima.

27 Namni faayidaa hin qabne hammina malata;
haasaan isaas akkuma ibidda waa gubuu ti.

28 Namni jal'aan lola kakaasa; hamattuun immoo
michoota walitti dhi'aatan gargar baafti.

29 Namni jeequmsaan deemu ollaa isaa gowwoomsee
karaa jal'aatti isa geessa.

30 Namni ija qisu jal'ina karoorfata;
kan hidhii ciniinnatu immoo hammina fida.

31 Arriin gonfoo ulfinaa ti;
innis karaa qajeelaadhaan argama.

32 Goota waraanaa irra nama obsa qabu,
nama magaalaa tokko booji'ee fudhatu irra kan of qabu wayya.

33 Ixaan gudeeda irratti buufama;
murtoon isaa garuu guutumaan guutuutti WAAQAYYO biraa dhufa.

17

1 Mana nyaataa dhugaatiin guutame kan lola qabuu mannaa,
iddoo nagaan jirutti hurraa'aa buddeena goggogaa wayya.
2 Garbichi hubataan ilma salphaa bulcha;
obboloota gidduuttis dhaala qooddata.

3 Okkoteen waa itti baqsan meetiif, boolli ibiddaa immoo warqeef;
WAAQAYYO garuu garaa namaa qora.

4 Namni hamaan dubbii gowwoomsaa dhaggeeffata;
sobaanis arraba bala'amaadhaaf gurra kenna.

5 Namni hiyyeeyyiitti qoosu kan isaan Uume sana tuffata;
kan badiisa namaatti gammadu utuu hin adabamin hin hafu.

6 Nama jaare tokkoof ilmaan ilmaan isaa gonfoo dha;
haadhaa fi abbaanis ijoollee isaaniitiif ulfina.

7 Dubbiin ba'eessi nama gowwaatti hin tolu;
hidhiin sobu immoo hammam bulchaa tokkotti haa hammaatu ree!

8 Matta’aan namicha kennuuf mi’a falfalaa ti;
inni lafa dhaqu kamitti iyyuu ni milkaa’a.

9 Namni balleessaa namaaf dhiisu jaalala guddisa;
namni waan tokko irra deddeebi’u,
garuu michoota walitti dhi’aatan gargar baasa.

10 Hamma gowwaan yeroo dhibba garafamee itti dhaga’amu caalaa
ifannaan nama waa hubatutti dhaga’ama.

11 Namni hamaan fincila qofa barbaada;
ergamaan namaa hin naane isatti ni ergama.

12 Gowwaa gowwummaa isa keessa jiruun
walitti dhufuu mannaa amaaketa dhaltuu ilmaan ishee
jalaa fudhatamaniin walitti dhufuu wayya.

13 Nama qooda gaarii hamaa deebisu,
hamminni mana isaa keessaa hin ba’u.

14 Lola jalqabuun akkuma bishaan cabsanii yaasuu ti;
kanaafuu utuu lolli hin ho’in dubbii dhiisi.

15 WAAQAYYO waan kana lachuu ni balfa;
kunis nama yakka qabu qulqulluu gochuu fi
nama balleessaa hin qabnetti muruu dha.

16 Sababii inni ogummaa argachuuf fedhii hin qabneef,
maallaqni harka gowwaa jiru faayidaa maalii qaba?

17 Michuun yeroo hunda nama jaallata;
obboleessi immoo guyyaa rakkootiif dhalata.

18 Namni qalbii hin qabne harka dha’ee waa namaaf kakata;
fuula ollaa ofii isaa durattis wabii ta’a.

19 Namni lola jaallatu cubbuu jaallata;
namni karra ol dheeraa ijaarus badiisa waama.

20 Namni yaada hamaa qabu hin milkaa’u;
kan arrabni isaa nama gowwoomsus rakkoo keessa seena.

21 Ilmi gowwaan abbaa isaatti gadda fida;
abbaan ilma gowwaas hin gammadu.

22 Garaan gammadu qoricha gaarii dha;
hafuurri cabe immoo lafee gogsa.

23 Namni hamaan karaa murtii qajeelaa jal’isuuf jedhee
dhoksaadhaan matta’aa fudhata.

24 Namni hubataan fuula isaa gara ogummaatti deebifata;
iji gowwaa garuu hamma handaara lafaatti joora.

25 Ilmi gowwaan abbaa isaatti gadda fida;
haadha isa deessettis jireenya hadheessa.

26 Nama balleessaa hin qabne tokko adabuun gaarii miti;
qondaaltota amanamoo rukutuunis sirrii miti.

27 Namni beekaan of qusachaa dubbata;
namni hubataanis hafuura qabanaa'aa qaba.

28 Gowwaan iyyuu yommuu cal'isu ogeessa fakkaata;
yommuu arraba isaa to'atus hubataa fakkaata.

18

1 Namni addaan of baasu ofittummaa duukaa bu'a;
murtii dhugaa hundaanis ni morma.

2 Namni gowwaan hubannaa argachuutti hin gammadu;
garuu yaaduma isaa ibsuutti gammada.

3 Yeroo hamminni dhufu tuffiin dhufa;
salphinnis qaanii wajjin dhufa.

4 Dubbiin afaan namaa bishaan gad fagoo dha;
burqaan ogummaa garuu bishaan yaa'uu dha.

5 Gara nama hamaa goruun
yookaan nama balleessaa hin qabne
murtii qajeelaa dhowwachuun gaarii miti.

6 Hidhiin gowwaa lola fida;
afaan isaas rukutamuu itti waama.

7 Afaan gowwaa badiisa isaa ti;
hidhiin isaas kiyyoo lubbuu isaa ti.

8 Dubbiin hamattuu akkuma gurshaa mi'aawuu ti;
gara kutaa garaattis gad bu'a.

9 Namni hojii isaa irratti dhibaa'u,
obboleessa nama waa balleessuu ti.

10 Maqaan WAAQAYYOO gamoo jabaa dha;
namni qajeelaan itti baqatee badiisa oola.

11 Qabeenyi sooreyyii isaaniif magaalaa da'oo qabduu dha;
isaanis akka dallaa ol dheeraatti hedu.

12 Kufaatiidhaan dura garaan namaa of tuula;

gad of qabuun garuu ulfinaan dura dhufa.

13 Utuu hin dhaggeeffatin deebii kennuun,
gowwummaa fi qaanii dha.

14 Hafuurri namaa dhukkuba ni obsa;
hafuura cabe garuu eenyutu obsuu danda'a?

15 Garaan nama hubataa beekumsa argata;
gurri ogeessaas waan kana barbaada.

16 Kennaan abbicha kennuuf karaa bana;
fuula namoota gurguddaa durattis isa dhi'eessa.

17 Hamma namni biraa dhufee isaan mormutti,
namni jalqabatti himata isaa dhi'eeffatu tokko
dhugaa qabeessa fakkaata.

18 Ixaa buusuun wal falmii qabbaneessa;
namoota wal lolan jajjaboos addaan galcha.

19 Obboleessa yakkame tokko deebisuun
magaalaa da'oo qabdu irra ulfaata;
wal falmiinis akkuma danqaraa karra dallaa dhagaa ti.

20 Ija afaan isaatiin garaan namaa quufa;
dubbii arraba isaatiinis ni guuta.

21 Arrabni humna jireenyaatii fi du'aa qaba;
warri isa jaallatanis ija isaa nyaatu.

22 Namni niitii argatu waan gaarii argata;
fuula WAAQAYYOO durattis surraa argata.

23 Hiyyeessi arraba laafaadhaan dubbata;
sooressi garuu sagalee jabaadhaan deebii kenna.

24 Namni michoota baay'isu ni bada;
garuu michuun obboleessa caalaa namatti aanu ni jira.

19

1 Gowwaa daba dubbatuu mannaa
hiyyeessa amanamummaadhaan jiraatu wayya.
2 Namni beekumsa hin qabne gaarii miti;
miilli jarjarus karaa irraa jal'ata.

3 Gowwummaan namaa karaa isaa jal'isa;
garaan isaa immoo WAAQAYYOTTI aara.

4 Badhaadhummaan michoota hedduu nama argachiisa;

hiyyeessi garuu michoota isaa irraa gargar ba'a.

5 Namni sobaan dhugaa ba'u utuu hin adabamin hin hafu;
namni soba odeessuus jalaa hin ba'u.

6 Namni hedduun bulchaa biratti surraa argachuu barbaada;
namni hundis michuu nama waa namaa kennuu ti.

7 Obboloonni hiyyeessaa hundinuu isa jibbu;
yoos michoonni isaa hammam caalaa isa irraa haa fagaatan ree!
Inni kadhachaa isaan duukaa bu'u iyyuu
isaan eessattuu hin argaman.

8 Namni qalbii qabu ofii isaa jaallata;
namni hubannaa jaallatu ni milkaa'a.

9 Namni sobaan dhugaa ba'u utuu hin adabamin hin hafu;
namni soba odeessus ni bada.

10 Jireenya qananii jiraachuun gowwaaf hin malu;
yoos ilmaan mootii bulchuun garbichaaf
hammam caalaa haa hammaatu ree?

11 Ogummaan nama tokkoo obsa kennaaf;
balleessaa namaa irra darbuunis isaaf ulfina.

12 Dheekkamsi mootii akkuma aaduu leencaa ti,
surraan isaa immoo akkuma fixeensa marga irratti.

13 Ilmi gowwaan abbaa isaatiif badiisa;
niitiin nyakkiftunis
akka mana yeroo hundumaa dhimmisuu ti.

14 Manaa fi qabeenyi warra ofii irraa dhaalamu;
niitii qalbii qabdu garuu WAAQAYYOTU namaaf kenna.

15 Dhibaa'ummaan hirriba guddaa namatti buusa;
namni hojii malee taa'us ni beela'a.

16 Namni ajaja eegu lubbuu isaa eeggata;
kan karaa isaa tuffatu immoo ni du'a.

17 Namni hiyyeessaaf garaa laafu WAAQAYYOOF liqeessa;
Waaqnis waan inni hojjete sanaaf isa badhaasa.

18 Yeroo abdiin jirutti ilma kee adabadhu;
akka inni du'uufis cal'istee hin ilaalin.

19 Namni dafee aaru adabamuu qaba;
ati yoo isa oolchite, amma illee akkasuma gochuu qabda.

20 Gorsa namaa dhaggeeffadhu; sirreeffamas fudhadhu;

dhuma irratti ati nama ogeessa taata.

21 Garaa namaa keessa karoora baay'eetu jira;
garuu wanni fiixaan ba'u kaayyoo WAAQAYYOO ti.

22 Wanni namni hawwu jaalala dhuma hin qabnee dha;
sobduu ta'uu mannaa hiyyeessa ta'uu wayya.

23 WAAQAYYOON sodaachuun jireenyatti nama geessa;
yoos namni boqonnaadhaan jiraata;
rakkinnis isa hin argatu.

24 Dhibaa'aan harka isaa waciitii keessa kaa'a;
gara afaan isaattis hin deebifatu!

25 Qoostuu garafi; wallaalaan hubannaa argataa;
nama qalbii qabu ifadhu; inni beekumsa argataatii.

26 Namni abbaa isaa saamu, haadha isaas kan manaa ari'u,
ilma qaanii fi salphina fiduu dha.

27 Yaa ilma ko, mee qajeelfama dhaggeeffachuu dhiisi;
ati dubbii beekumsaa irraa ni baddaa.

28 Dhuga ba'aan faayidaa hin qabne murtii qajeelaa tuffata;
afaan hamootaa immoo hammina liqimsa.

29 Qoostotaaf adabbii,
dugda gowwootaatiif immoo rukuttaatu qopheeffama.

20

1 Daadhiin wayinii nama qoostuu,
dhugaatiin cimaan immoo waccuu nama godha;
namni isaaniin fudhatamus ogeessa miti.

2 Dheekkamsi mootii akkuma aaduu leencaa ti;
namni isa aarsus lubbuu ofii isaa dhaba.

3 Lola irraa fagaachuun ulfina;
gowwaan hundi garuu lolatti ariifata.

4 Dhibaa'aan yeroodhaan hin qotatu;
kanaafuu inni yeroo haamaatti ni ilaala malee
homaa hin argatu.

5 Yaadni qalbii namaa akkuma bishaan gad fagoo ti;
hubataan namaa garuu ni waraabbata.

6 Namni hedduun akka jaalala hin dhumne qabu dubbata;
nama amanamaa garuu eenyutu argachuu danda'a?

7 Namni qajeelaan amanamummaadhaan jiraata;
ijoolleen isaa warri booddee dhalatanis ni eebbifamu.

8 Mootiin tokko yeroo murtii kennuuf teessoo isaa irra taa'utti,
waan hamaa hunda ijuma isaatiin gingilchee addaan baasa.

9 Eenyutu, "Ani garaa koo qulqulleeffadheera;
ani qulqulluu dha; cubbuus hin qabu" jechuu danda'a?

10 Madaalii jal'aa fi safartuu jal'aa
lamaanuu WAAQAYYO ni balfa.

11 Mucaan xinnaan iyyuu amalli isaa qulqulluu fi
qajeelaa ta'uun isaa hojii isaatiin beekama.

12 Gurra dhaga'uu fi ija argu,
lachanuu WAAQAYYOTU uume.

13 Akka hin hiyyoomneef, hirriba hin jaallatin;
midhaan akka quuftuuf, dammaqii jiraadhu.

14 Namni waa bitatu, "Wanni kun gaarii miti;
wanni kun gaarii miti!" jedha;
ergasii immoo dhaqee waa'ee waan bitate sanaa boona.

15 Warqeen ni jira; lulli diimaanis baay'inaan jira;
arrabni beekumsa dubbatu garuu faaya gatii guddaa ti.

16 Nama nama ormaatiif wabii ta'e irraa uffata isaa fudhadhu;
yoo inni dubartii ormaatiif wabii ta'es uffata sana qabdii qabadhu.

17 Nyaanni gowwoomsaadhaan argame namatti mi'aawa;
dhuma irratti garuu afaan nama sanaa cirrachatu guuta.

18 Gorsaan karoora baafadhu;
qajeelfama ogummaatiin waraana bani.

19 Hamattuun icciitii baafti;
kanaafuu odeessituu wajjin tokkummaa hin qabaatin.

20 Namni tokko yoo abbaa isaa yookaan haadha isaa abaare,
ibsaan isaa dukkana hamaa keessatti dhaama.

21 Dhaalli jalqabumatti dafee argame
dhumni isaa eebba hin qabaatu.

22 Ati, "Yakka ati hojjette kanaaf
ani gatii kee siifin kenna!" hin jedhin;
WAAQAYYOON eeggadhu; inni si baasa.

23 WAAQAYYO madaalii jal'aa ni balfa;

safartuu sobaattis hin gammadu.

24 Adeemsi namaa WAAQAYYOON qajeelfama.
Yoos namni kam iyyuu akkamiin karaa ofii isaa hubachuu danda'a ree?

25 Namni utuu itti hin yaadin,
"Wanni kun Waaqaaf qulqulleeffameera" jedhee
ergasii immoo waan wareege sana gaabbe kiyyoo isatti ta'a.

26 Mootiin ogeessi hamoota gingilchee addaan baasa;
geengoo ittiin midhaan dha'an illee isaan irra oofa.

27 Ibsaan WAAQAYYOO hafuura namaa sakatta'a;
inni keessa namaa illee isumaan qora.

28 Jaalallii fi amanamummaan mootii tokko nagaan jiraachisu;
teessoon mootummaa isaas jaalalaan eegama.

29 Ulfinni dargaggootaa jabina isaanii ti;
arriin mataa kabaja nama umuriin dheeratee ti.

30 Abootteen nama madeessu hammina nama irraa qulqulleessa;
garaffiin immoo keessa namaa geeddara.

21

1 Yaadni mootii akkuma yaa'aa bishaanii harka WAAQAYYOO keessa jira;
innis garuma fedhetti qajeelcha.
2 Karaan namaa hundinuu ija ofii isaa duratti qajeelaa itti fakkaata;
WAAQAYYO garuu yaada namaa madaala.

3 Fuula WAAQAYYOO duratti aarsaa caalaa,
waan qajeelaa fi sirrii ta'e hojjechuutu fudhatama qaba.

4 Iji of jajuu fi garaan of tuuluu maasii hamootaa
kan hin qotaminii dha;
innis cubbuu dhala.

5 Karoorri nama tattaaffatuu bu'aa argamsiisa;
namni ariifatu garuu ni hiyyooma.

6 Qabeenyi arraba sobuun argamu,
urrii bittinnaa'ee baduu fi kiyyoo du'aa ti.

7 Sababii isaan waan qajeelaa hojjechuu didaniif,
fincilli hamootaa isaanuma balleessa.

8 Karaan nama balleessaa qabuu jal'aa dha;
amalli nama qulqulluu garuu qajeelaa dha.

9 Niitii nyakkiftuu wajjin mana tokko keessa jiraachuu mannaa,
golee bantii manaa irra jiraachuu wayya.

10 Namni hamaan jal’ina dharra’a;
ollaan isaa gara laafina tokko iyyuu isa irraa hin argatu.

11 Yeroo namni qoosu tokko adabamutti,
wallaalaan ogummaa argata;
namni ogeessi yeroo gorfamutti beekumsa argata.

12 Namni qajeelaan mana hamootaa qalbeeffatee ilaala;
hamootas ni balleessa.

13 Namni tokko yoo iyya hiyyeessaatiif gurra kennuu dide,
innis ni iyya; deebiis hin argatu.

14 Wanni dhoksaadhaan namaaf kennan aarii qabbaneessa;
matta’aan harka bobaa jalaatiin kennanis
dheekkamsa guddaa gab godha.

15 Murtii qajeelaa kennuun qajeeltotaaf gammachuu kenna;
hamootatti immoo raafama fida.

16 Namni karaa hubannaa irraa badu kam iyyuu
waldaa warra du’aniitti dabalama.

17 Namni qananii jaallatu ni deega;
kan daadhii wayiniitii fi zayitii jaallatu immoo hin sooromu.

18 Namni hamaan nama qajeelaadhaaf,
kan hin amanamne immoo nama tolaadhaaf furii ta’a.

19 Niitii nyakkiftuu fi kan daftee aartu wajjin jiraachuu mannaa,
gammoojjii keessa jiraachuu wayya.

20 Mana nama ogeessaa keessa qabeenya gatii guddaatii fi zayitiitu jira;
gowwaan garuu waan qabu hunda nyaatee fixa.

21 Namni qajeelummaa fi jaalala duukaa bu’u,
jireenya, badhaadhummaa fi ulfina argata.

22 Namni ogeessi magaalaa nama jabaatti ba’ee
da’oo jabaa inni amanatu jalaa diiga.

23 Namni afaan isaatii fi arraba isaa eeggatu,
balaa irraa of eega.

24 Nama of jajuu fi of tuulu maqaan isaa, “Qoostuu dha;”
inni akka malee koora.

25 Sababii harki isaa hojii hojjechuu hin jaallanneef,

hawwiin nama dhibaa'aa du'a isatti fida.
26 Inni guyyaa guutuu kajeela;
namni qajeelaan garuu utuu hin qusatin kenna.

27 Aarsaan nama hamaa balfamaa dha;
yoos yoo inni yaada hamaadhaan dhi'eesse
hammam sana caalaa haa balfamu ree!

28 Dhuga baatuun sobaa ni bada;
namni isa dhaga'u kam iyyuus bara baraan bada.

29 Namni hamaan ija jabaata;
namni tolaan garuu karaa isaa qajeelfata.

30 Ogummaan, hubannaanii fi karoorri
WAAQAYYOON mormee milkaa'uu hin jiru.

31 Fardi guyyaa waraanaatiif qopheeffama;
mo'ichi garuu kan WAAQAYYOO ti.

22

1 Maqaan gaariin badhaadhummaa guddaa caalaa filatamaa dha;
kabajamuunis meetii fi warqee caala.

2 Wanni sooressaa fi hiyyeessa wal fakkeessu kanaa dha:
Uumaan hunda isaanii WAAQAYYOO dha.

3 Namni hubataan balaa argee jalaa dhokata;
wallaalaan immoo ittuma deemee adabama.

4 Gad of qabiisnii fi WAAQAYYOON sodaachuun,
qabeenya, ulfinaa fi jireenya namaa kennu.

5 Karaa hamootaa irra qoraattii fi kiyyootu jira;
namni lubbuu isaa eeggatu garuu
waan kana irraa fagaatee jiraata.

6 Daa'ima tokko karaa inni irra deemuu qabu barsiisi;
inni gaafa dulloome iyyuu karaa sana irraa hin jal'atu.

7 Sooressi hiyyeessa bulcha;
liqeeffataan garbicha liqeessituu ti.

8 Namni hammina facaasu rakkina haammata;
uleen aarii isaas ni hurraa'aa.

9 Namni arjaan waan nyaata isaa hiyyeeyyiif qooduuf
ofii isaatii ni eebbifama.

10 Qoostuu of biraa ari'i; lolli ni qabbanaa'aa;
wal diddaa fi arrabsoonis hin jiraatu.

11 Nama qulqullina garaa jaallatuu fi
dubbiin isaa namatti tolu mootiin michuu isaaf ta’a.

12 Iji WAAQAYYOO xiyyeeffatee beekumsa ilaala;
inni garuu dubbii nama hin amanamnee ni busheessa.

13 Dhibaa’aan, “Leenci ala jira!
Ani karaa gubbaatti nan ajjeefama!” jedha.

14 Afaan ejjituu boolla gad fagoo dha;
namni dheekkamsa WAAQAYYOO jala jiru achi keessa bu’a.

15 Gowwummaan yaada daa’imaa keessatti hidhameera;
uleen ittiin adaban garuu irraa fageessa.

16 Namni qabeenya isaa guddifachuuf jedhee
hiyyeessa hacuucuu fi kan sooressaaf kennaa kennu ni deega.

Jechoota Soddomman Nama Ogeessaa

Jecha tokkoffaa

17 Qalbeeffadhuutii waan namni ogeessi jedhu dhaggeeffadhu;
yaada kees gara waan ani barsiisuutti deebifadhu;
18 yoo ati qalbiitti qabattee
hunduma isaa hidhii kee irratti qopheeffatte
wanni kun nama gammachiisaatii.
19 Akka abdiin kee WAAQAYYO ta’uuf
ani har’a suma mataa kee iyyuu nan barsiisa.
20 Ani jecha soddoma, jecha gorsaatii fi
beekumsaa siif hin barreessinee?
21 Kanas ani akka ati warra si erganiif
deebii dhugaa kennituuf waan qajeelaa fi
dhugaa si argisiisuufin barreesse mitii?

Jecha lammaffaa

22 Ati sababii inni hiyyeessa ta’eef jettee hiyyeessa hin saamin;
rakkataas mana murtiitti hin cunqursin;
23 WAAQAYYO dubbii isaanii ni ilaalaaf;
jireenya warra isaan saamaniis ni saamaatii.

Jecha sadaffaa

24 Nama dafee aaru michuu hin godhatin;
nama akka salphaatti dheekkamu wajjinis
tokkummaa hin qabaatin;
25 yoo kana goote karaa isaa baratta;
ofii kees kiyyootti galchita.

Jecha afraffaa

26 Nama harka dha’ee waadaa galu
yookaan nama liqii namaatiif wabii ta’u hin ta’in;
27 yoo ati waan baaftu dhabde,
sireen kee iyyuu si jalaa fudhatama.

Jecha shanaffaa
28 Dhagaa daarii durii,
kan abbootiin kee dhaaban hin dhiibin.

Jecha ja'affaa
29 Nama hojii isaa keessatti ogummaa qabu argitee?
Inni fuula mootootaa dura dhaabata;
fuula namoota kaanii dura garuu hin dhaabatu.

23

Jecha torbaffaa
1 Ati yeroo waa nyaachuuf bulchaa tokko wajjin teessutti,
waan fuula kee dura jiru hubadhuu ilaali;
2 ati yoo nyaataaf fedhii guddaa qabaatte,
qoonqoo kee irra billaa kaa'i.
3 Waan nyaanni sun nama gowwoomsuuf,
mi'aa isaatti hin gaggabin.

Jecha saddeettaffaa
4 Sooromuuf jettee of hin dadhabsiisin;
of qabuufis ogummaa qabaadhu.
5 Sooromni yommuu ati ija irra buufattutti ni bada;
inni dhugumaan Baallee baafatee
akkuma risaa gara samiitti ol barrisaatii.

Jecha saglaffaa
6 Buddeena doqnaa hin nyaatin;
cidha isaas hin kajeelin;
7 inni yeroo hunda waa'ee gatii yaadaatii.
Inni, "Nyaadhuu dhugi" siin jedha;
garaan isaa garuu si wajjin hin jiru.
8 Ati waanuma xinnoo nyaatte sana ni diddigda;
dubbii kee gaarii sana illee ni dhabda.

Jecha kurnaffaa
9 Sababii inni ogummaa dubbii keetii tuffatuuf
ati nama gowwaatti hin dubbatin.

Jecha kudha tokkoffaa
10 Dhagaa daangaa durii hin dhiibin
yookaan lafa qotiisaa ijoollee abbaa hin qabneetti hin darbin.
11 Furiin isaanii jabaadhaatii;
inni gara isaanii goree sitti falma.

Jecha kudha lammaffaa
12 Qalbii kee gara gorsaatti, gurra kee immoo
gara dubbii beekumsaatti deebifadhu.

Jecha kudha sadaffaa
13 Ijoollee kee adabachuu hin dhiisin;
yoo ati arcummeedhaan adabde isaan hin du'an.
14 Arcummeedhaan isaan adabiitii
lubbuu isaanii du'a oolchi.

Jecha kudha afraffaa

15 Yaa ilma ko, yoo garaan kee ogeessa ta'e,
garaan koo ni gammada;
16 yoo arrabni kee waan qajeelaa dubbate,
keessi koo baay'ee gammada.

Jecha kudha shanaffaa

17 Garaan kee cubbamootatti hin hinaafin;
garuu yeroo hunda Waaqayyoon sodaadhu.
18 Ati dhugumaan gara fuulduraatti abdii qabda;
abdiin kees hin citu.

Jecha kudha ja'affaa

19 Yaa ilma ko, dhaggeeffadhu; ogeessa ta'i;
qalbii kee daandii qajeelaa irra buufadhu.
20 Warra daadhii wayinii baay'ee dhuganitti
yookaan warra foonitti gaggabanitti hin makamin;
21 machooftuu fi albaadheyyiin ni hiyyoomu;
hirriba baay'isuunis moofaa nama uffachiisa.

Jecha kudha torbaffaa

22 Abbaa kee kan si dhalche dhaga'i;
haadha kees yeroo isheen jaartu hin tuffatin.
23 Dhugaa bitadhu malee hin gurgurin;
ogummaa, qajeelfamaa fi hubannaas bitadhu.
24 Abbaan nama qajeelaa gammachuu guddaa qaba;
namni ilma ogeessa qabu isatti gammada.
25 Abbaan keetii fi haati kee haa gammadan;
isheen si deesse sun haa ililchitu!

Jecha kudha saddeettaffaa

26 Yaa ilma ko, garaa kee naa kenni;
iji kees karaa koo haa ilaalu;
27 sagaagaltuun boolla gad fagoodhaatii,
niitiin ganda labeenis boolla bishaanii dhiphaa dha.
28 Isheen akkuma saamtuutti riphxee nama eeggatti;
namoota gidduuttis warra hin amanamne baay'ifti.

Jecha kudha saglaffaa

29 Eenyutu, "Anaaf wayyoo!" jedha? Eenyutu gadda qaba?
Eenyutu lola qaba? Eenyutu komii qaba?
Eenyutu sababii malee madaa'a? Kan iji isaa diimatu eenyu?
30 Warra daadhii wayinii dhuguu irra akka malee turan,
warra daadhii wayinii walmakaa afaaniin qabuu dhaqanii dha.
31 Yeroo inni diimatutti, yeroo inni billillee keessa ol xixinniqutti,
yeroo inni suuta jedhee gad bu'utti
daadhii wayinii ija itti qabdee hin ilaalin.
32 Dhuma irratti akkuma bofaa nama idda;
akkuma buutiis nama ciniina.
33 Iji kee waan haaraa arga;
qalbiin kees jal'ina yaada.
34 Ati akkuma nama walakkaa galaana guddaa ciisuu ti;
akkuma nama fiixee utubaa doonii irra ciisuu taata.

35 Ati akkana jetta; “Isaan na dha’an;
ani garuu hin miidhamne!
Isaan na tuman; garuu natti hin dhaga’amne!
Ani dhugaatii biraa barbaaddachuuf yooman dammaqa?”

24

Jecha digdammaffaa

1 Hamootatti hin hinaafin;
garee isaanii ta’uus hin hawwin;
2 garaan isaanii hammina malataatii;
hidhiin isaaniis rakkina odeessa.

Jecha digdamii tokkoffaa

3 Manni ogummaadhaan ijaarama;
hubannaadhaanis jabeeffamee dhaabama;
4 kutaawwan isaas, beekumsaan, qabeenya gatii guddaatii fi
miidhagaadhaan guutamu.

Jecha digdamii lammaffaa

5 Ogeessi humna guddaa qaba;
beekaan namaa immoo jabina itti dabalata;
6 waraana banuuf qajeelfama,
mo’annaa argachuudhaaf immoo gorsitoota hedduu si barbaachisa.

Jecha digdamii sadaffaa

7 Gowwaa irraa ogummaan akka malee ol fagoo dha;
inni karra duratti afaan isaa hin saaqqatu.

Jecha digdamii afraffaa

8 Namni hammina malu,
“Maltee” jedhama.
9 Malli gowwummaa cubbuu dha;
namoonnis qoostuu ni balfu.

Jecha digdamii shanaffaa

10 Ati yoo gaafa rakkinaa laafte,
jabinni kee dhugumaanuu xinnaa dha!
11 Warra gara du’aatti geeffamaa jiran du’a jalaa baasi;
warra ajjeefamuuf qopheeffamanis oolchi.
12 Yoo ati, “Nu waan kana homaa hin beekne” jette,
inni yaada namaa madaalu sun hin hubatuu?
Kan lubbuu kee eegu sun waan kana hin beekuu?
Inni nama hundaaf akkuma hojii isaatti gatii hin kennuu?

Jecha digdamii ja’affaa

13 Yaa ilma ko, dammi waan gaarii ta’eef nyaadhu;
nadhiin dammaa sitti ni mi’aawa.
14 Akka ogummaan lubbuu keetti mi’aawu illee beeki;
ati yoo isa argatte fuul duratti abdii qabda;
abdiin kees hin citu.

Jecha digdamii torbaffaa

15 Akka nama seeraan hin bulleetti mana nama qajeelaa
riphxee hin eeggatin;

mana jireenya isaas hin saamin.
16 Namni qajeelaan yeroo torba kufu iyyuu, deebi’ee ni ka’aatii;
namni hamaan garuu yeroo balaan itti dhufutti ni gufata.

Jecha digdamii saddeettaffaa

17 Yeroo diinni kee kufutti hin ililchin;
yeroo inni gufatuttis garaan kee hin gammadin;
18 yoo kanaa achii WAAQAYYO waan kanatti ni gaddaatii;
dheekkamsa isaas isa irraa deebisa.

Jecha digdamii saglaffaa

19 Ati sababii jal’ootaatiif aariidhaan hin gubatin;
hamootattis hin hinaafin.
20 Namni jal’aan fuul duratti abdii hin qabuutii;
ibsaan hamootaas ni dhaama.

Jecha soddommaffaa

21 Yaa ilma ko, WAAQAYYOO fi mootii sodaadhu;
finciltootattis hin makamin;
22 badiisni akkuma tasaa isaanitti dhufaatii;
balaa isaan lachuu fidan eenyutu beeka?

Jecha Ogeessaa Kan Itti Fufe

23 Kunneenis jechoota ogeessaa ti:
Murtii kennuu irratti nama wal caalchisuun gaarii miti:
24 Kan nama yakka qabuun, “Ati balleessaa hin qabdu”
jedhu kam iyyuu namni isa abaara; sabnis isa balaaleffata.
25 Warri nama yakka hojjetu ifatan garuu ni gammadu;
eebbi guddaanis ni dhufaaf.

26 Deebiin qajeelaan,
akkuma hidhii dhungachuu ti.

27 Hojii kee kan diidaa raawwadhuutii
lafa qotiisaa kees qopheeffadhu;
ergasii mana kee ijaarradhu.

28 Sababii tokko malee ollaa keetti dhugaa hin ba’in
yookaan hidhii keetiin hin gowwoomsin.
29 Ati, “Waanuma inni na godhe anis isa nan godha;
waan inni hojjeteefis gatii isaa nan deebisa” hin jedhin.

30 Ani lafa qotiisaa nama dhibaa’aa keessa ba’ee,
iddoo dhaabaa wayinii nama qalbii hin qabnee keessas darbe;
31 qoraattiin lafa hunda guuteera;
laftis aramaadhaan fudhatameera;
dallaan dhagaas diigameera.
32 Ani argeen waan sana qalbeeffadhe;
waanan arge sana irraas barumsa nan argadhe:
33 hirriba xinnaa; mugaatii xinnaa;
xinnoo harka walitti marachuu;
34 hiyyummaanis akkuma hattuutti,
deegummaanis akkuma loltuu hidhateetti sitti dhufa.

Fakkeenya Solomoon Dabalataa

25

1 Fakkeenyawwan kunneen fakkeenyawwan Solomoon kanneen
namoonni Hisqiyaas, mooticha Yihuudaa garagalchanii dha:
2 Waa dhoksuun Waaqaaf ulfina isaa ti;
waa sakatta’anii bira ga’uun immoo ulfina mootota ti.
3 Akkuma samiiwwan ol dheeratanii
laftis gad fagaatu sana, yaadni moototaa qoratamee bira hin ga’amu.

4 Meetii irraa xurii baasi;
ergasii tumtuun qodaa tolchuu danda’a.
5 Nama hamaa fuula mootii duraa balleessi;
ergasii teessoon isaa qajeelummaadhaan ni jabaata.

6 Fuula mootii duratti ol of hin qabin;
iddoo namoota gurguddaas hin dhaabatin;
7 inni fuula namoota bebeekamoo duratti si salphisuu irra,
yoo inni, “As ol kottu” siin jedhe wayyaa.

Ati waan ija keetiin argite,
8 daftee mana murtiitti hin fidin;
yoo ollaan kee si qaanesse,
dhuma irratti ati maal gochuu dandeessa?

9 Dhimma kee ollaa kee wajjin falmadhu;
iccitii nama kaanii immoo hin baasin;
10 yoo kanaa achii namni waan sana dhaga’ee si qaanessa;
maqaan hamaan siif kenname sunis sirraa hin ba’u.

11 Dubbiin yeroo isaatti dubbatame,
akkuma hudhaa warqee kan meetii irratti hojjetamee ti.
12 Ifanni nama ogeessaa gurra dhaggeeffatuuf,
lootii warqee yookaan faaya warqee qulqulluu ti.

13 Ergamaan amanamaan tokko warra isa ergataniif
akkuma qabbana cabbii kan yeroo midhaan haamanii ti;
inni hafuura gooftota isaa haaromsaatii.
14 Namni kennaa namaaf hin kennineen boonu tokko
akkuma duumessaa fi bubbee bokkaa hin qabnee ti.

15 Obsaan bulchaa tokko garaa laafifachuun ni danda’ama;
dubbiin malaan dubbatame lafee ni cabsa.

16 Damma yoo argatte hamma si ga’u nyaadhu;
yoo baay’iftee nyaatte ni diddigda.
17 Mana ollaa keetii dhaqu hin baay’isin;
yoo ati miilla itti baay’ifte inni si jibba.

18 Namni sobaan ollaa isaatti dhugaa ba’u, akkuma bokkuu yookaan
goraadee yookaan xiyya qara qabuu ti.

19 Nama hin amanamne tokko yeroo rakkootti abdachuun
akkuma ilkaan cabee yookaan miilla okkoluu ti.
20 Nama garaan isaa gaddeef sirba sirbuun
akkuma nama guyyaa dhaamochaa wayyaa of irraa baasuu,
yookaan madaa irratti dhangaggaa'aa dhangalaasuu ti.

21 Yoo diinni kee beela'e waan inni nyaatu kenniif;
yoo inni dheebotes bishaan inni dhugu kenniif.
22 Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta;
WAAQAYYOS si badhaasa.

23 Akkuma bubbeen kaabaa bokkaa fidu,
arrabni hamatus fuula dheekkamu fida.

24 Niitii nyakkiftuu wajjin mana tokko keessa jiraachuu mannaa,
golee bantii manaa irra jiraachuu wayya.

25 Oduun gaariin biyya fagootii dhufu,
akkuma bishaan qabbanaa'aa lubbuu dheebotteef ta'uu ti.
26 Namni qajeelaan fuula hamootaa duratti kufu,
akkuma burqaa dhoqqaa'ee yookaan boolla bishaanii faalame tokkoo
ti.

27 Damma baay'ee nyaachuun gaarii miti;
ulfina mataa ofii barbaaduunis ulfina miti.

28 Namni of hin qabne,
akkuma magaalaa dallaan isaa diigamee ti.

26

1 Akkuma cabbii yeroo bonaa yookaan bokkaa yeroo haamaa,
nama gowwaaf ulfinni hin malu.
2 Akkuma simbirri barriftu yookaan daaloteen barriftu
abaarsi sababii malee dhufu nama irra hin bu'u.
3 Alangaan fardaaf, luugamni harreef,
uleen immoo dugda gowwaatiif mala!
4 Gowwaadhaaf akka gowwummaa isaatti hin deebisin;
yoo akkas goote ati mataan kee iyyuu akkuma isaa taata.
5 Gowwaadhaaf deebii gowwummaa isaatiif malu kenni;
yoo kanaa achii inni ogeessa of se'aa.
6 Harka nama gowwaatti ergaa ergachuun,
akkuma miilla ofii irraa muruu yookaan summii dhuguu ti.
7 Afaan nama gowwaa keessatti,
fakkeenyi akkuma miilla naafaa ti.
8 Namni gowwaadhaaf ulfina kennu,
akkuma nama furrisaatti dhagaa guduunfuu ti.
9 Fakkeenyi afaan gowwaa keessatti
akkuma qoraattii harka nama machaa'ee keessaa ti.
10 Namni gowwaa yookaan kara deemaa qaxaratu
akkuma adamsaa nama hunda xiyyaan madeessuu ti.
11 Akkuma sareen diddiga isheetti deebitu sana,

gowwaan gowwummaa isaa irra deddeebi'a.
12 Ati nama akka ilaalcha ofii isaatti ogeessa ta'e argitaa?
Isa irra gowwaatu abdii caalu qaba.

13 Dhibaa'aan, “Leenci karaa irra jira;
leenci sodaachisaan daandii irra jira!” jedha.
14 Akkuma saanqaan muchoo isaa irra naanna'u,
dhibaa'aan siree ofii irra gaggaragala
15 Dhibaa'aan harka isaa waciitii keessa kaa'a;
gara afaan isaatti deebifachuuf ni dhibaa'a.
16 Dhibaa'aan namoota hubannaadhaan
deebii kennan torba caalaa ogeessa of se'a.

17 Namni lola nama biraa keessa seenu,
akkuma nama harkaan gurra saree qabuu ti.

18 Akkuma maraatuu ibidda yookaan xiyya
namatti gad dhiisu tokkoo
19 namni, “Ani nan qoose!” jedhee
ollaa isaa gowwoomsus akkasuma.

20 Ibiddi yoo qoraan dhabe ni dhaama;
hamiin yoo hin jiraanne, lolli ni qabbanaa'a.
21 Akkuma cileen barbadaa ibiddaa bobeessee
qoraan ibidda qabsiisu sana
namni lola jaallatu lola kakaasa.
22 Dubbiin hamattuu akkuma gurshaa mi'aawuu ti;
gara kutaa garaattis gad bu'a.

23 Dubbiin gaariin garaa hamaa keessaa ba'u
akkuma okkotee meetiin irra dibamee ti.
24 Namni maqaa namaa balleessu tokko
arrabuma ofiitiin nama tolaa of fakkeessa;
garaa isaa keessatti immoo gowwoomsaa guduunfata.
25 Yoo dubbiin isaa sitti mi'aawe iyyuu isa hin amanin;
wanni jibbisiisaan torba garaa isaa guuteeraatii.
26 Jal'inni isaa sobaan haguugamee dhokfamuu danda'a;
hamminni isaa garuu fuula waldaa duratti ifatti ba'a.
27 Namni boolla qotu boolla keessa bu'a;
nama dhagaa gangalchus,
dhagaan sun isumatti deebi'a.
28 Arrabni sobu tokko warruma miidhu sana jibba;
afaan saadu tokkos badiisa fida.

27

1 Ati waa'ee boriitiin hin boonin;
waan guyyaan fidu hin beektuutii.

2 Namni biraa si haa jaju malee ati afaan keetiin of hin jajin;
namni kaan si haa jajuu malee hidhiin kee si hin jajin.

3 Dhagaan ni ulfaata; cirrachis ba’aa dha;
tuttuqaan gowwaa garuu lachuu caalaa ulfaata.

4 Dheekkamsi gara jabeessa; aariinis guutee dhangala’a;
hinaaffaa dura garuu eenyutu dhaabachuu danda’a?

5 Jaalala dhokfamee mannaa
ifannaa ifatti ba’e wayya.

6 Madaan michuun nama madeessu amanamaa dha;
dhungachuun diinaa garuu gowwoomsaa dha.

7 Namni quufe damma illee ni balfa;
kan beela’e garuu wanni hadhaa’u iyyuu itti mi’aawa.

8 Namni mana isaatii badu tokko,
akkuma simbirroo man’ee isheetii badduu ti.

9 Shittoo fi ixaanni garaa nama gammachiisu;
gorsi michuus garaa nama ciibsa.

10 Michoota keetii fi michoota abbaa keetii hin gatin;
yoo balaan sitti dhufe mana obboleessa keetii hin dhaqin;
obboleessa fagoo jiru irra ollaa dhi’oo jiru wayya.

11 Yaa ilma ko, ogeessa ta’iitii garaa koo gammachiisi;
ergasii ani nama na tuffatu hundaaf
deebii kennuu nan danda’a.

12 Namni hubataan balaa argee jalaa dhokata;
wallaalaan immoo ittuma deemee adabama.

13 Nama nama ormaatiif wabii ta’e irraa uffata isaa fudhadhu;
yoo inni dubartii ormaatiif wabii ta’es uffata sana qabdii qabadhu.

14 Namni tokko ganamaan sagalee ol fudhatee
ollaa isaa yoo eebbise
wanni sun akka abaarsaatti fudhatama.

15 Niitiin nyakkiftuun, akkuma bokkaa guyyaa roobaa
dhimmisaa ooluu ti;
16 ishee ittisuun akkuma bubbee ittisuu ti
yookaan akkuma zayitii harkaan qabuu ti.

17 Akkuma sibiilli sibiila qaru,
namni tokko nama kaan qara.

18 Namni muka harbuu eeggatu tokko ija isaa nyaata;
namni gooftaa isaa eeggatus ulfina argata.

19 Akkuma bishaan fuula namaa argisiisu sana
garaan nama tokkoo eenyummaa namichaa argisiisa.

20 Du'aa fi Badiisni gonkumaa hin quufan;
iji namaas akkasuma.

21 Okkoteen waa itti baqsan meetiif;
boolli ibiddaa immoo warqeef;
namni immoo ulfina argatuun qorama.

22 Gowwaa mooyyee keessatti yoo tumte iyyuu,
akkuma midhaaniitti muka mooyyeetiin isa bulleessite iyyuu,
ati gowwummaa isa irraa hin balleessitu.

23 Haala bushaayeen kee keessa jiran sirriitti beeki;
loon keetiifis xiyyeeffannaa kenni;
24 soorumni bara baraan itti hin fufuutii;
gonfoonis dhaloota irraa dhalootatti hin darbu.
25 Yeroo okaan haamamee biqilaa haaraan jalaan biqilee
margi tulluu irraa walitti qabamutti,
26 xobbaallaawwaniin daara baata;
re'oonni immoo gatii lafa qotiisaa siif ta'u.
27 Ati ofii keetii fi maatii kee,
xomboreewwan kees ittiin jiraachisuuf
aannan re'ootaa baay'ee ni qabaatta.

28

1 Namni hamaan utuu namni tokko iyyuu isa hin ari'in baqata;
qajeeltonni garuu akkuma leencaa ija jabaatu.

2 Biyya fincilu keessa bulchitoota hedduutu jira;
bulchaan hubataanii fi beekaan garuu seera eegsisa.

3 Bulchaan hiyyeessa hacuucu tokko
akkuma bokkaa jabaa midhaan lafa irraa balleessuu ti.

4 Warri seera didan hamoota jaju;
warri seera eegan garuu isaaniin mormu.

5 Jal'oonni murtii qajeelaa hin hubatan;
warri WAAQAYYOON barbaadan immoo
guutumaan guutuutti hubatu.

6 Sooressa karaan isaa jal'aa ta'e mannaa
hiyyeessa adeemsi isaa mudaa hin qabne wayya.

7 Namni seera eegu ilma ogeessa;
michuun albaadhessaa immoo abbaa isaa qaanessa.

8 Namni dhalaa fi hiiqiidhaan qabeenya isaa guddifatu kam iyyuu,
nama hiyyeessaaf garaa laafuuf walitti qaba.

9 Nama seeraaf gurra kennuu didu kam iyyuu,

kadhannaan isaa balfamaa dha.

10 Namni nama tolaa karaa jal'aa irra adeemsisu kam iyyuu
kiyyoo ofii isaa keessa seena;
namni balleessaa hin qabne garuu dhaala gaarii argata.

11 Namni sooressi ogeessa of se'a;
hiyyeessi hubannaa qabu garuu isa qoree bira ga'a.

12 Yeroo namni qajeelaan mo'atutti gammachuu guddaatu ta'a;
yeroo namni hamaan aangoo qabatutti garuu
namoonni ni dhokatu.

13 Namni cubbuu ofii dhokfatu hin milkaa'u;
kan cubbuu isaa himatee irraa deebi'u garuu araara argata.

14 Namni yeroo hunda WAAQAYYOON sodaatu eebbifamaa dha;
kan mataa jabaatu garuu rakkoo keessatti kufa.

15 Namni hamaan hiyyeeyyii bulchu,
akkuma leenca aaduu yookaan amaaketa wayitti ariifatuu ti.

16 Bulchaan akka malee nama cunqursu hubannaa hin qabu;
kan bu'aa karaa hin malleen argamu jibbu garuu bara dheeraa jiraata.

17 Namni yakki dhiiga namaa dhangalaasuu isa irra jiru,
boollatti baqata;
namni tokko iyyuu isa hin gargaarin.

18 Namni adeemsi isaa mudaa hin qabne nagumaan jiraata;
kan karaan isaa jal'aa ta'e garuu boollatti kufa.

19 Namni lafa isaa qotatu nyaata guddaa argata;
kan yaada faayidaa hin qabne duukaa bu'u garuu
hiyyumaan guutama.

20 Namni amanamaan eebba quufa;
kan sooromuutti gaggabu garuu adabbii jalaa hin ba'u.

21 Nama wal caalchisuun gaarii miti;
namni garuu muraa buddeenaa argachuuf jedhee yakka hojjeta.

22 Namni waa kajeelu sooromuuf jarjara;
inni akka hiyyummaan isa eeggatu hin beeku.

23 Namni nama ifatu dhuma irratti
nama arrabaan nama saadu caalaa surraa argata.

24 Namni abbaa yookaan haadha isaa saamee,
"Kun balleessaa miti" jedhu
garee nama waa balleessuu ti.

25 Namni wayitti gaggabu lola kakaasa;
kan WAAQAYYOON amanatu garuu ni badhaadha.

26 Namni of amanatu gowwaa dha;
kan ogummaadhaan deemu immoo nagaadhaan jiraata.

27 Namni hiyyeessaaf kennu waan tokko illee hin dhabu;
kan ija dunuunfatu garuu abaarsa baay'ee argata.

28 Yeroo namni hamaan aangoo qabatutti
namoonni ni dhokatu;
yeroo namni hamaan badutti garuu qajeeltonni ni baay'atu.

29

1 Namni ifannaa baay'ee booddee
mataa jabaatu kam iyyuu akkuma tasaa caba; hin fayyus.

2 Yommuu namni qajeelaan aangoo qabatutti, sabni ni ililcha;
yommuu namni hamaan bulchu garuu sabni ni guunguma.

3 Namni ogummaa jaallatu abbaa isaa gammachiisa;
miiltoon sagaagaltuu garuu qabeenya isaa barbadeessa.

4 Mootiin murtii qajeelaadhaan biyyaaf nagaa buusa;
kan matta'aaf gaggabu immoo biyya gargar qoqqooda.

5 Namni ollaa isaa jaju,
miilluma isaatiif kiyyoo kaa'a.

6 Namni hamaan cubbuu ofii isaatiin qabama;
qajeelaan garuu ni faarfata; ni ililchas.

7 Namni qajeelaan mirga hiyyeessaatiif dhaabata;
namni hamaan garuu dhimma akkanaa hin qabu.

8 Qoostonni magaalaa jeequ;
ogeeyyiin garuu aarii qabbaneessu.

9 Yoo ogeessi gowwaa wajjin mana murtii dhaqe,
gowwaan sun ni aara yookaan ni kolfa; nagaanis hin jiraatu.

10 Namoonni dhiiga dheebotan, nama amanamaa jibbu;
nama tolaas ajjeesuu barbaadu.

11 Gowwaan guutumaan guutuutti aariitti of kenna;
ogeessi garuu of qaba.

12 Yoo bulchaan tokko soba dhaggeeffate,
qondaaltonni isaa hundi ni hammaatu.

13 Hiyyeessaa fi namni nama cunqursu waan kanaan wal fakkaatu:
WAAQAYYO ija lachan isaaniitiifuu agartuu kenna.

14 Yoo mootiin tokko wal qixxummaadhaan
hiyyeeyyiif murtii kenne,
teessoon isaa bara baraan jabaatee dhaabata.

15 Ulee fi ifannaan ogummaa kennu; daa'imni akkasumatti
gad dhiifame garuu haadha isaa salphisa.

16 Yommuu hamoonni aangoo qabatan, cubbuutu baay'ata;
qajeeltonni garuu kufaatii jaraa argu.

17 Ilma kee adabadhu, inni nagaa siif kenna;
lubbuu kees ni gammachiisa.

18 Iddoo mul'anni hin jirretti sabni gad dhiisii ta'a;
namni seera eegu garuu eebbifamaa dha.

19 Garbichi dubbii afaanii qofaan hin sirreeffamu;
inni yoo hubate illee deebii hin kennuutii.

20 Ati nama jarjarsuun dubbatu argitee?
Isa irra gowwaatu abdii caalu qaba.

21 Nama garbicha ofii isaa
ijoollummaa isaatii jalqabee qanansiisu,
galgalli isaa rakkina.

22 Namni aaru lola kakaasa;
kan dafee aarus cubbuu hedduu hojjeta.

23 Of tuulummaan namaa isuma gad deebisa;
namni hafuuraan gad of qabu garuu ulfina argata.

24 Namni hattuu wajjin qooddatu lubbuu ofii isaa jibba;
inni ni kakata; garuu waan tokko illee hin himu.

25 Nama sodaachuun kiyyoo namatti ta'a;
kan WAAQAYYOON amanatu garuu nagaadhaan jiraata.

26 Namni hedduun bulchaa biratti surraa argachuu barbaada;
murtiin qajeelaan garuu WAAQAYYO biraa dhufa.

27 Qajeelaan sobduu xireeffata;
hamaan immoo nama tolaa jibba.

Jecha Aguur

30

1 Jecha Aguur ilma Yaaqee.
Dubbiin nama kanaa akkana jedhee Iitii'eeliitti dubbatame:

"Innis Iitii'eeliittii fi Ukaalitti dubbate:
2 Ani dhugumaan doofaa nama hundaa gadii ti;
ani hubannaa namni qabu hin qabu.
3 Ani ogummaa hin baranne yookaan beekumsa
Isa Qulqulluu sanaa hin qabu.
4 Eenyutu samiitti ol ba'ee deebi'ee dhufe?
Kan harki isaa bubbee walitti qabe eenyu?
Namni bishaan uffataan mare eenyu?
Kan daarii lafaa hunda jabeessee dhaabe eenyu?
Maqaan isaatii fi maqaan ilma isaa eenyu?
Mee yoo beekte natti himi!

5 "Dubbiin Waaqaa hundinuu hir'ina hin qabu;
warra isatti kooluu galaniif, inni gaachana.
6 Dubbii isaatti homaa hin dabalin;
yoo kanaa achii inni si ifata; atis sobduu taatee argamta.

7 "Yaa WAAQAYYO ani wantoota lama sin kadhadha;
isaanis utuu hamman jirutti ana hin dhowwatin.
8 Gowwoomsaa fi soba narraa fageessi;
hiyyummaa yookaan sooruma naaf hin kennin;
garuu buddeena koo guyyaa guyyaan naaf kenni.
9 Yoo kanaa achii ani akka malee quufee si ganee
'WAAQAYYO eenyuu dha?' nan jedha;
yookaan hiyyoomee hatee,
akkasiin maqaa Waaqa koo nan salphisa.

10 "Garbicha tokko gooftaa isaa biratti hin hamatin,
yoo kanaa achii inni si abaaraa; atis waan kanatti ni gaafatamta.

11 "Dhaloota abbaa isaa abaaru
kan haadha isaa illee hin eebbifnetu jira;
12 dhaloota qulqulluu of se'u,
kan xurii isaa irraa hin qulqulleeffamintu jiru;
13 dhaloota iji isaa akka malee of tuulu,
kan baalleen ija isaas nama tuffatutu jira;
14 dhaloota hiyyeeyyii lafa irraa fixuuf
rakkattoota illee gidduu namaatii balleessuuf
ilkaan isaa goraadee,
ha'oon isaa immoo billaa ta'e jira.

15 "Dhulaandhulli intallan,
'Kenni! Kenni!' jedhanii iyyan lama qabdi.

"Wantoota gonkumaa hin quufne sadiitu jira;
kanneen gonkumaa, 'Nu ga'e!' hin jenne immoo afurtu jira:
16 isaanis Sii'ool,
gadameessa maseene,
lafa gonkumaa bishaan hin quufnee fi
ibidda gonkumaa, 'Na ga'e!' hin jennee dha.

17 “Ija abbaatti qoosu,
kan ajaja haadhaa tuffatu
arraagessa sululaatiin baafama;
joobiraanis ni nyaatama.

18 “Wantoonni akka malee na dinqisiisan sadiitu jira;
afur immoo ani hin hubadhu; kunis:
19 Karaan risaa samii irra,
karaan bofaa kattaa irra,
karaan doonii galaana guddaa irra,
karaan dhiiraa immoo dubartii wajjin ta’uu isaa ti.

20 “Karaan ejjituu kana:
Isheen waa nyaattee afaan haqatti;
ergasii immoo, ‘Ani homaa hin balleessine’ jetti.

21 “Lafti waan sadii jalatti hollatti;
afur immoo baachuu hin dandeessu; kunis:
22 Garbicha mootii ta’u,
gowwaa nyaatee quufu,
23 dubartiin jibbamte yeroo dhirsa argattu,
garbittii giiftii ishee dhaaltu.

24 “Wantoonni xixinnoon afur lafa irra jiru;
ta’u illee isaan akka malee ogeeyyii dha; isaanis:
25 Goondaawwan tuuta jabina hin qabnee dha;
ta’us isaan yeroo bonaa nyaata isaanii walitti qaban;
26 osoleewwan uumamawwan humna hin qabnee dha;
garuu kattaa keessa jiraatu;
27 hawwaannisni mootii hin qabu;
garuu tarree galee yaa’a;
28 loccuun harkaan qabamuu dandeessi;
garuu masaraa mootii keessatti argamti.

29 “Wantoota deemsa tolan sadiitu jira;
kanneen tarkaanfii bareedanis afurtu jira; isaanis:
30 Leenca bineensa hunda keessaa jabaa, kan waan tokko illee sodaatee duubatti hin deebine;
31 korma indaanqoo kan kooraa deemu,
korbeessa re’eetii fi,
mootii loltoota isaa dura deemu.

32 “Ati yoo of jajuudhaan gowwoomte,
yookaan yoo hammina malatte,
harka kee afaan kee irra kaa’adhu!
33 Akkuma aannan raasuun dhadhaa baasu,
funyaan micciiruunis dhiiga baasu sana,
aarii kakaasuun lola fida.”

Jecha Limuu’el Mootichaa

31

1 Jecha Lemuu'eel mootichaa kan haati isaa isa barsiifte:
2 "Maali yaa ilma ko, maali yaa ilma gadameessa ko,
maali yaa ilma wareega ko,
3 humna kee dubartoota irratti,
jabina kee warra mootota balleessan irratti hin fixin.

4 "Yaa Lemuu'eel, wanni kun moototaaf hin malu;
daadhii wayinii dhuguun moototaaf hin malu;
dhugaatii cimaatti gaggabuunis bulchitootaaf hin malu;
5 kunis akka isaan dhuganii waan seerri jedhu dagatanii
warra hacuucaman hunda mirga isaanii hin dhowwanneef.
6 Warra baduuf jiraniif dhugaatii cimaa,
warra jireenyi itti hadhaa'eef daadhii wayinii kenni;
7 isaan dhuganii hiyyummaa isaanii haa irraanfatan;
rakkina isaaniis deebi'anii hin yaadatin.

8 "Warra ofii isaaniitiif dubbachuu hin dandeenyeef,
mirga warra gatamaniitiifis falmi.
9 Afaan kee banadhu; murtii qajeelaas kenni;
mirga hiyyeeyyiitii fi rakkattootaatiif falmi."

Xumura: Niitii Amala Gaarii Qabdu

10 Niitii amala gaarii qabdu eenyutu argachuu danda'a?
Isheen lula diimaa caalaa gati qabeettii dha.
11 Dhirsi ishee guddisee ishee amanata;
inni waan faayidaa qabu tokko illee hin dhabu.
12 Isheen bara jireenya ishee guutuu
waan gaarii isaaf fiddi malee isa hin miitu.
13 Isheen suufii fi quncee talbaa barbaaddee
harka ishee kan hojii jaallatuun footi.
14 Isheen akkuma doonii daldalaatti
lafa fagoodhaa nyaata ishee fidatti.
15 Isheen utuu lafti hin bari'in hirribaa kaatee
maatii isheetiif nyaata kenniti;
xomboreewwan isheefis hojii qooddi.
16 Isheen lafa qotiisaa hubattee ilaaltee bitti;
waan hojjettee argattu keessaa wayinii dhaabdi.
17 Isheen jabinaan mudhii ishee hidhattee
hojiidhaaf irree ishee jabeeffatti.
18 Isheen akka daldalli ishee bu'aa qabu hubatti;
ibsaan ishees halkaniin hin dhaamu.
19 Mukni itti jirbii maran harka ishee keessa jira;
quba isheetiin immoo calii qabatti.
20 Isheen hiyyeessaaf harka hiixatti;
dhabaadhaaf illee harka bal'ifti.
21 Yoo cabbiin bu'e illee isheen maatii isheetiif hin yaaddoftu;
isaan hundinuu uffata bildiimaa uffataniiruutii.
22 Isheen wayyaa siree dha'atti;
uffata dhiilgee quncee talbaa haphii irraa
hojjetames uffatti.

23 Dhirsi ishee yommuu karra magaalaa dura,
jaarsolii biyyaa gidduu taa’u ni kabajama.
24 Isheen wayyaa quncee talbaa dhooftee gurgurti;
daldaltootaafis sabbata dhi’eessiti.
25 Isheen jabinaa fi ulfina uffatti;
bara dhufaa jiruttis kolfuu dandeessi.
26 Afaan ishee ogummaadhaan banatti;
gorsi gara laafinaas arraba ishee irra jira.
27 Isheen mana ishee to’atti;
isheen buddeena dhibaa’ummaas hin nyaattu.
28 Ijoolleen ishee ka’anii, eebbifamtuu jedhuun;
dhirsi ishees akkasuma jedhaan; akkana jedhees ishee jaja:
29 “Dubartoonni hedduun waan gaarii hojjetu;
ati garuu isaan hunda caalta.”
30 Simboon nama gowwoomsa; miidhaginnis ni darba;
dubartiin Waaqayyoon sodaattu garuu galateeffamtuu dha.
31 Bu’aa harka ishee kennaafii;
hojiin ishee karra magaalaa duratti ishee haa jaju.

Kitaaba Lallabaa

Wanti Hundinuu Faayidaa Hin qabu

1 Dubbii lallabaa ilma Daawit, isa Yerusaalem keessaatti mootii ta'e
sanaa:
2 Lallabichi, "Faayidaa hin qabu!
Faayidaa hin qabu!
Guutumaan guutuutti faayidaa hin qabu!
Wanni hundinuu faayidaa hin qabu" jedha.

3 Namni hojii isaa kan aduudhaa gaditti
itti dadhabu hunda keessaa, bu'aa maalii argata?
4 Dhaloonni ni dhufa; dhaloonni ni darba;
lafti garuu bara baraan jiraatti.
5 Biiftuun ni baati; biiftuun ni lixxi;
gara baate sanatti deebi'uufis ni ariifatti.
6 Bubbeen gara kibbaatti bubbisa;
gara kaabaattis ni deebi'a;
innis naanna'uma naanna'ee deema;
karaa isaa irras deddeebi'a.
7 Lagni hundi galaanatti yaa'a;
galaanni garuu hin guutu.
Lageen garuma dhufanitti
deebi'anii yaa'u.
8 Wanni hundinuu hamma namni tokko
dubbachuu danda'u caalaa dadhabsiisaa dha.
Iji argee hin quufu;
yookaan gurri dhaga'ee hin guutu.
9 Wanni duraan ture ammas ni ta'a;
wanni duraan hojjetame ammas ni hojjetama;
aduudhaa gaditti wanni haaraan tokko iyyuu hin jiru.
10 Wanni namni tokko, "Ilaa! Wanni kun haaraa dha"
jechuu danda'u kam iyyuu jiraa?
Wanni kun duraanuu bara dheeraan dura as ture;
bara keenyaan dura iyyuu asuma ture.
11 Namoonni bara durii hin yaadataman;
kanneen dhufuuf jiranis
warra isaan duubaan dhufaniin hin yaadataman.

Ogummaan Faayidaa Hin qabu

12 Ani Lallabaan, Yerusaalem keessatti mootii Israa'elin ture. 13 Ani
waan samii gaditti hojjetame hunda ogummaadhaan qu'adhee qoradhee
bira ga'uuf of kenneen ture. Waaqni ba'aa ulfaataa akkamii nama irra
kaa'e! 14 Ani waan aduudhaa gaditti hojjetame hunda argeera; hundi
isaanii iyyuu faayidaa hin qaban; kun akkuma nama bubbee ari'uu ti.
15 Wanni jal'ifame tokko deebi'ee hin qajeelfamu;
wanni hin jirres lakkaa'amuu hin danda'u.

[16] Anis akkana jedheen yaade; “Kunoo, ani nama anaan dura
Yerusaalemin bulchaa ture kam iyyuu caalaa guddadhee ogummaas dabal-
adheera; ani muuxannoo ogummaatii fi beekumsaa guddaa argadheera.”
[17] Kanaafuu ani ogummaa, maraatummaa fi gowwummaa hubachuufin of
kenne; garuu ani akka wanni kunis bubbee ari’uu ta’e nan baradhe.

[18] Ogummaa guddaa keessa gadda baay’eetu jiraatii;
akkuma beekumsi dabalamuun gaddis dabalama.

2

Gammachuun Faayidaa Hin Qabu

[1] Ani garaa koo keessatti, “Ani waan gaarii barbaaduudhaaf gammachu-
udhaan sin qoraatii mee kottu” jedheen yaade. Garuu wanni kunis
waan faayidaa hin qabne ta’uu isaa nan mirkaneeffadhe. [2] Anis, “Kolfi
gowwummaa dha; gammachuunis maal fayyada?” nan jedhe. [3] Anis
utuma qalbiin koo ogummaadhaan na qajeelchaa jiruu gowwummaa
qabadhee daadhii wayiniitiin of gammachiisu nan yaale. Waan namoonni
bara jireenya isaanii muraasa keessatti samii gaditti hojjetan arguu nan
fedhe.
[4] Ani hojii guddaa nan hojjedhe: Manneen ijaarradhee wayiniis
dhaabadhe. [5] Ani iddoo biqiltuutii fi iddoo bashannanaa qopheeffadhee
mukkeen ija naqatan kanneen gosa hundaa achi keessa nan dhaabadhe.
[6] Bosona mukkeen guddachaa jiranii ittiin obaafachuufis kuusaa bishaanii
nan qopheeffadhe. [7] Ani garboota dhiiraa fi dubartii nan bitadhe;
garboota mana kootti dhalatan biraas nan qabaadhe; nama naan dura
Yerusaalem keessa jiraate kam iyyuu caalaas loonii fi bushaayee hedduu
nan horadhe. [8] Ani meetii fi warqee, qabeenya moototaatii fi kutaawwan
biyyaa walitti nan qabadhe. Ani faarfattoota dhiiraa fi dubartii akkasumas
saajjatoowwan nama gammachiisan hedduu qaban ture. [9] Kanaafuu ani
akka malee guddadhee nama anaan dura Yerusaalem keessa ture kam
iyyuu caale. Waan kana hunda keessatti ogummaan koo anuma wajjin
ture.

[10] Ani waan iji koo hawwe hunda isa hin dhowwine;
garaa koos gammachuu tokko illee hin lagne.
Garaan koo hojii koo hundatti gammade;
kunis dadhabbii koo hundaaf badhaasa ture.
[11] Ta’us ani yeroon waan harki koo hojjete hundaa fi
waanan argachuuf jedhee itti dadhabe hubadhee ilaaletti,
wanni hundi akkuma bubbee ari’uuti malee
faayidaa hin qabu ture;
aduudhaa gaditti bu’aan tokko iyyuu hin turre.

Ogummaa Fi Gowwummaan Faayidaa Hin Qaban

[12] Anis yaada koo gara ogummaa,
maraatummaa fi gowwummaa hubachuutti nan deebifadhe.
Namni mootii iddoo bu’u tokko waan duraan hojjetame caalaa
maal gochuu danda’a?
[13] Ani akkuma ifni dukkana irra wayyu sana,
akka ogummaan gowwummaa irra wayyu nan arge.
[14] Ogeessi mataa isaa keessaa ija qaba;
gowwaan garuu dukkana keessa deema;
ani garuu akka galgalli isaan lamaanii
tokkuma ta’e nan hubadhe.

[15] Ergasii ani akkana jedheen garaa koo keessatti nan yaade;
“Wanni gowwaa quunname, anaanis ni quunnama;
yoos ani ogeessa ta’uudhaan maalan argadha ree?”
Ani garaa koo keessatti,
“Kunis faayidaa hin qabu” nan jedhe.
[16] Ogeessi akkuma gowwaa yeroo dheeraaf hin yaadatamuutii;
bara dhufuuf jiru keessa isaan lachuu ni irraanfatamu.
Ogeessis akkuma gowwaa du’uu qaba!

Hojiin Dadhabuun Faayidaa Hin Qabu

[17] Sababii wanni aduu gaditti hojjetamu na gaddisiiseef ani jireenya
nan jibbe; kun hundinuu bubbee ari’uu dha; faayidaas hin qabu. [18] Ani
sababii nama ana duubaan dhufuuf waan kana dhiisuu qabuuf, waanan
aduudhaa gaditti itti dadhabe hunda nan jibbe. [19] Eenyutu akka inni
ogeessa yookaan gowwaa ta’u beeka? Ta’us inni hojii ani aduudhaa
gaditti yaalii fi ogummaa koo itti dhangalaase hundatti abbaa ta’a. Kunis
faayidaa hin qabu. [20] Kanaafuu garaan koo sababii hojii koo dadhabsiisaa
ani aduudhaa gaditti itti dadhabe hundaatiif abdii kutachuu jalqabe.
[21] Namni tokko hojii isaa ogummaan, beekumsaa fi harka toliisaan hojjetee
ergasii immoo waan qabu hunda nama homaa itti hin dadhabiniif dhiisuu
qabaatii. Wanni kunis faayidaa hin qabu; hammina guddaadhas. [22] Namni
tokko dadhabbii isaatiif yaalii cimaa aduudhaa gaditti godhe sana hundaaf
maal argata? [23] Hojiin isaa bara jireenya isaa hunda rakkinaa fi gadda;
sammuun isaa halkan iyyuu hin boqotu. Kunis waan faayidaa hin qabnee
dha.
[24] Namni nyaatee dhugee hojii isaatti gammaduu caalaa homaa gochuu
hin danda’u. Ani akka wanni kun harka Waaqaatii dhufe nan arge;
[25] Waaqaan malee eenyutu nyaachuu yookaan gammaduu danda’a?
[26] Waaqni nama isa gammachiisuuf ogummaa, beekumsaa fi gammachuu
kenna; nama cubbamaa garuu akka inni namicha Waaqa gammachiisuuf
kennuuf jedhee hojii qabeenya walitti qabuutii fi kuusuu hojjetu godha.
Kunis bubbee ari’uu dha; faayidaas hin qabu.

3

Wanni Hundinuu Yeroo Qaba

[1] Wanni hundinuu yeroo qaba;
hojiin samiidhaa gaditti hojjetamu hundis waqtii qaba:

[2] Dhalachuuf yeroo qaba; du’uufis yeroo qaba;
dhaabuuf yeroo qaba; buqqisuufis yeroo qaba;
[3] ajjeesuuf yeroo qaba; fayyisuufis yeroo qaba;
diiguuf yeroo qaba; ijaaruufis yeroo qaba;
[4] boo’uuf yeroo qaba; kolfuufis yeroo qaba;
gadduuf yeroo qaba; sirbuufis yeroo qaba;
[5] dhagaa bittinneessuuf yeroo qaba; walitti qabuufis yeroo qaba;
hammachuuf yeroo qaba; hammachuu dhiisuufis yeroo qaba;
[6] barbaaduuf yeroo qaba; barbaaduu dhiisuufis yeroo qaba;
kaa’uuf yeroo qaba; gatuufis yeroo qaba;
[7] tarsaasuuf yeroo qaba; hodhuufis yeroo qaba;
cal’isuuf yeroo qaba; dubbachuufis yeroo qaba;

[8] jaallachuun yeroo qaba; jibbuufis yeroo qaba;
loluuf yeroo qaba; nagaafis yeroo qaba.
[9] Hojjetaan tokko dadhabbii isaa irraa bu'aa maalii argata? [10] Ani ba'aa
Waaqni namoota irra kaa'e argeera. [11] Inni waan hunda yeruma isaatti
miidhagsee tolcheera. Akkasumas yaada baraa baraa garaa namootaa
keessa kaa'e. Ta'us isaan waan Waaqni jalqabaa hamma dhumaatti
hojjete beekuu hin danda'an. [12] Ani akka namootaaf bara jireenya isaanii
keessa wanni gammaduu fi waan gaarii hojjechuu caalu tokko iyyuu
hin jirre nan beeka. [13] Tokkoon tokkoon namaa nyaatee dhugee bu'aa
hojii isaa hundatti gammaduun kennaa Waaqaa ti. [14] Ani akka wanni
Waaqni hojjetu hundi bara baraan jiraatu beeka; wanni tokko illee itti
hin dabalamu; wanni tokko iyyuus irraa hin fudhatamu. Waaqni akka
namoonni isa sodaataniif waan kana godha.
[15] Wanni amma jiru kam iyyuu duraanuu tureera;
wanni dhufuuf jirus duraanuu jira ture;
Waaqni waan darbes deebisee fida.
[16] Anis aduudhaa gaditti waan biraa nan arge; kunis:
Iddoo murtiin qajeelaan jiraachuu malu, hamminatu ture;
iddoo qajeelummaan jiraachuu malu immoo jal'inatu ture.
[17] Ani garaa koo keessatti akkana jedheen yaade;
"Waaqni qajeeltotaa fi hamoota, gara murtiitti ni fida;
wanni hundinuu, hojiin hundinuus yeroo ni qabaatii."
[18] Ani amma illee akkana jedhee garaa koo keessatti nan yaade; "Waaqni
akka isaan akkuma bineensotaa ta'uu isaanii arganiif ilmaan namaa qora.
[19] Wanni nama irra ga'u, bineensota irras ni ga'a; lachan isaanii iyyuu
waanuma tokkotu eeggata; akkuma inni tokko du'u, inni kaanis ni du'a.
Hundi isaanii hafuuruma tokko qabu; namni bineensa caalaa faayidaa
argatu tokko illee hin qabu. Wanni hundinuu faayidaa hin qabu. [20] Isaan
hundi idduma tokko dhaqu; hundinuu biyyoo irraa dhufan; hundinuus
biyyootti deebi'u. [21] Akka hafuurri namaa ol ba'ee hafuurri bineensaa
immoo lafa keessa seenu eenyutu beeka?"
[22] Kanaafuu ani sababii wanni sun ixaa isaa ta'eef akka namaaf wanni
hojii isaatti gammaduu caalu tokko iyyuu hin jirre nan arge. Akka inni
waan isa duubaan ta'u arguuf eenyutu isa fiduu danda'a?

4

Cunqursaa, Hojiidhaan Dadhabuu, Michuu Dhabuu

[1] Ani ammas ilaalee cunqursaa aduudhaa gaditti adeemsifamaa jiru
hunda nan arge:
Ani imimmaan cunqurfamtootaa nan arge;
nama isaan jajjabeessu tokko illees hin qaban;
humni gama cunqursitoota isaanii ture;
isaan nama isaan jajjabeessu tokko illee hin qaban.
[2] Anis akka warri du'an,
kanneen kanaan dura du'an,
jiraattota amma lubbuudhaan jiraatan caalan nan labse.
[3] Garuu namni hamma ammaatti hin dhalatin
kan hammina aduudhaa gaditti
hojjetamu hin argin,
lachan isaanii irra wayya.

4 Anis akka dadhabbiin hojii hundii fi milkaa'uun hundi hinaaffaa
namni ollaa isaa wajjin qabu irraa burqu nan arga. Kunis bubbee ari'uu
dha; faayidaas hin qabu.
5 Gowwaan harka isaa maratee taa'a;
foonuma ofii isaas nyaata.
6 Dadhabbii fi bubbee ari'uudhaan
konyee lama argachuu irra
nagaan konyee tokko argachuu wayyaa.
7 Ani amma illee waan faayidaa hin qabne tokko aduudhaa gaditti nan
arge:
8 Nama kophaa isaa jiraatu tokkotu jira;
innis ilma yookaan obboleessa hin qabu ture.
Yeroo hunda hojiitti dadhaba;
ta'us iji isaa qabeenya isaa ilaalee quufe hin jedhu.
Innis, "Ani eenyuuf jedheen dadhaba?
Maaliifan gammachuus of laga?" jedhee gaafate.
Kunis faayidaa hin qabu;
hojii bu'aa hin qabnee dha!

9 Isaan sababii hojii isaaniitiif gatii gaarii waan argataniif
nama tokko irra nama lama wayyaa:
10 Yoo inni tokko kufe,
inni kaan ol isa qaba.
Garuu namni kufee kan ol isa kaasu hin qabne
garaa nama nyaata!
11 Yoo namoonni lama wajjin ciisan itti ho'a;
nama tokko garuu akkamitti kophaa isaa itti ho'uu danda'a?
12 Namni tokko mo'atamuu danda'a;
namoonni lama garuu of irraa deebisuu danda'u.
Funyoon fo'aa sadiin fo'ame dafee hin citu.

Caalanii Argamuun Faayidaa Hin qabu

13 Mootii dulloomaa fi gowwaa si'achi gorsa hin fudhanne irra, dar-
gaggeessa hiyyeessa ogeessa wayyaa. 14 Inni yoo hiyyumaan mootum-
maa sana keessatti dhalate iyyuu mana hidhaatii ba'ee mootii ta'uu
danda'aatii. 15 Ani akka namni aduudhaa gad jiraate hundi dargaggeessa
mootii dhaalu sana duukaa bu'e nan arge. 16 Baay'inni nama fuula
isaanii dura jiruu hamma hin qabu ture. Warri duubaan dhufan garuu
dargaggeessa dhaalu sanatti hin gammanne. Kun hundis bubbee ari'uu
dha; faayidaas hin qabu.

5

Waaqa Sodaadhu

1 Ati yeroo gara mana Waaqaa dhaqxu tarkaanfii kee eeggadhu.
Dhaggeeffachuuf dhi'aachuun aarsaa gowwootaa dhi'eessuu caala; isaan
akka hammina hojjechaa jiran hin beekaniitii.
2 Fuula Waaqaa duratti waan tokko dubbachuuf
afaan keetiin hin jarjarin;
garaan kees hin ariifatin.
Waaqni samii keessa jira;
ati immoo lafa irra jirta;

kanaafuu dubbiin kee haa gabaabbatu.
3 Abjuun baay'ina hojiitiin dhufa; haasaan gowwaas
baay'ina dubbiitiin beekama.

4 Ati yeroo wareega tokko Waaqaaf wareegdutti wareega sana of irraa
baasuuf lafa irra hin harkifatin. Inni gowwootatti hin gammadu; ati
wareega kee of irraa baasi. 5 Wareeganii of irraa baasuu dhiisuu mannaa
wareeguu dhiisuu wayya. 6 Afaan kee cubbuu keessa si hin buusin.
Ergamaa mana qulqullummaatiinis, “Wareegni koo dogoggora ture” hin
jedhin. Waaqni maaliif waan ati jettetti aaree hojii harka keetii balleessa?
7 Abjuun baay'eenii fi dubbiin baay'een faayidaa hin qaban. Kanaafuu
Waaqa sodaadhu.

Badhaadhummaan Faayidaa Hin qabu

8 Ati yoo hiyyeessa aanaa tokko keessatti hacuucamee murtii qajeelaa
fi mirgi dhowwatame argite, waan akkanaa hin dinqisiifatin; qondaalli
tokko qondaala isaa oliitiin ilaalaamaatii; isaaniin olittis qondaaltonni
biraa jiru. 9 Faayidaan lafa irraa argamu kan nama hundaa ti; mootichi
mataan isaa iyyuu qonna lafaa irraa fayyadama.

10 Nama maallaqa jaalatu kam iyyuu maallaqni isa hin ga'u;
nama qabeenya jaalatu illee galiin isaa isa hin quubsu.
Kunis faayidaa hin qabu.

11 Akkuma qabeenyi baay'atuun,
warri nyaatanis ni baay'atu.
Yoos abbootiin qabeenyaa
ijumaan ilaaluu malee faayidaa maalii argatu ree?

12 Xinnaas nyaatu, guddaas nyaatu,
hirribni hojjetaa tokkoo mi'aawaa dha;
baay'inni qabeenyaa garuu
sooressa tokko hirriba dhowwa.

13 Ani aduudhaa gaditti hammina nama gaddisiisu nan arge; kunis:
qabeenya abbuma isaa miidhuuf kuufame,
14 yookaan qabeenya milkii dhabuudhaan badee
yeroo namichi sun ilma dhalchetti
ilma isaatiif homaa hin hafinii dha.
15 Namni qullaadhuma isaa gadameessa haadha isaatii ba'a;
inni akkuma dhufetti deebi'ee deema.
Inni waan itti dadhabe keessaa
waan tokko illee harkatti qabatee hin deemu.

16 Kunis hammina nama gaddisiisuu dha:
Namni akkuma dhufetti deema;
inni waan bubbeedhaaf dadhabuuf
faayidaa maalii argata?
17 Inni bara jireenya isaa hunda yaaddoo,
dhukkubbii fi aarii guddaadhaan dukkana keessatti nyaata.

18 Anis akka namni bara jireenya isaa kan Waaqni isaaf kenne gabaabaa
kana keessa nyaatee dhugee hojii isaa kan aduudhaa gaditti itti dadhabe
sanatti illee gammaduun isaaf gaarii fi barbaachisaa ta'e nan hubadhe;
qoodni isaa kanumaatii. 19 Akkasumas Waaqni nama kamiifuu badhaad-
hummaa fi qabeenya kennee akka inni itti gammadu, akka inni qooda

ofii isaa fudhatee hojii ofii isaatti gammadu isa godhuun isaa, kennaa
Waaqaa ti. 20 Sababii Waaqni garaa isaa gammachuudhaan guuteef inni
bara jireenya isaa baay'ee hin yaadatu.

6

1 Ani aduudhaa gaditti waan hamaa biraa argeera; kunis akka malee
namatti ulfaata: 2 Waaqni akka namni waan garaa isaatti hawwu tokko
iyyuu hin dhabneef qabeenya, badhaadhummaa fi ulfina isaaf kenne;
Waaqni garuu akka inni itti gammadu hin goone; qooda namichaa nama
ormaatu itti gammada. Kun waan faayidaa hin qabnee dha; hammina
nama gaddisiisuudhas.
3 Namni tokko ijoollee dhibba qabaatee waggoota baay'ee jiraachuu
danda'a; inni hamma fedhe jiraatu illee yoo qabeenya isaatti gammaduu
baatee awwaala gaariis argachuu baate, ani, "Isaa mannaa gatata wayyaa"
nan jedha. 4 Inni akkasumaan dhufa; dukkana keessa bada; maqaan
isaas dukkanaan haguugama. 5 Inni yoo aduu arguu baate iyyuu yookaan
yoo homaa beekuu baate iyyuu boqonnaa namichi sun argatu caalaa
boqonnaa qabaata. 6 Inni waggaa kuma yeroo lama jiraatu illee yoo
jireenya gaarii hin jiraatin, namni hundi idduma tokko dhaqa mitii?

7 Dadhabbiin nama hundaa afaanuma isaatiif;
fedhiin isaa garuu yoom iyyuu hin guutu.
8 Ogeessi maaliin gowwaa caala?
Hiyyeessi akka itti fuula namootaa dura jiraatu beekuudhaan
faayidaa maalii argata?
9 Hawwiidhaan jooruu mannaa waan iji argu wayyaa.
Kunis bubbee ari'uu malee faayidaa hin qabu.

10 Waan jiru hundaaf duraanuu maqaan ba'eera;
maalummaan namaas beekamaa dha;
namni tokko iyyuu nama isa caalaa humna qabuun
morkachuu hin danda'u.
11 Dubbiin akkuma baay'atuun faayidaa dhaba;
yoos wanni sun akkamiin nama kam iyyuu fayyada?

12 Bara jireenya namaa kan inni akkuma gaaddisaatti keessa ba'ee darbu
gabaabaa faayidaa hin qabne kana keessa eenyutu waan namaaf gaarii
ta'e beeka? Waan erga inni deemee booddee aduudhaa gaditti ta'us
eenyutu isatti himuu danda'a?

7

Ogummaa

1 Shittoo urgaa'aa irra maqaa gaarii wayya;
guyyaa dhalootaa irra guyyaa du'aa wayya.
2 Mana cidhaa dhaquu mannaa
mana boo'ichaa dhaquu wayya;
galgalli nama hundaa du'umaatii;
namni lubbuun jiraatu waan kana garaatti haa qabatu.
3 Fuulli gaddu waan garaa gammachiisuuf
kolfa irra gadda wayya.
4 Qalbiin ogeessaa mana boo'ichaa jira,
qalbiin gowwaa garuu mana gammachuu jira.

5 Sirba gowwootaa dhaga’uu mannaa
ifannaa ogeessaa dhaggeeffachuu wayya.
6 Kolfi gowwaa akkuma qoraattii
xuwwee jalaa xaaxa’uu ti.
Kunis faayidaa hin qabu.

7 Cunqursaan ogeessa gowwaa godha;
matta’aanis sammuu nama xureessa.

8 Jalqaba waan tokkoo irra dhuma isaa wayya;
of tuuluu irras obsa wayya.
9 Hafuura keetiin aaruuf hin ariifatin;
aariin bobaa gowwootaa keessa jiraatii.

10 Ati, “Barri durii maaliif bara kana caale?” hin jedhin;
waan kana gaafachuun ogummaa miti.

11 Ogummaan akkuma dhaalaa waan gaarii dha;
warra aduu arganiifis bu’aa qaba.
12 Akkuma maallaqni da’oo ta’e sana
ogummaanis da’oo dha;
faayidaan beekumsaa garuu kana:
innis ogummaan warra ishee qabaniif jireenya kennuu ishee ti.
13 Waan Waaqni hojjete mee ilaali:
Waan inni jal’ise
eenyutu qajeelchuu danda’a?
14 Yommuu yeroon gaarii ta’utti gammadi;
yommuu yeroon hammaatu garuu itti yaadi:
Waaqni isa tokko hojjete isa kaanis hojjeteera.
Kanaafuu namni egeree isaa beekuu hin danda’u.
15 Ani jireenya koo kan faayidaa hin qabne kana keessatti waan kana
lachuu argeera; kunis:
Qajeelaan qajeelummaa isaatiin baduu isaatii fi
hamaan immoo hammina isaatiin bara dheeraa jiraachuu isaa ti.
16 Ati akka malee qajeelaa hin ta’in;
yookaan akka malee ogeessa hin ta’in;
maaliif of galaafatta?
17 Ati akka malee hamaa hin ta’in;
gowwaas hin ta’in;
maaliif utuu yeroon kee hin ga’in duuta?
18 Utuu isa kaan gad hin dhiisin
waan tokko qabaachuun gaarii dha.
Namni Waaqa sodaatu waan hundaan ni milkaa’a.

19 Ogummaan, bulchitoota magaalaa tokko keessa jiran kudhan caalaa
nama ogeessa tokko humna qabeessa gooti.

20 Namni qajeelaan waan qajeelaa malee
cubbuu tokko illee hin hojjenne lafa irra hin jiru.

21 Waan namni jedhu hunda hin dhaggeeffatin;

yoo kana goote utuu hojjetaan kee si abaaruu dhageessaa;
22 ati mataan kee iyyuu yeroo baay'ee
namoota kaan akka abaarte garaan kee beekaatii.
23 Ani waan kana hunda ogummaadhaanan qoradhee,
"Ani ogeessan ta'a" nan jedhe.
Wanni kun garuu narraa fagoo ture.
24 Wanti jiru hundi fagoo dha; gad fagoo dha;
eenyutu qoratee bira ga'uu danda'a?
25 Kanaafuu ani gara ogummaa fi
maalummaa wantootaa hubachuutti, sakatta'uutti, qorachuutti
akkasumas hammina gowwummaatii fi
maraatummaa gowwummaa hubachuutti qalbii koo nan deebifadhe.

26 Ani waan du'a caalaa hadhaa'uu nan arge; kunis:
dubartii kiyyoo taate,
kan yaadni ishee kiyyoo,
harki ishee immoo foncaa ta'ee dha.
Namni Waaqa gammachiisu ishee jalaa ni ba'a;
cubbamaan garuu isheedhaan qabama.
27 Lallabaan akkana jedha; "Kunoo wanni ani qoradhee bira ga'e kanaa
dha:
"Mala isaa beekuuf waan tokko fuudhanii waan kaanitti dabaluu dha;
28 ani ammas nan sakatta'e;
garuu hin arganne.
Ani kuma keessaa dhiira qajeelaa tokko nan argadhe;
hunduma isaanii keessaa garuu dubartii qajeeltuu tokko iyyuu hin arganne.
29 Kunoo ani waan kana qofa nan argadhe:
Waaqni qajeeltota godhee ilmaan namaa uume;
namoonni garuu mala baay'ee barbaacha deeman."

8

1 Kan akka nama ogeessaa eenyu?
Eenyutu hiikkaa waan tokkoo beeka?
Ogummaan fuula namaa ibsa;
nyaara guurames ni hiika.

Mootiif Ajajami

2 Ati sababii fuula Waaqaa duratti kakuu galteef ajaja mootii eegi.
3 Fuula mootii duraa deemuuf hin jarjarin. Waan hamaa keessatti hin
hirmaatin; inni waan fedhe kam iyyuu ni godhaatii. 4 Sababii dubbiin
mootii waan hundaa ol ta'eef eenyutu, "Ati maal hojjechaa jirta?" isaan
jechuu danda'a?
5 Namni ajaja mootii eegu kam iyyuu hin miidhamu;
qalbiin ogeessaa immoo yeroo fi haala mijaa'aa beeka.
6 Rakkinni namaa akka malee isatti ulfaatu iyyuu
wanni hundi yeroo fi haala mijaa'aa qabaatii.

7 Sababii namni tokko iyyuu waan eger ta'u hin beekneef,
eenyutu waan dhufuuf jiru isatti himuu danda'a?
8 Namni tokko iyyuu hafuura isaa of keessatti dhowwuu hin danda'u;

kanaafuu eenyu iyyuu guyyaa du'a isaa irratti humna hin qabu.
Akkuma namni tokko yeroo waraanaatti duula keessaa hin ari'amne sana,
hamminnis warra isa hojjetu gad hin dhiisu.

9 Anis qalbii koo gara waan aduudhaa gaditti hojjetamu hundaatti
deebifadhee waan kana hunda nan arge. Yeroon namni tokko warra kaan
humnaan nan bulcha jedhee ofuma miidhu jira. 10 Ergasiis ani hamoota
iddoo qulqulluu seenanii ba'aa turan sana akka isaan awwaalaman nan
arge; isaanis magaalaa itti waan akkasii hojjetan keessatti ni jajamu ture.
Kunis faayidaa hin qabu.

11 Sababii yakka hojjetame tokkootiif adabbiin dafee hin kennamneef,
garaan namootaa mala hammina hojjechuutiin guutama. 12 Cubbamaan
tokko yeroo dhibba yakka hojjetee bara dheeraa jiraatu iyyuu, ani akka
namoonni Waaqa sodaatan kanneen sodaadhaan fuula isaa dura jiraatan
nagaa qabaatan nan beeka. 13 Ta'us hamoonni sababii Waaqa hin
sodaanneef nagaa hin qabaatan; barri jireenya isaaniis akka gaaddidduu
hin dheeratu.

14 Waan faayidaa hin qabne kan lafa irratti ta'u tokkotu jira; kunis
qajeeltota waan hamootaaf malu argatanii fi hamoota waan qajeeltotaaf
malu argatanii dha. Ani wanni kun faayidaa hin qabu nan jedha.
15 Kanaafuu namaaf wanni aduudhaa gaditti nyaachuu, dhuguu fi gam-
maduu caalu tokko iyyuu sababii hin jirreef ani akka namni jireenyatti
gammadu nan gorsa. Akkasiin bara jireenya isaa kan Waaqni aduudhaa
gaditti kenneef hunda keessatti hojii isaa irratti gammachuun isa duukaa
bu'a.

16 Ani yommuun qalbii koo gara ogummaa beekuu fi hojii namni utuu iji
isaa halkanii fi guyyaa hirriba hin argatin hojjetu ilaaluutti deebifadhetti,
17 waan Waaqni hojjete hunda nan arge. Namni tokko iyyuu waan
aduudhaa gaditti ta'aa jiru hubachuu hin danda'u. Namni waan kana
bira ga'uuf tattaaffatu iyyuu hiikkaa isaa argachuu hin danda'u. Ogeessi
waan beeku yoo of se'e illee inni dhugumaan hubachuu hin danda'u.

9

Galgalli Nama Hundaa Tokkuma

1 Kanaafuu ani waan kana hunda garaatti qabadhee akka qajeelaan,
ogeessii fi hojiiwwan isaanii harka Waaqaa keessa jiran nan hubadhe;
garuu namni tokko iyyuu akka jaalalli yookaan jibbi isa eeggatu hin
beeku. 2 Nama qajeelaa fi jal'aa, nama gaarii fi hamaa, nama qulqulluu fi
xuraa'aa, warra aarsaa dhi'eessanii fi warra hin dhi'eessine hunda galgalli
isaanii tokkuma.

Waanuma nama gaarii irra ga'utu,
cubbammaa irras ga'a;
waanuma warra kakuu seenan irra ga'utu,
warri kakuu seenuu sodaatan irra ga'a.

3 Hamminni waan aduudhaa gaditti ta'u hunda keessa jiru kanaa
dha: Galgalli nama hundaa tokkoo dha. Kana malees garaan namootaa
hamminaan guutameera; bara jireenya isaanii keessas maraatummaatu
garaa isaanii keessa jira; ergasii isaan warra du'anitti dabalamu. 4 Namni
warra lubbuun jiran hundatti dabalamu kam iyyuu abdii qaba. Leenca
du'ee mannaa saree lubbuun jirtu wayyaatii!

5 Warri lubbuun jiran akka du'an ni beekuutii;
warri du'an garuu homaa hin beekan;

isaan si'achi gatii hin qaban;
yaadannoon isaanii iyyuu ni irraanfatama.
6 Jaalalli isaanii, jibbi isaaniitii fi
hinaaffaan isaanii erga badee tureera;
isaan waan aduudhaa gaditti ta'u kam iyyuu keessatti
lammata qooda hin qabaatan.
7 Sababii Waaqni waan ati hojjettetti gammadeef dhaqiitii nyaata kee
gammachuudhaan nyaadhu; daadhii wayinii keetiis garaa gammadduun
dhugi. 8 Yeroo hunda uffata adii uffadhu; zayitiinis mataa kee irraa
hin dhabamin. 9 Bara jireenyaa kan faayidaa hin qabne, kan Waaqni
aduudhaa gaditti siif kenne kana hunda bara kee kan faayidaa hin qabne
hunda keessatti haadha manaa kee kan jaallattu wajjin gammachuudhaan
jiraadhu. Jireenyaa fi hojii ati aduudhaa gaditti itti dadhabde sanaaf
qoodni kee kanumaatii. 10 Waan harki kee hojjechuu danda'u hunda
humna kee guutuudhaan hojjedhu; awwaala ati itti deemuuf jirtu keessa
hojiin yookaan yaadni yookaan beekumsi yookaan ogummaan hin jiruutii.
11 Ani aduudhaa gaditti waan biraa argeera:
Fiigichi warra saffisaniif
yookaan lolli irree jabeeyyiif miti;
yookaan nyaanni ogeeyyiif
yookaan qabeenyi hubattootaaf
yookaan fudhatama argachuun beektotaaf miti;
yeroo fi carraan hunda isaanii argata.
12 Namni tokko iyyuu yeroon isaa yoom akka ta'e hin beeku:
Akkuma qurxummiin kiyyoo hamaadhaan qabamu,
yookaan akkuma simbirri kiyyoodhaan qabamtu sana
namoonnis bara hamaa
akkuma tasaa isaanitti dhufuun qabamu.

Gowwummaa Irra Ogummaa Wayya

13 Ani amma illee fakkeenya ogummaa kan akka malee na dinqisiise
kana aduudhaa gaditti nan arge: 14 Magaalaa xinnoo namoonni muraasni
keessa jiraatan tokkotu ture. Mootiin jabaan tokkos isheetti ba'ee marse;
koobii biyyoo guddaa naannessee itti ijaare. 15 Yeroo sanatti hiyyeessa
ogeessa tokkotu magaalaa sana keessa jiraachaa ture; innis ogummaa
isaatiin magaalattii baraare. Namni tokko iyyuu garuu hiyyeessa sana
hin yaadanne. 16 Kanaafuu ani, "Jabina irra ogummaa wayya" nan jedhe.
Ogummaan hiyyeessa sanaa garuu ni tuffatame; dubbiin isaas fudhatama
hin arganne.
17 Iyya bulchaa gowwootaa irra
hasaasa ogeessaatu dhaga'ama.
18 Meeshaalee waraanaa irra ogummaa wayya;
cubbamaan tokko garuu waan gaarii hedduu balleessa.

10

1 Akkuma tisiisni duute tokko shittoo ajeessitu sana
gowwummaan xinnoon ogummaa fi ulfina balleessa.
2 Yaadni ogeessaa karaa mirgaa,
yaadni gowwaa immoo karaa bitaa jira.
3 Gowwaan yoo karaa deemu illee qalbii hin qabu;

akka gowwaa ta’es nama hundatti argisiisa.
4 Yoo dheekkamsi bulchaa tokkoo sitti hammaate,
ati iddoo kee gad hin dhiisin;
tasgabbaa’uun dogoggora guddaa hambisuu danda’aatii.

5 Hamminni ani aduudhaa gaditti arge tokko jira;
kunis dogoggora bulchaan tokko uumuu dha.
6 Utuma badhaadhonni iddoo gad aanu qabatanii jiranuu,
gowwoonni iddoo ulfinaa qabatu.
7 Ani utuma ilmaan moototaa akka garbootaa miillaan deemanii
garboonni immoo fardaan utuu deemanii nan arge.

8 Namni boolla qotu kam iyyuu ofuma isaatii keessa bu’a;
nama dallaa cabsee keessaan ba’u kam iyyuu bofatu idda.
9 Namni dhagaa baasu kam iyyuu dhagaa sanaan miidhamuu danda’a;
namni jirma baqaqsu hundinuus jirmuma sanaan miidhama.

10 Qottoon doomee
afaan isaa yoo hin qaramin,
humna guddaa barbaachisa;
ogummaan garuu milkaa’inna fida.

11 Bofti tokko utuu hin raateffamin yoo nama idde,
namichi bofa raatessu sun homaa hin argatu.

12 Dubbiin afaan ogeessaatii ba’u ulfina qaba;
namni gowwaan immoo hidhii ofii isaatiin bada.
13 Dubbiin isaa jalqabatti gowwummaa dha;
dhuma irratti garuu maraatummaa hamaa dha;
14 namni gowwaan dubbii baay’isa.

Namni tokko iyyuu waan dhufuuf jiru hin beeku;
eenyutu waan isa duubaan ta’u isatti himuu danda’a?

15 Dadhabbiin gowwaa isuma butuchiti;
inni karaa gara magaalaatti geessu hin beeku.

16 Yaa biyya mootiin kee mucaa turee,
kan ilmaan moototaa kee ganamaan nyaatanii dhugan siif wayyoo.
17 Yaa biyya mootiin kee sanyii beekamaa irraa dhalate,
kan ilmaan moototaa utuu machaa’uuf hin ta’in,
jabina argachuuf jedhanii yeroo malutti nyaatanii dhugan,
ati eebbifamtuu dha.

18 Dhibaa’ummaan, mana duuffisa;
harki hin hojjennes mana dhimmisiisa.

19 Cidhi kolfaaf qopheeffama;
daadhiin wayiniis jireenya gammachiisa;
maallaqni immoo deebii waan hundaa ti.

[20] Sababii simbirri samii dubbii kee geessituuf,
yookaan simbirri barrisaa jirtu dhaqxee waan ati jettu himtuuf,
ati yaada kee keessatti mootii hin arrabsin;
yookaan kutaa hirribaa keessatti sooressa hin abaarin.

11

Buddeena Bishaan Irraa

[1] Buddeena kee bishaan gubbaa buusi;
guyyaa baay'ee booddee deebiftee argattaatii.
[2] Qabeenya kee iddoo torbatti yookaan saddeetitti qoodi;
balaa biyyatti dhufuuf jiru hin beektuutii.

[3] Duumessi yoo bishaaniin guutame,
bokkaa lafatti gad dhangalaasa.
Mukni tokko yoo kibbatti yookaan kaabatti jige,
idduma itti kufe sana ciisa.
[4] Namni qilleensa eeggatu tokko hin facaafatu;
kan duumessa ilaallatus hin haammatu.

[5] Ati akkuma daandii bubbee,
yookaan akka itti namni gadameessa haadhaa keessatti uumamu
hin beekne sana,
hojii Waaqaa, Uumaa waan hundaa sana illee
beekuu hin dandeessu.

[6] Inni kun yookaan inni sun,
yookaan lachanuu wal qixxee tolu;
inni kam akka tolu hin beektuutii;
ati sanyii kee ganamaan facaafadhu;
galgalas harki kee hojii malee hin taa'in.

Dargaggummaatti Uumaa kee Yaadadhu

[7] Ifni mi'aawaa dha;
aduu arguunis ija gammachiisa.
[8] Namni yoo hammam waggoota baay'ee jiraate illee,
inni hunduma isaatti gammadaa haa jiraatu.
Garuu inni guyyoota dukkanaa haa yaadatu;
isaan ni baay'atuutii.
Wanni dhufuuf jiru hundinuu faayidaa hin qabu.

[9] Yaa dargaggeessa, hamma dargaggummaa keessa jirtutti gammadi;
bara dargaggummaa keetii keessas garaan kee si haa gammachiisu.
Yaada garaa keetii, waanuma iji kee argu duukaa bu'i;
garuu akka Waaqni waan kana hundaaf
gara murtiitti si fidu beekkadhu.
[10] Kanaafuu garaa kee keessaa yaaddoo balleessi;
sababii dargaggummaa fi jabinni faayidaa hin qabneef
dhagna kee keessaa hammina baasii gati.

12

[1] Utuu guyyaan rakkinaa hin dhufin,

utuu barri ati itti, “Ani itti hin gammadu” jettu hin ga’in,
bara dargaggummaa keetii keessa Uumaa kee yaadadhu;
2 utuu aduu fi ifni,
ji’ii fi urjiin hin dukkanaa’in,
utuu duumessi bokkaatti aanee hin deebi’in,
3 yeroo itti eegdonni manaa hollatanii
namoonni jajjaboon immoo gugguufanitti,
yeroo itti warri midhaan daakan sababii muraasa ta’aniif
hojii dhiisanii,
kanneen foddaa keessaan ilaalan arguu dadhabanitti,
4 yeroo itti balballi daandii guddaatti geessu cufamee
sagaleen dhagaa daakuu immoo gad bu’aa deemutti,
yeroo itti namni waca simbirrootiin dammaqee
sirbi ishee hundi garuu gad bu’aa deemutti,
5 yeroo itti namni lafa ol dheeraa fi
balaa daandii irraa sodaatu,
yeroo itti mukni lawuzii daraaru,
yeroo itti korophisni tiratuu fi
hawwiin nama keessaa badutti Uumaa kee yaadadhu.
Ergasii namni mana isaa bara baraatti gala;
warri boo’anis daandii irra deddeebi’u.

6 Utuu funyoon meetii hin citin,
yookaan utuu waciitiin warqee hin cabin isa yaadadhu;
utuu okkoteen burqaa biratti hin caccabin,
yookaan utuu geengoon ittiin bishaan warraaban
boolla bishaanii biratti hin cabin,
7 utuu biyyoon lafa turetti hin deebi’in,
utuu hafuurris Waaqa isa kennetti hin deebi’in isa yaadadhu.

8 Lallabaanis, “Wanni hundi faayidaa hin qabu!
Faayidaa hin qabu! Wanni hundi faayidaa hin qabu!” jedha.

Xumura Dubbii

9 Lallabaan sun ogeessa qofa utuu hin ta’in beekumsas namaaf ni
qooda ture. Inni itti yaadee, qoratee fakkeenya baay’ee tartiibaan
kaa’eera. 10 Lallabaan kun jecha sirrii argachuuf jedhee qorate; wanni
inni barreesses qajeelaa fi dhugaa dha.

11 Dubbiin ogeessaa akkuma meeshaa ittiin loon oofanii ti; jechi isaa kan
walitti qabames akkuma mismaara jabeeffamee rukutamee ti; kanas tiksee
tokkotu kenne. 12 Yaa ilma ko, waan kana irraa hafe hunda of eeggadhu.

Kitaaba hedduu barreessuun hojii dhuma hin qabnee dha; qu’annaan baay’eenis nama dadhabsiisa.

13 Amma wanni hundinuu dhaga’ameera;
dhumni dubbii kunoo ti;
Waaqa sodaadhuutii seera isaa eegi;
wanni namni hojjechuu malu guddaan isa kanaatii.
14 Waaqni hojii hunda,
waan dhokfame hundas
gaarii yookaan hamaa taanaan murtiitti dhi’eessaatii.

Weedduu
Weeddotaa

1 Weedduu Weeddotaa Solomoon.

Ishee

2 Inni dhungoo afaan isaatiin na haa dhungatu;
jaalalli kee daadhii wayinii caalaatii.
3 Urgaan shittoo keetii namatti tola;
maqaan kee akkuma shittoo dhangalaafamee ti.
Kanaafuu dubarran si jaallatu!
4 Na fudhadhuu deemi; si duukaa fiignaa!
Mootichi diinqa isaatti ol na galfate.

Michoota

Nu sitti gammannee ililchina;
jaalala kees daadhii wayinii caalaa jajanna.

Ishee

Si jaallachuun isaanii akkam sirrii dha!

5 Intallan Yerusaalem,
ani akkuma dunkaana Qeedaar,
akkuma golgaa dunkaana Solomoonis gurraattii dha;
garuu bareedduu dha.
6 Sababii ani gurraattii ta'eef, ija babaaftee na hin ilaalin;
aduutu na gurraachesseetii.
Ilmaan haadha koo natti aaranii
akka ani iddoo dhaabaa wayinii eegu na taasisan;
ani garuu iddoo dhaabaa wayinii koo hin eegganne.
7 Yaa isa ani si jaalladhu,
iddoo bushaayee kee tikfattuu fi
iddoo itti guyyaa saafaa hoolota kee boqochiifattu natti himi.
Ani maaliifan akka dubartii fuula ishee haguugattee
bushaayee michoota keetii bira asii fi achi joortu tokkoo ta'a?

Michoota

8 Yaa dubartii dubartoota hunda caalaa bareeddu,
ati yoo beekuu baatte hoolota duukaa bu'i;
ilmoolee re'oota keetiis
dunkaana tiksootaa bira tikfadhu.

Isa

9 Yaa jaalallee ko, ani akka farda dhalaa
fardeen gaarii Fara'oon harkisan keessaa tokkootti sin ilaala.
10 Maddiin kee amartii gurraatiin,
mormii kees dirata warqeetiin miidhagfameera.
11 Nu warqee gurraa
meetiidhaan wal make siif tolchina.

Ishee

12 Utuma mootichi maaddiitti dhi'aatee jiruu
shittoon koo urgaa isaa kenne.
13 Michuun koo anaaf korojoo qumbii ti;
inni guntuta koo gidduu boqota.
14 Michuun koo anaaf hurbuu daraaraa heennaa

kan iddoo dhaabaa wayinii Een Gaadiitii dhufee dha.
Isa
15 Yaa jaalallee ko, ati akkam bareedda!
Dinqii akkam bareedda!
Iji kee gugee fakkaata.
Ishee
16 Yaa michuu ko, ati akkam miidhagda!
Dinqii akkam namatti tolta!
Margi lalisaan siree keenya.
Isa
17 Dareersumaan mana keenyaa birbirsa;
dagaleen isaa immoo gaattiraa dha.

2

Ishee
1 Ani daraaraa Shaaroon;
daraaraa sulula keessaa ti.
Isa
2 Jaalalleen koo dubarran kaan gidduu ti
akkuma daraaraa qoraattii keessaa ti.
Isa
3 Michuun koo dargaggoota gidduutti
akkuma muka hudhaa kan mukkeen bosonaa keessa jiruu ti.
Ani gaaddisa isaa jala taa'uu nan jaalladha;
iji isaas natti mi'aawa.
4 Inni galma cidhaatti na geesse;
akeekni inni naaf qabu jaalala.
5 Sababii ani jaalalaan gaggabeef
isin bixxillee wayiniitiin na jajjabeessaa;
muka hudhaatiinis na haaromsaa.
6 Harki isaa bitaa mataa koo jala jira;
harki isaa mirgaa immoo na hammata.
7 Yaa intallan Yerusaalem,
ani kuruphee fi borofaan isin kakachiisa;
hamma isheen ofumaan feetee kaatutti
jaalala hin tuttuqinaa yookaan hin dadammaqsinaa.

8 Sagaleen michuu kootii, tulluuwwan irra utaalee
gaarran irras qaari'ee dhufaa jira.
9 Michuun koo akkuma kuruphee yookaan korma gadamsaa ti.
Kunoo inni dallaa keenya duuba dhaabatee
foddaa keessaan ilaalaa
qaawwa keessaanis mimil'achaa jira.
10 Michuun koo dubbatee akkana naan jedhe;
"Yaa miidhagduu koo ka'i!
Bareedduu koo kottuu na wajjin deemi.
11 Kunoo! Ganni darbeera;
bokkaanis caamee sokkeera.
12 Daraaraan lafa irratti mul'ateera;
waqtiin sirbaa ga'eera;
wacni gugees
biyya keenya keessatti dhaga'amaa jira.
13 Mukni harbuu ija jalqabaa baasuu jalqabeera;

wayiniin daraares urgaa kenneera.
Yaa miidhagduu ko, ka'ii kottu;
yaa bareedduu koo na wajjin deemi."
Isa
14 Gugee koo kan holqa dhagaa keessaa,
kan iddoo dhoksaa tulluu cinaa keessaa,
mee fuula kee na argisiisi;
mee sagalee kee na dhageessisi;
sagaleen kee mi'aawaadhaatii;
fuulli kees namatti tola.
15 Mee waangoo,
waangoodhuma xixinnoo ishee
kanneen iddoo dhaabaa wayinii balleessitu nuuf qabaa;
iddoon dhaabaa wayinii keenyaa daraaraa jiraatii.
Ishee
16 Michuun koo kanuma koo ti; anis kan isaa ti;
inni daraaraa keessa dheechifata.
17 Yaa michuu ko,
hamma bari'ee gaaddisni baddutti deebi'i;
akkuma kuruphee yookaan akkuma korma gadamsaa
kan tulluuwwan irra jiruus ta'i.

3

1 Ani halkan guutuu siree koo irra ciisee
nama garaan koo jaallatu sana nan barbaade;
ani isa nan barbaade; garuu isa hin arganne.
2 Ani amma ka'een magaalaa keessa,
daandiiwwanii fi oobdiiwwan irra nan deema;
nama garaan koo jaallatu sana nan barbaada.
Kanaafuu ani isa nan barbaade;
garuu isa hin arganne.
3 Eegdonni utuu magaalaa keessa naanna'anuu na argan;
anis, "Michuu koo argitanii?"
jedheen isaan gaafadhe.
4 Ani akkuman xinnoo isaan bira darbeen,
nama lubbuun koo jaallattu sana nan argadhe.
Anis isa nan qabadhe; hamman mana haadha kootti,
diinqa haadha koo ishee garaatti na baatte sanaatti
ol galchutti gad isa hin dhiisne.
5 Yaa intallan Yerusaalem,
ani kuruphee fi borofaan isin kakachiisa;
hamma isheen ofumaan feetee kaatutti,
jaalala hin tuttuqinaa yookaan hin dadammaqsinaa.

6 Isheen qumbii fi ixaana
urgooftuu daldaltootaa hunda irraa hojjetameen urgeeffamtee
akkuma utubaa aaraa
gammoojjii keessaa ol baatu kun eenyu?
7 Kunoo! Siree Solomoon kan loltoota jaatama
warra Israa'el keessaa bebeekamoo ta'aniin marfamteerti.
8 Hundi isaanii goraadee hidhatu;
hundinuu muuxannoo waraanaa qabu;

tokkoon tokkoon isaanii goraadee isaanii
luqqeettuutti hidhatanii lola halkaniitiif qophaa'an.
9 Solomoon mootichi ofii isaatii gaarii tolfate;
innis muka Libaanoon irraa tolfate.
10 Inni utubaa isaa meetiidhaan hojjete;
jala isaa garuu warqeedhaan hojjete.
Teessoon isaa kirrii diimaa dhiilgeedhaan hojjetame;
keessi isaas jaalala intallan Yerusaalemiitiin bareechamee hojjetame.
11 Yaa intallan Xiyoon gad ba'aatii Solomoon Mooticha ilaalaa;
inni gonfoo haati isaa gaafa fuudha isaa,
guyyaa garaan isaa gammadetti,
mataa isaa irra keesseef sana kaa'ateera.

4

Isa

1 Yaa bareedduu ko, ati akkam miidhagda!
Dinqii ati akkam bareedda!
Iji kee haguuggii kee duubaan gugee fakkaata.
Rifeensi mataa keetii akkuma karra re'ootaa
kan gaara Gili'aad irraa gad bu'uu ti.
2 Ilkaan kee akkuma karra hoolotaa kan rifeensi irraa haadamee
dhiqamee ol dhufaa jiruu ti.
Tokkoon tokkoon isaanii lakkuu qabu;
isaan keessa maseenni tokko iyyuu hin jiru.
3 Hidhiin kee akkuma kirrii bildiimaa ti;
haasaan kee namatti tola.
Maddiin kee lamaan haguuggii kee keessatti
roomaanii tokkicha iddoo lamatti qoodame fakkaata.
4 Mormi kee gamoo Daawit
kan mi'a lolaa itti kuusuuf ijaarame sana fakkaata;
isa irratti gaachana kumatu rarraafama;
hundinuu gaachana loltootaa ti.
5 Guntunni kee lamaan akkuma ilmoolee kuruphee
kanneen lakkuu dhalatanii daraaraa keessa dheedanii ti.
6 Hamma bari'ee gaaddisni baduutti,
ani gara tulluu qumbiitii fi gara gaara ixaanaa nan dhaqa.
7 Yaa jaalallee ko, ati guutumaan guutuutti bareedduu dha;
ati mudaa tokko illee hin qabdu.

8 Yaa misirrittii ko, Libaanoonii na wajjin kottu;
Libaanoonii na wajjin kottu.
Fiixee Amaanaa irraa,
fiixee Seniir, fiixee Hermoon irraa gad bu'i;
holqa leencaa keessaa,
tulluu oolmaa qeerransaa irraas gad bu'i.
9 Yaa obboleettii ko, yaa misirrittii ko, ati qalbii koo hatteerta;
ati mil'uu ija keetii tokkoon,
faaya morma keetii tokkoon qalbii koo hatteerta.
10 Yaa obboleettii ko, yaa misirrittii ko,
jaalalli kee akkam nama gammachiisa!
Jaalalli kee daadhii wayinii caalaa, urgaan shittoo keetiis
urgooftuu kam iyyuu caalaa akkam namatti tola!

11 Yaa misirrittii ko,
hidhiin kee akkuma dhaaba dammaa nadhii coccobsa;
aannanii fi dammi arraba kee jala jira.
Urgaan uffata keetii
akkuma urgaa Libaanoon.
12 Yaa obboleettii ko, yaa misirrittii ko,
ati akkuma iddoo biqiltuu cufamee ti;
ati burqaa dallaan itti ijaaramee fi madda chaappaan cufamee dha.
13 Biqiltuun kee iddoo roomaanii
kan ija filatamaa heennaa fi naardoos qabuu dha;
14 akkasumas naardoosii fi marga urgaa'u,
qundhii fi qarafaa, muka ixaanaa gosa garaa garaa,
qumbii, argeessaa fi urgooftuu akka malee gaarii hunda qaba.
15 Ati burqaa biqiltuu keessaa ti;
bishaan boollaa yaa'u
kan Libaanoon irraa gad dhangala'uu dha.

Ishee

16 Yaa bubbee kaabaa dammaqi;
bubbeen kibbaas kottu!
Akka urgaan isaa naannoo hunda waliin ga'uuf
biqiltuu koo irratti bubbisi.
Michuun koo dhufee, biqiltuu seenee
ija filatamaa haa nyaatu.

5

Isa

1 Yaa obboleettii ko, misirrittii ko,
ani dhufee biqiltuu koo seeneera;
ani qumbii koo urgooftuu koo wajjin walitti qabadheera.
Ani dhaaba damma koo nadhii isaa wajjin nyaadheera;
daadhii wayinii koos aannan koo wajjin dhugeera.

Michoota

Yaa michoota, nyaadhaa dhugaa;
jaalalas dhugaa quufaa.

Ishee

2 Ani rafeera; garaan koo garuu dammaqeera.
Mee dhaggeeffadhaa! Michuun koo balbala rurrukutaa jiraatii;
inni akkana jedha; "Yaa obboleettii ko, miidhagduu ko,
gugee koo kan mudaa hin qabne, balbala naaf bani.
Mataan koo fixeensaan,
rifeensi koos jiidha halkaniitiin tortoreera."
3 Ani uffata koo of irraa baaseera;
akkamittan deebisee uffadha ree?
Miilla koo dhiqadheera;
akkamittan deebisee xureessa ree?
4 Michuun koo qaawwa balbalaatiin harka galche;
lapheen koo isaaf ni dha'ate.
5 Ani michuu kootiif balbala banuuf nan ka'e;
qabannoo balbalaa irrattis harka koo irraa qumbiin,
quba koo irraa immoo qumbiin dhangala'aan coccobe.
6 Ani michuu kootiif balbala nan bane;
michuun koo garuu achi hin jiru; inni deemeera.

Deemuu isaattis garaan koo ni rifate.
Ani isa nan barbaade; garuu hin arganne.
Ani isa nan waame; inni garuu hin owwaanne.
7 Eegdonni utuu magaalaa keessa naanna'anuu na argan.
Isaanis na reebanii na madeessan;
warri dallaa eegan sunis wayyaa koo narraa baafatan!
8 Yaa intallan Yerusaalem,
isin michuun koo yoo argitan
jaalalaan dhukkubsachuu koo akka
isatti naaf himtan isinan kakachiisa.
Michoota
9 Yaa ishee dubartoota hunda caalaa bareeddu,
michuun kee maaliin warra kaan caala?
Ati kan akkas nu kakachiiftu,
michuun kee maaliin warra kaan caala?
Ishee
10 Michuun koo diimaa cululuqaa dha;
inni namoota kuma kudhan keessaa ni mul'ata.
11 Mataan isaa warqee akka malee qulqulluu dha;
rifeensi mataa isaa jigaa dha;
akkuma arraagessaas gurraacha.
12 Iji isaa akkuma gugee burqaa bishaanii biraa
kan aannaniin dhiqamee akka faayaatti kaa'atamuu dha.
13 Maddiin isaa akkuma madabii biqiltuu urgooftuu kan shittoo baasuu ti.
Hidhiin isaa akkuma daraaraa qumbiin irraa coccobuu ti.
14 Harki isaa ulee warqee
kan biiraleedhaan faayeffamee dha.
Dhagni isaa akkuma ilka arbaa
kan sanpeeriin miidhagfamee dha.
15 Miilli isaa utubaa dhagaa adii
kan baattuu warqee qulqulluu irraa hojjetame irra dhaabamee dha.
Bifti isaa akkuma Libaanoon,
akkuma birbirsaa Libaanoon filatamaa dha.
16 Dubbiin isaa waan hunda caalaa mi'aawaa dha;
inni guutumaan guutuutti namatti tola.
Yaa intallan Yerusaalem,
kun michuu koo ti; kun michuu koo ti.

6

Michoota
1 Yaa ishee dubartoota hunda caalaa bareeddu,
michuun kee eessa dhaqe?
Akka nu si wajjin barbaannuuf
michuun kee garamitti gore?
Ishee
2 Michuun koo iddoo biqiltuu keessa
hoolota isaa tikfachuu fi
daraaraa walitti qabachuuf jedhee gara iddoo biqiltuu,
lafa madabiin biqiltuu urgooftuuwwanii jirutti gad bu'eera.
3 Ani kan michuu koo ti; michuun koos kanuma koo ti;
inni daraaraa keessa dheechifata.
Isa

4 Yaa jaalallee ko, ati akkuma Tiirzaa bareedduu dha;
akkuma Yerusaalem namatti tolta;
akkuma loltoota faajjii baataniis ulfina qabda.
5 Ija kee narraa buqqisi;
inni na jeeqeeraatii.
Rifeensi mataa keetii akkuma karra re'oota
Gili'aad irraa gad bu'anii ti.
6 Ilkaan kee akkuma karra hoolotaa
kan dhiqamee ol dhufaa jiruu ti.
Tokkoon tokkoon isaanii lakkuu qabu;
isaan keessa maseenni tokko iyyuu hin jiru.
7 Maddiin kee lamaan haguuggii kee keessatti
roomaanii tokkicha iddoo lamatti qoodame fakkaata.
8 Mootittiiwwan jaatamni,
saajjatoon saddeettamnii fi
dubarran lakkoobsa hin qabne qulqulluun
jiraachuu danda'u;
9 gugeen koo kan mudaa tokko iyyuu hin qabne sun kan addaa ti;
isheen haadha isheetiif intala tokkittii dha;
haadha ishee deesseefis filatamtuu dha.
Dubarran ishee arganii ishee eebbisan;
mootittiiwwanii fi saajjatoowwanis ishee jajan.

Michoota

10 Kan akka boruu baqaquutti mul'attu,
kan akka ji'aa bareeddu, kan akka biiftuu iftu,
kan akka urjiiwwan tooraan yaa'anii ulfina qabdu kun eenyu?

Isa

11 Anis daraaraa sulula keessatti dhi'oo biqile arguuf,
akka wayiniin hudhaa baase
yookaan akka roomaaniin daraare ilaaluuf
gara lafa qotiisaa ocholooniitti gad nan bu'e.
12 Utuu ani hin hubatin,
lubbuun koo gaarii mootii saba kootii keessa na teessiste.

Michoota

13 Yaa Sulaamaaxittii deebi'i; deebi'i;
akka nu si ilaalluuf deebi'i; deebi'i!

Isa

Isin akkuma nama sirba Mahanayiim ilaaluutti
maaliif Sulaamaaxittii ilaaltu?

7

1 Yaa intala ilma mootii,
miilli kee kophee keessatti akkam bareeda!
Gudeedni kee miidhagaan sun dooqa gatii guddaa
kan ogeessi hojii harkaa tolche fakkaata.
2 Handhuurri kee xoofoo geengoo
kan takkumaa daadhiin wayinii wal makaan keessaa
hin dhabamin fakkaata.
Mudhiin kee immoo tuullaa qamadii
kan daraaraadhaan marfame fakkaata.
3 Guntunni kee lamaan akkuma ilmoolee kuruphee

kanneen lakkuu dhalatanii ti.
4 Mormi kee gamoo ilka arbaa fakkaata.
Iji kee haroo Heshboon
kan karra Baatrabii biraa fakkaata.
Funyaan kee gamoo Libaanoon
kan gara Damaasqoo gad ilaalu fakkaata.
5 Mataan kee akkuma Tulluu Qarmeloos gonfoo siif ta'a.
Rifeensi mataa keetii afaa mana mootii fakkaata;
mootiin dheerina isaatiin qabamee booji'ama.
6 Yaa jaalallee ati gammachuu kee wajjin
akkam bareedda; akkamis namatti tolta!
7 Dhaabni kee dhaaba meexxii fakkaata;
guntunni kees hurbuu ijaa fakkaata.
8 Anis, "Muka meexxii kana nan yaabbadha;
ija isaa nan qabadha" nan jedhe.
Guntunni kee akkuma hurbuu wayinii,
urgaan hafuura keetii akkuma urgaa hudhaa ti;
9 afaan kees akkuma daadhii wayinii kan akka malee gaarii ta'ee ti.
Ishee
Daadhiin wayinii suutumaan hidhii fi
ilkaan irra gad yaa'ee gara michuu koo haa dhaqu.
10 Ani kan michuu koo ti;
hawwiin isaas anumaaf.
11 Yaa michuu ko, kottu mee gara baadiyyaa haa deemnu;
gandoota achii keessa haa bullu.
12 Akka mukni wayinii hudhaa baafate,
akka daraaraan ija banatee fi
akka roomaaniin daraare ilaaluuf ganama bariin kaanee
gara iddoo dhaabaa wayinii haa deemnu;
anis achitti jaalala koo siif nan kenna.
13 Hudhaan urgaa isaa gad dhiisa;
yaa michuu ko, wanni ani siif kuuse,
haaraa fi moofaanis wanni filatamaan hundi
balbala keenya dura jira.

8

1 Utuu ati akka obboleessa koo
kan harma haadha koo hodhee guddatee naa taatee!
Ani yoon alatti si arge sin dhungadhan ture;
namni tokko iyyuu na hin tuffatu.
2 Anis si dura deemee mana haadha koo
ishee na barsiifte sanaatti sin geessa ture.
Akka ati dhugduufis daadhii wayinii kan mi'eeffame
cuunfaa roomaanii koos siifin kenna ture.
3 Harki isaa bitaa mataa koo jala jira;
harki isaa mirgaa immoo na hammata.
4 Yaa intallan Yerusaalem, ani isin kakachiisa;
hamma isheen ofumaan feetee kaatutti
jaalala hin tuttuqinaa yookaan hin dadammaqsinaa.
Michoota
5 Kan michuu isheetti irkattee

gammoojjii keessaa ol dhufaa jirtu kun eenyu?

Ishee

Ani muka hudhaa jalatti sin kakaase;
haati kee achitti si ulfoofte;
achumattis ciniinsifattee si deesse.
6 Akkuma chaappaatti laphee kee irra,
akkuma chaappaatti irree kee irra na kaa'adhu;
jaalalli akkuma du'aa jabduudhaatii;
hinaaffaan isaas akkuma awwaalaa hamaa dha.
Inni akkuma ibidda balali'uu,
akkuma arraba ibidda jabaa boba'a.
7 Bishaan baay'een jaalala dhaamsuu hin danda'u;
lagnis dhiqee isa balleessuu hin danda'u.
Namni tokko qabeenya mana isaa hunda
yoo jaalalaaf kenne
qabeenyi sun guutumaan guutuutti ni tuffatama.

Michoota

8 Nu obboleettii xinnoo tokko qabna;
isheen guntuta iyyuu hin baafne.
Guyyaa isheen heerumaaf kadhatamtutti
nu obboleettii keenyaaf maal goona?
9 Utuu isheen dallaa dhagaa taatee
nu silaa gamoo meetii ishee irratti ijaarra ture.
Utuu isheen balbala taatee
nu silaa birbirsaan ishee marsina.

Ishee

10 Ani dallaa dhagaa ti;
guntunni koos akkuma gamoo ti.
Kanaafuu ani fuula isaa duratti
akkuma nama nagaa fidu tokkootti nan ilaalaman ture.
11 Solomoon Ba'aal Haamoon keessaa iddoo dhaabaa wayinii qaba ture;
innis iddoo dhaabaa wayinii ofii isaa qottuuwwanitti kiraa kennate.
Tokkoon tokkoon isaaniis ija argatan irraa
meetii saqilii kuma tokko fiduufii qabu ture.
12 Iddoon dhaabaa wayinii kootii, kanuma koo ti;
yaa Solomoon, saqiliin kumni sun sumaaf;
dhibbi lama immoo kan warra ija isaa eeganii ti.

Isa

13 Yaa ishee iddoo biqiltuu keessa jiraattu,
michoonni sagalee kee dhaggeeffachaa jiru;
mee anis nan dhaga'a!

Ishee

14 Yaa michuu ko, dafii kottu;
akka kuruphee
yookaan akka korma gadamsaa
kan gaara urgooftuu irra burraaqu ta'i.

Raajii
Isaayyaas

1 Mul'ata Isaayyaas ilmi Amoos bara bulchiinsa Uziyaan, bara Yootaam, bara Aahaazii fi bara Hisqiyaas keessa waa'ee Yihuudaatii fi Yerusaalem arge.

Saba Fincilaa Tokko

2 Yaa Samiiwwan dhaga'aa! Yaa lafa dhaggeeffadhu!
WAAQAYYO akkana jedhee dubbateeraatii:
"Ani ijoollee horadheen guddifadhe;
isaan garuu natti fincilaniiru.
3 Qotiyyoon gooftaa isaa,
harreenis gola gooftaa isaa ni beeka;
Israa'el garuu hin beeku;
sabni koo hin hubatu."

4 Yaa saba cubbamaa,
uummata balleessaan itti baay'ate,
ilmaan warra waan hamaa hojjetuu,
ijoollee xuraa'ummaadhaan guutamte isiniif wayyoo!
Isaan WAAQAYYOON dhiisaniiru;
Qulqullicha Israa'el sana tuffatanii
dugda isaanii itti garagalfataniiru.

5 Isin si'achi maaliif rukutamtu?
Maaliif fincila keessa jiraatu?
Mataan keessan guutuun miidhameera;
garaan keessan guutuunis dadhabeera.
6 Faana miilla keessaniitii hamma gubbee mataa keessaniitti,
fayyaa hin qabdan;
madaa fi dirmammuun, madaan dhiigu,
kan hin qulqulloofne yookaan hin maramne
yookaan zayitiidhaan hin laafne.

7 Biyyi keessan duwwaa hafteerti;
magaalaawwan keessan ibiddaan gubamaniiru;
alagoonni fuuluma keessan duratti
lafa qotiisaa keessan saamu;
akkuma waan ormi ishee saameettis onti.
8 Intalli Xiyoon akkuma da'annoo iddoo
dhaabbaa wayinii keessaatti,
akkuma daasii lafa qotiisa buqqee keessaatti,
akkuma magaalaa marfame tokkootti dhiifamti.
9 Utuu WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
hambaa muraasa nuuf hambisuu baatee,
nu silaa akkuma Sodoom taanee,
Gomoraas fakkaanna turre.

10 Yaa bulchitoota Sodoom
dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa;
yaa saba Gomoraa,
Seera Waaqa keenyaa dhaggeeffadhaa!
11 WAAQAYYO akkana jedha;
"Baay'inni aarsaa keessanii anaaf maali?"
Ani aarsaa gubamu kan korbeeyyii hoolaatii fi
horii gabbifamanii baay'een qaba;
ani dhiiga korommii looniitti,
kan xobbaallaawwan hoolaattii fi re'eetti hin gammadu.
12 Isin yommuu fuula koo duratti mul'achuuf dhuftan,
akka oobdii koo dhidhiittan
eenyutu isin irraa barbaade?
13 Kennaa faayidaa hin qabne fiduu dhiisaa!
Ixaanni keessan na jibbisiisa.
Ayyaana Baatii, Sanbataa fi yaa'ii keessan
jechuunis wal ga'ii keessan hamaa sana ani hin fedhu.
14 Ayyaana Baatii keessanii fi
ayyaanota keessan bebbeekamoo lubbuun koo ni jibbiti.
Isaan ba'aa natti ta'aniiru;
anis obsuu dadhabeera.
15 Yeroo isin kadhannaaf harka keessan bal'ifattan,
ani ija koo isinan dhokfadha;
yoo isin kadhaa baay'ee kadhattan illee ani hin dhaggeeffadhu.

Harki keessan dhiigaan guutameera!

16 Dhiqadhaatii of qulqulleessaa.
Hojii keessan hamaa sana fuula koo duraa balleessaa!
Yakka hojjechuus dhiisaa;
17 waan qajeelaa hojjechuu baradhaa!
Murtii qajeelaa barbaadaa;
warra hacuucame jajjabeessaa.
Ijoollee abbaa hin qabneef falmaa;
haadha hiyyeessaatiif dhaabadhaa.

18 WAAQAYYO akkana jedha;
"Kottaa wal qorraa;
cubbuun keessan yoo akka bildiimaa ta'e iyyuu,
inni addaatee akka cabbii ni ta'a;
yoo akka alalaa diimate iyyuu,
akka suufii ni addaata.
19 Isin yoo fedhii qabaattanii ajajamtan,
waan lafti baaftu filatamaa ni nyaattu;
20 garuu yoo diddanii finciltan goraadeetu isin nyaata."
Afaan WAAQAYYOO waan kana dubbateeraatii.

21 Akka magaalaan amanamtuun sun
sagaagaltuu taate ilaalaa!
Isheen dur murtii qajeelaadhaan guutamtee
qajeelummaan ishee keessa jiraata ture;
amma immoo namoota nama ajjeesantu ishee keessa jiraata!

22 Meetiin kee ligidaa’eera;
daadhiin wayinii kee filatamaan bishaaniin makameera.
23 Bulchitoonni kee finciltoota;
michuu hattuuwwanii ti;
isaan hundinuu matta’aa jaallatu;
kennaas akka malee barbaadu.
Isaan ijoollee abbaa hin qabneef hin falman;
himata haadha hiyyeessaa hin dhaggeeffatan.

24 Kanaafuu Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,
Jabaan Israa’el sun akkana jedha:
“Ani amajaajota koo irraa boqonnaa nan argadha;
diinota koos haaloo nan baafadha.
25 Ani harka koo sitti nan deebisa;
ligidaa’ummaa kees akka malutti sirraa nan haqa;
xurii kee hundas sirraa nan balleessa.
26 Ani akkuma bara durii abbootii murtii iddootti,
akkuma jalqabaatti gorsitoota kee illee siifin deebisa.
Ergasii ati magaalaa qajeelummaa,
magaalaa amanamtuu jedhamtee ni waamamta.”

27 Xiyoon murtii qajeelaadhaan,
qalbii jijjiirrattoonni ishee immoo qajeelummaadhaan furamu.
28 Finciltoonnii fi cubbamoonni garuu ni caccabu;
warri WAAQAYYOON dhiisanis ni badu.

29 “Isin sababii muka qilxuu itti gammaddan sanaatiif ni qaanoftu;
sababii iddoo biqiltuu filattan sanaatiif immoo ni salphattu.
30 Isin akka qilxuu baalli irraa harca’ee,
akka iddoo biqiltuu bishaan hin qabnee ni taatu.
31 Namni jabaan akkuma huubaa,
hojiin isaas akkuma qaanqee ta’a;
isaan lachuu walumaan gubatu;
namni ibidda sana dhaamsus hin jiru.”

2

Tulluu WAAQAYYOO
2:1-4 kwf – Mik 4:1-3

1 Wanni Isaayyaas ilmi Amoos waa’ee Yihuudaatii fi Yerusaalem arge kanaa dha:

2 Bara dhumaa keessa,
tulluun mana qulqullummaa WAAQAYYOO
tulluuwwan hunda keessaa ol dheeratee dhaabata;
inni tulluuwwan caalaa ol ol jedha;
saboonni hundinuu gara isaatti yaa’u.
3 Namoonni baay’een dhufanii akkana jedhu;
“Kottaa gara tulluu WAAQAYYOO,
gara mana Waaqa Yaaqoob ol baanaa.
Inni akka nu daandii isaa irra deemnuuf
karaa isaa nu barsiisa.”
Seerri Xiyoon keessaa,

dubbiin WAAQAYYOO immoo
Yerusaalem keessaa ni ba'a.
4 Inni saboota gidduutti murtii kenna;
namoota hedduudhaafis ni murteessa.
Isaan goraadee isaanii tumanii maarashaa tolfatu;
eeboo isaaniis tumanii haamtuu tolfatu.
Sabni tokko saba biraatti goraadee hin luqqifatu;
yookaan lolaaf nama hin leenjifatan.

5 Yaa mana Yaaqoob,
kottaa ifa WAAQAYYOO keessa deddeebinaa.

Guyyaa WAAQAYYOO

6 Kanaafuu saba kee,
mana Yaaqoob dhiifteerta.
Isaan bartee Ba'a Biiftuutiin guutamaniiru;
akkuma Filisxeemotaa falfala hojjetu;
duudhaa namoota ormaattis ni cichu.
7 Biyyi isaanii meetii fi warqeen guutamteerti;
qabeenyi isaanii dhuma hin qabu.
Biyyi isaanii fardeeniin guutamteerti;
gaariiwwan isaaniis dhuma hin qaban.
8 Biyyi isaanii waaqota tolfamoodhaan guutamteerti;
isaan hojiidhuma harka isaanii,
waanuma qubni isaanii tolcheef sagadu.
9 Kanaafuu namni gad qabama;
ilmaan namaa gad deebifamu;
ati isaaniif hin dhiisin.

10 Argamuu WAAQAYYOO isa sodaachisaa fi
surraa ulfina isaa duraa, kattaa keessa lixu;
lafa keessas dhokadhu!
11 Iji nama of tuuluu gad qabama;
of jajuun namootaas gad deebifama;
gaafas WAAQAYYO qofatu ol ol jedha.

12 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
warra of jajuu fi warra of tuulu hundaaf,
warra ol ol jedhan hundaaf guyyaa tokko qaba;
isaanis gad deebifamu.
13 Inni birbirsa Libaanoon dheeraa fi
guddaa hundaaf, qilxuu Baashaan hundaaf,
14 tulluuwwan ol dhedheeroo hundaaf,
gaarran ol dhedheeroo hundaaf,
15 gamoo gurguddaa hundaaf,
dallaa dhagaadhaan jabeeffamee ijaarame hundaaf,
16 doonii daldalaa hundaa fi waan gatii guddaa qabu hundaaf
guyyaa murteeffate tokko qaba.
17 Of tuulummaan namaa gad qabama;
of jajuun namootaas gad deebifama;
gaafas WAAQAYYO qofatu ol ol jedha;

18 waaqonni tolfamoon guutumaan guutuutti ni barbadeeffamu.

19 Namoonni yommuu inni lafa raasuuf ka'utti,
sodaachisa WAAQAYYOOTII fi
surraa isaa ulfina qabeessa sana duraa
gara holqa kattaa keessaattii fi
boolla lafa keessaatti ni baqatu.
20 Gaafas namoonni waaqota isaanii tolfamoo
kanneen waaqeffachuuf jedhanii
meetii fi warqee irraa tolfatan sana
tuqaa fi simbira halkaniitiif darbatu.
21 Isaan yommuu inni lafa raasuuf ka'utti
sodaachisa WAAQAYYOOTII fi
surraa ulfina isaa duraa gara holqa guddaa
kattaawwan keessaatii fi baqaqaa kattaatti ni baqatu.

22 Nama du'a hin oolle,
kan hafuurri isaa funyaan irra jiru abdachuu dhiisaa.
Inni maalitti lakkaa'ama?

3

Murtii Yerusaalemii fi Yihuudaa Eeggatu

1 Kunoo Gooftaan,
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
Yerusaalemii fi Yihuudaa irraa
kennaa fi gargaarsa isaa
kan midhaaniitii fi kan bishaanii hunda irraa fudhata;
2 gootaa fi loltuu,
abbaa murtiitii fi raajii,
hooda himaa fi maanguddoo,
3 ajajaa shantamaatii fi nama ulfina qabu,
gorsituu, ogeessa hojii harkaatii fi
ogeessa waa dawweessuu beeku irraa fudhata.

4 "Ani dargaggoota qondaaltota isaanii nan godha;
ijoolleen isaan bulchu."

5 Namoonni wal hacuucu;
namni tokko nama kaanitti, ollaanis, ollaa isaatti ka'a.
Dargaggeessi jaarsatti,
tuffatamaanis kabajamaatti ka'a.

6 Namni tokko mana abbaa isaatti,
obboloota isaa keessaa tokko qabee,
"Ati qoloo qabda; kanaafuu bulchaa nuuf ta'i;
tuullaa waan diigamee kanattis itti gaafatama fudhu!" jedha.
7 Inni garuu gaafas,
"Ani furmaata ta'uu hin danda'u.
Ani nyaata yookaan uffata tokko illee mana kootii hin qabu;
bulchaa sabaa na hin taasisinaa" jedhee iyya.

8 Yerusaalem gatantaraa jirti;
Yihuudaan immoo kufteerti;
dubbii isaaniitii fi gochi isaanii WAAQAYYOON mormuudhaan
ulfina argamuu isaa xureessa.
9 Haalli fuula isaanii dhugaa isaanitti ba'a;
isaan akkuma Sodoom cubbuu isaanii ifa baasu;
isaan cubbuu isaanii hin dhokfatan.
Isaaniif wayyoo!
Isaan balaa guddaa ofitti fidaniiru.

10 Akka wanni kun isaaniif tolu qajeeltotatti himaa;
isaan bu'aa hojii isaanii nyaatu.
11 Hamaadhaaf wayyoo!
Badiisni isatti ni dhufa!
Inni gatii harka isaa ni argata.

12 Dargaggoonni saba koo cunqursu;
dubartoonni isaan bulchu.
Yaa saba ko, qajeelchitoonni keessan karaa irraa isin jal'isaniiru;
isaan irraa isin gorsaniiru.

13 WAAQAYYO murtii kennuuf taa'eera;
saba isaattis muruuf ka'eera.
14 WAAQAYYO akkana jedhee
maanguddootaa fi hooggantoota saba isaatti mura:
"Kan iddoo dhaabaa wayinii kootii balleesse isin;
wanni hiyyeeyyii irraa saamame mana keessan jira.
15 Isin saba koo caccabsuun keessan,
fuula hiyyeeyyiis butuchuun keessan maal gochuu keessan?" jedha Gooftaan,
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.

16 WAAQAYYO akkana jedha;
"Dubartoonni Xiyoon of tuulu;
isaan morma dheereffatanii yaa'u;
ijaanis ni waammatu;
faaya miilla isaanii kilillisaa cillaanfachaa deemu.
17 Kanaafuu Gooftaan mataa intallan Xiyoonitti qaaqee ni fida;
WAAQAYYO gubbee mataa isaanii moleessa."
18 Gaafas Gooftaan faaya miidhagina isaanii: albuu, marata mataa, faaya
mormaa kan baatii fakkaatu, 19 amartii gurraa, bitawoo, haguuggii fuulaa,
20 Marata mataa, faaya miillaa, sabbata, bilqaaxxii shittoo, kudhaama,
21 qubeelaa chaappaa, amartii funyaanii 22 wandaboo filatamaa, koofiyyaa,
qoloo, korojoo harkaa, 23 of ilaaleewwan, wayyaa quncee talbaa irraa
hojjetame, gonfoo dubartootaatii fi uffata mormaa isaan irraa mulqa.
24 Qooda urgaa, ajaa;
qooda sabbataa, funyoo;
qooda mataa sirriitti dha'amee, moluu;
qooda uffata miidhagaa, wayyaa gaddaa;
qooda miidhaginaa fokkisuutu dhufa.
25 Namoonni keessan goraadeedhaan,

loltoonni keessanis lola keessatti dhumu.
26 Karri Xiyoon faarsitee boossi;
isheen ontee lafa teessi.

4

1 Bara sana keessa dubartoonni torba
nama tokkicha qabatanii,
“Nu nyaatuma keenya nyaanna;
uffata keenya uffanna;
garuu maqaa keetiin haa waamamnu.
Salphina keenya nurraa fageessi!” jedhuun.

Damee Waaqayyoo

2 Bara sana keessa dameen Waaqayyoo bareedee ulfina qabaata;
iji lafaas hambaa Israa’eliif waan isaan ittiin boonanii fi ulfina ta’a.
3 Warri Xiyoon keessatti hafan, warri Yerusaalem keessatti hambifaman,
warri namoota Yerusaalem keessa jiraatan keessatti galmeeffaman hundi
qulqulloota jedhamanii ni waamamu. 4 Gooftaan xurii dubartoota Xiyoon
irraa dhiqa; inni Yerusaalem irraa hafuura murtiitii fi hafuura ibiddaatiin
dhiiga ni qulqulleessa. 5 Ergasiis Waaqayyo guutummaa Tulluu Xiyoonii
fi warra achitti walitti qabaman hundaa irratti guyyaadhaan duumessa
aaraa, halkaniin immoo ifa arraba ibiddaa ni uuma; ulfina sana hunda
irra dunkaanatu jiraata. 6 Innis ho’a guyyaa irraa da’oo fi gaaddisa, iddoo
bubbee hamaa fi bokkaa jalaa itti baqatanii fi iddoo itti dhokatan ta’a.

5

Faarfannaa Iddoo Dhaaba Wayinii

1 Ani naman jaalladhu sanaaf,
faarfannaa waa’ee iddoo dhaabaa wayinii isaa nan faarfadha:
Michuun koo gaara gabbataa irraa
iddoo dhaabaa wayinii qaba.
2 Innis lafa sana qotee isa irraa dhagaa balleessee
wayinii filatamaa isa irra dhaabe.
Qooxii eegumsaa isa keessatti ijaaree
boolla wayinii itti cuunfan illee qote.
Ergasii akka lafti qotiisaa sun ija gaarii kennu eeggate;
inni garuu ija hamaa qofa kenne.

3 “Yaa jiraattota Yerusaalemii fi saba Yihuudaa,
mee dubbii anaa fi iddoo dhaabaa wayinii koo
gidduu jiruuf murtii kennaa.
4 Waan ani godheef kana caalaa
wanni iddoo dhaabaa wayinii kootiif godhamuu malu maali?
Yeroo ani ija wayinii gaarii barbaadetti
inni maaliif ija hadhaa’aa qofa naqate?
5 Ani amma waanan iddoo dhaabaa wayinii koo gochuuf jiru
isinitti nan hima;
ani dallaa isaa nan diiga;
innis ni bada;
dallaa isaa dhagaa nan jigsa;
innis gad dhidhiitama.

6 Ani isa nan onsa;
mukni wayinii isaas hin qoramu yookaan lafti isaa hin qotamu.
Sokorruu fi qoraattiin achi keessatti guddata.
Ani akka bokkaan itti hin roobneef duumessa nan ajaja."

7 Iddoon dhaabaa wayinii
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu mana Israa'el;
namoonni Yihuudaa immoo
iddoo biqiltuu inni itti gammaduu dha.
Inni murtii qajeelaa barbaade;
garuu dhiiga dhangalaafamu arge;
qajeelummaa barbaade;
garuu iyya warra miidhamee dhaga'e.

Wayyoo fi Murtii

8 Isin warra hamma iddoon
tokko iyyuu hin hafnetti mana irratti mana,
lafa qotiisaa irratti lafa qotiisaa dabalattanii
kophuma keessan biyya keessa jiraattaniif wayyoo!
9 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u utumaa ani dhaga'uu akkana
jedhee dubbate:
"Dhugumaan manneen hedduun ni onu;
manneen gurguddaanii fi babbareedoon nama keessa jiraatu dhabu.
10 Iddoo dhaabaa wayinii cimdii kudhan irraa daadhii wayinii
baadoosii tokko qofatu galfama;
sanyii qoroosii tokkoo irraa midhaan iifii tokkoo qofatu galfama."

11 Warra dhugaatii barbaachaaf ganamaan ka'an,
kanneen hamma daadhii wayiniitiin machaa'anitti
halkan dheereffataniif wayyoo.
12 Isaan cidha isaanii irratti baganaa, kiraaraa fi dibbee,
ulullee fi daadhii wayinii qabu;
garuu hojii WAAQAYYOOTIIF dhimma hin qaban;
hojii harka isaatiifis ulfina hin kennan.
13 Kanaafuu sabni koo
sababii hubannaa dhabeef booji'ama;
namoonni isaanii bebbeekamoon beelaan,
uummanni isaaniis dheebuudhaan dhumu.
14 Kanaafuu Sii'ool garaa isaa bal'ifatee
afaan ofii isaa illee hamma malee banata;
namoonni isaanii bebbeekamoonii fi uummanni isaanii
warri wacanii fi warri gammadan hundis achi keessa bu'u.
15 Kanaafuu namni gad qabama;
ilmaan namaa gad deebifamu;
iji of tuultotaas lafa ilaala.
16 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u garuu
murtii qajeelaa ofii isaatiin ol ol jedha;
Waaqni qulqulluun qajeelummaa ofii isaatiin
akka qulqulluu ta'e of argisiisa.
17 Yeroo sanatti hoolonni akkuma waan
lafa dheeda isaanii keessa jiraniitti ni dheedu;

xobbaallaawwan hoolaas iddoo sooreyyiin itti barbadaa’an keessa dheedu.

18 Warra funyoo gowwoomsaatiin cubbuu,
funyoo gaariitiinis hammina harkisan,
19 kanneen, “Waaqni haa ariifatu;
akka nu arginuuf inni hojii ofii isaa haa saffisiisu,
wanni kun haa dhi’aatu;
akka nu beeknuufis
karoorri Qulqullicha Israa’el haa dhufu”
jedhaniif wayyoo.

20 Warra hamaadhaan gaarii,
gaariidhaan immoo hamaa jedhaniif,
kanneen ifaan dukkana,
dukkanaan immoo ifa jedhaniif,
warra mi’aawaadhaan hadhaa’aa,
hadhaa’aadhaan immoo mi’aawaa jedhaniif wayyoo.

21 Warra akka yaada isaaniitti ogeeyyii,
akka ilaalcha isaaniitti immoo abshaala of se’aniif wayyoo.

22 Warra daadhii wayinii dhuguutti jabaa,
dhugaatii walitti makuuttis goota ta’aniif,
23 warra matta’aa fudhatanii yakkamaa gad lakkisaniif,
murtii nama balleessaa hin qabnee immoo jal’isaniif wayyoo.
24 Kanaafuu akkuma arrabni ibiddaa cidii lafa irraa arraabu,
akkuma okaan ibiddaan gubatee badu sana hiddi isaanii ni tortora;
daraaraan isaaniis akkuma awwaaraa bittinnaa’ee bada;
isaan seera WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’uu didanii
dubbii Qulqullicha Israa’el tuffataniiruutii.
25 Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO saba isaatti ni boba’a;
harki isaa ol ka’ee isaan rukuta.
Tulluuwwan ni raafamu;
reeffi isaaniis akkuma kosii daandii irratti gatamee ta’a.

Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas akkuma ol kaafametti jira.

26 Inni saboota fagoo jiraniif faajjii ol qaba;
warra moggaa lafaa jiranitti ni siiqsa.
Isaanis kunoo ariifatanii dafanii dhufu.
27 Isaan keessaa namni tokko iyyuu hin dadhabu yookaan hin gufatu;
namni tokko iyyuu hin mugu yookaan hin rafu;
sabbanni mudhii isaanii hin laafu;
hidhaan kophee isaaniis hin citu.
28 Xiyyi isaanii qaramaa dha;
iddaan isaanii hundi qopheeffameera;
kotteen fardeen isaanii akkuma dhagaa qara qabuu ti;
gommaan gaarii isaaniis akkuma bubbee hamaa ti.
29 Aaduun isaanii akkuma aaduu leencaa ti;

isaan akkuma saafela leencaa aadu;
yeroo waan adamsatan qabatanitti ni gururi'u;
isaan waan qabatan fudhatanii deemu;
namni isaan harkaa buusuu danda'us hin jiru.
30 Gaafas isaan akkuma huursaa galaanaa
waan sana irraa huursu.
Namni tokko yoo biyya sana ilaale,
inni dukkanaa fi rakkina arga;
aduunis duumessaan dukkaneeffama.

6

Ergama Isaayyaas

1 Bara Uziyaan Mootichi du'e keessa, ani utuu Gooftaan teessoo ol
dheeraa fi ulfina qabeessa irra taa'ee, handaarri uffata isaa mana
qulqullummaa guutee jiruu nan arge. 2 Isaa olittis suraafeloota tokkoon
tokkoon isaanii qoochoo ja'a ja'a qabantu ture; isaanis qoochoo lamaan
fuula isaanii haguuggatu; qoochoo lamaan miilla isaanii haguuggatu;
qoochoo lamaan immoo ni barrisu turan. 3 Isaanis:
"WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
qulqulluu, qulqulluu, qulqulluu dha;
lafti hundinuu ulfina isaatiin guutamteerti"
jedhanii walitti lallabaa turan. 4 Sagalee isaaniitiin hundeen dhaaba
balbalaa ni raafame; manni qulqullummaas aaraan guutame.
5 Anis akkana jedheen iyye; "Anaaf wayyoo! Ani bade! Ani nama hidhii
xuraa'aa kan namoota hidhii xuraa'aa qaban gidduu jiraatuudhaatii; iji
koo Mooticha, WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'u argeeraatii."
6 Suraafeloota keessaa inni tokko cilee boba'u kan qabduudhaan iddoo
aarsaa irraa fuudhe tokko harkatti qabatee gara kootti barrise. 7 Innis cilee
sanaan afaan koo tuqee, "Ilaali, wanni kun hidhii kee tuqeera; balleessaan
kee sirraa fuudhameera; cubbuun kees siif dhiifameera" jedhe.
8 Anis sagalee Gooftaa kan, "Ani eenyunan ergadha? Eenyutu nuuf
deema?" jedhu nan dhaga'e.
Kana irratti ani, "Kunoo anuu jira. Na ergi!" nan jedhe.
9 Innis, "Dhaqiitii akkana jedhii saba kanatti himi:
" 'Dhaga'uu ni dhageessu; garuu hin hubattan;
arguus inuma argitu; garuu hin qalbeeffattan!'
10 Qalbii saba kanaa doomsi;
gurra isaanii cuqqaali;
ija isaaniis cufi.
Yoo kanaa achii isaan ija ofii isaaniitiin arganii
gurra isaaniitiin dhaga'anii
qalbii isaaniitiin hubatanii deebi'anii fayyu."
11 Ani, "Yaa Gooftaa, wanni kun hamma yoomiitti akkana ta'a?" nan
jedhe.
Innis akkana jedhee deebise:
"Hamma magaalaawwan diigamanii
nama isaan keessa jiraatu dhabanitti,
hamma manneen onanii lafti qotiisaas
barbadaa'ee duwwaa hafutti,
12 hamma WAAQAYYO nama hunda fageessee
lafti sun guutumaan guutuutti dagatamutti ta'a.

13 Kudhan keessaa tokko yoo hafe iyyuu,
biyyi sun amma illee deebitee onti.
Garuu akkuma mukni laaftootii fi qilxuu,
yoo muran gufuun isaa latu sana
akkasuma sanyiin qulqulluun gufuu ta'ee achitti hafa."

7

Mallattoo Amaanu'el

1 Bara Aahaaz ilmi Yootaam, ilmi Uziyaan Mootii Yihuudaa turetti,
Reziin mootichi Sooriyaatii fi Pheqaan ilmi Remaaliyaa mootichi Israa'el
Yerusaalemiin loluuf itti duulan; garuu ishee mo'achuu hin dandeenye.
2 Yeroo kanattis, "Sooriyaan Efreem wajjin tokkummaa uummatteerti"
jedhanii mana Daawititti himan; kanaafuu garaan Aahaaziitii fi garaan
saba isaa akkuma mukni bosonaa bubbeedhaan raafamu sana raafame.
3 Kana irratti WAAQAYYO Isaayyaasiin akkana jedhe; "Atii fi ilmi kee
She'ar-Yaashuub dhuma jal'isii Haroo Ol aanuu kan karaa Lafa qotiisaa
namicha wayyaa miicuutti geessu sana biratti Aahaazin simachuuf gad
ba'aa. 4 Akkana jedhiin; 'Of eeggadhu; cal'isi; hin sodaatin. Ati sababii
gufuuwwan muka ibiddaa kanneen seeqaa jiran lamaan kanneeniitiif
jechuunis sababii aarii Reziin kan Sooriyaatii fi aarii ilma Remaaliyaa
hamaa sanaatiif jettee abdii hin kutatin. 5 Sooriyaan, Efreemii fi
ilmi Remaaliyaa akkana jedhanii badiisa keetiif mari'ataniiru; 6 "Kottaa
Yihuudaatti duullaa; kottaa ishee kukkunnee gargar qooddannaa; ilma
Xaabi'eelis ishee irratti moosifannaa." 7 Ta'us WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha:
" 'Wanni kun hin raawwatu;
wanni kun hin ta'u;
8 mataan Sooriyaa Damaasqoodhaatii;
mataan Damaasqoo immoo Reziinii dha.
Waggaa jaatamii shan keessatti,
Efreem ni bittinnaa'a; saba tokko ta'uun isaas ni hafa.
9 Mataan Efreem Samaariyaa dha;
mataan Samaariyaa immoo ilma Remaaliyaa ti.
Isin yoo amantii keessaniin jabaattanii dhaabachuu baattan;
yoom iyyuu hin dhaabattan.' "
10 WAAQAYYO amma illee akkana jedhee Aahaazitti dubbate; 11 "Qilee
akka malee gad fagoo keessatti yookaan samii akka malee ol fagoo
keessatti, WAAQAYYOON Waaqa kee mallattoo gaafadhu."
12 Aahaaz garuu, "Ani hin gaafadhu; WAAQAYYONIS hin qoru" jedhe.
13 Isaayyaasis akkana jedhe; "Yaa mana Daawit mee dhaga'aa! Isin
obsa namaa qoruun isin hanqatee obsa Waaqa koo qortuu? 14 Kanaafuu
Gooftaan mataan isaa mallattoo isiniif kenna: Kunoo durbi tokko ni
ulfoofti; ilma ni deessi; Amaanu'el jettees isa moggaafti. 15 Inni yeroo
waan hamaa lagatee waan gaarii filachuu beekutti itittuu fi damma
nyaata. 16 Garuu utuu mucaan sun waan hamaa lagatee waan gaarii
filachuu hin beekin dura biyyi mootota lamaan ati sodaatte sanaa ni ona.
17 WAAQAYYO erga Efreem Yihuudaa irraa citee jalqabee bara takkumaa
ta'ee hin beekin tokko sitti, saba keettii fi mana Abbaa keetiitti ni fida;
jechuunis mootii Asoor ni fida."

Asoor, Meeshaa WAAQAYYOO

18 Bara sana keessa WAAQAYYO tisiisota burqaa laga Gibxi keessa jiranii fi
kanniisota biyya Asoor siiqsee waama. 19 Hundi isaanii dhufanii dhooqa
lafaa keessa, holqa kattaa keessa, daggala qoraattiitii fi boolla bishaanii
hunda keessa qubatu. 20 Bara sana keessa Gooftaan haaduu laga gamaa
kireeffateen jechuunis mootiin Asoor rifeensa mataa keessanii rifeensa
miilla keessaniitii fi areeda keessan ni haada. 21 Bara sana keessa namni
tokko goromsa tokkoo fi hoolaa lama qabaata. 22 Sababii baay’ina aannan
isaan kennaniif, inni itittuu sooratu qabaata. Namni biyya sanatti hafu
hundinuu itittuu fi damma nyaata. 23 Bara sana keessa, lafa mukkeen
wayinii kumni tokko kanneen meetii saqilii kuma baasan jiran hunda
irra sokorruu fi qoraattii qofatu jiraata. 24 Sababii lafti sun sokorruu
fi qoraattiin guutameef, namoonni iddaa fi xiyya qabatan iyyuu achi
dhaqu. 25 Ati sababii sokorruu fi qoraattii sodaattuuf si’achi gara gaarran
kanaan dura gasoon soqamaa turan sanaa hin dhaqxu; isaan lafa loon itti
bobba’anii fi lafa hoolonni keessa burraaqan ta’u.

8

Isaayyaasii fi Ijoollee Isaa

1 WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Gabatee guddaa tokko fuudhiitii
isa irratti, ‘Maheer-Shaalaal-Haash-Baaz’* jedhii qubee beekamaadhaan
barreessi.” 2 Anis akka isaan dhuga baatota amanamoo ta’aniif Uuriyaa
lubichaa fi Zakkaariyaas ilma Yeberekiyaa nan waammadha. 3 Anis raajit-
tii bira nan ga’e; isheenis ulfooftee ilma deesse. WAAQAYYO akkana naan
jedhe; “Maqaa isaa Maheer-Shaalaal-Haash-Baaz jedhii moggaasi. 4 Utuu
mucaan kun ‘Aabboo’ yookaan ‘Aayyoo’ jechuu hin beekin dura qabeenyi
Damaasqootii fi boojuun Samaariyaa mootii Asooriin fudhatama.”

5 WAAQAYYO ammas akkana jedhee natti dubbate:

6 “Sabni kun bishaan Shiloo’aa
kan suuta yaa’u sana dhiisee
Reziinii fi ilma Remaaliyaatti
gammadeeraatii;
7 kanaafuu Gooftaan,
lolaa guddaa kan laga Efraaxiis jechuunis mootii Asoor
ulfina isaa hunda wajjin saba kanatti fida.
Lolaan sunis guutee bo’oo isaa irra yaa’ee
ededa isaa hunda irra dhangala’a.
8 Lolaan sunis hamma morma ga’utti guutee irra dhangala’ee
keessa darbuudhaan waan hundumaa haxaa’ee Yihuudaatti geessa.
Yaa Amaanu’el!†
Qoochoon isaa bal’ifamee guutummaa biyya keetii ni haguuga.”

9 Yaa saboota, burkutaa’aa!
Isin warri biyya fagoo jirtan hundi dhaggeeffadhaa.
Waraanaaf hidhadhaa; ta’us burkutaa’aa!
Waraanaaf hidhadhaa; ta’us burkutaa’aa!
10 Mari’adhaa; garuu faayidaa hin qabu;
karoorfadhaa; garuu fiixaan hin ba’u;

* **8:1** 8:1 Maheer-Shaalaal-Haash-Baaz jechuun dafii booji’i; ariifadhuu saami jechuu dha. † **8:8** 8:8 Amaanu’el jechuun Waaqni nu wajjin jira jechuu dha.

Waaqni nu wajjin jiraatii.
11 WAAQAYYO harka isaa jabaa sanaan natti dubbatee akka ani karaa saba
kanaa irra hin deemneef akkana jedhee na akeekkachiiseeraatii:
12 “Isin waan uummanni kun fincila jedhu
hundaan fincila hin jedhinaa;
waan isaan sodaatan hin sodaatinaa;
hin raafaminaa.
13 Kan isin akka qulqulluutti ilaaluu qabdan
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u tokkicha;
kan isin sodaachuu qabdan isuma;
kan isin hollachuufii qabdanis isuma.
14 Inni iddoo qulqulluu ta’a;
manneen Israa’el lamaaniif garuu
inni dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu ta’a.
Saba Yerusaalemitti garuu
inni kiyyoo fi futtaasaa ta’a.
15 Hedduun isaanii ni gufatu;
isaan kufanii caccabu;
futtaasaa seenanii qabamu.”

16 Dhuga ba’umsa kana walitti qabsiisi;
seera kanas barattoota koo gidduutti chaappaadhaan cufi.
17 WAAQAYYO mana Yaaqoob duraa
fuula isaa dhokfate sana nan eeggadha.
Ani isa nan amanadha.
18 Anii fi ijoolleen WAAQAYYO naa kenne kunoo ti. Nu Israa’el keessatti
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u kan Tulluu Xiyoon irra jiraatu sanaaf
mallattoo fi fakkeenya.

Dukkanni Ifatti Jijjiirama

19 Yommuu namni tokko dhaqaatii ilaaltootaa fi eker dubbistoota
kanneen hasaasanii fi guunguman waa gaafadhaa isiniin jedhutti sabni
tokko Waaqa isaa gorsa gaafachuu hin qabuu? Isaan waa’ee jiraattotaa
maaliif warra du’an gaafatu? 20 Akka seeraa fi dhuga ba’umsa sanaatti
jiraadhaa! Isaan yoo akka dubbii kanaatti dubbachuu baatan ifa barii
hin qaban jechuu dha. 21 Isaan rakkina guddaa fi beelaan biyya keessa
jooru; yommuu beela’anittis akka malee aaranii, ol ilaalanii mootii
isaaniitii fi Waaqa isaanii abaaru. 22 Ergasiis gara lafaa ilaalanii rakkina
guddaa, dukkanaa fi hurrii sodaachisaa argu; isaanis dukkana hamaatti
darbatamu.

9

Mucaan Nuuf Dhalateera

1 Warri rakkina guddaa keessa turan garuu si’achi gadda keessa hin
jiraatan. Inni duraan biyya Zebuuloonii fi biyya Niftaalem gad deebise;
gara fuulduraatti garuu Galiilaa Namoota Ormaa kan Yordaanosiin gama,
qarqara Daandii Galaanaa irra jiran sana ni kabaja.
2 Sabni dukkana keessa jiraatu ifa guddaa argeera;
warra biyya dukkana limixii keessa jiraataniifis ifni ba’eera.

3 Ati saba baay’iftee
gammachuu isaanii illee guddifteerta;
isaan akkuma uummanni yeroo
midhaan haamamutti gammadu sana,
akkuma namoonni yeroo boojuu qooddatanitti
gammadan sana fuula kee duratti ni ililchu.
4 Ati akkuma bara Midiyaanin mo’atame sanaa,
waanjoo isaanitti ulfaate
somaa gatiittii isaanii irraa
ulee cunqursaa isaanii illee caccabsiteerta.
5 Kopheen loltuun ittiin duulte hundi,
uffanni dhiiga keessa cuuphame hundi
ibiddaan gubama;
qoraan ibiddaas ta’a.
6 Mucaan nuuf dhalateera;
ilmi nuuf kennameera;
mootummaan gatiittii isaa irra jiraata.
Innis Gorsaa Dinqisiisaa, Waaqa Jabaa,
Abbaa Bara baraa, Mootii Nagaa
jedhamee ni waamama.
7 Babal’inni mootummaa isaatii fi
nagaan isaa dhuma hin qabu.
Innis murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan
hundeessee jabeessee dhaabuudhaan
yeroo sanaa jalqabee bara baraan
teessoo Daawit irra taa’ee mootummaa isaa bulcha.
Hinaaffaan WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’uus
waan kana ni raawwata.

WAAQAYYO Israa’elitti Dheekkame

8 Gooftaan dhaamsa tokko Yaaqoobitti ergeera;
kunis Israa’el irra bu’a.
9 Uummanni hundi,
Efreemii fi jiraattonni Samaariyaa waan kana ni beeku;
isaanis of tuuluu fi garaa of jajuun akkana jedhu;
10 “Xuubiiwwan diigamaniiru;
nu garuu dhagaa soofameen deebisnee ijaarra;
mukkeen harbuu murmuramaniiru;
nu garuu birbirsa iddoo buusna.”
11 Kanaafuu WAAQAYYO amajaajota Reziin isaanitti jabeesse;
diinota isaanii illee isaanitti kakaase.
12 Warri Sooriyaa gama ba’aatiin,
Filisxeemonni immoo gama lixaatiin
afaan banatanii Israa’elin liqimsan.

Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.

13 Sabni sun garuu gara isa isaan dha’e sanaatti hin deebine
yookaan WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u hin barbaaddanne.
14 Kanaafuu WAAQAYYO Israa’el irraa mataa fi eegee kuta;
damee meexxiitii fi shambaqqoo guyyuma tokkoon balleessa;
15 maanguddoonnii fi kabajamoonni mataa dha;

raajonni soba barsiisan immoo eegee dha.
16 Namoonni saba kana qajeelchan isaan dogoggorsu;
warri isaaniin qajeelfamanis karaa irraa badu.
17 Kanaafuu Gooftaan dargaggootatti hin gammadu
yookaan ijoollee abbaa hin qabnee fi
haadhota hiyyeessaatiif hin na'u;
namni hundinuu kan Waaqa hin sodaannee fi hamaadhaatii;
afaan hundinuus hamaa dubbata.

Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.

18 Hamminni dhugumaan akka ibiddaa boba'a;
inni sokorruu fi qoraattii illee gubee balleessa,
bosona gobbuus ni qabata;
akkuma aara ol ba'uuttis ol ba'a.
19 Dheekkamsa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uutiin
lafti ni gubatti;
namoonnis qoraan ibiddaa ta'u;
namni kam iyyuu obboleessa isaa oolchuu hin danda'u.
20 Karaa mirgaatiin ni butatu;
garuu beela hin ba'an;
karaa bitaatiin ni nyaatu;
garuu hin quufan.
Tokkoon tokkoon isaanii foon aantee isaa nyaata;
21 Minaaseen Efreemin nyaata; Efreemis Minaasee nyaata;
isaan tokkummaadhaan Yihuudaatti garagalu.

Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.

10

1 Warra seera jal'aa baasan,
kanneen labsii cunqursaa labsaniif wayyoo;
2 isaan murtii rakkattootaa jal'isu;
mirga hiyyeeyyii saba koos ni dhiibu;
haadhota hiyyeessaa boojuu godhatu;
ijoollee abbaa hin qabnes ni saamu.
3 Isin yeroo badiisni fagoodhaa dhufu
guyyaa adabbiitti maal gootu?
Gargaarsa argachuuf eenyutti baqattu?
Qabeenya keessan eessatti dhiiftu?
4 Warra booji'aman jala gugguufuu
yookaan warra ajjeefaman jalatti kufuu malee homtuu hin hafu.

Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.

Murtii Waaqni Asooritti Murteesse

5 “Asooricha isa ulee aarii kootii ta’eef,
isa bokkuun dheekkamsa kootii harka isaa jiruuf wayyoo!
6 Ani akka inni isaan saamuu fi booji’uuf
akka inni akkuma dhoqqee karaa irraa lafatti isaan dhidhiituuf
saba Waaqatti hin bulletti isa nan erga;
uummata na aarsuttis isa nan ajaja.
7 Garuu kun waan inni yaadu miti;
yaadni akkasiis garaa isaa keessa hin jiru;
kaayyoon isaa barbadeessuu dha;
saba baay’ees fixuu dha.
8 Innis akkana jedha; ‘Ajajjoonni koo hundinuu moototа mitii?
9 Kaalnoon akkuma Karkemiish mitii?
Hamaati akkuma Arfaad mitii?
Samaariyaanis akkuma Damaasqoo mitii?
10 Akkuma harki koo mootummoota waaqota tolfamoo
kanneen fakkiiwwan soofamoo kan Yerusaalemii fi
Samaariyaa caalan qabe sana,
11 ani waanan Samaariyaa fi fakkiiwwan ishee godhe sana
Yerusaalemii fi waaqota ishee tolfamoo hin godhuu?’ ”
12 Gooftaan yeroo Tulluu Xiyoon irrattii fi Yerusaalem keessatti hojii isaa
hunda fixatutti akkana jedha; “Ani sababii of jajuu garaa isaatii fi ilaalcha
isaa kan of tuulummaan guutame sanaatiif jedhee mooticha Asoor nan
adaba. 13 Inni akkana jedhaatii:
“ ‘Ani jabina harka kootiin waan kana hojjedheera;
ani sababiin hubannaa qabuuf,
ogummaa kootiin hojjedheera.
Ani daangaa sabootaa iddoodhaa buqqiseera;
qabeenya isaanii illee saameera.
Akkuma nama jabaa tokkoo ani moototа isaanii
of jala galfadheera.
14 Akkuma namni tokko man’ee simbiraa keessa harka kaa’u sana
anis harka koo qabeenya sabootaa keessa nan kaa’a;
akkuma namoonni hanqaaquu dagatame
walitti qaban sana, anis biyya hunda walitti nan qabe;
kan qoochoo hurgufate,
yookaan wacuuf afaan banate tokko iyyuu hin turre.’ ”

15 Qottoon nama ittiin waa murutti ni kooraa?
Yookaan wanni ittiin waa muran nama itti fayyadamutti of jajaa?
Kunis akka waan uleen tokko nama isa qabatutti of mirmirsuu ti;
yookaan akkuma bokkuun tokko akka waan muka hin ta’iniitti ol of
guddisuu ti!
16 Kanaafuu Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,
loltoota gagabbatan kanatti dhukkuba nama huqqisu ni erga;
ulfina isaa jalaanis ibiddi tokko
akkuma arraba ibiddaa ni qabsiifama.
17 Ifni Israa’el ibidda,
Qulqullichi isaanii sunis arraba ibiddaa ta’a;
ibiddi sun guyyuma tokkoon
qoraattii isaatii fi sokorruu isaa gubee balleessa.
18 Akkuma namni tokko yeroo dhukkubsatu huqqatu sana,

ibiddi sun ulfina bosonaa isaatii fi lafa qotiisaa gabbataa,
lubbuu fi foonis ni barbadeessa.
19 Mukkeen bosona isaa keessatti hafan waan akka malee muraasa ta'aniif
mucaan tokko galmeessuu ni danda'a.

Hambaa Israa'el

20 Bara sana keessa hambaan Israa'el,
mana Yaaqoob keessaa warri hafan,
dhugumaan WAAQAYYO Qulqullicha Israa'el abdatu malee
lammata isa isaan dha'e sana hin abdatan.
21 Hambaan tokko, hambaan Yaaqoob
gara Waaqa Jabaa sanaatti ni deebi'a.
22 Yaa Israa'el, yoo sabni kee
akkuma cirracha qarqara galaanaa ta'e iyyuu,
hambaa qofatu deebi'a.
Badiisni qajeelummaadhaan guutame labsameera.
23 Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
badiisa lafa hundatti labsame ni raawwata.
24 Kanaafuu Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
“Yaa saba koo warri Xiyoon keessa jiraattan,
warra Asoor kanneen uleedhaan isin rukutan,
kanneen akkuma warra Gibxi bokkuu ol isinitti fudhatan hin sodaati-
naa.
25 Aariin ani isinitti aare dafee qabbanaa'a;
dheekkamsi koos isaan balleessuuf itti garagala.”

26 WAAQAYYON Waan Hunda Danda'u sun,
akkuma kattaa Hereeb biratti Midiyaanin qacceen garafe sana,
akkuma biyya Gibxi keessatti godhe sana,
ulee isaa bishaan irratti ol fudhata.
27 Gaafas ba'aan isaanii gatiittii keessan irraa,
waanjoon isaaniis morma keessan irraa fuudhama;
waan isin akka malee gabbattaniif waanjoon ni caccaba.

28 Isaan gara Ayyati seenan;
Migroon keessa ba'an;
nyaataa fi hidhata isaaniis Mikmaas keessatti kuuftan.
29 Isaan karaa qal'aa irra ba'anii,
“Nu Gebaa qubannee bulla” jedhan.
Raamaan ni sodaatti;
Gibe'aan Saa'olis ni baqatti.
30 Yaa intala Galiim, iyyi!
Yaa Laayishaa dhaggeeffadhu!
Yaa Anaatoot deebii isheef kenni!
31 Maadmenaan baqataa jirti;
uummanni Geebiimis baqachuuf walitti qabama.
32 Isaan har'a Noob ga'u;
isaan tulluu Intala Xiyoonitti,
gaara Yerusaalemitti harka isaanii raasu.

33 Kunoo Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u,
humna guddaadhaan dameewwan murmura;

mukkeen gurguddaan ni cicciramu;
mukkeen dhedheeroonis gad qabamu.
34 Inni bosona gobbuu qottoodhaan cira;
Libaanoonis fuula Waaqa Jabaa duratti kufa.

11

Damee Isseey

1 Lataan tokko jirma Isseey irraa ni lata;
hidda isaa irraas dameen tokko ija naqata.
2 Hafuurri WAAQAYYOO,
Hafuurri ogummaatii fi hubannaa,
Hafuurri gorsaatii fi humnaa,
Hafuurri beekumsaatii fi kan WAAQAYYOON sodaachuu isa irra qubata;
3 inni WAAQAYYOON sodaachuutti ni gammada.

Inni waanuma iji isaa arguun murtii hin kennu;
yookaan waanuma gurra isaatiin dhaga'uun hin murteessu;
4 garuu nama rakkataaf qajeelummaadhaan murteessa;
hiyyeeyyii lafa irraatiifis murtii qajeelaadhaan murtii kenna.
Inni ulee afaan isaatiin lafa rukuta;
hafuura afaan isaatii ba'uun hamoota ni fixa.
5 Qajeelummaan teepha mudhii isaa ti;
amanamummaan immoo sabbata mudhii isaa ti.

6 Yeeyyiin xobbaallaa hoolaa wajjin jiraata;
qeerransi ilmoo re'ee bira ciisa;
jabbiin, leencii fi horiin gabbataan walii wajjin bobba'u;
mucaan xinnaan isaan bobbaasa.
7 Saan amaaketa wajjin soorata;
ilmaan isaanii wal cina ciciisu;
leencis akka sangaa cidii nyaata.
8 Daa'imni boolla bofaa irra taphata;
mucaan xinnaan boolla buutii keessa harka kaa'a.
9 Isaan tulluuwwan koo qulqulloota hunda irratti
waa hin miidhan yookaan waa hin balleessan;
akkuma bishaan galaana guutu sana
lafti WAAQAYYOON beekuudhaan guutamtiitii.

10 Bara sana keessa hiddi Isseey akkuma faajjiitti uummataaf dhaabata;
saboonni gara isaatti walitti qabamu; lafti inni boqotus ulfina qabeessa
ta'a. 11 Gaafas Gooftaan yeroo lammaffaaf harka isaa diriirsee Asoor irraa,
Gibxi Gadii irraa, Gibxi Olii irraa, Itoophiyaa irraa, Eelaam irraa, Baabilon
irraa, Hamaatii fi biyyoota bishaan gidduu galaanaa irraa hambaawwan
saba isaa walitti qabata.
12 Inni sabootaaf faajjii ol kaasee
booji'amtoota Israa'el walitti qaba;
inni roga laafaa afran irraa
saba Yihuudaa kan bittinnaa'ee ture walitti qaba.
13 Hinaaffaan Efreem ni bada;
diinonni Yihuudaas ni barbadeeffamu;
Efreem gaafas Yihuudaatti hin hinaafu;
yookaan Yihuudaan Efreemitti hin hammaatu.

14 Isaan karaa lixa biiftuutiin gatiittii Filisxeemitti gad bu’u;
tokko ta’aniis uummata ba’a biiftuu saamu.
Isaan Edoomii fi Mo’aabin qabatu;
warri Amoonis isaan jalatti bulu.
15 WAAQAYYO guutumaan guutuutti,
galoo galaana Gibxi ni gogsa;
inni bubbee isaa kan nama waxaluun
harka isaa laga Efraaxiis irra sochoosa.
Akka namoonni kopheen ce’aniifis
inni laga torbatti gargar isa qooda.
16 Akkuma gaafa isaan Gibxii ba’an
Israa’eliif ta’e sana,
hambaa saba isaa kan Asoor irraa hafeef
karaan guddaan ni argama.

12

Faarfannaa Galataa

1 Ati gaafas akkana jetta:
“Yaa WAAQAYYO, ati natti aartee turte;
aariin kees narraa deebi’eera;
na jajjabeessiteertaatii sin galateeffadha.
2 Dhugumaan Waaqni fayyina koo ti;
ani isa nan abdadha; hin sodaadhus.
WAAQAYYO, WAAQAYYO mataan isaa,
jabinaa fi faarfannaa koo ti;
inni fayyina koo ta’eera.”
3 Isin burqaa fayyinaa keessaa
gammachuudhaan bishaan waraabbattu.
4 Isin bara sana keessa akkana jettu:
“WAAQAYYOOF galata galchaa; maqaa isaa waammadhaa;
waan inni hojjete sabootatti beeksisaa;
akka maqaan isaa ol ol jedhe lallabaa.
5 Inni waan ulfina qabu hojjeteeraatii WAAQAYYOON faarfadhaa;
wanni kun addunyaa hunda keessatti haa beekamu.
6 Yaa saba Xiyoon, Qulqullichi Israa’el
isin gidduutti guddaadhaatii
sagalee ol fudhadhaatii gammachuudhaan faarfadhaa.”

13

Raajii Baabiloniin Mormu

1 Raajii waa’ee Baabilon kan Isaayyaas ilmi Amoos arge:
2 Tulluu homaa itti hin biqilin irratti
faajjii ol kaasaatii isaanitti iyyaa;
akka isaan karra namoota
bebeekamootiin ol galaniif harkaan itti himaa.
3 Ani qulqulloota koo ajajeera;
akka isaan dheekkamsa koo hojii irra naa oolchaniif
ani loltoota koo kanneen mo’annoo kootti gammadan
waammadheera.

4 Waca tulluuwwan irraa,

kan akka tuuta guddaa tokkoo dhaggeeffadhaa!
Guungummii mootummootaa
kan saboota walitti qabamanii dhaggeeffadhaa!
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
lolaaf jedhee loltoota qopheeffachaa jira!
5 Isaan biyya fagoodhaa
daarii samiiwwaniitii dhufan;
WAAQAYYOO fi mi'a lolaa kan dheekkamsa isaatiin
guutummaa biyyattii balleessuuf dhufu.

6 Waan guyyaan WAAQAYYOO dhi'aateef boo'aa;
guyyaan sun akkuma badiisa
Waaqa Waan Hunda Danda'u biraa ergameetti ni dhufa.
7 Kanaafuu harki hundinuu ni laamsha'a;
onneen nama hundaas ni baqa.
8 Sodaan isaan qabata;
dhukkubbii fi gaddi isaan qabata;
akkuma dubartii ciniinsuun qabeetti wixxirfatu.
Isaan rifatanii wal ilaalu;
fuulli isaanii akka ibiddaa diimata.

9 Kunoo guyyaan WAAQAYYOO,
guyyaan hamaan, dheekkamsaa fi aarii sodaachisaadhaan,
lafa onsuu fi cubbamoota ishee keessa jiraatan
barbadeessuuf ni dhufa.
10 Urjiiwwan samiitii fi tuunni isaanii
ifa isaanii hin kennan.
Aduun baatu ni dukkanoofti;
ji'is ifa ishee hin kennitu.
11 Ani addunyaa kana sababii jal'ina isaatiif,
hamoota sababii cubbuu isaaniitiif nan adaba.
Ani of tuulummaa of jajjootaa nan balleessa;
of guddisuu gara jabeeyyii illee gadin deebisa.
12 Ani akka namni warqee qulqulluu caalaa gati qabeessa,
warqee Oofiir caalaas muraasa ta'u nan godha.
13 Kanaafuu ani akka samiiwwan hollatan nan godha;
gaafa aariin isaa boba'utti
dheekkamsa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uutiin
lafti iddoo isheetii ni raafamti.

14 Namni hundinuu akkuma kuruphee adamsamtuu,
akkuma hoolota tiksee hin qabnee
gara saba isaatti deebi'a;
namni kam iyyuu biyya isaatti baqata.
15 Namni booji'ame hundinuu ni waraanama;
kan qabame kam iyyuu goraadeedhaan du'a.
16 Daa'imman isaanii fuuluma isaanii duratti ni cicciramu;
manneen isaanii ni saamamu;
niitonni isaaniis humnaan gudeedamu.

17 Kunoo ani warra Meedee

kanneen meetii irraa dhimma hin qabne
warra warqeen hin gammachiifne jarattin kakaasa.
18 Iddaan isaanii dargaggoota fixxi;
isaan daa'immaniif hin na'an;
ijoolleefis garaa hin laafan.
19 Baabilon ulfinni moototaa,
miidhaginni of jaja warra Baabilon
akkuma Sodoomii fi Gomoraa
irree Waaqaatiin garagalfamti.
20 Namni ishee keessa hin qubatu;
yookaan dhaloota hunda keessatti
namni ishee keessa hin jiraatu;
namni Arabaa tokko iyyuu dunkaana isaa achi hin dhaabbatu;
tikseen tokko iyyuu bushaayee isaa achi hin boqochiifattu.
21 Garuu bineensonni bosonaa achi ciciisu;
waangoowwan mana ishee ni guutu;
urunguun achi jiraatti;
re'een diidaa achi keessa buburraaqxi.
22 Waraabessi da'annoowwan ishee keessaa yuusa;
waangoonis manneen ishee mimmiidhagoo kan mootummaa
keessaa iyyiti.
Yeroon ishee ga'eera;
barri ishees hin dheeratu.

14

1 WAAQAYYO Yaaqoobiif garaa ni laafa;
inni amma illee Israa'elin filatee
biyya isaanii keessa isaan qubachiisa.
Ormoonni isaanitti dabalamu;
mana Yaaqoob wajjinis tokko ta'u.
2 Saboonni isaan fudhatu;
iddoo ofii isaaniitti isaan deebisu.
Manni Israa'el immoo akkuma hojjettoota dhiiraa fi dubartiitti
lafa WAAQAYYOO keessatti dhaala godhanii isaan fudhatu.
Isaan boojitoota isaanii booji'anii
warra isaan hacuucanis bulchu.
3 Guyyaa WAAQAYYO itti dhiphina, rakkinaa fi hojii hamaa isin itti
garboomfamtanii turtan sana jalaa isin boqochiisutti, 4 akkana jettee
mootii Baabilonitti ni qoosta:
Cunqursichi akkamitti bade!
Aariin isaas akkamitti isa irraa gale!
5 WAAQAYYO ulee hamootaatii fi
bokkuu bulchitootaa,
6 kan dheekkamsa wal irraa hin cinneetiin
uummata rukute;
kan gara laafina tokko malee ari'ee
saboota dha'e sana caccabseera.
7 Lafti hundi boqonnaa fi nagaa argatti;
faarfachuuttis kaati.
8 Gaattiraawwanii fi birbirsawwan
Libaanoon iyyuu isinitti burraaqanii,

"Amma ati kufteerta;
namni tokko iyyuu nu muruuf hin dhufu" jedhu.

9 Sii'ool isheen gadii yeroo ati dhuftutti si simachuuf kaati;
isheen akka isaan si dubbisaniif hafuurota warra du'anii,
warra addunyaa irratti hooggantoota
turanii hunda dammaqsiteerti;
isheen warra mootota sabootaa turan hunda
teessoo isaanii irraa kaafti.
10 Isaan hundinuu deebisanii akkana jedhu;
"Atis akkuma keenya dadhabdeerta;
akkuma keenya taateerta."
11 Ulfinni kee hundinuu, sagalee baganaa keetii wajjin
awwaala keessa buufameera;
ilmaan raammoo si jala afamanii
raammoon si haguugdi.

12 Yaa bakkalcha barii, ilma barii barraaqaa,
ati akkamitti samii irraa lafa dhoofte!
Ati kan duraan saboota gad qabde,
lafatti gad darbatamteerta!
13 Ati garaa keetti akkana jette;
"Ani samiitti olin ba'a;
ani urjiiwwan Waaqaatii olitti
teessoo koo olin baafadha;
ani tulluu wal ga'ii irra,
fiixee tulluu qulqullichaa irra teessoo irra nan taa'a.
14 Ani fiixee duumessootaa gara irraatti ol nan ba'a;
ani akka Waaqa Waan Hundaa Olii ofin taasisa."
15 Garuu ati sii'ool keessa,
boolla qilee keessa buufamteerta.

16 Warri si argan ija babaasanii si ilaalu;
akkana jedhaniis dinqisiifatu:
"Kun namichuma lafa sochoosee
akka mootummoonni raafaman godhe,
17 namicha addunyaa kana gammoojjii godhe,
kan magaalaawwan ishee gaggaragalchee
akka warri booji'aman mana isaaniitti hin deebine godhe sanaa?"

18 Mootonni sabootaa hundi,
ulfinaan awwaala isaanii keessa ciciisaniiru.
19 Ati garuu akkuma damee jibbame tokkootti,
awwaala kee keessaa baafamtee gatamteerta;
ati warra ajjeefamaniin,
warra goraadeen waraanamaniin,
warra gara dhagaa boollaatti gad bu'aniin haguugamteerta.
Akkuma reeffaa miillaan dhidhiitamteerta;
20 ati sababii biyya kee balleessitee
namoota kee fixxeef,
isaan gidduutti hin awwaalamtu.

Maqaan sanyii hamootaa
lammata hin dha'amu.
21 Sababii cubbuu abbootii isaaniitiif
iddoo ilmaan isaa itti qalaman qopheessaa;
isaan biyya dhaaluudhaaf,
magaalaawwan isaaniitiinis lafa guutuuf hin ka'an.

22 "Ani isaanitti nan ka'a,"
jedha WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.
"Ani Baabilon keessaa maqaa isheetii fi hambaa ishee,
ilmaan isheetii fi sanyii ishee nan balleessa"
jedha WAAQAYYO.
23 "Ani iddoo urunguun keessa jiraattuu fi
lafa caffee ishee nan godha;
ani hartuu badiisaatiin ishee nan haxaa'a"
jedha WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.

Raajii Asooriin Mormu

24 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u akkana jedhee kakateera;
"Dhugumaan akkuma ani duraan karoorfadhe sana
wanni kun ni ta'a;
akkuma ani yaade sanas ni dhaabata.
25 Ani biyya koo keessatti Asoorota nan barbadeessa;
tulluuwwan koo irratti ani isa gad dhidhiita.
Waanjoon isaa saba koo irraa ni fuudhama;
ba'aan isaas gatiittii isaanii irraa ni bu'a."

26 Karoorri guutummaa addunyaatiif murtaa'e kanaa dha;
kun harka saboota hunda irratti diriirfamee dha.
27 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
waan kana yaadeeraatii, eenyutu isa garagalcha?
Harki isaa diriirfameeraa;
eenyutu duubatti isa deebisuu danda'a?

Raajii Filisxeemotaan Mormu

28 Raajiin kun bara Aahaaz mootichi du'e keessa dhufe:
29 Yaa Filisxeemota, uleen isin dha'e waan cabeef,
isin hundinuu hin gammadinaa;
hidda bofa sanaa keessaa buutiitu ba'a;
iji isaa bofa darbatamaa summii qabu ni ta'a.
30 Hiyyeessi gadadamaan iddoo itti bobba'u argata;
rakkataanis nagaadhaan ciisa.
Hidda kee garuu ani beelaan nan barbadeessa;
beellis hambaa kee ni fixa.

31 Yaa karra, ati boo'i! Yaa magaalaa, iyyi!
Filisxeemonni hundi baqaatii badaa!
Duumessi aaraa tokko karaa kaabaatiin ni dhufa;
raayyaa waraana isaa keessas kan citee hafu tokko iyyuu hin jiru.
32 Ergamoota saba sanaatiif
deebii akkamiitu kennamuu mala?
"WAAQAYYO jabeessee Xiyoonin dhaabeera;

ishee keessattis namoonni isaa kanneen miidhaman
da’annoo ni argatu.”

15

Raajii Mo’aabiin Mormu
16:6-12 kwf – Erm 48:29-36

1 Raajii waa’ee Mo’aab:
Aari isheen Mo’aab keessaa diigamteerti;
halkanuma tokkottis baddeerti!
Qiir isheen Mo’aab keessaa diigamteerti;
halkanuma tokkottis baddeerti!
2 Diiboon gara mana qulqullummaatti,
iddoowwan ol ka’aatti boo’uuf ol ba’a;
Mo’aabis Neboo fi Meedebaaf ni boo’a.
Mataan hundinuu haadamaa dha;
areedni hundinuus cicciramaa dha.
3 Isaan daandii irratti wayyaa gaddaa uffatu;
bantii manaatii fi waltajjii sabaa irratti
hundi isaanii ni boo’u;
imimmaan isaaniis ni dhangalaasu.
4 Heshboonii fi Ele’aaleen ni iyyu;
sagaleen isaaniis hamma Yaahaziitti fagaatee dhaga’ame.
Kanaafuu loltoonni Mo’aab ni iyyu;
lubbuun isaaniis ni rom’ite.

5 Garaan koo Mo’aabiif iyya;
kooluu galtoonni ishee hamma Zo’aariitti,
hamma Eglaati Sheelishiyaatti baqatu.
Isaan boo’aa, gara Luuhiititti ol ba’u;
karaa Hooronaayim irrattis,
waa’ee badii isaanii faarsanii boo’u.
6 Bishaanonni Niimriim goganiiru;
margis coollageera;
biqiltuuwwan lafaa badaniiru;
wanni magariisni tokko iyyuu hin hafne.
7 Kanaafuu isaan qabeenya argatanii kuufatan sana
Laga Alaltuu irraan baatanii dabarfatu.
8 Iyyi isaanii hamma daarii Mo’aabitti dhaga’ame;
wawwaachuun isaanii hamma Eglayiimitti
faaruun boo’icha isaaniis hamma Be’eer Eeliimiinitti dhaga’ame.
9 Bishaanonni Diimon dhiigaan guutamaniiru;
ani immoo waan kana caalu iyyuu Diimonitti nan fida;
warra Mo’aab keessaa baqatan
kanneen biyya sanatti hafanitti leenca nan erga.

16

1 Seelaa, gammoojjii gama jirtu sana irraa
bulchaa biyyattiitiif,
gara tulluu Intala Xiyoonitti

xobbaallaawwan hoolaa gibira ergaa.
2 Akkuma simbira man'ee ishee keessaa ari'amtee
asii fi achi fiigduu dubartoonni Mo'aabis
malkaa laga Arnoonitti akkasuma ta'u.

3 "Gorsa nuuf kennaa; murtii murteessaa.
Guyyaa saafaadhaan gaaddidduu keessan
akkuma halkanii dukkaneessaa.
Baqattootas dhoksaa;
kooluu galtoota hin ganinaa.
4 Baqattoonni Mo'aab isin wajjin haa jiraatan;
balleessituu irraa da'oo isaaniif ta'aa."

Cunqursaan ni bada;
badiisnis ni hafa;
warri nama miidhan lafa irraa badu.
5 Teessoon jaalalaan hundeeffama;
mana Daawit keessaa namni murtii kennuu irratti
murtii qajeelaa barbaadu,
kan waan qajeelaa hojjechuuf ariifatu tokko
amanamummaadhaan teessoo sana irra ni taa'a.

6 Nu of tuulummaa Mo'aab,
of guddisuu fi kooruu ishee,
of tuuluu fi addaggee ta'uu ishee dhageenyeerra;
of jajuun ishee garuu faayidaa hin qabu.
7 Kanaafuu Mo'aabonni ni boo'u;
isaan tokkummaadhaan Mo'aabiif boo'u.
Namoota Qiir Hareeshetiif
faarsanii boo'uudhaan gaddu.
8 Lafti qotiisaa Heshboon,
mukni wayinii Sibimaas coollageera.
Bulchitoonni sabootaa
mukkeen wayinii filatamoo
kanneen duraan Ya'izeerin ga'anii
gara gammoojjiitti babal'atan dhidhiitaniiru.
Lataan isaanii dheeratee hamma galaanaatti diriire.
9 Kanaafuu ani akkuma Ya'izeer boosse sana,
mukkeen wayinii Sibimaatiif nan boo'a.
Yaa Heshboon, yaa Ele'aalee,
ani imimmaan kootiin sin jiisa!
Ililleen yeroo midhaan siif ga'eetii fi
gammachuun yeroo midhaan siif
haamamu ture sun hafeera.
10 Ililchuu fi gammaduun iddoo biqiltuu keessaa badaniiru;
namni tokko iyyuu iddoo dhaabaa wayinii keessatti
hin faarfatu yookaan hin ililchu:
sababii ani ilillee balleesseef
namni iddoo wayinii itti cuunfanitti wayinii dhidhiitu tokko hin jiru.
11 Garaan koo akkuma baganaa faarsee Mo'aabiif boo'a;
keessi koos Qiir Hareeshetiif boo'a.
12 Mo'aab yoo iddoo ol ka'aatti mul'atte,

isheen ofuma dadhabsiifti;
yoo kadhannaaf gara iddoo qulqulluu ishee dhaqxe
kunis faayidaa tokko illee hin qabu.
13 Kun dubbii WAAQAYYO duraanuu waa'ee Mo'aab dubbatee dha.
14 WAAQAYYO garuu amma akkana jedha: "Waggaa sadii keessatti, ulfinni
Mo'aabii fi namoonni ishee hedduun hundi akkuma hojjetaan tokko
guyyaa isaa lakkaa'atu sana ni tuffatamu; kanneen hafanis akka malee
muraasaa fi dadhaboo ta'u."

17

Raajii Damaasqoodhaan mormu

1 Raajii Damaasqoodhaan mormu:
"Kunoo, Damaasqoon tuullaa diigamte taati malee
si'achi magaalaa hin taatu.
2 Magaalaawwan Aro'eer ni onu;
bushaayeen achi ciciisu;
wanni isaan sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
3 Magaalaan jabeeffamtee ijaaramte Efreem keessaa,
humni mootummaas Damaasqoo keessaa ni bada;
hambaan Sooriyaa akka ulfina Israa'elootaa ta'a"
jedha WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.

4 "Bara sana keessa ulfinni Yaaqoob gad deebi'a;
furdinni dhagna isaas ni huqqata.
5 Akkuma namni midhaan haamu tokko,
midhaan dhaabbatu walitti qabee irree isaatiin haamu sana
kunis akkuma yeroo namni tokko
Sulula Refaayim keessaa qarmii funaanuu ni ta'a.
6 Ta'us akkuma yeroo mukni ejersaa dha'amuutti,
qarmii guuruun amma iyyuu jira;
fiixee ol aanu irratti gumaa lama yookaan sadiitu hafa;
damee gad aanu irratti gumaa afur yookaan shantu hafa"
jedha WAAQAYYO, Waaqni Israa'el.

7 Gaafas namoonni gara Uumaa isaanii ilaalu;
ija isaaniis gara Qulqullicha Israa'el deebifatu.
8 Isaan gara iddoo aarsaa,
gara hojii harka isaanii hin ilaalan;
isaan galma waaqeffannaa Aasheeraa,
iddoo aarsaa ixaanaa kan quba isaaniitiin tolchanis
wayittuu hin lakkaa'an.
9 Gaafas magaalaawwan jajjaboon isaan sababii Israa'elootaatiif keessaa
ba'an sun akkuma lafa bosona keessaa kan namni dhiisee deemee ta'u.
Hundi ni onu.
10 Ati Fayyisaa kee, Waaqa irraanfatteerta;
ati kattaa, da'oo kee hin yaadanne.
Kanaafuu yoo biqiltuu akka malee gaarii dhaabbattee
muka wayinii kan alaa dhufe biqilfatte iyyuu,
11 yoo guyyuma dhaabde sana akka inni biqilu goote iyyuu
ganama yeroo dhaabdetti akka inni daraaru goota;
garuu guyyaa dhukkubaa fi dhibee hin fayyineetti

wayinichi homaa hin fayyadu.

12 Saboota baay'ee kanneen aaraniif wayyoo!
Isaan akkuma galaana aaruutti aaru!
Saboota wacaniif wayyoo!
Isaan akkuma bishaan guddaan huursutti huursu.
13 Saboonni akkuma huursaa bishaan cabsee deemuu
yoo huurse iyyuu yommuu inni isaanitti dheekkamu
isaan baqatanii badu;
akkuma habaqiin tulluu irraa fuula bubbee dura ari'amu,
akkuma awwaarri fuula bubbee hamaa duraa bittinnaa'u
isaan ni bittinnaa'u.
14 Galgala sodaan akkuma tasaa isaan qabatti!
Isaan utuu lafti hin bari'in ni dhabamu!
Kun qooda warra nu booji'ee,
hiree warra nu saamee ti.

18

Raajii Itoophiyaadhaan Mormu

1 Biyya lageen Itoophiyaatiin gamaa
kan qoochoo isheetiin shaakkiftuuf wayyoo;
2 isheen galaana irra,
bidiruu dhallaadduutiin ergamoota bishaan irra ergiti.

Yaa ergamoota ariifattoota,
gara saba dhedheeroo kanneen gogaan isaanii lallaafuu,
gara saba fagoo fi dhi'oottis sodaatamuu,
saba jabaa fi afaan isaa hin beekamne
kan biyyi isaanii lageeniin gargar qoodamte sanaa dhaqaa.

3 Isin uummanni addunyaa hundi,
warri lafa irra jiraattan yeroo mallattoon gaara irratti
ol qabamu ni argitu;
yeroo malakanni afuufamus
inuma dhageessu.
4 Waaqayyo akkana naan jedhe:
"Ani akkuma ho'a ifa aduu keessatti calaqqisuu,
akkuma duumessa fixeensaa kan ho'a yeroo midhaan galchaniitti
cal'isee iddoo jireenya kootii nan ilaala."
5 Haamaa midhaaniitiin dura, yeroo hudhaan daraaree
daraaraan sunis ija wayinii bilchaatee ta'utti
inni billaa ittiin qoraniin lataa isaa ni ciccira;
damee babal'ates irraa murmuree ni balleessa.
6 Isaan hundinuu allaattii tulluu kan waa adamsuu fi
bineensota bosonaatiif dhiifamu;
allaattiin bona guutuu,
bineensonni bosonaas ganna guutuu isaan nyaatu.
7 Gaafas saba dhedheeroo kanneen gogaan isaanii lallaafu irraa,
saba fagoo fi dhi'oottis sodaatamu irraa,
saba jabaa fi afaan isaa hin beekamne
kan biyyi isaanii lageeniin gargar qoodamte irraa

WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uuf kennaan ni fidama;
kennaan sunis gara Tulluu Xiyoon, iddoo Maqaan WAAQAYYO Waan hunda danda'u jiraatutti ni fidama.

19

Raajii Gibxiin Mormu

1 Raajii Gibxiin mormu:
kunoo WAAQAYYO duumessa
saffisaa yaabbatee gara Gibxi dhufaa jira.
Waaqonni Gibxi tolfamoon fuula isaa duratti hollatu;
garaan warra Gibxis isaan keessatti baqa.

2 "Ani warra Gibxi walitti nan naqa;
obboleessi obboleessa isaa, ollaan ollaa isaa,
magaalaan tokko magaalaa kaan,
mootummaanis mootummaa kaan lola.
3 Hafuurri warra Gibxi isaan keessatti jeeqama;
anis karoora isaanii nan fashaleessa;
isaanis waaqota tolfamoo fi hafuurota warra du'anii,
ilaaltotaa fi eker dubbistoota gorsa gaafatu.
4 Anis dabarsee warra Gibxi
humna gooftaa garaa jabaatu tokkootti nan kenna;
mootiin hamaan tokkos isaan ni bulcha" jedha Gooftaan,
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.

5 Bishaanonni galaanaa ni gogu;
lagni isaas ni hir'ata; ni gogas.
6 Burqaawwan isaa ni ajaa'u;
lageen Gibxiis qal'atanii gogu.
Shambaqqoo fi dhallaadduun ni coollagu;
7 biqiltuuwwan ededa Abbayyaa,
kanneen qarqara lagichaa jiranis ni coollagu.
Wanni laga Abbayyaa biratti facaafame hundi ni goga;
bubbeedhaan fudhatama; deebi'ees hin argamu.
8 Qurxummii qabdoonni,
warri hokkoo Abbayyaa keessa buusan
hundi aadanii boo'u;
warri kiyyoo bishaanitti darbatanis ni dadhabu.
9 Warri quncee talbaa iddame qopheessan,
wayyaa dhooftonnis abdii kutatu.
10 Warri wayyaa dha'an mataa buusu;
warri mindaadhaan hojjetan hundis ni gaddu.

11 Qondaaltonni Zoo'aan gowwoota;
gorsitoonni Fara'oon ogeeyyiinis
gorsa faayidaa hin qabne kennu.
Isin akkamitti Fara'ooniin,
"Ani namoota ogeeyyii keessaa tokkoo dha;
ani barataa mootota durii ti" jechuu dandeessu?

12 Namoonni keessan ogeeyyiin amma eessa jiru?

Mee isaan waan WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
Gibxiin mormuudhaan karoorfate;
isinitti haa himan; haa beeksisanis.
13 Qondaaltonni Zoo'aan gowwoota ta'aniiru;
bulchitoonni Memfiis gowwoomfamaniiru;
gurguddoonni saba ishee
Gibxiin karaa irraa jal'isaniiru.
14 WAAQAYYO hafuura nama hadoochu isaanitti dhangalaaseera;
isaan akkuma machaa'aan tokko hoqqisaa gatantaru sana
biyya Gibxi waan isheen hojjettu hunda keessatti
gatantarsan.
15 Wanni mataan yookaan eegeen, dameen meexxii
yookaan shambaqqoon,
Gibxiif gochuu danda'an tokko iyyuu hin jiru.

16 Bara sana warri Gibxi akka dubartii ta'u. Harka ol ka'e kan
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u isaanitti ol fudhatu sana arganii
sodaan ni hollatu. 17 Biyyi Yihuudaas warra Gibxi ni naasisa; namni
maqaan Yihuudaa biratti dha'amu hundinuu sababii waan WAAQAYYOON
Waan Hunda Danda'u isaanitti karoorfachaa jiru sanaatiif ni na'a.

18 Gaafas biyya Gibxi keessatti magaalaawwan shan afaan Kana'aan
dubbatu; isaanis WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uuf amanamoo ta'uuf
ni kakatu. Isaan keessaa tokko Magaalaa Badiisaa jedhamti.

19 Gaafas wiirtuu Gibxi keessatti iddoon aarsaa tokko WAAQAYYOOF
ni hojjetama; daangaa biyyattii irrattis siidaan tokkoo WAAQAYYOOF ni
dhaabama. 20 Kunis biyya Gibxi keessatti WAAQAYYOO Waan Hunda
Danda'uuf mallattoo fi dhuga ba'umsa ta'a. Yeroo isaan sababii cunqursi-
toota isaaniitiif gara WAAQAYYOOTTI iyyatanitti, inni fayyisaa fi baraaraa
tokko ergeefii isaan oolcha. 21 Kanaafuu WAAQAYYO warra Gibxitti of
beeksisa; isaanis gaafas WAAQAYYOON ni beeku. Isaanis qalmaa fi kennaa
midhaaniitiin waaqeffatu; WAAQAYYOOFIS ni wareegu; wareega sanas ni
baafatu. 22 WAAQAYYO biyya Gibxi ni rukuta; rukutees ni fayyisa. Isaan
gara WAAQAYYOOTTI ni deebi'u; innis kadhannaa isaaniitiif deebii kennee
isaan fayyisa.

23 Gaafas Gibxii hamma Asooritti karaa guddaa tokkotu jiraata. Warri
Asoor gara Gibxi, warri Gibxis gara Asoor ni dhaqu. Warri Gibxii fi
warri Asoor walii wajjin ni waaqeffatu. 24 Israa'el bara sana keessa
Gibxii fi Asooritti dabalamtee sadaffaa taati; kunis lafa irratti eebba ta'a.
25 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'us, "Gibxi sabni koo, Asoor hojiin
harka kootii fi Israa'el dhaalli koo haa eebbifaman" jedhee isaan eebbisa.

20

Raajii Gibxii fi Itoophiyaadhaan Mormu

1 Bara ajajaan muummichi Sargoon mooticha Asooriin ergame sun gara
Ashdood dhufee lolee ishee qabate sana keessa, 2 yeroodhuma sanatti
WAAQAYYO karaa Isaayyaas ilma Amoosiitiin dubbate. Innis, "Uffata
gaddaa dhagna kee irraa, kophees miilla kee irraa baasi" jedheen. Innis
akkasuma godhe; qullaa fi miilla duwwaa asii fi achi deeme.

3 Kana irratti WAAQAYYO akkana jedhe; "Akkuma garbichi koo Isaayyaas,
akka Gibxii fi Itoophiyaaf mallattoo fi akeekkachiisa ta'uuf jedhee waggaa
sadii qullaa fi miilla duwwaa deeme sana, 4 akkasuma mootiin Asoor

booji'amtoota Gibxii fi baqattoota Itoophiyaa dargaggeessaa fi jaarsa,
qullaa fi miilla duwwaa hambisee teessuma isaanii illee qullaa godhee
fudhatee deeme; kun warra Gibxiitiif qaanii dha. 5 Warri Itoophiyaa
amanatanii Gibxiin boonan ni sodaatu; ni qaana'us. 6 Gaafas warri
qarqara galaanaa irra jiraatan akkana jedhu; 'Warra nu itti irkanne, warra
mooticha Asoor jalaa nu baasu jennee gargaarsaaf itti baqanne sana irra
waan ga'e mee ilaalaa! Yoos nu akkamitti jalaa ba'uu dandeenya?' "

21

Raajii Baabiloniin Mormu

1 Raajii Gammoojjii Galaana bira jirtuun mormu:
Akkuma bubbeen hamaan biyya kibbaa haxaa'u sana,
weeraraan tokko gammoojjiidhaa,
biyya sodaachisaa keessaa ni dhufa.

2 Mul'anni hamaan tokko natti mul'ateera:
gantuun ni ganti; saamtuunis ni saamti.
Yaa Eelaam, ol ba'i! Yaa Meedee marsii qabi!
Ani aaduu isheen fidde hunda nan xumura.

3 Kana irratti dugdi na cite;
akkuma dubartii ciniinsifattuu muddamni na qabe;
ani waanan dhaga'een nan holladhe;
waanan argeenis nan raafame.
4 Qalbiin koo ni raafame;
sodaan na hollachiise;
dimimmisni ani hawwe sun
sodaatti na jalaa geeddarame.

5 Isaan maaddii qopheessu;
afaa diriirsu;
ni nyaatu, ni dhugu!
Isin qondaaltonni ka'aa;
gaachanas zayitii dibaa.
6 Gooftaan akkana naan jedha:
"Dhaqiitii eegduu tokko ramadi;
innis waan argu haa himu.
7 Inni yommuu warra farda yaabbatan
kanneen lama lamaan yaa'an,
warra harree yaabbatan
yookaan warra gaala yaabbatan argutti,
haa dammaqu;
guutumaan guutuutti haa dammaqu."
8 Eegduun sunis akkana jedhee iyye;
"Yaa gooftaa ko, ani guyyuma guyyaan
qooxii eegumsaa irra nan dhaabadha;
halkan hundas ani hojii koo irra nan tura.
9 Kunoo, warri farda yaabbatan,
lama lamaan dhufaa jiru;
inni akkana jedhee deebise:
'Baabilon jigdeerti; jigdeerti!

Fakkiiwwan waaqota ishee hundinuu
burkutaa’anii lafa dha’aniiru!’ ”

10 Yaa saba koo warra oobdii midhaanii irratti dha’amtan,
ani waan WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,
Waaqa Israa’el irraa dhaga’e isinittin hima.

Raajii Edoomiin mormu

11 Raajii Duumaan mormu:
Namni tokko See’iirii na waamee,
“Yaa eegduu, halkan kun bari’uuf hammamtu hafe?
Yaa eegduu, halkan kun bari’uuf hammamtu hafe?” jedhe.
12 Eegduun sunis,
“Bari’uu ga’eera; garuu deebi’ee dhi’a.
Yoo gaafachuu barbaaddan gaafadhaa;
garuu deebi’aa kottaa” jedhee deebisa.

Raajii Biyya Arabaatiin Mormu

13 Raajii biyya Arabaatiin mormu:
Isin imaltoonni Dedaan
kanneen bosona Arabaa keessa qubattan,
14 warra dheeboteef bishaan fidaa;
isin warri Teemaa keessa jiraattan,
baqattootaaf waan nyaatan fidaa.
15 Isaan goraadee jalaa,
goraadee luqqifame jalaa,
xiyya aggaamame jalaa,
ho’a waraanaa jalaa baqataniiruutii.
16 Gooftaan akkana naan jedhe: “Akkuma waggoota hojjetaa qaxaramaa
tokkootti ulfinni Qeedaar hundinuu waggaa tokko keessatti ni dhuma.
17 Warra xiyya darbatan keessaa kanneen hafan, gootonni Qeedaar
muraasa ta’u.” WAAQAYYO Waaqni Israa’el dubbateeraatii.

22

Raajii Waa’ee Yerusaalem

1 Raajii waa’ee Sulula Mul’ataa:
Amma maaltu isin rakkisee
isin hundi fiixee manaatti ol baatan?
2 Yaa magaalaa wacaan guutamte,
yaa magaalaa jeeqamtuu fi fandalaltuu,
namoonni si jalaa qalaman goraadeedhaan hin ajjeefamne
yookaan waraana keessatti hin dhumne.
3 Hooggantoonni kee hundi walumaan baqatan;
isaan utuma xiyya hin darbatin qabaman.
Isin utuma diinni fagoo jiruu baqattan iyyuu
warri qabamtan hundi walumaan mana hidhaatti galfamtaniirtu.
4 Kanaafuu ani, “Ana irraa garagalaa;
ani hiqqifadhee nan boo’a.
Badiisa saba koo irratti
na jajjabeessuu hin yaalinaa” nan jedhe.

5 Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,

Sulula Mul’ataa keessatti, guyyaa jeequmsaa,
dhidhiitamuutii fi burjaajii,
akkasumas guyyaa itti dallaa diiguutii fi
tulluuwwanittis iyyuu qaba.
6 Eelaam man’ee xiyyaa qabattee
gaariiwwanii fi abbootii fardaa fudhattee baati;
Qiiris gaachana ishee qabatti.
7 Sululawwan kee filatamoon gaariiwwaniin guutamaniiru;
abbootiin fardaas karra magaalattii irratti ramadamaniiru.

8 Gooftaan ittisa Yihuudaa irraa mulqeera.
Atis gaafas mi’a lolaa kan Masaraa Bosonaa
keessa jiru sana abdatta.
9 Dallaan Magaalaa Daawit
karaa baay’ee akka urame argitaniirtu;
Haroo Gad aanaa keessattis
bishaan kuufattaniirtu.
10 Isin manneen Yerusaalem lakkooftan;
dallaa ishee dhagaa jabeessuuf jettaniis manneen sana diigdan.
11 Bishaan Haroo Moofaatiif dallaa lamaan gidduutti
kuusaa bishaanii tolchitan;
garuu isin gara Isa waan sana hojjetee hin ilaalle;
yookaan Isa bara dheeraan dura waan sana karoorseef
ulfina hin kennine.

12 Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,
akka ati boossee wawwaattuuf,
akka ati rifeensa mataa keetii of irraa cirtee
wayyaa gaddaa uffatuuf guyyaa sana si waame.
13 Qooda kanaa garuu gammachuu fi fandalaluu,
loon gorra’uu fi hoolota qaluu,
foon nyaachuu fi daadhii wayinii dhuguutu jira!
Isin, “Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii!” jettu.
14 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u utuma gurri koo dhaga’uu waan
kana naa ibse: “Hamma guyyaa du’a keessaniitti cubbuun kun isin irraa
hin haqamu” jedha Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u.
15 Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Dhaqiitii itti gaafatamaa kanaan,
Shebnaa, bulchaa masaraa mootummaatiin akkana jedhi:
16 Ati maal asii hojjetta?
Akka ati iddoo kanatti iddoo awwaalaa qopheeffattu,
akka iddoo ol ka’aa irratti boolla awwaala keetii qotattu,
akka kattaa keessatti iddoo boqonnaa keetii tolchattu
eenyutu eeyyama siif kenne?

17 “Yaa nama jabaa kunoo,
WAAQAYYO jabeessee qabee si darbachuuf jira.
18 Inni akkuma kubbaa furuursee
biyya bal’aa tokko keessa si buusa.
Yaa salphina mana gooftaa keetii, ati achitti duuta;

gaariiwwan kee mimmiidhagoonis achitti hafu!
19 Ani aangoo kee irraa sin buusa;
atis taayitaa kee irraa ni ari'amta.
20 "Ani gaafas garbicha koo Eliiyaaqiimin ilma Hilqiyaa nan waama.
21 Ani uffata kee isatti nan uffisa; sabbata kee mudhii isaatti nan hidha;
aangoo kees dabarsee isaaf nan kenna. Inni warra Yerusaalem keessa
jiraatanii fi mana Yihuudaatiif abbaa ni ta'a. 22 Ani furtuu mana Daawit
gatiittii isaa irra nan kaa'a; waan inni banu namni tokko iyyuu cufuu
hin danda'u; waan inni cufus namni tokko iyyuu banuu hin danda'u.
23 Ani akkuma fannoo waa itti fannisan tokkootti iddoo jabaa irra isa
nan dhaaba; innis mana abbaa isaatiif teessoo ulfinaa ni ta'a. 24 Isaanis
kabaja mana abbaa isaa hunda, ijoollee isaatii fi ijoollee ijoollee isaa, mi'a
xixinnaa kan waciitiidhaa jalqabee hamma okkoteetti jiru hunda isatti
fannisu."
25 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u akkana jedha; "Gaafas qofoon
iddoo jabaa dhaabame sun ni buqqa'a; muramee lafa bu'a; ba'aan isatti
fannifame sun harca'ee caccaba." WAAQAYYO waan kana dubbateeraatii.

23

Raajii Waa'ee Xiiroos

1 Raajii waa'ee Xiiroos:
Yaa dooniiwwan Tarshiishi wawwaadhaa!
Xiiroos barbadooftee
mana yookaan buufata doonii malee hafteertii.
Biyya Qophroos
oduun isaan qaqqabeera.

2 Isin jiraattoonni qarqara galaanaatii fi
daldaltoonni Siidoonaa, warri galaana irra marmaaran
isin sooromsan cal'isaa.
3 Midhaan Shihoor
bishaanota gurguddaa irraan dhufe;
oomishni Abbayyaa Xiiroosiif galii ture;
isheenis lafa gabaa kan sabootaa taate.

4 Yaa Siidoonaa, yaa da'annoo galaanaa qaana'i;
galaanni akkana jedhee dubbateeraatii:
"Ani hin ciniinsifanne yookaan hin deenye;
ilmaan hin horanne yookaan intallan hin guddifanne."
5 Yeroo oduun gara Gibxi dhufutti
isaan gabaasa Xiiroos irraa dhufuun ni dhiphatu.

6 Isin gara Tarshiishitti ce'aa;
yaa warra qarqara galaanaa jiraattan wawwaadhaa.
7 Magaalaa dulloomtuun durii,
kan miilli ishee ishee fuudhee,
akka isheen biyya fagoo keessa qubattuuf ishee geesse kun,
magaalaa kee ishee fandalaltuudhaa?
8 Xiiroos ishee gonfoo nama gonfachiiftu
kan daldaltoonni ishee ilmaan moototaa ta'an
kan daldaltoonni ishee lafa irratti kabajamoo ta'anitti

eenyutu waan kana karoorfate?
9 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
of jaja ishee kan ulfina ishee hunda keessa jiru gad deebisuu fi
warra lafa irratti kabajaman hunda salphisuuf
waan kana karoorfateera.

10 Yaa Intala Tarshiish,
ati si'achi buufata doonii hin qabaattuutii,
lafa kee hamma Abbayyaa bira ga'utti qotadhu.
11 WAAQAYYO harka isaa galaana irra qabee
mootummoota hollachiiseera.
Inni akka da'annoowwan ishee diigamaniif
waa'ee Kana'aan ajaja kenneera.
12 Innis akkana jedha; "Yaa Durba Siidoonaa,
ati kana caalaa hin fandalaltu!

"Ka'iitii gara Qophiroositti ce'i;
ati achitti iyyuu boqonnaa hin argattu."
13 Mee biyya Baabilonotaa ilaali;
uummanni kun amma seenaa hin qabu!
Warri Asoor akka isheen
iddoo jireenya uumamawwan gammoojjii taatu godhan;
isaan siree eegumsaa ijaarratan;
da'annoowwan ishee qullaa hambisan;
ishees ni barbadeessan.

14 Yaa dooniiwwan Tarshiish wawwaadhaa;
da'annoon keessan barbadeeffameeraatii!
15 Yeroo sanaa jalqabee Xiiroos hamma waggaa torbaatamaatti ni
dagatamti; kunis bara jireenya mootii tokkoo ti. Dhuma waggaa
torbaatamman sanaatti garuu akkuma sirba sagaagaltuu tokkoof sirbame
sanaatti Xiiroos irra ga'a:
16 "Yaa sagaagaltuu irraanfatamtuu,
baganaa qabadhuutii magaalaa keessa naanna'i;
ati akka yaadatamtuuf baganaa sirriitti rukuti;
sirba baay'ee sirbi."
17 Dhuma waggaa torbaatamaatti WAAQAYYO Xiiroosin ni yaadata;
isheenis gara daldala isheetti deebitee mootummoota fuula lafaa irra
jiran hunda wajjin sagaagalti. 18 Ta'us bu'aan isheetii fi wanni isheen
argattu WAAQAYYOOF addaan baafama; hin kuufamu; walittis hin qabamu.
Bu'aan ishees warra fuula Waaqaa dura jiraataniif nyaata ga'aa fi uffata
babbareedaa ta'a.

24

WAAQAYYO Lafa Ni barbadeessa
1 Kunoo, WAAQAYYO lafa ni onsa;
ishees ni barbadeessa;
inni ishee gaggaragalchee
warra ishee irra jiraatan bittinneessa;
2 Kan saba irra ga'u luba irra,
kan garbicha irra ga'u gooftaa irra,

kan garbittii irra ga’u giiftii irra,
kan bitataa irra ga’u gurgurataa irra,
kan isa ergifatu irra ga’u, isa ergisu irra,
kan liqeeffataa irra ga’u, isa liqeessu ni ga’aatii.
3 Lafti guutumaan guutuutti ni onti;
guutumaan guutuuttis ni saamamti.
WAAQAYYO waan kana dubbateeraatii.

4 Lafti ni gogdi; bifti ishees ni geeddarama;
addunyaan ni bututti; bifti ishees ni geeddarama;
gurguddoonni saba lafaas ni bututu.
5 Lafti saba isheetiin xuroofteerti;
isaan seeraaf ajajamuu didan;
sirnaan buluu didanii
kakuu bara baraa sana cabsaniiru.
6 Kanaafuu abaarsi lafa balleessa;
sabni ishees balleessaa isaatiif adabama.
Kanaafuu jiraattonni lafaa ni gubatu;
nama muraasatu hafa.
7 Daadhiin wayinii haaraan ni goga;
mukni wayiniis ni coollaga;
warri gammadan hundinuu ni aadu.
8 Dibbeen sagaleen isaa namatti tolu ni cal’isa;
wacni fandalaltootaa qabbanaa’eera;
baganaan nama gammachiisus cal’iseera.
9 Isaan si’achi sirbaa daadhii wayinii hin dhugan;
dhugaatiin jabaan warra isa dhuganitti ni hadhaa’a.
10 Magaalaan diigamte sun ontee hafti;
akka namni tokko iyyuu ol hin seenneef manni hundi ni cufama.
11 Isaan daadhii wayinii dhabanii daandii irratti boo’u;
gammachuun hundi gaddatti geeddarama;
ililchuun hundis lafa irraa dhabama.
12 Magaalaan sun diigamtee hafti;
karri ishees ni caccaba.
13 Akkuma yeroo mukni ejersaa dha’amuu fi
akkuma yeroo wayiniin galfamutti qarmiin hafu ta’u sana,
lafa irratti saboota gidduuttis
akkasuma ni ta’a.

14 Isaan sagalee ol fudhatanii gammachuun iyyu;
gama lixa biiftuutti ulfina WAAQAYYOO labsu.
15 Kanaafuu isin ba’a biiftuu irraa WAAQAYYOOF ulfina kennaa;
qarqara galaanaattis maqaa WAAQAYYO
Waaqa Israa’el leellisaa.
16 Nu moggaa lafaa irraa faarfannaa,
“Isa qajeelaa sanaaf ulfinni haa ta’u” jedhu dhageenya.

Ani garuu akkanan jedhe;
“Ani bade, ani bade! Anaaf wayyoo!
Gantoonni ni ganu!
Gantoonni gantummaa isaaniitiin ganu!”
17 Yaa uummata lafa irraa,

sodaan, qilee fi kiyyoon si eeggatu.
18 Namni sagalee goolii baqatu kam iyyuu
qilee keessa bu'a;
namni qilee keessaa ol ba'u kam iyyuu
kiyyoodhaan qabama.

Foddaan samiiwwanii banameeraatii
hundeewwan lafaa ni raafamu.
19 Lafti baqaqxeerti;
lafti gargar baateerti;
lafti akka malee raafamteerti;
20 Lafti akkuma nama machaa'ee gatantarti;
isheen akkuma daasii bubbeedhaan raafamti;
yakki fincila ishee akka malee itti ulfaateera;
isheen ni jigdi; deebitees hin kaatu.

21 WAAQAYYO gaafas
humnoota samii, samii irratti,
moototа lafaa immoo lafa irratti ni adaba.
22 Isaan akkuma hidhamtootaa
boolla keessaatti walitti qabamu;
manni hidhaa itti cufamee
guyyaa hedduu booddee adabamu.
23 Ji'i ni burjaajofti; aduunis ni qaanofti;
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u,
Tulluun Xiyoon irrattii fi Yerusaalem keessatti
fuula maanguddootaa duratti ulfinaan ni mo'aatii.

25

WAAQAYYOOF Galata Galchuu
1 Yaa WAAQAYYO, ati Waaqa koo ti;
waan ati amanamummaa kee kan mudaa hin qabneen
wantoota dinqisiisoo
bara dheeraan dura karoorfame hojjetteef,
ani ulfina siif nan kenna; maqaa kees nan leellisa.
2 Ati magaalaa sana tuullaa dhagaa,
magaalaa dallaa jajjabaa qabdu immoo diigamaa goote;
magaalaan da'annoo Namoota Ormaa turte sun
si'achi hin jiraattu;
isheen gonkumaa deebitee hin ijaaramtu.
3 Kanaafuu namoonni jajjaboon si kabaju;
magaalaawwan saboota gara jabeeyyii si sodaatu.
4 Ati hiyyeeyyiif lafa itti baqatan,
rakkataaf immoo dhiphina isaa keessatti da'oo,
bubbee hamaa jalaa iddoo itti baqatu,
ho'a jalaa immoo iddoo itti qabbaneeffatu turte.
Hafuurri gara jabeeyyiin baafatan,
akkuma bubbee hamaa dallaa dhagaa dha'uutii fi
5 akkuma ho'a gammoojjii ti.
Ati waca alagootaa ni cal'isiifta;
akkuma ho'i gaaddisa duumessaatiin qabbanaa'u sana,

sirbi gara jabeeyyiis ni qabbanaa’a.

6 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u
tulluu kana irratti uummata hundaaf cidha nyaata gaarii,
affeerraa daadhii wayinii gogee,
foon coomaa fi daadhii wayinii filatamaa ni qopheessa.
7 Inni tulluu kana irratti,
haguuggii uummata hundatti haguugame,
golgaa saba hundatti golgame ni balleessa;
8 inni bara baraan du’a ni liqimsa.
WAAQAYYO Gooftaan fuula hunda irraa imimmaan ni haqa;
inni lafa hunda irratti salphina saba isaa ni balleessa.
WAAQAYYO waan kana dubbateeraatii.
9 Isaan gaafas akkana jedhu;
“Dhugumaan kun Waaqa keenya;
nu isa amananne; innis nu oolche.
Kun WAAQAYYOO dha; nu isa amananne;
kottaa fayyisuu isaatti gammannaa; ni ililchinas.”

10 Harki WAAQAYYOO tulluu kana irra ni boqota;
Mo’aab garuu akkuma cidiin dikee keessatti dhidhiitamu sana
isa jalatti dhidhiitama.
11 Innis akkuma namni bishaan daaku tokko daakuuf harka bal’ifatu sana,
gaara sana irratti harka isaa ni bal’ifata.
Waaqnis of tuulummaa isaanii,
ogummaa harka isaanii wajjin gad deebisa.
12 Inni dallaa kee ol dheeraa dhagaan ijaarame sana,
akka inni duufu godha;
lafatti gad jigsees biyyootti dabala.

26

Faarfannaa Galataa

1 Bara sana faarfannaan kun biyya Yihuudaa keessatti faarfatama:
Nu magaalaa jabaa qabna;
Waaqnis fayyina,
dallaa eegumsa isheetii fi da’annoo ishee taasisa.
2 Akka sabni qajeelaan,
sabni amanamummaadhaan jiraatu ol seenuuf,
karrawwan banaa.
3 Inni sitti irkateeraatii,
nama yaadni garaa isaa si wajjin jiru,
ati nagaa hir’ina hin qabneen isa eegda.
4 Sababii WAAQAYYO, WAAQAYYO mataan isaa,
Kattaa bara baraa ta’eef, bara baraan WAAQAYYOON amanadhaa.
5 Inni warra iddoo ol ka’aa irra jiraatan gad qaba;
magaalaa tabba irra jirtu gad buusa;
lafatti gatees awwaaratti ishee maka.
6 Miilli, miilli warra hacuucamee,
faanni hiyyeeyyii ishee dhidhiita.

7 Daandiin nama qajeelaa wal qixxaataa dha;

yaa Isa Tolaa, ati qajeeltotaaf karaa baafta.
8 Yaa WAAQAYYO,
nu karaa seera keetii irra deemaa si eegganna,
maqaan keetii fi beekamuun kee
hawwii garaa keenyaa ti.
9 Halkan lubbuun koo si yaaddi;
ganamas hafuurri koo baay'isee si barbaada.
Yeroo murtiin kee gara lafaa dhufutti,
uummanni addunyaa qajeelummaa barata.
10 Namni hamaan gara laafinni godhamuuf iyyuu,
qajeelummaa hin baratu;
biyya qajeelummaan jirutti iyyuu inni ittuma fufee jal'ina hojjeta;
surraa WAAQAYYOOS hin hubatu.
11 Yaa WAAQAYYO, harki kee ol kaafameera;
isaan garuu isa hin argan.
Isaan hinaaffaa ati saba keetiif qabdu arganii haa qaana'an;
ibiddi diinota keetiif kuufame sun isaan haa balleessu.

12 Yaa WAAQAYYO, ati nagaa nuuf kenniteerta;
ati hojii keenya hunda nuuf hojjetteertaatii.
13 Yaa WAAQAYYO Waaqa keenya,
si malee gooftonni biraa nu bulchaniiru;
nu garuu maqaa kee qofa ulfeessina.
14 Isaan amma du'aniiru; si'achi hin jiraatan;
isaan gaaddidduu dha; deebi'aniis hin ka'an.
Ati isaan adabde; isaan balleessites;
yaadannoo isaanii hundas ni barbadeessite.
15 Yaa WAAQAYYO, ati saba baay'isteerta;
ati saba baay'isteerta;
ati ofii keetiif ulfina argatteerta;
daarii biyyaa hunda bal'ifteerta.

16 Yaa WAAQAYYO, isaan yeroo dhiphinaatti si barbaaddatan;
yeroo ati isaan adabdetti
isaan kadhannaa gad roobsan.
17 Akkuma dubartiin ulfaa yeroo da'uu geessutti,
ciniinsuudhaan wixxirfattee iyyitu sana,
yaa WAAQAYYO, nus fuula kee duratti akkasuma taaneerra.
18 Nu ulfoofnee, ciniinsuudhaan wixxirfanne;
nu garuu bubbee deenye.
Nu lafaaf fayyina hin fidne;
nu uummata addunyaa hin deenye.

19 Garuu namoonni kee kanneen du'an ni jiraatu;
dhagni isaaniis du'aa ni ka'a.
Isin warri biyyoo keessa jiraattan,
dammaqaatii gammachuudhaan ililchaa.
Fixeensi kee akkuma fixeensa ganamaa ti;
laftis warra du'an of keessaa baafti.

20 Yaa saba ko, kutaa mana keetti ol galiitii

duubaan balbala ofitti cufi;
hamma dheekkamsi isaa darbutti,
yeroo muraasaaf of dhoksi.
21 Kunoo, WAAQAYYO sababii cubbuu isaaniitiif
uummata lafa irraa adabuuf
iddoo jireenya isaatii ba'ee dhufaa jira.
Lafti dhiiga ishee irratti dhangalaafame sana ifa baafti;
si'achi warra ishee irratti qalaman hin dhoksitu.

27

Furamuu Israa'el

1 Bara sana,
WAAQAYYO goraadee isaatiin,
goraadee isaa sodaachisaa, guddaa fi jabaa sanaan,
Lewaataan boficha mirmirfamu,
Lewaataan boficha marmaramu sana ni adaba;
inni jawwee galaana keessa jiraatu ni kukkuta.
2 Bara sana akkana jedhama;
"Waa'ee iddoo dhaabaa wayinii kan namatti tolu sanaa faarfadhaa;
3 ani WAAQAYYO isa nan eega;
ani yeroo hunda bishaan nan obaasa;
akka namni tokko iyyuu isa hin miineef
ani halkanii fi guyyaa isa nan eega.
4 Ani hin aaru.
Sokorruu fi qoraattiin waraanaaf utuu natti ba'anii!
Ani silaa isaanitti nan duula;
walitti qabees isaan nan guba.
5 Yoo kanaa achii isaan kooluu natti haa galan;
isaan na wajjin nagaa haa uuman;
eeyyee, isaan na wajjin nagaa haa uuman."

6 Bara dhufuuf jiru keessa Yaaqoob hidda baasa;
Israa'el latee daraara;
ijaanis addunyaa hunda guuta.

7 WAAQAYYO akkuma warra ishee rukutan sana rukute,
ishee illee rukuteeraa?
Akkuma warri ishee ajjeesan sun ajjeefaman,
isheenis ajjeefamteertii?
8 Ati waraanuu fi ari'uudhaan isheedhaan wal falmite;
inni guyyaa bubbeen ba'aa bubbisutti,
bubbee isaa sodaachisaa sanaan ishee balleessa.
9 Yommuu inni dhagoota iddoo aarsaa hunda
akkuma dhagaa nooraa caccabsamee godhutti,
siidaan asheeraa yookaan iddoon aarsaa ixaanaa tokko iyyuu
dhaabatee hin hafu.
Akkasiinis balleessaan Yaaqoob ni haqamaaf;
kunis cubbuun isaa guutumaan guutuutti haqamuu isaa mirkaneessa.
10 Magaalaan dallaa jabaa qabdu ni onti;
akka gammoojjii gatamteetii fi dhiifamtee taati;
jabboonni achi dheeddi;

achis ni ciciifti;
jabboonni damee ishee qorqanii qullaa hambisu.
11 Dameen ishee yeroo gogutti irraa caccaba;
dubartoonnis dhufanii ibiddatti naqatu.
Uummanni kun hubannaa hin qabuutii;
kanaafuu Tolchaan isaanii garaa hin laafuuf;
Uumaan isaaniis isaaniif hin araaramu.
12 Bara sana WAAQAYYO Laga Efraaxiisii hamma laga Gibxitti midhaan
dha'a; yaa Israa'eloota, isin tokko tokkoon walitti ni qabamtu. 13 Bara sana
malakanni guddaan tokko ni afuufama. Warri Asoor keessatti badanii
turanii fi warri Gibxi keessatti faffaca'anii turan dhufanii tulluu qulqulluu
irratti Yerusaalem keessatti WAAQAYYOON waaqeffatu.

28

Hooggantoota Efreemiif Wayyoo

1 Gonfoo of tuulummaa kan machooftota Efreem sanaaf,
daraaraa coollagu kan ulfina miidhagina isaaniitiif,
kan mataa sulula gabbataa irra jiruuf,
magaalaa warra daadhii wayiniitiin fudhataman
sanaatiif wayyoo!
2 Kunoo, Gooftaan isa humna qabeessaa fi jabaa tokko qaba.
Inni akkuma cabbiitii fi bubbee waa balleessuu,
akkuma bokkaa jabaatii fi bishaan guutee irra dhangala'uu,
humnaan lafatti gad ishee darbata.
3 Gonfoon of tuulummaa,
machooftonni Efreem miilla jalatti dhidhiitamu.
4 Daraaraan harca'u, miidhaginni isaa kabajamaan,
kan mataa sulula gabbataa irra jiru sun,
akkuma muka harbuu utuu bonni hin ga'in bilchaatu sanaa ta'a;
namni isa argu hundi akkuma isa harka keessa galfateen
isa nyaatee fixa.

5 Bara sana WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
hambaa saba isaatiif,
gonfoo ulfinaa,
mi'a miidhaginaa ni ta'a.
6 Inni nama murtii kennuuf taa'uuf hafuura murtii qajeelaa ta'a;
warra karra irraa waraana deebisaniif immoo
madda jabinaa ta'a.

7 Jarri kuni daadhii wayiniitiin gatantaru;
dhugaatii jabaadhaan dogoggoru;
luboonnii fi raajonni dhugaatii jabaadhaan gatantaru;
daadhii wayiniitiin fudhatamu;
isaan dhugaatii jabaadhaan karaa irraa badu;
yeroo mul'ata arganittis ni dogoggoru;
yeroo murtii kennanittis ni dogoggoru.
8 Maaddiin hundinuu diddigaan guutameera;
iddoon hin xureeffamin tokko iyyuu hin jiru.

9 “Namni inni waa barsiisuu yaalu kun eenyu?
Inni eenyuuf ergaa isaa ibsaa jira?
Ijoollee aannan dhiifteef moo
ijoollee harma guuteef?
10 Ajaja irratti ajaja; ajaja irratti ajaja;
sirna irratti sirna; sirna irratti sirna;
asitti muraasa; achitti muraasa” ta’aatii.

11 Yoos Waaqni afaan alagootaatiin,
afaan hin beekamneenis saba kanatti ni dubbata;
12 inni akkana isaaniin jedhe;
“Kun iddoo boqonnaa ti; warri dadhaban haa boqotan;
kun iddoo aara galfannaa ti.”
Isaan garuu dhaga’uu didan.
13 Yoo akkasii dubbiin WAAQAYYOO akkana isaanitti ta’a;
ajaja irratti ajaja; ajaja irratti ajaja;
sirna irratti sirna; sirna irratti sirna;
asitti muraasa; achitti muraasa;
kunis akka isaan dhaqanii dugda duubatti kufanii fi
akka isaan caccabanii kiyyoodhaan qabamaniif.

14 Kanaafuu isin qoostonni
warri uummata Yerusaalem bulchitan dubbii
WAAQAYYOO dhaga’aa.
15 Isin akkana jettanii of tuultu; “Nu du’a wajjin kakuu galleerra;
sii’ool wajjinis walii galtee gooneerra.
Sababii nu soba da’oo godhannee,
sobas iddoo itti dhokannu godhanneef,
balaan hamaan yeroo dhufee lafa balleessutti
nu tuquu hin danda’u.”
16 Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha;
“Kunoo ani dhagaa tokko, dhagaa qoratame,
dhagaa golee gati jabeessa tokko
hundee mirkanaa’aadhaaf Xiyoon keessa nan kaa’a;
namni amanu kam iyyuu hin qaana’u.
17 Ani murtii qajeelaa funyoo ittiin safaran,
qajeelummaa immoo madaalii nan godhadha;
soba isin da’oo godhattan sana bokkaan jabaan ni balleessa;
bishaanis lafa isin itti dhokattan keessa ni lola’a.
18 Kakuun isin du’a wajjin godhattan ni diigama;
walii galteen isin sii’ool wajjin godhattanis
ni barbadeeffama.
Yeroo balaan hamaan dhufee lafa balleessutti
isin lafatti gad dhidhiitamtu.
19 Inni yeroo dhufu hunda isin fudhatee deema;
ganama ganama halkanii fi guyyaas,
inni waa balleessa.”

Ergaa kana hubachuun
naasuu guddaa namatti fida.
20 Sireen irratti diriirfachuuf baay’ee gabaabaa dha;
uffata halkanii ofitti marachuuf baay’ee dhiphaa dha.

21 WAAQAYYO hojii isaa, hojii isaa haaraa sana hojjechuuf,
gocha isaa, gocha isaa kan hin beekamne sana hojjechuuf,
akkuma Tulluu Pheraaziim keessatti godhe sana ni ka'a;
akkuma Sulula Gibe'oonitti godhe sana ni ka'a.
22 Amma qoosaa keessan dhiisaa;
yoo akkas hin ta'in foncaan keessan isinitti jabaata;
Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u,
labsii guutummaa biyyattii balleessuuf labse natti himeera.

23 Dhaggeeffadhaatii sagalee koo dhaga'aa;
qalbeeffadhaatii waan ani dubbadhu dhaga'aa.
24 Qonnaan bulaan tokko yeroo sanyii facaasuuf lafa qotatutti,
ittuma fufee qotaa?
Inni ittuma fufee biyyoo caccabsee bulleessaa?
25 Inni yeroo lafa wal qixxeessutti
dimbilaalaa fi kamuunii hin facaasuu?
Inni qamadii toora tooraan,
garbuu iddoo isaa irratti,
honboriis lafa qotiisaa isaa irratti hin facaasuu?
26 Waaqni isaa isa barsiisa;
karaa qajeelaa irras isa buusa.

27 Abasuudni gangalchaadhaan hin dha'amu;
kamuunii irras gommaan gaarii hin oofamu;
abasuudni uleedhaan,
insilaalli immoo shimalaan dha'ama.
28 Midhaan buddeena tolchuuf daakamuu qaba;
kanaafuu namni tokko bara baraan midhaan hin dha'u.
Inni gommaa gaarii kan midhaan dha'u midhaan sana irra oofu iyyuu
fardeen isaa midhaanicha hin bulleessan.
29 Wanni kun hundinuu WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'u,
isa mariidhaan dinqisiisaa,
ogummaadhaanis guddaa ta'e biraa dhufa.

29

Magaalaa Daawitiif Wayyoo

1 Yaa Arii'eel, yaa Arii'eel,
magaalaa Daawit keessa jiraate, siif wayyoo!
Waggaa irratti waggaa dabalaa;
ayyaanonni waggaas ittuma haa fufan.
2 Ta'us ani Arii'eelin marsee nan qaba;
isheen boossee ni wawwaatti;
isheen anaaf akka Arii'eel taati.
3 Ani karaa hundaan naannoo kee nan qubadha;
gamoowwaniinis sin marsa;
tuullaa biyyoos sitti naannessee nan dhaaba.
4 Ati gad deebifamtee lafa irraa ni dubbatta;
haasaan kee biyyoo keessaa guunguma.
Sagaleen kee akka sagalee ekeraa lafa keessaa ba'a;
haasaan kees biyyoo keessaa hasaasa.

5 Diinonni kee hedduun garuu akka awwaara bullaa’ee,
gara jabeeyyiin baay’eenis akka habaqii bubbeen fudhatee ta’u.
Akkuma tasaa utuu hin beekaminis,
6 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u,
bakakkaadhaan, sochii lafaatii fi waca guddaadhaan,
bubbeedhaan, bubbee hamaa fi arraba ibidda waa fixuutiin ni dhufa.
7 Ergasii tuunni saboota hundaa kan Arii’eeliin lolu,
kan ishee fi da’oo ishee jajjaboo dha’ee marsee qabu,
akkuma abjuu,
akkuma mul’ata halkan keessaa ta’a;
8 kunis akkuma namni beela’e tokko akka waa nyaachaa jiru abjuudhaan argee
yeroo dammaqutti garuu amma illee beela qabu sana,
yookaan akkuma namni dheebote tokko akka waa dhugaa jiru abjuudhaan argee
yeroo dammaqutti garuu amma illee dheebuudhaan gaggabu sana ta’a.
Tuuta saboota hundaa
kan Tulluu Xiyoon lolu irrattis akkasuma ta’a.

9 Rifadhaa; dinqisiifadhaas;
of jaamsaatii nama waa hin argine ta’aa;
machaa’aa; garuu daadhii wayiniitiin hin ta’in;
gatantaraa; garuu dhugaatii jabaadhaan hin ta’in.
10 WAAQAYYO hirriba cimaa isinitti buuseera;
ija keessan raajota, cufeera;
mataa keessan ilaaltootas, haguugeera.
11 Mul’anni kun hundi isiniif dubbii kitaaba maramaa irratti chaappef-
fame malee homaa miti. Yoo isin kitaaba kana nama dubbisuu danda’u
tokkotti kennitanii, “Maaloo mee waan kana dubbisi” jettaniin inni,
“Sababii kitaabichi chaappeffameef ani dubbisuu hin danda’u” jedhee
deebisa. 12 Yookaan yoo isin kitaaba maramaa kana nama dubbisuu hin
dandeenye tokkotti kennitanii, “Maaloo mee waan kana dubbisi” jettaniin
inni, “Ani akkamitti akkan dubbisu hin beeku” jedhee deebisa.
13 Gooftaan akkana jedha:
“Uummanni kun afaan isaatiin natti dhi’aata;
hidhii isaatiinis na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.
Waaqeffannaan isaan na waaqeffatanis
seera namni barsiisu qofaan tolfame.
14 Kanaafuu ani amma illee dinqii irratti dinqii dabalee
uummata kana nan dinqisiisa;
ogummaan nama ogeessaa ni bada;
hubannaan hubattootaas ni dhokata.”
15 Warra karoora isaanii
WAAQAYYO duraa dhokfachuuf jedhanii
qileetti gad bu’aniif,
warra hojii isaanii dukkana keessatti hojjetanii,
“Eenyutu nu arga? Eenyutu beeka?”
jedhanii yaadaniif wayyoo!
16 Kun jal’ina keessan,
suphee dhooftuu akka supheetti ilaaltu!

Wanni tolchame tokko nama isa tolcheen
“Inni na hin tolchine” jedhaa?
Okkoteen tokko suphee dhooftuudhaan,
“Inni homaa hin beeku” jechuu danda’aa?

17 Libaanoon yeroo gabaabaa keessatti
lafa qotiisaa gabbatte hin taatuu?
Lafti qonnaa gabbataan sunis bosona hin fakkaattuu?
18 Gaafas duudaan dubbii kitaaba maramaa ni dhaga’a;
iji nama jaamaa dimimmisaa fi dukkana keessatti ni arga.
19 Namni gad of qabu ammas WAAQAYYOTTI ni gammada;
rakkattoonnis Qulqullicha Israa’el sanaan ni gammadu.
20 Gara jabeeyyiin ni badu;
warri namatti qoosan ni barbadaa’u;
warri hammina hojjechuu jaallatan hundinuu ni balleeffamu;
21 warri dubbiin yakkamaa nama godhan,
warri namicha mana murtiitti namaaf falmu dura kiyyoo kaa’anii
sobaan dhugaa ba’uudhaan
murtii qajeelaa nama yakka hin qabnee jal’isan ni balleeffamu.
22 Kanaafuu WAAQAYYO inni Abrahaamin fure sun mana Yaaqoobiin
akkana jedha:
“Yaaqoob si’achi deebi’ee hin qaana’u;
fuulli isaas si’achi hin dukkanaa’u.
23 Isaan yeroo gidduu isaaniitti ijoollee isaanii
hojii harka kootii sana arganitti,
maqaa koo ni qulqulleessu;
isaan qulqullummaa Qulqullicha Yaaqoob ni beeku;
Waaqa Israa’elis sodaachuudhaan ni jiraatu.
24 Warri dogoggoran hubannaa ni argatu;
warri guungumanis qajeelfama ni fudhatu.”

30

Saba Fincilaadhaaf Wayyoo

1 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ijoollee fincilan,
kanneen karoora karoora koo hin ta’in duukaa bu’an,
kanneen fedhii kootiin alatti walii galtee uuman,
kanneen cubbuu irratti cubbuu dabalaniif wayyoo;
2 kanneen utuu anaan hin mari’atin Gibxitti gad bu’an,
kanneen gaaddisa Gibxi da’oof,
eegumsa Fara’oon immoo
gargaarsaaf abdataniif wayyoo.
3 Eegumsi Fara’oon garuu qaanii isinitti ta’a;
gaaddisni Gibxis salphina isinitti fida.
4 Isaan yoo Zoo’aan keessatti qondaaltota qabaatan iyyuu,
yoo ergamoonni isaaniis Haanees ga’an iyyuu,
5 tokkoon tokkoon isaanii sababii uummata isaan hin fayyadne
kanneen qaanii fi salphina malee
gargaarsa yookaan bu’aa hin kennine
sanaatiif ni qaaneffamu.”

6 Raajii waa’ee bineensota Negeeb dubbatame:
Ergamoonni qabeenya isaanii harreetti,
meeshaa isaanii gaalatti fe’atanii
biyya leenci kormii fi leenci dhalaan,
bofti summii qabuu fi bofti darbatamu jiraatan,
lafa rakkinaa fi dhiphinaan guute keessa ba’anii
gara biyya homaa hin fayyadnee
7 gara Gibxi kan gargaarsi ishee gonkumaa bu’aa hin qabne sanaa dhaqu.
Kanaafuu ani, “Ra’aab, kan homaa hin fayyadne”
jedhee ishee nan waama.

8 Amma dhaqiitii gabatee irratti barreessiif;
kitaaba maramaa irratti katabiif;
kunis akka baroota dhufuuf jiran keessa
dhuga ba’umsa bara baraa ta’uuf.
9 Jarri kunneen uummata fincilaa, ijoollee sobduu dha;
ijoollee seera Waaqayyoo dhaga’uuf fedhii hin qabnee dha.
10 Isaan mul’ata argitootaan,
“Si’achi mul’ata tokko illee hin arginaa!” jedhu;
raajotaanis akkana jedhu;
“Isin si’achi mul’ata qajeelaa ta’e nutti hin himinaa!
Waan nama gammachiisu nutti himaa;
gowwoomsaa nuuf raajaa.
11 Karaa kana gad dhiisaa;
daandii kana irraa jal’adhaa;
Qulqullicha Israa’el fuula keenya duraa
dhabamsiisaa!” jedhu.
12 Kanaafuu Qulqullichi Israa’el akkana jedha:
“Sababii isin ergaa kana diddanii
nama hacuucuu abdattanii
gowwoomsaatti irkattaniif,
13 cubbuun kun, akkuma dallaa ol dheeraa
dhagaan ijaarame kan baqaqee bosose
kan utuu hin beekamin tasa jiguu isinitti ta’a.
14 Dallaan sun akkuma mi’a supheetti,
hamma wanni ittiin cilee boba’u
iddoo ibiddaatii fuudhan iyyuu hin hafnetti
yookaan hamma wanni ittiin boolla bishaanii keessaa
bishaan budduuqsan hin hafnetti akka malee caccabee burkutaa’a.”
15 Waaqayyo Gooftaan, Qulqullichi Israa’el akkana jedha:
“Deebi’uu fi boqochuudhaan ni fayyitu;
tasgabbaa’uu fi abdachuudhaan ni jabaattu;
isin garuu kana hin goone.
16 Isinis, ‘Lakki, nu fardeeniin ni baqanna’ jettu.
Kanaafuu isin ni baqattu!
Isin, ‘Nu fardeen ariifatanii fiiganiin ni gulufna’ jettu.
Kanaafuu warri isin gugsan ni saffisu!
17 Doorsisa nama tokkootiin, kumatu baqata;
doorsisa nama shaniitiin immoo,
isin hamma akkuma muka alaabaa fiixee tulluu irra jiruu,

akkuma faajjii gaara irra jiruu taatanii haftanitti
hundi keessan ni baqattu."

18 Ta'us WAAQAYYO isiniif arjoomuu barbaada;
isiniif na'uufis ni ka'a:
WAAQAYYO Waaqa murtii qajeelaa ti.
Warri isa eeggatan hundi eebbifamoo dha.

19 Yaa saba Xiyoon, warri Yerusaalem keessa jiraattan, isin si'achi hin
boossan. Yeroo isin gargaarsa barbaachaaf gara isaatti iyyattanitti inni
dhugumaan isiniif arjooma! Akkuma dhaga'eenis deebii isiniif kenna.
20 Gooftaan buddeena rakkinaatii fi bishaan dhiphinaa siif kennu illee
barsiisaan kee si'achi hin dhokatu; ati ijuma keetiin isa argita. 21 Ati yeroo
gara mirgaatti yookaan gara bitaatti gortutti, dugda kee duubaan sagalee,
"Karaan kana; isa irra deemi" jedhu tokko gurri kee ni dhaga'a. 22 Ati
ergasii waaqota kee tolfamoo kanneen meetiin irra dibamee fi fakkiiwwan
kee kanneen warqeen itti uffifame sana ni xureessita; akkuma huccuu
xuraa'ummaas of irraa isaan darbattee, "Asii badaa!" jettaan.

23 Inni sanyii ati lafatti facaafattuuf bokkaa siif kenna; midhaan lafti
baaftus kan misee fi kan akka malee baay'ate ta'a. Bara sana keessa
loon kee lafa dheedaa bal'aa irratti bobba'u. 24 Qotiyyoo fi harreen
qotiisaa okaa filatamaa qorbii fi afarsaadhaan qulqulleeffame nyaatu.
25 Guyyaa badiisa guddaatti, yeroo qooxiiwwan eegumsaa jijjiganitti
yaa'awwan bishaanii tulluuwwanii fi gaarran ol dhedheeroo hunda irra
yaa'u. 26 Gaafa WAAQAYYO cabaa saba isaa hidhee warra madeesse illee
fayyisutti ji'i akkuma aduu ifa; ifni aduus akkuma ifa guyyaa torbaa
dachaa torba ni ifa.

27 Kunoo Maqaan WAAQAYYOO aarii boba'uu fi
duumessa gobbuu aaraatiin fagoodhaa dhufaa jira;
afaan isaa dheekkamsaan,
arrabni isaas ibidda gubee balleessuun guutameera.
28 Hafuurri inni baafatu akkuma laga guutee
hamma morma ga'utti ol ka'uu ti.
Inni gingilchaa badiisaatiin saboota gingilcha;
inni luugama karaa irraa isaan balleessu
ha'oo sabootaa keessa kaa'a.
29 Isin akkuma halkan ayyaana qulqulluu ayyaaneffattanitti,
faarfannaa ni faarfattu;
garaan keessan
akkuma yeroo namoonni ulullee afuufaa
gara tulluu WAAQAYYOOTTI,
gara Kattaa Israa'elitti ol ba'an sanaa ni gammada.
30 WAAQAYYO akka namoonni sagalee isaa surra qabeessa sana dhaga'an
ni godha;
inni akka isaan irree isaa
kan aarii guddaa fi ibidda gubee balleessuun,
bokkaa hamaadhaan, bakakkaa fi cabbiidhaan
dhufaa jiru argan ni godha.
31 Sagaleen WAAQAYYOO Asoorin ni caccabsa;
bokkuu isaatiinis isaan barbadeessa.
32 Adabbiin ulee kan WAAQAYYO
isaan irra buusu hundi sagalee dibbeetii fi

sagalee kiraaraa of keessaa qaba;
innis rukuttaa irree isaatiin waraana keessatti isaan lola.
33 Toofet dur qopheeffame;
inni moottichaaf qopheeffame.
Boolli ibiddaa isaa gad fageeffamee bal'ifamee hojjetame;
innis ibiddaa fi qoraaniin guutameera;
hafuurri afaan WAAQAYYOOTII ba'us
akkuma dinyii dhangala'uu akka inni boba'u godha.

31

Warra Gibxin Abdataniif Wayyoo

1 Warra gargaarsa barbaacha gara Gibxitti gad bu'aniif,
warra fardeen abdataniif
warra gaariiwwan isaaniitii fi
jabina abbootii fardeen isaanii amanatanii
garuu gara Qulqullicha Israa'el hin ilaalle
yookaan gargaarsa WAAQAYYOO hin barbaanneef wayyoo.
2 Ta'us inni ogeessa; balaas fiduu danda'a;
inni waan jedhe irraa duubatti hin deebi'u.
Inni mana hamootaatti,
warra namoota hammina hojjetan gargaaraniitti ni ka'a.
3 Warri Gibxi namootuma malee Waaqa miti;
fardeen isaaniis foonuma malee hafuura miti.
Yeroo WAAQAYYO harka isaa diriirfatutti,
inni gargaaru ni gufata;
inni gargaaramus ni kufa;
isaan lachuu walii wajjin badu.
4 WAAQAYYO akkana naan jedha:
"Akkuma leenci,
leenci guddaan tokko waan qabate irratti aadu sana,
tuunni tiksootaa guutuun isatti wal waammatan iyyuu,
inni iyya isaanii hin sodaatu;
yookaan waca isaaniitiin hin raafamu;
akkasuma WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
Tulluu Xiyoon irratti waraana banuuf gad bu'a.
5 Akkuma simbirroon mataa namaa irra naannoftu sana
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
Yerusaalemiif gaachana ta'a;
inni gaachana ta'eefii ishee baraara;
ishee bira darba; ishee oolchas."
6 Yaa saba Israa'el, gara Isa akka malee itti finciltan sanaatti deebi'aa.
7 Bara sana tokkoon tokkoon keessan waaqota tolfamoo harki keessan
cubbamaan sun meetii fi warqee irraa hojjetee ture sana ni gattuutii.
8 "Asoor goraadee kan namaa hin ta'iniin kufti;
goraadeen nama du'a hin oollees isaan fixa.
Isaan goraadee duraa baqatu;
dargaggoonni isaaniis dirqamaan hojii humnaa hojjetu.
9 Da'oon isaanii sababii sodaatiif ni jiga;
ajajjoonni isaaniis faajjii waraanaa arganii hollatu"
jedha WAAQAYYO, inni ibiddi isaa Xiyoon keessa,
kan boolli ibidda isaa immoo Yerusaalem keessa jiru sun.

32

Mootummaa Qajeelummaa

1 Kunoo mootiin qajeelummaadhaan mo'a;
bulchitoonnis murtii qajeelaadhaan bulchu.
2 Tokkoon tokkoon namaa akkuma da'annoo bubbee jalaa itti da'atanii,
akkuma iddoo itti jabaa jalaa baqataniitti,
akkuma bishaan gammoojjii keessa yaa'uutii fi
akkuma gaaddisa kattaa guddaa kan lafa gogaa keessaa ni ta'a.

3 Ergasiis iji warra waa arguu hin dunuunfatu;
gurri warra waa dhaga'uus ni dhaggeeffata.
4 Qalbiin nama jarjaru tokkoo ni beeka; ni hubata;
arrabni giingees qajeelchee qulqulleessee dubbata.
5 Si'achi gowwaan ulfina qabeessa hin jedhamu;
addaggeenis baay'ee hin kabajamu.
6 Gowwaan sababii gowwummaa dubbatuuf
qalbiin isaa hammina hojjeta;
inni waan Waaqni hin jaallanne hojjeta;
waa'ee WAAQAYYOOS dogoggora odeessa;
inni nama beela'e beela hin baasu;
nama dheebote illee bishaan dhowwata.
7 Malli addaggee hammina;
inni utuma iyyanni rakkattootaa qajeelaa ta'ee jiruu
sobumaan hiyyeeyyii balleessuuf jedhee jal'ina yaada.
8 Namni ulfina qabeessi garuu karoora ulfaataa baasa;
hojii ulfina qabeessa sanattis ni jabaata.

Dubartoota Yerusaalem

9 Yaa dubartoota akka malee boontan
ka'aatii na dhaggeeffadhaa;
yaa intallan waan nagaa qabdan of seetan
waan ani jedhu dhaga'aa!
10 Isin warri waan nagaa qabdan of seetan
erga waggaan tokko xinnuma darbee booddee ni hollattu;
wayiniin ija hin kennu;
yeroon itti iji walitti qabamus hin dhufu.
11 Yaa dubartoota boontuuwwan isin holladhaa;
intallan waan nagaa qabdan of seetanis raafamaa!
Uffata keessan of irraa baasaatii
wayyaa gaddaa mudhii keessanitti hidhadhaa.
12 Lafa qotiisaa gaariif,
muka wayinii ija naqatuufis laphee keessan dha'aa;
13 lafa uummata koo kan qoraattii fi
sokorruun irratti guddatuuf laphee keessan dha'aa;
dhugumaan manneen gammachuu hundaa fi
magaalaa fandalaltuu kanaaf boo'aa.
14 Da'annoon ni ona;
magaalaan namni keessa guutes duwwaa hafti;
magaalaan jabduunii fi qooxiin eegumsaa bara baraan ni onu;
iddoo harreen diidaa keessa burraaqxuu fi iddoo bushaayeen itti bobba'an ta'u;

15 kunis hamma Hafuurri Qulqulluun
gubbaadhaa nurratti dhangalaafamuu fi
hamma gammoojjiin lafa qotiisaa gabbataa ta'ee
lafti qotiisaa gabbataan immoo bosona fakkaatutti ta'a.
16 Murtii qajeelaan gammoojjii keessa jiraata;
qajeelummaan immoo lafa qotiisaa gabbataa keessa jiraata.
17 Bu'aan qajeelummaa nagaa dha;
faayidaan qajeelummaa immoo utuu hin bir'atin
tasgabbiin bara baraan jiraachuu dha.
18 Sabni koo iddoo jireenyaa nagaa qabu,
manneen bultii sodaa hin qabne
iddoo boqonnaa jeequmsi hin jirre keessa jiraata.
19 Yommuu cabbiin bosona irratti bu'u,
magaalattiin guutumaan guutuutti gad deebiti;
20 isin warri qarqara laga hundaatti sanyii facaafattanii
loon keessanii fi harroota keessan
nagaan bobbaafattan akkam eebbifamoo dha.

33

Dhiphinaa fi Gargaarsa

1 Yaa barbadeessaa,
ati kan hin barbadeeffamin siif wayyoo!
Yaa gantuu, ati kan hin ganamin siif wayyoo!
Ati yommuu barbadeessuu dhiiftutti ni barbadeeffamta;
yommuu ganuu dhiiftuttis ni ganamta.

2 Yaa WAAQAYYO, nu maari; nu si eeggannaa.
Ati ganama ganama jabina keenya,
yeroo dhiphinaatti immoo fayyina keenya nuuf ta'i.
3 Sagalee kakawwee keetiitiin, namoonni baqatu;
yeroo ati ol kaatutti, saboonni ni bittinnaa'u.
4 Yaa saboota, akkuma hawwaannisni walitti qabamu sana
boojuun keessan walitti qabama;
namoonnis akkuma tuuta hawwaannisaa irra u'utaalu.

5 WAAQAYYO ol ol jedha; inni ol gubbaa jiraataatii;
inni murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan Xiyoonin guuta.
6 Inni bara keetiif hundee amansiisaa, kuusaa fayyinaa,
kan ogummaatii fi kan beekumsaa ta'a;
WAAQAYYOON sodaachuun furtuu badhaadhummaa kanaa ti.

7 Kunoo gootonni isaanii sagalee ol fudhatanii daandii irratti iyyu;
ergamoonni nagaas hiqqifatanii boo'u.
8 Karaawwan gurguddaan onaniiru;
namni karaa irra deemu hin jiru.
Walii galteen diigameera;
dhuga baatonni ishee tuffatamaniiru;
namni tokko iyyuu hin kabajamu.
9 Lafti ni boossi; ni barbadoofti;
Libaanoon ni qaanofti; ni coollagdi;

Shaaroon akka gammoojjii taati;
Baashaanii fi Qarmeloos baala isaanii harcaafatu.

10 WAAQAYYO akkana jedha; “Ani amma nan ka’a;
ani amma ol ol nan jedha;
ani amma nan kabajama.
11 Isin habaqii ulfooftu; cidii deessu;
hafuurri isin baafattan ibidda gubee isin fixuu dha.
12 Namoonni akkuma nooraa gubamu;
akkuma qoraattii cirameettis ibiddi itti qabsiifama.”

13 Isin warri fagoo jirtan waan ani hojjedhe dhaga’aa;
warri dhi’oo jirtanis humna koo beekaa!
14 Cubbamoonni Xiyoon keessaa ni sodaatu;
warri Waaqatti hin bulles hollachaa,
“Nu keessaa eenyutu ibidda waa balleessu wajjin jiraachuu danda’a?
Nu keessaa eenyutu
ibidda bara baraan hin dhaamne wajjin jiraachuu danda’a?” jedhu.
15 Namni qajeelummaan jiraatee dhugaa dubbatu,
kan faayidaa karaa dabaatiin argamu lagatee
harka isaa matta’aa fudhachuu irraa eeggatu,
namni marii nama ajjeesuu irraa gurra isaa cuqqaallatee
jal’ina ilaaluu irraa ija isaa dunuunfatu,
16 iddoo ol ka’aa irra jiraata;
da’annoon isaas kattaa jabaa ta’a.
Buddeenni isaaf ni kennama;
bishaanis isatti hin hir’atu.

17 Iji kee mooticha miidhagummaa isaatiin arga;
biyya fagoo jirtu illee ni ilaala.
18 Atis akkana jettee garaa keetti raafama durii sana yaadda:
“Ajajaan ol aanaan sun eessa jira?
Namichi gibira fuudhu sun eessa jira?
Ajajaan itti gaafatamaan gamoowwanii eessa jira?”
19 Ati si’achi saba hamaa,
kan haasaan isaa namaaf hin galle,
kan afaan isaa haaraa ta’ee fi hin hubatamne hin argitu.

20 Xiyoon, magaalaa ayyaana keenyaa hubadhuu ilaali;
iji kee Yerusaalemin, iddoo jireenyaa nagaa qabu,
dunkaana hin buqqifamne arga;
qofoon ishee hin buqqifamu;
yookaan funyoon ishee tokko iyyuu hin citu.
21 WAAQAYYO achitti Humna keenya ta’a.
Iddoon sunis akkuma lageen gurguddaatii fi burqaawwanii ta’a.
Dooniin waraanaa kan batoodhaan oofamu tokko iyyuu
isaan irra hin deemu;
dooniin jabaan tokko iyyuu isaan irra hin qaxxaamuru.
22 WAAQAYYO abbaa murtii keenyaatii;
WAAQAYYO seera nuuf kenna;
WAAQAYYO mootii keenya;

inni nu fayyisa.

23 Funyoon kee laafeera;
utubaan isaa jabaatee hin dhaabamne;
sharaanis hin diriirfamne.
Ergasii boojuun baay'een ni qoodama;
okkolaan iyyuu boojuu ni fudhata.
24 Namni Xiyoon keessa jiraatu kam iyyuu, "Na dhukkuba" hin jedhu;
cubbuun warra achi jiraatanis ni dhiifamaaf.

34

Murtii Saboota Eeggattu

1 Yaa saboota, isin as dhi'aadhaatii dhaggeeffadhaa;
yaa namoota, isinis qalbeeffadhaa!
Lafti haa dhageessu; kan ishee keessa jiraatu hundis,
addunyaa fi wanni ishee keessaa ba'u hundinuu haa dhaga'an!
2 WAAQAYYO saboota hundatti aareera;
dheekkamsi isaa loltoota isaanii hunda irra bu'eera.
Inni guutumaan guutuutti isaan barbadeessa;
inni akka qalamaniif dabarsee isaan kenna.
3 Isaan keessaa warri du'an alatti gad darbataman;
reeffi isaanii ni ajaa'a;
tulluuwwan dhiiga isaaniitiin tortoru.
4 Raayyaawwan samii hundinuu ni baqu;
samiinis akkuma kitaaba maramaa ni marmarama;
raayyaan urjiiwwanii hundinuu akkuma baala wayinii coollagee,
akkuma harbuu muka harbuu irraa harca'uutti harca'u.

5 Goraadeen koo samii keessatti hamma quufutti dhugeera;
kunoo inni Edoomitti muruuf,
gara saba ani guutumaan guutuutti barbadeesseetti gad bu'eera.
6 Goraadeen WAAQAYYOO dhiiga keessa cuuphameera;
inni coomaan, dhiiga xobbaallaawwan hoolaatii fi re'ootaatiin,
moora kalee korbeeyyii hoolaatiin haguugameera.
WAAQAYYO Bozraa keessatti aarsaa,
Edoom keessatti immoo qalma guddaa qopheesseeraatii.
7 Gafarsi isaan wajjin,
jiboonnis korommii gurguddaa wajjin dhumu.
Lafti isaanii dhiigaan jiiti;
biyyoon isaaniis moora quufa.

8 WAAQAYYO guyyaa itti haaloo ba'u,
waggaa itti waa'ee Xiyoon falmu qabaatii.
9 Burqaawwan Edoom leeleetti,
biyyoon ishees dinyii boba'utti geeddarama;
lafti ishee immoo leelee boba'u ta'a!
10 Inni halkan yookaan guyyaa hin dhaamu;
aarri isaas bara baraan ol ba'a.
Lafti sun dhalootaa hamma dhalootaatti ontee hafti;
namni tokko iyyuu deebi'ee ishee keessaan hin darbu.
11 Cululleen gammoojjiitii fi dhaddeen lafa sana ni fudhatu;

urunguu fi arraagessi mana isaanii achitti ijaarratu.
Waaqni Edoom irra, funyoo jeequmsaatii fi
madaalii badiisaa ni diriirsa.
12 Gurguddoonni ishee waan mootummaa jedhamee waamamu
achii hin qabaatan;
ilmaan mootota ishee hundi ni badu.
13 Masaraa ishee qoraattii,
da’annoo ishee doobbii fi sokorruutu dhaala.
Isheen boolla waangoo,
iddoo urunguun jiraattu ni taati.
14 Uumamawwan gammoojjii waraabessa wajjin wal ga’u;
hafuuronni hamoo re’ee diidaa fakkaatan wal waamu;
uumamawwan halkanii achi boqotan;
ofii isaaniitiifis iddoo aara galfannaa argatu.
15 Urunguun achitti man’ee ijaarrattee hanqaaquu hanqaaqxi;
cuucii yaaftees qoochoo jalatti kunuunfatti;
allaattiinis dhirsaa fi niitii taatee achitti walitti qabamti.
16 Kitaaba WAAQAYYOO keessaa ilaalaatii kan akkana jedhu dubbifadhaa:
Isaan kanneen keessaa tokko iyyuu hin dhabamu;
tokkittiin iyyuu dhirsa ishee hin dhabdu.
Afaan Waaqaa ajajeeraatii;
Hafuurri isaas walitti isaan qaba.
17 Isatu qooda isaanii hiraaf;
harki isaa safartuudhaan isaaniif qooda.
Isaan bara baraan qooda kana ni qabaatu;
dhalootaa hamma dhalootaattis achi jiraatu.

35

Gammachuu Warra Furamanii

1 Gammoojjii fi lafti gogaan ni gammadu;
lafti onaan ni ililcha; ni daraaras.
Akka arfaasee, 2 baay’inaan daraara;
akka malee gammadees ililcha.
Ulfinni Libaanoon, surraan Qarmeloosii fi
Shaaroon ni kennamaaf;
isaan ulfina WAAQAYYOO,
surraa Waaqa keenyaas ni argu.

3 Harka dadhabe jajjabeessaa;
jilba laafes cimsaa;
4 warra garaan isaanii sodaatuun akkana jedhaa:
“Jabaadhaa; hin sodaatinaa;
Waaqni keessan ni dhufa;
inni haaloo baasuuf dhufa;
gatii malu qabatee
isin oolchuuf ni dhufa.”

5 Ergasii iji nama jaamaa ni banama;
gurri nama duudaas ni dhaga’a.
6 Gaafas namni naafti akkuma gadamsaa utaala;
arrabni hidhamaanis gammachuudhaan faarfata.

Bishaan gammoojjii keessaa,
burqaanis gammoojjii keessaa cabsee ba'a.
7 Lafti nama gubu haroo,
lafti gogaan immoo burqaa bishaanii ta'a.
Boolla duraan waangoonni keessa ciisan irratti marga,
shambaqqoo fi dhallaadduutu biqila.

8 Karaan guddaan tokko achi ni jiraata;
innis, Karaa Qulqullinaa jedhamee waamama;
inni warra Karaa sana irra deemaniif ta'a.
"Xuraa'onni" isa irra hin deeman;
gowwoonni achiinuu hin ba'an.
9 Leenci achitti hin argamu;
yookaan bineensi hamaan achi irra hin ba'u;
isaan achitti hin argaman.
Garuu warra furaman qofatu achi irra deema;
10 warri WAAQAYYO isaan fure ni deebi'u.
Isaan faarfannaadhaan Xiyoon seenu;
gammachuun bara baraa mataa isaanii irra jiraata.
Isaan gammachuu fi ililleedhaan guutamu;
gaddii fi boo'ichi isaan irraa fagaatu.

36

Senaaheriib Yerusaalemin Doorsise
36:1-22 kwf – 2Mt 18:13,17-37; 2Sn 32:9-19

1 Bara mootummaa Hisqiyaas mootichaa keessa waggaa kudha afu-
raffaatti Senaaheriib mootichi Asoor magaalaawwan Yihuudaa kanneen
dallaa jabaa qaban hunda lolee ni qabate. 2 Ergasii mootichi Asoor,
Raafaasqiis ajajaa waraana isaa loltoota heddduu wajjin Laakkiishii gara
Yerusaalem, Hisqiyaas mootichatti erge. Ajajaan sunis jal'isii Haroo Ol
aanu kan karra Lafa Qotiisaa Namicha Wayyaa Miicuutti geessu bira ga'ee
dhaabate; 3 Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa,
Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan gara isaatti gad
ba'an.
4 Ajajaan waraanaa sunis akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa
Hisqiyaasitti himaa:
" 'Mootiin guddaan, mootichi Asoor akkana jedha: Of amanachuu kee
kana maal irratti hundeeffatte? 5 Ati, "Ani tooftaa fi jabina waraanaa
qaba" jetta; garuu dubbii faayidaa hin qabne dubbatta. Ati eenyun
abdattee natti fincilta? 6 Kunoo ati Gibxin jechuunis ulee shambaqqoo
caccabaa harka nama isatti irkatu kamii iyyuu waraanee madeessu
sana abdatteerta! Fara'oon Mootichi Gibxis nama isa abdatu hundaaf
akkasuma. 7 Yoo ati, "Nu WAAQAYYO Waaqa keenya abdanna" naan jette,
inni isuma Hisqiyaas iddoowwan sagadaa isaatii fi iddoowwan aarsaa
isaa diigee Yihuudaa fi Yerusaalemiin, "Isin fuula iddoo aarsaa kanaa
duratti waaqeffachuu qabdu" jedhe sana mitii?
8 " 'Amma kottuutii gooftaa koo mooticha Asoor wajjin dubbadhu;
anis yoo ati namoota farda yaabbatan qopheeffachuu dandeesse fardeen
kuma lama siifin kenna! 9 Yoos ati yoo gaariiwwanii fi abbootii fardaatiif
jettee Gibxin abdatte iyyuu, akkamiin qondaaltota gooftaa kootii keessaa

ajajaa gad aanaa isaa illee of irraa deebisuu dandeessa? [10] Ati waan ani
dubbii WAAQAYYOO malee biyya kana lolee barbadeessuuf dhufe seetaa?
WAAQAYYO mataan isaa akka ani biyya kanatti duulee ishee barbadeessu
natti dubbateera.' "
[11] Kana irratti Eliiyaaqiim, Shebnaa fi Yoo'aa ajajaa waraanaa sanaan,
"Maaloo waan nu dhageenyuuf afaan warra Araamaayikiitiin garboota
keetti dubbadhu. Utuma namoonni dallaa irra jiran dhaga'anii afaan
Ibrootaatiin nutti hin dubbatin" jedhan.

[12] Ajajaan waraanaa sun garuu akkana jedhee deebise; "Namni gooftaan
koo akka ani waan kana itti himuuf itti na erge gooftaa keessanii fi isin
qofaa? Namoota dallaa irra tataa'an warra akkuma keessan udaan ofii
isaanii nyaatanii fincaan ofii isaanii dhuguu qabaniifis mitii?"

[13] Ergasii ajajaan waraanaa sun ol ka'ee afaan Ibrootaatiin akkana
jedhe; "Dubbii mooticha guddaa, dubbii mootii Asoor dhaga'aa!
[14] Mootichi akkana jedha: Hisqiyaas isin hin gowwoomsin. Inni isin
baasuu hin danda'u! [15] Hisqiyaas, 'WAAQAYYO dhugumaan nu baasa;
magaalaan kunis dabarfamtee harka mooticha Asooritti hin kennamtu'
jechuudhaan akka isin WAAQAYYOON amanattaniif isin hin sossobin.

[16] "Hisqiyaasin hin dhaggeeffatinaa. Mootiin Asoor akkana jedha: Ana
wajjin nagaa buusaatii gara koo kottaa. Ergasii tokkoon tokkoon keessan
muka wayiniitii fi muka harbuu keessan irraa ni nyaattu; boolla bishaan
keessanii keessaas ni dhugdu; [17] kunis hamma ani dhufee gara biyya
akkuma biyya keessanii jirtuu, gara biyya midhaanii fi daadhii wayinii
haaraatti, biyya buddeenaa fi iddoo dhaabaa wayiniitti isin geessutti ta'a.
[18] "Hisqiyaas, 'WAAQAYYO nu baraara' jedhee isin hin dogoggorsin;
Waaqni saboota kamii iyyuu takkumaa harka mooticha Asoor keessaa
biyya ofii baafatee beekaa? [19] Waaqonni Hamaatii fi waaqonni Arfaad
eessa jiru? Waaqonni Seefarwaayim eessa jiru? Isaan harka koo
keessaa Samaariyaa baasaniiruu? [20] Waaqota biyyoota kanneenii hunda
keessaa kamtu biyyoota isaanii harka koo keessaa baasuu danda'e? Yoos
WAAQAYYO akkamiin harka koo keessaa Yerusaalemin baasuu danda'a
ree?"
[21] Namoonni garuu sababii mootichi, "Deebii hin kenninaafii" jedhee
ajajeef inuma cal'isan malee deebii tokko iyyuu hin kennine.

[22] Kana irratti Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa,
Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan, uffata isaanii
tatarsaasanii gara Hisqiyaas dhaqanii waan ajajaan waraanaa sun jedhe
itti ni himan.

37

Bilisoomuun Yerusaalem Himame
37:1-13 kwf – 2Mt 19:1-13

[1] Hisqiyaas mootichi yommuu waan kana dhaga'etti, uffata isaa
tarsaasee wayyaa gaddaas uffatee mana qulqullummaa WAAQAYYOO seene.
[2] Innis Eliiyaaqiim bulchaa masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaa
fi luboota dura bu'oota hundi isaanii wayyaa gaddaa uffatan Isaayyaas
raajicha ilma Amoos sanatti erge. [3] Isaanis akkana jedhanii isatti
himan; "Hisqiyaas akkana jedha: Guyyaan kun akkuma yeroo daa'imni
tokko dhalachuu ga'ee garuu dubartiin humna ittiin ciniinsifattee deessu
dhabduutti guyyaa lubbamuu, kan dheekkamsaatii fi kan salphinaa ti.

4 WAAQAYYO Waaqni kee dubbii ajajaa waraanaa kan gooftaan isaa mootichi Asoor akka inni Waaqa jiraataatti qoosuuf erge sanaa dhaga'ee dubbii WAAQAYYO Waaqni kee dhaga'e sanaaf jedhee isatti dheekkama ta'a. Kanaafuu ati hambaawwan hamma ammaatti jiraniif kadhadhu."

5 Yommuu qondaaltonni Hisqiyaas Mootichaa gara Isaayyaas dhu-
fanitti, 6 Isaayyaas akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa gooftaa keessanitti himaa; 'WAAQAYYO akkana jedha: Ati waan dhageesse jechuunis dubbii garboonni mootii Asoor ittiin na arrabsan sana hin sodaatin.
7 Dhaggeeffadhaa! Ani akka inni oduu wayii dhaga'ee gara biyya ofii isaatti deebi'uuf hafuura tokko isa keessa nan kaa'a; achittis akka inni goraadeedhaan ajjeefamu nan godha.' "

8 Ajajaan waraanaas yommuu akka mootiin Asoor Laakkiishii ba'ee deeme dhaga'etti, duubatti deebi'ee utuu mootichi Libnaa lolaa jiruu argate.

9 Senaaheriibis akka Tiirhaaq mootichi Itoophiyaa sun isa loluuf dhufaa jiru dhaga'e. Innis yommuu waan kana dhaga'etti, akkana
jedhee Hisqiyaasitti ergamoota erge: 10 "Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin akkana jedhaa: Waaqni ati abdattu sun, 'Yerusaalem dabarfamtee harka
mootii Asooritti hin kennamtu' jedhee si hin gowwoomsin. 11 Ati waan mootonni Asoor guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaan biyyoota
hunda godhan dhageesseerta. Ati immoo ni haftaa ree? 12 Waaqonni saboota abbootiin koo barbadeessan sanaa jechuunis waaqonni Goozaan, waaqonni Kaaraan, waaqonni Rezefii fi waaqonni namoota Eden kanneen
Telaasaar keessa turan sanaa isaan oolchaniiruu? 13 Mootiin Hamaati yookaan mootiin Arfaad eessa jira? Mootiin magaalaa Seefarwaayim, mootiin Heenaa yookaan mootiin Iwaa eessa jira?"

Kadhannaa Hisqiyaas
37:14-20 kwf – 2Mt 19:14-19

14 Hisqiyaasis ergamoota sana harkaa xalayaa fuudhee dubbifate. Ergasiis gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol ba'ee xalayaa sana fuula
WAAQAYYOO duratti diriirse. 15 Hisqiyaas akkana jedhee WAAQAYYOON
kadhate: 16 "Yaa WAAQAYYO Waan Hunda Dandeessu, Waaqa Israa'el, kan Kiirubeel gidduu teessoo irra jirtu, si qofatu mootummoota lafaa
hunda irratti Waaqa. Ati samii fi lafa uumteerta. 17 Yaa WAAQAYYO, gurra kee as qabiitii dhaga'i; yaa WAAQAYYO, ija kees banadhuu ilaali; dubbii Senaaheriib kan inni Waaqa jiraataa arrabsuuf erge kana hunda dhaggeeffadhu.

18 "Yaa WAAQAYYO, mootonni Asoor uummata kana hundaa fi biyyoota
isaanii balleessuun dhugaa dha. 19 Isaan waaqota jaraa ibiddatti naqanii barbadeessaniiru; waaqonni sun mukaa fi dhagaa harka namaatiin
soofaman turan malee waaqota hin turreetii. 20 Kanaafuu yaa WAAQAYYO Waaqa keenya, akka mootummoonni lafaa hundinuu akka ati qofti WAAQAYYO Waaqa taate beekaniif, harka isaatii nu baasi."

Kufaatii Senaaheriib
37:21-38 kwf – 2Mt 19:20-37; 2Sn 32:20-21

21 Sana booddee Isaayyaas ilmi Amoos akkana jedhee Hisqiyaasitti ergaa erge; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: Sababii ati waa'ee
Senaaheriib mooticha Asoor na kadhatteef, 22 dubbiin WAAQAYYO isaan mormuudhaan dubbate kunoo kanaa dha:

“Intalli Xiyoon durbi qulqullittiin
si tuffattee sitti qoosti.
Intalli Yerusaalem
yeroo ati baqattutti mataa ishee sitti raafti.
23 Kan ati itti qoostee arrabsite sun eenyu?
Ati eenyutti sagalee kee ol fudhattee
of tuulummaadhaan ija ol qabatte?
Qulqullichuma Israa’el sanatti mitii!
24 Ati karaa ergamoota keetiitiin,
Gooftaatti qoosteerta.
Ati akkanas jetteerta;
‘Ani gaariiwwan koo hedduudhaan
fiixee tulluuwwaniitti,
fiixee Libaanoon kan akka malee ol dheeratuttis ol ba’eera.
Ani birbirsawwan isaa akka malee dhedheeroo,
gaattiraawwan isaa filatamoo sanas ciccireera.
Ani fiixeewwan isaa kanneen akka malee ol fagoo,
bosonoota akka malee mimmiidhagoo qaqqabeera.
25 Ani biyya ormaatti boolla bishaanii qotadhee
achitti bishaan dhugeera.
Ani faana miilla kootiin
lageen Gibxi hunda gogseera.’

26 “Ati waan kana hin dhageenyee?
Bara dheeraan dura anatu waan kana hojjete.
Ani bara durii keessa waan kana nan karoorfadhe;
amma immoo hojii irra oolfadheera;
kunis akka ati magaalaawwan
dallaa jabaa qaban diigdee tuullaa dhagaa gootuu dha.
27 Namoonni isaanii humna dhabanii
abdii kutataniis qaana’an.
Isaan akkuma biqiltuu diidaa,
akkuma biqiltuu kichuu tokkoo,
akkuma marga mana gubbaatti biqilu
kan utuu hin guddatin gubatee ti.

28 “Ani garuu lafa ati jirtu,
yoom akka dhuftuu fi yoom akka deemtu,
akka ati akka malee natti aartu illee nan beeka.
29 Sababii ati akka malee natti aartee
of tuulummaan kees gurra koo seeneef,
ani funyaan keetti hokkoo koo,
afaan keetti immoo luugama koo kaa’ee
akka ati karuma dhufte sanaan deebitu sin godha.
30 “Yaa Hisqiyaas kun mallattoo siif ta’a:
“Isin waggaa kana waan ofumaan biqilu,
waggaa lammaffaatti immoo waanuma isa irraa latu nyaattu.
Waggaa sadaffaatti garuu facaafadhaa galfadhaa;
muka wayiniis dhaabbadhaatii ija isaa nyaadhaa.
31 Ammas hambaan mootummaa Yihuudaa tokko,
jalaan hidda baafatee gubbaan immoo ija naqata.

32 Yerusaalem keessaa hambaan tokko,
Tulluu Xiyooniitii immoo
gareen warra badiisa jalaa ba'e tokkoo ni dhufa.
Hinaaffaan WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu
waan kana ni raawwata.
33 "Kanaafuu WAAQAYYO waa'ee mooticha Asoor akkana jedha:
"Inni magaalaa kana hin seenu,
yookaan xiyya tokko illee asitti hin darbatu.
Inni gaachana qabatee fuula isaa duratti hin dhi'aatu
yookaan tuullaa biyyoo itti hin marsu.
34 Inni karuma dhufe sanaan ni deebi'a;
magaalaa kanas hin seenu"
jedha WAAQAYYO.
35 "Anis sababii ofii kootii fi sababii garbicha koo Daawitiif jedhee
magaalaa kana nan eega; nan oolchas!"

36 Ergasii ergamaan WAAQAYYOO gad ba'ee qubata warra Asoor keessatti
nama kuma dhibba tokkoo fi saddeettamii shan fixe. Yommuu namoonni
guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anitti kunoo reeffi namaa lafa guutee
ture. 37 Kanaafuu Senaaheriib mootichi Asoor qubata sana keessaa ba'ee
baqate; Nanawweetti deebi'ees achi jiraate.

38 Gaaf tokko utuu inni mana sagadaa Waaqa isaa Nisrook jed-
hamuu keessatti waaqeffachaa jiruu ilmaan isaa Adramelekii fi Sharezer
goraadeedhaan isa ajjeesanii gara biyya Araaraatitti baqatan. Ilmi isaa
Eesarhadoonis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

38

Hisqiyaas Dhukkubsachuu Isaa
38:1-8 kwf – 2Mt 20:1-11; 2Sn 32:24-26

1 Bara sana keessa Hisqiyaas dhukkubsatee du'uu ga'ee ture. Isaayyaas
ilmi Amoos raajichi gara isaa dhaqee, "WAAQAYYO akkana jedha: Mana kee
tottolfadhu; ati ni duuta malee hin fayyituutii" jedheen.

2 Hisqiyaasis fuula isaa gara keenyan manaatti garagalfatee akkana
jedhee WAAQAYYOON kadhate; 3 "Yaa WAAQAYYO, akka ani amanamummaa
fi garaa tokkoon fuula kee dura jiraadhee waan fuula kee duratti gaarii
ta'es hojjedhe yaadadhu." Hisqiyaasis hiqqifatee ni boo'e.

4 Ergasiis dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Isaayyaas dhufe:
5 "Dhaqiitii akkana jedhii Hisqiyaasitti himi; 'WAAQAYYO Waaqni abbaa
kee Daawit akkana jedha: Ani kadhannaa kee dhaga'eera; imimmaan kees
argeera; ani umurii kee irratti waggaa kudha shan siifan dabala. 6 Ani si'ii
fi magaalaa kana harka mooticha Asooriitii nan baasa. Ani magaalaa kana
nan eega.

7 " 'Kun mallattoo WAAQAYYOO kan akka inni waan waadaa gale
sana guutu mirkaneessuuf WAAQAYYO biraa siif kennamee dha: 8 Ani
akka gaaddidduun aduu tarkaanfii kurnan gulantaa Aahaaz irraan gad
bu'e sana dugda duubatti deebi'u nan godha.' " Kanaafuu gaaddidduun
tarkaanfii kurnan gad bu'ee ture sun dugda duubatti deebi'e.

9 Barreeffama Hisqiyaas mootichi Yihuudaa erga dhukkubsatee fayyee
booddee barreesse:
10 Anis, "Walakkaa umurii kootiitti,
ani sii'ool seenuun qabaa?

Bara jireenya koo kan hafes dhabuun qabaa?” nan jedhe.
11 Ani akkanan jedhe; “Ani biyya jiraattotaa keessatti,
lammata WAAQAYYOON hin argu;
ani si’achi sanyii namaa hin ilaalu,
yookaan warra addunyaa kana irra jiraatan wajjin hin jiraadhu.
12 Manni koo akkuma dunkaana tiksootaa
buqqifamee narraa fudhatameera.
Ani akkuma wayyaa dhooftuu jireenya koo marmareera;
inni mi’a wayyaa dhooftuu irraa na kuteera;
ati halkanii guyyaa na balleessita.
13 Ani hamma bariitti obsaan nan eeggadhe;
inni garuu akka leencaa lafee koo hunda caccabse;
ati halkanii guyyaas na balleessita.
14 Ani akka simbirroo yookaan akkuma daalotee nan wace;
akka gugee boossuus nan aade;
iji koo gara samii ilaaluudhaan dadhabe;
yaa Gooftaa ani rakkadheeraa kottuu na gargaari!”

15 Ani garuu maal jechuun danda’a?
Inni natti dubbate; inni mataan isaas waan kana godhe.
Ani waa’ee dhiphinaa lubbuu kootiif
umurii koo guutuu gad of qabee nan jiraadha.
16 Yaa Gooftaa, namoonni
waanuma akkasiitiin jiraatu;
hafuurri koos isaanumaan jireenya argata.
Ati na fayyiftee lubbuudhaanis na jiraachifte.
17 Dhugumaan akkas dhiphachuun koo faayidaa kootiif.
Ati jaalala keetiin boolla badiisaa irraa na eegde;
cubbuu koo hundas, dugda kee duubatti gatte.
18 Sii’ool si galateeffachuu hin danda’utii;
duutis si jajachuu hin danda’u.
Warri qileetti gad bu’an,
amanamummaa kee abdachuu hin danda’an.
19 Isaan akkuma ani har’a gochaa jiru kana yaa jiraataa,
yaa jiraataa jedhanii si jajatu;
abbootiin waa’ee amanamummaa keetii
ijoollee isaaniitti ni odeessu.

20 WAAQAYYO na baraara;
nus bara jireenya keenyaa guutuu,
mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti
mi’a ribuu irraa hojjetameen faarfanna.
21 Isaayyaas, “Maxinoo harbuu tolchaatii dhullaa isaa irra kaa’aa; innis
ni fayyaa” jedhee ture.
22 Hisqiyaasis, “Akka ani gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI ol
ba’uuf maaltu mallattoo ta’a?” jedhee gaafate.

39

Ergamoota Baabilonii Dhufan
39:1-8 kwf – 2Mt 20:12-19

1 Yeroo sanatti Meroodak Baladaan ilmi Baladaan mootiin Baabilon
sababii akka Hisqiyaas dhukkubsatee fayye dhaga'eef xalayootaa fi ken-
naa ergeef. 2 Hisqiyaasis ergamoota sana gammachuudhaan simatee waan
mankuusa isaa keessa ture meetii, warqee, urgooftuu, zayitii qulqulluu akkasumas kuusaa mi'a lolaa isaa guutuu fi waan mankuusa isaa keessatti argamu hunda isaanitti argisiise. Wanni Hisqiyaas masaraa mootummaa isaa keessaa yookaan mootummaa isaa hunda keessaa isaanitti hin argisiisin tokko iyyuu hin turre.
3 Kana irratti Isaayyaas raajichi gara Hisqiyaas mootichaa dhaqee, "Namoonni sun maal jedhan? Isaan eessaa dhufan?" jedhee gaafate.

Hisqiyaasis, "Isaan Baabilonii biyya fagoodhaa na bira dhufan" jedhee deebise.
4 Raajichi, "Jarri masaraa mootummaa keetii keessatti maal argan?" jedhee gaafate.

Hisqiyaas immoo, "Isaan waan masaraa mootummaa koo keessa jiru hunda argan; wanni ani mankuusa koo keessaa isaanitti hin argisiisin tokko iyyuu hin jiru" jedheen.
5 Isaayyaasis kana irratti Hisqiyaasiin akkana jedhe; "Dubbii WAAQAYYOO
Waan Hunda Danda'uu dhaga'i: 6 Yeroon itti wanni masaraa mootummaa
keetii keessa jiru hundii fi wanni abbootiin kee hamma har'aatti kuusan
hundinuu saamamee gara Baabilonitti geeffamu tokko dhugumaan ni
dhufa. Wanni tokko iyyuu hin hafu, jedha WAAQAYYO. 7 Sanyii
kee keessaa namoonni tokko tokko, foonii fi dhiigni kee kanneen siif dhalatan booji'amanii masaraa mootummaa mooticha Baabilon keessatti xu'aashiiwwan ta'u."
8 Hisqiyaasis, "Dubbiin WAAQAYYOO kan ati dubbatte kun gaarii dha" jedhee deebise. Inni, "Bara jireenya koo keessa nagaa fi tasgabbiin ni jiraata" jedhee yaadee tureetii.

40

Sabni Waaqaa Jajjabeeffame

1 Jajjabeessaa; saba koo jajjabeessaa;
jedha Waaqni keessan.
2 Garaa Yerusaalemitti dubbadhaa;
hojiin garbummaa ishee akka dhume,
gatiin cubbuu ishee akka baafameef,
isheen cubbuu ishee hundaaf
harka WAAQAYYOOTII adabbii dachaa
akka fudhatte isheetti labsaa.

3 Sagalee akkana jedhee iyyu tokko:
"Gammoojjii keessatti
WAAQAYYOOF karaa qopheessaa;
gammoojjii keessatti Waaqa keenyaaf
karaa guddicha qajeelchaa.
4 Sululli hundi ni guutama;
tulluu fi gaarri hundinuus gad deebifama;
lafti wal caalu, wal qixxeeffama;
lafti bu'aa ba'iinis dirree ta'a.
5 Ulfinni WAAQAYYOO ni mul'ata;
sanyiin namaa hundinuus tokkummaadhaan ni arga.

Afaan WAAQAYYOO dubbateeraatii."

6 Sagaleen tokko "Iyyi" jedha.
Anis, "Maal jedheen iyya?" nan jedhe.

"Namni hundi akkuma margaa ti;
ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa dirree ti.
7 Sababii hafuurri WAAQAYYO baafatu isaanitti bubbisuuf margi
ni coollaga; daraaraanis ni harca'a.
Dhugumaan namni marguma.
8 Margi ni coollaga; daraaraanis ni harca'a;
dubbiin Waaqa keenyaa garuu bara baraan ni jiraata."

9 Ati kan Xiyooniif oduu gaarii fiddu,
tulluu dheeraatti ol ba'i.
Ati kan Yerusaalemiif oduu gaarii fiddu,
sagalee kee ol fudhuutii iyyi;
ol fudhadhuu iyyi; hin sodaatin;
magaalaawwan Yihuudaatiinis,
"Waaqni keessan kunoo ti!" jedhi.
10 Kunoo, WAAQAYYO Gooftaan humnaan ni dhufa;
irreen isaa jabaadhaanis ni bulcha.
Kunoo, gatiin isaa isa wajjin jira;
gatiin inni namaaf kennu isuma harka jira.
11 Inni akkuma tiksee tokkootti bushaayee isaa tikfata;
xobbaallaawwan hoolaas irree isaatiin walitti qaba;
ofitti qabees qoma isaatti hammata;
haadhota hoolotaa warra hoosisanis suutuma oofa.

12 Bishaanota konyee isaatiin kan safare
yookaan samiiwwan taakkuu isaatiin kan safare eenyu?
Biyyoo lafaa safartuudhaan walitti kan qabe
yookaan tulluuwwan madaaliidhaan
gaarran immoo madaaliidhaan kan madaale eenyu?
13 Eenyutu Hafuura WAAQAYYOO qajeelchuu danda'e?
Yookaan namni gorsaa isaa ta'ee isa barsiise eenyu?
14 WAAQAYYO hubannaa argachuuf eenyun gorsa gaafate?
Daandii qajeelaas eenyutu isa barsiise?
Eenyutu beekumsa isaaf kennee
yookaan daandii hubannaa isa argisiise?

15 Dhugumaan saboonni akkuma copha baaldii keessaa ti;
isaan akkuma awwaara madaalii irra jiruutti ilaalamu;
inni biyyoota bishaan gidduu illee akkuma biyyoo bullaa'aatti madaala.
16 Libaanoon qoraan iddoo aarsaatiif ga'u hin qabdu,
yookaan horiin ishee aarsaa gubamuuf hin ga'an.
17 Fuula isaa duratti saboonni hundinuu wayittuu hin lakkaa'aman;
isaan akka ilaalcha isaatti homaattuu hin hedaman;
gatiis hin qaban.

18 Yoos Waaqa eenyutti fakkeessitu?

Fakkii kam wajjin isa wal bira qabdu?
19 Waaqa tolfamaa tumtuu sibiilaatu baqsee tolcha;
tumtuun warqees warqee itti uffisa;
foncaa meetiitiinis ni miidhagsa.
20 Hiyyeessi aarsaa akkasii dhi'eessuu
hin dandeenye tokko muka hin tortorre filata.
Waaqa tolfamaa hin jigne dhaabuufis
nama ogummaa hojii harkaa qabu barbaaddata.

21 Isin hin beektanii?
Isin hin dhageenyee?
Wanni kun jalqabumaa kaasee isinitti hin himamnee?
Isin erga lafti hundeeffamtee jalqabee hin hubannee?
22 Inni geengoo lafaatii ol taa'a;
uummanni lafaas akkuma korophisaa ti.
Inni samiiwwan akkuma golgaatti diriirsa;
akka dunkaana keessa jiraataniittis isaan diriirsa.
23 Inni ilmaan moototaa faayidaa dhabsiisa;
bulchitoota addunyaas harka duwwaa hambisa.
24 Akkuma isaan dhaabamaniin,
akkuma isaan facaafamaniin,
akkuma isaan lafa keessatti hidda yaafataniin,
inni isaanitti bubbise;
isaanis ni coollagan;
obombolettiinis akkuma habaqiitti isaan haxaa'e.

25 "Isin eenyutti na fakkeessitu?
Yookaan eenyutu anaan qixxaata?" jedha Qulqullichi.
26 Ija keessan ol fudhadhaatii samiiwwan ilaalaa:
Eenyutu kanneen hunda uume?
Isa tuuta urjiiwwanii tokko tokkoon fidee
tokkoo tokkoo isaanii maqaa maqaadhaan waamu sanaa dha.
Sababii humna isaa cimaa sanaatii fi jabina isaa guddaa sanaatiif
isaan keessaa tokko iyyuu hin dhabamu.

27 Yaa Yaaqoob, yaa Israa'el, ati maaliif,
"Karaan koo WAAQAYYO duraa dhokateera;
haajaan koos fuula Waaqa koo duratti
tuffatameera" jettee guungumta?
28 Ati hin beektuu?
Ati hin dhageenyee?
WAAQAYYO Waaqa bara baraa ti;
inni Uumaa handaara lafaa ti.
Inni hin dadhabu yookaan haara hin galfatu;
hubannaa isaas kan qoree bira ga'u hin jiru.
29 Inni dadhabdootaaf jabina kenna;
nama laafaaf immoo humna dabala.
30 Ijoolleen iyyuu ni dadhabu; ni bututus;
dargaggoonnis gufatanii kufu;
31 Warri WAAQAYYOON abdatan garuu
humna isaanii ni haaromfatu.

Isaan akkuma risaa qoochoodhaan barrisu;
ni fiigu; hin dadhaban;
ni deemu; hin bututan.

41

Gargaaraa Israa'el

1 Waaqayyo akkana jedha;
"Yaa biyyoota bishaan gidduu, fuula koo duratti cal'isaa!
Saboonni jabina isaanii haa haaromfatan!
Isaan fuula duratti ba'anii haa dubbatan;
walii wajjin murtiidhaaf haa dhi'aannu.

2 "Kan ba'a biiftuutii nama tokko kakaasee
qajeelummaadhaan tajaajila isaatiif isa waame eenyu?
Inni saboota dabarsee harka isaatti kenna;
mootota isa jalatti bulcha.
Inni goraadee isaatiin daaraa,
xiyya isaatiinis habaqii bubbeedhaan
bittinnaa'u isaan godha.
3 Inni isaan ari'ee,
daandii miilli isaa irra deemee hin beekne irra nagaan darba.
4 Jalqabaa kaasee dhaloota waamee
waan kana kan tolchee fi hojjete eenyu?
Ani WAAQAYYO isa duraa ti;
isa dhumaatiifis ani isuma."

5 Biyyoonni bishaan gidduu arganii sodaatu;
daariiwwan lafaa ni hollatu.
Isaanis ni dhi'aatu; gara fuula duraattis dhufu;
6 tokkoon tokkoon namaa wal gargaara;
obboleessa isaatiinis, "Jabaadhu!" jedha.
7 Tumtuun sibiilaa tumtuu warqee ni jajjabeessa;
inni burruusaan wal qixxeessus,
isa gemmoo irratti sibiila tumu jajjabeessa.
Waa'ee sibiila walitti baqsuu, "Wanni kun gaarii dha" jedha.
Akka inni hin sochooneefis Waaqa tolfamaa sana
mismaaraan walitti qabsiisa.

8 "Ati garuu, yaa garbicha koo Israa'el,
yaa Yaaqoob kan ani filadhe,
sanyii Abrahaam michuu kootii,
9 ani handaara lafaatii si fudhadhe;
golee fagoodhaan si waammadhe.
Ani, 'Ati garbicha koo ti' siin jedhe;
ani si filadheera; si hin gannes,
10 Kanaafuu ati hin sodaatin; ani si wajjin jiraatii;
hin raafamin; ani Waaqa keetii.
Ani sin jabeessa; sin gargaaras;
ani harka koo mirgaa qajeelaa sanaan hirkisee ol sin qaba.

11 "Kunoo, warri sitti aaran hundi,

ni qaana'u; ni salphatus;
warri siin morman akka waan hin jirree ta'u; ni badus.
12 Ati diinota kee barbaadduu iyyuu, isaan hin argattu.
Warri waraana sitti banan,
guutumaan guutuutti akka waan hin jirree ta'an.
13 Ani WAAQAYYO Waaqni kee
harka kee mirgaa nan qabaatii;
inni, 'Hin sodaatin;
ani sin gargaaraa' siin jedhus anuma.
14 Yaa Yaaqoob raammoo nana,
Yaa Israa'el xinnoo nana hin sodaatin;
ani mataan koo sin gargaaraatii" jedha WAAQAYYO,
Furaan kee, Qulqullichi Israa'el sun.
15 "Ani kunoo, meeshaa ittiin midhaan dha'an,
meeshaa haaraa fi qaramaa kan ilkaan baay'ee qabu sin taasisa.
Ati tulluuwwan dhooftee caccabsita;
gaarran immoo akka habaqii goota.
16 Ati jara ni afarsita; qilleensis ol isaan fudhata;
bubbeen jabaan isaan bittinneessa.
Ati garuu WAAQAYYOTTI ni gammadda;
Qulqullicha Israa'elinis ulfina argatta.

17 "Hiyyeeyyii fi rakkattoonni bishaan barbaadu;
garuu homaa hin argatan;
arrabni isaanii dheebuudhaan goggogeera.
Ani WAAQAYYO garuu deebii nan kennaaf;
ani Waaqni Israa'el jara hin gatu.
18 Lafa ol ka'aa qullaa irra lageen nan yaasa;
sululoota keessa immoo burqaa nan burqisiisa.
Gammoojjii haroo bishaaniitti,
lafa goges burqaa bishaaniitti nan geeddara.
19 Gammoojjii keessatti
gaattiraa, laaftoo, kusaayee fi ejersa nan biqilcha.
Lafa onaa keessatti immoo,
Birbirsa, qararoo fi hadheessa wal faana nan dhaaba.
20 Kunis akka namoonni
akka harki WAAQAYYOO waan kana hojjete,
akka Qulqullichi Israa'el waan kana uume arganii beekaniif,
akkasumas akka hundi isaanii waan kana qalbeeffatanii hubataniif.

21 "Dhimma keessan dhi'eeffadhaa" jedha WAAQAYYO;
"Ragaa keessan fidadhaa" jedha mootiin Yaaqoob.
22 "Akka isaan waan ta'uuf jiru nutti himaniif,
waaqota keessan tolfamoo fidadhaa.
Akka nu isaan hubannee
waan isaan dhuma irratti ta'an beeknuuf,
wantoonni bara dur maal akka turan nutti himaa.
Yookaan wantoota dhufuuf jiran nutti odeessaa;
23 akka nu akka isin waaqota taatan beeknuuf,
waan fuul duratti ta'uuf jiru nutti himaa.
Akka nu rifannee sodaan guutamnuuf,

waan gaarii yookaan waan hamaa hojjedhaa.
24 Kunoo isin wayittuu hin hedamtan;
hojiin keessanis gonkumaa gatii hin qabu;
kan isin filatu kam iyyuu jibbisiisaa dha.

25 "Ani nama tokko kaabaa nan kaase; innis dhufa;
inni ba'a biiftuutii dhufus maqaa koo ni waammata.
Inni akkuma suphee dhooftuun suphee dhidhiitu sana,
bulchitoota akka dhoqqeetti dhidhiita.
26 Akka nu beekuu dandeenyuuf
eenyutu jalqabumaa kaasee waan kana dubbate?
Yookaan akka nu, 'Inni sirrii dha' jechuu dandeenyuuf
eenyutu duraan dursee waan kana dubbate?
Eenyu iyyuu waan kana hin himne;
namni tokko iyyuu duraan dursee hin himne;
namni tokko iyyuu dubbii keessan hin dhageenye.
27 Namni jalqabatti, 'Kunoo isaan as jiru!'
jedhee Xiyoonitti hime ana ture.
Ani nama oduu gaarii himu tokko Yerusaalemiif kenneera.
28 Ani nan ilaale; garuu homtuu hin turre;
isaan keessaa namni gorsa kennu tokko iyyuu hin jiru;
yommuu ani isaan gaafadhus namni deebii kennu tokko iyyuu hin jiru.
29 Kunoo, hundi isaanii faayidaa hin qaban!
Hojiin isaaniis gatii hin qabu;
fakkiiwwan isaaniis qilleensuma duwwaa dha.

42

Garbicha Waaqayyoo

1 "Tajaajilaan koo inni ani utubee dhaabu,
filatamaan koo kan ani itti gammadu isa kana;
ani Hafuura koo isa irra nan kaa'a;
inni sabootaaf murtii qajeelaa ni kenna.
2 Inni hin wacu yookaan hin iyyu;
yookaan daandii irratti sagalee isaa hin dhageessisu.
3 Shambaqqoo buruqe hin cabsu;
fo'aa ibsaa kan seequs hin dhaamsu.
Inni amanamummaadhaan murtii qajeelaa ni fida;
4 hamma murtii qajeelaa lafa irratti fidutti,
inni hin dadhabu; abdiis hin kutatu.
Biyyoonni bishaan gidduu seera isaa ni abdatu."

5 Waaqayyo Waaqni samiiwwan uumee diriirse,
inni lafaa fi wantoota ishee keessa jiran hunda hojjete,
inni saba isheetiif hafuura baafatan kennee
warra ishee irra jiraataniifis
jireenya kenne sun akkana jedha:
6 "Ani Waaqayyo qajeelummaadhaan si waameera;
harka kees nan qaba.
Ani si eegee sabootaaf kakuu,
Namoota Ormaatiif immoo ifa sin taasisa;

7 atis ija jaamotaa ni banta;
mana hidhaatii booji'amtoota ni hiikta;
warra dukkana keessa jiraatanis hidhaadhaa ni baafta.

8 "Ani WAAQAYYO; maqaan koos kanaa dha!
Ani ulfina koo kan biraatiif,
galata koos waaqota tolfamoof dabarsee hin kennu.
9 Kunoo wanni duraanii raawwatameera;
anis waan haaraa nan dubbadha;
utuu isaan hin biqilin,
ani waa'ee isaanii sitti nan odeessa."

Faarfannaa Galataa

10 Isin warri galaana buutanii fi wantoonni achi keessa jiraattan hundi,
biyyoonni bishaan gidduu fi warri achi keessa jiraattan hundi,
faarfannaa haaraa WAAQAYYOOF faarfadhaa;
handaara lafaatiis galata isaa faarfadhaa.
11 Gammoojjii fi magaalaawwan ishee sagalee isaanii ol haa fudhatan;
gandoonni Qeedaar keessa jiraatan haa gammadan.
Namoonni Seelaa gammachuudhaan haa faarfatan;
fiixee tulluuwwanii irraa haa iyyan.
12 Isaan WAAQAYYOOF ulfina haa kennan;
biyyoota bishaan gidduu keessattis galata isaa haa labsan.
13 WAAQAYYO akka nama jabaa tokkootti ni duula;
akka goota tokkoottis onnee isaa kakaasa;
sagalee ol fudhatees ni dhaadata;
diinota isaa irrattis ol aantummaa argata.

14 "Ani yeroo dheeraaf cal'iseera;
ani afaan qabadhee of dhowweera.
Amma garuu akka dubartii ciniinsuun qabeetti nan iyya;
nan argana; hafuurris na cita.
15 Ani tulluuwwanii fi gaarran nan onsa;
biqiltuuwwan isaanii hundas nan gogsa;
ani lageen biyyoota bishaan gidduutti nan geeddara;
haroowwanis nan gogsa.
16 Ani jaamota karaa isaan hin beekne irra nan qajeelcha;
daandii duraan hin beekamin irra nan deemsisa;
ani dukkana fuula isaanii dura jiru ifatti nan geeddara;
lafa bu'aa bayiis wal nan qixxeessa.
Wanni ani hojjedhu kanneenii dha;
ani isaan hin dhiisu.
17 Warri waaqota tolfamoo amanatan,
kanneen fakkiiwwaniin, 'Isin waaqota keenya' jedhan garuu
duubatti deebi'u; ni salphatus.

Israa'el Jaamaa fi Duudaa dha

18 "Isin duudota nana, dhaga'aa;
jaamota nana, ilaalaa; argaas!
19 Tajaajilaa koo malee jaamaan eenyu?
Duudaan akka ergamaa ani ergu sanaas eenyu?
Jaamaan akka nama anaaf of kennee,

jaamaan akka Garbicha WAAQAYYOO eenyu?
20 Ati waan baay'ee argite; garuu hin qalbeeffanne;
gurri kee banaa dha; garuu ati waan tokko iyyuu hin dhageessu."
21 Waa'ee qajeelummaa isaatiif jedhee
seera isaa guddisuu fi ulfina qabeessa gochuun
WAAQAYYOON gammachiiseera.
22 Sabni kun garuu saba saamamee booji'amee dha;
hundii isaanii boolla keessatti kiyyoodhaan qabamaniiru;
mana hidhaa keessas dhokfamaniiru.
Isaan fudhatamaniiru;
kan isaan baraarus hin jiru;
isaan booji'amaniiru;
namni, "Isaan deebisaa" jedhus hin jiru.

23 Isin keessaa eenyutu waan kana dhaggeeffata?
Bara dhufuuf jiru keessas eenyutu qalbeeffatee dhaga'a?
24 Eenyutu Yaaqoobin boojuuf,
Israa'elinis saamtotatti dabarsee kenne?
Kan nu cubbuu itti hojjenne, WAAQAYYO mitii?
Isaan sababii karaa isaa duukaa hin buuneef,
seera isaatiif hin ajajamne.
25 Kanaafuu inni dheekkamsa isaa boba'aa sana,
waraana hamaas isaanitti erge.
Arraba ibiddaatiin isaan marse; isaan garuu hin hubanne;
ibiddi sunis isaan gube; isaan garuu hin qalbeeffanne.

43

Fayyisaa Israa'el Tokkicha

1 Amma garuu yaa Yaaqoob, WAAQAYYO inni si uume,
yaa Israa'el, inni si tolche akkana jedha:
"Ani si fureeraatii hin sodaatin;
ani maqaa keetiin si waameera; ati kan koo ti.
2 Yommuu ati bishaan keessa dabartu,
ani si wajjinan jira;
yommuu ati lageen ceetus, isaan si hin liqimsan.
Yommuu ibidda keessa deemtu,
ati hin gubattu;
arrabni ibiddaas si hin gubu.
3 Ani WAAQAYYO Waaqni kee,
Qulqullichi Israa'el Fayyisaa keeti;
ani biyya Gibxi furii keetiif,
qooda kee immoo Kuushii fi Saabaa nan kenna.
4 Waan ati ija koo duratti jaallatamaa fi kabajamaa taateef,
anis waanan si jaalladhuuf,
qooda kee namoota
qooda lubbuu keetii immoo saboota nan kenna.
5 Ani si wajjinan jiraatii hin sodaatin;
ani ijoollee kee ba'a biiftuutii nan fida;
lixa biiftuutiis walitti sin qaba.
6 Ani Kaabaan, 'Isaan gad dhiisi!'
Kibbaan immoo 'Isaan hin dhowwin' nan jedha.

Ilmaan koo fagoodhaa,
intallan koo immoo handaara lafaatii fidi;
7 kan maqaa kootiin waamame hunda,
kanneen ani ulfina kootiif uume,
warra ani tolchee fi hojjedhe sana fidaa."

8 Warra utuu ija qabanuu jaamanii
utuu gurra qabanuu duudan gad baasi.
9 Sabni hundi tokkummaadhaan walitti haa qabamu;
namoonnis wal haa ga'an.
Isaan keessaa namni duraan dursee waan kana nutti himee
wantoota duraas nuuf labse eenyu?
Akka warri kaan dhaga'anii, "Kun dhugaa dha" jedhaniif,
akka dhugaa qabeeyyii ta'uun isaanii mirkaneeffamuuf
isaan dhuga baatota isaanii haa dhi'eeffatan.
10 WAAQAYYO akkana jedha;
"Akka isin beektanii na amantaniif
akka ani isa ta'es akka hubattaniif
isin dhuga baatota koo, garbicha koo kan ani filadhee dha.
Anaan dura waaqni hin hojjetamne;
anaan booddees hin jiraatu.
11 Ana, anuma qofatu WAAQAYYO;
ana malees fayyisaan biraa hin jiru.
12 Ani mul'iseera; fayyiseera; labseeras;
ana malee waaqni ormaa gidduu keessan hin turre.
Akka ani Waaqa ta'e, isin dhuga baatota koo ti"
jedha WAAQAYYO.
13 "Bara duriitii jalqabee ani isuma.
Namni tokko iyyuu harka kootii waa baasuu hin danda'u.
Ani nan hojjedha; eenyutu dhowwuu danda'a?"

Araara Waaqaatii fi Amanamummaa Dhabuu Israa'el

14 WAAQAYYO Furiin kee,
Qulqullichi Israa'el akkana jedha:
"Ani isiniif jedhee Baabilonitti loltoota ergee
dooniiwwan isaan ittiin boonaniin
namoota Baabilon hunda booji'ee nan fida.
15 Ani WAAQAYYO, Qulqullicha keessan,
Uumaa Israa'el, Mootii keessanii dha."

16 WAAQAYYO inni, galaana keessaan karaa,
bishaanota jajjaboo keessaan immoo daandii tolche akkana jedha;
17 inni gaariiwwanii fi fardeen, loltootaa fi gargaartota isaanii
tokkummaadhaan ari'ee baase akkana jedha;
isaan achuma ciciisu; lammatas hin ka'an;
akkuma fo'aa ibsaattis dhaamanii badu;
18 "Wantoota durii irraanfadhaa;
waan darbettis hin cichinaa.
19 Kunoo, ani waan haaraa tokko nan hojjedhaa!
Innis amma ni biqila; isin hin hubattanii?
Ani gammoojjii keessatti karaa nan qopheessa;
lafa onaa keessattis burqaa nan burqisiisa.

20 Bineensonni bosonaa,
waangoowwanii fi guchiiwwan ulfina naaf kennu;
akka sabni koo kan ani filadhe dhuguuf,
ani gammoojjii keessatti bishaan,
lafa onaa keessattis burqaa nan kennaatii;
21 sabni ani ofii kootiif filadhe
akka na galateeffatuuf ture.

22 "Yaa Yaaqoob, ati garuu na hin waammanne;
yaa Israa'el, ati fuula koo duratti dadhabdeerta.
23 Ati aarsaa gubamuu fi hoolota naaf hin fidne;
yookaan aarsaa keetiin ulfina naaf hin kennine.
Ani aarsaa midhaaniitiin si hin rakkifne;
yookaan aarsaa ixaanaa gaafachuudhaan si hin dadhabsiifne.
24 Ati qundhii urgaa gaarii qabu naa hin binne;
yookaan cooma qalma keetiitiin na hin quubsine.
Garuu ba'aa cubbuu keetii natti feete;
yakka keetiinis na dadhabsiifte.

25 "Kan ofii kootiif jedhee yakka kee sirraa haqee
cubbuu kees deebi'ee hin yaadanne, ani anuma.
26 Mee waan darbe irra naa deebi'i;
walitti dhufnee dubbii kana irratti haa falminu;
dubbii kee dhi'eeffadhuutii qajeelaa ta'uu kee mirkaneeffadhu.
27 Abbaan kee kan jalqabaa cubbuu hojjete;
barsiistonni kee natti fincilan.
28 Kanaafuu ani itti gaafatamtoota
mana qulqullummaa keetii nan salphisa;
Yaaqoobin badiisaaf,
Israa'elin immoo tuffiif dabarsee nan kenna.

44

Israa'el Saba Filatamaa

1 "Amma garuu yaa Yaaqoob garbicha ko,
yaa Israa'el kan ani si filadhe, dhaggeeffadhu.
2 WAAQAYYO inni si uume,
kan gadameessa keessatti si tolche,
inni si gargaaru sun akkana jedha:
Yaa garbicha koo Yaaqoob,
yaa Yishuruun kan ani si filadhe hin sodaatin.
3 Ani lafa dheebote irratti bishaan,
lafa gogaa irratti burqaa nan dhangalaasaatii;
ani ijoollee kee irratti Hafuura koo,
sanyii kee irratti immoo eebba koo nan dhangalaasa.
4 Isaan akkuma marga bishaan gidduutii fi
akka muka alaltuu kan qarqara lagaa jiruutti ni lalisu.
5 Namni tokko, 'Ani kan WAAQAYYOO ti' ofiin jedha;
kan biraa maqaa Yaaqoobiin of waama;
kaan immoo harka isaa irratti, 'Ani kan WAAQAYYOO ti'
jedhee barreeffata;
maqaa Israa'eliinis of waama.

WAAQAYYO Tokkichuma

6 "WAAQAYYO Mootii fi Furiin Israa'el
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
Ani kan jalqabaa ti; ani kan dhumaatis;
ana malee Waaqni biraa hin jiru.
7 Yoos kan akka koo eenyu? Mee inni hafuura haa baafatu.
Inni waan erga ani saba koo kan durii hundeessee as ta'e,
waan hamma ammaatti hin ta'in haa dubbatu;
fuula koo durattis haa ibsu;
waan gara fuulduraatti ta'u illee duraan dursee haa himu.
8 Hin rifatinaa; hin sodaatinaa.
Ani waan kana labsee bara dheeraan dura sitti hin himnee?
Isin dhuga baatota koo ti. Ana malee Waaqni biraa jiraa?
Lakkii, Kattaan biraa hin jiru; ani tokko iyyuu hin beeku."

9 Warri waaqota tolfamoo tolchan hundi gatii hin qaban;
wanni isaan hawwan faayidaa hin qabu.
Warri isaaniif falmanis jaamota;
isaan beekumsa hin qaban; kanaafuu ni qaaneffamu.
10 Eenyutu waaqa tolfamaa fi
fakkii homaa isa hin fayyadne tolcha?
11 Isaa fi namni akka isaa ni qaaneffama;
ogeeyyiin hojii harkaas namootuma malee homaa miti.
Isaan hundi walitti qabamanii iddoo tokko haa dhaabatan;
isaan ni na'u; ni salphatus.

12 Tumtuun meeshaa ittiin waa tumu harkatti qabatee
cilee boba'u irratti ittiin hojjeta;
inni burruusaan waaqa tolfamaa tolcha;
irree isaa jabaadhaanis ni miidhagsa.
Inni ni beela'a; humnas ni dhaba;
bishaan hin dhugu; ni gaggabas.
13 Namni muka soofu funyoodhaan safara
cilaattiidhaan mallattoo itti godha;
qirixiidhaan qiriixee
safartuudhaan mallattoo itti godha.
Fakkii namaatiin hojjeta;
akka inni galma waaqeffannaa keessa jiraatuufis
miidhagina namaa itti tolcha.
14 Inni birbirsa mura;
gaattiraa yookaan qilxuu filata.
Akka inni mukkeen bosonaa keessatti guddatuuf ni dhiisa;
yookaan hadheessa dhaaba; bokkaanis isa guddisa.
15 Mukni sun qoraan bobeeffamu ta'a;
namni muraasa isaa fudhatee bobeessee qaqqaammata;
ibidda qabsiisee buddeena ittiin tolfata.
Waaqa sobaas tolfatee waaqeffata;
waaqa tolfamaas tolfatee gad jedhee sagadaaf.
16 Gartokkee mukkeen sanaa ni bobeessa;
isa irratti nyaata bilcheeffata;
foonis irratti waaddatee hamma quufutti nyaata.
Ibidda qaqqaammachaas,

"Ishoo! Ibiddi natti ho'e; ibidda nan arga" jedha.
17 Mukkeen hafaniin immoo waaqa sobaa,
waaqa isaa tolfamaa tolfata;
gad jedhees ni sagadaaf.
Isa kadhatees,
"Situ Waaqa koo ti; na baraari" jedhaan.
18 Isaan homaa hin beekan; homaa hin hubatanis;
akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haguugameera;
akka hin hubanneefis qalbiin isaanii cufameera.
19 Namni tokko iyyuu itti hin yaadu;
namni tokko iyyuu akkana jechuuf beekumsa
yookaan hubannaa hin qabu;
"Ani walakkaa isaa qoraan godhadheera;
cilee isaa irratti buddeena tolfadhee
foon ittiin waaddadhee nyaadheera.
Ani amma waan hafe kanaan waan jibbisiisaa nan hojjedhaa?
Ani gad jedhee jirmaaf sagaduu qabaa?"
20 Inni daaraa nyaata; garaan gowwoomfames karaa irraa isa jal'iseera;
inni of oolchuu yookaan,
"Wanni harka koo mirgaa keessa jiru kun soba mitii?"
jechuu hin danda'u.

21 "Yaa Yaaqoob, ati waan kana yaadadhu;
yaa Israa'el, ati garbicha koo ti.
Ani si tolcheera; atis garbicha koo ti;
yaa Israa'el, ani si hin dagadhu.
22 Ani yakka kee akkuma duumessaa,
cubbuu kees akkuma hurrii ganamaa haxaa'ee balleesseera.
Ani si fureeraatii,
ati gara kootti deebi'i."

23 Yaa samiiwwan, WAAQAYYO waan kana godheeraatii
gammachuudhaan faarfadhaa;
yaa qileewwan lafaa, gammachuudhaan iyyaa.
Isin yaa tulluuwwan, bosonoonnii fi mukkeen keessan hundi ililchaa;
WAAQAYYO Yaaqoobin furee Israa'el keessatti ulfina isaa ibseeraatii.

Yerusaalem Lafa Jireenyaa Ni Taati

24 "WAAQAYYO Furiin kee,
kan gadameessa keessatti si tolche akkana jedha:

Ani WAAQAYYO Tolchaan waan hundaa
isa samiiwwan diriirse,
isa ofuma kootiin lafa illee diriirsee dha;
25 isa mallattoo raajota sobaa
busheessee ilaaltota raatessu,
isa ogeeyyii duubatti deebisee
beekumsa isaanii faayidaa dhabsiisuu dha;
26 isa dubbii garboota isaa mirkaneessee
raajii ergamoota isaa fiixaan baasu,

isa, 'Isheen iddoo jireenyaa ni taati' jedhee

waa’ee Yerusaalem dubbate, isa, ‘Isaan ni ijaaramu,
diigamaa isaaniis nan haaromsa’ jedhee
waa’ee magaalaawwan Yihuudaa dubbatuu dha;
27 isa tuujubaan, ‘Ati gogi;
ani lageen kee nan gogsa’ jedhu,
28 isa Qiirosin, ‘Inni tiksee koo ti;
fedhii koo hundas ni raawwata;
inni waa’ee Yerusaalem, “Isheen deebifamtee haa ijaaramtu”
waa’ee mana qulqullummaa immoo, “Hundeen isaa haa hundeeffamu”
jedhee dubbatu sun anuma.’

45

1 “Waaqayyo dibamaa isaa Qiiros,
kan ani saboota isa jalatti bulchuu fi
hidhannaa moototaa hiiksisuuf jedhee
harka isaa mirgaa qabee
akka karrawwan hin cufamneef,
balbalawwan banuuf sanaan akkana jedha:
2 Ani fuula kee dura deemee
tulluuwwan wal nan qixxeessa;
karrawwan naasii nan caccabsa;
danqaraawwan sibiilaas nan kukkuta.
3 Ati akka ani Waaqayyo
Waaqa Israa’el isa maqaa keetiin si waamu ta’e akka beektuuf,
ani badhaadhummaa dukkana keessaa,
qabeenya lafa dhoksaatti kuufames siif nan kenna.
4 Ati na beekuu baattu iyyuu,
ani garbicha koo Yaaqoobiif,
Israa’el filatamaa kootiif jedhee
maqaa keetiin si waameera;
maqaa ulfinaas siif kenneera.
5 Ani Waaqayyo; ana malee kan biraa hin jiru;
ana malee Waaqni tokko iyyuu hin jiru.
Ati na beekuu baattu iyyuu, ani sin jabeessa;
6 Kunis akka namoonni ba’a biiftuutii hamma lixa biiftuutti,
ana malee kan biraa akka hin jirre beekaniif.
Ani Waaqayyo; ana malee
tokko iyyuu hin jiru.
7 Ani ifa nan tolcha; dukkanas nan uuma;
badhaadhummaa nan fida; balaas nan uuma;
ani Waaqayyo wantoota kanneen hunda nan godha.

8 “Yaa samiiwwan, isin ol gubbaadhaa qajeelummaa roobsaa;
duumessoonnis gad coccobsaa.
Lafti haa banamtu;
fayyinni haa biqilu;
qajeelummaanis isa wajjin haa guddatu;
ani Waaqayyo waan kana uumeera.

9 “Qiraacii qiraaciidhuma lafaa ta’ee

Uumaa isaatiin wal loluuf wayyoo.
Supheen, suphee dhooftuudhaan,
‘Ati maal hojjechaa jirta?’ jedhaa?
Hojiin ati hojjettus,
‘Inni harka hin qabu’ siin jedhaa?
10 Nama Abbaadhaan, ‘Ati maal dhalchite?’
yookaan haadhaan, ‘Ati maal deesse?’ jedhuuf wayyoo.

11 “WAAQAYYO, Qulqullichi Israa’el
Uumaan ishee sun akkana jedha:
Isin waa’ee wantoota dhufuuf jiranii jechuunis,
‘Waa’ee ijoollee koo na gaafadhaa;
yookaan waa’ee hojii harka koo na ajajaa.’
12 Kan lafa tolchee namas ishee irratti uume ana.
Harki koo samiiwwan diriirseera;
raayyaa isaanii hundas ajajeera.
13 Ani qajeelummaa kootiin Qiirosin ol nan kaasa:
Karaa isaa hundas wal nan qixxeessa.
Inni magaalaa koo deebisee ijaara;
booji’amtoota koos bilisa baasa;
garuu gatiidhaan yookaan badhaasaan miti,
jedha WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u.”
14 WAAQAYYO akkana jedha:
“Qabeenyi Gibxii fi daldalli Itoophiyaa,
namoonni dhedheeroon Saabaa,
gara kee ni dhufu;
kan kees ni ta’u;
isaan foncaadhaan hidhamanii
dugda duubaan si duukaa bu’u.
Fuula kee durattis gad jedhanii
‘Dhugumaan Waaqni si wajjin jira;
isa malees tokko iyyuu hin jiru;
isa malees Waaqni biraa hin jiru’
jedhanii si kadhatu.”

15 Yaa Waaqi, Fayyisaa Israa’el,
ati dhugumaan Waaqa of dhoksituu dha.
16 Warri waaqota tolfamoo tolchan hundinuu ni qaana’u; ni salphatu;
walii wajjinis salphina keessa bu’u.
17 Israa’el garuu fayyina bara baraatiin
WAAQAYYO ni fayyifama;
isin bara baraan hin qaanoftan;
yookaan hin salphattan.

18 WAAQAYYO akkana jedha;
kan samiiwwan uume, inni Waaqa;
inni lafa miidhagsee tolchee ishee hundeesse;
inni akka isheen iddoo jireenyaa taatuuf ishee uume malee
akka isheen ona taatuuf ishee hin uumne;
inni akkana jedha;
“Ani WAAQAYYO; ana malee kan biraa hin jiru.
19 Ani biyya dukkanaa keessaa

dhoksaadhaan hin dubbanne;
ani sanyiiwwan Yaaqoobiin,
‘Akkasumaan na barbaadaa’ hin jenne.
Ani WAAQAYYO dhugaa nan dubbadha;
waan qajeelaas nan labsa.

20 “Walitti qabamaa kottaa;
isin baqattoonni sabootaa wal ga’aa.
Warri waaqa tolfamaa muka irraa hojjetame baatan,
kanneen waaqota fayyisuu hin dandeenye kadhatan
homaa beekumsa hin qaban.
21 Waanan ta’uu qabu dubbadhaa; dhi’eeffadhaas;
isaanis walii wajjin haa mari’atan.
Eenyutu waan kana duraan dursee bara dheeraan dura hime?
Duruma iyyuu eenyutu labse?
Anuma WAAQAYYO mitii?
Ana malee Waaqni qajeelaa fi
Fayyisaan tokko iyyuu hin jiru;
ana malee tokko illee hin jiru.

22 “Isin warri handaara lafaa hundi,
gara kootti deebi’aatii fayyaa;
ani Waaqa; ana malee kan biraa hin jiruutii.
23 Ani mataa kootiin kakadheera;
afaan koos akkana jedhee qajeelummaadhaan
dubbii hin geeddaramne dubbateera;
‘Jilbi hundi fuula koo duratti ni jilbeenfata;
arrabni hundis anaan kakata.’
24 Isaanis, ‘Qajeelummaa fi jabinni WAAQAYYO qofaan argama’
jedhanii waa’ee koo ni dubbatu.”
Warri aariidhaan isatti ka’an hundi,
gara isaa dhufanii ni qaana’u.
25 Sanyiin Israa’el hundi garuu,
WAAQAYYOON qajeeltota taasifamu;
ni kabajamus.

46

Waaqota Baabilon

1 Beel gad jedha; Neboo akka malee gugguufa;
waaqonni isaanii tolfamoon kotte duudaa fi horiitti fe’amaniiru;
fakkiiwwan isaan qabatanii jooran ba’aa dha;
horii dadhabeef ba’aa dha.
2 Isaan gugguufanii walii wajjin gad jedhu;
ba’aa sana oolchuu hin danda’an;
isaan iyyuu ni booji’amu.

3 “Yaa mana Yaaqoob,
isin hambaan mana Israa’el hundi,
warri ani gaafa isin gadameessa keessatti
uumamtanii jalqabee ol isin qabee
gaafa dhalattanii jalqabees isin baadhe hundi dhaggeeffadhaa.
4 Hamma dulloomtanii arrii baaftanitti,

ani isa; isuma isin jiraachisuu dha.
Ani isin uumeera; isinan baadhas;
ani isinan jiraachisa; isinan baraaras.

5 “Isin eenyuun wal bira na qabdu yookaan eenyuun wal na qixxeessitu?
Akka wal madaalluufis eenyutti na fakkeessitu?
6 Namoonni tokko tokko korojoo isaanii keessaa warqee gad naqanii
madaalliidhaan meetii madaalu;
Waaqa tolfamaa tolchuuf jedhanii tumtuu warqee qacaru;
isaanis gad jedhanii sagaduuf.
7 Ol fuudhanii gatiittii isaaniitti ni baatu;
iddoo isaatti ni deebisu; innis achi dhaabata.
Inni iddoo sanaa socho’uu hin danda’u.
Yoo namni gara isaatti iyye iyyuu, inni deebii hin kennu;
inni rakkoo isaa keessaa isa baasuu hin danda’u.

8 “Yaa finciltoota, waan kana yaadadhaa;
qalbiittis qabadhaa; garaa keessan keessas kaa’adhaa.
9 Wantoota darban kanneen bara durii yaadadhaa;
ani Waaqa; kan biraa hin jiru;
ani Waaqa; kan akka koo hin jiru.
10 Ani dhuma waan tokkoo jalqabumatti nan labsa;
waan amma iyyuu dhufuuf jiru, ani durumaa jalqabee dubbadheera.
Ani, ‘Kaayoon koo cimee jiraata;
waan na gammachiisu hundas nan hojjedha’ nan jedha.
11 Ba’a biiftuutii allaattii waa adamsitu,
lafa fagootii immoo nama kaayyoo koo fiixaan baasu nan waama.
Ani waanan dubbadhe nan guuta;
waanan karoorfadhes nan raawwadha.
12 Yaa mata jabeeyyii,
isin warri qajeelummaa irraa fagoo jirtan na dhaggeeffadhaa.
13 Ani qajeelummaa koo nan dhi’eessa;
innis fagoo hin jiru;
fayyisuun koos hin barfatu.
Ani Xiyooniif fayyina,
Israa’eliif immoo ulfina koo nan kenna.

47

Kufaatii Baabilon

1 “Yaa intala Baabilon Durba Qulqullittii,
gad bu’i; awwaara irra taa’i;
yaa Intala Baabilonotaa,
teessoo malee lafa taa’i!
Ati si’achi bareedduu
yookaan kichuu jedhamtee hin waamamtu.
2 Dhagaa daakuu fudhadhuutii midhaan daaki;
haguuggii kee of irraa fuudhi.
Wandaboo kee soqoladhu;
gudeeda kee mul’isi; laga ce’i.
3 Qullaan kee ifatti ni ba’a;
qaaniin kees hin dhokatu.

Ani haaloo nan ba'a;
ani nama tokko iyyuu hin dhiisu."

4 Furiin keenya maqaan isaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha;
inni Qulqullicha Israa'el.

5 "Yaa Intala Baabilonotaa,
cal'isii taa'iitii dukkana seeni;
ati si'achi
mootittii mootummootaa jedhamtee hin waamamtu.
6 Ani saba kootti dheekkameera;
handhuuraa koos xureesseera;
ani dabarsee harka keetti isaan kenneera;
atis garaa hin laafneef.
Warra dullooman irra iyyuu
waanjoo ulfaataa keesse.
7 Ati, 'Ani bara baraan itti fufee
mootittii bara baraa nan ta'a!' jette.
Ati garuu wantoota kana hin hubanne
yookaan dhumni isaanii maal akka ta'u hin yaadanne.

8 "Ammas yaa ishee qananiituu,
kan nagaan jiraattee
garaa kee keessattis,
'Anuma; ana malee tokko iyyuu hin jiru;
ani si'achi haadha hiyyeessaa
yookaan nama dhalee dhabe hin ta'u' ofiin jettu dhaga'i.
9 Wantoonni kunneen lamaan,
dhalanii dhabuu fi haadha hiyyeessaa ta'uun
akkuma tasaa guyyuma tokkotti sitti dhufu.
Isaan baay'ina falfala keetiitii fi
tolcha kee cimaa sanaa hunda irraan iyyuu
humna isaanii guutuudhaan sitti dhufu.
10 Ati hammina kee amanattee,
'Namni tokko iyyuu na hin argu' jette.
Yeroo ati garaa kee keessatti, 'Ana;
ana malee namni biraa hin jiru' jettutti,
ogummaa fi beekumsi kee si dogoggorsu.
11 Wanni hamaan sitti dhufa;
ati immoo eessaa akka inni dhufu hin beektu.
Balaan ati of irraa ittisuu hin dandeenye tokko sitti dhufa;
badiisni ati duraan dursitee hin beekin akkuma tasaa sitti dhufa.

12 "Yoos ati tolcha keetii fi
falfala kee baay'ee ijoollummaa keetii jalqabdee
itti dadhabde sana jabeessii eegi.
Yoo akkas ta'e ati ni milkoofta;
yoo akkas ta'e nama ni sodaachifta ta'a.
13 Gorsi ati argatte hundi dadhabbii qofa sitti fide!
Urjii lakkooftonni kee
warri ji'a ji'aan urjii ilaalanii raajan sun,
mee waan sitti dhufu duraa si haa baasan kaa.

14 Dhugumaan isaan akkuma cidii ti;
ibiddi isaan guba.
Isaan mataa isaanii iyyuu,
humna arraba ibiddaa jalaa baasuu hin danda'an.
Barbadaan ibiddaa kan namni ho'ifatu
tokko iyyuu hin jiru;
ibiddi bira taa'anis hin argamu.
15 Wanni warri ati wajjin dadhabdee
ijoollummaa keetii jalqabdee wajjin daldalte sun
siif gochuu danda'an kanuma.
Tokkoon tokkoon isaanii dogoggora isaanii itti fufan;
kan si baasuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.

48

Mataa Jabaachuu Israa'el

1 "Yaa mana Yaaqoob,
isin warri maqaa Israa'eliin waamamtan,
kanneen sanyii Yihuudaa irraa argamtan,
isin warri maqaa WAAQAYYOOTIIN kakattanii
garuu dhugaadhaan yookaan qajeelummaadhaan utuu hin ta'in
maqaa Waaqa Israa'el dhooftan waan kana dhaggeeffadhaa;
2 isin warri maqaa magaalaa qulqullittiitiin of waamtan,
kanneen Waaqa Israa'elitti irkattan,
waan kana dhaggeeffadhaa;
maqaan isaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha:
3 Ani wantoota durii duraan dursee dubbadheera;
isaan afaan kootii ba'an; 1 anis akka isaan beekaman nan godhe;
anis akkuma tasaa hojjedhe; isaanis ni raawwataman.
4 Ani akka ati mata jabeessa taate beekeen tureetii;
ribuun morma keetii sibiila ture;
addi kee naasii ture.
5 Kanaafuu ani wantoota kanneen bara dheeraan dura sitti himeera;
ani akka ati, 'waaqota koo tolfamootu isaan hojjete;
fakkii koo kan muka irraa hojjetamee fi
waaqa sibiila irraa hojjetametu murteesse'
jechuu hin dandeenyeef
utuu isaan hin uumaminiin dura sitti himeera.
6 Ati wantoota kanneen dhageesseerta; isaan hunda ilaali.
Ati isaan amantee hin fudhattuu?

"Ani ammaa jalqabee waan haaraa,
waan dhokfamee jiru kan ati hin beekin sitti nan hima.
7 Isaan amma uumaman malee bara dheeraan dura miti;
ati har'aan dura waa'ee isaanii hin dhageenye.
Kanaafuu ati,
'Kunoo ani waa'ee isaanii beekeen ture'
jechuu hin dandeessu.
8 Ati takkumaa dhageessee yookaan hubattee hin beektu;
gurri kee durumaa jalqabee hin banamne.
Ani akka ati micciiramaa taate beeka;
ati dhaloota keetii jalqabdee fincilaa jedhamtee waamamte.
9 Ani maqaa kootiif jedhee dheekkamsa koo nan tursiisa;

ani akka si hin balleessineef galata kootiif jedhee
dheekkamsa koo duubatti harkisa.
10 Kunoo, ani yoo akka meetiitti ta'uu baate iyyuu
si qulqulleesseera;
ibidda dhiphinaa keessattis qoree si ilaaleera.
11 Ani ofii kootiif jedhee, ofuma kootiif jedhee waan kana nan godha.
Maqaan koo akkamitti baduu danda'a?
Ani ulfina koo dabarsee kan biraatiif hin kennu.

Israa'el Bilisoomte

12 "Yaa Yaaqoob, Yaa Israa'el kan ani si waame,
na dhaggeeffadhu:
Ani isuma; ani kan jalqabaa ti;
ani kan dhumaa ti.
13 Harki koo hundeewwan lafaa dhaabe;
harki koo mirgaa immoo samiiwwan diriirse;
yommuu ani isaan waamutti,
hundi isaanii walii wajjin dhaabatu.

14 "Hundi keessan walitti qabamaatii dhaggeeffadhaa;
waaqota tolfamoo keessaa kamitu duraan dursee
wantoota kanneen dubbate?
Michuun WAAQAYYOO filatamaan
kaayyoo Waaqaa Baabilon irratti fiixaan baasa;
irreen isaa Baabilonotatti ka'a.
15 Ani, ani mataan koo dubbadheera;
dhugumaan ani isa waameera.
Ani isa nan fida;
innis karaa isaa irratti ni milkaa'a.
16 "Natti dhi'aadhaatii waan kana dhaga'aa:
"Ani jalqabumaa kaasee dhoksaatti hin dubbanne;
yeroo wanni sun ta'ettis ani achuman ture."

Ammas WAAQAYYO Gooftaanii fi
Hafuurri isaa na erganiiru.

17 WAAQAYYO Furiin kee,
Qulqullichi Israa'el akkana jedha:
"Ani WAAQAYYO Waaqa kee,
kan waan siif tolu si barsiisu,
kan karaa ati deemuu qabdu irra si qajeelchuu dha.
18 Ati utuu ajaja koo qalbeeffattee jiraattee,
nagaan kee akka lagaa,
qajeelummaan kee immoo akka dha'aa galaanaa ta'a ture.
19 Sanyiin kee akkuma cirrachaa,
ijoolleen kee akkuma biyyoo lafaa baay'atu ture;
maqaan isaanii hin haqamu;
isaanis fuula koo duraa hin dhabaman ture."

20 Baabilon keessaa ba'aa;
Baabilonota duraa baqadhaa!
Waan kana iyya gammachuutiin beeksisaa; labsaas.
Hamma handaara lafaatti dabarsaa;

“WAAQAYYO garbicha isaa Yaaqoobin fureera” jedhaa.
21 Isaan yommuu inni lafa gammoojjii keessa isaan qajeelchetti
hin dheebonne;
inni kattaa keessaa bishaan burqisiiseef;
inni kattaa dhoosee,
bishaanis humnaan cabsee ba’e.

22 “Hamootaaf nagaan hin jiru” jedha WAAQAYYO.

49

Tajaajilaa WAAQAYYOO

1 Yaa biyyoota bishaan gidduu na dhaggeeffadhaa;
yaa saboota fagoo jiraattan waan kana dhaga’aa:
Utuu ani hin dhalatin dura WAAQAYYO na waame;
utuu ani gadameessa haadha koo keessa jiruu maqaa naa baase.
2 Inni afaan koo akka goraadee qaramee godhe;
gaaddidduu harka isaatiin na dhokse;
xiyya cululuqfame na godhee,
man’ee xiyya isaa keessa na kaa’ate.
3 Innis, “Yaa Israa’el, ati garbicha koo
kan ani ulfina koo isa irratti mul’isuu dha” anaan jedhe.
4 Ani garuu, “Akkasumaanan itti dadhabe;
humna koos waanuma faayidaa hin qabnettan fixe.
Ta’us dhugaan koo harka WAAQAYYOO,
gatiin koos Waaqa bira jira” nan jedhe.

5 Waan ani fuula WAAQAYYOO duratti ulfina argadhee
Waaqni koo jabina naa ta’eef,
WAAQAYYO inni akka ani Yaaqoobin deebisee gara isaatti fiduuf,
Israa’elin isa biratti walitti qabuuf,
akka ani garbicha isaa ta’uuf
gadameessa keessatti na tolche sun akkana jedha;
6 Innis, “Ati gosoota Yaaqoob deebiftee dhaabuuf,
Israa’eloota ani eege sanas deebiftee fiduuf
garbicha koo ta’uun kee siif baay’ee salphaa dha.
Akka fayyinni koo qarqara lafaa ga’uuf
ani Namoota Ormaatiif ibsaa sin taasisa” jedha.

7 WAAQAYYO Furii fi Qulqullichi Israa’el,
isa namaan tuffatamee sabnis jibbe,
tajaajilaa bulchitootaa sanaan akkana jedha:
“Sababii WAAQAYYO amanamaa
Qulqullicha Israa’el isa si filate sanaatiif
jedhanii mootonni si arganii ol ka’u;
ilmaan moototaas arganii sagadu.”

Deebifamtee Ijaaramuu Israa’el

8 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani yeroo fudhatama qabutti siifin deebisa;
gaafa fayyinaattis sin gargaara;
akka ati dhaala abbaa hin qabne

deebiftee dhaalchiftuuf,
ani sin eega;
akka ati sabaaf kakuu taatus sin godha;
9 akka ati warra booji'amaniin, 'Kottaa ba'aa'
warra dukkana keessa jiraataniin immoo, 'Bilisa ba'aa' jettu sin godha.

"Isaan karaa irratti waa nyaatu;
gaara qulqullaa'aa irrattis iddoo qubataa argatu.
10 Isaan hin beela'an; hin dheebotanis;
ho'i gammoojjii yookaan aduun isaan hin gubu.
Inni isaaniif garaa laafu isaan geggeessa;
qarqara burqaa bishaanii irra isaan qajeelcha.
11 Tulluuwwan koo hunda karaatti nan geeddara;
daandiiwwan koo gurguddaanis wal qixxeeffamu.
12 Kunoo, isaan biyya fagoodhaa ni dhufu;
gariin kaabaa, gariin dhi'aa,
kaan immoo biyya Aswaaniitii ni dhufu."

13 Yaa samiiwwan, ililchaa;
yaa lafa gammadi;
yaa tulluuwwan, guddisaa faarfadhaa!
WAAQAYYO saba isaa ni jajjabeessa;
warra rakkataniifis garaa ni laafaatii.

14 Xiyoon garuu, "WAAQAYYO na gateera;
Gooftaanis na irraanfateera" jette.

15 "Haati daa'ima ishee kan hoosiftu
irraanfachuu ni dandeessii?
Mucaa deesseefis garaa hin laaftuu?
Yoo isheen irraanfatte iyyuu ani si hin irraanfadhu!
16 Kunoo, ani barruu harka koo irratti si qirixeera;
dallaawwan kee yeroo hunda fuula koo dura jiru.
17 Ilmaan kee ariitiidhaan ni dacha'u;
warri si diiganis sirraa baqatu.
18 Ija kee ol fudhadhuutii naannoo kee ilaali;
ilmaan kee hundi walitti qabamanii gara kee ni dhufu.
Ani jiraataadhaatii" jedha WAAQAYYO.
"Ati isaan kanneen hunda akka faayaatti ni uffatta;
akka misirroottis ittiin miidhagfamta.

19 "Ati diigamtee ontee
biyyi kee barbadaa'u iyyuu
amma saba keetti lafti ni dhiphata;
warri si liqimsan sirraa ni fagaatu.
20 Ijoolleen ati yeroo gadda keetiitti deesse,
utuma gurri kee dhaga'uu,
'Lafti kun nutti dhiphateera;
lafa irra jiraannu nuuf kenni' siin jedhu.

21 Ergasii ati garaa keetti akkana jetta;
‘Eenyutu jara kanneen naa da’e?
Ani gaddituu fi maseentuun ture;
ani baqattuu fi jibbamtuun ture.
Isaan kanneen eenyutu guddise?
Ani kophaatti hafeen ture;
yoos, isaan kunneen eessaa dhufan ree?’ ”
22 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“Kunoo ani namoota ormaa harkaan nan waama;
faajjii koos uummataaf ol nan qaba;
isaan ilmaan kee hammatanii fidu;
intallan kee immoo gatiittii isaaniitti baatu.
23 Mootonni abbootii kee kanneen si guddisan,
niitonni isaanii immoo haadhota kee kanneen harma si hoosisan ni ta’u.
Isaan adda isaaniitiin lafatti gombifamanii siif sagadu;
awwaara miilla keetii illee ni arraabu.
Ergasii ati akka ani WAAQAYYO ta’e ni beekta;
warri na abdatan hin salphatan.”

24 Gootota harkaa boojuu fudhachuun,
gara jabeeyyii harkaas boojuu baasuun ni danda’amaa?
25 WAAQAYYO garuu akkana jedha:
“Eeyyee, gootota harkaa booji’amtoonni ni baafamu;
gara jabeeyyii harkaas boojuun ni fudhatama;
warra siin falmaniin nan falma;
ijoollee kees nan baraara.
26 Ani akka warri si hacuucan foon ofii isaanii nyaatan nan godha;
isaan akkuma nama daadhii wayiniitiin machaa’uu
dhiiga ofii isaaniitiin ni machaa’u.
Ergasii sanyiin namaa hundi,
akka ani WAAQAYYO, Fayyisaan kee,
Furiin kee, Jabaa Yaaqoob ta’e ni beeka.”

50

Cubbuu Israa’elii fi Ajajamuu Tajaajiltichaa

1 WAAQAYYO akkana jedha:
“Waraqaan ragaa, kan ani ittiin haadha keessan hiikee
of irraa ittiin ishee geggeesse meerre?
Yookaan namni liqii narraa qabu
kan ani itti isin gurgure eenyu?
Isin sababii cubbuu keessaniif gurguramtaniirtu;
sababii yakka keessaniitiifis haati keessan ari’amteerti.
2 Yeroo ani dhufetti namni maaliif achi hin jiraatin?
Yeroo ani waametti namni owwaatu maaliif achii dhabame?
Harki koo akka furuu hin dandeenyeef gabaabateeraa?
Ani isin baraaruuf humna dhabeeraa?
Ani dheekkamsa qofaan galaana nan gogsa;
lageenis gammoojjiitti nan geeddara;
qurxummiiwwan isaanii bishaan dhabanii ajaa’u;
dheebuudhaanis ni dhumu.

3 Ani samiitti dukkana nan uffisa;
wayyaa gaddaas itti nan haguuga.”

4 Akka ani warra dadhaban jajjabeessuuf,
WAAQAYYO Gooftaan arraba barate naa kenneera.
Inni ganama ganama na dammaqsa;
akka inni akkuma barataa tokkootti dhaggeeffatuufis
gurra koo dammaqsa.
5 WAAQAYYO Gooftaan gurra koo naa baneera;
anis fincilaa hin turre;
ani dugda duubatti hin deebine.
6 Ani warra na rukutanitti dugda koo,
warra areeda narraa buqqisanitti immoo maddii koo nan kenne;
yeroo isaan natti qoosanii hancufa natti tufanitti,
ani fuula koo isaan hin dhokfanne.
7 Sababii WAAQAYYO Gooftaan na gargaaruuf,
ani hin salphifamu.
Kanaafuu ani fuula koo akkuma dhagaa gurraachaa godhadheera;
ani akka hin qaaneffamne illee nan beeka.
8 Inni dhugaa naaf baasu dhi’oo jira.
Yoos eenyutu na himata ree?
Mee walitti gad haa baanu!
Himataan koo eenyu?
Inni mee natti gad haa ba’u!
9 WAAQAYYO Gooftaatu na gargaara.
Eenyutu natti mura?
Isaan hundi akkuma wayyaa moofa’u;
dholdholeenis isaan nyaatti.

10 Isin keessaa kan WAAQAYYOON sodaatee
dubbii garbicha isaatiif ajajamu eenyu?
Namni dukkana keessa deddeebi’u,
kan ifa hin qabne,
maqaa WAAQAYYOO amanatee
Waaqa isaatti haa irkatu.
11 Amma garuu isin warri ibidda bobeessitanii
guca boba’aa deemu qabattan hundinuu
ifa ibiddaa keessaniitii fi ifa guca
bobeessitanii keessa deemaa.
Wanni isin harka koo irraa argattan kanaa dha;
isin dhiphinaan ni ciciiftu.

51

Fayyina Bara baraa Xiyooniif

1 “Isin warri qajeelummaa duukaa buutan,
warri WAAQAYYOON barbaaddan na dhaggeeffadhaa:
Isin kattaa irraa argamtan,
boolla keessaa baafamtan sana ilaalaa.
2 Abbaa keessan Abrahaamii fi
Saaraa ishee isin deesse sana ilaalaa.
Yeroo ani isa waametti, inni tokkicha ture;

ani isa nan eebbise; nan baay'ises.
3 WAAQAYYO dhugumaan Xiyoonin ni jajjabeessa;
diigama ishee hundas gara laafinaan ni ilaala;
inni gammoojjii ishee goggogaa akka Eeden,
lafa onaa ishees akka iddoo biqiltuu WAAQAYYOO ni godha.
Ililchuu fi gammaduun,
galannii fi sagaleen faarfannaa ishee keessatti argama.

4 "Yaa uummata koo na dhaggeeffadhaa;
yaa saba koo na dhaga'aa;
seerri na biraa ba'a;
murtiin koos sabootaaf ifa ta'a.
5 Qajeelummaan koo dafee dhi'aata;
fayyisuun koos dhufaa jira;
irreen koo moototaaf murtii qajeelaa fida;
biyyoonni bishaan gidduu na eeggatu;
irree koos ni abdatu.
6 Ija keessan gara samiiwwaniitti ol qabadhaa;
lafas gad ilaalaa;
samiiwwan akkuma aaraa ni badu;
lafti akkuma wayyaa moofofti.
Jiraattonni ishees akkuma tisiisaa ni du'an.
Fayyisuun koo garuu bara baraan jiraata;
qajeelummaan koos hin badu.

7 "Isin warri waan qajeelaa beektan
namoonni seera koo garaa keessaa qabdan na dhaga'aa;
tuffii namootaa hin sodaatinaa;
yookaan arrabsoo isaaniitiin hin raafaminaa.
8 Biliin akka wayyaatti isaan nyaatti;
raammoonis akkuma rifeensa hoolaatti isaan fixxi.
Garuu qajeelummaan koo bara baraan,
fayyisuun koos dhalootaa gara dhalootaatti itti fufa."

9 Yaa irree WAAQAYYOO, ka'i; ka'i! Jabina uffadhu;
akkuma baroota darbanii,
akkuma dhaloota durii keessatti ta'e sana ka'i.
Kan Ra'aabin kukkute,
kan jawwee galaanaa waraane sun suma mitii?
10 Inni akka warri furaman ce'aniif, galaanicha,
bishaan tuujuba guddichaa gogse,
kan dhidhima galaanaa keessaan karaa baase suma mitii?
11 Warri WAAQAYYO isaan fure ni deebi'u.
Isaan faarfannaadhaan Xiyoon seenu;
gammachuun bara baraa mataa isaanii irra jiraata.
Isaan gammachuu fi ililleedhaan guutamu;
gaddii fi boo'ichi isaan irraa fagaatu.

12 "Kan isin jajjabeessu ana; anuma.
Yoos maaliif namoota du'a hin oolle,
ilmaan namaa kanneen akkuma margaa ta'an sodaattu ree?
13 Ati kan WAAQAYYO Tolchaa kee,

isa samiiwwan diriirsee
hundee lafaa buuse sana dagattu eenyu?
Ati kan sababii dheekkamsa cunqursaa
waa balleessuuf qophaa'e sanaatiif
utuu gargar hin kutin guyyaa guyyaan sodaattu eenyu?
Yoos dheekkamsi cunqursaa sanaa meerree?
14 Booji'amtoonni hidhaman ariitiidhaan gad dhiifamu;
isaan boolla itti hidhaman keessatti hin du'an
yookaan buddeena hin dhaban.
15 Ani WAAQAYYO Waaqa kee,
kan akka dha'aan bishaanii huursuuf galaana raasuu dha;
maqaan isaas WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha.
16 Ani kan samiiwwan iddoo isaanii kaa'e,
kan hundee lafaa hundeessee
Xiyooniin, 'Ati saba koo ti' jedhe sun,
dubbii koo afaan kee keessa kaa'eera;
gaaddidduu harka kootiinis si haguugeera."

Xoofoo Dheekkamsa WAAQAYYOO

17 Yaa Yerusaalem, ati kan harka WAAQAYYOO irraa,
xoofoo dheekkamsa isaa keessaa dhugde,
ati kan xoofoo dhugaatii nama gatantarsuu keessaa
siicoo isaa xuruurfattee dhugde,
dammaqi, dammaqi! Ol ka'i.
18 Ilmaan isheen deesse hunda keessaa,
kan ishee qajeelchu tokko iyyuu hin turre;
ilmaan isheen guddifte hunda keessaas,
kan harka ishee qabu tokko iyyuu hin turre.
19 Balaawwan kunneen dachaadhaan sitti dhufaniiru;
egaa eenyutu si jajjabeessuu danda'a?
Diigamnii fi badiisni, beellii fi goraadeen sitti dhufaniiru;
eegaa eenyutu si jajjabeessuu danda'a?
20 Ijoolleen kee gaggabaniiru;
akkuma borofa kiyyoon qabame tokkoo,
roga karaa irra ciciisu.
Isaan dheekkamsa WAAQAYYOOTIIN,
ifata Waaqa keetiinis guutamaniiru.

21 Kanaafuu yaa ishee miidhamte,
kan utuu daadhii wayinii hin dhugin machoofte,
waan kana dhaga'i.
22 WAAQAYYO Gooftaan kee,
Waaqni kee inni saba isaa eegu akkana jedha:
"Kunoo ani xoofoo dhugaatii nama gatantarsu
harka keetii fuudheera;
ati si'achi xoofoo dheekkamsa koo
keessaa deebitee hin dhugdu.
23 Anis xoofoo sana harka warra si dhiphisan
kanneen, 'Akka nu sirra yaanuuf, lafa irra diriirfami'
siin jedhan sanaa keessa nan kaa'a.
Ati immoo dugda kee akkuma lafaa,
akkuma daandii namni irra deemuu goote."

52

1 Yaa Xiyoon, dammaqi, dammaqi;
jabina kee uffadhu!
Yaa Yerusaalem, yaa magaalaa qulqullittii,
wayyaa kee miidhagaa sana uffadhu.
Namoonni dhagna hin qabaminii fi
xuraa’onni lammaffaa sitti hin seenan.
2 Yaa Yerusaalem, awwaara of irraa dhadha’adhu;
ka’iitii teessoo irra taa’i.
Yaa intala Xiyoon booji’amtittii,
foncaa morma keetii of irraa hiiki.
3 WAAQAYYO akkana jedhaatii:
“Isin gatii malee gurguramtanii turtan;
amma immoo maallaqa malee furamtan.”
4 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii:
“Jalqabatti sabni koo jiraachuuf jedhee Gibxitti gad bu’e;
ergasii Asoor sababii malee isaan cunqurse.
5 “Yoos ani amma maalan asii qaba?” jedha WAAQAYYO.
“Sabni koo sababii malee fudhatameera;
warri isaan bulchanis ni qoosu” jedha WAAQAYYO.
“Guyyaa guutuus,
maqaan koo ittuma fufee arrabsama.
6 Kanaafuu sabni koo maqaa koo ni beeka;
kanaafuu isaan gaafas kan duraan dursee waan sana dubbate
akka ana ta’e ni beeku.
Eeyyee, inni anuma.”

7 Miilli warra wangeela fidanii,
kan nagaa labsanii,
kan oduu gammachiisaa fidanii,
kan fayyina labsanii, kan Xiyooniin,
“Waaqni kee mo’eera!” jedhanii
tulluuwwan irratti akkam miidhagaa dha!
8 Dhaggeeffadhu! Eegdonni kee sagalee isaanii ol fudhataniiru;
isaan tokkummaadhaan gammachuudhaan iyyu.
Yeroo WAAQAYYO Xiyoonitti deebi’utti,
isaan ijuma isaaniitiin ni argu.
9 Yaa diigamtoota Yerusaalem
tokkummaadhaan faarfannaa gammachuu faarfadhaa;
WAAQAYYO uummata isaa jajjabeessee
Yerusaaleminis fureeraa.
10 WAAQAYYO fuula saboota hundaa duratti,
irree isaa qulqulluu sana ni mul’isa;
handaarri lafaa hundis
fayyisuu Waaqa keenyaa ni argu.

11 Isin warri mi’a WAAQAYYOO baattan, addaan ba’aa;
addaan ba’aa; achii fagaadhaa!
Waan xuraa’aa tokko illee hin tuqinaa!
Ishee keessaa ba’aatii qulqulloota ta’a.
12 Isin garuu ariitiidhaan achii hin baatan;
yookaan baqattanii hin deemtan;

WAAQAYYO fuula keessan dura deemaatii;
Waaqni Israa'el dugda duubaan isin eega.

Dhiphinaa fi Ulfina Garbicha Sanaa

13 Kunoo, garbichi koo ogummaadhaan hojjeta;
inni ni kabajama; ol kaafama; ulfina guddaas ni argata.
14 Namoonni baay'een waa'ee isaa hamma na'anitti,
fuulli isaa nama hundumaa caalaa golgolaa'eera;
bifti isaas nama hundumaa caalaa badeera;
15 akkasiinis inni saboota hedduu dinqisiifachiisa;
mootonni sababii isaatiif afaan isaanii qabatu.
Isaan waan isaanitti hin himamin arguutii;
waan hin dhaga'inis ni hubatu.

53

1 Ergaa keenya eenyutu amane?
Irreen WAAQAYYOOS eenyutti mul'ate?
2 Inni fuula isaa duratti akkuma biqiltuu kichuu,
akkuma hidda lafa gogaa keessaa ba'u tokkootti guddate.
Akka nu isa ilaalluuf, inni bifa hin tolu,
yookaan simboo hin qabu;
akka nu isa hawwinuufis miidhagina hin qabu.
3 Inni nama biratti tuffatamee jibbame;
inni nama gaddaa fi gadadamuun jiraatuu dha.
Akkuma nama namoonni fuula isaanii irraa garagalfatanii,
inni ni tuffatame; nus ulfina hin kennineef.

4 Dhugumaan inni dhukkuba keenya fudhate;
gadda keenyas baate;
nu garuu akka waan Waaqni isa dha'eetti,
akka waan inni rukutee isa miidheetti isa hedne.
5 Inni garuu sababii yakka keenyaatiif waraaname;
balleessaa keenyaafis caccabsame;
nu adabamuu isaatiin nagaa arganne;
madaa'uu isaatiin immoo fayyine.
6 Hundi keenya akka hoolaa
karaa irraa badnee turre;
tokkoon tokkoon keenya gara karaa keenyaatti gorre;
WAAQAYYOS balleessaa hunda keenyaa isa irra kaa'e.

7 Inni ni cunqurfame; ni dhiphates;
garuu afaan isaa hin saaqqanne;
inni akkuma ilmoo hoolaa kan iddoo qalmaatti geeffamuu,
akkuma hoolaa fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal'isuu,
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne.
8 Inni cunqursaa fi murtiidhaan fudhatame.
Eenyutu waa'ee dhaloota isaa dubbachuu danda'a?
Inni biyya jiraattotaa irraa kutameeraatii;
dogoggora saba kootiifis rukutameera.
9 Inni goolii kaasuu baatu iyyuu,
yookaan sobni afaan isaatii ba'uu baatu iyyuu

akka awwaalli isaa hamoota wajjin
duuti isaas sooreyyii wajjin ta'u godhan.

10 Ta'us isa dirmammeessuu fi isa dhiphisuun fedhii WAAQAYYOO ture;
WAAQAYYO lubbuu isaa aarsaa yakkaa godhu iyyuu
inni sanyii isaa ni arga; umurii isaas ni dheeressa;
fedhiin WAAQAYYOOs harka isaatti ni raawwatama.
11 Inni erga lubbuun isaa dhiphatee booddee,
ifa ni arga; ni gammadas;
garbichi koo qajeelaan sun beekumsa isaatiin namoota baay'ee
qajeeltota taasisa;
yakka isaaniis ni baata.
12 Kanaafuu ani gurguddoota gidduutti qooda nan kennaaf;
innis jajjaboota wajjin boojuu ni qooddata;
inni lubbuu isaa du'aaf kennee
yakkitootatti lakkaa'ameeraatii.
Ta'us inni cubbuu nama hedduu baatee
yakkamtootaaf araara buuseera.

54

Ulfina Egeree Xiyoon

1 "Yaa dubartii dhabduu,
kan takkumaa hin da'in, amma faarfadhu;
ati kan takkumaa ciniinsifattee hin beekin iyyii faarfadhu;
guddisiitii ililchi.
Ijoollee dubartii dhirsa qabduu caalaa
ijoolleen dubartii gatamtee ni baay'atu"
jedha WAAQAYYO.
2 "Iddoo dunkaana keetii bal'ifadhu;
golgaa dunkaana keetii bal'isii diriirsi;
walitti hin dachaasin;
funyoo kee dheereffadhu;
qofoo kees jabeeffadhu.
3 Ati gara mirgaattii fi gara bitaatti ni babal'attaatii;
sanyiiwwan kee saboota ni dhaalu;
magaalaawwan isaanii kanneen duwwaa hafan keessas ni qubatu.

4 "Hin sodaatin; ati hin qaanoftuutii.
Hin yaadda'in; ati hin salphattuutii;
Qaanii ijoollummaa keetii ni dagatta;
tuffii dhirsi kee sirraa duunaan sirra ga'es si'achi hin yaadattu.
5 Uumaan kee dhirsa keeti;
maqaan isaas WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha;
Qulqullichi Israa'el Furii kee ti;
innis Waaqa guutummaa lafaa jedhama.
6 WAAQAYYO akka waan ati
akkuma niitii gatamtee garaan ishee gaddee,
akka niitii dargaggeessaa kan jibbamteetti
deebisee ofitti si waama" jedha Waaqni kee.
7 "Ani yeroo muraasaafan si dhiise;
garuu gara laafina guddaadhaan deebisee sin fida.

8 Ani dheekkamsa guddaadhaan
yeroo muraasaaf fuula koo si dhokfadheen ture;
garuu jaalala bara baraatiin,
garaa siifin laafa"
jedha WAAQAYYO Furiin kee.

9 "Wanni kun anaaf akkuma bara Nohi,
yeroo ani itti bishaan Nohi deebi'ee lafa irra hin garagalu jedhee kakadhe sanaa ti.
Kanaafuu ani akkan sitti hin aarre,
gonkumaas lammata akkan si hin ifanne kakadheera.
10 Tulluuwwan raafamanii,
gaarran buqqifaman iyyuu,
jaalalli hin geeddaramne kan ani siif qabu garuu hin raafamu;
yookaan kakuun koo kan nagaa hin diigamu"
jedha WAAQAYYO inni garaa siif laafu sun.

11 "Yaa magaalaa miidhamte kan dambaliidhaan garagalfamtee nama si jajjabeessu dhabde,
ani dhagaa gatii guddaatiin si ijaaree
sanpeeriidhaanis si hundeessa.
12 Ani fiixee kee lula diimaadhaan,
karrawwan kee dooqa calaqqisuun,
dallaa kee hunda immoo dhagaawwan gati jabeeyyiidhaan nan ijaara.
13 WAAQAYYO ilmaan kee hunda ni barsiisa;
nagaan ijoollee keetiis guddaa ta'a.
14 Ati qajeelummaadhaan hundeeffamta;
cunqurfamuun sirraa fagaata;
wanni si sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
Gooliin sirraa fageeffama;
sitti iyyuu hin dhi'aatu.
15 Yoo namni tokko iyyuu lola sitti kaase ani keessaa hin qabu;
namni lola sitti kaasu kam iyyuu harka sitti kennata.

16 "Kunoo, kan tumtuu sibiilaa kan cilee buufee
ibidda bobeessee mi'a waraanaa tumee
hojii isaatiif mijeessu sana uume anuma.
Kan nama waa balleessu tokko akka inni balaa buusuuf uumes anuma;
17 meeshaan si miidhuuf tolfame kam iyyuu hin milkaa'u;
atis arraba si himatu hunda of irraa deebifta.
Kun dhaala tajaajiltoota WAAQAYYOO ti;
innis qajeelummaa isaan narraa argatanii dha"
jedha WAAQAYYO.

55

Affeerraa Warra Dheebotaniif Godhame

1 "Isin warri dheebottan hundinuu kottaa;
gara bishaanii kottaa;
isin warri maallaqa hin qabne,
kottaatii bitadhaa; nyaadhaas!
Kottaatii maallaqaa fi gatii malee

daadhii wayiniitii fi aannan bitadhaa.
2 Isin maaliif waan buddeena hin ta'initti maallaqa baaftu?
Waan nama hin quubsine irrattis maaliif humna keessan fixxu?
Dhaga'aa; na dhaga'aa; waan gaarii nyaadhaa;
lubbuun keessanis coomaan haa gammaddu.
3 Gurra naaf kennaatii gara koo kottaa;
akka lubbuun keessan jiraattuufis na dhaga'aa.
Ani kakuu bara baraa isin wajjin nan gala;
innis jaalala amanamaa isa Daawit
abdachiifame sanaa dha;
4 kunoo ani sabootaaf dhuga baatuu isa godheera;
hoogganaa fi ajajaa sabootaas isa taasiseera.
5 Sababii WAAQAYYO Waaqni kee,
Qulqullichi Israa'el sun, ulfina siif kenneef,
ati dhugumaan saboota hin beekne ni waamta;
saboonni si hin beeknes ariitiidhaan gara kee dhufu."

6 Yeroo inni argamutti WAAQAYYOON barbaaddadhaa;
yeroo inni dhi'oo jiruttis isa waammadhaa.
7 Namni hamaan karaa isaa,
namni jal'aan immoo yaada isaa haa dhiisu.
Inni gara WAAQAYYOOTTI haa deebi'u; innis ni araaramaaf;
gara Waaqa keenyaatti haa deebi'u; dhiifamni isaa baay'eedhaatii.

8 "Yaadni koo yaada keessan,
karaan keessanis karaa koo miti"
jedha WAAQAYYO.
9 "Akkuma samiiwwan lafa irraa ol fagaatan sana,
karaan koo karaa keessan irraa,
yaadni koos yaada keessan irraa ol fagoo dha.
10 Akkuma bokkaa fi cabbiin samiidhaa roobu sana,
akka lafti biqila biqilchitee isa facaafatuuf sanyii,
isa nyaatuuf immoo buddeena kennituuf malee
utuu ishee hin quubsin hin deebine sana,
11 dubbiin koo kan afaan kootii ba'us
fedhii koo raawwata;
kaayyoo ani isa ergeefis galmaan ga'a malee
harka duwwaa gara kootti hin deebi'u.
12 Isin gammachuudhaan baatu;
nagaadhaan geggeeffamtu;
tulluuwwanii fi gaarran,
fuula keessan duratti ililchanii faarfatu;
mukkeen dirree hundinuus
harka walitti rukutu.
13 Qooda qoraattii birbirsi,
qooda sokorruus kusaayeen ni biqila.
Kunis WAAQAYYOOF yaadannoo,
mallattoo bara baraa kan hin badne ta'a."

56

Fayyina Warra Kaaniif Kenname

1 WAAQAYYO akkana jedha:
Sababii fayyisuun koo dhi'aatee fi
qajeelummaan koo dafee mul'atuuf,
“Murtii qajeelaa eegaa;
waan qajeelaas hojjedhaa.
2 Namni waan kana hojjetu,
kan waan kanattis cimu,
kan Sanbata utuu hin xureessin
eeguu fi waan hamaa kam iyyuu
hojjechuu irraa harka isaa eeggatu eebbifamaa dha.”

3 Alagaan WAAQAYYOTTI cichee tokko,
“WAAQAYYO dhugumaan
saba isaa irraa addaan na baasa” hin jedhin.
Xu'aashiin kam iyyuus,
“Ani mukuma gogaadha” ofiin hin jedhin.
4 WAAQAYYO akkana jedhaatii:
“Xu'aashiiwwan Sanbatoota koo eegan,
kanneen waan na gammachiisu
filatanii fi kakuu koo jabeessanii eeganiif,
5 ani mana qulqullummaa kootii fi
dallaa isaa keessatti yaadannoo fi maqaa
ilmaanii fi intallan caalu tokko nan kennaaf;
ani maqaa bara baraa
kan hin haqamne isaaniif nan kenna.
6 Alagoota isa tajaajiluuf,
maqaa WAAQAYYOO jaallachuuf,
isa waaqeffachuuf
WAAQAYYOTTI cichan
kanneen Sanbata utuu hin xureessin eeganii fi
kakuu koos cimsanii eegan hunda,
7 ani gara tulluu koo qulqulluutti isaan nan fida;
mana kadhannaa koo keessattis gammachuu isaaniif nan kenna.
Aarsaan isaanii kan gubamuu fi qalmi,
iddoo aarsaa koo irratti fudhatama ni argata;
manni koo saboota hundaaf,
mana sagadaa jedhamee waamamaatii.”
8 WAAQAYYO Gooftaan,
inni Israa'eloota bittinnaa'an walitti qabu sun akkana jedha:
“Ani warra duraan walitti qabaman biratti,
warra kaanis gara isaaniitti walitti nan qaba.”

Waaqni Dura Bu'oota Israa'el himate

9 Bineensonni dirree hundi,
bineensonni bosonaa hundis kottaatii itti gaggabaa nyaadhaa!
10 Eegdonni Israa'el jaamota,
isaan hundi beekumsa hin qaban;
hundi isaanii saroota duudaa dha;
dutuus hin danda'an;
isaan ciisanii abjootu;
rafuus ni jaallatu.
11 Isaan saroota albaadheyyii dha;

nyaataniis hin quufan.
Isaan tiksoota hubannaa hin qabnee dha;
hundi isaanii daandii ofii isaanii irra deemu;
tokkoon tokkoon isaanii faayidaa ofii isaanii barbaadu.
12 Tokkoon tokkoon isaanii akkana jedhu;
“Kottaa daadhii wayinii dhugnaa!
Kottaa dhugaatii cimaa dhugnee quufnaa!
Guyyaan borii akkuma har’aa ta’a;
yookaan caaluu iyyuu ni danda’a.”

57

1 Namni qajeelaan ni du’a;
kan waan kana yaadatti qabatu tokko iyyuu hin jiru;
warri Waaqaaf of kennan ni fudhatamu;
akka qajeeltonni
waan hamaa jalaa baraaramuuf fudhataman
namni tokko iyyuu hin hubatu.
2 Namni qajeelummaadhaan jiraatu,
gara nagaa seena;
isaan siree isaanii irra boqotu.

3 “Isin garuu yaa ilmaan falfaltittii,
isin sanyiin ejjituutii fi sagaagaltuu as kottaa!
4 Isin eenyutti qoostu?
Eenyutti afaan banattu?
Eenyuttis arraba baaftu?
Isin ilmaan finciltootaa,
sanyii sobdootaa mitii?
5 Isin mukkeen qilxuu gidduutti,
mukkeen dagaagan hunda jalatti hawwii hamaadhaan gubattan;
sululoota keessatti,
holqa kattaa keessattis ijoollee keessan qaltan.
6 Dhagaawwan cululuqoon sulula keessaa qooda kee ti;
dhugumaan carraan kee isaanuma.
Ati dhibaayyuu isaaniif dhangalaafte;
aarsaa midhaanii isaaniif dhi’eessiteerta.
Ani wantoota kanneen cal’isee nan ilaalaa?
7 Ati siree kee tulluu guddaa fi ol dheeraa irra dhaabbatteerta;
aarsaa kee dhi’eeffachuufis achi ol baate.
8 Ati cufaa keetii fi michichila cufaa keetii duubaan,
yaadannoo kee fannifatteerta.
Ana dhiiftee siree kee saaqqatte;
yaabdees bal’iftee banattee keessa seente;
ati warra siree isaanii jaallatte
wajjin walii galte sana qullaa isaanii ilaalte.
9 Ati zayitii ejersaa fudhattee gara Moolek dhaqxe;
shittoo kee illee ni baay’ifatte.
Ergamoota kee biyya fagootti ergite;
sii’oolittis gad ergite!

10 Dheerina karaa keetiitiin dadhabdee turte;
ati garuu, 'Wanni kun faayidaa hin qabu' hin jenne.
Jabina haaromfame argatte;
kanaafuu ati hin dadhabne.

11 "Ati akka na sobduuf
akka na hin yaadanneef,
yookaan akka waan kana garaatti hin qabanneef,
eenyuun sodaattee akkas naate?
Ati sababii ani yeroo dheeraa cal'iseef,
na sodaachuu dhiifte mitii?
12 Ani qajeelummaa keetii fi hojii kee ifatti nan baasa;
isaan garuu si hin fayyadan.
13 Yeroo ati gargaarsaaf iyyitutti,
mee waaqonni tolfamoon ati walitti qabatte sun si haa baasan!
Bubbeen hunda isaanii fudhatee bada;
hafuurri baafatan iyyuu afuufee isaan balleessa.
Namni da'annoo isaa ana godhatu garuu
biyyattii ni dhaala;
tulluu koo qulqulluu sana illee ni dhuunfata."

Abdii Warra Gad Qabamaniif Kenname

14 Akkanas ni jedhama:
"Tolchaa; tolchaa; daandii qopheessaa!
Karaa saba kootii irraa gufuuwwan bubuqqisaa."
15 Inni guddaanii fi ol ol jedhe,
kan bara baraan jiraatuu fi
kan maqaan isaa qulqulluu jedhamu sun akkana jedha:
"Ani iddoo ol ka'aa fi iddoo qulqulluu irra nan jiraadha;
hafuura warra gad qabamanii bayyanachiisuuf,
garaa warra gad of qabanii jajjabeessuuf garraamii fi
kan hafuuraan gad qabame wajjinis nan jiraadha.
16 Ani bara baraan namatti hin falmu;
yookaan yeroo hunda hin dheekkamu;
yoo akkas ta'e hafuurri namaa,
hafuurri namni ani uume baafatu ni citaatii.
17 Ani dharraa isaa kan cubbuun guutame sanattan dheekkame;
isa adabees aariidhaan fuula koo isa duraa nan dhokfadhe;
inni garuu karuma fedhii isaatiin itti fufe.
18 Ani karaa isaa argeera; garuu isa nan fayyisa;
ani isa nan qajeelcha; deebisees nan jajjabeessa;
19 arraba boossuuwwan Israa'el keessa jiraatanii irrattis
galata nan uuma.
Warra fagoo jiraataniif nagaan, warra dhi'oo jiraataniifis nagaan haa ta'u.
Anis isaan nan fayyisa" jedha WAAQAYYO.
20 Namoonni hamoon garuu akkuma galaana olii gadi daddarbatamu,
kan boqochuu hin dandeenye,
kan dambaliin isaa laaqii fi dhoqqee tufuu ti.
21 "Namoota hamoof nagaan hin jiru" jedha Waaqni koo.

58

Sooma Waaqni itti Gammadu

1 “Guddisii iyyi; hin qusatin.
Akkuma malakataa sagalee kee ol fudhadhu.
Saba kootti fincila isaanii,
mana Yaaqoobitti immoo cubbuu isaanii labsi.
2 Isaan guyyuma guyyaan na barbaaduutii;
isaan akkuma saba waan qajeelaa hojjetee
ajajawwan Waaqa isaa hin dhiisin tokkootti
waan karaa koo beekuu barbaadan fakkaatu.
Isaan murtii qajeelaa na kadhatu;
akka Waaqni isaanitti dhi’aatus waan hawwan fakkaatu.
3 Isaanis, ‘Yoo ati waan kana hin argine,
nu maaliif soomne?
Yoo ati waan kana hin qalbeeffanne
nu maaliif gad of qabne?’ jedhu.

“Ta’us isin guyyaa sooma keessanii waan feetan gootan;
hojjettoota keessan hundas ni hacuuccan.
4 Soomni keessan wal loluu fi wal qoccoluudhaan,
aboottee hamminaatiin wal tumuudhaan raawwata.
Soomni isin har’a soomaa jirtan kun,
akka sagaleen keessan gubbaatti dhaga’amu hin godhu.
5 Soomni ani filadhe sooma akkanaatii?
Namni tokko guyyuma tokko qofaaf gad of qabaa?
Wanni kun akkuma dhallaadduu mataa gad qabachuu fi
wayyaa gaddaatii fi daaraa irra ciisuu qofaafii?
Wanni isin sooma jettaniin
guyyaan fuula Waaqayyoo duratti fudhatama qabu kanaa?

6 “Soomni ani itti gammadu,
kan foncaa jal’inaa furu,
kan funyoo waanjoo hiiku,
kan cunqurfamtoota bilisa baasuu fi
waanjoo hunda caccabsu mitii?
7 Akka ati warra beela’aniif nyaata kee qooddu fi
akka hiyyeeyyii mana hin qabne mana keetti simattu,
akka ati yeroo nama daare argitutti
daara isa baaftuu fi
akka nama foonii fi dhiiga kee ta’etti
dugda hin galle mitii?
8 Yoos ifni kee akka biiftuu ganamaa ni ba’a;
fayyinni kees dafee ni dhufa;
qajeelummaan kee fuula kee dura deema;
ulfinni Waaqayyoo immoo duubaan si eega.
9 Yeroo sana ati ni waammatta; Waaqayyos deebii siif kenna;
ati gargaarsa barbaacha iyyatta; innis, ‘Ani asan jira’ siin jedha.

“Ati yoo waanjoo cunqursaa, haasa’a hamminaatii fi
quba namatti qabuu of irraa fageessite,

10 ati yoo warra beela'aniif nyaata kennite,
warra rakkatanis rakkinaa baafte,
ifni kee dukkana keessa ni ibsa;
halkan kees akka guyyaa saafaa ta'a.
11 WAAQAYYO yeroo hunda si geggeessa;
inni lafa aduudhaan gubate keessatti iyyuu
fedhii kee siif guuta;
lafee kees ni jabeessa.
Ati akka lafa biqiltuu bishaan quufee,
akka burqaa hin gognees ni taata.
12 Uummanni kee diigamaa durii deebisee ni ijaara;
atis hundee dhaloota baay'ee ol kaasta;
atis, Suphaa Dallaawwan Jijjiganii,
Haaromsaa Daandiiwwan Jireenyaa jedhamtee waamamta.

13 "Ati yoo miilla kee Sanbata cabsuu irraa eeggattee
guyyaa koo qulqulluu waan jaallattu gochuu dhiifte,
ati yoo Sanbataan, 'Gammachuu'
guyyaa qulqullaa'aa WAAQAYYOOTIIN immoo, 'Kabajamaa' jette,
yoo daandii ofii keetii deemtuu fi yoo waan feete gochuu
yookaan haasaa faayidaa hin qabne haasa'uu baattee
Sanbata ulfeessite,
14 yeroo sana WAAQAYYOTTI ni gammadda;
anis akka ati lafa ol dheeraa irra guluftu,
dhaala abbaa kee Yaaqoob nyaattee akka quuftus sin taasisa."
Afaan WAAQAYYOO dubbateeraatii.

59

Cubbuu, Balleessaa Himachuu fi Furama

1 Dhugumaan harki WAAQAYYOO fayyisuuf gabaabaa miti;
yookaan gurri isaa dhaga'uu hin didne.
2 Yakki keessan garuu Waaqa keessaniin
gargar isin baaseera;
akka inni isin hin dhageenyeef,
cubbuun keessan fuula isaa isin duraa dhokseera.
3 Harki keessan dhiigaan,
qubni keessan immoo yakkaan faalameeraatii.
Afaan keessan soba dubbata;
arrabni keessan immoo waan hamaa guunguma.
4 Namni murtii qajeelaa barbaadu hin jiru;
kan himata isaa amanamummaadhaan dhi'eeffatu
tokko iyyuu hin jiru.
Isaan waan faayidaa hin qabne amanatan; soba dubbatan;
gowwoomsaa ulfaa'anii hammina dhalan.
5 Isaan hanqaaquu buutii yaasan; man'ee sariitii fo'an.
Namni hanqaaquu isaanii nyaatu kam iyyuu ni du'a;
yommuu tokkoon isaa cabutti
buutiitu keessaa ba'a.
6 Fo'aan isaanii uffata hin ta'u;
waan tolchaniinis dhagna isaanii haguuggachuu hin danda'an.
Hojiin isaanii hojii hamminaa ti;

harka isaanii keessas hojii fincilaatu jira.
7 Miilli isaanii gara cubbuutti fiiga;
isaan dhiiga qulqulluu dhangalaasuuf ariifatan.
Yaadni isaanii jal'aa dha;
diiguu fi barbadeessuun mallattoo karaa isaanii ti.
8 Isaan karaa nagaa hin beekan;
murtiin qajeelaan karaa isaanii irra hin jiru.
Daandii isaanii jal'isaniiru;
namni achi irra deemu tokko iyyuu nagaa hin beeku.

9 Kanaafuu murtiin qajeelaan nurraa fagaateera;
qajeelummaanis nu bira hin ga'u.
Nu ifa barbaanna; garuu hundinuu dukkana;
ifa guyyaa barbaanna; garuu dimimmisa keessa deemna.
10 Nu akkuma jaamaa dallaa qaqqabachaa deemna;
akkuma warra ija hin qabnee harkaan karaa keenya barbaaddanna.
Akka nama halkaniin deemuu guyyaa saafaadhaan guggufanne;
namoota jajjaboo gidduutti akka warra du'anii taaneerra.
11 Nu hundi akka amaaketaa gururiina;
akka gugees gaddaan aadna.
Murtii qajeelaa barbaanna; garuu hin arganne;
fayyina barbaanna; inni garuu nurraa fagaateera.

12 Yakki keenya fuula kee duratti baay'ateeraatii;
cubbuun keenyas dhugaa nutti ba'a.
Yakki keenya nu wajjin jiraata;
nus balleessaa keenya ni beekna;
13 nu fincillee Waaqayyoon sobne;
Waaqa keenya duukaa bu'uu irraa garagalleerra;
goolii fi fincila kakaafneerra;
soba garaan keenya yaades dubbanneerra.
14 Kanaafuu murtii qajeelaan duubatti deebifameera;
qajeelummaanis fagoo dhaabata;
dhugaan karaatti gufate;
tollis ol seenuu hin danda'u.
15 Dhugaan eessumattuu hin argamu;
namni cubbuu irraa fagaatus waan hamaaf saaxilama.

Waaqayyo akka murtii qajeelaan hin jirre arge;
kunis isa gaddisiise.
16 Inni akka namni tokko iyyuu hin jirre arge;
kan gara isaatti kadhannaa dhi'eessu waan dhabameefis
ni dinqisiifate.
Kanaafuu irreen isaa fayyina isaa fidde;
qajeelummaan ofii isaas isa utube.
17 Qajeelummaa akka gaachana qomaatti kaa'atee
gonfoo fayyinaas mataatti gombifate;
wayyaa ittiin haaloo ba'u uffatee
akka nama waaroo uffatuuttis hinaaffaa ofitti marate.
18 Kanaafuu inni akkuma hojii isaaniitti,
diinota isaatiif dheekkamsa,

amajaajota isaaniitiif immoo adabbii malu ni kenna;
biyyoota bishaan gidduutiifis hojii harka isaanii kennaaf.
19 Namoonni lixa biiftuu maqaa WAAQAYYOO sodaatu;
warri ba'a biiftuutti argaman immoo ulfina isaa kabaju.
Inni akkuma lolaa,
kan bubbeen WAAQAYYOO oofuutti ni dhufaatii.

20 "Furaan gara Xiyoon, gara warra mana Yaaqoob keessaa
qalbii jijjiirratanii ni dhufa"
jedha WAAQAYYO.
21 "Gama kootiin kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana" jedha
WAAQAYYO. "Hafuurri koo kan sirra jiru, dubbiin koo kan ani afaan kee
keessa kaa'e sun afaan keetii yookaan afaan ijoollee keetiitii yookaan
afaan ijoollee ijoollee isaaniitii har'aa jalqabee bara baraan hin badu"
jedha WAAQAYYO.

60

Ulfina Xiyoon

1 "Ifni kee dhufeeraatii ka'ii ibsi;
ulfinni WAAQAYYOO siif ba'eera.
2 Kunoo, dukkanni lafa,
dukkanni hamaan immoo uummattoota haguuga;
WAAQAYYO garuu siif ka'eera;
ulfinni isaas sirraa mul'ata.
3 Saboonni gara ifa keetii,
mootonni immoo gara ifa kee 2 isa bariitti ni dhufu.

4 "Ija kee ol fudhadhuutii naannoo kee ilaali;
hundinuu wal ga'anii gara kee ni dhufu;
ilmaan kee fagoodhaa,
intallan kees qomatti baatamanii gara kee ni dhufu.
5 Ergasii ni ilaalta; ni calaqqiftas;
lapheen kee ni dha'ata; gammachuudhaanis ni guutama;
qabeenyi galaanotaa hundinuu gara kee dhufu;
badhaadhummaan sabootaas kan kee ta'a.
6 Gaalli baay'een, ilmaan gaalaa kan Midiyaanii fi
kan Eefaa biyya kee ni guutu.
Namoonni hundi warqee fi ixaana fidanii,
galata WAAQAYYOO labsaa
biyya Shebaatii ni dhufu.
7 Bushaayeen Qeedaar hundinuu gara keetti walitti qabamu;
korbeeyyiin hoolaa Nabaayot si tajaajilu;
isaan iddoo aarsaa koo irratti aarsaawwan fudhatama qaban ni ta'u;
anis mana ulfina kootii nan kabaja.

8 "Warri akkuma gugeewwanii manneen isaaniitti barrisan,
kanneen akka duumessaa gugatan kunneen eenyu fa'i?
9 Dhugumaan biyyoonni bishaan gidduu na abdatu;
sababii inni ulfina sitti uffiseef,
maqaa WAAQAYYO Waaqa keetii,

Qulqullicha Israa’eliitiif jedhanii
dooniiwwan Tarshiish dursanii,
meetii fi warqee isaanii wajjin
ilmaan kee fagoodhaa ni fidu.

10 “Namoonni ormaa dallaa kee ni ijaaru;
mootonni isaaniis si tajaajilu;
Ani aariidhaan si dha’u illee,
gara laafina koo jaalalaan sitti nan argisiisa.
11 Akka namoonni badhaadhina sabootaa gara keetti fidaniif,
akka mootonni isaaniis hiriiraan gara keetti seenaniif,
karrawwan kee yeroo hunda banamaa ta’u;
isaan halkanii guyyaa gonkumaa hin cufaman;
12 Sabni yookaan mootummaan si hin tajaajille
ni barbadaa’uutii;
guutummaan guutuuttis ni balleeffamu.

13 “Ulfinni Libaanoon,
gaattiraan, qararoo fi hadheessi,
lafa iddoo qulqulluu koo miidhagsuuf gara kee ni dhufu;
anis iddoo miilli koo dhaabatu nan kabaja.
14 Ilmaan warra si cunqursanii siif sagadaa gara kee dhufu;
warri si tuffatan hundinuus miilla keetti kufu;
isaanis Magaalaa Waaqayyoo
Xiyoon kan Qulqullicha Israa’el jedhanii si waamu.

15 “Yoo ati jibbamtee gatamtee namni tokko iyyuu
si keessaan darbuu lagate iyyuu,
ani boontuu bara baraatii fi
gammachuu dhaloota hundaa sin taasisa.
16 Ati aannan sabootaa ni dhugda;
harma moototaas ni hoota.
Yommus ani Waaqayyo Jabaan Yaaqoob,
Fayyisaa kee fi Furaa kee akkan ta’e ni beekta.
17 Ani qooda naasii warqee,
qooda sibiilaa immoo, meetii siif nan fida.
Qooda mukaa naasii,
qooda dhagaa immoo, sibiila siif nan fida.
Nagaa mootii kee,
qajeelummaa immoo, bulchaa kee nan godha.
18 Si’achi biyya kee keessatti gooliin,
daarii kee keessatti immoo diigamni yookaan badiisni
hin dhaga’amu;
ati garuu dallaa kee Fayyina,
karrawwan kee immoo Galata jettee waamta.
19 Si’achi aduun guyyaadhaan,
ifni ji’aas halkaniin ifa kee hin ta’u;
Waaqayyo ifa kee bara baraa ta’aatii;
Waaqni kee ulfina kee ni ta’a.
20 Aduun kee deebitee hin dhiitu;
ji’i kee hin badu;

WAAQAYYO ifa kee bara baraa ni ta'a;
barri gadda kees ni raawwatama.
21 Yoos uummanni kee hundi qajeelaa ni ta'a;
bara baraanis lafa ni dhaala.
Isaan biqiltuu ani dhaabbadhee dha;
hojii harka koo, kan ani ittiin ulfina koo mul'isuuf
jedhee hojjedhee dha.
22 Maatiin muraasni kuma,
gareen xinnaan immoo saba guddaa ta'a.
Ani WAAQAYYOO dha;
waan kana yeroo isaatti dafee nan hojjedha."

61

Bara Tola WAAQAYYOO

1 Sababii WAAQAYYO akka ani
hiyyeeyyiitti oduu gaarii lallabuuf na dibeef,
Hafuurri WAAQAYYO Gooftaa narra jira.
Inni akka ani garaa cabe fayyisuuf,
akka ani booji'amtootaaf bilisummaa,
warra hidhamaniif immoo hiikamuu lallabuuf na ergeera;
2 akka ani bara tola WAAQAYYOOTII fi
guyyaa haaloo ba'uu Waaqa keenyaa labsuuf,
akka ani warra boo'an hunda jajjabeessuuf,
3 akka ani warra Xiyoon keessatti gaddaniif arjoomee,
qooda daaraa miidhagina,
qooda boo'ichaa, zayitii gammachuu,
qooda abdii kutachuu immoo,
wayyaa galataa kennuuf na erge.
Isaanis qilxuu qajeelummaa, biqiltuu WAAQAYYO,
kan inni ittiin kabajamu jedhamanii waamaman.

4 Isaan waan dur diigame deebisanii ijaaru;
iddoowwan bara dheeraan dura onanii turanis
akka duraatti deebisu;
magaalaawwan diigaman,
kanneen dhaloota hedduun dura onanii turan ni haaromsu.
5 Alagoonni bushaayee keessan ni tiksu;
ormoonnis lafa qotiisaa fi
iddoo dhaabaa wayinii keessanii keessa ni hojjetu.
6 Isin luboota WAAQAYYOO jedhamtanii ni waamamtu;
tajaajiltoota Waaqa keenyaa jedhamtaniis ni moggaafamtu.
Isin qabeenya sabootaa ni nyaattu;
badhaadhummaa isaaniitiin illee ni boontu.

7 Qooda qaanii keessanii hiree dachaa ni argattu;
qooda salphinaa isin dhaala keessanitti ni gammaddu;
kanaafuu isin biyya keessan keessatti hiree dachaa ni dhaaltu;
gammachuun bara baraas kan keessan.

8 "Ani WAAQAYYO murtii qajeelaa nan jaalladhaatii;
saamichaa fi yakka nan jibba.

Ani amanamummaa kootiin isaan nan badhaasa;
kakuu bara baraas isaan wajjin nan gala.
9 Sanyiin isaanii saboota gidduutti,
ijoolleen isaanii immoo uummata gidduutti ni beekamu.
Warri isaan argan hundi,
akka isaan saba WAAQAYYO eebbise ta’an ni beeku.”

10 Ani WAAQAYYO itti guddaa nan gammada;
lubbuun koos akka malee Waaqa kootti gammaddi.
Inni akkuma misirrichi akka lubaatti mataa isaa miidhagfatu,
misirrittiin immoo faayaan of bareechitu sana,
wayyaa fayyinaa natti uffiseera
uffata qajeelummaa narra buuseeraatii.
11 Akkuma lafti biqiltuu biqilchitee
iddoon biqiltuu immoo akka sanyiin guddattu godhu sana
WAAQAYYO Gooftaan akka qajeelummaa fi
galanni fuula saboota hundaa duratti biqilan ni godha.

62

Maqaa Xiyoon Haaraa

1 Hamma qajeelummaan ishee akka barii barraaqaa,
fayyinni ishee akka guca boba’uu ifutti,
ani waa’ee Xiyoon hin cal’isu;
waa’ee Yerusaalemis afaan hin qabadhu.
2 Saboonni qajeelummaa kee,
mootonni hundinuus ulfina kee ni argu;
ati maqaa haaraa,
kan afaan WAAQAYYOO siif baasuun ni waamamta.
3 Ati harka WAAQAYYOO keessatti gonfoo ulfinaa,
harka Waaqa keetii keessattis marata mootii ni taata.
4 Ati si’achi, Gatamtuu hin jedhamtu,
yookaan biyyi kee Ontuu hin jedhamtu.
Ati garuu, “Ani isheetti nan gammada” jedhamta;
biyyi kees “kan heerumte” jedhamti;
WAAQAYYO sitti gammadaatii,
biyyi kee ni heerumti.
5 Akkuma dargaggeessi durba fuudhu,
ilmaan kee si fuudhu;
akkuma misirrichi misirrittiitti gammadu,
Waaqni kees sitti gammada.

6 Yaa Yerusaalem, ani dallaawwan kee irratti
eegdota ramadeera;
isaan gonkumaa halkanii fi guyyaa hin cal’isan.
Isin warri WAAQAYYOON waammattan,
ofii keessaniif boqonnaa hin kenninaa;
7 hamma inni Yerusaalemin cimsee ijaaree
akka isheen lafa irratti leellifamtuu taatu godhutti
boqonnaa isaaf hin kenninaa.

8 WAAQAYYO akkana jedhee

harka isaa mirgaatii fi irree isaa jabaa sanaan kakateera;
“Ani lammata midhaan kee
nyaata godhee diinota keetiif hin kennu;
namoonni ormaas lammata daadhii wayinii haaraa
kan ati itti dadhabde hin dhugan;
9 garuu warri galfatan midhaan sana ni nyaatu;
WAAQAYYOONIS ni galateeffatu;
warri ija wayinii guurratanis
oobdii iddoo qulqulluu koo keessatti ni dhugu.”

10 Keessa darbaa; karrawwan keessaan darbaa!
Uummataaf karaa qopheessaa.
Tolchaa; karaa guddaa tolchaa!
Dhagaawwan bubuqqisaa.
Sabootaafis faajjii ol qabaa.

11 WAAQAYYO akkana jedhee
hamma moggaa lafaatti labseera;
“Intala Xiyooniin akkana jedhaa:
‘Kunoo Fayyisaan kee ni dhufa!
Badhaasni isaa kunoo isa harka jira;
beenyaan inni namaaf baasus isuma wajjin jira.’ ”
12 Isaanis Saba Qulqulluu,
Furamtoota WAAQAYYOO jedhamanii ni waamamu;
atis barbaadamtuu,
Magaalaa Si’achi Hin Onne ni jedhamta.

63

Guyyaa WAAQAYYO Haaloo Ba’u

1 Kan uffata isaa halluu diimaa cuuphee
Edoom keessaa, Bozraadhaa dhufaa jiru kun eenyu?
Kan ulfina uffatee guddina jabina isaatiin
fuula duratti deemaa jiru kun eenyu?

“Inni anuma, kan qajeelummaan dubbatu,
kan oolchuufis humna qabu anaa dha.”

2 Uffanni kee maaliif akkuma uffata
nama boolla wayinii itti cuunfan keessatti
wayinii dhidhiitu tokkoo diimata?

3 “Ani kophaa koo boolla itti wayinii cuunfan keessatti
wayinii nan dhidhiite;
saboota keessaa namni tokko iyyuu na wajjin hin turre.
Ani aarii kootiin isaan irra dhaabadhee
dheekkamsa kootiin gad isaan dhidhiite;
dhiigni isaanii wayyaa kootti faffaca’e;
wayyaa koo hundas ni faale.
4 Guyyaan haaloo ba’uu garaa koo keessa jiraatii;
waggaan ani itti nama furus dhufeera.
5 Anis mil’adhee nama na gargaaru tokko iyyuu nan dhabe;

gargaarsa tokko iyyuu dhabnaan nan dinqisiifadhe;
kanaafuu irreen koo fayyina naa fide;
dheekkamsi koos na utube.
6 Ani aarii kootiin saboota irra nan dhidhiite;
dheekkamsa kootiinis isaan nan macheesse;
dhiiga isaanii lafa irra nan lolaase.”

Galateeffannaa fi Kadhannaa

7 Akkuma waan inni nuuf hojjete hundaatti
ani waa’ee jaalala WAAQAYYOO // kan hin geeddaramne sanaa
hojii inni ittiin galateeffamuu qabu nan odeessa;
wantoota gaggaarii inni akkuma gara laafinaa fi
arjummaa isaa hedduu sanaatti mana Israa’eliif hojjete baay’ee
ani dhugumaan nan odeessa.
8 Innis, “Isaan dhugumaan saba koo ti;
ijoollee hin sobnee dha” jedhe;
kanaafuu inni Fayyisaa isaanii ta’e.
9 Dhiphina isaanii hunda keessatti, innis ni dhiphate;
ergamaan Waaqayyoo kan fuula isaa dura dhaabatu isaan baraare.
Jaalalaa fi araara isaatiin isaan fure;
bara durii hunda keessa,
inni ol fuudhee isaan baate.
10 Isaan garuu fincilanii
Hafuura isaa Qulqulluu gaddisiisan.
Kanaafuu inni deebi’ee diina isaanii ta’e;
inni mataan isaas isaan lole.

11 Kana irratti sabni isaa bara durii,
bara Museetii fi saba isaa yaadatee akkana jedhe:
Inni tiksee bushaayee isaa wajjin
galaana keessaa isaan baase sun eessa jira?
Inni Hafuura isaa Qulqulluu gidduu isaanii buuse,
12 kan akka irreen isaa ulfina qabeessi jabaan sun,
harka mirgaa kan Musee wajjin jiraatuuf erge,
kan maqaa bara baraa ofii isaatiif godhachuudhaaf
fuula isaanii duratti bishaan gargar qoode,
13 kan tuujuba keessaan isaan qajeelche sun eessa jira?
Isaan akkuma farda biyya bal’aa keessa gulufu tokkoo hin gufanne;
14 akkuma loon dirreetti bobba’aniitti,
Hafuurri WAAQAYYOO boqonnaa isaaniif kenne.
Akki ati itti maqaa ulfina qabu ofii keetiif godhachuudhaaf jettee
saba kee qajeelchite kanaa dha.

15 Ati samii irraa, teessoo kee qulqulluu fi
ulfina qabeessa sana irraa gad ilaali.
Hinaaffaan keetii fi jabinni kee eessa jiru?
Jaalallii fi gara laafinni kee nurraa ittifamaniiru.
16 Yoo Abrahaam nu beekuu baatee,
yookaan Israa’el nu yaadachuu baate iyyuu,
ati dhugumaan abbaa keenya;
Yaa WAAQAYYO, ati abbaa keenya;
Furaan keenya durumaa jalqabee maqaa kee ti.

17 Yaa WAAQAYYO, ati maaliif akka nu karaa kee irraa badnuu fi
akka garaan keenya jabaatee nu si sodaachuu didnu nu goota?
Sababii garboota kee,
gosoota handhuuraa kee ta'aniitiif jedhii deebi'i.
18 Sabni kee yeroo yartuuf iddoo kee qulqulluu dhaalee ture;
amma garuu diinonni keenya iddoo kee qulqulluu
gad dhidhiitaa jiru.
19 Nu durumaa jalqabnee kanuma kee ti;
ati garuu isaan hin bulchine;
isaanis maqaa keetiin hin waamamne.

64

1 Akka tulluuwwan fuula kee duratti raafamaniif,
maaloo ati utuu samiiwwan tarsaaftee gad buutee!
2 Akkuma ibiddi hanxaxii gubee, bishaan danfisu sana,
akka maqaan kee diinota kee biratti beekamuuf
gad bu'iitii akka saboonni fuula kee
duratti hollatan godhi!
3 Ati yeroo waan sodaachisaa nu hin yaadin hojjettetti gad buute;
tulluuwwanis fuula kee duratti hollatan.
4 Si malee Waaqa warra isa abdataniif dhaabatu,
bara duriitii jalqabee namni tokko iyyuu hin dhageenye;
yookaan gurri tokko iyyuu hin qalbeeffanne;
iji tokko iyyuu hin argine.
5 Ati warra gammachuudhaan waan tolaa hojjetan
kanneen karaa kee yaadatan gargaaruuf ni dhufta.
Garuu yommuu nu ittuma fufnee
cubbuu hojjennetti ati ni dheekkamte.
Yoos nu akkamitti fayyuu dandeenya ree?
6 Hundi keenya akka nama qulqullina hin qabnee taaneerra;
hojiin qajeelummaa keenyaa hundis akka huccuu xuraa'ummaa ti;
hundi keenya akkuma baalaa coollagne;
cubbuun keenyas akkuma bubbee haxaa'ee nu fudhate.
7 Namni maqaa kee waammatu tokko iyyuu hin jiru;
yookaan namni si qabachuuf carraaqu hin jiru;
ati fuula kee nu dhokfattee
sababii cubbuu keenyaatiifis nu fixxeertaatii.

8 Ta'us yaa WAAQAYYO, ati Abbaa keenya.
Nu suphee dha; ati immoo dhooftuu suphee ti;
hundi keenya hojii harka keetii ti.
9 Yaa WAAQAYYO, ati akka malee hin dheekkamin;
cubbuu keenyas bara baraan hin yaadatin.
Maaloo si kadhannaa, fuula kee nuuf deebisi;
nu hundinuu saba keetii.
10 Magaalaawwan kee qulqulloonni onaniiru;
Xiyoon iyyuu onteerti; Yerusaalemis duwwaa hafteerti.
11 Manni qulqullummaa keenya qulqullichii fi ulfina qabeessi,
iddoon abbootiin keenya itti si galateeffatan sun ibiddaan gubameera;

wanni nu itti gammannu hundis barbadeeffameera.
12 Yaa WAAQAYYO, ati wantoota kanneen hunda
cal’uma jettee ilaaltaa?
Ati cal’istee akka malee nu adabdaa?

65

Murtii fi Fayyina

1 “Ani warra na hin iyyaafatinitti nan mul’adhe;
warri na hin barbaadinis na argatan.
Ani saba maqaa koo hin waammatiniin,
‘Ani asan jira; ani asan jira’ nan jedhe.
2 Ani guyyaa guutuu gara uummata didaa ta’eetti,
kan karaa gaarii hin ta’in irra deemu,
kan yaada ofii isaa duukaa bu’uuf
harka koo nan diriirfadhe;
3 Isaan saba iddoo biqiltuu keessatti aarsaa dhi’eessuudhaan,
iddoo aarsaa kan xuubii irrattis ixaana aarsuudhaan,
utuu gargar hin kutin, utuma ani arguu
dheekkamsaaf na kakaasanii dha;
4 isaan warra awwaala gidduu tataa’anii
lafa dhoksaa bulanii dha;
warra foon booyyee nyaatanii
okkoteen isaanii bishaan foon xuraa’aa baatuu dha;
5 isaan warra, ‘Achi fagaadhu; natti hin dhi’aatin;
ani si caalaa qulqulluudhaatii!’ jedhanii dha.
Sabni akkasii funyaan koo keessatti akkuma aaraa,
akkuma ibidda guyyaa guutuu boba’uu ti.

6 “Kunoo, wanni kun akkana jedhamee fuula koo duratti barreeffameera:
ani hin cal’isu; garuu gatii hojii isaanii guutuu nan kennaaf;
dhugumaanis qomatti isaan nan baachisa.
7 Kunis cubbuu keessanii fi cubbuu abbootii keessanii ti”
jedha WAAQAYYO.
“Isaan tulluuwwan irratti aarsaa dhi’eessanii,
gaarran irratti waan na arrabsaniif,
ani hojii isaanii kan duriitiif,
kaffaltii guutuu isaaniifin kenna.”
8 WAAQAYYO akkana jedha:
“Akkuma yeroo hurbuu wayinii keessa cuunfaan jirutti,
namoonni, ‘Amma iyyuu eebbatu keessa jiraatii,
hin balleessinaa’ jedhan sana,
anis tajaajiltoota kootiif akkasuma nan godha;
isaan hundas hin balleessu.
9 Anis Yaaqoob keessaa sanyii tokko,
Yihuudaa keessaa immoo warra tulluuwwan koo dhaalan nan
biqilcha;
sabni koo filatamaan tulluuwwan sana dhaala;
tajaajiltoonni koos achi ni jiraatu.
10 Saba koo kan na barbaaduuf
Shaaroon lafa bushaayeen itti bobba’an,
Sululli Aakoor immoo lafa loon boqotan ni ta’an.

11 “Garuu isin warra WAAQAYYOON dhiiftanii
tulluu koo qulqulluu dagattan,
kanneen waaqa ‘Milkii’ jedhamuuf
maaddii qopheessitanii,
waaqa, ‘Hiree’ jedhamuuf immoo dhibaayyuu kubbaayyaatti guuttan,
12 ani irbaata goraadee isinan godha;
isin hundis qalamuuf gad jettu; ani isin waameen ture;
isin garuu na jalaa hin owwaanne;
ani dubbadheen ture; isin garuu na hin dhaggeeffanne.
Isin fuuluma koo duratti waan hamaa hojjettanii
waan na hin gammachiifne filattan.”
13 Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“Garboonni koo ni nyaatu;
isin garuu ni beeloftu;
garboonni koo ni dhugu;
isin garuu ni dheebottu;
garboonni koo ni gammadu;
isin garuu ni qaanoftu.
14 Garboonni koo
gammachuu garaa irraa maddeen ni faarfatu;
isin garuu,
waan garaan keessan miidhameef ni boossu;
waan hafuurri keessan gaddeef ni wawwaattu.
15 Filatamtoonni koo maqaa isin dabarfattan sana
abaarsaaf itti fayyadamu;
WAAQAYYO Gooftaan isin fixa;
garboota isaatiif garuu maqaa biraa ni kenna.
16 Namni lafa irratti eebbifamu kam iyyuu,
Waaqa dhugaatiin eebbifama;
namni lafa irratti kakatus,
Waaqa dhugaatiin kakata.
Rakkinni durii ni irraanfatama;
ija koo duraas ni dhokataatii.

Samiiwwan Haaraa fi Lafa Haaraa

17 “Kunoo ani, samiiwwan haaraa fi
lafa haaraa nan uuma.
Wanni durii hin yaadatamu;
yookaan qalbii namaatti hin dhufu.
18 Isin garuu waan ani uumutti,
bara baraan gammadaa ililchaa;
ani Yerusaalemin gammachuuf,
saba ishee immoo ililleef nan uumaatii.
19 Ani Yerusaalemitti nan gammada;
saba koottis nan gammada;
si’achi sagaleen boo’ichaatii fi
iyyaa ishee keessatti hin dhaga’amu.

20 “Si’achi, daa’imni guyyaa muraasa qofa jiraatu,
yookaan jaarsi umuriin isaa hanqatu tokko iyyuu
ishee keessatti hin argamu;
namni waggaa dhibbatti du’u,

akka waan dargaggummaan du’eetti yaadama;
namni waggaa dhibba hanqate tokko,
akka waan abaarameetti hedama.
21 Namoonni mana ni ijaarratu; achi keessas ni jiraatu;
wayinii dhaabbatu; ija isaas ni nyaatu.
22 Si’achi isaan mana ijaaranii namoonni biraa keessa hin jiraatan;
yookaan isaan biqiltuu dhaabanii namoonni biraa hin nyaatan.
Umuriin saba koo,
akkuma umurii mukaa ni ta’a;
warri ani filadhe,
hojii harka isaaniitiin bara dheeraa ni gammadu.
23 Isaan akkasumaan hin dadhaban
yookaan ijoollee balaan eeggattu hin dhalchan;
isaan sanyii isaanii wajjin
saba WAAQAYYO eebbisu ni ta’u.
24 Ani utuu isaan na hin waammatin nan deebisaaf;
utuu isaan dubbatanii hin fixinis nan dhaga’a.
25 Yeeyyii fi xobbaallaan hoolaa walii wajjin nyaatu;
leenci akka sangaa okaa nyaata;
biyyoon garuu soora bofaa ta’a.
Isaan tulluu koo qulqulluu hunda irratti homaa hin miidhan
yookaan homaa hin balleessan”
jedha WAAQAYYO.

66

Murtii fi Abdii

1 WAAQAYYO akkana jedha:
“Samiin teessoo koo ti;
laftis ejjeta miilla kootii ti.
Manni isin naaf ijaartan meerre?
Lafti boqonnaa kootii eessa?
2 Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?
Kanaafuu wantoonni kunneen hundi kanuma koo ti”
jedha WAAQAYYO.

“Ani garuu nama gad of qabuu fi
kan garaa isaa keessatti gaabbee
dubbii kootiin hollatuu nan ilaala.
3 Garuu namni korma qalu kam iyyuu
akkuma nama nama ajjeesu tokkoo ti;
namni xobbaallaa hoolaa qalu kam iyyuu
akkuma nama morma saree cabsu tokkoo ti;
namni aarsaa midhaanii dhi’eessu kam iyyuu
akkuma nama dhiiga booyyee dhi’eessu tokkoo ti;
namni ixaana yaadannoo aarsu kam iyyuus
akkuma nama waaqa tolfamaa waaqeffatu tokkoo ti.
Isaan karaa ofii isaanii filataniiru;
lubbuun isaaniis xuraa’ummaa isaaniitti gammaddi.
4 Kanaafuu ani gidiraa isaaniif nan fila;
waan isaan akka malee sodaatanis isaanitti nan fida.
Yeroo ani waametti namni tokko iyyuu na jalaa hin owwaanne;

yeroo ani dubbadhetti namni tokko iyyuu
hin dhaggeeffanneetii.
Isaan fuula koo duratti waan hamaa hojjetanii
waan na hin gammachiifne illee filatan."

5 Warri dubbii isaatiin hollattan
dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa:
"Obboleeyyan keessan warri sababii maqaa kootiif isin jibbanii
isin ari'an sun akkana jedhan;
'Akka nu gammachuu keessan arginuuf,
mee WAAQAYYO haa ulfaatu!'
Ta'us isaan ni qaana'u.
6 Huursaa magaalaa keessaa sana dhaga'aa;
waca mana qulqullummaa keessaa dhaga'aa!
Wanni kun sagalee WAAQAYYOO kan yeroo inni
gatii diinota isaa hundaaf malu isaaniif kennuu ti.

7 "Isheen utuu hin ciniinsifatin,
ni deessi;
utuu miixuun da'umsaa ishee hin qabatin,
ilma deessi.
8 Eenyutu takkumaa waan akkasii dhaga'e?
Waan takkumaa akkasii eenyutu arge?
Biyyi tokko guyyuma tokkotti dhalachuu dandeessii?
Yookaan sabni yeruma tokkotti biqiluu danda'aa?
Xiyoon garuu akkuma ciniinsifatteen,
ijoollee ishee deesse.
9 Ani yeroo da'umsaatiin nama ga'ee
da'uu nan dhowwaa?"
jedha WAAQAYYO.
"Ani da'umsaan ga'ee
gadameessa nan cufaa?"
jedha Waaqni kee.
10 "Isin warri ishee jaallattan hundi,
Yerusaalem wajjin gammadaa; isheefis ililchaa;
isin warri isheef boossan hundi,
guddisaatii ishee wajjin gammadaa.
11 Isin harma ishee kan nama
jajjabeessu sana hootanii ni quuftuutii;
ulfina ishee guddaa sana irraas
gammachuudhaan ni dhugdu."
12 WAAQAYYO akkana jedhaatii:
"Kunoo ani nagaa akkuma bishaan lagaa,
badhaadhummaa sabootaas akkuma laga yaa'uu
isheef nan dhangalaasa;
isin ni hootu; harka ishee irratti ni baatamtu;
gudeeda ishee irra illee ni taphattu.
13 Akkuma haati daa'ima ishee urursitu sana,
anis isinan urursa;
isinis Yerusaalem keessatti ni ururfamtu."

14 Isin yommuu waan kana argitanitti garaan keessan ni gammada;

lafeen keessan akka margaa ni haaromfama;
harki WAAQAYYOO akka garboota isaa wajjin jirus ni beekama;
dheekkamsi isaa garuu amajaajota isaa irratti ni mul'ifama.
15 Kunoo, WAAQAYYO ibiddaan ni dhufa;
gaariiwwan isaas akkuma bubbee hamaa ti;
inni aarii isaa dha'ichaan,
ifannaa isaa immoo arraba ibiddaatiin gad buusa.
16 WAAQAYYO ibiddaa fi goraadee isaatiin
namoota hunda irratti murtii raawwataatii;
namoonni WAAQAYYOON ajjeefaman ni baay'atu.
17 "Warri iddoo biqiltuu seenuuf jedhanii, isa warra foon booyyee,
foon hantuutaatii fi wantoota jibbisiisoo biraa nyaatan gidduutti argamu
duukaa bu'uudhaan addaan of baasanii of qulqulleessan wajjin barbade-
effamu" jedha WAAQAYYO.
18 "Ani waanan hojii fi yaada isaanii beekuuf, sabootaa fi afaanota hunda
walitti qabuuf jedhee nan dhufa; isaanis dhufanii ulfina koo ni argu.
19 "Ani gidduu isaanii mallattoo nan kaa'a; hambaawwan keessaa
namoota tokko tokko gara sabootaa jechuunis gara Tarshiish, Phuulii fi
gara Luud warra xiyyaan lolan, gara Tuubaalii fi Yaawaan akkasumas gara
biyyoota bishaan gidduu fagoo jiran kanneen waa'ee koo hin dhaga'inii
yookaan ulfina koo hin arginiitti nan erga. Isaanis saboota gidduutti
ulfina koo ni labsu. 20 Isaanis saboota hunda keessaa obboloota keessan
hunda akkuma aarsaa WAAQAYYOOF dhi'eeffamu tokkootti fardeeniin,
gaariiwwaniin, harrootaan, gaangolii fi gaalawwaniin gara tulluu koo
qulqulluutti, gara Yerusaalem ni fidu" jedha WAAQAYYO. "Isaanis akkuma
Israa'eloonni mi'a akka seeraatti qulqulluu ta'een aarsaa midhaan isaanii
gara mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI fidan sanatti jara fidu. 21 Anis
isaan keessaa namoota tokko tokko akka isaan lubootaa fi Lewwota ta'aniif
nan filadha" jedha WAAQAYYO.
22 "Akkuma samiin haaraanii fi lafti haaraan ani uumu itti fufanii fuula
koo dura jiraatan sana maqaa fi sanyiin keessan itti fufanii jiraatu" jedha
WAAQAYYO. 23 "Ayyaana Baatii tokkoo hamma Ayyaana Baatii kaaniitti,
Sanbata tokkoo hamma Sanbata kaaniittis sanyiin namaa hundi dhufee
fuula koo duratti ni sagada" jedha WAAQAYYO. 24 "Isaanis gad ba'anii reeffa
warra natti fincilanii ni ilaalu; raammoon isaanii hin du'u; ibiddi isaaniis
hin dhaamu; isaanis sanyii namaa hundaaf jibbisiisoo ta'u."

Raajii
Ermiyaas

1 Kun dubbii Ermiyaas ilma Hilqiyaa kan luboota biyya Beniyaam
keessa magaalaa Anaatoot jiraatan keessaa tokko ta'e sanaa ti. 2 Dubbiin
WAAQAYYOO bara Yosiyaas ilma Aamoon mooticha Yihuudaa keessa wag-
gaa kudha sadaffaatti gara Ermiyaas dhufe; 3 akkasumas bara Yehooy-
aaqiim ilma Yosiyaas mooticha Yihuudaatii jalqabee hamma dhuma bara
Zedeqiyaa ilma Yosiyaas mooticha Yihuudaa waggaa kudha tokkoffaatti
waggaa sana keessaas hamma ji'a shanaffaatti, yeroo sabni Yerusaalem
booji'ametti dubbiin kun gara isaa dhufaa ture.

Waamamuu Ermiyaas

4 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe:

5 "Ani utuu gadameessa keessatti si hin uumin dura si beeke;
utuu ati hin dhalatin dura addaan si baafadhe;
akka ati sabootaaf raajii taatuufis si muude."

6 Anis, "Wayyoo, yaa WAAQAYYO Gooftaa ani akkamitti akkan dubbadhu
hin beeku; ani mucaa xinnoo dha" nan jedhe.

7 WAAQAYYO garuu akkana naan jedhe; "Ati, 'Ani mucaa xinnoo dha' hin
jedhin. Ati gara nama ani itti si ergu hundaa dhaqxee waan ani si ajaju
hunda dubbachuu qabda. 8 Ati jara hin sodaatin; ani si baasuuf si wajjinan
jiraatii" jedha WAAQAYYO.

9 Ergasiis WAAQAYYO harka isaa hiixatee afaan koo tuqee akkana naan
jedhe; "Kunoo, ani dubbii koo afaan kee keessa kaa'eera. 10 Ilaa, ani
akka ati buqqiftuu fi diigduuf, akka barbadeessituu fi garagalchituuf,
akka ijaartuu fi dhaabduuf har'a sabootaa fi mootummoota irratti si
muudeera."

11 Dubbiin WAAQAYYOO gara koo dhufee, "Ermiyaas, ati maal argaa
jirta?" naan jedhe.

Anis deebisee, "Damee muka lawuzii arguuttin jira" jedhe.

12 WAAQAYYO immoo, "Ati sirriitti argite; ani akka dubbiin koo fiixaan
ba'uuf kutadhee ka'eeraatii" naan jedhe.

13 Dubbiin WAAQAYYOO amma illee gara koo dhufee, "Ati maal argaa
jirta?" naan jedhe.

Anis deebisee, "Xuwwee danfaa jiru kan kaaba irraa as garagalee jiru
tokko nan arga" jedhe.

14 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Gara kaabaatii balaan warra biyyattii
keessa jiraatan hundatti ni bu'a. 15 Kunoo saboota mootummoota kaabaa
hunda walitti nan waama" jedha WAAQAYYO.

"Mootonni isaanii dhufanii karrawwan Yerusaalem dura
teessoowwan isaanii ni dhaabbatu;
isaan dallaawwan naannoo ishee
hundaa fi magaalaawwan Yihuudaa hunda marsu.

16 Sababii isaan na dhiisanii
waaqota biraaf ixaana aarsuudhaan
waan harki isaanii hojjete waaqeffachuudhaan hammina hojjetaniif
ani saba kootti murtii nan labsa.

17 “Ati garuu mudhii kee hidhadhuu ka’iitii waan ani si ajaju hunda
isaanitti himi. Ati jara hin sodaatin; ati isaan sodaannaan ani fuula isaanii
duratti sodaa sittin buusaa. 18 Akka ati guutuu biyyattiitiin jechuunis
moototа Yihuudaatiin, qondaaltota isheetiin, lubootaa fi uummata biyy-
attiitiin mormituuf ani har’a magaalaa dallaa jabaan marfamte, utubaa
sibiilaatii fi dallaa naasii si taasiseera. 19 Isaan si lolu; garuu si hin mo’atan;
ani si baasuuf si wajjin jiraatii” jedha WAAQAYYO.

2

Israa’el Waaqa Gante

1 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 2 “Dhaqiitii gurra
Yerusaalemiitti akkana jedhii labsi:

“Waaqayyo akkana jedha:
“ ‘Ani amanamummaa kee kan yeroo dargaggummaa,
akka ati akkuma misirrittiitti na jaallattee
lafa gammoojjii keessa,
lafa midhaan itti hin facaafamin keessa na duukaa buute
nan yaadadha.
3 Israa’el kan WAAQAYYOOF qulqulloofte sun,
mataa midhaan isaa turte;
warri ishee nyaatan hundis
akka nama yakka hojjeteetti ilaalamu ture;
badiisnis isaanitti dhufe’ ” jedha WAAQAYYO.

4 Yaa mana Yaaqoob,
isin maatiiwwan mana Israa’el hundinuus
dubbii WAAQAYYOO dhaga’aa.
5 WAAQAYYO akkana jedha:
“Abbootiin keessan kan akkas narraa fagaatan
balleessaa maalii narratti arganiitii?
Isaan waaqota tolfamoo faayidaa hin qabne faana bu’anii
isaanumtuu warra faayidaa hin qabne ta’an.
6 Isaanis, ‘WAAQAYYO inni Gibxii nu baasee,
gammoojjii homtuu keessa hin jirre keessaan,
lafa gammoojjii fi dhooqaa keessaan
lafa hongee fi dukkanaa,
biyya namni tokko iyyuu keessa hin dabarree fi
keessa hin jiraanne keessaan dabarsee
nu fide sun eessa jira?’ jedhanii hin gaafanne.
7 Ani akka isin ija ishee nyaattanii midhaan isheetti gammaddaniif
gara lafa gabbataatti isin fideera.
Isin garuu dhuftanii biyya koo xureessitan;
handhuuraa koos akka jibbamu gootan.
8 Luboonnis, ‘WAAQAYYO eessa jira?’
jedhanii hin gaafanne.
Warri seera wajjin oolanis na hin beekne;
bulchitoonni natti fincilan;
raajonnis waaqota faayidaa hin qabne duukaa bu’anii
maqaa Ba’aaliin raajii dubbatan.

9 “Kanaafuu ani amma iyyuu isin wajjin falmii qaba”
jedha WAAQAYYO.
“Ijoollee ijoollee keessanii wajjinis falmii nan qabaadha.
10 Mee gara qarqara Kitiimitti ce’aatii ilaalaa;
gara Qeedaarittis nama ergaatii qalbiidhaan qoradhaa;
yoo duraan wanni akkasii ta’ee jiraates ilaalaa.
11 Yoo isaan waaqota ta’uu baatan iyyuu
sabni tokko takkumaa waaqota isaa geeddaree beekaa?
Uummanni koo garuu
ulfina isaa waaqota tolfamoo
faayidaa hin qabneen geeddareera.
12 Yaa samiiwwan, waan kana dinqifadhaa;
naasuu guddaadhaanis holladhaa”
jedha WAAQAYYO.
13 “Uummanni koo cubbuu lama hojjete:
Isaan ana burqaa bishaan jireenyaa dhiisanii
boolla bishaanii ofii isaanii,
boolla bishaanii baqaqaa
bishaan qabachuu hin dandeenye qotataniiru.
14 Israa’el garbaa? Inni garbicha manatti dhalatee?
Yoos inni maaliif booji’ame ree?
15 Leenconni aadaniiru;
isattis gururi’aniiru.
Isaan biyya isaa onsaniiru;
magaalaawwan isaas gubamanii duwwaa hafaniiru.
16 Akkasumas namoonni Memfiisii fi
Tahiphaanhees mataa kee buruqsaniiru.
17 Ati yeroo inni karaa irra si qajeelchetti,
WAAQAYYOON Waaqa kee dhiisuudhaan
waan kana ofitti fiddeerta mitii?
18 Egaa ati maaliif Shihoorii bishaan dhuguuf jettee
biyya Gibxi dhaqxa?
Maaliifis bishaan laga Efraaxiis
dhuguuf jettee Asoor dhaqxa?
19 Hamminni kee si adaba;
duubatti deebi’uun kees si ifata.
Ati WAAQAYYOON Waaqa kee dhiiftee
na sodaachuu diduun kee
hammam hamaa fi hadhaa’aa akka sitti ta’e ilaalii hubadhu”
jedha Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u.

20 “Ani bara dheeraan dura waanjoo kee sirraa cabseera;
hidhaa kees sirraa kukkuteera.
Ati garuu, ‘Ani si hin tajaajilu’ jette!
Ati garuu akkuma sagaagaltuu tokkootti
tulluuwwan dhedheeroo hunda irraa fi
mukkeen lalisoo hunda jala ciifte.
21 Ani garuu muka wayinii filatamaa,
kan sanyiin isaa guutumaan guutuutti qulqulluu ta’e godhee
si dhaabbadheen ture.
Yoos ati akkamitti wayinii diidaa
taatee natti geeddaramte ree?

22 Ati yoo daaraadhaan dhiqattee
saamunaa hedduutti fayyadamte iyyuu,
xuriin yakka keetii amma illee fuula koo dura jira”
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
23 “Ati akkamitti, ‘Ani hin xuroofne;
Ba’aal duukaas hin buune’ jechuu dandeessa?
Waan sulula keessatti ta’aa turte yaadadhu;
waan hojjechaa turtes qalbeeffadhu.
Ati gaala dhalaa asii fi
achi fiigduu dha;
24 harree diidaa kan gammoojjii barattee
fedhii kormaatiin qilleensa suufattu tokko,
maaltu fedhii ishee irraa ishee deebisuu danda’a?
Kormi ishee barbaadu kam iyyuu ishee argachuuf hin rakkatu;
inni yeroo gaanaatti ishee argata.
25 Miilla kee kophee malee deemuu irraa,
laagaa kee immoo dheebuu irraa eeggadhu.
Ati garuu, ‘Kun waan abdii hin qabnee dha!
Ani waaqota ormaa nan jaalladha;
isaan faanas nan bu’a’ jette.

26 “Akkuma hattuun yeroo qabamtu salphifamtu sana
manni Israa’el ni salphifama;
isaan, mootonni isaaniitii fi qondaaltonni isaanii,
luboonni isaaniitii fi raajonni isaanii ni salphifamu.
27 Isaan mukaan, ‘Ati abbaa koo ti,’
dhagaadhaan immoo, ‘Situ na dhale’ jedhu.
Isaan dugda isaanii malee
fuula isaanii natti hin deebifanneetii;
ta’us isaan yeroo rakkatanitti,
‘Kottuu nu baasi!’ jedhu.
28 Waaqonni ati ofiif tolfatte sun eessa jiru?
Isaan yoo si baasuu danda’an
mee yeroo ati rakkina keessa jirtutti haa dhufan!
Yaa Yihuudaa, ati akkuma magaalaa hedduu qabdu sana
waaqota hedduu qabdaatii.

29 “Isin maaliif na himattu?
Isin hundinuu natti finciltaniirtu”
jedha WAAQAYYO.
30 “Ani akkasumaanan ijoollee keessan adabe;
isaan sirreeffama fudhachuu didan.
Goraadeen keessan akkuma
leenca beela’e tokkootti raajota keessan fixxe.
31 “Isin dhaloonni ammaa dubbii WAAQAYYOO qalbeeffadhaa:
“Ani Israa’eliif gammoojjii
yookaan biyya dukkana hamaan turee?
Sabni koo maaliif, ‘Nu asii fi achi jooruu ni dandeenya;
si’achi gara kee hin dhufnu’ jedha?
32 Durbi tokko faaya ishee,
misirrittiin tokko immoo mi’a ittiin heerumtu ni irraanfattii?

Sabni koo garuu,
guyyaa hamma hin qabne na irraanfateera.
33 Ati jaalala adamsuutti akkam ogeettii dha!
Dubartoota akka malee hamoo ta'an iyyuu amala kee barsiifteerta.
34 Ati utuu isaan cabsanii seenanuu isaan qabuu baattu iyyuu,
dhiigni hiyyeeyyii balleessaa hin qabnee
wayyaa kee irratti ni argama.
Utuma wanni kun hundi ta'ee jiruu
35 ati, 'Ani balleessaa hin qabu;
inni natti hin dheekkamu' jetta.
Ani garuu sababii ati, 'Ani cubbuu
hin hojjenne' jettuuf, sitti nan mura.
36 Ati maaliif karaa kee geeddaruudhaan,
asii fi achi deemuu baay'ifta?
Akkuma Asoor si qaanessite sana
Gibxis si qaanessiti.
37 Ati mataa kee qabattee,
iddoo sanaa baata;
WAAQAYYO warra ati itti irkatte tuffateeraatii;
ati isaaniin hin milkooftu.

3

1 "Namni tokko yoo niitii isaa hiikee
isheenis isa dhiiftee nama biraatti heerumte,
inni lammata isheetti deebi'aa?
Biyyattiinis guutumaan guutuutti hin xurooftuu?
Ati garuu akka sagaagaltuutti
sanyoowwan hedduu wajjin jiraatteerta;
ta'us amma gara kootti deebi'i?"
jedha WAAQAYYO.
2 "Mee ol mil'adhuutii gaara duwwaa ilaali.
Iddoon ati itti hin sagaagalin tokko iyyuu jiraa?
Ati akkuma godaantuu gammoojjii keessaa tokkootti
warra si jaallatan eeggachuuf qarqara karaa teesse;
sagaagaltummaa fi hammina keetiin
biyyattii xureessiteerta.
3 Kanaafuu tiifuun ni ittifame;
birraa keessa illee bokkaan hin roobne.
Ati garuu nyaara sagaagaltuu qabda;
qaana'uus ni didde.
4 Ati amma iyyuu akkana jettee na hin waamnee?
'Abbaa koo, ijoollummaa kootii jalqabdee michuu koo,
5 ati yeroo hunda ni aartaa?
Dheekkamsi kee baruma baraan itti fufaa?'
Ati akkasitti dubbatta;
garuu waan hamaa dandeessu hunda ni hojjetta."

Israa'el Amanamummaa Dhabde

6 WAAQAYYO bara Yosiyaas Mootichaa keessa akkana naan jedhe; "Ati
waan Israa'el isheen amanamummaa hin qabne sun hojjette argitee?
Isheen dhaqxee tulluu ol dheeraa hunda irrattii fi muka lalisaa hunda

jalatti sagaagalte. [7] Ani waan isheen erga wantoota kanneen hunda
hojjettee booddee gara kootti deebitu se'een ture; isheen garuu hin
deebine. Obboleettiin ishee Yihuudaan hin amanamne sunis waan kana
argite. [8] Ani sababii ejjummaa ishee hundaatiif waraqaa ragaa hiikkaa
kenneefiin Israa'el amanamummaa hin qabne sana of irraa ari'e; ta'u
illee ani akka obboleettiin ishee Yihuudaan amanamummaa hin qabne
sun hin sodaanne nan arge; isheenis dhaqxe ejjite. [9] Israa'el sababii
sagaagalummaa ofii akka waan salphaa tokkootti ilaalteef dhagaa fi muka
wajjin ejjuudhaan biyya xureessite. [10] Isheen waan kana hunda hojjettu
iyyuu obboleettiin ishee Yihuudaan hin amanamne sun fakkeessuuf malee
garaa guutuudhaan gara kootti hin deebine" jedha WAAQAYYO.

[11] WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Yihuudaa hin amanamne irra Israa'el
amantii hin qabnetu qajeeltuu dha. [12] Dhaqiitii ergaa kana kaabatti labsi:
" 'Yaa Israa'el amantii dhabeettii, deebi'i' jedha WAAQAYYO;
'Ani si'achi ija aariitiin si hin ilaalu;
ani araara qabeessaatii' jedha WAAQAYYO.
'Ani bara baraan hin dheekkamu.
[13] Ati akka WAAQAYYO Waaqa keetti fincilte,
akka mukkeen lalisoo hunda jalatti
jaalala kee waaqota ormaatiif kennitee naa ajajamuu didde,
balleessaa kee sana qofa himadhu' "
jedha WAAQAYYO.

[14] "Yaa saba amantii hin qabne, deebi'aa" jedha WAAQAYYO; "ani dhirsa
keessaniitii. Ani magaalaa tokko irraa nama tokko, balbala tokko irraa
nama lama filadhee Xiyoonitti isin nan fida. [15] Ergasii ani tiksoota
akka garaa kootii ta'an, kanneen beekumsaa fi hubannaadhaan isin
qajeelchan isinii nan kenna. [16] Bara sana keessa, yeroo baay'inni keessan
biyyattii keessatti akka malee guddatutti," jedha WAAQAYYO, "Namoonni
si'achi, 'Taabota kakuu WAAQAYYOO' hin jedhan." Wanni kun gonkumaa
sammuu isaanii keessa hin seenu, yookaan hin yaadatamu; kan isa
barbaadu hin jiru, yookaan kan biraa hin tolfamu. [17] Isaan yeroo sanatti
Yerusaalemiin Teessoo WAAQAYYOO jedhanii waamu; saboonni hundinuus
maqaa WAAQAYYOO ulfeessuuf Yerusaalemitti walitti ni qabamu. Isaan
si'achi mata jabina hammina garaa isaanii duukaa hin bu'an. [18] Bara
sana keessa manni Yihuudaa mana Israa'elitti ni makama; isaanis
tokkummaadhaan biyya kaabaatii gara biyya ani akka dhaalaatti abbootii
keessaniif kenne sanaa ni dhufu.

[19] "Ani mataan koo akkana nan jedhe;
" 'Ani silaa hamman akkuma ilmaan kootti
si fudhadhee biyya namatti toltu,
dhaala akka malee miidhagu kan saba kamii iyyuu
siif nan kenna ture.'
Ani waan ati, 'Abbaa ko' jettee na waamtuuf,
waan ati na duukaa bu'uu hin dhiifne se'ee ture.
[20] Yaa mana Israa'el,
ati garuu akkuma niitii dhirsa isheetiif hin amanamne tokkoo,
anaaf hin amanamne turte"
jedha WAAQAYYO.

[21] Isaan karaa isaanii jal'isanii
WAAQAYYO Waaqa isaanii waan irraanfataniif
gaara duwwaa irratti iyyi,

boo'ichii fi waammannaan saba Israa'el ni dhaga'ama.

22 "Yaa saba amantii hin qabne deebi'aa;
ani duubatti deebi'uu keessan nan fayyisaatii."

"Kunoo, nu gara kee ni dhufna;
Ati WAAQAYYO Waaqa keenyaatii.
23 Dhugumaan wacni gaarranii fi
tulluuwwan irraa gowwoomsaa dha;
dhugumaan fayyinni Israa'el
harka WAAQAYYO Waaqa keenyaa jira.
24 Ijoollummaa keenyaa jalqabnee waaqonni nama qaanessan,
bu'aa dadhabbii abbootii keenyaa
jechuunis bushaayee fi loon isaanii,
ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii fixaniiru.
25 Nu qaanii keenyaan haa ciifnuu;
salphinni keenyas nu haa haguugu.
Nus abbootiin keenyas WAAQAYYO Waaqa keenyatti
cubbuu hojjenneerra;
nu ijoollummaa keenyaa jalqabnee
hamma ammaatti
WAAQAYYO Waaqa keenyaaf hin ajajamne."

4

1 "Yaa Israa'el, ati yoo deebite,
gara kootti deebi'i" jedha WAAQAYYO.
"Yoo ati waaqota kee jibbisiisoo sana
fuula koo duraa balleessitee
si'achi karaa irraa jal'achuu baatte,
2 yoo ati, 'Dhugaa WAAQAYYO jiraataa' jettee
dhugaadhaan, murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan kakatte,
saboonni isaan ni eebbifamu;
isumaanis ni kabajamu."

3 WAAQAYYO namoota Yihuudaatii fi namoota Yerusaalemiin akkana
jedha:
"Bajjii keessan qotadhaa;
qoraattii keessas hin facaasinaa.
4 Yaa namoota Yihuudaatii fi uummata Yerusaalem
WAAQAYYOOF dhagna of qabaa;
qola qalbii keessaniis dhagna qabadhaa;
yoo kanaa achii sababii hammina isin hojjetaniitiif
dheekkamsi koo ka'ee akka ibiddaa ni boba'a;
namni isa dhaamsus hin jiru.

Balaa Kaaba irraa Dhufu

5 "Yihuudaa keessatti beeksisaa;
Yerusaalem keessattis akkana jedhaa labsaa:
'Biyyattii guutuu keessatti malakata afuufaa!
Sagalee ol fudhadhaatii akkana jedhaa:
walitti qabamaa!
Kottaa gara magaalaawwan dallaa jabaa qabaniitti baqannaa!'

6 Xiyoon dhaquuf faajjii ol qabaa?
Dafaa baqadhaa malee duubatti hin harkifatinaa!
Ani karaa kaabaatiin balaa,
badiisa suukaneessaas nan fidaatii."

7 Leenci bosona isaatii ba'eera;
barbadeessaan sabootaa karaa qabateera.
Inni biyya kee onsuuf jedhee
iddoo isaatii ka'eera.
Magaalaawwan kee onanii
jiraattota malee ni hafu.
8 Kanaafuu isin uffata gaddaa uffadhaatii
boo'aa wawwaadhaa;
dheekkamsi WAAQAYYOO sodaachisaan sun
nurraa hin deebineetii.

9 WAAQAYYO akkana jedha:
"Guyyaa sana mootiinii fi qondaaltonni onnee dhabu;
luboonni akka malee na'u;
raajonnis ni raafamu."
10 Anis akkana nan jedhe; "Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati utuu goraadeen
kokkee keenya irra jiruu, 'Isin nagaa qabaattu' jechuudhaan saba kanaa
fi Yerusaalemin guutumaan guutuutti gowwoomsiteerta?"
11 Yeroo sanatti saba kanaa fi Yerusaalemitti akkana jedhamee ni
himama; "Bubbeen waa gubu tokko iddoowwan ol ka'oo qullaa kanneen
gammoojjii keessaa irraa gara saba kootiitti ni bubbisa; garuu afarsuuf
yookaan qulqulleessuuf miti; 12 bubbeen waan sanaaf akka malee cimaa
ta'e tokko na biraa ni dhufa. Anis murtii koo isaanitti nan labsa."
13 Kunoo, inni akka duumessaatti,
gaariin isaas akka bubbeetti ni dhufa;
fardeen isaa risaa caalaa saffisu.
Wayyoo nu baduu keenya!
14 Yaa Yerusaalem, ati akka fayyituuf
qalbii kee keessaa hammina dhiqadhu.
Hamma yoomiitti yaadni hamaan si keessa jiraata?
15 Sagaleen tokko Daan irraa lallaba;
tulluuwwan Efreem irraas badiisa labsa.
16 "Waan kana sabootatti himaa;
Yerusaalemittis akkana jedhaa lallabaa:
'Loltoonni marsanii biyya qabatan tokko
lafa fagoodhaa ni dhufu;
isaanis magaalaawwan Yihuudaatti ni iyyu.
17 Sababii isheen natti fincilteef,
isaan akkuma nama lafa qotiisaa eegu tokkootti
ishee ni marsu,' "
jedha WAAQAYYO.
18 "Amalli keetii fi hojiin kee
waan kana sitti fidaniiru.
Adabbiin kee kanaa dha.
Innis hammam hadhaa'a!
Onnees hammam waraana!"

19 Mar’umaan ko, mar’umaan ko!
Ani dhukkubbiidhaan nan wixxirfadha.
Onneen koo na keessaa waca;
onneen koo na keessatti dha’ata;
ani cal’isuu hin danda’u.
Ani sagalee malakataa dhaga’eeraatii;
waca waraanaas dhaga’eera.
20 Badiisni badiisa irraan dhufa;
biyyattiin guutumaan guutuutti ni onti.
Dunkaanni koo akkuma tasaa,
golgaan koos yeroo gabaabaa keessatti bade.
21 Ani hamma yoomiittin mallattoo waraanaa ilaala?
Hamma yoomiittis sagalee malakataa dhaga’a?

22 “Uummanni koo gowwaa dha;
anas hin beekan.
Isaan ijoollee qalbii hin qabnee dha;
hubannaas hin qaban.
Isaan waan hamaa hojjechuutti ogeeyyii dha;
waan gaarii hojjechuu garuu hin beekan.”

23 Ani lafa nan ilaale;
isheenis bifa hin qabdu; duwwaas turte;
samiiwwanis nan ilaale;
ifni isaanii dhaamee ture.
24 Ani tulluuwwan nan ilaale;
isaan socho’aa turan;
gaarran hundinuus raafamaa turan.
25 Ani nan ilaale; namni tokko iyyuu hin turre;
simbirroonni samii hundis barrisanii badanii turan.
26 Ani nan ilaale; kunoo biyyi midhaan baaftu ontee turte;
magaalaawwan ishee hundis,
fuula WAAQAYYOO duratti
dheekkamsa isaa sodaachisaa sanaan diigaman.
27 WAAQAYYO akkana jedha:
“Yoo ani guutumaan guutuutti ishee balleessuu baadhe iyyuu
biyyattiin guutumaan guutuutti ni barbadoofti.
28 Kanaafuu lafti ni boossi;
samiiwwan oliis ni dukkanaa’u;
ani dubbadheeraatii hin gaabbu;
murteesseera; dugda duubas hin deebi’u.”

29 Sababii iyya abbootii fardeeniitii fi futtaaftota xiyyaatiin,
tokkoon tokkoon magaalaa ni baqata.
Garri tokko bosona gobbuu seena;
kaan immoo kattaatti ol ba’a;
magaalaawwan hundi duwwaa hafaniiru;
namni tokko iyyuu isaan keessa hin jiraatu.

30 Yaa ontuu nana, ati maal gochaa jirta?
Ati maaliif wayyaa bildiimaa uffattee
faaya warqee kaa’atte?
Maaliif ija kee kuulatte?

Ati akkasumaan of miidhagsita.
Warri jaallatan si tuffatu;
lubbuu kees balleessuu barbaadu.

31 Ani iyya akka iyya dubartii ciniinsifattu tokkoo,
miixuu akka miixuu dubartii mucaa
hangafa deessuu tokko nan dhaga’e;
ani iyya Intala Xiyoon kan yeroo hafuurri ishee citutti argantee
harka ishee facaasuudhaan,
“Wayyoo! Ani bade;
lubbuun koo harka warra nama ajjeesuutti
dabarfamtee kennamteerti” jettuu nan dhaga’e.

5

Namni Tolaan Tokko Iyyuu Hin jiru

1 “Daandiiwwan Yerusaalem irra olii gadi deddeebi’aa;
asii fi achi ilaalaatii qalbeeffadhaa;
oobdiiwwan ishee sakatta’aa.
Isin yoo nama waan qajeelaa hojjetu,
kan dhugaa barbaadu tokko illee argattan
ani magaalaa kanaaf dhiifama nan godha.
2 Isaan utuma ‘Dhugaa WAAQAYYO jiraataa’ jedhanuu
amma iyyuu sobaan kakatu.”

3 Yaa WAAQAYYO, iji kee dhugaa hin barbaaduu?
Ati isaan dhoofte; garuu isaan hin dhukkubne;
ati isaan caccabsite; isaan garuu sirreeffamuu didan.
Isaan dhagaa caalaa mataa jabaatanii
qalbii jijjiirrachuu didan.
4 Anis akkana jedheen yaade;
“Jarri kunneen hiyyeeyyii dha; isaan gowwoota;
isaan karaa WAAQAYYOO,
seera Waaqa isaanii hin beekaniitii.
5 Kanaafuu ani hangafoota bira dhaqee isaanitti nan dubbadha;
dhugumaan isaan karaa WAAQAYYOO,
seera Waaqa isaanis ni beeku.”
Isaanis akkasuma waanjoo of irraa caccabsanii
hidhaas of irraa kukkutaniiru.
6 Kanaafuu leenci bosonaa ba’ee isaan nyaata;
yeeyyiin gammoojjiis dhufee isaan balleessa;
qeerransi warra gad ba’an cicciirachuuf
magaalaawwan isaanii biratti riphee eeggata;
fincilli isaanii akka malee guddate;
duubatti deebi’uun isaaniis baay’ateeraatii.

7 “Ani akkamiinan dhiifama isiniif gochuu danda’a?
Ijoolleen kee na dhiisanii
waaqota waaqota hin ta’iniin kakataniiru.
Ani waan isaaniif barbaachisu hunda kenneefiin ture;
isaan garuu ni ejjan;
gara manneen sagaagaltuuwwaniitis gugatan.

8 Isaan korommii fardeenii kanneen akka gaariitti sooramanii dha;
tokkoon tokkoon isaanii niitii namaatti himimsu.
9 Ani waan kanaaf isaan hin adabuu ree?”
jedha WAAQAYYO.
“Ani mataan koo saba akka saba kanaa
haaloo hin ba’uu?

10 “Dallaa dhagaa isheetti ol ba’aatii balleessaa;
garuu guutumaan guutuutti miti.
Dameewwan ishee irraa ciraa;
sabni kun saba WAAQAYYOO miti.
11 Manni Israa’elii fi manni Yihuudaa,
guutumaan guutuutti anaaf hin amanamne”
jedha WAAQAYYO.

12 Isaan waa’ee WAAQAYYOO soba dubbatan;
akkanas jedhan; “Inni homaa hin godhu!
Miidhaan tokko iyyuu nutti hin dhufu;
goraadee yookaan beela hin arginu.
13 Raajonni bubbee malee homaa miti;
dubbiin isaan keessa hin jiru;
wanni isaan dubbatan isaanumatti haa deebi’u.”
14 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Sabni kun waan dubbii kana dubbateef,
ani dubbii koo afaan kee keessatti ibidda,
saba kana immoo qoraan ibiddi gubu nan godha.
15 Yaa mana Israa’el,” jedha WAAQAYYO;
“Ani saba duriitii fi jabaa,
saba ati afaan isaa hin beekne,
kan ati dubbii isaa illee hin hubanne tokko
biyya fagoodhaa sitti nan fida.
16 Man’een xiyya isaanii akkuma awwaala banamaa ti;
hundi isaaniis loltoota jajjaboo dha.
17 Isaan midhaan keetii fi buddeena kee ni nyaatu;
ilmaan keetii fi intallan kee ni ajjeesu;
bushaayee fi loon kee ni nyaatu;
wayinii keetii fi mukkeen harbuu keetii ni nyaatu.
Magaalaawwan dallaa jabaa qaban
kanneen ati amanatte sana goraadeedhaan barbadeessu.
18 “Ta’us ani bara sana keessa iyyuu guutumaan guutuutti isin hin
balleessu” jedha WAAQAYYO. 19 “Yommuu namoonni, ‘WAAQAYYO Waaqni
keenya maaliif waan kana hunda nutti fide?’ jedhanii gaafatanitti, ati, ‘Isin
akkuma na dhiiftanii biyya keessan keessatti waaqota ormaa tajaajiltan
sana, ammas biyya kan mataa keessanii hin ta’in keessatti ormoota ni
tajaajiltu’ jettee isaanitti himta.
20 “Waan kana mana Yaaqoobitti himaa;
Yihuudaa keessattis labsaa:
21 Isin uummanni gowwaan hubannaa hin qabne,
warri utuu ija qabdanuu hin argine
kanneen utuu gurra qabdanuu
hin dhageenye waan kana dhaga’a.
22 Isin na hin sodaattanii?”

jedha WAAQAYYO.
"Fuula koo duratti hin hollattanii?
Ani galaanaaf cirracha daarii dallaa bara baraa kan inni
qaxxaamuruu hin dandeenye godhee tolcheera.
Dha'aan galaanaa yoo itti bu'e iyyuu isa diiguu hin danda'u;
galaanichi yoo huurse iyyuu, isa cabsee darbuu hin danda'u.
23 Sabni kun garuu mata jabeessaa fi fincilaa dha;
innis karaa irraa jal'atee badeera.
24 Isaan garaa isaaniitti akkana hin jedhan;
'Kottaa WAAQAYYO Waaqa keenya isa bokkaa arfaasaatii fi
bokkaa birraa waqtiidhaan kennu,
isa torbanoota itti midhaan walitti qabannu
yeroo isaaniitti nuu kennu sana haa sodaannu.'
25 Balleessaan keessan waan kana isin irraa deebiseera;
cubbuun keessan waan gaarii isin dhabsiiseera.

26 "Saba koo gidduu namoota hamoo
akka warra nama qabuuf kiyyoo kaa'aniitti,
akkuma nama kiyyoon simbirroo qabuutti
riphanii eeggatantu jira.
27 Akkuma man'een simbiraan guutamu,
manneen isaanii sobaan guutamu;
isaanis sooreyyii fi jajjaboo ta'anii,
28 gabbatanii bareedaniiru;
hamminni isaanii dhuma hin qabu;
isaan murtii qajeelaa hin barbaadan.
Isaan dhimma ijoollee abbaa hin qabneetiif hin falman;
mirga hiyyeeyyiitiifis hin dhaabatan.
29 Ani waan kanaaf isaan hin adabuu?"
jedha WAAQAYYO.
"Ani saba akkasii
haaloo hin baafadhuu?

30 "Wanni suukaneessaan nama rifachiisu tokko
biyyattii keessatti ta'eera:
31 Raajonni raajii sobaa dubbatu;
luboonni humnuma isaaniitiin biyya bulchu;
sabni koos waan akkasii jaallata;
isin garuu dhuma irratti maal gochuuf jirtu?

6

Yerusaalem Marfamte

1 "Yaa saba Beniyaam baqadhaa ba'aa!
Yerusaalem keessaa baqadhaa!
Teqoo'aa keessatti malakata afuufaa!
Beet Hakerem irratti mallattoo ol qabaa!
Karaa kaabaatiin balaan,
badiisni suukaneessaan ni dhufaatii.
2 Ani Intala Xiyoon ishee bareedduu fi
qananiituu sana nan galaafadha.
3 Tiksoonni bushaayee isaanii fudhatanii isheetti dhufu;

dunkaana isaaniis isheetti naannessanii dhaabatu.
Tokkoon tokkoon isaaniis iddoo isaaniitti bobbaafatu.”

4 “Isheetti waraana kaasuuf qophaa’aa!
Ka’aa, guyyaa saafaadhaan ishee waraanaa!
Wayyoo, aduun dhi’aa jirti;
gaaddisni galgalaas dheerateera.
5 Kanaafuu ka’aa, halkaniin ishee dhoofnee
da’annoowwan ishee barbadeessinaa!”
6 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha;
“Mukkeen ishee ciraa;
naannoo Yerusaalemitti tuulaa biyyoo tolchaa;
magaalaan kun adabamuu qabdi;
isheen cunqursaadhaan guutamteertii.
7 Akkuma boolli bishaanii bishaan yaasu sana,
isheenis hammina ishee gad yaafti;
jeequmsii fi badiisni ishee keessatti ni dhaga’ama.
Dhukkubnii fi madaan ishee yeroo hunda fuula koo dura jiran.
8 Yaa Yerusaalem gorsa koo dhaga’i;
yoo kanaa achii ani sirraa garagalee,
akka namni tokko iyyuu keessa jiraachuu
hin dandeenyeef, biyya kee nan onsa.”
9 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Akkuma wayiniin sirriitti funaanamu sana,
isaanis hambaa Israa’el haa funaanan;
akkuma nama ija wayinii ciru tokkootti;
ammas harka kee gara dameewwaniitti hiixadhu.”

10 Ani eenyuttin dubbadhee akeekkachiisuu danda’a?
Eenyutu na dhaggeeffata?
Kunoo, gurri isaanii dhagna hin qabanne;
dhaga’uus hin danda’an.
Dubbiin WAAQAYYOO isaanitti hin tolu;
ittis hin gammadan.
11 Ani garuu dheekkamsa WAAQAYYOOTIIN guutameera;
obsuus hin danda’u.

“Ijoollee daandii irra jiran irratti,
dargaggoota walitti qabaman irratti,
dhirsaa fi niitii irratti,
warra dulloomanittis dheekkamsa nan dhangalaasa.
12 Yeroo ani harka koo
warra biyyattii keessa jiraatanitti ol fudhadhutti
manneen isaanii, lafa qotiisaa isaaniitii fi
niitota isaanii wajjin namoota kaaniif kennamu”
jedha WAAQAYYO.
13 “Xinnaadhaa hamma guddaatti
hundi isaanii iyyuu bu’aa argachuuf gaggabu;
raajonnii fi luboonnis akkasuma
hundi isaanii nama gowwoomsu.
14 Isaan madaa saba kootii
akkuma waan xinnaa tokkootti ilaalanii wal’aanu.

Utuu nagaan hin jiraatinis
‘Nagaa, nagaa’ jedhu.
15 Isaan amala isaanii jibbisiisaa sanatti ni qaana’uu?
Lakkii, isaan qaanii tokko iyyuu hin qaban;
qaana’uun maal akka ta’e iyyuu hin beekan.
Kanaafuu isaan warra kufan wajjin ni kufu;
yeroo ani isaan adabutti gad gatamu”
jedha WAAQAYYO.
16 WAAQAYYO akkana jedha:
“Karaa qaxxaamuraa irra dhaabadhaatii ilaalaa;
daandii durii iyyaafadhaa;
karaan gaariin garam akka jiru gaafadhaatii irra deemaa;
lubbuu keessaniif boqonnaa ni argattuutii.
Isin garuu, ‘Nu isa irra hin deemnu’ jettan.
17 Ani eegdota isinitti ramadeen
‘Sagalee malakataa dhaggeeffadhaa!’ jedhe,
isin garuu, ‘Hin dhaggeeffannu’ jettan.
18 Kanaafuu yaa saboota dhaga’aa;
yaa waldaa,
waan isaanitti dhufuuf jiru hubadhaa.
19 Yaa lafaa dhaga’i:
Ani waan isaan dubbii koo dhaga’uu didanii
seera koos tuffataniif,
saba kanatti badiisa nan fida;
kunis ija daba isaanii ti.
20 Ixaanni biyya Shebaatii dhufu,
yookaan qayyii biyya fagootii dhufu maal na fayyada?
Aarsaan keessan kan gubamu fudhatama hin qabu;
qalmi keessanis hin tolu.”
21 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani fuula saba kanaa dura gufuu nan kaa’a.
Abbootiinii fi ijoolleen walii wajjin itti gufatu;
olloonnii fi michoonni ni barbadaa’u.”
22 WAAQAYYO akkana jedha;
“Kunoo, gareen loltootaa tokko
biyya kaabaatii dhufaa jira;
sabni guddaan tokkos
andaara lafaatii sosocho’aa jira.
23 Isaan xiyyaa fi eeboo qabataniiru;
isaan gara jabeeyyii, namaafis naasuu hin qabnee dha.
Yommuu isaan fardeen isaanii gulufanitti
gigigsuun isaanii akkuma huursaa galaanaa ti;
yaa Intala Xiyoon, isaan akkuma namoota
duulaaf hiriiraniitti si loluuf dhufu.”

24 Nu oduu waa’ee isaanii dhageenyeerra;
harki keenyas ni laafe.
Dhiphinni nu qabateera;
miixuunis akkuma dubartii ciniinsifattuu nu qabe.
25 Sababii diinni goraadee qabatee fi
sababii iddoo hunda gooliin jiruuf

isin diidatti gad hin ba'inaa;
yookaan karaa irra hin deemnaa.
26 Yaa saba ko, uffata gaddaa uffadhaatii
daaraa keessa gangaladhaa;
akka nama ilma isaa tokkicha dhabeetti
hiqqifadhaa boo'aa;
inni nama balleessu sun
akkuma tasaa nutti dhufaatii.

27 "Akka ati karaa isaanii qortee beektuuf
ani saba koo gidduutti qorataa si godheera.
28 Hundi isaanii finciltoota mata jabeeyyii
maqaa namaa balleessuuf asii fi achi jooranii dha.
Isaan naasii fi sibiila;
isaan hundinuu malaa maltummaa hojjetu.
29 Buufaan dilaalii ibiddaan gubee balleessuuf
humna guddaan buufa;
hojiin ibiddaan qulqulleessuu kun faayidaa malee hojjetama;
namoonni hamoon hin balleeffamneetii.
30 Sababii WAAQAYYO isaan gateef
isaan meetii gatamaa jedhamu."

7

Amantiin Sobaa Faayidaa Hin Qabu

1 Dubbiin WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe isa kanaa dha; 2 "Balbala
mana WAAQAYYOO dura dhaabadhuutii akkana jedhii ergaa kana labsi:
" 'Isin sabni Yihuudaa warri WAAQAYYOON waaqeffachuuf balbalawwan
kanneeniin ol seentan hundi dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa. 3 WAAQAYYO
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: karaa keessanii fi
hojii keessan qajeelfadhaa; anis akka isin iddoo kana jiraattan nan godha.
4 Isin dubbii sobaa amanattanii, "Kun mana qulqullummaa WAAQAYYOO
ti; mana qulqullummaa WAAQAYYOO ti; mana qulqullummaa WAAQAYYOO
ti!" hin jedhinaa. 5 Isin utuu dhugumaan karaa keessanii fi hojii keessan
qajeelfattanii murtii qajeelaa waliif kennitanii, 6 utuu isin alagaa, ijoollee
abbaa hin qabne yookaan haadha hiyyeessaa cunqursuu baattanii iddoo
kanatti dhiiga nama yakka hin qabnee dhangalaasuu baattanii, utuu
waaqota isin balleessan duukaa bu'uu baattanii, 7 silaa ani akka isin iddoo
kana, biyya ani bara baraan abbootii keessaniif kenne keessa jiraattan nan
godha. 8 Isin garuu dubbii sobaa kan faayidaa hin qabne amanachaa jirtu.
9 " 'Isin hattanii nama ajjeeftanii, sagaagaltanii, sobaan kakattanii,
Ba'aaliif ixaana aarsitanii, waaqota hin beekin duukaa buutanii, 10 ergasii
dhuftanii mana maqaa kootiin waamamu kana keessatti fuula koo
dhaabatanii, utuma amma iyyuu wantoota jibbisiisoo kanneen hunda
hojjechaa jirtanuu, "Nu keessaa hin qabnu" jettuu? 11 Manni maqaa
kootiin waamame kun holqa saamtotaa isiniif ta'ee? Ani garuu waan kana
ergeera! jedha WAAQAYYO.
12 " 'Mee gara Shiiloo iddoo ani jalqabatti iddoo jireenya Maqaa kootiif
godhadhe sanaa dhaqaatii waan ani sababii hammina saba koo Israa'eliif
ishee godhe ilaalaa. 13 WAAQAYYO akkana jedha: Yeroo isin waan kana
hunda gootanitti, ani ammumaa amma isinitti dubbadheera; isin garuu

na hin dhaggeeffanne. Ani isinan waame; isin garuu hin owwaanne.
14 Kanaafuu ani waanan Shiilootti fide sana amma mana Maqaa kootiin
waamamu, mana Qulqullummaa kan isin amanattan, iddoo ani isinii fi
abbootii keessaniif kenne kanattis nan fida. 15 Ani akkuman obboloota
keessan jechuunis saba Efreem hunda fuula koo duraa ari'e sana isiniinis
nan ari'a.'

16 "Kanaafuu ati saba kanaaf hin kadhatin; yookaan waa'ee isaaniitiif
hin boo'in yookaan waammata hin dhi'eessin; ani si hin dhaga'uutii
na hin kadhatin. 17 Ati waan isaan magaalaawwan Yihuudaa keessattii
fi daandiiwwan Yerusaalem irratti hojjetan hin argituu? 18 Ijoolleen
qoraan funaanu; abbootiin ibidda qabsiisu; dubartoonni immoo Mootittii
Samiitiif keekii tolchuuf bukoo bukeessu. Isaan dheekkamsaaf na
kakaasuuf waaqota biraatiif dhibaayyuu dhibaafatu. 19 Garuu kan isaan
dheekkamsaaf kakaasan anaa? jedha WAAQAYYO. Isaan ofuma miidhanii
qaana'an mitii?

20 " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Aarii fi dheekkamsi
koo iddoo kana irratti, namaa fi horii irratti, mukkeen diidaattii fi waan
lafti baaftu irratti ni dhangala'a; inni inuma boba'a malee hin dhaamu.

21 " 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
Aarsaa keessan kan gubamu qalma keessanitti dabalaatii foon nyaadhaa!
22 Ani yeroon biyya Gibxii abbootii keessan baasetti waa'ee aarsaa
gubamuutii fi qalmaa isaanitti hin dubbanne yookaan isaan hin ajajne;
23 ani garuu ajaja kana isaaniif nan kenne: Anaaf ajajamaa; ani Waaqa
keessan nan ta'a; isinis saba koo ni taatu. Akka isinii toluuf karaa ani isin
ajaju hunda irra deemaa. 24 Isaan garuu hin dhaggeeffanne yookaan hin
qalbeeffanne; qooda kanaa mata jabina fedhii garaa isaanii duukaa ba'an.
Isaan dugda duubatti deebi'an malee gara fuula duraatti hin deemne.
25 Gaafa abbootiin keessan biyya Gibxii ba'anii jalqabee hamma ammaatti
ani guyyuma guyyaan, ammumaa amma tajaajiltoota koo raajota isiniif
ergeera. 26 Isaan garuu na hin dhaggeeffanne yookaan hin qalbeeffanne.
Isaan mataa jabaatanii abbootii isaanii caalaa waan hamaa hojjetan.'

27 "Yeroo ati waan kana hunda isaanitti himtu isaan si hin dhaga'an;
yeroo ati isaan waamtus si jalaa hin owwaatan. 28 Kanaafuu akkana
isaaniin jedhi; 'Sabni kun saba WAAQAYYO Waaqa isaatiif hin ajajamne,
kan adabbii isaa illee hin fudhannee dha. Dhugaan badeera; afaan isaanii
keessaas dhabameera.

29 " 'Rifeensa mataa keetii of irraa cirii gati; iddoo ol ka'aa qullaatti ol
ba'ii boo'i; WAAQAYYO dhaloota dheekkamsa isaa jala jiru kana tuffatee
gateeraatii.

Sulula Qalmaa

30 " 'Sabni Yihuudaa fuula koo duratti waan hamaa hojjeteera; jedha
WAAQAYYO. Isaan waaqota isaanii tolfamoo jibbisiisoo mana maqaa
kootiin waamamu keessa dhaabanii manicha xureessaniiru. 31 Isaan
ilmaanii fi intallan isaanii achitti ibiddaan gubuuf jedhanii Sulula Ben
Hinoom keessatti iddoo sagadaa Toofet ijaaran; kun immoo waan ani isaan
hin ajajin yookaan yaada kootti hin dhufinii dha. 32 Kanaafuu beekkadhaa!
Barri itti namoonni iddoo sanaan, si'achi Sulula qalmaa jedhanii waaman
malee Toofet yookaan Sulula Ben Hinoom hin jenne ni dhufa; isaan
hamma iddoon hanqatutti Toofetitti warra du'an awwaaluutii, jedha
WAAQAYYO. 33 Reeffi namoota kanaa simbirroota samiitii fi bineensota

lafaatiif nyaata ta'a; namni sodaachisee irraa isaan ari'u tokko iyyuu hin
jiru. 34 Ani magaalaawwan Yihuudaa keessaa fi daandiiwwan Yerusaalem
irra sagalee kolfaatii fi gammachuu, sagalee misirrichaatii fi misirrittii nan
balleessa; biyyattiin ni ontiitii.

8

1 " 'Bara sana lafeen moototaatii fi qondaaltota Yihuudaa, lafeen lu-
bootaatii fi raajotaa, lafeen namoota Yerusaalem awwaala isaanii keessaa
ni baafama' jedha WAAQAYYO. 2 'Isaan fuula aduu fi ji'aa duratti, fuula
guutummaa urjiiwwan samii hundaa, kanneen jaallatanii fi tajaajilanii,
kanneen faana bu'anii gorsa gaafatanii fi waaqeffatan sanaa duratti ni
saaxilamu. Isaan akkuma kosii lafatti gatamee ta'an malee walitti hin
qabaman yookaan hin awwaalaman. 3 Hambaan saba hamaa kanaa hundi
lafa ani itti isaan ari'u hundatti jireenya irra du'a filata' jedha WAAQAYYO
Waan Hunda Danda'u.

Cubbuu fi Adabbii

4 "Ati akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Namoonni yoo kufan hin ka'anii?
Namni tokko yoo karaa irraa bade hin deebi'uu?
5 Yoos sabni kun maaliif karaa irraa jal'ata?
Yerusaalem maaliif yeroo hunda karaa irraa jal'atti?
Isaan gowwoomsaatti cichu;
deebi'uus ni didu.
6 Ani qalbeeffadhee dhaggeeffadheera;
isaan garuu waan qajeelaa hin dubbatan.
Namni tokko iyyuu, "Ani maalan balleesse?" jedhee
hammina isaa irraa hin deebi'u.
Tokkoon tokkoon isaanii akkuma farda lolatti gulufuu
karaa ofii isaanii irra qajeelu.
7 Huummoon samii keessaa iyyuu
waqtii isheef murtaa'e ni beekti;
gugeen, daalotee fi cuquliisnis
yeroo godaansa isaanii ni eegu.
Sabni koo garuu
seera WAAQAYYOO hin beeku.

8 " 'Isin akkamitti, "Nu seera WAAQAYYOO
waan qabnuuf ogeeyyii dha" jechuu dandeessu?
Garuu kunoo, qalamni sobaa
kan barreessitootaa sobee barreesseera.
9 Namoonni ogeeyyiin ni qaaneffamu;
isaan na'anii kiyyoodhaan ni qabamu;
isaan erga dubbii WAAQAYYOO tuffatanii,
ogummaa akkamii qabu ree?
10 Kanaafuu ani niitota isaanii namoota biraatiif,
lafa qotiisaa isaanii immoo mo'attootaaf nan kenna.
Xinnaadhaa hamma guddaatti
hundi isaanii iyyuu bu'aa argachuuf gaggabu;
raajonnii fi luboonnis akkasuma
hundi isaanii nama gowwoomsu.
11 Isaan madaa saba kootii,

akkuma waan xinnaa tokkootti ilaalanii wal’aanu.
Utuu nagaan hin jiraatinis
“Nagaa, nagaa” jedhu.
12 Isaan amala isaanii jibbisiisaa sanatti ni qaana’uu?
Lakkii, isaan qaanii tokko iyyuu hin qaban;
qaana’uun maal akka ta’e iyyuu hin beekan.
Kanaafuu isaan warra kufan wajjin ni kufu;
yeroo adabamanitti gad gatamu
jedha WAAQAYYO.

13 “ ‘Ani guutumaan guutuutti isaan nan balleessa;
jedha WAAQAYYO.
Wayinii irratti iji hin argamu.
Iji harbuu muka harbuu irratti hin argamu.
Baalli isaaniis ni coollaga.
Wanni ani isaaniif kenne
isaan irraa ni fudhatama.’ ”

14 Nu maaliif as teenya?
Walitti qabamaa!
Kottaa gara magaalaawwan
dallaa jabaa qabaniitti baqannee achitti haa dhumnu!
Waan nu cubbuu isatti hojjenneef
WAAQAYYO Waaqni keenya badiisatti
dabarsee nu kenneeraatii;
akka dhugnuufis bishaan summaa’aa nuu kenneera.
15 Nu nagaa abdanne;
garuu wanni gaariin tokko iyyuu hin dhufne;
nu yeroo fayyinaa abdanne;
garuu goolii qofatu ture.
16 Daan keessaa korrisuu fardeen diinaatu dhaga’ama;
guutuun biyyattii himimsuu korommii fardeen isaaniitiin hollatti.
Isaan biyyattii fi waan ishee keessa jiru hunda,
magaalaa fi warra ishee keessa jiraatan hunda,
balleessuuf dhufaniiru.

17 “Ani kunoo bofa hadhaa qabu,
buutii falfalli dawweessuu hin dandeenye isinitti nan erga;
isaanis isin iddu”
jedha WAAQAYYO.

18 Yaa isa gadda keessatti na Jajjabeessitu,
onneen koo na keessatti gaggabdeerti.
19 Kunoo, iyyi saba kootii
biyya fagoodhaa ni dhaga’ama:
“WAAQAYYO Xiyoon keessa hin jiruu?
Mootiin ishee achi hin jiruu?”

“Isaan maaliif fakkiiwwan isaaniitiin,
waaqota isaanii tolfamoo biyya ormaatiin
dheekkamsaaf na kakaasu?”

20 “Yeroon itti midhaan galfamu darbeera;
bonnis hobba’eera;
nu garuu hin fayyine.”

21 Sabni koo waan miidhameef anis miidhameera;
Ani nan boo’e; sodaan guddaanis na qabate.
22 Qorichi dibatan Gili’aad keessa hin jiruu?
Abbaan qorichaa tokko iyyuu achi hin jiruu?
Yoos madaan intala saba kootii
maaliif hin fayyu ree?

9

1 Akka ani halkanii guyyaa,
saba koo dhume sanaaf boo’uuf,
maaloo utuu mataan koo madda bishaanii
iji koo immoo burqaa imimmaanii ta’e!
2 Ani akkan saba koo dhiisee
biraa fagaadhuuf,
maaloo utuu gammoojjii keessaa
lafa bultii kara deemtotaa qabaadhee!
Hundi isaanii sagaagaltoota,
tuuta saba hin amanamne tokkoo ti.

3 “Isaan soba darbachuuf
arraba isaanii akka xiyyaatti qopheeffatu;
isaan biyyattii keessatti
dhugaadhaan hin mo’anne.
Isaan cubbuu irratti cubbuu dabalu;
anaanis hin beekan”
jedha WAAQAYYO.
4 “Michoota keessan irraa of eegaa;
obboleessa hin amaninaa.
Obboleessi hundi gowwoomsituu dha,
michuun hundis maqa balleessituudhaatii.
5 Michuun michuu gowwoomsa;
namni tokko iyyuu dhugaa hin dubbatu.
Isaan arraba isaanii soba barsiifataniiru;
cubbuu hojjechuudhaanis of dadhabsiisaniiru.
6 Ati gidduu gowwoomsitootaa jiraatta;
isaan gowwoomsaa isaanii keessatti na beekuu didan”
jedha WAAQAYYO.
7 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Kunoo, ani sababii cubbuu saba kootiif baqseen isaan qora;
ani sababii intala saba kootiitiif maal gochuun danda’a?
8 Arrabni isaanii xiyya nama galaafatuu dha;
inni gowwoomsaa dubbata.
Tokkoon tokkoon namaa ollaa isaatti afaan isaatiin nagaa dubbata;
garaa isaa keessa garuu kiyyoo kaa’aaf.
9 Ani waan kanaaf isaan hin adabuu ree?”
jedha WAAQAYYO.
“Ani mataan koo saba akka saba kanaa,
haaloo hin ba’uu ree?”

10 Ani tulluuwwaniif gadoodee nan boo'a;
lafa dheedaa gammoojjiitiifis faarsee nan boo'a.
Sababii isaan onanii hafaniif namni tokko iyyuu achiin hin darbu;
mar'achuun looniis hin dhaga'amu.
Simbirroonni samii achii baqataniiru;
bineensonnis godaananiiru.

11 "Ani Yerusaalemin tuullaa waan diigameetii fi
boolla waangoo nan godha;
akka namni tokko iyyuu achi jiraachuu hin dandeenyeef
magaalaawwan Yihuudaa nan onsa."

12 Ogeessi waan kana hubachuu danda'u eenyu? Namni WAAQAYYOON
qajeelfamee waan kana ibsuu danda'u eenyu? Biyyattiin maaliif akkuma
gammoojjii namni tokko iyyuu keessa darbuu hin dandeenye tokkootti
diigamtee onte?
13 WAAQAYYO akkana jedhe; "Kun sababii isaan seera koo kan ani fuula
isaanii dura kaa'e sana dhiisaniifii dha; isaan anaaf hin ajajamne yookaan
seera koo duukaa hin buune. 14 Qooda kanaa mata jabinaan fedhii garaa
isaanii duukaa bu'an; akkuma abbootiin isaanii isaan barsiisanittis Ba'aal
duukaa bu'an." 15 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni
Israa'el akkana jedha: "Kunoo, ani akka sabni kun nyaata hadhaa'aa
nyaatuu fi akka inni bishaan summaa'aa dhugu nan godha. 16 Ani saboota
isaan yookaan abbootiin isaanii hin beekin keessa isaan nan bittinneessa;
ani hamman lafa irraa isaan barbadeessuttis goraadeedhaan isaan nan
ari'a."
17 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Mee qalbeeffadhaa!
Akka dubartoonni nama boossisan dhufaniif waamaa;
isaan keessaa warra ogummaadhaan caalanitti
nama ergaa waamsisaa.
18 Isaan dafanii dhufanii
hamma iji keenya imimmaan yaasee
bishaanis baallee ija keenyaa keessaa burqutti
iyyanii nuuf haa boo'an.
19 Sagaleen boo'ichaa kan,
'Nu hammam badneerra!
Qaaniin keenyas hammam guddaa dha!
Sababii manneen keenya diigamaniif
nu biyya keenya keessaa ba'uu qabna' jedhu tokko
Xiyoon keessaa ni dhaga'ama."

20 Yaa dubartoota, egaa dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa;
dubbii afaan isaatii ba'uuf gurra keessan banadhaa.
Akka itti boo'an intallan keessan barsiisaa;
faaruus wal barsiisaa.
21 Duuti foddaa keenyaan ol lixeera;
da'annoowwan keenyas seeneera;
innis daandiiwwan irraa ijoollee
oobdiiwwan sabaa irraa dargaggoota balleesseera.
22 Ati akkana jedhi: "WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Reeffi namootaa
akkuma kosii diidatti gatamee,

akkuma bissii midhaanii kan nama haamuu duubaan hafee
nama walitti qabu dhabeetti ciciisa.' "
23 WAAQAYYO akkana jedha:
"Ogeessi, ogummaa isaatiin hin boonin;
yookaan namni jabaan, jabina isaatiin hin boonin
yookaan sooressi, sooroma isaatiin hin boonin;
24 namni boonu garuu,
akka ani WAAQAYYO garaa namaaf laafu,
kan lafa irratti murtii qajeelaa fi qajeelummaa hojjetu ta'e
hubatee na beekuu isaatiin haa boonu;
ani waan kanatti nan gammadaatii,"
jedha WAAQAYYO.
25 WAAQAYYO akkana jedha; "Barri ani itti warra foon isaanii qofaan
dhagna qabaman hunda adabu ni dhufa; isaanis: 26 Gibxi, Yihuudaa,
Edoom, Amoon, Mo'aabii fi warra gammoojjii keessa iddoo fagoo jiraatan
hunda. Saboonni kunneen hundi dhugumaan dhagna hin qabamne;
garaan mana Israa'el hundaa iyyuu dhagna hin qabamne."

10

WAAQAYYOO fi Waaqota Tolfamoo
10:12-16 kwf – Erm 51:15-19

1 Yaa mana Israa'el, waan WAAQAYYO isiniin jedhu dhaga'aa. 2 WAAQAYYO
akkana jedha:
"Isin karaa saboota ormaa hin baratinaa;
saboonni ormaa isaan sodaatan iyyuu
isin mallattoowwan samii hin sodaatinaa.
3 Barteen uummattootaa faayidaa hin qabu;
isaan bosona keessaa muka muru;
ogeessi hojii harkaa immoo qottoodhaan bifa itti baasa.
4 Isaanis meetii fi warqeedhaan miidhagsu;
akka inni hin sochooneef
burruusaa fi mismaaraan walitti qabsiisu.
5 Waaqonni isaanii tolfamoon
akkuma fakkeettii ittiin waa sodaachisan
kan lafa qotiisaa buqqee keessaa sana dubbachuu hin danda'an;
isaan waan deemuu hin dandeenyeef baatamuu qabu.
Sababii isaan nama miidhuu
yookaan waan gaarii tokko iyyuu hojjechuu hin dandeenyeef
isaan hin sodaatinaa."

6 Yaa WAAQAYYO kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru;
ati guddaa dha;
maqaan kees humna guddaa qaba.
7 Yaa mootii sabootaa eenyutu si hin sodaanne?
Kun siif ni malaatii.
Ogeeyyii sabootaa hunda keessaa,
mootummoota isaanii hunda keessaas
kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru.

8 Isaan hundinuu qalbii hin qaban; gowwootas;

isaan waaqota tolfamoo mukkeenii kanneen faayidaa hin qabneen qajeelfamu.
9 Meetiin tumame Tarshiishii,
warqeen immoo Uufaazii fidama.
Wanni ogeessi hojii mukaatii fi tumtuun warqee hojjetan,
wanni hojjettoota ogummaa qabaniin hojjetaman hundi
halluu cuquliisaa fi diimaa dhiilgee uffifamaniiru.
10 WAAQAYYO garuu Waaqa dhugaa ti;
inni Waaqa jiraataa, Mootii bara baraa ti.
Yeroo inni dheekkamutti lafti ni hollatti;
saboonnis dheekkamsa isaa dura dhaabachuu hin danda'an.
11 "Isin waan kana isaanitti himaa; 'Waaqonni samii fi lafa hin uumin
kunneen lafa irraa fi samii jalaa ni barbadaa'u.' "
12 Waaqni garuu humna isaatiin lafa uume;
ogummaa isaatiin addunyaa hundeesse;
hubannaa isaatiinis samiiwwan diriirse.
13 Yommuu inni qaqawweessa'utti bishaanonni samii ni huursu;
inni akka duumessoonni daarii lafaatii ol ka'an ni godha.
Inni bokkaa wajjin balaqqee ni erga;
mankuusaalee isaa keessaa immoo bubbee ni fida.

14 Tokkoon tokkoon namaa gowwaa fi kan beekumsa hin qabnee dha;
tokkoon tokkoon tumtuu warqee waaqota tolfamoo isaatiin qaaneffama.
Fakkiiwwan inni tolchu kan sobaa ti;
isaan hafuura baafatan of keessaa hin qaban.
15 Isaan faayidaa hin qaban; meeshaa qoosaa ti.
Yeroo adabbiin isaanii ga'utti ni badu.
16 Inni Qooda Yaaqoob ta'e sun garuu akka warra kanaa miti;
inni Uumaa waan hundumaa ti,
Israa'el immoo gosa dhaala isaa ti;
maqaan isaas WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha.

Badiisa Dhufaa Jiru

17 Ati kan marfamtee jirtu,
biyyattii keessaa ba'uuf qabeenya kee walitti qabadhu.
18 WAAQAYYO akkana jedhaatii;
"Kunoo, ani amma warra biyyattii keessa jiraatan
furguggisee nan baasa;
akka isaan dhiphataniifis
rakkina isaanitti nan fida."

19 Waan ani miidhameef anaaf wayyoo!
Madaan koo kan hin fayyinee dha!
Ta'us ani ofii kootiin,
"Kun dhukkuba koo ti; anis isa obsuun qaba" nan jedhe.
20 Dunkaanni koo diigameera;
funyoon isaa hundis cicciteera.
Ilmaan koo na dhiisanii sokkaniiru;
isaan hin jiran; namni dunkaana naa dhaabu,
yookaan golgaa naa hidhu tokko iyyuu hin jiru.

21 Tiksoonni qalbii hin qaban;
WAAQAYYONIS hin barbaaddatan;
kanaafuu isaan hin milkaa'an;
bushaayeen isaanii hundinuus bittinnaa'aniiru.
22 Kunoo, oduun, raafamni guddaan tokko
biyya kaabaatii dhufaa jira!
Innis magaalaawwan Yihuudaa onsee
iddoo waangoonni jiraatan godha.

Kadhannaa Ermiyaas

23 Yaa WAAQAYYO, ani akka jireenyi namaa
kan mataa isaa hin ta'in nan beeka;
namni adeemsa isaa ofumaan qajeelfachuu danda'u hin jiru.
24 Yaa WAAQAYYO dheekkamsa keetiin utuu hin ta'in,
murtii qajeelaadhaan na sirreessi;
yoo kanaa achii ati na balleessitaatii.
25 Saboota si hin beeknetti
uummata maqaa kee hin waammannetti
dheekkamsa kee dhangalaasi.
Isaan Yaaqoobin nyaataniiruutii;
guutumaan guutuuttis isa nyaatanii;
iddoo jireenya isaa illee barbadeessaniiru.

11

Kakuun Cabee Jira

1 Dubbiin WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe isa kanaa dha: 2 "Dubbii
kakuu kanaa dhaga'aatii saba Yihuudaattii fi namoota Yerusaalem keessa
jiraatanitti himaa. 3 WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha, jedhiitii
isaanitti himi; 'Namni dubbii kakuu kanaatiif hin ajajamne haa abaaramu.
4 Dubbiin kunis dubbii ani yeroon biyya Gibxi jechuunis boolla ibiddaa kan
itti sibiila baqsan keessaa isaan baasetti abbootii keessan ajajee dha.' Anis
akkanan jedhee, 'Naa ajajamaatii waan ani isin ajaju hunda hojjedhaa;
yoos isin saba koo taatu. Anis Waaqa keessan nan ta'a. 5 Ergasiis ani kakuu
akka biyya aannanii fi dammii keessaa yaa'u isaaniif kennuuf abbootii
keessaniif kakadhe sana fiixaan nan baasa;' biyyi sunis biyya isin har'a
dhaaltanii jirtanii dha."
Anis "Ameen, Yaa WAAQAYYO" nan jedhe.
6 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Dubbii kana hunda magaalaawwan
Yihuudaa keessattii fi daandiiwwan Yerusaalem irratti akkana jedhii labsi;
'Dubbii kakuu kanaa hunda dhaga'aatii duukaa bu'aa. 7 Ani gaafan
abbootii keessan biyya Gibxiitii baasee jalqabee hamma har'aatti, "Naa
ajajamaa" jedhee ammumaa amma isaan akeekkachiisaan ture. 8 Isaan
garuu hin dhaggeeffanne yookaan hin qalbeeffanne; qooda kanaa isaan
mata jabina garaa isaanii hamaa sanaa faana bu'an. Kanaafuu ani abaarsa
kakuu ani akka isaan duukaa bu'aniif isaan ajajee isaan garuu eeguu
didan sanaa hunda isaanittan fide.' "
9 Ammas WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Saba Yihuudaatii fi uummata
Yerusaalem jiraatu gidduutti fincila tokkotu argame. 10 Isaan gara cubbuu
abbootii isaanii kanneen dubbii koo dhaga'uu didan sanaatti deebi'aniiru.
Waaqota biraa tajaajiluudhaaf jedhaniis isaan faana bu'aniiru. Manni
Israa'elii fi manni Yihuudaa kakuu ani abbootii isaanii wajjin kakadhe

sana cabsaniiru. 11 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha; 'Ani balaa jarri
jalaa ba'uu hin dandeenye tokko isaanitti nan fida. Yoo isaan natti
iyyatan iyyuu ani isaan hin dhaga'u. 12 Magaalaawwan Yihuudaatii fi
namoonni Yerusaalem dhaqanii waaqota duraan ixaana aarsaniif sanatti
iyyatan; waaqonni sun garuu yeroo rakkinni isaanitti dhufutti isaan
gargaaruu hin danda'an. 13 Yaa Yihuudaa ati akkuma magaalaawwan
baay'ee qabdu sana waaqota baay'ee qabda; iddoowwan aarsaa kanneen
isin Ba'aal waaqa qaanessaa sanaaf qopheessitanis akkuma daandiiwwan
Yerusaalem baay'atan.'

14 "Sababii ani yeroo isaan rakkina isaanii keessatti na waammatanitti isaan hin dhageenyeef ati saba kanaaf hin kadhatin; waammata yookaan iyyata tokko illee hin dhi'eessiniif.

15 "Michuun koo namoota hedduu wajjin hojii hamaa hojjechaa
mana qulqullummaa koo keessaa maal qabdi?
Foon qulqulleeffamee addaan baafame
adabbii kee sirraa deebisuu ni danda'aa?
Gaafa waan hamaa hojjettu,
ati ni gammaddaatii."

16 WAAQAYYO duraan, Muka ejersaa lalisaa
miidhagaa ija qabu siin jedhee ture.
Amma garuu huursaa bubbee jabaatiin
ibidda itti qabsiisa;
dameewwan isaas ni caccabsamu.

17 Sababii manni Israa'elii fi manni Yihuudaa waan hamaa hojjetanii, Ba'aaliif ixaana aarsuudhaan dheekkamsaaf na kakaasaniif WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u inni si dhaabe sun badiisa sitti labseera.

Marii Ermiyaasitti Mari'atame

18 Sababii WAAQAYYO mala isaanii naaf ibseef ani waan sana nan beeke;
inni yeroo sanatti waan isaan hojjechaa jiran natti argisiiseeraatii. 19 Anis
akkuma xobbaallaa hoolaa isa garraamii kan gara qalmaatti oofamu
tokkoon ture; ani akka isaan,
"Kottaa muka sanaa fi ija isaa haa barbadeessinuu;
akka maqaan isaa si'achi hin yaadatamneef,
kottaa biyya jiraattotaa keessaa isa balleessinaa" jechuudhaan
natti malatan ani hin hubannen ture.
20 Garuu yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
kan murtii qajeelaa kennitu, kan garaa fi yaada namaa qortu,
ani dhimma koo sitti kennadheeraatii
ati akka haaloo isaanitti baatu na argisiisi.

21 "Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedhee waa'ee namoota Anaatoot warra,
'Ati maqaa WAAQAYYOOTIIN raajii hin dubbatin yoo kanaa achii harka
keenyatti duuta' jechuudhaan si ajjeesuu barbaadan sanaa dubbata.
22 Kanaafuu WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u akkana jedha: 'Ani jara
nan adaba. Dargaggoonni isaanii goraadeedhaan, ilmaan isaaniitii fi
intallan isaanii immoo beelaan ni dhumu. 23 Sababii ani bara isaan itti
adabaman keessa namoota Anaatootitti balaa fiduuf isaan hambaa tokko
iyyuu hin qabaatan.' "

12

Gungummii Ermiyaas

1 Yaa WAAQAYYO yommuu ani iyyata koo fuula kee duratti dhi'eeffadhutti
ati yeroo hunda qajeelaa dha.
Ta'u iyyuu ani waa'ee qajeelummaa keetii nan dubbadha;
karaan jal'ootaa maaliif milkaa'a?
Warri hin amanamne hundi maaliif nagaan jiraatu?
2 Ati isaan dhaabde; isaanis hidda gad fageeffataniiru;
ni guddatu; ijas ni naqatu.
Ati yeroo hunda afaan isaaniitii hin buutu;
garaa isaanii irraa garuu fagoo jirta.
3 Ta'us yaa WAAQAYYO ati na beekta;
na ilaaltees yaada ani siif qabu ni qorta.
Akka hoolaa qalamuuf deemuutti
harkisii isaan geessi!
Guyyaa qalmaatiifis kophaatti isaan baasi!
4 Biyyattiin hamma yoomiitti boossee
margi dirree hundis goga?
Sababii hammina warra biyyattii
keessa jiraataniitii fi sababii namoonni,
“Inni waan nurra ga'aa jiru hin argu” jedhaniif
horii fi simbirroonni dhumaniiru.

Deebii Waaqayyoo

5 “Ati namoota lafoo wajjin fiigdee erga
isaan si dadhabsiisanii,
fardeen wajjin akkamitti dorgomuu dandeessa ree?
Ati biyya nagaa keessatti erga gufatte,
bosona Yordaanos keessatti akkam taata ree?
6 Obboloonni kee, maatiin abbaa keetii,
isaan iyyuu si gananiiru;
isaan sagalee ol fudhatanii sitti iyyu.
Yoo isaan afaan nagaa sitti dubbatan iyyuu,
ati isaan hin amanin.

7 “Ani mana koo dhiiseera;
handhuuraa koos gateera;
ani ishee garaan koo jaallatu sana
harka diinota isheetti dabarsee kenneera.
8 Handhuuraan koo
akkuma leenca bosonaa natti taateerti.
Isheen natti aadde;
kanaafuu ani ishee jibbeera.
9 Handhuuraan koo akka allaattii burree
kan allaattiiwwan biraa marsanii miidhan
tokkoo natti hin taanee?
Dhaqaatii bineensota bosonaa hunda walitti qabaa;
akka ishee nyaataniifis isaan fidaa.
10 Tiksoonni hedduun
iddoo dhaabaa wayinii kootii ni balleessu;
qooda koos ni dhidhiitu;
qooda natti tolus ni onsu.
11 Isaan isa onsu;
inni onee gara kootti iyya;

namni dhimma isaa qabus
waan hin jirreef lafti guutuun onee hafa.
12 Lafa ol ka’aa qullaa gammoojjii
keessaa hunda irra balleessitoonni ni raam’isu;
goraadeen WAAQAYYOO // moggaa biyyattii tokko irraa
hamma moggaa kaaniitti ni fixaatii;
namni tokko iyyuu hin hafu.
13 Isaan qamadii facaasu garuu qoraatii haammatu;
ni dhama’u garuu homaa hin argatan.
Sababii dheekkamsa WAAQAYYOO isa cimaa sanaatiif
midhaan galfatanitti ni qaana’u.”

14 WAAQAYYO akkana jedha; “Ani olloota koo hamoo kanneen hand-
huuraa ani saba koo Israa’eliif kenne qabatan hunda biyya isaanii
keessaa nan buqqisa; mana Yihuudaas isaan gidduudhaa nan buqqisa.
15 Ani ergan isaan buqqisee booddee deebi’ee na’eefii tokkoo tokkoo
isaanii gara handhuuraa isaaniitii fi gara biyya ofii isaaniitti nan deebisa.
16 Yoo isaan haala jireenya saba koo akka gaarii baratanii akkuma
duraan saba koo Ba’aaliin kakachuu barsiisan sana, ‘Dhugaa WAAQAYYO
jiraataa’ jechuudhaan maqaa kootiin kakatan, isaan saba koo gidduutti
ni hundeeffamu. 17 Garuu yoo sabni kam iyyuu naa ajajamuu dide, ani
guutumaan guutuutti isa nan buqqisa; nan balleessas” jedha WAAQAYYO.

13

Sabbata Quncee Talbaa Irraa Hojjetame

1 WAAQAYYO akkana naan jedhe: “Dhaqiitii sabbata quncee talbaa irraa
hojjetame bitadhuu mudhii keetti hidhadhu; garuu bishaan hin tuqsiisin.”
2 Kanaafuu ani akkuma WAAQAYYO na ajajetti sabbata bitadhee mudhii
kootti nan hidhadhe.

3 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee yeroo lammaffaa gara koo
dhufe: 4 “Sabbata bitattee mudhiitti hidhatte sana fuudhiitii gara Laga
Efraaxiis dhaqi; sabbata sanas baqaqaa kattaa keessa dhoksi.” 5 Kanaafuu
ani akkuma WAAQAYYO na ajajetti dhaqee sabbata sana Laga Efraaxiis bira
nan dhokse.

6 Bultii hedduu booddee WAAQAYYO, “Amma gara Efraaxiis dhaqiitii
sabbata ani akka ati achitti dhoksitu si ajaje sana fudhadhu” naan jedhe.
7 Kanaafuu ani gara Efraaxiis dhaqee sabbata sana iddoon itti dhoksee
ture sanaa qotee baasee nan fudhadhe; sabbanni sun garuu yeroo sanatti
ciccitee guutumaan guutuutti horoomaa ba’ee ture.

8 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe;
9 “WAAQAYYO akkana jedha; ‘Ani haaluma wal fakkaatuun of tuulummaa
Yihuudaatii fi of tuulummaa Yerusaalem guddaa sana nan balleessa.
10 Sabni hamaan dubbii koo dhaga’uu didee mata jabina garaa isaa duukaa
bu’ee waaqota biraa tajaajiluu fi waaqeffachuuf isaan faana bu’e kun
akkuma sabbata kanaa ni ta’a; guutumaan guutuuttis horoomaa ba’a.
11 Akkuma sabbanni tokko mudhii namaatti hidhamu sana anis akka isaan
saba, maqaa, galataa fi ulfina naa ta’aniif guutummaa mana Israa’elii fi
guutummaa mana Yihuudaa ofitti maxxanseen ture. Isaan garuu na hin
dhaggeeffanne’ jedha WAAQAYYO.

Qalqalloo Daadhii Wayinii

12 "Ati akkana isaaniin jedhi: 'WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana
jedha: qalqalloon daadhii wayinii hundi daadhii wayiniitiin guutamuu
qaba.' Yoo isaan, 'Nu akka qalqalloon daadhii wayinii hundi daadhii
wayiniitiin guutamuu qabu hin beeknuu?' siin jedhan, 13 ati akkana
jedhiin; 'WAAQAYYO akkana jedha: Ani namoota biyya kana keessa jiraatan
hunda, mootota teessoo Daawit irra taa'an, luboota, raajotaa fi warra
Yerusaalem keessa jiraatan hunda machiidhaan nan guuta. 14 Ani tokkoo
tokkoo isaanii walittin buusa; abbootii fi ilmaanis akkasuma walitti nan
buusa, jedha WAAQAYYO. Ani isaan nan balleessa malee isaaniif hin na'u
yookaan isaaniif hin araaramu yookaan garaa hin laafuuf.' "

Akeekkachiisa Of tuulummaa Irratti Kenname

15 Dhaga'aa; qalbeeffadhaas;
of hin tuulinaa;
WAAQAYYO dubbateeraatii.
16 Utuu inni dukkana hin fidin,
utuu miilli keessan
tulluu dukkanaa'aa jiru irratti hin gufatin
WAAQAYYO Waaqa keessaniif ulfina kennaa.
Isin ifa abdattu; inni garuu ifa sana
dimimmisatti deebisee
dukkana duudaatti geeddara.
17 Yoo isin dhaga'uu baattan garuu,
sababii of tuulummaa keessaniitiif
lubbuun koo dhoksaatti ni boossi;
sababii bushaayeen WAAQAYYOO boojuun fuudhamaniif
iji koo akka malee boossee
imimmaan ishee keessaa ni rooba.

18 Mootichaa fi haadha mootichaatiin,
"Teessoo keessan irraa bu'aa;
gonfoon keessan ulfina qabeessi sun
mataa keessan irraa ni bu'aatii" jedhi.
19 Magaalaawwan Negeeb ni cufamu;
namni isaan banu tokko iyyuu hin jiru.
Yihuudaan hundi ni booji'amti;
guutumaan guutuuttis biyyaa fudhatamti.

20 Ija keessan ol fudhadhaatii
warra gama kaabaatii dhufaa jiran ilaalaa.
Bushaayeen imaanaa sitti kennaman,
hoolonni ati ittiin boonte sun eessa jiru?
21 Yommuu WAAQAYYO warra ati akka isaan michoota siif ta'aniif leenjifte
sana
sirratti muudutti ati maal jetta?
Akkuma dubartii ciniinsifattu tokkoo
dhiphinni si hin qabuu?
22 Yoo ati, "Wanni kun maaliif natti dhufe?"
jettee of gaafatte
wanni wandaboon kee sirraa mulqamee
dhagni kee salphifameef
sababii cubbuu kee baay'ee sanaatiif.

23 Namni Itoophiyaa tokko bifa isaa
yookaan qeerransi buburrina isaa geeddaruu ni danda'aa?
Isin warri hammina hojjechuu barattanis
waan gaarii hojjechuu hin dandeessan.

24 "Akkuma bubbeen gammoojjii habaqii bittinneessu sana
anis isin nan bittinneessa.
25 Sababii ati na irraanfattee
waaqota sobaa amanatteef,
kun ixaa kee, qooda ani siif safaree dha"
jedha WAAQAYYO.
26 "Akka qaaniin kee mul'atuuf
ani wandaboo kee fuula keetti ol nan soqola.
27 Ejjummaa fi himimsuun kee,
sagaagalummaan kee kan qaanii hin qabne sunis ni mul'ata!
Ani hojii kee jibbisiisaa sana
gaarran irraa fi bakkee keessatti argeera.
Yaa Yerusaalem, siif wayyoo!
Ati hamma yoomiitti xurooftee hafta?"

14

Hongee, Beela, Goraadee

1 Dubbiin WAAQAYYOO waa'ee hongee akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
2 "Yihuudaan ni boossi;
magaalaawwan ishees gad deebi'aa jiru;
isaan biyyattiidhaaf ni wawwaatu;
iyyi tokkos Yerusaalemii dhaga'amaa jira.
3 Namoonni gurguddoonni hojjettoota isaanii bishaan waraabuuf ergatu;
isaanis gara boolla bishaanii dhaqu;
garuu bishaan hin argatan.
Isaan okkotee isaanii duwwaa qabatanii deebi'u;
isaan qaana'anii abdii kutatanii
mataa isaanii haguuggatu.
4 Sababii biyyattii keessaa
bokkaan dhabameef lafti ni babbaqaqxe;
qonnaan bultoonnis abdii kutatanii
mataa isaanii haguuggatu.
5 Sababii margi hin jirreef,
borofni bakkee iyyuu
ilmoo ishee kan reefuu dhalatte gattee deemti.
6 Harroonni diidaa lafa ol ka'aa qullaa irra ijaajjanii
akkuma waangotaa arganu;
sababii waan dheedan dhabaniif
iji isaanii waa arguu dadhabe."

7 Yaa WAAQAYYO, cubbuun keenya nutti dhugaa ba'u iyyuu
ati maqaa keetiif jedhiitii waa nuu godhi.
Duubatti deebi'uun keenya baay'ateera;
nu cubbuu sitti hojjenneerra.
8 Yaa abdii Israa'el,

Fayyisaa ishee kan yeroo rakkinaa,
ati maaliif akkuma kara deemtuu halkan tokko qofa bultuu
biyyattii keessatti akkuma keessummaa taata?
9 Ati maaliif akka nama waan godhu wallaale tokkoo,
akkuma loltuu nama oolchuu hin dandeenye tokkoo taata?
Yaa WAAQAYYO, ati nu gidduu jirta;
nu maqaa keetiin waamamna;
ati nu hin gatin.
10 WAAQAYYO waa'ee saba kanaa akkana jedha:
"Isaan jooruu jaallatu;
miilla isaanii hin ittifatan.
Kanaafuu WAAQAYYO isaanitti hin gammadu;
inni amma hammina isaanii ni yaadata;
cubbuu isaaniitiifis isaan adaba."
11 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Akka sabni kun nagaan jiraatu na
hin kadhatin. 12 Yoo isaan sooman iyyuu ani iyya isaanii hin dhaga'u;
yoo isaan aarsaa gubamuu fi aarsaa midhaanii dhi'eessan iyyuu ani hin
fudhadhu. Qooda kanaa ani goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan isaan
nan balleessa."
13 Ani garuu akkana nan jedhe; "Wayyoo yaa WAAQAYYO Gooftaa,
raajonni saba kanaan, 'Isin goraadee hin argitan yookaan hin beeloftan.
Ani dhugumaan nagaa dhuma hin qabne iddoo kanatti isiniif nan kenna'
jedhu."
14 Amma illee WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Raajonni sun maqaa
kootiin soba raaju. Ani isaan hin ergine yookaan isaan hin muudne
yookaan isaanitti hin dubbanne. Isaan mul'ataa fi raajii sobaa, waaqa
tolfamaa waaqeffachuu fi waan ofuma isaaniitii yaadan isinitti himu.
15 Kanaafuu WAAQAYYO waa'ee raajota maqaa isaatiin raajan sanaa akkana
jedha: ani isaan hin ergine; isaan garuu, 'Goraadeen yookaan beelli
tokko iyyuu biyya kana hin tuqu' jedhu. Raajonni sun iyyuu goraadee
fi beelaan dhumu. 16 Namoonni isaan raajii dubbataniif sunis beelaa
fi goraadeedhaan daandiiwwan Yerusaalem irratti harcaafamu. Namni
isaan yookaan niitota isaanii, ilmaan isaanii yookaan intallan isaanii
awwaalu tokko iyyuu hin jiru. Ani badiisa isaaniif malu isaanitti nan
dhangalaasaatii.

17 "Akkana jedhii dubbii kana isaanitti dubbadhu:
" 'Iji koo halkanii fi guyyaa utuu gargar
hin kutin imimmaan haa lolaasu;
intalli, Durbi Qulqullittiin saba kootii
akka malee madooftee
dha'icha hamaadhaan dha'amte.
18 Ani yoon baadiyyaa dhaqe,
warra goraadeedhaan dhuman nan arga;
yoon magaalaa seene immoo,
warra beelaan dhuman nan arga.
Raajonnii fi luboonni
biyya hin beekne keessa jooru.' "

19 Ati Yihuudaa guutumaan guutuutti gatteertaa?
Xiyooniinis ni tuffattaa?
Ati maaliif

akka nu fayyuu hin dandeenyeef nu miita?
Nu nagaa abdanne;
garuu wanni gaariin tokko iyyuu hin dhufne;
nu yeroo fayyinaa abdanne;
garuu raafama qofatu jira.
20 Yaa WAAQAYYO, nu hammina keenyaa fi
yakka abbootii keenyaa ni beekna;
nu dhugumaan cubbuu sitti hojjenneerra.
21 Ati maqaa keetiif jedhiitii nu hin tuffatin;
teessoo kee ulfina qabeessa sanas hin qaanessin.
Kakuu nu wajjin galte sana yaadadhu;
isas hin cabsin.
22 Waaqota Namoota Ormaa kanneen faayidaa hin qabne sana keessaa
tokko iyyuu bokkaa ni roobsaa?
Samiiwwan mataan isaanii iyyuu tiifuu gad erguu?
Yaa WAAQAYYO Waaqni keenya suma mitii?
Kanaafuu abdiin keenya suma;
situ waan kana hunda hojjetaatii.

15

1 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Yoo Musee fi Saamu'eel fuula koo dura
dhaabatan iyyuu garaan koo gara saba kanaatti hin deebi'u. Fuula koo
duraa isaan ari'i! Isaan haa deeman! 2 Yoo isaan, 'Eessa dhaqna?' jedhanii
si gaafatan immoo akkana jedhii isaanitti himi; 'WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Namni du'aaf ramadame gara du'aa,
namni goraadeedhaaf ramadame gara goraadee,
namni beelaaf ramadame gara beelaa,
namni boojuudhaaf ramadame immoo gara boojuu dhaqa.'
3 "Ani waan isaan balleessu gosa afur isaanitti nan erga" jedha
WAAQAYYO. "Akka isaan ajjeesuuf goraadee, akka isaan harkisaniif
saroota, akka isaan nyaatanii fixaniif immoo allaattiiwwan samiitii fi
bineensota lafaa isaanitti nan erga. 4 Ani sababii Minaaseen ilmi Hisqiyaas
mootichi Yihuudaa Yerusaalem keessatti hojjete waan sanaatiif fuula
mootummoota lafa irraa hunda duratti jibbamtoota isaan nan godha.
5 "Yaa Yerusaalem, eenyutu garaa siif laafa?
Eenyutu siif boo'a?
Eenyutu si dubbisuuf sitti gora?
6 Ati na dhiifteerta;
ittuma fuftees duubatti deebi'aa jirta"
jedha WAAQAYYO.
"Kanaafuu ani harka koo sitti hiixadhee sin balleessa;
ani si'achi siif na'uu hin danda'u.
7 Ani karrawwan magaalaa biyyattii duratti,
qorbiidhaan qilleensatti isaan nan kenna.
Ani saba kootti gaddaa fi badiisa nan fida;
isaan karaa isaanii irraa hin deebineetii.
8 Ani haadhota hiyyeessaa isaanii
cirracha galaanaa caalaa nan baay'isa.
Ani haadhota dargaggoota isaaniitti,
guyyuma saafaadhaan
waan isaan balleessu tokko nan fida;

ani goolii fi naasuu
akkuma tasaa isaanitti nan gadhiisa.
9 Haati ilmaan torbaa gaggabdee
hafuura dhumaa baafatti.
Aduun ishee guyyuma adiidhaan dhiiti;
isheenis salphattee namaa gad taati.
Ani hambaawwan isaanii fuula diinota isaanii duratti
goraadeef dabarsee nan kenna”
jedha WAAQAYYO.

10 Wayyoo yaa haadha ko,
kan ana nama biyyattii guutuu
loluu fi falmu deesse?
Ani hin liqeessine yookaan hin liqeeffanne;
namni hundi garuu na abaara.
11 WAAQAYYO akkana jedhe;
“Ani dhugumaan kaayyoo gaariidhaaf sin baraara;
Ani dhugumaan yeroo rakkinaatii fi gidiraatti,
akka diinonni kee si kadhatan nan godha.

12 “Namni kam iyyuu sibiila,
sibiila kaabaa dhufe yookaan naasii cabsuu ni danda’aa?

13 “Sababii cubbuu kee hunda
kan biyya kee guutuu keessa jiru sanaatiif
ani badhaadhummaa keetii fi
qabeenya kee toluma boojuuf nan kenna.
14 Sababii dheekkamsi koo
ibidda ishee gubu qabsiisuuf,
ani biyya ati hin beekne keessatti
diinota keetiif sin garboomsa.”

15 Yaa WAAQAYYO situ beeka;
na yaadadhu; na tiksis.
Warra na ari’atan haaloo naaf ba’i.
Ati obsa guddaa qabdaatii na hin balleessin;
akka ani siif jedhee tuffatamu beeki.
16 Dubbiin kee ni argame; anis nan nyaadhe;
innis na gammachiise; gammachuu garaa kootiis ta’e;
yaa WAAQAYYO, Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
ani maqaa keetiin nan waamamaatii.
17 Ani gonkumaa tuuta fandalaltootaa wajjin hin teenye;
gonkumaa isaan wajjin hin gammanne;
sababii harki kee narra turee fi
sababii ati aariidhaan na guutteef ani kophaa koo nan taa’e.
18 Rakkinni koo maaliif dhuma dhabe?
Madaan koos maaliif fayyuu dide?
Ati akka laga nama gowwoomsuu
akka burqaa goguus natti taataa?
19 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha:
“Yoo ati qalbii jijjiirratte,

ani akka ati na tajaajiltuuf deebisee sin dhaaba;
Ati yoo dubbii faayidaa hin qabne
dhiiftee dubbii faayidaa qabu dubbatte afaan naaf taata.
Sabni kun gara keetti haa deebi'uu malee
ati gara isaaniitti deebi'uu hin qabdu.
20 Ani saba kanaaf dallaa dhagaa,
dallaa naasii kan jabeeffamee ijaarame sin taasisa;
isaan si lolu;
garuu si hin mo'atan;
ani si baraaruu fi si baasuuf si wajjin jiraatii"
jedha WAAQAYYO.
21 "Ani harka namoota hamoo jalaa sin baasa;
harka warra gara jabeeyyii jalaas sin fura."

16

Guyyaa Badiisaa

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Ati iddoo
kanatti niitii fuutee ilmaan yookaan intallan hin dhalchin." 3 WAAQAYYO
waa'ee ilmaanii fi intallan iddoo kanatti dhalatanii, waa'ee dubartoota
haadhota isaanii ta'aniitii fi waa'ee dhiirota abbootii isaanii ta'anii akkana
jedhaatii: 4 "Isaan dhukkuba nama ajjeesuun dhumu. Isaan akkuma kosii
lafatti gatamee ta'u malee boo'icha hin argatan; hin awwaalamanis. Isaan
goraadee fi beelaan dhumu. Reeffi isaaniis allaattii samiitii fi bineensota
lafaatiif nyaata ta'a."

5 WAAQAYYO akkana jedhaatii: "Ati mana boo'ichaa hin seenin yookaan
dhaqxee hin boo'in yookaan isaan hin jajjabeessin; ani eebba koo,
jaalala kootii fi gara laafina koo saba kana irraa fudhadheeraatii" jedha
WAAQAYYO. 6 "Namni xinnaa fi guddaan biyya kana keessatti ni du'a.
Isaan hin awwaalaman yookaan boo'icha hin argatan; namni tokko iyyuu
isaaniif jedhee of hin murmuru yookaan mataa hin haaddatu. 7 Namni
tokko iyyuu warra namni irraa du'e jajjabeessuuf jedhee nyaata hin
geessuuf; yookaan namni tokko iyyuu nama abbaan yookaan haati jalaa
duute jajjabeessuuf jedhee dhugaatii hin geessu.

8 "Mana cidhi jiru hin seenin; nyaachuu fi dhuguuf jettees isaan wajjin
hin taa'in. 9 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedhaatii: Ani ija keessan durattii fi bara keessan keessa sagalee ililleetii fi
gammachuu, sagalee misirrittiitii fi misirrichaa iddoo kanaa nan balleessa.

10 "Yeroo ati waan kana hunda saba kanatti himtee isaan, 'WAAQAYYO
maaliif badiisa guddaa akkanaa nurratti labse? Nu maal balleessine?
WAAQAYYO Waaqa keenyattis cubbuu maalii hojjennee?' jedhanii si
gaafatanitti, 11 akkana isaaniin jedhi; 'Kun sababii abbootiin keessan
na dhiisanii waaqota kaan duukaa bu'anii isaan tajaajilanii fi isaan
waaqeffataniif' jedha WAAQAYYO; 'isaan na dhiisan; seera koos hin eegne.
12 Isin garuu abbootii keessan iyyuu caalaa hammaattaniirtu. Kunoo
tokkoon tokkoon keessan qooda anaaf ajajamuu mata jabina hammina
garaa keessanii duukaa buutaniirtuutii. 13 Kanaafuu ani biyya kana
keessaa isin baasee, biyya isin yookaan abbootiin keessan hin beeknetti
isin nan gata; isinis achitti halkanii guyyaa waaqota biraa tajaajiltu; ani
isiniif hin na'uutii.'

14 “Ta’us” jedha WAAQAYYO, “barri itti namoonni si’achi, ‘Dhugaa
WAAQAYYO jiraataa, isa biyya Gibxii Israa’eloota baase sanaa’ jedhanii hin
kakanne ni dhufa, 15 isaan garuu, ‘Dhugaa WAAQAYYO jiraataa isa biyya
kaabaatii fi biyyoota itti isaan bittinneesse hunda keessaa baasee fide
sanaa’ ni jedhu. Ani biyya abbootii isaaniitiif kenne sanatti isaan nan
deebisaatii.
16 “Amma immoo ani akka isaan qurxummii qabdoota hedduu fidaniif
namoota nan erga” jedha WAAQAYYO; “isaanis jara ni qabu. Ergasii
ani akka isaan adamsitoota hedduu fidaniif namoota nan erga; isaanis
tulluu hundaa fi gaara hunda irra, baqaqaa kattaa hunda keessas jara
ni adamsu. 17 Iji koo karaa isaanii hunda irra jira; isaanis na duraa
hin dhokatan; cubbuun isaaniis ija koo duraa hin dhokfamu. 18 Sababii
isaan fakkiiwwan isaanii lubbuu dhabeeyyii faayidaa hin qabne sanaan
biyya koo xureessanii, waaqota isaanii jibbisiisoo sanaanis handhuuraa
koo guutaniif ani gatii hamminaa fi lubbuu isaaniitiif malu harka lama
nan baasaaf.”

19 Yaa WAAQAYYO, jabina kootii fi da’annoo ko,
da’oo koo kan yeroo rakkinaa,
ormoonni handaara lafaatii
gara kee dhufanii akkana jedhu,
“Abbootiin keenya waaqota sobaa, waaqota tolfamoo faayidaa hin qabne
kanneen waan gaarii tokko illee isaaniif hin goone sana malee
homaa hin dhaalle.
20 Namoonni ofii isaaniitiif waaqota ni tolfatuu?
Eeyyee, garuu isaan waaqota miti!”

21 “Kanaafuu ani isaan nan barsiisa;
yeroo kanatti ani humna koo fi
jabina koo isaan nan barsiisa.
Yoos isaan
akka maqaan koo WAAQAYYO ta’e ni beeku.

17

1 “Cubbuun Yihuudaa meeshaa sibiilaatiin qirixaameera;
qara dhagaatiinis
gabatee garaa isaanii irrattii fi
gaanfa iddoo aarsaa isaanii irratti barreeffameera.
2 Ijoolleen isaanii iyyuu
iddoowwan aarsaa isaaniitii fi siidaa Aasheeraa
kanneen mukkeen lalisaa cinaatii fi
gaarran ol dheeroo irraa sana yaadatan.
3 Ani sababii cubbuu biyya kee guute sanaatiif
tulluu koo kan biyya keessaa,
qabeenya keetii fi badhaadhummaa kee hunda
iddoo ol ka’aa kee wajjin
dabarsee boojuuf nan kenna.
4 Ati dogoggora mataa keetiitiin
dhaala ani siif kenne ni dhabda.
Ani biyya ati hin beekne keessatti
diinota keetiif sin garboomsa;

ati dheekkamsa koo qabsiifteertaatii;
innis bara baraan ni boba'a."
5 WAAQAYYO akkana jedha:
"Namni nama amanatu,
kan jabina foonii irree isaa godhatu,
kan garaan isaa WAAQAYYO irraa garagalu abaaramaa dha.
6 Inni akka daggala gammoojjii keessaa ta'a;
yeroo wanni gaariin dhufutti hin argu.
Inni gammoojjii keessaa iddoo gogaa
biyya soogiddaa kan namni tokko iyyuu hin jiraanne keessa jiraata.

7 "Namni WAAQAYYOON amanatu,
kan abdiin isaas isuma ta'e garuu eebbifamaa dha.
8 Inni akkuma muka qarqara bishaanii dhaabame,
kan hidda isaa ededa lagaa irra yaafatuu ta'a.
Yommuu ho'i dhufu hin sodaatu;
baalli isaa yeroo hunda lalisaa dha.
Mukni sun bara hongee illee hin yaadda'u;
ija naqachuus hin dhiisu."

9 Garaan namaa waan hunda caalaa haxxee dha;
garmalees hamaa dha.
Eenyutu isa hubachuu danda'a?

10 "Ani WAAQAYYO nama hundaaf akkuma amala isaatti,
akkuma waan hojii isaatiif maluutti
gatii isaaf kennuuf garaa isaa nan sakatta'a;
qalbii isaas nan qora."

11 Namni karaa hin malleen badhaadhummaa walitti qabatu
akkuma gogorrii hanqaaquu hin hanqaaqin hammattu ti.
Walakkaa umurii isaatti badhaadhummaan sun isa dhiisee bada;
dhuma irrattis gowwaa ta'uun isaa ni mirkaneeffama.

12 Teessoon ulfina qabeessi durumaa jalqabee ol ol jedhu sun,
iddoo qulqullummaa keenyaa ti.
13 Yaa WAAQAYYO, abdii Israa'el,
warri si dhiisan hundi ni qaaneffamu.
Warri sirraa garagalan biyyoo keessatti galmeeffamaniiru;
isaan WAAQAYYOON
burqaa bishaan jireenyaa dhiisaniiruutii.

14 Yaa WAAQAYYO na fayyisi; anis nan fayyaa;
na oolchi, anis nan oolfama;
kan ani jajadhu sumaatii.
15 Isaan ittuma fufanii,
"Dubbiin WAAQAYYOO eessa jira?
Mee amma haa raawwatamu!" naan jedhu.
16 Ani tiksee ta'ee si tajaajiluu irraa duubatti hin deebine;
ati akka ani guyyaa badiisaa hin hawwine ni beekta.
Wanni afaan kootii ba'u fuuluma kee dura jira.
17 Ati na hin rifachiisin;

guyyaa badiisaatti ati da’oo koo ti.
18 Warri na adamsan haa qaaneffaman;
ana garuu qaanii irraa na oolchi;
isaan haa rifatan;
ana garuu rifaatii irraa na eegi.
Guyyaa badiisaa isaanitti fidi;
badiisa dachaatiin isaan balleessi.

Sanbata Kabajuu

19 WAAQAYYO akkana naan jedhe: “Dhaqiitii karra uummataa karaa
mootonni Yihuudaa ittiin seenanii ba’an dura dhaabadhu; akkasumas
karrawwan Yerusaalem kaan hunda dura dhaabadhu. 20 Akkanas isaaniin
jedhi; ‘Yaa moototа Yihuudaa, sabni Yihuudaa hundii fi namoonni
Yerusaalem keessa jiraattan kanneen karra kanaan ol galtan hundi
dubbii WAAQAYYOO dhaga’aa. 21 WAAQAYYO akkana jedha: Akka guyyaa
Sanbataatiin ba’aa hin baanne yookaan karrawwan Yerusaalemiin ol hin
galchine of eeggadhaa. 22 Akkuma ani abbootii keessan ajajetti guyyaa
Sanbataa kabajaa malee guyyaa Sanbataatiin mana keessanii ba’aa gad
hin baasinaa yookaan hojii kam iyyuu hin hojjetinaa. 23 Ta’us isaan hin
dhaggeeffanne yookaan hin qalbeeffanne; garuu akka hin dhageenyee fi
akka qajeelfama hin fudhanneef mataa jabaatan. 24 WAAQAYYO akkana
jedha; yoo isin na dhageessanii guyyaa Sanbataatiin ba’aa tokko illee kar-
rawwan magaalaa kanaatiin ol galchuu dhiiftanii qooda kanaa gaafas hojii
kam iyyuu hojjechuu dhiisuudhaan guyyaa Sanbataa addaan baaftanii
eegdan, 25 mootonni teessoo Daawit irra taa’an qondaaltota isaanii wajjin
karrawwan magaalaa kanaatiin ol seenu. Isaanis qondaaltota isaanii
wajjin gaariiwwanii fi fardeen yaabbatanii namoota Yihuudaatii fi warra
Yerusaalem keessa jiraatan wajjin ni dhufu; magaalaan kunis magaalaa
namni bara baraan keessa jiraatu ni ta’a. 26 Namoonnis magaalaawwan
Yihuudaatii fi gandoota naannoo Yerusaalemiitii, biyya Beniyaamiitii fi
biyya gaara keessaatii, biyya gaaraatii fi Negeebii aarsaa gubamuu fi
qalma, aarsaa midhaanii, ixaanaa fi aarsaa galataa fidanii gara mana
WAAQAYYOO ni dhufu. 27 Yoo isin guyyaa Sanbataa addaan baaftanii eeguuf
jettanii guyyaa Sanbataatiin ba’aa tokko iyyuu baattanii karrawwan
Yerusaalemiin ol seenuu dhiisuudhaan anaaf ajajamuu baattan garuu ani
ibidda hin dhaamne tokko karrawwan Yerusaalemitti nan qabsiisa; ibiddi
sunis da’annoowwan Yerusaalem gubee barbadeessa.’ ”

18

Mana Namicha Suphee Dha’u Tokkootti

1 Dubbiin WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe isa kanaa dha: 2 “Ka’iitii
gara mana namicha suphee dha’u sanaa dhaqi. Anis achitti dubbii koo sitti
nan hima.” 3 Kanaafuu ani gara mana namicha suphee dha’u sanaatti gad
nan bu’e; innis geengoo irratti waa hojjechaa ture. 4 Okkoteen inni suphee
irraa hojjechaa ture sun garuu harka isaatti fashalaa’e; kanaafuu namichi
suphee dha’u sun akkuma itti toletti suphee sanaan okkotee kan biraa
hojjete.

5 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 6 “Yaa
mana Israa’el, anis akkuma suphee dhooftuun kun hojjetu isin gochuu
hin danda’uu?” jedha WAAQAYYO. “Yaa mana Israa’el, akkuma supheen
harka suphee dhooftuu keessa jiru isinis harka koo keessa jirtu. 7 Yeroo ani

akka sabni yookaan mootummaan tokko buqqifamu, gargar qoodamuu fi
barbadeeffamu labsutti, 8 yoo sabni ani akeekkachiise sun hammina isaa
irraa deebi'e, ani waan hamaa isatti fiduuf yaade sana irraa nan deebi'a.
9 Yoo ani yeroo biraa immoo akka sabni yookaan mootummaan tokko
ijaaramee dhaabamu labse, 10 yoo inni fuula koo duratti waan hamaa
hojjetee anaaf ajajamuu dide, ani waan gaarii isaaf gochuu barbaade sana
nan dhiisa.

11 "Kanaafuu amma saba Yihuudaatii fi warra Yerusaalem keessa
jiraataniin akkana jedhi; 'WAAQAYYO akkana jedha: Kunoo! Ani badiisa
isiniif qopheesseen mala isinitti karoorsaa jira. Kanaafuu tokkoon tokkoon
keessan karaa keessanii fi hojii keessan qajeelfadhaa.' 12 Isaan garuu
akkana jedhanii deebii kennan: 'Kun faayidaa hin qabu. Nu karooruma
keenyaan itti fufna; tokkoon tokkoon keenya mata jabinaa fi hammina
garaa keenyaa duukaa buuna.' "

13 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha:

"Mee saboota keessa iyyaafadhaa:
Eenyutu takkumaa waan akkanaa dhaga'ee beeka?
Israa'el Durbi Qulqullittiin
waan suukaneessaa tokko hojjetteerti.
14 Cabbiin Libaanoon
takkumaa ededa kattaa isaa irraa badee beekaa?
Bishaan isaa diilallaa'aan burqaa fagootii dhufu sun
takkumaa citee beekaa?
15 Sabni koo garuu na irraanfateera;
isaan waaqota tolfamoo faayidaa hin qabne
kanneen karaawwan isaanii irrattii fi
daandiiwwan durii irratti isaan gufachiisaniif
ixaana aarsu.
Isaan karaa hin tolfamne irra
daandii qal'oo irra isaan deemsisaniiru.
16 Biyyi isaanii ni ona;
bara baraanis biyya qoosaa ta'a;
warri achiin darban hundi ni na'u;
mataa isaaniis ni raasu.
17 Akkuma bubbee ba'a biiftuutii dhufuu,
ani fuula diinota isaanii duratti isaan nan bittinneessa;
bara badiisa isaanii keessa,
ani dugda koo malee fuula koo isaanitti hin argisiisu.

18 "Jarris, 'Seerri luba biraa, gorsi ogeeyyii biraa, dubbiin immoo raajota
biraa waan hin dhabamneef kottaa Ermiyaasitti mari'annaa; kanaafuu
kottaa nu arraba keenyaan isa miinaa; waan inni dubbatu kam iyyuus
hin fudhannu' " jedhan.

19 Yaa WAAQAYYO, na dhaggeeffadhu;
waan warri na himatan jedhanis dhaga'i!
20 Gatiin waan gaarii waan hamaadhaa?
Isaan garuu boolla anaaf qotaniiru.
Ani akkan dheekkamsa kee isaan irraa
deebisuuf fuula kee dura dhaabadhee
iddoo isaanii bu'ee dubbadhe yaadadhu.
21 Kanaafuu ati ijoollee isaanii dabarsii beelatti kenni;
jara immoo dabarsii humna goraadeetti kenni.
Niitota isaanii jalaa ijoollee fi dhirsoonni haa dhuman;

dhiironni isaanii haa ajjeefaman;
dargaggoonni isaanii immoo lola keessatti goraadeedhaan haa qalaman.
22 Yeroo ati akkuma tasaa weeraartoota isaanitti fiddutti,
iyyi mana isaaniitii haa dhaga'amu;
isaan na qabuuf boolla qotanii,
miilla kootiifis kiyyoo kaa'aniiruutii.
23 Yaa WAAQAYYO, ati garuu mala isaan na ajjeesuuf
malatan hunda ni beekta.
Yakka isaanii hin dhiisiniif;
yookaan cubbuu isaanii fuula kee duraa hin haqin.
Isaan fuula kee duratti lafatti haa gataman;
yeroo dheekkamtuttis isaan adabi.

19

1 WAAQAYYO akkana jedha; "Dhaqiitii suphee dhooftuu irraa okkotee
suphee bitadhu. Maanguddoota sabaatii fi luboota keessaa namoota
muraasa fudhadhuutii, 2 gara Sulula Ben Hinoomitti kan balbala karra
qiraacii biraa sana dhaqi. Achittis dubbii ani sitti himu labsi; 3 akkanas
jedhi; 'Yaa mootota Yihuudaatii fi saba Yerusaalem dubbii WAAQAYYOO
dhaga'aa. WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: Dhaggeeffadhaa! Kunoo, ani balaa gurra nama waan sana dhaga'u
hundatti hin tolle tokko iddoo kanatti nan fida. 4 Isaan na dhiisanii iddoo
kana iddoo waaqota ormaa godhaniiruutii; iddoo kanattis waaqota isaanii
yookaan abbootiin isaanii yookaan mootonni Yihuudaa hin beekiniif
aarsaa gubamu dhi'eessaniiru; iddoo kanas dhiiga namoota balleessaa hin
qabneetiin guutaniiru. 5 Isaan ilmaan isaanii aarsaa ibiddaan gubamu
godhanii Ba'aaliif dhi'eessuuf iddoo ol ka'aa Ba'aaliif ijaaraniiru; kunis
waan ani isaan hin ajajin yookaan maqaa hin dha'in yookaan yaada
koo keessa iyyuu hin turinii dha. 6 Kanaafuu beekkadhaa; barri itti
namoonni iddoo sanaan, si'achi Sulula Qalmaa jedhanii waamuu malee
Toofet yookaan Sulula Ben Hinoom hin jenne ni dhufa, jedha WAAQAYYO.
7 " 'Ani iddoo kanatti karoora Yihuudaatii fi karoora Yerusaalem nan
diiga; akka isaan fuula diinota isaanii duratti, harka warra lubbuu isaanii
galaafachuu barbaadaniitti goraadeedhaan dhuman nan godha; reeffa
isaanii immoo allaattii samiitii fi bineensota lafaatiif nyaata godhee nan
kenna. 8 Ani magaalaa kana onsee waan sodaa fi qoosaa nan godha; kan
achiin darbu hundi sababii madaa ishee hundaatiif dinqisiifatee isheetti
kolfa. 9 Ani akka isaan foon ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii nyaatan nan
godha; isaanis yeroo diinonni isaanii kanneen lubbuu isaanii galaafachuu
barbaadan sun marsanii isaan dhiphisanitti foon walii isaanii nyaatu.'
10 "Ergasii okkotee sana fuula warra si wajjin deemanii duratti cabsiitii
11 akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
Akkuma okkoteen suphee dhooftuu kun erga caccabee booddee deebi'ee
haaromfamuu hin dandeenye sana ani saba kanaa fi magaalaa kana nan
caccabsa; sababii iddoon itti nama awwaalan biraa hin jirreef namoonni
Toofetitti reeffa awwaalu. 12 Ani iddoo kanaa fi warra as jiraatanitti waan
kana nan fida, jedha WAAQAYYO. Magaalaa kanas akkuma Toofet nan
godha. 13 Manneen Yerusaalem keessaatii fi manneen mootota Yihuudaa
jechuunis manneen jarri bantii isaanii irratti urjiiwwan samii hundaaf

ixaana aarsanii waaqota biraafis dhibaayyuu dhibaafatan sun hundi
akkuma iddoo Toofet kanaa ni xureeffamu.’ ”
14 Ermiyaasis ergasii Toofet iddoo WAAQAYYO akka inni achitti raajii dub-
batuuf itti isa erge sanaa deebi’ee oobdii mana qulqullummaa WAAQAYYOO
keessa dhaabatee saba hundaan akkana jedhe; 15 “WAAQAYYO Waan Hunda
Danda’u, Waaqni Israa’el akkana jedha; ‘Mee dhaggeeffadhaa! Sababii
isaan mata jabeeyyii ta’anii dubbii koo dhaga’uu didaniif balaa ani
isaanitti labsee ture hunda magaalaa kanaa fi gandoota naannoo ishee
jiranitti nan fida.’ ”

20

Ermiyaasii fi Phaashihuur

1 Phaashihuur lubichi, ilmi Imeerii inni mana qulqullummaa
WAAQAYYOO keessatti bulchaa hangafa ture sun yommuu Ermiyaasii
waan kana raaju dhaga’etti, 2 akka Ermiyaas raajichi tumamee Karra
Beniyaam isa ol aanu kan mana WAAQAYYOO biratti argamu sana keessatti
miilli isaa jirma lama gidduu galee hidhamu godhe. 3 Ermiyaasis guyyaa
itti aanu yeroo Phaashihuur jirma lamaan gidduudhaa isa baasetti
akkana jedheen; “Maqaan WAAQAYYO siif baase Maagormiisaabiib malee
Phaashihuur miti. 4 WAAQAYYO akkana jedhaatii; ‘Ani akka ati ofii keetii
fi michoota keetti sodaachisaa taatu sin godha; yeroo isaan goraadee
diinota isaaniitiin dhuman ijuma keetiin argita. Ani Yihuudaa hunda
dabarsee mootii Baabiloniitti nan kenna; innis Baabilonitti isaan geessa
yookaan goraadeedhaan isaan fixa. 5 Ani qabeenya magaalaa kanaa
hunda jechuunis oomisha ishee hunda, waan gatii guddaa qabu hundaa
fi badhaadhummaa moototа Yihuudaa hunda dabarsee diinota isaaniitti
nan kenna. Isaanis booji’anii fudhatanii Baabilonitti isaan geessan.
6 Yaa Phaashihuur ati, warri mana kee jiraatan hundis booji’amtanii
Baabilonitti geeffamtu. Atii fi michoota kee warri ati raajii sobaa
dubbatteef hundi achitti duutanii awwaalamtu.’ ”

Gungummii Ermiyaas

7 Yaa WAAQAYYO, ati na gowwoomsite;
anis nan gowwoomfame;
ati humnaan na caaltee na mo’atte.
Ani guyyaa guutuu waan kolfaa nan ta’e;
namni hundis natti qoosa.
8 Ani yeroon dubbadhu hunda nan iyya;
“Goolii, badiisa” jedhees nan labsa.
Kanaafuu dubbiin WAAQAYYO
guyyaa guutuu arrabsoo fi tuffii natti fide.
9 Garuu yoo ani, “Ani maqaa isaa hin dha’u
yookaan si’achi maqaa isaatiin hin dubbadhu” jedhe,
dubbiin isaa onnee koo keessatti akka ibiddaa,
akkuma ibidda lafee koo keessatti ukkaamsameera.
Ani of keessatti isa qabachuu nan dadhabe;
dhuguma iyyuu ani hin danda’u.
10 Ani hasaasa, “Karaa hundaan sodaa!
Isa balaaleffadhaa! Isa haa balaaleffannu!”
jedhu hedduu nan dhaga’a.
Michoonni koo hundi,

“Inni ni gowwoomfama ta’a;
nus ergasii isa ni mo’anna;
haaloo keenya illee ni baafanna” jechaa
kufaatii koo eeggatu.

11 WAAQAYYO garuu akkuma goota humna qabeessa tokkootti
na wajjin jira;
kanaafuu warri na adamsan ni gufatu malee hin mo’atan.
Isaan baay’ee qaaneffaman; hin milkaa’aniitii;
salphinni isaanii gonkumaa hin irraanfatamu.
12 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
kan nama qajeelaa qortu,
kan garaa fi yaada namaa keessa argitu,
ani falmii koo sitti kennadheeraatii
ati yeroo isaanitti haaloo baatu na argisiisi.

13 WAAQAYYOOF faarfadhaa!
WAAQAYYOON galateeffadhaa!
Inni lubbuu namoota hiyyeeyyii
harka hamootaatii ni baasa.

14 Guyyaan ani dhaladhe haa abaaramu!
Guyyaan haati koo na deesse sunis hin eebbifamin!
15 Namichi, “Daa’imni tokko jechuunis
ilmi siif dhalatee jira!” jedhee abbaa kootiif oduu fidee
akka malee isa gammachiise sun haa abaaramu!
16 Namichi sun akkuma magaalaawwan
WAAQAYYO gara laafina malee garagalchee haa ta’u.
Inni ganamaan wawwaannaa,
saafaan immoo iyya waraanaa haa dhaga’u.
17 Akka haati koo awwaala naa taatuuf,
akka gadameessi ishees iddoo jireenya bara baraa naaf ta’uuf
inni utuu ani gadameessa keessaa hin ba’in na hin ajjeefneetii.
18 Ani maaliifan rakkinaa fi gadda arguuf
jireenya koos qaaniin fixuuf
gadameessa keessaa ba’e?

21

Deebii Zedeqiyaaf Enname

1 Yeroo Zedeqiyaa Mootichi Phaashihuur ilma Malkiyaatii fi Sefaaniyaa
lubicha ilma Ma’aseyaa gara Ermiyaasitti ergetti dubbiin akkana jedhu
WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe. Jarri ergamanis akkana jed-
han; 2 “Sababii Nebukadnezar mootichi Baabilon nu waraanaa jiruuf
WAAQAYYOON nuu gaafadhu. Tarii WAAQAYYO akkuma duraan godhe sana
hojiiwwan dinqii nuuf hojjetee akka mootichi nurraa deebi’u ni godha
ta’aatii.”
3 Ermiyaas garuu akkana isaaniin jedhe; “Zedeqiyaadhaan akkana
jedhaa; 4 ‘WAAQAYYO Waaqni Israa’el akkana jedha: Ani mi’oota waraanaa
harka keessan jiran, kanneen isin ittiin mootii Baabilonii fi Baabilonota
isin marsanii dallaan ala jiran loluuf itti fayyadamtan kana isinitti

nan garagalcha. Anis magaalaa kana keessatti isaan walitti nan qaba.
5 Ani mataan koo harka diriirfamee fi irree jabaadhaan, aarii boba'uu
fi dheekkamsa guddaadhaan waraana isinitti nan bana. 6 Ani waan
magaalaa kana keessa jiraatu jechuunis namaa fi horii nan dha'a; isaanis
dha'icha hamaadhaan dhumu. 7 Anis ergasii, jedha WAAQAYYO, Zedeqiyaa
mooticha Yihuudaa, qondaaltota isaatii fi jiraattota magaalaa kanaa
kanneen dha'icha jalaa, goraadee fi beela jalaa ba'an Nebukadnezar
mooticha Baabilonii fi diinota isaanii kanneen lubbuu isaanii balleessuu
barbaadanitti dabarsee nan kenna. Mootichis goraadeedhaan isaan fixa;
inni isaaniif hin hilu yookaan hin na'uuf yookaan garaa hin laafuuf.'

8 "Amma illee akkana jedhii saba kanatti himi; WAAQAYYO akkana jedha:
'kunoo, ani karaa jireenyaatii fi karaa du'aa fuula keessan dura nan
kaa'a. 9 Namni magaalaa kana keessatti hafu kam iyyuu goraadeedhaan,
beelaan yookaan dha'ichaan du'a. Namni gad ba'ee Baabilonota isin
marsanii jiranitti harka kennatu kam iyyuu garuu ni jiraata; lubbuu isaas
ni oolfata. 10 Ani magaalaa kanaaf waan gaarii gochuuf utuu hin ta'in
ishee miidhuuf kutadheera, jedha WAAQAYYO. Isheenis dabarfamtee harka
mootii Baabilonitti ni kennamti; inni immoo ibiddaan ishee barbadeessa.'

11 "Akkasumas mana mootii Yihuudaatiin akkana jedhi; 'Isin dubbii
WAAQAYYOO dhaga'aa; 12 Yaa mana Daawit, WAAQAYYO akkana jedha:

" 'Ganama hunda murtii qajeelaa kennaa;
nama saamame tokko
harka nama isa cunqursuutii baasaa;
yoo kanaa achii sababii jal'ina isin hojjettaniitiif
dheekkamsi koo bu'ee akkuma ibiddaa boba'a;
namni isa dhaamsu tokko iyyuu hin jiraatu.
13 Yaa ishee sulula kanaan ol dirree kattaa qabu irra jiraattu,
ani sitti ka'een jira, jedha WAAQAYYO;
isin warri, "Eenyuttu nutti dhufuu danda'a?
Eenyutus da'annoo keenya seenuu danda'a?" jettan,
14 ani akkuma hojii keessaniif malutti isinan adaba,
jedha WAAQAYYO.
Ani ibidda waan naannoo keessan jiru hunda barbadeessu
bosona keessanitti nan qabsiisa.' "

22

Murtii Mootota Hamootti Murame

1 WAAQAYYO akkana jedha: "Gara masaraa Mootii Yihuudaatti gad bu'iitii
akkana jedhii ergaa kana achitti labsi; 2 'Yaa Mootii Yihuudaa, ati kan
teessoo Daawit irra teessu, ati, qondaaltonni keetii fi sabni kee warri
karra kanaan ol galtan dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa. 3 WAAQAYYO akkana
jedha: Waan qajeelaa fi sirrii ta'e hojjedhaa. Nama saamame tokko harka
nama isa cunqursuutii baasaa. Alagaatti, ijoollee abbaa hin qabnetti
yookaan haadha hiyyeessaatti daba yookaan jal'ina hin hojjetinaa; dhiiga
nama balleessaa hin qabnees iddoo kanatti hin dhangalaasinaa. 4 Yoo
isin ajajawwan kanneen sirriitti eegdan mootonni teessoo Daawit irra
taa'an, qondaaltotaa fi saba isaanii wajjin gaarii mootota atii fi fardeen
yaabbatanii karrawwan masaraa mootummaa kanaan ol galu. 5 Yoo isin
ajajawwan kanneen eeguu baattan garuu akka masaraan mootummaa
kun barbadeeffamu ani maqaa kootiin kakadheera, jedha WAAQAYYO.' "

6 WAAQAYYO waa'ee masaraa mootii Yihuudaa akkana jedhaatii:
"Ati akka Gili'aad,
akka fiixee Libaanoon naaf taate iyyuu,
ani dhugumaan akka gammoojjii,
akka magaalaawwan namni keessa hin jiraannee sin taasisa.
7 Ani balleessitoota tokkoon tokkoon isaanii
mi'a lolaa qabatan, sitti nan erga;
isaanis birbirsa kee filatamaa ni ciru;
ibiddattis ni naqu.
8 "Namoonni biyya hedduus yommuu magaalaa kana biraan darbanitti,
'WAAQAYYO maaliif magaalaa guddaa kanatti waan akkanaa fide?' jedhanii
wal gaafatu. 9 Isaanis, 'Sababii isaan kakuu WAAQAYYO Waaqa isaanii dhi-
isanii waaqota biraa waaqeffatanii tajaajilaniifii dha' jedhanii deebisu."
10 Isin nama du'eef hin boo'inaa yookaan hin gaddinaa;
qooda kanaa nama booji'ameef hiqqifadhaa boo'aa;
inni lammata hin deebi'u
yookaan biyya itti dhalate hin arguutii.
11 WAAQAYYO waa'ee Shaluum ilma Yosiyaas kan qooda abbaa isaa mootii
Yihuudaa ta'ee garuu iddoo kanaa deeme sanaa akkana jedhaatii: "Inni
gonkumaa hin deebi'u. 12 Inni iddoo booji'amee itti geeffame sanatti du'a;
biyya kanas lammaffaa hin argu."
13 "Nama ollaa isaa utuu gatii humna isaa hin kenniniif
akkasumaan hojjechiifachuudhaan
mana isaa karaa qajeelaa hin ta'iniin,
kutaa isaa kan mana gubbaa immoo karaa sirrii hin ta'iniin
ijaarratuuf wayyoo.
14 Inni, 'Ani masaraa guddaa tokko,
kutaa mana gubbaa bal'aa isaa wajjin
ofii kootiif nan ijaarradha' jedha.
Kanaafuu inni foddaawwan itti baasee
muka birbirsaatiin bareechee
halluu diimaadhaan miidhagsa.

15 "Birbirsa hedduu qabaachuun kee mootii si taasisaa?
Abbaan kee nyaataa dhugaatii hin qabu turee?
Inni waan qajeelaa fi haqa hojjete;
kanaafuu wanni hundinuu ni qajeeleef.
16 Inni hiyyeeyyii fi rakkattootaaf ni falme;
kanaafuu wanni hundi ni qajeeleef.
Na beekuu jechuun kanuma mitii?"
jedha WAAQAYYO.
17 Iji keetii fi garaan kee garuu
bu'aa karaa hin maliniin argamu irra,
dhiiga nama balleessaa hin qabnee dhangalaasuu irra,
cunqursaa fi goolii kaasuu qofa irra bu'eera.
18 Kanaafuu WAAQAYYO waa'ee Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa, ilma
Yosiyaas akkana jedha:
"Isaan, 'Anaaf wayyoo, yaa obboleessa koo!
Anaaf wayyoo, yaa obboleettii koo!'
jedhanii hin boo'aniif.
Isaan, 'Anaaf wayyoo, yaa gooftaa koo!

Anaaf wayyoo yaa ulfina isaa!'
jedhanii hin boo'aniif.
19 Inni awwaala harree argata,
jechuunis lafa irra harkifamee
karrawwan Yerusaalem keessaa gad baafamee gatama."

20 "Libaanoonitti ol ba'ii iyyi;
sagaleen kee Baashaan keessatti haa dhaga'amu;
Abaariim keessaas iyyi;
michoonni kee hundi barbadeeffamaniiruutii.
21 Ani yeroo ati nagaa qabdutti si akeekkachiiseen ture;
ati garuu, 'Ani hin dhaggeeffadhu!' jette.
Kun ijoollummaa keetii jalqabee amala kee ture;
ati naaf hin ajajamne.
22 Tiksoota kee hunda bubbeen fudhatee sokka;
michoonni kees ni booji'amu.
Sababii hammina kee hundaatiif
ati ni qaanofta; ni salphattas.
23 Ati kan Libaanoon keessa jiraattu,
kan muka birbirsaatiin mana ijaarrattu,
yeroo dhiphinni si qabee akkuma dubartii ciniinsifattu tokkoo
miixattutti ati akkam aadda!
24 "Akkuma ani dhugumaan jiraataa ta'e" jedha WAAQAYYO; "Yaa
Yehooyaakiin mooticha Yihuudaa, ilma Yehooyaaqiim, yoo ati qubeelaa
chaappaa harka koo mirgaa taatee illee ani baaseen si gata. 25 Ani
warra lubbuu kee galaafachuu barbaadanitti, warra ati sodaattu jechuunis
Nebukadnezar mooticha Baabilonii fi Baabilonotatti dabarsee sin kenna.
26 Ani si'ii fi haadha si deesse biyya biraatti, biyya tokkoon keessan iyyuu
itti hin dhalatinitti isin nan darbadhaa; isin lachuu achitti duutu. 27 Isin
biyya itti deebi'uu hawwitanitti gonkumaa hin deebitan."
28 Yehooyaakiin kun nama akkuma okkotee cabaa tuffatame,
mi'a namni tokko iyyuu hin barbaanneedhaa?
Ijoolleen isaatii fi inni maaliif
darbatamanii biyya hin beeknetti gatamani?
29 Yaa lafaa, yaa lafaa, yaa lafaa,
dubbii WAAQAYYOO dhaga'i!
30 WAAQAYYO akkana jedha:
"Namicha kana akka nama ijoollee hin qabne tokkootti,
akka nama bara jireenya isaa keessa hin milkoofne tokkootti galmeessaa;
sanyii isaa keessaa namni tokko iyyuu hin milkaa'u,
namni tokko iyyuu teessoo Daawit irra hin taa'u,
yookaan si'achi Yihuudaa hin bulchuutii."

23

Damee Qajeelaa

1 "Tiksoota hoolota karra koo balleessanii bittinneessiniif wayyoo!"
jedha WAAQAYYO. 2 Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni Israa'el tiksoota saba
koo tiksaniin akkana jedha: "Waan isin bushaayee koo bittinneessitanii
ariitanii fi eegumsa barbaachisu isaaniif hin godhiniif ani kunoo hammina
isin hojjettaniif adabbii isinittin fida" jedha WAAQAYYO. 3 "Ani mataan

koo hambaa bushaayee kootii biyyoota ani itti isaan ari'ee ture hunda
keessaa walitti qabee karra isaaniitti nan deebisa; isaanis achitti ni horu;
ni baay'atus. 4 Anis tiksoota isaan tiksan isaaniif nan ramada; isaanis
si'achi hin sodaatan; yookaan hin rifatan, yookaan isaan keessaa tokko
iyyuu hin badu" jedha WAAQAYYO.

5 "Barri ani itti Daawitiif damee qajeelaa tokko,
mootii ogummaadhaan bulchuu fi
waan sirrii fi qajeelaa ta'e
biyya kana keessatti hojjetu tokko kaasu ni dhufa"
jedha WAAQAYYO.
6 Bara isaa keessa Yihuudaan ni fayya;
Israa'elis nagaan jiraata;
maqaan inni ittiin waamamus:
WAAQAYYO Qajeelummaa Keenya jedhama.

7 "Kanaafuu barri itti namoonni si'achi, 'Dhugaa WAAQAYYO jiraataa isa
Israa'eloota Gibxii baasee fide sanaa' hin jenne tokko ni dhufa" jedha
WAAQAYYO; 8 "Isaan garuu, 'Dhugaa WAAQAYYO jiraataa isa biyya Kaabaatii
fi biyyoota itti isaan ari'ee ture hunda keessaa sanyiiwwan Israa'el baasee
fide sanaa' jedhu. Ergasiis isaan biyya ofii isaanii keessa ni jiraatu."

Raajota Sobduu

9 Waa'ee raajotaa,
onneen koo na keessatti cabeera,
lafeen koo hundi ni hollata;
sababii WAAQAYYOOTII fi
sababii dubbii isaa qulqulluu sanaatiif
ani akkuma nama machaa'ee
akka nama daadhii wayiniitiin mo'atamee nan ta'e.
10 Biyyattiin ejjitootaan guutamteerti,
sababii abaarsaatiif biyyattiin ni boossi;
kaloon gammoojjii keessaas ni goga.
Raajonni karaa hamaa duukaa bu'u;
aangoo isaaniittis karaa malee fayyadamu.

11 "Raajonnis, lubnis Waaqaaf hin bulan;
ani mana koo keessatti iyyuu hammina isaanii argeera"
jedha WAAQAYYO.
12 "Kanaafuu karaan isaanii mucuca ta'a;
isaan dukkanatti gad darbatamu;
achittis ni kufu.
Bara isaan adabaman keessa,
ani badiisa isaanitti nan fida"
jedha WAAQAYYO.

13 "Raajota Samaariyaa gidduutti,
ani waan jibbisiisaa kana argeera:
Isaan maqaa Ba'aaliin raajanii
saba koo Israa'elin karaa irraa jal'isan.
14 Raajota Yerusaalem gidduutti
ani waan nama suukaneessu tokko argeera;
isaan ni ejju; sobaan jiraatus.
Akka namni tokko iyyuu hammina isaa irraa hin deebineef

isaan harka jal’ootaa jajjabeessu.
Isaan hundi anaaf akkuma Sodoom;
sabni Yerusaalem immoo akkuma Gomoraa ti.”
15 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u waa’ee raajotaa akkana
jedha:
“Sababii raajota Yerusaalemiif,
waan xuraa’ummaan biyyattii keessa guuteef
ani akka isaan nyaata hadhaa’aa
nyaatanii bishaan summaa’es dhugan nan godha.”
16 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Waan raajonni isinii raajan hin dhaggeeffatinaa;
isaan abdii sobaatiin isin guutu.
Isaan utuu afaan WAAQAYYOOTII hin ta’in
mul’ata yaada ofii isaanii dubbatu;
yaada isaanii keessaa fuudhanii mul’ata dubbatu.
17 Isaan ittuma fufanii warra na tuffataniin,
‘WAAQAYYO akkana jedha: isin nagaa ni qabaattu’ jedhu.
Warra mata jabina yaada ofii isaanii
duukaa bu’an hundaan immoo, ‘Hamaan isin hin argatu’ jedhu.
18 Garuu isaan keessaa namni dubbii isaa arguuf yookaan dhaga’uuf
waldaa WAAQAYYOO keessa dhaabate eenyu?
Namni dubbii isaatiif gurra kennee dhaga’e eenyu?
19 Kunoo bubbeen WAAQAYYOO,
dheekkamsaan ni bu’a;
bubbeen hamaanis
mataa hamootaa irratti gad bubbisa.
20 Dheekkamsi WAAQAYYOO
hamma inni kaayyoo yaada garaa isaa
guutumaan guutuutti raawwatutti duubatti hin deebi’u.
Isin bara dhumaa keessa
waan kana akka gaariitti ni hubattu.
21 Ani raajota kanneen hin ergine;
isaan garuu ergaa ofii isaanii qabatanii fiiganiiru;
ani isaanitti hin dubbanne;
isaan garuu raajii dubbataniiru.
22 Isaan utuu waldaa koo keessa dhaabatanii jiraatanii
silaa dubbii koo saba kootti labsanii,
karaa isaanii jal’aa sanaa fi
hojii isaanii hamaa sana irraa isaan deebisu ture.

23 “Ani Waaqa fagootis malee
Waaqa dhi’oo qofaa?”
jedha WAAQAYYO.
24 “Namni tokko iyyuu akka ani isa arguu hin dandeenyeef
iddoo dhoksaa ta’e dhokachuu ni danda’a?”
jedha WAAQAYYO.
“Ani samii fi lafa illee nan guuta mitii?”
jedha WAAQAYYO.
25 “Ani waan raajonni maqaa kootiin soba raajan sun jedhan dhaga’eera;
isaanis, ‘Ani abjuu abjoodheera! Ani abjuu abjoodheera!’ jedhu. 26 Wanni
akkasii kun hamma yoomiitti garaa raajota yaaduma ofii isaanii keessaa

fuudhanii soba dubbatan kanneenii keessa jiraata? 27 Raajonni kunneen
abjuu walitti odeessaniin akka sabni koos akkuma abbootiin isaanii
Ba'aalin waaqeffachuudhaan maqaa koo irraanfatanii turan sana maqaa
koo irraanfachiisuu yaadu. 28 Raajiin abjuu qabu abjuu isaa haa dubbatu;
namni dubbii koo qabu immoo amanamummaadhaan haa dubbatu. Cidiin
midhaan irraa maal qaba?" jedha WAAQAYYO. 29 "Dubbiin koo akkuma
ibiddaatii fi akkuma burruusa kattaa caccabsu tokkoo mitii?" jedha
WAAQAYYO.
30 "Kanaafuu ani kunoo raajota dubbii koo wal irraa hatan sanaan nan
morma" jedha WAAQAYYO. 31 "Kunoo ani raajota afaanuma isaaniitiin,
'WAAQAYYO akkana jedha' jedhaniin nan morma" jedha WAAQAYYO. 32 "Ani
dhugumaan warra abjuu sobaa raajaniin nan morma" jedha WAAQAYYO,
"Isaan soba itti odeessanii saba koo karaa irraa balleessu; ani garuu isaan
hin ergine yookaan isaan hin muudne. Isaan gonkumaa saba kana hin
fayyadan" jedha WAAQAYYO.

Raajii Sobaa

33 "Yoo sabni kun yookaan raajiin tokko yookaan lubni tokko, 'Ba'aan
WAAQAYYOO maal?' jedhee si gaafatutti, ati immoo, 'Ba'aa maalii? Ani sin
gata jedha WAAQAYYO' jedhiin. 34 Yoo raajiin tokko yookaan lubni tokko
yookaan namni kam iyyuu, 'Ba'aan WAAQAYYOO kanaa dha,' jedhe, ani
nama sanaa fi warra mana isaa jiraatan nan adaba. 35 Tokkoon tokkoon
namaa michuu isaatiin yookaan fira isaatiin, 'Deebiin WAAQAYYO kenne
maali?' Yookaan, 'WAAQAYYO maal dubbata?' jechuu qaba. 36 Egaa isin
lammata, 'Ba'aa WAAQAYYOO,' jettanii dubbachuu hin qabdan; dubbiin
nama hundaa ba'aa ofii isaa ta'ee isin immoo dubbii Waaqa keenyaa,
Waaqa jiraataa, WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u sanaa jal'istuutii. 37 Ati
ittuma fuftee raajii tokkoon, 'Deebiin WAAQAYYO siif kenne maali?'
Yookaan 'WAAQAYYO maal dubbate?' jetta. 38 Isin, 'Ba'aan WAAQAYYO
kanaa dha' yoo jettan iyyuu, WAAQAYYO akkana jedha; ani 'Ba'aan
WAAQAYYOO kanaa dha' jechuu hin qabdan isiniin jedhu iyyuu isin jecha,
'Ba'aan WAAQAYYOO kanaa dha' jedhutti fayyadamtu. 39 Kanaafuu ani
dhugumaan isin irraanfadhee magaalaa isinii fi abbootii keessaniif kenne
wajjin fuula koo duraa isin nan gata. 40 Salphina bara baraa jechuunis
qaanii bara baraa kan hin irraanfatamnes isinitti nan fida."

24

Ijaa Harbuu Guuboo Lama

1 Erga Nebukadnezar mootichi Baabilon Yehooyaakiin mooticha Yihuu-
daa ilma Yehooyaaqiimii fi qondaaltota Yihuudaa, ogeeyyii hojii harkaatii
fi tumtuuwwan Yihuudaa booji'ee Yerusaalemii gara Baabilonitti geessee
booddee WAAQAYYO ija harbuu guuboo lama fuula mana qulqullummaa
WAAQAYYOO duratti na argisiise. 2 Guuboon tokko ija harbuu akka malee
gaarii kan ijaa duraan bilchaate fakkaatu qaba ture; guuboon kaan immoo
ija harbuu akka malee tortoree, sababii tortoruu isaatiif nyaatamuu hin
dandeenye qaba ture.
3 WAAQAYYOS, "Yaa Ermiyaas, ati maal argita?" naan jedhe.
Anis, "Ija harbuu nan arga; ija gaariin akka malee gaarii dha; inni
tortoraan immoo sababii akka malee tortoreef nyaatamuu hin danda'u"
jedheen deebise.

4 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe:
5 “WAAQAYYO Waaqni Israa’el akkana jedha; ‘Ani booji’amtoota Yihuudaa
warra ani iddoo kanaa baasee biyya Baabilonotaatti erge sana akkuma ija
gaarii kanaatti ija gaariin nan ilaala. 6 Ani faayidaa isaaniitiif ija koo isaan
irra buufadhee biyya kanatti deebisee isaan nan fida; ani isaanan ijaara
malee isaan hin diigu; ani isaanan dhaaba malee isaan hin buqqisu. 7 Ani
akka isaan akka ani WAAQAYYO isaanii ta’e beekaniif qalbii nan kennaaf.
Isaan saba koo ta’u; anis Waaqa isaanii nan ta’a; isaan garaa guutuudhaan
gara kootti ni deebi’uutii.

8 “ ‘WAAQAYYO akkana jedha; ani garuu Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa,
qondaaltota isaatii fi hambaawwan Yerusaalem kanneen biyya kana
keessatti hafanii fi warra Gibxi keessa jiraatan akkuma ija harbuu kan
waan akka malee tortoreef namni nyaachuu hin dandeenye sanaatti
nan dhiisa. 9 Ani fuula mootummoota lafaa hundaa duratti balfamoo
fi jibbamoo isaan nan godha; iddoo ani itti isaan bittinneessu hundattis
tuffatamoo, waan kolfaa, waan qoosaatii fi waan abaarsaa isaan nan
godha. 10 Ani hamma isaan biyya ani isaanii fi abbootii isaaniitiif kenne
irraa barbadaa’anitti goraadee, beelaa fi dha’icha isaanitti nan erga.’ ”

25

Waggaa Torbaatamaaf Booji’amuu

1 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa ture keessaa waggaa
afuraffaatti jechuunis bara mootummaa Nebukadnezar mooticha Baa-
bilon keessa waggaa tokkoffaatti dubbiin waa’ee saba Yihuudaa hundaatiif
gara Ermiyaas dhufe kanaa dha. 2 Kanaafuu Ermiyaas raajichi saba
Yihuudaa hundaa fi warra Yerusaalem keessa jiraatan hundaan akkana
jedhe: 3 Waggaa kudha sadaffaa bara mootummaa Yosiyaas ilma Aamoon
mooticha Yihuudaatii jalqabee hamma guyyaa har’aatti jechuunis waggaa
digdamii sadii guutuu dubbiin WAAQAYYOO gara koo dhufeera; anis irra
deddeebi’ee isinitti himeera; isin garuu hin dhaggeeffanne.

4 Yoo WAAQAYYO raajota isaa tajaajiltoota hunda ammumaa amma isinitti
erge iyyuu, isin hin dhaggeeffanne yookaan xiyyeeffannaa tokko iyyuu
hin kennineef. 5 Isaanis akkana jedhan; “Egaa tokkoon tokkoon keessan
karaa keessan jal’aa fi hojii keessan hamaa sana irraa deebi’aa; yoos isin
biyya WAAQAYYO isinii fi abbootii keessaniif bara baraan kenne keessa
jiraachuu ni dandeessu. 6 Isaan tajaajiluu fi isaan waaqeffachuuf jettanii
waaqota biraa duukaa hin bu’inaa; waanuma harki keessan hojjeteen
dheekkamsaaf na hin kakaasinaa. Yoos ani isin hin miidhu.”

7 “Isin garuu na hin dhaggeeffanne; waanuma harki keessan hojjeteen
dheekkamsaaf na kakaaftan; mataa keessanittis miidhaa fiddan” jedha
WAAQAYYO.

8 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedhe: “Sababii
isin dubbii kootiif hin ajajaminiif, 9 ani saboota biyya kaabaa hundaa
fi garbicha koo Nebukadnezar mooticha Baabilon walitti qabee biyya
kanatti, jiraattota isheettii fi saboota naannoo ishee jiraatan hundatti nan
kaasa; guutumaan guutuutti isaan nan balleessa; waan qaanii, waan
tuffiitii fi waan bara baraan one isaan nan godha” jedha WAAQAYYO.
10 “Ani sagalee ililleetii fi gammachuu, sagalee misirrittiitii fi misirrichaa
sagalee dhagaa daakuutii fi ifa ibsaa isaan keessaa nan balleessa. 11 Biyyi

kun guutuun barbadooftee onti; saboonni kunneenis waggaa torbaatama mooticha Baabiloniitiif garboomu.
12 "Garuu erga waggaan torbaatamni sun dhumee booddee ani mooticha Baabiloniitii fi saba isaa, biyya Baabilonotaas sababii yakka isaaniitiif nan adaba; biyyattiis bara baraan nan onsa" jedha WAAQAYYO. 13 "Ani
waanan biyyattii irratti dubbadhe hunda, waan kitaaba kana keessatti barreeffamee fi waan Ermiyaas saboota hundatti raajii dubbate hunda biyya sanatti nan fida. 14 Isaan mataan isaanii iyyuu saboota hedduu fi
mootota gurguddoof ni garboomu; anis akkuma hojii isaaniittii fi akkuma hojii harka isaaniitti gatii isaaniif malu nan kennaaf."

Xoofoo Dheekkamsa Waaqaa

15 WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana naan jedhe: "Xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa kootiitiin guutame kana ana harkaa fuudhiitii saboota ani itti si ergu hunda obaasi. 16 Isaanis yeroo isa dhuganitti
ni gatantaru; sababii goraadee ani isaan gidduutti ergu sanaatiifis ni maraatu." 17 Kanaafuu ani xoofoo sana harka WAAQAYYOOTII fuudhee akka
saboonni inni itti na erge hundi dhugan nan godhe:

18 Kunis akka Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa, mootonnii fi qondaaltonni ishee akkuma har'a ta'anii jiran kana barbadeeffamanii waan salphinaa, waan tuffiitii fi waan abaarsaa ta'aniifii dha;
19 Fara'oon mootichi Gibxi, tajaajiltoonni isaa, qondaaltonni isaatii fi sabni isaa hundi, 20 namoonni biyya ormaa kanneen achi jiran hundi,
mootonni Uuzi hundi,
mootonni Filisxeemotaa hundi jechuunis warri Eqroon, warri Gaazaa, warri Ashqaloonii fi sabni Ashdooditti hafee hundi,
21 Edoom, Mo'aabii fi Amoon,
22 mootonni Xiiroosii fi Siidoonaa hundi,
mootonni biyyoota qarqara galaanaa warri galaana gama jiraatan,
23 Dedaan, Teemaan, Buuzii fi warri biyya fagoo jiraatan hundi,
24 mootonni Arabaa hundii fi mootonni Namoota Ormaa kanneen gammoojjii keessa jiraatan hundi,
25 mootonni Zimrii, kan Eelaamii fi kan Meedee hundi,
26 mootonni biyyoota Kaabaa kanneen dhi'oo fi fagoo, wal duraa duubaan jechuunis mootonni lafa irra jiran hundi daadhii sana dhuganiiru.
Hunda isaanii booddee immoo mootiin Sheeshaakiis ni dhuga.

27 "Ergasii akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el sun akkana jedha: Sababii goraadee ani isin gidduutti erguu sanaatiifis dhugaa, machaa'aa, hoqqisaa; akka lammata ol hin kaaneefis kukkufaa.' 28 Yoo isaan xoofoo kana si harkaa fuudhanii
dhuguu didan garuu akkana jedhiin; 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u
akkana jedha: Isin dhuguu qabdu! 29 Kunoo, ani magaalaa Maqaa kootiin
waamamutti balaa buusuu jalqabeera; isin immoo utuu hin adabamin haftuu ree? Isin utuu hin adabamin hin haftan; ani warra lafa irra jiraatan hundatti goraadee nan waamaatii, jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.'
30 "Kanaafuu dubbii kana hunda isaanitti raajiitii akkana jedhiin:
" 'WAAQAYYO ol gubbaadhaa guunguma;

iddoo jireenya isaa qulqulluu sanaa qaqawweessa'ee
biyya isaattis guddisee ni guunguma.
Inni akkuma warra ija wayinii dhidhiitaniitti
warra lafa irra jiraatan hundatti ni lallaba.
31 Wacni hamma daarii lafaatti ni dhaga'ama;
WAAQAYYO sabootatti ni muraatii;
inni sanyii namaa hundatti murtii fida;
hamoota immoo goraadeedhaan fixa' "
jedha WAAQAYYO.
32 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Ilaa! Sabaa gara sabaatti
balaan babal'achaa jira;
bubbeen hamaan jabaan tokko
daarii lafaatii ka'aa jira."
33 Gaafas warri WAAQAYYO fixe handaara lafaa tokkoo hamma kaaniitti
firfirfamanii argamu. Isaan akkuma kosii lafatti gatamu malee boo'icha
hin argatan yookaan walitti hin qabaman yookaan hin awwaalaman.
34 Yaa tiksoota, boo'aa, wawwaadhaas;
eegdonni bushaayees daaraa irra gangaladhaa.
Yeroon isin itti gorra'amtan dhufeeraatii;
isin kuftanii akkuma mi'a suphee miidhagaa caccabdu.
35 Tiksoonni iddoo itti baqatan,
eegdonni bushaayee immoo iddoo itti miliqan hin qaban.
36 Iyya tiksootaatii fi wawwaannaa
eegdota bushaayee dhaga'aa!
WAAQAYYO lafa dheeda isaanii balleessaa jiraatii.
37 Sababii dheekkamsa WAAQAYYOO jabaa sanaatiif,
lafti nagaa qabu ni ona.
38 Sababii goraadee cunqursitootaatii fi
sababii dheekkamsa WAAQAYYOO hamaa sanaatiif,
inni akkuma leencaa man'ee isaatii ni ba'a;
biyyi isaaniis ni onti.

26

Ermiyaas Du'aan Doorsifame

1 Jalqaba bara mootummaa Yehooyaaqiim ilma Yosiyaas mooticha
Yihuudaa sanaatti dubbiin kun WAAQAYYO biraa dhufe: 2 "WAAQAYYO
akkana jedha: Oobdii mana WAAQAYYOO keessa dhaabadhuutii namoota
magaalaawwan Yihuudaa keessaa ba'anii mana WAAQAYYOO keessatti
waaqeffachuu dhufan hundatti dubbadhu. Waan ani si ajaju hunda itti
himi; jecha tokko illee hin hambisin. 3 Tarii isaan dhaga'anii tokkoon
tokkoon namaa karaa isaa hamaa sana irraa ni deebi'a ta'a. Anis gaabbee
badiisa sababii hammina isaaniitiif isaanitti fiduuf yaadaa ture sana nan
hambisa. 4 Atis akkana jedhiin; WAAQAYYO akkana jedha; 'Yoo isin na
dhaga'uu diddanii, seera koo kan ani fuula keessan dura kaa'e sana
duukaa bu'uu baattan, 5 amma illee yoo isin dubbii tajaajiltoota koo
raajota ani utuma isin dhaga'uu diddanuu ammumaa amma isinitti erge
sanaa illee dhaggeeffachuu baattan, 6 ani mana kana akkuma Shiiloo,
magaalaa kana immoo saboota lafaa hunda keessatti waan abaarsaa nan
godha.' "

7 Luboonni, raajonnii fi sabni hundi Ermiyaasii dubbii kana mana
WAAQAYYOO keessatti dubbatu dhaga'an. 8 Garuu akkuma Ermiyaas
waan WAAQAYYO akka inni dubbatuuf isa ajaje hunda namoota hundatti,
himee raawwateen luboonni, raajonnii fi namoonni hundi isa qabanii
akkana jedhaniin; "Ati du'uu qabda! 9 Ati maaliif akka manni kun
akkuma Shiiloo ta'uu fi akka magaalaan kunis onee duwwaa hafu maqaa
WAAQAYYOOTIIN raajii dubbatta?" Namoonni hundis mana WAAQAYYOO
keessatti Ermiyaasin marsan.

10 Qondaaltonni Yihuudaa yommuu waan kana dhaga'anitti mana
Mootii keessaa gara mana WAAQAYYOOTTI ol ba'anii balbala karra Haaraa
kan mana WAAQAYYOO dura tataa'an. 11 Kana irratti luboonnii fi raajonni
sun qondaaltotaa fi namoota hundaan, "Waan namichi kun magaalaa
kana irratti raajii dubbateef duuti isatti muramuu qaba. Isin waan kana
gurruma keessaniin dhageessaniirtu!" jedhan.

12 Ermiyaas qondaaltota hundaa fi namoota hundaan akkana jedhe;
"WAAQAYYO akka ani waan isin dhageessan kana hunda mana kanaa
fi magaalaa kana irratti raajii dubbadhuuf na erge. 13 Kanaafuu isin
amma karaa keessanii fi hojii keessan qajeelfadhaa; WAAQAYYO Waaqa
keessaniif illee ajajamaa. Yoos WAAQAYYO gaabbee balaa isinitti fiduuf
yaade sana ni dhiisa. 14 Ani garuu harkuma keessan keessa nan jira;
isin tarkaanfii gaarii fi qajeelaa isinitti fakkaate narratti fudhadhaa.
15 Garuu isin yoo na ajjeeftan akka dhiiga nama balleessaa hin qabnee
dhangalaasuu keessaniin ofitti, magaalaa kanattii fi warra ishee keessa
jiraatanitti balaa fiddan beekkadhaa; WAAQAYYO dhugumaan akka ani
dubbii isin dhageessan kana hunda dubbadhuuf isinitti na ergeeraatii."

16 Kana irratti qondaaltonnii fi namoonni hundi, lubootaa fi raajotaan,
"Namicha kanatti duuti muramuu hin qabu! Inni maqaa WAAQAYYO
Waaqa keenyaatiin nutti dubbatee jiraa" jedhan.

17 Maanguddoota biyyaa keessaas tokko tokko ka'anii waldaa sabaa
guutuudhaan akkana jedhan; 18 "Bara Hisqiyaas mootii Yihuudaa ture
keessa Miikiyaas namni biyya Mooresheet akkana jedhee saba Yihuudaa
hundatti raajii dubbate; 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:

" 'Xiyoon akkuma lafa qotiisaatti qotamti;
Yerusaalemis tuullaa waan diigamee taati;
gaarri mana qulqullummaas tabba daggalaan liqimfame ta'a.'
19 "Hisqiyaas mootichi Yihuudaa yookaan saba Yihuudaa keessaa namni
tokko iyyuu isa ajjeeseeraa? Hisqiyaas WAAQAYYOON sodaatee araara isaa
hin kadhannee? WAAQAYYOS gaabbee badiisa isaanitti fiduu yaade sana
hin dhiifnee? Nus badiisa hamaa ofitti fiduu geenyeerra!"

20 Namni maqaa WAAQAYYOOTIIN raajii dubbate kan biraa immoo
Uuriyaa ilma Shemaa'iyaa nama biyya Kiriyaati Ye'aariim ture; innis
akkuma Ermiyaas magaalaa kanaa fi biyya kana irratti raajii dubbate.
21 Yommuu Yehooyaaqiim mootichi, ajajjoonnii fi qondaaltonni isaa
hundi dubbii Uuriyaa dhaga'anitti mootichi isa ajjeesisuu barbaade;
Uuriyaan garuu waan kana dhageenyaan sodaatee gara Gibxitti baqate.
22 Yehooyaaqiim mootichi garuu Elnaataan ilma Akboor namoota biraa
wajjin gara Gibxitti erge. 23 Isaanis Uuriyaa Gibxii fidanii Yehooyaaqiim
mootichatti kennan; mootichis goraadeedhaan isa ajjeese; reeffa isaa
immoo iddoo namoonni ulfina hin qabne itti awwaalamanitti gate.

24 Ahiiqaam ilmi Shaafaan garuu Ermiyaasin deeggare; kanaafuu
Ermiyaas ajjeefamuuf dabarfamee namootatti hin kennamne.

27

Yihuudaan Nebukadnezar Tajaajila

1 Jalqaba bara Zedeqiyaa ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa turetti dubbiin
kun WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe: 2 WAAQAYYO akkana naan
jedhe; "Teephaa fi danqaraadhaan waanjoo tolchiitii morma keetti
kaa'adhu. 3 Ergasii karaa ergamoota Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa bira
gara Yerusaalem dhufaniitiin gara mootii Edoom, mootii Mo'aab, mootii
Amoon, mootii Xiiroosii fi mootii Siidoonaatti dhaamsa ergi. 4 Gooftota
isaaniitiif dhaamsa kana dabarsii akkana jedhiin; 'WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha; "Waan kana gooftota
keessanitti himaa. 5 Ani humna koo guddaa fi irree koo diriirfameen lafa,
uummata isheetii fi bineensota ishee irra jiraatan uumeera; abbaa fedheef
illee nan kenna. 6 Ani amma biyyoota keessan hunda harka garbicha
koo Nebukadnezar mooticha Baabiloniitti dabarsee nan kenna. Akka
bineensonni bosonaa iyyuu isa jalatti bulan nan godha. 7 Hamma guyyaan
biyya isaa ga'utti saboonni hundi isa, ilmaan isaatii fi ilmaan ilmaan isaa
tajaajilu; ergasii immoo saboonni hedduunii fi mootonni gurguddaan isa
garboomfatu.

8 " ' "Garuu yoo sabni yookaan mootummaan kam iyyuu Nebukadnezar
mooticha Baabilon hin tajaajille yookaan yoo morma isaa waanjoo
mootichaatiif gad hin qabanne ani hamman harkuma isaatiin isaan
balleessutti saba sana goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan nan adaba,
jedha WAAQAYYO. 9 Kanaafuu isin raajota keessan, ilaaltota keessan,
warra abjuu isiniif hiikan, eker dubbistoota keessanii fi falfaltoota keessan
kanneen, 'Isin mootii Baabilon hin tajaajiltan' isiniin jedhan sana hin
dhaga'inaa. 10 Isaan akka isin biyya keessan keessaa buqqifamtanii
fagaattaniif soba isiniif raaju; anis ari'ee isin nan baasa; isinis ni baddu.
11 Garuu yoo sabni kam iyyuu morma isaa waanjoo mootii Baabiloniitiif
gad qabatee isa tajaajile, ani akka sabni sun biyya ofii isaa keessatti hafee
lafa qotatee achi jiraatu nan dhiisa, jedha WAAQAYYO." ' "

12 Anis Zedeqiyaa mooticha Yihuudaatti ergaadhuma kana nan hime.
Akkanan jedheen; "Morma keessan waanjoo mootii Baabiloniitiif gad
qabadhaa; isaa fi saba isaa tajaajilaa; isinis ni jiraattu. 13 Atii fi sabni kee
maaliif goraadee, beelaa fi dha'icha WAAQAYYO ittiin saba mootii Baabilon
hin tajaajille kam iyyuu sodaachiseen duutu? 14 Dubbii raajota, 'Isin mootii
Baabilon hin tajaajiltan' isiniin jedhanii hin dhaga'inaa; isaan raajii sobaa
isinitti dubbatuutii. 15 'Ani isaan hin ergine' jedha WAAQAYYO. 'Jarri maqaa
kootiin soba raaju. Kanaafuu ani isinii fi raajota isinii raajan illee ari'ee
nan baasa; isinis ni baddu.' "

16 Anis lubootaa fi namoota kana hundaan akkanan jedhe, "WAAQAYYO
akkana jedha: raajota, 'Mi'i mana WAAQAYYOO ammuma Baabilonii ni
deebifama' jedhan hin dhaga'inaa. Isaan soba isiniif raaju. 17 Isin
jara hin dhaggeeffatinaa. Mootii Baabilon tajaajilaa; ni jiraattuutii.
Magaalaan kun maaliif diigamti? 18 Isaan yoo raajota ta'anii fi yoo
dubbii WAAQAYYOO of keessaa qabaatan mee akka mi'i mana WAAQAYYOO
kan masaraa mootii Yihuudaatii fi Yerusaalem keessatti hafe sun gara

Baabilonitti hin fudhatamneef WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u haa
kadhatan. 19 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u waa'ee utubootaa, waa'ee
mi'a bishaan itti kuusanii, waa'ee baattuuwwaniitii fi waa'ee mi'oota
magaalaa kanatti hafan kanneen biraa akkana jedhaatii; 20 Nebukadnezar
mootiin Baabilon sun gaafa Yehooyaakiin ilma Yehooyaaqiim mooticha
Yihuudaa sana namoota Yihuudaatii fi Yerusaalem ulfaatoo hunda wajjin
Yerusaalemii gara Baabilonitti booji'e sana mi'oota kanneen hin fudhanne.
21 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el waa'ee mi'oota
mana WAAQAYYOOTII fi masaraa mootii Yihuudaatii fi Yerusaalem keessatti
hafanii akkana jedha: 22 'Isaan Baabilonitti ni geeffamu; hamma guyyaan
ani isaaniif dhufu ga'uttis achuma turu' jedha WAAQAYYO. 'Ergasii ani
deebisee iddoo kanatti isaan nan fida.' "

28

Hanaaniyaan Raajii Sobaa

1 Jalqaba bulchiinsa mootummaa Zedeqiyaa mootii Yihuudaatti, ji'a
shanaffaa waggaa sanaatti, waggaa afuraffaatti, Hanaaniyaan raajichi ilmi
Azuri, namni Gibe'oon sun mana WAAQAYYOO keessatti, fuula lubootaatii fi
uummata hundaa duratti akkana naan jedhe: 2 "WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Ani waanjoo mootii Baabilon nan
cabsa. 3 Ani waggaa lama keessatti mi'oota mana WAAQAYYOO kanneen
Nebukadnezar mootichi Baabilon asii guuree Baabilonitti geesse hunda
iddoo kanatti deebisee nan fida. 4 Ani amma illee Yehooyaakiin ilma
Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa sanaa fi booji'amtoota Yihuudaadhaa
gara Baabilonitti geeffaman kaan hunda iddoo kanatti deebisee nan fida;
ani waanjoo mootii Baabilon nan cabsaatii' jedha WAAQAYYO."

5 Ermiyaas raajichi fuuluma lubootaatii fi uummata mana WAAQAYYOO
keessa dhaabachaa turan hundaa duratti akkana jedhee Hanaaniyaa
raajichaaf deebii kenne; 6 "Ameen! WAAQAYYO waan kana haa godhu!
WAAQAYYO mi'a mana WAAQAYYOOTII fi booji'amtoota booji'aman hunda
Baabilonii iddoo kanatti deebisuudhaan raajii ati dubbatte haa raawwatu.
7 Ta'us waan ani utuu atii fi namoonni kun hundi dhageessanuu dubbadhu
kana dhaga'i: 8 Raajonni anaa fi siin dura turan bara duriitii jalqabanii
akka biyyoota baay'ee fi mootummoota gurguddootti waraanni, badiisnii
fi dha'ichi dhufu raajaniiru. 9 Raajiin nagaa raaju garuu yoo raajiin isaa
sun fiixaan ba'e qofa akka WAAQAYYO biraa ergame beekama."

10 Ergasii Hanaaniyaan raajichi morma Ermiyaas raajichaa irraa waan-
joo fuudhee cabse; 11 innis fuula nama hundaa duratti akkana jedhe;
"WAAQAYYO akkana jedha; 'Ani waggaa lama keessatti waanjoo Nebukad-
nezar mooticha Baabilon morma saboota hundaa irraa akkanuma nan
cabsa.' " Kana irratti Ermiyaas raajichi karaa isaa qabatee qajeele.

12 Erga Hanaaniyaan raajichi waanjoo morma Ermiyaas raajichaa irraa
cabsee booddee dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
13 "Dhaqiitii akkana jedhii Hanaaniyaatti himi; 'WAAQAYYO akkana jedha:
Ati waanjoo mukaa cabsiteerta; garuu qooda isaa waanjoo sibiilaa ni
argatta. 14 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: Ani akka isaan Nebukadnezar mooticha Baabilon tajaajilan gochuuf
morma saboota kana hundaa irra waanjoo sibiilaa nan ka'aa; isaanis isa
ni tajaajilu. Ani bineensa irratti illee ol aantummaa isaaf nan kenna.' "

15 Ermiyaas raajichis Hanaaniyaa raajichaan akkana jedhe: "Yaa
Hanaaniyaa dhaga'i! WAAQAYYO si hin ergine; ati garuu akka sabni kun
sobaa abdatu gooteerta. 16 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha: 'Ani lafa
irraa sin balleessa; ati waan WAAQAYYO irratti fincila lallabdeef baruma
kana duuta.' "
17 Hanaaniyaa raajichis wagguma sana keessa ji'a torbaffaatti du'e.

29

Xalayaa Booji'amtootaaf Ergame

1 Dubbiin xalayaa kan Ermiyaas raajichi Yerusaalem irraa gara maan-
guddoota namoota booji'aman gidduutti hafaniittii fi lubootatti, raajo-
tattii fi warra Nebukadnezar Yerusaalemii booji'ee Baabilonitti geesse
kaan hundatti erge sanaa kanaa dha. 2 Kunis erga Yehooyaakiin
mootichii fi haati isaa mootittiin, xu'aashiiwwan, dura buutota Yihuu-
daatii fi Yerusaalem, ogeeyyii hojii mukaatii fi tumtuuwwan Yerusaalemii
booji'amanii deemanii booddee ta'e. 3 Innis xalayaa sana harka Ele'aasaa
ilma Shaafaaniittii fi Gemaariyaa ilma Hilqiyaa warra Zedeqiyaa mootichi
Yihuudaa gara Nebukadnezar mooticha Baabilonitti erge sanaatti kenne.
Xalayaan sunis akkana jedha:
4 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el warra boojuud-
haan Yerusaalemii gara Baabilonitti geeffaman hundaan akkana jedha:
5 "Manneen ijaarradhaatii keessa jiraadhaa; biqiltuu dhaabbadhaatii
ija isaa nyaadhaa. 6 Niitii fuudhaatii ilmaanii fi intallan dhalchaa;
akka isaanis ilmaanii fi intallan dhalchaniif ilmaan keessan niitii
fuusisaa; intallan keessan illee heerumsiisaa. Isinis achitti baay'adhaa
malee hin xinnaatinaa. 7 Magaalaa ani boojuudhaan itti isin ergeef
illee nagaa fi badhaadhummaa hawwaa. Yoo isheen badhaate, isinis
waan badhaataniif isheedhaaf WAAQAYYOON kadhadhaa." 8 WAAQAYYO
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedhaatii: "Raajotaa fi
ilaaltota isin gidduu jiraataniin hin gowwoomfaminaa. Abjuu akka isaan
abjootaniif isaan kakaaftan sana hin dhaggeeffatinaa. 9 Isaan maqaa
kootiin soba isiniif raaju. Ani isaan hin ergine" jedha WAAQAYYO.
10 WAAQAYYO akkana jedha: "Yeroo Waggaan torbaatamni Baabiloniif
kenname sun xumuramutti ani gara keessan dhufeen waadaa akka
iddoo kanatti isin deebisuuf gale sana nan raawwadha. 11 Yaada ani
isiniif qabu anatu beekaatii; innis yaada nagaati malee yaada hamaa
miti; akkasumas yaada abdiitii fi kan galgala keessaniif toluu dha" jedha
WAAQAYYO. 12 "Isinis na waammattu; dhuftaniis na kadhattu; anis isin
nan dhaga'a. 13 Isin yoo garaa keessan guutuudhaan na barbaaddan, na
argattu. 14 Anis akka isin na argattan nan godha; boojuudhaa deebisees
isin nan fida" jedha WAAQAYYO. "Ani sabootaa fi lafa ani itti isin ari'ee
ture hunda keessaa walitti isin qabee gara biyya ani keessaa baasee isin
booji'amsiise sanaatti deebisee isinan fida" jedha WAAQAYYO.
15 Sababii isin, "WAAQAYYO Baabilon keessatti raajota nuu kaaseera"
jettaniif 16 WAAQAYYO waa'ee mootii teessoo Daawit irra taa'uutii fi
waa'ee namoota magaalaa kana keessatti hafan hundaa, firoota keessan
kanneen isin wajjin booji'amanii Baabilonitti hin geeffaminii akkana
jedha; 17 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Ani goraadee,
beelaa fi dha'icha isaanitti nan erga; akka isaan akkuma ija harbuu

kan tortoree namni nyaachuu hin dandeenyee ta'anis isaan nan godha.
18 Ani goraadee, beelaa fi dha'ichaan isaan nan ari'a; akka isaan
saboota ani itti isaan ari'e hunda gidduutti waan abaarsaatii fi waan
sodaachisaa, waan tuffiitii fi waan fafaa ta'aniif ani fuula mootummoota
lafaa hundaa duratti jibbisiisoo isaan nan godha. 19 Isaan dubbii
koo, dubbii ani ammumaa amma karaa tajaajiltoota koo raajotaatiin
isaanitti erge hin dhaggeeffanneetii" jedhan WAAQAYYO. "Isin warri
booji'amtanis akkasuma hin dhaggeeffanne" jedha WAAQAYYO.
20 Kanaafuu isin booji'amtoonni ani Yerusaalemii baasee gara Baa-
bilonitti erge hundi dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa. 21 WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el waa'ee Ahaab ilma Qolaayaatii fi
waa'ee Ma'aseyaa ilma Zedeqiyaa warra maqaa kootiin raajii sobaa
isinitti dubbatan sanaa akkana jedha: "Ani dabarsee Nebukadnezar
mooticha Baabilonitti isaan kenna; innis ijuma keessan duratti isaan
fixa. 22 Sababii isaaniitiifis booji'amtoonni Yihuudaa warri biyya
Baabilon jiraatan, 'WAAQAYYO akka Zedeqiyaatii fi akka Ahaab warra
Nebukadnezar mootichi Baabilon ibiddaan gube sanaa si haa godhu!'
jedhanii wal abaaru. 23 Isaan waan akka malee hamaa ta'e Israa'el
keessatti hojjetaniiruutii; isaan niitota ollaa isaanii wajjin ejjaniiru;
waan ani akka isaan hojjetan isaanitti hin himin hojjechuudhaan maqaa
kootiin soba dubbataniiru; ani waan kana nan beeka; dhugaa illee nan
ba'a" jedha WAAQAYYO.

Dhaamsa Shemaa'iyaatti Ergame

24 Shemaa'iyaa namicha Nehelaamiin akkana jedhi: 25 "WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Ati namoota Yerusaalem
keessa jiraatan hundatti, Sefaaniyaa ilma Ma'aseyaa lubichaattii fi luboota
biraa hundatti maqaa keetiin xalayaa ergiteerta. Sefaaniyaanis akkana
jetteerta; 26 'WAAQAYYO akka ati mana WAAQAYYOO keessatti itti gaafatamaa
taatuuf iddoo Yehooyaadaa luba godhee si muudeera; ati maraatuu raajii
dubbatu kam iyyuu miilla isaa jirma gidduu, morma isaa immoo hudhaa
sibiilaa keessa galchitee hidhuu qabda. 27 Yoos ati maaliif Ermiyaas
namicha Anaatoot kan gidduu keessanitti raajii dubbatu sana ifachuu
dhiifte ree? 28 Inni akkana jedhee dhaamsa kana gara keenya, gara
Baabilonitti ergeera: Barri boojuu ni dheerata. Kanaafuu manneen ijaar-
radhaatii keessa jiraadhaa; biqiltuu illee dhaabadhaa ija isaa nyaadhaa.' "
29 Sefaaniyaa lubichis xalayaa sana Ermiyaas raajichaaf dubbise.
30 Kana irratti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
31 "Ergaa kana booji'amtoota hundatti ergi; 'WAAQAYYO waa'ee She-
maa'iyaa namicha Nehelaam sanaa akkana jedha: Waan Shemaa'iyaan
yoo ani isa erguu baadhe iyyuu raajii isinii dubbatee akka isin soba
amanattan godheef 32 WAAQAYYO akkana jedha: ani dhugumaan She-
maa'iyaa namicha Nehelaam sanaa fi sanyii isaa nan adaba. Inni saba
kana gidduutti hambaa tokko iyyuu hin qabaatu yookaan waan gaarii ani
saba kootiif godhu hin argu; inni na mormuun fincila lallabeeraatii' jedha
WAAQAYYO."

30

Sabni Israa'el Boojuudhaa Deebi'e

1 Dubbiin WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe isa kanaa dha:
2 "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Dubbii ani sitti dubbadhe

hunda kitaabatti barreessi.
3 Barri tokko ni dhufa' jedha WAAQAYYO; 'Innis yeroo ani itti saba koo Israa'elii fi Yihuudaa boojuudhaa deebisee biyya ani akka isaan dhaalaniif abbootii isaaniitiif kenne sanatti isaan galchuu dha,' jedha WAAQAYYO."

4 Dubbiin WAAQAYYO waa'ee Israa'elii fi Yihuudaa dubbate kanaa dha:
5 "WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Iyyi sodaa ni dhaga'ama;
kun raafama malee nagaa miti.
6 Mee iyyaafadhaa ilaalaa:
Dhiirri tokko da'uu ni danda'aa?
Yoos ani maaliifan dhiira hunda isaa akkuma dubartii ciniinsifattuu,
harka isaa garaa ofii isaa irra kaa'atee,
fuulli isaas akka malee gurraacha'e arga ree?
7 Guyyaan sun akkam sodaachisaa ta'a!
Guyyaan akka guyyaa sanaa tokko iyyuu hin jiraatu.
Guyyaan sun Yaaqoobiif yeroo rakkinaa ta'a;
inni garuu rakkina sana keessaa ni ba'a.

8 " 'Guyyaa sana' jedha WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'u,
'Ani morma isaanii irraa waanjoo nan cabsa;
hidhaa isaanii illee nan kukkuta;
ergasii namoonni biyya ormaa isaan hin garboomfatan.
9 Qooda kanaa isaan WAAQAYYO Waaqa isaaniitii fi
Daawit mootii isaanii isa ani isaaniif kaasu ni tajaajilu.

10 " 'Kanaafuu yaa tajaajilaa koo Yaaqoob, ati hin sodaatin;
yaa Israa'el hin rifatin'
jedha WAAQAYYO.
'Ani dhugumaan biyya fagootii sin baasa,
sanyiiwwan kee immoo biyya isaan booji'amanii
itti geeffamanii nan baasa.
Yaaqoob ammas nagaa fi tasgabbii ni qabaata;
namni isa sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
11 Ani si baasuuf si wajjinan jiraatii'
jedha WAAQAYYO;
'Ani sabootan gidduu isaaniitti si bittinneesse sana
guutumaan guutuutti barbadeessu iyyuu
si'i garuu guutumaan guutuutti hin barbadeessu.
Ani karaa sirrii ta'een sin adaba;
utuu si hin adabin akkasumatti si hin dhiisu.'

12 "WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Madaan kee hin fayyu;
miidhamni kee waldhaansa hin qabu.
13 Namni siif falmu tokko iyyuu hin jiru;
madaa keetiif qorichi hin jiru;
ati hin fayyitu.
14 Michoonni kee hundi si dagataniiru;
isaan dhimma kee hin qaban.
Sababii yakki kee akka malee guddaa ta'ee
cubbuun kees baay'ateef
ani akkuma diinaatti si dha'ee
akkuma nama garaa jabaatu tokkoottis si adabeera.

15 Ati maaliif madaa keetii fi
dhukkuba kee kan hin fayyine sanaaf iyyita?
Sababii yakki kee guddatee cubbuun kees baay'ateef,
ani wantoota kanneen sitti fideera.

16 " 'Warri si nyaatan hundi garuu ni nyaatamu;
diinonni kee hundis boojuudhaan ni fudhatamu.
Warri qabeenya kee booji'an ni booji'amu;
warri si saaman hundis ni saamamu.
17 Ani garuu fayyaa kee siifin deebisa;
madaa kees siif nan fayyisa' jedha WAAQAYYO.
'Ati Xiyoon gatamtuu
kan namni tokko iyyuu dhimma ishee hin qabne jedhamteertaatii.'
18 "WAAQAYYO akkana jedha:
" 'Ani hambaa dunkaana Yaaqoob kan booji'amee deebisee nan dhaaba;
iddoo jireenya isaaniitiifis garaa nan laafa;
magaalattiin idduma diigamte sanatti deebitee ni ijaaramti;
masaraanis iddoo isaaf malu ni dhaabata.
19 Faarfannaan galataatii fi sagaleen gammachuu
isaan keessaa ni dhaga'ama.
Ani isaan nan baay'isa;
isaaniis hin xinnaatan;
ani ulfina nan kennaaf;
isaanis hin tuffataman.
20 Ijoolleen isaanii akka warra jabana durii ta'u;
waldaan isaaniis jabaatee fuula koo dura ni dhaabata;
ani warra isaan cunqursu hunda nan adaba.
21 Hoogganaan isaanii namuma isaanii ta'a;
bulchaan isaanii isaanuma gidduudhaa ka'a.
Ani isa ofitti nan dhi'eessa;
innis natti dhi'aata;
yoo kanaa achii eenyutu natti dhi'aachuuf ija jabaata?'
jedha WAAQAYYO.
22 'Akkasiin isin saba koo ni taatu;
anis Waaqa keessan nan ta'a.' "

23 Kunoo, bubbeen WAAQAYYOO,
inni jabaan dheekkamsaan ni bu'a;
bubbeen hamaanis
mataa hamootaa irratti gad bubbisa.
24 Aariin WAAQAYYOO, sodaachisaan sun
hamma inni kaayyoo yaada isaa
guutumaan guutuutti fiixaan baasutti duubatti hin deebi'u.
Isin bara dhumaa keessa
waan kana ni hubattu.

31

1 "Yeroo sanatti" jedha WAAQAYYO, "Ani balbala Israa'el hundaaf Waaqa
nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u."
2 WAAQAYYO akkana jedha:
"Namoonni goraadee irraa hafan
gammoojjii keessatti fudhatama ni argatu;

anis Israa’eliif boqonnaa kennuuf nan dhufa.”
3 WAAQAYYO fagoodhaa natti mul’atee akkana jedhe:
“Ani jaalala bara baraatiin si jaalladheera;
kanaafuu ani arjummaa kootiin ofitti si harkiseera.
4 Yaa Israa’el durba qulqullittii, ani amma illee sin ijaara;
atis deebitee ni ijaaramta.
Ati amma illee dibbee kee fudhattee
warra gammadan wajjin shuubbisuuf gad baata.
5 Ati amma illee gaarran
Samaariyaa irratti wayinii ni dhaabbatta;
qotee bulaanis wayinii dhaabbatee
ija isaa ni nyaata.
6 Guyyaa itti eegdonni
gaarran Efreem irra dhaabatanii,
‘Kottaa gara Xiyoonitti, gara WAAQAYYO Waaqa keenyaatti ol baanaa’
jedhanii iyyan tokko ni dhufa.”
7 WAAQAYYO akkana jedha:
“Yaaqoobiif gammachuudhaan faarfadhaa;
hangafa sabootaatiif ililchaa.
Galata keessan dhageessisaatii,
‘Yaa WAAQAYYO saba kee,
hambaa Israa’el baraari’ jedhaa.
8 Kunoo, ani biyya kaabaatii isaan nan fida;
handaara lafaatiis walitti isaan nan qaba.
Isaan keessattis jaamotaa fi naafota,
haadhota ulfaatii fi dubartoota ciniinsifatantu argama;
saba guddaa ta’aniis ni deebi’u.
9 Isaanis boo’aa dhufu;
yeroo ani deebisee isaan fidutti Waaqa kadhatu.
Waan ani abbaa Israa’el ta’ee fi
Efreem immoo ilma koo hangafa ta’eef,
ani qarqara burqaa bishaanii irra,
daandii qajeelaa isaan achi irratti hin gufanne irra isaan nan qajeelcha.

10 “Yaa saboota, dubbii WAAQAYYO dhaga’aa;
isin, ‘Inni Israa’elin bittinneesse sun walitti isaan qabee
akkuma tiksee tokkootti bushaayee isaa ni tiksa’ jedhaatii
biyyoota qarqara galaanaa kanneen fagoo jiranitti labsaa.
11 WAAQAYYO Yaaqoobin fureera,
warra isa caalaa jajjaboo ta’an harkaas isa baaseeraatii.
12 Isaan ni dhufanii gaarran Xiyoon irrattis gammadanii ililchu;
isaan arjummaa WAAQAYYOOTTI jechuunis
midhaanitti, daadhii wayinii haaraa fi
zayitiitti, ilmoolee bushaayeettii fi jabbootaattis ni gammadu.
Jireenyi isaanii akkuma biqiltuu bishaan quufee ta’a;
isaan si’achi hin gaddan.
13 Ergasiis shamarran ni shuubbisu; ni gammadu;
dargaggoonnii fi maanguddoonni akkasuma ni gammadu.
Ani boo’icha isaanii gammachuutti nan geeddara;
qooda gaddaa jajjabinaa fi gammachuu nan kennaaf.

14 Ani arjummaadhaan luboota nan quubsa;
sabni koos badhaadhummaa kootiin ni guutama,”
jedha WAAQAYYO.
15 WAAQAYYO akkana jedha:
“Sagaleen boo’ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko
Raamaa keessaa dhaga’ame;
sababii isaan hin jirreef,
Raahel ijoollee isheetiif boo’aa jirti;
jajjabaachuus ni didde.”
16 WAAQAYYO akkana jedha:
“Sagalee kee boo’icha irraa,
ija kee immoo imimmaan irraa eeggadhu;
hojiin kee ni badhaafamaatii”
jedha WAAQAYYO.
“Isaan biyya diinaatii ni deebi’u.
17 Kanaafuu galgalli kee abdii qaba”
jedha WAAQAYYO.
Ijoolleen kee biyya ofii isaaniitti ni deebi’u.

18 “Ani dhugumaan Efreemii akkana jedhee boo’u dhaga’eera:
‘Ati akkuma dibicha hin leenjifamin
tokkootti na adabdeerta; anis adabameera.
Ati sababii WAAQAYYO Waaqa koo taateef,
na deebisi; anis nan deebi’a.
19 Ani ergan duubatti deebi’ee booddee,
qalbii jijjiirradheera;
ani ergan hubadhee booddee,
qoma koo nan dha’e.
Ani sababiin salphina dargaggummaa koo baadhuuf,
nan qaana’e; gad nan deebi’es.’
20 Efreem ilma koo jaallatamaa,
mucaa ani itti gammadu mitii?
Ani yeroo baay’ee yoon isaan morme iyyuu
amma illee isa nan yaadadha.
Kanaafuu garaan koo isaaf ni yaada;
garaas nan laafaaf”
jedha WAAQAYYO.

21 “Ati mallattoo daandii dhaabbadhu;
waan karaa nama argisiisu illee kaa’adhu.
Karaa irra deemtu,
daandii guddaa sana hubadhu.
Yaa Israa’el durba qulqullittii deebi’i;
magaalaawwan keetti deebi’i.
22 Yaa intala hin amanamne,
ati hamma yoomiitti asii fi achi joorta?
WAAQAYYO waan haaraa tokko lafa irratti ni uuma;
dubartiin dhiira marsiti.”
23 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana jedha:
“Yeroo ani booji’amtoota isaanii deebisutti namoonni biyya Yihuudaatii
fi magaalaawwan ishee keessa jiraatan amma illee yeroo tokko, ‘Yaa
iddoo murtiin qajeelaan jiraatu, yaa tulluu qulqulluu, WAAQAYYO si

haa eebbisu' jedhanii dubbatu. 24 Biyya Yihuudaatii fi magaalaawwan
isaa hunda keessa namoonni jechuunis qonnaan bultoonnii fi warri
bushaayee fudhatanii asii fi achi nanaanna'an tokkummaadhaan achi
keessa jiraatu. 25 Ani warra dadhaban nan jajjabeessa; warra gaggaban
illee nan bayyanachiisa."

26 Kana irratti ani dammaqee asii fi achi nan ilaale. Hirribni koos natti
mi'aawee ture.

27 "Barri ani itti mana Israa'elii fi mana Yihuudaa sanyii namaatii fi
sanyii horiitiin guutu tokko ni dhufa" jedha WAAQAYYO. 28 "Ani akkuman
isaan buqqisuu fi diiguuf, isaan garagalchuuf, isaan barbadeessuu fi
badiisa isaanitti fiduuf isaan ilaale sana akkasuma immoo isaan ijaaruu
fi isaan dhaabuuf gara isaanii nan ilaala" jedha WAAQAYYO. 29 "Bara sana
keessa namoonni lammata,

" 'Abbootiin isaanii ija wayinii dhangaggaa'aa nyaannaan
ilkaan ijoollee hadoode' hin jedhan.

30 Qooda kanaa tokkoon tokkoon namaa cubbuu ofii isaatiin du'a; nama
ija wayinii dhangaggaa'aa nyaatu kam iyyuu ilkaanuma isaatu hadooda.

31 "Yeroon ani itti mana Israa'el wajjin,
mana Yihuudaa wajjinis
kakuu haaraa galu ni dhufa,"
jedha WAAQAYYO.

32 "Kakuun kunis kakuu ani,
yeroo biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee
harka isaanii qabe sana abbootii isaanii wajjin gale,
kakuu koo kan utuma ani dhirsa isaanii ta'ee jiruu
isaan cabsan sanaan tokko miti"
jedha WAAQAYYO.

33 "Kakuun ani yeroo sana booddee
mana Israa'el wajjin galu kanaa dha" jedha WAAQAYYO.
"Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a;
isaanis saba koo ta'u.

34 Sababii hundi isaanii,
xinnaa hamma guddaatti na beekaniif,
si'achi namni kam iyyuu, 'WAAQAYYOON beeki' jedhee
ollaa isaa yookaan obboleessa isaa hin barsiisu"
jedha WAAQAYYO.
"Ani yakka isaanii nan dhiisaaf;
cubbuu isaaniis si'achi hin yaadadhu."

35 WAAQAYYO akkana jedha;
inni akka isheen guyyaan ibsituuf aduu ramadu,
inni akka isaan halkaniin ibsaniif,
ji'aa fi urjiiwwan ajaju,
inni akka dambaliin isaa huursuuf
galaana raasu sun maqaan isaa
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha:

36 "Yoo seerri kun fuula koo
duraa bade qofa, sanyiin Israa'el,
fuula koo duratti bara baraan saba ta'uun isaa hafa"
jedha WAAQAYYO.

37 WAAQAYYO akkana jedha:

“Yoo samiin gubbaa safaramuu danda’ee fi
hundeen lafaa kan gadii qoratamee argamuu danda’e qofa
ani sanyii Israa’el hunda
sababii waan isaan hojjetan hundaatiif nan gata”
jedha WAAQAYYO.

38 WAAQAYYO akkana jedha: “Barri itti magaalaan kun gamoo
Hanaani’eeliitii jalqabee hamma Karra Goleetti deebi’ee naaf ijaaramu
tokko ni dhufa. 39 Funyoon safaraas achii ka’ee gara tulluu Gaareebitti
qajeelee gara Go’aatti diriirfama. 40 Sululli reeffii fi daaraan itti gatamu
guutuun, karaa ba’aas sulula Qeedroon qabatee dirreen hamma Karra
Fardaatti jiru hundi WAAQAYYOOF ni qulqulleeffama. Magaalaan kun
gonkumaa lammaffaa hin buqqifamtu yookaan hin diigamtu.”

32

Ermiyaas Lafa qotiisaa Bitate

1 Bara Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa kudhannaffaatti
bara mootummaa Nebukadnezar keessa waggaa kudha saddeettaffaatti,
dubbiin kun WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe. 2 Yeroo sanatti
loltoonni mootii Baabilon Yerusaalemin marsanii turan; Ermiyaas raajichi
immoo masaraa mootii Yihuudaa keessatti oobdii eegumsaa keessatti itti
cufamee ture.

3 Zedeqiyaa mootichi Yihuudaa akkana jedheenii isa hiisisee ture; “Ati
maaliif akkana jettee raajii dubbatta? ‘WAAQAYYO akkana jedha: Ani
magaalaa kana dabarsee mootii Baabilonitti nan kenna; innis ni qabata.
4 Zedeqiyaa mootichi Yihuudaa dabarfamee mootii Baabilonitti ni ken-
nama malee harka warra Baabilon jalaa hin ba’u; fuula moottichaa dura
dhaabatees isa wajjin dubbata; ija isaatiinis isa ni arga. 5 Innis Zedeqiyaa
gara Baabilonitti geessa; Zedeqiyaan hamma ani isa Yaadadhutti achuma
tura, jedha WAAQAYYO. Isin yoo Baabilonota loltan hin milkooftan.’ ”

6 Ermiyaas akkana jedhe; “Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo
dhufe: 7 Hanani’eel ilmi eessuma keetii ilmi Shaluum si bira dhufee, ‘Ati
sababii lafa kana bitachuuf mirga aantummaa qabduuf lafa qotiisaa koo
kan Anaatoot keessaa sana bitadhu’ siin jedha.

8 “Ergasii akkuma WAAQAYYO dubbate sana Hanani’eel durbiin koo gara
oobdii eegumsaatti na bira dhufee, ‘Lafa koo kan biyya Beniyaam keessa
Anaatoot jiru sana bitadhu. Waan mirgi furuutii fi dhuunfachuu kan kee
ta’eef ati ofii keetii bitadhu’ jedhe.

“Kana irratti ani akka wanni kun dubbii WAAQAYYOO ture nan beeke;
9 kanaafuu ani lafa qotiisaa Anaatoot jiru sana durbii koo Hanani’eel irraa
bitadhee meetii saqilii kudha torba safaree kenneef. 10 Anis walii galtee
sana mallatteessee, chaappaa itti godhee, dhuga baatota waamee meetii
sana madaaliitti safareef. 11 Walii galtee bittaa fi gurgurtaa jechuunis
garagalchaa chaappaa qabu kan akka seeraa fi barteetti hojjetamee
fi kan chaappaa hin qabnee illee nan fudhadhe; 12 geessees fuula
durbii koo Hanani’eelii fi fuula dhuga baatota walii galtee sana irratti
mallatteessaniitii fi fuula Yihuudoota oobdii eegumsaa keessa tataa’aa
turan hundaa duratti Baaruk ilma Neeriyaa ilma Mahiseyaatti kenne.

13 “Anis fuuluma isaanii duratti qajeelcha kana Baarukiif kenne;
14 ‘WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana jedha: walii
galtee bittaa fi gurgurtaa kan chaappaa qabuu fi kan chaappaa hin qabne

fuudhiitii akka isaan bara dheeraa turuu danda'aniif lachuu okkotee
suphee keessa kaa'i. 15 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el
akkana jedhaatii; biyya kana keessatti manneen, lafa qotiisaa fi iddoon
dhaabaa wayinii amma illee ni bitamu.'

16 "Anis erga walii galtee bittaa fi gurgurtaa sana Baaruk ilma
Neeriyaatti kennee booddee akkana jedheen WAAQAYYOON kadhadhe:

17 "Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati humna kee guddaa fi irree kee diriir-
fame sanaan samiiwwanii fi lafa uumteerta. Wanti ati hin dandeenye
tokko iyyuu hin jiru. 18 Ati namoota kumaatamatti jaalala ni argisiifta;
garuu sababii cubbuu abbootiitiif jettee ijoollee isaanii kanneen isaan
booddee illee ni adabda. Yaa Waaqa guddaa fi humna qabeessa maqaan
kee WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u dha; 19 kaayyoon kee guddaa
dha; hojiin kees jabaa dha. Iji kee karaa namaa hunda ilaala; ati
tokkoo tokkoo namaatiif gatii karaa isaatii fi hojii isaatiif malu kennita.
20 Ati Gibxi keessatti mallattoo fi dinqii hojjettee hamma har'aatti illee
Israa'elii fi sanyii namaa hunda keessatti waan kana ittuma fuftee
maqaa hamma ammaatti qabdu kana argatte. 21 Saba kee Israa'eliin
mallattoo fi dinqiidhaan, harka humna qabeessaan, irree diriirfamaa
fi haala akka malee nama sodaachisuun Gibxi keessaa baafte. 22 Biyya
aannanii fi damma baasu kan ati abbootii isaaniitiif kennuuf kakatte
kana isaaniif kennite. 23 Isaanis biyyattii seenanii dhaalan; garuu siif
hin ajajamne yookaan seera kee duukaa hin buune. Waan ati akka isaan
hojjetan ajajjes hin hojjenne. Kanaafuu ati badiisa kana hunda isaanitti
fidde.

24 "Kunoo magaalaa fudhachuuf tuullaan biyyoo itti marfameera.
Sababii goraadee, beelaatii fi dha'ichaatiif magaalaan kun Baabilonota
amma isa lolaa jiranitti dabarfamee ni kennama. Wanni ati dubbatte
sun akkuma ati amma argitu kana fiixaan ba'eera. 25 Yaa WAAQAYYO
Gooftaa, ati yoo magaalattiin kun dabarfamtee Baabilonotatti kennamte
iyyuu 'Meetiidhaan lafa qotiisaa bitadhuutii bittaa fi gurgurtaa isaa illee
ragaa qabaachisi' naan jetta."

26 Ergasiis dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
27 "Ani WAAQAYYO, Waaqa nama hundaa ti; wanni ani hin dandeenye tokko
iyyuu jiraa? 28 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha: Ani magaalaa kana
dabarsee Baabilonotaa fi Nebukadnezar mooticha Baabilonitti kennuuf
jira; innis ishee ni qabata. 29 Baabilononni magaalaa kana lolaa jiran
kunneen magaalattii seenanii ibidda itti qabsiisu; isaanis manneen
namoonni bantii isaanii irratti Ba'aaliif ixaana aarsuu fi waaqota biraafis
dhibaayyuu dhibaafachuudhaan dheekkamsaaf na kakaasan sana illee
walumaan ni gubu.

30 "Sabni Israa'elii fi sabni Yihuudaa ijoollummaa isaaniitii jalqabanii
fuula koo duratti waan hamaa malee homaa hin hojjenne; dhugumaan
sabni Israa'el waan harkuma isaaniitiin hojjetaniin dheekkamsaaf na
kakaasan malee homaa hin hojjenne, jedha WAAQAYYO. 31 Magaalattiin kun
gaafa ijaaramtee jalqabdee hamma ammaatti akka ani fuula koo duraa
ishee balleessuuf na aarsitee dheekkamsaaf na kakaaste. 32 Sabni Israa'elii
fi sabni Yihuudaa jechuunis isaan, mootonni isaaniitii fi qondaaltonni
isaanii, luboonni isaaniitii fi raajonni isaanii, namoonni Yihuudaatii fi
namoonni Yerusaalem hammina hojjetan hundaan dheekkamsaaf na

kakaasaniiru. 33 Isaan fuula isaanii dhiisanii dugda isaanii natti gara-
galfatan; yoo ani ammumaa amma isaan barsiise iyyuu isaan na hin
dhaggeeffanne yookaan qajeelfama kootiin hin geeddaramne. 34 Isaan
waaqota isaanii balfamoo sana mana Maqaa kootiin waamamu keessa
dhaabatanii manicha xureessan. 35 Isaanis ilmaan isaaniitii fi intallan
isaanii aarsaa godhanii Moolekiif dhi'eessuuf jedhanii Sulula Ben Hinoom
keessatti Ba'aaliif iddoo sagadaa ijaaran; ani garuu akka isaan waan jib-
bisiisaa akkanaa hojjetanii Yihuudaa illee cubbuu hojjechiisan gonkumaa
isaan hin ajajne yookaan wanni kun qalbii koo keessa illee hin turre.

36 "Ati waa'ee magaalattii kanaa, 'Isheen goraadeedhaan, beelaa fi
dha'ichaan dabarfamtee mooticha Baabilonitti kennamti' jetta; WAAQAYYO
Waaqni Israa'el akkana jedha: 37 Ani dhugumaan biyyoota ani aarii
koo sodaachisaa fi dheekkamsa koo guddaadhaan itti isaan ari'e hunda
keessaa walitti isaan nan qaba; iddoo kanattis isaan deebisee nagaan isaan
jiraachisa. 38 Isaan saba koo ta'u; anis Waaqa isaanii nan ta'a. 39 Ani
akka isaanittii fi ijoollee isaanii kanneen isaan booddeettis jireenyi toluuf
jedhanii akka bara baraan na sodaataniif garaa tokkoo fi karaa tokko
isaaniifin kenna. 40 Ani kakuu bara baraa isaan wajjin nan gala; akka isaan
gonkumaa narraa hin garagalleef ani waan gaarii isaaniif gochuu hin
dhiisu; akka isaan na sodaataniifis isaan nan kakaasa. 41 Ani waan gaarii
isaaniif gochuutti nan gammada; garaa koo fi lubbuu koo guutuudhaan,
amanamummaadhaanis biyya kana keessa isaan nan dhaaba.

42 "WAAQAYYO akkana jedha: Ani akkuman badiisa guddaa kana hunda
saba kanatti fide sana waan gaarii waadaa isaaniif seene sana hunda
nan kennaaf. 43 Biyya isin, 'Biyyattiin kun ontee duwwaa hafteerti;
namni yookaan bineensi ishee keessa hin jiru; isheen dabarfamtee
Baabilonotatti kennamteertiitii' jettanii waa'ee ishee dubbattan kana
keessatti lafti qotiisaa amma illee ni bitama. 44 Biyya Beniyaam keessatti,
gandoota naannoo Yerusaalem keessatti, magaalaawwan Yihuudaatii fi
magaalaawwan biyya gaaraa keessatti, magaalaawwan gaarran dhi'aatii
fi kan Negeeb keessatti lafti qotiisaa meetiidhaan ni bitama; walii galteen
bittaa gurgurtaa isaas mallatteeffamee chaappaan itti godhamee dhuga
baatotaan ni rageeffama; ani boojuu isaanii iddoo duriitti nan deebisaatii,
jedha WAAQAYYO."

33

Waadaa Biyyatti Deebi'uu

1 Utuu Ermiyaas amma iyyuu oobdii eegumsaa keessatti hidhamee
jiruu, dubbiin WAAQAYYOO yeroo lammaffaa akkana jedhee gara isaa
dhufe: 2 "WAAQAYYO inni lafa uume, WAAQAYYO inni lafa tolchee jabeessee
ishee dhaabe, kan maqaan isaa WAAQAYYO jedhamu sun akkana jedha;
3 'Ati gara kootti iyyadhu; anis deebii siifin kennaa; waan guddaa fi
dhoksaa ati hin beekne sitti nan hima.' 4 WAAQAYYO Waaqni Israa'el
waa'ee manneen magaalaa kanaatii fi waa'ee masaraa mootota Yihuudaa
kanneen ittiin tuulaa biyyootii fi goraadee of irraa dhowwuuf diigaman
sanaa akkana jedhaatii; 5 Baabilononni loluuf ni dhufu; 'Isaanis magaalaa
kana reeffa namoota ani aarii fi dheekkamsa kootiin fixuutiin ni guutu.
Ani sababii hammina ishee hundaatii fi magaalaa kana duraa fuula koo
dhokfadheeraatii.

[6] “ ‘Ta’us ani isaan nan fayyisa; nan bayyanachiisas; ani saba koo nan
fayyisa; akka isaan nagaa fi tasgabbii guddaan jiraatan nan godha. [7] Ani
Yihuudaa fi Israa’elin boojuudhaa deebisee akka isaan dur turanitti nan
ijaara. [8] Cubbuu isaan natti hojjetan hunda irraa isaan nan qulqulleessa;
cubbuu isaan natti finciluun hojjetan hundas nan dhiisaaf. [9] Magaalaan
kun fuula saboota lafa irraa warra waan gaarii ani isheef godhe hunda
dhaga’an hundaa duratti maqaa, gammachuu, galataa fi ulfina naa taati;
isaan sababii badhaadhummaa fi nagaa ani isheef kennu hundaatiif
sodaatanii hollatan.’

[10] “WAAQAYYO akkana jedha: ‘Isin waa’ee iddoo kanaa, “Biyyattiin
kun ontee duwwaa hafteerti; namni yookaan bineensi ishee keessa
hin jiru” jettu. Ta’u illee magaalaawwan Yihuudaatii fi daandiiwwan
Yerusaalem kanneen duwwaa hafanii namni yookaan bineensi keessa
hin jirre sana keessatti amma illee, [11] sagaleen ililleetii fi gammachuu,
sagaleen misirrichaatii fi misirrittii, sagaleen warra mana WAAQAYYOOTTI
aarsaa dhi’eessanii kan,

“WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u galateeffadhaa;
WAAQAYYO gaariidhaatii;
jaalalli isaas bara baraan ni jiraata”

jedhu ni dhaga’ama. Ani booji’amtoota biyyattii akkuma isaan duraan
turanittin deebisaatii’ jedha WAAQAYYO.

[12] “WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: ‘Iddoo onaa namni
yookaan horiin keessa hin jiraanne kanaa fi magaalaawwan ishee hunda
keessa lafti dheedaa kan tiksoonni bushaayee isaanii itti boqochiifatan
ammas ni jiraata. [13] Magaalaawwan biyya gaaraa keessatti, kanneen
gaarran dhi’aatii fi Negeeb keessatti, biyya Beniyaam keessatti, gandoota
naannoo Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa keessatti amma illee
bushaayeen harka nama isaan to’atuu jala ni hulluuqu’ jedha WAAQAYYO.

[14] “ ‘Barri ani’ jedha WAAQAYYO ‘waadaa gaarii ani mana Israa’elii fi
mana Yihuudaatiif seene sana itti fiixaan baasu ni dhufa.’

[15] “ ‘Bara sana keessa, yeroo sanatti
ani akka dameen qajeelaan tokko sanyii Daawit keessaa latu nan godha;
inni waan qajeelaa fi sirrii ta’e biyyattii keessatti ni hojjeta.

[16] Bara sana keessa Yihuudaan ni fayya;
Yerusaalemis nagaan jiraatti.
Maqaan isheen ittiin waamamtus,
WAAQAYYO qajeelummaa keenya’ jedhama.

[17] WAAQAYYO akkana jedhaatii: ‘Daawit gonkumaa nama teessoo mana
Israa’el irra taa’u hin dhabu; [18] yookaan luboonni warri Lewwota ta’an
gonkumaa nama aarsaa gubamu dhi’eessuuf, kennaa midhaanii gubuu fi
qalma dhi’eessuuf ittuma fufee fuula koo dura dhaabatu hin dhaban.’ ”

[19] Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
[20] “WAAQAYYO akkana jedha; ‘Yoo isin akka halkanii fi guyyaan yeroo
isaanii kennametti hin dhufneef kakuu ani halkan wajjin galee fi kakuu
ani guyyaa wajjin gale sana cabsuu dandeessan, [21] kakuun ani garbicha
koo Daawit wajjin galee fi kakuun ani Lewwota luboota ta’anii fuula koo
dura tajaajilan wajjin gale sun cabuu danda’a; Daawitis si’achi sanyii
teessoo isaa irra taa’ee bulchu hin qabaatu. [22] Ani sanyii garbicha koo
Daawitii fi Lewwota fuula koo dura tajaajilan akkuma urjiiwwan samiitii

fi akkuma cirracha qarqara galaanaa kan madaalamuu hin dandeenyee
nan baay'isa.' "
23 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe: 24 "Ati akka
uummanni kun, 'WAAQAYYO mootummoota filatee ture lamaan gateera'
jechaa jiru hin qalbeeffannee? Kanaafuu isaan saba koo tuffataniiru;
si'achis akka saba tokkootti isa hin ilaalan. 25 WAAQAYYO akkana jedha:
'Ani utuu halkanii fi guyyaa wajjin kakuu koo jabeessee dhaabuu baadhee,
samii fi lafaafis seera kaa'uu baadhee, 26 silaa sanyii Yaaqoobii fi sanyii
tajaajilaa koo Daawit gatee akka inni sanyii Abrahaam, sanyii Yisihaaqii fi
kan Yaaqoob bulchuuf ilmaan isaa keessaa nama tokko hin filadhu ture.
Anis booji'amtoota isaanii nan deebisa; garaa illee nan laafaaf.' "

34

Akeekkachiisa Zedeqiyaaf Kenname

1 Yeroo Nebukadnezar mootichi Baabiloniitii fi loltoonni isaa hundi,
mootummoonnii fi saboonni biyya inni bulchu keessa jiraatan hundi
Yerusaalemii fi magaalaawwan naannoo ishee hunda lolaa turanitti
dubbiin akkana jedhu tokko WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe;
2 "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: Gara Zedeqiyaa mooticha
Yihuudaa dhaqiitii akkana jedhiin; 'WAAQAYYO akkana jedha: Ani mag-
aalaa kana dabarsee mootii Baabilonitti nan kenna; innis ishee guba. 3 Ati
dhugumaan qabamtee dabarfamtee isatti kennamta malee harka isaa jalaa
hin miliqxu. Mootii Baabilon ijuma keetiin ni argita; innis kallattiin si
wajjin ni dubbata. Atis Baabilonitti ni geeffamta.
4 " 'Ta'us yaa Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa, ati dubbii WAAQAYYOO
dhaga'i. WAAQAYYO waa'ee kee akkana jedha: Ati goraadeen hin duutu;
5 garuu nagumaan duuta. Namoonni akkuma ulfina awwaala abbootii
keetii mootota siin duraatiif ibidda qabsiisan sana ulfina keetiif ibidda
qabsiisanii, "Wayyoo yaa Gooftaa!" jedhanii boo'u. Ani mataan koo dubbii
kana dubbadheeraatii, jedha WAAQAYYO.' "
6 Ermiyaas raajichi Yerusaalem keessatti waan kana hunda Zedeqiyaa
mooticha Yihuudaatti hime; 7 yeroo sanatti loltoonni mootii Baabilon
Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa jechuunis Laakkiishii fi Azeeqaa
lolaa turan. Magaalaawwan Yihuudaa kanneen dallaa jabaa qaban
keessaa kanneen hafan isaanuma kana qofa turaniitii.

Garboota Bilisoomsuu

8 Erga Zedeqiyaa mootichi bilisummaa garbootaa labsuuf jedhee uum-
mata Yerusaalem keessa jiraatu hunda wajjin kakuu galee booddee
dubbiin tokko WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe. 9 Tokkoon tokkoo
namaa garba isaa dhiiraa dubartii sanyii Ibrootaa ta'an bilisa baasuu
qaba ture; namni kam iyyuu Yihuudii sanyii isaa ta'e tokko garbummaa
keessatti hambisuu hin qabu. 10 Kanaafuu qondaaltonnii fi namoonni
kakuu sana seenan hundi garboota isaanii dhiirotaa dubartii bilisa baasuu
fi akka si'achis isaan hin garboomfanne walii galan. Isaanis tole jedhanii
jara bilisa baasan. 11 Ergasii garuu yaada isaanii geeddaratanii garboota
bilisa baasanii turan sana deebifatanii amma illee garboomfatan.
12 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
13 "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani yeroon Gibxii biyya
garbummaatii isaan baasetti abbootii keessan wajjin akkana jedhee kakuu

gale; 14 'Tokkoon tokkoon keessan waggaa torba torbatti nama sanyii
Ibrootaa kan isinitti of gurgure kam iyyuu bilisa baasuu qabdu. Erga
inni waggaa ja'a isin tajaajilee booddee isin gad isa dhiisuu qabdu.'
Abbootiin keessan garuu na hin dhageenye; gurras naa hin kennine. 15 Isin
immoo dhi'oo kana qalbii jijjiirrattanii waan fuula koo duratti qajeelaa
ta'e gootaniirtu: Tokkoon tokkoon keessanis lammiiwwan keessaniif
bilisummaa labsitaniirtu. Mana Maqaa kootiin waamamu keessatti fuula
koo duratti kakuu galtaniirtu. 16 Amma garuu garagaltanii maqaa koo
xureessitan; tokkoon tokkoon keessan garboota dhiiraa dubartii isin akka
isaan gara fedhan deemaniif bilisa baaftanii turtan sana deebiftanii
fudhattaniirtu. Akka isaan ammas garboota keessan ta'aniif isaan
dirqamsiiftaniirtu.

17 "Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha: Isin naaf hin ajajamne; lam-
miiwwan keessaniifis bilisummaa hin labsine. Kanaafuu ani amma,
'Bilisummaa isinii nan labsa' jedha WAAQAYYO; 'Bilisummaan' kunis
bilisummaa goraadeedhaan, dha'ichaa fi beelaan dhumuu ti. Ani fuula
mootummoota lafaa hundaa durattis akka isin jibbamtan nan godha.
18 Warra kakuu koo cabsanii walii galtee kakuu fuula koo duratti godhan
sanaa hin eegin immoo akkuma jabbii isaan iddoo lamatti qoodanii gidduu
isaanii ba'anii darban sanaa nan godha. 19 Dura buutota Yihuudaatii
fi Yerusaalem, qondaaltota mana murtii, lubootaa fi uummata biyyattii
kanneen jabbii gargar qoodame sana gidduu ba'anii darban hunda,
20 dabarsee diinota lubbuu isaanii balleessuu barbaadanitti nan kenna.
Reeffi isaanii allaattii samiitii fi bineensota lafaatiif nyaata ni ta'a.

21 "Anis Zedeqiyaa mooticha Yihuudaatii fi qondaaltota isaa dabarsee
diinota isaanii warra lubbuu isaanii balleessuu barbaadanitti, loltoota
mootii Baabilon kanneen isin loluu irraa deebi'anitti nan kenna. 22 Ani
ajaja kennee, gara magaalaa kanaatti deebisee isaan nan fida jedha
WAAQAYYO. Isaanis ishee ni lolu; qabataniis ibiddaan ishee gubu. Anis
akka namni tokko iyyuu keessa hin jiraanneef magaalaawwan Yihuudaa
nan onsa."

35

Rekaabota

1 Dubbiin bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa turetti
WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe akkana jedha: 2 "Gara mana
Rekaabotaa dhaqiitii gara mana WAAQAYYOOTTI isaan waami; kutaa manaa
tokkotti ol isaan galchiitii akka dhuganiif daadhii wayinii kenniif."

3 Anis dhaqeen Yaazaniyaa ilma Ermiyaas, ilma Habazneyaa, obboloota
isaatii fi ilmaan isaa hunda jechuunis maatii Rekaabotaa guutuu waame.
4 Anis gara mana WAAQAYYOOTTI isaan fidee kutaa mana ilmaan Haanaan
ilma Yigdaaliyaa nama Waaqaa sanaatti ol galche. Kutaan sunis kutaa
qondaaltotaa kan kutaa Ma'aseyaa ilma Shaluum namicha balbala eegu
sanaatii ol jirutti aana ture. 5 Anis waciitiiwwan daadhii wayiniitiin
guutamanii fi xoofoo fuula Rekaabotaa duratti dhi'eesseen, "Daadhii
wayinii kana dhugaa" jedheen.

6 Isaan garuu akkana jedhanii deebisan: "Nu sababii abbaan keenya
Yoonaadaab ilmi Rekaab akkana jedhee nu ajajeef daadhii wayinii hin
dhugnu: 'Isin yookaan sanyiin keessan gonkumaa daadhii wayinii hin
dhuginaa. 7 Akkasumas isin mana ijaarrachuu, sanyii facaafachuu

yookaan wayinii dhaabbachuu hin qabdan; isin yeroo hunda dunkaan-
ota keessa jiraachuu qabdu malee waan kanneen keessaa tokko illee
qabaachuu hin qabdan. Yoos isin biyya itti keessummaa taatan keessa
bara dheeraa ni jiraattu.' 8 Nu waan abbaan keenya Yehoonaadaab
ilmi Rekaab nu ajaje hunda eegneerra. Nu yookaan niitonni keenya
yookaan ilmaanii fi intallan keenya daadhii wayinii hin dhugne. 9 Yookaan
mana keessa jiraannu yookaan wayinii, lafa qotiisaa yookaan midhaan
hin qabnu. 10 Nu dunkaana keessa jiraannee waan abbaan keenya
Yoonaadaab nu ajaje hunda eegneerra. 11 Garuu yeroo Nebukadnezar
mootichi Baabilon biyya kana qabatetti nu, 'Kottaa; nu Baabilonotaa
fi loltoota Sooriyaa duraa baqannee Yerusaalemitti galuu qabna' waliin
jenne. Akkasiinis nu Yerusaalem keessatti hafne."

12 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
13 "WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
Dhaqiitii namoota Yihuudaatii fi saba Yerusaalemiin 'Isin gorsa koo fud-
hattanii naaf hin ajajamtanii?' jedhi, jedha WAAQAYYO. 14 'Yehoonaadaab
ilmi Rekaab akka ilmaan isaa daadhii wayinii hin dhugne ajaje; ajajni
kunis eegameera. Isaan sababii ajaja abbaa isaanii eeganiif hamma
har'aatti daadhii wayinii hin dhugan. Ani garuu ammumaa amma isinitti
dubbadheera; isin immoo naaf hin ajajamne. 15 Ani tajaajiltoota koo
raajota hunda ammumaa amma isinitti erge. Isaan akkana isiniin jedhan;
"Tokkoon tokkoon keessan karaa keessan hamaa sana irraa deebitanii
hojii keessan qajeelfachuu qabdu. Isaan tajaajiluuf jettanii waaqota biraa
duukaa hin bu'inaa. Yoos isin biyya ani isinii fi abbootii keessaniif kenne
keessa ni jiraattu." Isin gurra keessan naaf hin kennine, yookaan na hin
dhaggeeffanne. 16 Sanyiin Yehoonaadaab ilma Rekaab ajaja abbaan isaanii
isaaniif kenne eeganiiru; sabni kun garuu naaf hin ajajamne.'

17 "Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: 'Dhaggeeffadhaa! Ani Yihuudaattii fi nama Yerusaalem keessa
jiraatu hundatti balaa nan fida jedhee labse sana hunda nan fida. Ani
isaanitti dubbadheen ture; isaan garuu hin dhaggeeffanne. Ani isaan
waameen ture; isaan garuu hin owwaanne.' "

18 Ermiyaasis maatii Rekaabotaatiin akkana jedhe; "WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Isin ajaja abbaa keessan
Yehoonaadaab eegdanii gorsa isaa hunda illee duukaa buutaniirtu; waan
inni isin ajaje hundas hojjettaniirtu.' 19 Kanaafuu WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Yoonaadaab ilmi Rekaab
gonkumaa nama fuula koo dura dhaabatee na tajaajilu hin dhabu.' "

36

Barreeffama Kitaaba Maramaa Irraa

1 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa ture keessa waggaa
afuraffaatti dubbiin akkana jedhu WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe:
2 "Kitaaba maramaa fudhadhuutii dubbii ani bara mootummaa Yosiyaasii
jalqabee hamma ammaatti waa'ee Israa'elii fi waa'ee Yihuudaa, waa'ee
saboota kaan hundaas sitti dubbadhe sana hunda irratti barreessi. 3 Tarii
sabni Yihuudaa yeroo waa'ee badiisa ani isaanitti fiduuf yaade hundaa
dhaga'anitti tokkoon tokkoon isaanii karaa isaanii hamaa sana irraa ni
deebi'u ta'a; yoos ani hammina isaaniitii fi cubbuu isaanii nan dhiisaaf."

4 Ermiyaasis Baaruk ilma Neeriyaa waame; Baaruk immoo dubbii
WAAQAYYO dubbate sana Ermiyaas irraa dhaga'ee kitaaba maramaa
irratti barreesse. 5 Ermiyaas akkana jedhee Baarukin ajaje; "Ani mana
WAAQAYYOO seenuu dhowwameera. 6 Kanaafuu ati guyyaa soomaa tokko
mana WAAQAYYOO dhaqiitii dubbii WAAQAYYOO kan narraa dhageessee
barreessite sana kitaaba maramaa irraa sabaaf dubbisi. Namoota
Yihuudaa warra magaalaawwan isaanii irraa dhufan hundaaf dubbii
sana dubbisi. 7 Tarii isaan kadhannaa isaanii fuula WAAQAYYOO duratti
dhi'eeffatanii tokkoon tokkoon isaanii karaa isaanii hamaa sana irraa
ni deebi'u ta'a; aarii fi dheekkamsi WAAQAYYO saba kana irratti labse
guddadhaatii."

8 Baaruk ilmi Neeriyaas waan Ermiyaas raajichi isatti hime hunda
ni hojjete; mana WAAQAYYOO keessattis kitaaba maramaa sana irraa
dubbii WAAQAYYOO dubbise. 9 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaasi mootii
Yihuudaa ture keessa ji'a saglaffaa waggaa shanaffaatti guyyaan fuula
WAAQAYYO duratti sooman tokko saba Yerusaalem keessa jiraatuu fi warra
magaalaawwan Yihuudaatii dhufan hundaaf ni labsame. 10 Baarukis
kutaa Gemaariyaa ilma Shaafaan barreessaa sanaa kan oobdii ol aanaa
keessa balbala mana qulqullummaa, kan Karra Haaraa jedhamu biraa
sana keessa dhaabatee saba mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa ture
hundaaf dubbii Ermiyaas sana kitaaba maramaa irraa dubbise.

11 Miikiyaas ilmi Gemaariyaa ilma Shaafaan yeroo dubbii WAAQAYYOO
hunda kitaaba maramaa irraa dhaga'etti, 12 gara kutaa barreessaa
kan masaraa mootummaa keessaa, iddoo qondaaltonni hundi tataa'aa
turanitti gad bu'e; isaanis Eliishaamaa barreessaa, Delaayaa ilma She-
maa'iyaa, Elnaataan ilma Akboor, Gemaariyaa ilma Shaafaan, Zedeqiyaas
ilma Hanaaniyaatii fi qondaaltota biraa hundaa dha. 13 Miikiyaas waan
yeroo Baaruk kitaaba maramaa irraa uummataaf dubbisetti dhaga'e sana
hunda isaaniitti hime. 14 Qondaaltonni hundis akka inni Baarukiin,
"Kitaaba maramaa uummataaf dubbifte sana fidii kottu" jedhuuf Yehuudii
ilma Naataaniyaa, ilma Shelemiyaa, ilma Kuushii ergan. Kanaafuu Baaruk
ilmi Neeriyaa kitaaba maramaa sana harkatti qabatee gara isaanii dhaqe.
15 Jarris, "Maaloo, taa'iitii kitaabicha nuu dubbisi" jedhaniin.

Kanaafuu Baaruk kitaaba sana isaaniif dubbise. 16 Isaanis yommuu
dubbii kana hunda dhaga'anitti sodaadhaan wal ilaalanii Baarukiin, "Nu
waan kana hunda mootichatti himuu qabna" jedhan. 17 Ergasii isaan
Baarukiin, "Mee nutti himi; ati akkamitti waan kana hunda barreessite?
Ermiyaasitu sitti himee?" jedhanii gaafatan.

18 Baarukis, "Eeyyee, Ermiyaasitu dubbii kana hunda natti hime; ani
immoo qalamiidhaan kitaaba maramaa irratti barreesse" jedhee deebise.

19 Kana irratti qondaaltonni sun Baarukiin, "Atii fi Ermiyaas dhaqaa
dhokadhaa. Namni tokko iyyuu iddoo isin jirtan hin beekin" jedhan.

20 Isaanis kitaaba maramaa sana kutaa Eliishaamaa barreessaa sanaa
keessa kaa'anii mooticha bira gara oobdii dhaqanii waan hunda isatti
himan. 21 Mootichis akka inni kitaabicha fiduuf Yihuudii erge; Yehuudiinis
kutaa Eliishaamaa barreessaa sanaa keessaa kitaabicha fidee mootichaa
fi qondaaltota isa bira dhaabachaa turan hundaaf dubbise. 22 Yeroon
sun ji'a saglaffaa ture; mootichis mana itti yeroo gannaa dabarsu keessa
taa'aa ture; ibiddi girgiraa guddaa irratti boba'us fuula isaa dura ture.
23 Yommuu Yehuudiin kitaaba maramaa sana keessaa bo'oo sadii yookaan
afur dubbisutti, mootichi hamma kitaabni sun guutumaan guutuutti

gubatee dhumutti haaduu barreessaatiin kukkutee girgiraa ibiddaatti
darbachaa ture. 24 Ta'u illee mootichii fi tajaajiltoonni isaa kanneen dubbii
kana hunda dhaga'an hundi homaa hin sodaanne yookaan uffata isaanii
hin tarsaafne. 25 Mootichi yoo Elnaataan, Delaayaa fi Gemaariyaan akka
inni kitaabicha hin gubneef isa kadhatan iyyuu isaan hin dhageenye.
26 Qooda kanaa mootichi akka isaan Baaruk barreessaa sanaa fi Ermiyaas
raajicha hidhaniif Yerami'eel ilma mootii, Seraayaa ilma Azrii'eeliitii fi
Shelemiyaa ilma Abdi'eel ajaje. WAAQAYYO garuu isaan dhoksee ture.

27 Erga mootichi kitaaba maramaa kan Baaruk dubbii Ermiyaas irraa
dhaga'e itti barreesse sana gubee booddee dubbiin WAAQAYYOO akkana
jedhee gara Ermiyaas dhufe: 28 "Kitaaba maramaa biraa fuudhiitii dubbii
kitaabicha duraa kan Yehooyaaqiim mootichi Yihuudaa gube irra ture
sana hunda itti barreessi. 29 Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaatiinis
akkana jedhi; 'WAAQAYYO akkana jedha: Ati kitaaba maramaa sana
gubdee, "Ati maaliif akka mootiin Baabilon dhugumaan dhufee biyya kana
balleessee namaa fi horii keessaa hobbaasu kitaabicha irratti barreessite?"
jettee gaafatte. 30 Kanaafuu WAAQAYYO waa'ee Yehooyaaqiim mooticha
Yihuudaa akkana jedha: Inni nama teessoo Daawit irra taa'u hin qabaatu;
reeffi isaas gad darbatamee ho'a guyyaatii fi qorra halkaniitti ni saaxilama.
31 Ani sababii hammina isaaniitiif isa, ijoollee isaatii fi tajaajiltoota isaa
nan adaba; sababii isaan na dhaggeeffachuu didaniif ani balaa isaanittin
fida jedhee labse sana hunda isaanitti, namoota Yerusaalem keessa
jiraatanii fi namoota Yihuudaatti nan fida.' "

32 Ergasii Ermiyaas kitaaba maramaa kan biraa fuudhee Baaruk ilma
Neeriyaa barreessaa sanatti kenne; Baarukis akkuma Ermiyaas itti himetti
dubbii kitaaba maramaa Yehooyaaqiim mootichi Yihuudaa ibiddaan gube
sana irra ture hunda itti barreesse. Dubbiin dubbii kana fakkaattu
hedduunis itti dabalameera.

37

Ermiyaas Hidhamuu Isaa

1 Nebukadnezar mootichi Baabilon Zedeqiyaa ilma Yosiyaas mootii
Yihuudaa taasise; innis iddoo Yehooyaakiin ilma Yehooyaaqiim bu'ee
mootii ta'e. 2 Garuu inni yookaan tajaajiltoonni isaa yookaan sabni biyya
sanaa dubbii WAAQAYYO karaa Ermiyaas raajichaatiin dubbate sana hin
qalbeeffanne.

3 Ta'us Zedeqiyaa mootichi, "Maaloo WAAQAYYO Waaqa keenya nuu
kadhadhu" jedhee Yehuukal ilma Shelemiyaatii fi Sefaaniyaa lubicha ilma
Ma'aseyaa gara Ermiyaas raajichaatti erge.

4 Ermiyaas waan yeroo sanatti mana hidhaatti hin galfaminiif sodaa
malee saba gidduu ni deddeebi'a ture. 5 Loltoonni Fara'oon Gibxii ba'anii
turan; Baabilonoonni Yerusaalemin marsanii turanis yommuu waan kana
dhaga'anitti Yerusaalemin dhiisanii ba'an.

6 Kana irratti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas raa-
jichaa dhufe: 7 "WAAQAYYO, Waaqni Israa'el akkana jedha: Mooticha
Yihuudaa isa akka isin waa na gaafattaniif isin erge sanaan akkana
jedhaa; 'Loltoonni Fara'oon kanneen isin gargaaruuf dhufan sun gara
biyya isaanii, gara Gibxitti ni deebi'u. 8 Ergasii Baabilononni deebi'anii
magaalaa kana ni dha'u; ni qabatu; ni gubus.'

9 “WAAQAYYO akkana jedha: ‘Baabilononni dhugumaan nu dhiisanii
deemu’ jettanii yaaduudhaan of hin gowwoomsinaa; isaan hin deemani-
itii! 10 Utuu isin loltoota Baabilonotaa kanneen isin lolaa jiran kana hunda
mo’attanii warri madaa’an qofti dunkaana isaanii keessatti hafanii iyyuu
isaan gad ba’anii magaalaa kana ni gubu.”

11 Erga loltoonni Baabilonotaa sababii waraana Fara’ooniif jedhanii
Yerusaalemin dhiisanii ba’anii as, 12 Ermiyaas saba achi jiraatu keessaa
qooda qabeenyaa kan isa ga’u argachuuf jedhee Yerusaalemii ka’ee biyya
Beniyaam dhaqe. 13 Garuu yeroo inni karra Beniyaam bira ga’etti Yiriyaan
ilmi Shelemiyaa, ilmi Hanaaniyaa itti gaafatamaan eegumsaa sun, “Ati
gara Baabilonotaatti sokkaa jirta!” jedhee Ermiyaas raajicha qabee hidhe.

14 Ermiyaas immoo, “Kun dhugaa miti! Ani gara Baabilonotaatti
sokkuutti hin jiru” jedhe. Yiriyaan garuu isa dhaga’uu dide; qooda kanaa
Ermiyaasin qabee qondaaltotatti dhi’eesse. 15 Isaanis Ermiyaasitti aaranii
isa tuman; mana Yoonaataan barreessaa sanaa kan mana hidhaa godhatan
sana keessatti isa hidhan.

16 Ermiyaasis kutaa mana boollaa keessa buufame; achis yeroo dheeraa
ture. 17 Ergasii Zedeqiyaa Mootichi nama itti ergee gara masaraa ofii isaatti
isa fichisiise. Achittis kophaatti baasee, “Dubbiin WAAQAYYO biraa dhufe
tokko iyyuu jiraa?” jedhee isa gaafate.

Ermiyaasis, “Eeyyee; ati dabarfamtee mootii Baabiloniitti ni kennamta”
jedhee deebise.

18 Ergasiis Ermiyaas, Zedeqiyaas mootichaan akkana jedhe; “Ani sitti
yookaan qondaaltota keetti yookaan saba kanatti balleessaa maalii hojjen-
naan isin mana hidhaa keessa na buuftan? 19 Raajonni kee warri, ‘Mootiin
Baabilon si’i yookaan biyya kana hin lollu’ jedhanii raajii siif dubbatan sun
eessa jiru? 20 Amma garuu gooftaa koo yaa mootichaa, maaloo na dhaga’i.
Ani iyyata koo fuula kee duratti nan dhi’eeffadhaatii, mana Yoonaataan
barreessaa sanaatti deebiftee na hin ergin; yoo ati na ergite ani achumatti
du’aatii.”

21 Kana irratti Zedeqiyaa Mootichi akka Ermiyaas oobdii eegumsaa
keessa kaa’amuu fi akka isaan hamma buddeenni magaalaa sanaa
dhumutti guyyaa guyyaatti buddeena tokko tokko warra buddeena tolchan
irraa fuudhanii isaaf kennan ajaje. Akkasiin Ermiyaas oobdii eegumsaa
keessa ture.

38

Ermiyaas Boolla Bishaaniitti Darbatame

1 Shefaaxiyaa ilmi Mataan, Gedaaliyaas ilmi Phaashihuur, Yuukaal
ilmi Shelemiyaatii fi Phaashihuur ilmi Malkiyaa waan Ermiyaas akkana
jedhee saba hundatti hime dhaga’an; 2 “WAAQAYYO akkana jedha: ‘Namni
magaalaa kana keessatti hafu kam iyyuu goraadeen, beelaan yookaan
dha’ichaan ni du’a; namni gara Baabilonotaatti baqatu kam iyyuu garuu
ni jiraata. Inni lubbuu isaatiin ni ba’a; ni jiraatas.’ 3 WAAQAYYO akkana
jedha: ‘Magaalaan kun dhugumaan dabarfamtee harka waraana mootii
Baabilonitti ni kennamti; innis ishee qabata.’ ”

4 Kana irratti qondaaltonni sun mootichaan akkana jedhan; “Namichi
kun ajjeefamuu qaba. Inni waan isaanitti dubbatuun loltoota magaalaa
kana keessatti hafanii fi namoota hunda onnee dhabsiisa. Namichi kun
saba kanaaf badiisa malee waan gaarii hin hawwu.”

5 Zedeqiyaa Mootichi immoo, “Inni harkuma keessan keessa jira;
mootiin isiniin mormee homaa gochuu hin danda’u” jedhee deebise.
6 Kanaafuu isaan Ermiyaasin fuudhanii boolla bishaanii kan Malkiyaa
ilma mootichaa keessa buusan; boolli bishaanii sunis oobdii eegumsaa
keessa ture. Isaan funyoodhaan Ermiyaasin boolla sana keessa buusan;
boolli sun dhoqqee malee bishaan hin qabu ture; Ermiyaasis dhoqqee
keessa dhidhime.
7 Garuu Ebeed-Melek qondaalli Itoophiyaa kan masaraa mootii keessa
ture sun akka isaan Ermiyaasin boolla bishaanii keessa buusan dhaga’e.
Utuma mootichi Karra Beniyaam bira taa’ee jiruus, 8 Ebeed-Melek
masaraadhaa ba’ee dhaqee akkana isaan jedhe; 9 “Yaa gooftaa koo
mooticha, jarri kun waan Ermiyaas raajicha godhan hundaan waan
hamaa hojjetaniiru. Isaan akka inni beelaan du’uuf yeroo buddeenni
tokko iyyuu magaalaa keessa hin jirretti boolla bishaanii keessa isa
buusan.”
10 Mootichis ergasii Ebeed-Melek namicha Itoophiyaa sanaan, “Nama
soddoma asii fudhadhuu dhaqiitii utuu inni hin du’in Ermiyaas raajicha
boolla bishaanii keessaa baasi” jedhee ajaje.
11 Kanaafuu Ebeed-Melek namoota sana fudhatee gara kutaa mankuusaa
masaraa mootichaa keessaatiin jala jiru sanaa dhaqe. Innis darsaa
fi wayyaa moofaa achii fudhatee funyoon gara boolla bishaaniitti Er-
miyaasiif gad buuse. 12 Ebeed-Melek namichi Itoophiyaa sunis Er-
miyaasiin, “Akka funyoon si hin luqqisneef darsaa fi wayyaa moofaa
bobaa kee jala kaa’adhu” jedhe. Ermiyaasis akkasuma godhe; 13 isaanis
funyoo sanaan ol harkisanii boolla bishaanii keessaa isa baasan. Ermiyaa-
sis oobdii eegumsaa keessa ture.

Zedeqiyaa Ammas Ermiyaasin Gaaffii Gaafate

14 Zedeqiyaa Mootichi Ermiyaasitti nama ergee gara balbala sadaffaa
mana qulqullummaa Waaqayyootti isa fichisiise. Mootichis Ermiyaasiin,
“Ani waa sin gaafadha; ati waan tokko illee na hin dhoksin” jedhe.
15 Ermiyaasis Zedeqiyaadhaan, “Yoo ani deebii siif kenne, ati na hin
ajjeeftuu? Yoo ani si gorse iyyuu ati na hin dhageessu” jedhe.
16 Zedeqiyaa Mootichi garuu, “Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa jireenya
nuu kenne sanaa ani si hin ajjeesu; warra lubbuu kee balleessuu
barbaadanittis dabarsee si hin kennu” jedhee kakuu kana dhoksaatti
Ermiyaasiif kakate.
17 Kana irratti Ermiyaas deebisee Zedeqiyaadhaan akkana jedhe;
“Waaqayyo Waaqni, inni Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana
jedha: ‘Yoo ati qondaaltota mootii Baabilonitti harka kennatte lubbuun
kee du’a ni oolfamti; magaalaan kunis hin gubamtu; atii fi maatiin kee ni
jiraattu. 18 Garuu yoo ati qondaaltota mootii Baabilonitti harka kennachuu
baatte magaalaan kun dabarfamtee Baabilonotatti ni kennamti; isaanis
ishee gubu; ati mataan kee iyyuu isaan jalaa hin baatu.’ ”
19 Zedeqiyaa Mootichi Ermiyaasiin, “Ani Yihuudoota Baabilonotatti
galan nan sodaadha; Baabilononni dabarsanii isaanitti na kennanii isaan
immoo natti taphatuutii” jedhe.
20 Ermiyaasis akkana jedhee deebise; “Isaan dabarsanii si hin kennan;
ati waan ani sitti himu gochuudhaan Waaqayyoof ajajami. Yoos ati
milkooftee lubbuun kees du’a oolfamti. 21 Garuu yoo ati harka kennachuu
didde, Waaqayyo waan kana naa ibseera: 22 Dubartoonni mana mootii

Yihuudaa keessatti hafan hundi gara qondaaltota mootii Baabilonitti
geeffamu. Dubartoonni sunis akkana jedhu:
" 'Michoonni kee kanneen ati amanatte sun,
si gowwoomsanii; si mo'atan.
Miilli kee dhoqqee keessa lixe;
michoonni kees si dhiisanii deeman.'
23 "Niitonni keetii fi ijoolleen kee hundi Baabilonotatti geeffamu. Ati
mataan kee iyyuu mootii Baabiloniin qabamta malee isaan harkaa hin
baatu; magaalaan kunis ni gubamti."
24 Zedeqiyaan Ermiyaasiin akkana jedhe; "Dubbii nu amma dubbanne
kana namni tokko iyyuu hin beekin; yoo kanaa achii ati ni duutaa. 25 Yoo
qondaaltonni akka ani si wajjin haasa'e dhaga'anii si bira dhufanii, 'Waan
ati mootiidhaan jettee fi waan mootiin siin jedhe nutti himi; nu hin
dhoksin; yoo kanaa achii nu si ajjeefnaa' siin jedhan, 26 'Ani akka inni gara
mana Yoonaataanitti deebisee na ergee anis achitti hin duuneef mooticha
kadhachaa ture' jedhiin."
27 Ergasii qondaaltonni hundi dhufanii Ermiyaasin gaafatan; innis waan
mootichi akka inni dubbatu isa ajaje hunda isaanitti hime. Sababii namni
waan inni mooticha wajjin dubbate dhaga'e tokko iyyuu hin turiniif, jarri
waan kana caalaa homaa isatti hin dubbanne.
28 Ermiyaasis hamma gaafa Yerusaalem qabamteetti oobdii eegumsaa
sana keessa ture.

39

Kufaatii Yerusaalem
39:1-10 kwf – 2Mt 25:1-12; Erm 52:4-16

1 Akki Yerusaalem itti fudhatamte kana ture: Bara Zedeqiyaa Mooticha
Yihuudaa keessa ji'a kurnaffaa waggaa saglaffaatti, Nebukadnezar
mootichi Baabilon loltoota isaa hunda wajjin duulee Yerusaalemin marse.
2 Bara Zedeqiyaa keessa bultii saglaffaa ji'a afuraffaa waggaa kudha
tokkoffaatti, dallaan magaalaa sanaa ni cabsame. 3 Ergasii qondaaltonni
mootii Baabilon hundi dhufanii Karra Giddu Galeessa dura tataa'an; isaa-
nis Nergaal-Sharezer namicha Samgaar, Neboo-Sarsekiim ajajaa hangafa,
Nergaal-Sharezer shuumii hangafaa fi qondaaltota mootii Baabilon hun-
daa dha. 4 Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaatii fi loltoonni hundi yommuu
jara arganitti ni baqatan; isaanis halkaniin karaa biqiltuu mootichaatiin
magaalaa keessaa ba'anii karra dallaa lamaan gidduutiin gara Arabbaatti
qajeelan.
5 Loltoonni Baabilonotaa garuu isaan ari'anii dirree Yerikoo irratti
Zedeqiyaa in qaqqaban. Isaanis isa qabanii Riiblaa Hamaati keessatti
gara Nebukadnezar mooticha Baabilonitti geessan; mootichis achitti isatti
mure. 6 Mootiin Baabilonis achuma Riiblaatti ijuma isaa duratti il-
maan Zedeqiyaa gorra'ee namoota Yihuudaa bebeekamoo hundas ajjeese.
7 Innis ergasii Zedeqiyaa keessaa ija isaa baasee Baabilonitti isa geessuuf
foncaa naasiitiin isa hidhe.
8 Baabilononnis masaraa mootiitii fi manneen sabaatti ibidda qabsiisanii
dallaa Yerusaalem diigan. 9 Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa, namoota
magaalaa keessatti hafan, namoota isatti harka kennatanii fi namoota
kaan wajjin booji'ee Baabilonitti geesse. 10 Nebuzaradaan ajajaan eegum-
saa sun garuu hiyyeeyyii homaa hin qabne tokko tokko biyya Yihuudaatti

hambise; innis yeroo sanatti iddoo dhaabaa wayiniitii fi lafa qotiisaa
kenneef.
11 Nebukadnezar mootichi Baabilon akkana jedhee karaa Nebuzaradaan
ajajaa eegumsaa sanaatiin waa'ee Ermiyaas ajaja kenne: 12 "Isa fuudhiitii
akka gaarii kunuunsi; waan inni barbaadu kam iyyuu godhiif malee isa
hin miidhin." 13 Kanaafuu Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun Neb-
uushazbaan shuumiin hangafti, Nergaal-Sharezer shuumiin ol aanaan,
akkasumas qondaaltonni mootii Baabilon kaan hundi 14 ergamanii oobdii
eegumsaa keessaa Ermiyaasin baasisan. Isaanis akka Gedaaliyaas ilmi
Shaafaan, ilmi Ahiiqaam mana isaatti isa geessuuf imaanaa itti kennan.
Ermiyaasis akkasiin saba ofii isaa keessa jiraate.
15 Utuma Ermiyaas oobdii eegumsaa keessatti hidhamee jiruu dubbiin
WAAQAYYOO akkana jedhee gara isaa dhufe: 16 "Dhaqiitii Ebeed-Melek
namicha Itoophiyaa sanaan akkana jedhi; 'WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani dubbii koo waan tolaadhaaf
utuu hin ta'in waan hamaadhaaf magaalaa kana irratti fiixaan nan baasa.
Yeroo sanatti wanni kun ijuma kee duratti fiixaan ba'a. 17 Ani garuu gaafas
sin oolcha, jedha WAAQAYYO; ati dabarfamtee warra sodaattu sanatti hin
kennamtu. 18 Ani sin baasa; ati waan na amanattuuf lubbuu keetiin baata
malee goraadeedhaan hin duutu, jedha WAAQAYYO.' "

40

Ermiyaas Gad Dhiifame

1 Erga Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun Raamaatti gad isa dhiisee
booddee dubbiin kun WAAQAYYO biraa gara Ermiyaas dhufe. Ajajaan
sun isaa booji'amtoota Yerusaalemii fi Yihuudaadhaa booji'amanii gara
Baabilonitti geeffamaa turan hunda gidduutti foncaan hidhamee jiru
Ermiyaasin arge. 2 Ajajaan eegumsaa sunis yommuu Ermiyaasin argetti
akkana jedheen; "WAAQAYYO Waaqni kee badiisa kana iddoo kanatti
labseera. 3 WAAQAYYO amma iyyuu waan kana fideera; inni akkuma
dubbate sana godheera. Sababii isin WAAQAYYOTTI cubbuu hojjettanii fi
isaaf hin ajajaminiif wanni kun hundi ta'e. 4 Ani garuu har'a foncaa
harka keetii sirraa hiikeera. Ati yoo na wajjin Baabilon dhaquu feete
kottu; anis sin kunuunsaa; yoo fedhuu baatte garuu hin dhufin. Kunoo
biyyattiin guutumaan guutuutti fuula kee dura jirti; iddoo jaallatte dhaqi."
5 Ta'us utuu Ermiyaas of irra hin deebi'in Nebuzaradaan itti dabalee,
"Gara Gedaaliyaas ilma Shaafaan ilma Ahiiqaam isa mootichi Baabilon
magaalaawwan Yihuudaa irratti muude sanaa deebi'iitii isa wajjin saba
keessa jiraadhu, yookaan iddoo jaallatte kam iyyuu dhaqi" jedheen.
Akkasiin ajajaan eegumsaa sun galaa fi kennaa kenneefii gad isa dhiise.
6 Kanaafuu Ermiyaas gara Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam kan Miisphaa
jiraatu sanaa dhaqee isa wajjin saba biyya sanatti hafe gidduu jiraate.

Ajjeefamuu Gedaaliyaas
40:7-9; 41:1-3 kwf – 2Mt 25:22-26

7 Ajajjoonni loltootaa hundii fi namoonni isaanii kanneen hamma
yeroo sanaatti ala turan yeroo akka mootichi Baabilon Gedaaliyaas ilma
Ahiiqaam sana bulchaa kutaa biyyaa godhee muudee fi akka inni dhiiraa
dubartii fi ijoollee hiyyeeyyii kanneen booji'amanii gara Baabilonitti
hin geeffamin irratti itti gaafatama kenneef dhaga'anitti, 8 Gedaaliyaas

bira gara Miisphaa dhufan. Isaanis Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa,
Yoohaanaanii fi Yoonaataan ilmaan Qaareyaa, Seraayaa ilma Tanhumeeti,
ilmaan Eefayi namicha Netoof sanaatii fi Yezaaniyaa ilma namicha
Ma'akaat, akkasumas namoota isaanii turan. 9 Gedaaliyaas ilmi Shaafaan,
ilmi Ahiiqaam akkana jedhee isaanii fi namoota isaaniitiif kakate; "Baa-
bilonota tajaajiluu hin sodaatinaa; biyyattii keessa qubadhaatii mooticha
Baabilon tajaajilaa; waan gaariitu isinii ta'aatii. 10 Ani mataan koo fuula
Baabilonota gara keenya dhufanii duratti iddoo keessan bu'uuf Miisphaa
keessa nan tura; isin garuu wayinii, ija bonaatii fi zayitii walitti qabaatii
gombisaatti naqadhaa; magaalaawwan qabattan keessas jiraadhaa."

11 Yihuudoonni Mo'aab, Amoon, Edoomii fi biyyoota biraa hunda
keessa jiraatan hundi yommuu akka mootiin Baabilon Yihuudaa keessatti
hambaa hambisee fi akka inni Gedaaliyaas ilma Shaafaan ilma Ahiiqaam
bulchaa godhee isaan irratti muude dhaga'anitti, 12 hundi isaanii biyyoota
itti bittinnaa'an hunda keessaa ba'anii Yihuudaatti deebi'anii Miisphaatti
Gedaaliyaas bira dhufan. Isaanis wayinii fi ija bonaa baay'ee walitti
qabatan.

13 Yeroo kanatti Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni loltoota ala
turanii hundi Gedaaliyaas bira Miisphaa dhaqanii, 14 akkana jedhaniin;
"Ati akka mootiin Amoonotaa Ba'aaliis jedhamu sun si ajjeesuuf jedhee,
Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa erge hin beektuu?" Gedaaliyaas ilmi
Ahiiqaam garuu isaan hin amanne.

15 Kana irratti Yoohaanaan ilmi Qaareyaa Miisphaa keessatti
Gedaaliyaasin kophaatti baasee akkana jedheen; "Akka ani dhaqee
Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa sana ajjeesu naa eeyyami; namni tokko
iyyuu waan kana hin beeku. Inni maaliif si ajjeesee akka Yihuudoonni
naannoo keetti walitti qabaman hundi bittinneeffamanii hambaan
Yihuudaas barbadaa'u godha?"

16 Gedaaliyaas ilmi Ahiiqaam garuu, Yoohaanaan ilma Qaareyaatiin, "Ati
waan akkasii hin hojjetin! Wanni ati waa'ee Ishmaa'eel dubbattu kun
dhugaa mitii" jedhe.

41

1 Ji'a torbaffaa keessa Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa, ilma Eliishaamaa
kan sanyii moototaa irraa dhalatee fi ajajjoota loltoota mootichaa keessaa
tokko ture sun namoota kudhan wajjin Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam bira
Miisphaa dhufe. Achittis utuma wajjin waa nyaatanuu 2 Ishmaa'eel
ilmi Naataaniyaatii fi namoonni kurnan isa wajjin turan sun ka'anii
goraadeedhaan Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam, ilma Shaafaan isa mootiin
Baabilon bulchaa kutaa biyyaa godhee muude sana rukutanii ajjeesan.
3 Ishmaa'eel akkasumas Yihuudoota Gedaaliyaas wajjin Miisphaa turan
hundaa fi loltoota Baabilonotaa kanneen achi turan illee ni fixe.

4 Gedaaliyaas ajjeefamee guyyaa itti aanutti utuu namni tokko iyyuu
hin beekin, 5 namoonni areeda isaanii haaddatanii, wayyaa isaanii
tatarsaasanii, of cicciran Saddeettamni kennaa midhaaniitii fi ixaana
qabatanii Sheekemii, Shiiloo fi Samaariyaadhaa gara mana WAAQAYYOO
dhufan. 6 Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaas jara simachuuf Miisphaadhaa
boo'aa gad ba'e. Yommuu isaan argettis "Gara Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam
kottaa" jedheen. 7 Yeroo isaan magaalaa sana seenanitti immoo Ishmaa'eel
ilmi Naataaniyaatii fi namoonni isa wajjin turan jara sana gogorra'anii
boolla bishaaniitti gad darbatan. 8 Namoonni utuu hin ajjeefamin

hafan kudhan garuu Ishmaa'eeliin, "Nu hin ajjeesin! Nu qamadii fi
garbuu, zayitii fi damma lafa qotiisaa keessa dhokfanne qabnaatii"
jedhan. Kanaafuu inni gad isaan dhiise; warra kaan wajjinis isaan
hin ajjeefne. 9 Boolli bishaanii Ishmaa'eel reeffa namoota Gedaaliyaas
wajjin ajjeefaman sanaa hunda itti naqe sun boolla bishaanii Aasaan
Mootichi ittiin Ba'ishaan mooticha Israa'el of irraa dhowwuuf hojjetate
ture. Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa boolla bishaanii sana reeffa namaatiin
guute.
10 Ishmaa'eel namoota Miisphaa keessaa hafan hunda intallan
moottichaatii fi warra achitti hafan kanneen Nebuzaradaan ajajaan eegum-
saa sun Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam isaan irratti shuumee ture hunda
booji'e. Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaas isaan fudhatee gara Amoonotaatti
ce'uuf ka'ee qajeele.
11 Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni waraanaa kanneen isa
wajjin turan hundi yeroo waa'ee yakka Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa hoj-
jete hundaa dhaga'anitti 12 namoota isaanii hunda fudhatanii Ishmaa'eel
ilma Naataaniyaa loluu dhaqan. Isaanis haroo Gibe'oon guddicha biratti
isa qaqqaban. 13 Namoonni Ishmaa'eel wajjin turan hundi yommuu
Yoohaanaan ilma Qaareyaatii fi ajajjoota loltootaa kanneen isa wajjin
turan arganitti ni gammadan. 14 Namoonni Ishmaa'eel Miisphaadhaa
booji'ee ture hundis isa biraa deebi'anii gara Yoohaanaan ilma Qaareyaa
dhaqan. 15 Garuu Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaatii fi namoota isaa keessaa
saddeeti Yoohaanaan jalaa miliqanii gara Amoonotaatti baqatan.

Gara Gibxitti Baqachuu

16 Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni loltoota warri isa wajjin
turan hundi namoota Miisphaa warra Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa erga
Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam ajjeesee booddee booji'e kaan hunda fuud-
hanii deeman; isaanis loltoota, dubartoota, ijoollee fi qondaaltota mana
murtii kanneen Yoohaanaan Gibe'oonii deebisee fidee dha. 17 Isaanis achii
ka'anii gara Gibxitti qajeeluudhaan Beetlihem biratti Geeroti Kimhaam
keessa boqotan; 18 kunis Baabilonota jalaa miliquuf ture. Isaan sababii
Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa sun Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam isa mootiin
Baabilon biyyattii irratti bulchaa godhee shuume sana ajjeeseef jara
sodaatan.

42

1 Ergasii ajajjoonni waraanaa hundi Yoohaanaan ilma Qaareyaatii fi
Yezaaniyaa ilma Hoosha'iyaa dabalatee, namni hundi, xinnaa guddaan
dhufanii 2 Ermiyaas raajichaan akkana jedhan; "Maaloo kadhaa keenya
dhaga'iitii hambaa kana hundaaf WAAQAYYO Waaqa kee kadhadhu. Nu
dur baay'ee turre; amma garuu akkuma ati argitu kana nu nama muraasa
qofattu hafe. 3 Akka WAAQAYYO Waaqni kee gara nu dhaquu qabnuu fi
waan nu gochuu qabnu nutti himuuf nuu kadhadhu."
4 Ermiyaas raajichis, "Ani isin dhaga'eera; akkuma isin na gaafattan
sana ani dhugumaan WAAQAYYO Waaqa keessan nan kadhadha. Waan
WAAQAYYO dubbatu hundas isinitti nan hima; waan tokko illees isin hin
dhoksu" jedhee deebise.
5 Jarris Ermiyaasiin akkana jedhan; "Yoo nu akkuma WAAQAYYO Waaqni
kee akka ati nutti himtuuf si erge sana gochuu baanne WAAQAYYO mataan
isaa dhuga baatuu dhugaatii fi amanamaa nutti haa ta'u. 6 Akka yeroo

nu dubbii WAAQAYYO Waaqa keenyaatiif ajajamnutti wanni hundi nutti
toluuf yoo wanni sun jaallatamaa yookaan jibbamaa ta'e illee nu dubbii
WAAQAYYO Waaqa keenyaa kan itti si erganne sanaatiif ni ajajamna."
7 Dubbiin WAAQAYYOOS guyyaa kudhan booddee gara Ermiyaas dhufe.
8 Kanaafuu inni Yoohaanaan ilma Qaareyaatii fi ajajjoota waraanaa
kanneen isa wajjin turan hunda, akkasumas nama xinnaa guddaa hunda
walitti waame. 9 Innis akkana isaaniin jedhe; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el
inni isin akka ani iyyata keessan itti isinii dhi'eessuuf itti na ergitan sun
akkana jedha: 10 'Yoo biyya kana keessa turtan, ani isinan ijaara malee
isin hin diigu; ani isinan dhaaba malee isin hin buqqisu; ani badiisa isinitti
fide sanaaf gaabbeeraatii. 11 Mootii Baabilon isa amma sodaattan kana hin
sodaatinaa. Ani isin baraaree harka isaatii isin baasuuf isin wajjin jiraatii.
Isa hin sodaatinaa, jedha WAAQAYYO. 12 Ani akka inni garaa isinii laafee
biyya keessanitti isin deebisuuf garaa isiniif nan laafa.'
13 "Garuu yoo isin, 'Nu biyya kana keessa hin turru' jettanii akkasiin
WAAQAYYO Waaqa keessaniif ajajamuu diddan, 14 amma illee yoo isin,
'Hin ta'u, nu biyya Gibxi keessa iddoo itti waraana hin argine yookaan
malakata hin dhageenye yookaan iddoo itti hin beelofne sana dhaqnee
achi jiraanna' jettan, 15 egaa yaa hambaa Yihuudaa, dubbii WAAQAYYOO
dhaga'aa. WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: 'Yoo isin biyya Gibxitti galuu barbaaddanii achi jiraachuu dhaqxan,
16 goraadeen isin sodaattan sun achumatti isin argata; beelli isin sodaatta-
nis hamma Gibxitti isin faana bu'a; isinis achitti dhumtu. 17 Dhugumaan
warri biyya Gibxitti galanii achi qubachuu barbaadan hundi goraadeen,
beelaa fi dha'ichaan dhumu; isaan keessaa namni badiisa ani isaanitti
fidu jalaa ba'u yookaan miliqu tokko iyyuu hin jiru.' 18 WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Akkuma aariin koo fi
dheekkamsi koo warra Yerusaalem keessa jiraatan irratti dhangala'e sana,
yoo isin biyya Gibxitti galtan dheekkamsi koo isin irratti ni dhangala'a.
Isinis waan abaarsaa, waan sodaa, waan yakkaatii fi waan fafaa ni taatu;
iddoo kana illee gonkumaa deebitanii hin argitan.'
19 "Yaa hambaa Yihuudaa WAAQAYYO, 'Biyya Gibxi hin dhaqinaa' isiniin
jedheera. Waan kana qalbeeffadhaa: Ani har'a isin akeekkachiisaatii;
20 Isin gaafa 'WAAQAYYO Waaqa keenya nuu kadhadhu; waan inni dubbate
hundas nutti himi; nus ni ajajamnaaf' jettanii gara WAAQAYYO Waaqa
keessanii na ergitan sana balleessaa guddaa hojjettan. 21 Ani har'a isinitti
himeera; isin garuu waan inni akka ani isinitti himuuf na erge sana
hundaan WAAQAYYO Waaqa keessaniif hin ajajamne. 22 Kanaafuu isin
amma waan kana qalbeeffadhaa: Isin iddoo jiraachuu dhaquu feetan sana
keessatti goraadeen, beelaa fi dha'ichaan ni dhumtu."

43

1 Erga Ermiyaas dubbii WAAQAYYO Waaqa isaanii kan WAAQAYYO akka
inni nama hundatti himuuf isa erge sana dubbatee fixee booddee,
2 Azaariyaa ilmi Hoosha'iyaa, Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi namoonni
of tuulan hundi Ermiyaasiin akkana jedhan; "Ati ni sobda! WAAQAYYO
Waaqni keenya akka ati, 'Isin achi jiraachuuf jettanii biyya Gibxi dhaquu
hin qabdan' jettuuf si hin ergine. 3 Baaruk ilmi Neeriyaa garuu akka
ati akka isaan nu fixaniif yookaan booji'anii Baabilonitti nu geessaniif
dabarsitee harka Baabilonotaatti nu kennituuf si kakaasaa jira."

4 Kanaafuu Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni waraanaa hundii
fi sabni hundi ajaja WAAQAYYO akka isaan biyya Yihuudaa turaniif
kenneef sana didan. 5 Qooda kanaa Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi
ajajjoonni waraanaa hundi hambaa Yihuudaa kanneen biyyoota itti
bibittinneeffaman hunda keessaa deebi'anii biyya Yihuudaa keessa ji-
raachuuf dhufan hunda fudhatanii deeman. 6 Akkasumas dhiiraa dubartii,
ijoollee fi intallan mootii kanneen Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun
Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam, ilma Shaafaan, Ermiyaas raajichaa fi Baaruk
ilma Neeriyaa biratti dhiise sana hunda fudhatanii deeman. 7 Isaanis
akkasiin WAAQAYYOOF ajajamuu diduudhaan biyya Gibxitti galanii hamma
Tahiphaanhees keessa lixan.
8 Tahiphaanheesittis dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Ermiyaas
dhufe: 9 "Dhagaa gurguddaa guuriitii balbala masaraa Fara'oon kan
Tahiphaanhees jiru sanaa biratti utuma Yihuudoonni ilaalanuu afaa
suphee keessatti awwaali. 10 Ergasii akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani tajaajilaa koo
Nebukadnezar mooticha Baabilonitti nama ergee nan waama; teessoo
isaa illee dhagaa asitti awwaale kana irra nan dhaaba; innis dunkaana
mootummaa ofii isaa isa irratti ni diriirfata. 11 Inni dhufee Gibxin ni
lola; warra du'aaf ramadamanitti du'a, warra boojuuf ramadamanitti
boojuu, warra goraadeef ramadamanitti goraadee ni fida. 12 Inni manneen
waaqeffannaa waaqota Gibxitti ibidda qabsiisa; manneen waaqeffannaa
isaanii gubee waaqota isaanii tolfamoo illee booji'a. Akkuma Tikeen tokko
wayyaa marxifattu sana innis biyya Gibxi marxifatee nagumaanis achii
deema. 13 Inni achuma galma waaqeffannaa aduu biyya Gibxi keessatti
utuboota waaqeffannaa caccabsee galma waaqeffannaa waaqota Gibxii
illee ni guba.' "

44

Badiisa waaqota tolfamoo waaqeffachuun fide
1 Dubbiin waa'ee Yihuudoota biyya Gibxi keessa jechuunis Migdool,
Tahiphaanhees, Memfiisii fi Phaxroos keessa jiraatan hundaa dubbatu kun
akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe; 2 "WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: Isin badiisa guddaa ani Yerusaalemii
fi magaalaawwan Yihuudaa hundatti fide sana argitaniirtu. Kunoo,
isaan har'a onaniiru; namni tokko iyyuu isaan keessa hin jiraatu;
3 kunis sababii hammina isaan hojjetaniitiif ta'e. Isaan ixaana aarsuu fi
waaqota isaan yookaan isin yookaan abbootiin keessan hin beekin biraa
waaqeffachuudhaan dheekkamsaaf na kakaasan. 4 Anis, 'Waan jibbisiisaa
ani hin jaallanne kana hin hojjetinaa!' jedhee tajaajiltoota koo raajota
ammumaa amma isaanitti erge. 5 Isaan garuu hin dhaggeeffanne yookaan
gurra hin kennineef; isaan hammina isaanii irraa hin deebine yookaan
waaqota biraatiif ixaana aarsuu hin dhiifne. 6 Kanaafuu dheekkamsi
koo sodaachisaan sun dhangala'ee magaalaawwan Yihuudaatii fi daandi-
iwwan Yerusaalem irratti boba'e; isaanis akkuma har'a ta'ee jiru kana ni
barbadaa'an; ni onanis.
7 "Ammas WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: Isin maaliif dhiiraa fi dubartii, ijoollee fi daa'imman Yihuudaa
irraa kuttanii badiisa guddaa akkanaa ofitti fiduudhaan hambaa malee
of hambiftu? 8 Isin maaliif biyya Gibxi, lafa keessa jiraachuuf dhuftanitti

waaqota biraatiif ixaana aarsuudhaan waanuma harki keessan hojjeteen
dheekkamsaaf na kakaaftu? Isin ofuma balleessitanii saboota lafa irraa
hunda gidduutti waan abaarsaatii fi waan fafaa of gootu. 9 Isin hammina
abbootiin keessan, mootonni Yihuudaatii fi niitonni isaanii hojjetan,
akkasumas hammina isinii fi niitonni keessan biyya Yihuudaattii fi
daandiiwwan Yerusaalem irratti hojjettan sana ni irraanfattanii? 10 Isaan
hamma har'aatti gad of hin qabne yookaan na hin sodaanne yookaan
seera kootii fi qajeelfama koo kan ani fuula keessanii fi fuula abbootii
keessanii dura kaa'e sana duukaa hin buune.

11 "Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha: Ani badiisa isinitti fiduu fi Yihuudaa hunda balleessuuf kutad-
heera. 12 Ani hambaa Yihuudaa kanneen biyya Gibxi dhaqanii achi
jiraachuu murteeffatan nan balleessa. Isaan hundi Gibxitti dhumu; isaan
goraadeedhaan kukkufu yookaan beelaan dhumu. Xinnaa guddaan isaanii
goraadeedhaan yookaan beelaan du'a. Isaan waan abaarsaatii fi waan
sodaa, waan yakkaatii fi waan fafaa ta'u. 13 Ani akkuma Yerusaalemin
adabe sana warra Gibxi keessa jiraatan illee goraadeedhaan, beelaa fi
dha'ichaan nan adaba. 14 Hambaa Yihuudaa kanneen biyya Gibxi keessa
jiraachuu dhaqan keessaa namni miliqu yookaan biyya Yihuudaa kan achi
jiraachuuf hawwan sanatti deebi'u tokko iyyuu hin jiru; baqattoota tokko
tokko malee isaan hin deebi'aniitii."

15 Ergasiis namoonni akka niitonni isaanii waaqota biraatiif ixaana
aarsan beekan hundii fi dubartoonni achi turan, walumatti waldaan
guddaan tokkoo fi namoonni biyya Gibxi keessa Phaxroos jiraatan hundi
Ermiyaasiin akkana jedhan; 16 "Nu dubbii ati maqaa WAAQAYYOOTIIN nutti
dubbatte sana hin dhageenyu! 17 Nu waan ni hojjenna jenne hunda
dhugumaan ni hojjenna: Akkuma nuu fi abbootiin keenya, mootonni
keenyaa fi qondaaltonni keenya magaalaawwan Yihuudaatii fi daandi-
iwwan Yerusaalem irratti goone sana nu Mootittii Samiitiif ixaana ni
aarsina; dhibaayyuus ni dhibaafanna. Nu yeroo sanatti nyaata akka malee
baay'ee qabna turre; haala tolaa keessa jiraanne malee hin miidhamne.
18 Erga Mootittii Samiitiif ixaana aarsuu fi dhibaayyuu dhibaafachuu
dhiifne garuu nu goraadee fi beelaan dhumaa jirra malee homaa hin
arganne."

19 Dubartoonnis kana irratti, "Yeroo nu Mootittii Samiitiif ixaana
aarsinee dhibaayyuu illee dhibaafanneef sana akka nu fakkii isheetiin
keekii tolchinee dhibaayuu dhibaafannuuf dhirsoonni keenya ni beeku
mitii?" jedhan.

20 Ermiyaas uummata deebii isaaf kennaa ture dhiiraa dubartii hun-
daan akkana jedhe; 21 "WAAQAYYO waa'ee ixaana isinii fi abbootiin
keessan, mootonni keessanii fi qondaaltonni keessan, sabni biyyattiis
magaalaawwan Yihuudaatii fi daandiiwwan Yerusaalem keessatti aarsitan
sanaa yaadatee garaatti hin qabannee? 22 Yeroo WAAQAYYO hojii keessan
hamaa fi waan jibbisiisaa isin hojjettan sana argee obsuu dadhabetti
biyyi keessan akkuma amma jirtu kana waan abaarsaatii fi ona duwwaa
namni keessa hin jiraanne ta'ee hafe. 23 Sababii isin ixaana aarsitanii
WAAQAYYOTTI cubbuu hojjettanii fi isaaf ajajamuu diddaniif yookaan seera
isaa yookaan labsii isaa yookaan qajeelfama isaa illee duukaa bu'uu
diddaniif balaan kun akkuma isin amma argitan kana isinitti dhufe."

24 Ermiyaasis saba hundaa fi dubartoota hundaan akkana jedhe;
“Isin sabni Yihuudaa warri biyya Gibxi keessa jiraattan hundi dubbii
WAAQAYYOO dhaga’aa. 25 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni
Israa’el akkana jedha: Isinii fi niitonni keessan waan, ‘Nu dhugumaan wa-
reega waaqittii samiitiif ixaana aarsuu fi dhibaayyuu illee dhibaafachuuf
wareegne sana ni guunna’ jettanitti waadaa galtan sana hojiidhaan
argisiiftaniirtu.

“Egaa ittuma fufaatii waan waadaa galtan sana raawwadhaa! Wareega
keessanis guutadhaa! 26 Isin Yihuudoonni biyya Gibxi keessa jiraattan
hundi garuu dubbii WAAQAYYOO dhaga’aa: WAAQAYYO akkana jedha; ‘Akka
namni Yihuudaadhaa dhufee biyya Gibxi keessa eessa iyyuu jiraatu tokko
iyyuu lammata maqaa koo hin dhoofne yookaan, “Dhugaa WAAQAYYO
Goofticha jiraataa” jedhee hin kakanneen ani maqaa koo guddaadhaan
nan kakadha. 27 Ani waan hamaaf isaan ilaalaan jira malee waan tolaaf
isaan ilaalaa hin jiruutii; Yihuudoonni biyya Gibxi keessa jiraatan hamma
hundi isaanii barbadeeffamanitti goraadee fi beelaan dhumu. 28 Warri
goraadee jalaa miliqanii biyya Gibxii gara Yihuudaatti deebi’an akka
malee xinnoo ta’u. Gaafas hambaawwan Yihuudaa kanneen biyya Gibxi
keessa jiraachuuf dhufan guutuun akka dubbiin kootii fi kan isaanii
keessaa kan eenyuu fiixaan ba’u ni beeku.

29 “ ‘Akka ani iddoo kanatti isin adabu wanni kun mallattoo isiniif ta’a;’
jedha WAAQAYYO; ‘kunis akka isin akka dubbiin koo dhugumaan isiniin
mormee dhaabatu beektaniif.’ 30 WAAQAYYO akkana jedha: ‘Ani akkuma
Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaa dabarsee diina lubbuu isaa galaafachuu
barbaadutti Nebukadnezar mooticha Baabilonitti kenne sana Fara’oon
Hofraa mooticha Gibxi illee dabarsee diinota isaa warra lubbuu isaa
galaafachuu barbaadanitti nan kenna.’ ”

45

Dhaamsa Baarukitti Ergame

1 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa ture keessa waggaa
afuraffaatti Baaruk ilmi Neeriyaa dubbii Ermiyaas irraa dhaga’e kitaaba
maramaa irratti barreesse; dubbiin Ermiyaas raajichi Baarukitti himes
kanaa dha: 2 “Yaa Baaruk, WAAQAYYO Waaqni Israa’el akkana siin jedha:
3 ati, ‘Anaaf wayyoo! WAAQAYYO dhibee koo irratti gadda natti dabaleera;
ani aaduudhaan laafee boqonnaa dhabeera’ jette. 4 WAAQAYYO akkana
jedhe; ‘Akkana jedhiin: WAAQAYYO akkana jedha; ani guutummaa biyyattii
keessaa waanan ijaare nan diiga; waanan dhaabe illee nan buqqisa. 5 Egaa
ati ofii keetiif waan gurguddaa ni barbaaddaa? Isaan hin barbaadin. Ani
saba hundatti badiisa nan fida; garuu lafa dhaqxu hundatti lubbuu kee
boojuu godhee siifan kenna, jedha WAAQAYYO.’ ”

46

Ergaa Waa’ee Gibxi

1 Dubbiin WAAQAYYOO kan waa’ee sabootaatiif gara Ermiyaas raajichaa
dhufe kanaa dha:

2 Waa’ee Gibxi:

Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa ture keessa, waggaa afuraffaatti ergaan kun gara waraana Fara'oon Nekkoo mooticha Gibxi kan Nebukadnezar mootichi Baabilon laga Efraaxiis biratti Karkemiishitti mo'ate sanaa dhufe:

3 "Gaachana keessan xinnaa fi
guddaa qopheeffadhaatii lolaaf ba'aa!
4 Fardeen fe'adhaa;
isaan yaabbadhaas!
Qoobii sibiilaa kaa'adhaatii
iddoo iddoo keessan qabadhaa.
Eeboo keessan qaradhaa;
qomee sibiilaa illee uffadhaa!
5 Ani maal argaan jira?
Isaan na'anii jiru;
dugda duubatti deebi'aa jiru;
gootonni isaanii mo'atamaniiru.
Isaan utuu of duuba hin mil'atin ariitiin baqatu;
qixa hundaanuu gooliitu jira"
jedha WAAQAYYO.
6 "Fiigaan baqachuu hin danda'u;
yookaan namni jabaan jalaa hin ba'u.
Isaan karaa kaabaatiin
Laga Efraaxiis biratti guggufatanii kukkufu.

7 "Kan akka Abbayyaa,
akka laga bishaan isaa cabsee yaa'uu ol ka'u kun eenyu?
8 Gibxi akkuma Abbayyaa,
akkuma laga bishaan isaa cabsee yaa'uutti ol kaati.
Isheenis, 'Ani ol ka'ee lafa nan haguuga;
magaalaawwanii fi saba isaanii nan balleessa' jetti.
9 Yaa fardeen, isin garmaamaa!
Yaa gaariiwwan, isinis guulaa!
Yaa gootota Itoophiyaatii fi Fuuxi warri gaachana baattan,
yaa namoota Luudi warri iddaa qabattan ka'aatii
fuula duratti qajeelaa.
10 Guyyaan sun garuu guyyaa Gooftaa,
kan WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uu,
guyyaa haaloo ba'uu, kan inni itti diinota isaa haaloo baafatuu dha.
Goraadeen hamma quufutti,
hamma dheebuu dhiigaan ba'utti nyaata.
Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
biyya kaabaa keessatti, Laga Efraaxiis biratti aarsaa dhi'eessaatii.

11 "Yaa Gibxi durba qulqullittii,
Gili'aaditti ol ba'iitii qoricha fudhadhu.
Ati akkasumaan qoricha hedduutti fayyadamta;
garuu hin fayyitu.
12 Saboonni qaanii kee ni dhaga'u;
boo'ichi kee lafa guuta.
Goonni tokko goota kaanitti gufata;
isaan lamaanuu wal qabatanii kufu."

13 “Dubbiin WAAQAYYO akka Nebukadnezar mootiin Baabilon dhufee
Gibxi dha’u Ermiyaas raajichatti dubbate kanaa dha:
14 “Waan kana Gibxi keessatti dubbadhu; Migdoolittis labsi;
Memfiisii fi Tahiphaanhees keessatti illee akkana jedhaa labsaa:
‘Goraadeen warra naannoo keessan jiru ni fixaatii
isin iddoo iddoo keessan qabadhaatii qophaa’aa.’
15 Gootonni kee maaliif kufanii diriiru?
Sababii WAAQAYYO gad isaan qabuuf isaan dhaabachuu hin danda’an.
16 Isaan ammumaa amma gufatu;
wal irrattis kukkufu.
Isaanis, ‘Ka’aa goraadee cunqursaa
jalaa baanee gara saba keenyaattii fi
biyya itti dhalannetti ni deebinaa’ waliin jedhu.
17 Isaan achitti,
‘Fara’oon mootichi Gibxi waca qofa;
inni carraa ofii isaa dhabeera’ jedhanii iyyu.

18 “Dhugaa ana jiraataa” jedha mootichi inni maqaan isaa
WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u ta’e sun
“kan gaarran keessaa Taaboor fakkaatu,
inni galaana cinatti Qarmeloosin fakkaatu tokko ni dhufa.
19 Ati kan Gibxi keessa jiraattu,
waan qabdu walitti qabadhuutii baqaaf qophaa’i;
Memfiis ontee diigamtee
jiraattota malee haftiitii.

20 “Gibxi goromsa bareedduu dha;
garuu qarxaasaan
biyya kaabaatii isheetti ni dhufa.
21 Loltoonni isheen kiraadhaan bitattee gidduu ishee jiranis
akkuma jiboota cocoomanii ti.
Sababii guyyaan badiisaa,
yeroon itti isaan adabaman isaanitti dhufeef
isaanis garagalanii walumaan ni baqatu;
iddoo isaanii dhaabatanii of irraa deebisuu hin danda’an.
22 Gibxi yeroo diinni isheetti dhufutti
akkuma bofa waa baqatuu siiqsiti;
isaan akkuma namoota muka muraniitti
qottoo qabatanii isheetti dhufu.
23 Yoo inni hamma fedhe gobbate iyyuu,
isaan bosona ishee ciranii balleessu”
jedha WAAQAYYO.
“Isaan hawwaannisa caalaa baay’atu;
lakkaa’amuus hin danda’an.
24 Intalli Gibxi ni qaaneffamti;
dabarfamtees namoota kaabaatti ni kennamti.”
25 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana jedha:
“Ani Aamoon Waaqa Tebesitti, Fara’oonitti, Gibxittii fi Waaqa isheetti,
mootota isheettii fi warra Fara’oonin amanatanitti adabbii nan fida.
26 Ani dabarsee warra lubbuu isaanii galaafachuu barbaadanitti, jechuunis
Nebukadnezar mooticha Baabilonittii fi qondaaltota isaatti isaan kenna.

Ergasii garuu Gibxi akkuma durii lafa namni keessa jiraatu ni taati" jedha WAAQAYYO.
27 "Yaa Yaaqoob tajaajilaa ko, ati hin sodaatin;
yaa Israa'el atis hin na'in.
Ani lafa fagootii sin baasa;
sanyii kee immoo biyya isaan itti booji'amanii nan fida.
Yaaqoob ammas nagaa fi tasgabbii ni qabaata;
namni isa sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
28 Yaa Yaaqoob garbicha ko, ati hin sodaatin;
anis si wajjinan jiraatii"
jedha WAAQAYYO.
"Ani yoo saboota gidduu isaaniitti si bittinneesse sana
guutumaan guutuutti balleesse iyyuu
ani guutumaan guutuutti si hin balleessu.
Ani sin adaba; garuu qajeelummaa qofaan;
akka ati utuu hin adabaminuu gad dhiifamtu hin godhu."

47

Ergaa Waa'ee Filisxeemotaa

1 Dubbiin WAAQAYYOO kan waa'ee Filisxeemotaa kan utuu Fara'oon Gaazaa hin dha'in dura gara Ermiyaas raajichaa dhufe kanaa dha:

2 WAAQAYYO akkana jedha:
"Kunoo, karaa kaabaatiin bishaan ol ka'aa jira;
bishaan kunis lolaa guutee irra dhangala'u ta'a.
Innis biyyattii fi waan ishee keessa jiru,
magaalaawwanii fi warra isaan keessa jiraatan hunda irra garagala.
Uummanni ni boo'a;
warri ishee keessa jiraatan hundis ni wawwaatu;
3 kunis sababii didicha kottee fardeen gulufanii,
girrisa gaariiwwan diinaatii fi
qaqawweessa goommaa isaaniitiif.
Abbootiin ijoollee isaanii gargaaruuf duubatti gara hin galan;
harki isaaniis isaan irratti laamsha'a.
4 Filisxeemota hunda balleessuuf
hambaa Xiiroosii fi Siidoonaa
gargaaruuf hafan hundas balleessuuf
guyyaan sun dhufeeraatii.
WAAQAYYO Filisxeemota,
hambaa qarqara Kaftoor balleessuu ga'eera.
5 Gaazaan gaddaan mataa ishee haaddatti;
Ashqaloon ni cal'isti.
Yaa hambaa dirree irraa
isin hamma yoomiitti of ciccirtu?

6 "Isin, 'Yaa goraadee WAAQAYYOO
ati hamma yoomiitti hin boqonne?
Man'ee keetti deebi'i;
cal'isii taa'i' jettanii iyyitu.
7 Garuu utuu WAAQAYYO isa ajajuu,
yeroo Waaqni akka inni Ashqaloonii fi

qarqara galaanaa dha'uuf qajeelfama isaa kennutti
inni akkamitti boqochuu danda'a?"

48

Ergaa Waa'ee Mo'aab
48:29-36 kwf – Isa 16:6-12

1 Waa'ee Mo'aab:

WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
"Neboof wayyoo; isheen ni diigamtiitii.
Kiriyaataayimis ni salphatti; ni qabamti;
da'oowwan ishees ni qaaneffamu; ni diigamus.
2 Mo'aab si'achi hin jajamtu;
namoonni Heshboon keessatti,
'Kottaa saba sana ni balleessinaa'
jedhanii waa'ee kufaatii ishee mari'atu.
Yaa magaalaa Maadmeen jedhamtu atis ni cal'ista;
goraadeen si ari'aatii.
3 Iyya Hooronaayimii dhufu,
iyya barbadaa'uu fi badiisaa guddaa dhaga'aa!
4 Mo'aab ni cabdi;
ijoolleen ishees ni boo'u.
5 Isaan akka malee boo'aa,
Luuhiitiitti ol ba'u;
karaa gara Hooronaayimitti gad buusu irratti
iyya badiisaa dhaga'u.
6 Baqadhaa! Lubbuu keessan baafadhaa;
akka daggala gammoojjii keessaa ta'aa.
7 Isin waan hojii keessanii fi qabeenya keessan amanattaniif,
boojuudhaan fudhatamtanii ni deemtu;
Kemooshis luboota isaatii fi
qondaaltota isaa wajjin booji'amee ni fudhatama.
8 Balleessituun sun magaalaa hundatti ni dhufa;
magaalaan tokko iyyuu isa jalaa hin ba'u.
Sababii WAAQAYYO dubbateef sululli ni bada;
dirreenis ni barbadeeffama.
9 Mo'aabitti soogidda firfirsi;
isheen ni baddiitii;
magaalaawwan ishees
nama isaan keessa jiraatu dhabanii onu.

10 "Namni garaa hir'uudhaan hojii WAAQAYYOO hojjetu abaaramaa haa ta'u!
Namni goraadee isaatiin dhiiga dhangalaasuu didus abaaramaa haa ta'u!

11 "Mo'aab akkuma daadhii wayinii kan siicoo isaa irratti hafe
kan okkotee tokko keessaa gara okkotee kaaniitti gara hin galfaminii
ijoollummaa isheetii jalqabdee boqochaa turte;
booji'amtees hin fudhatamne.
Kanaafuu isheen akkuma durii mi'oofti;

urgaan ishees hin geeddaramne.
12 Garuu barri ani itti namoota okkotee keessaa dhangalaasan
ergu tokko ni dhufa.
Isaanis gad ishee naqu;
okkotee ishee duwwaa hambisanii
gaanii ishee cabsu” jedha WAAQAYYO.
13 “Yoos akkuma manni Israa’el
yeroo Beet’eelin amanatetti qaana’e sana
Mo’aabis Kemooshitti ni qaana’a.

14 “Isin akkamiin ‘Nu gootota;
nu waraana keessatti jajjaboo dha’ jechuu dandeessu?
15 Mo’aab ni barbadoofti; magaalaawwan ishees ni qabatamu;
dargaggoonni ishee filatamoon gara qalmaatti geeffamu”
jedha Mootichi maqaan isaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda’u
jedhamu sun.
16 “Kufaatiin Mo’aab ga’eera;
badiisni ishees dafee ni dhufa.
17 Warri naannoo ishee jiraatan hundi,
warri maqaa ishee beektan hundi
‘Bokkuun jabaan sun akkamitti cabe!
Uleen ulfina qabeessi sun akkamitti cabe!’ jedhaa boo’aafii.

18 “Yaa jiraattuu Diiboon,
ulfina kee irraa gad bu’iitii
lafa goggogaa irra taa’i!
Barbadeessaan Mo’aab sun sitti dhufee
magaalaawwan kee kanneen
dallaa jabaan marfaman ni diigaatii.
19 Ati kan Aro’eer keessa jiraattu,
karaa cina dhaabadhuutii ilaali.
Dhiira baqatuu fi dubartii miliqxu gaafadhu;
‘Maaltu dhalate?’ jedhii isaan gaafadhu.
20 Mo’aab waan diigamteef qaanofteerti.
Wawwaadhuu boo’i!
Arnoon biratti
akka Mo’aab barbadooftee jirtu labsi.
21 Murtiin dirree ol ka’aatti:
Hooloonitti, Yaahizaa fi Meefi’aatti,
22 Diiboonitti, Neboo fi Beet Diblaataayimitti,
23 Kiriyaataayimitti, Beet Gaamulii fi Beet Me’oonitti,
24 Keriiyoottii fi Bozraatti,
magaalaawwan Mo’aab kanneen fagoo fi
dhi’oo jiran hundatti dhufeera.
25 Gaanfi Mo’aab irraa murameera;
irreen ishees caccabeera”
jedha WAAQAYYO.

26 “Waan isheen WAAQAYYOTTI koorteef
dhugaatiidhaan ishee macheessaa.
Mo’aab diddiga ofii ishee irra haa gangalattu;

waan qoosaas haa taatu.
27 Israa'el si duratti waan qoosaa hin turree?
Akka ati yeroo waa'ee ishee dubbattu hunda
tuffiidhaan mataa kee isheetti raaftuuf
isheen hattoota gidduutti qabamtee?
28 Isin warri Mo'aab keessa jiraattan,
magaalaawwan keessan keessaa ba'aatii kattaawwan keessa jiraadhaa.
Akkuma gugee mana ishee
afaan holqaatti ijaarrattuu ta'a.

29 "Nu waa'ee of tuulummaa Mo'aab
jechuunis akka malee of guddisuu fi ofiin boonuu ishee,
of tuuluu fi of jajuu ishee,
of bokoksuu ishee dhageenyeerra.
30 Ani addaggummaa Mo'aab beeka;
garuu faayidaa hin qabaatu" jedha WAAQAYYO;
"Of tuuluun ishees homaa hin fayyaduuf"
31 Kanaafuu ani Mo'aabiif nan wawwaadha;
Mo'aab hundaaf hiqqifadhee boo'a;
ani namoota Qiir Hareeshetiif nan gadda.
32 Yaa muka wayinii Sibimaa,
ani akkuma Ya'izeeriif boo'u sana siifin boo'a.
Dameen kee hamma galaanaatti diriirtee fagaatte;
isheen hamma galaana Ya'izeeritti diriirtee deemti.
Balleessituun sun ija kee bilchaataa fi
hurbuu wayinii keetii irra bu'eera.
33 Lafa biqiltuutii fi lafa qotiisaa
midhaan Mo'aab keessaa ilillee fi gammachuun badeera.
Ani iddoo itti wayinii cuunfan irraa wayinii kuteera;
namni tokko iyyuu gammadaa sirbee isaan hin cuunfu.
Wacni yoo jiraatee illee
inni waca gammachuu miti.

34 "Sababii bishaan Niimriim gogeef,
sagaleen iyya isaanii ol ka'ee,
Heshboonii hamma Ele'aaleettii fi Yaahaziitti,
Zo'aarii hamma Hooronaayimittii fi hamma Eglaati Sheelishiyaatti
ni dhaga'ama ture.
35 Ani warra iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti
aarsaa dhi'eessanii waaqota isaaniif ixaana aarsan
Mo'aab keessaa nan balleessa" jedha WAAQAYYO.
36 "Kanaafuu garaan koo akkuma ulullee faarsee Mo'aabiif boo'a;
akkuma ulullee faarsee namoota Qiir Hareeshetiif boo'a.
Qabeenyi isaan horatan duraa badeera.
37 Mataan hundinuu haadamee
hareedni hundinuu cirameera;
harki hundinuu muramee mudhiin hundis
wayyaa gaddaatiin hidhameera.
38 Waan ani akkuma okkotee namni tokko iyyuu hin feeneetti
Mo'aabin caccabseef

bantii mana Mo'aab hunda irraa fi oobdii sabaa keessa
boo'icha malee wanni tokko iyyuu hin jiru"
jedha WAAQAYYO.
39 "Isheen akkam akkas caccabde! Isaan akkam akkas wawwaatu!
Mo'aab akkam akkas dugda ishee qaaniidhaan garagalfatte!
Mo'aab waan kolfaa taatee,
warra naannoo ishee jiraatan hundaaf waan sodaa taateerti."
40 WAAQAYYO akkana jedha:
"Ilaa! Risaan tokko Mo'aab irratti
qoochoo bal'isee furguggifamaa gad bu'aa jira.
41 Keriiyooti ni qabamti;
da'annoon ishee jajjaboonis ni fudhatamu.
Bara sana keessa garaan loltoota Mo'aab
akkuma garaa dubartii ciniinsifachuutti jirtu tokkoo ta'a.
42 Mo'aab sababii WAAQAYYOON tuffatteef
barbadooftee saba ta'uun ishee ni hafa.
43 Yaa saba Mo'aab sodaan,
boollii fi kiyyoon si eeggata"
jedha WAAQAYYO.
44 "Namni sodaa sana duraa baqatu
kam iyyuu boolla keessa bu'a;
namni boolla sana keessaa ol ba'u
kam iyyuu kiyyoodhaan qabama;
ani Mo'aabitti
waggaa adabamuu ishee nan fidaatii"
jedha WAAQAYYO.

45 "Baqattoonni waan ta'an dhabanii
gaaddisa Heshboon jala dhadhaabatu;
Heshboon keessaa ibiddi tokko,
Sihoon gidduudhaas arrabni ibiddaa ni ka'aatii;
inni adda Mo'aab guba,
buqqee mataa of tuultotaas ni guba.
46 Yaa Mo'aab siif wayyoo!
Uummanni Kemoosh barbadaa'eera;
Ilmaan kee booji'amanii fudhatamaniiru;
intallan kees booji'amaniiru.

47 "Ta'u illee ani bara dhufuuf jiru keessa
hambaa Mo'aab deebisee nan dhaaba"
jedha WAAQAYYO.
Murtiin Mo'aabitti murame sun asitti dhuma.

49

Ergaa Waa'ee Amoon

1 Waa'ee Amoonotaa:

WAAQAYYO akkana jedha:
"Israa'el ilmaan hin qabuu?
Inni nama isa dhaalu hin qabuu?
Yoos Moolek maaliif Gaadin dhalche ree?
Namoonni isaa maaliif magaalaa ishee keessa jiraatu?

2 Garuu barri ani itti Rabbaa Amoonotaatti
sagalee waca waraanaa dhageessisu tokko ni dhufa”
jedha WAAQAYYO.
“Isheen tuullaa badiisaa ni taati;
gandoonni naannoo ishee jiranis ibiddaan gubamu.
Ergasii Israa’el warra ishee ari’ee baase sana
ariitee biyyaa ni baafti,”
jedha WAAQAYYO.
3 “Yaa Heshboon wawwaadhu, Aayi barbadoofteertii!
Yaa jiraattota Rabbaa iyyaa!
Wayyaa gaddaa uffadhaatii boo’aa;
dallaa keessa asii fi achi fiigaa;
Moolek lubootaa fi qondaaltota isaa wajjin
booji’amee ni fudhatamaatii.
4 Ati maaliif sulula keetiin boonta?
Maaliif sulula kee gabbataa sanaan boonta?
Yaa intala hin amanamne ati sooruma kee abdattee,
‘Eenyutu na tuqa?’ jetta.
5 Ani warra naannoo kee jiraatan hunda irraa
sodaa sitti nan fida”
jedha Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u.
“Tokkoon tokkoon keessan ni ari’amtu;
namni baqattoota walitti qabu tokko iyyuu hin jiru.

6 “Ta’u illee ani ergasii hambaawwan Amoonotaa deebisee nan dhaaba”
jedha WAAQAYYO.

Ergaa Waa’ee Edoom
49:9-10 kwf – Abd 5–6
49:14-16 kwf – Abd 1–4

7 Waa’ee Edoom:

WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Si’achi Teemaan keessa ogummaan hin jiruu?
Hubattoota duraa gorsi badeeraa?
Ogummaan isaanii sameeraa?
8 Warri Deedaan keessa jiraattan garagalaa,
baqadhaatii holqa gad fagoo keessa dhokadhaa;
ani yeroo Esaawun adabutti
badiisa isatti nan fidaatii.
9 Warri gumaa wayinii guuran utuu gara kee dhufanii silaa
qarmii wayii hin hambisanii?
Hattuun yoo halkan dhufte,
Isaan hammuma barbaadan qofa fudhatanii hin deemanii?
10 Ani garuu Esaawun qullaa nan hambisa;
akka inni itti hin da’anneef
ani iddoo inni itti dhokatu ifatti nan baasa.
Ijoolleen isaa, firoonni isaatii fi olloonni isaa ni badu;
innis si’achi hin jiraatu.
11 ‘Daa’imman kee kanneen warra hin qabne dhiisi;
anatu isaan jiraachisaatii.
Haadhonni hiyyeessaa kee na amanachuu danda’u.’ ”

12 WAAQAYYO akkana jedha: "Yoo warri xoofoo dhuguun isaaniif hin
malin ishee dhuguu qabaatan, ati maaliif utuu hin adabamin hafta ree?
Ati ishee dhuguu qabda malee utuu hin adabamin hin haftu. 13 Ani akka
Bozraan diigamtee waan sodaa, waan fafaatii fi waan abaarsaa taatu
maqaa kootiin nan kakadha" jedha WAAQAYYO. "Magaalaawwan ishee
hundis bara baraan ni diigamu."
14 Ani ergaa tokko WAAQAYYO irraa dhaga'eera:
Ergamaan tokko akkana jechuuf gara sabootaatti ergame;
"Ishee loluuf walitti qabamaa!
Waraanaafis ba'aa!"

15 "Ani amma saboota gidduutti sin xinneessa;
namoota keessatti illee tuffatamaa sin godha.
16 Ati kan hallayyaa kattaa irra jiraattee
fiixee tulluu qabattee jirtu,
sodaan ati odeessituu fi
of tuulummaan garaa keetii si gowwoomseera.
Yoo ati akkuma risaa ol fageessitee
mana ijaarrattu iyyuu ani achii gad sin buusa"
jedha WAAQAYYO.
17 "Edoom waan sodaa taati;
namni achiin darbu hundis sababii madaa ishee hundaatiif
dinqisiifatee isheetti kolfa.
18 Isheen akkuma Sodoomii fi Gomoraan
magaalaawwan naannoo isaanii jiran wajjin balleeffaman sana ni taati"
jedha WAAQAYYO,
"namni tokko iyyuu achi hin jiraatu,
sanyiin namaa tokkos ishee keessa hin qubatu.

19 "Ani akkuma leenca bosona Yordaanosii ba'ee
gara lafa dheedaa gabbataa dhufu tokkoo
dafee Edoomin biyya isheetii nan ari'a.
Filatamaan ani waan kanaaf muudu eenyu?
Kan akka koo eenyu? Eenyutus naan morkuu danda'a?
Tiksee akkamiitu fuula koo dura dhaabachuu danda'a?"

20 Kanaafuu waan WAAQAYYO Edoomitti karoorfate,
waan inni warra Teemaan keessa jiraatanitti yaades dhaga'aa.
Ilmaan bushaayee harkifamanii ni fudhatamu;
innis sababii isaaniitiif jedhee lafa dheeda isaanii ni barbadeessa.
21 Sagalee kufaatii isaaniitiin lafti ni raafamti;
iyyi isaanii hamma Galaana Diimaatti ni dhaga'ama.
22 Ilaa! Risaan tokkoo Bozraa irratti qoochoo bal'isee
furguggifamaa gad bu'aa jira.
Bara sana keessa garaan loltota Edoom
akkuma garaa dubartii ciniinsifachuutti jirtu tokkoo ta'a.

Ergaa Waa'ee Damaasqoo

23 Waa'ee Damaasqoo:
"Hamaatii fi Arfaad ni raafamu;
isaan oduu hamaa dhaga'aniiruutii.

Isaan abdii kutatanii akkuma galaana boqonnaa
hin qabne tokkoo jeeqamaniiru.
24 Damaasqoon dadhabdeerti;
isheen baqachuuf gara galteerti;
sodaan guddaan ishee qabateera;
akkuma miixuu dubartii ciniinsifattuu,
rakkinaa fi miixuun isa qabeera.
25 Magaalaan beekamaan,
magaalaan ani itti gammadu sun akkam gatamti!
26 Dhugumaan dargaggoonni ishee karaa irratti dhumu;
loltoonni ishee hundinuu gaafas afaan qabatu”
jedha WAAQAYYO.
27 “Ani dallaawwan Damaasqootti ibidda nan qabsiisa;
ibiddi sunis da’annoo Ben-Hadaad gubee balleessa.”

Ergaa Waa’ee Qeedaariitii fi Haazoor

28 Waa’ee Qeedaariitii fi waa’ee mootummoota Haazoor kanneen
Nebukadnezar mootiin Baabilon lole sanaa:

WAAQAYYO akkana jedha:
“Ka’aa, Qeedaarin lolaatii
saba gama Ba’a Biiftuu barbadeessaa.
29 Dunkaanonni isaaniitii fi bushaayeen isaanii ni fudhatamu;
golgaawwan isaanii mi’aa fi
gaalawwan isaanii wajjin fudhatamu.
Namoonnis, ‘Gama hundaan sodaatu jira!’
jedhanii iyyu.

30 “Isin warri Haazoor keessa jiraattan dafaa baqadhaa!
Holqa gad fagoo keessa dhokadhaa”
jedha WAAQAYYO.
“Nebukadnezar mootiin Baabilon isinitti malateera;
inni daba isinitti yaadeera.

31 “Ka’aatii saba nagaa qabu kan of amanatee jiraatu
saba karra yookaan danqaraa karraa hin qabne sanatti duulaa;
uummanni isaa kophuma ofii isaa jiraata”
jedha WAAQAYYO.
32 “Gaalawwan isaanii ni hatamu,
horiin isaanii baay’eenis ni booji’ama.
Ani warra lafa fagoo jiran qilleensatti bittinneessee
gama hundaan balaa isaanitti nan fida”
jedha WAAQAYYO.
33 “Haazoor iddoo jireenyaa waangoo,
lafa bara baraan onte taati.
Namni tokko iyyuu achi hin jiraatu;
namni tokko iyyuu ishee keessa hin qubatu.”

Ergaa Waa’ee Eelaam

34 Jalqaba bara mootummaa Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa keessa dub-
biin WAAQAYYOO waa’ee Eelaam akkana jedhee gara Ermiyaas raajichaa
dhufe:

35 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Kunoo ani madda jabina isaanii,
iddaa Eelaam nan cabsa.
36 Ani kutaalee samiiwwanii afran irraa
bubbee afran Eelaamittan fida;
ani bubbee afranitti isaan nan bittinneessa;
sabni baqattoonni Eelaam
itti hin galle tokko iyyuu hin jiraatu.
37 Ani fuula diinota isaanii,
fuula warra lubbuu isaanii galaafachuu barbaadanii duratti
Eelaamin nan barbadeessa;
ani balaa isaanittan fida;
dheekkamsa koo sodaachisaa sanas isaanittan fida;
ani hamma isaan fixutti goraadeedhaan isaan ari'a"
jedha WAAQAYYO.
38 "Ani teessoo koo Eelaam keessa dhaabbadhee
mootii fi qondaaltota ishee nan barbadeessa"
jedha WAAQAYYO.

39 "Ta'u illee ani bara dhufuuf jiru keessa
hambaa Eelaam deebisee nan dhaaba"
jedha WAAQAYYO.

50

Ergaa Waa'ee Baabilon
51:15-19 kwf – Erm 10:12-16

1 Dubbiin WAAQAYYO karaa Ermiyaas raajichaatiin waa'ee Baabilonii fi
waa'ee biyya Baabilonotaa dubbate kanaa dha:
2 "Saboota gidduutti lallabaatii labsaa;
faajjii ol qabaatii labsaa;
utuu homaa hin hambisin akkana jedhaa;
'Baabilon ni qabamti;
Beel ni salphifama;
Meroodak gooliidhaan guutama.
Fakkiiwwan Baabilon ni salphifamu;
waaqonni ishee tolfamoonis sodaan guutamu.'
3 Sabni Kaabaa dhufu tokko ishee lolee
lafa ishee duwwaa hambisa.
Namni tokko iyyuu ishee keessa hin jiraatu;
namaa fi horiin baqatee keessaa ba'a.

4 "Bara sana keessa, yeroo sanatti,
sabni Israa'elii fi sabni Yihuudaa
imimmaaniin WAAQAYYO Waaqa isaanii barbaacha
tokkummaadhaan ni dhufu" jedha WAAQAYYO;
5 "Isaan karaa gara Xiyoon geessu ni gaafatu;
fuula isaaniis garasitti garagalfatu.
Isaan dhufanii kakuu bara baraa
kan gonkumaa hin irraanfatamneen
WAAQAYYOTTI of maxxansu.

6 “Sabni koo hoolota badan ta’aniiru;
tikseen isaanii isaan dogoggorsee
akka isaan tulluuwwan irra jooran godhe.
Isaan tulluu fi gaara irra jooranii
lafa boqonnaa isaanii illee wallaalan.
7 Kan isaan argu hundi isaan liqimse;
diinonni isaaniis, ‘Nu balleessaa hin qabnu;
isaan WAAQAYYO iddoo jireenya isaanii kan dhugaa ta’e,
WAAQAYYO abdii abbootii isaaniitti cubbuu hojjetaniiruutii’ jedhan.

8 “Baabilonii baqadhaa ba’aa;
biyya Baabilonotaa keessaa ba’aa;
akkuma korbeessa re’ee kan bushaayee qajeelchuu ta’aa.
9 Ani biyya kaabaatii garee saboota gurguddaa kaasee
Baabilonitti nan ergaatii.
Isaanis hiriiranii isheetti dhufu;
isheenis karaa kaabaatiin ni qabamti.
Xiyyi isaanii akkuma loltoota ogeeyyii
harka duwwaa hin deebinee ti.
10 Baabilonis ni saamamti;
warri ishee saaman hundis ni quufu”
jedha WAAQAYYO.

11 “Isin warri handhuuraa koo saamtan
waan gammaddanii fi ililchitaniif,
akkuma raadaa marga keessaa burraaqxanii
akka korma fardaa imimsitan illee,
12 haati keessan akka malee qaanofti;
kan isin deesses ni salphatti.
Isheen saboota hunda keessaa gad aantuu,
lafa onaa, lafa gogaa fi gammoojjii taati.
13 Isheen sababii dheekkamsa WAAQAYYOOTIIF guutumaan guutuutti
ni onti malee namni ishee keessa hin jiraatu.
Sababii madaa ishee hundaatiif
namni Baabilon keessa darbu hundi ni dinqisiifata; itti qoosas.

14 “Isin warri iddaa luqqifattan hundinuu,
naannoo Baabilonitti hiriiraa.
Sababii isheen WAAQAYYOTTI cubbuu hojjetteef,
xiyyawwan itti darbadhaa! Homaa hin hambisinaa.
15 Karaa hundaan isheetti iyyaa!
Isheen harka kennatti; gamoon ishee ni jiga;
dallaan ishee diigameera.
Kun haaloo WAAQAYYOO waan ta’eef
isheetti haaloo ba’aa;
waanuma isheen warra kaanitti hojjette isheetti hojjedhaa.
16 Nama sanyii facaasuu fi kan yeroo midhaan haamamutti
haamtuu qabatus Baabilon keessaa balleessaa.
Sababii goraadee cunqursaatiin
tokkoon tokkoon namaa gara saba ofii isaatti haa deebi’u;
tokkoon tokkoon namaa gara biyya ofii isaattis haa baqatu.

17 “Israa’el hoolaa bittinnaa’ee dha;
leenconni isa ari’an.
Kan jalqabatti isa nyaate mootii Asoor;
kan dhuma irratti lafee isaa caccabse immoo
Nebukadnezar mooticha Baabilon ture.”
18 Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana
jedha:
“Ani akkuma mootii Asoor adabe sana
mootii Baabilonii fi biyya isaa nan adaba.
19 Israa’elin garuu lafa tika isaatti nan deebisa;
innis Qarmeloosii fi Baashaan irra ni dheeda;
tulluu Efreemii fi Gili’aad irra dheedee ni quufa.
20 Bara sana keessa, yeroo sanatti,
yakki Israa’el ni barbaadama” jedha WAAQAYYO;
“garuu tokko iyyuu hin jiru;
cubbuun Yihuudaas ni barbaadama;
garuu tokko iyyuu hin argamu;
ani hambaan baraare sanaaf
dhiifama nan godhaatii.

21 “Biyya Meraataayimii fi
jiraattota Pheqood lolaa.
Ari’aa, ajjeesaa, guutumaan guutuutti isaan balleessaa,”
jedha WAAQAYYO.
“Waan ani isin ajaje hunda godhaa.
22 Sagaleen waraanaa,
sagaleen badiisa guddaas biyya sana keessa jira!
23 Burruusni guutummaa lafaa akkamitti cabe!
Akkamittis bullaa’e!
Baabilon saboota gidduutti,
akkam onte!
24 Yaa Baabilon, ani kiyyoo siif diriirseera;
atis utuu hin beekin qabamte;
ati sababii WAAQAYYOON mormiteef,
argamtee qabamte.
25 WAAQAYYO mankuusaa mi’a lolaa isaa banee
mi’a lola dheekkamsa isaa gad baafateera;
Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda’u
waan biyya Baabilonotaatti hojjetu qabaatii.
26 Biyya fagootii isheetti kottaa.
Gombisaawwan ishee diigaa;
akkuma tuullaa midhaaniitti ishee tuulaa.
Guutumaan guutuutti ishee balleessaa;
waan tokko illee isheef hin hambisinaa.
27 Korommii ishee hunda qalaa;
isaan gara qalmaatti haa geeffaman!
Isaaniif wayyoo! Yeroon isaan itti adabaman,
guyyaan isaanii dhufeeraatii.
28 Akka WAAQAYYO Waaqni keenya haaloo ba’e,
akka inni mana qulqullummaa isaatiif haaloo ba’e,
kooluu galtootaa fi baqattoota Baabilonii dhufanii
Xiyoon keessatti lallaban irraa dhaga’aa.

29 “Namoota Xiyyaan lolan
kanneen iddaa luqqifatan hunda Baabilonitti waamaa.
Naannoo ishee hunda marsaa;
namni tokko iyyuu hin miliqin.
Gatii hojii ishee kennaafii;
waanuma isheen warra kaanitti hojjette isheettis hojjedhaa.
Isheen Qulqullicha Israa’el,
WAAQAYYOTTI koorteertii.
30 Kanaafuu dargaggoonni ishee karaa irratti dhumu;
gaafas loltoonni ishee hundi ni barbadaa’u”
jedha WAAQAYYO.
31 “Yaa koortuu nana, kunoo ani sitti ka’eera”
jedha Gooftaan, WAAQAYYOON Waan Hunda danda’u;
“yeroon ati itti adabamtu,
guyyaan kee dhufeeraatii.
32 Koortuun sun gufattee lafa dhoofti;
namni gargaaree ol ishee qabu tokko iyyuu hin jiru;
ani magaalaawwan ishee keessatti
ibidda warra naannoo ishee jiru hunda
gubee fixu nan qabsiisa.”
33 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Sabni Israa’el cunqurfameera;
sabni Yihuudaas akkasuma cunqurfameera.
Warri isaan booji’an hundi jabeessanii isaan qabataniiru;
isaan gad dhiisuus didaniiru.
34 Ta’u illee Furaan isaanii jabaa dha;
maqaan isaas WAAQAYYO Waan Hunda Danda’uu dha.
Inni biyya isaaniitiif boqonnaa kenne;
warra Baabilon keessa jiraatan garuu boqonnaa dhowwuuf
dhimma isaaniitiif jabeessee ni falma.

35 “Goraadeen tokko Baabilonotatti dhufe!”
jedha WAAQAYYO;
“warra Baabilon keessa jiraatanitti,
qondaaltotaa fi namoota ishee ogeeyyiitti dhufeera!
36 Goraadeen raajota ishee sobdootatti, dhufeera!
Isaan gowwoota ta’u.
Goraadeen gootota isheetti dhufeera!
Isaanis sodaadhaan guutamu.
37 Goraadeen fardeenii fi gaariiwwan isheetti,
Namoota Ormaa kanneen gidduu ishee jiraatan hundatti dhufe!
Isaan dadhaboo ta’u.
Goraadeen qabeenya isheetti dhufe!
Isaan ni saamamu.
38 Caamsaan bishaan isheetti ni dhufa!
Isaanis ni gogu.
Isheen biyya waaqota tolfamoo,
kan waaqota tolfamoo sodaadhaan maraataniitii.

39 “Kanaafuu uumamawwan gammoojjiitii fi
waraabeyyiin achi jiraatu;
urunguunis achi jiraatti.

Lammata namni ishee keessa hin jiraatu;
yookaan dhalootaa hamma dhalootaatti
namni keessa jiraatu hin jiru.
40 Akkuma Waaqni Sodoomii fi Gomoraa,
magaalaawwan naannoo isaanii jiran wajjin balleesse sana”
jedha WAAQAYYO;
“namni tokko iyyuu achi hin jiraatu;
sanyiin namaa tokkos ishee keessa hin qubatu.

41 “Kunoo! Gareen loltootaa tokko kaaba irraa dhufaa jira;
sabni guddaan tokkoo fi mootonni baay’een
moggaa lafaatii sosocho’aa jiru.
42 Isaan xiyyaa fi eeboo qabataniiru;
isaan gara jabeeyyii namaafis naasuu hin qabnee dha.
Yommuu isaan fardeen isaanii gulufanitti
gigigsuun isaanii akkuma huursaa galaanaa ti;
yaa intala Baabilon,
isaan akkuma namoota duulaaf hiriiraniitti si loluuf dhufu.
43 Mootiin Baabilon oduu waa’ee isaanii dhaga’e;
harki isaas irratti du’e.
Dhiphinni isa qabateera;
miixuunis akkuma dubartii ciniinsifattuu isa qabeera.
44 Ani akkuma leenca bosona Yordaanosii ba’ee
gara lafa dheedaa gabbataa dhufu tokkoo
dafee Baabilonin biyya isheetii nan ari’a.
Filatamaan ani waan kanaaf muudu eenyu?
Kan akka koo eenyu?
Eenyutus naan morkuu danda’a?
Tiksee akkamiitu fuula koo dura dhaabachuu danda’a?”

45 Kanaafuu waan WAAQAYYO Baabilonitti karoorfate,
waan inni biyya Baabilonotaatti yaades dhaga’aa;
Ilmaan bushaayee harkifamanii ni fudhatamu;
innis sababii isaaniitiif lafa dheeda isaanii
guutumaan guutuutti ni barbadeessa.
46 Waca qabamuu Baabiloniitiin lafti ni raafamti;
iyyi ishees saboota gidduutti ni dhaga’ama.

51

1 WAAQAYYO akkana jedha:
“Kunoo ani Baabilonii fi saba ishee keessa jiraatutti
bubbee waa balleessu nan kaasa.
2 Ani akka isaan gingilchanii ishee balleessaniif
ormoota Baabilonitti nan erga;
isaan gaafa badiisa ishee,
karaa hundaanuu isheen mormu.
3 Abbaan xiyyaa iddaa isaa hin aggaamin,
yookaan mi’a lolaa hin hidhatin.
Dargaggoota ishee hin baasinaa;
loltoota ishee illee guutumaan guutuutti barbadeessaa.
4 Isaan qalamanii Baabilon keessa ni harcaafamu;
daandiiwwan ishee irrattis ni madaa’u.

5 Yoo biyyi isaanii fuula Qulqullicha Israa'el duratti
yakkaan guutamtee jiraatte iyyuu
Waaqni isaanii, WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u
Israa'elii fi Yihuudaa hin ganne.

6 "Baabilon keessaa baqadhaa!
Lubbuu keessan oolfadhaa!
Isin sababii cubbuu isheetiif hin dhuminaa.
Yeroon kun yeroo haaloo ba'uu Waaqayyoo ti;
innis gatii isheef malu ni kennaaf.
7 Baabilon harka WAAQAYYOO keessatti xoofoo warqee turte;
isheen guutummaa lafaa ni macheessite.
Saboonni daadhii wayinii ishee dhugan;
kanaafuu amma maraataniiru.
8 Baabilon akkuma tasaa
kuftee caccabdi; isheef boo'aa!
Qoricha isheen madaa dibattu fidaafii;
tarii isheen ni fayyiti ta'aatii.

9 " 'Nu Baabilonin fayyisu yaalleerra;
isheen garuu fayyuu hin dandeessu;
kottaa tokkoon tokkoon keenya ishee dhiifnee
gara biyya ofii keenyaatti haa qajeellu;
murtiin ishee hamma samiitti ol ba'ee,
hamma duumessaatti ol fagaateeraatii.'

10 " 'WAAQAYYO qajeelummaa keenya dhugaa nuu ba'eera;
kottaa, waan WAAQAYYO Waaqni keenya hojjete
Xiyoon keessatti haa odeessinu.'

11 "Xiyya qaradhaa;
gaachana illee fudhadhaa!
Sababii kaayyoon isaa Baabilonin balleessuu ta'eef
WAAQAYYO mootota Meedee kakaaseera.
WAAQAYYO haaloo ni ba'a;
mana qulqullummaa isaatii haaloo ni ba'a.
12 Dallaa Baabilonitti faajjii kaasaa!
Eegumsa jajjabeessaa;
eegduu dhaabaa;
warra riphee eeggatu qopheessaa!
WAAQAYYO kaayyoo isaa
waan saba Baabilonitti mure sana fiixaan baafata.
13 Ati kan bishaan baay'ee qabdu,
kan qabeenyaanis badhaate,
dhumni kee dhufeera;
yeroon ati itti baddu ga'eera.
14 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u ofiin kakateera:
Ani dhugumaan namoota akkuma hoomaa hawwaannisaa
sitti gad dhiisa;
isaanis mo'annaadhaan sitti dhaadatu.

15 "Inni humna isaatiin lafa uume;

ogummaa isaatiin addunyaa hundeesse;
hubannaa isaatiinis samiiwwan diriirse.
16 Yommuu inni qaqawweessa'utti bishaanonni samii ni huursu;
inni akka duumessoonni daarii lafaatii ol ka'an ni godha.
Bokkaa wajjin balaqqee ni erga;
mankuusaalee isaa keessaa immoo bubbee ni fida.

17 "Tokkoon tokkoon namaa gowwaa fi kan beekumsa hin qabnee dha;
tokkoon tokkoon tumtuu warqee waaqota tolfamoo isaatiin qaaneffama.
Fakkiiwwan inni tolchu kan sobaa ti;
isaan hafuura baafatan of keessaa hin qaban.
18 Isaan faayidaa hin qaban; meeshaa qoosaa ti;
yeroo adabbiin isaanii ga'utti ni badu.
19 Inni qooda Yaaqoob ta'e sun garuu akka warra kanaa miti;
inni uumaa waan hundumaa ti;
Israa'el immoo gosa dhaala isaa ti;
maqaan isaas WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu dha.

20 "Ati bokkuu koo kan duulaa
mi'a lolaa kootii ti;
ani siin saboota nan caccabsa;
siin mootummoota nan barbadeessa;
21 Ani siin fardaa fi yaabbataa fardaa nan caccabsa;
siin gaarii fi ooftuu isaa nan caccabsa;
22 ani siin dhiiraa dubartoota nan caccabsa;
siin jaarsaa dargaggeessa nan caccabsa;
siin ga'eessaa fi shamarree nan caccabsa;
23 ani siin tiksee fi bushaayee nan caccabsa;
siin qottuu fi qotiyyoo nan caccabsa;
siin bulchitootaa fi qondaaltota nan caccabsa.
24 "Ani utuma iji keessan arguu waan isaan Xiyoon godhan hundaaf
Baabilonii fi warra Baabilon keessa jiraatan hundaaf gatii isaanii nan
kenna" jedha WAAQAYYO.
25 "Yaa tulluu barbadeessaa,
ati kan lafa hunda balleessitu ani sitti ka'eera;
ani harka koo sitti nan kaafadha;
ededa irraa gad gangalchee
tulluu gubamaa sin godha"
jedha WAAQAYYO.
26 "Waan ati bara baraan ontuuf,
kattaan dhagaa golee ta'u,
yookaan dhagaan hundeef ta'u tokko iyyuu si keessaa hin fudhatamu"
jedha WAAQAYYO.

27 "Biyyattii keessatti faajjii ol qabaa!
Saboota gidduuttis malakata afuufaa!
Saboota waraanaaf isheetti qopheessaa;
mootummoota Araaraat,
kan Miiniitii fi Ashkenas isheetti waamaa.
Ajajaa waraanaa isheetti shuumaa;
fardeen akka hoomaa hawwaannisaa itti ergaa.

28 Ishee waraanuudhaaf saboota jechuunis,
mootota Meedee
bulchitoota isaaniitii fi qondaaltota isaanii hunda,
biyyoota isaan bulchan hundas qopheessaa.
29 Sababii wanni WAAQAYYO
akka namni tokko iyyuu achi hin jiraanneef
biyya Baabilon onsuuf Baabilonitti karoorfate sun
jabaatee dhaabatuuf biyyattiin ni raafamti; ni dhidhiitattis.
30 Gootonni Baabilon lola dhiisaniiru;
isaan da’annoo isaanii keessatti hafaniiru.
Jabinni isaanii dhumeera;
isaan akkuma dubartootaa ta’aniiru.
Iddoo jireenya isheetti ibiddi qabsiifameera;
danqaraawwan balbala ishees caccabaniiru.
31 Akka magaalaan isaa moggaa hamma moggaatti qabamte
mootii Baabilonitti himuuf,
fiigduun tokko isa kaan qaqqabuuf,
ergamaan tokkos ergamaa kaan qaqqabuuf fiiga;
32 kunis akka malkaan qabame,
akka da’annoowwan ishee gubamanii fi
akka loltoonni ishee na’an himuudhaaf.”
33 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u, Waaqni Israa’el akkana jedha:
“Intalli Baabilon akkuma oobdii ti;
yeroo sanatti isheen ni dhidhiitamti;
yeroon isheen itti haamamtus dafee ni dhufa.”

34 “Nebukadnezar mootiin Baabilon na nyaateera;
inni barbadeesseera;
akkuma okkotee duwwaa na godhe.
Inni akkuma jawwee na liqimse;
qabeenya koo filatamaadhaanis garaa guuttate;
ergasii immoo na tufe.”
35 Jiraattonni Xiyoon,
“Dabni foon keenyatti hojjetame Baabilonitti illee haa dhufu” jedhan.
Yerusaalemis, “Dhiigni keenya
warra Baabilon keessa jiraatan haaloo haa ba’u” jetti.
36 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha:
“Kunoo, ani dubbii kee siif falmee
haaloo siifin ba’a;
ani galaana ishee nan gogsa;
burqaa ishee illee nan kuta.
37 Baabilon tuullaa diigame,
iddoo waangoonni keessa burraaqan,
waan naasuutii fi qoosaa,
lafa namni tokko iyyuu irra hin jiraanne ni taati.
38 Sabni ishee hundi akka saafela leencaa ni aada;
isaanis akka ilmaan leencaa gururi’u.
39 Yommuu dhagni isaanii ho’utti,
ani akka isaan kolfaa gammadanii
bara baraan rafanii hin dammaqneef
cidha isaaniif qopheessee

akka isaan machaa’an nan godha”
jedha WAAQAYYO.
40 “Ani akka ilmoolee hoolaa,
akkuma korbeeyyii hoolaatii fi
re’ee gara qalmaatti gad isaan buusa.

41 “Sheeshaak akkamitti booji’amti!
Boonuun lafa hundaas akkamitti qabame!
Baabilon saba gidduutti
akkam waan sodaa taati!
42 Baabilon irra galaanni garagala;
dambaliin galaanaas ishee haguuga.
43 Magaalaawwan ishee onanii
biyya gogaa fi gammoojjii,
biyya namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,
kan namni keessa hin dabarre ni ta’u.
44 Ani Baabilon keessatti Beelin nan adaba;
waan inni liqimse illee nan tufsiisa.
Saboonni lammata gara isaatti hin yaa’an;
dallaan Baabilonis ni jiga.

45 “Yaa saba ko, ishee keessaa ba’aa!
Lubbuu keessan oolfachuuf fiigaa!
Dheekkamsa WAAQAYYOO sodaachisaa sana jalaa baqadhaa.
46 Yeroo oduun biyya keessatti dhaga’amutti
garaan keessan hin raafamin yookaan hin sodaatin;
akka gooliin biyya keessa jiru,
akka bulchaan tokko bulchaa kaanitti ka’u,
oduun tokko barana, kaan immoo bara dhufu dhaga’ama.
47 Yeroon ani itti waaqota Baabilon tolfamoo adabu
dhugumaan ni dhufaatii;
biyyi ishee guutumaan guutuutti ni salphatti;
qalamtoonni ishee hundis ishee keessatti kukkufu.
48 Ergasii samii fi lafti, wanni isaan keessa jiru hundis,
gammadanii Baabilonitti ililchu;
barbadeessitoonni kaabaa ba’anii
ishee waraanuutii”
jedha WAAQAYYO.

49 “Akkuma qalamtoonni lafa irraa hundi
sababii Baabiloniif harca’an sana
Baabilonis sababii qalamtoota Israa’eliif harca’uu qabdi.
50 Isin warri goraadee jalaa miliqxan,
deemaa; lafa irra hin harkifatinaa!
Biyya fagootti illee WAAQAYYOON yaadadhaa;
waa’ee Yerusaalemis yaadaa.”

51 “Sababii ormoonni iddoo qulqullaa’aa
mana WAAQAYYOOTTI qalaniif,
nu salphifamneerra;
waan arrabsamneefis
qaaniidhaan fuula keenya haguugganne.”

52 “Garuu barri ani itti,
waaqota ishee tolfamoo adabuu fi
yeroon guutummaa lafa ishee irratti
warri madaa’an aadan dhufaa jira” jedha WAAQAYYO.
53 “Yoo Baabilon samiitti ol baatee
da’annoo ishee ol dheeraa jabeeffatte iyyuu,
ani warra ishee barbadeessan itti nan erga”
jedha WAAQAYYO.

54 “Baabilonii iyyi,
lafa Baabilonotaatii immoo
sagaleen badiisa guddaa ni dhaga’ama.
55 WAAQAYYOS Baabilonin ni barbadeessa;
inni waca ishee ni cal’isiisa,
dambaliin isaaniis akkuma bishaan guddaa ni huursa;
sagaleen huursaa isaaniis ni dhaga’ama.
56 Barbadeessaan tokko Baabilonitti ni dhufa;
gootonni ishee ni qabamu;
futtaaftuun isaaniis ni caccaba;
WAAQAYYO, Waaqa haaloo ba’uudhaatii;
inni guutumaan guutuutti gatii ishee ni deebisaaf.
57 Ani qondaaltotaa fi ogeeyyii ishee,
akkasumas bulchitoota, ajajjoota waraanaatii fi
gootota ishee nan macheessa;
isaanis bara baraan ni rafu; hin dammaqanis,”
jedha mootichi maqaan isaa WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u,
jedhamu sun.
58 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha;
“Dallaan Baabilon yabbuun sun ni jiga;
karrawwan ishee dhedheeroon ibiddaan gubamu;
namoonni akkasumaan of dadhabsiisu;
dadhabbiin sabootaa qoraan ibiddaa qofa ta’a.”
59 Yeroo Seraayaan ilmi Neeriyaa, ilmi Mahiseyaa bara Zedeqiyaa
mooticha Yihuudaa keessa waggaa afuraffaatti mooticha wajjin gara
Baabilon deemetti ajajni Ermiyaas Raajichi isaaf kenne kanaa dha.
60 Ermiyaas badiisa Baabilonitti dhufu hunda, jechuunis waa’ee Baabilon
kan barreeffame hunda kitaaba maramaa irratti barreessee ture. 61 Innis
Seraayaadhaan akkana jedhe; “Yommuu Baabilon geessutti dubbii kana
hunda sagalee ol fudhattee dubbisuu hin dagatin. 62 Akkanas jedhi:
‘Yaa WAAQAYYO, akka namni yookaan horiin ishee keessa hin jiraanneef
ati akka iddoo kana barbadeessitu dubbatteerta; isheenis bara baraan
ni onti.’ 63 Yeroo kitaaba maramaa kana dubbiftee fixxutti dhagaa itti
hidhiitii Laga Efraaxiisitti darbadhu. 64 Akkanas jedhi; ‘Sababii badiisa
ani isheetti fiduutiin akka lammata hin kaaneef Baabilon akkasitti ni
liqimfamti. Uummanni ishees ni harca’a.’ ”

Dubbiin Ermiyaas as irratti raawwatama.

52

Kufaatii Yerusaalem
52:1-3 kwf – 2Mt 24:18-20; 2Sn 36:11-16
52:4-16 kwf – Erm 39:1-10
52:4-21 kwf – 2Mt 25:1-21; 2Sn 36:17-20

1 Zedeqiyaa yeroo mootii ta’etti nama umuriin isaa waggaa digdamii
tokkoo ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee waggaa kudha tokko bulche.
Maqaan haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas kan
magaalaa Libnaatii dhufte turte. 2 Innis akkuma Yehooyaaqiim hojjete
sana, fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa ni hojjete. 3 Wanni kun hundi
sababii dheekkamsa WAAQAYYOOTIIF Yerusaalemii fi Yihuudaa irra ga’e;
dhuma irrattis inni fuula isaa duraa isaan balleesse.

Zedeqiyaa mooticha Baabilonitti fincile.

4 Bara mootummaa Zedeqiyaa keessa waggaa saglaffaatti, bultii kurnaf-
faa ji’a kurnaffaatti Nebukadnezar mootiin Baabilon guutummaa loltoota
isaa wajjin Yerusaalemitti duule; isaanis magaalattiin ala qubatanii
naannoo ishee hundatti tuullaa biyyoo marsan. 5 Magaalaan sunis
hamma waggaa kudha tokkoffaa bara Zedeqiyaa Moottichaatti akkuma
marfamtetti turte.

6 Bultii saglaffaa ji’a afuraffaatti, magaalattii keessatti beelli akka malee
hammaatee namni waan nyaatu tokko illee dhabe. 7 Ergasii dallaan
magaalattii cabsamee loltoonni hundinuus ba’anii baqatan. Isaanis utuma
Baabilononni magaalaa sana marsanii jiranuu karaa karra dallaa iddoo
biqiltuu moottichaa bira jiru lamaan gidduu baasu sanaatiin halkaniin
ba’anii baqatan. Isaanis Arabbaatti baqatan; 8 loltoonni Baabilon garuu
Zedeqiyaa Mooticha ari’anii dirree Yerikoo irratti isa qaqqaban; loltoonni
isaa hundis isa irraa gargar ba’anii bibittinnaa’anii turan; 9 innis ni
qabame.

Gara mootii Baabilonitti Riiblaa biyya Hamaati keessaatti geeffame.
Achittis itti murame. 10 Mootiin Baabilonis Riiblaatti ijuma isaa duratti
ilmaan Zedeqiyaa gorra’e; qondaaltota Yihuudaa hundas fixe. 11 Innis
ergasii Zedeqiyaa keessaa ija isaa baasee foncaa naasiitiin hidhee Baa-
bilonitti isa geesse; hamma gaafa inni du’uuttis manuma hidhaa keessa
isa tursiise.

12 Bara mootummaa Nebukadnezar mooticha Baabilon keessa waggaa
kudha saglaffaatti, bultii kurnaffaa ji’a shanaffaatti Nebuzaradaan ajajaan
eegumsa mootummaa inni mootii Baabilon tajaajilu sun gara Yerusaalem
dhufe. 13 Innis mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI, masaraa moo-
tummaattii fi manneen Yerusaalem hundatti ibidda qabsiise; manneen
gurguddaa hundas ni gube. 14 Loltoonni Baabilon kanneen ajajaa eegumsa
mootummaa jala turan hundi dallaawwan naannoo Yerusaalem turan
hunda diigan. 15 Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun namoota hiyyeeyyii
tokko tokkoo fi warra magaalaa keessatti hafan, warra ogummaa harkaa
qabanii fi warra baqatanii mootii Baabilonitti kooluu galan booji’ee
fudhate. 16 Nebuzaradaan garuu hiyyeeyyii biyyattii warra hafan akka
wayinii kunuunsanii fi lafa qotaniif achitti dhiise.

17 Baabilononni sun utubaawwan naasii, baattuuwwan iddoodhaa so-
cho’anii fi Gaanii naasii irraa hojjetamee mana qulqullummaa WAAQAYYOO
keessa ture caccabsanii naasii sana hunda immoo Baabilonitti geessan.
18 Akkasumas okkoteewwan, waan ittiin daaraa hammaaran, waan

ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an, waciitiiwwan ittiin dhiiga facaasan,
caabiiwwanii fi mi'oota naasii irraa hojjetaman kanneen tajaajila mana
qulqullummaatiif oolan hunda fudhatan. 19 Ajajaan eegumsaa sunis
mi'oota warqee qulqulluu fi meetii irraa hojjetaman hunda jechuu-
nis caabii dhooqaa, girgiraawwan, waciitiiwwan ittiin dhiiga facaasan,
okkoteewwan, baattuuwwan ibsaa, caabiiwwanii fi waciitiiwwan ittiin
dhibaafatan fudhatee deeme.
20 Ulfinni naasii kan Solomoon Mootichi ittiin utubaawwan lamaan,
Gaanii fi jiboota kudha lamaan isa jala jiranii fi baattuuwwan iddoodhaa
socho'aniin mana qulqullummaa WAAQAYYOOTIIF hojjetee ture waan
madaalliin madaaluu danda'uu oli turan. 21 Tokkoon tokkoon utubaa
sanaa dhundhuma kudha saddeet ol dheeratee marsaan isaa immoo
dhundhuma kudha lama ture; yabbinni isaa quba afur ta'ee keessi isaas
banaa ture. 22 Guutuun naasii kan utubaa tokko irraas dhundhuma shan
ol dheeratee naannoon isaa guutuun sibiila wal keessa loofamee tolfamee
fi roomaanii naasiitiin miidhagfamee ture. Utubaan kaanis roomaanii
naasii wajjin kanuma fakkaata ture. 23 Roomaanoonni bitaa mirgaan
turan sagaltamii sagal turan; walumatti faaya naannoo utubichaa gubbaan
jiru wajjin roomanoota dhibba tokkootu ture.
24 Ajajaan eegumsaa sun Seraayaa lubicha hangafa, Sefaaniyaa lubicha
Sadarkaan isatti aanuu fi eegdota balbalaa sadan hidhee fuudhee deeme.
25 Warra amma illee magaalaa keessatti hafan keessaa ajajaa loltootaatii
fi gorsitoota mootii torba fudhate. Akkasumas barreessaa qondaala ol
aanaa ture kan saba keessaa loltummaaf namoota filatu sanaa fi namoota
magaalaa keessatti argaman jaatama fudhate. 26 Nebuzaradaan ajajaan
sun hunda isaanii guuree Riiblaatti gara mooticha Baabilonitti geesse.
27 Mootichis achuma Riiblaat biyya Hamaati keessatti isaan ni fixe.
Yihuudaanis akkasiin booji'amee biyya isheetii baate.

28 Baay'inni namoota Nebukadnezar boojuudhaan fudhatee kanaa dha:

Waggaa torbaffaa keessa
Yihuudoota 3,023;
29 bara Nebukadnezar keessa waggaa kudha saddeettaffaatti,
Yerusaalemii namoota 832;
30 waggaa digdamii sadaffaa isaa keessa Yihuudoonni 745,
Nebuzaradaan ajajaa eegumsaa sanaan boojuudhaan fudhataman.

Isaanis walumatti namoota 4,600 turan.

Yehooyaakiin Hiikamuu Isaa
52:31-34 kwf – 2Mt 25:27-30

31 Yehooyaakiin mootiin Yihuudaa booji'amee waggaa soddomii tor-
baffaa isaatti, Eewiil Marodaak mootii Baabilon ta'e; innis wagguma
sana keessa bultii digdamii shanaffaa ji'a kudha lammaffaatti Yehooy-
aakiin mooticha Yihuudaa sana mana hidhaatii gad dhiisee bilisa isa
baase. 32 Afaan tolaadhaanis isatti dubbatee barcuma ulfinaa kan
barcuma mootota isa wajjin Baabilon keessa turan kaanii caalu kenneef.
33 Kanaafuu Yehooyaakiin uffata isaa kan mana hidhaatti uffachaa ture
sana of irraa baasee bara jireenya isaa guutuu yeroo hunda maaddii
moótichaa irraa nyaate. 34 Mootiin Baabilonis hamma inni lubbuudhaan

jiraatetti guyyuma guyyaadhaan waan isaaf barbaachisu Yehooyaakiiniif kennaa ture.

Faaruu
Ermiyaas

1

1 Magaalaan dur namaan guutamtee turte sun
akkamitti ontee hafte!
Isheen yeroo tokko saboota gidduutti guddoo turte
akkamitti akka haadha hiyyeessaa taate!
Isheen kutaalee biyyaa gidduutti mootii turte sun
amma garbittii taateerti.

2 Isheen halkan halkan hiqqifattee boossi;
maddii ishee irra imimmaantu yaa’a.
Michoota ishee hunda keessaa
kan ishee jajjabeessu tokko iyyuu hin jiru.
Michoonni ishee hundinuu ishee gananiiru;
isaan diinota ishee ta’aniiru.

3 Rakkinaa fi cunqurfama guddaa booddee
Yihuudaan booji’amtee fudhatamteerti.
Isheen saboota gidduu jiraatti,
lafa itti boqottu illee hin arganne.
Warri ishee ari’an hundi
rakkina ishee keessatti ishee qabatan.

4 Daandiiwwan Xiyoon ni boo’u;
namni ayyaana ishee kan murteeffame kabajuuf dhufu
tokko iyyuu hin jiruutii.
Karrawwan ishee hundi onanii jiru;
luboonni ishee ni aadu;
shamarran ishee ni gaddu,
isheenis dhiphina guddaa keessa jirti.

5 Amajaajonni ishee gooftota ishee ta’aniiru;
diinota isheetti toleera.
Sababii cubbuu ishee baay’ee sanaatiif
WAAQAYYO gadda itti fideera.
Ijoolleen ishee fudhatamanii deemaniiru;
fuula amajaajota ishee duratti booji’amaniiru.

6 Intala Xiyoon irraa
miidhaginni hundi fudhatameera.
Ilmaan mootota ishee
akkuma gadamsa lafa dheedaa dhabee ta’aniiru;
isaan dadhabbiidhaan
fuula warra isaan ari’anii dura baqatan.

7 Baroota rakkinaa fi asii achi jooruu ishee keessa
Yerusaalem qabeenya
bara durii kan ishee ture hunda ni yaadatti.

Yeroo namoonni ishee harka diinaa seenanitti
namni ishee gargaaru tokko iyyuu hin turre.
Diinonni ishee ishee ilaalanii
badiisa isheetti kolfan.

8 Yerusaalem akka malee cubbuu hojjette;
akkasiinis xuroofte.
Warri ulfina kennaniifii turan hundi ishee tuffatan;
isaan qullaatti hafuu ishee arganiiruutii;
isheen mataan ishee guungumtee
of irra garagalti.

9 Xuraa'ummaan ishee wandaboo isheetti maxxane;
isheen waan gara duraatti itti dhufu hin yaadne;
kufaatiin ishee nama rifachiisa;
kan ishee jajjabeessu tokko iyyuu hin jiru ture.
“Yaa WAAQAYYO rakkina koo ilaali;
diinni mo'ateeraatii!”

10 Qabeenya ishee hundatti
diinni harka isaa diriirseera;
isheen Namoota Ormaa
warra ati akka isaan
waldaa kee hin seenne dhowwite sana
utuu isaan iddoo ishee qulqulluu seenanuu argite.

11 Namoonni ishee hundinuu utuma
aadanuu buddeena barbaaddatu;
isaan lubbuu ofii isaanii turfachuuf jecha
qabeenya isaanii nyaataan geeddarratu.
“Yaa WAAQAYYO na ilaali, na yaadadhus;
ani tuffatameeraatii.”

12 “Warra karaa irra dabartan hundi, kun isiniif homaa mitii?
Naannoo keessan ilaalaatii argaa.
Rakkinni akka rakkina koo
kan ani ittiin rakkadhe,
kan WAAQAYYO guyyaa dheekkamsa isaatti
natti fide sanaa jiru tokko iyyuu jiraa?

13 “Inni ol gubbaadhaa ibidda erge;
ibidda sana lafee koo keessa seensisa.
Inni miilla kootiif kiyyoo diriirsee
dugda duubatti na deebise;
inni kophaatti na hambisee
guyyaa guutuu na dadhabsiise.

14 “Cubbuun koo waanjootti hidhameera;
isaan harka isaatiin walitti fo'aman.
Isaan morma kootti rarraafaman;
gooftaan humna koo dadhabsiise.
Inni warra ani of irraa deebisuu
hin dandeenyetti dabarsee na kenneera.

15 “Gooftaan gootota na keessatti argaman
hunda gateera;
inni dargaggoota koo caccabsuuf
yaa’ii waammate.
Gooftaan iddoo cuunfaa wayinii isaatti
Durba Qulqullittii Intala Yihuudaa dhidhiiteera.

16 “Wanni ani boo’ee
iji koo imimmaaniin guutameef kanaa dha.
Namni na jajjabeessuuf dhi’oo jiru tokko iyyuu hin jiru;
kan hafuura koo bayyanachiisus hin jiru.
Sababii diinni humna argateef
ijoolleen koo harka duwwaa hafan.”

17 Xiyoon harka ishee bal’ifatteerti;
garuu namni ishee jajjabeessu tokko iyyuu hin jiru.
Akka olloonni isaa amajaajota isaa ta’aniif
Waaqayyo Yaaqoobitti ajajeera;
Yerusaalemis gidduu isaaniitti
waan xuraa’aa taateerti.

18 “Waaqayyo qajeelaa dha;
ta’us ani ajajawwan isaatti fincileen ture.
Yaa saboota, hundi keessan dhaga’aa;
rakkina koos ilaalaa.
Dargaggoonnii fi shamarran koo
booji’amanii fudhatamaniiru.

19 “Ani tumsitoota koo nan waammadhe;
isaan garuu na ganan.
Luboonni koo fi maanguddoonni koo
utuu lubbuu isaanii oolfachuuf
nyaata barbaadatanuu
magaalaa keessatti dhuman.

20 “Yaa Waaqayyo akka ani dhiphadhe ilaali!
Ani keessa kootti dhiphadheera;
garaa koo keessatti raafameera;
ani nama akka malee fincilun tureetii.
Alaa goraadeen nama qala;
mana keessa immoo du’a qofatu jira.

21 “Namoonni akka ani aadaa jiru dhaga’aniiru;
kan na jajjabeessu garuu hin jiru.
Diinonni koo hundinuu rakkina koo dhaga’aniiru;
isaan waan ati gootetti gammadaniiru.
Akka isaan akkuma koo ta’aniif
maaloo ati guyyaa jette sana fidi.

22 “Hamminni isaanii hundinuu
fuula kee duratti haa dhi’aatu;
waanuma sababii cubbuu koo hundaatiif

natti fidde sana isaanitti illee fidi!
Aaduun koo baay’ateeraatii;
onneen koos dadhabdeerti.”

2

1 Gooftaan akkamitti duumessa dheekkamsa isaatiin
intala Xiyoon haguuge!
Inni ulfina Israa’el
samiidhaa lafatti gad daddarbateera;
inni guyyaa dheekkamsa isaatti
ejjeta miilla isaa hin yaadanne.

2 Gooftaan gara laafina tokko malee
iddoo jireenya Yaaqoob hunda liqimseera;
da’annoo intala Yihuudaas
dheekkamsa isaatiin diige.
Inni mootummaa isheetii fi
bulchitoota ishee salphisee lafatti gad deebise.

3 Inni dheekkamsa sodaachisaadhaan
gaanfa Israa’el hunda caccabse.
Yommuu diinni dhi’aatettis
harka isaa mirgaa duubatti deebifate.
Inni akkuma arraba ibiddaa kan waan naannoo isaa jiru gubu sanaa
Yaaqoob keessatti boba’e.

4 Inni akkuma diinaatti iddaa isaa dabsate;
harki isaa mirgaa qophaa’eera.
Warra ijatti bareedan hunda
akkuma amajaajiitti qale;
dunkaana intala Xiyoonitti
dheekkamsa isaa akkuma ibiddaa roobse.

5 Gooftaan akkuma diinaa ta’e;
inni Israa’elin liqimseera.
Inni masaraawwan ishee hunda liqimsee
da’annoo ishee jabaa illee diigeera.
Inni Intala Yihuudaatti
boo’ichaa fi faaruu boo’ichaa baay’iseera.

6 Inni lafa jireenya isaa akkuma iddoo biqiltuu onseera;
iddoo wal ga’ii isaas balleesseera.
WAAQAYYO akka Xiyoon ayyaana ishee kan murtaa’ee fi
Sanbatoota ishee irraanfattu godheera;
inni dheekkamsa isaa sodaachisaa sanaan
moototaa fi luboota akka malee tuffate.

7 Gooftaan iddoo aarsaa isaa tuffateera;
iddoo qulqulluu isaa illee dhiiseera.
Dallaawwan masaraawwan ishee
dabarsee harka diinotaatti kenneera;

isaan akkuma guyyaa ayyaana murteeffameetti
mana WAAQAYYOO keessatti sagalee ol fudhatanii iyyan.

8 WAAQAYYO dallaa naannoo
Intala Xiyoon jiru diiguuf murteesseera.
Inni safartuu diriirseera;
barbadeessuu irraas harka isaa hin deebifanne.
Akka dallaan eegumsaatii fi keenyan faarsanii boo’an godhe;
isaanis tokkummaadhaan badan.

9 Karrawwan ishee lafa keessa dhidhimaniiru;
inni danqaraawwan sibiila ishee caccabsee balleesseera.
Mootiin isheetii fi ilmaan mootota ishee booji’amanii
saboota gidduu bibittinnaa’aniiru;
seerri si’achi hin jiraatu;
raajonni ishees si’achi
WAAQAYYO biraa mul’ata hin argan.

10 Maanguddoonni Intala Xiyoon
cal’isanii lafa tataa’an;
isaan daaraa mataatti firfirfatanii
uffata gaddaas uffatan.
Shamarran Yerusaalem
mataa isaanii gad qabatan.

11 Iji koo boo’ichaan dadhabeera;
keessa kootti dhiphadheera;
sababii sabni koo dhumeef
sababii ijoollee fi daa’imman
daandiiwwan magaalaa irratti gaggabaniif
garaan koo gaddaan laafeera.

12 Isaan yommuu daandiiwwan magaalaa irratti
akkuma namoota madaa’aniitti gaggabanitti,
yommuu lubbuun isaanii
hammuu haadha isaanii irratti ba’uuf jirtutti
“Buddeennii fi daadhiin wayinii eessaa jiru?”
jedhanii haadhota isaanii gaafatu.

13 Yaa intala Yerusaalem,
ani maal siif jechuun danda’a?
Maaliinan wal si qixxeessa?
Yaa Intala Xiyoon durba qulqullittii
ani akkan si jajjabeessuuf
maalittin si fakkeessuu danda’a?
Madaan kee akkuma galaanaa gad fagoo dha.
Eenyutu si fayyisuu danda’a?

14 Mul’anni raajota keetii
sobaa fi kan faayidaa hin qabnee dha;
isaan booji’amuu kee hambisuuf
cubbuu kee ifa hin baafne.

Raajiin isaan siif kennanis
sobaa fi kan karaa irraa nama balleessuu dha.

15 Warri karaa keetiin darban hundinuu
harka isaanii sitti rurrukutu;
isaanis intala Yerusaalemitti
qoosuu fi mataa raasuudhaan,
“Magaalaan muummee miidhaginaa
gammachuu guutuu lafaa
jedhamtee waamamte sun kanaa?” jedhu.

16 Diinonni kee hundinuu
afaan isaanii sitti banatu;
isaan qoosuu fi ilkaan isaanii qaruudhaan
“Nu ishee liqimsineerra.
Guyyaan nu eeggachaa turre sun kanaa dha;
nu waan kana arguuf jiraanneerra” jedhu.

17 WAAQAYYO waan karoorfate hojjeteera;
dubbii isaa kan bara dheeraan dura
dubbate sana guuttateera.
Inni gara laafina tokko malee si garagalcheera;
akka diinni kee sitti gammadu godheera;
gaanfa amajaajii keetii ol ol qabeera.

18 Onneen namootaa
gara Gooftaatti iyya.
Yaa dallaa Intala Xiyoon
halkanii guyyaa
imimmaan kee akka lagaa haa yaa’u;
boqonnaa tokko illee ofii keetiif hin kennin;
iji kees hin boqotin.

19 Yommuu eegumsi halkanii jalqabutti
ka’iitii halkaniin iyyi;
fuula Gooftaa duratti
onnee kee akka bishaanii dhangalaasi.
Lubbuu ijoollee keetii
kanneen fiixee daandii hundaatti
beelaan gaggabaniitiif jedhiitii
harka kee gara isaatti ol qabadhu.

20 “Yaa WAAQAYYO, ati ilaali; argis:
Ati takkumaa eenyu irratti waan akkasii gootee beekta?
Haadhonni daa’imman isaanii,
ijoollee kunuunsanii guddisan nyaachuu qabuu?
Lubnii fi raajiin,
iddoo qulqulluu kan Gooftaa keessatti ajjeefamuu qabuu?

21 “Dargaggoonnii fi maanguddoonni,
walii wajjin awwaara karaa irra ciisu;
dargaggoonnii fi shamarran koo

goraadeedhaan ajjeefamaniiru.
Ati gaafa dheekkamsa keetiitti isaan fixxe;
gara laafina tokko malee isaan qalte.

22 “Ati akkuma guyyaa ayyaana murteeffameetti
nama waamtutti qixa hundaanuu sodaa natti waamte.
Guyyaa dheekkamsa Waaqayyootti,
homaa hin miliqne yookaan hin hafne;
warra ani da’ee guddise
diinni koo na jalaa balleesseera.”

3

1 Namni ulee dheekkamsa isaatiin
rakkina arge anaa dha.
2 Inni fuula isaa duraa na ari’ee
akka ani qooda ifaa dukkana keessa deemu na godhe;
3 dhugumaan inni guyyaa guutuu,
ammumaa amma harka isaa natti deebise.

4 Inni foon kootii fi gogaa koo dulloomseera;
lafee koo illee caccabseera.
5 Inni na marsee hadhaa’ummaa fi
gidiraa natti naannesseera.
6 Akkuma warra dur dhumanii
akka ani dukkana keessa jiraadhu na godhe.

7 Inni akka ani hin miliqneef dallaa natti ijaare;
foncaa ulfaatus natti fe’e.
8 Yommuu ani waammadhu yookaan gargaarsaaf iyyadhutti illee
inni kadhannaa koo dhaga’uu dida.
9 Karaa koo dhagaa soofameen cufe;
daandii koo illee ni jal’isa.

10 Inni akkuma amaaketa riphee waa eeggatuu,
akkuma leenca dhokatee jiruu
11 daandii irraa na harkisee na ciccire;
kophaatti na gate.
12 Inni iddaa isaa luqqifatee
xiyya isaa natti qabe.

13 Korojoo isaa keessaa xiyya baasee
onnee koo waraane.
14 Ani saba koo hundaaf waan kolfaa nan ta’e;
isaan guyyaa guutuu faaruudhaan natti qoosu.
15 Inni waan hadhaa’aa na nyaachise;
hadhooftuu illee na quubse.

16 Inni dhagaadhaan ilkaan koo cabse;
awwaara keessattis na dhidhiite.
17 Ani nagaa nan dhabe;

gammachuun maal akka ta’es nan irraanfadhe.
18 Kanaafuu ani “Ulfinni koo,
abdiin ani WAAQAYYO irraa qabu hundinuu badeera” nan jedhe.

19 Ani rakkinaa fi asii achi jooruu koo,
hadhaa’ummaa fi hadhooftuus nan yaadadha.
20 Lubbuun koo yeroo hunda waan kana yaaddi;
na keessattis gad of qabdi.
21 Ta’us ani waan kana nan qalbeeffadha;
kanaafuu ani abdii qaba.

22 Nu sababii jaalala WAAQAYYOO guddaa sanaatiif hin badnu;
gara laafinni isaa hin dhumuutii.
23 Isaan ganama hunda haaraa dha;
amanamummaan kees guddaa dha.
24 Anis, “WAAQAYYO qooda koo ti;
kanaafuu ani isa nan eeggadha” ofiin nan jedha.

25 WAAQAYYO warra isa abdataniif,
kanneen isa barbaadaniif gaarii dha;
26 Fayyisuu WAAQAYYOO
cal’isanii eeggachuun gaarii dha.
27 Yeroo dargaggummaa isaatti
waanjoo baachuun namaaf gaarii dha.

28 Inni kophaa isaa cal’isee haa taa’u;
WAAQAYYO isa baachiseeraatii.
29 Amma illee abdiin ni jira ta’aatii,
inni fuula isaa awwaara keessa haa suuqqatu.
30 Inni nama isa dha’utti maddii isaa haa qabu;
salphinaanis haa guutamu.

31 Gooftaan bara baraan
nama hin gatuutii.
32 Inni gadda fidu illee garaa ni laafa;
jaalalli isaa kan hin geeddaramne sun guddaadhaatii.
33 Inni itti yaadee rakkina
yookaan dhiphina sanyii namaatti hin fiduutii.

34 Yommuu hidhamtoonni biyyattii keessa jiran hundi
miilla jalatti dhidhiitaman,
35 yommuu fuula Waaqa Waan Hundaa Olii duratti
mirgi nama tokkoo dhiibamu,
36 yommuu murtiin qajeelaan dhabamu,
Gooftaan waan akkasii hin arguu?

37 Yoo Gooftaan ajajuu baate
eenyutu dubbatee waan sana fiixaan baasuu danda’a?
38 Wanni hamaanii fi wanni gaariin
afaanuma Waaqa Waan Hundaa Oliitii ba’a mitii?

39 Yoos namni lubbuun jiraatu kam iyyuu
maaliif yommuu cubbuu isaatiif
adabamutti guunguma ree?

40 Kottaa nu daandii keenya qorree haa ilaallu;
gara WAAQAYYOOTTIS haa deebinu.
41 Nu onnee keenyaa fi harka keenya
gara Waaqa samii keessa jiruutti ol qabnee akkana haa jennu:
42 “Nu cubbuu hojjenneerra; fincilleerras;
atis nuuf hin dhiifne.

43 “Ati dheekkamsaan of haguugdee nu ariite;
gara laafina malees nu fixxe.
44 Akka kadhannaan tokko iyyuu gara kee hin dhufneef
ati duumessaan of haguugde.
45 Ati saboota gidduutti
xurii fi kosii nu goote.

46 “Diinonni keenya hundinuu,
afaan nutti banataniiru.
47 Sodaa fi kiyyoon,
diigamuu fi badiisni nutti dhufeera.”
48 Sababii uummanni koo barbadaa’eef
lolaan imimmaanii ija koo keessaa yaa’a.

49 Iji koo boqonnaa malee
utuu gargar hin kutin imimmaan lolaasa;
50 kunis hamma WAAQAYYO
ol samiidhaa gad ilaalee argutti.
51 Sababii dubartoota magaalaa koo hundaatiif
wanni ani argu lubbuu koo gaddisiisa.

52 Warri sababii malee diina natti ta’an
akkuma simbiraa na adamsan.
53 Isaan lubbuu koo boolla keessatti galaafatanii
dhagaa natti garagalchuu yaalan;
54 bishaan mataa koo irra gara gale;
anis, “Baduu koo ti” nan jedhe.

55 Yaa WAAQAYYO, ani boolla qilee keessaa
maqaa kee nan waammadha.
56 Ati kadhannaa koo kan,
“Iyya ani gargaarsa barbaachaaf iyyu
dhaga’uu hin didin” jedhu dhageesseerta.
57 Yeroo ani si waammadhetti ati natti dhi’aattee
“Hin sodaatin” naan jette.

58 Yaa gooftaa ati dubbii koo naa falmite;
lubbuu koos ni baraarte.
59 Yaa WAAQAYYO, ati daba natti hojjetame argiteerta;
dubbii koo naa ilaali!

60 Ati haaloo ba'uu isaaniitii fi
natti malachuu isaanii hundas argiteerta.

61 Yaa WAAQAYYO, ati arraba isaaniitii fi
natti malachuu isaanii hunda dhageesseerta;
62 kunis arraba warra natti ka'aniitii fi
waan isaan guyyaa guutuu waa'ee koo hasaasanii dha.
63 Ati isaan ilaali! Isaan taa'anii yookaan dhadhaabatanii
weedduu isaaniitiin natti qoosu.

64 Yaa WAAQAYYO, waan isaaniif malu
akkuma hojii harka isaaniitti deebisii kenniif.
65 Onnee isaanii haguugi;
abaarsi kees isaan irra haa bu'u!
66 Samiiwwan WAAQAYYOO jalaa
dheekkamsaan isaan ari'ii isaan balleessis.

4

1 Warqeen akkamitti boorrajjaa'e?
Warqeen qulqulluunis akkamitti geeddarame!
Dhagaawwan iddoo qulqulluu
fiixee daandiiwwan hundaa irratti bibittinnaa'aniiru.

2 Ilmaan Xiyoon kanneen akka
warqee qulqulluutti ilaalamaa turan sun
amma akkamitti akka okkotee supheetti,
akka hojii suphee dhooftuutti ilaalamu!

3 Waangoonni iyyuu ilmaan isaanii hoosisuuf
harma isaanii ni kennu;
sabni koo garuu akkuma guchii gammoojjii
gara jabeessa ta'eera.

4 Sababii dheebuutiif arrabni daa'immanii
laagaatti maxxana;
ijoolleen buddeena kadhatti:
garuu namni isaaniif kennu tokko iyyuu hin jiru.

5 Warri dur cidha nyaachaa turan,
rakkatanii daandii irra jiru.
Warri dur uffata diimaa dhiilgee uffachaa turan
har'a tuullaa dikee hammatu.

6 Adabbiin yakka saba koo
adabbii yakka Sodoom
kan utuu harki nama ishee gargaaruuf hin tuqin
tasa badde sanaa caalaa guddaa ture.

7 Ilmaan mootota isaanii cabbii caalaa qulqulluu,
aannan caalaa adaadii turan;

dhagni isaanii lula diimaa caalaa diimaa,
bifti isaanii immoo sanpeer fakkaata ture.

8 Amma garuu qaqaa caalaa gurraacha'aniiru;
daandii irrattis namni isaan hubatu hin jiru.
Gogaan isaanii lafee isaaniitti maxxaneera;
akka mukaas gogeera.

9 Warra beelaan dhumanii mannaa,
warra goraadeedhaan ajjeefaman wayya;
Isaan waan nyaatamu lafa qotiisaa irraa dhabanii
beelaan alatti goggoganii dhumu.

10 Yeroo sabni koo dhumetti
dubartoonni gara laafoon harkuma isaaniitiin
akka nyaata isaanii ta'aniif
ijoollee ofii affeelan.

11 WAAQAYYO dheekkamsa isaa guutuu gad dhiise;
aarii isaa sodaachisaa sanas ni dhangalaase.
Xiyoon keessattis
ibidda hundeewwan ishee barbadeessu qabsiise.

12 Akka diinonni yookaan amajaajonni
karrawwan Yerusaalem seenuu danda'an,
mootonni biyya lafaa
yookaan sabni addunyaa tokko iyyuu hin amanne.

13 Garuu wanni kun sababii cubbuu
raajota isheetii fi balleessaa luboota ishee
kanneen ishee keessatti dhiiga qajeelotaa
dhangalaasan sanaatiif ta'e.

14 Isaan akkuma jaamotaa
daandii irra gatantaru.
Hamma namni tokko iyyuu wayyaa isaanii tuquu hin dandeenyetti
akka malee dhiigaan xuraa'aniiru.

15 Namoonnis, "Isin xuraa'oo dha! Asii badaa!
Badaa! Badaa! Nu hin tuqinaa!" jedhanii isaanitti iyyu.
Yommuu baqatanii asii fi achi jooranittis
saboonni Namoota Ormaa gidduu jiran,
"Isaan si'achi as jiraachuu hin danda'an" jedhu.

16 WAAQAYYO mataa isaatu isaan bittinneesse;
inni si'achi isaan hin eegu.
Luboonni hin kabajamne;
maanguddoonni surraa hin arganne.

17 Akkasumaan gargaarsa eeggachuudhaan
iji keenya dadhabe;
gamoo keenya irra teenyee

saba nu baasuu hin dandeenye irraa gargaarsa eegganne.

18 Akka nu daandii keenya irra deemuu hin dandeenyeef
namoonni tarkaanfii keenya eegu.
Dhumni keenya dhi’aateera;
guyyoonni keenyas gabaabataniiru;
badiisni keenya dhufeeraatii.

19 Warri nu ari’an
risaa samii caalaa saffisu;
isaan tulluuwwan irraa nu ari’anii
gammoojjii keessatti riphanii nu eeggatu.

20 Hafuurri lubbuu keenyaa kan WAAQAYYO dibe,
kiyyoo isaaniitiin qabame.
Nu waan gaaddidduu isaa jala,
Namoota Ormaa gidduu jiraannu seenee turre.

21 Yaa Intala Edoom kan biyya Uuzi keessa jiraattu
ati ililchi, gammadis.
Garuu xoofoon sun siifis ni kennama;
atis machooftee qullaa kee hafta.

22 Intala Xiyoon adabamuun kee ni dhuma;
inni bara booji’amuu keetii hin dheeressu.
Garuu yaa Intala Edoom, inni cubbuu kee ni adabe;
hammina kees ifatti baasa.

5

1 Yaa WAAQAYYO, waan nurra ga’e yaadadhu;
ilaali; salphina keenyas argi.
2 Handhuuraan keenya alagootaaf,
manneen keenyas Namoota Ormaatiif
dabarfamanii kennamaniiru.
3 Nu ijoollee abbaa hin qabne taane;
haadhonni keenya immoo
haadhota hiyyeessaa ta’aniiru.
4 Nu bishaan dhugnuuf kaffaluu qabna turre;
qoraan illee bittaa qofaan arganna.
5 Warri nu ari’an koomee keenya bira jiru;
nu dadhabneerra; boqonnaas hin qabnu.
6 Nu buddeena ga’aa argachuuf jennee
warra Gibxittii fi warra Asooritti harka kennine;
7 Abbootiin keenya cubbuu hojjetanii darban;
nu immoo adabbii isaanii baanne.
8 Garbootatu nu bulcha;
namni harka isaaniitii bilisa nu baasu tokko iyyuu hin jiru.
9 Sababii goraadee gammoojjii jiruutiin
lubbuu keenya balaaf saaxillee buddeena arganna.
10 Gogaan keenya sababii beelaatiin

akkuma badaa ibiddaa ho’a.
11 Xiyoon keessatti dubartoonni,
magaalaawwan Yihuudaa keessattis dubarran qulqulluun
humnaan gudeedaman.
12 Ilmaan moototaa harka isaaniitiin fannifamaniiru;
maanguddoonni ulfina hin arganne.
13 Ga’eessonni akka midhaan daakan dirqisiifaman;
ijoolleen dhiiraa muka baachuun gatantaran.
14 Maanguddoonni karra magaalaa duraa deemaniiru;
dargaggoonnis weedduu isaanii dhiisaniiru.
15 Gammachuun garaa keenya keessaa badeera;
shuubbisuun keenyas boo’ichatti geeddarameera.
16 Gonfoon mataa keenya irraa bu’eera.
Nuuf wayyoo; nu cubbuu hojjenneerraatii!
17 Sababii waan kanaatiif onneen keenya ni gaggabe;
sababii waan kanaatiif immoo iji keenya dadhabe;
18 Tulluun Xiyoon kan onee hafe sun
lafa waangoonni irra burraaqan ta’eeraatii.

19 Yaa WAAQAYYO, ati bara baraan bulchi;
teessoon kees dhalootaa gara dhalootaatti itti fufa.
20 Ati maaliif guutumaan guutuutti nu irraanfatta?
Maaliif bara dheeraas nu dhiifta?
21 Yaa WAAQAYYO, akka nu deebinuuf ofitti nu deebisi;
bara keenya illee akkuma duriitti haaromsi.
22 Ati yoo guutumaan guutuutti nu gatuu baatte,
yoo akka malees nutti dheekkamuu baatte waan kana godhi.

Raajii
Hisqi’eel

Uumamawwan Jiraatoo fi Ulfina WAAQAYYOO

1 Waggaa soddommaffaa keessa, bultii shanaffaa ji’a afuraffaatti utuu
ani Laga Kebaar biratti booji’amtoota gidduu jiruu samiiwwan ni bana-
man; anis mul’ata Waaqaa nan arge.

2 Ji’a sana keessaas bultii shanaffaatti jechuunis Yehooyaakiin Mootichi
booji’amee waggaa shanaffaatti, 3 dubbiin WAAQAYYOO Laga Kebaar biratti
biyya Baabilonotaa keessatti gara Hisqi’eel lubicha ilma Buuz dhufe.
Achittis harki WAAQAYYOO isa irra ture.
4 Anis mil’adhee bubbee hamaa karaa kaabaatiin dhufaa jiru jechuunis
duumessa guddaa balaqqeessa ifuu fi ifa guddaan marfame tokkon arge.
Wiirtuun ibidda sanaas sibiila ibiddaan diimeffame fakkaata ture; 5 ibidda
sana keessas waan uumamawwan jiraatoo afur fakkaatu tokkotu ture.
Bifti isaas bifa namaa fakkaata ture; 6 tokkoon tokkoon isaanii fuula afur
afurii fi qoochoo afur afur qabu turan. 7 Miilli isaanii qajeelaa dha; faanni
isaanii immoo kottee jabbii fakkaatee akka naasii dibameetti ni calaqqisa
ture. 8 Qoochoo isaanii jalaanis qixa afraniin harka namaa qabu ture.
Afran isaanii hundi fuulaa fi qoochoo qabu turan; 9 qoochoon isaaniis wal
tuqa ture. Tokkoon tokkoon isaanii qajeelanii fuula duratti deeman; yeroo
deemanittis of duuba hin mil’atan ture.
10 Fuulli isaanii kana fakkaata ture: Afran isaanii iyyuu tokkoon tokkoon
isaanii fuula namaa qabu ture; karaa mirgaatiin tokkoon tokkoon isaanii
fuula leencaa, karaa bitaatiin immoo fuula qotiyyoo qabu ture; akkasumas
tokkoon tokkoon isaanii fuula risaa qabu ture. 11 Egaa fuulli isaanii
akkas ture. Qoochoon isaaniis ol diriirfama ture. Tokkoon tokkoon
isaanii qoochoo lama lama qabu ture. Qoochoo tokkoo tokkoo isaanii
karaa lamaaniinuu qoochoo uumama kaanii tuqa; qoochoon lama immoo
dhagna isaa haguuga ture. 12 Tokkoon tokkoon isaanii qajeelanii fuula
duratti ni deeman. Isaanis utuu of irra hin mil’atin iddoo hafuurri deemu
hunda dhaqu turan. 13 Bifti uumamawwan jiraatoo sanaa cilee ibiddaa
kan boba’u yookaan guca boba’u fakkaata ture. Uumamawwan sana
gidduus ibiddi asii fi achi sosocho’a ture; ni ifas ture; bakakkaanis isa
keessaa ni ba’a ture. 14 Uumamawwan sunis akka ifa bakakkaa asii fi achi
darbatamu ture.
15 Anis akkuman uumamawwan jiraatoo sana ilaaleen tokkoo tokkoo
uumama fuula afur afur qabu sanaa cinatti geengoo tokko tokko nan
arge. 16 Biftii fi haalli geengoowwan sun ittiin hojjetamaniis akkana
ture: Isaanis akka dhagaa gati jabeessa biiralee jedhamuu calaqqisu ture;
afran isaanii hundinuu wal fakkaatu ture. Tokkoon tokkoon geengoo
sanaa waan geengoo kaanitti diramee hojjetame fakkaata ture. 17 Isaanis
yommuu deemanitti utuu of irra hin mil’atin kallattii afran kamiin iyyuu
deeman; yommuu uumamawwan sun deemanis geengoowwan kallattii
hin geeddaratan ture. 18 Qarqarri geengoowwan sanaas ol dheeraa fi
sodaachisaa ture; qarqarri geengoowwanii afranuus guutumaan guutuutti
ijaan marfamanii turan.

19 Yeroo uumamawwan jiraatoon sun deemanitti geengoowwan isaan
cinaan jiranis ni deeman; yommuu uumamawwan jiraatoon ol ka'anitti
geengoowwanis ol ka'an. 20 Iddoo hafuurri dhaqu hundas ni dhaqu
ture; sababii hafuurri uumamawwan jiraatoo sanaa geengoowwan keessa
jiruuf geengoowwanis isaan wajjin ol ka'an. 21 Yommuu uumamawwan
sun deemanitti isaanis ni deeman; yommuu uumamawwan dhaabatanitti
isaanis ni dhaabatan; sababii hafuurri uumamawwan jiraatoo sanaa
geengoowwan keessa jiruuf yommuu uumamawwan sun lafaa ol ka'anitti
geengoowwanis isaanuma wajjin ol ka'an.

22 Mataa uumamawwan jiraatoo sanaatiin ol waan akka bantii samii kan
akka bilillee calaqqisuu fi kan nama sodaachisu tokkotu diriirfamee ture.
23 Bantii samii sana jalatti qoochoowwan isaaniis walitti diriirfamanii
turan; tokkoon tokkoon isaaniis qoochoowwan ittiin dhagna isaanii hagu-
uggatan lama lama qabu turan. 24 Yeroo uumamawwan sun deemanitti ani
sagalee qoochoowwan isaanii nan dhaga'e; sagaleen kunis sagalee akka
bishaan guutee huursuu, akka sagalee Waaqa Waan Hunda Danda'uutii
fi akka waca tuuta loltootaa ture. Isaan yeroo dhaabatan qoochoowwan
isaanii gad qabatu ture.

25 Akkuma isaan qoochoo isaanii gad qabatanii dhaabataniinis bantii
samii kan mataa isaaniitiin ol jiru sana irraa sagaleen tokko dhufe.
26 Bantii samii kan mataa isaaniitii ol jiru gubbaa waan akka teessoo
sanpeer fakkaatu tokkotu ture; teessoo sanaa olittis fakkaattii akka
fakkaattii namaa tokkotu ture. 27 Anis waan mudhii isaa fakkaatuun olitti
sibiila diimeffamee ibidda fakkaatu kan ibiddaan guutame tokko nan arge;
waan mudhii isaa fakkaatu sanaan gadittis inni ibidda fakkaata ture; ifni
guddaanis isa marsee ture. 28 Gonfoon ifaa kan naannoo isaa ture sunis
bifa sabbata Waaqaa kan guyyaa roobni roobuu fakkaata ture.

Kunis bifa fakkaattii ulfina WAAQAYYOO ture. Anis yeroon waan kana
argetti addaan lafatti gombifamee sagalee waan dubbachaa jiru tokkoo
nan dhaga'e.

2

Waamamuu Hisqi'eel

1 Innis, "Yaa ilma namaa, miilla keetiin dhaabadhu; ani sittan dubbad-
haa" naan jedhe. 2 Akkuma inni dubbateenis Hafuurri anatti seenee miilla
kootiin na dhaabachiise; anis isaa natti dubbatu nan dhaga'e.

3 Innis akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa, ani gara Israa'elootaatti,
gara saba fincilaa kan natti fincile sanaatti sin erga; isaanii fi abbootiin
isaanii hamma har'aatti natti fincilaniiru. 4 Sabni ani itti si ergu sun
didaa fi mata jabeessa. Atis, 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha' jedhiin.
5 Isaan mana fincilaadhaatii; dhaga'anis dhaga'uu baatanis akka raajiin
isaan gidduu jiru ni beeku. 6 Yaa ilma namaa, ati isaan yookaan dubbii
isaanii hin sodaatin. Sokorruu fi qoraattiin si marsus, torbaanqabaa
gidduu jiraattus hin sodaatin. Isaan mana fincilaa ta'an iyyuu ati waan
isaan dubbatan hin sodaatin yookaan isaan si hin rifachiisin. 7 Waan
isaan finciltoota ta'aniif, dhaga'anis dhaga'uu baatanis ati dubbii koo
isaanitti himuu qabda. 8 Yaa ilma namaa, ati garuu waan ani siin jedhu
dhaggeeffadhu; ati akka mana fincilaa sanaa hin fincilin; afaan kee
banadhuutii waan ani siif kennu nyaadhu."

[9] Kana irratti ani utuu harki tokko natti hiixatuun arge. Harka sana
keessas kitaaba maramaa tokkotu ture; [10] innis fuula koo duratti kitaaba
sana diriirse. Kitaaba sana irrattis, duraa duubaan faaruun boo’ichaa,
gaddii fi wawwaannaan barreeffamanii turan.

3

[1] Innis, “Yaa ilma namaa waan fuula kee dura jiru nyaadhu; kitaaba
maramaa kana nyaadhu; ergasii dhaqiitii mana Israa’elitti himi” naan
jedhe. [2] Kanaafuu ani afaan koon banadhe; innis akka ani nyaadhuuf
kitaaba maramaa sana naa kenne.
[3] Innis, “Yaa ilma namaa, kitaaba maramaa ani siif kennu kana nyaadhu;
garaa kees ittiin guuttadhu” naan jedhe. Anis nan nyaadhe; afaan koo
keessattis akka dammaa natti mi’aawe.
[4] Ergasii immoo akkana naan jedhe: “Yaa ilma namaa, amma gara mana
Israa’el dhaqiitii dubbii koo isaanitti himi. [5] Ati gara mana Israa’elitti
malee gara uummata haasaan isaa namaa hin gallee fi afaan isaa nama
rakkisuutti hin ergamne; [6] ati gara uummata haasaan isaanii namaa hin
gallee fi afaan isaanii nama rakkisu kan ati dubbii isaanii illee hubachuu
hin dandeenyeetti hin ergamne. Dhugumaan utuu ani isaanitti si ergee
jiraadhee silaa isaan si dhaggeeffatu ture. [7] Manni Israa’el garuu sababii
ana dhaga’uu hin feeneef siinis dhaga’uu hin fedhan; manni Israa’el hundi
didaa fi mata jabeeyyiidhaatii. [8] Kunoo, ani fuula kee fuula isaaniitti
jabeesseera; adda kee illee adda isaatiin jabeesseera. [9] Adda kee akka
dhagaa akka malee jabaa kan dhagaa baalcii caalaa jabaatuu nan godha.
Isaan mana fincilaa ta’an iyyuu ati isaan hin sodaatin yookaan isaan si
hin rifachiisin.”
[10] Innis akkana naan jedhe; “Yaa ilma namaa, waan ani sitti dubbadhu
hunda sirriitti dhaga’iitii garaatti qabadhu. [11] Amma gara saba kee warra
booji’aman sanaa dhaqiitii isaanitti dubbadhu. Isaan dhaga’anis dhaga’uu
baatanis, ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha’ jedhiin.”
[12] Ergasiis Hafuurri ol na kaase; anis sagalee guddaa gigigsu kan,
“Ulfinni Waaqayyoo iddoo jireenya isaatti haa eebbifamu!” jedhu tokko
of duubaan nan dhaga’e. [13] Sagaleen kunis sagalee guddaa gigigsu kan
yeroo qoochoowwan uumamawwan jiraatoo sanaa wal riganii fi sagaleen
geengoowwan isaan cina jiran dhageessisan ture. [14] Hafuurris ol na
kaasee na fudhatee deeme; anis hadheeffadhee utuma hafuurri koo aaree
gubatuu nan deeme; harki Waaqayyoo jabaan sunis ana irra ture. [15] Anis
gara booji’amtoota Teel Abiib keessa Laga Kebaar bira jiraatan sanaan
dhufe. Achittis waanan godhu wallaalee guyyaa torba isaan gidduu nan
taa’e.

Akeekkachiisa Israa’eliif Kenname

[16] Dhuma guyyaa torbaffaatti dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe; [17] “Yaa ilma namaa, ani mana Israa’eliitiif eegduu si godheera;
kanaafuu dubbii ani dubbadhu dhaga’iitii akeekkachiisa na biraa ba’u
isaaniif kenni. [18] Yeroo ani nama hamaa tokkoon, ‘Ati dhugumaan ni
duuta’ jedhutti, yoo ati isa akeekkachiisuu yookaan akka inni karaa isaa
hamaa irraa deebi’ee lubbuu isaa oolfatu itti himuu baatte, namichi
hamaan sun sababii cubbuu isaatiin ni du’a; dhiiga isaa garuu ani
harka kee irraa nan barbaada. [19] Garuu yoo ati nama hamaa sana
akeekkachiiftee inni immoo hammina isaa irraa yookaan karaa isaa isa

hamaa sana irraa deebi’uu baate, inni cubbuu isaatiin ni du’a; ati garuu
lubbuu kee ni oolfatta.
20 “Amma illee yoo namni qajeelaan tokko qajeelummaa isaa irraa
jal’atee hammina hojjete, ani fuula isaa dura gufuu nan kaa’a; innis ni
du’a. Waan ati isa hin akeekkachiisiniif inni cubbuu isaatiin ni du’a;
wanni qajeelaan inni hojjete sunis isaaf hin herregamu; anis dhiiga isaatiif
sin gaafadha. 21 Garuu yoo ati nama qajeelaa sana akka inni cubbuu hin
hojjenneef isa akeekkachiiftee innis cubbuu hojjechuu baate, inni sababii
akeekkachiisa sana fudhateef dhugumaan lubbuudhaan ni jiraata; atis
lubbuu kee ni oolfatta.”
22 Achittis harki WAAQAYYOO narra ture; innis, “Ka’iitii gara dirreetti ba’i;
anis achitti sitti nan dubbadhaa” naan jedhe. 23 Kanaafuu ani ka’ee gara
dirreetti nan ba’e. Ulfinni WAAQAYYOOS achi dhaabatee ture; innis ulfina
ani Laga Kebaar biratti argee ture sana fakkaata; anis adda kootiin lafatti
nan gombifame.
24 Ergasii Hafuurri anatti seenee miilla kootiin na dhaabachiise. Innis
akkana jedhee natti dubbate: “Mana keetti galiitii ofitti cufi. 25 Yaa ilma
namaa, isaan funyoodhaan si hidhu; ati akka uummata gidduu deemuu
hin dandeenyeef ni hidhamta. 26 Isaan mana fincilaa ta’an iyyuu, ani akka
ati hin dubbannee fi isaanitti dheekkamuu hin dandeenyeef arraba kee
laagaa keetti nan maxxansa. 27 Ani yeroon sitti dubbadhutti garuu afaan
kee siifan bana; atis, ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha’ isaaniin jetta.
Namni dhaga’uu barbaadu kam iyyuu haa dhaga’u; namni dhaga’uu hin
barbaanne kam iyyuu dhaga’uu haa dhiisu; isaan mana fincilaadhaatii.

4

Marfamuu Yerusaalem

1 “Yaa ilma namaa, gabatee suphee tokko fuudhii fuula kee dura kaa’iitii
kaartaa magaalaa Yerusaalem irratti kaasi. 2 Ergasii waan ittiin marsan
itti ijaari; dallaa dhagaatiin ishee marsi; kaabii itti naannessii tuuli; waan
ittiin dallaa dhagaa jigsanis itti marsii kaa’i. 3 Eelee sibiilaa fuudhiitii akka
dallaa sibiilaatti si’ii fi magaalattii gidduu dhaabi; fuula kees gara isheetti
deebifadhu; magaalattiin ni marfamti; atis ishee marsita. Kunis mana
Israa’eliif mallattoo ni ta’a.
4 “Ergasii cinaacha bitaatiin ciisiitii cubbuu mana Israa’el of irra kaa’i.
Guyyaa cinaacha keetiin ciifte sana hundas ati cubbuu isaanii ni baatta.
5 Ani baay’ina waggoota isaan itti cubbuu hojjetan sanaa akka guyyootaatti
ramadee siif kenneera. Kanaafuu ati cubbuu mana Israa’el guyyaa 390 ni
baatta.
6 “Ati erga waan kana fixxee booddee amma illee ciisi; yeroo kana
immoo cinaacha kee kan mirgaatiin ciisiitii cubbuu mana Yihuudaa
baadhu. Anis tokkoo tokkoo waggaatiif guyyaa tokko tokko ramadee,
guyyaa 40 siif kenneera. 7 Fuula kee gara marfama Yerusaalemitti
deebifadhuutii irree qullaadhaan isheetti raajii dubbadhu. 8 Hamma ati
guyyoota marfama keetii fixattutti akka ati cinaacha tokko irraa gara
cinaacha kaaniitti hin garagalleef ani funyoodhaan sin hidha.
9 “Qamadii fi garbuu, baaqelaa fi misira, bisingaa fi honborii fuudhii
okkotee keessa kaa’adhuutii ittiin buddeena tolfadhu. Buddeena kanas
yeroo guyyoota 390 cinaacha keetiin ciiftutti nyaatta. 10 Ati akka

guyyaa guyyaan nyaattuuf nyaata saqilii digdama madaali; isas yeroo
murteeffametti nyaadhu. 11 Akkasuma bishaan safartuu iinii tokko harka
ja’a keessaa harka tokko safariitii yeroo murteeffametti dhugi. 12 Nyaata
sanas akkuma Maxinoo garbuu nyaattutti nyaadhu; isas udaan namaa
bobeesiitii Maxinoo tolchi.” 13 WAAQAYYOS “Haala kanaan ijoolleen Israa’el
saboota ani itti isaan bittinneessu keessatti nyaata xuraa’aa nyaatu” jedhe.
14 Anis akkanan jedhe; “Yaa WAAQAYYO Gooftaa akkana miti! Ani
takkumaa of xureessee hin beeku. Ijoollummaa kootii jalqabee hamma
ammaatti takkumaa waan ofiin du’e yookaan waan bineensi ajjeese
nyaadhee hin beeku. Foon qulqulluu hin ta’in gonkumaa afaan koo seenee
hin beeku.”
15 Innis, “Kun gaarii dha; ani akka ati qooda udaan namaatiin buddeena
kee tolfattu akka dikee sa’aatiin tolfattu siifin eeyyama” naan jedhe.
16 Innis ittuma fufee akkana naan jedhe: “Yaa ilma namaa ani madda
nyaata Yerusaalem nan gogsa; uummanni nyaata safarame yaaddoodhaan
nyaata; bishaan safarames sodaadhaan dhuga; 17 hanqinni midhaaniitii fi
bishaanii ni jiraataatii. Isaanis naasuudhaan wal ilaalu; sababii cubbuu
isaaniitiinis ni badu.

5

1 “Yaa ilma namaa, goraadee qara qabu fudhadhuutii akkuma qarabaa
ittiin haaddatanitti mataa keetii fi areeda kee ittiin haaddadhu. Rifeensa
sanas madaaliidhaan madaaliitii gargar qoodi. 2 Yeroo barri marfamuu
keetii dhumatutti rifeensa sana keessaa harka sadii keessaa harka tokko
magaalattii keessatti ibiddaan gubi. Harka sadii keessaa harka tokko
fuudhii magaalattii marsiitii goraadeen cicciri. Harka sadii keessaa harka
tokko immoo bubbeetti bittinneessi. Ani goraadee luqqifameen isaanan
ari’aatii. 3 Rifeensa sana irraa xinnoo fuudhiitii handaara wayyaa keetiitti
guduunfadhu. 4 Ammas kanneen keessaa xinnoo fuudhiitii ibiddatti naqi;
gubis. Ibiddi achii ka’ee guutummaa mana Israa’el keessa faffaca’a.
5 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yerusaalem isheen ani biyyoota
itti naannessee saboota walakkaa teessise sun ishee kanaa dha. 6 Isheenis
sabootaa fi biyyoota naannoo ishee jiraatan caalaa hammina isheetiin
seera kootii fi ajaja kootti fincilteerti; isheen seera koo gatteerti; ajaja koos
duukaa hin buune.
7 “Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Isin saboota naannoo
keessan jiraatan caalaa warra hin ajajamne taataniirtu; isin ajaja koo
duukaa hin buune yookaan seera koo hin eegne. Isin seera saboonni
naannoo keessan jiraatan eegani iyyuu hin eegne.
8 “Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa Yerusaalem, ani
mataan koo sittan ka’a; fuula sabootaa durattis sin adaba. 9 Ani
sababii waaqota kee jibbisiisoo hundaatiif waanan kanaan dura takkumaa
godhee hin beekin, waanan si’achis gonkumaa hin goone sitti nan fida.
10 Kanaafuu si keessatti abbootiin ijoollee isaanii ni nyaatu; ijoolleen
immoo abbootii isaanii ni nyaatu. Ani sin adaba; hambaawwan kee
hundas bubbeetti nan bittinneessa. 11 Kanaafuu akkuma ani dhugu-
maan jiraataa ta’e, jedha WAAQAYYO Gooftaan; sababii ati fakkiiwwan
kee kanneen faayidaa hin qabne hundaa fi gochawwan kee jibbisiisoo
sanaan mana qulqullummaa koo xureessiteef ani fuula koo sirraa nan
deebiffadha; ani si hin baraaru yookaan garaa siif hin laafu. 12 Uummanni
kee harka sadii keessaa harki tokko dha’ichaan du’a yookaan beelaan

si keessatti dhuma; harka sadii keessaa harki tokko dallaa keetiin alatti
goraadeedhaan galaafatama; harka sadii keessaa harka tokko immoo
anatu bubbeetti bittinneessa; goraadee luqqifameenis ari’a.
13 “Ergasii aariin koo narraa gala; dheekkamsi koo kan isaanitti dhufe
sun ni qabbanaa’a; anis haaloo nan baafadha. Yeroo ani dheekkamsa koo
isaanitti fidetti isaan akka ani WAAQAYYO hinaaffaa kootiin dubbadhe ni
beeku.
14 “Saboota naannoo kee jiraatan gidduutti fuula warra achiin darban
hundaa duratti onaa fi waan fafaa sin godha. 15 Yeroo ani aariidhaan,
dheekkamsaa fi adabbiidhaan si adabutti, ati fuula saboota naannoo kee
jiraatanii duratti waan fafaa, waan kolfaa, waan ilaalanii quba itti qabanii
fi waan sodaa ni taata. Ani WAAQAYYO dubbadheera. 16 Ani yeroon xiyya
beelaa kan nama ajjeesuu fi nama barbadeessu isinitti darbadhutti isin
balleessuuf jedheen darbadha. Ani beela irratti beela isinittin fida; madda
nyaata keessaniis nan gogsa. 17 Ani beelaa fi bineensa isinittan erga;
isaanis ijoollee malee isin hambisu. Dha’ichii fi dhangalaafamuun dhiigaa
isin haxaa’a; ani goraadee isinittin fida. Ani WAAQAYYO dubbadheera.”

6

Adabbii Tulluuwwan Israa’el Eeggatu

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, fuula kee gara tulluuwwan Israa’elitti deebifadhuutii isaaniin
mormuudhaan raajii dubbadhu; 3 akkanas jedhi; ‘Yaa tulluuwwan Israa’el,
dubbii WAAQAYYO Gooftaa dhaga’aa. WAAQAYYO Gooftaan tulluuwwanii
fi gaarraniin, hallayyaawwanii fi sululawwaniin akkana jedha: Ani
goraadee isinitti fiduufan jira; iddoowwan sagadaa keessan kanneen iddoo
ol ka’aa irraa illee nan balleessa. 4 Iddoowwan aarsaa keessan ni diigamu;
iddoowwan aarsaa keessanii kan ixaanaa ni caccabu; anis namoota
keessan fuula waaqota keessan tolfamoo duratti nan gorra’a. 5 Reeffa
Israa’elootaa fuula waaqota isaanii tolfamoo dura nan ciciibsa; lafee
keessanis naannoo iddoo aarsaa keessaniitti nan bittinneessa. 6 Akka id-
doowwan aarsaa keessanii diigamanii barbadeeffamaniif, akka waaqonni
keessan tolfamoon caccabanii hunkutaa’aniif, akka iddoowwan aarsaa
keessanii kan ixaanaa burkuteeffamanii fi akka hojiin harka keessanii
balleeffamuuf iddoo isin jiraattan hunda keessatti magaalaawwan keessan
ni onu; iddoowwan sagadaa keessan kanneen iddoowwan ol ka’oo irraas
ni barbadeeffamu. 7 Namoonni keessan qalamanii gidduu keessanitti
harca’u; isinis akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu.
8 “ ‘Ani garuu yommuu isin biyyootaa fi saboota gidduutti bittinnoof-
tanitti sababii isin keessaa gariin goraadee jalaa miliqxaniif, namoota
muraasa nan hambisa. 9 Warri miliqan sun saboota itti booji’aman sana
keessa taa’anii yaada isaanii ejjaa isa narraa garagalee fi ija isaanii isa
waaqota isaanii tolfamoo dharra’e sanaan hammam akka na gaddisiisan
ni yaadatu. Isaanis hammina hojjetanii fi gochawwan isaanii jibbisiisoo
hundaaf of jibbu. 10 Isaanis akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku; ani waan
hamaa kana isaanittin fida jedhee akkasumaan hin dubbanne.
11 “ ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii hamminaatii fi
gochaawwan jibbisiisoo mana Israa’el hundaatiif isaan goraadeedhaan,
beelaa fi dha’ichaan ni dhumuutii harka kee walitti rukutii, miilla keetiinis
lafa dhiitii, “Ani bade!” jedhii boo’i. 12 Inni fagoo jiru dha’ichaan ni

du’a; kan dhi’oo jirus goraadeedhaan ni galaafatama; kan hafee fi kan
milique immoo beelaan du’a. Anis haala kanaan dheekkamsa koo isaanitti
nan roobsa. 13 Isaan yeroo namoonni isaanii naannoo iddoowwan aarsaa
isaaniitti, waaqota isaanii tolfamoo gidduutti, gaarran ol dhedheeroo
hunda irratti, fiixee tulluuwwanii hunda irratti, mukkeen lalisoo hunda
jalattii fi qilxuu baala baay’atu hunda jalatti jechuunis iddoowwan isaan
itti waaqota isaanii tolfamoo sanaaf ixaana urgaa’aa aarsan hundatti
gorra’amanii ciciisanitti, akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku. 14 Anis
harka koo isaanitti nan kaasa; iddoo isaan jiraatan hundatti jechuunis
gammoojjiidhaa jalqabee hamma Diblaatiitti biyyattii nan onsa. Isaanis
akka ani Waaqa ta’e ni beeku.’ ”

7

Dhumni Dhufeera

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa ilma
namaa, WAAQAYYO Gooftaan biyya Israa’eliin akkana jedha:

“ ‘Dhuma! Golee biyyattii afranitti
dhumni dhufeera.
3 Ammas dhumni kee ga’eera;
dheekkamsa koo sirratti nan dhangalaasa;
ani akkuma amala keetiitti sitti nan mura;
gochawwan kee jibbisiisoo hundaafis ani sin adaba.
4 Ani gara laafinaan si hin ilaalu
yookaan si hin baasu;
ani hamma gochawwan kee jibbisiisoon sun si gidduu jiranitti,
amala keetiif sin adaba.
“ ‘Ergasiis isin akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu.’

5 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“ ‘Badii! Badiin takkaa hin dhaga’amin
tokko dhufaa jira.
6 Dhumni dhufeera!
Dhumni dhufeera!
Inni mataan isaa isinitti ka’eera.
Inni dhufeera!
7 Yaa warra biyyattii keessa jiraattan,
badiin isinitti dhufeera.
Yeroon ga’eera; guyyaan dhi’aateera;
tulluuwwan irratti gammachuu utuu hin ta’in jeequmsatu ta’a.
8 Ani dheekkamsa koo sitti dhangalaasuudhaafan jira;
aarii koo illee sitti nan ba’a;
akkuma amala keetiittis sitti nan mura;
gochaawwan kee jibbisiisoo sana hundaafis sin adaba.
9 Ani gara laafinaan si hin ilaalu
yookaan si hin baraaru.
Hamma gochawwan kee jibbisiisoon sun si gidduu jiranitti
ani akkuma amala keetiitti sin adaba.

“ ‘Ergasiis akka kan rukutu sun ana WAAQAYYO ta’e isin ni beektu.
10 “ ‘Guyyaan sun kunoo ti!
Inni dhufeera!

Badiin cabsee dhufeera;
uleen lateera;
of tuulummaan daraareera!
11 Gooliin guddatee ulee hammina adabu ta’eera;
isaan keessaa namni tokko iyyuu hin hafu;
waldaa isaanii keessaa,
qabeenya isaaniitii fi
waan faayidaa qabu keessaa
tokko iyyuu hin hafu.
12 Yeroon sun dhufeera;
guyyaan sun ga’eera.
Inni bitu hin gammadin;
kan gurgurus hin gaddin;
dheekkamsi guutummaa isaaniitti dhufaatii.
13 Hamma lamaan isaanii iyyuu lubbuun jiranitti
inni lafa gurgure hin deebifatu;
mul’anni waa’ee sabaatiif mul’ate
duubatti hin deebi’uutii.
Sababii cubbuu isaaniitiif isaan keessaa namni tokko iyyuu
lubbuu ofii isaa hin oolfatu.

14 “ ‘Sababii dheekkamsi koo waldaa hunda irra jiruuf
isaan malakata afuufanii
waan hunda qopheeffatan iyyuu,
namni tokko iyyuu gara adda waraanaa hin dhaqu.
15 Alaan goraadeetu jira;
keessaan immoo dha’ichaa fi beelatu jira;
warri baadiyyaa goraadeedhaan du’u;
warri magaalaa keessaa immoo beelaa fi dha’ichaan dhumu.
16 Baqattoonni warri miliqan
tulluuwwanitti baqatu.
Tokkoon tokkoon isaanii
akkuma gugeewwan sululaa
sababii cubbuu isaaniitiif ni aadu.
17 Harki hundi ni naafata;
jilbi hundinuus bishaan ta’a.
18 Isaan wayyaa gaddaa uffatanii
sodaadhaan haguugamu.
Fuulli isaanii qaanii uffata;
mataan isaaniis ni haadama.

19 “ ‘Isaan meetii isaanii daandiiwwan irratti gatu;
warqeen isaanii akka waan xuraa’aa ta’a.
Guyyaa dheekkamsa Waaqayyootti meetii fi
warqeen isaanii isaan oolchuu hin danda’u.
Isaan nyaatanii beela hin ba’an
yookaan garaa isaanii hin guuttatan;
meetii fi warqeen isaanii isaan gufachiisee
cubbuutti isaan galcheeraatii.
20 Isaan faaya bareedaa isaaniitiin of tuulanii
waaqota isaanii jibbisiisoo fi fakkiiwwan faayidaa hin qabne sana
tolchuuf itti fayyadaman.

Kanaafuu ani wantoota kanneen
gara waan xuraa'aatti isaan duraa nan geeddara.
21 Ani harka namoota biyya ormaatti boojuudhaaf,
hamoota lafaattis saamichaaf dabarsee ishee nan kenna;
isaanis isa ni xureessu.
22 Ani fuula koo isaan irraa nan deebifadha;
isaanis iddoo koo jaallatamaa sana ni xureessu;
saamtonnis itti seenanii ni xureessu.

23 " 'Sababii biyyattiin dhiiga dhangalaasuudhaan,
magaalattiin immoo gooliidhaan guutamteef
foncaa qopheessi.
24 Ani akka isaan manneen isaanii dhaalaniif
warra saboota keessaa akka malee hamoo ta'an nan fida;
of tuulummaa namoota jajjaboo nan cabsa;
manneen qulqullummaa isaaniis nan xureessa.
25 Yeroo raafamni dhufutti isaan nagaa barbaadu;
garuu tokko illee hin argatan.
26 Badiin badii irratti,
oduunis, oduu irratti ni dhufa.
Isaan raajii irraa mul'ata argachuu ni yaalu;
seerri luboota biraa,
gorsi immoo maanguddoota biraa ni dhabama.
27 Mootiin ni boo'a;
ilmi mootii abdii kutata;
harki uummata biyyattii ni hollata.
Ani akkuma hojii isaaniitti gatii isaanii nan kennaaf;
akkuma seera ofii isaaniittis murtii nan kennaaf.

" 'Ergasiis isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.' "

8

Mana Qulqullummaa keessatti Waaqa Tolfamaa Waaqessuu

1 Waggaa ja'affaatti, ji'a ja'affaa keessa guyyaa shanaffaatti, utuu ani
mana koo keessa taa'ee, maanguddoonni Yihuudaas fuula koo dura
tataa'anii jiranuu achumatti harki WAAQAYYO Gooftaa narra bu'e. 2 Anis
mil'adhee fakkaattii akka fakkaattii namaa tokko nan arge. Innis waan
mudhii isaa fakkaatuu gaditti ibidda fakkaata ture; achii olitti immoo bifti
isaa sibiila ibiddaan diimeffamee ifu fakkaata ture. 3 Innis waan harka
fakkaatu tokkoon hiixatee rifeensa mataa kootii qabe. Hafuurris lafaa fi
samii gidduutti ol na fuudhee mul'ata Waaqaatiin gara Yerusaalem, gara
karra balbala kaabaa kan oobdii gara keessaatti, iddoo waaqni tolfamaan
hinaaffaaf nama kakaasu sun dhaabatee jiruutti na geesse. 4 Ulfinni
Waaqa Israa'el kan ani mul'ataan dirree keessatti argee ture sun achittis
fuula koo dura ture.
5 Innis, "Yaa ilma namaa, gara kaabaa ilaali" naan jedhe; anis mil'adhee
karaa karra balbala kaabaa kan iddoo aarsaatiin waaqa tolfamaa kan
hinaaffaa sana nan arge.
6 Innis akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, wantoota akka malee
jibbisiisoo kanneen akka ani iddoo qulquluu koo irraa fagaadhu na

godhan kan manni Israa'el asitti gochaa jiru kana ni argitaa? Ati garuu waan waan kana caalaa jibbisiisaa ta'e iyyuu ni argita."
7 Ergasii inni gara karra oobdiitti na fide. Anis mil'adhee qaawwa
keenyan manaa nan arge. 8 Innis, "Yaa ilma namaa, keenyan manaa uri"
naan jedhe. Kanaafuu ani keenyan manaa sana uree balbala tokko achitti nan arge.
9 Innis, "Ol seeniitii waan hamaa fi jibbisiisaa isaan asitti hojjechaa
jiran kana ilaali" naan jedhe. 10 Anis ol seeneen ilaale; kunoo ani gosa uumamawwan lafa irra loo'anii hunda, bineensota jibbisiisoo hundaa fi waaqota tolfamoo mana Israa'el hunda keenyan manaa hunda irratti
fakkeeffamanii nan arge. 11 Fuula isaanii duras maanguddoonni mana Israa'el torbaatamni dhadhaabatanii turan; Yaazaniyaan ilmi Shaafaan immoo gidduu isaanii dhaabatee ture. Tokkoon tokkoon isaaniis harka isaaniitti girgiraa qabatanii turan; duumessi aara ixaanaa urgaa'aanis ol ba'a ture.
12 Innis, "Yaa ilma namaa, waan maanguddoonni mana Israa'el tokkoon tokkoon isaanii galma waaqeffannaa waaqa isaanii tolfamaa sanaa keessatti dukkana keessa hojjetan argiteertaa? Isaan, 'WAAQAYYO nu hin
argu; WAAQAYYO biyyattii dhiiseera' jedhan." 13 Ammas inni, "Ati wantoota kana caalaa jibbisiisoo ta'an kan isaan hojjetan iyyuu ni argita" jedhe.
14 Ergasii gara karra balbala kaabaa kan mana WAAQAYYOOTTI na fide; achittis dubartoota tataa'anii waaqa tolfamaa Tamuuz jedhamuuf boo'aa
jiran nan arge. 15 Innis, "Yaa ilma namaa, kana argitaa? Ati wantoota kana caalaa jibbisiisoo ta'ani iyyuu ni argita" naan jedhe.
16 Ergasii immoo gara oobdii mana WAAQAYYOO isa gara keessaatti na fide; achis balbala mana qulqullummaa dura gardaafoo fi iddoo aarsaa gidduu namoota gara digdamii shaniitu ture. Isaanis dugda isaanii mana qulqullummaa WAAQAYYOOTTI, fuula isaanii immoo gara ba'a biiftuutti deebifatanii, gara ba'aatti garagalanii aduuf sagadaa turan.
17 Innis akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, ati waan kana argitaa? Wantoota jibbisiisoo kanneen asitti hojjechuun isaanii mana Yihuudaatiif laayyoodhaa? Isaan gooliidhaan biyyattii guutanii yeroo hunda aariif na kakaasuu qabuu? Kunoo isaan funyaan isaaniitti damee kaa'ataniiru!
18 Kanaafuu ani dheekkamsaan isaanitti nan dhufa; ija gara laafinaatiinis isaan hin ilaalu yookaan isaan hin baasu. Isaan gurra kootti iyyan iyyuu, ani isaan hin dhaga'u."

9

Waaqeffattoonni waaqota tolfamoo Ajjeefamuu Isaanii

1 Ergasis ani isaa, "Warra tokkoon tokkoon isaanii mi'a lolaa harkatti qabatanii magaalattii balleessan as dhi'eessi" jedhee gurra kootti iyyu
nan dhaga'e. 2 Anis utuu namoonni ja'a kallattii karra ol aanuu kan gara kaabaa ilaaluun tokkoon tokkoon isaanii meeshaa nama ajjeesu harkatti qabatanii dhufaa jiranuu nan arge. Isaan wajjinis nama uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffate kan mudhii isaatti korojoo katabbii hidhate tokkotu ture. Isaanis ol seenanii iddoo aarsaa naasii bira dhaabatan.
3 Ulfinni Waaqa Israa'elis iddoo irra bu'ee ture kiirubeelii irraa ka'ee gara gulantaa mana qulqullummaatti qajeele. Ergasiis WAAQAYYO namicha wayyaa quncee talbaa irraa tolfame uffatee mudhii isaatti korojoo katabbii
hidhate sana waame; 4 innis akkana jedheen; "Guutummaa magaalaa

Yerusaalem keessa deemiitii adda namoota sababii wantoota jibbisiisoo
ishee keessatti hojjetaman hundaatiif gaddanii boo'an irratti mallattoo
godhi."
5 Inni utuma ani dhaga'uu warra kaaniin akkana jedhe; "Magaalattii
keessa isa faana deemaatii utuu garaa hin laafin yookaan utuu hin
mararfatin ajjeesaa. 6 Jaarsota, dargaggeeyyii, shamarran, dubartootaa
fi ijoollee ajjeesaa; nama mallattoo qabu kam iyyuu garuu hin tuqinaa.
Iddoo qulqullummaa koo irraa jalqabaa." Kanaafuu isaan jaarsota fuula
mana qulqullummaa dura jiran irraa jalqaban.
7 Innis, "Mana qulqullummaa xureessaa; waltajjichas reeffaan guutaa.
Itti ba'aa!" jedheen. Kanaafuu isaan gad ba'anii magaalattii guutuu
keessatti ajjeesuu jalqaban. 8 Utuu isaan ajjeesaa jiranii, ani kophaa koo
hafee addaan lafatti gombifamee, "Ani bade yaa WAAQAYYO Gooftaa! Ati
dheekkamsa kee Yerusaalem irratti roobsuudhaan hambaawwan Israa'el
hunda balleessuuf jirtaa?" jedheen iyye.
9 Innis akkana jedhee naaf deebise; "Cubbuun mana Israa'elii fi
Yihuudaa akka malee guddaa dha; biyyattiin dhiiga dhangalaasuudhaan,
magaalaan immoo jal'inaan guutamteerti. Isaan, 'WAAQAYYO biyyattii
gateera; WAAQAYYO hin argu' jedhu. 10 Kanaafuu ani ija gara laafinaatiin
isaan hin ilaalu yookaan hin hiluufis; garuu ani waanuma isaan hojjetan
mataa isaaniitti nan fida."
11 Ergasii namichi uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee korojoo
katabbii mudhii isaatti hidhate sun deebi'ee dhufee, "Ani akkuma ati na
ajajje sana godheera" jedhe.

10

Ulfinni Waaqaa Mana Qulqullummaa Dhiisee Deeme

1 Anis mil'adhee bantii samii gubbaatti mataa kiirubeeliitiin olitti
fakkaattii teessoo sanpeer tokko nan arge. 2 WAAQAYYOS namicha
wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame uffate sanaan akkana jedhe;
"Geengoowwan kiirubeelii jalaan jiran gidduu seeni. Barbadaa cilee
boba'uu kan kiirubeelii gidduu jiru sana irraa harka kee guuttadhuutii
magaalattii keessa faffacaasi." Innis utuma ani ilaaluu ol seene.
3 Yeroo namichi ol seenetti kiirubeeliin karaa kibba mana qulqullum-
maatiin dhaabatanii turan; duumessi oobdii gara keessaa guutee ture.
4 Ulfinni WAAQAYYOOS kiirubeelii irraa ka'ee gara gulantaa mana qulqul-
lummaatti qajeele. Duumessis mana qulqullummaa guute; waltajjichis
ifa ulfina WAAQAYYOOTIIN guutame. 5 Sagaleen qoochoowwan kiirubeelii
hamma oobdii gara alaatti akkuma sagalee yeroo Waaqni Waan Hunda
Danda'u dubbatu dhaga'amu sanaa fagootti dhaga'ama ture.
6 Yeroo WAAQAYYO namicha wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame uf-
fatu sanaan, "Geengoowwan gidduudhaa, kiirubeelii gidduudhaas ibidda
fudhi" jedhee ajajetti namichi ol seenee geengoo bira dhaabate. 7 Ergasii
kiirubeelii keessaa inni tokko harka isaa gara ibidda isaan gidduu jiruutti
hiixate. Innis ibidda sana irraa xinnoo fuudhee harka namicha wayyaa
quncee talbaa irraa hojjetame uffate sanaa keessa kaa'e; namichis ibidda
sana fudhatee ba'e. 8 Qoochoowwan kiirubeelii jalaanis wanni harka
namaa fakkaatu tokko ni mul'ata ture.
9 Anis mil'adhee geengoowwan afur kiirubeelii biratti nan arge; geen-
goowwan sunis tokkoo tokkoo kiirubeelii bira turan; geengoowwan sunis

akka biiralee calaqqisu turan. 10 Bifti afranuu wal fakkaata ture; tokkoon
tokkoon geengoo sanaa geengoo kaanitti waan dirame fakkaata ture.
11 Isaanis yommuu deemanitti utuu of irra hin mil’atin kallattii afran
kiirubeeliin itti gara galan kamiin iyyuu deeman; geengoowwanis yeroo
kiirubeeliin deemanitti asii fi achi hin socho’an ture. Kiirubeeliin qixa
mataan isaanii itti gara gale kamiin iyyuu utuu of irra hin mil’atin
deeman. 12 Dhagni isaanii guutuun, dugda isaanii, harka isaaniitii fi
qoochoo isaanii dabalatee akkuma geengoowwan isaanii afran sanaatti
akkuma jiraniin ijaan guutamanii turan. 13 Geengoowwan sunis utuma
ani dhaga’uu, “Geengoowwan konkolaatan” jedhamanii waamaman.
14 Tokkoon tokkoon kiirubeelii fuula afur afur qabu ture: fuulli tokkoffaan
fuula kiirubeelii, fuulli lammaffaan fuula namaa, fuulli sadaffaan fuula
leencaa, fuulli afuraffaan immoo fuula risaa ture.

15 Ergasiis kiirubeeliin ol ba’an; isaan kunneen uumamawwan jiraatoo
ani Laga Kebaar biratti argee ture sanaa dha. 16 Yeroo kiirubeeliin
deemanitti geengoowwan isaan cina jiranis ni deeman; yeroo kiirubeeliin
lafa irraa ol ka’uuf qoochoowwan isaanii diriirfatanitti geengoowwanis
isaan biraa hin hafan ture. 17 Yeroo kiirubeeliin dhaabatanitti isaanis ni
dhaabatu turan; yeroo kiirubeeliin ol ka’anittis isaanuma wajjin ol ka’u
turan; hafuurri uumamawwan jiraatoo sanaa isaan keessa tureetii.

18 Ergasiis ulfinni Waaqayyoo gulantaa mana qulqullummaa irraa ka’ee
kiirubeelii gubbaadhaan dhaabate. 19 Kiirubeeliin utuma ani arguu
qoochoowwan isaanii diriirffatanii lafaa ol ka’an; yeroo isaan deemanit-
tis geengoowwan isaan wajjin deeman. Isaan karra balbala mana
Waaqayyoo kan karaa ba’aa irra dhaabatan; ulfinni Waaqa Israa’elis isaan
gubbaadhaan ture.

20 Isaan kunneen uumamawwan jiraatoo ani Laga Kebaar biratti Waaqa
Israa’el jalatti argee turee dha; anis akka isaan kiirubeelii ta’an nan
hubadhe. 21 Tokkoon tokkoon isaanii fuula afur afurii fi qoochoowwan
afur afur, qoochoowwan isaanii jalaan immoo waan harka namaa
fakkaatu qabu ture. 22 Bifti fuula isaaniis akkuma bifa uumamawwan
jiraatoo ani Laga Kebaar biratti arge sanaa ture. Tokkoon tokkoon isaanii
qajeelanii fuula duratti deeman.

11

Murtii Yerusaalemin Eeggatu

1 Hafuurri ol na fuudhee gara balbala mana Waaqayyoo kan gara ba’aa
ilaaluutti na fide. Achis karra balbala sanaa dura namoota digdamii
shantu ture; anis isaan gidduutti hooggantoota sabaa Yaazaniyaa ilma
Azurii fi Phelaatiyaa ilma Benaayaa nan arge. 2 Waaqayyos akkana naan
jedhe; “Yaa ilma namaa, isaan kunneen namoota magaalaa kana keessatti
hammina malanii fi gorsa hamaa gorsanii dha. 3 Isaanis, ‘Yeroon itti
manneen ijaaraman ga’eera mitii? Magaalattiin kun okkotee waa itti
affeelanii dha; nu immoo ishee keessatti foon’ jedhan. 4 Kanaafuu isaanitti
raajii dubbadhu; yaa ilma namaa raajii dubbadhu.”

5 Ergasii Hafuurri Waaqayyoo narra bu’ee akkana naan jedhe;
“Waaqayyo akkana jedha: Yaa mana Israa’el isin akkas jettu; ani garuu
waan isin qalbii keessanitti yaaddan nan beeka. 6 Isin magaalaa kana
keessatti namoota hedduu ajjeeftanii daandii ishee reeffaan guuttaniirtu.

7 “Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Reeffi isin achitti gattan
foon; magaalaan kun immoo okkotee dha; ani garuu magaalaa kana
keessaa isinan baasa. 8 Isin goraadee sodaattu; wanni ani isinitti fidu
immoo goraadeedha, jedha WAAQAYYO Gooftaan. 9 Ani magaalaa keessaa
isin baasee alagaatti dabarsee isin kennee isinan adaba. 10 Isin goraadeed-
haan dhumtu; anis daangaa Israa’el irratti isinitti mura. Kanaanis akka
ani WAAQAYYO ta’e ni beektu. 11 Magaalaan kun okkotee isinii hin taatu
yookaan isin achi keessatti foon hin taatan; anis daangaa Israa’el irratti
isinitti nan mura. 12 Isin akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu; sirna saboota
naannoo keessan jiraatanii duukaa buutan malee seera koo hin eegne
yookaan naamusa koo hin eegneetii.”

13 Utuma ani raajii dubbachaa jiruu Phelaatiyaan ilmi Benaayaa du’e.
Kana irratti ani addaan lafatti gombifamee, “Ani bade yaa WAAQAYYO
Gooftaa! Ati hambaa Israa’el guutumaan guutuutti balleessitaa?” jedheen
sagalee guddaadhaan iyye.

Abdii Deebi’uu Israa’el

14 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 15 “Yaa
ilma namaa, obboloota kee jechuunis obboloota kee kanneen firoota
kee dhiigaatii fi manni Israa’el guutuun kanneen namoonni Yerusaalem,
‘Isaan WAAQAYYO irraa fagaataniiru; biyyi kunis akka handhuuraatti nuuf
kennamteerti’ jedhaniinii dha.

16 “Kanaafuu akkana jedhi: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani
saboota gidduutti fageessee isaan ergee biyyoota keessa isaan faffacaasu
iyyuu, amma illee yeroo xinnoof biyyoota isaan dhaqan keessatti isaaniif
iddoo qulqullummaa ta’eera.’

17 “Kanaafuu akkana jedhi: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani
saboota keessaa walitti isin qabee biyyoota itti bittinnooftan keessaa
deebisee isin nan fida; biyya Israa’elis deebisee isiniif nan kenna.’

18 “Isaan biyyattiitti deebi’anii wantoota ishee jibbisiisoo hundaa fi
wantoota ishee balfamoo hunda ishee keessaa ni balleessu. 19 Ani garaa
gargar hin qoodamne isaaniif nan kenna; hafuura haaraas isaan keessa
nan kaa’a; garaa isaanii isa dhagaa isaan keessaa baasee garaa foonii nan
kennaaf. 20 Isaanis sirna koo duukaa bu’u; seera kootiifis ni ajajamu.
Isaan saba koo ni ta’u; anis Waaqa isaanii nan ta’a. 21 Warra qalbiin
isaanii fakkiiwwan isaanii kanneen faayidaa hin qabnee fi waaqota isaanii
tolfamoo jibbisiisoo sanaan fudhatame garuu ani waan isaan hojjetan
matuma isaaniitti nan deebisa jedha WAAQAYYO Gooftaan.”

22 Ergasiis kiirubeeliin qoochoowwan isaanii diriirfatan; geengoowwa-
nis isaan cina turan; ulfinni Waaqa Israa’el immoo isaan gubbaadhaan
ture. 23 Ulfinni WAAQAYYOOS magaalaa keessaa ol ba’ee tulluu ba’a
magaalattiitiin jiru gubbaadhaan dhaabate. 24 Hafuurri ol na fuudhee
mul’ata Hafuura Waaqaatiin gara booji’amtoota biyya Baabilon jiraniitti
na fide.

Ergasiis mul’anni ani argee ture sun na dhiisee ol ba’e; 25 anis waan
WAAQAYYO na argisiise hunda booji’amtootatti nan hime.

12

Fakkeennoo Booji’amuu

1 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma
namaa, ati uummata fincilaa gidduu jiraatta. Isaan arguudhaaf ija qabu;
garuu hin argan; dhaga'uudhaafis gurra qabu; garuu hin dhaga'an; isaan
uummata fincilaadhaatii.

3 "Kanaafuu yaa ilma namaa, utuma isaan arganuu guyyaa adiidhaan
waan qabdu qopheeffadhuutii booji'amuuf iddoo jirtuu ba'iitii iddoo biraa
deemi. Isaan mana fincilaa ta'ani iyyuu tarii ni hubatu ta'a. 4 Mi'a kee kan
booji'amuuf qopheeffatte sana utuma isaan arganuu guyyaa adiidhaan
baafadhu. Utuma isaan arganuus galgalaan akkuma warra booji'amuuf
deemaniitti ba'ii deemi. 5 Utuma isaan arganuus dallaa uriitii mi'a kee
achi keessaan baafadhu. 6 Utuma isaan arganuus dimimmisa galgalaa
keessa mi'a sana ol fuudhii gatiittii keetti baadhuu ba'i. Ati akka biyyattii
hin argineef fuula kee haguuggadhu; ani mana Israa'eliif mallattoo si
godheeraatii."

7 Anis akkuman ajajame nan godhe. Mi'a koos boojuuf qopheeffadhee
guyyaa adiidhaan baafadhe. Galgalaanis dallaa sana harkuma kootiin
nan ure. Utuma isaan arganuus mi'a koo gatiittii irratti baadhadhee
dimimmisaan nan ba'e.

8 Guyyaa itti aanu ganamas dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: 9 "Yaa ilma namaa, manni Israa'el fincilaan sun, 'Ati maal gochaa
jirta?' jedhee si hin gaafannee?

10 "Akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Raajiin
kun waa'ee ilma mootii isa Yerusaalem keessa jiraatuu fi guutummaa
mana Israa'el kan achi jiraatuu ti.' 11 Atis, 'Ani mallattoo keessan' isaaniin
jedhi.

"Wanni ani hojjedhe sun isaan irra ni ga'a. Isaan booji'amanii ni
fudhatamu.

12 "Ilmi mootii inni gidduu isaanii jiraatu mi'a isaa gatiittii isaatti
baadhatee dimimmisaan ni deema; akka inni keessaan ba'uuf dallaan ni
uramaaf. Akka biyyattii hin argineefis fuula isaa ni haguuggata. 13 Ani
kiyyoo koo nan diriirsaaf; innis kiyyoo kootiin ni qabama; ani gara
Baabilon, biyya Kaldootaatti isa nan geessa; inni garuu biyyattii hin argu;
achittis ni du'a. 14 Ani warra isa wajjin jiran hunda gargaartota isaatii fi
loltoota isaa hunda bubbeetti nan bittinneessa; goraadee luqqifameenis
isaan nan ari'a.

15 "Isaan yommuu ani saboota gidduutti isaan bittinneessee biyyoota
keessa isaan faffacaasutti, akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku. 16 Ani
garuu akka isaan saboota itti geeffaman sana keessatti gochawwan isaanii
jibbisiisoo hunda himataniif isaan keessaa namoota muraasa goraadee
irraa, beelaa fi dha'icha irraa nan hambisa. Isaanis akka ani Waaqayyo
ta'e ni beeku."

17 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: 18 "Yaa
ilma namaa, raafamuudhaan nyaata kee nyaadhu; sodaadhaan hollachaa
bishaan kee dhugi. 19 Saboota biyyattiitiin akkana jedhi: 'Waaqayyo
Gooftaan waa'ee warra Yerusaalem keessaa fi biyya Israa'el keessa ji-
raatanii akkana jedha: Sababii jeequmsa namoota achi jiraatan hundaatiif
biyyattiin waan ontuuf isaan nyaata isaanii dhiphinaan nyaatu; bishaan
isaanii immoo sodaadhaan dhugu. 20 Magaalaawwan namoonni keessa
jiraatan ni barbadaa'u; biyyattiin immoo ni onti. Sana booddee isin akka
ani Waaqayyo ta'e ni beektu.' "

21 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 22 "Yaa
ilma namaa, fakkeenyi isin biyya Israa'el keessatti, 'Barri dheerateera;
mul'annis faayidaa dhabeera' jettan kun maali? 23 Akkana isaaniin jedhi;
'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani fakkeenya kana nan balleessa;
isaan si'achi Israa'el keessatti itti hin fayyadaman.' Atis, 'Barri itti
mul'anni hundi fiixaan ba'u dhi'aateera, isaaniin jedhi. 24 Si'achi mul'anni
sobaa yookaan raajiin sobaa uummata Israa'el keessa hin jiraatuutii.
25 Ani WAAQAYYO garuu waanan fedhe nan dubbadha; dubbiin sunis utuu
hin turin ni raawwatama. Isin yaa mana fincilaa nana, ani waanan
dubbadhu hunda bara keessan keessa nan raawwadha, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.' "
26 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 27 "Yaa
ilma namaa, manni Israa'el, 'Mul'anni inni argu waan bara dheeraa
booddee raawwatamuu dha; wanni inni raajus waan bara fagootti
guutamuu dha.'
28 "Kanaafuu ati akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha: Si'achi dubbiin koo tokko iyyuu lafa irra hin harkifatu; wanni ani
jedhu kam iyyuu ni raawwatama, jedha WAAQAYYO Gooftaan.' "

13

Raajonni Sobaa Balaaleffataman

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa
ilma namaa, raajota Israa'el kanneen amma raajii dubbachaa jiraniin
mormuudhaan raaji. Warra yaaduma ofii isaanii raajaniin akkana jedhi:
'Dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa! 3 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
Raajota gowwaa kanneen utuu homaa hin argin hafuura ofii isaanii
duukaa bu'an sanaaf wayyoo! 4 Yaa Israa'el, raajonni kee akkuma
waangota waan diigame gidduu jiraatanii ti. 5 Isin akka dallaan sun
guyyaa waraana WAAQAYYOOTTI jabaatee dhaabatuuf dallaa cabe sana
mana Israa'eliif deebiftanii ijaaruudhaaf jettanii ol hin baane. 6 Mul'anni
isaanii soba; raajiin isaanii soba. Isaan utuu WAAQAYYO isaan hin
ergin, "WAAQAYYO akkana jedha" jedhu; ta'us isaan akka dubbiin isaanii
raawwatamu eeggatu. 7 Ani dubbachuu baadhu iyyuu isin, "WAAQAYYO
akkana jedha" jechuun keessan mul'ata sobaa arguu keessanii fi raajii
sobaa dubbachuu keessan mitii?
8 " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii dubbii sobaa
keessaniitii fi mul'ata sobaa keessaniitiif ani isinitti ka'a, jedha WAAQAYYO
Gooftaan. 9 Harki koo raajota mul'ata sobaa arganii raajii sobaa
dubbatanitti ni ka'a. Isaan miseensa waldaa saba kootii hin ta'an yookaan
galmee mana Israa'el irratti hin galmeeffaman yookaan biyya Israa'el hin
seenan. Ergasii isin akka ani WAAQAYYO Gooftaa ta'e ni beektu.
10 " 'Isaan yeroo nagaan hin jirretti, "Nagaa dha" jechaa saba koo karaa
irraa waan jal'isanii yeroo namoonni dallaa dhagaa ijaaranitti nooraa
dibaniif, 11 ati akka dallaan sun jigu warra nooraa itti diban sanatti himi.
Bokkaan hamaan ni rooba; dhagaan cabbii ni bu'a; bubbeen jabaan ni
bubbisa. 12 Yeroo dallaan sun jigutti namoonni, "Nooraan isin itti dibdan
sun eessa jira" jedhanii isin hin gaafatanii?
13 " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani dheekkamsa
kootiin bubbee hamaa nan kaasa; aarii kootiinis dhagaa cabbii fi bokkaa
hamaan badiisa fidu ni rooba. 14 Ani akka hundeen isaa qullaatti hafuuf

dhagaa isin nooraa dibdan sana diigee lafaan wal nan qixxeessa. Yommuu
inni jigutti isin isa keessatti ni barbadeeffamtu; akka ani WAAQAYYO ta'es
ni beektu. [15] Dallaa sanaa fi warra nooraa itti dibanitti dheekkamsa koo
nan roobsa. Anis akkana isiniin nan jedha; "Dallaan sunii fi warri dallaa
sana nooraa diban sun ni badu; [16] raajonni Israa'el kanneen Yerusaalemiif
raajanii utuu nagaan hin jiraatin mul'ata nagaa isheef argan sunis ni badu,
jedha WAAQAYYO Gooftaan." '
[17] "Ammas yaa ilma namaa, fuula kee gara intallan saba keetii kanneen
waanuma ofii yaadan raajaniitti deebifadhuutii isaaniin mormuudhaan
raaji; [18] akkanas jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Dubartoota
kiyyoo keessa nama galchuuf jedhanii many'ee harka isaanii hundaaf kud-
haama hodhatanii haguuggii garaa garaa mataa isaaniitti haguuggataniif
wayyoo. Isin lubbuu saba koo kiyyoo keessa galchitanii kan ofii keessanii
immoo oolfattuu? [19] Isin garbuu konyee tokkoo fi buddeena cabaa tokkoof
jettanii uummata koo gidduutti na xureessitaniirtu. Uummata koo isa soba
keessan dhaga'uttis sobuudhaan warra du'uu hin qabne ajjeeftanii warra
jiraachuu hin qabne immoo baraartaniirtu.
[20] " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Kunoo, ani kudhaama
keessan kan isin akkuma simbira kiyyeeffamtuutti uummata ittiin kiyy-
eessitanitti nan ka'a; harka keessan irraas nan cira; uummata isin akkuma
simbirri kiyyeeffamtutti kiyyeessitan sanas kiyyoo keessaa nan baasa.
[21] Ani haguuggii keessan tarsaasee saba koo harka keessan keessaa nan
baasa; isaan si'achi harka keessan jalatti hin bulan. Ergasii isin akka
ani WAAQAYYO ta'e ni beektu. [22] Ani isa dirqisiisuu baadhu iyyuu isin
waan soba keessaniin nama qajeelaa dirqisiiftanii fi waan akka namni
hamaan karaa isaa hamaa sana irraa deebi'ee lubbuu isaa oolfatuuf hin
jajjabeessiniif, [23] isin si'achi mul'ata sobaa hin argitan yookaan raajii
sobaa hin dubbattan. Anis saba koo harka keessan keessaa nan baasa.
Ergasiis isin akka ani WAAQAYYO ta'e ni beektu.' "

14

Warri Waaqa Tolfamaa waaqeffatan Balaaleffatamuu Isaanii

[1] Maanguddoota Israa'elii keessaa tokko tokko na bira dhufanii fuula
koo dura tataa'an. [2] Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo
dhufe; [3] "Yaa ilma namaa, namoonni kunneen waaqota tolfamoo garaa
isaanii keessa dhaabbataniiru; fuula isaanii dura immoo dhagaa hamaa
nama gufachiisu kaa'aniiru. Ani akka isaan na kadhatan eeyyamuufiin
qabaa? [4] Kanaafuu akkana jedhii isaanitti himi; 'WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Yommuu namni Israa'elii kam iyyuu garaa isaa keessa
Waaqa tolfamaa dhaabbatee dhagaa hamaa nama gufachiisu immoo fuula
isaa dura kaa'atee raajii bira dhaqutti, ani WAAQAYYO akkuma baay'ina
waaqota isaa tolfamoo sanaatti nan deebisaaf. [5] Ani qalbii saba Israa'el
kanneen waaqota isaanii tolfamoof jedhanii na dhiisan sana hundaa
deebisuuf waan kana nan godha.'
[6] "Kanaafuu mana Israa'eliin akkana jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha: qalbii jijjiirradhaa! Waaqota keessan tolfamoo irraa deebi'aa; hojii
keessan jibbisiisaa hundas dhiisaa!
[7] " 'Yommuu namni Israa'el kam iyyuu yookaan alagaan Israa'el keessa
jiraatu kam iyyuu na dhiisee garaa isaa keessa waaqota tolfamoo dhaab-
batee fuula isaa dura immoo dhagaa hamaa nama gufachiisu kaa'atee

waan ani jedhu gaafachuuf raajii bira dhaqutti, ani WAAQAYYO mataan
koo deebii nan kennaaf. 8 Ani namicha sana miidhuuf fuula koo isatti
garagalfadhee fakkeenya waan kolfaa isa nan godha. Saba koo irraas isa
nan kuta. Ergasii isin akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu.

9 “ ‘Raajichi yoo raajii dubbachuuf gowwoomfame, ani WAAQAYYO raajii
sana nan gowwoomsa; harka koos isatti kaafadhee saba koo Israa’el
gidduudhaa isa nan balleessa. 10 Isaan yakka isaanii ni baadhatu; raajiin
sunis akkuma nama gorsa isa gaafate sanaa yakkamaa ta’a. 11 Kunis akka
sabni Israa’el si’achi narraa goree yookaan deebi’ee cubbuu isaa hundaan
of hin xureessineef. Isaan saba koo ni ta’u; anis Waaqa isaanii nan ta’a,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.’ ”

Murtii Namni Jalaa Hin baane

12 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 13 “Yaa
ilma namaa, yoo biyyi tokko amanamuu diduudhaan cubbuu natti hojjette
ani harka koo isheetti kaasee madda nyaata ishee nan gogsa; beelas itti
ergee namoota isheetii fi horii ishee jalaa nan fixa; 14 yoo namoonni sadan
kunneen jechuunis Nohi, Daani’elii fi Iyyoob biyya sana keessa jiraatani
iyyuu isaan qajeelummaa isaaniitiin mataa ofii isaanii qofa oolfatu, jedha
WAAQAYYO Gooftaan.

15 “Yookaan yoo ani guutummaa biyya sanaatti bineensa ergee bineensi
sun immoo biyya sana ijoollee malee hambise, yoo hamma namni tokko
iyyuu sababii bineensa sanaatiif achiin darbuu dadhabutti biyyi sun one,
16 ani jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; yoo namoonni kunneen
biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii
oolfachuu hin danda’an. Isaanuma qofatu oolfama; biyyi sun garuu ni
onti.

17 “Yookaan yoo ani goraadee biyyattiitti fidee, ‘Goraadeen biyyattii
keessa haa darbu’ jedhee namaa fi horii ishee fixe, 18 ani jiraataadhaatii,
jedha WAAQAYYO Gooftaan; yoo namoonni kunneen biyya sana keessa
jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii oolfachuu hin
danda’an. Isaanuma qofatu oolfama.

19 “Yookaan yoo ani biyya sanatti dha’icha ergee namaa fi horii
ishee fixee dhiiga lolaasuudhaan dheekkamsa koo itti roobse, 20 ani
jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; yoo Nohi, Daani’elii fi Iyyoob
biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii
oolfachuu hin danda’an. Isaan qajeelummaa isaaniitiin mataa ofii isaanii
qofa oolfatu.

21 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii: Yeroo ani namaa fi horii ishee
fixuuf murtiiwwan hadhaa’aa afran sana jechuunis goraadee fi beela,
bineensaa fi dha’icha Yerusaalemitti ergutti hammam wanni hamaan
haa ta’u ree! 22 Ta’us ilmaanii fi intallan isaanii kanneen ishee keessaa
baafamanii baraaraman muraasni achi ni jiraatu. Isaanis gara keessan
ni dhufu; isin immoo yeroo amala isaaniitii fi gocha isaanii argitanitti
sababii ani Yerusaalemitti badiisa fideef jechuunis badiisa ani isheetti
fide hundaaf ni jajjabaattu. 23 Isin yeroo amala isaaniitii fi gocha isaanii
argitanitti akka ani sababii malee homaa ishee keessatti hin godhin waan
beektaniif ni jajjabaattu, jedha WAAQAYYO Gooftaan.”

15

Yerusaalem Wayinii Faayidaa Hin qabne

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa
ilma namaa, mukni wayinii akkamitti damee muka bosona keessa jiru
kamii iyyuu caala? 3 Waan faayidaa qabu tolfachuuf muka wayinii sana
irraa takkumaa mukni fudhatamee beekaa? Waa isatti fannifachuuf
namoonni isa irratti fannoo ni hojjetuu? 4 Inni erga akkuma qoraan
ibiddatti naqamee ibiddi sun fiixee isaa lamaan gubee gidduu xaphi
godhee booddee waan tokkoof iyyuu faayidaa qabaa? 5 Inni utuu hin
tuqamin faayidaa yoo hin qabaatin, erga ibiddaan gubamee xaphi jedhee
immoo hammam faayidaa gad aanaa haa qabaatuu ree?

6 "Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani akkuma muka
wayinii mukkeen bosonaa gidduu jiru akka inni boba'uuf ibiddatti naqe
sana, uummata Yerusaalem keessa jiraatu illee akkasuma nan godha.
7 Ani hamminaan fuula koo isaanitti nan deebisa. Isaan ibidda keessaa
ba'an iyyuu, ibiddi amma iyyuu isaan ni balleessa. Yeroo ani hamminaan
fuula koo isaanitti deebifadhutti, isin akka ani WAAQAYYO ta'e ni beektu.
8 Sababii isaan amanamuu didaniif ani biyyattii nan onsa, jedha WAAQAYYO
Gooftaan."

16

Yerusaalem Niitii Ejjituu

1 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma
namaa, hojii ishee jibbisiisaa sana Yerusaalemitti himi; 3 akkanas jedhi;
'WAAQAYYO Gooftaan Yerusaalemiin akkana jedha: Sanyii fi dhaloonni kee
biyya Kana'aanotaa ti; abbaan kee nama Amoor; haati kee immoo nama
Heet. 4 Ati gaafa dhalatte hin handhuuramne yookaan akka qulqullooftuuf
bishaaniin hin dhiqamne yookaan soogiddaan hin sukkuumamne yookaan
huccuudhaan hin maramne. 5 Namni tokko iyyuu ija gara laafinaatiin si
hin ilaalle yookaan wantoota kanneen siif gochuuf garaa siif hin laafne.
Qooda kanaa ati dirreetti gatamte; ati gaafa dhalatte tuffatamtee turteetii.

6 " 'Anis utuun achiin darbuu si'ii dhiiga kee keessa ciiftee dhidhiitattu
sin arge; utuma ati achi dhiiga kee keessa ciiftuu ani, "Jiraadhu!" siinan
jedhe. 7 Akkuma biqiltuu dirreettis sin guddise. Atis guddattee jabaattee
lula akka malee miidhagu taate. Ati qullaa fi harka duwwaa turte, guntuta
baaftee rifeensi kees guddate.

8 " 'Ani yeroon deebi'ee achiin darbutti si ilaaleen akka ati jaalalaaf
geesse sin arge; handaara wayyaa kootiis sirra buuseen qullummaa kee
haguuge. Siif kakadhees si wajjin waadaa nan gale, jedha WAAQAYYO
Gooftaan; atis kan koo taate.

9 " 'Ergasii ani bishaaniin si dhiqee dhiiga sirraa miicee zayitii si dibe.
10 Ani uffata faayeffame sitti uffisee kophee gogaa irraa hojjetame illee sitti
nan kaa'e. Wayyaa miidhagaa quncee talbaa irraa hojjetame sitti uffisee
uffata gatii guddaa immoo sirra buuse. 11 Ani faayaan si miidhagseera
jechuunis irree keetti bitawoo, morma keetti immoo amartii siif godheera;
12 ani funyaan keetti qubeelaa, gurra keetti amartii, mataa keetti immoo
gonfoo miidhagaa kaa'eera. 13 Atis akkasiin warqee fi meetiidhaan
miidhagfamte; uffanni kees quncee talbaatii fi haarriidhaan faayeffamee
hojjetamee ture; nyaanni kee daakuu bullaa'aa, dammaa fi zayitii ejersaa

ture. Ati akka malee bareeddee mootittii ta’uuf kaate. 14 Waa’ee bareedina
keetiitiifis maqaan kee saboota gidduu tamsa’e; surraan ani siif kenne
bareedina kee kan hanqina hin qabne godheeraatii, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.

15 “ ‘Ati garuu miidhagina kee amanattee maqaa kee sagaagalummaad-
haaf itti fayyadamte. Kara deemaa kam iyyuu wajjin sagaagaltee miidhag-
ina kees kenniteef. 16 Uffata kee keessaas tokko tokko fuutee iddoowwan
sagadaa kanneen itti sagaagaltu sana ittiin miidhagsite. Wanni akkasii
takkumaa ta’ee hin beeku; fuuldurattis hin ta’u. 17 Faayawwan miidhagoo
ani siif kenne kan warqee fi meetii koo irraa hojjetaman fudhattee
korommii waaqota tolfamoo ofii keetiif hojjetattee isaan wajjin sagaagalte.
18 Uffata kee kan faayeffamee hojjetames isaanitti uffistee, zayitii fi ixaana
koos fuula isaanii duratti dhi’eessite. 19 Nyaata ani siif kenne jechuunis
daakuu bullaa’aa, zayitii ejersaatii fi damma ani akka ati nyaattuuf
siif kenne sana akka ixaana urgaa gaarii qabuutti fuula isaanii duratti
dhi’eessite. Wanni akkasii ta’eera, jedha WAAQAYYO Gooftaan.

20 “ ‘Ati ilmaanii fi intallan kee kanneen naaf deesse fuutee akka isaan
nyaata waaqota tolfamoo ta’aniif aarsaa gootee dhi’eessite. Sagaagalum-
maan kee hin ga’u turee? 21 Ati ijoollee koo qaltee waaqota tolfamoof
aarsaa goote. 22 Ati hojii kee jibbisiisaa fi sagaagalummaa hojjete hundaan
baroota ijoollummaa keetii, yeroo qullaa fi miilla duwwaa, yeroo dhiiga
kee keessa gangalachaa turte sana hin yaadanne.

23 “ ‘Wayyoo! Siif wayyoo, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Jal’ina kee kaan
hunda irratti immoo, 24 ofii keetiif waltajjii qopheeffatte; oobdiiwwan
uummataa hundatti galma waaqeffannaa ol dheeraa hojjette. 25 Fiixee
daandii hundaatti gaarran sagadaa kee ol dhedheeroo ijaarratte; nama
achiin darbu hundaaf dhagna kee dhi’eessitee sagaagalummaa kee
baay’isuudhaan miidhagina kee busheessite. 26 Ati warra Gibxi, olloota
kee kanneen dhagna guddaa qaban wajjin sagaagaltee sagaagalummaa
kee kan hamma hin qabne sanaan dheekkamsaaf na kakaafte. 27 Kanaafuu
ani harka koo sitti kaasee qooda kee sirraa nan hir’ise; ani intallan
Filisxeemotaa warra diinota kee ta’an kanneen amala sagaagalummaa kee
saalfatanitti dabarsee si kenneera. 28 Ati sababii dharraa hin ba’iniif warra
Asoor wajjinis akkasuma sagaagalte; ati amma illee dharraa hin baane.
29 Ergasiis itti fuftee daldaltoota biyya Baabilon wajjin sagaagalte; garuu
kanaan iyyuu dharraa hin baane.

30 “ ‘Ati akka sagaagaltuu hin saalfanne tokkootti waan kana hunda
gochuun kee yaada dadhabaa akkamii qabaatteeti! jedha WAAQAYYO
Gooftaan. 31 Ati yeroo fiixee daandii hundaatti waltajjii tolfattee oobdii
uummataa hunda irratti iddoowwan sagadaa keetii ol dhedheeroo ijaar-
rattetti, ati sababii gatii hin baasisiniif akka sagaagaltuu tokkoo hin turre.

32 “ ‘Yaa niitii sagaagaltuu nana! Ati qooda dhirsa keetii kara deemaa
filatta! 33 Sagaagaltuun kam iyyuu gatii fudhatti; ati garuu michoota
kee hundaaf kennaa kennita; akka isaan iddoo kamii iyyuu gara kee
dhufanii si wajjin sagaagalaniif jettee matta’aa kennitaaf. 34 Kanaafuu
sagaagalummaan kee kan warra kaaniitiin adda; namni kam iyyuu si
argachuuf si faana hin bu’u. Ati gatii kennita malee waan gatiin siif hin
kennamneef ati kan addaa ti.

35 “ ‘Kanaafuu yaa sagaagaltuu nana, dubbii WAAQAYYOO dhaga’i!
36 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii ati qabeenya kee dhangalaaf-
tee michoota kee wajjin sagaagalummaa baay’isuudhaan qullaa kee
dhaabatteef, sababii waaqota kee jibbisiisoo hundaatii fi sababii dhiiga
ijoollee keetii isaaniif kenniteef, 37 ani michoota kee kanneen ati isaan
wajjin bashannante jechuunis warra ati jaallattus warra ati jibbitus
walitti nan qaba. Ani iddoo hundaatii isaaniin sitti waamee fuula
isaanii duratti qullaa sin dhaaba; isaanis qullaa kee hunda ni argu.
38 Ani adabbii dubartoota sagaagalaniitii fi dhiiga namaa dhangalaasaniif
malu sitti nan murteessa; dheekkamsa koo fi hinaaffaa kootiinis dhiiga
kee nan dhangalaasa. 39 Ergasii ani harka michoota keetiitti dabarsee
sin kenna; isaanis waltajjii kee ni diigu; iddoowwan sagadaa keetii ol
dhedheeroos ni barbadeessu. Isaan wayyaa kee sirraa baasanii faaya kee
miidhagaa sana illee sirraa fudhatu; qullaa keetii fi harka duwwaas si
hambisu. 40 Isaan jeeqxota sitti kakaasu; jarris dhagaadhaan si tuman;
goraadeedhaanis si kukkutu. 41 Isaan manneen keessan ni gubu; fuula
dubartoota hedduu durattis isin adaban. Ani sagaagaltummaa kee sin
dhiisisa; si’achis michoota keetiif gatii hin kaffaltu. 42 Yoos dheekkamsi
koo sirraa qabbanaa’a; hinaaffaan koos sirraa ni deebi’a; ani nan cal’isa;
si’achis hin aaru.

43 “ ‘Sababii ati bara ijoollummaa keetii yaadachuu dhiiftee wantoota
kanneen hundaan na aarsiteef, ani dhugumaan waan ati hojjette matuma
keetti nan deebisa, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Ati hojii kee jibbisiisaa kaan
hunda irratti wal bira ga’uu haala hamaadhaan hojjetamu dabalatteerta
mitii?

44 “ ‘Namni mammaaksa mammaaku kam iyyuu, “Intalli akkuma
haadhaa ti” jedhee waa’ee kee mammaaksa kana mammaaka. 45 Ati intala
haadha kee kan dhirsaa fi ijoollee ishee balfite sanaa ti; ati obboleettii
obboleettota kee kanneen dhirsoota isaaniitii fi ijoollee isaanii balfan
sanaa ti. Haati kee nama Heeti, abbaan kee immoo nama Amoor turan.
46 Obboleettiin kee hangafni Samaariyaa ishee intallan ishee wajjin siin
gama kaabaa jiraattu sanaa ti; obboleettiin kee quxisuun Sodoom ishee
intallan ishee wajjin siin gama kibbaa jiraattuu ti. 47 Ati karaa isaanii
duukaa buutee hojiiwwan isaanii jibbisiisoo sana hojjechuu qofa utuu
hin ta’in karaa kee hundumaan daftee isaan caalaa amala badde. 48 Ani
jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; obboleettiin kee Sodoomii fi
intallan ishee iyyuu takkumaa waan atii fi intallan kee hojjettan kana hin
hojjenne.

49 “ ‘Egaa cubbuun obboleettii kee Sodoom kana ture: Ishee fi intallan
ishee of tuultotaa fi quufoo turan; yaada malees jiraatan; isaan hiyyeeyyii
fi rakkattoota hin gargaarre. 50 Isaan of tuultota turan; fuula koo duratti
waan jibbisiisaa hojjetan. Kanaafuu ani akkuma isin argitan sana isaan
nan balleesse. 51 Samaariyaan cubbuu ati hojjette sana walakkaa isaa
illee hin hojjenne. Ati isaan caalaa waan jibbisiisaa hojjettee waanuma
hojjette kana hundaan obboleettota kee qajeeltota fakkeessite. 52 Ati
waan obboleettota keetiif falmii qopheessiteef qaanii kee baadhadhu.
Sababii cubbuun kee cubbuu isaanii caalaa hamaa ta’eef isaan si caalaa
qajeeltota fakkaatu. Kanaafuu qaana’iitii salphina kee baadhadhu; ati
akka obboleettonni kee qajeeltota fakkaatan gooteertaatii.

53 " 'Ta'us ani hambaa Sodoomii fi kan intallan ishee, kan Samaariyaatii
fi kan intallan ishee, kan kees kan isaanii wajjin nan deebisa; 54 kunis
akka ati salphina kee baadhattee waan isaan jajjabeessuuf hojjette sana
hundaan qaanoftuuf. 55 Obboleettonni kee Sodoomii fi intallan ishee,
Samaariyaa fi intallan ishee akkuma duraan turanitti ni deebi'u; atii fi
intallan kees akkuma duraan turtanitti ni deebitu. 56 Ati bara of tuulaa
turte sana keessa obboleettii kee Sodoomiin maqaa iyyuu hin dhoofne;
57 kunis utuu hamminni kee ifatti hin ba'in ture. Ta'us ati amma intallan
Edoomiin, olloota ishee hundaa fi intallan Filisxeemotaa jechuunis warra
naannoo kee jiraatan kanneen si tuffatan hundaan ni balfamta. 58 Ati gatii
wal bira ga'uu haala hamaadhaan hojjetteetii fi kan hojii kee jibbisiisaa
sanaa ni argatta, jedha WAAQAYYO.

59 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii ati kakuu cabsuudhaan
walii galtee koo tuffatteef, ani akkuma siif malutti sin adaba. 60 Ta'us
ani kakuun yeroo ijoollummaa keetiitti si wajjin gale sana nan yaadadha;
kakuu bara baraan hin diigamnes si wajjin nan gala. 61 Ati gaafas yeroo
obboleettota kee hangafaa fi quxisuu simattutti, karaa kee yaadattee ni
qaanofta. Ani intallan taasisee isaan siifan kenna; garuu kun akka kakuu
ani si wajjin gale sanaa miti. 62 Ani si wajjin kakuu nan gala; atis akka ani
WAAQAYYO ta'e ni beekta. 63 Yeroo ani waan ati hojjette hunda siif dhiisutti,
ati sababii salphina keetiitiif yaadattee ni qaanofta; lammatas afaan hin
saaqattu, jedha WAAQAYYO Gooftaan.' "

17

Risaa Lamaa fi Muka Wayinii Tokko

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma
namaa, hibboo dubbadhuutii mana Israa'elitti fakkeenya himi. 3 Akkanas
isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Risaan guddaan
qoochoo jabaa, baallee dhedheeraa fi bifa adda addaa qabu tokko gara
Libaanoon dhufe. Innis mataa muka birbirsaa fudhatee 4 lataa fiixee isaa
irraa cabsee biyya daldaltootaatti geesse; magaalaa daldaltootaa keessas
dhaabe.

5 " 'Innis sanyii biyya keetii keessaa waa fuudhee biyyoo gabbataa keessa
kaa'e. Akka muka qarqara lagaatti biqiluutti bishaan guddaa bira dhaabe;
6 innis biqilee hidda yaafatee muka wayinii dagaage ta'e. Dameewwan
isaa gara isaatti deebi'an; hiddi isaa garuu isuma jalatti hafe. Inni akkasiin
muka wayinii ta'ee dameewwan baala hedduu qaban baafate.

7 " 'Ergasiis risaa guddaa kan qoochoo guddaa fi baallee baay'ee qabu
kan biraatu ture. Mukti wayinii sunis bishaan akka argatuuf lafa
qotiisaa dhaabamee ture sana keessaa gara risaa sanaatti hidda yaafatee
dameewwanis bal'ifate. 8 Mukti wayinii sun akka dameewwan baasuuf,
akka ija naqatuu fi akka wayinii itti tole ta'uuf biyyoo gaarii qarqara
bishaan guddaa jiru keessa dhaabamee ture.'

9 "Akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Inni ni
guddataa? Inni akka goguuf buqqifamee iji isaa irraa harca'a mitii?
Lataan isaa hundinuus ni goga. Hidda isaa wajjin isa buqqisuuf irree
jabaa yookaan nama hedduu hin barbaachisu. 10 Inni utuma iddoo
tokkoo buqqifamee iddoo biraa dhaabamee iyyuu ni guddataa? Inni yeroo

bubbeen ba'a biiftuu itti bubbistutti lafa qotiisaa keessatti biqile sana irratti guutumaan guutuutti coollagee hin goguu?' "

11 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 12 "Mana
fincilaa kanaan, 'Isin hiikkaa wantoota kanneenii hin beektanii?' jedhi. Akkana isaaniin jedhi: 'Mootiin Baabilon gara Yerusaalem dhaqee, mootii isheetii fi namoota ishee ulfaatoo fuudhee Baabilonitti deebi'e. 13 Ergasii
immoo maatii mootichaa keessaa nama tokko fuudhee kakachiisuudhaan isa wajjin walii galtee uummate. Akkasumas namoota biyya sanaa jajjaboo fuudhee deeme; 14 kunis akka mootummaan sun gad deebi'ee mataa ol qabachuu dadhabee walii galtee sana qofaan jiraachuu danda'uuf.
15 Mootichi garuu fardeenii fi loltoota hedduu argachuuf jedhee ergamoota isaa Gibxitti ergachuudhaan isatti fincile. Inni amma ni milkaa'aa? Namni waan akkanaa hojjetu ni miliqaa? Inni walii galtee sana cabsee jalaa ba'uu danda'aa?

16 " 'Ani jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; inni Baabilon keessatti biyyuma mooticha teessoo irra isa kaa'e kan inni kakuu isaa tuffatee walii galtee isaas cabse sanaa keessatti ni du'a. 17 Yeroo lubbuu
hedduu galaafachuuf tuullaan biyyoo tuulamee da'annoon ijaaramutti, Fara'oon loltoota isaa jajjaboo fi tuuta nama baay'ee wajjin waraana keessatti homaa isa hin fayyadu. 18 Inni walii galtee tuffatee kakuu cabse.
Sababii walii galteedhaan harka dha'ee garuu waan kana hunda hojjeteef inni hin ba'u.

19 " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani jiraataadhaatii, ani kakuu koo kan inni tuffatee fi walii galtee koo kan inni cabse sana matuma isaatti nan deebisa. 20 Ani kiyyoo koo isaaf nan diriirsa; innis
kiyyoo kootiin ni qabama. Sababii inni anaaf amanamuu dideef ani Baabilonitti isa geessee achitti isatti nan mura. 21 Loltoonni isaa kan-
neen baqatan hundinuu goraadeedhaan ajjeefamu; warri hafan immoo bubbeetti bittinneeffamu. Gaafas isin akka ani WAAQAYYO dubbadhe ni beektu.

22 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani mataan koo mataa birbirsaa irraa damee tokko kutee nan dhaaba; fiixee isaa irraa immoo lataa kichuu cabsee tulluu guddaa ol dheeraa tokko irra nan dhaaba. 23 Anis ol
dheerina tulluu Israa'el irra isa nan dhaaba; inni immoo dameewwan yaafatee, ija naqatee birbirsa guddaa ta'a. Simbirroonni gosa hundaas isa irra jiraatu; isaanis gaaddisa dameewwan isaa jalatti iddoo bultii ni qabaatu. 24 Mukkeen bosonaa hundinuu akka ani WAAQAYYO muka
dheeraa gabaabsee muka gabaabaa immoo dheeressu ni beeku. Ani muka jiidhaa gogsee muka gogaa immoo akka inni lalisu nan godha.

" 'Ani WAAQAYYO dubbadheera; waan kana nan raawwadha.' "

18

Lubbuun Cubbuu Hojjettu Ni duuti

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Isin
yeroo,

" 'Abbootiin ija wayinii dhangaggaa'aa nyaannaan,
ilkaan ijoollee hadoode'

jettanii waa'ee biyya Israa'el mammaaktan, maal jechuu keessan?

3 "Ani jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; isin si'achi mam-
maaksa kana Israa'el keessatti hin mammaaktan. 4 Lubbuun hundi kan

koo ti; akkuma lubbuun abbaa kan koo taate sana lubbuun ilmaas kan koo ti. Lubbuun cubbuu hojjettu ni duuti.
5 "Mee nama qajeelaa murtii qajeelaa fi
waan qajeelaa hojjetu tokkotu jira haa jennu.
6 Inni tulluu waaqeffannaa irratti hin nyaatu
yookaan waaqota tolfamoo mana Israa'el hin abdatu.
Inni niitii ollaa isaa hin xureessu
yookaan dubartii xurii qabdu wajjin hin ciisu.
7 Inni nama tokko illee hin cunqursu;
garuu waan qabsiisaan liqeeffate ni deebisa.
Inni nama hin saamu;
garuu nyaata ofii isaa nama beela'eef kenna;
uffata isaas nama qullaa deemutti uffisa.
8 Inni hiiqiidhaan namaaf hin liqeessu
yookaan dhala nama irraa hin fudhatu.
Inni waan hamaa hojjechuu irraa of qusata;
nama tokkoo fi nama kaan gidduuttis murtii qajeelaa kenna.
9 Inni qajeelfama koo duukaa bu'ee
seera koos amanamummaadhaan eega.
Namni akkasii qajeelaa dha;
inni dhugumaan ni jiraata,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
10 "Mee inni ilma jeequmsa kaasu kan dhiiga namaa dhangalaasu
yookaan wantoota kanneen fafakkaatan kan biraa hojjetu qaba haa jennu;
11 abbaan wantoota kanneen keessaa tokko illee gochuu baatu iyyuu,
"Ilmi immoo tulluu waaqeffannaa irratti nyaata.
Niitii ollaa isaa xureessa.
12 Inni hiyyeeyyii fi rakkattoota cunqursa.
Nama saama.
Waan qabsiisaan qabate hin deebisu.
Gara waaqota tolfamoo ilaala.
Wantoota jibbisiisoo hojjeta.
13 Inni hiiqiidhaan liqeessee dhala fudhata.
Namni akkasii lubbuun ni jiraataa? Hin jiraatu! Inni sababii wantoota
jibbisiisoo kanneen hunda hojjeteef dhugumaan ni ajjeefama; dhiigni
isaas matuma isaatti deebi'a.
14 "Ilmi kun garuu yoo ilma dhalchee, ilmi sun immoo cubbuu abbaan
isaa hojjete hunda utuma arguu sodaatee hojjechuu dhiisa haa jennu:
15 "Inni tulluu waaqeffannaa irratti hin nyaatu
yookaan gara waaqota tolfamoo mana Israa'el hin ilaalu.
Niitii ollaa isaas hin xureessu.
16 Nama tokko illee hin cunqursu
yookaan liqii liqeessuuf qabsiisa hin gaafatu.
Inni nama hin saamu;
garuu nyaata ofii nama beela'eef kenna;
nama daares daara baasa.
17 Harka isaa hiyyeeyyii miidhuu irraa eeggata;
hiiqii yookaan dhala hin fudhatu.
Inni seera koo ni eega; ajajawwan koo duukaas ni bu'a.
Inni sababii cubbuu abbaa isaatiif hin du'u; inni dhugumaan ni jiraata.
18 Abbaan isaa garuu waan nama gowwoomseef, waan obboleessa isaa

saamee uummata isaa gidduutti daba hojjeteef cubbuudhuma ofii isaatiin
du'a.
19 "Isin garuu, 'Ilmi maaliif cubbuu abbaa isaatiin hin adabamne?'
jettanii gaafattu. Ilmi sun waan qajeelaa fi sirrii hojjetee ajajawwan
koo hundas of eeggannoodhaan eegeef inni dhugumaan lubbuudhaan
ni jiraata. 20 Lubbuun cubbuu hojjettu ni duuti. Ilmi cubbuu abbaa
isaatiin hin adabamu yookaan abbaan cubbuu ilma isaatiin hin adabamu.
Qajeelinni nama qajeelaa isumaaf ta'a; hamminni nama hamaas isumatti
deebi'a.
21 "Namni hamaan tokko garuu yoo cubbuu hojjete hunda irraa deebi'ee
ajajawwan koo hunda eegee, waan qajeelaa fi waan sirrii hojjete inni
dhugumaan ni jiraata; hin du'us. 22 Balleessaa inni hojjete keessaa
tokko iyyuu isatti hin herregamu. Sababii wantoota qajeelaa hojjeteef
inni lubbuudhaan ni jiraata. 23 Ani du'a hamootaatti nan gammadaa?
jedha WAAQAYYO Gooftaan. Qooda kanaa yoo isaan cubbuu isaanii irraa
deebi'anii lubbuudhaan jiraatan ani hin gammaduu?
24 "Garuu namni qajeelaan tokko yoo qajeelummaa isaa irraa deebi'ee
cubbuu hojjetee wantoota jibbisiisoo namichi hamaan sun hojjechaa ture
sana hojjete inni lubbuudhaan ni jiraataa? Waan qajeelaa inni hojjete
keessaa tokko iyyuu isaaf hin yaadatamu. Inni sababii amanamuu didee
cubbuu hojjeteef ni du'a.
25 "Isin garuu, 'Karaan Gooftaa qajeelaa miti' jettu. Yaa mana Israa'el
dhaga'aa: Karaan koo qajeelaa dha mitii? Jal'aan karaa keessan mitii?
26 Namni qajeelaan yoo qajeelummaa isaa irraa deebi'ee cubbuu hojjete
inni cubbuu sanaan ni du'a. Inni sababii cubbuu hojjete sanaatiif ni du'a.
27 Namni hamaan tokko garuu yoo hammina isaa irraa deebi'ee murtii
qajeelaa fi waan qajeelaa hojjete inni lubbuu isaa ni oolfata. 28 Inni sababii
yakka hojjete hunda hubatee irraa deebi'eef dhugumaan lubbuudhaan ni
jiraata; hin du'us. 29 Ta'u illee manni Israa'el, 'Karaan Gooftaa qajeelaa
miti' jedha. Yaa mana Israa'el, karaan koo qajeelaa dha mitii? Jal'aan
karaa keessan mitii?
30 "Kanaafuu yaa mana Israa'el, ani tokkoo tokkoo keessanitti akkuma
hojii keessaniitti nan mura, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Qalbii jijjiirradhaa!
Yakka keessan hunda irraa deebi'aa; yoos isin cubbuudhaan hin baddan.
31 Daba natti hojjettan hunda of irraa gataatii garaa haaraa fi hafuura
haaraa qabaadhaa. Yaa mana Israa'el isin maaliif duutu? 32 Ani du'a
nama kamiitti iyyuu hin gammaduutii, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Qalbii
jijjiirradhaatii lubbuudhaan jiraadhaa!

19

Faaruu Boo'ichaa

1 "Waa'ee ilmaan mootota Israa'eliif faarsii boo'i; 2 akkanas jedhi:
" 'Haati kee leencota gidduutti,
leenca akkamii turte!
Isheen leencota gidduu ciiftee
ilmoolee ishee guddifatte.
3 Ilmoolee ishee keessaas tokko guddifatte;
innis leenca jabaa ta'e.
Inni waa adamsee cicciirachuu barate;
namootas nyaate.
4 Saboonni waa'ee isaa dhaga'an;

inni boolla isaanii keessatti qabame.
Isaan hokkoodhaan harkisanii
gara biyya Gibxitti isa geessan.

5 " 'Isheen yommuu akka abdiin ishee hin guutamin,
akka wanni isheen yaaddes hin milkaa'in argitetti,
ilmoolee ishee keessaa kan biraa fudhattee
leenca jabaa gootee guddifte.
6 Inni leencota gidduu biddiiqe;
leenca jabaa ta'eeraatii.
Inni waa adamsee cicciirachuu barate;
namootas nyaate.
7 Inni da'annoo isaanii diige;
magaalaawwan isaaniis onse.
Biyyattii fi kanneen ishee keessa jiraatan hundi
aaduu isaatiin raafaman.
8 Ergasii saboonni warri kutaalee biyya naannoo
sanaa jiran isatti ka'an.
Isaanis kiyyoo isaanii isa duratti diriirsan;
innis boolla isaanii keessatti qabame.
9 Isaan hokkoodhaan qabanii mana shiboo keessa isa kaa'an;
gara mootii Baabilonitti isa fidan.
Mana hidhaatti isa galchan;
kanaafuu aaduun isaa
tulluuwwan Israa'el irratti ergasii hin dhaga'amne.

10 " 'Haati kee akkuma wayinii
lafa qotiisaa kee keessa bishaan bira dhaabatee ti;
biqiltuun sunis sababii bishaan baay'ee argatteef
mistee damee hedduu baaffatte.
11 Dameewwan isaas jajjaboo
bokkuu bulchaatiif ta'an turan.
Isheen baalawwan gobbatan gidduutti
ol dheerina isheetii fi
baay'ina dameewwan isheetiin
ol dheerattee mul'atti turte.
12 Isheen garuu aariidhaan buqqifamtee
lafatti gatamte.
Bubbeen ba'a biiftuu ishee gogsee
ija ishee irraa harcaase;
dameewwan ishee ciccimoonis ni coollagan;
ibiddis isaan fixe.
13 Amma isheen gammoojjii keessa,
lafa gogaa dheebote irra dhaabamte.
14 Damee ishee tokko keessaa ibiddi ba'ee
ija ishee fixe.
Dameen jabaan bokkuu bulchaatiif ta'u
tokko iyyuu ishee irratti hin hafne.'
Kun faaruu boo'ichaa kan boo'ichaaf itti fayyadamanii dha."

20

Israa’el Finciltuu

1 Waggaa torbaffaa, ji’a shanaffaa keessa guyyaa kudhannaffaatti maan-
guddoota Israa’el keessaa tokko tokko waan Waaqayyo jedhu gaafachuuf
dhufanii fuula koo dura tataa’an.
2 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; 3 “Yaa ilma
namaa, akkana jedhii maanguddoota Israa’elitti dubbadhu; ‘Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Isin yaada koo gaafachuu dhuftanii? Ani
jiraataadhaatii, ani akka isin yaada koo gaafattaniif isinii hin eeyyamu,
jedha Waaqayyo Gooftaan.’
4 “Ati isaanitti murtaa? Yaa ilma namaa, ati isaanitti murtaa? Ergasiis
akka isaan hojiiwwan abbootii isaanii jibbisiisoo sana beekan godhi;
5 akkanas isaaniin jedhi: ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani
gaafan Israa’el filadhetti harka koo ol qabadhee sanyii mana Yaaqoobiif
kakachuudhaan biyya Gibxi keessatti isaanitti of mul’iseera. Harka koo ol
kaasee, “Ani Waaqayyo Waaqa keessan” isaaniin jedheera. 6 Gaafas ani
biyya Gibxii isaan baasee biyya ani isaaniif file kan aannanii fi damma
baastu, biyya biyyoota hunda caalaa miidhagdutti isaan galchuudhaaf
isaaniif nan kakadhe. 7 Anis akkanan isaaniin jedhe; “Tokkoon tokkoon
keessan wantoota jibbisiisoo kan iji keessan itti gammadu sana balleessaa;
waaqota Gibxiinis of hin xureessinaa. Ani Waaqayyo Waaqa keessan.”
8 “ ‘Isaan garuu natti fincilanii na dhaga’uu didan; wantoota jibbisiisoo
iji isaanii itti gammade sanas hin balleessine yookaan waaqota Gibxi
tolfamoo sanas hin dhiisne. Kanaafuu ani biyya Gibxi keessatti aarii
koo isaanitti ba’uudhaaf dheekkamsa koo isaan irratti nan dhangalaasa
jedheen ture. 9 Ani garuu akka maqaan koo fuula saboota Israa’eloonni
gidduu isaanii jiraatan kanneen ani Israa’eloota biyya Gibxii baasuudhaan
fuula isaanii duratti of beeksise sanaa duratti hin xuroofne gochuudhaaf
maqaa kootiif jedheen hojjedhe. 10 Kanaafuu ani biyya Gibxii isaan
baaseen gammoojjiitti isaan fide. 11 Akka namni isaaniif ajajamu isaaniin
jiraatuuf ani sirnawwan koo isaaniif nan kenne; seerawwan koos isaanitti
nan beeksise. 12 Akkasumas akka isaan akka ani Waaqayyo isaan
qulqulleesse beekaniif, akka anaa fi isaan gidduutti mallattoo ta’uuf
Sanbatoota koo isaaniif nan kenne.
13 “ ‘Manni Israa’el garuu gammoojjii keessatti natti fincile. Sirna koo isa
namni yoo itti bule isaan jiraatu isa hin eegne; seera koos ni tuffatan. San-
batoota koos guutumaan guutuutti xureessan. Kanaafuu ani dheekkamsa
koo isaanitti roobsee gammoojjii keessatti isaanan barbadeessa jedhen
ture. 14 Ani garuu akka maqaan koo fuula saboota utuma iji isaanii arguu
Israa’elin achii baase sanaa duratti hin xuroofneef maqaa kootiif jedhee
waan kana nan hojjedhe. 15 Akkasumas biyya ani isaaniif kenne kan
biyyoota hunda caalaa miidhagdu kan aannanii fi damma baastutti akka
isaan hin galchine harka koo ol qabadhee gammoojjii keessatti isaanitti
nan kakadhe; 16 kunis waan isaan seera koo tuffataniif, sirna koo duukaa
hin bu’inii fi Sanbatoota koo xureessaniif. Yaadni isaanii waaqota isaanii
tolfamoo faana bu’eeraatii. 17 Ta’us ani gara laafinaanan isaan ilaale
malee isaan hin balleessine yookaan gammoojjii keessatti isaan hin fixne.
18 Ani gammoojjii keessatti ijoollee isaaniitiin akkana nan jedhe; “Sirna
abbootii keessanii duukaa hin bu’inaa yookaan seera isaanii hin eeginaa
yookaan waaqota isaanii tolfamoon of hin xureessinaa. 19 Ani Waaqayyo

Waaqa keessan; sirna koo duukaa bu'aa; seera koos of eeggannaadhaan
eegaa. 20 Akka inni nu gidduutti mallattoo ta'uuf Sanbata koo qulqullinaan
eegaa. Ergasii isin akka ani WAAQAYYO Waaqa keessan ta'e ni beektu."
21 " 'Ijoolleen isaanii garuu natti fincilan; isaan sirna koo isa, "Namni
yoo itti bule isaan jiraatu" sana duukaa hin buune; seera koos of
eeggannoodhaan hin eegne. Sanbatoota koos ni xureessan. Kanaafuu
ani dheekkamsa koo isaanitti roobsee gammoojjii keessatti aarii koo
isaanitti nan ba'a jedheen ture. 22 Ani garuu maqaa kootiif jedhee akka
maqaan koo fuula saboota ani utuma isaan ilaalanuu achii isaan baase
sanaa duratti hin xuroofneef harka koo dachaafadhe. 23 Akkasumas ani
gammoojjii keessatti harka koo ol qabadhee akkan saboota gidduutti isaan
faffacaasuu fi biyyoota keessa isaan bittinneessu fuula isaanii duratti nan
kakadhe; 24 isaan seera kootiif ajajamuu didan; sirna koos ni tuffatan;
Sanbatoota koos ni xureessan; iji isaaniis waaqota tolfamoo kan abbootii
isaanii duukaa bu'e. 25 Anis sirna gaarii hin ta'inii fi seera isaan itti hin
jiraannetti dabarseen isaan kenne; 26 anis sodaadhaan isaan guutuufan
aarsaa isaan ilmaan isaanii hangafa dhi'eessuudhaan kennan sanaan akka
isaan xuraa'an nan godha; kanas ani akka isaan akka ani WAAQAYYO ta'e
beekaniifan godhe.'
27 "Kanaafuu yaa ilma namaa, akkana jedhii saba Israa'elitti dubbadhu;
'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Kanaanis abbootiin keessan na
gananii na arrabsan; 28 yeroo ani gara biyya ani isaaniif kennuuf kakadhee
ture sanaatti isaan galchee isaan immoo gaara ol dheeraa kam iyyuu
yookaan muka lalisaa kam iyyuu arganitti, isaan achitti aarsaa isaaniif
dhi'eessan; aariif na kakaasuuf jedhanii qalma dhi'eessan; ixaana isaanii
urgaa'aa dhi'eessanii dhibaayyuu isaaniis dhibaafatan. 29 Anis lafti ol
dheeraan isin dhaqxan kun maal?' isaaniin jedhe." Hamma har'aatti lafti
sun Baamaa jedhamee waamama.

Murtii fi Araara

30 "Kanaaf mana Israa'eliin akkana jedhi: 'WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha: Isin akkuma abbootii keessanii of xureessitanii hawwii wan-
toota jibbisiisoo isaaniitiin gubattanii? 31 Isin yeroo kennaa keessan
dhi'eessitanii ilmaan keessan ibiddaan aarsaa gootanitti, hamma har'aatti
ittuma fuftanii waaqota keessan tolfamoo hundaan of xureessitan. Yaa
mana Israa'el, akka isin na kadhattani ani isiniif nan eeyyamaa? Ani
dhugumaan jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; akka isin na
kadhattan ani isiniif hin eeyyamu.
32 " 'Isin, "Nu akka sabootaa, akka uummata addunyaa kanneen mukaa
fi dhagaadhaaf sagadan sanaa ta'uu feena" jettu. Garuu wanni isin
garaatti yaaddan gonkumaa hin ta'u. 33 Ani dhugumaan jiraataad-
haatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; ani irree jabaa fi harka diriirfameen,
dheekkamsa roobsuudhaan isinan bulcha. 34 Ani harka jabaadhaan, irree
diriirfamee fi dheekkamsa roobeen saboota keessaa isinan fida; biyyoota
isin itti bibittinnooftan keessaas walitti isinan qaba. 35 Ani gammoojjii
sabootaatti isin fidee achitti ifaan ifatti isinitti nan mura. 36 Ani akkuman
biyya Gibxitti abbootii keessanitti mure sana isinittis nan mura, jedha
WAAQAYYO Gooftaan. 37 Ani akka isin ulee koo jalaan lootan nan godha;
hidhaa kakuuttis isin nan galcha. 38 Warra natti ka'anii natti fincilan isin
keessaa nan baasa. Biyya isaan jiraachaa turan sana keessaa isaan nan

baasa; garuu isaan biyya Israa'el hin seenan. Kanaanis isin akka ani
WAAQAYYO ta'e ni beektu.
39 " 'Yaa mana Israa'el waa'ee keessan garuu WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Tokkoon tokkoon keessan dhaqaatii waaqota tolfamoo
keessan tajaajilaa! Ergasii garuu dhugumaan na dhaggeeffattu; kennaa
fi waaqota keessaniinis lammata maqaa koo qulqullicha hin xureessitan.
40 Tulluu koo qulqullicha irratti, tulluu Israa'el dheeraa sana irratti, jedha
WAAQAYYO Gooftaan, achitti guutummaan mana Israa'el na tajaajilu; anis
achitti isaan nan simadha. Achittis buusii keessanii fi kennaa keessan
filatamaa sana aarsaa keessan qulqulluu hunda wajjin nan barbaada.
41 Ani yeroon saboota keessaa isin baasee biyyoota isin itti bittinnooftanii
turtan keessaa walitti isin qabutti, ixaana urgaa'aa godhadhee isin nan
simadha; fuula sabootaa durattis isin gidduutti qulqulluu ta'uu koo of nan
mul'isa. 42 Yeroo ani biyya Israa'el, biyya ani abbootii keessaniif kennuuf
harka ol qabadheen kakadhee ture sanatti isin galchutti isin akka ani
WAAQAYYO ta'e ni beektu. 43 Achitti isin amala keessanii fi gochawwan
ittiin of xureessitan hunda ni yaadattu; hammina hojjettan hundaafis of
balfitu. 44 Yaa mana Israa'el, yeroo ani utuu akka hammina keessaniittii
fi akka hojii keessan fokkisaa sanaatti hin ta'in, maqaa kootiif jedhee
isinii araaramutti, isin akka ani WAAQAYYO ta'e ni beektu, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.' "

Raajii Negeebiin Mormuudhaan Dubbatame

45 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 46 "Yaa
ilma namaa, fuula kee gara kibbaatti garagalfadhu; biyya kibbaatti lallabi-
itii bosona biyya Negeebiitiin mormuudhaan raajii dubbadhu. 47 Bosona
Negeebiin akkana jedhi: 'Dubbii WAAQAYYOO dhaga'i. WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Ani ibidda sitti qabsiisuufan jira; innis mukkeen kee hunda
jiidhaa fi goggogaa illee ni fixa. Arrabni isaa hin dhaamu; wanni kibbaa
hamma kaabaatti jiru hundinuus ni gubama. 48 Namni hundinuus akka
ani WAAQAYYO ibidda sana qabsiise ni beeka; ibiddi sunis hin dhaamu.' "
49 Anis, "Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ani bade! Isaan waa'ee koo, 'Inni
fakkeenya dubbata mitii?' anaan jedhu" jedhe.

21

Baabilon Goraadee Murtii Waaqaa ti

1 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma namaa,
fuula kee gara Yerusaalemitti garagalfadhuutii iddoo qulqulluu kanaan
mormii lallabi. Biyya Israa'eliinis mormii raajii dubbadhu; 3 akkanas
isheen jedhi: 'WAAQAYYO akkana jedha: Ani sitti nan ka'a. Goraadee
koo man'ee isaa keessaa luqqifadhee nama qajeelaas, hamaas si keessaa
nan balleessa. 4 Waan ani nama qajeelaas, nama hamaas balleessuudhaaf
goraadeen koo saba kibbaa hamma kaabaatti jirutti ni luqqifama. 5 Akka
ani WAAQAYYO goraadee koo man'ee isaatti keessaa luqqifadhe, namni hundi
ni beeka; innis man'ee isaatti hin deebi'u.'
6 "Kanaafuu yaa ilma namaa, aadi! Fuula isaanii duratti garaa cabaa
fi gadda hadhaa'aadhaan aadi. 7 Yommuu isaan, 'Ati maaliif aadda?'
jedhanii si gaafatanitti, 'Sababii oduu dhaga'amaa jiruutiif. Onneen hundi
ni baqxi; harki hundis ni laafa; hafuurri hundi ni gaggaba; jilbi hundis

bishaan ta'a.' Oduuni sun dhaga'amaa jira! Dhugumaanis ni ta'a, jedha
WAAQAYYO Gooftaan."
8 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 9 "Yaa ilma
namaa, raajii dubbadhuutii, 'Gooftaan akkana jedha' jedhi:
" 'Goraadee! Goraadee!
Goraadee qaramee cululuqfame,
10 kan ajjeesuuf qarame,
akka balaqqee calaqqisuudhaaf cululuqfame!
" 'Nu bokkuu ilma koo Yihuudaatiin gammannaa? Goraadeen ulee
akkasii hunda tuffata.
11 " 'Goraadeen akka harkaan qabatamuuf
cululuqfamuuf ramadameera;
harka warra nama qaluutti kennamuuf
qaramee cululuqfameera.
12 Yaa ilma namaa, kun saba kootti,
ilmaan mootota Israa'el hundatti dhufeeraatii,
iyyii wawwaadhu.
Isaan saba koo wajjin
goraadeedhaaf kennamaniiru.
Kanaafuu ati laphee kee rukuti.
13 " 'Qorumsi dhugumaan ni dhufa. Yoo bokkuun goraadeen tuffate sun
itti fufuu baate hoo? jedha WAAQAYYO Gooftaan.'
14 "Kanaafuu yaa ilma namaa, ati raajii dubbadhu;
harka kees walitti rurrukuti.
Goraadeen yeroo lama,
yeroo sadiis haa dha'u.
Goraadeen kun goraadee nama fixu,
goraadee akka malee nama fixu,
kan qixa hundaan isaan marsuu dha.
15 Kunis akka onneen baqxee
hedduun isaanii barbadeeffamaniif
ani balbala isaanii hunda dura
ajjeechaaf goraadee kaa'eera.
Wayyoo! Inni akka calaqqisuuf haxaa'ameera;
inni nama ajjeesuuf cululuqfame.
16 Yaa goraadee,
kallattii qara keetii hundaan
karaa mirgaatiinis, karaa bitaatiinis kuti.
17 Anis harka koo walitti nan rurrukuta;
dheekkamsi koos ni qabbanaa'a.
Ani WAAQAYYO dubbadheeraa."
18 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 19 "Yaa ilma
namaa, akka goraadeen mootii Baabilon ittiin dhufuuf daandii lama baasi;
lachanuu biyyuma tokkoo ka'u. Iddoo daandiin sun gara magaalaatti
goru irras mallattoo dhaabi. 20 Goraadee Rabbaa Amoonotaatti dhufuuf
daandii tokko mallattoo godhadhu; kan Yihuudaa fi magaalaa Yerusaalem
ishee da'annoo qabdu sanatti dhufu immoo daandii lammaffaa mallattoo
godhadhu. 21 Mootiin Baabilon milkii ilaallachuuf jedhee iddoo daandiin
sun wal ga'u irra, fiixee daandiiwwan lamaanii irra dhaabata; innis
xiyyaan ixaa buufata; waaqota isaa tolfamoo sanaan ni mari'ata; tiruus
ni ilaallata. 22 Akka inni waan ittiin dallaa diigu dhaabuuf, akka ajaja

ajjeechaa kennuuf, akka waca waraanaa dhageessisuuf, akka waan ittiin
dallaa diigan karra dura kaa’uuf, akka biyyoo tuuluu fi akka da’annoo
hojjetuuf harka isaa mirgaatti ixaan Yerusaalemiif ba’e. 23 Wanni
kunis warra isa wajjin kakuu galaniif milkii sobaa fakkaata; inni garuu
dogoggora isaanii isaan yaadachiisee boojuudhaan isaan fudhata.
24 “Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: ‘Isin sababii akka
cubbuun keessan waan isin hojjettan hunda keessatti mul’atuuf, akka
balleessaan keessan hin dhokanne gochuudhaan waan akka yakki keessan
yaadatamu gootaniif jechuunis waan akkana gootaniif ni booji’amtu.
25 “ ‘Yaa ilma mootii Israa’el xuraa’aa fi hamaa nana, kan guyyaan kee
dhi’aate, kan yeroon adabama keetii fiixee ga’e, 26 WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Marata of irraa hiiki; gonfoos of irraa fuudhi. Wanti akka
amma jirutti hafu hin jiru; kan gad qabame ol qabama; kan ol qabame
immoo gad qabama. 27 Diigama! Diigama! Ani ishee nan diiga! Hamma
namni isheen isaaf maltu dhufutti isheen akka kanaan duraa hin taatu;
ishees isaaf nan kenna.’
28 “Yaa ilma namaa, akkana jedhii raajii dubbadhu; ‘WAAQAYYO Gooftaan
waa’ee Amoonotaa fi arrabsoo isaanii akkana jedha:
“ ‘Goraadee, goraadee,
kan ajjeesuuf luqqifame,
akka fixuu fi akka calaqqisuuf
kan haxaa’ame!
29 Mul’anni sobaa waa’ee keetiif,
raajiin sobaa siif jiraatu iyyuu,
inni morma hamoota ajjeefamuu qaban
kanneen guyyaan isaanii dhi’aate,
warra yeroon adabbii isaanii
ga’e irra ni kaa’ama.
30 Goraadee man’ee isaatti deebisi;
iddoo ati itti dhalattetti,
biyya akaakayyuu keetiitti,
ani sitti nan mura.
31 Ani dheekkamsa koo sirratti nan dhangalaasa;
ibidda aarii kootiis sitti nan buufa;
ani namoota hamoo kanneen balleessuudhaan beekamanitti
dabarsee sin kenna.
32 Ati qoraan ibiddaa taata;
dhiigni kee biyya kee keessatti dhangala’a;
si’achi hin yaadatamtu;
ani WAAQAYYO dubbadheeraatii.’ ”

22

Cubbuu Yerusaalem
1 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe:

2 “Yaa ilma namaa, isheetti murtaa? Magaalaa dhiiga dhangalaaftu
kanatti ni murtaa? Yoos hojii ishee jibbisiisaa sana itti himi; 3 akkanas
jedhi: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa magaalaa of keessatti dhiiga
dhangalaasuudhaan badii ofitti fiddee waaqota tolfamoo tolchuudhaan of
xureessitu, 4 ati sababii dhiiga dhangalaafte sanaatiif yakka hojjetteerta;
sababii waaqota tolfamoo tolchiteef immoo xuroofteerta. Ati bara kee

gabaabsiteerta; xumuramuun bara keetiis dhi’aateera. Kanaafuu ani
namoota ormaa biratti tuffatamtuu, biyyoota hundaaf immoo waan
qoosaa sin taasisa. 5 Yaa magaalaa salphatee gooliin si keessa guute, warri
dhi’oo fi fagoo jiraatan sitti qoosu.

6 “ ‘Akka tokkoon tokkoon ilmaan moototaa kanneen si keessa jiraatan
humna isaaniitti fayyadamanii dhiiga dhangalaasan ilaali. 7 Abbootii fi
haadhonni si keessatti salphifaman; alagoonni ni hacuucaman; ijoolleen
abbaa hin qabnee fi haadhonni hiyyeessaa si keessatti miidhaman. 8 Ati
mi’oota koo qulqulluu tuffattee Sanbata koos xureessite. 9 Namoonni
dhiiga dhangalaasuuf maqaa nama balleessan si keessa jiru; warri galma
waaqeffannaa tulluuwwan irraattii nyaatanii fi sagaagalan si keessa jiru.
10 Namoonni siree abbaa isaanii xureessan si keessa jiru; namoonni
dubartoota xurii ji’aa qaban kanneen akka seeraatti qulqulluu hin ta’in
wajjin ciisanis si keessa jiru. 11 Si keessatti namni tokko niitii ollaa isaa
wajjin waan jibbisiisaa hojjeta; kaan haala fokkisaadhaan niitii ilma isaa
xureessa; kaan immoo obboleettii isaa, intaluma abbaa isaa xureessa.
12 Namoonni dhiiga dhangalaasuuf jedhanii si keessatti matta’aa fudhatu;
atis hiiqii fi dhala fudhachuudhaan ollaa kee irraa bu’aa hin malle
argachaa jirta. Ati na irraanfatteerta, jedha WAAQAYYO Gooftaan.

13 “ ‘Ani dhugumaan bu’aa ati karaa hin malleen argattee fi dhiiga
ati gidduu keetti dhangalaafte sanaaf harka koo walitti nan rurrukuta.
14 Gaafa ani si adabutti garaan kee jabaatee dhaabachuu yookaan harki
kee humna qabaachuu danda’aa? Ani WAAQAYYO dubbadheera; waan
kanas nan godha. 15 Ani saboota keessa sin bittinneessa; biyyoota keessas
sin facaasa; xuraa’ummaa kees sirraa nan qulqulleessa. 16 Ati yeroo fuula
sabootaa duratti xurooftetti akka ani WAAQAYYO ta’e ni beekta.’ ”

17 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 18 “Yaa
ilma namaa, manni Israa’el udaan sibiilaa natti ta’eera; hundi isaanii
naasii, qorqorroo, sibiilaa fi dilaalii boolla ibiddaa keessatti dhiifame
natti ta’aniiru. Isaan udaanuma meetiiti malee homaa miti. 19 Kanaafuu
WAAQAYYO gooftaan akkana jedha: ‘Sababii hundi keessan udaan sibiilaa
taataniif, ani Yerusaalem keessatti walittan isin qaba. 20 Akkuma
namoonni meetii, naasii, sibiila, dilaalii fi qorqorroo baqsuuf jedhanii
boolla ibiddaatti guuran sana, anis aarii fi dheekkamsa kootiin walitti isin
qabee magaalaa keessatti isinan baqsa. 21 Ani walitti isin qabee ibidda
dheekkamsa kootii isinitti nan buufa; isinis ishee keessatti ni baqfamtu.
22 Akkuma meetiin boolla ibiddaa keessatti baqfamu sana, isinis ishee
keessatti ni baqfamtu; akka ani WAAQAYYO dheekkamsa koo isinitti roobses
ni beektu.’ ”

23 Ammas dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 24 “Yaa
ilma namaa biyya sanaan, ‘Ati biyya hin qulqulleeffamin yookaan kan
bara dheekkamsaa keessa bokkaan itti hin roobinii dha’ jedhi. 25 Ilmaan
mootota ishee akkuma leenca waan adamsate cicciirachaa aaduu ti;
isaan saba nyaatu; qabeenyaa fi mi’oota gatii guddaa saamuudhaan
dubartoota hedduu dhirsa malee hambisu. 26 Luboonni ishee seera koo
cabsanii mi’oota koo qulqulluu xureessu; isaan waan qulqullaa’ee fi
waan hin qulqullaa’in gargar hin baasan; kan hin qulqullaa’inii fi kan
qulqullaa’e gidduu garaa garummaan hin jiru jedhanii barsiisu; akka
ani isaan gidduutti tuffatamuuf Sanbatoota koo eeguu irraa ija isaanii
dunuunfatu. 27 Ishee keessatti qondaaltonni ishee akkuma yeeyyiiwwan

waan adamsatan ciccirachaa jiranii ti; isaan bu’aa hin malle argachuuf
jedhanii dhiiga dhangalaasu; namootas ni ajjeesu. 28 Raajonni ishees hojii
kana mul’ata sobaatii fi raajii sobaatiin haguugu. Isaan utuma WAAQAYYO
hin dubbatin, ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha’ jedhu. 29 Sabni biyya
sanaa ni cunqursu; ni saamus; murtii qajeelaa gananii hiyyeeyyii fi
rakkattoota hacuucu; alagootas ni miidhu.
30 “Nama akka ani biyyattii hin balleessineef dallaa ijaaree biyyattiid-
haaf jedhee karaa qaawwaatiin fuula koo dura dhaabatu isaan gidduu
nan barbaade; garuu nama tokko illee hin arganne. 31 Kanaafuu ani
dheekkamsa koo isaanitti roobsee ibidda aarii kootiitiin isaan nan fixa;
waan isaan godhan hunda mataa isaaniitti nan fida, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.”

23

Obboleettota Sagaagaltoota Lamaan

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, dubartoota lama, intallan haadha tokkootu ture. 3 Isaanis
shamarrummaa isaaniitii jalqabanii sagaagalummaadhaaf of kennuud-
haan biyya Gibxi keessatti sagaagaltoota ta’an. Biyya sanattis harmi
isaanii ni tuttuqame; fiixeen guntuta isaanii kan yeroo durbummaa immoo
ni qaqqabatame. 4 Ishee hangafni Oholaa, obboleettiin ishee immoo
Oholaa jedhamte. Isaanis kan koo turan; ilmaanii fi intallanis da’an.
Aholaan Samaariyaa dha; Oholiibaan immoo Yerusaalemii dha.
5 “Oholaan utuma kan koo taatee jirtuu sagaagalummaa jalqabde;
isheenis michoota ishee jechuunis loltoota Asoor kajeelte; 6 isaanis loltoota
wayyaa bifa cuquliisaa uffatan, bulchitootaa fi ajajjoota; isaan hundinuus
namoota mimmiidhagoo kanneen farda yaabbatan turan. 7 Isheenis
hayyoota Asoor hundaaf sagaagalummaadhaan of kennite; waaqota
tolfamoo namoota isheen kajeelte sanaa hundaanis of xureessite. 8 Isheen
sagaagalummaa ishee kan biyya Gibxi keessatti jalqabde sana hin dhiifne;
yeroo shamarrummaa isheetti namoonni ishee wajjin ciisan fiixee guntuta
ishee kan yeroo durbummaa qaqqabatanii dharraa sagaagalummaa
isaanii ishee irratti dhangalaasan.
9 “Kanaafuu ani michoota ishee, Asoorota isheen dharraatetti dabarsee
ishee nan kenne. 10 Isaanis qullaa ishee mul’isan; ilmaanii fi intallan ishee
ni fudhatan; goraadeedhaanis ishee ajjeesan. Isheen dubartoota keessatti
waan kolfaa taatee murtiin ishee irratti raawwatame.
11 “Obboleettiin ishee Oholiibaa waan kana argitee turte; ta’us isheen
dharraa isheetii fi sagaagalummaa isheetiin obboleettii ishee caalaa
xuroofte. 12 Akkasumas isheen Asoorota jechuunis bulchitootaa fi aja-
jjoota, loltoota wayyaa irraa fi jalaa uffatan, namoota farda yaabbatan
kanneen hundi isaanii dargaggeeyyii mimmiidhagoo ta’an dharraate.
13 Ani akka isheenis of xureessite nan arge; lachan isaanii iyyuu daandii
tokko irra deemu.
14 “Isheen garuu sagaagalummaa ishee ittuma fufte. Fakkii namootaa
kan keenyan manaa irratti fakkeeffame, fakkiiwwan Kaldootaa kan
halluu diimaadhaan fakkeeffame, 15 kan mudhii isaanii irraa sabbata,
mataa isaanii irraa immoo marata qaban argite; isaan hundi ajajjoota
gaarii waraanaa kan Baabilonotaa, dhalattoota biyya Kaldootaa fakkaatu
ture. 16 Isheenis akkuma isaan argiteen isaan dharraatee gara biyya

Kaldootaatti ergamoota isaanitti ergatte. 17 Warri Baabilonis gara ishee,
gara siree jaalalaa seenanii dharraa sagaagalummaa isaaniitiin ishee
xureessan. Isheenis erga isaaniin xurooftee booddee jibbitee isaan
irraa garagalte. 18 Yeroo isheen ifaan ifatti sagaagalummaa ishee itti
fuftee qullaa of dhaabdetti, ani akkuman obboleettii ishee irraa gara
gale sana jibbaan ishee irraa nan gara gale. 19 Ta’us isheen akkuma
yeroo shamarrummaa ishee, yeroo biyya Gibxi keessatti sagaagaltuu
turte sana yaadatteen sagaagalummaa ishee ittuma fufte. 20 Isheenis
achitti michoota ishee kanneen dhagni saala isaanii, dhagna hormaata
korma harree fakkaatu, fincaan isaanii kan dhiiraa immoo fincaan
korma fardaa fakkaatu sana dharraate. 21 Kanaafuu ati addaggummaa
yeroo shamarrummaa keetii kan yeroo biyya Gibxi turtetti harmi kee
qaqqabatamee guntunni kee immoo tuttuqame sana yaadatte.

22 “Kanaafuu yaa Oholiibaa, WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani
michoota kee kanneen ati xireeffattee irraa garagalte sana sitti kaasee qixa
hundaan sitti nan fida. 23 Isaan kunneenis Baabilonotaa fi Kaldoota hunda,
namoota Pheqood kan Shoo’aatii fi Qo’aa turan; isaan wajjinis Asoorota
hundattu ture; Asooronni kunneenis dargaggeeyyii mimmiidhagoo hundi
isaanii bulchitootaa fi ajajjoota waraanaa, ajajjoota gaarii waraanaatii fi
namoota sadarkaa ol aanaa kanneen hundi isaanii fardaan deeman turan.
24 Isaanis mi’a lolaatii fi gaarii waraanaa, gaariiwwan biraatii fi tuuta
uummataa wajjin sitti dhufu; isaanis gaachana guddaa fi xinnaan, gonfoo
sibiilaatiin qixa hundaan sitti hiriiru; ani dabarsee isaanitti adabbiif
sin kenna; isaan akkuma seera isaaniitti si adabu. 25 Ani dheekkamsa
koo sitti nan erga; isaanis aariidhaan sirra yaa’u. Funyaanii fi gurra
kee sirraa kutu; warri si keessaa hafan iyyuu goraadeedhaan dhumu.
Isaan ilmaan keetii fi intallan kee fudhatanii deemu. Warri si keessaa
hafan immoo ibiddaan barbadeeffamu. 26 Akkasumas wayyaa kee sirraa
baafatanii faaya kee miidhagaa fudhatu. 27 Akkasiin ani addaggummaa
fi sagaagalummaa ati biyya Gibxitti jalqabde sana nan dhaaba. Ati
dharraadhaan wantoota kanneen hin ilaaltu yookaan lammata biyya Gibxi
hin yaadattu.

28 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii: Ani warra ati jibbite, kanneen
ati xireeffattee irraa garagalte sanatti dabarsee sin kenna. 29 Isaanis
jibbaan sitti dhufanii waan ati itti dadhabde hunda sirraa fudhatu.
Qullaa fi harka duwwaa si hambisu; qaaniin sagaagalummaa keetiis ifatti
ba’a. Addaggummaan keetii fi halalummaan kee, 30 waan kana sitti
fidaniiru; ati saboota ormaa dharraatee waaqota isaanii tolfamoodhaan
of xureessiteertaatii. 31 Ati karaa obboleettiin kee deemte irra deemteerta;
kanaafuu ani harka kee keessa xoofoo ishee nan kaa’a.

32 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:

“Atis xoofoo guddaa fi gad fagoo,
xoofoo obboleettii keetii ni dhugda;
ati arrabsoo fi tuffii ni quufta;
xoofoon sun dhugaatii baay’ee qabataatii.
33 Ati xoofoo obboleettii keetii kan Samaariyaatiin,
xoofoo diigamuutii fi badiisaatiin,
kan machiitii fi gaddaatiin ni guutamta.
34 Ati ni dhugda; keessaas ni fixxa;
xoofoo sana ni caccabsita;

harma kee of irraa ciccirta.
Ani waan kana dubbadheera, jedha WAAQAYYO Gooftaan.

[35] "Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ati waan na irraan-
fattee duubatti na gatteef gatii addaggummaa keetiitii fi sagaagalummaa
keetii ni argatta."
[36] WAAQAYYO akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa, ati Oholaa fi Oholi-
ibaatti ni murtaa? Yoos hojii isaanii jibbisiisaa sana isaanitti himi; [37] isaan
sagaagalaniiru; dhiigni harka isaanii irra jira. Isaan waaqota isaanii
tolfamoo wajjin sagaagalaniiru; isaan ijoollee naaf da'an iyyuu nyaata
godhanii isaaniif aarsaa dhi'eessaniiru. [38] Dabalaniis waan kana narratti
raawwatan: Yeruma sana iddoo koo qulqulluu xureessan; Sanbatoota
koos ni salphisan. [39] Gaafuma ijoollee isaanii waaqota tolfamoof aarsaa
godhanitti iddoo koo qulqulluu seenanii xureessan. Wanni isaan mana
koo keessatti godhan kanaa dha.
[40] "Akka namoonni biyya fagootii dhufaniif ergamoota itti ergan; isaanis
ni dhufan; yommuu isaan dhufanittis ati dhagna kee dhiqattee, ija kee
kuulattee faaya kee kaa'atte. [41] Ati siree ulfinaa irra teesse; fuula siree
sanaa dura minjaala keesse; minjaala sana irras ixaana kootii fi zayitii
koo keesse.
[42] "Wacni fandalaltootaa naannoo isheetti dhaga'ame; machooftonni
namoota wacan sana wajjin gammoojjiidhaa dhufanis achi turan; isaanis
irree dubartii sanaattii fi kan obboleettii isheetti bitawoo, mataa isaaniitti
immoo gonfoo miidhagaa kaa'aniif. [43] Anis, 'Namoonni yeroo ishee
wajjin sagaagalanitti isaan amma ejja hojjechuu isaaniitii mitii?' nan
jedhe. [44] Jarris ishee wajjin ciisan. Isaanis akkuma namoonni sagaagal-
toota wajjin ciisan sana Oholaa fi Oholiibaa addaggeewwan sana wajjin
ciisan. [45] Sababii isaan ejjitoota ta'anii fi dhiigni harka isaanii irratti
argameef, namoonni qajeeltonni adabbii dubartoota ejjitootaa fi dhiiga
dhangalaasaniif malu isaanitti muru.
[46] "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani jeeqxota itti nan kakaasa;
raafamaa fi saamichaaf dabarsee isaan nan kenna. [47] Jeeqxonni sunis dha-
gaan isaan tumanii goraadee isaaniitiin isaan kukkutu; ilmaan isaaniitii fi
intallan isaanii fixanii manneen isaanii immoo ni gubu.
[48] "Kanaafuu akka dubartoonni hundi of eeggatanii fi isin duukaa
hin buuneef ani biyyattii keessaa addaggummaa nan balleessa. [49] Isin
addaggummaa keessaniif ni adabamtu; gatii cubbuu keessan kan waaqota
tolfamoo waaqessuudhaan hojjettan sanaa ni argattu. Ergasiis akka ani
WAAQAYYO Gooftaa ta'e ni beektu."

24

Okkotee Itti Affeelan

[1] Waggaa saglaffaa, ji'a kurnaffaa keessa bultii kurnaffaatti; dubbiin
WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: [2] "Yaa ilma namaa guyyaa
kana, guyyaa har'aa kana galmeeffadhu; mootiin Baabilon guyyaa har'aa
kana Yerusaalemin marseeraatii. [3] Mana fincilaa kanatti akkana jedhii
fakkeenya himi: 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
" 'Okkotee itti affeelan ibidda irra kaa'i;
ibidda irra kaa'iitii bishaan itti naqi.

4 Foon murmuramaa, foon murmuramaa filatamaa hunda
jechuunis tafaa fi cinaacha itti naqi.
Lafeewwan filatamoodhaanis isa guuti;
5 bushaayee keessaa filatamaa isaa fuudhi.
Lafee bilcheessuudhaaf okkotee sana jala qoraan naqi;
akka gaariitti affeeli;
lafee isaas bilcheessi.

6 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii:
" 'Magaalaa dhiiga namaa dhangalaaftuuf,
okkotee xuriin itti qabatee
xuriin sun irraa hin ba'iniif wayyoo!
Utuu ixaa hin buusin
gumaa gumaa isaa keessaa fuudhii duwwaa hambisi.

7 " 'Dhiigni isheen dhangalaafte ishee keessa jiraatii;
isheen kattaa qulullaa'aa irratti dhiiga sana dhangalaafte;
isheen dhiiga sanatti biyyoo deebisuuf
lafatti hin dhangalaafne.
8 Ani dheekkamsa koo kakaasee haaloo ba'uuf jedhee
akka dhiigni sun hin haguugamneef
dhiiga ishee kattaa qulullaa'aa irratti nan dhangalaase.

9 " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
" 'Magaalaa dhiiga dhangalaaftu sanaaf wayyoo!
Anis qoraan ibiddaa nan tuula.
10 Qoraan irra tuuli;
ibiddas itti qabsiisi.
Urgooftuu itti naqiitii
foon isaa akka gaariitti affeeli;
lafeen isaas haa gubamu.
11 Ergasii akka xuriin isaa irraa baqee
wanni irratti ligidaa'e gubatee baduuf,
hamma inni ho'ee sibiilli diimaan isaa baqutti,
okkotee duwwaa sana cilee boba'u irra kaa'i.
12 Yaaliin godhame hundi akkasumaan hafe;
ligidaa'uun isaas
ibiddaan iyyuu gad hin dhiifne.
13 " 'Xuraa'ummaan kee addaggummaa dha. Ani si qulqulleessuu
yaaleera; ati garuu xuraa'ummaa kee irraa hin qulqulloofne; hamma
dheekkamsi koo sirraa deebi'utti ati lammata hin qulqullooftu.

14 " 'Ani WAAQAYYO dubbadheera. Yeroon ani itti hojjedhu naaf dhufeera.
Ani duubatti hin deebi'u; ani garaa hin laafu yookaan hin gaabbu.
Akkuma amala keetiittii fi hojii keetiitti sitti murama, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.' "

Niitiin Hisqi'eel Du'uu Ishee

15 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 16 "Yaa
ilma namaa, ani waan iji kee itti gammadu dha'icha tokkoon si duraa
nan fuudha. Ta'us ati hin gaddin yookaan hin boo'in yookaan imimmaan

tokko iyyuu hin dhangalaasin. 17 Of keessatti aadi; nama du’eef hin boo’in.
Marata kee maradhu; kophee kees miilla keetti kaa’adhu; fuula kee gara
gadiitiin hin haguuggatin yookaan buddeena warra gaddaa hin nyaatin.”
18 Kanaafuu ani ganamaan sabatti nan hime; niitiin koos galgala duute.
Guyyaa itti aanu ganama ani akkuman ajajame sana nan godhe.
19 Namoonnis, “Waan kana gochuun kee hiikkaa maalii akka nuuf qabu
ati nutti hin himtuu?” jedhanii na gaafatan.
20 Anis akkanan isaaniin jedhe; “Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee
gara koo dhufe: 21 Mana Israa’eliin akkana jedhi; ‘WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Ani iddoo koo qulqulluu jechuunis da’annoo isin ittiin
boontan, waan iji keessan itti gammadu, waan isin jaallattan sana nan
xureessa. Ilmaanii fi intallan keessan kanneen isin dhiiftanii deemtan
immoo goraadeedhaan ni dhumu. 22 Isinis akkuma ani godhe sana
gootu. Fuula keessan gara gadiitiin hin haguuggattan yookaan buddeena
warra gaddaa hin nyaattu. 23 Maranni keessan mataa keessan irra,
kopheen keessan immoo miilla keessan irra haa turu. Isin sababii cubbuu
keessaniitiif ni huqqattan; walii wajjinis ni aaddu malee hin gadditan
yookaan hin boossan. 24 Hisqi’eel mallattoo isiniif ta’a; isinis akkuma inni
godhe sana ni gootan. Yeroo wanni kun ta’utti isin akka ani WAAQAYYO
Gooftaa ta’e ni beektu.’
25 “Yaa ilma namaa, gaafa ani da’annoo isaanii, gammachuu fi ulfina
isaanii, waan iji isaanii itti gammadu, waan garaan isaanii hawwuu fi
ilmaanii fi intallan isaanii fudhadhutti, 26 gaafas namni miliqee ba’e tokko
dhufee oduu sitti hima. 27 Gaafas afaan kee ni banama; atis isa wajjin
ni haasofta; ergasii hin cal’istu. Kanaafuu ati isaaniif mallattoo ni taata;
isaanis akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.”

25

Raajii Amooniin Mormuudhaan Dubbatame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, fuula kee gara Amoonotaatti garagalfadhuutii isaaniin
mormuudhaan raaji. 3 Akkanas isaaniin jedhi; ‘Dubbii WAAQAYYO Gooftaa
dhaga’aa. WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yeroo iddoon koo qulqul-
luun xureeffametti, yeroo biyyi Israa’el onetti, yeroo uummanni Yihuudaa
booji’amee fudhatametti, “Baga!” jettaniirtuutii; 4 kanaafuu ani saba
ba’a biiftuutti handhuuraa godheen dabarsee isin kenna. Isaan gidduu
keessanitti qubata hundeeffatanii dunkaana isaanii ni dhaabbatu; isaan
midhaan keessan nyaatu; aannan keessanis ni dhugu. 5 Magaalaa Rabbaa
iddoo gaalli dheedu, Amoon immoo iddoo hoolaan boqotu nan godha.
Ergasiis isin akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu. 6 WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedhaatii: Isin jal’ina garaa keessaniitiin badiisa biyya Israa’elitti
gammaduudhaan harka keessan walitti rurrukuttanii miilla keessaniin
lafa dhidhiittaniirtuutii; 7 kanaafuu ani harka koo isinitti diriirfadhee
boojuuf dabarsee sabootatti isinan kenna. Ani saboota irraa isin kutee
biyyoota keessaa isinan balleessa. Ani isinan barbadeessa; isinis akka ani
WAAQAYYO ta’e ni beektu.’ ”

Raajii Mo’aabiin Mormuudhaan Dubbatame

8 “WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: ‘Mo’aabii fi See’iir, “Kunoo manni
Yihuudaa akkuma saboota biraa hundaa ta’e” jedhaniiruutii; 9 kanaafuu
magaalaawwan daangaa biyyattii irra jiran kanneen ishee kabajamsiisan

jechuunis Beet Yashiimooti, Ba'aal Me'oonii fi Kiriyaataayimii jalqabee
hamma Mo'aabitti jiran qullaa nan hambisa. 10 Ani akka Amoononni
saboota gidduutti hin yaadatamneef Mo'aabotaa fi Amoonota handhuuraa
godhee uummata ba'aatti nan kenna; 11 anis Mo'aabin nan adaba. Ergasii
isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.' "

Raajii Edoomiin Mormuudhaan Dubbatame

12 "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: 'Sababii Edoom mana Yihuu-
daatti haaloo ba'ee waan kana gochuudhaan yakka guddaa hojjeteef,
13 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani Edoomitti harka koo diriirfadhee
namoota isheetii fi horii isaanii nan fixa. Ani ishee nan onsa; isaanis
Teemaanii hamma Dedaaniitti goraadeedhaan ni dhumu. 14 Ani harka
saba koo Israa'eliin Edoomitti haaloo nan ba'a; isaanis akkuma aarii fi
dheekkamsa kootiitti Edoomin adabu; Edoomis haaloo baafachuu koo ni
beekti, jedha WAAQAYYO Gooftaan.' "

Raajii Filisxeemiin Mormuudhaan Dubbatame

15 "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: 'Sababii Filisxeemonni didhaan
kaka'anii garaa hamminaatiin haaloo ba'anii fi sababii isaan diinummaa
duriitiin Yihuudaa balleessuu barbaadaniif, 16 WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha: Ani harka koo diriirfadhee Filisxeemota nan balleessa; Kereetota
nan balleessa; warra qarqara galaanaatti hafan nan barbadeessa. 17 Ani
haaloo guddaa isaanitti ba'ee dheekkamsa kootiin isaan nan adaba. Yeroo
ani haaloo isaan ba'utti isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.' "

26

Raajii Xiiroosiin Mormuudhaan Dubbatame

1 Waggaa kudha tokkoffaatti, ji'a sana keessaa guyyaa jalqabaatti
dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma namaa,
Xiiroos waa'ee Yerusaalem, 'Baga! Karri sabootaa cabeera; balbalawwan
ishees naaf banamaniiru; egaa amma waan isheen onteef ani nan
sooroma' jetteertii; 3 kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa
Xiiroos, kunoo ani sitti ka'eera; akkuma galaanni dambalii isaa kaasu
sana anis saboota baay'ee sitti nan kaasa. 4 Isaan dallaa Xiiroos ni diigu;
gamoo ishees ni jigsu; ani biyyoo ishee irraa haxaa'ee kattaa qullaa hafe
ishee nan godha. 5 Isheen galaana keessatti iddoo itti kiyyoo qurxummii
diriirsan ni taati; ani dubbadheeraatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Isheen
sabootaaf boojuu taati; 6 intallan ishee kanneen walakkaa biyyaa jiranis
goraadeedhaan ajjeefamu. Ergasii isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.
7 "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii: Ani karaa kaabaatii Nebukad-
nezar mooticha Baabilon, mootii moototaa sana fardeenii fi gaariiwwan
wajjin, abbootii fardaatii fi raayyaa waraanaa guddaa isaa wajjin Xi-
iroositti nan fida. 8 Innis intallan kee kanneen biyya walakkaa jiran
goraadeedhaan fixa; dallaa ittiin si marsu ijaarrata; hamma dallaa keetiitti
biyyoo ol tuula; gaachana isaas sitti ol kaafata. 9 Innis jirma ittiin waa
diigan dallaa keetti garagalfata; gamoowwan kees mi'a lolaatiin diiga.
10 Fardeen isaas hamma awwaaraan si haguuguu danda'anitti gar malee
baay'ee ta'u. Yeroo inni akkuma namoota magaalaa dallaan ishee diigame
seenaniitti karrawwan keetiin ol seenutti dallaan kee didichuu fardeen
waraanaatiin, kan gaariiwwan waraanaatii fi kan gaariiwwan kaaniitiin
ni raafama. 11 Kotteewwan fardeen isaa daandiiwwan kee hunda ni

dhidhiitu; innis namoota kee goraadeedhaan ajjeesa; utubaawwan kee
jajjaboonis ni jigu. 12 Isaan qabeenya kee booji'u; mi'a kee kan daldalaa
ni saamu; dallaa kee ni jigsu; manneen kee mimmiidhagoo ni diigu;
dhagaa kee, jirmaa fi biyyoo kee galaanatti naqu. 13 Ani sirba kee nan
hambisa; sagaleen baganaa keetii si'achi hin dhaga'amu. 14 Ani kattaa
qullaa hafe si taasisa; atis iddoo itti kiyyoo qurxummii diriirsan taata.
Ati gonkumaa deebifamtee hin ijaaramtu; ani WAAQAYYO dubbadheeraatii,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.

15 "WAAQAYYO Gooftaan Xiiroosiin akkana jedha: Yeroo warri madaa'an
aadanii fi yeroo namni si keessatti qalamutti biyyoonni qarqara galaanaa
sagalee jiguu keetiitiin hin hollatanii? 16 Ilmaan mootota kanneen
qarqara galaanaa jiraatan hundi teessoo isaanii irraa ni bu'u; uffata
isaanii lafa kaa'u; wayyaa isaanii kan faayeffames of irraa baasu. Isaan
sodaadhaan guutamanii daaraa irra taa'anii utuu addaan hin kutin waan
sirra ga'e sanaan naasuudhaan hollatu. 17 Isaanis waa'ee keetiif akkana
jedhanii faarsanii siif boo'u:

" 'Yaa magaalaa beekamtuu,
kan namoota galaanaatiin guutamte ati akkamitti barbadoofte!
Ati lammiiwwan kee wajjin
galaana irratti irree jabeettii turte;
warra achi jiraatan hundas
sodaa keetiin guutte.
18 Gaafa ati jigdutti,
biyyoonni qarqara galaanaa ni hollatu;
jigaatii keetiinis biyyoonni bishaan gidduu
kanneen galaanaan marfaman akka malee sodaatan.'

19 "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yommuu ani akka maga-
alaawwan namni keessa hin jiraannee magaalaa onte si taasisutti,
yommuu ani tujuba sirra garagalchee bishaan guddaadhaan si haguugutti,
20 ani gara namoota duriitti, warra boolla bu'an wajjin boolla sin buusa.
Ani akkuma diigama duriitti, warra boolla bu'an wajjin akka ati lafa jala
jiraattu sin godha; atis lammata hin deebitu yookaan biyya warra lubbuun
jiranii keessatti iddoo hin argattu. 21 Anis dhuma kee suukaneessaa nan
godha; atis si'achi hin jiraattu. Ati ni barbaadamta; garuu si'achi hin
argamtu, jedha WAAQAYYO Gooftaan."

27

Faaruu Boo'ichaa Xiiroosiif Godhame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa ilma
namaa, waa'ee Xiiroos faarsii boo'i. 3 Xiiroos ishee balbala galaanaa irra
jiraattu, kan uummata qarqara galaanaa hundaaf daldaltuu taate sanaan
akkana jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:

" 'Yaa Xiiroos,
ati, "Ani bareedinaan hir'ina hin qabu" jetta.
4 Daangaan kee garaa galaanaa keessa;
warri si ijaaran bareedduu hir'ina hin qabne si taasisaniiru.
5 Isaan laaxaa doonii keetii
birbirsa Seniirii dhufeen hojjetan;
utubaa doonii siif tolchuufis
Libaanoonii birbirsa fidan.

6 Qilxuu Baashaanii dhufeen
batoo kee hojjetan;
muka birbirsaa kan qarqara Qophiroosiitii dhufeen
lafa doonii keessaa ilka arbaatiin
miidhagsanii siif hojjetan.
7 Sharaan doonii keetii quncee talbaa
kan miidhagfamee biyya Gibxii dhufe ture;
innis akka faajjiitti si fayyade;
haguuggiin kees bifa cuquliisaa fi diimaa dhiilgee
kan qarqara Eliishaatii dhufe ture.
8 Mooqxonni kee namoota Siidoonaa fi Arwaadii dhufan turan;
yaa Xiiroos hayyoonni kee ooftota doonii keetii turan.
9 Ogeeyyiin Gebaal kanneen muuxannoo guddaa qaban,
qaawwa doonii keetii duuchuuf si gidduu turan.
Dooniiwwan galaanaatii fi ooftonni isaanii hundi,
si wajjin daldaluuf gara kee dhufu turan.

10 “ ‘Namoonni Faaresi, kan Luudii fi kan Fuuxii,
loltummaadhaan loltoota kee gidduu tajaajilan.
Isaanis si miidhagsuuf gaachanawwan isaanii fi
gonfoo isaanii si keessatti fannisan.
11 Namoonni Arwaadii fi Heeleekii
dallaa kee qixa hundaan eegan;
namoonni Gamaadii
gamoowwan kee keessa turan.
Gaachana isaaniis naannessanii dallaa keetti fannisan;
isaan bareedduu hanqina hin qabne si taasisan.
12 “ ‘Sababii guddina qabeenya keetiitiif Tarshiish si wajjin daldalaa
turte; isaan meetii, sibiila, qorqorroo fi dilaalii fidanii si wajjin wal
geeddaraa daldalaa turan.
13 “ ‘Giriik, Tuubaalii fi Meshek si wajjin daldalan; isaanis mi’oota
gurguraa keetiin garbootaa fi mi’oota naasii geeddaru turan.
14 “ ‘Namoonni Beet Toogarmaa immoo fardeen fe’iisaa, fardeen lolaatii
fi gaangoliidhaan mi’a kee kan daldalaa geeddaratu ture.
15 “ ‘Namoonni Dedaanii si wajjin daldalan; biyyoonni qarqara galaanaa
baay’eenis maamiloota kee turan; isaanis ilka arbaatii fi muka harsam-
meessaa siif baasan.
16 “ ‘Sababii ati oomisha guddaa qabduuf Sooriyaan si wajjin daldalti
ture; isaanis maragdiin, uffata diimaa dhiilgeen, wayyaa faayeffameen,
uffata quncee talbaa irraa hojjetame haphii isaatiin, elellaanii fi lula
diimaadhaan mi’oota kee daldalaa geeddaratan.
17 “ ‘Yihuudaa fi Israa’elis si wajjin daldalan; isaanis qamadii biyya
Miiniiti, Maxinoo mi’aawaa, damma, zayitii fi baalmiin mi’a daldalaa kee
geeddaratan.
18 “ ‘Sababii oomisha kee hedduutii fi qabeenya mi’a kee guddaa
sanaatiif Damaasqoon daadhii wayinii Helbooniitii fi rifeensa hoolaa Zaa-
hariitiin si wajjin daldalteerti.
19 Warri Daanii fi Yaawaan kanneen Oseelii
dhufan mi’a daldalaa kee bitatan; isaanis sibiila baqfamee hojjetameen
burgudii fi qarafaadhaan mi’oota daldalaa kee ni geeddarratu ture.
20 “ ‘Dedaan immoo uffata kooraa si wajjin daldalte.

21 " 'Biyyi Arabaatii fi ilmaan mootota Qeedaar hundi maamiloota kee turan. Isaanis xobbaallaa hoolaa, korbeeyyii hoolaatii fi re'oota si wajjin daldalu turan.
22 " 'Daldaltoonni Shebaatii fi Ra'imaa si wajjin daldalaniiru; urgooftuuwwan gosa hundaa, dhagaawwan gati jabeeyyii fi warqeedhaan mi'oota daldalaa kee geeddarataniiru.
23 " 'Kaaraan, Kaneen, Eden, daldaltoonni Shebaa, Ashuurii fi Kilmaad si wajjin daldalaa turan.
24 Isaan iddoo gabaa keetii keessatti uffata mimmiidhagaa, uffata bifa cuquliisaa, uffata faayeffamee fi afaa halluu garaa garaa kan kirrii micciiramee jabeeffamee dha'ameen daldalan.

25 " 'Dooniiwwan Tarshiish,
mi'oota kee kan daldalaa siif fe'an.
Ati walakkaa galaanaatti
fe'iisa ulfaataadhaan guutamteerta.
26 Mooqxonni kee,
gara galaana guddaatti si geessan.
Bubbeen ba'a biiftuu garuu
galaana walakkaatti si caccabsa.
27 Gaafa dooniin kee caccabutti
qabeenyi kee, meeshaan keetii fi mi'i daldalaa kee,
namoonni kee kanneen dooniidhaan hojjetan,
ooftonni dooniitii fi warri doonii haaromsan,
daldaltoonni keetii fi loltoonni kee hundi
namni doonii irra jiru biraa hundi
garaa galaanaa keessatti gad liqimfamu.
28 Yeroo ooftonni doonii keetii iyyanitti
biyyoonni qarqara galaanaa ni raafamu.
29 Warri batoo qabatan hundi,
warri doonii irra hojjetanii fi ooftonni doonii,
doonii isaanii irraa bu'anii
qarqara galaanaa dhaabatu.
30 Isaanis sagalee isaanii ol fudhatanii
hiqqifatanii siif boo'u;
mataa isaaniittis awwaara firfirsanii
daaraa keessa gangalatu.
31 Waa'ee keetiifis mataa haaddatanii
wayyaa gaddaa uffatu.
Lubbuu isaaniitiin akka malee hiqqifatanii
gadda guddaadhaan ni boo'u.
32 Isaanis yeroo wawwaatanii siif boo'anitti,
"Kan akka Xiiroos
galaanaan liqimfamee bade eenyu?"
jedhanii faaruu boo'ichaa siif faarsu.
33 Yeroo mi'i daldalaa kee galaana irra ergamutti,
ati saboota hedduu quufsite;
qabeenya kee guddaa fi mi'a keetiin
mootota lafaa sooromsite.
34 Amma immoo ati galaana keessatti,
tujuba bishaanii keessatti caccabdeerta;
mi'oonni keetii fi miiltonni kee hundi
suma wajjin liqimfamaniiru.

35 Warri qarqara galaanaa jiraatan hundi
waa’ee keetiin rifataniiru;
mootonni isaanii sodaadhaan hollatanii
fuulli isaaniis naasuudhaan geeddarameera.
36 Daldaltoonni saboota gidduu jiran sitti siiqsu;
dhumni kee suukaneessaa ta’eera;
ati si’achi bara baraan ni dhabamta.’ ”

28

Raajii Mootii Xiiroosiin Mormuudhaan Dubbatame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, bulchaa Xiiroosiin akkana jedhi; ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana
jedha:
“ ‘Ati of tuulummaa garaa keetiitiin,
“Ani waaqa;
ani handhuura galaanaa keessa,
teessoo waaqaa irra nan taa’a” jette.
Qaroo akka waaqaa of seetu iyyuu,
ati nama malee waaqa miti.
3 Ati Daani’el caalaa ogeessaa?
Icciitiin tokko iyyuu si jalaa hin dhokatuu?
4 Ati ogummaa fi hubannaa keetiin
qabeenya argatteerta;
warqee fi meetii
mankuusaa kee keessatti kuufatteerta.
5 Ati ogummaa guddaa daldala keessatti qabduun
qabeenya kee baay’ifatteerta;
sababii qabeenya keetiitiif immoo
garaan kee of tuulummaadhaan guutameera.
6 “ ‘Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“ ‘Sababii ati qaroo akka waaqaa
of seetuuf,
7 ani namoota biyya ormaa
saboota akka malee gara jabeeyyii sitti nan fida;
isaan goraadee isaanii miidhagina keetii fi ogummaa keetti luqqifatanii
ulfina kee guddaa sana balleessu.
8 Isaan boolla keessa si buusu;
atis garaa galaanaa keessatti
du’a hamaa duuta.
9 Yoos ati fuula warra si ajjeesanii duratti,
“Ani waaqa” ni jettaa?
Ati harka warra si gorra’anii keessatti
namuma malee waaqa miti.
10 Ati harka namoota biyya ormaatti
du’a nama dhagna hin qabatinii duuta.
Ani dubbadheera, jedha WAAQAYYO Gooftaan.’ ”

11 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 12 “Yaa ilma
namaa, waa’ee mootii Xiiroos faarsii boo’iitii akkana jedhiin: ‘WAAQAYYO
Gooftaan akkana jedha:
“ ‘Ati fakkeenya guutummaa ti;

ogummaadhaan guutamteerta; miidhaginaanis hir'ina hin qabdu.
13 Ati iddoo biqiltuu Waaqaa,
Eeden keessa turte;
dhagaawwan gati jabeeyyiin hundi si bareechu; isaanis:
lula diimaa, tophaaziyoon, almaazii fi maragdi,
kirisooliixoos, sardooniksii fi yaasphiidi,
sanpeer, baluurii fi biiralee.
Diranni keetii fi faayni kee warqee irraa tolfaman;
isaanis guyyaa ati uumamte qopheeffaman.
14 Ati Kiirubii waa eegu taatee dibamte;
anis kanumaafan si muude.
Ati tulluu Waaqaa qulqullicha sana irra jiraatte;
dhagaawwan ibiddaa gidduus deddeebite.
15 Ati gaafa uumamtee jalqabdee
hamma gaafa hamminni si keessatti argameetti
jireenyi kee hir'ina hin qabu ture.
16 Babal'ina daldala keetiitiin
gooliidhaan guutamtee cubbuu hojjette.
Kanaafuu yaa kiirubii eegumsaa,
ani tulluu Waaqaa irraa
dhagaawwan ibiddaa gidduudhaa
si salphisee ari'een si baase.
17 Sababii miidhagina keetiitiif,
ati koorteerta;
sababii ulfina keetiitiif,
ogummaa kee balleessite.
Kanaafuu ani gara lafaattan si darbadhe;
fuula mootota durattis waan kolfaa si godhe.
18 Ati cubbuu kee hedduu fi shaqqaba daldala keetiitiin
iddoowwan kee qulqulluu xureessiteerta.
Kanaafuu ani akka ibiddi si keessaa ba'u nan godhe;
innis gubee si fixe;
anis fuula namoota si ilaalaa turan hundaa duratti
lafa irratti daaraan si taasise.
19 Saboonni si beekan hundinuu
si arganii rifatan;
dhumni kee suukaneessaa ta'eera;
ati si'achi bara baraan ni dhabamta.' "

Raajii Siidoonaadhaan Mormuudhaan dubbatame

20 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 21 "Yaa
ilma namaa, fuula kee Siidoonaatti garagalfadhuutii isheedhaan mor-
muudhaan raajii dubbadhu; 22 akkanas jedhi: 'WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha:
" 'Yaa Siidoonaa, ani sitti ka'eera;
si keessatti ulfina nan argadha.
Yeroo ani ishee adabee
akka ani qulqulluu ta'e ishee keessatti of argisiisuutti,
isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.
23 Ani dha'icha isheetti ergee
akka daandii ishee irra dhiigni lola'u nan godha.
Namoonni goraadee karaa hundaan

ishee marseen gorra’aman ishee keessatti ni harca’u.
Ergasiis isaan akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.
24 “ ‘Sabni Israa’el si’achi olloota hamoo akka sokorruu nama
waraananii akka qoraattii immoo nama madeessan hin qabaatu. Ergasiis
isaan akka ani WAAQAYYO Gooftaa ta’e ni beeku.
25 “ ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yeroo ani mana Israa’el saboota
isaan keessa bibittinnaa’an keessaa walitti qabutti, ani akkan isaan
gidduutti qulqulluu ta’e fuula sabootaa duratti of nan argisiisa. Ergasii
isaan biyya ofii isaanii kan ani garbicha koo Yaaqoobiif kenne sana keessa
ni jiraatu. 26 Isaan nagaadhaan achi jiraatanii manneen ijaarratanii
wayiniis dhaabbatu; yeroo ani olloota isaanii kanneen isaan cunqursan
adabutti, isaan nagumaan jiraatu. Ergasii isaan akka ani WAAQAYYO Waaqa
isaanii ta’e ni beeku.’ ”

29

Raajii Gibxiin Mormuudhaan Dubbatame

1 Waggaa kurnaffaatti, ji’a kurnaffaa keessa, guyyaa kudha lammaffaatti
dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa ilma namaa,
fuula kee gara Fara’oon mooticha Gibxitti garagalfadhuutii isaa fi warra
Gibxi hundaan mormuudhaan raajii dubbadhu. 3 Isatti dubbadhuutii
akkana jedhiin: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:

“ ‘Ati bineensi guddichi, kan lageen kee gidduu ciiftu,
yaa Fara’oon mooticha Gibxi, ani sitti nan ka’a.
Ati, “Lagni Abbayyaa kan koo ti;
anatu ofuma kootiif isa uummate” jetta.
4 Ani garuu ha’oo kee keessa hokkoo kaa’ee
akka qurxummiiwwan lageen keetii qola keetti maxxanan nan godha.
Ani qurxummiiwwan qola keetti maxxanan hunda wajjinis
lageen kee keessaa harkiseen si baasa.
5 Si’ii fi qurxummiiwwan lageen keetii hunda
gammoojjiitti nan gata.
Ati dirree duwwaa irratti ni kufta;
walitti hin qabamtu; hin awwaalamtus.
Ani bineensota lafaatii fi allaattii samiitiif
nyaata godheen si kenna.
6 Warri Gibxi keessa jiraatan hundis akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.

“ ‘Ati mana Israa’eliif ulee shambaqqoo taateerta. 7 Yommuu isaan
harkaan si qabatanitti baqaqxee gatiittii isaanii waraante; yommuu isaan
sitti irkatanittis ati caccabdee akka dugdi isaanii hollatu goote.
8 “ ‘Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani goraadee sitti fidee
namoota keetii fi horii isaanii nan fixa. 9 Gibxi duwwaa fi ona taati; isaanis
akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.
“ ‘Ati, “Lagni Abbayyaa kan koo ti; anatu isa uume” jetteertaatii;
10 kanaafuu ani sitti ka’eera; lageen keettis ka’eera; biyya Gibxis Migdoolii
jalqabee hamma Aswaanitti, hamma daarii Itoophiyaatti diigamtuu fi
ontuu nan godha. 11 Miilli namaa yookaan kotteen horii karaa sana
hin darbu; namni tokko iyyuu hamma waggaa afurtamaatti ishee keessa
hin jiraatu. 12 Ani biyyoota onan gidduutti biyya Gibxi nan onsa; mag-
aalaawwan ishees magaalaawwan diigaman gidduutti waggaa afurtama

ni onu. Namoota Gibxi immoo saboota keessa nan faffacaasa; biyyoota
keessas isaan nan bittinneessa.
13 “ ‘Ammas WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Dhuma waggaa afurta-
maatti ani namoota Gibxi saboota isaan itti bittinneeffaman keessaa walitti
nan qaba. 14 Ani boojuudhaa isaan deebisee Phaxroos biyya abbootii
isaaniitti isaan nan galcha. Achittis isaan mootummaa gad aanaa ni ta’u.
15 Isheenis mootummoota keessaa gad aantuu ni taati; deebitees saboota
kaaniin olitti gonkumaa ol of hin kaaftu. Anis akka isheen lammata
saboota kaan hin bulchineef ishee nan dadhabsiisa. 16 Biyyi Gibxi si’achi
uummata Israa’eliif irkoo hin taatu; yoo isaan gargaarsaaf gara isheetti
deebi’an garuu isheen yaadannoo cubbuu isaanii taati. Ergasii isaan akka
ani WAAQAYYO Gooftaa ta’e ni beeku.’ ”
17 Waggaa digdamii torbaffaatti, ji’a tokkoffaa keessa, guyyaa tokkof-
faatti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 18 “Yaa ilma
namaa, Nebukadnezar mootiin Baabilon duula jabaadhaan loltoota isaa
Xiiroositti kaaseera; mataan nama hundaa molaa’eera; gatiittiin nama
hundaas luqqa’eera. Ta’us innii fi loltoonni isaa duula jabaa Xiiroositti
kaasaniin bu’aa tokko illee hin arganne. 19 Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Ani biyya Gibxi Nebukadnezar mootii Baabiloniif nan
kenna; innis ishee booji’ee qabeenya ishee saama. Kunis mindaa loltoota
isaa ta’a. 20 Ani Gibxiin gatii dadhabbii isaa godhee isaaf kenneera; innii fi
loltoonni isaa waan kana anaaf hojjetaniiruutii, jedha WAAQAYYO Gooftaan.
21 “Ani Guyyaa sana akka manni Israa’el gaanfa baasu nan godha; isaan
gidduuttis afaan kee nan saaqa. Isaanis akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.”

30

Faaruu Boo’ichaa Gibxiif Faarsame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa ilma
namaa raaji; akkanas jedhi; ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“ ‘Wawwaadhuutii akkana jedhi;
“Guyyaa sanaaf wayyoo!”
3 Guyyaan sun dhi’oo dha;
Guyyaan WAAQAYYOO dhi’oo dha;
innis guyyaa duumessaa,
sabootaaf immoo yeroo badiisaa ni ta’a.
4 Gibxitti goraadeen ni dhufa;
Itoophiyaatti immoo dhiphinni ni dhufa.
Yommuu warri qalaman Gibxi keessatti kukkufanitti,
qabeenyi ishee saamamee fudhatama;
hundeewwan ishee immoo ni diigamu.
5 Itoophiyaa fi Fuuxi, Luudii fi biyyi Arabaa hundi, Liibiyaa fi uummanni
biyya kakuu Gibxi wajjin goraadeedhaan ni dhumu.
6 “ ‘WAAQAYYO akkana jedha:
“ ‘Tumsitoonni Gibxi ni kufu;
humni isheen ittiin boontu ni dadhaba.
Migdoolii hamma Aswaanitti,
isaan ishee keessatti goraadeedhaan ni dhumu,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
7 Isaan biyyoota onan gidduutti, onanii hafu;
magaalaawwan isaaniis

magaalaawwan diigaman
gidduutti argamu.
8 Yommuu ani Gibxitti ibidda qabsiisee
warri ishee gargaaran hundi barbadaa'anitti,
isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.
9 " 'Gaafas namoota Itoophiyaa kanneen yaaddoo malee jiraatan so-
daachisuuf, ergamoonni dooniidhaan na biraa ni ba'u. Guyyaa badiisa
Gibxitti dhiphinni isaan qabata; wanni kun dhugumaan ni dhufaatii.

10 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
" 'Ani harka Nebukadnezar mooticha Baabiloniin
namoota Gibxi hedduu nan barbadeessa.
11 Innii fi loltoonni isaa kanneen saboota keessaa
akka malee hamoo ta'an,
akka biyyattii balleessaniif ni fidamu.
Isaanis goraadee isaanii Gibxitti luqqifatanii
reeffaan biyyattii guutu.
12 Ani bishaan Abbayyaa nan gogsa;
biyyattiis namoota hamootti nan gurgura;
harka alagootaatiin biyyattii fi
waan ishee keessa jiru hunda nan onsa.
Ani WAAQAYYO dubbadheera.

13 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
" 'Ani waaqota tolfamoo nan balleessa;
fakkiiwwan Memfiis keessa jiranis nan facaasa.
Si'achi Gibxi keessatti bulchaan hin argamu;
biyyattii guutuu keessas sodaa nan buusa.
14 Phaxroosin nan onsa;
Zoo'aanitti ibidda nan qabsiisa;
Tebesiin immoo nan adaba.
15 Da'annoo Gibxi jabaa jechuunis
Siin irratti dheekkamsa koo nan dhangalaasa;
uummata Tebesi hedduu sana illee nan balleessa.
16 Ani Gibxitti ibidda nan qabsiisa;
Siin dhiphinaan raafamti.
Tebesi dambaliidhaan ni fudhatamti;
Memfiis dhiphina wal irraa hin cinneen ni dhiphatti.
17 Dargaggoonni Aawwenii fi
Phii-Beseti goraadeedhaan dhumu;
magaalaawwan mataan isaanii iyyuu ni booji'amu.
18 Yommuu ani waanjoo Gibxi cabsutti,
Tahiphaanheesitti guyyaan ni dukkanaa'a;
humni isheen ittiin boontus ni laafa.
Isheen hurriidhaan haguugamti;
gandoonni ishee immoo ni booji'amu.
19 Kanaafuu ani Gibxiin nan adaba;
isaanis akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.' "
20 Waggaa kudha tokkoffaatti, ji'a tokkoffaa keessa, guyyaa torbaffaatti
dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 21 "Yaa ilma namaa,
ani irree Fara'oon mooticha Gibxi cabseera. Inni akka fayyuuf hin
hidhamne yookaan shambaqqoon hidhamee akka jabaatee goraadee

qabachuu danda’u hin godhamne. 22 Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Ani Fara’oon mooticha Gibxitti ka’eera. Ani irree isaa
lachanuu, isa fayyaa, isa cabe sana illee cabsee akka goraadeen harka
isaatii bu’u nan godha. 23 Ani namoota Gibxi saboota gidduutti nan
faffacaasa; biyyoota keessas isaan nan bibittinneessa. 24 Irree mootii
Baabilon nan jabeessa; goraadee koos harka isaa keessa nan kaa’a;
irree Fara’oon garuu nan cabsa; innis fuula isaa duratti akkuma nama
akka malee madaa’eetti ni aada. 25 Irree mootii Baabilon nan jabeessa;
irreen Fara’oon garuu ni laafa. Yommuu ani goraadee koo harka mootii
Baabilon keessa kaa’ee inni immoo Gibxitti isa mirmirsutti isaan akka
ani WAAQAYYO ta’e ni beeku. 26 Ani namoota Gibxi saboota gidduu nan
faffacaasa; biyyoota keessas isaan nan bibittinneessa. Isaanis akka ani
WAAQAYYO ta’e ni beeku.”

31

Gaattiraa Libaanoon

1 Waggaa kudha tokkoffaatti, ji’a sadaffaa keessa, guyyaa tokkoffaatti
dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa ilma namaa,
Fara’oon mooticha Gibxii fi tuuta namoota isaatiin akkana jedhi:
“ ‘Surraadhaan eenyutu siin qixxaata?

3 Kunoo Asoor akka birbirsa Libaanoon
kan dameewwan mimmiidhagoo qabuu fi
bosonaaf gaaddisa ta’ee
akka malee ol dheeraa fi
kan fiixeen isaa duumessa tuqe ture.
4 Bishaan isa biqilche;
burqaawwan gad fagoon immoo isa guddise;
lageen isaanii
hidda isaa hunda marsanii yaa’anii
bishaan isaanii
gara mukkeen bosonaa hundaatti ergu.
5 Kanaafuu inni mukkeen bosonaa hundaan olitti
akka malee ol dheerate;
lataan isaa ni baay’ate;
dameen isaas ni guddate;
inni bishaan baay’ee argatee babal’ateeraatii.
6 Simbirroonni samii hundi
damee isaa irratti man’ee ijaarratan;
bineensonni dirree hundi
damee isaa jalatti dhalan;
saboonni gurguddaan hundinuus,
gaaddisa isaa jala jiraatan.
7 Inni sababii hidda isaa
gara bishaan baay’eetti gad fageeffateef,
dameewwan isaa kanneen babal’atan wajjin
akka malee miidhagaa ture.
8 Gaattiraawwan iddoo biqiltuu Waaqaa keessa jiran
isa gituu hin dandeenye;
yookaan mukkeen birbirsaa
dameewwan isaatiin hin qixxaatan;
mukni waddeessaas
dameewwan isaatiin hin qixxaatu;

mukni iddoo biqiltuu Waaqaa keessa jiru tokko iyyuu
miidhagina isaatiin wal bira hin qabamu.
9 Ani dameewwan baay’eedhaan
isa nan miidhagse;
mukkeen Eeden
kanneen iddoo biqiltuu Waaqaa keessa jiran hundi
isatti hinaafan.
10 “ ‘Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii inni ol
dheeratee fiixeen isaa duumessa tuqee inni dheerina isaatiin of tuuleef,
11 akka inni waan hammina isaatiif malu isaaf kennuuf, ani dabarseen
bulchaa sabootaatti isa kenne. Darbadhees isa nan gate; 12 alagoonni
akka malee hamoonis cicciranii isa gatan. Lataawwan isaa gaarran irraa
fi sululawwan keessatti harca’a; dameewwan isaa immoo cicciramanii
bo’oowwan bishaanii hunda keessa bu’an. Saboonni lafaa hundi gaaddisa
isaa jalaa ba’anii isa dhiisanii deeman. 13 Simbirroonni samii hundi muka
jige sana irra qubatan; bineensonni dirree hundinuus dameewwan isaa
gidduu turan. 14 Kanaafuu mukni bishaan bira jiru kam iyyuu akka
malee hin guddatu yookaan fiixeen isaa duumessa hin tuqu. Mukni
akkasitti bishaan quufe kam iyyuu akkas ol dheeratee hin beeku. Isaan
hundi warra du’anii boolla qileetti gad bu’an wajjin akka du’an itti
murteeffameera.
15 “ ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhe: Guyyaa inni awwaalametti
ani isaaf jedhee burqaawwan gad fagoo gaddaan nan guute; lageen
isaa nan ittise; bishaan isaa guddichis yaa’uu dhiise. Sababii isaatiif
ani Libaanoonitti dukkana nan uffise; mukkeen dirree hundis ni gogan.
16 Yommuu ani warra boolla bu’an sanatti dabalee awwaala keessa isa
buusutti sagalee kufaatii isaatiin ani saboota nan hollachiisa. Ergasiis
mukkeen Eeden kanneen Libaanoon keessaa filatamoo fi kan addaa ta’an
hundi, mukkeen akka gaarii bishaan obaafaman hundi boolla keessatti
jajjabeeffaman. 17 Warri gaaddisa isaa jala jiraatan kanneen saboota
gidduudhaa isaaf tumsan, warra goraadeedhaan ajjeefamanitti makamuuf
isa wajjin awwaala keessa bu’an.
18 “ ‘Mukkeen Eeden keessaa kan ulfinaa fi surraadhaan siin qixxaatu
kami? Ta’u iyyuu mukkeen Eeden wajjin boolla buuta; ati warra
goraadeedhaan ajjeefaman wajjin, namoota dhagna hin qabatin gidduu
ciifta.
“ ‘Kun Fara’oonii fi waldaa uummata isaa hunda, jedha WAAQAYYO
Gooftaan.’ ”

32

Faaruu Boo’ichaa Fara’ooniif Faarsame

1 Waggaa kudha lammaffaatti, ji’a kudha lammaffaa keessa, guyyaa
tokkoffaatti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, waa’ee Fara’oon mooticha Gibxi faaruu baasiitii akkana
jedhi:
“ ‘Ati saboota gidduutti akka leencaa ti;
galaanota keessatti immoo bineensa akka jawwee ti;
ati lageen borcita;
miilla keetiin bishaan ni booressita;
lageenis ni dhoqqeessita.
3 “ ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:

" 'Gumii namoota baay'ee keessatti
ani kiyyoo koo sitti nan darbadha;
isaanis kiyyoo kootiin harkisanii si baasu.
4 Ani lafatti sin gata;
bakkeettis sin darbadha.
Akka simbirroonni samii hundi sirra qubatan,
akka bineensonni lafaa hundinuus si nyaatanii quufan nan godha.
5 Ani foon kee tulluuwwan irratti nan bittinneessa;
raqa keetiinis sululawwan nan guuta.
6 Hamma tulluuwwan bira ga'utti
dhiiga kee kan lola'uun biyyattii nan guuta;
sululawwanis foon keetiin ni guutamu.
7 Ani yommuun si balleessutti samiiwwan nan haguuga;
urjiiwwan isaanii immoo nan dukkaneessa;
aduu duumessaan nan haguuga;
ji'is ifa isaa hin kennu.
8 Ifawwan calaqqisoo samii irra jiran hunda sitti nan dukkaneessa;
ani biyya kee irra dukkana nan buusa,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
9 Ani yeroon boojuu godhee
saboota gidduutti gara biyyoota ati hin beekiniitti si ergutti
garaa saboota hedduu nan dhiphisa.
10 Ani yeroon goraadee koo fuula isaanii duratti mirmirsutti
akka namoonni hedduun si arganii na'an,
akka mootonni isaaniis waa'ee keetiif sodaadhaan hollatan nan godha.
Guyyaa kufaatii keetii
tokkoon tokkoon isaanii
yeruma yeroon lubbuu isaaniitiif ni kirkiru.
11 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii:
" 'Goraadeen mootii Baabilon
sitti dhufa.
12 Ani akka namoonni kee hedduun
goraadee namoota jajjabootiin jechuunis
kanneen saboota hunda keessaa akka malee hamoo ta'an sanaatiin
dhuman nan godha.
Isaan of tuulummaa Gibxi ni balleessu;
waldoonni ishee hundinuus ni barbadeeffamu.
13 Bishaanota baay'ee biraa
loon ishee hunda nan fixa;
si'achi miilli namaa hin booressu
yookaan kotteen loonii hin dhoqqeessu.
14 Ergasii bishaan ishee akka qulqullaa'u,
lageen ishee immoo akkuma zayitii akka dhangala'an nan godha,
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
15 Gaafa ani biyya Gibxi onsee
biyyattiin waan ishee keessa jiru hunda dhabdutti,
yommuu ani waan achi jiraatu hunda dha'utti
isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.'
16 "Faaruun isaan isheef faarsan kana. Intallan sabootaas ni faarsu;
biyyi Gibxii fi waldaan ishee hundi ni faarsu, jedha WAAQAYYO Gooftaan."
17 Waggaa kudha lammaffaatti, ji'a tokkoffaa keessa, guyyaa kudha
shanaffaatti dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 18 "Yaa

ilma namaa, waldaa namoota Gibxiif wawwaadhu; ishee fi intallan saboota jajjaboo kanneen boolla bu'anitti dabaliitii qileetti darbadhu.
19 Akkanas isaaniin jedhi; 'Ati eenyu caalaa miidhagda? Gad bu'iitii warra
dhagna hin qabanne sana gidduu ciisi.' 20 Isaan warra goraadeedhaan
ajjeefaman gidduutti kufu. Goraadeen luqqifameera; isheen waldaa
namoota ishee hunda wajjin lafa irra haa harkifamtu. 21 Hooggantoonni
jajjaboon awwaala keessaa waa'ee Gibxii fi waa'ee tumsitoota ishee, 'Isaan gad bu'aniiru; warra dhagna hin qabatin kanneen goraadeedhaan qalaman wajjin ciciisaniiru' jedhu.

22 "Asoor loltoota ishee hunda wajjin achi jirti; isheenis awwaala namoota ishee warra qalaman hundaa kanneen goraadeedhaan dhuman
hundaatiin marfamteerti. 23 Awwaalli isaanii boolla qilee keessa; loltoonni
ishees naannoo awwaala ishee ciciisaniiru. Warri biyya jiraattotaa keessatti sodaa faffacaasan hundi gorra'amanii goraadeedhaan dhumaniiru.

24 "Eelaam waldaa namoota ishee kanneen naannoo awwaalaa ishee jiran hunda wajjin achi jirti. Hundi isaanii gorra'amanii goraadeedhaan dhumaniiru. Warri biyya jiraattotaa keessa sodaa faffacaasan hundi utuu dhagna hin qabatin qilee keessa bu'aniiru. Isaan warra boolla
bu'an wajjin qaanii isaanii baadhataniiru. 25 Waldaa namoota ishee
kanneen naannoo awwaala ishee jiran hunda wajjin warra gorra'aman gidduutti sireen isheedhaaf qopheeffameera. Hundi isaanii warra dhagna hin qabatin kanneen goraadeen dhumanii dha. Sababii sodaan isaanii biyya jiraattotaa keessa faffaca'eef, isaan warra boolla bu'an wajjin qaanii isaanii baadhataniiru; isaan warra gorra'aman gidduu ciciisaniiru.

26 "Meshekii fi Tuubaal waldaa namoota ishee kanneen naannoo awwaala isaanii jiran hunda wajjin achi jiru. Hundi isaanii iyyuu warra dhagna hin qabatin kanneen sababii biyya jiraattotaa keessa sodaa
faffacaasaniif goraadeedhaan dhumanii dha. 27 Isaan gootota dhuman
kanneen dhagna hin qabatin kaan, warra mi'a lolaa isaanii wajjin awwaalaman kanneen goraadeewwan boraafatan wajjin hin ciciisanii? Sodaachisuun gootota kanneenii biyya jiraattotaa keessa jiraatu iyyuu adabbiin cubbuu isaaniitiif malu lafee isaanii irra bu'e.

28 "Yaa Fara'oon, atis cabdee warra dhagna hin qabatin kanneen goraadeedhaan ajjeefaman gidduu ni ciifta.

29 "Edoom, mootonni isheetii fi bulchitoonni ishee hundi achi jiru; isaan humna qabaatan iyyuu, warra goraadeedhaan ajjeefaman wajjin ciciisaniiru. Isaan warra dhagna hin qabatin kanneen boolla bu'an wajjin ciciisu.

30 "Bulchitoonni kaabaa hundii fi warri Siidoonaa hundi achi jiru; isaan warra jabina isaaniitiin goolii uumaa turan ta'an iyyuu warra gorra'aman wajjin salphinaan gad bu'an. Utuu dhagna hin qabatin warra goraadeedhaan ajjeefaman wajjin ciciisu; warra boolla bu'an wajjinis salphina isaanii baadhatu.

31 "Fara'oonii fi loltoonni isaa hundi jara argu; waldaan namoota isaa hundi goraadeedhaan ajjeefamani iyyuu inni of jajjabeessa, jedha
WAAQAYYO Gooftaan. 32 Ani akka inni biyya jiraattotaa keessa goolii
faffacaasu godhu iyyuu, Fara'oonii fi waldaan namoota isaa hundi warra dhagna hin qabatin kanneen goraadeedhaan ajjeefaman gidduu ni ciciisu, jedha WAAQAYYO Gooftaan."

33

Hisqi’eel Eegduu Ta’e

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa
ilma namaa, namoota biyya keetiitti dubbadhuutii akkana jedhiin: ‘Yeroo
ani biyya tokkotti goraadee fidutti, sabni biyya sanaa namoota isaa
keessaa nama tokko filatee eegduu isa godhatee, 3 eegduun sun goraadee
biyyattiitti dhufaa jiru argee uummata akeekkachiisuuf malakata yeroo
afuufutti, 4 yoo namni kam iyyuu sagalee malakataa dhaga’ee garuu
akeekkachiisa sana fudhachuu didee goraadeen sun dhufee lubbuu isaa
galaafate, dhiigni isaa matuma isaatti deebi’a. 5 Inni sagalee malakataa
dhaga’ee garuu akeekkachiisa waan hin fudhatiniif dhiigni isaa matuma
isaatti deebi’a. Inni utuu akeekkachiisa sana fudhatee jiraatee silaa
of baasa ture. 6 Garuu yoo eegduun sun goraadee dhufaa jiru argee
namoota akeekkachiisuuf malakata afuufuu baatee goraadeen sun dhufee
isaan keessaa lubbuu nama tokkoo galaafate, namichi sun sababii cubbuu
isaatiif ajjeefama; eegduu sana garuu sababii dhiiga nama sanaatiif nan
gaafadha.’

7 “Yaa ilma namaa, ani mana Israa’eliitiif eegduu si godheera; kanaafuu
dubbii ani dubbadhu dhaga’iitii akeekkachiisa na biraa ba’u isaaniif
kenni. 8 Yeroo ani nama hamaa tokkoon, ‘Yaa namicha hamaa nana,
ati dhugumaan ni duuta’ jedhutti, yoo ati akka inni qalbii jijjiirratu
akeekkachiisuu baatte namichi hamaan sun cubbuu isaatiin ni du’a;
dhiiga isaa garuu ani harka kee irraa nan barbaada. 9 Garuu yoo ati
nama hamaa sana akka inni karaa isaa irraa deebi’u akeekkachiiftee inni
immoo deebi’uu baate, inni cubbuu isaatiin ni du’a; ati garuu lubbuu kee
oolfatteerta.

10 “Yaa ilma namaa, mana Israa’eliin akkana jedhi; ‘Isin akkana jettu:
“Yakkii fi cubbuun keenya nutti ulfaateera; nuus sababii kanaaf nyaatam-
nee dhumne. Yoos akkamiin jiraachuu dandeenya ree?” ’ 11 Akkana
isaaniin jedhi; ‘Akkuma ani dhugumaan jiraataa ta’e, ani akka namoonni
hamoon karaa isaanii irraa deebi’anii jiraatan malee du’a isaaniitti hin
gammadu, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Deebi’aa! Karaa keessan hamaa
sana irraa deebi’aa! Yaa mana Israa’el isin maaliif duutu?’

12 “Kanaafuu yaa ilma namaa, namoota biyya keetiitiin akkana jedhi;
‘Qajeelummaan nama qajeelaa yommuu inni ajajamuu didutti isa hin
baasu; hamminni nama hamaas yommuu inni hammina isaa irraa
deebi’utti isa hin balleessu. Namni qajeelaan yoo cubbuu hojjete sababii
qajeelummaa isaa duraatiif lubbuudhaan hin jiraatu.’ 13 Yoo ani nama
qajeelaa tokko akka inni dhugumaan jiraatu itti himee, inni garuu
qajeelummaa isaa amanatee cubbuu hojjete, waan qajeelaa inni hojjete
keessaa tokko iyyuu hin yaadatamu; inni cubbuu hojjete sanaan ni
du’a. 14 Yoo ani nama cubbamaa tokkoon, ‘Ati dhugumaan ni duuta’
jedhee inni garuu cubbuu isaa irraa deebi’ee waan sirrii fi waan qajeelaa
hojjete jechuunis, 15 inni yoo qabdii waan liqeesse tokkoof fudhate
deebise, yoo waan hate deebise, yoo seera jireenya namaaf kennu duukaa
bu’ee hammina hojjechuu baate, inni dhugumaan ni jiraata; hin du’us.
16 Cubbuu namichi sun hojjete keessaa tokko iyyuu isatti hin herregamu.
Inni waan sirrii fi qajeelaa hojjeteeraatii, dhugumaan lubbuudhaan ni
jiraata.

[17] "Ta'us namoonni biyya keetii, 'Karaan Gooftaa qajeelaa miti' jedhu.
Garuu karaan qajeelaa hin ta'in kanuma isaanii ti. [18] Namni qajeelaan yoo
qajeelummaa isaa irraa deebi'ee hammina hojjete, inni hammina sanaan
ni du'a. [19] Namni hamaan tokko immoo yoo hammina isaa irraa deebi'ee
murtii qajeelaa fi waan qajeelaa hojjete, inni waan kana hojjechuu isaatiin
ni jiraata. [20] Ta'u illee yaa mana Israa'el isin, 'Karaan Gooftaa qajeelaa
miti' jettu. Ani garuu hunda keessanitti akkuma hojii keessaniitti nan
mura."

Kufaatiin Yerusaalem Ibsame

[21] Waggaa kudha lammaffaa booji'amuu keenyaatti, ji'a kurnaffaa
keessa, bultii shanaffaatti, namichi Yerusaalemii baqatee ba'e tokko
gara koo dhufee, "Magaalattiin kufteerti!" jedhe. [22] Galgala dhufaatii
namichaatiin duraa sana harki WAAQAYYOO narra ture; utuu namichi
ganamaan gara koo hin dhufinis Waaqni afaan koo bane. Afaan koo
banameeraatii ani lammata hin cal'isne.
[23] Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: [24] "Yaa
ilma namaa, namoonni diigama biyya Israa'el keessa jiru keessa jiraatan
akkana jedhu; 'Abrahaam namuma tokko ture; ta'us inni biyyattii dhaale.
Nu garuu baay'ee dha; biyyattiinis dhugumaan akka nu dhaalluuf nuu
kennamteerti.' [25] Kanaafuu akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Isin foon utuma dhiigni keessa jiruu nyaattu; waaqota
keessan tolfamoo abdattu; dhiiga namaas dhangalaaftu; yoos isin biyyattii
dhaaluu qabduu? [26] Isin goraadee keessan abdattu; waan jibbisiisaa
hojjettu; tokkoon tokkoon keessan niitii ollaa keessanii xureessitu. Yoos
isin biyyattii dhaaluu qabduu?'
[27] "Akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani
jiraataadhaatii, warri diigama keessatti hafan goraadeedhaan dhumu;
warra baadiyyaa keessa jiran akka isaan nyaatamaniif bineensatti
dabarsee nan kenna; warri da'annoo fi holqa keessa jiraatan immoo
dha'ichaan ni dhumu. [28] Ani biyyattii onsee duwwaa nan hambisa; humni
isheen ittiin of jajjus ni dhuma; gaarran Israa'elis akka namni tokko
iyyuu irra hin qaxxaamurreef qullaa hafu. [29] Yeroo ani sababii wantoota
jibbisiisoo isaan hojjetan hundaatiif biyyattii onsee duwwaa hambisutti,
isaan akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.'
[30] "Waa'ee kee immoo yaa ilma namaa, namoonni biyya keetii keenyan
manaa birattii fi balbala duratti waa'ee kee dubbachaa, 'Kottaa dhaqnee
ergaa WAAQAYYO biraa dhufe dhageenyaa' waliin jedhu. [31] Sabni koo
akkuma yeroo kaaniitti gara kee dhufanii dubbii kee dhaga'uudhaaf fuula
kee dura tataa'u; isaan garuu waan sana hojiidhaan hin argisiisan. Isaan
afaan isaaniitiin jaalala guddaa dubbatu; garaan isaanii garuu bu'aa
hin malle argachuuf gaggaba. [32] Dhugumaan ati isaaniif nama sagalee
gaariidhaan sirba jaalalaa sirbee meeshaa sirbaa taphatu irra hin jirtuutii;
isaan dubbii kee ni dhaga'u malee hojiidhaan hin argisiisaniitii.
[33] "Yeroo wanni kun ta'utti, dhugumaan ni ta'aatii isaan gaafas akka
raajiin gidduu isaanii ture ni beeku."

34

Tiksoota Israa'el

[1] Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: [2] "Yaa
ilma namaa, tiksoota Israa'elitti raajii dubbadhuutii akkana jedhiin:

'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Tiksoota Israa'el warra ofuma isaanii
qofa sooraniif wayyoo! Tiksoonni bushaayee sooruu hin qabanii? [3] Isin
cooma ni nyaattu; suufii ni uffattu; horii gabbataa ni qalattu; bushaayee
garuu hin soortan. [4] Isin dadhabaa hin jabeessine yookaan dhukkubsataa
hin fayyifne yookaan cabaa hin wal'aanne. Kanneen miliqan hin deebifne
yookaan kanneen badan hin barbaanne. Humnaa fi gara jabinaan
isaan ajajju. [5] Kanaafuu isaan sababii tikseen hin jirreef bittinnaa'an;
yeroo bittinnaa'anittis bineensota bosonaatiif soora ta'an. [6] Hoolonni
koo gaarran hundaa fi tulluuwwan ol dhedheeroo hunda irra asii fi
achi jooran. Isaan guutummaa lafaa irra faffaca'an; namni isaan ilaalu
yookaan isaan barbaadu tokko iyyuu hin turre.

[7] " 'Kanaafuu isin tiksoonni, dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa: [8] Ani ji-
raataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan; sababii bushaayeen koo tik-
soota dhabanii akkasiin saamamanii bineensa bosonaatiif nyaata ta'aniif,
sababii tiksoonni koo bushaayee koo barbaaduu didanii qooda bushaayee
ofuma isaanii sooraniif [9] yaa tiksoota, kanaafuu isin dubbii WAAQAYYOO
dhaga'aa: [10] WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani tiksootatti nan ka'a;
bushaayee koos harka isaanii irraa nan barbaada. Akka tiksoonni si'achi
of hin soorreef bushaayee tiksuu irraa isaan nan ari'a. Ani bushaayee koo
afaan isaaniitii nan buusa; isaanis si'achi soora isaanii hin ta'an.

[11] " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhaatii: Ani mataan koo hoolota
koo nan barbaadadha; nan tikfadhas. [12] Akkuma tikseen tokko yommuu
bushaayee isaa bira jirutti hoolota isaa warra bittinnaa'an barbaaddatu
sana anis hoolota koo nan barbaaddadha. Ani lafa isaan guyyaa
duumessaatii fi guyyaa dukkanaa itti bittinneeffaman hundaa baasee
isaan nan galfadha. [13] Anis saboota keessaa isaan baasee biyyoota keessaa
immoo walitti isaan nan qaba; biyya isaaniittis isaan nan deebisa. Ani
gaarran Israa'el irra, qarqara burqaawwaniitii fi lafa namni jiraatu kan
biyya sana keessaa hunda isaan nan tikfadha. [14] Ani marga gaarii keessa
isaan nan tiksa; tulluun Israa'elis iddoo dheeda isaanii ta'a. Isaan achitti
lafa dheedaa tolaa isaa irra ciciisu; marga misaa tulluuwwan Israa'el
irraas ni dheedu. [15] Ani mataan koo hoolota koo nan tikfadha; akka isaan
boqotanis nan godha, jedha WAAQAYYO Gooftaan. [16] Kanneen badan nan
barbaada; kanneen miliqan deebisee nan galcha. Kan cabe nan hidha; kan
dadhabe illee nan jajjabeessa; gabbataa fi jabaa isaa immoo nan balleessa.
Ani murtii qajeelaadhaan bushaayee nan tikfadha.

[17] " 'Isin garuu yaa bushaayee ko, WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
Ani hoolaa fi hoolaa gidduutti, korbeessa hoolaatii fi korbeessa re'ee
gidduutti murtii nan kenna. [18] Marga misaa keessa dheeduun keessan
isin hin ga'uu? Isin marga keessan kan hafe lafatti dhidhiituu qabduu?
Bishaan qulqulluu dhuguun isinitti xinnaatee? Bishaan hafe immoo
miilla keessaniin booressuu qabduu? [19] Bushaayeen koo waan isin lafatti
dhidhiittan soorachuu, waan isin miilla keessaniin dhoqqeessitan immoo
dhuguu qabuu?

[20] " 'Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana isaaniin jedha: Kunoo, ani
mataan koo hoolaa gabbatee fi hoolaa huqqate gidduutti murtii nan kenna.
[21] Sababii isin hoolota dadadhaboo hunda cinaachaa fi gatiittii keessaniin
dhiibdanii, gaanfa keessaniin immoo jifattanii alatti baaftaniif, [22] ani
bushaayee koo nan oolfadha; isaanis si'achi hin saamaman. Ani hoolaa fi
hoolaa gidduutti murtii nan kenna. [23] Ani tiksee tokko jechuunis garbicha

koo Daawitiin isaanittan ramada; inni isaan eega; tiksee isaaniis ni ta’a.
24 Ani WAAQAYYO Waaqa isaanii nan ta’a; Daawit garbichi koo immoo
gidduu isaaniitti bulchaa ni ta’a. Ani WAAQAYYO waan kana dubbadheera.
25 “ ‘Ani isaan wajjin kakuu nagaa nan gala; akka isaan gammoojjii
keessa jiraatanii bosona keessa nagaan ciciisaniif bineensota hamoo
biyyattii keessaa nan baasa. 26 Ani isaanii fi iddoowwan tulluu koo
marsanii jiran nan eebbisa. Bokkaas yeroo isaatti nan roobsa; roobni
sunis rooba eebbaa ni ta’a. 27 Mukkeen bakkee ija naqatu; laftis midhaan
ni baafti; namoonni biyya isaanii keessatti tasgabbiin ni jiraatu. Yeroo
ani danqaraa waanjoo isaanii cabsee harka warra isaan garboomfataniitii
isaan baasutti, isaan akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku. 28 Isaan si’achi
sabootaan hin saamaman yookaan bineensota bosonaatiin hin nyaataman.
Nagaadhaan jiraatu; wanni isaan sodaachisu tokko iyyuu hin jiru. 29 Ani
lafa midhaan baasuudhaan beekame isaaniif nan kenna; isaan biyyattii
keessatti si’achi beelaan hin miidhaman yookaan sabootaaf waan kolfaa
hin ta’an. 30 Yommus akka ani WAAQAYYO Waaqni isaanii isaan wajjin
jiruu fi akka manni Israa’el saba koo ta’e isaan ni beeku, jedha WAAQAYYO
Gooftaan. 31 Isin hoolonni koo, hoolonni tika koo namoota; anis Waaqa
keessan, jedha WAAQAYYO Gooftaan.’ ”

35

Raajii Edoomiin Mormuudhaan Dubbatame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 “Yaa ilma
namaa, fuula kee gara Tulluu See’iiritti deebifadhu; isaan mormuudhaanis
raajii dubbadhu; 3 akkanas jedhiin: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
Yaa Tulluu See’iir ani sitti ka’eera; ani harka koo sitti hiixadhee onaa
fi gatamaa sin godha. 4 Ani magaalaawwan kee nan diiga; atis ni onta.
Ergasii akka ani WAAQAYYO ta’e ni beekta.
5 “ ‘Ati sababii haaloo diinummaa durii garaatti qabatteef bara rakkina
isaanii keessa jechuunis yeroo adabbiin isaanii dhuma irra ga’etti Is-
raa’eloota dabarsitee goraadeetti kennite; 6 kanaafuu ani jiraataadhaatii,
jedha WAAQAYYO Gooftaan; ani dhiiga dhangalaasuutti dabarsee sin kenna;
ati dhiiga dhangalaasuu jalaa hin baatu. Ati waan dhiiga dhangalaasuu
hin jibbineef dhiiga dhangalaasuu jalaa hin baatu. 7 Ani Tulluu See’iir
onsee duwwaa nan hambisa; warra dhaquu fi deebi’u achi irraa nan
kuta. 8 Ani tulluuwwan kee reeffaan nan guuta; warri goraadeedhaan
ajjeefamanis gaarran kee irra, sululawwan kee keessaa fi lageen kee hunda
keessa ni ciciisu. 9 Ani bara baraan sin onsa; magaalaawwan kees lafa
jireenyaa hin ta’an. Ergasii akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu.
10 “ ‘Sababii ati, “WAAQAYYO achi jiraatu iyyuu, saboonni lamaan
kunneenii fi biyyoonni lamaan kunneen kan koo ni ta’u; nus isaan
dhuunfanna” jetteef, 11 ani jiraataadhaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan;
kanaafuu ani akkuma ati aarii fi hinaaffaa jibba isaaniif qabduun argisiifte
sanaatti gatii kee siif nan kenna; anis yeroon sitti murteessutti isaan
gidduutti of nan beeksisa. 12 Ergasiis akka ani WAAQAYYO wantoota
ati tulluuwwan Israa’elitti, “Isaan onanii duwwaa hafaniiru; akka nu
nyaannuufis nuu kennamaniiru” jettee tuffiin dubbatte hunda dhaga’ee
jiru ni beekta. 13 Ati afaan keetiin natti of jajjee oduu natti baay’ifteerta;
anis waan kana dhaga’eera. 14 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:

Yommuu guutummaan lafaa gammadutti ani sin onsa. 15 Sababii ati yeroo
dhaalli mana Israa'el onetti gammaddeef ani akkana sin godha. Yaa Tulluu
See'iir ati ni onta; atii fi guutummaan Edoom ni ontu. Ergasii isaan akka
ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.' "

36

Abdii Tulluuwwan Israa'eliif Dubbatame

1 "Yaa ilma namaa, akkana jedhii tulluuwwan Israa'eliitiif raaji; 'Yaa
tulluuwwan Israa'el, dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa. 2 WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Diinni waa'ee keessan, "Ishoo! Iddoowwan ol ka'oon durii
dhuunfaa keenya ta'aniiru" jedhe.' 3 Kanaafuu raajiitii akkana jedhi;
'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii isaan qixa hundaan marsanii
isin waraananiif, isin saboota kaaniif dhuunfaa taatan; namootaafis waan
mammaaksaatii fi waan qoosaa taatan; 4 kanaafuu yaa tulluuwwan
Israa'el, dubbii WAAQAYYO Gooftaa dhaga'aa: WAAQAYYO Gooftaan tullu-
uwwanii fi gaarraniin, lageenii fi sululawwaniin, onawwan diigamanii
fi magaalaawwan duwwaa hafan kanneen saboota naannoo keessan
jiraniin saamamanii waan qoosaa ta'aniin akkana jedha: 5 WAAQAYYO
Gooftaan akkana jedha: Ani aarii koo kan boba'u sanaan saboota hafanii
fi Edoom hunda irratti dubbadheera; isaan gammachuu fi tuffii garaadhaa
qabaniin lafa dheeda ishee saamuuf jedhanii biyya koo handhuuraa ofii
isaanii godhatan.' 6 Kanaafuu waa'ee biyya Israa'eliif raajii dubbadhuutii
tulluuwwanii fi gaarraniin, lageenii fi sululawwaniin akkana jedhi;
'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Sababii isin sabootaan tuffatamtaniif,
ani hinaaffaa dheekkamsa kootiitiin nan dubbadha. 7 Kanaafuu WAAQAYYO
Gooftaan akkana jedha: Ani akka saboonni naannoo keessan jiraatani
tuffatamaniif harka koo ol qabadhee nan kakadha.

8 " 'Yaa tulluuwwan Israa'el, isin garuu saba koo Israa'eliif
dameewwanii fi ijawwan naqattu; isaan dhi'eenyatti biyyatti ni
deebi'uutii. 9 Ani isiniif nan yaada; gara laafinaanis isinan ilaala;
isin ni qotamtu; sanyiinis isinitti facaafama; 10 ani lakkoobsa uummataa
kan guutummaa mana Israa'el nan baay'isa. Magaalaawwan namaan
ni guutamu; wanni diigames deebi'ee ni ijaarama. 11 Ani lakkoobsa
namootaatii fi horii irratti nan dabala; isaanis wal horanii baay'atu. Ani
akkuma bara durii sana namoota isin irra qubachiisee kan durii caalaa
isinan sooromsa. Ergasii isin akka ani WAAQAYYO ta'e ni beektu. 12 Ani
akka namoonni jechuunis sabni koo Israa'el isin irra deemu nan godha.
Isaan isin dhuunfatu; isinis dhaala isaanii ni taatu; lammatas warra
ijoollee hin qabne isaan hin gootan.

13 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Namoonni, "Ati nama nyaatta;
saba kees ijoollee malee hambifta" siin jedhu; 14 ati garuu si'achi nama hin
nyaattu yookaan saba kee ijoollee malee hin hambiftu, jedha WAAQAYYO
Gooftaan. 15 Ani si'achi akka ati doorsisa sabootaa dhageessu hin godhu;
si'achi ati tuffii namootaatiin hin dhiphattu yookaan akka sabni kee gufatu
hin gootu, jedha WAAQAYYO Gooftaan.' "

16 Ammas dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 17 "Yaa
ilma namaa, namoonni Israa'el yeroo biyya isaanii keessa jiraachaa tu-
ranitti amala isaaniitii fi hojii isaaniitiin biyyattii xureessan. Amalli isaanii
fuula koo duratti akkuma laguu dubartii kan ji'a ji'aan itti dhufu sanaa

ture. [18] Sababii isaan biyyaattii keessatti dhiiga dhangalaasanii fi sababii
waaqota isaanii tolfamoodhaan biyyattii xureessaniif, ani dheekkamsa
koo isaanitti nan roobse. [19] Ani saboota keessa isaan nan faffacaase;
isaanis biyyoota keessa bittinnaa'an; ani akkuma amala isaaniitii fi hojii
isaaniitti isaanitti nan mure. [20] Iddoo dhaqan hundatti saboota keessatti
maqaa koo qulqulluu sana xureessan; waa'ee isaanii, 'Jarri kun saba
WAAQAYYOO ti; isaan garuu biyya isaatii ba'aniiru' jedhameeraatii. [21] Ani
maqaa koo qulqulluu manni Israa'el iddoo dhaqan hundatti saboota
gidduutti xureessan sanaaf yaadeera.

[22] "Kanaafuu mana Israa'eliin akkana jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Yaa mana Israa'el, ani waa'ee maqaa koo qulqulluu isin
iddoo dhaqxanitti saboota gidduutti xureessitan sanaatiif malee isiniif
jedhee wantoota kanneen hin godhu. [23] Ani qulqullina maqaa koo
guddichaa kan saboota gidduutti xuraa'e kan isin saboota gidduutti
xureessitan sana nan argisiisa. Yommuu ani karaa keessaniin fuula isaanii
duratti qulqulluu ta'uu koo argisiisutti akka ani WAAQAYYO ta'e saboonni
ni beeku, jedha WAAQAYYO Gooftaan.

[24] " 'Ani saboota keessaa isinan baafadhaatii; ani biyyoota keessaa
walitti isin qabee biyya keessanitti deebisee isinan fida. [25] Ani bishaan
qulqulluu isinitti nan facaasa; isinis ni qulqullooftu; ani xuraa'ummaa
keessan hunda irraa fi waaqota keessan tolfamoo hunda irraa isinan
qulqulleessa. [26] Ani onnee haaraa isiniif nan kenna; hafuura haaraas
isin keessa nan kaa'a; onnee dhagaa isin keessaa baasee onnee foonii
isiniif nan kenna. [27] Akka isin dambii koo duukaa buutanii fi seera koo
sirriitti eegdaniif ani Hafuura koo isin keessa nan kaa'a. [28] Isin biyya
ani abbootii keessaniif kenne keessa ni jiraattu; isin saba koo ni taatu;
anis Waaqa keessan nan ta'a. [29] Ani xuraa'ummaa keessan hunda irraa
isinan qulqulleessa. Ani midhaan nan waama; nan baay'isas; beelas
isinitti hin fidu. [30] Akka isin si'achi sababii beelaatiin fuula sabootaa
duratti hin salphanneef, ija mukkeeniitii fi midhaan lafa qotiisaa nan
baay'isa. [31] Ergasiis karaa hammina keessaniitii fi hojii jal'ina keessanii ni
yaadattu; sababii cubbuu keessaniitii fi hojii keessan jibbisiisaa sanaatiifis
of balfitu. [32] Akka ani waan kana isiniif jedhee hin hojjetin akka beektan
nan barbaada, jedha WAAQAYYO Gooftaan. Yaa mana Israa'el, waa'ee
amala keessaniitiif qaana'aa; saalfadhaas!

[33] " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani gaafan cubbuu keessan
hunda irraa isin qulqulleessutti, akka magaalaawwan keessan deebi'anii
lafa jireenyaa ta'a nan godha; kanneen diigamanis deebi'anii ijaaramu.
[34] Lafti onee ture qooda fuula namoota karaa sanaan darban hunda duratti
onee hafu ni qotama. [35] Isaan, "Lafti ona ture kun akka lafa biqiltuu
Eeden ta'eera; magaalaawwan diigamanii, onanii barbadaa'anis amma
dallaan itti ijaaramee namaan guutamaniiru" jedhu. [36] Ergasii namoonni
hafan kanneen naannoo kee jiraatan akka ani WAAQAYYO waan barbadaa'e
deebisee ijaaree waan ones deebisee dhaabe ni beeku. Ani WAAQAYYO
dubbadheera; nan raawwadhas.'

[37] "WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ammas kadhannaa mana
Israa'el dhaga'ee waan kana isaaniif nan godha: Namoota isaanii
akkuma hoolotaa nan baay'isa; [38] akkuma bushaayee yeroo ayyaanaa
Yerusaalem keessatti aarsaaf dhi'eeffamaniitti nan baay'isa. Kanaafuu

magaalaawwan diigamanii turan waldaa namootaatiin ni guutamu. Er-
gasii isaan akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.”

37

Sulula Lafeewwan Goggogaa

1 Harki WAAQAYYOO narra ture; innis Hafuura WAAQAYYOOTIIN na fuud-
hee, walakkaa sululaa na dhaabe; sululli sunis lafeewwaniin guutamee
ture. 2 Isaan gidduus asii fi achi na deddeebise; anis lafeewwan akka malee
baay’ee kanneen akka malee goggogan lafa sululaa irratti nan arge. 3 Innis,
“Yaa ilma namaa, lafeewwan kunneen jiraachuu danda’uu?” jedhee na
gaafate.
Ani immoo, “Yaa WAAQAYYO Gooftaa, si qofatu beeka” nan jedhe.
4 Kana irratti inni akkana naan jedhe; “Lafeewwan kanneenitti raajiitii
akkana jedhiin; ‘Yaa lafeewwan goggogoo, dubbii WAAQAYYOO dhaga’aa!
5 WAAQAYYO Gooftaan lafeewwan kanneeniin akkana jedha: Ani hafuura
isinitti nan galcha; isinis lubbuudhaan ni jiraattu. 6 Ribuu isinitti nan
baasa; akka foon isinitti ba’u nan godha; gogaas isinitti nan uffisa;
hafuuras isin keessa nan kaa’a; isinis lubbuudhaan ni jiraattu. Ergasii
isin akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu.’ ”
7 Kanaafuu ani akkuman ajajametti raajii nan dubbadhe. Utuma ani
raajii dubbachaa jiruus sagaleen tokko dhaga’ame; lafeewwanis walitti
dhufan; lafeenis lafeetti maxxane. 8 Yeroo ani isaan ilaaletti, kunoo ribuun
isaanitti ba’ee ture; foonis isaan irra ture; gogaas uffatanii turan; hafuurri
garuu isaan keessa hin jiru ture.
9 Ergasii inni akkana naan jedhe; “Yaa ilma namaa, bubbeetti raajii dub-
badhu; akkanas jedhiin; ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa bubbee,
bubbeewwan afran irraa kottu; akka isaan lubbuudhaan jiraataniif warra
gorra’aman kanneenitti bubbisi.’ ” 10 Kanaafuu ani akkuma inni na ajajetti
raajii nan dubbadhe; hafuurris isaanitti gale; isaanis lubbuu horatanii
miilla isaaniitiin ka’anii dhadhaabatan; isaanis raayyaa guddaa turan.
11 Innis akkana naan jedhe: “Yaa ilma namaa, lafeewwan kunneen
guutummaa mana Israa’eli. Jarris, ‘Lafeewwan keenya goggoganiiru; nu
abdii hin qabnu; cinneerras’ jedhu. 12 Kanaafuu raajii dubbadhuuttii
akkana isaaniin jedhi: ‘WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa saba koo
ani awwaala kee banee isa keessaa sin baasa; ani biyya Israa’elitti deebisee
sin fida. 13 Isinis yaa saba ko, yeroo ani awwaala keessan banee isa keessaa
isin baasutti, akka ani WAAQAYYO ta’e ni beektu. 14 Ani Hafuura koo isin
keessa nan kaa’a; isinis lubbuudhaan jiraattu; ani biyyuma keessan keessa
isinan qubachiisa. Ergasii isin akka ani WAAQAYYO dubbadhee hojjedhe ni
beektu, jedha WAAQAYYO.’ ”

Sabni Tokko Mootii Tokko Jalatti

15 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe; 16 “Yaa
ilma namaa, ulee mukaa tokko fuudhiitii, ‘Kan Yihuudaatii fi kan
Israa’eloota isa wajjin tumsanii’ jedhii isa irratti barreessi. Ulee mukaa
kan biraas fuudhiitii, ‘Ulee Efreem, kan Yoosefii fi kan guutummaa mana
Israa’el kanneen isa wajjin tumsanii’ jedhii isa irratti barreessi. 17 Akka
isaan harka kee keessatti tokko ta’aniif uleewwan sana walitti qabsiis.
18 “Yommuu namoonni biyya keetii, ‘Kun maal jechuu kee akka ta’e
nutti hin himtuu?’ jedhanii si gaafatanitti, 19 akkana isaaniin jedhi;

'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Ani ulee Yoosef kan harka Efreem jiru
kan gosoota Israa'el kanneen isa wajjin tumsanii, ulee Yihuudaa wajjin
walitti qabsiisee ulee mukaa tokko nan godha; isaanis harka koo keessatti
tokko ni ta'u.' 20 Fuula isaanii durattis uleewwan isaan irratti barreessite
sana harkatti qabadhuutii 21 akkana isaaniin jedhi; 'WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Ani saboota isaan keessa turan keessaa Israa'eloota nan
baasa. Qixa hundaa walitti isaan qabee biyya isaaniitti isaan nan galcha.
22 Ani tulluuwwan Israa'el irratti, biyyattii keessatti saba tokko isaan
nan godha. Isaan hunda irratti mootii tokkotu mo'a; isaanis gonkumaa
deebi'anii saboota lama hin ta'an yookaan mootummaan isaanii iddoo
lamatti hin qoodamu. 23 Isaan si'achi waaqota isaanii tolfamoodhaa
fi fakkiiwwan faayidaa hin qabneen yookaan balleessaa isaanii kamiin
iyyuu of hin xureessan; ani cubbuudhaan dugda duubatti mucucaachuu
isaanii hunda irraa deebisee isaan nan qulqulleessaatii. Isaan saba koo ni
ta'u; anis Waaqa isaanii nan ta'a.

24 " 'Daawit garbichi koo isaan irratti mootii ni ta'a; isaan hundis
tiksitee tokko ni qabaatu. Isaan seera koo duukaa ni bu'u; sirna koos of
eeggannaadhaan ni eegu. 25 Isaan biyya abbootiin keessan jiraatan, biyya
ani Yaaqoobiif kenne keessa ni jiraatu. Isaanii fi ijoolleen isaanii, ijoolleen
ijoollee isaaniis bara baraan achi ni jiraatu; Daawit garbichi koos bara
baraan bulchaa isaanii ni ta'a. 26 Ani isaan wajjin kakuu nagaa nan seena;
kakuun kunis kakuu bara baraa ni ta'a. Ani jabeessee isaan nan dhaaba;
lakkoobsa isaaniis nan baay'isa; gidduu isaaniittis iddoo qulqulluu koo
bara baraan nan dhaaba. 27 Iddoon jireenya koo isaan bira ta'a; ani
Waaqa isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u. 28 Ergasii yommuu iddoon
qulqulluun koo bara baraan isaan gidduu jiraatutti, akka ani WAAQAYYO
Israa'elin qulqulleessu saboonni ni beeku.' "

38

Raajii Googiin Mormuun Dubbatame

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 2 "Yaa
ilma namaa, fuula kee gara Googi, bulchaa hangafticha Meshekii fi
Tuubaalii kan biyya Maagoogitti garagalfadhu; isaan mormuudhaanis
raajii dubbadhuutii 3 akkana jedhi: 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
Yaa Googi, bulchaa hangafticha Meshekii fi Tuubaal, ani sitti ka'a.
4 Ani duubatti sin deebisa; ha'oo kee keessa hokkoo galchee loltoota
kee hunda wajjin, fardeen kee, abbootii fardeenii kee kanneen hidhata
waraanaa guutuu hidhatan, waldaa guddaa kanneen gaachana gurguddaa
fi xixiqqaa qabatanii fi kanneen hundi isaanii goraadee qabatan wajjin sin
baasa. 5 Faaresi, Itoophiyaa fi Fuuxi kanneen hundi isaanii gaachanaa fi
gonfoo sibiilaa qabatan isaan wajjin ta'u; 6 akkasumas Goomer loltoota
ishee hunda wajjin, kaaba fagootii Beet Toogarmaa loltoota ishee hunda
wajjin, saboota hedduus sitti dabalee nan baasa.

7 " 'Qophaa'i; atii fi waldaan si biratti walitti qabame hundi qophaa'aa;
ajajaa isaaniis ta'i. 8 Guyyaa hedduu booddee ati lolaaf ni waamamta.
Waggoota fuula duraa keessa ati biyyattii lola irraa dandamatte, kan
namoonni ishee saboota baay'ee keessaa tulluuwwan Israa'el irratti walitti
qabaman, kan bara dheeraaf ontee turte sana ni weerarta Isaan saboota
keessaa baafamaniiru; amma hundi isaanii nagaadhaan jiraatu. 9 Atii fi

loltoonni kee hundi, saboonni baay’een si wajjin jiranis akka bubbee ol ni
baatu; ati akka duumessa biyyattii haguuguu ni taata.
10 “ ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Gaafas yaadni sammuu keetti ni
dhufa; atis hammina ni malatta 11 Ati akkana jetta; “Ani biyya gandoonni
ishee dallaa hin qabne tokko nan weerara; ani namoota nagaa fi tasgab-
biidhaan jiraatan jechuunis warra dallaa, balbalaa fi danqaraawwan hin
qabne hunda nan dha’a. 12 Ani nan booji’a; nan saamas; namoota saboota
keessaa walitti qabamanii iddoowwan diigamanitti deebi’anii qubatan
kanneen horii fi meeshaaleedhaan sooromanii handhuura biyyattii keessa
jiraatanitti harka koo nan kaasa.” 13 Shebaa fi Dedaan, daldaltoonni
Tarshiishii fi gandoonni ishee hundi akkana siin jedhu; “Ati booji’uuf
dhuftee? Ati saamuuf, meetii fi warqee fudhattee deemuuf, horii fi
meeshaalee fudhachuuf, boojuu hedduus qabachuuf tuuta kee walitti
qabattee?” ’
14 “Kanaafuu yaa ilma namaa, raajii dubbadhuutii Googiin akkana
jedhi: ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Gaafas yeroo sabni koo Israa’el
nagaan jiraatutti ati waan kana hin qalbeeffattuu? 15 Ati iddoo kee kan
kaaba fagootii ni dhufta; saboonni baay’een kanneen hundi isaanii farda
yaabbatan, waldaan guddaan, loltoonni jajjaboon si wajjin ni dhufu. 16 Ati
akkuma duumessa biyya haguuguutti saba koo Israa’elitti ni kaata. Yaa
Googi, akka saboonni yommuu ani karaa keetiin fuula isaanii duratti
qulqullummaa koo argisiisutti na beekaniif, ani bara dhufuuf jiru keessa
biyya kootti sin kaasa.
17 “ ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Namni ani bara durii karaa
tajaajiltoota koo raajonni Israa’eliin waa’ee isaa dubbadhe sun si’ii mitii?
Yeroo sana isaan akka ani isaanitti si kaasu bara dheeraaf ni raajan.
18 Gaafas waan kanatu ta’a; yeroo Googi biyya Israa’el miidhutti aariin
koo ni boba’a, jedha Waaqayyo Gooftaan. 19 Yeroo sana Israa’el keessatti
sochiin lafaa guddaan isaa akka ta’u, ani hinaaffaa fi dheekkamsa koo
boba’aa sanaan nan dubbadha. 20 Qurxummiin galaanaa, simbirroonni
samii, bineensonni dirree, uumamawwan lafa irra munyuuqan, namoonni
lafa irra jiraatan hundi argamuu kootti ni hollatu. Tulluuwwan ni jigu;
ededni hallayyaa ni fottoqa; dallaan hundis ni jiga. 21 Ani tulluuwwan koo
hunda irratti Googitti goraadee nan waama, jedha Waaqayyo Gooftaan.
Goraadeen nama hundaa obboleessa isaatti ni ka’a. 22 Ani adabbii
dha’ichaatii fi dhiiga dhangalaasuu isatti nan mura; isaa fi loltoota isaatti,
saboota isa wajjin jiran hedduuttis bokkaa hamaa, cabbii fi dinyii boba’u
nan roobsa. 23 Kanaanis guddinaa fi qulqullina koo nan argisiisa; fuula
saboota baay’ee durattis of nan beeksisa; ergasii isaan akka ani Waaqayyo
ta’e ni beeku.’

39

1 “Yaa ilma namaa, Googiin mormuudhaan raajii dubbadhu; akkanas
jedhi: ‘Waaqayyo gooftaan akkana jedha: Yaa Goog, bulchaa hangafticha
Meshekii fi Tuubaal ani sitti ka’eera. 2 Ani dugda duubatti si deebisee gara
fuula duraatti sin oofa. Ani kaaba fagootii si fidee tulluuwwan Israa’elitti
sin erga. 3 Ergasii ani harka kee bitaa irraa iddaa kee dha’ee harka kee
mirgaa irraa immoo akka xiyyi kee bu’u nan godha. 4 Atii fi loltoonni kee
hundi, saboonni si wajjin jiranis tulluuwwan Israa’el irratti ni kuftu. Ani
allaattii raqaa kan gosa hundaatii fi bineensota bosonaatiif nyaata godhee

sin kenna. 5 Ati dirree duwwaa irratti ni kufta; ani dubbadheeraatii,
jedha WAAQAYYO Gooftaan. 6 Ani Maagoogii fi warra qarqara galaanaa
irra nagaadhaan jiraatanitti ibidda nan erga; isaanis akka ani WAAQAYYO
ta'e ni beeku.

7 " 'Ani akka saba koo Israa'el gidduutti maqaan koo qulqulluun sun
beekamu nan godha. Si'achi akka maqaan koo qulqulluun sun xuraa'u hin
godhu; saboonnis akka ani WAAQAYYO Qulqullicha Israa'el ta'e ni beeku.
8 Kunoo, wanni kun dhufaa jira! Dhugumaanis ni ta'a, jedha WAAQAYYO
Gooftaan. Guyyaan ani jedhes kanaa dha.

9 " 'Ergasii warri magaalaawwan Israa'el keessa jiraatan ba'anii mi'a
lolaa jechuunis gaachanawwan xixinnaa fi gurguddaa, iddaa fi xiyya,
bokkuu lolaatii fi eeboo qoraan godhatanii bobeeffatu. Waggaa torbaafis
akka qoraaniitti itti fayyadamu. 10 Isaan sababii meeshaalee waraanaa
qoraan godhatanii itti fayyadamaniif, dirreedhaa qoraan funaanuun
yookaan bosona keessaa qoraan cabsuun isaan hin barbaachisu. Isaan
warra isaan saaman ni saamu; warra isaan booji'anis ni booji'u, jedha
WAAQAYYO Gooftaan.

11 " 'Ani gaafas Israa'el keessaa sulula karaa deemtotaa kan gama ba'a
Galaanaatiin jiru sana keessatti Googiif lafa awwaalaa nan kenna. Sababii
Googii fi tuunni isaa hundi achitti awwaalamaniif daandii imaltootaa ni
cufu. Kanaafuu inni Sulula Hamoon Goog jedhamee waamama.

12 " 'Manni Israa'elis biyyattii qulqulleessuuf jedhanii ji'a torba guutuu
isaan awwaalu. 13 Namoonni biyyattii hundi isaan awwaalu; guyyaan ani
itti ulfaadhus guyyaa yaadannoo isaaniif ta'a, jedha WAAQAYYO Gooftaan.

14 " 'Namoonnis akka biyyattii qulqulleessaniif yeroo yerootti ni
qaxaramu. Namoonni tokko tokko guutummaa biyyattii keessa deemu;
kaan immoo warra utuu hin awwaalamin hafan awwaalu. Dhuma ji'a
torbaffaattis sakatta'uu jalqabu. 15 Yommuu isaan biyya keessa deemanitti
namni lafee namaa arge kam iyyuu mallattoo itti godha; kunis hamma
warri awwaala qotan sun Sulula Hamoon Googiitti awwaalanitti ta'a.
16 Magaalaan Hamoonaa jedhamtu tokko achi jirti; isaan akkasiin biyya
sana qulqulleessu.'

17 "Yaa ilma namaa, WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Simbirroo
gosa hundaa fi bineensota bosonaa hundatti dubbadhu; akkanas jedhiin:
'Naannoo hundaa walitti qabamaatii gara aarsaa ani isiniif qopheessuu,
aarsaa guddicha tulluuwwan Israa'el irratti dhi'aatu biratti wal ga'aa.
Achittis foon nyaattu; dhiigas ni dhugdu. 18 Akka waan isaan korbeeyyii fi
xobbaallaa hoolaa, re'ootaa fi jiboota ta'aniitti, isin foon namoota jajjaboo
ni nyaattu; dhiiga bulchitoota lafaas ni dhugdu; hundi isaaniis horii
Baashaan kanneen coomanii dha. 19 Aarsaa ani isiniif qopheessu irratti
hamma quuftanitti cooma nyaattu; hamma machooftanitti illee dhiiga
dhugdu. 20 Maaddii koo irraas hamma quuftanitti fardeenii fi warra
fardeen yaabbatan, namoota jajjaboo fi loltoota gosa hundaa ni nyaattu'
jedha WAAQAYYO Gooftaan.

21 "Ani saboota gidduutti ulfina koo nan argisiisa; saboonni hundi
adabbii ani isaan adabee fi harka koo kan ani isaan irra kaa'e sana
ni argu. 22 Gaafa sanaa jalqabees manni Israa'el akka ani WAAQAYYO
Waaqa isaa ta'e ni beeka. 23 Saboonnis akka uummanni Israa'el sababii
cubbuu anaaf amanamuu diduu isaaniitiin hojjetan sanaatiif booji'aman
ni beeku. Kanaafuu ani fuula koo isaan irraa garagalfadhee diinota

isaaniitti dabarsee isaan kenne; hundi isaanis goraadeedhaan dhuman.
24 Ani akkuma xuraa'ummaa isaaniittii fi yakka isaaniittis waan kana
isaanitti nan fide; fuula koos isaan duraa dhokfadhe.
25 "Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaaqoobin boojuudhaa
nan deebisa; uummata Israa'el hundaaf garaa nan laafa; maqaa koo
qulqullichaafis nan hinaafa. 26 Isaan yeroo utuu namni tokko iyyuu
isaan hin sodaachisin nagaadhaan biyya isaanii keessa jiraatanitti qaanii
isaaniitii fi naaf amanamuu diduu isaanii hunda ni irraanfatu. 27 Ani
yeroon saboota keessaa isaan deebisee biyyoota diinota isaanii keessaa
walitti isaan qabutti, qulqulluu ta'uu koo karaa isaaniitiin fuula saboota
baay'ee duratti nan argisiisa. 28 Ani akka isaan booji'amanii saboota
gidduu jiraataniif isaan ergu iyyuu, utuu tokkoo isaanii illee duubatti hin
hambisin biyya isaanii keessatti walitti isaan nan qaba; ergasiis isaan
akka ani WAAQAYYO Waaqa isaanii ta'e ni beeku. 29 Si'achi ani fuula koo
isaan duraa hin dhokfadhu; ani Hafuura koo mana Israa'el irratti nan
dhangalaasaatii, jedha WAAQAYYO Gooftaan."

40

Mana Qulqullummaa Haaraa

1 Waggaa digdamii shanaffaa booji'amuu keenyaa keessa, waggaa
jalqabaatti, ji'a kurnaffaatti, erga magaalattiin diigamtee booddee waggaa
kudha afuraffaatti, guyyuma sana harki WAAQAYYOO narra ture; innis achi
na geesse. 2 Mul'ata Waaqaatiinis gara biyya Israa'el na geessee tulluu
baay'ee ol dheeraa irra na dhaabe; karaa kibba isaatiinis waan ijaarsa
magaalaa fakkaatanitu ture. 3 Inni achi na geesse; anis nama bifti isaa
naasii fakkaatu tokko nan arge; innis harka isaatti funyoo fo'aa quncee
talbaatii fi ulee safaraa qabatee balbala dura ijaajjaa ture. 4 Namichi
sunis akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, ati sababii kanaaf waan
as fidamteef, ija keetiin ilaali; gurra keetiinis dhaga'iitii waan ani sitti
argisiisu hunda hubadhu. Mana Israa'elittis waan argite hunda himi."

Karra Ba'a Biiftuu

5 Anis dallaa guutumaan guutuutti lafa mana qulqullummaa marsee jiru
tokko nan arge. Dheerinni ulee ittiin safaran kan harka namicha sanaa
keessa ture dhundhuma ja'aa dha; tokkoon tokkoon dhundhuma sanaa
dhundhuma tokkoo fi bal'ina barruu harkaa tokko ture. Innis dallaa sana
safare; dallaan sunis ulee safartuu tokko yabbatee ulee safartuu tokko ol
dheerata ture.
6 Ergasii inni gara balbala gara ba'aa ilaaluutti dhufe. Gulantaawwanitti
ol ba'ee waltajjii balbalaa safare; innis ulee safartuu tokko gad fagaata
ture. 7 Sireewwan eegumsaa ol dheerinni isaanii ulee tokko, bal'inni
isaanii immoo ulee tokko ture; keenyan manneen gidduu turanis dhund-
huma shan yabbatu ture. Dooyaan karraa kan gardaafootti aanee gara
mana qulqullummaatti garagalu sunis ulee safartuu tokko gad fagaata
ture.
8 Sana booddee inni gardaafoo balbalaa safare; 9 balballi sunis dhund-
huma saddeet gad fagaatee tuggeewwan isaas dhundhuma lama furdatu
turan. Gardaafoon balbala sanaa gara mana qulqullummaatti garagala
ture.
10 Karra gara ba'a biiftuu jiru keessa bitaa fi mirgaan manneen
waardiyyootaa sadii sadiitu ture; sadan isaanii iyyuu wal qixxee turan.

Tuggeewwan gama lamaan jiranis waluma qixxee turan. [11] Ergasii
inni bal'ina balbala ittiin ol seenanii safare; innis dhundhuma kudhan
ture; dheerinni isaa immoo dhundhuma kudha sadii ture. [12] Tokkoo
tokkoo mana waardiyyaa dura keenyan dhundhuma tokko ol dheeratutu
ture; manneen kunneenis gama lamaaniin dhundhuma ja'a ja'a turan.
[13] Ergasiis inni bantii keenyan manichaa kan boroo irraa jalqabee hamma
bantii kaaniitti balbala sana safare; wal irraa fageenyi isaas balbala
tokko irraa hamma balbala kaaniitti dhundhuma digdamii shan ture.
[14] Akkasumas balbala ittiin ol seenan safare; innis dhundhuma jaatama
ta'e; safarri sunis hamma utubaa gara oobdii ilaalu sanaatti taasifame.
[15] Fageenyi balbala ol seensisuu jalqabee hamma dhuma gardaafootti jirus
dhundhuma shantama ta'e. [16] Kutaawwan manichaatii fi keenyan isaa
karaa ittiin ol seenaniin foddaa gama lachuutiin dhiphachaa deemu qabu
ture; gardaafoon sunis akkasuma naanna'ee gara keessaatiin foddaa qaba
ture; utubaawwan sun immoo muka meexxiitiin faayeffamanii turan.

Oobdii Alaan Jiru

[17] Ergasii inni gara oobdii alaatti na fide. Achittis dareewwanii fi karaa
dhagaadhaan tolfame tokko naannoo oobdiitti nan arge; qarqara karaa
sanaas daree soddomatu ture. [18] Karaan sunis balbala sana bira ture;
bal'inni isaas hamma ol dheerina balbalawwanii ture; karaan kunis karaa
isa gad aanuu dha. [19] Sana booddee balbala gad aanu keessaa jalqabee
hamma oobdii isa keessaa kan gara alaatti fageenya isaa safare; innis
karaa ba'aatii fi karaa kaabaatiin dhundhuma dhibba tokko ture.

Karra Kaabaa

[20] Ergasii inni lafa irra dheerinaa fi bal'ina karra gara kaabaa ilaalu kan
gara oobdii alaatti baasuu safare. [21] Safarri utubaawwanii fi gardaafoo
manneen waardiyyaa kanneen bitaa mirgaan dareewwan sadii sadii
qaban sanaas kan karra jalqabaa wajjin wal qixxee ture. Innis dheerina
dhundhuma shantamaatii fi bal'ina dhundhuma digdamii shanii qaba
ture. [22] Foddaawwan isaanii, gardaafoowwan isaaniitii fi faaya isaanii kan
muka meexxii irraa hojjetame safarri isaanii safara karra gara ba'aa ilaalu
wajjin wal qixxee ture. Gulantaawwan gara karra sanaatti geessan torbatu
ture; fuullee isaanii immoo gardaafoo isaatu ture. [23] Akkuma karra karaa
ba'aatiin ture sanaa karra gara kaabaa ilaalu kan gara oobdii keessaatti
geessu tokkotu ture. Innis karra tokko irraa jalqabee hamma karra fuullee
isaa jiruutti safare; innis dhundhuma dhibba tokko ture.

Karra Kibbaa

[24] Innis gara kibbaatti na geesse; anis karra gara kibbaa ilaalu nan
arge. Innis utubaawwanii fi gardaafoowwan isaa safare; safarri isaaniis
safara warra kaanii wajjin wal qixxee ture. [25] Karri sunii fi gardaafoon
isaa foddaawwan akkuma foddaawwan kaanii dhidhiphatan naannoo
isaaniitii qabu ture. Innis dheerina dhundhuma shantamaatii fi bal'ina
dhundhuma digdamii shanii qaba ture. [26] Gulantaawwan gara karra
sanaatti geessan torbatu ture; fuullee isaanii immoo gardaafoo isaatu ture;
balballi sunis fuula utubaawwan sanaa irraa bitaa mirgaan faaya muka
meexxiitiin hojjetame qaba ture. [27] Oobdiin gara keessaas karra gara
kibbaa ilaalu qaba ture; innis karra kana irraa kaasee hamma karra karaa
kibbaa kan gara alaatiin jiruutti safare; safarri isaas dhundhuma dhibba
tokko ture.

Karrawwan Gara Oobdii Keessaatti Geessan

28 Ergasiis inni karaa balbala kibbaatiin gara oobdii isa keessaatti na fide;
innis karra kibbaa safare; safarri karra sanaas safara karrawwan kaani-
itiin wal qixxee ture. 29 Safarri manneen waardiyyaa kan utubaawwan
isaatii fi kan gardaafoo isaa safara karrawwan kaanii wajjin wal qixxee
ture. Karri sunii fi gardaafoon isaa foddaawwaniin marfamanii turan.
Innis dheerina dhundhuma shantamaa fi bal'ina dhundhuma digdamii
shanii qaba ture. 30 Gardaafoowwan karraa kanneen naannoo oobdii
gara keessaa jiran lafa irra dheerinni isaanii dhundhuma digdamii shan,
bal'inni isaanii immoo dhundhuma shan qaba ture. 31 Gardaafoon
isaa gara oobdii alaa ilaala ture; tuggeewwan isaa muka meexxiitiin
faayeffamanii turan; gulantaawwan saddeetis gara isaa geessu turan.
32 Ergasii inni karaa ba'aatiin gara oobdii isa keessaatti na fide; innis
balbala sana safare; safarri isaas safara karrawwan kaanii wajjin wal
qixxee ture. 33 Safarri manneen waardiyyaa, kan utubaawwan isaatii fi
kan gardaafoo isaa safara karrawwan kaanii wajjin wal qixxee ture. Karri
sunii fi gardaafoon isaa foddaawwaniin marfamanii turan. Innis dheerina
dhundhuma shantamaa fi bal'ina dhundhuma digdamii shanii qaba ture.
34 Gardaafoon isaa gara oobdii alaa ilaala ture; tuggeen isaa bitaa mirgaan
muka meexxiitiin faayeffamee ture; gulantaawwan saddeetis gara isaa
geessu turan.
35 Ergasii inni gara karra kaabaatti na fide; isas ni safare. Safarri
isaas safara karrawwan kaanii wajjin wal qixxee ture. 36 Innis akkuma
manneen waardiyyaa isaa, utubaawwan isaatii fi gardaafoo isaa fod-
daawwaniin marfamee ture. Innis dheerina dhundhuma shantamaatii
fi bal'ina dhundhuma digdamii shanii qaba ture. 37 Gardaafoon isaa
gara oobdii alaa ilaala ture; tuggeen isaa bitaa mirgaan muka meexxiitiin
faayeffamee ture; gulantaawwan saddeetis gara isaa geessu turan.

Dareewwan Aarsaan Itti Qopheeffamu

38 Kutaan balballi isaa gara gardaafoo karra sanatti ba'u tokko jira ture;
innis lafa aarsaan gubamu itti miicamu ture. 39 Gardaafoo karraa keessa
karaa bitaa fi mirgaatiin minjaalota lama kanneen aarsaan gubamu,
aarsaan cubbuutii fi aarsaan yakkaa irratti qalamutu ture. 40 Gardaafoo
karraa kan gara alaa jiru cina, gulantaawwan balbalaa kanneen ittiin
gara karra kaabaa seenan bira minjaalota lamatu ture; gulantaawwan
sana irraa qixa kaaniin minjaalota lamatu ture. 41 Kanaafuu karra
sana irraa gara tokkoon minjaalota afur, gara kaaniin immoo minjaalota
afur, walumatti minjaalota saddeeti kanneen aarsaan irratti qalamutu
ture. 42 Akkasumas minjaalota dhagaa soofame irraa aarsaa gubamuuf
tolfaman afurtu ture; tokkoon tokkoon isaaniis dheerina dhundhuma
tokkoo fi walakkaa, bal'ina dhundhuma tokkoo fi walakkaatii fi ol
dheerina dhundhuma tokkoo qabu ture. Isaan irras meeshaalee ittiin
aarsaan gubamuu fi aarsaawwan biraa ittiin qalaman kaa'amanii turan.
43 Hokkoowwan gaanfa lama lama qaban kanneen tokkoon tokkoon isaanii
dheerina barruu harkaa tokko qaban itti qabsiifamanii turan. Minjaalonni
sunis kan foon aarsaawwaniitiif qopheeffaman turan.

Dareewwan Lubootaaf Ramadaman

44 Balbala isa keessaa duubaan oobdii isa keessaa keessa dareewwan
lamatu ture; tokko karaa balbala kaabaa gara kibbaatti garagaleera;

tokko immoo karaa balbala kibbaa gara kaabaatti garagaleera. 45 Innis
akkana naan jedhe; “Dareen gara kibbaatti garagalee jiru luboota warra
mana qulqullummaa keessatti ramadamaniifii dha; 46 kan gara kaabaatti
garagalee jiru immoo luboota warra iddoo aarsaatti ramadamaniifii
dha. Warri kunneen ilmaan Zaadoq; kanneen Lewwota keessaa gara
WAAQAYYOOTTI dhi’aatanii fuula isaa dura tajaajilan isaan qofa.”
47 Achii immoo oobdii safare; innis roga afur kan wal qixxee ta’ee
dheerinni isaa dhundhuma dhibba tokko, bal’inni isaas dhundhuma
dhibba tokkoo ti. Iddoon aarsaas fuula mana qulqullummaa dura ture.

Mana Qulqullummaa

48 Innis gara gardaafoo mana qulqullummaatti na fidee tuggeewwan
gardaafoo sanaa safare; isaanis qixa lamaaniin dhundhuma shan shan
babal’atan ture. Bal’inni balbala isaa immoo dhundhuma kudha afur
ture; keenyan isaas qixa lamaaniin dhundhuma sadii sadii babal’ata
ture. 49 Gardaafoon sun bal’inni isaa dhundhuma digdama, fuula isaa
duraa hamma dugda duubaatti immoo dhundhuma kudha lama ture.
Gulantaawwan gara mana qulqullummaatti geessan kudhanitu ture; qixa
lamaaniinis tuggeewwan gurguddaan, tuggeewwan xixinnaa cina turan.

41

1 Ergasiis gara mana qulqullummaatti na fidee tuggeewwan isaa
safare; bal’inni tuggeewwan sanaas qixa hundaanuu dhundhuma ja’a ja’a
ture. 2 Bal’inni balbala isaa dhundhuma kudhan, bal’inni isaa immoo
karaa hundaan dhundhuma shan shan ture. Akkasumas inni karaa
mana qulqullummaa kan gara alaa safare; innis dhundhuma afurtama
dheeratee bal’inni isaa immoo dhundhuma digdama ture.
3 Sana booddee gara mana qulqullummaa isa gara keessaa seenee
utubaawwan balbalaa safare; tokkoon tokkoon isaaniis dhundhuma
lama lama babal’atu ture. Balballi isaa dhundhuma ja’a bal’atee qixa
hundaanuu dhundhuma torba torba bal’ata ture. 4 Lafa irra dheerina
mana qulqullummaa isa gara keessaas ni safare; innis fiixee tokko irraa
hamma fiixee kaaniitti dhundhuma digdama dheeratee bal’inni isaa
immoo dhundhuma digdama ture. Innis, “Kun Iddoo Qulqullummaa kan
Hunda Caaluu dha” naan jedhe.
5 Ergasii immoo keenyan mana qulqullummaa safare; innis yabbinna
dhundhuma ja’a qaba ture; bal’inni dareewwanii kan naannoo mana
qulqullummaa biraas dhundhuma afur afur ture. 6 Dareewwan sunis
darbii sadiitti qoodamanii wal irratti ijaaraman; tokkoon tokkoon darbii
immoo dareewwan soddoma soddoma qaba ture. Dareewwan sana
deeggaruufis naannoo keenyan mana qulqullummaa tuggeewwantu ture;
tuggeewwan sun garuu keenyan mana qulqullummaa deeggaruuf keessa
hin suuqamne. 7 Dareewwan mana qulqullummaa bira jiran sunis darbi-
idhaa gara darbiitti babal’achaa deemu turan. Ijaarsi mana qulqullummaa
marsee jiru waan gadii gara oliitti ijaarameef dareewwan sun akkuma
ol ba’aa deemaniin babal’atu turan. Gulantaan tokkos darbii gadiitii
jalqabee darbii walakkaa keessa ba’ee gara darbii oliitti baasa ture.
8 Akkasumas manni qulqullummaa sun naannoo isaatii madabii ol ka’aa
akka qabu nan arge; madabiin sunis dareewwan sanaaf hundee ta’e.
Hundeen sunis lafa irra dheerina ulee tokkoo jechuunis dhundhuma ja’a
qaba ture. 9 Keenyan dareewwan sanaa gara alaatiin dhundhuma shan
yabbata ture. Iddoon duwwaan dareewwan mana qulqullummaatii fi

10 dareewwan lubootaa gidduu jiru kan naannoo mana qulqullummaa
guutumaan guutuutti dhundhuma digdama bal’ata ture. 11 Iddoo duwwaa
sana irraa jalqabees balbalawwan dareewwan sanatti ol seensisan, tokko
karaa kaabaa, kaan immoo karaa kibbaa turan; madabiin iddoo duwwaa
sana marsee jiru dhundhuma shan bal’ata ture.

12 Ijaarsi oobdii mana qulqullummaatti garagalee jiruu karaa dhi’aatiin
dhundhuma torbaatama bal’ata. Keenyan ijaarsa sanaas dhundhuma
shan yabbata; dheerinni isaas dhundhuma sagaltama ture.

13 Ergasii inni mana qulqullummaa safare; dheerinni isaas dhundhuma
dhibba tokko ture; oobdiin mana qulqullummaatii fi ijaarsi sun keenyan
isaa wajjin dhundhuma dhibba tokko dheerata ture. 14 Bal’inni oobdii
mana qulqullummaa kan karaa ba’aatiin jiru iddoo fuullee mana qulqul-
lummaa dabalatee dhundhuma dhibba tokko ture.

15 Ergasiis inni dheerina ijaarsaa kan gara oobdii isa mana qulqullum-
maa duubaatti garagalee jiru keenyan gama lamaanii dabalatee safare;
innis dhundhuma dhibba tokko ture.

Manni qulqullummaa kan gara alaa, kan gara keessaatii fi gardaafoon
gara oobdiitti garagalee jiru, 16 akkasumas waltajjiiwwan, foddaawwan
dhidhiphoonii fi darbiiwwan naannoo sadan isaanii jiran kan waltajjiin
oliitii fi waltajjiin mataan isaa mukaan haguugamee ture. Lafti isaa,
keenyan hamma foddaawwaniitti jiruu fi foddaawwan haguugamanii
turan. 17 Keessa iddoo balbala mana qulqullummaa gubbaan jiruu
fi naannoo keenyan mana qulqullummaa kan gara keessaatii fi kan
gara alaa irratti 18 fakkiin kiirubeelii fi mukkeen meexxii tolfamanii
turan. Mukkeen meexxii sunis kiirubeel gidduutti tolfaman. Tokkoon
tokkoon kiirubis fuula lama lama qaba ture: 19 Fuulli namaa tokko gara
muka meexxii kan gama tokkoon jirutti garagalee ture; fuulli leencaa
immoo gara muka meexxii kan gama kaaniitti garagalee ture. Isaanis
guutumaan guutuutti mana qulqullummaa irratti marfamanii tolfamanii
turan. 20 Lafa mana qulqullummaa keessaa hamma balbala gubbaa
jiruutti kiirubeelii fi mukkeen meexxii keenyan mana qulqullummaa isa
gara alaa irratti tolfamanii turan.

21 Manni qulqullummaa karaa alaatiin hidhii balbalaa kan roga afurii
qaba ture; hidhiin balbalaa kan Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta’e fuuldura jirus wal fakkaata ture. 22 Iddoo aarsaa kan muka irraa
tolfame kan ol dheerinni isaa dhundhuma sadii, lafa irra dheerinni isaa
dhundhuma lamaa fi bal’inni isaa immoo dhundhuma lamaatu ture;
goleewwan isaa, madabiin isaatii fi cinaachi isaa muka irraa tolfame.
Namichi sunis, “Maaddiin kun maaddii fuula WAAQAYYOO dura jiru
dha” naan jedhe. 23 Manni qulqullummaa inni gara alaatii fi Iddoon
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sun balbala lama lama qabu turan.
24 Tokkoon tokkoon balbala sanaas saanqaawwan lama lama qaba ture;
tokkoon tokkoon balbala sanaas saanqaawwan qabsiiftuu qaban lama
lama qaba ture. 25 Balbalawwan mana qulqullummaa isa gara alaa
irratti kiirubeelii fi mukkeen meexxii akkuma keenyan manaa irratti
tolfaman sana tolfamanii turan; gardaafoo sana fuula duraanis dibaabee
mukaa tokkotu ture. 26 Keenyan bitaa fi mirgaa kan gardaafoo sanaa irra
foddaawwan dhidhiphoo kanneen bitaa mirgaan mukkeen meexxiitiin
faayeffamantu ture. Dareewwan mana qulqullummaa kanneen bitaa fi
mirgaas dibaabeewwan qabu turan.

42

Dareewwan Lubootaaf Ramadaman

1 Sana booddee namichi sun karaa kaabaatiin gara oobdii alaatti na
baasee gara fuullee dareewwan oobdii mana qulqullummaa fi gara
fuullee ijaarsa alaa kan karaa kaabaa jiruutti na fide. 2 Ijaarsi balballi
isaa gara kaabaatti garagalu sun dheerina dhundhuma dhibba tokkoo
fi bal'ina dhundhuma dhibba tokko qaba ture. 3 Kutaa oobdii isa gara
keessaa kan dhundhuma digdamaa keessaa fi kutaa fuullee madabii
oobdii kan gara alaa jiru keessa sadarkaa sadiin darbiin tokko darbii
kaanitti garagalee ture. 4 Dareewwan sana fuula duraanis karaan mana
keessaan nama baasu kan dhundhuma kudhan bal'atee dhundhuma
dhibba tokko dheeratutu ture. Balbalawwan isaaniis karaa kaabaatiin
turan. 5 Sababii darbiiwwan sun iddoo dareewwan kanneen gara gadii
irraa fi gamoo isa gidduu irraa qabatan caalaa dareewwan olii jalaa
qabataniif dareewwan olii dhidhiphoo dha. 6 Dareewwan darbii sadaffaa
irra jiran akka oobdiiwwanii utubaawwan hin qaban ture; kanaafuu
darbiiwwan gara gadiitii fi walakkaa jiran caalaa lafa xinnaa qabu ture.
7 Keenyan karaa alaa tokkos dareewwanii fi oobdii gara alaa fuullee
jira ture; innis dareewwan sana fuula duraan dhundhuma shantamaa
dheerata ture. 8 Dheerinni dareewwan oobdii alaatti aananii tarreedhaan
jiranii dhundhuma shantama, tarreen mana qulqullummaatti aanee jiru
immoo dhundhuma dhibba tokko dheerata ture. 9 Yommuu oobdii alaatii
ol seenanitti, balballi karaa ba'aatiin gara dareewwan gadiitti nama
seensisu tokko ni argama ture.

10 Karaa kibbaatiinis dheerina dallaa oobdii gara alaa qabatee, oobdii
mana qulqullummaa qabatee fuullee dallaa gara alaatiin dareewwan
11 fuula isaanii duraan karaa namni irra darbu qabantu ture. Dareewwan
kunneenis akkuma dareewwan karaa kaabaa sanaa turan; isaanis dheeri-
naa fi bal'ina, karaa ittiin gad ba'anii fi guddina wal fakkaatu qabu
turan. Balbalawwan karaa kaabaa 12 balbalawwan dareewwan karaa
kibbaa wajjin wal fakkaatu turan. Karaa namni irra darbu kan dallaa gara
ba'aatti ijaarameen wal cina deemuun fuullee jiru kan ittiin dareewwan
seenan tokkotu jira ture.

13 Ergasiis inni akkana naan jedhe; "Dareewwan kaabaatii fi kibbaa kan-
neen gara oobdii mana qulqullummaatti garagalanii jiran sun dareewwan
lubootaa, iddoo itti luboonni warri fuula Waaqayyoo duratti dhi'aatan
aarsaa aarsaa hunda caalaa qulqulluu ta'e nyaatanii dha. Isaanis aarsaa
aarsaa hunda caalaa qulqulluu ta'e jechuunis kennaa midhaanii, aarsaa
cubbuutii fi aarsaa yakkaa achi kaa'u; iddoon sun qulqulluudhaatii.
14 Luboonni iddoo qulqulluu sana takkaa seennaan hamma uffata ittiin
tajaajilan sana of irraa baasanitti gara oobdii gara alaatti hin ba'an;
wayyaan sun qulqulluudhaatii. Isaan utuu iddoo uummataaf ramadametti
hin dhi'aatin uffata biraa uffachuu qabu."

15 Inni erga waan mana qulqullummaa keessa jiru safaree xumuree
booddee karaa balbala ba'aatiin na baasee naannoo sana hunda safare.
16 Kallattii ba'aas ulee ittiin safaraniin safare; wanni inni safares dhund-
huma dhibba shan ta'e. 17 Kallattii gara kaabaas safaree safarri sun
ulee safaraatiin dhundhuma dhibba shan ta'e. 18 Kallattii kibbaatiinis
safaree safarri sun ulee ittiin safaraniin dhundhuma dhibba shan ta'e.
19 Ergasii inni gara kallattii dhi'aatti garagalee safaree, safarri sun ulee

ittiin safaraniin dhundhuma dhibba shan ta'e. [20] Kanaafuu inni iddoo
kallattii afraniin jiru safare. Iddoon sun dallaa iddoo qulqulluu, iddoo
xuraa'aa irraa addaan baasu kan dheerinni isaa dhundhuma dhibba shan,
bal'inni isaas dhundhuma dhibba shan qaba ture.

43

Ulfinni Waaqaa Gara Mana Qulqullummaatti Deebi'uu Isaa

[1] Ergasii namichi sun gara balbala ba'a biiftuutti garagaluutti na fide;
[2] anis utuu ulfinni Waaqa Israa'el ba'a biiftuutii dhufuu nan arge.
Sagaleen isaa akka sagalee huursaa bishaan yaa'uu ture; laftis ulfina
isaatiin ifte. [3] Mul'anni ani arges mul'ata ani yommuu inni magaalaa
barbadeesuuf dhufetti argee fi mul'ata ani Laga Kebaar biratti argee
ture sana fakkaata; anis adda kootiin lafatti nan gombifame. [4] Ulfinni
WAAQAYYOO sun karaa balbala gara ba'a biiftuutti garagaluun mana
qulqullummaa seene. [5] Ergasiis Hafuurri ol na fuudhee gara oobdii gara
keessaatti na fide; ulfinni WAAQAYYOOS mana qulqullummaa guute.
[6] Utuu namichi sun na bira dhaabatee jiruu, nama wayii kan mana
qulqullummaa keessaa natti dubbatu nan dhaga'e. [7] Innis akkana naan
jedhe: "Yaa ilma namaa, kun iddoo teessoo kootii fi faanni miilla koo
irra ejjetuu dha. Kunis iddoo ani bara baraan Israa'eloota gidduu
jiraadhuu dha. Manni Israa'el jechuunis isaan yookaan mootonni isaanii
sagaagalummaa isaaniitii fi reeffa mootota isaaniitiin lammata gaarran
waaqeffannaa isaanii irratti maqaa koo qulqulluu sana hin xureessan.
[8] Isaan yommuu anaa fi isaan gidduutti dallaa qofa hambisanii buusaa
balbala isaanii buusaa balbala kootii bira, michichila balbala isaanii
immoo michichila balbala kootii bira dhaabatanitti hojii isaanii jibbisiisaa
sanaan maqaa koo qulqullicha xureessan. Kanaafuu ani dheekkamsa
kootiin isaanan balleesse. [9] Isaan amma sagaagalummaa isaaniitii fi reeffa
mootota isaanii sana narraa haa fageessani; anis bara baraan isaan gidduu
nan jiraadha.
[10] "Yaa ilma namaa, akka isaan cubbuu isaaniitiin qaana'aniif namoota
Israa'elitti mana qulqullummaa argisiisi. Isaan karoora isaa haa hubatan;
[11] yoo isaan waan hojjetan hundatti qaana'an, karoora mana qulqullum-
maa jechuunis haala inni ittiin hojjetame, balbala ol seensisuu fi gad
baasu, karoora isaa guutuu jechuunis sirna isaatii fi seera isaa hunda
akka beekan godhi. Akka isaan karoora isaatii fi guutummaa sirna isaatiif
amanamanii fi duukaa bu'aniifis fuula isaanii duratti waan kana barreessi.
[12] "Seerri mana qulqullummaa kanaa dha: Lafti naannoo fiixee
tulluu jiru hundi waan hunda caalaa qulqulluudhaa. Kun seera mana
qulqullummaa ti.

Iddoo Aarsaa

[13] "Lafa irra dheerinni iddoo aarsaa dhundhuma dheeraadhaan isa
kana: Innis dhundhuma tokkoo fi bal'ina barruu harkaa tokkoo dha;
jalli isaa gad fageenya dhundhuma tokkootii fi bal'ina dhundhuma tokkoo
qaba; naannoon isaa immoo xiyyoo taakkuu tokkoo qaba. Ol dheerinni
iddoo aarsaa sanaa kana: [14] Jala isaatii kaasee hamma gulantaa gadiitti
ol dheerina dhundhuma lamaatii fi bal'ina dhundhuma tokkoo qaba;
gulantaa xinnaadhaa hamma gulantaa guddaatti ol dheerina dhundhuma
afuriitii fi bal'ina dhundhuma tokkoo qaba. [15] Iddoon ibiddaa kan iddoo
aarsaa dhundhuma afur ol dheerata; badaan ibiddaa kun gaanfawwan

ol babba'an afur qaba. 16 Iddoon ibiddaa kun roga wal qixxee afur
qaba; dheerinni isaa dhundhuma kudha lama, bal'inni isaa immoo
dhundhuma kudha lama: 17 Gulantaan ol aanus roga wal qixxee afur qaba;
dheerinni isaa dhundhuma kudha afur, bal'inni isaas dhundhuma kudha
afur; xiyyoon isaa walakkaa dhundhumaa, naannoon jala isaa immoo
dhundhuma tokkoo dha. Gulantaawwan iddoo aarsaa sanaa gara ba'a
biiftuutti garagalu."

18 Inni akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, WAAQAYYO Gooftaan
akkana jedha: Yeroo iddoon aarsaa ijaaramutti dambiiwwan ittiin aarsaan
gubamu dhi'eeffamuu fi dhiigni iddoo aarsaa irratti facaafamu kanaa dha:
19 luboota Lewwota maatii Zaadoq kanneen na tajaajiluuf fuula koo duratti
dhi'aataniif akka aarsaa cubbuu ta'uuf dibicha kennita, jedha WAAQAYYO
Gooftaan. 20 Atis dhiiga isaa irraa xinnoo fudhattee gaanfa afran kan
iddoo aarsaa, goleewwan gulantaa ol aanuu afranii fi naannoo xiyyoo
isaa hunda dibda; haala kanaanis iddoo aarsaa sana qulqulleessitee araara
buufta. 21 Dibicha sanas aarsaa cubbuutiif fuutee iddoo qulqulluudhaan
alatti, kutaa mana qulqullummaa kan waan kanaaf ramadame keessatti
ni gubda.

22 "Guyyaa lammaffaatti korbeessa re'ee kan hir'ina hin qabne aarsaa
cubbuutiif dhi'eessita; iddoon aarsaas akkuma dibichaan qulqulleeffame
sanatti qulqulleeffama. 23 Erga iddoo aarsaa sana qulqulleessitee booddee,
horii keessaa dibichaa fi korbeessa bushaayee kanneen lamaan isaani
iyyuu hir'ina hin qabne dhi'eessita. 24 Ati fuula WAAQAYYOO duratti
isaan dhi'eessita; luboonni immoo soogidda itti facaasanii aarsaa gubamu
godhanii WAAQAYYOOF isaan dhi'eessu.

25 "Ati guyyaa torbaaf guyyuma guyyaan korbeessa re'ee aarsaa cub-
buutiif dhi'eessuu qabda; akkasumas horii keessaa dibichaa fi korbeessa
bushaayee kan hir'ina hin qabne dhi'eessuu qabda. 26 Isaanis guyyaa
torbaaf iddoo aarsaatiif araara buusanii isa qulqulleessuu qabu; akkasittis
isa qulqulleessu. 27 Dhuma guyyoota kanaatti, guyyaa saddeettaffaa irraa
jalqabee luboonni aarsaa keessan kan gubamuu fi aarsaa keessan kan
nagaa iddoo aarsaa irratti dhi'eessuu qabu. Ergasii ani isinan simadha,
jedha WAAQAYYO Gooftaan."

44

Bulchaa, Lewwota, Luboota

1 Sana booddee namichi sun balbala iddoo qulqulluu kan karaa alaatiin
gara ba'a biiftuutti garagalutti deebisee na fide; balballi sunis cufamee
ture. 2 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Balballi kun cufamee hafa;
inni banamuu hin qabu; namni tokko iyyuu achiin hin seenu. Sababii
WAAQAYYO Waaqni Israa'el karaa sanaan seeneef, balballi sun cufamee
hafa. 3 Namni fuula WAAQAYYOO duratti waa nyaachuuf karra ittiin seenan
keessa taa'uu danda'u bulchaa sana qofa. Inni karra ittiin gardaafoo
seenan sanaan ol galee achumaan gad ba'uu qaba."

4 Namichi sun karra kaabaatiin gara fuullee mana qulqullummaatti
na fide. Anis mil'adheen akka ulfinni WAAQAYYOO mana qulqullummaa
WAAQAYYOO guute arge; adda kootiinis lafattan gombifame.

5 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, waa'ee danbiiwwan
mana qulqullummaa WAAQAYYOO waan ani sitti himu hunda hubadhuu
ilaali; sirriitti dhaggeeffadhu; qalbeeffadhus. Waa'ee karra ittiin mana

qulqullummaa seenaniitii fi karra ittiin iddoo qulqulluudhaa ba'anii
hunda yaadatti qabadhu. [6] Mana Israa'el fincilaa sanaan akkana jedhi;
'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa mana Israa'el, hojiin keessan
jibbisiisaan sun haa ga'u! [7] Hojiiwwan keessan jibbisiisoo kaan hundatti
dabaltanii alagoota yaada garaa fi fooniin dhagna hin qabatin iddoo
qulqulluu kootti galchitan; nyaata, coomaa fi dhiiga naaf dhi'eessuudhaan
mana qulqullummaa koo xureessitan; kakuu koos cabsitan. [8] Isin itti
gaafatamummaa wantoota koo qulqulluu irratti qabdan fiixaan baasuu
diddanii iddoo koo qulqulluu irratti alagoota muuddatan. [9] WAAQAYYO
Gooftaan akkana jedha: Alagaan yaada garaa fi fooniin dhagna hin
qabatin iddoo koo qulqulluu sana seenuu hin qabu; alagoonni Israa'eloota
gidduu jiraatan iyyuu seenuu hin qaban.

[10] " 'Lewwonni warri yeroo Israa'eloonni narraa jal'atanitti waaqota
isaanii duukaa bu'uudhaan jooran cubbuu isaaniitti gaafatamuu qabu.
[11] Isaan itti gaafatamummaa karrawwan mana qulqullummaa qabaachu-
udhaan, isa keessas tajaajiluudhaan iddoo qulqulluu koo keessa tajaajiluu
danda'u; qalma gubamu qalanii maqaa uummataatiin dhi'eessuu, fuula
uummataa dura dhaabataniis uummata tajaajiluu ni danda'u. [12] Garuu
sababii isaan fuula waaqota isaanii duratti uummata tajaajilanii mana
Israa'el cubbuudhaan kuffisaniif ani akka isaan cubbuu isaaniitti gaafa-
tamaniif harka ol kaafadhee kakadheera, jedha WAAQAYYO Gooftaan.
[13] Isaan luboota ta'anii na tajaajiluuf natti dhi'aachuu hin qaban yookaan
wantoota koo qulqulluu kamitti iyyuu yookaan aarsaawwan koo kanneen
aarsaawwan hunda caalaa qulqulluu ta'anitti dhi'aachuu hin qaban;
qaanii hojiiwwan isaanii jibbisiisoo baadhachuu qabu. [14] Ta'us ani akka
isaan itti gaafatama mana qulqullummaa qabaataniif, akka isaan hojii isaa
hunda hojjetanii fi waan achi keessatti hojjetamuu qabu hunda hojjetaniif
isaan nan muuda.

[15] " 'Luboonni warri Lewwotaa fi sanyii Zaadoq ta'anii fi warri yeroo
Israa'eloonni karaa koo irraa jal'atanitti hojii iddoo qulqulluu koo amana-
mummaadhaan deemsisan fuula koo dura tajaajiluudhaaf dhi'aachuu
qabu; coomaa fi dhiigas aarsaa godhanii dhi'eessuuf fuula koo dura
dhaabachuu qabu, jedha WAAQAYYO Gooftaan. [16] Iddoo qulqulluu koo
isaan qofatu seenuu qaba; isaan qofatu na tajaajiluu fi hojii koo hojjechuuf
maaddii kootti dhi'aachuu qaba.

[17] " 'Isaan yeroo karra oobdii gara keessaatiin seenanitti wayyaa quncee
talbaa irraa dha'ame uffachuu qabu; yeroo karra oobdii gara keessaa dura
yookaan mana qulqullummaa keessa tajaajilanitti wayyaa suufii irraa
dha'ame kam iyyuu uffachuu hin qaban. [18] Isaan marata quncee talbaa
irraa dha'ame mataa isaaniitti maratanii wayyaa jalaa kan quncee talbaa
irraa dha'ame mudhii isaaniitti hidhachuu qabu. Wayyaa isaan dafqisiisu
kam iyyuu uffachuu hin qaban. [19] Isaan yeroo gara oobdii alaa iddoo
uummanni jirutti gad ba'anitti uffata ittiin tajaajilaa turan sana of irraa
baasanii dareewwan qulqulluu keessa kaa'uu qabu; akka uffata isaaniitiin
uummata hin qulqulleessineefis uffata biraa uffachuu qabu.

[20] " 'Rifeensa mataa isaanii haaddachuu yookaan guddisuu hin qaban;
garuu rifeensa mataa isaanii murachuu qabu. [21] Lubni kam iyyuu yeroo
oobdii gara keessaa seenutti daadhii wayinii dhuguu hin qabu. [22] Isaan
haadha hiyyeessaa yookaan niitii dhirsi hiike fuudhuu hin qaban; durba
sanyii Israa'el yookaan niitii lubni irraa du'e qofa fuudhuu danda'u.

23 Isaan garaa garummaa waan qulqulluu fi waan qulqulluu hin ta'in
gidduu jiru saba koo barsiisanii akka isaan waan xuraa'aa fi waan
qulqullaa'aa addaan baafatan itti argisiisuu qabu.
24 " 'Falmii kam iyyuu keessatti luboonni akka abbootii seeraatti haa
tajaajilan; akka sirna koottis haa murteessan. Isaan seera koo fi ajaja
koo kan ayyaana kootiif murteeffame hundaaf kenname sana eeguu qabu;
Sanbatoota koos qulqulleessanii eeguu qabu.
25 " 'Lubni tokko nama du'etti dhi'aachuudhaan of xureessuu hin qabu;
haa ta'u malee yoo namni du'e sun abbaa isaa yookaan haadha isaa, ilma
isaa yookaan intala isaa, obboleessa isaa yookaan obboleettii isaa kan hin
heerumin ta'e garuu inni of xureessuu danda'a. 26 Inni erga qulqullaa'ee
booddee guyyaa torba eeguu qaba. 27 Innis gaafa iddoo qulqulluu keessa
tajaajiluuf oobdii iddoo qulqulluu isa gara keessaa seenutti aarsaa cubbuu
waa'ee ofii isaatiif dhi'eessuu qaba, jedha WAAQAYYO Gooftaan.
28 " 'Dhaalli luboonni qaban anuma qofa. Isin Israa'el keessatti
qabeenya tokko illee isaaniif kennuu hin qabdan; ani qabeenya isaanii
nan ta'a. 29 Isaan kennaa midhaanii, aarsaa cubbuutii fi aarsaa yakkaa ni
nyaatan; wanni Israa'el keessaa WAAQAYYOOF kenname hundi kan isaanii
ni ta'a. 30 Mataa oomisha midhaanii keessaa filatamaan hundii fi kennaan
keessan kan addaa hundinuu kan lubootaa ti. Akka eebbi warra mana
keessan jiraataniif dhufuuf, daakuu keessan keessaa kan jalqabaa isaaniif
kennuu qabdu. 31 Luboonni simbira yookaan horii, waan du'ee argame
yookaan kan bineensi madeesse kam iyyuu nyaachuu hin qaban.

45

Biyyattii Hirachuu

1 " 'Isin yeroo lafa ixaadhaan dhaala godhattanii qoqqooddattanitti,
biyyattii keessaa kutaa dheerinni isaa dhundhuma 25,000, bal'inni isaa
immoo dhundhuma 20,000 ta'e tokko aanaa qulqulluu gootanii WAAQAYY-
OOF kennuu qabdu; lafti sunis guutumaan guutuutti qulqulluu ta'a.
2 Kana keessaas lafti rogni isaa wal qixxee kan lafa irra dheerinni isaa
dhundhuma 500, bal'inni isaas dhundhuma 500 ta'e iddoo qulqulluudhaaf,
dhundhumni 50 immoo iddoo duwwaa naannoo isaatti hafuuf haa ta'u.
3 Aanaa qulqulluu sana irraas kutaa lafa irra dheerinni isaa dhundhuma
25,000, bal'inni isaa immoo dhundhuma 10,000 safari. Isa keessas iddoo
qulqulluu jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'etu jiraachuu
qaba. 4 Iddoon kunis lafa sana keessatti lubootа iddoo qulqulluu keessatti
tajaajilanii fi kanneen fuula WAAQAYYOO duratti tajaajiluuf dhi'aataniif
kutaa qulqulluu ni ta'a. Innis iddoo manneen isaaniitii fi iddoo mana
qulqullummaa ta'a. 5 Lafti dhundhuma 25,000 dheeratee bal'inni isaa
immoo dhundhuma 10,000 ta'e akka isaan magaalaa keessa jiraatan itti
ijaarrataniif Lewwota mana qulqullummaa keessa tajaajilaniif ta'a.
6 " 'Lafa bal'inni isaa dhundhuma 5,000, dheerinni isaa immoo dhund-
huma 25,000 ta'e kutaa qulqulluu sanatti aansaatii akka qabeenya ishee
ta'uuf magaalaa sanaaf kennaa; innis mana Israa'el hundaaf ta'a.
7 " 'Bulchaan sunis lafa aanaa qulqulluu sanaatii fi qabeenya maga-
alaa gama lamaaniinuu daangessitu tokko qabaata. Lafti sunis karaa
lixaatiin gara lixaatti diriirtee karaa ba'aatiin immoo gara ba'aatti
diriirtee kutaalee lafa gosaa keessaa tokko biraan daarii lixaatii hamma
daarii ba'aatti dheeratti. 8 Lafti kun Israa'el keessatti handhuuraa isaa

taati. Bulchitoonni koos akka manni Israa'el akkuma gosa isaaniitti lafa
handhuuraa qabaatan godhu malee si'achi saba koo hin hacuucan.
9 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Yaa bulchitoota Israa'el isin seera
dabartaniirtu! Jeequmsaa fi hacuuccaa keessan dhiisaatii waan sirrii ta'ee
fi qajeelaa hojjedhaa. Saba koo hin saaminaa, jedha WAAQAYYO Gooftaan.
10 Isin madaalii sirrii, iifii sirrii fi baadoosii* sirrii ta'etti fayyadamuu
qabdu. 11 Iifii fi baadoosiin wal qixxee ta'uu qabu; baadoosiin tokko
homeerii† kudhan keessaa tokko, iifiin tokko immoo homeerii kudhan
keessaa tokko qabata; kanaafuu homeeriin lachan isaaniitiifuu madaalii
walii galaa ta'a. 12 Saqiliin‡ tokko geeraa§ digdama qabata; saqiliin
jaatamni immoo minnaanii* tokko ta'a.

Aarsaawwanii fi Guyyoota Ayyaanaa

13 " 'Kennaan isin dhi'eessuu qabdan kanaa dha: Tokkoo tokkoo qamadii
homeerii tokkoo keessaa iifii qooda ja'a keessaa qooda tokko, tokkoo
tokkoo garbuu homeerii tokkoo keessaa iifii qooda ja'a keessaa qooda
tokko. 14 Zayitiin ajajame yoo baadoosiidhaan safarame, baadoosii
qooda kudhan keessaa qooda tokko kan tokkoo tokkoo qoroosii† irraa
fudhatamee dha. Qoroosiin tokko baadoosii kudhan yookaan homeerii
tokko qabaata; baadoosiin kudhan homeerii tokkoon wal qixxeedhaatii.
15 Akkasumas lafa tika Israa'el kan bishaan quufe irraa bushaayee dhibba
lama keessaa hoolaa tokko haa fudhatu. Kun hundi akka sabaaf araarri
bu'uuf kennaa midhaanii, aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaatiif ta'a, jedha
WAAQAYYO Gooftaan. 16 Sabni biyyattii hundinuu kennaa kana bulchaa
Israa'eliif ni kenna. 17 Yeroo ayyaanotaatti, yeroo Ayyaana Baatiitti,
guyyoota Sanbataatti, yeroo ayyaanota mana Israa'eliif murteeffaman
hunda aarsaa gubamu, kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu dhi'eessuun itti
gaafatama bulchaa ti. Innis akka mana Israa'eliif araarri bu'uuf aarsaa
cubbuu, kennaa midhaanii, aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa ni dhi'eessa.
18 " 'WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: Guyyaa jalqabaa, ji'a jalqabaatti
dibicha hir'ina hin qabne geessitee mana qulqullummaa ni qulqulleessita.
19 Lubichis dhiiga aarsaa cubbuu sana irraa waa fuudhee dhaabawwan
balbala mana qulqullummaa irra, qarqara goleewwan iddoo aarsaa
kanneen ol aannan afranii fi dhaabawwan karra oobdii kan gara keessaa
irra dibuu qaba. 20 Nama utuu itti hin yaadin yookaan utuu hin beekin
cubbuu hojjetu kamiif iyyuu ji'a sana keessaa bultii torbaffaatti akkasuma
gochuu qabdan; isin akkasitti mana qulqullummaa sanaaf araara buuftu.
21 " 'Ji'a jalqabaa keessa, bultii kudha afuraffaatti isin Faasiikaa jechu-
unis ayyaana torban tokko turu ayyaaneffattu; yeroo kanattis buddeena
raacitii malee tolfame nyaatu. 22 Gaafas bulchaan sun ofii isaatii fi uum-
mata biyyattii hundaaf dibicha tokko aarsaa cubbuu godhee dhi'eessuu
qaba. 23 Innis yeroo ayyaana bultii torbaa sana keessa guyyuma guyyaan
korommii loonii torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba kanneen hir'ina hin
qabne aarsaa gubamu godhee, korbeessa re'ee tokko immoo aarsaa
cubbuu godhee WAAQAYYOOF dhi'eessuu qaba. 24 Tokkoo tokkoo dibicha
looniitiif iifii tokko, tokkoo tokkoo korbeessa hoolaatiifis iifii tokko kennaa

---

* **45:10** 45:10 Baadoosiin tokko liitiroo 40. † **45:11** 45:11 Homeeriin tokko kiiloo giraamii 400. ‡ **45:12** 45:12 Saqiliin tokko giraamii 11.5. § **45:12** 45:12 Geeraan tokko giraamii 6. * **45:12** 45:12 Minnaaniin tokko giraamii 600. † **45:14** 45:14 Qoroosiin tokko kiiloo giraamii 400.

midhaanii godhee, zayitii iinii tokkoos tokkoo tokkoo iifii sanaatti dabalee
qopheessuu qaba.
25 “ ‘Yeroo ayyaana bultii torba turu kan ji’a torbaffaa keessa guyyaa
kudha shanaffaatti jalqabamu sana keessa illee aarsaa cubbuutiif, aarsaa
gubamuuf, kennaa midhaaniitii fi kan zayitiitiif akkasuma haa qopheessu.

46

1 “ ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Karri oobdii gara keessaa
kan ba’a biiftuutti garagalu guyyaa hojii ja’anuu cufamuu qaba; gaafa
Sanbataatii fi guyyaa Ayyaana Baatii garuu banamuu qaba. 2 Bulchaan sun
karaa gardaafoo balbalaatiin ol galee dhaaba balbalaa bira dhaabachuu
qaba. Luboonni immoo aarsaa isaa kan gubamuu fi aarsaa isaa kan
nagaa dhi’eessuu qabu. Innis buusaa karraa duratti sagadee ergasii gad
ba’uu qaba; karri sun garuu hamma galgalaatti hin cufamu. 3 Guyyoota
Sanbataattii fi Baatii Haaraatti sabni biyyattii karra ittiin ol seenan irratti
fuula Waaqayyoo duratti sagaduu qaba. 4 Aarsaan gubamu kan bulchaan
sun guyyaa Sanbataatiin Waaqayyoof fidu xobbaallaawwan hoolaa ja’aa
fi korbeessa hoolaa tokko, kanneen hundi isaanii mudaa hin qabne
ta’uu qabu. 5 Kennaan midhaanii kan korbeessa hoolaa wajjin kennamu
sun iifii[*] tokko, kennaan midhaanii kan xobbaallaawwan hoolaa wajjin
kennamu immoo akkuma bulchaan sun fedhetti ta’ee tokkoo tokkoo iifii
sanaatti zayitiin iiniin[†] tokko dabalamee dhi’eeffamuu qaba. 6 Innis
guyyaa Baatii Haaraatti dibicha tokko, xobbaallaawwan hoolaa ja’aa fi
korbeessa hoolaa tokko, kanneen hundi isaanii iyyuu mudaa hin qabne
dhi’eessuu qaba. 7 Iifii tokko korma loonii wajjin, iifii tokko korbeessa
hoolaa wajjin, xobbaallaawwan hoolaa wajjin immoo akkuma bulchaan
sun kennuu fedhetti kennaa midhaanii godhee tokkoo tokkoo iifii sanaatti
zayitii iinii tokko dabalee dhi’eessuu qaba. 8 Bulchaan sun yeroo ol
seenutti karaa gardaafoo karra sanaatiin seenuu, karuma sanaanis gad
ba’u qaba.
9 “ ‘Yoo sabni biyyattii guyyaa ayyaana murteeffameetti fuula
Waaqayyoo duratti dhi’aatutti namni waaqeffachuudhaaf karra gama
kaabaatiin ol seenu kam iyyuu, karra gama kibbaatiin ba’uu qaba; namni
karra gama kibbaatiin seenu kam iyyuus karra gama kaabaatiin ba’uu
qaba; namni kam iyyuu karra karra sanatti dugda galee jiruun ba’uu
qaba malee karra ittiin seene sanaan ba’uu hin qabu. 10 Bulchaan sunis
isaan gidduu jiraachuu qaba; inni yeroo isaan ol seenanitti seenee yeroo
isaan gad ba’anitti ba’a.
11 “ ‘Guyyoota ayyaanaatii fi ayyaanota murteeffamaniif, kennaan
midhaanii iifii tokko dibicha tokko wajjin, iifii tokko korbeessa hoolaa
tokko wajjin, xobbaallaawwan hoolaa wajjin immoo akkuma namichi sun
kennuu fedhetti tokkoo tokkoo iifiitti zayitii iinii tokko dabalee dhi’eessuu
qaba. 12 Yommuu bulchaan fedhii isaatiin Waaqayyoof aarsaa dhi’eessutti
jechuunis yommuu aarsaa gubamu yookaan aarsaa nagaa dhi’eessutti
karri gara ba’a biiftuutti garagaluu isaaf banamuu qaba. Inni akkuma
guyyaa Sanbataa godhu sana aarsaa isaa kan gubamu yookaan aarsaa isaa
kan nagaa dhi’eessuu qaba. Ergasii inni ba’ee deema; erga inni deemee
booddee karri sun ni cufama.

[*] 46:5 46:5 Iifiin tokko kiiloo giraamii 40. [†] 46:5 46:5 Iiniin tokko liitiroo 6.

13 “ ‘Ati guyyuma guyyaan xobbaallaa hoolaa waggaa tokkoo kan mudaa
hin qabne aarsaa gubamu gootee Waaqayyoof dhi’eessuu qabda; waan
kanas ganama ganama dhi’eessita. 14 Kana wajjinis daakuu midhaanii
iifii ja’a keessaa tokko, daakuu sana jiisuufis zayitii iinii sadii keessaa
tokko itti dabaltee ganama ganama kennaa midhaanii dhi’eessuu qabda;
kennaa midhaanii kana Waaqayyoof dhi’eessuun sirna baraa baraa ti.
15 Kanaafuu xobbaallaan hoolaa, kennaan midhaaniitii fi zayitiin aarsaa
gubamu kan yeroo hundaatiif ganama ganama haa dhi’eeffamu.
16 “ ‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yoo bulchaan sun dhaala isaa
irraa ilmaan isaa keessaa isa tokkoof kenne dhaalli sun sanyii isaatiifis
ni ta’a; kunis dhaalaan handhuuraa isaanii ta’a. 17 Haa ta’u malee yoo
bulchaan sun dhaala isaa irraa garboota isaa keessaa isa tokkoof kenne
garbichi sun hamma waggaan inni itti bilisoomu ga’utti kan isaa ti; sana
booddee dhaalli sun bulchaa sanaaf deebi’a. Dhaalli isaa ilmaan isaa
qofaaf ta’a; dhaalli sun kan isaanii ti. 18 Bulchaan sun qabeenya isaa irraa
isaan buqqisee dhaala sabaa kam iyyuu fudhachuu hin qabu. Akka sabni
koo kam iyyuu qabeenya isaa irraa hin buqqifamneefis inni qabeenya isaa
irraa ilmaan isaatiif dhaala isaanii kennuu qaba.’ ”
19 Ergasii namichi sun balbala isa karra gara dareewwan qulqulluu
gara kaabaatti garagalanii jiran kanneen lubootaaf kennamanitti geessu
cina jiru keessaan na baasee moggaa gara dhi’aatiin iddoo tokko natti
argisiise. 20 Innis akkana naan jedhe; “Iddoon kun iddoo itti luboonni
uummata qulqulleessuuf jedhanii akka aarsaan gara oobdii alaatti gad
hin baafamneef aarsaa yakkaatii fi aarsaa cubbuu bilcheessanii kennaa
midhaanii immoo itti tolchanii dha.”
21 Innis ergasii gara oobdii alaatti na baasee golee isaa afran irra
na naannesse; ani immoo tokkoo tokkoo golee sanaa keessatti oobdii
biraa nan arge. 22 Goleewwan oobdii alaa afran keessa oobdiiwwan
xixinnaatu ture; isaanis lafa irra dheerina dhundhuma afurtamaa fi
bal’ina dhundhuma soddoma qabu; bal’inni tokkoo tokkoo oobdiiwwan
goleewwan afran keessa jiranii wal qixxee ture. 23 Naannoo tokkoo
tokkoo goleewwan afranii keessa marsaa dhagaa kan naannoo isaa jalatti
iddoon ibiddaa jiru tokkotu ijaaramee ture. 24 Innis, “Isaan kunneen
manneen warri mana qulqullummaa keessa tajaajilan aarsaawwan sabaa
itti bilcheessanii dha” naan jedhe.

47

Laga Mana Qulqullummaatii Yaa’u

1 Namichi sun deebisee gara balbala mana qulqullummaatti na fide;
anis bishaan gulantaa mana qulqullummaa jalaa ba’ee gara ba’a biiftuutti
yaa’u nan arge; manni qulqullummaa sun gara ba’a biiftuutti garagala
tureetii. Bishaan sunis kibba mana qulqullummaa jalaa ba’ee kibba iddoo
aarsaatiin gad yaa’a ture. 2 Ergasii karaa balbala kaabaatiin na baasee ala
keessa na naannessee gara karra alaa kan gara ba’a biiftuutti garagalee
jiruutti na fide; bishaan sunis karaa kibbaatiin yaa’a ture.
3 Namichi sunis funyoo ittiin safaru harkatti qabatee gara ba’a biiftuutti
deemuudhaan dhundhuma kuma tokko safare; ergasiis bishaan koronyoo
ga’u keessa na deemsise. 4 Ammas dhundhuma kuma tokko safaree
bishaan jilba ga’u keessa na deemsise; itti aansees dhundhuma kuma
tokko safaree bishaan mudhii ga’u keessa na deemsise. 5 Ammas inni

dhundhuma kuma tokko safare; sababii bishaan sun guutee tureef ani
laga sana ce'uu hin dandeenye; lagni sun daakuudhaaf akka malee gad
fagoo waan ta'eef namni tokko iyyuu ce'uu hin danda'u ture. 6 Innis, "Yaa
ilma namaa, waan kana argitaa?" naan jedhe.

Ergasii inni deebisee gara afaan lagaatti na fide. 7 Anis yommuun
achi ga'etti bitaa fi mirga laga sanaatti mukkeen hedduu nan arge.
8 Innis akkana naan jedhe; "Bishaan kun gara biyya ba'a biiftuutti
yaa'ee gara Arabbaatti bu'ee galaanatti makama. Yommuu galaanatti
makamuttis bishaan sun ni qulqullaa'a. 9 Iddoo lagni sun itti yaa'u
hunda uumamawwan lubbuu qabeeyyiin ni jiraatu ture. Sababii bishaan
kun achi yaa'ee bishaan qulqulleessuuf, qurxummiin baay'inaan argama;
kanaafuu lafa bishaan sun itti yaa'u wanni hundi ni jiraata. 10 Qurxummii
qabdoonni qarqara bishaanii dhadhaabatu; lafti Een Gaadiidhaa hamma
Een Eglayiimiitti jiru lafa itti kiyyoo diriirsan ta'a; qurxummiin isaas
akkuma qurxummii Galaana Meeditiraaniyaan gosa adda addaa qabaata.
11 Raaree fi caffaan garuu hin qulqullaa'u; isaanis soogidda ta'anii hafu.
12 Mukkeen ija naqatan gosti hundinuu bitaa fi mirga qarqara laga sanaatti
ni guddatu. Baalawwan isaanii hin gogan yookaan ija hin dhaban. Sababii
bishaan iddoo qulqulluudhaa gara isaaniitti yaa'uuf mukkeen sun ji'a
ji'aan ija naqatu. Iji isaanii nyaataaf, baalli isaanii immoo nama fayyisuuf
fayyada."

Daangaawwan Biyyattii

13 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha: "Daangaawwan kunneen daan-
gaawwan isin ittiin biyyattii dhaala gootanii gosoota Israa'el kudha
lamaaniif qoqqoodanii dha; Yoosef qooda lama haa argatu. 14 Isin wal
qixxeessitanii isaaniif qoqqooduu qabdu. Sababii ani abbootii keessanii
kennuuf harka ol kaafameen kakadheef biyyattiin kun dhaala keessan ni
taati.

15 "Daangaan biyyattii kanaa dha:

"Karaa kaabaatiin Galaana Meeditiraaniyaanii kaasee daandii Hetilooni-
itiin karaa Haamaat darbee hamma Zedaadi ga'utti, 16 Beerootaanii
fi Sibraayim isa daangaa Damaasqootii fi Hamaatii gidduutti argamu
irraa hamma Hazeer Hatiikoon isa daangaa Hawiraanii irratti argamu
sanaa ga'a. 17 Daangaan kun galaana irraa ka'ee karaa kaabaatiin
daangaa Damaasqoo qabatee, daangaa Hamaatis gara kaabaatti
dhiisee hamma Hazar Eenooniitti deema. Kunis daangaa kaabaa ta'a.
18 Daangaan sun karaa ba'a biiftuutiin Hawiraanii fi Damaasqoo gidduu
ba'ee Yordaanosin qabatee Gili'aadii fi biyya Israa'el gidduudhaan
karaa Galaana ba'a biiftuutiin hamma Taamaaritti deema. Kunis
daangaa ba'a biiftuu ni ta'a.
19 Innis karaa kibbaatiin Taamaarii ka'ee hamma bishaan Mariibaa
Qaadeshiitti deema; ergasiis laga Gibxi qabatee hamma Galaana
Guddichaatti deema. Kun daangaa kibbaa ta'a.
20 Karaa lixaatiin immoo hamma iddoo fuullee Hamaati jiru tokkootti
Galaanni Meeditiraaniyaan daangaa isaa ni ta'a. Kunis daangaa lixaa
ni ta'a.

21 “Isinis akkuma baay’ina gosoota Israa’elitti biyya kana ni qoqqood-
dattu. 22 Isin ofii keessanii fi alagoota isin gidduu jiraatan kanneen ijoollee
qabaniif biyyattii dhaala godhaatii ixaadhaan qoqoodaa. Akka dhalattoota
Israa’elittis isaan ilaalaa; isaanis isin wajjin gosoota Israa’el gidduutti
ixaadhaan dhaala qooddachuu qabu. 23 Isin alagaa gosa kam iyyuu keessa
qubateef dhaala isaa kennuufii qabdu” jedha Waaqayyo Gooftaan.

48

Qoqqoodamuu Biyyattii

1 “Gosoonni maqaan isaanii galmeeffame kanneenii dha:

“Karaa daarii kaabaatiin gosti Daan qooda tokko qabaata; kunis daandii Hetiloon qabatee hamma qaxxaamura Hamaatitti deema; Hazar Eenaanii fi daariin Damaasqoo kan gara kaabaa inni Hamaatitti aanee jiru daarii isaa kan karaa ba’aatii jalqabee hamma karaa lixa biiftuutti jiruu ta’a.

2 Gosti Aasheer qooda tokko qabaata; kunis biyya Daan kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

3 Gosti Niftaalem qooda tokko qabaata; kunis biyya Aasheer kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

4 Gosti Minaasee qooda tokko qabaata; kunis biyya Niftaalem kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

5 Gosti Efreem qooda tokko qabaata; kunis biyya Minaasee kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

6 Gosti Ruubeen qooda tokko qabaata; kunis biyya Efreem kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

7 Gosti Yihuudaa qooda tokko qabaata; kunis biyya Ruubeen kan ba’aa hamma lixaatti jiru daangessa.

8 “Biyyi ba’a biiftuutii gara lixa biiftuutti Yihuudaa daangessu qooda isin kennaa addaa gootanii dhi’eessuu qabdanii dha. Bal’inni isaas dhundhuma 25,000, dheerinni isaa immoo ba’a biiftuutii gara lixa biiftuutti qooda gosaa keessaa isa tokko wajjin wal qixxee ta’a; iddoon qulqulluun sunis biyya sana gidduutti argama.

9 “Qoodni addaa kan isin Waaqayyoof dhi’eessuu qabdan dheerinni isaa
dhundhuma 25,000, bal’inni isaa immoo dhundhuma 10,000 ta’a. 10 Kunis
lubootaaf qooda qulqulluu ta’a. Innis karaa kaabaatiin dhundhuma 25,000
dheerata; karaa lixa biiftuutiin dhundhuma 10,000 bal’ata; karaa ba’a
biiftuun dhundhuma 10,000 bal’ata; karaa kibbaatiin immoo dhundhuma
25,000 dheerata. Manni qulqullummaa Waaqayyoos gidduu isaatti
argama. 11 Kunis luboota qulqullaa’oo jechuunis ilmaan Zaadoq kanneen
amanamummaadhaan na tajaajilaa turan kanneen yeroo Israa’eloonni
karaa irraa badanitti akka Lewwonni karaa irraa badan sana karaa irraa
hin badin sanaaf ta’a. 12 Innis qooda biyyattii isa qulqulluu irraa jechuunis
qooda qulqulluu kan qooda hunda caalaa qulqulluu ta’e irraa kan biyya
Lewwotaa daangessu sun isaaniif kennaa addaa ta’a.

13 “Biyya lubootaa biraan Lewwonni lafa dheerinni isaa dhundhuma
25,000, bal’inni isaa immoo dhundhuma 10,000 qabaatu. Walumaa galatti
dheerinni isaa dhundhuma 25,000 bal’inni isaa immoo dhundhuma 10,000
ta’a. 14 Isaanis lafa sana irraa waan tokko illee gurguruu yookaan

geeddaruu hin qaban. Lafti kun biyyattii keessaa filatamaa dha; sababii WAAQAYYOOF qulqulluu ta'eefis harka nama biraatti darbuu hin qabu.

15 "Lafti hafe kan bal'inni isaa dhundhuma 5,000, dheerinni isaa immoo dhundhuma 25,000 ta'e faayidaa magaalattiitiif oola; kunis ijaarsa manneeniitii fi lafa dheedaatiif ta'a. Magaalattiin immoo isa gidduu jiraatti;
16 magaalattiinis karaa kaabaatiin dhundhuma 4,500, karaa kibbaatiin dhundhuma 4,500, karaa ba'aatiin dhundhuma 4,500 karaa lixaatiinis dhundhuma 4,500 bal'atti. 17 Magaalattiin kaabaan dhundhuma 250, kibbaan dhundhuma 250, ba'aan dhundhuma 250, dhi'aanis dhundhuma 250 lafa dheedaa ni qabaatti. 18 Wanni lafa sana irraa hafe kan kutaa qulqulluu daangessuu fi dheerina lafa sanaa qabatee jiru karaa ba'aatiin dhundhuma 10,000, karaa dhi'aatiin illee dhundhuma 10,000 ni ta'a. Oomishni lafa sanaas hojjettoota magaalattiitiif nyaata ni ta'a.
19 Hojjettoonni magaalattii kanneen lafa qotatan gosoota Israa'el hunda keessaa dhufu. 20 Kutaan lafa sanaa hundi roga wal qixxee afur qabaata; tokkoon tokkoon roga sanaas dhundhuma 25,000 ta'a. Qabeenya magaalaa wajjinis akka kennaa addaa ta'uuf kutaa qulqulluu hambisaa.

21 "Wanni karaa kutaa qulqulluu lamaanii fi qabeenya magaalattii irraa hafe bulchaa sanaaf ta'a. Innis karaa ba'aa kutaa qulqulluu kan dhundhuma 25,000 dheeratu sana irraa jalqabee gara daangaa ba'aatti, karaa dhi'aa immoo lafa dhundhuma 25,000 dheeratu sana irraa jalqabee gara daangaa dhi'aatti bal'ata. Lafti dheerina qoodawwan gosaa qabatee jiru sun lamaan bulchaa sanaaf ta'a; kutaan qulqulluun iddoo qulqulluu kan mana qulqullummaa wajjin jiru sun isaan gidduutti argama.
22 Kanaafuu qabeenyi Lewwotaatii fi qabeenyi magaalattii lafa bulchaa sanaaf kenname sana walakkaatti argama. Lafti bulchaa sanaaf kenname sunis daangaa Yihuudaatii fi daangaa Beniyaam gidduutti argama.

23 "Qoodni gosoota hafanii kan armaan gad jiruu dha:

"Gosti Beniyaam qooda tokko qabaata; kunis gara ba'aatii hamma gara dhi'aatti bal'ata.
24 Gosti Simi'oon qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya Beniyaam daangessa.
25 Gosti Yisaakorii qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya Simi'oon daangessa.
26 Gosti Zebuuloon qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya Yisaakor daangessa.
27 Gosti Gaad qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya Zebuuloon daangessa.
28 Daangaan Gaad kan karaa kibbaa sun Taamaarii jalqabee hamma bishaan Mariibaa Qaadeshiitti, ergasiis ededa Laga Gibxi irra hamma Galaana Guddichaatti gara Kaabaa deema.

29 "Kunis biyya isin dhaala gootanii ixaadhaan gosoota Israa'eliif qoqqooduu qabdanii dha; isaan kunneenis qoodawwan isaanii ta'an" jedha WAAQAYYO Gooftaan.

Karrawwan Magaalaa Sanaa

30 "Karrawwan magaalaa sana keessaa ittiin ba'an kanneenii dha:

“Karaa kaabaatii jalqabee kan dhundhuma 4,500 dheeratu,
31 karrawwan magaalaa sanaa maqaa gosoota Israa’eliin
moggaafamu. Karrawwan sadan karaa kaabaatiin jiran karra gosa
Ruubeen, karra gosa Yihuudaa fi karra gosa Lewwii ta’u.
32 Karaa ba’aa karrawwan dhundhuma 4,500 dheeratan sadiitu jira;
isaanis karra Yoosef, karra Beniyaamii fi karra Daan.
33 Karaa kibbaa karrawwan dhundhuma 4,500 dheeratan sadiitu jira;
isaanis karra Simi’oon, karra Yisaakorii fi karra Zebuuloon.
34 Karaa dhi’aa karrawwan dhundhuma 4,500 dheeratan sadiitu jira;
isaanis karra Gaad, karra Aasheerii fi karra Niftaalem.

35 “Naannoon magaalaa sanaa guutumaan guutuutti dhundhuma
18,000 ta’a.

“Maqaan magaalaa sanaas yeroo sanaa jalqabee, ‘WAAQAYYO achi jira ta’a.’ ”

Raajii
Daani'el

Daani'el Baabilon keessatti Leenjifame

1 Bara Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa keessa, waggaa sadaffaatti
Nebukadnezar mootiin Baabilon dhufee Yerusaalemin marse. 2 Gooftaanis
Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa mi'oota mana qulqullummaa Waaqaa tokko tokko wajjin dabarsee harka isaatti kenne. Mi'oota kanneenis gara mana Waaqa isaa, gara Baabilonitti geeffatee mankuusaa mana Waaqa isaa keessa kaa'ate.
3 Mootichis ergasii Ashfenaz itti gaafatamaa qondaaltota isaa sana waamee akka inni Israa'eloota sanyii moototaatii fi maatii ulfina qabeeyyii
ta'an tokko tokko ol galchu ajaje; 4 isaanis dargaggeeyyii hir'ina dhagnaa
hin qabne, babbareedoo, kanneen barumsa gosa kamii iyyuu barachuuf dandeettii ogummaa qaban, kanneen beekumsaan badhaadhan, kanneen waan hunda hubachuu danda'anii fi masaraa mootummaa keessa tajaajiluuf ga'umsa qaban turan. Innis afaanii fi katabbii Baabilonotaa isaan
barsiisuu qaba ture. 5 Mootichis nyaataa fi daadhii wayinii kan guyyaa
guyyaatti isaan barbaachisu maaddii mootummaa irraa isaaniif ajaje. Isaanis tajaajila mootichaa seenuuf waggaa sadii leenjifamuu qabu ture.
6 Isaan kanneen keessaa warri Yihuudaadhaa dhufan Daani'el,
Hanaaniyaa, Miishaa'eelii fi Azaariyaa turan. 7 Itti gaafatamaan qon-
daaltotaa sun Daani'eliin Beelxishaazaar, Hanaaniyaadhaan Shaadraak, Miishaa'eelin, Meeshak, Azaariyaadhaan immoo Abdanaagoo jedhee maqaa haaraa baaseef.
8 Daani'el garuu nyaataa fi daadhii wayinii mootichaatiin of xureessuu
dide; innis akkasiin akka of hin xureessineef itti gaafatamaa qondaaltotaa
sana eeyyama gaafate. 9 Waaqnis yeroo kanatti akka Daani'el fuula
qondaala sanaa duratti surraa fi gara laafina argatu godhe; 10 qondaalli
sun garuu Daani'eliin, "Ani gooftaa koo isa nyaataa fi dhugaatii keessan isiniif ramade sana nan sodaadha; inni maaliif dargaggoota hiriyoota keessan kaan caalaa huqqattanii isin arga? Kanaan isin mootichi balaa mataa kootti fiddu" jedhe.
11 Kana irratti Daani'el waardiyyaa itti gaafatamaan qondaaltotaa sun
Daani'elii fi Hanaaniyaa irratti, Miishaa'eelii fi Azaariyaa irratti muude
Meldaariin akkana jedhe; 12 "Maaloo tajaajiltoota kee bultii kudhaniif
ilaali; biqiltuu nyaatamuu fi bishaan dhugamu malee waan biraa nuuf hin
kennin. 13 Sana booddee bifa keenyaa fi bifa dargaggoota nyaata mootii
nyaatanii wal biratti ilaali; waan argite irratti hundaa'iitii tajaajiltoota kee
irratti waan feete murteessi." 14 Innis yaada kana fudhatee bultii kudhan
isaan qore.
15 Dhuma bultii kurnan sanaattis isaan dargaggoota nyaata mootii
nyaatan sana caalaa fayyaaleyyii fi warra dhagni isaanii furdatee mi-
idhage ta'anii argaman. 16 Kanaafuu waardiyyaan sun qooda nyaata
filatamaa fi daadhii wayinii kan isaan dhuguu qaban sanaa raafuu qofa isaaniif kenne.

[17] Waaqnis dargaggoota afran kanneeniif barumsaa fi ogummaa hunda keessatti beekumsaa fi dandeetii kenneef. Daani'elis mul'ataa fi abjuu hunda hubachuu danda'a ture.
[18] Yommuu guyyaan mootichi akka isaan gara isaatti dhi'aatan murteesse ga'ettis, qondaalli hangaftichi fuula Nebukadnezar duratti isaan
dhi'eesse. [19] Mootichis isaan haasofsiise; innis nama Daani'eliin, Hanaaniyaan, Miishaa'eelii fi Azaariyaan qixxaatu tokko illee hin arganne;
kanaafuu isaan hojii mootichaa jalqaban. [20] Mootichis waa'ee ogummaa fi beekumsaa kan isaan gaafate hundaan akka isaan ilaaltotaa fi falfaltoota biyyattiitti argaman hunda harka kudhan caalan arge.
[21] Daani'elis hamma waggaa tokkoffaa Qiiros mootichaatti achuma ture.

2

Abjuu Nebukadnezar

[1] Nebukadnezar bara mootummaa isaa keessa, waggaa lammaffaatti
abjuu abjoote; hafuurri isaa jeeqamee hirribas rafuu dadhabe. [2] Kanaafuu
mootichi akka isaan abjuu inni abjoote sana itti himaniif tolchitoota, mortoota, falfaltootaa fi warra urjii ilaalan waamsise; isaanis ol galanii
fuula isaa dura dhadhaabatan; [3] mootichis, "Ani abjuu na dhiphise tokko nan abjoodhe; hiikkaa abjuu sanaa maal akka ta'e beekuu nan barbaada" jedheen.
[4] Kana irratti warri urjii ilaalan sun afaan Araamaayikiitiin mootichaan, "Yaa mootii, bara baraan jiraadhu! Abjuu kee tajaajiltoota keetti himi; nu siif hiiknaa" jedhanii mootichaaf deebisan.
[5] Mootichis warra urjii ilaalan sanaan akkana jedhe; "Ani waan kana murteesseera: Yoo isin abjuu koo fi hiikkaa isaa natti himuu baattan ani
isinan kukkuta; manneen keessanis tuulaa waan diigamee ta'u. [6] Garuu
yoo abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himtan isin kennaa, badhaasaa fi ulfina guddaa narraa argattu. Kanaafuu abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himaa."
[7] Isaan amma illee deebisanii, "Mootichi abjuu isaa tajaajiltoota isaatti haa himu; nu ni hiiknaaf" jedhan.
[8] Kana irratti mootichi akkana jedhee deebiseef; "Ani akka isin sababii waan ani cimsee murteesse beektaniif, akka isin yeroo dheeressuu yaalaa
jirtan hubadheera: [9] Yoo isin abjuu sana natti himuu baattan, adabbii tokkotu isin eeggata. Isin waan haalli geeddaramu seetanii dubbii dogoggorsaa fi hamaa natti himuu mari'attaniirtu. Kanaafuu abjuu sana natti himaa; anis akka isin hiikkaa isaa natti himuu dandeessan kanaan nan beekaa."
[10] Warri urjii ilaalan sunis akkana jedhanii mootichaaf deebise; "Namni waan mootichi gaafate kana hojjechuu danda'u tokko iyyuu lafa irratti hin argamu! Mootiin kam iyyuu hammuma fedhee guddaa fi jabaa ta'u illee tolchituu, moortuu yookaan warra urjii ilaalu kam iyyuu gaaffii akkanaa
gaafatee hin beeku. [11] Wanni mootichi gaafate akka malee rakkisaa dha. Waaqota malee namni tokko iyyuu waan kana mootichaaf ibsuu hin danda'u; isaan immoo namoota gidduu hin jiraatan."
[12] Wanni kunis mooticha akka malee aarse; isa dallansiisees akka
inni ogeeyyii Baabilon hundatti murtii du'aa muru godhe. [13] Kanaafuu
akka namoonni ogeeyyiin hundi ajjeefaman labsiin ba'e; namoonnis akka Daani'elii fi michoota isaa barbaadanii ajjeesaniif ergaman.

14 Yommuu Ariyook itti gaafatamaan eegumsa mootichaa namoota
Baabilon ogeeyyii ajjeesuuf ba'etti, Daani'el ogummaa fi malaan isa
haasofsiise. 15 Innis qondaala mootichaatiin, "Mootichi maaliif labsii
cimaa akkasii baase?" jedhee gaafate. Ariyookis waan sana Daani'elitti
hime. 16 Kana irratti Daani'el ol seenee akka abjuu sana isaaf hiikuuf
akka mootichi yeroo isaa kennu gaafate.

17 Ergasii Daani'el gara mana isaatti deebi'ee waan sana michoota isaa
Hanaaniyaatti, Miisaa'elii fi Azariyaatti hime. 18 Kanaafuu akka innii
fi michoonni isaa ogeeyyiin Baabilon kaan hin ajjeefamneef akka isaan
waa'ee icciitii kanaa Waaqa samii araara kadhatan isaan akeekkachiise.
19 Halkan sanas icciitiin sun mul'ataan Daani'elitti mul'ifame. Ergasiis
Daani'el Waaqa samii galateeffatee 20 akkana jedhe:

"Maqaan Waaqaa bara baraa
hamma bara baraatti haa eebbifamu;
ogummaanii fi humni kan isaa ti.
21 Inni barootaa fi waqtiilee ni geeddara;
mootota teessoo irra ni teessisa; irraa buusas.
Inni ogeeyyiif ogummaa,
beektotaafis hubannaa ni kenna.
22 Inni waan gad fagoo fi waan dhokfame ni mul'isa;
waan dukkana keessa jiru ni beeka;
ifnis isa wajjin jiraata.
23 Yaa Waaqa abbootii ko, ani sin galateeffadha; sin jajadhas:
Ati ogummaa fi humna naa kenniteerta;
waan nu si kadhanne na beeksifteerta;
ati abjuu mootichaa nu beeksifteerta."

Daani'el Abjuu sana Hiike

24 Daani'elis Ariyook isa mootichi akka inni ogeeyyii Baabilon ajjeesuuf
ajaje sana bira deemee, "Ati ogeeyyii Baabilon hin ajjeesin. Mooticha
biratti na geessi; ani abjuu isaa nan hiikaaf" jedheen.

25 Ariyookis Daani'elin mooticha bira geessee, "Ani booji'amtoota
Yihuudaa keessaa nama hiikkaa abjuu mootichaa himuu danda'u tokko
argeera" jedheen.

26 Mootichis Daani'el isa Beelxishaazaar jedhame sanaan, "Ati abjuu ani
argee fi hiikkaa isaa natti himuu dandeessaa?" jedhe.

27 Daani'elis deebisee akkana jedhe; "Namni ogeessi kam iyyuu, mor-
tuun, tolchituun yookaan ilaaltuun icciitii waan mootichi gaafate sanaa
ibsuu danda'u tokko iyyuu hin jiru; 28 garuu Waaqni icciitii mul'isuu tokko
samii irra jira. Innis wantoota baroota dhufan keessa ta'an Nebukadnezar
mootichatti argisiiseera. Abjuun keetii fi mul'anni utuu ati siree kee irra
ciiftuu yaada keetti dhufe kanaa dha:

29 "Yaa mooticha utuu ati ciiftee jirtuu wanni gara fuula duraatti ta'uuf
jiru yaada keetti dhufe; inni icciitii mul'isus waan fuula duratti ta'u sitti
argisiise. 30 Yaa mootii, akka kootti sababiin icciitiin kun natti mul'ateef
ani namoota jiraatoo kaan caalaa ogummaa qabaadheef utuu hin ta'in,
akka ati hiikkaa isaa beektee waan yaada kee keessa jiru hubattuuf.

31 "Yaa mootii, ati ni ilaalte; fuula kee duras fakkii guddaa jechuunis
fakkii akka malee guddaa, bifa calaqqisaa fi sodaachisaa tokkotu ture.
32 Mataan fakkii sanaas warqee qulqulluu irraa, qomaa fi irreen isaa

meetii irraa, garaa fi tafni isaa naasii irraa hojjetaman; 33 miilli isaa sibiila
irraa, faanni isaa gartokko sibiila irraa, gartokko immoo suphee irraa
hojjetame. 34 Utuma ati ilaalaa jirtuu dhagaan tokko utuu harki namaa
hin tuqin fottoqe. Innis miilla fakkii sanaa kan sibiilaa fi suphee irraa
hojjetame dha'ee caccabse. 35 Ergasii sibiilli, supheen, naasiin, meetii fi
warqeen sun yeruma tokkotti caccabanii akkuma habaqii yeroo bonaa
oobdii irra jiruu ta'an. Bubbeenis utuu waan tokko illee hin hambisin
haree deeme. Dhagaan fakkii sana caccabse sun garuu tulluu guddaa ta'ee
lafa hunda guute.

36 "Abjuun sun kana ture; nus moootichaaf ni hiikna. 37 Yaa mootii, ati
mootii moototaa ti. Waaqni samii mootummaa fi humna, jabinaa fi ulfina
siif kenneera; 38 inni sanyii namaa, bineensota bosonaatii fi simbirroota
samii dabarsee harka keetti siif kenneera. Lafa isaan jiraatani kamitti
iyyuu hunda isaanii irratti bulchaa si godheera. Ati mataa warqee ti.

39 "Si'iin duuba mootummaan mootummaa keetii gadii biraa tokko ni
ka'a. Itti aansee mootummaan Naasii sadaffaan kan tokko guutummaa
lafaa ni bulcha. 40 Dhuma irrattis mootummaan afuraffaan akkuma sibi-
ilaa jabaa ta'e tokko ni ka'a; sibiilli waan hunda caccabsee bulleessaatii;
mootummaan kunis akkuma sibiilli waan hunda caccabsee balleessu sana
mootummoota isa duraan turan hunda caccabsee ni bulleessa. 41 Akkuma
ati akka faannii fi qubni miilla isaa gartokko suphee, gartokko immoo
sibiila ta'e argite sana mootummaan kun mootummaa gargar qoodame
ta'a; ta'us inni akkuma sibiila gartokkeen isaa supheedhaan makame
kan ati argite sanaa jabina sibiilaa of keessaa ni qabaata. 42 Akkuma
qubni miillaa sun gartokko sibiila, gartokko immoo suphee ta'e sana
mootummaan kunis gartokko jabaa, gartokko immoo dadhabaa ta'a.
43 Akkuma ati sibiila supheedhaan wal make argite sana uummanni kunis
walmakaa ta'a; innis si'achi sibiilaa fi supheen walitti makame sana caalaa
tokko ta'ee hin jiraatu.

44 "Bara moototа sanaa keessa, Waaqni samii mootummaa gonkumaa
hin diigamne yookaan saba biraatiif hin kennamne hundeessa. Innis
mootummoota duraa sana ni barbadeessa; hamma dhumaattis isaan
balleessa; inni mataan isaa garuu bara baraan jabaatee ni dhaabata.
45 Hiikkaan mul'ata dhagaa utuu harka namaatiin hin ta'in ofuma isaatiin
tulluu irraa fottoqee sibiila, naasii, suphee, meetii fi warqee caccabse
sanaa kanaa dha.

"Waaqni guddaan waan gara fuula duraatti ta'u mootichatti argisiiseera.
Abjuun sun dhugaa dha; hiikkaan isaas amanamaa dha."

46 Nebukadnezar mootichi addaan lafatti gombifamee Daani'eliif sagade;
ulfinas kenneef; akka aarsaa fi ixaana isaaf dhi'eessanis ajaje. 47 Mootichis
Daani'eliin, "Ati dhoksaa kana mul'isuu dandeesseertaatii dhugumaan
Waaqni kee Waaqa waaqotaatii fi Gooftaa moototaa kan dhoksaa mul'isuu
dha" jedhe.

48 Ergasii mootichi Daani'eliif taayitaa guddaa kennee, kennaa akka
malee baay'ees itti dhangalaase. Bulchaa guutummaa kutaalee biyyaa
Baabilon isa godhee namoota Baabilon hunda irratti isa muude.
49 Daani'el mooticha kadhannaan mootichi Shaadraak, Meeshakii fi
Abdanaagoo bulchitoota biyya Baabilon godhee muude. Daani'el garuu
mana mootichaa keessatti hafe.

3

Fakkii Warqeetii fi Boolla Ibiddaa

1 Nebukadnezar Mootichi fakkii warqee kan dheerinni isaa dhundhuma
jaatamaa fi bal'inni isaa dhundhuma ja'aa hojjetee kutaa biyyaa Baabilon
keessa dirree Duuraa jedhamu irra dhaabe. 2 Ergasii mootichi akka isaan
eebba fakkii inni dhaabe sanaa irratti argamaniif ilmaan mootota, muu-
damoota, bulchitoota gorsitoota, itti gaafatamtoota mankuusa qabeenyaa,
abbootii murtii, hayyoota seeraatii fi qondaaltota biyya hundaa waame.
3 Kanaafuu eebba fakkii Nebukadnezar Mootichi dhaabe sanaa irratti
argamuuf ilmaan moototaa, muudamoonni, bulchitoonni, gorsitoonni, itti
gaafatamtoonni mankuusa qabeenyaa, abbootiin murtii hayyoonni seeraa
biraatii fi qondaaltonni biyyaa hundi walitti qabamanii fuula fakkii sanaa
dura dhadhaabatan.

4 Kana irratti labsituun tokko akkana jedhee sagalee guddaadhaan
labse; "Yaa namoota, sabootaa fi namoonni afaan garaa garaa dubbattan
hundi, wanni isin akka gootan ajajamtan kanaa dha: 5 Isin akkuma
sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii
fi sirbaa dhageessaniin addaan lafatti gombifamtanii fakkii warqee kan
Nebukadnezar Mootichi dhaabeef sagaduu qabdu. 6 Namni addaan
lafatti gombifamee hin sagadne kam iyyuu yoosuma boolla ibiddi keessaa
balali'utti darbatama."

7 Kanaafuu namoonni, saboonnii fi namoonni afaan garaa garaa
dubbatan hundi yommuu sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa,
baganaa fi sirbaa hunda dhaga'anitti addaan lafatti gombifamanii fakkii
warqee kan Nebukadnezar Mootichi dhaabe sanaaf sagadan.

8 Yeroo kanatti Kaldoonni tokko tokko gara fuula duraatti dhufanii
dabaan Yihuudoota himatan. 9 Isaanis Nebukadnezar Mootichaan akkana
jedhan; "Yaa mootii, ati bara baraan jiraadhu! 10 Yaa mootii, ati
akka namni kam iyyuu yommuu sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo,
kiraaraa, baganaa kan faaggaatii fi kan sirbaa dhaga'u kam iyyuu addaan
lafatti gombifamee fakkii warqee sanaaf sagaduu qabu seera baafteerta;
11 akka namni lafatti gombifamee sagaduu didu kam iyyuus boolla ibiddi
keessaa balali'utti darbatamu seera baafteerta. 12 Garuu yaa Mooticha,
Yihuudoonni ati dhimma biyya Baabilon irratti muudde tokko tokko ajaja
kee didaniiru; isaanis Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo dha. Isaan
waaqota kee hin tajaajilan yookaan fakkii warqee ati dhaabdeef hin
sagadan."

13 Nebukadnezaris akka malee aaree Shaadraak, Meeshakii fi Ab-
danaagoo waamsise. Kanaafuu namoonni kunneen mooticha duratti
dhi'eeffaman; 14 Nebukadnezaris akkana isaaniin jedhe; "Yaa Shaadraak,
Meeshakii fi Abdanaagoo, isin dhugumaan waaqota koo hin tajaajiltanii?
Yookaan fakkii warqee ani dhaabeef hin sagaddanii? 15 Amma isin yeroo
sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii fi
sirba kam iyyuu dhageessanitti kuftanii fakkii ani dhaabeef yoo sagaddan
gaarii dha. Garuu yoo isin sagaduu baattan, yoosuma boolla ibiddi keessaa
balali'utti darbatamtu. Egaa waaqa kamitu harka kootii isin baasuu
danda'a?"

16 Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon deebisanii mootichaan akkana
jedhan; "Yaa Nebukadnezar, nu fuula kee duratti waan kana falmachuu
hin barbaannu. 17 Yaa Mootii, nu yoo boolla ibiddi keessaa balali'utti

darbatamne, Waaqni nu isa tajaajillu sun nu oolchuu danda'a; harka keetii
illee nu baasuu danda'a. 18 Yaa Mootii, yoo inni nu baasuu baate iyyuu nu
waaqota kee akka hin tajaajille yookaan fakkii warqee ati dhaabde sanaaf
akka hin sagadne akka beektu barbaanna."

19 Kana irratti Nebukadnezar akka malee aaree fuulli isaa Shaadraak,
Meeshakii fi Abdanaagootti geeddarame. Akka ibiddi boollaa sunis
hamma durii caalaa harka torba ho'ee finiinu ajaje; 20 akka isaan
Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo hidhanii boolla ibiddi keessaa
boba'u sanatti darbataniif loltoota isaa keessaa jajjaboo tokko tokko ajaje.
21 Kanaafuu namoonni kunneen akkuma wandaboo isaanii, fiddoo isaanii,
marata isaanii kan mataatii fi uffata biraas uffatanitti hidhamanii boolla
ibiddi keessaa balali'u sanatti darbataman. 22 Ajajni moottichaa akka malee
ariifachiisaa ture; sababii ibiddi boollaa sun akka malee boba'aa tureef
arrabni ibidda sanaa loltoota Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo geessan
sana fixe; 23 namoonni sadan kunneenis jabeeffamanii hidhamanii boolla
ibiddi keessaa balali'u sana keessatti kufan.

24 Nebukadnezar Mootichi dinqisiifachuudhaan utaalee ka'ee,
"Namoonni nu hiinee ibiddatti darbanne sadii hin turree?" jedhee
gorsitoota isaa gaafate.

Isaanis, "Yaa Mootii, kun dhuguma" jedhanii deebisan.

25 Innis, "Ilaa! Ani namoota ibidda keessa deddeebi'an afur nan arga;
isaanis hin hidhamne; hin miidhamnes; inni afuraffaan immoo ilma
waaqotaa fakkaata" jedheen.

26 Nebukadnezaris gara afaan boolla ibiddi keessaa boba'utti dhi'aatee
sagalee guddaadhaan, "Yaa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo, tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olii, kottaa ba'aa! As kottaa" jedhe.

Akkasiin Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon ibidda keessaa ba'an;
27 ilmaan moototaa, muudamoonni, bulchitoonnii fi gorsitoonni mootii
naannoo isaaniitti walitti qabaman. Isaanis akka ibiddi sun dhagna jaraa
hin miidhin yookaan akka rifeensa mataa isaanii keessaa tokko iyyuu
hin gubatin ni argan; wandaboon isaanii iyyuu homaa hin taane; fooliin
ibiddaas isaan irra hin turre.

28 Kana irratti Nebukadnezar akkana jedhe; "Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo isa ergamaa isaa ergee tajaajiltoota isaa baraareef
galanni haa ta'u! Isaan isa amanatanii ajaja mootii didanii akka Waaqa
isaanii malee waaqota biraa hin tajaajille yookaan hin waaqeffanne
lubbuu isaanii dabarsanii kennaniiru. 29 Kanaafuu Waaqni akkasitti nama
oolchu kan biraa Waaqa hin jirreef, ani akka uummanni saba kamii
iyyuu yookaan afaan kamii iyyuu yoo Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi
Abdanaagoo irratti waan hamaa dubbate kukkutamu, akka manni isaas
tuullaa waan diigamee ta'u labseera."

30 Ergasii mootichi Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo kutaa biyyaa
Baabilon irratti muude.

4

Nebukadnezar Abjuudhaan Muka Tokko Arge

1 Nebukadnezar Mooticha irraa,

Sabootaa fi namoota afaan garaa garaa dubbatan kanneen guutummaa addunyaa irra jiraatan hundaaf:

Nagaan isiniif haa baay'atu!

2 Mallattoowwanii fi hojiiwwan dinqii kanneen Waaqni Waan Hundaa
Olii naaf godhe isinitti himuun na gammachiisa.
3 Mallattoowwan isaa akkam gurguddaa dha;
dinqiin isaas akkam jabaa dha!
Mootummaan isaa mootummaa bara baraa ti;
bulchiinsi isaas dhalootaa hamma dhalootaatti jabaatee dhaabata.
4 Ani Nebukadnezar natti tolee masaraa mootummaa koottis qanani-
idhaan mana koo nan jiraadhan ture. 5 Ani abjuu na sodaachise tokko
nan arge. Utuu ani siree koo irra ciisee jiruu fakkii fi mul’anni qalbii koo
keessa darbu na sodaachise. 6 Kanaafuu ani akka isaan abjuu sana naa
hiikaniif akka ogeeyyiin Baabilon hundi fuula koo duratti dhi’eeffaman
nan ajaje. 7 Yommuu tolchitoonni, mortoonni, warri urjii ilaalanii fi waa
himtoonni dhufanitti abjuu sana isaanitti nan hime; isaan garuu naaf
hiikuu hin dandeenye. 8 Dhuma irratti Daani’el fuula duratti dhi’aate;
anis abjuu sana isatti nan hime. Inni Beelxishaazaari jedhamee maqaa
waaqa kootiin waamama; hafuurri waaqota qulqulluu isa keessa ture.
9 Anis akkanan jedhe; “Yaa Beelxishaazaari, hangafa tolchitootaa, ani
akka hafuurri waaqota qulqulluu si keessa jiru nan beeka; icciitiin
kam iyyuu sitti hin ulfaatu. Abjuun ani arge kana; hiikkaa isaa natti
himi. 10 Mul’anni utuun siree koo irra ciisee jiruu arge isa kanaa dha:
Ani nan ilaale; mukni tokko fuula koo dura walakkaa lafaa dhaabatee
ture. Dheerinni isaas guddaa ture. 11 Mukni sun akka malee guddatee
jabaate; fiixeen isaas samii tuqe; hamma daarii lafaattis ni mul’ata
ture. 12 Baalli isaa bareedaa, iji isaa akka malee baay’ee ture; mukicha
irras nyaata waan hundaaf ta’utu ture. Bineensonni gaaddisa isaa
jala boqotu; simbirroon samiis dameellee isaa irra jiraatu; lubbuu
qabeeyyiin hundinuus isa irraa nyaatu ture.
13 “Ani mul’ata utuun siree koo irra ciisee jiruu arge sana keessatti
nan ilaale; fuula koo duras ergamaa qulqulluu samiidhaa gad bu’aa jiru
tokkotu ture. 14 Innis sagalee guddaadhaan akkana jedhe: ‘Mukicha
muraa; dameewwan isaa cicciraa; baala isaa harcaasaa; ija isaa
bittinneessaa. Bineensonni isa jalaa, simbirroonnis dameewwan isaa
irraa haa baqatani. 15 Gufuu fi hiddi isaa garuu sibiilaa fi naasiidhaan
hidhamee lafa keessa, marga dirree keessa haa turu.
“ ‘Inni fixeensa samiitiin haa jiidhu; biqiltuu keessas bineensota wajjin
haa jiraatu. 16 Qalbiin isaas qalbii namaa irraa geeddaramee qalbiin
horii isaaf haa kennamu; kunis hamma waggaan torba darbutti haa ta’u.
17 “ ‘Akka namni lubbuun jiraatu hundinuu akka Waaqni Waan
Hundaa Olii mootummoota namootaa irratti bulchaa ta’ee fi akka inni
abbaa barbaadeef isaan kennee nama namoota hundaa gad ta’e isaanitti
muudu beekaniif ergatamtoonni murtii labsanii qulqulloonni murtoo
lallaban.’
18 “Abjuun ani Nebukadnezar mootiin arge kanaa dha. Egaa yaa
Beelxishaazaari waan namoota mootummaa kootii qaqqaroo keessaa
tokko iyyuu naa hiikuu hin dandeenyeef abjuun sun maal akka ta’e natti
himi. Ati garuu sababii hafuurri waaqota qulqulluu si keessa jiruuf ni
dandeessa.”

Daani’el Abjuu Hiikuu Isaa

19 Ergasii Daani’el inni Beelxishaazaari jedhamu sun yeroodhaaf akka
malee jeeqamee yaadni isaas isa rifachiise. Kanaafuu mootichi, “Yaa

Beelxishaazaar, abjuun kun yookaan hiikkaan isaa si hin rifachiisin”
jedhe.

Beelxishaazaaris akkana jedhee deebise; “Yaa gooftaa koo abjuun kun
warra si jibbaniif, hiikkaan isaa immoo diinota keetiif haa ta’u! 20 Mukni
ati argite kan akka malee guddatee fi cimaan, kan fiixeen isaa samii
tuqee hamma daarii lafaatti mul’atu, 21 kan baalli isaa bareedu, kan ija
baay’ee qabu, kan iji isaa waan hundaaf nyaata ta’u, kan bineensotaaf
gaaddisa, kan damee isaa irratti simbirroonni samii mandhee ijaarratan,
22 yaa Mootii, mukni sun si’i! Ati guddaa fi jabaa taateerta; guddinni
kee hamma samii ga’utti ol ba’ee bulchiinsi kees hamma daarii lafaatti
bal’ata.

23 “Yaa Mootii, ati ergamaa qulqulluu tokko utuu inni, ‘Mukicha muraa
balleessaa; gufuu fi hidda isaa garuu sibiilaa fi naasiidhaan hidhaatii
lafa keessatti marga dirree irratti dhiisaa; inni fixeensa samiitiin haa
jiidhu; akka bineensota bosonaatti haa jiraatu; waggaan torbas isa haa
darbu’ jechaa samiidhaa bu’u argite.

24 “Yaa Mootii hiikkaan isaa kana; labsiin Waaqni Waan Hundaa Olii
gooftaa koo irratti baases kana: 25 Ati saba keessaa ari’amtee bineensota
bosonaa wajjin jiraatta; akka loonii marga nyaatta; fixeensa samiitiinis
ni jiita. Ati hamma akka Waaqni Waan Hundaa Olii mootummoota
namootaa irratti bulchaa ta’ee fi akka inni mootummoota kanas abbaa
barbaadeef kennuu danda’u beektutti waggaan torba si darba. 26 Ajajni
akka gufuun muka sanaa hidda isaa wajjin hafuuf kenname sunis akka
mootummaan kee yeroo ati ol aantummaan kan samii ta’e beektutti
siif deebifamu argisiisa. 27 Kanaafuu yaa Mootii, gorsa koo fudhadhu:
Waan qajeelaa hojjechuudhaan cubbuu kee of irraa haqi; hammina
kees cunqurfamtootaaf garaa laafuudhaan of irraa balleessi; yoos barri
jireenya keetii ni dheerataa.”

Abjuun Fiixaan Ba’uu Isaa

28 Kun hundi Nebukadnezar Mooticha irra ga’e. 29 Ji’a kudha lama
booddee mootichi utuu gubbaa masaraa mootummaa Baabilon irra asii
fi achi deddeebi’aa jiruu, 30 “Kun Baabilon guddittii ani akka isheen
mana jireenya mootii taatuuf ulfina maqaa kootiif jedhee humna koo
jabaadhaan ijaare sanaa mitii?” jedhe.

31 Utuu inni dubbii isaa afaanii hin fixatin sagaleen akkana jedhu
tokko samiidhaa dhufe; “Yaa Nebukadnezar Mooticha, wanni sirratti
labsame kana: Aangoon mootummaa keetii sirraa fudhatameera. 32 Ati
uummata keessaa ari’amtee bineensota bosonaa wajjin jiraatta. Akka
looniis marga nyaatta. Hamma ati akka Waaqni Waan Hundaa Olii
mootummoota namootaa irratti Gooftaa ta’ee fi akka inni mootummoota
sana abbaa fedheef kennu beektutti waggaan torba si darba.”

33 Yommusuma wanni waa’ee Nebukadnezar dubbatame sun ni
raawwatame. Innis uummata keessaa ari’amee akka loonii marga
nyaate. Inni hamma rifeensi isaa akka baallee risaa guddatee qeensi isaa
akka qeensa allaattii fakkaatutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe.

34 Dhuma yeroon sanaatti, ani Nebukadnezar gara samii ol nan
ilaale; qalbiin koos naa deebi’e. Anis Waaqa Waan Hundaa Olii nan
galateeffadhe; isa bara baraan jiraatus nan jajadhe; ulfinas nan kenneef.
Bulchiinsi isaa bulchiinsa bara baraa ti;

mootummaan isaas dhalootaa hamma dhalootaatti itti fufee dhaabata.
35 Uummanni lafaa hundi
wayittuu hin hedaman.
Inni humnoota samii irratti,
namoota lafaa irrattis,
waanuma fedhe hojjeta.
Namni harka isaa dhowwuu yookaan "Ati maal hojjechaa jirta?" jedhee
isa gaafachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.
36 Akkuma qalbiin koo naaf deebi'eenis, ulfina mootummaa kootiitiif
ulfinnii fi miidhaginni koo yommusuma naaf deebi'an. Gorsitoonnii
fi qondaaltonni koo na barbaadan; anis teessoo kootti deebifamee
kan durii caalaas guddaa nan ta'e. 37 Sababii wanni inni hojjetu
hundi dhugaa, karaan isaa hundinuus qajeelaa ta'eef ani Nebukadnezar,
Mooticha samii sana nan jajadha; isa nan leellisa; ulfinas nan kennaaf.
Inni warra of tuulan gad deebisuu danda'aatii.

5

Katabbii Keenyan Manaa Irraa

1 Beelshaazaar mootichi qondaaltota isaa kuma tokkoof dhangaa guddaa
qopheessee fuula isaanii duratti daadhii wayinii dhuge. 2 Beelshaazaaris
utuu daadhii wayinii dhugaa jiruu akka innii fi qondaaltonni isaa,
niitonnii fi saajjatoowwan isaa ittiin dhuganiif akka isaan xoofoo warqeetii
fi meetii kan abbaan isaa Nebukadnezar mana qulqullummaa
Yerusaalemii fide sana fidan ajaje. 3 Kanaafuu isaan xoofoo warqee kan
mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalemii fudhataman sana fidan;
mootichi, qondaaltonni, niitonnii fi saajjatoowwan isaa ittiin dhugan.
4 Isaan utuma daadhii wayinii sana dhugaa jiranuu, waaqota warqeetii
fi meetii, kan naasiitii fi sibiilaa, kan mukaatii fi dhagaa galateeffatan.
5 Akkuma tasaa qubni harka namaa mul'atee keenyan manaa kan
masaraa mootii keessa baattuu ibsaa bira jiru irratti barreesse. Mootichis
harka sana utuu inni barreessuu arge. 6 Fuulli mootichaa ni geeddaramee;
innis sodaadhaan guutamee jilbii isaa hollatee waldha'e; miilli isaas ni
laafe.
7 Mootichis sagalee isaa ol fuudhee akka mortoota, warra urjii ilaalanii
fi ilaaltota ol isaaf galchan ajaje. Ogeeyyii Baabiloniinis akkana jedhe;
"Nama katabbii kana dubbisee hiikkaa isaa natti himu kamitti iyyuu
uffanni diimaan dhiilgeen uffifamee morma isaatti faayi warqee ni
kaa'amaaf; mootummaa koo keessattis bulchaa ol aanaa sadaffaa ta'a."
8 Ergasiis ogeeyyiin mootichaa hundi ol seenan; isaan keessaa garuu
namni katabbii sana dubbisuu yookaan hiikkaa isaa mootichatti himuu
danda'u tokko iyyuu hin argamne. 9 Kana irratti Beelshaazaar mootichi
kan duraa caalaa sodaatee fuulli isaa geeddarame; qondaaltonni isaas
waan godhan wallaalan.
10 Mootittiinis waca mootichaatii fi qondaaltota isaa dhageessee galma
cidha sanaa ol seente. Isheenis akkana jette; "Yaa mootii, bara baraan
jiraadhu! Hin rifatin; fuulli kees hin geeddaramin! 11 Mootummaa kee
keessa namichi hafuurri waaqota qulqullootaa keessa jiru tokko jira.
Namichi kun bara abbaa keetii keessa nama hubannaa, beekumsaa fi

ogummaa akkuma waaqotaa qabu ta’ee argame. Abbaan kee Nebukad-
nezar Mootichi, itti gaafatamaa tolchitootaa, mortootaa, kan warra urjii
ilaalaniitii fi ilaaltotaa godhee isa muudee ture. 12 Daani’el namichi
mootichi Beelxishaazaari jedhee waamu kun nama hafuurri gaariin,
beekumsii fi hubannaan keessa jiru ta’ee argame; innis abjuu, hibboo
fi rakkoo hiikuuf dandeettii addaa qaba ture. Daani’elin waami; innis
hiikkaa katabbii kanaa sitti himaatii.”

13 Kanaafuu Daani’el fuula mootichaa duratti dhi’eeffame; mootichis
akkana jedheen; “Warra abbaan koo mootichi booji’ee Yihuudaadhaa fide
keessaa kan Daani’el jedhamu si’ii? 14 Ani akka hafuurri waaqotaa si
keessa jiruu fi akka ati hubannaa, beekumsaa fi ogummaa addaa qabdu
dhaga’eera. 15 Ogeeyyiinii fi mortoonni akka katabbii kana dubbisanii
hiikkaa isaa natti himaniif fuula koo duratti fidamanii turan; isaan garuu
ibsuu hin dandeenye. 16 Ani akka ati hiikkaa kennitee rakkoofis fala
kennuu dandeessu dhaga’eera. Yoo ati katabbii kana dubbiftee hiikkaa
isaa natti himuu dandeesse, uffata diimaa dhiilgeetu sitti uffifama; faayi
warqees morma keetti siif kaa’ama; mootummaa koo keessattis bulchaa
ol aanaa sadaffaa taata.”

17 Kana irratti Daani’el deebisee mootichaan akkana jedhe; “Kennaan
kee sumaaf haa hafu; badhaasni kee immoo nama biraatiif haa kennamu.
Ta’u iyyuu ani katabbicha dubbisee hiikkaa isaa mootichatti nan hima.

18 “Yaa mootii, Waaqni Waan Hundaa Olii abbaa kee Nebukadnezariif
surraa fi guddina, ulfinaa fi kabaja kenne. 19 Sababii ol aantummaa
inni isaaf kenneef saboonnii fi mootummoonni hundi, namoonni afaan
garaa garaa dubbatan ni hollataniif; isa sodaatanis. Mootichis warra
ajjeesuu barbaade ni ajjeesa; warra oolchuu barbaade ni oolcha, kan
muuduu barbaade ni muuda, kan salphisuu barbaades ni salphisa ture.
20 Gaafa garaan isaa of tuulee mataa jabaatetti garuu inni teessoo isaa
irraa kaafamee ulfinni isaas isa irraa fudhatame. 21 Inni uummata
keessaa ari’amee qalbiin horii kennameef; harroota diidaa wajjin jiraatee
akka loonii marga nyaate; inni hamma akka Waaqni Waan Hundaa Olii
mootummoota namootaa irratti bulchaa ta’ee fi akka inni abbaa fedhe
isaan irratti muudu beekutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe.

22 “Yaa Beelshaazaar, ati ilmi isaa utuma waan kana hunda beektuu
mataa kee gad hin qabanne. 23 Qooda kanaa ati Gooftaa samii irratti mataa
ol qabatte. Ati xoofoowwan mana qulqullummaa isaatii fichisiiftee atii fi
qondaaltonni kee, niitonnii fi saajjatoowwan kee isaan keessaa dhugdan.
Ati waaqota meetii, warqee, naasii, sibiilaa, mukaatii fi kan dhagaa
kanneen arguu yookaan dhaga’uu yookaan hubachuu hin dandeenye
jajatte. Waaqa lubbuu keetii fi karaa kee hunda harka isaatti qabatee jiru
garuu hin ulfeessine. 24 Kanaafuu inni harka katabbii sana barreesse erge.

25 “Katabbiin barreeffamee tures kana:

Maanee, Maanee, Teeqeel, Faares.

26 “Hiikkaan isaas kana:

“*Maanee* jechuun Waaqni bara kee murteessee gara dhumaatti fide
jechuu dha.

27 “*Teeqeel* jechuun ati madaalliidhaan madaalamtee salphattee argamte
jechuu dha.

28 “*Faares* jechuun mootummaan kee qoodamee namoota Meedeetii fi
Faaresiitiif kenname jechuu dha.”

29 Ergasii ajaja Beelshaazaariin Daani'elitti uffata diimaa dhiilgee
uffisan; morma isaattis faaya warqee kaa'aniif; mootummaa sana irrattis
bulchaa ol aanaa sadaffaa ta'ee muudame.
30 Halkanuma sana Beelshaazaar mootiin Baabilonotaa ajjeefame;
31 Daariyoos namichi Meedee umurii isaa jaatamii lammaffaatti mootum-
maa sana fudhate.

6

Daani'el Boolla Leencaa Buufame

1 Daariyoos akka isaan guutummaa mootummaa isaa keessatti bulchi-
toota ta'aniif ilmaan moototaa 120 muuduu barbaade; 2 innis isaan irratti
bulchitoota ol aantota sadii muude; isaan keessaas tokko Daani'el ture.
Akka mooticha irra rakkinni hin geenyeefis ilmaan moototaa kunneen
bulchitoota ol aantota sadan jalatti bulu. 3 Mootichi sababii Daani'el
ilmaan moototaatii fi bulchitoota ol aantota kaan caalaa dandeettii
addaa qabuuf isa jaallatee guutummaa mootummaa irratti isa muuduu
barbaade. 4 Sababii kanaaf bulchitoonni ol aantonnii fi ilmaan moototaa
waan hojii mootummaa ilaaluun Daani'elin himachuuf karaa barbaadan;
garuu akkas gochuu hin dandeenye. Daani'el amanamaa, of eeggataa fi
nama mudaa hin qabne waan ta'eef isaan isa irratti dogoggora tokko iyyuu
argachuu hin dandeenye. 5 Dhuma irrattis namoonni kunneen, "Yoo waan
seera Waaqa isaatiin wal qabatu ta'e malee waan ittiin namicha Daani'el
jedhamu kana himannu tokko iyyuu hin argannu" jedhan.

6 Kanaafuu bulchitoonni ol aantonnii fi ilmaan moototaa tokkummaad-
haan mooticha bira dhaqanii akkana jedhan; "Yaa Daariyoos mooticha,
bara baraan jiraadhu! 7 Yaa mootii, akka namni hamma bultii soddomaatti
si malee Waaqa yookaan nama kam iyyuu kadhatu kam iyyuu boolla
leencaatti darbatamu, akka mootichi labsii baasee ajajni isaas cimu
bulchitoonni mootummaa, muudamoonni, ilmaan moototaa, gorsitoonnii
fi qondaaltonni hundi walii galaniiru. 8 Yaa mootii, labsii baasi, akka seera
Meedee fi Faares kan hin geeddaramne sanaas mallatteessi." 9 Kanaafuu
Daariyoos mootichi labsii sana barreessee baase.

10 Daani'elis yommuu akka labsiin sun ba'e beeketti kutaa mana isaa kan
foddaan isaa gara Yerusaalemitti garagalutti ol ba'e. Innis akkuma yeroo
kaan godhu guyyaatti yeroo sadii jilbeenfatee Waaqa isaa kadhate, galatas
galcheef. 11 Namoonni kunneen gareedhaan dhaqanii Daani'elii kadhatuu
fi Waaqa isaa gargaarsa gaafatuu argatan. 12 Kanaafuu isaan gara
mootichaa dhaqanii, "Yaa mootii, ati akka namni guyyoota soddomman
kana keessa si malee Waaqa yookaan nama tokko iyyuu kadhatu kam
iyyuu boolla leencaatti darbatamu labsii hin baafnee?" jedhanii waa'ee
labsii inni baase sanaa isa gaafatan.

Mootichis, "Seerri sun seera akkuma seera Meedeetii fi Faares kan hin
geeddaramnee dha" jedhee deebise.

13 Isaan mootichaan, "Yaa mootii, warra Yihuudaadhaa booji'aman
keessaa Daani'el siifis seera ati baafteefis xiyyeeffannaa hin kennu. Inni
ammas guyyaatti yeroo sadii Waaqa isaa kadhata" jedhan. 14 Mootichi
yommuu waan kana dhaga'etti akka malee gadde; Daani'elin baasuufis
murteeffatee hamma biiftuun lixxutti waan danda'ame hunda godhe.

15 Ergasii jarri gareedhaan mootichatti dhi'aatanii, "Yaa mootii, akka
seera Meedeetii fi Faares akka seerri mootiin tokko baase yookaan ajajni
inni kenne geeddaramuu hin dandeenye beeki" jedhaniin.
16 Kanaafuu mootichi ajaja kenne; isaanis Daani'elin fidanii boolla
leencaatti darbatan. Mootichis Daani'eliin, "Waaqni kee kan ati yeroo
hunda isa tajaajiltu si haa baraaru!" jedhe.
17 Dhagaanis fidamee afaan boolla leencaa sanatti qadaadame;
mootichis akka wanni Daani'el irratti murtaa'e sun hin geeddaramne
chaappaa mallattoo qubeelaa isaatii fi kan qubeelaa qondaaltota isaa
irratti chaappesse. 18 Ergasiis mootichi gara masaraa mootummaa isaatti
deebi'ee halkan guutuu utuu waa hin nyaatinii fi gammachuu hin argatin
hirriba malee bule.
19 Barii barraaqaanis mootichi ka'ee gara boolla leencaatti ariifate.
20 Innis yommuu boolla sanatti dhi'aatetti sagalee guddaadhaan, "Yaa
Daani'el tajaajilaa Waaqa jiraataa, Waaqni ati yeroo hunda isa tajaajiltu
sun leencota irraa si baraaruu danda'eeraa?" jedhee Daani'elin waame.
21 Daani'elis deebisee akkana jedhe; "Yaa mootii bara baraan jiraadhu!
22 Waaqni koo ergamaa isaa ergee afaan leencotaa cufe. Sababii ani fuula
isaa duratti qulqulluu ta'ee argameef isaan homaa na hin goone. Yaa
Mootii ani fuula kee durattis yakka tokko illee hin hojjenneetii."
23 Mootichis akka malee gammadee akka Daani'el boolla keessaa
baafamu ajaje. Daani'elis waan Waaqa isaa amanatee tureef yommuu
boollaa ba'etti madaan tokko iyyuu isa irratti hin argamne.
24 Warri sobaan Daani'elin himatanis ajaja mootichaatiin niitotaa fi
ijoollee isaanii wajjin fidamanii boolla leencaatti darbataman. Utuu isaan
boolla sana keessa lafa hin ga'in leenconni isaan cicciratanii lafee isaanii
hunda caccabsan.
25 Kana irratti Daariyoos Mootichi uummata, sabootaa fi namoota
guutummaa biyyattii keessatti afaan garaa garaa dubbatan hundatti
akkana jedhee barreesse:

"Nagaan isiniif haa baay'atu!

26 "Ani akka namni kutaa mootummaa kootii hunda keessatti Waaqa
Daani'el sodaatuu fi akka ulfina isaaf kennu labsii kana baaseera.

"Inni Waaqa jiraataa,
kan bara baraan jiraatuu dha;
mootummaan isaa hin badu;
bulchiinsi isaas dhuma hin qabu.
27 Inni ni baraara; ni oolchas;
samii keessaa fi lafa irratti
mallattoowwanii fi dinqiiwwan hojjeta.
Inni Daani'elin,
afaan leencotaatii baaseera."

28 Kanaafuu bara Daariyoosii fi bara mootummaa Qiiros namicha Faares
sanaa keessa Daani'elitti jireenyi ni tole.

7

Abjuu Daani'el Waa'ee Bineensota Afranii Arge

1 Bara Beelshaazaar mootii Baabilon keessa waggaa tokkoffaatti Daani'el
utuu siree isaa irra ciisee jiruu abjuu fi mul'ata arge. Abjuu sanas
barreessee waan arges ibse.

2 Daani’el akkana jedhe; “Ani halkan sana mul’ata koo keessatti nan
ilaale; kunoo qilleensonni samii afran fuula koo duratti galaana guddaa
raasaa turan. 3 Bineensonni gurguddaan tokkoon tokkoon isaanii wal hin
fakkaanne afur galaana sana keessaa ol ba’an.

4 “Inni jalqabaa leenca fakkaata ture; qoochoowwan risaa qaba ture. Anis hamma qoochoowwan isaa irraa bubuqqa’anitti nan ilaale; innis lafaa ol qabamee akkuma namaa miilla lamaan dhaabate; qalbiin namaas ni kennameef.

5 “Kunoo bineensi lammaffaan amaaketa fakkaatu fuula koo dura ture. Innis cinaacha isaa tokkoon ol jedhee ture; afaan isaa keessatti ilkaan isaa gidduutti lafee cinaachaa sadii qabatee ture. Bineensa sanaanis, ‘Ka’iitii hamma quuftutti foon nyaadhu!’ jedhan.

6 “Ergasii ani nan ilaale; fuula koo duras bineensa biraa kan qeerransa fakkaatuttu ture. Dugda isaa irras qoochoo akka qoochoo simbirroo afurtu ture. Bineensi kun mataa afur qaba ture; akka bulchuufis aangoon isaa kenname.

7 “Ergasiis ani halkan keessa mul’ata nan arge; kunoo fuula koo dura bineensa afuraffaa akka malee jabaa, sodaachisaa nama rifachiisu tokkotu ture. Innis ilkaan sibiilaa dheeraa qaba ture; innis waan qabate caccabsee nyaatee kan hafe immoo miilla isaa jalatti dhidhiita ture. Bineensi kun bineensota duraan turaniin adda ta’ee gaanfa kudhan qaba ture.

8 “Utuu ani waa’ee gaanfawwan sanaa yaadaa jiruu gaanfi xinnaan isaan gidduudhaa ba’e biraa tokko fuula koo duratti mul’ate; gaanfawwan jalqabaa keessaa sadan isaanii fuula isaa duratti bubuqqa’an. Gaanfi kunis ija ija namaa fakkaatuu fi afaan of tuulummaadhaan dubbatu qaba ture.

9 “Utuma ani ilaaluu,
“Teessoowwan iddoo iddoo isaanii kaa’aman;
Inni Bara Durii teessoo isaa irra taa’e.
Uffanni Isaa adii akka cabbii ture;
rifeensi mataa isaa qulqulluu akka suufii ture.
Teessoon Isaa akka arraba ibiddaa,
geengoowwan isaa hundinuus
akka ibidda boba’aa jiruu turan.
10 Lagni ibiddaa tokko
fuula isaa duraa ni yaa’a ture.
Kumni kumaatamni irratti isa tajaajilu turan;
kumni kudhan kan yeroo kuma kudhan baay’atan
fuula isaa dura dhaabatanii turan.
Dhaddachi taa’amee ture;
kitaabonnis banamanii turan.

11 “Ani sababii dubbii of tuulummaa gaanfi sun dubbachaa jiruutiif
ilaaluu koo ittan fufe. Anis amma illee ittuma fufee hamma bineensi sun
qalamee dhagni isaa barbadaa’ee ibidda boba’utti darbatamutti nan ilaale.
12 Bineensota kaan irraa immoo aangoon isaanii ni fudhatame; garuu akka
isaan yeroof jiraatan ni eeyyamameef.

13 “Anis mul’ata halkaniitiin nan ilaale; kunoo fuula koo dura ilma
namaa kan fakkaatu tokkotu duumessa samiitiin dhufaa ture. Innis gara
Isa Bara Duriitti dhufe; fuula isaa durattis isa dhi’eessan. 14 Isaafis taay-
itaan, ulfinnii fi mootummaan ni kenname; uummanni hundi, saboonnii
fi namoonni afaan garaa garaa dubbatanis isa waaqeffatan. Bulchiinsi

isaa bulchiinsa bara baraa kan hin dabarree dha; mootummaan isaas kan gonkumaa hin badnee dha.

Hiikkaa Abjuu Sanaa

15 “Ani Daani’el hafuura kootiin nan jeeqame; mul’anni ani arges akka
malee na sodaachise. 16 Anis warra achi dhadhaabachaa turan keessaa isa
tokkotti dhi’aadhee hiikkaa dhugaa kan waan kana hundaa nan gaafadhe.
“Kanaafuu inni natti himee akkana jedhee hiikkaa waan kanaa anaaf
ibse: 17 ‘Bineensonni gurguddaan afran mootota afran ka’anii lafa
irratti mo’anii dha. 18 Garuu qulqulloonni Waaqa Waan Hundaa Olii
mootummaa sana ni fudhatu; bara baraanis ni fudhatu; eeyyee, bara baraa hamma bara baraatti ni dhaalu.’
19 “Ergasiis ani hiikkaa dhugaa kan bineensa afuraffaa isa bineensota
kaan irraa adda ta’ee ilkaan sibiilaatii fi qeensa naasii qabu kan akka
malee sodaachisaa ta’e kan waan qabate nyaatuu fi waan hafe immoo
miilla isaa jalatti dhidhiitu sanaa beekuu nan barbaade. 20 Akkasumas
waa’ee gaanfawwan kurnan mataa isaa irra jiraniitii fi gaanfa ba’e inni
biraa kan isaan kaan fuula isaa duratti kufanii, isa hunda isaanii caalu
kan ijaa fi afaan ittiin of jajaa dubbatu qabu sanaa beekuu nan barbaade.
21 Gaanfi kunis utuma ani arguu qulqulloota irratti waraana labsee isaan
mo’achaa ture; 22 kunis hamma Inni Bara Durii dhufee qulqulloota Waaqa
Waan Hundaa Oliitiif murutti ture; yeroon itti qulqulloonni mootummaa dhaalanis ni dhufe.
23 “Innis akkana naan jedhe: ‘Bineensi afuraffaan sun mootummaa
afuraffaa lafa irratti mul’atuu dha. Inni mootummoota kaan hunda
irraa adda; guutummaa lafaa barbadeessee gad dhidhiitee daaraa godha.
24 Gaanfawwan kurnan mootota kurnan mootummaa kana keessaa
dhufanii dha. Isaan booddees mootiin biraa kan warra duraa irraa
adda ta’e tokko ni ka’a; innis mootota sadii of jala galfata. 25 Inni
Waaqa Waan Hundaa Olii mormuudhaan qulqulloota isaa cunqursee
yeroo murteeffameef seera illee geeddaruuf yaala. Qulqulloonnis bara
tokkoof, bara lamaa fi walakkaa baraatiif dabarfamanii harka isaatti ni kennamu.
26 “ ‘Garuu dhaddachi ni taa’ama; aangoon isaas irraa fudhatamee inni
bara baraan guutumaan guutuutti ni barbadeeffama. 27 Ergasiis goof-
tummaan, humnii fi guddinni mootummootaa guutummaa samii gaditti
qulqulloota, Waaqa Waan Hundaa Oliitiif ni kennamu. Mootummaan
isaas mootummaa bara baraan itti fufuu dha; bulchitoonni hundinuu isa waaqeffatu; ni ajajamuufis.’
28 “Dhumni waan sanaa kana. Ani Daani’el yaada kootiin akka malee
nan dhiphadhe; fuulli koo ni geeddarame; ani garuu waan sana garaa kootti qabadheen ture.”

8

Mul’ata Daani’el Arge

1 Bara Beelshaazaar mootichaa keessa waggaa sadaffaatti, ani Daani’el,
mul’ata duraan natti mul’ate sana booddee mul’ata tokko nan arge. 2 Anis
mul’ata koo keessatti gamoo Suusaa kan kutaa biyyaa Eelaam keessattan
of arge. Ani mul’ata sana keessatti Laga Uulayi biran ture. 3 Anis ija ol
fudhadhee korbeessa hoolaa gaanfa lama qabu utuu laga cina dhaabatu

nan arge; gaanfi isaas dheeraa ture. Gaanfa isaa keessaa inni tokko isa
kaan irra dheerata; ergasii garuu ni guddate. 4 Ani utuu korbeessi hoolaa
sun gara lixa biiftuutti, gara kaabaa fi gara kibbaatti jifatuu nan arge;
horiin fuula isaa dura dhaabachuu danda'e tokko iyyuu hin turre; kan
humna isaa jalaa baasuu danda'u tokko iyyuu hin turre. Inni waanuma
barbaade hojjetee guddaa ta'e.
5 Utuma ani waan kana yaadaa jiruu korbeessi re'ee kan ija isaa lamaan
gidduudhaa gaanfa qabu tokko utuu lafa hin tuqin guutummaa lafaa
qaxxaamuraa akkuma tasaa lixa biiftuutii dhufe. 6 Innis gara korbeessa
hoolaa kan gaanfa lama qabu kan ani utuu inni laga cina dhaabatuu
arge sanaa dhufee aarii guddaadhaan isa jifate. 7 Ani utuu inni akka
malee aaree isa dha'ee gaanfa isaa lamaanis isa irraa caccabsuu nan
arge. Hoolaan sun of irraa isa dhowwuuf humna hin qabu ture; re'een
sun lafaan isa dha'ee of jalatti dhidhiite; hoolaa sanas humna isaa jalaa
baasuu kan danda'u tokko iyyuu hin turre. 8 Re'een sunis akka malee
guddate; garuu yeroo humni isaa jabaatetti gaanfi isaa guddichi isa irraa
cabe; qooda isaas gaanfawwan afur guddatanii gara bubbeewwan samii
afraniitti ba'an.
9 Afran isaanii keessaa isa tokko keessaa gaanfi biraa ba'e; innis
xinnaa fakkaatee ergasii garuu humnaan jabaatee gara kibbaa, gara lixa
biiftuutii fi Biyya Bareedduu sanaatti guddate. 10 Gaafni sunis hamma
raayyaa samiiwwanii qaqqabee raayyaa urjiiwwanii keessaa tokko tokko
lafatti gad darbatee of jalatti dhidhiitutti guddate. 11 Akka waan ajajaa
loltoota Waaqaatiin wal qixxaateettis mataa ol qabate; aarsaa guyyaa
guyyaa illee isa irraa fudhate; iddoon isaa qulqulluunis gad darbatame.
12 Sababii cubbuutiif raayyaan qulqullootaatii fi aarsaan guyyaa guyyaan
dhi'eeffamu dabarfamanii isaaf kennaman. Inni waan hojjetu hunda
keessatti ni milkaa'e; dhugaanis lafatti gatame.
13 Anis utuu qulqullichi dubbatuu nan dhaga'e; qulqulluun kaan,
"Mul'anni waa'ee aarsaa guyyaa guyyaa, kan cubbuu badiisa fiduu, kan
iddoo qulqulluutii fi raayyaawwan akka miilla jalatti dhidhiitamaniif
dabarfamanii kennaman sanaa yoomi raawwata?" jedheen.
14 Innis, "Wanni sun galgalaa fi ganama 2,300 fudhata; ergasii iddoon
qulqulluun deebi'ee ni qulqulleeffama" naan jedhe.

Hiikkaa Mul'ata sanaa

15 Utuma ani Daani'el mul'ata sana argee hiikkaa isaa hubachuuf yaalaa
jiruu inni nama fakkaatu tokko fuula koo dura dhaabate. 16 Anis sagalee
nama tokkoo kan "Yaa Gabri'eel, hiikkaa mul'ata sanaa nama kanatti
himi" jedhu tokko Uulayi nan dhaga'e.
17 Akkuma inni iddoo ani dhaabachaa ture dhufeen ani rifadheen
addaan lafatti gombifame. Innis, "Yaa ilma namaa, akka mul'anni sun
waa'ee bara dhumaa argisiisu hubadhu" naan jedhe.
18 Yeroo inni natti dubbachaa turettis, ani addaan lafatti gombifamee
hirriba cimaa keessan ture. Inni garuu na tuqee ol na qabee miilla kootiin
na dhaabe.
19 Innis akkana jedhe; "Ani waan booddee yeroo dheekkamsaatti
dhufuuf jiru sitti nan hima; mul'anni sun waan bara dhumaa kan
murtaa'e sana keessatti ta'u argisiisaatii. 20 Korbeessi hoolaa kan gaafa
lamaa ati argite sun, mootota Meedee fi Faares argisiisa. 21 Re'een
rifeensa qabu sun mootii Giriik; gaanfi guddaan ija isaa lamaan gidduu

immoo mootii jalqabaa ti. 22 Gaanfawwan afran gaanfa cabe tokko iddoo
bu'an mootummoota saba isaa keessaa ba'an afran argisiisan; isaan garuu
humna akka isaa hin qaban.

23 "Dhuma bulchiinsa isaaniitti, yeroo finciltoonni akka malee ham-
maachaa deemanitti mootiin adda jabeessi hibboo hubatu tokko ni ka'a.
24 Innis akka malee jabaa ta'a; garuu humna isaatiin miti. Inni badiisa
suukaneessaa fida; waan hojjetu hundaan ni milkaa'a. Namoota jajjaboo fi
qulqulloota ni balleessa. 25 Inni badhaadhuuf jedhee gowwoomsaa hojjeta;
akka nama guddaattis of ilaala. Inni yommuu isaan waan nagaa qaban
se'anitti baay'ee isaanii balleessee Mootii moototaattis ni ka'a. Ta'u illee
inni ni bada; garuu humna namaatiin miti.

26 "Mul'anni galgalaa fi ganama sitti mul'ifame sunis dhugaa dha; garuu
sababii inni waan bara dheeraa booddee ta'uuf jiru argisiisuuf isa cufi."

27 Ani Daani'elis akka malee dadhabee guyyoota baay'ee dhukkubsad-
heen ciise. Ergasiis ka'ee gara hojii mootichaa nan dhaqe. Anis mul'atan
argee sanaan rifadheen ture; dubbiin isaas naaf hin galle.

9

Kadhannaa Daani'el

1 Bara Daariyoos ilma Ahashweroos namicha Meedee kan mootummaa
Kaldootaa irratti bulchaa taasifame sanaa keessa waggaa tokkoffaatti
2 bara mootummaa isaa keessa waggaa tokkoffaatti ani Daani'el dubbii
WAAQAYYOO kan Ermiyaas raajichaaf kenname irraa akka Yerusaalem
waggaa torbaatamaaf ontee turtu kitaabota qulqulluu irraa nan hubadhe.
3 Kanaafuu ani deebii barbaadee kadhannaa fi waammataan, soomaan,
wayyaa gaddaa uffachuudhaa fi daaraa keessa taa'uudhaan gara
Waaqayyoo Gooftaatti nan deebi'e.

4 Anis WAAQAYYO Waaqa kootti kadhannaa dhi'eessee akkana jedheen
cubbuu saba kootii himadhe:

"Yaa Gooftaa, Waaqa guddaa fi akka malee sodaachisaa kan warra
si jaallatanii ajaja kee eegan hundaaf kakuu jaalala keetii eegdu, 5 nu
cubbuu hojjenneerra; balleessineerras. Nu jal'oota turre; fincilleerras;
ajajaa fi seera kee irraa garagalleerra. 6 Nu tajaajiltoota kee raajota
warra maqaa keetiin moototа keenyatti, ilmaan moototа keenyaatti, ab-
bootii keenyaa fi saba lafaa hundatti dubbatan sana hin dhaggeeffanne.

7 "Yaa Gooftaa, ati qajeelaa dha; garuu nu namoonni Yihuudaa, sabni
Yerusaalemii fi Israa'el kanneen ati sababii amanamummaa dhabuu
keenyaatiin biyyoota dhi'oo fi fagoo keessa bittinneessite hundi har'a
qaaniidhaan haguugamneerra. 8 Yaa WAAQAYYO nuu fi mootonni keenya,
ilmaan moototaatii fi abbootiin keenya waan cubbuu sitti hojjenneef
qaaniidhaan haguugamneerra. 9 Yoo nu isatti fincillee jiraanne iyyuu
Waaqni keenya Gooftichi araara qabeessa; dhiifamas namaaf godha;
10 nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf hin ajajamne yookaan seera isaa
kan inni karaa tajaajiltoota isaa raajotaatiin nuuf kenne sana hin
eegne. 11 Israa'eloonni hundinuu siif ajajamuu diduudhaan seera kee
cabsaniiru; sirraa garagalaniirus.

"Kanaafuu sababii nu cubbuu sitti hojjenneef abaarsaa fi kakuun
Seera Musee garbicha Waaqaa sanaa keessatti barreeffame nurratti
dhangala'e. 12 Ati balaa guddaa nutti fiduudhaan dubbii nuu fi
bulchitoota keenya irratti dubbatame sana raawwatteerta. Wanni

akka waan Yerusaalem irratti ta'e sanaa takkumaa guutummaa samiitii
gaditti ta'ee hin beeku. [13] Akkuma Seera Musee keessatti barreeffametti
balaan kun hundi nutti dhufeera; ta'u iyyuu nu qalbii jijjiirrannee
dhugaa duukaa bu'uudhaan WAAQAYYO Waaqa keenya irraa araara hin
barbaanne. [14] WAAQAYYO balaa nutti fiduu irraa duubatti hin deebine;
WAAQAYYO Waaqni keenya waan hojjetu hundaan qajeelaadhaatii; nu
garuu isaaf hin ajajamne.

[15] "Egaa amma yaa Waaqa keenya Gooftaa, kan irree jabaadhaan
saba kee biyya Gibxi baaftee akka maqaan kee akkuma har'a jiru
kana beekamu goote, nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerras. [16] Yaa
Gooftaa, akkuma hojii kee qajeelaa sana hundaatti Yerusaalem magaalaa
keetii fi gaara kee qulqulluu irraa aarii fi dheekkamsa kee deebisi.
Cubbuun keenyaa fi balleessaan abbootii keenyaa namoota naannoo
keenya jiraatan hunda biratti akka Yerusaalemii fi sabni kee waan kolfaa
ta'an godheera.

[17] "Egaa yaa Waaqa keenya, kadhannaa fi waammata garbicha keetii
dhaga'i. Yaa Gooftaa, ulfina keetiif jedhiitii fuula kee gara iddoo kee
qulqulluu one sanaatti deebisi. [18] Yaa Waaqa ko, gurra itti qabii
dhaga'i; ija kee banadhuutii badii keenyaa fi magaalaa Maqaan kee
ittiin waamame sana ilaali. Nu utuu waa'ee qajeelummaa keenyaatiif
hin ta'in sababii araara kee guddaa sanaatiif si kadhanna. [19] Yaa
Gooftaa dhaggeeffadhu! Yaa Gooftaa dhiifama nuu godhi! Yaa Gooftaa
dhaga'iitii waa hojjedhu! Yaa Waaqa ko, sababii magaalaan keetii fi
sabni kee Maqaa keetiin waamamuuf ati hin turin."

Torban "Torbaatama"

[20] Utuu ani dubbichaa fi kadhachaa, cubbuu kootii fi cubbuu saba
koo Israa'el himachaa, tulluu isaa qulqulluufis WAAQAYYO Waaqa koo
gaafachaa jiruu, [21] utuu ani amma illee kadhannaa irra jiruu, Gabri'eel
namichi ani mul'ata koo duraa keessatti arge sun, yeroo aarsaa galgalaatti
ariitiidhaan barrisaa gara koo dhufe. [22] Innis akkana jedhee na barsiise;
akkanas naan jedhe; "Yaa Daani'el ani amma ogummaa fi hubannaa siif
kennuuf dhufeera. [23] Akkuma ati Waaqa kadhachuu jalqabdeen deebiin
ani sitti himuuf dhufe kun siif kenname; ati akka malee jaalatamaadhaatii.
Kanaafuu ergaa kana qalbeeffadhuutii mul'ata sana hubadhu:

[24] "Dogoggora hambisuuf, cubbuu balleessuuf, araara yakkaa buusuuf,
qajeelummaa bara baraa fiduuf, mul'ataa fi raajii chaappaadhaan cufuuf,
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana dibuuf saba keetii fi
magaalattii qulqulluu keetiif 'torban' torbaatamni labsameera.

[25] "Waan kana beeki; hubadhus: Gaafa labsiin Yerusaalemin haaromsuu
fi deebisanii ijaaruuf labsame kun ba'ee jalqabee hamma Masiihichi,
Bulchaan dhufutti 'torban' torbaatamaa fi torban jaatamii lama ta'a.
Isheen daandiiwwanii fi dallaa wajjin ni haaromfamti; garuu wanni kun
yeroo rakkinaa keessa ta'a. [26] 'Torban' jaatamii lama booddee Masiihichi
ni ajjeefama; wanni tokko iyyuu isaaf hin hafu. Namoonni bulchaa
dhufuuf jiru tokkoo magaalaa sanaa fi iddoo qulqulluu ni barbadeessu.
Dhumnis akkuma lolaatti dhufa: Waraanni hamma dhumaatti itti fufa;
badiisnis labsameera. [27] Bulchaan kunis 'Torban' tokkoof namoota
baay'ee wajjin kakuu godhata; walakkaa 'Torban' sanaatti aarsaa fi
kennaan akka hafu godha. Innis hamma wanni labsame sun isa irratti

dhangala’utti waan xuraa’aa badiisa fidu mana qulqullummaa gubbaa ni
dhaaba.”

10

Daani’el Mul’ataan Nama Arguu Isaa

1 Bara Qiiros mooticha Faares keessa waggaa sadaffaatti Daani’el isa
Beelxishaazaar jedhame sanatti mul’anni tokko mul’ate. Ergaan isaas
dhugaa fi kan waa’ee waraanaa ibsu ture. Hubannaan ergaa sanaas
mul’ataan isaaf kenname.
2 Yeroo sanatti ani Daani’el torban sadii nan boo’e. 3 Hamma torban
sadan sun raawwatamanitti ani nyaata filatamaa tokko illee hin nyaanne;
fooni yookaan daadhiin wayinii afaan koo hin seenne; dibata tokko illees
hin dibanne.
4 Bultii digdamii afuraffaa ji’a jalqabaatti ani utuun qarqara laga
guddichaa Laga Xegroos irra dhaabadhee jiruu, 5 ol ilaalee namicha
wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatee sabbata warqee Uufaazii
qulqulluu mudhii isaatti hidhate tokko fuula koo duratti arge. 6 Nafni isaa
akka biiralee, fuulli isaa akka balaqqee, iji isaa akka guca boba’uu, irree
fi miilli isaa akka naasii dibamee cululuqee, sagaleen isaa immoo akka
sagalee namoota baay’ee ture.
7 Namni mul’ata sana arge anuma Daani’el qofa ture; namoonni na
wajjin turan hin argine; garuu sodaan guddaan isaan qabatee baqatanii
dhokatan. 8 Kanaafuu ani mul’ata guddaa kana ilaalaan kophaatti hafe;
humna nan dhabe; fuulli koos ni geeddarame; nan laafes. 9 Kana irratti
ani utuu inni dubbatuu nan dhaga’e; ani akkuman isa dhaga’een adda
kootiin lafatti gombifamee hirribni cimaan na qabe.
10 Ergasii garuu harki tokko na qabee utuu ani holladhuu harkaa fi jilba
kootiin na dhaabe. 11 Innis, “Yaa Daani’el, ati kan akka malee jaallatamte
dubbii ani sitti himuuf jiru sirriitti qabadhu; ani gara keetti ergameeraatii
ol ka’i” jedhe. Anis yommuu inni waan kana naan jedhetti hollachaan
ka’ee dhaabadhe.
12 Ammas akkana naan jedhe; “Yaa Daani’el hin sodaatin. Guyyaa
tokkoffaa gaafa ati hubannaa argachuu fi fuula Waaqa keetii duratti
of xinneessuuf murteessitee jalqabee dubbiin kee dhaga’ameera; anis
deebii isaa fidee dhufeera. 13 Ergamaan guddichi mootummaa Faares
garuu bultii digdamii tokko naan morme. Sababii ani ilma mooticha
mootummaa Faares wajjin achitti hafee tureef hangafoota ergamootaa
keessaa Miikaa’el na gargaaruuf dhufe. 14 Ani amma waan gara fuula
duraatti saba kee irra ga’uuf jiru sitti himuuf dhufeera; mul’anni sun waan
yeroon isaa amma illee hin ga’in argisiisaatii.”
15 Utuma inni waan kana natti dubbachaa jiruu ani mataa gad qabadhee
waanan dubbadhus dhabe. 16 Ergasii inni nama fakkaatu tokko hidhii
koo tuqe; anis afaan banadheen dubbachuu jalqabe. Isa fuula koo dura
dhaabachaa ture sanaanis akkanan jedhe; “Yaa gooftaa ko, ani sababii
mul’ata sanaatiif dhiphadheera; humnas dhabeera. 17 Yaa gooftaa ko,
ani garbichi kee akkamittan si wajjin haasa’uu danda’a? Humni koo
dhumeera; ani hafuura baafachuu illee dadhabeera.”
18 Ammas inni nama fakkaatu sun na tuqee humna naa kenne. 19 Innis,
“Yaa namicha akka malee jaallatamte, hin sodaatin; nagaan siif haa ta’u!
Amma jabaadhu; jajjabaadhus” naan jedhe.

Yeroo inni natti dubbatetti ani nan jajjabaadhee, "Yaa Gooftaa ko, ati
waan na jajjabeessiteef dubbadhu" isaan jedhe.
[20] Kana irratti inni akkana naan jedhe; "Ati waan ani gara kee
dhufeef beektaa? Ani ergamaa guddicha mootummaa Faares loluuf nan
deebi'a; yeroo ani deemutti immoo ergamaan guddichi mootummaa Giriik
ni dhufa; [21] garuu ani duraan dursee waan Kitaaba Dhugaa keessatti
barreeffame sittin hima. Isaan loluufis Miikaa'el hangafticha keessan
malee kan na gargaaru kan biraa hin jiru.

11

[1] Anis bara Daariyoos namicha Meedon keessaa waggaa tokkoffaatti isa
jajjabeessuu fi eeguuf isa bira dhaabadheen ture.

Moototа Kibbaatii fi Kaabaa

[2] "Egaa ani dhugaan sitti hima: Mootonni biraa sadii Faares keessatti
ni ka'u; ergasiis mootiin afuraffaan warra kaan hunda irra sooressa
ta'e tokko ni ka'a. Innis erga qabeenya isaatiin jabina argatee booddee
tokkoo tokkoo namaa mootummaa Giriik irratti ni kakaasa. [3] Ergasii
mootiin jabaan tokko ni ka'a; innis humna guddaadhaan ni bulcha; waan
fedhes ni hojjeta. [4] Erga inni dhufee booddee mootummaan isaa diigamee
gara qilleensota samii afraniitti gargar qoqqoodama. Mootummaan isaa
buqqa'ee mootota biraatiif waan kennamuuf sanyii isaatti hin darbu
yookaan humna inni argatee ture sana hin qabaatu.
[5] "Mootiin Kibbaa ni jabaata; ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko
garuu isa caalaa iyyuu jabaatee humna guddaadhaan mootummaa sana
bulcha. [6] Waggoota muraasaan booddee isaan tokko ta'u; walii galtee
godhachuufis intalli mooticha Kibbaa gara mootii Kaabaa ni dhaqxi; garuu
humna ishee qabattee turuu hin dandeessu; innii fi humni isaa jabaatee
hin jiraatu. Bara sana keessa isheen, qondaaltota ishee, abbaa isheetii fi
nama ishee gargaare wajjin dabarfamtee ni kennamti.
[7] "Hidda sanyii ishee keessaas namni tokko iddoo ishee qabachuuf ni
ka'a. Innis humnoota mootii Kaabaa dha'ee da'annoowwan isaas cabsee
ni seena; lolees isaan mo'ata. [8] Inni waaqota isaanii, fakkiiwwan isaanii
kan sibiilaatii fi mi'oota isaanii gati jabeeyyii meetii fi warqee booji'ee
gara Gibxitti ni geessa. Waggoota muraasaafis mootii Kaabaa waraanuu
ni dhiisa. [9] Ergasii mootiin Kaabaa daangaa mootii Kibbaa ni qabata;
garuu of irra garagalee biyya isaatti deebi'a. [10] Ilmaan isaa waraanaaf
qophaa'anii humna waraanaa guddaa tokko walitti qabatu; humni kunis
akkuma lolaa namni of irraa deebisuu hin dandeenye tokkootti hamma
da'annoo isaatti duulee lola.
[11] "Ergasiis mootiin Kibbaa aariidhaan duulee mootii Kaabaa kan
loltoota hedduu walitti qabate sana ni waraana; loltoonni hedduun sun
garuu ni mo'amu. [12] Mootiin Kibbaa sun yommuu loltoota baay'ee
booji'utti garaan isaa of tuulummaadhaan guutamee kuma baay'ees ni
gogorra'a; garuu mo'ichi isaa itti hin fufu. [13] Mootiin kaabaa humna
waraanaa kan isa duraa sana caalaa guddaa walitti qabataatii; waggoota
baay'ee booddees humna waraanaa guddaa kan guutummaatti hidhate
qabatee ni dhufa.
[14] "Yeroo sanatti namoonni baay'een mootii Kibbaatti ni ka'u. Mul'ata
sana raawwachuuf uummata kee keessaa finciltoonni ni ka'u; garuu ni
kufu. [15] Ergasii mootiin Kaabaa dhufee tuulaa biyyoo hojjetee magaalaa

dallaadhaan marfamte ni qabata. Humnoonni waraana Kibbaas of irraa
deebisuuf humna ni dhabu; loltoonni isaanii jajjaboon iyyuu isaan dura
dhaabachuuf humna dhabu. 16 Inni itti duule sun waanuma fedhe
hojjeta; namni tokko iyyuu of irraa isa deebisuu hin danda’u. Inni Biyya
Bareedduu sana keessa jabaatee dhaabata; ishee balleessuufis humna
qabaata. 17 Inni jabina mootummaa isaa guutuudhaan dhufuu murteessa;
mootii Kibbaa wajjinis walii galtee godhata. Inni mootummaa sana
kuffisuuf intala isaa itti heerumsiisa; karoorri isaa kun garuu hin milkaa’u
yookaan isa hin fayyadu. 18 Ergasii inni gara biyyoota qarqara galaanaa
jiraniitti yaada isaa deebifatee baay’ee isaanii qabata; garuu ajajaan tokko
of tuulummaa isaa ni fashaleessa; of tuulummaa isaas matuma isaatti
deebisa. 19 Kana irratti inni fuula isaa gara da’annoowwan biyya isaatti
deebifata; garuu gufatee kufa; deebi’ees hin argamu.

20 “Namni iddoo isaa bu’u ulfina mootummaa eegsisuuf warra gibira
walitti qaban ni erga. Ta’us inni utuu aariidhaan yookaan waraanaan hin
ta’in yeroo gabaabaa keessatti bada.

21 “Iddoo isaas nama tuffatamaa ulfinni mootummaa hin kennaminiifitu
qabata. Inni utuu sabni nagaadhaan jiraatuu mootummaatti duulee
dabaan qabata. 22 Ergasii raayyaan guddaan tokko fuula isaa duraa
ni haxaa’ama; innii fi hangafni kakuus ni balleeffamu. 23 Inni erga
isa wajjin walii galtee godhatee booddee hojii gowwoomsaa hojjeta;
namoota muraasa wajjinis aangoo qabata. 24 Yeroo kutaawwan biyya
sooreyyiin nagaadhaan jiraatanitti isaanitti duulee waan abbootiin isaa
yookaan akaakileen isaa hin hojjetin hojjeta. Innis waan booji’ame,
waan saamamee fi qabeenya duuka bu’oota isaatiif ni qoqqooda. Inni
da’annoowwan jigsuuf ni malata; garuu yeroo muraasaaf waan kana
godha.

25 “Inni raayyaa loltootaa guddaadhaan ciminaa fi jabina isaa mootii
Kibbaa irratti ni kakaasa. Mootiin Kibbaas loltoota akka malee baay’ee
fi humna qabaniin waraana labsa; garuu sababii mariin isa irratti
mari’atamuuf of irraa ittisuu hin danda’u. 26 Warri maaddii moootichaa
irraa nyaachaa turan isa balleessuu yaalu; loltoonni isaa ni barbadaa’u;
baay’een isaaniis waraana keessatti dhumu. 27 Mootonni garaan isaanii
hammina yaadu lamaan minjaala tokkotti naanna’anii tataa’anii wal
sobu; garuu sababii barri dhumaa yeroo murteeffametti dhufuuf wanni
kun isaaniif hin milkaa’u. 28 Mootiin Kaabaa qabeenya guddaadhaan
gara biyya isaatti deebi’a; garaan isaa garuu kakuu qulqulluu morma.
Waanuma fedhe itti hojjetee gara biyya isaatti deebi’a.

29 “Yeroo murteeffamettis deebi’ee Kibba weerara; yeroo kanatti garuu
haalli isaa kan duraa sanaan adda ta’a. 30 Dooniiwwan Kitiim isa
mormu; innis abdii kutata. Ergasii duubatti deebi’ee kakuu qulqulluutti
dheekkamsa isaa buusa. Deebi’ees warra kakuu qulqulluu dhiisan
jaallata.

31 “Humni loltoota isaas dallaa mana qulqullummaa jabaa sana
xureessuuf ni ka’a; aarsaa guyyaa guyyaas ni hambisa. Ergasiis isaan
xuraa’ummaa badiisa fidu tokko dhaabu. 32 Inni warra kakuu sana dhiisan
gowwoomsee ni dogoggorsa; warri Waaqa isaanii beekan garuu jabaatanii
dhaabachuudhaan isa mormu.

33 “Ogeeyyiin yoo yeroodhaaf goraadeedhaan dhuman illee yookaan
gubaman illee yookaan booji’aman illee yookaan saamaman illee namoota
hedduu ni barsiisu. 34 Isaan yeroo dhumuu ga’anitti gargaarsa xinnaa

argatu; fakkeessitoonni hedduunis isaan deeggaru. [35] Ogeeyyii keessaa
tokko tokko akka hamma dhumaatti calalamaniif, akka qulqulleeffamanii
warra hir’ina hin qabne ta’aniif ni gufatu; wanni kun amma iyyuu yeroo
murteeffametti ni dhufaatii.

Mootii Ol Ol Of Qabu

[36] “Mootiin waan jaallate hojjeta. Inni Waaqa kam iyyuu caalaa ol ol
of qabee Waaqa waaqotaa mormuudhaan waan dhaga’amee hin beekne
dubbata. Inni hamma yeroon dheekkamsaa guutamutti ni milkaa’a;
wanni murteeffame sun guutamuu qabaatii. [37] Inni waaqota abbootii
isaatiif yookaan kan dubartoonni isa jaallataniif yookaan Waaqa kamiif
iyyuu ulfina hin kennu; garuu hunda isaanii caalaa ol ol of qaba. [38] Qooda
isaanii waaqa da’annoowwaniitiif ulfina kenna; inni waaqa abbootiin
isaa hin beekin warqee fi meetiidhaan, dhagaawwan gati jabeeyyii fi
kennaawwan gati jabeeyyiidhaan ulfeessa. [39] Inni gargaarsa waaqa
ormaatiin da’annoowwan jajjaboo waraana; warra isa jalatti bulanis
akka malee kabaja. Namoota baay’ee irrattis bulchitoota isaan godhee
gatiidhaan lafa qoodaaf.

[40] “Bara dhumaa keessa mootiin Kibbaa waraana itti bana; mootiin
Kaabaas fardeen, gaariiwwanii fi dooniiwwan hedduudhaan akkuma
dambalii isa irra garagala. Biyyoota baay’ee weeraree akkuma lolaa isaan
keessa ba’ee darba. [41] Akkasumas Biyya Bareedduu weerara. Biyyoonni
baay’een harka isaa jala galu; Edoom, Mo’aabii fi hooggantoonni Amoon
garuu isa jalaa ni ba’u. [42] Innis biyyoota baay’ee irratti aangoo isaa
ni babal’ifata; Gibxis hin miliqxu. [43] Qabeenya warqeetii fi meetii,
akkasumas badhaadhummaa Gibxi hunda to’annaa ofii isaa jala galfata;
namoonni Liibiyaatii fi Itoophiyaas isa jalatti bulu. [44] Garuu oduun ba’aa
fi kaabaa dhufu isa sodaachisa; inni namoota baay’ee balleessuu fi fixuuf
aarii guddaadhaan ni ba’a. [45] Dunkaana mootummaa isaas galaanotaa fi
tulluu bareedaa qulqulluu gidduu ni dhaabbata. Ta’u illee inni dhuma ofii
isaatti ni dhufa; namni tokko iyyuu isa hin gargaaru.

12

Bara Dhumaa

[1] “Yeroo sanatti Miikaa’el hangafni ergamootaa inni saba kee eegu ni
ka’a. Yeroon rakkinaa kan erga saboonni uumamanii jalqabee hamma
gaafasiitti takkumaa ta’ee hin beekne tokko ni dhufa. Yeroo sanatti garuu
namoonni kee kanneen maqaan isaanii kitaabicha keessatti galmeeffamee
jiru hundi ni baraaramu. [2] Warri biyyoo lafaa jala ciciisan baay’een
ni ka’u: Gariin jireenya bara baraatiif, kaan immoo qaanii fi salphina
bara baraatiif ka’u. [3] Ogeeyyiin akkuma ifa samiiwwaniitti calaqqisu;
warri nama baay’ee gara qajeelummaatti fidanis akkuma urjiitti bara
baraa hamma bara baraatti ni ifu. [4] Yaa Daani’el, ati garuu hamma
bara dhumaatti dubbii kitaaba maramaa cufiitii chaappessi. Namoonni
baay’een beekumsa dabalachuuf asii fi achi fiigu.”

[5] Ani Daani’el nan ilaale; kunoo fuula koo dura namoonni biraa lama
dhadhaabatanii turan; tokko qarqara lagaa gamanaan, inni lammaffaan
immoo qarqara lagaa gamasiin ture. [6] Isaan keessaa tokko namicha
uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota lagaatii ol jiruun,

“Waantonni dinqii kunneen raawwatamuuf yeroo hammamtu hafa?”
jedhe.
7 Namichi uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota
lagaatiin ol ture sun harka isaa mirgaatii fi bitaa ol qabe; anis isaa, “Wanni
kun baraan, barootaaf walakkaa baraatiif ta’a. Yeroo humni namoota
qulqulluu dhuma irratti cabutti wanni kun hundi fiixaan ba’a” jedhee isa
bara baraan jiraatu sanaan kakatu nan dhaga’e.
8 Anis nan dhaga’e; garuu hin hubanne. Kanaafuu ani, “Yaa gooftaa ko,
dhumni waan kana hundaa maal ta’a?” jedheen gaafadhe.
9 Innis akkana jedhee deebise. “Yaa Daani’el, sababii hamma bara
dhumaatti dubbiin sun chaappaan chaappeffameef ati karaa kee qabadhu.
10 Namoonni baay’een ni qulqulleeffamu; warra hir’ina hin qabne ni ta’u;
ni calalamus; hamoonni garuu ittuma fufanii hammaatu. Namoota hamoo
keessaa tokko iyyuu hin hubatan; ogeeyyiin garuu ni hubatu.
11 “Gaafa aarsaan guyyaa guyyaatti dhi’aatu hambifamee jalqabee
hamma gaafa wanni jibbisiisaan badiisa fidu sun achi dhaabatuutti
guyyoota 1,290 ta’a. 12 Namni obsee dhuma guyyoota 1,335 qaqqabu
eebbifamaa dha.
13 “Ati garuu hamma dhumaatti karaa kee qabadhu. Ati ni boqotta;
dhuma barootaattis dhaala kee kan siif qoodame fudhachuuf ni kaata.”

Raajii
Hoose'aa

1 Dubbiin WAAQAYYOO kan bara Uziyaan, Yootaam, Aahaaziitii fi
Hisqiyaas mootota Yihuudaa keessa, akkasumas bara Yerobi'aam ilma
Yoo'aash mooticha Israa'el keessa gara Hoose'aa ilma Bi'eer dhufe kanaa
dha:

Niitii fi Ijoollee Hoose'aa

2 Yeroo WAAQAYYO karaa Hoose'aatiin dubbachuu jalqabetti WAAQAYYO
akkana isaan jedhe; "Sababii biyyattiin WAAQAYYO irraa gortee yakka
sagaagalummaa guddaa isaa hojjetteef ati dhaqiitii niitii sagaagaltuu fi
ijoollee hin amanamne ofii keetiif fudhadhu." 3 Kanaafuu inni dhaqee
Goomer intala Diblaayiim fuudhe; isheenis ulfooftee ilma deesseef.
4 Kana irratti WAAQAYYO Hoose'aatiin akkana jedhe; "Ani sababii dhiiga
Yizri'eel keessatti dhangala'e sanaatiif dafee mana Yehuu waanan adabuuf
Yizri'eel jedhii isa moggaasi; ani mootummaa Israa'el nan balleessa.
5 Gaafas ani Sulula Yizri'eel keessatti iddaa Israa'el nan cabsa."
6 Goomer amma illee ulfooftee intala deesse. WAAQAYYO Hoose'aatiin
akkana jedhe; "Sababii ani isaaniif araaramuu fi si'achis mana Israa'eliif
garaa hin laafneef Loo-Ruhaamaa jedhii ishee moggaasi. 7 Ta'us ani
mana Yihuudaatiif garaa nan laafa; ani xiyyaan yookaan goraadeedhaan
yookaan waraanaan yookaan fardeeniin yookaan abbootii fardaatiin isaan
hin oolchu; garuu ani WAAQAYYO Waaqni isaanii isaan nan oolcha."
8 Goomer erga Loo-Ruhaamaa harma guusiftee booddee ulfooftee ilma
deesse. 9 Ergasiis WAAQAYYO akkana jedhe; "Isin waan saba koo hin ta'inii
fi anis Waaqa keessan hin ta'iniif Loo-Amii jedhii isa moggaasi.
10 "Ta'us Israa'el akkuma cirracha qarqara galaanaa kan madaalamuu
yookaan hedamuu hin danda'amnee ta'a. Isaan iddoodhuma itti, 'Isin
saba koo miti' isaaniin jedhame sanatti, 'Ilmaan Waaqa jiraataa' jed-
hamanii ni waamamu. 11 Guyyaan Yizri'eel waan guddaa ta'uuf, sabni
Yihuudaatii fi sabni Israa'el deebi'anii tokko ta'u; isaan hoogganaa tokko
muuddatanii biyya sana keessaa ni ba'u.

2

1 "Obboloota keessaniin, 'Saba koo' obboleettota keessaniin immoo,
'Jaallatamtuu koo' jedhaa.

Adabamuu fi Haaromfamuu Israa'el

2 "Haadha keessanitti dheekkamaa; isheetti dheekkamaa;
isheen niitii koo mitiitii;
anis dhirsa ishee miti.
Isheen fuula ishee irraa ilaalcha ejjummaa haa balleessitu;
amanamummaa dhabuus harma ishee gidduudhaa haa balleessitu.
3 Yoo kanaa achii ani wayyaa ishee irraa baasee
akkuma guyyaa isheen dhalatte sanaa qullaa ishee nan hambisaa;
akkuma gammoojjii ishee nan godha;
lafa goggogaatti ishee nan geeddara;
dheebuudhaanis ishee nan ajjeesa.

4 Isaan ijoollee ejjummaa waan ta’aniif,
ani ijoollee isheetiif garaa hin laafu.
5 Haati isaanii amanamummaa dhabdee
karaa salphinaatiin isaan ulfoofte.
Isheen, ‘Ani warra na jaallatu,
warra nyaata koo fi bishaan koo,
warra suufii koo fi wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame,
warra dibataa fi dhugaatii koo naaf kennan
duukaa nan bu’a’ jette.
6 Kanaafuu ani haafa qoraattiitiin daandii ishee nan cufa;
akka isheen karaa ittiin baatu hin arganneef dallaa itti nan ijaara.
7 Isheen michoota ishee duukaa buuti; garuu isaan hin qaqqabdu;
isaan barbaaddi; garuu hin argitu.
Ergasii isheen, ‘Ani akkuma duraa
gara dhirsa kootti nan deebi’a;
amma caalaa yeroo sana wayya tureetii’ jetti.
8 Isheen akka ani midhaan,
daadhii wayinii haaraa fi zayitii isheedhaaf kenne,
meetii fi warqee isaan Ba’aaliif dhi’eessanis
kan ishee irratti dhangalaase anuma akka ta’e hin beekne.

9 “Kanaafuu ani yeroo inni bilchaatutti midhaan koo,
daadhii wayinii koo haaraa illee yeroo inni qophaa’utti
irraa nan fudhadha.
Ani suufii koo fi wayyaa koo kan quncee talbaa irraa hojjetame
kanan qullaa ishee dhoksuudhaaf kenneefis
amma ishee irraa nan fudhadha.
10 Ani amma ijuma michoota ishee duratti
addaggummaa ishee nan saaxila;
namni tokko iyyuu harka koo keessaa ishee hin baasu.
11 Ani ayyaana ishee hunda jechuunis,
ayyaana ishee kan waggaa, ayyaana ishee kan gaafa baatii haaraa,
ayyaana ishee kan Sanbataatii fi
ayyaanota ishee kanneen murtaa’an hunda nan hambisa.
12 Ani muka wayinii isheetii fi muka harbuu ishee
kan isheen michoota kootu naaf kenne jettu sana nan barbadeessa.
Ani daggala isaan nan godha;
bineensi bosonaa isaan dheeda.
13 Ani guyyoota isheen itti
Ba’aaliif ixaana aarsite sanaaf ishee nan adaba;
isheen qubeelaa fi faaya garaa garaatiin
of miidhagsitee michoota ishee duukaa butee na irraanfatte”
jedha WAAQAYYO.

14 “Kanaafuu ani amma ishee nan sossoba;
gara lafa gammoojjiitti ishee geessee
jaalalaan itti nan dubbadha.
15 Ani iddoo dhaabaa wayinii ishee deebisee nan kennaaf;
Sulula Aakooris balbala abdii nan godha.
Isheen achitti akkuma gaafa shamarrummaa isheetti,
akkuma gaafa biyya Gibxii baateetti sirbiti.

16 "Ati gaafa sana" jedha WAAQAYYO;
" 'Dhirsa koo' jettee na waamta;
ati lammata deebitee, 'Gooftaa koo' naan hin jettu.
17 Ani maqaawwan Ba'aal afaan isheetii nan balleessa;
maqaan isaanii lammata hin dha'amu.
18 Ani gaafas bineensa bosonaatii fi simbirroota samii wajjin,
uumamawwan lafa irra munyuuqan wajjin
isaaniif kakuu nan gala.
Ani akka isin nagaadhaan bultaniif
xiyya, goraadee fi waraana
lafa irraa nan balleessa.
19 Ani bara baraan ofii kootiif sin kaadhimadha;
ani qajeelummaa fi dhugaadhaan
jaalalaa fi gara laafinaan sin kaadhimadha.
20 Ani amanamummaadhaan sin kaadhimadha;
atis WAAQAYYOON ni beekta."

21 WAAQAYYO akkana jedha;
"Ani gaafas deebii siif nan kenna;
ani samiif deebii nan kenna;
samiinis lafaaf deebii ni kenna;
22 laftis midhaaniif, daadhii wayinii haaraa fi
zayitiif deebii kenniti;
isaanis Yizri'eeliif deebii kennu.
23 Ani ofii kootiif lafa irra ishee nan dhaabbadha;
ani kanan, 'Ati jaalallee koo miti' jedheen sana nan jaalladha.
Ani warra, 'Isin saba koo miti' jedhaman sanaan, 'Isin saba koo ti' nan jedha;
isaanis, 'Ati Waaqa koo ti' naan jedhu."

3

Hoose'aan Niitii Ofiitti Araarame

1 WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Namni biraa ishee jaallatee isheen
sagaagaltuu taatu iyyuu, ati dhaqiitii ammas niitii keetti jaalala kee argisi-
isi. Akkuma WAAQAYYOO utuma isaan waaqota biraatti deebi'anii bixxillee
wayinii jaallatanuu Israa'eloota jaallate sana atis ishee jaalladhu."
2 Kanaafuu ani meetii saqilii kudha shaniin, garbuu hoomeerii tokkoo
fi walakkaatiin ishee nan bitadhe. 3 Ani ergasii akkana nan jedheen; "Ati
bara hedduu na wajjin jiraachuu qabda; ati sagaagaltuu ta'uu yookaan
nama kam iyyuu wajjin tokko ta'uu hin qabdu; ani si wajjin nan jiraadha."
4 Israa'eloonni mootii yookaan ilma mootii malee, aarsaa yookaan
utubaa waaqeffannaa malee dirata yookaan waaqota tolfamoo malee bara
baay'ee ni jiraatuutii. 5 Ergasii immoo Israa'eloonni deebi'anii WAAQAYYO
Waaqa isaaniitii fi Daawit mootii isaanii barbaadu. Isaan bara dhumaa
keessa hollachaa gara WAAQAYYOOTII fi gara eebba isaa ni dhufu.

4

Himatamuu Israa'el

1 Yaa Israa'eloota, WAAQAYYO isin warra biyyattii keessa jiraattan irratti
himata dhi'eeffatu waan qabuuf

dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa:
"Biyyattii keessa amanamummaan,
jaalallii fi Waaqa beekuun hin jiru.
2 Abaaruu, sobuu fi ajjeesuu,
hannaa fi ejja qofatu jira;
isaan kakuu hunda ni cabsu;
dhiiga dhangalaasuutu baay'ata.
3 Sababii kanaaf biyyattiin ni gadditi;
warri ishee keessa jiraatan hundis ni badu;
bineensonni bosonaa, simbirroonni samiitii fi
qurxummiin galaanaa dhumaa jiru.

4 "Garuu namni tokko iyyuu dubbii hin kaasin;
namni tokko iyyuu nama kaan hin himatin;
sabni keessan
akkuma nama luba himatu tokkoo ti.
5 Ati halkanii fi guyyaa gufatta;
raajonnis isin wajjin gufatu.
Kanaafuu ani haadha kee nan balleessa;
6 sabni koo beekumsa dhabuudhaan badeera.

"Waan ati beekumsa tuffatteef
anis akka ati luba naaf hin taaneef si tuffadheera;
sababii ati seera Waaqa keetii gatteef
anis ilmaan kee nan gata.
7 Luboonni akkuma baay'achaa deemaniin,
akkasuma cubbuu natti hojjechuu baay'isan;
isaan ulfina isaanii salphinatti geeddaraniiru.
8 Isaan cubbuu saba kootii nyaatu;
hammina isaaniis ni hawwu.
9 Wanni kunis akkuma sabaa, akkuma lubootaa ta'a.
Anis sababii karaa isaaniitiif
lachan isaanii iyyuu nan adaba;
hojii isaaniis isaanumatti nan deebisa.

10 "Isaan ni nyaatu; garuu hin quufan;
ni sagaagalu; garuu hin baay'atan;
kunis sababii isaan WAAQAYYOON dhiisanii
dabarsanii 11 sagaagaltummaatti,
daadhii wayinii moofaa fi
haaraa hubannaa isaanii fudhatetti of kennaniif.
12 Sabni koo waaqa muka irraa tolfame gorsa gaafata;
uleen falfaltuus isaanitti dubbata.
Hafuurri sagaagaltummaa karaa irraa isaan jal'isa;
isaan Waaqa isaaniitiif hin amanaman.
13 Isaan fiixeewwan tulluu irratti qalma,
aarsaa gubamu immoo gaarran irratti,
qilxuu jalatti, alaltuu fi hoomii
gaaddisni isaanii namatti tolu jalatti dhi'eessu.
Kanaafuu intallan keessan sagaagaltummaatti deebi'u;
niitonni ilmaan keessaniis ejjatti deebi'u.

14 “Sababii warri dhiiraa iyyuu sagaagaltummaatti deebi’anii
galma waaqeffannaa ejjaatti qalma dhi’eessaniif,
yommuu intallan keessan
sagaagaltummaatti deebi’anitti
yookaan yommuu niitonni ilmaan keessanii
ejjatti deebi’anitti ani isaan hin adabu;
sabni hubannaa hin qabne ni badaatii!

15 “Yaa Israa’el, ati yoo ejja hojjette illee
akka Yihuudaan yakka qabaatu hin godhin.

“Isin Gilgaal hin dhaqinaa;
Beet Aawwenittis ol hin ba’inaa.
‘Dhugaa WAAQAYYO jiraataa!’ jettaniis hin kakatinaa.
16 Israa’eloonni akkuma goromsa
mataa jabaate tokkoo mataa jabeeyyii ta’aniiru.
Yoos WAAQAYYO akkamiin akka xobbaallaawwan hoolaatti
kaloo bal’aatti isaan bobbaasuu danda’a ree?
17 Efreem waaqota tolfamootti galeera;
isa ittuma dhiisaa!
18 Dhugaatiin isaanii yoo dhume iyyuu
isaan sagaagaltummaa isaanii ittuma fufu;
bulchitoonni isaanii ulfina irra qaanii jaallatu.
19 Bubbeen hamaan haxaa’ee isaan balleessa;
aarsaan isaaniis qaanii isaanitti fida.

5

Murtii Israa’elitti Murteeffame

1 “Isin luboonni waan kana dhaga’aa!
Israa’eloonnis qalbeeffadhaa!
Yaa mana mootii dhaggeeffadhu!
Murtiin kun isinitti murama:
Isin Miisphaatti kiyyoo,
Taaboor irratti immoo xaxoo diriirsaa turtan.
2 Finciltoonni ajjeechaatti jabaataniiru.
Ani isaan hunda nan adaba.
3 Ani waa’ee Efreem hunda beeka;
Israa’elis na duraa hin dhokattu.
Yaa Efreem, ati amma sagaagaltummaatti deebiteerta;
Israa’elis xuraa’eera.

4 “Hojiin isaanii akka isaan gara Waaqa isaaniitti
deebi’an hin eeyyamuuf.
Hafuurri sagaagaltummaa garaa isaanii keessa jira;
isaan WAAQAYYOON hin beekan.
5 Of tuulummaan Israa’el dhugaa isaanitti ba’a;
Israa’eloonni, Efreem mataan isaa iyyuu
cubbuu isaanii keessatti gufatu;
Yihuudaanis isaan wajjin gufata.
6 Isaan yommuu WAAQAYYOON barbaaduudhaaf
bushaayee fi loon isaanii fudhatanii deemanitti,
isa hin argatan;

inni isaan dhiisee deemeeraatii.
7 Isaan WAAQAYYOOF amanamoo miti;
seeraan ala ijoollee godhatu.
Yeroo isaan Ayyaana Baatii Haaraa ayyaaneffatanitti
inni lafa qotiisaa isaanii ni balleessa.

8 “Gibe’aa keessatti malakata,
Raamaa keessatti immoo gaanfa afuufaa.
Beet Aawwen keessatti iyya lolaa dhageessisaa;
yaa Beniyaam, ati dura qajeeli.
9 Guyyaa ifannaatti
Efreem ni ona.
Ani gosoota Israa’el gidduutti
waan mirkanaa’e nan labsa.
10 Bulchitoonni Yihuudaa
akkuma nama dhagaa daarii dhiibu tokkoo ti.
Ani akkuma lolaa bishaanii
dheekkamsa koo isaanitti gad nan lolaasa.
11 Efreem sababii waaqota tolfamoo
duukaa bu’uu jaallateef akka malee hacuucamee
murtiidhaan lafatti dhidhiitame.
12 Ani Efreemitti akka bilii,
Yihuudaatti immoo akka daana’oo ti.

13 “Yommuu Efreem dhukkuba isaa,
Yihuudaanis madaa isaa argetti,
Efreem gara Asooritti garagalee
mooticha guddaa gargaarsa kadhachuudhaaf
nama itti erge.
Inni garuu isin fayyisuu,
madaa keessanis wayyeessuu hin danda’u.
14 Ani Efreemitti akkuma leencaa,
Yihuudaattis akkuma saafela leencaa nan ta’a.
Ani gargar isaan ciccireen biraa deema;
ani isaan guureen deema; namni isaan oolchus hin jiru.
15 Ergasii ani hamma isaan
balleessaa isaanii fudhatanitti
iddoo kootti nan deebi’a.
Isaan fuula koo barbaaddatu;
rakkoo isaanii keessatti jabaatanii na barbaaddatu.”

6

Israa’el Qalbii Jijjiirrachuu Didde

1 “Kottaa gara WAAQAYYOOTTI deebinaa.
Inni nu ciccireera;
garuu nu fayyisa;
inni nu madeesseera;
garuu madaa keenya ni waldhaana.
2 Akka nu fuula isaa dura jiraannuuf,
guyyaa lama booddee nu bayyanachiisa;
guyyaa sadaffaatti immoo deebisee nu dhaaba.
3 Kottaa WAAQAYYOON haa beeknu;

isa beekuufis haa tattaaffannu.
Akkuma aduun dhugumaan baatu sana
inni dhugumaan ni dhufa;
inni akkuma bokkaa gannaa,
akkuma bokkaa birraa kan lafa quubsu sanaatti
gara keenya ni dhufa.

4 “Yaa Efreem, ani maalan si godha?
Yaa Yihuudaa, ani maalan si godha?
Jaalalli keessan akkuma hurrii ganamaa,
akkuma fixeensa barii baduu ti.
5 Kanaafuu ani raajota kootiin isin cicciree
dubbii afaan kootiin isin fixe;
murtiin koos akkuma aduu ni ba’a.
6 Ani araaran fedha malee aarsaa hin fedhuutii;
aarsaa gubamu caalaa Waaqa beekuu nan fedha.
7 Isaan akkuma Addaam kakuu cabsaniiru;
achittis anaaf hin amanamne.
8 Gili’aad magaalaa hamootaa
kan dhiigaan faalamtee dha.
9 Akkuma saamtuun riphxee nama eeggattu sana,
gareen lubootaas akkasuma godhu;
isaan yakka qaanessaa hojjechuudhaan
karaa Sheekem irratti nama ajjeesu.
10 Ani mana Israa’el keessatti
waan suukaneessaa tokko argeera.
Achitti Efreem ni sagaagale;
Israa’elis ni xuraa’e.

11 “Yaa Yihuudaa sittis
haamamuun murteeffameera.

“Yeroo ani boojuu saba koo deebisutti,

7

1 yeroo ani Israa’elin fayyisutti
cubbuun Efreem saaxilamee
yakki Samaariyaas ifatti baafama.
Isaan nama gowwoomsu;
hattuun cabsitee mana seenti;
saamtonni daandii irratti nama saamu;
2 isaan garuu akka ani jal’ina isaanii hunda
yaadadhu hin hubatan.
Cubbuun isaanii isaan marseera;
yeroo hundas fuula koo dura jira.

3 “Isaan hammina isaaniitiin mootii,
soba isaaniitiin immoo ilmaan mootii gammachiisu.
4 Isaan hundinuu ejjitoota,
akkuma badaa ibiddaa
kan tolchituun tokko yeroo bukoo sukkuumanii jalqabee
hamma inni bukaa’utti itti tuttuqu hin barbaannee ti.

5 Guyyaa ayyaana mootii keenyaatti
ilmaan moototaa daadhii wayiniitiin finiinan;
innis qoostota wajjin harka isaa diriirsa.
6 Akkuma badaa ibiddaatti garaa isaanii qopheessaniiru;
isaan dabaan gara isaatti dhi’aatu.
Aariin isaanii halkan guutuu irraa hin galu;
ganama immoo akkuma arraba ibiddaa balali’a.
7 Hundi isaanii akkuma badaa ibiddaa ho’u;
bulchitoota isaaniis ni fixu.
Mootonni isaanii hundinuu ni dhumu;
tokkoon isaanii iyyuu na hin waammatan.

8 “Efreem sabootaan walitti makama;
Efreem maxinoo gara hin galfaminii dha.
9 Namoonni ormaa humna isaa nyaatan;
inni garuu hin hubatu.
Arriin isatti ba’e;
inni garuu hin beeku.
10 Of tuulummaan Israa’el dhugaa isatti ba’a;
inni garuu utuu wanni kun hundi akkana ta’ee jiruu,
gara Waaqayyo Waaqa isaatti hin deebi’u
yookaan isa hin barbaaddatu.

11 “Efreem akkuma gugee
gowwaa sammuu hin qabnee ti;
isaan Gibxin waammatu;
isaan gara Asooritti deebi’u.
12 Yommuu isaan deeman ani kiyyoo koo isaan irra nan buusa;
ani akkuma simbirroo samii gad isaan nan harkisa.
Ani yommuun akka isaan walii wajjin yaa’an dhaga’utti,
isaan nan qaba.
13 Waan narraa goraniif
isaaniif wayyoo!
Waan natti fincilaniif
badiisni isaaniif mala!
Ani isaan furuu nan barbaada;
isaan garuu waa’ee koo soba dubbatu.
14 Isaan garaa isaanii guutuudhaan gara kootti hin iyyatan;
garuu siree isaanii irra tataa’anii boo’u.
Isaan midhaanii fi daadhii wayiniitiif walitti qabamu;
garuu natti fincilu.
15 Ani leenjiseen irree isaanii jajjabeesse;
isaan garuu waan hamaa natti yaadu.
16 Isaan gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti hin deebi’an;
isaan akkuma xiyya jal’atee ti.
Hooggantoonni isaanii sababii soba dubbataniif
goraadeedhaan dhumu.
Sababii kanaaf isaan biyya Gibxitti
ni tuffatamu.

8

Israa’el Bubbee Hamaa Haammata

1 “Malakata afaan keetti kaa’adhu!
Sababii namoonni kakuu koo cabsanii
seera kootti fincilaniif
risaan tokko mana WAAQAYYOOTIIN ol jira.
2 Israa’el, ‘Yaa Waaqa keenya nu si beekna!’ jedhee
gara kootti iyyate.
3 Ta’u iyyuu Israa’el waan gaarii dideera;
kanaafuu diinni isa ari’a.
4 Isaan walii galtee koo malee mootota moosifatan;
utuu ani hin fudhatiniif ilmaan moototaa filatan.
Isaan meetii fi warqee isaaniitiin
badiisa isaaniitiif
waaqota tolfamoo ofii isaaniitiif tolfatan.
5 Yaa Samaariyaa, waaqa kee tolfamaa bifa jabbii sana baasii gati!
Dheekkamsi koo isaanitti boba’a.
Isaan hamma yoomiitti qulqullaa’uu dadhabu?
6 Isaan warra Israa’el!
Jabbii kana ogeessa hojii harkaatu tolche;
inni Waaqa miti.
Jabbiin Samaariyaa ni hurraa’a.

7 “Isaan bubbee facaafatanii
bubbee hamaa haammatu.
Mukni isaa mataa hin qabu;
daraaraas hin baasu.
Utuu inni midhaan naqatee
silaa namoonni ormaa ni nyaatu ture.
8 Israa’el liqimfameera;
isaan amma saboota gidduutti
akka waan faayidaa hin qabne tokkoo ti.
9 Isaan akkuma harree diidaa kan asii fi
achi kophaa jooruu gara Asooriitti ol ba’aniiruutii;
Efreemis michootatti of gurgureera.
10 Isaan saboota gidduutti yoo of gurguran iyyuu
ani amma walitti isaan nan qaba.
Isaan hacuuccaa mooticha jabaa jalatti
ni sukkuumamu.

11 “Efreem aarsaa cubbuutiif
iddoo aarsaa hedduu yoo hojjete iyyuu,
lafti sun iddoo aarsaa itti cubbuu hojjechuuf
qopheessan ta’eera.
12 Ani waa’ee seera koo waan baay’ee isaaniif barreesseera;
isaan garuu akkuma waan alaa dhufe tokkootti ilaalu.
13 Isaan aarsaa naaf kenname dhi’eessu;
foon sanas ni nyaatu;
WAAQAYYO garuu isaanitti hin gammanne.
Inni amma hammina isaanii yaadatee
cubbuu isaanii adaba:
Isaan gara Gibxitti deebi’u.
14 Israa’el Uumaa isaa irraanfatee
masaraawwan mootummaa ijaare;

Yihuudaan magaalaawwan hedduutti dallaa ijaare.
Ani garuu ibidda da’annoowwan isaanii
barbadeessu magaalaawwan isaaniitti nan erga.”

9

Adabbii Israa’elitti Dhufu

1 Yaa Israa’el hin ililchin;
akka saboota kaanii hin gammadin.
Ati Waaqa keetiif amanamaa hin turreetii;
ati oobdii hunda irratti gatii
sagaagaltummaadhaaf baafamu jaallatteerta.
2 Oobdiiwwanii fi iddoon cuunfaa wayinii saba hin sooran;
daadhiin wayinii haaraan isaaniif hin tolu.
3 Isaan biyya WAAQAYYOO keessatti hin hafan;
Efreem gara Gibxitti deebi’ee
Asoor keessatti nyaata xuraa’e nyaata.
4 Isaan dhibaayyuu daadhii wayinii WAAQAYYOOF hin dhibaafatan;
yookaan aarsaan isaanii isa hin gammachiisu.
Aarsaan akkasii akkuma buddeena warra gaddaa isaanitti ta’a;
namni buddeena kana nyaatu hundinuu ni xuraa’a.
Nyaanni kun kanuma mataa isaanii ta’a;
mana qulqullummaa WAAQAYYOOS ol hin seenu.

5 Isin guyyaa ayyaana keessan murteeffameetti,
guyyoota ayyaana WAAQAYYOO sanatti maal hojjetu?
6 Yoo isaan badiisa jalaa ba’an iyyuu
Gibxi walitti isaan qabdi;
Memfiis immoo isaan awwaala.
Qabeenyi meetii isaanii sokorruudhaan liqimfama;
dunkaana isaanii immoo qoraattiitu haguuga.
7 Guyyoonni adabbii dhufaa jiru;
guyyoonni itti gatii baasan dhi’aataniiru.
Israa’el waan kana haa beeku.
Sababii cubbuun kee akka malee baay’atee
hamminni kees akka malee guddaa ta’eef,
raajiin akka raatuutti ilaalame;
namni Hafuura Waaqaatiin qajeelfamu immoo
akka maraatuutti hedame.
8 Raajichi Waaqa koo wajjin
eegduu Efreem ta’e;
ta’us daandii isaa hunda irratti kiyyoon isa eeggata;
mana Waaqa isaa keessattis jibbi isa eeggata.
9 Isaan akkuma bara Gibe’aa keessatti ta’e sana
xuraa’ummaa keessa dhidhiman.
Waaqni hammina isaanii yaadatee
sababii cubbuu isaaniitiif isaan adaba.

10 “Yeroo ani Israa’elin argetti,
inni akkuma ija wayinii gammoojjii keessatti argamee ture;
yeroo ani abbootii keessan argetti,
isaan akkuma waan ija jalqabaa harbuu irratti argamee turan.
Isaan garuu yommuu gara Ba’aal Phe’oor dhufanitti,

waaqa tolfamaa qaanessaa sanaaf of qulqulleessanii
akkuma waan jaallatan sanaa jibbisiisoo ta’an.
11 Ulfinni Efreem akkuma simbirroo barrisee bada;
dhalchuun, garaatti baachuun, ulfaa’uun hin jiru.
12 Yoo isaan ijoollee guddifatan iyyuu
ani jalaa fixee ilmaan malee isaan nan hambisa.
Gaafa ani isaan irraa garagalu
isaaniif wayyoo!
13 Ani Efreemin isaa akkuma Xiiroos
lafa namatti tolu irra dhaabatee jiru nan arge.
Sabni Efreem garuu ijoollee isaa gad baasee
warra gogorra’utti kenna.”

14 Yaa WAAQAYYO isaaniif kenni;
ati maal isaaniif kennita?
Gadameessa ulfa hin baannee fi
harma goggogaa kenniif.

15 “Sababii hammina isaanii kan Gilgaal keessatti hojjetame sana hundaatiif,
ani achitti isaan nan jibbe.
Sababii hojii isaanii kan cubbuudhaan guutamee sanaatiif
ani mana koo keessaa isaan ari’a.
Ani si’achi isaan hin jaalladhu;
bulchitoonni isaanii hundinuu finciltoota.
16 Efreem rukutameera;
hiddi isaanii goggogeera;
isaan ija tokko illee hin godhatan.
Yoo isaan ijoollee godhatan iyyuu
ani sanyii isaanii jaallatamoo isaan jalaa nan qala.”

17 Sababii isaan isaaf hin ajajaminiif,
Waaqni koo isaan dida;
isaan warra asii fi achi saboota gidduu jooru ta’u.

10

1 Israa’el muka wayinii dagaage ture;
inni matuma isaatiif ija naqata.
Akkuma iji isaa baay’ateen
inni iddoo aarsaa hedduu ijaarrate;
akkuma lafti isaa gabbatteen
utubaawwan waaqeffannaa isaa miidhagfate.
2 Garaan isaanii gowwoomsaadhaan guutameera;
isaan amma yakka isaanii baadhachuu qabu.
WAAQAYYO iddoo aarsaa isaanii ni diiga;
utubaawwan waaqeffannaa isaaniis ni barbadeessa.

3 Ergasii isaan akkana jedhu;
“Nu sababii WAAQAYYOON sodaachuu didneef mootii hin qabnu.
Garuu utuu mootii qabaanne iyyuu

inni silaa maal nuuf godha?"
4 Isaan waan hedduu waadaa galu;
kakuu sobaas seenanii
walii galtee uummatu;
kanaafuu seera dhabeeyyiin
akkuma aramaa summii qabu kan lafa qotiisaa keessaatti latu.
5 Namoonni Samaariyaa keessa jiraatan
sababii waaqa tolfamaa fakkii jabbii
kan Beet Aawwen keessaa sanaatiif sodaatu.
Sabni ishee isheedhaaf boo'a.
Luboonni ishee ejjitoonni
warri ulfina isheetiin gammadan sunis
sababii isheen isaan irraa booji'amteef ni boo'u.
6 Jabbichis akka harka fuudhaatti
Yaariim mootichaaf Asooritti geeffama.
Efreem ni salphifama;
Israa'el waaqota ishee kanneen muka irraa tolfamaniif ni qaanofti.
7 Samaariyaa fi mootiin ishee
akkuma hoomacha bishaan irraatti fudhatamanii badu.
8 Iddoowwan sagadaa kanneen Awween ni barbadeeffamu;
kunis cubbuu Israa'el.
Qoraattii fi sokorruun irratti biqilee
iddoo aarsaa isaanii haguuga.
Yeroo sana namoonni tulluuwwaniin, "Nurratti jigaa!"
gaarraniin immoo, "Nu dhoksaa!" jedhu.

9 "Yaa Israa'el isin bara Gibe'aatii jalqabdanii
cubbuu hojjettaniirtu;
ammas achumatti haftaniirtu.
Gibe'aa keessatti waraanni ka'ee
jal'oota hin fixuu?
10 Ani yoon fedhe isaan nan adaba;
sababii cubbuu isaanii dachaa sanaatiif
hidhaa keessa isaan buusuuf
saboonni naannoo isaaniitti walitti qabamu.
11 Efreem goromsa leenjifame
kan midhaan siribsiisuu jaallatuu dha;
kanaafuu ani morma ishee irra
waanjoo nan kaa'a.
Ani Efreemin nan oofa;
Yihuudaan lafa qotiisaa qotuu qaba;
Yaaqoobis biyyoo bulleessuu qaba.
12 Ofii keessaniif qajeelummaa facaafadhaatii
ija jaalalaa kan hin dhumne haammadhaa;
lafa keessan kan hin qotamin illee baqaqsaa;
yeroon kun yeroo hamma inni dhufee
qajeelummaa isinitti roobsutti
WAAQAYYOON barbaaddataniitii.
13 Isin garuu hammina facaafattanii
jal'ina haammattan;
isin ija sobaa nyaattaniirtu.

Sababii ati jabina keetii fi
loltoota kee baay’ee sana abdatteef,
14 akkuma Shalmaan gaafa lolaatti Beet Arbeelin balleessee
haadhota ijoollee isaanii wajjin biyyootti makaman sana,
da’annoowwan kee hundi ni barbadaa’u;
huursaan waraanaas saba keetti ni ka’a.
15 Yaa Beet’eel, sababii hamminni kee akka malee guddaa ta’eef,
wanni akkasii sittis ni dhufti.
Gaafa guyyaan sun bari’utti
mootiin Israa’el guutumaan guutuutti ni barbadeeffama.

11

Jaalala Waaqni Israa’eliif Qabu

1 “Israa’el yeroo daa’ima turetti, ani isa nan jaalladhe;
ani Gibxii ilma koo waameera.
2 Garuu hammuma ani itti deddeebi’ee isaan waamu,
isaan narraa fagaachaa deeman.
Isaan Ba’aaliif aarsaa dhi’eessanii
fakkiiwwaniif ixaana aarsan.
3 Kan irree isaanii qabee Efreemin
miillaan deemuu barsiise anuma;
isaan garuu akka ani
isaan fayyise hin hubanne.
4 Ani funyoo gara laafina namaatiin,
hidhaa jaalalaatiinis isaan nan harkise;
ani morma isaanii irraa waanjoo fuudhee
isaan sooruuf gadan jedhe.

5 “Isaan qalbii jijjiirrachuu waan didaniif
Gibxitti hin deebi’an;
Asoor garuu isaan bulcha.
6 Goraadeen magaalaawwan isaanii keessatti balaqqisa;
raajota sobduu isaanii ni barbadeessa;
karoora isaaniis ni fashaleessa.
7 Sabni koo narraa deebi’uuf kutateera.
Yoo isaan Waaqa Waan Hundaa Olii waammatan iyyuu
inni gonkumaa ol isaan hin qabu.

8 “Yaa Efreem ani akkamiinan danda’ee si dhiisa?
Yaa Israa’el ani akkamiinan dabarsee si kenna?
Ani akkamiinan danda’ee akka Adimaa si godha?
Akkamiinan akka Zeboo’iim si godha?
Garaan koo na keessatti geeddarameera;
gara laafinni ani siif qabu guddateera.
9 Ani dheekkamsa koo sodaachisaa sana gad hin dhiisu;
yookaan ani deebi’ee Efreemin hin balleessu.
Ani Waaqa malee nama miti;
ani Isa Qulqulluu gidduu kee jiruu dha.
Ani dheekkamsaan hin dhufu.
10 Isaan WAAQAYYOON duukaa bu’u;
inni akkuma leencaa aada;
yommuu inni aadutti

ilmaan isaa hollachaa lixa biiftuutii dhufu.
11 Isaan akkuma simbirroo Gibxi irraa,
akkuma gugee ollachaa
Asoor irraa dhufu.
Ani mana isaanii keessa isaan nan jiraachisa"
jedha WAAQAYYO.

Cubbuu Israa'el

12 Efreem sobaan, manni Israa'el immoo
gowwoomsaadhaan na marse.
Yihuudaanis Waaqatti,
amanamaa Qulqullicha Sanatti iyyuu fincile.

12

1 Efreem bubbee nyaata;
inni guyyaa guutuu bubbee ba'a biiftuu duukaa fiiga;
sobaa fi gooliis ni baay'isa.
Inni Asoor wajjin walii galtee godhatee
biyya Gibxiitti zayitii ejersaa erga.
2 WAAQAYYO waan Yihuudaa himatu qaba;
inni akkuma amala isaatti Yaaqoobin adaba;
akkuma hojii isaattis gatii isaa kennaaf.
3 Inni gadameessa keessatti koomee obboleessa isaa qabe;
erga guddatee immoo Waaqa wajjin wal'aansoo qabe.
4 Inni ergamaa Waaqaa wajjin wal'aansoo qabee mo'ate;
boo'ees surraa kadhate.
Inni Beet'eelitti isa argatee
achitti isa wajjin haasa'e.
5 WAAQAYYO Waaqa Waan Hunda Danda'u,
maqaan isaa WAAQAYYO!
6 Ati garuu Waaqa keetti deebi'i;
jaalalaa fi murtii qajeelaa jabeessii
yeroo hunda Waaqa kee eeggadhu.

7 Daldalaan madaalii sobaa ofi harkaa qabu
nama gowwoomsuu jaallata.
8 Efreem akkana jedhee boona;
"Ani akka malee sooressa; qabeenya guddaa argadheera.
Isaan qabeenya koo kana hunda keessatti iyyuu
balleessaa yookaan cubbuu tokko illee
narratti argachuu hin danda'an."

9 "Ani WAAQAYYO Waaqa kee
kan biyya Gibxii si baasee dha;
ani akka ati akkuma guyyaa ayyaanota kee
kanneen murteeffaman sanaatti
deebitee dunkaana keessa jiraattu sin godha.
10 Ani raajotatti dubbadhee
mul'ata heddu kenneefii
karaa isaaniitiin fakkeenyaan nan dubbadhe."

11 Gili'aad hamaadhaa?

Sabni ishee faayidaa hin qabu!
Isaan Gilgaal keessatti korma qaluu?
Iddoon aarsaa isaanii akkuma tuullaa dhagaa isa lafa qotiisaa
kan qotame irra jiruu ni ta’a.
12 Yaaqoob gara Sooriyaatti baqate;
Israa’el niitii argachuuf nama tajaajile;
gabbara ishee baasuufis hoolota tikse.
13 WAAQAYYO biyya Gibxiitii Israa’elin baasuuf
raajiitti fayyadame;
inni karuma raajii sanaatiin isa kunuunse.
14 Efreem garuu aarii isaa guddicha kakaase;
Gooftaan isaa yakka dhiiga namaa dhangalaasuu sana
isumatti deebisa;
arrabsoo isaas matuma isaatti deebisa.

13

WAAQAYYO Israa’elitti Dheekkame

1 Yeroo Efreem dubbatetti namoonni ni hollatan;
inni Israa’el keessatti ol ol jedhee ture.
Garuu yakka Ba’aalin waaqeffachuutiin du’e.
2 Isaan ammas itti deddeebi’anii cubbuu hojjetu;
meetii ofii isaaniitiin waaqa tolfamaa tolfatu;
fakkii mimmiidhagaa kanneen hundi isaanii
harka ogeeyyiitiin hojjetaman.
Waa’ee saba kanaas,
“Isaan nama qalanii aarsaa dhi’eessu;
waaqa tolfamaa jabbiis ni dhungatu!” jedhame.
3 Kanaafuu isaan akkuma hurrii ganamaa,
akkuma fixeensa barii baduu, akkuma habaqii
oobdii midhaan itti dha’an irraa ka’uu
akkuma aara foddaadhaan ba’uu ni ta’u.

4 “Ani garuu yeroo ati Gibxii baatee jalqabee
WAAQAYYO Waaqa kee ti.
Ati ana malee Waaqa tokko illee beekuu hin qabdu;
ana malee fayyisaa tokko illee hin qabdu.
5 Ani gammoojjii keessatti,
biyya ho’a gubaa keessatti si kunuunseera.
6 Yeroo ani isaan sooretti ni quufan;
isaan yeroo quufanitti of tuulan;
ergasii immoo na irraanfatan.
7 Kanaafuu ani akkuma leencaa isaanitti nan ta’a;
akkuma qeerransaa riphee daandii irratti isaan nan eeggadha.
8 Ani akkuma amaaketa ilmaan ishee jalaa fudhatamaniitti
isaan lolee garaa isaanii nan baqaqsa.
Ani akkuma leencaatti qorqee isaan nan nyaadha;
bineensi bosonaa gargar isaan ciccira.

9 “Yaa Israa’el, waan ana gargaaraa kee
mormiteef ati baddeerta.
10 Akka si oolchuuf mootiin kee eessa jira?

Bulchitoonni kee warri magaalaa kee hunda keessaa
kanneen ati, 'Mootii fi ilmaan mootota naaf kenni'
jettee kadhatte sun eessa jiru?
11 Ani aarii kootiin mootii siifan kenne;
dheekkamsa kootiin immoo isa sirraa nan fudhadhe.
12 Balleessaan Efreem walitti kuufamee
cubbuun isaas galmeeffameera.
13 Miixuun akkuma dubartii ciniinsuun qabatteetti isatti dhufa;
inni garuu daa'ima wallaalaa dha;
inni yommuu yeroon ga'utti,
gadameessa keessaa ba'uu hin fedhu.

14 "Ani saba kana humna awwaalaa jalaa nan baraara;
du'a jalaa isaan nan baasa.
Yaa du'a, dha'ichi kee meerre?
Yaa awwaala, balleessuun kee meerre?

"Ani gara laafina tokko illee hin qabaadhu;
15 Yoo inni obboloota ofii gidduu jireenya tolaa jiraate iyyuu,
bubbeen ba'aa WAAQAYYO biraa ni dhufa;
lafa gammoojjii keessaa ni bubbisa;
burqaan isaa bishaan dhaba;
boolli bishaan isaas ni goga.
Mankuusni isaa,
qabeenyi inni qabu hundis ni saamama.
16 Sabni Samaariyaa waan Waaqa isaatti fincileef
gatii balleessaa isaa ni argata.
Isaan goraadeedhaan dhumu;
daa'imman isaanii lafatti harcaafamu;
dubartoonni isaanii kanneen
ulfa qabanis ni baqaqfamu."

14

Eebba Argachuudhaaf Qalbii Jijjiirrachuu

1 Yaa Israa'el, gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti deebi'i.
Ati sababii cubbuu keetiitiif gufatteetii!
2 Dubbicha fudhadhuutii
gara WAAQAYYOO deebi'i.
Akkanas jedhiin:
"Cubbuu keenya hunda nuuf dhiisi;
akka nu ija arraba keenyaa siif dhi'eessinuuf,
arjummaadhaan nu simadhu.
3 Asoor nu oolchuu hin danda'u;
nu fardeen lolaa hin yaabbannu.
Nu si'achi deebinee, waan harki keenya hojjeteen,
'Waaqota keenya' hin jennu;
daa'imman abbaa hin qabne gara laafina sirraa argatuutii."

4 "Ani gantummaa isaanii nan fayyisa,
toluman isaan jaalladha;
aariin koo isaan irraa deebi'eeraatii.
5 Ani Israa'elitti akkuma fixeensaa nan ta'a;

inni akkuma daraaraa ni daraara.
Inni akkuma gaattiraa Libaanoon
hidda isaa gad fageeffata;
6 dameen isaa ni guddata.
Miidhaginni isaa akkuma muka ejersaa ta'a;
urgaan isaa akkuma gaattiraa Libaanoon.
7 Namoonni ammas deebi'anii gaaddisa isaa jala jiraatu.
Inni akkuma midhaanii lalisa.
Akkuma muka wayinii dagaaga;
maqaan isaas akkuma daadhii wayinii Libaanoon beekama.
8 Yaa Efreem, ani kana caalaa
waaqota tolfamoo wajjin dhimma maaliin qaba?
Kan deebii siif kennee si eegu anuma.
Ani akkuma muka birbirsa lalisaa ti;
amanamummaan kee ana irraa dhufa."

9 Namni ogeessi eenyu? Inni waan kana ni beeka.
Qalbii qabeessi eenyu? Inni waan kana ni hubata.
Karaan WAAQAYYOO qajeelaa dha;
namni qajeelaan isa irra deema;
finciltoonni garuu isa irratti gufatu.

Raajii
Yoo’eel

1 Dubbii WAAQAYYOO kan gara Yoo’eel ilma Phetuu’eel dhufe.

Weerara Hawwaannisaa

2 Yaa maanguddoota, waan kana dhaga’aa;
warri biyyattii keessa jiraattan hundinuu dhaggeeffadhaa.
Wanni akkanaa takkumaa bara keessan keessa
yookaan bara abbootii keessanii keessa ta’ee beekaa?
3 Isin waan kana ijoollee keessanitti himaa;
ijoolleen keessanis ijoollee ofii isaaniitti haa himan;
ijoolleen isaanii immoo dhaloota itti aanutti haa dabarsan.
4 Waan tuunni hawwaannisaa dhiise,
hawwaannisni guddaan fixe;
waan hawwaannisni guddaan dhiise,
hawwaannisni xixinnaan nyaatee fixe;
waan hawwaannisni xixinnaan dhiise immoo
hawwaannisni biraa dhufee nyaate.

5 Yaa machooftota, ka’aatii boo’aa!
Isin warri daadhii wayinii dhugdan
hundinuu wawwaadhaa;
sababii daadhii wayinii haaraatiif
wawwaadhaa;
inni afaan keessan irraa butameeraatii.
6 Sabni jabaan akka malee baay’een tokko
biyya koo weerareera;
inni ilkaan leencaa,
qarriffaa leenca dhalaa qaba.
7 Inni muka wayinii koo onsee
harbuu koos barbadeesseera.
Inni qola isaanii irraa quncisee lafatti gatee
dameelee isaanii duwwaa hambise.

8 Isin akkuma durba wayyaa gaddaa uffattee
dhirsa ijoollummaa isheetiif gaddituutti boo’aa.
9 Kennaan midhaaniitii fi dhibaayyuun
mana WAAQAYYOO irraa citaniiru.
Luboonni fuula WAAQAYYOO dura tajaajilan
boo’aa jiru.
10 Lafti qotiisaa oneera;
laftis gogeera;
midhaan barbadaa’eera;
daadhiin wayinii haaraan dhumeera;
zayitiinis dhabameera.

11 Yaa qonnaan bultoota, isin raafamaa;
warri wayinii dhaabbattan boo’aa;
sababii midhaan lafa qotiisaa keessanii

barbadaa’eef qamadii fi garbuudhaaf boo’aa.
12 Wayiniin gogeera;
harbuunis coollageera;
roomaaniin, meexxii fi hudhaan,
mukkeen lafa qotiisaa hundinuu goganiiru.
Dhugumaan gammachuun ilmaan namaa
irraa badeera.

Waamicha Qalbii Jijjiirrachuu

13 Yaa luboota, wayyaa gaddaa uffadhaatii boo’aa;
isin warri iddoo aarsaa dura tajaajiltan wawwaadhaa.
Isin warri fuula Waaqa koo dura tajaajiltan
kottaatii wayyaa gaddaa uffadhaa bulaa;
kennaan midhaaniitii fi dhibaayyuun
mana Waaqaa irraa hambifamaniiruutii.
14 Sooma qulqulluu labsaa;
waldaa qulqulluu waamaa.
Maanguddootaa fi
warra biyyattii keessa jiraatan hunda
gara mana WAAQAYYOO Waaqa keessaniitti waamaatii
WAAQAYYOOTTI boo’aa.

15 Badne kaa! Guyyaan sun dhi’aateera.
Guyyaan WAAQAYYOO ga’eeraatii;
inni akkuma badiisaatti
Waaqa Waan Hunda Danda’u biraa dhufa.

16 Ijuma keenya duratti
nyaanni cite;
ilillee fi gammachuunis
mana Waaqa keenyaa irraa hin cinnee?
17 Sanyiin lafa keessatti
tortoree hafe.
Mankuusni diigameera;
gombisaan caccabeera;
midhaan gogee hafeeraatii.
18 Loon akkam mar’atu!
Karri loonii sababii waan dheedu dhabeef
asii fi achi joora;
bushaayeenis dhiphataniiru.

19 Yaa WAAQAYYO ani sin waammadha;
ibiddi lafa dheedaa barbadeessee
arrabni ibiddaa immoo mukkeen diidaa hunda gubee fixeeraatii.
20 Bineensonni bosonaa sitti gaggabu;
lagni bishaanii gogeera;
ibiddis dirree dheedaa gubee balleesseera.

2

Raayyaa Hawwaanisaa

1 Xiyoon keessatti malakata afuufaa;

gaara koo qulqulluu irratti sagalee
akeekkachiisaa dhageessisaa.

Guyyaan WAAQAYYOO dhufaa jiraatii;
warri lafa irra jiraatan hundi haa hollatan.
Guyyaan sun dhi’aateera;
2 guyyaan dukkanaatii fi dimimmisaa,
guyyaan duumessaatii fi dukkana hamaa ni dhufa.
Sabni guddaa fi jabaan tokko
akkuma ifa ganama tulluuwwan irratti ba’uutti ni dhufa;
wanni akkasii takkumaa bara durii keessa ta’ee hin beeku
yookaan dhaloota dhufuuf jiru keessatti illee hin ta’u.

3 Fuula isaanii duraa ibiddi ni barbadeessa;
dugda isaanii duubaan immoo arraba ibiddaatu boba’a.
Fuula isaanii duraan lafti iddoo biqiltuu Eeden fakkaata;
dugda isaanii duubaan immoo lafti akkuma gammoojjii onee ti;
wanni tokko iyyuu isaan duraa hin miliqu.
4 Isaan bifa fardeenii qabu;
akkuma fardeen lolaas ni gulufu.
5 Isaan sagalee akka gaarii waraanaatiin
fiixee tulluu irra utaalu;
akkuma ibidda yeroo qarmii gubutti xaaxa’uu,
akkuma waraana jabaa lolaaf ba’e tokkoo ti.

6 Saboonni jara arginii dhiphatu;
fuulli nama hundaas ni gurraacha’a.
7 Isaan akkuma namoota jajjaboo fiigu;
akkuma loltootaa dallaa yaabbatanii seenu.
Hundi isaanii tarree galanii deemu;
isaan keessaa tokko iyyuu daandii isaa irraa hin jal’atu.
8 Isaan wal hin dhiiban;
hundi isaanii qajeelanii fuula duratti deemu.
Utuu toora isaanii hin dhiisin
ittisa cabsanii seenu.
9 Isaan magaalaa keessa asii fi achi fiigu;
dallaa irra fiigu.
Isaan mana yaabbatu;
akkuma hattuus foddaadhaan ol seenu.

10 Fuula isaanii duratti lafti ni sochooti;
samiin ni raafama;
aduu fi ji’i ni dukkanaa’u;
urjiiwwan deebi’anii hin ibsan.
11 WAAQAYYO fuula loltoota isaa duratti
sagalee dhageessisa;
loltoonni isaa akka malee baay’ee dha;
warri ajaja isaa eegan jajjaboo dha.
Guyyaan WAAQAYYOO guddaa dha;
guyyaan sun akka malee nama sodaachisa.
Eenyutu dura dhaabachuu danda’a?

Cubbuu Irraa Deebi'aa

12 "Amma iyyuu garaa guutuudhaan,
soomaan, boo'ichaa fi gaddaan
gara kootti deebi'aa" jedha WAAQAYYO.

13 Isin utuu wayyaa keessan hin ta'in
garaa keessan tarsaasaa.
Gara WAAQAYYO Waaqa keessaniitti deebi'aa;
inni arjaa fi gara laafessaatii;
inni dafee hin aaru; jaalalli isaa baay'ee dha;
inni badiisa erguu irraa of qusata.
14 Maaltu beeka? Tarii inni deebi'ee gaabbee
eebba, kennaa midhaaniitii fi kennaa dhugaatii
kan WAAQAYYO Waaqa keessaniif ta'u
isiniif hambisa ta'a.

15 Xiyoon keessatti malakata afuufaa;
sooma qulqulluu labsaa;
waldaa qulqulluu waamaa.
16 Saba walitti qabaa;
waldaa sana qulqulleessaa;
maanguddoota walitti fidaa;
ijoollee walitti qabaa;
daa'imman harma hodhan illee hin hambisinaa.
Misirrichi kutaa isaa keessaa haa ba'u;
misirrittiinis diinqa isheetii haa baatu.
17 Luboonni fuula WAAQAYYOO dura tajaajilan
gardaafoo fi iddoo aarsaa gidduutti haa boo'an.
Isaan akkana haa jedhan; "Yaa WAAQAYYO saba kee baraari.
Handhuuraa kee waan qoosaa,
saboota gidduuttis waan kolfaa hin godhin.
Isaan maaliif namoota gidduutti,
'Waaqni isaanii eessa jira?' jedhu?"

Deebii WAAQAYYO Kenne

18 WAAQAYYO biyya isaatiif ni hinaafa;
saba isaatiifis garaa laafa.
19 WAAQAYYO akkana jedhee deebii kennaaf:
"Ani midhaan, daadhii wayinii haaraa fi zayitii ejersaa
kan isin quubsu isiniif nan erga;
ani lammata saboota gidduutti
waan qoosaa isin hin godhu.

20 "Ani loltoota kaabaa isin duraa balleessee
gara lafa gogaa fi duwwaatti isaan ari'a;
loltoonni fuula duraan yaa'an galaana ba'a biiftuu,
kanneen dugda duubaan yaa'an immoo
galaana gama lixa biiftuu seenu.
Reeffi isaanii ni xiraa'a;
xiraan isaaniis ol ba'a."

Dhugumaan inni waan guddaa hojjeteera!

21 Yaa biyya Yihuudaa, hin sodaatin;
gammadiitii ililchi.
WAAQAYYO dhugumaan waan guddaa hojjeteera!
22 Yaa bineensota bosonaa, isinis hin sodaatinaa;
dirreen dheedaa gabbachaa jiraatii.
Mukkeen ija naqachaa,
harbuu fi wayiniinis ija kennaa jiru.
23 Yaa uummata Xiyoon gammadi;
WAAQAYYO Waaqa keetti gammadi;
inni qajeelummaadhaan
rooba arfaasaa siif kenneeraatii.
Inni akkuma durii bokkaa baay’ee,
rooba arfaasaa fi kan birraa siif erga.
24 Oobdiin midhaaniin guutama;
boolli itti wayinii cuunfanis daadhii wayinii haaraa fi
zayitiidhaan guutamanii dhangalaasu.

25 “Ani waan bara hawwaannisni nyaate,
waan hawwaannisni gurguddaa fi xixinnaan nyaate,
waan hawwaannisni kaanii fi tuunni hawwaannisaa
jechuunis loltoonni koo jajjaboon ani gidduu keessanitti erge sun nyaatan
iddoo isiniif nan buusa.
26 Isin waan hamma quuftanitti nyaattan baay’ee ni qabaattu;
maqaa WAAQAYYO Waaqa keessanii
kan waan dinqii isiniif hojjete sanaa ni galateeffattu;
uummanni koo lammata hin qaaneffamu.
27 Ergasii isin akka ani Israa’el keessa jiru
akka ani WAAQAYYO Waaqa keessan ta’e,
akka ana malee Waaqni biraa hin jirre ni beektu;
uummanni koo lammata hin qaaneffamu.

Guyyaa WAAQAYYOO

28 “Anis kana booddee,
Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa.
Ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu;
jaarsoliin keessan abjuu abjootu;
dargaggoonni keessan mul’ata argu.
29 Bara sana keessa, garboota koo
warra dhiiraa fi dubartii irratti illee
Hafuura koo nan dhangalaasa.
30 Ani ol samii irratti dinqii,
gad lafa irrattis dhiiga,
ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa.
31 Utuu guyyaan WAAQAYYOO inni guddichii fi
sodaachisaan sun hin dhufin dura,
aduun dukkanatti geeddaramti;
ji’i immoo dhiigatti geeddarama.
32 Namni maqaa WAAQAYYOO waammatu
hundinuu ni fayya;
akkuma WAAQAYYO dubbatettis
Tulluu Xiyoon irraa fi
Yerusaalem keessa, furamatu jiraata;

hambaa gidduuttis warri WAAQAYYO
isaan waame ni argamu.

3

Sabootatti Murame

1 “Bara sana keessa, yeroo sanatti,
ani yommuun boojuu Yihuudaatii fi
Yerusaalem deebisutti,
2 saboota hunda walitti qabeen
gara Sulula Yehooshaafaaxitti
gad isaan nan buusa.
Anis achitti sababii dhaala koo,
sababii Israa'eliif isaanitti nan mura;
isaan saboota gidduutti saba koo
bittinneessanii biyya koos gargar qooddataniiruutii.
3 Isaan uummata kootti ixaa buufatanii
ijoollee dhiiraas sagaagalummaatti geeddarataniiru;
akka dhuganiif dubara illee daadhii wayiniitti gurguratan.

4 “Yaa Xiiroosii fi Siidoonaa, isin kutaaleen Filisxeem hundinuu, amma
maal narraa qabdu? Isin waan ani godheef haaloo na baafachaa jirtuu?
Yoo isin haaloo na baafachaa jirtu ta'e ani dafee ariitiidhaan waan isin
hojjettan sana matuma keessanittin deebisa. 5 Isin meetii fi warqee
koo guurrattanii qabeenya koo filatamaas mana waaqeffannaa keessanitti
geeffattaniirtuutii. 6 Isin biyya isaanii irraa isaan fageessitanii uummata
Yihuudaatii fi Yerusaalem Giriikotatti gurgurattan.

7 “Kunoo, ani biyya isin itti isaan gurgurattan keessaa isaan baasee
waan isin hojjettan sana matuma keessanitti nan deebisa. 8 Ani ilmaanii
fi intallan keessan saba Yihuudaatti nan gurgura; isaan immoo saba
fagoo jiru kan Saabaa jedhamutti dabarsanii isaan gurguratu.” WAAQAYYO
dubbateeraatii.

9 Waan kana saboota gidduutti labsaa:
Waraanaaf qophaa'aa!
Gootota kakaasaa!
Loltoonni hundi dhi'aatanii haa lolan.
10 Maarashaa keessan tumaatii goraadee godhadhaa;
haamtuu keessanis tumaatii eeboo godhadhaa.
Namni laafaan,
“Ani jabaa dha!” haa jedhu.
11 Isin saboonni qixa hundaan dafaa kottaattii
achitti walitti qabamaa.

Yaa WAAQAYYO, loltoota kee gad ergi!

12 “Saboonni haa ka'an;
isaan dafanii gara Sulula Yehooshaafaax haa dhufan;
ani saboota gama hundaan jiranitti muruuf
achi nan taa'aatii.
13 Midhaan ga'eeraatii
haamtuu itti kaa'aa.
Kottaatii ija wayinii dhidhiitaa;
boolli itti wayinii cuunfan guuteeraatii;

sababii hamminni isaanii guddaa ta’eef
boolli itti wayinii cuunfan guutee irra dhangala’eera!”

14 Waldaan guddaan, waldaan nama baay’ee
sulula murtii keessatti wal ga’eera!
Guyyaan WAAQAYYOO
sulula murtii keessatti dhufuu ga’eeraatii.
15 Biiftuu fi addeessi ni dukkanaa’u;
urjiiwwanis si’achi ifa hin kennan.
16 WAAQAYYO Xiyoon irraa ni iyya;
Yerusaalem keessaas sagalee dhageessisa;
lafaa fi samiin ni raafamu.
WAAQAYYO garuu saba isaatiif iddoo itti baqatan,
saba Israa’eliif immoo da’oo ni ta’a.

Eebba Saba Waaqaatiif kenname

17 “Ergasii isin akka ani WAAQAYYO Waaqni keessan Xiyoon keessa,
gaara koo qulqulluu sana irra jiraadhu ni beektu.
Yerusaalem qulqulluu taati;
namoonni biyya alaa gonkumaa lammata ishee hin weeraran.

18 “Gaafas tulluuwwan daadhii wayinii haaraa ni coccobsu;
gaarranis aannan yaasu;
lageen Yihuudaa hundinuu bishaaniin guutamu.
Burqaan tokko mana WAAQAYYOO keessaa
burqee sulula Shixiim ni obaasa.
19 Gibxi garuu ni onti;
Edoomis duwwaa hafti;
isaan dhiiga nama yakka hin qabnee biyyattii keessatti
dhangalaasuudhaan
saba Yihuudaatti daba hojjetaniiruutii.
20 Yihuudaan bara baraan,
Yerusaalemis dhaloota hundaaf iddoo jireenyaa ni taati.
21 Ani dhiiga isaanii kan yakka hin qabne sana
utuun haaloo hin ba’in nan dhiisaa?
Lakkii, hin dhiisu.”

WAAQAYYO Xiyoon keessa jiraata!

Raajii Amoos

1 Kun mul’ata Amoos inni tikseewwan Teqoo’aa keessaa tokko ture sun
bara Uziyaan mootii Yihuudaa, Yerobi’aam ilmi Yoo’aash immoo mootii
Israa’el turetti, utuu sochiin lafaa hin ta’in waggaa lama dura waa’ee
Israa’el argee dha.

2 Innis akkana jedhe:
“WAAQAYYO Xiyoon keessaa iyya;
Yerusaalem keessaa sagalee dhageessisa;
dirreen tiksoonni itti bobbaasan ni goga;
fiixeen gaara Qarmeloosis ni coollaga.”

Murtii Olloota Israa’elitti Murame

3 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Damaasqoo sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii isaan meeshaa ittiin midhaan dha’an
kan ilkaan sibiilaa qabuun Gili’aadin tumaniif,
4 ani ibidda da’annoo Ben-Hadaad
barbadeessu tokko, mana Hazaa’eelitti nan erga.
5 Ani karra Damaasqoo nan cabsa;
mootii Sulula Aawwen keessa jiruu fi
isa Beet Eden keessatti bokkuu qabatu nan balleessa.
Uummanni Sooriyaa booji’amee Qiiritti ni geeffama”
jedha WAAQAYYO.
6 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Gaazaa sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii isheen hawaasa hunda boojitee
Edoomitti gurguratteef,
7 ani ibidda da’annoo ishee barbadeessu tokko
dallaa Gaazaatti nan erga.
8 Ani mootii Ashdoodii fi isa Ashqaloon keessatti
bokkuu qabatu sana nan balleessa.
Ani hamma hambaan Filisxeemotaa du’uutti
harka koo Eqroonitti nan deebifadha”
jedha WAAQAYYO Gooftaan.
9 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Xiiroos sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii isheen walii galtee obbolummaa cabsitee
hawaasa booji’ame guutuu Edoomitti gurguratteef
10 ani ibidda da’annoo ishee barbadeessu tokko
dallaa Xiiroositti nan erga.”
11 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Edoom sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.

Sababii inni gara laafina hunda gatee
obboleessa isaa goraadeedhaan ari’eef,
sababii aariin isaa ittuma fufee ho’ee
dheekkamsi isaas utuu hin dhowwamin boba’eef,
12 ani ibidda da’annoo Bozraa barbadeessu tokko
Teemaanitti nan erga.”
13 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Amoon sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii inni daangaa isaa babal’ifachuuf jedhee
dubartoota Gili’aad kanneen ulfa qaban baqaqseef
14 ani guyyaa lolaatti wacaan,
guyyaa qilleensa hamaatti immoo bubbee jabaadhaan
ibidda da’annoo ishee barbadeessu tokko
dallaa Rabbaatti nan erga.
15 Mootiin ishee booji’amee innii fi
qondaaltonni isaa wajjin ni booji’amu”
jedha WAAQAYYO.

2

1 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Mo’aab sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii inni lafee mootii Edoom
gubee daaraa godheef,
2 ani ibidda da’annoo Keriiyooti barbadeessu tokko
Mo’aabitti nan erga.
Mo’aab iyya waraanaatii fi
sagalee malakataatiin du’a.
3 Ani bulchaa ishee ajjeesee
qondaaltota ishee hundas isa wajjinin fixa”
jedha WAAQAYYO.
4 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Yihuudaa sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii isaan seera WAAQAYYOO didanii
ajaja isaas hin eeginiif,
sababii isaan waaqota sobaa,
waaqota abbootiin isaanii duukaa bu’an sanaan
karaa irraa jal’ataniif,
5 ani ibidda da’annoo Yerusaalem barbadeessu tokko
Yihuudaatti nan erga.”

Murtii Israa’elitti Murame

6 WAAQAYYO akkana jedha:
“Ani cubbuu Israa’el sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Isaan qajeeltota meetiitti,
rakkattoota immoo kophee cimdii tokkotti gurguratan.
7 Isaan akkuma biyyoo lafaatti
mataa hiyyeeyyii irra ijaajjanii
cunqurfamaas murtii qajeelaa dhowwatan.

Abbaa fi ilmi durba tokkotti galanii
akkasiin maqaa koo qulqulluu xureessan.
8 Isaan uffata qabdiidhaan nama irraa
fudhatan irra iddoo aarsaa hunda bira ciciisan.
Isaan daadhii wayinii kan warra adabaman biraa dhufe,
mana waaqa isaanii keessatti dhugu.

9 “Inni akkuma birbirsaa dheeratee
akka qilxuu jabaatu iyyuu,
ani namicha Amoor sana fuula isaanii duratti galaafadheera.
Ani gubbaadhaa ija isaa,
jalaan immoo hidda isaa balleesseera.

10 “Ani biyya Amoorotaa isiniif kennuuf jedhee,
biyya Gibxiitii isin baasee
waggaa afurtama gammoojjii keessa isinan geggeesse.

11 “Akkasumas ani ilmaan keessan gidduudhaa raajota,
dargaggoota keessan gidduudhaa immoo Naaziroota kaaseera.
Yaa saba Israaʼel, wanni kun dhuguma mitii?”
jedha WAAQAYYO.
12 “Isin garuu Naaziroota daadhii wayinii obaaftanii
akka raajonnis raajii hin dubbanne ajajjan.

13 “Ani akkuma gaariin yommuu midhaaniin guutamu caccabu sana,
amma isinan caccabsa.
14 Saffisaan hin miliqu;
namoonni jajjaboon humna isaanii hin jabeeffatan;
loltuunis lubbuu isaa hin oolfatu.
15 Abbaan xiyyaa jabaatee dhaabachuu hin dandaʼu;
loltuun saffisaan fiigee jalaa hin baʼu;
abbaan fardaas lubbuu isaa oolfachuu hin dandaʼu.
16 Loltoonni akka malee jajjaboon iyyuu
gaafas qullaa isaanii baqatu”
jedha WAAQAYYO.

3

Dhuga baatota Israaʼelitti Dhugaa Baʼan

1 Yaa saba Israaʼel, dubbii WAAQAYYO isiniin mormuudhaan, maatii ani
biyya Gibxii baasee fide hundaan mormuudhaan dubbate kana dhagaʼaa:
2 “Ani maatiiwwan lafa irra jiraatan
hunda keessaa isin qofa filadheera;
kanaafuu ani cubbuu keessan
hundaaf isinan adaba.”

3 Yoo walii galan malee
namoonni lama wajjin ni deemuu?
4 Leenci tokko yoo waan adamsu hin argatin
bosona keessaa ni aadaa?
Inni yoo waa qabate malee
holqa isaa keessaa ni aadaa?

5 Simbirri tokko lafa kiyyoon hin kaa’aminitti
kiyyoo keessa ni seentii?
Kiyyoon tokko yoo wanni qabamu hin jirre
akkasumatti lafaa ni utaalaa?
6 Yoo magaalaa keessatti malakanni afuufame,
namoonni hin raafamanii?
Balaan magaalaa tokkotti yoo dhufe,
WAAQAYYOTU waan sana fide mitii?

7 Dhugumaan WAAQAYYO Gooftaan
utuu tajaajiltoota isaa raajotatti hin mul’isin
waan tokko illee hin hojjetu.

8 Leenci aadeera;
eenyutu hin sodaanne ree?
WAAQAYYO Gooftaan dubbateera;
yoos eenyutu raajii hin dubbanne ree?

9 Da’annoo Ashdoodiitii fi
da’annoo Gibxitti akkana jedhaa labsaa:
“Tulluuwwan Samaariyaa irratti walitti qabamaa;
jeequmsa guddaa ishee keessa jiruu fi
cunqursaa uummata ishee keessa jiru ilaalaa.”

10 “Warri da’annoo isaanii keessatti waan booji’amee fi
waan saamame kuufatan
akka itti waan qajeelaa hojjetan hin beekan”
jedha WAAQAYYO.
11 Kanaafuu WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“Diinni biyya keessan marsa;
jabina keessan gad buusa;
da’annoowwan keessanis ni saama.”
12 WAAQAYYO akkana jedha:
“Akkuma tikseen tokko lafee miilla lamaanii
yookaan fiixee gurraa qofa afaan leencaatii buusu sana,
Israa’eloonni Samaariyaa keessa, qarqara siree isaanii irra,
Damaasqoo keessas siree isaanii dinkii irra taa’an
akkasuma ni baraaramu.”
13 “Waan kana dhaga’aatii mana Yaaqoobitti dhugaa ba’aa” jedha
Gooftaan, WAAQAYYO Waaqni Waan Hunda Danda’u.
14 “Guyyaa ani cubbuu isheetiif jedhee Israa’elin adabutti,
iddoowwan aarsaa Beet’eel nan barbadeessa;
gaanfawwan iddoo aarsaas caccabanii
lafatti ni harca’u.
15 Ani mana gannaatii fi
mana bonaa nan diiga;
manneen ilka arbaatiin miidhagfaman ni diigamu;
manneen gurguddaanis ni balleeffamu”
jedha WAAQAYYO.

4

Israa’el Gara Waaqaatti Hin deebine

1 Isin yaa saawwan Baashaan kanneen Tulluu Samaariyaa irra jirtan,
yaa dubartoota, isin warri hiyyeeyyii fi rakkattoota cunqursitanii
dhirsoota keessaniin, “Dhugaatii nuuf fidaa!” jettan
dubbii kana dhaga’aa.
2 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedhee
qulqullummaa isaatiin kakateera:
“Yeroon isin itti hokkoodhaan,
isin keessaa namni dhumaa immoo qabduu qurxummiitiin
qabamu tokko dhugumaan ni dhufa.
3 Isin tokko tokkoon qajeeltanii
qaawwa dallaatiin ni baatu;
gara Harmoonittis ni darbatamtu”
jedha WAAQAYYO.
4 “Beet’eel dhaqaatii cubbuu hojjedhaa;
Gilgaal dhaqaatii cubbuu baay’ee hojjedhaa.
Ganama ganama aarsaa keessan dhi’eessaa;
waggaa sadii sadiitti immoo kennaa keessan harka kudhan keessaa
harka tokko fidaa.
5 Buddeena raacitii qabu aarsaa galataa godhaatii gubaa;
aarsaa fedhiidhaan kennitan labsaa; beeksisaas;
yaa Israa’eloota, wanni isin hojjechuu jaallattan kanaatii,
ittiin boonaa”
jedha WAAQAYYO Gooftaan.

6 “Ani magaalaa hunda keessatti garaa duwwaa isiniif kenneera;
magaalaa hunda keessattis buddeena isin dhabsiiseera;
isin garuu gara kootti hin deebine”
jedha WAAQAYYO.

7 “Ani yeroo midhaan haamamuuf ji’i sadii hafutti
bokkaa isin irraa nan kute.
Ani magaalaa tokkotti bokkaa ergee
kaan irraa immoo nan dhaabe.
Lafti qonnaa tokko bokkaa argatee
kaan garuu homaa dhabee goge.
8 Uummanni bishaan barbaacha magaalaadhaa gara magaalaatti joore;
garuu waan dhugaatiif isa ga’u hin arganne;
ta’us isin gara kootti hin deebine”
jedha WAAQAYYO.

9 “Ani yeroo hedduu iddoo biqiltuutii fi
wayinii keessan waagii fi awwaaroodhaan dha’een balleesse.
Hawwaannisni harbuu fi ejersa keessan barbadeesse;
ta’us isin gara kootti hin deebine”
jedha WAAQAYYO.

10 “Ani akkuman biyya Gibxi godhe sana
dha’icha isinitti nan erge.
Ani fardeen isin boojitan wajjin
dargaggoota keessan goraadeedhaan nan fixe.
Ajaa qubata keessaniitiin funyaan keessan nan guute;
isin garuu gara kootti hin deebine”

jedha WAAQAYYO.

11 “Ani akkuman Sodoomii fi Gomoraa garagalche sana
isin keessaa nama tokko tokko garagalcheera.
Isin akkuma muka boba’u kan ibidda keessaa butamee ti;
ta’us isin gara kootti hin deebine”
jedha WAAQAYYO.

12 “Kanaafuu yaa Israa’el, ani akkanan isin godha;
sababii ani akkana isin godhuuf
yaa Israa’el Waaqa kee arguuf qophaa’i.”

13 Inni tulluuwwan tolchee
bubbee uumee yaada isaa namatti mul’isu sun,
inni barii dukkaneessee
iddoowwan lafa ol ka’oo irra ejjetu sun,
maqaan isaa WAAQAYYO,
Waaqa Waan Hunda Danda’uu dha.

5

Faaruu Boo’ichaatii fi Waamicha Qalbii Jijjiirrachuu

1 Yaa mana Israa’el dubbii kana, faaruu boo’ichaa kan ani waa’ee
keessaniif boo’u kana dhaga’aa:
2 “Durbi qulqullittiin Israa’el kufteerti;
isheen lammata hin kaatu;
biyyuma ishee keessatti gatamtee
nama ol ishee qabu tokko illee dhabde.”
3 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha:
“Magaalaa loltoota kuma tokko Israa’eliif bobbaafteef
dhibba tokko qofatu hafa;
magaalaa loltoota dhibba tokko bobbaafteef
kudhan qofatu hafa.”
4 WAAQAYYO mana Israa’eliin akkana jedha:
“Na barbaaddadhaatii jiraadhaa;
5 Beet’eelin hin barbaaddatinaa;
Gilgaal hin dhaqinaa;
Bersheebaattis hin ce’inaa.
Gilgaal dhugumaan ni booji’amti;
Beet’eelis ni dhabamti.”
6 WAAQAYYOON barbaaddadhaatii jiraadhaa;
yoo kanaa achii inni akkuma ibiddaa
mana Yoosef keessa ba’ee haxaa’aa;
ibiddi sun ishee guba;
Beet’eelis nama irraa dhaamsu tokko iyyuu
hin qabaattu.

7 Isin warra murtii qajeelaa hadhaatti geeddartanii
qajeelummaas lafatti harcaaftanii dha.

8 Inni urjiiwwan Torbii fi urjiiwwan Sadee uume,
kan dukkana bariitti geeddaru,

inni guyyaa dukkaneessee halkan godhu,
kan galaana keessaa bishaan ol waamee
fuula lafa gogaa irratti dhangalaasu
maqaan isaa WAAQAYYOO dha.
9 Inni da'oo jabaatti badiisa tasaa fida;
magaalaa dallaa jabaa qabdus ni barbadeessa.

10 Isaan nama karra irratti nama ifatu ni jibbu;
kan dhugaa dubbatus ni balfu.

11 Isin hiyyeeyyii dhidhiittanii
akka isaan midhaan isinii kennan dirqisiiftu.
Kanaafuu isin manneen dhagaa yoo ijaarrattan iyyuu
manneen sana keessa hin jiraattan;
isin iddoowwan qotiisaa gaarii keessa wayinii yoo dhaabbattan iyyuu
daadhii wayinii isaanii hin dhugdan.
12 Balleessaan keessan hammam akka baay'atuu fi
cubbuun keessanis hammam guddaa akka ta'e nan beekaatii.

Isaan qajeeltota hacuucanii matta'aa irraa fudhatu;
hiyyeeyyiis mana murtii keessatti murtii qajeelaa dhowwatu.
13 Kanaafuu namni qalbeeffataan yeroo akkasiitti afaan qabata;
barri kun bara hamaadhaatii.

14 Akka lubbuudhaan jiraattaniif
waan hamaa dhiisaatii waan gaarii barbaadaa.
Yoos akkuma isin jettan sana
WAAQAYYO Waaqni Waan Hunda Danda'u isin wajjin ta'a.
15 Waan hamaa jibbaa; waan gaarii jaalladhaa;
mana murtii keessatti murtii qajeelaa jabeessaa;
WAAQAYYO Waaqni Waan Hunda Danda'u
tarii hambaa Yoosefiif garaa laafa ta'aatii.
16 Kanaafuu Gooftaan, WAAQAYYO Waaqni Waan Hunda Danda'u akkana
jedha:
"Daandii hunda irra boo'icha,
oobdii uummataa hunda irra immoo iyya dhiphinaatu jira.
Qonnaan bultoonni akka boo'aniif,
warri boo'an immoo akka wawwaataniif ni waamamu.
17 Ani gidduu keessan waanan darbuuf
iddoo dhaabaa wayinii hunda keessaa boo'ichatu ta'a"
jedha WAAQAYYO.

Guyyaa WAAQAYYOO

18 Isin warra guyyaa WAAQAYYOO
arguu hawwitaniif wayyoo!
Isin maaliif guyyaa WAAQAYYOO arguu hawwitu!
Guyyaan sun dukkana malee ifa hin ta'uutii.
19 Wanni kun akkuma nama leenca jalaa ba'ee
afaan amaaketaa bu'u tokkoo ti;
yookaan akka nama mana isaa seenee
harka isaa keenyan manaa irra kaa'atee
bofti isa idde tokkoo ti.

20 Guyyaan WAAQAYYOO ifa utuu hin ta'in dukkana mitii?
Dukkana hamaa ifa tokko illee of keessaa hin qabne mitii?

21 "Ani ayyaana amantaa keessanii nan jibba; nan tuffadhas;
waldaa keessanittis hin gammadu.
22 Utuu isin aarsaa gubamuu fi kennaa midhaanii naaf fiddanii iyyuu
ani jaalladhee isin irraa hin fudhadhu.
Utuu isin aarsaa nagaa filatamaa naaf fiddanii iyyuu
ani homaattuu isa hin lakkaa'u.
23 Waca faarfannaa keessanii asii balleessaa!
Ani muuziiqaa baganaa keessanii hin dhaggeeffadhu.
24 Garuu murtiin qajeelaan akkuma lagaa,
qajeelummaanis akkuma burqaa hin gognee haa yaa'u!

25 "Yaa mana Israa'el isin waggaa afurtama
gammoojjii keessatti takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu?
26 Isin waan harkuma keessaniin tolfattan
jechuunis galma waaqeffannaa mootii keessanii,
utubaa waaqa keessan tolfamaatii fi
fakkii urjii waaqa keessanii ol fuutaniirtu.
27 Kanaafuu ani akka isin booji'amtaniif,
Damaasqoodhaan gamatti isinan erga"
jedha WAAQAYYO inni maqaan isaa
Waaqa Waan Hunda Danda'u ta'e sun.

6

Warra Yaaddoo Malee Jiraataniif Wayyoo

1 Yaa warra yaaddoo malee Xiyoon keessa jiraattan,
kanneen Tulluu Samaariyaa irra waan nagaadhaan jiraatan seetan,
isaan namoota ulfaatoo saba durii,
kanneen sabni Israa'el gara isaanii dhufuuf wayyoo!
2 Gara Kaalneetti darbaatii ilaalaa;
achii ka'aatii gara Hamaati guddichaa dhaqaa;
ergasii immoo Gaati Filisxeem keessaatti gad bu'aa.
Isaan mootummoota keessan lamaan caaluu?
Biyyi isaanii biyya keessan caalaa bal'ataa?
3 Isin guyyaa hamaa fageessitanii
bulchiinsa jeequmsaa fiddu.
4 Isin siree ilka arbaatiin miidhagfame irra ciiftu;
siree keessan dinkii irra boqottu.
Isin xobbaallaa hoolaa filatamoo fi
jabbii coccoomoo nyaattu.
5 Isin sagalee baganaatiin weedduu faayidaa hin qabne weeddiftu;
akkuma Daawitis meeshaa muuziiqaa qaqqajeelfattu.
6 Isin xoofoo keessaa daadhii wayinii dhugdu;
dibata akka malee gaarii dibattu;
garuu badiisa Yoosefiif hin gadditan.
7 Kanaafuu isin warra jalqabatti booji'aman wajjin
booji'amtanii fudhatamtu;
burraaquu fi bashannanuun keessan ni hafa.

Waaqayyo Of Tuulummaa Israa'el Jibba

8 Waaqayyo Gooftaan ofii isaatiin kakateera; Waaqayyo Waaqni Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Ani of tuulummaa Yaaqoob nan balfa;
da'annoo isaas nan jibba;
ani magaalattii fi waan ishee keessa jiru hunda
dabarsee nan kenna."
9 Namoonni kudhan yoo mana tokko keessatti hafan isaanis ni dhumu.
10 Yoo firri reeffa baasee gubu tokko mana sana keessaa baasuuf dhufee
nama dhokatee achi jiru kamiin iyyuu, "Namni tokko iyyuu si wajjin
jiraa?" jedhee gaafatee namichi sun, "Hin jiru" jedheen, inni "Cal'isi! Nu
maqaa Waaqayyoo dha'uu hin qabnu" jedhaan.
11 Kunoo Waaqayyo ajaja kenneeraatii,
manneen gurguddaan ni barbadaa'u;
manneen xixinnoonis ni caccabu.

12 Fardeen kattaawwan irra ni fiiguu?
Namni tokko qotiyyoodhaan achi ni qotaa?
Isin garuu murtii qajeelaa gara summiitti,
ija qajeelummaas gara hadhaatti geeddartaniirtu;
13 isin warra Lodebaar mo'achuutti gammaddanii,
"Nu humna keenyaan Qaarnaayim qabanne mitii?" jettanii dha.

14 Waaqayyo Waaqni Waan Hunda Danda'u akkana jedhaatii;
"Yaa mana Israa'el, ani saba Leeboo Hamaatii jalqabee
hamma sulula Arabbaatti
karaa keessan hunda irratti isin cunqursu tokko isinittin kaasa."

7

Hawwaannisa, Ibiddaa fi Tumbii

1 Waaqayyo Gooftaan waan kana natti argisiise: Inni erga qoodni
mootichaa haamamee booddee, utuma midhaan lammaffaan ga'aa jiruu
tuuta hawwaannisaa qopheesse. 2 Anis erga hawwaannisni sun lafa
barbadeessee booddee, "Yaa Waaqayyo Gooftaa, nuuf araarami! Yaaqoob
akkamiin danda'ee badiisa irraa hafa? Inni daa'ima xinnaa dha!" jedheen
iyye.
3 Kanaafuu Waaqayyo ni gaabbe.
Waaqayyos, "Wanni kun hin ta'u" jedhe.
4 Waaqayyo Gooftaan waan kana natti argisiise; Waaqayyo Gooftaan
murtii kennuuf ibidda waamaa ture; ibiddi sunis tuujuba guddaa gogsee
lafas ni barbadeesse. 5 Kana irratti ani, "Yaa Waaqayyo Gooftaa, ani sin
kadhadhaa, waan kana nurraa dhaabi! Yaaqoob akkamiin waan kana
irraa hafa? Inni daa'ima xinnaa dha!" jedheen iyye.
6 Kanaafuu Waaqayyo ni gaabbe.
Waaqayyo Gooftaan, "Wanni kunis hin ta'u" jedhe.

7 Inni waan kana na argisiise: Gooftaan tumbii harkatti qabatee dallaa
tumbiidhaan ijaarame bira dhaabachaa ture. 8 Waaqayyos, "Amoos, ati
maal arguutti jirta?" jedhee na gaafate.
Anis, "Tumbii nan arga" jedheen deebise.

Gooftaanis akkana naan jedhe; “Kunoo ani saba koo Israa’el gidduu tumbii tokko nan kaa’a; ani si’achi isaan hin baraaru.
9 “Iddoowwan sagadaa Yisihaaq ni barbadaa’u;
iddoon qulqulluun Israa’elis ni ona;
ani goraadee kootiin mana Yerobi’aamitti nan ka’a.”

Amoosii fi Amasiyaa

10 Ergasii Amasiyaa lubni Beet’eel akkana jedhee Yerobi’aam mooticha Israa’elitti ergaa tokko erge; “Amoos garaa Israa’el keessatti sitti mala-
teera. Dubbii isaa hunda lafti iyyuu baachuu hin dandeessu.
11 Amoos akkana jedheeraatii:
“ ‘Yerobi’aam goraadeedhaan du’a;
Israa’elis dhugumaan booji’amee
biyya isaatii ni fudhatama.’ ”
12 Kana irratti Amasiyaan Amoosiin akkana jedhe; “Yaa ilaaltuu nana, sokki! Biyya Yihuudaatti deebi’i. Achitti buddeena nyaadhu; raajiis dubbadhu.
13 Sababii inni iddoo qulqulluu moottichaatii fi mana qulqullummaa mootummaa ta’eef ati lammata Beet’eel keessatti raajii hin dubbatin.”
14 Amoos immoo akkana jedhee Amasiyaaf deebise; “Ani raajii yookaan ilma raajii miti; garuu ani tiksee fi eegduu muka harbuun ture.
15 WAAQAYYO garuu tika bushaayee keessaa na fuudhee, ‘Dhaqii saba koo Israa’elitti raajii dubbadhu’ naan jedhe.
16 Egaa amma dubbii WAAQAYYOO dhaga’i. Ati akkana jetta;
“ ‘Ati Israa’eliin mormuudhaan raajii hin dubbatin;
mana Yisihaaq mormuudhaan lallabuu dhiisi.’
17 “Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha:
“ ‘Niitiin kee magaalaa keessatti sagaagaltuu taati;
ilmaan keetii fi intallan kee goraadeedhaan dhumu.
Biyyi kee safaramtee gargar qoodamti;
ati mataan kee iyyuu biyya ormaatti duuta.
Israa’el dhugumaan booji’amee
biyya isaatii ni fuudhama.’ ”

8

Guuboo Ija Bilchaateen Guutame

1 WAAQAYYO Gooftaan waan kana natti argisiise: kun guuboo ija bilchaateen guutamee dha.
2 Innis, “Amoos, ati maal arguutti jirta?” jedhee na gaafate.
Ani immoo, “Guuboo ija bilchaateen guutame tokko” jedheen deebiseef.
Ergasii WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Saba koo Israa’elitti yeroon dhufeera; ani si’achi isaan hin baraaru.”
3 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha; “Gaafas faarfannaan mana qulqul-
lummaa keessaa boo’ichatti geeddarama. Reeffi akka malee hedduun lafa hundatti gatama! Cal’isuunis ni ta’a!”
4 Isin warri rakkattoota dhidhiittanii
hiyyeeyyii biyyattii balleessitan waan kana dhaga’aa;
5 isin akkana jettu;
“Akka nu midhaan gurgurannuuf
Baatiin Haaraan yoom goobana?
Akka nu qamadii gabaa baafannuuf

Sanbanni yoom darba?”
Isin warri safartuu xinnootti fayyadamtanii
gatii immoo ol kaaftan, madaalii sobaatiin
nama gowwoomsitanii saamtu;
6 hiyyeeyyii meetiidhaan,
rakkataa immoo kophee miilla lamaaniitiin bitattanii
girdiis qamadii wajjin gurgurattu.
7 WAAQAYYO akkana jedhee ulfina Yaaqoobiin kakateera; “Ani gonkumaa
waan isaan hojjetan tokko illee hin irraanfadhu.
8 “Sababii kanaaf lafti kirkirtee
namoonni ishee keessa jiraatan hundi hin boo’anii?
Guutummaan biyya sanaa akkuma laga Abbayyaa ol ka’a;
isheen akkuma laga Gibxi
ol dadarbatamtee liqimfamti.”
9 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha; “Bara sana,
“Ani akka aduun saafaadhaan dhiitee
laftis guyyuma adiidhaan dukkanooftu nan godha.
10 Ani ayyaana amantii keessanii gaddatti,
sirba keessan hundas boo’ichatti nan geeddara.
Ani akka isin hundi wayyaa gaddaa uffattanii
mataa keessan haaddattan nan godha.
Ani yeroo sana akkuma boo’icha ilma tokkichaa,
dhuma isaas akka guyyaa hadhaa’aa nan godha.”

11 WAAQAYYO Gooftaan akkana jedha;
“Yeroon ani biyyattiitti beela fidu tokko ni dhufa;
innis beela dubbii WAAQAYYOO dhaga’uu ti malee
beela nyaataa yookaan dheebuu bishaanii miti.
12 Namoonni dubbii WAAQAYYOO barbaacha
galaanaa gara galaanaatti,
kaabaa gara ba’a biiftuutti ni jooru;
garuu hin argatan.
13 “Bara sana
“Shamarran babbareedoo fi
dargaggoonni dhiiraa jajjaboon dheebotanii gaggabu.
14 Warri cubbuu Samaariyaatiin kakatan
yookaan ‘Yaa Daan dhugaa waaqa kee jiraataa’ jedhan,
yookaan warri ‘Dhugaa waaqa Bersheebaa’ jedhanii
kakatan akka lammata hin kaaneef ni kufu.”

9

Barbadeeffamuu Israa’el

1 Utuu Gooftaan iddoo aarsaa bira dhaabatuu nan arge; innis akkana
jedhe:
“Akka buusaawwan balbalaa raafamaniif
fiixee utubaa dha’i.
Mataa nama hundaa irratti gad isaan harcaasi;
warra hafe immoo anatu goraadeedhaan fixa.
Tokkoon isaanii iyyuu baqatanii hin ba’an;
isaan keessaa namni tokko iyyuu hin miliqu.
2 Yoo isaan boolla qilee qotatan iyyuu

harki koo achii isaan fuudha.
Yoo isaan samiitti ol ba'an iyyuu
ani achii gad isaan nan buusa.
3 Yoo isaan fiixee Qarmeloos irra
dhokatan iyyuu, ani achii adamsee qabee
gad isaan nan fida.
Yoo isaan galaana jala na dhokatan iyyuu,
ani akka inni achitti isaan idduuf bofa itti nan ajaja.
4 Yoo diinonni isaanii booji'anii isaan fudhatan,
achitti goraadee isaan fixxu itti nan ajaja.

"Ani waan gaariidhaaf utuu hin ta'in
waan hamaadhaaf ija koo isaan irra nan buusa."

5 Gooftaan, WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u lafa ni tuqa;
isheenis ni baqxi;
wanni ishee irra jiraatu hundinuu ni boo'a;
biyyattiin guutuun akka laga Abbayyaa ol kaati;
ergasiis akka laga Gibxi gad galti;
6 inni darbii isaa ol dheeraa samii irratti ijaarratee
hundee isaa lafa irra dhaabbatu,
inni bishaanota galaanaa waamee
fuula lafaa irratti gad roobsu sun
maqaan isaa WAAQAYYO.

7 "Isin Israa'eloonni
anaaf akkuma saba Itoophiyaa mitii?"
jedha WAAQAYYO.
"Ani Israa'eloota biyya Gibxiitii,
Filisxeemota Kaftoorii,
warra Sooriyaa immoo Qiirii baasee hin fidnee?

8 "Dhugumaan iji WAAQAYYO Gooftaa
mootummaa cubbamaa irra jira.
Ani fuula lafaa irraa isa nan balleessa;
ta'us ani guutumaan guutuutti mana Yaaqoob hin balleessu"
jedha WAAQAYYO.
9 "Ani ajaja kennee
akkuma midhaan gingilchaadhaan
gingilfamee iji tokko iyyuu lafa hin buune sana
saboota hunda gidduutti
mana Israa'el nan gingilcha.
10 Cubbamoonni saba koo gidduu jiraatan hundi
Warri, 'Balaan nu hin argatu
yookaan nutti hin dhufu' jedhan
hundi goraadeedhaan dhumu.

Haaromfamuu Israa'el

11 "Ani bara sana keessa dunkaana Daawit
"Kan kufe sana deebisee nan dhaaba.
Kan tarsa'es walitti nan supha;
diigamaa isaa iddootti deebisee

akka duraatti nan ijaara;
12 kunis akka isaan hambaa Edoomii fi
saboota maqaa kootiin waamaman hunda dhaalaniif”
jedha WAAQAYYO, inni waan kana hojjetu.
13 WAAQAYYO akkana jedha; “Kunoo, barri itti namni haamu tokko isa qotu qaqqabu,
“namni wayinii dhaabu immoo
isa cuunfu qaqqabu tokko ni dhufa;
Daadhiin wayinii haaraan tulluuwwan irraa ni coccopha;
gaarran hunda keessaas ni yaa’a.
14 Ani saba koo Israa’elin boojuudhaa nan deebisa.

“Isaanis magaalaawwan diigaman deebisanii ijaaranii keessa ni jiraatu.
Isaan wayinii dhaabanii, daadhii wayinii isaanii ni dhugu;
isaan biqiltuu dhaabbatanii ija isaa ni nyaatu.
15 Ani Israa’eloota biyya ofii isaanii keessa nan dhaaba;
isaan biyya ani isaaniif kenne keessaa
lammata hin buqqifaman,”
jedha WAAQAYYO Waaqni kee.

Raajii Obaadiyaa

1 Mul'ata Obaadiyaa.
1-4 kwf – Erm 49:14-16
5-6 kwf – Erm 49:9-10
WAAQAYYO Gooftaan waa'ee Edoom akkana jedha.

Nu ergaa tokko WAAQAYYO irraa dhageenyeerra:
Ergamaan tokko, "Ka'aa dhaqnee ishee lollaa;
waraanaafis ba'aa" jechuuf gara sabootaatti ergame.

2 "Kunoo, ani saboota gidduutti sin xinneessa;
atis akka malee tuffatamta.
3 Ati kan baqaqaa kattaa keessa jiraattee
mana kee lafa ol ka'aa irratti ijaarrattu,
kan, 'Eenyutu lafatti gad na buusa?' ofiin jettu,
of tuulummaan garaa keetii si gowwoomseera.
4 Yoo ati akkuma risaa ol fagaattee
urjiiwwan gidduutti man'ee kee ijaarratte iyyuu,
ani achii gad sin buusa"
jedha WAAQAYYO.
5 "Hattuun yoo sitti dhuftee
saamtuun halkaniin sitti seente,
balaa akkamiitu si eeggata!
Isaan hammuma barbaadan qofa fudhatanii hin deemanii?
Warri ija wayinii guuran utuu gara kee dhufanii,
silaa qarmii wayii hin dhiisanii?
6 Esaawu garuu akkam saamamee
qabeenyi isaa dhokfamaanis jalaa guurame!
7 Gareen kee hundinuu gara moggaatti si dhiiba;
michoonni kee si gowwoomsanii si mo'atu;
warri buddeena kee nyaatan kiyyoo si dura kaa'u;
ati garuu waan kana hin hubattu.

8 "Ani bara sana ogeeyyii Edoom,
namoota hubannaa qaban tulluuwwan Esaaw irraa
hin balleessuu?" jedha WAAQAYYO.
9 "Yaa Teemaan qabsaa'onni kee ni rifatu;
namni tulluuwwan Esaawuu irra
jiraatu hundinuus gorra'amee dhuma.
10 Sababii daba obboleessa kee Yaaqoobitti hojjetameetiif
ati qaaniidhaan haguugamta;
bara baraanis ni balleeffamta.
11 Gaafa alagoonni qabeenya isaa
guurratanii namoonni ormaa immoo karra isaa seenanii
Yerusaalemitti ixaa buufatanitti,
atis kophaa dhaabattee

isaan keessaa akka isa tokkoo taate.
12 Gaafa inni milkii dhabetti
ati obboleessa kee tuffachuu hin qabdu turte;
yookaan guyyaa badii isaaniitti
saba Yihuudaatti gammaduu hin qabdu turte;
yookaan bara rakkina isaanii keessa
akka malee of tuuluu hin qabdu turte.
13 Bara balaan isaanitti dhufe keessa
karra saba kootiin ol seenuu hin qabdu turte;
yookaan bara dha’ichi isaanitti dhufe keessa
rakkina isaanii keessatti isaan tuffachuu hin qabdu turte;
yookaan bara balaan isaanitti dhufe keessa
qabeenya isaanii saamuu hin qabdu turte.
14 Baqattoota isaa fixuuf jettee qaxxaamura karaatti
isaan eeggachuu hin qabdu turte;
yookaan bara rakkina isaa keessa
hambaa isaa dabarsitee kennuu hin qabdu turte.

15 “Guyyaan Waaqayyoo
saboota hundaaf dhi’aateera.
Akkuma ati hojjette sittis ni hojjetama;
hojiin kees matuma keetti deebi’a.
16 Akkuma isin gaara koo qulqulluu irratti dhugdan sana,
saboonni hundinuu ittuma fufanii ni dhugu;
isaan itti deddeebi’anii dhugu;
akka waan gonkumaa hin dhuginii ta’u.
17 Tulluu Xiyoon irra garuu furamuun ni jiraata;
inni ni qulqullaa’a;
manni Yaaqoobis dhaala isaanii ni dhuunfatu.
18 Manni Yaaqoob ibidda,
manni Yoosef immoo arraba ibiddaa ta’a;
manni Esaaw huura ta’a;
isaanis ibidda itti qabsiisanii gubanii barbadeessu.
Mana Esaaw keessaa
namni tokko iyyuu hin hafu”
jedhee dubbateera Waaqayyo.

19 Namoonni Negeeb
tulluuwwan Esaaw ni qabatu;
namoonni gaarran jala jiraatan immoo
biyya Filisxeemotaa qabatu.
Isaan dirree Efreemii fi Samaariyaa ni qabatu;
Beniyaam immoo biyya Gili’aad qabata.
20 Gareen booji’amtoota Israa’el kan Kana’aan jiraatu kun
biyya hamma Saaraptaatti jiru dhaala;
booji’amtoonni Yerusaalem kanneen
Sefaaraad jiraatan magaalaawwan Negeeb dhaalu.
21 Bilisa baastonni tulluuwwan Esaaw bulchuudhaaf
Tulluu Xiyoonitti ol ba’u.
Mootummaanis kan Waaqayyoo ta’a.

Raajii
Yoonaas

Yoonaas WAAQAYYO Duraa Baqate

1 Dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Yoonaas ilma Amitaayi dhufe:
2 "Sababii hamminni ishee fuula koo dura dhufeef, gara Nanawwee
magaalaa guddittii dhaqiitii isheedhaan mormuudhaan itti lallabi."

3 Yoonaas garuu WAAQAYYO duraa baqatee Tarshiishitti qajeele. Innis
Yoopheetti gad bu'ee doonii gara Tarshiish deemu tokko argate. Erga
gatii geejjibaa baasee booddee WAAQAYYO duraa miliquuf jedhee doonii
yaabbatee Tarshiishitti imale.

4 WAAQAYYO bubbee jabaa tokko galaanatti erge; dambaliin akka malee
jabaan tokko kaanaan dooniin sun gargar caccabuu ga'e. 5 Warri doonii
sana oofan hundinuu akka malee sodaatanii tokkoon tokkoon isaanii
waaqa isaaniitti iyyatan. Isaanis ba'aa xinneessuuf jedhanii doonii irraa
fe'iisa galaanatti gad dadarbatan.

Yoonaas garuu garaa doonii seenee ciisee achitti hirribni guddaan isa
qabe. 6 Ajajaan doonii sanaa gara isaa dhufee, "Ati akkam akkas rafuu
dandeessa? Ka'ii waaqa kee waammadhu! Tarii inni nuu dhaga'ee nus
du'a oolla ta'aatii" jedheen.

7 Warri doonii oofanis, "Kottaa nama balaa kana nutti fide beekuuf ixaa
buufannaatii" waliin jedhan. Isaan ixaa buufannaan ixaan sun Yoonaas
irra bu'e. 8 Kanaafuu isaan, "Mee nutti himi; namni balaa nutti dhufe
kana hundaaf itti gaafatamu eenyu? Hojiin kee maali? Ati eessaa dhufte?
Biyyi kee eessa? Ati saba kam keessaa dhalatte?" jedhanii isa gaafatan.

9 Innis, "Ani Ibricha WAAQAYYO, Waaqa isa samii, galaanaa fi lafa uume
sana waaqeffatuu dha" jedhee deebise.

10 Wanni kun isaan sodaachisnaan, "Ati maal goote?" jedhanii isa
gaafatan. Isaanis sababii inni duraanuu isaanitti himeef akka inni
WAAQAYYO duraa miliquuf baqachuutti jiru beekan.

11 Galaanni sunis ittuma caalchisee raafamaa dhufe. Kanaafuu isaan,
"Nu amma galaana kana tasgabbeessuuf maal si gochuu qabna?" jedhanii
isa gaafatan.

12 Innis, "Ol na fuudhaatii galaanatti na darbadhaa; ergasii galaanichi
gab jedha. Ani akka dha'aan galaanaa hamaan kun sababii balleessaa
kootiitiif dhufe nan beeka" jedhee deebise.

13 Namoonni sun garuu qooda kanaa doonii sana gara qarqaraatti
baasuuf waan danda'an hunda yaalan. Isaan garuu galaanni sun ittuma
caalchisee raafamaa waan dhufeef baasuu hin dandeenye. 14 Kana irratti
isaan, "Yaa WAAQAYYO, ati sababii lubbuu namicha kanaatiif jettee nu
hin fixin. Yaa WAAQAYYO ati waan akkuma feete hojjetteef yakka lubbuu
nama balleessaa hin qabnee ajjeesuu nutti hin herregin" jedhanii gara
WAAQAYYOOTTI iyyatan. 15 Akkasiin Yoonaasin fuudhanii doonii irraa
gad darbatan; galaanni raafamaa ture sunis gab jedhe. 16 Kana irratti
namoonni sun akka malee WAAQAYYOON sodaatanii aarsaa WAAQAYYOOF
dhi'eessan; wareegas wareeganiif.

17 WAAQAYYO garuu akka inni Yoonaasin liqimsuuf qurxummii guddaa tokko qopheesse; Yoonaasis guyyaa sadii fi halkan sadii garaa qurxummii sanaa keessa ture.

2

Kadhannaa Yoonaas

1 Yoonaas garaa qurxummii keessaa WAAQAYYOON Waaqa isaa kadhate.
2 Innis akkana jedhe:
“Ani rakkina koo keessatti WAAQAYYOON waammadhe;
innis deebii naaf kenne.
Ani gargaarsa barbaacha garaa sii’ool keessaa nan iyye;
atis iyya koo naaf dhageesse.
3 Ati tuujubatti,
garaa galaanaatti gad na darbatte;
lolaanis na marse;
dambalii fi dha’aan kee
hundinuu narra garagalan.
4 Anis, ‘Kunoo ani fuula kee duraa balleeffameera;
ta’us ani deebi’ee gara mana qulqullummaa keetii
qulqulluu sanaan ilaala’ nan jedhe.
5 Bishaanonni na haguugan;
tuujubni immoo na marse;
aramaan galaanaas mataatti na marame.
6 Ani gara hundee tulluuwwaniittin gad liqimfame;
balballi lafa jalaas bara baraan natti cufame.
Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
ati garuu lubbuu koo boolla keessaa ol baafte.

7 “Yaa WAAQAYYO, yeroo lubbuun koo dadhabdetti
ani sin yaadadhe;
kadhannaan koos gara kee
gara mana qulqullummaa kee qulqullichaatti ol ba’e.

8 “Warri waaqota tolfamoo faayidaa hin qabnetti cichan
araara Waaqaa irraa garagalu.
9 Ani garuu faarfannaa galataatiin
aarsaa siif nan dhi’eessa.
Ani wareegan wareege sanas nan baasa.
Anis, ‘Fayyinni WAAQAYYO biraa dhufa’ ” nan jedha.
10 WAAQAYYOS qurxummii sana ajaje; qurxummiin sunis lafa gogaa irratti Yoonaasin tufe.

3

Yoonaas Nanawwee Dhaqe

1 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee yeroo lammaffaa gara
Yoonaas dhufe: 2 “Gara Nanawwee magaalaa gudditti sanaa dhaqiitii
ergaa ani sitti himu kana itti lallabi.”
3 Yoonaasis dubbii WAAQAYYOOTIIF ajajamee Nanawwee dhaqe. Yeroo
sanatti Nanawween magaalaa akka malee guddoo turte; keessa ba’anii
darbuufis guyyaa sadii fudhata ture. 4 Yoonaas imala guyyaa tokkoo
deemuudhaan magaalattiitti gale. Akkana jedhees lallabe: “Nanawween

guyyaa afurtama keessatti ni garagalfamti.” 5 Warri Nanawwees Waaqatti
amanan. Soomas labsanii hundi isaanii xinnaa fi guddaan uffata gaddaa
uffatan.
6 Yommuu oduun kun mooticha Nanawwee ga’etti inni teessoo isaa irraa
ka’ee uffata mootii of irraa baase; wayyaa gaddaas uffatee daaraa keessa
taa’e. 7 Ergasii akkana jedhee Nanawwee keessatti labsii labse:

“Ajajni moottichaatii fi qondaaltota isaa kanaa dha:
Akka namni yookaan horiin tokko iyyuu, karri loonii yookaan
bushaayeen waan tokko iyyuu afaaniin qabu hin eeyyaminaa; akka
isaan waa nyaatan yookaan dhugan hin eeyyaminaa. 8 Garuu namnis,
horiinis wayyaa gaddaa haa uffatan. Namni hundinuu dafee Waaqa isaa
haa waammatu. Isaan karaa isaanii hamaa sanaa fi yakka harki isaanii
hojjetu irraa haa deebi’an. 9 Maaltu beeka? Tarii Waaqni gaabbee garaa
nuu laafee dheekkamsa isaa sodaachisaa sana nurraa deebisee, nuus
badii oolla ta’aatii.”

10 Waaqnis akka isaan waan hamaa irraa deebi’an hojii isaanii arge;
Waaqnis garaa laafeefii balaa isaanitti erguuf yaade sana isaanitti fiduu
dhiise.

4

Yoonaas Gara Laafina WAAQAYYOTTI Aare

1 Wanni kun Yoonaasin baay’ee hin gammachiifne; inni ni aare.
2 Akkana jedhees WAAQAYYOON kadhate; “Yaa WAAQAYYO wanni ani yeroo
biyya koo turetti jedhe sun kanuma mitii? Wanni ani Tarshiishitti
baqachuuf ariifadheefis kana. Ani akka ati Waaqa arjaa fi garaa laafessa,
kan dafee hin aarree fi kan jaalalli isaa guddaa ta’e, Waaqa balaa buusuu
irraa of qusatu taate nan beeka. 3 Yaa WAAQAYYO jiraachuu mannaa du’uu
naaf wayyaatii amma lubbuu koo fudhadhu.”
4 WAAQAYYO garuu, “Ati aaruun kee sirriidhaa?” jedheen.
5 Yoonaasis magaalattii keessaa ba’ee karaa ba’a magaalattiitiin taa’e.
Innis achitti daasii tokko ijaarratee gaaddisa isaa jala taa’ee waan
magaalattiin ta’uuf jirtu arguuf eege. 6 WAAQAYYO Waaqni biqiltuu
qopheessee akka inni Yoonaasiin olitti guddatee mataa isaa irra gaaddisa
buusee akka gaddi itti qabbanaa’u godhe; Yoonaasis sababii biqiltuu
sanaatiif baay’ee gammade. 7 Borumtaa bariis Waaqni biqiltuun sun akka
goguuf raammoo isa nyaatu itti erge. 8 Yeroo biiftuun baatettis Waaqni
bubbee ba’a biiftuu ho’aa tokko erge; aduunis akka inni gaggabuuf mataa
Yoonaasitti baate. Innis du’uu barbaadee, “Jiraachuu mannaa du’uu naaf
wayya” jedhe.
9 Waaqni garuu, “Ati waa’ee biqiltuu sanaatiif aaruun kee sirriidhaa?”
jedheen.
Yoonaasis, “Eeyyee. Ani hamma du’aatti utuun aare iyyuu nan
barbaada” jedhe.
10 WAAQAYYO garuu akkana jedhe; “Ati yoo biqiltuu kana eeguu
yookaan akka inni guddatu gochuu baatte illee waa’ee isaa yaaddofteerta.
Biqiltuun kun halkanuma tokkoon guddatee halkanuma tokkoon du’e.
11 Nanawween garuu namoota bitaa fi mirga isaanii iyyuu gargar baasanii
hin beekne kuma dhibba tokkoo fi kuma digdamaa fi loon hedduu qabdi.
Ani magaalaa guddoo akkasiitiif yaaduu hin qabuu ree?”

Raajii Miikiyaas

1 Bara Yootaam, Aahaazii fi Hisqiyaas mootota Yihuudaa turan keessa
dubbiin WAAQAYYOO gara Miikiyaas namicha Mooresheet dhufe; kunis
mul'ata inni waa'ee Samaariyaatii fi waa'ee Yerusaalem argee dha.

2 Yaa namoota, isin hundinuu dhaga'aa;
lafaa fi wantoonni ishee irra jiraattan hundinuu dhaggeeffadhaa;
WAAQAYYO Gooftichi,
Gooftaan mana qulqullummaa isaa qulqulluu sana keessaa
dhugaa isinitti ba'a.

Murtii Samaariyaa fi Yerusaalemin Eeggatu

3 Kunoo! WAAQAYYO iddoo jireenya isaatii dhufaa jira;
inni gad dhufee iddoo ol ka'aa lafaa irra ni ejjeta.
4 Akkuma gagaa fuula ibiddaa dura jiruu,
akkuma bishaan tabba irraa gad yaa'uu
tulluuwwan isa jalatti ni baqu;
sululawwanis gargar baqaqu.
5 Wanni kun hundi sababii dogoggora Yaaqoobiif,
sababii cubbuu mana Israa'eliif ta'e.
Dogoggorri Yaaqoob maali?
Samaariyaa mitii?
Iddoon sagadaa Yihuudaa maali?
Yerusaalem mitii?

6 "Kanaafuu ani Samaariyaa tuullaa diigamaa,
lafa wayinii itti dhaabbatan nan godha.
Ani dhagaawwan ishee sululatti naqee,
hundee ishee qullaa nan hambisa.
7 Waaqonni ishee tolfamoon hundinuu ni hurreeffamu;
kennaawwan mana qulqullummaa ishee hundinuu ibiddaan gubamu;
ani fakkii ishee hunda nan barbadeessa.
Isheen gatii sagaagaltootaa irraa kennaa ishee walitti waan qabatteef,
kennaan sun ammas gatii sagaagaltootaa ta'ee ni deebi'a."

Boo'uu fi Gadduu

8 Sababii waan kanaatiif ani boo'ee nan wawwaadha;
ani miilla duwwaa fi qullaa nan deema.
Ani akkuma waangoo iyyee,
akkuma urunguu nan aada.
9 Madaan ishee waan hin fayyineef,
Yihuudaattis darbeera.
Karra saba koo dura ga'eera;
Yerusaalemittis dhufeera.
10 Isin waan kana Gaati keessatti hin dubbatinaa;
gonkumaa hin boo'inaa.
Beet Le'afraatti,

awwaara keessa gangaladhaa.
11 Isin warri Shaafiir keessa jiraattan,
qullaa fi qaaniidhaan darbaa.
Warri Zanaan keessa jiraatan,
gad hin ba’an.
Beet Eezel boo’icha irra jirti;
eegumsi ishee isin irraa fuudhameera.
12 Sababii balaan WAAQAYYO biraa dhufee
karra Yerusaalem iyyuu ga’eef,
warri Maaroot keessa jiraatan
gargaarsa argachuuf wixxirfatu.
13 Ati Laakkiish keessa kan jiraattu,
fardeen gaariitti hidhadhu.
Ati Intala Xiyooniif
jalqaba cubbuu ti;
dogoggorri Israa’el
si’i keessatti argamaatii.
14 Kanaafuu ati Mooresheet Gaatiif
kennaa kennita.
Manneen Akziib mootota Israa’eliif
gowwoomsitoota ta’u.
15 Ani warra Maareeshaa keessa jiraattanitti
mo’ataa tokko nan fida.
Inni ulfina Israa’el ta’e
gara Adulaam ni dhufa.
16 Sababii gadda ijoollee itti gammadduutiif jedhii
mataa kee haaddadhu;
akkuma goggocoroo mataa kee moleeffadhu;
isaan boojuudhaan sirraa fudhatamuutii.

2

Karoora Namaatii fi Karoora Waaqaa

1 Warra daba karoorfatan
kanneen siree isaanii irra
ciisanii hammina yaadaniif wayyoo!
Sababii waan kana hojjechuun humna isaanii jala jiruuf
isaan ifa bariitiin ka’anii waan sana hojjetu.
2 Isaan lafa qotiisaa kajeelanii qabatu;
manneenis akkasuma kajeelanii fudhatu.
Isaan gowwoomsaadhaan mana namaa,
dhaala isaas ni fudhatu.
3 Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha;
“Kunoo ani balaa isin jalaa ba’uu hin dandeenye tokko
saba kanatti fiduuf karoorfadheen jira.
Isin si’achi of tuulummaadhaan jiraachuu hin dandeessan;
yeroon kun yeroo rakkinaa ta’aatii.
4 Bara sana keessa namoonni isinitti ga’isu;
akkana jedhaniis faaruu boo’ichaa kanaan isinitti qoosu;
‘Nu guutumaan guutuutti barbadoofneerra;
qabeenyi saba kootiis gargar qooddatameera.
Inni narraa fudhata!

Lafa qotiisaa keenya warra nu mo'ataniif kenna.' "

5 Kanaafuu ati nama ixaadhaan lafa qoodu tokko illee
waldaa WAAQAYYOO keessaa hin qabaattu.

Raajota Sobaa

6 Raajonni isaanii, "Isin raajii hin dubbatinaa;
waa'ee waan kanaa raajii hin dubbatinaa;
salphinni nutti hin dhufu" jedhu.
7 Yaa mana Yaaqoob, "Wanni kun akkana jedhamuu qabaa?
Hafuurri WAAQAYYOO obsa hin qabuu?
Inni waan akkasii ni hojjetaa?"

"Nama karaan isaa qajeelaa ta'eef
dubbiin koo waan gaarii hin hojjetuu?
8 Sabni koo akka diinaatti ka'eera.
Isin namoota yaaddoo malee achiin darban
kanneen duulaa galaa jiran irraa uffata baafattu.
9 Isin dubartoota saba kootii
manneen isaanii babbareedoo keessaa ariitu.
Eebba koos bara baraan
ijoollee isaanii irraa fudhattu.
10 Ka'aatii asii deemaa!
Iddoon kun lafa boqonnaa keessanii miti;
isheen xurooftee diigamtee baddeerti.
11 Namni sobaa fi gowwoomsaan tokko yoo dhufee,
'Ani waa'ee daadhii wayiniitii fi
dhugaatii cimaa raajii siif nan dubbadha' jedhe;
inni raajii saba kanaa ta'a!

Furamni Waadaa Galame

12 "Yaa Yaaqoob, ani dhugumaan
isin hunda walitti nan qaba;
ani hambaa Israa'el walitti nan fida.
Ani akkuma hoolota gola keessaatti,
akkuma bushaayee lafa dheedaa jiraniitti walitti isaan nan fida;
lafti sunis tuuta namaatiin guutamti.
13 Inni cabsee karaa baasu fuula isaanii dura deema;
isaan cabsanii karraan ba'u.
Mootiin isaanii isaan dura ba'a;
WAAQAYYO fuula isaanii dura deema."

3

Hooggantoonnii fi Raajonni Balaaleffataman

1 Ergasii ani akkanan jedhe;
"Isin hooggantoonni Yaaqoob,
bulchitoonni mana Israa'el mee dhaggeeffadhaa.
Isin murtii qajeelaa beekuu hin qabdanii?
2 Isin warri waan gaarii jibbitanii waan hamaa jaallattan,
warri saba koo irraa gogaa,
lafee isaanii irraa immoo foon baaftan,
3 warri foon saba koo nyaattan,

kanneen gogaa isaanii irraa qunciftanii
lafee isaanii caccabsitan,
isin warri akka foon eeleetti waadamuutii fi
okkoteetti affeelamuu isaan ciccirtan
murtii qajeelaa beekuu hin qabdanii?”

4 Ergasii isaan WAAQAYYOTTI iyyatu;
inni garuu deebii hin kennuuf.
Yeroo sanatti inni sababii cubbuu
isaan hojjetaniitiif fuula isaa isaan duraa ni dhokfata.
5 WAAQAYYO akkana jedha:
“Waa’ee raajota
saba koo karaa irraa jal’isanii,
yoo namni tokko nyaata kenneef
isaan ‘Nagaa’ labsu;
yoo inni akkas gochuu baate immoo
lola isatti kaasuuf qophaa’u.
6 Kanaafuu utuu isin mul’ata hin argin halkan,
utuu isin hooda hin dubbatin immoo dukkanni isinitti dhufa.
Aduun raajotatti dhiiti;
guyyaanis isaanitti dukkanaa’a.
7 Ilaaltonni ni qaana’u;
warri hooda dubbatanis ni salphifamu.
Sababii deebiin tokko iyyuu Waaqa biraa hin dhufneef
isaan hundi fuula haguuggatu.”

8 Ani garuu Yaaqoobitti balleessaa isaa,
Israa’elittis cubbuu isaa himuuf
humnaan guutameera;
Hafuura WAAQAYYOOTIIN
murtii qajeelaa fi jabinaan guutameera.
9 Isin hooggantoonni mana Yaaqoob
bulchitoonni mana Israa’el
warri murtii qajeelaa tuffattanii
waan sirrii ta’e hunda jal’iftan waan kana dhaga’aa;
10 warri dhiiga dhangalaasuudhaan Xiyoonin,
hamminaan immoo Yerusaalemin ijaartan waan kana dhaga’aa.
11 Hooggantoonni ishee matta’aa fudhatanii murtii kennu;
luboonni ishee gatiidhaan barsiisu;
raajonni ishees maallaqa fudhatanii hooda dubbatu.
Ta’us isaan WAAQAYYOTTI irkatanii,
“WAAQAYYO gidduu keenya jira mitii?
Balaan tokko iyyuu nutti hin dhufu” jedhu.
12 Kanaafuu sababii keessaniif,
Xiyoon akkuma lafa qotiisaatti qotamti;
Yerusaalemis tuullaa waan diigamee taati;
gaarri mana qulqullummaas tabba daggalaan liqimfame ta’a.

4

Tulluu WAAQAYYOO
4:1-3 kwf – Isa 2:1-4

1 Bara dhumaa keessa
tulluun mana qulqullummaa WAAQAYYOO
tulluuwwan hunda keessaa ol dheeratee dhaabata;
inni gaarran caalaa ol ol jedha;
namoonnis itti yaa'u.
2 Saboonni baay'een dhufanii akkana jedhu;
"Kottaa gara tulluu WAAQAYYOO,
gara mana Waaqa Yaaqoob ol baanaa.
Inni akka nu daandii isaa irra deemnuuf
karaa isaa nu barsiisa."
Seerri Xiyoon keessaa,
dubbiin WAAQAYYOO immoo Yerusaalem keessaa dhufa.
3 Inni namoota hedduu gidduutti murtii kennee
saboota jajjaboo gargar fagoo jiranis walitti araarsa.
Isaan goraadee isaanii tumanii maarashaa,
eeboo isaanii illee haamtuu tolfatu.
Sabni tokko saba biraatti goraadee hin luqqifatu
yookaan waraanaaf jedhanii si'achi nama hin leenjisan.
4 Namni hundi muka wayinii isaatii fi
muka harbuu isaa jala taa'a;
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u dubbateeraatii
namni isaan sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
5 Saboonni hundinuu
maqaa waaqota isaaniitiin deddeebi'u;
nu immoo bara baraa hamma bara baraatti
maqaa WAAQAYYO Waaqa keenyaatiin deddeebina.

Karoora WAAQAYYOO

6 WAAQAYYO akkana jedha;
"Ani bara sana naafa walittin qaba;
warra booji'amanii fi
warra ani gaddisiises walittin qaba.
7 Ani warra naafa hambaa,
warra ari'ame immoo saba jabaa nan godha.
WAAQAYYO guyyaa sanaa jalqabee
hamma bara baraatti Tulluu Xiyoon irratti bulchaa isaanii ta'a.
8 Yaa gamoo eegumsa bushaayee,
yaa da'oo Intala Xiyoon,
ol aantummaan durii siif ni deebifama;
mootummaan Intala Yerusaalem ni dhufa."

9 Ati amma maaliif akkana iyyitee boossa?
Ati mootii hin qabduu?
Wanni ati akka dubartii ciniinsuun qabee miixattuuf
gorsaan kee badeetii?
10 Yaa Intala Xiyoon,
akkuma dubartii ciniinsuun qabeetti aadi;
ati amma bakkee keessa qubachuuf
magaalaa keessaa ba'uu qabdaatii.
Ati Baabilon dhaqxa;
achitti ni baraaramta.
WAAQAYYO achitti
harka diina keetii keessaa si fura.

11 Amma garuu saboonni hedduun si marsaniiru.
Isaanis, “Isheen haa xurooftu;
iji keenya xiyyeeffatee
Xiyoonin haa ilaalu!” jedhu.
12 Isaan garuu yaada WAAQAYYOO hin beekan;
isaan karoora isaa kan inni akkuma bissii
oobdiitti walitti qabe sana hin hubatan.

13 “Yaa Intala Xiyoon ka’iitii midhaan dha’i;
ani gaanfa sibiilaa siif nan kennaatii;
ani kottee naasii siif nan kenna;
atis saboota baay’ee caccabsita.”
Ati horii isaan karaa hamaadhaan argatan WAAQAYYOOF kennita;
qabeenya isaaniis Gooftaa lafa hundaatiif kennita.

5

Bulchaa Beetlihemii Dhufu

1 Yaa magaalaa raayyaa waraanaa, raayyaa kee hiriirsi;
nu marfamneerraatii.
Isaan uleedhaan
maddii bulchaa Israa’el dha’u.
2 “Garuu yaa Beetlihem Efraataa,
ati yoo balbala Yihuudaa keessaa xinnoo taate iyyuu,
kan bulchaa Israa’el ta’u,
kan jiraachuun isaa durumaa,
kan bara duriitii jalqabee ture tokko
si keessaa ba’ee naaf dhufa.”

3 Kanaafuu Israa’el
hamma isheen ciniinsifachaa jirtu deessee
obboloonni isaa warri hafan
Israa’elootatti makamuuf deebi’anitti kophaa hafti.

4 Inni jabina WAAQAYYOOTIIN
surraa maqaa WAAQAYYO, Waaqa isaatiin
dhaabatee bushaayee isaa tikfata.
Yeroo sanatti surraan isaa
waan daarii lafaa ga’uuf isaan nagaadhaan jiraatu.

5 Inni nagaa keenya ta’a;
yeroo warri Asoor biyya keenya weeraranii
da’annoo keenya keessa ba’anitti
nu tiksoota torbaa fi
ajajjuuwwan saddeet itti kakaasna.
6 Isaan biyya Asoor goraadeedhaan
biyya Naamruudis goraadee luqqifameen bulchu.
Yeroo warri Asoor biyya keenya weeraranii
daarii keenya keessa ba’anitti,
inni warra Asoor sana jalaa nu baasa.

7 Hambaan Yaaqoob
namoota hedduu gidduutti

akkuma fixeensa WAAQAYYO biraa dhufuu,
akkuma tiifuu marga irraa
kan nama hin eegnee
yookaan ilmaan namaa hin eeggannee ta'a.
8 Hambaan Yaaqoob saboota gidduutti,
uummata hedduu gidduuttis,
akkuma leenca bineensota bosonaa gidduu jiruu,
akkuma leenca saafela bushaayee gidduu jiru
kan irra ejjetee isaan cicciruutii fi
kan namni tokko iyyuu harkaa buusuu hin dandeenyee ta'a.
9 Harki kee mo'annaadhaan diinota keetti ka'a;
amajaajonni kee hundinuu ni barbadeeffamu.
10 WAAQAYYO akkana jedha;
"Gaafas ani fardeen keessan gidduu keessanii nan balleessa;
gaariiwwan keessan kan waraanaas nan barbadeessa.
11 Ani magaalaawwan biyya keessanii nan barbadeessa;
da'annoowwan keessan hundas nan diiga.
12 Ani falfaltoota keessan nan balleessa;
isinis deebitanii hin mortan.
13 Ani fakkiiwwan kee soofamoo fi utubaawwan waaqeffannaa keetii
gidduu keetii nan balleessa;
ati si'achi gad jettee
hojii harka keetiitiif hin sagaddu.
14 Ani siidaa Aasheeraa gidduu keetii buqqisee
magaalaawwan kees nan barbadeessa.
15 Ani saboota naaf hin ajajamin irratti
aarii fi dheekkamsaan haaloo nan ba'a."

6

WAAQAYYO Israa'el Irraa Dubbii Qaba

1 Waan WAAQAYYO jedhu dhaggeeffadhaa:
"Ol kakka'aatii fuula tulluuwwanii duratti dubbii keessan dhi'eeffadhaa;
gaarranis waan isin jettan haa dhaga'an.

2 "Yaa tulluuwwan himata WAAQAYYOO dhaga'aa;
hundeewwan lafaa kanneen bara baraa isinis dhaggeeffadhaa.
WAAQAYYO saba isaa irraa dubbii qabaatii;
inni Israa'el wajjin falmii qaba.

3 "Yaa saba ko, ani maalan si godhe?
Ani maaliinan si dadhabsiise? Mee deebii naaf kenni.
4 Ani biyya Gibxii sin baasee
biyya garbummaa keessaa sin fure.
Ani akka inni si qajeelchuuf Musee,
akkasumas Aroonii fi Miiriyaamin siifan erge.
5 Yaa saba ko, mee gorsa Baalaaq mootiin Mo'aab gaafatee fi
deebii Bala'aam ilmi Be'oor kenneef yaadadhu.
Ati akka hojii qajeelummaa WAAQAYYOO beektuuf
karaa ati Shixiimii hamma Gilgaalitti deemte sana yaadadhu."

6 Ani maaliinan fuula WAAQAYYOO dura dhufee

fuula Waaqa ol gubbaa jiruu duratti sagada?
Ani aarsaa gubamuun,
jabbii waggaa tokkootiin fuula isaa duratti dhi'aadhuu?
7 WAAQAYYO korbeeyyii hoolaa kuma hedduutti,
zayitii laga kuma kudhaniitti ni gammadaa?
Ani ilma koo hangafa, sababii yakka kootiitiif,
sababii cubbuu lubbuu kootiitiifis dhala garaa koo aarsaa dhi'eessuu?
8 Yaa nama, inni waan gaarii si argisiiseera.
WAAQAYYO maal sirraa barbaada?
Murtii qajeelaa kennuu fi araara jaallachuu,
akka ati gad of qabdee Waaqa kee wajjin deemtu
sirraa barbaada mitii?

Yakkaa fi Adabamuu Israa'el

9 Isin dhaggeeffadhaa! WAAQAYYO akkana jedhee magaalattii waama:
Maqaa kee sodaachuun ogummaa dha;
"Ulee fi Isa ulee sana filate qalbeeffadhaa.
10 Yaa mana hamaa, ani qabeenya isin dabaan argattanii fi
madaalii sobaa abaaramaa sana irraanfadhaa?
11 Ani nama madaallii sobaatiin hojjetuu fi
kan madaalii sobaa korojootti baatu akkasumatti dhiisaa?
12 Sooreyyiin ishee jal'oota;
uummanni ishee sobdoota;
arrabni isaaniis gowwoomsaa dubbata.
13 Kanaafuu ani sababii cubbuu keessaniitiif isin diigee,
isin balleessuu jalqabeera.
14 Ati inuma nyaatta; garuu hin quuftu;
garaan kee amma illee duwwaa dha.
Ati ni kaa'atta; garuu homaa siif hin kuufamu;
waan ati kuufattu sana ani goraadeetti kennaatii.
15 Ati ni facaafatta; garuu hin haammattu;
ejersa ni cuunfatta; garuu zayitii isaa hin dibattu;
ija wayinii ni cuunfatta; garuu daadhii wayinii hin dhugdu.
16 Ati sirna Omriitii fi
hojii mana Ahaab hunda jabeessiteerta;
gorsa isaaniis duukaa buuteerta.
Kanaafuu ani si balleessee,
uummata kee nan salphisa;
isin tuffii sabootaa ni baattu."

7

Dhiphachuu Israa'el

1 Anaaf wayyoo!
Ani akkuma nama yeroo qarmii bonaa funaananitti
wayinii walitti qabu tokkoo ta'eera;
hurbuun wayinii kan nyaatamu tokko iyyuu hin jiru;
iji harbuu jalqabaa kan ani dharra'u tokko iyyuu hin jiru.
2 Namni gaariin lafa irraa badeera;
namni qajeelaan tokko iyyuu hin hafne.
Namoonni hundinuu dhiiga
dhangalaasuuf riphanii eeggatu;

tokkoon tokkoon namaa
kiyyoodhaan obboleessa isaa eeggata.
3 Harki lachuu waan hamaa hojjechuu barateera;
bulchaan kennaa barbaada;
abbaan murtiis matta'aa fudhata;
namni humna qabu waanuma fedhe dubbata;
hundi isaanii walii wajjin malatu.
4 Kan isaan hunda caalaa gaarii ta'e akka sokorruu ti;
inni akka malee qajeelaan immoo dallaa qoraattii caala.
Guyyaan eegdota keetii,
guyyaan itti Waaqni si ilaalu dhufeera.
Amma yeroo itti isaan joonja'anii dha.
5 Ollaa hin amanatin;
michuus hin abdatin.
Ishee hammattee ciiftu biratti iyyuu
arraba kee eeggadhu.
6 Ilmi abbaa isaa tuffata;
intalli haadha isheetti,
niitiin ilmaas amaatii isheetti kaati;
diinonni namaa miseensotuma mana isaa ta'uutii.

7 Ani garuu abdiidhaan WAAQAYYOON nan eeggadha;
fayyisaa koo Waaqa nan eeggadha;
Waaqni koo na dhaga'a.

Israa'el ni Kaati

8 Yaa diina koo natti hin gammadin!
Ani yoon kufe iyyuu nan ka'a.
Ani dukkana keessa taa'u iyyuu
WAAQAYYO ifa naaf ta'a.
9 Ani sababiin cubbuu isatti hojjedheef,
hamma inni dubbii koo ilaalee naaf murteessutti
dheekkamsa Waaqayyoo nan baadha.
Inni ifatti na baasa;
anis qajeelummaa isaa nan arga.
10 Ergasii diinni koo isheen,
"WAAQAYYO Waaqni kee eessa jira?" naan jette sun
waan kana argitee qaaniin haguugamti.
Iji koo kufaatii ishee ni arga;
Isheen amma iyyuu miilla jalatti
akkuma dhoqqee daandii irraatti dhidhiitamti.

11 Guyyaan itti dallaan kee ijaaramu,
guyyaan itti daangaan kee bal'ifamu tokko ni dhufa.
12 Gaafas namoonni
Asoorii fi magaalaawwan Gibxi,
Gibxii hamma Efraaxiisitti iyyuu,
galaanaa hamma galaanaatti,
tulluudhaa hamma tulluutti jiraatan gara kee ni dhufu.
13 Sababii jiraattota isheetii fi
sababii waan isaan hojjetaniitiif lafti ni onti.

Kadhannaa fi Galata

14 Uummata kee, bushaayee dhaala keetii
kanneen ofumaan bosona keessa,
lafa dheedaa gabbataa irra jiraatan
ulee keetiin tikfadhu.
Isaan akkuma bara duriitti
Baashaanii fi Gili’aad keessa haa bobba’an.

15 “Ani akkuma yeroo ati Gibxii baatee dhufte sanaa
dinqii koo isaan nan argisiisa.”

16 Saboonni arganii ni qaana’u;
humna ofii hunda iyyuu ni dhabu.
Isaan afaan isaanii qabatu;
gurri isaaniis ni duuda.
17 Isaan akkuma bofaa,
akkuma uumamawwan lafa irra loo’anii biyyoo arraabu.
Isaan hollachaa holqa keessaa ba’anii dhufu;
Isaan WAAQAYYO Waaqa keenya sodaachuudhaan
deebi’anii fuula kee dura sodaadhaan dhaabatu.
18 Waaqni akka keetii kan cubbuu namaa bira darbee
balleessaa hambaa dhaala isaa dhiisuuf eenyu?
Ati araara gochuutti gammadda malee
bara baraan hin dheekkamtu.
19 Ati deebitee garaa nuu laafta;
cubbuu keenya miilla kee jalatti dhidhiittee
balleessaa keenya hundas tuujuba galaanaatti
gad darbatta.
20 Ati akkuma bara durii
abbootii keenyaaf kakatte sana
Yaaqoobiif amanamaa taata;
Abrahaamittis jaalala ni argisiifta.

Raajii
Naahoom

1 Raajii waa'ee Nanawwee dubbatame. Kitaaba mul'ata Naahoom
Elqooshicha.

Dheekkamsa WAAQAYYOO Nanawweetti Dheekkame

2 WAAQAYYO Waaqa hinaafuu fi Waaqa haaloo ba'uu dha;
WAAQAYYO haaloo ni ba'a; dheekkamsaanis guutameera.
WAAQAYYO diinota isaa haaloo ni ba'a;
dheekkamsa isaas amajaajota isaatiif ni kuusa.
3 WAAQAYYO dheekkamuuf hin jarjaru; humni isaa immoo guddaa dha;
WAAQAYYO nama balleessaa qabu utuu hin adabin hin dhiisu.
Bubbee hamaa fi dha'aa galaanaa keessaas karaa qaba;
duumessi immoo awwaara miilla isaa ti.
4 Inni galaanatti dheekkamee gogsa;
akka lagni hundinuu gogu godha.
Baashaanii fi Qarmeloos ni coollagu;
daraaraa Libaanoonis ni harca'a.
5 Fuula isaa duratti tulluuwwan ni kirkiru;
gaarranis baqanii badu.
Iddoo inni jirutti lafti ni hollatti;
addunyaa fi wanni addunyaa irra jiraatu hundi ni hollatu.
6 Eenyutu dheekkamsa isaa dura dhaabachuu danda'a?
Eenyutu dheekkamsa isaa sodaachisaa sana obsuu danda'a?
Dheekkamsi isaa akkuma ibiddaa dhangala'a;
fuula isaa duratti kattaawwan ni burkutaa'u.

7 WAAQAYYO gaarii dha;
yeroo rakkinaattis da'oo dha.
Inni warra isa amanatan ni beeka;
8 Garuu inni lolaa jabaadhaan
Nanawwee ni balleessa;
amajaajota isaas ari'ee dukkanatti galcha.

9 Wanni isin WAAQAYYOOTTI yaaddan maali?
inni guutumaan guutuutti ni balleessa;
rakkoonis lammata hin dhufu.
10 Isaan qoraattii keessatti xaxamanii
daadhii wayinii isaaniitiin machaa'u;
akkuma cidii gogeetti gubatanii dhumu.
11 Yaa Nanawwee,
namni WAAQAYYOTTI hammina malatee
waan hamaa karoorfatu si keessaa argameera.
12 WAAQAYYO akkana jedha:
"Isaan jabinaa fi baay'ina yoo qabaatan iyyuu
isaan ni barbadeeffamu; ni badus.
Yaa Yihuudaa, ani yoon duraan si miidhee
jiraadhe iyyuu, si'achi si hin miidhu.

13 Ani amma waanjoo isaanii gurmuu keessan irraa nan cabsa;
hudhaa kees sirraa nan kuta.”

14 Yaa Nanawwee, WAAQAYYO akkana jedhee waa’ee kee ajaja kennee jira:
“Ati sanyii maqaan kee ittiin waamamu hin qabaattu.
Ani fakkiiwwan soofamanii fi waaqota tolfamoo baqfamanii tolfaman
kanneen galmawwan waaqota keetii keessa jiran nan barbadeessa.
Waan ati akka malee balfamaa taateef
ani awwaala siif nan qopheessa.”

15 Kunoo, miilli nama oduu gaarii fidu,
kan nagaa labsu tokkoo tulluuwwan irra jira!
Yaa Yihuudaa, ayyaanota kee ayyaaneffadhu;
wareega kees baafadhu.
Si’achi hamaan si hin weeraru;
inni guutumaan guutuutti ni barbadeeffama.

2

Kufaatii Nanawwee

1 Yaa Nanawwee, namni si lolu sitti dhufeera.
Da’oo eeggadhu;
karaa ilaalladhu.
Mudhii kee hidhadhu;
humna kee hunda walitti qabadhu!

2 Yoo balleessitoonni isaan onsanii
mukkeen wayinii isaanii barbadeessan iyyuu,
WAAQAYYO akkuma ulfina Israa’el deebise sana
ulfina Yaaqoobis iddootti ni deebisa.

3 Gaachanawwan loltoota isaa diddiimoo dha;
gootonnis uffata bildiimaa uffataniiru.
Guyyaa isaan itti qopheeffaman sana,
sibiilli gaarii lolaa irra jiru ni calaqqisa;
eeboon gaattiraa isaaniis ni mirmirfama.
4 Gaariiwwan lolaa karaa irra dadarbatamu;
oobdiiwwan keessas asii fi achi gulufu.
Isaan guca boba’u fakkaatu;
akkuma bakakkaas ni darbatamu.

5 Inni gootota isaa ni yaadata;
isaan garuu karaatti gufatu.
Isaan gara dallaa magaalattiitti ariifatu;
da’oonis qopheeffameefii jira.
6 Balballi lageenii banamaa dha;
masaraan mootummaas ni jiga.
7 Magaalattiin qullaatti hambaa
akka booji’amtu murteeffameera.
Xomboreewwan ishee
qoma isaanii rurrukutanii akka gugee boo’u.
8 Nanawween akkuma haroo ti;

bishaan ishees keessaa yaa'ee dhuma.
Isaanis, "Dhaabadhaa! Dhaabadhaa!" jedhanii iyyu;
garuu namni tokko iyyuu dugda duubatti hin deebi'u.
9 Meetii saamaa!
Warqee saamaa!
Maddi ishee, badhaadhummaan
kuusaa qabeenya ishee hundaas dhuma hin qabu!
10 Isheen duwwaa, qullaa fi ona taateerti!
Lapheen baqeera; jilbi laafeera;
dhagni hollateera; fuulli hundis gurraacha'eera.

11 Holqi leencotaa,
iddoon isaan itti ilmaan isaanii sooran,
iddoon leenci kormaa fi dhalaan keessa yaa'an,
saafelli isaanis sodaa malee nagaadhaan jiraatan eessa?
12 Leenci waan ilmaan isaatiif ga'u ajjeefate;
leenca dhalaa isaatiifis waa hudhee ajjeese;
boolla isaa waan adamseen,
holqa isaa immoo gumaa fooniitiin guuttate.

13 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha;
"Ani sitti ka'eera;
ani gaariiwwan kee kanneen waraanaa gubee daaraa nan godha;
goraadeen leenca kee saafela ni fixa.
Ani waan ati adamsattu tokko illee
lafa irratti siif hin hambisu.
Sagaleen ergamoota keetii
lammata hin dhaga'amu."

3

Nanawweef Wayyoo

1 Magaalattii dhiigaatiif,
kan sobaan guutamteef,
kan saamichaan guutamteef,
kan warri hammina hojjetan keessaa
hin dhabamne sanaaf wayyoo!
2 Iyyi qaccee,
kakaksuun gommaa,
gulufuun fardaa,
didichuun gaarii lolaa ni dhaga'ama!
3 Abbaan fardaa ni gulufa;
goraadeen ni balaqqisa;
eeboon ni calaqqisa!
Balaan hedduun nama irra ga'eera;
namni baay'een du'eera;
reeffi lakkoobsa hin qabu;
namoonnis reeffa isaaniitti gufatu;
4 kun hundi sababii baay'ina sagaagalummaa sagaagaltuu,
giiftii falfaltootaa,
kan sagaagaltummaa isheetiin saboota,
tolcha isheetiin immoo uummata garboomsite sanaatiin ta'e.

5 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Ani sitti ka'een jira.
Ani uffata kee fuula keetti ol soqola.
Ani sabootatti qullaa kee,
mootummootatti immoo qaanii kee nan mul'isa.
6 Ani xuriidhaan sin faala;
akka malee sin tuffadha;
waan kolfaa illee sin godha.
7 Namni si argu hundi sirraa baqatee,
'Nanawween baduutti jirti; eenyutu boo'aaf?' siin jedha.
Ani nama si jajjabeessu tokko illee eessaa argadha?"

8 Ati, Noo'i Amoon
biyya laga Abbayyaa irraa
kan bishaaniin marfamte sana caaltaa?
Lagni da'oo ishee ti;
bishaanis dallaa ishee ti.
9 Itoophiyaa fi Gibxi jabina ishee kan dhuma hin qabnee dha;
Fuuxii fi Liibiyaan tumsitoota ishee ti.
10 Ta'us isheen booji'amtee
biyya ormaatti geeffamte.
Daa'imman ishee mataa daandii hundaa irratti
miciriqfamanii dhuman.
Namoota ishee ulfaatootti ixaa buufatanii
namoonni ishee gurguddoonni hundinuu
foncaadhaan hidhaman.
11 Atis ni machoofta; ni dhokattas;
diina jalaa ba'uufis da'oo barbaaddatta.

12 Da'oon kee hundi mukkeen harbuu
kanneen ija jalqabatti bilchaate qaban fakkaata;
yeroo mukkeen sun hurgufamanitti
iji isaanii afaan nama waa nyaatuu keessa bu'a.
13 Mee raayyaawwan kee ilaali;
isaan hundinuu dubartoota!
Karrawwan biyya keetii diinota keetiif
bal'atanii banamanii jiru;
ibiddis danqaraa isaanii gubee fixeera.

14 Utuu hin marfamin bishaan waraabbadhu;
humna hittisaa kee jajjabeeffadhu!
Suphee tolfadhu;
dhoqqee suphee dhiittadhu;
xuubii tolfadhu.
15 Achitti ibiddi si fixa;
goraadeenis si cicciree
akkuma korophisaas si barbadeessa.
Akka korophisaa hori;
akkuma hawwaannisaa baay'adhu.
16 Ati hamma isaan urjii samii caalaa
baay'atanitti daldaltoota kee baay'ifatteerta;
isaan garuu akkuma hawwaannisaa biyyatii qullaa hambisanii

ergasii barrisanii deemu.
17 Eegdonni kee akkuma hawwaannisaa ti;
qondaaltonni kees akkuma tuuta hawwaannisaa
kan guyyaa qabbanaa dallaa irra qubatuu ti;
yeroo aduun baatu garuu barrisanii badu;
namni tokko iyyuu gara isaan dhaqan hin beeku.

18 Yaa mootii Asoor tiksoonni kee ni mugu;
namoonni kee ulfaatoon boqochuuf gad ciciisaniiru.
Namoonni kee nama walitti isaan qabu dhabanii
tulluuwwan irratti bibittinnaa'aniiru.
19 Wanni tokko iyyuu madaa kee fayyisuu hin danda'u;
miidhamni kees kan du'aan si ga'uu dha.
Namni oduu waa'ee keetii dhaga'u hundinuu
kufaatii keetti harka walitti rurrukuta;
gara jabina kee kan dhuma hin qabne sanaan
eenyutu hin miidhamin?

Raajii
Anbaaqoom

1 Raajii Anbaaqoom raajichi arge.

Guungummii Anbaaqoom

2 Yaa WAAQAYYO, ani hamma yoomiittin gargaarsaaf
sitti iyyadha?
Ati garuu na hin dhaggeeffattu;
yookaan ani hamma yoomiitti, “Goolii!”
jedhee sitti boo’ee ati garuu na hin oolchitu?
3 Ati maaliif akka ani murtii dabe argu na goota?
Ati maaliif balleessaa namaa obsita?
Badiisnii fi gooliin fuula koo dura jiru;
lollii fi waldhabiinsi baay’ateera.
4 Kanaafuu seerri laamsha’eera;
murtiin qajeelaan dabsameera.
Akka murtiin qajeelaan jal’ifamuuf;
namoonni hamoon qajeelota marsu.

Deebii WAAQAYYOO

5 “Saboota hubadhaa ilaalaa;
akka malees dinqisiifadhaa.
Ani bara keessan keessa
waan isin yoo isinitti himame illee
hin amanne tokko nan hojjedha.
6 Ani warra Baabilon,
uummata gara jabeessaa fi ariifataa,
kan iddoo jireenya isaa hin ta’in qabachuuf
guutummaa lafaa keessa yaa’u sana nan kaasa.
7 Isaan saba sodaatamuu fi naasisuu dha;
isaan ofii isaaniitiifuu seera;
ulfina isaaniis ni guddifatu.
8 Fardeen isaanii qeerransa caalaa saffisu;
yeeyyii galgalaa caalaa sodaachisu.
Namoonni isaanii kanneen farda yaabbatan
ariitiidhaan gulufu;
abbootiin farda isaaniis fagoodhaa dhufu.
Isaan akkuma risaa waa nyaachuuf ariifatuu barrisu;
9 isaan hundinuu jeequmsaaf dhufu.
Tuunni isaanii akkuma bubbee gammoojjii gara fuula duraatti qajeela;
namoota hidhamanis akkuma cirrachaa walitti qaba.
10 Isaan mootota tuffatanii
bulchitootatti qoosu.
Da’annoo hundatti ni kolfu;
biyyoos tuulanii isa qabatu.
11 Ergasii namoonni yakka hojjetan kanneen humna isaanii
waaqa isaanii godhatan,
akka bubbee lafa haxaa’anii karaa isaanii itti fufu.”

Gungummii Anbaaqoom isa Lammaffaa

12 Yaa WAAQAYYO, ati bara baraa jalqabdee jirta mitii?
Yaa Waaqa ko, yaa Qulqullicha ko, ati gonkumaa hin duutu.
Yaa WAAQAYYO, ati akka isaan murtii kennaniif
isaan muuddeerta;
yaa Kattaa ko, ati akka isaan nama adabaniif isaan ramaddeerta.
13 Iji kee akka waan hamaa hin ilaalleef akka malee qulqulluu dha;
ati daba argitee obsaan dhiisuu hin dandeessu.
Yoos ati maaliif obsaan namoota hamoo ilaalta?
Ati maaliif yeroo namoonni hamoon
warra isaan caalaa qajeeloo ta'an liqimsanitti cal'istaa?
14 Ati namoota akka qurxummii galaana keessaa,
akka uumamawwan galaanaa kanneen bulchaa
hin qabnee gooteerta.
15 Diinni hokkoodhaan isaan hunda ol baasa;
kiyyoo isaatiinis isaan harkisa;
kiyyoo isaa keessatti walitti isaan qabata;
kanaafuu inni ni gammada; ni ililchas.
16 Inni sababii kiyyoo isaatiin bashannanee
nyaata isaa filatamaatti gammaduuf
kiyyoo isaatiif aarsaa dhi'eessa;
kiyyoo isaatiif illee ixaana aarsa.
17 Inni kiyyoo isaa keessaa garagalchuudhaan,
gara laafina malee ittuma fufee saboota balleessuu qabaa?

2

1 Ani iddoo koo dhaabadhee
dallaa eegumsaa irra nan tura;
mee waan inni naan jedhu arguuf
deebii ani guungummii kanaaf kennuu malu beekuuf nan ilaala.

Deebii WAAQAYYOO

2 Ergasii WAAQAYYO akkana jedhee deebii kenne:
"Akka namni dubbisu tokko qabatee fiiguuf,
mul'ata sana ifa godhii
gabatee irratti barreessi.
3 Mul'anni kun yeroo murtaa'e tokko eeggataatii;
inni waa'ee dhuma isaa dubbata malee hin sobu.
Yoo tures isa eegi;
inni dhugumaan ni dhufa; hin turus.

4 "Kunoo inni of bokokseera;
hawwiin isaas sirrii miti;
namni qajeelaan garuu amantii isaatiin jiraata;
5 dhugumaan inni daadhii wayiniitiin ni gowwoomfama;
of tuula; boqonnaas hin qabu.
Inni akkuma sii'ool sassata;
akka du'aas kan hin quufnee dha.
Inni saboota hunda walitti qabata;
uummata hundas booji'ee fudhata.

6 “Isaan hundi isa tuffatanii itti kolfaa,
“ ‘Nama mi’a hatame tuullatee
saamichaan of sooromsuuf wayyoo!
Wanni kun hamma yoomiitti itti fufa’
jedhanii itti hin qoosanii?
7 Warri liqii sirraa qaban akkuma tasaa sitti hin ka’anii?
Isaan ka’anii si hin hollachiisanii?
Ergasii ati harka isaanii jala galta.
8 Sababii ati saba hedduu saamteef
namoonni hafan si saamu.
Ati dhiiga namaa dhangalaafteertaatii;
ati biyyoota, magaalaawwanii fi
namoota isaan keessa jiraatan hunda balleessiteerta.

9 “Nama bu’aa hin malleen mana ijaarratu
kan badiisa jalaa ba’uuf jedhee
lafa ol ka’aa irratti iddoo jireenyaa tolfatuuf wayyoo!
10 Ati lubbuu nama baay’ee galaafachuudhaaf,
waan nama qaanessu mana keetti malattee
lubbuu keetti badiisa fidde.
11 Dhagaawwan keenyan keessaa iyyu;
demdemoon mukaas jalaa qaba.

12 “Nama dhiiga dhangalaasuudhaan magaalaa ijaaruuf,
kan yakkaan magaalaa hundeessuuf wayyoo!
13 Akka dadhabbiin namaa akkuma qoraan ibiddaa ta’e,
akka saboonnis akkasumaan of dadhabsiisan
Waaqayyoon Waan Hunda Danda’u murteesseera mitii?
14 Akkuma bishaan galaana guutu sana
lafti ulfina Waaqayyoon beekuutiin guutamtiitii.

15 “Nama qullaa dhagna ollaa isaa ilaaluuf jedhee
hamma inni machaa’utti
qalqalloo keessaa daadhii wayinii isaaf buusuuf wayyoo.
16 Ati qooda ulfinaa qaaniidhaan guutamta.
Amma dabareen kan kee ti! Akka qullaan kee mul’atuuf dhugi.
Xoofoon mirga Waaqayyoo sitti garagala;
salphinnis ulfina kee haguuga.
17 Fincilli ati Libaanoonitti hojjete si liqimsa;
horii fixuun kee si rifachiisa.
Ati dhiiga namaa dhangalaafteertaatii;
ati biyyoota, magaalaawwanii fi namoota isaan keessa jiraatan
hunda balleessiteerta.

18 “Waaqni tolfamaan ogeessa harkaatiin soofamu
yookaan fakkiin soba barsiisu faayidaa maalii qaba?
Namni isa tolchu tokko hojiidhuma harka isaa amanataatii;
inni waaqota tolfamoo dubbachuu hin dandeenye tolcha.
19 Nama mukaan, ‘Dammaqi!’
yookaan dhagaa lubbuu hin qabneen, ‘Ka’i!’ jedhuuf wayyoo.
Inni barsiisuu ni danda’aa?

Kunoo inni warqee fi meetii dibameera;
hafuurri tokko iyyuu isa keessa hin jiru."

20 WAAQAYYO garuu mana qulqullummaa isaa
qulqulluu sana keessa jira;
lafti hundi fuula isaa duratti haa cal'istu.

3

Kadhannaa Anbaaqoom

1 Kadhannaa Anbaaqoom raajichaa *shigiyonootiidhaan*.*
2 Yaa WAAQAYYO, ani oduu kee dhaga'eera;
yaa WAAQAYYO, ani gochawwan kee nan sodaadha.
Bara keenya keessa isaan haaromsi;
jabana keenya keessa isaan beekkamsiisi;
yeroo dheekamtutti araara yaadadhu.

3 Waaqni Teemaan irraa,
Inni Qulqullichi Tulluu Phaaraaniitii dhufe.
Ulfinni isaa samiiwwan haguuge;
galanni isaas lafa guute.
4 Miidhaginni isaa akkuma ba'iisa aduu ti;
gaanfawwan lama harka isaatii ba'u;
humni isaas achi dhokateera.
5 Fuula isaa dura dha'ichatu deeme;
golfaanis isa duukaa bu'e.
6 Inni dhaabatee lafa raase;
ilaalee akka saboonni hollatan godhe.
Tulluuwwan durii ni burkutaa'an;
gaarran bara hedduu jiraatanis ni diigaman.
Karaan isaa kan bara baraa ti.
7 Ani utuu dunkaanonni Itoophiyaa dhiphatanuu nan arge;
golgaawwan Midiyaaniis ni hollatu.

8 Yaa WAAQAYYO, ati lageenitti aartee turtee?
Burqaawwanittis dheekkamtee?
Ati yeroo fardeen keetiin guluftetti,
yeroo gaariiwwan mo'annaa kee yaabbatetti
galaanatti dheekkamtee turtee?
9 Ati iddaa kee luqqifattee
xiyya itti dhaabbatte.
Lafas lageeniin gargar baqaqsite;
10 tulluuwwan si arganii hollattan.
Dha'aawwan bishaanii achiin darban;
tuujubni ni huurse;
dambalii isaas ol kaase.

11 Sababii xiyya kee calaqqisaa fiigu sanaatii fi
sababii ifa eeboo keetii sanaatiif aduu fi
ji'i samii keessa dhaabatanii hafan.
12 Ati dheekkamsaan lafa irra marmaarte;

---
* **3:1** 3:1 Shigiyootiin *gosa muuziiqaa ti.*

aariidhaanis saboota lafatti dhidhiitte.
13 Ati saba kee furuuf,
dibamaa kee oolchuuf dhufte.
Hoogganaa biyya hamootaa ni daakte;
mataadhaa hamma miillaatti qullaa isa hambifte.
14 Yeroo loltoonni isaa nu bittinneessuuf ka'anii,
akkuma waan rakkattoota dhokatanii jiran
fixuu ga'aniitti gammadanitti,
ati eeboo ofii isaatiin mataa isaa waraante.
15 Ati fardeen keetiin bishaanota gurguddaa
hoomacheessaa galaana irra deemte.

16 Ani dhaga'een garaan koo raafame;
hidhiin koo sagalee sanaan hollate;
tortorri lafee koo seene;
miilli koos ni hollate.
Ta'us ani hamma guyyaan badiisaa
saboota nu weeraranitti dhufutti obsaan nan eeggadha.
17 Yoo mukni harbuu daraaruu baatee
iji wayinii muka wayinii irra jiraachuu baate iyyuu,
yoo mukni ejersaa ija naqachuu didee
lafti qotiisaa midhaan dhowwate iyyuu,
yoo hoolonni gola keessaa,
loonis dallaa keessaa dhabaman iyyuu,
18 ani garuu WAAQAYYOTTI nan gammada;
Waaqa isa na fayyisutti nan gammada.

19 WAAQAYYO Gooftaan jabina koo ti;
inni miilla koo akka miilla borofaa godha;
lafa ol ka'aa irras na deemsisa.
Dura bu'aa faarfannaatiif. Meeshaa koo kan ribuutiin kan faarfatame.

Raajii
Sefaaniyaa

1 Dubbiin WAAQAYYOO kan bara Yosiyaas ilmi Aamoon mootii Yihuu-
daa ture keessa gara Sefaaniyaa ilma Kuushii, ilma Gedaaliyaas, ilma
Amariyaa, ilma Hisqiyaas dhufe kanaa dha:

Akeekkachiisa Waa'ee Badiisa Dhufaa Jiruu

2 "Ani fuula lafaa irraa
waan hunda haxaa'ee nan balleessa"
jedha WAAQAYYO.
3 "Ani namaa fi horii haxaa'ee nan balleessa;
simbirroota samiitii fi qurxummii galaanaa,
waaqota tolfamoo namoota hamoo
gufachiisan haxaa'ee nan balleessa."

"Ani sanyii namaa lafa irraa nan balleessa"
jedha WAAQAYYO.
4 "Ani Yihuudaa fi warra Yerusaalem keessa
jiraatan hundatti harka koo ol nan fudhadha.
Ani hambaa Ba'aal hundaa fi
maqaa luboota waaqota tolfamoo waaqeffatanii
iddoo kanaa nan balleessa;
5 warra raayyaa samii waaqeffachuuf
qinaaxxii manaa irratti sagadan,
warra sagadanii fi WAAQAYYOON kakatan,
warra Moolekiinis kakatan,
6 warra WAAQAYYOON duukaa bu'uu dhiisanii duubatti deebi'an,
warra WAAQAYYOON hin barbaanne
yookaan gorsa isaa hin gaafanne nan balleessa."

7 Guyyaan WAAQAYYOO waan dhi'aateef
fuula WAAQAYYOO Gooftaa duratti cal'isaa.
WAAQAYYO aarsaa tokko qopheesseera;
inni warra affeere qulqulleesseera.

8 "Guyyaa aarsaa WAAQAYYOOTTI
ani qondaaltota ilmaan mootichaatii fi
warra wayyaa ormaa uffatan hunda nan adaba.
9 Ani gaafas warra buusaa irra utaalan,
kanneen galma waaqota isaanii jeequmsaa fi
gowwoomsaadhaan guutan nan adaba."

10 WAAQAYYO akkana jedha;
"Gaafas Karra Qurxummii irraa iyya,
Waltajjii Lammaffaa irraa wawwaannaa,
gaarran irraa immoo
sagalee diigama guddaatu dhaga'ama.

11 Isin warri Makteesh keessa jiraattan wawwaadhaa;
daldaltoonni keessan hundi lafa irraa haxaa'amu;
warri meetii daldalan hundinuus ni barbadaa'u.
12 Ani yeroo sana Yerusaalemin ibsaadhaan nan sakatta'a;
warra qananiidhaan jiraatan,
kanneen akka daadhii wayinii siicoo irratti hafee ta'an,
kanneen, 'WAAQAYYO waan tolaas ta'u waan hamaa
homaa hin godhu' jedhanii yaadan nan adaba.
13 Qabeenyi isaanii ni saamama;
manni isaanii ni ona.
Isaan mana ijaarratu;
garuu keessa hin jiraatan;
isaan biqiltuu wayinii ni dhaabbatu;
garuu daadhii wayinii hin dhugan."

14 Guyyaan WAAQAYYOO guddichi dhi'aateera;
dhi'aatees dafee dhufaara.
Dhaga'aa! Iyyi guyyaa WAAQAYYOO hadhaa'aa dha;
goonni achitti sagalee ol fudhatee iyya.
15 Guyyaan sun guyyaa dheekkamsaa,
guyyaa dhiphinaa fi gaddaa,
guyyaa rakkinaa fi badiisaa,
guyyaa dukkanaa fi dimimmisaa,
guyyaa duumessaa fi dukkana hamaa ni ta'a;
16 magaalaawwan dallaa jabaa qabanii fi
gamoowwan ol dhedheeroo irratti
guyyaa itti malakata afuufanii fi iyya waraanaa ta'a.

17 "Sababii isaan WAAQAYYOOTTI cubbuu hojjetaniif,
ani akka isaan akkuma jaamotaatti deemaniif
uummatatti dhiphina nan fida.
Dhiigni isaanii akkuma awwaaraa,
mi'i garaa isaaniis akkuma kosii gatama.
18 Guyyaa dheekkamsa WAAQAYYOOTTI
meetiin isaanii yookaan warqeen isaanii
isaan oolchuu hin danda'u."

Ibidda hinaaffaa isaatiin
addunyaan hundi ni barbadoofti;
warra lafa irra jiraatan hundatti
inni badiisa tasaa ni fidaatii.

2

Yihuudaa fi Yerusaalem Saboota waliin itti Murteeffame

Yihuudaan akka Qalbii Jijjiirratuuf Akeekkachiifame

1 Yaa saba qaanii hin qabne,
walitti qabamaa; walitti qabamaa;
2 utuu yeroon murtaa'e sun ga'ee
guyyaan sun akkuma habaqiitti isin hin haxaa'in,
utuu aariin WAAQAYYOO boba'aan sun
isinitti hin dhufin,

utuu guyyaan dheekkamsa WAAQAYYOO
isinitti hin dhufin walitti qabamaa.
3 Isin garraamonni lafaa
kanneen waan inni ajaju hojjettan hundi
WAAQAYYOON barbaaddadhaa.
Qajeelummaa barbaadaa; gad of qabiisa barbaadaa;
isin guyyaa dheekkamsa WAAQAYYOOTTI
ni golbomamtu ta'aatii.

Filisxeemitti

4 Gaazaan duwwaa hafti;
Ashqaloon immoo ni onti.
Sabni Ashdood guyyuma Saafaadhaan ari'amee ba'a;
Eqroon immoo ni buqqifamti.
5 Yaa Kereetota qarqara galaanaa jiraattan,
isiniif wayyoo;
yaa Kana'aan, biyya Filisxeemotaa,
dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee sitti dhufeera;
"Ani sin barbadeessa;
namni tokko iyyuu hin hafu."
6 Biyyi qarqara galaanaa,
iddoon Kaliitonni jiraatan,
iddoo tiksoonni jiraatanii fi gola bushaayee ta'a.
7 Innis handhuuraa hambaa mana Yihuudaa ta'a;
isaan achitti lafa dheedaa argatu.
Isaan galgala galgala
mana Ashqaloon keessa ciciisu.
WAAQAYYO Waaqni isaanii isaan tiksa;
boojuu isaaniis ni deebisaaf.

Mo'aabii fi Amoon

8 "Ani arrabsoo Mo'aabii fi
Qoosaa Amoonotaa,
warra saba koo arrabsanii fi
biyya isaanii doorsisan sanaa dhaga'eera.
9 Kanaafuu akkuma ani dhugumaan jiraataa ta'e sana"
jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el;
"Mo'aab dhugumaan akkuma Sodoom,
Amoononnis akka Gomoraa,
iddoo aramaatii fi boolla soogiddaa,
lafa bara baraan one ni ta'u.
Hambaan uummata kootii isaan saamu;
warri saba koo keessaa badii jalaa ba'an biyya isaanii ni dhaalu."

10 Kun gatii isaan of tuulummaa isaaniitiif argatanii dha;
isaan saba WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu arrabsanii
itti qoosaniiruutii.
11 WAAQAYYO yeroo waaqota biyyattii hunda barbadeessutti,
akka malee isaan sodaachisa.
Saboonni qarqara galaana hundaa irra jiraatan,
namni biyya isaa keessa jiraatu hundinuus isa waaqeffata.

Itoophiyaa

12 “Yaa warra Itoophiyaa
isinis goraadee kootiin ni gorra’amtu.”

Asoor

13 Inni kaabatti harka ol fudhata;
Asoorinis ni barbadeessa;
Nanawwee guutumaan guutuutti ni onsa;
akkuma gammoojjiitti gogsee hambisa.
14 Bushaayee fi loon,
uumamawwan gosa hundaa achi ciciisu.
Urunguu fi dhaddeen
utubaa ishee irra boqotu.
Sagaleen isaanii foddaawwan keessaan dhaga’ama;
diigamni balbala isaanii dura jira;
demdemoon birbirsaa hundinuu qullaa hafa.
15 Kun magaalaa of hin eegganne
kan garuu nagumaan jiraattuu dha.
Magaalaan kun,
“Anuma qofa malee kan biraa na bira hin jiru” ofiin jette.
Isheen akkam akkas ontee,
iddoo bineensi bosonaa jiraatu taate!
Namni ishee bira ba’ee darbu hundinuu ni qoosa;
harka isaas ni raasa.

3

Yerusaalem

1 Magaalaa cunqursitootaa,
finciltuu fi xurooftuu sanaaf wayyoo!
2 Isheen nama tokkoof iyyuu hin ajajamtu;
sirreeffama tokko iyyuu hin fudhattu.
Isheen WAAQAYYOON hin amanattu;
Waaqa isheettis hin dhi’aattu.
3 Qondaaltonni ishee leenca aaduu dha;
bulchitoonni ishee yeeyyii galgalaa
kanneen waan tokko illee ganamaaf
hin bulfannee dha.
4 Raajonni ishee of tuultota;
isaan namoota hin amanamnee dha.
Luboonni ishee iddoo qulqulluu
xureessanii seeras cabsu.
5 WAAQAYYO inni ishee keessa jiru qajeelaa dha;
inni dogoggora tokko illee hin hojjetu.
Inni ganama ganama murtii qajeelaa kenna;
guyyaa tokko iyyuu waan kana hojjechuu hin dadhabu;
jal’oonni garuu qaanii tokko iyyuu hin beekan.

6 “Ani saboota nan balleessa;
da’annoowwan isaanii diigamaniiru.
Akka namni tokko iyyuu achiin hin dabarreef
ani daandiiwwan ishee onseera.
Magaalaawwan isaanii onanii
nama malee, duwwaa hafu.

7 Ani magaalaa sanaan,
‘Ati dhugumaan na sodaatta;
sirreeffamas ni fudhatta!’ nan jedhe.
Ergasii iddoon jireenya ishee hin badu
yookaan adabbiin koo hundinuu isheetti hin dhufu.
Isaan garuu waan hojjetan hunda keessatti
daba hojjechuutti ciman.
8 Kanaafuu guyyaa ani itti dhugaa ba’u eeggadhu”
jedha WAAQAYYO;
“Ani sabootaa fi
mootummoota walitti qabee
dheekkamsa kootii fi
aarii koo sodaachisaa sana hunda
isaanitti dhangalaasuuf murteesseera.
Addunyaan guutuun ibidda
hinaaffaa kootiin gubattee barbadoofti.

9 “Ergasii ani akka hundi isaanii
maqaa WAAQAYYOO waammataniif,
akka walii galuudhaan isa tajaajilaniifis
afaan namootaa nan qulqulleessa.
10 Warri anaaf sagadan,
intallan koo kanneen bittinnaa’an
lageen Itoophiyaa gamaa kennaa naaf fidu.
11 Sababii ani warra of tuulummaa isaaniitti gammadan
magaalaa kana keessaa baasuuf,
gaafas yakka ati natti hojjette
sana hundaaf salphinni sitti hin dhufu.
Ati lammata gaara koo
qulqulluu irratti of hin tuultu.
12 Ani garuu garraamotaa fi
gad of qabeeyyii
kanneen maqaa WAAQAYYOO amanatan
si keessatti nan hambisa.
13 Hambaan Israa’el
yakka tokko illee hin hojjetan.
Isaan soba hin dubbatan
yookaan gowwoomsaan afaan isaanii keessatti hin argamu.
Isaan nyaatanii boqotu;
kan isaan sodaachisus hin jiru.”

14 Yaa Intala Xiyoon ati faarfadhu;
yaa Israa’el sagalee ol fudhadhuu iyyi!
Yaa Intala Yerusaalem gammadiitii
garaa kee guutuudhaan ililchi!
15 WAAQAYYO adaba kee sirraa fuudheera;
inni diinota kee sirraa deebiseera.
WAAQAYYO Mootiin Israa’el, si wajjin jira;
ati lammata balaa tokko illee hin sodaattu.
16 Isaan gaafas
Yerusaalemiin akkana ni jedhu;
“Yaa Xiyoon hin sodaatin;

harki kees hin laafin.
17 WAAQAYYO Waaqni kee
inni si wajjin jiru jabaa dha.
Inni baay'ee sitti gammada;
inni jaalala isaatiin si boqochiisa;
faarfannaadhaanis sitti gammada."

18 "Ani gadda ati ayyaanota murteeffamaniif gadditu
sirraa nan fuudha;
isaan boo'ichaa fi salphina sitti ta'u.
19 Ani yeroo sanatti
warra si cunqursan hunda nan adaba;
ani okkolaa nan baraara;
warra gatamanis walitti nan qaba.
Ani biyya isaan itti qaaneffaman hunda keessatti
maqaa fi ulfina isaaniifin kennaaf.
20 Ani yeroo sanatti walittin isin qaba;
yeroo sanatti ani biyya keessanitti isin nan galcha.
Ani yeroo utuma isin argitanuu
boojuu keessan deebisutti
saba lafaa hunda gidduutti
ulfinaa fi maqaa isiniifin kenna"
jedha WAAQAYYO.

Raajii
Haagee

Waamicha Mana WAAQAYYOO Ijaaruuf Godhame

1 Bara bulchiinsa Daariyoos Mootichaa keessaa waggaa lammaffaatti,
guyyaa tokkoffaa ji'a ja'affaatti, dubbiin WAAQAYYOO karaa Haagee Raa-
jichaatiin gara ilma She'altii'eel gara Zarubaabel bulchaa Yihuudaatii fi
gara Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha ol aanaa akkana jedhee dhufe:
2 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Sabni kun, 'Yeroon
itti manni WAAQAYYOO ijaaramu amma illee hin geenye' jedha."
3 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO karaa Haagee Raajichaatiin akkana jedhee
dhufe: 4 "Yeroon kun yeroo isin utuu manni kun diigamee jiruu manneen
keessan kanneen miidhagfaman keessa jiraattaniidhaa?"
5 Ammas WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Yaada
keessan karaa keessan irra kaa'adhaa. 6 Isin sanyii baay'ee facaafattanii
waan xinnoo haammattaniirtu. Isin ni nyaattu; garuu hin quuftan. Ni
dhugdu; garuu dheebuu hin baatan. Wayyaa ni uffattu; garuu isinitti hin
ho'u. Namni mindaa fudhatu akkuma nama mindaa isaa korojoo tarsa'aa
keessa kaa'atuu ti."
7 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Karaa keessan
hubadhaa. 8 Tulluutti ol ba'aa; muka fidaa; manicha ijaaraa; anis isatti
nan gammada; nan kabajamas" jedha WAAQAYYO. 9 "Isin waan baay'ee
abdattan; garuu ni xinnaate. Isin manatti galfattan ani immoo nan afuufe.
Kun maaliif ta'ee?" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. "Kun sababii
utuu manni koo diigamee jiruu tokkoon tokkoon keessan gara mana
keessaniitti fiigdaniif. 10 Kanaafuu sababii keessaniif samiiwwan fixeensa
isaanii dhowwatan; laftis midhaan ishee dhowwatte. 11 Anis lafa qotiisaa
fi tulluuwwaniitti, midhaanii fi daadhii wayinii haaraatti, zayitii fi waan
lafti kennitu hundatti, namaa fi loonitti, hojii dadhabbii harka keessaniittis
hongee waameera."

12 Zarubaabel ilmi She'altii'eel, Iyyaasuun ilmi Yehoozaadaaq lubichi
ol aanaanii fi hambaawwan uummataa hundi sagalee WAAQAYYO Waaqa
isaaniitii fi ergaa Haagee raajichaatiif ajajaman; WAAQAYYO Waaqni isaanii
isa ergeeraatii. Uummannis WAAQAYYOON sodaate.
13 Ergasii Haageen ergamaan WAAQAYYOO sun akkana jedhee ergaa
WAAQAYYOO kana sabatti hime: "Ani isin wajjinan jira" jedha WAAQAYYO.
14 Akkasiin WAAQAYYO hafuura Zarubaabel ilma She'altii'eel bulchaa
Yihuudaa, hafuura Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha ol aanaatii fi
hafuura hambaa uummata hundaa kakaase. Isaanis dhufanii mana
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uu, mana Waaqa isaanii ijaaruu jalqaban;
15 kunis bara Daariyoos mootichaa keessaa waggaa lammaffaatti, bultii
digdamii afuraffaa ji'a ja'affaatti ta'e.

2

Ulfina Manicha Haaraa

1 Ji’a torbaffaa keessaa, bultii digdamii tokkoffaatti dubbiin WAAQAYYOO
akkana jedhee karaa Haagee raajichaatiin dhufe; 2 “Zarubaabel ilma
She’altii’eel bulchaa Yihuudaatti, Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha
ol aanaattii fi hambaa uummataatti dubbadhu. Akkanas jedhii isaan
gaafadhu; 3 ‘Isin keessaa namni mana kana ulfina isaa kan duraa sana
argee amma iyyuu jiru eenyu? Inni amma maal isinitti fakkaata?
Waanuma faayidaa hin qabne tokko isinitti hin fakkaatuu? 4 Yaa
Zarubaabel, egaa amma jabaadhu’ jedha WAAQAYYO. ‘Yaa Iyyaasuu ilma
Yehoozaadaaq lubicha ol aanaa atis jabaadhu. Isinis sabni biyya kanaa
hundinuu jabaadhaatii hojjedhaa’ jedha WAAQAYYO. ‘Ani isin wajjinan
jiraatii’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u. 5 ‘Yeroo isin biyya Gibxii
baatan sanatti, kakuun ani isin wajjin galee kanaa dha. Hafuurri koo isin
gidduu jira. Isin hin sodaatinaa.’

6 “WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: ‘Ani ammas yeroo
gabaabaa keessatti deebi’ee samiiwwanii fi lafa, galaanaa fi lafa goggogaa
nan raasa. 7 Ani saboota hunda nan raasa; qabeenyi sabootaa hundi ni
dhufa; anis mana kana ulfinaan nan guuta’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda
Danda’u. 8 ‘Meetiin kan koo ti; warqeenis kan koo ti’ jedha WAAQAYYO
Waan Hunda Danda’u. 9 ‘Ulfinni mana ammaa kun ulfina mana duraa
sanaa ni caala’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u. ‘Anis iddoo kanatti
nagaa nan kenna’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u.”

Qulqullummaa fi Xuraa’ummaa

10 Waggaa lammaffaa bulchiinsa Daariyoos keessa, bultii digdamii
afuraffaa ji’a saglaffaatti, dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara Haagee
raajichaa dhufe; 11 “WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha; ‘Waan
seerri jedhu luboota gaafadhu; 12 yoo namni tokko foon qulqulleeffamee
Waaqaaf kenname fuudhee dachaa wayyaa isaa keessatti baatee wayyaan
sun buddeena yookaan ittoo, daadhii wayinii, zayitii yookaan nyaata gosa
biraa tuqe, nyaanni sun ni qulqulleeffamaa?’ ”

Luboonnis, “Waawuu” jedhanii deebisaniif.

13 Ergasii Haageen akkana jedhe; “Namni reeffa tuqee xuraa’e tokko yoo
wantoota kanneen keessaa tokko tuqe wanni sun ni xuraa’aa?”

Luboonni sunis, “Eeyyee, wanni sun ni xuraa’a” jedhanii deebisaniif.

14 Haageen akkana jedhe; “ ‘Uummanni kunii fi sabni kun fuula koo
duratti akkasuma’ jedha WAAQAYYO. ‘Wanni isaan hojjetan hundii fi wanni
isaan achitti dhi’eessan hundi xuraa’aa dha.

15 “ ‘Egaa guyyaa kanaa jalqabaatii of eeggannaadhaan qalbeeffadhaa;
mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessatti haala utuu dhagaan tokko
dhagaa kaan irra hin kaa’amin dura ture hubadhaa. 16 Namni kam
iyyuu yeroo gara tuullaa safartuu digdamaa dhufetti safartuu kudhan
qofa argate. Namni kam iyyuu yeroo daadhii wayinii safartuu shantama
waraabbachuuf gara boolla itti wayinii cuunfanii dhaqetti safartuu
digdama qofa argate. 17 Ani hojii harka keessanii hunda waagiidhaan,
awwaaroo fi cabbiidhaan nan rukute; isin garuu gara kootti hin deebine’
jedha WAAQAYYO. 18 Guyyaa kanaa jalqabaatii jechuunis guyyaa digdamii
afuraffaa ji’a saglaffaa kanaa jalqabaatii hamma guyyaa hundeen mana
qulqullummaa WAAQAYYOO buufameetti of eeggannaadhaan qalbeeffad-
haa. 19 Amma iyyuu sanyiin gombisaa keessatti hafe tokko iyyuu jiraa?

Hamma ammaatti mukni wayiniitii fi mukni harbuu, roomaanii fi mukni ejersaa ija hin naqanne.

“ ‘Ani guyyaa kanaa jalqabee isin nan eebbisa.’ ”

Zarubaabel Qubeelaa Chaappaa Waaqayyoo

[20] Dubbiin Waaqayyoo bultii digdamii afuraffaa ji’a sanaatti yeroo lam-
maffaa akkana jedhee gara Haagee dhufe; [21] “Akka ani samiiwwanii fi lafa
raasuuf jiru Zarubaabel bulchaa Yihuudaatti himi. [22] Ani teessoo mootota
nan garagalcha; humna mootummoota biyya alaas nan barbadeessa. Ani gaariiwwanii fi ooftota isaanii nan garagalcha; fardeenii fi warra fardeen yaabbatan ni kufu; tokkoon tokkoon isaanii goraadee obboleessa isaaniitiin ni kufu.
[23] “ ‘Guyyaa sana’ jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda’u; ‘Yaa tajaajilaa koo Zarubaabel ilma She’altii’eel, ani sin fudhadha’ jedha Waaqayyo; ‘Ani waanan si filadheef akka qubeelaa chaappaa koo sin godhadha’ jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda’u.”

Raajii
Zakkaariyaas

Gara WAAQAYYOOTTI Deebi'uu

1 Bara Daariyoos keessa, ji'a saddeettaffaa waggaa lammaffaatti dubbiin
WAAQAYYOO akkana jedhee gara Zakkaariyaas raajicha ilma Berekiyaa,
ilma Iddoo dhufe:
2 "WAAQAYYO akka malee abbootii keessanitti aaree ture. 3 Kanaafuu
akkana jedhii sabatti himi; WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha;
'Gara kootti deebi'aa' jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u; 'Anis gara
keessanitti nan deebi'aa' jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. 4 Isin
akka abbootii keessan kanneen raajonni durii, WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u, 'Karaa keessan hamaa fi gochawwan keessan hamaa sana irraa
deebi'aa' jedha, jedhanii itti lallaban sanaa hin ta'inaa. Isaan garuu hin
dhaggeeffatan yookaan na hin qalbeeffatan, jedha WAAQAYYO. 5 Abbootiin
keessan amma eessa jiru? Raajonnis bara baraan jiraatuu? 6 Garuu
dubbiin koo fi seerri koo kan ani tajaajiltoota koo raajota ajaje sun abbootii
keessan irra hin geenyee?

"Ergasii isaan qalbii jijjiirratanii, 'WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u
akkuma gochuuf murteesse sanatti waan karaa keenyaa fi gochawwan
keenyaaf malu nutti godhe' jedhan."

Namicha Mukkeen Kusaayee Gidduu Dhaabate

7 Bara Daariyoos keessa, waggaa lammaffaatti, bultii afuraffaa ji'a
kudha tokkoffaa, ji'a Shebaaxi jedhamu keessa dubbiin WAAQAYYOO gara
Zakkaariyaas raajichaa ilma Berekiyaa, ilma Iddoo dhufe.

8 Ani halkan keessa mul'ataan namicha farda diimaa yaabbatu tokko
fuula koo duratti nan arge! Innis mukkeen kusaayee kanneen laga
keessaa gidduu dhaabatee ture. Dugda isaa duubaan fardeen diddiimoo,
mammagaallanii fi adaadiitu ture.

9 Anis, "Yaa gooftaa ko, wantoonni kunneen maali!" jedheen gaafadhe.

Ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa tures, "Isaan maal akka
ta'an ani sin argisiisa" naan jedhe.

10 Kana irratti namichi mukkeen kusaayee gidduu dhaabatee jiru sun,
"Kunneen warra akka isaan guutummaa lafaa keessa deemaniif WAAQAYYO
ergee dha" jedhee naa ibse.

11 Isaanis, "Nu lafa guutuu irra naannofnee akka lafti guutuun boqonnaa
fi nagaa qabdu argine" jedhanii ergamaa WAAQAYYOO kan mukkeen
kusaayee gidduu dhaabate sanatti himan.

12 Ergamaan WAAQAYYOOS, "Yaa WAAQAYYO Waan Hunda Dandeessu, ati
Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa kanneen waggoota torbaatama
itti aarteef hamma yoomiitti hin araaramtu?" jedhe. 13 WAAQAYYOS
dubbii gaarii fi dubbii jajjabeessuun ergamaa Waaqayyoo kan na wajjin
dubbachaa ture sanatti dubbate.

14 Ergasii ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun akkana
jedhe; "Dubbii kana labsi: WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha;
'Ani Yerusaalemii fi Xiyooniif akka malee nan hinaafa; 15 ani garuu saboota

waan nagaa qaban of se’anitti akka malee aareera. Ani xinnuma aareen
ture; isaan garuu ittuma fufanii hamaa hojjetan.’
16 “Kanaafuu WAAQAYYO akkana jedha: ‘Ani araaraan Yerusaalemitti nan
deebi’a; manni koos deebifamee ni ijaarama. Funyoon ittiin safaranis
Yerusaalem irra ni diriirfama’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u.
17 “Ammas ittuma fufiitii WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana
jedha, jedhii labsi: ‘Magaalaawwan koo deebi’anii badhaadhummaad-
haan ni guutamu; WAAQAYYOS Xiyoonin ni jajjabeessa; Yerusaalemis ni
filata.’ ”

Gaanfa Afurii fi Ogeeyyii Harkaa Afur

18 Ammas ol nan mil’adhe; kunoo, fuula koo dura gaanfa afurtu ture!
19 Anis, “Kun maali?” jedheen ergamaa Waaqayyoo kan natti dubbachaa
ture sana gaafadhe.
Innis, “Kunneen gaanfawwan Yihuudaa, Israa’elii fi Yerusaalemin
gargar bittinneessanii dha” jedhee naaf deebise.
20 WAAQAYYOS ergasii ogeeyyii hojii harkaa afur na argisiise. 21 Anis,
“Isaan kunneen maal hojjechuuf dhufan?” jedheen gaafadhe.
Innis akkana jedhee deebise; “Isaan kunneen gaanfawwan akka namni tokko mataa isaa ol hin qabanneef Yihuudaa bittinneessanii dha; ogeeyyiin hojii harkaa kunneen garuu isaan rifachiisuu fi gaanfawwan saboota uummata ishee bittinneessuuf gaanfawwan isaanii biyya Yihuudaatti ol fudhatan kanneenii balleessuuf dhufan.”

2

Namicha Funyoo Safaraa Qabu

1 Ani ol nan mil’adhe; kunoo, namichi funyoo safaraa harkatti qabate
tokko fuula koo dura ture! 2 Anis, “Ati garam deemuutti jirta?” jedheen
gaafadhe.
Innis, “Ani Yerusaalemin safaree bal’inaa fi dheerina ishee beekuufan deema” jedhee naaf deebise.
3 Ergasii ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun ka’ee
deeme; ergamaan Waaqayyoo kan biraa isa arguu dhufee 4 akkana
jedheen: “Dhaqiitii dargaggeessa sanatti akkana jedhii himi; ‘Yerusaalem
sababii baay’ina namaa fi horii ishee keessa jiraataniitiif magaalaa dallaa
hin qabne taati. 5 Ani mataan koo naannoo isheetti dallaa ibiddaa nan
ta’a; ishee keessattis ulfina nan ta’a’ jedha WAAQAYYO.
6 “Kottaa! Kottaa! Biyya kaabaa sana keessaa baqadhaa” jedha
WAAQAYYO; “Ani bubbee samii afranitti isin bittinneesseeraatii” jedha
WAAQAYYO.
7 “Yaa Xiyoon kottu! Ati kan intala Baabilon keessa jiraattu baqadhu!”
8 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedhaatii: “Namni si tuqu kam
iyyuu argituu ija isaa waan tuquuf, erga Inni Ulfina Qabeessi saboota si
saaman sanatti na ergee booddee, 9 akka garboonni isaanii isaan saamaniif
ani dhugumaan harka koo isaanitti ol nan kaafadha. Ergasii isin akka
WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u na erge ni beektu.
10 “Yaa Intala Xiyoon gammadii ililchi. Ani dhufee gidduu kee nan
jiraadhaatii” jedha WAAQAYYO. 11 “Bara sana saboonni hedduun gara
WAAQAYYOOTTI deebi’anii saba koo ta’u. Ani immoo gidduu kee nan
jiraadha; ati akka WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u sitti na erge ni beekta.

12 WAAQAYYO akkuma qooda isaa kan biyya qulqulluu keessaatti Yihuudaa
ni dhaala; Yerusaaleminis deebi'ee ni filata. 13 Sababii inni iddoo jireenya
isaa qulqulluu sanaa ol ka'eef, sanyiin namaa hundi fuula WAAQAYYOO
duratti cal'isaa."

3

Uffata Qulqulluu Luba Ol Aanaa

1 Innis utuu Iyyaasuun lubichi ol aanaan fuula ergamaa WAAQAYYOO
dura dhaabatee, Seexanni immoo isa himachuuf karaa harka mirga isaa
dhaabatuu na argisiise. 2 WAAQAYYOS Seexanaan akkana jedhe; "Seexana
nana, WAAQAYYO si haa ifatu! WAAQAYYO inni Yerusaalemin filate si haa
ifatu! Namichi kun mukukkula ibidda boba'u keessaa butame mitii?"
3 Iyyaasuun yeroo ergamaa Waaqayyoo sana dura dhaabatetti uffata
xuraa'aa uffatee ture. 4 Ergamaan Waaqayyoo sunis warra isa dura
dhaabachaa turan sanaan, "Uffata isaa xuraa'aa isa irraa baasaa" jedhe.

Innis ergasii Iyyaasuudhaan, "Kunoo ani cubbuu kee sirraa fuudhee uffata miidhagaa sittin uffisa" jedhe.

5 Anis, "Mataa isaa irra marata qulqulluu kaa'aafii" nan jedhe. Kanaa-
fuu isaan utuma ergamaan WAAQAYYOO sun achi dhaabatee jiruu, marata
qulqulluu mataa isaa irra kaa'anii uffata itti uffisan.

6 Ergamaan WAAQAYYOO sunis ajaja kana Iyyaasuuf kenne: 7 "WAAQAYYO
Waan Hunda Danda'u akkana jedha; 'Ati yoo karaa koo irra deemtee ajaja
koo eegde, mana koo ni bulchita; itti gaafatamaa oobdii koo ni taata; anis
warra as dhadhaabatan kana gidduutti iddoo siif nan kenna.

8 " 'Yaa Iyyaasuu lubicha ol aanaa, atii fi gareen kee warri fuula kee
dura tataa'an, namoonni waan dhufuuf jiruuf mallattoo ta'an waan kana
dhaggeeffadhaa. Ani tajaajilaa koo Damee sana nan fida. 9 Dhagaa ani
fuula Iyyaasuu dura kaa'e ilaalaa! Dhagaa tokkicha sana irra ija torbatu
jira; anis barreeffama isa irratti nan qiriixa' jedha WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u; 'cubbuu biyya kanaas guyyuma tokkotti nan balleessa.

10 " 'Bara sana tokkoon tokkoon namaa muka wayiniitii fi muka harbuu isaa jala taa'uuf ollaa isaa ni waammata' jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u."

4

Baattuu Ibsaatii fi Mukkeen Ejersaa

1 Ergasii ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun deebi'ee
akkuma nama hirribaa dammaqfamuutti na dammaqse. 2 Innis, "Ati maal
argita?" jedhee na gaafate.

Anis akkana jedheen deebise; "Ani baattuu ibsaa kan guutumaan
guututti warqee ta'e cuggeen tokkos isa irra dhaabamee, ibsaawwan torba
of irraa qabu kan ibsaawwan sanaaf ujummoowwan torba qabu tokko nan
arga. 3 Akkasumas mukkeen ejersaa lama, tokko karaa mirga cuggeetiin,
kaan immoo karaa bitaa cuggeetiin jira."

4 Anis, "Yaa gooftaa wanni kun maali?" jedheen ergamaa Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sana gaafadhe.

5 Inni immoo, "Ati isaan maal akka ta'an hin beektuu?" jedhee naaf deebise.

Anis, "Yaa gooftaa ko, ani hin beeku" jedheen deebise.

6 Kanaafuu inni akkana naan jedhe; “Kun dubbii WAAQAYYOO kan
Zarubaabeliif kennamee dha: ‘Hafuura kootiin malee jabinaan yookaan
humnaan miti’ jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u.
7 “Yaa tulluu guddaa ati maali? Ati fuula Zarubaabel duratti lafa diriiraa
taata. Innis, ‘Surraan, surraan isaaf haa ta’u!’ jedhanii iyyaa inni dhagaa
xumuraa baasa.”
8 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe: 9 “Harki
Zarubaabel hundee mana qulqullummaa kanaa buuseera; harkuma isaatu
ijaaree fixa. Ergasii isin akka WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u isinitti na
erge ni beektu.
10 “Eenyutu guyyicha waan xinnoo tuffata? Namoonni gaafa harka
Zarubaabel keessatti tunbii arganitti ni ililchu. Wantoonni torban
kunneen ijawwan WAAQAYYOO kanneen lafa hunda irra nanaanna’anii
ilaalanii dha.”
11 Anis, “Mukkeen ejersaa lamaan karaa mirgaa fi bitaa baattuu ibsaa
jiran kunneen maali?” jedheen ergamaa Waaqayyoo sana gaafadhe.
12 Ammas ani, “Dameen muka ejersaa lamaan ujummoo warqee lamaan
biraa kanneen zayitii warqee gad dhangalaasan kunneen maali!” jedheen
isa gaafadhe.
13 Innis, “Isaan maal akka ta’an ati hin beektuu?” naan jedhe.

Anis, “Yaa gooftaa ko, ani hin beeku” nan jedheen.

14 Kanaafuu inni, “Isaan kunneen warra lamaan akka Gooftaa lafa
hundaa tajaajilaniif dibamanii dha” jedhe.

5

Kitaaba Maramaa Barrisu Tokko

1 Ani ammas ol mil’adhe; kunoo kitaabni maramaan barrisu tokko fuula
koo dura ture!
2 Ergamaan Waaqayyoo sunis, “Ati maal argita?” jedhee na gaafate.

Anis, “Kunoo ani kitaaba maramaa dhundhuma digdama dheeratee
dhundhuma kudhan bal’atu tokko nan arga” jedheen deebise.

3 Kana irratti inni akkana naan jedhe; “Kun abaarsa lafa hundumatti dh-
ufaa jiruu dha; akka kitaabicha irratti barreeffametti, hattuun hundinuu
ni barbadoofti; akkuma barreeffamni gama kaan irraa jedhutti namni
sobaan kakatu hundinuu ni barbadeeffama. 4 WAAQAYYO Waan Hunda
Danda’u akkana jedha; ‘Ani abaarsa kana gad nan erga; innis mana
hattuutii fi mana nama sobaan maqaa kootiin kakatuu ni seena. Abaarsi
kun mana isaa keessatti hafee, mana isaa, muka isaatii fi dhagaa isaa ni
barbadeessa.’ ”

Dubartii Quunnaa Keessa Jirtu Tokko

5 Ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun dhufee, “Mee ol
jedhii waan dhufaa jiru sana ilaali” naan jedhe.
6 Anis, “Inni maali?” jedheen gaafadhe.

Innis, “Kun quunnaa ittiin waa safaranii dha” jedhee deebise. Ammas
itti dabalee, “Kun hammina saba guutummaa lafaa irra jiraatuu ti” jedhe.
7 Ergasii qadaadni dilaalii irraa hojjetame irraa ol fuudhame; kunoo
dubartiin tokko quunnaa sana keessa teessee turte! 8 Innis, “Kun
hammina” jedhe; ergasii quunnaa keessatti gad ishee dhiibee qadaada
dilaalii irraa hojjetame sana afaan quunnaatti deebise.

9 Ergasii ani ol nan mil'adhe; kunoo dubartoonni qoochoo isaanii jalaa
bubbee qaban lama fuula koo dura turan! Isaanis qoochoo akka qoochoo
huummoo qabu ture; quunnaa sanas samii fi lafa gidduutti ol fuudhan.
10 Anis, "Isaan quunnaa sana eessatti geessu?" jedheen ergamaa
Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sana gaafadhe.
11 Innis, "Mana ijaaruuf jedhanii gara biyya Baabilonitti geessu. Yeroo
manni sun ijaaramee qopheeffamutti quunnaa sana fuudhanii iddoo isaa
kaa'u."

6

Gaarii Afur

1 Ani ammas ol nan mil'adhe; kunoo gaariiwwan afur kanneen gaarran
lama jechuunis tulluuwwan naasii gidduu gad ba'an nan arge! 2 Gaariin
jalqabaa fardeen didiimoo, lammaffaan gugurraa, 3 sadaffaan adaadii,
afuraffaan immoo farda daamaa qaba ture; isaan hundinuu jajjaboo
turan. 4 Anis, "Yaa gooftaa ko, isaan kunneen maali?" jedheen ergamaa
Waaqayyoo natti dubbachaa ture sana gaafadhe.
5 Ergamaan Waaqayyoo sunis akkana jedhee naaf deebise; "Isaan
kunneen hafuurota samii afran fuula Gooftaa lafa hundaa dura iddoo
dhaabachaa turanii gad ba'anii dha. 6 Kan fardeen gugurraa qabu gara
biyya kaabaa deema; kan fardeen adaadii qabu gara biyya lixa biiftuu
deema; kan fardeen daamaa qabu immoo gara biyya kibbaa deemaa."
7 Fardeen jajjaboon sun yeroo gad ba'anitti guutummaa lafaa irra asii fi
achi deemuu barbaadanii turan. Innis "Guutummaa lafaa irra deemaa!"
jedheen. Kanaafuu isaan guutummaa lafaa irra deeman.
8 Ergasii inni na waamee, "Ilaali, warri gara biyya kaabaa deeman sun
biyya kaabaatti Hafuura koo boqochiisaniiru" naan jedhe.

Gonfoo Iyyaasuuf Kenname

9 Ergasii dubbiin WAAQAYYOO akkana jedhee gara koo dhufe;
10 "Booji'amtoota Baabilon irraa dhufan jechuunis Heldaayi, Xoobbiyaa fi
Yedaa'iyaa irraa meetii fi warqee fuudhi. Gaafasuma gara mana Yosiyaas
ilma Sefaaniyaa dhaqi. 11 Meetii fi warqee sana fuudhiitii gonfoo tolchi;
gonfoo sanas mataa Iyyaasuu lubicha ol aanaa ilma Yehoozaadaaq irra
kaa'i. 12 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha, jedhii itti himi:
'Kunoo namichi maqaan isaa Damee jedhamu tokko as jira; innis damee
baasee iddoo isaatii dagaagee dhaqee mana qulqullummaa WAAQAYYOO
ijaara. 13 Namni mana qulqullummaa WAAQAYYOO ijaaru isa; inni ulfina
uffatee teessoo isaa irra taa'ee ni bulcha. Inni teessoo isaa irratti luba ta'a.
Walii galteen nagaas isaan lamaan gidduu ni jiraata.' 14 Gonfoon sunis
yaadannoo Heelem, Xoobbiyaa, Yedaa'iyaatii fi Heeni ilma Sefaaniyaa
tiif mana qulqullummaa WAAQAYYOO keessa ni kaa'ama. 15 Warri fagoo
jiraatan dhufanii ijaarsa mana qulqullummaa WAAQAYYOO ni gargaaru;
isinis akka WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u isinitti na erge ni beektu.
Yoo isin akka gaarii WAAQAYYO Waaqa keessaniif ajajamtan wanni kun ni
ta'a."

7

Murtii Qajeelaa fi Araara

[1] Bara Daariyoos Mootichaa keessa waggaa afuraffaatti, bultii afuraffaa
ji'a saglaffaa, ji'a Kaaseluu jedhamu keessa dubbiin WAAQAYYOO gara
Zakkaariyaas dhufe. [2] Namoonni Beet'eel akka isaan WAAQAYYOON
kadhataniif Sharezerii fi Reege-Meleekin namoota isaanii wajjin ergan;
[3] kunis akka isaan, “Ani akkuman waggoota hedduu godhe sana ammas
ji'a shanaffaa keessa gaddee soomuu qabaa?” jedhanii luboota mana
qulqullummaa WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uutii fi raajota gaafataniif.
[4] Dubbiin WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uu akkana jedhee gara koo
dhufe; [5] “Uummata biyya kanaatii fi luboota hunda akkana jedhii
gaafadhu; ‘Isin waggoota torbaataman darban yeroo ji'a shanaffaa fi
torbaffaa keessa soomtanii gadditanitti dhugumaan anaaf soomtanii?
[6] Yeroo nyaattanii fi dhugdanittis ofuma keessaniif nyaattanii dhugdan
mitii? [7] Dubbiin kun isa WAAQAYYO gaafa Yerusaalemii fi magaalaawwan
naannoo ishee nagaa fi badhaadhummaadhaan jiraatanitti, yeroo Negee-
bii fi gaarran lixaa bira namoonni jiraachaa turanitti karaa raajota isaa
kanneen duriitiin dubbate mitii?’ ”
[8] Dubbiin WAAQAYYOO ammas akkana jedhee gara Zakkaariyaas dhufe:
[9] “WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: ‘Murtii qajeelaadhaan
bulchaa; waliif araaramaa; garaas walii laafaa. [10] Isin haadha hiyyeessaa
yookaan ijoollee abbaa hin qabne yookaan alagaa yookaan hiyyeeyyii hin
hacuucinaa. Garaa keessanitti hammina walitti hin yaadinaa.’
[11] “Isaan garuu dhaga'uu didan; mataa jabinaanis dugda isaanii itti
gatanii gurra isaanii cuqqaallatan. [12] Isaan garaa isaanii akkuma dhagaa
jabeeffatanii seera yookaan dubbii WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u karaa
raajota isaa kanneen duriitiin Hafuura isaatiin erge dhaggeeffachuu didan.
Kanaafuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akka malee aare.
[13] “ ‘Yeroo ani waametti, isaan na hin dhaggeeffanne; kanaafuu yoo
isaan na waammatan ani isaan hin dhaggeeffadhu’ jedha WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'u. [14] ‘Ani bubbeedhaan saba isaan hin beekne hunda
gidduutti isaan nan bittinneesse. Biyyi isaanii hamma namni itti galuu
fi keessaan darbu tokko iyyuu dhabamutti isaan booddee ni onte. Isaan
akkasiin biyya namatti toltu sana onsan.’ ”

8

WAAQAYYO Yerusaalemin Eebbisuuf Waadaa Gale

[1] Dubbiin WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uu ammas gara koo dhufe.
[2] WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: “Ani Xiyooniif
hinaaffaa guddaa qaba; hinaaffaa isheetiin guggubachaan jira.”
[3] WAAQAYYO akkana jedha: “Ani Xiyoonitti deebi'ee Yerusaalem
keessa nan jiraadha. Yerusaalemis Magaalaa Dhugaa jedhamti; tulluun
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uus Tulluu Qulqulluu jedhamee ni waa-
mama.”
[4] WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: “Ammas yeroo tokko
jaarsolii fi jaartoliin daandii Yerusaalem irra ni tataa'u; tokkoon tokkoon
isaanii sababii dulluma isaaniitiif ulee harkatti qabatu. [5] Daandiin maga-
alattii ijoollee dhiiraa fi durbaa kanneen achi taphataniin ni guutama.”
[6] WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: “Yeroo sanatti wanni
kun hambaa saba kanaatiif dinqii ta'u danda'a; anaaf garuu kun dinqii
ta'uu danda'aa?” jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.

7 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Ani biyyoota ba’a
biiftuutii fi lixa biiftuu keessaa saba koo nan baasa. 8 Ani akka isaan
Yerusaalem keessa jiraataniif isaan nan deebisa; isaan saba koo ni ta’u;
anis dhugaa fi qajeelummaadhaan Waaqa isaanii nan ta’a.”
9 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Isin warri amma
dubbii raajonni yeroo hundeen mana WAAQAYYO Waan Hunda Danda’uu
buufametti achi turan dubbatan kana dhageessan, akka manni qulqul-
lummaa ijaaramuuf irreen keessan haa jabaatu. 10 Yeroo sanaan dura
mindaan tokko iyyuu namaaf yookaan horiif hin baafamu turre. Namni
tokko iyyuu sababii diina isaatiif nagaadhaan hojii isaatiif ba’ee hin galu
ture; ani nama hunda walitti kaaseen tureetii. 11 Garuu ani amma
akkan duraan hojjedhe sana hambaa saba kanaatti hin hojjedhu” jedha
WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u.
12 “Sanyiin akka gaarii biqila; mukni wayiniis ija naqata; lafti midhaan
kenniti; samiiwwanis fixeensa isaanii coccobsu. Ani waan kana hunda
dhaala godhee hambaa saba kanaatiif nan kenna. 13 Yaa Yihuudaa fi
Israa’el akkuma isin saboota gidduutti waan abaarsaa turtan sana, ani
isin baasee akka isin eebba taatan nan godha. Harki keessan haa jabaatuu
malee hin sodaatinaa.”
14 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Ani akkuma gaafa
abbootiin keessan na aarsanitti balaa isinitti fiduu yaadee isinii na’uu
dide sana” jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u; 15 “Kanaafuu ani
amma Yerusaalemii fi Yihuudaaf waan gaarii hojjechuu murteesseera.
Isin hin sodaatinaa. 16 Wanni isin gochuu qabdan kana: Dhugaa
walitti dubbadhaa; karra keessan duratti murtii dhugaa fi nagaa kennaa;
17 ollaa keessanitti waan hamaa hin malinaa; sobaan kakachuu illee hin
jaalatinaa. Ani waan kana hunda nan jibbaa” jedha WAAQAYYO.
18 Ammas dubbiin WAAQAYYO Waan Hunda Danda’uu gara koo dhufe.
19 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Soomni ji’a afu-
raffaa, shanaffaa, torbaffaa fi kurnaffaa Yihuudaaf yeroo gammachuu fi
ililchuu, akkasumas yeroo ayyaana gammachuu ta’a. Kanaafuu dhugaa fi
nagaa jaalladhaa.”
20 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Uummanni hed-
duunii fi jiraattonni magaalaa hedduun ammas ni dhufu; 21 jiraattonni
magaalaa tokkoo gara magaalaa biraa dhaqanii, ‘Kottaa mee WAAQAYYO
kadhachuu fi WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u barbaadachuuf dafnee
haa deemnu. Ani mataan koo iyyuu nan deema’ jedhu. 22 Uummanni
baay’eenii fi saboonni humna qabeeyyiin WAAQAYYO Waan Hunda
Danda’u barbaadachuu fi isa kadhachuuf gara Yerusaalem ni dhufu.”
23 WAAQAYYO Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Bara sana keessa
afaanii fi saba hunda keessaa namoonni kudhan dhufanii handaara
wandaboo namicha Yihuudii tokkoo qabatanii, ‘Nu akka Waaqni isin
wajjin jiru waan dhageenyeef, si wajjin haa deemnu’ jedhuun.”

9

Murtii Diinota Israa’elitti Murame

1 Raajiin dubbii WAAQAYYOO biyya Hadraakitti ni dhufa;
Damaasqoo irras ni bu’a;
iji namoota hundaa fi gosoota Israa’el hundaa gara
WAAQAYYO ni ilaalaatii;

2 akkasumas gara Hamaati ishee daangaa irraa,
isaan ogeeyyii ta’an iyyuu gara Xiiroosii fi Siidoonaas ni ilaala.
3 Xiiroos da’annoo jabaa ijaarratteerti;
meetii akka awwaaraatti,
warqees akkuma kosii daandii irraatti tuullateerti.
4 Gooftaan garuu qabeenya ishee irraa fuudhee humna ishee
galaana irratti barbadeessa;
isheenis ibiddaan dhumti.
5 Ashqaloon waan kana argitee ni sodaatti;
Gaazaan immoo dhukkubsattee aaddi;
Eqroonis akkasuma taati; abdiin ishee coollageeraatii.
Gaazaan mootii ishee ni dhabdi;
Eqroonis ontee hafti.
6 Namoonni ormaa Ashdoodin ni qabatu;
anis of tuulummaa Filisxeemotaa nan balleessa.
7 Ani dhiiga afaan isaanii keessa jiru,
nyaata dhowwames ilkaan isaanii gidduudhaa nan baasa.
Warri hafanis kan Waaqa keenyaa ta’anii
Yihuudaa keessattis bulchitoota ta’u;
Eqroon immoo akka warra Yebuusotaa ni taati.
8 Ani garuu loltuu cabsitee seentu
mana koo irraa nan dhowwa.
Lammata hacuuccuun saba koo irra hin burraaqxu;
ani amma dammaqee nan eegaatii.

Dhufaatii Mooticha Xiyoon

9 Yaa Intala Xiyoon ati guddisii gammadi!
Yaa Intala Yerusaalem iyyi!
Kunoo mootiin kee qajeelaan,
fayyina qabatee,
gad of qabee harree yaabbatee,
ilmoo harree jechuunis harree xinnoo yaabbatee gara kee dhufaa jira.
10 Ani gaariiwwan lolaa Efreem keessaa,
fardeen lolaas Yerusaalem keessaa nan balleessa;
iddaan waraanaas ni caccaba.
Inni sabootatti nagaa ni labsa;
bulchiinsi isaa galaana tokkoo irraa hamma galaana biraatti,
Laga Efraaxiisiitii hamma daarii lafaatti bal’ata.
11 Si’i immoo, sababii dhiiga kakuu ani si wajjin qabuutiif
hidhamtoota kee ani boolla bishaan hin qabne keessaa baasee
gad nan dhiisa.
12 Yaa hidhamtoota abdii qabdan, da’annoo keessanitti deebi’aa;
ani ammas harka lama godhee isiniif nan deebisa.
13 Ani akkan iddaa koo dabsadhutti Yihuudaa dabsee
Efreem keessa nan guuta.
Yaa Xiyoon, ani ilmaan kee
ilmaan Giriikitti nan kaasa;
si’i immoo akka goraadee goota tokkoo nan godhadha.

Waaqayyo Ni Mul’ata

14 WAAQAYYO isaan irratti ni mul’ata;
xiyyi isaa akka bakakkaa ni balaqqisa.
WAAQAYYO Gooftaan malakata ni afuufa;

inni bubbee kibbaatiin deema;
15 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u isaan eega.
Isaan dhagaa furrisaatiin barbadeessanii mo'atu.
Isaan akkuma daadhii wayinii dhuganii
akkuma waciitii ittiin golee iddoo aarsaatti facaasaniitti ni guutamu.
16 Akkuma tikseen bushaayee isaa oolchu sana,
WAAQAYYO Waaqni isaanii gaafas saba isaa ni oolcha.
Isaan akkuma faaya gonfoo irraatti
biyya isaa keessatti ni calaqqisu.
17 Isaan akkam nama hawwatu! Akkamis miidhagu!
Midhaan dargaggoota,
daadhiin wayinii haaraan immoo shamarran jajjabeessa.

10

WAAQAYYO Yihuudaa ni Kunuunsa

1 Yeroo bokkaa isa booddeetti akka inni bokkaa isiniif kennuuf
WAAQAYYOON kadhadhaa;
bakakkaa kan ergu WAAQAYYOO dha.
Inni bokkaa lola'u nama hundaaf,
biqiltuu dirree immoo tokkoo tokkoo namaatiif ni kenna.
2 Waaqonni tolfamoon gowwoomsaa dubbatu;
raajonni mul'ata sobaa argu;
isaan abjuu sobaa namatti himu;
waan faayidaa hin qabneen nama jajjabeessu.
Kanaafuu sabni kun akkuma hoolaa tiksee hin qabnee
hacuucamee asii fi achi joora.

3 "Aariin koo tiksootatti boba'eera;
ani re'oota nan adaba;
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u
bushaayee isaa, mana Yihuudaa ni to'ata;
lola keessattis akka farda jabaa isaan taasisa.
4 Yihuudaa keessaa dhagaan golee,
isa keessaa qofoon dunkaanaa,
isa keessaa iddaan lolaa,
isa keessaa bulchaan hundi ni dhufa.
5 Isaan akkuma namoota jajjaboo
waraana keessatti tokkummaadhaan daandii dhoqqee irra deemu.
Sababii WAAQAYYO isaan wajjin jiruuf
isaan lolanii abbootii fardeenii qaanessu.

6 "Ani mana Yihuudaa nan jajjabeessa;
mana Yoosefis nan oolcha.
Ani waanan garaa isaaniif laafuuf
deebisee isaan nan dhaaba.
Isaan akkuma waan ani duraanuu
isaan hin gatinii ta'u;
ani WAAQAYYO Waaqa isaanii ti;
deebiis isaaniif nan kenna.
7 Efreemonni akkuma namoota jajjaboo ta'u;

garaan isaaniis akkuma nama daadhii wayiniitiin gammaduu ni gammada.
Ijoolleen isaanii waan kana arganii ni gammadu;
garaan isaanii WAAQAYYOOTTI ni gammada.
8 Ani siiqsee
walitti isaan nan qaba.
Ani dhugumaan isaan nan fura;
isaan akkuma duraa sana ni baay'atu.
9 Yoo ani saboota gidduutti
isaan bittinneesse iyyuu isaan biyya fagootti na yaadatu.
Isaanii fi ijoolleen isaanii lubbuudhaan ni jiraatu;
ni deebi'us.
10 Ani biyya Gibxiitii deebisee isaan nan fida;
Asoor keessaas walittin isaan qaba.
Ani gara Gili'aadii fi Libaanoonitti isaan nan fida;
iddoon isaan ga'us hin argamu.
11 Inni galaana rakkinaa keessa darba;
dha'aa galaanaas ni rukuta;
tuujubawwan Abbayyaa hundinuu ni gogu.
Of tuulummaan Asoor gad deebi'a;
bokkuun mootummaa Gibxis ni bada.
12 Ani WAAQAYYOON isaan nan jabeessa;
isaanis maqaa isaatiin deddeebi'u"
jedha WAAQAYYO.

11

1 Yaa Libaanoon, akka ibiddi birbirsa kee gubee fixuuf
balbala kee banadhu!
2 Yaa muka gaattiraa, birbirsi kufeeraatii wawwaadhu;
mukkeen ulfina qaban badaniiru!
Yaa qilxuu Baashaan wawwaadhu;
bosonni gobbuun ciramee dhumeera!
3 Wawwaannaa tiksootaa dhaggeeffadhaa;
lafti tika isaanii inni gabbataan barbadaa'eeraatii!
Aaduu leencaa dhaga'aa;
bosonni Yordaanos gobbuun sun barbadaa'eeraatii!

Tiksitoota Lama

4 WAAQAYYO Waaqni koo akkana jedha: "Bushaayee qalmaaf qophe-
effaman tiksi. 5 Warri isaan bitatan, qalatanii utuu hin adabamin hafu.
Warri gurguratanis, 'WAAQAYYOON galanni haa ga'u; ani sooressa!' jedhu.
Tiksoonni isaanii garaa isaaniif hin laafan. 6 Ani si'achi uummata
biyyattiitiif garaa hin laafuutii" jedha WAAQAYYO. "Ani nama hunda
dabarsee ollaa isaatii fi mootii isaatti nan kenna. Isaan biyyattii ni rukutu;
anis harka isaaniitii isaan hin baasu."
7 Kanaafuu ani bushaayee qalmaaf qopheeffaman, keessumattuu kan-
neen bushaayee cunqurfaman nan tikfadhe. Ergasii ani ulee lama
fudhadhee isa tokkoon Surraa isa kaaniin immoo Tokkummaa jedheen
moggaase; akkasiinis bushaayee nan tikfadhe. 8 Ani ji'uma tokko keessatti
tiksoota sadan nan balleesse.

Lubbuun koo isaan balfite; lubbuun isaaniis na balfite; 9 akkanas
jedheen; "Ani tiksee keessan hin ta'u. Kan du'u haa du'u; kan badus haa
badu. Kanneen hafanis foon walii haa nyaatan."

10 Ergasii ani kakuu saboota hunda wajjin gale cabsuudhaaf ulee koo
kan Surraa jedhamu fuudhee nan cabse. 11 Innis guyyuma sana cabe;
kanaafuu bushaayeen dhiphatan kanneen na ilaalaa turan akka wanni
kun dubbii WAAQAYYOO ta'e beekan.
12 Anis, "Yoo wanni kun waan gaarii isinitti fakkaate, gatii koo naaf
kennaa; yoo ta'uu baate immoo dhiisaa" nan jedheen. Kanaafuu isaan
meetii soddoma naaf kennan.
13 WAAQAYYOS gatii gaarii isaan itti na shallagan sana, "Mankuusa keessa
buusi!" naan jedhe. Kanaafuu ani meetii soddomman sana fuudhee mana
WAAQAYYOO keessatti mankuusa keessa nan buuse.
14 Ergasii ani obbolummaa Yihuudaatii fi Israa'el diiguudhaaf ulee koo
lammaffaa kan Tokkummaa jedhamu sana nan cabse.

15 Kana irratti WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Ammas mi'a tiksee
gowwaa sanaa fuudhi. 16 Ani kunoo biyyattii keessatti tiksee hoolotaa
nan kaasa; innis isa bade hin yaadatu; isa joore hin barbaadu; isa cabe
hin wal'aanu; isa fayye hin sooru; garuu foon coomaa ni nyaata; kottee
isaaniis ni caccabsa.

17 "Tiksee faayidaa hin qabne
kan bushaayee gatee deemuuf wayyoo!
Goraadeen irree isaatii fi ija isaa mirgaa haa dha'u!
Irreen isaa guutumaan guutuutti haa goggogu;
iji isaa mirgaa guutumaan guutuutti haa jaamu!"

12

Diinonni Yerusaalem ni barbadeeffamu

1 Kun raajii dubbii WAAQAYYO waa'ee Israa'el dubbatuu dha.

WAAQAYYO samiiwwan diriirse, inni hundee lafaa buuse, inni nama
keessatti hafuura namaa uume sun akkana jedha: 2 "Ani Yerusaalemin
namoota naannoo ishee jiraatan hundatti xoofoo gatantarsu nan godha.
Yihuudaan akkuma Yerusaalem marfamtee ni qabamti. 3 Gaafas, yeroo
saboonni lafaa hundi isheen mormuudhaan walitti qabamanitti, ani
Yerusaalemin saboota hundatti kattaa hin sochoofamne nan godha. Warri
ishee sochoosuu yaalan hundi of miidhu. 4 Gaafas ani fardeen hunda nan
naasisa; isa yaabbatus nan maraacha" jedha WAAQAYYO. "Ani Yihuudaa
eeguuf ija koo nan banadha; ija fardeen saboota hundaa garuu nan
jaamsa. 5 Ergasii hangafoonni Yihuudaa garaa isaaniitti, 'Jiraatonni
Yerusaalem sababii WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u Waaqa isaanii ta'eef
jajjaboo dha' jedhu.

6 "Ani gaafas hangafoota Yihuudaa badaa ibiddaa tuullaa qoraanii
keessaa, akkuma guca ibiddaa bissii keessaa nan godha. Isaan saboota
naannoo isaanii kanneen mirgaa fi bitaan jiran hunda ni barbadeessu;
Yerusaalem garuu utuu hin miidhamin iddoodhuma isheetti hafti.
7 "WAAQAYYO akka ulfinni mana Daawitii fi jiraattota Yerusaalem ulfina
Yihuudaa hin caalleef duraan dursee iddoo jireenya Yihuudaa ni baraara.
8 Gaafas WAAQAYYO jiraattota Yerusaalemiif ni qolata; guyyaa sana isaan
keessaa inni dadhabaan akka Daawit ta'a; manni Daawitis akka Waaqaa,

akka ergamaa WAAQAYYOO isa isaan dura deemuu ni ta'a.
[9] Ani gaafas saboota Yerusaalem lolan hunda balleessuuf nan ba'a.

Isa Waraanan Sanaaf Boo'uu Isaanii

[10] "Ani mana Daawitii fi jiraattota Yerusaalem irratti hafuura surraatii fi
kadhannaa nan dhangalaasa. Isaan ana isa waraanan sana ni ilaalu; isaan
akkuma nama ilma tokkichaaf boo'uutti ni boo'uuf; akkuma nama ilma
hangafaaf baay'isee gadduuttis ni gadduuf. [11] Gaafas boo'ichi Yerusaalem
keessaa akkuma boo'icha dirree Megidoonitti Hadaad Rimooniif boo'ame
sanaa guddaa ta'a. [12] Biyyattiin ni boossi; tokkoon tokkoon balbalaas
niitota isaanii wajjin ofii isaaniitiif ni boo'u; balballi mana Daawitii fi
niitonni isaanii, balballi mana Naataaniitii fi niitonni isaanii, [13] balballi
mana Lewwii fi niitonni isaanii, balballi Shime'iitii fi niitonni isaanii,
[14] balbalawwan hafan hundii fi niitonni isaanii ni boo'u.

13

Cubbuu Irraa Qulqullaa'uu

[1] "Gaafas mana Daawitii fi jiraattota Yerusaalem cubbuu fi xu-
raa'ummaa irraa akka qulqulleessuuf burqaan tokko ni banama.

[2] "Ani gaafas maqaa waaqota tolfamoo biyyattii keessaa nan balleessa;
isaan lammata hin yaadataman" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
"Ani raajotaa fi hafuura xuraa'ummaa biyyattii keessaa nan balleessa.
[3] Yoo namni tokko ammas raajii dubbate, abbaa fi haati isaa, warri isa
dhalche, 'Ati maqaa WAAQAYYOOTIIN waan soba dubbatteef du'uu qabda'
jedhuun. Yeroo inni raajii dubbatutti abbaa fi haati isaa warri isa dhalche
isa waraanu.
[4] "Guyyaa sana raajiin hundinuu sababii mul'ata raajii isaatiif ni
qaana'a; inni gowwoomsuudhaaf wayyaa raajii kan rifeensa irraa hojje-
tame hin uffatu. [5] Inni, 'Ani qotee bulaadha malee raajii miti; ijoollummaa
kootii jalqabee namni na gurguree ture' jedha. [6] Yoo namni tokko,
'Madaan dhagna kee irraa kun maali?' jedhee gaafate, inni, 'Madaan kun
madaa ani mana michoota kootti madaa'ee dha' jedhee deebisa.

Tikseen Ni Rukutama, Hoolonni ni Bittinnaa'u

[7] "Yaa goraadee, tiksee kootti,
nama natti dhi'aatu sanatti ka'i!" jedha
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u.
"Ati tiksee rukuti;
hoolonni ni bittinneeffamu;
anis harka koo warra xixinnaatti nan deebifadha.
[8] Lafa hunda irratti" jedha WAAQAYYO,
"Harka sadii keessaa harki lama rukutamee bada;
ta'us harka sadii keessaa harki tokko achitti hafa.
[9] Ani harka sadaffaa kana ibiddattin naqa;
akkuma meetii baqsee isaan nan qulqulleessa;
akka warqeetti isaan nan qora.
Isaan maqaa koo ni waammatu;
anis deebii nan kennaaf;
ani, 'Isaan saba koo ti' nan jedha;
isaan immoo, 'WAAQAYYO Waaqa keenya' jedhu."

14

Waaqayyo ni Dhufa; ni Mo’as

1 Kunoo guyyaan Waaqayyoo ni dhufa; boojuun kees si keessatti ni
qoqqoodama.
2 Ani akka isaan ishee waraananiif saboota hunda Yerusaalemitti walitti
nan qaba; magaalattiin ni qabamti; manneen ni saamamu; dubartoonni
isaanii humnaan gudeedamu. Gartokkeen magaalattii ni booji’ama;
uummanni hafe garuu magaalattii keessaa hin fudhatamu. 3 Waaqayyo
akkuma guyyaa duulaa dhaqee lolu sana, dhaqee saboota sana lola.
4 Guyyaa sana miilli isaa Tulluu Ejersaa isa karaa ba’a Yerusaalemiitiin
jiru irra dhaabata; Tulluun Ejersaas ba’aa gara dhi’aatti sulula guddaa
uumee iddoo lamatti baqaqfama. Tulluun sunis gartokkeen isaa gara
kaabaatti, gartokkeen isaa immoo gara kibbaatti siqa. 5 Isin karaa sulula
tulluu kootiin baqattu; inni gara Aazeelitti diriirfamaatii. Isin akkuma
bara Uziyaan mooticha Yihuudaa keessa sochii lafaa jalaa baqattan sana
ammas ni baqattu. Ergasii Waaqayyo, Waaqni koo ni dhufa; qulqulloonni
hundinuus isa wajjin ni dhufu.
6 Guyyaa sana ifni, dhaamochii fi qorri hin jiraatan. 7 Guyyaan
sun guyyaa addaa, guyyaa Waaqayyo qofa biratti beekamu, yeroo itti
garaagarummaan guyyaa fi halkanii hin beekamne ni ta’a. Yeroo dhi’utti
ifa ni ta’a.
8 Gaafas bishaan jireenyaa Yerusaalem keessaa ni yaa’a; walakkaan isaa
gara galaana ba’aatti, walakkaan immoo gara galaana lixaatti bonaa fi
ganna yaa’a.
9 Waaqayyo guutummaa lafaa irratti mootii ta’a. Gaafas Waaqayyo
tokko, maqaan isaas maqaa tokko ta’a.
10 Guutummaan biyyattii Gebaadhaa hamma Rimoon ishee kibba
Yerusaalem jirtuutti akka Arabbaa ta’a. Yerusaalem garuu Karra
Beniyaamii hamma Karra Jalqabaatti, hamma Karra Goleetti, Gamoo
Hanaani’eelii hamma iddoo cuunfaa wayinii mootichaatti ol kaafamtee
iddoodhuma ishee durii ni turti. 11 Namni ishee keessa jiraata; isheen
si’achi hin diigamtu. Yerusaalem nagaadhaan jiraatti.
12 Kun dha’icha Waaqayyo ittiin saboota Yerusaalemin lolan hunda
rukutuu dha: Foon isaanii utuma isaan miilla isaaniitiin dhaabatanii
jiranuu tortora; iji isaanii boolla ija isaanii keessatti tortora; arrabni
isaaniis afaan isaanii keessatti tortora. 13 Gaafas jeequmsi guddaan
Waaqayyo biraa namootatti ni dhufa. Isaanis harkaan wal qabatanii wal
haleelu 14 Yihuudaanis Yerusaalemin lola. Qabeenyi saboota naannoo
ishee jiraatanii hundi warqeen, meetii fi uffanni baay’een walitti qabama.
15 Dha’ichi akkasii fardeenii fi gaangolii, gaalaa fi harree, akkasumas horii
qubata keessaa hunda ni rukuta.
16 Ergasii hambaawwan saboota Yerusaalemin lolan hundaa wagguma
waggaadhaan Mooticha, Waaqayyo Waan Hunda Danda’u waaqeffachuu
fi Ayyaana Daasii ayyaaneffachuuf ol ba’u. 17 Uummanni lafa irra jiraatu
kam iyyuu yoo Mooticha, Waaqayyo Waan Hunda Danda’u waaqeffachuuf
Yerusaalemitti ol ba’uu baate bokkaa hin argatu. 18 Uummanni Gibxiis
yoo ol ba’ee hirmaachuu baate bokkaa hin argatu. Waaqayyo dha’icha
ittiin saboota Ayyaana Daasii ayyaaneffachuuf ol hin baane rukutu
isaanitti ni fida. 19 Kun adabbii Gibxii fi adabbii saboota Ayyaana Daasii
ayyaaneffachuuf ol hin baane hundaa ta’a.

[20] Gaafas katabbiin, “WAAQAYYOOF qulqullaa’e” jedhu bilbila fardeenii
irratti ni barreeffama. Xuwween mana WAAQAYYOO keessaas akkuma
waciitii qulqulluu fuula iddoo aarsaa dura jiru sanaa ni ta’a. [21] Xuwween
Yerusaalemii fi Yihuudaa keessaa hundi WAAQAYYO Waan Hunda
Danda’uuf qulqulluu ta’a; namni aarsaa dhi’eessuuf dhufu hundinuus
xuwweewwan sana keessaa muraasa ni fudhata. Foon aarsaa itti bilcheef-
fata. Gaafas namni Kana’aan tokko iyyuu deebi’ee mana WAAQAYYO Waan
Hunda Danda’uu keessatti hin argamu.

Raajii
Miilkiyaas

1 Raajii dubbii WAAQAYYOO kan karaa Miilkiyaasiin gara Israa'el dhufe.

Israa'el Jaalala Waaqaa Shakke

2 "Ani isin jaalladheera" jedha WAAQAYYO.
"Isin immoo, 'Ati akkamitti nu jaallatte?' jettanii gaafattu.
"Esaawu obboleessa Yaaqoob hin turree?" jedha WAAQAYYO. "Ta'us ani
Yaaqoobin jaalladhee, 3 Esaawun garuu jibbeera; ani tulluuwwan isaa lafa
onaa godhee dhaala isaas waangoo gammoojjiitiif kenneera."
4 Edoomiyaas, "Nu caccabnu iyyuu, diigama sana deebisnee ni ijaarra"
jedha ta'a.
Garuu WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Isaan ni ijaaru
ta'a; ani garuu nan diiga. Isaan Biyya Hamaa, saba yeroo hunda
dheekkamsa WAAQAYYOO jala jiraatu jedhamanii ni waamamu. 5 Isin
waan kana ija keessaniin argitanii, 'Daarii biyya Israa'eliin gamatti iyyuu
WAAQAYYO Guddaa dha!' jettu.

Aarsaa Mudaa Qabuun Kakuu Cabsuu

6 "Ilmi abbaa isaa, garbichis gooftaa isaa ulfeessa. Egaa ergan abbaa
ta'e, ulfinni naaf malu meerre ree? Ergan gooftaa ta'e, kabajni naaf malu
meerree ree?" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
"Yaa luboota; isintu maqaa koo tuffata.
"Isin garuu, 'Nu akkamiin maqaa kee tuffanne?' jettanii gaafattu.
7 "Isin nyaata xuraa'aa iddoo aarsaa koo irratti dhi'eessitu.
"Isin garuu, 'Nu akkamiin si xureessine' jettanii gaafattu.
"Maaddiin WAAQAYYOO tuffatamaa dha jechuudhaan. 8 Isin yoo horii
jaamaa aarsaadhaaf dhi'eessitan, sun balleessaa mitii? Isin yoo horii naafa
yookaan horii dhukkubsataa naaf qaltan, sun balleessaa mitii? Mee horii
sana bulchaa keessaniif kennuu yaalaa! Inni isinitti ni gammadaa? Inni
isin harkaa ni fudhataa?" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
9 "Egaa mee akka inni garaa nuu laafuuf Waaqa nuuf kadhadhaa. Isin
yoo aarsaa akkasii qabattanii dhi'aattan inni isin harkaa ni fudhataa?"
jedha WAAQAYYO Waan Hunda danda'u.
10 "Isin keessaa namni tokko akka isin ibidda faayidaa hin qabne iddoo
aarsaa koo irratti hin bobeessineef utuu balbala mana qulqullummaa
cufee jiraatee! Ani isinitti hin gammadu; aarsaa tokko iyyuu isin harkaa
hin fudhu" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. 11 "Maqaan koo ba'a
aduutii kaasee hamma lixa aduutti saboota gidduutti guddaa ni ta'a. Iddoo
hundatti ixaannii fi aarsaan qulqulluun ni kennama; maqaan koo saboota
gidduutti guddaa ni ta'aatii" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
12 "Isin garuu maaddiin Gooftaa 'xuraa'aa dha' nyaanni isaas 'tuffa-
tamaa dha' jechuudhaan maqaa koo xureessitu. 13 'Kun dadhabbii
dha!' jettaniis tuffiidhaan itti cirriiqfattu" jedha WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u.
"Isin yoo horii hatame, kan naafate yookaan kan dhukkuba qabu
fiddanii aarsaa gootanii dhi'eessitan, ani isin harkaa fudhachuutu narra
jiraa?" jedha WAAQAYYO. 14 "Namni bushaayee isaa keessaa korbeessa

jaallatamaa qabu kan korbeessa sana aarsaa dhi'eessuuf wareega kennee garuu sobee horii hir'ina qabu Gooftaadhaaf dhi'eessu abaaramaa haa ta'u. Ani mootii guddaadhaatii, maqaan koo saboota gidduutti sodaatamuu qaba" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.

2

Akeekkachiisa Lubootaaf Kenname

1 "Yaa luboota akeekkachiisni kun isiniif kenname. 2 Yoo isin dhaggeef-
fachuu baattan, yoo isin maqaa koo kabajuuf garaa keessan qopheessuu
baattan, ani abaarsa isinitti nan erga; eebba keessanis nan abaara" jedha
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. "Sababii isin maqaa koo kabajuuf garaa
keessan hin qopheessiniif dhugumaan ani amma iyyuu eebba keessan
abaareera.
3 "Sababii keessaniif ani sanyii keessan nan ifadha; faandoo aarsaa
isin guyyaa ayyaanaa dhi'eessitanii fuula keessanitti nan facaasa; isa
wajjinis ni baddu. 4 Kakuun ani Lewwii wajjin qabu akka itti fufuuf,
ajaja kana isinitti erguu koo isin ni beektu" jedha WAAQAYYO Waan Hunda
Danda'u. 5 "Kakuun ani isa wajjin gale kakuu jireenyaatii fi kakuu
nagaa ture; isas nan kenneef; kunis kabaja fide; innis na kabaje; maqaa
koo sodaachuudhaanis ni dhaabate. 6 Gorsi dhugaa afaan isaa keessa
ture; sobni tokko iyyuu hidhii isaa irraa hin argamne. Inni nagaa fi
qajeelummaadhaan na wajjin jiraate; nama hedduus qalbii jijjiirrachiise.
7 "Sababii inni ergamaa WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uu ta'eef,
hidhiin luba tokkoo beekumsa kuufata; namoonnis afaan isaa irraa gorsa
barbaadu. 8 Isin garuu karaa irraa jal'attaniirtu; barsiisa keessaniinis
namoota baay'ee gufachiiftaniirtu; kakuu Lewwiis cabsitaniirtu" jedha
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. 9 "Kanaafuu ani akka isin saboota
hunda duratti tuffatamtanii fi salphattan nan godha; isin waa'ee seeraa
keessatti loogii hojjettan malee karaa koo duukaa hin buuneetii."

Dhirsaa Niitiin Wal Hiikuudhaan Kakuu Cabsuu

10 Nu hundi Abbaa tokko qabna mitii? Waaquma tokkotu nu uume mitii?
Yoos nu maaliif waliif amanamuu diduudhaan kakuu abbootii keenyaa
xureessina ree?
11 Yihuudaan hin amanamne. Israa'elii fi Yerusaalem keessatti wanni
jibbisiisaan tokko raawwatameera; Yihuudaan dubartoota waaqa or-
maa waaqeffatan fuudhuudhaan iddoo qulqulluu WAAQAYYO jaallatu
xureesseera. 12 Nama waan kana hojjetu abbaa fedhe illee yoo ta'e,
WAAQAYYO Waan Hunda Danda'uuf aarsaa fidu iyyuu dunkaana Yaaqoob
keessaa WAAQAYYO isa haa balleessu.
13 Wanni isin hojjettan kan biraas kanaa dha: iddoo aarsaa WAAQAYYOO
irra imimmaan lolaaftu. Sababii inni si'achi aarsaa keessaniif xiyyeeffan-
noo hin kennineef yookaan aarsaa keessan gammachuudhaan isin harkaa
hin fudhanneef ni boossu; ni wawwaattus. 14 Isinis, "Kun maaliif ta'e?"
jettanii gaafattu. Kun sababii ati utuma isheen hidhata kee, niitii kee kan
kakuu taatee jirtuu amanamummaa isheef dhabdeef WAAQAYYO si'ii fi niitii
qeerrummaa kee gidduutti ragaa ta'eefii dha.
15 WAAQAYYO tokko isaan hin goonee? Isaan fooniinis hafuuraanis
kanuma isaa ti. Inni maaliif tokko isaan godhe? Sababii inni sanyii
Waaqa sodaatu barbaadaa tureef. Kanaafuu of eeggadhaa; eenyu iyyuu
amanamummaa niitii qeerrummaa isaatiif qabu hin cabsin.

[16] "Ani wal hiikuu dhirsaa fi niitii nan jibba" jedha WAAQAYYO Waaqni Israa'el; "Ani nama wayyaa isaatiin jal'ina haguugu nan jibba" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
Kanaafuu of eeggadhaa; amanamummaas hin dhabinaa.

Murtii Dabsuudhaan Kakuu Cabsuu

[17] Isin dubbii keessaniin WAAQAYYOON dadhabsiiftaniirtu.
"Nu akkamiin isa dadhabsiifne?" jettaniis gaafattu.
"Warri waan hamaa hojjetan hundinuu fuula WAAQAYYOO duratti gaarii dha; innis isaanitti gammada" yookaan "Waaqni murtii qajeelaa meerre?" jechuudhaan.

3

[1] "Kunoo ani ergamaa koo isa fuula koo duraan karaa naaf qopheessu nan erga. Ergasii Gooftaan isin eeggattan akkuma tasaa gara mana qulqullummaa isaa ni dhufa; ergamaan kakuu kan isin hawwitan sun ni dhufa" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
[2] Garuu eenyutu guyyaa dhufaatii isaa sana obsuu danda'a? Yeroo inni mul'atuttis eenyutu isa dura dhaabachuu danda'a? Inni akka ibidda nama sibiila baqsee qulqulleessuu yookaan akka saamunaa nama wayyaa
miicuu ti. [3] Inni akkuma nama meetii baqsee qulqulleessuu ni ta'a; Lewwotas calalee akka warqeettii fi meetiitti qulqulleessa. Ergasiis WAAQAYYO namoota qajeelummaadhaan aarsaa isaaf fidan ni qabaata;
[4] akkuma bara darbee, akkuma waggoota duraa aarsaan Yihuudaatii fi Yerusaalem WAAQAYYOON ni gammachiisa.
[5] "Kanaafuu ani murtiif gara keessan nan dhufa. Ani falfaltootatti, sagaagaltootatti, warra sobaan kakatanitti, warra mindaa hojjettootaa dhowwatanitti, warra haadhota hiyyeessaa fi ijoollee abbaa hin qabne hacuucanitti, warra alagoota murtii qajeelaa dhowwatanii fi na hin sodaannetti dhugaa ba'uuf nan ariifadha" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.

Kudhan Keessaa Tokko Dhowwachuudhaan Kakuu Cabsuu

[6] "Ani WAAQAYYO hin geeddaramu. Kanaafuu yaa ilmaan Yaaqoob isin
hin barbadoofne. [7] Isin bara abbootii keessaniitii jalqabdanii sirna koo irraa jal'attaniirtu; hin eegnes. Gara kootti deebi'aa; anis gara keessanitti nan deebi'aa" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
"Isin garuu, 'Nu akkamiin deebina?' jettanii gaafattu.
[8] "Namni Waaqa ni saamaa?" Ta'us isin na saamtan.
"Isin garuu, 'Nu akkamiin si saamne?' jettanii gaafattu.
"Kudhan keessaa tokkoo fi aarsaadhaan. [9] Isin guutummaan saba
keessanii sababii na saamtaniif abaarsa jala jirtu. [10] Akka mana koo
keessa nyaanni jiraatuuf, kudhan keessa tokko guutummaatti gombisaatti galchaa. Kanaan na qoraatii akka ani karra burqaa samii banee hamma isin iddoo itti kuufattan dhabdanitti eebba guddaa isiniif hin roobsine
ilaalaa" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. [11] "Ani akka daana'oon midhaan keessan hin balleessineef nan ifadha; mukni wayinii lafa qotiisa keessaniis ija hin harcaafatu" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
[12] "Ergasii isin biyya gammaddu waan taataniif, saboonni hundinuu eebbifamtoota isiniin jedhu" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.

Israa'el Of Tuulummaadhaan Waaqatti Dubbate

13 "Isin of tuulummaadhaan natti dubbattan" jedha WAAQAYYO.
"Ta'us, 'Nu maal siin jenne?' jettanii gaafattu.
14 "Isin akkana dubbattan; 'Waaqa tajaajiluun faayidaa hin qabu. Nu
fedhii isaa duukaa buunee akkuma nama boo'uu, fuula WAAQAYYO Waan
Hunda Danda'uu dura jooruudhaan maal arganne? 15 Amma garuu of
tuultotaan eebbifamtoota jenna. Dhugumaan warri hamaa hojjetan ni
eebbifamu; warri Waaqa qoranis ni miliqu.' "
16 Warri WAAQAYYOON sodaatan walitti dubbatan; WAAQAYYOS isaan
dhaggeeffate; ni dhaga'es. Warra WAAQAYYOON sodaatanii fi maqaa
isaa kabajaniifis kitaabni maramaan yaadannoodhaaf fuula isaa duratti
barreeffame.
17 WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u akkana jedha; "Guyyaa ani hojjed-
hutti isaan handhuuraa koo addaa ni ta'u. Akkuma namni tokko ilma
isaa kan isa tajaajilu baraaru sana ani isa nan baraara. 18 Isin ammas
garaa garummaa nama qajeelaatii fi nama hamaa, garaa garummaa warra
Waaqa tajaajilaniitii fi warra hin tajaajillee ni argitu.

4

Dhufaatii Guyyaa WAAQAYYOO

1 "Dhugumaan guyyaan akka badaa ibiddaa boba'u ni dhufa. Of
tuultonni hundii fi warri hammina hojjetan hundi cidii ta'u; guyyaan
sunis isaan guba" jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u. "Hiddi
yookaan dameen tokko iyyuu isaaniif hin hafu. 2 Isin warra maqaa
koo kabajjaniif garuu Aduun qajeelummaa qoochoo isaa jalatti fayyina
qabatee ni ba'a. Isinis baatanii akkuma jabbii golaa gad dhiifamteetti
burraaqxu. 3 Ergasii isin hamoota ni dhidhiittu; isaanis guyyaa ani
wantoota kanneen hojjedhutti faana miilla keessanii jalatti daaraa ni ta'u"
jedha WAAQAYYO Waan Hunda Danda'u.
4 "Seera garbicha koo Musee, sirnaa fi ajaja ani Israa'eloota hundaaf
Kooreebitti isatti kenne sana yaadadhaa.
5 "Kunoo ani, guyyaan WAAQAYYOO inni guddaanii fi sodaachisaan sun
utuu hin dhufin dura Eeliyaas raajicha isiniif nan erga. 6 Inni qalbii
abbootii gara ijoolleetti, qalbii ijoollee immoo gara abbootiitti ni deebisa;
yoo kanaa achii ani dhufee abaarsaan biyyattii nan rukuta."

Wangeela Maatewos

Hidda Dhaloota Yesuus Kiristoos
1:1-17 kwf – Luq 3:23-38
1:3-6 kwf – Rut 4:18-22
1:7-11 kwf – 1Sn 3:10-17

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoos sanyii Daawit, sanyii Abrahaam ta’e sanaa kanaa dha:

2 Abrahaam Yisihaaqin dhalche;
Yisihaaq Yaaqoobin dhalche;
Yaaqoob Yihuudaa fi obboloota isaa dhalche;
3 Yihuudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zeraa dhalche;
Faares Hezroonin dhalche;
Hezroon Arraamin dhalche;
4 Arraam Amiinaadaabin dhalche;
Abiinaadaab Nahishoonin dhalche;
Nahishoon Salmoonin dhalche;
5 Salmoon Rahaab irraa Bo’eezin dhalche;
Bo’eez Ruut irraa Yoobeedin dhalche;
Yoobeed Isseeyin dhalche;
6 Isseey Daawit Mooticha dhalche.

Daawit niitii Uuriyaa irraa Solomoonin dhalche;
7 Solomoon Rehoobo’aamin dhalche;
Rehoobo’aam Abiyaa dhalche;
Abiyaan Asaafin dhalche;
8 Asaaf Yehooshaafaaxin dhalche;
Yehooshaafaax Yehooraamin dhalche;
Yehooraam Uziyaan dhalche;
9 Uziyaan Yootaamin dhalche;
Yootaam Akaazin dhalche;
Akaaz Hisqiyaasin dhalche;
10 Hisqiyaas Minaasee dhalche;
Minaaseen Aamoonin dhalche;
Aamoon Yosiyaasin dhalche;
11 Yosiyaas bara boojuu Baabilon keessa, Yekooniyaanii fi obboloota isaa dhalche.

12 Boojuu Baabilon booddee,
Yekooniyaan She’altii’eelin dhalche;
She’altii’eel Zarubaabelin dhalche;
13 Zarubaabel Abiyuudin dhalche;
Abiyuud Eliyaaqeemin dhalche;
Eliyaaqeem Azoorin dhalche;
14 Azoor Zaadoqin dhalche;
Zaadoq Akiimin dhalche;
Akiim Eliyuudin dhalche;
15 Eliyuud Ele’aazaarin dhalche;

Ele’aazaar Maattaanin dhalche;
Maattaan Yaaqoobin dhalche;
16 Yaaqoob Yoosefin dhalche; Yoosef kunis dhirsa Maariyaam ishee
Yesuus isa Kiristoos jedhamu deesse sanaa ti.

17 Egaa walumaa galatti Abrahaamii hamma Daawititti dhaloota
kudha afur, Daawitii hamma boojuu Baabilonitti dhaloota
kudha afur, boojuu Baabilonii hamma Kiristoosiitti dhaloota
kudha afurtu ture.

Dhalachuu Yesuus Kiristoos

18 Dhalachuun Yesuus Kiristoos akkana ture: Haati isaa Maariyaam
kaadhima Yoosef turte; isheenis utuu Yoosef wajjin wal bira hin ga’in
Hafuura Qulqulluudhaan ulfooftee argamte. 19 Yoosef kaadhimni ishee
sunis nama qajeelaa waan tureef, dhoksaadhaan ishee dhiisuu murteesse
malee uummata duratti ishee qaanessuu hin barbaanne.
20 Utuu inni waan kana yaadaa jiruu, ergamaan Gooftaa abjuu keessa
itti mul’atee akkana jedheen; “Yaa Yoosef ilma Daawit, kaadhimni kee
Maariyaam Hafuura Qulqulluudhaan waan ulfoofteef ishee fuudhuu hin
sodaatin. 21 Isheen ilma deessi; atis maqaa isaa Yesuus jettee ni moggaafta;
inni saba isaa cubbuu isaanii irraa ni fayyisaatii.”
22 Kun hundinuu akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin dubbate
sun raawwatamuuf ta’e. 23 Innis, “Kunoo, durbi tokko ni ulfoofti; ilma
ni deessi; maqaa isaas Amaanu’el jedhu”* jedha. Amaanu’el jechuunis,
“Waaqni nu wajjin jira” jechuu dha.
24 Yoosefis hirribaa dammaqee akkuma ergamaan Gooftaa isa ajajetti
Maariyaamin niitummaadhaan mana isaatti fudhate. 25 Garuu inni
hamma isheen ilma deessutti ishee bira hin geenye. Maqaa isaas, “Yesuus”
jedhee moggaase.

2

Beektonni Kiristoosin Daawwatan

1 Bara Heroodis Mootichaa keessa, erga Yesuus magaalaa Beetlihem
Yihuudaatti argamtu keessatti dhalatee booddee, beektonni ba’a biiftuutii
gara Yerusaalem dhufan; 2 isaanis, “Mootiin Yihuudootaa inni dhalate sun
eessa jira? Nu urjii isaa ba’a biiftuutti arginee isaaf sagaduu dhufneerra”
jedhanii gaafatan.
3 Heroodis Mootichi yommuu waan kana dhaga’etti ni jeeqame;
Yerusaalemis guutummaatti isa wajjin jeeqamte. 4 Innis luboota
hangafootaa fi barsiistota seeraa hunda saba keessaa walitti qabee,
Kiristoos eessatti akka dhalatu isaan gaafate. 5-6 Isaanis akkana jedhanii
deebisaniif; “Beetlihem Yihuudaatti dhalata; kunis dubbii raajichi,
“ ‘Yaa Beetlihem ishee biyya Yihuudaa,
ati gonkumaa bulchitoota Yihuudaatii gad miti;
bulchaan saba koo Israa’elin tiksu
si keessaa ni ba’aatii’*
jedhee barreesse sanaa dha.”
7 Ergasii Heroodis beektota sana dhoksaatti waamee yeroo itti urjiin
sun mul’ate isaan irraa hubate. 8 Innis, “Dhaqaatii jabeessaa mucicha

* **1:23** 1:23 Isa 7:14 * **2:5-6** 2:6 Mik 5:2,4

barbaadaa. Yeroo argitanitti immoo akka anis dhufee isaaf sagaduuf natti
himaa" jedhee Beetlihemitti isaan erge.
9 Isaanis erga waan mootichi jedhe sana dhaga'anii booddee karaa
isaanii itti fufan; urjiin isaan ba'a biiftuutti argan sunis hamma iddoo
mucichi ture ga'ee dhaabatutti isaan dura deeme. 10 Isaanis yeroo urjii
sana arganitti akka malee gammadan. 11 Akkuma mana ol seenaniinis
mucicha, haadha isaa Maariyaam wajjin argan; kufaniis sagadaniif.
Qorxii isaaniis bananii kennaa warqee, ixaanaa fi qumbii dhi'eessaniif.
12 Beektonnis akka gara Heroodisitti hin deebineef waan abjuudhaan of
eeggachiisni isaaniif kennameef karaa biraatiin biyya isaaniitti deebi'an.

Gibxitti Baqachuu Isaanii

13 Yommuu beektonni sun deemanitti, kunoo ergamaan Gooftaa abjuud-
haan Yoosefitti mul'atee, "Sababii Heroodis mucicha ajjeesuu barbaaduuf
ka'iitii mucichaa fi haadha isaa fudhadhuutii Gibxitti baqadhu. Hamma
ani yeroo ati itti deebitu sitti himutti achuma turi" jedheen.
14 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa halkaniin fudhatee
Gibxitti qajeele; 15 hamma Heroodis du'uttis achi jiraate. Kunis akka
wanni Gooftaan karaa raajichaatiin, "Ani Gibxii ilma koo waameera"†
jedhe sun raawwatamuuf ta'e.
16 Heroodis yommuu akka beektonni sun isa gowwoomsan hubatetti
akka malee aare; innis akka yeroo beektota sana irraa bareetti, ijoollee
dhiiraa warra umuriin isaanii waggaa lamaa fi hammasii gad ta'e kanneen
Beetlihemii fi naannoo ishee keessa jiraatan hunda nama itti ergee
ficcisiise. 17 Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate ni raawwatame.
Innis akkana jedha:
18 "Sagaleen boo'ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko
Raamaa keessaa dhaga'ame;
sababii isaan hin jirreef,
Raahel ijoollee isheetiif boo'aa jirti;
jajjabaachuus ni didde."‡

Naazreetitti Deebi'uu Isaanii

19 Erga Heroodis du'ee booddee, ergamaan Gooftaa tokko Gibxitti
abjuudhaan Yoosefitti mul'atee, 20 "Warri lubbuu mucichaa barbaadan
waan du'aniif ka'iitii mucicha haadha isaa wajjin fudhadhuutii biyya
Israa'el dhaqi" jedheen.
21 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa fudhatee biyya
Israa'el dhaqe. 22 Garuu yommuu akka Arkelaawoos iddoo abbaa isaa,
iddoo Heroodis Yihuudaa irratti mo'e dhaga'etti achi dhaquu sodaate;
abjuudhaanis waan of eeggachiisni isaaf kennameef gara aanaa Galiilaa
deeme; 23 achis dhaqee magaalaa Naazreeti jedhamtu keessa jiraate.
Kunis dubbiin, "Inni Naaziricha jedhamee ni waamama" jedhamee karaa
raajotaatiin dubbatame sun akka raawwatamuuf ta'e.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:1-12 kwf – Mar 1:3-8; Luq 3:2-17

† **2:15** 2:15 Hos 11:1 ‡ **2:18** 2:18 Erm 31:15

1 Bara sana Yohannis Cuuphaan gammoojjii Yihuudaa keessatti lallabaa
dhufe; 2 innis, “Mootummaan samii dhi’aateeraatii qalbii jijjiirradhaa”
jedhe. 3 Kunis isa waa’een isaa karaa Isaayyaas raajichaatiin,
“Sagalee nama, ‘Gooftaadhaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa’
jedhee gammoojjii keessaa iyyu tokkoo”*
jedhamee dubbatame sanaa dha.
4 Uffanni Yohannis rifeensa gaalaa irraa hojjetame; innis mudhii isaatti
sabbata teephaa hidhata ture. Nyaanni isaa immoo hawwaannisaa fi
damma bosonaa ture. 5 Namoonnis Yerusaalem irraa, Yihuudaa hundaa fi
biyya naannoo Yordaanos guutuu irraa gara isaa dhaqaa turan. 6 Cubbuu
isaaniis himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan cuuphamaa turan.
7 Inni garuu yommuu Fariisotaa fi Saduuqota keessaa baay’een isaanii
utuu gara iddoo inni itti cuuphaa turee dhufanuu argetti akkana jedheen;
“Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa akka baqattaniif
eenyutu isinitti hime? 8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu
naqadhaa. 9 Isin, ‘Abbaan keenya Abrahaamii dha’ ofiin jechuu waan
dandeessan hin se’inaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif
ijoollee kaasuu akka danda’u ani isinittan himaatii. 10 Qottoon amma
iyyuu hidda mukkeenii irra kaa’ameera; mukti ija gaarii hin naqanne
hundinuus muramee ibiddatti darbatama.
11 “Ani qalbii jijjiirrannaadhaafin bishaaniin isin cuupha. Inni na
duubaan dhufu garuu na caalaa jabaa dha; ani kophee isaa iyyuu
baachuuf hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
12 Inni afarsaa ittiin midhaan qulleessu of harkaa qaba; qamadii isaa
gombisaatti naqata; oobdii isaa ni qulqulleessa; habaqii garuu ibidda hin
dhaamneen guba.”

Cuuphamuu Yesuus
3:13-17 kwf – Mar 1:9-11; Luq 3:21,22; Yoh 1:31-34

13 Yesuus ergasii Yohannisiin cuuphamuuf Galiilaadhaa gara Laga Yor-
daanos dhufe. 14 Yohannis garuu, “Ani siin cuuphamuu na barbaachisa;
ati immoo gara koo dhuftaa?” jedhee isa dhowwe.
15 Yesuusis deebisee, “Ammaaf akkanuma haa ta’uu dhiisi; nu qajeelum-
maa hunda raawwachuudhaaf waan kana gochuu qabnaatii” jedheen.
Yohannisis isa dhowwuu dhiise.
16 Yesuusis akkuma cuuphameen bishaan keessaa ol ba’e. Innis
yommusuma samiin banamee, utuu Hafuurri Waaqaa akkuma gugeetti
gad bu’ee isa irras qubatuu arge. 17 Sagaleen tokkos samii irraa, “Kun
Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; isatti baay’ee nan gammada” jedhe.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-11 kwf – Mar 1:12-13; Luq 4:1-13

1 Ergasii Yesuus akka diiyaabiloosiin qoramuuf Hafuuraan gammoojjiitti
geeffame. 2 Innis erga guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama soomee
booddee ni beela’e. 3 Inni nama qoru sun gara isaa dhufee, “Ati yoo Ilma
Waaqaa taate, akka dhagoonni kunneen buddeena ta’an ajaji” jedheen.

---

* **3:3** 3:3 Isa 40:3

4 Yesuus immoo deebisee, “ ‘Namni dubbii afaan Waaqayyootii ba’u
hundaan malee buddeena qofaan hin jiraatu’*jedhamee barreeffameera”
jedheen.
5 Ergasii diiyaabiloos gara magaalaa qulqulluutti isa geessee fiixee mana
qulqullummaa irra dhaabachiise. 6 Akkanas jedheen; “Ati yoo Ilma
Waaqaa taate, gad of darbadhu. Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“ ‘Inni ergamoota isaa siif ni ajaja;
isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.’†”
7 Yesuus immoo deebisee, “ ‘Waaqa kee Goofticha hin qorin’‡jedhamee
barreeffameera” jedheen.
8 Ammas diiyaabiloos tulluu akka malee ol dheeraa tokkotti ol isa baasee
mootummoota addunyaa hundaa fi ulfina isaanii isatti argisiise. 9 Akkanas
jedheen; “Yoo ati gad jettee naaf sagadde, waan kana hundumaa siifin
kenna.”
10 Yesuusis, “Seexana nana, narraa fagaadhu! ‘Waaqa kee Gooftichaaf
sagadi; isuma qofa tajaajili’§jedhamee barreeffameeraatii” jedheen.
11 Diiyaabiloosis isa dhiisee deeme; ergamoonni immoo dhufanii isa
tajaajilan.

Yesuus Lallaba Jalqabuu Isaa

12 Yesuus yommuu akka Yohannis mana hidhaatti galfame dhaga’etti
Galiilaatti deebi’e. 13 Innis Naazreetii ba’ee gara Qifirnaahom ishee biyya
Zebuuloonii fi Niftaalem keessatti qarqara galaanaatti argamtu sanaa
dhaqee achi jiraate; 14 kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin
dubbatame sun raawwatamuuf ta’e; dubbichis akkana jedha:
15 “Biyyi Zebuuloonii fi biyyi Niftaalem
kanneen Yordaanos gama,
qarqara Daandii Galaanaa irra jiran,
Galiilaan Namoota Ormaas,
16 sabni dukkana keessa jiraatu,
ifa guddaa argeera;
warra biyya gaaddidduu du’aa keessa jiraataniifis,
ifni ba’eera.”*
17 Yesuus yeroo sanaa jalqabee, “Mootummaan samii dhi’aateeraatii
qalbii jijjiirradhaa” jedhee lallabuutti ka’e.

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
4:18-22 kwf – Mar 1:16-20; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

18 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu, obboloota
lama jechuunis Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa Indiri-
iyaasin arge. Isaanis qurxummii qabdoota waan ta’aniif kiyyoo galaanatti
darbachaa turan. 19 Yesuusis, “Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin
qabduu namootaa taataniif isin nan erga” jedheen. 20 Isaanis yommusuma
kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.
21 Innis utuu achii ka’ee deemuu obboloota gara biraa lama jechuunis
Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannisin arge. Isaanis
abbaa isaanii Zabdewoos wajjin kiyyoo isaanii qopheeffachaa bidiruu

* **4:4** 4:4 KeD 8:3 † **4:6** 4:6 Far 91:11,12 ‡ **4:7** 4:7 KeD 6:16 § **4:10** 4:10 KeD 6:13 * **4:16** 4:16 Isa 9:1,2

keessa turan. Yesuusis isaan waame; 22 isaanis yommusuma bidiruu sanaa
fi abbaa isaanii dhiisanii isa duukaa bu'an.

Yesuus Dhukkubsattoota Fayyisuu Isaa

23 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela moo-
tummaa lallabaa, dhibee fi dhukkuba saba keessa jiru hunda fayyisaa Gali-
ilaa guutuu keessa deeme. 24 Oduun waa'ee isaas Sooriyaa hunda keessatti
dhaga'ame; namoonnis warra dhukkuba garaa garaatiin qabaman, warra
dhukkuba hamaan dhiphatan, warra hafuura hamaan qabaman, warra
dhukkuba gaggabdootiin dhiphatanii fi warra dhagni irratti du'e isatti
fidan; innis isaan fayyise. 25 Tuunni namoota baay'ees Galiilaadhaa,
Magaalaa Kurnanii, Yerusaalemii, Yihuudaa fi biyya Yordaanos gamaatii
isa duukaa bu'e.

5

Warra Eebbifamoo
5:3-12 kwf – Luq 6:20-23

1 Yesuus yommuu namoota baay'ee argetti, tulluutti ol ba'ee taa'e.
Barattoonni isaas gara isaa dhufan; 2 innis isaan barsiisuu jalqabe.
Akkanas jedhe:

3 "Warri hafuuraan hiyyeeyyii ta'an eebbifamoo dha;
mootummaan samii kan isaaniitii.
4 Warri gaddan eebbifamoo dha;
jajjabina ni argatuutii.
5 Warri garraamiin eebbifamoo dha;
lafa ni dhaaluutii.
6 Warri qajeelummaa beela'anii fi dheebotan eebbifamoo dha;
isaan ni quufuutii.
7 Araara qabeeyyiin eebbifamoo dha;
araara ni argatuutii.
8 Warri garaan isaanii qulqulluu eebbifamoo dha;
Waaqa ni arguutii.
9 Warri nagaa buusan eebbifamoo dha;
ijoollee Waaqaa ni jedhamuutii.
10 Warri qajeelummaadhaaf jedhanii ari'ataman eebbifamoo dha;
mootummaan samii kan isaaniitii.

11 "Yommuu namoonni sababii kootiif jedhanii isin arrabsan, yommuu
isin ari'atanii fi yommuu waan hamaa gosa hundaa sobaan isin irratti
dubbatan isin eebbifamoo dha. 12 Sababii gatiin keessan samii keessatti
guddaa ta'eef ililchaa; gammadaas; isaan raajota isin dura turanis
haaluma kanaan ari'ataniiruutii.

Soogiddaa fi Ifa

13 "Isin soogidda lafaa ti. Garuu soogiddi yoo mi'aa isaa dhabe, mi'aan
isaa akkamiin deebifamuu danda'a? Gad gatamee miillaan dhidhiitama
malee si'achi waan tokko illee hin fayyadu.

14 "Isin ifa addunyaa ti. Magaalaan gaara gubbaa jiru tokko dhokachuu
hin danda'u. 15 Yookaan namoonni ibsaa qabsiisanii gombisaa jala hin
kaa'an. Qooda kanaa baattuu isaa irra kaa'u; ibsaan sunis namoota mana
keessa jiran hundaaf ifa kenna. 16 Akka namoonni hojii keessan isa gaarii

arganii abbaa keessan kan samii irraatiif ulfina kennaniif ifni keessanis
akkasuma fuula namootaa duratti haa ifu.

Raawwatamuu Seeraa

17 “Isin waan ani Seera yookaan Raajota diiguu dhufe hin se’inaa; ani
isaan raawwachuuf malee diiguuf hin dhufne. 18 Ani dhuguman isinitti
hima; hamma samii fi lafti darbanitti, Seerri guutummaatti raawwatama
malee seericha keessaa qubeen tokko iyyuu, tuqaan xinnoon ishee iyyuu
gonkumaa hin baddu. 19 Kanaafuu namni ajajawwan kanneen keessaa
xinnaa isaa illee diigu, kan akka warri kaanis diiganiif barsiisu kam iyyuu
mootummaa samii keessatti xinnaa jedhama; namni ajajawwan kanneen
eeguu fi kan warra kaanis barsiisu kam iyyuu garuu mootummaa samii
keessatti guddaa jedhama. 20 Ani isinittin hima; qajeelummaan keessan
qajeelummaa Fariisotaatii fi qajeelummaa barsiistota seeraa yoo caaluu
baate isin dhugumaan mootummaa samiitti hin galtan.

Nama Ajjeesuu
5:25,26 kwf – Luq 12:58,59

21 “Isin akka bara dheeraan dura namootaan, ‘Hin ajjeesin; nama
ajjeese kamitti iyyuu ni muramaa’*jedhame dhageessaniirtu. 22 Ani garuu
isinittin hima; nama obboleessa isaatti dheekkamu hundumaa murtiitu
eeggata. Namni obboleessa isaatiin *‘Raatuu’* jedhu hundis murtii waldaatti
dhi’aata. Nama obboleessa isaatiin ‘Doofaa nana!’ jedhu immoo ibidda
gahaannamtu isa eeggata.
23 “Kanaafuu ati yeroo kennaa kee iddoo aarsaatti dhi’eessitutti yoo akka
obboleessi kee komii sirraa qabu yaadatte, 24 kennaa kee achuma iddoo
aarsaa duratti dhiisii dhaqiitii duraan dursii obboleessa keetti araarami;
ergasii kottuutii kennaa kee dhi’eessi.
25 “Amajaajii kee isa mana murtiitti si geessaa jiru wajjin dafii walii gali.
Kanas utuma isa wajjin karaa jirtuu godhi; yoo kanaa achii amajaajiin
kee dabarsee abbaa seeraatti si kenna; abbaan seeraa immoo poolisiitti si
kenna; atis mana hidhaatti darbatamta. 26 Ani dhuguman sitti hima; ati
hamma saantima ishee dhumaa baaftutti achii hin baatu.

Ejja

27 “Isin akka, ‘Hin ejjin’†jedhame dhageessaniirtu. 28 Ani garuu isinittin
hima; namni hawwiidhaan dubartii ilaalu hundinuu yaada isaatti ishee
wajjin ejjeera. 29 Yoo ija kee mirgaa si gufachiise, of keessaa baasii gati.
Dhagni kee guutuun gahaannamitti darbatamuu irra, kutaa dhagna keetii
keessaa tokko dhabuu siif wayyaatii. 30 Yoo harki kee mirgaa si gufachiise
of irraa murii gati. Dhagni kee guutuun gahaannamitti galuu irra, kutaa
dhagna keetii keessaa tokko dhabuu siif wayya.

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii

31 “Namni niitii isaa hiiku kam iyyuu, ‘Waraqaa ragaa hiikkaa haa
kennuuf’‡jedhameera. 32 Ani garuu isinittin hima; namni utuu isheen
halalummaa hin hojjetin niitii isaa hiiku kam iyyuu akka isheen ejjitu
ishee taasisa; namni dubartii hiikamte fuudhu kam iyyuus ni ejja.

Kakaa

---

* **5:21** 5:21 Bau 20:13 † **5:27** 5:27 Bau 20:14 ‡ **5:31** 5:31 KeD 24:1

33 “Ammas akka warra duriitiin, ‘Waan kakatte Gooftaadhaaf guuti
malee sobaan hin kakatin’§jedhame dhageessaniirtu. 34 Ani garuu
isinittin hima; gonkumaa hin kakatinaa: samiidhaan hin kakatinaa; inni
teessoo Waaqaatii; 35 yookaan lafaan hin kakatinaa; isheen ejjeta miilla
isaatii; yookaan Yerusaalemiin hin kakatinaa; isheen magaalaa Mooticha
Guddaatii. 36 Mataa keetiinis hin kakatin; ati rifeensa tokko illee addeessuu
yookaan gurraachesuu hin dandeessuutii. 37 Wanni isin jechuu qabdan,
‘Eeyyee’ yookaan ‘Waawuu’ haa ta’u; wanni kanaa achii kam iyyuu isa
hamaa sana irraa dhufa.

Qooda Ijaa, Ija

38 “ ‘Qooda ijaa, ija; qooda ilkaanii immoo ilkaan’*akka jedhame
dhageessaniirtu. 39 Ani garuu isinittin hima. Nama hamaadhaan hin
morkatinaa. Yoo namni tokko maddii kee mirgaa si kabale, kaanis itti qabi.
40 Yoo namni tokko si himatee kittaa kee sirraa fudhate, kootii kees kenniif.
41 Yoo namni tokko akka ati gara kiiloo meetira tokkoo fi walakkaa isa
wajjin deemtu si dirqisiise, ati immoo gara kiiloo meetira sadii isa wajjin
deemi. 42 Nama si kadhatuuf kenni; nama sirraa liqeeffachuu barbaaduttis
dugda hin garagalchin.

Diina Jaallachuu

43 “ ‘Ollaa kee jaalladhu;†diina kee jibbi’ akka jedhame dhageessaniirtu.
44 Ani garuu isinittin hima; diinota keessan jaalladhaa; warra isin
ari’ataniifis kadhadhaa; 45 kanaanis abbaa keessan kan samii irraatiif
ijoollee ni taatu. Inni warra hamoo fi warra gaggaariidhaaf aduu isaa
ni baasa; qajeeltotaa fi jal’ootaafis bokkaa ni roobsa. 46 Isin warra
isin jaallatan qofa yoo jaallattan gatii maalii argattu? Kana immoo
qaraxxoonni iyyuu ni godhu mitii? 47 Isin yoo obboloota keessan qofa
nagaa gaafattan warra kaan caalaa maal hojjechuutti jirtu? Kana immoo
ormoonni iyyuu ni godhu mitii? 48 Akkuma abbaan keessan inni samii
irraa mudaa hin qabne sana, isinis warra mudaa hin qabne ta’aa.

6

Rakkataaf Waa Kennuu

1 “Akka isaan isin arganiif jettanii ‘Hojii qajeelummaa’ keessan fuula
namootaa duratti akka hin hojjenneef of eeggadhaa. Yoo akkas gootan
abbaa keessan kan samii irraa biraa gatii hin qabaattaniitii.
2 “Kanaafuu ati yommuu warra rakkataniif waa kennitutti akka fak-
keessitoonni namoota biratti jajamuuf jedhanii manneen sagadaa keessat-
tii fi karaa irratti godhan sana malakataan hin labsatin. Ani dhuguman
isinitti hima; isaan gatii isaanii argataniiru. 3 Yeroo ati rakkattootaaf
waa kennitutti garuu waan harki kee mirgaa godhu, harki kee bitaa hin
beekin; 4 kunis akka kennaan kee dhoksaan ta’uuf. Abbaan kee inni waan
dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna.

Kadhannaa
6:9-13 kwf – Luq 11:2-4

5 “Isin yommuu kadhattan akka fakkeessitootaa hin ta’inaa; isaan
namatti mul’achuuf jedhanii manneen sagadaa keessaa fi golee karaa irra

§ **5:33** 5:33 Lew 19:12; Lak 30:2 * **5:38** 5:38 Bau 21:24; Lew 24:20; KeD 19:21 † **5:43** 5:43
Lew 19:18

dhaabatanii kadhachuu jaallatuutii. Ani dhuguman isinitti hima; isaan
gatii isaanii argataniiru. 6 Ati garuu yeroo kadhattu mana keetti ol gali;
balbala cufadhuutii Abbaa kee isa hin mul'anne sana kadhadhu. Abbaan
kee inni waan dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna.
7 Isinis yommuu kadhattan akka ormootaa dubbii faayidaa hin qabne
irra hin deddeebi'inaa; isaan baay'ina dubbii isaaniitiin waan isaaniif
dhaga'amu se'u. 8 Isin akka isaanii hin ta'inaa; abbaan keessan utuma
isin hin kadhatin iyyuu waan isin barbaachisu ni beekaatii.

9 "Egaa akkana jedhaa kadhadhaa:
" 'Yaa Abbaa keenya kan samii irra jirtu,
maqaan kee haa qulqullaa'u;
10 mootummaan kee haa dhufu;
fedhiin kee akkuma samii irratti ta'e sana,
lafa irrattis haa ta'u.
11 Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa har'a nuu kenni.
12 Akkuma nu warra yakka nutti hojjetaniif dhiifnu sana,
atis yakka keenya nuuf dhiisi.
13 Isa hamaa jalaa nu baasi malee qoramatti nu hin galchin.'*
Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti.
Ameen.†

14 Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan, Abbaan keessan inni samii
irraas akkasuma isiniif dhiisaatii. 15 Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii
dhiisuu baattan garuu, Abbaan keessanis akkasuma cubbuu keessan isiniif
hin dhiisu.

Sooma

16 "Isin yommuu soomtanitti akka fakkeessitootaa fuula hin dukkane-
effatinaa; isaan akka soomuutti jiran argisiifachuuf jedhanii fuula isaanii
hammeessu. Ani dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii argataniiru.
17 Ati garuu yeroo soomtu mataa kee dibadhu; fuula kees dhiqadhu.
18 Kunis akka sooma kee sana abbaa kee isa namatti hin mul'anne malee
namni hin beekneefii dha. Abbaan kee inni waan dhoksaatti hojjetamu
argu sun gatii kee ifaan ifatti siif kenna.

Badhaadhummaa Samii Irraa
6:22-23 kwf – Luq 11:34-36

19 "Isin iddoo itti bilii fi daana'oon balleessituu fi iddoo itti hattuun
cabsitee hattu lafa irratti badhaadhummaa ofii keessaniif hin kuufatinaa.
20 Garuu iddoo itti bilii fi daana'oon nyaattee hin balleessinee fi iddoo itti
hattuun cabsitee hin hanne samii irratti badhaadhummaa ofii keessaniif
kuufadhaa. 21 Idduma badhaadhummaan kee jiru sana garaan kees
jiraatii.

22 "Iji ibsaa dhagnaa ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun
ifaan guutama. 23 Yoo iji kee fayyaa hin ta'in garuu, dhagni kee guutuun
ni dukkanaa'a. Erga ifni si keessa jiru sun dukkanaa'ee, dukkanni sun
hammam haa jabaatu ree!

24 "Namni gooftota lama tajaajiluu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Isa
tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee isa
kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi Maallaqa tajaajiluu hin dandeessan.

---

* **6:13** 6:13 Akka Giriikotaatti qoramatti jechuun qormaatatti jechuu. † **6:13** 6:13 Yookaan isa hamaa jalaa hiikkaawwan durii tokko tokko jecha isa / Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti. Ameen jedhu hin qaban.

Hin Yaadda'inaa
6:25-33 kwf – Luq 12:22-31

25 “Kanaafuu ani isinittin hima; ‘Maal nyaanna yookaan maal dhugna?’
jettanii waa'ee jireenya keessanii hin yaadda'inaa; yookaan ‘maal uf-
fanna?’ jettanii waa'ee dhagna keessanii hin yaadda'inaa. Jireenyi
nyaata hin caaluu? Dhagnis uffata hin caaluu? 26 Mee simbirroota
samii ilaalaa; isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan yookaan
gombisaatti hin galfatan; ta'us Abbaan keessan inni samii irraa isaan
soora. Isin immoo isaan caalaa gatii guddaa qabdu mitii? 27 Isin keessaa
namni yaadda'uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu
danda'uu eenyu?

28 “Isin maaliif waa'ee uffataa yaaddoftu? Daraaraawwan dirree
akkamitti akka guddatan mee ilaalaa. Isaan hin dhama'an yookaan hin
fo'an. 29 Ani garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda
keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne. 30 Isin yaa warra amantii
xinnoo nana. Waaqni erga marga dirree kan har'a jiruu fi kan bor
immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti immoo guddaa
caalchisee hin uffisuu ree? 31 Kanaafuu, ‘Maal nyaanna?’ yookaan ‘Maal
dhugna?’ yookaan ‘Maal uffanna?’ jettanii hin yaadda'inaa. 32 Kana
hunda ormoonni iyyuu ni barbaaduutii; Abbaan keessan inni samii irraas
akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka. 33 Garuu duraan
dursaatii mootummaa isaatii fi qajeelummaa isaa barbaadaa; wanni kun
hundinuu akkasuma isiniif kennama. 34 Kanaafuu waa'ee boriitiif hin
yaadda'inaa; bor ofii isaatiif ni yaadda'aatii. Hamminni guyyaa sanaa
mataan isaa guyyicha ni ga'a.

7

Nama Kaanitti Muruu
7:3-5 kwf – Luq 6:41,42

1 “Akka isinitti hin muramneef namoota kaanitti hin murinaa.
2 Murtiidhuma isin namatti murtaniin isinitti muramaatii; safartuu ittiin
safartaniinis isiniif safarama.

3 “Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba ija
obboleessa keetii keessa jiru ilaalta? 4 Ati utuu jirmi ija kee keessa jiruu
akkamitti obboleessa keetiin, ‘Kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif
nan baasa’ jechuu dandeessa? 5 Fakkeessituu nana; duraan dursiitii jirma
ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa
jiru baasuudhaaf sirriitti argita.

6 “Waan qulqulluu sarootaaf hin kenninaa; lula keessanis booyyee dura
hin buusinaa. Yoo kana gootan isaan miilla isaaniitiin dhidhiitu; gara
galanis isin cicciru.

Kadhadhaa, Barbaadaa, Balbala Rurrukutaa
7:7-11 kwf – Luq 11:9-13

7 “Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa,
balballi isiniif ni banamaa. 8 Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni
barbaadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama.

9 “Isin keessaa namni yoo ilmi isaa buddeena isa kadhate, dhagaa
kennuuf eenyu? 10 Yookaan yoo inni qurxummii isa kadhate, bofa
kennuuf eenyu? 11 Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee

keessaniif kennuu beektanii, abbaan keessan inni samii irraa immoo
hammam caalchisee warra isa kadhataniif kennaa gaarii haa kennuu ree!
12 Kanaafuu waan akka namoonni isiniif godhan barbaaddan hundumaa
isinis akkasuma isaaniif godhaa; Seerris Raajonnis kanumaatii.

Karra Dhiphaa fi Karra Bal'aa

13 "Karra dhiphaadhaan seenaa. Karaan badiisatti geessu bal'aadhaatii;
karri isaas bal'aa dha; namoonni ittiin seenanis baay'ee dha. 14 Garuu
karri isaa dhiphaa dha; karaan jireenyatti nama geessu qal'aa dha; warri
isa argatanis muraasa.

Mukaa fi Ija Isaa

15 "Raajota sobaa warra kal'ee hoolaa uffatanii gara keessan dhu-
fan, kanneen keessi isaanii garuu yeeyyii akka malee beela'ee waa
cicciratu ta'e irraa of eeggadhaa. 16 Isin ija isaaniitiin isaan beektu.
Namoonni qoraattii irraa wayinii yookaan sokorruu irraa harbuu ni ciruu?
17 Akkasumas mukni gaariin hundumtuu ija gaarii naqata; mukni gadheen
immoo ija gadhee naqata. 18 Mukni gaariin ija gadhee naqachuu hin
danda'u; mukni gadheenis ija gaarii naqachuu hin danda'u. 19 Mukni ija
gaarii hin naqanne hundi muramee ibiddatti naqama. 20 Kanaaf isin ija
isaaniitiin isaan beektu.
21 "Nama fedhii Abbaa koo isa samii irraa raawwatu malee namni,
'Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa' naan jedhu hundi mootummaa samiitti hin
galu. 22 Guyyaa sana namoonni hedduun, 'Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu
maqaa keetiin raajii dubbanneerra mitii? Maqaa keetiin hafuurota hamoo
baafneerra mitii? Maqaa keetiin dinqii hedduu hojjenneerra mitii?' naan
jedhu. 23 Ani immoo, 'Narraa fagaadhaa! Isin warra hammina hojjettan,
ani gonkumaa isin hin beekne' jedhee ifaan ifatti isaanitti nan hima.

Ijaartota Ogeeyyii fi Gowwoota
7:24-27 kwf – Luq 6:47-49

24 "Kanaafuu namni dubbii koo kana dhaga'ee hojiidhaan argisi-
isu hundi, nama ogeessa mana isaa kattaa irratti ijaarrate fakkaata.
25 Bokkaan roobee, lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee mana sana dha'e;
manichi garuu waan kattaa irratti hundeeffameef hin jigne. 26 Namni
dubbii koo kana dhaga'ee hojiidhaan hin argisiifne hundi garuu nama
gowwaa mana isaa cirracha irratti ijaarrate fakkaata. 27 Bokkaan roobee,
lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee manicha dha'e; manni sunis ni jige;
jiguun isaas akka malee hamaa ture."
28 Yommuu Yesuus dubbii kana dubbatee raawwatetti namoonni barsi-
isa isaa ni dinqisiifatan; 29 inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta'in,
akka nama taayitaa qabu tokkootti isaan barsiisa tureetii.

8

Namicha Lamxaa'aa
8:2-4 kwf – Mar 1:40-44; Luq 5:12-14

1 Yeroo Yesuus gaara irraa bu'etti, tuuta namoota baay'eetu isa duukaa
bu'e. 2 Kunoo namichi lamxaa'aan tokkos dhufee, fuula isaa duratti
jilbeenfatee, "Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni
dandeessa" jedheen.

[3] Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, “Fedhii koo ti;
qulqullaa’i!” jedheen. Lamxiin isaas yeruma sana qulqullaa’e. [4] Ergasiis
Yesuus, “Nama tokkotti illee akka hin himne beekkadhu. Garuu dhaqiitii
akka isaaniif ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi; kennaa Museen ajaje sana
illee dhi’eessi” jedheen.

Amantii Ajajaa Dhibbaa
8:5-13 kwf – Luq 7:1-10

[5] Yeroo Yesuus Qifirnaahom seenetti, ajajaan dhibbaa tokko gara isaa
dhufee akkana jedhee isa kadhate; [6] “Yaa Gooftaa, tajaajilaan koo dhagni
irratti du’ee mana ciisa; akka malees dhiphachaa jira.”
[7] Yesuusis, “Ani dhufeen isa fayyisa” jedheen.
[8] Ajajaan dhibbaa sun immoo akkana jedhee deebiseef; “Yaa Gooftaa,
ati bantii mana kootii jala seenuun naaf hin malu. Garuu dubbicha qofa
dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii. [9] Ani mataan koo iyyuu nama
taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, ‘Deemi’ nan
jedha; innis ni deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha; innis ni
dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana hojjedhu’ nan jedha; innis ni
hojjeta.”
[10] Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti dinqifatee warra isa duukaa
bu’aa turaniin akkana jedhe; “Ani dhuguma isinittin hima; ani Israa’el
keessatti nama amantii guddaa akkanaa qabu tokko illee hin arganne.
[11] Ani isinittin hima; namoonni hedduun ba’a biiftuutii fi lixa biiftuutii ni
dhufu; isaanis Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob wajjin mootummaa samii
keessatti maaddiitti ni dhi’aatu. [12] Ijoolleen mootummaa garuu dukkana
alaatti gad darbatamu; achitti boo’uu fi ilkaan qaruutu ta’a.”
[13] Yesuusis deebisee ajajaa dhibbaa sanaan, “Akkuma amantii keetii siif
haa ta’u; deemi!” jedhe. Tajaajilaan isaas yeruma sana fayye.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
8:14-16 kwf – Mar 1:29-34; Luq 4:38-41

[14] Yesuus yommuu mana Phexros seenetti, haati niitii Phexros dhukkuba
dhagna gubaadhaan qabamtee ciiftee arge. [15] Innis harka ishee tuqe;
dhagna gubaan sunis ishee dhiise; isheenis kaatee isa tajaajiluu jalqabde.
[16] Galgala sanas namoota hafuurota hamoon qabaman hedduu gara
isaa fidan; innis jecha tokkoon hafuurota sana baase; dhukkubsattoota
hundumaa ni fayyise. [17] Kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin,
“Inni dhibee keenya nurraa fuudhe;
dhukkuba keenyas ni baate”*
jedhame sun raawwatamuuf ta’e.

Gatii Yesuus Duukaa Bu’uun Nama Baasisu
8:19-22 kwf – Luq 9:57-60

[18] Yesuus yommuu tuuta namoota baay’ee naannoo isaatti argetti akka
gama ce’aniif ajaje. [19] Barsiisaan seeraa tokkos gara isaa dhufee, “Yaa
barsiisaa, ani iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu’a” jedhe.
[20] Yesuusis deebisee, “Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis man’ee
qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin qabu”
jedhe.

---
* **8:17** 8:17 Isa 53:4

21 Barattoota isaa keessaas inni tokko, “Yaa Gooftaa, dura akka ani
dhaqee abbaa koo awwaalladhu naa eeyyami!” jedheen.
22 Yesuus garuu, “Warri du’an du’aa isaanii haa awwaallatan; ati immoo
na duukaa bu’i” jedheen.

Yesuus Bubbee Jabaa Gab gochuu Isaa
8:23-27 kwf – Mar 4:36-41; Luq 8:22-25
8:23-27 kwi – Mat 14:22-33

23 Yommuu inni bidiruu yaabbatettis, barattoonni isaa isa duukaa bu’an.
24 Akkuma tasaa bubbeen hamaan tokko galaana irratti ka’e; dambaliinis
bidiruu sana irra gara gale. Yesuus garuu rafaa ture. 25 Barattoonni isaa
gara isaa dhufanii, “Yaa Gooftaa, nu oolchi! Nu dhumuufii!” jedhanii isa
dammaqsan.
26 Innis deebisee, “Isin warra amantii xinnoo nana; maaliif akkana
sodaattu?” jedheen. Ka’ees bubbee sanaa fi galaana sana ifate; tasgabbiin
guddaanis ni ta’e.
27 Namoonnis dinqifatanii, “Namni bubbee fi galaanni ajajamaniif kun
nama akkamii ti?” jedhan.

Yesuus Namoota Hafuura Hamaan Qabaman Fayyisuu Isaa
8:28-34 kwf – Mar 5:1-17; Luq 8:26-37

28 Yommuu Yesuus gama ce’ee biyya Gadareen ga’etti, namoonni
hafuura hamaan qabaman lama iddoo awwaalaatii ba’anii itti dhufan.
Isaanis waan akka malee hamoo turaniif namni tokko iyyuu karaa sana
irra darbuu hin danda’u ture. 29 Isaanis, “Yaa Ilma Waaqaa, ati maal
nurraa barbaadda? Utuu yeroon sun hin ga’in nu dhiphisuu dhufte moo?”
jedhanii iyyan.
30 Hoomaan booyyee guddaan isaas xinnoo isaan irraa fagaatee dheedaa
ture. 31 Hafuuronni hamoon sunis, “Yoo nu baafte, gara hoomaa booyyee
sanaatti nu ergi” jedhanii Yesuusin kadhatan.
32 Innis, “Dhaqaa!” jedheen. Isaanis namicha keessaa ba’anii hoomaa
booyyee sanatti galan; hoomaan sun guutuunis ededa hallayyaa irraa
gad gugatee galaanatti nam’ee bishaan keessatti dhume. 33 Warri
booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa seenan; isaanis waan
hunda, waan namoota hafuurota hamoon qabamanii turan irra ga’es ni
odeessan. 34 Magaalaan sun guutuunis Yesuusin arguuf ba’e. Yommuu isa
argettis akka inni biyya isaanii keessaa ba’uuf isa kadhate.

9

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du’e Fayyisuu Isaa
9:2-8 kwf – Mar 2:3-12; Luq 5:18-26

1 Yesuus bidiruu yaabbatee galaana ce’ee gara magaalaa isaa dhufe.
2 Kunoo, jarri tokko nama dhagni irratti du’ee siree irra ciisu tokko gara
isaa fidan. Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namichaan, “Ilma koo
jabaadhu; cubbuun kee siif dhiifameeraatii” jedhe.
3 Kana irratti barsiistota seeraa keessaa tokko tokko garaa isaanii
keessatti, “Kunoo, namichi kun Waaqa arrabsa!” jedhan.
4 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedhe; “Isin maaliif garaa
keessan keessatti waan hamaa yaaddu? 5 ‘Cubbuun kee siif dhiifameera’
jechuu moo ‘Ka’ii deemi’ jechuutu salphaa dha? 6 Ani garuu akka
Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka

beektan nan barbaada.” Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du’e
sanaan, “Ka’i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali” jedhe. [7] Namichis
ka’ee mana isaatti gale. [8] Namoonnis yommuu waan kana arganitti ni
dinqifatan; Waaqa taayitaa akkasii namaaf kenneefis ulfina kennan.

Waamamuu Maatewos
9:9-13 kwf – Mar 2:14-17; Luq 5:27-32

[9] Yesuus achii ka’ee utuu deemuu namicha Maatewos jedhamu tokko
utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa’uu argee, “Na duukaa bu’i”
jedheen. Maatewosis ka’ee isa duukaa bu’e.
[10] Yeroo Yesuus mana Maatewositti irbaata nyaachaa turetti, qaraxxoon-
nii fi cubbamoonni baay’een dhufanii isaa fi barattoota isaa wajjin
nyaatan. [11] Fariisonni yommuu waan kana arganitti, “Barsiisaan keessan
maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?” jedhanii barattoota
isaa gaafatan.
[12] Yesuus immoo waan kana dhageenyaan akkana jedhe; “Ogeessi
fayyaa warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin bar-
baachisu. [13] Garuu dhaqaatii dubbiin, ‘Ani araaran fedha malee aarsaa
hin fedhu’*jedhu sun maal jechuu akka ta’e hubadhaa. Ani cubbamoota
waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufneetii.”

Gaaffii Waa’ee Soomaa
9:14-17 kwf – Mar 2:18-22; Luq 5:33-39

[14] Barattoonni Yohannis dhufanii, “Sababiin utuu nuu fi Fariisonni
soomnuu, barattoonni kee hin soomneef maali?” jedhanii isa gaafatan.
[15] Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Keessummoonni misirrichaa
akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu gadduu danda’u? Yeroon itti
misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni soomu.
[16] “Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko illee hin jiru;
erbeen sun uffata sana irraa tarsaasaatii; tarsa’aan sunis isa duraa ni
caala. [17] Akkasuma immoo namoonni daadhii wayinii haaraa qalqalloo
moofaatti hin naqan. Yoo isaan itti naqan qalqallichi ni dho’a; daadhiinis
ni dhangala’a; qalqalloonis horoomaa ba’a. Daadhiin wayinii haaraan
garuu yoo qalqalloo haaraatti naqame lachanuu yeroo dheeraa turu.”

Intala Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
9:18-26 kwf – Mar 5:22-43; Luq 8:41-56

[18] Utuu inni waan kana dubbachaa jiruu, bulchaan mana sagadaa tokko
dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, “Intalli koo ammuma na duraa
duute. Garuu kottuutii harka kee ishee irra kaa’i; isheenis ni jiraattii”
jedheen. [19] Yesuus ka’ee barattoota isaa wajjin isa duukaa bu’e.
[20] Kunoo, dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala’aa ture
tokko dugda isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe. [21] Isheenis
garaa ishee keessatti, “Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe nan fayya” jettee
yaaddee turteetii.
[22] Yesuusis garagalee ishee ilaalee, “Yaa intalaa, amantiin kee si
fayyiseeraatii jabaadhu!” jedheen. Dubartiin sunis yeruma sana fayyite.
[23] Yesuusis yommuu mana bulchaa mana sagadaa sanaa seenee warra
ulullee afuufanii fi uummata wacu argetti, [24] “Asii deemaa! Intalattiin
rafteerti malee hin duunee” jedhe. Isaan garuu isatti kolfan. [25] Erga

---

* **9:13** 9:13 Hos 6:6

namoonni gad baafamanii booddees inni ol seenee harka intalattii qabe;
isheenis kaatee dhaabatte. 26 Oduun waa’ee kanaas biyya sana guutuu
keessa faca’e.

Yesuus Jaamota Lama Fayyisuu Isaa

27 Yesuus utuu achii ka’ee deemaa jiruu, jaamonni lama isa duukaa
bu’anii, “Yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhanii iyyan.
28 Yommuu inni mana seenettis jaamonni sun gara isaa dhufan; innis,
“Akka ani waan kana gochuu danda’u ni amantuu ree?” jedhee isaan
gaafate.
Isaanis, “Eeyyee, yaa Gooftaa!” jedhanii deebisaniif.
29 Yesuusis ija isaanii qaqqabee, “Akkuma amantii keessanii isiniif
haa ta’u” jedheen. 30 Iji isaaniis ni baname. Yesuusis, “Akka namni
tokko iyyuu waan kana hin beekne of eeggadhaa” jedhee jabeessee isaan
akeekkachiise. 31 Jarri garuu achii ba’anii biyya sana hunda keessatti
waa’ee isaa odeessan.
32 Utuu isaan gad ba’uutti jiranuu jarri tokko nama hafuura hamaad-
haan qabamee dubbachuu hin dandeenye tokko Yesuusitti fidan.
33 Namichi sunis erga hafuurri hamaan isa keessaa baafamee booddee
ni dubbate. Namoonnis, “Wanni akkanaa gonkumaa Israa’el keessatti hin
argamne” jedhanii dinqifatan.
34 Fariisonni garuu, “Inni hangafa hafuurota hamootiin hafuurota
hamoo baasa” jedhan.

Hojjettoonni Muraasa

35 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela moo-
tummaa lallabaa, akkasumas dhibee fi dhukkuba hunda irraa namoota
fayyisaa magaalaawwanii fi gandoota hunda keessa deeme. 36 Innis
yommuu tuuta namootaa argetti garaa laafeef; isaan akkuma hoolota
tiksee hin qabneetti dhiphatanii, gatamaniis turaniitii. 37 Barattoota isaati-
inis akkana jedhe; “Midhaan walitti qabamu baay’ee dha; hojjettoonni
garuu muraasa. 38 Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa qotiisaa
midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhadhaa.”

10

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa

10:2-4 kwf – Mar 3:16-19; Luq 6:14-16; Hoj 1:13
10:9-15 kwf – Mar 6:8-11; Luq 9:3-5; 10:4-12
10:19-22 kwf – Mar 13:11-13; Luq 21:12-17
10:26-33 kwf – Luq 12:2-9
10:34,35 kwf – Luq 12:51-53

1 Yesuus barattoota isaa kudha lamaan ofitti waamee akka isaan hafu-
urota xuraa’oo baasaniif, dhibee fi dhukkuba hundumaa akka fayyisaniif
taayitaa kenneef.

2 Maqaan ergamoota kudha lamaaniis kana:

Jalqabatti Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa Indiriiyaas,
Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis,
3 Fiiliphoos, Bartaloomewoos,
Toomaas, Maatewos isa qaraxa walitti qabu,

Yaaqoob ilma Alfewoosii fi Taadewoos,
4 Simoon Hinaafticha, Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

5 Yesuusis warra kudha lamaan kanneen erge; akkanas jedhee isaan
ajaje; “Gara Namoota Ormaa hin dhaqinaa; magaalaawwan Samaariyaa
tokko illee hin seeninaa. 6 Qooda kanaa gara hoolota mana Israa’el
kanneen badan sanaa dhaqaa. 7 Yommuu dhaqxanittis, ‘mootummaan
samii dhi’aateera’ jedhaa lallabaa. 8 Dhukkubsattoota fayyisaa; warra
du’an kaasaa; warra lamxaa’an qulqulleessaa; hafuurota hamoo baasaa.
Tola waan argattaniif toluma kennaa.
9 “Sabbata keessanitti warqee yookaan meetii yookaan sibiila diimaa
hin qabatinaa; 10 karaa keessaniif korojoo yookaan kittaa lama yookaan
kophee yookaan ulee hin qabatinaa; hojjetaaf waan isa barbaachisu
argachuun ni malaatii. 11 Magaalaa yookaan ganda seentan kam iyyuu
keessa nama malu barbaadaa; hamma achii baatanittis manuma isaa
turaa. 12 Yommuu mana sana seentanittis nagaa gaafadhaa. 13 Nagaan
keessan yoo mana sanaaf male, mana sanaaf haa ta’u; yoo isaaf hin
malin garuu nagaan keessan isiniif haa deebi’u. 14 Yoo namni tokko
illee isin simachuu baate yookaan dubbii keessan dhaga’uu baate, yeroo
mana yookaan magaalaa sanaa baatanitti awwaara miilla keessanii
dhadha’adhaa. 15 Ani dhuguma isinittin hima; guyyaa murtiitti magaalaa
sana irra Sodoomii fi Gomoraaf ni salphata.
16 “Kunoo, ani akka hoolotaa gara gidduu yeeyyiittin isin erga. Kanaafuu
akka bofaa ogeeyyii, akka gugee garraamii ta’aa. 17 Namoota irraa of
eeggadhaa; isin dabarfamtanii yaa’iitti ni kennamtu; manneen sagadaa
keessattis ni garafamtu. 18 Isinis akka isaanii fi Namoota Ormaatti dhuga
baatota taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi mootota duratti
ni dhi’eeffamtu. 19 Yommuu dabarsanii isin kennanis akkamitti akka
dubbattan yookaan maal akka dubbattan hin yaadda’inaa. Wanni isin
dubbattan yeruma sanatti isiniif kennama; 20 Hafuura Abbaa keessaniitu
isin keessaa dubbata malee isintu dubbata mitii.
21 “Obboleessi dabarsee obboleessa du’atti kenna; abbaan dabarsee
ijoollee isaa du’atti kenna; ijoolleenis warra isaaniitti ka’anii isaan ajjeesu.
22 Namni hundinuu sababii kootiif isin jibba; kan hamma dhumaatti
jabaatee dhaabatu garuu ni fayya. 23 Yommuu magaalaa tokko keessatti
isin ari’atanitti, gara magaalaa kaaniitti baqadhaa; ani dhuguma isinittin
hima; hamma Ilmi Namaa dhufutti magaalaawwan Israa’el hundumaa
keessa naannoftanii waliin hin geessan.
24 “Barataan barsiisaa isaatii ol miti; garbichis gooftaa isaatii ol miti.
25 Barataan tokko akka barsiisaa isaa ta’uun, garbichi tokko immoo akka
gooftaa isaa ta’uun ni ga’a. Erga abbaa manaatiin ‘Bi’eelzebuul’ jedhanii,
warra mana isaa jiraataniin immoo hammam kana caalaa haa jedhan ree!
26 “Kanaafuu isaan hin sodaatinaa. Wanni haguugamee utuu hin
mul’ifamin hafu yookaan wanni dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko
iyyuu hin jiruutii. 27 Waan ani dukkana keessatti isinitti himu guyyaa
adiin odeessaa; waan gurratti isinitti hasaasan, bantii manaa irraa labsaa.
28 Warra foon malee lubbuu ajjeesuu hin dandeenye hin sodaatinaa.
Qooda kanaa Isa gahaannam keessatti foonii fi lubbuu balleessuu danda’u
sana sodaadhaa. 29 Daaloteen lama saantima tokkotti gurguramu mitii?

Isaan keessaa garuu tokko iyyuu fedhii Abbaa keessanii malee lafa hin
buutu. 30 Rifeensi mataa keessanii hundis lakkaa'ameera. 31 Kanaaf hin
sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii.

32 "Kanaafuu nama fuula namootaa duratti dhugaa naa ba'u kamiif
iyyuu, anis fuula Abbaa koo isa samii irraa duratti dhugaa nan ba'a.
33 Nama fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu anis fuula
Abbaa koo isa samii irraa duratti nan gana.

34 "Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe hin se'inaa. Ani
goraadee fiduuf malee nagaa buusuuf hin dhufne. 35 Ani,
" 'Nama abbaa isaatti,
intala immoo haadha isheetti,
niitii ilmaas amaatii isheetti kaasuuf dhufeeraatii;
36 diinonni namaa, miseensotuma mana isaatii.'*

37 "Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa na caalchisee jaallatu kam
iyyuu naaf hin malu; namni ilma isaa yookaan intala isaa na caalchisee
jaallatu kam iyyuu naaf hin malu. 38 Namni fannoo ofii isaa baadhatee
na duukaa hin buune kam iyyuu naaf hin malu. 39 Namni lubbuu isaa
oolfatu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhaba; garuu namni naaf jedhee lubbuu
isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata.

40 "Namni isin simatu na simata; namni na simatu immoo isa na erge
sana simata. 41 Namni raajii tokko sababii inni raajii ta'eef simatu kam
iyyuu gatii raajii ni argata; namni nama qajeelaa tokko sababii inni
nama qajeelaa ta'eef simatu gatii nama qajeelaa tokkoo ni argata. 42 Ani
dhuguman isinitti hima; namni kam iyyuu yoo warra xixinnaa kanneen
keessaa isa tokkoof sababii inni barataa koo ta'eef bishaan qabbanaa'aa
budduuqsaa tokkoo illee kenne, inni dhugumaan gatii isaa hin dhabu."

11

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
11:2-19 kwf – Luq 7:18-35

1 Yesuus erga barattoota isaa kudha lamaaniif ajaja kennuu raawwatee
booddee magaalaawwan Galiilaa keessatti barsiisuu fi lallabuuf jedhee
achii ka'ee karaa isaa itti fufe.

2 Yohannis mana hidhaa taa'ee yommuu waan Kiristoos hojjechaa ture
dhaga'etti barattoota isaa ergee, 3 "Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan
kan biraa eegganna?" jedhee isa gaafate.

4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Deebi'aatii waan dhageessanii fi
waan argitan Yohannisitti himaa; 5 jaamonni ni argu; warri naafatan ni
deemu; warri lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u; warri
du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama. 6 Namni natti hin
gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha."

7 Akkuma barattoonni Yohannis ba'anii qajeelaniin, Yesuus akkana
jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu jalqabe; "Isin maal arguuf
gammoojjiitti gad baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo? 8 Yoos maal
arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo? Lakki, warri uffata
miidhagaa uffatan masaraa mootota jiru. 9 Yoos maal arguu baatan ree?
Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu. 10 Kunis isa
waa'een isaa akkana jedhamee barreeffamee dha.

---

* **10:36** 10:36 Mik 7:6

" 'Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan
karaa kee qopheessu, si dura nan erga.'*
11 Ani dhuguma isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan
keessaa namni Yohannis Cuuphaa caalu tokko iyyuu hin kaane; namni
mootummaa samii keessatti nama hundumaa gad ta'e kam iyyuu garuu
isa ni caala. 12 Mootummaan samii bara Yohannis Cuuphaatii jalqabee
hamma ammaatti humnaan dhiibbachaa jira; namoonni dhiibbatanis
humnaan mootummaa sana argatu. 13 Raajonni hundinuu, Seerris hamma
Yohannis Cuuphaatti raajii dubbataniiruutii. 14 Isinis kana fudhachuuf
yoo fedhii qabaattan, inni Eeliyaas isa dhufuuf jiruu dha. 15 Namni gurra
dhaga'u qabu haa dhaga'u.
16 "Ani dhaloota kana maaliinan wal fakkeessuu danda'a? Isaan akkuma
ijoollee iddoo gabaa taa'anii warra kaan waamanii akkana jedhanii ti:
17 " 'Nu ulullee isinii afuufne;
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo'ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.'
18 Yohannis yeroo dhufetti hin nyaatu, hin dhugus tureetii; isaan immoo,
'Inni hafuura hamaa qaba' jedhu. 19 Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe;
isaan immoo, 'Kunoo albaadhessaa fi machaa'aa, michuu qaraxxootaatii
fi cubbamootaa' jedhu. Ogummaan garuu hojii isheetiin mirkaneeffamti."

Magaalaawwan Qalbii Hin Jijjiirranneef Wayyoo
11:21-23 kwf – Luq 10:13-15

20 Ergasii Yesuus sababii magaalaawwan inni itti hojii dinqii isaa
gara caalu hojjete sun qalbii hin jijjiirratiniif akkana jedhee isaan
balaaleffachuu jalqabe. 21 "Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa
siif wayyoo! Hojiin dinqii isin keessatti hojjetame sun utuu Xiiroosii fi
Siidoonaa keessatti hojjetamee jiraatee, isaan silaa yeroo dheeraan dura
uffata gaddaa uffatanii, daaraas ofitti firfirsanii qalbii jijjiirratu turan.
22 Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf
ni salphata. 23 Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki,
sii'oolitti gad buuta. Hojiin dinqii kan si keessatti hojjetame sun utuu
Sodoom keessatti hojjetamee jiraatee, isheen silaa hamma har'aatti ni
jiraatti turte. 24 Ani garuu sittin hima; guyyaa murtiitti sirra Sodoomiif
ni salphata."

Boqonnaa Abdachiifame
11:25-27 kwf – Luq 10:21,22

25 Yesuus yeroo sana akkana jedhe; "Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi
lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee
daa'immanitti mul'ifteef ani sin galateeffadha. 26 Eeyyee yaa Abbaa, ati
waan kana gochuutti gammaddeertaatii.
27 "Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee
namni tokko iyyuu Ilma hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul'isuu
fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaa hin beeku.
28 "Isin dadhabdoonni, warri ba'aan isinitti ulfaate hundinuu gara koo
kottaa; ani isinan boqochiisa. 29 Waanjoo koo baadhaa; narraas baradhaa;
waan ani garraamii fi gad of qabeessa ta'eef isin lubbuu keessaniif

---
* **11:10** 11:10 Mil 3:1

boqonnaa ni argattu. [30] Waanjoon koo laafaa dha; ba'aan koos salphaa
dha."

12

Gooftaa Sanbataa
12:1-8 kwf – Mar 2:23-28; Luq 6:1-5
12:9-14 kwf – Mar 3:1-6; Luq 6:6-11

[1] Yesuus yeroo sana guyyaa Sanbataatiin lafa qotiisaa midhaanii keessa
darbe. Barattoonni isaas beela'anii asheetii midhaanii ciratanii nyaachuu
jalqaban. [2] Fariisonni yommuu waan kana arganitti, "Ilaa! Barattoonni
kee waan guyyaa Sanbataatiin hojjechuun seeraan hin eeyyamamne
hojjetu" jedhaniin.

[3] Innis akkana jedhee deebise; "Yeroo Daawitii fi warri isa wajjin
turan beela'anitti waan Daawit godhe isin hin dubbifnee? [4] Inni mana
Waaqaa seene; innii fi warri isa wajjin turanis buddeena kennaa nyaatan;
buddeenni sun immoo luboota qofaaf malee isaaniif hin eeyyamamu
ture. [5] Yookaan akka luboonni mana qulqullummaa keessaa guyyaa
Sanbataatiin Sanbata xureessan, ta'us akka yakka ta'ee isaanitti hin
hedamne isin Seera keessatti hin dubbifnee? [6] Ani isinitti nan hima; kan
mana qulqullummaa caalu as jira. [7] Isin, utuu dubbiin, 'Ani araaran
fedha malee aarsaa hin fedhu'*jedhu sun maal jechuu akka ta'e beektanii
jiraattanii silaa warra yakka hin qabnetti hin murtan ture. [8] Ilmi Namaa
Gooftaa Sanbataatii."

[9] Innis achii ka'ee mana sagadaa isaanii seene; [10] kunoo, namichi harki
irratti goge tokkos achi ture. Isaanis sababii ittiin Yesuusin himatan
barbaadaa waan turaniif, "Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun seeraa?"
jedhanii isa gaafatan.

[11] Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; "Isin keessaa namni hoolaa
tokko qabu, yoo hoolaan sun guyyaa Sanbataatiin boolla keessa bu'e,
kan harkisee hin baafanne jiraa? [12] Namni immoo hammam hoolaa
caalaa gatii guddaa haa qabaatu ree! Kanaafuu Sanbataan waan gaarii
hojjechuun eeyyamamaa dha."

[13] Namichaanis, "Harka kee diriirfadhu" jedhe. Namichis harka diriir-
fate; harki isaas guutummaatti fayyee akkuma isa kaanii ta'e. [14] Fariisonni
garuu gad ba'anii akka ittiin Yesuusin ajjeesan mari'atan.

Tajaajilaa Waaqni Filate

[15] Yesuus waan kana beekee iddoo sanaa ka'ee deeme. Namoonni
baay'eenis isa duukaa bu'an; innis dhukkubsattoota isaanii hunda fayyise;
[16] akka isaan akka inni beekamu hin goones isaan ajaje. [17] Kunis akka
wanni Isaayyaas raajichi dubbate sun raawwatamuuf ta'e; innis akkana
jedha:

[18] "Tajaajilaan koo inni ani filadhe,
inni ani jaalladhuu fi inni ani itti gammadu isa kana;
ani Hafuura koo isa irra nan kaa'a;
innis sabootatti murtii qajeelaa ni labsa.
[19] Inni hin wacu yookaan hin iyyu;
namni tokko illee sagalee isaa karaa irratti hin dhaga'u.
[20] Inni hamma akka murtiin qajeelaan mo'u godhutti,

---

* **12:7** 12:7 Hos 6:6

shambaqqoo buruqe hin cabsu;
fo’aa ibsaa kan seequs hin dhaamsu.
21 Saboonnis maqaa isaa ni abdatu.”†

Yesuusii fi Bi’eelzebuul
12:25-29 kwf – Mar 3:23-27; Luq 11:17-22

22 Yeroo sanatti namicha hafuura hamaan qabame, kan iji isaa jaamee
arrabni isaas dubbachuu dide tokko gara isaa fidan; Yesuusis namicha
sana fayyise; namichis dubbachuu fi arguu danda’e. 23 Namoonni
hundinuus dinqifatanii, “Kun Ilma Daawit ta’innaa?” jedhan.

24 Fariisonni garuu yommuu kana dhaga’anitti, “Namichi kun Bi’eelzebuul, hangafa hafuurota hamoo qofaan hafuurota hamoo baasa” jedhan.

25 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; “Mootummaan gargar
of qoodu hundinuu ni diigama; magaalaan yookaan maatiin gargar of
qoodu hundinuus hin dhaabatu. 26 Seexannis Seexana baafnaan, inni
gargar of qooda. Yoos mootummaan isaa akkamitti dhaabachuu danda’a
ree? 27 Erga ani Bi’eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee, ijoolleen keessan
immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu isaan abbootii murtii isinitti ta’u.
28 Garuu ani Hafuura Waaqaatiin hafuurota hamoo baasa taanaan, yoos
mootummaan Waaqaa isinitti dhufeera.

29 “Yookaan namni kam iyyuu yoo duraan dursee nama jabaa tokko hidhe malee akkamitti mana nama jabaa sanaa seenee qabeenya isaa saamuu danda’a? Ergasii inni mana isaa saamuu danda’a.

30 “Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma; namni na wajjin
walitti hin qabne kam iyyuus ni bittinneessa. 31 Kanaafuu ani isinittin
hima; cubbuu fi arrabsoon hundinuu namaaf ni dhiifama; Hafuura
Qulqulluu arrabsuun garuu hin dhiifamu. 32 Nama Ilma Namaatiin
mormee jecha tokko dubbatu kamiif iyyuu ni dhiifama; nama Hafuura Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu, addunyaa kana irratti yookaan addunyaa dhufuuf jiru irratti hin dhiifamu.

33 “Muka gaarii qabaadhaa; iji isaa gaarii ta’aa; muka gadhee qabaad-
haa; iji isaa gadhee ta’aa; mukni ija isaatiin beekamaatii. 34 Isin yaa
ijoollee buutii nana, isin warri hamoon akkamitti waan gaarii dubbachuu
dandeessu? Waan garaa guute afaan dubbataatii. 35 Namni gaariin waan
gaarii garaa isaa keessa jiru keessaa waan gaarii baasa; namni hamaan
immoo waan hamaa garaa isaa keessa jiru keessaa waan hamaa baasa.
36 Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti namoonni dubbii akkuma
argan dubbatan hundumatti ni gaafatamu. 37 Dubbii keetiin qajeelaa
taasifamtaatii; dubbii keetiinis sitti murama.”

Mallattoo Yoonaas
12:39-42 kwf – Luq 11:29-32
12:43-45 kwf – Luq 11:24-26

38 Ergasii barsiistonni seeraatii fi Fariisonni tokko tokko, “Yaa barsiisaa, nu mallattoo sirraa arguu barbaanna” jedhaniin.

39 Innis deebisee akkana isaaniin jedhe; “Dhaloonni hamaa fi ejjaan
mallattoo barbaada! Garuu mallattoo Yoonaas raajichaa sana malee
mallattoon tokko iyyuu hin kennamuuf. 40 Akkuma Yoonaas guyyaa
sadii fi halkan sadii garaa qurxummii guddaa tokkoo keessa ture sana,

† **12:21** 12:21 Isa 42:1-4

Ilmi Namaas guyyaa sadii fi halkan sadii garaa lafaa keessa ni turaatii.
41 Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin ka'anii itti
muru;‡isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii; kunoo, kan Yoonaasin
caalu as jira. 42 Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin
kaatee itti murti; isheen ogummaa Solomoon dhaga'uuf jettee daarii
lafaatii dhufteetii; kunoo, kan Solomoonin caalu as jira.
43 "Hafuurri xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti, boqonnaa
barbaacha lafa gogaa keessa joora; garuu hin argatu. 44 Innis, 'Mana
koo isa ani keessaa ba'e sanatti nan deebi'a' jedha. Yommuu achi ga'uttis
manicha duwwaa ta'ee, haramee qulqulleeffamee, qopheeffames argata.
45 Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa caalaa hamoo ta'an
fudhatee dhufa; isaanis itti galanii achi jiraatu. Haalli namicha sanaa
kan dhumaa isa jalqabaa caalaa hammaata. Dhaloonni hamaan kunis
akkasuma ta'a."

Haadhaa fi Obboloota Yesuus
12:46-50 kwf – Mar 3:31-35; Luq 8:19-21

46 Utuu Yesuus amma iyyuu namootatti dubbachaa jiruu kunoo, haatii
fi obboloonni isaa isa wajjin haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabachaa
turan. 47 Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee si wajjin haasa'uu
barbaadanii ala dhadhaabatu" jedhee isatti hime.
48 Innis deebiseefii, "Haati koo eenyu? Obboloonni koos eenyu fa'i?"
jedheen. 49 Harka isaas gara barattoota isaatti qabee akkana jedhe; "Haati
kootii fi obboloonni koo kunoo ti. 50 Namni fedhii Abbaa koo isa samii irraa
guutu kam iyyuu obboleessa koo ti; obboleettii koo ti; haadha kootis."

13

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
13:1-15 kwf – Mar 4:1-12; Luq 8:4-10
13:16,17 kwf – Luq 10:23,24
13:18-23 kwf – Mar 4:13-20; Luq 8:11-15

1 Guyyuma sana Yesuus manaa ba'ee galaana bira taa'e. 2 Tuunni
namootaa guddaan naannoo isaatti walitti qabame; utuu namoonni hundi
qarqara galaanichaa dhadhaabachaa jiranuu, inni bidiruu yaabbatee
taa'e. 3 Innis akkana jedhee waan baay'ee fakkeenyaan isaanitti hime;
"Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e. 4 Utuu
inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'e; simbirroonnis
dhufanii nyaatanii fixan. 5 Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee
hin qabne irra bu'e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya
hin qabaatiniif dafee biqile. 6 Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun
sun ni coollage; waan hidda hin qabaatiniifis ni goge. 7 Sanyiin biraas
qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis guddatee biqiltuu sana hudhe.
8 Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'ee achitti ija naqate; garri
tokko dachaa dhibba, kaan dachaa jaatama, kaan immoo dachaa soddoma
naqate. 9 Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u."
10 Barattoonnis gara isaa dhufanii, "Ati maaliif fakkeenyaan namootatti
dubbatta?" jedhanii isa gaafatan.
11 Innis akkana jedhee deebiseef; "Icciitii mootummaa samii beekuun
isiniif kennameera; isaaniif garuu hin kennamne. 12 Kan qabu kamiif

‡ **12:41** 12:41 Yon 3:5

iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa hafaas ni qabaata. Kan hin qabne
garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama. 13 Wanni ani akkana
jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbadhuufis kana:
“Isaan utuma ilaalanuu hin argan;
utuma dhaggeeffatanuus hin dhaga’an yookaan hin hubatan.
14 Raajiin Isaayyaas dubbate sun isaan irratti raawwatameera; innis
akkana jedha:
“ ‘Dhaga’uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan.
15 Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;
gurri isaanii sirriitti hin dhaga’u;
ija isaaniis dunuunfataniiru.
Utuu akkas ta’uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga’anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii ni deebi’u turan;
anis isaan nan fayyisa ture.’*
16 Iji keessan garuu waan arguuf eebbifamaa dha; gurri keessanis waan
dhaga’uuf eebbifamaa dha. 17 Ani dhuguma isinittin himaatii; raajonnii
fi qajeeltonni baay’een waan isin argitan kana arguu hawwan; garuu
hin argine; waan isin dhageessan kanas dhaga’uu hawwan; garuu hin
dhageenye.
18 “Egaa fakkeenyi namicha sanyii facaasuu maal akka ta’e dhaga’aa:
19 Yoo namni kam iyyuu dubbii mootummichaa dhaga’ee hubachuu baate,
inni hamaan sun dhufee waan garaa isaa keessatti facaafame sana butata.
Kun sanyii karaa irratti facaafamee dha. 20 Sanyiin lafa kattaa irratti
facaafame, nama dubbicha dhaga’ee yommusuma gammachuun fudhatuu
dha. 21 Garuu inni waan hidda hin qabneef yeroo gabaabaa qofa tura.
Yeroo rakkinni yookaan ari’atamni sababii dubbichaatiif dhufutti inni
dafee gufata. 22 Sanyiin qoraattii keessatti facaafame sunis nama dubbicha
dhaga’u argisiisa; garuu yaaddoon addunyaa kanaatii fi gowwoomsaan
qabeenyaa dubbicha hudhee ija naqachuu dhowwa. 23 Sanyiin biyyoo
gaarii irratti facaafame garuu nama dubbicha dhaga’ee hubatu argisiisa.
Innis ija kenna; garri tokko dhibba, kaan jaatama, kaan immoo soddoma
naqata.”

Fakkeenya Aramaa

24 Yesuus akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; “Mootummaan
samii nama lafa qotiisaa isaa keessatti sanyii gaarii facaafate tokko
fakkaata. 25 Garuu utuu namoonni rafanuu diinni isaa dhufee qamadii
keessatti inkirdaada facaasee deeme. 26 Yeroo qamadiin sun guddatee ija
naqatetti inkirdaadnis ni mul’ate.
27 “Garboonni abbaa lafa qotiisaa sanaas gara isaa dhufanii, ‘Gooftaa,
ati lafa qotiisaa kee keessatti sanyii gaarii hin facaafnee? Yoos inkirdaadni
eessaa dhufe ree?’ jedhaniin.
28 “Innis deebisee, ‘Diinatu kana hojjete’ jedhe.
“Garboonnis, ‘Akka nu dhaqnee buqqifnu ni barbaaddaa?’ jedhanii isa
gaafatan.
29 “Namichi garuu akkana jedhee deebiseef; ‘Lakki, utuu inkirdaada
buqqiftanuu, akka isa wajjin qamadii hin buqqifneef dhiisaa. 30 Hamma

* **13:15** 13:15 Isa 6:9,10

yeroo haamaatti lachanuu walumaan haa guddatan. Anis yeroo sana
warra midhaan haamaniin, “Jalqabatti inkirdaada sana buqqisaa; akka
gubamuufis bissii bissiidhaan hidhaa; qamadii garuu walitti qabaatii
gombisaa kootti naa naqaa” jedhee isaanitti nan hima.’ ”

Fakkeenya Raacitiitii fi Sanyii Sanaaficaa
13:31,32 kwf – Mar 4:30-32
13:31-33 kwf – Luq 13:18-21

31 Innis akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; “Mootummaan
samii sanyii sanaaficaa kan namni fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti
facaase tokko fakkaata. 32 Inni dhugumaan sanyii hunda irra xinnaa
dha; erga guddatee garuu biqiltuu hunda caalee muka ta’a; simbirroonnis
dhufanii dameewwan isaa irra jiraatu.”
33 Amma illee akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; “Mootum-
maan samii raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni guutummaatti
bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata.”
34 Yesuus waan kana hundumaa fakkeenyaan namootatti dubbate; innis
fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne. 35 Kunis akka
wanni raajichi,

“Ani fakkeenyaan afaan koo nan banadha;
waan gaafa addunyaan uumamee jalqabee dhokfames nan dubbadha”†
jedhe sun raawwatamuuf ta’e.

Hiikkaa Fakkeenya Inkirdaadaa

36 Yesuusis tuuta namootaa achumatti dhiisee mana ol seene. Barat-
toonni isaas gara isaa dhufanii, “Hiikkaa fakkeenya inkirdaada lafa
qotiisaa keessaa sana nutti himi” jedhaniin.
37 Innis akkana jedhee deebise; “Namichi sanyii gaarii facaase sun Ilma
Namaa ti. 38 Lafti qotiisaa sun addunyaa dha; sanyiin gaariinis ijoollee
mootummichaa ti. Inkirdaadni sun ijoollee isa hamaa sanaa ti; 39 diinni
inkirdaada facaase immoo diiyaabiloos dha. Haamaan dhuma addunyaa
ti; warri haaman immoo ergamoota Waaqaa ti.
40 “Akkuma inkirdaadni walitti qabamee ibiddaan gubamu sana, dhuma
addunyaattis akkasuma ta’a. 41 Ilmi Namaa ergamoota isaa ni erga; isaanis
waan cubbuutti nama geessu hundaa fi warra waan hamaa hojjetan hunda
mootummaa isaa keessaa baasanii walitti qabu. 42 Boolla ibiddaattis
isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta’a. 43 Yeroo sana
qajeeltonni mootummaa Abbaa isaanii keessatti akka aduu ni ifu. Namni
gurra qabu haa dhaga’u.

Fakkeenya Qabeenya Dhokfameetii fi Lulaa

44 “Mootummaan samii qabeenya lafa qotiisaa keessa dhokfame
fakkaata. Namni tokkos qabeenya kana argatee deebisee dhokse; innis
waan gammadeef dhaqee waan qabu hunda gurguree lafa qotiisaa sana
bitate.
45 “Akkasumas mootummaan samii daldalaa lula gaarii barbaadu tokko
fakkaata. 46 Daldalaan sunis lula gatii guddaa tokko argate; innis dhaqee
waan qabu hundumaa gurguree lula sana bitate.

Fakkeenya Kiyyoo

† **13:35** 13:35 Far 78:2

47 “Akkasumas mootummaan samii kiyyoo galaanatti darbatamee
qurxummii gosa hundaa walitti qabe fakkaata. 48 Yeroo kiyyoon sun
guutamettis qurxummii qabdoonni gara qarqara galaanaatti isa harkisan.
Ergasiis tataa’anii qurxummii gaarii filanii qodaa isaaniitti naqatan;
qurxummii gadhee immoo ni gatan. 49 Dhuma addunyaattis akkasuma
ta’a. Ergamoonni dhufanii warra hamoo warra qajeeltota irraa gargar
baasu; 50 boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan
qaruutu ta’a.”
51 Yesuusis, “Waan kana hunda hubattaniirtuu?” jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Eeyyee” jedhanii deebisan.
52 Innis, “Kanaafuu barsiisaan seeraa kan barataa mootummaa samii
ta’e kam iyyuu abbaa manaa kan qabeenya haaraa fi moofaa mana mi’a
isaa keessaa gad baasu tokko fakkaata” jedheen.

Raajii Tuffatame
13:54-58 kwf – Mar 6:1-6

53 Yesuus erga fakkeenya kana dubbatee raawwatee booddee achii ka’ee
deeme. 54 Innis gara magaalaa itti dhalatee dhaqee mana sagadaa isaanii
keessatti namoota barsiisuu jalqabe; isaanis ni dinqisiifatan. Akkana
jedhaniis gaafatan; “Namichi kun ogummaa kanaa fi hojiiwwan dinqii
kanneen eessaa argate? 55 Inni ilma namicha muka soofu sanaati mitii?
Maqaan haadha isaas Maariyaam mitii? Obboloonni isaas Yaaqoob,
Yoosef, Simoonii fi Yihuudaa mitii? 56 Obboleettonni isaa hundinuu nu
bira jiru mitii? Yoos namichi kun waan kana hundumaa eessaa argate?”
57 Isaanis isatti gufatan.
Yesuus garuu, “Raajiin magaalaa itti dhalatee fi mana isaatti malee
kabaja hin dhabu” jedheen.
58 Innis sababii amantii dhabuu isaaniitiif hojii dinqii hedduu achitti hin
hojjenne.

14

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
14:1-12 kwf – Mar 6:14-29

1 Bara sana Heroodis bulchaan oduu waa’ee Yesuus dhaga’e; 2 innis
tajaajiltoota isaatiin, “Kun Yohannis Cuuphaa dha; inni warra du’an
keessaa kaafameera! Sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis kanuma”
jedhe.
3 Heroodis sababii niitii obboleessa isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaasi-
itiif jedhee Yohannisin qabee, hidhee mana hidhaatti galchee tureetii.
4 Kunis sababii Yohannis Heroodisiin, “Ati ishee fuudhuun kee seera miti”
jechaa tureef. 5 Inni immoo Yohannisin ajjeesuu barbaade; garuu sababii
namoonni Yohannisin akka raajiitti ilaalaa turaniif isaan sodaate.
6 Intalli Heroodiyaas guyyaa dhaloota Heroodisitti keessummoota du-
ratti sirbitee Heroodisin gammachiifte; 7 kanaafuu inni waan isheen
gaafatte kam iyyuu isheef kennuuf kakuudhaan waadaa gale. 8 Isheenis
haadha isheetiin gorfamtee, “Mataa Yohannis Cuuphaa gabatee irra
kaa’ii naa kenni” jette. 9 Mootichis ni gadde; garuu sababii kakuu
isaatii fi sababii warra isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee akka
wanni isheen barbaadde sun isheef kennamu ajaje; 10 innis nama ergee
mana hidhaa keessatti mataa Yohannis isa irraa kute. 11 Mataan isaas

gabatee irra kaa’amee fidamee intalattiitti kenname; isheenis haadha
isheetti geessite. 12 Barattoonni Yohannisis dhufanii reeffa isaa fuudhanii
awwaalan. Isaanis dhaqanii Yesuusitti himan.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa

14:13-21 kwf – Mar 6:32-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-13
14:13-21 kwi – Mat 15:32-38

13 Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti achii ka’ee kophaa isaa
bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko dhaqe. Namoonnis yommuu
waan kana dhaga’anitti magaalaawwanii ba’anii miillaan isa duukaa
bu’an. 14 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu’etti tuuta guddaa tokko arge;
innis garaa laafeefii dhukkubsattoota isaanii fayyiseef.

15 Yommuu galgalaa’etti barattoonni gara isaa dhufanii, “Iddoon kun
gammoojjii dha; aduunis dhiiteerti. Namoonni kunneen gara gandootaa
dhaqanii akka nyaata bitataniif isaan gad dhiisi” jedhaniin.

16 Yesuus garuu, “Deemuun isaan hin barbaachisu. Isinuu waan isaan
nyaatan kennaafii” jedhee deebise.

17 Isaanis, “Nu buddeena shanii fi qurxummii lama qofa asii qabna”
jedhanii deebisan.

18 Yesuusis, “Isuma natti fidaa” jedhe. 19 Innis akka namoonni marga irra
tataa’an ajajee buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana fuudhee,
gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana caccabsees barattootatti
kenne; barattoonni immoo namootaaf kennan. 20 Isaan hundi nyaatanii
quufan; barattoonnis hurraa’aa hambifame gundoo kudha lama guutuu
walitti qaban. 21 Warri nyaatanis dubartootaa fi ijoollee malee gara dhiira
kuma shanii turan.

Yesuus Bishaan irra Deeme

14:22-33 kwf – Mar 6:45-51; Yoh 6:15-21
14:34-36 kwf – Mar 6:53-56

22 Yesuus yommusuma akka barattoonni bidiruu yaabbatanii hamma
inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura gamatti darbaniif isaan
dirqisiise. 23 Innis erga namoota of irraa geggeessee booddee kadhachuuf
kophaa isaa gaaratti ol ba’e. Yommuu galgalaa’ettis kophaa isaa achi ture;
24 yeroo kanatti immoo bidiruun sun lafa irraa xinnoo achi hiiqxee turte;
sababii bubbeen fuula duraan itti bubbiseef bidiruun sun dambaliidhaan
asii fi achi raafamaa turte.

25 Yesuusis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra deemaa gara
isaanii dhufe. 26 Barattoonnis yommuu galaana irra deemuu isaa arganitti
akka malee rifatan. Sodaataniis, “Kun ekeraa dha” jedhanii iyyan.

27 Yesuus garuu yommusuma, “Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa”
jedhee isaanitti dubbate.

28 Phexros immoo, “Yaa Gooftaa! Egaa si taanaan, akka ani bishaan irra
deemee gara kee dhufu na ajaji” jedhee deebiseef.

29 Yesuusis, “Kottu” jedheen.

Phexros immoo bidiruu sana irraa bu’ee bishaan irra deemaa gara
Yesuus dhufe. 30 Yommuu bubbee jabaa sana argetti garuu ni sodaate;
liqimfamuu jalqabnaanis, “Yaa Gooftaa na oolchi!” jedhee iyye.

31 Yesuus yommusuma harka isaa hiixatee isa qabee, “Yaa namicha
amantii xinnoo nana, ati maaliif mamte?” jedheen.

[32] Yommuu isaan bidiruu yaabbatanittis bubbeen sun gab jedhe.
[33] Warri bidiruu sana keessa turanis, "Ati dhuguma Ilma Waaqaa ti!"
jedhanii isaaf sagadan.

[34] Isaanis yommuu gama ce'anitti Geensereexitti bidiruu irraa bu'an.
[35] Namoonni iddoo sanaas yommuu Yesuusin beekanitti biyya naannoo
sanaa hundatti dhaamsa ergan. Namoonnis dhukkubsattoota isaanii
hunda isatti fidan; [36] akka dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa isaa
illee tuqaniif isa kadhatan; warri handaara wayyaa isaa tuqan hundinuus
ni fayyan.

15

Wantoota Nama Xureessan
15:1-20 kwf – Mar 7:1-23

[1] Ergasii Fariisonnii fi barsiistonni seeraa tokko tokko Yerusaalemii
gara Yesuus dhufanii, [2] "Barattoonni kee maaliif duudhaa maanguddootaa
cabsu? Isaan yommuu buddeena nyaatanitti harka hin dhiqataniitii!"
jedhan.

[3] Yesuusis akkana jedhee deebise; "Isinis maaliif duudhaa keessaniif
jettanii ajaja Waaqaa cabsitu? [4] Waaqni, 'Abbaa keetii fi haadha keetiif
ulfina kenni;*namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu kam iyyuu
haa ajjeefamu'†jedheeraatii. [5] Isin garuu yoo namni kam iyyuu akka
wanni silaa abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif kennamuu malu
'Waaqaaf kennameera' jedhee dubbate, [6] inni waan sanaan abbaa isaatiif
yookaan haadha isaatiif ulfina kennuu hin qabu jettu. Akkanaanis
isin duudhaa keessaniif jettanii dubbii Waaqaa busheessitu. [7] Yaa
fakkeessitoota! Isaayyaas yommuu waa'ee keessan raajii dubbatetti sirrii
ture; innis akkana jedhe:

[8] " 'Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.
[9] Isaan akkanumaan na waaqeffatu;
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.'‡"

[10] Yesuusis tuuta sana ofitti waamee akkana jedheen; "Dhaga'aa;
hubadhaas. [11] Waan afaan namaa keessaa ba'utu nama xureessa malee
wanni afaan namaa seenu nama hin xureessu."

[12] Ergasii barattoonni gara isaa dhufanii, "Ati akka Fariisonni dubbii
kana dhaga'anii mufatan beektaa?" jedhanii gaafatan.

[13] Innis deebisee akkana jedhe; "Biqiltuun abbaan koo inni samii irraa
hin dhaabin hundinuu ni buqqifama. [14] Isaan dhiisaa; isaan qajeelchitoota
jaamota. Jaamaan yoo jaamaa qajeelche, isaan lachuu boolla keessa bu'u."

[15] Phexrosis, "Mee hiikkaa fakkeenya kanaa nuu ibsi" jedheen.

[16] Yesuus immoo akkana jedhee isaan gaafate; "Isinis hamma ammaatti
hin hubattanii? [17] Akka wanni afaan seenu kam iyyuu garaa seenee
achumaan darbee dhagna keessaa ba'u hin argitanii? [18] Wanni afaan
namaatii ba'u garuu nama keessaa ba'a; namichas ni xureessa. [19] Sababiin
isaas yaadni hamaan jechuunis ajjeesuun, ejjummaan, halalummaan,
hanni, sobaan dhugaa ba'uun, maqaa nama balleessuun garaa namaa
keessaa ba'aatii. [20] Wantoota kanneentu nama 'xureessa' malee utuu
harka hin dhiqatin nyaachuun nama hin xureessu."

---

* **15:4** 15:4 Bau 20:12; KeD 5:16 † **15:4** 15:4 Bau 21:17; Lew 20:9 ‡ **15:9** 15:9 Isa 29:13

Amantii Dubartii Kana'aan Tokkoo
15:21-28 kwf – Mar 7:24-30

21 Yesuusis iddoo sanaa ka'ee gara biyya Xiiroosii fi Siidoonaatti qajeele.
22 Kunoo, dubartiin Kana'aan tokko naannoo sanaa gara isaa dhuftee
iyyaa, "Yaa Gooftaa, yaa Ilma Daawit, intalli koo hafuura hamaadhaan
qabamtee akka malee dhiphachaa jirti; na maari!" jette.

23 Yesuus garuu deebii tokko illee hin kennineef. Barattoonni isaas gara isaa dhufanii, "Kunoo isheen iyyaa nu faana deemtiitii achi deebisi" jedhanii isa kadhatan.

24 Inni immoo, "Ani hoolota mana Israa'el kanneen badan sana qofaafan ergame" jedhee deebise.

25 Dubartiin sunis dhuftee sagaddeefii, "Yaa Gooftaa na gargaari!" jette.

26 Innis, "Buddeena ijoollee fuudhanii saroota dura buusuun sirrii miti" jedhee deebise.

27 Isheenis, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu hambaa maaddii gooftota isaanii irraa harca'u nyaatu" jettee deebifteef.

28 Yesuusis, "Dubartii nana, amantiin kee guddaa dha! Akkuma fedhii keetii siif haa ta'u" jedhee deebise. Intalli ishees sa'aatiidhuma sana fayyite.

Yesuus Nama Kuma Afur Soore
15:29-31 kwf – Mar 7:31-37
15:32-39 kwf – Mar 8:1-10
15:32-39 kwi – Mat 14:13-21

29 Yesuus achii ka'ee gara Galaana Galiilaa dhaqe. Gaarattis ol ba'ee
taa'e. 30 Namoonni hedduunis warra okkolan, warra jaaman, warra
naafatan, warra arrabni isaanii dubbachuu didee fi kanneen biraa hedduu
fidanii miilla Yesuus jala kaa'an; innis isaan fayyise. 31 Namoonni sunis
yommuu akka warri arrabni hin dubbanne dubbatan, warri naafatan
fayyan, warri okkolan deeman, warra jaamaniif immoo akka iji isaanii
baname arganitti ni dinqifatan. Waaqa Israa'eliifis ulfina kennan.

32 Yesuus barattoota isaa ofitti waamee, "Ani namoota kanneeniif garaa nan laafa; isaan guyyaa sadii na bira turan; waan nyaatan tokko illee hin qaban. Akka isaan karaa irratti hin gaggabneefis ani agabuu isaanii gad isaan dhiisuu hin barbaadu" jedhe.

33 Barattoonni isaas deebisanii, "Buddeena tuuta guddaa akkanaa ga'u gammoojjii kana keessatti eessaa argachuu dandeenya?" jedhan.

34 Yesuus immoo, "Isin buddeena meeqa qabdu?" jedhee gaafate.

Isaanis deebisanii, "Buddeena torbaa fi qurxummii xixinnoo muraasa qabna" jedhan.

35 Innis akka namoonni sun lafa tataa'an itti hime. 36 Ergasii buddeena
torbanii fi qurxummii sana fuudhee erga galateeffatee booddee kukkutee
barattootatti kenne; isaanis namootaaf kennan. 37 Isaan hundi nyaatanii
quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo torba guutuu walitti qaban.
38 Baay'inni warra nyaataniis ijoollee fi dubartoota malee dhiira kuma
afur ture. 39 Yesuus erga tuuta sana of irraa geggeessee booddee bidiruu
yaabbatee naannoo Magadaan dhaqe.

16

Mallattoon Gaafatamuu Isaa
16:1-12 kwf – Mar 8:11-21

1 Fariisonnii fi Saduuqonni gara Yesuus dhufanii akka inni samii irraa
mallattoo isaan argisiisu gaafachuudhaan isa qoran.
2 Innis akkana jedhee deebise; “Isin yeroo galgalaa’utti, ‘Samiin dii-
mateera; caama ta’a’ jettu; 3 ganama immoo, ‘Samiin diimatee duumes-
saa’eeraatii har’a bokkaan jabaan ni rooba’ jettu. Isin bifa samii addaan
baasuu ni beektu; garuu mallattoo baraa addaan baasuu hin dandeessan.
4 Dhaloonni hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada; garuu mallattoo Yoonaas
malee mallattoon hin kennamuuf.” Yesuusis isaan dhiisee deeme.

Raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa

5 Barattoonni yommuu galaanicha ce’anitti buddeena fudhachuu irraan-
fatan. 6 Yesuusis, “Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of
eeggadhaa” isaaniin jedhe.
7 Isaanis, “Kun sababii nu buddeena hin fidatiniif” jedhanii waan kana
walii wajjin haasa’an.
8 Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana jedhee gaafate; “Yaa
warra amantii xinnoo nana, isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu
keessanii walii wajjin dudubbattu? 9 Isin amma iyyuu hin hubattanii?
Buddeenni shan nama kuma shaniif dhi’eeffamee gundoo hammam
guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii? 10 Yookaan buddeenni
torba nama kuma afuriif dhi’eeffamee hambaa gundoo hammam guutuu
akka walitti qabdan hin yaadattanii? 11 Akka ani waa’ee buddeenaa
isinitti dubbachaa hin turin isin akkamitti hin hubanne? Garuu raacitii
Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggadhaa.” 12 Isaanis ergasii akka
inni akka isaan raacitii buddeenaa irraa of eeggataniif utuu hin ta’in akka
barsiisa Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggataniif isaanitti himaa ture
hubatan.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
16:13-16 kwf – Mar 8:27-29; Luq 9:18-20

13 Yesuus yeroo gara biyya Fiiliphoos Qiisaariyaa dhufetti, “Namoonni
Ilma Namaatiin eenyu jedhu?” jedhee barattoota isaa gaafate.
14 Isaanis, “Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu;
warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo inni Ermiyaas yookaan
raajota keessaa isa tokko dha jedhu” jedhanii deebisan.
15 Innis, “Isin hoo? Eenyu anaan jettu?” jedhee gaafate.
16 Simoon Phexrosis, “Ati Kiristoos, Ilma Waaqa jiraataa ti” jedhee
deebise.
17 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; “Yaa Simoon ilma Yoonaa, ati
eebbifamaa dha; kana abbaa koo isa samii irraatu siif ibse malee nama
miti. 18 Ani sittin hima; ati Phexrosii dha; kattaa kana irratti waldaa
kiristaanaa koo nan ijaara; karri gahaannamis ishee hin mo’atu. 19 Ani
furtuu mootummaa samii siifin kenna; wanni ati lafa irratti hiitu kam
iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni ati lafa irratti hiiktu kam iyyuu
samii irrattis ni hiikama.” 20 Ergasiis akka isaan akka inni Kiristoos ta’e
nama tokkotti illee hin himneef barattoota isaa akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa’ee Du’a Isaa Dubbate
16:21-28 kwf – Mar 8:31–9:1; Luq 9:22-27

21 Yesuus yeroo sanaa jalqabee akka Yerusaalem dhaqee harka maan-
guddootaatti, harka luboota hangafootaattii fi harka barsiistota seeraatti
waan hedduun dhiphachuu qabu, akka ajjeefamuu qabuu fi akka guyyaa
sadaffaatti immoo du’aa kaafamu barattoota isaatiif ibsuu jalqabe.
22 Phexrosis kophaatti baasee, “Yaa Gooftaa, kun gonkumaa hin ta’in!
Kun sirraa haa fagaatu!” jedhee isa ifachuu jalqabe.
23 Yesuus garuu of irra garagalee Phexrosiin, “Yaa Seexana nana! Na
duubatti deebi’i! Ati gufuu natti taateerta; ati kan namaa yaadda malee
kan Waaqaa hin yaadduutii” jedhe.
24 Ergasii Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; “Namni kam iyyuu
yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu. Fannoo ofii isaa
baadhatees na duukaa haa bu’u. 25 Namni lubbuu isaa oolfachuu
barbaadu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee
lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata. 26 Namni yoo
addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo dhabe, bu’aan isaa maali?
Yookaan namni qooda lubbuu isaa maal kennuu danda’a? 27 Ilmi Namaa
ulfina Abbaa isaatiin ergamoota isaa wajjin dhufuuf jiraatii; innis yeroo
sana tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna.
28 “Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa jiran keessaa
namoonni tokko tokko hamma utuu Ilmi Namaa mootummaa isaatiin
dhufuu arganitti du’a hin dhandhaman.”

17

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
17:1-8 kwf – Luq 9:28-36
17:1-13 kwf – Mar 9:2-13

1 Yesuus guyyaa ja’a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannis ob-
boleessa Yaaqoob fudhatee kophaa isaanii tulluu dheeraa tokkotti ol baase.
2 Innis achitti fuula isaanii duratti geeddarame. Fuulli isaa akka aduu ife;
uffanni isaas akkuma ifaa addaate. 3 Kunoo Musee fi Eeliyaas utuu Yesuus
wajjin haasa’anuu isaanitti mul’atan.
4 Phexrosis Yesuusiin, “Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha. Yoo
fedhii kee ta’e, ani daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko
immoo Eeliyaasiif asitti nan ijaara” jedhe.
5 Utuma inni dubbachaa jiruu kunoo, duumessi ifaan tokko isaan
haguuge; duumessicha keessaas sagaleen tokko, “Kun Ilma koo isa ani
jaalladhuu dha; ani isatti baay’ee nan gammada. Isinis isa dhaga’aa!”
jedhe.
6 Barattoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee sodaatanii
adda isaaniitiin lafatti gombifaman. 7 Yesuus garuu itti dhi’aatee isaan
tuqee, “Ka’aa! Hin sodaatinaa” jedheen. 8 Isaanis yommuu ol jedhanii
ilaalanitti Yesuusin malee nama tokko illee hin argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu’uutti jiranuus Yesuus, “Hamma Ilmi Namaa
warra du’an keessaa kaafamutti waan argitan sana nama tokkotti illee hin
himinaa” jedhee isaan seerrate.
10 Barattoonnis, “Yoos barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka duraan
dursee dhufuu qabu dubbatu ree?” jedhanii isa gaafatan.
11 Yesuus akkana jedhee deebise; “Dhugumaan, Eeliyaas waan hunda
iddootti deebisuuf jedhee duraan dursee ni dhufa. 12 Ani garuu isinittin

hima; Eeliyaas amma iyyuu dhufeera; isaanis isa hin hubanne; garuu
waanuma fedhan hunda isatti hojjetan. Ilmi Namaas akkasuma harka
isaaniitti dhiphachuuf jira." 13 Barattoonnis ergasii akka wanni inni
isaanitti dubbachaa ture sun waa'ee Yohannis Cuuphaa ta'e hubatan.

Gurbaa Gaggabdoodhaan Qabame Tokko
17:14-19 kwf – Mar 9:14-28; Luq 9:37-42

14 Yommuu isaan gara tuuta sanaa dhufanittis namichi tokko Yesuusitti
dhi'aatee fuula isaa duratti jilbeenfate; 15 akkanas jedhe; "Yaa Gooftaa,
ilmi koo gaggabdoodhaan qabamee akka malee rakkachaa jiraatii naaf
maari. Yeroo hedduu ibidda keessatti yookaan bishaan keessatti kufa.
16 Ani barattoota keetti isa nan fide; isaan garuu isa fayyisuu hin
dandeenye."

17 Yesuusis deebisee, "Isin dhaloota hin amannee fi jal'aa nana; ani
hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa?
Mee gurbicha as natti fidaa!" jedhe. 18 Yesuusis hafuura hamaa sana ifate;
hafuurri hamaan sunis gurbaa sana keessaa ba'e; gurbichis yommusuma
fayye.

19 Ergasiis barattoonni kophaa isaanii gara Yesuus dhufanii, "Nu maaliif
hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?" jedhanii isa gaafatan.

20 Innis akkana jedhee deebise; "Sababii amantiin keessan xinnaateefii
dha. Ani dhuguman isinitti hima; isin utuu amantii xinnoo hamma sanyii
sanaaficaa qabaattanii silaa tulluu kanaan, 'Asii ka'ii achi darbi' jechuu
ni dandeessu; innis ni darba. Wanni isiniif hin danda'amne tokko iyyuu
hin jiru. [21 Hafuurri hamaan akkanaa garuu soomaa fi kadhannaadhaan
malee hin ba'u."]*

22 Yeroo isaan Galiilaatti walitti qabamanitti inni akkana isaaniin jedhe;
"Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni kennama. 23 Isaanis isa
ni ajjeesu; inni immoo guyyaa sadaffaatti ni kaafama." Barattoonnis akka
malee gaddan.

Gibira Mana Qulqullummaa

24 Yommuu Yesuusii fi barattoonni isaa Qifirnaahom ga'anitti qaraxxoonni gara Phexros dhufanii, "Barsiisaan keessan gibira hin kaffaluu?" jedhanii gaafatan.

25 Innis deebisee, "Ni kaffala" jedheen.

Yesuus yommuu Phexros mana seenetti duraan dursee, "Yaa Simoon ati maal yaadda? Mootonni lafaa eenyu irraa qaraxaa fi gibira walitti qabu? Ijoollee isaanii irraa moo keessummoota irraa walitti qabu?" jedhee gaafate.

26 Phexrosis deebisee, "Keessummoota irraa walitti qabu" jedhe.

Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Yoos ijoolleen isaanii bilisa. 27 Garuu
nu akka isaan hin mufachiifneef dhaqiitii okkoo galaanatti darbadhu.
Qurxummii jalqabatti qabdus fuudhi; yommuu afaan isaa bantuttis
maallaqa argatta. Maallaqa sanas geessiitii anaa fi ofii keetiif isaanitti
kenni."

* **17:21** 17:21 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 21 hin qaban.

18

Nama Mootummaa Samii Keessatti Nama Hunda Caalu
18:1-5 kwf – Mar 9:33-37; Luq 9:46-48

1 Yeruma sana barattoonni gara Yesuus dhufanii, “Yoos mootummaa
samii keessatti kan hundumaa caalu eenyu?” jedhanii gaafatan.
2 Innis mucaa xinnaa tokko ofitti waamee isaan gidduu dhaabe.
3 Akkanas jedhe: “Ani dhuguman isinitti hima; isin yoo deebitanii akkuma
ijoollee taatan malee gonkumaa mootummaa samiitti hin galtan. 4 Kanaaf
namni akka daa’ima kanaa gad of qabu kam iyyuu mootummaa samii
keessatti nama hunda caala. 5 Namni daa’ima akkanaa tokko maqaa
kootiin simatu kam iyyuu na simata.
6 “Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen keessaa
tokko illee yoo gufachiise, dhagaan daakuu guddaan morma isaatti
hidhamee tuujuba galaanaa keessa dhidhimuu isaaf wayya ture. 7 Sababii
wantoota akka namoonni gufatan godhan sanaatiif addunyaaf wayyoo!
Wantoonni akkanaa dhufuu qabu; garuu nama wantoonni kunneen karaa
isaatiin dhufan sanaaf wayyoo! 8 Yoo harki kee yookaan miilli kee si
gufachiise, of irraa kutii gati. Harka lama yookaan miilla lama qabaattee
ibidda bara baraatti darbatamuu irra, dooluu taatee yookaan laamshoftee
jireenyatti galuu siif wayya. 9 Yoo iji kee si gufachiise of keessaa baasii
gati. Ija lama qabaattee ibidda gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokko
qabaattee jireenyatti galuu siif wayya.

Fakkeenya Hoolaa Badee
18:12-14 kwf – Luq 15:4-7

10 “Warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee akka hin tuffanneef of
eeggadhaa. Ani isinitti nan hima; ergamoonni isaanii samii irratti yeroo
hunda fuula Abbaa koo isa samii irraa ni arguutii. [11 Ilmi Namaa isa
bade oolchuudhaaf dhufeetii.]*
12 “Isin maal seetu? Namni tokko yoo hoolota dhibba qabaatee hoolota
sana keessaas tokko bade, namichi sun sagaltamii sagallan hafan kaan
tulluuwwan irratti dhiisee tokkicha bade sana barbaaduu hin dhaquu?
13 Ani dhuguman isinitti hima; inni yoo hoolaa sana argate, hoolota
sagaltamii sagallan hin badin irra hoolaa tokkicha sanatti caalaa ni
gammada. 14 Akkasuma immoo isaan xixinnoo kanneen keessaa tokko
iyyuu akka badu fedhii Abbaa keessan isa samii irraa miti.

Cubbuu Walitti Hojjechuu

15 “Yoo obboleessi kee cubbuu sitti hojjete, dhaqiitii iddoo isin lamaan
qofti jirtanitti balleessaa isaa itti himi. Yoo inni si dhaga’e ati obboleessa
kee deebifatteerta. 16 Yoo si dhaga’uu baate garuu ‘dubbiin hundinuu
dhuga baatota lamaan yookaan sadiin waan mirkaneeffamuuf’ nama
biraa tokko yookaan nama lama fudhadhuu dhaqi. 17 Yoo inni jara
dhaga’uu dide waldaa kiristaanaatti himi; yoo inni waldaa kiristaanaa
iyyuu dhaga’uu dide akka nama ormaattii fi akka qaraxxuutti isa
fudhadhu.
18 “Ani dhuguman isinitti hima; wanni isin lafa irratti hiitan kam iyyuu
samii irratti ni hidhama; wanni isin lafa irratti hiiktan kam iyyuu samii
irrattis ni hiikama.

* **18:11** 18:11 Hiikkaawwan tokko tokko dubbii Luq 19:10 irra jiru dabalatu.

19 “Ammas ani isinitti nan hima; isin keessaa yoo namoonni lama lafa
irratti waa’ee waan kadhatan kamii iyyuu walii galan Abbaan koo inni
samii irraa isaaniif taasisa. 20 Iddoo itti namoonni lama yookaan sadii
maqaa kootiin walitti qabamanitti ani gidduu isaaniitti nan argamaatii.”

Tajaajilaa Dhiifama Hin Goone Tokko

21 Ergasii Phexros gara Yesuus dhufee, “Yaa Gooftaa, yoo obboleessi
koo cubbuu natti hojjete ani yeroo hammam dhiisaaf? Hamma yeroo
torbaattii?” jedhee gaafate.
22 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Ani sitti nan hima; yeroo
torbaatamii torba malee yeroo torba miti.
23 “Kanaafuu mootummaan samii mootii herrega garboota isaa harka
jiru to’achuu barbaade tokko fakkaata. 24 Akkuma inni herrega isaa
to’achuu jalqabeenis nama mootichi taalaantii kuma kudhan irraa qabu
tokko itti fidan. 25 Namichi sun waan baasu dhabnaan gooftaan isaa
akka inni, niitiin isaa, ijoolleen isaatii fi wanni inni qabu hundinuu
gurguramanii gatiin sun kaffalamu ajaje.
26 “Garbichi sunis miilla isaatti kufee, ‘Yaa gooftaa, naaf obsi; hunduma
isaa iyyuu siif nan kaffalaa’ jedhee isa kadhate. 27 Gooftaan garbicha
sanaas garaa laafeef; gatii isa irraa qabus dhiiseefii gad isa lakkise.
28 “Garbichi sun garuu akkuma achii ba’een garbicha akka isaa kan gatii
diinaarii†dhibbaa irraa qabu tokko arge. Innis morma namichaa hudhee
qabee, ‘Waan ani sirraa qabu naa kaffali’ jedheen.
29 “Garbichi akka isaa sunis miilla isaatti kufee, ‘Naaf obsi; waan narra
jiru siif nan kaffalaa’ jedhee isa kadhate.
30 “Inni garuu ni dide; qooda kanaa hamma inni gatii isaa kaffalutti
mana hidhaatti isa galchisiise. 31 Garboonni kaan yommuu waan ta’e
sana arganitti akka malee gaddan; dhaqaniis waan ta’e hundumaa gooftaa
isaaniitti himan.
32 “Gooftichis garbicha sana ofitti waamee akkana jedheen; ‘Yaa
garbicha hamaa! Ani sababii ati na kadhatteef gatii sirra ture hunda siif
dhiise. 33 Akkuma ani garaa siif laafe sana atis garbicha akka keetiitiif
garaa laafuu hin qabduu?’ 34 Gooftaan isaas aariidhaan hamma inni gatii
sana hunda kaffalutti warra isa dhiphisanitti dabarsee isa kenne.
35 “Isinis yoo garaa keessan guutuudhaan obboleessa keessaniif dhiisuu
baattan Abbaan koo inni samii irraa tokkoo tokkoo keessan akkanuma
godha.”

19

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
19:1-9 kwf – Mar 10:1-12

1 Yesuus erga dubbii kana dubbatee fixatee booddee, Galiilaadhaa ka’ee
gama Yordaanos gara biyya Yihuudaa dhaqe. 2 Namoonni baay’eenis isa
duukaa bu’an; innis achitti isaan fayyise.
3 Fariisonni tokko tokkos isa qoruuf gara isaa dhufanii, “Namni tokko
waanuma argeen niitii isaa hiikuun ni eeyyamamaa?” jedhanii gaafatan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Isin akka inni jalqabatti isaan uume
sun, ‘dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume’*hin dubbifnee? 5 Inni akkana

† **18:28** 18:28 Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture. * **19:4** 19:4 Uma 1:27

jedhe; 'Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiisee niitii isaatti
maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko ta'u.'† 6 Egaa isaan si'achi
foon tokko malee lama miti. Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni
gargar hin baasin."
7 Isaanis, "Yoos Museen maaliif akka namni tokko waraqaa ragaa
hiikkaa kenneefii niitii isaa of irraa geggeessu ajaje ree?" jedhanii isa
gaafatan.
8 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Museen sababii mata jabina keessani-
itiif jedhee akka isin niitota keessan hiiktan isiniif eeyyame. Jalqabatti
garuu akkana hin turre. 9 Ani isinittin hima; namni utuu isheen
halalummaa hin hojjetin niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu
ejja raawwata."
10 Barattoonni isaas, "Haalli dhirsaa fi niitii akkana taanaan fuudhuu
dhiisuu wayya" jedhaniin.
11 Yesuusis akkana jedheen; "Waan kana warra isaaniif kenname qofa
malee namni hundi fudhachuu hin danda'u. 12 Warri xu'aashii ta'anii
gadameessa haadha isaaniitii dhalatan jiruutii; warri harka namaatiin
xu'aashii ta'anis jiru; kanneen mootummaa samiitiif jedhanii xu'aashii
of taasisanis jiru; namni kana fudhachuu danda'u haa fudhatu."

Yesuus Daa'imman Xixinnoo Eebbise
19:13-15 kwf – Mar 10:13-16; Luq 18:15-17

13 Ergasii akka inni harka isaan irra kaa'ee isaaniif kadhatuuf ijoollee
xixinnoo Yesuusitti fidan. Barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuusis, "Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin
dhowwinaa; mootummaan samii kan warra akkanaatii" jedhe. 15 Innis
erga harka isaa isaan irra kaa'ee booddee achii deeme.

Dargaggeessa Sooressa Tokko
19:16-29 kwf – Mar 10:17-30; Luq 18:18-30

16 Kunoo namichi tokko gara Yesuus dhufee, "Yaa barsiisaa, jireenya
bara baraa argachuuf wanni gaariin ani gochuu qabu maali?" jedhee
gaafate.
17 Yesuus immoo, "Ati maaliif waa'ee waan gaarii na gaafatta? Gaariin
Isa Tokkicha qofatu jira. Ati yoo jireenyatti galuu barbaadde ajajawwan
eegi" jedhee deebise.
18 Namichis, "Ajajawwan kami?" jedhee gaafate.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; " 'Hin ajjeesin; hin ejjin; hin
hatin; sobaan dhugaa hin ba'in; 19 abbaa keetii fi haadha kee kabaji;‡ollaa
kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu.'§"
20 Dargaggeessi sunis, "Ani ajajawwan kanneen hunda eegeera. Yoos
maaltu amma iyyuu na duraa hir'ata ree?" jedheen.
21 Yesuusis, "Ati yoo nama hir'ina hin qabne ta'uu barbaadde, dhaqiitii
waan qabdu gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii keessatti badhaadhummaa
ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu'i" jedhee deebiseef.
22 Dargaggeessi sunis yommuu waan kana dhaga'etti gaddee achii
deeme; inni qabeenya guddaa qaba tureetii.
23 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; "Ani dhuguma isinit-
tin hima; mootummaa samiitti galuun nama sooressaaf rakkisaa dha.

---

† **19:5** 19:5 Uma 2:24 ‡ **19:19** 19:19 Bau 20:12-16; KeD 5:16-20 § **19:19** 19:19 Lew 19:18

24 Ammas isinittin hima; namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra
qaawwa lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf salphata."
25 Barattoonni yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee raajeffa-
tanii, "Yoos eenyutu fayyuu danda'a ree?" jedhanii gaafatan.
26 Yesuusis isaan ilaalee, "Kun namaaf hin danda'amu; Waaqaaf garuu
wanni hundinuu ni danda'ama" jedhe.
27 Kana irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra! Egaa maal arganna ree?" jedhee deebise.
28 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; "Ani dhuguma isinittin hima;
addunyaa haaraa keessatti, yeroo Ilmi Namaa teessoo isaa ulfina qabeessa
sana irra taa'utti, isin warri na duukaa buutanis akkasuma teessoowwan
kudha lama irra teessanii gosoota Israa'el kudha lamaanitti murtu.
29 Namni maqaa kootiif jedhee manneen yookaan obboloota yookaan
obboleettota yookaan abbaa yookaan haadha yookaan niitii yookaan
ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise hundi dachaa dhibba ni argata;
jireenya bara baraas ni dhaala. 30 Garuu warri jalqabaa hedduun warra
dhumaa ni ta'u; warri dhumaa hedduun immoo warra jalqabaa ni ta'u.

20

Fakkeenya Warra Iddoo Dhaaba Wayinii Keessa Hojjetanii

1 "Mootummaan samiis abbaa lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii isaatti
hojjettoota qacarachuuf jedhee barii obboroo manaa ba'e tokko fakkaata.
2 Innis guyyaatti diinaarii*tokko tokko isaanii kaffaluuf hojjettoota sanaan
walii galee gara iddoo dhaabaa wayinii isaatti isaan erge.
3 "Namichi sunis gara sa'aatii sadiitti gad ba'ee namoota hojii malee
iddoo gabaa dhadhaabatan kanneen biraa arge. 4 'Isinis dhaqaatii iddoo
dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa; anis waan isiniif malu isiniifin
kaffalaa' jedheen. 5 Isaanis ni dhaqan.
"Ammas gara sa'aatii ja'aa fi gara sa'aatii sagaliitti gad ba'ee akkasuma
godhe. 6 Naannoo sa'aatii kudha tokkoottis gad ba'ee namoota hojii malee
dhadhaabatan biraa argee, 'Isin maaliif guyyaa guutuu hojii malee as
dhadhaabattu?' jedhee isaan gaafate.
7 "Isaanis, 'Sababii namni tokko illee nu hin qacaratiniif' jedhanii
deebisan.
"Inni immoo, 'Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa
hojjedhaa' jedheen.
8 "Yommuu galgalaa'etti abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa hoog-
ganaa hojii isaatiin, 'Hojjettoota waami; warra gara dhumaatti qacara-
manii jalqabii hamma warra dura qacaramaniitti mindaa isaanii kaffaliif'
jedheen.
9 "Warri gara sa'aatii kudha tokkootti qacaraman sunis dhufanii tokkoon
tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan. 10 Warri jalqabatti
qacaraman yommuu dhufanitti waan warra kaan caalaa argatan se'an.
Garuu tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan. 11 Isaan
yommuu diinaarii sana fudhatanitti abbaa lafaa sanatti guunguman.
12 Isaanis, 'Warri gara dhumaatti qacaraman kunneen sa'aatii tokko qofa
hojjetan; ati garuu nu warra dadhabbii hojichaatii fi ho'a guyyaa obsine
isaaniin wal qixxeessite' jedhaniin.

* **20:2** 20:2 Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture.

13 “Inni garuu hojjettoota sana keessaa isa tokkoon, ‘Yaa michuu ko, ani
waan tokkoon illee si hin miine. Ati diinaarii tokkoon naan walii hin
gallee? 14 Qooda kee fudhadhuu deemi; ani namicha isa gara dhumaa
kanaafis hammuma siif kenne sana kennuufii nan barbaada. 15 Ani qarshii
kootiin waan barbaade gochuuf mirga hin qabuu? Yookaan sababii ani
arjaa ta’eef hinaaftaa?’ jedhe.

16 “Akkasuma warri dhumaa warra jalqabaa ni ta’u; warri jalqabaa
immoo warra dhumaa ni ta’u.”

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa’ee Du’a Isaa Duraan Dursee Dubbate
20:17-19 kwf – Mar 10:32-34; Luq 18:31-33

17 Yesuus utuu Yerusaalemitti ol ba’aa jiruu barattoota kudha lamaan
kophaatti baasee akkana jedheen: 18 “Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa
jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota
seeraatti ni kennama. Isaanis du’a itti muru; 19 akka isaan itti qoosaniif,
isa garafanii fi isa fannisaniifis dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu.
Innis guyyaa sadaffaatti du’aa ni kaafama!”

Gaaffii Haadha Ilmaan Zabdewoos
20:20-28 kwf – Mar 10:35-45

20 Ergasiis haati ilmaan Zabdewoos ilmaan ishee wajjin gara Yesuus
dhuftee jilbeenfattee waa isa kadhatte.

21 Yesuusis, “Ati maal barbaadda?” jedheen.

Isheenis, “Akka ilmaan koo kunneen lamaan mootummaa kee keessatti
inni tokko mirga keetiin, inni kaan immoo bitaa keetiin taa’u naa godhi”
jetteen.

22 Yesuus immoo, “Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhuguuf
jiru dhuguu ni dandeessuu?” jedheen.

Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii deebisan.

23 Yesuusis, “Dhugumaan xoofoo koo irraa illee ni dhugdu; garuu mirga
kootii fi bitaa kootiin taa’uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan warra
Abbaan koo isaaniif qopheesse sanaa ti” jedheen.

24 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga’anitti obboloota lamaanitti
aaran. 25 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; “Isin akka bulchi-
toonni Namoota Ormaa isaan irratti gooftummaa mul’isan, gurguddoonni
isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu. 26 Isin biratti akkas
miti. Qooda kanaa namni isin keessaa nama guddaa ta’uu barbaadu
kam iyyuu tajaajilaa keessan ta’uu qaba; 27 namni nama jalqabaa ta’uu
barbaadu kam iyyuu garbicha keessan ta’uu qaba; 28 Ilmi Namaa iyyuu
tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay’eedhaaf furii godhee
kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii.”

Jaamonni Lama Fayyifamuu Isaanii
20:29-34 kwf – Mar 10:46-52; Luq 18:35-43

29 Utuu Yesuusii fi barattoonni isaa Yerikoodhaa ba’aa jiranuu, tuunni
namootaa guddaan isa duukaa bu’e. 30 Kunoo, jaamonni lama qarqara
karaa tataa’aa turan; isaanis yommuu akka Yesuus achiin darbaa jiru
dhaga’anitti iyyanii, “Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhan.

31 Tuunni sunis akka isaan cal’isaniif isaan ifate; isaan garuu, “Yaa
Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhanii ittuma caalchisanii iyyan.

32 Yesuusis dhaabatee isaan waamee, “Akka ani maal isinii godhu
barbaaddu?” jedhee isaan gaafate.
33 Isaan immoo, “Yaa Gooftaa, akka iji keenya nuuf banamu barbaanna”
jedhanii deebisan.
34 Yesuusis garaa laafeefii ija isaanii qaqqabe. Isaanis yeruma sana
arganii isa duukaa bu’an.

21

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
21:1-9 kwf – Mar 11:1-10; Luq 19:29-38
21:4-9 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi’aatanii Beetfaagee ishee Gaara
Ejersaa irraa sana ga’aniin Yesuus barattoota lama erge; 2 akkanas isaaniin
jedhe; “Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa dhaqaa; yommusuma
harree hidhamte tokko ilmoo ishee wajjin ni argattu. Lachan isaanii
hiikaatii naa fidaa. 3 Yoo namni tokko iyyuu waan tokko isiniin jedhe,
‘Gooftaatu isaan barbaada’ jedhaa; innis yommusuma erga.”
4 Kunis akka wanni karaa raajichaatiin dubbatame sun raawwatamuuf
ta’e; innis akkana jedha:
5 “Akkana jedhaa Intala Xiyoonitti himaa;
‘Kunoo, mootiin kee gad of qabee,
harree yaabbatee, ilmoo harree jechuunis
harree xinnoo yaabbatee, gara kee dhufa.’ ”*
6 Barattoonnis dhaqanii akkuma Yesuus isaan ajaje godhan. 7 Isaanis
harree fi ilmoo harree sana fidan; uffata isaaniis isaan irra buusan;
Yesuusis isaan irra taa’e. 8 Namoonni akka malee baay’een uffata isaanii
karaa irra afan; warri kaan immoo dameewwan mukaa kukkutanii karaa
irra bubuusan. 9 Namoonni isa dura deemaa turanii fi warri isa duukaa
bu’aa turan iyyanii,
“Hoosaa’inaa Ilma Daawitiif!”

“Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”†

“Hoosaa’inaa ol gubbaatti!” jedhan.
10 Yommuu Yesuus Yerusaalem seenetti, magaalaan sun guutummaatti
raafamtee, “Kun eenyu?” jette.
11 Tuunni sun immoo, “Kun Yesuus, raajicha Naazreeti Galiilaati” jedhee
deebise.

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
21:12-16 kwf – Mar 11:15-18; Luq 19:45-47

12 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra mana qulqullummaa
keessatti bitatanii fi gurguratan hundumaa ari’e. Minjaala warra maallaqa
geeddarataniitii fi barcuma warra gugee gurguratanii garagalche. 13 Innis,
“ ‘Manni koo mana kadhannaa jedhama’‡jedhamee barreeffameera; isin
garuu holqa saamtotaa gootaniirtu”§ isaaniin jedhe.
14 Jaamonnii fi warri naafatan mana qulqullummaa keessatti gara isaa
dhufan; innis isaan fayyise. 15 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni

* **21:5** 21:5 Zak 9:9 † **21:9** 21:9 Far 118:26 ‡ **21:13** 21:13 Isa 56:7 § **21:13** 21:13 Erm 7:11

seeraa yommuu hojii dinqisiisaa inni hojjete arganii ijoollee mana qulqullummaa keessatti, “Hoosaa’inaa ilma Daawitiif” jedhanii iyyan dhaga’anitti ni aaran.
16 Isaanis, “Ati waan ijoolleen kunneen jedhan dhageessaa?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo, “Eeyyee;” isin waan,
“ ‘Yaa Gooftaa, ati afaan daa’immaniitii fi mucoolii harma hodhanii irraa,
galata qopheessiteerta’
jedhu sana takkumaa hin dubbifnee?”*
jedhee deebise.
17 Innis isaan biraa deemee magaalaa sanaa ba’e; Biitaaniyaa dhaqee achi bule.

Mukni Harbuu Goguu Isaa
21:18-22 kwf – Mar 11:12-14,20-24

18 Yesuus ganama barii utuu gara magaalattiitti deebi’uu beela’e.
19 Muka harbuu tokkos karaa biratti argee itti gore; garuu baala malee waa tokko illee hin arganne. Innis, “Iji bara baraan sirratti hin argamin!” jedheen. Mukni sunis yeruma sana goge.
20 Barattoonnis yommuu waan kana arganitti ni dinqisiifatan. Isaanis, “Harbuun sun akkamitti yommusuma goge?” jedhanii gaafatan.
21 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Ani dhuguman isinitti hima; yoo amantii qabaattan, yoo mamuu baattanis, waan muka harbuu sana irratti ta’e qofa utuu hin ta’in, tulluu kanaan illee, ‘Ka’i! Galaanatti darbatami!’ yoo jettan ni ta’a. 22 Isin yoo amantii qabaattan waan kadhannaadhaan gaafattan hunda ni argattu.”

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
21:23-27 kwf – Mar 11:27-33; Luq 20:1-8

23 Utuu Yesuus mana qulqullummaa seenee barsiisaa jiruu luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa gara isaa dhufanii, “Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta? Eenyutu taayitaa kana siif kenne?” jedhanii gaafatan.
24 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Anis gaaffii tokkon isin gaafadha; yoo isin naaf deebiftan, anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu isinittin hima. 25 Cuuphaan Yohannis eessaa dhufe? Samii irraa moo nama biraa dhufe?”
Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’ jenne, inni immoo, ‘Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?’ nuun jedha.
26 Yoo nu, ‘Nama biraa dhufe’ jenne garuu namoota sodaanna; isaan hundinuu Yohannisin akka raajiitti ilaaluutii.”
27 Kanaaf isaan, “Hin beeknu!” jedhanii Yesuusiif deebisan.
Inni immoo akkana jedhe; “Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu.”

Fakkeenya Ilmaan Lamaanii

28 “Maal seetu? Nama ilmaan lama qabu tokkotu ture; innis gara ilma isaa hangafaa dhaqee, ‘Yaa ilma ko, har’a dhaqiitii iddoo dhaabaa wayinii keessa hojjedhu’ jedheen.
29 “Ilmi sunis deebisee, ‘Ani hin dhaqu’ jedhe; ergasii garuu gaabbee dhaqe.

---
* **21:16** 21:16 Far 8:2

30 “Namichis gara ilma isaa isa kaanii dhaqee akkasuma jedheen. Ilmi
isaa sunis, ‘Yaa gooftaa nan dhaqa’ jedhee deebiseef; garuu hin dhaqne.
31 “Ilmaan lamaan keessaa isa kamtu fedhii abbaa isaa guute?”

Isaanis, “Isa jalqabaa ti” jedhan.

Yesuusis akkana isaaniin jedhe; “Ani dhuguman isinitti hima;
qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni isin dura mootummaa Waaqaatti ni galu.
32 Yohannis karaa qajeelummaa isinitti argisiisuu dhufeetii; isin immoo
isa hin amanne. Qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni garuu isa amanan; isin
erguma waan kana argitan illee qalbii jijjiirrattanii isatti hin amanne.

Fakkeenya Qottuuwwanii
21:33-46 kwf – Mar 12:1-12; Luq 20:9-19

33 “Fakkeenya biraa tokko dhaga’aa; abbaa lafaa kan iddoo dhaabbaa
wayinii irra wayinii dhaabbate tokkotu ture. Innis naannoo isaatti dallaa
ijaaree, achi keessatti boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa
ijaare. Ergasiis lafa wayinii sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya
fagoo dhaqe. 34 Innis yeroon itti midhaan walitti qaban geenyaan akka
isaan ija isaa fidaniifiif garboota isaa qottuuwwan sanatti ergate.

35 “Qottuuwwan sunis garboota namichaa qabanii, isa tokko ni dhaanan;
isa kaan ni ajjeesan; isa sadaffaa immoo dhagaan tuman. 36 Ammas
garboota warra duraa caalaa baay’atan biraa ergate; qonnaan bultoonni
sunis akkuma sana isaan godhan. 37 Dhuma irrattis inni, ‘Ilma koo ni
kabaju’ jedhee ilma isaa isaanitti ergate.

38 “Qottoonni sun garuu yommuu ilma sana arganitti, ‘Dhaaltuun isa
kana. Kottaa isa ajjeefnee dhaala isaa fudhannaa!’ waliin jedhan.
39 Kanaafuu isaan fuudhanii iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad baasanii
isa ajjeesan.

40 “Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa yommuu dhufutti qottuuwwan sana maal godhinna laata?”

41 Isaanis, “Inni namoota hamoo sana haala hamaadhaan ni balleessa; iddoo dhaabaa wayinii sanas qottuuwwan yeroo midhaan walitti qabamutti qooda midhaan isaa kennaniif kanneen biraatti dabarsee ni kenna” jedhanii deebisan.

42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; “Isin dubbii Katabbiiwwan Qulqulluu keessatti,

“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
kanas Gooftaatu godhe;
kun immoo ija keenyatti dinqii dha’†jedhu sana
gonkumaa hin dubbifnee?

43 “Kanaafuu ani isinittin hima; mootummaan Waaqaa isin irraa
fudhatamee saba ija isaa godhatutti ni kennama. 44 Namni dhagaa kana
irratti kufu kam iyyuu caccabee bututa; namni dhagichi irratti kufu kam
iyyuu ni daakama.”

45 Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yommuu fakkeenyawwan Yesuus
dhaga’anitti akka inni waa’ee isaanii dubbate beekan. 46 Isaanis isa qabuu
barbaadan; garuu sababii namoonni Yesuusin akka raajiitti ilaalaa turaniif
namoota sana sodaatan.

† **21:42** 21:42 Far 118:22,23

22

Fakkeenya Cidha Fuudhaa fi Heerumaa
22:2-14 kwi – Luq 14:16-24

1 Yesuus ammas akkana jedhee fakkeenyaan deebii kenneef:
2 "Mootummaan samii mootii ilma isaatiif cidha fuudhaa qopheesse
tokko fakkaata. 3 Innis akka isaan warra cidha sanatti affeeraman
waamaniif garboota isaa erge; warri waamaman sun garuu dhufuu hin
barbaanne.
4 "Ammas akkana jedhee garboota biraa erge; 'Kunoo ani irbaata koo
qopheesseera: Sangoonni koo, horiin koo coccoomoonis qalamanii wanni
hundinuu qopheeffameera. Gara cidha fuudhaa fi heerumaa kottaa
jedhaatii warra affeeraman sanatti himaa.'
5 "Isaan garuu tuffatanii, inni tokko gara lafa qotiisaa isaa, kaan immoo
gara daldala isaa dhaqe. 6 Warri hafan immoo garboota isaa qabanii
salphisan; ni ajjeesanis. 7 Mootichis ni aare. Loltoota isaas ergee warra
garboota isaa ajjeesan sana balleesse; magaalaa isaaniis ni gube.
8 "Ergasii inni garboota isaatiin akkana jedhe; 'Dhangaan cidha fuud-
haa qopheeffameera; warri affeeraman garuu cidha kanaaf hin malle.
9 Kanaafuu gara qaxxaamura karaatti ba'aatii nama argitan hunda gara
cidhaatti affeeraa.' 10 Garboonni sunis karaatti ba'anii nama argan
hunda, hamaas gaariis walitti qaban; galmi cidhaa sunis keessummootaan
guutame.
11 "Mootichi yommuu keessummoota ilaaluuf ol seenetti, nama uffata
cidhaa hin uffatin tokko achitti arge. 12 Innis, 'Yaa michuu ko, ati akkamitti
utuu uffata cidhaa hin uffatin as seente?' jedhee isa gaafate. Namichi
garuu waan dubbatu dhabe.
13 "Mootichis tajaajiltoota isaatiin, 'Namicha kana harkaa fi miilla
hidhaatii dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo'uu fi ilkaan qaruutu
ta'a' jedhe.
14 "Warri affeeraman baay'eedhaatii; warri filataman garuu muraasa."

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
22:15-22 kwf – Mar 12:13-17; Luq 20:20-26

15 Ergasiis Fariisonni waanuma inni dubbatuun isa qabuuf gad ba'anii
Yesuusitti mari'atan. 16 Isaanis barattoota isaanii garee Heroodis wajjin
isatti ergan. Akkanas jedhan; "Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa
taate, akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiiftu beekna. Ati nama
wal hin caalchiftu; fuula namaas hin ilaaltu. 17 Egaa mee nutti himi;
yaadni kee maali? Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin
eeyyamamne?"
18 Yesuus garuu hammina isaanii beekee akkana jedhe; "Yaa fakkeessi-
toota nana, isin maaliif na qortu? 19 Mee maallaqa gibira kaffaltan natti
argisiisaa." Isaanis diinaarii tokko isatti fidan; 20 inni immoo, "Fakkiin kun
kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?" jedhee isaan gaafate.
21 Isaanis, "Kan Qeesaari" jedhanii deebisan.
Kana irratti inni, "Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo
Waaqaaf kennaa" jedheen.
22 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti ni dinqifatan. Kanaaf isa
dhiisanii qajeelan.

Waa'ee Du'aa Ka'uu
22:23-33 kwf – Mar 12:18-27; Luq 20:27-40

23 Guyyuma sana Saduuqonni warri du'aa ka'uun hin jiru jedhan tokko
tokko gara isaa dhufanii gaaffii isa gaafatan. 24 Akkanas jedhan; "Yaa
barsiisaa, Museen, 'Namni tokko niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin
yoo du'e obboleessi isaa niitii sana dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa
dhaabu' jedhee nutti himeera. 25 Kunoo obboloota torbatu nu bira ture.
Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin qabaatin niitii isaa obboleessa
isaatti dhiisee du'e. 26 Obboleessa lammaffaa fi sadaffaa irratti, hamma
isa torbaffaattis waanuma sanatu ta'e. 27 Dhuma irratti dubartittiinis ni
duute. 28 Egaa guyyaa du'aa ka'uutti, torban isaanii keessaa isheen niitii
isa kamii taati? Hundi isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii."
29 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "Isin waan Katabbiiwwan
Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu. 30 Guyyaa
du'aa ka'uutti namoonni akka ergamoota samii ta'u malee hin fuudhan;
hin heerumanis. 31 Garuu isin waan Waaqni waa'ee du'aa ka'uu warra
du'anii isiniin jedhe hin dubbifnee? Innis akkana jedha; 32 'Ani Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob.'* Inni Waaqa warra
jiraataniiti malee Waaqa warra du'anii miti."
33 Namoonni yommuu waan kana dhaga'anitti, barsiisa isaa dinqifatan.

Ajaja Ajajawwan Hunda Caalu
22:34-40 kwf – Mar 12:28-31

34 Fariisonni yommuu akka Yesuus Saduuqota afaan qabachiise
dhaga'anitti walitti qabaman. 35 Isaan keessaas hayyuun seeraa tokko
akkana jedhee gaaffii kanaan isa qore: 36 "Yaa barsiisaa, seera keessaa
ajajni guddaan isa kami?"
37 Yesuusis akkana jedheen; "Waaqa kee Goofticha garaa kee guutu-
udhaan, lubbuu kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan jaalladhu.†
38 Kunis ajaja jalqabaatii fi guddicha. 39 Ajajni lammaffaanis isuma
fakkaata: 'Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu'‡ jedha. 40 Seerrii fi
Raajonni hundinuu ajajawwan kanneen lamaan irratti hundeeffamu."

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
22:41-46 kwf – Mar 12:35-37; Luq 20:41-44

41 Utuu Fariisonni walitti qabamanii jiranuu Yesuus gaaffii tokko isaan
gaafate; 42 innis, "Isin waa'ee Kiristoos maal yaaddu? Inni ilma eenyuu
ti?" jedhe.
Isaanis, "Inni Ilma Daawit" jedhanii deebisan.
43 Innis akkana isaaniin jedhe; "Yoos Daawit akkamitti Hafuuraan
geggeeffamee, 'Gooftaa' isaan jedha ree? Inni akkana jedhaatii:
44 " 'Gooftaan Gooftaa kootiin:
"Hamma ani diinota kee
miilla kee jala siif galchutti
gara mirga koo taa'i"§ jedhe.'
45 Erga Daawit, 'Gooftaa' jedhee isa waame, yoos inni akkamitti ilma isaa
ta'uu danda'a ree?" 46 Namni tokko iyyuu waan tokko isaaf deebisuu

---

* **22:32** 22:32 Bau 3:6 † **22:37** 22:37 KeD 6:5 ‡ **22:39** 22:39 Lew 19:18 § **22:44** 22:44 Far 110:1

hin dandeenye; gaafasii jalqabee namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

23

Akeekkachiisa Yesuus Kenne
23:1-7 kwf – Mar 12:38,39; Luq 20:45,46
23:37-39 kwf – Luq 13:34,35

1 Yesuusis ergasii uummataa fi barattoota isaatiin akkana jedhe:
2 "Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni barcuma Musee irra taa'aniiru.
3 Kanaafuu waan isaan isinitti himan hundumaa godhaa; eegaas. Garuu
waan isaan hojjetan hin hojjetinaa; isaan ni dubbatu malee waan
dubbatan sana hin hojjetaniitii. 4 Isaan ba'aa ulfaataa hidhanii gatiittii
namaa irra kaa'u; ofii isaaniitii garuu ba'aa sana sochoosuuf qubaan illee
tuquu hin barbaadan.
5 "Isaan waan hojjetan hundumaa namootatti of argisiisuuf hojjetu:
Kudhaama isaanii ni bal'ifatuutii; handaara uffata isaaniis ni dheereffatu.
6 Iddoo cidhaatti iddoo ulfinaa, manneen sagadaa keessatti immoo
taa'umsa ulfinaa jaallatu. 7 Gabaa keessattis akka namoonni nagaa isaan
gaafatanii fi akka 'Yaa barsiisaa' jedhanii isaan waaman jaallatu.
8 "Isin garuu, 'Barsiisaa' jedhamtanii hin waamaminaa; Barsiisaa tokko
qofa qabduutii. Isin hundis obboloota walii keessanii ti. 9 Lafa irratti nama
tokkoon illee 'Abbaa' hin jedhinaa; isin Abbaa tokko qofa qabduutii; innis
isa samii irraa ti. 10 'Gooftota' jedhamtanii hin waamaminaa; isin Gooftaa
tokko qofa qabduutii; innis Kiristoos. 11 Isin keessaa namni hunda keessan
caalu tajaajilaa keessan haa ta'u. 12 Namni ol of qabu kam iyyuu gad
qabamaatii; namni gad of qabu kam iyyuu garuu ol qabama.

Wayyoowwan Torba

13 "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Isin mootummaa samii namoota duraa cuftuutii. Ofii keessanii
hin seentan; warra seenuu yaalanis akka isaan seenan hin gootan. [14 Yaa
barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Mana
haadha hiyyeessaa saamtanii onsituutii; itti fakkeessuuf kadhannaa ni
dheeressitu; kanaafuu murtii caalutu isinitti murama.]*
15 "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Nama tokko amantii keessanitti galfachuuf jettanii lafaa fi
galaana irra joortu; yommuu inni amanuttis akka inni isin caalaa dachaa
lama ilma gahaannam ta'u isa gootu.
16 "Qajeelchitoota jaamota nana, isiniif wayyoo! Isin, 'Namni kam
iyyuu yoo mana qulqullummaatiin kakate, kun homaa miti; namni kam
iyyuu yoo warqee mana qulqullummaatiin kakate garuu kakuun sun
isa qaba' jettu. 17 Isin gowwootaa fi jaamota nana, warqee moo mana
qulqullummaa kan warqee sana qulqulleessutu caala? 18 Akkasumas
isin, 'Namni kam iyyuu yoo iddoo aarsaatiin kakate, kun homaa miti;
yoo kennaa iddoo aarsaa irra jiru sanaan kakate garuu kakuun sun isa
qaba' jettu. 19 Isin jaamota nana, kennaa sana moo iddoo aarsaa isa
kennaa sana qulqulleessutu caala? 20 Kanaafuu namni iddoo aarsaatiin
kakatu, iddoo aarsaatii fi waan isa irra jiru hundumaan ni kakata.
21 Namni mana qulqullummaatiin kakatu, mana qulqullummaatii fi isa

* **23:14** 23:14 Hiikkaawwan tokko tokko kutaa kana hin dabalan.

mana qulqullummaa keessa jiraatuun kakata. [22] Namni samiidhaan
kakatu, teessoo Waaqaatii fi isa teessoo sana irra taa'uun kakata.

[23] "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Isin abasuuda, insilaalaa fi kamuunii kudhan keessaa tokko ni
kennitu. Garuu seera keessaa waan caalaatti barbaachisaa ta'e jechuunis
murtii qajeelaa, araaraa fi amanamummaa dhiiftaniirtu. Silaa utuu isa
duraa hin dhiisin isa duubaa hojii irra oolchuu qabdu ture. [24] Isin
qajeelchitoota jaamota nana! Bookee ni calaltu; gaala immoo ni liqimsitu.

[25] "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Duuba xoofootii fi caabii ni qulqulleessitu; keessi isaanii garuu
saamichaa fi ofittummaadhaan guutameera. [26] Yaa Fariisicha jaamaa
nana! Jalqabatti keessa xoofootii fi caabii qulqulleessi; ergasii duubni isaas
ni qulqullaa'aa.

[27] "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Isin akkuma awwaala nooraa dibame kan duubni isaa bareedaa
fakkaatee keessi isaa immoo lafee namoota du'aniitiin, xuraa'ummaa
hundaanis guutamee ti. [28] Isinis akkasuma duubaan qajeeltota fakkaat-
tanii namootatti mul'attu; keessi keessan garuu fakkeessuu fi hamminaan
guutameera.

[29] "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif
wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; soodduu qajeeltotaas ni
bareechitu. [30] Isin, 'Nu utuu bara abbootii keenyaa sana jiraannee
silaa dhiiga raajotaa dhangalaasuu keessatti isaan wajjin hin hirmaannu
ture' jettu. [31] Kanaafuu isin akka sanyii warra raajota ajjeesan sanaa
taatan ofuma keessanitti dhugaa baatu. [32] Egaa safartuu cubbuu abbootii
keessanii guutaa!

[33] "Bofoota nana! Ijoollee buutii nana! Isin akkamitti murtii gahaannam
jalaa ba'uu dandeessu? [34] Kanaafuu, kunoo ani raajotaa fi ogeeyyii,
barsiistotas gara keessanitti nan erga. Isinis isaan keessaa gartokko
ni ajjeeftu; ni fanniftu; warra kaan immoo manneen sagadaa keessan
keessatti garaftu; magaalaa tokko irraa gara magaalaa biraattis isaan
ariitu. [35] Kanaaf dhiiga Abeel nama qajeelaa sanaatii jalqabee hamma
dhiiga Zakkaariyaas ilma Baraakiyuu isa isin mana qulqullummaatii fi id-
doo aarsaa gidduutti ajjeeftaniitti, dhiiga qulqulluu lafatti dhangalaafame
hundumatti ni gaafatamtu. [36] Ani dhuguma isinittin hima; kun hundinuu
dhaloota kanatti ni dhufa.

[37] "Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra gara
keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu, akkuma indaanqoon cuucii
ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee walitti
qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin barbaanne. [38] Kunoo, manni
keessan onee isinii hafa. [39] Ani isinittin himaatii; isin hamma, 'Inni maqaa
Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa dha' jettanitti lammata na hin argitan."

24

Mallattoo Dhuma Baraa
24:1-51 kwf – Mar 13:1-37; Luq 21:5-36

[1] Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba'ee deemaa jiruu barattoonni
isaa gamoowwan mana qulqullummaa isatti argisiisuuf gara isaa dhufan.
[2] Innis, "Waan kana hunda argituu? Ani dhuguma isinittin hima; asitti

dhagaan dhagaa irratti hafu tokko hin jiru; hundi isaa iyyuu ni diigama"
jedhee deebiseef.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra taa'ee jiruu, barattoonni isaa kophaa
isaanii gara isaa dhufanii, "Mee nutti himi; wanni kun yoom ta'a?
Mallattoon dhufa keetii fi mallattoon dhuma barichaa maali?" jedhan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Akka namni tokko iyyuu isin
hin gowwoomsineef of eeggadhaa. 5 Namoonni hedduun, 'Ani Kiristoos'
jedhanii maqaa kootiin ni dhufuutii; nama hedduus ni gowwoomsu. 6 Isin
waa'ee waraanaatii fi oduu waraanaa ni dhageessu; garuu akka hin
rifanne of eeggadhaa. Wanni akkanaa ta'uu qabaatii; dhumni garuu
amma iyyuu hin geenye. 7 Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti
ni ka'a. Beellii fi sochiin lafaa iddoo garaa garaatti ni ta'a. 8 Garuu kun
hundinuu jalqaba ciniinsuu da'umsaa ti.
9 "Isaan dabarsanii dhiphinatti isin kennu; isin ajjeesus; sababii maqaa
kootiifis saba hundaan ni jibbamtu. 10 Yeroo sanatti namoonni baay'een
ni gufatu; dabarsanii wal kennu; wal jibbus; 11 raajonni sobaa hedduun ni
dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu. 12 Sababii baay'ina hamminaatiif
jaalalli namoota baay'ee ni qabbanaa'a; 13 namni hamma dhumaatti
jabaatee dhaabatu garuu ni fayya. 14 Wangeelli mootummaa kunis
akka saba hundaaf dhuga ba'umsa ta'uuf addunyaa hunda keessatti ni
lallabama; ergasiis dhumni sun ni dhufa.
15 "Kanaafuu, 'Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa fidu'*kan
Daani'el raajichi waa'ee isaa dubbate sun iddoo qulqulluu dhaabatee
argitanitti, namni dubbisu haa hubatu; 16 yommus warri Yihuudaa keessa
jiran tulluuwwanitti haa baqatan. 17 Namni bantii manaa irra jiru tokko
iyyuu waan tokko illee mana isaatii fudhachuuf gad hin bu'in. 18 Namni
lafa qotiisaa keessa jiru tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf duubatti hin
deebi'in. 19 Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif
wayyoo! 20 Garuu akka baqachuun keessan ganna keessa yookaan Guyyaa
Sanbataatiin hin taaneef kadhadhaa. 21 Yeroo sanatti dhiphinni guddaan
isaa ni dhufaatii; dhiphinni akkasiis uumama addunyaatii jalqabee
hamma ammaatti hin dhufne; si'achis gonkumaa hin dhufu.
22 "Utuu guyyoonni sun gabaabbachuu baatanii silaa namni tokko
iyyuu hin hafu ture; garuu sababii filatamtootaatiif guyyoonni sun ni
gabaabbatu. 23 Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, 'Ilaa, Kiristoos as jira!'
yookaan 'Achi jira!' isiniin jedhe, hin amaninaa. 24 Kiristoosonni sobaatii
fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis yoo danda'ameef filatamtoota illee
gowwoomsuuf jedhanii mallattoo gurguddaa fi dinqii ni hojjetu. 25 Kunoo
ani duraan dursee isinitti himeera.
26 "Kanaafuu yoo isaan, 'Kuunnoo, inni gammoojjii keessa jira' isiniin
jedhan achi hin dhaqinaa; yookaan yoo isaan, 'Kunoo, mana keessa
gola jira' isiniin jedhan hin amaninaa. 27 Akkuma bakakkaan ba'a
biiftuutii bu'ee hamma lixa biiftuutti mul'atu sana dhufaatiin Ilma
Namaas akkasuma ta'a. 28 Iddoo raqni jiru kamitti iyyuu gogocorroowwan
walitti qabamu.
29 "Akkuma dhiphinni bara sanaa darbeen,

" 'Aduun ni dukkanoofti;
ji'is ifa ishee hin kennitu;

---
* **24:15** 24:15 Dan 9:27; 11:31; 12:11

urjiiwwan samii irraa ni harca'u;
humnoonni samiis ni raafamu.'†
30 "Ergasii mallattoon Ilma Namaa samii irratti ni mul'ata; saboonni ad-
dunyaa hundinuus ni boo'u. Isaanis utuu Ilmi Namaa duumessa samiitiin
humnaa fi ulfina guddaadhaan dhufuu ni argu. 31 Innis ergamoota isaa
sagalee malakataa guddaa isaatiin erga; isaanis filatamtoota isaa kanneen handaara samiiwwanii tokko irraa hamma isa kaaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti qabu.
32 "Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen isaa
latee baala baafatutti akka bonni dhi'aate ni beektu. 33 Akkasuma isinis
yommuu waan kana hunda argitanitti akka inni dhi'aate, akka balbala
irras ga'e ni beektu. 34 Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun
hundi ta'utti dhaloonni kun hin darbu. 35 Samii fi lafti ni darbu; dubbiin
koo garuu gonkumaa hin darbu.

Guyyaa fi Sa'aatiin Hin Beekamu
24:37-39 kwf – Luq 17:26,27
24:45-51 kwf – Luq 12:42-46

36 "Waa'ee guyyaa sanaa yookaan waa'ee sa'aatii sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko iyyuu hin beeku; ergamoonni samii
irraa iyyuu hin beekan; yookaan Ilmi iyyuu hin beeku. 37 Akkuma bara
Nohi ta'e sana yeroo dhufaatii Ilma Namaattis akkasuma ni ta'a. 38 Bara
bishaan badiisaatiin dura ture sana, hamma gaafa Nohi doonii seeneetti
namoonni nyaachaa, dhugaa, fuudhaa, heerumaas turaniitii. 39 Isaanis
hamma bishaan badiisaa dhufee hunda isaanii fudhatetti waan dhufuuf
jiru hin beekne. Yeroo Ilmi Namaa dhufuttis akkasuma ta'a. 40 Gaafas
namoonni lama lafa qotiisaa keessa hojjetu; inni tokko ni fudhatama; kaan
immoo ni hafa. 41 Dubartoonni lama dhagaa daakuutiin daaku; tokko ni
fudhatamti; kaan immoo ni hafti.
42 "Kanaafuu isin dammaqaa; Gooftaan keessan guyyaa kam akka dhufu
hin beektaniitii. 43 Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa utuu yeroo kamitti akka hattuun dhuftu beekee silaa dammaqee eeggata malee
akka manni isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture. 44 Kanaafuu
isinis akkasuma qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa sa'aatii isin hin eegnetti dhufaatii.
45 "Egaa garbichi amanamaa fi ogeessi kan gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee garboota mana isaa
jiraatan irratti isa muudu eenyu? 46 Garbichi gooftaan isaa yommuu
deebi'utti utuu inni akkasuma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha.
47 Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa hunda irratti
isa muuda. 48 Garbichi sun garuu yoo hamaa ta'e, 'Gooftaan koo
yeroo dheeraa tura' ofiin jedhee 49 garboota isa wajjin tajaajilan tumuu,
machooftota wajjin immoo nyaachuu fi dhuguu jalqaba. 50 Gooftaan
garbicha sanaa guyyaa inni isa hin eegnee fi sa'aatii inni hin beeknetti ni
dhufa. 51 Innis isa kukkuta; fakkeessitoota keessattis isa ramada; achittis
boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.

25

Fakkeenya Dubarran Kurnanii

† **24:29** 24:29 Isa 13:10; 34:4

1 “Yeroo sanatti mootummaan samii dubarran kudhan kanneen ibsaa
isaanii fudhatanii misirricha simachuudhaaf gad ba’an fakkaata. 2 Isaan
keessaas shan gowwoota, shan immoo ogeeyyii turan. 3 Warri gowwoonni
ibsaa isaanii fudhatan malee zayitii hin fudhanne. 4 Warri ogeeyyiin
garuu ibsaa isaanii wajjin zayitii qodaatti qabatanii turan. 5 Misirrichi
sun turraan hundumti isaanii mugan; ni rafanis.

6 “Halkan walakkaattis sagaleen guddaan, ‘Kunoo, misirrichi dhufeera! Ba’aatii isa simadhaa!’ jedhu tokko dhaga’ame.

7 “Dubarri sun hundinuus ka’anii ibsaa isaanii qopheeffatan. 8 Warri
gowwoonni sun warra ogeeyyiidhaan, ‘Ibsaan keenya nu duraa dhaamuutti jiraatii zayitii keessan irraa xinnoo nuu kennaa’ jedhan.

9 “Warri ogeeyyiinis deebisanii, ‘Hin kenninu; tarii wanni nuu fi isin ga’u hin jiru ta’aatii. Qooda kanaa warra gurguran bira dhaqaatii ofii keessaniif bitadhaa’ jedhaniin.

10 “Garuu utuma isaan zayitii bitachuu dhaquutti jiranuu misirrichi dhufe. Dubarri qophaa’anis isa wajjin galma cidha fuudhaatti ol galan. Balballis ni cufame.

11 “Ergasii dubarran kaanis dhufanii, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, balbala nuuf bani!’ jedhaniin.

12 “Inni garuu deebisee, ‘Dhuguman isinitti hima; ani isin hin beeku’ jedheen.

13 “Kanaafuu isin sababii guyyaa sana yookaan sa’aatii sana hin beekneef dammaqaa.

Fakkeenya Taalaantii
25:14-30 kwi – Luq 19:12-27

14 “Ammas mootummaan samii nama biyya fagoo dhaqu tokko fakkaata;
namichis garboota isaa waamee qabeenya isaa imaanaa itti kennate.
15 Tokkoo tokkoo isaaniittis akkuma dandeettii isaaniitti, isa tokkotti
taalaantii shan, isa kaanitti taalaantii lama, isa kaanitti immoo taalaantii
tokko kennee ka’ee deeme. 16 Namichi taalaantii shan fudhate sun,
yeroodhuma sana dhaqee ittiin daldalee taalaantii biraa shan irraa
buufate. 17 Inni taalaantii lama fudhates akkasuma taalaantii biraa lama
irraa buufate. 18 Namichi taalaantii tokko fudhate garuu dhaqee lafa qotee
maallaqa gooftaa isaa dhokse.

19 “Yeroo dheeraa booddee gooftaan garboota sanaa deebi’ee herrega
isaan bira jiru herregate. 20 Namichi taalaantii shan fudhatee ture sun
taalaantii biraa shan fidee, ‘Yaa gooftaa, ati taalaantii shan imaanaa natti kennitee turte. Ani immoo kunoo, taalaantii shan irraa buufadheera’ jedheen.

21 “Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii fi amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan akka malee xinnoo irratti amanamaa taateerta; ani immoo waan baay’ee irratti sin muuda. Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti gali!’ jedheen.

22 “Namichi taalaantii lama fudhatee tures dhufee, ‘Yaa gooftaa, ati taalaantii lama imaanaa natti kennitee turte; ani immoo kunoo, taalaantii biraa lama irraa buufadheera’ jedheen.

23 “Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii fi amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan xinnoo irratti amanamaa taateerta; ani immoo waan baay’ee irratti sin muuda. Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti gali!’ jedheen.

[24] "Namichi taalaantii tokkicha fudhatee tures dhufee akkana jedhe; 'Yaa
gooftaa, ati nama gara jabeessa iddoo itti hin facaasinii galfattu, iddoo
itti hin bittinneessiniis walitti qabattu akka taate nan beeka. [25] Kanaafuu
ani sodaadhee dhaqeen taalaantii kee lafa keessa dhokse. Taalaantiin kee
kunoo ti.'

[26] "Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; 'Yaa garbicha hamaa
dhibaa'aa! Ati akka ani iddoon itti hin facaasinii galfadhu, iddoon itti
hin bittinneessiniis walitti qabadhu beektaa? [27] Yoos akka ani yommuun
deebi'utti dhala isaa wajjin fudhadhuuf silaa maallaqa koo warra baankii
bira naa kaa'uu qabda ture.

[28] " 'Kanaaf taalaanticha isa harkaa fuudhaatii namicha taalaantii
kudhan qabuuf kennaa. [29] Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni
kennama; irraa hafaas ni qabaataatii. Kan hin qabne garuu wanni
inni qabu iyyuu irraa fudhatama. [30] Garbicha faayidaa hin qabne kana
dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.'

Hoolotaa fi Re'oota

[31] "Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin ergamoota Waaqaa hunda wajjin
dhufutti, teessoo isaa kan ulfinaa irra ni taa'a. [32] Saboonni hundinuu fuula
isaa duratti walitti qabamu; innis akkuma tikseen tokko hoolotaa fi re'oota
gargar footu sana namoota gargar ni fo'a. [33] Inni hoolota karaa mirga isaa,
re'oota immoo karaa bitaa isaa ni dhaabachiisa.

[34] "Yeroo sana Mootichi warra mirga isaa jiraniin akkana jedha; 'Isin
warri Abbaan koo eebbise kottaa mootumicha uumamuu addunyaatii
jalqabee isinii qopheeffame sana dhaalaa. [35] Sababiin isaas ani beelofnaan
isin nyaata naaf kennitan; dheebonnaan waan ani dhugu naaf kennitan;
ani keessummaan ture; isin immoo na simattan; [36] ani daarraan daara
na baaftan; dhukkubsannaan na gaafattan; hidhamnaan dhuftanii na
ilaaltan.'

[37] "Qajeeltonni sunis deebisanii akkana jedhaniin; 'Yaa Gooftaa, yoom
beeloftee si arginee waan ati nyaattu siif kennine? Yookaan yoom
dheebottee si arginee waan ati dhugdu siif kennine? [38] Yoom keessummaa
ta'uu kee arginee si simanne? Yookaan yoom daartee si arginee daara si
baafne? [39] Yoom dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee dhufnee si
ilaalle?'

[40] "Mootiin sunis deebisee, 'Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota
koo warra nama hundumaa gad ta'an kanneen keessaa isa tokkoof gootan
kam iyyuu naaf gootan' jedhaan.

[41] "Ergasiis warra bitaa isaa jiraniin akkana jedha; 'Isin yaa abaaramoo,
na duraa badaatii ibidda bara baraa isa diiyaabiloosii fi ergamoota isaatiif
qopheeffametti galaa. [42] Ani beelofnaan isin waan ani nyaadhu naaf hin
kennineetii; ani dheebonnaan waan ani dhugu naaf hin kennineetii; [43] ani
keessummaan ture; isin na hin simanne; ani daarraan isin daara na hin
baafne; dhukkubsannaan yookaan hidhamnaan dhuftanii na hin ilaalle.'

[44] "Isaanis, 'Yaa Gooftaa, ati yoom beeloftee yookaan dheebottee
yookaan keessummaa taatee yookaan daartee yookaan dhukkubsattee
yookaan hidhamtee si arginee si gargaaruu didne?' jedhanii deebisu.

[45] "Innis deebisee, 'Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota koo
warra nama hundaa gad ta'an kanneen keessaa isa tokkoof hin godhin
naafis hin goone' jedha.

[46] “Isaan kunneen adabbii bara baraatti, qajeeltonni immoo jireenya bara baraatti galu.”

26

Marii Yesuusitti Mari’atame
26:2-5 kwf – Mar 14:1,2; Luq 22:1,2

[1] Yesuus erga waan kana hunda dubbatee raawwatee booddee barat-
toota isaatiin akkana jedhe; [2] “Akkuma isin beektan Faasiikaaf guyyaa
lamatu hafa; Ilmi Namaas fannifamuuf dabarfamee ni kennama.”
[3] Ergasii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni uummataa dallaa
luba ol aanaa isa Qayyaaffaa jedhamuu keessatti walitti qabaman.
[4] Isaanis haxxummaadhaan Yesuusin qabuu fi ajjeesuuf mari’atan.
[5] Isaanis, “Garuu akka namoota gidduutti gooliin hin kaaneef yeroo
ayyaanaatti hin ta’in” jedhan.

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibamuu Isaa
26:6-13 kwf – Mar 14:3-9
26:6-13 kwi – Luq 7:37,38; Yoh 12:1-8

[6] Utuu Yesuus Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa’aa sanaa
jiruu, [7] dubartiin tokko shittoo gatiin isaa akka malee guddaa ta’e
bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee gara isaa dhufte; akkuma inni maad-
diitti dhi’aateenis shittoo sana mataa isaatti dhangalaafte.
[8] Barattoonnis yommuu waan kana arganitti aaranii akkana jedhan;
“Waan kana balleessuun maaliif? [9] Silaa shittoon kun gatii guddaatti
gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda’ama tureetii.”
[10] Yesuusis kana hubatee akkana isaaniin jedhe; “Isin maaliif dubartii
kana rakkiftu? Isheen waan gaarii naaf gooteerti. [11] Hiyyeeyyii yeroo
hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan.
[12] Dubartiin kun yommuu shittoo kana dhagna koo irrati dhangalaaftetti
awwaalaaf na qopheessuudhaaf waan kana goote. [13] Ani dhuguma
isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo wangeelli kun itti lallabamu
kamitti iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif ni odeeffama.”

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuuf Walii Galuu Isaa
26:14-16 kwf – Mar 14:10,11; Luq 22:3-6

[14] Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa namichi Yihuudaa Keeriyotii
jedhamu tokko gara luboota hangafootaa dhaqee, [15] “Yoo ani isa dabarsee
isinitti kenne isin maal naaf kennitu?” jedhee gaafate. Isaanis meetii
soddomaan walii galan. [16] Yihuudaanis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin
dabarsee kennuuf haala mijaa’aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
26:17-19 kwf – Mar 14:12-16; Luq 22:7-13
26:20-24 kwf – Mar 14:17-21
26:26-29 kwf – Mar 14:22-25; Luq 22:17-20; 1Qr 11:23-25

[17] Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinootti barattoonni gara Yesuus dhufanii,
“Akka ati Faasiikaa nyaattuuf eessatti akka siif qopheessinu barbaadda?”
jedhanii gaafatan.
[18] Innis deebisee akkana jedhe; “Magaalaa seenaatii nama wayiitiin,
‘Barsiisaan, yeroon koo ga’eera; ani barattoota koo wajjin Ayyaana

Faasiikaa mana keetti nan kabaja siin jedha' jedhaa." 19 Barattoonnis
akkuma Yesuus isaan ajaje sana godhan; Faasiikaas ni qopheessan.
20 Yesuusis yommuu galgalaa'etti warra Kudha Lamaan wajjin maaddi-
itti dhi'aate. 21 Innis utuma nyaachaa jiranuu, "Ani dhuguma isinitti nan
hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna" jedhe.
22 Isaanis akka malee gaddanii tokko tokkoon, "Yaa Gooftaa, na ta'innaa
laata?" jedhanii gaafachuu jalqaban.
23 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Namichi na wajjin gabatee keessa
harka kaa'ee cuuphate dabarsee na kenna. 24 Ilmi Namaa akkuma
waa'een isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma
Namaa kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya
ture."
25 Yihuudaan inni dabarsee isa kennuuf jiru sunis, "Yaa Barsiisaa, na
ta'innaa laata?" jedhe.
Yesuusis, "Atuu jette kaa!" jedhee deebise.
26 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise; caccab-
sees, "Fudhadhaa nyaadhaa; kun foon koo ti" jedhee barattoota isaatiif
kenne.
27 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; akkanas jedhe; "Hundi
keessan kana irraa dhugaa. 28 Kun dhiiga koo, dhiiga kakuu haaraa
kan dhiifama cubbuu namoota baay'eetiif dhangalaafamuu dha. 29 Ani
isinitti nan hima; ani hamman guyyaa isin wajjin mootummaa Abbaa
koo keessatti deebi'ee dhugutti ammaa jalqabee ija wayinii kana irraa hin
dhugu."
30 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti qajee-
lan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate
26:31-35 kwf – Mar 14:27-31; Luq 22:31-34

31 Ergasii Yesuus akkana isaaniin jedhe; "Hundi keessan edana sababii
kootiif ni gufattu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Ani tiksee nan rukuta;
hoolonni karra sanaas ni bittinneeffamu.'*
32 Ani garuu ergan du'aa ka'ee booddee isin dura Galiilaa nan dhaqa."
33 Phexros immoo deebisee, "Yoo namni hundinuu sababii keetiif gufate
iyyuu ani gonkumaa hin gufadhu" jedheen.
34 Yesuus immoo deebisee, "Ani dhuguma sitti nan hima; ati edana utuu
indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta" jedheen.
35 Phexros garuu, "Ani yoon si wajjin du'uu qabaadhe illee gonkumaa
si hin ganu" jedheen. Barattoonni hundinuus akkasuma jedhan.

Geetesemaanee
26:36-46 kwf – Mar 14:32-42; Luq 22:40-46

36 Ergasiis Yesuus barattoota isaa wajjin iddoo Geetesemaanee jedhamu
tokko dhaqe; innis, "Hamma ani achi dhaqee kadhadhutti isin as taa'aa"
jedheen. 37 Innis Phexrosii fi ilmaan Zabdewoos lamaan of faana fudhatee
deeme; gadduu fi yaadda'uus jalqabe. 38 Ergasiis inni, "Lubbuun koo
akka malee gadditee du'uu geesseerti. Isin asuma turaatii na wajjin
dammaqaa" jedheen.

---
* **26:31** 26:31 Zak 13:7

39 Innis xinnoo achi hiiqee adda isaatiin lafatti gombifamee, “Yaa Abbaa
ko, yoo danda’ame xoofoon kun narra haa darbu. Garuu akka fedhii keetii
malee akka fedhii kootii hin ta’in” jedhee kadhate.
40 Innis gara barattoota isaatti deebi’ee utuu rafanuu isaan arge.
Phexrosiinis akkana jedhe; “Jarana, isin sa’aatii tokkitti illee dammaqxanii
na wajjin turuu hin dandeenyee? 41 Isin akka qorumsatti hin galleef
dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri qophaa’aa dha; foon garuu dadhabaa
dha.”
42 Ammas yeroo lammaffaa achi hiiqee, “Yaa Abbaa ko, xoofoon kun
utuu ani hin dhugin yoo narra darbuu hin dandeenye akkuma fedhii keetii
haa ta’u” jedhee kadhate.
43 Inni yommuu deebi’ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan arge; iji
isaanii itti ulfaatee tureetii. 44 Ammas isaan dhiisee achi hiiqee waanuma
kanaan dura kadhate sana irra deebi’ee yeroo sadaffaa kadhate.
45 Innis gara barattootaatti deebi’ee akkana jedheen; “Isin amma iyyuu
raftanii boqochaa jirtuu? Kunoo, sa’aatiin sun ga’eera; Ilmi Namaas
dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama. 46 Ka’aa ni deemnaa!
Kunoo, namichi dabarsee na kennu sun dhufaa jira.”

Yesuus Qabamuu Isaa
26:47-56 kwf – Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruu, Yihuudaan namichi warra
Kudha Lamaan keessaa tokko ta’e sun dhufe. Tuunni luboota hangafootaa
fi maanguddoota uummataa biraa ergame guddaanis goraadee fi bokkuu
qabatee isa wajjin dhufe. 48 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis,
“Namichi ani dhungadhu isa; isinis isa qabaa” jedhee mallattoo kenneefii
ture. 49 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi’aatee, “Nagumaa yaa
barsiisaa!” jedhee isa dhungate.
50 Yesuusis deebisee, “Yaa michuu ko, waan dhufteef sana raawwadhu
kaa!” jedhe.
Namoonni sun itti dhi’aatanii Yesuusin qabanii hidhan. 51 Kunoo, warra
Yesuus wajjin turan keessaa inni tokko goraadee isaa luqqifatee garbicha
luba ol aanaa dha’ee gurra isaa irraa kute.
52 Yesuus immoo akkana jedheen; “Goraadee kee iddoo isaatti deebisi;
warri goraadee luqqifatan hundinuu goraadeedhaan balleeffamuutii.
53 Ati waan ani Abbaa kootti iyyachuu hin dandeenye, waan innis yeruma
sana ergamoota Waaqaa Leegewoonii†Kudha Lamaa olii naa hin ergine
seetaa? 54 Utuu akkas ta’ee immoo wanni Katabbiiwwan Qulqulluun karaa
kanaan ta’uu qaba jedhan sun silaa akkamitti raawwatama ree?”
55 Sa’aatii sanatti Yesuus tuuta sanaan akkana jedhe; “Isin goraadee
fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii?
Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa taa’ee barsiisaan ture;
isinis na hin qabne. 56 Kun hundinuu garuu akka Katabbiiwwan raajotaa
Qulqulluun raawwatamaniif ta’e.” Barattoonni hundinuus isa dhiisanii
baqatan.

Yesuus Yaa’ii Yihuudootaa Duratti
26:57-68 kwf – Mar 14:53-65; Yoh 18:12,13,19-24

57 Warri Yesuusin qaban sunis gara mana luba ol aanaa isa Qayyaaffaa
jedhamuu iddoo barsiistonni seeraatii fi maanguddoonni itti walitti

† **26:53** 26:53 Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

qabamaniitti isa geessan. 58 Phexros garuu hamma dallaa mana lubicha
ol aanaatti fagootti isa duukaa bu’e. Innis waan ta’uuf jiru arguuf jedhee
ol lixee waardiyyoota wajjin taa’e.
59 Luboonni hangafoonnii fi yaa’iin Yihuudootaa guutuun Yesuusin
ajjeesuuf jedhanii ragaa sobaa isatti barbaadaa turan. 60 Isaan garuu yoo
dhuga baatonni sobaa hedduun dhi’aatan illee homaa hin arganne.
Dhuma irratti dhuga baatonni lama dhufanii, 61 “Namichi kun, ‘Ani
mana qulqullummaa Waaqaa diiguu, guyyaa sadii keessatti deebisee
ijaaruu nan danda’a’ jedheera” jedhan.
62 Lubichi ol aanaanis ka’ee dhaabatee, “Ati deebii tokko illee hin
kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti ba’an kun maali?”
jedhee Yesuusin gaafate. 63 Yesuus garuu inuma cal’ise.
Lubichi ol aanaan, “Ani Waaqa jiraataadhaan sin kakachiisa: Ati yoo
Kiristoos Ilma Waaqaa taate mee nutti himi” jedheen.
64 Yesuusis deebisee, “Atuu jetteerta. Ani garuu isinitti nan hima; isin
si’achi utuu Ilmi Namaa mirga isa Humna qabeessa sanaatiin taa’ee,
duumessa samiitiin dhufuu ni argitu” jedhe.
65 Kana irratti lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe; “Inni
Waaqa arrabseera! Kana caalaa dhuga baatota maalii nu barbaachisa?
Kunoo, Waaqa arrabsuu isaa isin iyyuu amma dhageessaniirtu. 66 Maal
isinitti fakkaata?”
Isaanis, “Du’atu isaaf mala” jedhanii deebisan.
67 Ergasii isaan fuula isaatti tufan; abootteenis isa rukutan. Warri kaan
immoo isa kabalanii, 68 “Yaa Kiristoos! Eenyutu si rukute? Mee raajii nutti
dubbadhu” jedhaniin.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa

26:69-75 kwf – Mar 14:66-72; Luq 22:55-62; Yoh 18:16-18,25-27

69 Phexrosis dallaa keessa ala taa’aa ture; xomboreen tokko isatti
dhi’aattee, “Atis Yesuus namicha Galiilaa sana wajjin turte!” jetteen.
70 Inni garuu, “Ani waan ati dubbachuutti jirtu hin beeku” jedhee
hunduma isaanii duratti gane.
71 Utuu inni gara karra dallaa sanaatti deemaa jiruus xomboreen biraa
tokko isa argitee, “Namichi kun Yesuus nama Naazreeti wajjin ture” jettee
warra achi turanitti himte.
72 Innis kakatee, “Ani namicha kana hin beeku!” jedhee ammas gane.
73 Yeroo xinnoo booddee warri achi dhadhaabachaa turan Phexrositti
dhi’aatanii, “Atis dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha; loqodni kee si
saaxilaatii” jedhan.
74 Yommus inni, “Ani namicha kana hin beeku” jedhee of abaaruu fi
kakachuu jalqabe.
Yommusuma indaanqoon iyye. 75 Phexrosis dubbii Yesuus, “Ati utuu
indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta” jedhee ture sana yaadate. Gad
ba’ees hiqqifatee boo’e.

27

Yihuudaan Of Fannisuu Isaa

1 Ganama barii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa hund-
inuu Yesuusin ajjeesuuf walii wajjin mari’atan. 2 Isaanis isa hidhanii
geessanii Phiilaaxoos bulchaatti dabarsanii kennan.

[3] Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kenne sun yommuu akka Yesuusitti
murame argetti ni gaabbe; meetii soddoma sanas luboota hangafootattii
fi maanguddootatti deebise. [4] Innis, "Ani dhiiga qulqulluu dabarsee
kennuudhaan cubbuu hojjedheera" jedhe.

Isaanis deebisanii, "Maaltu nu dhibe ree? Situ itti gaafatama!" jedhaniin.

[5] Yihuudaanis meetii sana mana qulqullummaa keessatti gatee gad ba'e;
dhaqees of fannise.

[6] Luboonni hangafoonnis meetii sana fuudhanii, "Meetiin kun waan
gatii dhiigaa ta'eef meetii mana qulqullummaatti dabaluun seera miti"
jedhan. [7] Isaanis walii wajjin mari'atanii akka namoota biyya ormaatiif
iddoo awwaalaa ta'uuf meetii sanaan lafa namicha suphee dha'u tokkoo
bitan. [8] Kanaaf lafti sun hamma har'aatti, "Lafa Dhiigaa" jedhamee waa-
mama. [9] Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate sun ni raawwatame:
Innis akkana jedha; "Isaan meetii soddomman, gatii isaa kan ijoolleen
Israa'el isatti shallagan sana fuudhanii, [10] akkuma Gooftaan na ajajetti
lafa namicha suphee dha'u sanaa ittiin bitan."*

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
27:11-26 kwf – Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–19:16

[11] Yeroo sanatti Yesuus fuula bulchaa dura dhaabate; bulchaan sunis,
"Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa gaafate.

Yesuus immoo, "Atuu jette kaa!" jedhee deebise.

[12] Inni yeroo luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni isa himatanittis
deebii tokko illee hin kennine. [13] Phiilaaxoosis, "Ati akka isaan waan
meeqa sirratti dhugaa ba'an hin dhageessuu?" jedhee isa gaafate.
[14] Yesuus garuu himata tokkoof illee deebii tokko iyyuu hin kennine;
bulchaan sunis akka malee waan kana dinqisiifate.

[15] Bulchaan sun nama hidhame tokko ayyaanaan akkuma fedhii sabaatti
gad dhiisuu bartee godhatee ture. [16] Yeroo sana namichi Barabbaas
jedhamu beekamaan tokko hidhamee ture. [17] Kanaafuu yommuu isaan
walitti qabamanitti Phiilaaxoos, "Akka ani isa kam gad isinii dhiisu
barbaaddu? Barabbaas moo Yesuus isa Kiristoos jedhamu sana?" jedhee
isaan gaafate. [18] Akka isaan hinaaffaadhaan Yesuusin dabarsanii isatti
kennan ni beeka tureetii.

[19] Utuu Phiilaaxoos barcuma murtii irra taa'uu niitiin isaa, "Namicha
qajeelaa sana hin tuqin; ani eda sababii isaatiif abjuudhaan akka malee
dhiphadheeraatii" jettee itti dhaamte.

[20] Luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni garuu akka Barabbaas
gad dhiifamee, Yesuus immoo ajjeefamu akka isa kadhataniif namoota
sossoban.

[21] Bulchaan sun, "Isaan lamaan kanneen keessaa akka ani isa kam gad
isinii dhiisu barbaaddu?" jedhee ammas gaafate.

Isaanis, "Barabbaasin" jedhanii deebisan.

[22] Phiilaaxoosis, "Yesuus isa Kiristoos jedhamu immoo ani maal godhu
ree?" jedhee gaafate.

Hundi isaaniis, "Isa fannisi!" jedhanii deebisan.

[23] Phiilaaxoos immoo, "Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?" jedhee
gaafate.

---

* **27:10** 27:10 Zak 11:12,13; Erm 19:1-13; 32:6-9

Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
24 Phiilaaxoos yommuu akka wanni kun goolii kaasuu malee faayidaa
tokko illee hin qabne argetti, “Ani dhiiga nama kanaa irraa qulqulluu dha;
isintu itti gaafatama!” jedhee bishaan fudhatee fuula namootaa duratti
harka isaa dhiqate.
25 Namoonni hundinuus, “Dhiigni isaa nuu fi ijoollee keenya irra haa
ga’u!” jedhanii deebisan.
26 Ergasii inni Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu garafsi-
isee akka inni fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
27:27-31 kwf – Mar 15:16-20

27 Ergasii loltoonni bulchaa sanaa Yesuusin mana bulchaatti ol galchan;
raayyaa loltootaa hundas naannoo Yesuusitti walitti qaban. 28 Isaanis
uffata isaa irraa baasanii uffata bildiimaa itti uffisan; 29 gonfoo qoraattii
micciiranii dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Harka isaa mirgaa keessas
ulee kaa’an. Fuula isaa durattis jilbeenfatanii, “Akkam ree, yaa mootii
Yihuudootaa!” jedhanii isatti qoosan. 30 Isaanis isatti tufan; ulee sanas
fuudhanii mataa isaa rukutan. 31 Erga itti qoosanii booddee uffata sana
irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan. Fannisuufis isa
fuudhanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
27:33-44 kwf – Mar 15:22-32; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

32 Utuu gad ba’anuus namicha Qareenaa kan Simoon jedhamu tokko
arganii akka inni fannoo sana baatuuf isa dirqisiisan. 33 Isaanis iddoo Gol-
gootaa jedhamu ga’an; Golgootaa jechuun “Iddoo buqqee mataa” jechuu
dha. 34 Achittis akka inni dhuguuf daadhii wayinii kan hadhooftuun itti
makame kennaniif; inni garuu afaaniin qabee dhuguu dide. 35 Isaanis
erga isa fannisanii booddee ixaa buufatanii uffata isaa gargar qooddatan.
36 Isaanis achi taa’anii isa eegaa turan. 37 Katabbiin waan inni ittiin
himatamees mataa isaatii ol kaa’amee ture; katabbiin sunis,

Kun Yesuus Mooticha Yihuudootaa ti,

jedha.
38 Hattoonni lamas, inni tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin
isa wajjin fannifaman. 39 Warri achiin darbanis isa arrabsan; mataa
isaaniis raasanii, 40 “Ati kan mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti
ijaartu, mee of oolchi! Ati yoo Ilma Waaqaa taate fannoo irraa gad
bu’i!” jedhan. 41 Akkasumas luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii
fi maanguddoonni isatti qoosan. Akkanas jedhan; 42 “Inni warra kaan
oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin danda’u! Inni yoo mootii Israa’el
ta’e amma fannoo irraa gad haa bu’u; nuus isatti ni amannaatii. 43 Inni
Waaqa amanata; Waaqni yoo isa jaallate, mee amma isa haa oolchu; inni,
‘Ani Ilma Waaqaa ti’ jedheeraatii.” 44 Akkasuma hattoonni isa wajjin
fannifamanis isa arrabsan.

Yesuus Du’uu Isaa
27:45-56 kwf – Mar 15:33-41; Luq 23:44-49

45 Sa’aatii ja’aa jalqabee hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda
irra bu’e. 46 Gara Sa’aatii sagaliitti Yesuus sagalee guddaadhaan, *“Eloohee,*

Eloohee,† *laamaa sabaqtaanii?"* jedhee iyye; hiikkaan isaas, "Yaa Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte?"‡ jechuu dha.
47 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu waan kana dhaga'anitti, "Namichi kun Eeliyaasin waama" jedhan.
48 Yommusuma isaan keessaa namichi tokko fiigee dhaqee ispoonjii daadhii wayinii dhangaggaa'aadhaan guutee, uleetti kaa'e; akka inni
dhuguufis Yesuusiif kenne. 49 Warri kaan garuu, "Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas dhufee isa oolchu arginaatii" jedhan.
50 Yesuus ammas sagalee guddaadhaan iyyee hafuura isaa kenne.
51 Yeruma sana golgaan mana qulqullummaa olii hamma gadiitti iddoo lamatti tarsa'e. Lafti ni sochoote; kattaawwanis ni babbaqaqan.
52 Awwaalonnis banamanii dhagnawwan qulqullootaa kanneen du'anii
turan hedduun du'aa kaafaman. 53 Isaanis du'aa ka'uu Yesuus booddee awwaala keessaa ba'anii magaalattii qulqulluu seenan. Namoota hedduuttis mul'atan.
54 Ajajaan dhibbaa sunii fi warri isa wajjin Yesuusin eegaa turan yommuu sochii lafaatii fi waan achitti ta'e hunda arganitti akka malee sodaatanii, "Dhugumaanuu inni Ilma Waaqaa ture!" jedhan.
55 Dubartoonni Yesuusin tajaajiluuf jedhanii Galiilaadhaa isa duukaa
bu'an baay'eenis fagoo dhaabatanii ilaalaa turan. 56 Isaan keessaas Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam haadha Yaaqoobii fi Yoosef, akkasumas haadha ilmaan Zabdewoos turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
27:57-61 kwf – Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

57 Yommuu galgalaa'ettis namichi sooressi Yoosef jedhamu tokko Ar-
maatiyaa dhufe; inni mataan isaas barataa Yesuus ture. 58 Innis gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate; Phiilaaxoosis akka reeffi sun
isaaf kennamu ajaje. 59 Yoosefis reeffa sana fudhatee huccuu quncee tal-
baa irraa hojjetame qulqulluudhaan kafane; 60 innis awwaala ofii isaa kan garaa kattaa keessatti qotate haaraa tokko keessa kaa'e. Dhagaa guddaa
tokkos balbala awwaala sanaatti gangalchee biraa deeme. 61 Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan fuullee awwaala sanaa tataa'aa turan.

Eegduu Awwaalaa

62 Guyyaa itti aanutti jechuunis guyyaa qophii booddee luboonni hangafoonnii fi Fariisonni fuula Phiilaaxoos duratti walitti qabaman.
63 Isaanis akkana jedhan; "Gooftaa! Akka namichi gowwoomsaan sun utuu lubbuudhaan jiruu, 'Ani guyyaa sadii booddee du'aa nan ka'a'
jedhe nu ni yaadanna. 64 Kanaafuu akka awwaalli sun hamma guyyaa sadaffaatti eegamu ajaji. Yoo kun ta'uu baate barattoonni isaa dhaqanii reeffa isaa hatanii, 'Inni warra du'an keessaa ka'eera' jedhanii namatti odeessu. Gowwoomsaan dhumaa kun immoo isa duraa caalaa ni hammaata."
65 Phiilaaxoosis deebisee, "Waardiyyaa fudhadhaa dhaqaatii akkuma
beektanitti awwaalicha eegsifadhaa" jedheen. 66 Kanaaf isaan dhaqanii dhagicha irratti mallattoo godhan; waardiyyaas ramadanii awwaala sana eegsisan.

---
† **27:46** 27:46 Waraabbileen tokko tokko Eelii, Eelii jedhu. ‡ **27:46** 27:46 Far 22:1

28

Du'aa Ka'uu Yesuus
28:1-8 kwf – Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

1 Sanbata booddee, guyyaa jalqaba torban sanaa Maariyaam isheen
Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan barii barraaqaan awwaala ilaaluu
dhaqan.
2 Kunoo, sababii ergamaan Gooftaa samii irraa gad bu'ee gara awwaalaa
dhaqee balbala awwaalaa irraa dhagaa sana garagalchee irra taa'eef,
sochiin lafaa guddaan ta'e. 3 Bifti isaa ifaa akka bakakkaa, uffanni isaa
immoo adii akka cabbii ture. 4 Waardiyyoonni sunis sababii isa sodaataniif
hollatanii akkuma nama du'ee ta'an.
5 Ergamaan sunis dubartoota sanaan akkana jedhe; "Hin sodaatinaa!
Akka isin Yesuus isa fannifamee ture sana barbaaddan anuu beeka. 6 Inni
as hin jiru; akkuma jedhe sana du'aa ka'eeraatii. Kottaatii iddoo inni
ciisaa ture ilaalaa. 7 Egaa dafaa dhaqaatii akkana jedhaa barattoota isaatti
himaa; 'Inni warra du'an keessaa ka'eera; kunoo, inni isin dursee Galiilaa
ni dhaqa. Achittis isa ni argitu.' Kunoo ani isinitti himeera."
8 Dubartoonni sunis sodaatanii, ta'us gammachuu guddaan guutamanii
ariitiidhaan awwaala sana biraa deeman; barattoota isaatti himuufis
fiigan. 9 Yeruma sana kunoo Yesuus isaanitti dhufee, nagaa isaan gaafate.
Isaanis isatti dhi'aatanii miilla isaa qabatanii sagadaniif. 10 Yesuusis, "Hin
sodaatinaa! Dhaqaatii akka isaan gara Galiilaa deemaniif obboloota kootti
himaa; isaanis achitti na argu" jedheen.

Gabaasa Waardiyyootaa

11 Utuu dubartoonni sun karaa jiranuu waardiyyoota sana keessaa tokko
tokko magaalaa seenanii waan ta'e hunda luboota hangafootatti himan.
12 Luboonni hangafoonnis erga maanguddoota wajjin walitti qabamanii
mari'atanii booddee loltootaaf maallaqa hedduu kennan. 13 Akkanas
jedhaniin; " 'Utuu nu rafnuu barattoonni isaa halkaniin dhufanii isa hatan'
jedhaatii namootatti himaa. 14 Yoo wanni kun gurra bulchaa seene nu
isa amansiifnee rakkina jalaa isin baafnaa." 15 Loltoonnis maallaqa sana
fudhatanii akkuma ajajaman godhan. Oduun kunis hamma har'aatti
Yihuudoota biratti odeeffamaa jira.

Ergama Guddicha

16 Barattoonni kudha tokkoon sun gara biyya Galiilaa, gara tulluu
Yesuus dhaqaa isaaniin jedhee ture sanaa dhaqan. 17 Isaanis yommuu
isa arganitti ni sagadaniif; isaan keessaa tokko tokko garuu ni maman.
18 Yesuus immoo isaanitti dhi'aatee akkana jedhe; "Taayitaan hundinuu
samii fi lafa irratti naa kennameera. 19 Kanaaf dhaqaatii saba hundumaa
maqaa Abbaatti, maqaa Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis cuuphaatii
barattoota taasisaa; 20 akka waan ani isin ajaje hunda eeganiifis isaan
barsiisaa. Kunoo, ani hamma dhuma addunyaatti guyyaa hunda isin
wajjinan jira."

Wangeela
Maarqos

Yohannis Cuuphaan Karaa Qopheessuu Isaa
1:2-8 kwf – Mat 3:1-11; Luq 3:2-16

1 Jalqaba wangeela Yesuus Kiristoos Ilma Waaqaa. 2 Kitaaba Isaayyaas
raajichaa keessatti akkana jedhamee barreeffameera:

“Kunoo, ani ergamaa koo isa karaa kee qopheessu,*
si dura nan erga;”
3 “Sagalee nama, ‘Gooftaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa’ jedhee
gammoojjii keessaa iyyu tokkoo.”†
4 Kanaafuu Yohannis gammoojjii keessatti nama cuuphaa, dhiifama
cubbuutiif immoo cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa dhufe. 5 Biyyi Yi-
huudaa guutuunii fi namoonni Yerusaalem hundinuus gara isaa dhaqanii
cubbuu isaanii himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan cuuphamaa
turan. 6 Yohannis uffata rifeensa gaalaa irraa hojjetame uffatee, mudhii
isaas sabbata teephaatiin hidhata ture; inni hawwaannisaa fi damma
bosonaa nyaata ture. 7 Innis akkana jedhee lallabaa ture; “Kan na caalaa
jabaa ta’e, hidhaa kophee isaa illee gad jedhee hiikuun kan naaf hin malle
tokko na duubaan ni dhufa. 8 Ani bishaaniinan isin cuupha; inni garuu
Hafuura Qulqulluudhaan isin cuupha.”

Cuuphamuu fi Qoramuu Yesuus
1:9-11 kwf – Mat 3:13-17; Luq 3:21,22
1:12,13 kwf – Mat 4:1-11; Luq 4:1-13

9 Yeroo sana Yesuus Naazreeti ishee Galiilaatii dhufee Laga Yordaanos
keessatti Yohannisiin cuuphame. 10 Yesuus utuma bishaan keessaa ol ba’aa
jiruu, samiin banamee utuu Hafuurri akkuma gugeetti isa irratti gad bu’uu
arge. 11 Sagaleen, “Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani baay’ee sitti
nan gammada” jedhu tokkos samii irraa dhufe.
12 Yeruma sana Hafuurri gammoojjiitti isa baase; 13 inni guyyaa
afurtama Seexanaan qoramaa gammoojjii keessa ture. Inni bineensota
wajjin ture; ergamoonnis isa tajaajilan.

Barattoonni Jalqabaa Waamamuu Isaanii
1:16-20 kwf – Mat 4:18-22; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

14 Erga Yohannis mana hidhaatti galfamee booddee, Yesuus wangeela
Waaqaa lallabaa Galiilaa seene. 15 Innis, “Barri sun ga’eera; mootummaan
Waaqaas dhi’aateera; qalbii jijjiirradhaatii wangeelatti amanaa!” jedhe.
16 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu Simoonii fi
obboleessa isaa Indiriiyaas utuu isaan kiyyoo galaanatti darbachaa jiranuu
arge; isaan qurxummii qabdoota turaniitii. 17 Yesuusis, “Kottaa, na duukaa
bu’aa; anis akka isin qabduu namootaa taataniif isin nan erga” jedheen.
18 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.

* **1:2** 1:2 Mil 3:1 † **1:3** 1:3 Isa 40:3

19 Innis yommuu xinnoo achi hiiqetti Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi
obboleessa isaa Yohannis utuu isaan bidiruu keessatti kiyyoowwan isaanii
qopheeffatanuu arge. 20 Innis yommusuma isaan waame; isaanis abbaa
isaanii Zabdewoosin hojjettoota qacaraman wajjin bidiruu sana keessatti
dhiisanii isa duukaa bu'an.

Yesuus Hafuura Xuraa'aa Baasuu Isaa
1:21-28 kwf – Luq 4:31-37

21 Isaan gara Qifirnaahom dhaqan; innis yommusuma Sanbataan mana
sagadaa seenee barsiise. 22 Inni akka barsiistota seeraatti utuu hin
ta'in akka nama taayitaa qabu tokkootti waan barsiisaa tureef namoonni
barsiisa isaa ni dinqisiifatan. 23 Yeruma sana namichi mana sagadaa
isaanii keessaa kan hafuura xuraa'aan qabame tokko iyyee 24 akkana
jedhe; "Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu balleessuu
dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan beeka, yaa Qulqullicha
Waaqaa!"
25 Yesuus immoo, "Cal'isii isa keessaa ba'i!" jedhee ifate. 26 Hafuurri
xuraa'aan sunis namicha dhidhiitachiisee, sagalee guddaadhaan iyyee
keessaa ba'e.
27 Namoonni hundinuu baay'ee dinqifatanii, "Kun maalii? Inni taay-
itaadhaan barsiisa haaraa barsiisa! Hafuurota xuraa'oo illee ni ajaja;
isaanis ni ajajamuuf" waliin jedhan. 28 Oduun waa'ee isaas dafee biyya
Galiilaa guutuu keessa faffaca'e.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
1:29-31 kwf – Mat 8:14,15; Luq 4:38,39
1:32-34 kwf – Mat 8:16,17; Luq 4:40,41

29 Isaanis akkuma mana sagadaatii ba'aniin Yaaqoobii fi Yohannis wajjin
mana Simoonii fi Indiriiyaas dhaqan. 30 Haati niitii Simoonis dhukkuba
dhagna gubaadhaan qabamtee ciifti turte; isaanis yommusuma waa'ee
ishee Yesuusitti himan. 31 Innis dhaqee harka qabee ishee kaase. Dhagna
gubaan sunis ishee dhiise; isheenis isaan tajaajiluu jalqabde.
32 Namoonnis galgala sana erga biiftuun lixxee booddee, dhukkub-
sattootaa fi warra hafuurota hamoon qabaman hunda Yesuusitti fidan.
33 Magaalaan sun guutuunis balbala duratti walitti qabame. 34 Yesuusis
namoota dhibee garaa garaa qaban hedduu fayyise; hafuurota hamoo
baay'ees ni baase; garuu inni sababii hafuuronni hamoon sun eenyummaa
isaa beekaniif akka isaan dubbatan hin eeyyamneef.

Yesuus Iddoo Namni Hin Jirretti Kadhachuu Isaa
1:35-38 kwf – Luq 4:42,43

35 Yesuus ganama barii dimimmisaan ka'ee manaa ba'ee iddoo namni
hin jirre tokko dhaqee achitti kadhate. 36 Simoonii fi warri isa wajjin
turan isa barbaaduu deeman; 37 isaanis yommuu isa argatanitti, "Namni
hundinuu si barbaadaa jira!" jedhaniin.
38 Yesuus immoo deebisee, "Akka ani achittis lallabuuf kottaa gara
magaalaawwan dhi'oo jiran kaanii dhaqnaa. Sababiin ani dhufeefis
kanuma" jedhe. 39 Kanaafuu inni manneen sagadaa isaanii keessatti
lallabaa, hafuurota hamoos baasaa, Galiilaa guutuu keessa deeme.

Namicha Lamxaa'aa Tokko
1:40-44 kwf – Mat 8:2-4; Luq 5:12-14

40 Namichi lamxaa'aan tokko gara isaa dhufee jilbeenfatee, "Yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa" jedhee isa kadhate.

41 Yesuusis garaa laafeefii, harka isaa hiixatee namicha qaqqabee,
"Fedhii koo ti; qulqullaa'i!" jedheen. 42 Yeruma sana lamxiin sun namicha
irraa bade; namichis ni qulqullaa'e.

43 Yesuusis of eeggannoo jabaa kenneefii yommusuma gad isa dhiise.
44 Akkanas jedheen; "Ati waan kana nama tokkotti illee akka hin himne beekkadhu; garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa'uu keetiifis aarsaawwan Museen ajaje sana dhi'eessi."
45 Namichi garuu achii ba'ee baay'isee odeessuu jalqabe. Kanaafis Yesuus ergasii magaalaan ala, lafa namni hin jirre ture malee ifaan ifatti magaalattii seenuu hin dandeenye. Namoonni garuu iddoo hundatti isa bira dhufaa turan.

2

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du'e Tokko Fayyisuu Isaa
2:3-12 kwf – Mat 9:2-8; Luq 5:18-26

1 Yesuus guyyaa muraasa booddee Qifirnaahomitti deebi'e; namoonnis
akka inni mana jiru dhaga'an. 2 Namoonni akka malee baay'atan walitti
qabamnaan iddoon dhabamee balballi durris dhiphate; innis dubbicha
isaanitti lallabaa ture. 3 Jarri tokko nama dhagni irratti du'e kan namoota
afuriin baatame tokko gara isaa fidan. 4 Isaanis sababii baay'ina namaatiif
namicha sana Yesuusitti dhi'eessuu dadhabanii qixa Yesuus tureen bantii manaa saaqanii siree namichi dhagni irratti du'e irra ciise sana gad
buusan. 5 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namicha dhagni irratti
du'e sanaan, "Gurbaa, cubbuun kee siif dhiifameera" jedhe.

6 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko achi tataa'anii garaa isaanii
keessatti, 7 "Namichi kun maaliif akkana dubbata? Inni Waaqa arrabsa! Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu danda'a?" jedhanii yaadan.

8 Yesuusis yeruma sana akka wanni isaan garaa isaanii keessatti yaadaa
turan kana ta'e hafuuraan beekee akkana jedheen; "Isin maaliif waan
kana yaaddu? 9 Namicha dhagni irratti du'e kanaan, 'Cubbuun kee siif
dhiifameera' jechuu moo 'Ka'ii siree kee fudhadhuu deemi' jechuutu
salphaa dha? 10 Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf
lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan barbaada." Kanaafuu inni
namicha sanaan, 11 "Ani sitti nan hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana
keetti gali" jedhe. 12 Innis ka'ee, yommusuma siree isaa fudhatee utuma isaan hundinuu arganuu ba'e deeme. Kunis hunda isaanii dinqisiise; isaanis, "Nu takkumaa waan akkanaa arginee hin beeknu!" jedhanii Waaqa jajan.

Waamamuu Lewwii
2:14-17 kwf – Mat 9:9-13; Luq 5:27-32

13 Yesuus amma illee gara qarqara galaanichaatti gad ba'e. Namoonni
baay'eenis isa biratti walitti qabaman; innis isaan barsiisuu jalqabe.
14 Innis utuu achiin darbaa jiruu, Lewwii ilma Alfewoos utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa'uu argee, "Na duukaa bu'i" jedheen. Lewwiinis ka'ee isa duukaa bu'e.

15 Yeroo Yesuus mana Lewwiitti irbaata nyaachaa turetti, qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay'een isaa fi barattoota isaa wajjin nyaachaa turan;

namoonni isa duukaa bu'an baay'ee turaniitii. 16 Barsiistonni seeraa
warri Fariisota turan yommuu isaa cubbamootaa fi qaraxxoota wajjin
nyaatu arganitti, "Inni maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?"
jedhanii barattoota isaa gaafatan.
17 Yesuus immoo waan kana dhageenyaan, "Ogeessi fayyaa tokko warra
dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin barbaachisu. Ani
cubbamoota waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufne"
jedheen.

Yesuus Waa'ee Soomaa Gaafatame
2:18-22 kwf – Mat 9:14-17; Luq 5:33-38

18 Barattoonni Yohannisii fi Fariisonni ni soomu turan. Namoonni
tokko tokko dhufanii, "Barattoonni Yohannisii fi barattoonni Fariisotaa ni
soomu; barattoonni kee garuu maaliif hin soomne?" jedhanii Yesuusin
gaafatan.
19 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "Keessummoonni misirrichaa
akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu soomuu danda'u? Isaan hamma isa
of biraa qabanitti soomuu hin danda'an. 20 Garuu yeroon itti misirrichi
isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis gaafas ni soomu.
21 "Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko iyyuu hin
jiru. Yoo kun godhame, erbeen haaraan sun uffata sana irraa tarsaasa;
tarsa'aan sunis isa duraa ni caala. 22 Namni daadhii wayinii haaraa qalqal-
loo moofaatti naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin sun
qalqalloo sana dhoosa; daadhichii fi qalqallichi horoomaa ba'u. Qooda
kanaa daadhiin wayinii haaraan qalqalloo haaraatti naqamuu qaba."

Yesuus Gooftaa Sanbataa Ta'uu Isaa
2:23-28 kwf – Mat 12:1-8; Luq 6:1-5
3:1-6 kwf – Mat 12:9-14; Luq 6:6-11

23 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii keessa darbaa
ture; barattoonni isaas utuu isa wajjin deemaa jiranuu asheetii midhaanii
cirachuu jalqaban. 24 Fariisonnis, "Ilaa, isaan maaliif waan Sanbataan
hojjechuun hin eeyyamamne hojjetu?" jedhaniin.
25 Innis akkana jedhee deebise; "Isin waan Daawit yeroo innii fi miil-
tonni isaa beela'anii fi rakkatanitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee?
26 Bara Abiyaataar luba ol aanaa ture keessa, inni mana Waaqaa seenee
buddeena qulqulleeffame kan akka luboonni qofti nyaataniif eeyyamame
sana nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis ni kenne."
27 Yesuusis akkana jedheen; "Sanbatatu namaaf uumame malee namni
Sanbataaf hin uumamne. 28 Kanaafuu Ilmi Namaa Sanbataaf illee Gooftaa
dha."

3

Yesuus Guyyaa Sanbataatiin Fayyisuu Isaa

1 Ammas Yesuus mana sagadaa seene; namichi harki irratti goge tokkos
achi ture. 2 Isaan keessaas namoonni tokko tokko Yesuusin himachuuf
jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni Sanbataan namicha
fayyisu ilaaluuf isa gaadan. 3 Yesuusis namicha harki irratti goge sanaan,
"Ka'ii fuula nama hundaa dura dhaabadhu" jedhe.

4 Yesuusis, “Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii
hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo ajjeesuu?”
jedhee isaan gaafate. Isaan garuu ni cal’isan.
5 Innis mata jabina isaaniitti akka malee gaddee, aariidhaan garagalee
isaan ilaale; namicha sanaanis, “Harka kee diriirfadhu!” jedhe. Namichis
harka diriirfate; harki isaas guutumaan guutuutti fayye. 6 Fariisonnis
gad ba’anii akka ittiin Yesuusin ajjeesuu danda’an garee Heroodis wajjin
mari’achuu jalqaban.

Namoonni Yesuus Duukaa Bu’an
3:7-12 kwf – Mat 12:15,16; Luq 6:17-19

7 Yesuus barattoota isaa wajjin achii ka’ee gara galaanichaatti qajeele;
tuunni namoota baay’ees Galiilaadhaa isa duukaa bu’e. 8 Namoonni
baay’eenis yommuu waan inni hojjechaa ture hunda dhaga’anitti Yi-
huudaadhaa, Yerusaalemii, Edoomiyaasii, biyya Yordaanos gamaatii,
naannoo Xiiroosiitii fi Siidoonaatii gara isaa dhufan. 9 Innis akka
baay’ina namaatiin hin dhiibamneef akka isaan bidiruu xinnoo tokko
isaaf qopheessan barattoota isaatti hime. 10 Sababii inni nama baay’ee
fayyisee tureef, warri dhukkubsatan hundinuu isa tuquuf jedhanii irratti
wal cabsaa turan. 11 Hafuuronni xuraa’oonis yeroo isa argan fuula isaa
duratti kufanii, “Ati Ilma Waaqaa ti!” jedhanii iyyu turan. 12 Inni garuu
akka isaan akka inni beekamu hin goone jabeessee isaan ajaje.

Filatamuu Ergamoota Kudha Lamaanii
3:16-19 kwf – Mat 10:2-4; Luq 6:14-16; Hoj 1:13

13 Yesuusis tulluutti ol ba’ee warra ofii isaatii barbaade ofitti waame;
isaanis gara isaa dhufan. 14 Innis akka isaan isa wajjin jiraatanii fi akka
lallabaaf isaan erguuf namoota kudha lama muudee barattoota jedhee
moggaase; 15 akka isaan hafuurota hamoo baasaniifis taayitaa kenneef.

16 Warri kudha lamaan inni muudes isaan kana:

Simoon isa inni “Phexros” jedhee moggaase,
17 Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis warra inni “Bo’anergees” jedhee moggaase; Bo’anergees jechuun ilmaan “Kakawwee” jechuu dha;
18 Indiriiyaas,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,
Taadewoos,
Simoon Hinaafticha,
19 Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Yesuusii fi Bi’eelzebuul
3:23-27 kwf – Mat 12:25-29; Luq 11:17-22

20 Yesuusis mana tokko seene; sababii namoonni akka malee baay’atan
ammas walitti qabamaniif innii fi barattoonni isaa waa nyaachuu illee hin
dandeenye. 21 Firoonni isaas yommuu waan kana dhaga’anitti isa qabuu
dhaqan; namoonni, “Inni qalbii dabarseera” jechaa turaniitii.

22 Barsiistonni seeraa warri Yerusaalemii gad bu’an, “Inni
Bi’eelzebuuliin qabameera! Hangafa hafuurota hamootiin hafuurota
hamoo baasaa jira” jedhan.

23 Yesuus immoo ofitti isaan waamee akkana jedhee fakkeenyaan
isaanitti dubbate: “Seexanni akkamitti Seexana baasuu danda’a?
24 Mootummaan tokko yoo gargar of qoode, mootummaan sun
dhaabachuu hin danda’u. 25 Manni tokko yoo gargar of qoode, manni
sun dhaabachuu hin danda’u. 26 Seexannis yoo gargar of qoode, inni
dhaabachuu hin danda’u; dhumni isaa ga’eeraatii. 27 Dhugumaan namni
kam iyyuu utuu duraan dursee nama jabaa tokko hin hidhin, mana nama
jabaa sanaa seenee qabeenya isaa saamuu hin danda’u. Ergasii inni mana
namicha jabaa sanaa saamuu danda’a. 28 Ani dhuguma isinittin hima;
cubbuun isaanii hundii fi arrabsoon isaan dubbatan hundi namootaaf
dhiifamuu ni danda’a; 29 namni Hafuura Qulqulluu arrabsu kam iyyuu
garuu gonkumaa dhiifama hin argatu; inni itti gaafatamaa cubbuu bara
baraa ti.”

30 Yesuusis sababii isaan, “Inni hafuura xuraa’aa qaba” jechaa turaniif
waan kana dubbate.

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
3:31-35 kwf – Mat 12:46-50; Luq 8:19-21

31 Haatii fi obboloonni isaa dhufanii, ala dhaabatanii nama itti erganii
isa waamsisan. 32 Namoonni baay’eenis isatti naanna’anii taa’aa turan;
isaanis, “Haati keetii fi obboloonni kee ala dhadhaabatanii si iyyaafachaa
jiru” jedhanii isatti himan.

33 Inni immoo, “Haati kootii fi obboloonni koo eenyu?” jedhee gaafate.

34 Innis warra naannoo isaa marsanii tataa’an ilaalee akkana jedhe;
“Haati kootii fi obboloonni koo kunoo ti! 35 Namni fedhii Waaqaa
raawwatu kam iyyuu obboleessa koo ti; obboleettii koo ti; haadha kootis.”

4

Fakkeenya Nama Sanyii Facaasuu
4:1-12 kwf – Mat 13:1-15; Luq 8:4-10
4:13-20 kwf – Mat 13:18-23; Luq 8:11-15

1 Yesuus ammas qarqara galaanichaatti barsiisuu jalqabe. Tuunni
naannoo isaatti walitti qabame akka malee guddaa ture; utuu namoonni
hundi qarqara galaanichaa irra afaan bishaanii jiranuu, inni bidiruu
yaabbatee galaanicha irra achi hiiqee taa’e. 2 Fakkeenyaanis waan baay’ee
isaan barsiise; barsiisa isaa keessattis akkana jedhe: 3 “Mee dhaga’aa!
Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba’e. 4 Utuu
inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu’e; simbirroonnis
dhufanii nyaatanii fixan. 5 Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay’ee
hin qabne irra bu’e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya hin
qabaatiniif dafee biqile. 6 Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni
coollage; waan hidda hin qabaatiniifis ni goge. 7 Sanyiin biraas qoraattii
keessa bu’e; qoraattiin sunis guddatee biqiltuu sana hudhe; biqiltuun
sunis ija hin naqanne. 8 Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu’e. Ni
biqile; ni guddate; ijas ni naqate. Inni tokko soddoma, kaan jaatama, kaan
immoo dhibba naqate.”

9 Yesuusis, “Namni gurra dhaga’u qabu kam iyyuu haa dhaga’u” jedhe.

10 Yeroo inni kophaa turettis warri Kudha Lamaanii fi namoonni
naannoo isaa turan biraa waa’ee fakkeenya sanaa isa gaafatan. 11 Innis
akkana jedheen; “Icciitiin mootummaa Waaqaa isiniif kennameera. Warra
ala jiranitti garuu wanni hundinuu fakkeenyaan himama; 12 kunis,
“ ‘Isaan akka hin deebinee fi akka dhiifama hin arganneef,
arguu inuma argu, garuu hin qalbeeffatan;
dhaga’uus inuma dhaga’u, garuu hin hubatan.’*”
13 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; “Isin fakkeenya kana hin hubattanii?
Yoos isin akkamitti fakkeenya hunda hubattu ree? 14 Namichi sanyii
facaasu sun dubbicha facaasa. 15 Namoonni tokko tokko sanyii karaa
irraa, lafa dubbichi itti facaafame sana fakkaatu. Akkuma isaan dubbicha
dhaga’aniin Seexanni dhufee dubbicha isaan keessatti facaafame sana
fudhata. 16 Warri kaan akkuma sanyii lafa kattaa irratti facaafamee ti;
isaan yommuu dubbicha dhaga’anitti yommusuma gammachuun fudhatu.
17 Garuu isaan waan hidda hin qabneef yeroo gabaabaa qofa turu. Yeroo
rakkinni yookaan ari’atamni sababii dubbichaatiif dhufutti isaan dafanii
gufatu. 18 Ammas warri kaan sanyii qoraattii keessatti facaafame fakkaatu;
isaanis warra dubbicha dhaga’anii dha; 19 garuu yaaddoon addunyaa
kanaa, gowwoomsaan qabeenyaatii fi hawwiin waan garaa garaa isaan
seenee dubbicha hudhee ija naqachuu dhowwa. 20 Warri kaanis sanyii
biyyoo gaarii irratti facaafame fakkaatu; isaanis dubbicha ni dhaga’u; ni
fudhatu; ijas ni naqatu; inni tokko soddoma, kaan jaatama, kaan immoo
dhibba naqata.”

Ibsaa Gombisaa Jalaa

21 Innis akkana isaaniin jedhe; “Isin ibsaa gombisaa jala yookaan siree
jala kaa’uuf fidduu? Qooda kanaa baattuu isaa irra keessu mitii? 22 Wanni
dhokfame kam iyyuu mul’ifamuuf jiraatii; wanni haguugame kam iyyuus
ifatti baafamuuf jiraatii. 23 Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga’u qabaate
haa dhaga’u.”
24 Innis itti fufee akkana jedheen; “Waan dhageessan qalbeeffadhaa.
Safartuu ittiin safartaniinis, hammas caalaa iyyuu isiniif safarama. 25 Kan
qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne garuu wanni
inni qabu iyyuu irraa fudhatama.”

Fakkeenya Sanyii Guddatuu

26 Ammas akkana jedhe; “Mootummaan Waaqaa nama lafa isaa irratti
sanyii facaasu tokko fakkaata. 27 Akkamitti akka ta’e namichi beekuu
baatu illee, inni rafus yookaan dammaqus, sanyiin sun halkanii guyyaa
ni biqila; ni guddatas. 28 Lafti ofuma isheetiin midhaan baafti; jalqabatti
biqila, itti aansee hudhaa midhaanii, ergasii immoo midhaan guutuu
baafti. 29 Namichis akkuma midhaanichi bilchaateen haamuu jalqaba;
yeroon haamaa ga’eeraatii.”

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaa

4:30-32 kwf – Mat 13:31,32; Luq 13:18,19

30 Ammas inni akkana jedhe; “Mootummaan Waaqaa maal fakkaata
jechuu dandeenya? Yookaan fakkeenya maaliitiin isa ibsina? 31 Inni
sanyii sanaaficaa kan sanyiiwwan lafa irra jiran hunda irra xinnaa ta’e

* **4:12** 4:12 Isa 6:9,10

fakkaata. 32 Erga facaafamee booddee garuu guddatee biqiltuu hunda
caala; dameewwan gurguddaa simbirroonnis gaaddisa isaa jala jiraachuu
danda'anis qabaata."
33 Yesuusis fakkeenyawwan akkanaa baay'eedhaan hamma isaan
dhaga'uu danda'an dubbicha isaanitti dubbate. 34 Innis fakkeenyaan
malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne. Yeroo kophaa turanitti
garuu waan hunda barattoota isaatiif ni ibse.

Yesuus Bubbee Gab Gochuu Isaa
4:35-41 kwf – Mat 8:18,23-27; Luq 8:22-25

35 Inni gaafas, yeroo galgalaa'etti, "Kottaa gama ceenaa" isaaniin jedhe.
36 Isaanis tuuta namootaa sana achitti dhiisanii Yesuusin akkuma inni
bidiruu keessa jirutti fuudhanii deeman. Bidiruuwwan biraas isa wajjin
turan. 37 Bubbeen hamaan tokko ni ka'e; dambaliinis bidiruu sana
dha'ee bidiruun sun bishaaniin guutamuu ga'e. 38 Yesuusis bidiruu sana
keessa karaa duubaa boraatii tokko irra rafaa ture. Barattoonnis isa
dammaqsanii, "Yaa barsiisaa, dhumuun keenya homaa si hin dhibuu?"
jedhaniin.
39 Innis ka'ee bubbee sana ifate; dambalii sanaanis, "Cal'isi! Gab jedhis!"
jedhe. Bubbeen sunis ni cal'ise; tasgabbiin guddaanis ni ta'e.
40 Innis barattoota isaatiin, "Isin maaliif akkana sodaattu? Isin amma
iyyuu amantii hin qabdanii?" jedhe.
41 Isaanis akka malee sodaatanii, "Namichi bubbee fi dambaliin iyyuu
ajajamaniif kun eenyu?" jedhanii wal gaafatan.

5

Yesuus Nama Hafuura Hamaan Qabame Tokko Fayyise
5:1-17 kwf – Mat 8:28-34; Luq 8:26-37
5:18-20 kwf – Luq 8:38,39

1 Isaanis galaanicha ce'anii biyya Gergeesenoon dhaqan. 2 Yommuu
Yesuus bidiruu irraa bu'etti, yommusuma namichi hafuura xuraa'aadhaan
qabame tokko iddoo awwaalaatii ba'ee isatti dhufe. 3 Namichi kun
iddoo awwaalaa jiraata ture; namni tokko iyyuu foncaan illee lammata
isa hidhuu hin dandeenye. 4 Inni yeroo baay'ee funyoo sibiilaatii fi
foncaadhaan hidhama ture; garuu foncaa sana kukkutee funyoo sibiilaa
sanas caccabsa tureetii. Namni gad isa qabuu danda'u tokko iyyuu hin
turre. 5 Innis yeroo hundumaa, halkanii guyyaa iddoo awwaalaa keessattii
fi gaarran gubbaatti iyyaa, dhagna isaas dhagaadhaan murmuraa ture.
6 Innis yommuu Yesuusin fagootti argetti itti fiigee, fuula isaa duratti
jilbeenfate. 7 Sagalee ol fudhatee iyyees, "Yaa Yesuus Ilma Waaqa
Waan Hundaa Olii, ati maal narraa barbaadda? Maqaa Waaqaatiin sin
kadhadhaatii maaloo na hin dhiphisin!" jedheen. 8 Yesuusis, "Yaa hafuura
xuraa'aa, namicha kana keessaa ba'i!" jedheenii tureetii.
9 Yesuusis, "Maqaan kee eenyu?" jedhee isa gaafate.

Innis, "Nu waan baay'ee taaneef, maqaan koo Leegewoon*" jedhee
deebise. 10 Akka inni biyya sana keessaa isaan hin ariineefis guddisee
Yesuusin kadhate.
11 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara bira dheedaa ture.
12 Hafuuronni hamoon sunis, "Gara hoomaa booyyee sanaatti nu ergi;

---

* **5:9** 5:9 Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

akka itti galluufis nuu eeyyami” jedhanii Yesuusin kadhatan. 13 Innis
ni eeyyameef; hafuuronni xuraa’oon sun ba’anii booyyee sanatti galan.
Hoomaan gara booyyee kuma lamaa of keessaa qabu sunis ededa
hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti nam’ee liqimfame.
14 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti
waan kana odeessan; namoonnis waan ta’e sana ilaaluu yaa’an.
15 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti namicha Leegewoonii hafuurota
hamootiin qabamee ture sana wayyaa uffatee, qalbii isaattis deebi’ee achi
taa’ee argan; ni sodaatanis. 16 Warri waan kana arganii turanis waan
namicha hafuurota hamoon qabamee ture sanaaf ta’ee fi waa’ee hoomaa
booyyees namootatti odeessan. 17 Kana irratti jarri akka Yesuus biyya
isaanii keessaa ba’uuf isa kadhachuu jalqaban.
18 Utuu Yesuus bidiruu yaabbachaa jiruu namichi hafuura hamaan
qabamee ture sun isa wajjin deemuuf isa kadhate. 19 Yesuus garuu,
“Gara mana keetii, warra keetti galiitii waan guddaa Gooftaan siif godhee
fi akkamitti akka inni si maares isaanitti odeessi!” jedheen malee hin
eeyyamneef. 20 Kanaafuu namichi sun dhaqee waan Yesuus isaaf godhe
Magaalaa Kurnan keessatti odeessuu jalqabe. Namoonni hundinuus ni
dinqifatan.

Durba Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte Tokko
5:22-43 kwf – Mat 9:18-26; Luq 8:41-56

21 Yommuu Yesuus bidiruudhaan ammas gara gama galaanaatti ce’etti
namoonni hedduun isa biratti walitti qabaman; innis qarqara galaanaa
ture. 22 Hooggantoota mana sagadaa keessaas namichi Yaa’iiros jedhamu
tokko dhufe; innis yommuu Yesuusin argetti, miilla isaa irratti kufee,
23 “Intalli koo xinnoon du’uu geesseerti. Akka isheen fayyitee jiraattuuf,
maaloo kottuutii harka kee ishee irra ka’i” jedhee jabeessee isa kadhate.
24 Kanaafuu Yesuus isa wajjin dhaqe.
Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; gara isaattis wal dhiibaa
turan. 25 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala’aa ture
tokkos achi turte. 26 Isheenis ogeeyyii fayyaa baay’ee biratti akka
malee dhiphatte; waan qabdu hundumas of harkaa fixxe; garuu ittuma
hammaachaa deeme malee itti hin wayyoofne. 27 Isheenis yommuu
waa’ee Yesuus dhageessetti dugda isaa duubaan namoota gidduudhaan
dhuftee uffata isaa tuqxe. 28 Isheen, “Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe
nan fayya” jettee yaaddee turteetii. 29 Dhiigni ishees yommusuma cite;
isheenis akka dhiphina ishee irraa fayyite dhagna ishee keessatti hubatte.
30 Yesuusis yommusuma akka humni isa keessaa ba’e hubate. Innis
namoota keessa garagalee, “Eenyutu uffata koo tuqe?” jedhee gaafate.
31 Barattoonni isaas deebisanii, “Akka namoonni si dhiibaa jiran utuma
argituu, ‘Eenyutu na tuqe?’ jettee gaafattaa?” jedhan.
32 Yesuus garuu namni waan kana godhe eenyuu akka ta’e arguuf
jedhee garagalee ilaale. 33 Dubartittiinis waan isheef godhame hubattee
sodaadhaan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte; dhugaa hundumas
isatti himte. 34 Innis, “Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera. Nagaan
deemi; dhiphina kee irraas fayyi” jedheen.
35 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namoonni tokko tokko mana Yaa’iiroos
bulchaa mana sagadaatii dhufanii, “Intalli kee duuteerti; ati si’achi maaliif
barsiisicha rakkifta?” jedhan.

36 Yesuus garuu waan isaan jedhan jalaa qabuu didee bulchaa mana
sagadaa sanaan, “Amani malee hin sodaatin!” jedhe.

37 Innis Phexros, Yaaqoobii fi Yohannis obboleessa Yaaqoob malee akka
namni tokko iyyuu isa faana deemu hin eeyyamne. 38 Yommuu mana
hoogganaa mana sagadaa sanaa bira ga’anittis Yesuus uummata wacu,
namoota boo’anii fi wawwaatan arge. 39 Innis ol seenee, “Wacnii fi
boo’ichi kun hundi maali? Intalattiin ni rafti malee hin duune” jedheen.
40 Isaan garuu isatti kolfan.

Innis erga hunda isaanii gad baasee booddee, abbaa fi haadha intalattii,
barattoota isa wajjin turanis fudhatee iddoo intalattiin jirtu seene. 41 Innis
harka ishee qabee, *“Xaaliitaa quumii!”* jedheen; kunis, “Yaa mucattii
xinnoo, ani siin nan jedha, ka’i!” jechuu dha. 42 Mucattiinis yommusuma
kaatee dhaabatte; asii fi achis deemuu jalqabde. Umuriin ishee waggaa
kudha lama ture. Isaanis yommusuma akka malee dinqifatan. 43 Innis
akka namni tokko iyyuu waan kana hin beekneef ajaja cimaa kenne; akka
isaan waan isheen nyaattu isheef kennan isaanitti hime.

6

Raajii Kabaja Dhabe
6:1-6 kwf – Mat 13:54-58

1 Yesuus achii ba’ee gara magaalaa itti dhalatee dhaqe; barattoonni isaas
isa wajjin dhaqan. 2 Innis guyyaan Sanbataa geenyaan mana sagadaatti
barsiisuu jalqabe; warri isa dhaga’an baay’eenis ni dinqisiifatan.

Isaanis akkana jedhanii gaafatan; “Namichi kun wantoota kanneen
eessaa argate? Ogummaan isaaf kenname kun maali? Hojiiwwan
dinqisiisoon harka isaatiin hojjetaman kanneen akkanaa maali? 3 Namichi
kun sooftuu mukaa mitii? Inni ilma Maariyaam, obboleessa Yaaqoob, kan
Yoosaa, kan Yihuudaa fi kan Simoon mitii? Obboleettonni isaa as nu bira
jiru mitii?” Isaanis isatti gufatan.

4 Yesuus immoo, “Raajiin magaalaa itti dhalatetii, firoota isaa keessattii
fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu” jedheen. 5 Innis dhukkubsattoota
muraasa irra harka isaa kaa’ee fayyisuu malee hojii dinqisiisaa tokko
illee achitti hojjechuu hin dandeenye. 6 Innis amantii dhabuu isaaniitiif
dinqifate.

Yesuus Jara Kudha Lamaan Erguu Isaa
6:7-11 kwf – Mat 10:1,9-14; Luq 9:1,3-5

Yesuusis namoota barsiisaa ganda tokko irraa gara ganda biraatti
naanna’aa ture. 7 Warra Kudha Lamaan ofitti waamee lama lamaan isaan
erguu jalqabe; hafuurota xuraa’oo irrattis taayitaa kenneef.

8 Akkana jedhees isaan ajaje: “Adeemsa keessaniif ulee malee waan
tokko illee jechuunis buddeenaa fi korojoo hin qabatinaa; sabbata
keessanitti immoo maallaqa hin guduunfatinaa. 9 Kophee kaa’adhaa;
garuu kittaa lama hin uffatinaa. 10 Yeroo mana tokko seentan kam
iyyuu, hamma magaalaa sanaa baatanitti manuma sana turaa. 11 Yoo
iddoon kam iyyuu isin simachuu baate yookaan isin dhaga’uu baate,
iddoo sanaa ba’aatii akka ragaa isaanitti ta’uuf awwaara miilla keessanii
dhadha’adhaa.”

12 Isaanis achii ba’anii akka namoonni qalbii jijjiirrataniif lallaban.
13 Hafuurota hamoo baay’ee baasan; dhukkubsattoota baay’ees zayitii
dibanii fayyisan.

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
6:14-29 kwf – Mat 14:1-12
6:14-16 kwf – Luq 9:7-9

14 Heroodis mootichi waa’ee waan kanaa dhaga’e; maqaan Yesuus sirri-
itti beekamee tureetii. Namoonni tokko tokko, “Yohannis cuuphaan warra
du’an keessaa kaafameera; sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis
kanuma” jedhan.
15 Warri kaan, “Inni Eeliyaas” jedhan.
Kaan immoo, “Inni raajota durii keessaa akka isa tokkoo ti” jedhan.
16 Heroodis garuu yommuu waan kana dhaga’etti, “Yohannis isa ani
mataa isaa irraa kutetu warra du’an keessaa kaafame!” jedhe.
17 Heroodis mataan isaa akka Yohannis qabamee, hidhamee mana
hidhaatti galfamu ajajee tureetii. Innis sababii niitii obboleessa ofii isaa
Fiiliphoos, sababii Heroodiyaas ishee ofii fuudhee ture sanaatiif jedhee
waan kana godhe. 18 Yohannisis Heroodisiin, “Ati niitii obboleessa keetii
fuudhuun kee seera miti” jedhaanii tureetii. 19 Kanaafuu Heroodiyaas
Yohannisitti haaloo qabattee isa ajjeesuu barbaadde. Garuu isheen hin
dandeenye; 20 Heroodis akka Yohannis nama qajeelaa fi nama qulqulluu
ta’e beekee, isa sodaatee, eegumsa isaaf gochaa tureetii. Heroodis
yommuu waan Yohannis dubbatu dhaga’etti akka malee rifate; ta’us
gammachuudhaan isa dhaggeeffachuu barbaade.
21 Dhuma irrattis yeroon mijaa’aan argame. Heroodis guyyaa dhaloota
isaatti qondaaltota gurguddootaaf, ajajjoota loltootaatii fi namoota Galiilaa
keessatti beekamaniif irbaata qopheesse. 22 Intalli Heroodiyaas yommuu
ol seentee sirbitetti Heroodisii fi keessummoota isaa warra irbaata
affeeraman gammachiifte.
Mootichis intalattiidhaan, “Waanuma barbaadde na kadhadhu; ani siif
nan kenna!” jedhe. 23 Innis, “Hamma walakkaa mootummaa kootti illee
waan ati na kadhattu kam iyyuu siif nan kenna!” jedhee kakuudhaan
waadaa galeef.
24 Isheenis gad baatee haadha isheetiin, “Maal kadhadhu?” jette.
Haati immoo, “Mataa Yohannis Cuuphaa” jettee deebifteef.
25 Intalattiinis yommusuma ariitiidhaan gara mootichaatti ol seentee,
“Akka ati ammuma mataa Yohannis Cuuphaa gabatee irra keessee naa
kennitu nan barbaada” jetteen.
26 Mootichis akka malee gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii
warra isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee ishee diduu hin bar-
baanne. 27 Innis yommusuma loltuu tokko akka inni mataa Yohannis
fiduuf ajajee erge. Loltuun sunis dhaqee mana hidhaa keessatti mataa
Yohannis isa irraa kute; 28 mataa isaas gabatee irra kaa’ee fidee intalattiitti
kenne. Isheenis haadha isheetti kennite. 29 Barattoonni Yohannisis waan
kana dhageenyaan dhufanii reeffa isaa fuudhanii awwaala keessa kaa’an.

Yesuus Namoota Kuma Shan Sooruu Isaa
6:32-44 kwf – Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:5-13
6:32-44 kwi – Mar 8:2-9

30 Ergamoonnis Yesuus biratti walitti qabamanii waan hojjetanii turanii
fi waan barsiisanii turan hunda isatti himan. 31 Innis, “Kophaa keessan
gara iddoo namni hin jirre tokkoo kottaatii takka boqodhaa” jedheen;
isaan sababii namoonni baay’een dhufaa, deemaas turaniif carraa itti waa
nyaatan illee hin qaban tureetii.

32 Isaanis kophaa isaanii bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko
dhaqan. 33 Namoonni deemuu isaanii argan baay’een garuu isaan beekan;
magaalaawwan hunda keessaa ba’anii miillaan fiiganii isaan dursanii
iddoo sana ga’an. 34 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu’etti tuuta guddaa
tokko arge; innis sababii isaan akkuma hoolota tiksee hin qabnee turaniif
garaa laafeef. Kanaafuu inni waan baay’ee isaan barsiisuu jalqabe.

35 Yeroo kanatti galgalaa’ee ture; kanaafuu barattoonni isaa gara
isaa dhufanii akkana jedhaniin; “Iddoon kun gammoojjii dha; aduunis
dhiiteerti. 36 Akka isaan gara baadiyyaatii fi gandoota naannoo kana jiranii
dhaqanii waan nyaatan bitataniif namoota kanneen gad dhiisi.”

37 Inni garuu, “Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii” jedhee deebise.

Isaanis, “Dhaqnee buddeena diinaarii dhibba lamaa binnee akka
nyaataniif isaaniif kenninuu ree?” jedhaniin.

38 Innis, “Buddeena meeqa qabdu? Mee dhaqaa ilaalaa!” jedheen.

Isaanis yommuu arganitti, “Buddeena shanii fi qurxummii lama”
jedhan.

39 Yesuusis akka isaan namoota hundumaa garee gareedhaan marga
lalisaa irra teteessisan isaan ajaje. 40 Kanaafuu namoonni dhibba dhibbaa
fi shantama shantamaan garee gareedhaan tataa’an. 41 Innis buddeena
shananii fi qurxummii lamaan sana fuudhee, gara samii ol ilaalee galata
galchee buddeena sana caccabse. Akka isaan namootaaf dhi’eessaniifis
barattoota isaatti kenne. Qurxummii lamaanis hunduma isaaniitiif
qoqqoode. 42 Isaan hundi nyaatanii quufan; 43 barattoonnis hurraa’aa
buddeenaatii fi qurxummii gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.
44 Warri nyaatanis dhiira kuma shan turan.

Yesuus Galaana Irra Deemuu Isaa
6:45-51 kwf – Mat 14:22-32; Yoh 6:15-21
6:53-56 kwf – Mat 14:34-36

45 Yesuus yommusuma akka barattoonni isaa bidiruu yaabbatanii
hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura gara Beetisayidaatti
darbaniif isaan dirqisiise. 46 Innis erga namoota of irraa geggeessee
booddee kadhachuuf gaaratti ol ba’e.

47 Yommuu galgalaa’ettis bidiruun sun galaana walakkaa ture; Yesuus
immoo kophaa isaa lafa irra ture. 48 Innis utuu barattoonni sababii
bubbeen fuula isaanii duraan itti dhufeef bishaan mooquudhaan
dhiphatanuu arge. Innis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra
deemaa gara isaanii dhufe. Innis waan isaan bira darbu fakkaate; 49 isaan
garuu yommuu galaana irra deemuu isaa arganitti ekeraa se’anii iyyan;
50 isaan hundi isa arganii akka malee na’aniitii.

Inni immoo, “Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa” jedhee
yommusuma isaanitti dubbate. 51 Innis isaan wajjin bidiruu yaabbate;
bubbeen sunis gab jedhe. Isaanis akka malee dinqisiifatan; 52 isaan waa’ee
buddeennan sanaa hin hubanneetii; mata jabeeyyiis turan.

53 Isaanis yommuu gama ce'anitti Geensereexitti bidiruu irraa bu'an;
bidiruu sanas achitti hidhan. 54 Akkuma isaan bidiruu irraa bu'aniinis
namoonni Yesuusin beekan. 55 Namoonni sunis biyya sana guutuu keessa
asii fi achi fiiganii iddoo Yesuus achi jira jechuu dhaga'an hundumatti
dhukkubsattoota sireedhaan baatanii fiduu jalqaban. 56 Iddoo inni
dhaqe kam illee jechuunis gandoota, magaalaawwan yookaan baadiyyaa
hundatti warra dhukkubsatan fidanii lafa gabaa kaa'an. Isaanis akka
dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa isaa illee tuqaniif isa kadhatan;
warri handaaruma wayyaa isaa tuqan hundinuus ni fayyan.

7

Waan Qulqulluu fi Waan Xuraa'aa
7:1-23 kwf – Mat 15:1-20

1 Fariisotaa fi barsiistota seeraa keessaa warri Yerusaalemii dhufan
tokko tokko Yesuus biratti walitti qabamanii 2 barattoota isaa keessaa
tokko tokko harka, "Hin qulqulleeffaminiin" jechuunis utuu harka hin
dhiqatin buddeena nyaachuu isaanii argan. 3 Sababiin isaas Fariisonni,
Yihuudoonni hundinuus duudhaa maanguddootaa eeguuf jedhanii utuu
harka hin dhiqatin hin nyaataniitii. 4 Yommuu gabaadhaa galanittis utuu
of hin qulqulleessin hin nyaatan. Dudhaa biraa baay'ees kan akka xoofoo
dhiquu, okkotee fi huuroo dhiquu ni eegu.
5 Kanaafuu Fariisonnii fi barsiistonni seeraa, "Barattoonni kee qooda
harka 'Hin qulqulleeffaminiin' nyaatan maaliif akkuma duudhaa maan-
guddootaatti hin jiraanne?" jedhanii Yesuusin gaafatan.
6 Innis akkana jedhee deebise; "Yaa fakkeessitoota, Isaayyaas yommuu
waa'ee keessan raajii dubbatetti sirrii ture; kunis akkuma akkana
jedhamee barreeffamee dha:
" 'Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.
7 Isaan akkanumaan na waaqeffatu;
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.'*
8 Isin ajaja Waaqaa dhiiftanii, duudhaa namootaa jabeessitanii eegdu."
9 Innis ittuma fufee akkana jedheen; "Isin duudhaa ofii keessanii
eeguuf jettanii ajaja Waaqaa tuffachuuf mala gaarii qabdu! 10 Museen,
'Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni;†namni abbaa isaa yookaan
haadha isaa arrabsu kam iyyuu haa ajjeefamu'‡jedheeraatii. 11 Isin garuu
yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa isaa yookaan haadha
isaa gargaaruuf oolu Qurbaana jechuunis Waaqaaf kennameera jedhee
dubbate, 12 isin akka inni abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif waan
tokko illee godhu si'achi hin eeyyamtaniif. 13 Akkanaanis duudhaa keessan
isa walitti dabarsitan sanaan dubbii Waaqaa busheessitu. Waan akkanaa
baay'ees ni hojjetu."
14 Yesuus ammas namoota sana ofitti waamee akkana jedheen; "Isin
hundi na dhaga'aa; kanas hubadhaa. 15 Waan nama keessaa ba'utu nama
'xureessa' malee wanni alaa namatti seenee nama 'xureessuu' danda'u
tokko iyyuu hin jiru. [16 Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga'u qabaate
haa dhaga'u."]§

---

* **7:7** 7:7 Isa 29:13 † **7:10** 7:10 Bau 20:12; KeD 5:16 ‡ **7:10** 7:10 Bau 21:17; Lew 20:9 § **7:16**
7:16 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

17 Erga inni namoota biraa mana ol seenee booddee barattoonni isaa
waa'ee fakkeenya sanaa isa gaafatan. 18 Innis akkana jedhee gaafate;
"Isin hin hubattanii? Akka wanni alaa namatti seenu tokko iyyuu nama
'xureessuu' hin dandeenye hin qalbeeffattanii? 19 Wanni sun garaa isaa
seenee ergasii dhagna isaa keessaa gad ba'a malee yaada garaa*isaa hin
seenuutii." Yesuusis kana jechuudhaan akka nyaanni hundinuu qulqulluu
ta'e labse.
20 Innis itti fufee akkana jedhe: "Wanni nama 'xureessu' waan
nama keessaa ba'uu dha. 21 Yaadni hamaan keessa namaatii, garaa
namaa keessaa ba'aatii; innis halalummaa, hanna, nama ajjeesuu, ejja,
22 doqnummaa, hammina, gowwoomsaa, jireenya gad dhiisii, hinaaffaa,
maqaa nama balleessuu, of tuulummaa fi gowwummaa. 23 Wantoonni
hamoon kunneen hundinuu nama keessaa ba'u; namas 'ni xureessu.' "

Amantii Dubartii Tokkoo
7:24-30 kwf – Mat 15:21-28

24 Yesuus iddoo sanaa ka'ee aanaa Xiiroositti qajeele. Mana tokkos
ol seene; innis akka namni tokko iyyuu achi jiraachuu isaa beeku hin
barbaanne; garuu dhokachuu hin dandeenye. 25 Dubartiin intalli ishee
hafuura xuraa'aan qabamte tokko akkuma waa'ee isaa dhageesseen
dhuftee miilla isaa irratti kufte. 26 Dubartittiinis nama Giriik, kan biyya
Sooriyaa keessatti Finiiqeetti dhalatee dha. Isheen akka inni intala ishee
keessaa hafuura hamaa sana baasuuf Yesuusin kadhatte.
27 Innis, "Dura ijoolleen haa quuftu; buddeena ijoollee fuudhanii saroota
dura buusuun sirrii miti" jedheen.
28 Isheen garuu, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu maaddii jalaa
hambaa ijoolleen harcaaftu nyaatuu" jettee deebifteef.
29 Yesuusis, "Jecha kee kanaaf gali; hafuurri hamaan sun intala kee
keessaa ba'eera" jedheen.
30 Isheenis yommuu manatti galtetti intalli ishee siree irra ciiftee,
hafuurri hamaan sunis keessaa ba'ee argatte.

Namichi Duudaa fi Arrab-didaan Tokko Fayyuu Isaa
7:31-37 kwf – Mat 15:29-31

31 Ergasiis Yesuus biyya Xiiroosiitii ka'ee Siidoonaa keessa darbee, kutaa
Magaalaa Kurnanii keessa ba'ee gara galaana Galiilaa dhufe. 32 Jarri
tokkos namicha gurra duudaa fi arrab-didaa tokko isatti fidanii akka inni
harka isa irra kaa'uuf kadhatan.
33 Yesuusis namicha sana tuuta keessaa kophaatti baasee quba isaa
gurra namichaa keessa kaa'e. Hancufa tufees arraba namichaa tuqe.
34 Gara samiis ol ilaalee, hafuura guddaa baafatee, *"Eftaah!"* jedheen;
kana jechuunis "Banami!" jechuu dha. 35 Gurri namichaas yommusuma
baname; arrabni isaas hiikamee rakkina tokko malee dubbachuu jalqabe.
36 Yesuusis akka isaan nama tokkotti illee hin himneef namoota sana
ajaje. Hammuma inni cimsee isaan ajaje sana, isaanis ittuma caalchisanii
odeessan. 37 Warri oduu sana dhaga'anis akka malee dinqifatanii, "Inni
waan hunda gaarii godheera; warri duudaanis akka dhaga'an, warri
arrabni isaanii dubbachuu dides akka dubbatan ni godha" jedhan.

---

* **7:19** 7:19 Akka hubannaa Yihuudootaatti yaadni garaa eenyummaa nama tokkoo guutummaatti argisiisa.

8

Yesuus Nama Kuma Afur Sooruu Isaa
8:1-9 kwf – Mat 15:32-39
8:1-9 kwi – Mar 6:32-44
8:11-21 kwf – Mat 16:1-12

1 Gidduu sana tuunni biraa guddaan isaa ammas walitti qabame.
Yesuusis sababii tuunni sun waan nyaatu hin qabaatiniif barattoota isaa
ofitti waamee akkana jedhe; 2 “Sababii isaan guyyaa sadii na bira turanii
waan nyaatan tokko illee hin qabneef, ani namoota kanneeniif garaa nan
laafa. 3 Yoo ani agabuu isaanii gad isaan dhiise, isaan karaa irratti ni
gaggabu; isaan keessaa tokko tokko fagoodhaa dhufaniitii.”

4 Barattoonni isaas deebisanii, “Namni kam iyyuu gammoojjii kana
keessatti buddeena isaan ga’u eessaa argachuu danda’a?” jedhan.

5 Yesuus immoo, “Isin buddeena meeqa qabdu?” jedhee gaafate.

Isaanis, “Torba” jedhan.

6 Innis akka namoonni sun lafa tataa’an itti hime. Buddeena torban
fuudhee erga galateeffatee booddee kukkutee akka isaan namootaaf
dhi’eessaniif barattoota isaatti kenne; isaanis namootaaf dhi’eessan.
7 Akkasumas qurxummii xixinnoo muraasa qabu turan; qurxummii
sanas eebbisee akka isaan namootaaf hiraniif barattoota isaatti hime.
8 Namoonnis nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo torba
guutuu walitti qaban. 9 Isaanis gara nama kuma afurii turan. Innis erga
of irraa isaan geggeessee booddee, 10 barattoota isaa wajjin yommusuma
bidiruu yaabbatee biyya Daalmaanutaa dhaqe.

11 Fariisonnis dhufanii Yesuusitti falmuu jalqaban; isa qoruuf jedhaniis
mallattoo samii irraa isa irraa barbaadan. 12 Innis hafuura dheeraa
baafatee, “Dhaloonni kun maaliif mallattoo barbaada? Ani dhuguma
isinitti hima; mallattoon tokko iyyuu dhaloota kanaaf hin kennamu”
jedheen. 13 Innis isaan dhiisee bidiruutti deebi’ee gama ce’e.

Raacitii Fariisotaa

14 Barattoonnis buddeena tokkicha bidiruu keessaa of biraa qaban sana
malee buddeena fudhachuu irraanfatanii turan. 15 Yesuusis, “Beekkadhaa;
raacitii Fariisotaatii fi raacitii Heroodis irraa of eeggadhaa” jedhee isaan
akeekkachiise.

16 Isaanis, “Kun sababii nu buddeena hin qabneef” jedhanii walii wajjin
haasa’an.

17 Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana jedhee isaan gaafate;
“Isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu keessanii dudubbattu? Isin
amma iyyuu hin argitanii? Yookaan hin hubattanii? Mataa jabaattanii?
18 Isin utuma ija qabdanuu hin argitanii? Utuma gurra qabdanuus hin
dhageessanii? Hin yaadattanii? 19 Yeroo ani buddeena shanan sana nama
kuma shaniif caccabsetti isin hurraa’aa gundoo meeqa guutuu kaaftan?”

Isaanis, “Kudha lama” jedhaniin.

20 Innis, “Yeroo ani buddeena torba nama kuma afuriif caccabsetti
hambaa gundoo meeqa guutuu walitti qabdan?” jedhee gaafate.

Isaanis, “Torba” jedhaniin.

21 Innis, “Isin amma iyyuu hin hubattanii?” jedheen.

Yesuus Beetisayidaatti Nama Jaamaa Fayyise

22 Isaanis Beetisayidaa dhaqan; jarri tokkos namicha jaamaa tokko
fidanii akka inni isa qaqqabuuf Yesuusin kadhatan. 23 Innis namicha
jaamaa sana harka qabee ganda sana keessaa baase. Ija isaattis tufee,
harka isaas irra kaa'ee, "Waa arguu dandeessaa?" jedhee gaafate.

24 Namichis ol ilaalee, "Namoota nan arga; isaan muka deemu natti
fakkaatu" jedhe.

25 Yesuus amma illee harka isaa ija namichaa irra kaa'e. Iji namichaas ni
baname; agartuun isaa ni deebi'eef; waan hundas sirriitti arge. 26 Yesuusis
namichaan, "Gara ganda sanaa seentee waan kana nama tokkotti illee hin
himin" jedhee gara mana isaatti isa erge.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
8:27-29 kwf – Mat 16:13-16; Luq 9:18-20

27 Yesuusii fi barattoonni isaa gara gandoota naannoo Fiiliphoos Qi-
isaariyaa jiraniitti darban. Innis, "Namoonni anaan eenyu jedhu?" jedhee
karaa irratti isaan gaafate.

28 Isaanis, "Namoonni tokko tokko, 'Inni Yohannis Cuuphaa dha' jedhu;
warri kaan, 'inni Eeliyaas' jedhu; kaan immoo, 'inni raajota keessaa isa
tokkoo dha' jedhu" jedhanii deebisan.

29 Innis, "Isin eenyu anaan jettu?" jedhee gaafate.

Phexrosis, "Ati Kiristoos" jedhee deebise.

30 Yesuusis akka isaan waa'ee isaa nama tokkotti illee hin himneef isaan
akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa'ee Du'a Isaa Dubbate
8:31–9:1 kwf – Mat 16:21-28; Luq 9:22-27

31 Yesuusis akka Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu qabu, akka
maanguddootaan, luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin tuffatamuu
qabuu fi akka ajjeefamuu qabu, guyyaa sadii booddee immoo akka du'aa
ka'u isaan barsiisuu jalqabe. 32 Innis waa'ee kanaa ifatti baasee dubbate;
Phexrosis kophaatti baasee isa ifachuu jalqabe.

33 Yesuus garuu of irra garagalee barattoota isaa ilaale; Phexrosiinis,
"Seexana nana! Na duubatti deebi'i! Ati kan namaa yaadda malee kan
Waaqaa hin yaadduutii" jedhee ifate.

Haala Karraa Fannoo

34 Ergasii inni tuuta sanaa fi barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe;
"Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu;
fannoo isaa baadhatees na duukaa haa bu'u. 35 Namni lubbuu isaa
oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni
anaa fi wangeelaaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa
ni oolfata. 36 Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo
dhabe bu'aa maalii argata? 37 Yookaan namni qooda lubbuu isaa maal
kennuu danda'a? 38 Yoo namni kam iyyuu dhaloota ejjaa fi cubbamaa
kana keessatti anaa fi dubbii kootti qaana'e, Ilmi Namaa yommuu ulfina
Abbaa isaatiin ergamoota qulqulluu wajjin dhufutti isatti ni qaana'a."

9

1 Innis, "Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa jiran
keessaa namoonni tokko tokko hamma mootummaan Waaqaa humnaan
dhufee arganitti du'a hin dhandhaman" isaaniin jedhe.

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:2-8 kwf – Luq 9:28-36
9:2-13 kwf – Mat 17:1-13

2 Yesuus guyyaa ja'a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin fudha-
tee tulluu dheeraa[*] tokkotti iddoo isaan hundi kophaa turuu danda'anitti
ol isaan baase. Innis achitti fuula isaanii duratti geeddarame. 3 Uffanni
isaas uffata namni addunyaa kanaa kam iyyuu miicee addeessuu danda'u
caalaa akka malee addaate. 4 Eeliyaasii fi Museenis isaanitti mul'atan;
isaanis Yesuus wajjin haasa'aa turan.
5 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Barsiisaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha;
daasii sadii, tokko siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif ni ijaarra"
jedhe. 6 Inni waan dubbatu hin beeku ture; isaan akka malee sodaatanii
turaniitii.
7 Duumessis[†] dhufee isaan haguuge; sagaleen, "Kun Ilma koo isa ani
jaalladhuu dha. Isinis isa dhaga'aa!" jedhu tokko duumessicha keessaa
dhufe.
8 Isaanis yommuu akkuma tasaa naannoo isaanii ilaalanitti Yesuusin
malee nama tokko illee of biratti hin argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu'uutti jiranuus Yesuus akka isaan hamma Ilmi
Namaa warra du'an keessaa ka'utti waan argan sana nama tokkotti illee
hin himne isaan ajaje. 10 Isaanis "warra du'an keessaa ka'uun" maal akka
ta'e wal gaggaafachaa dubbicha garaatti qabatan.
11 Isaanis, "Barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka duraan dursee
dhufuu qabu dubbatu?" jedhanii isa gaafatan.
12 Yesuus akkana jedhee deebise; "Dhugumaan Eeliyaas duraan dursee
ni dhufa; waan hundas iddootti deebisa. Yoos maaliif Ilmi Namaa akka
malee dhiphachuu fi tuffatamuu qaba jedhamee barreeffame ree? 13 Ani
garuu isinittin hima; Eeliyaas dhufeera; isaanis akkuma waa'ee isaa
barreeffame sanatti waanuma fedhan hunda isatti hojjetan."

Gurbaan Hafuura Xuraa'aadhaan Qabame Tokko Fayye
9:14-28,30-32 kwf – Mat 17:14-19,22,23; Luq 9:37-45

14 Isaanis yommuu gara barattoota kaanii dhufanitti, namoonni hed-
duun isaanitti naanna'anii, barsiistonni seeraa immoo utuu isaanitti
falmanuu argan. 15 Namoonni hundinuus akkuma Yesuusin arganiin akka
malee dinqifatanii isa dubbisuudhaaf itti fiigan.
16 Innis, "Isin maal isaanitti falmitu?" jedhee isaan gaafate.
17 Namoota sana keessaas namichi tokko akkana jedhee deebise; "Yaa
barsiisaa, ani ilma koo kan hafuura arraba didaadhaan qabame sitti
fideera. 18 Hafuurichi yeroo itti ka'u kam iyyuu, darbatee lafaan isa dha'a.
Gurbichis hoomacha afaaniin baasa; ilkaan qara; ni kokottaa'as. Ani
akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan gaafadhe; isaan garuu
hin dandeenye."
19 Yesuusis deebisee, "Isin dhaloota hin amanne nana; ani hamma
yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee
gurbicha natti fidaa" jedhe.

---

[*] **9:2** 9:2 Akka hubannaa Yihuudootaatti tulluun ol dheeraan iddoo mijaa'aa itti Waaqni namatti of mul'isuu dha. [†] **9:7** 9:7 Duumessi argamuu Waaqaa mul'isa (Bau 13:21-22; 16:10; 19:9; 2Sn 5:13-14).

20 Isaanis gurbicha isatti fidan. Hafuurichis akkuma Yesuusin argeen
gurbicha dhidhiitachiise; gurbichis lafa dha'ee hoomacha afaaniin baasee
gangalate.
21 Yesuusis, "Wanni kun erga isa qabee hammam ture?" jedhee abbaa
gurbichaa gaafate.
Innis akkana jedhe; "Ijoollummaadhaa jalqabee ti. 22 Isa ajjeesuuf
jedhees yeroo baay'ee ibidda keessa yookaan bishaan keessa isa buuseera.
Ati garuu yoo waanuma tokko illee gochuu dandeesse garaa nuu laafiitii
nu gargaari."
23 Yesuusis, " 'Yoo dandeesse' jettaa? Nama amanuuf wanni hundi ni
danda'ama" jedheen.
24 Yommusuma abbaan mucaa sanaa, "Ani nan amana; amantii dhabuu
koo na gargaari" jedhee iyye.
25 Yesuusis yommuu namoota girrisanii dhufan argetti, "Yaa hafuura
duudaa fi arrab-didaa nana, akka ati isa keessaa baatu, deebitees akka
isatti hin galle sin ajaja" jedhee hafuura xuraa'aa sana ifate.
26 Hafuurri sun iyyee, akka malees isa dhidhiitachiisee keessaa ba'e.
Gurbichis akkuma reeffaa ta'e; namoonni baay'eenis, "Inni du'eera"
jedhan. 27 Yesuus garuu harka qabee ol isa kaase; gurbaan sunis ka'ee
dhaabate.
28 Erga Yesuus manatti ol galee booddee barattoonni isaa, "Nu maaliif
hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?" jedhanii kophaatti isa gaafatan.
29 Innis deebisee, "Inni akkanaa kun kadhannaa fi sooma qofaan ba'a
malee waan biraatiin hin ba'u" jedheen.
30 Isaan achii ka'anii Galiilaa keessa darban. Yesuusis akka namni
tokko iyyuu kana beeku hin barbaanne; 31 sababiin isaas, "Ilmi Namaa
dabarfamee harka namootaatti ni kennama. Isaanis isa ni ajjeesu; innis
guyyaa sadii booddee du'aa ni ka'a" jedhee barattoota isaa barsiisaa ture.
32 Isaan garuu waan inni jedhe hin hubanne; isa gaafachuus ni sodaatan.

Namni Nama Hundumaa Caalu Eenyu?
9:33-37 kwf – Mat 18:1-5; Luq 9:46-48

33 Isaanis Qifirnaahom dhaqan. Innis yeroo mana keessa turetti, "Isin
karaatti maal walitti falmaa turtan?" jedhee isaan gaafate. 34 Isaan garuu
eenyu akka nama hundumaa caalu karaatti waan walitti falmaa turaniif
ni cal'isan.
35 Yesuusis taa'ee warra kudha lamaan waamee, "Namni nama jalqabaa
ta'uu barbaadu kam iyyuu nama hundaa gadii fi tajaajilaa nama hundaa
ta'uu qaba" jedheen.
36 Innis mucaa xinnaa tokko fidee isaan gidduu dhaabe. Hammatees
akkana isaaniin jedhe; 37 "Namni ijoollee xixinnoo kanneen keessaa tokko
maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni na simatu kam iyyuus
isa na erge sana simata malee na qofa hin simatu."

Namni Nuun Hin Mormine Kam iyyuu Garee keenya
9:38-40 kwf – Luq 9:49,50

38 Yohannisis, "Yaa barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin
hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef isa
dhowwine" jedhe.
39 Yesuus garuu akkana jedhe; "Isa hin dhowwinaa; namni maqaa
kootiin dinqii hojjetu kan ergasii immoo dafee waa'ee koo waan hamaa

dubbachuu danda'u tokko iyyuu hin jiruutii. 40 Namni nuun hin mormine
kam iyyuu kanuma keenyaatii. 41 Ani dhuguman isinitti hima; namni
sababii isin kan Kiristoos taataniif jedhee bishaan budduuqsaa tokkoo
isinii kennu kam iyyuu dhugumaan gatii isaa hin dhabu.

Cubbuu Nama Hojjechiisuu

42 "Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen keessaa
tokko gufachiisuu irra, utuu dhagaan daakuu guddaan isaa morma isaatti
hidhamee galaanatti darbatamee isaaf wayya ture. 43 Yoo harki kee si
gufachiise, of irraa muri. Harka lama qabaattee gahaannamitti, iddoo
ibiddi isaa hin dhaamnetti galuu irra, harka dooluudhaan jireenyatti galuu
siif wayya. [44 Gahaannamis iddoo,
" 'raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.']‡
45 Yoo miilli kee si gufachiise of irraa muri. Miilla lama qabaattee
gahaannamitti darbatamuu irra, laamshoftee jireenyatti galuu siif wayya.
[46 Gahaannamis iddoo,
" 'raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.']§
47 Yoo iji kee si gufachiise, of keessaa baasi. Ija lama qabaattee
gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokkoon mootummaa Waaqaatti galuu
siif wayya. 48 Gahaannamis iddoo,
" 'raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.'*
49 Namni hundinuu ibiddaan mi'eeffama.†
50 "Soogiddi gaarii dha; garuu yoo mi'aa isaa dhabe, mi'aa isaa akkamiin
deebisuufii dandeessu? Isinis soogidda of keessaa qabaadhaa; walii
wajjinis nagaan jiraadhaa."

10

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
10:1-12 kwf – Mat 19:1-9

1 Yesuusis achii ka'ee gara biyya Yihuudaatii fi Yordaanos gamaa dhaqe.
Amma illee namoonni isa biratti walitti qabaman; innis akkuma bartee
isaatti isaan barsiise.
2 Fariisonni dhufanii, "Namni tokko niitii isaa hiikuun ni eeyyamamaa?"
jedhanii gaafachuudhaan isa qoran.
3 Innis deebisee, "Museen maal isin ajaje?" jedheen.
4 Isaanis, "Namni tokko akka waraqaa ragaa hiikkaa barreesseefii niitii
isaa hiiku Museen eeyyameera" jedhan.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Museen sababii mata jabina keessani-
itiif jedhee seera kana isiniif barreesse. 6 Jalqaba uumamaatii kaasee
garuu Waaqni, 'Dhiiraa fi dubartii isaan taasise.'* 7 'Kanaafis namni abbaa
isaatii fi haadha isaa ni dhiisa; niitii isaa wajjinis tokko ta'a; 8 lamaan

‡ **9:44** 9:44 Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu. § **9:46** 9:46 Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu. * **9:48** 9:48 Isa 66:24 † **9:49** 9:49 Mi'eeffama (qulqulleeffama) – jechi kun mi'aa soogidda irraa argamu mul'isa. Namoonni durii akka aarsaan tokko fuula Waaqaa duratti fudhatama argatuuf jechuunis aarsaa qulqulleessuuf soogiddatti fayyadamaa turan (Lew 2:13; His 43:24). * **10:6** 10:6 Uma 1:27

isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u.'†Egaa isaan si'achi foon tokko malee lama
miti. 9 Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni gargar hin baasin."
10 Utuu ammas mana jiranuu barattoonni waa'ee dubbii kanaa Yesuusin
gaafatan. 11 Innis akkana jedhee deebiseef; "Namni niitii isaa hiikee
dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ishee irratti ejja raawwata. 12 Isheenis
yoo dhirsa ishee hiiktee nama biraatti heerumte ejja raawwatti."

Yesuus Ijoollee Eebbisuu Isaa
10:13-16 kwf – Mat 19:13-15; Luq 18:15-17

13 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa'uuf ijoollee xixinnoo
Yesuusitti fidaa turan; barattoonni garuu isaan ifatan. 14 Yesuus yommuu
waan kana argetti aaree akkana isaaniin jedhe; "Ijoolleen xixinnoon gara
koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan warra
akkanaatii. 15 Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma ijoolleetti
mootummaa Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin galu."
16 Innis ijoollee sana fuudhee ofitti qabe; harka isaas isaan irra kaa'ee
isaan eebbise.

Dargaggeessa Sooressa Tokko
10:17-31 kwf – Mat 19:16-30; Luq 18:18-30

17 Akkuma Yesuus deemuuf karaa qabateen namichi tokko fiigaa dhufee
fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Yaa barsiisaa gaarii, ani jireenya bara
baraa dhaaluuf maal gochuun qaba?" jedhee gaafate.
18 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ati maaliif gaarii naan jetta? Waaqa
tokkicha malee gaariin hin jiru. 19 Ati ajajawwan ni beekta; 'Hin ajjeesin;
hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba'in; hin gowwoomsin; abbaa
keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.'‡"
20 Namichis, "Yaa barsiisaa, ani ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan
kanneen hunda eegeera" jedhe.
21 Yesuus namicha ilaalee isa jaallatee, "Waan tokkotu si duraa hir'ata;
dhaqiitii waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii irratti
badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu'i" jedheen.
22 Kana irratti fuulli namichaa ni geeddarame. Inni gaddee achii deeme;
qabeenya guddaa qaba tureetii.
23 Yesuusis naannoo isaa ilaalee barattoota isaatiin, "Mootummaa
Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!" jedhe.
24 Barattoonnis dubbii isaa ni dinqisiifatan. Yesuus garuu ammas
akkana jedheen; "Ijoolle, mootummaa Waaqaatti galuun akkam rakkisaa
dha! 25 Namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo
keessa ba'uutu gaalaaf salphata."
26 Barattoonnis akka malee raajeffatanii, "Yoos eenyutu fayyuu danda'a
ree?" waliin jedhan.
27 Yesuusis isaan ilaalee, "Kun garuu Waaqaaf malee namaaf hin
danda'amu; Waaqaaf wanni hundinuu ni danda'amaatii" jedhe.
28 Kana irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra!" jedhe.
29 Yesuusis deebisee akkana jedheen; "Ani dhuguma isinitti nan hima;
namni anaa fi wangeelaaf jedhee mana yookaan obboloota yookaan
obboleettota yookaan haadha yookaan abbaa yookaan ijoollee yookaan
lafa qotiisaa dhiise kam iyyuu, 30 kan bara ammaa kana keessa ari'atama

† **10:8** 10:8 Uma 2:24 ‡ **10:19** 10:19 Bau 20:12; KeD 5:16-20

wajjin manneen, obboloota, obboleettota, haadhota, ijoollee fi lafa qotiisaa
dachaa dhibba hin arganne, kan bara dhufuttis jireenya bara baraa hin
dhaalle tokko iyyuu hin jiru. 31 Garuu warri jalqabaa hedduun warra
dhumaa, warri dhumaa immoo warra jalqabaa ni ta'u."

Yesuus Ammas Waa'ee Du'a Isaa Duraan Dursee Dubbate
10:32-34 kwf – Mat 20:17-19; Luq 18:31-33

32 Isaanis Yerusaalemitti ol ba'uuf jedhanii karaa irra turan; Yesuus
immoo isaan dura deemaa ture; barattoonnis ni dinqisiifatan; warri
duukaa bu'aa turan immoo ni sodaatan. Yesuus amma illee warra
kudha lamaan kophaatti baasee waan isatti dhufuuf jiru isaanitti hime.
33 Akkanas jedhe; "Kunoo, nu Yerusaalemitti ol ba'aa jirra; Ilmi Namaas
dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota seeraatti ni kennama.
Isaanis du'a itti muru; akkasumas dabarsanii Namoota Ormaatti isa
kennu; 34 isaanis isatti qoosu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus. Inni
garuu guyyaa sadii booddee du'aa ni ka'a."

Kadhaa Yaaqoobii fi Yohannis
10:35-45 kwf – Mat 20:20-28

35 Ilmaan Zabdewoos jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis gara Yesuus
dhufanii, "Yaa Barsiisaa, akka ati waan nu si kadhannu kam iyyuu nuu
gootu barbaanna" jedhan.

36 Innis, "Akka ani maal isiniif godhu barbaaddu?" jedheen.

37 Isaanis deebisanii, "Yeroo ulfina keetiitti, tokkoon keenya mirga
keetiin, tokkoon keenya immoo bitaa keetiin akka teenyuuf nuuf eeyyami"
jedhanii deebisan.

38 Yesuusis, "Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhugu,
dhuguu yookaan cuuphaa ani cuuphamu, cuuphamuu ni dandeessuu?"
jedheen.

39 Isaanis, "Ni dandeenya" jedhanii deebisan.

Yesuusis akkana jedheen; "Xoofoo ani dhugu ni dhugdu; cuuphaa
ani cuuphamus ni cuuphamtu; 40 garuu mirga koo yookaan bitaa koo
taa'uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan warra isaaniif jedhamee
qopheeffame sanaa ti."

41 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga'anitti Yaaqoobii fi Yohan-
nisitti aaran. 42 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; "Isin akka
warri akka bulchitoota Namoota Ormaatti ilaalaman sun isaan irratti
gooftummaa mul'isan, gurguddoonni isaaniis akka isaan irratti taayitaa
argisiisan ni beektu. 43 Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin
keessaa nama guddaa ta'uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta'uu
qaba; 44 namni nama jalqabaa ta'uu barbaadu kam iyyuu garbicha nama
hundaa ta'uu qaba. 45 Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo
namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf
hin dhufneetii."

Iji Barxiimewos Banamuu Isaa
10:46-52 kwf – Mat 20:29-34; Luq 18:35-43

46 Isaanis Yerikoo dhufan. Utuu Yesuus barattoota isaatii fi tuuta
namootaa guddaa isaa wajjin Yerikoodhaa ba'aa jiruu, namichi jaamaan
Barxiimewos jedhamu ilmi Ximeewos karaa irra taa'ee kadhachaa ture.
47 Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus isa Naazreeti ta'e dhaga'etti,
"Yesuus, yaa ilma Daawit na maari!" jedhee iyyuu jalqabe.

48 Namoonni baay'een akka inni cal'isuuf ifatan; inni garuu, "Yaa ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma caalchisee iyye.
49 Yesuusis dhaabatee, "Isa waamaa" jedhe.
Isaanis, "Jabaadhu! Ka'i inni si waamaatii" jedhanii namicha jaamaa
sana waaman. 50 Innis wayyaa isaa of irraa darbatee, utaalee ka'ee gara
Yesuus dhufe.
51 Yesuusis, "Akka ani maal siif godhu barbaadda?" jedhee isa gaafate.
Namichi jaamaan sunis, "Yaa barsiisaa, ani arguun barbaada" jedheen.
52 Yesuusis, "Amantiin kee si fayyiseeraa deemi" jedheen. Innis yeruma
sana argee karaa irra bu'ee Yesuus duukaa bu'e.

11

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
11:1-10 kwf – Mat 21:1-9; Luq 19:29-38
11:7-10 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi'aatanii, Beetfaagee fi Biitaaniyaa
kanneen Tulluu Ejersaa biraa sana ga'aniin Yesuus Barattoota isaa keessaa
lama erge; 2 akkanas isaaniin jedhe; "Gara ganda fuula keessan dura jiru
sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree kan namni tokko
iyyuu takkumaa hin yaabbatin tokko achitti hidhamee jiru ni argattu;
isa hiikaatii as fidaa. 3 Yoo namni tokko iyyuu, 'Isin maaliif waan kana
gootu?' jedhee isin gaafate, 'Gooftaatu isa barbaada; dafees deebisee ni
erga' jedhaa."
4 Isaanis dhaqanii ilmoo harree kan balbala duratti, karaa irratti
hidhame tokko argan. Akkuma isaan hiikaniinis, 5 namoonni achi
dhadhaabachaa turan tokko tokko, "Maal gochuuf ilmoo harree sana
hiiktu?" jedhanii isaan gaafatan. 6 Isaanis akkuma Yesuus isaaniin jedhe
sanatti deebisaniif; namoonni sunis akka isaan deeman isaan dhiisan.
7 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis ilmoo harree irra
buusan; innis irra taa'e. 8 Namoonni baay'een uffata isaanii karaa irra
afan; warri kaan immoo dameewwan baala qaban kanneen alaa kukkutan
sana karaa irra bubuusan. 9 Warri dura deemaa turanii fi warri duukaa
bu'aa turan iyyanii akkana jedhan;

"Hoosaa'inaa!"*

"Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"†

10 "Mootummaan abbaa keenya Daawit inni dhufu sun eebbifamaa dha!"

"Hoosaa'inaa ol gubbaatti!"

11 Yesuusis Yerusaalem seenee mana qulqullummaatti ol gale. Gara
galees waan hundumaa ilaale; sababii galgalaa'ee tureefis warra Kudha
Lamaan wajjin ba'ee Biitaaniyaa dhaqe.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
11:12-14 kwf – Mat 21:18-22
11:15-18 kwf – Mat 21:12-16; Luq 19:45-47; Yoh 2:13-16

---

* **11:9** 11:9 Hoosaa'inaa! Hosaa'inaa jechuun, "Amma fayyisi!" yookaan "Maaloo fayyisi!" jechuu dha. † **11:9** 11:9 Far 118:25,26

12 Guyyaa itti aanutti utuu Biitaaniyaadhaa ba'anuu Yesuus beela'e.
13 Innis muka harbuu baala qabu tokko fagootti argee ija qabaachuu fi
qabaachuu baachuu isaa ilaaluu dhaqe. Garuu waan yeroon sun waqtii
harbuu hin ta'iinif inni yommuu muka sana bira ga'etti baala malee waa
tokko illee hin arganne. 14 Yesuusis muka sanaan, "Namni tokko iyyuu
deebi'ee ija sirraa hin nyaatin" jedhe. Barattoonni isaas ni dhaga'an.
15 Yommuu Yerusaalem ga'anittis Yesuus mana qulqullummaa seenee
warra achitti bitatanii fi gurguratan ari'uu jalqabe. Minjaala warra maal-
laqa geeddarataniitii fi barcuma warra gugee gurguratanii garagalche.
16 Akka namni tokko iyyuu waan tokko illee baatee mana qulqullummaa
keessa darbus hin eeyyamne. 17 Innis akkana jedhee isaan barsiise;
" 'Manni koo saba hundumaaf mana kadhannaa ni jedhama'‡jedhamee
hin barreeffamnee? Isin garuu 'Holqa saamtotaa'§gootaniirtu."
18 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan kana dhaga'anii
karaa ittiin isa ajjeesan barbaaduu jalqaban; isaan sababii namoonni
hundinuu barsiisa isaa dinqisiifataniif isa sodaatanii turaniitii.
19 Isaanis yommuu galgalaa'etti magaalaa sana keessaa ba'an.

Mukti Harbuu Goguu Isaa
11:20-24 kwf – Mat 21:19-22

20 Isaanis ganamaan utuu karaa sana darbanuu akka mukti harbuu sun
hidda isaatii jalqabee goge argan. 21 Phexrosis yaadatee Yesuusiin, "Yaa
barsiisaa ilaa! Harbuun ati abaarte sun gogeera!" jedhe.
22 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "Waaqatti amanaa. 23 Ani
dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo tulluu kanaan 'Buqqa'iitii
galaanatti darbatami' jedhe, yoo garaa isaattis mamuu baatee akka wanni
inni jedhe sun ta'u amane, wanni sun ni ta'aaf. 24 Kanaafuu ani isinittin
hima; waan kadhannaadhaan gaafattan hunda akka argattan amanaa;
innis isiniif ni ta'a. 25 Yeroo kadhachuuf dhaabattan, akka Abbaan keessan
inni samii irraa cubbuu keessan isiniif dhiisuuf, isinis yoo waanuma
tokko illee nama kam iyyuu irraa qabaattan dhiisaafii. [26 Yoo dhiisuufii
baattan garuu Abbaan keessan inni samii irraas cubbuu keessan isiniif hin
dhiisu."]*

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
11:27-33 kwf – Mat 21:23-27; Luq 20:1-8

27 Isaanis deebi'anii gara Yerusaalem dhufan; utuu Yesuus mana
qulqullummaa keessa deddeebi'aa jiruu luboonni hangafoonni, barsi-
istonni seeraatii fi maanguddoonni gara isaa dhufan. 28 Isaanis, "Ati
taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta? Akka wantoota kanneen
hojjettuufis eenyutu taayitaa siif kenne?" jedhaniin.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Anis gaaffii tokkon isin gaafadha.
Isin immoo deebii naaf kennaa; anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen
akkan hojjedhu isinittin hima. 30 Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe
moo nama biraa dhufe? Mee natti himaa!"
31 Isaanis waliin mari'atanii akkana jedhan; "Yoo nu, 'Samii irraa dhufe'
jenne inni immoo, 'Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?' jedhee nu
gaafata; 32 Yookaan, 'Nama biraa dhufe' jennuu?" jedhan. Sababii

‡ **11:17** 11:17 Isa 56:7 § **11:17** 11:17 Erm 11:7 * **11:26** 11:26 Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 26 hin qaban.

namni hundinuu dhugumaan Yohannisin akka raajiitti ilaaleef uummata sodaatan.
33 Kanaaf isaan, “Hin beeknu” jedhanii Yesuusiif deebisan.
Yesuus immoo, “Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu” jedheen.

12

Fakkeenya Qottuuwwanii
12:1-12 kwf – Mat 21:33-46; Luq 20:9-19

1 Yesuusis akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbachuu jalqabe;
“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree, boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa ijaare. Ergasiis iddoo dhaabaa wayinii sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe. 2 Innis yeroo midhaan walitti
qabamutti akka inni ija iddoo dhaabaa wayinii irraa waa fiduufiif garbicha tokko qottuuwwan sanatti ergate. 3 Isaan garuu qabanii, tumanii harka
duwwaa of irraa isa deebisan. 4 Ammas garbicha biraa isaanitti ergate;
isaanis mataa isaa buruqsanii isa qaanessan. 5 Amma illee garbicha biraa
ergate; isas ni ajjeesan. Garboota biraa baay’ees ergate; isaanis gartokko ni tuman; kaan immoo ni ajjeesan.
6 “Amma iyyuu inni nama ergu tokko qaba ture; innis ilma isaa jaallatamaa dha. Namichis, ‘Ilma koo ni kabaju’ jedhee dhuma irratti isa ergate.
7 “Qottoonni sun garuu, ‘Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnaa;
dhaalli sun keenya ta’aatii’ waliin jedhan. 8 Kanaafuu isaan fuudhanii
isa ajjeesan; iddoo dhaabaa wayinii keessaas gad baasanii isa gatan.
9 “Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal godhinna laata? Inni dhufee qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota
biraatti kennata. 10 Isin Katabbii Qulqulluu hin dubbifnee? Innis akkana
jedha:

“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
11 kanas Gooftaatu godhe;
kunis ija keenyatti dinqii dha.’*”

12 Isaanis akka inni isaaniin mormuudhaan fakkeenya sana dubbate waan beekaniif isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan; kanaafuu isa dhiisanii qajeelan.

Waa’ee Gibira Baasuu
12:13-17 kwf – Mat 22:15-22; Luq 20:20-26

13 Ergasii waan inni dubbatuun isa qabuuf jedhanii Fariisotaa fi garee
Heroodis keessaa jara tokko Yesuusitti ergan. 14 Isaanis gara isaa dhufanii
akkana jedhaniin; “Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate beekna. Ati waan fuula namaa hin ilaalleef namni kam iyyuu karaa irraa si hin jal’isuutii; garuu ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiifta. Qeesaariif gibira baasuun eeyyamameera moo hin eeyyamamne? 15 Haa baasnu moo
haa dhiifnuu?”

---

* **12:11** 12:11 Far 118:22,23

Yesuus garuu fakkeessitummaa isaanii beekee, “Isin maaliif na qortu?
Mee diinaarii†tokko natti fidaa nan ilaalaa” jedheen. 16 Isaanis diinaarii
tokko isatti fidan; innis, “Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan
eenyuu ti?” jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Kan Qeesaari” jedhanii deebisan.
17 Kana irratti Yesuus, “Kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo
Waaqaaf kennaa” jedheen.
Isaanis isa dinqifatan.

Gaaffii Waa’ee Du’aa Ka’uu
12:18-27 kwf – Mat 22:23-33; Luq 20:27-38

18 Ergasii Saduuqonni, du’aa ka’uun hin jiru jedhan gara Yesuus
dhufanii akkana jedhanii gaaffii tokko isa gaafatan; 19 “Yaa barsiisaa yoo
obboleessi nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin niitii
isaa irraa du’e, obboleessi isaa niitii sana dhaalee obboleessa isaatiif
sanyii haa dhaabuu jedhee Museen nuu barreesseera. 20 Kunoo obboloota
torbatu ture. Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e.
21 Inni lammaffaanis ishee fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e. Inni
sadaffaanis akkasuma ta’e. 22 Torban isaanii iyyuu ijoollee hin dhalchine.
Dhuma irratti dubartittiinis ni duute. 23 Guyyaa du’aa ka’uutti isheen niitii
isa kamii taati? Torban isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii.”
24 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Isin waan Katabbiiwwan
Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu mitii?
25 Warri du’an yommuu du’aa ka’anitti akka ergamoota samii ta’u malee
hin fuudhan; hin heerumanis. 26 Waa’ee warri du’an du’aa ka’uu garuu
akka Waaqni Kitaaba Musee keessatti, daggala boba’u biratti, ‘Ani Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob’‡jedhee isatti dubbate isin
hin dubbifnee? 27 Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra
du’anii miti. Isin akka malee dogoggortaniirtu!”

Ajaja Ajaja Hundumaa Caalu
12:28-34 kwf – Mat 22:34-40

28 Barsiistota seeraa keessaa inni tokko dhufee wal falmuu isaanii
dhaga’e. Innis akka Yesuus deebii gaarii isaaniif kenne hubatee, “Ajajni
ajajawwan hunda caalu isa kami?” jedhee isa gaafate.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Ajajni ajajawwan hunda caalu
isa kana; ‘Yaa Israa’el dhaga’i! Waaqayyo Gooftaan keenya Gooftaa
tokkicha. 30 Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu
kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan
jaalladhu.’§ 31 Inni lammaffaan immoo, isa kana; ‘Ollaa kee akkuma ofii
keetiitti jaalladhu.’*Ajajni ajajawwan kanneen caalu tokko iyyuu hin jiru.”
32 Barsiisaan seeraa sunis akkana jedhee deebise; “Yaa barsiisaa, ati
dhugaa jette; Waaqa tokkicha malee Waaqni biraa hin jiruutii. 33 Garaa

---

† **12:15** 12:15 Hiikkaan tokko tokko saantima jedha. Saantimni maallaqaa kunis saantima mootummaa Roomaa ture. Innis fakkii fuula mootii Roomaa qofa utuu hin ta’in mormii mootiin sun amantii irratti qabus ni mul’isa. Fakkeenyaaf Xibaariyoos mootichi bara sana saantima isaa irratti katabbii, “Xibaariyoos Qeesaar, ilma Awugisxoos Waaqichaa” jedhu qaba ture (Luq 3:1). Fakkii fuula namaa saantima irratti qabaachuun fuula Yihuudoota amantii qabanii duratti jibbisiisaa ture. Kitaaba qulqulluu keessattis dhowwameera (Bau 20:4; KeD 5:8). ‡ **12:26** 12:26 Bau 3:6 § **12:30** 12:30 KeD 6:4,5 * **12:31** 12:31 Lew 19:18

kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan isa
jaallachuun, ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaallachuun, qalma gubamuu
fi aarsaa hunda caala.”
34 Yesuusis yommuu akka inni hubannaadhaan deebise argetti, “Ati
mootummaa Waaqaa irraa fagoo hin jirtu” jedheen. Ergasii namni tokko
iyyuu deebi’ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
12:35-37 kwf – Mat 22:41-46; Luq 20:41-44
12:38-40 kwf – Mat 23:1-7; Luq 20:45-47

35 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisaa jiruu akkana
jedhee gaafate; “Barsiistonni seeraa maaliif Kiristoos ilma Daawit jedhu?
36 Daawit mataan isaa iyyuu Hafuura Qulqulluudhaan geggeeffamee
akkana jedhe:
“ ‘Gooftichi Gooftaa kootiin,
“Hamma ani diinota kee,
miilla kee jala siif galchutti,
gara mirga koo taa’i.” ’†
37 Daawit mataan isaa iyyuu ‘Gooftaa’ jedhee isa waama. Yoos inni
akkamitti ilma isaa ta’uu danda’a ree?”
Tuunni guddaan sunis gammachuudhaan isa dhaga’e.

Barsiistota Seeraa Irraa of Eeggachuu

38 Yesuusis utuu barsiisuu akkana jedhe; “Barsiistota seeraa irraa of
eeggadhaa. Isaan uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna’uu fi gabaa
keessattis nagaa gaafatamuu jaallatu; 39 manneen sagadaa keessatti
taa’umsa ulfinaa, lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu. 40 Isaanis
mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of argisiisuuf jedhaniis kadhan-
naa dheeressu. Namoonni kunneen adaba guddaa adabamu.”

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
12:41-44 kwf – Luq 21:1-4

41 Yesuusis fuullee iddoo kennaan kaa’amuu taa’ee namoota maallaqa
isaanii mi’a buusii keessa buusan ilaala ture. Sooreyyiin baay’eenis
maallaqa baay’ee mi’a sana keessa buusaa turan. 42 Haati hiyyeessaa
hiyyeettiin tokko dhuftee saantima sibiila diimaa xixinnoo lama kan gatiin
isaa gara saantima tokkoo ta’e mi’a sana keessa buufte.
43 Yesuusis barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe; “Ani dhuguman
isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra mi’a buusii kana
keessa kennaa buusan hunda caalaa buufteerti. 44 Isaan hundi qabeenya
isaanii irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan hunda,
waan ittiin jiraattu hunda kennite.”

13

Mallattoo Dhuma Baraa
13:1-37 kwf – Mat 24:1-51; Luq 21:5-36

1 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba’aa jiruu barattoota isaa
keessaa inni tokko, “Yaa Barsiisaa! Dhagaawwan gurguddaa kanneenii
fi gamoowwan babbareedoo kanneen mee ilaali!” jedheen.

† **12:36** 12:36 Far 110:1

2 Yesuusis, “Gamoowwan gurguddaa kanneen argitaa? Ni diigama malee
asitti dhagaan dhagaa irratti hin hafu” jedheen.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra fuullee mana qulqullummaa taa’ee
jiruu Phexros, Yaaqoob, Yohannisii fi Indiriiyaas akkana jedhanii kophaatti
isa gaafatan; 4 “Mee nutti himi; wantoonni kunneen yoom ta’u? Mallat-
toon yeroo wantoonni kunneen hundi itti raawwatamanii maali?”
5 Yesuusis akkana isaaniin jechuu jalqabe; “Akka namni tokko iyyuu isin
hin gowwoomsineef of eeggadhaa. 6 Namoonni hedduun, ‘Ani isa’ jechaa
maqaa kootiin ni dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu. 7 Isin yommuu
waa’ee waraanaatii fi oduu waraanaa dhageessanitti hin rifatinaa. Wanni
akkanaa ta’uu qabaatii; dhumni garuu amma iyyuu hin geenye. 8 Sabni
sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka’a. Sochiin lafaa iddoo garaa
garaatti ni ta’a; beellis ni bu’a. Kunis jalqaba ciniinsuu da’umsaa ti.
9 “Isin of eeggachuu qabdu. Isin dabarfamtanii yaa’iitti ni kennamtu;
manneen sagadaa keessattis ni garafamtu. Isinis akka isaanitti dhuga
baatota taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi moototaa dura
ni dhaabattu. 10 Duraan dursee wangeelli saba hundatti lallabamuu
qaba. 11 Yommuu qabamtanii qorumsaaf dhi’eeffamtanitti waa’ee waan
dubbattanii duraan dursitanii hin yaadda’inaa. Waanuma yeroo sana
isinii kennamu dubbadhaa; kan dubbatu Hafuura Qulqulluudha malee
isin miti.
12 “Obboleessi dabarsee obboleessa du’atti kenna; abbaan dabarsee
ijoollee isaa du’atti kenna. Ijoolleenis warra isaaniitti ka’anii isaan
ajjeesu. 13 Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba; kan hamma
dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.
14 “ ‘Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa fidu’*sun iddoo isaaf hin
malle dhaabatee argitanitti, namni dubbisu haa hubatu; yommus warri
Yihuudaa keessa jiran tulluuwwanitti haa baqatan. 15 Namni bantii manaa
irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee fudhachuuf gad hin bu’in yookaan
mana hin seenin. 16 Namni lafa qotiisaa jiru tokko iyyuu uffata isaa
fudhachuuf duubatti hin deebi’in. 17 Bara sana keessa dubartoota ulfaatii
fi haadhota hoosisaniif wayyoo! 18 Kunis akka ganna†keessa hin taaneef
kadhadhaa. 19 Guyyoota sana keessa dhiphinni jalqaba uumama Waaqni
uumee kaasee hamma ammaatti hin dhufin, kan gara fuula duraattis hin
dhufne ni dhufaatii.
20 “Utuu Gooftaan guyyoota sana gabaabsuu baatee silaa namni tokko
iyyuu hin hafu ture. Garuu inni sababii filatamtoota filateetiif jedhee
guyyoota sana gabaabseera. 21 Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, ‘Ilaa
Kiristoos as jira!’ yookaan ‘Ilaa, inni achi jira!’ isiniin jedhe hin
amaninaa. 22 Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni ka’uutii; isaanis
yoo danda’ameef, filatamtoota illee gowwoomsuuf jedhanii mallattoo fi
dinqii ni hojjetu. 23 Isin garuu of eeggadhaa! Ani waan hunda duraan
dursee isinitti himeera.
24 “Bara sana keessa garuu dhiphina sana booddee,
“ ‘Aduun ni dukkanoofti;
ji’is ifa ishee hin kennitu;
25 urjiiwwan samii irraa ni harca’u;

---

* **13:14** 13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11 † **13:18** 13:18 Ganni yeroo bokkaan cimaan roobee lagni guutee rakkina uumuu dha. Akkasumas akka ganna keessa hir’inni nyaataa jiru argisiisuu danda’a.

humnoonni samiis ni raafamu.’‡
26 “Yeroo sana namoonni utuu Ilmi Namaa humna guddaa fi ulfinaan
duumessaan dhufuu ni argu. 27 Innis Ergamoota isaa ergee filatamtoota
isaa kanneen handaarawwan lafaa irraa hamma handaarawwan samii-
wwaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti qaba.
28 “Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen isaa
latee baala baafatutti akka bonni dhi’aate ni beektu. 29 Akkasuma isinis
yommuu wanni kun raawwatamuu isaa argitanitti akka inni dhi’aate,
akka balbala irras ga’e ni beektu. 30 Ani dhuguma isinittin hima; hamma
wanni kun hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu. 31 Samii fi lafti ni darbu;
dubbiin koo garuu gonkumaa hin darbu.

Guyyaa fi Sa’aatiin Sun Hin beekamu

32 “Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii sanaa garuu Abbaa
qofatu beeka malee namni tokko iyyuu hin beeku; ergamoonni samii
irraa iyyuu hin beekan; yookaan ilmi iyyuu hin beeku. 33 Of eeggadhaa!
Dammaqaas! Yeroon sun yoom akka ta’e hin beektaniitii. 34 Innis
nama garboota isaatti taayitaa kennee, tokkoo tokkoo isaaniittis hojii isaa
kennee, akka garbichi karra eegu immoo dammaqee eegu ajajee, mana
isaa dhiisee karaa dheeraa deeme tokko fakkaata.
35 “Kanaafuu isin dammaqaa; yeroo itti abbaan mana sanaa deebi’u,
jechuunis galgala yookaan halkan walakkaa yookaan iyya indaanqoo
yookaan barii obboroo ta’uu isaa hin beektaniitii. 36 Kunis akka inni
akkuma tasaa dhufee utuu raftanuus isin hin arganneef. 37 Ani waanan
isiniin jedhu nama hundumaan nan jedha; ‘dammaqaa!’ ”

14

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
14:1-11 kwf – Mat 26:2-16
14:1,2,10,11 kwf – Luq 22:1-6
14:3-8 kwi – Yoh 12:1-8

1 Egaa Faasiikaa fi Ayyaana Maxinootiif guyyaa lama qofatu hafe;
luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa haxxummaadhaan Yesuusin
qabanii ajjeesuuf mari’achaa turan. 2 Isaanis, “Garuu akka namoonni
goolii hin kaafneef yeroo ayyaanaatti hin ta’in” jedhan.
3 Utuu inni Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa’aa sanaatti
maaddiitti dhi’aatee jiruu, dubartiin tokko shittoo gatiin isaa guddaa
ta’e kan naardoos qulqulluu irraa qopheeffame bilqaaxxii albaasxiroositti
qabattee dhufte. Isheenis bilqaaxxicha cabsitee shittoo sana mataa isaatti
dhangalaafte.
4 Namoota achi turan keessaa tokko tokko aaranii akkana waliin jedhan;
“Shittoo kana balleessuun maaliif? 5 Silaa shittoon kun diinaarii dhibba
sadii* olitti gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda’ama
tureetii.” Isaanis isheetti dheekkaman.
6 Yesuus garuu akkana jedhe; “Ishee dhiisaa. Maaliif ishee rakkiftu?
Isheen waan gaarii naaf gooteerti. 7 Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa
qabdu; isin yeroo feetan kamitti iyyuu isaan gargaaruu ni dandeessu. Ana
garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan. 8 Isheen waan dandeessu hojjette.

‡ **13:25** 13:25 Isa 13:10; 34:4 * **14:5** 14:5 Diinaariin dhibba sadii mindaa waggaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu.

Isheen duraan dursitee dhagna koo awwaalaaf dibde.† 9 Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo wangeelli itti lallabamu kamitti iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif ni odeeffama.”
10 Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa tokko, Yihuudaa Keeriyotichi, Yesuusin dabarsee isaanitti kennuuf jedhee gara luboota hangafootaa dhaqe. 11 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti gammadanii, maallaqa isaaf kennuuf waadaa galan. Kanaafuu Yihuudaan dabarsee isa kennuuf haala mijaa’aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
14:12-26 kwf – Mat 26:17-30; Luq 22:7-23
14:22-25 kwf – 1Qr 11:23-25

12 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinoo, yeroo itti hoolaan Faasiikaa qalamutti barattoonni Yesuus, “Akka ati Faasiikaa nyaattuuf nu eessa dhaqnee akka siif qopheessinu barbaadda?” jedhanii isa gaafatan.
13 Innis barattoota isaa keessaa nama lama erge; akkanas isaaniin jedhe; “Magaalaa seenaa; namichi okkotee bishaanii baatu tokko isinitti dhufa; isa duukaa bu’aa. 14 Abbaa mana namichi sun seenuutiinis, ‘Barsiisaan, manni keessumaa ko, iddoon ani itti barattoota koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessa? jedhee gaafata’ jedhaa. 15 Abbaan manaa sunis darbii bal’aa miidhagfamee qopheeffame tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti nuuf qopheessaa.”
16 Barattoonnis ka’anii magaalaa sana seenanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti argatan. Faasiikaas ni qopheessan.
17 Yesuusis yommuu galgalaa’etti warra Kudha Lamaan wajjin achi ga’e. 18 Utuu isaan maaddiitti dhi’aatanii jiranuu Yesuus, “Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa tokko, kan amma na wajjin nyaachuutti jiru dabarsee na kenna” jedheen.
19 Isaanis gaddanii, tokko tokkoon, “Na ta’innaa laata?” jechuu jalqaban.
20 Innis akkana jedhee deebise; “Namichi sun warra kudha Lamaan keessaa tokkoo dha. Innis isa na wajjin gabatee keessaa cuuphatuu dha. 21 Ilmi Namaa akkuma waa’een isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture.”
22 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise; caccabsees, “Fudhadhaa; kun foon koo ti” jedhee isaaniif kenne.
23 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; hundi isaaniis xoofoo sana irraa dhugan.
24 Innis akkana isaaniin jedhe; “Kun dhiiga ko, dhiiga kakuu haaraa kan namoota baay’eef dhangalaafamuu dha. 25 Ani dhuguma isinitti nan hima; ani hamman guyyaa sana mootummaa Waaqaa keessatti deebi’ee dhugutti ija wayinii kana irraa deebi’ee hin dhugu.”
26 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti qajeelan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate
14:27-31 kwf – Mat 26:31-35

27 Yesuus akkana isaaniin jedhe; “Hundi keessan ni gufattu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:

† **14:8** 14:8 Yihuudoonni yommuu reeffa tokko awwaalaaf qopheessanitti shittootti fayyadamu ture (Mar 16:1).

" 'Ani tiksee nan rukuta;
hoolonnis ni bittinneeffamu.'‡
28 Ani garuu ergan du'aa ka'ee booddee isin dura Galiilaa nan dhaqa."
29 Phexros garuu, "Yoo namni hundinuu gufate iyyuu ani hin gufadhu" jedheen.
30 Yesuus immoo deebisee, "Ani dhuguma sitti nan hima; ati har'a, edanuma utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, yeroo sadii na ganta" jedheen.
31 Phexros garuu, "Ani yoon si wajjin du'uu qabaadhe illee gonkumaa si hin ganu" jedhee jabeessee dubbate. Hundi isaaniis akkasuma jedhan.

Geetesemaanee
14:32-42 kwf – Mat 26:36-46; Luq 22:40-46

32 Isaanis iddoo Geetesemaanee jedhamu tokko dhaqan; Yesuusis barattoota isaatiin, "Hamma ani kadhadhutti isin as taa'aa" jedhe.
33 Innis Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin of faana fudhatee, akka malee dhiphachuu fi yaadda'uus jalqabe. 34 Innis, "Lubbuun koo akka malee gadditee du'uu geesseerti. Isin asuma turaatii dammaqaa" jedheen.
35 Innis xinnoo achi hiiqee lafatti gombifamee, yoo danda'ame akka sa'aatiin sun isa irra darbituuf kadhate. 36 Innis, "*Aabbaa,*§yaa Abbaa, wanni hundinuu siif ni danda'ama. Xoofoo kana narraa fuudhi. Garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta'in" jedhe.
37 Innis gara barattoota isaatti deebi'ee utuu rafanuu isaan arge. Phexrosiinis akkana jedhe; "Simoon, ati amma illee inuma raftaa? Sa'aatii tokkittii illee dammaquu hin dandeenyee? 38 Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri qophaa'aa dha; foon garuu dadhabaa dha."
39 Ammas achi hiiqee waanuma duraan kadhate sana kadhate. 40 Inni yommuu deebi'ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii. Isaanis akka maal jedhanii deebisaniif hin beekne.
41 Yeroo sadaffaas deebi'ee akkana jedheen; "Isin amma iyyuu raftanii boqochaa jirtuu? Ni ga'a! Sa'aatiin sun ga'eera. Kunoo, Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama. 42 Ka'aa ni deemnaa! Kunoo, namichi dabarsee na kennu sun dhufaa jira."

Yesuus Qabamuu Isaa
14:43-50 kwf – Mat 26:47-56; Luq 22:47-50; Yoh 18:3-11

43 Utuma inni dubbachaa jiruus, Yihuudaan namichi warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta'e sun dhufe. Tuunni luboota hangafoota, barsiistota seeraatii fi maanguddoota biraa ergames goraadee fi bokkuu qabatee isa wajjin dhufe.
44 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, "Namichi ani dhungadhu isa; isinis isa qabaatii eegaa isa fuudhaa deemaa" jedhee mallattoo kenneefii ture. 45 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi'aatee, "Yaa Barsiisaa!" jedhee isa dhungate. 46 Namoonni sun Yesuusin qabanii hidhan. 47 Warra achi dhadhaabachaa turan keessaa inni tokko garuu goraadee isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha'ee gurra isaa irraa kute.
48 Yesuusis akkana jedhe; "Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii? 49 Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsiisaa isin wajjin ture; isinis na hin

‡ **14:27** 14:27 Zak 13:7 § **14:36** 14:36 Afaan Araamaayikiitiin abbaa jechuu dha.

qabne. Garuu Katabbiiwwan Qulqulluun raawwatamuu qabu.” 50 Isaan
hundinuus isa dhiisanii baqatan.
51 Dargaggeessi tokkos uffata quncee talbaa irraa hojjetame tokko qullaa
isaa irra buufatee Yesuus faana deemaa ture. Yeroo isa qabanittis,
52 dargaggeessi sun uffata isaa dhiisee, qullaa isaa harkaa ba’e.

Yesuus Yaa’ii Duratti
14:53-65 kwf – Mat 26:57-68; Yoh 18:12,13,19-24
14:61-63 kwf – Luq 22:67-71

53 Isaanis Yesuusin luba ol aanaatti geessan; luboonni hangafoonni,
maanguddoonnii fi barsiistonni seeraa hundinuu walitti qabaman.
54 Phexrosis hamma dallaa luba ol aanaa keessaatti fagootti isa duukaa
bu’e. Innis waardiyyoota wajjin ibidda bira taa’ee qaqqaammachaa ture.
55 Luboonni hangafoonnii fi yaa’iin guutuun Yesuusin ajjeesuuf jed-
hanii ragaa isatti barbaadaa turan; isaan garuu homaa hin arganne.
56 Namoonni baay’een sobaan isatti dhugaa ba’an; dhuga ba’umsi isaanii
garuu tokko hin taane.
57 Tokko tokko immoo ka’anii akkana jedhaanii sobaan isatti dhugaa
ba’an: 58 “ ‘Mana qulqullummaa kan harka namaatiin ijaarame kana
diigee kan biraa kan harka namaatiin hin ijaaramin guyyaa sadii keessatti
deebisee nan ijaara’ jechuu isaa dhageenyeerra.” 59 Haa ta’uu malee
dhuga ba’umsi isaanii amma illee tokko hin taane.
60 Lubichi ol aanaanis ka’ee fuula isaanii dura dhaabatee, “Ati deebii
tokko illee hin kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti ba’an
kun maali?” jedhee Yesuusin gaafate. 61 Yesuus garuu inuma cal’ise malee
deebii tokko illee hin kennine.
Lubichi ol aanaan ammas, “Kiristoos Ilmi isa Eebbifamaa Sanaa sii?”
jedhee isa gaafate.
62 Yesuusis, “Eeyyee ana; isin utuu Ilmi Namaa karaa mirga Humna
Qabeessa sanaatiin taa’ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu” jedhe.
63 Lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe; “Kana caalaa
dhuga baatota maalii nu barbaachisa? 64 Waaqa arrabsuu isaa isini iyyuu
dhageessaniirtu. Maal isinitti fakkaata?”
Hundi isaaniis du’atu isaaf mala jedhanii isatti muran. 65 Namoonni
tokko tokko isatti tufuu jalqaban; fuula isaas haguuganii abootteen isa
rukutanii, “Mee raajii dubbadhu!” jedhan. Eegdonnis fuudhanii isa
kakkabalan.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
14:66-72 kwf – Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh 18:16-18,25-27

66 Utuu Phexros dallaa sana keessa gara gadii jiruu xomboreewwan
luba ol aanaa keessaa tokko dhufte. 67 Isheen utuu Phexros ibidda
qaqqaammatuu argite; hubattees isa ilaalte.
Isheenis, “Atis Yesuus nama Naazreeti sana wajjin turte” jetteen.
68 Inni garuu, “Ani waan ati jettu hin beeku; naaf hin galus” jedhee gane.
Karra dallaatiinis gad ba’e; indaanqoonis ni iyye.
69 Xomboreen sun ammas isa argitee warra achi dhadhaabataniin,
“Namichi kun jara keessaa tokkoo dha” jette. 70 Inni garuu ammas ni
gane.
Yeroo xinnoo booddee immoo warri achi dhadhaabachaa turan
Phexrosiin, “Atis nama Galiilaa waan taateef dhuguma iyyuu jara keessaa
tokkoo dha!” jedhaniin.

71 Innis, “Ani namicha isin waa’ee isaa dubbattan kana hin beeku”
jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
72 Yommusuma indaanqoon lammata iyye. Phexrosis dubbii Yesuus,
“Utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, ati yeroo sadii na ganta” isaan
jedhee ture sana yaadatee boo’e.

15

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
15:2-15 kwf – Mat 27:11-26; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–19:16

1 Ganama barii luboonni hangafoonni, maanguddoota, barsiistota
seeraatii fi guutummaa yaa’ii Yihuudootaa wajjin mari’atanii Yesuusin
hidhanii, geessanii Phiilaaxoositti dabarsanii kennan.
2 Phiilaaxoosis, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate.
Yesuus immoo, “Atuu jette kaa!” jedhee deebise.
3 Luboonni hangafoonni waan baay’eedhaan isa himatan. 4 Phiilaaxoos
amma illee, “Ati deebii hin kennituu? Isaan waan meeqaan akka si
himatan mee ilaali” jedhee isa gaafate.
5 Yesuus garuu amma illee deebii tokko iyyuu hin kennine; Phiilaaxoosis
ni dinqisiifate.
6 Innis nama hidhame kan sabni gaafate tokko Guyyaa Ayyaanaa hunda
gad dhiisa ture. 7 Namichi Barabbaas jedhamu tokko finciltoota goolii
kaasanii nama ajjeesan wajjin mana hidhaa keessa ture. 8 Uummanni
sunis Phiilaaxoos bira dhaqee akka inni waan duraan gochaafii ture sana
isaanii godhu isa kadhate.
9 Phiilaaxoos garuu, “Akka ani mootii Yihuudootaa gad isinii dhiisu
barbaadduu?” jedhee gaafate; 10 inni akka luboonni hangafoonni hinaaf-
faadhaan Yesuusin dabarsanii isatti kennan ni beeka tureetii. 11 Luboonni
hangafoonni garuu akka Phiilaaxoos qooda Yesuus Barabbaasin gad dhiisu
akka isa kadhataniif namoota kakaasan.
12 Phiilaaxoosis, “Yoos namicha isin mootii Yihuudootaa jettaniin kana
maal godhu ree?” jedhee amma illee isaan gaafate.
13 Isaan amma illee, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
14 Phiilaaxoos immoo, “Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?” jedhee
gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
15 Kanaafuu Phiilaaxoos namoota gammachiisuuf jedhee Barabbaasin
gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu garafsiisee akka inni fannifamuuf
dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
15:16-20 kwf – Mat 27:27-31

16 Ergasii loltoonni Yesuusin mana bulchaatti, jechuunis *Piraayitooriy-*
oonitti ol galchan; raayyaa loltootaa hundas walitti waaman. 17 Uffata
dhiilgee* itti uffisan; gonfoo qoraattiis micciiranii dha’anii isa irra
kaa’an. 18 Isaanis, “Akkam ree, yaa mootii Yihuudootaa!” jedhanii
nagaa isa gaafachuu jalqaban. 19 Uleedhaanis mataa isaa rukutan; isattis
tufan. Jilbeenfataniis sagadaniif. 20 Erga itti qoosanii booddee uffata

* **15:17** 15:17 Uffata loltoota Roomaa kan wayyaa kaan irratti uffatamu.

diimaa dhiilgee sana irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan.
Fannisuufis isa fuudhanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
15:22-32 kwf – Mat 27:33-44; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

21 Isaanis namicha Qareenaa[†] kan Simoon jedhamu tokko utuu inni
baadiyyaadhaa dhufee achiin darbaa jiruu arganii akka inni fannoo
Yesuus baatuuf isa dirqisiisan. Namichi kunis abbaa Iskindiroosii fi
Ruufoosii ti. 22 Isaanis iddoo Golgootaa jedhamutti Yesuusin geessan;
Golgootaa jechuun "Iddoo buqqee mataa" jechuu dha. 23 Jarris akka
inni daadhii wayinii kan qumbiin walitti makame dhuguuf kennaniif;
inni garuu fudhachuu dide. 24 Isaanis isa fannisan. Uffata isaas gargar
qoodatanii tokkoon tokkoon namaa maal akka argatu murteessuuf ixaa
buufatan.
25 Yeroon isaan itti isa fannisanis ganama sa'aatii sadii ture. 26 Katabbiin
waan inni ittiin himatamee kan,

Mooticha Yihuudootaa,

jedhu mataa isaatiin ol ture.
27 Hattoota lamas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin
isa wajjin fannisan. [28 Kanaanis dubbiin kitaabni, "Inni akka seera
cabsitootaatti lakkaa'ame" jedhu sun ni raawwatame.][‡] 29 Warri achiin
darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii, "Muu! Ati kan mana
qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti ijaartu, 30 mee fannoo irraa gad
bu'iitii of oolchi!" jedhan. 31 Akkasumas luboonni hangafoonnii fi
barsiistonni seeraa wajjin itti qoosan. Akkanas jedhan; "Inni warra kaan
oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin danda'u! 32 Akka nu arginee
amannuuf Kiristoos mootichi Israa'el kun mee amma fannoo irraa gad
haa bu'u." Warri isa wajjin fannifamanis isa arrabsan.

Yesuus Du'uu Isaa
15:33-41 kwf – Mat 27:45-56; Luq 23:44-49

33 Sa'aatii ja'aa jalqabee, hamma sa'aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda
irra bu'e. 34 Sa'aatii sagalittis Yesuus sagalee guddaadhaan, *"Eloohee!
Eloohee!*[§] *Laamaa Sabaqtaanii?"* jedhee iyye. Hiikkaan isaas, "Yaa Waaqa
ko! Yaa Waaqa ko! Ati maaliif na dhiifte?"[*] jechuu dha.
35 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu waan kana
dhaga'anitti, "Ilaa, inni Eeliyaasin waamaa" jedhan.
36 Namichi tokkos fiigee, ispoonjii dhangaggaa'aadhaan guutee, uleetti
kaa'e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kennee, "Mee isa dhiisaa. Akka
Eeliyaas dhufee gad isa buusu arginaatii" jedhe.
37 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee hafuura dhumaa baafate.
38 Golgaan mana qulqullummaas olii hamma gadiitti iddoo lamatti
tarsa'e. 39 Ajajaan dhibbaa kan fuula Yesuus dura dhaabachaa tures
yommuu iyyuu Yesuus dhaga'ee akka inni itti hafuura dhumaa baafate
argetti, "Dhugumaanuu namichi kun Ilma Waaqaa ture!" jedhe.
40 Dubartoonni tokko tokkos fagoodhaa ilaalaa turan. Isaan keessaas
Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam haadha Yaaqoob isa quxisuutii fi

---

[†] **15:21** 15:21 Qareenaan magaalaa Giriik kan qarqara kaaba Afriikaa naannoo har'a Liibiyaa jedhamutti argamuu dha. [‡] **15:28** 15:28 Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 28 hin qaban. [§] **15:34** 15:34 Waraabbileen tokko tokko Eelii, Eelii jedhu. [*] **15:34** 15:34 Far 22:1

Yoosaa akkasumas Saloomee turan. [41] Isaanis yeroo inni Galiilaa turetti isa
duukaa bu'anii isa tajaajilaa turan. Dubartoonni isa wajjin Yerusaalemitti
ol ba'an baay'een kaanis achi turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
15:42-47 kwf – Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

[42] Guyyaan sun Guyyaa Qophii jechuunis guyyaa Sanbataan duraa
ture. Yommuu galgalaa'ettis, [43] Yoosef namni Armaatiyaa, miseensi
yaa'ii beekamaan kan mataan isaa mootummaa Waaqaa eeggachaa
ture tokko ija jabinaan gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate.
[44] Phiilaaxoosis yommuu akka inni du'e dhaga'etti ni dinqifate. Ajajaa
dhibbaa sanas ofitti waamee Yesuus erga du'ee turuu fi turuu baachuu isaa
gaafate. [45] Akka inni du'es ajajaa dhibbaa sana irraa erga mirkaneeffatee
booddee reeffa sana Yoosefiif kenne. [46] Yoosefis huccuu quncee talbaa
irraa hojjetame bitee, reeffa sana gad buusee, huccuu sanaan kafanee
awwaala garaa kattaa keessatti qotate keessa kaa'e. Dhagaa tokkos balbala
awwaala sanaatti gangalchee cufe. [47] Maariyaam isheen Magdalaatii fi
Maariyaam haati Yoosaa lafa inni kaa'ame ni argan.

16

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
16:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Luq 24:1-10

[1] Erga Sanbanni darbee booddee Maariyaam isheen Magdalaa,
Maariyaam haati Yaaqoobii fi Saloomeen dhaqanii reeffa Yesuus dibuuf
jedhanii urgooftuu bitan. [2] Isaanis guyyaa jalqaba torbaan sanaa ganama
barii, akkuma biiftuun baateen gara awwaalaa dhaqan; [3] isaanis, "Eenyutu
balbala awwaalaa irraa dhagaa sana nuu gangalcha?" waliin jedhan.

[4] Yommuu mil'atanii ilaalanitti garuu akka dhagaan baay'ee guddaan
sun afaan awwaalaa irraa gangalfame argan. [5] Isaanis awwaala keessa
seenanii dargaggeessa uffata adii uffate tokko karaa mirgaatiin taa'ee
arganii rifatan.

[6] Innis akkana isaaniin jedhe; "Hin rifatinaa! Isin Yesuus Nama
Naazreeti isa fannifamee ture barbaaddu. Inni ka'eera! As hin jiru. Mee
iddoo isaan isa kaa'anii turan ilaalaa. [7] Garuu dhaqaatii barattoota isaatii
fi Phexrositti, 'Inni isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Akkuma isinitti hime
sanas achitti isa ni argitu' jedhaatii himaa."

[8] Dubartoonni sunis hollachaa fi dinqisiifachaa gad ba'anii awwaalicha
biraa baqatan. Sababii sodaataniifis nama tokkotti illee homaa hin himne.

[[9] Yesuusis barii guyyaa jalqaba torban sanaa yeroo du'aa ka'etti duraan
dursee Maariyaam ishee Magdalaatti mul'ate; Maariyaam kunis kan inni
hafuurota hamoo torba ishee keessaa baasee turee dha. [10] Isheenis
dhaqxee utuu warri isa wajjin turan wawwaachuu fi boo'uutti jiranuu
isaanitti himte. [11] Isaan garuu yommuu akka Yesuus jiraataa ta'ee fi akka
isheen isa argite dhaga'anitti waan sana hin amanne.

[12] Ergasiis isaan keessaa utuu namoonni lama baadiyyaa dhaqaa jiranuu
Yesuus bifa biraatiin isaanitti mul'ate. [13] Jarris deebi'anii warra hafanitti
himan; isaan garuu warra kanas hin amanne.

[14] Ergasiis Yesuus utuu isaan maaddiitti dhi'aatanii jiranuu warra Kudha
Tokkotti mul'ate; innis sababii isaan warra erga inni du'aa ka'e isa argan

sana amanuu didaniif, amantii dhabuu isaaniitii fi mata jabina isaaniitiif
isaan ifate.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; “Gara addunyaa hundaa dhaqaa;
uumama hundumattis wangeela lallabaa. 16 Namni amanuu fi cuuphamu
kam iyyuu ni fayya; nama hin amannetti garuu ni murama. 17 Mallattoon
kunis warra amanan irraa mul’ata; isaan maqaa kootiin hafuurota hamoo
baasu; afaan haaraadhaan dubbatu; 18 harka isaaniitiin bofa ni qabu; yoo
summii nama ajjeesu dhugan isaan hin miidhu; harka isaanii namoota
dhukkubsatan irra ni kaa’u; namoonnis ni fayyu.”
19 Yesuus Gooftaan erga isaanitti dubbatee booddee samiitti ol fud-
hatamee gara mirga Waaqaatiin taa’e. 20 Barattoonnis achii ba’anii iddoo
hundatti lallaban; Gooftaanis isaan wajjin hojjechaa ture; dubbii isaas
dinqiiwwan hojjetamaniin ni mirkaneessa ture.]*

* **16:20** 16:9-20 Waraabbileen durii tokko tokko kutaa luqqisaa 9 fi 20 gidduu jiru hin qaban.

Wangeela
Luqaas

Seensa
1:1-4 kwi – Hoj 1:1
1 Namoonni baay’een seenaa wantoota nu gidduutti raawwatame sanaa
barreessuu yaalaniiru; 2 kunis akka warri jalqabaa kaasanii ijaan arganii fi
tajaajiltoota dubbichaa turan sun nutti dabarsanii kennanitti. 3 Kanaafuu
yaa Tewofilos kabajamaa, anis jalqabumaa kaasee waan hundumaa
sirriitti ergan qoradhee booddee seenaa sana wal duraa duubaan siif
barreessuun waan gaarii natti fakkaateera. 4 Kunis akka wanni ati baratte
sun dhugaa ta’e akka beektuuf.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa
5 Bara Heroodis mootii Yihuudaa turetti ramaddii lubummaa Abiyaa
keessaa luba Zakkaariyaas jedhamu tokkotu ture; niitiin isaa Elsaabeexis
sanyii Aroon. 6 Lamaan isaanii iyyuu ajajaa fi seera Gooftaa hunda
mudaa malee eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeeltota turan. 7 Garuu
Elsaabeex waan dhabduu turteef ijoollee hin qaban ture; lamaan isaanii
iyyuu dulloomanii turan.
8 Zakkaariyaasis dabareen garee isaa geenyaan utuu fuula Waaqaa
duratti tajaajila lubummaa isaa kennaa jiruu, 9 akkuma duudhaa lubum-
maatti akka mana qulqullummaa Gooftaa seenee ixaana aarsuuf ixaad-
haan filatame. 10 Yeroo ixaanni aarfamuttis[*] namoonni baay’een alatti
kadhachaa turan.
11 Ergamaan Gooftaas iddoo aarsaa ixaanaatiin mirga dhaabatee Za-
kkaariyaasitti mul’ate. 12 Zakkaariyaasis yommuu isa argetti ni rifate;
sodaanis isa qabate. 13 Ergamaan sun garuu akkana isaan jedhe; “Yaa
Zakkaariyaas, hin sodaatin; kadhannaan kee dhaga’ameera. Niitiin kee
Elsaabeex ilma siif deessi; atis maqaa isaa Yohannis jedhii moggaasi. 14 Ati
ilillee fi gammachuu ni qabaatta; namoonni baay’eenis dhalachuu isaatti
ni gammadu; 15 inni fuula Gooftaa duratti guddaa ta’aatii. Daadhii wayinii
yookaan dhugaatii nama macheessu gonkumaa dhuguu hin qabu;[†] utuma
garaa haadha isaa keessa jiruus Hafuura Qulqulluudhaan ni guutama.
16 Saba Israa’el keessaas namoota baay’ee gara Gooftaa, gara Waaqa
isaaniitti ni deebisa. 17 Innis saba Gooftaaf qophaa’e tokko kurfeessuuf
jedhee garaa abbootii gara ijoollee isaaniitti, warra hin ajajamne immoo
gara ogummaa qajeeltotaatti deebisuuf hafuuraa fi humna Eeliyaasiin
fuula Gooftaa dura ni deema.”
18 Zakkaariyaasis, “Ani akkamittin kana beeka? Ani dulloomeera;
umuriin niitii kootiis deemee jira” jedhee ergamaa sana gaafate.
19 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; “Ani Gabri’eel isa fuula
Waaqaa dura dhaabatuu dha; anis sitti dubbachuu fi oduu gammachiisaa
kana sitti himuuf ergameera. 20 Kunoo, ati sababii dubbii koo isa yeroo

---

[*] **1:10** 1:10 Yeroo itti aarsaan galgalaa dhi’eeffamuu dha. Yeroon isaas guyyaa keessaa gara sa’aatii sagalii ti. [†] **1:15** 1:15 Kun dirqama addaa kan namni kakuu Naazirummaa of irraa qabu tokko guutuu qabuu dha.

isaatti mirkanaa'u hin amaniniif hamma gaafa wanni kun ta'uutti ni
duudda; dubbachuus hin dandeessu."
21 Uummannis yeroo sana sababii Zakkaariyaas yeroo akkas dheeratu
mana qulqullummaa keessa tureef dinqifachaa isa eegaa ture. 22 Garuu Za-
kkaariyaas yommuu gad ba'etti waan isaanitti dubbachuu hin danda'iiniif
isaan akka inni mana qulqullummaa keessatti mul'ata wayii arge hubatan;
innis mallattoon isaanitti himaa ture malee dubbachuu hin dandeenye.
23 Innis yommuu yeroon tajaajila isaa raawwatetti gara mana isaatti
deebi'e. 24 Ergasii niitiin isaa Elsaabeex ulfooftee hamma ji'a shaniitti
manaa hin baane. 25 Isheenis, "Gooftaan salphina namoota gidduutti narra
ture narraa kaasuuf jedhee guyyaa arjummaan na yaadatetti waan kana
naa godhe" jette.

Dhalachuu Yesuus

26 Ji'a ja'affaattis Gabri'eel Ergamichi Waaqa biraa gara magaalaa
Naazreeti ishee Galiilaa keessatti argamtuutti ergame; 27 innis gara
durba namichi sanyii Daawit irraa dhalate kan maqaan isaa Yoosef
jedhamu tokkoof kaadhimamtee‡ dhufe. Maqaan durba qulqullittii sanaas
Maariyaam ture. 28 Ergamaan Waaqaa sunis gara ishee dhaqee, "Yaa ishee
surraa argatte; nagaan siif haa ta'u! Gooftaan si wajjin jira" jedhe.
29 Maariyaam garuu dubbii ergamaa sanaatiin akka malee jeeqamtee,
"Kun nagaa akkamiitii?" jettee yaadde. 30 Ergamichi garuu akkana
isheedhaan jedhe; "Yaa Maariyaam, hin sodaatin; ati Waaqa biraa surraa
argatteertaatii. 31 Kunoo ni ulfoofta; Ilmas ni deessa; maqaa isaas Yesuus
jettee moggaafta. 32 Innis guddaa ni ta'a; Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii
jedhamees ni waamama. Waaqni Gooftaanis teessoo Abbaa isaa Daawit ni
kennaaf; 33 inni mana Yaaqoob irratti bara baraan ni mo'a; mootummaan
isaas dhuma hin qabu."
34 Maariyaamis, "Ani durba; yoos wanni kun akkamitti ta'uu danda'a
ree?" jettee ergamaa sana gaafatte.
35 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; "Hafuurri Qulqulluun
sirra bu'a; humni Waaqa Waan Hundaa Oliis si golbooba. Kanaaf inni
qulqulluun dhalatu sun Ilma Waaqaa ni jedhama. 36 Kunoo, firri kee
Elsaabeexi iyyuu dulluma ishee keessa ilma ulfoofteerti; isheen dhabduu
jedhamaa turte sun ji'a ja'affaa qabatteerti. 37 Wanni Waaqaaf hin
danda'amne hin jiruutii."
38 Maariyaamis, "Kunoo, ani garbittii Gooftaa ti. Akkuma ati dubbatte
naaf haa ta'u" jetteen. Ergamichis ishee dhiisee deeme.

Maariyaam Elsaabeexin Dubbisuu Dhaqxe

39 Yeroo sana Maariyaam kaatee ariitiidhaan gara magaalaa baddaa
biyya Yihuudaa tokkoo dhaqxe. 40 Isheenis mana Zakkaariyaas seentee
Elsaabeexin nagaa gaafatte. 41 Elsaabeexis yommuu nagaa Maariyaam
dhageessetti mucaan sun gadameessa ishee keessa u'utaale. Elsaabeexis
Hafuura Qulqulluudhaan ni guutamte. 42 Isheenis sagalee ishee ol
fudhattee iyyitee akkana jette; "Ati dubartoota keessaa eebbifamtuu dha;
mucaan ati deessus eebbifamaa dha. 43 Garuu akka haati Gooftaa koo

‡ **1:27** 1:27 Kaadhima qabaachuun akka bartee Yihuudootaatti akkuma nama wal fuudheetti cimaa dha. Intalli kaadhimamte tokko nama biraa wajjin ciisuun garuu akkuma ejjaatti ilaalama. Walii galtee kaadhimaa diiguunis niitii ofii yookaan dhirsa ofii hiikuu wajjin tokkuma.

gara koo dhuftuuf arjummaan akkanaa akkamitti naa godhame? 44 Kunoo,
akkuma sagaleen nagaa keetii gurra koo seeneen ulfi gadameessa koo
keessa jiru gammachuun utaaleera. 45 Wanni Gooftaan isheetti dubbate
akka raawwatamu kan amante isheen eebbifamtuu dha!"

Faarfannaa Maariyaam

46 Maariyaamis akkana jette:
"Lubbuun koo Gooftaadhaaf ulfina kenniti;
47 hafuurri koos fayyisaa koo Waaqatti ni gammada;
48 inni salphina garbittii isaa argeeraatii.
Kunoo ammaa jalqabee dhaloonni hundinuu eebbifamtuu naan jedha;
49 Inni humna qabeessi sun
waan guddaa naa godheeraatii;
maqaan isaa qulqulluu dha.
50 Araarri isaas warra isa sodaataniif
dhalootaa hamma dhalootaatti itti fufa.
51 Inni irree isaatiin hojiiwwan gurguddaa hojjeteera;
of tuultotas yaada garaa isaaniitiin bittinneesseera.
52 Bulchitoota teessoo isaanii irraa buuseera;
gad of qabeeyyii garuu ol kaaseera.
53 Warra beela'an waan gaariidhaan quufseera;
sooreyyii garuu harka duwwaa deebiseera.
54 Inni araara qabeessa ta'uu isaa
yaadachaa garbicha isaa Israa'elin gargaareera;
55 kunis akkuma inni abbootii keenyaaf,
Abrahaamii fi sanyii isaatiif bara baraan waadaa galetti."
56 Maariyaamis gara ji'a sadii Elsaabeexi bira turtee gara mana ofii
isheetti deebite.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa

57 Elsaabeexi yeroon da'umsa ishee geenyaan ilma deesse. 58 Olloonni
isheetii fi firoonni ishee akka Gooftaan araara guddaa isheef godhe
dhaga'anii ishee wajjin gammadan.
59 Isaanis guyyaa saddeettaffaatti daa'ima sana dhagna qabuu dhufan;
Zakkaariyaas jedhaniis maqaa abbaa isaatiin isa moggaasuu fedhan.
60 Haati isaa garuu, "Lakkii! Inni Yohannis jedhamee waamamuu qaba"
jette.
61 Isaanis, "Firoota kee keessa namni maqaa akkanaa qabu tokko iyyuu
hin jiru" jedhaniin.
62 Namoonni sunis akka Zakkaariyaas eenyu jedhee daa'ima sana waa-
muu barbaadu beekuuf jedhanii mallattoon isa gaafatan. 63 Innis gabatee
irratti barreessu kadhatee, "Maqaan isaa Yohannis" jedhee barreesse;
hundi isaaniis ni dinqifatan. 64 Yommusuma afaan isaa banamee arrabni
isaa hiikame; innis Waaqa galateeffachuudhaan dubbachuu jalqabe.
65 Olloonni isaanii hundinuu sodaadhaan guutaman; wanni kunis baddaa
biyya Yihuudaa hunda keessatti odeeffame. 66 Warri kana dhaga'an
hundinuus, "Yoos daa'imni kun nama akkamii ta'inna laata?" jedhanii
garaa isaaniitti dinqifatan. Harki Gooftaa isa wajjin tureetii.

Faarfannaa Zakkaariyaas

67 Zakkaariyaas abbaan Yohannis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee
akkana jedhees raajii dubbate:

68 “Sababii dhufee saba isaa fureef Gooftaan,
Waaqni Israa’el haa eebbifamu.
69 Inni mana garbicha isaa mana Daawit keessatti
gaanfa fayyinaa nuuf kaaseera;
70 akkuma afaan raajota isaa qulqulloota duriitiin dubbatetti
71 diinota keenya jalaa,
harka warra nu jibban hundumaa keessaas nu baasuuf jedhee
72 araara abbootii keenyaaf waadaa gale sana raawwachuudhaaf,
kakuu isaa qulqulluu,
73 inni abbaa keenya Abrahaamiif kakate yaadachuudhaaf,
74 harka diinota keenyaa keessaa nu baasuudhaaf,
akka nu sodaa malee isa tajaajillu nu dandeessisuudhaaf,
75 akka nu bara jireenya keenyaa guutuu qulqullinaa fi qajeelinaan,
fuula isaa duratti tajaajilluuf waan kana godhe.

76 “Yaa mucaa ko, ati raajii Waaqa Waan Hundaa Olii ni jedhamta;
ati karaa isaa qopheessuuf fuula Gooftaa dura ni deemtaatii;
77 kunis akka ati dhiifama cubbuu argachuu isaaniitiin beekumsa fayyinaa
saba isaatiif kennituuf;
78 sababii araara Waaqa keenyaa kan gara laafinaan guutame
kan bariin fayyinaa samii irraa ittiin nuu bari’uu,
79 warra dukkana keessa,
gaaddidduu du’aa jala jiraniif akka ifa kennuuf;
miilla keenyas karaa nagaa irra deemsisuuf.”
80 Mucichis guddatee hafuuraan jabaachaa deeme; hamma guyyaa saba
Israa’elitti mul’ateettis gammoojjii keessa jiraate.

2

Dhalachuu Yesuus

1 Bara sana keessa akka addunyaan Roomaa hundi galmeeffamuuf
Awugisxoos Qeesaar biraa labsiin ba’e. 2 Lakkoobsi sabaa kunis bara
Qereenewoos bulchaa biyya Sooriyaa turetti yeroo jalqabaatiif taasifame.
3 Namni hundinuu galmeeffamuuf gara magaalaa itti dhalatee dhaqe.
4 Yoosefis manaa fi sanyii Daawit keessaa waan dhalateef magaalaa
Naazreeti ishee Galiilaa keessaatii ka’ee gara magaalaa Daawit ishee
Yihuudaa keessaa kan Beetlihem jedhamtuutti ol ba’e. 5 Innis kaadhima
isaa Maariyaam ishee ulfa turte sana wajjin galmeeffamuu dhaqe. 6 Utuma
isaan achi jiranuus yeroon da’umsa ishee ga’e. 7 Isheenis ilma ishee isa
hangafa deesse. Waan mana bultii keessummootaa keessa iddoon hin
jiraatiniif huccuudhaan martee bidiruu keessa isa ciibsite.

Tiksootaa fi Ergamoota Waaqaa

8 Tiksoota halkan halkan ala bulanii bushaayee isaanii tikfatanitu biyya
sana ture. 9 Ergamaan Gooftaa isaanitti mul’ate; ulfinni Gooftaas naannoo
isaaniitti ibse; isaanis akka malee sodaatan. 10 Ergamaan sun garuu
akkana isaaniin jedhe; “Hin sodaatinaa. Kunoo, ani oduu gaarii baay’ee
nama gammachiisu kan saba hundumaaf ta’u isinii fideeraatii. 11 Har’a
magaalaa Daawit keessatti fayyisaan isiniif dhalateera; innis Kiristoos

Goofticha. 12 Kunis mallattoo isiniif ta'a: Daa'ima huccuudhaan maramee
bidiruu keessa ciisu tokko ni argitu."
13 Ergamaa sana wajjinis raayyaan samii irraa baay'een akkuma tasaa
mul'atanii Waaqa galateeffachaa akkana jedhan;
14 "Samii gubbaatti ulfinni Waaqaaf,
lafa irrattis nagaan namoota inni itti gammaduuf haa ta'u."
15 Erga Ergamoonni tiksoota dhiisanii gara samiitti ol ba'anii booddee
tiksoonni sun, "Kottaa Beetlihemin dhaqnee waan ta'e kan Gooftaan nutti
hime kana ilaalaa" waliin jedhan.
16 Isaanis dafanii dhaqanii Maariyaamii fi Yoosefin, daa'ima bidiruu
keessa ciisus argan. 17 Yommuu isa arganitti waan waa'ee mucichaa
isaanitti himame sana odeessan; 18 warri waan kana dhaga'an hundinuu
waan tiksoonni isaanitti himan sana ni dinqifatan. 19 Maariyaam garuu
waan kana hunda garaatti qabattee itti yaadaa turte. 20 Tiksoonnis
sababii waan dhaga'anii fi arganiitiif Waaqaaf ulfina kennaa, isa jajachaas
deebi'an; wanni hundinuu akkuma isaanitti himame sana tureetii.

Yesuus Mana Qulqullummaatti Dhi'eeffame

21 Innis guyyaa saddeettaffaatti, akkuma yeroon dhagna qabaa isaa
ga'een maqaa utuu haati isaa iyyuu isa hin ulfaa'iniin dura ergamaan
Waaqaa isaaf baaseen Yesuus jedhamee moggaafame.
22 Akka Seera Museetti yeroon qulqullaa'ummaa isaanii geenyaan
Yoosefii fi Maariyaam daa'ima sana Gooftaa duratti dhi'eessuuf jedhanii
isa fudhatanii Yerusaalemitti ol ba'an. 23 Akkuma Seera Gooftaa keessatti
barreeffametti, "Dhiirri hangafni hundinuu gooftaaf ni qulqulleeffama."*
24 Isaanis akkuma Seerri Gooftaa jedhutti, "Gugee lama yookaan gugee
sosookkee lama"† aarsaa dhi'eessuu dhaqan.
25 Kunoo, namichi qajeelaan Waaqa sodaatu kan maqaan isaa Simi'oon
jedhamu tokko Yerusaalem keessa ture. Innis jajjabeeffama Israa'el eeg-
gachaa ture; Hafuurri Qulqulluunis isa irra ture. 26 Hafuurri Qulqulluunis
akka inni utuu Kiristoos Goofticha hin argin hin duune isatti mul'isee
ture. 27 Innis Hafuuraan qajeelfamee mana qulqullummaa seene. Abbaa fi
haati Yesuus yommuu akka duudhaa seerichaatti waan barbaachisu isaaf
guutuuf jedhanii Yesuus mucicha baadhatanii ol seenanitti, 28 Simi'oon
fuudhee isa hammatee akkana jedhee Waaqa galateeffate:
29 "Yaa Gooftaa, akkuma dubbii keetiitti,
ati garbicha kee amma nagaan geggeessis.
30 Iji koo fayyina kee isa ati
31 saba hundumaa duratti qopheessite argeera;
32 innis mul'ata Namoota Ormaatiif ifa;
saba kee Israa'eliif immoo ulfina."
33 Abbaa fi haati isaas waan waa'ee isaa dubbatame sana ni dinqifatan.
34 Simi'oonis isaan eebbise; haadha daa'ima sanaa Maariyaamiinis akkana
jedhe; "Daa'imni kun Israa'el keessatti kufaatiidhaa fi ka'umsa namoota
baay'eetiif sababii, mormii isa irratti dubbatamuufis mallattoo akka ta'u
murteeffameera; 35 kunis akka yaadni garaa namoota baay'ee ifatti ba'uuf.
Goraadeen lubbuu kee ni waraana."
36 Gosa Aasheer keessaas raajittii Haannaa jedhamtu tokkotu ture.
Isheenis intala Faanu'el turte; baay'ees jaartee turte; dhirsa ishee kan

* **2:23** 2:23 Bau 13:2,12 † **2:24** 2:24 Lew 12:8

durbummaadhaan itti heerumte wajjin waggaa torba jiraatte; 37 isheenis
hamma umuriin ishee waggaa 84 guuteetti haadha hiyyeessaa taatee
jiraatte. Utuu mana qulqullummaatii hin dhabaminis soomaa fi kadhan-
naadhaan halkanii guyyaa waaqeffachaa turte. 38 Yeruma sanas isaanitti
dhi'aattee Waaqaaf galata galchite; warra furama Yerusaalem eeggachaa
turan hundattis waa'ee daa'ima sanaa odeessite.
39 Yoosefii fi Maariyaamis waan seerri Gooftaa ajaju hunda raawwatanii
gara Galiilaatti gara magaalaa isaanii Naazreetitti deebi'an. 40 Mucichis
guddatee jabaachaa deeme; ogummaadhaanis ni guutame; ayyaanni
Waaqaas isa irra ture.

Yesuus Mucichi Mana Qulqullummaa Keessatti

41 Abbaa fi haati isaa wagguma waggaan Ayyaana Faasiikaatiif jedhanii
Yerusaalem dhaqaa turan. 42 Yommuu umuriin mucaa sanaa waggaa
kudha lama‡ guutettis akkuma sirna Ayyaanichaatti Yerusaalemitti ol
ba'an. 43 Erga ayyaanichi raawwatee booddee utuu abbaa fi haati isaa
gara mana isaaniitti deebi'aa jiranuu, Yesuus mucichi Yerusaalemitti isaan
biraa hafe; isaan garuu waan kana hin hubanne. 44 Isaanis waan inni
miiltoo isaanii wajjin jiru se'anii guyyaa tokko deeman. Ergasiis firoota
isaaniitii fi michoota isaanii keessa isa barbaaduu jalqaban. 45 Yommuu
isa dhabanittis, isa barbaaduuf Yerusaalemitti deebi'an. 46 Guyyaa sadii
booddee utuu inni barsiistota gidduu taa'ee isaan dhaggeeffatuu, gaaffiis
isaan gaafatuu mana qulqullummaa keessatti isa argatan. 47 Warri isa
dhaga'an hundinuus hubannaa isaatii fi deebii inni kennu ni dinqifatan.
48 Abbaa fi haati isaas yommuu isa arganitti ni raajeffatan. Haati isaas,
"Gurbaa, maaliif akkana nu goote? Kunoo, anii fi abbaan kee yaaddoo
guddaadhaan si barbaadaa turree!" jetteen.
49 Innis deebisee, "Maaliif na barbaaddan? Akka ani mana Abbaa kootti
argamuu qabu hin beekne moo?" isaaniin jedhe. 50 Isaan garuu dubbii
inni isaanitti dubbate hin hubanne.
51 Innis isaan wajjin Naazreetitti gad bu'e; isaaniifis ni ajajama ture.
Haati isaa garuu waan kana hunda garaatti qabatte. 52 Yesuusis ogum-
maadhaan, hojjaa fi surraadhaan fuula Waaqaatii fi fuula namaa duratti
guddachaa deeme.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:2-10 kwf – Mat 3:1-10; Mar 1:3-5
3:16,17 kwf – Mat 3:11,12; Mar 1:7,8

1 Xibeeriyoos Qeesaar mo'ee waggaa kudha shanaffaatti jechuunis
yommuu Phonxoos Phiilaaxoos bulchaa Yihuudaa turetti, Heroodis
bulchaa Galiilaa ture; obboleessi isaa Fiiliphoos bulchaa Ixuriyaasii fi
Xiraakonitiis, Lisaaniiyaas immoo bulchaa Abileeniis turan; 2 yeroo sana
Haannaasii fi Qayyaaffaan luboota ol aantota turan. Dubbiin Waaqaa
gammoojjii keessatti gara Yohannis ilma Zakkaariyaas dhufe. 3 Innis
dhiifama cubbuutiif cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa biyya naannoo

‡ **2:42** 2:42 Ijoolleen dhiiraa Yihuudootaa yommuu umuriin isaanii waggaa kudha sadii guututti itti gaafatama ofii isaanii fudhatu. Ta'us yeroo sanaan dura utuu gargaarsa haadhaatii fi abbaa hin barbaadin ajajawwan tokko tokko eeguu qabu. Ajajawwan kanneen keessaas tokko waggaa waggaatti Yerusaalem dhaqanii waaqeffachuu dha.

Yordaanos hunda keessa deeme. 4 Kunis isa kitaaba dubbii Isaayyaas
raajichaa keessatti akkana jedhamee barreeffamee dha:
“Sagalee nama gammoojjii keessaa iyyu tokkoo:
‘Karaa Gooftaa qopheessaa;
daandii isaas qajeelchaa.
5 Sululli hundi ni guutama;
tulluu fi gaarri hundinuus gad deebifamu.
Karaan jal’aan ni qajeela;
daandiin bu’aa ba’iinis wal qixxeeffama.
6 Sanyiin namaa hundinuus fayyisuu Waaqaa ni arga.’ ”*
7 Yohannisis warra harka isaatti cuuphamuuf dhufaniin akkana jedhe;
“Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa akka baqattaniif
eenyutu isinitti hime? 8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu
naqadhaa. Isin, ‘Abbaan keenya Abrahaamii dha’ ofiin jechuu hin
jalqabinaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif ijoollee kaasuu
akka danda’u ani isinittan himaatii. 9 Qottoon amma iyyuu hidda
mukkeenii irra kaa’ameera; mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus
muramee ibiddatti darbatama.”
10 Namoonni sunis, “Yoos maal haa goonuu ree?” jedhanii isa gaafatan.
11 Yohannisis deebisee, “Namni uffata lama qabu isa homaa hin qabneef
haa qoodu; kan nyaata qabus akkasuma haa godhu” jedheen.
12 Qaraxxoonni cuuphamuu dhufanii, “Yaa barsiisaa, nu hoo maal haa
goonu?” jedhanii isa gaafatan.
13 Innis, “Waan ajajamtan caalaa walitti hin qabinaa” jedheen.
14 Loltoonnis akkasuma, “Nu immoo maal haa goonu ree?” jedhanii isa
gaafatan.
Innis, “Humnaan nama irraa maallaqa hin fudhatinaa; sobaan nama
hin himatinaa; mindaan keessan isin haa ga’u” jedheen.
15 Namoonni sun hawwiidhaan eegaa turan; hundi isaaniis, “Yohannis
kun inni Kiristoos† ta’innaa laata?” jedhanii garaa isaaniitti yaadaa turan.
16 Yohannis akkana jedhee isaan hundaaf deebii kenne; “Ani bishaaniin
isin cuupha. Garuu kan na caalaa jabaa ta’e tokko ni dhufa; ani hidhaa
kophee isaa illee hiikuun naaf hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi
ibiddaan isin cuupha. 17 Innis oobdii isaa qulqulleessee gombisaa isaatti
qamadii galfachuudhaaf afarsaan isaa harka isaa jira; habaqii garuu
ibidda hin dhaamneen guba.” 18 Yohannisis dubbii biraa baay’eedhaan
namoota gorsee wangeelas isaanitti lallabe.
19 Heroodis bulchaan garuu yommuu sababii inni niitii obboleessa
isaa Heroodiyaas fuudhee fi sababii hammina inni hojjetee ture kaan
hundaatiif Yohannis isa ifate, 20 hammina isaa hunda irratti dabalee
Yohannisin mana hidhaatti galchee itti cufe.

Cuuphamuu Yesuus
3:21,22 kwf – Mat 3:13-17; Mar 1:9-11
3:23-38 kwf – Mat 1:1-17

21 Yeroo namoonni hundinuu cuuphamaa turanitti, Yesuusis ni cu-
uphame. Utuu inni kadhachaa jiruu samiin banamee, 22 Hafuurri
Qulqulluun bifa gugeetiin mul’atee isa irratti gad bu’e. Sagaleen, “Ati Ilma

---

* **3:6** 3:6 Isa 40:3-5 † **3:15** 3:15 yookaan Masiihicha

koo isa ani jaalladhuu dha; ani sitti nan gammada" jedhu tokkos samii irraa ni dhufe.

Hidda Dhaloota Isaa

23 Yesuus yeroo tajaajila isaa jalqabetti umuriin isaa gara waggaa soddomaa ture. Innis akka waan ilma Yoosef tureetti yaadamaa ture:

ilma Eelii, 24 ilma Maataat,
ilma Lewwii, ilma Melkii,
ilma Yaanaa, ilma Yoosef,
25 ilma Maataatiyaas, ilma Amoos,
ilma Naahoom, ilma Asiiliim,
ilma Naagee, 26 ilma Maa'at,
ilma Maataatiyaas, ilma Semee'i,
ilma Yoosef, ilma Yoodaa,
27 ilma Yoonaan, ilma Resaa,
ilma Zarubaabel, ilma She'altii'eel,
ilma Neeri, 28 ilma Melkii,
ilma Hadii, ilma Qoosaam,
ilma Elmaadaam, ilma Eer,
29 ilma Iyyaasuu, ilma Elii'ezer,
ilma Yoorim, ilma Maataat,
ilma Lewwii, 30 ilma Simi'oon,
ilma Yihuudaa, ilma Yoosef,
ilma Yoonaan, ilma Eliyaaqeem,
31 ilma Meeleyaa, ilma Mennaa,
ilma Maataataa, ilma Naataan,
ilma Daawit, 32 ilma Isseey,
ilma Yoobeed, ilma Bo'eez,
ilma Salmoon, ilma Nahishoon,
33 ilma Amiinaadaab, ilma Aaraam,
ilma Hezroon, ilma Faares,
ilma Yihuudaa, 34 ilma Yaaqoob,
ilma Yisihaaq, ilma Abrahaam,
ilma Taaraa, ilma Naahoor,
35 ilma Seruug, ilma Re'uu,
ilma Feleg, ilma Eeber,
ilma Saalaa, 36 ilma Qaayinaam
ilma Arfaaksaad, ilma Seem,
ilma Nohi, ilma Laamehi,
37 ilma Matuuselaa, ilma Henook,
ilma Yaared, ilma Mahalaleel,
ilma Keenaan, 38 ilma Enoos,
ilma Seeti, ilma Addaam,
ilma Waaqaa.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-13 kwf – Mat 4:1-11; Mar 1:12,13

1 Yesuus Hafuura Qulqulluudhaan guutamee Yordaanosii ka'ee Ha-
fuuruma sanaan gammoojjiitti geeffame; 2 achittis guyyaa afurtama
diiyaabiloosiin qorame. Innis guyyoota sana keessa homaa hin nyaanne;
dhuma irrattis ni beela'e.

3 Diiyaabiloosis, “Ati yoo Ilma Waaqaa taate, akka dhagaan kun
buddeena ta’u ajaji” jedheen.
4 Yesuus immoo deebisee, “ ‘Namni buddeena qofaan hin
jiraatu’*jedhamee barreeffameera” jedheen.
5 Diiyaabiloosis gaara dheeraa tokkotti ol isa baasee hamma liphsuu
ijaatti mootummoota addunyaa hunda isatti argisiise. 6 Akkanas jedheen;
“Ani taayitaa isaaniitii fi ulfina isaanii hundumaa siifin kenna; taayitaa fi
ulfinni kun waan naa kennameef ani abbaa kennuufii barbaadeef kennuu
nan danda’a. 7 Yoo ati naa sagadde, wanni kun hundinuu kan kee ta’a.”
8 Yesuus immoo, “ ‘Waaqa kee Gooftichaaf sagadi, isuma qofa tajaa-
jili’†jedhamee barreeffameera” jedhee deebiseef.
9 Diiyaabiloosis Yerusaalemitti isa geessee, fiixee mana qulqullummaa
irra dhaabachiise. Akkanas jedheen; “Ati yoo Ilma Waaqaa taate, asii gad
of darbadhu. 10 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“ ‘Inni akka isaan sirriitti si eeganiif,
ergamoota isaa siif ni ajaja;
11 isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.’‡”
12 Yesuus immoo deebisee, “ ‘Waaqa kee Goofticha hin
qorin’§jedhameera” jedheen.
13 Diiyaabiloos immoo erga qorumsa kana hunda raawwatee booddee
hamma yeroo mijaa’aa argatutti isa dhiisee deeme.

Yesuus Naazreetitti Fudhatama Dhabe

14 Yesuus humna Hafuuraatiin Galiilaatti deebi’e; oduun waa’ee isaas
baadiyyaa guutuu keessa faffaca’e. 15 Inni manneen sagadaa isaanii
keessatti barsiisaa ture; namni hundinuus isa jaje.
16 Innis Naazreeti iddoo itti guddate dhaqe; guyyaa Sanbataas akkuma
amala isaa mana sagadaa seene. Kitaaba dubbisuufis ka’ee dhaabate;
17 kitaabni raajicha Isaayyaas isatti kenname. Innis kitaabicha banee
kutaa akkana jedhamee barreeffame argate:
18 “Hafuurri Gooftaa narra jira;
akka ani hiyyeeyyiitti oduu gaarii lallabuuf,
inni na dibeeraatii.
Inni akka ani akka warri hidhaman hiikaman,
akka warri jaaman argan,
akka warri cunqurfamanis bilisa ba’an lallabuuf na ergeera;
19 inni akka ani bara tola Gooftaa labsuufis na ergeera.”*
20 Innis kitaabicha cufee tajaajiltichatti deebisee kennee taa’e; warri
mana sagadaa sana keessa turan hundinuus xiyyeeffatanii isa ilaalaa
turan. 21 Innis, “Barreeffamni kun har’a gurra keessanitti raawwatame”
isaaniin jechuu jalqabe.
22 Hundi isaanii waa’ee isaa waan gaarii dubbachaa turan; dubbii
ayyaan qabeessa afaan isaatii ba’us ni dinqisiifatan. Isaanis, “Kun ilma
Yoosef mitii?” jedhanii gaafatan.
23 Yesuusis, “Akka isin, ‘Yaa abbaa qorichaa, of fayyisi! Waan
Qifirnaahomitti hojjechuu kee dhageenye sana as biyya keettis hojjedhu’
jettanii natti mammaaktan ani shakkii hin qabu” isaaniin jedhe.

---

* **4:4** 4:4 KeD 8:3 † **4:8** 4:8 KeD 6:13 ‡ **4:11** 4:11 Far 91:1,12 § **4:12** 4:12 KeD 6:16 * **4:19** 4:19 Isa 61:1,2

24 Innis itti fufee akkana jedhe; “Ani dhuguma isinitti nan hima;
raajiin tokko iyyuu iddoo itti dhalatetti fudhatama hin qabu. 25 Ani
dhuguman isiniin jedha; bara Eeliyaas yeroo samiin waggaa sadii fi
walakkaa cufamee beelli hamaan bu’eetti haadhota hiyyeessaa baay’eetu
Israa’el keessa ture. 26 Ta’us Eeliyaas gara haadha hiyyeessaa magaalaa
Saraaphtaa biyya Siidoon keessa jiraattu tokkootti ergame malee haadhota
hiyyeessaa sana keessaa gara tokkoo isaaniitti illee hin ergamne. 27 Bara
Elsaa’i raajichaas namoota lamxaa’an hedduutu Israa’el keessa ture;
garuu Na’amaan, namicha Sooriyaa tokkicha sana malee warra kaan
keessaa namni tokko iyyuu hin qulqulloofne ture.”
28 Namoonni manicha sagadaa keessa turan hundinuu yommuu waan
kana dhaga’anitti akka malee aaran. 29 Isaanis ka’anii magaalaa sana
keessaa gad isa baasan; gad isa darbachuuf jedhaniis ededa tulluu
magaalaan isaanii irratti ijaaramteetti ol isa baasan. 30 Inni garuu
gidduudhuma isaanii ba’ee deeme.

Yesuus Hafuura Xuraa’aa Baasuu Isaa
4:31-37 kwf – Mar 1:21-28

31 Innis gara Qifirnaahom, magaalaa Galiilaa keessaatti gad bu’e; guyyaa
Sanbataas namoota barsiise. 32 Isaanis waan dubbiin isaa taayitaa qabuuf
barsiisa isaa ni dinqisiifatan.
33 Namichi hafuura hamaa xuraa’aadhaan qabame tokko mana sagadaa
keessa ture. Innis sagalee guddaadhaan iyyee akkana jedhe; 34 “Uffi! Yaa
Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu balleessuu dhufte
moo? Ati eenyu akka taate ani nan beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!”
35 Yesuus immoo, “Cal’isii isa keessaa ba’i!” jedhee ifate. Hafuurri
hamaan sunis isaan hunda duratti namicha kuffisee utuu hin miidhin isa
keessaa ba’e.
36 Namoonni hundinuu dinqifatanii, “Maal barsiisni akkanaa! Inni
taayitaadhaan, humnaanis hafuurota xuraa’oo ni ajaja; isaanis ni ba’u”
waliin jedhan. 37 Oduun waa’ee isaas biyya naannoo sanaa guutuu keessa
faffaca’e.

Yesuus Nama Baay’ee Fayyise
4:38-41 kwf – Mat 8:14-17
4:38-43 kwf – Mar 1:29-38

38 Yesuus mana sagadaatii ba’ee mana Simoon dhaqe. Haati niitii
Simoonis dhukkuba dhagna gubaa hamaadhaan qabamtee dhiphachaa
turte; isaanis akka Yesuus ishee gargaaru isa kadhatan. 39 Innis isheetti
gad jedhee, dhagna gubaa sana ifate; dhagna gubaan sunis ishee dhiise.
Isheenis yeruma sana kaatee isaan tajaajiluu jalqabde.
40 Namoonnis yeroo aduun lixxetti namoota dhukkuba gosa garaa garaa
qaban hunda gara Yesuus fidan; innis tokkoo tokkoo isaanii irra harka isaa
kaa’ee isaan fayyise. 41 Akkasumas hafuuronni hamoon iyyanii, “Ati Ilma
Waaqaa ti!” jedhanii namoota baay’ee keessaa ba’an. Inni garuu sababii
isaan akka inni Kiristoos† ta’e beekaniif isaan ifate; akka isaan dubbatanis
hin eeyyamneef.
42 Yommuu bari’ettis Yesuus achii ba’ee, iddoo namni hin jirre tokko
dhaqe. Namoonnis isa barbaadaa turan; yommuu gara isaa dhufanittis
akka inni isaan dhiisee hin deemneef isa dhowwuu yaalan. 43 Inni garuu,

† **4:41** 4:41yookaan Masiihii

“Ani magaalaawwan kaanittis wangeela mootummaa Waaqaa lallabuun
qaba; sababiin ani ergameefis kanuma” jedhe. 44 Innis ittuma fufee
manneen sagadaa Yihuudaa keessatti lallabaa ture.

5

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
5:1-11 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Yoh 1:40-42

1 Gaaf tokko Yesuus utuu Haroo Geensereex bira dhaabatee jiruu,
utuu namoonnis isatti naanna’anii dubbii Waaqaa dhaga’aa jiranuu,
2 bidiruuwwan lama ededa bishaanichaa irratti arge; qurxummii qab-
doonni garuu keessaa ba’anii kiyyoo isaanii miicachaa turan. 3 Innis
bidiruuwwan sana gidduudhaa ishee kan Simoon taate tokko yaabbate;
akka inni qarqara lafaa irraa gara gidduu bishaaniitti xinnoo achi butus
isa kadhate. Yesuusis bidiruu sana irra taa’ee namoota barsiisuu jalqabe.
4 Innis yommuu dubbatee fixetti Simooniin, “Gara tuujuba bishaaniitti
achi siqi; qurxummii qabuufis kiyyoo keessan darbadhaa” jedhe.
5 Simoonis deebisee, “Yaa barsiisaa, nu halkan guutuu akka malee itti
dadhabnee waa tokko illee hin qabne. Ani garuu waan ati jetteef kiyyoo
nan darbadha” jedhe.
6 Isaanis kiyyoo isaanii darbatanii hamma kiyyoon isaanii ciccituu
jalqabutti qurxummii akka malee baay’ee qabatan. 7 Kanaafuu akka
michoonni isaanii warri bidiruu kaan keessa turan dhufanii isaan
gargaaraniif mallattoon waammatan; isaanis dhufanii bidiruu lachuu
qurxummiidhaan guutan; bidiruuwwan sunis liqimfamuu jalqaban.
8 Simoon Phexrosis yommuu waan kana argetti jilba Yesuusitti kufee,
“Yaa Gooftaa, ani nama cubbamaa dha; narraa fagaadhu!” jedhe. 9 Kunis
sababii qurxummiin baay’een qabame sun Sim’oonii fi warra isa wajjin
turan hunda dinqisiiseef; 10 ilmaan Zabdewoos warri michoota Simoon
turan jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis akkasuma dinqisiifatan.
Yesuusis Sim’ooniin, “Hin sodaatin; ati ammaa jalqabdee qabduu
namootaa ni taataa” jedhe. 11 Isaanis bidiruuwwan isaanii gara qar-
qaraatti ol baasanii waan hunda dhiisanii isa duukaa bu’an.

Namicha Lamxaa’aa Tokko
5:12-14 kwf – Mat 8:2-4; Mar 1:40-44

12 Utuu Yesuus magaalaawwan sana keessaa isa tokko keessa jiruu
namichi dhagni isaa guutuun lamxaa’e tokko gara isaa dhufe. Innis
yommuu Yesuusin argetti adda isaatiin lafatti gombifamee, “Yaa Gooftaa,
yoo fedhii kee ta’e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa” jedhee isa kadhate.
13 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, “Fedhii koo ti;
qulqullaa’i!” jedheen; lamxiin sunis yeruma sana namicha irraa bade.
14 Yesuusis, “Nama tokkotti illee hin himin; garuu dhaqiitii akka isaaniif
ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa’uu keetiifis aarsaawwan Museen
ajaje sana dhi’eessi” jedhee isa ajaje.
15 Haa ta’uu malee oduun waa’ee isaa ittuma caalee faca’e; namoonni
hedduunis isa dhaga’uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf jedhanii gara
isaa dhufaa turan. 16 Yesuus garuu yeroo baay’ee lafa namni hin jirre
dhaqee kadhachaa ture.

Yesuus Nama Laamsha’aa tokko Fayyisuu Isaa
5:18-26 kwf – Mat 9:2-8; Mar 2:3-12

17 Gaaf tokko Yesuus utuu barsiisaa jiruu, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa warri gandoota Galiilaatii fi Yihuudaa hunda keessaa akkasumas Yerusaalemii dhufan achi tataa'aa turan. Akka inni dhukkubsattoota fayyisuufis humni Gooftaa isa wajjin ture.
18 Jarri tokko nama dhagni irratti du'e tokko sireedhaan baatanii dhufan; isaanis fuula Yesuus dura isa kaa'uuf jedhanii manatti ol isa galchuu yaalan.
19 Sababii baay'ina namaatiifis karaa ittiin ol isa galchan dhabnaan bantii manaatti ol ba'anii qadaada bantii manaa saaqanii walakkaa namootaatiin fuula Yesuus duratti siree isaatiin gad isa buusan.
20 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti, "Namichoo, cubbuun kee siif dhiifameera" jedhe.
21 Fariisonnii fi barsiistonni seeraas, "Namichi Waaqa arrabsu kun eenyu? Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu danda'a?" jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.
22 Yesuusis waan isaan yaadaa turan beekee akkana jedhee gaafate; "Isin maaliif garaa keessan keessatti waan kana yaaddu?
23 'Cubbuun kee siif dhiifameera' jechuu moo 'Ka'ii deemi' jechuutu salphaa dha?
24 Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan barbaada." Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du'e sanaan, "Ani sitti nan hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali" jedhe.
25 Innis yeruma sana ka'ee fuula isaanii dura dhaabate; waan irra ciisaa tures fudhatee Waaqa jajachaa mana ofii isaatti qajeele.
26 Hundi isaaniis dinqifatanii Waaqa jajan. Sodaadhaanis guutamanii, "Nu har'a waan takkumaa hin ta'in argine" jedhan.

Waamamuu Lewwii
5:27-32 kwf – Mat 9:9-13; Mar 2:14-17

27 Ergasii Yesuus achii ba'ee qaraxxuu Lewwii jedhamu tokko utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa'uu arge. Yesuusis, "Na duukaa bu'i" jedheen.
28 Lewwiinis waan hunda dhiisee ka'ee isa duukaa bu'e.
29 Lewwiinis mana isaatti cidha guddaa Yesuusiif qopheesse; qaraxxoonnii fi namoonni kaan baay'eenis isaan wajjin nyaachaa turan.
30 Fariisonnii fi Barsiistonni seeraa kanneen garee isaanii ta'an garuu, "Isin maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaattanii dhugdu?" jedhanii barattoota isaatti guunguman.
31 Yesuus immoo deebisee akkana isaaniin jedhe; "Ogeessi fayyaa tokko warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin barbaachisu.
32 Ani cubbamoota gara qalbii jijjiirrannaatti waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufne."

Yesuus Waa'ee Soomaa Gaafatamuu Isaa
5:33-39 kwf – Mat 9:14-17; Mar 2:18-22

33 Isaanis, "Barattoonni Yohannis yeroo baay'ee ni soomu; ni kadhatus; barattoonni Fariisotaas akkasuma godhu; barattoonni kee garuu ni nyaatu; ni dhugus" jedhaniin.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "Isin utuu inni isaan wajjin jiruu michoota misirrichaa soomsisuu ni dandeessuu?
35 Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni soomu."
36 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; "Namni uffata moofaa erbuuf jedhee huccuu uffata haaraa tarsaasu tokko iyyuu hin jiru. Yoo kun godhame, isaan uffata haaraa sana tarsaasaniiru; erbeen haaraan

sunis uffata moofaa wajjin wal hin fudhatu. 37 Namni daadhii wayinii
haaraa*qalqalloo moofaatti naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe
immoo daadhiin haaraan sun qalqalloo sana ni dhoosa; daadhiin sun ni
dhangala'a; qalqallichis horoomaa ba'a. 38 Qooda kanaa daadhiin wayinii
haaraan qalqalloo daadhii wayinii haaraatti naqamuu qaba. 39 Namni
kam iyyuu erga daadhii wayinii kan goge dhugee booddee daadhii wayinii
haaraa hin barbaadu; isaan, 'Daadhii wayinii kan goge wayya' jedhuutii."

6

Yesuus Gooftaa Sanbataa ti
6:1-11 kwf – Mat 12:1-14; Mar 2:23–3:6

1 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii keessa darbaa
ture; barattoonni isaas asheetii midhaanii ciratanii harka isaaniitiin
sukkuummatanii nyaachuu jalqaban. 2 Fariisota keessaas tokko tokko,
"Isin maaliif waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne hojjettu?"
jedhanii gaafatan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Isin waan Daawit yeroo innii fi
miiltonni isaa beela'anitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee? 4 Inni
mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame*kan luboota qofaaf eeyya-
mame fudhatee nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis kenne." 5 Yesuusis, "Ilmi
Namaa Gooftaa Sanbataa ti" isaaniin jedhe.
6 Sanbata biraas inni mana sagadaa seenee barsiisaa ture; namichi harki
isaa mirgaa irratti goge tokkos achi ture. 7 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
Yesuusin himachuuf jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka
inni Sanbataan nama fayyisu ilaaluuf isa gaadan. 8 Yesuus garuu waan
isaan yaadan beekee namicha harki irratti goge sanaan, "Ka'ii fuula nama
hundaa dura dhaabadhu" jedhe. Innis ka'ee achi dhaabate.
9 Yesuusis, "Anis isinan gaafadha; Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa
dha? Waan gaarii hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu
oolchuu moo balleessuu?" isaaniin jedhe.
10 Gara galees hunda isaanii ilaalee namichaan, "Harka kee diriirfadhu"
jedhe. Innis akkasuma godhe; harki isaas guutumaan guutuutti fayye.
11 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu akka malee aaranii Yesuusin
maal gochuu akka danda'an waliin mari'achuu jalqaban.

Ergamoota Kudha Lamaan
6:13-16 kwf – Mat 10:2-4; Mar 3:16-19; Hoj 1:13

12 Yesuusis guyyoota sana keessaa gaaf tokko kadhannaadhaaf tulluutti
ol ba'e; halkan guutuus Waaqa kadhachaa bule. 13 Innis yommuu lafti
bari'etti barattoota isaa ofitti waamee nama kudha lama isaan keessaa
filate; ergamoota jedhees isaan moggaase.

14 Isaanis Simoon isa inni Phexros jedhee moggaase, obboleessa isaa
Indiriiyaas,
Yaaqoob,

---

* **5:37** 5:37 Daadhii wayinii haaraa – Daadhii wayinii kan amma illee danfaa jiru yookaan kan hin bilchaatin jechuu dha. * **6:4** 6:4 Buddeena kudha lamaan guyyaa Sanbataa mana Waaqaa keessa minjaala warqee dibame irra kaa'amuu dha. Buddeenni kun achitti Gooftaaf dhi'eeffama. Sanbata itti aanutti immoo lubootaaf kennama. Luboonnis iddoo qulqulluu tokkotti nyaachuu qabu.

Yohannis,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
15 Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,
Simoon isa Hinaafticha jedhamee waamame,
16 Yihuudaa ilma Yaaqoob,
Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Eebbaa fi Wayyoowwan
6:20-23 kwf – Mat 5:3-12

17 Innis isaan wajjin gad bu'ee iddoo diriiraa tokko irra dhaabate.
Tuunni barattoota isaa guddaanis achi ture; namoonni Yihuudaa hunda
keessaa, Yerusaalem keessaa, biyya qarqara galaanaa kan naannoo
Xiiroosii fi Siidoonaatii dhufan baay'een, 18 warri isa dhaga'uu fi dhukkuba
isaanii irraa fayyuuf dhufanis achi turan. Warri hafuurota xuraa'oon
dhiphachaa turanis ni fayyan; 19 sababii humni isa keessaa ba'ee hunduma
isaanii fayyisaa tureef, namoonni hundinuu isa tuquuf carraaqaa turan.
20 Innis barattoota isaa ilaalee akkana jedhe:
"Isin warri hiyyeeyyiin eebbifamoo dha;
mootummaan Waaqaa kan keessaniitii.
21 Isin warri amma beeloftan eebbifamoo dha;
ni quuftuutii.
Isin warri amma boossan eebbifamoo dha;
ni kolfituutii.
22 Yommuu namoonni sababii Ilma Namaatiif jedhanii isin jibban,
yommuu isaan of keessaa isin baasanii fi isin arrabsan,
yommuu isaan maqaa keessan akka waan hamaa tokkootti tuffatan,
isin eebbifamoo dha.
23 "Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa ta'eef gaafa sana
ililchaatii gammachuudhaan buburraaqaa. Abbootiin isaanii iyyuu akka-
suma raajota godhaniitii.
24 "Garuu warri sooreyyiin isiniif wayyoo;
isin jajjabina keessan argattaniirtuutii.
25 Warri amma quuftan isiniif wayyoo,
beela'uuf jirtuutii,
warri amma kolfitan isiniif wayyoo;
wawwaachuu fi boo'uuf jirtuutii.
26 Yommuu namni hundinuu isin saadu isiniif wayyoo;
abbootiin isaanii iyyuu akkanuma raajota sobaa saadaa turaniitii.

Diina Ofii Jaallachuu
6:29,30 kwf – Mat 5:39-42

27 "Ani garuu isin warra na dhageessanitti nan hima; diinota keessan
jaalladhaa; warra isin jibbaniif waan gaarii hojjedhaa; 28 warra isin
abaaran eebbisaa; warra isin miidhaniifis kadhadhaa. 29 Yoo namni tokko
maddii tokko si kabale, maddii kaanis itti qabi. Yoo namni tokko kootii kee
sirraa baafate immoo, kittaa kee illee hin dhowwatin. 30 Nama si kadhatu
hundumaaf kenni; yoo namni kam iyyuu waan kan kee ta'e fudhate, akka
wanni sun siif deebifamu hin gaafatin. 31 Isinis akkuma namoonni kaan
akka isiniif godhan barbaaddan sana isaaniif godhaa.

32 “Isin warra isin jaallatan qofa yoo jaallattan, kun galata maalii isinii
qaba? Cubbamoonni iyyuu warra isaan jaallatan ni jaallatuutii. 33 Isin yoo
warra waan gaarii isinii godhaniif waan gaarii gootan, kun galata maalii
isiniif qaba? Kana immoo cubbamoonni iyyuu ni godhuutii. 34 Warruma
akka isiniif deebisan abdattaniif yoo liqeessitan galata maalii argattu?
‘Cubbamoonni iyyuu’ hammuma liqeessan sana deebisanii argachuuf
jedhanii cubbamootaaf ni liqeessuutii. 35 Isin garuu diinota keessan
jaalladhaa; waan gaariis isaaniif hojjedhaa; utuu waan isinii deebi’u
tokko illee hin abdatin isaaniif liqeessaa. Yoos gatiin keessan guddaa
ni ta’a; isinis ijoollee Waaqa Waan Hundaa Olii ni taatu; inni warra hin
galateeffannee fi hamootaaf illee arjaadhaatii. 36 Akkuma abbaan keessan
araara qabeessa ta’e sana, isinis araara qabeeyyii ta’aa.

Namatti Muruu
6:37-42 kwf – Mat 7:1-5

37 “Namatti hin murinaa; isinittis hin muramuutii. Nama hin yakkinaa;
isinis hin yakkamtanii. Dhiifamas godhaa; dhiifamni isinii godhamaatii.
38 Kennaa; isiniifis ni kennamaa. Safartuun gaariin itti hudumame, kan
sochoofamee fi guutamee irra dhangala’e bobaa keessanitti isinii naqama.
Safartuu ittiin safartaniinis isiniif safaramaatii.”
39 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; “Jaamaan
tokko jaamaa qajeelchuu ni danda’aa? Isaan lachuu boolla keessa hin
bu’anii? 40 Barataan barsiisaa isaatii ol miti; namni guutumaan guutuutti
leenjifame hundinuu garuu akka barsiisaa isaa ni ta’a.
41 “Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba ija
obboleessa keetii keessa jiru ilaalta? 42 Ati utuu ofii keetii jirma ija kee
keessa jiru arguu hin danda’in, akkamitti obboleessa keetiin, ‘Obboleessaa,
kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa’ jechuu dandeessa?
Fakkeessituu nana, duraan dursiitii jirma ija kee keessa jiru baafadhu;
ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf sirriitti argita.

Mukaa fi Ija Isaa
6:43,44 kwf – Mat 7:16,18,20

43 “Mukni gaariin ija gadhee naqatu tokko iyyuu hin jiru; mukni
gadheenis ija gaarii hin naqatu. 44 Tokkoon tokkoon mukaa ija isaatiin
beekama. Namoonni muka qoraattii irraa harbuu, yookaan sokorruu
irraa wayinii hin ciran. 45 Namni gaariin waan gaarii garaa isaa keessatti
kuufate keessaa waan gaarii baasa; namni hamaan immoo waan hamaa
garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan hamaa baasa. Waan garaa guute
afaan dubbataatii.

Ijaartota Manaa Lamaan
6:47-49 kwf – Mat 7:24-27

46 “Isin waan ani jedhu hin hojjettan; yoos maaliif, ‘Yaa Gooftaa, yaa
Gooftaa’ naan jettu? 47 Namni gara koo dhufu, kan dubbii koo dhaga’ee
hojiidhaan argisiisu hundi maal akka fakkaatu ani isinitti nan argisiisa.
48 Isaan nama mana ijaaru, kan boolla gad fageessee qotee hundee
mana sanaa kattaa irra dhaabe tokko fakkaatu. Sababii manichi sirriitti
ijaarameef, lolaan yeroo lola’ee humnaan itti bu’etti mana sana sochoosuu
hin dandeenye. 49 Namni dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan hin argisiifne
garuu nama lafa irratti mana hundee hin qabne ijaarratu tokko fakkaata.

Yeroo lolaan humnaan itti bu’etti manni sun ni jige; guutumaan guutuuttis diigame.”

7

Amantii Ajajaa Dhibbaa
7:1-10 kwf – Mat 8:5-13

1 Yesuus yeroo waan kana hundumaa namoota isa dhaggeeffachaa
turanitti himee fixatetti, Qifirnaahom seene. 2 Achis tajaajilaan ajajaa
dhibbaa kan gooftaan isaa akka malee isa jaallatu tokko dhukkubsatee
du’uu ga’ee ture. 3 Ajajaan dhibbaa sunis waa’ee Yesuus dhaga’ee akka
inni dhufee garbicha isaa fayyisuuf maanguddoota Yihuudootaa isatti
ergee kadhate. 4 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti akkana jedhanii
jabeessanii isa kadhatan; “Ati waan kana isaaf gochuun namicha kanaaf
ni mala; 5 inni saba keenya ni jaallataatii; mana sagadaas nuuf ijaareera.”
6 Kanaafuu Yesuus isaan wajjin deeme.
Yeroo inni manichatti dhi’aatetti ajajaan dhibbaa sun akkana jedhee
michoota isaa Yesuusitti erge; “Yaa gooftaa of hin rakkisin; ati bantii
mana koo jala seenuun naaf hin maluutii. 7 Sababiin ani ofii koo akka
nama gara kee dhufuun maluufitti hin ilaaliniif iyyuu kanuma. Garuu
dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii. 8 Ani mataan koo
iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon,
‘Deemi’ nan jedha; innis ni deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha;
innis ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana hojjedhu’ nan jedha; innis
ni hojjeta.”
9 Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti isa dinqifate; namoota isa
duukaa bu’aa turanittis garagalee, “Ani isinittin hima; ani amantii
guddaa akkanaa Israa’el keessatti iyyuu hin arganne” jedhe. 10 Yommuu
namoonni ergamanii turan manatti deebi’anitti garbichi sun fayyee isaan
eege.

Yesuus Ilma Haadha Hiyyeessaa Du’aa Kaase
7:11-16 kwi – 1Mt 17:17-24; 2Mt 4:32-37; Mar 5:21-24,35-43; Yoh 11:1-44

11 Yesuus ergasii magaalaa Naayin jedhamtu tokko dhaqe; barattoonni
isaatii fi namoonni baay’eenis isa wajjin dhaqan. 12 Yommuu inni
karra magaalattiitti dhi’aatetti jarri tokko nama du’e tokko baatanii isatti
dhufan; namichi du’e sunis haadha isaatiif ilma tokkicha ture; haati isaas
haadha hiyyeessaa turte. Namoonni magaalattii baay’eenis ishee wajjin
turan. 13 Gooftaanis yommuu ishee argetti na’eefii, “Hin boo’in” jedheen.
14 Innis itti dhi’aatee wasaasaa reeffa sanaa tuqe; warri reeffa baatanis
ni dhaabatan. Innis, “Gurbayyoo, ani siin nan jedhaa, ka’i!” jedheen.
15 Gurbaan du’e sunis ka’ee taa’ee dubbachuu jalqabe; Yesuusis deebisee
haadha isaatti isa kenne.
16 Hundi isaanii ni sodaatan; “Raajiin guddaan nu keessaa argameera.
Waaqnis saba isaa gargaaruuf dhufeera” jedhanii Waaqaaf ulfina kennan.
17 Oduun waa’ee Yesuus kunis Yihuudaa guutuu fi biyya naannoo sana jiru
hundumaa keessa faffaca’e.

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
7:18-35 kwf – Mar 11:2-19

18 Barattoonni Yohannis waa’ee waan kana hundaa isatti himan.
Yohannisis isaan keessaa nama lama ofitti waamee, 19 “Inni dhufuuf jiru

si'i moo yookaan kan biraa eegganna?" jedhee gaafachuudhaaf Gooftaatti
isaan erge.
20 Namoonni sunis yommuu gara Yesuus dhufanitti, "Yohannis cu-
uphaan, 'Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan kan biraa eegganna?'
jedhee gaafachuudhaaf sitti nu ergeera" jedhaniin.
21 Yesuusis yeruma sana namoota dhibee, dhukkubaa fi hafuura hamaa
qaban hedduu fayyise; warra jaamaa turan baay'eedhaafis agartuu dee-
bise. 22 Innis akkana jedhee ergamoota sanaaf deebii kenne; "Deebi'aatii
waan argitanii fi waan dhageessan Yohannisitti himaa; jaamonni ni argu;
warri naafatan ni deemu; warri lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan
ni dhaga'u; warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama.
23 Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha."
24 Erga ergamoonni Yohannis ba'anii qajeelanii booddee Yesuus akkana
jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu jalqabe; "Isin maal arguuf
gammoojjiitti gad baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo? 25 Yoos maal
arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo? Lakki, warri
uffata miidhagaa uffatanii qananiidhaan jiraatan masaraawwan keessa
jiru. 26 Garuu isin maal arguu baatan? Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin
hima; kan raajii iyyuu caalu. 27 Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee
barreeffamee dha:
" 'Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu,
fuula kee dura nan erga.'*
28 Ani isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan keessaa namni
Yohannis cuuphaa caalu tokko iyyuu hin jiru; namni mootummaa Waaqaa
keessatti nama hundumaa gad ta'e garuu isa ni caala."
29 Namoonni hundi, qaraxxoonni iyyuu waan harka Yohannisitti cu-
uphamanii turaniif yommuu dubbii Yesuus dhaga'anitti, karaan Waaqaa
qajeelaa ta'uu isaa mirkaneessan.

Yesuusii fi Fariisota

30 Fariisonnii fi beektonni seeraa garuu sababii harka Yohannisitti hin
cuuphaminiif kaayyoo Waaqni isaaniif qabu fudhachuu didan.
31 Yesuus itti fufee akkana jedhe; "Yoos ani namoota dhaloota kanaa
maaliinan wal fakkeessuu danda'a ree? Isaan maal fakkaatu? 32 Isaan
akkuma ijoollee iddoo gabaa taa'anii wal waamanii akkana jedhanii ti:
" 'Nu ulullee isinii afuufne;
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo'ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.'
33 Yohannis cuuphaan yeroo dhufetti buddeena hin nyaatu, daadhii
wayiniis hin dhugu tureetii; isin immoo, 'Inni hafuura hamaa qaba' jettu.
34 Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isin immoo, 'Kunoo albaadhessaa
fi machaa'aa, michuu qaraxxootaatii fi cubbamootaa' jettu. 35 Ogummaan
garuu ijoollee ishee hundumaan mirkaneeffamti."

Yesuus Shittoo Dibamuu Isaa
7:37-39 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8
7:41,42 kwi – Mat 18:23-34

36 Fariisota keessaa namichi tokko akka inni isa wajjin nyaatuuf
Yesuusin affeere; innis mana Fariisichaa dhaqee maaddiitti dhi'aate.

* **7:27** 7:27 Mil 3:1

37 Dubartiin cubbamtuun magaalaa sanaa tokkos yommuu akka Yesuus
mana Fariisichaatti waa nyaachaa jiru bartetti bilqaaxxii albaasxiroositti
shittoo qabattee dhufte. 38 Isheenis boo'aa dugda isaa duubaan miilla isaa
bira dhaabattee imimmaan isheetiin miilla isaa jiisuu jalqabde. Rifeensa
mataa isheetiinis miilla isaa haqxee, dhungattees miilla isaa shittoo dibde.
39 Fariisichi isa affeere sunis waan kana argee, "Namichi kun utuu raajii
ta'ee, dubartiin isa tuqxu kun eenyu akka taate, nama akkamiis akka
taate ni beeka ture; isheen cubbamtuudhaatii" jedhee garaa isaa keessatti
yaade.
40 Yesuus immoo, "Yaa Simoon, ani waanan sitti himu tokko qaba"
jedheen.
Innis, "Yaa barsiisaa natti himi" jedhe.
41 Yesuusis akkana jedheen; "Namoonni lama nama maallaqa liqeessu
tokko irraa maallaqa liqeeffatan. Inni tokko diinaarii dhibba shan
liqeeffate; kaan immoo diinaarii shantama liqeeffate. 42 Jarri lachuu waan
isaaf kaffalan dhabnaan dhiiseef. Egaa jara lamaan keessaa kamtu caalaa
isa jaallata?"
43 Simoonis deebisee, "Isa liqiin guddaan dhiifameef sana natti fakkaata"
jedheen.
Yesuusis, "Ati dhugaa dubbatte" isaan jedhe.
44 Innis gara dubartittiitti garagalee Simooniin akkana jedhe; "Dubartii
kana argitaa? Ani mana kee nan dhufe. Ati bishaan miillaa illee naaf hin
kennine; isheen garuu imimmaan isheetiin miilla koo dhiqxee rifeensa
mataa isheetiin haqxe. 45 Ati na hin dhunganne; dubartiin kun garuu
yeroo ani ol seenee jalqabdee miilla koo dhungachuu hin dhiifne. 46 Ati
Zayitii iyyuu mataa koo hin dibne; isheen garuu miilla koo shittoo dibde.
47 Kanaafuu ani sittin hima; sababii jaalalli ishee guddaa ta'eef cubbuun
ishee baay'een sun isheef dhiifameera. Kan xinnoon dhiifameef garuu
jaalalli isaa xinnoo dha."
48 Yesuusis dubartittiidhaan, "Cubbuun kee siif dhiifameera" jedhe.
49 Warri isa wajjin maaddiitti dhi'aatanii turanis, "Namni cubbuu iyyuu
namaa dhiisu kun eenyu?" jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.
50 Yesuusis dubartittiidhaan, "Amantiin kee si fayyiseera; nagaan deemi"
jedhe.

8

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
8:4-15 kwf – Mat 13:2-23; Mar 4:1-20

1 Yesuusis ergasii wangeela mootummaa Waaqaa lallabaa magaalaa
tokko irraa gara magaalaa biraatti, ganda tokko irraas gara ganda biraatti
naanna'aa ture. Warri Kudha Lamaanis isa wajjin turan; 2 dubartoonni
hafuurota hamoo fi dhibee irraa fayyifaman tokko tokkos isa wajjin turan;
isaanis Maariyaam ishee Magdalaa kan hafuuronni hamoon torba ishee
keessaa ba'an, 3 Yohaanaa niitii Kuuzaa isa eegduu mana Heroodis turee,
Suusanaa fi dubartoota biraa baay'ee turan. Dubartoonni kunneenis waan
qabaniin Yesuusii fi barattoota isaa tajaajilaa turan.
4 Yeroo tuunni guddaan walitti qabamee namoonnis magaalaa gara
garaatii gara isaa dhufanitti Yesuus akkana jedhee fakkeenya kana
isaanitti hime: 5 "Namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e.
Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'ee irra

ejjetame; simbirroonnis nyaatanii fixan. [6] Kaan immoo lafa kattaa irra
bu'e; innis waan jiidha hin qabneef yeroo biqiletti ni goge. [7] Sanyiin
biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis biqiltuu sana wajjin guddatee
isa hudhe. [8] Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'e. Ni biqile; ijas
dachaa dhibba naqate."

Innis yommuu waan kana dubbatetti lallabee, "Namni gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u" jedhe.

[9] Barattoonni isaas hiikkaan fakkeenya kanaa maal akka ta'e isa
gaafatan. [10] Innis akkana jedhe; "Icciitii mootummaa Waaqaa beekuun
isinii kennameera; warra kaanitti garuu ani fakkeenyaan nan dubbadha;
kunis,

" 'Akka isaan utuma ilaalanuu hin argineef,
utuma dhaga'anuus, hin hubanneef.'*

[11] "Hiikkaan fakkeenyichaa kanaa dha: Sanyiin sun dubbii Waaqaa
ti. [12] Sanyiin karaa irraa sun namoota dubbicha dhaga'anii garuu akka
isaan amananii hin fayyineef diiyaabiloos dhufee dubbicha garaa isaanii
keessaa fudhatuu dha. [13] Sanyiin lafa kattaa irraa sunis warra yommuu
dubbicha dhaga'anitti gammachuudhaan fudhatanii dha; isaan garuu
hidda hin qaban. Yeroof amanu malee yeroo qorumsaatti ni ganu.
[14] Sanyiin qoraattii keessa bu'es warra dubbicha dhaga'anii dha; isaanis
akkuma karaa isaanii itti fufaniin yaaddoo jireenyaatiin, badhaadhummaa
fi qananiidhaan hudhamu; hin bilchaatanis. [15] Sanyiin biyyoo gaarii irraa
garuu warra garaa tolaa fi gaariidhaan dubbicha dhaga'anii jabeessanii
qabatanii obsaan ija naqatan argisiisa.

Ibsaa fi Baattuu Isaa

[16] "Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee okkotee keessa hin dhoksu yookaan
siree jala hin kaa'u. Qooda kanaa akka warri ol seenan ifa arguu
danda'aniif baattuu ibsaa irra kaa'u. [17] Wanni dhokfamee utuu hin
mul'ifamin hafu, wanni haguugamee utuu hin beekamin hafu yookaan
utuu ifatti hin baafamin hafu tokko iyyuu hin jiruutii. [18] Kanaaf akkamitti
akka dhaggeeffattan qalbeeffadhaa. Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee
ni kennama; kan hin qabne kam iyyuu garuu wanni inni waan qabu of
se'u iyyuu isa irraa fudhatama."

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
8:19-21 kwf – Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

[19] Haatii fi obboloonni Yesuus isa arguu dhufan; garuu sababii baay'ina
namaatiif isa bira ga'uu hin dandeenye. [20] Namni tokkos, "Haati keetii
fi obboloonni kee si arguu barbaadanii ala dhadhaabatanii jiru" jedhee
isatti hime.
[21] Innis, "Haati kootii fi obboloonni koo warra dubbii Waaqaa dhaga'anii
hojii irra oolchanii dha" jedhee deebise.

Yesuus Bubbee Gab gochuu Isaa
8:22-25 kwf – Mat 8:23-27; Mar 4:36-41
8:22-25 kwi – Mar 6:47-52; Yoh 6:16-21

[22] Gaaf tokko Yesuus barattoota isaatiin, "Kottaa galaana gama ceenaa"
jedhe. Kanaafuu isaan bidiruu yaabbatanii qajeelan. [23] Inni utuu isaan
bidiruudhaan deemaa jiranuu hirribni qabee rafe. Bubbeen tokkos

---
* **8:10** 8:10 Isa 6:9

galaana sana irratti ka’ee, bidiruun sun bishaaniin guutamuu jalqabe;
isaanis balaa guddaa keessa seenan.
24 Barattoonnis dhaqanii, “Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu dhumuuf jirra!”
jedhanii isa dammaqsan.
Innis ka’ee bubbee fi bishaan raafamaa ture sana ifate; bubbeen sunis
gab jedhe; wanni hundinuus ni tasgabbaa’e. 25 Barattoota isaas, “Amantiin
keessan eessa jira?” jedhee gaafate.
Isaanis sodaa fi dinqifannaadhaan, “Namichi bubbee fi bishaan illee
ajaju kun eenyu? Isaanis ni ajajamuuf” jedhanii wal gaafatan.

Yesuus Hafuura Hamaa Baasuu Isaa
8:26-37 kwf – Mat 8:28-34
8:26-39 kwf – Mar 5:1-20

26 Isaanis gara biyya Gergeesenoon ishee galaanaan gama fuullee
Galiilaatti argamtuutti bidiruudhaan ce’an. 27 Yommuu Yesuus qarqara
galaanaatti bu’ettis namichi magaalaa sanaa kan hafuura hamaadhaan
qabamee ture tokko isatti dhufe. Namichi kun yeroo dheeraadhaaf
uffata hin uffatu ture; awwaala gidduu jiraata malee mana keessa hin
jiraatu ture. 28 Innis yommuu Yesuusin argetti iyyee miilla isaa irratti
kufe; sagalee ol fudhatee iyyees, “Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa
Olii, ati maal narraa barbaadda? Ani sin kadhadha; na hin dhiphisin!”
jedhe. 29 Yesuus akka hafuurri xuraa’aan sun namicha keessaa ba’u ajajee
tureetii. Hafuurri sunis yeroo baay’ee itti ka’aa ture; namichi sun yoo
harkaa fi miilli isaa foncaan hidhamee eegamaa ture iyyuu, hidhaa isaa
of irraa kukkutee, hafuura hamaa sanaan gara lafa namni hin jirreetti
geeffamaa ture.
30 Yesuusis, “Maqaan kee eenyu?” jedhee isa gaafate.
Innis sababii hafuuronni hamoon baay’een isatti galanii turaniif,
“Leegewoon” jedhee deebise. 31 Hafuuronni hamoon sunis akka inni akka
isaan Qilee keessa bu’an isaan hin ajajneef Yesuusin kadhatan.
32 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara irra achi dheedaa ture. Hafu-
uronni hamoon sunis akka inni akka isaan booyyeewwan sanatti galaniif
isaanii eeyyamu Yesuusin kadhatan; innis ni eeyyameef. 33 Yommuu ha-
fuuronni hamoon sun namicha keessaa ba’anii booyyeewwanitti galanitti,
hoomaan sun ededa hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti nam’ee
liqimfame.
34 Warri booyyeewwan tiksan sunis yommuu waan ta’e sana arganitti,
baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti waan kana odeessan; 35 namoonnis
waan ta’e sana ilaaluu ba’an. Isaanis yommuu gara Yesuus dhu-
fanitti namicha hafuuronni hamoon keessaa ba’an sana wayyaa uffatee,
qalbii isaattis deebi’ee miilla Yesuus jala taa’ee argan; ni sodaatanis.
36 Warri waan kana arganii turanis namichi hafuura hamaan qabame sun
akkamitti akka fayye namootatti odeessan. 37 Kana irratti namoonni biyya
Gergeesenoon hundinuu waan sodaadhaan guutamaniif akka Yesuus
isaan biraa deemu isa kadhatan. Innis bidiruu yaabbatee achii deeme.
38 Namichi hafuuronni hamoon keessaa ba’an sun Yesuus wajjin
deemuuf isa kadhate; Yesuus garuu akkana jedhee of biraa isa deebise;
39 “Mana keetti deebi’iitii wanni Waaqni siif godhe hammam guddaa
akka ta’e odeessi.” Namichis dhaqee wanni Yesuus isaaf godhe hammam
guddaa akka ta’e magaalaa sana hunda keessatti odeesse.

Mucattii Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
8:40-56 kwf – Mat 9:18-26; Mar 5:22-43

40 Yommuu Yesuus deebi'etti namoonni baay'een isa simatan. Hundi
isaanii isa eeggachaa turaniitii. 41 Namichi Yaa'iiros jedhamu, bulchaan
mana sagadaa tokko dhufee miilla Yesuus irratti kufee akka inni mana isaa
dhaqu isa kadhate; 42 sababiin isaas intalli isaa tokkittiin, durbi umuriin
ishee gara waggaa kudha lamaa ta'u tokko du'uu geessee turte.
Utuu Yesuus deemaa jiruu namoonni qixa hundaan dhiibanii ha-
fuura isa kutuu ga'an. 43 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama
dhangala'aa ture tokkos achi turte; garuu namni tokko iyyuu ishee
fayyisuu hin dandeenye. 44 Isheenis dugda isaa duubaan dhuftee handaara
uffata isaa tuqxe; dhiigni ishees yommusuma cite.
45 Yesuusis, "Eenyutu na tuqe?" jedhee gaafate.
Yommuu hundi isaanii haalanitti Phexros, "Yaa barsiisaa namoonni
tuutta'anii si dhiibaa jiru" jedhe.
46 Yesuus garuu, "Namni wayii na tuqeera; ani akka humni na keessaa
ba'e nan beekaa" jedhe.
47 Dubartittiinis akka utuu hin beekamin deemuu hin dandeenye
hubannaan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte. Isheenis maaliif
akka isa tuqxee fi akkamittis akka yommusuma fayyite namoota sana
hunda duratti dubbate. 48 Kana irratti inni, "Yaa intalaa, amantiin kee
si fayyiseera. Nagaan deemi" jedheen.
49 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namni tokko mana Yaa'iiroos bulchaa
mana sagadaatii dhufee, "Intalli kee duuteerti; ati si'achi barsiisicha hin
rakkisin" jedhe.
50 Yesuus garuu yommuu dhaga'etti Yaa'iiroosiin, "Amani malee hin
sodaatin; isheen ni fayyitii" jedhe.
51 Inni yommuu mana Yaa'iiroos ga'etti Phexros, Yohannisii fi Yaaqoob
akkasumas abbaa fi haadha intalattii malee akka namni tokko iyyuu isa
wajjin ol seenu hin eeyyamne. 52 Kana irratti namoonni hundinuu isheef
wawwaachaa, faarsaas turan. Yesuus garuu, "Hin boo'inaa; isheen ni rafti
malee hin duuneetii" jedhe.
53 Isaan immoo akka isheen duute waan beekaniif isatti kolfan. 54 Inni
garuu harka ishee qabee, "Intala ko, ka'i!" jedhe. 55 Hafuurri ishees ni
deebi'e; isheenis yommusuma kaatee dhaabatte. Ergasii Yesuus akka isaan
waan isheen nyaattu isheef kennan isaanitti hime. 56 Abbaa fi haati ishees
ni dinqifatan; inni garuu akka isaan waan ta'e sana nama tokkotti illee
hin himne isaan ajaje.

9

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa
9:3-5 kwf – Mat 10:9-15; Mar 6:8-11
9:7-9 kwf – Mat 14:1,2; Mar 6:14-16

1 Yesuus warra Kudha Lamaan walitti waamee, akka isaan hafu-
urota hamoo hunda baasanii fi akka dhibeewwan fayyisaniif humnaa
fi taayitaa kenneef; 2 inni akka isaan mootummaa Waaqaa labsanii
fi akka dhukkubsattoota fayyisaniif isaan erge. 3 Akkanas isaaniin
jedhe; "Adeemsa keessaniif waan tokko illee jechuunis ulee yookaan
korojoo yookaan buddeena yookaan maallaqa akkanumas kittaa lama hin
qabatinaa. 4 Mana seentan kam iyyuu keessa hamma magaalaa sanaa

baatanitti achuma turaa. [5] Yoo namoonni isin simachuu baatan, magaalaa
isaaniitii ba'aatii akka ragaa isaanitti ta'uuf awwaara miilla keessanii
dhadha'adhaa." [6] Isaanis achii ba'anii iddoo hundatti wangeela lallabaa,
namootas fayyisaa ganda tokko irraa gara ganda kaanii deemaa turan.
[7] Heroodis bulchaan waa'ee waan ta'aa ture hundaa dhaga'e. Innis
waan namoonni tokko tokko Yohannis cuuphaan warra du'an keessaa
kaafameera jechaa turaniif, [8] warri kaanis Eeliyaas mul'ateera jechaa
waan turaniif, warri kaan immoo raajota durii keessaa inni tokko du'aa
ka'eera jechaa waan turaniif akka malee burjaaja'e. [9] Heroodis garuu,
"Ani Yohannisin mataa isaa kuteen ture. Yoos namichi ani waa'ee isaa
waan akkanaa dhaga'u kun eenyu ree?" jedhe. Yesuusin arguufis ni
hawwa ture.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
9:10-17 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Yoh 6:5-13
9:13-17 kwi – 2Mt 4:42-44

[10] Ergamoonnis yommuu deebi'anitti waan hojjetanii turan Yesuusitti
himan. Innis ofitti isaan fudhate; isaanis ofumaan gara magaalaa
Beetisayidaa jedhamtuu dhaqan; [11] namoonni baay'een garuu waan kana
beekanii isa duukaa bu'an. Innis isaan simatee waa'ee mootummaa
Waaqaa isaanitti hime; warra fayyuun isaan barbaachises ni fayyise.
[12] Gara galgalaatti warri Kudha Lamaan gara isaa dhufanii, "Waan nu
as gammoojjii keessa jirruuf, akka namoonni kunneen gara gandootaatii
fi baadiyyaa naannoo kana jiranii dhaqanii waan nyaatanii fi iddoo bultii
barbaadataniif isaan gad dhiisi" jedhaniin.
[13] Inni immoo, "Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii" jedhee deebise.
Isaanis, "Nama kana hundaaf nyaata yoo dhaqnee binne malee nu
buddeena shanii fi qurxummii lama qofa qabna" jedhanii deebisan.
[14] Dhiira gara kuma shantu achi ture.
Inni garuu barattoota isaatiin, "Garee tokkoon tokkoon isaa gara nama
shantama shantamaa qabuun isaan teessisaa" jedhe. [15] Barattoonnis
akkasuma godhan; namni hundis ni taa'e. [16] Innis buddeena shananii fi
qurxummii lamaan fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee caccabse.
Ergasii akka isaan namootaaf dhi'eessaniif barattootatti kenne. [17] Isaan
hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa'aa hambifame gundoo
kudha lama guutuu walitti qaban.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
9:18-20 kwf – Mat 16:13-16; Mar 8:27-29
9:22-27 kwf – Mat 16:21-28; Mar 8:31–9:1

[18] Gaaf tokko Yesuus kophaa isaa kadhannaa irra ture; barattoonni isaas
isa wajjin turan. Innis, "Namoonni anaan eenyu jedhu?" jedhee isaan
gaafate.
[19] Isaanis, "Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu;
warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo raajota durii keessaa isa
tokkotu du'aa ka'e jedhu" jedhanii deebisan.
[20] Innis, "Isin hoo? Eenyu anaan jettu?" jedhee gaafate.
Phexrosis, "Ati Kiristoos* Waaqaa ti" jedhee deebise.
[21] Yesuusis akka isaan waan kana nama tokkotti illee hin himneef
jabeessee isaan akeekkachiise. [22] Innis, "Ilmi Namaa waan hedduun

* **9:20** 9:20yookaan Masiihii

dhiphachuu, maanguddootaan, luboota hangafootaa fi barsiistota seer-
aatiin tuffatamuu, ajjeefamuu fi guyyaa sadaffaatti immoo du'aa ka'uu
qaba" jedhe.

23 Ergasii inni hunduma isaaniitiin akkana jedhe; "Namni kam iyyuu
yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu; fannoo isaa guyyuma
guyyaan baadhatees na duukaa haa bu'u. 24 Namni lubbuu isaa oolfachuu
barbaadu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee
lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni oolfata. 25 Namni yoo
addunyaa guutuu argatee ofii isaa immoo dhabe yookaan yoo gatame inni
bu'aa maalii argata? 26 Nama anattii fi dubbii kootti qaana'u kam iyyuu
Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin, ulfina Abbaatii fi ulfina ergamoota
qulqulluutiin dhufutti isatti ni qaana'a.

27 "Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa jiran keessaa
namoonni tokko tokko utuu mootummaa Waaqaa hin argin du'a hin
dhandhaman."

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:28-36 kwf – Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

28 Yesuus erga waan kana dubbatee gara guyyaa saddeetii booddee
Phexros, Yohannisii fi Yaaqoobin fudhatee kadhannaadhaaf tulluu tokkotti
ol ba'e. 29 Utuu inni kadhachaa jiruus bifti fuula isaa geeddarame;
uffanni isaas adii calaqqisu ta'e. 30 Kunoo namoonni lama jechuunis
Musee fi Eeliyaas, ulfina guddaadhaan mul'atanii Yesuus wajjin haasa'aa
turan. 31 Isaanis ulfinaan mul'atanii waa'ee addunyaa kana irraa deemuu
isaa kan inni Yerusaalemitti raawwachuuf jiru sanaa dudubbachaa
turan. 32 Phexrosii fi warri isa wajjin turan garuu akka malee mugan;
yeroo dammaqanitti immoo ulfina Yesuusii fi namoota Yesuus wajjin
dhadhaabachaa turan lamaan argan. 33 Phexrosis akkuma namoonni
sun Yesuus biraa deemuu jalqabaniin, "Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf
gaarii dha. Daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko immoo
Eeliyaasiif ni ijaarra" jedhe. Inni waan dubbatu hin beeku ture.

34 Utuma inni dubbachaa jiruu duumessi tokko dhufee isaan haguuge;
isaanis yommuu duumessa sana keessa seenanitti ni sodaatan. 35 Sagaleen,
"Kun Ilma koo isa ani filadhee dha; isinis isa dhaga'aa" jedhu tokko
duumessicha keessaa dhufe. 36 Yommuu sagaleen sun dubbatetti, Yesuus
kophaa isaa argame. Barattoonnis ni cal'isan malee waan argan keessaa
tokko illee yeroo sanatti nama tokkottuu hin himne.

Yesuus Gurbaa Tokko Fayyise
9:37-45 kwf – Mat 17:14-18,22,23; Mar 9:14-27,30-32

37 Guyyaa itti aanu, yommuu isaan tulluu irraa gad bu'anitti namoonni
baay'een isatti dhufan. 38 Namoota sana keessaas namichi tokko iyyee
akkana jedhe; "Yaa Barsiisaa akka ati ilma koo naa ilaaltu sin kadhadha;
inni anaaf mucaa tokkichaatii. 39 Hafuurri wayii itti ka'a; gurbichis
akkuma tasaa iyya; hafuurri sun lafaan dha'ee isa dhidhiitachiisa.
Gurbichis hoomacha afaaniin baasa; hafuurichi dafee irraa hin galu; yeroo
hundas isa miidha. 40 Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan
kadhadhe; isaan garuu hin dandeenye."

41 Yesuusis deebisee, “Isin dhaloota hin amannee fi jal’aa nana; ani
hamma yoomiitti isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis isinii obsa?”
jedhe. Namichaanis, “Mee ilma kee as fidi” jedhe.
42 Utuma gurbaan sun gara Yesuus dhufaa jiruus, hafuurri hamaan sun
lafaan dha’ee isa dhidhiitachiise. Yesuus garuu hafuura xuraa’aa sana
ifate; gurbichas fayyisee abbaa isaatiif kenne. 43 Hundumti isaaniis humna
Waaqaa isa jabaa sana ni dinqifatan.
Utuu hundi isaanii waan Yesuus hojjete sana dinqisiifachaa jiranuu
inni barattoota isaatiin akkana jedhe; 44 “Waan ani isinitti himuuf jiru
of eeggannaadhaan dhaggeeffadhaa: Ilmi Namaa dabarfamee harka
namootaatti ni kennama.” 45 Isaan garuu dubbii kana hin hubanne. Akka
isaaniif hin galleefis isaan jalaa dhokfamee ture; isaan waa’ee waan kanaa
isa gaafachuus ni sodaatan.

Namni Nama Hunda Caalu Eenyu?
9:46-48 kwf – Mat 18:1-5
9:46-50 kwf – Mar 9:33-40

46 Isaan keessaa namni nama hundumaa caalu eenyu akka ta’e barat-
toota gidduutti wal falmiin ka’e. 47 Yesuusis waan isaan garaatti yaadan
beekee mucaa xinnaa tokko fidee of bira dhaabe; 48 akkanas isaaniin jedhe;
“Namni mucaa xinnaa kana maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata;
namni na simatus isa na erge sana simata; namni isin hundaa gad ta’e
inni hunda caalaatii.”
49 Yohannisis, “Yaa Barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin
hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef isa
dhowwine” jedhe.
50 Yesuus garuu, “Isa hin dhowwinaa; namni isiniin hin mormine kam
iyyuu gara keessan jiraatii” jedhe.

Mormii Warra Samaariyaa

51 Yesuusis yommuu yeroon inni itti gara samiitti ol fudhatamu ga’etti
Yerusaalem dhaquuf hidhatee ka’e. 52 Innis ergamoota of dura erge;
isaanis waan isa barbaachisu qopheessuudhaaf ganda Samaariyaa tokko
seenan. 53 Namoonni naannoo sanaa garuu sababii inni fuula isaa
Yerusaalemitti deebifatee deemaa tureef isa hin simanne. 54 Barattoonni
isaa jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis yommuu waan kana arganitti, “Yaa
Gooftaa, akka inni isaan balleessuuf, akka nu samii irraa ibidda gad
waamnu barbaaddaa?” jedhan. 55 Yesuus garuu garagalee isaan ifate.
56 Isaanis darbanii ganda biraa dhaqan.

Yesuus Duukaa Bu’uun Gatii Nama Baasisa
9:57-60 kwf – Mat 8:19-22

57 Utuu isaan karaa deemaa jiranuus namichi tokko Yesuusiin, “Ani
iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu’a” jedhe.
58 Yesuusis deebisee, “Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis man’ee
qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin qabu”
jedhe.
59 Nama biraatiinis, “Na duukaa bu’i!” jedhe.
Namichi garuu, “Yaa Gooftaa, dura akka ani dhaqee abbaa koo
awwaalladhu naa eeyyami” jedhee deebise.
60 Yesuusis, “Warri du’an du’aa isaanii haa awwaallatan; ati garuu
dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi” jedheen.

61 Ammas namni biraa, “Yaa Gooftaa, anis si duukaa nan bu’a; garuu dura akka ani dhaqee maatii kootti nagaa dhaamadhu naa eeyyami” jedhe.
62 Yesuusis deebisee, “Namni harkaan hordaa qabatee of duuba ilaalu kam iyyuu mootummaa Waaqaatiif hin malu” jedhe.

10

Yesuus Nama Torbaatamii Lama Erguu Isaa
10:4-12 kwf – Luq 9:3-5
10:13-15,21,22 kwf – Mat 11:21-23,25-27
10:23,24 kwf – Mat 13:16,17

1 Kana booddee Gooftaan namoota biraa 72 muudee gara maga-
alaawwanii fi lafa ofii dhaquuf ture hundaatti lama lamaan of dura isaan
erge. 2 Akkanas isaaniin jedhe; “Midhaan walitti qabamu baay’ee dha;
hojjettoonni garuu muraasa. Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa gara
lafa qotiisaa midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhadhaa. 3 Deemaa!
Ani akka ilmoolee hoolaa gara gidduu yeeyyiitti isin erga. 4 Borsaa
yookaan korojoo yookaan kophee hin qabatinaa; karaa irrattis nama tokko
illee nagaa hin gaafatinaa.
5 “Yeroo mana tokko seentanitti dursaatii, ‘Nagaan mana kanaaf haa
ta’u’ jedhaa. 6 Yoo namni nagaa achi jiraate, nagaan keessan isaaf ta’a;
yoo kanaa achii nagaan keessan isiniif deebi’a. 7 Waan isaan isinii kennan
hunda nyaachaa, dhugaas achuma turaa; hojjetaaf mindaa isaa argachuun
ni malaatii. Manaa gara manaatti hin labinaa.
8 “Yeroo magaalaa tokko seentanii simatamtanitti waanuma isinii
dhi’aate nyaadhaa. 9 Dhukkubsattoota achi jiran fayyisaatii, ‘Mootum-
maan Waaqaa isinitti dhi’aateera’ jedhaa isaanitti himaa. 10 Yoo magaalaa
tokko seentanii isin simachuu baatan garuu gara daandii magaalaatti
ba’aatii akkana jedhaa; 11 ‘Nu akka akeekkachiisa isinii ta’uuf awwaara
magaalaa keessanii illee miilla keenya irraa dhadha’anna. Ta’us waan
kana beekaa: Mootummaan Waaqaa dhi’aateera.’ 12 Ani isinittin hima;
gaafas magaalaa sana irra Sodoomiif ni salphata.
13 “Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif wayyoo! Hojiin
dinqii kan isin keessatti hojjetame sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti
hojjetamee jiraatee isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gaddaa
uffatanii, daaraa keessas tataa’anii qalbii jijjiirratu turan. 14 Garuu
guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata. 15 Atis yaa
Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki, Sii’oolitti gad buuta.
16 “Namni isin dhaga’u kam iyyuu na dhaga’a; namni isin dhaga’uu didu anas dhaga’uu dida; namni na dhaga’uu didu immoo isa na erge sana dhaga’uu dida.”
17 Namoonni torbaatamii lamaan sunis gammachuudhaan deebi’anii, “Yaa Gooftaa, hafuuronni hamoon iyyuu maqaa keetiin nuu ajajamaniiru” jedhan.
18 Yesuusis deebisee akkana jedhe; “Ani utuu Seexanni akkuma bal-
aqqeetti samii irraa bu’uu nan arge. 19 Kunoo, ani akka isin bofaa fi tor-
baanqabaa lafatti dhidhiittanii fi akka humna diinaa hundas mo’attaniif
aangoo isinii kenneera; wanni kam iyyuu isin hin miidhu. 20 Garuu sababii
maqaan keessan samii keessatti barreeffameef gammadaa malee sababii
hafuuronni isinii ajajamaniif hin gammadinaa.”

21 Yesuus yeroo sana Hafuura Qulqulluudhaan gammachuun guutamee
akkana jedhe; “Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota
kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee daa’immanitti mul’ifteef
ani sin galateeffadha. Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti
gammaddeertaatii.
22 “Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee
namni tokko iyyuu Ilmi eenyu akka ta’e hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi
isa itti mul’isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaan eenyu akka ta’e
hin beeku.”
23 Barattoota isaattis garagalee kophaatti akkana jedheen; “Iji waan
isin argitan argu eebbifamaa dha. 24 Ani isinittin himaatii raajonnii fi
mootonni baay’een waan isin argitan kana arguu barbaadan; garuu hin
argine. Waan isin dhageessan kanas dhaga’uu barbaadan; garuu hin
dhageenye.”

Fakkeenya Namicha Samaariyaa Tokkoo
10:25-28 kwf – Mat 22:34-40; Mar 12:28-31

25 Gaaf tokko, hayyuun seeraa tokko Yesuusin qoruuf jedhee ka’ee
dhaabate. Innis, “Yaa Barsiisaa, ani jireenya bara baraa dhaaluudhaaf
maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.
26 Yesuusis deebisee, “Seera keessatti maaltu barreeffame? Atis
akkamitti dubbifta?” jedheen.
27 Namichis, “ ‘Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu
kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan
jaalladhu;* ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaalladhu’†” jedhee deebise.
28 Yesuusis, “Sirriitti deebifteerta; atis kanuma godhi ni jiraattaa”
jedheen.
29 Namichi sun garuu qajeelaa of gochuu barbaadee, “Ollaan koo
eenyu?” jedhee Yesuusin gaafate.
30 Yesuusis deebisee akkana jedhe; “Namichi tokko utuu Yerusaalemii
ba’ee Yerikootti gad bu’aa jiruu harka saamtotaa seene. Isaanis uffata
isaa irraa baafatanii, tumanii, du’aa fi jireenya gidduutti isa dhiisanii
deeman. 31 Lubni tokko utuu akkuma tasaa karaa sanaan gad bu’uu
namicha argee irraa goree darbe. 32 Akkasumas namichi gosa Lewwii
tokko yommuu iddoo sana ga’eetti namicha sana argee irraa goree darbe.
33 Namichi Samaariyaa tokko garuu utuu deemaa jiruu iddoo namichi
sun jiru ga’e; yommuu isa argettis garaa laafeef. 34 Innis itti dhi’aatee
zayitii fi daadhii wayinii madaa isaatti naqee hidheef; harree isaa irras
kaa’ee, mana boqonnaa keessummootaatti isa geesse; achittis isa gargaare.
35 Guyyaa itti aanutti diinaarii lama baasee abbaa mana boqonnaa sanaatti
kennee, ‘Namicha kana ittiin naa wal’aani; yoo kana caalaa baaftes ani
yeroon deebi’ee dhufutti siifin kenna’ jedheen.
36 “Egaa jara sadan kanneen keessaa ollaan namicha harka saamtotaa
seene sanaa isa kam seeta?”
37 Hayyuun seeraa sunis, “Isa garaa laafeef sana” jedheen.
Yesuusis, “Atis dhaqiitii akkasuma godhi” jedheen.

Yesuus mana Maartaatii fi Maariyaam Dhaqu Isaa

38 Utuu karaa deemaa jiranuu Yesuus ganda tokko seene; dubartiin
Maartaa jedhamtu tokkos mana isheetti isa simatte. 39 Isheenis obboleettii

---

* **10:27** 10:27 KeD 6:5 † **10:27** 10:27 Lew 19:18

Maariyaam jedhamtu tokko qabdi turte; Maariyaamis miilla Gooftaa
jala teessee waan inni jedhu dhaggeeffachaa turte. 40 Maartaan garuu
baay'ina hojiitiin waan dadhabaa turteef gara isaa dhuftee, "Yaa Gooftaa,
obboleettiin koo akka ani hojii hunda kophaa koo hojjedhu natti dhiisuun
ishee si hin gaddisiisuu? Akka isheen na gargaartu itti himi!" jette.
41 Gooftaanis deebisee akkana jedheen; "Yaa Maartaa, yaa Maartaa, ati
waa'ee waan baay'ee yaaddofta; ni raafamtas. 42 Wanni barbaachisu
garuu waanuma tokko qofa; Maariyaam isa caalu filatteerti; innis ishee
irraa hin fudhatamu."

11

Yesuus Waa'ee Kadhannaa Barsiisuu Isaa
11:2-4 kwf – Mat 6:9-13
11:9-13 kwf – Mat 7:7-11

1 Gaaf tokko Yesuus iddoo tokkotti kadhachaa ture; yommuu inni
fixatettis, barattoota isaa keessaa namni tokko, "Yaa Barsiisaa, akkuma
Yohannis barattoota isaa barsiise sana, atis kadhachuu nu barsiisi"
jedheen.
2 Innis akkana isaaniin jedhe; "Isin yommuu kadhattan akkana jedhaa:
" 'Yaa Abbaa,
maqaan kee haa qulqullaa'u;
mootummaan kee haa dhufu.
3 Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa,
guyyuma guyyaan nuu kenni.
4 Akkuma nus warra cubbuu nutti hojjetaniif dhiifnu sana
atis cubbuu keenya nuu dhiisi;
qoramatti nu hin galchin.' "
5 Innis akkana isaaniin jedhe; "Mee isin keessaa namni tokko michuu
qaba haa jennuu; innis halkan walakkaa michuu isaa sana bira dhaqee,
'Yaa michuu ko, mee buddeena sadii naa liqeessi; 6 michuun koo kan karaa
deemu tokko natti goreeraatii; anis waanan dhi'eessuuf tokko illee hin
qabu' haa jedhu. 7 Namichi mana keessaa sunis, 'Na hin rakkisin; balballi
cufameera; ijoolleen koos na wajjin siree irra jiru; ani ka'ee waan tokko
illee siif kennuu hin danda'u' jedhaanii? 8 Ani isinittin hima; sababii inni
michuu isaa ta'eef jedhee ka'ee buddeena sana isaaf kennuu baatu illee,
sababii ija jabina namicha sanaatiif jedhee ka'ee waan isa barbaachisu
hunda ni kennaaf.
9 "Kanaafuu ani isinittin hima: Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa;
barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa. 10 Namni
kadhatu hundi ni argataatii; namni barbaadu ni argata; nama rurrukutu-
ufis balballi ni banama.
11 "Yaa abbootii, isin keessaa namni yoo ilmi isaa qurxummii isa
kadhate, qooda qurxummii bofa kennuuf eenyu? 12 Yookaan namni
yoo ilmi isaa hanqaaquu isa kadhate torbaanqabaa kennuuf eenyu?
13 Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee keessaniif kennuu
beektanii, Abbaan keessan inni samii irraa immoo hammam caalchisee
warra isa kadhataniif Hafuura Qulqulluu haa kennuu ree!"

Yesuusii fi Bi'eelzebuul
11:14,15,17-22,24-26 kwf – Mat 12:22,24-29,43-45
11:17-22 kwf – Mar 3:23-27

[14] Yesuusis hafuura hamaa arrab-didaa ta'e tokko baasaa ture. Yommuu
hafuurri hamaan sun ba'etti arrab-didaan sun ni dubbate; namoonnis
ni dinqifatan. [15] Isaan keessaa namoonni tokko tokko garuu, "Inni
Bi'eelzebuuliin, hangafa hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasaa
jira" jedhan. [16] Warri kaan immoo mallattoo samii irraa isa gaafachuudhaan isa qoran.
[17] Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; "Mootummaan gargar
of qoodu kam iyyuu ni diigama; manni gargar of qoodus ni jiga.
[18] Seexanni yoo gargar of qoode, mootummaan isaa akkamitti dhaabachuu
danda'a? Wanni ani akkana jedhuuf sababii isin akka waan ani
Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasuu dubbattaniif. [19] Egaa yoo ani
Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee, ilmaan keessan immoo maaliin
baasu ree? Kanaafuu isaan abbootii murtii isinitti ta'u. [20] Garuu ani quba
Waaqaatiin hafuurota hamoo baasa taanaan, yoos mootummaan Waaqaa
isinitti dhufeera.
[21] "Yommuu namni jabaan guutummaatti mi'a lolaa hidhate tokko
mana isaa eeggatutti, qabeenyi isaa nagaadhaan taa'aaf. [22] Garuu namni
jabinaan isa caalu tokko yoo lolee isa mo'ate, mi'a lolaa kan namichi sun
amanate sana isa irraa fudhatee boojuu isaas qoqqooda.
[23] "Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma; namni na wajjin
walitti hin qabne kam iyyuus ni bittinneessa.
[24] "Hafuurri xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti, boqonnaa
barbaacha lafa gogaa* keessa joora; garuu hin argatu. Innis, 'Mana koo
isa ani keessaa ba'e sanatti nan deebi'a' jedha. [25] Yommuu achi ga'uttis
manicha haramee qulqulleeffamee argata. [26] Ergasiis dhaqee hafuurota
biraa torba kanneen isa caalaa hamoo ta'an fudhatee dhufa; isaanis itti
galanii achi jiraatu. Haalli namicha sanaa kan dhumaa isa jalqabaa caalaa
hammaata."
[27] Utuu Yesuus waan kana dubbachaa jiruu, dubartiin tokko namoota
gidduudhaa sagalee ishee ol fudhattee, "Garaan si baate, harmi ati hootes
eebbifamaa dha" jette.
[28] Inni garuu deebisee, "Kana caalaa iyyuu, warri dubbii Waaqaa
dhaga'anii ajajamaniif eebbifamoo dha" jedhe.

Mallattoo Yoonaas
11:29-32 kwf – Mat 12:39-42

[29] Akkuma baay'inni namootaa dabalameen Yesuus akkana jedhe;
"Dhaloonni kun dhaloota hamaa dha. Inni mallattoo barbaada; garuu
mallattoo Yoonaas malee mallattoon tokko iyyuu isaaf hin kennamu.
[30] Akkuma Yoonaas mallattoo saba Nanawwee ture sana, Ilmi Namaas
mallattoo dhaloota kanaa ni ta'aatii. [31] Mootittiin kibbaa guyyaa
murtiitti namoota dhaloota kanaa wajjin kaatee isaanitti murti; isheen
ogummaa Solomoon dhaga'uuf jettee daarii lafaatii dhufteetii. Kunoo
kan Solomoonin caalu as jira. [32] Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti
dhaloota kana wajjin ka'anii itti muru; isaan lallaba Yoonaasiin qalbii
jijjiirrataniitii; kunoo kan Yoonaasin caalu as jira.

Ibsaa Dhagnaa
11:34,35 kwf – Mat 6:22,23

---

* **11:24** 11:24 Lafti gogaan akka waan jireenya hafuurota hamootiif mijaa'aa ta'eetti herregama ture (Isa 13:21-22; 34:14 ilaalaa).

33 “Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee iddoo hin mul’anne yookaan
gombisaa jala hin kaa’u. Qooda kanaa akka warri ol seenan ifa isaa
arganiif baattuu isaa irra kaa’u. 34 Iji kee ibsaa dhagna keetii ti. Iji
kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun ifaan guutama. Yoo iji kee
fayyaa hin ta’in garuu dhagni kees dukkanaan guutama. 35 Kanaafuu
akka ifni si keessaa dukkana hin taaneef of eeggadhu. 36 Egaa yoo
dhagni kee hundinuu ifaan guutame, yoo kutaan tokko iyyuu dukkana hin
qabaatin, akkuma waan ifni ibsaa tokkoo ifa isaatiin siif ibsuutti dhagni
kee guutummaatti ifa ni qabaata.”

Fariisonnii fi Barsiistonni Seeraa Ifataman

37 Akkuma Yesuus haasaa isaa fixateen Fariisota keessaa namichi tokko
akka Yesuus isa wajjin nyaata nyaatuuf mana isaatti isa waame; Yesuusis
ol seenee maaddiitti dhi’aate. 38 Fariisichi garuu akka Yesuus nyaataan
dura hin dhiqatin argee dinqisiifate.
39 Gooftaanis akkana isaan jedhe; “Isin Fariisonni duuba xoofootii fi
caabii ni qulqulleessitu; keessi keessan garuu saamichaa fi hamminaan
guutameera. 40 Yaa namoota gowwoota! Inni duuba isaa uume sun keessa
isaa immoo hin uumnee? 41 Isin garuu waan xoofoo fi caabii keessa jiru
hiyyeeyyiif kennaa; yoos wanni hundinuu isinii qulqullaa’aa.
42 “Fariisota nana isiniif wayyoo! Isin insilaala, cilaaddaamaa fi biqiltuu
gosa hundaa kudhan keessaa tokko Waaqaaf ni kennitu; murtii qajeelaa
fi jaalala Waaqaa garuu ni tuffattu. Silaa utuu isa duraa hin dhiisin isa
booddee hojii irra oolchuu qabdu ture.
43 “Yaa Fariisota, isiniif wayyoo! Isin manneen sagadaa keessatti
taa’umsa ulfinaa, gabaa keessattis nagaa gaafatamuu jaallattu.
44 “Isin sababii awwaala mallattoo hin qabne kan namoonni utuu hin
beekin irra deeman fakkaattaniif isinii wayyoo!”
45 Hayyoota seeraa keessaas tokko deebisee, “Yaa Barsiisaa, ati yommuu
waan kana jettutti nuus arrabsaa jirta!” jedheen.
46 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Hayyoota seeraa, isiniifis
wayyoo! Isin ba’aa namni baachuu hin dandeenye isaanitti feetu; ofii
keessanii garuu isaan gargaaruudhaaf qubaan illee hin tuqxan.
47 “Isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; kan isaan ajjeeses
abbootuma keessan. 48 Kanaafuu isin akka waanuma abbootiin keessan
hojjetan sana deeggartan dhugaa baatu; isaan raajota ajjeesan; isin
immoo awwaala raajotaa ijaartu. 49 Sababii kanaaf Waaqni ogummaa
isaatiin, ‘Ani raajotaa fi ergamoota isaanittin erga; namoonni sunis
isaan keessaa tokko tokko ni ajjeesu; kaan immoo ni ari’atu’ jedhe.
50 Kanaaf dhaloonni kun dhiiga raajota hundaa kan uumama addunyaatii
jalqabee dhangala’etti ni gaafatama; 51 dhiiga Abeel irraa jalqabee hamma
dhiiga Zakkaariyaas isa iddoo aarsaatii fi mana qulqullummaa gidduutti
ajjeefame sanaatti ni gaafatama. Eeyyee ani isinittin hima; dhaloonni kun
waan kana hundumatti ni gaafatama.
52 “Yaa hayyoota seeraa, isiniif wayyoo! Isin furtuu beekumsaa fudhat-
taniirtu. Ofii keessanii hin seenne; warra seenaa turanis dhowwitaniirtu.”
53 Yommuu Yesuus achii deemetti, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
jabeessanii isaan mormuu, akka inni waan baay’ee dubbatuufis isa
tuttuquu jalqaban. 54 Waan afaan isaatii ba’uun isa qabuufis eeggachaa
turan.

12

Of eeggachiisa
12:2-9 kwf – Mat 10:26-33

1 Gidduu sana yommuu tuunni namoota kuma hedduu tokko hamma
isaan wal irra ejjetanitti walitti qabametti, Yesuus duraan dursee barat-
toota isaatiin akkana jechuu jalqabe; “Raacitii Fariisotaa irraa of eeg-
gadhaa; kunis fakkeessitummaa dha. 2 Wanni haguugamee utuu hin
mul’ifamin hafu yookaan wanni dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko
iyyuu hin jiru. 3 Wanni isin dukkana keessatti dubbattan, ifa guyyaatiin
dhaga’ama; wanni isin gola keessatti gurratti hasaastanis bantii manaa
irraa labsama.

4 “Yaa michoota ko, ani isinittin hima; warra dhagna ajjeesanii ergasii
immoo kana caalaa homaa gochuu hin dandeenye hin sodaatinaa. 5 Ani
garuu kan isin sodaachuu qabdan isinittin argisiisa; isa erga ajjeesee
booddee gahaannamitti darbachuudhaaf taayitaa qabu sana sodaadhaa;
eeyyee, ani isinittin hima; isa sodaadhaa. 6 Daaloteen shan saantima
lamatti gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu tokko iyyuu Waaqni hin ir-
raanfatu. 7 Dhugumaanuu rifeensi mataa keessanii hundi lakkaa’ameera.
Hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii.

8 “Ani isinittin hima; nama fuula namootaa duratti ifaan ifatti dhugaa
naa ba’u kamiif iyyuu, Ilmi Namaas fuula ergamoota Waaqaa duratti
dhugaa ni ba’a. 9 Namni fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu
fuula ergamoota Waaqaa duratti ni ganama. 10 Nama Ilma Namaatiin
mormee jecha tokko dubbatu hundaaf ni dhiifama; nama Hafuura
Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu hin dhiifamu.

11 “Yommuu manneen sagadaa, bulchitootaa fi abbootii taayitaa duratti
dhi’eeffamtanitti akkamitti akka falmattan yookaan maal akka jettan hin
yaadda’inaa. 12 Hafuurri Qulqulluun yeruma sana Waan isin jechuu
qabdan isin barsiisaatii.”

Fakkeenya Sooressa Gowwaa

13 Tuuta sana keessaa namichi tokko, “Yaa Barsiisaa, akka obboleessi
koo dhaala naa hiruuf maaloo itti naa dubbadhu” jedheen.

14 Yesuus garuu deebisee, “Namana, eenyutu isin gidduutti abbaa murtii
yookaan hirtuu dhaalaa na godhe?” jedheen. 15 Innis, “Ilaalladhaa!
Doqnummaa hunda irraas of eegaa; jireenyi nama tokkoo baay’ina
qabeenya isaatiin hin murteeffamuutii” jedheen.

16 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; “Lafti qotiisaa
namicha sooressa tokkoo midhaan guddaa kenneef. 17 Namichi sunis,
‘Ani waan lafan itti midhaan koo galfadhu hin qabneef maal gochuu naa
wayya?’ jedhee garaa isaatti yaade.

18 “Innis akkana jedhe; ‘Wanni ani godhu kana; gombisaa koo diigee
guddaa isaa nan ijaarradha; midhaan koo fi mi’a koo hunda achittin ku-
ufadha. 19 Lubbuu kootiinis, “Yaa lubbuu ko, ati waan gaarii hedduu kan
waggaa baay’eef kuufame qabda; boqodhu; nyaadhu; dhugi; gammadis”
nan jedha.’

20 “Waaqni garuu, ‘Yaa gowwicha, edanuma lubbuu kee sirraa fud-
hachuu barbaadu; egaa wanni ati walitti qabatte sun kan eenyuu ta’a?’
jedheen.

21 “Kanaafuu namni ofii isaatiif badhaadhummaa kuufatee fuula
Waaqaa duratti immoo hin sooromin kam iyyuu akkasuma ta’a.”

Hin Yaadda’inaa
12:22-31 kwf – Mat 6:25-33

22 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; “Kanaafuu ani isinit-
tin hima; ‘maal nyaanna?’ jettanii waa’ee jireenya keessanii hin
yaadda’inaa; yookaan ‘maal uffanna?’ jettanii waa’ee dhagna keessanii
hin yaadda’inaa. 23 Jireenyi nyaata caala; dhagnis uffata caalaatii.
24 Mee arraageyyii ilaalaa: Isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan;
gombisaa yookaan gumbii hin qaban; ta’us Waaqni isaan soora. Isin
immoo hammam simbirroota caalaa gatii guddaa qabdu! 25 Isin keessaa
namni yaadda’uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu
danda’u eenyu? 26 Yoos isin erga waan xinnoo akkasii illee godhachuu hin
dandeenye, maaliif waan biraaf yaaddoftu ree?

27 “Daraaraawwan bosonaa akkamitti akka guddatan mee ilaalaa; isaan
hin dhama’an yookaan hin fo’an. Ani garuu isinittin hima; Solomoon
iyyuu ulfina isaa hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne.
28 Isin yaa warra amantii xinnoo nana! Waaqni erga marga dirree kan
har’a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee,
isinitti immoo hammam kana caalaa haa uffisuu ree. 29 Qalbii keessan
waan nyaattan irra yookaan waan dhugdan irra hin kaa’atinaa; waa’ee
isaas hin yaadda’inaa. 30 Addunyaan ormootaa waan kana hunda ni
barbaaduutii; Abbaan keessan akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu
ni beeka. 31 Garuu mootummaa isaa barbaadaa; wanni kun akkasuma
isiniif kennama.

32 “Isin karra xinnoo nana, hin sodaatinaa; Abbaan keessan mootummaa
isinii kennuu jaallateeraatii. 33 Waan qabdan gurguraatii hiyyeeyyiif
kennaa. Korojoo hin moofofne, qabeenya dhuma hin qabnes samii
irratti, iddoo hattuun itti hin dhi’aannee fi biliinis hin balleessinetti ofii
keessaniif kuufadhaa. 34 Idduma badhaadhummaan keessan jiru sana
garaan keessanis jiraatii.

Qophaa’anii Eeguu
12:35,36 kwf – Mat 25:1-13; Mar 13:33-37
12:39,40,42-46 kwf – Mat 24:43-51

35 “Tajaajilaaf hidhadhaatii qophaa’aa; ibsaa keessanis ibsadhaa;
36 akkuma namoota yommuu Gooftaan isaanii cidha fuudhaa fi heeru-
maatii galee balbala dhadha’utti dafanii isaaf banuuf jedhanii qophaa’anii
isa eeganii ta’aa. 37 Garboonni gooftaan isaanii yeroo galutti isaanii
dammaqanii jiran argu sun eebbifamoo dha; ani dhuguman isinitti hima;
inni marxifatee akka isaan nyaataaf taa’an ni godha; dhufees isaan tajaa-
jila. 38 Garboonni gooftaan isaanii halkanicha keessaa kutaa lammaffaatti
yookaan kutaa sadaffaatti dhufee akkasuma isaanii dammaqanii jiran
isaan argu sun eebbifamoo dha. 39 Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi
manaa utuu sa’aatii kamitti akka hattuun dhuftu beekee, silaa akka manni
isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture. 40 Isinis akkasuma qophaa’uu
qabdu; Ilmi Namaa sa’aatii isin hin eegnetti dhufaatii.”

41 Phexrosis, “Yaa Gooftaa, ati fakkeenya kana nu qofatti moo nama
hundumatti himta?” jedhee gaafate.

[42] Gooftaanis akkana jedhee deebise; “Egaa hojii adeemsisaan amana-
maa fi ogeessi kan gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo malutti
isaanii kennuuf jedhee garboota isaa irratti isa muudu eenyu? [43] Garbichi
gooftaan isaa yommuu deebi’utti utuu inni akkasuma hojjetuu isa argu
sun eebbifamaa dha. [44] Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa
hunda irratti isa muuda. [45] Garbichi sun garuu yoo, ‘Gooftaan koo dhufuuf
yeroo dheeraa tura’ ofiin jedhee, garboota dhiiraatii fi dubartootaa tumuu
jalqabe, yoo nyaatee dhugee machaa’e, [46] gooftaan garbicha sanaa guyyaa
inni isa hin eegnee fi sa’aatii inni hin beeknetti ni dhufa. Innis isa kukkuta;
warra hin amanne keessattis isa ramada.
[47] “Garbichi utuu fedhii gooftaa isaa beekuu hin qophoofne yookaan
waan gooftaan isaa barbaadu hin hojjenne sun akka malee tumama.
[48] Nama utuu hin beekin waan isa adabamsiisu hojjete garuu adaba
salphaatu isa irra ga’a. Nama wanni baay’een itti kenname hunda irraa
waan baay’eetu eegama; nama imaanaan guddaan itti kenname irraa
immoo kan caalutu barbaadama.

Gargar Ba’uu Malee Nagaa miti
12:51-53 kwf – Mat 10:34-36

[49] “Ani ibidda lafa irra buusuufin dhufe; utuu inni ammuma iyyuu
qabatee ani akkam hawwa! [50] Garuu cuuphaa ani cuuphamu tokkotu
jira; hamma inni raawwatamutti ani akka malee nan dhiphadha! [51] Isin
waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe seetuu? Akkas miti; ani
isinittin hima; ani gargar ba’uu fiduufan dhufe malee nagaa buusuuf
hin dhufne. [52] Si’achi maatiin nama shan qabu tokko gargar qoodama;
namni sadii nama lamatti ka’a; namni lama immoo nama sadiitti ka’a.
[53] Abbaan ilmatti, ilmi abbaatti, haati intalatti, intalli haadhatti, amaatiin
niitii ilmaatti, niitiin ilmaas amaatii isheetti ka’uudhaan gargar ba’u.”

Bara Ilaalanii Waa Himuu

[54] Yesuusis tuuta sanaan akkana jedhe; “Isin yommuu duumessa karaa
lixa biiftuutiin ol ba’u argitanitti yeruma sana, ‘Bokkaan ni rooba’ jettu;
innis ni rooba. [55] Yommuu bubbeen kibbaa bubbisutti immoo, ‘Ni ho’a’
jettu; innis ni ho’a. [56] Fakkeessitoota nana! Isin bifa lafaatii fi samiitiif
hiikkaa kennuu ni beektu. Bara ammaa kanaaf immoo hiikkaa kennuu
akkamitti wallaaltu?
[57] “Isin maaliif ofuma keessanii waan qajeelaa hin murteessine? [58] Ati
yommuu amajaajii kee wajjin gara abbaa murtii dhaqxutti, karuma irratti
isaan walitti araaramuu cimsii yaali; yoo kanaa achii amajaajiin kee abbaa
seeraatti si geessa; abbaan seeraas dabarsee poolisiitti si kenna; poolisiin
immoo mana hidhaatti si darbata. [59] Ani sitti nan hima; ati hamma
saantima ishee dhumaa of irraa baaftutti achii hin baatu.”

13

Qalbii Jijjiirrachuu Yookaan Baduu

[1] Yeroo sana namoonni waa’ee warra Galiilaa kanneen Phiilaaxoos
dhiiga isaanii aarsaa isaaniitti make sanaa Yesuusitti himan tokko tokko
achi turan. [2] Yesuusis deebisee akkana jedheen; “Sababiin namoonni
Galiilaa kunneen akkas dhiphataniif waan isaan saba Galiilaa kaan hunda
irra cubbamoota turaniif seetuu? [3] Ani isinittin hima; akkas miti;
garuu isinis qalbii jijjiirrachuu baannaan hundi keessan akkasuma baddu.
[4] Yookaan namoonni kudha saddeettan gamoon Saliihoom isaan irratti

jigee isaan fixe sun warra Yerusaalem keessa jiraatan kaan hunda irra
waan yakka hojjetan seetuu? 5 Ani isinittin hima; akkas miti. Garuu isinis
qalbii jijjiirrachuu baannaan, hundi keessan akkasuma baddu."

6 Innis akkana jedhee fakkeenya kana dubbate; "Namichi tokko muka
harbuu kan iddoo dhaabaa wayinii isaa keessa dhaabame tokko qaba ture;
innis muka sana irra ija barbaaduu dhaqee waan tokko illee dhabe. 7 Innis
hojjetaa iddoo dhaaba wayinichaatiin, 'Ani waggaa sadan darban kana
muka harbuu kana irraa ija barbaadachuuf jedhee marmaaraan ture;
garuu waan tokko illee irraa hin arganne; muriitii gati! Inni maaliif lafa
balleessa?' jedhe.

8 "Namichi sunis deebisee akkana jedheen; 'Yaa Gooftaa, anuu naannoo
isaa qoteen xaa'oo itti naqaatii mee wagguma tokko haa turu. 9 Yoo
inni waggaa dhufu ija naqate, gaarii dha! Yoo kanaa achii murtee gatuu
dandeessa.' "

Dubartiin Dugdi Ishee Goophate Tokko Fayyifamuu Ishee

10 Yesuus guyyaa Sanbataa tokko manneen sagadaa keessaa isa tokkotti
barsiisaa ture. 11 Dubartiin hafuurri hamaan waggaa kudha saddeeti
dugda ishee goophesse tokkos achi turte; isheenis waan gad gogdeef
gonkumaa ol jechuu hin dandeessu turte. 12 Yesuusis yommuu ishee
argetti ofitti ishee waamee, "Dubartii nana, ati dhukkuba kee irraa
fayyiteerta" jedheen, 13 Innis harka isaa ishee irra kaa'e; isheenis yeruma
sana ol jettee Waaqa galateeffatte.

14 Bulchaan mana sagadaas sababii Yesuus guyyaa Sanbataatiin nama
fayyiseef aaree namootaan, "Guyyaan hojii ja'atu jira; guyyoota sana
kottaatii fayyifamaa malee guyyaa Sanbataa hin dhufinaa" jedhe.

15 Gooftaan immoo akkana jedhee deebiseef; "Yaa fakkeessitoota! Isin
keessaa namni guyyaa Sanbataa qotiyyoo isaa yookaan harree isaa dallaa
keessaa hiikee bishaan obaasuu hin geessine jiraa? 16 Yoos dubartiin kun
intalli Abrahaam kan Seexanni waggaa kudha saddeeti guutuu hidhee ture
kun guyyaa Sanbataatiin hidhaa kana irraa hiikamuun isheef hin maluu?"

17 Yommuu inni waan kana dubbatetti mormitoonni isaa hundi ni
qaana'an; namoonni garuu hojjiiwwan dinqii kanneen inni hojjechaa ture
hundatti ni gammadan.

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaatii fi Fakkeenya Raacitii
13:18,19 kwf – Mar 4:30-32
13:18-21 kwf – Mat 13:31-33

18 Yesuusis akkana jedhee gaafate; "Mootummaan Waaqaa maal
fakkaata? Anis maaliinan wal isa fakkeessa? 19 Mootummaan Waaqaa
sanyii sanaaficaa kan namni tokko fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti
facaase fakkaata. Sanyiin sunis guddatee muka ta'e; simbirroonnis
dameewwan isaa irra jiraatan."

20 Amma illee akkana jedhee gaafate; "Ani mootummaa Waaqaa
maaliinan wal fakkeessa? 21 Inni raacitii dubartiin tokko fuutee hamma
inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata."

Balbala Dhiphaa

22 Yesuusis utuu gara Yerusaalem deemuu namoota barsiisaa maga-
alaawwanii fi gandoota keessa darbaa ture. 23 Namichi tokkos, "Yaa
Gooftaa warri fayyifaman namoota muraasa qofaa?" jedhee isa gaafate.

Innis akkana isaaniin jedhe; [24] "Balbala dhiphaadhaan seenuuf tattaaf-
fadhaa; ani isinittin hima; namoonni baay'een seenuu ni yaaluutii; garuu
hin danda'an. [25] Abbaan mana sanaa takkaa ka'ee balbalicha cufannaan
isin ala dhaabatanii balbala rurrukutaa, 'Yaa Gooftaa balbala nuu bani'
jettanii kadhattu.

"Inni garuu deebisee, 'Ani isin hin beeku yookaan eessaa akka dhuftan
hin beeku' isiniin jedha.

[26] "Isin immoo, 'Nu si wajjin nyaannee dhugneerra; atis daandii keenya
irratti barsiifteerta' jettuun.

[27] "Inni garuu deebisee, 'Ani isin hin beeku yookaan eessaa akka dhuftan
hin beeku. Isin warri hammina hojjettan hundinuu na biraa badaa!'
jedha.

[28] "Yommuu Abrahaam, Yisihaaq, Yaaqoobii fi raajota hunda mootum-
maa Waaqaa keessatti argitanii, ofii keessanii immoo gad darbatamtan,
achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a. [29] Namoonnis ba'a biiftuutii fi
lixa biiftuutii, kaabaa fi kibbaa dhufanii mootummaa Waaqaa keessatti
maaddiitti ni dhi'aatu. [30] Dhugumaanuu kanneen warra dhumaa ta'an
keessaa kanneen warra jalqabaa, kanneen warra jalqabaa ta'an keessaa
immoo warra dhumaa ta'an jiru."

Yesuus Yerusaalemiif Gadduu Isaa
13:34,35 kwf – Mat 23:37-39
13:34,35 kwi – Luq 19:41

[31] Yeroo sana Fariisota keessaa namoonni tokko tokko gara Yesuus
dhufanii, "Sababii Heroodis si ajjeesuu barbaaduuf asii deemii iddoo biraa
dhaqi" jedhaniin.

[32] Innis akkana jedhee deebise; "Dhaqaatii waangoo sanaan, 'Kunoo, ani
har'aa fi bori hafuurota hamoo nan baasa; namoota dhukkubsatanis nan
fayyisa; guyyaa sadaffaatti immoo hojii koo nan fixadha' jedhaa. [33] Waan
fedhe iyyuu taanaan, ani har'aa fi bori, iftaanis adeemsa koo itti fufuutu
naa mala; raajiin Yerusaalemiin alatti du'uu hin qabuutii!

[34] "Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra gara
keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu, akkuma indaanqoon cuucii
ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee walitti
qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin barbaanne. [35] Kunoo, manni
keessan onee isinii hafa. Ani isinittin hima; isin hamma, 'Inni maqaa
Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa dha'* jettanitti lammata na hin argitan."

14

Yesuus Mana Fariisicha Tokkootti

[1] Guyyaa Sanbataa tokko yommuu Yesuus buddeena nyaachuuf mana
Fariisicha beekamaa tokkoo dhaqetti, namoonni xiyyeeffatanii isa ilaalaa
turan. [2] Namichi dhagni isaa dhiita'e tokkos fuula isaa dura ture.
[3] Yesuusis, "Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun ni eeyyamama moo hin
eeyyamamu?" jedhee Fariisotaa fi hayyoota seeraa gaafate. [4] Isaan garuu
ni cal'isan; innis namicha harkaan qaqqabee fayyisee gad isa lakkise.

[5] Innis, "Isin keessaa namni tokko yoo ilma yookaan qotiyyoo guyyaa
Sanbataatiin boolla keessa bu'e qabaate, inni yeruma sana harkisee boolla

* **13:35** 13:35 Far 118:26

keessaa hin baasuu?" jedhee isaan gaafate. 6 Isaan garuu deebii kennuu
hin dandeenye.

7 Innis yommuu akka keessumoonni sun iddoo ulfinaa filatan hubatetti
akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; 8 "Yoo namni tokko cidha
fuudhaa fi heerumaatti si waame, iddoo ulfinaa hin taa'in; tarii namni si
caalaa ulfina qabu tokko waamameera ta'aatii. 9 Namichi isin lamaanuu
waame sun dhufee, 'Namicha kanaaf ka'i' siin jedha; atis qaanoftee
dhaqxee lafa iddoo hundumaa gad ta'e teessa. 10 Ati garuu yommuu
waamamtu akka namichi si waame sun yeroo dhufutti, 'Yaa michuu koo
iddoo ol aanutti hiiqi' siin jedhuuf dhaqii lafa iddoo hundumaa gad ta'e
taa'i; yoos fuula warra si wajjin maaddiitti dhi'aatan hundumaa duratti
ulfina argattaatii. 11 Namni ol of qabu hundinuu gad qabamaatii; namni
gad of qabu hundinuu immoo ol qabama."

12 Yesuusis namicha isa waame sanaan akkana jedhe; "Ati yommuu
laaqana yookaan irbaata qopheessitu michoota kee yookaan obboloota
kee, yookaan firoota kee, yookaan olloota kee warra sooreyyii hin waamin;
yoo akkas goote isaanis deebisanii si waamu; gatiin kees siif deebifama.
13 Garuu yommuu cidha qopheessitu hiyyeeyyii, naafa, okkolaa fi jaamaa
waami. 14 Sababii isaan waan siif deebisan hin qabneef ati ni eebbifamta;
gatiin kee guyyaa du'aa ka'uu qajeeltotaatti siif deebifamaatii."

Fakkeenya Cidha Guddaa
14:16-24 kwi – Mat 22:2-14

15 Warra isa wajjin maaddiitti dhi'aatan keessaa namichi tokko yommuu
waan kana dhaga'etti Yesuusiin, "Namni mootummaa Waaqaa keessatti
maaddiitti dhi'aatu eebbifamaa dha" jedhe.

16 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "Namichi tokko cidha guddaa
qopheessee keessumoota hedduu affeere. 17 Namichi sunis sa'aatii
nyaataatti akka inni, 'Kunoo, wanni hundinuu qopheeffameeraatii kottaa'
jedhee warra affeeraman sanatti himuuf garbicha isaa erge.

18 "Garuu isaan hundi bifuma tokkoon sababa dhi'eeffachuu jalqaban;
inni jalqabaa, 'Ani lafa qotiisaa bitadheera; kanaafuu dhaqeen ilaaluu
qabaatii maaloo na hin komatin' jedheen.

19 "Inni kaan, 'Ani qotiyyoo cimdii shan bitadheera; isaan leenjisuuf
deemuuttin jiraatii, maaloo na hin komatin' jedheen.

20 "Amma illee inni kaan, 'Ani dhi'oon niitii fuudhe; kanaafuu dhufuu
hin danda'u' jedheen.

21 "Garbichi sunis deebi'ee waan kana gooftaa isaatti hime. Abbaan
mana sanaas aaree, 'Dafii karaa guddaa fi daandii qal'aa magaalaatti achi
ba'iitii hiyyeeyyii, naafa, jaamaa fi okkolaa fidii ol seensis' jedhee garbicha
isaa ajaje.

22 "Garbichi sunis, 'Yaa gooftaa, wanni ati ajajje hundi raawwateera;
garuu amma illee iddoon jira' jedheen.

23 "Gooftichis garbicha isaatiin akkana jedhe; 'Akka manni koo guuta-
muuf karaa guddaa fi daandii baadiyyaatti achi ba'iitii akka isaan ol galan
dirqisiisi. 24 Ani isinittin hima; namoota waamaman sana keessaa namni
tokko iyyuu maaddii koo irraa afaaniin hin qabu.' "

Gatii Barataa Yesuus Ta'uun Nama Baasisu

25 Namoonni baay'een Yesuus wajjin deemaa turan; innis garagalee
akkana isaaniin jedhe; 26 "Namni gara koo dhufu kam iyyuu yoo abbaa

isaatii fi haadha isaa, niitii isaatii fi ijoollee isaa, obboloota isaatii fi
obboleettota isaa akkasumas lubbuu isaa illee hin jibbine inni barataa
koo ta'uu hin danda'u. 27 Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa
hin buune kam iyyuus barataa koo ta'uu hin danda'u.
28 "Mee isin keessaa namni tokko gamoo ijaarrachuu barbaada haa
jennuu; namichi sun gamoo sana ijaaree fixuuf horii ga'aa qabaachuu
fi qabaachuu baachuu isaa beekuuf duraan dursee taa'ee gatii isaa hin
herregatuu? 29 Yoo kanaa achii yommuu inni hundee kaa'ee fixuu
dadhabutti, namoonni argan hundi itti qoosu. 30 Isaanis, 'Namichi kun
ijaaruu jalqabee fixuu dadhabe' jedhu.
31 "Yookaan mee mootiin tokko mootii biraa loluu dhaqa haa jennuu;
inni mootii loltoota kuma digdamaan isatti dhufu tokko loltoota kuma
kudhaniin of irraa loluu danda'uu fi danda'uu baachuu isaa duraan
dursee taa'ee itti hin yaaduu? 32 Yoo hin dandeenye immoo utuu mootichi
kaan isa irraa fagoo jiruu bakka bu'oota itti ergee akka nagaan bu'u
kadhata. 33 Akkanumas isin keessaa namni waan qabu hunda hin dhiifne
kam iyyuu barataa koo ta'uu hin danda'u.
34 "Soogiddi gaarii dha; garuu yoo inni mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa
akkamiin deebifamuu danda'a? 35 Inni biyyoof yookaan tuulaa kosiitiif
faayidaa hin qabu; inni gad gatama.
"Namni gurra dhaga'u qabu kam iyyuu haa dhaga'u."

15

Fakkeenya Hoolaa Badee
15:4-7 kwf – Mat 18:12-14

1 Gaaf tokko warri qaraxa fuudhanii fi cubbamoonni hundi Yesuusin
dhaggeeffachuudhaaf isa biratti walitti qabamaa turan. 2 Fariisonnii
fi barsiistonni seeraa garuu, "Namichi kun cubbamoota simata; isaan
wajjinis ni nyaata" jedhanii guunguman.
3 Yesuusis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; 4 "Isin
keessaa namni hoolota dhibba qabu tokko yoo hoolaan tokko jalaa bade,
hoolota sagaltamii sagallan kaan lafa tikaatti dhiisee hamma hoolaa
bade sana argatutti kan barbaaduu hin deemne eenyu? 5 Yommuu
argatus gammadee gatiittii isaa irratti baatee, 6 mana isaatti gala. Innis
michoota isaatii fi olloota isaa walitti waamee, 'Ani hoolaa koo kan bade
sana argadheeraatii na wajjin gammadaa' jedha. 7 Ani isinittin hima;
sababii qajeeltota qalbii jijjiirrachuun isaan hin barbaachifne sagaltamii
sagalii irra sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif samii keessatti
gammachuun guddaan akkasuma ni ta'a.

Fakkeenya Saantima Badee

8 "Yookaan mee dubartii saantima meetii kudhan qabdu jalaa tokko
badeera haa jennuu; isheen ibsaa qabsiifattee, manas hartee hamma
saantima sana argatutti jabeessitee hin barbaaddattuu? 9 Isheenis
yommuu argatutti michoota isheetii fi olloota ishee walitti waamtee,
'Ani saantima koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin gammadaa'
jetti. 10 Ani isinittin hima; sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif
ergamoonni Waaqaa akkasuma ni gammadu."

Fakkeenya Ilma Badee

[11] Yesuus ittuma fufee akkana jedhe; “Namicha ilmaan lama qabu
tokkotu ture. [12] Ilmi quxisuun abbaa isaatiin ‘Yaa abbaa ko, qabeenya kee
irraa qooda na ga’u naa kenni’ jedhe. Abbaanis qabeenya isaa lamaan
isaaniitiif ni hire.
[13] “Ilmi quxisuun sunis utuu hin turin waan qabu hunda walitti qabatee
biyya fagoo dhaqe; achittis qabeenya isaa jireenya bashannanuu irratti
balleesse. [14] Erga inni waan hunda fixee booddee beelli hamaan biyya
sanatti bu’e; innis rakkachuu jalqabe. [15] Kanaafuu dhaqee lammiiwwan
biyyasii keessaa isa tokkotti gale; namichi sunis akka inni booyyee tiksuuf
lafa tikaatti isa erge. [16] Gurbichis qola booyyeen nyaattu sana nyaatee
garaa guutachuu kajeela ture; garuu namni tokko iyyuu waa isatti hin
kennu ture.
[17] “Innis yommuu of beeketti akkana jedhe; ‘Tajaajiltoonni mana abbaa
kootti qacaraman hammamitu buddeena ga’ee irraa hafu qaba! Ani
garuu asitti beelaan nan du’a. [18] Ani ka’een abbaa kootti deebi’ee akkana
jedhaan; “Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu hojjedheera. [19] Si’achi
ilma kee jedhamuun naaf hin malu; tajaajiltoota kee keessaa akka isa
tokkootti na ilaali.” ’ [20] Innis ka’ee gara abbaa isaa dhaqe.
“Garuu utuu inni fagoo jiruu abbaan isaa isa argee akka malee garaa
laafeef; gara ilma isaattis fiigee itti marmee dhungate.
[21] “Gurbichis, ‘Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu hojjedheera; si’achi
ilma kee jedhamuun naaf hin malu’ jedheen.
[22] “Abbaan isaa garuu garboota isaatiin akkana jedhe; ‘Dafaatii uffata
uffata hunda caalu fidaa isatti uffisaa; quba isaatti qubeelaa, miilla isaattis
kophee kaa’aa. [23] Dibicha gabbataa fidaatii qalaa; haa nyaannuu; haa
gammannus. [24] Ilmi koo kun du’ee tureetii; amma immoo jireenyatti
deebi’eeraa. Badees ture; amma immoo argameera.’ Isaanis gammaduu
jalqaban.
[25] “Yeroo sanatti ilmi inni hangafti lafa qotiisaa ture; innis yeroo dhufee
manatti dhi’aatetti muuziiqaa fi sirba dhaga’e. [26] Kanaafuu tajaajiltoota
keessaa nama tokko waamee waan ta’aa jiru gaafate. [27] Tajaajilaan sunis
deebisee, ‘Obboleessi kee galeera; abbaan kees waan ilma isaa nagaa fi
fayyaadhaan argateef dibicha gabbataa qale’ jedheen.
[28] “Obboleessi hangafni garuu aaree ol seenuu dide; kanaaf abbaan isaa
gad ba’ee isa kadhate. [29] Inni immoo deebisee abbaa isaatiin akkana jedhe;
‘Ilaa ani waggoota kanneen hunda akkuma garbaatti siif hojjechaan ture;
ajaja kee illee didee hin beeku. Ati garuu akka ani michoota koo wajjin
gammaduuf takkumaa ilmoo re’ee tokko illee naa hin kennine. [30] Garuu
ilmi kee inni sagaagaltoota wajjin qabeenya kee balleesse kun deebi’ee
manatti gallaan dibicha gabbataa qalteef!’
[31] “Abbaan isaas akkana jedheen; ‘Yaa ilma koo ati yeroo hunda anuma
wajjin jirta; wanni ani qabu hundinuus kanuma kee ti. [32] Garuu obboleessi
kee inni du’ee ture kun waan jireenyatti deebi’eef nu gammaduu fi ililchuu
qabna. Inni badee ture; amma immoo argameera.’ ”

16

Fakkeenya Hojii Adeemsisaa Abshaala Tokkoo

[1] Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; “Namicha sooressa nama
hojii isaa adeemsisuuf qabu tokkotu ture; akka hojii adeemsisaan sun

qabeenya isaa jalaa balleessaa jirus sooressa sanatti himan. 2 Sooressi
sunis hojii adeemsisaa sana ofitti waamee, ‘Wanni ani waa’ee kee dhaga’u
kun maalii? Ati si’achi waan hojii adeemsisaa ta’uu hin dandeenyeef, hojii
adeemsisaa turte sana irratti gabaasa naa dhi’eessi’ jedheen.
3 “Hojii adeemsisaan sunis garaa isaa keessatti akkana jedhe; ‘Waan
gooftaan koo hojii keessaa na baasuuf, maal naa wayya? Lafa qotuuf
humna hin qabu; kadhachuu immoo nan qaana’a. 4 Akka yeroo ani hojii
keessaa ari’amutti namoonni mana isaaniitti na simataniif waanan godhu
anuu beeka.’
5 “Innis warra gatiin gooftaa isaa irra jiru tokko tokkoon waamee, isa
jalqabaatiin, ‘Idaan gooftaa koo hammamitu sirra jira?’ jedhee gaafate.
6 “Namichis, ‘Zayitii ejersaa hubboo dhibba saddeeti’ jedhee deebise.
“Hojii adeemsisaan sunis, ‘Waraqaa walii galtee kee hoo’u; dafii taa’iitii
dhibba afur jedhii barreessi’ jedheen.
7 “Isa lammaffaadhaanis, ‘Sirra immoo hammamitu jira?’ jedhee
gaafate.
“Innis, ‘Qamadii guuboo kuma tokkoo’ jedheen.
“Hojii adeemsisaan sunis, ‘Waraqaa walii galtee kee hoo’uutii, 80 jedhii
barreessi’ jedheen.
8 “Hojii adeemsisaan hin amanamne sun waan abshaala ta’eef gooftichi
isa jaje; namoonni addunyaa kanaa warra akka isaanii wajjin haajaa
isaanii guutachuu irratti namoota ifaa caalaa abshaalotaatii. 9 Ani isinittin
hima; akka isaan yeroo qabeenyi sun dhumutti mana bara baraatti isin
simataniif qabeenya addunyaatiin ofii keessaniif michoota horadhaa.
10 “Namni waan xinnootti amanamu kam iyyuu waan baay’eettis ni
amanama; namni waan xinnootti hin amanamne kam iyyuu immoo
waan baay’eettis hin amanamu. 11 Yoos isin yoo qabeenya addunyaatti
hin amanamne, qabeenya dhugaatti immoo eenyutu isin amana ree?
12 Yoo isin qabeenya nama biraa irratti hin amanamne, qabeenya mataa
keessanii immoo eenyutu isinii kenna ree?
13 “Namni gooftota lama tajaajiluu danda’u tokko iyyuu hin jiru. Isa
tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee
isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi maallaqa tajaajiluu hin
dandeessan.”
14 Fariisonni warri maallaqa jaallatan waan kana hunda dhaga’anii
Yesuusitti qoosan. 15 Innis akkana isaaniin jedhe; “Isin warra fuula
namootaa duratti qajeeltota of gootanii dha; Waaqni garuu garaa keessan
beeka. Wanni nama biratti akka malee kabajamu fuula Waaqaa duratti
jibbisiisaadhaatii.

Barsiisa Dabalame

16 “Seerrii fi raajonni hamma Yohannisitti labsaman. Yeroo sanaa
jalqabee wangeelli mootummaa Waaqaa lallabamaa jira; namni hund-
inuus itti galuuf wal dhiiba. 17 Seera keessaa tuqaan hundumaa gadii
dhabamuu irra samii fi lafti dhabamuutu salphata.
18 “Namni niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja
raawwata; namni dubartii dhirsa ishee hiikte fuudhus ejja raawwata.

Namicha Sooressaa fi Al’aazaar

19 “Namicha sooressa uffata dhiilgee haphii kan quncee talbaa irraa
hojjetame uffatee, guyyuma guyyaan qananiidhaan jiraatu tokkotu ture.

20 Karra isaa dura immoo namichi hiyyeessi Al'aazaar jedhamu kan dhagni
isaa hundi mammadaa'e tokko ciisaa ture. 21 Innis hambaa maaddii
sooressa sanaa irraa harca'u illee nyaachuu ni kajeela ture; saroonni iyyuu
dhufanii madaa isaa arraabu turan.
22 "Gaaf tokko namichi hiyyeessi sun duunaan ergamoonni Waaqaa
isa baatanii gara bobaa Abrahaamitti isa geessan; sooressichis du'ee
awwaalame. 23 Utuu Sii'ool keessatti dhiphachaa jiruus ol mil'atee
Abrahaamin fagootti, Al'aazaarin immoo bobaa Abrahaam keessatti arge.
24 Innis iyyee, 'Yaa Abbaa koo Abrahaam, waan ani ibidda kana keessatti
dhiphachaa jiruuf maaloo garaa naa laafiitii akka inni fiixee quba isaa
bishaan keessa cuuphee arraba koo naa qabbaneessuuf Al'aazaarin naa
ergi' jedheen.
25 "Abrahaam garuu akkana jedhee deebise; 'Yaa ilma ko, ati bara
jireenya keetiitti waan gaarii akka argatte, Al'aazaar immoo waan hamaa
akka argate yaadadhu; amma garuu asitti isatti toleera; ati immoo
dhiphachaa jirta. 26 Waan kana hunda irrattis, akka warri nu biraa gara
keessan dhufuu barbaadan dhufuu hin dandeenyeef yookaan akka warri
isin biraa gara keenyatti ce'uu hin dandeenyeef nuu fi isin gidduu boolla
guddaatu jira.'
27 "Dureessi sunis akkana jedhee deebise; 'Yoos yaa Abbaa, akka ati gara
mana abbaa kootti Al'aazaarin naa ergitu sin kadhadha; 28 ani obboloota
shan qabaatii; akka isaanis iddoo dhiphinaa kana hin dhufneef inni
dhaqee isaan haa akeekkachiisu.'
29 "Abrahaam garuu, 'Isaan Musee fi raajota qabu; isaanuma haa
dhaga'an' jedhe.
30 "Dureessichis, 'Akkas miti; yaa abbaa koo Abrahaam; yoo warra du'an
keessaa namni tokko gara isaanii dhaqe garuu, isaan qalbii ni jijjiirratu'
jedheen.
31 "Abrahaamis, 'Isaan yoo Musee fi raajota hin dhageenye, yoo namni
tokko warra du'an keessaa ka'e illee hin amanan' jedheen."

17

Cubbuu, Amantii, Dirqama

1 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; "Wantoonni akka namoonni
gufatan godhan dhufuun hin oolu; garuu nama wantoonni kunneen
karaa isaatiin dhufaniif wayyoo! 2 Inni warra xixinnaa kanneen keessaa
tokko illee gufachiisuu mannaa dhagaan daakuu morma isaatti hidhamee
galaanatti utuu darbatamee isaa wayya ture. 3 Kanaafuu of eeggadhaa.
"Yoo obboleessi kee yakka sitti hojjete isa ifadhu; yoo inni qalbii
jijjiirrate immoo dhiifama godhiif. 4 Yoo inni guyyaa tokkotti yeroo
torba cubbuu sitti hojjetee yeroo torbanuu sitti deebi'ee, 'Ani qalbii nan
jijjiirradha' siin jedhe dhiifama godhiif."
5 Ergamoonnis Gooftaadhaan, "Amantii keenya nuu guddisi" jedhan.
6 Innis akkana jedhee deebise; "Isin amantii xinnoo hamma ija sanaafi-
caa illee yoo qabaattan, muka qilxuu kanaan, 'Buqqa'iitii galaana keessa
dhaabami!' jechuu dandeessu; innis isinii ajajama.
7 "Isin keessaa namni tokko garbicha lafa qotu yookaan kan hoolota
tiksu qaba haa jennu; inni yeroo garbichi sun alaa galutti, 'Dafii kottuutii
taa'ii waa nyaadhu' jedhaanii? 8 Qooda kanaa inni garbicha sanaan,
'Irbaata naa qopheessi; hamma ani nyaadhee dhugutti marxifadhuutii

na tajaajili; sana booddee ati ni nyaattaa; ni dhugdas' hin jedhuunii?
9 Namichis sababii garbichi sun waan ajajame sana raawwateef isa
ni galateeffataa? 10 Kanaafuu isinis yommuu waan ajajamtan hunda
raawwattanitti, 'Nu garboota faayidaa hin qabnee dha; waanuma hoj-
jechuu qabnu qofa hojjenne' jedhaa."

Lamxaa'onni Kudhan Fayyuu Isaanii

11 Yesuus utuu Yerusaalem dhaquu Samaariyaa fi Galiilaa gidduu darbaa
ture. 12 Akkuma inni ganda tokko seeneenis, namoonni lamxaa'an
kudhan isatti dhufan. Isaanis fagoo dhadhaabatanii, 13 sagalee isaanii ol
fudhatanii, "Yesuus yaa Gooftaa, nuu na'i!" jedhan.
14 Innis yommuu isaan argetti, "Dhaqaatii lubootatti of argisiisaa!"
jedheen; isaanis utuma deemaa jiranuu qulqullaa'an.
15 Isaan keessaas inni tokko yommuu fayyuu isaa argetti sagalee
guddaadhaan Waaqaaf ulfina kennaa deebi'ee dhufe. 16 Adda isaatiinis
miilla Yesuus irratti gombifamee isa galateeffate; innis nama Samaariyaa
ture.
17 Yesuusis akkana jedhee gaafate; "Kurnanuu qulqullaa'aniiru mitii?
Yoos warri hafan sagallan eessa dhaqan? 18 Nama ormaa kana malee
namni deebi'ee Waaqaaf galata galchu tokko iyyuu hin argamnee?"
19 Yesuusis, "Ka'ii deemi; amantiin kee si fayyiseeraatii" jedheen.

Dhufaatii Mootummaa Waaqaa
17:26,27 kwf – Mat 24:37-39

20 Fariisonnis mootummaan Waaqaa yoom akka dhufu Yesuusin gaafa-
tan; innis akkana jedhee deebiseef; "Mootummaan Waaqaa namatti
mul'achaa hin dhufu; 21 namoonnis, 'Mootummaan Waaqaa kunoo as
jira' yookaan 'Kuunnoo achi jira' hin jedhan; mootummaan Waaqaa isin
gidduu jiraatii."
22 Innis barattoota isaatiin akkana jedhe; "Yeroon isin itti guyyoota Ilma
Namaa keessaa isa tokko arguu hawwitan ni dhufa; garuu hin argitan.
23 Namoonni, 'Inni kuunnoo achi jira!' yookaan 'Kunoo as jira' isiniin
jedhu; isin garuu hin dhaqinaa; isaan duukaas hin bu'inaa. 24 Ilmi Namaa
guyyaa isaatti akkuma balaqqeessi balaqqeessa'ee gama tokkoo hamma
gama kaaniitti samii ibsuu ni ta'aatii. 25 Inni garuu duraan dursee akka
malee dhiphachuu fi dhaloota kanaan tuffatamuu qaba.
26 "Akkuma bara Nohi ta'e sana, yeroo Ilma Namaattis akkasuma ni
ta'a. 27 Hamma gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa, dhugaa,
fuudhaa, heerumaas turan. Bishaan badiisaas dhufee hunda isaanii
balleesse.
28 "Bara Looxis akkasuma ture; namoonni nyaachaa, dhugaa, bitachaa,
gurgurachaa, biqiltuu dhaabbachaa, manas ijaarrachaa turan. 29 Guyyaa
Looxi Sodoomii ba'etti garuu ibiddii fi dinyiin samii irraa roobee hunda
isaanii balleesse.
30 "Guyyaa Ilmi Namaa mul'atuttis akkasuma ta'a. 31 Guyyaa sana
namni bantii manaa irra jiru kan mana keessaa mi'a qabu mi'a sana
fudhachuuf gad bu'uu hin malu. Akkasuma immoo namni lafa qotiisaa
keessa jiru tokko iyyuu waan tokkoof illee manatti hin deebi'in. 32 Niitii
Looxi yaadadhaa! 33 Namni lubbuu isaa eeggachuu yaalu kam iyyuu
lubbuu isaa ni dhaba; namni lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni
turfata. 34 Ani isinittin hima; halkan sana namoonni lama siree tokko irra

ni rafu; inni tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa. 35 Dubartoonni
lama walii wajjin midhaan daaku; isheen tokko ni fudhatamti; kaan
immoo ni hafti. [36 Namoonni lama lafa qotiisaa keessa jiru; tokko ni
fudhatama; kaan immoo ni hafa.”]*
37 Isaanis, “Yaa Gooftaa, eessatti?” jedhanii gaafatan.
Innis, “Iddoo raqni jirutti gogocorroowwan walitti qabamu” jedhee deebiseef.

18

Fakkeenya Haadha Hiyyeessaa Tokkoo

1 Yesuusis akka isaan yeroo hunda kadhachuu qabanii fi akka isaan
abdii hin kutanne isaan barsiisuuf jedhee fakkeenya tokko barattoota
isaatti hime. 2 Innis akkana jedhe; “Magaalaa tokko keessa abbaa murtii
kan Waaqa hin sodaanne, namas kan hin kabajne tokkotu ture. 3 Haati
hiyyeessaa tokkos magaalaa sana keessa turte; isheenis, ‘Diina koo irratti
murtii qajeelaa naa kenni’ jettee isatti deddeebi’aa turte.
4 “Innis yeroo gabaabaaf didee ture; ergasii garuu akkana jedhee
garaa isaatti yaade; ‘Ani yoon Waaqa hin sodaanne illee, yoon namas
hin kabajne illee, 5 sababii niitiin kun deddeebitee na rakkiftuuf murtii
qajeelaa nan kennaaf; yoo kanaa achii deddeebitee na dadhabsiifti.’ ”
6 Gooftaanis akkana jedhe; “Egaa waan abbichii murtii dabaan sun
jedhu dhaga’aa; 7 Waaqni immoo filatamtoota isaa warra halkanii guyyaa
gara isaatti iyyataniif murtii qajeelaa hin kennuu? Isaan duraa tursaa ree?
8 Ani isinittin hima; inni dafee murtii qajeelaa kennaaf; garuu Ilmi Namaa
gaafa dhufu lafa irratti amantii ni argataa?”

Fakkeenya Fariisichaatii fi Namicha Qaraxa Walitti Qabuu

9 Yesuusis namoota qajeelummaa ofiitti amananii warra kaan immoo
tuffatanitti akkana jedhee fakkeenya kana hime. 10 “Namoonni lama
Waaqa kadhachuuf gara mana qulqullummaatti ol ba’an; isaanis Fari-
isicha tokkoo fi nama qaraxa walitti qabu tokko turan. 11 Fariisichi ka’ee
dhaabatee, waa’ee mataa isaa akkana jedhee kadhate; ‘Yaa Waaqayyo, ani
akka namoota kaanii jechuunis akka saamtotaa, jal’ootaa fi sagaagaltootaa
keessumattuu waan akka namicha qaraxa walitti qabu kanaa hin ta’iniif
sin galateeffadha. 12 Ani torbanitti yeroo lama nan sooma; waanan
argadhu hundumaa irraas harka kudhan keessaa tokko nan kenna.’
13 “Namichi qaraxa walitti qabu sun garuu fagoo dhaabate, qoma isaa
dhadha’aa, ‘Yaa Waaqayyo, ani nama cubbamaadhaatii naa na’i!’ jedhe
malee ija isaatiin illee ol jedhee gara samii hin ilaalle.
14 “Ani isinittin hima; namichi kun namicha duraa irra fuula Waaqaa
duratti qajeelaa ta’ee mana isaatti gale. Namni ol of qabu hundinuu gad
qabamaatii; namni gad of qabu garuu ol qabama.”

Yesuusii fi Ijoollee Xixinnoo
18:15-17 kwf – Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

15 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa’uuf daa’immanis Yesuusitti
fidaa turan. Barattoonni garuu yommuu waan kana arganitti isaan ifatan.
16 Yesuus garuu ijoollee sana ofitti waamee akkana jedhe; “Ijoolleen xixin-
noon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan

* **17:36** 17:36 Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 36 hin qaban.

warra akkanaatii. 17 Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma ijoolleetti
mootummaa Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin galu.”

Fakkeenya Sooressaatii fi Mootummaa Waaqaa
18:18-30 kwf – Mat 19:16-29; Mar 10:17-30

18 Bulchaan tokko, “Yaa Barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa
dhaaluuf maal gochuun qaba?” jedhee isa gaafate.
19 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Ati maaliif gaarii naan jetta? Waaqa
tokkicha malee gaariin hin jiru. 20 Ati ajajawwan ni beekta; ‘Hin ejjin; hin
ajjeesin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba’in; abbaa keetii fi haadha keetiif
ulfina kenni.’*”
21 Namichis, “Ani ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan kanneen
hunda eegeera” jedhe.
22 Yesuusis yommuu waan kana dhaga’etti, “Amma illee waan tokkotu
si duraa hir’ata; waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii
keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu’i”
jedheen.
23 Inni yommuu waan kana dhaga’etti baay’ee gadde; akka malee
sooressa tureetii. 24 Yesuusis isa ilaalee akkana jedhe; “Mootummaa
Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha! 25 Dhugumaan namni
sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba’uutu
gaalaaf salphata.”
26 Warri waan kana dhaga’anis, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a ree?”
jedhanii gaafatan.
27 Yesuusis, “Wanni namaaf hin danda’amne, Waaqaaf ni danda’ama”
jedhee deebise.
28 Phexrosis, “Kunoo, nu waan qabnu hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra” jedheen.
29 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; “Ani dhuguman isinitti hima;
namni sababii mootummaa Waaqaatiif jedhee mana yookaan niitii
yookaan obboloota yookaan haadhaa fi abbaa yookaan ijoollee dhiisee,
30 bara kana keessa dachaa baay’ee, bara dhufuuf jiru keessa immoo
jireenya bara baraa utuu hin argatin hafu tokko iyyuu hin jiru.”

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa’ee Du’a Isaa Dubbate
18:31-33 kwf – Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

31 Yesuus warra kudha lamaan kophaatti baasee akkana jedheen;
“Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra; wanni raajonni waa’ee Ilma
Namaa barreessan hundinuus ni raawwatama. 32 Inni dabarfamee
Namoota Ormaatti ni kennama. Isaanis isatti qoosu; isa arrabsu; isatti
tufu; isa garafu; isa ajjeesus. 33 Innis guyyaa sadaffaatti du’aa ni ka’a.”
34 Barattoonni garuu waan kana hunda keessaa tokko illee hin hubanne;
hiikkaan isaas isaan duraa dhokfamee ture. Inni maal akka dubbachaa
tures isaaniif hin galle.

Namichi Jaamaan Tokko Fayyifamuu Isaa
18:35-43 kwf – Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

35 Yeroo Yesuus Yerikootti dhi’aatetti, namichi jaamaan tokko qarqara
karaa taa’ee kadhachaa ture. 36 Innis akka tuunni namootaa karaa sana

---
* **18:20** 18:20 Bau 20:12; KeD 5:16-20

darbaa jiru dhageenyaan, waan ta'aa ture gaafate. 37 Isaanis, "Yesuus
nama Naazreetitu asiin darbaa jira" jedhanii isatti himan.
38 Innis, "Yesuus, yaa ilma Daawit, na maari!" jedhee iyye.
39 Namoonni fuula dura deemaa turanis akka inni cal'isuuf isa ifatan;
inni garuu, "Yaa ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma caalchisee iyye.
40 Yesuusis dhaabatee akka isaan namicha gara isaa fidan ajaje. Yommuu
inni gara isaatti dhi'aatetti Yesuus akkana jedhee isa gaafate; 41 "Akka ani
maal siif godhu barbaadda?"
Namichis, "Yaa Gooftaa, ani arguun barbaada" jedhee deebise.
42 Yesuusis, "Argi; amantiin kee si fayyiseeraa" jedheen. 43 Innis yeruma
sana argee Waaqa jajachaa Yesuus duukaa bu'e. Namoonni hundinuus
yommuu waan kana arganitti Waaqa jajan.

19

Yesuusii fi Zakkewoos

1 Yesuus Yerikoo seenee achi keessa darbaa ture. 2 Namichi Zakkewoos
jedhamu tokkos achi ture; innis hangafa warra qaraxa walitti qabaniitii
fi sooressa ture. 3 Innis Yesuus nama akkamii akka ta'e arguu barbaade;
garuu gabaabaa waan tureef, sababii baay'ina namootaatiif isa arguu hin
dandeenye. 4 Yesuus waan karaa sana irra darbaa tureef, Zakkewoos isa
arguuf jedhee fiigee dura darbee muka qilxuu tokko yaabe.
5 Yesuus yommuu iddoo sana ga'etti ol mil'atee, "Yaa Zakkewoos,
har'a mana kee ooluun narra jiraatii dafii gad bu'i" jedheen. 6 Innis
yommusuma gad bu'ee gammachuudhaan isa simate.
7 Namoonni hundinuu yommuu waan kana arganitti, "Inni keessummaa
'Nama cubbamaa' ta'uu dhaqe!" jedhanii guungumuu jalqaban.
8 Zakkewoos garuu ka'ee dhaabatee Gooftaadhaan, "Yaa Gooftaa kunoo,
ani walakkaa qabeenya koo hiyyeeyyiif nan kenna; ani yoon nama tokko
illee gowwoomsee saamee jiraadhe, waanan fudhadhe sana harka afur
godhee nan deebisa" jedhe.
9 Yesuus deebisee akkana jedheen; "Namichi kunis waan ilma Abrahaam
ta'eef, har'a fayyinni mana kanaaf dhufeera. 10 Ilmi Namaa isa bade
barbaaduu fi fayyisuudhaaf dhufeetii."

Fakkeenya Minnaanii Kudhannanii
19:12-27 kwi – Mat 25:14-30

11 Yesuusis utuma isaan waan kana dhaga'aa jiranuu itti fufee, fak-
keenya tokko isaanitti hime; kanas sababii inni Yerusaalemitti dhi'aatee
fi sababii namoonni waan mootummaan Waaqaa yeruma sana mul'atu
se'aniif dubbate. 12 Innis akkana jedhe; "Namichi sanyii mootii tokko
muudamee mootii ta'ee deebi'uuf biyya fagoo dhaqe. 13 Namichi sunis
garboota isaa keessaa nama kudhan waamee, 'Hamma ani deebi'utti
maallaqa kanaan daldalaa' jedhee minnaanii kudhan isaanitti kenne.
14 "Namoonni biyya isaa garuu isa jibbanii, 'Akka namichi kun nurratti
mootii ta'u hin feenu!' jedhanii bakka bu'oota isaanii isa duubaan ergatan.
15 "Innis erga muudamee mootii ta'ee deebi'ee booddee garboonni inni
maallaqa itti kennee ture sun ittiin daldalanii maal akka argatan beekuuf
jedhee nama itti ergee isaan waamsise.
16 "Garbichi jalqabaa dhufee, 'Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii
gara biraa kudhan dhaleera' jedheen.

17 “Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii, ati waan gaarii hojjette.
Sababii ati waan akka malee xinnoo irratti amanamaa taateef, magaalaa
kudhan irratti taayitaa qabaadhu’ jedheen.
18 “Garbichi lammaffaanis dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee min-
naanii gara biraa shan dhaleera’ jedheen.
19 “Gooftaan isaas deebisee, ‘Atis magaalaa shan irratti mo’i’ jedheen.
20 “Inni sadaffaan immoo dhufee akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa, min-
naaniin kee kunoo ti; ani huccuudhaan maree dhokseen ture. 21 Ati gara
jabeessa waan taateef ani sin sodaadhe; ati waan hin kaa’atin fudhatta;
waan hin facaasinis haammatta.’
22 “Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; ‘Yaa garbicha hamaa nana;
ani dubbuma afaan keetiitiin sittin mura; ati akka ani nama dabaa waan
hin kaa’atin fudhatu, waan hin facaasinis haammatu ta’e beekta mitii?
23 Yoos akka ani yommuun deebi’utti dhala isaa wajjin fudhadhuuf maaliif
maallaqa koo mana baankii naa hin kaa’in ree?’
24 “Gooftichis warra achi dhadhaabataniin, ‘Minnaanii sana isa harkaa
fuudhaatii namicha minnaanii kudhan qabuuf kennaa’ jedhe.
25 “Isaanis deebisanii, ‘Yaa Gooftaa, inni duraanuu minnaanii kudhan
qaba’ jedhaniin.
26 “Inni immoo deebisee akkana jedhe; ‘Ani isinittin hima; kan qabu
hundaafuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne garuu wanni inni
qabu iyyuu irraa fudhatama; 27 diinota koo kanneen akka ani isaan
irratti mootii ta’u hin barbaadin immoo as fidaatii fuula koo duratti isaan
gogorra’aa.’ ”

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
19:29-38 kwf – Mat 21:1-9; Mar 11:1-10
19:35-38 kwf – Yoh 12:12-15

28 Yesuus erga waan kana dubbatee booddee Yerusaalemitti ol ba’uuf
isaan dura deemaa ture. 29 Innis akkuma Beetfaagee fi Biitaaniyaa
kanneen tulluu Gaara Ejersaa jedhamu biraa sanatti dhi’aateen barattoota
isaa keessaa lama erge; 30 akkanas isaaniin jedhe; “Gara ganda fuula
keessan dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree
kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin tokko achitti hidhamee
jiru ni argattu. Isa hiikaatii as fidaa. 31 Yoo namni tokko iyyuu, ‘Isin maaliif
hiiktu?’ jedhee isin gaafate, ‘Gooftaatu isa barbaada’ jedhaa.”
32 Warri ergamanis dhaqanii waan hunda akkuma inni isaanitti himetti
argatan. 33 Utuu isaan ilmoo harree sana hiikaa jiranuus warri harree
sanaa, “Ilmoo harree kana maaliif hiiktu?” jedhanii isaan gaafatan.
34 Isaanis, “Gooftaatu isa barbaada” jedhanii deebisan.
35 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis harree sana irra
buusan; Yesuusinis irra teessisan. 36 Utuu inni deemuus namoonni uffata
isaanii karaa irra afan.
37 Yeroo inni daandii Tulluu Ejersaa irraa gad bu’utti dhi’aatettis,
barattoonni hundi hojii dinqii arganii turan hundatti gammadanii, sagalee
guddaan akkana jedhanii Waaqa galateeffachuu jalqaban.
38 “Mootiin maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”*

“Nagaan samii irratti, ulfinnis ol gubbaatti!”

* **19:38** 19:38 Far 118:26

39 Namoota achi turan keessaas Fariisonni tokko tokko Yesuusiin, “Yaa
Barsiisaa, barattoota kee ifadhu!” jedhan.
40 Innis deebisee, “Ani isinittin hima; yoo isaan cal’isan illee dhagoonni
ni iyyu” jedheen.
41 Yesuusis yommuu Yerusaalemitti dhi’aatee magaalattii argetti ni
boo’eef; 42 akkanas jedhe; “Utuu atumti waan har’a nagaa siif kennu beek-
tee gaarii ture! Amma garuu ija kee duraa dhokfameera. 43 Guyyoonni itti
diinonni kee koobii sitti ijaaranii, si marsanii, karaa hundaanis ba’uu si
dhowwan sitti ni dhufuutii. 44 Diinonni si’ii fi ijoollee kee warra dallaa kee
keessa jiraatan biyyootti maku. Isaan dhagaa tokko dhagaa kaan irratti hin
dhiisan; ati yeroo itti Waaqni gara kee dhufu hin beekneetii.”

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
19:45,46 kwf – Mat 21:12-16; Mar 11:15-18; Yoh 2:13-16

45 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra gurgurachaa turan ari’uu
jalqabe. 46 Innis, “ ‘Manni koo mana kadhannaa ta’a’ jedhamee barreef-
fameera; isin garuu ‘Holqa saamtotaa’ gootaniirtu”† isaaniin jedhe.
47 Guyyuma guyyaanis mana qulqullummaa keessatti barsiisaa ture;
luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi dura bu’oonni sabaa garuu
isa ajjeesuudhaaf jabeessanii barbaadaa turan. 48 Ta’us isaan karaa ittiin
isa ajjeesan hin arganne; namoonni hundinuu yaada tokkoon waan inni
dubbate dhaggeeffachaa turaniitii.

20

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
20:1-8 kwf – Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

1 Gaaf tokko utuu Yesuus mana qulqullummaa keessatti namoota
barsiisuu, utuu wangeelas lallabuu luboonni hangafoonnii fi barsiistonni
seeraa maanguddoota wajjin gara isaa dhufan. 2 Isaanis, “Ati akka taayitaa
maaliitiin waan kana hojjettu nutti himi. Eenyutu taayitaa kana siif
kenne” jedhan.
3 Innis akkana jedhee deebise; “Anis gaaffii tokkon isin gaafadha. Isin
immoo natti himaa: 4 Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe moo nama
biraa dhufe?”
5 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’
jenne inni immoo, ‘Isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee nu gaafata.
6 Yoo nu, ‘Nama biraa dhufe’ jenne garuu namoonni hundinuu akka
Yohannis raajii ta’e waan amananiif dhagaadhaan nu tumu.”
7 Kanaaf isaan, “Inni eessaa akka dhufe nu hin beeknu” jedhan.
8 Yesuus immoo, “Anis taayitaa maaliitiin akkan waan kana hojjedhu
isinitti hin himu” jedheen.

Fakkeenya Qottuuwwanii
20:9-19 kwf – Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

9 Innis akkana jedhee fakkeenya kana namootatti himuu jalqabe;
“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbatee, qonnaan
bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqee yeroo dheeraa ture.
10 Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka isaan ija iddoo dhaabaa
wayinii irraa waa kennaniif garbicha tokko qottuuwwan sanatti ergate.

† **19:46** 19:46 Erm 7:11

Qottuuwwan sun garuu tumanii harka duwwaa of irraa isa deebisan.
11 Innis garbicha biraa ergate; isaan garuu isas tumanii, qaanessaniis
harka duwwaa of irraa isa deebisan. 12 Amma illee garbicha sadaffaa
ergate; isaan immoo isas madeessanii gad isa darbatan.
13 “Ergasii abbichi iddoo dhaabaa wayinii, ‘Maal gochuu naa wayya?
Ka’een ilma koo jaallatamaa itti erga; tarii isa ni kabaju ta’aatii’ jedhe.
14 “Qottoonni sun garuu yommuu isa arganitti, ‘Dhaaltuun isa kana;
kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun kan keenya ta’aatii’ jedhanii walii wajjin
dudubbatan. 15 Kanaafuu isaan iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad
baasanii isa ajjeesan.
“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal isaan godhinna laata?
16 Inni dhufee qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas
namoota biraatti kennata.”

Namoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti, “Waaqni waan kana hin fidin!” jedhan.

17 Yesuusis isaan ilaalee, akkana jedhe; “Egaa inni,
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan
dhagaa golee ta’eera jedhamee barreeffame maal jechuu isaati ree’*?
18 Namni dhagaa sana irratti kufu hundinuu caccabee bututa; namni
dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni daakama.”

19 Barsiistonni seeraatii fi luboonni hangafoonni akka inni fakkeenya kana isaaniin mormuun dubbate waan beekaniif yeruma sana isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan.

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
20:20-26 kwf – Mat 22:15-22; Mar 12:13-17

20 Jarris isa gaadaa, akka isaan waan inni dubbatuun isa qabanii
dabarsanii humnaa fi taayitaa bulchaatti isa kennaniif jedhanii basaastota
nama nagaa of fakkeessan ergan. 21 Basaastonni sunis akkana jedhanii
isa gaafatan; “Yaa Barsiisaa, nu akka ati waan qajeelaa dubbatuu fi
waanuma qajeelaa barsiiftu, akkasumas akka ati dhugaadhaan karaa
Waaqaa barsiisuu malee nama wal hin caalchifne beekna. 22 Qeesaariif
gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?”†
23 Inni garuu haxxummaa isaanii argee akkana isaaniin jedhe; 24 “Mee
diinaarii tokko natti argisiisaa. Fakkii fi katabbii eenyuutu isa irra jira?”

Isaanis, “Kan Qeesaar” jedhanii deebisan.

25 Kana irratti inni, “Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa” jedheen.

26 Isaanis waan inni dubbateen fuula namootaa duratti isa qabuu hin dandeenye. Deebii isaas dinqisiifatanii cal’isan.

Gaaffii Waa’ee Du’aa Ka’uu
20:27-40 kwf – Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

27 Saduuqota du’aa ka’uun hin jiru jedhan keessaa tokko tokko waa
gaafachuuf jedhanii gara Yesuus dhufan; 28 akkanas jedhan; “Yaa Barsiisaa

---

* **20:17** 20:17 Far 118:22 † **20:22** 20:22 Qeesaariif gibira kaffaluun – Mootummaan Roomaa biyya isaanii qabachuu isaa Yihuudoonni hin beekan ture. Utuu Yesuus hin dhufin waggaa digdamii shaniin dura, sababii gibira kaffaluutiin mootummaa Roomaatti mormiin guddaan tokko ka’ee ture. Kanaaf gaaffiin kun gaaffii micciiramaa dha. Yesuus yoo kaffaltii gibiraa deeggare, fudhatama nama biratti qabu sana dhaba. Yoo kaffaltii gibiraa morme immoo dabarfamee abbootii aangoo mootummaatti kennama.

yoo obboleessi nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du'e,
akka namichi sun niitii sana dhaalee ijoollee dhalchee obboleessa isaatiif
sanyii dabarsu Museen nuu barreesseera. 29 Kunoo obboloota torbatu ture.
Inni hangafni niitii fuudhee ijoollee malee du'e. 30 Inni lammaffaan, 31 inni
sadaffaanis ishee fuudhan; haaluma wal fakkaatuun isaan torbanuu utuu
ijoollee hin dhalchin du'an. 32 Dhuma irratti dubartittiinis ni duute.
33 Egaa guyyaa du'aa ka'uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban isaanii
iyyuu ishee fuudhaniiruutii."

34 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Namoonni addunyaa kanaa ni
fuudhu; ni heerumus. 35 Warri addunyaa dhufuuf jiruu fi du'aa ka'uu
keessatti hirmaachuun isaanii malu garuu hin fuudhan; hin heerumanis.
36 Isaan waan akka ergamootaa ta'aniif deebi'anii hin du'an; waan
ijoollee du'aa ka'uu ta'aniifis isaan ijoollee Waaqaa ti. 37 Garuu Museen
iyyuu seenaa waa'ee daggalaa keessatti akka warri du'an du'aa ka'an
argisiiseera; inni Gooftaadhaan, 'Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi
Waaqa Yaaqoob'‡jedhee waamaatii. 38 Inni Waaqa warra jiraataniiti malee
Waaqa warra du'anii miti; hundinuu isaaf jiraatoodhaatii."

39 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko, "Yaa Barsiisaa, dhugaa jette!"
jedhanii deebisan. 40 Namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf
ija hin jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
20:41-47 kwf – Mat 22:41–23:7; Mar 12:35-40

41 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Isaan akkamitti Kiristoos§ilma
Daawit jechuu danda'u? 42 Daawit mataan isaa iyyuu kitaaba faarfannaa
keessatti akkana jedha;
" 'Gooftichi Gooftaa kootiin akkana jedhe;
"Karaa mirga koo taa'i;
43 hamma ani diinota kee,
ejjeta miilla keetii siif godhutti." '*
44 Daawit 'Gooftaa' jedhee isa waama. Yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu
danda'a ree?"

45 Utuu namoonni hundinuu isa dhaga'aa jiranuu, Yesuus barattoota
isaatiin akkana jedhe; 46 "Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan
uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna'uu fi gabaa keessattis nagaa gaafa-
tamuu, manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa, lafa cidhaatti immoo
iddoo ulfinaa jaallatu. 47 Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu;
of argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni kunneen adaba
guddaa adabamu."

21

Buusii Haadha Hiyyeessaa Tokkoo
21:1-4 kwf – Mar 12:41-44

1 Yesuusis ol mil'atee sooreyyii kennaa isaanii mi'a buusii keessa buusaa
jiran arge. 2 Akkasumas haadha hiyyeessaa hiyyeettii tokko saantima
sibiila diimaa xixinnoo lama buusuu ishee arge. 3 Innis akkana jedhe;
"Ani dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra kaan
hunda caalaa buufteerti. 4 Namoonni kunneen hundi qabeenya isaanii

‡ **20:37** 20:37 Bau 3:6 § **20:41** 20:41 yookaan Masiihichi * **20:43** 20:43 Far 110:1

irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan ittiin jiraattu hunda kennite.”

Mallattoo Dhuma Baraa
21:5-36 kwf – Mat 24; Mar 13
21:12-17 kwf – Mat 10:17-22

5 Barattoota isaa keessaas tokko tokko waa’ee mana qulqullummaa, haala manni qulqullummaa sun dhagaawwan babbareedanii fi kennaawwan Waaqaaf kennamaniin itti miidhagfame dudubbachaa turan.
Yesuus garuu akkana jedhe; 6 “Yeroon itti wanni isin ilaaltan kun
hundinuu, utuu dhagaan tokko iyyuu wal irratti hin hafin diigamu tokko ni dhufa.”
7 Isaanis, “Yaa barsiisaa, wanni kun yoom ta’a? Mallattoon yeroo wanni kun itti fiixaan ba’uu ga’uu maali?” jedhanii gaafatan.
8 Innis akkana jedhee deebise; “Isin akka hin gowwoomfamneef of eeggadha. Namoonni hedduun, ‘Ani isa; yeroon sun dhi’aateera’ jechaa maqaa kootiin ni dhufuutii. Isin garuu isaan duukaa hin bu’inaa.
9 Yommuu waa’ee waraanaatii fi waa’ee fincilaa dhageessanitti, hin sodaatinaa. Wanni kun duraan dursee ta’uu qabaatii; dhumni garuu yeruma sana hin ta’u.”
10 Innis akkana isaaniin jedhe; “Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka’a.
11 Iddoo garaa garaatti sochiin lafaa guddaan, beellii fi golfaan ni ta’a; samii irrattis wanni sodaachisaanii fi mallattoon gurguddaan ni ta’a.
12 “Kana hunda dura garuu isaan isin qabu; isin ari’atus. Dabarsanii manneen sagadaatti isin kennu; mana hidhaa keessas isin buusu; isin maqaa kootiif jettanii fuula mootootaatii fi bulchitootaa duratti ni
dhi’eeffamtu. 13 Akkasiin isin anaaf dhugaa baatu. 14 Isin garuu akkamitti
akka falmattan duraan dursitanii akka hin yaaddofne yaadatti qabadhaa.
15 Anuu afaanii fi ogummaa diinonni keessan tokko iyyuu danda’anii dura
hin dhaabanne yookaan hin mormine isiniif nan kennaatii. 16 Abbaa
fi haati, obboloonni, firoonnii fi michoonni dabarsanii isin kennu; isin
keessaas tokko tokko ni ajjeesu. 17 Namni hundinuu sababii maqaa kootiif
isin jibba. 18 Garuu rifeensi mataa keessanii tokko iyyuu hin badu. 19 Isin
jabaadhaa dhaabadhaa; yoos lubbuu keessan ni oolfattu.
20 “Isin yommuu Yerusaalem loltootaan marfamtee argitanitti akka
badiin ishee dhi’aate beekaa. 21 Yommus warri Yihuudaa keessa jiran
gaarranitti haa baqatan; warri magaalaa keessa jiranis achii haa ba’an; warri baadiyyaa jiran immoo magaalaa hin seenin. 22 Akka wanni
barreeffame hundinuu raawwatamuuf yeroon kun yeroo haaloo baasuutii. 23 Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif
wayyoo! Lafa irratti dhiphinni guddaan, saba kanatti immoo dheekkamsi
ni dhufaatii. 24 Isaanis goraadeedhaan ajjeefamu; booji’amaniis biyyoota
ormaa hundatti ni geeffamu; hamma barri Namoota Ormaa dhumutti Yerusaalem Namoota Ormaatiin dhidhiitamti.
25 “Aduu irratti, ji’a irratti, urjiiwwan irrattis mallattoon ni ta’a. Lafa irrattis sababii huursaatii fi dha’aa galaanaatiif saboonni ni muddamu;
waan ta’anis ni wallaalu. 26 Namoonnis sababii humnoonni samii irraa
raafamaniif, waan addunyaa kanatti dhufuuf jiru yaadda’anii sodaadhaan
ni gaggabu. 27 Isaanis yeroo sana utuu Ilmi Namaa humnaa fi ulfina
guddaadhaan duumessaan dhufuu ni argu. 28 Yommuu wanni kun ta’uu

jalqabutti mataa keessan ol qabadhaa; olis ilaalaa; furamuun keessan dhi'aateeraatii."
29 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; "Mee muka
harbuutii fi muka hunda ilaalaa. 30 Yommuu isaan baala baafatanitti isin
mataan keessan iyyuu ilaaltanii akka bonni dhi'aate beekuu dandeessu.
31 Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwatamuu isaa argitanitti
akka mootummaan Waaqaa dhi'aate ni beektu.
32 "Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi ta'utti
dhaloonni kun hin darbu. 33 Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu
gonkumaa hin darbu.
34 "Isin of eeggadhaa; yoo kanaa achii qalbiin keessan qananiidhaan,
machii fi yaaddoo jireenyaatiin fudhatamee guyyaan sunis utuu isin hin
beekin akkuma kiyyoo isin qabata. 35 Guyyaan sun warra lafa irra jiraatan
hundatti ni dhufaatii. 36 Kanaafuu akka waan dhufuuf jiru hunda jalaa
baataniif, akka fuula Ilma Namaa duras dhaabachuu dandeessaniif yeroo
hunda dammaqaa; kadhadhaas."
37 Yesuus guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsiisaa
ture; halkan halkan immoo tulluu Gaara Ejersaa jedhamu irra bula ture.
38 Namoonni hundinuus isa dhaggeeffachuuf jedhanii barii barraaqaan
mana qulqullummaa dhufu turan.

22

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuu Isaa
22:1,2 kwf – Mat 26:2-5; Mar 14:1,2,10,11

1 Yeroo sana Ayyaanni Maxinoo kan Faasiikaa jedhamu dhi'aate ture;
2 luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan namoota sodaataniif,
mala ittiin Yesuusin ajjeesan barbaadaa turan. 3 Ergasiis seexanni
namicha Yihuudaa Keeriyoticha jedhamu kan jara Kudha Lamaan keessaa
tokko ture sanatti gale. 4 Yihuudaanis gara luboota hangafootaatii fi
ajajjoota waardiyyaa mana qulqullummaa dhaqee haala ittiin Yesuusin
dabarsee kennu irratti isaan wajjin mari'ate. 5 Isaanis gammadanii
maallaqa isaaf kennuuf walii galan. 6 Innis tole jedhee yeroo namoonni
hin jirretti Yesuusin dabarsee isaanitti kennuudhaaf haala mijaa'aa
eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
22:7-13 kwf – Mat 26:17-19; Mar 14:12-16
22:17-20 kwf – Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; 1Qr 11:23-25
22:21-23 kwf – Mat 26:21-24; Mar 14:18-21; Yoh 13:21-30
22:25-27 kwf – Mat 20:25-28; Mar 10:42-45
22:33,34 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Yoh 13:37,38

7 Guyyaan Ayyaana Maxinoo kan hoolaan Faasiikaa itti qalamuu
qabu ga'ee ture. 8 Yesuusis, "Akka Faasiikaa nyaannuuf dhaqaatii nuu
qopheessaa" jedhee Phexrosii fi Yohannisin erge.
9 Isaanis, "Akka nu eessatti qopheessinu barbaadda?" jedhanii isa
gaafatan.
10 Inni immoo deebisee akkana jedhe; "Akkuma isin magaalaa seen-
taniin, namichi okkotee bishaanii baatu tokko isinitti dhufa. Gara mana
inni seenuutti isa duukaa bu'aatii, 11 abbaa mana sanaatiin, 'Barsiisaan,
"Manni keessummaa, iddoon ani itti barattoota koo wajjin Faasiikaa

nyaadhu eessaa?" siin jedha' jedhaa. 12 Abbaan manaa sunis darbii bal'aa
mi'a manaatiin guutame tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti qopheessaa."
13 Isaanis dhaqanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti argatan.
Faasiikaas ni qopheessan.
14 Yommuu sa'aatiin sun ga'etti Yesuusii fi ergamoonni isaa maaddiitti
dhi'aatan. 15 Innis akkana isaaniin jedhe; "Ani utuu hin dhiphatiniin dura
isin wajjin Faasiikaa kana nyaachuu akka malee hawween ture. 16 Ani
isinittin himaatii; hamma Faasiikaan kun mootummaa Waaqaa keessatti
raawwatamutti ani deebi'ee isa hin nyaadhu."
17 Innis erga xoofoo fuudhee galata galchee booddee akkana jedhe;
"Kana fudhadhaatii gargar qooddadhaa. 18 Ani isinitti nan himaatii; ani
hamma mootummaan Waaqaa dhufutti ija wayinii kana irraa deebi'ee hin
dhugu" jedhe.
19 Innis buddeena fuudhee galata galchee, caccabsee isaaniif kennee,
"Kun foon koo kan isiniif kennamuu dha; kanas yaadannoo kootiif
godhadhaa" jedheen.
20 Akkasumas irbaata booddee xoofoo sana fuudhee akkana jedhe;
"Xoofoon kun Kakuu Haaraa dhiiga koo kan isiniif dhangalaafamuun
ta'uu dha. 21 Garuu harki namicha dabarsee na kennu sanaa kunoo
harka koo wajjin maaddii irra jira. 22 Ilmi Namaa akkuma murteeffame
sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee isa kennu sanaaf wayyoo!"
23 Isaanis namni isaan keessaa waan kana gochuuf jiru eenyu akka ta'e
wal gaggaafachuu jalqaban.
24 Akkasumas isaan keessaa namni akka nama nama hundumaa
caaluutti ilaalamu eenyu akka ta'e irratti wal falmiin gidduu isaaniitti
ka'e. 25 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Mootonni Namoota Ormaa
isaan irratti gooftummaa mul'isu; warri isaan irratti taayitaa argisiisan
immoo Gargaartota ofiin jedhu. 26 Isin garuu akkas ta'uu hin qabdan.
Qooda kanaa isin keessaa namni nama hunda caalu, akka quxisuu nama
hundaa, bulchaan immoo akka tajaajilaa haa ta'u. 27 Eenyutu guddaa dha?
Nama maaddiitti dhi'aatu moo nama tajaajilu? Nama maaddiitti dhi'aatu
mitii? Ani garuu isin gidduutti akka tajaajilaa tokkoo ti. 28 Isin immoo
warra yeroo qorama koo na wajjin turtanii dha. 29 Akkuma Abbaan koo
mootummaa natti kenne, anis akkasuma isinittin kenna; 30 kunis akka isin
mootummaa koo keessatti maaddii koo irraa nyaattanii fi dhugdan, akka
teessoowwan irra teessanii gosoota Israa'el kudha lamaanitti murtaniif.
31 "Yaa Simoon, yaa Simoon; kunoo, Seexanni akkuma qamadiitti isin
gingilchuuf kadhateera. 32 Yaa Simoon, ani garuu akka amantiin kee
hin dadhabneef siif kadhadheera; atis yommuu deebitutti, obboloota kee
jajjabeessi."
33 Sim'oon garuu deebisee, "Yaa Gooftaa, ani si wajjin hidhamuu fi
du'uuf illee qophaa'eera" jedhe.
34 Yesuus, "Yaa Phexros, ani sittin hima; ati har'a utuu indaanqoon hin
iyyin akkuma na beektu illee yeroo sadii ni ganta" jedhee deebise.
35 Yesuusis, "Yeroo ani borsaa, korojoo yookaan kophee malee isin erge
sana waa isin duraa hir'ateeraa?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis deebisanii, "Wanni tokko iyyuu hin hir'anne" jedhan.
36 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; "Amma garuu yoo borsaa
qabaattan fudhadhaa; yoo korojoo qabaattanis fudhadhaa; yoo goraadee
hin qabaannes uffata keessan gurguraatii goraadee bitadhaa. 37 Wanni,

‘Inni yakkitootatti lakkaa’ame’*jedhamee barreeffame sun akka narratti
raawwatamuu qabu ani isinitti hima; wanni waa’ee koo barreeffame
raawwatamuu ga’eeraatii.”
38 Barattoonnis, “Yaa Gooftaa, kunoo goraadee lamatu as jira” jedhan.
Innis, “Ni ga’a” jedhee deebiseef.

Yesuus Tulluu Ejersaa Irratti kadhachuu Isaa
22:40-46 kwf – Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

39 Yesuusis achii ba’ee, akkuma amala isaa gara Tulluu Ejersaa dhaqe;
barattoonni isaas isa duukaa bu’an. 40 Innis akkuma iddoo sana ga’een,
“Isin akka qorumsatti hin galleef kadhadhaa” isaaniin jedhe. 41 Innis
hamma darbata dhagaa tokkoo achi hiiqee, jilbeenfatees akkana jedhee
kadhate; 42 “Yaa Abbaa, yoo fedhii kee ta’e, xoofoo kana narraa fuudhi;
garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta’in.” 43 Ergamaan
Waaqaa tokkos samii irraa isatti mul’atee isa jajjabeesse. 44 Innis
lubbamee jabeessee kadhate; dafqi isaas akka coccopha dhiigaa lafatti
cophaa ture.
45 Innis yommuu kadhannaa irraa ka’ee gara barattootaatti deebi’etti,
isaanii gaddaan bututanii rafaa jiran isaan arge. 46 Innis, “Isin maaliif
raftu? Isin akka qorumsatti hin galleef ka’aatii kadhadhaa” isaaniin jedhe.

Yesuus Qabamuu Isaa
22:47-53 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruus, tuunni namootaa tokko
dhufe; namichi Yihuudaa jedhamu kan warra Kudha Lamaan keessaa
tokko ta’e sunis isaan dura deemaa ture. Innis Yesuusin dhungachuuf itti
dhi’aate; 48 Yesuus garuu, “Yaa Yihuudaa, ati dhungoodhaan Ilma Namaa
dabarsitee kennitaa?” jedhee gaafate.
49 Warri isa wajjin turanis yommuu waan ta’uuf jiru arganitti, “Yaa
Gooftaa, goraadeedhaan isaan dhoofnuu” jedhan. 50 Isaan keessaas namni
tokko garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra isaa mirgaa irraa kute.
51 Yesuusis deebisee, “Dhiisaa! Waan akkanaa itti hin deebi’inaa” jedhe;
gurra namichaas tuttuqee fayyise.
52 Ergasiis Yesuus luboota hangafoota, dura bu’oota mana qulqullum-
maatii fi maanguddoota isa qabuu dhufaniin akkana jedhe; “Isin goraadee
fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti dhuftanii? 53 Ani
guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa isin wajjinan ture; isin
harkaanuu na hin tuqne. Garuu sa’aatiin kun sa’aatii keessan; innis yeroo
itti dukkanni mo’uu dha.”

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
22:55-62 kwf – Mat 26:69-75; Mar 14:66-72; Yoh 18:16-18,25-27

54 Isaanis isa qabanii fuudhanii deeman; fidaniis mana luba ol aanaa ol
isa seensisan. Phexros immoo fagootti duukaa bu’aa ture. 55 Yommuu
isaan walakkaa lafa dallaa keessaatti ibidda qabsiisanii walii wajjin
tataa’anitti Phexrosis isaan wajjin taa’e. 56 Xomboreen tokkos utuu inni
ifa ibiddaa keessa taa’ee jiruu isa argite. Isheenis hubattee isa ilaaltee,
“Namichi kunis isa wajjin ture” jette.
57 Inni garuu, “Dubartii nana, ani isa hin beeku” jedhee gane.

* **22:37** 22:37 Isa 53:12

58 Yeroo xinnoo booddee namni biraa isa argee, “Atis jara keessaa tokkoo
dha” jedhe.
Phexros garuu, “Namichoo, ana miti” jedhee deebise.
59 Gara Sa’aatii tokkoo booddee namni biraa, “Namichi kunis waan
nama Galiilaa ta’eef dhuguma iyyuu isa wajjin ture” jedhee jabeessee
dubbate.
60 Phexros immoo deebisee, “Namichoo, ani waan ati jettu kana
hin beeku” jedhe. Utuma inni dubbachaa jiruus indaanqoon iyye.
61 Gooftaanis garagalee Phexrosin ilaale. Phexrosis waan Gooftaan, “Ati
har’a utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta” isaan jedhee ture
sana yaadate. 62 Innis gad ba’ee hiqqifatee boo’e.

Eegdonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
22:63-65 kwf – Mat 26:67,68; Mar 14:65; Yoh 18:22,23

63 Namoonni Yesuusin eegaa turan sun isatti qoosuu fi isa tumuu
jalqaban. 64 Isaanis isa haguuganii, “Mee raajii dubbadhu! Eenyutu si
rukute?” jedhanii isa gaafatan. 65 Isaanis isa arrabsaa waan hedduu isaan
jedhan.

Yesuus Yaa’ii Yihuudootaa Duratti Dhi’aachuu Isaa
22:67-71 kwf – Mat 26:63-66; Mar 14:61-63; Yoh 18:19-21
23:2,3 kwf – Mat 27:11-14; Mar 15:2-5; Yoh 18:29-37
23:18-25 kwf – Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh 18:39–19:16

66 Yommuu lafti bari’ettis yaa’iin maanguddoota sabaa akkasumas
luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa walitti qabaman; yaa’ii
isaanii durattis Yesuusin dhi’eessanii, 67 “Ati yoo Kiristoos† taate mee nutti
himi” jedhaniin.
Yesuusis akkana jedhee deebise; “Yoo ani isinitti hime isin na hin
amantan; 68 yoo ani isin gaafadhes hin deebiftan. 69 Garuu si’achi Ilmi
Namaa karaa mirga humna Waaqaatiin ni taa’a.”
70 Hundi isaaniis, “Yoos ati Ilma Waaqaatii ree?” jedhanii gaafatan.
Innis deebisee, “Akka ana ta’e isinuu ni dubbattu!” jedhe.
71 Kana irratti isaan, “Kana caalaa dhuga ba’umsa maalii nu bar-
baachisa? Nu mataan keenya iyyuu afaanuma isaa irraa dhageenyeer-
raatii” jedhan.

23

1 Ergasii yaa’iin sun guutuun ka’ee Yesuusin gara Phiilaaxoositti geesse.
2 Isaanis, “Nu utuu namichi kun saba keenya karaa irraa jal’isuu, utuu
inni akka Gibirri Qeesaariif hin baafamne godhuu, akkasumas utuu inni
akka mataan isaa Kiristoos* mooticha ta’e dubbatuu argineerra” jedhanii
isa himachuu jalqaban.
3 Kanaafuu Phiilaaxoos, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee Yesuusin
gaafate.
Yesuus immoo, “Atuu jette kaa!” jedhee deebise.
4 Phiilaaxoosis luboota hangafootaa fi tuuta namootaatiin, “Ani namicha
kana irratti yakka tokko illee hin arganne” jedhe.
5 Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Inni Galiilaa irraa jalqabee Yihuudaa
hunda keessatti barsiisa isaatiin saba jeeqaa hamma asiitti illee dhufeera”
jedhan.

† **22:67** 22:67 yookaan Masiihicha * **23:2** 23:2 yookaan Masiihii

6 Phiilaaxoosis yommuu waan kana dhaga'etti, "Namichi kun nama
Galiilaatii?" jedhee gaafate. 7 Innis yommuu akka Yesuus nama kutaa
Heroodis bulchuu ta'e beeketti Heroodisitti isa erge; Heroodisis yeroo sana
Yerusaalem keessa ture.
8 Heroodis yommuu Yesuusin argetti akka malee gammade; inni sababii
waa'ee Yesuus dhaga'aa fi hojii dinqii kan inni hojjetu tokko tokko
akka arguu abdachaa tureef yeroo dheeraaf isa arguu barbaadaa ture.
9 Innis Gaaffii baay'ee isa gaafate; Yesuus garuu deebii tokko illee
hin kennineef. 10 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa achi
dhadhaabatanii cimsanii isa himachaa turan. 11 Heroodisii fi loltoonni
isaa isa tuffatan; isatti qoosanis. Isaanis uffata miidhagaa isatti uffisanii
deebisanii Phiilaaxoositti isa ergan. 12 Guyyuma sana Heroodisii fi
Phiilaaxoos walitti michooman; isaan duraan diina walii turaniitii.
13 Phiilaaxoosis luboota hangafoota, bulchitootaa fi saba walitti waamee,
14 akkana isaaniin jedhe; "Isin namichi kun, 'karaa irraa saba jal'isa'
jettanii isa natti fiddan; anis fuuluma keessan duratti isa qoree akka inni
waan isin ittiin isa himattan sana keessaa tokko illee hojjete hin argine.
15 Heroodisis waan tokko illee isa irratti hin argine; inni deebisee isa nutti
ergeeraatii. Akkuma isin argitan kana namichi kun waan du'aan isa ga'u
tokko illee hin hojjenne. 16 Kanaafuu ani namicha kana adabeen gad isa
dhiisa." [17 Phiilaaxoosis guyyaa ayyaanaatiin nama tokko mana hidhaatii
gad isaanii dhiisuun dirqama ture.]†
18 Isaan garuu sagalee tokkoon iyyanii, "Namicha kana balleessi!
Barabbaasin gad nuu dhiisi!" jedhan. 19 Barabbaas sababii fincila
magaalaa keessatti ka'eetii fi ajjeechaa namaatiin mana hidhaa keessa
buufamee ture.
20 Phiilaaxoosis Yesuusin gad dhiisuu barbaadee amma illee isaanitti
dubbate. 21 Isaan garuu, "Isa fannisi! Isa fannisi!" jedhanii iyyaa turan.
22 Innis yeroo sadaffaa, "Maaliif? Namichi kun yakka maalii hojjete? Ani
yakka du'aan isa ga'u isa irratti hin arganne. Kanaafuu ani isa adabeen
gad isa dhiisa" isaaniin jedhe.
23 Isaan garuu akka inni fannifamuuf sagalee guddaadhaan ittuma
cichanii gaafatan; iyyi isaaniis ittuma jabaate. 24 Kanaaf Phiilaaxoos waan
isaan kadhatan sana isaaniif kennuu murteesse. 25 Innis namicha sababii
fincilaatii fi sababii ajjeechaa namaatiin mana hidhaa keessa buufame kan
isaan akka inni hiikamuuf kadhatan sana gad dhiise; Yesuusin immoo
dabarsee fedhii isaaniitti kenne.

Yesuus Fannifamuu Isaa
23:33-43 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Yoh 19:17-24

26 Isaanis utuu Yesuusin geessaa jiranuu Simoon namicha Qareenaa
tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufaa jiruu qaban; fannoo sanas isa
irra kaa'anii akka inni baatee Yesuus duubaan deemu isa dirqisiisan.
27 Namoonni baay'een, dubartoota keessaas warri isaaf gaddaa fi boo'aa
turan isa duukaa bu'an. 28 Yesuusis isaanitti garagalee akkana jedhe; "Yaa
durboota Yerusaalem, ofii keessanii fi ijoollee keessaniif boo'aa malee
naaf hin boo'inaa. 29 Kunoo guyyoonni itti namoonni, 'dubartoonni
dhabdoonni, garaan takkumaa ulfa hin baatinii fi harmi takkumaa hin
hoosisin eebbifamoo dha' jedhan ni dhufuutii. 30 Yeroo sana,

† **23:17** 23:17 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin dabalatan.

" 'Namoonni gaarraniin, "Nurratti jigaa!"
tulluuwwaniin immoo, "Nu dhoksaa!"‡ni jedhu.'
31 Isaan erga muka jiidhaa akkana godhanii muka gogaa immoo akkam haa godhan?"
32 Namoonni biraa kanneen yakkitoota turan lamas isa wajjin ajjeefamuuf geeffaman. 33 Yommuu iddoo Buqqee Mataa jedhamu ga'anitti
achitti isa fannisan; yakkitoota sanas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo
bitaa isaatiin fannisan. 34 Yesuusis, "Yaa Abbaa, isaan waan hojjetan hin
beekaniitii isaaniif dhiisi" jedhe. Isaanis ixaa buufatanii uffata isaa gargar qooddatan.
35 Namoonnis achi dhadhaabatanii ilaalaa turan; bulchitoonni garuu, "Inni warra kaan oolcheera. Inni yoo dhuguma Kiristoos Waaqaa isa Filatamaa sana ta'e mee of haa oolchuu!" jedhanii isatti qoosan.
36 Loltoonnis isatti dhi'aatanii itti qoosaa daadhii wayinii dhangaggaa'aa
kennaniifii, 37 "Ati yoo mootii Yihuudootaa taate mee of oolchi" jedhan.
38 Katabbiin,

Kun Mooticha Yihuudootaa ti,

jedhu tokkos mataa isaatii ol ture.
39 Yakkitoota achitti fannifaman keessaa tokko, "Ati Kiristoos mitii? Mee of oolchi; nu illee oolchi!" jedhee isa arrabse.
40 Yakkituun kaan garuu akkana jedhee isa ifate; "Atis waan murtii
wal fakkaatu jala jirtuuf, Waaqa illee hin sodaattuu? 41 Nu adabbii sirrii
adabamaa jirra; gatii hojii keenyaaf malu argachaa jirraatii. Namichi kun garuu yakka tokko illee hin hojjenne."
42 Yesuusiinis, "Yaa Yesuus, yeroo mootummaa keetiin dhuftutti na yaadadhu" jedhe.
43 Yesuusis deebisee, "Ani dhuguman sitti hima; ati har'a na wajjin jannatatti ni galta" jedheen.

Du'uu Yesuus
23:44-49 kwf – Mat 27:45-56; Mar 15:33-41

44 Yeroon sun gara sa'aatii ja'aa ture; hamma sa'aatii sagaliitti dukkanni
lafa hunda irra bu'e; 45 aduun ifa dhowwatteetii. Golgaan mana
qulqullummaas iddoo lamatti ni tarsa'e. 46 Yesuusis sagalee guddaadhaan
iyyee, "Yaa Abbaa, ani hafuura koo dabarsee harka keettin kennadha" jedhe. Kana jedhees hafuura dhumaa baafate.
47 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan ta'e sana argetti Waaqaaf ulfina kennee, "Dhugumaanuu namichi kun nama qajeelaa ture" jedhe.
48 Namoonni waan kana ilaaluuf iddoo sanatti walitti qabaman hundi yommuu waan ta'e sana arganitti qoma isaanii rurrukutaa achii deeman.
49 Warri isa beekan hundi, dubartoonni Galiilaadhaa isa duukaa bu'anis fagoo dhaabatanii waan kana ilaalaa turan.

Awwaalamuu Yesuus
23:50-56 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42

50 Kunoo namicha miseensa waldaa Yihuudootaa kan Yoosef jedhamu
tokkotu ture; inni nama gaarii fi qajeelaa ture; 51 innis murtii fi hojii isaanii
irratti jaraan walii hin galle. Yoosef magaalaa Yihuudaa kan Armaatiyaa
jedhamtuu dhufe; innis mootummaa Waaqaa eeggachaa ture. 52 Namichi
kun gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate. 53 Reeffa sanas

‡ **23:30** 23:30 Hos 10:8

gad buusee huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen kafanee awwaala
garaa kattaa keessatti qotame kan namni tokko iyyuu duraan itti hin
awwaalamin tokko keessa kaa'e. [54] Guyyaan sun Guyyaa qophii ture;
Sanbannis seenuu ga'eera.
[55] Dubartoonni Yesuus wajjin Galiilaadhaa dhufanis Yoosef duukaa
bu'anii awwaala sanaa fi akka itti reeffi Yesuus awwaala keessa kaa'ame
argan. [56] Achii deebi'aniis qayyaa fi shittoo qopheessan. Guyyaa Sanbataa
garuu seeraaf ajajamuuf jedhanii boqotan.

24

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
24:1-10 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-8

[1] Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii, dubartoonni sun urgooftuu
qopheessan sana fudhatanii gara awwaalaa dhaqan. [2] Isaanis dhagaa
sana balbala awwaalaa irraa gara galfamee argan; [3] yommuu seenanitti
garuu reeffa Gooftaa Yesuus hin arganne. [4] Utuma isaan waa'ee kanaa
dinqisiifachaa jiranuu, namoonni uffata caccalaqqisaa uffatan lama isaan
bira dhadhaabatan. [5] Dubartoonni sunis sodaatanii mataa buusanii lafa
ilaalan; namoonni sun garuu akkana isaaniin jedhan; "Isin maaliif warra
du'an keessa isa jiraataa barbaaddu? [6] Inni as hin jiru; ka'eera! Waan
inni yeroo isin wajjin Galiilaa turetti isinitti hime sana yaadadhaa. [7] 'Ilmi
Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama; ni fannifama;
guyyaa sadaffaatti immoo ni kaafama' jedhee tureetii." [8] Dubartoonnis
dubbii isaa yaadatan.
[9] Isaanis yommuu iddoo awwaalaatii deebi'anitti waan kana hunda
barattoota kudha tokkottii fi namoota hafan hundatti himan. [10] Warri
waan kana ergamootatti himanis Maariyaam ishee Magdalaa, Yohaanaa,
Maariyaam haadha Yaaqoobii fi dubartoota biraa warra isaan wajjin
turanii dha. [11] Isaan garuu sababii dubbichi oduu sobaa itti fakkaateef
dubartoota sana hin amanne. [12] Ta'us Phexros ka'ee gara awwaala
sanaatti fiige. Yommuu gad jedhee ilaalettis huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame qofa arge; innis waan arge sana dinqifachaa deebi'e.

Karaa Gara Emaahuus Geessu Irratti

[13] Guyyuma sana isaan keessaa namoonni lama ganda Emaa'uus
jedhamu dhaqaa turan; Emaa'uusis Yerusaalem irraa gara kiiloo meetira
kudha tokkoo fagaata. [14] Isaanis waa'ee waan ta'e sana hundaa walitti
dudubbachaa turan. [15] Utuma isaan walitti dudubbachaa fi wajjin
haasa'aa jiranuus Yesuus mataan isaa itti dhi'aatee isaan wajjin deemuu
jalqabe. [16] Garuu akka isaan isa hin hubanneef iji isaanii qabamee ture.
[17] Innis, "Wanni isin dudubbachaa deemtan kun maali?" jedhee isaan
gaafate.
Isaanis gaddanii achuma dhadhaabatan. [18] Isaan keessaa namichi
Qileyoophaa jedhamu tokko immoo deebisee, "Waan gidduu kana achitti
ta'e kan hin beekne ati Yerusaalemiif keessummaadhaa?" jedheen.
[19] Innis, "Maal faatu ta'e?" jedhee gaafate.
Isaanis deebisanii akkana jedhan, "Waa'ee Yesuus nama Naazreeti;
inni raajii ture; fuula Waaqaatii fi fuula nama hundaa durattis dubbii
fi hojiidhaan jabaa ture. [20] Luboonni hangafoonnii fi bulchitoonni
keenya akka duuti itti muramuuf dabarsanii isa kennan; isa fannisanis.

21 Nu garuu namni Israa'elin furu isa jennee abdannee turre. Kana
irratti immoo erga wanni kun hundi ta'ee har'a guyyaa sadaffaa dha.
22 Akkasumas dubartoota keenya keessaa tokko tokko nu dinqisiisaniiru;
isaanis barii barraaqaan gara awwaala sanaa dhaqanii, 23 reeffa isaa
achii dhaban. Dubartoonni sunis deebi'anii akka ergamoonni isaanitti
mul'atanii, Yesuus jiraataa ta'uu isaa isaanitti himan nutti odeessan.
24 Warra nu wajjin turan keessaas namoonni tokko tokko gara awwaalaa
dhaqanii akka wanni sun akkuma dubartoonni nutti odeessan sana ta'e
argan; isa garuu hin argine."

25 Innis akkana isaaniin jedhe; "Isin yaa warra hin hubannee fi
warra waan raajonni dubbatan hunda amanuuttis mataa jabaattan!
26 Kiristoos*waan kana hundaan dhiphatee ergasii immoo ulfina isaatti
galuu hin qabu turee?" 27 Innis Musee fi raajota hunda irraa jalqabee
waan Katabbiiwwan Qulqulluu hunda keessatti waa'ee isaa dubbatame
isaaniif ibse.

28 Yommuu ganda dhaqaa turan sanatti dhi'aatanittis Yesuus waan
darbee deemu of fakkeesse. 29 Isaan garuu, "Sababii galgalaa'uu ga'ee fi
dukkanaa'aa jiruuf, nu bira buli" jedhanii jabeessanii isa kadhatan. Innis
isaan bira buluuf gore.

30 Innis yommuu isaan wajjin maaddiitti dhi'aatetti buddeena fuudhee,
eebbisee, caccabsees isaaniif kenne. 31 Iji isaanii ni baname; isas ni
beekan; innis ija isaanii duraa dhokate. 32 Isaanis, "Yeroo inni karaatti nu
wajjin dubbachaa turee fi yeroo inni Katabbiiwwan Qulqulluu nuu ibsaa
ture sana, garaan keenya nu keessatti boba'aa hin turree?" jedhanii wal
gaafatan.

33 Yeruma sanas ka'anii Yerusaalemitti deebi'an; achitti immoo barat-
toota kudha tokkoo fi namoota isaan wajjin turan sana walitti qabamanii
argan. 34 Warri walitti qabaman sunis, "Dhugumaan Gooftaan du'aa
ka'eera; Simoonittis mul'ateera" jechaa turan. 35 Namoonni lamaan sunis
waan karaa irratti ta'e hundumaa fi yeroo Yesuus buddeena caccabse sana
akkamitti akka isa beekan odeessan.

Yesuus Barattootatti Mul'achuu Isaa

36 Utuu isaan waan kana dudubbachaa jiranuu, Yesuus mataan isaa
isaan gidduu dhaabatee, "Nagaan isiniif haa ta'u" jedheen.

37 Isaan garuu waan ekeraa argan se'anii na'an; ni sodaatanis. 38 Innis
akkana isaaniin jedhe; "Maaliif sodaattu? Mamiinis maaliif garaa keessan
keessatti uumama? 39 Akka anuma mataa koo ta'e mee harka koo fi miilla
koo ilaalaa! Qaqqabadhaatii na ilaalaa; ekeraan foonii fi lafee hin qabu;
ani garuu akkuma isin argitan kana foonii fi lafee qaba."

40 Innis waan kana dubbatee harka isaatii fi miilla isaa isaanitti argisiise.
41 Utuma isaan sababii gammachuutii fi sababii dinqifannaatiif amma illee
hin amanin, "Isin waan nyaatamu asii qabduu?" jedhee isaan gaafate.
42 Isaanis qurxummii waadame kennaniif; 43 innis fudhatee fuuluma
isaanii duratti nyaate.

44 Innis, "Yeroo ani isin bira turetti, 'Wanni seera Musee keessatti, ki-
taabota raajotaatii fi kitaaba faarfannaa keessatti waa'ee koo barreeffame
hundi raawwatamuu qaba' jedhee isinitti hime sun isa kana" jedheen.

---

* **24:26** 24:26yookaan Masiihichi

[45] Innis akka isaan Katabbiiwwan Qulqulluu hubataniif qalbii isaanii
baneef. [46] Akkanas isaaniin jedhe; “Wanni barreeffame akkana jedha;
‘Kiristoos ni dhiphata; guyyaa sadaffaatti immoo warra du’an keessaa
ni ka’a; [47] maqaa isaatiinis qalbii jijjiirrachuunii fi dhiifamni cubbuu
Yerusaalemii jalqabee saba hundatti ni lallabama.’ [48] Isinis dhuga baatota
waan kanaa ti. [49] Kunoo ani waan Abbaan koo waadaa isinii gale sana
isiniif nan erga; isin garuu hamma olii humna uffattanitti magaalaa
Yerusaalem keessa turaa.”

Yesuus Samiitti Ol Ba’e

[50] Innis achii baasee hamma Biitaaniyaatti isaan geesse; harka isaa
lamaanis ol kaafatee isaan eebbise. [51] Utuma isaan eebbisaa jiruus isaan
dhiisee samiitti ol fudhatame. [52] Isaanis isaaf sagadanii gammachuu gud-
daadhaan Yerusaalemitti deebi’an. [53] Yeroo hundas mana qulqullummaa
keessatti Waaqa galateeffachaa turan.

Wangeela Yohannis

Dubbiin Foon Ta'uu Isaa

1 Jalqabatti dubbiitu ture; dubbichis Waaqa wajjin ture; dubbiin sunis
Waaqa ture. 2 Innis jalqabatti Waaqa wajjin ture. 3 Wanni hundinuu
isaan ta'e; waan ta'e hunda keessaas wanni isa malee ta'e tokko iyyuu
hin jiru. 4 Jireenyi isa keessa ture; jireenyi sunis ifa namootaa ture. 5 Ifni
sun dukkana keessatti ni ibsa; dukkanni garuu isa hin mo'anne.

6 Nama Waaqa biraa ergame kan maqaan isaa Yohannis jedhamu
tokkotu ture. 7 Innis akka namni hundinuu karaa isaatiin amanuuf dhuga
baatuu ta'ee waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uuf dhufe. 8 Waa'ee ifa sanaa
dhugaa ba'uu dhufe malee inni mataan isaa ifa hin turre.

9 Ifni dhugaa kan nama hundaaf ifa kennu sun gara addunyaa dhufaa
ture. 10 Inni addunyaa keessa ture; addunyaan isaan uumame; addunyaan
garuu isa hin beekne. 11 Innis gara saba isaa dhufe; sabni isaa garuu
isa hin fudhanne. 12 Warra isa fudhatanii maqaa isaatti amananiif garuu
akka ijoollee Waaqaa ta'aniif mirga kenne. 13 Isaanis Waaqa irraa dhalatan
malee dhiiga irraa yookaan fedhii foonii irraa yookaan fedhii dhiiraa irraa
hin dhalanne.

14 Dubbiin foon ta'ee nu gidduu jiraate. Nus ulfina isaa, ulfina Ilma
Tokkicha ayyaanaa fi dhugaadhaan guutamee Abbaa biraa dhufe sanaa
argineerra.

15 Yohannisis waa'ee isaa dhugaa ba'e. Sagalee isaas ol fudhatee akkana
jedhe; "Inni ani, 'Inni na duubaan dhufu na caala; inni na dura tureetii'
jedhee waa'ee isaa dubbadhe sun isa kana." 16 Guutama isaa irraas hundi
keenya ayyaana irratti ayyaana arganneerra. 17 Seerri karaa Museetiin
kennameetii; ayyaannii fi dhugaan garuu karaa Yesuus Kiristoosiitiin
dhufe. 18 Eenyu iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; garuu Ilma Tokkicha
Abbaa bira jiru sanatu isa beeksise.

Yohannis Cuuphaan Akka Ofii Isaatii Kiristoos Hin ta'in Dubbate

19 Yommuu Yihuudoonni lubootaa fi Lewwota Yerusaalem Yohannisitti
erganii, "Ati eenyu?" jedhanii gaafachiisanitti dhuga ba'umsi Yohannis
kenne kana ture. 20 Inni dhugaa ba'e malee hin ganne; "Ani Kiristoos*
miti" jedhee dhugaa ba'e.

21 Isaanis, "Yoos ati eenyu ree? Eeliyaas moo?" jedhanii isa gaafatan.

Innis, "Lakki, ani isa miti" jedhee deebiseef.

Isaanis, "Yoos ati Raajichaa ree?"† jedhaniin.

Inni immoo, "Lakki" jedheen.

22 Isaanis, "Ati eenyu ree? Akka warra nu erganiif deebii kenninuuf ati
eenyu ofiin jetta?" jedhaniin.

23 Yohannisis dubbii Isaayyaas raajichi dubbate sanaan deebisee, "Ani
sagalee gammoojjii keessaa, 'Gooftaaf karaa qajeelchaa'‡ jedhee iyyu
sanaa dha" jedheen.

---

* **1:20** 1:20 yookaan Masiihicha † **1:21** 1:21 KeD 18:15 ‡ **1:23** 1:23 Isa 40:3

24 Fariisonni ergaman tokko tokkos, 25 akkana jedhanii isa gaafatan; “Ati
erga Kiristoos yookaan Eeliyaas yookaan raajicha ta’uu baattee maaliif
cuuphxa ree?”
26 Yohannis immoo akkana jedhee deebiseef; “Ani bishaaniin nan
cuupha; namni isin isa hin beekne tokko garuu isin gidduu dhaabata.
27 Innis isa na duubaan dhufu kan ani hidhaa kophee isaa iyyuu hiikuufii
hin mallee dha.”
28 Wanni kun hundi Yordaanos gama iddoo Yohannis itti cuuphaa ture
Biitaaniyaa keessatti ta’e.

Yesuus Hoolaa Waaqaa

29 Guyyaa itti aanutti Yohannis utuu Yesuus gara isaa dhufuu argee
akkana jedhe; “Ilaa Hoolaa Waaqaa isa cubbuu addunyaa balleessu!
30 Inni ani, ‘Namni na duubaan dhufu na caala; inni na dura tureetii’
jedhee waa’ee isaa dubbadhe sun isa kana. 31 Ani mataan koo iyyuu isa
hin beekun ture; sababiin ani bishaaniin cuuphaa dhufeef garuu akka inni
saba Israa’elitti mul’ifamuuf.”
32 Yohannis itti fufee akkana jedhee dhugaa ba’e; “Ani utuu Hafuurri
akkuma gugeetti samii irraa gad bu’ee isa irra jiraatuu nan arge. 33 Inni
akka ani bishaaniin cuuphuuf na erge sun, ‘Namichi ati utuu Hafuurri
gad bu’ee isa irra jiraatuu argitu sun, isa Hafuura Qulqulluudhaan cuuphu
dha’ jedhee utuu natti himuu baatee silaa ani iyyuu isa hin beeku ture.
34 Anis argeera; akka inni Ilma Waaqaa ta’es dhugaa ba’eera.”

Barattoonni Yohannis Yesuus Duukaa Bu’uu Isaanii
1:40-42 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Luq 5:2-11

35 Guyyaa itti aanutti Yohannis ammas barattoota isaa keessaa lama
wajjin achi ture. 36 Innis utuu Yesuus achi irra darbuu argee, “Ilaa, Hoolaa
Waaqaa!” jedhe.
37 Barattoonni lamaanis waan kana dubbachuu isaa dhaga’anii Yesuus
duukaa bu’an. 38 Yesuusis of irra garagalee isa duukaa bu’uu isaanii argee,
“Isin maal barbaaddu?” jedheen.
Isaanis, “Rabbii, ati eessa jiraatta?” jedhaniin. Rabbii jechuun Barsiisaa
jechuu dha.
39 Innis, “Kottaatii ilaalaa” jedheen.
Isaanis dhaqanii akka inni eessa jiraatu argan; gaafa sana isa wajjin
oolan. Yeroon sunis gara sa’aatii kurnaffaa ture.
40 Warra waan Yohannis dubbate dhaga’anii Yesuus duukaa bu’an
lamaan keessaa inni tokko Indiriiyaas obboleessa Simoon Phexros ture.
41 Innis duraan dursee obboleessa isaa Simoonin argatee, “Nu Masi-
ihicha arganneerra” jedheen; Masiihii jechuun Kiristoos jechuu dha.
42 Indiriiyaasis Sim’oonin gara Yesuusitti fide.
Yesuusis isa ilaalee, “Ati Simoon ilma Yohannis, Keefaa jedhamtee ni
waamamta” jedheen. Keefaa jechuun Phexros jechuu dha.

Yesuus Fiiliphoosii fi Naatnaa’elin Waamuu Isaa

43 Yesuusis guyyaa itti aanutti Galiilaa dhaquu barbaade. Innis
Fiiliphoosin argee, “Na duukaa bu’i” jedheen.
44 Fiiliphoosis akkuma Indiriiyaasii fi Phexros nama magaalaa Beetisayi-
daa ture. 45 Fiiliphoos Naatnaa’elin argee, “Isa Museen kitaaba Seeraa
keessatti waa’ee isaa barreessee fi isa raajonnis waa’ee isaa barreessan,
ilma Yoosef, Yesuus nama Naazreeti arganneerra” jedheen.

46 Naatnaa'elis, "Naazreeti keessaa wanni gaariin ba'uu ni danda'aa?" jedhee gaafate.
Fiiliphoosis, "Kottuutii ilaali" jedheen.
47 Yesuusis utuu Naatnaa'el gara isaa dhufuu argee, "Ilaa Israa'elicha dhugaa kan haxxummaan keessa hin jirre!" jedhee waa'ee isaa dubbate.
48 Naatnaa'elis, "Ati eessatti na beekta?" jedheen.
Yesuusis, "Utuu Fiiliphoos si hin waamin dura yeroo ati muka harbuu jala turtettin si arge" jedhee deebiseef.
49 Naatnaa'elis, "Yaa Barsiisaa, ati Ilma Waaqaa ti! Ati Mootii Israa'el" jedheen.
50 Yesuus immoo akkana jedheen; "Ati sababii ani muka harbuu jalattan
si arge siin jedheef amantee? Waan kana caalu iyyuu arguuf jirta." 51 Innis
itti dabalee, "Ani dhuguman, dhuguman isiniin jedha; samiin banamee utuu ergamoonni Waaqaa Ilma Namaa irra ol ba'anii gad bu'anuu ni argitu" jedheen.

2

Yesuus Bishaan Gara Daadhii Wayiniitti Geeddaruu Isaa

1 Guyyaa sadaffaatti Qaanaa Galiilaa keessa cidha gaa'elaatu* ture.
Haati Yesuusiis achi turte; 2 Yesuusii fi barattoonni isaa gara cidha sanaatti
waamamanii turan. 3 Yommuu Daadhiin wayinii dhumetti haati Yesuus,
"Jarri daadhii wayinii hin qaban" isaan jette.
4 Yesuus immoo deebisee, "Dubartii nana! Maal godhi naan jetta? Yeroon koo amma illee hin geenye" jedheen.
5 Haati isaas tajaajiltootaan, "Waanuma inni isinitti himu hunda godhaa" jette.
6 Gaaniiwwan dhagaa ja'a sirna qulqulleessuu Yihuudootaatiif achi dhaabamanii turan; tokkoon tokkoon isaaniis gara liitiroo 75 hamma 115 qabata ture.
7 Yesuus tajaajiltootaan, "Gaaniiwwanitti bishaan guutaa" jedhe; isaanis hamma afaan gaaniiwwaniitti guutan.
8 Innis, "Egaa budduuqsaatii abbaa cidhaatti kennaa" jedheen.
Isaanis akkasuma godhan; 9 abbaan cidhaas bishaan gara daadhii
wayiniitti geeddarame sana afaaniin qabee ilaale. Daadhiin wayinii sun eessaa akka dhufe tajaajiltoota bishaan waraabanitu beeka malee abbaan
cidhaa sun hin beeku ture. Innis misirricha waamee 10 akkana jedheen;
"Namni hundi daadhii wayinii isa gaarii jalqabatti dhi'eessee, erga keessumoonni machaa'anii booddee immoo daadhii isa laafaa dhi'eessa; ati garuu daadhii gaarii hamma ammaatti tursite."
11 Yesuus mallattoowwan isaa keessaa isa jalqabaa kana Qaanaa Galiilaa keessatti hojjete. Ulfina isaas ni mul'ise; barattoonni isaas isatti amanan.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
2:14-16 kwf – Mat 21:12,13; Mar 11:15-17; Luq 19:45,46

12 Kana booddees inni haadha isaa, obboloota isaatii fi barattoota isaa wajjin Qifirnaahomitti gad bu'e. Isaanis guyyoota muraasa achi turan.
13 Yesuusis waan Faasiikaan Yihuudootaa dhi'aateef Yerusaalemitti ol
ba'e. 14 Mana qulqullummaa keessattis warra loon, hoolotaa fi gugee
gurguratanii fi warra taa'anii maallaqa geeddaran arge. 15 Innis quncee

* **2:1** 2:1 Cidha gaa'elaatu – Cidhi gaa'elaa torban tokko guutuu fudhata ture.

irraa qaccee dha'atee nama hundumaa hoolotaa fi loon wajjin mana
qulqullummaa keessaa ari'e; saantima warra maallaqa geeddaraniis
bittinneesse; minjaala isaaniis garagalche. 16 Warra gugee gurguraniinis,
"Kana hunda asii baasaa! Mana Abbaa koo mana daldalaa hin godhinaa!"
jedhe. 17 Barattoonni isaas, "Hinaaffaan mana keetii na gugguba"†
jedhamee akka barreeffame yaadatan.
18 Yihuudoonnis deebisanii, "Kana hunda hojjechuuf akka taayitaa
qabdu mirkaneessuuf mallattoo maalii nutti argisiisuu dandeessa?" jed-
hanii isa gaafatan.
19 Yesuus, "Mana qulqullummaa kana jigsaa; ani immoo guyyaa sadiitti
olin dhaabaa" jedhee deebiseef.
20 Yihuudoonnis deebisanii, "Mana qulqullummaa kana ijaaruun wag-
gaa afurtamii ja'a fudhate; ati immoo guyyaa sadii keessatti ol dhaabdaa?"
jedhaniin. 21 Manni qulqullummaa kan inni waa'ee isaa dubbate sun
garuu dhagna isaa ti. 22 Erga inni du'aa ka'ee booddee barattoonni isaa
waan inni dubbatee ture sana yaadatan. Isaanis Katabbii Qulqulluu fi
dubbii Yesuus dubbate amanan.
23 Yeroo inni Ayyaana Faasiikaatiif jedhee Yerusaalem turetti namoonni
baay'een mallattoo inni hojjete arganii maqaa isaatti amanan. 24 Yesuus
garuu waan nama hunda beekuuf, amanee isaanitti of hin dhiifne. 25 Akka
namni tokko iyyuu waa'ee namaa isaaf dhugaa ba'u isa hin barbaachifne;
inni waan nama keessa jiru beeka tureetii.

3

Yesuus Niqoodemoosin Barsiisuu Isaa

1 Fariisicha Niqoodemoos jedhamu bulchaa Yihuudootaa tokkotu ture.
2 Innis halkaniin Yesuus bira dhaqee, "Yaa barsiisaa, akka ati barsiisaa
Waaqa biraa dhufte taate nu beekna; nama Waaqni isa wajjin jiru malee
namni mallattoo ati hojjettu kana hojjechuu danda'u tokko iyyuu hin
jiruutii" jedheen.
3 Yesuusis deebisee, "Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; namni yoo
lammata dhalate malee mootummaa Waaqaa arguu hin danda'u" jedheen.
4 Niqoodemoos immoo, "Namni erga dulloomee booddee akkamitti
dhalachuu danda'a? Dhalachuuf jedhee lammata gadameessa haadha isaa
keessa seenuu danda'aa?" jedhee gaafate.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ani dhuguman, dhuguman sitti
hima; namni yoo bishaanii fi Hafuura irraa dhalate malee mootummaa
Waaqaatti galuu hin danda'u. 6 Kan foon irraa dhalate foon; kan Hafuura
irraa dhalate garuu hafuura. 7 Jecha ani, 'Ati lammata dhalachuu si
barbaachisa siin jedhe hin dinqifatin.' 8 Bubbeen gara fedhetti bubbisa.
Atis huursuu isaa dhageessa malee akka inni eessaa dhufee fi akka inni
garamitti deemu hin beektu; namni Hafuura irraa dhalate hundinuus
akkanuma."
9 Niqoodemoosis, "Kun akkamitti ta'uu danda'a?" jedhee gaafate.
10 Yesuus akkana jedhee deebiseef; "Ati utuu barsiisaa Israa'el taatee
jirtuu waan kana hin beektuu? 11 Ani dhuguman, dhuguman sitti hima;
nu waan beeknu dubbanna; waan argines dhugaa ni baana; isin garuu
dhugaa ba'umsa keenya hin fudhattan. 12 Isin yoo ani waan addunyaa

† **2:17** 2:17 Far 69:9

isinitti himnaan hin amanin, yoo ani waan samii isinitti hime akkamitti
amantu ree? 13 Ilma Namaa isa samii irraa gad bu'e malee eenyu iyyuu
samiitti ol hin baane. 14 Akkuma Museen gammoojjii keessatti bofa
fannise*sana Ilmi Namaas fannifamuu qaba. 15 Kunis akka namni isatti
amanu hundi jireenya bara baraa qabaatuuf."
16 Kan isatti amanu hundi jireenya bara baraa akka qabaatuuf malee
akka hin badneef, Waaqni hamma Ilma isaa tokkicha kennutti addunyaa
jaallateeraatii. 17 Waaqni karaa isaatiin addunyaa fayyisuudhaaf malee
addunyaatti muruuf Ilma isaa gara addunyaatti hin ergineetii. 18 Kan isatti
amanutti hin muramu; kan isatti hin amanne garuu waan inni maqaa
Ilma Waaqaa tokkichaatti hin amaniniif ammuma iyyuu itti murameera.
19 Murtiin sunis isa kana: Ifni gara addunyaa dhufe; namoonni garuu
waan hojiin isaanii hamaa tureef ifa caalaa dukkana jaallatan. 20 Namni
waan hamaa hojjetu kam iyyuu ifa jibba; akka hojiin isaa ifatti hin
baafamneefis gara ifaa hin dhufu. 21 Namni dhugaa hojjetu kam iyyuu
garuu akka hojiin isaa akka fedhii Waaqaatti hojjetamuun isaa mul'atuuf
gara ifaa dhufa.

Yohannis Cuuphaan Waa'ee Yesuus Dhugaa Ba'e

22 Ergasiis Yesuusii fi barattoonni isaa gara biyya Yihuudaa dhaqan;
innis isaan wajjin achi ture; ni cuuphes. 23 Yohannisis naannoo Saalem
iddoo Enoon jedhamutti ni cuupha ture; bishaan baay'een achi tureetii;
namoonnis achi dhaqanii cuuphamu turan. 24 Kunis utuu Yohannis
mana hidhaatti hin galfamin ta'e. 25 Yommus barattoota Yohannisii
fi Yihuudii tokko gidduutti waa'ee qulqulleeffamuu irratti wal falmiin
uumame. 26 Isaanis Yohannis bira dhufanii, "Yaa barsiisaa, namichi si
wajjin Yordaanos gama ture, kan ati waa'ee isaa dhugaa baate sun kunoo
cuuphuutti jira; namni hundis gara isaa dhaquutti jira" jedhaniin.
27 Yohannisis akkana jedhee deebise; "Namni yoo samii irraa isaaf ken-
name malee homaa fudhachuu hin danda'u. 28 Akka ani, 'Ani Kiristoos†
miti; garuu isa dura nan ergame' jedhe isin mataan keessan iyyuu dhugaa
naa baatu. 29 Misirrittiin kan misirrichaa ti. Miinjeen misirricha bira
dhaabatuu fi isa dhaggeeffatu, yommuu sagalee misirrichaa dhaga'utti
akka malee gammada. Gammachuun sun kan koo ti; gammachuun koos
amma guutuu ta'eera. 30 Inni guddaa ta'uu qaba; ani immoo xinnaa ta'uun
qaba.
31 "Kan olii dhufu inni hundumaa oli; inni lafaa immoo kanuma lafaa
ti; waanuma lafaa dubbatas. Kan samii irraa dhufu inni hundumaa oli.
32 Inni waan argee fi waan dhaga'e dhugaa ba'a; dhuga ba'umsa isaa garuu
eenyu iyyuu hin fudhatu. 33 Namni dhuga ba'umsa kana fudhates akka
Waaqni dhugaa ta'e mirkaneesse. 34 Inni Waaqni erge dubbii Waaqaa
dubbata; Waaqnis safara malee Hafuura isaa ni kennaatii. 35 Abbaan Ilma
ni jaallata; waan hundas harka isaatti kenneera. 36 Namni Ilmatti amanu
jireenya bara baraa qaba; namni Ilmaaf hin ajajamne garuu dheekkamsa
Waaqaatu isa irra jiraata malee jireenya hin argu."

4

Yesuusii fi Dubartii Samaariyaa Tokko

* **3:14** 3:14 Lak 21:9 † **3:28** 3:28 yookaan Masiihicha

1 Egaa Yesuus Yohannis caalaa barattoota akka baay’ifatee fi akka
cuuphe Fariisonni dhaga’uu isaanii Gooftaan ni beeke; 2 ta’us barattoota
isaatu cuuphaa ture malee Yesuus ofii isaatii hin cuuphine. 3 Inni
Yihuudaa dhiisee amma illee Galiilaatti deebi’e.
4 Innis Samaariyaa keessa darbuu qaba ture. 5 Kanaafuu gara magaalaa
Samaariyaa kan Siikaar jedhamu tokkoo dhufe; magaalaan sunis lafa
Yaaqoob ilma isaa Yoosefiif kenne sanatti dhi’oo dha. 6 Boolli bishaanii kan
Yaaqoob tokko achi ture; Yesuusis waan karaa deemuudhaan dadhabeef
boolla bishaanii sana bira taa’e. Yeroonis gara sa’aatii ja’aa ture.
7 Dubartiin Samaariyaa tokkos bishaan waraabbachuu dhufte; Yesuusis,
“Mee na obaasi” jedheen. 8 Barattoonni isaa nyaata bituuf gara magaalaa
dhaqanii turaniitii.
9 Dubartiin Samaariyaa sunis Yesuusiin, “Ati utuu Yihuudii taatee
jirtuu akkamitti ‘na obaasi’ jettee ana dubartii Samaariyaa kadhatta?”
jetteen. Yihuudoonni warra Samaariyaa wajjin walitti dhufeenya hin
qaban tureetii.
10 Yesuusis deebisee, “Kennaa Waaqaatii fi inni, ‘na obaasi’ siin jedhu
kun eenyu akka ta’e utuu beektee silaa situ isa kadhata ture; innis bishaan
jireenyaa siif kenna ture” jedheen.
11 Dubartittiinis akkana jetteen; “Yaa gooftaa, ati waan ittiin waraab-
battu hin qabdu; boolli bishaanii kunis gad fagoo dha. Yoos bishaan
jireenyaa eessaa argatta? 12 Ati abbaa keenya Yaaqoob isa boolla bishaanii
kana nuu kenne caalta moo? Inni mataan isaa, ijoolleen isaatii fi horiin
isaa boolla bishaanii kana keessaa dhugaa turan.”
13 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Namni bishaan kana dhugu
hundinuu deebi’ee ni dheebota; 14 garuu namni bishaan ani isaaf kennu
dhugu kam iyyuu gonkumaa hin dheebotu. Bishaan ani isaaf kennu isa
keessatti burqaa bishaanii isa jireenya bara baraatiif burqu ni ta’a.”
15 Dubartittiinis, “Yaa Gooftaa, akka ani hin dheebonneef, bishaan
waraabuufis akka ani as hin dhufneef bishaan sana naa kenni” jetteen.
16 Yesuus immoo, “Dhaqiitii dhirsa kee waamii kottu!” jedheen.
17 Dubartittiin, “Ani dhirsa hin qabu” jetteen.
Yesuusis akkana jedheen; “Dhirsa hin qabu jechuun kee sirrii dha; 18 ati
dhirsoota shan qabda turteetii; namichi amma si wajjin jirus dhirsa kee
miti. Wanni ati amma dubbate dhugaa dha.”
19 Dubartittiinis akkana jette; “Yaa Gooftaa, akka ati raajii taate nan
hubadha. 20 Abbootiin keenya tulluu kana irratti sagadaa turan; isin
Yihuudoonni garuu iddoon namni itti waaqeffachuu qabu Yerusaalem
jettu.”
21 Yesuusis akkana jedheen; “Dubartii nana, na amani; yeroon isin itti
tulluu kana irrattis ta’u yookaan Yerusaalemitti Abbaa hin waaqeffanne
tokko ni dhufa. 22 Isin waan hin beekne waaqeffattu; nu sababii fayyinni
Yihuudoota keessaa dhufuuf kan beeknu waaqeffanna. 23 Warri dhugaan
waaqeffatan yeroon isaan itti hafuuraa fi dhugaadhaan Abbaa waaqef-
fatan tokko ni dhufa; amma iyyuu dhufeera; Abbaan warra akkasitti
isa waaqeffatan barbaada. 24 Waaqni hafuura; warri isa waaqeffatanis
Hafuuraa fi dhugaadhaan waaqeffachuu qabu.”
25 Dubartittiinis, “Ani akka Masiihiin Kiristoos jedhamu dhufu nan
beeka. Inni yommuu dhufutti waan hunda nutti hima” jetteen.
26 Yesuusis, “Ani, namni amma sitti dubbachaa jiru kun isuma” jedheen.

Barattoonni Gara Yesuusitti Deebi'uu Isaanii

27 Barattoonni isaa yommusuma deebi'anii utuu inni dubartii tokko wajjin dubbatuu arganii dinqisiifatan. Garuu namni, "Maal barbaadda?" yookaan "Maaliif ishee wajjin haasofta?" jedhee isa gaafatu tokko iyyuu hin turre.
28 Dubartiin sunis okkotee ishee dhiiftee gara magaalaatti deebite; namootaanis akkana jette; 29 "Kottaatii nama waan ani hojjedhe hunda natti hime tokko ilaalaa! Tarii inni Kiristoos* ta'innaa?" 30 Isaanis magaalaa keessaa ba'anii Yesuus bira dhufan.
31 Kana gidduutti barattoonni isaa, "Yaa barsiisaa, mee waa nyaadhu!" jedhanii isa kadhatan.
32 Inni garuu, "Ani nyaata isin hin beekne kanan nyaadhu qaba" jedheen.
33 Barattoonni isaas, "Namatu nyaata fideefii laata?" jedhanii wal gaafatan.
34 Yesuus immoo akkana jedheen; "Nyaanni koo fedhii isa na ergee guutuu fi hojii isaa raawwachuu dha. 35 Isin, 'Ji'a afurtu hafe; ergasii midhaan walitti qabama' jettu mitii? Kunoo, ani isinittan hima; akka midhaan bilchaatee walitti qabamuu ga'e mee ol jedhaatii lafa qotiisaa ilaalaa! 36 Inni midhaan haamu amma iyyuu mindaa ni argata; jireenya bara baraatiif ija walitti ni qaba; kunis akka inni facaasuu fi inni walitti qabu waliin gammadaniif. 37 Haala kanaan mammaaksi, 'Inni tokko ni facaasa; kaan immoo ni haama' jedhu sun dhugaa dha. 38 Ani akka isin waan itti hin dadhabin haammattaniifan isin erge. Warri kaan itti dadhabaniiru; isin garuu bu'aa dadhabbii isaanii galfattu."

Namoonni Samaariyaa Baay'een amanuu Isaanii

39 Sababii dubartittiin, "Inni waan ani hojjedhe hunda natti hime" jettee dhugaa baateef namoonni Samaariyaa warri magaalaa sanaa baay'een isatti amanan. 40 Kanaafuu namoonni Samaariyaa yommuu gara isaa dhufanitti akka inni isaan wajjin turuuf isa kadhatan; innis guyyaa lama achi ture. 41 Sababii dubbii isaatiinis namoonni biraa baay'een isatti amanan.
42 Isaanis dubartittiidhaan, "Si'achi wanni nu amannuuf sababii dubbii ati nutti himte sanaatiif miti; nu mataan keenya iyyuu isa dhageenyeerraatii; akka inni dhugumaan Fayyisaa addunyaa ta'es beekneerra" jedhan.

Yesuus Ilma Qondaala Tokkoo Fayyisuu Isaa

43 Guyyaa lamaan sana booddee Yesuus Galiilaa dhaqe. 44 Yesuus mataan isaa iyyuu akka raajiin tokko biyya isaa keessatti kabaja hin qabne dubbatee tureetii. 45 Yommuu inni Galiilaa ga'ettis warri Galiilaa isa simatan. Isaanis sababii Yerusaalem turaniif waan inni yeroo Ayyaana Faasiikaatti achitti hojjete hunda arganii turan.
46 Kanaafuu inni deebi'ee gara Qaanaa ishee Galiilaa keessaa iddoo itti bishaan gara daadhii wayiniitti geeddaree ture sanaa dhaqe. Qondaalli mootii kan ilmi isaa dhukkubsate tokkos Qifirnaahom keessa ture.
47 Namichi kunis yommuu akka Yesuus Yihuudaadhaa ka'ee Galiilaa dhufe dhaga'etti isa bira dhaqee akka inni dhufee ilma isaa kan du'uu ga'e sana fayyisu isa kadhate.

---

* **4:29** 4:29 yookaan Masiihichaa

48 Kana irratti Yesuus, “Isin yoo mallattoo fi dinqii argitan malee hin
amantan!” isaan jedhe.
49 Qondaaltichis, “Yaa Gooftaa, maaloo utuu mucaan koo hin du’in naa
qaqqabi” jedheen.
50 Yesuusis, “Ilmi kee ni jiraataatii gali!” jedheen.
Namichis waan Yesuus isatti dubbate amanee deeme. 51 Utuu inni
deemaa jiruus tajaajiltoonni isaa itti dhufanii akka ilmi isaa lubbuun jiru
itti himan. 52 Innis yeroo itti mucaa isaatti wayyaa’e gaafate; isaanis,
“Kaleessa sa’aatii torbatti dhagna gubaan isa dhiise” jedhaniin.
53 Abbaan mucichaas akka yeroon sun yeroo Yesuus itti, “Ilmi kee ni
jiraata” jedheen ta’e hubate. Kanaafuu innis, warri mana isaa hundinuus
ni amanan.
54 Kun mallattoo lammaffaa Yesuus erga Yihuudaadhaa Galiilaa dhufee
hojjetee dha.

5

Yesuus Beetisayidaatti Dhukkubsataa Fayyisuu Isaa

1 Yeroo xinnoo booddee ayyaana Yihuudootaa tokkotu ture; Yesuusis
Yerusaalemitti ol ba’e. 2 Yerusaalem keessa Karra Hoolaa bira haroo afaan
Ibraayisxiitiin Beetizaataa jedhamu tokkotu jira; haroon sun gardaafoo
shan qaba. 3 Gardaafoowwan sana keessas namoonni dhukkubsatan,
jechuunis jaamonni, warri naafatanii fi warri dhagni irratti du’e baay’een
ciisanii raafama bishaanii eeggachaa turan. [4 Ergamaan Gooftaa yeroo
yerootti gad bu’ee bishaanicha ni raasa ture; raafama bishaanichaa
booddee namni jalqabatti bishaan sana keessa seenu kam iyyuu dhukkuba
qabu hunda irraa ni fayya ture.]* 5 Namichi waggaa soddomii saddeeti
dhukkubsate tokko achi ture. 6 Yesuusis yommuu isaa achi ciisu argee
akka inni yeroo dheeraa haala kana keessa ture beeketti, “Ati fayyuu
barbaaddaa?” jedhee isa gaafate.
7 Dhukkubsataan sunis, “Yaa Gooftaa, ani nama na gargaaree yommuu
bishaanichi raafamutti haroo sana keessa na buusu hin qabu. Yeroo ani
seenuu yaaluttis namni biraa na dursee seena” jedheen.
8 Kana irratti Yesuus, “Ka’i! Siree kee fudhadhuutii deemi” jedheen.
9 Namichis yeruma sana fayye; siree isaas fudhatee deeme.
Guyyaan wanni kun ta’e sunis Sanbata ture; 10 Yihuudoonnis namicha
fayye sanaan, “Har’a Sanbata; seerri siree kee baachuu si dhowwa”
jedhaniin.
11 Inni garuu, “Namicha na fayyisetu ‘Siree kee fudhadhuu deemi’ naan
jedhe” jedheen.
12 Isaanis, “Namichi siree kee fudhadhuu deemi siin jedhe sun eenyu?”
jedhanii isa gaafatan.
13 Namichi fayye sun sababii Yesuus achi hiiqee tuuta iddoo sana ture
keessa seeneef inni eenyu akka ta’e hin beekne.
14 Yesuusis ergasii namicha sana mana qulqullummaa keessatti argee,
“Ati kunoo amma fayyiteerta. Wanni kana caalu akka sitti hin dhufneef
si’achi cubbuu hin hojjetin” jedheen. 15 Namichis dhaqee kan isa fayyise
Yesuus akka ta’e Yihuudootatti hime.

* **5:4** 5:4 Waraabbileen durii tokko tokko kutaa walakkaa luqqisaa sadii irraa jalqabee hamma luqqisaa afuriitti jiru hin qaban.

Jireenya Ilmi Kennu

16 Kanaafuu sababii inni Sanbataan waan kana hojjeteef, Yihuudoonni
Yesuusin ari'achuu jalqaban. 17 Yesuus garuu, "Abbaan koo hamma
ammaatti hojjechaa jira; anis hojjechaan jira" isaaniin jedhe. 18 Sababii
kanaaf Yihuudoonni ittuma caalchisanii isa ajjeesuu barbaadan; inni
Waaqaan of qixxeessuudhaan Waaqa iyyuu Abbaa ofii isaa godhee
waamaa ture malee Sanbata qofa hin cabsine.

19 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; "Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; Ilmi ofii isaatiin waan tokko illee hojjechuu hin danda'u;
inni waanuma utuu Abbaan isaa hojjetuu arge qofa hojjechuu danda'a;
waanuma Abbaan hojjetu Ilmis akkasuma hojjetaatii. 20 Abbaan Ilma
ni jaallataatii; waan hojjetu hundumas isatti ni argisiisa. Akka isin
dinqisiifattaniifis inni hojiiwwan hojiiwwan kanneen caalan iyyuu isatti ni
argisiisa. 21 Akkuma Abbaan warra du'an du'aa kaasee jireenya kennuuf
sana, Ilmis akkasuma abbaa fedheef jireenya ni kenna. 22 Abbaan eenyutti
illee hin muru; murtii hunda garuu Ilmatti kenneera; 23 kunis akka namni
hundi akkuma Abbaaf ulfina kennutti Ilmaafis ulfina kennuuf. Namni
Ilmaaf ulfina hin kennine, Abbaa isa Ilma ergeefis ulfina hin kennu.

24 "Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni dubbii koo dhaga'u,
isa na ergettis kan amanu hundi jireenya bara baraa qaba; murtiittis hin
dhi'aatu; inni du'a jalaa gara jireenyaatti darbeera. 25 Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; yeroon warri du'an itti sagalee Ilma Waaqaa
dhaga'an tokko ni dhufa; ammuma iyyuu dhufeera; warri dhaga'anis
ni jiraatu. 26 Akkuma Abbaan ofuma isaatiin jireenya qabu sana, Ilmis
akkasuma akka ofuma isaatiin jireenya qabaatuuf isaaf kenneeraatii.
27 Sababii inni Ilma Namaa ta'eefis Abbaan akka inni murtii kennuuf
taayitaa isaaf kenneera.

28 "Kana hin dinqisiifatinaa; sa'aatiin itti warri awwaala keessa jiran
hundi sagalee isaa dhaga'an tokko ni dhufaatii. 29 Warri waan gaarii
hojjetan du'aa ka'uu jireenyaatiif, warri waan hamaa hojjetan immoo
du'aa ka'uu murtiitiif du'aa ni ka'u. 30 Ani ofii kootiin waan tokko illee
gochuu hin danda'u; ani akkuman dhaga'utti nan murteessa; ani fedhii
isa na ergee malee fedhii mataa kootii waan hin barbaanneef murtiin koo
qajeelaa dha.

Dhuga ba'umsa Waa'ee Yesuus

31 "Ani yoon waa'ee ofii kootii dhugaa ba'e, dhuga ba'umsi koo dhugaa
miti. 32 Garuu kan waa'ee koo dhugaa ba'u biraa jira; anis akka dhuga
ba'umsi inni waa'ee koo kennu sun dhugaa ta'e beeka.

33 "Isin Yohannisitti ergitaniirtu; innis dhugaa sanaaf, dhugaa ba'eera.
34 Ani dhuga ba'umsa namaa hin fudhadhu; garuu akka isin fayyitaniif
wantoota kanneen nan dubbadha. 35 Yohannis ibsaa boba'ee ifa kennu
ture; isinis yeroo xinnoo ifa isaatti gammaduu barbaaddan.

36 "Ani garuu dhuga ba'umsa, dhuga ba'umsa Yohannis sana caalu
qaba. Hojiin akka ani raawwadhuuf Abbaan natti kenne, kan ani
hojjedhu kun iyyuu akka Abbaan na erge mirkaneessaatii. 37 Abbaan
inni na erges ofii isaatii waa'ee koo dhugaa ba'eera. Isin takkumaa
sagalee isaa hin dhageenye; bifa isaas takkumaa hin argine. 38 Isin
sababii isa inni erge hin amaniniif dubbiin isaa isin keessa hin jiraatu.
39 Isin Katabbiiwwan Qulqulluudhaan jireenya bara baraa arganna jettanii

waan yaaddaniif Katabbiiwwan Qulqulluu sana qorattu. Katabbiiwwan
Qulqulluun kunneenis waa'ee koo dhugaa ba'u; 40 isin garuu jireenya
argachuudhaaf gara koo dhufuu hin barbaaddan.
41 "Ani nama irraa ulfina hin fudhadhu; 42 garuu akka isin jaalala
Waaqaa of keessaa hin qabne nan beeka. 43 Ani maqaa Abbaa kootiin
dhufeera; isin na hin simattan; utuu namni biraa maqaa ofii isaatiin
dhufee garuu isa ni simattu. 44 Isin yoo wal irraa ulfina argattanii ulfina
Waaqa tokkicha biraa dhufu garuu hin barbaanne akkamitti amanuu
dandeessu ree?
45 "Waan ani Abbaa duratti isin himadhu hin se'inaa. Kan isin himatu
tokko jira; innis Musee isin abdattan sana. 46 Utuu Musee amantanii silaa
anas ni amantu ture; inni waa'ee koo barreesseetii. 47 Isin erga waan inni
barreesse hin amannee, dubbii koo immoo akkamitti amantu ree?"

6

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
6:1-13 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Luq 9:10-17

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus Galaana Galiilaa isa Galaana
Xibeeriyaas jedhamu gama ce'e; 2 namoonni baay'eenis sababii mallattoo
inni warra dhukkubsatan fayyisuudhaan hojjete arganiif isa duukaa
bu'an. 3 Yesuusis barattoota isaa wajjin gaaratti ol ba'ee taa'e. 4 Yeroo
sana Ayyaanni Yihuudootaa, Faasiikaan dhi'aatee ture.
5 Yesuus yommuu ol ilaaletti tuuta guddaa gara isaa dhufaa jiru tokko
arge; Fiiliphoosiinis, "Namoota kanneeniif buddeena isaan nyaatan eessaa
bitanna?" jedhe. 6 Kanas Fiiliphoosin qoruudhaaf jedhee gaafate; inni
mataan isaa waan gochuu qabu beeka tureetii.
7 Fiiliphoos immoo, "Akka tokkoon tokkoon isaanii waanuma xinnoo
illee argataniif buddeena ga'u bituuf diinaarii* dhibba lama fudhata"
jedhee deebiseef.
8 Barattoota isaa keessaa tokko Indiriiyaas, obboleessi Simoon Phexros
akkana jedheen; 9 "Gurbaan buddeena garbuu shanii fi qurxummii lama
qabu tokko kunoo ti; garuu nama akkana baay'atu kanaaf kun maali?"
10 Yesuusis, "Namoota teessisaa" jedhe. Iddoo sanas marga baay'eetu
ture; namoonnis ni tataa'an; dhiira gara kuma shantu achi ture.
11 Yesuusis ergasii buddeena fuudhee, galata galchee warra tataa'aniif
hamma isaan barbaadan qoqqoode. Qurxummii sana illee akkasuma
godhe.
12 Innis yommuu isaan hundi nyaatanii quufanitti barattoota isaatiin,
"Hurraa'aa hambifame walitti qabaa. Wanni tokko iyyuu hin badin"
jedhe. 13 Kanaafuu isaan hurraa'aa buddeena garbuu shananii kan
namoonni nyaatanii hambisan walitti qabanii gundoo kudha lama guutan.
14 Namoonnis yommuu mallattoo Yesuus hojjete arganitti, "Kun dhugu-
maanuu Raajii gara addunyaa dhufuuf jiru" jedhan. 15 Yesuusis akka
namoonni sun dhufanii humnaan qabanii mootii isa gochuu yaadan
hubatee ammas kophaa isaa gara tulluu deeme.

Yesuus Bishaan Irra Deemuu Isaa
6:16-21 kwf – Mat 14:22-33; Mar 6:47-51

---
* **6:7** 6:7 Diinaariin tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatu ture.

16 Yommuu galgalaa'etti barattoonni isaa gara galaanaatti gad bu'an;
17 achittis bidiruu yaabbatanii galaana irra gama Qifirnaahomitti qajeelan.
Yeroon sun dukkana ture; Yesuus amma iyyuu gara isaanii hin dhufne
ture. 18 Bubbeen jabaan isaa waan bubbisaa tureef bishaanichi ni
raafame. 19 Isaanis erga gara kiiloo meetira shanii yookaan ja'aa mooqanii
booddee utuu Yesuus galaana irra deemaa, bidiruu sanattis dhi'aachaa
jiruu argan; ni sodaatanis. 20 Inni garuu, "Anumaatii hin sodaatinaa"
jedheen. 21 Isaanis bidiruutti ol isa fudhachuu barbaadan; bidiruun sunis
yommusuma lafa isaan dhaqaa turan sana ga'e.

22 Guyyaa itti aanutti namoonni galaanicha gamatti hafanii turan
akka bidiruun tokko qofti achi ture, akka Yesuus barattoota isaa wajjin
bidiruu hin yaabbatinii fi akka isaan kophaa isaanii deeman hubatan.
23 Bidiruuwwan biraa Xibeeriyaasii ka'anii iddoo itti Gooftaan galata
galchee isaanis itti buddeena nyaatan sana bira ga'an. 24 Namoonni
sunis yommuu akka Yesuusii fi barattoonni isaa achi hin jirre baranitti
bidiruuwwan yaabbatanii Yesuusin barbaaduuf Qifirnaahom dhaqan.

Yesuus Buddeena Jireenyaa

25 Namoonni yommuu galaanicha gamatti isa arganitti, "Yaa Barsiisaa,
ati yoom as dhufte?" jedhanii isa gaafatan.

26 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; isin waan mallattoo argitaniif utuu hin ta'in, waan buddeena
nyaattanii quuftaniif na barbaaddu. 27 Nyaata jireenya bara baraatiif
ta'u kan Ilmi Namaa isinii kennuuf dadhabaa malee nyaata baduuf hin
dadhabinaa. Waaqni Abbaan chaappaa isaa kan mirkaneessu Ilma irratti
rukuteeraatii."

28 Isaanis, "Nu akka hojii Waaqaa hojjennuuf maal gochuu qabna?"
jedhanii isa gaafatan.

29 Yesuusis, "Isa inni ergetti amanuun keessan kun hojii Waaqaa ti"
jedhee deebiseef.

30 Kanaafuu isaan akkana jedhanii isa gaafatan; "Akka nu isa arginee
si amannuuf, mallattoo maalii argisiifta? Maal hojjettas? 31 'Akka
isaan nyaataniif samii irraa buddeena isaaniif kenne' jedhamee akkuma
barreeffame, abbootiin keenya gammoojjii keessatti mannaa nyaatan."†

32 Yesuusis akkana jedheen; "Ani dhuguman isinitti hima; kan samii
irraa buddeena isinii kenne Musee miti; kan samii irraa buddeena dhugaa
isiniif kennu garuu Abbaa koo ti. 33 Buddeenni Waaqaa isa samii irraa gad
bu'ee addunyaaf jireenya kennu sanaatii."

34 Isaanis, "Yaa Gooftaa, yeroo hunda buddeena kana nuu kenni"
jedhaniin.

35 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Buddeenni jireenyaa ana. Namni
gara koo dhufu gonkumaa hin beela'u; kan anatti amanus gonkumaa hin
dheebotu. 36 Akkuma ani isinitti hime isin na argitaniirtu; garuu amma
iyyuu hin amantan. 37 Kan Abbaan naa kennu hundi gara koo ni dhufa;
anis kan gara koo dhufu gonkumaa alatti hin ari'u. 38 Ani fedhii isa
na erge sanaa guutuuf malee, fedhii koo guutachuuf samii irraa gad hin
buuneetii. 39 Fedhiin isa na ergees akka ani warra inni natti kenne hunda
guyyaa dhumaatti du'aa kaasuuf malee akka ani isaan keessaa tokko illee

---

† **6:31** 6:31 Bau 16:4; Nah 9:15; Far 78:24,25

balleessuuf miti. 40 Fedhiin Abbaa kootiis akka namni Ilma ilaalee isatti
amanu hundi jireenya bara baraa qabaatuuf; anis guyyaa dhumaatti du'aa
isa nan kaasa."

41 Kana irratti Yihuudoonni sababii inni, "Ani buddeena samii irraa gad
bu'ee dha" jedheef isatti guungumuu jalqaban. 42 Isaanis, "Kun Yesuus
ilma Yoosef, isa nu abbaa fi haadha isaa beeknu sana mitii? Yoos inni
akkamitti, 'Ani samii irraa gad bu'eera' jedha ree?" jedhan.

43 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; "Walitti hin guungumi-
naa. 44 Abbaan na erge sun isa harkisuu baannaan namni kam iyyuu
gara koo dhufuu hin danda'u; anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan
kaasa. 45 Raajota keessatti, 'Isaan hundi warra Waaqa irraa baratan
ni ta'u'‡jedhamee barreeffameera. Namni Abbaa irraa dhaga'ee fi kan
isa irraa barate hundi gara koo ni dhufa. 46 Isa Waaqa biraa dhufe
sana malee namni tokko iyyuu Abbaa hin argine; isa qofatu Abbaa arge.
47 Ani dhuguman isinitti hima; kan amanu jireenya bara baraa qaba.
48 Buddeenni jireenyaa ana. 49 Abbootiin keessan gammoojjii keessatti
mannaa nyaatan; ta'us ni du'an. 50 Buddeenni samii irraa gad bu'e garuu
isa kana; namni isa nyaatu gonkumaa hin du'u. 51 Buddeenni jiraataan
samii irraa bu'e ana. Namni kam iyyuu yoo buddeena kana irraa nyaate
bara baraan ni jiraata. Buddeenni ani jireenya addunyaatiif kennus foon
koo ti."

52 Yihuudoonnis, "Namichi kun akkamitti akka nu nyaannuuf foon isaa
nuu kennuu danda'a?" jedhanii wal falman.

53 Yesuus immoo akkana jedheen; "Ani dhuguman isinitti hima; isin
foon Ilma Namaa nyaachuu baannaan, dhiiga isaas dhuguu baannaan
ofii keessaniin jireenya hin qabdan. 54 Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga
koo dhugu jireenya bara baraa qaba. Anis guyyaa dhumaatti du'aa isa
nan kaasa. 55 Foon koo nyaata dhugaatii; dhiigni koos dhugaatii dhugaa
ti. 56 Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu hundi na keessa
jiraata; anis isa keessa nan jiraadha. 57 Akkuma Abbaan jiraataan na
ergee anis sababii Abbaatiin jiraadhu sana, namni na nyaatus sababii
kootiin ni jiraata. 58 Buddeenni samii irraa bu'e isa kana; innis kan akka
mannaa Abbootiin keessan nyaatanii du'an sanaa miti; namni buddeena
kana nyaatu bara baraan ni jiraata." 59 Innis Qifirnaahomitti utuu mana
sagadaa keessatti barsiisaa jiruu waan kana dubbate.

Barattoonni Baay'een Yesuusin Dhiisanii Baqatan

60 Barattoota isaa keessaa baay'een yommuu waan kana dhaga'anitti,
"Barsiisni kun cimaa dha; eenyutu fudhachuu danda'a?" jedhan.

61 Yesuusis akka barattoonni isaa waa'ee waan kanaa guunguman
hubatee akkana jedheen; "Kun isin gufachiisaa ree? 62 Yoos yoo utuu
Ilmi Namaa iddoo dur turetti ol ba'uu argitan akkam ta'inna ree? 63 Kan
jireenya kennu Hafuura; foon faayidaa hin qabu. Dubbiin ani isinitti
dubbadhe Hafuura; jireenyas. 64 Isin keessas warri hin amanne tokko
tokko jiru." Yesuus jalqabumaa kaasee isaan keessaa eenyu akka hin
amaninii fi eenyu akka dabarsee isa kennu ni beeka tureetii. 65 Innis
ittuma fufee, "Sababiin ani, 'Yoo Abbaa biraa isaaf kenname malee namni
kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda'u' isiniin jedheefis kanuma" jedhe.

‡ **6:45** 6:45 Isa 54:13

66 Yeroo kanaa jalqabee barattoota isaa keessaa baay’een duubatti
deebi’an; ergasiis isa wajjin hin deemne.
67 Yesuusis warra Kudha Lamaaniin, “Isinis deemuu barbaadduu?”
jedhee gaafate.
68 Simoon Phexrosis akkana jedhee deebise; “Yaa Gooftaa, gara eenyuu
deemna? Ati dubbii jireenya bara baraa qabdaa. 69 Nu akka ati
Qulqullicha Waaqaa taate amanneerra; beekneerras.”
70 Yesuusis deebisee, “Anumatu Kudha Lamaan keessan filate mitii?
Ta’us isin keessaa inni tokko diiyaabiloosii dha!” jedhe. 71 Innis waa’ee
Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaa dubbate; Yihuudaan warra Kudha
Lamaan keessaa tokko ta’us Yesuusin dabarsee kennuuf tureetii!

7

Yesuus Ayyaana Daasii Irratti Argamuu Isaa

1 Kana booddee Yesuus Galiilaa keessa deddeebi’aa ture; sababii Yihu-
udoonni isa ajjeesuu barbaadaniif inni Yihuudaa keessa hin deddeebine.
2 Ayyaanni Daasii Yihuudootaa dhi’aatee ture. 3 Obboloonni isaas akkana
jedhaniin; “Akka barattoonni kee warri achii waan ati hojjettu arganiif
ka’iitii Yihuudaa dhaqi. 4 Namni utuu ifaan ifatti beekamuu barbaaduu
dhoksaatti waa hojjetu hin jiruutii. Atis sababii waan kana hojjettuuf
addunyaatti of mul’isi.” 5 Obboloonni isaa iyyuu isatti hin amanne tureetii.
6 Yesuusis akkana jedheen; “Yeroon koo amma illee hin geenye; isiniif
garuu yeroon hundi mijaa’aa dha. 7 Addunyaan isin jibbuu hin danda’u;
ana garuu akka hojiin isaa hamaa ta’e waanan itti dhugaa ba’uuf na jibba.
8 Isin gara Ayyaana sanaa dhaqaa. Ani garuu waan yeroon koo amma illee
hin ga’iniif gara Ayyaanichaatti ol hin ba’u.” 9 Inni waan kana isaanitti
dubbatee Galiilaatti hafe.
10 Garuu erga obboloonni isaa gara Ayyaanichaatti ol ba’anii booddee
innis utuu ifaan ifatti hin ta’in dhoksaadhaan ol ba’e. 11 Yihuudoonnis
Ayyaanicha irratti, “Namichi sun eessa jira?” jedhanii gaafachaa isa
barbaadaa turan.
12 Namoota gidduuttis waa’ee isaa guungummii guddaatu ture.
Namoonni tokko tokko, “Inni nama gaarii dha” jedhan.
Warri kaan immoo, “Akkas miti; inni nama dogoggorsa” jedhan.
13 Garuu waan Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu ifaan ifatti
waa’ee isaa hin dubbanne.

Yesuus Ayyaana Irratti Barsiisuu Isaa

14 Gara walakkaa Ayyaanichaattis Yesuus mana qulqullummaa seenee
barsiisuu jalqabe. 15 Yihuudoonnis dinqifatanii, “Namichi kun akkamitti
utuu hin baratin beekumsa akkanaa qabaate?” jedhan.
16 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Barsiisni koo kan isa na ergeeti
malee kan koo miti. 17 Namni fedhii Waaqaa gochuu barbaadu kam iyyuu
barsiisni koo Waaqa biraa dhufuu fi dhufuu baachuu isaa yookaan ani
ofuma kootiin dubbachuu fi dubbachuu baachuu koo ni beeka. 18 Namni
ofuma isaatiin dubbatu inni ofuma isaatii ulfina argachuu barbaada;
namni ulfina kan isa erge sanaa barbaadu garuu inni nama dhugaa ti;
jal’innis isa keessa hin jiru. 19 Museen seera isinii kenneera mitii? Isin
keessaa garuu namni tokko iyyuu seera sana hin eegu. Isin maaliif na
ajjeesuu barbaaddu?”

20 Jarris deebisanii, “Hafuura hamaatu si keessa jira; eenyutu si ajjeesuu
barbaada?” jedhaniin.
21 Yesuusis deebisee akkana jedheen; “Ani hojii tokko hojjennaan hundi
keessan dinqifattan. 22 Museen seera dhagna qabaa isinii kenne; dhagna
qabaa garuu abbootiitu jalqabe malee Musee miti; isinis Sanbataan nama
dhagna qabdu. 23 Akka seerri Musee hin cabneef erga namni tokko
Sanbataan dhagna qabachuu danda’ee, isin maaliif sababii ani Sanbataan
dhagna namaa guutuu fayyiseef natti aartu? 24 Murtii qajeelaa kennaa
malee, bifa qofa ilaaltanii hin murteessinaa.”

Yesuus Kun inni Kiristoosii dha?

25 Kana irratti namoota Yerusaalem keessaa tokko tokko akkana jedhan;
“Inni kun namicha isaan ajjeesuuf barbaadan sana mitii? 26 Kunoo inni
ifatti ba’ee dubbata; isaanis homaa isaan hin jenne. Abbootiin taayitaa
akka inni Kiristoos* ta’e sirriitti beekaniiruu laata? 27 Ta’us namichi kun
nama eessaa akka ta’e nu beekna. Kiristoos yommuu dhufutti garuu inni
eessaa akka dhufu namni tokko iyyuu hin beeku.”
28 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisuu sagalee isaa ol
fudhatee akkana jedhe; “Isin na beektu; akka ani eessaa dhufe illee beektu.
Ani ofii kootiin hin dhufne; inni na erge sun dhuga qabeessa. Isin garuu
isa hin beektan; 29 ani garuu sababiin isa biraa dhufee fi sababii inni na
ergeef isa nan beeka.”
30 Kana irratti isaan isa qabuu yaalan; garuu waan sa’aatiin isaa hin
ga’iniif namni tokko iyyuu harkaan isa hin tuqne. 31 Ta’us namoonni
baay’een isatti amanan. Isaanis, “Kiristoos yommuu dhufutti namicha
kana caalaa mallattoo hojjetaa?” jedhan.
32 Fariisonnis utuu namoonni waa’ee isaa waan akkanaa guungumanuu
dhaga’an. Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni Yesuusin qabsiisuudhaaf
eegdota mana qulqullummaa ergan.
33 Yesuusis akkana jedheen; “Ani yeroo gabaabaa isin wajjin jira; ergasii
gara isa na erge sanaa nan dhaqa. 34 Isin na barbaaddu; garuu na hin
argattan; iddoo ani jirus dhufuu hin dandeessan.”
35 Yihuudoonnis akkana waliin jedhan; “Namichi kun akka nu isa hin
argineef eessa dhaquu yaade laata? Gara saba keenya warra Giriikota
keessa faffaca’anii dhaqee Giriikota barsiisaa? 36 ‘Isin na barbaaddu;
garuu na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu hin dandeessan’ jechuun
isaas maal jechuu isaatii?”
37 Guyyaa Ayyaanichi itti hobba’u, guyyaa guddaa sana, Yesuus ka’ee
dhaabatee sagalee guddaadhaan akkana jedhe; “Eenyu iyyuu yoo dhee-
bote, gara koo dhufee haa dhugu. 38 Akkuma Katabbiin Qulqulluun jedhe
nama natti amanu kam iyyuu laga bishaan jireenyaatu garaa isaa keessaa
burqa.” 39 Kunis waa’ee Hafuura Qulqulluu warri isatti amanan argachuuf
jiranii dubbachuu isaa ti. Sababii Yesuus amma illee ulfina hin argatiniif
Hafuuri Qulqulluun hamma yeroo sanaatti hin kennamne tureetii.
40 Namoota sana keessaa tokko tokko yommuu dubbii kana dhaga’anitti,
“Kun dhugumaanuu Raajicha” jedhan.
41 Warri kaan immoo, “Inni Kiristoosii dha” jedhan.
Namoonni kaanis akkana jedhan; “Kiristoos Galiilaadhaa dhufaa?
42 Akka Kiristoos sanyii Daawit keessaa dhalatuu fi akka inni Beetlihemii,

* **7:26** 7:26 yookaan Masiihii

ganda Daawitii dhufu Katabbiin Qulqulluun ni dubbata mitii?” 43 Akkasiin
waa’ee Yesuus irratti garaa garummaan waldaa gidduutti uumame.
44 Isaan keessaas tokko tokko isa qabuu barbaadan; garuu namni tokko
iyyuu harkaan isa hin tuqne.

Amantii Dhabuu Dura Bu’oota Yihuudootaa

45 Eegdonni sun gara luboota hangafootaatii fi gara Fariisotaatti
deebi’an; isaanis, “Isin maaliif isa hin fidin?” jedhanii eegdota sana
gaafatan.
46 Eegdonnis, “Takkumaa namni akka namicha kanaatti hin dubbanne”
jedhanii deebisan.
47 Fariisonnis deebisanii akkana jedhan, “Isinis gowwoomfamtaniirtuu?
48 Bulchitoota keessaa yookaan Fariisota keessaa namni tokko iyyuu isatti
amaneeraa? 49 Sabni seera hin beekne kun garuu abaaramaa dha.”
50 Niqoodemoos inni duraan Yesuus bira dhaqee fi isaan keessaas tokko
ta’e sun akkana isaaniin jedhe; 51 “Seerri keenya utuu isa irraa hin
dhaga’in, waan inni hojjetes utuu hin beekin nama tokkotti ni muraa?”
52 Isaanis, “Atis nama Galiilaatii? Akka raajiin Galiilaadhaa hin kaane
qoradhuu bira ga’i” jedhaniin.
[53 Ergasii isaan hundinuu gara mana isaaniitti galan.

8

Dubartii Ejja Irratti Qabamte

1 Yesuus garuu gara Tulluu Ejersaa dhaqe.
2 Ganama bariis deebi’ee mana qulqullummaa dhufe; innis namni hun-
dumtuu isa biratti walitti qabamnaan taa’ee isaan barsiise. 3 Barsiistonni
seeraatii fi Fariisonni dubartii ejja irratti qabamte tokko isatti fidan. Gid-
duu isaaniis dhaabachiisanii, 4 Yesuusiin akkana jedhan; “Yaa barsiisaa,
dubartiin kun utuu ejja hojjettuu qabamte. 5 Museen Seera keessatti
akka warri akkanaa dhagaadhaan tumaman nu ajajeera. Ati immoo maal
jetta?” 6 Isaanis waan ittiin isa himatan argachuuf jedhanii isa qoruudhaaf
waan kana gaafatan.
Yesuus garuu gad jedhee quba isaatiin lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaanis ittuma fufanii isa gaafannaan ol jedhee, “Isin keessaa namni
cubbuu hin qabne dursee isheetti dhagaa haa darbatu” jedheen. 8 Ammas
gad jedhee lafa irratti barreesse.
9 Isaanis yommuu kana dhaga’anitti maanguddootaa jalqabanii tokko
tokkoon ba’anii sokkan; Yesuus immoo dubartittii achuma dhaabattee
jirtu wajjin kophaa hafe. 10 Yesuusis ol jedhee, “Dubartii nana, warri si
himatan meerre? Namni tokko iyyuu sitti hin murree?” jedheen.
11 Isheenis, “Yaa Gooftaa, namni tokko iyyuu natti hin murre” jetteen.
Yesuusis, “Anis sitti hin muruu deemi; garuu si’achi cubbuu hin hojjetin”
jedheen.]*

Yesuus ifa addunyaa ti

12 Yesuus ammas, “Ani ifa addunyaa ti. Namni na duukaa bu’u kam
iyyuu ifa jireenyaa qabaata malee dukkana keessa hin deddeebi’u” jedhee
isaanitti dubbate.

---

* **8:11** 8:11 Waraabbileen durii hedduun kutaa (Yoh 7:53–8:11) hin qaban yookaan iddoo biraa yookaan immoo wangeelota biraa keessa seensisan.

13 Fariisonnis, “Ati waa’ee mataa keetii dhugaa baata; dhuga ba’umsi
kee immoo dhugaa miti” jedhaniin.
14 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Ani yoon ofii kootiif dhugaa ba’e
illee ani akkan eessaa dhufee fi akkan garam deemu waanan beekuuf
dhuga ba’umsi koo dhugaa dha. Isin garuu akka ani eessaa dhufe
yookaan akka ani garam deemu hin beektan. 15 Isin akka yaada fooniitti
murteessitu; ani nama tokkotti illee hin muru. 16 Garuu ani yoon mure
illee murtiin koo dhugaa dha; kan murus na qofa miti. Ani Abbaa na
erge sana wajjinan jiraatii. 17 Dhuga ba’umsi nama lamaa akka dhugaa
ta’e Seera keessan keessatti barreeffameera. 18 Ani ofii kootiif dhugaa nan
ba’a; Abbaan na erges waa’ee koo dhugaa ba’a.”
19 Isaanis, “Abbaan kee eessa jira?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo deebisee, “Isin anas, Abbaa koos hin beektan; utuu na
beektanii silaa Abbaa koos ni beektu turtan” jedhe. 20 Yesuus utuu mana
qulqullummaa keessatti, kutaa buusiin itti kuufamu keessatti barsiisaa
jiruu dubbii kana dubbate. Garuu waan sa’aatiin isaa hin ga’iniif namni
tokko iyyuu isa hin qabne.
21 Yesuus amma illee, “Ani nan deema; isin na barbaaddu; cubbuu
keessaniinis ni duutu. Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin dandeessan”
isaaniin jedhe.
22 Yihuudoonnis, “ ‘Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin dandeessan’
jechuun isaa of ajjeesuufii laata?” jedhan.
23 Innis ittuma fufee akkana jedhe; “Isin kan gadii ti; ani kan olii ti. Isin
kan addunyaa kanaa ti; ani immoo kan addunyaa kanaa miti. 24 Akka isin
cubbuu keessaniin duutan ani isinitti himeera; isin yoo akka ani isa ta’e
amanuu baattan, cubbuu keessaniin ni duutu.”
25 Isaanis, “Ati eenyu?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Ani isuma jalqabaa kaasee
isinitti dubbachaa turee dha. 26 Ani waa’ee keessan waanan jedhuu fi
waanan murteessu baay’een qaba. Garuu inni na erge dhugaa qabeessa;
anis waanan isa irraa dhaga’e addunyaatti nan hima.”
27 Isaan garuu akka inni waa’ee Abbaa isaa isaanitti himaa ture hin
hubanne. 28 Kanaafuu Yesuus akkana isaaniin jedhe; “Yommuu Ilma
Namaa ol fuutanitti akka ani isa ta’e, waanuma Abbaan na barsiisen
dubbadha malee akka ani ofii kootiin homaa hin hojjennees ni beektu.
29 Inni na erge na wajjin jira; sababii ani yeroo hunda waan isa
gammachiisu hojjedhuuf, inni kophaa koo na hin dhiifne.” 30 Utuma inni
dubbatuus, namoonni baay’een isatti amanan.

Ijoollee Abrahaam

31 Yesuus Yihuudoota isatti amananiin akkana jedhe; “Yoo dubbii kootti
cichitanii jiraattan isin dhuguma barattoota koo ti. 32 Dhugaas ni beektu;
dhugaanis bilisa isin baasa.”
33 Isaanis, “Nu sanyii Abrahaam; nu eenyumaafuu takkumaa hin
garboomne. Yoos ati akkamitti bilisa baatu nuun jetta ree?” jedhaniin.
34 Yesuusis deebisee akkana jedhe; “Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; namni cubbuu hojjetu hundi garbicha cubbuu ti. 35 Garbichi bara
baraan mana hin jiraatu; ilmi garuu bara baraan ni jiraata. 36 Kanaafuu
yoo Ilmi bilisa isin baase, isin dhugumaan bilisa ni baatu. 37 Isin sanyii
Abrahaam ta’uu keessan anuu beeka. Garuu sababii dubbiin koo isin
keessatti iddoo hin qabneef na ajjeesuu barbaaddu. 38 Ani waanan

Abbaa koo biratti argen dubbadha; isinis waanuma abbaa keessan irraa dhageessan hojjettu."
39 Isaanis, "Abbaan keenya Abrahaam" jedhan.
Yesuus immoo akkana jedhe; "Isin utuu ijoollee Abrahaam taatanii silaa
hojii Abrahaam hojjete ni hojjettu turtan. 40 Isin garuu ana nama dhugaa
Waaqa irraa dhaga'e isinitti hime ajjeesuu barbaaddu. Abrahaam waan
akkasii hin hojjenne. 41 Isin waan abbaan keessan hojjete hojjettu."
Isaanis, "Nu ejjaan hin dhalanne. Abbaa tokkicha qabna; innis Waaqa" jedhaniin.

Ijoollee Diiyaabiloos

42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Isin utuu Waaqni abbaa keessan
ta'ee silaa na jaallattu turtan; ani Waaqa biraa ba'een dhufeetii. Isatu na
erge malee ani ofii kootiin hin dhufne. 43 Wanni ani dubbadhu maaliif
isinii hin galu? Sababiin isaas waan isin waan ani jedhu fudhachuu
hin feeneef. 44 Isin ijoollee abbaa keessanii ijoollee diiyaabiloos; fedhiin
keessanis hawwii abbaa keessanii raawwachuu dha. Inni jalqabumaa
kaasee nama ajjeesaa ture; waan dhugaan isa keessa hin jirreef inni
dhugaadhaan hin jiraatu. Inni sobduu fi abbaa sobaa waan ta'eef yommuu
soba dubbatutti ofuma keessaa fuudhee dubbata. 45 Isin garuu waan ani
dhugaa dubbadhuuf na hin amantan! 46 Isin keessaa namni cubbuudhaan
na himatu eenyu? Erga ani dhugaa dubbadhee, isin maaliif na hin
amanne? 47 Namni kan Waaqaa ta'e kam iyyuu dubbii Waaqaa ni dhaga'a.
Isin waan kan Waaqaa hin ta'iniif hin dhageessan."

Yesuus Waa'ee Ofii Isaa Dubbate

48 Yihuudoonnis deebisanii, "Ati nama Samaariyaa ti; hafuura hamaatu si keessa jira jechuun keenya dhugaa mitii?" jedhaniin.
49 Yesuus immoo akkana jedhe; "Hafuurri hamaan na keessa hin jiru;
ani Abbaa koo nan kabaja; isin garuu na hin kabajjan. 50 Ani ulfina mataa
koo hin barbaadu; garuu kan isa barbaadu tokkotu jira; innis Abbaa murtii
ti. 51 Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo dubbii koo
eege bara baraan du'a hin argu."
52 Yihuudoonnis akkana jedhaniin; "Akka hafuurri hamaan si keessa jiru
nu amma barreerra. Abrahaam du'eera; raajonnis du'aniiru; ati garuu,
'Eenyu iyyuu yoo dubbii koo eege bara baraan du'a hin dhandhamu' jetta.
53 Ati abbaa keenya Abrahaam caaltaa? Inni du'eera; raajonnis du'aniiru.
Egaa ati eenyu ofiin jetta ree?"
54 Yesuus akkana jedhee deebise; "Ani yoon ofii kootiif ulfina kenne,
ulfinni koo gatii hin qabu. Kan ulfina naa kennu Abbaa koo isuma isin
Waaqa keenya jettaniin sanaa dha. 55 Yoo isin isa beekuu baattan illee ani
isa beeka. Ani utuu isa hin beeku jedhee silaa akkuma keessan sobduu
nan ta'a ture. Ani garuu isa beeka; dubbii isaa illee nan eega. 56 Abbaan
keessan Abrahaam guyyaa koo arguuf gammadee ture; innis ni arge; ni gammades."
57 Yihuudoonnis, "Umuriin kee waggaa shantama iyyuu hin guunne; yoos Abrahaamin argiteertaa?" jedhaniin.
58 Yesuusis, "Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; utuu Abrahaam
hin dhalatin iyyuu ani anuma" isaaniin jedhe. 59 Kana irratti isaan
isa dha'uuf jedhanii dhagaa guurratan; Yesuus garuu dhokatee mana qulqullummaatii ba'ee deeme.

9

Yesuus Namicha Jaamaa Tokko Fayyisuu Isaa

1 Yesuus utuu darbuu namicha dhalootuma isaatii jalqabee jaamaa ture
tokko arge. 2 Barattoonni isaas, “Yaa barsiisaa, akka namichi kun jaamaa
ta’ee dhalatuuf eenyutu cubbuu hojjete? Isuma moo abbaa fi haadha isaa
ti?” jedhanii isa gaafatan.

3 Yesuusis akkana jedhee deebise; “Akka hojiin Waaqaa isaan mul’atuuf
malee inni yookaan abbaa fi haati isaa cubbuu hojjetanii miti. 4 Utuu
guyyaa ta’ee jiruu hojii isa na ergee hojjechuun qabna. Halkan namni
tokko iyyuu itti hojjechuu hin dandeenye ni dhufa. 5 Ani yommuun
addunyaa irra jiru, ifa addunyaa ti.”

6 Innis erga waan kana dubbatee booddee lafatti tufee dhoqqee tolche;
dhoqqee sanas ija namichaatti dibe. 7 Innis namicha sanaan, “Dhaqiitii
Haroo Saliihoomitti dhiqadhu” jedhe. Saliihoom jechuun kan ergame
jechuu dha. Namichis dhaqee dhiqate; argaas deebi’ee dhufe.

8 Olloonni isaatii fi namoonni duraan utuu inni kadhatuu argan,
“Namichi kun isuma taa’ee kadhachaa ture sana mitii?” jedhan.
9 Namoonni tokko tokko, “Eeyyee, isa” jedhan.

Kaan immoo, “Miti, isa fakkaata malee” jedhan.

Inni garuu, “Namichi sun anuma” jedhe.

10 Jarris, “Iji kee akkamitti baname ree?” jedhaniin.

11 Innis deebisee, “Namicha Yesuus jedhamutu dhoqqee tolchee ija
koo dibee, ‘Gara Haroo Saliihoom dhaqiitii dhiqadhu’ naan jedhe; anis
dhaqeen dhiqadhe; arguus nan danda’e.”

12 Isaanis, “Namichi sun eessa jira?” jedhanii isa gaafatan.

Inni immoo, “Ani hin beeku” jedheen.

Fariisonni Waa’ee Fayyuu Namichaa Qorachuu Isaanii

13 Isaanis namicha jaamaa ture sana Fariisotatti geessan. 14 Guyyaan itti
Yesuus dhoqqee tolchee ija namichaa bane Sanbata ture. 15 Fariisonnis
namichi akkamitti akka arguu danda’e isa gaafatan; namichis, “Inni
dhoqqee tolchee ija koo dibe; anis nan dhiqadhe; nan arges” jedheen.

16 Fariisota keessaas tokko tokko, “Namichi kun waan Sanbata hin
eegneef, inni Waaqa biraa hin dhufne” jedhan.

Warri kaan garuu, “Cubbamaan tokko akkamitti dinqii akkanaa hoj-
jechuu danda’a?” jedhan. Garaa garummaanis isaan gidduutti uumame.

17 Isaanis amma illee namicha jaamaa ture sanaan, “Waa’ee namicha ija
kee siif bane sanaa maal jetta?” jedhan.

Namichis deebisee, “Inni raajii dha” jedhe.

18 Yihuudoonnis hamma abbaa fi haadha namicha agartuu isaa argate
sanaa waamanitti akka inni jaamaa turee fi akka inni agartuu isaa argate
amma illee hin amanne. 19 Isaanis, “Inni kun ilma keessan isuma isin
jaamaa ta’ee dhalate jettan sanaa? Yoos amma immoo akkamitti arguu
danda’a ree?” jedhanii gaafatan.

20 Abbaa fi haati namichaas deebisanii akkana jedhan; “Akka inni ilma
keenya ta’ee fi akka inni jaamaa ta’ee dhalate ni beekna. 21 Garuu amma
akkamitti akka arguu danda’e yookaan ija isaa eenyu akka baneef nu hin
beeknu. Inni nama ga’aa dha; waa’ee mataa isaa dubbachuu ni danda’a;
isuma gaafadhaa.” 22 Abbaa fi haati isaa sababii Yihuudoota sodaataniif

waan kana jedhan; namni kam iyyuu yoo Yesuus inni Kiristoos* jedhee
dhugaa ba'e akka mana sagadaa keessaa ari'amu Yihuudoonni kanaan
dura walii galanii murteessanii turaniitii. 23 Kanaafuu abbaa fi haati isaa,
"Inni nama ga'aa dha; isuma gaafadhaa" jedhan.
24 Isaanis yeroo lammaffaa namicha jaamaa ture sana waamanii,
"Waaqaaf ulfina kenni. Namichi kun cubbamaa ta'uu isaa nu ni beekna"
jedhaniin.
25 Innis, "Cubbamaa ta'uu fi ta'uu baachuu isaa ani hin beeku. Ani waan
tokkon beeka. Ani jaamaan ture; amma garuu nan arga!" jedhee deebise.
26 Isaanis, "Inni maal siif godhe? Ija kees akkamitti siif bane?" jedhanii
isa gaafatan.
27 Inni immoo, "Ani kanaan dura isinitti himeera; isinis hin dhageenye.
Ammas maaliif dhaga'uu barbaaddu? Isinis barattoota isaa ta'uu barbaad-
duu?" jedheen.
28 Isaanis akkana jedhanii isa arrabsan; "Barataan namicha kanaa si'i!
Nu barattoota Musee ti! 29 Akka Waaqni Museetti dubbate nu beekna;
namichi kun garuu eessaa akka dhufe iyyuu hin beeknu."
30 Namichis deebisee akkana jedhe; "Inni eessaa akka dhufe wallaaluun
keessan waan nama dinquu dha; garuu inni ija koo naa bane. 31 Akka
Waaqni cubbamoota hin dhageenye ni beekna. Inni nama isa waaqeffatuu
fi fedhii isaa guutu dhaga'a. 32 Eenyu iyyuu ija nama jaamaa ta'ee
dhalate tokkoo akka bane uumama addunyaatii jalqabee hin dhaga'amne.
33 Namichi kun utuu Waaqa biraa ta'uu baatee silaa homaa gochuu hin
danda'u ture."
34 Isaanis deebisanii, "Ati kan guutummaatti cubbuun dhalatte, situ nu
barsiisaa?" jedhaniin. Alattis gad isa baasan.

Jaamummaa Hafuuraa

35 Yesuusis akka isaan gad isa baasan dhaga'e; yommuu isa argettis, "Ati
Ilma Namaatti ni amantaa?" jedheen.
36 Namichis, "Yaa gooftaa, akka ani isatti amanuuf inni eenyu?" jedhe.
37 Yesuusis, "Ati amma isa argiteerta; inni si wajjin haasa'aa jiru isuma"
jedheen.
38 Namichi sunis, "Yaa Gooftaa, ani nan amana" jedhe; ni sagadeefis.
39 Yesuus immoo, "Warri hin argine akka arganiif, warri argan immoo
akka jaamaniif ani murtiif gara addunyaa kanaa dhufeera" jedhe.
40 Fariisota isa wajjin turan keessaa tokko tokko waan kana jechuu isaa
dhaga'anii, "Nus jaamota mitii ree?" jedhanii gaafatan.
41 Yesuusis, "Utuu jaamota taatanii silaa cubbuu hin qabdan ture; isin
garuu, 'Ni argina' jettu; cubbuun keessan ni jiraata" jedheen.

10

Tiksee Gaarii fi Hoolota Isaa

1 "Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni balbalaan gola
hoolotaa hin seennee, garuu karaa biraatiin koree seenu inni hattuu
fi saamtuu dha. 2 Namni balbalaan seenu immoo tiksee hoolotaa ti.
3 Eegduunis balbala isaaf bana; hoolonnis sagalee isaa ni dhaga'u. Innis
hoolota isaa maqaa maqaan waamee gad yaasa. 4 Erga warra kan isaa
ta'an hunda gad yaasee booddee isaan dura deema; hoolonni isaas waan

* **9:22** 9:22 yookaan Masiihicha

sagalee isaa beekaniif isa faana bu'u. [5] Orma garuu ni baqatu malee
faana hin bu'an; sagalee ormaa hin beekaniitii." [6] Yesuus fakkeenya
kana isaanitti hime; isaan garuu akka inni maal isaanitti himaa ture hin
hubanne.
[7] Kanaafuu Yesuus ammas akkana jedheen; "Dhuguman, dhuguman
isinitti hima; ani balbala hoolotaa ti. [8] Warri na dura dhufan hundi
hattootaa fi saamtota; hoolonni garuu isaan hin dhageenye. [9] Balballi ana;
namni karaa kootiin ol seenu kam iyyuu ni fayya. Inni ni seena; ni ba'as;
lafa dheedaas ni argata. [10] Hattichi hatuuf, ajjeesuu fi balleessuu qofaaf
dhufa; ani garuu akka isaan jireenya qabaataniif, jireenya irraa hafaas
akka qabaataniif dhufeera.
[11] "Tikseen gaariin ana. Tikseen gaariin hoolota isaatiif jedhee lubbuu
isaa dabarsee kenna. [12] Namni qacaramaan kan tiksee hin ta'in garuu
waan hoolonni kan isaa hin ta'iniif yommuu dhufaatii yeeyyii argutti
hoolota dhiisee baqata. Yeeyyiinis bushaayee ni butata; ni bittinneessas.
[13] Namichi waan qacaramaa ta'eef ni baqata; dhimma hoolotaas hin qabu.
[14] "Tikseen gaariin ana; ani hoolota koo beeka; hoolonni koos na beeku;
[15] kunis akkuma Abbaan na beekuttii fi akkuma ani Abbaa beekutti. Anis
lubbuu koo hoolotaaf nan kenna. [16] Ani warra gola kanatti galan malees
hoolota gara biraan qaba. Isaanis fiduun qaba. Isaanis sagalee koo ni
dhaga'u; karra tokkos ni ta'u; tikseen isaaniis tokko ta'a. [17] Kanaafuu
Abbaan waan ani deebisee fudhachuuf lubbuu koo dabarsee kennuuf na
jaallata. [18] Lubbuu koo anumatu ofii kootiin dabarsee kenna malee eenyu
iyyuu narraa hin fudhatu. Ani lubbuu koo dabarsee kennuuf taayitaan
qaba; deebisee fudhachuufis taayitaan qaba. Ajaja kanas Abbaa koo biraa
fudhadheera."
[19] Amma illee sababii dubbii kanaatiif Yihuudoota gidduutti garaa
garummaan uumame. [20] Baay'een isaaniis, "Hafuura hamaatu isa keessa
jira; inni maraateera. Isin maaliif isa dhageessu?" jedhan.
[21] Warri kaan immoo, "Kun jecha nama hafuura hamaadhaan qabame
miti. Hafuurri hamaan ija nama jaamaa banuu ni danda'aa?" jedhan.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

[22] Yeroo sana Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu* Yerusaalemitti
ayyaaneffamee ture. Yeroon sunis ganna ture; [23] Yesuusis mana
qulqullummaa keessa gardaafoo Solomoon keessa deddeebi'aa ture.
[24] Yihuudoonnis isa marsanii, "Hamma yoomiitti qalbii nu rarraaftaa? Ati
yoo Kiristoos† taate ifatti baasii nutti himi" jedhaniin.
[25] Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Ani isinitti himeera; isin garuu hin
amantan. Hojiin ani maqaa Abbaa kootiitiin hojjedhu waa'ee koo dhugaa
ba'a. [26] Isin garuu waan hoolota koo hin ta'iniif hin amantan. [27] Hoolonni
koo sagalee koo ni dhaga'u; anis isaan beeka; isaanis na faana bu'u. [28] Anis
jireenya bara baraa nan kennaaf; isaanis gonkumaa hin badan. Eenyu
iyyuu harka koo keessaa isaan hin butatu. [29] Abbaan koo kan natti isaan

---

* **10:22** 10:22 Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu Hanukkaajedhamee beekama – Ji'i Hanukkaa Sadaasaa wajjin tokkuma. Ayyaanni kunis guyyaa itti Yihuudaa Maqaabiis (dhaloota Kiristoos dura bara 164 keessa) mana qulqullummaa kan namoonni Sooriyaa waggaa sadii xureessan sana haaromse yaadachuuf godhame. Ayyaanichis guyyaa digdamii shanaffaa ji'a sanaa irraa jalqabee hamma guyyaa saddeetiitti ayyaaneffama ture. Yeroon kun Yihuudootaaf yeroo gammachuu guddaa ture. † **10:24** 10:24 yookaan Masiihicha

kenne sun hunduma caala; namni tokko iyyuu harka Abbaa kootii keessaa
isaan butachuu hin danda’u. 30 Anii fi Abbaan tokkuma.”
31 Yihuudoonni isa dha’uuf jedhanii ammas dhagaa guurratan.
32 Yesuusis, “Ani hojii Abbaa kootii gaarii baay’ee isinitti argisiiseera. Hojii
kana keessaa isin sababii isa kamiitiif dhagaadhaan na dhooftu?” jedheen.
33 Yihuudoonnis, “Nu hojii gaariif jennee dhagaadhaan si hin dhoofnu;
garuu waan ati Waaqa arrabsitee utumaa nama taatee jirtuu Waaqa of
gooteef si dhoofna” jedhanii deebisaniif.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; “Seera keessan keessatti,
‘Anuu isin, “waaqota” jedheera’‡jedhamee barreeffameera mitii? 35 Inni
erga warra dubbiin Waaqaa isaaniif dhufeen ‘waaqota’ jedhee, Katabbiin
Qulqulluun immoo waan hin diigamneef, 36 sababii ani, ‘Ani ilma Waaqaa
ti’ jedheef, isin maaliif isa Abbaan qulqulleessee gara addunyaatti erge
sanaan ‘Ati Waaqa arrabsita’ jettu? 37 Yoo ani hojii Abbaa kootii hojjechuu
baadhe na hin amaninaa. 38 Yoo ani hojii sana hojjedhe garuu yoo na
amanuu baattan illee hojicha amanaa; kunis akka Abbaan na keessa jiru,
akka anis Abbaa keessa jiru beektanii akka hubattaniif.” 39 Isaan amma
illee isa qabuu barbaadan; inni garuu isaan harkaa miliqe.
40 Yesuus ergasii deebi’ee Yordaanos gama iddoo Yohannis jalqabatti itti
cuuphaa ture sana dhaqee achis ture. 41 Namoonni baay’eenis gara isaa
dhufanii, “Yohannis mallattoo tokko illee hin hojjenne; garuu wanni inni
waa’ee namicha kanaa dubbate hundinuu dhugaa dha” jedhan. 42 Achittis
namoonni hedduun Yesuusitti amanan.

11

Du’uu Al’aazaar

1 Namichi Al’aazaar jedhamu kan Biitaaniyaa keessa jiraatu tokko
dhukkubsatee ture. Biitaaniyaan ganda Maariyaamii fi obboleettiin ishee
Maartaan keessa jiraatanii dha. 2 Maariyaam isheen obboleessi ishee
Al’aazaar dhukkubsate kun, isheedhuma Gooftaa shittoo dibdee rifeensa
mataa isheetiin miilla isaa haqxee sanaa dha. 3 Kanaaf obboleettonni
isaa, “Yaa Gooftaa, inni ati jaallattu kunoo dhukkubsatee jira” jedhanii
Yesuusitti dhaaman.
4 Yesuusis yommuu waan kana dhaga’etti, “Dhibeen kun akka Ilmi
Waaqaa ittiin ulfaatuuf, ulfina Waaqaatiif dhufe malee du’aan hin ga’u”
jedhe. 5 Yesuusis Maartaa fi obboleettii ishee, Al’aazaarinis ni jaallata
ture. 6 Innis yommuu akka Al’aazaar dhukkubsate dhaga’etti guyyaa
lama idduma jiru sana ture. 7 Innis ergasii barattoota isaatiin, “Kottaa
Yihuudaatti deebinaa” jedhe.
8 Barattoonni isaa immoo, “Yaa Barsiisaa, Yihuudoonni dhi’eenya kana
dhagaadhaan si tumuu barbaadaa turan; ati amma illee deebitee achi
dhaqxaa?” jedhaniin.
9 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Guyyaan tokko sa’aatii kudha lama
qaba mitii? Namni guyyaan deemu waan ifa addunyaa kanaatiin arguuf
hin gufatu. 10 Kan halkaniin deemu garuu sababii ifni isa keessa hin jirreef
ni gufata.”
11 Innis erga waan kana dubbatee booddee, “Michuun keenya Al’aazaar
rafeera; ani garuu hirribaa isa kaasuu nan dhaqa” isaaniin jedhe.

‡ **10:34** 10:34 Far 82:6

12 Barattoonni isaas, “Yaa Gooftaa, yoo rafee jiraate ni fayya” jedhaniin.
13 Yesuus waa’ee du’a Al’aazaar dubbate; barattoonni isaa garuu waan
inni waa’ee rafiitii hirribaa dubbate se’an.
14 Kanaafuu Yesuus akkana jedhee ifatti baasee isaanitti hime;
“Al’aazaar du’eera; 15 akka isin amantaniif ani waan achi hin turiniif
waa’ee keessaniif nan gammada. Ta’us kottaa gara isaa dhaqnaa.”
16 Toomaas inni Didimoos jedhamu immoo barattoota kaaniin, “Nus
akka isa wajjin duunuuf ka’aa ni dhaqnaa” jedhe.

Yesuus Obboleettota Al’aazaar Jajjabeessuu Isaa

17 Yesuus yommuu achi ga’etti Al’aazaar erga awwaalamee guyyaa
afur akka ture beeke. 18 Biitaaniyaan Yerusaalem irraa gara ki-
iloo meetira sadii fagaatti turte; 19 Yihuudoonni baay’een Maartaa fi
Maariyaamin sababii obboleessa isaaniitiif isaan jajjabeessuu dhaqanii
turan. 20 Maartaan yommuu dhufaatii Yesuus dhageessetti isa simachuu
gad baate; Maariyaam garuu mana teesse.
21 Maartaanis Yesuusiin akkana jette; “Yaa Gooftaa, utuu ati as jiraattee
silaa obboleessi koo hin du’u ture. 22 Ammas taanaan akka waan ati Waaqa
kadhattu hunda Waaqni siif kennu nan beeka.”
23 Yesuusis, “Obboleessi kee ni ka’a” jedheen.
24 Maartaanis deebiftee, “Akka inni du’aa ka’uu guyyaa dhumaa sanatti
ka’u anuu beeka” jetteen.
25 Yesuus immoo akkana isheedhaan jedhe; “Du’aa ka’uu fi jireenyi ana.
Namni natti amanu yoo du’e iyyuu ni jiraata; 26 kan na keessa jiraatuu fi
kan natti amanu hundinuu bara baraan hin du’u. Kana ni amantaa ree?”
27 Isheenis, “Eeyyee yaa Gooftaa, akka ati Kiristoos* Ilma Waaqaa kan
gara addunyaa dhufu sana taate nan amana” jetteen.
28 Isheenis erga akkas jettee dhaqxee obboleettii ishee Maariyaamin
kophaatti waamtee, “Barsiisaan dhufeera; si waamas” jetteen.
29 Maariyaamis yommuu waan kana dhageessetti ariitiin kaatee gara
isaa dhaqxe. 30 Yesuus yeroo sana iddoo Maartaan itti isa simatte ture
malee amma illee ganda sana hin seenne. 31 Yihuudoonni Maariyaamin
jajjabeessaa mana keessa ishee wajjin turanis yommuu akka isheen
ariitiidhaan kaatee gad baate arganitti waan isheen achitti boo’uuf jettee
gara awwaalaa dhaqxu se’anii ishee duukaa bu’an.
32 Maariyaamis yommuu iddoo Yesuus ture sana geessee isa argitetti,
miilla isaa irratti kuftee, “Yaa Gooftaa utuu ati as jiraattee silaa obboleessi
koo hin du’u ture” jetteen.
33 Yesuusis yommuu boo’uu ishee, Yihuudoonni ishee wajjin dhufanis
boo’uu isaanii argetti hafuuraan akka malee jeeqame; ni dhiphates.
34 Innis, “Eessa isa keessan?” jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Yaa Gooftaa, kottuu ilaali” jedhaniin.
35 Yesuusis imimmaan dhangalaase.
36 Yihuudoonnis, “Inni hammam akka isa jaallatu mee ilaalaa!” jedhan.
37 Isaan keessaa tokko tokko garuu, “Inni kan ija namicha jaamaa sanaa
bane, akka namichi kunis hin duune gochuu hin danda’u turee?” jedhan.

Yesuus Al’aazaarin Du’aa Kaase

* **11:27** 11:27 yookaan Masiihicha

38 Yesuus ammas akka malee jeeqamee gara awwaala sanaa dhaqe.
Awwaalli sunis holqa balballi isaa dhagaadhaan cufame tokko ture.
39 Yesuusis, “Dhagaa kana achi irraa fuudhaa!” jedhe.
Maartaan obboleettiin isa du’e sanaa garuu, “Yaa Gooftaa, inni erga
awwaalamee waan guyyaa afur tureef yoona ni ajaa’a” jetteen.
40 Yesuus immoo, “Ati yoo amante akka ulfina Waaqaa argitu ani sitti
hin himnee?” jedheen.
41 Kanaafuu isaan dhagicha irraa kaasan. Yesuusis ol ilaalee akkana
jedhe; “Yaa Abbaa, waan ati na dhageesseef sin galateeffadha. 42 Akka
ati yeroo hunda na dhageessu ani beekeera; garuu akka namoonni as
dhadhaabatan kunneen akka ati na ergite amananiif ani isaaniif jedheen
waan kana dubbadhe.”
43 Yesuusis waan kana dubbatee, “Al’aazaar, as ba’i!” jedhee sagalee
guddaadhaan iyye. 44 Namichi du’e sunis akkuma harki isaatii fi miilli
isaa huccuudhaan kafanamee, fuulli isaas wayyaadhaan marametti gad
ba’e.
Yesuusis, “Isa hiikaa, haa deemu” isaaniin jedhe.

Mala Yesuusin Ajjeesuuf Malatame

45 Kanaafuu Yihuudoota gara Maariyaam dhufanii waan Yesuus hojjete
argan keessaa hedduun isatti amanan. 46 Isaan keessaa tokko tokko garuu
Fariisota bira dhaqanii waan Yesuus hojjete itti himan. 47 Kana irratti
luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yaa’ii Yihuudootaa waaman.
Isaanis akkana jedhanii gaafatan; “Namichi kun mallattoo baay’ee
argisiisaa jira. Maal haa goonu? 48 Yoo akkasumatti isa dhiifne namni
hundi isatti amana; warri Roomaas dhufanii iddoo keenyaa fi saba keenya
nurraa fudhatu.”
49 Isaan keessaas namichi Qayyaaffaa jedhamu kan bara sana luba
ol aanaa ture tokko akkana isaaniin jedhe; “Isin waan tokko illee hin
beektan! 50 Sabni guutummaatti dhumuu irra namni tokko sabaaf du’uun
akka isinii wayyu hin hubattan.”
51 Inni bara sana waan luba ol aanaa tureef, akka Yesuus saba sanaaf
du’u raajii dubbachuu isaati malee dubbii kana of keessaa fuudhee hin
dubbanne; 52 kunis ijoollee Waaqaa kanneen bittinnaa’an walitti qabee
tokko gochuuf malee saba sana qofaaf miti. 53 Kanaafuu isaan gaafasii
jalqabanii isa ajjeesuuf malachaa turan.
54 Kanaafuu Yesuus ifatti ba’ee Yihuudoota gidduu hin deddeebine. Achii
ka’ee gara magaalaa Efreem jedhamu kan gammoojjiitti dhi’aatu tokkoo
dhaqe; barattoota isaa wajjinis achi ture.
55 Faasiikaan Yihuudootaa waan dhi’aatee tureef, namoonni hedduun
utuu Faasiikaan hin ga’in of qulqulleessuuf jedhanii baadiyyaadhaa
Yerusaalemitti ol ba’an. 56 Isaanis Yesuusin barbaadaa turan; mana
qulqullummaa keessas dhaabatanii, “Isin maal seetu? Inni gara Ayyaana
kanaa hin dhufuu laata?” waliin jedhan. 57 Luboonni hangafoonnii fi
Fariisonni garuu Yesuusin qabuuf jedhanii namni iddoo inni jiru beeku
yoo jiraate akka isaanitti himuuf ajaja kennanii turan.

12

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
12:1-8 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Luq 7:37-39

[1] Faasiikaa dura guyyaa ja'affaatti Yesuus gara Biitaaniyaa ganda
Al'aazaar, kan Yesuus du'aa isa kaase sun jiraachaa turee dhaqe. [2] Achitti
irbaata qopheessaniif. Maartaanis ni tajaajilti turte; Al'aazaaris warra
isa wajjin irbaatatti dhi'aatan keessaa tokko ture. [3] Maariyaamis shittoo
Naardoos qulqulluu gatiin isaa guddaa kan gara liitirii walakkaa ta'u
fiddee miilla Yesuus dibde; rifeensa mataa isheetiinis miilla isaa haqxe.
Manichis urgaa shittoo sanaatiin guutame.
[4] Barattoota isaa keessaa tokko kan dabarsee isa kennuuf jiru Yihuudaa
Keeriyotichi garuu akkana jedhe; [5] "Shittoon kun maaliif diinaarii dhibba
sadiitti* gurguramee hiyyeeyyiif hin kennamne?" [6] Akkana jechuun isaa
waan hattuu tureef malee hiyyeeyyiif yaade miti. Innis sababii korojoon
maallaqaa harka isaa tureef, waan achi keessa buufamu irraa ofii isaatii
fudhachaa ture.
[7] Yesuusis deebisee akkana jedhe; "Isheen shittoo kana guyyaa awwaala
kootiitiif haa tursituutii ishee dhiisaa. [8] Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa
qabdu; ana garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan."
[9] Yihuudoonni baay'een akka Yesuus achi jiru beekanii Yesuus qofaaf
jedhaanii utuu hin ta'in, Al'aazaar isa inni du'aa kaases ilaaluuf dhufan.
[10] Kanaafuu luboonni hangafoonni Al'aazaarinis ajjeesuuf mari'atan;
[11] Yihuudoota keessaa namoonni baay'een sababii isaatiif dhaqanii Yesu-
usitti amanaa turaniitii.

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
12:12-15 kwf – Mat 21:4-9; Mar 11:7-10; Luq 19:35-38

[12] Guyyaa itti aanutti namoonni Ayyaanichaaf dhufanii turan baay'een
akka Yesuus gara Yerusaalem dhufaa jiru dhaga'an. [13] Isaanis damee
meexxii harkatti qabatanii isa simachuu ba'an; iyyaniis akkana jedhan;
"Hoosaa'inaa!"†

"Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"‡

"Mootiin Israa'el eebbifamaa dha!"
[14] Yesuusis ilmoo harree tokko argatee yaabbate; kunis akkuma akkana
jedhamee barreeffamee dha;
[15] "Yaa Intala Xiyoon, hin sodaatin;
kunoo, mootiin kee,
ilmoo harree yaabbatee dhufuutti jira."§
[16] Barattoonni isaa jalqabatti waan kana hin hubanne. Erga Yesuus
ulfina argatee booddee garuu akka wanni barreeffame kun waa'ee isaa
ta'ee fi akka isaanis waanuma kana isaaf godhan yaadatan.
[17] Namoonni baay'een yommuu inni Al'aazaarin awwaala keessaa
waamee du'aa kaasetti isa wajjin turanis ittuma fufanii dhugaa ba'an.
[18] Namoonni baay'eenis sababii mallattoo kana gochuu isaa dhaga'aniif
isa simachuu ba'an. [19] Kanaafuu Fariisonni, "Isin akka waa tokko illee
gochuu hin dandeenye argitanii? Ilaa, addunyaan guutuun akkamitti akka
isa duukaa bu'e ilaalaa!" waliin jedhan.

Yesuus Duraan Dursee Waa'ee Du'a Isaa Dubbate

---

* **12:5** 12:5 Diinaariin dhibba sadii mindaa hojjetaan tokko waggaatti argatuu dha. † **12:13** 12:13 Hoosaa'inaa jechuun afaan Ibraayisxiitiin "Amma fayyisi" jechuu dha; kunis jecha galataa ti. ‡ **12:13** 12:13 Far 118:25,26 § **12:15** 12:15 Zak 9:9

20 Warra yeroo Ayyaanichaatti waaqeffachuuf ol ba'an keessaa tokko
tokko Giriikota turan. 21 Isaanis Fiiliphoos namicha Beetisayidaa Galiilaatii
dhufe sanatti dhi'aatanii, "Yaa gooftaa, Yesuusin arguu barbaanna"
jedhaniin. 22 Fiiliphoosis dhaqee Indiriiyaasitti hime; Indiriiyaasii fi
Fiiliphoos immoo dhaqanii Yesuusitti himan.
23 Yesuus immoo akkana jedhee isaaniif deebise; "Sa'aatiin Ilmi Namaa
itti ulfina argatu ga'eera. 24 Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; iji
qamadii tokko yoo lafa bu'ee du'uu baate kophaa isaa hafa. Yoo du'e garuu
ija baay'ee naqata. 25 Namni lubbuu isaa jaallatu kam iyyuu lubbuu isaa ni
dhaba; kan addunyaa kana irratti lubbuu isaa jibbu immoo jireenya bara
baraatiif lubbuu isaa kaa'ata. 26 Namni na tajaajilu kam iyyuu na faana
haa bu'u; iddoo ani jiru tajaajilaan koos ni jiraata. Abbaan koo nama na
tajaajilu kamiif iyyuu ulfina ni kenna.
27 "Amma lubbuun koo dhiphatteerti; egaa ani maal jedhu ree? 'Yaa
Abbaa, sa'aatii kana jalaa na baasi;' garuu ani sababii kanaafan gara
sa'aatii kanaa dhufe. 28 Yaa Abbaa, maqaa kee ulfeessi!"
Ergasii sagaleen, "Ani isa ulfeesseera; ammas nan ulfeessa" jedhu tokko
samiidhaa dhufe. 29 Tuunni achi dhaabachaa ture yommuu sagalee
kana dhaga'etti, "Ni kakawwise" jedhe. Warri kaan immoo, "Ergamaa
Waaqaatu isatti dubbate" jedhan.
30 Yesuus akkana jedhee deebise; "Sagaleen kun sababii keessaniif dhufe
malee sababii kootiif miti. 31 Yeroon itti addunyaa kanatti muramu amma;
bulchaan addunyaa kanaas amma gad gatama. 32 Ani garuu yeroon lafa
irraa ol fuudhamutti nama hunda ofitti nan harkisa." 33 Innis akka du'a
akkamii du'uuf jiru argisiisuuf kana jedhe.
34 Tuunnis deebisee, "Akka Kiristoos* bara baraan jiraatu nu Seera irraa
dhageenyeerra; yoos ati akkamitti, 'Ilmi Namaa ol fuudhamuu qaba' jetta?
'Ilmi Namaa' kunis eenyu?" jedheen.
35 Yesuus immoo akkana jedheen; "Ifni yeroo gabaabaadhaaf isin bira
jira. Akka dukkanni isin hin liqimsineef utuu ifa qabdanuu deddeebi'aa.
Namni dukkana keessa deddeebi'u eessa akka dhaqu hin beekuutii.
36 Ijoollee ifaa akka taataniif utuu ifa qabdanuu ifa sanatti amanaa."
Yesuusis erga waan kana dubbatee fixee booddee iddoo sanaa ka'ee isaan
duraa dhokate.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

37 Yesuus fuula isaanii duratti mallattoo hedduu hojjetu iyyuu, isaan
isatti hin amanne. 38 Kunis dubbiin Isaayyaas raajichaa kan:
"Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?
Irreen Gooftaas eenyutti mul'ate?"†
jedhu sun akka raawwatamuuf ture.
39 Sababii kanaaf isaan amanuu hin dandeenye; Isaayyaas iddoo biraatti
akkana jedheeraatii;
40 "Ija isaaniitiin akka hin argineef,
qalbii isaaniitiin akka hin hubanneef,
akka ani isaan fayyisuufis akka gara kootti hin deebineef,
inni ija isaanii jaamseeraatii;
garaa isaaniis jabeesseera."‡

---

* **12:34** 12:34 yookaan Masiihichi † **12:38** 12:38 Isa 53:1 ‡ **12:40** 12:40 Isa 6:10

41 Isaayyaas sababii ulfina isaa argee waa'ee isaas dubbateef waan kana
jedhe.
42 Ta'us hooggantoota keessaa iyyuu namoonni baay'een isatti amanan.
Garuu waan mana sagadaatii nu baasu jedhanii Fariisota sodaataniif
amantii isaanii ifatti hin baafne; 43 isaan ulfina Waaqaa irra ulfina namaa
jaallataniiruutii.
44 Yesuusis iyyee akkana jedhe; "Namni natti amanu isa na erge sanatti
amana malee natti miti. 45 Kan na argus isa na erge sana arga. 46 Akka
namni natti amanu hundinuu dukkana keessa hin jiraanneef ani ifa ta'ee
gara addunyaa dhufeera.
47 "Namni yoo dubbii koo dhaga'ee eeguu baate kan isatti muru ana
miti; ani addunyaa fayyisuufin dhufe malee itti muruuf hin dhufneetii.
48 Namni na didu kan dubbii koos hin fudhanne abbaa murtii tokko qaba;
dubbiin ani dubbadhe sun guyyaa dhumaatti isatti mura. 49 Garuu Abbaa
isuma na erge sanatu akka ani waanan dubbadhe sana jedhu na ajaje
malee ani ofii kootiin hin dubbanne. 50 Akka ajajni isaa jireenya bara
baraa ta'e nan beeka. Kanaafuu wanni ani dubbadhu kam iyyuu waan
akka ani dubbadhuuf Abbaan natti himee dha."

13

Yesuus Miilla Barattoota Isaa Dhiqe

1 Yeroon sun Ayyaana Faasiikaatiin dura ture. Yesuusis akka addunyaa
kana keessaa gara Abbaa dhaquudhaaf sa'aatiin isaa ga'e ni beeke. Innis
warra kan isaa ta'an kanneen addunyaa keessa turan ni jaallate; hamma
dhumaattis isaan jaallate.
2 Yeroo irbaataatti diiyaabiloos akka inni Yesuusin dabarsee kennuuf
Yihuudaa Keeriyoticha ilma Simoon keessa duraan dursee yaada kaa'e.
3 Yesuusis akka Abbaan waan hunda harka isaatti kenne, akka Waaqa
biraa dhufee fi akka gara Waaqaatti deebi'u illee beeka ture; 4 kanaaf
irbaata irraa ka'ee, wayyaa isaa kan irraan uffate of irraa fuudhee lafa
kaa'e; fooxaas mudhiitti hidhate. 5 Ergasii gabateetti bishaan naqatee
miilla barattootaa dhiquu fi fooxaa mudhiitti hidhate sanaanis haquu
jalqabe.
6 Inni gara Simoon Phexros dhufe; Phexrosis, "Yaa Gooftaa, situ miilla
koo naa dhiqaa?" jedheen.
7 Yesuus immoo deebisee, "Waan ani hojjechaa jiru ati amma hin beektu;
booddee garuu ni hubatta" jedheen.
8 Phexrosis, "Hin ta'u; ati gonkumaa miilla koo naa hin dhiqxu" jedheen.
Yesuusis deebisee, "Yoo ani siif dhiquu baadhe ati na biraa qooda hin
qabaattu" jedheen.
9 Simoon Phexrosis deebisee, "Yaa Gooftaa, yoos harka koo fi mataa koos
malee miilla koo qofa hin ta'in" jedheen.
10 Yesuusis, "Namni dhagna isaa dhiqate tokko miilla isaa qofa
dhiqachuu isa barbaachisa; dhagni isaa guutuun qulqulluu dha. Isin
qulqulluu dha; garuu hunda keessan miti" jedheen. 11 Innis nama
dabarsee isa kennuuf jiru beeka tureetii; sababiin inni, "Qulqulluun hunda
keessan miti" jedheefis kanuma.
12 Innis erga miilla isaanii dhiqee booddee, uffata isaa uffatee iddoo
isaatti deebi'ee taa'e. Akkanas jedheen; "Isin waan ani isiniif godhe
hubattanii? 13 Isin, 'Barsiisaa', 'Gooftaas' naan jettu; anis waan isuma isin

jettan ta'eef isin dhuguma jettan. [14] Yoos erga ani Gooftaa fi Barsiisaan keessan miilla keessan isinii dhiqee, isinis akkasuma miilla walii dhiquu qabdu. [15] Akkuma ani isinii godhe kana isinis akka gootaniif ani fakkeenya isinii kenneera. [16] Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; garbichi gooftaa isaa hin caalu; ergamaanis kan isa erge hin caalu. [17] Egaa isin yoo waan kana beektanii hojii irra oolchitan isin eebbifamoo dha.

Yesuus Akka Dabarfamee Kennamu Duraan Dursee Dubbate

[18] "Ani waa'ee hunda keessanii dubbachaa hin jiru; ani warran filadhe nan beeka. Kun garuu dubbiin Katabbii Qulqulluu kan, 'Inni buddeena koo nyaate koomee isaa natti ol fudhate'*jedhu sun akka guutamuuf.
[19] "Isin yommuu wanni kun ta'utti akka ani Isa ta'e akka amantaniif utuu inni hin ta'in amma isinitti nan hima. [20] Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; kan nama ani ergu kam iyyuu simatu hundinuu na simata; kan na simatu hundis isa na erge sana simata."
[21] Yesuusis erga kana dubbatee booddee hafuuraan jeeqamee, "Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna" jedhee dhugaa ba'e.
[22] Barattoonni akka inni waa'ee eenyuu dubbate wallaalanii wal ilaalan.
[23] Barattoota keessaas inni Yesuus isa jaallatu tokko Yesuusitti irkatee maaddiitti dhi'aatee ture. [24] Simoon Phexrosis, "Mee eenyuu jechuu isaa akka ta'e isa gaafadhu!" jedhee nyaaraan barataa sanatti hime.
[25] Innis qoma Yesuusiitti hirkatee, "Yaa Gooftaa, eenyu innii?" jedhee gaafate.
[26] Yesuusis deebisee, "Namichi ani buddeena afaan kaa'ata tokkoo caabii keessa cuuphee kennuuf isa" jedhe. Innis buddeena caabii keessa cuuphee Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaatiif kenne. [27] Yihuudaas akkuma inni buddeenicha fudhateen Seexanni itti gale.
Yesuusis, "Waan gochuuf jirtu dafii godhi" isaan jedhe. [28] Warra nyaataaf tataa'an keessaas namni tokko iyyuu waan inni akkas isaan jedheef hin hubanne. [29] Sababii Yihuudaan korojoo maallaqaa baachaa tureefis isaan keessaa namoonni tokko tokko waan Yesuus, akka inni waan Ayyaanaaf barbaachisu bitu yookaan akka inni hiyyeeyyiif waa kennu isatti hime se'an. [30] Yihuudaanis akkuma buddeena sana fudhateen gad ba'e. Yeroon sunis halkan ture.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee dubbate
13:37-38 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Luq 22:33-34

[31] Erga Yihuudaan gad ba'ee booddee Yesuus akkana jedhe; "Amma Ilmi Namaa ulfaateera; Waaqnis isaan ulfina argateera. [32] Waaqni erga isaan ulfina argatee, Waaqni ofuma isaatiin Ilma ulfeessa; inni takkumaan isa ulfeessa.
[33] "Yaa ijoolle, ani yeroo gabaabaaf isin wajjinan jira. Isin na barbaaddu; ani akkuma Yihuudootaan, 'Iddoo ani dhaqu isin dhufuu hin dandeessan' jedhe sana ammas isiniin nan jedha.
[34] "Akka isin wal jaallattaniif ani ajaja haaraa isiniifin kenna. Akkuma ani isin jaalladhetti isinis akkasuma wal jaalladhaa. [35] Yoo isin jaalala waliif qabaattan namoonni hundinuu akka isin barattoota koo taatan kanaan ni beeku."
[36] Simoon Phexrosis, "Yaa Gooftaa, eessa dhaqxa?" jedhee isa gaafate.

---
* **13:18** 13:18 Far 41:9

Yesuusis, “Ati amma iddoo ani dhaqu na faana dhaquu hin dandeessu;
gara booddeetti garuu na duukaa buuta” jedhee deebiseef.

37 Phexrosis, “Yaa Gooftaa, ani maaliifan amma si duukaa bu’uu hin
dandeenye? Ani siif jedhee lubbuu koo nan kenna” jedheen.

38 Yesuusis deebisee, “Ati dhuguma naaf jettee lubbuu kee ni kennitaa?
Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; ati utuu indaanqoon hin iyyin yeroo
sadii na ganta” jedheen.

14

Yesuus Barattoota Isaa Jajjabeesse

1 “Garaan keessan hin raafamin. Waaqatti amanaa; nattis amanaa.
2 Mana Abbaa koo keessa iddoo jireenyaa baay’eetu jira; utuu akkana
ta’uu baatee silaa isinittin hima ture. Ani iddoo isinii qopheessuuf achin
dhaqaatii. 3 Anis yoon dhaqee iddoo isinii qopheesse, akka isinis iddoo ani
jiru jiraattaniif deebi’ee dhufeen ofitti isin fudhadha. 4 Isinis karaa iddoo
ani dhaquu ni beektu.”

Yesuus Karaa Gara Abbaatti Geessu Ta’uu Isaa

5 Toomaasis, “Yaa Gooftaa, ati eessa akka dhaqxu nu hin beeknu; yoos
akkamitti karaa sana beekuu dandeenya ree?” jedheen.

6 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Karaa fi dhugaan, jireenyis anuma.
Yoo anaan ta’e malee eenyu iyyuu gara Abbaa hin dhufu. 7 Utuu
na beektanii silaa Abbaa koos akkasuma ni beektu turtan; ammaa
jalqabdaniis isa beektu; isas argitaniirtu.”

8 Fiiliphoos, “Yaa Gooftaa, Abbaa nutti argisiisi; kun nu ga’aatii” jedheen.

9 Yesuusis akkana isaan jedhe; “Yaa Fiiliphoos, ani yeroo dheeraa
akkanaa isin wajjin jiraadhee, ati amma illee na hin beeknee? Namni
na arge Abbaas argeera. Yoos ati akkamitti, ‘Abbaa nutti argisiisi’ jechuu
dandeessa ree? 10 Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa
jiru ati hin amantuu? Ani dubbii isinitti dubbadhu kana ofuma kootiin hin
dubbadhu. Garuu Abbaa isa na keessa jiraatutu hojii isaa hojjeta. 11 Akka
ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa jiru na amanaa; yookaan
sababii hojii sanaatiif na amanaa. 12 Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; namni natti amanu hojii ani hojjedhu ni hojjeta. Ani waanan gara
Abbaa dhaquuf inni waan kana caalu iyyuu ni hojjeta. 13 Akka Abbaan
Ilmaan ulfina argatuuf ani waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu
nan raawwadha. 14 Yoo isin maqaa kootiin waan kam iyyuu na kadhattan
ani nan raawwadha.

Yesuus Akka Hafuura Qulqulluu Erguu Abdachiise

15 “Isin yoo na jaallattan ajaja koo eegaa. 16 Ani Abbaa nan kadhadha;
innis akka inni bara baraan isin wajjin jiraatuuf Jajjabeessaa biraa isinii
kenna; 17 inni Hafuura dhugaa ti. Addunyaan waan isa hin arginee fi waan
isa hin beekneef isa fudhachuu hin danda’u. Isin garuu waan inni isin
wajjin jiraatuuf, isin keessas waan jiruuf isa ni beektu. 18 Ani akka ijoollee
haadhaa fi abbaa hin qabneetti isin hin dhiisu; gara keessan nan dhufa.
19 Yeroo muraasa booddee addunyaan deebi’ee na hin argu; isin garuu na
argitu. Sababii ani jiraadhuuf isinis ni jiraattu. 20 Akka ani Abbaa koo
keessa jiru, akka isin na keessa jirtan akka anis isin keessa jiru gaafas ni
beektu. 21 Namni ajajawwan koo qabu, isaanis kan eegu, inni na jaallata.

Nama na jaallatu Abbaan koo ni jaallata; anis isa nan jaalladha; isattis of
nan mul'isa."
22 Yihuudaa Keeriyoticha utuu hin ta'in inni Yihuudaan kaan, "Yaa Goof-
taa, ati maaliif addunyaatti utuu hin ta'in nutti of mul'isuu barbaadda?"
jedheen.
23 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Namni na jaallatu kam iyyuu
dubbii koo ni eega. Abbaan koo isa ni jaallata; nus gara isaa ni dhufna;
iddoo jireenyaas isa wajjin ni godhanna. 24 Namni na hin jaallanne dubbii
koo hin eegu. Dubbiin isin dhageessan kunis kan Abbaa na erge sanaati
malee kan koo miti.
25 "Ani utuman isin wajjin jiruu waan kana isinitti dubbadheera.
26 Jajjabeessaan sun, Hafuurri Qulqulluun kan Abbaan maqaa kootiin
ergu garuu waan hunda isin barsiisa; waan ani isinitti hime hundas isin
yaadachiisa. 27 Ani nagaa isin biratti nan hambisa; nagaa koos isiniif nan
kenna. Ani akka addunyaan kennutti isiniif hin kennu. Garaan keessan
hin raafamin; hin sodaatinis.
28 "Isin akka ani, 'Ani nan deema; deebi'ees gara keessan nan dhufa'
jedhe dhageessaniirtu. Utuu na jaallattanii silaa gara Abbaa dhaquu kootti
ni gammaddu turtan; Abbaan na caalaatii. 29 Akka yommuu wanni kun
ta'utti isin amantaniif utuu wanni kun hin ta'in ani amma duraan dursee
isinitti himeera. 30 Waan bulchaan addunyaa kanaa dhufuuf, ani si'achi
isin wajjin baay'ee hin dubbadhu; inni narraa homaa hin qabu; 31 garuu
akka ani Abbaa jaalladhu addunyaan akka beekuuf, ani akkuma Abbaan
na ajajetti nan hojjedha.
"Ka'aa, asii ni deemnaa.

15

Muka Wayiniitii fi Dameewwan Isaa

1 "Ani muka wayinii dhugaa ti; kan dhaabes Abbaa koo ti. 2 Inni
damee koo kan ija hin naqanne hunda muree gata; damee ija naqatu
immoo akka inni caalaatti naqatuuf irraa qora. 3 Isin dubbii ani isinitti
dubbadheen amma qulqulluu dha. 4 Na keessa jiraadhaa; anis isin keessa
nan jiraadhaa. Akkuma dameen yoo muka wayiniitti jiraate malee ofuma
isaatiin ija naqachuu hin dandeenye, isinis yoo na keessa jiraattan malee
ija naqachuu hin dandeessan.
5 "Ani muka wayinii ti; isini immoo dameewwan. Namni yoo na keessa
jiraate, anis yoon isa keessa jiraadhe inni ija baay'ee naqata; isin narraa
gargar baatanii homaa gochuu hin dandeessaniitii. 6 Namni na keessa hin
jiraanne akka damee gad gatamee goguu ti. Dameewwan akkanaa walitti
qabamanii ibiddatti naqamu; ni gubamus. 7 Isin yoo na keessa jiraattan,
dubbiin koos yoo isin keessa jiraate, waanuma feetan kadhadhaa; innis
isiniif ni kennama. 8 Isin yoo ija baay'ee naqattanii fi yoo barattoota koo
taatan, kanaan Abbaan koo ulfina argata.
9 "Akkuma Abbaan na jaallatetti anis akkasuma isin jaalladheera. Egaa
jaalala koo keessa jiraadhaa. 10 Akkuma ani ajajawwan Abbaa kootii eegee
jaalala isaa keessa jiraadhu, isinis yoo ajajawwan koo eegdan jaalala koo
keessa ni jiraattu. 11 Akka gammachuun koo isin keessa jiraatuu fi akka
gammachuun keessanis guutuu ta'uuf ani waan kana isinitti himeera.
12 Ajajni koo isa kana: Akkuma ani isin jaalladhetti isinis wal jaalladhaa.
13 Eenyu iyyuu jaalala guddaa kan namni lubbuu isaa dabarsee michoota

isaatiif kennu sana irra caalu hin qabu. 14 Waan ani isin ajaje yoo
raawwattan isin michoota koo ti. 15 Garbichi waan gooftaan isaa hojjetu
waan hin beekneef, ani si’achi garboota isiniin hin jedhu. Qooda kanaa ani
michoota isiniin jedheera; ani waanan Abbaa koo irraa dhaga’e hundumaa
isin beeksiseeraatii. 16 Isinis akka dhaqxanii ija naqattaniif, iji keessanis
akka jiraatuuf anatu isin filatee isin muude malee isin na hin filanne.
Kunis akka Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii
kennuuf. 17 Ajajni koo isa kana: Wal jaalladhaa.

Addunyaan Barattoota Jibbuu Isaa

18 “Yoo addunyaan isin jibbe, akka inni isin dura na jibbe beekaa.
19 Utuu isin kan addunyaa taatanii silaa addunyaan kan ofii isaa ni jaallata
ture. Amma garuu waan ani addunyaa keessaa isin filadheef isin kan
addunyaa miti. Kanaafuu addunyaan isin jibba. 20 Dubbii ani, ‘Garbichi
gooftaa isaa hin caalu’[*]jedhee isinitti hime sana yaadadhaa. Isaan erga na
ari’atanii, isinis ni ari’atu. Yoo dubbii kootiif ajajaman, dubbii keessaniifis
ni ajajamu. 21 Isaan waan Isa na erge sana hin beekneef, sababii maqaa
kootiitiif waan kana hunda isin irratti raawwatu. 22 Utuu ani dhufee
isaanitti himuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta’u ture. Amma
garuu cubbuu isaaniitiif sababii dhi’eeffatan hin qaban. 23 Namni na
jibbu Abbaa koos ni jibba. 24 Utuu ani hojii namni biraa tokko iyyuu
hin hojjetin gidduu isaaniitti hojjechuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin
ta’u ture. Amma garuu utuma waan ani hojjedhe arganuu anas Abbaa
koos jibbaniiru. 25 Kunis akka dubbiin Seera isaanii keessatti, ‘Isaan
akkasumaan na jibban’[†]jedhamee barreeffame sun raawwatamuuf ta’e.
26 “Jajjabeessaan ani Abbaa biraa isinii ergu, jechuunis Hafuurri Dhugaa
inni Abbaa keessaa ba’u sun yommuu dhufutti waa’ee koo dhugaa ba’a.
27 Isinis jalqabaa kaaftanii waan na wajjin turtaniif dhugaa baatu.

16

1 “Ani akka isin hin gufanneef jedhee wantoota kanneen isinitti himeera.
2 Isaan mana sagadaa keessaa isin ari’u; dhugumaan yeroon itti namni isin
ajjeesu kam iyyuu akka waan Waaqa tajaajiluutti yaadu tokko ni dhufa.
3 Isaanis waan Abbaa yookaan na hin beekiniif wantoota kanneen godhu.
4 Anis akka isin yommuu yeroon sun ga’utti isaan yaadattaniif wantoota
kanneen isinitti himeera. Ani waanan isin wajjin tureef jalqabatti
wantoota kanneen isinitti hin himne.

Hojii Hafuura Qulqulluu

5 “Amma garuu ani gara isa na ergee nan dhaqa; ta’us isin keessaa
namni, ‘Ati eessa dhaqxa?’ jedhee na gaafatu tokko iyyuu hin jiru. 6 Garuu
waan ani wantoota kanneen isinitti himeef garaan keessan gaddaan
guutameera. 7 Ani garuu dhuguman isinitti hima; deemuun koo bu’aa
isiniif qaba; yoo ani deeme malee Jajjabeessaan sun gara keessan hin
dhufu; ani yoon deeme garuu isa isiniif nan erga. 8 Innis yommuu dhufutti
akka addunyaan waa’ee cubbuu, waa’ee qajeelummaatii fi waa’ee murtii
dogoggoree jiru mirkaneessa; 9 waa’ee cubbuu, sababii namoonni natti
hin amanneef; 10 waa’ee qajeelummaa, sababii ani gara Abbaa dhaquu

[*] **15:20** 15:20 Yoh 13:16 [†] **15:25** 15:25 Far 35:19; 69:4

fi sababii isinis si'achi na hin argineef; [11] waa'ee murtii immoo sababii
bulchaa addunyaa kanaatti muramеef.

[12] "Ani amma iyyuu waanan isinitti himu baay'ee qaba; isin garuu
amma baachuu hin dandeessan. [13] Hafuurri dhugaa sun yommuu dhufutti
gara dhugaa hundaatti isin geessa. Inni waan dhaga'u qofa dubbata
malee ofuma isaatiin hin dubbatu; waan dhufuuf jirus isinitti hima.
[14] Inni sababii waanuma koo fuudhee isinitti beeksisuuf ulfina naa kenna.
[15] Wanni Abbaan qabu hundinuu kan koo ti. Inni waanuma koo fuudhee
isinitti beeksisa jechuun koos kanumaaf.

[16] "Isin yeroo muraasa booddee na hin argitan; yeroo muraasa booddee
immoo deebitanii na argitu."

Gaddi Barattootaa Gammachuutti Ni Geeddarama

[17] Barattoota isaa keessaas tokko tokko, "Inni, 'Isin yeroo muraasaaf na
hin argitan; yeroo muraasaaf immoo deebitanii na argitu' akkanumas 'Ani
waanan gara Abbaa dhaquuf' nuun jechuun isaa maal jechuu isaa ti?"
waliin jedhan. [18] Isaanis, " 'Yeroo muraasaaf' jechuun isaa maal jechuu
isaa ti? Maal jechuu isaa akka ta'e nu hin beeknu" jedhan.

[19] Yesuus immoo akka isaan isa gaafachuu barbaadan beekee akkana
jedheen; "Wanni ani, 'Isin yeroo muraasaaf na hin argitan; yeroo
muraasaaf immoo deebitanii na argitu' jedhe sun maal jechuu koo akka
ta'e wal gaafachaa jirtuu? [20] Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima;
isin ni boossu; ni gadittus. Addunyaan garuu ni gammada. Isin ni
gadditu; gaddi keessan garuu gammachuutti ni geeddarama. [21] Dubartiin
yommuu ciniinsifattu, waan yeroon ishee ga'eef ni gadditi; erga daa'ima
deessee booddee garuu waan addunyaa irratti namni dhalateef, isheenis
waan gammadduuf dhiphina sana hin yaadattu. [22] Isinis akkasuma
amma gadditaniirtu; ani garuu deebi'een isin ilaala; garaan keessanis
ni gammada. Gammachuu keessanis eenyu iyyuu isin irraa hin fudhatu.
[23] Gaafas isin homaa na hin kadhattan. Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii kenna.
[24] Isin hamma ammaatti maqaa kootiin homaa hin kadhanne. Akka
gammachuun keessan guutuu ta'uuf kadhadhaa ni argattu.

[25] "Ani wantoota kanneen fakkeenyaan isinitti himeera; garuu yeroon
ani deebi'ee fakkeenyaan isinitti hin dubbanne ni dhufa; yommus ani
waa'ee Abbaa koo ifaan ifatti isinittin hima. [26] Isin gaafas maqaa kootiin ni
kadhattu. Ani Abbaa isiniif nan kadhadha isiniin hin jedhu. [27] Isin waan
na jaallattaniif, Waaqa biraa ba'uu koo waan amantaniif Abbaan mataan
isaa isin jaallata. [28] Ani Abbaa biraa ba'ee gara addunyaa dhufeera;
ammas addunyaa dhiisee gara Abbaa nan dhaqa."

[29] Barattoonni isaas akkana jedhan; "Kunoo, ati amma iyyuu fak-
keenyaan utuu hin ta'in ifaan ifatti dubbachaa jirta. [30] Akka ati waan
hunda beektuu fi akka namni tokko iyyuu gaaffii si gaafachuu hin
barbaachifne nu amma ni beekna. Kanaanis nu akka ati Waaqa biraa
baate ni amanna."

[31] Yesuusis deebisee akkana jedheen; "Isin amma ni amantuu? [32] Kunoo
yeroon isin itti kophaatti na dhiiftanii tokkoon tokkoon keessan gara
feetanitti bittinnooftan tokko ni dhufa. Ammuma iyyuu dhufeera. Garuu
waan Abbaan koo na wajjin jiruuf ani kophaa koo miti.

[33] "Akka isin anaan nagaa qabaattaniif ani wantoota kanneen isinitti
himeera. Addunyaa kana irratti rakkinni isin argata. Garuu jabaadhaa!
Ani addunyaa mo'adheeraa."

17

Yesuus Ofiif Kadhachuu Isaa

[1] Yesuus wantoota kanneen dubbatee gara samii ol ilaalee akkana jedhe:
"Yaa Abbaa, sa'aatiin sun ga'eera. Akka Ilmi kees ulfina siif kennuuf,
ati Ilma keetiif ulfina kenni. [2] Akka inni warra ati isaaf kennite
hundaaf jireenya bara baraa kennuuf, nama hunda irratti taayitaa isaaf
kenniteertaatii. [3] Jireenyi bara baraas kana: innis akka isaan si'i Waaqa
dhugaa tokkichaa fi Yesuus Kiristoos isa ati ergite sana beekaniif. [4] Ani
hojii ati akka ani hojjedhuuf natti kennite sana raawwachuudhaan lafa
irratti ulfina siif kenneera. [5] Yaa Abbaa, amma immoo ati ulfina ani utuu
addunyaan hin uumaminiin dura si biratti qabaadhe sanaan of biratti
na ulfeessi.

Yesuus Barattoota Isaatiif Kadhachuu Isaa

[6] "Ani namoota ati addunyaa keessaa naa kennitetti maqaa kee
beeksiseera. Isaan kan kee turan; ati isaan naa kennite; isaanis dubbii
kee eeganiiru. [7] Isaan akka wanni ati anaaf kennite hundumtuu si
biraa dhufe amma beekaniiru. [8] Ani dubbii ati anaaf kennite isaaniif
kenneeraatii; isaanis fudhataniiru. Akka ani si biraa ba'es dhugumaan
beekaniiru; akka ati na ergites amananiiru. [9] Ani isaaniif nan kadhadha.
Warri ati naa kennite waan kan kee ta'aniif isaaniifin kadhadha malee
addunyaaf hin kadhadhu. [10] Wanni ani qabu hundinuu kan kee ti;
wanni ati qabdu hundinuus kan koo ti. Anis kanaan ulfina nan argadha.
[11] Ani si'achi addunyaa keessa hin turu; isaan garuu amma iyyuu
addunyaa keessa jiru; ani gara kee nan dhufa. Yaa Abbaa Qulqulluu,
akkuma nu tokko taane sana isaanis tokko akka ta'aniif maqaa kee kan
naa kennite sanaan isaan eegi. [12] Ani yeroo isaan wajjin turetti, maqaa
kee kan ati naa kennite sanaan isaan nan eege; isaan eegeeras. Akka
Katabbiin Qulqulluun raawwatamuufis ilma badii sana malee isaan
keessaa namni tokko iyyuu hin badne.
[13] "Amma garuu ani gara kee nan dhufa; gammachuun koos akka
isaan keessatti guutuu ta'uuf, ani amma iyyuu utuman addunyaa keessa
jiruu wantoota kanneen nan dubbadha. [14] Ani dubbii kee isaaniif
kenneera; akkuma ani kan addunyaa hin ta'in, isaanis waan kan
addunyaa hin ta'iniif, addunyaan isaan jibbeera. [15] Ani akka ati isa
hamaa sana isaan irraa eegduuf malee akka ati addunyaa keessaa isaan
baaftuuf si hin kadhadhu. [16] Akkuma ani kan addunyaa hin ta'in isaanis
akkasuma kan addunyaa miti. [17] Dhugaadhaan isaan qulqulleessi;
dubbiin kee dhugaa dha. [18] Akkuma ati gara addunyaatti na ergite
sana anis gara addunyaatti isaan ergeera. [19] Akka isaanis dhugumaan
qulqullaa'aniif, ani isaaniif jedhee of nan qulqulleessa.

Yesuus Amantoota Hundaaf Kadhachuu Isaa

[20] "Ani warra dubbii isaaniitiin natti amananiifis malee isaan kana
qofaaf hin kadhadhu; [21] kunis yaa Abbaa, akkuma ati na keessa jirtu,
anis si keessa jiru sana, akka hundi isaanii tokko ta'aniif. Akka ati
na ergite addunyaan akka amanuuf isaanis nu keessa haa jiraatan.

[22] Akkuma nu tokko taane isaanis tokko akka ta'aniif, ulfina ati naaf
kennite sana anis isaaniif kenneera; [23] kunis akka isaan guutummaatti
tokko ta'aniif ani isaan keessa nan jiraadha; ati immoo na keessa
jiraatta. Yoos akka ati na ergitee fi akkuma na jaallattetti akka isaanis
jaallatte addunyaan ni beeka.
[24] "Yaa Abbaa, akka warri ati naa kennite kunneen iddoo ani jiru
na wajjin jiraatanii fi akka isaan ulfina koo kan ati utuu addunyaan
hin uumaminiin dura waan na jaallatteef naa kennite sana arganis nan
barbaada.
[25] "Yaa Abbaa Qajeelticha, addunyaan si hin beeku; ani garuu sin
beeka; isaan kunis akka ati na ergite ni beeku. [26] Akkan jaalalli ati ittiin
na jaallatte sun isaan keessa jiraatuuf, anis akka isaan keessa jiraadhuuf
ani akka maqaan kee isaan biratti beekamu godheera; akka beekamus
nan godha."

18

Yesuus Qabame
18:3-11 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

[1] Yesuus wantoota kanneen dubbatee barattoota isaa wajjin Sulula
Qeediroon gama iddoo biqiltuun ture tokkotti ce'e; innis, barattoonni isaas
achi keessa seenan.
[2] Yesuus yeroo baay'ee barattoota isaa wajjin achitti wal argaa waan
tureef, Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kennu sunis iddoo sana beeka
ture. [3] Kanaafuu Yihuudaan tuuta loltootaatii fi qondaaltota luboota
hangafootaa fi Fariisota biraa ergaman dura deemaa achi dhufe. Isaanis
guca, ibsaa fi mi'a lolaa qabatanii turan.
[4] Yesuusis waan isa irra ga'uuf jiru hunda beeknaan gad ba'ee, "Isin
eenyun barbaaddu?" jedhee isaan gaafate.
[5] Isaanis deebisanii, "Yesuus isa Naazreeti" jedhan.
Yesuus immoo, "Ani isaa dha" jedhe. Yihuudaan inni dabarsee isa kennu
sunis jara wajjin achi dhaabachaa ture. [6] Yommuu Yesuus, "Ani isaa dha"
isaaniin jedhetti dugda duubatti deebi'anii lafatti kukkufan.
[7] Inni ammas, "Isin eenyun barbaaddu?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Yesuus isa Naazreeti" jedhan.
[8] Yesuusis deebisee, "Ani, 'Ani isaa dha' isiniin jedheera. Kanaafuu,
isin yoo na barbaaddan namoota kanneen dhiisaa haa deemanii!" jedhe.
[9] Kunis akka dubbiin inni, "Ani warra ati naa kennite keessaa tokko illee
hin ganne"* jedhee dubbate sun raawwatamuuf ta'e.
[10] Simoon Phexros goraadee qabu luqqifatee garbicha luba ol aanaa
dha'ee gurra isaa mirgaa irraa kute. Maqaan garbicha sanaas Maalkoosii
dha.
[11] Yesuusis Phexrosiin, "Goraadee kee man'ee isaatti deebisi! Ani xoofoo
Abbaan naa kenne hin dhuguu?" jedhe.

Yesuus Haannaatti Geeffame
18:12,13 kwf – Mat 26:57

[12] Tuunni loltootaa, ajajaan isaaniitii fi eegdonni Yihuudootaas Yesuusin
qabanii hidhan. [13] Isaanis duraan dursanii Haannaasitti isa geessan;
Haannaas abbaa niitii Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan immoo bara sana luba

* **18:9** 18:9 Yoh 6:39

ol aanaa ture. [14] Qayyaaffaan isa akka namni tokko uummataaf du'uun
wayyu Yihuudoota gorsee turee dha.

Phexros Yeroo Jalqabaatiif Yesuusin Ganuu Isaa
18:16-18 kwf – Mat 26:69,70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57

[15] Simoon Phexrosii fi barataan biraa Yesuus faana bu'an. Barataan
sunis waan luba ol aanaa biratti beekamaa tureef, Yesuus wajjin dallaa
luba ol aanaa keessa seene; [16] Phexros garuu balbala dura ala dhaabachaa
ture. Barataan luba ol aanaa biratti beekamaa ture kaan gad ba'ee intala
balbala eegdutti himee Phexrosin ol seensise.

[17] Intalli balbala eegdu sunis Phexrosiin, “Atis barattoota namicha kanaa
keessaa tokko mitii?” jette.

Inni immoo deebisee, “Ana miti” jedhe.

[18] Yeroon isaa waan dhaamocha tureef garboonnii fi eegdonni ibidda
qabsiifatanii dhadhaabatanii qaqqaammachaa turan. Phexrosis isaan
wajjin dhaabatee qaqqaammachaa ture.

Gaaffii Lubichi Ol aanaan Yesuusiif Dhi'eesse
18:19-24 kwf – Mat 26:59-68; Mar 14:55-65; Luq 22:63-71

[19] Yommus lubni ol aanaan Yesuusin waa'ee barattoota isaatii fi waa'ee
barsiisa isaa gaafate.

[20] Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Ani ifaan ifatti addunyaatti
dubbadheera; iddoo Yihuudoonni hundi itti walitti qabamanitti, manneen
sagadaattii fi mana qulqullummaa keessattis ani yeroo hunda barsiisaan
ture. Ani waan tokko illee icciitiidhaan hin dubbanne. [21] Ati maaliif na
gaafatta? Warra waan ani isaaniin jedhe dhaga'an gaafadhu. Kunoo isaan
waan ani jedhe beeku.”

[22] Yommuu Yesuus wantoota kanneen jedhetti qondaaltota achi ijaajjaa
turan keessaa tokko, “Luba ol aanaaf akkana deebiftaa?” jedhee isa
kabale.

[23] Yesuusis deebisee, “Yoo ani waan hamaa dubbadhee jiraadhe, waan
hamaa sana dhugaa ba'i. Yoo ani waan qajeelaa dubbadhee jiraadhe
garuu ati maaliif na rukutta?” jedhe. [24] Haannaasis Yesuusin akkuma
inni hidhamee jirutti gara lubicha ol aanaa, gara Qayyaaffaatti erge.

Phexros Yeroo Lammaffaa fi Sadaffaa Yesuusin Ganuu Isaa
18:25-27 kwf – Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62

[25] Simoon Phexros dhaabatee ibidda qaqqaammachaa ture. Kanaafuu
isaan, “Atis barattoota isaa keessaa tokko mitii?” jedhaniin.

Inni immoo, “Ana mitii” jedhee haale.

[26] Garboota luba ol aanaa keessaas firri namicha Phexros gurra isaa
irraa kute sanaa tokko, “Ani iddoo biqiltuutti isa wajjin si hin arginee?”
jedheen. [27] Phexros ammas ni gane; yommusuma indaanqoon iyye.

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
18:29-40 kwf – Mat 27:11-18,20-23; Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25

[28] Yihuudoonnis Yesuusin mana Qayyaaffaatii fuudhanii masaraa
bulchaa warra Roomaatti geessan. Yeroon sun ganama barii ture;
Yihuudoonnis akka hin xuroofneef jedhanii masaraa ol hin seenne; kunis
akka Faasiikaa nyaachuu danda'aniif. [29] Kanaafuu Phiilaaxoos gara
isaaniitti gad ba'ee, “Himanni isin namicha kana irratti dhi'eessitan
maali?” jedhee gaafate.

30 Isaanis, “Utuu namichi kun yakka hojjechuu baatee nu silaa isa
dabarsinee sitti hin kenninu ture” jedhanii deebisaniif.
31 Phiilaaxoosis, “Isin ofuma keessanii isa fuudhaatii akka seera
keessaniitti itti muraa” jedheen.
Yihuudoonnis, “Nu garuu nama tokko illee ajjeesuuf mirga hin qabnu”
jedhaniin. 32 Kunis wanni Yesuus akka du’a akkamiitiin du’uuf jiru
argisiisuuf jedhee dubbate sun akka raawwatamuuf ta’e.
33 Phiilaaxoos ammas masaraa mootummaa seene; Yesuusinis ofitti
waamee, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate.
34 Yesuusis, “Waan kana sumatu jedhe moo namoota biraatu waa’ee koo
sitti hime?” jedhee gaafate.
35 Phiilaaxoosis deebisee, “Anatu Yihuudiidhaa ree? Kan dabarsee natti
si kenne sabuma keetii fi luboota hangafoota. Garuu ati maali gooteeti?”
jedheen.
36 Yesuusis, “Mootummaan koo kan addunyaa kanaati miti. Utuu
kan addunyaa kanaa ta’ee silaa akka ani dabarfamee Yihuudootatti hin
kennamneef tajaajiltoonni koo naa lolu turan. Amma garuu mootummaan
koo kan addunyaa kanaa miti” jedhe.
37 Phiilaaxoosis, “Yoos ati mootii dha kaa!” jedheen.
Yesuus immoo, “Akka ani mootii ta’e atuu jette. Dhugumaan wanni ani
dhaladhee gara addunyaa dhufeefis dhugaadhaaf dhugaa ba’uuf. Namni
dhugaaf dhaabatu hundinuu sagalee koo dhaga’a” jedhee deebise.
38 Phiilaaxoosis, “Dhugaan maal inni?” jedheen. Innis erga waan kana
dubbatee booddee amma illee Yihuudootatti gad ba’ee akkana jedheen;
“Ani balleessaa tokko illee isa irratti hin arganne. 39 Garuu isin akka
ani yeroo Faasiikaatti nama tokko gad isinii dhiisu bartee godhattaniirtu.
Kanaafuu akka ani, ‘Mootii Yihuudootaa’ gad isiniif dhiisu barbaadduu?”
40 Isaan amma illee iyyanii, “Lakki, Barabbaas malee isa miti!” jedhan.
Barbaas kun saamtuu ture.

19

Fannifamuun Yesuusitti Murame
19:1-16 kwf – Mat 27:27-31; Mar 15:16-20

1 Phiilaaxoosis Yesuusin fuudhee garafsiise. 2 Loltoonnis gonfoo qoraattii
micciiranii dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Isaanis uffata dhiilgee isatti
uffisanii, 3 “Akkam ree, yaa Mootii Yihuudootaa!” jechaa gara isaatti
deddeebi’aa turan. Isas ni kabalan.
4 Phiilaaxoos amma illee gad ba’ee Yihuudootaan, “Akka ani balleessaa
tokko illee isa irratti hin argatin akka beektaniif kunoo ani isa gad isiniifin
baasa” jedhe. 5 Yesuusis gonfoo qoraattii kaa’atee, wayyaa dhiilgees
uffatee gad ba’e; Phiilaaxoosis, “Namichi kunoo ti!” isaaniin jedhe.
6 Luboonni hangafoonnii fi qondaaltonni isaanii yommuu isa arganitti,
“Fannisi! Fannisi!” jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo deebisee, “Isin ofuma keessanii fuudhaatii isa
fannisaa malee ani balleessaa tokko iyyuu isa irratti hin arganne” jedheen.
7 Yihuudoonnis deebisanii, “Nu seera qabna; namichi kun waan Ilma
Waaqaa of godheef akka seera keenyaatti du’uu qaba” jedhan.
8 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga’etti ittuma caalchisee so-
daate. 9 Innis masaraatti ol deebi’ee, “Ati nama eessaati?” jedhee Yesuusin
gaafate. Yesuus garuu deebii tokko iyyuu hin kennineef. 10 Phiilaaxoosis,

“Ati na jalaa dubbachuu diddaa? Akka ani gad si dhiisuuf taayitaa qabuu fi akka ani si fannisuuf taayitaa qabu ati hin beektuu?” jedheen.

11 Yesuus immoo, “Ati utuu olii siif kennamuu baatee silaa taayitaa tokko illee narratti hin qabdu ture. Kanaaf inni dabarsee sitti na kenne sun cubbuu cubbuu caalu qaba” jedhee deebiseef.

12 Phiilaaxoosis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin gad dhiisuu barbaada ture; Yihuudoonni garuu, “Ati yoo namicha kana gad dhiifte michuu Qeesaar miti. Namni mootii of godhu kam iyyuu Qeesaariin morma” jedhanii iyyan.

13 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga’etti Yesuusin gad baasee, iddoo “Dhagaa Afamaa” kan afaan Ibraayisxiitiin “Gabataa” jedhamutti
barcuma murtii irra taa’e. 14 Guyyaan sunis guyyaa Qophii Faasiikaa ture;
yeroon isaas gara sa’aatii ja’aa ture.

Phiilaaxoosis Yihuudootaan, “Mootiin keessan kunoo ti!” jedhe.

15 Isaan garuu, “Isa balleessi! Isa balleessi! Isa fannisi!” jedhanii iyyan.

Phiilaaxoos immoo, “Mootii keessan fannisu moo?” jedhee gaafate.

Luboonni hangafoonnis, “Nu Qeesaar malee mootii biraa hin qabnu” jedhanii deebisaniif.

16 Kanaaf Phiilaaxoos akka inni fannifamuuf dabarsee isaanitti kenne.

Yesuus Fannifame
19:17-24 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Luq 23:33-43

Isaanis Yesuusin fuudhanii deeman. 17 Innis fannoo ofii isaa baadhatee
iddoo Buqqee Mataa kan afaan Ibraayisxiitiin *Golgootaa* jedhamutti ol
ba’e. 18 Isaanis achitti isa fannisan; isa wajjinis namoota biraa lama, isa
tokko garanaan, kaan immoo garasiin, Yesuusin immoo gidduu isaaniitti fannisan.

19 Phiilaaxoosis Katabbii,

Yesuus Isa Naazreeti, Mooticha Yihuudootaa,

jedhu tokko barreessee fannoo sanatti maxxanse. 20 Iddoon Yesuus itti
fannifame waan magaalaatti dhi’oo tureef Yihuudoonni hedduun katabbii sana dubbisaniiru; katabbiin sunis afaan Ibraayisxiitiin, Laatiinii fi Giri-
ikiin barreeffame. 21 Luboonni Yihuudootaa hangafoonni Phiilaaxoosiin,
“Namichi kun, ‘ “Ani mootii Yihuudootaa ti” jedheera’ jedhii barreessi malee, ‘Inni Mootii Yihuudootaa ti’ jettee hin barreessin” jedhan.

22 Phiilaaxoosis, “Ani waanan barreesse, barreesseera” jedhee deebise.

23 Loltoonni sunis erga Yesuusin fannisanii booddee kittaa isaa hambisanii wayyaa isaa fuudhanii akka tokko tokko isaan ga’uuf iddoo afuritti hiratan. Kittaan sun hin hodhamne; olii hamma gadiittis dha’aa tokko ture.

24 Kanaafuu isaan, “Kottaa hin tarsaasnuu; garuu ixaa buufannee akka inni kan eenyuu ta’u ilaallaa”* waliin jedhan.

Kunis akka Katabbiin Qulqulluun,

“Isaan wayyaa koo hiratan;
uffata koottis ixaa buufatan”

jedhu sun raawwatamuuf ta’e. Wanni loltoonni godhanis kanuma.

25 Fannoo Yesuus biras haati isaa, obboleettiin haadha isaa, Maariyaam
niitiin Qilophaatii fi Maariyaam isheen Magdalaa dhaabatanii turan.
26 Yesuusis yommuu haadha isaatii fi barataa inni jaallatu sana utuu inni
ishee cina dhaabatuu argetti haadha isaatiin, “Dubartii nana! Kunoo, ilma

* **19:24** 19:24 Far 22:18

kee” jedhe. 27 Baratаa sanaan illee, “Kunoo haadha kee” jedhe; baratаan
sunis sa’aatii sanaa jalqabee gara mana isaatti ishee fudhate.

Du’a Yesuus
19:29,30 kwf – Mat 27:48,50; Mar 15:36,37; Luq 23:36

28 Ergasii Yesuus akka wanni hundinuu raawwatame beekee akka
Katabbiin Qulqulluun raawwatamuuf, “Nan dheebodhe” jedhe. 29 Qodaan
dhangaggaa’aa qabu tokko achi ture; isaanis dhangaggaa’aa sana keessa
ispoonjii cuuphanii hiisophiitti kaa’anii afaan isaatti qaban. 30 Yesuusis
dhangaggaa’aa sana fudhatee, “Raawwateera” jedhe. Mataa buusees
hafuura isaa kenne.
31 Guyyaan sun guyyaa Qophii ture; guyyaan itti aanus Sanbataa
addaa ture. Kanaafuu akka reeffi isaanii Sanbataan fannoo irra hin
oolle gochuuf jedhanii akka miilli isaanii cabsamee† fannoo irraa gad
buufamuuf Yihuudoonni Phiilaaxoosin kadhatan. 32 Kanaafuu loltoonni
dhaqanii miilla namicha jalqabaa, miilla namicha Yesuus wajjin fannifame
kaaniis cabsan. 33 Yommuu gara Yesuus dhufanitti garuu inni du’e waan
arganiif miilla isaa hin cabsine. 34 Loltoota sana keessaa inni tokko garuu
eeboodhaan cinaacha isaa waraane; yeruma sana dhiignii fi bishaan ba’e.
35 Namni waan kana arge rageesseera; ragaan isaas dhugaa dha. Inni akka
dhugaa dubbatu ni beeka; inni akka isinis amantaniif dubbata. 36 Kunis
wanni Katabbiin Qulqulluun, “Lafeen isaa tokko iyyuu hin cabsamu”‡
jedhe sun akka raawwatamuuf ta’e. 37 Ammas Katabbiin Qulqulluun
biraa, “Isaanis isa waraanan sana ni ilaalu”§ jedha.

Awwaalamuu Yesuus
19:38-42 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56

38 Ergasii Yoosef namni Armaatiyaa kan sababii Yihuudoota sodaateef
dhoksaan baratаa Yesuus ture sun reeffa Yesuus fudhachuuf Phiilaaxoosin
kadhate. Phiilaaxoosis isaaf eeyyame; kanaafuu inni dhaqee reeffa Yesuus
fudhate. 39 Niqoodemoos inni duraan halkaniin gara Yesuus dhufee
tures walmakaa qumbiitii fi argeessa gara kiiloo giraamii soddomii afur
ulfaatu qabatee dhufe. 40 Isaanis reeffa Yesuus fuudhanii akka duudhaa
Yihuudootaatti awwaaluuf urgooftuu wajjin huccuu quncee talbaa irraa
hojjetameen kafanan. 41 Iddoo Yesuus itti fannifames lafa biqiltuu tokkotu
ture; lafa biqiltuu sana keessas iddoo awwaalaa haaraa kan namni tokko
iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokkotu ture. 42 Sababii guyyaan sun
guyyaa Qophii Yihuudootaa turee fi iddoon awwaalaa sunis waan dhi’oo
tureef Yesuusin achi keessa kaa’an.

20

Awwaala Duwwaa
20:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

---

† **19:31** 19:31 Akka miilli isaanii cabsame – Miilla yakkamtootaa burrusa guddaadhaan cabsuun gosa adabbii hamaa ture. Walumaa galatti miilla qofatu cabsama ture. Yeroo tokko tokko garuu harkis ni cabsama ture. Adabbiin kun yommuu nama fannifamaa jiru irratti raawwatamutti mataa isaatiin gosa adabbii gara jabinaa ti. Garuu dhiphinni du’a fannoo kan lubbuun daftee keessaa hin baane sun waan yeroo gabaabaa keessatti raawwatuuf akka gocha araaraatti ilaalama. ‡ **19:36** 19:36 Bau 12:46; Lak 9:12; Far 34:20 § **19:37** 19:37 Zak 12:10

1 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii utuma dukkanaa’ee jiruu
Maariyaam isheen Magdalaa gara awwaalaa dhaqxee akka dhagaan afaan
awwaala sanaa irraa fuudhame argite. 2 Kanaafuu isheen fiigaa gara
Simoon Phexrosii fi gara barataa biraa kan Yesuus isa jaallate sanaa
dhaqxee, “Gooftaa awwaala keessaa fudhataniiru; eessa akka isa kaa’anis
hin beeknu!” jetteen.

3 Kanaafuu Phexrosii fi barataan kaan ba’anii gara awwaalichaa
dhaqan. 4 Lachan isaanii iyyuu ni fiigu turan; barataan kaan garuu
Phexros bira darbee fiiguudhaan dursee iddoo awwaalaa sana ga’e. 5 Innis
gad jedhee ilaalee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame lafatti arge malee
awwaalicha keessa hin seenne. 6 Simoon Phexros immoo isa duubaan
dhufee awwaalicha keessa seene. Huccuu sanas lafatti arge; 7 akkanumas
huccuu mataa Yesuusitti maramee ture arge. Huccuun sunis kophaa
isaa dachaafamee iddoo biraa ture malee huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame sana bira hin turre. 8 Ergasiis barataan biraa inni jalqabatti
awwaalicha bira ga’e sun keessa seene. Innis argee amane. 9 Isaan akka
Yesuus warra du’an keessaa ka’u Katabbii Qulqulluu irraa amma iyyuu
hin beekne tureetii.

Yesuus Maariyaam Ishee Magdalaatti Mul’ate

10 Barattoonni sunis gara mana isaaniitti deebi’an.

11 Maariyaam garuu alaan awwaala bira dhaabattee boo’aa turte.
Utuma boossuus awwaallatti gad jettee ilaalte; 12 isheenis ergamoota lama
kanneen uffata adaadii uffatanii iddoo reeffi Yesuus kaa’amee ture sana,
inni tokko mataa duraan, kaan immoo miilla jalaan taa’an argite.

13 Isaanis, “Dubartii nana, maaliif boossa?” jedhaniin.

Isheen immoo, “Gooftaa koo fudhataniiru; eessa akka isa kaa’anis ani
hin beeku” jetteen. 14 Yommuu waan kana dubbattee of irra gara galtettis
Yesuusin isaa achi dhaabatu argite; garuu Yesuus ta’uu isaa hin beekne.

15 Yesuusis, “Dubartii nana, maaliif boossa? Eenyun barbaadda?”
jedheen.

Isheen immoo, nama iddoo biqiltuu keessa hojjetu seetee, “Yaa gooftaa,
ati yoo isa fuutee jiraatte, akka ani dhaqee fudhadhuuf eessa akka isa
keesse natti himi” jetteen.

16 Yesuusis, “Maariyaam!” jedheen.

Isheenis isatti gara galtee afaan Ibraayisxiitiin, *“Rabbuunii!”* jetteen.
Hiikkaan isaas “Barsiisaa” jechuu dha.

17 Yesuus immoo, “Ani amma illee waan gara Abbaatti ol hin ba’iniif na
hin tuqin. Garuu obboloota koo bira dhaqiitii, ‘Ani gara Abbaa kootii fi
Abbaa keessaniitti, gara Waaqa kootii fi Waaqa keessaniitti ol nan ba’a’
jedheera jedhiitii isaanitti himi” jedheen.

18 Maariyaam isheen Magdalaas gara barattootaa dhaqxee, “Ani Gooftaa
argeera!” jette. Akka inni waan kana isheen jedhes isaanitti himte.

Yesuus Barattoota Isaatti Mul’ate

19 Guyyaa jalqaba torban sanaa galgala utuu barattoonni waan Yihu-
udoota sodaataniif balbala cufatanii walitti qabamanii jiranuu Yesuus
dhufee isaan gidduu dhaabatee, “Nagaan isiniif haa ta’u” jedheen. 20 Innis
erga waan kana dubbatee booddee harka isaatii fi cinaacha isaa isaanitti
argisiise. Barattoonnis yommuu Gooftaa arganitti akka malee gammadan.

21 Yesuus amma illee, “Nagaan isiniif haa ta’u! Akkuma Abbaan na
erge sana anis isinan erga” jedheen. 22 Innis erga waan kana jedhee
booddee Hafuura isaanitti baafatee akkana jedheen; “Hafuura Qulqulluu
fudhadhaa. 23 Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan isaaniif ni
dhiifama; yoo isaaniif dhiisuu baattan immoo isaaniif hin dhiifamu.”

Yesuus Toomaasitti Mul’ate

24 Garuu yeroo Yesuus dhufetti warra Kudha Lamaan keessaa Toomaas
inni Didimoos jedhamu tokko barattoota wajjin hin turre. 25 Kanaafuu
barattoonni warri kaan, “Nu Gooftaa argineerra!” jedhanii isatti himan.

Inni garuu, “Ani iddoo mismaaraan waraaname harka isaa irratti argu malee, quba koo iddoo mismaaraa sana keessa kaa’u malee, harka koos cinaacha isaa keessa kaa’u malee hin amanu” jedheen.

26 Guyyaa saddeeti booddee barattoonni isaa ammas mana keessa turan;
Toomaasis isaan wajjin ture. Utuma balbalichi cufamee jiruus Yesuus ol
galee isaan gidduu dhaabatee, “Nagaan isiniif haa ta’u!” jedheen. 27 Innis
Toomaasiin, “Quba kee as fidi; harka koo ilaali. Harka kee diriirfadhuutii
cinaacha koo keessa kaa’i. Amani malee amantii hin dhabin” jedhe.

28 Toomaas immoo, “Gooftaa koo! Waaqa koo!” jedheen.

29 Yesuusis, “Ati waan na argiteef amante; warri utuu hin argin amanan
eebbifamoo dha” jedheen.

30 Yesuus barattoota isaa duratti mallattoowwan biraa kanneen kitaaba
kana keessatti hin barreeffamin hedduu hojjete. 31 Wantoonni kunneen
garuu akka Yesuus inni Kiristoos* Ilma Waaqaa ta’e akka amantaniif,
amanuudhaanis akka maqaa isaatiin jireenya qabaattaniif barreeffame.

21

Yesuusii fi Dinqii Qurxummii Qabuu

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus ammas galaana Xibeeriyaas biratti
barattoota isaatti of mul’ise. Haalli inni ittiin of mul’ises akkana ture:
2 Simoon Phexros, Toomaas inni Didimoos jedhamu, Naatnaa’el namichi
Qaanaa Galiilaa, ilmaan Zabdewoosii fi barattoonni biraa lama walii
wajjin turan. 3 Simoon Phexrosis, “Ani qurxummii qabuu nan dhaqa”
isaaniin jedhe; isaanis, “Nus si wajjin dhaqna” jedhaniin. Gad ba’aniis
bidiruu yaabbatan; halkan sana garuu homaa hin qabne.

4 Ganama bariidhaanis Yesuus qarqara galaanichaa irra dhaabachaa
ture; barattoonni garuu akka inni Yesuus ta’e hin beekne.

5 Innis isaan waamee, “Ijoolle, qurxummii tokko illee hin qabdanii?”
jedhee gaafate.

Isaan immoo, “Hin qabnu” jedhanii deebisan.

6 Innis, “Karaa mirga bidiruutiin kiyyoo gad darbadhaa; qurxummii ni
argattuu” jedheen. Kanaafuu isaan kiyyoo sana gad darbatan; sababii
baay’ina qurxummiitiifis kiyyoo sana harkisuu dadhaban.

7 Barataan inni Yesuus isa jaallachaa ture sunis, “Inni Gooftaa dha!”
jedhee Phexrositti hime. Kanaafuu Simoon Phexros yommuu “Inni
Gooftaa dha” jechuu isaa dhaga’etti waan marxoo isaa of irraa baasee
tureef, marxoo isaa marxifatee bishaanitti gad utaale. 8 Barattoonni kaan
garuu waan qarqara galaanaa irraa dhundhuma dhibba lama caalaa hin
fagaatiniif kiyyoo qurxummiin keessa guute sana harkisaa bidiruudhaan

* **20:31** 20:31 yookaan Masiihicha

dhufan. 9 Yommuu lafatti ba'anittis ibidda cilee kan qurxummiin irra jiruu
fi buddeena achitti argan.
10 Yesuusis, "Mee qurxummii amma qabdan irraa waa fidaa!" isaaniin
jedhe. 11 Simoon Phexrosis bidiruu sana yaabbatee kiyyoo qurxummiin
gurguddaan 153 guute sana gara lafaatti harkise. Kiyyoon sunis qurxum-
mii akkas baay'attuun guutamu illee hin tarsaane. 12 Yesuusis, "Kottaa
ciree nyaadhaa!" isaaniin jedhe. Barattoota keessaas namni ija jabaatee,
"Ati eenyu?" jedhee isa gaafate tokko iyyuu hin turre. Isaan akka inni
Gooftaa ta'e beekaniiruutii. 13 Yesuusis dhufee buddeena sana fuudhee
isaaniif kenne; qurxummichas akkasuma godhe. 14 Egaa Yesuus erga du'aa
kaafamee, kana wajjin yeroo sadaffaa barattoota isaatti mul'ate.

Yesuus Phexrosin Gaaffii Gaafate

15 Yesuus erga isaan ciree nyaatanii booddee Sim'oon Phexrosiin, "Yaa
Simoon ilma Yohannis, ati warra kana caalaa na jaallattaa?" jedhe.

Innis, "Eeyyee, yaa Gooftaa; akka ani si jaalladhu atuu ni beekta" jedheen.

Yesuusis, "Ilmoolee hoolaa koo soori" jedheen.

16 Yesuus amma illee, "Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?" jedheen.

Innis deebisee, "Eeyyee, yaa Gooftaa, akka ani si jaalladhu atuu ni beekta" jedheen.

Yesuus immoo, "Hoolota koo tiksi" jedheen.

17 Yeroo sadaffaas, "Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?" jedheen.

Phexrosis sababii Yesuus yeroo sadaffaa, "Ati na jaallattaa?" jedhee isa gaafateef gaddee, "Yaa Gooftaa, ati waan hunda beekta; akka ani si jaalladhus ni beekta" jedheen.

Yesuusis akkana jedheen; "Hoolota koo soori.
18 Ani dhuguman,
dhuguman sitti hima; ati yeroo dargaggeessa turtetti, ofuma keetiin
mudhii kee hidhattee lafa barbaadde dhaqxa turte; yeroo dulloomtutti
garuu harka kee ni diriirfatta; namni biraas mudhii kee siif hidhee
lafa ati hin barbaannetti si geessa." 19 Yesuusis akka Phexros du'a
akkamiitiin Waaqa ulfeessu argisiisuuf jedhee waan kana dubbate; ergasii,
"Na duukaa bu'i" jedheen.
20 Phexrosis garagalee utuu barataan inni Yesuus isa jaallatu sun isaan
duukaa bu'uu arge. Barataan kunis isa yeroo irbaataatti qoma Yesuusiitti
irkatee, "Yaa Gooftaa, inni dabarsee si kennu eenyu?" jedhe sanaa dha.
21 Phexrosis yommuu isa argetti, "Yaa Gooftaa, namichi kun hoo?" jedhee
Yesuusin gaafate.
22 Yesuusis deebisee, "Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii
koo ta'e, maaltu si dhibe? Ati na duukaa bu'i" jedheen. 23 Kanaaf oduun,
"Barataan kun hin du'u" jedhu obboloota gidduutti odeeffame. Yesuus
garuu, "Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta'e maaltu
si dhibe?" jedhe malee, "Inni hin du'u" hin jenne.
24 Inni dubbii kana dhugaa ba'u, kan waan kanas barreesse barataad-
huma kana. Akka dhuga ba'umsi isaa dhugaa ta'es nu beekna.
25 Kana malees Yesuus waan biraa baay'ee hojjeteera. Utuu tokkoon
tokkoon isaanii barreeffamanii jiraatanii silaa ani waan addunyaan
mataan ishee iyyuu kitaabota barreeffaman sanaaf iddoo ga'u qabdu hin
se'u.

Hojii Ergamootaa

Seensa

1 Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu fi barsiisuu jalqabe hunda
kitaaba koo kan jalqabaa keessatti barreesseera. 2 Wanni kunis waan
erga Yesuus ergamoota filate sanaaf karaa hafuura qulqulluutiin ajaja
kennee booddee hamma gaafa inni Samiitti ol fudhatameetti ta'ee dha.
3 Innis du'a isaa booddee namoota kanatti of argisiisee waan akka inni
jiraataa ta'e mirkaneessu baay'ees dhi'eesse; bultii afurtama isaanitti
mul'atee waa'ee mootummaa Waaqaa dubbate. 4 Utuu isaan wajjin
jiruus akkana jedhee isaan ajaje; "Waadaa Abbaa kootii kan waa'ee
isaa narraa dhageessan sana eeggadhaa malee Yerusaalemii hin ba'inaa.
5 Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu bultii xinnoo booddee
Hafuura Qulqulluudhaan ni cuuphamtu."

6 Isaanis yommuu walitti qabamanitti, "Yaa Gooftaa, ati yeroo kanatti
Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?" jedhanii isa gaafatan.

7 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; "Yeroo yookaan guyyaa Abbaan
aangoo isaatiin murteesse beekuun hojii keessan miti. 8 Yeroo hafuurri
Qulqulluun isin irra bu'utti garuu humna ni argattu; isinis Yerusaalem
keessatti, Yihuudaa hundaa fi Samaariyaa keessatti, hamma qarqara
lafaattis dhuga baatota koo ni taatu."

Yesuus Gara Samiitti Ol Fudhatame

9 Erga inni waan kana dubbatee booddee utuma isaan ilaalanuu ol
fudhatame; duumessis ija isaanii duraa isa dhokse.

10 Yeroo inni ol ba'aa turettis, utuma isaan xiyyeeffatanii gara Samii
ilaalaa jiranuu namoonni uffata adaadii uffatan lama isaan bira dhad-
haabatan. 11 Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa, isin maaliif as
dhadhaabattanii gara Samii ilaaltu? Yesuus innumti isin biraa samiitti
ol fudhatame kun, akkuma isin utuu inni samiitti ol ba'uu argitan kana
deebi'ee ni dhufa."

Maatiyaas Iddoo Yihuudaa Filatame

12 Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu irraa Yerusaalemitti deebi'an;
gaarri kunis Yerusaalem irraa gara deemsa guyyaa Sanbata[*] tokkoo
fagaata. 13 Isaanis yommuu Yerusaalem ga'anitti kutaa darbii kan keessa
jiraachaa turan sanatti ol ba'an; isaanis:

Phexrosii fi Yohannis, Yaaqoobii fi Indiriiyaas,
Fiiliphoosii fi Toomaas,
Bartaloomewoosii fi Maatewos,
Yaaqoob ilma Alfewoos, Simoon isa Hinaafticha jedhamuu fi Yihuudaa
ilma Yaaqoob turan.

14 Hundi isaaniis dubartootaa fi Maariyaam haadha Yesuus wajjin,
obboloota isaa wajjinis utuu gargar hin kutin yaada tokkoon kadhannaatti
jabaachaa turan.

---

[*] **1:12** 1:12 Deemsa guyyaa Sanbata – Deemsi guyyaa Sanbataa gara kiiloo meetira tokkoo ti.

[15] Gidduma sana Phexros ka'ee amantoota gara 120 ta'an gidduu
dhaabate. [16] Akkanas jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa kan
Hafuurri Qulqulluun yeroo dheeraan dura waa'ee Yihuudaa isa warra
Yesuusin qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin dubbate sun raawwatamuu
qaba. [17] Innis miseensa keenyaa fi nama akka tajaajila kana keessatti
qooda qabaatuuf filatame ture."

[18] Yihuudaan horii hammina hojjetee argate sanaan lafa bitate; innis
mataan kufee qixxee lamaanitti tarsa'e; mar'umaan isaa hundinuus
keessaa jige. [19] Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan hundinuus waan
kana dhaga'an; lafa sanas afaan isaaniitiin *Akeldaamaa* jedhanii waaman.
Akeldaamaa jechuun "Lafa Dhiigaa" jechuu dha.

[20] Phexrosis akkana jedhe; "Kitaaba faarfannaa keessatti akkana jedhamee barreeffameeraatii:

" 'Qe'een isaa haa onu;
namni keessa jiraatu tokko iyyuus hin hafin'†
akkasumas
" 'Aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.'‡

[21] Kanaaf warra yeroo gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee galaa ture
hundumaa nu wajjin turan keessaa nama tokko filachuun barbaachisaa
dha; [22] namni filatamu kun nama cuuphaa Yohannisii jalqabee hamma
gaafa Yesuus nu biraa samiitti ol fudhatameetti nu wajjin ture ta'uu qaba.
Namoota kanneen keessaa tokko nu wajjin dhuga baatuu du'aa ka'uu
Yesuus ta'uu qabaatii."

[23] Kanaafis namoota lama dhi'eessan; isaanis Yoosef isa Barsaabaas jedhamu kan Yoosxoos jedhamee beekamu tokkoo fi Maatiyaas. [24] Akkanas
jedhanii Waaqa kadhatan; "Yaa Gooftaa garaa nama hundumaa beektu,
ati namoota kanneen lamaan keessaa isa kam akka filatte nutti argisiisi;
[25] kunis akka inni tajaajilaa fi ergamtummaa Yihuudaan dhiisee gara iddoo
ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf." [26] Isaanis ixaa buusan; ixaan sunis
Maatiyaasiif ba'e. Kanaafuu inni ergamoota kudha tokkotti dabalame.

2

Dhufaatii Hafuura Qulqulluu

[1] Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee* ga'etti, hundi isaanii iddoo tokkotti
walitti qabamanii turan. [2] Akkuma tasaas sagaleen akka bubbee jabaa
bubbisu tokko samii irraa dhufee mana isaan keessa tataa'aa turan sana
hunda guute. [3] Isaanis waan akka arraba ibiddaa† tokko isaa gargar
qoodamee dhufee tokkoo tokkoo isaanii irra bubbu'u argan. [4] Hundi
isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan guutamanii akkuma hafuurri sun isaan
dandeessisetti afaan gara biraatiin dubbachuu jalqaban.

---

† **1:20** 1:20 Far 69:25 ‡ **1:20** 1:20 Far 109:8 * **2:1** 2:1 Guyyaan Pheenxeqoosxee – Guyyaan kun naannoo caamsaa 20 ta'a; innis guyyaa Yihuudoonni ayyaana haamaa midhaanii itti ayyaaneffatan. Pheenxeqoosxee jechuun "Shantamaffaa" jechuu dha; kunis sababii ayyaanni kun erga ayyaanni Faasiikaa darbee guyyaa shantamaa booddee ayyaaneffamuuf. Ayyaanni kun ayyaanota warri Israa'el waggaa keessatti ayyaaneffatan gurguddoo sadan keessaa isa tokko. Isaan guyyaa kanatti kennamuu seeraa yaadatu; yeroo ayyaana kanaatti dhiironni Yihuudootaa gara Yerusaalem dhaquun barbaachisaa ture. † **2:3** 2:3 Waan akka arraba ibiddaa – Ibiddi mallattoo argamuu Waaqaa ti; murtii Waaqaa wajjinis ni deema.

5 Yeroo sana Yihuudoonni Waaqa sodaatan saboota samii jala jiran
hunda keessaa dhufanii Yerusaalem keessa jiraachaa turan. 6 Yeroo
sagaleen sun dhaga'amettis namoonni hedduun waan jedhan dhabanii
walitti qabaman; warri Hafuuraan guutaman sun afaan tokkoo tokkoo
namoota sanaatiin dubbachaa turaniitii. 7 Isaanis akka malee dinqifatanii
akkana jedhan; "Namoonni dudubbatan kunneen hundi warra Galiilaati
mitii? 8 Yoos akkamiin tokkoon tokkoon keenya isaanii afaanuma
keenya kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya ree? 9 Nu warri
Phartee,‡ warri Meedii§ fi warri Elaam,* jiraattonni Mesophotaamiyaa,†
warri Yihuudaa‡ fi Qaphadooqiyaa§ akkasumas jiraattonni Phonxoosii* fi
Asiyaa,† 10 Firiigiyaa‡ fi Phamfiliyaa,§ Gibxii* fi kutaawwan biyya Liibiyaa†
kanneen naannoo Qareenaatti‡ argaman, nu warri Roomaadhaa§ dhufne,
11 nu Yihuudoonnii fi warri amantii Yihuudootaa fudhanne lamaan,
namoonni Qareexii fi Araboonni kunoo yommuu namoonni kunneen
afaanuma keenyaan dinqii Waaqaa dubbatan dhageenya!" 12 Hundi
isaaniis dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii, "Kun maal jechuu dha?"
jedhanii wal gaafatan.
13 Namoonni tokko tokko garuu, "Isaan daadhii wayinii baay'ee dhugani-
iru" jedhanii isaanitti qoosan.

Haasaa Phexros

14 Phexrosis ergamoota Kudha Tokkoo sana wajjin ka'ee dhaabate;
sagalee isaas ol fudhatee tuuta sanaan akkana jedhe; "Isin yaa namoota
Yihuudaatii fi warri Yerusaalem keessa jiraattan hundi, mee waan kana
beekaa; waan ani isinitti himu kana hubadhaa dhaga'aa. 15 Yeroon kun
waan guyyaa keessaa sa'aatii sadaffaa ta'eef namoonni kunneen akka
isin yaaddan sana hin machoofne! 16 Kun garuu waan Yoo'eel raajichi
dubbatee dha; innis akkana jedha:
17 " 'Bara dhumaa keessa, jedha Waaqayyo,
ani Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa;
ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu;
dargaggoonni keessan mul'ata argu;
jaarsoliin keessan abjuu abjootu.
18 Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa fi dubartii irratti illee,
Hafuura koo nan dhangalaasa;

‡ **2:9** 2:9 Phartee – Pharteen naannoo biyya har'a Iraani jedhamtu keessatti gara kaaba ba'aatti argamtuu dha. § **2:9** 2:9 Meedii – Meediin naannoo biyya har'a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi'aatti argamtuu dha. * **2:9** 2:9 Elaam – biyya har'a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi'aatti argamti. † **2:9** 2:9 Mesophotaamiyaa – Biyya har'a Iraaq jedhamtu keessatti, laga Xegroosiitii fi laga Efraaxiis gidduutti argamti. ‡ **2:9** 2:9 Yihuudaa – naannoon kun Yerusaalem illee ofitti dabalata. § **2:9** 2:9 Qaphadooqiyaa – lafa Asiyaa xinnoo keessatti naannoo ba'aatti, biyya har'a Turki jedhamtu keessatti argamtuu dha. * **2:9** 2:9 Phonxoos – mootummaa gama kibbaatiin qarqara galaana gurraachaa gara caalu qabatu. † **2:9** 2:9 Asiyaa – biyya Roomaa kan dhi'a biyya har'a Turki jedhamtuutti argamtu. ‡ **2:10** 2:10 Firiigiyaa – bulchiinsa gidduu gala dhi'a Asiyaa xinnoo keessatti kaaba Ajeeniitii fi laga Haaliisi gidduutti argamu. § **2:10** 2:10 Phamfiliyaa – biyya Roomaa kan kibba Asiyaa xinnootti biyya har'a Turki jedhamtu keessatti argamtu. * **2:10** 2:10 Gibxi – biyya Roomaa kan lafuma har'a Gibxi jedhamu kana turte. † **2:10** 2:10 Liibiyaa – Biyya kaaba Afriikaatti argamtu kan gama dhi'aatiin Gibxitti aantu. ‡ **2:10** 2:10 Qareenaatti – Magaalaa guddittii biyya Roomaa kan Qareenikaatii fi kutaa bulchiinsa Liibiyaa. § **2:10** 2:10 Roomaa – Magaalaa guddittii teessoo bulchiinsa mootummaa Roomaa.

isaanis raajii ni dubbatu.
19 Ani ol samii irratti dinqii,
gad lafa irrattis mallattoo,
dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa.
20 Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi
ulfina qabeessi sun hin dhufin dura,
aduun dukkanatti geeddaramti;
ji'i immoo dhiigatti geeddarama.
21 Namni maqaa Gooftaa waammatu,
hundinuu ni fayya.'*
22 "Yaa namoota Israa'el, dubbii kana dhaga'aa; akkuma isinuu beektan,
Yesuus namni Naazreeti nama Waaqni dinqii, raajii fi mallattoo karaa
isaatiin isin gidduutti hojjeteen isinii mirkaneessee dha. 23 Namicha
kana Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma duraan dursee beeku
sanatti dabarsee isinitti kenne. Isinis namoota hamoo wajjin tokko taatanii
fanniftanii isa ajjeeftan. 24 Waaqni garuu dhiphina keessaa isa baasee,
warra du'an keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo qabaachuu hin
dandeenyeetii. 25 Daawitis akkana jedhee waa'ee isaa dubbate:
" 'Ani yeroo hunda Gooftaa of duratti nan argan ture.
Waan inni mirga koo jiruuf, ani hin raafamu.
26 Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;
foon koos abdiidhaan jiraata.
27 Ati sii'ool keessatti na hin dhiiftuutii;
qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.
28 Karaa jireenyaa na barsiifteerta;
fuula kee durattis gammachuudhaan na guutta.'†
29 "Yaa obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii sun du'ee
awwaalame, awwaalli isaas hamma har'aatti asuma akka jiru ani ija
jabaadhee isinitti himuu nan danda'a. 30 Innis waan raajii tureef akka
Waaqni sanyii isaa keessaa nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka
kakatee waadaa galeefii ture beeke. 31 Innis waa'ee du'aa ka'uu Kiristoos‡,
lubbuun isaa sii'ool keessatti akka hin hafin, yookaan foon isaas akka
hin tortorin duraan dursee argee dubbate. 32 Yesuusuma kana Waaqni
du'aa kaaseera; nu hundinuu dhuga baatota waan kanaa ti. 33 Kanaaf
inni gara mirga Waaqaatti ol ol jedhee, abdii Hafuura Qulqulluu Abbaa
biraa fuudhee waan isin amma argitanii fi dhageessan kana dhangalaase.
34 Daawit gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan isaa garuu akkana
jedha:
" 'Gooftaan Gooftaa kootiin akkana jedhe;
"Gara mirga koo taa'i;
35 hamma ani diinota kee
ejjeta miilla keetii siif godhutti." '§
36 "Kanaafuu Yesuusuma isin fanniftan kana akka Waaqni Gooftaa fi
Kiristoos isa godhe manni Israa'el hundi dhugumaan haa beeku."
37 Namoonni sunis yommuu waan kana dhaga'anitti, garaan isaanii
raafamee Phexrosii fi ergamoota kaaniin, "Yaa obboloota, yoos maal haa
goonu?" jedhan.

---
* **2:21** 2:21 Yoe 2:28-32 † **2:28** 2:28 Far 16:8-11 ‡ **2:31** 2:31 yookaan Masiihichaa § **2:35** 2:35 Far 110:1

38 Phexrosis akkana jedhee deebise; “Tokkoon tokkoon keessan qalbii
jijjiirradhaa; dhiifama cubbuu keessaniitiifis maqaa Yesuus Kiristoosiitiin
cuuphamaa; kennaa Hafuura Qulqulluus ni argattu. 39 Abdiin kunis isinii
fi ijoollee keessaniif, akkasumas warra Waaqni Gooftaan keenya ofitti
waamu kanneen fagoo jiran hundaaf kenname.”
40 Innis dubbii biraa baay’eedhaan dhugaa ba’ee, “Dhaloota jal’aa kana
duraa of oolchaa” jedhee isaan gorse. 41 Warri dubbii isaa fudhatanis ni
cuuphaman; gaafas nama gara kuma sadiitu isaanitti dabalame.

Tokkummaa Amantootaa

42 Isaanis barsiisa ergamootaatti, jireenya tokkummaatti, buddeena
caccabsuutti, Waaqa kadhachuuttis ni jabaatan. 43 Namni hundinuus
sodaan guutame; dinqii fi mallattoon baay’een ergamootaan hojjetame.
44 Amantoonni hundinuus wajjin turan; waan hundas walumaan qabu
turan. 45 Qabeenya isaaniitii fi mi’a isaaniis gurguranii nama rakkina
qabu kamiif iyyuu qoodaa turan. 46 Isaanis guyyuma guyyaan mana
qulqullummaatti wal ga’aa turan; mana tokkoo tokkoo isaaniittis bud-
deena kukkutanii, gammachuu fi garaa qulqulluudhaan wajjin nyaachaa
turan. 47 Waaqas galateeffachaa turan. Namoota hunda durattis ulfina
qabu turan. Gooftaanis guyyuma guyyaan warra fayyan waldaa isaaniitti
dabalaa ture.

3

Phexros Namicha Naafa Tokko Fayyise

1 Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo kadhannaatti jechuunis
waaree booddee sa’aatii sagalitti mana qulqullummaatti ol ba’aa turan.
2 Namoonnis akka inni warra mana qulqullummaa seenan waa kadhatuuf
jedhanii namicha dhalootuma isaatii jalqabee naafa ture tokko guyyuma
guyyaan baatanii gara karra mana qulqullummaa kan “Miidhagaa”
jedhamuutti geessu turan. 3 Innis utuu Phexrosii fi Yohannis mana
qulqullummaa seenanuu argee horii isaan kadhate. 4 Phexrosis Yohannis
wajjin namicha hubatee ilaalee, “Mee nu ilaali!” jedheen. 5 Namichis waa
isaan irraa argachuu abdatee hubatee isaan ilaale.
6 Phexrosis, “Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani garuu waan
qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus Kiristoos isa Naazreetiin ol ka’ii deemi!”
jedhe. 7 Phexrosis harka isaa mirgaa qabee ol isa kaase; yeruma sana
miillaa fi gulubiin isaa ni jabaate. 8 Innis utaalee ka’ee miillaan deemuu
jalqabe; deemaa, utaalaa, Waaqas galateeffachaa isaan wajjin mana
qulqullummaa seene. 9 Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii fi
Waaqa galateeffachuu isaa arganitti, 10 akka inni namicha karra mana
qulqullummaa kan, “Miidhagaa” jedhamu sana bira taa’ee kadhachaa ture
sana ta’e hubatan; isaanis waan isaaf ta’e sanaaf akka malee raajeffatan;
ni dinqifatanis.

Dubbii Phexros Dubbate

11 Namoonni hundinuu yeroo namichi fayye sun Phexrosii fi Yohannis
biraa deebi’uu didetti dinqisiifatanii utuu isaan iddoo gardaafoo Solomoon
jedhamu keessa jiranuu fiigaa isaanitti dhufan. 12 Phexrosis yommuu
waan kana argetti akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Israa’el wanni kun
maaliif isin dinqa? Akka waan nu humna yookaan qulqullummaa mataa
keenyaatiin akka namichi kun deemu gooneetti maaliif ija nutti babaaftu?

13 Waaqni abbootii keenyaa, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaqii fi
Waaqni Yaaqoob tajaajilaa isaa Yesuusin kabajeera. Isin garuu akka
inni ajjeefamuuf dabarsitanii isa kennitan; Phiilaaxoos gad isa dhiisuu
murteessu iyyuu isin fuuluma Phiilaaxoos duratti isa haaltan. 14 Isinis
isa qulqulluu fi qajeelaa sana gantanii akka namichi nama ajjeese sun
gad isinii dhiifamu kadhattan. 15 Isin burqaa jireenyaa ajjeeftan; Waaqni
garuu warra du'an keessaa isa kaase; nus dhuga baatota waan kanaa ti.
16 Namichi isin argitanii fi isa beektan kun maqaa Yesuusitti amanuudhaan
jabaate. Maqaa Yesuusii fi amantii karaa isaatiin dhufutu akkuma isin
hundi argitan kana namicha kanaaf fayyaa guutuu kenne.

17 "Ammas yaa obboloota, akka isinis utuu hin beekin akkuma bul-
chitoonni keessan gochaa turan sana gootan ani nan beeka. 18 Waaqni
garuu waan akka Kiristoos[*] dhiphachuuf jiru duraan dursee karaa raajota
hundaatiin dubbate sana akkanaan raawwate. 19 Egaa akka cubbuun
keessan haqamuuf, akka barri haaromfamaa Gooftaa biraa dhufuuf qalbii
jijjiirradhaa gara Waaqaatti deebi'aa; 20 kunis akka inni Kiristoos isiniif
filatame sana jechuunis Yesuusin erguuf. 21 Innis hamma yeroon Waaqni
itti waan hunda iddootti deebisu sun ga'utti samii irra turuu qaba;
Waaqnis bara dheeraadhaan dura karaa raajota isaa qulqullootaatiin
waan kana dubbatee ture. 22 Museen akkana jedheeraatii; 'Waaqni
keessan Gooftaan sabuma keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii
kaasa; isinis waan inni isinitti himu hunda dhaga'aa. 23 Namni raajii sana
hin dhageenye kam iyyuu saba isaa keessaa baafamee ni balleeffama.'[†]

24 "Saamu'eel irraa jalqabee raajonni isa duubaan dhufanii waa dub-
batan hundi duraan dursanii waa'ee yeroo sanaa labsaniiru. 25 Isin immoo
ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni abbootii keessan wajjin seene
sanaa ti. Innis Abrahaamiin, 'Sabni lafa irraa hundi karaa sanyii keetiitiin
ni eebbifama'[‡] jedhe. 26 Waaqni yeroo Ilma isaa du'aa kaasetti, tokkoo
tokkoo keessan hammina irraa isin deebisuudhaan isin eebbisuuf jedhee
jalqabatti gara keessanitti isa erge."

4

Phexrosii fi Yohannis Yaa'ii Yihuudootaa Duratti

1 Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti dubbachaa jiranuu, luboonni,
ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi Saduuqonni isaanitti dhufan.
2 Sababii ergamoonni sun namoota barsiisanii du'aa ka'uu karaa Yesu-
usiitiin argamu labsaniifis akka malee aaran. 3 Isaanis Phexrosii fi
Yohannisin qabanii hamma guyyaa itti aanuutti mana hidhaatti isaan
galchan; galgalaa'ee tureetii. 4 Warra dubbicha dhaga'an keessaas
baay'eetu amane; baay'inni warra amanees gara kuma shaniitti ol ka'e.

5 Guyyaa itti aanuttis bulchitoonni, maanguddoonnii fi barsiistonni
seeraa Yerusaalemitti wal ga'an. 6 Haannaas lubichi ol aanaan, isa
wajjin immoo Qayyaaffaan, Yohannis, Iskindiroosii fi namoonni maatii
lubicha ol aanaa ta'an kaan hundi achi turan. 7 Isaanis Phexrosii fi
Yohannisin gidduu isaanii dhaabanii, "Isin humna maaliitiin yookaan
maqaa eenyuutiin waan kana gootan?" jedhanii gaafachuu jalqaban.

---

[*] **3:18** 3:18 yookaan Masiihiin isaa [†] **3:23** 3:23 KeD 18:15,18,19 [‡] **3:25** 3:25 Uma 22:18; 26:4

[8] Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana isaaniin jedhe;
“Isin yaa bulchitootaa fi maanguddoota uummataa! [9] Har’a waa’ee waan
gaarii nama naafa tokkoof godhameetii fi akka inni itti fayyifame yoo
nu gaafattan, [10] isinii fi namoonni Israa’el hundinuu waan kana beekaa;
namichi kun maqaa Yesuus Kiristoos nama Naazreeti kan isin fanniftanii
Waaqni immoo warra du’an keessaa isa kaase sanaatiin fayyee fuula
keessan dura dhaabata. [11] Yesuusis,
“ ‘Dhagaa isin ijaartonni tuffattan
kan dhagaa golee ta’ee dha.’*
[12] Fayyinni nama biraa tokko irraa iyyuu hin argamu; maqaan nu ittiin
fayyifamnu kan samii gaditti namootaaf kenname biraa tokko iyyuu hin
jiruutii.”
[13] Namoonni sunis yommuu ija jabina Phexrosii fi Yohannis arganii akka
isaan warra barumsa hin qabnee fi warra hin beekamne ta’an hubatanitti
ni dinqisiifatan; akka isaan Yesuus wajjin turanis ni qalbeeffatan. [14] Garuu
namicha fayyifame sana isaa isaanuma wajjin achi dhaabatu arganii
waan dubbatan dhaban. [15] Kanaaf akka isaan waldaa keessaa gad
ba’an ajajanii wajjin mari’achuu jalqaban. [16] Akkanas jedhan; “Jara
kana maal haa goonu? Akka isaan dinqii guddaa hojjetan namni
Yerusaalem keessa jiraatu hundi ni beeka; nus waan kana waakkachuu
hin dandeenyu. [17] Garuu akka wanni kun hammana caalaa uummata
keessa hin babal’anneef nu akka jarri kun si’achi maqaa kanaan nama
tokkotti illee hin dubbanne isaan of eeggachiisuu qabna.”
[18] Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa maqaa Yesuusiitiin hin
dubbanne yookaan hin barsiifne isaan ajajan. [19] Phexrosii fi Yohannis
garuu deebisanii akkana jedhan; “Qooda Waaqaa isiniif ajajamuun
fuula Waaqaa duratti akka qajeelaa ta’ee fi akka hin ta’in mee isinuu
ilaalaa! [20] Nu waan arginee fi waan dhageenye dubbachuu dhiisuu hin
dandeenyuutii.”
[21] Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee jara gad dhiisan.
Waan namoonni sababii waan hojjetame sanaatiif Waaqa galateeffachaa
turaniifis akka itti jara adaban murteeffachuu hin dandeenye. [22] Umuriin
namicha karaa dinqiitiin fayyifame sanaa waggaa afurtamaa ol tureetii.

Kadhannaa Amantootaa

[23] Phexrosii fi Yohannis yeroo gad dhiifamanitti gara saba isaanii
dhaqanii waan luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni jedhaniin hun-
dumaa isaanitti himan. [24] Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti
kadhannaadhaan sagalee isaanii tokkummaan Waaqatti ol fuudhanii
akkana jedhan; “Yaa Gooftaa Waan Hundaa Olii, situ samii, lafa, galaanaa
fi waan isaan keessa jiru hunda uume. [25] Ati Hafuura Qulqulluun karaa
afaan tajaajilaa kee abbaa keenya Daawitiitiin akkana jettee dubbatteerta;
“ ‘Namoonni maaliif akkanumaan mari’atu?
Saboonnis maaliif waan faayidaa hin qabne yaadu?
[26] Mootonni lafaa ka’anii,
bulchitoonnis Gooftichaa fi
dibamaa† isaatiin mormuuf
walitti qabaman.’‡

---

* **4:11** 4:11 Far 118:22 † **4:26** 4:26 yookaan Masiihii ‡ **4:26** 4:26 Far 2:1,2

27 Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos Phiilaaxoos Namoota Ormaatii fi
uummata Israa’el wajjin hojjetaa kee isa qulqulluu, Yesuus isa ati dibdetti
mari’achuuf jedhanii magaalaa kana keessatti walitti qabaman. 28 Isaanis
waanuma humnii fi fedhiin kee akka wanni kun ta’uuf duraan dursanii
murteessan sana hojjetan. 29 Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii
akka garboonni kee ija jabinaan dubbii kee dubbataniif dandeettii kenniif.
30 Nama fayyisuu fi maqaa tajaajilaa kee qulqullichaa, maqaa Yesuusiitiin
mallattoo fi dinqii hojjechuuf harka kee diriirfadhu.”

31 Erga isaan Waaqa kadhatanii booddee lafti isaan itti wal ga’an sun
ni sosochoote; isaan hundinuus hafuura qulqulluudhaan guutamanii ija
jabinaan dubbii Waaqaa dubbatan.

Qabeenyi Amantootaa Kan Hunda Isaanii Ta’e

32 Amantoonni hundinuus garaa tokkoo fi yaada tokko qabu turan;
waan qaban hundas walumaan qoodachaa turan malee namni tokko
iyyuu akka waan qabeenyi inni qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa
ta’eetti hin lakkoofne. 33 Ergamoonnis du’aa ka’uu Gooftaa Yesuus humna
guddaadhaan dhugaa ba’aa turan; ayyaanni guddaanis hunduma isaanii
irra ture. 34 Rakkataan tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. Warri lafa
yookaan mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa fidanii, 35 miilla
ergamootaa bira kaa’u turan; maallaqni sunis nama rakkina qabu kamiif
iyyuu ni qoodama ture.

36 Yoosef namni gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate, inni ergamoonni
Barnaabaas jedhaniin tokkos achi ture. Barnaabaas jechuun “ilma
jajjabinaa” jechuu dha. 37 Innis lafa qotiisaa ofii isaa gurguree horii isaa
fidee miilla ergamootaa bira kaa’e.

5

Anaaniyaasii fi Safiiraa

1 Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa Safiiraa wajjin lafa
gurgurate. 2 Innis utuma niitiin isaa beektuu horii sana irraa gartokko ofii
isaatii hambifatee kan hafe immoo geessee miilla ergamootaa bira kaa’e.

3 Phexros garuu akkana jedhe; “Yaa Anaaniyaas, akka ati Hafuura
Qulqulluu sobdee horii lafa gurgurattee argate irraa gartokko hambi-
fattuuf seexanni maaliif akkas garaa kee guute? 4 Lafti sun utuu hin
gurguramin iyyuu kan kee ture mitii? Erga gurguramee booddees horiin
sun harkuma kee hin turree? Yoos akka ati waan akkasii gootu maalitu si
yaachise? Ati Waaqa sobde malee nama hin sobne.”

5 Anaaniyaasis yommuu waan kana dhaga’etti kufee du’e. Warri waan
kana dhaga’an hundinuus sodaa guddaan qabaman. 6 Dargaggoonnis
dhufanii, reeffa isaa kafanan; gad baasaniis isa awwaalan.

7 Gara sa’aatii sadii booddee niitiin isaa utuu waan ta’e hin beekin
dhuftee ol seente. 8 Phexrosis, “Gatiin isin Anaaniyaas wajjin lafa
gurgurattan sana irraa argattan kanumaa? Mee natti himi!” jedhee ishee
gaafate.

Isheenis, “Eeyyee kanuma” jette.

9 Phexrosis, “Isin akkam Hafuura Gooftaa qoruuf walii galuu dan-
deessan? Ilaa! miilli warra dhirsa kee awwaalanii balbala dura ga’eera;
sis gad si baasu” jedheen.

[10] Isheenis yeruma sana miilla isaa jalatti lafa dhooftee duute; dargag-
goonni sunis ol seenanii reeffa ishee argan; gad baasaniis dhirsa ishee
biratti ishee awwaalan. [11] Waldaan kiristaanaa hundi, warri waan kana
dhaga'an hundinuus sodaa guddaan qabaman.

Ergamoonni Dhukkubsattoota Baay'ee Fayyisan

[12] Ergamoonnis mallattoo fi dinqii baay'ee uummata gidduutti hojjetan.
Amantoonni hundinuus iddoo gardaafoo Solomoon jedhamutti walitti
qabamu turan. [13] Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu isaanitti dabal-
amuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu akka malee isaan ulfeessa ture.
[14] Hamma duraa caalaas dhiironnii fi dubartoonni hedduun Gooftaatti
amananii amantootatti dabalaman. [15] Kanaafis akka yommuu Phexros
achiin darbutti gaaddiddumti isaa iyyuu isaan keessaa tokko tokko irra
bu'uuf jedhanii namoonni dhukkubsattoota karaatti baasanii siree fi itillee
irra ciciibsan. [16] Namoonnis magaalaawwan naannoo Yerusaalem jiran
keessaa warra dhukkubsatanii fi warra hafuura xuraa'aan dhiphatan
fidanii achitti wal ga'an; warri geeffaman hundinuus ni fayyifaman.

Ergamoonni Ari'ataman

[17] Lubni ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa warri isa wajjin
turan hundinuu hinaaffaan guutaman. [18] Isaanis ergamoota qabanii mana
hidhaa uummataa keessa buusan. [19] Garuu ergamaan Gooftaa tokko
halkaniin balbala mana hidhaa banee gad isaan baase. [20] Innis, "Dhaqaa
mana qulqullummaa keessa dhadhaabadhaatii, dubbii jireenya haaraa
kana hunda isaa uummatatti himaa" jedheen.

[21] Isaanis akkuma isaanitti himame sanatti ganama barii mana qulqul-
lummaa seenanii uummata barsiisuu jalqaban.

Lubni ol aanaanii fi warri isa wajjin turan yommuu achi ga'anitti
waldaa Yihuudootaatii fi yaa'ii maanguddoota Israa'el walitti waa-
man; akka ergamoota sana fidaniifis mana hidhaatti namoota ergan.
[22] Qondaaltonni ergaman sun garuu yommuu mana hidhaa ga'anitti
jara achitti hin arganne; kanaafis deebi'anii, [23] "Mana hidhaa sana isaa
sirriitti qollofamee jiru, eegdotas, utuu isaan balbala dura dhaabatanii
jiranuu argine; yeroo bannetti garuu nama tokko illee achi keessatti hin
arganne" jedhan. [24] Ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi luboonni
hangafoonni yommuu oduu kana dhaga'anitti dinqifachuudhaan waan
jedhan wallaalanii, "Maaltu dhalate immoo?" jedhan.

[25] Yommus namichi tokko dhufee, "Jarri isin mana hidhaatti galchitan
sun kunoo, mana qulqullummaa keessa dhadhaabatanii uummata bar-
siisaa jiru!" jedhe. [26] Kana irratti ajajaan sun qondaaltota wajjin dhaqee
ergamoota sana fide; isaanis sababii uummanni dhagaan nu tuma jedhanii
sodaataniif humnatti hin fayyadamne.

[27] Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan qoruuf fuula yaa'ii
Yihuudootaa dura isaan dhadhaabachiisan. [28] Lubichi ol aanaanis, "Nu
akka isin maqaa kanaan hin barsiisne jabeessinee isin ajajnee turre;
isin garuu barsiisa keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu itti
gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu nu gochuu barbaaddu" jedhe.

[29] Phexrosii fi ergamoonni kaan garuu akkana jedhanii deebisan; "Nu
namaaf ajajamuu irra Waaqaaf ajajamuu qabna! [30] Yesuus isa isin fannoo
irratti fanniftanii ajjeeftan sana Waaqni abbootii keenyaa warra du'an
keessaa isa kaaseera. [31] Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu fi

dhiifama cubbuu kennuuf jedhee bulchaa fi Fayyisaa godhee mirga ofiitti
ol ol isa qabe. 32 Nu dhuga baatota waan kanaa ti; akkasumas Hafuurri
Qulqulluun Waaqni warra isaaf ajajamaniif kenne sun dhuga ba'aa waan
kanaa ti."
33 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee aariidhaan
guggubatanii ergamoota ajjeesuuf mari'atan. 34 Fariisichi Gamaaliyaal
jedhamu, barsiisaan seeraa kan namni hundi kabaju tokko garuu waldaa
Yihuudootaa keessa dhaabatee akka ergamoonni sun yeroof gad baafaman
ajaje. 35 Innis akkana isaaniin jedhe; "Yaa namoota Israa'el, waan jara
kana gochuuf deemtan keessatti of eeggadhaa. 36 Bara dheeraan dura
Toyidaas akka waan nama guddaa ta'eetti of ilaalee kaanaan namoonni
gara dhibba afuriitti hedaman isa faana bu'an; inni ni ajjeefame; duuka
buutonni isaa ni bittinneeffaman; akkasumaan badanis. 37 Namicha kana
booddee immoo Yihuudaan, namni Galiilaa bara lakkoobsa sabaa keessa
ka'ee nama baay'ee ofitti kutate; innis ni ajjeefame; warri isa faana
bu'anis ni bittinnaa'an. 38 Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin
hima; namoota kana gad dhiisaa! Haa deemani! Mariin isaanii yookaan
hojiin isaanii kun yoo waan nama irraa dhufe ta'e ni bada. 39 Yoo waan
Waaqa irraa dhufe ta'e garuu jara kana dhowwuu hin dandeessan; isin
mataan keessan iyyuu akka utuu Waaqaan wal loltanuu hin argamne of
eeggadhaa!"
40 Isaanis gorsa isaa fudhatan; ergamoota sanas ol waamanii garafan;
akka isaan maqaa Yesuusiitiin waa hin dubbannes ajajanii gad isaan
dhiisan.
41 Ergamoonnis akka maqaa sanaaf jedhanii qaana'aniif waan ga'umsa
argataniif akka malee gammadaa fuula waldaa duraa deeman. 42 Isaanis
guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti, mana namaattis utuu gargar
hin kutin akka Yesuus Kiristoos* ta'e barsiisaa, lallabaas turan.

6

Namoonni Torba Filatamuu Isaanii
1 Bara sana keessa yommuu baay'inni barattootaa dabalamaa deemetti
Yihuudoonni Giriikota keessa jiraatan Ibrootatti guunguman; haadhonni
hiyyeessaa* Yihuudootaa nyaata guyyaa guyyaan hiramu keessatti hacu-
ucamanii turaniitii. 2 Kanaaf ergamoonni kudha lamaan barattoota
hunda walitti qabanii akkana jedhaniin; "Maaddii tajaajiluuf jennee
dubbii Waaqaa barsiisuu dhiisuun nuuf qajeelaa miti. 3 Kanaaf yaa
obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban kanneen Hafuura Qulqulluu fi
ogummaan guutaman torba gidduu keessanii filadhaa. Nus itti gaafatama
kana isaanitti kenninee, 4 Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti
jabaannaa."
5 Wanni isaan jedhanis tuuta sana hunda gammachiise. Isaanis
Isxifaanos namicha amantii fi Hafuura Qulqulluudhaan guutame tokko,
akkasumas Fiiliphoosii fi Phirookoroosin, Niiqaaroonaa fi Xiimoonaa,

* **5:42** 5:42 yookaan Masiihii * **6:1** 6:1 haadhonni hiyyeessaa – Kun garee dubartoota akka malee rakkatanii ti. Yerusaalem keessa haadhota hiyyeessaa kanneen dhirsoonni isaanii bara jireenya isaanii gara caalu magaalaa qulqullittiin ala jiraatanii akka achitti du'anii itti awwaalamaniif jedhanii gara Yerusaalem dhufanii irraa du'an tokko tokkotu ture. Yihuudoonnis garee kana gargaaruuf jedhanii akka maallaqni isaan ittiin nyaata bitatan isaaniif kennamuuf mala tokko qopheessan.

Pharmeenaa fi Niqoolaas namicha Anxookiiyaa isa amantii Yihuudootaatti
gale sana filatan. 6 Isaanis jara kana fuula ergamootaa dura dhaaban;
ergamoonnis Waaqa kadhataniifii harka isaan irra kaa'an.
7 Dubbiin Waaqaa ni babal'ate; baay'inni barattootaas Yerusaalem
keessatti akka malee dabalame; luboonni hedduun amantii kanaaf ajajaman.

Isxifaanos Qabame

8 Isxifaanos ayyaanaa fi humna Waaqaatiin guutamee dinqii fi mallattoo
gurguddaa namoota gidduutti hojjette. 9 Miseensonni mana sagadaa
warra, "Namoota bilisooman" jedhamanii, jechuunis Yihuudoonni Qareenaa
fi Iskindiriyaadhaa dhufan akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa fi
Asiyaadhaa dhufan tokko tokko Isxifaanosiin mormuu jalqaban. 10 Isaan
garuu ogummaa isaa yookaan Hafuura Qulqulluu inni ittiin dubbatu
sanaan mormuu hin dandeenye.
11 Kanaafuu akka isaan, "Nu utuu Isxifaanos Musee fi Waaqa irratti
dubbii arrabsoo dubbatuu dhageenyeerra" jedhaniif dhoksaan namoota
tokko tokko sossobatan.
12 Isaanis uummata, maanguddootaa fi barsiistota seeraa kakaasan.
Isxifaanosiinis qabanii fuula waldaa Yihuudootaa duratti isa dhi'eessan.
13 Dhuga baatota sobduus qopheeffatan; isaanis akkana jedhan; "Namichi
kun iddoo qulqulluu kanaa fi seeraan mormuu takkumaa hin dhiifne.
14 Nu isaa, 'Yesuus namni Naazreeti kun iddoo kana ni diiga; seera Museen
nuu kennes ni geeddara' jedhu dhageenyeerra."
15 Warri waldaa sana keessa turan hundi ija babaasanii Isxifaanosin
ilaalanii akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa Waaqaa ta'e argan.

7

Haasaa Isxifaanos

1 Lubni ol aanaanis, "Wanni kun dhugumaa?" jedhee isa gaafate.
2 Innis akkana jedhee deebise; "Yaa obbolootaa fi yaa abbootii, mee na
dhaga'aa! Waaqni ulfinaa, yeroo abbaan keenya Abrahaam Mesophotaamiyaa
turetti, utuu inni biyya Kaaraan hin dhaqin isatti mul'ate.
3 Waaqnis, 'Biyya keetii fi saba kee dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu
dhaqi'* jedheen.
4 "Innis biyya Kaldootaatii ba'ee dhaqee Kaaraan keessa jiraate. Erga
abbaan isaa du'e immoo Waaqni achii isa baasee biyya isin amma keessa
jiraattan kanatti isa erge. 5 Ta'us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu
tokkittii illee biyya sana keessatti hin kennineef; garuu Waaqni akka
Abrahaamii fi sanyii isaa warra isaan booddeetiif biyya sana akkuma
qabeenyaatti kennuuf waadaa galeef. Abrahaam yeroo sana ijoollee tokko
illee hin qabu ture. 6 Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti dubbate;
'Sanyiin kee biyya kan isaa hin ta'in keessatti alagaa ta'a; waggaa dhibba
afuris ni garboomfama; ni cunqurfamas.' 7 Waaqni akkana jedhe; 'Ani
garuu saba isaan akkuma garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii
immoo isaan biyya sanaa ba'anii lafa kanatti na waaqeffatu.'† 8 Waaqnis
kakuu dhagna qabaa Abrahaamiif kenne; Abrahaamis abbaa Yisihaaq

---

* **7:3** 7:3 Uma 12:1 † **7:7** 7:7 Uma 15:13,14

ta'ee guyyaa saddeettaffaatti dhagna isa qabe; Yisihaaqis ergasii abbaa Yaaqoob ta'e; Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota kudha lamaanii ta'e.

[9] "Abbootiin sunis waan Yoosefitti hinaafaniif akka inni biyya Gibxitti
garba ta'uuf isa gurguran; Waaqni garuu isa wajjin ture; [10] rakkina isaa
hunda keessaa isa baase; Waaqnis fuula Fara'oon mooticha Gibxi duratti ulfinaa fi ogummaa Yoosefiif kenne; Fara'oonis biyya Gibxii fi mana mootummaa isaa hunda irratti bulchaa isa godhe.

[11] "Baruma sana biyya Gibxii fi biyya Kana'aan hundatti beelli bu'ee rakkina guddaa fide; abbootiin keenyas waan nyaatan tokko illee argachuu
hin dandeenye. [12] Yaaqoobis akka Gibxi keessa midhaan jiru dhageenyaan
yeroo jalqabaatiif abbootii keenya achi erge. [13] Imala isaanii lammaffaa
irrattis Yoosef eenyummaa isaa obboloota isaatti hime; Fara'oonis waa'ee
obboloota Yoosef beeke. [14] Yoosefis ergasii nama ergee abbaa isaa
Yaaqoobii fi maatii isaa hunda jechuunis walumatti qabaatti nama 75
waamsise. [15] Yaaqoobis Gibxitti gad bu'e; innis, abbootiin keenyas
achitti du'an. [16] Reeffi isaaniis Sheekemitti geeffamee lafa awwaalaa
kan Abrahaam ijoollee Hamoori irraa horii wayiitiin bitee ture sanatti awwaalame.

[17] "Akkuma yeroon waadaa Waaqni Abrahaamiif gale sun itti raawwatamu dhi'aachaa dhufeen baay'inni saba keenyaa Gibxi keessatti
akka malee guddate. [18] Ergasii 'Mootiin waa'ee Yoosef hin beekin haaraan
tokko bulchaa Gibxi ta'e.' [19] Innis akka malee saba keenya cunqurse; abbootii keenyas akka daa'imman isaanii dhumaniif akka isaan gad gatan dirqisiise.

[20] "Yeroon Museen dhalates yeruma kana ture; innis fuula Waaqaa duratti miidhagaa ture; ji'a sadiifis mana abbaa isaatti kunuunfamee
guddate. [21] Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara'oon fudhattee akka
ilma isheetti isa guddifatte. [22] Museen ogummaa warra Gibxi hunda barate; innis dubbii isaatii fi hojii isaatiin jabaa ture.

[23] "Museen yommuu umuriin isaa waggaa 40 guutetti dhaqee obboloota
isaa ijoollee Israa'el ilaaluu murteesse. [24] Museenis utuu namni Gibxi
tokko nama isaanii tokko miidhuu arge. Kanaafis nama isaanii gargaaruu
dhaqee namicha Gibxi sana ajjeesuun haaloo baaseef. [25] Museen waan
sabni isaa akka Waaqni karaa isaatiin saba Israa'el furu hubatu se'ee
ture; sabni sun garuu hin hubanne. [26] Guyyaa itti aanutti immoo utuu
namoonni Israa'el lama wal lolanuu itti dhufee, 'Jarana, isin obboloota walii ti; yoos maaliif wal miitu ree?' jedhee walitti araarsuu yaale.

[27] "Namichi hiriyaa isaa miidhaa ture sun garuu Musee achi of irraa darbatee akkana jedhe; 'Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si
godhe? [28] Akkuma kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu
barbaaddaa?'‡ [29] Museenis waan kana dhageenyaan biyya Midiyaanitti baqatee galtuu ta'ee achi jiraate; achittis ilmaan lama dhalche.

[30] "Erga waggaan afurtamni darbee booddees ergamaan Waaqaa tokko gammoojjii naannoo Tulluu Siinaa keessatti daggala boba'u keessaa
arraba ibiddaa keessaan Museetti mul'ate. [31] Innis waan kana arginaan
waan arge sana dinqifate. Yommuu ilaaluuf itti dhi'aatettis sagalee
Gooftaa dhaga'e. [32] Sagaleen sunis, 'Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa

‡ **7:28** 7:28 Bau 2:14

Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob'§ jedheen. Museenis ni hollate;
ilaaluus ni sodaate.
33 "Gooftaan immoo akkana jedheen; 'Sababii iddoon ati dhaabatu kun
qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu.
34 Ani akka sabni koo biyya
Gibxi keessatti cunqurfamaa jiru dhugumaan argeera; boo'icha isaaniis
dhaga'ee isaan bilisoomsuuf jedhee gad bu'eera; egaa kottu Gibxittin
deebisee si ergaatii.'*
35 "Namni isaan, 'Eenyutu bulchaa fi abbaa murtii si godhe?' jedhanii
tuffatan sun Museedhuma kana. Isas Waaqni akka inni bulchaa fi furaa
isaanii ta'uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala keessaan isatti mul'ate
sanaatiin erge.
36 Innis Gibxi keessatti, galaana diimaa irratti akkasumas
waggaa 40 gammoojjii keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa Gibxi keessaa
isaan baase.
37 "Museen kun isuma saba Israa'eliitiin, 'Waaqni sabuma keessan
keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa'† jedhe sanaa dha.
38 Innis,
Ergamaa Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti isatti dubbate sanaa fi abbootii
keenya wajjin gammoojjii keessatti waldaa keessa ture; dubbii jiraataas
nutti kennuuf fudhate.
39 "Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda ajajamuu isa
tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti deebi'an.
40 Arooniinis, 'Waaqota
nu dura deeman nuu tolchi; Museen Gibxii nu baase sun maal akka ta'e
hin beeknuutii!'‡ jedhan.
41 Yeroon isaan Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin
qopheeffatanis baruma sana; isaanis Waaqa sanaaf aarsaa dhi'eessanii
waanuma harka isaaniitiin tolfame sanaaf ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan.
42 Waaqni garuu isaan irraa garagalee akka isaan humnoota samii irraa
waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis waan kitaaba raajotaa keessatti
barreeffame sanaan wal fakkaata; innis akkana jedha;

" 'Yaa mana Israa'el isin waggaa afurtama gammoojjii keessatti
takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu?
43 Isin fakkii waaqota waaqeffachuuf
tolfattanii jechuunis dunkaana Moolekiitii§ fi
urjii waaqa keessan Reefaan* ol qabdaniirtu.
Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin ari'a.'†

44 "Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana dhuga ba'umsaa
of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis akkuma Waaqni akka Museen
akkuma bifa arge sanaatti hojjetuuf isa qajeelchetti hojjetamee ture.
45 Abbootiin keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba Waaqni isaan
duraa ari'ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin galan; dunkaanni sun hamma
bara Daawitiitti biyya sana ture.
46 Daawitis fuula Waaqaa duratti
fudhatama argatee Waaqa Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate.
47 Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture.
48 "Ta'us Waaqni Waan Hundaa Olii mana harki namaa ijaare keessa
hin jiraatu; kunis akkuma raajichi akkana jedhee dubbatee dha:

49 " 'Samiin teessoo koo ti;
laftis ejjeta miilla kootii ti.

---

§ **7:32** 7:32 Bau 3:6 * **7:34** 7:34 Bau 3:5,7,8,10 † **7:37** 7:37 KeD 18:15 ‡ **7:40** 7:40 Bau 32:1
§ **7:43** 7:43 Moolek – waaqa tolfamaa warra Kana'aan kan waaqeffatamuu isaa keessa ijoollee gubanii aarsaa dhi'eessuunis jiru. * **7:43** 7:43 Reefaan – waaqa tolfamaa bara durii kan bulchaa pilaaneettii Saatarni jedhamuuti jedhamee waaqeffatamu. † **7:43** 7:43 Amo 5:25

Yoos isin mana akkamii naaf ijaartu ree?
jedha Gooftaan.
Yookaan lafti boqonnaa kootii eessa ta'a?
50 Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?'‡
51 "Yaa namoota mata jabeeyyii nana! garaan keessan hin amanu;
gurri keessanis hin dhaga'u! Isin yeroo hunda Hafuura Qulqulluun
mormitu; akkuma abbootiin keessan godhan sana isinis gootu. 52 Raajiin
abbootiin keessan hin ari'atin tokko iyyuu jiraa? Isaan warra duraan
dursanii dhufaatii isa qajeelaa sanaa himan illee ni ajjeesan; isinis
amma isa dabarsitanii kennitanii ajjeeftaniirtu; 53 warri karaa ergamoota
Waaqaatiin seera fudhattanii seera sanaaf ajajamuu diddanis isinuma."

Isxifaanos Dhagaan Tumame

54 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti aariin guggubatanii isatti
ciniinnatan. 55 Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun guutamee gara samii
ol ilaalee ulfina Waaqaatii fi Yesuusinis isaa mirga Waaqaa dhaabatee
jiru arge. 56 Innis, "Ani kunoo samiin banamee, Ilma Namaas isaa mirga
Waaqaa dhaabatee jiru nan arga" jedhe.
57 Kana irratti isaan hundi gurra isaanii qabatanii sagalee guddaan iyyaa
isatti girrisan. 58 Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu
jalqaban. Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla dargaggeessa
Saa'ol jedhamu tokkoo jala kaa'atan.
59 Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa jiranuu, "Yaa Gooftaa
Yesuus, hafuura koo fudhadhu" jedhee kadhate. 60 Jilbeenfatees sagalee
guddaadhaan, "Yaa Gooftaa, cubbuu kana isaanitti hin lakkaa'in!" jedhee
iyye; innis erga waan kana dubbatee booddee ni du'e.

8

1 Saa'olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti namootaan walii galee ture.

Ari'atama Waldaa Kiristaanaa

Guyyuma sana waldaa Kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtutti ari'atamni
guddaan ka'e; ergamoota malee warri kaan hundinuu biyya Yihuudaatii fi
Samaariyaa hunda keessa bibittinnaa'an. 2 Namoonni Waaqa sodaatanis
Isxifaanosin awwaalan; boo'icha guddaas boo'aniif. 3 Saa'ol garuu waldaa
kiristaanaa balleessuu jalqabe; innis mana tokko irraa gara mana biraa
dhaqee dhiiraa fi dubartii lafa irra harkisee mana hidhaatti galchaa ture.

Fiiliphoos Samaariyaa Keessatti

4 Warri bittinnaa'an sun lafa dhaqan hundatti dubbii sana lallaban.
5 Fiiliphoosis gara magaalaa Samaariyaa tokkootti gad bu'ee achitti
Kiristoos lallabe. 6 Namoonni sunis yommuu waan Fiiliphoos dubbatu
dhaga'anii dinqii inni hojjetu arganitti hundi isaanii qalbeeffatanii isa
dhaga'an. 7 Hafuurri xuraa'aanis sagalee guddaan iyyee nama hedduu
keessaa ba'e; warri laamsha'anii fi warri naafatan baay'eenis ni fayyan.
8 Kanaafis gammachuu guddaatu magaalaa sana keessatti ta'e.

Simoon Falfalticha

9 Garuu yeroo sanaan dura namichi Simoon jedhamu tokko magaalaa
sana keessatti falfala hojjetee namoota Samaariyaa hunda dinqisiisaa ture;

‡ **7:50** 7:50 Isa 66:1,2

innis akka waan nama guddaa ta'eetti of hedaa ture. 10 Namoonni hund-
inuu xinnaa guddaan qalbii isaanii gara isaatti deebifatanii, "Namichi
kun humna Waaqaa isa 'humna guddaa' jedhamu sanaa dha" jedhanii
isa saadan. 11 Namoonni sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala isaatiin
isaan dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti deebifatan. 12 Garuu yommuu
Fiiliphoos wangeela waa'ee mootummaa Waaqaatii fi maqaa Yesuus
Kiristoos lallabetti amananii dhiiraa dubartiin cuuphaman. 13 Simoon
mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis mallattoo fi dinqii arge sana
dinqifachaa Fiiliphoos wajjin deeme.

14 Ergamoonni Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa dubbii
Waaqaa fudhatan dhaga'anii Phexrosii fi Yohannisin isaanitti ergan.
15 Ergamoonni sunis yommuu achi ga'anitti akka isaan Hafuura Qulqulluu
argataniif ni kadhataniif; 16 Hafuuri Qulqulluun isaan keessaa nama
tokko irra illee hin buune tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus qofaan
cuuphamanii turan. 17 Phexrosii fi Yohannis harka isaanii jara sana irra
kakaa'an; isaanis Hafuura Qulqulluu argatan.

18 Simoon falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka isaanii nama irra
kaa'an Hafuurri Qulqulluun namaa kennamu arginaan ergamootaaf horii
kennee, 19 "Akka namni ani harka irra kaa'u hundi Hafuura Qulqulluu
argatuuf dandeettii kana anaaf illee kennaa" jedheen.

20 Phexros garuu akkana jedhee deebiseef; "Sababii ati kennaa Waaqaa
waan horiin bitachuu dandeessu seeteef horiin kee suma wajjin haa badu!
21 Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan qajeelaa hin ta'iniif ati tajaajila
kana keessatti qooda yookaan carraa hin qabdu. 22 Kanaaf hammina kee
kana irraa deebi'iitii gooftaa kadhadhu; inni yaada garaa keetii kana siif
dhiisa ta'aatii. 23 Ani akka ati yaada hadhaa'aan guutamtee fi akka ati
garbicha cubbuu taate nan arga."

24 Simoonis, "Akka wanni isin jettan kun tokko iyyuu narra hin geenyeef
Gooftaa naa kadhadhaa" jedhee deebise.

25 Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba'anii dubbii Gooftaas lab-
sanii booddee gandoota Samaariyaa hedduu keessatti wangeela lallabaa
Yerusaalemitti deebi'an.

Fiiliphoosii fi Namicha Itoophiyaa Tokko

26 Ergamaan Gooftaa tokko Fiiliphoosiin, "Ka'iitii karaa Kibbaatiin
gara daandii Yerusaalemii ba'ee Gaazaatti gad bu'u sanaa dhaqi" jedhe;
daandiin sunis daandii gammoojjii ti. 27 Innis ka'ee deeme; karaa
isaa irrattis xu'aashii Itoophiyaa tokko jechuunis qondaalticha Kandakee
mootittii saba Itoophiyaa kan qabeenya ishee hunda irratti itti gaafatamaa
ta'e arge; qondaalli sun sagaduuf jedhee Yerusaalem dhaqee ture. 28 Innis
yeroo biyya isaatti deebi'u gaarii isaa irra taa'ee kitaaba Isaayyaas raa-
jichaa dubbifachaa ture. 29 Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin, "Dhaqiitii
gaarii sanatti dhi'aadhu" jedhe.

30 Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi sun kitaaba Isaayyaas
raajichaa dubbifatuu dhaga'ee, "Ati waan dubbiftu kana ni hubattaa?"
jedhee gaafate.

31 Namichis, "Yoo namni naa hin ibsin ani akkamiin hubachuu
danda'a?" jedhe. Innis akka Fiiliphoos ol ba'ee isa bira taa'uuf waammate.

32 Kutaan kitaabaa kan xu'aashiin sun dubbisaa ture isa kana:
"Inni akkuma hoolaa iddoo qalmaatti geeffamee,

yookaan akkuma ilmoo hoolaa
kan fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal'isuu
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne.
33 Inni cunqurfamuu isaatiin murtii qajeelaa dhowwatame;
eenyutu waa'ee sanyii isaa dubbachuu danda'a?
Jireenyi isaa lafa irraa fudhatameeraatii."*
34 Xu'aashiin sunis Fiiliphoosiin, "Raajiin sun waa'ee eenyuu dubbata?
Waa'ee mataa isaa moo waa'ee nama biraa ti? Maaloo mee natti
himi!" jedhee gaafate. 35 Fiiliphoosis kutaadhuma kitaabaa sanaan afaan
saaqatee oduu gaarii waa'ee Yesuus isatti hime.
36 Isaanis utuu karaa deemanuu bishaanitti ba'an; xu'aashiin sunis,
"Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu cuuphamuu na dhowwa ree?"
jedheen. [37 Fiiliphoosis, "Ati yoo garaa kee guutuun amante cuuphamuu
ni dandeessa" jedheen. Namichis deebisee, "Akka Yesuus Kiristoos ilma
Waaqaa ta'e ani nan amana" jedhe.]† 38 Innis akka gaariin sun dhaabatu
ajaje; isaan lamaanuu dhaqanii bishaan seenan; Fiiliphoosis isa cuuphe.
39 Yommuu isaan bishaan keessaa ba'anittis Hafuurri Gooftaa Fiiliphoosin
fudhate; xu'aashiin sunis ergasii isa hin argine; garuu gammadaa karaa
isaa itti fufe. 40 Fiiliphoos immoo Azooxoonitti argame; innis hamma
Qiisaariyaa ga'utti magaalaawwan hunda keessatti wangeela lallabaa
darbe.

9

Saa'ol Jijjiirame
9:1-19 kwf – Hoj 22:3-16; 26:9-18

1 Gidduudhuma sana Saa'ol barattoota Gooftaa ajjeesuuf dhaadachaa
gara luba ol aanaa dhaqee, 2 nama karaa kana irra jiru kam iyyuu dhiiras
dubartiis yoo argate akka hidhee Yerusaalemitti geessuuf akka lubni sun
gara manneen sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti xalayaawwan isaaf
barreessuuf isa kadhate. 3 Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti
dhi'aateen akkuma tasaa ifni tokko samii irraa naannoo isaatti balaqqise.
4 Innis lafatti kufee sagalee, "Yaa Saa'ol, Yaa Saa'ol, ati maaliif na ari'atta?"
isaan jedhu tokko dhaga'e.
5 Saa'olis, "Yaa Gooftaa, ati eenyu?" jedhee gaafate.
Innis akkana jedhee deebiseef; "Ani Yesuus isa ati ari'attuu dha. Arfii
wayii dhiituun suma miidha. 6 Amma ka'ii magaalaa seeni; wanni ati
gootu sitti himamaatii" jedheen.
7 Namoonni Saa'ol wajjin deemaa turanis waan dubbatan dhabanii
dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga'an malee nama tokko illee hin
argine. 8 Saa'olis lafaa ka'e; innis yommuu iji isaa banametti homaa arguu
hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii Damaasqootti isa geessan.
9 Iji isaas Guyyaa sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis homaa hin
nyaanne; homaas hin dhugne.
10 Damaasqoo keessa barataa Anaaniyaas jedhamu tokkotu ture. Goof-
taanis mul'ataan, "Yaa Anaaniyaas!" jedhee isa waame.
Innis, "Yaa Gooftaa, kunoo ani asin jira" jedhee deebise.
11 Gooftaanis akkana jedheen; "Ka'ii gara daandii 'Qajeelaa' jedhamu
sanaa mana Yihuudaa dhaqiitii nama Saa'ol jedhamu kan Xarseesii

* **8:33** 8:33 Isa 53:7,8 † **8:37** 8:37 Waraabbileen durii tokko tokko kutaa kana hin qaban.

dhufe tokko iyyaafadhu; inni kadhannaa irra jiraatii. 12 Saa'olis nama
Anaaniyaas jedhamu tokko isaa dhufee akka agartuun isaa deebi'uufiif
harka isa irra kaa'u mul'ataan arge."
13 Anaaniyaasis deebisee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ani waa'ee
namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota kee warra Yerusaalem jiraatan
irratti hojjete hundumaa dhaga'eera. 14 Ammas warra maqaa kee
waammatan hunda hidhuuf jedhee luboota hangafoota irraa aangoo
fudhatee dhufeera."
15 Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe; "Namichi kun mi'a
koo kan ani akka inni namoota Ormaatii fi mootota isaanii duratti, saba
Israa'el durattis maqaa koo baatuuf jedhee filadhe waan ta'eef ka'ii dhaqi!
16 Ani akka inni maqaa kootiif jedhee rakkachuu qabu isattin argisiisa."
17 Anaaniyaasis dhaqee mana sana seene. Harka isaas Saa'ol irra kaa'ee,
"Yaa obboleessa koo Saa'ol, Gooftaa Yesuus inni utuu ati as dhuftuu karaa
irratti sitti mul'ate sun akka ati argituu fi akka ati Hafuura Qulqulluun
guutamtuuf na ergeera" jedhe. 18 Yommusuma wanni akka qolaa ija Saa'ol
irraa harca'e; inni ammas arguu danda'e. Ka'ees cuuphame. 19 Nyaatas
nyaatee jajjabaate.

Saa'ol Damaasqoo fi Yerusaalemitti Lallabe

Saa'ol bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo jiran bira bub-
bule. 20 Innis akka Yesuus ilma Waaqaa ta'e yeruma sana manneen
sagadaa keessatti lallabuu jalqabe. 21 Warri isa dhaga'an hundinuus
dinqifatanii akkana jedhan; "Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti
warra maqaa kana waammatan balleesse sana mitii? Ammas hidhee
luboota hangafootatti isaan geessuuf dhufe mitii?" 22 Saa'ol garuu ittuma
jabaachaa deeme; innis akka Yesuus kun Kiristoos* ta'e mirkaneessuud-
haan Yihuudoota Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.
23 Erga guyyaan hedduun darbee booddees Yihuudoonni isa ajjeesuuf
mari'atan. 24 Saa'ol garuu marii isaanii kana beeke; isaanis isa ajjeesuuf
jedhanii halkanii guyyaa balbala magaalaa sanaa jabeessanii eegaa turan.
25 Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii guuboodhaan dallaa irraan
dabarsanii gad isa buusan.
26 Innis yommuu gara Yerusaalem dhufetti barattootatti dabalamuu
yaale; isaanis waan barataa ta'uu isaa hin amaniniif hundi isaanii isa
sodaatan. 27 Barnaabaas immoo fuudhee ergamootatti isa geesse; akka
Saa'ol itti karaatti gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti dubbatee fi akka
inni sodaa malee Damaasqoo keessatti maqaa Yesuusiitiin lallabe isaanitti
hime. 28 Saa'olis isaan wajjin jiraatee Yerusaalem keessa sodaa malee
ba'ee galaa ture; maqaa Gooftaatiinis ija jabinaan lallabe. 29 Yihuudoota
Giriikota keessa jiraatan wajjinis dubbachaa isaaniinis morkachaa ture;
isaan garuu isa ajjeesuu barbaadan. 30 Obboloonnis yommuu waan kana
beekanitti fuudhanii Qiisaariyaatti gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.
31 Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa, Galiilaa fi Samaariyaa
keessa jirtu guutummaatti nagaa argatte; ni cimtes. Isheenis Hafuura
Qulqulluudhaan jajjabaatee sodaa Gooftaatiin jiraachuudhaan baay'inaan
guddachaa deemte.

Eeniyaa fi Doorqaa

* **9:22** 9:22 yookaan Masiihii

32 Phexros utuu biyya sana keessa naanna’aa jiruu qulqulloota Liidaa
keessa jiraatan ilaaluuf gad bu’e. 33 Achittis namicha laamsha’aa
Eeniyaa jedhamu kan waggaa saddeeti siree irratti hafee ture tokko arge.
34 Phexrosis, “Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si fayyisa; ka’iitii siree kee
afadhu” jedheen. Eeniyaanis yommusuma ka’e. 35 Namoonni Liidaa fi
Shaaroon keessa jiraatan hundinuu isa arganii Gooftaatti deebi’an.

36 Yoophee keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu tokkotu ture; Xaabi-
itaa jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo hunda waan gaarii
hojjetti; hiyyeeyyiis ni gargaarti turte. 37 Isheenis baruma sana keessa
dhukkubsattee duute; reeffa ishees dhiqanii kutaa darbii tokko keessa
kaa’an. 38 Liidaan kun Yoopheetti dhi’oo turte; barattoonnis yommuu akka
Phexros Liidaa jiru dhaga’anitti nama lama isatti erganii, “Maaloo dafii nu
bira ga’i!” jedhanii isa kadhatan.

39 Phexrosis ka’ee isaan wajjin deeme; akkuma inni achi ga’eenis gara
kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni hiyyeessaa hundinuu isa
bira dhaabatanii kootii fi wayyaa biraa kan Doorqaan yeroo isaan wajjin
turte hojjette sana isatti argisiisanii boo’aa turan.

40 Phexrosis hunda isaanii gad baasee jilbeenfatee Waaqa kadhate;
reeffa sanattis garagalee, “Xaabiitaa ka’i!” jedhe. Isheenis ija ishee
banattee Phexrosin argite; kaatees ni teesse. 41 Innis harka qabee
ishee kaase; amantootaa fi haadhota hiyyeessaa waamee jiraattuu taatee
isaan fuuldura dhaabe. 42 Kunis Yoophee hunda keessatti beekame;
namoonni baay’eenis Gooftaatti amanan. 43 Phexrosis Yoophee keessa
gogaa duugduu Simoon jedhamu tokko bira guyyaa hedduu ture.

10

Qorneelewoos Phexrosin Waame

1 Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko Qiisaariyaa keessa ture; innis
kutaa, “Humna waraana Iixaaliyaa” jedhamu keessatti ajajaa dhibbaa
ture. 2 Qorneelewoosii fi maatiin isaa hundinuu warra Waaqaaf bulanii fi
warra Waaqa sodaatan turan; innis warra rakkataniif arjummaadhaan
kenna ture; yeroo hundas Waaqa kadhata ture. 3 Innis gaafa tokko
ergamaa Waaqaa tokko isaa gara isaa dhufee, “Yaa Qorneelewoos!”
jedhuun guyyaa keessaa gara sa’aatii sagaliitti ifaan ifatti mul’ataan arge.

4 Qorneelewoosis sodaan ija babaasee isa ilaalee, “Yaa Gooftaa, maal
barbaadda?” jedhee gaafate.

Ergamaan Waaqaa sun immoo akkana jedhee deebise; “Kadhannaa
keetii fi kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu aarsaa yaadachaa ta’ee fuula
Waaqaa duratti ol ba’eera. 5 Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa
Phexros jedhamu sana as fichisiisi. 6 Innis namicha gogaa duugu kan
Simoon jedhamu kan manni isaa qarqara galaanaatti argamu tokko bira
jira.”

7 Qorneelewoosis yommuu ergamaan Waaqaa kan isatti dubbate sun
deemetti tajaajiltoota isaa keessaa nama lama, warra isa eegan keessaa
immoo loltuu Waaqaaf bulu tokko waamee, 8 waan kana hunda itti himee
Yoopheetti isaan erge.

Mul’ata Phexros Arge Tokko
10:9-32 kwi – Hoj 11:5-14

9 Guyyaa itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa jiranuu, yeroo
isaan magaalaatti dhi’aatanitti Phexros gara sa’aatii ja’aatti kadhannaaf
bantii manaatti ol ba’e. 10 Innis beela’ee waan nyaatu barbaade; utuu
isaan qopheessaafii jiranuus akka waan yaadaan fudhatamee ta’e. 11 Samii
banamee fi waan akka wayyaa bal’aa tokkos isaa roga isaa afraniin
qabamee lafatti gad buufamu arge. 12 Wayyaan sunis bineensota miilla
afurii, uumamawwan lafa irra loo’anii fi simbirroota samii kanneen gosa
hundaa of keessaa qaba ture. 13 Sagaleen tokkos, “Yaa Phexros, ka’iitii
qaladhuu nyaadhu” jedheen.
14 Phexros garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, hin ta’u! Ani takkumaa waan
balfamaa yookaan waan xuraa’aa hin nyaanne” jedhe.
15 Sagaleen sunis yeroo lammaffaa, “Ati waan Waaqni qulqulleesseen
xuraa’aa hin jedhin” jedheen.
16 Wanni kunis yeroo sadii ta’e; wayyaan sunis yommusuma deebi’ee
samiitti ol fudhatame.
17 Utuu Phexros waa’ee hiikkaa mul’ata sanaa dinqisiifachaa jiruus
namoonni Qorneelewoos erge sun mana Simoon iyyaafachaa dhufanii
karra dura dhaabatan. 18 Isaanis lallabanii, “Simoon inni Phexros jedhamu
tokko as jiraa?” jedhanii gaafatan.
19 Ammas utuu Phexros waa’ee mul’ata sanaa yaadaa jiruu, Hafuurri
Qulqulluun akkana isaan jedhe; “Yaa Simoon, kunoo namoonni sadii si
barbaaduutti jiru. 20 Ka’iitii gad bu’i. Isaan wajjin deemuus hin shakkin;
anatu isaan ergeetii.”
21 Phexrosis gara namoota sanaatti gad bu’ee, “Namni isin barbaadaa
jirtan ana; maaliif dhuftani?” jedheen.
22 Jarri sunis akkana jedhanii deebisan; “Nu ajajaa dhibbaa kan
Qorneelewoos jedhamu tokko biraa dhufne; inni nama qajeelaa fi nama
Waaqa sodaatu kan Yihuudoota hunda birattis kabajamuu dha; ergamaan
Waaqaa qulqulluun tokko akka inni mana isaatti si waamsisee waan ati
jettu dhaga’uuf isatti dubbate.” 23 Phexrosis namoota sana manatti ol
galchee keessumsiise.

Phexros mana Qorneelewoos Dhaqe

Guyyaa itti aanutti Phexros ka’ee isaan wajjin deeme; obboloonni tokko
tokkos Yoopheedhaa ka’anii isa wajjin deeman. 24 Isaanis guyyaa itti aanu
Qiisaariyaatti galan; Qorneelewoosis firoota isaatii fi michoota isaa warra
isatti dhi’aatan walitti waamee isaan eegaa ture. 25 Akkuma Phexros mana
seeneen Qorneelewoos isa simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irratti
kufe. 26 Phexros garuu, “Ka’i! Anis namumaatii” jedhee ol isa qabe.
27 Phexrosis isa wajjin dudubbachaa mana seenee namoota walitti
qabaman hedduu arge. 28 Innis akkana isaaniin jedhe; “Akka Yihuudiin
tokko nama ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti dhi’aachuun seera
keenya hin ta’in isin mataan keessan iyyuu beektu; garuu Waaqni akka ani
nama tokkoonuu jibbamaa yookaan xuraa’aa hin jenne natti argisiiseera.
29 Kanaaf yommuu isin nama natti ergitanitti ani mormii tokko malee
dhufe; egaa waan isin na waamtaniif beekuu nan barbaada.”
30 Qorneelewoosis akkana jedhee deebise: “Bultii afuriin dura,
sa’aatiidhuma kanatti, ani sa’aatii sagalitti mana kootti kadhachaan
ture. Akkuma tasaa namichi wayyaa adii qaanqee uffatu tokko na dura
dhaabatee 31 akkana jedhe; ‘Yaa Qorneelewoos, Waaqni kadhannaa kee

dhaga'eera; kennaa ati hiyyeeyyiif kennitus yaadateera. 32 Yoopheetti
nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi. Inni mana
Simoon namicha gogaa duugu kan qarqara galaanaa jiraatu sanaa jira.'
33 Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si waamsise; atis baga dhufte.
Egaa nu hundinuu waan akka ati nutti himtu Gooftaan si ajaje hunda
dhaga'uuf jennee as fuula Waaqaa dura jirra."

34 Phexrosis akkana jedhee dubbachuu jalqabe; "Ani amma akka
Waaqni nama Wal hin caalchifne dhugumaan nan hubadha. 35 Garuu
saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu fi namni waan qajeelaa
hojjetu kam iyyuu fuula isaa duratti fudhatamaa dha. 36 Isin ergaa
Waaqni karaa Yesuus Kiristoosiin nagaa labsuudhaan saba Israa'elitti
erge sana beektu; Yesuus Kiristoos kun Gooftaa waan hundaa ti. 37 Isin
waan Cuuphaa Yohannis lallabee booddee Galiilaadhaa jalqabee Yihuudaa
hunda keessatti ta'e sana ni beektu. 38 Kunis akka Waaqni Yesuus nama
Naazreeti sana Hafuura Qulqulluu fi humnaan dibee fi akka Yesuus waan
gaarii hojjechaa fi warra humna diiyaabiloos jala turan fayyisaa biyya
hunda keessa nanaanna'ee dha; Waaqni isa wajjin tureetii.

39 "Nus waan inni biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem keessatti hojjete
hundaaf dhuga baatota. Isaanis fannoo irratti fannisanii isa ajjeesan.
40 Waaqni immoo guyyaa sadaffaatti warra du'an keessaa isa kaase; akka
inni namatti mul'atus godhe. 41 Inni nama hundatti hin mul'anne; garuu
nu dhuga baatota Waaqni duraan dursee filatettii fi erga inni warra du'an
keessaa ka'ee booddee isa wajjin nyaannee dhugnetti mul'ate. 42 Innis
akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama Waaqni warra jiranii fi
warra du'an irratti abbaa murtii godhee muude ta'e akka dhugaa baanuuf
nu ajaje. 43 Raajonni hundinuu akka namni isatti amanu hundi maqaa
isaatiin dhiifama cubbuu argatu waa'ee isaa dhugaa ba'u."

44 Utuma Phexros amma illee waan kana dubbachaa jiruu, Hafu-
urri Qulqulluun warra dubbii sana dhaga'aa turan hunda irra bu'e.
45 Amantoonni dhagna qabatan kanneen Phexros wajjin dhufan sun waan
kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota Ormaa irrati illee dhangala'eef
ni dinqifatan; 46 isaan jaraa afaan haaraa dubbatanii fi Waaqas jajatan
dhaga'aniiruutii.

Phexrosis akkana jedhe; 47 "Akka namoonni akkuma keenya Ha-
fuura Qulqulluu argatan kunneen hin cuuphamneef namni bishaan
dhowwachuu danda'u eenyu?" 48 Innis akka isaan maqaa Yesuus
Kiristoositti cuuphaman ajaje; isaanis akka Phexros bultii xinnoo isaan
bira turuuf isa kadhatan.

11

Phexros Waan Hojjete Gabaase

1 Ergamoonnii fi obboloonni Yihuudaa keessa jiran akka Namoonni
Ormaas dubbii Waaqaa fudhatan dhaga'an. 2 Kanaaf yommuu Phexros
Yerusaalemitti ol ba'etti amantoonni dhagna qabatan isaan morman;
3 akkanas jedhan; "Ati maaliif mana namoota dhagna hin qabatinii
dhaqxee isaan wajjin nyaatte?"

4 Phexrosis akkana jedhee waan ta'e sana tokko tokkoon isaanii ibsuu
jalqabe. 5 "Ani magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa irran ture; akka
waan yaadaan fudhatamuus ta'ee waan akka wayyaa bal'aa tokko isaa

roga isaa afraniin qabamee samii irraa gad buufamu mul'ataan arge. Innis
iddoo ani turetti gad dhufe. 6 Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota miilla
afurii, bineensota bosonaa, uumamawwan lafa irra loo'anii fi simbirroota
samii nan arge. 7 Anis sagalee, 'Yaa Phexros, ka'iitii qaladhuu nyaadhu'
naan jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Ani garuu deebisee, 'Yaa Gooftaa, hin ta'u! Takkumaa wanni
balfamaan yookaan wanni xuraa'aan tokko iyyuu afaan koo hin seenne'
jedhe.
9 "Sagaleen sunis yeroo lammaffaa samii irraa, 'Ati waan Waaqni
qulqulleesseen xuraa'aa hin jedhin' jedhe. 10 Wanni kunis yeroo sadii ta'e;
kana booddees hundumti isaa amma illee samiitti ol fudhatame.
11 "Yommusuma namoonni Qiisaariyaadhaa natti ergaman sadii mana
ani jiraachaa ture sana dura dhaabatan. 12 Hafuurri Qulqulluunis akka ani
shakkii tokko malee isaan wajjin deemu natti hime. Obboloonni kunneen
ja'aanis na wajjin deeman; nus mana namichaa ol seenne. 13 Innis
akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa keessatti itti mul'ate tokko arge
nutti hime; ergamaan sunis akkana isaan jedhe; 'Yoopheetti nama ergiitii
Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi; 14 inni ergaa sii fi namoonni
mana keetii hundinuu ittiin fayyitan sitti hima.'
15 "Akkuma ani dubbachuu jalqabeen, Hafuurri Qulqulluun akkuma
jalqabatti nurra bu'e sana isaan irras bu'e. 16 Anis waan Gooftaan, 'Yohan-
nis bishaaniin cuuphe; isin garuu Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu'
jedhee ture sana nan yaadadhe. 17 Kanaafuu erga Waaqni kennaadhuma
yeroo nu gooftaa Yesuus Kiristoositti amanne nuu kenne sana isaaniifis
kennee Waaqaan mormuuf ani eenyu?"
18 Isaanis waan kana dhaga'anii cal'isan; "Yoos Waaqni qalbii ji-
jjiirratanii jiraachuu Namoota Ormaatiifis kenneera" jedhanii Waaqa
galateeffatan.

Waldaa Kiristaanaa Anxookiiyaa

19 Warri sababii ari'atama Isxifaanositti ka'eetiin bittinnaa'anii turan
sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa hamma Finiiqee, Qophiroosii
fi Anxookiiyaatti deeman. 20 Isaan keessaa namoonni Qophiroosii fi
Qareenaa irraa dhufan tokko tokko garuu Anxookiiyaa dhaqanii oduu
gaarii waa'ee Gooftaa Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban. 21 Harki
Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni hedduunis amananii Gooftaatti
deebi'an.
22 Oduun kunis gurra waldaa kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtuu seene;
isaanis Barnaabaasin Anxookiiyaatti ergan. 23 Innis yommuu achi ga'ee
Ayyaana Waaqaa argetti ni gammade; akka isaan garaa tokkoon Gooftaaf
amanamanii jiraataniifis isaan hunda jajjabeesse. 24 Inni nama gaarii
Hafuura Qulqulluu fi amantiidhaan guutame ture; namoonni baay'eenis
Gooftaatti dabalaman.
25 Barnaabaasis Saa'olin barbaaduuf jedhee Xarsees dhaqe; 26 Yommuu
isa argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis waggaa tokko guutuu
waldaa sanaan wal ga'anii namoota baay'ee barsiisan. Barattoonnis yeroo
jalqabaatiif Anxookiiyaatti, "Kiristaana" jedhaman.
27 Gidduudhuma sana raajonni tokko tokko Yerusaalemii ka'anii Anx-
ookiiyaatti gad bu'an. 28 Isaan keessaas namichi Agaaboos jedhamu
tokko ka'ee dhaabatee akka beelli guddaan isaa addunyaa hunda irratti
bu'u Hafuuraan dubbate. Wanni kunis bara mo'umsa Qilaawudewoos

Qeesaar keessa ta'e. [29] Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma
dandeettii isaaniitti obboloota Yihuudaa keessa jiraatan gargaaruu mur-
teessan. [30] Isaanis harka Barnaabaasii fi harka Saa'olitti gargaarsa isaanii
maanguddootaatti erguun gargaarsa kennan.

12

Phexros Dinqiidhaan Mana Hidhaatii Ba'e

[1] Baruma sana keessa Heroodis mootichi isaan ari'achuuf jedhee mis-
eensota waldaa kiristaanaa tokko tokko qabe. [2] Innis Yaaqoob obboleessa
Yohannis goraadeen ajjeese. [3] Yommuu akka wanni kun Yihuudoota
gammachiise argettis, ittuma fufee Phexrosinis qabsiise. Wanni kunis
yeroo Ayyaana Maxinoo keessa ta'e. [4] Erga isa qabee booddee akka isaan
isa eeganiif jedhee gareewwan loltootaa afur kanneen tokkoon tokkoon
isaanii loltoota afur afur of keessaa qabanitti dabarsee isa kennuudhaan,
mana hidhaa keessa isa buuse; kanas ayyaana Faasiikaa booddee fuula
uummataa duratti dhi'eessee isa qoruuf godhe.

[5] Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti eegamaa ture; waldaan
kiristaanaa garuu jabeessitee waa'ee isaatiif Waaqa kadhachaa turte.

[6] Edumtii guyyaa Heroodis itti Phexrosin dhi'eessuuf ture sanaa Phexros
foncaa lamaan hidhamee loltoota lama gidduu rafaa ture; loltoonni kaanis
balbala dura dhaabatanii mana hidhaa sana eegaa turan. [7] Akkuma tasaas,
ergamaan Gooftaa tokko mul'ate; kutaa mana hidhaa sana keessattis ifni
ife; ergamaan sunis cinaacha Phexros tuqee isa dammaqsuudhaan, “Dafii
ka'i!” jedheen. Foncaan sunis harka isaa irraa harca'e.

[8] Ergamaan Waaqaa sunis, “Uffata kee uffadhu; kophee kees kaa'adhu”
jedheen. Phexrosis akkasuma godhe. Ergamaan sunis, “Wayyaa kee
marxifadhuutii na faana bu'i” jedheen. [9] Phexrosis isa duukaa bu'ee mana
hidhaatii ba'e; innis waan mul'ata argu se'e malee akka wanni ergamaan
Waaqaa hojjechaa ture sun dhugaa ta'e hin beekne. [10] Isaanis waardiyyaa
duraatii fi isa lammaffaa bira darbanii balbala sibiilaa kan magaalaatti gad
baasu bira ga'an; balballi sunis ofumaan banameef; isaanis gad ba'anii
utuu daandii tokko irra gad bu'aa jiranuu ergamaan sun isa biraa sokke.

[11] Phexrosis qalbii isaatti deebi'ee, “Ani amma akka Gooftaan ergamaa
isaa ergee harka Heroodisii fi waan Yihuudoonni natti yaadaa turan hunda
jalaa na baase shakkii malee beekeera” jedhe.

[12] Innis erga waan kana hubatee booddee mana Maariyaam haadha
Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa iddoo itti namoonni baay'een walitti
qabamanii kadhachaa turan dhaqe. [13] Yommuu Phexros balbala alaa
rurrukutetti intalli hojjettuun Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte.
[14] Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti akka malee gammadde;
balbala banuu dhiiftees fiigdee ol deebitee akka Phexros balbala dura
dhaabatu himte.

[15] Isaanis, “Ati maraatteerta!” jedhaniin; isheen garuu cimsitee akka
wanni kun akkasuma ta'e dubbatte; isaan immoo, “Yoos ergamaa isaa ti!”
jedhan.

[16] Phexros garuu ittuma fufee balbalicha rurrukute; isaanis yommuu
bananitti, isa arganii dinqifatan. [17] Phexrosis akka isaan cal'isaniif
harkaan itti hime; akka itti Gooftaan mana hidhaatii isa baases isaanitti
odeesse; innis, “Waan kana Yaaqoobii fi obbolootatti himaa” isaaniin
jedhe; achii ka'ees lafa biraa dhaqe.

18 Yommuu bari'etti raafamni guddaan isaa loltoota gidduutti uumame;
isaanis, "Phexros maal ta'e?" jedhanii wal gaggaafatan. 19 Heroodisis
cimsee barbaadee isa dhabnaan eegdota sana jabeessee qoree akka isaan
ajjeefaman ajaje.

Du'a Heroodis

Heroodis Yihuudaadhaa ka'ee Qiisaariyaatti gad bu'ee xinnoo achi
jiraate. 20 Innis warra Xiiroosii fi Siidoonaatti akka malee aare; isaanis
tajaajilaa mootichaa amanamaa Bilaasxoos jedhamu tokko michoomfa-
tanii tokkummaan gara mootichaa dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii
biyya mooticha sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa jiraatteetii.
21 Guyyaa beellamaattis Heroodis uffata mootii uffatee teessoo isaa
irra taa'e; uummatattis dubbate. 22 Namoonnis, "Kun sagalee Waaqaati
malee sagalee namaa miti" jedhanii iyyan. 23 Heroodisis waan Waaqaaf
ulfina hin kenniniif yeruma sana ergamaan Waaqaa tokko isa dha'e; innis
raammoodhaan nyaatamee du'e.
24 Dubbiin Waaqaa garuu ittuma fufee guddachaa, babal'achaas deeme.

Barnaabaasii fi Saa'ol Geggeeffaman

25 Barnaabaasii fi Saa'ol erga ergama isaanii fixatanii booddee Yohannis
isa Maarqos jedhamu sana fudhatanii Yerusaalemii deebi'an.

13

Barnaabaasii fi Saa'ol Ergaman

1 Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa Raajotaa fi barsiistotatu
ture; isaanis Barnaabaas, Simi'oon isa Niiger jedhamu, Luukiyoos nama
Qareenaa, Maanaa'en isa Heroodis bulchaa sana wajjin guddatee fi
Saa'ol fa'a. 2 Utuu isaan Gooftaa tajaajilaa, soomaas jiranuu Hafuurri
Qulqulluun, "Barnaabaasii fi Saa'olin hojii ani itti isaan waammadheef
naa filaa" jedhe. 3 Kanaaf isaan erga soomanii kadhatanii booddee harka
isaanii jara irra kaa'anii isaan ergan.

Barnaabaasii fi Saa'ol Qophiroositti Lallaban

4 Isaan lachuu Hafuura Qulqulluudhaan ergamanii Seluuqiyaatti gad
bu'an; achiis ka'anii dooniin Qophiroos dhaqan. 5 Yommuu Salaamiis
ga'anittis manneen sagadaa Yihuudootaa keessatti dubbii Waaqaa lalla-
ban; Yohannisis isaan gargaaruuf isaan bira ture.
6 Isaanis yommuu biyyoota bishaaniin marfaman sana hundumaa
keessa ba'anii hamma Phaafoositti dhufanitti, Yihuudii falfaltichaa fi
raajii sobaa kan maqaan isaa Baaryesuus jedhamu tokkotti dhufan.
7 Innis namicha hubataa bulchaa biyyaa ta'e kan Sergiyoos Phaawulos
jedhamu tokko wajjin ture. Bulchaan sunis waan dubbii Waaqaa
dhaga'uu barbaadeef nama ergee Barnaabaasii fi Saa'olin waamsifate.
8 Eliimaas falfaltichi kan hiikkaan maqaa isaa afaan Giriikiin akkasuma
ta'e sun garuu bulchaa biyyaa sana amantii irraa deebisuuf jedhee
isaaniin morme. 9 Saa'ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu Hafuura
Qulqulluudhaan guutamee Eelimaasin hubatee ilaalee akkana jedheen;
10 "Ati ilma diiyaabiloosii fi diina qajeelummaa hundaa ti! Sobaa fi
gowwoomsaa gosa hundaatiinis guutamteerta. Ati karaa Gooftaa isa
qajeelaa sana jal'isuu hin dhiiftuu? 11 Kunoo amma harki Gooftaa sitti
ka'eera; atis jaamtee yeroof ifa aduu arguu ni dadhabda."

Yeruma sana hurrii fi dukkanni isa irra bu'e; innis nama harka qabee
isa qajeelchu barbaaduu jalqabe. 12 Bulchaan biyyaa sunis waan kana
arginaan amane; barsiisa waa'ee Gooftaa dinqifatee tureetii.

Phaawulosii fi Barnaabaas Phisiidiyaa Keessatti

13 Phaawulosii fi miiltonni isaa Phaafoosii bidiruudhaan ka'anii
Phergeen ishee Phamfiliyaa sana dhaqan; Yohannisis achitti isaan dhiisee
Yerusaalemitti deebi'e. 14 Isaan garuu Phergeenii ka'anii gara Anxookiiyaa
ishee Phisiidiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa Sanbataas mana sagadaa
seenanii tataa'an. 15 Bulchitoonni mana sagadaa sanaas erga kitaabonni
Seeraatii fi Raajotaa dubbifamanii booddee nama isaanitti erganii, "Yaa
obboloota, yoo dubbii gorsaa uummataaf qabaattan mee dubbadhaa"
jedhaniin.

16 Phaawulos ka'ee dhaabatee harkaan mallattoo argisiisee akkana
jedhe; "Yaa namoota Israa'el, isin warri Waaqa sodaattanis mee na
dhaga'aa! 17 Waaqni saba Israa'el abbootii keenya filate; innis yeroo isaan
biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba guddaa godhe; irree jabaanis
achii isaan baase; 18 gammoojjii keessattis gara waggaa afurtamaa isaanii
obse. 19 Biyya Kana'aan keessaas saboota torba balleessee lafa isaanii akka
dhaalaatti saba isaatiif kenne. 20 Wanni kun hundinuu gara waggaa 450
fudhatte.

"Kana booddees Waaqni hamma bara Saamu'eel raajichaatti abbootii
murtii isaaniif kenne. 21 Yommuu isaan akka inni mootii kennuufiif isa
kadhatanitti Waaqni gosa Beniyaam keessaa Saa'ol ilma Qiishi isaaniif
kenne; Saa'olis waggaa 40 isaan bulche. 22 Waaqni Saa'olin mootummaa
irraa buusee Daawitin mootii isaanii godhe; innis, 'Ani nama akka garaa
koo Daawit ilma Isseey argadheera; inni waan ani akka inni hojjetu fedhu
hunda ni hojjeta' jedhee waa'ee Daawit rageesseera.

23 "Waaqnis akkuma abdachiise sana, sanyii nama kanaa keessaa Yesuus
fayyisaa saba Israa'eliif fide. 24 Yohannis dhufaatii Yesuus duratti cuuphaa
qalbii jijjiirrannaa saba Israa'el hundumatti lallabee ture. 25 Yohannisis
utuu ergama isaa guutachaa jiruu, 'Isin eenyu na seetu? Ani isa isin
eeggachaa jirtan miti. Garuu namni ani kophee isaa illee hiikuu hin malle
tokko na duubaan ni dhufa' jedhe.

26 "Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam, isin warri Waaqa sodaattanis,
dubbiin fayyina kanaa nuu ergame. 27 Warra Yerusaalem keessa jiraatanii
fi bulchitoonni isaanii waan Yesuusin hin beekiniif yookaan dubbii
raajotaa isa Sanbata Sanbata dubbifamu waan hin hubatiniif isatti
muruudhaan dubbii raajotaa sana guutan. 28 Isaanis yoo sababii du'a
isatti mursiisuu danda'u argachuu baatan illee akka Yesuus ajjeefamuuf
Phiilaaxoosin kadhatan. 29 Erga waan waa'ee isaa barreeffame hunda
guutatanii booddees fannoo irraa gad buusanii awwaala keessa isa kaa'an.
30 Waaqni garuu warra du'an keessaa isa kaase. 31 Innis warra isa wajjin
Galiilaadhaa gara Yerusaalemitti ol ba'anitti guyyaa hedduu mul'ate;
isaanis amma saba keenya duratti dhuga baatota isaa ti.

32 "Nus oduu nama gammachiisu isinitti odeessina; oduun kunis:
Waaqni waan abbootii keenya abdachiise sana, 33 Yesuusin du'aa kaa-
suudhaan nuu ijoollee isaaniitiif guuteera. Kunis akkuma faarfannaa
lammaffaa keessatti akkana jedhamee barreeffamee dha;
" 'Ati ilma koo ti;

ani har'a si dhalcheera.'*
34 Wanni Waaqni, akka inni gonkumaa hin tortorreef jedhee warra du'an
keessaa isa kaaseef akkana jedhamee dubbii kana keessatti barreef-
fameera;
" 'Ani eebba qulqulluu fi mirkanaa'aa,
isa Daawit abdachiifame sana isiniif nan kenna.'†
35 Akkasumas iddoo biraatti akkana jedha:
" 'Qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.'‡
36 "Daawitis bara isaa keessa fedhii Waaqaa tajaajilee boqote; abbootii
isaa biratti awwaalame; dhagni isaas ni tortore. 37 Inni Waaqni warra
du'an keessaa isa kaase sun garuu hin tortorre.
38 "Kanaaf yaa obboloota ko, isin akka karaa Yesuusiitiin dhiifamni
cubbuu isinitti lallabame akka beektan nan fedha. 39 Namni amanu
hundinuu waan seera Museetiin furamuu hin danda'in hunda irraa karaa
Yesuusiitiin furamuu ni danda'a. 40 Isinis akka wanni raajonni dubbatan
sun isin irra hin geenyeef of eeggadhaa; innis akkana jedha:
41 " 'Ilaalaa, isin qoostota nana;
dinqisiifadhaa; dhumaas;
ani bara keessan keessa
waan isin yoo namni tokko isinitti hime illee
hin amanne tokko nan hojjedha.'§"
42 Utuu Phaawulosii fi Barnaabaas mana sagadaatii ba'uutti jiranuu
namoonni sun akka isaan Sanbata itti aanu illee deebi'anii dubbii sana
lallabaniif isaan kadhatan. 43 Erga wal ga'iin mana sagadaa bittinnaa'ee
booddee, Yihuudoonnii fi namoonni amantii Yihuudootaa fudhatanii itti
bulan baay'een isaan duukaa bu'an; Phaawulosii fi Barnaabaasis jara sana
wajjin dudubbatanii akka isaan ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii
isaan gorsan.
44 Sanbata itti aanutti nama muraasa malee uummanni magaalaa sanaa
guutuun dubbii Gooftaa dhaga'uuf walitti qabame. 45 Yihuudoonni garuu
uummata baay'ee arganii hinaaffaan guutaman; Phaawulosinis arrabsanii
waan inni dubbateen morman.
46 Phaawulosii fi Barnaabaasis akkana jedhanii sodaa malee deebii
kennaniif; "Nu duraan dursinee dubbii Waaqaa isinitti himuu qabna
ture; isin garuu dubbii sana diddanii akka jireenyi bara baraa isiniif hin
malleetti waan of heddaniif kunoo, nu amma gara Namoota Ormaatti gara
galla. 47 Gooftaan akkana jedhee nu ajajeeraatii;
" 'Ani akka ati Namoota Ormaatiif ifa taatee,
hamma qarqara lafaatti fayyina geessituuf si filadheera.'*"
48 Namoonni Ormaas yommuu waan kana dhaga'anitti gammadanii
dubbii Gooftaa ulfeessan; warri jireenya bara baraatiif filataman hund-
inuus ni amanan.
49 Dubbiin Gooftaas naannoo sana hunda keessatti facaafame.
50 Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo Waaqa sodaatanii fi
dura bu'oota magaalattii isaanitti tuttuqan; isaanis Phaawulosii fi Bar-
naabaas irratti ari'atama kaasanii biyya isaanii keessaa isaan baasan.
51 Isaan garuu akka akeekkachiisa isaaniif ta'uuf, awwaara miilla isaanii

* **13:33** 13:33 Far 2:7 † **13:34** 13:34 Isa 55:3 ‡ **13:35** 13:35 Far 16:10 § **13:41** 13:41 Anb 1:5 * **13:47** 13:47 Isa 49:6

dhadha'atanii Iqooniyoonitti qajeelan.
52 Barattoonnis gammachuu fi Hafuura Qulqulluudhaan guutaman.

14

Phaawulosii fi Barnaabaas Iiqoniyoon Keessatti

1 Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala isaanii Iqooniyoonitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan; achittis waan akka gaarii dubbataniif Yihuudoonnii fi Giriikonni hedduun ni amanan.
2 Yihuudoonni hin amanin garuu Namoota Ormaa kakaasanii akka isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii hammeessan.
3 Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa malee waa'ee Gooftaa dubbachaa yeroo dheeraa achi turan; Gooftaanis akka isaan mallattoo fi dinqii hojjetan isaan dandeessisuudhaan dubbii ayyaana isaa mirkaneesse.
4 Uummanni magaalaa sanaas gargar qoodame; garri tokko Yihuudoota wajjin, kaan immoo ergamoota wajjin dhaabate.
5 Namoonni Ormaatii fi Yihuudoonni bulchitoota isaanii wajjin isaan dhiphisuu fi dhagaadhaan isaan tumuuf mari'atan.
6 Jarri garuu waan kana beekkatanii magaalaawwan Liqaa'ooniyaa kanneen Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti, gara biyya naannoo sanaattis baqatan.
7 Achittis wangeela lallabuu itti fufan.

Phaawulosii fi Barnaabaas Lisxiraanii fi Darbeen keessatti

8 Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e, kan dhaloota isaatii jalqabee naafa turee fi takkumaa miillaan deemee hin beekin tokko taa'aa ture.
9 Innis yeroo Phaawulos dubbatutti isa dhaggeeffachaa ture; Phaawulosis hubatee isa ilaalee akka namichi sun fayyuuf amantii qabu arge;
10 sagalee guddaadhaanis, "Ka'ii miilla keetiin dhaabadhu!" jedheen. Namichi sunis ol utaalee ka'e; miillaan deemuus jalqabe.

11 Namoonnis yommuu waan Phaawulos hojjete arganitti, sagalee isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa'ooniyaatiin, "Waaqonni bifa namaatiin nutti gad bu'aniiru!" jedhan.
12 Isaanis Barnaabaasiin, "Ze'oos" jedhan; Phaawulos immoo waan inni dubbataa hangafa tureef, "Hermeen" jedhaniin.
13 Lubni Ze'oos uummata wajjin aarsaa isaanii dhi'eessuu barbaadee sangootaa fi daraaraa fo'ame gara balbala magaalaatti fide; manni qulqullummaa Diyaas magaalaa sanaan alatti argama ture.

14 Ergamoonni jechuunis Barnaabaasii fi Phaawulos garuu yommuu waan kana dhaga'anitti wayyaa isaanii tarsaasanii iyyaa fiiganii uummata keessa seenan; akkanas jedhan;
15 "Yaa jarana, isin maaliif waan kana gootan? Nus namuma akka keessanii ti. Akka isin waan faayidaa hin qabne kana irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii, lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti deebitaniif nu oduu gaarii isinitti himna.
16 Inni bara durii keessa akka saboonni hundinuu akkuma fedhanitti jiraatan isaan dhiise;
17 ta'us dhuga ba'umsa malee of hin dhiifne. Bokkaa samii irraa roobsee midhaanis yeroo isaatti isinii kennee, garaa laafummaa isaa argisiiseera; soora hedduus isinii kennee garaa keessan gammachuudhaan guuta."
18 Jarri garuu dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan akka tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi'eessine of irraa deebisan.

19 Yihuudoonni tokko tokko Anxookiiyaa fi Iqooniyoonii dhufanii uummata gara ofii isaaniitti deebifatan. Phaawulosin dhagaadhaan tumanii waan inni du'e se'aniis lafa irra harkisaa magaalaa keessaa gad isa baasan.

[20] Inni garuu yeroo barattoonni isatti naanna'anitti ka'ee magaalaa seene; guyyaa itti aanutti immoo Barnaabaas wajjin magaalaa Darbeenitti qajeele.

Gara Anxookiiyaa Ishee Sooriyaa Keessaatti Deebi'an

[21] Isaanis erga magaalaa sanatti wangeela lallabanii namoota hedduu
barattoota godhatanii booddee Lisxiraanitti, Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti
deebi'an. [22] Isaanis, "Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf rakkina baay'ee keessa darbuu qabna" jedhanii barattoota jajjabeessaa, akka
isaan amantiitti cimaniifis gorsaa turan. [23] Phaawulosii fi Barnaabaas tokkoo tokkoo waldaa kiristaanaa keessatti maanguddoota muudaniifii kadhaa fi soomaan Goofticha isaan itti amananitti dabarsanii isaan
kennan. [24] Phisiidiyaa keessa darbanii Phamfiliyaa seenan. [25] Phergeenitti
dubbicha lallabanii Axaaliyaatti gad bu'an.
[26] Axaaliyaadhaa ka'anii gara iddoo itti hojii amma fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti imaanaa kennamanii turanii Anxookiiyaatti dooniin
deebi'an. [27] Akkuma achi ga'aniinis waldaa kiristaanaa walitti qabanii waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hundaa fi akkamitti akka inni
Namoota Ormaatiif balbala amantii banes isaanitti himan. [28] Isaanis
barattoota wajjin yeroo dheeraa achi turan.

15

Wal ga'ii Yerusaalemitti Godhame

[1] Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara Anxookiiyaatti gad bu'anii, "Isin yoo akkuma seera Museetti dhagna qabachuu baattan fayyuu hin
dandeessan" jedhanii obboloota barsiisaa turan. [2] Kunis akka Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin wal diddaa fi wal morkii cimaa keessa seenan isaan godhe; kanaaf Phaawulosii fi Barnaabaas waa'ee dubbii kanaatiif jedhanii akka Yerusaalemitti ol ba'anii ergamootaa fi maanguddoota bira
dhaqaniif amantoota tokko tokko wajjin filataman. [3] Waldaan kiristaanaas isaan ergite; isaanis akka Namoonni Ormaa Waaqatti deebi'an odeessaa Finiiqee fi Samaariyaa keessa darban. Oduun kunis obboloota hunda
akka malee gammachiise. [4] Yommuu isaan Yerusaalem ga'anitti waldaan kiristaanaa, ergamoonnii fi maanguddoonni isaan simatan; isaanis waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hunda jaratti himan.
[5] Amantoonni garee Fariisotaa tokko tokko garuu ka'anii dhaabatanii, "Namoonni Ormaa dhagna qabachuu qaban; akka seera Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan.
[6] Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana ilaaluuf walitti qabaman.
[7] Phexrosis falmii guddaan booddee ka'ee dhaabatee akkana isaaniin jedhe; "Yaa obboloota, isin akka Waaqni yeroo gabaabaan dura akka Namoonni Ormaa afaan koo irraa dubbii wangeelaa dhaga'anii amananiif
jedhee isinuma keessaa na filate beektu. [8] Waaqni yaada garaa namaa beeku sun akkuma nuuf kenne sanatti isaaniifis Hafuura Qulqulluu
kennuudhaan akka isaan simate mirkaneesse. [9] Innis sababii garaa isaanii amantiin qulqulleesseef, nuu fi isaan gidduutti garaa garummaa
tokko illee hin goone. [10] Yoos maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas baachuu hin danda'in morma barattootaa irra kaa'uudhaan Waaqa qortu
ree? [11] Nu akka ayyaana Gooftaa keenya Yesuusiitiin fayyinu ni amanna; isaanis akkasuma ni fayyu."

[12] Yommuu Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee mallattoo fi dinqii Waaqni
harka isaaniitiin Namoota Ormaa keessatti hojjete sanaa dubbatanitti
yaa'iin guutuun cal'isee isaan dhaga'aa ture.
[13] Erga isaan dubbatanii
fixanii booddees Yaaqoob akkana jedhe; "Yaa obboloota, mee na dhagge-
effadhaa!
[14] Simoonis akka Waaqni duraan dursee Namoota Ormaa
keessaa saba tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise nutti himeera.
[15] Dubbiin raajotaas waan kana wajjin walii gala; innis akkana jedhamee
barreeffameera:
[16] " 'Kana booddee ani nan deebi'a;
dunkaana Daawit kan kufe sana deebisee nan ijaara;
diigamaa isaa immoo deebisee nan ijaara;
deebisees nan dhaaba;
[17] kunis akka namoonni hafan jechuunis,
Namoonni Ormaa warri maqaa kootiin waamaman hundinuu
gooftaa barbaadaniif'*
[18] jedha Gooftichi waan bara dheeraaf beekame hojjete sun.
[19] "Kanaaf nu akka murtii kootiitti Namoota Ormaa kanneen Waaqatti
deebi'an rakkisuu hin qabnu.
[20] Qooda kanaa akka isaan nyaata waaqonni
tolfamoon xureessan, sagaagalummaa, foon horii hudhamee du'eetii fi
dhiiga lagataniif xalayaa barreessinee itti himuu qabna.
[21] Seerri Musee
dhaloota duriitii jalqabee magaalaa hunda keessatti lallabamaa ture;
manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata ni dubbifama."

Xalayaa Namoota Ormaatti Ergame

[22] Yommus ergamoonnii fi maanguddoonni miseensota waldaa kiris-
taanaa guutuu wajjin tokko ta'anii namoota isaanii keessaa tokko tokko
filatanii Phaawulosii fi Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti erguu
murteessan; isaanis namoota lama jechuunis Yihuudaa isa Barsiyaan
jedhamuu fi Siilaas kanneen obboloota keessatti dura bu'oota turan sana
filatan.
[23] Xalayaa armaan gad jiru kanas isaanitti ergan:

Obboloota keessan, ergamootaa fi maanguddoota irraa;

Gara Namoota Ormaa kanneen amanan warra Anxookiiyaa, Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa jiraataniitti;

Nagaa isinii dhaamna.

[24] Nu akka namoonni tokko tokko eeyyama keenya malee nu biraa
ba'anii waan dubbataniin qalbii isin raasanii isin jeeqan dhageenyeerra.
[25] Kanaafuu nu hundi namoota tokko tokko filannee obboloota keenya
jaallatamoo Barnaabaasii fi Phaawulos jechuunis
[26] namoota maqaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiif jedhanii jireenya isaanii kennan
isinitti erguuf walii galle.
[27] Kanaafuu akka isaan waanuma nu bar-
reessine sana dubbii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif jennee Yihuudaa
fi Siilaasin ergineerra.
[28] Waan barbaachisaa armaan gad jiru kana
malee akka nu ba'aa tokko illee isin irra hin keenye Hafuurri Qulqulluun
jaallateera; nus itti gammanneerra;
[29] kunis akka isin nyaata waaqota
tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu, dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi
sagaagalummaa lagattanii dha. Isin yoo waan kana irraa of eegdan,
waan qajeelaa hojjettan.

Nagaatti.

---

* **15:17** 15:17 Amo 9:11,12

30 Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad bu'an; achittis amantoota
walitti qabanii xalayaa sana itti kennan. 31 Amantoonnis yommuu xalayaa
sana dubbisanitti gorsa jajjabeessaa sanatti ni gammadan. 32 Yihuudaa
fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu raajota turan sun dubbii baay'een
obboloota gorsanii jajjabeessan. 33 Erga isaan yeroo gabaabaa achi
turanii booddees, obboloonni akka isaan warra isaan erganitti deebi'aniif
nagaan isaan geggeessan. [34 Siilaas immoo achumatti hafuu murteesse.]†
35 Phaawulosii fi Barnaabaas garuu Anxookiiyaatti hafanii namoota biraa
hedduu wajjin dubbii Gooftaa barsiisan; ni lallabanis.

Wal dhabuu Phaawulosii fi Barnaabaas

36 Phaawulosis bultii gabaabduu booddee Barnaabaasiin, "Mee kottu,
magaalaawwan itti dubbii Gooftaa lallabne hundatti deebinee obboloota
dubbifnaa; haala isaan keessa jiranis ni ilaallaa!" jedhe. 37 Barnaabaasis
Yohannis isa Maarqos jedhamu sana isaan wajjin fudhatee deemuu
barbaade. 38 Phaawulos garuu sababii Maarqos isaan wajjin hojiitti
fufuu didee Phamfiliyaatti isaan dhiisee deemeef akka inni isaan wajjin
deemu hin jaallanne. 39 Kana irratti waldhabiisni guddaan gidduu
isaaniitti uumamnaan gargar ba'an; Barnaabaasis Maarqosin fudhatee
dooniidhaan Qophiroositti qajeele. 40 Phaawulos immoo Siilaasin filatee
erga obboloonni dabarsanii ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee ka'ee
deeme. 41 Innis waldoota kiristaanaa jajjabeessaa Sooriyaa fi Kiilqiyaa
keessa darbe.

16

Xiimotewos Phaawulosii fi Siilaasitti makame

1 Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi Lisxiraanii dhaqe; baratan
Xiimotewos jedhamu kan haati isaa Yihuudii amantuu taate tokkos
achi ture; abbaan isaa garuu nama Giriik ture. 2 Obboloonni Lisxi-
raanii fi Iqooniyoon keessa jiraatan waa'ee isaa waan gaarii dub-
batan. 3 Phaawulos akka Xiimotewos isa faana deemu barbaade;
kanaaf sababii Yihuudoota naannoo sana jiraataniitiif jedhee dhagna isa
qabe; isaan hundinuu akka abbaan Xiimotewos nama Giriik ta'e beeku
turaniitii. 4 Isaanis akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa kaaniitti
darbaniin akka namoonni ajajamaniif jedhanii murtii ergamoonnii fi
maanguddoonni Yerusaalem keessa jiraatan murteessan sana namootatti
himan. 5 Kanaafuu waldoonni kiristaanaa amantiitti cimaa, baay'inaanis
guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.

Phaawulos Mul'ataan Namicha Maqedooniyaa Tokko Arge

6 Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan biyya Asiyaa keessatti dub-
bicha hin lallabne isaan dhowwinaan biyya Firiigiyaatii fi Galaatiyaa
keessa darban. 7 Yommuu Miisiyaa ga'anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan;
Hafuurri Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne. 8 Kanaaf Miisiyaa keessa
ba'anii Xiroo'aasitti gad bu'an. 9 Phaawulosis halkan sana namicha Maqe-
dooniyaa tokko isaa dhaabatee, "Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari"
jedhee isa kadhatu mul'ataan arge. 10 Nus erga Phaawulos mul'ata sana
argee booddee, Waaqni akka nu wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu
isaati jennee Maqedooniyaa dhaquuf qophoofnee kaane.

† **15:34** 15:34 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

Lidiyaan Kiristoositti Amante

11 Xiroo'aasii dooniidhaan kaanee Saamotraaqeetti fuula deebifannee
qajeelle; guyyaa itti aanu immoo Ne'aphoolisitti dabarre. 12 Achii
kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis magaalaa beekamtuu aanaa
Maqedooniyaa kan kolonii mootummaa Roomaa jala turtee dha; nus
magaalattii keessa guyyaa muraasa turre.

13 Guyyaa Sanbataa immoo magaalattii keessaa baanee gara lagaa iddoo
akka lafa kadhannaa itti argannu abdanne tokkootti gad buune; teteenyees
dubartoota achitti walitti qabamanitti dubbachuu jalqabne. 14 Warra nu
dhaggeeffachaa turan keessaas dubartii Liidiyaa jedhamtu tokkotu ture;
isheen daldaltuu wayyaa dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii dhuftee,
Waaqas waaqeffattu turte. Gooftaan akka isheen waan Phaawulos
dubbatu qalbeeffattuuf qalbii ishee baneef. 15 Isheenis erga warra mana
ishee jiraatan wajjin cuuphamtee booddee, “Yoo akka nama Gooftaatti
amanu tokkootti na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa” jettee nu waamte;
jabeessitees nu kadhatte.

Phaawulosii fi Siilaas Mana Hidhaa Keessatti

16 Gaaf tokko utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu xomboree hafuura waa
himsiisuun guutamte tokkoon walitti dhufne; isheen waa namaa himuun
gooftota isheetiif maallaqa guddaa galchiti turte. 17 Isheenis, “Namoonni
kunneen tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olii kanneen karaa fayyinaa
isinitti himanii dha” jettee iyyaa Phaawulosii fi nu duukaa buute. 18 Waan
kanas guyyaa hedduu itti fufte; Phaawulos garuu waan akka malee aareef
itti garagalee hafuura sanaan, “Ani akka ati ishee keessaa baatu maqaa
Yesuus Kiristoosiitiin sin ajaja” jedhe; hafuurichis yommusuma ishee
keessaa ba'e.
19 Gooftonni xomboree sanaas yommuu akka abdiin galii isaanii
citte hubatanitti Phaawulosii fi Siilaasin qabanii fuula abbootii taayitaa
duratti dhi'eessuuf jedhanii lafa irra harkisaa iddoo gabaatti isaan
geessan. 20 Fuula qondaaltotaa durattis isaan dhi'eessanii akkana jed-
han; “Namoonni kunneen Yihuudoota; magaalaa keenyas jeequutti jiru.
21 Isaanis duudhaa fudhachuun yookaan itti buluun nuu warra Roomaatiif
hin eeyyamamne barsiisu.”

22 Namoonnis tokkummaadhaan Phaawulosii fi Siilaasitti ka'an; qon-
daaltonni sunis akka wayyaan isaan irraa baafamee uleedhaan tumaman
ajajan. 23 Jarris erga akka malee garafamanii booddee mana hidhaatti
darbataman; eegduun mana hidhaa sanaas akka jabeessee isaan eegu
ajajame. 24 Innis ajaja kana fudhatee gola mana hidhaa keessa isaan
galche; miilla isaaniis jirma gidduu galchee hidhe.

25 Gara halkan walakkaatti Phaawulosii fi Siilaas kadhachaa, faar-
fannaadhaanis Waaqa galateeffachaa turan; hidhamtoonni kaanis isaan
dhaggeeffachaa turan. 26 Akkuma tasaa sochiin lafaa cimaan tokko ta'e;
kanaanis hundeen mana hidhaa sanaa raafame; yommusuma balballi
hundinuu ni baname; foncaan nama hundaas ni hiikame. 27 Eegduun
mana hidhaa sunis yommuu dammaqee akka balballi mana hidhaa
baname argetti waan hidhamtoonni ba'anii badan se'ee of ajjeesuuf
goraadee isaa luqqifate. 28 Phaawulos garuu sagalee guddaadhaan iyyee,
“Nu hundi asuma jirraatii of hin miidhin” jedheen.

29 Eegduun sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol gale; sodaadhaanis hol-
lachaa Phaawulosii fi Siilaas duratti kufe; 30 gad isaan baasees, “Yaa
Gooftota ko, ani akka fayyuuf maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.
31 Isaanis deebisanii, “Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni fayyitaa; warri
mana kee jiraatanis ni fayyuutii” jedhan. 32 Dubbii Gooftaas isaa fi
warra mana isaa jiraatan hundatti himan. 33 Eegduun mana hidhaa
sunis sa’aatuma halkanii sana isaan fuudhee madaa isaanii dhiqeef;
yommusumas innii fi maatiin isaa hundinuu cuuphaman. 34 Eegduun
sunis mana isaatti isaan geessee nyaata dhi’eesseef; sababii maatiin isaa
hundi gara Waaqa amanuutti dhufaniif warri mana isaa jiraatan hundi
akka malee gammadan.
35 Yommuu bari’etti qondaaltonni sun, “Namoota sana gad dhiisi”
jedhanii eegduu mana hidhaa sanatti poolisii ergan. 36 Eegduun sunis,
“Qondaaltonni akka isin hiikamtan ajajaniiru; kanaaf amma deemuu ni
dandeessu; nagaan galaa” jedhee Phaawulositti hime.
37 Phaawulos garuu poolisoota sanaan akkana jedhe; “Isaan utuma nu
lammiiwwan Roomaa taanee jirruu, murtii tokko malee nu garafanii mana
hidhaatti nu darbatan; amma immoo dhoksaan nu baasuu barbaaduu?
Kun hin ta’u! Isaanumti mataan isaanii dhufanii nu haa baasanii!” jedhe.
38 Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan; qondaaltonnis
yommuu akka Phaawulosii fi Siilaas lammiiwwan Roomaa ta’an
dhaga’anitti ni rifatan. 39 Isaanis dhufanii dhiifama isaan gaafatan; mana
hidhaatii isaan baasanii akka isaan magaalattii keessaa ba’anii deemaniif
isaan kadhatan. 40 Phaawulosii fi Siilaas mana hidhaatii ba’anii mana
Liidiyaa dhaqan; isaanis yommuu obboloota arganitti isaan jajjabeessan;
achiis ba’anii deeman.

17

Phaawulosii fi Siilaas Tasaloniiqee Keessatti

1 Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa keessa darbanii Tasaloniiqee
iddoo manni sagadaa Yihuudootaa ture dhufan. 2 Phaawulosis akkuma
amala isaa mana sagadaa seenee guyyaa Sanbataa sadii dubbii kitaabaa
irratti isaan wajjin dudubbachaa, 3 akka Kiristoos* dhiphachuu fi warra
du’an keessaa ka’uu qabu addeessaa, mirkaneessaas ture. Innis, “Yesuus
ani amma isinitti himu kun Kiristoosii dha” jedhe. 4 Yihuudoota keessaa
tokko tokko, Giriikota Waaqa sodaatan keessaas namoonni akka malee
baay’atanii fi dubartoonni bebeekamoon hedduun amananii Phaawulosii
fi Siilaasitti dabalaman.
5 Yihuudoonni garuu hinaaffaan guutaman; isaanis iddoo gabaatii
kashlabboota tokko tokko walitti qabatanii, uummatas kakaasanii mag-
aalaa keessatti goolii uuman; Phaawulosii fi Siilaasinis fuula uummataa
duratti dhi’eessuuf jedhanii isaan barbaacha mana Yaasonitti fiigan.
6 Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii fi obboloota tokko tokko
harkisaa fuula qondaaltota magaalaa duratti dhi’eessanii akkana jedhanii
iyyan; “Namoonni addunyaa hunda rakkisaa turan kunneen amma kunoo
as dhufaniiru; 7 Yaasonis mana isaatti isaan simateera. Hundi isaaniis,
‘Mootiin biraa kan Yesuus jedhamu tokko jira’ jedhanii labsii Qeesaariin
mormu.” 8 Uummannii fi qondaaltonni magaalaa sanaas yommuu waan

* **17:3** 17:3 yookaan Masiihichi

kana dhaga'anitti ni raafaman. [9] Isaanis Yaasonii fi warra kaan irraa
qabsiisa fuudhanii gad isaan dhiisan.

Phaawulosii fi Siilaas Beeriyaa Keessatti

[10] Obboloonnis yeruma sana Phaawulosii fi Siilaasin halkaniin
Beeriyaatti ergan; isaanis yommuu achi ga'anitti mana sagadaa Yihuu-
dootaa seenan. [11] Yihuudoonni Beeriyaa Yihuudoota Tasaloniiqee irra
qalbii qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan dubbii sana fudhatanii
akka wanni Phaawulos jedhe sun dhugaa ta'ee fi akka dhugaa hin ta'in
ilaaluuf jedhanii guyyuma guyyaan Katabbiiwwan Qulqulluu qorachaa
turaniitii. [12] Kanaaf Yihuudoota keessaa baay'een ni amanan; akkasumas
dubartoonni Giriik beekamoon hedduunii fi dhiironni Giriik hedduun ni
amanan.
[13] Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu akka Phaawulos Beeriyaa keessat-
tis dubbii Waaqaa lallabaa ture dhaga'anitti achis dhaqanii rakkoo
uumanii uummata kakaasan. [14] Obboloonni immoo yommusuma Phaawu-
losin gara qarqara galaanaatti ergan; Siilaasii fi Xiimotewos garuu
Beeriyaatti hafan. [15] Namoonni Phaawulosin geggeessanis Ateenaan isa
ga'anii akka Siilaasii fi Xiimotewos hamma isaanii danda'ametti dafanii
Phaawulos bira dhaqaniif ajaja fuudhaniifii deebi'an.

Phaawulosii fi Siilaas Ateenaa Keessatti

[16] Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan eegaa jiruu akka magaalaan
sun waaqota tolfamoodhaan guutamte argee akka malee gadde. [17] Kanaaf
mana sagadaa keessatti Yihuudootaa fi Giriikota Waaqa sodaatan wajjin,
iddoo gabaatti immoo guyyuma guyyaan warra achitti argaman wajjin
falmaa ture. [18] Gareen falaasamtoota Efiiqoroosiitii† fi Isto'iki‡ tokkos
isaan falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko, "Namichi legellegaan kun
maal jedha?" jedhan. Warri kaan immoo, "Inni waa'ee waaqota ormaa
labsa fakkaata" jedhan. Phaawulos waa'ee Yesuusii fi waa'ee du'aa ka'uu
lallabaa tureetii. [19] Isaanis isa qabanii gara wal ga'ii Ariyoosphaagositti
geessan; achittis akkana jedhaniin; "Barsiisni haaraan ati fidde kun maal
akka ta'e beekuu dandeenyaa? [20] Ati waan nu takkumaa hin dhaga'in nutti
himaa jirta; kanaaf nu akka wanni kun maal jechuu ta'e beekuu feena."
[21] Warri Ateenaa hundii fi namoonni biyya ormaa kanneen achi jiraatan
yeroo isaanii waan haaraa dhaga'uu fi odeessuu irratti malee waan biraa
irratti hin balleessan ture.
[22] Phaawulosis wal ga'ii Ariyoosphaagos walakkaa dhaabatee akkana
jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin karaa hundaanuu warra
amantaa taatan nan hubadha. [23] Ani yommuun nanaanna'ee waan isin
waaqeffattan ilaaletti iddoo aarsaa kan katabbii,

Waaqa hin Beekamneef,

---

† **17:18** 17:18 Efiiqoroosiitii – Falaasamaan Giriik kan Efiiqoroos jedhamu tokko dhaloota Gooftaatiin dura (Bara 341–270 keessa) akka gammachuun jireenya namaa keessatti waan hundumaa caalaa gaarii ta'e barsiisee ture. Gareen Efiiqoroos akka waan waaqonni hin jirreetti yookaan akka waan waaqonni waan addunyaa keessatti ta'u irratti humna hin qabneetti amanan.
‡ **17:18** 17:18 Isto'iki – isaan barumsa falaastuu Zeenoo jedhamu kan Dhaloota Kiristoosiitiin Dura (Bara 340–265 keessa) akka gammachuun jireenya tolaan yookaan dhukkubsachaan yookaan mo'achuun yookaan mo'atamuun tuqamuu dhabuu keessa jiru addeessanii ibsan.

jedhu of irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin utuu hin beekin
waaqeffattan kana isinittin hima.
24 “Waaqni addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda uume sun
Gooftaa samiitii fi lafaa ti; inni mana qulqullummaa kan harka namaatiin
hojjetame keessa hin jiraatu. 25 Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura
baafatamuu fi waan biraa hunda nama hundaaf kennuuf akka waan
waa dhabeetti harka namaatiin hin tajaajilamu. 26 Inni saboota hunda
nama tokko irraa uumee akka isaan lafa hunda irra jiraatan godhe; bara
jireenyaa kan isaanii kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii murteesse.
27 Waaqni yoo tokkoo tokkoo keenya irraa fagoo jiraachuu baate iyyuu
akka namoonni isa barbaadanii, tarii carraaqaniis isa argataniif jedhee
waan kana godhe. 28 Akkuma beektonni keessan tokko tokko, ‘Nu
ilmaan isaa ti’ jedhan sana ‘Nu isa keessa jiraanna; isa keessa sochoona;
eenyummaa keenya illee isa keessatti qabaannaatii.’
29 “Kanaafuu nu waan ilmaan Waaqaa taaneef Waaqni waan akka
warqee yookaan meetii yookaan dhagaa jechuunis waan ogummaa fi
beekumsa namaatiin hojjetame fakkaata jennee yaaduu hin qabnu.
30 Waaqni bara wallaalummaa durii hin ilaalu ture; amma garuu akka
namni iddoo hunda jiru hundi qalbii jijjiirratu ajaja. 31 Innis guyyaa
itti harka namicha filate sanaatiin qajeelummaadhaan addunyaatti muru
murteesseeraatii; kanas warra du’an keessaa isa kaasuun nama hundu-
maaf mirkaneesseera.”
32 Isaan keessaa namoonni tokko tokko yommuu waa’ee du’aa ka’uu
warra du’anii dhaga’anitti ni qoosan; warri kaan immoo, “Nu am-
mas dubbii kana sirraa dhaga’uu barbaanna” jedhan. 33 Kana irratti
Phaawulos isaan keessaa ba’ee deeme. 34 Namoonni tokko tokko garuu
gama Phaawulos goranii amanan; isaan keessaas namichi Diiyonaasiyoos
jedhamu kan miseensa Ariyoosphaagos ture tokko, dubartiin Damaariis
jedhamtuu fi namoonni biraas isaan wajjin turan.

18

Phaawulos Qorontos Keessatti

1 Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka’ee Qorontos dhaqe. 2 Achittis
Yihuudii Aqiilaa jedhamu kan biyya Phonxoositti dhalate tokko argate;
Aqiilaan kunis sababii Qilaawudewoos akka Yihuudoonni hundinuu
biyya Roomaa keessaa ba’an ajajeef dhi’oo niitii isaa Phirisqilaa wajjin
Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulosis isaan ilaaluu dhaqe. 3 Innis waan
akkuma isaanii hojjetaa dunkaanaa tureef achi jiraatee isaan wajjin
hojjete. 4 Guyyaa Sanbataa hundas mana sagadaa keessatti falmee
Yihuudootaa fi Giriikota amansiisa ture.
5 Phaawulos yeroo Siilaasii fi Xiimotewos Maqedooniyaadhaa dhufanitti
akka Yesuus kun Kiristoos* ta’e Yihuudootaaf dhugaa ba’aa dubbicha
lallabuutti ni jabaata ture. 6 Yommuu Yihuudoonni isaan mormanii isa
arrabsanittis garuu Phaawulos uffata isaa hurgufatee, “Dhiigni keessan
matuma keessan irra haa jiraatu! Ani qulqulluu dha; ammaa jalqabee
gara Namoota Ormaa nan dhaqa” jedheen.
7 Innis achii ba’ee mana namicha Waaqa waaqeffatu kan maqaan isaa
Tiitoo jedhamu tokkoo dhaqe; manni namicha sanaas mana sagadaatti

* **18:5** 18:5 yookaan Masiihicha

aana ture. 8 Kiriisphoos bulchaan mana sagadaa sanaas warra mana
isaa jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane; namoota Qorontos kanneen
Phaawulosin dhaga'an keessaa baay'een isaanii amananii cuuphaman.

9 Halkan tokko Gooftaan akkana jedhee mul'ataan Phaawulositti dub-
bate; "Hin sodaatin; dubbadhu malees hin cal'isin. 10 Sababii ani si wajjin
jiruuf namni tokko iyyuu si miidhuuf jedhee si hin tuqu; ani magaalaa
kana keessaa nama baay'ee qabaatii." 11 Kanaafuu Phaawulos dubbii
Waaqaa isaan barsiisaa waggaa tokkoo fi walakkaa achi ture.

12 Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti Yihuudoonni tokkummaad-
haan Phaawulositti ka'anii mana murtiitti isa dhi'eessan. 13 Isaanis,
"Namichi kun akka isaan karaa seeraan ala ta'een Waaqa waaqeffataniif
namoota sossobaa jira" jedhanii isa himatan.

14 Utuu Phaawulos dubbachuuf jedhee afaan banachuutti jiruu Gaaliy-
oon Yihuudootaan akkana jedhe; "Yaa Yihuudoota, utuu dubbiin kun
waa'ee balleessaa hojjechuu yookaan waa'ee yakka guddaa ta'ee ani
silaa obsaan isinan dhaga'a ture. 15 Gaaffiin keessan garuu waan
waa'ee jechootaa, waa'ee maqaawwaniitii fi waa'ee seera keessanii ta'eef
kana isinuu fixadhaa; ani waan akkanaatiif abbaa murtii hin ta'uutii."
16 Kanaafuu mana murtii keessaa gad isaan baase. 17 Isaan hundi bulchaa
mana sagadaa sanatti jechuunis Soosteenesitti garagalanii fuula mana
murtii duratti isa tumuu jalqaban. Wanni kun garuu xinnuma illee
Gaaliyoo hin yaaddessine.

Phirisqilaa, Aqiilaa fi Apholoos

18 Phaawulos yeroo muraasa Qorontos keessa ture. Ergasiis obboloota
biraa deemee Phirisqilaa fi Aqiilaa wajjin dooniidhaan Sooriyaa dhaqe;
innis waan wareega qabuuf utuu hin deemin Kanchire'aatti mataa
haaddate. 19 Phaawulosis yeroo Efesoon ga'anitti Phirisqilaa fi Aqiilaa
achitti dhiisee ofii isaatii garuu mana sagadaa seenee Yihuudootaan
mormaa ture. 20 Yommuu isaan akka inni yeroo dheeraa isaan bira
turu kadhatanitti immoo dhaga'uu dide. 21 Garuu akkuma isaan biraa
deemeen, "Yoo Waaqni jedhe ani deebi'ee nan dhufa" jedheen; dooni-
idhaanis Efesoonii ka'ee deeme. 22 Innis Qiisaariyaa geenyaan ol ba'ee
waldaa kiristaanaa dubbise; ergasiis Anxookiiyaatti gad bu'e.

23 Phaawulos erga Anxookiiyaa keessa takka bubbulee booddee achii
ka'ee barattoota hunda jajjabeessaa biyya Galaatiyaatii fi Firiigiyaa hunda
keessa iddoo tokko irraa iddoo kaanitti nanaanna'aa ture.

24 Gidduudhuma sana Yihuudiin Iskindiriyaatti dhalate kan Apholoos
jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis nama arraba qajeelu, kan
Katabbiiwwan Qulqulluu gad fageenyaan beeku ture. 25 Namichi kun
duraan karaa Gooftaa baratee ture; inni yoo cuuphaa Yohannis qofa
beeke illee hafuura ho'aadhaan waa'ee Yesuus qajeelchee dubbachaa,
barsiisaas ture. 26 Mana sagadaa keessattis sodaa malee dubbachuu
jalqabe; Phirisqilaa fi Aqiilaanis yommuu isa dhaga'anitti mana isaaniitti
isa waamanii karaa Waaqaa isa duraa caalaatti sirriitti addeessaniif.

27 Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu barbaadetti obboloonni isa ja-
jjabeessanii akka barattoonni achi jiran sun isa simataniif xalayaa
barreessaniif. Innis achi ga'ee warra ayyaana Waaqaatiin amananii
turaniif gargaarsa guddaa ta'e. 28 Inni akka Yesuus kun Kiristoos

ta'e Katabbiiwwan Qulqulluudhaan mirkaneessaa, jabaatee ifaan ifatti
Yihuudootaan mormee amansiisaa tureetii.

19

Phaawulos Efesoon Keessatti

1 Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu Phaawulos immoo biyya ol
aanu keessa ba'ee Efesoon dhufe; achittis barattoota tokko tokko argate.
2 Innis, "Isin yeroo amantanitti Hafuura Qulqulluu argattaniirtuu?" jedhee
gaafate.

Isaan immoo deebisanii, "Hin arganne; nu akka Hafuurri Qulqulluun
jiru iyyuu takkumaa hin dhageenye" jedhan.

3 Phaawulosis, "Yoos cuuphaa kami cuuphamtan ree?" jedhee gaafate.

Isaanis, "Cuuphaa Yohannis" jedhan.

4 Phaawulosis, "Cuuphaan Yohannis cuuphaa qalbii jijjiirrannaa ti;
Yohannis akka isaan kan isa duubaan dhufaa jirutti, jechuunis Yesuusitti
amananiif namootatti hima ture" jedhe. 5 Isaanis waan kana dhaga'anii
maqaa Gooftaa Yesuusitti cuuphaman. 6 Yommuu Phaawulos harka
isaan irra kaa'etti Hafuurri Qulqulluun isaan irra bu'e; isaanis afaan
haaraadhaan dubbatan; raajiis ni dubbatan. 7 Isaanis walumatti gara
nama kudha lamaa turan.

8 Phaawulosis mana sagadaa seenee waa'ee mootummaa Waaqaa isaan
wajjin falmaa, akka isaan amananiifis yaalaa, ji'a sadii sodaa malee
dubbachaa ture. 9 Isaan keessaa tokko tokko garuu mata jabeeyyii
ta'an; amanuus didanii waa'ee karaa sanaa uummata duratti waan
hamaa dubbatan; kanaaf Phaawulos isaan dhiisee deeme; barattootas
ofitti fudhatee mana barumsaa Xiraanoos keessatti guyyuma guyyaan
isaan wajjin mari'achaa ture. 10 Kunis waggaa lama itti fufe; kanaaf
Yihuudoonnii fi Giriikonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii
Gooftaa dhaga'an.

11 Waaqni harka Phaawulosiitiin hojii dinqii kan akka malee dinqisiisu
hojjechaa ture. 12 Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna isaa
tuqe iyyuu dhukkubsattootatti geeffama ture; isaanis ni fayyu; hafuurri
hamaanis isaan keessaa ba'a ture.

13 Yihuudoonni biyya keessa nanaanna'anii hafuurota xuraa'oo nama
keessaa baasan tokko tokkos namoota hafuura hamaan qabaman irratti
maqaa Gooftaa Yesuus waamuu yaalan; isaanis, "Ani maqaa Yesuus kan
Phaawulos lallabu sanaan sin ajaja" jedhan. 14 Ilmaan Iskoyaas, isa
luba hangafa Yihuudootaa ture sanaa torbanis waan kana hojjetaniiru.
15 Hafuurri hamaan sun garuu, "Ani Yesuusin beeka; waa'ee Phaawulosis
beeka; isin immoo eenyu?" jedhee deebiseef. 16 Namichi hafuura hamaan
qabame sunis isaanitti utaale; hunda isaaniis mo'ate; ni tumes; isaanis
madaa'anii qullaa isaanii mana keessaa ba'anii baqatan.

17 Kunis Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa jiraatan hunda biratti
beekame; isaan hundis sodaan guutaman; maqaan Gooftaa Yesuusis
baay'ee kabajame. 18 Warra amanan keessaas baay'een isaanii dhufanii
hojii isaanii hamaa sana ifatti baasanii himachaa turan. 19 Warra falfala
hojjechaa turan keessaas namoonni baay'een kitaabota isaanii walitti
qabanii fuula uummataa duratti guban; gatiin kitaabota sanaas yommuu

shallagametti gara meetii* kuma shantama ta'e. 20 Haala kanaanis dubbiin
Gooftaa akka malee babal'ate; humnaanis guddate.
21 Erga wanni kun hundinuu ta'ee booddee Phaawulos Maqedooniyaa
fi Akaayaa keessa darbee Yerusaalem dhaquu murteeffate; innis, "Ani
ergan achi ga'ee booddee Roomaas dhaquun qaba" jedhe. 22 Innis
gargaartota isaa keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii fi Erisxoosin
Maqedooniyaatti ergee ofii immoo yeroof biyya Asiyaa keessa ture.

Goolii Efesoon Keessatti Ka'e

23 Gidduma sana waa'ee karaa sanaa irratti gooliin guddaan uumame.
24 Tumtuun meetii kan Dimeexiroos jedhamu tokko fakkii mana qulqul-
lummaa Arxemiisi† meetii irraa hojjechuun ogeeyyii hojii harkaatiif galii
guddaa galchaa ture. 25 Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii qaban
kaan walitti waamee akkana jedheen; "Yaa namoota nana, akka nu hojii
kana irraa galii guddaa argannu ni beektu. 26 Isin akka namichi Phaawulos
jedhamu kun utuu Efesoon qofatti hin ta'in guutummaa biyya Asiyaa gara
caalu keessattis akka waaqonni harka namaatiin tolfaman waaqota hin
ta'in dubbachuudhaan nama hedduu amansiisee karaa irraa balleesse
ni argitu; ni dhageessus. 27 Kanaafuu akka maqaan hojii keenyaa inni
gaariin sun badu sodaan jira; garuu kana qofa utuu hin ta'in manni
sagadaa Arxemiisi waaqittii guddoo sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin
biyya Asiyaa guutuu fi addunyaa keessatti waaqeffatamtu mataan ishee
iyyuu ulfina waaqummaa ishee ni dhabdi."
28 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee aaranii, "Arx-
emiisiin warra Efesoon guddoo dha!" jedhanii iyyan. 29 Yommusuma
magaalattiin ni raafamte; namoonni sunis miiltota Phaawulos kanneen
Maqedooniyaadhaa dhufan jechuunis Gaayoosii fi Arisxirokoosin qabanii
akkuma nama tokkootti gara iddoo itti tapha argisiisanii girrisanii fiigan.
30 Phaawulos uummatatti mul'achuu barbaade; barattoonni garuu hin
eeyyamneef. 31 Qondaaltota biyya Asiyaa warra michoota Phaawulos
turan keessaas tokko tokko nama isatti erganii akka inni iddoo itti tapha
argisiisan sana hin dhaqne isa kadhatan.
32 Yaa'ichis wacaan guutame: Garri tokko waan tokko, garri kaan waan
biraa iyye. Garri caalaan isaanii immoo waan achitti walitti qabamaniif
illee hin beekne. 33 Yihuudoonnis Iskindiroosin dhiibanii fuula uummataa
duratti baafnaan, namoonni tokko tokko uummata keessaa iyyanii gorsa
kennaniif; innis uummata duratti falmachuuf jedhee akka namoonni
cal'isaniif harkaan mallattoo kenne. 34 Yommuu akka inni Yihuudii ta'e
hubatanitti garuu isaan hundinuu sagalee tokkoon, "Arxemiisiin warra
Efesoon guddoo dha!" jedhanii gara sa'aatii lamaa iyyaa turan.
35 Barreessaan magaalaa sanaas uummata cal'isiisee akkana jedhe; "Yaa
namoota Efesoon, akka magaalaan Efesoon kun eegduu mana sagadaa
Arxemiisi gudditti itii fi fakkii ishee kan samii irraa bu'e sanaa taate namni
hin beekne jiraa? 36 Kanaaf waan namni dhugaa kana falmu hin jirreef
isin cal'isuu qabdu; waan tokko illee jarjarsuun hojjechuu hin qabdan.
37 Isaan mana sagadaa saamuu yookaan waaqittii keenya arrabsuu baatan
illee isin jara kana as fiddaniirtu. 38 Kanaaf Dimeexiroosii fi ogeeyyiin

* **19:19** 19:19 meetii – beesseen meetii tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatuu dha.
† **19:24** 19:24 Arxemiisi – waaqittii tolfamtuu dhaltii; manni qulqullummaa ishee dinqiiwwan torban addunyaa durii keessaa tokko ture.

isa wajjin jiran sun yoo waan ittiin nama tokko iyyuu himatan qabaatan
manneen murtii banaa dha; bulchitoonni biyyaas jiru. Isaan himata
qaban achitti haa dhi'eeffatan. 39 Yoo wanni biraa kan isin dhi'eeffachuu
barbaaddan tokko iyyuu jiraate garuu wanni sun yaa'ii seera qabeessa
irratti ilaalama. 40 Nu wal ga'ii kanaaf sababii dhi'eeffachuu dandeenyu
waan hin qabneef goolii har'a ta'e kanatti akka gaafatamnu sodaa qabna."
41 Innis erga waan kana dubbatee booddee waldaa sana gad lakkise.

20

Phaawulos Maqedooniyaa fi Giriik Dhaqe

1 Phaawulos erga gooliin qabbanaa'ee booddee barattoota waamsisee
isaan jajjabeesse; "Nagaatti" isaaniin jedhees Maqedooniyaa dhaquuf
ka'e. 2 Innis dubbii nama jajjabeessu baay'ee uummatatti dubbachaa
naannoo sana keessa darbee dhuma irratti Giriik ga'e; 3 achis ji'a
sadii ture. Akkuma inni dooniin Sooriyaa dhaquuf ka'eenis sababii
Yihuudoonni isatti malataniif karaa Maqedooniyaatiin deebi'uuf ku-
tate. 4 Beeriyaadhaa Soophaaxroos ilma Phiiyiroos, Tasaloniiqeedhaa
Arisxirokoosii fi Sekunduus, Darbeenii immoo Gaayoos isa wajjin deeman;
akkasumas Xiimotewos, biyya Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi Xiroofiimoos
isa wajjin deeman. 5 Namoonni kunneen nu dura darbanii Xiroo'aasitti nu
eegan. 6 Ayyaana Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii dooniin kaanee
bultii shan booddee warra kaan wajjin Xiroo'aasitti wal arganne; achis
guyyaa torba turre.

Awuxekiis Du'aa Kaafame

7 Nus guyyaa jalqaba torban sanaatti buddeena caccabsuuf jennee
walitti qabamne; Phaawulos namootatti haasa'e. Innis waan guyyaa itti
aanutti deemuu barbaadeef hamma halkan walakkaatti haasaa dheeresse.
8 Gulantaa darbii iddoo nu itti walitti qabamne keessa ibsaa baay'eetu
ture. 9 Dargaggeessi Awuxekiis jedhamu tokkos foddaa irra taa'aa ture;
yommuu Phaawulos haasaa dheeressettis hirribni cimaan isa fudhate;
utuu hirribaan of wallaalee jiruus darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis
reeffa isaa lafaa fuudhan. 10 Phaawulosis gad bu'ee dargaggeessa sana
irratti gombifamee isa hammachuudhaan, "Lubbuun keessa jirtiitii hin
rifatinaa!" jedhe. 11 Innis darbii sanatti ol deebi'ee buddeena caccabsee
nyaate; hamma lafti bariituttis yeroo dheeraa isaan wajjin haasa'e achii
deeme. 12 Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa ta'ee manatti geessan;
baay'ees ni jajjabaatan.

Phaawulos Jaarsolii Waldaa Kiristaanaa Efesoon Gorse

13 Nus Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan dursinee gara doonii
dhaqnee dooniidhaan Asoositti qajeelle; Phaawulos miillaan deemuuf
jedhee ofuma isaatii waan kana karoorfatee tureetii. 14 Asoosittis isaan wal
arginee dooniidhaan Miixiiliinitti dabarre. 15 Guyyaa itti aanuttis dooniin
achii kaanee fuullee Kiiyos geenye; guyyaa tokko booddees Saamoositti
baane; guyyaa itti aanu immoo Miilexoos geenye. 16 Phaawulosis
yoo danda'ameef waan guyyaa Pheenxeqoosxeetiin Yerusaalem ga'uuf
ariifateef akka biyya Asiyaa keessatti yeroon isa duraa hin dhumneef
jedhee dooniidhaan Efesoon bira darbee deemuu murteeffatee ture.

17 Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee jaarsolii waldaa kiristaanaa
ofitti waamsise. 18 Isaan gara isaa dhufnaan akkana jedheen; “Ani gaafan
biyya Asiyaa dhufe kan duraatii jalqabee yeroon isin wajjin jiraachaa
ture sana hunda haala akkam keessa akka ani jiraachaa ture isin mataan
keessan iyyuu beektu. 19 Ani yoon mala Yihuudootaatiin akka malee
qorame illee gad of qabiisa guddaa fi imimmaaniin Gooftaa tajaajileera.
20 Utuu waan faayidaa isinii qabu tokko illee lallabuu irraa of hin
qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii deemee ifatti baasee
isin barsiise isinuu beektu. 21 Ani akka Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii
jijjiirrachuudhaan gara Waaqaatti deebi’anii fi akka isaan Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoositti amanan isaanitti himeera.

22 “Ammas ani utuu waan achitti narra ga’uuf jiru hin beekin Hafuuraan
dirqamee Yerusaalem dhaquuttin jira. 23 Hafuurri Qulqulluun immoo
akka hidhamuu fi rakkachuun na eeggatu magaalaa hunda keessatti
dhugaa naa ba’a. 24 Ta’us ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa Yesuus
natti kenne sana hobbaafachuuf jedhee jireenya koo akka waan faayidaa
hin qabneetti nan lakkaa’a; hojiin kunis wangeela ayyaana Waaqaatiif
dhugaa ba’uu dha.

25 “Ani akka isin warra ani keessa nanaanna’ee mootummaa Waaqaa
lallabe kanneen keessaa namni tokko iyyuu lammata na hin argine nan
beeka. 26 Kanaafuu ani dhiiga nama hundaa irraa qulqulluu ta’uu koo
har’a isinitti nan hima. 27 Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti himuu irraa
of hin qusanneetii. 28 Isin of eegaa; karra hoolota Hafuurri Qulqulluun
irratti Phaaphaasota isin godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa Kiristaanaa
Waaqaa kan inni dhiiga ofii isaatiin bitate sanaafis tiksoota ta’aa. 29 Erga
ani deemee booddee akka yeeyyiiwwan hamoon dhufanii gidduu keessan
seenan, akka isaan karra hoolotaa sana keessaa tokko illee hin hambifnes
ani beeka. 30 Isinuma keessaa iyyuu namoonni barattoota of faana
fudhachuuf jedhanii dubbii micciiramaa dubbatan ni ka’u. 31 Kanaafuu
isin of eeggadhaa! Akka ani waggaa sadii halkanii guyyaa utuu gargar hin
kutin imimmaaniin tokkoo tokkoo keessan gorsaa ture yaadadhaa.

32 “Ani amma Waaqatti, akkasumas dubbii ayyaana isaa kan isin ijaaruu
danda’uu fi kan warra qulqullaa’an hunda keessatti dhaala isinii kennuu
danda’u sanatti isinin kennadha. 33 Ani meetii yookaan warqee yookaan
uffata nama tokkoo iyyuu hin kajeelle. 34 Akka ani harkuma koo kanaan
hojjedhee waan naa fi warra na wajjin jiraniif barbaachisu argamsiise isin
mataan keessan iyyuu ni beektu. 35 Ani waan hojjedhe hunda keessatti
nu dubbii Gooftaa Yesuus mataan isaa, ‘Fudhachuu irra kennuutu eebba
qaba’ jedhee dubbate sana yaadachaa hojii jabaa akkanaatiin akka warra
dadhabaa gargaaruu qabnu isin argisiiseera.”

36 Innis waan kana dubbatee isaan hunda wajjin jilbeenfatee Waaqa
kadhate. 37 Hundi isaaniis akka malee boo’aa morma Phaawulositti
marmanii isa dhungatan. 38 Wanni akka malee isaan gaddisiise akka isaan
yeroo sanaa jalqabanii lammata isa hin argine dubbachuu isaa ti. Ergasii
isaan hamma dooniitti isa geggeessan.

21

Phaawulos Yerusaalem Dhaqe

1 Erga isaaniin gargar baanee booddees dooniidhaan kaanee utuu
mirgaa bitaatti hin gorin Qoositti qajeelle. Guyyaa itti aanutti Rood-
ees dhaqnee achii immoo Phaaxaraatti dabarre. 2 Doonii Finiiqeetti
ce'u tokkos argannee isa yaabbannee adeemsa itti fufne. 3 Yommuu
Qophiroosin arguu dandeenyetti, harka bitaatti ishee dhiifnee Sooriyaatti
qajeelle; nus iddoo dooniin keenya fe'iisa isaa itti buufachuuf ture
Xiiroositti irraa buune. 4 Achitti barattoota argannee guyyaa torba isaan
bira turre. Isaanis akka Phaawulos Yerusaalem hin dhaqneef Hafuura
Qulqulluun isa akeekkachiisan. 5 Garuu yeroon keenya dhumnaan achii
kaanee deemsa keenya itti fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii fi
ijoollee isaanii wajjin magaalattii keessaa nu baasanii nu geggeessan; nus
qarqara galaanaatti jilbeenfannee kadhanne. 6 Erga nagaatti waliin jennee
booddees doonii yaabbanne; isaan immoo mana isaaniitti deebi'an.
7 Xiiroosii kaanee adeemsa keenya itti fufuudhaan Phitolemaayisitti
galle; achittis obboloota dubbifnee guyyaa tokko isaan bira oolle. 8 Guyyaa
itti aanutti achii kaanee Qiisaariyaa geenye; achittis mana lallabaa
wangeelaa tokkoo mana Fiiliphoos isa warra torbaan keessaa tokko ture
sanaa dhaqnee isa bira turre. 9 Innis ijoollee durbaa kanneen hin
heerumin afur qaba ture; isaanis raajii dubbatu turan.
10 Erga nu guyyaa hedduu achi turree booddee raajiin Agaaboos
jedhamu tokko Yihuudaadhaa gad bu'e. 11 Innis gara keenya dhufee
sabbata Phaawulos fuudhee harkaa fi miilla ofii isaa hidhee, "Hafuurri
Qulqulluun, 'Yihuudoonni Yerusaalem jiraatan abbaa sabbata kanaa
akkanatti hidhanii dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu' jedha" jedhe.
12 Nus yommuu waan kana dhageenyetti akka Phaawulos Yerusaalemitti
ol hin baaneef namoota achi jiran wajjin isa kadhanne. 13 Phaawulos
immoo deebisee, "Isin maaliif boossanii garaa na raaftu? Ani maqaa
Gooftaa Yesuusiitiif jedhee Yerusaalemitti hidhamuu qofa utuu hin ta'in
du'uuf illee qophaa'eeraatii" jedhe. 14 Yommuu inni nuu sarmuu didettis,
"Fedhiin Gooftaa haa ta'u" jennee dhiifne.
15 Guyyoota kanneen booddees qophoofnee Yerusaalemitti ol baane.
16 Barattoonni Qiisaariyaa keessaa tokko tokko nu miiltessanii gara mana
Minaason nu geessan; innis nama Qophiroos kan barattoota durii keessaa
tokko turee dha.

Phaawulos Yerusaalem Ga'e

17 Yommuu nu Yerusaalem geenyetti obboloonni gammachuudhaan nu
simatan. 18 Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin Yaaqoob bira dhaqe;
jaarsoliin hundinuus achi turan. 19 Phaawulosis nagaa isaan gaafatee
waan Waaqni tajaajila inni kenneen Namoota Ormaa keessatti hojjete
hunda tokko tokkoon isaanii ibse.
20 Isaan yommuu waan kana dhaga'anitti Waaqa galateeffatan. Phaawu-
losiinis akkana jedhan; "Yaa obboleessa, ati akka Yihuudoonni kuma
hedduun amanan ni argita; hundi isaaniis hinaaffaa seeraaf qabu. 21 Ati
akka Yihuudoonni Namoota Ormaa keessa jiraatan hundinuu ilmaan
isaanii dhagna hin qabnee fi akka isaan akka duudhaa keenyaatti hin
jiraanne itti himtee akka isaan seera Musee irraa gara galan barsiisuun
kee isaanitti himameera. 22 Isaan akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga'u;
egaa maal gochuu wayya? 23 Kanaaf ati waan nu sitti himnu godhi;
namoonni wareega of irraa qaban afur nu bira jiru. 24 Akka isaan mataa
isaanii haaddataniif namoota kanneen ofitti fuudhiitii isaan wajjin of

qulqulleessiitii baasii isaanii ati baasi. Kanaanis namoonni hundinuu akka
oduun waa'ee kee odeeffame sun dhugaa hin ta'in, akka ati mataan kee
iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu ni beeku. 25 Waa'ee Namoota Ormaa
kanneen amananii immoo akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffame, dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi sagaagalummaa
lagataniif nu murtii keenya isaaniif barreessineerra."

26 Phaawulosis guyyaa itti aanutti namoota sana ofitti fuudhee isaan
wajjin of qulqulleesse; ergasii immoo gaafa guyyoonni qulqullaa'ummaa[*]
sun itti xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo tokkoo isaaniitiin
dhi'eeffamuu malu beeksisuuf mana qulqullummaa seene.

Phaawulos Qabame

27 Yommuu guyyoonni torban sun xumuramuu ga'anitti Yihuudoonni
biyya Asiyaatii dhufan tokko tokko Phaawulosin mana qulqullummaa
keessatti argan. Isaanis nama hundumaa kakaasanii isa qaban. 28 Iyyaniis,
"Yaa namoota Israa'el nu gargaaraa! Namichi kun nama saba keenyaan
mormaa, seera keenyaa fi mana qulqullummaa mormaa nama hunda
iddoo hundatti barsiisuu dha. Kana malees inni Giriikota mana
qulqullummaatti ol galchee iddoo qulqulluu kana xureesseera" jedhan.
29 Isaan waan duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa Xiroofiimoos
jedhamu tokko Phaawulos biratti magaalaa keessatti arganii turaniif,
waan Phaawulos mana qulqullummaatti ol isa galche se'aniitii.

30 Magaalaan sunis guutummaatti ni raafamte; namoonnis karaa hundu-
maan fiigaa dhufan. Isaanis Phaawulosin qabanii lafa irra harkisaa mana
qulqullummaatii gad baasan; yommusuma karroonni cufaman. 31 Utuu
isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan Yerusaalem guutummaatti
raafamaa jirtu oduun ajajaa waraana Roomaa ga'e. 32 Innis yeruma
sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko tokko fudhatee fiigichaan
isaanitti gad bu'e. Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi loltoota isaa arganitti
Phaawulosin tumuu dhiisan.

33 Ajajaan sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaa lamaan hidhamus
ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka inni maal hojjechaa tures isa gaafate.
34 Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko jedhanii iyyaa, garri kaan
immoo waan biraa jedhanii iyyaa turan; ajajaan sunis sababii waca
namaatiif waan mirkana ta'e argachuu waan dadhabeef akka Phaawulos
gara qubata loltootaatti geeffamu ajaje. 35 Phaawulos gulantaa ittiin
gad ba'an bira geenyaan sababii goolii namootaatiif loltoonni isa baatan.
36 Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii iyyaa duukaa bu'an.

Dubbii Phaawulos Uummatatti Dubbate
22:3-16 kwf – Hoj 9:1-22; 26:9-18

37 Phaawulos yommuu loltoonni isa fuudhanii qubata loltootaatti ol
isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka ani waa sitti himu naa
eeyyamtaa?" jedhee gaafate.

---

[*] **21:26** 21:26 guyyoonni qulqullaa'ummaa – Yeroo guyyoota torbaanii kan itti namoonni afran sirna Naazirummaa guuttatan sun utuu akka aadaatti aarsaa dhi'eessuuf jilaan hin qulqulleeffamin dura keessa darbuu malan argisiisa.

Ajajaan sun immoo deebisee akkana jedhe; "Ati afaan Giriik ni
dubbattaa? 38 Ati namicha biyyya Gibxi kan dhi'eenya kana goolii kaasee
shororkeessitoota† 4,000 fudhatee gammoojjiitti gale sana mitii?"
39 Phaawulosis, "Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekamtuu Kiilqiyaa
keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani namoota kanatti dubbadhu naa
eeyyami" jedhee deebise.
40 Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa sanaa argateen gulantaa sana irra
dhaabatee akka namoonni cal'isaniif harkaan mallattoo kenne; yommuu
isaan hundinuu cal'isanitti immoo afaan Araamaayikiitiin akkana jed-
heen.

22

1 "Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani amma isin duratti dhi'eeffadhu
kana mee naa dhaga'aa."
2 Jarris yommuu isaa afaan Ibraayisxiitiin isaanitti dubbatu dhaga'anitti
kan duraa illee caalaa cal'isan.
Phaawulosis akkana jedhe; 3 "Ani Yihuudii dha; magaalaa Xarsees
ishee biyya Kiilqiyaa keessaa sanattin dhaladhe; garuu Yerusaalemittin
guddadhe. Miilla Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii keenyaa akka
gaariitti baradhee, akkuma isin hundi har'a hinaaftan kana anis Waaqaaf
nan hinaafa ture. 4 Dhiiraa fi dubartii qabee, mana hidhaa keessa isaan
buusuudhaan duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti ari'adheera;
5 waan kanas lubni ol aanaanii fi waldaan jaarsolii guutuun ragaa naa
ba'u. Anis xalayoota isaan gara obboloota warra Damaasqoo jiraniitti
barreessan fudhadheen akka namoonni kunneen adabamaniif hidhee
Yerusaalemitti isaan fiduuf achi nan dhaqe.
6 "Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti dhi'aadheen ifni guddaan
isaa akkuma tasaa samii irraa naannoo kootti balaqqise. 7 Anis lafatti
kufeen sagalee, 'Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol! Ati maaliif na ari'atta?' naan
jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Anis, 'Yaa Gooftaa ati eenyu?' jedheen gaafadhe.
"Inni immoo deebisee, 'Ani Yesuus nama Naazreeti isa ati ari'attuu dha'
naan jedhe. 9 Warri na wajjin turanis ifa sana argan malee sagalee isa
natti dubbachaa ture sanaa hin hubanne.
10 "Anis, 'Yaa Gooftaa, ani maal godhu ree?' jedhee gaafadhe.
"Gooftaanis, 'Ka'ii Damaasqoo seeni. Wanni akka ati hojjettuuf siif
kaa'ame hundinuu achitti sitti himamaatii' naan jedhe. 11 Anis sababii
calaqqisa ifa sanaatiif homaa arguu dadhabnaan, warri na wajjin turan
harka qabanii Damaasqootti na geessan.
12 "Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera eegu tokko Yihuu-
doota achi jiraatan hunda biratti maqaa gaarii qaba ture. 13 Innis gara
koo dhufee na bira dhaabatee, 'Yaa obboleessa koo Saa'ol, agartuun kee
siif haa deebi'u!' naan jedhe; agartuun koos yeruma sana naa deebi'e.
Anis isa arguu danda'e.
14 "Innis akkana jedhe; 'Waaqni abbootii keenyaa akka ati fedhii isaa
beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi akka afaan isaa irraa dubbii
dhageessuuf si filateera. 15 Atis waan argitee fi waan dhageesse sana fuula

† **21:38** 21:38 shororkeessitoota – namoonni kunneen finciltoota ciccimoo akka diinota warra Roomaattii fi akka diinota Yihuudoota warra Roomaa deeggaraniitti of ilaalan hundaatti of lakkaa'anii dha. Isaanis yeroo ayyaana gara garaatti saba kaanitti makamanii diinota isaanii ajjeesaa turan.

nama hundumaa duratti isaaf dhugaa ni baata. 16 Egaa amma maal eegda
ree? Ka'ii maqaa isaa waammachaa cuuphamiitii cubbuu kee of irraa
dhiqi.'
17 "Anis Yerusaalemitti deebi'ee utuu mana qulqullummaa keessatti
kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu nan ta'e. 18 Gooftaa illee
isaa, 'Jarri kun waan ati waa'ee koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii
ammuma Yerusaalem keessaa ba'i!' jedhee natti dubbatu nan arge.
19 "Anis deebiseen akkana jedhe; 'Yaa Gooftaa jarri kun akka ani warra
sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana sagadaa tokko irraa gara isa
biraatti darbaa ture beeku. 20 Yeroo dhiigni dhuga baatuu keetii, dhiigni
Isxifaanos dhangalaafamettis ani ajjeefamuu isaatti namootaan walii galee
achi dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa ture.'
21 "Gooftaanis, 'Ani fagootti, gara Namoota Ormaatti sin ergaatii deemi'
naan jedhe."

Phaawulos Akka Lammii Roomaa Ta'e Ibse

22 Namoonni sunis hamma inni dubbii kana dubbatutti isa dhaga'aa
turan; ergasiis sagalee isaanii ol fudhatanii, "Namni akkanaa jiraachuu
hin qabuutii lafa irraa balleessaa!" jedhanii iyyan.
23 Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii, awwaaras qilleensa keessa
bibittinneessanii iyyanuu, 24 ajajaan sun akka Phaawulos qubata
loltootaatti ol galfamuu ajaje; innis waan namoonni akkas isatti iyyaniif
beekuuf jedhee akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje. 25 Phaawulos
immoo yommuu isaan isa garafuuf* jedhanii teephaan isa hidhanitti ajajaa
dhibbaa kan isa bira dhaabachaa tureen, "Lammii Roomaa tokko murtii
malee garafuun isiniif ni eeyyamamaa?" jedhe.
26 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan kana dhaga'etti gara ajajaa
kumaa sanaa dhaqee, "Namichi kunoo lammii Roomaatii ati maal gochuu
yaadda?" jedheen.
27 Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira dhaqee, "Mee natti himi; ati
lammii Roomaatii?" jedhee gaafate.
Innis, "Eeyyee" jedhee deebise.
28 Ajajaan kumaa sunis, "Ani lammummaa kana argachuudhaaf gatii
guddaa baase" jedhe.
Phaawulos immoo deebisee, "Ani garuu ittin dhaladhe" jedhe.
29 Warri isa qoruuf yaadanis yommusuma isa irraa deebi'an; ajajaan
kumaa sunis yommuu akka Phaawulos lammii Roomaa ta'ee fi akka ofii
isaatii immoo Phaawulosin foncaan hidhe hubatetti ni rifate.

Phaawulos Yaa'ii Yihuudootaa Duratti Dhi'aate

30 Ajajaan kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin himataniif sirri-
itti beekuu fedhee guyyaa itti aanu isa hiikee akka luboonni hangafoonnii
fi waldaan Yihuudootaa hundi walitti qabaman ajaje. Ergasii immoo
Phaawulosin fidee akka inni fuula isaanii duratti dhi'aatu godhe.

---

* **22:25** 22:25 garafuuf – gochi kun akka adabbiitti utuu hin ta'in karaa ittiin nama tokko qoratanii yookaan rakkisanii akka inni dhugaa baasu mirkaneessuuf itti fayyadamanii dha. Gochi kun garba yookaan maxxantuu irratti raawwatama malee lammii Roomaa tokko irratti hin raawwatamu ture.

23

1 Phaawulos xiyyeeffatee yaa’ii sana ilaalee, “Yaa obboloota ko, ani
hamma guyyaa har’aatti fuula Waaqaa dura yaada gaariidhaan jiraad-
heera” jedhe. 2 Kana irratti Anaaniyaas lubni ol aanaan akka warri
Phaawulos bira dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa dha’an ajaje.
3 Phaawulosis deebisee, “Ati keenyan nooraa dibame, Waaqni si rukuta!
Seeraan natti muruuf jettee achi teessee atumti mataan kee immoo akka
ani dha’amu ajajuudhaan seera cabsitaa?” jedhe.
4 Warri Phaawulos bira dhaabachaa turanis; “Ati akkam luba Waaqaa
ol aanaa tokko arrabsita?” jedhaniin.
5 Phaawulos immoo deebisee, “Yaa obboloota, ani akka inni lubicha ol
aanaa ta’e hin beekne; ‘Waa’ee bulchaa saba keetii hamaa hin dubbatin’
jedhamee barreeffameeraatii”* jedhe.
6 Phaawulos yommuu akka isaan keessaa garri tokko Saduuqota, garri
kaan immoo Fariisota ta’an beeketti, “Yaa obboloota ko, ani Fariisicha ilma
Fariisii ti. Ani sababii akka warri du’an du’aa ka’an abdadhuuf qoramuuf
dhi’aadheera” jedhe. 7 Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa
fi Saduuqota gidduutti falmiin uumame; yaa’iin sun gargar qoodame.
8 Saduuqonni, “Du’aa ka’uun hin jiru, ergamoonnis, hafuuronnis hin
jiran” jedhu; Fariisonni garuu akka kunneen hundinuu jiran amanu.
9 Wacni guddaanis uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos garee
Fariisotaa keessaa ka’anii, “Nu balleessaa tokko illee namicha kana
irratti hin arganne; Hafuura yookaan ergamaa Waaqaatu isatti dubbate
ta’innaa?” jedhanii cimsanii dubbatan. 10 Ajajaan kumaa sunis yommuu
falmiin jabaachaa deemetti jarri kun Phaawulosin cicciru jedhee sodaate.
Kanaaf akka loltoonni dhaqanii humnaan achii isa fuudhanii qubata
loltootaatti ol galchan ajaje.
11 Gooftaanis halkan itti aanutti Phaawulositti mul’atee, “Jabaadhu!
Akkuma Yerusaalem keessatti waa’ee koo dhugaa baate sana Roomaa
keessattis dhugaa ba’uu qabdaatii” jedheen.

Maree Phaawulos irratti Mari’atame

12 Yihuudoonni tokko tokko barii guyyaa itti aanuu mari’atanii akka
hamma Phaawulosin ajjeesanitti waa hin nyaanne yookaan waa hin
dhugne walii kakatan. 13 Namoota afurtamaa oltu maree kana irratti
hirmaate. 14 Isaanis gara luboota hangafootaatii fi gara maanguddootaa
dhaqanii akkana jedhan; “Nu hamma Phaawulosin ajjeefnutti akka homaa
afaaniin hin qabne jabeessinee kakanneerra. 15 Kanaafuu isinii fi wal-
daan Yihuudootaa waan waa’ee Phaawulos sirriitti cimsitanii qorachuu
barbaaddan fakkeessaatii akka ajajaan kumaa sun Phaawulosin gara
keessanitti gad ergu kadhadhaa; nu utuu inni achi hin ga’in isa ajjeesuuf
qophoofneerraatii.”
16 Garuu ilmi obboleettii Phaawulos yommuu maree kana dhaga’etti
qubata loltootaatti ol galee Phaawulositti hime.
17 Phaawulosis ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama tokko waamee,
“Dargaggeessi kun waan isatti himu qabaatii mee ajajaa kumaatti isa
geessi” jedheen. 18 Innis ajajaa kumaa sanatti isa geesse.
Ajajaan dhibbaa sunis, “Phaawulos inni mana hidhaa jiru sun na
waamsisee waan dargaggeessi kun waan sitti himu qabuuf akka ani isa
sitti fidu na kadhate” jedheen.

---

* **23:5** 23:5 Bau 22:28

[19] Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka qabee kophaatti baasee, “Wanni ati natti himuu barbaaddu maali?” jedhee gaafate.

[20] Dargaggeessi sunis akkana jedhe; “Yihuudoonni waan waa’ee isaa sirriitti cimsanii qoruu barbaadan fakkeessanii akka ati Phaawulosin bori gara yaa’ii Yihuudootaatti gad ergitu si kadhachuuf walii galani-
iru. [21] Waan isaan keessaa namoonni afurtamaa oli ta’an riphanii
isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa hin qabin. Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin nyaanne yookaan hin dhugne kakataniiru; qophaa’aniis eeyyama kee eeggachaa jiru.”

[22] Ajajaan kumaa sunis, “Ati akka waan kana natti himte nama tokkotti iyyuu hin dubbatin” jedhee dargaggeessa sana akeekkachiisee gad dhiise.

Phaawulos Qiisaariyaatti Dabarfame

[23] Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama lama waamee akkana jedhee ajaje; “Akka loltoonni dhibbi lama, abbootiin fardaa torbaatamnii fi warri eeboo qabatan dhibbi lama edana sa’aatii sadiitti Qiisaariyaa
dhaqaniif qopheessaa. [24] Phaawulosiifis farda inni yaabbatu qopheessaatii
gara Feeliksi Bulchaa Biyyaatti nagaan geessaa.”

[25] Innis akkana jedhee xalayaa tokko barreesse.

[26] Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa,
Gara bulchaa kabajamaa, gara Feeliksi:
Nagaa jirtaa.

[27] Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu barbaadaa turan; ani garuu akka inni lammii Roomaa ta’e beekee loltoota koo wajjin dhaqee
isa baase. [28] Anis waan isaan isa himataniif beekuu barbaadeen fuula
waldaa isaanii duratti isa dhi’eesse. [29] Ani akka inni waa’ee gaaffii seera isaaniitiin himatame arge malee akka inni waan du’aan yookaan
hidhaan isa ga’u tokkumaanuu himatame hin argine. [30] Ani yeroo akka
isaan namicha sanatti mari’atan dhaga’etti dafee isa sitti erge. Warra isa himatanis akka isaan himata isaanii sittan dhi’eeffatan ajajeera.

[31] Kanaaf loltoonni sun akkuma ajajaman sana Phaawulosin fuud-
hanii halkaniin Antiiphaaxriisitti geessan. [32] Isaanis guyyaa itti aanutti
akka abbootiin fardaa isa wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata
loltootaatti deebi’an. [33] Abbootiin fardaa sunis yommuu Qiisaariyaa
ga’anitti xalayaa sana bulchaatti kennan; Phaawulosinis fuula isaa dura
dhi’eessan. [34] Bulchaan sunis erga xalayaa sana dubbifatee booddee, akka
inni biyya kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni Kiilqiyaadhaa
dhufe beekettis, [35] “Ani yeroo himattoonni kee as ga’anitti dubbii kee nan
dhaga’a” jedhe. Innis ergasii akka Phaawulos masaraa Heroodis keessatti eegamus ajaje.

24

Phaawulos Fuula Feeliksi Duratti

[1] Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni ol aanaan maanguddoota tokko tokkoo fi abukaattoo Xerxuloos jedhamu tokko wajjin Qiisaariyaatti gad bu’e; isaanis waan ittiin Phaawulosin himatan bulchaa duratti
dhi’eeffatan. [2] Yommuu Phaawulos waamamee ol galetti, Xerxuloos
akkana jedhee himata isaa Feeliksi duratti dhi’eeffate; “Yaa Feeliksi kabajamaa, nu bara kee keessa yeroo dheeraa nagaan jiraanneera; ogummaan
kees saba kanaaf geeddarama fideera. [3] Yaa Feeliksi kabajamaa, nu

waan kana karaa hundumaa fi iddoo hundatti galata guddaadhaan ni
fudhanna. 4 Garuu ani akka hammana irra si hin dadhabsiifneef akka
ati gabaabumatti gara laafinaan nu dhageessu sin kadhadha.
5 “Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa ta’ee Yihuudoota addunyaa
guutuu irra jiran hunda keessatti goolii kaasaa jiru argineerra. Inni
hoogganaa garee Naazirootaa ti. 6 Inni mana qulqullummaa iyyuu
xureessuu yaaleera; nu immoo akka seera keenyaatti itti muruuf jennee
isa qabne. [7 Garuu Luusiyoos ajajaan kumaa sun dhufee humna guddaan
harka keenya keessaa isa baase; akka himattoonni isaa fuula kee duratti
dhi’aatanis ni ajaje.]* 8 Ati mataan kee iyyuu isa qoruudhaan waa’ee waan
nu isa himannu kanaa hunda beekuu ni dandeessa.”
9 Yihuudoonnis akka dubbiin kun dhugaa ta’e mirkaneessanii himata
sana deeggaran.
10 Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka inni dubbatuuf harkaan
mallattoo kenneefitti akkana jedhee deebii kenne; “Ani waan akka
ati waggoota hedduuf abbaa murtii saba kanaa taate beekuuf falmii
koo gammachuudhaan nan dhi’eeffadha. 11 Akkuma ati rakkoo malee
mirkaneeffachuu dandeessu ani waaqeffachuuf jedhee Yerusaalemitti ol
ba’uun koo guyyaa kudha lama hin caalu. 12 Warri na himatan kun
anaa mana qulqullummaa keessatti yookaan manneen sagadaa keessatti
yookaan magaalaa keessatti nama tokkoon illee falmu yookaan uummata
kakaasu na hin arganne. 13 Isaan waan amma ittiin na himachaa jiran
kanas siif mirkaneessuu hin danda’an. 14 Ta’us ani akka nama karaa isaan
garee mormitootaa jedhaniin sana duukaa bu’u tokkootti akka Waaqa
abbootii keenyaa waaqeffadhu fuula kee duratti nan amana. Waan seera
Museetiin walii galuu fi waan kitaabota raajotaa keessatti barreeffame
hundas nan amana. 15 Anis akkuma jara kanaa akka du’aa ka’uun
qajeeltotaatii fi hamootaa jiraatu Waaqa nan abdadha. 16 Kanaafuu ani
akka yeroo hunda Waaqaa fi nama duratti yaada qulqulluu qabaadhu nan
tattaaffadha.
17 “Anis bara baay’ee hiyyeeyyii saba kootiitiif gargaarsa kennuuf,
Waaqaafis aarsaa dhi’eessuuf jedhee Yerusaalem dhufe. 18 Yeroo ani waan
kana hojjechaa turettis isaan anaa qulqullaa’ee jiru mana qulqullummaa
keessatti na argan. Tuunni tokko iyyuu na bira hin turre; anis goolii
keessatti hin hirmaanne. 19 Garuu Yihuudoonni biyya Asiyaa kanneen yoo
waan ittiin na himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti as dhi’aatanii
na himachuu malan tokko tokko jiru. 20 Yookaan warri as jiran kunneen
yakka yeroo ani fuula Waldaa Yihuudootaa dura dhaabadhe sana narratti
argan haa himan; 21 waan ani yeroo fuula isaanii dura dhaabadhe sana
iyyee, ‘Ani har’a waa’ee du’aa ka’uu warra du’anii irratti qoramuuf jedhee
fuula keessan dura dhaabadheera’ jedhe tokkicha sana malee yoo jiraate
haa himan.”
22 Feeliksi garuu waan waa’ee Karaa sanaa sirriitti beekuuf, “Ani gaafa
Liisiiyaas ajajaan kumaa sun dhufutti dubbii keessan nan murteessa”
jedhee yeroo biraatti dabarse. 23 Innis akka ajajaan dhibbaa sun
Phaawulosin eegumsa jala tursu, garuu akka haala isaa itti furuu fi
akka michoonni isaas waan isa barbaachisu kam iyyuu isaaf dhi’eessan
eeyyamuuf ajaje.

* **24:7** 24:7 Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 7 hin qaban.

[24] Feeliksis bultii muraasa booddee niitii isaa Diruusiilaa ishee Yihuudii turte wajjin dhufe; innis Phaawulosin waamsisee isaa waa'ee Kiristoos
Yesuusitti amanuu dubbatu dhaggeeffate. [25] Yommuu Phaawulos waa'ee
qajeelummaa, waa'ee of qabuutii fi waa'ee murtii kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti Feeliksi sodaatee, "Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu naa
mijaa'utti anuu sin waamsisaatii" jedhe. [26] Yeroodhuma sanattis inni
akka waan Phaawulos matta'aa isaaf kennuutti waan abdachaa tureef ammuma amma waamsisee isa wajjin haasa'aa ture.

[27] Phoorqiyoos Fesxoos erga waggaan lama darbee booddee iddoo Feeliksi qabate; Feeliksis waan Yihuudoota gammachiisuu barbaadeef Phaawulosin manuma hidhaatti dhiise.

25

Phaawulos Fuula Fesxoos Duratti Qorame

[1] Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii booddee Qiisaariyaadhaa
Yerusaalemitti ol ba'e; [2] achittis luboonni hangafoonnii fi dura bu'oonni Yihuudootaa fuula isaa duratti dhi'aatanii himata Phaawulos irraa qaban
dhi'eeffatan. [3] Isaanis waan karaatti riphanii Phaawulosin ajjeesuuf qophaa'aa turaniif akka Fesxoos isaan deeggaree nama ergee gara
Yerusaalem isa fichisiisu kadhatan. [4] Fesxoos immoo akkana jedhee deebise; "Phaawulos Qiisaariyaatti eegamaa jira; ani mataan koo iyyuu
dhi'eenyatti achi nan dhaqa. [5] Kanaafuu abbootii taayitaa keessan keessaa tokko tokko na wajjin deemanii yoo namichi sun balleessaa wayii qabaate achitti isa haa himatan."

[6] Innis erga guyyaa saddeeti yookaan kudhan isaan bira bubbulee booddee Qiisaariyaatti gad bu'e; guyyaa itti aanuttis barcuma murtii irra
taa'ee akka Phaawulos fuula isaa duratti dhi'eeffamu ajaje. [7] Yommuu
Phaawulos dhi'aatettis Yihuudoonni Yerusaalemii gad bu'an sun isatti naanna'anii dhaabachuun himata ciccimaa hedduu isa irratti dhi'eessan; garuu amansiisuu hin dandeenye.

[8] Phaawulosis, "Ani seera Yihuudootaa irratti yookaan mana qulqullummaa irratti yookaan Qeesaar irratti yakka tokko illee hin hojjenne" jedhee falmate.

[9] Fesxoosis Yihuudoota gammachiisuuf jedhee Phaawulosiin, "Ati Yerusaalemitti ol baatee himata kana irratti fuula koo duratti qoratamuu ni feetaa?" jedhe.

[10] Phaawulos garuu akkana jedhee deebise; "Ani amma barcuma murtii Qeesaar dura, iddoo itti qoratamuu qabu dhaabadheen jira; akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti beektu ani yakka tokko illee Yihuudoota
irratti hin hojjenne. [11] Ta'us ani utuu balleessaa du'a natti mursiisu tokko illee hojjedhee silaa du'a jalaa ba'uuf hin carraaqu; garuu yoo wanni Yihuudoonni kunneen ittiin na himatan dhugaa hin ta'in, namni tokko iyyuu dabarsee harka isaaniitti na kennuuf mirga hin qabu. Ani Qeesaaritti oli nan iyyadha!"

[12] Fesxoosis erga gorsitoota isaa wajjin mari'atee booddee, "Ati Qeesaaritti ol iyyatteerta; gara Qeesaar ni dhaqxa!" jedhe.

Fesxoos Gorsa Agriiphaa Gaafate

[13] Bultii muraasa booddee Agriiphaa mootichii fi Barniiqeen* Fesxoos
simachuuf Qiisaariyaa dhaqan. [14] Fesxoosis isaan guyyaa hedduu achi
bubbullaan akkana jedhee waa'ee himata Phaawulos mooticha wajjin
dubbate; "Namichi Feeliksi mana hidhaa keessatti dhiisee deeme tokko
as jira. [15] Yeroo ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii fi
maanguddoonni Yihuudootaa isa himatanii akka itti muramu kadhatan.
[16] "Anis akka namni kam iyyuu akka seera biyya Roomaatti utuu fuula
himattoota isaa duratti dhi'aatee himata sana mormachuuf carraa hin
argatin dabarfamee kennamuu hin qabne isaanitti himeera. [17] Kanaafuu
ani yommuu isaan na wajjin as dhufanitti barcuma murtii irra taa'een
akka namicha natti fidan ajaje malee dubbii sana lafa irra hin harkifne.
[18] Himattoonni isaas yommuu dubbachuuf ka'anitti yakka ani ittiin isa
himatu jedhee eege keessaa tokko illee isa irratti hin dhi'eessine. [19] Garuu
isaan waa'ee amantaa isaaniitii fi waa'ee namicha du'e kan Yesuus
jedhamu isa Phaawulos immoo, 'Inni jiraataa dha' jedhee falmuu tokkoo
irratti wal dhaban. [20] Anis akka itti dubbii sana qoradhu wallaale; kanaaf
inni Yerusaalem dhaqee himata kana irratti qoratamuuf fedhii qabuu fi
akka inni hin qabne isa gaafadhe. [21] Garuu yommuu Phaawulos murtii
Awugisxoos Qeesaar argachuuf jedhee turfamuu kadhatetti ani akka inni
hamma ani Qeesaaritti isa ergutti eegamu nan ajaje."
[22] Agriiphaanis Fesxoosiin, "Ani mataan koo namicha kana dhaga'uu
nan barbaada" jedhe.

Inni immoo deebisee, "Bori isa dhageessa" jedheen.

Phaawulos Fuula Agriiphaa Duratti
26:12-18 kwf – Hoj 9:3-8; 22:6-11

[23] Guyyaa itti aanuttis Agriiphaa fi Barniiqeen ulfina guddaan dhufanii
Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota magaalaa wajjin galma wal ga'ii
seenan. Fesxoos ajajnaan Phaawulosin ol galchan. [24] Fesxoosis akkana
jedhe; "Yaa Agriiphaa mooticha, warri nu wajjin as jirtan hundinuus isin
namicha kana ni argitu! Hawaasni Yihuudootaa guutummaatti, 'Namichi
kun si'achi jiraachuu hin qabu' jedhanii waa'ee isaa Yerusaalemittii fi
as Qiisaariyaatti iyyanii na kadhatan. [25] Ani waan du'aan isa ga'u kan
inni hojjete tokko illee hin argine; ani garuu sababii inni Awugisxoositti
ol iyyateef gara Roomaatti isa erguu nan murteesse. [26] Ani waa'ee
namicha kanaa waan ifatti ba'e kan gooftaa kootiif barreessu tokko
illee hin qabu; kanaafuu ani erga isa qorannee booddee akka waan
barreessu argadhuuf jedhee fuula hunda keessanii duratti, keessumattuu
yaa Agriiphaa mooticha, fuula kee duratti isa dhi'eesseera. [27] Ani nama
hidhame tokko utuu waan inni ittiin himatame ifatti hin baasin ol
dabarsuu qajeela hin se'uutii."

26

[1] Agriiphaan Phaawulosiin, "Akka ati ofii keetiif dubbattu siif eeyya-
mameera" jedhe.

Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana jedhee falmachuu
jalqabe; [2] "Yaa Agriiphaa Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni ittiin na
himatan hunda falmachuudhaaf jedhee har'a fuula kee dura dhaabadhuuf
akka ayyaantuu tokkoottin of ilaala. [3] Kunis waan ati duudhaa fi wal

* **25:13** 25:13 Barniiqeen – Barniiqeen obboleettii Agriiphaa ti; isheen dhirsii irraa duunaan mana obboleessaa jiraatte.

mormii Yihuudootaa hunda keessa beektuufii dha. Kanaafuu ani akka
ati obsaan na dhaggeeffattu sin kadhadha.

4 “Ani ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti, Yerusaalem
keessattis akkamitti akka jiraachaa ture Yihuudoonni hundinuu ni beeku.
5 Akka ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna garee akka malee
amantaa keenyatti cichu sanaatti jiraadhe isaanuu bara dheeraa waan na
beekaniif, yoo fedhii qabaatan dhugaa ba’uu ni danda’u. 6 Ammas ani
waadaa Waaqni abbootii keenyaaf gale sana waan abdadhuuf qoratamuuf
dhi’aadheen as jira. 7 Waadaan kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan
halkanii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii raawwatamuu isaa arguu
hawwan sanaa dha. Yaa Agriiphaa Mooticha, Yihuudoonnis sababuma
abdii kanaatiif na himachaa jiru. 8 Akka Waaqni warra du’an du’aa kaasu
isin maaliif akka waan hin amanamne tokkootti herregdu?

9 “Ani mataan koo iyyuu maqaa Yesuus nama Naazreetiitiin mor-
muudhaaf akka waan danda’amu hunda gochuu qabu nan amana ture.
10 Wanni ani Yerusaalem keessatti hojjedhes kanuma; ani taayitaa luboota
hangafoota irraa argadheen qulqulloota baay’ee mana hidhaatti naquu
qofa utuu hin ta’in yeroo isaan ajjeefaman iyyuu dubbicha irratti walii
galaan ture. 11 Anis akka isaan adabamaniif yeroo baay’ee mana sagadaa
tokko irraa gara mana sagadaa biraatti darbaa, akka isaan amantii isaanii
arrabsaniifis isaan dirqisiisaan ture. Ani waan akka malee isaanitti aaraa
tureef hamma magaalaawwan biyya alaatti illee deemee isaan ari’achaan
ture.

12 “Anis gaafa tokko kanumaaf jedhee taayitaa fi ergama luboota
hangafoota biraa fudhadhee utuun Damaasqoo deemaa jiruu, 13 yaa
mooticha, ani utuman karaa deemaa jiruu gara saafaatti ifa ifa aduu
caalaa ibsu tokko isaa samii irraa naannoo koottii fi naannoo warra na
wajjin deemaniitti ibsu arge. 14 Hundi keenya lafatti kukkufne; anis
sagalee afaan Ibraayisxiitiin ‘Yaa Saa’ol, yaa Saa’ol, ati maaliif na ari’atta?
Arfii wayii dhiituun suma miidha’ naan jedhu tokkon dhaga’e.

15 “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati Eenyu?’ jedheen gaafadhe.

“Gooftaanis deebisee akkana jedhe; ‘Ani Yesuus isa ati ari’attuu dha.
16 Amma ka’ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati tajaajilaa koo taatee,
waa’ee koos waan argitee fi waan ani sitti mul’isuuf jiru dhugaa baatuuf
si muuduuf jedhee sitti mul’adheera. 17 Ani saba keetii fi Namoota Ormaa
kanneen gara isaaniitti si ergu jalaa sin baasa. 18 Atis ija isaanii bantee
dukkana keessaa gara ifaatti, humna Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan
deebifta; kunis akka isaan dhiifama cubbuu argatanii fi akka isaan warra
natti amanuun qulqullaa’an gidduutti dhaala argataniif.’

19 “Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul’ata samii irraa dhufe
sanaaf ajajamuu hin didne. 20 Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara
Waaqaatti deebi’aniif, qalbii jijjiirrachuu isaaniis akka hojiidhaan mirka-
neessaniif jalqabatti warra Damaasqootti, warra Yerusaalemiitti, warra
Yihuudaa guutuutti akkasumas Namoota Ormaatti lallabeera. 21 Sababiin
Yihuudoonni mana qulqullummaa keessatti na qabanii na ajjeesuu
yaalaniifis kanuma. 22 Ani garuu hamma guyyaa har’aatti gargaarsa
Waaqaa qaba; kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf dhugaa ba’aan
jira. Ani waan raajonnii fi Museen ‘Ni ta’a’ jedhanii dubbataniin alatti

waan tokko illee hin dubbadhu. 23 Kunis akka Kiristoos* dhiphachuu qabu,
akka inni warra du'an keessaa ka'uudhaan kan jalqabaa ta'ee saba isaatii
fi Namoota Ormaatiif ifa labsuu dha."
24 Utuma Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos sagalee guddaan,
"Phaawulos, ati maraatteerta! Barumsi kee guddaan sun si maraachisaa
jira" jedheen.
25 Phaawulosis akkana jedhee deebise; "Yaa Fesxoos kabajamaa, ani hin
maraanne; wanni ani dubbachaa jirus dhugaa dha; sirrii dhas. 26 Sababii
mootichi waan kana beekuuf, ani ifatti baasee isatti himuu nan danda'a.
Sababii wanni kun suuqatti hin hojjetaminiif ani akka waan kana keessaa
tokko iyyuu isa duraa hin dhokatin nan amana. 27 Yaa Agriiphaa Mooticha,
ati raajota ni amantaa? Akka ati amantu ani iyyuu beeka."
28 Agriiphaanis Phaawulosiin, "Ati yeruma gabaabaa keessatti Kiristaana
na gochuu yaaddaa?" jedhe.
29 Phaawulosis deebisee, "Yeroo gabaabaattis ta'u dheeraatti, si qofa
utuu hin ta'in akka warri na dhaga'aa jiran hundinuu foncaa kanaan
hidhamuu malee akkuma koo akka ta'an ani Waaqa nan kadhadha" jedhe.
30 Kana irratti mootichi, bulchaanii fi Barniiqeen, akkasumas warri isaan
wajjin tataa'aa turan ol ka'an. 31 Isaanis yeroo gad ba'anitti, "Namichi kun
waan du'aan yookaan hidhaan isa ga'u tokko illee hin hojjenne" wajjin
jedhan.
32 Agriiphaanis Fesxoosiin, "Namichi kun utuu Qeesaaritti ol iyyachuu
baatee silaa ni hiikama ture" jedhe.

27

Phaawulos Roomaa Dhaqu Isaa

1 Yommuu dooniin Iixaaliyaa dhaquun keenya murteeffametti, Phaawu-
losii fi warri hidhaman biraa ajajaa dhibbaa kan Yuuliyoos jedhamu
tokkotti dabarfamanii kennaman; innis miseensa kutaa waraanaa
"Awugisxoos" jedhamu tokkoo ture. 2 Nus doonii Adraamiixoosii ka'ee
gara buufatawwan doonii kanneen qarqara galaana biyya Asiyaa dhaquuf
ka'e tokko yaabbannee deemuu jalqabne. Arisxirokoos namichi Maqe-
dooniyaa kan Tasaloniiqee jiraatu tokkos nu wajjin ture.
3 Guyyaa itti aanutti Siidoonaatti galle; Yuuliyoosis Phaawulosiif garaa
laafee akka inni michoota isaa bira dhaqee waan isa barbaachisu argatu
eeyyameef. 4 Nus dooniin achii kaanee waan bubbeen fuula keenya
duraan nutti bubbisaa tureef Qophiroosiin da'annee dabarre. 5 Erga
galaana Kiilqiyaa fi Phamfiliyaa irra dooniin darbinee booddee magaalaa
Miiraa kan Luuqiiyaa keessatti argamtu geenye. 6 Ajajaan dhibbaa sunis
doonii Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa dhaquutti jiru tokko achitti argatee
nu yaabbachiise. 7 Nus guyyaa hedduu suuta jennee dooniin deemnee
rakkinaan naannoo Kiniidoos geenye; yommuu bubbeen karaa sana
irra darbuu nu dhowwettis Salmoonee biraan gara da'oo Qareexitti
qajeelle. 8 Rakkina guddaadhaanis qarqara galaanichaa irra darbinee
iddoo "Buufata doonii gaarii" jedhamu kan magaalaa Laasiyaa biraa
tokkotti baane.
9 Yeroon dheeraan badeera; sababii yeroon sun erga Soomni dar-
bee ta'eef dooniidhaan karaa deemuun sodaachisaa ta'eera; kanaafuu
Phaawulos akkana jedhee isaan akeekkachiise; 10 "Yaa jarana, ani akka

* **26:23** 26:23 yookaan Masiihichi

karaan keenya kun badiisa of keessaa qabu, akka inni doonichattii fi mi'a
qofatti utuu hin ta'in jireenya keenyatti illee balaa guddaa fiduuf deemu
nan arga." [11] Ajajaan dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos jedhe
dhaga'u gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa abbaa doonii fudhate. [12] Sababii
buufanni doonii sun ganna achi turuuf mijaa'aa hin ta'iniif baay'een
isaanii Finiiqeetti galanii ganna achitti dabarsuu abdatanii akka nu ittuma
fufnee dooniin deemnu murteessan. Buufanni Qareexi kun fuulli isaa gara
kibba dhi'aattii fi gara kaaba dhi'aatti deebi'ee ture.

Bubbee Galaana Irraa

[13] Yeroo bubbeen kibbaa suuta bubbisuu jalqabetti waan kaayyoo isaanii
guutachuu danda'an se'anii hiituu doonii hiikanii Qareexi biraan qarqara
galaana irra darban. [14] Utuu hin turinis bubbeen hamaan, "Awuraaqiis"
jedhamu tokko biyya bishaaniin marfamte sana irraa gad bubbise.
[15] Dooniin sunis bubbeedhaan qabamee gara bubbee sanaatti deemuu
dadhabe; kanaafuu akka inni bubbeen fudhatamuuf ittuma dhiifne.
[16] Nus biyya bishaaniin marfamte xinnoo Qeedaa jedhamtu tokkoon
da'annee rakkina guddaadhaan bidiruu doonichaa oolchuu dandeenye.
[17] Namoonni sunis bidiruu sana dooniitti ol baasanii akka dooniin sun
gargar hin diigamneef funyoon xaxanii walitti hidhan. Isaanis tima
cirracha Sirtiisitti bu'uu sodaatanii hiituu doonii galaanatti gad buusanii
akka dooniin sun bubbeen oofamtuuf ittuma dhiisan. [18] Waan bubbeen
sun akka malee nutti jabaachaa deemeef isaan guyyaa itti aanutti doonii
sana irraa fe'iisa guuranii bishaanitti dadarbachuu jalqaban. [19] Guyyaa
sadaffaatti immoo mi'a doonii sanaa harkuma ofii isaaniitiin dadarbatan.
[20] Nu waan utuu aduu yookaan urjii hin argin guyyaa hedduu turree fi
waan bubbeen nutti jabaateef dhuma irratti abdii badiisa ooluuf qabnu
hunda ni kutanne.
[21] Phaawulosis erga namoonni sun agabuu isaanii yeroo dheeraa turanii
booddee gidduu isaanii dhaabatee akkana jedhe; "Yaa jarana, isin utuu
gorsa koo dhageessanii Qareexii ka'uu hin qabdan ture; silaa balaa fi
badiisa kana hundumaa irraa of oolchitu turtan. [22] Amma garuu ani akka
isin jabaattan isinan gorsa; doonicha malee isin keessaa lubbuun nama
tokkoo iyyuu hin baduutii. [23] Ergamaan Waaqa ani kan isaa ta'ee fi isa
tajaajilu sanaa tokko eda dhufee na cina dhaabatee, [24] 'Yaa Phaawulos, hin
sodaatin; ati Qeesaar dura dhaabachuu qabdaatii; kunoo, Waaqni warra
si wajjin deemaa jiran hunda gaarummaa isaatiin sitti kenneera' naan
jedhe. [25] Kanaaf yaa jarana jabaadhaa! Ani akka wanni kun akkuma
natti himame sana ta'u Waaqa nan amanaatii. [26] Ta'us biyya bishaaniin
marfamte tokkotti bu'uun keenya hin oolu."

Dooniin Caccabuu Isaa

[27] Halkan kudha afuraffaatti utuu galaana Adiriyaa irra asii fi achi
oofamaa jirruu gara halkan walakkaatti warri doonii irra hojjetan sun
waan gara lafaatti dhi'aatan se'an. [28] Isaan funyoo ittiin gad fageenya
galaanaa ilaalan gad buusanii akka galaanni sun meetira soddomii torba
gad fagaatu argan; yeroo gabaabaa booddee ammas funyoo sana gad buu-
sanii akka gad fageenyi galaanichaa meetira digdamii saddeet ta'e argan.
[29] Isaanis kattaatti buuna jedhanii sodaatanii hiituu doonii afur dugda
duubaan doonii irraa gad buusan. Akka lafti bariituufis kadhatan. [30] Warri
doonii irra hojjetanis bidiruu keessaa baqachuuf jedhanii waan fuula
doonii duraan hiituu doonii buusan fakkaatanii bidiruu sana galaana

keessa buusan. 31 Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, “Yoo
namoonni kunneen doonii keessatti hafan malee isin badii ooluu hin
dandeessan” jedhe. 32 Kanaafuu loltoonni sun funyoo bidirichi ittiin
hidhamee ture sana irraa kutanii galaanatti gad ishee dhiisan.

33 Gara barii lafaattis Phaawulos akka namoonni hundinuu waa
nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen; “Isin bultii kudha afran
darban yaadda’aa, utuu waa tokko illee hin nyaatin agabuu keessan
ooltanii bultaniirtu. 34 Kanaaf ani akka isin waa nyaattaniif isin kadhadha.
Nyaanni jiraachuuf isin barbaachisaatii. Isin keessaa nama kam iyyuu
rifeensa mataa isaa keessaa tokko iyyuu hin baduutii.” 35 Innis erga
waan kana dubbatee booddee buddeena fuudhee hunduma isaanii duratti
Waaqa galateeffate; kutatees nyaachuu jalqabe. 36 Isaan hundinuu
jajjabaatanii ofumaan waa nyaatan. 37 Walumatti nu nama 276 taanee
doonii sana keessa ture. 38 Isaanis erga nyaatanii quufanii booddee
qamadii fe’amee ture sana galaanatti naqanii akka dooniin salphatu
godhan.

39 Isaanis yommuu lafti bariitetti galoo galaanaa kan kuufama cirrachaa
qabu tokko argan malee biyyi fuula isaanii dura jiru sun eessa akka
ta’e hin hubanne; doonii sanas yoo isaanii danda’ame dhiibanii qarqara
galaanaatti baasuu murteessan. 40 Kanaafuu funyoo hiituu doonii
kutanii galaana keessatti gad dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin
hidhame sana hiikan; ergasiis sharaa karaa fuula doonii duraan jiru sana
qilleensatti ol fuudhanii gara kuufama cirrachaatti qajeelan. 41 Garuu
dooniin sun iddoo itti galaanni lama wal ga’utti tima cirrachaatti bu’ee
lafa tuqe. Mataan isaa achitti qabamee socho’uu dide; dudga duubni isaa
immoo humna dha’aa galaanaatiin dha’amee caccabe.

42 Loltoonnis akka warra hidhaman sana keessaa namni tokko iyyuu
bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef isaan ajjeesuuf karoorfatan.
43 Garuu ajajaan dhibbaa sun waan Phaawulosin du’a oolchuu fedheef
akka isaan waan karoorfatan sana hin goone dhowwe; innis akka warri
bishaan daakuu danda’an duraan dursanii doonii irraa utaalanii gara
lafaatti ba’an ajaje. 44 Akka warri hafan immoo saanqaa yookaan caccabaa
dooniitiin achi ga’an ajaje; haala kanaan hundi isaanii nagaan lafatti
ba’an.

28

Phaawulos Malaaxiyaa Ga’uu Isaa

1 Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee akka biyyi bishaaniin
marfamte sun Malaaxiyaa jedhamtu beekne. 2 Namoonni biyya bishaaniin
marfamte sana irra jiraatanis gara laafina dinqisiisaa nu argisiisan.
Isaanis sababii roobnii fi dhaamochi tureef ibidda bobeessanii hunda
keenya simatan. 3 Utuu Phaawulos hanxaxii qoraanii walitti qabee
ibiddatti naqaa jiruu buutiin sababii ho’aatiin gad baate tokko harka
isaatti maxxantee gad dhiisuu didde. 4 Warri biyya bishaaniin marfamte
sana irra jiraatan sunis buutii harka isaatti rarraatu arganii, “Namichi
kun nama nama ajjeese ta’uu hin oolu; inni yoo balaa galaanaa jalaa
ba’e illee Murtiin Qajeelaan akka inni jiraatu hin eeyyamneef” waliin
jedhan. 5 Phaawulos buutii sana ibidda keessa of irraa buuse; miidhaa
tokko malees hafe. 6 Namoonni sunis, “Inni ni dhiita’a yookaan akkuma
tasaa kufee du’a” jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa eeganii

akka inni waa tokko illee hin ta'in arganitti yaada geeddaratanii, "Inni waaqa" jedhan.

[7] Bulchaan biyya bishaaniin marfamtee kan Phubiliyoos jedhamu tokkos naannoo sanaa lafa qotiisaa qaba ture; innis mana isaatti nu simatee guyyaa sadii jaalalaan nu keessumsiise. [8] Abbaan Phubiliyoos dhukkuba dhagna nama gubuu fi garaa nama kaasuun qabamee ciisaa ture; Phaawulosis isa gaafachuuf ol seenee erga kadhatee booddee harka irra kaa'ee isa fayyise. [9] Yommuu wanni kun ta'etti dhukkubsattoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatan biraa hundi dhufanii fayyan.
[10] Isaanis karaa baay'eedhaan ulfina nuu kennan; yommuu nu dooniin deemuuf kaanettis waan nu barbaachisu hunda nuuf kennan.

Phaawulos Roomaa Ga'e

[11] Nus ji'a sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan biyya bishaaniin marfamte sana irratti yeroo gannaa dabarse tokkoon kaanee deemsa jalqabne; dooniin sunis asxaa waaqota lakkuu Kastoorii fi Paaluksi adda isaa irraa qaba ture. [12] Seraakuus geenyees bultii sadii achi turre. [13] Achiis kaanee Reegiyuumitti galle; guyyaa tokko booddees waan bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa itti aanutti Putiyooluus geenye. [14] Achitti obboloota tokko tokko arganne; isaanis akka nu bultii torba isaan bira turru nu kadhatan. Nus akkasiin Roomaatti galle. [15] Obboloonni achi turanis yommuu dhufaatii keenya dhaga'anitti hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii fi iddoo "Lafa Bultoo Sadii" jedhamuutti nu simachuu dhufan; Phaawulosis isaan argee Waaqa galateeffate; ofii isaatiis ni jajjabaate. [16] Yommuu nu Roomaa geenyetti Phaawulos akka loltuu isa eegu tokko wajjin kophaa isaa jiraatu eeyyamameef.

Phaawulos Eegumsa Jalatti Roomaatti Lallabuu Isaa

[17] Phaawulosis guyyaa sadii booddee dura bu'oota Yihuudootaa walitti waame; yommuu isaan walitti qabamanittis akkana jedheen; "Yaa obboloota ko, ani utuu waan saba keenyaan yookaan duudhaa abbootii keenyaatiin mormu tokko illee hin hojjetin Yerusaalem keessatti qabamee dabarfamee harka warra Roomaatti kennameera. [18] Isaanis erga na qoranii booddee sababii ani yakka du'a namatti mursiisu tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu barbaadan. [19] Ani garuu yoo waan ittiin saba koo himadhu tokko iyyuu hin qabaatin illee yommuu Yihuudoonni mormanitti akka Qeesaaritti ol iyyadhu nan dirqame. [20] Wanni ani isin arguu fi isin wajjin haasa'uu kadhadheefis kanuma. Ani sababuma abdii Israa'eliif jedhee foncaa kanaan hidhameera."

[21] Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Nu xalayaa waa'ee kee dubbatu tokko illee biyya Yihuudaatii hin arganne; obboloota achii dhufan keessaas namni tokko iyyuu waa'ee kee waan hamaa hin dubbanne; nuttis hin himne. [22] Nu garuu yaadni kee maal akka ta'e sirraa dhaga'uu barbaanna; nu akka namoonni iddoo hunda jiran garee kanaan morman ni beeknaatii."

[23] Isaanis guyyaa itti Phaawulos wajjin wal argan qabatanii, akka malee baay'atanii lafa inni jiraachaa ture dhaqan; innis ganamaa jalqabee hamma galgalaatti waa'ee mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa, lallabaas ture; waa'ee Yesuusiis Seera Museetii fi Kitaabota Raajotaa keessaa eeree isaan amansiisuu yaalaa ture. [24] Isaan keessaa warri tokko tokko waan inni jedhe ni fudhatan; warri kaan immoo amanuu didan. [25] Isaan

gidduutti waldhabiisni uumamnaan ka'anii deemuu jalqaban; kunis erga Phaawulos akkana jedhee dubbii dhumaa dubbatee booddee; "Hafuurri Qulqulluun yeroo karaa Isaayyaas raajichaatiin abbootii keessanitti dubbate sana dhugaa isaa dubbate; innis akkana jedhe:
26 " 'Gara saba kanaa dhaqiitii akkana jedhi;
"Dhaga'uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan."
27 Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;
gurri isaanii sirriitti hin dhaga'u;
ija isaaniis dunuunfataniiru;
utuu akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga'anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii,
ni deebi'u turan; anis isaan nan fayyisa ture.'*

28 "Kanaafuu ani akka fayyisuun Waaqaa gara Namoota Ormaatti ergame akka isin beektan nan barbaada! Isaanis ni dhaga'u." [
29 Yihuudoonnis erga inni waan kana dubbatee booddee jabeessanii waliin mormaa achii deeman.]†
30 Phaawulosis waggaa lama guutuu mana ofii isaatii kireeffate keessa jiraachaa, warra isa dubbisuu dhufan hundas simachaa ture. 31 Innis
ija jabinaan, gufuu tokko malees mootummaa Waaqaa lallabaa, waa'ee Gooftaa Yesuus Kiristoosis barsiisaa ture.

---

* 28:27 28:27 Isa 6:9,10 † 28:29 28:29 Hiikkaawwan durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

Roomaa

Ergaa Phaawulos Warra Roomaatti Erge

1 Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa ta'uuf waamamee
fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame irraa: 2 Wangeelli
kunis kan Waaqni duraan dursee karaa raajota isaatiin Katabbiiwwan
Qulqulluu keessatti waadaa galee dha. 3 Wangeelichis waa'ee ilma isaa
kan akka namummaatti sanyii Daawit irraa dhalatee, 4 akka Hafuura
qulqullummaatti immoo warra du'an keessaa ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa
humna qabeessa ta'uun isaa labsamee dha; innis Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos. 5 Nus karaa isaatiin, maqaa isaatiif jecha ormoota hunda keessaa
akka gara ajajamuu amantii irraa dhufuutti namoota waamnuuf ayyaanaa
fi ergamtummaa arganneerra. 6 Isinis warra akka kan Yesuus Kiristoos
ta'aniif waamaman sana keessa jirtu.

7 Warra Waaqaan jaallatamtanii qulqulloota ta'uuf waamamtan kan-
neen Roomaa jirtan hundaaf:

Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Phaawulos Roomaa Daawwachuuf Hawwuu Isaa

8 Sababii amantiin keessan guutummaa addunyaa irratti odeeffamaa
jiruuf, ani duraan dursee waa'ee hunda keessaniitiif karaa Yesuus
Kiristoosiin Waaqa koo nan galateeffadha. 9 Akka ani kadhannaa koo
keessatti utuu wal irraa hin kutin isin yaadadhu Waaqni ani wangeela Ilma
isaa lallabuudhaan hafuura kootiin isa tajaajilu sun dhuga baatuu koo ti;
10 ani akka ammas dhuma irratti gara keessan dhufuuf fedhii Waaqaatiin
karaan naa banamu nan kadhadha.
11 Akka isin jabaattaniifis kennaa hafuuraa isinii hiruuf isin arguu
baay'ee nan hawwa; 12 kunis akka isinii fi ani amantii keenyaan wal
jajjabeessinuuf. 13 Yaa obboloota ko, ani akkuma Namoota Ormaa kaan
keessatti ija qabaadhe sana isin keessattis akkasuma akkan qabaadhuuf
yeroo baay'ee gara keessan dhufuu yaadaa turuu ko, garuu hamma
ammaatti dhowwamuu koo akka isin beekuu dhabdan hin barbaadu.
14 Ani namoota Giriikii fi warra nama Giriik hin ta'iniif, beektotaa fi
wallaaltotaaf gatii of irraa nan qaba. 15 Sababiin ani isin warra Roomaa
jirtanittis wangeela lallabuuf akka malee hawwuuf kanuma.
16 Ani wangeelatti hin qaana'u; kunis sababii wangeelli humna Waaqaa
kan warra amanan hunda fayyisu ta'eef; innis jalqabatti Yihuudootaaf, itti
aansee immoo Giriikotaaf. 17 Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa
amantii irraa gara amantiitti mul'ateeraatii; kunis akkuma, "Namni
qajeelaan amantiidhaan jiraata"* jedhamee barreeffamee dha.

Dheekkamsa Waaqaa

18 Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa malee jiraachuu fi hammina namootaa
hunda irratti samii irraa ni mul'ata; namoonni kunneen hammina

* **1:17** 1:17 Anb 2:4

isaaniitiin dhugaa ukkaamsu; 19 kunis sababii wanni waa'ee Waaqaa
beekamuu malu isaaniif ifa ta'eef; Waaqni isaaniif ibseeraatii. 20 Amalli
Waaqaa kan hin mul'anne jechuunis humni isaa kan bara baraatii fi
waaqummaan isaa uumama addunyaatii jalqabee wantoota uumaman
irraa ifaan ifatti mul'ataatii; kanaafuu isaan waan itti qabatan hin qaban.

21 Isaan yoo Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti ulfina hin
kennineef; galatas hin galchineef. Garuu yaadni isaanii waan faayidaa hin
qabne ta'e; qalbiin isaanii kan hin hubannes ni dukkanaa'e. 22 Isaan yoo
ogeeyyii ofiin jedhan iyyuu gowwoota ta'an; 23 ulfina Waaqa hin duunees
nama du'utti, simbiratti, horii miilla afuriitti akkasumas uumamawwan
lafa irra loo'anitti fakkeessuudhaan geeddaran.

24 Kanaafuu Waaqni akka isaan dhagna walii isaanii salphisaniif
hawwii garaa isaanii hamaadhaan dabarsee xuraa'ummaatti isaan kenne.
25 Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran; Uumaa dhiisanii uumama
waaqeffatan; ni tajaajilanis. Uumaan bara baraan eebbifamaa dha.
Ameen.

26 Sababii kanaaf Waaqni dabarsee hawwii jibbisiisaatti isaan kenne.
Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii fooniitiif dhiira wajjin wal bira
ga'an isa uumamaan kennameef dhiisanii, gara isa uumamaan isaaniif hin
kennaminitti geeddaran. 27 Warri dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedhii
fooniitiif dubartoota wajjin wal bira ga'an isa uumamaan kennameef
dhiisanii kajeellaa walii isaaniitiin gubatan. Warri dhiiraa, dhiira biraa
wajjin gocha jibbisiisaa raawwatan; dogoggora isaanii kanaafis adaba
isaaniif malu ofuma isaaniitiin fudhatan.

28 Sababii isaan Waaqa beekuu akka waan faayidaa hin qabneetti fud-
hataniif, Waaqni immoo akka isaan waan hojjetamuu hin malle hojjetaniif
qalbii faayidaa hin qabnetti dabarsee isaan kenne. 29 Isaanis hammina
gosa hundaatiin, jal'inaan, sassattummaan, amala baduun, hinaaffaan,
nama ajjeesuun, wal loluun, gowwoomsuu fi dabaan guutaman. Isaan
hamattoota, 30 warra maqaa nama balleessan, warra Waaqa jibban, warra
nama arrabsan, warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan warra
karaa ittiin jal'ina hojjetan yaadan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif
hin ajajamnee dha; 31 isaan warra hubannaa hin qabne, warra walii
galtee diigan, warra jaalala hin qabnee fi warra namaaf garaa hin
laafnee dha. 32 Isaan seera Waaqaa kan, "Warra waan akkanaa hojjetan
du'uutu isaaniif mala" jedhu sana yoo beekan iyyuu ofii isaaniitiif waan
akkanaa hojjechuu qofa utuu hin ta'in warra waan kana hojjetan iyyuu
ni jajjabeessu.

2

Murtii Waaqaa Qajeelaa

1 Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe illee taate kan nama
kaanitti murtu waan itti qabattu hin qabdu; waan ittiin namatti murtu
hundaan ofittis ni murtaatii; ati kan murtii kennitu iyyuu ofii keetiis
isuma hojjettaatii. 2 Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan akkanaa
hojjetan irratti murteeffamu dhugaa irratti hundaa'e ni beekna. 3 Yaa
namichoo, ati yommuu warra waan akkanaa hojjetanitti murtee ofii keetii
immoo waanuma akkasii hojjettu waan murtii Waaqaa jalaa baatu seetaa?
4 Yookaan ati akka gara laafummaan Waaqaa gara qalbii jijjiirrannaatti si

geessu utuu hin beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara bal'ina isaatii
fi obsa isaa ni tuffattaa?
5 Ati garuu sababii mata jabina keetiitii fi garaa kee isa qalbii hin
jijjiirranne sanaatiif guyyaa dheekkamsa Waaqaa kan murtiin qajeelaan
itti mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti kuusaa jirta. 6 Waaqni, "Nama
hundaaf akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna."* 7 Inni warra obsaan
waan gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa fi jireenya hin dabarre barbaadaniif
jireenya bara baraa ni kenna. 8 Warra ofittoo kanneen dhugaadhaaf
ajajamuu didanii hammina duukaa bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu
isaan eeggata. 9 Nama hammina hojjetu hunda irratti, jalqabatti Yihuudii
irratti, ergasii immoo Nama Ormaa irratti dhiphinnii fi rakkinni ni dhufa.
10 Garuu nama waan gaarii hojjetu hundaaf, jalqabatti Yihuudiif, ergasii
immoo Nama Ormaatiif kabajni, ulfinnii fi nagaan ni ta'a. 11 Waaqni nama
wal hin caalchisuutii.
12 Warri utuu seera hin qabaatin cubbuu hojjetan hundinuu seera
malee barbadaa'u; warra utuu seera qabanuu cubbuu hojjetan hundattis
seeruma sanaan murama. 13 Sababiin isaas warra seeraaf ajajamanitu
fuula Waaqaa duratti qajeeltota taasifama malee warri seera dhaga'an
qajeeltota miti. 14 Namoonni Ormaa warri seera hin qabne yoo uumamaan
waan seerri ajaju hojjetan, yoo seera qabaachuu baatan illee isaan ofii
isaaniitiifuu seera. 15 Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf, waan
yaadni isaaniis yeroo tokko isaan himatee yeroo kaan immoo isaaniif
falmuuf, akka ajajni seeraa garaa isaanii keessatti barreeffame ni argisiisu.
16 Akka wangeela ani lallabuutti wanni kun gaafa Waaqni icciitii namootaa
karaa Yesuus Kiristoosiin murtii itti kennutti ta'a.

Yihuudootaa fi Seera

17 Ati yoo Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte, yoo kan Waaqaanis
of jajju taate, 18 yoo fedhii isaa beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee
waan hunda caalu mirkaneeffatte, 19 warra iji isaanii jaameef dura
deemaa, warra dukkana keessa jiraniif immoo ifa ta'uu kee yoo amante,
20 karaa seeraatiinis beekumsaa fi dhugaa qabduun yoo wallaaltota
gorsite, daa'immanis yoo barsiifte, 21 egaa ati kan warra kaan barsiiftu,
ofii kee immoo hin barsiiftuu? Kan "Hin hatin" jettee barsiiftu ofii keetii
immoo ni hattaa? 22 Ati kan, "Namni ejjuu hin qabu" jettu ofii keetii ni
ejjitaa? Kan waaqota tolfamoo akka malee jibbitu mana qulqullummaa
ni saamtaa? 23 Ati kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan Waaqa
ni salphiftaa? 24 "Sababii keessaniif maqaan Waaqaa Namoota Ormaa
gidduutti arrabsama"† jedhamee barreeffameeraatii.
25 Yoo ati seera eegde dhagna qabaan faayidaa qaba; yoo seera cabsite
garuu akka waan dhagna hin qabatinii taateerta. 26 Warri dhagna hin
qabatin yoo waan seerri ajaju eegan, akka waan dhagna qabataniitti
hin ilaalamanii ree? 27 Namni utuu fooniin dhagna hin qabatin seera
eegu tokko si nama seera barreeffame qabaattee dhagnas qabattee seera
cabsitutti ni mura.
28 Namni waan alaan mul'atu qofaan Yihuudii hin ta'u; dhagna qabachu-
unis waan alaan mul'atu qofa miti. 29 Garuu nama keessa namummaa
isaatiin Yihuudii ta'etu Yihuudii dha; dhagna qabaanis dhagna qabaa

* **2:6** 2:6 Far 62:12; Fak 24:12 † **2:24** 2:24 Isa 52:5; His 36:22

yaada garaa kan Hafuuraan ta’uudha malee seera barreeffameen miti.
Namni akkasii Waaqa biratti malee nama biratti hin jajamu.

3

Amanamummaa Waaqaa

1 Egaa Yihuudii ta’uun faayidaa maalii qaba? Yookaan bu’aan dhagna
qabaa maalii? 2 Karaa hundaanuu bu’aa guddaa qaba! Jalqabatti dubbiin
Waaqaa Yihuudootatti imaanaa kenname.
3 Isaan keessaa tokko tokko yoo hin amanin maal ree? Amantii dhabuun
isaanii amanamummaa Waaqaa ni balleessaa? 4 Gonkumaa hin ta’u!
Namoonni hundinuu sobdoota, Waaqni immoo dhugaa qabeessa haa ta’u.
Kunis akkuma,
“Akka ati dubbii keetiin dhuga qabeessa taatuuf,
yommuu murtiitti dhi’aattuttis akka mo’attuuf”*
jedhamee barreeffamee dha.
5 Yoo jal’inni keenya qajeelina Waaqaa ifa baase garuu maal jenna ree?
Waaqni dheekkamsa isaa nutti fiduun isaa qajeelina dhabeetii? Kanas
ani akka namaattin dubbadha. 6 Gonkumaa hin ta’u! Utuu akkas ta’ee
silaa Waaqni akkamitti addunyaatti muruu danda’a ree? 7 Namni tokko,
“Yoo soba kootiin dhuga qabeessummaan Waaqaa guddatee ulfinni isaas
baay’ate maaliif hamma ammaatti akka cubbamaa tokkootti natti murama
ree?” jedhee falma ta’a. 8 Kunis isa namoonni tokko tokko, “Isaan, ‘Akka
wanni gaariin dhufuuf hammina haa hojjennu?’ jedhu” jedhanii nurratti
odeessisanii dha. Murtiin isaanitti muramus waanuma maluu dha!

Namni Kam iyyuu Qajeelaa miti

9 Egaa maal jenna ree? Nu Yihuudoonni warra kaan caallaa? Gonkumaa
akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi Giriikonni hundinuu cubbuu jala jiran
duraan dursinee mirkaneessineerraatii. 10 Kunis kan akkana jedhamee
barreeffamee dha:
“Qajeelaan tokko iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu;
11 namni hubannaa qabu,
kan Waaqa barbaadu tokko iyyuu hin jiru.
12 Hundinuu dogoggoraniiru;
walumatti warra faayidaa hin qabne ta’aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.”†
13 “Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni gowwoomsu.”‡
“Hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira.”§
14 “Afaan isaanii abaarsaa fi hadhaa’ummaan guutame.”*
15 “Miilli isaanii dhiiga dhangalaasuutti ariifata;
16 badiisaa fi gadadootu karaa isaanii irra jira;
17 karaa nagaas hin beekan.”†
18 “Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru.”‡
19 Akka afaan hundi cufamuu fi akka addunyaan hundinuu murtii
Waaqaa jala galuuf, wanni seerri jedhu hundinuu akka warra seera jala

* **3:4** 3:4 Far 51:4 † **3:12** 3:12 Far 14:1-3; 53:1-3; Lal 7:20 ‡ **3:13** 3:13 Far 5:9 § **3:13** 3:13 Far 140:3 * **3:14** 3:14 Far 10:7 † **3:17** 3:17 Isa 59:7,8 ‡ **3:18** 3:18 Far 36:1

jiraniif dubbatu ni beekna. 20 Kanaafis eenyu iyyuu seera eeguudhaan
fuula Waaqaa duratti qajeelaa hin ta’u; seeratu cubbuu nu hubachiisaatii.

Qajeelummaa Amantiin Argamu

21 Amma garuu qajeelummaan Waaqaan kennamu kan seeraan adda
ta’e, kan Seerrii fi Raajonni dhugaa ba’aniif mul’ateera. 22 Qajeelummaan
Waaqaa kun amantiidhaan warra Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf
kennama; nama wal caalchisuun hin jiru; 23 sababii hundi isaanii iyyuu
cubbuu hojjetaniif isaan ulfina Waaqaa irraa citaniiruutii; 24 isaanis
ayyaana Waaqaa isa furama karaa Kiristoos Yesuusiin toluma ken-
nameefiin qajeeltota taasifamaniiru. 25 Dhiiga isaatti amantii qabaachu-
udhaanis akka inni aarsaa araaraa ta’uuf Waaqni isa dhi’eesse. Waan
kana gochuun isaas cubbuu kanaan dura hojjetame utuu hin adabin
waan obsaan bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf jedhee ti; 26 Waaqni
yeroo ammaa qajeelummaa isaa argisiisuu fi akka nama Yesuusitti amanus
qajeelaa ta’uu isaa labsuuf waan kana godhe.

Seerri Kennamuu Isaa

27 Yoos of tuuluun eessa jira ree? Inni hafeera. Seera kamiin? Seera
eeguudhaan moo? Miti; seera amantiitiin malee. 28 Nu akka namni
seera eeguudhaan utuu hin ta’in amantiidhaan qajeelaa taasifamu ni
amannaatii. 29 Waaqni Waaqa Yihuudootaa qofa moo? Inni Waaqa
Namoota Ormaas mitii? Eeyyee, inni Waaqa Namoota Ormaatis; 30 egaa
kan dhagna qabates amantiin, kan dhagna hin qabatinis amantiidhuma
sanaan qajeelaa kan taasisu Waaquma tokkicha. 31 Yoos nu amantii
kanaan seera sana cabsinaa ree? Gonkumaa akkas miti! Seericha ni
cimsina malee.

4

Abrahaam Amantiidhaan Qajeelaa Ta’e

1 Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya ta’e sun haala kanaan maal
argate jenna ree? 2 Abrahaam utuu hojiin qajeelaa taasifamee jiraatee
silaa waan ittiin of jaju qaba ture; fuula Waaqaa duratti garuu akkas miti.
3 Katabbiin Qulqulluun maal jedha? “Abrahaam Waaqa amane; kunis
qajeelummaatti lakkaa’ameef.”*

4 Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha malee akka kennaa to-
laatti hin hedamu. 5 Ta’us nama hin hojjenne, kan Waaqa isa nama
hamaa qajeelaa taasisu amanatu garuu amantiin isaa qajeelummaatti
lakkaa’amaaf. 6 Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa hojii malee
argamu lakkaa’uuf eebbifamaa ta’e yommuu dubbatu akkana jedha:

7 “Warri yakki isaanii dhiifameef,
kanneen cubbuun isaanii
haguugameef eebbifamoo dha.
8 Namni Gooftaan cubbuu isaa itti
hin lakkoofne eebbifamaa dha.”†

9 Eebbi kun warra dhagna qabatan qofaaf moo warra dhagna hin
qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa’ame
jenneerraatii. 10 Kun egaa akkamitti isaaf lakkaa’ame ree? Erga inni
dhagna qabatee moo duraanii? Durumaan malee erga dhagna qabate miti!

* **4:3** 4:3 Uma 15:6 † **4:8** 4:8 Far 32:1,2

[11] Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis chaappaa qajeelummaa
inni utuu dhagna hin qabatin dura amantiin argate sanaa ti. Kanaafis
inni warra utuu dhagna hin qabatin amanan kanneen amantiin isaanii
qajeelummaatti lakkaa'ameef hundaaf abbaa dha. [12] Akkasumas inni
warra dhagna qabataniif, dhagna qabachuu qofas utuu hin ta'in warra
karaa amantii abbaan keenya Abrahaam utuu dhagna hin qabatiniin dura
fudhate sana duukaa bu'an hundaaf abbaa dha.
[13] Abrahaamii fi sanyiin isaa waadaa akka inni dhaaltuu addunyaa ta'u
kenname sana karaa qajeelummaa amantiin dhufuutiin argatan malee
karaa seeraatiin miti. [14] Yoo warri seeratti bulan dhaaltota ta'an, amantiin
gatii hin qabu; waadaanis homaa hin fayyaduutii; [15] kunis sababii seerri
dheekkamsa fiduuf. Lafa seerri hin jirre yakki hin jiruutii.
[16] Kanaafuu waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi akka sanyii isaa
hundaaf wabii ta'uuf amantii irratti hundeeffame; innis warra akka
Abrahaam amananiif malee warra seeratti bulan qofaaf miti; Abrahaam
abbaa hunduma keenyaa ti. [17] Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee
si taasiseera"‡ jedhamee barreeffamee dha. Abrahaam Waaqa amanate;
innis Waaqa warra du'aniif jireenya kennuu fi isa waan hin jirre akka
waan jiruutti waamu sana duratti abbaa keenya.
[18] Abrahaamis akkuma, "Sanyiin kee akkas ni ta'a"§ jedhametti utuu
abdiin tokko iyyuu hin jiraatin abdiidhaan amanee abbaa saboota baay'ee
ta'e. [19] Innis akka umuriin isaa gara waggaa dhibbaa ga'ee dhagni isaa
du'e, akkasumas akka gadameessi Saaraa du'e beeku illee amantii isaatti
hin laafne. [20] Inni amantii isaatti jabaachuun Waaqaaf ulfina kenne
malee amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin shakkine; [21] akka Waaqni
waan waadaa gale raawwachuu danda'us guutumaan guutuutti huba-
teera. [22] Kanaafuu, "Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame."
[23] Dubbiin, "Qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame" jedhu kun Abrahaam
qofaaf hin barreeffamne; [24] nuufis, warra Waaqa Gooftaa keenya Yesu-
usin warra du'an keessaa kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti ni
lakkaa'ama. [25] Yesuus cubbuu keenyaaf dabarfamee du'atti kenname;
qajeeltota nu taasisuuf immoo du'aa kaafame.

5

Nagaa fi Gammachuu

[1] Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga taasifamnee nu karaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa wajjin nagaa qabna. [2] Ayyaana amma
jabaannee ittiin dhaabannu kanattis karaa isaatiin amantiin galuuf carraa
arganneerra. Abdii ulfina Waaqaattis ni gammanna. [3] Kana qofa miti; nu
dhiphina keenyattis ni gammanna; akka dhiphinni obsa fidu ni beeknaatii;
[4] obsi jabaatanii dhaabachuu, jabaatanii dhaabachuun immoo abdii fida.
[5] Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu kennamee sanaatiin garaa
keenya keessatti waan dhangalaafameef abdiin nu hin qaanessu.
[6] Utuu nu amma illee dadhabdoota taanee jirruu yeroo malutti Kiristoos
cubbamootaaf jedhee du'e. [7] Yoo namni tokko nama gaariif du'uuf
ija jabaachuu danda'e iyyuu, namni nama qajeelaaf du'u akka malee
muraasa. [8] Garuu utuma nu cubbamoota taanee jirruu Kiristoos nuuf
jedhee du'e; kunis jaalala Waaqni nuuf qabu argisiisa.

‡ **4:17** 4:17 Uma 17:5 § **4:18** 4:18 Uma 15:5

[9] Egaa nu amma erga dhiiga isaatiin qajeeltota taasifamnee, akkam
karuma isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin baane ree! [10] Nu utuu
diinota Waaqaa taanee jirruu erga du'a ilma isaatiin isatti araaramnee,
erga isatti araaramnee booddee immoo hammam caalaa jireenya isaatiin
hin fayyinu ree! [11] Kana qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos isa ittiin amma araara arganne sanaan Waaqatti ni gammanna.

Duuti Addaamiin, Jireenyi Immoo Kiristoosiin Dhufe

[12] Kanaaf akkuma cubbuun karaa nama tokkootiin addunyaa seene,
duuti immoo karaa cubbuutiin seene; sababii namni hundinuu cubbuu
hojjeteefis duuti nama hundatti dhufe.

[13] Utuu seerri hin kennaminiin dura iyyuu cubbuun addunyaa keessa
tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu cubbuun hin lakkaa'amu. [14] Ta'us
duuti bara Addaam irraa jalqabee hamma bara Museetti warra dogoggora
akka Addaam hin hojjetin irratti illee mo'ee ture; Addaamis Isa dhufuuf
jiru sanaaf fakkeenya ture.

[15] Kennaan tolaa sun garuu akka balleessaa sanaa miti. Erga
sababii balleessaa nama tokkootiin namoonni baay'een du'anii, ayyaanni
Waaqaatii fi kennaan karaa ayyaana nama tokkootiin jechuunis kennaan
karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe sun immoo hammam caalaa namootaaf
haa baay'atu ree! [16] Kennaan Waaqaa miidhaa cubbuun namni tokko
hojjete fiduun tokko miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname yakkam-
tummaa fideera; kennaan tolaa kan balleessaa baay'ee irratti kenname
garuu qajeelummaa fide. [17] Erga sababii balleessaa nama tokkootiin karaa
namicha sanaatiin duuti mo'ee, warri ayyaana baay'atee irraa hafaa ta'ee
fi kennaa qajeeltota nama taasisu argatan immoo karaa nama tokkoo
karaa Yesuus Kiristoosiitiin hammam caalaa jireenyaan hin mo'an ree!

[18] Kanaafuu akkuma balleessaan tokko nama hundatti yakka mursiise,
akkasuma immoo hojiin qajeelummaa tokko nama hundaaf qajeelummaa
jireenya fidu ta'e. [19] Akkuma ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni
baay'een cubbamoota ta'an, akkasuma immoo ajajamuu nama tokkootiin
namoonni baay'een qajeeltota ni taasifamu.

[20] Seerris akka cubbuun baay'atuuf dhufe. Lafa cubbuun baay'atetti
garuu ayyaanni akka malee baay'ate; [21] kunis akkuma cubbuun karaa
du'aatiin mo'e sana ayyaannis karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiin
akka jireenya bara baraa fiduuf karaa qajeelinaatiin akka mo'uuf.

6

Cubbuuf Du'uu, Kiristoosiin Immoo Jiraachuu

[1] Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni baay'atuuf ittuma fufnee
cubbuu haa hojjennuu? [2] Gonkumaa hin ta'u! Nu warri cubbuuf
duune, si'achi akkamitti cubbuu jala jiraanna? [3] Yookaan nu warri
Kiristoos Yesuusitti cuuphamne hundi akka du'a isaattis cuuphamne isin
hin beektanii? [4] Kanaafuu akkuma Kiristoos ulfina Abbaatiin warra du'an
keessaa kaafame sana nus akka jireenya haaraa jiraannuuf cuuphaadhaan
du'a isaa keessatti hirmaannee isa wajjin awwaalamne.

[5] Nu erga du'a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko taane, du'aa ka'uu
isaatiinis akkasuma isa wajjin tokko ni taana. [6] Akka dhagni cubbamaan

balleeffamuuf, nus akka si'achi garboota cubbuu hin taaneef akka na-
mummaan keenya moofaan sun isa wajjin fannifame ni beekna; 7 namni
du'e cubbuu irraa bilisoomeeraatii.
8 Egaa nu yoo Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin jiraannus ni
amanna. 9 Kiristoos warra du'an keessaa waan ka'eef, akka inni deebi'ee
hin duune ni beeknaatii; duutis si'achi isa irratti gooftummaa hin qabu.
10 Inni du'a du'e sana si'a tokko yeroo hundaaf cubbuuf du'e; jireenya
jiraatu sana garuu Waaqaaf jiraata.
11 Isinis akkasuma akka cubbuuf duutanitti, Kiristoos Yesuusiin garuu
akka Waaqaaf jiraattota taatanitti of hedaa. 12 Kanaafuu isin akka fedhii
isaa hamaadhaaf hin ajajamneef dhagna keessan kan du'a hin oolle
irratti cubbuu hin moosisinaa. 13 Akka warra du'a irraa gara jireenyaatti
fidamaniitti Waaqaaf of dhi'eessaa malee kutaa dhagna keessanii mi'a
jal'inaa gootanii cubbuuf hin dhi'eessinaa; garuu kutaa dhagna keessanii
mi'a qajeelinaa godhaatii Waaqaaf dhi'eessaa. 14 Isin ayyaana jala jirtu
malee waan seera jala hin jirreef, cubbuun isin irratti gooftummaa hin
qabaatu.

Garboota Qajeelummaa Ta'uu

15 Egaa maal haa ta'u ree? Nu sababii ayyaana jala malee seera jala
hin jirreef cubbuu haa hojjennuu? Gonkumaa hin ta'u! 16 Cubbuu gara
du'aatti nama geessuufis ta'u yookaan ajajamuu gara qajeelummaatti
nama geessuuf, yommuu akka garbootaatti nama tokkoof ajajamuuf of
kennitanitti, nama ajajamtaniif sanaaf akka garboota taatan hin beektanii?
17 Isin yoo garboota cubbuu turtan illee amma garuu barumsa itti
kennamtan sanaaf waan garaa guutuun ajajamtaniif Waaqaaf galanni haa
ta'u. 18 Isin cubbuu irraa bilisoomtanii garboota qajeelummaa taataniirtu.
19 Sababii isin uumamaanuu dadhaboo taataniif ani jecha namaa galuun
nan dubbadha; akkuma kutaa dhagna keessanii xuraa'ummaa fi hammina
guddachaa deemuuf garba gootanii dhi'eessaa turtan sana ammas kutaa
dhagna keessanii qajeelummaa gara qulqullummaatti geessuuf garba god-
haatii dhi'eessaa. 20 Isin yeroo garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa
irraa bilisa turtan. 21 Waan amma itti qaanoftan kana irraa yeroo sana
bu'aa maalii argattan ree? Dhumni waan sanaa du'aatii! 22 Amma garuu
waan cubbuu irraa bilisoomtanii garboota Waaqaa taataniif faayidaan
isin argattan gara qulqullummaatti isin geessa; dhumni isaas jireenya
bara baraa ti. 23 Mindaan cubbuu du'aatii; kennaan Waaqaa garuu karaa
Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin jireenya bara baraa ti.

7

Fakkeenya Fuudhaa fi Heerumaa

1 Yaa obboloota, ani warra seera beekanitti nan dubbadhaatii; seerri
nama tokko irratti taayitaa kan qabaatu hamma namichi sun lubbuun
jiru qofa akka ta'e isin hin beektanii ree? 2 Dubartiin heerumte tokko
hamma inni lubbuudhaan jirutti seeraan dhirsa isheetti hidhamteerti;
yoo dhirsi ishee du'e garuu seera fuudhaa fi heerumaa sana irraa
hiikamteerti. 3 Kanaafuu utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu yoo nama
biraatti heerumte isheen ejjituu jedhamti. Yoo dhirsi ishee du'e garuu
waan seera sana irraa hiikamteef yoo nama biraatti heerumte illee ejjitu
miti.

4 Kanaafuu yaa obboloota ko, isinis akkasuma karaa dhagna Kiristoosiin
seeraaf duutaniirtu; kunis akka isin kan biraa, kan isa warra du’an keessaa
kaafame sanaa taataniif; kun immoo akka nu Waaqaaf ija naqannuuf.
5 Yeroo nu akka namummaa cubbamaatti jiraachaa turretti, hawwiin
cubbuu kan seeraan kakaafame sun akka nu du’aaf ija naqannuuf dhagna
keenya keessatti hojjechaa ture. 6 Amma garuu waan duraan nu hidhee
ture sanaaf du’uudhaan seera irraa hiikamneerra; kunis akka seera
moofaa barreeffame sana jalatti tajaajilluuf utuu hin ta’in akka jireenya
Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf.

Seeraa fi Cubbuu

7 Egaa maal jenna ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa akkas miti!
Garuu ani utuu seeraan ta’uu baatee cubbuun maal akka ta’e hin beeku
ture. Utuu seerri “Hin hawwin”* jechuu baatee ani silaa hawwiin maal
akka ta’e dhugumaan hin beeku ture. 8 Cubbuun garuu carraa ajajni
argamsiiseen hawwii hamaa gosa hundaa na keessatti uume. Lafa seerri
hin jirretti cubbuun du’aadhaatii. 9 Ani dur seera malee jiraachaan
ture; yommuu ajajni dhufetti garuu cubbuun ni bayyanatte; anis nan
du’e. 10 Ajajni jireenya fida jedhamee eegame sunis akka du’a natti fide
nan hubadhe. 11 Cubbuun carraa ajajni argamsiiseen na gowwoomse;
ajajuma sanaanis na ajjeese. 12 Kanaafuu seerri qulqulluu dha; ajajni sunis
qulqulluu dha; qajeelaa dha; gaarii dhas.

13 Egaa waan gaarii sanatu du’a natti ta’ee ree? Gonkumaa akkas miti!
Cubbuunis akka cubbuutti akka ilaalamuuf, akka karaa ajajaatiin ittuma
caalee cubbuu ta’uufis cubbuun karaa waan gaarii sanaatiin du’a natti
fide.

14 Nus akka seerri sun seera hafuuraa ta’e ni beekna; ani garuu nama
foonii kan akkuma garbaatti cubbuutti gurguramee dha. 15 Ani waanan
hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun hojjedha malee waanan hojjechuu
barbaadu hin hojjedhuutii. 16 Ani erga waanan hojjechuu hin barbaanne
hojjedhee, akka seerri sun gaarii ta’e walii nan gala. 17 Yoos, si’achi
cubbuu na keessa jiraatutu waan kana hojjeta malee ana miti. 18 Na keessa
jechuunis namummaa koo cubbamaa keessa akka wanni gaariin tokko
iyyuu hin jirre nan beeka. Ani waan gaarii hojjechuu nan hawwa; garuu
hojjechuu hin danda’u. 19 Wanti ani hojjedhu waan hamaa ani hojjechuu
hin barbaanne malee waan gaarii ani hojjechuu barbaadu mitiitii. 20 Egaa
ani waanan hojjechuu hin barbaanne yoon hojjedhe, si’achi cubbuu na
keessa jiraatu sanatu waan kana hojjeta malee ana miti.

21 Kanaafuu akka seerri sun hojjechaa jiru nan hubadha; yommuu ani
waan gaarii hojjechuu barbaadu hamminni na biratti argama. 22 Ani
keessa namummaa kootti seera Waaqaattin nan gammadaatii; 23 ani garuu
utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin kutaa dhagna koo keessatti wal
lolee seera cubbuu kan kutaa dhagna koo keessa jiruuf na booji’uu nan
arga. 24 Ani nama gadadamaa akkamii ti! Dhagna du’u kana jalaa eenyutu
na baasa? 25 Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin galanni Waaqaaf
haa ta’u!

Kanaafuu ani mataan koo qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti;
namummaa koo cubbamaadhaan garuu ani garbicha seera cubbuu ti.

---

* **7:7** 7:7 Bau 20:17; KeD 5:21

8

Hafuura Jireenyaa

[1] Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus keessa jiraatanitti muramu
hin jiru; [2] seerri Hafuura jireenyaa karaa Kiristoos Yesuusiin seera
cubbuutii fi seera du'aa jalaa na bilisoomseeraatii. [3] Waan seerri sababii
fooniitiin dadhabsiifameef hojjechuu hin danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa
bifa foon cubbamaatiin aarsaa cubbuu akka ta'uuf erguun hojjeteeraatii.
Kanaanis inni fooniin cubbuutti mure. [4] Kunis akka qajeelummaan
seeraa sun nu warra utuu akka namummaa cubbamaatti hin ta'in akka
Hafuuraatti jiraannu keessatti raawwatamuufii dha.
[5] Warri akka fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri akka Hafuu-
raatti jiraatan garuu waan Hafuuraa yaadu. [6] Yaadni foonii du'a; yaadni
Hafuuraa garuu jireenyaa fi nagaa dha. [7] Yaadni foonii diina Waaqaa ti;
seera Waaqaatiifis hin bulu. Buluus hin danda'u. [8] Warri akka fooniitti
jiraatan Waaqa gammachiisuu hin danda'an.
[9] Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraate akka Hafuuraatti
jiraattu malee akka fooniitti hin jiraattan. Eenyu iyyuu yoo Hafuura
Kiristoos qabaachuu baate inni kan Kiristoos miti. [10] Yoo Kiristoos isin
keessa jiraate garuu dhagni keessan sababii cubbuutiin du'aa dha; hafu-
urri keessan immoo sababii qajeelummaatiin jiraataa dha. [11] Hafuurri
Waaqaa inni Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun yoo isin keessa
jiraate garuu, inni Kiristoos Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun karaa
Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin dhagna keessan isa du'uufis jireenya
kenna.
[12] Egaa yaa obboloota, nu gatii of irraa qabna; garuu fooniif miti; akka
fooniitti jiraachuufis miti. [13] Isin yoo akka fooniitti jiraattan ni duutuutii;
yoo Hafuuraan hojii foon keessanii ajjeeftan garuu ni jiraattu.
[14] Warri Hafuura Waaqaatiin qajeelfaman hundinuu ilmaan Waaqaatii.
[15] Isin Hafuura ilmummaa isa nu ittiin, "*Aabbaa,* yaa Abbaa" jennee
waammannu sana argattan malee Hafuura garbummaa kan gara sodaatti
isin deebisu hin arganne. [16] Akka nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura
keenya wajjin dhugaa ba'us Hafuuruma sana. [17] Yoo ijoollee taane immoo
nu dhaaltota; akka hirmaattota ulfina isaa taanuufis yoo hirmaattota
dhiphina isaa taane, nu dhaaltota Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla.

Ulfina Fuul duraa

[18] Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti mul'achuuf jiruun
yommuu wal bira qabamu akka waan tokkottuu hin lakkaa'amne ani nan
yaada. [19] Uumamni mul'achuu ijoollee Waaqaa hawwiidhaan eeggachaa
jira. [20] Uumamni utuu filannoo isaatiin hin ta'in, fedhii isa dabarsee isa
kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa hin qabnetti saaxilameeraatii;
[21] kunis akka uumamni mataan isaa garbummaa tortoruu jalaa ba'ee
bilisummaa ulfina qabeessa ijoollee Waaqaatti galuuf.
[22] Uumamni hundinuu hamma ammaatti akkuma dhiphina yeroo
ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna. [23] Uumama qofa utuu hin ta'in nu
mataan keenya warri ija Hafuuraa kan jalqabaa qabnu iyyuu furii dhagna
keenyaa ilmummaatti guddifamuu eeggachaa of keessatti ni aadna. [24] Nu
abdii kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu abdii miti; namni waan
amma iyyuu qabu abdatu eenyu ree? [25] Nu yoo waan amma hin qabne
abdanne garuu obsaan eegganna.

[26] Akkasumas Hafuurri dadhabbii keenya irratti nu gargaara. Nu waan
kadhachuu qabnu hin beeknuutii; hafuurri mataan isaa garuu aaduu
ibsamuu hin danda'amneen nuuf kadhata. [27] Inni garaa keenya qoru sun
yaada Hafuuraas ni beeka; Hafuurri akka fedhii Waaqaatti qulqullootaaf
kadhataatii.

Mo'attoota Caaluu

[28] Waaqni warra isa jaallatanii akka kaayyoo isaatti waamamaniif akka
wanti hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni beekna. [29] Akka inni obboloota
baay'ee keessatti hangafa ta'uuf Waaqni warra duraan dursee beeke akka
bifa ilma isaa fakkaataniif duraan dursee murteesseeraatii. [30] Inni warra
duraan dursee murteesse sana ni waame; warra waame sanas qajeeltota
taasise; warra qajeeltota taasiseef immoo ulfina kenne.

[31] Egaa kana irratti maal jenna ree? Erga Waaqni nu wajjin ta'ee eenyutu
nuun mormuu danda'a? [32] Waaqni Ilma isaa illee utuu hin mararfatin
hunduma keenyaaf dabarsee kenne sun akkamitti waan biraa hundumas
isa wajjin akkasuma arjummaan nuuf hin kennu ree? [33] Warra Waaqni
filate eenyutu himata? Kan qajeelaa nama taasisu Waaqa. [34] Kan itti
muru eenyu? Kiristoos Yesuus isuma nuuf du'ee, kana caalaa immoo
warra du'an keessaa ka'ee mirga Waaqaa jiruu fi nuuf kadhatu sanaa dha.
[35] Jaalala Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa? Dhiphina moo rakkina,
ari'atama moo beela, daaruu moo balaa yookaan goraadee? [36] Kunis
akkuma,

"Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;

akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra"*

jedhamee barreeffamee dha. [37] Kana hunda keessatti garuu nu isa
nu jaallate sanaan mo'attoota ni caalla. [38] Duuti yookaan jireenyi,
ergamoonni yookaan bulchitoonni, hangafoonni, wanni ammaa yookaan
wanni dhufuuf jiru yookaan humni tokko iyyuu, [39] ol dheerinni yookaan
gad fageenyi yookaan uumamni biraa kam iyyuu jaalala Waaqaa kan
Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaa irraa akka gargar nu baasuu hin
dandeenye ani amaneera.

9

Filannoo Waaqaa

[1] Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha; ani hin sobu; yaadni koos
Hafuura Qulqulluudhaan naa mirkaneessa; [2] ani gadda guddaa fi dhiphina
wal irraa hin cinne garaa koo keessaa qaba. [3] Ani iyyuu obboloota koo
warra akka fooniitti sanyii koo ta'aniif jedhee utuun Kiristoos irraa gargar
ba'ee abaaramee nan hawwa tureetii; [4] isaan saba Israa'el. Ilmummaan,
ulfinni, kakuun, seera fudhachuun, tajaajiluu fi waadaan kan isaanii ti.
[5] Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis* isaan irraa fooniin dhalate; inni
waan hunda irratti Waaqa; inni bara baraan haa eebbifamu! Ameen.

[6] Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera jechuu miti. Kan Israa'el irraa
dhalate hundi Israa'el miti. [7] Yookaan isaan sababii sanyii Abrahaam
ta'aniif hundi isaanii ijoollee isaa miti. Garuu, "Sanyiin kee Yisihaaqiin
siif waamama"† jedhameera. [8] Kana jechuunis ijoollee waadaatu sanyiitti
lakkaa'ama malee ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee Waaqaa miti.

---

* **8:36** 8:36 Far 44:22 * **9:5** 9:5 yookaan Masiihichis † **9:7** 9:7 Uma 21:12

9 Dubbiin waadaa sunis kan, “Ani yeroo murteeffametti deebi’ee nan
dhufa; Saaraanis ilma ni deessi”‡ jedhu tureetii.
10 Kana qofa miti; Ribqaan yeroo namuma tokkoof, abbaa keenya
Yisihaaqiif ulfooftetti, 11 ijoolleen sun utuu hin dhalatin yookaan utuu
waan gaarii yookaan waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon filannoo
Waaqaa raawwatamuuf, 12 utuu hojiin hin ta’in isa waamicha Waaqaatiin,
“Inni hangafni isa quxisuu tajaajila”§ jedhamee isheetti himame. 13 Kunis
akkuma, “Yaaqoobin nan jaalladhe; Esaawun garuu nan jibbe”* jedhamee
barreeffamee dha.
14 Egaa maal jenna ree? Waaqni jal’aadhaa? Gonkumaa akkas miti!
15 Inni Museedhaan,
“Ani kanan maaru nan maara;
kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa”†
jedhaatii. 16 Kanaafuu wanti kun araara Waaqaatiin malee hawwii
yookaan carraaqqii namaatiin miti. 17 Katabbiin qulqulluun Fara’ooniin,
“Ani humna koo sirratti argisiisuuf, maqaan koos akka lafa hunda irratti
labsamuuf kaayyoo kanaaf si kaaseera”‡ jedhaatii. 18 Kanaaf Waaqni kan
maaruu barbaadu ni maara; kan mata jabeessa gochuu barbaadu immoo
mata jabeessa godha.
19 Isinis, “Yoos Waaqni maaliif amma iyyuu dogoggora nurra barbaada?
Fedhii isaas eenyutu mormuu danda’a?” naan jettu. 20 Garuu yaa
namichoo, Waaqaan mormuuf ati eenyu? “Wanti tolfame tokko kan
isa tolcheen, ‘Ati maaliif akkanatti na tolchite?’ ”§ jedhaa? 21 Suphee
dhooftuun tokko dhoqqee suphee kan bukaa’e irraa qodaa ulfinaa fi
salphinaaf oolu tolchuuf mirga hin qabuu?
22 Waaqni dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna isaas beeksisuuf jedhee
yoo mi’a dheekkamsaa kanneen badiisaaf qopheeffaman obsa guddaan
bira darbe hoo? 23 Inni badhaadhummaa ulfina isaa yoo mi’a araara
isaa kanneen duraan dursee ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf jedhee
waan kana godhe hoo? 24 Nus warra waamaman keessaa tokkoo dha;
inni Yihuudoota qofa keessaa utuu hin ta’in Namoota Ormaa keessaas
waameera. 25 Inni kitaaba Hoose’aa keessatti akkana jedha:
“Ani warra saba koo hin ta’iniin, ‘saba koo’ nan jedha;
ishee jaallatamtuu hin ta’iniin immoo,
‘jaallatamtuu’ nan jedha.”*
26 Akkasumas isaan,
“Iddoodhuma itti, ‘Isin saba koo miti’
isaaniin jedhame sanatti, ‘ilmaan Waaqa jiraataa’
jedhamanii ni waamamu.”†
27 Isaayyaas akkana jedhee waa’ee Israa’el iyya:
“Baay’inni ilmaan Israa’el
yoo akkuma cirracha qarqara galaanaa ta’e iyyuu,
hambaa qofatu fayya.
28 Gooftaan utuu hin turin,
yeroo dhumaatiif lafa irratti ni muraatii.”
29 Kunis akkuma Isaayyaas duraan dursee akkana jedhee dubbatee dha:

‡ **9:9** 9:9 Uma 18:10,14 § **9:12** 9:12 Uma 25:23 * **9:13** 9:13 Mil 1:2,3 † **9:15** 9:15 Bau 33:19
‡ **9:17** 9:17 Bau 9:16 § **9:20** 9:20 Isa 29:16; 45:9 * **9:25** 9:25 Hos 2:23 † **9:26** 9:26 Hos 1:10

"Utuu Gooftaan Waan Hunda Danda'u,
sanyii nuuf hambisuu baatee,
nu silaa akkuma Sodoom taanee,
Gomoraas fakkaanna turre."[‡]

Amantii Dhabuu Israa'el

30 Egaa maal jenna ree? Namoonni Ormaa kan qajeelummaa duukaa
hin bu'in qajeelummaa karaa amantiitiin ta'e argataniiru. 31 Israa'eloonni
seera qajeelummaa duukaa bu'an garuu qajeelummaa hin arganne.
32 Maaliif dhaban? Kunis sababii isaan utuu karaa amantiitiin hin ta'in
hojiidhaan qajeelummaa argachuu barbaadaniif; isaanis dhagaa nama
gufachiisuun gufatan. 33 Kunis akkuma,
"Kunoo, ani dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu Xiyoon keessa nan kaa'a;
namni isatti amanu gonkumaa hin qaana'u"[§]
jedhamee barreeffame sanaa dha.

10

1 Yaa obboloota, hawwiin garaa kootii fi wanni ani Israa'elootaaf Waaqa
kadhadhu akka isaan fayyaniif. 2 Ani akka isaan Waaqaaf hinaaffaa
qaban dhugaa nan ba'a; hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa irratti
hundeeffame miti. 3 Isaan waan qajeelummaa Waaqa biraa dhufu
hin beekinii fi waan qajeelummaa ofii isaanii uumachuu barbaadaniif
qajeelummaa Waaqaatiif hin bulle. 4 Akka namni amanu hundinuu
qajeelummaa argatuuf Kiristoos raawwii seeraatii.
5 Museen waa'ee qajeelummaa seeraan argamuu, "Namni waan
seerri ajaju godhu ittiin jiraata"[*] jedhee waan kana barreesseeraatii.
6 Qajeelummaan amantiidhaan argamu garuu akkana jedha; "Ati garaa
kee keessatti, 'Eenyutu gara samiitti ol ba'a?'[†] hin jedhin;" Kun Kiristoosin
gad buusuuf; 7 "Yookaan, 'Eenyutu qileetti gad bu'a?'[‡] hin jedhin;" kun
Kiristoosin warra du'an keessaa ol baasuuf. 8 Inni garuu maal jedha?
"Dubbichi si bira jira; afaan keetii fi garaa kee keessa jira;"[§] innis dubbii
amantii isa nu lallabnuu dha; 9 kunis yoo ati, "Yesuus Gooftaa dha"
jettee afaan keetiin dhugaa baatee akka Waaqni warra du'an keessaa isa
kaase garaa keetti amante, ati ni fayyita. 10 Namni garaa isaatiin amanee
qajeelaa taasifamaatii; afaan isaatiinis dhugaa ba'ee fayya. 11 Katabbiin
Qulqulluun, "Namni isatti amanu kam iyyuu gonkumaa hin qaana'u"[*]
jedhaatii. 12 Yihuudii fi Giriikii gidduu garaa garummaan hin jiruutii;
Gooftuma tokkicha sanatu Gooftaa hundaa ti; innis warra isa waammatan
hunda eebba isaatiin badhaasa. 13 "Namni maqaa Gooftaa waammatu
hundinuu ni fayyaatii."[†]
14 Yoos isaan akkamitti isa itti hin amanin waammachuu danda'u ree?
Isa waa'ee isaa hin dhaga'inittis akkamitti amanuu danda'u ree? Utuu
namni isaanitti hin lallabinis akkamitti dhaga'uu danda'u ree? 15 Isaanis
utuu hin ergamin akkamitti lallabuu danda'u? Kunis isa, "Miilli warra
wangeela fidanii akkam miidhagaa dha!"[‡] jedhamee barreeffamee dha.

[‡] **9:29** 9:29 Isa 1:9 [§] **9:33** 9:33 Isa 8:14; 28:16 [*] **10:5** 10:5 Lew 18:5 [†] **10:6** 10:6 KeD 30:13
[‡] **10:7** 10:7 KeD 30:13 [§] **10:8** 10:8 KeD 30:14 [*] **10:11** 10:11 Isa 28:16 [†] **10:13** 10:13 Yoe
2:32 [‡] **10:15** 10:15 Isa 52:7

[16] Oduu gaarii sanas kan fudhate Israa'eloota hunda miti. Isaayyaas,
"Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?"§ jedhaatii. [17] Egaa
amantiin ergaa dhaga'uudhaan dhufa; ergaan kunis karaa dubbii waa'ee
Kiristoosiin dhaga'ama. [18] Ani garuu: Isaan hin dhageenye moo? jedhee
nan gaafadha; dhugumaanuu isaan dhaga'aniiru:
"Sagaleen isaanii lafa hunda,
dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e."*
[19] Ammas ani: Israa'el hin hubanne moo? jedheen gaafadha. Museen
duraan dursee,
"Ani warra saba hin ta'iniin akka isin hinaaftan nan godha;
saba hubannaa hin qabneenis isin nan aarsaa"†
jedha. [20] Isaayyaasis ija jabinaan,
"Warri na hin barbaadin na argatan;
warra na hin iyyaafatinittis nan mul'adhe"‡
jedha. [21] Waa'ee Israa'el garuu,
"Ani guyyaa guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa ta'eetti
harka koo nan diriirfadhe"§
jedha.

11

Hambaa Israa'el

[1] Anis, "Egaa Waaqni saba isaa ni gatee ree?" jedhee nan gaafadha. Kun
gonkumaa akkas miti! Ani iyyuu Israa'elicha, sanyii Abrahaam keessaa
gosa Beniyaam. [2] Waaqni saba isaa warra duraan dursee beeke sana hin
ganne; isin waa'ee Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa duratti akka Israa'elin
himate Katabbiin Qulqulluun maal akka jedhu hin beektanii? Innis
akkana jedha: [3] "Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru; iddoo aarsaa
keetii illee diiganiiru; anuma qofatu hafe; anas ajjeesuu barbaadu."*
[4] Garuu deebiin Waaqni isaaf kenne maal ture? "Ani ofii kootiif namoota
Ba'aaliif hin jilbeenfatin 7,000 hambifadheera."† [5] Akkasuma yeroo
ammaas hambaawwan ayyaanaan filataman jiru. [6] Erga ayyaanaan ta'e
immoo si'achi hojiin miti; utuu hojiin ta'ee immoo ayyaanni silaa ayyaana
hin ta'u ture.
[7] Egaa maali ree? Israa'el waan jabeessee barbaade sana hin arganne;
warri filataman garuu argataniiru. Warri kaan immoo mataa jabaatan.
[8] Kunis isa,
"Waaqni hamma guyyaa har'aatti,
akka iji isaanii hin argineef,
akka gurri isaaniis hin dhageenyeef,
hafuura nama dawweessu isaaniif kenne"‡
jedhamee barreeffamee dha. [9] Daawitis akkana jedha;
"Maaddiin isaanii iddaa fi kiyyoo,
gufuu nama gufachiisuu fi adaba isaanitti haa ta'u.
[10] Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;
dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu."§

§ **10:16** 10:16 Isa 53:1 * **10:18** 10:18 Far 19:4 † **10:19** 10:19 KeD 32:21 ‡ **10:20** 10:20 Isa 65:1 § **10:21** 10:21 Isa 65:2 * **11:3** 11:3 1Mt 19:10,14 † **11:4** 11:4 1Mt 19:18 ‡ **11:8** 11:8 KeD 29:4; Isa 29:10 § **11:10** 11:10 Far 69:22,23

Namoonni Ormaa Fayyina Argatan

11 Anis deebisee, "Isaan hamma kufanii ka'uu hin dandeenyetti gu-
fatanii?" jedheen gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka
sabni Israa'el hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif fayyinni Namoota
Ormaatiif dhufe. 12 Yoos erga balleessaan isaanii addunyaaf badhaadhum-
maa fidee, kufaatiin isaaniis erga Namoota Ormaatiif badhaadhummaa
fidee, guutummaan isaanii immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa
fiduu ree?
13 Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin dubbadha. Ani waanan ergamaa
Namoota Ormaa ta'eef, tajaajila koo nan kabaja. 14 Kanaanis ani tarii saba
koo hinaaffaaf kakaasee isaan keessaa tokko tokko fayyisuu abdadhee ti.
15 Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara fidee, fudhatamuun isaanii
immoo warra du'an keessaa jireenyatti kaafamuu malee maal fida ree?
16 Kutaan bukoo kan akka kennaa hangafaatti dhi'eeffame tokko erga
qulqulluu ta'ee, bukoon guutuun qulqulluu dha; hiddi erga qulqulluu
ta'ee, dameewwan isaas akkasuma qulqulloota.
17 Dameewwan sana keessaa tokko tokko caccabsamnaan ati utuma
lataa ejersa bosonaa taatee jirtuu iddoo dameewwan caccabaniitti fayy-
ifamtee soora hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu taanaan,
18 dameewwan sanatti hin koorin. Yoo of jajje garuu hidda sanatu si baata
malee akka ati hidda sana hin baanne hubadhu. 19 Atis, "Akka ani itti
fayyifamuuf dameewwan sun caccabsaman" ni jetta. 20 Kun dhuguma.
Isaan waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati garuu amantiidhaan
dhaabatteerta. Kanaafuu sodaadhu malee of hin tuulin. 21 Waaqni yoo
dameewwan uumamaatiif hin hilin siifis hin hiluutii.
22 Egaa arjummaa fi gara jabina Waaqaa hubadhu: gara jabinni isaa
warra kufan irratti; arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa isaa
keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni kutamta. 23 Isaanis yoo
amantii dhabuutti fufuu baatan itti fayyifamu; Waaqni deebisee itti
isaan fayyisuu ni danda'aatii. 24 Ati muka uumamaan ejersa bosonaa
ta'e irraa muramtee karaa seera uumamaatiin ala ta'een muka ejersaa
kan dhaabame irratti erga fayyifamtee, dameewwan uumamaa kunneen
hammam caalaa muka ejersa isaanii irratti deebifamanii hin fayyifaman
ree!

Israa'eloonni Hundinuu Ni fayyu

25 Yaa obboloota, ani akka isin ogeeyyii of seetanii icciitii kana wallaaltan
hin barbaadu; hamma lakkoobsi Namoota Ormaa guutuun seenutti
Israa'el gariin mata jabinaan jiraachaa turan. 26 Kanaafuu Israa'el hundi
ni fayyu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:
"Inni furu Xiyoonii ni dhufa;
Yaaqoob irraas Waaqa malee jiraachuu ni balleessa.
27 Yommuu ani cubbuu isaanii isaan irraa fuudhutti,
kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana."*
28 Akka wangeelaatti isiniif jecha isaan diinota; akka filannootti garuu
abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha; 29 kennaan Waaqaatii fi waamichi
isaa gaabbii hin qabuutii. 30 Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf ajajamuu
diddanii amma garuu ajajamuu diduu isaaniitiin araara argattan sana
31 isaanis akkasuma araara Waaqaa kan isin argattaniin akka araara

* **11:27** 11:27 Isa 27:9; 59:20,21; Erm 31:33,34

argataniif amma ajajamuu didan. 32 Waaqni hunduma isaaniitiif araara
buusuuf jedhee namoota hunda ajajamuu diduu jala galche.

Waaqa Jajuu

33 Badhaadhummaan ogummaatii fi
beekumsa Waaqaa hammam gad fagaata!
Murtiin isaa qoramee bira hin ga'amu!
Karaan isaas barbaadamee itti hin ba'amu!
34 "Eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?
Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?"†
35 "Yookaan akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf jedhee,
eenyutu takkumaa Waaqaaf waa kenne?"‡
36 Wanti hundinuu isa irraa dhufe; isumaan dhufe; isaaf dhufe.
Bara baraan ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

12

Aarsaa Jiraataa

1 Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna keessan aarsaa jiraataa,
qulqullaa'aa fi kan Waaqa gammachiisu gootanii dhi'eessitaniif ani gara
laafina Waaqaatiin isin kadhadha; kunis waaqeffannaa keessan kan
hafuuraa ti. 2 Fedhiin Waaqaa gaariin, gammachiisaanii fi kan mudaa
hin qabne maal akka ta'e qorattanii akka mirkaneessuu dandeessaniif
haaromfamuu qalbii keessaniitiin geeddaramaa malee addunyaa kana hin
fakkaatinaa.
3 Ani ayyaana naa kennameen tokkoo tokkoo keessan nan gorsaatii:
Akka madaalii amantii kan Waaqni isinii kenne sanaatti qalbeeffannaad-
haan waa'ee ofii keessanii yaadaa malee hamma yaaduu qabdanii olitti
hin yaadinaa. 4 Akkuma dhagni keenya kutaa baay'ee qabu, akkuma
kutaawwan kunneenis hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana 5 akkasuma
immoo nu warri baay'ee taane Kiristoosiin dhagna tokkoo dha; tokkoon
tokkoon kutaa dhagnaa kan walii isaanii ti. 6 Nu akkuma ayyaana nuu
kennameetti kennaa garaa garaa qabna. Yoo kennaan nama tokkoo
raajii dubbachuu ta'e, inni akkuma amantii isaatitti haa dubbatu. 7 Yoo
tajaajiluu ta'e, haa tajaajilu; yoo barsiisuu ta'e, haa barsiisu; 8 yoo
jajjabeessuu ta'e, haa jajjabeessu; yoo warra rakkataniif kennuu ta'e,
arjummaadhaan haa kennu; yoo bulchuu ta'e, jabaatee haa bulchu; yoo
maaruu ta'e, gammachuun haa maaru.

Jaalala

9 Jaalalli keessan itti fakkeessuudhaan hin ta'in. Waan hamaa jibbaa;
waan gaariitti maxxanaa. 10 Jaalala obbolummaatiin jabeessaa wal
jaalladhaa. Ulfina walii kennuutti wal dorgomaa. 11 Gooftaa tajaa-
jiluu keessatti hafuura gubaa qabaadhaa malee hinaaffaa hin dhabi-
naa. 12 Abdiidhaan gammadaa; dhiphina obsaa; kadhannaatti cimaa.
13 Qulqulloota rakkataniif waa gumaachaa. Keessummoota simadhaa.
14 Warra isin ari'atan eebbisaa; eebbisaa malee hin abaarinaa. 15 Warra
gammadan wajjin gammadaa; warra boo'an wajjin boo'aa. 16 Walii
galteedhaan wajjin jiraadhaa. Warra jireenya gad aanaa jiraatan wajjin
jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin tuulinaa.

---

† **11:34** 11:34 Isa 40:13 ‡ **11:35** 11:35 Iyo 41:11

[17] Nama kamiif iyyuu hammina hamminaan hin deebisinaa. Nama
hunda duratti waan gaarii hojjedhaa. [18] Yoo danda'ame, gama keessaniin
nama hunda wajjin nagaan jiraadhaa. [19] Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa
Waaqaatiif iddoo kennaa malee haaloo hin ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo
baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa"* jedha, jedhamee barreef-
fameeraatii. [20] Garuu,
"Yoo diinni kee beela'e, beela baasi;
yoo inni dheebotes, waan inni dhugu kenniif.
Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta."†
[21] Gaarummaan hammina mo'i malee hamminaan hin mo'amin.

13

Abbootii Taayitaa Jalatti Buluu

[1] Namni kam iyyuu warra taayitaa bulchiinsaa irra jiran jalatti buluu
qaba; yoo Waaqa irraa ta'e malee taayitaa qabaachuun hin danda'amuutii.
Warra taayitaa qaban Waaqatu muude. [2] Kanaafuu namni abbootii
taayitaatiin mormu sirna Waaqaatiin morma; warri akkas godhanis murtii
ofitti fidu. [3] Bulchitoonni warra waan hamaa hojjetan malee warra
waan gaarii hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama taayitaa qabu
hin sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan gaarii hojjedhu; inni iyyuu si
galateeffataatii. [4] Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa Waaqaatii.
Ati garuu yoo waan hamaa hojjette sodaadhu; inni akkasumaan goraadee
hin qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa kan warra waan hamaa hojjetan
irratti dheekkamsa fiduun haaloo baasuu dha. [5] Kanaafuu sababii
dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in, yaada qulqulluudhaan warra taayitaa
irra jiran jalatti buluun barbaachisaa dha.
[6] Isinis kanumaaf qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaajiltoota Waaqaa
warra yeroo isaanii guutuu hojii bulchiinsaatiif kennaniidhaatii. [7] Waan
nama hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo qaraxa ta'e qaraxa, yoo
gibira ta'e immoo gibira baasaa; yoo sodaachuu ta'e sodaadhaa; yoo ulfina
kennuu ta'es, ulfina kennaa.

Wal jaalladhaa

[8] Isin wal jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin qabaati-
naa; namni nama biraa jaallatu kam iyyuu seera raawwateeraatii.
[9] Ajajawwan, "Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin hawwin"* jedhanii
fi ajajni biraas seera, "Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu"† jedhu
kanaan walitti guduunfamu. [10] Jaalalli ollaa isaa hin miidhu. Kanaafuu
jaalalli raawwii seeraa ti.
[11] Yeroon isin hirribaa dammaqxan amma akka ta'e hubadhaa. Yeroo
nu itti amanne sana caalaa fayyinni keenya amma nutti dhi'aateeraatii.
[12] Halkan bari'uu ga'eera; guyyaanis dhi'aateera. Kanaafuu hojii
dukkanaa of irraa gannee mi'a lolaa kan ifaa haa hidhannu. [13] Kottaa
akka yeroo guyyaatti amala gaariin haa jiraannu; addaggummaa fi
machiidhaan miti; jireenya sagaagalummaa fi gad dhiisiitiin miti; wal
loluu fi hinaaffaadhaan miti. [14] Qooda kanaa Yesuus Kiristoos Gooftichaa
uffadhaa; akka itti hawwii foonii gammachiiftan hin yaadinaa.

---

* **12:19** 12:19 KeD 32:35 † **12:20** 12:20 Fak 25:21,22 * **13:9** 13:9 Bau 20:13-15,17; KeD 5:17-19;
5:21 † **13:9** 13:9 Lew 19:18

14

Obboleessa Keetti Hin Murin

1 Nama amantiitti dadhabaa ta’e ofitti qabaa; waan wal nama falmisiisu
irrattis itti hin murinaa. 2 Namni tokko akka waan hunda nyaachuu
danda’u amana; namni amantiin isaa dadhabaa ta’e kaan garuu biqiltuu
qofa nyaata. 3 Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni hin
nyaatinis kan nyaatutti hin murin; Waaqni isa ofitti qabeeraatii. 4 Hojjetaa
nama kaaniitti kan murtu ati eenyu? Inni yoo dhaabates yoo kufes gooftaa
isaatiif. Waan Gooftaan isa dhaabachiisuu danda’uufis ni dhaabata.
5 Namni tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan caaluutti yaada;
namni kaan immoo guyyaan hundi tokkuma jedhee yaada. Namni kam
iyyuu yaada ofii isaa guutummaatti amanee haa fudhatu. 6 Namni
guyyicha kabaju Gooftaaf jedhee kabaja; kan guyyicha hin kabajnes
Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan nyaatu Gooftaaf jedhee nyaata; inni
Waaqa galateeffataatii; kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee hin nyaatu;
Waaqas ni galateeffata. 7 Nu keessaa namni mataa isaatiif jiraatu, kan
mataa isaatiif du’us hin jiruutii. 8 Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna;
yoo duunes Gooftaaf duuna. Kanaafuu yoo jiraannes yoo duunes nu kan
Gooftaa ti. 9 Sababii kanaaf Kiristoos Gooftaa du’aaleyyiitii fi jiraatoo
ta’uuf du’e; deebi’ees jiraataa ta’e.
10 Yoos ati maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan maaliif
obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi teessoo murtii Waaqaa dura ni
dhaabannaatii. 11 Kunis:
“ ‘Ani jiraataadhaatii;
jilbi hundi anaaf ni jilbeenfata;
arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba’a’ jedha Gooftaan”*
jedhamee barreeffameeraatii. 12 Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa’ee
mataa keenyaa fuula Waaqaa duratti deebii ni kennina.
13 Kanaafuu nu walitti muruu haa dhiifnu. Qooda kanaa akka karaa
obboleessa keessanii irra gufuu yookaan waan gufachiisu tokko illee
hin keenye murteeffadhaa. 14 Akka wanni ofuma isaatiin xuraa’aa ta’e
tokko iyyuu hin jirre ani karaa Gooftaa Yesuus nan beeka; nan amanas.
Nama wanni tokko xuraa’aadha jedhee yaaduuf garuu wanni sun isaaf
xuraa’aa dha. 15 Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee miidhe, ati jaalalaan
jiraachaa hin jirtu. Ati waan nyaattuun obboleessa kee isa Kiristoos
isaaf du’e hin balleessin. 16 Kanaafuu wanti isin gaariidha jettan akka
arrabsamu hin godhinaa. 17 Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaa
fi gammachuu Hafuura Qulqulluun ta’eedha malee waa’ee nyaataa fi
dhugaatii mitiitii. 18 Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa
gammachiisaatii; namoota birattis fudhatama argata.
19 Kanaaf waan nagaa fidu gochuu fi wal ijaaruuf haa tattaaffannu.
20 Nyaataaf jettee hojii Waaqaa hin balleessin. Nyaanni hundi qulqulluu
dha; garuu waan nama biraa gufachiisu kam iyyuu nyaachuun nama
tokkoof dogoggora. 21 Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon nyaachuu
dhiisuun yookaan daadhii wayinii dhuguu dhiisuun yookaan waan biraa
kam iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha.
22 Kanaafuu ati amantii waan kana irratti qabdu kam iyyuu fuula
Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu. Namni waan amanee fudhate

* **14:11** 14:11 Isa 45:23

irratti ofitti hin murre eebbifamaa dha. 23 Namni shakkii qabu garuu
nyaachuun isaa waan amantiin hin ta'iniif yoo nyaate isatti murama;
wanni amantiin hin ta'in kam iyyuu cubbuudhaatii.

15

1 Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhaboo baachuu qabna
malee ofuma gammachiisuu hin qabnu. 2 Tokkoon tokkoon keenya ollaa
keenya ijaaruuf, akka isatti toluuf waan isa gammachiisu gochuu qabna.
3 Kiristoos iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun garuu akkuma,
"Arrabsoon warra si arrabsanii narra ga'eera"* jedhamee barreeffamee
dha. 4 Nu akka obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan Qulqulluun kennaniin
abdii qabaannuuf wanti duraan barreeffame hundi barumsa keenyaaf
barreeffameetii.
5 Waaqni obsaa fi jajjabina namaa kennu sun akka isin yaaduma
Kiristoos Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin haa gargaaru. 6 Kunis
akka isin yaada tokkoo fi afaan tokkoon Waaqaaf, Abbaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosiif ulfina kennitaniif.
7 Kanaaf akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif jedhee isin simatetti isinis
wal simadhaa. 8 Kiristoos dhugaa Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif
kenname mirkaneessuuf akka tajaajilaa warra dhagna qabatanii ta'e ani
isinittin himaatii; 9 kunis akka Namoonni Ormaa sababii araara isaatiif
Waaqa ulfeessaniif. Innis akkuma,
"Kanaafuu ani Namoota Ormaa gidduutti sin jajadha;
maqaa keetiifis nan faarfadha"†
jedhamee barreeffamee dha. 10 Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, isin saba isaa wajjin gammadaa"‡
jedha. 11 Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, hundi keessan Gooftaa jajadhaa;
namoonni hundinuus faarfannaadhaan isa leellisaa"§
jedha. 12 Akkasumas Isaayyaas,
"Hiddi Isseey kan saboota bulchuuf
ka'u tokko ni dhufa;
Namoonni Ormaas isa abdatu"*
jedha.
13 Isinis akka humna Hafuura Qulqulluutiin abdiitti akka malee guddat-
taniif, Waaqni abdii sun isa amanachuu keessaniin gammachuu fi nagaa
hundumaan isin haa guutu.

Phaawulos Tajaajilaa Namoota Ormaa Ta'uu Isaa

14 Yaa obboloota ko, isin ofii keessanii akka gaarummaadhaan guutuu
taatan, akka beekumsaan guutamtanii fi akka wal gorsuu dandeessan ani
iyyuu hubadheera. 15 Ani sababii ayyaana Waaqni naaf kenneetiif waan
tokko tokko isin yaadachiisuuf jedhee ija jabinaan isinii barreesseera;
16 kunis akka Namoonni Ormaa Hafuura Qulqulluun Qulqulleeffamanii
fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama qabu ta'anii fi akka ani lubummaa
wangeela Waaqaa lallabuutiin Namoota Ormaatiif tajaajilaa Kiristoos
Yesuus ta'uuf.

---

* **15:3** 15:3 Far 69:9 † **15:9** 15:9 2Sm 22:50; Far 18:49 ‡ **15:10** 15:10 KeD 32:43 § **15:11** 15:11 Far 117:1 * **15:12** 15:12 Isa 11:10

[17] Kanaafuu ani Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos Yesuusiin nan boona.
[18] Ani waan Kiristoos waan ani jedhee fi hojjedheen akka Namoonni
Ormaa Waaqaaf ajajaman gochuudhaan karaa kootiin raawwateen alatti
homaa dubbachuuf ija hin jabaadhu; [19] kunis humna mallattoo fi
dinqiitiin, humna Hafuura Qulqulluutiinis raawwatame. Kanaafuu ani
Yerusaalemii jalqabee naanna'uun hamma Ilwaariqoonitti guutummaatti
wangeela Kiristoos lallabeera. [20] Ani akka hundee namni biraa buuse
irratti hin ijaarreef lafa Kiristoos itti hin beekaminitti wangeela lallabuuf
yeroo hunda tattaaffadheera. [21] Kunis isa,
"Warri waa'een isaa itti hin himamin ni argu;
warri hin dhaga'inis ni hubatu"†
jedhamee barreeffamee dha. [22] Anis kan yeroo baay'ee gara keessan
dhufuu dhowwameef kanuma.

Phaawulos Roomaa dhaquuf Karoorfate

[23] Amma garuu naannoowwan kanneenitti iddoon itti hojjedhu waan
hin jirree fi anis waan isin arguuf waggaa baay'ee hawwaa tureef, [24] yeroo
Isphaaniyaa dhaqu isinitti goruu nan yaada. Anis yeroo achi irra darbu
erga isin argee xinnoo isin wajjin gammadee booddee akka imala koo
irratti na gargaartan nan abdadha. [25] Amma garuu ani qulqulloota
tajaajiluuf Yerusaalem dhaquuttin jira. [26] Warri Maqedooniyaatii fi
Akaayaa qulqulloota Yerusaalem jiraatan keessaa kanneen hiyyeeyyii
ta'aniif buusii gochuutti gammadaniiruutii. [27] Isaan waan kana gochuuf ni
gammadan; dhugumaanuu waan kana isaaniif gochuun dirqama isaanii
ti. Namoonni Ormaa erga eebba hafuuraa Yihuudoota irraa qooddatanii,
eebba isaanii kan foonii immoo Yihuudootaaf qooduun dirqama isaanii
ti. [28] Kanaaf ani ergan waan kana raawwadhee, akka isaan buusii kana
fudhatan mirkaneeffadhee booddee goree isin ilaalee Isphaaniyaa nan
dhaqa. [29] Ani yommuu gara keessan dhufu akka eebba Kiristoosiin
guutamee dhufu nan beeka.

[30] Yaa obboloota, akka isin kadhannaa Waaqa kadhattan keessatti
naaf kadhachuudhaan na wajjin dhamaatan Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin, jaalala Hafuura Qulqulluutiinis isinin kadhadha. [31] Akka ani
namoota Yihuudaa keessa jiraatan kanneen hin amanin jalaa ba'uu fi
akka tajaajilli koos Yerusaalem keessatti qulqulloota achi jiraatan biratti
fudhatama argatu naaf kadhadhaa; [32] kunis akka ani fedhii Waaqaatiin,
gammachuudhaan isin bira dhufee isin wajjin boqodhuuf. [33] Waaqni
nagaa hunduma keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

16

Phaawulos Nagaa Dhaamuu Isaa

[1] Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu waldaa kiristaanaa ishee
Kanchire'aa imaanaa isinitti nan kennadha. [2] Isheen namoota baay'eef,
anaafis gargaarsa guddaa waan taateef akka isin simannaa qulqullootaaf
maluun Gooftaadhaan ishee simattanii fi akka gargaarsa isheen isin irraa
barbaaddu kam iyyuu isheef gootan isinin kadhadhaa.

† **15:21** 15:21 Isa 52:15

3 Phirisqilaa fi Aqiilaa, warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin tajaajilanitti
nagaa naa himaa. 4 Isaan naa jedhanii lubbuu isaanii balaaf saaxilan.
Utuu ana qofa hin ta’in Waldaaleen Kiristaanaa Namoota Ormaa hundin-
uus isaan galateeffatu.

5 Waldaa Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti qabamtuttis nagaa naa
himaa.

Biyya Asiyaa keessaa Kiristoositti amanuutti hangafa kan ta’e michuu
koo jaallatamaa Axeenexoonittis nagaa naa himaa.

6 Maariyaam ishee baay’ee isinii dhamaatettis nagaa naa himaa.

7 Firoota koo warra na wajjin hidhaman Androoniqoosii fi Yuuniyaanit-
tis nagaa naa himaa. Isaan warra ergamoota keessaa maqaa gaarii qaban
kanneen na dura Kiristoositti amananii dha.

8 Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaalladhutti nagaa naa himaa.

9 Urbaanos isa Kiristoosin nu wajjin tajaajiluu fi michuu koo jaallatamaa
Isxaakisittis nagaa naa himaa.

10 Apheelees isa Kiristoositti amanamuun isaa qoramee mirkaneef-
fametti nagaa naa himaa.

Warra mana Arisxoobuluu jiraatanittis nagaa naa himaa.

11 Fira koo Heroodiyoonaatti, nagaa naa himaa.

Warra mana Naarkisoos jiraatan kanneen Gooftaatti amananittis nagaa
naa himaa.

12 Warra Gooftaatti amananii dhama’an Tiriifeenaa fi Tiriifoosaatti
nagaa naa himaa.

Pharsiis jaallatamtuu hojii Gooftaatti amantee baay’ee dhamaatettis
nagaa naa himaa.

13 Ruufoos isa Gooftaadhaan filatamee fi haadha isaa ishee anaafis
haadha taatetti nagaa naa himaa.

14 Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti, Phaaxroobaasitti, Herma-
asittii fi obboloota isaan wajjin jiranitti nagaa naa himaa.

15 Filologoonitti, Yuuliyaatti, Neeriyoosittii fi obboleettii isaatti, Olimpha-
asittii fi qulqulloota isaan wajjin jiran hundattis nagaa naa himaa.

16 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.

Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii dhaamu.

17 Yaa obboloota, ani akka isin warra gargar ba’uu uumanii barumsa
isin barattaniinis mormuudhaan karaa keessan irra gufuu kaa’an irraa
of eeggattan isin kadhadha. Isaan irraa fagaadhaa. 18 Namoonni akkasii
garaa ofii malee Gooftaa keenya Kiristoosin hin tajaajilaniitii. Isaan afaan
toluu fi saaduudhaan qalbii namoota garraamii ni hatu. 19 Waa’een
ajajamuu keessanii nama hundumaa biratti dhaga’ameera; anis isinitti
nan gammada; garuu akka isin waan gaariif ogeeyyii, waan hamaaf
immoo garraamota taatan nan barbaada.

20 Waaqni nagaa dafee Seexana miilla keessan jalatti ni burkuteessa.

Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta’u.

21 Xiimotewos inni na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni koo Luukiy-
oos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nagaa isinii dhaamu.

22 Ani Xerxiwoos barreessaan xalayaa kanaa Gooftaadhaan nagaa isinii
dhaama.

23 Gaayoos inni anaa fi waldaa Kiristaanaa guutuu keessumsiisus nagaa
isinii dhaama.
Bulchaan maallaqaa kan magaalaa kanaa Erisxoos, akkasumas obboleessi keenya Qu'asxiroos nagaa isinii dhaamu. [
24 Ayyaanni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta'u.]*

25 Egaa Waaqni akka wangeela koottii fi lallaba waa'ee Yesuus Kiris-
toositti, akka mul'ata icciitii bara dheeraaf dhokfamee tureettis jabeessee
isin dhaabuu ni danda'a;
26 amma garuu akka saboonni hundinuu
Waaqatti amananii fi isaaf ajajamaniif icciitiin sun ajaja Waaqa bara
baraatiin katabbiiwwan raajotaatiin ifatti baafameera; beeksifameeras.
27 Waaqa kophaa isaa ogeessa ta'e sanaaf karaa Yesuus Kiristoosiin ulfinni
bara baraan haa ta'u! Ameen.

* **16:24** 16:24 Luqqisaan 24 waraabbilee tokko tokko qofa keessatti argama.

Qorontos
Tokkoffaa

1 Phaawulos isa akka ergamaa Kiristoos Yesuus ta'uuf fedhii Waaqaatiin waamamee fi obboleessa keenya Soosteenes irraa,

2 Gara waldaa Waaqaa ishee Qorontos keessa jirtuutti, gara warra Kiristoos Yesuusiin qulqulleeffamanii fi warra lafa hundaa kanneen maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa Gooftaa isaaniitii fi Gooftaa keenyas ta'e sanaa waammatan hunda wajjin qulqulloota ta'uuf waamamaniitti:

3 Ayyaannii fi nagaan Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa isiniif haa ta'u.

Galata Galchuu

4 Ani yeroo hunda ayyaana Waaqaa isa Kiristoos Yesuusiin isinii
kennameef waa'ee keessaniif Waaqa nan galateeffadha. 5 Isinis karaa
hundaan jechuunis dubbii fi beekumsa hundaan isaan badhaataniirtu;
6 wanti nu waa'ee Kiristoos dhugaa baane sun isin gidduutti mirkaneef-
fameeraatii. 7 Kanaafuu utuu mul'achuu Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
eeggachaa jirtanuu kennaan hafuuraa tokko iyyuu isin jalaa hin hir'atu.
8 Akka isin guyyaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti warra mudaa hin
qabne taataniifis inni hamma dhumaatti jabeessee isin eega. 9 Waaqni
gara tokkummaa Ilma isaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti isin waame
sun amanamaa dha.

Gargar Ba'uu Waldaa Kiristaanaa

10 Yaa obboloota, ani akka isin gidduu gargar ba'uun hin jiraannee fi
akka qalbii fi yaada tokko qabaattanii hundi keessan walii galtaniif maqaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin kadhadha. 11 Yaa obboloota ko,
akka isin gidduu lolli jiru warri mana Kilo'ee jiraatan tokko tokko natti
himaniiru. 12 Wanti ani jedhus kana: Isin keessaa namni tokko, "Ani kan
Phaawulos" jedha; inni kaan, "Ani kan Apholoos" jedha; kaanis, "Ani kan
Keefaa ti" jedha; kaan immoo, "Ani kan Kiristoos" jedha.
13 Kiristoos gargar qoodameeraa? Phaawulositu isinii fannifame ree?
Yookaan maqaa Phaawulosiin cuuphamtanii? 14 Ani Kiriisphoosii fi
Gaayoosin malee isin keessaa nama tokko illee waan hin cuuphiniif Waaqa
nan galateeffadha. 15 Kanaaf namni akka isin maqaa kootiin cuuphamtan
dubbachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. 16 Eeyyee, ani warra mana
Isxiifaanaas jiraatanis akkasuma cuupheera; sanaan alatti nama biraa
tokko illee cuuphuu koo hin yaadadhu. 17 Kiristoos akka ani wangeela
lallabuuf malee akka ani cuuphuuf na hin ergineetii; anis akka fannoon
Kiristoos humna hin dhabneef dubbii ogummaa namaatiin hin lallabu.

Kiristoos Ogummaa fi Humna Waaqaa ti

18 Dubbiin fannoo warra baduuf jiraniif gowwummaadhaatii; nu warra
fayyinuuf garuu humna Waaqaa ti. 19 Kunis,
"Ani ogummaa ogeeyyii nan balleessa;

hubannaa hubattootaas nan fashaleessa”*
jedhamee barreeffameera.
20 Namni ogeessi eessa jira? Hayyuun eessa jira? Falaasamaan bara
kanaa eessa jira? Waaqni ogummaa addunyaa kanaa gowwummaa
hin goonee ree? 21 Sababii ogummaa Waaqaatiin addunyaan karaa
ogummaa isheetiin Waaqa waan hin beekiniif, Waaqni gowwummaa
lallabaatiin warra amanan fayyisuu jaallate. 22 Yihuudoonni mallattoo
fedhu; Giriikonni immoo ogummaa barbaadu; 23 nu garuu Kiristoos
isa fannifame sana lallabna; innis Yihuudootatti gufuu dha; Namoota
Ormaatiif immoo gowwummaa dha; 24 warra waamamaniif garuu Yi-
huudootaafis ta’u Giriikotaaf Kiristoos humna Waaqaatii fi ogummaa
Waaqaa ti. 25 Gowwummaan Waaqaa ogummaa namaa caalaa ogeessaatii;
dadhabbiin Waaqaas jabina namaa irra jabaa dha.
26 Yaa obboloota, isin yeroo waamamtanitti maal akka turtan yaadad-
haa. Akka ilaalcha namaatti baay’een keessan ogeeyyii hin turre; baay’een
keessanis beekamoo hin turre; baay’een keessan immoo sanyii warra
gurguddaa irraa hin dhalanne. 27 Waaqni garuu ogeeyyii qaanessuuf
jedhee waan addunyaa irratti gowwaa ta’e filate; Waaqni warra jaj-
jabeeyyii qaanessuuf jedhee waan addunyaa irratti dadhabaa ta’e filate.
28 Waaqni waan jiru waan hin jirre gochuuf, waan addunyaa kana irratti
gad aanaa fi tuffatamaa ta’e, waan iddoo hin qabnes filate; 29 kunis
akka eenyu iyyuu isa duratti of hin jajneef. 30 Isin sababii isaatiin
kan Kiristoos Yesuus taatan; inni ogummaa keenya kan Waaqa biraa
dhufe jechuunis qajeelummaa keenya, qulqullummaa fi furii keenyaa dha.
31 Kunis akkuma, “Namni boonu Gooftaadhaan haa boonu”† jedhamee
barreeffamee dha.

2

1 Yaa obboloota, ani yeroon gara keessan dhufetti, afaan toluun yookaan
ogummaa guddaadhaan dhuga ba’umsa waa’ee Waaqaa lallabaa hin
dhufne. 2 Ani yeroon isin bira turetti Yesuus Kiristoos isa fannifame
sana malee akka waan tokko illee hin beekne murteesseen tureetii.
3 Ani dadhabbiin, sodaa fi hollannaa guddaadhaan gara keessan dhufe.
4 Ergaan koo fi lallabni koo Hafuuraa fi humna argisiisuudhaan malee
dubbii ogummaa fi sossobbii of keessaa qabuun hin turre; 5 kunis akka
amantiin keessan humna Waaqaa irratti malee ogummaa namaa irratti
hin hundeeffamneef.

Ogummaa Hafuura Irraa Argamu

6 Haa ta’uu malee nu warra bilchaatan gidduutti ogummaa dubbanna;
garuu ogummaa addunyaa kanaa yookaan ogummaa bulchitoota addun-
yaa kanaa kanneen baduuf jiranii miti. 7 Garuu nu ogummaa Waaqaa,
ogummaa dhokfamee ture, isa Waaqni uumama addunyaatiin dura ulfina
keenyaaf jedhee murteesse sanaa icciitiidhaan dubbanna. 8 Bulchitoota
addunyaa kanaa keessaa tokko iyyuu ogummaa kana hin hubanne; isaan
utuu hubatanii jiraatanii silaa Gooftaa ulfinaa hin fannisan tureetii. 9 Ta’u
iyyuu akkuma,
“Waan Waaqni warra isa jaallataniif
qopheesse iji hin argine,
gurri hin dhageenye,

* 1:19 1:19 Isa 29:14 † 1:31 1:31 Erm 9:24

garaa namaattis hin yaadamne”*
jedhamee barreeffame sana, 10 Waaqni garuu Hafuura isaatiin waan kana
nutti mul’iseera.
Hafuurri wantoota hunda, wantoota Waaqaa kanneen gad fagoo ta’an
illee ni qora. 11 Hafuura isa keessa jiru malee yaada nama tokkoo
eenyutu beeka? Akkasuma immoo Hafuura Waaqaa malee kan yaada
Waaqaa beeku tokko iyyuu hin jiru. 12 Nu akka waan Waaqni toluma
nuu kenne hubannuuf Hafuura Waaqa irraa dhufe arganne malee hafuura
addunyaa hin arganne. 13 Wanni nu dubbannus kana; nu dubbii
Hafuurri nu barsiisuun malee dubbii ogummaan namaa barsiisuun hin
dubbannu; dhugaa Hafuuraas dubbii Hafuuraatiin ibsina. 14 Namni foonii
wantoota Hafuura Waaqaa hin fudhatu; kun isaaf gowwummaadhaatii;
wantoonni Hafuuraa waan Hafuuraan qoramaniif inni hubachuu hin
danda’u. 15 Namni Hafuuraa waan hundumaa ni qora; ofii isaatii garuu
eenyuun iyyuu hin qoramu.
16 “Akka isa barsiisuuf,
eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?”†
Nu garuu yaada garaa Kiristoos qabna.

3

Waa’ee Gargar Ba’uu Waldaa Kiristaanaa

1 Yaa obboloota, ani akka namoota foonii warra Kiristoositti daa’imman
taataniitti malee akka namoota Hafuuraatti isinitti dubbachuu hin dan-
deenye. 2 Waan isin nyaata jabaa nyaachuu hin ga’iniif ani aannan
isiniif kenne malee nyaata cimaa isinii hin kennine. Dhugumaan isin
amma iyyuu nyaachuu hin dandeenye. 3 Isin amma iyyuu nama foonii
ti. Sababii hinaaffaa fi wal qoccoluun isin gidduu jiruuf isin nama foonii
mitii? Akkuma namoota kaaniitti jiraattu mitii? 4 Namni tokko, “Ani kan
Phaawulos” jedhee, inni kaan immoo, “Ani kan Apholoos” yoo jedhe isin
namuma qofa mitii ree?
5 Egaa Apholoos eenyu? Phaawulosis eenyu? Isaan warra akkuma
hojii Gooftaan tokkoo tokkoo isaaniitiif kenneetti tajaajilanii dha; isin
immoo karaa isaaniitiin amantan. 6 Ani nan dhaabe; Apholoos bishaan
obaase; Waaqni garuu ni guddise. 7 Kanaafuu Waaqa isa guddisu sana
malee namichi dhaabu yookaan inni bishaan obaasu sun homaa miti.
8 Inni dhaabus, inni bishaan obaasus tokkuma; tokkoon tokkoon isaaniis
akkuma dadhabbii isaaniitti gatii ni argatu. 9 Nu warra Waaqa wajjin
hojjennuu dha; isin lafa qotiisaa Waaqaa ti; ijaarsa Waaqaatis.
10 Anis ayyaana Waaqni naa kenneen akkuma ogeessa ijaarsaa tokkootti
hundee buuseera; namni kaan immoo isa irratti ijaaraa jira. Garuu
tokkoon tokkoon namaa akkamitti akka ijaaru of eeggachuu qaba.
11 Namni tokko iyyuu hundee duraan buufame sana malee kan biraa
buusuu hin danda’uutii; hundeen sunis Yesuus Kiristoos. 12 Namni kam
iyyuu yoo hundee sana irratti warqeen, meetiin, dhagaa gatii guddaatiin,
mukaan, citaan yookaan hoffaan ijaare, 13 guyyaan sun waan ifatti isa
baasuuf hojiin isaa maal akka ta’e ni beekama. Innis ibiddaan ifatti
baafama; ibiddi sunis qulqullina hojii nama hundaa ni qora. 14 Yoo wanni
inni ijaare utuu hin gubatin hafeef inni gatii isaa ni argata. 15 Namni hojiin

* 2:9 2:9 Isa 64:4 † 2:16 2:16 Isa 40:13

isaa jalaa gubate kam iyyuu gatii isaa ni dhaba; inni mataan isaa garuu ni
oolfama; ta'us akka nama ibidda keessa darbeetti oolfama.
16 Isin akka mana qulqullummaa Waaqaa taatanii fi akka Hafuurri
Waaqaa isin keessa jiraatu hin beektanii? 17 Eenyu iyyuu yoo mana qulqul-
lummaa Waaqaa balleesse, Waaqni isa ni balleessa; manni qulqullummaa
Waaqaa qulqulluudhaatii; manni qulqullummaa sunis isin.
18 Eenyu iyyuu of hin gowwoomsin. Isin keessaa namni tokko yoo
addunyaa kana irratti ogeessa of se'e, inni akka ogeessa ta'uuf gowwaa
haa ta'u. 19 Ogummaan addunyaa kanaa fuula Waaqaa duratti gowwum-
maadhaatii. Kunis isa, "Inni ogeeyyii haxxummaa isaaniitiin qaba"*
jedhamee barreeffamee dha. 20 Akkasumas, "Gooftaan akka yaadni
ogeeyyii faayidaa hin qabne ni beeka"† jedhameera. 21 Kanaafuu eenyu
iyyuu namaan hin booniin! Wanni hundinuu keessaniitii; 22 Phaawulosis
ta'u Apholoos yookaan Keefaan yookaan addunyaan yookaan jireenyi
yookaan duuti yookaan wanti amma jirus ta'u wanti dhufu hundinuu
keessan; 23 isin kan Kiristoos; Kiristoos immoo kan Waaqaa ti.

4

Ergamoota Kiristoos

1 Kanaafuu namni akka tajaajiltoota Kiristoosii fi akka warra icciitiin
Waaqaa imaanaa itti kennameetti nu ilaaluu qaba. 2 Warra imaanaan itti
kenname sanas amanamoo ta'uutu irraa eegama. 3 Yoo isiniin yookaan
nama kaaniin natti murame ani homaattuu hin lakkaa'u; dhugumaan
anuu ofitti hin muru. 4 Yaadni garaa koo qulqulluu dha; kun garuu
qulqullina koo hin mirkaneessu. Kan natti muru Gooftaa dha. 5 Kanaafuu
isin utuu yeroon murteeffame sun hin ga'in murtii tokko iyyuu hin
kenninaa; hamma Gooftaan dhufutti eegaa. Inni waan dukkana keessatti
dhokfame ifatti ni baasa; hawwii garaa namaas ni mul'isa. Yeroo sana
namni hundinuu Waaqa biraa galata ni argata.
6 Egaa yaa obboloota, ani akka isin jechi, "Waan barreeffame irra
hin darbin" jedhu sun maal jechuu akka ta'e nurraa barattaniif bu'aa
keessaniif jedhee waan kana hunda Apholoosii fi ofii kootti fakkeesseera;
kunis akka isin nama tokko isa kaan caalchiftanii hin koorreef. 7 Eenyutu
akka ati warra kaan caaltu si godhe? Wanni Waaqni siif hin kennin kan
ati qabdu maal faatu jira? Erga siif kennamee immoo akka waan kennaa
hin ta'iniitti maaliif boonta ree?
8 Amma isin waan barbaaddan hundumaa argattaniirtu! Sooromtaniir-
tus! Nurraa gargar baatanii mootota taataniirtu! Nus akka isin wajjin
mootota taanuuf utuu isin mootota taatanii ani akkaman hawwa ture!
9 Waaqni, nu ergamoota akka namoota duuti itti murtaa'eetti waan dhuma
hiriiraa nu taasise natti fakkaataatii. Nu addunyaa duratti, ergamootaa fi
namoota durattis waan daawwatamu taaneerra. 10 Nu Kiristoosiif jennee
gowwoota; isin garuu Kiristoosiin ogeeyyii dha! Nu dadhaboo dha; isin
immoo jajjabeeyyii dha! Isin kabajamtoota; nu immoo tuffatamtoota!
11 Hamma sa'aatii ammaatti ni beelofna; ni dheebonna; ni daarra; ni
reebamna; mana jireenyaas hin qabnu. 12 Harkuma keenyaan hojjechu-
udhaanis ni dadhabna. Yommuu abaaramnu ni eebbifna; yommuu

* 3:19 3:19 Iyo 5:13 † 3:20 3:20 Far 94:11

ari'atamnus ni obsina. 13 Yommuu arrabsamnu, waan gaarii deebifna;
hamma yeroo kanaattis xurii lafaatii fi kosii addunyaa taaneerra.

Waamichaa fi Akeekkachiisa Phaawulos

14 Kanas isinii barreessuun koo akka ijoollee koo kanneen jaallata-
maniitti isin gorsuudhaaf malee isin qaanessuuf miti. 15 Isin yoo karaa
Kiristoosiin guddiftoota kuma kudhan qabaattan iyyuu, abbootii baay'ee
hin qabdan; ani Kiristoos Yesuusiin karaa wangeelaatiin abbaa keessan
ta'eeraatii. 16 Kanaaf ani akka isin fakkeenya koo duukaa buutan isinan
kadhadha. 17 Sababii kanaafis ani ilma koo isan jaalladhu, kan Gooftaattis
amanamaa ta'e Xiimotewosin gara keessanitti ergeera. Innis haala
jireenya koo kan ani Kiristoos Yesuusiin argadhe kan waan ani iddoo
hundatti waldaa kiristaanaa hunda keessatti barsiisu wajjin deemu sana
isin yaadachiisa.
18 Isin keessaa namoonni tokko tokko waan ani gara keessan hin dhufne
se'anii of tuulanii jiru. 19 Yoo fedhii Waaqaa ta'e garuu ani dafee gara
keessan nan dhufa; ergasii waan of tuultonni kunneen dubbatan qofa utuu
hin ta'in humna isaan qabanis beekuu nan barbaada. 20 Mootummaan
Waaqaa humnaan malee dubbiidhaan miti. 21 Isin maal barbaaddu? Ani
ulee qabadhee moo jaalalaa fi hafuura gad of qabuutiin gara keessan
dhufa?

5

Halalummaa Waldaa keessa Jiru

1 Akka halalummaan ormoota keessatti illee hin beekamin isin gidduu
jiru odeeffamaa jira: namni niitii abbaa isaa wajjin ciise tokko jiraatii.
2 Isinis of tuultaniirtu! Qooda kanaa akka malee gadditanii namicha waan
akkasii hojjete sana tokkummaa keessan keessaa baasuun isin irra hin
jiruu? 3 Ani fooniin isin biratti argamuu baadhu illee hafuuraan isin
wajjinan jira. Ani akka waan isin wajjin jiruutti namicha waan akkasii
hojjetetti ammuma mureera. 4 Yommuu isin maqaa Gooftaa keenya
Yesuusiin walitti qabamtanitti anis yeroo hafuuraan isin wajjin ta'uuttii fi
humna Gooftaa keenya Yesuus arganutti, 5 akka foon isaa balleeffamuuf,
akka hafuurri isaa immoo guyyaa Gooftaatti fayyuuf namicha kana
dabarsaatii Seexanatti kennaa.
6 Of tuuluun keessan gaarii miti. Isin akka raacitiin xinnoon
bukoo guutuu bukeessitu hin beektanii? 7 Isin waan bukoo raacitii
hin qabne taataniif akka Maxinoo haaraa taataniif raacitii moofaa of
keessaa baasaatii gataa; hoolaan Faasiikaa keenya, Kiristoos aarsaa nuuf
ta'eeraatii. 8 Kanaafuu kottaa raacitii moofaa yookaan raacitii jal'inaatii
fi hamminaatiin utuu hin ta'in Buddeena Hin bukaa'in kan qulqullinaa fi
dhugaa of keessaa qabuun ayyaanicha ayyaaneffannaa.
9 Ani akka isin namoota halalummaadhaan jiraatan wajjin walitti
dhufeenya hin qabaanneef xalayaa koo keessatti isinii barreesseen ture;
10 kunis gonkumaa namoota halalummaadhaan addunyaa kana irra
jiraatan yookaan doqnootaa fi saamtota yookaan warra Waaqa tolfamaa
waaqeffatan jechuu koo miti. Utuu akkas ta'ee immoo silaa addunyaa
kana keessaa ba'uu qabdu ture. 11 Ani garuu akka isin nama, "Ani ob-
boleessa" ofiin jechaa halalummaan jiraatu yookaan doqna yookaan nama
Waaqa tolfamaa waaqeffatu yookaan maqaa nama balleessu yookaan

machooftuu yookaan saamtuu wajjin walitti dhufeenya hin qabaanneef
amma isinii barreessa. Nama akkasii wajjin nyaata iyyuu hin nyaatinaa!
12 Warra ala jiranitti muruun hojii kootii? Isin warra keessa jiranitti
muruu hin qabdanii? 13 Waaqni warra ala jiranitti ni mura; "Nama hamaa
of keessaa baasaa!"*

6

Wal Himachuu Amantootaa

1 Isin keessaa namni kam iyyuu yoo nama biraa irraa falmii qabaate,
dhimma isaa qulqulloota duratti dhi'eeffachuu irra akkamitti warra
Waaqatti hin amanin duratti murtiif dhi'eeffachuuf ija jabaata? 2 Isin akka
qulqulloonni addunyaatti muran hin beektanii? Erga kan addunyaatti
murtan taatanii waan xixinnootti muruu hin dandeessanii? 3 Isin akka
nu ergamoota Waaqaatti murru hin beektanii? Yoos hammam caalaa
waan jireenya addunyaa kanaatti haa murru ree? 4 Egaa yoo falmii
dhimma akkasii qabaattan maaliif namoota waldaa Kiristaanaa keessatti
tuffataman duratti dhi'eeffattu ree? 5 Anis isin qaanessuuf waan kana
nan dubbadha. Namni beekaan falmii amantoota gidduu jiruuf murtii
kennuu danda'u tokko iyyuu hin jiru jechuudhaa? 6 Obboleessi tokko
obboleessa kaan himachuuf jedhee mana murtii dhaqa; kunis fuula warra
hin amannee duratti!
7 Wal himachuun keessan amma iyyuu guutumaatti mo'atamuu keessan
argisiisa. Qooda kanaa dabni isinitti hojjetamuu hin wayyuu? Gow-
woomfamuu isinii hin wayyuu? 8 Garuu isin mataan keessan iyyuu ni
gowwoomsitu; dabas ni hojjettu; kanas obbolootuma keessanitti hojjettu.
9 Isin akka jal'oonni mootummaa Waaqaa hin dhaalle hin beektanii? Hin
gowwoominaa: halaleewwan yookaan warri Waaqa tolfamaa waaqeffa-
tan yookaan ejjitoonni yookaan dhiironni sagaagaltoonni yookaan dhi-
ironni dhiira wajjin sagaagalan, 10 yookaan hattoonni yookaan doqnoonni
yookaan machooftonni yookaan warri maqaa nama balleessan yookaan
saamtonni mootummaa Waaqaa hin dhaalan. 11 Gariin keessan akkas
turtan. Ta'us isin maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi Hafuura
Waaqa keenyaatiin dhiqamtaniirtu; qulqullooftaniirtu; qajeeltotas taasi-
famtaniirtu.

Halalummaa

12 "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" kan faayidaa qabu garuu
hunda isaa miti; "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" garuu wanti
tokko iyyuu na hin mo'atu. 13 "Nyaanni garaadhaaf; garaanis nyaataaf;"
Waaqni garuu lachan isaanii iyyuu ni balleessa. Dhagni Gooftaa tajaajilu-
udhaaf malee halalummaaf miti; Gooftaanis dhagnaaf. 14 Waaqni humna
isaatiin warra du'an keessaa Gooftaa kaaseera; nus akkasuma ni kaasa.
15 Isin akka dhagni keessan kutaa dhagna Kiristoos ta'e hin beektanii? Yoos
ani kutaa dhagna Kiristoos fuudhee kutaa dhagna sagaagaltuu godhuu
ree? Gonkumaa hin ta'u! 16 Isin akka namni sagaagaltuu wajjin wal
qunnamtii qabu tokko ishee wajjin dhagna tokko ta'u hin beektanii?
"Lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u"* jedhameeraatii. 17 Namni
Gooftaa wajjin tokko ta'e garuu Gooftaa wajjin hafuuraan tokko.

* **5:13** 5:13 KeD 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7 * **6:16** 6:16 Uma 2:24

[18] Halalummaa irraa baqadhaa. Namni cubbuu biraa hunda dhagna
isaatii alatti hojjeta; namni halalummaa hojjetu garuu dhagnuma ofii
isaatti cubbuu hojjeta. [19] Isin akka dhagni keessan mana qulqullummaa
Hafuura Qulqulluu isin keessa jiraatu, kan Waaqa irraa argattan sanaa
ta'e hin beektanii? Isin kan ofii keessanii miti; [20] isin gatiin bitamtan;
kanaafuu dhagna keessaniin Waaqaaf ulfina kennaa.

7

Waa'ee Fuudhaa fi Heerumaa

[1] Waa'ee waan isin naa barreessitan sanaa, namni tokko utuu fuudhuu
baatee isaaf gaarii dha. [2] Garuu waan halalummaan jiruuf dhiirri hundi
niitii ofii isaa haa qabaatu; dubartiin hundis dhirsa ofii ishee haa qabaattu.
[3] Dhirsi waan niitii isaatiif malu haa guutuuf; niitiinis akkasuma dhirsa
isheetiif haa guuttu. [4] Niitiin dhagna ofii ishee irratti aangoo hin qabdu;
kan aangoo qabu dhirsa. Akkasuma immoo dhirsi dhagna ofii isaa irratti
aangoo hin qabu; kan aangoo qabdu niitii dha. [5] Yoo kadhannaatti
jabaachuuf jettanii yeroof itti walii galtan malee wal hin didinaa. Ergasiis
akka of qabuu dadhabuu keessaniin Seexanni isin hin qorreef deebi'aa
wajjin jiraadhaa. [6] Kanas ani eeyyamaan malee ajajaaf hin dubbadhu.
[7] Ani utuu namni hundumtuu akkuma koo ta'ee nan hawwa ture. Garuu
namni hundi kennaa ofii isaa kan Waaqni isaaf kenne qaba; inni tokko
kennaa tokko, kaan immoo kennaa biraa qaba.

[8] Ani warra hin fuudhinii fi warra hin heeruminiin, haadhota hiyy-
eessaatiin illee akkanan jedha: Isaan yoo akkuma koo fuudhaa fi
heeruma malee hafan isaaniif wayya. [9] Yoo of qabuu dadhaban garuu
haa fuudhan yookaan haa heeruman; hawwiin gubachuu irra fuudhuu
yookaan heerumuu wayyaatii.

[10] Warra fuudhanii fi warra heerumaniifis ajajni ani kennu kana: Ajaja
kanas Gooftaatu kenna malee ana miti; niitiin dhirsa isheetiin gargar hin
ba'in. [11] Yoo gargar baate garuu utuu hin heerumin haa jiraattu; yoo kanaa
achii dhirsa isheetti haa araaramtu. Dhirsis niitii isaa hin hiikin.

[12] Warra hafaniinis ani akkanan jedha: Kana immoo anatu jedha
malee Gooftaa miti; obboleessi kam iyyuu yoo niitii amantii hin qabne
qabaate, yoo isheenis isa wajjin jiraachuuf fedhii qabaatte, inni ishee
hin hiikin. [13] Dubartiin tokkos yoo dhirsa amantii hin qabne qabaatte,
yoo innis ishee wajjin jiraachuuf fedhii qabaate, isheen isa hin hiikin.
[14] Dhirsi amantii hin qabne karaa niitii isaatiin qulqulleeffameeraatii;
niitiin amantii hin qabnes karaa dhirsa isheetiin qulqulleeffamteertii. Yoo
kanaa achii ijoolleen keessan xuraa'oo ta'u; amma garuu qulqulloota.

[15] Namni amantii hin qabne garuu yoo gargar ba'uu fedhe gargar haa
ba'u. Obboleessi tokko yookaan obboleettiin tokko haala akkasii keessatti
hin hidhaman; Waaqni akka isin nagaan jiraattaniif isin waameeraatii.
[16] Yaa niitii, ati dhirsa kee ni fayyifta ta'aatii maal beekta? Yookaan yaa
dhirsa, ati niitii kee ni fayyifta ta'aatii maal beekta?

Eenyummaa Geeddarame

[17] Tokkoon tokkoon namaa garuu akkuma jireenya Gooftaan kenneefi-
itti, akkuma Waaqni isa waamettis haa jiraatu. Waldoota Kiristaanaa
hunda keessattis ajajni koo kanuma. [18] Namni tokko waamamuu isaatiin
dura dhagna qabatee ture? Inni nama dhagna hin qabatin ta'uu hin

qabu. Namni tokko waamamuu isaatiin dura dhagna hin qabannee? Inni
dhagna hin qabatin. [19] Ajaja Waaqaa eeguutu faayidaa qaba malee dhagna
qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin qabu. [20] Tokkoon
tokkoon namaa haaluma yeroo Waaqni isa waametti keessa ture keessa
haa jiraatu.

[21] Ati yeroo waamamtetti garba turtee? Yoo akkas ta'e inni si hin
yaaddessin; yoo bilisa ba'uu dandeesse garuu itti fayyadami. [22] Namni
yeroo Gooftaadhaan waamametti garba ture inni gooftaadhaaf bilisa;
akkasuma immoo namni yeroo waamametti bilisa ture inni garbicha
Kiristoos. [23] Isin gatiidhaan bitamtan; garboota namootaa hin ta'inaa.
[24] Yaa obboloota, tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo itti waamametti
keessa tureen fuula Waaqaa dura haa jiraatu.

Waa'ee Warroota Hin fuudhinii

[25] Ani waa'ee dubarran qulqulluu ajaja Gooftaan natti kenne hin qabu;
garuu akka nama amanamaa ta'uuf araara Gooftaa argate tokkootti yaada
koo nan kenna. [26] Sababii rakkina ammaatiif jettanii akkuma jirtanitti
turuun isiniif gaarii natti fakkaata. [27] Ati niitiitti hidhamteertaa? Ishee
hiikuu hin barbaadin. Ati niitii irraa hiikamteertaa? Niitii hin barbaadin.
[28] Ati garuu yoo fuute cubbuu hojjechuu kee miti; durbis yoo heerumte
cubbuu hojjechuu ishee miti. Ta'us addunyaa kana irratti warra fuudhanii
fi warra heeruman rakkinatu argata; ani immoo rakkina kana jalaa isin
baasuun barbaada.

[29] Yaa obboloota, wanti ani jedhu kana; yeroon murteeffame sun
gabaabateera; si'achi warri niitii qaban akka waan hin qabaatiniitti haa
jiraatan; [30] warri boo'an akka waan hin boo'iniitti, warri gammadan akka
waan hin gammadiniitti, warri waa bitatan akka waan wanni bitatan sun
kan isaanii hin ta'iniitti, [31] warri waan addunyaa kanaatti fayyadamanis
akka waan itti hin fayyadaminiitti haa hedan. Bifti addunyaa kanaa ni
badaatii.

[32] Ani akka isin yaaddoo malee jiraattan nan hawwa. Namni hin fuudhin
tokko Gooftaa gammachiisuuf dhimma Gooftaatti dhimma. [33] Namni
fuudhe garuu niitii isaa gammachiisuuf dhimma addunyaatti dhimma;
[34] fedhiin isaas gargar qoodameera. Dubartiin hin heerumin yookaan
durbi qulqulluun dhagnaa fi hafuuraan qulqulluu ta'uuf dhimma Goof-
taatti dhimmiti. Dubartiin heerumte garuu dhirsa ishee gammachiisuuf
dhimma addunyaatti dhimmiti. [35] Kana jechuun koos isin fayyaduuf malee
kiyyootti isin galchuuf miti; qooda kanaa akka isin yaada gargar hin
hiraminiin karaa qajeelaa irra Gooftaaf jiraattan nan hawwa.

[36] Namni kam iyyuu yoo durba kaadhimate sirriitti qabuu baate, yoo
umuriin ishee dabalaa deemee innis akka ishee fuudhuu qabu yaade,
akkuma fedhii isaa haa godhu. Inni cubbuu hojjechuu isaa miti. Isaan
wal fuudhuu qabu. [37] Garuu namni waan kana yaada ofii isaatiin
murteesse, kan dirqama tokko illee jala hin jirree fedhii ofii isaa mo'achuu
danda'u, kan akka durba sana hin fuune murteeffate, innis waan qajeelaa
hojjete. [38] Kanaafuu namni durba fuudhu waan qajeelaa hojjete; kan ishee
fuudhuu dhiise immoo caalaa waan qajeelaa hojjete.

[39] Dubartiin tokko hamma dhirsi ishee jirutti isatti hidhamteerti. Yoo
dhirsi ishee du'e garuu isheen abbaa barbaaddetti heerumuuf bilisa;
garuu inni nama Gooftaa ta'uu qaba. [40] Akka yaada kootti garuu isheen

yoo utuu hin heerumin hafte caalaa gammaddi; anis Hafuura Waaqaa of
keessaa nan qaba jedheen yaada.

8

Nyaata Waaqota Tolfamoof Dhi'eeffame

[1] Waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamee akka nu
hundinuu beekumsa qabnu beekna. Beekumsi of nama tuulchisa; jaalalli
garuu nama ijaara. [2] Namni waan waa beeku of se'u inni amma illee akka
beekuun isa irra jirutti hin beeku. [3] Namni Waaqa jaallatu garuu Waaqaan
beekameera.
[4] Egaa waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaachuu
irratti, "Akka addunyaa kana irratti Waaqni tolfamaan homaa hin
fayyadne, Waaqa tokkicha malees akka Waaqni biraa hin jirre" beekna.
[5] Dhugumaan akkuma waaqonni baay'eenii fi gooftonni baay'een jiran
sana wantoonni waaqota jedhaman samii irra yookaan lafa irra jiraatan
iyyuu, [6] garuu Waaqa tokkicha, Abbaa, kan wanni hundi isa biraa dhufe,
kan nus isaaf jiraannu qabna; akkasumas Gooftaa tokkicha, Yesuus
Kiristoos kan wanni hundi karaa isaatiin dhufee fi kan nuus karaa isaatiin
jiraannutu jira.
[7] Garuu namni beekumsa kana qabu nama hunda miti. Namoonni
tokko tokko waaqota tolfamoo waan baraniif yommuu nyaata akkanaa
nyaatanitti akka waan Waaqa tolfamaaf dhi'eeffameetti hedu; yaadni
garaa isaaniis waan dadhabaa ta'eef ni xuraa'a. [8] Nyaanni garuu Waaqatti
nu hin dhi'eessu; yoo nyaachuu baanne wanni nutti hammaatu, yoo
nyaannes wanni nutti tolu hin jiru.
[9] Ta'us akka mirgi keessan kun warra dadhabootti gufuu hin taaneef
of eeggadhaa. [10] Namni yaada dadhabaa qabu tokko yoo utuu ati
iyyuu namni beekumsa qabdu mana qulqullummaa Waaqa tolfamaa
keessatti nyaattuu si arge inni waan waaqota tolfamoof dhi'eeffame sana
nyaachuuf ija hin jabaatuu? [11] Akkasiin obboleessi dadhabaan Kiristoos
isaaf jedhee du'e kun beekumsa keetiin bada. [12] Isinis yoo karaa kanaan
obboloota keessanitti cubbuu hojjettan, yaada isaanii isa dadhabaas yoo
madeessitan, isin Kiristoositti cubbuu hojjettu. [13] Kanaafuu yoo wanni ani
nyaadhu obboleessa koo gufachiise, ani akka obboleessi koo hin gufanneef
gonkumaa deebi'ee foon hin nyaadhu.

9

Mirga Ergamaa Tokkoo

[1] Ani bilisa mitii? Ani ergamaa mitii? Ani Gooftaa keenya Yesuusin hin
arginee? Isin bu'aa hojii ani Gooftaaf hojjedhee mitii? [2] Ani yoon warra
kaaniif ergamaa ta'uu baadhe iyyuu isiniif dhugumaan ergamaa dha! Isin
Gooftaadhaan chaappaa ergamtummaa koo ti.
[3] Deebiin ani warra na qoraniif kennu kana. [4] Nu nyaachuu fi dhuguuf
mirga hin qabnuu? [5] Nu akkuma ergamoota kaanii, akkuma obboloota
Gooftaatii fi akkuma Keefaa niitii amantu tokko of faana fudhannee
deemuuf mirga hin qabnuu? [6] Yookaan anaa fi Barnaabaas qofatu hojii
dhiisuuf mirga hin qabnee?
[7] Namni baasii ofii isaatiin loltuu ta'ee tajaajilu eenyu? Namni iddoo
dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabee ija isaa hin nyaanne eenyu? Namni

bushaayee tiksaa aannan hin dhugne eenyu? 8 Kanas ani akka taayitaa
namaa qofaanan dubbadhaa? Seerris kanuma dubbata mitii? 9 Seera
Musee keessatti, “Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin”*
jedhamee barreeffameeraatii. Egaa Waaqni qotiyyoodhaaf yaaduu isaatii
ree? 10 Inni guutummaatti sababii keenyaaf dubbachuu isaa mitii? Eeyyee,
kun sababii keenyaaf barreeffame; sababiin isaa inni qotu qotuun isaa,
inni midhaan siribsiisus siribsiisuun isaa akka midhaan sana keessaa
qooddatu abdachaa hojjechuu qaba. 11 Nu waan hafuuraa isin keessatti
facaafnee yoo waan foonii isin irraa haammanne kun ni guddataa? 12 Erga
warri kaan mirga gargaarsaa kana isin irraa qabaattanii, nu immoo kan
caalu hin qabaannuu ree?

Nu garuu mirga kanatti hin fayyadamne. Nu wangeela Kiristoositti
gufuu ta’uu mannaa waanuma hunda obsuu qabna.

13 Isin akka warri mana qulqullummaa keessa wantoota qulqulluu irra
tajaajilan nyaata isaanii mana qulqullummaa irraa argatan, akka warri
iddoo aarsaa tajaajilan immoo waan iddoo aarsaa irratti dhi’eeffamu
irraa qooddatan hin beektanii? 14 Akkasuma immoo akka warri wangeela
lallaban waan ittiin jiraatan wangeela irraa argatan Gooftaan ajajeera.

15 Ani garuu mirga kana keessaa tokkotti illee hin fayyadamne. Kanas
isiniif barreessuun koo waan akkasii naa gootu jedhee abdadhee miti.
Namni tokko waan ani ittiin of jaju kana na jalaa busheessuu mannaa
ani du’uu naa wayya! 16 Ani yoon wangeela lallabe of jajuu hin danda’u;
lallabuun dirqama kootii. Yoon wangeela lallabuu baadhe anaaf wayyoo!
17 Ani yoon fedhii kootiin lallabe badhaasa qaba; yoon fedhii kootiin hin
ta’in garuu ani imaanaadhuma natti kenname sana raawwachuu koo ti.
18 Yoos badhaasni koo maali ree? Badhaasni koo, lallaba koo keessatti ani
mirga wangeelaan qabutti guutuumaan guutuutti utuu hin fayyadamin
kaffaltii malee wangeela lallabuu koo ti.

Phaawulos Mirga Isaatti Fayyadamuu Isaa

19 Ani nama hunda irraa bilisa ta’u iyyuu nama gara caaluuf bu’aa
buusuuf jedhee nama hundaaf of garboomse. 20 Ani Yihuudootaaf bu’aa
buusuuf jedhee Yihuudootaaf akka Yihuudii nan ta’e. Yoon ofii kootii
seera jala jiraachuu baadhe iyyuu, warra seera jala jiraniif bu’aa buusuuf
jedhee akka nama seera jala jiruu nan ta’e. 21 Ani utuun seera Waaqaatiin
ala hin ta’in, garuu utuman seera Kiristoos jala jiruu, warra seera hin
qabneef bu’aa buusuuf jedhee warra seera hin qabneef akka nama seera
hin qabneen ta’e. 22 Ani warra dadhaboof bu’aa buusuuf jedhee warra
dadhaboo biratti dadhabaan ta’e. Ani karaa danda’amu hundaan namoota
tokko tokko fayyisuuf jedhee nama hunda biratti waanuma hunda nan
ta’e. 23 Akkan wangeela keessatti hirmaadhuufis sababii wangeelaatiif
jedhee waan kana hunda nan hojjedha.

Barbaachisummaa Naamusa Dhuunfaa

24 Dorgommii fiigichaa keessatti akka warri fiigan hundinuu dorgoman,
garuu akka namni tokko qofti badhaasa argatu hin beektanii? Isinis
akkasuma akka badhaasa argattaniif fiigaa! 25 Namni dorgommii keessatti
dorgomu hundinuu leenjii cimaa keessa darba. Isaan gonfoo badu
argachuuf waan kana godhu; nu garuu gonfoo hin badne argachuuf waan
kana goona. 26 Kanaafuu ani akka nama kaayyoo malee fiiguutti hin

* **9:9** 9:9 KeD 25:4

fiigu; akka nama qilleensa rukutuutti hin lolu. [27] Ani garuu warra kaaniif
lallabee akka ofii kootii immoo nama gatame hin taaneef dhagna koo
adabee akka inni naa ajajamu nan godha.

10

Israa'eloota Irraa Haa barannu

[1] Yaa obboloota, akka abbootiin keenya hundi duumessa jala turan, akka
hundi isaaniis galaana keessa darban akka isin utuu hin beekin haftan ani
hin barbaadu. [2] Hundi isaaniis kan Musee ta'uuf duumessaa fi galaanaan
cuuphaman. [3] Hundi isaaniis nyaata hafuuraa tokkicha nyaatan. [4] Hundi
isaaniis dhugaatii hafuuraa tokkicha dhugan. Isaan kattaa hafuuraa isa
isaan wajjin deemaa ture irraa dhuganiiruutii; kattaan sunis Kiristoos
ture. [5] Ta'u iyyuu waan Waaqni hedduu isaaniitti hin gammadiniif isaan
lafa gammoojjii keessatti dhuman.

[6] Wantoonni kunneen akka nu akkuma isaanii waan hamaa hin
hawwineef fakkeenya nuu ta'an. [7] Akka isaan keessaa namoonni tokko
tokko godhan sana isin waaqota tolfamoo hin waaqeffatinaa; kunis
akkuma, "Namoonni nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis ka'an"*
jedhamee barreeffamee dha. [8] Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko
halalummaa raawwatanii guyyaa tokkotti namoonni 23,000 dhuman sana,
nu halalummaa raawwachuu hin qabnu. [9] Akka isaan keessaa tokko tokko
Gooftaa qoranii bofaan ajjeefaman sana nu Gooftaa qoruu hin qabnu.
[10] Isin akka isaan keessaa tokko tokko guungumanii isa nama balleessuun
balleeffaman sana hin guunguminaa.

[11] Kun hundi akka fakkeenya ta'uuf isaan irratti raawwatame; nuu
warra dhumni baraa itti dhufeef immoo akka of eeggannaa ta'uuf
barreeffame. [12] Kanaafuu namni waan dhaabate of se'u akka hin kufneef
of haa eeggatu. [13] Qorama nama irra ga'u malee qoramni tokko iyyuu
isinitti hin dhufne. Waaqnis amanamaa dha; inni akka isin waan baachuu
hin dandeenyeen qoramtan isin hin godhu. Yommuu qoramtanitti garuu
inni akka isin obsuu dandeessaniif karaa ittiin keessaa baatan isiniif
qopheessa.

Waaqota Tolfamoo Irraa Fagaachuu

[14] Kanaafuu yaa michoota ko, isin waaqota tolfamoo waaqeffachuu irraa
baqadhaa. [15] Ani namoota hubannaa qabanittin dubbadha; waan ani
dubbadhu isinuu murteessaa. [16] Xoofoon eebbaa kan nu eebbifnu sun
dhiiga Kiristoos wajjin tokkummaa qaba mitii? Buddeenni nu caccabsinu
sunis foon Kiristoos wajjin tokkummaa qaba mitii? [17] Waan buddeenni
tokko qofti jiruuf, nu baay'ee taanu iyyuu dhagnuma tokko; hundi keenya
buddeenuma tokkicha sana irraa hirmaannaatii.

[18] Mee saba Israa'el ilaalaa: Warri aarsaa irraa nyaatan sun iddoo
aarsaa irraa qooda qabu mitii? [19] Egaa maal jechuu koo ti? Nyaanni
waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu wayi moo ree yookaan Waaqni
tolfamaan wayi moo ree jechuu kootii? [20] Akkas miti; aarsaan namoonni
ormaa dhi'eessan hafuurota hamoodhaaf malee Waaqaaf miti; ani akka
isin hafuurota hamoo wajjin tokkummaa qabaattan hin barbaadu. [21] Isin
xoofoo Gooftaatii fi xoofoo hafuurota hamoo dhuguu hin dandeessan;
maaddii Gooftaatii fi maaddii hafuurota hamoo irrattis hirmaachuu hin

* **10:7** 10:7 Bau 32:6

dandeessan. [22] Nu Gooftaa hinaaffaaf kakaafnaa? Nu isa caalaas
jabaannaa?

Bilisummaa Amantootaa

[23] "Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;" kan faayidaa qabu garuu
waan hunda miti. "Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;" kan nama
fayyadu garuu waan hunda miti. [24] Namni tokko iyyuu waan warra
kaaniif gaarii ta'e barbaaduu qaba malee waan ofii isaatiif gaarii ta'e
barbaaduu hin qabu.

[25] Utuu gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan gabaa fooniitti
gurguramu kam iyyuu nyaadhaa; [26] "Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu
kan Gooftaatii."†

[27] Warra hin amanin keessaa yoo namni tokko nyaataaf isin affeere,
isinis yoo dhaquu barbaaddan dhaqaa; utuu gaaffii qalbii keessaa tokko
illee hin kaasin waan isin duratti dhi'eeffame kam iyyuu nyaadhaa.
[28] Garuu yoo namni tokko, "Kun waaqota tolfamoodhaaf dhi'eeffame"
isiniin jedhe, sababii namicha isinitti hime sanaatii fi sababii qalbiitiif
waan sana hin nyaatinaa. [29] Kanas qalbii namicha sanaati malee kan keeti
jechuu koo miti. Maaliif qalbii nama biraatiin bilisummaa kootti murama
ree? [30] Ani ergan galateeffachuudhaan nyaata sana irratti hirmaadhee
maaliifan waan ittiin Waaqa galateeffadhuun balaaleffatama ree?

[31] Kanaafuu yoo nyaattan yookaan yoo dhugdan yookaan yoo
waanuma fedhe illee hojjettan waan hunda ulfina Waaqaatiif hojjedhaa.
[32] Yihuudoota yookaan Giriikota yookaan waldaa kiristaanaa kan Waaqaa
hin gufachiisinaa; [33] kunis akkuma ani nama hunda karaa hundaan
gammachiisuuf yaalii godhutti jechuu dha. Ani akka isaan fayyaniif bu'aa
namoota baay'eetiif malee bu'aa kootiif jedhee waan kana hin godhu.

11

[1] Akkuma ani Kiristoosin fakkaadhu, isinis na fakkaadhaa.

Sirna Waaqeffannaa

[2] Ani sababii isin waan hundaan na yaadattanii fi waan duudhaa
ani dabarsee isinitti kennes jabeessitanii qabattaniif isinin galateeffadha.
[3] Ani akka mataan dhiira hundumaa Kiristoos ta'e, akka mataan dubartii
dhiira ta'e, akka mataan Kiristoos immoo Waaqa ta'e akka beektan nan
barbaada. [4] Dhiirri mataa isaa haguuggatee kadhatu yookaan raajii
dubbatu hundinuu mataa ofii isaa salphisa. [5] Dubartiin utuu mataa
ishee hin haguuggatin kadhattu yookaan raajii dubbattu kam iyyuu
mataa ofii ishee salphifti; kun akka waan mataan ishee haaddameetti
hedamaatii. [6] Dubartiin tokko yoo mataa ishee haguuggachuu baatte
rifeensa mataa ishee murachuu qabdi; dubartiin rifeensa mataa ishee
murachuun yookaan haaddachuun yoo qaanii itti ta'e immoo mataa ishee
haguuggachuu qabdi.

[7] Dhiirri fakkaattii fi ulfina Waaqaa waan ta'eef mataa isaa haguug-
gachuu hin qabu; dubartiin garuu ulfina dhiiraa ti. [8] Dubartiitu dhiira
irraa argame malee dhiirri dubartii irraa hin argamneetii; [9] dubartiitu
dhiiraaf uumame malee dhiirri dubartiif hin uumamne. [10] Kanaafuu
dubartiin sababii ergamoota Waaqaatiif mallattoo taayitaa mataa ishee
irraa qabaachuu qabdi. [11] Ta'us Gooftaa biratti dubartiin dhiira malee

† **10:26** 10:26 Far 24:1

yookaan dhiirri dubartii malee hin ta'u. 12 Akkuma dubartiin dhiira irraa
argamte akkasuma immoo dhiirri dubartii irraa dhalataatii; wanni hundi
garuu Waaqa biraa argama.

13 Mee isinuu murteessaa; dubartiin utuu mataa ishee hin haguug-
gatin Waaqa kadhachuun sirriidhaa? 14 Akka dhiirri rifeensa mataa
dheereffachuun isaaf salphina ta'e uumamni iyyuu isin hin barsiisuu?
15 Dubartiin garuu yoo rifeensa dheeraa qabaatte, inni isheef ulfina mitii?
Rifeensi dheeraan akka haguuggiitti isheef kennameeraatii. 16 Garuu
yoo abbaan fedhe iyyuu waa'ee kanaa mormuu barbaade, nu yookaan
waldaaleen kiristaanaa Waaqaa duudhaa akkasii hin qabnu.

Irbaata Gooftaa
11:23-25 kwf – Mat 26:26-28; Mar 14:22-24; Luq 22:17-20

17 Walitti qabamuun keessan waan waa balleessu malee waa tolchu
hin ta'iniif ani ajaja kana keessatti isin hin jaju. 18 Waan hunda dura,
yommuu isin akka waldaatti walitti qabamtanitti akka gargar ba'uun
gidduu keessan jiru nan dhaga'a; kanas karaa tokkoon ani nan amana.
19 Warra isin keessaa Waaqa biratti fudhatama qaban ifatti baasuuf, garaa
garummaan isin gidduu jiraachuu qaba. 20 Yommuu walitti qabamtanitti
wanti isin nyaattan Irbaata Gooftaa miti; 21 yeroo nyaataatti namni
hundinuu irbaata ofii isaa nyaata. Inni tokko ni beela'a; kaan immoo
ni machaa'a. 22 Isin mana itti nyaattanii fi itti dhugdan hin qabdan moo?
Yookaan waldaa Kiristaanaa Waaqaa tuffattanii warra homaa hin qabne
qaanessitu? Ani maalan isiniin jedha? Isin jajuu ree? Ani kanaan isin hin
jaju!

23 Ani waanan dabarsee isinitti kenne kana Gooftaa irraa fudhadheer-
aatii; Gooftaa Yesuus halkan dabarfamee kenname sana buddeena fuud-
hee, 24 galata galche; buddeena sanas caccabsee, "Kun foon koo kan isiniif
ta'uu dha; kanas yaadannoo kootiif godhadhaa" jedhe. 25 Akkasumas
irbaata booddee xoofoo fuudhee, "Xoofoon kun kakuu haaraa dhiiga
kootiin ta'uu dha; yeroo isa dhugdan hunda na yaadachuuf godhadhaa"
jedhe. 26 Isinis hamma Gooftaan dhufutti yeroo buddeena kana nyaattanii
xoofoo kana dhugdan hunda du'a isaa ni labsitu.

27 Kanaafuu namni haala hin malleen buddeena sana nyaatu yookaan
xoofoo Gooftaa dhugu kam iyyuu foonii fi dhiiga Gooftaatti ni gaafatama.
28 Namni tokko utuu buddeena sana irraa hin nyaatin, utuu xoofoo
sana irraas hin dhugin dura of qoruu qaba. 29 Namni utuu foon
Gooftaa addaan baasee hin hubatin nyaatee dhugu, inni ofii isaatti
murtii nyaatee dhugaatii. 30 Kanaafis isin keessaa hedduun dadhabaniiru;
dhukkubsataniirus; hedduunis boqotaniiru. 31 Utuu of qorree garuu nutti
hin muramu ture. 32 Gooftaan yommuu nutti muru garuu akka addunyaa
wajjin nutti hin muramneef nu adaba.

33 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin yommuu nyaachuuf walitti qabamtan
wal eegaa. 34 Akka walitti qabamuun keessan murtii isinitti hin fidneef
eenyu iyyuu yoo beela'e mana isaatti haa nyaatu!

Waan hafe irratti immoo ani yommuun dhufutti qajeelcha nan kenna.

12

Waa'ee Kennaawwan Hafuuraa

1 Yaa obboloota ko, egaa ani akka isin waa'ee kennaawwan hafu-
uraa wallaaltan hin barbaadu. 2 Isin yeroo ormoota turtanitti akka
gowwoomfamtanii gara waaqota tolfamoo dubbachuu hin dandeenyeetti
geeffamtanii turtan ni beektu. 3 Kanaafuu namni Hafuura Waaqaatiin
dubbatu kam iyyuu akka, “Yesuus abaaramaa dha” hin jenne, akka eenyu
iyyuu yoo Hafuura Qulqulluudhaan ta'e malee, “Yesuus Gooftaa dha”
jechuu hin dandeenye ani isinittin hima.

4 Kennaawwan gosa garaa garaatu jira; Hafuurri garuu tokkuma.
5 Tajaajila gosa garaa garaatu jira; Gooftaan garuu tokkuma. 6 Hojii
gosa garaa garaatu jira; waan hundumaa garuu Waaqa tokkichatu nama
hundumaan hojjeta.

7 Mul'anni Hafuura Qulqulluu garuu faayidaa waliitiif tokkoo tokkoo
namaatiif kennama. 8 Isa tokkoof karaa Hafuuraatiin dubbii ogummaatu
kennama; isa kaaniif immoo Hafuuruma sanaan dubbii beekumsaatu
kennama; 9 isa kaaniif Hafuuruma sanaan amantiitu kennama; isa kaaniif
immoo Hafuuruma tokkicha sanaan kennaawwan warra dhukkubsatan
fayyisuutu kennama; 10 isa tokkoof dinqiiwwan hojjechuu, isa kaaniif raa-
jii dubbachuu, isa kaaniif hafuurota addaan baasee beekuu, isa kaaniifis
afaan haaraa gosa adda addaa dubbachuu, isa kaaniif immoo afaan haaraa
sana hiikuutu kennama. 11 Waan kana hundas Hafuuruma tokkicha
sanatu akkuma fedhii ofii isaatti tokkoo tokkoo namaatiif dhuunfaatti
hiruudhaan hojjeta.

Tokkummaa fi garaa garummaa Kutaa Dhagnaa

12 Dhagni kutaa baay'ee qabaatu illee dhagnuma tokko; kutaawwan
dhagnaa yoo baay'atani illee hundi isaanii dhagnuma tokko ta'u. Kiris-
toosis akkasuma. 13 Nu Yihuudoota yookaan Giriikota, garboota yookaan
warra bilisooman taanus hundi keenya Hafuura tokkoon dhagna tokkotti
cuuphamneerraatii; hundi keenyas, akka dhugnuuf Hafuurri tokkichi sun
nuu kennameera. 14 Dhagni kutaa tokko qofa utuu hin ta'in kutaawwan
baay'eedhaatii.

15 Miilli yoo, “Ani waanan harka hin ta'iniif, ani kutaa dhagnaa mitii”
jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta'uun isaa hin hafu. 16 Gurris yoo,
“Ani waanan ija hin ta'iniif, ani kutaa dhagnaa miti” jedhe, sababii kanaaf
kutaa dhagnaa ta'uun isaa hin hafu. 17 Utuu dhagni guutumaatti ija ta'ee
jiraatee silaa dhaga'uun eessa jira? Utuu dhagni guutumaatti gurra ta'ee
jiraatee silaa fuunfachuun eessa jira? 18 Amma garuu Waaqni akkuma
ofii barbaadetti kutaawwan sana adduma addaan dhagna keessa kaa'eera.
19 Utuu hundi isaanii kutaa dhagnaa tokkicha ta'anii silaa dhagni eessa
jira? 20 Egaa kutaawwan dhagnaa baay'ee dha; dhagni garuu tokkuma.

21 Iji harkaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu hin danda'u;
yookaan mataan miillaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu hin
danda'u. 22 Dhugumaanuu kutaawwan dhagnaa kanneen dadhaboo
fakkaatan akka malee barbaachisoo dha; 23 kutaawwan dhagnaa kanneen
tuffatamoo nutti fakkaataniifis ulfina addaa ni kennina. Kutaawwan
dhagnaa kanneen nu itti qaanofnuuf immoo ulfinni addaa ni kennama;
24 kutaawwan dhagna keenyaa kanneen nu itti hin qaanofne waan kana
hin barbaadan. Waaqni garuu kutaawwan dhagnaa walitti fayyisee ku-
taawwan nu itti qaanofnuuf ulfina caalu kenne; 25 kunis akka kutaawwan
haaluma tokkoon walii yaadanii fi akka dhagna keessa gargar ba'uun hin

jiraanneef. 26 Yoo kutaan dhagnaa tokko rakkate kutaawwan hundinuu
isa wajjin rakkatu; yoo kutaan tokko ulfina argate kutaawwan hundi isa
wajjin gammadu.
27 Isin amma dhagna Kiristoos; tokkoon tokkoon keessanis kutaa dhagna
sanaa ti. 28 Waaqni waldaa Kiristaanaa keessatti tokkoffaa ergamoota,
lammaffaa raajota, sadaffaa barsiistota, ergasiis warra hojii dinqii hoj-
jetan, itti aansees warra kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qaban, warra
namoota gargaaruu danda'an, warra kennaa bulchiinsaa qabanii fi warra
afaan haaraa gosa addaa addaa dubbatan filateera. 29 Hundumatu
ergamootaa? Hundumatu raajotaa? Hundumatu barsiistotaa? Hundinuu
hojii dinqii hojjetuu? 30 Hundumatu kennaa dhukkubsattoota fayyisuu
qabaa? Hundumatu afaan haaraa dubbataa? Hundumatu afaan sana
hiikaa? 31 Isin garuu jabeessaatii kennaa caalu barbaadaa.

Jaalala

Amma illee ani karaa karaa hundumaa caalu isinitti nan argisiisa.

13

1 Ani yoon afaan namootaatii fi afaan ergamoota Waaqaa dubbadhe,
garuu jaalala qabaachuu baannaan akkuma sibiila iyyuu yookaan akka
kilillee qillisu tokkoo ti. 2 Ani yoon kennaa raajii dubbachuu qabaadhe,
icciitii hundaa fi beekumsa hunda hubachuu yoon danda'e, amantii gaara
buqqisuu danda'us yoon qabaadhe, garuu jaalala qabaachuu baannaan
ani homaa miti. 3 Ani yoon waanan qabu hunda hiyyeeyyiif kenne, dhagna
koos akka gubamuuf yoon kenne, garuu jaalala qabaachuu baannaan
homaa na hin fayyadu.
4 Jaalalli obsa qaba; jaalalli arjaa dha. Inni hin hinaafu; hin kooru; ofis
hin tuulu. 5 Jaalalli waan hin malle hin hojjetu; ofittoo miti; dafee hin
aaru; hammina namatti hin lakkaa'u. 6 Jaalalli dhugaatti gammada malee
waan hamaatti hin gammadu. 7 Jaalalli waan hunda ni obsa; waan hunda
ni amana; waan hunda abdata; waan hunda keessattis jabaatee dhaabata.
8 Jaalalli gonkumaa hin badu. Raajii taanaan ni darba; afaan haaraa
taanaan ni hafa; beekumsas taanaan ni bada. 9 Nu beekumsa irraa gara
tokko beeknaatii; raajiis gara tokko dubbanna; 10 yommuu inni guutuun
dhufutti garuu inni gartokkeen ni bada. 11 Ani yeroon ijoollee turetti, akka
ijoolleettin dubbadha ture; akka ijoolleettin yaada ture; akka ijoolleetti
nan herrega ture; ani ergan nama guddaa ta'ee garuu ijoollummaa
dhiiseera. 12 Amma of-ilaalee keessaan bifa dimimmisaa'aa arginaatii;
yeroo sana garuu ifaan ifatti ni argina. Ani amma gartokkon beeka;
yeroo sana garuu ani akkuma guutummaatti beekame sana guutummaatti
beekuufin jira.
13 Egaa amantiin, abdii fi jaalalli sadan isaanii iyyuu ni jiraatu. Isaan
keessaa garuu jaalalatu caala.

14

Qalbeeffannaa Yeroo Waaqeffannaa

1 Karaa jaalalaa duukaa bu'aa; kennaawwan Hafuuraa, keessumattuu
kennaa raajii cimsaatii barbaadaa. 2 Namni afaan haaraan dubbatu kam
iyyuu Waaqatti malee namootatti hin dubbatuutii. Dhugumaan namni
tokko iyyuu isa hin hubatu; inni Hafuuraan icciitii dubbata. 3 Namni raajii

dubbatu garuu isaan ijaaruuf, gorsuu fi jajjabeessuuf jedhee namootatti
dubbata. [4] Namni afaan haaraan dubbatu ofuma isaa cimsa; kan raajii
dubbatu garuu waldaa kiristaanaa cimsa. [5] Ani akka hundi keessan afaan
haaraan dubbattan nan barbaada; caalaatti garuu akka raajii dubbatan
nan jaalladha. Namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waldaan
kiristaanaa ittiin jajjabaattuuf jedhee waan dubbatu sana yoo hiikuu baate
isa afaan haaraan dubbatu irra isa raajii dubbatutu caala.

[6] Egaa yaa obboloota, ani yoon mul'ata yookaan beekumsa yookaan raa-
jii yookaan barsiisa tokko tokko isinitti hime malee yoon afaan haaraa qofa
dubbachaa gara keessan dhufe maal isin fayyada? [7] Kunis meeshaa lubbuu
hin qabne kan akka ululleetii fi kiraaraa kanneen sagalee kennan biratti
illee akkanuma; ululleen afuufamee yookaan kiraarri rukutamee yoo
sagaleen isaa gargar baafame malee namni tokko akkamitti addaan baasee
beekuu danda'a? [8] Yoo sagaleen malakataa addaan baafamee beekame
malees eenyutu lolaaf qophaa'a? [9] Isinis akkasuma. Yoo afaan keessaniin
dubbii hubatamaa dubbattan malee namni tokko akkamitti waan isin
jettan sana beekuu danda'a? Qilleensatti dubbachuu keessaniitii. [10] Akka
afaan gosa garaa garaa addunyaa irra jiran hin shakkamu. Garuu
isaan keessaa kan hiikkaa hin qabne tokko iyyuu hin jiru. [11] Kanaafuu
ani yoon hiikkaa waan namni tokko dubbatuu hubachuu baadhe ani
namicha dubbatu sanatti alagaa dha. Namichi dubbatu sunis anatti
alagaa dha. [12] Isinis akkasuma. Isin waan jabeessitanii kennaawwan
Hafuuraa qabaachuu barbaaddaniif, kennaawwan waldaa kiristaanaa
cimsan jabeessaatii barbaadaa.

[13] Kanaaf namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waan dubbatu sana
hiikuu danda'uuf kadhachuu qaba. [14] Yoo ani afaan haaraan kadhadhe
hafuurri koo ni kadhataatii; qalbiin koo garuu hin hirmaatu. [15] Yoos ani
maalan godha ree? Hafuura kootiin nan kadhadha; qalbii kootiinis nan
kadhadha; hafuura kootiin nan faarfadha; qalbii kootiinis nan faarfadha.
[16] Yoo kanaa achii utuu ati hafuura keetiin Waaqa galateeffachuutti jirtuu,
namni iddoo warra hin baratinii taa'e tokko waan ati dubbattu waan
hin beekiniif akkamitti galata ati dhi'eessitu sanaaf "Ameen" jechuu
danda'aa? [17] Ati dhugumaan sirriitti galateeffata ta'a; namni kaan garuu
ittiin hin jajjabeeffamu.

[18] Ani waanan hunduma keessan caalaa afaan haaraan dubbadhuuf
Waaqa nan galateeffadha. [19] Waldaa kiristaanaa keessatti garuu dubbii
kuma kudhan afaan haaraan dubbachuu irra warra kaan barsiisuuf
dubbii hubatamaa shan dubbachuu nan barbaada.

[20] Yaa obboloota, akka ijoolleetti yaaduu dhiisaa; waan hamaaf
daa'imman ta'aa; hubannaadhaan garuu nama guddaa ta'aa. [21] Seera
keessatti akkana jedhamee barreeffameera:

"Ani afaan biraatiin,
afaan alagootaatiinis
saba kanatti nan dubbadha;
isaan garuu yeroo sanatti illee na hin dhaga'an,
jedha Gooftaan."*

[22] Kanaafuu afaan haaraan dubbachuun warra hin amaniniif mallat-
too ta'a malee warra amananiif miti; raajii dubbachuun garuu warra
amananiif malee warra hin amaniniif miti. [23] Egaa waldaan amantootaa

* **14:21** 14:21 Isa 28:11,12

guutuun walitti qabamee yoo hundi isaanii afaan haaraan dubbatan, yoo
namoonni hin baratin yookaan namoonni hin amanne ol seenan isin
maraattaniirtu isiniin hin jedhanii? [24] Utuu namni hundi raajii dubbachaa
jiruu yoo namni hin amanne tokko yookaan namni hin baratin tokko ol
seene inni akka cubbamaa ta'e nama hundaan ni amansiifama; nama
hundaanis isatti murama; [25] icciitiin garaa isaa keessaas ifatti ni baafama.
Innis, "Waaqni dhugumaan isin gidduu jira" jedhee dubbachaa addaan
lafatti gombifamee Waaqa waaqeffata.

Sirna Gaarii Yeroo Waaqeffannaa

[26] Yaa obboloota, egaa maal jenna ree? Yommuu isin walitti qabamtanitti
namni hundi faarfannaa yookaan barsiisa yookaan mul'ata yookaan afaan
haaraa yookaan hiikkaa afaan haaraa sanaa qaba. Wanni hundinuu
waldaa kiristaanaa cimsuuf hojjetamuu qabu. [27] Namni afaan haaraan
dubbatu yoo jiraate lama yookaan yoo baay'ate sadii ta'anii dabaree
dabareen haa dubbatan; namni tokko immoo haa hiiku. [28] Yoo namni
hiiku jiraachuu baate garuu namichi dubbatu sun waldaa kiristaanaa
keessatti cal'isee ofii isaattii fi Waaqatti haa dubbatu.

[29] Raajonnis lama yookaan sadii ta'anii haa dubbatan; warri kaan
immoo waan dubbatamu sana haa madaalan. [30] Yoo warra achi taa'an
keessaa isa tokkoof mul'anni dhufe, namichi duraan dubbachaa ture
sun haa cal'isu. [31] Namni hundi akka baratuuf, hundinuus akka jaj-
jabeeffamuuf dabaree dabareedhaan raajii dubbachuu ni dandeessuutii.
[32] Hafuuronni raajotaa raajotaaf ni ajajamu. [33] Waaqni akka waldoota
qulqullootaa hundumaa keessatti ta'aa jiru kana Waaqa jeequmsaa utuu
hin ta'in Waaqa nagaa ti.

[34] Dubartoonni waldaa kiristaanaa keessatti haa cal'isan. Akka seerri
jedhutti isaan akka ajajaman malee akka dubbatan hin eeyyamamneefiitii.
[35] Wanti isaan beekuu barbaadan yoo jiraate manatti dhirsa isaanii
haa gaafatan; dubartiin tokko waldaa kiristaanaa keessatti dubbachuun
qaaniidhaatii.

[36] Dubbiin Waaqaa isin keessaa argamee? Yookaan isinuma qofa bira
ga'ee? [37] Eenyu iyyuu yoo raajii yookaan nama Hafuuraa of se'e akka
wanni ani amma isiniif barreessu kun ajaja Gooftaa ta'e haa beeku.
[38] Namni kam iyyuu yoo waan kana beekuu baate, inni hin beekin.

[39] Kanaaf yaa obboloota ko, raajii dubbachuu jabeessaatii hawwaa;
afaan haaraan dubbachuus hin dhowwinaa. [40] Wanti hundinuu garuu
karaa qajeelaa fi sirna qabeessa ta'een hojjetamuu qaba.

15

Du'aa Ka'uu Kiristoos

[1] Ammas yaa obboloota, ani waa'ee wangeela ani isinitti lallabe, kan isin
fudhattanii ittiin dhaabatan sanaa isin yaadachiisuu nan barbaada. [2] Isin
yoo dubbii ani isinitti lallabe sana jabeessitanii qabattan wangeeluma
kanaan ni fayyitu. Yoo kanaa achii akkasumaan amantan jechuu dha.

[3] Anis waanan fudhadhe duraan dursee dabarseen isinitti kenneeraatii;
akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti, Kiristoos cubbuu keenyaaf
jedhee du'e; [4] ni awwaalames; akka Katabbiiwwan Qulqulluun dub-
batanitti guyyaa sadaffaatti du'aa kaafame. [5] Inni duraan dursee Keefaatti,
ergasiis warra Kudha Lamaanitti mul'ate. [6] Sana booddee yeroo tokkotti

obboloota dhibba shanii ol ta'anitti mul'ate; isaan keessaas yoo muraasni
boqotan iyyuu hedduun isaanii hamma ammaatti ni jiru. 7 Ergasiis
Yaaqoobitti, itti aansee ergamoota hundatti mul'ate; 8 dhuma irratti immoo
ana kan akka gatataatti dhalateetti lakkaa'amutti mul'ate.
9 Ani ergamoota hundaa gadi; ergamaa jedhamee waamamuun iyyuu
naaf hin malu; ani waldaa kiristaanaa Waaqaa ari'achaan tureetii.
10 Garuu ani ayyaana Waaqaatiin akkuman jiru kana jira; ayyaanni isaa
kan naa kennames akkasumaan hin hafne. Ani hunduma isaanii caalaa
jabaadhee hojjedheera; kanas utuu ana hin ta'in ayyaana Waaqaa kan na
wajjin jirutu hojjete. 11 Egaa anas ta'u yookaan isaan, wanni nu lallabnu,
wanni isin amantanis kanuma.

Du'aa Ka'uu Warra Du'anii

12 Kiristoos warra du'an keessaa akka kaafame erga lallabamee, isin
keessaa namoonni tokko tokko akkamitti du'aa ka'uun warra du'anii hin
jiru jechuu danda'u ree? 13 Erga du'aa ka'uun warra du'anii hin jirre,
Kiristoos iyyuu du'aa hin kaafamne jechuudha kaa! 14 Erga Kiristoos
du'aa hin kaafamin immoo lallabni keenya faayidaa hin qabu; amantiin
keessanis faayidaa hin qabu. 15 Kana malees Waaqni Kiristoosin du'aa
kaaseera jennee waa'ee Waaqaa waan dhugaa baaneef, nu waa'ee Waaqaa
dhuga baatota sobaa taanee argamneerra. Garuu erga warri du'an hin
kaafamin inni Kiristoosin hin kaafne jechuu dha. 16 Yoo warri du'an
kaafamuu baatan, Kiristoosis du'aa hin kaafamneetii. 17 Erga Kiristoos
du'aa hin kaafamin amantiin keessan faayidaa hin qabu; isinis ammuma
iyyuu cubbuu keessa jirtu. 18 Yoos warri utuu Kiristoositti jiranuu boqotan
baduu isaanii ti. 19 Yoo jireenya ammaa qofaaf Kiristoosin abdanne nu
warra namni hundi na'uuf ta'uu keenya.
20 Amma garuu Kiristoos warra boqotaniif hangafa ta'ee dhugumaan
warra du'an keessaa kaafameera. 21 Akkuma duuti karaa nama tokkootiin
dhufe, akkasuma immoo du'aa ka'uun warra du'anii karaa nama
tokkootiin dhufeetii. 22 Akkuma hundinuu Addaamiin du'an, hundinuu
Kiristoosiin jiraatoo ni taasifamuutii. 23 Kun hundinuus yeroo dabaree
isaatti ni ta'a; Kiristoos hangafticha, ergasii immoo yeroo inni deebi'ee
dhufutti warra kan Kiristoos ta'an. 24 Innis erga bulchiinsa hunda, taayitaa
fi humna hunda balleessee booddee, yeroo Waaqa Abbaatti mootummaa
dabarsee kennutti dhumni ni ta'a. 25 Inni hamma diinota isaa hunda miilla
isaa jala galfatutti mo'uu qabaatii. 26 Diinni dhumaa kan barbadeeffamuu
qabu du'a. 27 Inni, "Waan hunda miilla isaa jala galcheeraatii."* Garuu
"Wanni hundi" isa jala galfameera jechuun akka isa waan hunda isa jala
galche sana hin dabalatin beekamaa dha. 28 Erga waan kana godhee
booddee akka Waaqni waan hundumaan hundumaa ta'uuf Ilmi mataan
isaa iyyuu isa waan hundumaa miilla isaa jala galche sanaaf ni bula.
29 Yoo du'aa ka'uun jiraachuu baate namoonni warra du'aniif jedhanii
cuuphaman maal gochuu isaanii ti? Warri du'anis yoo du'aa hin kaafamin
namoonni maaliif qooda isaanii cuuphamu ree? 30 Nu maaliif sa'aatii
hunda balaaf of saaxilla? 31 Yaa obboloota, ani guyyuma guyyaan akkan
du'u of jajuu karaa Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin isin irratti qabuun
nan kakadha. 32 Ani akka namaatti Efesoonitti bineensa wajjin wal loluun
koo, erga warri du'an hin kaafamnee, maal na fayyada?

---

* **15:27** 15:27 Far 8:6

“Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii.”†
33 Hin gowwoomfaminaa: “Hiriyaan hamaan amala gaarii balleessa.”
34 Gara qalbii keessan isa qajeelaatti deebi’aa; cubbuu hojjechuus dhiisaa;
namoonni Waaqa hin beekne tokko tokko isin gidduu jiruutii. Anis isin
qaanessuufin waan kana dubbadha.

Dhagna Du’aa Ka’uu

35 Garuu namni tokko, “Warri du’an akkamitti kaafamu? Dhagna
akkamiitiin dhufu?” jedhee ni gaafata ta’a. 36 Yaa gowwaa! Wanni
ati facaaftu yoo du’e malee jireenya hin argatu. 37 Wanni ati facaaftu
sanyiidhuma, jechuunis sanyii qamadii yookaan sanyii midhaan biraati
malee dhagna midhaan biqilee guddachuuf jiru sanaa miti. 38 Waaqni
garuu akkuma fedhetti dhagna isaaf kenna; tokkoo tokkoo gosa sanyiitiifis
dhagna mataa isaa kenna. 39 Foon hundinuu tokko miti; namni foon
gosa tokkoo qaba; horiin foon gosa biraa, simbirroon foon gosa biraa,
qurxummiinis foon gosa biraa qabu. 40 Akkasuma immoo dhagnawwan
samii irraa ni jiru; dhagnawwan lafa irraas ni jiru; garuu ulfinni
dhagnawwan samii irraa gosa tokko; ulfinni dhagnawwan lafa irraa
immoo gosa biraa ti. 41 Aduun ulfina gosa tokkoo qabdi; ji’is ulfina
gosa biraa, urjiiwwanis ulfina gosa biraa qabu; urjiin tokko ulfinaan urjii
biraatiin addaatii.
42 Du’aa ka’uun warra du’aniis akkasuma. Dhagni facaafamu kan baduu
dha; kan hin badne ta’ee immoo kaafama. 43 Inni salphinaan facaafama;
ulfinaan kaafama; dadhabbiin facaafama; humnaan kaafama; 44 dhagna
fooniitu facaafama; dhagna hafuuraatu kaafama.
Erga dhagni foonii jiraate, dhagni hafuuraas ni jira. 45 Kanaaf, “Addaam
namichi jalqabaa lubbuu jiraataa ta’e”‡ jedhamee barreeffameera; Ad-
daam inni dhumaa immoo hafuura jireenya kennu ta’e. 46 Inni jalqabatti
dhufe garuu isa hafuuraa utuu hin ta’in isa foonii ti; inni hafuuraa immoo
ergasii dhufe. 47 Namichi duraa lafa irraa dhufe; inni kan lafaa ti; namichi
lammaffaan immoo samii irraa dhufe. 48 Warri kan lafaa ta’an akkuma
namicha lafa irraa sanaa ti; warri kan samii ta’an immoo akkuma namicha
samii irraa dhufe sanaa ti. 49 Nu akkuma bifa namicha lafaa sanaa
uffanne, akkasuma immoo bifa namicha samii sanaa ni uffanna.
50 Yaa obboloota, akka foonii fi dhiigni mootummaa Waaqaa dhaaluu
hin dandeenye yookaan akka inni badu isa hin badne dhaaluu hin
dandeenye ani isinitti nan hima. 51 Kunoo, ani icciitii tokko isinittin
hima: Hundi keenya hin duunu; nu hundi garuu ni geeddaramna; 52 kunis
yeroo malakanni dhumaa afuufamu yeruma sanatti hamma liphsuu ijaatti
raawwatama. Malakanni ni afuufamaatii; warri du’anis kanneen hin
badne ta’anii ni kaafamu; nus ni geeddaramna. 53 Inni badu kun
isa hin badne, inni du’u kun immoo isa hin duune uffachuu qabaatii.
54 Yeroo inni badu isa hin badne uffatee, inni du’u immoo isa hin duune
uffatutti dubbiin akkana jedhamee barreeffame sun ni raawwatama;
“Duuti mo’ichaan liqimfameera.”§ Akkasumas,
55 “Yaa du’a, mo’ichi kee meerre?
Yaa du’a, ilkeen kee meerre?”*

† **15:32** 15:32 Isa 22:13 ‡ **15:45** 15:45 Uma 2:7 § **15:54** 15:54 Far 25:8 * **15:55** 15:55 Hos 13:14

56 Ilkeen du'aa cubbuu dha; humni cubbuu immoo seera. 57 Waaqa karaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin mo'icha nuu kennuuf garuu galanni
haa ta'u!
58 Kanaafuu yaa obboloota koo jaallatamoo, jabaadhaa dhaabadhaa.
Wanni tokko isin hin sochoosin; akka dadhabbiin keessan Gooftaa biratti
faayidaa malee hin hafne waan beektaniif yeroo hunda hojii Gooftaatiif
guutummaatti of kennaa.

16

Buusii Qulqullootaaf Walitti Qabame

1 Egaa waa'ee buusii qulqullootaaf walitti qabamuu, isinis akkuma
ani waldoota kiristaanaa kanneen Galaatiyaa ajaje sanatti raawwadhaa.
2 Akka buusii walitti qabuun yeroo ani dhufutti hin taaneef tokkoon
tokkoon keessan akkuma galii keessaniitti torbanuma torbaniin guyyaa
jalqabaa waa kophaatti baasaatii kaa'aa. 3 Anis yeroon isin bira dhufutti
akka namoonni isin filattan kennaa keessan geessaniif xalayaa ittiin
beekaman kenneefii Yerusaalemitti isaan nan erga. 4 Yoo dhaquun koo
barbaachisaa ta'e immoo isaan na wajjin dhaqu.

Karoora Karaa Phaawulos

5 Ani waanan Maqedooniyaa keessa darbuuf, yeroon Maqedooniyaa
keessa darbutti isin bira nan dhufa. 6 Akka isin iddoo ani dhaqu
hundatti karaa koo irratti na gargaaruu dandeessaniif tarii yeroo xinnoo
isin bira nan tura ta'a; yookaan ganna isin bira nan tura ta'a. 7 Yoo
Gooftaan jedhe ani waanan yeroo muraasa isin bira turuu abdadhuuf,
amma utuun darbuu goree isin arguu hin barbaadu. 8 Hamma guyyaa
Pheenxeqoosxeetti garuu Efesoon keessa nan tura. 9 Balballi guddaanii fi
bu'aa qabeessi tokko naa banameeraatii; mormitoonnis baay'ee dha.
10 Yoo Xiimotewos gara keessan dhufe waan innis akkuma koo hojii
Gooftaa hojjetuuf yeroo inni isin bira turutti akka inni waa tokko iyyuu
hin sodaanne godhaa. 11 Kanaaf namni tokko iyyuu isa hin tuffatin; akka
inni gara kootti deebi'uufis nagaadhaan ergaa; ani obboloota wajjin isa
eegaan jiraatii.
12 Waa'ee obboleessa keenya Apholoos immoo akka inni obboloota kaan
wajjin gara keessan dhufuuf ani jabeessee isa kadhadheen ture. Inni garuu
amma dhufuuf gonkumaa fedhii hin qabu; yeroo isaaf mijaa'utti garuu ni
dhufa.
13 Dammaqaa; amantiitti cimaatii dhaabadhaa; jajjabaadhaa; cimaas.
14 Wanni isin hojjettan hundinuu jaalalaan haa ta'u.
15 Yaa obboloota, akka warri mana Isxiifaanaas jiraatan Akaayaa
keessaa warra jalqabatti amanan ta'an isin ni beektu; isaanis qulqulloota
tajaajiluuf of kennaniiru. 16 Anis akka isin namoota akkasiitiif, warra
isaan wajjin hojjetanii fi dadhaban hundaaf ajajamtan isinin kadhadha.
17 Isxiifaanaas, Fartunaaxoosii fi Akaayiqos na bira dhufuu isaaniitti ani
gammadeera; isaan waan asii dhabamuu keessaniin hir'ate guutaniiruutii.
18 Isaan hafuura koo fi hafuura keessan boqochiisaniiruutii. Kanaaf isin
namoota akkanaatiif beekamtii kennaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Waldoonni kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa nagaa isiniif dhaamu.

Aqiilaa fi Phirisqillaan, waldaan kiristaanaa kan mana isaanii jirtus Gooftaadhaan nagaa guddaa isiniif dhaamu.
20 Obboloonni hundinuu nagaa isinii dhaamu.
Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.

21 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin barreessa.

22 Namni Gooftaa hin jaallanne kam iyyuu haa abaaramu. Yaa Gooftaa kottu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

24 Jaalalli koo Kiristoos Yesuusiin hunduma keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

Qorontos
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,

Gara waldaa kiristaanaa Waaqaa ishee Qorontos jirtuutii fi qulqulloota Akaayyaa guutuu keessa jiraatan hundumaatti:

2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Waaqa Nama Jajjabeessuuf Galata Galchuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan araaraatii
fi Waaqni jajjabina hundaa haa eebbifamu; 4 inni akka nu jajjabina
Waaqa biraa arganne sanaan warra dhiphina adda addaa keessa jiran
jajjabeessuu dandeenyuuf dhiphina keenya hunda keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma nu dhiphina Kiristoos keessatti baay'ee hirmaannu, akkasuma
immoo karaa Kiristoosiin jajjabinni nuu baay'ata. 6 Nu yoo dhiphanne
jajjabinaa fi fayyina keessaniif ta'a; nu yoo jajjabaanne jajjabina keessaniif
ta'a; jajjabinni kunis kan isin yeroo dhiphina nu dhiphannu kana keessa
dabartanitti obsaan dhaabachuudhaan argattanii dha. 7 Abdiin nu waa'ee
keessaniif qabnu cimaa dha; isin akkuma dhiphina keenya keessatti hirmaattan amma immoo jajjabina keenya keessatti akka hirmaattan beeknaatii.
8 Yaa obboloota, isin waa'ee dhiphina biyya Asiyaatti nurra ga'ee akka
wallaaltan hin barbaannu. Hamma lubbuudhaan jiraachuuf illee abdii
kutannutti dhiphinni baachuudhaaf humna keenyaa ol ta'e nurra ga'ee
tureetii. 9 Dhugumaanuu murtiin du'aa nutti dhaga'amee turre. Kun
garuu akka nu Waaqa warra du'an kaasutti malee ofii keenyatti hin
amananneef ta'e. 10 Inni balaa du'a akkasii jalaa nu baaseera; nu baasas.
Inni ittuma fufee akka nu baasu abdii keenya isa irra kaa'anneerra.
11 Akkuma isin kadhannaa keessaniin nu gargaartan, ayyaana kadhannaa
namoota baay'eetiif deebii ta'ee nuu kenname sanaaf namoonni baay'een nuuf galateeffatu.

Phaawulos Karoora Geeddarate

12 Egaa wanti nu ittiin of jajnu kanaa dha: Akka nu qulqullummaa fi
amanamummaa Waaqa biraa argameen fooniin keessumattuu hariiroo
isin wajjin qabnuun jiraachaa turre yaadni garaa keenyaa dhugaa nuuf
ba'a. Kanas akka ayyaana Waaqaatti goone malee akka ogummaa
addunyaatti miti. 13 Nu waan isin dubbisuu yookaan hubachuu hin
dandeenye tokko illee isinii hin barreessinuutii. Ani akka isin hamma
dhumaatti hubattan nan abdadha; 14 innis akkuma isin gara tokko nu
hubattan kana, akka guyyaa Gooftaa Yesuusitti akkuma nu isiniin of jajnu sana isinis nuun of jajuu dandeessan guutummaatti hubattanii dha.

15 Anis sababiin waan kana amaneef akka isin ayyaana lammaffaa
qabaattaniif jedhee jalqabatti gara keessan dhufuu barbaade. 16 Ani
yeroon Maqedooniyaa dhaqutti isin ilaaluu fi yeroon Maqedooniyaadhaa
deebi'uttis gara keessan dhufee, akka isin yeroo ani Yihuudaa dhaqutti
na ergitan barbaade. 17 Ani yeroon waan kana karoorfadhetti akka
salphaattin hojjedhee? Yookaan akka yaada fooniitti yeruma tokkotti,
"Eeyyee, eeyyee" fi "Waawuu, waawuu" jechuufan karoora baafadhaa
ree?
18 Akkuma Waaqni amanamaa ta'e dubbiin nu isinitti dubbannus
"Eeyyee" fi "Waawuu" miti. 19 Yesuus Kiristoos Ilmi Waaqaa inni nu jechu-
unis ani, Silwaanosii fi Xiimotewos isin gidduutti lallabne sun, "Eeyyee"
fi "Waawuu" hin turreetii; isa keessa "Eeyyeetu" jira. 20 Waadaawwan
Waaqaa hundinuu Kiristoosiin "Eeyyeedhaatii". Kanaafuu nu karaa
isaatiin ulfina Waaqaatiif "Ameen" jenna. 21 Egaa kan akka nu isin wajjin
Kiristoositti jabaannee dhaabannu godhuu fi kan nu dibe Waaqa; 22 innis
chaappaa nutti chaappessee, qabdii Hafuura Qulqulluu garaa keenya
keessa kaa'e.
23 Ani garuu isin qusachuudhaaf jecha Qorontositti hin deebine; anis
akka inni dhugaa natti ba'uuf Waaqa ofitti nan waama. 24 Nu gammachuu
keessaniif isin wajjin hojjenna malee amantii keessan irratti gooftummaa
hin qabnu; isin amantiin jabaattanii dhaabattaniitii.

2

1 Ani akkan lammata gaddaan gara keessan hin dhufne murteeffad-
heera. 2 Yoo ani isin gaddisiise, isinuma warra ani gaddisiisu sana malee
eenyutu na gammachiisa ree? 3 Akkasitti barreessuun koo akka yommuu
ani dhufutti namoonni na gammachiisuu qaban na hin gaddisiisneefi.
Akka gammachuun koo gammachuu hunda keessanii ta'e ani hunda
keessan nan amana ture. 4 Ani dhiphina guddaa, yaaddoo garaatii fi
imimmaan baay'eedhaan isinii barreesseetii; kunis jaalalli ani isiniif qabu
hammam guddaa akka ta'e akka beektaniif malee isin gaddisiisuuf miti.

Cubbamaaf Dhiifama Gochuu

5 Eenyu iyyuu yoo nama gaddisiise utuu dubbii ho'isuuf hin ta'in inni
karaa tokko hunduma keessan gaddisiisuu isaati malee na gaddisiisuu isaa
miti. 6 Nama akkanaa irratti adabbiin harki caalaan keessan adabdan ni
ga'a. 7 Qooda kanaa akka inni gadda guddaan hin liqimfamneef dhiifama
isaaf gochuu fi isa jajjabeessuutu isin irra jira. 8 Kanaafuu ani akka isin
jaalala isaaf qabdan cimsitan isinan kadhadha. 9 Anis akka isin waan
hunda irratti ajajamtoota taatan mirkaneeffachuufin waan kana isinii
barreesse. 10 Nama isin dhiifama gootaniif, anis dhiifama nan godha.
Yoo wanti ani dhiifama godhe tokko iyyuu jiraates ani isiniif jedhee
fuula Kiristoos duratti dhiifama godheera; 11 kunis akka Seexanni nu hin
gowwoomsineefi. Nu mala isaa hin wallaalluutii.

Tajaajiltoota Kakuu Haaraa

12 Yeroo ani wangeela Kiristoos lallabuuf Xiroo'aas dhaqee Gooftaan
balbala naa banetti, 13 waan ani obboleessa koo Tiitoo hin argatiniif,
hafuurri koo boqonnaa hin arganne. Kanaafuu ani nagaatti isaaniin
jedhee Maqedooniyaatti darbe.

[14] Waaqa yeroo hunda akka nu Kiristoosiin mo'annoo qabaannu nu
taasisee urgaa beekumsa isaa karaa keenyaan iddoo hundatti facaasuuf
galanni haa ta'u. [15] Nu warra fayyifamaa jiranii fi warra baduutti jiran
gidduutti Waaqaaf urgaa Kiristoos. [16] Nu isa tokkoof urgaa du'aa ti; isa
kaaniif immoo urgaa jireenyaa ti. Egaa eenyutu waan kanaaf ga'aa ta'a?
[17] Nu garuu akka namoota Waaqa biraa ergamaniitti Kiristoosiin fuula
Waaqaa duratti garaa qulqulluudhaan dubbanna malee akka namoota
hedduu kanneen bu'aa argachuuf jedhanii dubbii Waaqaa gurguratan
sanaa miti.

3

Amantoonni Qorontos Xalayaa Kiristoos Ta'uu Isaanii

[1] Nu ammas of galateeffachuu jalqabnaa ree? Yookaan akka namoota
tokko tokkoo xalayaa deeggarsaa gara keessanitti fiduu yookaan isin biraa
argachuu nu barbaachisaa ree? [2] Xalayaan keenya kan namni hundinuu
beekuu fi dubbisu kan garaa keenya keessatti barreeffame isinuma. [3] Isin
akka xalayaa Kiristoos, bu'aa tajaajila keenyaa taatan ifa; xalayaan kunis
qalamiidhaan utuu hin ta'in Hafuura Waaqa jiraataatiin, gabatee dhagaa
irratti utuu hin ta'in gabatee garaa namaa irratti kan barreeffamee dha.
[4] Amantiin nu karaa Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti qabnus kan
akkanaa ti. [5] Nu waan tokko illee ofii keenyaan hojjechuuf dandeettii
qabna jennee miti; dandeettiin keenya garuu Waaqa irraa dhufa. [6] Innis
akka nu tajaajiltoota kakuu haaraa taanuuf dandeettii nuu kenneera;
kakuun kunis kan qubee utuu hin ta'in kan Hafuuraa ti; qubeen ni ajjeesa;
Hafuurri garuu jireenya kenna.

Ulfina Kakuu Haaraa

[7] Erga tajaajilli du'a fide kan qubeedhaan dhagaa irratti qirixame sun
hamma Israa'eloonni sababii ulfina isaa kan irraa badaa deemu sanaatiif
xiyyeeffatanii fuula Musee ilaaluu hin dandeenyetti ulfinaan dhufee,
[8] tajaajilli Hafuuraa immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatuu ree?
[9] Erga tajaajilli murtii namatti fidu ulfina qabaatee, tajaajilli qajeelummaa
fidu immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatu ree! [10] Wanni ulfina
qabeessa ture sun yommuu ulfina caalu biratti ilaalamu amma ulfina hin
qabuutii. [11] Erga wanni yeroodhaaf jiraatu sun ulfinaan dhufee, ulfinni
isa bara baraan jiraatuu immoo hammam caalaa guddaa haa ta'u ree!

Fuula Hin Haguuggaminiin Ulfina Waaqaa Arguu

[12] Kanaafuu nu abdii akkasii waan qabnuuf baay'ee ija jabaanna. [13] Nu
warra akka Musee isa akka sabni Israa'el dhuma waan badaa deemu
sanaa hin argineef jedhee haguuggiidhaan fuula isaa haguuggatee miti.
[14] Yaadni isaanii garuu hadoodeera; isaan hamma har'aatti iyyuu yommuu
kakuu moofaa dubbisanitti haguuggiin sun isaan irraa hin fuudhamne.
Inni Kiristoos qofaan irraa fuudhamaatii. [15] Hamma har'aatti illee yeroo
isaan seera Musee dubbisanitti haguuggiin yaada garaa isaanii ni haguuga.
[16] Yeroo namni kam iyyuu gara Gooftaatti deebi'utti garuu haguuggiin
sun irraa fuudhama. [17] Gooftaan Hafuura. Iddoo Hafuurri Gooftaa jiru
immoo bilisummaatu jira. [18] Nu warri utuu fuulli keenya hin haguugamin
ulfina Gooftaa calaqqisnu hundi ulfina ittuma caalee guddachaa deemu

kan Gooftaa Hafuura ta'e irraa dhufuun gara bifa isaatti geeddaramaa
jirra.

4

Dadhabbii Ammaatii fi Jireenya Du'aa Ka'uu

1 Kanaafuu nu araara Waaqaatiin tajaajila kana waan qabnuuf abdii
hin kutannu. 2 Nu waan dhoksaa ta'ee fi waan nama qaanessu dhi-
ifneerra; namas hin gowwoomsinu; dubbii Waaqaas hin micciirru. Garuu
dhugaa ifatti baafnee dubbachuudhaan fuula Waaqaa duratti qalbii nama
hundumaatti of dhi'eessina. 3 Wangeelli keenya yoo haguugame illee
warra baduutti jiran jalaa haguugama; 4 Waaqni addunyaa kanaa akka
namoonni hin amanin ifa wangeela ulfina Kiristoos isa fakkaattii Waaqaa
ta'e sanaa arguu hin dandeenyeef qalbii isaanii jaamseera. 5 Nu akka
Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'e lallabna malee of hin lallabnu; nu mataan
keenya Yesuusiif jennee tajaajiltoota keessan. 6 Waaqni, "Dukkana keessaa
ifni haa ifu"* jedhe sun akka fuula Kiristoos irraa ifa beekumsa ulfina
Waaqaa nuu kennuuf ifa isaa garaa keenya keessatti ibseeraatii.
7 Garuu akka humni waan hunda caalu kun Waaqa irraa malee nu
biraa hin dhufin argisiisuuf nu badhaadhummaa kana qodaa suphee
keessaa qabna. 8 Nu karaa hundaan ni dhiibamna; garuu hin caccabnu; ni
burjaajofna; garuu abdii hin kutannu; 9 ni ari'atamna, garuu hin gatamnu;
lafaan dha'amna, garuu hin badnu. 10 Akka jireenyi Yesuus dhagna
keenyaan mul'ifamuuf nu yeroo hunda du'a Yesuus dhagna keenyatti
baannee deemna. 11 Nu warri lubbuun jirru akka jireenyi isaa foon keenya
kan du'u keessaan mul'ifamuuf yeroo hunda Yesuusiif jennee du'atti
dabarfamnee kennamnaatii. 12 Egaa duuti nu keessatti hojjeta; jireenyi
immoo isin keessatti hojjeta.
13 "Ani amaneera; kanaafis dubbadheera"† jedhamee barreeffameera.
Nu immoo sababii hafuura amantii sanaan ni amanna; kanaafis ni
dubbanna; 14 inni Gooftaa Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun nuus
Yesuus wajjin kaasee isin wajjinis fuula isaa duratti akka nu dhi'eessu
ni beekna. 15 Ayyaanni namoota hedduu waliin ga'aa jiru kun ulfina
Waaqaatiif galata guutee dhangala'u akka fiduuf wanni kun hundi bu'aa
keessaniif ta'e.

Duuti Akka Hin Hafnee fi Hiikkaa Inni Kiristaanaaf Kennu

16 Kanaafuu nu abdii hin kutannu. Yoo namummaan keenya inni
alaan mul'atu dhumaa deeme iyyuu, namummaan keenya inni keessaa
garuu guyyuma guyyaan haaromfamaa deema. 17 Dhiphinni keenya inni
salphaanii fi yeroodhaaf turu kun ulfina bara baraa kan waan hunda caalu
nuuf fida. 18 Kanaafuu nu waan hin mul'anne ilaalla malee waan mul'atu
hin ilaallu. Wanti mul'atu waan yeroo ti; wanti hin mul'anne garuu waan
bara baraatii.

5

Dhagna Haaraa Eeggachuu

1 Yoo dunkaanni lafa irraa kan nu keessa jiraannu kun diigame mana
Waaqni ijaare, mana bara baraa kan harka namaatiin hin ijaaramin samii

---

* **4:6** 4:6 Uma 1:3 † **4:13** 4:13 Far 116:10

irraa akka qabnu beekna. 2 Hammasitti mana keenya kan samii irraa
sana uffachuu hawwuudhaan ni aadna; 3 nu yommuu isa ufannutti qullaa
hin argamnuutii. 4 Nu utuma dunkaana kana keessa jirruu ni aadna;
ba'aanis nutti ulfaateera; nu garuu wanni du'a hin oolle jireenyaan akka
liqimfamuuf mana keenya kan samii irraa uffachuu malee akka uffanni
nurraa baafamu hin barbaannuutii. 5 Kan kaayyoo kanaaf nu qopheesses
Waaqa isa Hafuura Qulqulluu wabii waan dhufuuf jiruu godhee akka
qabdiitti nuu kenne sanaa dha.
6 Kanaaf nu yeroo hunda ija jabina qabna; hamma dhagna fooniitiin
jirrutti Gooftaa irraa fagoo akka jirru beekna. 7 Nu amantiidhaan
jiraanna malee arguun miti. 8 Nu ija jabina qabna; dhagna foonii kana
irraa addaan baanee Gooftaa wajjin jiraachuu filanna. 9 Kanaaf nu
dhagna fooniitiin jiraannus, dhagna foonii irraa fagaannus kaayyoon
keenya Isa gammachiisuu dha. 10 Tokkoon tokkoon namaa yeroo dhagna
fooniitiin jiraachaa turetti akka hojii tolaa yookaan hamaa hojjeteef gatii
isaa argatuuf hundi keenya barcuma murtii Kiristoos duratti dhi'aachuu
qabnaatii.

Tajaajila Araaraa

11 Nu Gooftaa sodaachuun maal akka ta'e waan beeknuuf namoota
amansiisuuf yaalii goona. Eenyummaan keenya Waaqa biratti beekamaa
dha; yaada garaa keessaniitiifis beekamaa akka ta'e nan abdadha. 12 Nu
akka isin nuun boontaniif carraa isinii kennuuf malee amma illee isin
biratti of galateeffachuuf miti; kunis isin warra waan garaa keessa jiru
caalaa waan ijatti mul'atuun boonaniif deebii kennuu akka dandeessaniif.
13 Nu yoo akka namoonni tokko tokko jedhan sana "qalbii dabarsine,"
Waaqaaf jennee ti; yoo qalbii qabeeyyii taane immoo isiniif jennee ti.
14 Jaalalli Kiristoos nu dirqisiisaatii; sababiin isaas waan namni tokko
nama hundaaf du'eef namni hundi kan du'e ta'uu isaa amansiifamneerra.
15 Innis akka warri lubbuun jiran si'achi isa isaaniif jedhee du'ee du'aa
kaafame sanaaf malee akka ofii isaaniitiif hin jiraanneef nama hundumaaf
du'e.
16 Kanaafuu nu ammaa jalqabnee nama tokko iyyuu akka ilaalcha
fooniitti hin ilaallu. Yoo kanaan dura akka ilaalcha addunyaatti Kiristoosin
ilaalaa turre iyyuu, si'achi akkas hin goonu. 17 Kanaafuu eenyu iyyuu yoo
Kiristoositti jiraate inni uumama haaraa dha; wanni moofaan darbeera;
kunoo wanni haaraan dhufeera. 18 Kun hundinuus Waaqa Kiristoosiin
ofitti nu araarsee fi tajaajila araaraa nuu kenne sana irraa dhufe; 19 kunis,
Waaqni cubbuu namootaa isaanitti lakkaa'uu dhiisuudhaan Kiristoosiin
addunyaa ofitti araarsaa ture jechuu dha. Innis ergaa araaraa sana
imaanaa nutti kenneera. 20 Kanaafuu nu bakka bu'oota Kiristoos; Waaqnis
karaa keenyaan isin sossobata; nus akka isin Waaqatti araaramtaniif
qooda Kiristoos taanee isin kadhanna. 21 Akka nu isumaan qajeelummaa
Waaqaa taanuuf Waaqni nuuf jedhee Kiristoos isa cubbuu hin qabne sana
cubbuu godhe.

6

1 Egaa nu warri Waaqa wajjin hojjennu, akka isin ayyaana Waaqaa akka
waan gatii hin qabneetti hin fudhanne isin kadhanna. 2 Inni,
"Ani yeroo fudhatama qabutti si dhaga'eera;

guyyaa fayyinaattis si gargaareera"*
jedhaatii. Kunoo yeroon fudhatama qabu amma; guyyaan fayyinaas amma.

Gidiraa Phaawulos Irra Ga'e

3 Nu akka tajaajilli keenya hin tuffatamneef, karaa nama kamii irra
iyyuu gufuu hin keenyu. 4 Qooda kanaa nu karaa hundaan akka
tajaajiltoota Waaqaatti of dhi'eessina; obsa guddaadhaan, dhiphinaan,
gidiraa fi yaaddoon, 5 garafamuun, mana hidhaatti galfamuun, jee-
qumsaan, hojii dadhabsiisaa hojjechuun, hirriba dhabuun, beela'uun,
6 qulqullaa'ummaan, hubannaan, obsaa fi gara laafinaan, Hafuura Qulqul-
luu fi jaalala of tuulummaa hin qabneen, 7 dubbii dhugaatii fi humna
Waaqaatiin, mi'a waraanaa kan qajeelinaa harka mirgaatii fi harka
bitaatti qabachuun, 8 ulfinaa fi salphinaan, maqaa baduu fi maqaa toluun
jiraanneerra; akkasumas utuu dhugaa qabeeyyii taanee jirruu, sobduu
jedhamneerra; 9 beekamtoota turre; garuu akka warra hin beekaminiitti
hedamne; nu du'aa jirra; garuu kunoo ni jiraanna; ni tumamna; garuu hin
ajjeefamnu; 10 ni gaddina; garuu yeroo hunda ni gammanna; hiyyeeyyii
dha; garuu namoota hedduu sooromsina; homaa hin qabnu; garuu waan
hunda qabna.

11 Yaa warra Qorontos, nu afaan guunnee isinitti dubbanneerra; garaan
keenyas isiniif banamaa dha. 12 Isinitu garaa nu dhokfate malee nu garaa
isin hin dhokfanne. 13 Ani akka waan isin ijoollee koo taataniittin isinitti
dubbadha; isinis akkasuma garaa keessan bal'isaa nuu banaa.

Warra Hin Amanneen Walitti Hin Camadaminaa

14 Warra hin amanneen walitti hin camadaminaa. Qajeelummaa fi
jal'inni maal wal irraa qabu? Yookaan ifni dukkana wajjin tokkummaa
maalii qaba? 15 Kiristoosii fi Belhor gidduu walii galtee maaliitu jira?
Namni amanu tokko nama hin amanne wajjin maal wal irraa qaba?
16 Manni qulqullummaa Waaqaa waaqota tolfamoo wajjin walii galtee
maalii qaba? Nu mana qulqullummaa Waaqa jiraataa ti. Waaqnis akkana
jedhee dubbateera;

"Ani isaan wajjin nan jiraadha;
isaan gidduus nan deddeebi'a.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a;
isaanis saba koo ni ta'u."†
17 Kanaafuu,
"Isaan keessaa ba'aa;
isaan irraas gargar fo'amaa;
jedha Gooftaan.
Waan xuraa'aa hin tuqinaa,
anis isinan simadha."‡
18 Amma illee,
"Ani Abbaa isiniif nan ta'a;
isinis ilmaanii fi intallan koo ni taatu;
jedha Gooftaan Waan Hunda Danda'u."§

---

* **6:2** 6:2 Isa 49:8 † **6:16** 6:16 Lew 26:12; Erm 32:38; His 37:27 ‡ **6:17** 6:17 Isa 52:11; His 20:37,41 § **6:18** 6:18 2Sm 7:8,14

7

1 Kanaafuu yaa jaallatamtoota, nu waan waadaawwan kanneen qabnuuf
kottaa Waaqa sodaachaa qulqullina fiixaan baasuudhaan waan foonii fi
hafuura xureessu hundumaa irraa of qulqulleessinaa.

Gammachuu Phaawulos

2 Isin garaa nuu bal’adhaa. Nu nama tokko illee hin yakkine; nama
tokko illee amala hin balleessine; nama tokko illee gowwoomsinee waa
irraa hin fudhanne. 3 Kana jechuun koos isinitti muruuf miti; nu isin
wajjin du’uu fi jiraachuuf akka isin garaa keenya keessa jirtan ani duraan
dursee himeeraatii. 4 Ani guddiseen isin amanadha; guddisees isiniin nan
boona. Ani baay’ee jajjabeeffameera; rakkina keenya hunda keessattis
gammachuun koo hamma hin qabu.

Tiitoo Wajjin Wal Arguu

5 Yeroo Maqedooniyaa dhufnettis nu qixa hundaan dhiphachaa turre
malee foon keenya kun boqonnaa hin arganne; alaan lola, keessaan
immoo sodaatu nurra ture. 6 Waaqni warra gaddan jajjabeessu garuu
dhufaatii Tiitootiin nu jajjabeesse; 7 kun immoo isin isa jajjabeessuu
keessaniinis malee dhufaatii isaa qofaan miti. Innis na yaaduu keessan,
gadduu keessan, hinaaffaa isin naaf qabdan nutti himeera; kanaafuu ani
hamma duraa caalaa gammadeera.

8 Ani yoon xalayaa kootiin isin gaddisiise illee waan kana gochuu kootiif
hin gaabbu. Ani yoon gaabbe illee akka xalayaan sun isin gaddisiise
nan hubadha; ta’us isin gaddisiisuun isaa yeruma gabaabaaf; 9 amma
garuu sababii isin gadditaniif utuu hin ta’in sababii gaddi keessan gara
qalbii jijjiirrachuutti isin geesseef ani nan gammada. Isin akka fedhii
Waaqaatti gadditaniitii; kanaafuu isin karaa kamiin iyyuu nuun hin
miidhamne. 10 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta’u qalbii jijjiirrannaa gara
fayyinaatti nama geessu fida malee gaabbii hin fidu; gaddi akka fedhii
addunyaatti ta’u garuu du’a fida. 11 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta’e kun
tattaaffii akkamii, dandeettii falmachuu akkamii, dheekkamsa akkamii,
sodaa akkamii, namaa yaaduu akkamii, hinaaffaa qajeelaa akkamii, murtii
qajeelaa akkamii isin keessatti akka uume mee ilaalaa! Isin waan
kana irratti karaa hundaan akka qulqulloota taatan mirkaneeffattaniirtu.
12 Kanaafuu ani isinii barreessu iyyuu, isin fuula Waaqaa duratti hammam
akka nuuf of kennitan akka ofuma keessaniin argitaniif malee sababii
namicha nama miidheetiif yookaan sababii namicha miidhameetiif miti.
13 Nuus kana hundaanuu ni jajjabaanna.

Jajjabina keenyatti dabalees keessumattuu Tiitoon gammaduu isaa
arginee gammanneerra; hafuurri isaa isin hundaan haaromfameeraatii.
14 Ani isiniin isatti booneen ture; isinis na hin qaanessine. Garuu akkuma
wanni nu isinitti himne sun hundi dhugaa ta’e, waa’ee keessan Tiitootti
boonuun keenyas akkasuma dhugaa ta’uun isaa mirkanaa’eera. 15 Innis
ajajamuu hunda keessanii akkasumas sodaa fi hollannaa isin ittiin isa
simattan sana yeroo yaadatutti jaalalli inni isiniif qabu isa durii caalaa
dabalama. 16 Ani abdii guutuu isin irraa qaba; kanaafuu nan gammada.

8

Arjummaa Qulqullootaaf Taasifame

1 Yaa obboloota, waa'ee ayyaana Waaqni waldoota kiristaanaa Maqe-
dooniyaatiif kennee isin akka beektan ni barbaanna. 2 Isaanis utuu
dhiphina baay'een qoramuutti jiranuu, baay'inni gammachuu isaaniitii
fi akka malee deeguun isaanii arjummaa isaanii baay'iseera. 3 Ani akka
isaan hamma dandeettii isaanii, dandeettii isaaniitii olis fedhii isaaniitiin
kennan dhugaa nan ba'aatii. Isaan guutumaan guutuutti ofuma isaaniitiin
4 carraa qulqulloota tajaajiluu kana keessatti akka hirmaatan cimsanii nu
kadhatan. 5 Isaan garuu duraan dursanii Gooftaaf, ergasii immoo fedhii
Waaqaatiin nuuf of kennan malee akka nu eegne hin goone. 6 Kanaafuu Ti-
itoon akkuma duraan jalqabe sana hojii arjummaa kana gama keessaniin
akka fiixaan baasuuf isa kadhanne. 7 Isin garuu akkuma waan hundaan
jechuunis amantiin, dubbiin, beekumsaan, tattaaffii guutuu fi jaalala
nuuf qabdaniin caaltan sana, kennaa arjummaa kaaniinis akka caaltan
mirkaneessaa.
8 Ani tattaaffii namoota kaaniitiin wal bira qabee jaalalli keessan dhugaa
ta'uu isaa qoruu barbaadeeti malee isin ajajaa hin jiru. 9 Isin ayyaana
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos ni beektuutii; inni utuu sooressa ta'ee
jiruu akka isin hiyyummaa isaatiin sooromtaniif isiniif jedhee hiyyoome.
10 Waan kana irratti gorsi ani waa'ee waan hunda caalaa isiniif wayyuu
irratti kennu kanaa dha. Isin waggaa darbe kennuu qofaan utuu hin
ta'in fedhii kennuuf qabdaniinis kanneen jalqabaa turtan. 11 Ammas
fedhiin cimaan isin hojii sanaaf qabdan isa fiixa baasuu keessaniin akka
mirkanaa'uuf waanuma qabdaniin hojii sana fiixaan baasaa. 12 Erga
fedhiin jiraate kennaan sun akkuma waan namni qabuutti fudhatama
malee akka waan namni hin qabneetti miti.
13 Fedhiin keenya akka isin rakkattanii warra kaanitti immoo toluuf utuu
hin ta'in akka wal qixxummaan jiraatuuf. 14 Akka wanti isaan irraa hafu
hir'ina keessan guutuuf, yeroo ammaa wanti isin irraa hafu hir'ina isaanii
ni guuta. Yoos wal qixxummaan ni jiraata; 15 kunis akkuma, "Isa baay'ee
walitti qabateef baay'een hin hafne; isa xinnoo walitti qabatettis wanni
tokko iyyuu hin hir'anne"* jedhamee barreeffamee dha.

Tiitoon Qorontositti Ergame

16 Waaqa yaaduma ani isiniif qabu garaa Tiitoo keessa kaa'e sana nan
galateeffadha. 17 Tiitoon gorsa keenya fudhachuu qofaan utuu hin ta'in
fedhii guddaan ofuma isaatiin ka'ee gara keessan dhufaa jiraatii. 18 Nus
obboleessa tajaajila wangeelaatiin waldoota kiristaanaa hundaan jajame
sana isa wajjin ni ergina. 19 Kana malees inni hojii nu ulfina Gooftaatii fi
fedhii gaarii qabnu mul'isuuf hojjennu keessatti akka nu wajjin deemuuf
waldoota kiristaanaatiin filatameera. 20 Nu kennaa arjummaa kana hojii
irra oolchuu keessatti akka namni kam iyyuu maqaa nu hin balleessine of
eegganna. 21 Nu utuu fuula Gooftaa qofa duratti hin ta'in fuula namootaa
durattis waan qajeelaa hojjechuuf tattaaffanna.
22 Kana malees obboleessa keenya isa nu yeroo baay'ee waan hed-
duun qorree nama hisataa ta'uu isaa mirkaneeffanne sana isaan wajjin
ergineerra; innis waan amantii guddaa isin irraa qabuuf kan duraa caalaa
ni yaada. 23 Waa'ee Tiitoo irratti, inni garee koo kan na wajjin isin gidduu
hojjetuu dha; waa'ee obboloota keenyaa immoo isaan bakka bu'oota
waldoota kiristaanaatii fi ulfina Kiristoos. 24 Kanaafuu akka waldoonni

* **8:15** 8:15 Bau 16:18

kiristaanaa arguu danda'aniif dhugaa jaalala keessaniitii fi sababii nu
isiniin of jajnuuf namoota kanneenitti argisiisaa.

9

[1] Waa'ee tajaajila qulqullootaaf kennamu kanaa isinii barreessuu na hin
barbaachisu. [2] Ani akka isin gargaaruuf hinaaftan nan beekaatii; anis,
“Warri Akaayaa bara darbee jalqabanii gargaarsa kennuuf qophaa'aniiru”
jedhee namoota Maqedooniyaa biratti of jajeen ture; fedhiin keessanis
isaan keessaa namoota baay'ee hojiif kakaaseera. [3] Egaa ani akkuman
“Isaan qophaa'aniiru” jedhee dubbadhe sanatti, akka isin qophooftanii
argamtaniif malee waa'ee kanaatiif isiniin of jajuun keenya waan akka-
sumaan dubbatame akka hin taane ani obboloota ergeera. [4] Yoo namoonni
Maqedooniyaa kam iyyuu na wajjin dhufanii akka isin hin qophaa'in
argan, nu warri akkas isin amananne iyyuu waa'ee keessan waan jennu
dhabnee ni qaanofna. [5] Kanaafuu akka obboloonni kunneen duraan
dursanii gara keessan dhufanii kennaa arjummaa kan isin waadaa galtan
sana qopheessaniif isaan gorsuun barbaachisaa natti fakkaate. Yoos
kennaan sun akka dirqamaatti utuu hin ta'in akka kennaa arjummaatti
qopheeffama.

Arjummaan Jajjabeeffamuu Isaa

[6] Waan kana yaadadhaa: Namni harka isaa utuu hin guutin facaasu utuu
harka isaa hin guutin galfata; namni harka isaa guutee facaasu immoo
harka isaa guutee galfata. [7] Tokkoon tokkoon namaa utuu sassataan
yookaan dirqamaan hin ta'in waan kennuuf garaa keessatti yaade haa
kennu; Waaqni nama gammachuun kennu jaallataatii. [8] Isin yeroo
hundumaa waan hundumaan waan isin barbaachisu hunda qabaattanii
hojii gaarii hundumaan akka guutamtaniifis Waaqni ayyaana hunda isinii
baay'isuu ni danda'a. [9] Kunis akkuma,
“Inni ni bittinneesse; hiyyeeyyiif ni kenne;
qajeelummaan isaa bara baraan ni jiraata”*
jedhamee barreeffamee dha. [10] Inni namicha facaasuuf sanyii, kan
nyaatuuf immoo buddeena kennu sun isinis akka facaafattaniif sanyii
isinii kenna; isinii baay'isas; ija qajeelummaa keessaniis ni baay'isa.
[11] Isinis yeroo hunda akka arjoomtaniif karaa hundaan ni sooromfamtu;
arjummaan keessanis karaa keenyaan Waaqaaf galata fida.
[12] Tajaajilli isin kennitan kun waan qulqullootaaf barbaachisu guutuu
qofa utuu hin ta'in, akka galanni baay'een guutee Waaqaaf irra dhangala'u
taasisa. [13] Sababii tajaajila isin ittiin of mirkaneessitan sanaatiin, wangeela
Kiristoos lallabuun ajajamuu keessanii fi arjummaan keessan kan isin
isaanii fi warra kaan hundaaf arjoomtan sanaaf namoonni Waaqa jajatu.
[14] Isaanis kadhannaa isiniif kadhatan keessatti sababii ayyaana guddaa
kan Waaqni isinii kenne sanaatiif isin yaadu. [15] Kennaa isaa kan ibsamuu
hin dandeenye sanaaf galanni Waaqaaf haa ta'u!

10

Phaawulos Tajaajila Isaatiif Falmate

* **9:9** 9:9 Far 112:9

1 Ani Phaawulos kan yeroon isin bira jiru “Ija laafessa” yeroon isin
irraa fagaadhu immoo “Ija jabeessa” ta’e garraamummaa fi gara laafina
Kiristoosiin isinan kadhadha! 2 Ani yeroon gara keessan dhufutti akka
isin ija jabina ani warra waan nu akka yaada fooniitti jiraannu se’an
sana irratti nan qabaadha jedhee yaadu sana qabaadhu akka isin na
hin goone isin kadhadha. 3 Nu yoo fooniin jiraanne iyyuu akka yaada
fooniitti hin lollu. 4 Mi’i waraanaa kan nu ittiin lollu kan da’annoo
jigsuudhaaf humna Waaqaa qabuudha malee mi’a waraana foonii miti.
5 Mormii fi of tuulummaa beekumsa Waaqaa irratti ka’u hunda ni diigna;
yaada hundas boojinee Kiristoosiif akka ajajamu ni goona. 6 Yommuu
isin guutummaatti ajajamuu keessan raawwattanitti, nu immoo ajajamuu
diduu hunda haaloo ba’uuf ni qophoofna.
7 Isin waanuma isinitti mul’atu qofa ilaaltu. Eenyu iyyuu yoo kan
Kiristoos ta’uu isaatti amane akkuma inni kan Kiristoos ta’e, nus kan
Kiristoos ta’uu keenya haa hubatu. 8 Ani taayitaa keenya kan Gooftaan
akka ittiin isin diignuuf utuu hin ta’in akka ittiin isin ijaarruuf nuu kenne
sanaan caalaatti yoon boone iyyuu itti hin qaana’u. 9 Ani waanan ergaa
kootiin isin sodaachisuu yaalu fakkaachuu hin barbaadu. 10 Namoonni
tokko tokko, “Ergaan isaa ulfaataa fi cimaa dha; inni yeroo qaamaan
argamutti garuu dadhabaa dha; dubbiin isaas tuffatamaa dha” jedhu.
11 Warri akkasii akka wanni nu fagoo jiraannee barreessinuu fi wanni
nu yeroo isaan wajjin jirrutti hojjennu tokkuma ta’e haa hubatan.
12 Nu warra of saadan tokko tokkotti of ramaduuf yookaan isaaniin of
qixxeessuuf ija hin jabaannu. Isaan yeroo walii isaaniitti of madaalanii fi
walii isaaniitti of qixxeessan hin hubatan. 13 Nu garuu hamma daangaa
Waaqni nuu ramade kan isin bira ga’uutti malee dandeettii keenyaa
olitti of hin jajnu. 14 Nu waan wangeela Kiristoos lallabaa gara keessan
dhufneef, akka waan isin bira hin ga’iniitti baay’ee hin hiixannuutii.
15 Nu hojii warra kaaniin hojjetameen baay’ee of hin jajnu. Akkuma
amantiin keessan guddachaa deemuun akka iddoon hojii keenyaa kan
isin gidduutti argamu akka malee babal’atu ni abdanna; 16 kunis akka nu
hojii duraan dursee biyya nama biraa keessatti hojjetameen utuu of hin
jajin biyyoota isinii achi jiran keessatti wangeela lallabuu dandeenyuuf.
17 Garuu, “Namni boonu Gooftaadhaan haa boonu.”* 18 Nama Gooftaan
galateessutu fudhatama argata malee namni of galateessu fudhatama hin
argatuutii.

11

Phaawulosii fi Ergamoota Sobaa

1 Ani gowwummaa koo ishee xinnoo naa obsitu jedheen abdadha;
duraanuu naa obsitaniirtu. 2 Ani hinaaffaa Waaqaatiin isiniif nan
hinaafa. Ani akka durba tokkootti fuula isaa duratti isin dhi’eessuuf
dhirsa tokko jechuunis Kiristoosiif isin kaadhimeeraatii. 3 Garuu akkuma
bofti haxxummaa isaatiin Hewaanin gowwoomse sana yaadni keessanis
akkasuma dhugaa fi qulqullina ittiin Kiristoosiif of kennitan sana irraa ni
dogoggorfama jedheen sodaadha. 4 Namni tokko gara keessan dhufee yoo
Yesuus nu isinii lallabne malee Yesuus kan biraa isinii lallabe, yookaan
Hafuura nu isinii lallabne malee hafuura kan biraa yoo fudhattan,

---

* **10:17** 10:17 Erm 9:24

yookaan wangeela nu isinii lallabne malee wangeela kan biraa yoo
fudhattan ni obsitu.
5 Ani, “Ergamoota hangafoota” sanaa gaditti of hin ilaalu. 6 Ani dubbiitti
leenjii hin qabu; garuu beekumsa qaba. Kanas karaa hundaan sirriitti
isinii ibsineerra. 7 Wangeela Waaqaa gatii malee isinitti lallabuudhaan
akka isin ol ol jettaniif ani gad of qabuun koo cubbuu turee? 8 Ani
isin tajaajiluuf jedhee gargaarsa isaan irraa fudhachuudhaan waldoota
kiristaanaa kaan saameera. 9 Ani yeroon isin bira turee fi yeroo waa na
barbaachisetti eenyutti illee ba’aa hin taane; obboloonni Maqedooniyaa
irraa dhufan waan na barbaachisuun na gargaaraa turaniitii. Anis
waanuma tokkoon illee akka ba’aa isinitti hin taaneef of eeggachaan ture;
amma illee ittuma fufee ofin eeggadha. 10 Hamma dhugaan Kiristoos na
keessa jirutti boonuu koo kana kutaalee biyya Akaayaa keessatti eenyu
iyyuu na dhowwuu hin danda’u. 11 Maaliif? Ani waan isin hin jaallanneef
moo? Isin jaallachuu koo Waaqni ni beeka!
12 Warra waan ittiin boonaniin nuun qixxaachuuf jedhanii carraa
barbaaddatan carraa dhowwachuuf ani waanan amma hojjedhu ittuma
fufee nan hojjedha. 13 Namoonni akkanaa ergamoota sobaa, hojjettoota
nama gowwoomsan, warra ergamoota Kiristoos fakkaachuuf of geed-
daranii dha. 14 Seexanni mataan isaa ergamaa ifaa fakkaachuuf waan
of geeddaruuf kun nama hin dinqu. 15 Egaa tajaajiltoonni isaas yoo
tajaajiltoota qajeelummaa fakkaachuuf of geeddaran kun waan nama
dinqu miti. Dhumni isaaniis akkuma hojii isaanii ta’a.

Phaawulos Dhiphinaan Of jaje

16 Ani ammas irra deebi’ee nan dubbadha: Namni tokko iyyuu gowwaa
na hin se’in. Isin yoo gowwaa na seetan ani xinnoo akkan boonuuf
akkuma gowwaa tokkootti na fudhadhaa. 17 Ani of amanadhee boonuu
kana keessatti akka gowwaa tokkoottin dubbadha malee akka Gooftaan
dubbatutti hin dubbadhu. 18 Waan namoonni hedduun akkuma yaada
fooniitti boonaniif, anis nan boona. 19 Isin ogeeyyii waan taataniif
gammachuudhaan gowwootaaf obsitu! 20 Yoo eenyu iyyuu isin garboom-
fate yookaan yoo isin irraa nyaate yookaan yoo faayidaa ofiitiif isinitti
fayyadame yookaan yoo koore yookaan yoo isin kabale ni obsituutii.
21 Akka nu waan akkasii irratti dadhaboo turre ani qaana’aa nan
dubbadha.
Ani akka gowwaa tokkoottin dubbadha; waan namni kam iyyuu
ittiin of jajuu fi ija jabaatu sana anis ittiin of jajuuf ija nan jabaa
dha. 22 Isaan Ibrootaa? Anis akkasuma. Isaan Israa’elootaa? Anis
akkasuma. Isaan sanyii Abrahaamii? Anis akkasuma. 23 Isaan tajaajiltoota
Kiristoosii? Ani akka nama qalbii dabarseettin dubbadhaatii ani nan
caala. Ani caalchisee baay’ee itti dadhabeera; caalchisee yeroo baay’ee
hidhameera; caalchisee akka malee garafameera; ammumaa ammas
du’aaf saaxilameera. 24 Harka Yihuudootaattis si’a shan afurtama jechuu
tokko hanquu garafameera. 25 Si’a sadii uleen dhaanameera; si’a tokko
dhagaadhaan tumameera; si’a sadii dooniin na jalaa caccabeera; halkan
tokkoo fi guyyaa tokko galaana keessa tureera; 26 ani utuun wal irraa hin
kutin deemsa irra ture. Balaan lagaa, balaan saamtotaa, balaan saba
kootii, balaan Namoota Ormaa, magaalaa keessatti balaan, gammoojjii
keessatti balaan, galaana irratti balaan, obboloota sobaa irraas balaan
na mudatee ture. 27 Ani baay’ee hojjedhee bututeera; halkan baay’ee

hirriba dhabeera; beela'eera; dheebodheera; yeroo baay'ee soomeera;
dhaamodheera; daareeras. 28 Kana hundumaa caalaa yaaddoo ani
waldoota kiristaanaa hundumaaf qabutu guyyaa guyyaan natti ulfaata.
29 Eenyutu dadhabaa dha? Ani hin dadhabuu ree? Eenyutu hin gufanne?
Ani aaree hin gubadhuu ree?

30 Ani yoon of jajuu qabaadhe waan dadhabbii koo mul'isuun of nan
jaja. 31 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa Yesuus inni bara baraan eebbifamu sun
akka ani hin sobne ni beeka. 32 Damaasqoo keessatti namichi mooticha
Areexaas jalatti bulchaa biyyaa ture na qabsiisuuf jedhee magaalaa
namoota Damaasqoo eegsisaa ture. 33 Ani garuu foddaa dallaa keessaan
guuboodhaan gad buufamee harka isaa jalaa ba'e.

12

Mul'ata Phaawulos

1 Yoo bu'aa qabaachuu baate iyyuu ani nan boona. Ani gara waan
Gooftaan na argisiiseetii fi mul'ata isa biraa dhufeetti nan qajeela.
2 Namichi Kiristoositti jiru tokko waggaa kudha afur dura gara samii
sadaffaatti ol fudhatamuu isaa nan beeka. Innis dhagna fooniitiin ta'uu
fi ta'uu baachuu isaa Waaqatu beeka malee ani hin beeku. 3 Ani nama
akkanaa nan beeka; dhagna fooniitiin ta'uu fi ta'uu baachuu isaa ani hin
beeku; Waaqatu beeka; 4 innis gara jannataatti ol fudhatamee waan hin
dubbatamne kan akka namni himuuf hin eeyyamamne dhaga'e. 5 Ani
waa'ee nama akkasiitiif nan boona; garuu waa'ee dadhabbii kootii malee
waa'ee ofii kootii hin boonu. 6 Ani waanan dhugaa dubbachaa jiruuf
yoon boonuu filadhe iyyuu hin gowwoomu. Garuu namni tokko iyyuu
waan narratti arguu fi waan narraa dhaga'u caalaa akka waa'ee koo
hin yaadneef ani waan akkasii irraa ofin qusadha; 7 akka ani mul'ata
akka malee guddaa kanaan of hin tuulleef qoraattiin foon koo waraanu
tokko, ergamaan Seexanaa akka na dhiphisuuf naa kenname. 8 Wanni
kun akka narraa fagaatuuf si'a sadii Gooftaa nan kadhadhe. 9 Inni garuu,
"Ayyaanni koo si ga'a; humni koo dadhabbii keessatti guutuu ta'aatii"
naan jedhe. Kanaafuu humni Kiristoos akka narra boqotuuf waa'ee
dadhabbii kootii caalchisee gammaduudhaan akka malee nan boona.
10 Ani waa'ee Kiristoosiif jedhee dadhabbii keessatti, arrabsoo keessatti,
gidiraa keessatti, ari'atama keessatti, rakkina keessattis gammaduun koo
kanumaaf. Yoos ani yeroon dadhabutti nan jabaadhaatii.

Phaawulos Warra Qorontosiif Yaaduu Isaa

11 Ani of gowwoomseera; waan kanatti garuu isinitu na dhiibe.
Ani yoon waanuma tokkotti illee hedamuu baadhe, waan "Ergamoota
hangafoota" sanaa gad hin taaneef silaa isin naa dubbachuu qabdu turtan.
12 Mallattoowwan ergamaa dhugaa tokko jechuunis mallattoon, hojiin
dinqiitii fi raajiin isin gidduutti obsa guddaadhaan hojjetamaniiru. 13 Ani
utuu ba'aa isinitti hin ta'in hafuu kootiin alatti wanti isin ittiin waldoota
kiristaanaa kaanii gad taatan maali? Yakka kana naa dhiisaa!

14 Ani si'a sadaffaaf gara keessan dhufuuf qophaa'eera; ani isinuma
malee qabeenya keessan waan hin barbaanneef ba'aa isinitti hin ta'u.
Warratu ijoollee isaaniitiif qabeenya kuusuu qaba malee ijoolleen warra
isaaniitiif kuusuu hin qaban. 15 Ani waanan qabu hunda gammachuun

isiniif nan kenna; ofii koo illee isiniif nan kenna. Sababii ani baay'isee
isin jaalladhuuf isin immoo xinneessitanii na jaallattuu ree? [16] Haa ta'uu
malee ani ba'aa isinitti hin taane. Ani garuu waanan abshaala ta'eef
malaan isin qabadhe. [17] Ani namoota isinitti erge keessaa karaa isa
tokkootiin illee waa isin irraa nyaadheeraa? [18] Ani akka Tiitoon gara
keessan dhufuuf isa kadhadhe; obboleessa tokkos isa wajjin ergeera.
Tiitoon waa isin irraa nyaateeraa? Nu hafuura tokkoon, karuma tokko
irra deddeebi'aa hin turree?
[19] Isin waan nu hamma ammaatti fuula keessan duratti ofii keenyaaf
falmannu seetanii? Nu akka warra Kiristoositti jiraataniitti fuula Waaqaa
duratti dubbanna; yaa michoota, waan kana hunda hojjechuun keenya
isinuma jajjabeessuuf. [20] Yeroo ani gara keessan dhufutti isin akka
ani fedhu taatanii hin argamtan ta'a. Yookaan ani akka isin feetan
ta'ee hin argamu ta'a jedheen sodaadhaatii. Wal loluun, hinaaffaan,
aariin boba'uun, wal qooduun, maqaa nama balleessuun, hamiin, of
tuulummaanii fi jeequmsi isin gidduu jiraata jedheen sodaadha. [21] Yeroo
ani deebi'ee gara keessan dhufutti Waaqni koo fuula keessan duratti gad
na deebisa; anis waa'ee namoota baay'ee kanneen kanaan dura cubbuu
hojjetanii fi xuraa'ummaa irraa, halalummaa fi jireenya gad dhiisii hamaa
irraa hin deebi'iniif nan gadda jedheen sodaadha.

13

Akeekkachiisa Dhumaa

[1] Ani kanaan walitti si'a sadaffaa gara keessan dhufuu koo ti. "Dubbiin
hundinuu dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffamuu qaba."*
[2] Ani duraanuu yommuun si'a lammaffaa isin bira turetti isin akeekkachi-
iseera. Amma illee fagoo taa'ee isuma irra nan deebi'a; ani yeroon
deebi'ee dhufutti warra kanaan dura cubbuu hojjetaniifis ta'u warra kaan
hundaaf garaa hin laafu; [3] kunis isin akka Kiristoos karaa kootiin dubbatu
ragaa waan barbaaddaniif. Inni isin gidduutti cimaadha malee waa'ee
keessan irratti dadhabaa miti. [4] Inni dadhabbiidhaan fannifamu iyyuu,
humna Waaqaatiin garuu ni jiraata. Nus akkasuma isatti dadhabdoota;
ta'us isin tajaajiluuf humna Waaqaatiin isa wajjin ni jiraanna.
[5] Isin amantiidhaan jiraachuu fi jiraachuu baachuu keessan beekuuf of
qoraa; of ilaalaas. Dhugumaan isin yoo qormaaticha kuftan malee akka
Yesuus Kiristoos isin keessa jiru hin beektanii? [6] Anis akka nu qormaaticha
hin kufin isin akka hubattan nan amana. [7] Nu ammas akka isin waan
hamaa tokko illee hin hojjenneef Waaqa kadhanna. Kunis nu yoo waan
qormaata kufne fakkaanne illee akka isin waan qajeelaa hojjettaniif
malee akka namoonni qormaaticha keessatti cimnee dhaabachuu keenya
arganiif miti. [8] Nu dhugaaf hojjenna malee, dhugaa mormuudhaan homaa
hojjechuu hin dandeenyuutii. [9] Yommuu nu dadhabnee isin immoo
jabaattanitti ni gammanna; kadhannaan keenyas akka isin warra hir'ina
hin qabne taataniif. [10] Wanni ani yeroo fagoo jirutti barreessuuf kanaa
dha; kunis akka ani yeroon gara keessan dhufutti taayitaa Gooftaan akka
ani ittiin isin diiguuf utuu hin ta'in, akka ani ittiin isin ijaaruuf naa
kennetti fayyadamee isinitti hin jabaanneef.

* **13:1** 13:1 KeD 19:15

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

11 Egaa yaa obboloota nagaatti. Haaromfamaa; wal jajjabeessaa; yaada tokko qabaadhaa; nagaadhaan jiraadhaa. Waaqni jaalalaatii fi nagaa isin wajjin ni ta'a.

12 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
13 Sabni Waaqaa hundinuu nagaa isinii dhaamu.

14 Ayyaanni Gooftaa Yesuus Kiristoos, jaalalli Waaqaa, tokkummaan Hafuura Qulqulluus hunda keessan wajjin haa ta'u.

Galaatiyaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos ergamticha isa utuu namoota biraa yookaan namaan hin
ta'in garuu Yesuus Kiristoosii fi Waaqa Abbaa isa Yesuusin warra du'an
keessaa kaaseen ergamee fi 2 obboloota na wajjin jiran hundumaa irraa,

Gara Waldoota Kiristaanaa Galaatiyaatti:

3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii
fi nagaan isiniif haa ta'u; 4 inni akka fedhii Abbaa keenyaa fi Waaqa
keenyaatti bara hamaa kana jalaa nu oolchuuf jedhee cubbuu keenyaaf
of kenne; 5 ulfinni bara baraa hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.

Wangeelli Kan Biraa Hin jiru

6 Akkana ariifattanii isa karaa ayyaana Kiristoosiin isin waame sana
dhiisuudhaan wangeela biraa duukaa bu'uun keessan baay'ee na din-
qeera; 7 wangeelli biraa illee hin jiru. Garuu namoonni isin dogoggorsanii
wangeela Kiristoos jal'isuu yaalan tokko tokko jiru. 8 Nus taanaan yookaan
yoo ergamaan Waaqaa samii irraa dhufe tokko wangeela nu kanaan dura
isinitti lallabne sana irraa adda ta'e isinitti lallabe, inni bara baraan haa
abaaramu! 9 Akkuma nu kanaan dura jenne ani ammas irra deebi'ee nan
dubbadha; yoo eenyu iyyuu wangeela isin kanaan dura fudhattan sana
irraa adda ta'e isinitti lallabe inni abaaramaa haa ta'u!
10 Ani amma nama biratti moo Waaqa biratti fudhatama argachuu
yaalaan jira? Yookaan nama gammachiisuu nan yaalaa? Ani utuun
hamma ammaatti nama gammachiisuu yaalee silaa tajaajilaa Kiristoos hin
ta'u ture.

Phaawulos Waamamuu Isaa

11 Yaa obboloota, wangeelli ani lallabe sun nama irraa akka hin dhufin
isin akka beektan nan barbaada. 12 Ani wangeelicha mul'ataan Yesuus
Kiristoos irraa fudhadhe malee nama tokko irraa illee hin fudhanne;
yookaan namni na hin barsiifne.
13 Akka ani yeroon amantii Yihuudootaa duukaa bu'aa turetti waldaa
kiristaanaa Waaqaa akka malee ari'achaa fi balleessuufis yaalaa ture
dhageessaniirtu. 14 Ani amantii Yihuudootaatiin warra saba koo keessaa
hiriyoota koo ta'an baay'ee nan caala ture; duudhaa abbootii kootiifis akka
malee nan hinaafa ture. 15 Garuu yommuu Waaqni gadameessa haadha
kootii jalqabee na filatee fi ayyaana isaatiin na waame sun, 16 akka ani
Namoota Ormaa gidduutti waa'ee Ilma isaa lallabuuf isa natti mul'isuu
jaallatetti ani nama tokkoon iyyuu hin mari'anne. 17 Ani warra anaan
dura ergamoota turan arguuf Yerusaalemitti ol hin baane; garuu yeruma
sana biyya Arabaan dhaqe. Ergasiis Damaasqoottin deebi'e.
18 Ergasiis anis waggaa sadii booddee Keefaan wal baruuf jedhee
Yerusaalemitti ol ba'e; guyyaa kudha shanis isa biran ture. 19 Ani garuu
Yaaqoob obboleessa Gooftaa malee ergamoota kaan keessaa tokko illee

hin argine. [20] Wanti ani isinii barreessu akka soba hin ta'in kunoo fuula
Waaqaa duratti isiniifin mirkaneessa.
[21] Ergasiis ani gara Sooriyaa fi biyya Kiilqiyaan dhaqe. [22] Waldoonni
Kiristaanaa Yihuudaa kanneen Kiristoositti jiranis fuula koo arganii hin
beekan. [23] Isaanis oduu, “Namichi duraan nu ari'achaa ture sun amma
immoo amantiidhuma dur balleessuuf yaalaa ture sana lallabaa jira”
jedhu qofa dhaga'an. [24] Isaanis sababii kootiif Waaqaaf ulfina kennan.

2

Phaawulos Fudhatama Argachuu Isaa

[1] Ani waggaa kudha afur booddee deebi'ee Yerusaalemitti ol ba'e; ani
yeroo kana Barnaabaas wajjinin ture. Tiitoo illee of duukaa fudhadhee
dhaqe. [2] Ani mul'ataanin ol ba'e; wangeela Namoota Ormaa gidduutti
lallabus isaaniif nan ibse. Kanas akka fiigichi koo kan duraa, kan
ammaas akkasumaan hin hafne waan sodaadheef kophaatti warra dura
bu'oota fakkaatanittin hime. [3] Garuu Tiitoon inni ana wajjin ture iyyuu
utuma nama Giriik ta'ee jiruu akka dhagna qabatu hin dirqisiifamne.
[4] Kunis sababii obboloota sobaa tokko tokko bilisummaa nu karaa Kiristoos
Yesuusiin arganne basaasuu fi nu garboomfachuuf dhokatanii nu gidduu
galaniif ta'e. [5] Nus akka dhugaan wangeelaa isin bira jiraatuuf jennee
battala tokkoof illee isaaniif hin ajajamne.
[6] Waa'een warra gurguddaa fakkaatan sanaa yoo isaan waanuma
fedhan ta'an iyyuu anaaf homaa miti; Waaqni fuula namaa ilaalee
nama wal hin caalchisu; namoonni kunneen ergaa koo irratti waan
tokko hin daballe. [7] Karaa kaaniin immoo isaan akkuma Phexros warra
dhagna qabatanitti wangeela lallabuuf imaanaan itti kenname sana,
anis akka warra dhagna hin qabannetti wangeela lallabuuf imaanaan
natti kenname argan. [8] Waaqni akka Phexros ergamaa ta'ee warra
dhagna qabatan tajaajilu hojjete sun akka anis ergamaa ta'ee Namoota
Ormaa tajaajilu hojjeteeraatii. [9] Yaaqoob, Keefaa fi Yohannis warri akka
“Utubaatti” ilaalaman sun yommuu ayyaana naa kenname hubatanitti
anaa fi Barnaabaasiif harka mirgaa kan tokkummaa kennanii akka nu
gara Namoota Ormaa deemnu, isaan immoo akka gara warra dhagna
qabatanii dhaqan walii galan. [10] Wanni isaan nu kadhatanis akka
nu hiyyeeyyii yaadannu qofa ture; kun immoo waanuma ani gochuuf
hawwaa turee dha.

Phaawulos Phexrosiin Mormuu Isaa

[11] Keefaan waan dogoggoree tureef yeroo inni Anxookiiyaa dhufetti
ani ifaan ifattin isaan morme. [12] Utuu jarri tokko Yaaqoob biraa hin
dhufin dura inni Namoota Ormaa wajjin nyaachaa ture. Yommuu isaan
achi ga'anitti garuu waan garee warra dhagna qabatanii sodaateef dugda
duubatti deebi'ee Namoota Ormaa irraa gargar ba'e. [13] Yihuudoonni
kaanis itti fakkeessummaa isaa duukaa bu'an; Barnaabaas iyyuu itti
fakkeessummaa isaaniitiin dogoggorfamee ture.
[14] Anis yommuu akka isaan daandii dhugaa wangeelaa irra hin deemne
argetti hunda isaanii duratti Keefaan akkana jedhe; “Ati Yihuudii dha;
garuu utuu akka Yihuudiitti hin ta'in akka Nama Ormaatti jiraatta; yoos
ati akkamitti akka Namoonni Ormaa bartee Yihuudootaa duukaa bu'an
dirqisiifta ree?

15 “Nu dhalootaan Yihuudoota malee Namoota Ormaa cubbamoota
miti; 16 namni Yesuus Kiristoositti amanuun malee akka seera eeguun
qajeelaa hin taasifamne beekna. Kanaafuu seera eeguudhaan utuu hin
ta’in amantii Kiristoos irratti qabnuun qajeeltota akka taanuuf Kiristoos
Yesuusitti amanneerra; eenyu iyyuu seera eeguudhaan qajeelaa hin
ta’uutii.
17 “Egaa nu utuu karaa Kiristoosiin qajeeltota taasifamuu barbaannuu
nu mataan keenya iyyuu cubbamoota taanee yoo argamnee Kiristoos ta-
jaajilaa cubbuuti jechuudhaa ree? Kun gonkumaa akkas miti! 18 Ani yoon
waanan diige deebisee ijaare akkan seera cabsituu ta’en mirkaneessa.
19 “Ani akkan Waaqaaf jiraadhuuf, karaa seeraatiin seeraaf du’eeraatii.
20 Ani Kiristoos wajjin fannifameera; si’achi Kiristoositu na keessa jiraata
malee kan jiraatu ana miti. Ani jireenya amma fooniin jiraadhu kana
amantii Ilma Waaqaa isa na jaallatee naaf jedhee of kennetti qabuun nan
jiraadha. 21 Ani ayyaana Waaqaa gatii hin dhabsiisu; utuu qajeelummaan
karaa seeraatiin argamee Kiristoos akkanumaan du’e jechuu dha kaa!”

3

Amantii Yookaan Seera Eeguu

1 Yaa warra Galaatiyaa gowwoota! Eenyutu falfala isinitti hoj-
jete? Yesuus Kiristoos akka waan ijuma keessan duratti fannifameetti
mul’ifamee hin turree? 2 Ani waan tokko qofa isin irraa barachuu nan
barbaada: Isin seera eeguun moo waan dhageessan amanuun Hafuura
Qulqulluu argattan? 3 Isin akkas gowwaadhaa? Hafuura Qulqulluudhaan
jalqabdanii amma immoo fooniin fixxuu ree? 4 Kun dhugumaan iyyuu
waan hin fayyadne taanaan isin waanuma hin fayyadneef hammana
dhiphattanii ree? 5 Wanni Waaqni Hafuura isaa isinii kennee hojii dinqii
gidduu keessanitti hojjetuuf sababii isin seera eegdaniif moo sababii isin
waan dhageessan amantaniif? 6 Akkasumas Abrahaam, “Waaqa amane;
kunis qajeelummaatti lakkaa’ameef.”*

Muuxannoo Jireenya Abrahaam

7 Kanaafuu warri amanan ijoollee Abrahaam akka ta’an hubadhaa.
8 Katabbiin Qulqulluun akka Waaqni amantiin Namoota Ormaa qajeeltota
taasisu duraan dursee argee, “Sabni hundinuu karaa keetiin eebbifama”†
jedhee duraan dursee Abrahaamitti wangeela lallabe. 9 Kanaaf warri
amantii qaban, Abrahaam nama amantii sana wajjin eebbifaman.

Abaarsa Seeraa

10 Warri seera eeguu isaanii abdatan hundinuu abaarsa jala jiru;
“Namni waan Kitaaba Seeraa keessatti barreeffame hundaaf itti fufee
hin ajajamne kam iyyuu abaaramaa dha”‡ jedhamee barreeffameeraatii.
11 Waan, “Namni qajeelaan amantiidhaan jiraatuuf”§ akka eenyu iyyuu
fuula Waaqaa duratti seeraan qajeelaa hin taasifamne ifa. 12 Seerri
amantii irratti hin hundeeffamne; inni garuu, “Namni waan seerri ajaju
godhu ittiin jiraata”* jedha. 13 Waan, “Namni muka irratti fannifamu
kam iyyuu abaaramaa dha”† jedhamee barreeffameef, Kiristoos nuuf

* **3:6** 3:6 Uma 15:6 † **3:8** 3:8 Uma 12:3; 18:18; 22:18 ‡ **3:10** 3:10 KeD 27:26 § **3:11** 3:11 Anb 2:4 * **3:12** 3:12 Lew 18:5 † **3:13** 3:13 KeD 21:23

jedhee abaarsa ta'uudhaan abaarsa seeraa irraa nu fure. 14 Inni akka
nu amantiin Hafuura Qulqulluu waadaa kenname sana argannuuf, akka
eebbi Abrahaamiif kenname sun karaa Kiristoos Yesuusiin gara Namoota
Ormaa dhufuuf nu fure.

Seeraa fi Waadaa

15 Yaa obboloota, ani akka namaattin dubbadha. Kakuun namaa
iyyuu erga yeroo tokko mirkaneeffamee booddee eenyu iyyuu hin
tuffatu yookaan itti hin dabalu. 16 Egaa Abrahaamii fi sanyii isaatiif
waadaan galameera. Katabbiin Qulqulluun, akka waan nama hedduuf
dubbatameetti, "Sanyiiwwan" hin jedhu; garuu akka waan nama tokkoof
dubbatameetti, "Sanyii keetiif"‡ jedha; innis Kiristoos. 17 Wanni ani jedhus
kana: Seerri waggaa 430 booddee dhufe sun kakuu Waaqni duraan dursee
gale diigee akkasiin waadaa sana hin balleessu. 18 Dhaalli utuu karaa
seeraatiin ta'ee si'achi waadaadhaan hin ta'u ture; Waaqni garuu ayyaana
isaatiin waadaadhaan Abrahaamiif dhaala kenne.
19 Yoos seerri maaliif kenname ree? Seerri sababii yakka hamma
Sanyiin waadaan kennameef sun dhufutti tureetiif kenname. Seerri sunis
karaa ergamootaatiin harka araarsaa gidduu galeessa tokkootiin hojii irra
oolfame. 20 Ta'us araarsaan gidduu galeessi tokko garee tokko qofaaf hin
dhaabatu; Waaqni garuu tokkichuma.
21 Kanaafuu seerri waadaa Waaqaatiin mormaa ree? Gonkumaa akkas
miti! Utuu seerri jireenya kennuu danda'u kennamee jiraatee silaa
qajeelummaan dhugumaan seeraan argama tureetii. 22 Katabbiin Qulqul-
luun garuu akka wanni karaa Yesuus Kiristoositti amanuutiin waadaa
galame sun warra amananiif kennamuuf waan hundumaa cubbuu akka
hidhamaa godhe labsa.

Ilmaan Waaqaa

23 Utuu amantiin hin dhufiniin dura hamma amantiin mul'ifamutti seera
jalatti hidhamnee nutti cufamee turre. 24 Kanaafuu akka nu amantiin
qajeeltota taasifamnuuf Kiristoositti nu geessuuf seerri guddiftuu keenya
ture. 25 Amma garuu waan amantiin dhufeef nu si'achi guddiftuu jala hin
jiraannu.
26 Hundi keessan amantii Kiristoos Yesuusitti qabdaniin ijoollee Waaqaa
ti; 27 isin warri Kiristoositti cuuphamtan hundi Kiristoosin uffattaniirtuutii.
28 Yihuudii yookaan Giriik, garba yookaan birmaduu, dhiira yookaan
dubartii jechuun hin jiru; hundi keessan Kiristoos Yesuusiin tokkumaatii.
29 Erga kan Kiristoos taatanii yoos isin sanyii Abrahaam; akka waadaattis
dhaaltota.

4

1 Wanni ani jedhu kana; dhaaltuun yoo qabeenyi hundi kan isaa ta'e
iyyuu inni hamma daa'ima ta'ee jirutti garba irraa adda miti. 2 Inni
hamma guyyaan abbaan isaa murteesse sun ga'utti warra isa eeganii fi
warra isa guddisan jala jira. 3 Nus akkasuma bara daa'imman turretti
garbummaa sirna addunyaa jala turre. 4 Yommuu yeroon murteeffame
sun ga'etti garuu Waaqni Ilma isaa isa dubartii irraa dhalate, kan seera
jalatti dhalate sana erge; 5 kunis akka nu mirga ilmummaa argannuuf
warra seera jala jiran furuuf. 6 Sababii isin ilmaan taataniifis Waaqni

‡ **3:16** 3:16 Uma 12:7; 13:15; 24:7

Hafuura Ilma isaa kan, “*Aabbaa,* yaa Abbaa” jedhee waamu sana gara
keessa garaa keenyaatti erge. 7 Kanaaf ati si’achi ilma malee garba miti;
erga ilma taatee immoo Waaqni dhaaltuu si taasiseera.

Phaawulos Warra Galaatiyaatiif Yaaduu Isaa

8 Isin utuu Waaqa hin beekiniin dura, waaqota uumama isaaniitiin
waaqota hin ta’iniif garboomtanii turtan. 9 Amma garuu isin erga
Waaqa beektanii, keessumattuu erga Waaqa biratti beekamtanii booddee
akkamitti gara sirnoota dadhaboo fi sirnoota faayidaa hin qabneetti
deebitu ree? Isin ammas isaaniif garboomuu barbaadduu? 10 Isin
guyyoota, ji’oota, waqtiilee fi waggoota addaa kabajju! 11 Ani akkasumaan
isinitti dadhabe jedheen isiniif sodaadha.

Garbummaa Seeraa Jalaa Ba’uu

12 Yaa obboloota, akkuma ani isin fakkaadhe, isinis akka na fakkaattan
isin kadhadha. Isin balleessaa tokko illee natti hin hojjenne. 13 Yeroo
jalqabaatti akka ani sababii dhukkubaatiin wangeela isinitti lallabe ni
beektu; 14 yoo dhukkubni koo qoramsa isinitti ta’e iyyuu, isin akka waan
ani ergamaa Waaqaa ta’eetti, akka waan ani Kiristoos Yesuus matuma isaa
ta’eetti na simattan malee na hin tuffanne yookaan na hin balfine. 15 Eebbi
keessan sun hundi eessa jira? Utuu danda’amee ija keessan illee akka of
keessaa baaftanii naa kennuun fedhii keessan ture ani dhugaa ba’uu nan
danda’a. 16 Egaa ani waan dhugaa isinitti himeef diina keessan ta’ee ree?
17 Namoonni sun ofitti isin deebisuuf hinaafu; garuu waan gaariif miti.
Isaan akka isin isaaniif hinaaftaniif nurraa gargar isin baasuu barbaadu.
18 Yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta’in yeroo hundumaa kaayyoo
gaariif hinaaffaa qabaachuun gaarii dha. 19 Yaa ijoollee ko, ani hamma
Kiristoos isin keessatti mul’atutti ammas isiniif jedhee nan ciniinsifadha;
20 ani waa’ee keessaniif waan shakkii keessa jiruuf utuu isin biratti
argamee sagalee koo geeddaradhee akkam hawwan ture!

Aggaarii fi Saaraa

21 Warri seera jala jiraachuu barbaaddan mee natti himaa; isin waan
seerri jedhu hin dhageenyee? 22 “Abrahaam ilmaan lama qaba ture; tokko
dubartii garbittii irraa, kaan immoo dubartii birmaduu irraa dhalate”
jedhamee barreeffameeraatii. 23 Ilmi isaa inni dubartii garbittii irraa
dhalate akka fedhii fooniitti dhalate; inni dubartii birmaduu irraa dhalate
immoo akka waadaatti dhalate.
24 Kunis akka fakkeenyaatti fudhatamuu danda’a; dubartoonni kunneen
kakuuwwan lamaan argisiisu. Kakuun tokko kan Tulluu Siinaa ti; kunis
garbummaaf ijoollee horti; isheenis Aggaar. 25 Egaa Aggaar akka Tulluu
Siinaa isa biyya Arabaa keessaa ti; isheenis magaalaa Yerusaalem ishee
yeroo ammaatti fakkeeffamti; magaalaan kun ijoollee ishee wajjin gar-
bummaa keessa jirtiitii. 26 Yerusaalem isheen samii irraa garuu birmaduu
dha; isheenis haadha keenya. 27 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“Yaa dubartii dhabduu
kan ijoollee tokko illee hin da’in ati gammadi;
atis kan ciniinsifattee hin beekne
guddisiitii ililchi;
ijoollee dubartii dhirsa qabduu caalaa,
ijoolleen dubartii gatamtee ni baay’atu.”*

---

* **4:27** 4:27 Isa 54:1

[28] Yaa obboloota, isinis akkuma Yisihaaq ijoollee waadaa ti. [29] Yeroo sana
ilmi akka fedhii fooniitti dhalate sun ilma humna Hafuuraatiin dhalate
ari'ate. Amma illee akkasuma. [30] Garuu Katabbiin Qulqulluun maal
jedha? "Garbittii sanaa fi ilma ishee ari'i; ilmi garbittii sun ilma dubartittii
birmaduu wajjin hin dhaaluutii"† jedha. [31] Kanaafuu yaa obboloota, nu
ilmaan dubartii birmaduu sanaati malee ilmaan garbittii miti.

5

Bilisummaa Kiristoosiin Argamu

[1] Akka bilisummaan jiraannuuf Kiristoos bilisa nu baase. Kanaafuu
jabaadhaa dhaabadhaa! Deebitaniis waanjoo garbummaatiin hin qabam-
inaa.
[2] Kunoo, dhagna yoo qabattan Kiristoos waan tokko akka isin hin
fayyadne ani Phaawulos isinitti nan hima. [3] Namni dhagna qabatu
hundinuu akka guutummaatti seera eeguun dirqama isaa ta'e ani amma
illee nan mirkaneessaaf. [4] Isin warri seeraan qajeeltota taasifamuu
barbaaddan Kiristoos irraa gargar baataniirtu; ayyaana irraas kuftaniirtu.
[5] Nu garuu qajeelummaa abdannu sana karaa Hafuuraatiin hawwiidhaan
amantiin eegganna. [6] Kiristoos Yesuusitti jiraannaan dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa tokko illee hin qabuutii. Wanni
gatii qabu amantii jaalalaan of mul'isu qofa.
[7] Isin fiigicha gaarii fiigaa turtan. Eenyutu gufuu isinitti ta'ee dhugaad-
haaf ajajamuu isin dhowwe ree? [8] Sossobbiin akkasii isa isin waame sana
biraa hin dhufu. [9] "Raacitiin xinnoon bukoo guutuu ni bukeessa." [10] Ani
akka isin yaada biraa hin qabaanne karaa Gooftaatiin isin amanadha.
Abbaa fedhe illee taanaan namni isin jeequu murtii ni argata. [11] Yaa
obboloota, ani amma iyyuu yoon dhagna qabaa lallabaa jiraadhee ani
amma iyyuu maaliifin ari'atama ree? Yoo akkas ta'ee immoo fannoon
gufuu ta'uun isaa ni hafa ture! [12] Warri isin jeeqan sun dhagna qabachuu
qofa utuu hin ta'in utuu of irraa muranii iyyuu nan hawwa!

Hafuuraan Jiraachuu

[13] Yaa obboloota ko, isin akka bilisa taataniif waamamtan. Jaalalaan wal
tajaajilaa malee bilisummaa keessan fedhii foonii guutuuf hin oolchinaa.
[14] Seerri guutuun ajaja tokkicha, "Ollaa kee akka ofii keetiitti jaalladhu"*
jedhuun xumurameeraatii. [15] Garuu isin yoo wal ciniinuu fi wal
nyaachuutti fuftan akka wal hin balleessineef of eeggadhaa.
[16] Kanaafuu ani, "Hafuuraan jiraadhaa; yoos hawwii foonii hin guuttani-
itii" jedha. [17] Foon Hafuuraan ni mormaatii; Hafuurris fooniin ni morma.
Isaan akka isin waan hojjechuu barbaaddan hin hojjenneef wal mormu.
[18] Isin garuu Hafuuraan yoo geggeeffamtan seera jala hin jirtan.
[19] Hojiiwwan fooniis beekamoo dha; isaanis halalummaa, xuraa'ummaa
fi jireenya gad dhiisii, [20] waaqota tolfamoo waaqeffachuu, falfala hoj-
jechuu, jibba, aarii, hinaaffaa, dheekkamsa, ofittummaa, wal loluu, gargar
ba'uu, [21] weennoo, machii, addaggummaa fi kanneen kana fakkaatan. Ani
akkuman kanaan dura godhe sana akka warri waan akkanaa hojjetan
mootummaa Waaqaa hin dhaalle isinin akeekkachiisa.

---

† **4:30** 4:30 Uma 21:10 * **5:14** 5:14 Lew 19:18

[22] Iji Hafuuraa garuu jaalala, gammachuu, nagaa, obsa, arjummaa,
gaarummaa, amanamummaa, [23] garraamummaa fi of qabuu dha. Seerri
waan akkanaa mormus hin jiru. [24] Warri kan Kiristoos Yesuus ta'an
immoo foon fedhii isaatii fi hawwii isaa wajjin fannisaniiru. [25] Nu erga
Hafuuraan jiraannee kottaa Hafuuraan haa deddeebinu. [26] Kottaa of hin
tuulluu; wal hin aarsinuu; walittis hin hinaafnuu.

6

Nama Hundumaaf Waan Gaarii Gochuu

[1] Yaa obboloota, yoo namni tokko cubbuu keessa seene, isin warri
hafuuraan jiraattan garraamummaan isa deebisuu qabdu. Garuu atis
akka hin qoramneef of eeggadhu. [2] Isin ba'aa walii baadhaa; akkasiin
isin seera Kiristoos ni eegdu. [3] Namni tokko utuu waan tokko iyyuu hin
ta'in, waan waa tokko ta'e yoo of se'e, inni of gowwoomsa. [4] Tokkoon
tokkoon namaa hojii mataa isaa haa qoru. Ergasiis utuu nama kaanitti
of hin madaalin of qofa jajuu ni danda'a; [5] tokkoon tokkoon namaa ba'aa
ofii isaa baadhachuu qabaatii. [6] Namni dubbicha baratu kam iyyuu waan
gaarii hundumaa barsiisaa isaa wajjin haa qoodatu.

[7] Hin gowwoominaa; Waaqaatti qoosuun hin danda'amu. Namni
waanuma facaafate haammataatii. [8] Namni foonitti facaasu foon irraa
badiisa galfata; namni Hafuuratti facaasu immoo Hafuura irraa jireenya
bara baraa haammata. [9] Kottaa waan gaarii hojjechuu hin dadhabnu;
yoo abdii kutachuu baanne gaafa yeroon isaa ga'e midhaan isaa ni
haammannaatii. [10] Kanaaf kottaa, carraa qabnuun nama hundaaf,
keessumattuu warra maatii amantootaa ta'aniif waan gaarii goonaa.

Uumama Haaraa Ta'uu

[11] Akka ani harkuma kootiin qubee gurguddaa hammam ga'uun isinii
barreesse mee ilaalaa!

[12] Warri fooniin gaarii ta'anii mul'achuu barbaadan akka isin dhagna
qabattan isin dirqisiisuu yaalu. Isaanis fannoo Kiristoosiif jedhanii akka
hin ari'atamne qofaaf waan kana godhu. [13] Warri dhagna qabatan
mataan isaanii iyyuu seera hin eegan; ta'us isaan dhagna qabaa keessan
kan fooniitiin boonuuf jedhanii akka isin dhagna qabattan barbaadu.
[14] Fannoo Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos kan ittiin addunyaan naaf
fannifame, kan anis ittiin addunyaaf fannifame sana malee waan biraatiin
of jajuun narraa haa fagaatu. [15] Uumama haaraa ta'uutu faayidaa qaba
malee dhagna qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin
qabu. [16] Nagaa fi araarri warra seera kana duukaa bu'an hundaaf, Israa'el
Waaqaatiifis haa ta'u.

[17] Ani dhagna koo irraa godaannisa Yesuus qabaatii si'achi namni tokko
iyyuu na hin rakkisin.

[18] Yaa obboloota, ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura
keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

Efesoon

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,

Gara qulqulloota Efesoon jiraatan kanneen Kiristoos Yesuusitti
amanamoo ta'anitti:

2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi
nagaan isiniif haa ta'u.

Galata Sababii Eebba Kiristoosiin Argamuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos inni Kiristoosiin
eebba hafuuraa hundumaan samii irratti nu eebbise sun haa eebbifamu.
4 Inni nu fuula isaa duratti qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne akka
taanuuf utuu addunyaan hin uumaminiin dura isaan nu filateeraatii.
Jaalalaanis 5 akka kaayyoo fedhii isaatti akka nu karaa Yesuus Kiristoosiin
ilmaan isaa taanuuf duraan dursee nu murteesse; 6 kunis akka ulfinni
ayyaana isaa kan inni Ilma isaa jaallatamaa sanaan toluma nuu kenne sun
jajamuuf. 7 Nus isumaan akkuma badhaadhummaa ayyaana Waaqaatti
dhiiga isaatiin furama jechuunis, dhiifama cubbuu arganneerra; 8 ayyaana
isaas ogummaa fi hubannaa hunda wajjin nuu baay'ise. 9 Innis akka nu
icciitii fedhii isaa kan akka yaada isaa isa gaarii inni karaa Kiristoosiin
karoorfate sana beeknu godhe; 10 yaadni isaas yeroo barri murtaa'e sun
guutuutti wantoota samii keessaa fi lafa irra jiran hunda Kiristoos jalatti
walitti qabuuf jedhee ti.
11 Nus akkuma karoora isa waan hundumaa akka kaayyoo fedhii
isaatti hojjetu sanaatti duraan dursee waan murteeffamneef Kiristoosiin
dhaala arganneerra; 12 kunis akka nu warri Kiristoosin abdachuutti
kanneen jalqabaa taane galata ulfina isaa taanuuf. 13 Isinis dubbii dhugaa
jechuunis wangeela fayyina keessanii dhageessanii Kiristoositti amantanii,
Hafuura Qulqulluu waadaa galame sanaan chaappeffamtan; 14 innis warri
kan Waaqayyoo ta'an galata ulfina isaatiif yeroo furamanitti wanta nu
argachuuf jirruuf qabdii keenya.

Galateeffachuu fi Kadhachuu

15 Kanaafuu ani waa'ee amantii isin Gooftaa Yesuusitti qabdanii fi jaalala
isin qulqulloota hundaaf qabdanii dhaga'ee 16 kadhannaa koo keessatti
isin yaadachaa waa'ee keessaniif galateeffachuu hin dhiifne. 17 Waaqni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan ulfinaa, akka isin guutummaatti
isa beektaniif Hafuura ogummaa fi mul'ataa akka isinii kennu nan kad-
hadha. 18 Abdiin inni itti isin waame maal akka ta'e, badhaadhummaan
dhaala qulqullootaa ulfina qabeessi maal akka ta'e akka beektaniif iji
qalbii keessanii akka isinii banamu Waaqa nan kadhadha; 19 akkasumas
humni isaa inni nu warra amannu keessatti hojjetu hammam guddaa akka
ta'e akka beektaniifis nan kadhadha. Humni sunis akkuma jabina guddaa
20 kan inni ittiin Kiristoosin warra du'an keessaa kaasee samii irratti mirga

ofii teessise sana mul'isee dha; [21] isas ol aantummaa, taayitaa, humna,
gooftummaa hundaa fi bara ammaa qofa utuu hin ta'in bara dhufuuf jiru
keessa illee maqaa kennamu hundaa olitti mirga ofii teessise. [22] Waaqnis
waan hunda miilla isaa jala galche; waldaa kiristaanaatiifis mataa waan
hundaa godhee isa kenne; [23] waldaan kiristaanaa dhagna isaa ti; isheenis
guutama isaa kan inni waan hunda karaa hundaan guutuu dha.

2

Kiristoosiin Jireenya Argachuu

[1] Isin irra daddarbaa keessanii fi cubbuu keessaniin duutanii turtan;
[2] kunis isuma isin yeroo jireenya addunyaa kanaatii fi bulchaa moo-
tummaa qilleensaa jechuunis hafuura amma iyyuu warra hin ajajamne
keessatti hojjetu duukaa buutanitti keessa jiraachaa turtanii dha. [3] Hundi
keenyas yeroo tokko dharraa foon keenyaa guutaa, hawwii fi yaada isaa
duukaa bu'aa isaan gidduu jiraanne. Uumama keenyaanis akkuma warra
kaanii dheekkamsa jala turre. [4] Garuu Waaqni araaraan guutame sun
sababii jaalala guddaa nuu qabuuf, [5] yeroo nu irra daddarbaa keenyaan
duunee turretti illee Kiristoos wajjin jiraattota nu taasise; isinis ayyaanaan
fayyina argattan. [6] Waaqnis Kiristoos wajjin du'aa nu kaase; karaa
Kiristoos Yesuusiinis isa wajjin iddoo samii irra nu teessise; [7] innis bara
dhufuuf jiru keessa badhaadhummaa ayyaana isaa kan gita hin qabne
sana arjummaa karaa Kiristoos Yesuusiin nuuf qabu argisiisuuf jedhee
waan kana godhe. [8] Isinis ayyaanaan karaa amantiitiin fayyitaniirtuutii;
kunis kennaa Waaqaati malee hojii ofii keessanii miti; [9] akka namni tokko
iyyuu of hin jajneefis kun hojiidhaan miti. [10] Nu hojii harka isaatii; hojii
gaarii Waaqni duraan dursee akka nu hojjennuuf qopheesse sana akka
hojjennuufis karaa Kiristoos Yesuusiin uumamne.

Kiristoosiin Tokko Ta'uu

[11] Kanaaf isin warri durumaa dhalootaan Namoota Ormaa taatan akka
warra dhagna qabaa harka namaatiin dhagna namaa irratti hojjetamuun,
"Nu warra dhagna qabatee dha" ofiin jedhan biratti "Warra dhagna hin
qabatin" jedhamtanii waamamtan sana yaadadhaa; [12] isin akka yeroo
sana Kiristoos irraa cittanii, lammummaa Israa'el keessaa baafamtanii,
kakuu waadaatiifis keessumoota taatanii, abdii malee, Waaqa malees
addunyaa keessa turtan yaadadhaa. [13] Amma garuu isin warri yeroo tokko
fagoo turtan Kiristoos Yesuusiin dhiiga Kiristoosiin dhi'eeffamtaniirtu.
[14] Kiristoos nagaa keenyaatii; innis dallaa diinummaa kan gargar baasu
sana diigee jara lamaanuu tokko godheera; [15] inni foon ofiitiin seera ajajaa
fi sirna isaa wajjin diigeera. Kaayyoon isaas jara lamaan keessaa ofuma
isaatiin nama haaraa tokko uumee akkasiin nagaa buusuudhaan [16] fannoo
ittiin diinummaa isaanii ajjeese sanaan lamaan isaanii iyyuu dhagna tokko
godhee Waaqatti araarse. [17] Innis dhufee isin warra fagoo turtanitti nagaa,
warra dhi'oo turanittis nagaa lallabe. [18] Nu lamaanuu karaa isaatiin
Hafuura tokkicha sanaan akka itti Abbaa bira geenyu qabnaatii.
[19] Kanaafuu isin si'achi saba Waaqaa wajjin lammii fi miseensota warra
mana Waaqaa jiraataniiti malee ormaa fi alagoota miti; [20] isin hundee
ergamootaa fi raajotaa irratti ijaaramtaniirtu; Kiristoos Yesuus ofii isaatii
mataa dhagaa golee ti. [21] Karaa isaas ijaarsi sun guutuun tokkummaan
wal qabatee mana qulqullummaa qulqulluu ta'uuf Gooftaadhaan guddata.

22 Isinis isumaan mana Waaqni Hafuura isaatiin keessa jiraatu taatanii
tokkummaadhaan ijaaramaa jirtu.

3

Karoora Gaarii Waaqni Namoota Ormaatiif Qabu

1 Sababii kanaaf ani Phaawulos isin Namoota Ormaatiif jedhee hid-
hamaa Kiristoos Yesuus ta'eera.

2 Isin dhugumaan waa'ee hojii ayyaana Waaqaa kan isiniif jedhamee
natti kenname sanaa dhageessaniirtu; 3 kunis akkuma ani kanaan dura
gabaabsee isinii barreessetti icciitii mul'ataatiin natti beeksifame. 4 Isin
yommuu waan kana dubbiftanitti akka ani waa'ee icciitii Kiristoos
beekumsa qabu hubachuu ni dandeessu; 5 icciitiin kunis akka amma
Hafuuraan ergamootaa fi raajota qulqulloota Waaqaatti mul'ifametti
dhaloota kaanitti hin beeksifamne. 6 Icciitiin kunis Namoonni Ormaa
karaa wangeelaatiin saba Israa'el wajjin dhaaltota, isaanuma wajjin
dhagna tokko, waadaa Kiristoos Yesuusiin kenname keessatti immoo
hirmaattota ta'uu isaanii ti.

7 Anis kennaa ayyaana Waaqaa kan karaa hojii humna isaatiin naa
kennameen tajaajilaa wangeela kanaa ta'eera. 8 Ani qulqulloota hundaa
gad ta'u iyyuu akka badhaadhummaa Kiristoos kan qoramee bira hin
ga'amne sana Namoota Ormaatti lallabuuf ayyaanni kun naa kennameera;
9 akkasumas icciitiin bara dheeraaf Waaqa waan hunda uumeen dhok-
famee ture kun maal akka ta'e ani namoota hundaaf akka ibsuuf.
10 Kaayyoon isaas akka ogummaan Waaqaa inni dachaa hedduu qabu
sun amma karaa waldaa kiristaanaatiin bulchitootaa fi abbootii taayitaa
kanneen samii irra jiranitti beeksifamuuf; 11 kunis akkuma kaayyoo
isaa kan bara baraa kan inni karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
raawwate sanaatti ture. 12 Nus isaan, amantii isa irratti qabnuun, ija
jabinaa fi amanachuudhaan Waaqatti dhi'aachuu dandeenya. 13 Kanaafuu
sababii ani isiniif dhiphachaa jiruuf jettanii akka abdii hin kutanne isin
kadhadha; dhiphachuun koo ulfinuma keessan.

Kadhannaa Warra Efesooniif Kadhatame

14 Sababii kanaaf ani fuula Abbaa duratti nan jilbeenfadha; 15 maatiin
isaa warri samii irraa fi warri lafa irraa hundinuu maqaa isaanii isa irraa
argatu. 16 Inni akkuma badhaadhummaa ulfina isaatti karaa Hafuura
isaatiin namummaa keessan kan keessaa humnaan akka cimsuuf nan
kadhadha; 17 akka Kiristoosis karaa amantiitiin garaa keessan keessa
jiraatuuf nan kadhadha. Akka isin hidda gad fageeffattanii jaalalaan
dhaabattaniifis nan kadhadha; 18 isinis jaalalli Kiristoos hammam akka
bal'atu, hammam akka dheeratu, hammam akka ol fagaatuu fi hammam
akka gad fagaatu qulqulloota hunda wajjin hubachuudhaaf akka humna
qabaattaniif, 19 akka guutama Waaqaa hundaan guutamtaniifis jaalala
Kiristoos kan beekumsaa ol ta'e sana akka beektaniif nan kadhadha.

20 Waaqa isa humna isaa kan nu keessatti hojjetu sanaan hamma
nu kadhannu yookaan hamma nu yaadnu hundumaa olitti akka malee
hojjechuu danda'u sanaaf, 21 waldaa kiristaanaa keessatti, dhaloota hunda
keessattis karaa Kiristoos Yesuusiin bara baraa hamma bara baraatti
ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

4

Dhagna Kiristoos Keessatti Tokko Ta'uu

[1] Kanaafuu ani kan Gooftaaf jedhee hidhame, isin waamicha itti
waamamtan sanaaf akka malutti akka jiraattan isin nan kadhadha.
[2] Guutumaan guutuutti gad of qabaa; garraamota ta'aa; obsa qabaadhaa;
jaalalaanis wal danda'aa. [3] Hidhaa nagaatiin tokkummaa Hafuuraa
eeguuf carraaqaa. [4] Akkuma yeroo waamamtanitti gara abdii tokkootti
waamamtan sana, dhagna tokkoo fi Hafuura tokkotu jira; [5] Gooftaa tokko,
amantii tokkoo fi cuuphaa tokkotu jira; [6] Waaqaa fi Abbaan waan hundaa,
inni waan hundaa ol ta'e, kan waan hunda keessatti hojjetuu fi kan waan
hunda keessa jiru tokkichatu jira.
[7] Garuu akkuma safara kennaa Kiristoositti tokkoo tokkoo keenyaaf
ayyaanni kennameera. [8] Kanaafuu,
"Inni yommuu ol gubbaa ba'etti,
boojuu booji'e;
namootaafis kennaa kenne"* jedha.
[9] Egaa, "Inni ol ba'e" jechuun isaa dhidhima lafaatti gad bu'e jechuu malee
maal jechuu isaa ti? [10] Inni gad bu'e sun isuma waan hunda guutuuf
jedhee samiiwwan hundaa olitti ol ba'ee dha. [11] Innis namoota tokko
tokko ergamoota, kaan raajota, kaan lallabdoota wangeelaa, kaan immoo
tiksootaa fi barsiistota taasisee kenne; [12] waan kanas akka dhagni Kiristoos
ijaaramuuf qulqulloota hojii tajaajilaatiif qopheessuuf jedhee godhe;
[13] kunis waan hamma hundi keenya tokkummaa amantiitii fi tokkummaa
Ilma Waaqaa beekuu bira geenyutti, akka guddannee sadarkaa guutama
Kiristoos bira ga'uudhaan namoota bilchaatoo taanuuf.
[14] Egaa nu si'achi duraa duubatti dadarbatamaa bubbee barsiisa gosa
hundaatiin, haxxummaa fi jal'ina marii gowwoomsitootaatiin asii fi
achi oofamaa daa'imman hin taanu. [15] Qooda kanaa jaalalaan dhugaa
dubbachaa gara isa mataa ta'e sanaatti waan hundaan ni guddanna;
innis Kiristoos. [16] Isumaanis kutaaleen dhagnaa guutuun ribuu walitti
isaan qabuun hidhamaniiru; yommuu kutaaleen dhagnaa sun hundi hojii
isaanii hojjetanittis dhagni sun jaalalaan guddatee of ijaara.

Akka Ijoollee Ifaatti Jiraachuu

[17] Kanaafuu ani waan kana isinitti nan hima; maqaa Gooftaatiinis
jabeessee isinitti nan dubbadha; isin si'achi akka Namoonni Ormaa
warri yaadni isaanii faayidaa hin qabne sun jiraatanitti hin jiraatinaa.
[18] Sababii mata jabina isaaniitiinis waan wallaalummaan isaan keessa
jiruuf hubannaan isaanii dukkaneeffameera; jireenya Waaqaa keessaas
ba'aniiru. [19] Isaanis waan qalbiin isaanii hadoodeef hamma xuraa'ummaa
gosa hundaa keessa galanitti sassattummaan guutaman.
[20] Isin garuu akkasitti Kiristoosin hin barre; [21] isin dhugumaan akkuma
dhugaa Yesuus keessa jiru sanaatti waa'ee Kiristoos dhageessanii isumaa-
nis barsiifamtaniirtu. [22] Haala jireenya keessan kan durii, eenyummaa
keessan moofaa hawwii gowwoomsaa isaatiin xuraa'e sana dhabamsiisaa;
[23] hafuura yaada keessaniitiinis haaromfamaa; [24] namummaa haaraa isa
qajeelummaa fi qulqullina dhugaatiin fakkeenya Waaqaatiin uumame
sana uffadhaa.

---

* **4:8** 4:8 Far 68:18

[25] Kanaafuu waan nu hundi miseensa walii taaneef tokkoon tokkoon
keessan soba of keessaa baastanii ollaa keessanitti dhugaa dubbachuu
qabdu. [26] “Aaraa malee cubbuu hin hojjetinaa;”† utuma aartanii jirtaniis
aduun hin lixin; [27] diiyaabiloosiifis carraa hin kenninaa. [28] Namni kanaan
dura hataa ture si’achi hin hatin; qooda kanaa akka warra rakkatan
gargaaruu danda’uuf harkuma ofii isaatiin waan faayidaa qabu haa
hojjetu.
[29] Waan nama ijaaruuf gargaaru, akkuma barbaachisaa ta’ettis waan
warra dhaggeeffataniif ayyaana kennu malee dubbiin hamaan tokko iyyuu
afaan keessanii hin ba’in. [30] Hafuura Qulqulluu Waaqaa kan guyyaa fura-
maatiif ittiin chaappeffamtan sana hin gaddisiisinaa. [31] Hadhaa’ummaan,
dheekkamsii fi aariin, wacnii fi maqaa nama balleessuun hundinuu
hammina hundumaa wajjin isin irraa haa fagaatu. [32] Akkuma Waaqni
karaa Kiristoosiin dhiifama isinii godhe sana, isinis dhiifama walii godhaa;
walii na’aa; garaas walii laafaa.

5

[1] Kanaaf akkuma ijoollee jaallatamootti fakkeenya Waaqaa duukaa
bu’aa; [2] akkuma Kiristoos nu jaallatee nuufis jedhee akka aarsaa fi qalma
urgaa’uutti Waaqaaf of kenne sana isinis jaalalaan deddeebi’aa.
[3] Garuu waa’een halalummaa yookaan xuraa’ummaa gosa kamii iyyuu
yookaan waa’een doqnummaa gidduu keessanitti hin dhaga’amin; wanni
akkasii qulqulloota Waaqaa biratti hin barbaachisuutii. [4] Galateeffachuu
malee haasaan qaanii yookaan dubbiin gowwummaa kan faayidaa hin
qabne yookaan qoosaan namatti hin tolle isin gidduu hin jiraatin.
[5] Halaleen yookaan xuraa’aan yookaan sassattuun jechuunis kan Waaqa
tolfamaa waaqeffatu mootummaa Kiristoosii fi kan Waaqaa keessaa akka
dhaala tokko illee hin qabne beekaa. [6] Namni tokko iyyuu dubbii faayidaa
hin qabneen isin hin gowwoomsin; sababii waan akkanaatiif dheekkamsi
Waaqaa warra hin ajajamnetti ni dhufaatii. [7] Kanaafuu isin waan isaan
hojjetan keessatti hin hirmaatinaa.
[8] Isin dur dukkana turtaniitii; amma garuu Gooftaadhaan ifa taataniirtu.
Akka ijoollee ifaatti jiraadhaa; [9] iji ifaa gaarummaa, qajeelummaa
fi dhugaa hunda keessatti argamaatii; [10] waan Gooftaa gammachiisu
qoradhaa bira ga’aa. [11] Hojii dukkanaa kan ija hin qabne saaxilaa malee
irratti hin hirmaatinaa. [12] Waan isaan icciitiin hojjetan dubbachuun iyyuu
qaaniidhaatii. [13] Wanni ifni sun saaxilu hundinuu garuu ni mul’ata;
[14] kanaafis,
“Ati yaa isa raftu, dammaqi;
warra du’an keessaas ka’i;
Kiristoos siif ibsaatii” jedhameera.
[15] Egaa isin akkamitti akka jiraattan jabeessaa of eeggadhaa! Akka
ogeeyyiitti jiraadhaa malee akka warra ogeeyyii hin ta’iniitti hin ji-
raatinaa; [16] waan guyyoonni kunneen hamoo ta’aniif baricha furaa.
[17] Kanaafuu fedhiin Gooftaa maal akka ta’e hubadhaa malee gowwaa hin
ta’inaa. [18] Daadhii wayiniitiin hin machaa’inaa; kun jireenya gad dhiisiitti
geessaatii. Qooda kanaa Hafuuraan guutamaa; [19] faarfannaadhaan,
weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin wal jalaa qabaa. Garaa
keessan keessatti Gooftaaf faarfadhaatii muuziiqaa dhageessisaa; [20] yeroo

† **4:26** 4:26 Far 4:4

hundas waan hundaaf maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatiin Kiristaanaa Ittiin Jiraatu
5:22–6:9 kwf – Qol 3:18–4:1

21 Sodaa Kiristoosiif qabdaniin waliif ajajamaa.

22 Yaa niitota, akkuma Gooftaaf ajajamtanitti dhirsoota keessaniif ajaja-
maa. 23 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif mataa ta'e sana dhirsi niitiif mataadhaatii; Kiristoos Fayyisaa waldaa kiristaanaa ti; waldaan
kiristaanaa immoo dhagna isaa ti. 24 Egaa akkuma waldaan kiristaanaa Kiristoosiif ajajamtu, niitonnis waan hundaan dhirsoota isaaniitiif haa ajajaman.

25 Yaa dhirsoota, akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaa jaallatee isheef
of kenne sana isinis niitota keessan jaalladhaa; 26 innis karaa dubbii
isaatiin bishaaniin ishee dhiqee qulleessee akka isheen qulqulluu taatuuf,
27 waldaa kiristaanaa ulfina qabeettii, mudaa yookaan suntuura yookaan waan akkanaa tokko illee hin qabnee garuu qulqullooftuu mudaa hin
qabne godhee ofitti ishee dhi'eessuuf waan kana godhe. 28 Akkasuma
immoo dhirsoonni niitota isaanii akkuma dhagna ofii isaaniitti jaallachuu
qabu. Namni niitii ofii jaallatu of jaallata. 29 Akkuma Kiristoos waldaa
kiristaanaatiif godhu sana namni kam iyyuu foon ofii ni soora; ni
kunuunsas malee foon ofii hin jibbu; 30 nu kutaalee dhagna isaatii.
31 "Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiisee niitii isaatti ni
maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u."* 32 Kun icciitii guddaa
dha; ani garuu waa'ee Kiristoosii fi waa'ee waldaa kiristaanaa dubbadha.
33 Ta'us isin keessaa tokkoon tokkoon namaa akkuma of jaallatutti niitii ofii haa jaallatu; niitiinis dhirsa ofii haa kabajju.

6

Ijoollee fi Warra Isaanii

1 Yaa ijoolle, Gooftaaf jedhaatii abbootii fi haadhota keessaniif ajajamaa;
kun qajeelaadhaatii. 2 Ajajni jalqabaa kan waadaa qabu, "Abbaa keetii fi
haadha keetiif ulfina kenni" jedha; 3 kunis, "Akka sitti toluu fi akka lafa irra bara dheeraa jiraattuuf."*

4 Yaa abbootii, isinis ijoollee keessan barsiisaa fi gorsa Gooftaatiin guddisaa malee hin aarsinaa.

Garbootaa fi Gooftota

5 Yaa garboota, akkuma Kiristoosiif ajajamtanitti kabajaa fi sodaadhaan, garaa qulqulluunis gooftota keessan warra addunyaa kanaatiif ajajamaa.
6 Yeroo iji isaanii isin argutti isaan biratti fudhatama argachuu qofaaf utuu hin ta'in garaa guutuun fedhii Waaqaa raawwachaa akka garboota
Kiristoositti isaaniif ajajamaa. 7 Akka waan nama tajaajiltaniitti utuu hin ta'in akka waan Gooftaa tajaajiltaniitti garaa guutuun hojjedhaa;
8 sababiin isaas isin akka Gooftaan tokkoo tokkoo namaatiif garbas ta'u yookaan birmaduu, waan gaarii inni hojjetu kamiif iyyuu gatii kennu ni beektu.

* **5:31** 5:31 Uma 2:24 * **6:3** 6:3 KeD 5:16

[9] Yaa gooftota, isinis garboota keessaniif akkasuma godhaa. Isin akka
inni isaanii fi isiniif Gooftaa ta'e sun samii irra jiruu fi akka nama wal
caalchisuunis isa bira hin jirre waan beektaniif isaan hin doorsisinaa.

Mi'a Lolaa Kan Waaqaa

[10] Kanaa achi Gooftaa fi humna isaa jabaa sanaan cimaa. [11] Haxxummaa
diiyaabiloosiin akka mormuu dandeessaniif mi'a lolaa kan Waaqaa
guutuu hidhadhaa. [12] Wal'aansoon keenya bulchitoota wajjin, abbootii
taayitaa wajjin, humnoota addunyaa dukkanaa kanaa fi humnoota ha-
fuura hamaa iddoo samii keessa jiruu wajjin malee foonii fi dhiiga wajjin
mitii. [13] Kanaafuu akka yommuu guyyaan hamaan sun dhufutti obsaan
dhaabachuu dandeessaniif, waan kana hunda gochuunis akka jabaat-
tanii dhaabattaniif mi'a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa. [14] Egaa
mudhii keessan dhugaan hidhadhaatii, qomee sibiilaa kan qajeelummaas
uffadhaatii jabaadhaa dhaabadhaa; [15] qophaa'ummaa wangeela nagaa
akka kopheetti miilla keessanitti kaa'adhaa dhaabadhaa. [16] Kana hun-
dumaa irrattis gaachana amantii kan xiyya boba'aa hamaa sanaa hunda
ittiin dhaamsuu dandeessan qabadhaa. [17] Qoobii sibiilaa kan fayyinaa
kaa'adhaa; goraadee Hafuuraas qabadhaa; innis dubbii Waaqaa ti.
[18] Kadhannaa fi waammata gosa hundaa keessatti yeroo hunda Hafu-
uraan kadhadhaa. Kanas yaadatti qabachaa yeroo hunda dammaqaatii
qulqulloota hundaaf jabaadhaa kadhadhaa. [19] Yommuun afaan
saaqqadhu hunda ija jabinaan icciitii wangeelaa akkan beeksisuuf dubbiin
akka naa kennamu anaafis kadhadhaa; [20] wangeelli kunis isuma ani isaaf
jedhee ergamaa ta'ee foncaan hidhamee dha. Isinis akka ani akkuma
narraa eegamutti sodaa malee isa lallabuu danda'uuf naa kadhadhaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

[21] Xikiqoos obboleessi jaallatamaan, Gooftaattis tajaajilaan amanamaan
haala ani keessa jiruu fi maal akka ani hojjechaa jiru akka beektaniif waan
hundumaa isinitti hima. [22] Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi
akka inni isin jajjabeessuuf, waanuma kanaaf jedhee ani gara keessanitti
isa ergeera.

[23] Waaqa Abbaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa nagaan, jaalallis
amantii wajjin obboloota hundaaf haa ta'u.

[24] Warra jaalala hin badneen Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin jaallatan
hundaaf ayyaanni haa ta'u.

Fiiliphisiyuus

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulosii fi Xiimotewos tajaajiltoota Kiristoos Yesuus irraa,

Gara warra karaa Kiristoos Yesuusiin qulqulloota ta'an kanneen Phaaphaasotaa fi daaqonoota wajjin Fiiliphisiyuus keessa jiraatan hundaatti:

2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa biraa ayyaannii fi
nagaan isiniif haa ta'u.

Galataa Fi Kadhannaa

3 Ani yeroo isin yaadadhu hunda Waaqa koo nan galateeffadha.
4 Ani kadhannaa hunda keessaniif kadhadhu keessatti yeroo hunda
gammachuun nan kadhadha; 5 isin guyyaa jalqabaatii hamma ammaatti
wangeela lallabuu keessatti hirmaattaniirtuutii; 6 inni hojii gaarii isin
keessatti jalqabe sun hamma guyyaa Kiristoos Yesuusitti akka raawwatu
nan amana.
7 Waan isin garaa koo keessa jirtaniif ani waa'ee hunda keessanii
akkanatti yaaduun koo anaaf sirrii dha; hidhamuu koo keessattis ta'u
yookaan wangeelaaf falmuu kootii fi akka wangeelli cimee dhaabatu
gochuu koo keessatti hundi keessan na wajjin ayyaana Waaqaa keessatti
hirmaatuutii. 8 Akka ani jaalala Kiristoos Yesuusiin hammam hunda
keessan yaadu Waaqayyo dhuga baatu koo ti.
9 Kadhannaan koo kanaa dha: kunis akka jaalalli keessan beekumsaa fi
hubannaa hundaan ittuma fufee baay'atu, 10 akka isin isa waan hundumaa
caalu addaan baaftanii beekuu dandeessanii fi akka isin hamma guyyaa
Kiristoosittis qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne taataniif, 11 akka
ulfinaa fi galata Waaqaatiifis iji qajeelinaa kan karaa Yesuus Kiristoosiin
argamuun guutamtaniif.

Hidhamuun Phaawulos Wangeela Babal'ise

12 Yaa obboloota, wanti narra ga'e kun dhugumaan wangeela babal'isuuf
gargaaruu isaa akka beektan nan barbaada. 13 Kanaanis Kiristoosiif jedhee
hidhamuun koo guutummaa masaraatii fi namoota kaan hunda biratti
beekameera. 14 Sababii ani hidhameefis obboloota keessaa garri caalaan
Gooftaa amanatanii, dubbii Waaqaa sodaa malee dubbachuuf ija jabina
guddaa argataniiru.
15 Namoonni tokko tokko dhugumaan weennoo fi morkiidhaan Kiris-
toosin lallabu; warri kaan garuu yaada gaariidhaan lallabu. 16 Warri
yaada gaariidhaan lallaban kunneen, akka ani wangeelaaf falmuuf jedhee
as kaa'ame beekanii jaalalaan lallabu. 17 Warri weennoo fi morkiidhaan
lallaban immoo utuu garaa qulqulluun hin ta'in, mana hidhaa keessatti
rakkina natti cimsuuf jedhanii fedhii ofittummaatiin Kiristoosin lallabu.
18 Yoos wanni kun maal qaba ree? Wanni barbaachisaan fakkeessuunis
ta'u yookaan dhugaan karaa kam iyyuu Kiristoos lallabamuu isaa ti.
Sababii kanaaf ani akka malee nan gammada.

Eeyyee ani ittuma fufee nan gammada; [19] akka wanni narra ga'e
kun karaa kadhannaa keessaniitii fi karaa gargaarsa Hafuura Yesuus
Kiristoosiin gara furamaatti naa geeddaramu nan beekaatii. [20] Ani akkuma
yeroo kaanii ammas jireenyaanis ta'u yookaan du'aan ija jabinaan
dubbachuun koo akka Kiristoos dhagna koo keessatti ulfina argatuuf
malee karaa kamiin iyyuu akka hin qaanofneef baay'isee nan hawwa; nan
abdadhas. [21] Anaaf jiraachuun Kiristoos; du'uunis bu'aa dha. [22] Ani yoo
fooniin jiraadhe kun anaaf hojii bu'a qabeessa; garuu maalan filadha?
Ani hin beeku! [23] Ani yaada kana lamaan gidduutti rarra'eera; ani
deemee Kiristoos wajjin jiraachuu nan hawwa; kun waan hunda caalaatii;
[24] isiniif garuu fooniin turuun koo caalaa barbaachisaa dha. [25] Anis kana
amanadhee akka isin amantiin guddattanii fi akka isin gammaddaniif
hunda keessan bira akka turu, isin wajjinis akka jiraadhun beeka. [26] Kunis
ani ammas isin biratti argamuu kootiin of jajuun isin Kiristoos Yesuusitti
qabdan sababii kootiin akka baay'atuuf.

Jireenya Wangeelaaf Malu Jiraachuu

[27] Waan fedhe iyyuu ta'u akka wangeela Kiristoosiif malutti jiraad-
haa. Yoos ani dhufee isin arguunis ta'u yookaan fagoo taa'ee waa'ee
keessan dhaga'uu qofaan, akka isin amantii wangeelaatiif jettanii akkuma
nama tokkootti tattaaffachuun hafuura tokkoon jabaattanii dhaabattan
nan beeka. [28] Isin waanuma tokkoon illee mormitoota keessaniin hin
raafaminaa. Kun isaaniif mallattoo badiisaa ti; isiniif immoo mallattoo
fayyinaa ti; kunis hojii Waaqaa ti. [29] Isin akka Kiristoositti amantan qofa
utuu hin ta'in akka isaaf jettanii dhiphattaniifis kun isaaf jechaa isinii
kennameeraatii; [30] kunis wal'aansoo ani keessa ture isa argitan sanaa fi
isa ani amma iyyuu keessa jiru kan dhageessan kana keessa darbuutti
waan jirtaniifii dha.

2

Gad Of qabuu Kiristoos Duukaa Bu'uu

[1] Kanaafuu gorsa Kiristoosiin qabdan kam iyyuu taanaan, jaalalaan
wal jajjabeessuu kam iyyuu taanaan, tokkummaa Hafuuraa kam iyyuu
taanaan, araaraa fi gara laafina kam iyyuu taanaan, [2] gammachuu koo
naa guutaa; yaadaan tokko ta'aa; jaalala tokko qabaadhaa; hafuuraa fi
kaayyoon tokko ta'aa. [3] Isin gad of qabuudhaan akka waan warri kaan isin
caalaniitti ilaalaa malee fedhii ofittummaatiin yookaan of tuulummaatiin
waanuma tokko illee hin hojjetinaa. [4] Tokkoon tokkoon keessan waan
warra kaaniifis ta'u malee waan isin qofaaf ta'u hin ilaalinaa.

[5] Yaadni Kiristoos Yesuus keessa ture sun, isin keessas haa jiraatu.

[6] Inni utuma bifa Waaqaatiin jiruu,
wal qixxummaa Waaqa wajjin qabu
akka waan irraa fudhatameetti hin lakkoofne;
[7] qooda kanaa inni bifa garbaa uffatee
fakkaattii namaa fudhachuudhaan duwwaa of godhe.
[8] Bifa namaa uffatee argamuudhaanis,
gad of deebise;
du'aaf jechuunis du'a fannoo irraatiif iyyuu ni ajajame!

[9] Kanaafuu Waaqni akka malee ol isa qabe;

maqaa maqaa hunda caalus isaaf kenne.
10 Kunis akka jilbi hundinuu samii fi lafa irratti,
lafa jalattis, maqaa Yesuusiif jilbeenfatuuf.
11 Akka arrabni hundinuus
ulfina Waaqa Abbaatiif jedhee
Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'uu isaa dhugaa ba'uuf.

Waan Hunda Guungummii Malee Hojjechuu

12 Kanaafuu yaa jaallatamoo, akkuma yeroo hunda ajajamtan sana,
yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta'in amma yeroo ani isin bira hin
jirretti caalchisaatii sodaa fi hollannaan fayyina keessan fiixaan baasuuf
itti fufaa; 13 akkuma kaayyoo isaa gaarii sanaatti fedhuu fi hojjechuu isin
keessatti kan raawwatu Waaqaatii.
14 Waan hunda guungummii fi falmii malee hojjedhaa; 15 kunis akka
isin dhaloota micciiramaa fi jal'aa kana gidduutti akkuma ifaa addun-
yaa keessatti ibsitaniif, akka warra mudaa hin qabnee fi qulqullaa'oo,
ijoollee Waaqaa warra yakka hin qabnes taataniif, 16 yoo isin dubbii
jireenyaa jabeessitanii qabattan ani akkasumaan akka hin fiigin yookaan
akkasumaan akka hin dadhabin guyyaa Kiristoositti of jajuu nan danda'a.
17 Ani utuu aarsaa fi tajaajila amantii keessanii irratti akka dhibaayyuutti
dhangalaafamee iyyuu nan gammada; hunda keessan wajjinis nan
gammada. 18 Kanaafuu isinis na wajjin gammaduu fi ililchuu qabdu.

Xiimotewosii fi Afrodiixuu

19 Ani oduu waa'ee keessanii dhaga'ee gammaduuf, akka ani dafee
Xiimotewosin gara keessanitti erguu danda'u Gooftaa Yesuusin nan
abdadha. 20 Ani nama biraa kan akka isaa waa'ee keessan garaa
qulqulluun yaadu tokko illee hin qabu. 21 Sababiin isaas warri kaan hundi
utuu fedhii Yesuus Kiristoosiif hin ta'in fedhii mataa isaaniitiif yaaduutii.
22 Xiimotewos garuu akkuma ilmi abbaa isaa tajaajilutti hojii wangeelaa
keessatti na wajjin tajaajiluu isaa akka of mirkaneesse isinuu beektu.
23 Kanaaf ani akkuma haala koo hubadheen isa erguuf nan abdadha. 24 Ani
mataan koo iyyuu dafee dhufuuf Gooftaa nan amanadha.
25 Ani garuu obboleessa koo Ephafroodiixuu hojjetaa hidhata koo ta'ee
fi loltuu hidhata koo ta'e, ergamaa keessan kan isin akka inni waan
na barbaachisuun na tajaajiluuf ergitan sana deebisee gara keessan
erguun barbaachisaa natti fakkaata. 26 Inni hunda keessan yaadaatii;
isin akka inni dhukkubsatee ture waan dhageessaniifis dhiphachaa jira.
27 Inni dhugumaan dhukkubsatee du'uu ga'ee ture. Waaqni garuu isa
maareera; utuu isa qofa hin ta'in akka gaddi gadda irratti natti hin
dabalamneef anas baraareera. 28 Kanaafuu isin akka yommuu lammata
isa argitanitti gammaddanii fi akka yaaddoon koos naa salphatuuf dafee
gara keessanitti isa erguu guddaa nan hawwa. 29 Isinis Gooftaadhaan
gammachuu guddaan isa simadhaa; namoota akkasiis kabajaa; 30 inni
gargaarsa isin naa kennuu hin danda'in naa kennuuf, jireenya isaa illee
dabarsee kennuun, hojii Kiristoosiif jedhee du'uu iyyuu ga'ee tureetii.

3

Foon Amanachuu Dhiisuu

[1] Dhuma irrattis yaa obboloota ko, Gooftaatti gammadaa! Ani waanuma
kanaan duraa irra deebi'ee isinii barreessuun na hin dhibu; kun isiniif
eegumsa. [2] Saroota irraa of eeggadhaa; namoota hammina hojjetan irraa
of eeggadhaa; dhagna qabaa sobaa irraas of eeggadhaa. [3] Sababiin isaa
nu warri Hafuura Waaqaatiin waaqeffannu, warri Kiristoos Yesuusiin of
jajnuu fi warri foon hin amananne dhagna qabanneerraatii; [4] ta'us ani
mataan koo amanachuu akkanaatiif sababii qaba.

Namni biraa kam iyyuu foon amanachuuf waan sababii qabu yoo of
se'e, ani immoo isa caalaa qaba: [5] Ani dhaladhee guyyaa saddeettaffaattin
dhagna qabadhe; sanyii Israa'el keessaas gosa Beniyaam irraa dhaladhe;
warra Ibrootaa keessaas Ibricha tokkoo dha; akka seeraattis ani Fariisota
keessaa tokko dha; [6] waa'ee hinaaffaa, ani waldaa kiristaanaa ari'achaan
ture; waa'ee qajeelummaa seera eeguun argamuus ani mudaa hin qabu
ture.

[7] Garuu waan na fayyadaa ture amma Kiristoosiif jedhee akka waan gatii
hin qabneetti nan ilaala. [8] Dhugumaanuu sababii Gooftaa koo Kiristoos
Yesuus isa waan hundumaa caalu sana beekuutiif ani waan hundumaa
akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala. Ani isaaf jedhee waan hundumaa
dhabeera; Kiristoosin argachuufis waan hundumaa akka kosiitti nan
ilaala; [9] kunis qajeelummaa mataa koo kan seera eeguun argamu utuu
hin ta'in qajeelummaa Kiristoositti amanuun argamu jechuunis akka ani
qajeelummaa Waaqa biraa amantiidhaan dhufu qabaadhee isa keessa
jiraadhuuf. [10] Ani Kiristoosii fi humna du'aa ka'uu isaa beekuu, dhiphina
isaa keessatti hirmaachuu fi du'a isaatiinis isa fakkaachuu nan barbaada;
[11] akkasiinis ani du'aa ka'uu warra du'anii argachuu nan danda'a.

Iddoo Yaadame Ga'uuf Fiiguu

[12] Kiristoos Yesuus waan kan ofii isaa na godhateef anis waan kana
harkatti galfachuuf nan fiiga jechuudha malee waan kana hunda ar-
gadheera yookaan nama hir'ina hin qabne ta'eera jechuu miti. [13] Yaa
obboloota, ani akka waan harkatti isa galfadheetti hin ilaalu. Waan tokko
garuu nan godha: Waan na duuba jiru irraanfadhee gara waan fuula
koo dura jiruutti nan hiixadha; [14] badhaasa Waaqni Kiristoos Yesuusiin
ol samiitti itti na waame sana argachuuf gara kaayyoo sanaatti nan fiiga.

[15] Nu warri bilchaatoon hundinuu waan akkanaa haa yaadnu. Yoo waan
tokko tokko irratti yaada garaa garaa qabaattan garuu kanas Waaqni isinii
ibsa. [16] Ta'us waanuma kanaan dura irra geenye sanaan haa jiraannu.

[17] Yaa obboloota, fakkeenya koo duukaa bu'uudhaan warra kaaniin
tokko ta'aa; warra fakkeenya nu isinii kennineen jiraatanis hubadhaa.
[18] Akkuma ani yeroo hedduu isinitti himee fi akkuma ani amma illee
imimmaaniin iyyuu isinitti himu, namoonni baay'een diinota fannoo
Kiristoos ta'anii jiraatuutii. [19] Dhumni isaanii badiisa; Waaqni isaanii
garaa isaanii ti; ulfinni isaanii salphina isaaniitiin. Yaadni isaaniis
waanuma lafaa irratti hundeeffama. [20] Nu garuu biyyi keenya samii irra.
Fayyisaa achii dhufu, Gooftaa Yesuus Kiristoos eegganna; [21] innis humna
waan hunda of jala galfachuu isa dandeessisu sanaan akka dhagni keenya
inni dadhabaan dhagna isaa ulfina qabeessa sana fakkaatuuf dhagna
keenya ni geeddara.

4

Jabaatanii Jiraachuu fi Tokkummaa

1 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin warri ani jaalladhuu fi warri ani
yaadu, warri gammachuu kootii fi gonfoo koos taatan, yaa michoota ko,
akkanatti Gooftaatti jabaadhaa dhaabadhaa!

Gorsa

2 Ani akka isaan Gooftaadhaan yaada tokko qabaataniif Ewoodiyaanin
nan kadhadha; Sinxiikeenis nan kadhadha. 3 Yaa hidhata dhugaa,
dubartoonni kunneen Qaleeminxoosii fi warra na wajjin hojjetan kanneen
maqaan isaanii kitaaba jireenyaa keessatti barreeffame kaan wajjin waan
hojii wangeelaa keessatti na wajjin dadhabaniif akka ati isaan gargaartuuf
sin kadhadha.

4 Isin yeroo hunda Gooftaatti gammadaa. Ammas ani irra deebi'ee nan
jedha, gammadaa! 5 Garraamummaan keessan nama hundumaa biratti
haa beekamu. Gooftaan dhi'oo jira. 6 Waan hundumaa keessatti Waaqa
kadhachuu fi waammataan, galata wajjinis gaaffii keessan Waaqatti
dhi'eeffadhaa malee waan tokko illee hin yaadda'inaa. 7 Nagaan Waaqaa
kan hubannaa hundaa ol ta'e sun karaa Kiristoos Yesuusiin qalbii fi yaada
keessan ni eega.

8 Dhuma irrattis yaa obboloota, wanni dhugaa ta'e kam iyyuu, wanni
ulfina qabeessa ta'e kam iyyuu, wanni qajeelaa ta'e kam iyyuu, wanni
qulqulluu ta'e kam iyyuu, wanni jaallatamaa ta'e kam iyyuu, wanni gurra
namaatti tolu kam iyyuu, wanni gaarii ta'e yookaan galateeffamaa ta'e
kam iyyuu yoo jiraate isin waan akkanaa yaadaa. 9 Isin waan narraa
barattan yookaan narraa argattan yookaan narraa dhageessan yookaan
narratti argitan hunda isinis akkasuma godhaa. Waaqni nagaa isin wajjin
ni ta'a.

Kennaa Isaaniitiif Galateeffachuu Isaa

10 Sababii isin dhuma irratti deebitanii naa yaaduu jalqabdaniif ani
Gooftaatti baay'ee nan gammada. Dhugumaanuu carraa ittiin argisiiftan
dhabdaniiti malee isin durumaanuu naa yaadaa turtan. 11 Ani waan
waa dhabeef akkana jechaa hin jiru; haala kam iyyuu keessatti na ga'a
jechuu baradheeraatii. 12 Ani dhabuun maal akka ta'e beeka; baay'ee
qabaachuunis maal akka ta'e nan beeka. Haala kam iyyuu keessatti,
waan hunda keessattis icciitii quufuutii fi beela'uu, baay'ee qabaachuutii
fi dhabuu baradheera. 13 Ani isa humna naa kennu sanaan waan hunda
gochuu nan danda'a.

14 Haa ta'uu malee rakkina koo keessatti hirmaachuun keessan waan
gaarii gochuu keessan ture. 15 Kana malees isin warri Fiiliphisiyuus
akkuma beektan, jalqabatti yeroo ani wangeela isinitti lallabetti, yeroo
ani Maqedooniyaadhaa ka'etti isin qofa malee waldaan kiristaanaa tokko
iyyuu waa'ee kennuu fi fudhachuu keessatti na wajjin hin hirmaanne.
16 Yeroo ani Tasaloniiqee turetti illee yommuu ani rakkadhetti isin
yeroo tokkoo ol gargaarsa naaf ergitaniituutii. 17 Kunis akka bu'aan
isiniif baay'atu barbaadeen malee ani kennaa keessan barbaadee miti.
18 Ani kaffaltii guutuu argadhee caalaa iyyuu qabaadheera; kennaa isin
ergitanis Ephafroodiixuu harkaa fudhadhee hamma na ga'u argadheera.
Kunis kennaa urgaa'aa fi qalma fudhatamaa Waaqa gammachiisuu dha.

19 Waaqni koos akkuma badhaadhummaa isaa ulfina qabeessa sanaatti waan isin barbaachisu hunda Kiristoos Yesuusiin isiniif guuta.
20 Waaqa keenyaa fi Abbaa keenyaaf bara baraa hamma bara baraatti ulfinni haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

21 Kiristoos Yesuusiin qulqulloota hundatti nagaa naa himaa.
Obboloonni na wajjin jiranis nagaa isinii dhaamu.
22 Qulqulloonni hundinuu, keessumattuu warri mana Qeesaarii jiraatan nagaa isinii dhaamu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

Qolosaayis

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta’ee fi
obboleessa keenya Xiimotewos irraa,

2 Gara qulqulloota, obboloota Kiristoosiin amanamoo ta’an kanneen
Qolosaayis jiraataniitti:

Abbaa keenya Waaqa biraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta’u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Nu yommuu isiniif kadhannutti Waaqa, Abbaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos yeroo hunda ni galateeffanna; 4 amantii isin Kiristoos Yesuusitti
qabdanii fi jaalala isin qulqulloota hundaaf qabdan sana dhageenyeer-
raatii; 5 kunis sababii abdii samii keessatti isinii kuufame sanaatiif;
isin waa’ee abdii kanaa duraanuu dubbii dhugaa, wangeela keessatti
dhageessaniirtu; 6 wangeelli kunis isin bira ga’eera. Wangeelli kunis gaafa
isin isa dhageessanii dhugumaan ayyaana Waaqaa hubattanii jalqabee
akkuma isin gidduutti hojjechaa ture sana addunyaa guutuu keessattis ija
naqachaa fi guddachaa jira. 7 Kanas tajaajilaa jaallatamaa hidhata keenya
ta’e Ephaafiraa irraa barattaniirtu; innis Kiristoosiif tajaajilaa amanamaa
ta’ee iddoo keenya kan bu’ee dha; 8 inni waa’ee jaalala keessan kan
Hafuurri isinii kenne sanaas nutti himeera.

9 Sababii kanaaf nu gaafa waa’ee keessan dhageenyee jalqabnee isinii
kadhachuu fi akka Waaqni karaa ogummaatii fi hubannaa hafuuraa
hundaan beekumsa fedhii isaatiin isin guutu kadhachuu hin dhiifne.
10 Kunis akka isin hojii gaarii hundaan ija naqachaa, Waaqa beekuud-
haanis guddachaa, jireenya Gooftaaf maluu fi kan karaa hundaan isa
gammachiisu jiraattaniif; 11 isinis jajjabinaa fi obsa guddaa akka qabaat-
taniif, akkuma aangoo isaa ulfina qabeessa sanaatti humna hundaan
jabaachaa, gammadaas 12 Waaqa Abbaa kan akka isin mootummaa ifaa
keessatti qulqulloota wajjin dhaala keessatti hirmaattan isin dandeessise
sana galateeffadhaa. 13 Inni taayitaa dukkanaa jalaa nu baasee gara
mootummaa Ilma inni jaallatuutti nu dabarseeraatii; 14 nus isumaan
furama, jechuunis dhiifama cubbuu arganneerra.

Ol aantummaa Ilma Waaqaa

15 Inni fakkaattii Waaqa hin mul’anne sanaa ti; uumama hundaafis
hangafa. 16 Wanni hundinuu isumaan uumameetii: Wanni samii keessaa
fi lafa irraa, wanni mul’atuu fi hin mul’anne, teessoowwan yookaan
humnoonni yookaan bulchitoonni yookaan taayitaawwan, wanni hund-
inuu isumaan, isumaaf uumaman. 17 Inni waan hunda dura jira; wanni
hundinuu isumaan wal qabatee dhaabata. 18 Inni mataa dhagna isaa,
mataa waldaa kiristaanaa ti; waan hunda irratti ol aantummaa akka
qabaatuufis inni kan jalqabaa ti; warra du’an keessaa kaafamuudhaanis
hangafa. 19 Waaqni guutummaan isaa hundi isa keessa jiraachuu isaatti
gammadeeraatii; 20 dhiiga isaa kan fannoo irratti dhangala’e sanaanis

nagaa buusuudhaan waan lafa irra jiru yookaan waan samii keessa jiru hunda karaa isaatiin ofitti araarseeraatii.
[21] Isinis dur amala keessan hamaa sanaan Waaqatti orma taatanii yaada
keessaniinis diinota turtan. [22] Amma garuu qulqulloota mudaa hin qabnee
fi warra hir'ina hin qabne godhee fuula isaa duratti isin dhi'eessuuf
dhagna foon Kiristoosiin, karaa du'a isaatiin isin araarseera; [23] kunis
yoo isin amantii keessaniin itti fuftan, yoo jabaattanii dhaabattanii fi yoo isin abdii wangeelaa irraa hin sochoone ta'a. Wangeelli kunis isuma isin dhageessanii fi isuma samii gaditti uumama hundatti lallabamee dha; ani Phaawulosis wangeeluma kanaaf tajaajilaa ta'eera.

Phaawulos Waldaa Kiristaanaatiif Dhama'uu Isaa

[24] Ani amma isiniif dhiphachuu kootti nan gammada; waan dhiphina Kiristoos dhagna isaatiif jechuunis waldaa kiristaanaatiif jedhee dhiphate sana keessaa hir'ates ani foon kootiin nan guuta. [25] Ergama Waaqni
natti kenneen ani akka dubbii Waaqaa guutummaatti isinii dhi'eessuuf
tajaajilaa waldaa kiristaanaa ta'eera; [26] dubbiin kunis icciitii barootaa
fi dhaloota jalaa dhokfamee turee dha; amma garuu qulqulloota isaatti
mul'ifameera. [27] Waaqni badhaadhummaan ulfina icciitii kanaa hammam
guddaa akka ta'e Namoota Ormaa gidduutti qulqulloota isaatti beeksisuu filateera; icciitiin kunis Kiristoos, abdii ulfinaa isa isin keessa jiruu dha.
[28] Nus isuma lallabna; nama hunda kan guutumaan guutuutti Kiristoositti bilchaataa ta'e akka dhi'eessinuuf, tokkoo tokkoo namaa ogummaa
hundaan gorsaa barsiisna. [29] Kanaafuu ani akkuma hojii humna isaa kan
ciminaan na keessatti hojjetu sanaatti carraaqaa nan dhimma.

2

[1] Akka ani isiniif, warra Lodooqiyaa jiranii fi warra fooniin fuula koo hin argin hundaafis jedhee hammam carraaqaa jiru isin akka beektan nan
barbaada. [2] Kunis akka isaan jaalalaan tokko ta'anii garaan isaanii jajjabeeffamuuf, akka isaan badhaadhummaa hubannaa guutuu qabaatanii
icciitii Waaqaa jechuunis Kiristoosin beekaniif; [3] badhaadhummaan
ogummaa fi beekumsaa hundinuus isuma keessa dhokfameera. [4] Anis
akka namni tokko iyyuu afaan tolee isin hin gowwoomsineef waan kana
isinittin hima. [5] Ani yoon fooniin isin irraa fagaadhe illee hafuuraan isin wajjin waanan jiruuf, isin hammam naamusa qabeeyyii akka taatanii fi amantiin isin Kiristoositti qabdanis hammam cimaa akka ta'e arguu kootiif nan gammada.

Jireenya Kiristoosiin Argamu

[6] Yoos akkuma Kiristoos Yesuus Gooftticha fudhattanitti isatti jiraadhaa;
[7] akkuma barattan sanatti hidda keessan isa keessatti gad fageeffadhaatii isa irratti ijaaramaa; amantiittis jabaadhaa; galata guutee dhangala'us dhi'eessaa.
[8] Eenyu iyyuu barsiisa waa'ee Kiristoos irratti hundeeffameen utuu hin ta'in falaasama faayidaa hin qabnee fi gowwoomsaa, kan bartee namaatii fi qajeelfama addunyaa kanaa irratti hundeeffameen akka isin hin boojine of eeggadhaa.
[9] Guutummaan Waaqummaa hundinuu fooniin Kiristoos keessa ji-
raataatii; [10] isinis Kiristoos isa humnaa fi taayitaa hunda irratti mataa

ta’e sanaan guutamtaniirtu. 11 Isumaanis foon cubbamaa ta’e sana of
irraa gattanii dhagna qabattaniirtu; dhagna qabaan kunis dhagna qabaa
harka namaatiin ta’e utuu hin ta’in kan Kiristoosiin ta’ee dha; 12 isinis
cuuphaadhaan isa wajjin awwaalamtanii humna Waaqaa kan Kiristoosin
warra du’an keessaa isa kaasetti amanuu keessaniin cuuphaadhuma
sanaan isa wajjin kaafamtaniirtu.

13 Yeroo isin cubbuu keessanii fi foon keessan kan dhagna hin qabamin
sanaan duutanii turtanitti Waaqni Kiristoos wajjin jiraattota isin taasise.
Cubbuu keenya hundas nuu dhiise; 14 innis himata idaa keenya kan seeraa
kan nuun mormuu fi nutti muru sana haqee mismaaraan fannootti diree
dhabamsiise. 15 Innis humnootaa fi taayitaawwan fannoodhaan mo’ate
hidhannoo hiikkachiisuudhaan ifa baasee uummatatti isaan argisiise.

Sirna Foonii Jalaa Bilisa Ba’uu

16 Kanaafuu eenyu iyyuu waan nyaattanii fi waan dhugdaniin yookaan
waa’ee ayyaanaatiin yookaan waa’ee Baatii Haaraatiin yookaan waa’ee
Sanbataatiin isinitti hin murin. 17 Isaan kunneen gaaddidduu waan
dhufuuf jiruu ti; dhugaan isaa garuu Kiristoos keessa jira. 18 Namni sobee
gad of qabuu fi ergamoota waaqeffachuu jaallatu kam iyyuu badhaasa isin
hin dhabsiisin. Namni akkasii waan arge hunda baay’isee odeessa; sababii
malee yaada foon isaatiin of tuula. 19 Innis mataa isa dhagni guutuun
ittiin soorame, hiddaa fi ribuu isaatiinis walitti hidhamee guddina Waaqni
kennuufiin guddatu sana irraa citeera.

20 Isin erga Kiristoos wajjin qajeelfama hundee kan addunyaa kanaatiif
duutanii maaliif akka waan amma iyyuu kan addunyaa taataniitti sirna
isaatiif bultu ree? 21 Innis, “Harkaan hin qabatin! Hin dhandhamin!
Hin tuqin!” jedha. 22 Isaanis waan ajajaa fi barsiisa namaa irratti
hundeeffamaniif yeroo hojii irra oolanitti baduuf murteeffamaniiru.
23 Sirni kunis dhugumaan of dirqisiisuun waaqeffachuu isaanii, gad of
qabuu sobaatii fi foon isaanii miidhuu isaaniitiin bifa ogummaa qaba;
hawwii foonii dhowwuuf garuu faayidaa tokko illee hin qabu.

3

Akka Warra Kiristoosiin Jiraattota Taasifamaniitti Jiraachuu

1 Egaa isin erga Kiristoos wajjin kaafamtanii waan ol gubbaa, mirga
Waaqaa iddoo Kiristoos taa’u sana jiru barbaadaa. 2 Waan ol gubbaa
yaadaa malee waan lafa irraa hin yaadinaa. 3 Duutaniirtuutii; jireenyi
keessanis Kiristoos wajjin Waaqa keessa dhokfameera. 4 Yommuu
Kiristoos inni jireenya keessan ta’e sun mul’atutti isinis isa wajjin ulfinaan
ni mul’attu.

5 Kanaaf hawwii addunyaa isa isin keessatti hojjechaa jiru hundumaa
ajjeesaa; kunis halalummaa, xuraa’ummaa, dharraa foonii, hawwii hamaa
fi sassattummaa isa waaqa tolfamaa waaqeffachuu ta’e sanaa dha.
6 Sababii kanaafis dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajamnetti ni dhufa.
7 Isinis jireenya dur jiraattan keessatti karuma akkasii irra deddeebi’aa
turtan. 8 Amma garuu waan akkasii hunda: aarii, dheekkamsa, hamminaa
fi maqaa nama balleessuu of irraa fageessaa; dubbiin gadheenis afaan
keessanii hin ba’in. 9 Wal hin sobinaa; isin eenyummaa keessan isa
moofaa sana hojii isaa wajjin of irraa baaftanii 10 eenyummaa haaraa

kan beekumsa fakkaattii Uumaa isaatiin haaromfamaa jirus uffattaniirtu.
11 Sababii kanaaf, nama Giriik yookaan Yihuudii, nama dhagna qabate
yookaan kan dhagna hin qabatin, nama wallaalaa, nama jireenya isaa hin
qajeelfatin, garba yookaan birmaduu jechuun hin jiru; Kiristoos garuu
hunduma; hunduma keessas jira.
12 Kanaafuu isin akkuma warra Waaqaaf filatamanii qulqullaa'anii fi
jaallatamaniitti, gara laafummaa, arjummaa, gad of qabiisa, garraamum-
maa fi obsa qabaadhaa. 13 Wal danda'aa; yoo eenyu iyyuu nama tokko
illee irraa komii qabaate walii dhiisaa. Akkuma Gooftaan isinii dhiise sana
isinis walii dhiisaa. 14 Kana hundumaa irrattis jaalala waan hundumaa
tokkummaa hir'ina hin qabneen walitti hidhu qabaadhaa.
15 Nagaan Kiristoos kan isin akkuma kutaa dhagna tokkootti itti
waamamtan sun garaa keessan keessatti haa mo'u. Warra galateeffattanis
ta'aa. 16 Dubbiin Kiristoos baay'inaan isin keessa haa jiraatu; ogummaa
hundaan wal barsiisaa; wal gorsaas; faarfannaadhaan, weedduu galataatii
fi faarfannaa Hafuuraatiin garaa keessan keessatti Waaqa galateeffadhaa.
17 Dubbiinis ta'u hojiidhaan, waan hojjettan kam iyyuu maqaa Gooftaa
Yesuusiin hojjedhaa; isumaanis Waaqa Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatii Kiristaanaatiif Kenname
3:18–4:1 kwf – Efe 5:22–6:9

18 Yaa niitota, akka Gooftaaf ta'utti dhirsoota keessaniif ajajamaa.
19 Yaa dhirsoota, isinis niitota keessan jaalladhaa; isaanittis hin ham-
maatinaa.
20 Yaa ijoolle, waan hundumaan abbootii fi haadhota keessaniif ajaja-
maa; kun Gooftaa gammachiisaatii.
21 Yaa abbootii, isinis akka ijoolleen keessan abdii hin kutanneef
tuttuqxanii isaan hin aarsinaa.
22 Yaa garboota, isinis warra fooniin gooftota keessan ta'aniif waan
hundaan ajajamaa; kanas yeroo isaan isin ilaalan qofa isaan gammachi-
isuuf utuu hin ta'in garaa qulqulluu fi Gooftaa sodaachuudhaan godhaa.
23 Waan hojjettan hunda akka waan namaaf hojjettaniitti utuu hin ta'in
akka waan Gooftaaf hojjettaniitti garaa guutuudhaan hojjedhaa; 24 kunis
sababii isin akka Gooftaa biraa badhaasa dhaalaa argattan beektaniif. Kan
isin tajaajilaa jirtan Kiristoos Goofticha. 25 Namni balleessaa hojjetu kam
iyyuu gatii balleessaa isaa ni argataatii; nama wal caalchisuunis hin jiru.

4

1 Yaa gooftota, isinis akka samii irraa Gooftaa qabdan waan beektaniif,
garboota keessan qajeelummaa fi wal qixxummaadhaan bulchaa.

Gorsa Dabalataa

2 Warra dammaqanii galateeffatan ta'uudhaan kadhannaatti jabaadhaa.
3 Nu icciitii Kiristoos kan ani isaaf jedhee hidhamee jiru sana akka lallab-
nuuf Waaqni balbala dubbichaa akka nuu banu nuufis kadhadhaa. 4 Anis
akka narraa eegamutti ibsee akkan lallabuuf naa kadhadhaa. 5 Baricha
furuudhaan warra alaa wajjin hubannaadhaan jiraadhaa. 6 Tokkoo tokkoo
namaatiif akkamitti akka deebii kennitan akka beektaniif dubbiin keessan
yeroo hunda ayyaanaan kan guutame, soogiddaanis kan mi'eeffame haa
ta'u.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

7 Xikiqoos oduu waa'ee kootii hunda isinitti ni hima. Inni obboleessa
jaallatamaa, tajaajilaa amanamaa fi Gooftaatti garbicha hidhata koo ta'ee
dha. 8 Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni garaa
keessan jajjabeessuuf gara keessanitti isa ergeera. 9 Innis obboleessa
keenya amanamaa fi jaallatamaa isa garee keessan keessaa tokko ta'e
Oneesimoos wajjin dhufa. Isaanis waan asitti ta'aa jiru hundumaa isinitti
himu.

10 Arisxirokoos inni na wajjin hidhamee jiru nagaa isinii dhaama;
Maarqos durbiin Barnaabaasis akkanuma nagaa isinii dhaama. Waa'ee
isaas ajajni, "Yoo inni gara keessan dhufe isa simadhaa" jedhu isin ga'eera.
11 Yesuus inni Yoosxoos jedhamus akkasuma nagaa isinii dhaama. Warra
dhagna qabatan keessaas kanneen na wajjin mootummaa Waaqaatiif
hojjetan isaanuma qofa; isaanis jajjabina guddaa naa ta'aniiru.
12 Ephaafiraan inni isin keessaa tokko ta'ee fi tajaajilaan Kiristoos Yesuus
nagaa isinii dhaama. Innis akka isin fedhii Waaqaa hundaan bilchaatoo
fi guutuu taatanii jabaattanii dhaabattaniif yeroo hunda kadhannaadhaan
isinii dadhabaa jira. 13 Ani akka inni isiniif, warra Lodooqiyaa fi magaalaa
Heraapoolis jiraniifis hinaaffaa gaarii qabu dhugaa nan ba'aaf.
14 Luqaas ogeessi fayyaa michuun keenya jaallatamaanii fi Deemaas
nagaa isinii dhaamu.
15 Obboloota Lodooqiyaa jiranitti, akkasumas Niimfaa fi waldaa kiris-
taanaa kan mana ishee jirtutti nagaa naa himaa.

16 Erga xalayaan kun isinii dubbifamee booddee waldaa Kiristaanaa
Lodooqiyaatti akka dubbifamu godhaa; isinis xalayaa Lodooqiyaadhaa
dhufu dubbifadhaa.

17 Arkiphaadhaanis, "Hojii Gooftaadhaan sitti kenname sana akka
xumurtu mirkaneeffadhu" jedhaa.

18 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin barreessa.
Hidhamuu koo yaadadhaa. Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

Tasaloniiqee
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,

Gara waldaa kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Waaqa Abbaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:

Ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Amantii Warra Tasaloniiqeetiif Galateeffachuu

2 Nu kadhannaa keenya keessatti maqaa keessan dhoofnee yeroo hunda
waa'ee hunda keessaniitiif Waaqa ni galateeffanna. 3 Nu hojii amantii
keessanii, dadhabbii jaalala keessanii fi obsa abdii keessanii kan Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoositti qabdan sana Waaqa keenyaa fi Abbaa keenya
duratti ittuma fufnee ni yaadanna.
4 Yaa obboloota Waaqaan jaallatamtan, nu akka inni isin filate beek-
naatii; 5 wangeelli keenya humnaan, Hafuura Qulqulluu fi amansiisa
guddaan malee dubbii afaanii qofaan gara keessan hin dhufneetii. Nu
isiniif jennee akkamitti akka isin gidduu jiraanne ni beektu. 6 Isinis
fakkeenya keenyaa fi fakkeenya Gooftaa duukaa buutaniirtu; utuma
dhiphina guddaa keessa jirtanuus gammachuu Hafuurri Qulqulluun isinii
kennuun dubbicha fudhattaniirtu. 7 Kanaanis amantoota Maqedooniyaa
fi Akaayaa jiran hundaaf fakkeenya taatanii jirtan. 8 Dubbiin Gooftaa isin
biraa ba'ee Maqedooniyaa fi Akaayaa qofatti hin dhaga'amne; amantiin
isin Waaqatti qabdanis lafa hunda ga'eera. Kanaafuu waa'ee isaa homaa
dubbachuu nu hin barbaachisu; 9 isin simannaa akkamii akka nuu gootan
isaanuu ni dubbatuutii. Isaan akkamitti akka isin Waaqa jiraataa fi
Waaqa dhugaa tajaajiluuf jettanii waaqota tolfamoo irraa gara Waaqaatti
deebitanis ni himu; 10 akkasumas Ilma isaa isa inni warra du'an keessaa
kaase jechuunis Yesuus isa dheekkamsa dhufu jalaa nu baasu sana akka
samii irraa eeggattan ni himu.

2

Phaawulos Tasaloniiqeetti Tajaajiluu Isaa

1 Yaa obboloota, isin bira dhufuun keenya sun akkasumaan akka
hin ta'in isinuu ni beektu. 2 Akkuma isin beektan nu kanaan dura
Fiiliphisiyuusitti dhiphanneerra; akka malees qaaneffamneerra. Garuu
yoo mormiin cimaan nu qunname illee gargaarsa Waaqa keenyaatiin
wangeela isaa isinitti himuudhaaf ija jabina arganneerra. 3 Gorsi nu
kenninus kan dogoggora yookaan xuraa'ummaa yookaan gowwoomsaa
irraa dhufe miti. 4 Qooda kanaa nu akka warra Waaqni wangeela imaanaa
itti kennuuf qoratee fudhateetti dubbanna. Yaaliin keenyas Waaqa
garaa keenya qoru sana gammachiisuuf malee nama gammachiisuuf miti.
5 Akkuma isin beektanii fi akkuma Waaqnis dhugaa ba'u sana nu dubbii

sossobbiitti hin fayyadamne; doqnummaa dhokfachuufis haguuggannee
gara keessan hin dhufne. [6] Nu namoota irraa, isin irraas ta'u yookaan
warra kaan irraa ulfina hin barbaanne. Nu akka ergamoota Kiristoosiitti
ba'aa isinitti ta'uu ni dandeenya ture; [7] nu garuu akkuma haadha
daa'imman ishee kunuunfattu tokkoo taane.
Garraamummaadhaan gidduu keessan jiraanne. [8] Nu waan akka
malee isin jaallanneef wangeela Waaqaa qofa utuu hin ta'in lubbuu
keenya illee isinii kennuun fedhii keenya ture; isin nu biratti akka
malee jaallatamoo turtaniitii. [9] Yaa obboloota, isin dadhabbii fi dhiphina
keenya ni yaadattuutii; nu yeroo wangeela Waaqaa isinii lallabnetti nama
tokkotti illee akka ba'aa hin taaneef halkanii guyyaa hojjechaa turre.
[10] Nu hammam qulqullummaan, qajeelummaa fi mudaa malee isin warra
amantan gidduu akka jiraanne isin dhugaa ni baatu; Waaqnis dhugaa ba'a.
[11] Isin akka nu akkuma abbaan ijoollee isaa gorsee jajjabeessutti tokkoo
tokkoo keessaniif taane ni beektuutii; [12] kunis akka isin jireenya Waaqa isa
mootummaa isaattii fi ulfina isaatti isin waamu sanaaf malu jiraattaniif.
[13] Isinis yommuu dubbii Waaqaa kan nurraa dhageessan sana fudhat-
tanitti akkuma inni jirutti, akka dubbii Waaqaa kan isin warra amantan
keessatti hojjetuutti fudhattan malee akka dubbii namaatti waan hin
fudhatiniif nu utuu gargar hin kutin Waaqa galateeffanna. [14] Yaa
obboloota, isin fakkeenya waldoota kiristaanaa Waaqaa warra Kiristoos
Yesuusitti jiran kanneen biyya Yihuudaa jiranii duukaa buutaniirtu;
akkuma waldoonni kunneen harka Yihuudootaatti dhiphatan sana isinis
harka namoota biyya keessaniitti dhiphattaniirtu; [15] Yihuudoonni kun-
neen warra Gooftaa Yesuusii fi raajota ajjeesanii nu illee ari'atanii dha.
Isaan Waaqa hin gammachiisan; nama hundattis diina ta'u; [16] isaanis
cubbuu isaanii guuttachuuf jedhanii akka nu akka Namoonni Ormaa
fayyifamaniif itti hin dubbanne nu dhowwu. Dhuma irratti garuu
dheekkamsi Waaqaa isaanitti dhufeera.

Phaawulos Warra Tasaloniiqee Arguu Hawwe

[17] Garuu yaa obboloota, erga yaadaan utuu hin ta'in fooniin yeroo
gabaabaaf isin irraa gargar baanee jalqabnee fuula keessan arguuf hawwii
guddaan caalchifnee dhamaane. [18] Nu gara keessan dhufuu barbaannee
turreetii; dhugumaanuu ani Phaawulos yeroo baay'ee gara keessan
dhufuu yaaleera; garuu Seexanatu nu dhowwe. [19] Yommuu Gooftaan
keenya Yesuus Kiristoos dhufutti fuula isaa duratti abdiin keenya yookaan
gammachuun keenya yookaan gonfoon nu ittiin of jajnu eenyu? Isinuma
mitii? [20] Isin ulfinaa fi gammachuu keenyaatii.

3

[1] Kanaafuu nu waan hammana caalaa obsuu dadhabneef kophaa
keenya Ateenaatti hafuun gaarii nutti fakkaate. [2] Nus obboleessa keenya
Xiimotewos, tajaajilaa Waaqaa isa wangeela Kiristoosiitti hojjetaa hidhata
keenya ta'e sana, akka inni amantii keessanitti isin cimsuu fi isin
jajjabeessuuf ergineerra; [3] kunis akka namni tokko iyyuu dhiphina kanaan
hin jeeqamneef. Isinis akka nu waan kanaaf filatamne sirriitti beektu.
[4] Yeroo isin bira turretti akka dhiphinni nurra ga'u isinitti himaa turreetii.
Innis akkuma isin beektan sana ta'e. [5] Sababii kanaaf ani yommuun kana
caalaa obsuu dadhabetti waa'ee amantii keessanii baruuf jedheen isa erge.

Tarii inni nama qoru sun isin qoree dadhabbiin keenyas faayidaa malee
hafeera jedheen sodaadhe.

Xiimotewos Oduu Gaarii Fide

6 Amma garuu Xiimotewos isin biraa gara keenya dhufee waa'ee amantii
keessaniitii fi waa'ee jaalala keessanii oduu gaarii nutti himeera. Akka-
sumas akka isin yeroo hunda yaada gaariidhaan nu yaaddanii fi akkuma
nu isin arguu hawwinu sana akka isinis nu arguu hawwitan nutti himeera.
7 Kanaaf yaa obboloota, nu dhiphinaa fi ari'atama keenya hunda keessatti
amantii keessaniin waa'ee keessan jajjabaanneerra. 8 Yoo isin Gooftaatti
cimtanii dhaabatan nu dhugumaan ni jiraannaatii. 9 Gammachuu sababii
keessaniin fuula Waaqa keenyaa duratti qabnu hundaaf waa'ee keessaniif
hammam Waaqa galateeffachuu dandeenya? 10 Nu akka deebinee isin
arginuu fi waan amantii keessan keessaa hir'ates akka isinii guutuu
dandeenyuuf halkanii guyyaa cimsinee kadhanna.
11 Ammas Waaqni keenyaa fi Abbaan keenya mataan isaa, Gooftaan
keenya Yesuusis akka nu gara keessan dhufnu karaa nuuf haa qajeelchu.
12 Akkuma jaalalli nu isinii qabnu dabalaa deemu sana Gooftaan jaalala
isin walii keessanii fi nama hundaaf qabdan isinii haa guddisuu; haa
baay'isus. 13 Akka isin yommuu Gooftaan keenya Yesuus qulqulloota isaa
hunda wajjin dhufutti fuula Waaqa keenyaatii fi Abbaa keenyaa duratti
warra mudaa hin qabnee fi qulqulloota taataniifis inni garaa keessan haa
jajjabeessu.

4

Waaqa Gammachiisuuf Jiraachuu

1 Kana malees yaa obboloota, Waaqa gammachiisuuf akkamitti akka
jiraachuu qabdan nu isin barsiifneerra; isinis akkuma sanatti jiraachaa
jirtu. Ammas akka ittuma caalchiftanii waan kana gootan Gooftaa
Yesuusiin isin kadhanna; isin gorsinas. 2 Nu taayitaa Gooftaa Yesuusiin
ajaja maalii akka isinii kennine beektuutii.
3 Fedhiin Waaqaa akka isin qulqullooftanii dha; kunis akka isin halalum-
maa irraa fagaattaniif; 4 tokkoon tokkoon keessan akkamitti akka karaa
qulqulluu fi ulfina qabeessa ta'een dhagna keessan eeggattan beekuu
qabdu; 5 kunis akka ormoota Waaqa hin beekneetti hawwii fooniitiin hin
ta'in; 6 waan kanaanis namni tokko iyyuu obboleessa isaa hin miidhin
yookaan hin gowwoomsin. Akkuma nu kanaan dura isinitti himnee
isin akeekkachiifne sana, Gooftaan warra cubbuu akkasii hojjetan hunda
haaloo ba'a. 7 Waaqni akka nu jireenya qulqulluu jiraannuuf malee akka
xuroofnuuf nu hin waamneetii. 8 Kanaafuu namni gorsa kana tuffatu
Waaqa Hafuura isaa Qulqulluu isinii kennu sana tuffata malee nama hin
tuffatu.
9 Egaa waan Waaqni akka isin wal jaallattan isin barsiiseef waa'ee
jaalala obbolummaa isinii barreessuu nu hin barbaachisu. 10 Dhugumaan
isin obboloota guutummaa Maqedooniyaa keessa jiran hunda ni jaallattu.
Yaa obboloota, nu garuu akka kana caalaa isaan jaallattan isin gorsina;
11 akkuma nu kanaan dura isin ajajnetti tasgabbiin jiraachuuf tattaaffad-
haa; harkuma keessaniin hojii keessan hojjetadhaa; 12 kunis akka isin
warra alaa biratti ulfina argattanii fi akka harka nama tokko illee hin
eegganeef.

Amantoota Warra Lubbuun Hin jirre

13 Yaa obboloota, nu akka isin waa'ee warra rafan sanaa wallaaltan
yookaan akka namoota abdii hin qabne kaaniitti gadditan hin barbaannu.
14 Nu erga akka Yesuus du'ee du'aa ka'e amannee akkasuma immoo
Waaqni warra Yesuusitti amananii rafan sana akka isuma wajjin kaasu
ni amanna. 15 Wanni nu akka dubbii Gooftaatti isinitti himnu kana;
nu warri lubbuun jirru kanneen hamma dhufaatii Gooftaatti jiraannu
gonkumaa warra rafan sana hin dursinu. 16 Gooftaan mataan isaa ajajaan,
sagalee ergamaa hangafaatii fi sagalee malakata Waaqaatiin samii irraa
ni bu'a; warri Kiristoositti amananii du'anis jalqabatti ni ka'u. 17 Ergasii
immoo nu warri hafnee lubbuun jirru qilleensa irratti Gooftaa simachuuf
isaan wajjin duumessaan ol fudhatamna. Akkasumas bara baraan Gooftaa
wajjin ni jiraanna. 18 Kanaafuu dubbii kanaan wal jajjabeessaa.

5

1 Egaa yaa obboloota, waa'ee barootaatii fi waa'ee waqtiilee waan tokko
iyyuu isinii barreessuu nu hin barbaachisu; 2 akka guyyaan Gooftaa
akkuma hattuutti halkaniin dhufu isinuu sirriitti beektuutii. 3 Utuma
namoonni, "Nagaa dha; qabbanas" jedhanuu akkuma ciniinsuun dubartii
ulfaatti dhufu badiisni akka tasaa isaanitti dhufa; jalaas hin ba'an.

4 Isin garuu yaa obboloota, akka guyyaan sun akkuma hattuutti isinitti
hin dhufneef isin warra dukkana keessa jirtan miti. 5 Isin hundi ijoollee
ifaa ti; ijoollee guyyaatis. Nu warra halkanii yookaan warra dukkanaa
miti. 6 Egaa kottaa nu akka warra kaanii hin rafnuu; qooda kanaa
kottaa ni dammaqnaa; of qabnas. 7 Warri rafan halkaniin rafuutii; warri
machaa'anis halkaniin machaa'u. 8 Nu garuu waan warra guyyaa taaneef
kottaa amantii fi jaalala akka qomee sibiilaatti uffannee, abdii fayyinaa
immoo akka qoobii sibiilaatti kaa'annee of qabnaa. 9 Waaqni akka
nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin fayyina argannuuf malee
dheekkamsaaf nu hin filanneetii. 10 Nu yoo dammaqne yookaan yoo
rafne akka isa wajjin tokkummaan jiraannuuf inni nuuf du'e. 11 Kanaafuu
akkuma amma gochaa jirtan kana wal jajjabeessaa; wal ijaaraas.

Gorsa Dhumaa

12 Egaa yaa obboloota, nu akka isin warra gidduu keessanitti cimanii
hojjetan, kanneen karaa Gooftaatiin isin hoogganan ii fi isin gorsan sana
kabajjan isin kadhanna. 13 Sababii hojii isaaniitiifis jaalalaan ulfina
guddaa isaaniif kennaa. Nagaadhaanis walii wajjin jiraadhaa. 14 Yaa ob-
boloota, nu akka isin warra hojii hojjechuu hin jaallanne akeekkachiiftan,
sodaattota jajjabeessitan, dadhaboo gargaartan, akka nama hundumaafis
obsitan isin gorsina. 15 Akka namni tokko iyyuu waan hamaaf deebii
hamaa hin deebifne of eeggadhaa; qooda kanaa yeroo hunda waliif, nama
hundaafis waan gaarii gochuuf carraaqaa.

16 Yeroo hunda gammadaa; 17 utuu gargar hin kutin kadhadhaa. 18 Haala
hundumaa keessatti Waaqa galateeffadhaa; fedhiin Waaqni Kiristoos
Yesuusitti isiniif qabu kanaatii.

19 Hafuura hin dhaamsinaa; 20 raajii hin tuffatinaa; 21 waan hunda
qoraa. Isa gaarii jabeessaatii qabadhaa. 22 Hammina gosa hundumaa irraa
fagaadhaa.

23 Waaqni mataan isaa, Waaqni nagaa guutumaan guutuutti isin haa
qulqulleessu. Hafuurri keessan, lubbuun keessanii fi dhagni keessan
guutuun guyyaa Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos dhufutti mudaa irraa
haa eegaman. 24 Inni isin waamu sun amanamaa dha; waan kanas ni
godha.

25 Yaa obboloota, nuufis kadhadhaa.

26 Dhungoo qulqulluudhaanis obboloota hunda nagaa gaafadhaa.

27 Ani akka xalayaan kun obboloota hundaaf dubbifamu fuula Gooftaa duratti isin ajaja.

28 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin wajjin haa ta’u.

Tasaloniiqee
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,

Gara Waldaa Kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Abbaa keenya Waaqaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:

2 Ayyaannii fi nagaan Waaqa Abbaa fi Gooftaa Yesuus Kiristoos irraa isiniif haa ta'u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Yaa obboloota, sababii amantiin keessan baay'ee guddachaa, jaalalli
hundi keessan walii keessaniif qabdanis ittuma dabalaa jiruuf nu yeroo
hunda waa'ee keessaniif akka malutti Waaqa galateeffachuu qabna.
4 Kanaafuu nu qorumsa isin obsitan sanaaf, ari'atama hunda keessatti
jabaattanii dhaabachuu keessanii fi amantii keessaniin waldoota Kiris-
taanaa Waaqaa keessatti sababii keessaniin of jajna.
5 Kun hundinuu akka murtiin Waaqaa qajeelaa ta'e mul'isa; sababii
kanaafis isin warra mootummaa isaa kan dhiphachaafii jirtan sanaaf mal-
tan ni taatu. 6 Waaqni qajeelaa dha: Inni warra isin rakkisan ni rakkisa;
7 isin warra rakkattaniif, nuufis boqonnaa ni kenna. Kunis yommuu
Gooftaan Yesuus ibidda balali'uun ergamoota isaa humna qabeeyyii wajjin
samii irraa mul'atutti ta'a. 8 Inni warra Waaqa hin beeknee fi warra
wangeela Gooftaa keenya Yesuusiif hin ajajamne ni adaba. 9 Isaanis
fuula Gooftaa duraa fi ulfina humna isaa irraa fageeffamanii badiisa bara
baraatiin ni adabamu; 10 kunis guyyaa inni qulqulloota isaatiin kabajamuu
fi warra amanan hundumaa gidduutti dinqisiifatamuuf dhufutti ta'a.
Isinis waan dhuga ba'umsa keenya amantaniif isaanitti lakkaa'amtu.
11 Nus waan kana yaadatti qabachaa, akka Waaqni keenya warra
waamicha isaatiif malan isin godhuuf, humna isaatiinis kaayyoo keessan
gaarii hundaa fi akka hojii amantii keessanii hunda fiixaan isinii baasuuf
utuu gargar hin kutin isinii kadhanna. 12 Nus akkuma ayyaana Waaqa
keenyaattii fi Gooftaa Yesuus Kiristoosiitti akka maqaan Gooftaa keenya
Yesuus isiniin kabajamuu fi akka isinis isaan kabajamtaniif waan kana
kadhanna.

2

Nama Fincilaa

1 Yaa obboloota, waa'ee dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii
fi waa'ee isa biratti walitti qabamuu keenyaa wanni nu isin kadhannu
kana; 2 kunis raajii yookaan dubbii yookaan xalayaa akka waan nu biraa
dhufeetti hedamuun akka isin guyyaan Gooftaa ammuma iyyuu dhufeera
jettanii daftanii hin raafamneef yookaan hin jeeqamneef. 3 Namni tokko
iyyuu karaa kamiin iyyuu isin hin gowwoomsin; utuu fincilli dursee hin

dhufin, namni cubbuu, ilmi badiisaa sun utuu hin mul'atin guyyaan sun
hin dhufuutii. 4 Innis waan Waaqa jedhamu yookaan waan waaqeffatamu
hundumaan mormee isaan irratti ol ol of qaba; "Ani Waaqa" ofiin
jechuudhaanis mana qulqullummaa Waaqaa keessa taa'a.
5 Isin akka ani yeroo isin bira turetti waan kana isinitti himaa ture hin
yaadattanii? 6 Akka inni yeroo murteeffame sanatti mul'atuufis waan
amma isa dhowwu ni beektu. 7 Icciitiin humna fincila sanaa amma
iyyuu hojiitti jiraatii; garuu inni amma humna sana duubatti deebisu sun
hamma karaa irraa fuudhamutti ittuma fufee isa dhowwa. 8 Inni Hamaan
sun ni mul'ata; Yesuus Gooftaan immoo hafuuruma afaan ofii isaatiin isa
galaafata; ifa dhufaatii isaatiinis isa barbadeessa. 9 Dhufaatiin namicha
isa hamaa sanaa akkuma hojii Seexanaatti humna hundaa fi mallattoon,
dinqii sobaatiinis ni ta'a; 10 innis gowwoomsaa gosa hundaa kan warra
badan sana ittiin gowwoomsuun mul'ata. Warri badan sunis sababii
dhugaa silaa ittiin fayyan sana jaallachuu didaniif badu. 11 Kanaafuu
Waaqni akka isaan soba amananiif waan nama wallaalchisu isaanitti
erga; 12 kunis akka warra dhugaatti amanuu didanii jal'inatti gammadan
hundatti murtaa'uuf.

Jabaadhaatii Dhaabadhaa

13 Nu garuu yaa obboloota Gooftaan jaallatamtan, sababii Waaqni
warra jalqabaa godhee akka isin karaa Hafuuraan qulqulleeffamuutii fi
karaa dhugaatti amanuutiin fayyitaniif isin filateef yeroo hunda Waaqa
galateeffachuu qabna. 14 Innis akka isin ulfina Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos keessatti hirmaattaniif karaa wangeela keenyaatiin kaayyoo
kanaaf isin waame.
15 Egaa yaa obboloota, jabaadhaatii dhaabadhaa; barsiisa nu karaa
dubbii afaaniitiin yookaan xalayaan isin barsiifne sana jabeessaatii
qabadhaa.
16 Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos mataan isaa, Waaqni Abbaan
keenya inni nu jaallatee karaa ayyaana isaatiin jajjabina bara baraatii fi
abdii gaarii nuu kenne sun, 17 hojii fi dubbii gaarii hunda keessatti garaa
keessan haa jajjabeessu; isin haa cimsus.

3

Nuuf Kadhadhaa

1 Egaa yaa obboloota, akka dubbiin Gooftaa akkuma isin biratti ta'e sana
dafee iddoo hunda ga'uu fi akka ulfinas qabaatu nuuf kadhadhaa. 2 Akka
nu harka namoota hamootii fi jal'ootaa jalaa baanuufis nuuf kadhadhaa;
amantii kan qabu nama hunda mitii. 3 Gooftaan garuu amanamaa dha;
inni isin cimsa; isa hamaa irraas isin eega. 4 Nu akka isin waan nu isin
ajajne sana hojjechaa jirtan, akka ittuma fuftaniis hojjetan Gooftaa ni
amananna. 5 Gooftaan garaa keessan gara jaalala Waaqaatii fi gara obsa
Kiristoositti haa qajeelchu.

Dirqama Hojii Hojjechuu

6 Yaa obboloota, isin obboleessa dhibaa'aa fi kan akka bartee isin nurraa
argattan sanaattis hin jiraanne hunda irraa akka fagaattaniif maqaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin ajajna. 7 Isin mataan keessan
akkamitti akka fakkeenya keenya duukaa bu'uu qabdan ni beektuutii. Nu

yeroo isin bira turretti dhibaa'ota hin turre; 8 nus akka isin keessaa nama
tokkotti illee ba'aa hin taaneef jennee, dadhabbii fi tattaaffii guddaan
halkanii guyyaa hojjechaa turre malee buddeena nama tokkoo illee tola
hin nyaanne. 9 Nu fakkeenya isinii ta'uuf waan kana goone malee waan
aangoo hin qabneef miti. 10 Nu yommuu isin bira turretti ajaja, "Namni
hojjechuu hin barbaanne kam iyyuu hin nyaatin" jedhu isinii kenninee
turreetii.

11 Akka isin keessaa namoonni tokko tokko dhibaa'ota ta'anii jiraatan
dhageenyeerraatii. Isaan dhimma nama biraa keessa galuu malee ofii
isaaniitii waan tokko illee hin hojjetan. 12 Namoonni akkanaa akka gab
jedhanii hojii hojjetanii fi akka buddeena ofii isaanii nyaataniif Gooftaa
Yesuus Kiristoosiin isaan ajajna; ni gorsinas. 13 Isin garuu yaa obboloota,
waan gaarii hojjechuutti hin laafinaa.

14 Yoo namni kam iyyuu dubbii keenya kan xalayaa kana keessaatiif hin
ajajamne, nama kana yaadatti qabadhaa. Akka inni qaana'uufis isa wajjin
tokkummaa hin qabaatinaa. 15 Ta'us akka obboleessaatti isa gorsaa malee
akka diinaatti isa hin ilaalinaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

16 Gooftaan nagaa mataan isaas yeroo hunda, karaa hundaan nagaa isinii haa kennu. Gooftaan hunduma keessan wajjin haa ta'u.

17 Ani Phaawulos xalayaa kana harkuma kootiin barreessa; kunis mallattoo xalayoota koo hundaa ti. Akki ani itti barreessus kanuma.

18 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta'u.

Xiimotewos Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa ajaja fayyisaa keenya Waaqaatii fi abdii keenya Kiristoos
Yesuusiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,

2 Gara Xiimotewos isa amantiidhaan ilma koo dhugaa ta'eetti:

Waaqa Abbaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaanni, araarrii fi nagaan siif haa ta'u.

Barsiistota Sobaatiin Mormuu

3 Akkuma ani yeroo Maqedooniyaa dhaqetti si gorse sana ati akka
namoonni tokko tokko barsiisa addaa hin barsiifne akka ajajjuuf achuma
Efesoon turi; 4 akkasumas akka isaan oduu hundee hin qabnee fi
hidda dhalootaa kan dhuma hin qabne sanaan hin fudhatamne isaan
ajaji. Wanni kun hojii Waaqaa kan amantiin ta'u guddisuu irra mormii
kakaasaatii. 5 Kaayyoon ajaja kanaas jaalala garaa qulqulluu, qalbii gaarii
fi amantii itti fakkeessuu hin qabne keessaa ba'uu dha. 6 Namoonni
tokko tokko karaa kana irraa badanii gara dubbii faayidaa hin qabneetti
gara galaniiru. 7 Isaanis maal akka jedhan yookaan akka waa'ee maalii
cimsanii dubbatan utuu hin hubatin barsiistota seeraa ta'uu barbaadu.
8 Yoo namni sirriitti itti fayyadame seerri gaarii akka ta'e ni beekna.
9 Seerri warra seera cabsanii fi finciltootaaf, warra Waaqa malee jiraatanii
fi cubbamootaaf, warra qulqulluu hin ta'inii fi xuraa'otaaf, warra abbaa
isaaniitii fi haadha isaanii ajjeesanii fi warra nama ajjeesaniif malee akka
qajeeltotaaf hin tumamin ni beekna; 10 akkanumas seerri ejjitootaa fi
dhiirota dhiira wajjin sagaagalaniif, warra garba daldalanii fi warra soba
dubbataniif, warra sobaan dhugaa ba'anii fi warra barsiisa dhugaatiin
morman hundumaaf akka tumame ni beekna; 11 kunis wangeela ulfina
qabeessa kan Waaqa eebbifamaa irraa imaanaa natti kenname sana wajjin
walii gala.

Ayyaana Gooftaa Kan Phaawulosiif kenname

12 Waan inni tajaajila isaatiif na filatee akka nama amanamaatti na
lakkaa'eef, ani Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus isa jabina naa kenne
sana nan galateeffadha. 13 Ani kanaan dura nama nama arrabsu, kan
nama ari'atuu fi kan nama miidhu ta'u iyyuu sababii ani wallaalummaa
fi amantii dhabuun waan kana hojjedheef araara argadhe. 14 Ayyaanni
Gooftaa keenyaas amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin argamu wajjin
baay'inaan narratti dhangalaafame.
15 Dubbiin, "Kiristoos Yesuus cubbamoota fayyisuudhaaf gara addunyaa
dhufe" jedhu sun amanamaa dha; namni hundinuus kana fudhachuu
qaba; cubbamoota sana keessaas cubbamaan cubbamoota hunda caalu
ana. 16 Ta'us sababuma kanaaf Yesuus Kiristoos akka ani warra jireenya

bara baraa argachuuf isatti amananiif fakkeenya ta'uuf ana nama cub-
bamoota hunda caalaa cubbamaa ta'een obsa isaa kan dhuma hin qabne
sana mul'isuuf jedhee naa araarame. 17 Egaa Mootii bara baraa, isa hin
duune, isa ijatti hin mul'anne Waaqa tokkicha sanaaf bara baraa hamma
bara baraatti ulfinnii fi galanni haa ta'u. Ameen.

Qajeelchi Xiimotewosiif Kenname Cimsamuu Isaa

18 Yaa ilma koo Xiimotewos, akkuma raajii kanaan dura waa'ee
kee dubbatame sanaatti, akka ati lola gaarii loltuuf ani ajaja kana
siifin kenna; 19 waan kanas amantii fi qalbii qajeelaa qabaachuudhaan
godhi. Namoonni tokko tokko waan kana gochuu didanii amantii isaanii
balleessaniiru. 20 Himenewoosii fi Iskindiroos warri ani akka isaan Waaqa
arrabsuu dhiisuu barataniif dabarsee Seexanatti kenne sun isaan keessatti
argamu.

2

Qajeelcha Waa'ee Waaqeffannaa

1 Egaa ani akka waammachuun, kadhannaan, namaaf kadhachuu fi
galanni maqaa nama hundaatiin dhi'eeffamu duraan dursee nan gorsa;
2 nus akka Waaqa sodaachuu hundumaan, ulfinaanis jireenya nagaatii
fi tasgabbiin jiraannuuf mootota fi warra taayitaa qaban hundumaafis
akkasuma haa godhamu. 3 Kunis gaarii dha; fuula Fayyisaa keenya
Waaqaa durattis fudhatamaa dha; 4 Waaqni akka namni hundinuu fayyuu
fi akka dhugaa beekuu biras ga'u barbaada. 5 Waaqni tokkicha; Waaqaa fi
nama gidduu immoo gidduu galeessa tokkotu jira; innis Kiristoos Yesuus
isa nama ta'ee dha; 6 Yesuus kunis isa furii ta'ee nama hundaaf dabarsee
of kennee dha; kunis yeroo isaatti mirkaneeffameera. 7 Sababii kanaaf ani
lallabaa fi ergamaa, Namoota Ormaatiif immoo barsiisaa amantii dhugaa
ta'ee muudameen jira. Ani dhugaa dubbadha; hin sobu.

8 Kanaafuu ani akka dhiironni iddoo hundatti dheekkamsaa fi wal
mormii malee harka qulqullaa'aa ol fudhatanii kadhatan nan barbaada.
9 Akkasumas dubartoonni akka hin malletti mataa dha'achuun, warqee
yookaan lula naqachuun yookaan uffata gatii guddaa uffachuun utuu hin
ta'in akka of qabuu fi naamusaaf ta'utti uffatanii akka of miidhagsan
nan barbaada; 10 isaanis akkuma dubartoota, "Nu Waaqa sodaanna"
jedhaniitti waan gaarii haa hojjetan.

11 Dubartiin waan hundaan ajajamuun cal'istee haa barattu. 12 Ani akka
dubartiin cal'istu malee akka barsiiftu yookaan akka dhiira irratti taayitaa
qabaattu hin eeyyamu. 13 Sababiin isaas Addaam jalqabatti uumame;
Hewaan immoo ergasii uumamte. 14 Addaam hin gowwoomfamne;
dubartittiin garuu gowwoomfamtee seera cabsite. 15 Ta'us dubartoonni
yoo amantiin, jaalalaa fi qulqullinaan, naamusaan jiraatan ijoollee
da'uudhaan ni fayyu.

3

Ulaagaa Phaaphaasotaa fi Daaqonootaa

1 Jechi, "Eenyu iyyuu yoo Phaaphaasii ta'uu hawwe, hojii gaarii hawwa"
jedhu kun amanamaa dha. 2 Egaa Phaaphaasiin kan mudaa hin qabne,
kan niitii tokkittii qabu, amala qabeessa, kan of qabu, kabajamaa, kan

keessummaa simatu, kan barsiisuu danda'u, [3] kan hin machoofne, kan
goolii kaasu utuu hin ta'in obsa qabeessa, kan lola hin jaallannee fi
kan maallaqa hin jaallanne ta'uu qaba. [4] Innis maatii ofii isaa sirriitti
bulfatee akka ijoolleen isaa kabaja maluun isaaf ajajaman mirkaneessuu
qaba. [5] Namni tokko yoo maatii ofii isaa akka itti bulfatu hin beekne
inni akkamitti waldaa kiristaanaa Waaqaa eeguu danda'aa? [6] Inni akka
of jajuudhaan afuufamee murtii diiyaabiloos keessatti hin kufneef nama
dhi'oo amane hin ta'in. [7] Innis akka hin tuffatamnee fi akka kiyyoo
diiyaabiloos keessattis hin kufneef warra alaa biratti maqaa gaarii haa
qabaatu.

[8] Daaqonoonnis akkasuma namoota kabajaman, warra afaan lama
hin dubbanne, warra dhugaatii daadhii wayiniitiin hin fudhatamnee fi
warra bu'aa hin malle argachuuf hin tattaaffanne ta'uu qabu. [9] Yaada
qulqulluunis icciitii amantii jabeessanii qabachuu qabu. [10] Isaanis duraan
dursanii haa qorataman; ergasiis yoo mudaan tokko iyyuu isaan irratti
hin argamin daaqonoota ta'anii haa tajaajilan.

[11] Akkasumas dubartoonni isaanii kabajamoo, kanneen maqaa nama
hin balleessine, amala qabeeyyii fi waan hundaan amanamoo ta'uu qabu.

[12] Daaqoniin tokko dhirsa niitii tokkittii, kan ijoollee isaatii fi warra
mana isaa jiraatan sirriitti bulchu ta'uu qaba. [13] Warri daaqonummaan
sirriitti tajaajilan ulfina guddaa, amantii Kiristoos Yesuusitti qabaniin
immoo ija jabina guddaa argatu.

Sababii Phaawulos Qajeelcha Kennuuf

[14] Ani akkan dafee gara kee dhufu abdadhee qajeelfama kana siif nan
barreessa; [15] kanas tarii yoo ani ture, namni tokko akkamitti akka mana
Waaqaa keessa jiraachuu qabu akka beektuufin siif barreessa; manni
Waaqaa kunis waldaa Waaqa jiraataa isa utubaa fi hundee dhugaa ta'ee
dha. [16] Waaqatti buluun shakkii tokko malee icciitii guddaa of keessaa
qaba; kunis,

Inni fooniin mul'ate;
    Hafuuraan mirkaneeffame;
ergamoota Waaqaatu isa arge;
    saboota keessatti lallabame;
addunyaa irratti itti amaname;
    ulfinaan ol fudhatame.

4

Qajeelfama Xiimotewosiif Kenname

[1] Akka bara dhufuuf jiru keessa namoonni tokko tokko hafuurota
sobaatii fi barsiisa hafuurota hamoo duukaa bu'uudhaan amantii dhiisan
Hafuurri Qulqulluun ifa baasee dubbata. [2] Barsiisni akkasiis karaa
namoota fakkeessuudhaan sobanii warra qalbiin isaanii akka waan
gubaan gubameetti hadoodeetiin dhufa. [3] Isaanis fuudhaa fi heeruma
dhowwu; nyaata Waaqni akka warri amananii fi warri dhugaa beekan
galataan fudhatanii nyaataniif jedhee uume sanas akka namoonni lagatan
ajaju. [4] Wanni Waaqni uume hundinuu waan gaarii ta'eef yoo galataan
fudhatame wanni gatamu tokko iyyuu hin jiru; [5] inni dubbii Waaqaatii fi
kadhannaadhaan qulqulleeffameeraatii.

6 Atis yoo wantoota kanneen obbolootatti himte, dubbii amantiitii fi
barsiisa gaarii duukaa bu'aa turte sanaan bilchaattee tajaajilaa gaarii
kan Kiristoos Yesuus taata. 7 Oduu xuraa'aa fi mammaaksa beeraa
irraa fagaadhu; qooda kanaa nama Waaqaa ta'uuf of leenjisi. 8 Leenjiin
dhagnaa faayidaa xinnaa qabaatii; Waaqatti buluun garuu jireenya
ammaatiifis jireenya dhufuuf jiruufis waan waadaa of keessaa qabuuf
waan hundaaf fayyada. 9 Jechi kun amanamaa fi kan guutumaan guutuutti
fudhatamuu maluu dha. 10 Sababii abdii keenya Waaqa jiraataa isa
Fayyisaa nama hundaa keessumattuu kan warra isatti amananii ta'e sana
irra kaa'anneef nuus kanaaf jennee ni dadhabna; ni tattaaffannas.

11 Wantoota kanneen ajaji; barsiisis. 12 Ati dubbiidhaan, amalaan,
jaalalaan, amantii fi qulqullinaan warra amananiif fakkeenya ta'i malee
namni tokko iyyuu dargaggummaa kee hin tuffatin. 13 Hamma ani
dhufutti Katabbii Qulqulluu namootaaf dubbisuutti, gorsuu fi barsiisuutti
jabaadhu. 14 Kennaa kee isa yommuu jaarsoliin harka isaanii sirra
kaa'anitti karaa raajiitiin siif kenname sana hin dagatin.

15 Waan kanattis jabaadhu; akka namni hundinuu guddachuu kee
arguufis guutumaan guututti itti of kenni. 16 Jireenya keetii fi barsiisa kee
eeggadhu. Ittis jabaadhu; waan kana gochuu keetiinis ofii keetii fi warra
si dhaga'an ni fayyiftaatii.

5

Maanguddootaa fi Dargaggoota

1 Nama dulloome tokko akka waan inni abbaa kee ta'eetti gorsi
malee hin ifatin. Dargaggootas akka obbolootaatti ilaali; 2 dubartoota
dullooman akka haadhotiitti, dubartoota shamarran akka obboleettotaatti
qulqullummaa guutuun ilaali.

Haadhota Hiyyeessaa

3 Haadhota hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota ta'an kabaji.
4 Garuu haati hiyyeessaa tokko yoo ijoollee yookaan akkoowwan qabaatte
ijoolleen kunneen maatii isaanii gargaaruu fi warra isaaniitiif gatii
deebisuudhaan amantii isaanii hojiin mul'isuuf duraan dursanii barachuu
qabu; kun Waaqa gammachiisaatii. 5 Haati hiyyeessaa kan dhugumaan
rakkattuu taatee kophaa ishee hafte abdii ishee Waaqa irra kaa'attee
halkanii guyyaa kadhannaa fi gargaarsa Waaqaa gaafachuu itti fufti.
6 Haati hiyyeessaa kan jireenya gammachuutti of gattu garuu utuma jirtuu
iyyuu duuteerti. 7 Akka namni tokko iyyuu mudaa hin qabaanneef ajaja
kana kenni. 8 Namni firoota isaa keessumattuu miseensota maatii isaa
warra isatti aannan hin gargaarre kam iyyuu amantii ganeera; inni nama
hin amanne caalaattis hamaa dha.

9 Haati hiyyeessaa tokko yoo umuriin ishee waggaa jaatamaa ol ta'ee
akkasumas niitii dhirsa tokkichaa turte taate malee maqaan ishee galmee
haadhota hiyyeessaa irratti hin galmeeffamin; 10 akkasumas isheen hojii
gaarii hojjechuudhaan jechuunis ijoollee guddisuudhaan, keessummaa
simachuudhaan, miilla qulqullootaa dhiquudhaan, warra rakkatan gar-
gaaruudhaan, karaa hundumaanis hojii gaarii hojjechuu keessatti of
kennuudhaan kan beekamte ta'uu qabdi.

11 Haadhota hiyyeessaa* kanneen shamarran ta'an garuu hin
galmeessin. Isaan yommuu hawwiin foonii Kiristoos irraa gargar isaan
baasutti deebi'anii heerumuu barbaaduutii. 12 Kanaanis isaan waan
kakuu isaanii kan jalqabaa cabsaniif murtii ofitti fidu. 13 Kana malees
manaa gara manaatti labanii dhibaa'ummaa baratu. Dhibaa'ummaa qofa
utuu hin ta'in waan dubbachuun isaaniif hin malle dubbachuudhaan
nama hamatu; dhimma namaa keessas galu. 14 Kanaafuu haadhonni
hiyyeessaa kanneen ijoollummaa qaban akka carraa maqaa nu balleessuu
diinaaf hin kennineef ani akka isaan heeruman, akka ijoollee da'anii fi
akka mana isaanii bulfatan nan gorsa. 15 Namoonni tokko tokko Seexana
duukaa bu'uuf jedhanii duraanuu karaa irraa goraniiru.
16 Dubartiin amantu kam iyyuu yoo haadhota hiyyeessaa maatii ishee
keessaa qabaatte, akka waldaan kiristaanaa haadhota hiyyeessaa kanneen
dhugumaan rakkattoota ta'an gargaartuuf isheen isaan haa gargaartuu
malee akka waldaa kiristaanaatti ba'aa ta'an hin godhin.

Jaarsolii Waldaa

17 Jaarsoliin sirriitti waldaa kiristaanaa bulchan keessumattuu warri
hojiin isaanii lallabuu fi barsiisuu ta'e ulfina dachaa argachuu qabu.
18 Katabbiin Qulqulluun, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan
hin hidhin;†" akkasumas, "Hojjetaaf mindaa isaa argachuun ni mala‡"
jedhaatii. 19 Yoo dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffame
malee himata jaarsa tokko mormuun dhi'eeffamu kam iyyuu hin fudhatin.
20 Akka warri kaan sodaataniif namoota cubbuu hojjetan fuula namoota
hundaa duratti itti dheekkami. 21 Ani akka ati waan tokko iyyuu
loogiidhaan hin goonee fi akka wal caalchisuu malee ajajawwan kanneen
eegduuf fuula Waaqaatii fi fuula Kiristoos Yesuus duratti, fuula ergamoota
filatamanii durattis sin gorsa.
22 Eenyu irra iyyuu harka kaa'uuf hin ariifatin; cubbuu nama biraa
keessatti hin hirmaatin. Qulqullummaadhaanis of eeggadhu.
23 Sababii garaa keetiitii fi dhukkuba ammumaa amma sitti ka'u
sanaatiif daadhii wayinii xinnoo ishee dhugi malee bishaan qofa hin
dhugin.
24 Cubbuun namoota tokko tokkoo duraan dursee ifatti mul'ata; isaan
dura darbees lafa murtii ga'a; cubbuun warra kaanii garuu duuba irratti
beekama. 25 Hojiin gaariinis akkasuma ifatti mul'ata; kan ifatti hin
mul'annes dhokfamee hafuu hin danda'u.

6

Garboota

1 Akka maqaan Waaqaatii fi barsiisni keenya hin arrabsamneef warri
waanjoo garbummaa jala jiran hundinuu akka ulfinni guutuun gooftota
isaaniitiif malutti haa ilaalan. 2 Warri gooftota amanan qabanis sababii
isaan obboloota ta'aniif isaan hin tuffatin. Qooda kanaa warri tajaajila
isaaniitiin fayyadaman sun waan isaan amantootaa fi jaallatamtoota
ta'aniif ittuma cimsanii isaan haa tajaajilan.

---

* **5:11** 5:11 Haadhota hiyyeessaa – haati hiyyeessaa tokko gargaarsa argachuuf mirga qabaachuuf akka bara jireenya ishee guutuu Kiristoosin tajaajiluu malee lammata hin heerumne kakatti.
† **5:18** 5:18 KeD 25:4 ‡ **5:18** 5:18 Luq 10:7

Barsiistota Sobaa fi Jaalala Maallaqaa

Atis waan kana barsiisi; gorsis. 3 Eenyu iyyuu yoo barsiisa addaa
barsiise, yoo dubbii dhugaa kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi
barsiisa nama Waaqaa ta'uuf fayyaduun walii hin galle, 4 inni of
tuulummaan guutameera; waan tokko iyyuus hin hubatu. Inni waa'ee
jechootaa irratti morkii fi lolaaf fedhii hamaa qaba; kunis hinaaffaa, wal
dhabuu, arrabsoo fi shakkii hamaa fida; 5 namoota qalbiin isaanii badee
dhugaanis irraa fudhatame kanneen Waaqatti buluu karaa ittiin maallaqni
argamu se'an gidduuttis walitti bu'iisa dhuma hin qabnetu uumama.
6 Waaqatti buluun, "Wanni ani qabu na ga'a" jechuu of keessaa
qabaannaan kun dhugumaan faayidaa guddaa qaba. 7 Nu waan tokko illee
gara addunyaatti waan hin fidiniif, waan tokko illee addunyaa keessaa
fudhachuu hin dandeenyu. 8 Garuu waan nyaannuu fi waan uffannu
qabaannaan nu ga'a. 9 Warri sooromuu barbaadan garuu qorumsaa fi
kiyyoo, hawwii gowwummaa fi miidhaa baay'ee fidu kan diigamaa fi
badiisatti nama dhidhimsu keessatti kufu. 10 Maallaqa jaallachuun hidda
hammina gosa hundumaatii. Namoonni tokko tokko akka malee maallaqa
jaallachuun amantii irraa badanii dhiphina baay'een of waraananiiru.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

11 Ati garuu yaa nama Waaqaa, waan kana hunda irraa baqadhu;
qajeelummaa, Waaqatti buluu, amantii, jaalala, obsaa fi garraamummaa
duukaa bu'i. 12 Wal'aansoo amantii gaarii sana qabi. Jireenya bara baraa
kan yeroo fuula dhuga baatota baay'ee duratti akka gaarii beeksiftetti itti
waamamte sana jabeessii qabadhu. 13 Ani fuula Waaqa waan hundaaf
jireenya kennuu duratti, fuula Kiristoos Yesuus kan yommuu Phonxoos
Phiilaaxoos duratti dhugaa ba'etti akka gaarii beeksise sanaa durattis,
14 akka ati hamma dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti ajaja
kana xurii fi mudaa malee eegdus sin gorsa. 15 Waaqni eebbifamaanii
fi Bulchaan tokkichi, Mootiin mootota fi Gooftaan gooftotaa yeroo isaatti
waan kana ni mul'isa; 16 kan hin duune isa qofa; innis ifa namni tokko
iyyuu itti dhi'aachuu hin dandeenye keessa jiraata; eenyu iyyuu isa hin
argine; isa arguus hin danda'u. Ulfinii fi humni bara baraan isaaf haa
ta'u. Ameen.
17 Ati akka sooreyyiin addunyaa kanaa of tuuluu yookaan qabeenya
badu abdachuu dhiisanii Waaqa akka nu itti gammannuuf jedhee waan
hunda baay'isee nuu kennu sana abdataniif isaan ajaji. 18 Akka isaan
waan gaarii hojjetan, akka badhaadhummaan isaanii hojii gaarii ta'u,
akka arjooman, akka waan qabanis qooduuf fedhii qabaatan isaan ajaji.
19 Isaanis karaa kanaan jireenya dhugumaan jireenya ta'e qabaachuuf
jedhanii badhaadhummaa hundee jabaa ta'u bara dhufuuf jiruuf ofii
isaaniitii kuufatu.
20 Yaa Xiimotewos, waan imaanaa sitti kenname jabeessii eegi. Oduu
Waaqni hin jaallannee fi yaada mormii kan sobaan "Beekumsa" jedhamu
irraa fagaadhu; 21 namoonni tokko tokko, "Nu beekumsa akkasii qabna"
jechuun amantii irraa badaniiruutii.

Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

Xiimotewos Lammaffaa

[1] Phaawulos isa akkuma waadaa jireenya karaa Kiristoos Yesuusiin
galame sanaatti fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,

[2] Gara Xiimotewos, ilma koo jaallatamaatti:

Abbaa keenya Waaqaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaanni, araarrii fi nagaan siif haa ta'u.

Galateeffachuu

[3] Ani yommuu utuu gargar hin kutin halkanii guyyaa kadhannaa
koo keessatti si yaadadhutti Waaqa akkuma abbootii kootii anis yaada
qulqulluun isa waaqeffadhu sana nan galateeffadha. [4] Ani yommuun
imimmaan kee yaadadhutti akka gammachuudhaan guutamuuf guddisee
si arguu nan hawwa. [5] Ani amantii kee isa dhugaa sana nan yaadadha;
amantiin kunis jalqabatti akkoo kee Loo'isii fi haadha kee Ewuunqee keessa ture; amma immoo akka si keessa jiru nan amana.

Akka Phaawulosii fi Wangeelaaf Of Kennaniif Sossobachuu

[6] Sababii kanaaf ani akka ati kennaa Waaqaa kan yeroo ani harka
koo sirra kaa'etti siif kenname sana akka ibiddaatti akka qabsiiftuuf sin
yaadachiisa. [7] Waaqni hafuura humnaa, kan jaalalaatii fi kan of dhowwuu
nuu kenne malee hafuura sodaa nuuf hin kennineetii. [8] Kanaafuu
waa'ee Gooftaa keenyaa dhugaa ba'uutti yookaan ana nama isaaf jedhee hidhametti hin qaana'in. Wangeelaaf dhiphachuu keessatti garuu humna
Waaqaatiin na wajjin hirmaadhu; [9] Waaqni sababii kaayyoo isaatii fi
sababii ayyaana isaatiif nu fayyisee gara jireenya qulqulluutti nu waame malee sababii hojii nu hojjenne kamiif iyyuu miti. Ayyaanni kunis uumama addunyaatiin dura karaa Kiristoos Yesuusiin nuu kenname;
[10] amma garuu ayyaanni sun dhufaatii Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus
isa karaa wangeelaatiin du'a balleessee jireenyaa fi badiisa ooluu ifatti
baase sanaatiin mul'ifameera. [11] Anis wangeela kanaaf lallabaa, erga-
maa fi barsiisaa ta'ee muudameera. [12] Anis akka amma jiru kanatti
dhiphachuun koo kanumaaf. Ani garuu eenyun akka amane waan beekuuf hin qaana'u; akka inni waan ani imaanaa itti kennadhe hamma guyyaa sanaatti eeguu danda'us nan amana.
[13] Waan narraa dhageesse sana akka fakkeenya barsiisa dhugaatti
amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin qabdu jabeessii qabadhu. [14] Waan
gaarii imaanaa sitti kenname sana gargaarsa Hafuura Qulqulluu nu keessa jiraatu sanaatiin eegi.

Fakkeenya Of Kennuu Dhabuu fi Of Kennuu

[15] Namoonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu akka narraa gara galan ni beekta; Fiigeloosii fi Hermoogenees isaan keessa jiru.
[16] Oneesifooros yeroo baay'ee waan na boqochiiseef Gooftaan warra mana isaa jiraataniif araara haa buusu; inni hidhamuu kootti illee hin

qaanofneetii. 17 Akkasumas inni yeroo Roomaa dhufetti hamma na argutti
dhimmee na barbaadaa ture. 18 Akka inni guyyaa sanatti Gooftaa irraa
araara argatuuf fedhii Gooftaa haa ta'u! Inni Efesoon keessatti karaa
baay'een akka na tajaajile ati iyyuu sirriitti beekta.

2

Sossobachuun Haaromfame

1 Kanaafuu yaa ilma ko, ayyaana Kiristoos Yesuusiin jabaadhu. 2 Waan
fuula dhuga baatota baay'ee duratti narraa dhageesse sana namoota
amanamoo kanneen warra kaan barsiisuu danda'anitti imaanaa kenni.
3 Atis akkuma loltuu jabaa kan Kiristoos Yesuusiitti nu wajjin dhiphadhu.
4 Namni loltummaan tajaajilu kam iyyuu ajajaa isaa gammachiisuu yaala
malee dhimma jireenyaatiin of hin xaxu. 5 Akkasumas dorgomaan tokko
yoo akka malutti dorgome malee gonfoo hin argatu. 6 Qonnaan bulaan
jabaatee hojjetus ija qooddachuutti nama jalqabaa ta'uu qaba. 7 Waan ani
sitti himu kana qalbeeffadhu; Gooftaan waan hunda keessatti hubannaa
siif kennaatii.
8 Yesuus Kiristoos isa warra du'an keessaa kaafame, isa sanyii Daawit
irraa dhalate yaadadhu. Kun wangeela koo 9 kan ani isaaf jedhee akka
nama yakka hojjete tokkootti hamma foncaan hidhamuutti dhiphachaafii
jiruu dha. Dubbiin Waaqaa garuu hin hidhamu. 10 Kanaafuu akka warri
filataman fayyina Kiristoos Yesuusiin ta'e sana ulfina bara baraa wajjin
argataniif ani isaaniif jedhee waan hundumaa nan obsa.
11 Dubbichi amanamaan akkana jedha:

Nu isa wajjin yoo duune,
   isa wajjin ni jiraanna;
12 nu yoo obsine,
   isa wajjin ni moona.
Nu yoo isa ganne,
   innis nu gana.
13 Nu yoo amanamoo ta'uu baanne,
   inni amanamaa ta'ee jiraata;
   inni of ganuu hin danda'uutii.

Waa'ee Barsiistota Sobduu

14 Wantoota kanneen isaan yaadachiisi; waa'ee jechootaatiinis akka wal
hin lolleef fuula Waaqaa duratti isaan akeekkachiisi; wanni akkasii warra
dhaga'an ni diiga malee waa tokko illee hin fayyaduutii. 15 Atis dubbii
dhugaa sana sirriitti qabachuudhaan hojjetaa qoratamee fudhatame kan
itti hin qaanofne ta'iitii fuula Waaqaa duratti of dhi'eessuuf tattaaffadhu.
16 Garuu dubbii faayidaa hin qabne irraa fagaadhu; dubbiin akkasii
ittuma caalchisee nama Waaqaa ta'uu irraa nama fageessaatii. 17 Barsiisni
isaaniis akka dhukkuba gaangiriinii* babal'achaa deema. Himenewoosii
fi Filexoosis isaan keessatti argamu; 18 isaanis du'aa ka'uun ta'ee darbeera
jechuudhaan dhugaa irraa fagaataniiru. Amantii namoota tokko tokkoos
ni balleessu. 19 Garuu hundeen Waaqaa hin sochoofamne kan chaappaa,
"Gooftaan warra kan isaa ta'an ni beeka,"† akkanumas "Namni maqaa

* **2:17** 2:17 Dhukkuba madaan isaa hin fayyine. † **2:19** 2:19 Lak 16:5

Gooftaa waammatu hundi hammina irraa haa deebi'u" jedhuun chaapp-effame jabaatee dhaabateera.
[20] Mana guddaa tokko keessa mi'a warqeetii fi meetii qofa utuu hin
ta'in, mi'i mukaatii fi suphees jira; kana keessaas tokko tokko ulfinaaf,
kaan immoo salphinaaf oola. [21] Namni tokko yoo salphina kana irraa
of qulqulleesse, inni mi'a ulfinaa kan qulqulleeffame, kan Gooftaa isaa
fayyaduu fi kan hojii gaarii kam iyyuu hojjechuuf qopheeffame ta'a.
[22] Atis hawwii hamaa yeroo dargaggummaa irraa baqadhu; warra garaa
qulqulluun Gooftaa waammatan wajjin qajeelummaa, amantii, jaalalaa fi
nagaa duukaa bu'i. [23] Falmii faayidaa hin qabnee fi gowwummaa keessa
hin seenin; kun akka lola fidu atuu ni beektaatii. [24] Garbichi Gooftaa kan
nama hundumaaf garaa laafu, kan barsiisuu danda'uu fi obsa qabeessa
ta'uu qaba malee kan namaan wal lolu ta'uu hin qabu. [25] Innis akka
Waaqni qalbii jijjiirrannaa gara dhugaa beekuutti isaan geessu isaaniif
kennu abdachaa warra isaan morman garraamummaan sirreessuu qaba;
[26] akkasiinis isaan qalbii horatanii kiyyoo diiyaabiloos kan akka isaan
fedhii isaa guutaniif isaan booji'e sana jalaa ba'u.

3

Waan Guyyoota Dhumaa Keessa Ta'u

[1] Garuu guyyoota dhumaa keessa yeroon rakkinaa akka dhufu hubadhu.
[2] Namoonni of jaallattoota, jaallattoota maallaqaa, of jajjoota, of tuultota,
warra Waaqa arrabsan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin ajajamne,
warra hin galateeffanne, warra qulqullummaa hin qabne, [3] warra jaalala
hin qabne, warra dhiifama hin goone, warra maqaa nama balleessan,
warra of hin qabne, gara jabeeyyii, warra waan gaarii hin jaallanne,
[4] gantoota, warra akka malee jarjaran, warra of bokoksan, warra Waaqa
jaallachuu irra waan isaan gammachiisu jaallatan ni ta'u; [5] warra Waaqaaf
bulan ni fakkaatu; garuu humna isaa ni ganu. Ati warra akkasii irraa
fagaadhu.
[6] Isaan warra manneen seenuudhaan dubartoota dadhaboo warra
cubbuun isaan irra tuulamee fi warra hawwii gosa hundaatiin asii fi achi
raafaman booji'anii dha; [7] dubartoonni kunneen yeroo hunda ni baratu;
garuu gonkumaa dhugaa beekuutti dhufuu hin danda'an. [8] Akkuma
Yaaneesii fi Yaambirees Museen morman sana namoonni qalbiin isaanii
badee waa'ee amantiitti fudhatama dhaban kunneenis dhugaadhaan ni
mormu. [9] Ta'us gowwummaan isaanii waan akkuma namoota sanaa nama
hunda biratti ifatti ba'uuf isaan fagoo hin deeman.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

[10] Ati garuu barsiisa ko, haala jireenya koo, kaayyoo koo, amantii koo,
obsa koo, jaalala koo, jabaadhee dhaabachuu koo hundumaa duukaa
buuteerta; [11] ari'atamuu koo, rakkina kootii fi waan Anxookiiyaatti,
Iqooniyoonii fi Lisxiraanitti narra ga'e, ari'atama garaa garaa kan ani
obsaan keessa darbes duukaa buuteerta. Gooftaan garuu waan kana
hunda jalaa na baase. [12] Dhugumaanuu namni Kiristoos Yesuusiin nama
Waaqaa ta'ee jiraachuu barbaadu kam iyyuu ni ari'atama; [13] namoonni
hamoonii fi gowwoomsitoonni garuu nama gowwoomsaa, of illee gow-
woomfamaa hamminaan ittuma caalaa deemu. [14] Ati garuu waan barattee

fi waan hubatte sanatti jabaadhu; eenyu irraa akka baratte beektaatii;
15 akkasumas ati ijoollummaa keetii jalqabdee Katabbiiwwan Qulqulluu
kanneen waa'ee fayyina karaa Kiristoos Yesuusitti amanuutiin argamu
sanaaf ogeessa si taasisuu danda'an akkamitti akka baratte ni beekta.
16 Katabbiin Qulqulluun hundi hafuura afaan Waaqaatii ba'een kenna-
man; isaanis barsiisuuf, akeekkachiisuuf, sirreessuu fi qajeelummaan
leenjisuuf ni fayyadu; 17 kunis akka namni Waaqaa hojii gaarii hundumaaf
guutummaatti hidhatee qophaa'uuf.

4

Dubbicha Akka Lallabu Ajajuu Isaa

1 Ani fuula Waaqaa duratti, fuula Kiristoos Yesuus isa warra jiraatanii
fi warra du'anitti muruuf jiruu durattis mul'achuu isaatii fi mootummaa
isaatiin sin gorsa. 2 Dubbicha lallabi; yeroo mijaa'aattis ta'u yeroo hin
mijoofnetti qophaa'i; obsa guddaa fi barsiisa of eeggannaatiin sirreessi;
ifadhu; jajjabeessis. 3 Yeroon itti namoonni barsiisa dhugaa dhaga'uuf
obsa hin qabaanne ni dhufaatii. Qooda kanaa akka waan gurri isaanii inni
hooqsisu sun dhaga'uu barbaadu itti himaniif hawwii isaanii guutachuuf
barsiistota baay'ee ofii isaaniitiif walitti qabatu. 4 Gurra isaaniis dhugaa
dhaga'uu irraa garagalchanii gara oduu hundee hin qabneetti deebisu.
5 Ati garuu waan hunda keessatti ilaallachaa deemi; rakkina obsi; hojii
tajaajilaan wangeelaa tokko hojjetu hojjedhu; tajaajila kees fiixaan baasi.

6 Ani ammuma iyyuu akka dhibaayyuutti dhangalaafamuuf
qophaa'eera; yeroon deemsa koos ga'eera. 7 Ani lola gaarii loleera;
dorgommii xumureera; amantiis eegeera. 8 Amma gonfoon qajeelummaa
na eeggata; isas Abbaa Murtii qajeelaa, Gooftichatu guyyaa sana naa
kenna; kanas warra mul'achuu isaa jaallatan hundaaf kenna malee ana
qofaaf miti.

Yaadachiisa Dhumaa

9 Dafii gara koo kottu; 10 Deemaas addunyaa kana jaallatee na dhiisee
gara Tasaloniiqee deemeeraatii. Qeerqis gara Galaatiyaa, Tiitoon immoo
gara Dilmaaxiyaa deemaniiru. 11 Luqaas qofatu na bira jira. Maarqos
waan tajaajila koo keessatti na gargaaruuf isa of duukaa fidii kottu.
12 Ani Xikiqoosin Efesoonitti ergeera. 13 Ati yommuu dhuftutti waaroo ani
Xiroo'aasitti Kaariphoos biratti dhiisee fi kitaabota maramoo, keessumat-
tuu kitaabota gogaa duugamaa sana naa fidi.

14 Iskindiroos tumtuun naasii sun akka malee natti hammaate. Gooftaan
akka hojii isaatti ni deebisaaf. 15 Namichi kun waan akka malee ergaa
keenya mormeef atis isa irraa of eeggachuu qabda.

16 Yeroo ani falmata koo kan jalqabaa dhi'eeffadhetti hundi isaanii iyyuu
na dhiisanii deeman malee namni tokko iyyuu na hin gargaarre. Anis akka
wanni kun isaanitti hin lakkaa'amneef Waaqa nan kadhadha. 17 Garuu
akka karaa kootiin ergaan guutummaatti lallabamuu fi akka Namoonni
Ormaa hundi dhaga'aniif Gooftaan na bira dhaabatee na jajjabeesse. Anis
afaan leencaa jalaa nan baafame. 18 Gooftaan waan hamaa hunda jalaa
na baasee mootummaa isaa kan samiiti nagumaan na galcha. Bara baraa
hamma bara baraatti ulfinni isaaf haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Phirisqilaa fi Aqiilaatti, warra mana Oneesifooros jiraatanittis nagaa naa himi.

20 Erisxoos Qorontositti hafe; Xiroofiimoos immoo dhukkubsannaan ani
Miilexoositti isa dhiise. 21 Gannaan dura dafii kottu.

Ewugiloos nagaa siif dhaama; Phuudeniis, Liinoos, Qilaawudiyaa fi obboloonni hundinuus akkasuma nagaa siif dhaamu.

22 Gooftaan hafuura kee wajjin haa ta'u. Ayyaanni si wajjin haa ta'u.

Tiitoo

Nagaa gaafachuu

1 Phaawulos isa amantii filatamtoota Waaqaatii fi dhugaa beekuu gara
Waaqaaf buluutti nama geessuuf garbicha Waaqaatii fi ergamaa Yesuus
Kiristoos ta’e irraa; 2 kunis abdii jireenya bara baraa isa Waaqni hin sobne
sun jalqaba addunyaatiin dura waadaa gale irratti kan hundeeffamee dha;
3 innis yommuu yeroon murteeffame sun ga’etti karaa lallaba isa ajaja
Fayyisaa keenya Waaqaatiin imaanaa natti kennameetiin dubbii isaa ifatti
baaseera,

4 Gara Tiitoo isa amantii walii wajjin qabnuun ilma koo dhugaa ta’eetti:

Waaqa Abbaa fi Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaannii fi
nagaan siif haa ta’u.

Jaarsolii Waan Gaarii Jaallatan Filachuu

5 Sababiin ani Qareexitti si hambiseef akka ati waan utuu hin xumu-
ramin hafe toora qabsiiftuu fi akkuma ani si ajajettis magaalaawwan
hunda keessatti jaarsolii muudduuf ture. 6 Jaarsi tokko kan mudaa
hin qabne, dhirsa niitii tokkittii, kan ijoolleen isaa amananii jireenya
gad dhiisiitii fi ajajamuu diduun maqaan isaanii hin badin ta’uu qaba.
7 Phaaphaasiin tokko sababii hojiin Waaqaa imaanaa isatti kennameef inni
nama mudaa hin qabne ta’uu qaba malee kan of tuulu, kan dafee aaru,
kan machaa’u, kan lola jaallatuu fi kan karaa hin malleen bu’aa argachuuf
tattaaffatu ta’uu hin qabu. 8 Qooda kanaa inni nama keessumaa simatu,
nama waan gaarii jaallatu, kan of qabu, qajeelaa, qulqulluu fi nama
naamusa qabu ta’uu qaba. 9 Inni akka barsiisa dhugaatiin warra kaan
gorsuu, warra barsiisa sanaan morman immoo akka dogoggora isaanii
itti himee amansiisuu danda’uuf akkuma barsiifametti dubbii amanamaa
sana jabeessee qabachuu qaba.

Warra Waan Gaarii Hin hojjenne Ifachuu

10 Finciltoonni baay’een, warri dubbii faayidaa hin qabne dubbatanii
fi gowwoomsitoonni keessumattuu miseensonni garee warra dhagna
qabatanii hedduutu jiraatii. 11 Isaan bu’aa hin malle argachuuf jedhanii
waan barsiisuun isaan irra hin jirre barsiisuudhaan waan maatii guutuu
diiganiif afaan qabachiifamuu qabu. 12 Raajota isaanii keessaa tokko,
“Warri Qareexi yeroo hunda sobdoota; bineensota hamoo dha; albaad-
heyyii dhibaa’oo dha” jedheera. 13 Dhuga ba’umsi kun dhugaa dha.
Kanaafuu akka isaan amantii dhugaa qabaataniif jabeessii isaan ifadhu.
14 Akka isaan mammaaksa Yihuudootaa kan hundee hin qabne yookaan
ajaja warra dhugaadhaan mormanii duukaa hin buuneefis jabeessii isaan
ifadhu. 15 Warra qulqullaa’oof wanni hundinuu qulqulluu dha; warra
xuraa’oo fi warra hin amanneef garuu wanni tokko iyyuu qulqulluu miti.
Dhugumaanuu yaadni isaaniitii fi qalbiin isaanii xuraa’eera. 16 Isaan nu
Waaqa beekna jedhu; hojii isaaniitiin garuu isa ganu. Isaan jibbamoo dha;

warra hin ajajamnee fi warra waan gaarii tokko iyyuu hojjechuuf ga'umsa hin qabnee dha.

2

Wangeelaaf Jecha Waan Gaarii Hojjechuu

1 Ati garuu waan barsiisa dhugaa wajjin deemu barsiisi. 2 Jaarsoliin akka
amala qabeeyyii, kabajamoo fi warra of qaban ta'aniif, akkasumas akka warra amantii dhugaa, jaalalaa fi obsa qabaatan barsiisi.
3 Akkasuma immoo jaartoliin akka jireenya isaaniitiin kabajamoo ta'an, akka waan gaariis barsiisan malee akka maqaa nama hin balleessine yookaan akka dhugaatii daadhii wayinii baay'eetiin hin fudhatamne
isaan barsiisi. 4 Yoos isaan akka dubartoonni shamarran dhirsoota
isaanii fi ijoollee isaanii jaallatan barsiisuu ni danda'u; 5 akka dubbiin
Waaqaa hin tuffatamneefis akka of qaban, akka qulqullaa'an, akka hojii mana keessaatiin qabaman, akka arjoota ta'an, akka dhirsoota isaaniitiif ajajaman ni barsiisu.
6 Akkasumas dargaggoonni akka of qabaniif gorsi. 7 Waan hunda
keessatti waan gaarii hojjechuun fakkeenya isaaniif ta'i. Barsiisa kee keessatti amanamaa, kabajamaa fi nama akka salphaatti hin ilaalamne
ta'i; 8 akka warri siin morman waa'ee keenya waan hamaa dubbatan tokko
illee dhabanii qaana'aniifis dubbii dhugaa kan tuffatamuu hin dandeenye dubbadhu.
9 Garboonni waan hundaan akka gooftota isaaniitiif ajajaman, akka gooftota isaanii gammachiisuu yaalan, akka waan gooftonni isaanii
dubbataniif deebii mormii hin deebifne barsiisi; 10 akka isaan gooftota
isaanii jalaa hin hanne, garuu akka barsiisni Fayyisaa keenya Waaqaa karaa hundumaan hawwataa ta'u gochuuf akka isaan amanamummaa guutuu argisiisan barsiisi.
11 Ayyaanni Waaqaa kan fayyina fidu nama hundatti mul'ifameeraatii.
12 Ayyaanni kunis Waaqa malee jiraachuu fi hawwii addunyaa ganuun bara kana keessa jireenya of qabiisaa, jireenya qajeelummaatii fi jireenya
Waaqatti buluu akka jiraannu nu barsiisa; 13 kunis yommuu nu ab-
dii keenya isa eebbifamaa jechuunis mul'achuu ulfina Waaqa keenya guddichaatii fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos eeggachaa jirrutti ta'a;
14 innis hammina hunda irraa nu furuu fi saba ofii isaa warra waan gaarii hojjechuuf hinaafan ofiif qulqulleeffachuuf jedhee of dabarsee nuuf kenneera.
15 Egaa wantoonni ati barsiisuu qabdu kanneenii dha. Taayitaa guutuun jajjabeessi; ifadhus. Namni tokko iyyuu si hin tuffatin.

3

Waan Gaarii Hojjechuudhaaf Fayyifamuu

1 Ati akka namoonni bulchitootaa fi abbootii taayitaatiif bulan, akka ajajamanii fi akka waan gaarii kam iyyuu hojjechuuf qophaa'oo ta'an
yaadachiisi; 2 akka isaan maqaa nama tokko illee hin balleessine, akka
namoota nagaatii fi obsa qabeeyyii ta'an, akka nama hundaaf garraamummaa argisiisanis yaadachiisi.
3 Nu mataan keenyas duraan warra gowwoota, warra hin ajajamne, warra gowwoomfamnee fi warra dharraa hamaa fi gammachuu gosa

hundaatiif garboomfamne turre. Namootaan jibbamaa fi walis jibbaa,
hamminaa fi hinaaffaan jiraachaa turre. 4 Yommuu gaarummaa fi jaalalli
Fayyisaa keenya Waaqaa mul'atetti garuu, 5 inni sababii qajeelummaa nu
hojjenneetiif utuu hin ta'in sababii araara isaatiif jedhee nu fayyise. Inni
dhiqannaa lammata dhalachuutii fi haaromsuu Hafuura Qulqulluutiin
nu fayyise; 6 hafuurri kunis isa Waaqni karaa Fayyisaa keenya Yesuus
Kiristoosiin arjummaadhaan nurratti dhangalaase sana; 7 kunis akka
nu ayyaana isaatiin qajeeltota taasifamnee abdii jireenya bara baraa
qabaachuun dhaaltota taanuuf. 8 Jechi kunis amanamaa dha. Warri
Waaqa amanatan akka waan gaarii hojjechuuf of eeggannaan of kennan,
akka ati cimsitee waan kana dubbattu nan barbaada. Kunis waan akka
malee gaarii fi waan nama hundumaa fayyaduu dha.
9 Ati garuu falmii faayidaa hin qabnee fi hidda dhalootaa lakkaa'uu
irraa, waa'ee seeraa irratti wal mormuu fi wal loluu irraa fagaadhu;
kun waan bu'aa hin qabnee fi waan hin fayyadnee dhaatii. 10 Nama
gargar ba'uu fidu tokko yeroo tokko akeekkachiisi; yeroo lammaffaas
akeekkachiisi. Ergasii immoo isa irraa fagaadhu. 11 Namni akkasii akka
micciiramaa fi cubbamaa ta'e atuu beekta; inni nama ofuma isaatti muruu
dha.

Gorsa Dhumaa

12 Ani waanan yeroo gannaa Niqoophiliyoonitti dabarsuuf murteesseef
akkuma ani Arxemaas yookaan Xikiqoosin sitti ergeen dafii kottu.
13 Zenaas abukaattichaa fi Apholoosin imala isaanii irratti gargaaruuf
waan dandeessu hunda godhi; waan isaan barbaachisu hunda qabaachuu
isaanii illee mirkaneessi.

14 Namoonni keenya akka waan guyyaa guyyaatti isaan barbaachisu
hojjetanii argatanii fi akka jireenya bu'aa hin qabne hin jiraanneefis waan
gaarii hojjechuuf of kennuu barachuu qabu.

15 Warri na wajjin jiran hundinuu nagaa siif dhaamu.
Warra amantiin nu jaallatanitti nagaa nuuf himi.

Ayyaanni hunda keessan wajjin haa ta'u.

Fiilmoonaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa Kiristoos Yesuusiif jedhee hidhamee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,

Gara Fiilmoonaa isa jaallatamaa fi hojjetaa hidhata keenya ta’e sanaatti;
2 akkanumas gara obboleettii keenya Aphifiyaatti, gara Arkiphaa isa nu wajjin loltuu ta’eetti, gara waldaa kiristaanaa ishee mana keetti walitti qabamtuuttis:

3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta’u.

Galata Galchuu fi Kadhannaa

4 Ani yeroo kadhannaa koo keessatti si yaadadhu hunda Waaqa koo
nan galateeffadha; 5 ani waa’ee amantii kee kan ati Gooftaa Yesuusitti
qabduu fi waa’ee jaalala kee kan ati qulqulloota isaa hundaaf qabduu
nan dhaga’aatii. 6 Ani akka ati waa’ee waan gaarii nu Kiristoosiin
qabnu hundumaa hubannaa guutuu qabaattee amantii kee namaan ga’uuf
jabaattu nan kadhadha. 7 Yaa obboleessa, waan ati garaa qulqullootaa
qabbaneessiteef jaalalli kee gammachuu fi jajjabina guddaa naa kenneera.

Phaawulos Oneesimoosiif Kadhachuu Isaa

8 Kanaafuu ani akka ati waan hojjechuu qabdu hojjetu si ajajuuf yoo
Kiristoosiin ija jabina qabaadhe illee, 9 sababii jaalalaatiif cimseen si
kadhadha. Egaa ani Phaawulos jaarsichii fi ammas Kiristoos Yesuusiif
kanan hidhame, 10 ilma koo Oneesimoos isa ani hidhamuu kootiin dhalche
sanaaf sin kadhadha. 11 Inni kanaan dura nama homaa si hin fayyadne
ture; amma garuu siifis anaafis nama faayidaa qabu ta’eera.
12 Ani isa, nama akka garaa kootii sana deebisee gara keetti nan
erga. 13 Ani yeroon wangeelaaf hidhametti inni iddoo kee bu’ee akka
na tajaajiluuf of biratti isa hambifachuu barbaadeen ture. 14 Ani garuu
gaarummaan kee utuu dirqamaan hin ta’in fedhiidhaan akka ta’uuf
waanuma tokko illee eeyyama kee malee gochuu hin barbaanne. 15 Tarii
inni yeroo gabaabaaf siin gargar ba’uun isaa akka ati deebiftee isa
simattee hamma dhumaatti of bira tursituuf ta’a; 16 atis si’achi akka
garbichaatti utuu hin ta’in, akka obboleessa jaallatamaa garbicha caalu
tokkootti isa simadhu. Inni keessumattuu erga anaaf akkas jaallatamaa
ta’e siif immoo fooniinis Gooftaadhaanis hammam caalaa jaallatamaa haa
ta’u ree?
17 Egaa ati yoo akka michuu keetiitti na ilaalte akkuma na simatutti isas
simadhu. 18 Yoo inni waanuma tokkoon illee si yakkee jiraate yookaan
ati yoo waanuma tokko illee isa irraa qabaatte natti lakkaa’i. 19 Ani
Phaawulos siifan kaffala jedhee harkuma kootiin barreesseera. Akka
ati mataan kee iyyuu kan koo taate ani homaa sitti hin himu. 20 Egaa
yaa obboleessa, ani Gooftaadhaan faayidaa kana sirraa argachuu nan

barbaada; Kiristoositti garaa koo naa qabbaneessi. 21 Akka ati waan ani si
kadhadhu caalaa naa gootu beekuudhaan ajajamuu kee amanadhee siifan
barreessa.

Nagaa Dhaamuu fi Eebbisuu

22 Kana malees ani kadhannaa keessaniin akkan isiniif kennamu waanan abdadhuuf mana boqonnaa naa qopheessi.

23 Ephaafiraan inni Kiristoos Yesuusiif jedhee na wajjin hidhame nagaa siif dhaama.
24 Akkasumas warri na wajjin hojjetan Maarqos, Arisxirokoos, Deemaasii fi Luqaas nagaa siif dhaamu.

25 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin haa ta'u.

Ibroota

Dubbii Waaqayyoo Kan Xumuraa: Ilma Isaa

1 Bara durii Waaqni yeroo baay'ee fi karaa adda addaatiin raajotaan
abbootii keenyatti dubbatee ture; 2 bara dhumaa kana keessa garuu Ilma
isaa kan inni dhaaltuu waan hundumaa godhee muudeen nutti dubbate;
isumaanis addunyaawwan uume. 3 Ilmi calaqqisa ulfina Waaqaa ti;
eenyummaa Waaqaas akkuma jirutti mul'isa; dubbii isaa humna qabeessa
sanaanis waan hunda hirkisee baata. Innis erga cubbuu keenya nurraa
qulqulleessee booddee samii irra mirga Waaqa ulfina qabeessa sanaa
taa'e. 4 Akkuma maqaan inni dhaale sun kan ergamootaa caalaa guddaa
ta'e sana innis ergamoota caalaa guddaa dha.

Ilmi Ergamoota Caaluu Isaa

5 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
"Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera"*
Yookaan isa kamiin,
"Ani isaaf Abbaa nan ta'a;
innis Ilma naa ta'a"†
jedhee beeka? 6 Akkasumas Waaqni yommuu Ilma isaa hangafa gara
addunyaa kanaatti ergutti,
"Ergamoonni Waaqaa hundi isa haa waaqeffatan"‡
jedha. 7 Yommuu waa'ee ergamootaa dubbatus,
"Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha"§
jedha. 8 Waa'ee Ilmaa garuu akkana jedha;
"Yaa Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara baraatti ni jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni ta'a.
9 Ati qajeelummaa jaallatte; jal'ina immoo ni jibbite;
kanaafuu Waaqayyo Waaqni kee zayitii gammachuutiin si dibee,
hiriyoota kee si caalchise."*
10 Akkasumas inni akkana jedha;
"Yaa Gooftaa, ati jalqabatti lafa hundeessite;
samiiwwanis hojii harka keetii ti.
11 Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma uffataa ni moofa'u;
12 ati akkuma wayyaatti isaan marta;
isaan akkuma uffataatti geeddaramu;
ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu."†
13 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
"Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
gara mirga koo taa'i"‡
jedhe? 14 Ergamoonni hundinuu hafuurota tajaajilan kanneen warra
fayyina dhaalan tajaajiluuf ergaman mitii?

* **1:5** 1:5 Far 2:7 † **1:5** 1:5 2Sm 7:14; 1Sn 17:13 ‡ **1:6** 1:6 Far 104:4 § **1:7** 1:7 Far 104:4
* **1:9** 1:9 Far 45:6,7 † **1:12** 1:12 Far 102:25-27 ‡ **1:13** 1:13 Far 110:1

2

Akeekkachiisa

1 Kanaafuu nu akka waan dhageenye irraa hin jal'anneef waan sana
irratti xiyyeeffannoo guddaa gochuu qabna. 2 Sababiin isaas erga
dubbiin ergamootaan dubbatame sun eegamuu qabaatee, seera cabsuu
fi ajajamuu diduun hundis erga adabbii malu argatanii, 3 yoos nu yoo
fayyina guddaa akkanaa tuffanne, akkamitti adabbii kana jalaa baana ree?
Fayyinni jalqabatti Gooftaadhaan labsame kun warra dhaga'aniin nuuf
mirkaneeffame. 4 Waaqni mallattoon, raajii fi hojii dinqii adda addaatiin
akkasumas kennaawwan Hafuura Qulqulluu kanneen akka fedhii isaatti
kennamaniin dhugaa ba'eera.

Yesuus Guutummaatti Nama Taasifame

5 Inni addunyaa dhufuuf jiru, kan nu waa'ee isaa dubbannu sana
ergamoota jala hin galchine. 6 Namni tokko garuu iddoo tokkotti akkana
jedhee dhugaa ba'eera;

"Akka ati isaaf yaadduuf namni maali?
Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali?
7 Ati xinnoo ishee ergamootaa gad isa goote;
ulfinaa fi kabajaan isa gonfite;
hojii harka keetii irrattis isa muudde.
8 Waan hundas miilla isaa jala galchite."*

Inni yommuu waan hunda isa jala galchetti wanni inni utuu isa jala hin
galchin hambise tokko iyyuu hin jiru. Ta'us yeroo ammaa wanni hund-
inuu isa jala galee hin arginu. 9 Garuu Yesuus inni ayyaana Waaqaatiin
nama hundaaf du'a dhandhamuuf jedhee xinnoo ishee ergamootaa gad
ta'ee ture sun dhiphina du'aa waan dhiphateef amma ulfinaa fi kabajaan
gonfamee argina.

10 Waaqni wanni hundi isaaf jiraatuu fi isaan jiraatu sun ilmaan baay'ee
gara ulfinaatti geessuuf jedhee mataa fayyina isaanii dhiphina kan hir'ina
hin qabne gochuun isaaf ni mala ture. 11 Inni namoota qulqulleessuu
fi kanneen qulqulleeffaman hundi kanuma abbaa tokkoo ti. Kanaafuu
Yesuus obboloota jedhee isaan waamuu hin qaana'u. 12 Inni,

"Maqaa kee obboloota kootti nan labsa;
waldaa kiristaanaa keessattis faarfannaadhaan sin jajadha"†

jedha. 13 Akkasumas,

"Ani isa nan amanadha"‡

jedha. Ammas inni,

"Anii fi ijoolleen Waaqayyo naa kenne kunoo ti"§

jedha.

14 Sababii ijoolleen sun foonii fi dhiiga qabaniif, Yesuusis du'a ofii
isaatiin diiyaabiloos isa du'a irratti humna qabu sana balleessuuf jedhee
namummaa isaanii qoodate; 15 innis warra bara jireenya isaanii hunda
garbummaa sodaa du'aatiin hidhamanii turan bilisa baasuuf jedhee waan
kana godhe. 16 Inni dhugumaanuu sanyii Abrahaam gargaaruuf malee
ergamoota Waaqaa gargaaruuf miti. 17 Kanaafuu inni Waaqa tajaajiluu
keessatti akka luba ol aanaa araara qabeessaa fi amanamaa ta'uuf,
akka cubbuu namootaatiif araara buusuuf waan hundaan obboloota isaa

---

* **2:8** 2:8 Far 8:4-6 † **2:12** 2:12 Far 22:22 ‡ **2:13** 2:13 Isa 8:17 § **2:13** 2:13 Isa 8:18

fakkaachuutu isa irra ture. 18 Inni mataan isaa waan dhiphina keessatti
qorameef warra qoramaa jiran gargaaruu ni danda'a.

3

Yesuus Musee Caala

1 Kanaafuu yaa obboloota qulqulloota, warra waamicha samii keessatti
hirmaattan, Yesuus ergamaa fi luba ol aanaa amantii keenyaa sana ilaalaa.
2 Akkuma Museen mana Waaqaa hunda keessatti amanamaa ture sana
innis isa isa muudeef amanamaa ture. 3 Akkuma namni mana ijaaru tokko
mana sana caalaa kabaja guddaa qabu, innis Musee caalaa kabaja guddaa
qaba. 4 Tokkoon tokkoon manaa namaan ijaaramaatii; kan waan hunda
ijaare garuu Waaqa. 5 Museen waan fuul duratti dubbatamuuf jiru dhugaa
ba'uuf akka tajaajilaa tokkootti mana Waaqaa hunda keessatti amanamaa
ture.* 6 Kiristoos garuu akka Ilmaatti mana Waaqaa irratti amanamaa
dha. Nus yoo ija jabina keenyaa fi abdii ittiin boonnu sana jabeessinee
qabanne, nu mana isaa ti.

Akeekkachiisa Amantii Dhabuu Irratti Kenname

7 Kanaafuu akkuma Hafuurri Qulqulluun jedhu:
"Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan,
8 akka yeroo qorumsaa gammoojjii
keessatti finciluun gootan sana,
mataa hin jabaatinaa;
9 abbootiin keessan achitti na qoranii na ilaalan;
waggaa afurtamas waan ani hojjedhe argan.
10 Kanaafuu ani dhaloota sanatti aaree,
'Yeroo hunda qalbii isaaniitiin dogoggoru;
isaan karaa koo hin beekne' jedhe.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
'Isaan boqonnaa kootti hin galan' jedhee kakadhe."†
12 Yaa obboloota, akka isin keessaa namni tokko iyyuu garaa hamaa fi
hin amanne kan Waaqa jiraataa irraa nama fageessu hin qabaanneef of
eeggadhaa. 13 Garuu isin keessaa akka namni tokko iyyuu gowwoomsaa
cubbuutiin mata jabeessa hin taaneef utuu "Har'a" jedhamaa jiruu
guyyuma guyyaan wal jajjabeessaa. 14 Nus yoo amantii keenya isa
jalqabaa sana hamma dhumaatti jabeessinee qabanne Kiristoos wajjin
hirmaattota ni taanaatii. 15 Kunis akkuma,
"Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan,
akka yeroo fincilaa sana,
mataa hin jabaatinaa"‡
jedhamee barreeffamee dha.
16 Warri dhaga'anii fincilan sun eenyu? Warra Museen qajeelchee Gibxii
baase sana hunda mitii? 17 Waaqni waggaa afurtama eenyu faatti aare?
Warruma cubbuu hojjetanii reeffi isaanii gammoojjii keessatti kukkufe
sanatti mitii? 18 Yoo warruma ajajamuu didan sana ta'e malee Waaqni
akka isaan gonkumaa boqonnaa isaatti hin galleef eenyu faatti kakate
ree? 19 Kanaafuu akka isaan sababii amantii dhabuu isaaniitiif boqonnaa
sanatti galuu hin danda'in argina.

---

* **3:5** 3:5 Lak 12:7 † **3:11** 3:11 Far 95:7-11 ‡ **3:15** 3:15 Far 95:7,8

4

Boqonnaa Guyyaa Sanbataa

1 Kanaaf waadaan boqonnaa isaatti galuu sun amma iyyuu waan
jiruuf isin keessaa namni kam iyyuu utuu boqonnaa sanatti hin galin
akka hin hafne of haa eeggannu. 2 Wangeelli isaanitti lallabame nuttis
lallabameeraatii; garuu dubbiin lallabame sun waan amantii isaaniitiin
wal hin fudhanneef warra dhaga'an sanaaf faayidaa tokko illee hin
kennine. 3 Nu warri amanne boqonnaa sanatti ni galla; kunis akkuma
inni,

“Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
'Isaan boqonnaa kootti
hin galan' jedhee kakadhe”*

jedhu sanaa dha. Ta'us hojiin isaa uumama addunyaatii jalqabee
xumurameera. 4 Innis iddoo tokkotti waa'ee guyyaa torbaffaa; “Waaqni
guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote”† jedhee dubbate.
5 Ammas inni iddoodhuma kanatti, “Isaan boqonnaa kootti hin galan”‡
jedha.

6 Amma iyyuu akka namoonni tokko tokko itti galaniif iddoon boqonnaa
sun hambifameera; warri duraan wangeelli itti lallabame sun immoo
sababii ajajamuu didaniif boqonnaa sanatti hin galle. 7 Kanaafuu Waaqni
deebisee guyyaa tokko “Har'a” jedhee waamuudhaan murteesse. Innis
akkuma kanaan dura dubbatame sana bara dheeraa booddee karaa
Daawitiitiin,

“Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan,
mataa hin jabaatinaa”§ jedha.

8 Utuu Iyyaasuun boqonnaa sanatti isaan galchee jiraatee, silaa Waaqni
ergasii waa'ee guyyaa biraa hin dubbatu tureetii. 9 Kanaafuu boqonnaan
Sanbataa saba Waaqaatiif kaa'ameera; 10 namni boqonnaa Waaqaatti galu
kam iyyuu akkuma Waaqni hojii isaa irraa boqote sana, innis hojii isaa
irraa ni boqota.* 11 Kanaafuu akka namni tokko illee fakkeenya ajajamuu
diduu jara sanaa duukaa bu'ee boqonnaa sanatti galuu hin dhabneef
kottaa boqonnaa sanatti galuuf ni tattaaffannaa.

12 Dubbiin Waaqaa jiraataa fi kan hojjetuudhaatii. Goraadee qara lama
qabu kam iyyuu caalaa qaramaa dha; hamma lubbuu fi hafuura, buusaa
fi dhuka gargar baasutti waraanee seena; yaadaa fi fedhii garaa namaas
ni qora. 13 Uumama hunda keessaa wanti fuula Waaqaa duraa dhokatu
tokko illee hin jiru. Wanti hundi ija isaa duratti qullaa fi saaqamaa dha;
nus waa'ee mataa keenyaa deebii kennuufii qabna.

Yesuus Luba Ol Aanaa Guddicha

14 Egaa luba ol aanaa guddicha isa samiiwwan keessa darbe, Yesuus
Ilma Waaqaa waan qabnuuf kottaa amantii keenya jabeessinee qabannaa.
15 Nu luba ol aanaa dadhabbii keenya keessatti garaa nuu hin laafne
hin qabnuutii; garuu kan waan hundaan akkuma keenya qorame qabna;
ta'us inni cubbuu hin hojjenne. 16 Kanaafuu akka araara argannuu fi
akka ayyaana yeroo nu barbaachisutti nu gargaaru argannuuf kottaa gara
teessoo ayyaanaatti sodaa malee dhi'aannaa.

---

* **4:3** 4:3 Far 95:11 † **4:4** 4:4 Uma 2:2 ‡ **4:5** 4:5 Far 95:11 § **4:7** 4:7 Far 95:7,8 * **4:10** 4:10 Uma 2:2

5

[1] Tokkoon tokkoon luba ol aanaa namoota gidduudhaa filatamee waan
Waaqa ilaallatu irratti namoota iddoo bu'ee sababii cubbuutiif kennaa fi
aarsaa dhi'eessuuf muudama. [2] Inni mataan isaa iyyuu waan dadhabbii
keessa jiruuf wallaaltotaa fi warra karaa irraa jallataniif garaa laafuu ni
danda'a. [3] Sababii kanaaf inni cubbuu ofii isaatiif, akkasumas cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi'eessuu qaba. [4] Nama akkuma Aroonitti Waaqaan
waamame malee, namni kam iyyuu ulfina kana ofii isaatiif hin fudhatu.
[5] Kiristoosis akkasuma luba ol aanaa ta'uuf of hin ulfeessine. Waaqni
garuu,

"Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera"*

jedheen. [6] Iddoo biraattis,

"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti"†

jedha.

[7] Yesuus yeroo lafa irra jiraachaa turetti iyya guddaa fi imimmaaniin
isa du'a isa oolchuu danda'u sanatti kadhannaa fi waammata dhi'eeffate;
sababii inni sodaa Waaqaa qabuufis kadhannaan isaa ni dhaga'ameef.
[8] Inni Ilma ta'u iyyuu dhiphina isaa sana irraa ajajamuu barate; [9] erga
kan mudaa hin qabne taasifamee immoo warra isaaf ajajaman hundaaf
burqaa fayyina bara baraa ta'e. [10] Akka sirna Malkiiseedeqittis luba ol
aanaa jedhamee Waaqaan waamame.

Akeekkachiisa

[11] Nu waa'ee isaa waan jennu baay'ee qabna; isin garuu waan hubachu-
utti dadhaboo taataniif isinii ibsuun rakkisaa dha. [12] Isin yeroo kanatti
barsiistota ta'uu qabdu ture; isin immoo nama waa'ee dhugaa dubbii
Waaqaa kan jalqabaa irra deebi'ee isin barsiisutu isin barbaachisa. Nyaata
jabaataas utuu hin ta'in aannan isin barbaachisa. [13] Namni aannaniin
jiraatu kam iyyuu waan amma illee daa'ima ta'eef dubbii qajeelummaa
hin beeku. [14] Nyaanni jabaataan garuu namoota bilchaatoo kanneen waan
gaarii fi waan hamaa gargar baasanii beekuuf of leenjisaniif ta'a.

6

[1] Kanaafuu kottaa barsiisa waa'ee Kiristoos isa jalqabaa sana dhiifnee
gara bilchinaatti dabarraa; waa'ee hojii gara du'aatti nama geessuu
irraa deebi'uu fi waa'ee Waaqatti amanuu lammata hundee hin buufnu;
[2] akkasumas barsiisa waa'ee cuuphaa, waa'ee harka nama irra kaa'uu,
waa'ee du'aa ka'uu warra du'aniitii fi waa'ee murtii bara baraa ammas
hundee hin buufnu. [3] Nus yoo Waaqni jedhe waan kana ni goona.
[4] Warra yeroo tokko ifni ifeefii kennaa samii dhandhamatan, kanneen
Hafuura Qulqulluu irraa qooddatan, [5] warra gaarummaa dubbii Waaqaatii
fi humna bara dhufuuf jiru sanaa dhandhamatanii [6] ergasii garuu amantii
irraa gara galan, gara qalbii jijjiirrannaatti isaan fiduun hin danda'amu;
sababiin isaas isaan fedhuma isaaniitiin deebisanii Ilma Waaqaa ni
fannisu; fuula namootaa durattis salphinatti isa saaxilu. [7] Lafti bokkaa
yeroo baay'ee irratti roobu dhugdee warra ishee qotataniif midhaan
fayyadu kennitu eebba Waaqaa argatti. [8] Lafti qoraattii fi sokorruu

---

* **5:5** 5:5 Far 2:7 † **5:6** 5:6 Far 110:4

biqilchitu garuu faayidaa hin qabdu; abaaramuus geesseerti. Dhumni
ishees gubamuu dha.
9 Yaa michoota jaallatamtoota, nu yoo akkana dubbanne illee waa'ee
keessan waan wayyu, waan fayyina wajjin deemus akka qabdan mirka-
neeffanneerra. 10 Waaqni qulqulloota tajaajiluu keessanii fi ammas tajaa-
jiluu keessaniin hojii isin hojjettanii fi jaalala maqaa isaatiif argisiiftan
irraanfachuuf jal'aa mitiitii. 11 Nus akka tokkoon tokkoon keessan abdii
keessan mirkaneessitanii hamma dhumaatti tattaaffii akkanaa argisiiftan
barbaanna. 12 Nu akka isin fakkeenya warra amantii fi obsaan waan
waadaa galame sana dhaalanii duukaa buutan barbaanna malee akka isin
dhibaa'oo taatan hin barbaannu.

Waadaan Waaqaa Amanamaa Ta'uu Isaa

13 Waaqni yeroo Abrahaamiif waadaa galetti kan isa caalu kan inni ittiin
kakatu tokko iyyuu waan hin jirreef matuma ofiitiin kakate. 14 Innis,
"Ani dhugumaan eebba, sin eebbisa; baay'isuus si baay'isa"* jedha.
15 Kanaafuu Abrahaam obsaan eeggatee waan waadaa galame sana argate.
16 Namoonni kan isaan caaluun kakatu; kakuun sunis waan jed-
hame sana mirkaneessee akka falmiin hundumtuu fiixaan ba'u godha.
17 Waaqni haala kaayyoo isaa kan hin geeddaramne sana caalaatti
ibsee warra waadaa dhaalanitti argisiisuu waan barbaadeef waadaa
sana kakuudhaan cimse. 18 Egaa waan hin geeddaramne kan Waaqni
waa'ee isaanii sobuu hin dandeenye lamatu jira; kanaafuu nu warri isatti
baqanne abdii fuula keenya dura kaa'ame sana jabeessinee qabachuuf
jajjabina guddaa qabna. 19 Nus abdii kana akka hiituu dooniitti lubbuuf
qabna. Abdiin kunis iddoo qulqulluu golgaa duuba jiru sana ol seena;
20 iddoon kunis kan Yesuus iddoo keenya bu'ee nu dursee itti ol seenee
dha. Innis akka sirna Malkiiseedeqitti luba ol aanaa bara baraa ta'eera.

7

Malkiiseedeq Lubicha

1 Malkiiseedeq mootii Saalemiitii fi luba Waaqa Waan Hundaa Olii
ture. Innis utuu Abrahaam mootota mo'atee deebi'uu itti dhufee isa
eebbise; 2 Abrahaamis waan hundumaa kudhan keessaa tokko isaaf kenne.
Jalqabatti maqaan isaa, "Mootii qajeelummaa" jechuu dha; ergasii immoo,
"Mootii Saalem" jechuunis, "Mootii nagaa" jechuu dha. 3 Inni abbaa
yookaan haadha hin qabu; hidda dhalootaas hin qabu; jalqaba guyyootaa
yookaan dhuma jireenyaas hin qabu; inni akkuma Ilma Waaqaatti luba
bara baraa ta'ee jiraata.
4 Egaa Abrahaam hangafni abbootii iyyuu erga waan booji'e irraa
kudhan keessaa tokko isaaf kennee, Malkiiseedeq hammam guddaa akka
ta'e mee ilaalaa! 5 Ilmaan Lewwii warri luboota ta'an yoo obboloonni
isaanii sanyii Abrahaam ta'an iyyuu namoota irraa jechuunis obboloo-
tuma isaanii irraa kudhan keessaa tokko akka fudhatan seerri ni ajaja.
6 Namichi sanyii isaanii irraa hin ta'in kun garuu Abrahaam isa waadaan
galameef sana irraa kudhan keessaa tokko fudhatee isa eebbise. 7 Inni
xinnaan akka isa guddaadhaan eebbifamu shakkii hin qabu. 8 Karaa
tokkoon kudhan keessaa tokko namoota du'a hin oolleen walitti qabama;
karaa kaaniin immoo isa jiraataa ta'uun isaa dhugaa ba'ameef sanaan

* **6:14** 6:14 Uma 22:17

walitti qabama. [9] Lewwiin inni kudhan keessaa tokko walitti qabu mataan
isaa iyyuu kudhan keessaa harka tokko karaa Abrahaamiitiin baaseera
jechuun ni danda'ama; [10] Malkiiseedeq yommuu Abrahaamin simatetti
Lewwiin mudhii abbaa ofii isaa keessa tureetii.

Yesuus Akka Malkiiseedeqiiti

[11] Utuu sirni lubummaa Lewwii kan hir'ina hin qabne ta'ee, silaa lubni
biraa kan akka sirna lubummaa Aroonitti utuu hin ta'in lubni akka sirna
lubummaa Malkiiseedeqitti filatame dhufuun isaa maaliif barbaachise
ree? Seerri sirna lubummaa Lewwii kana irratti hundeeffamee sabaaf
kennameetii. [12] Yommuu lubummaan geeddaramu seerichis akkasuma
geeddaramaatii. [13] Inni wanni kun waa'ee isaa dubbatame sun gosti
isaa kan biraa ti; gosa kana keessaas namni tokko iyyuu takkumaa
iddoo aarsaa hin tajaajille. [14] Gooftaan keenya akka sanyii Yihuudaa
irraa dhalate beekamaadhaatii; Museenis gosa sana ilaalchisee waa'ee
lubummaa homaa hin dubbanne. [15] Yommuu lubni akka Malkiiseedeqi
kan biraa ka'utti, wanni nu dubbanne sun ittuma caalee ifa ta'a; [16] innis
utuu ajaja fooniitiin hin ta'in humna jireenya hin badneetiin luba ta'e.
[17] Waa'ee isaas,

"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti"*
jedhamee dhugaa ba'ameeraafiitii.

[18] Ajajni duraa sun waan dadhabaa fi kan hin fayyadne tureef di-
igameera. [19] Sababii seerri waanuma tokko illee kan mudaa hin qabne
hin godhiniif abdiin caalu kan nu ittiin gara Waaqaatti dhi'aannu tokko
dhufeera.

[20] Kunis kakaa malee hin taane! Warri kaan immoo kakaa tokko malee
luboota ta'an; [21] inni garuu yeroo Waaqni,

"Gooftaan, 'Ati luba bara baraa ti'
jedhee kakateera;
inni yaada isaa hin geeddaru"†
isaan jedhetti kakaadhaan luba ta'e. [22] Yesuus sababii kakaa kanaatiif
kakuu caaluuf wabii ta'eera.

[23] Luboonni durii sababii duuti akka isaan tajaajila itti hin fufneef isaan
dhowweef baay'ee turan; [24] Yesuus garuu waan bara baraan jiraatuuf
lubummaa hin geeddaramne qaba. [25] Kanaaf inni yeroo hundumaa waan
isaaniif kadhachuuf jiraatuuf warra karaa isaatiin gara Waaqaa dhufan
guutumaan guutuutti fayyisuu ni danda'a.

[26] Egaa luba ol aanaa qulqulluu, kan mudaa hin qabne, kan xurii
hin qabne, kan cubbamoota irraa adda ta'e, samii olittis kan kabajame
akkasii qabaachuun nu barbaachisa. [27] Inni akka luboota ol aantota
kaaniitti guyyuma guyyaan duraan dursee cubbuu ofii isaatiif, ergasii
immoo cubbuu namootaatiif aarsaa dhi'eessuun isa hin barbaachisu. Inni
yommuu of kenne sanatti al tokko yeroo hundaaf cubbuu namootaatiif
aarsaa dhi'eesseeraatii. [28] Seerichi namoota dadhaboo, luboota ol aantota
godhee muudaatii; dubbiin kakaa kan seera booddee dhufe garuu, Ilma
Waaqaa isa bara baraan mudaa hin qabne sana muuda.

---

* **7:17** 7:17 Far 110:4 † **7:21** 7:21 Far 110:4

8

Luba Ol aanaa Kakuu Haaraa

1 Waan nu dubbannu keessaa ijoon kana: Nu luba ol aanaa samii irra
karaa mirga teessoo Isa Ulfina Qabeessa Samii keessaa sanaa taa’e akkasii
qabna. 2 Innis iddoo qulqullummaa fi dunkaana isa dhugaa kan utuu
namaan hin ta’in Gooftaadhaan dhaabame keessa tajaajila.
3 Lubni ol aanaan kam iyyuu kennaa fi aarsaa dhi’eessuuf muudama;
kanaafuu lubni kun waan dhi’eessu tokko qabaachuu qaba. 4 Waan
luboonni akka seeraatti kennaa dhi’eessan duraanuu jiraniif, inni utuu
lafa irra jiraatee silaa luba hin ta’u ture. 5 Isaanis iddoo qulqullum-
maa kan fakkeenyaa fi gaaddidduu wantoota samii tajaajilu. Waaqnis
yommuu Museen dunkaana qulqulluu dhaabuuf ka’etti, “Waan hunda
akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti argisiifame sanaatti hojjechuu kee
mirkaneeffadhu!”[*] jedhee isa akeekkachiisuun isaa kanumaaf. 6 Garuu
akkuma kakuun inni Yesuus gidduu galeessa ta’eef sun kakuu moofaa
akka malee caalu sana tajaajilli inni fudhates tajaajila isaanii irra guddaa
dha; kakuun haaraan waadaa caalu irratti hundeeffameetii.
7 Utuu kakuun jalqabaa sun mudaa qabaachuu baatee silaa kakuun
lammaffaan hin barbaachisu ture. 8 Waaqni garuu saba sana irratti
balleessaa argee akkana jedha;
“Yeroon ani itti mana Israa’el wajjin,
mana Yihuudaa wajjinis,
kakuu haaraa galu ni dhufa
jedha Gooftaan.
9 Kakuun kunis kakuu ani,
yeroo biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee
harka isaanii qabe sana
abbootii isaanii wajjin gale sanaan tokko miti;
isaan kakuu kootti jabaatanii waan hin dhaabatiniif,
ani isaan irraa gara galeera,
jedha Gooftaan.
10 Kakuun ani yeroo sana booddee
mana Israa’el wajjin galu kanaa dha, jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa’a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.
Ani Waaqa isaanii nan ta’a;
isaanis saba koo ni ta’u.
11 Sababii hundi isaanii,
xinnaa hamma guddaatti na beekaniif,
si’achi namni kam iyyuu, ‘Gooftaa beeki’ jedhee,
ollaa isaa yookaan obboleessa isaa hin barsiisu.
12 Ani daba isaanii nan dhiisaaf;
cubbuu isaaniis si’achi hin yaadadhu.”[†]
13 Innis kakuu kanaan “haaraa” jedhee kakuu jalqabaa sana
moofesseera; wanni moofa’ee fi wanni dulloome dafee bada.

9

Iddoo Qulqulluu Isa Lafaa Keessatti Waaqeffachuu

---

[*] **8:5** 8:5 Bau 25:40 [†] **8:12** 8:12 Erm 31:31-34

1 Kakuun jalqabaa sun iyyuu sirna waaqeffannaatii fi iddoo qulqulluu
isa lafa irraa qaba ture. 2 Dunkaanni qulqulluun dhaabamee ture.
Kutaan dunkaana sanaa kan jalqabaa, “Iddoo Qulqulluu” jedhama ture;
kutaa kana keessas baattuu ibsaatii fi minjaala akkasumas buddeena
qulqulleeffametu ture. 3 Golgaa lammaffaa duubaan immoo kutaa, “Iddoo
Hundumaa Caalaa Qulqulluu” jedhamu tokkotu ture. 4 Achis iddoo aarsaa
ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee fi taabota kakuu kan karaa hundaan
warqee dibametu ture. Taabota sana keessas okkotee warqee kan mannaa
baatu, ulee Aroon inni latee fi gabatee dhagaa kan kakuun sun irratti
barreeffametu kaa’ame. 5 Taaboticha gubbaadhaanis kiirubeeliin Ulfinaa
teessoo araaraa irra golboobanii turan. Amma garuu waa’ee kanaa gad
fageenyaan dubbachuu hin dandeenyu.
6 Luboonni yommuu wanni hundinuu haala kanaan qopheeffametti
tajaajila kennuuf jedhanii yeroo hunda dunkaana qulqulluu isa jalqabaa
seenu turan. 7 Dunkaana isa lammaffaa garuu luba ol aanaa qofatu wag-
gaatti yeroo tokko qofa seena; innis dhiiga cubbuu ofii isaatiif dhi’eessuu
fi dhiiga cubbuu namoonni utuu hin beekin hojjetaniif dhi’eessu qabatu
malee hin seenu ture. 8 Hafuurri Qulqulluunis hamma dunkaanni
jalqabaa sun dhaabatee jirutti akka karaan gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu ta’eetti geessu sun amma illee hin mul’ifamin haala kanaan
argisiisaa ture. 9 Kunis fakkeenya bara ammaa ti; innis akka kennaa
fi aarsaan dhi’eeffamu sun qalbii waaqeffataa tokkoo qulqulleessuu hin
dandeenye mul’isa. 10 Innis waa’ee nyaataatii fi dhugaatii, waa’ee
sirna dhiqannaa garaa garaa jechuunis sirna foonii isa hamma seerichi
haaromfamutti faayidaa kennaa ture qofa.

Dhiiga Kiristoos

11 Kiristoos garuu yommuu waan gaarii dhufuuf jiruuf luba ol aanaa
ta’ee dhufetti, dunkaanicha guddaa mudaa hin qabne, kan harka na-
maatiin hin hojjetamin jechuunis kan uumama kana irraa hin dhufin
sana keessa darbe. 12 Dhiiga re’ootaatii fi dhiiga jabbootaatiin hin seenne;
garuu furii bara baraa nuu fiduudhaan dhiiguma ofiitiin yeroo tokko bara
baraan gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanaatti seene.
13 Erga dhiigni re’ootaa, dhiigni korommiitii fi daaraan goromsaa kan
warra xuraa’anitti facaafamu akka isaan fooniin qulqullaa’an godhee,
14 yoos dhiigni Kiristoos isa karaa Hafuura bara baraatiin aarsaa hir’ina
hin qabne ta’ee Waaqaaf of dhi’eesse sanaa akka nu Waaqa jiraataa
tajaajilluuf hammam caalaa hojii gara du’aatti nama geessu irraa qalbii
keenya haa qulqulleessuu ree!
15 Sababii kanaaf akka warri waamaman dhaala bara baraa isa abdii
kenname sana argataniif Kiristoos araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa
ti; inni cubbuu isaan yeroo kakuu jalqabaa jala turanitti hojjetan irraa
isaan bilisoomsuuf jedhee furii ta’ee du’eeraatii.
16 Iddoo dhaamsi dhaalaa jirutti du’a namicha dhaamate sanaa mirka-
neessuun barbaachisaa dha; 17 dhaamsi dhaalaa yommuu namni dhaa-
mate sun du’u qofa hojii irra oola malee utuu inni lubbuun jiruu hin
hojjetuutii. 18 Sababiin kakuun jalqabaa iyyuu dhiiga malee hojii irra
hin ooliniifis kanuma. 19 Museen erga ajaja seera sanaa tokko tokkoon
saba sana hundatti himee booddeetti, dhiiga jabbootaatii fi dhiiga re’ootaa
bishaan wajjin, rifeensa hoolaa bildiimaa fi hiisophii fuudhee kitaaba

maramaa fi saba hundatti facaase. [20] Innis, "Kun dhiiga kakuu kan Waaqni
isiniif ajajee dha"* jedhe. [21] Haaluma wal fakkaatuunis dunkaanichattii
fi mi'a dunkaanicha keessatti sirna waaqeffannaatiif itti fayyadaman
hundumatti dhiiga sana facaase. [22] Dhugumaan akka seeraatti wan-
toota muraasa malee wanni hundinuu dhiigaan qulqulleeffama; dhiigni
dhangalaafamu malees dhiifamni cubbuu hin jiru.
[23] Kanaafuu fakkeenyawwan waan samii irraa aarsaawwan kanneeniin
qulqulleeffamuun barbaachisaa ture; wanni samii irraa mataan isaa
garuu aarsaawwan waan kanneen caalaniin qulqulleeffamuu isaan bar-
baachisa. [24] Kiristoos amma iddoo keenya bu'ee fuula Waaqaa duratti
argamuuf samii seene malee iddoo qulqulluu kan harka namaatiin
ijaarame isa fakkeenya iddoo qulqulluu kan dhugaa ta'e hin seenne.
[25] Yookaan inni akkuma luba ol aanaa wagguma waggaan dhiiga kan isaa
hin ta'in qabatee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e seenu sanaatti
yeroo baay'ee of dhi'eessuuf samii hin seenne. [26] Utuu akkas ta'ee silaa
Kiristoos uumama addunyaatii jalqabee yeroo baay'ee dhiphachuu qaba
ture. Amma garuu inni ofii isaa aarsaa godhee cubbuu balleessuuf dhuma
baraatti yeroo tokko bara baraan mul'ateera. [27] Akkuma yeroo tokko
du'uun ergasii immoo murtiitti dhi'aachuun namatti murteeffame sana
[28] akkasuma immoo Kiristoos cubbuu namoota baay'ee baachuuf jedhee
yeroo tokko aarsaa ta'eera; yeroo lammaffaa immoo cubbuu baachuuf
utuu hin ta'in warra isa eeggachaa jiraniif fayyina fiduuf ni mul'ata.

10

Kiristoos Aarsaa Ta'uu Isaa

[1] Seerri gaaddidduu waan gaarii dhufuuf jiruu qofa malee bifa dhugaa
miti. Kanaafuu seerichi aarsaa utuu wal irraa hin citin wagguma waggaan
dhi'eeffamu sanaan gonkumaa namoota waaqeffachuuf dhi'aatan sana
warra mudaa hin qabne gochuu hin danda'u. [2] Utuu isaan waan
kana gochuu danda'anii silaa aarsaan dhi'eeffamuun isaa ni hafa ture
mitii? Waaqeffattoonnis si'a tokko yeroo hundaaf ni qulqulleeffamu
turaniitii; ergasii sababii cubbuu isaaniitiif yakki isaanitti hin dhaga'amu
ture. [3] Aarsaawwan kunneen garuu wagguma waggaan cubbuu nama
yaadachiisu. [4] Sababiin isaas dhiigni korommiitii fi dhiigni re'ootaa
gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu hin danda'uutii.
[5] Kanaafuu Kiristoos yommuu gara addunyaa dhufetti akkana jedhe:
"Ati aarsaa fi kennaa hin feene;
garuu dhagna naa qopheessite;
[6] ati aarsaa gubamuu fi
kennaa sababii cubbuutiif
dhi'eeffamutti hin gammanne.
[7] Yeroo sana ani, 'Ani kunoo ti;
waa'een koo kitaaba maramaa keessatti barreeffameera;
yaa Waaqa ko, ani fedhii kee raawwachuuf dhufeera' nan jedhe."*
[8] Isaan akka seeraatti dhi'eeffaman iyyuu inni jalqabatti, "Ati qal-
mawwanii fi aarsaawwan, aarsaawwan gubamanii fi aarsaawwan cub-
buuf dhi'eeffaman hin feene yookaan itti hin gammanne" jedhe. [9] Ergasiis

* **9:20** 9:20 Bau 24:8 * **10:7** 10:7 Far 40:6-8

inni, “Ani kunoo fedhii kee raawwachuuf dhufeera” jedhe. Innis
isa lammaffaa dhaabuuf jedhee isa jalqabaa dhabamsiise. [10] Fedhii
sanaanis nu aarsaa dhagna Yesuus Kiristoos isa si’a tokko yeroo hundaaf
dhi’eeffameen qulqulleeffamneerra.

[11] Lubni hundinuu guyyuma guyyaan dhaabatee tajaajila isaa raawwata;
aarsaa gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu hin dandeenye sanas yeroo
hunda dhi’eessa. [12] Lubni kun garuu erga aarsaa tokkicha bara baraan
cubbuudhaaf dhi’eessee booddee gara mirga Waaqaa taa’e. [13] Yeroo sanaa
jalqabees hamma diinonni isaa ejjeta miilla isaa taasifamanitti ni eeggata;
[14] inni aarsaa tokkicha sanaan warra qulqulleeffamuutti jiran kanneen
bara baraan mudaa hin qabne godheeraatii.

[15] Hafuurri Qulqulluunis waa’ee kanaa dhugaa nuu ba’a. Innis
jalqabatti akkana jedha:

[16] “Kakuun ani yeroo sana booddee isaan wajjin galu kanaa dha,
jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa’a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.”†

[17] Ammas,
“Ani cubbuu fi yakka isaanii
si’achi hin yaadadhu”‡

jedha. [18] Iddoo isaan kunneen itti dhiifama argatanitti si’achi sababii
cubbuutiif aarsaa dhi’eessuu hin barbaachisu.

Amantiidhaan Cimanii Dhaabachuu

[19] Kanaafuu yaa obboloota, nu dhiiga Yesuusiin gara Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluu ta’eetti galuuf ija jabina waan qabnuuf [20] karaa haaraa fi
jiraataa golgaa keessaan jechuunis karaa foon isaatiin nuu baname sanaan
[21] waan luba guddaa mana Waaqaa irratti qabnuuf, [22] kottaa akka qalbiin
keenya yaada yakka qabaachuu irraa qulqulleeffamuuf garaa keenyatti
nuu facaafamee, dhagna keenyas bishaan qulqulluun dhiqannee garaa
qulqulluu amantii mirkanaa’aa guutuu qabuun Waaqatti dhi’aannaa.
[23] Inni waadaa gale sun waan amanamaa ta’eef kottaa nu utuu hin
raafamin abdii dhugaa baanu sana jabeessinee qabannaa. [24] Kottaa
jaalalaa fi hojii gaariif wal kakaasuuf itti yaadnaa. [25] Akka namoonni
tokko tokko walitti qabamuu dhiisan sana kottaa nu walitti qabamuu hin
dhiifnuu; qooda kanaa akka guyyaan sun dhi’aate waan argitaniif ittuma
caalchifnee wal haa jajjabeessinu.

[26] Nu erga beekumsa dhugaa argannee booddee yoo beekaa ittuma
fufnee cubbuu hojjenne, si’achi aarsaan cubbuuf dhi’eeffamu hin jiraatu;
[27] garuu murtii fi ibidda hamaa diinota Waaqaa barbadeessu sodaan
eeggachuu qofatu jiraata. [28] Namni seera Musee tuffate kam iyyuu dhuga
baatota lamaan yookaan sadiin gara laafina malee ajjeefama. [29] Nama
Ilma Waaqaa irra ejjete, nama dhiiga kakuu kan ittiin qulqulleeffame
sana akka waan qulqulluu hin ta’iinitti hedee fi nama Hafuura ayyaanaa
arrabse tokko adabbii hammam caalaa guddaatu isaaf mala seetu? [30] Nu
isa, “Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa”§ jedhe sana
beeknaatii; akkasumas, “Gooftaan saba isaatti ni mura”* jedhe. [31] Harka
Waaqa jiraataatti kufuun sodaachisaa dha.

---

† **10:16** 10:16 Erm 31:33 ‡ **10:17** 10:17 Erm 31:34 § **10:30** 10:30 KeD 32:35 * **10:30** 10:30 KeD 32:36; Far 135:14

32 Bara duraa yeroo erga ifni isinii ifee booddee wal'aansoo dhiphinaa
guddaa obsitanii keessa dhaabattan sana yaadadhaa. 33 Isin yeroo
tokko tokko fuula namootaa duratti arrabsoo fi ari'atamaaf saaxilamtanii
turtan; yeroo kaan immoo namoota rakkinni akkasii irra ga'e wajjin
hirmaachaa turtan. 34 Isin mataan keessan akka qabeenya wayyu kan hin
dabarre qabdan waan beektaniif warra hidhaman wajjin dhiphattaniirtu;
yommuu qabeenyi keessan saamamus gammachuudhaan fudhattaniirtu.
35 Kanaafuu ija jabina keessan isa gatii guddaa qabu sana hin gatinaa.
36 Yommuu fedhii Waaqaa raawwattanittis akka waan inni waadaa gale
sana argattaniif obsuu isin barbaachisaatii.
37 “Yeroo xinnoo keessatti,
inni dhufuuf jiru ni dhufa;
hin turus.”†
38 Akkasumas,
“Qajeelaan koo garuu amantiidhaan jiraata.
Kan duubatti harkifatu immoo
ani itti hin gammadu.”‡
39 Nu garuu warra amananii lubbuu ofii oolfatan malee warra gara
badiisaatti harkifatan miti.

11

Hojii Amantiin Hojjetu

1 Amantiin waan abdannu tokko dhugumaan ni ta'a jennee fudhachuu
dha; waan ijaan hin argine tokko immoo qabatamaadha jennee heduu
dha. 2 Jaarsoliifis kanaan dhugaa ba'ameetii.
3 Addunyaawwan akka ajaja Waaqaatiin uumaman, wanni mul'atus
akka waan mul'atu irraa hin hojjetamin nu amantiidhaan hubanna.
4 Abeel amantiidhaan aarsaa isa Qaayin dhi'eesse caalu Waaqaaf
dhi'eesse. Inni yommuu Waaqni waa'ee kennaa isaa dhugaa ba'ameefitti
nama qajeelaa ta'uun isaa amantiidhaan dhugaa ba'ameef. Abeel du'u
iyyuu hamma ammaatti amantiidhaan dubbachaa jira.
5 Henook akka du'a hin argineef amantiidhaan fudhatame; waan
Waaqni isa fudhateef inni hin argamne.* Inni utuu hin fudhatamin
dura akka nama Waaqa gammachiiseetti dhugaa ba'ameefii tureetii.
6 Amantiidhaan malee Waaqa gammachiisuun hin danda'amu; sababiin
isaas namni gara isaa dhufu kam iyyuu akka inni jiruu fi akka inni warra
isa barbaadaniif gatii kennu amanuu qaba.
7 Nohi waa'ee waan amma illee ijaan hin argaminii Waaqni isa
akeekkachiifnaan sodaatee warra mana isaa jiraatan oolfachuuf jedhee
amantiin doonii tolche. Amantii isaatiinis addunyaatti mure; dhaaltu
qajeelummaa amantiin argamuus ta'e.
8 Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu yommuu waa-
mametti, amantiidhaan ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu hin beekin
ka'ee deeme. 9 Innis akka keessummaa biyya ormaa jiruutti biyya
isaaf waadaa galame sana keessa amantiidhaan qubate; akkuma warra
isa wajjin waadaadhuma sana dhaalan, akkuma Yisihaaqii fi Yaaqoob
dunkaana keessa jiraate. 10 Inni magaalaa hundee qabdu kan Waaqni
ijaaree fi tolche eeggachaa tureetii. 11 Saaraan yoo umurii da'umsaa

† **10:37** 10:37 Isa 26:20; Anb 2:3 ‡ **10:38** 10:38 Anb 2:3,4 * **11:5** 11:5 Uma 5:24

dabartee, dhabduu turte illee isheen waan Waaqa waadaa isheef gale
sana amanamaa gootee fudhatteef, amantiidhaan mucaa da'u dandeesse.
12 Kanaaf namicha akka waan du'eetti ilaalamu tokkicha kana irraa
sanyiin akka urjii samii baay'attuu fi akka cirracha qarqara galaanaa kan
hin lakkaa'amne dhalate.
13 Namoonni kunneen hundinuu utuu waan waadaa galameef sana hin
argatin amantii isaanii immoo utuu hin dhiisin du'an. Waadaa sanas
fagootti ilaalanii simatan. Isaanis lafa irratti akka keessummootaa fi
godaantota turan beekaniiru. 14 Warri waan akkasii jedhan kunneen
akka biyya ofii isaanii eeggachaa jiran mul'isu. 15 Isaan utuu waa'ee
biyya keessaa ba'an sanaa yaadaa turanii silaa, biyya isaaniitti deebi'uuf
carraa ni argatu turan. 16 Qooda kanaa isaan biyya wayyu tokko jechuunis
biyya samii irraa sana hawwaa turan. Kanaafuu Waaqayyo Waaqa
isaanii jedhamee waamamuutti hin qaana'u; inni magaalaa isaaniif
qopheesseeraatii.
17 Abrahaam yeroo Waaqni isa qoretti amantiidhaan Yisihaaqin aarsaad-
haaf dhi'eesse. Isuma waadaa argate sanatu ilma isaa tokkicha aarsaa
godhee dhi'eessuuf qophaa'e; 18 innis isuma Waaqni, "Sanyiin kee
Yisihaaqiin siif waamama"† jedheen sana. 19 Abrahaam akka Waaqni
warra du'an keessaa nama kaasuu danda'u illee hubatee ture; kunis karaa
tokkoon inni ilma isaa Yisihaaqin warra du'an keessaa deebisee argate
jechuu dha.
20 Yisihaaq amantiidhaan waan dhufuuf jiru irratti Yaaqoobii fi Esaawun
eebbise.
21 Yaaqoob yeroo du'etti amantiidhaan ilmaan Yoosef tokko tokkoon
eebbise; mataa ulee isaatti irkatees sagade.
22 Yoosefis yeroo du'etti amantiidhaan waa'ee Gibxi keessaa ba'uu
ijoollee Israa'el dubbate; waa'ee lafee isaas ajaja kenne.
23 Yeroo Museen dhalatetti abbaa fi haati isaa mucaa miidhagaa ta'uu
isaa arganii utuu labsii mootichaa hin sodaatin amantiidhaan ji'a sadii isa
dhoksan.
24 Museen yeroo guddatetti ilma intala Fara'oon jedhamee waamamuu
amantiidhaan dide. 25 Inni gammachuu cubbuutiin yeroo gabaabaaf
gammaduu irra saba Waaqaa wajjin dhiphachuu filate. 26 Inni waan
badhaasa isaa of duratti ilaaleef, Kiristoosiif jedhee salphachuu akka
qabeenya Gibxi caalaa gatii guddaa qabuutti fudhate. 27 Innis utuu
dheekkamsa mootichaa hin sodaatin amantiidhaan Gibxi keessaa ba'e; isa
hin mul'anne sana akka waan argeetti obsee eeggate. 28 Akka ergamaan
hangafa ajjeesu sun hangafoota saba Israa'el hin tuqneefis amantiidhaan
akka Faasiikaan ayyaaneffamu, dhiignis akka facaafamu godhe.
29 Sabni Israa'el akkuma nama lafa gogaa irra deemuutti amantiin
Galaana Diimaa ce'e; warri Gibxi garuu yommuu akkuma sanatti ce'uu
yaalanitti ni liqimfaman.
30 Dallaan Yerikoo erga guyyaa torba marfamee booddee amantiidhaan
jige.
31 Sagaagaltuun Rahaab jedhamtu basaastota simachuu isheetiin aman-
tiidhaan hafte malee warra hin amanin wajjin hin ajjeefamne.
32 Ani egaa kana caalaa maalin jedha ree? Waa'ee Gedewoon,
waa'ee Baaraq, waa'ee Saamsoon, waa'ee Yiftaa, waa'ee Daawit, waa'ee

† **11:18** 11:18 Uma 21:12

Saamu'eelii fi waa'ee raajotaa odeessuuf ani yeroo hin qabu; [33] isaan
amantiidhaan mootummoota mo'atan; murtii qajeelaa kennan; waan
waadaa galame argatan; afaan leencotaa cufan; [34] amantiidhaan ibidda
jabaa dhaamsan; qara goraadee jalaa ba'an; dadhabbiin isaanii jabinatti
geeddarame; waraana keessatti humna argatanii loltoota diinaa ari'an.
[35] Dubartoonnis namoonni isaanii kanneen du'an du'aa kaafamaniifii
deebisanii fudhatan. Warri kaanis du'aa ka'uu wayyu argachuuf jed-
hanii gad dhiifamuu didanii dhiphatan. [36] Warra kaanitti ni qoosame;
ni garafamanis; akkasumas foncaan hidhamanii mana hidhaatti dar-
bataman. [37] Dhagaadhaanis ni tumaman; iddoo lamatti baqaqfaman;
goraadeedhaan ajjeefaman. Deeguudhaan, ari'atamuu fi dhiphachuud-
haan gogaa hoolotaatii fi re'ootaa uffatanii jooran; [38] addunyaan isaaniif
hin maleetii. Isaanis gammoojjii fi gaara irra, holqaa fi boolla keessa jooraa
turan.
[39] Warri kunneen hundinuu yoo sababii amantii isaaniitiif jajaman
iyyuu isaan keessaa namni tokko iyyuu waan waadaa galame sana hin
arganne. [40] Waaqni akka isaan nu qofa wajjin warra mudaa hin qabne
ta'aniif duraan dursee waan nuuf wayyu argeera.

12

[1] Kanaafuu nu waan dhuga baatota akka duumessa guddaa akkanaatiin
marfamneef kottaa ba'aa hunda, cubbuu xaxee nu qabates of irraa
baafnee gannaa; dorgommii fuula keenya dura jirus obsaan jabaannee
fiignaa; [2] kottaa Yesuus isa jalqabaa fi fiixaan baasaa amantii keenyaa ta'e
sana irra ija keenya kaa'annaa. Innis gammachuu fuula isaa dura jiruuf
jedhee qaanii fannoo tuffachuun fannoo obsee mirga teessoo Waaqaa
taa'e. [3] Isin akka dadhabdanii abdii hin kutanneef isa mormii cubbamoota
isa irra ga'e akkasii obse sana yaadatti qabadhaa.

Waaqni Ilmaan Isaa ni Adaba

[4] Isin amma iyyuu wal'aansoo cubbuu wajjin gootan keessatti hamma
dhiiga dhangalaasuutti jabaattanii hin mormine. [5] Dubbii jajjabinaa kan
akkuma ilmaaniitti isinitti dubbatu sana irraanfattaniirtu; innis akkana
jedha:

"Yaa ilma ko, adabbii Gooftaa hin tuffatin;
yommuu inni si ifatus abdii hin kutatin;
[6] Gooftaan warra jaallatu ni adabaatii;
inni nama akka ilmaatti ilaalu kam iyyuu ni adaba."*

[7] Rakkina akkuma adabbiitti obsaa; Waaqni akka ilmaan isaatti isin
adabaatii. Ilmi abbaan isaa hin adabne ilma akkamii ti? [8] Isin yoo
adabbii ijoolleen hundinuu ittiin adabaman keessatti hin hirmaanne isin
diqaalota malee ijoollee dhugaa miti. [9] Kana malees nu hundinuu abbootii
foonii kanneen nu adaban qabna turre; isaan kabajnas turre. Yoos Abbaa
hafuurotaatiif immoo hammam caalaa ajajamnee jiraachuu qabna ree!
[10] Abbootiin keenya akkuma isaanitti gaarii fakkaatetti yeroo gabaabaaf
nu adabaa turan; Waaqni garuu akka nu qulqullummaa isaa keessatti
hirmaannuuf faayidaa keenyaaf jedhee nu adaba. [11] Adabbiin hundinuu
yeroo sana waan nama gaddisiisu malee waan nama gammachiisu

* **12:6** 12:6 Fak 3:11,12

hin fakkaatu. Ergasii garuu warra adabbii sanaan leenjifamaniif ija qajeelummaa fi nagaa kenna.

12 Kanaafuu irree laafee fi jilba dadhabe jabeessaa. 13 Naafti akka
fayyuuf malee akka karaa irraa hin jal'anneef, "Miilla keessaniif daandii qajeelaa baafadhaa."†

Akeekkachiisa

14 Nama hunda wajjin nagaadhaan jiraachuu fi qulqulluu ta'uuf tattaaffadhaa; qulqullummaan malee namni kam iyyuu Gooftaa arguu hin
danda'uutii. 15 Nama kamitti iyyuu ayyaanni Waaqaa akka hin hir'anne of eeggadhaa; hiddi hadhaa'aan biqilee rakkina akka hin uumnee fi namoota
baay'ees hin xureessineef of eeggadhaa. 16 Namni kam iyyuu akka Esaawu isa mirga hangafummaa isaa nyaata tokkittiitti gurgurate sanaa sagaagaltuu yookaan nama Waaqatti hin bulle hin taaneef of eeggadhaa.
17 Inni ergasii yeroo eebba sana dhaaluu barbaadetti akka didame isin ni beektu. Inni yoo eebba sana imimmaaniin barbaade illee geeddarama tokko illee fiduu hin dandeenye.

18 Isin gara tulluu tuqamuu danda'uu fi ibiddi irraa boba'u, gara
dukkanaa, gara dimimmisaa fi bubbee hin geenye; 19 gara sagalee
malakataatii fi gara sagalee dubbii dubbatuu hin geenye; warri isa dhaga'anis akka dubbiin biraa dabalamee isaanitti hin dubbatamne
kadhatan. 20 Isaan waan, "Bineensi iyyuu yoo tulluu sana tuqe dhagaadhaan tumamee haa ajjeefamu"‡ jedhamee ajajame sana obsuu hin
dandeenyeetii. 21 Wanti achitti mul'ates waan sodaachisaa ta'eef Museen, "Ani sodaadhaan hollachaan jira"§ jedhe.

22 Isin garuu gara Tulluu Xiyoon, gara magaalaa Waaqa jiraataa jechuunis Yerusaalem ishee samii keessaa dhuftaniirtu. Gara ergamoota
kumaatama gammachuun walitti qabamanii dhuftaniirtu; 23 gara waldaa
kiristaanaa hangafoota maqaan isaanii samii keessatti barreeffamee dhuftaniirtu. Gara Waaqa Abbaa Murtii waan hundaa, gara hafuurota
namoota qajeeltota warra mudaa hin qabne taasifamanii, 24 gara Yesuus
araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa, gara dhiiga facaafame kan dubbii dhiigni Abeel dubbatu sana caalaa dubbatuu dhuftaniirtu.

25 Isinis akka isa dubbachaa jiru sana hin didneef of eeggadhaa. Erga isaan yeroo isa lafa irratti isaan akeekkachiise sana didanitti jalaa hin ba'in, nu immoo yoo isa samii irraa nu akeekkachiisu sana irraa gara
galle akkamitti jalaa ba'uu dandeenya ree? 26 Yeroo sanatti sagaleen isaa lafa sochoose; amma garuu inni, "Ani ammas yeroo tokko lafa qofa utuu hin ta'in samiiwwanis nan sochoosa"* jedhee waadaa galeera.
27 Dubbiin, "Ammas yeroo tokko" jedhu kun akka wanni hin sochoofamne hafee jiraatuuf, wanni sochoofamu jechuunis wanni uumame baduu isaa argisiisa.

28 Kanaafuu nu waan mootummaa hin sochoone argannuuf kottaa haa galateeffannu! Kabajaa fi sodaadhaanis karaa fudhatamaa ta'een Waaqa
haa waaqeffannu; 29 Waaqni keenya ibidda gubee balleessuudhaatii.†

† **12:13** 12:13 Fak 4:26 ‡ **12:20** 12:20 Bau 19:12,13 § **12:21** 12:21 KeD 9:19 * **12:26** 12:26 Hag 2:6 † **12:29** 12:29 KeD 4:24

13

Gorsa Xumuraa

1 Akka obbolootaatti wal jaallachuu itti fufaa. 2 Keessumoota simachuu
hin irraanfatinaa; namoonni tokko tokko akkasiin utuu hin beekin
ergamoota Waaqaa simataniiruutii. 3 Warra mana hidhaa jiran akka waan
isaan wajjin hidhamtaniitti, warra dhiphina keessa jiranis akka waan ofii
dhiphattaniitti yaadadhaa.

4 Fuudhaa fi heerumni nama hunda biratti haa kabajamu; sireen
fuudhaa fi heerumaas qulqulluu haa ta’u; Waaqni ejjitootaa fi sagaagal-
tootatti ni muraatii. 5 Jireenya keessan jaalala maallaqaa irraa jabeessaa
eeggadhaa; wanni qabdan isin haa ga’u; Waaqni,

“Ani gonkumaa si hin dhiisu;
gonkumaas si hin gatu”*
jedheeraatii. 6 Kanaaf nu ija jabinaan,
“Gooftaan gargaaraa koo ti; ani hin sodaadhu.
Namni maal na gochuu danda’a?”† jenna.

7 Hooggantoota keessan warra dubbii Waaqaa isinitti himanii turan sana
yaadadhaa. Waan jireenya isaanii irraa argames ilaalaa; amantii isaanii
duukaa bu’aa. 8 Yesuus Kiristoos kaleessa, har’a, bara baraanis sanuma.

9 Barsiisa gosa hundumaa kan keessummaa ta’een hin fudhataminaa.
Garaan keenyas sirna waa’ee nyaataatiin utuu hin ta’in ayyaanaan jabina
argachuu qaba; sirni waa’ee nyaataa warra isa kabajan iyyuu hin fayyadu.
10 Nu iddoo aarsaa kan warri dunkaana qulqulluu keessa tajaajilan irraa
nyaachuuf mirga hin qabne tokko qabna.

11 Lubni ol aanaan dhiiga horii qabatee sababii cubbuutiif aarsaa
dhi’eessuuf jedhee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sana seena;
foon horii sanaas qubata keessaa gad baafamee gubama. 12 Kanaafuu
Yesuusis dhiiga ofiitiin saba qulqulleessuuf jedhee karra magaalattiitiin
alatti dhiphate. 13 Egaa kottaa nus salphina inni baate sana baannee
iddoo qubataatiin ala gara isaa haa dhaqnu. 14 Nu magaalaa dhufuuf jirtu
eegganna malee magaalaa bara baraa asii hin qabnuutii.

15 Kanaafuu kottaa utuu gargar hin kutin karaa Yesuusiitiin aarsaa
galataa Waaqaaf haa dhi’eessinu; aarsaan kunis dubbii maqaa isaa
beeksisuuf afaan keenya keessaa ba’uu dha. 16 Waan gaarii gochuu fi
waan qabdanis namaan ga’uu hin dhiisinaa; Waaqni aarsaa akkasiitti
gammadaatii.

17 Hooggantoota keessaniif ajajamaa; isaaniifis bulaa. Isaan waan itti
gaafatamtoota lubbuu keessanii ta’aniif isin eegu; kanas utuu gaddaan
hin ta’in akka isaan gammachuun hojjetaniif isaaniif ajajamaa; yoo isaan
gaddaan hojjetan isin hin fayyaduutii.

Akka Kadhannaa Godhaniif Gaafachuu

18 Isin Waaqa nuu kadhadhaa. Nu akka karaa hundumaan qalbii
qulqulluu qabnuu fi akka jireenya kabajamaa jiraachuu hawwinu mirka-
neeffanneerra. 19 Keessumattuu akka ani dafee deebi’ee gara keessan
dhufuuf akka Waaqa kadhattan isin gorsa.

Eebbaa fi Dhaamsa Nagaa Xumuraa

---

* **13:5** 13:5 KeD 31:6 † **13:6** 13:6 Far 118:6,7

20 Waaqni nagaa inni karaa dhiiga kakuu bara baraatiin Gooftaa keenya
Yesuus, Tiksee hoolotaa guddicha sana warra du'an keessaa kaase sun,
21 akka isin fedhii isaa raawwattaniif waan gaarii hundaan isin haa
qopheessu; innis karaa Yesuus Kiristoosiitiin waan isa gammachiisu nu
keessatti haa hojjetu; ulfinni bara baraa hamma bara baraatti Yesuus
Kiristoosiif haa ta'u. Ameen.

22 Yaa obboloota nana, ani waan xalayaa gabaabaa isinii barreesseef,
akka isin ergaa gorsaa kana obsaan fudhattan isin kadhadha.

23 Akka obboleessi keenya Xiimotewos mana hidhaatii hiikame akka
beektan nan barbaada. Yoo inni dafee as dhufe ani isin arguuf isa wajjin
nan dhufa.

24 Hooggantoota keessan hundaa fi qulqulloota hundatti nagaa naa
himaa.
Warri Iixaaliyaa irraa dhufanis nagaa isinii dhaamu.

25 Ayyaanni isin hunda wajjin haa ta'u.

Yaaqoob

Nagaa Gaafachuu

[1] Yaaqoob garbicha Waaqaatii fi kan Yesuus Kiristoos Gooftichaa irraa,

Gara gosoota kudha lamaan bibittinnaa'aniitti:

Nagaan isiniif haa ta'u.

Qorumsaa fi Dhiibbaa

[2] Yaa obboloota ko, yommuu qorumsi adda addaa isin irra ga'utti
akka gammachuu guutuutti fudhadhaa; [3] amantiin keessan qoramuun
isaa akka obsa isiniif argamsiisu beektuutii. [4] Akka isin bilchaatoo fi
guutuu, warra hir'ina tokko iyyuu hin qabne taataniif obsi hojii isaa
haa raawwatu. [5] Isin keessaa namni tokko iyyuu hanqina ogummaa yoo
qabaate, Waaqa utuu hin tuffatin nama hundumaaf arjummaan kennu
haa kadhatu; isaafis ni kennama. [6] Inni garuu yommuu kadhatu amantiin
haa kadhatu; hin shakkinis; namni shakku akka dambalii galaanaa kan
bubbeen dha'amee oofamuu ti. [7] Namni sun waan tokko illee Gooftaa
biraa nan argadha jedhee hin eeggatin; [8] inni nama yaada lamaa ti; iddoo
tokkos hin dhaabatu.

[9] Obboleessi gad qabame ol qabamuu isaatiin of haa jaju. [10] Sooressi
garuu gad qabamuu isaatti of haa jaju; inni akkuma daraaraa margaa
ni harca'aatii. [11] Aduun ho'a gubuun baatee marga gogsitiitii; daraaraan
biqiltuu sanaas ni harca'a; miidhaginni isaas ni bada. Sooressis utuma
hojii isaatiif olii gad fiiguu bada.

[12] Namni qorumsa obsu eebbifamaa dha; inni yommuu qorametti jabaa-
tee waan dhaabateef gonfoo jireenyaa kan Waaqni warra isa jaallataniif
waadaa gale sana ni argataatii.

[13] Namni kam iyyuu yommuu qoramutti, "Waaqatu na qoraa jira" hin
jedhin. Waaqni hamaadhaan hin qoramuutii; innis nama tokko illee hin
qoru; [14] tokkoon tokkoon namaa garuu yommuu hawwii ofii isaa hamaa
sanaan harkifamee gowwoomfamutti qorama. [15] Hawwiinis yommuu
ulfooftetti cubbuu dhalti; cubbuun immoo yommuu guutumaan guutuutti
guddattetti du'a dhalti.

[16] Yaa obboloota koo jaallatamoo, hin dogoggorinaa. [17] Kennaan gaariin
hundinuu, kennaan mudaa hin qabne hundinuus Abbaa ifaa isa akka
gaaddidduu hin geeddaramne sana biraa gubbaadhaa gad bu'a. [18] Innis
akka nu uumama isaa hundumaaf gosa hangafa taanuuf akkuma fedhii
isaatti dubbii dhugaatiin nu dhalche.

Dhaga'uu fi Hojii Irra Oolchuu

[19] Yaa obboloota koo jaallatamoo, waan kana hubadhaa: Namni
hundinuu dhaga'uutti haa ariifatu; dubbachuuf suuta haa jedhu; aaruuttis
suuta haa jedhu; [20] aariin namaa qajeelummaa Waaqaa hin hojjetuutii.
[21] Kanaaf xuraa'ummaa hundaa fi hammina isin keessa jiraatu hunda of

irraa fageessaa; dubbii lubbuu keessan fayyisuu danda'u kan isin keessatti
facaafame sana garraamummaan fudhadhaa.
[22] Isin garuu warra dubbicha hojii irra oolchitan ta'aa malee warra
dhaga'uu qofaan of gowwoomsitan hin ta'inaa. [23] Namni dubbicha
dhaga'ee hojii irra hin oolchine kam iyyuu nama of-ilaalee keessatti
fuula isaa ilaallatu fakkaata; [24] innis erga of ilaalee booddee ni deema;
yommusuma maal akka fakkaatu ni irraanfata. [25] Garuu namni seera
bilisaa kan hir'ina hin qabne sana hubatee ilaalu, kan akka seera sanaattis
jiraatu, kan waan dhaga'es hojii irra oolchuu malee hin irraanfanne sun
waan hojjetu keessatti ni eebbifama.
[26] Namni waan amantaa qabu of se'u, kan garuu arraba isaa hin
luugamanne yoo jiraate inni of gowwoomsa; amantaan isaas faayidaa hin
qabu. [27] Amantaan Waaqa Abbaa keenya duratti qulqulluu ta'ee fi kan
mudaa hin qabne isa kana: kunis ijoollee abbaa fi haadha hin qabnee fi
haadhota hiyyeessaa rakkina isaanii keessatti kunuunsuu fi xuraa'ummaa
addunyaa irraa of eeggachuu dha.

2

Nama Wal caalchisuun Dhowwaa dha

[1] Yaa obboloota ko, isin waan Gooftaa keenya kan ulfinaa Yesuus
Kiristoositti amantaniif nama wal hin caalchisinaa. [2] Namni qubeelaa
warqee kaa'atee uffata bareedaas uffatu tokko gara wal ga'ii keessanii
dhufa haa jennu; akkasumas hiyyeessi darsa uffatu ni dhufa haa jennu.
[3] Isinis yoo namicha uffata bareedaa uffatu sanaaf ulfina addaa kennitanii,
"Maaloo kottuu iddoo gaarii taa'i!" jettan, yoo namicha hiyyeessa sanaan
immoo, "Ati achi dhaabadhu" yookaan "Kottuutii miilla koo bira taa'i!"
jettan, [4] isin gidduu keessanitti garaa garummaa uumtanii warra yaada
hamaan murteessitan hin taanee?
[5] Yaa obboloota koo jaallatamoo, mee dhaga'aa! Waaqni akka isaan
amantiitti sooreyyii ta'anii fi akka isaan mootummaa inni warra isa
jaallataniif waadaa gale sana dhaalaniif hiyyeeyyii addunyaa kanaa
filateera mitii? [6] Isin garuu hiyyeeyyii salphiftaniirtu. Warri isin
qisaasuutti jiran warruma sooreyyii sana mitii? Kanneen gara mana
murtiitti isin harkisaa jiranis isaanuma mitii? [7] Maqaa kabajamaa isin
ittiin waamamtan sanas kan arrabsan isaanuma mitii?
[8] Seera mootii kan Katabbii Qulqulluu keessatti, "Ollaa kee garuu
akka ofii keetti jaalladhu"* jedhu sana yoo dhugumaan eegdan isin
waan qajeelaa gochaa jirtu. [9] Yoo nama wal caalchiftan garuu isin
cubbuu hojjettan; seera durattis akka seera cabsitootaatti isinitti murama.
[10] Sababiin isaas namni seera guutummaatti eegee waan tokko qofa cabse
kam iyyuu akka waan seera hunda cabseetti ilaalamaatii. [11] Inni, "Hin
ejjin"† jedhe sun akkasuma immoo, "Hin ajjeesin"‡ jedheeraatii. Ati yoo
ejjuu baatte illee nama ajjeefnaan seera cabsiteerta.
[12] Isin akka warra seera nama bilisoomsuun itti muramuutti dubbadhaa;
hojjedhaas; [13] nama namaaf hin araaramnetti murtii araara hin qabnetu
murama. Araarri murtii mo'a.

Amantii fi Hojii

---

* **2:8** 2:8 Lew 19:18 † **2:11** 2:11 Bau 20:14; KeD 5:18 ‡ **2:11** 2:11 Bau 20:13; KeD 5:17

14 Yaa obboloota ko, namni tokko yoo, “Ani amantii qaba” jedhee garuu
hojiin argisiisuu baate, kun faayidaa maalii qaba? Amantiin akkanaa
isa fayyisuu danda’aa ree? 15 Fakkeenyaaf obboleessi tokko yookaan
obboleettiin tokko uffataa fi waan guyyaa guyyaan nyaatan hin qaban haa
jennu. 16 Isin keessaa yoo namni tokko, “Nagaan deemaa; isinitti haa ho’u;
quufaas” isaaniin jedhee garuu waan foon isaaniitiif barbaachisu tokko
illee hin kenniniif, kun faayidaa maalii qaba ree? 17 Akkasumas amantiin
hojiin hin mul’ifamne ofiinuu du’aa dha.
18 Namni tokko garuu, “Ati amantii qabda; ani immoo hojii qaba” jedha.
Ati amantii kee hojii malee na argisiisi; anis hojii kootiin amantii koo
sin argisiisa. 19 Akka Waaqni tokkichi jiru ati ni amanta. Kun gaarii dha!
Hafuuronni hamoon iyyuu waan kana ni amanu; sodaadhaanis ni hollatu.
20 Yaa namicha gowwaa nana, ati akka amantiin hojii of keessaa hin
qabne du’aa ta’e beekuu barbaaddaa? 21 Abbaan keenya Abrahaam
yommuu ilma isaa Yisihaaqin iddoo aarsaa irratti dhi’eessetti waan hojjete
sanaaf qajeelaa ta’ee hin lakkaa’amnee ree? 22 Akka amantiin isaatii fi
hojiin isaa tokkummaan hojjechaa turan ni argita; waan inni hojjeteenis
amantiin isaa guutuu ta’e. 23 Kanaanis wanni katabbii qulqulluu keessatti,
“Abrahaam Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa’ameef”§ jedhu
ni raawwatame; innis michuu Waaqaa jedhame. 24 Egaa akka namni
hojiidhaanis malee amantii qofaan qajeelaatti hin lakkaa’amne ni argitu.
25 Akkasuma immoo sagaagaltuun Rahaab jedhamtu yommuu basaas-
tota simattee karaa kaaniin isaan geggeessitetti waan hojjetteen qajeeltu-
utti hin lakkaa’amnee ree? 26 Akkuma dhagni hafuura hin qabne du’aa
ta’e sana, amantiin hojii hin qabnes du’aa dha.

3

Arraba Leenjifachuu

1 Yaa obboloota ko, baay’een keessan barsiistota hin ta’inaa; nu warra
barsiisnutti murtii cimaan akka muramu ni beektuutii. 2 Nu hundinuu
karaa baay’eedhaan gufanna. Namni waan dubbatu keessatti hin gufanne
kam iyyuu nama hir’ina hin qabnee dha; dhagna isaas guutummaatti
to’achuu danda’a.
3 Fardi akka nuuf ajajamuuf yoo afaan isaa luugamne dhagna isaa
guutuu gara barbaanne geessuu dandeenya. 4 Mee doonii illee ilaalaa!
Dooniin yoo akka malee guddaa ta’ee bubbee jabaadhaan oofame
illee namichi isa oofu batoo xinnoo isheetiin gara barbaadetti geessa.
5 Akkasuma immoo arrabni kutaa dhagnaa xinnoo dha; waan gurguddaad-
haan of jaja. Bosonni hammam guddaa ta’u iyyuu qaanqee ibiddaa xin-
naadhaan akka gubatu hubadhaa. 6 Arrabni ibidda; kutaawwan dhagnaa
keessattis addunyaa hamminaa ti. Inni dhagna guutuu xureessa; adeemsa
uumamaattis ibidda qabsiisa; ofii isaatii immoo ibidda gahaannamiitiin
gubama.
7 Bineensonni gosa hundaa, simbirroonni, uumamawwan lafa irra
loo’anii fi galaana keessa jiraatan hundinuu namaan madaqfamu;
madaqfamaniirus; 8 arraba garuu namni tokko iyyuu leenjisuu hin
danda’u. Arrabni hamaa boqonnaa hin qabnee dha; summii nama
ajjeesuunis kan guutamee dha.

§ **2:23** 2:23 Uma 15:6

[9] Nu arrabaan Gooftaa fi Abbaa eebbifna; isumaan immoo nama bifa
Waaqaatiin uumame abaarra. [10] Afaanuma tokko keessaa eebbii fi abaarsi
ba'a. Yaa obboloota ko, wanni kun akkas ta'uu hin qabu. [11] Bishaan
mi'aawaa fi hadhaa'aan burqaa tokko keessaa ni ba'aa? [12] Yaa obboloota
ko, mukni harbuu ija ejersaa naqachuu yookaan wayiniin ija harbuu
naqachuu danda'aa? Akkasuma immoo burqaan bishaan soogiddaa
bishaan mi'aawaa kennuu hin danda'u.

Ogummaa Gosa Lamaa

[13] Isin keessaa ogeessii fi hubataan eenyu? Kanas inni jireenya isaa
gaariidhaan, hojii ogummaa kan gad of qabuudhaan hojjetamuun haa
argisiisu. [14] Isin garuu yoo hinaaffaa hadhaa'aa fi hawwii ofittummaa
garaa keessan keessaa qabaattan of hin jajinaa; dhugaa irrattis soba hin
dubbatinaa. [15] Ogummaan kun kan lafaa ti; kan foonii ti; kan hafuura
hamaati malee kan samii irraa dhufu miti. [16] Iddoo hinaaffaa fi hawwiin
ofittummaa jiru, jeequmsaa fi hojii hamminaa hundumatu jira.
[17] Ogummaan samii irraa dhufu garuu duraan dursee qulqulluu dha;
akkasumas nagaa qabeessa; garraamii dha; ajajamaa dha; kan araaraa fi
ija gaariin guutamee dha; wal caalchisuu fi itti fakkeessuus of keessaa hin
qabu. [18] Iji qajeelummaa warra nagaa buusaniin nagaadhaan facaafama.

4

Waaqaaf Bulaa

[1] Wanni lolaa fi walitti bu'uu isin gidduutti kaasu maali? Isaan hawwii
isin keessatti wal lolan irraa dhufu mitii? [2] Isin ni hawwitu; garuu hin
argattan. Kanaaf ni ajjeeftu; ni hinaaftus. Garuu waan barbaaddan sana
argachuu hin dandeessan. Kanaafis walitti buutu; wal loltus. Isin waan
Waaqa hin kadhanneef hin qabaattan. [3] Isin dharraa keessan hamaa
guutachuuf jettanii yaada hamaan waan kadhattaniif yommuu kadhattan
hin argattan.
[4] Yaa ejjitoota, addunyaatti michoomuun Waaqatti diina ta'uu akka ta'e
hin beektanii? Namni michuu addunyaa ta'u kam iyyuu diina Waaqaa
ta'a. [5] Yookaan wanni Katabbiin Qulqulluun, "Hafuurri nu keessa jiraatu
sun hinaaffaadhaan hawwa" jedhu akkasumaan dubbatama seetuu ree?
[6] Inni garuu ayyaana caalu nuuf kenna. Sababiin Katabbiin Qulqulluun,
"Waaqni of tuultotaan ni morma;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna"*
jedhuufis kanuma.
[7] Kanaafuu Waaqaaf bulaa. Diiyaabiloosiin immoo mormaa; innis
isin baqataa. [8] Waaqatti dhi'aadhaa; innis isinitti ni dhi'aataa. Isin
cubbamoonni harka keessan dhiqadhaa; warri yaada lama qabdanis garaa
keessan qulqulleeffadhaa. [9] Dhiphadhaa; gaddaa; boo'aas. Kolfi keessan
boo'ichatti, gammachuun keessan immoo gaddatti haa geeddaramu.
[10] Fuula Gooftaa duratti gad of qabaa; inni immoo ol isin qabaa.
[11] Yaa obboloota, wal hin hammeessinaa. Namni obboleessa isaa ham-
meessu yookaan obboleessa isaatti muru kam iyyuu seera hammeessa;
seerattis ni mura. Garuu ati yoo seeratti murte seera sanatti muraa jirta
malee isaaf ajajamaa hin jirtu. [12] Inni seera tumuu fi Abbaan Murtii

* **4:6** 4:6 Fak 3:34

tokkichuma; innis isa fayyisuu fi balleessuu danda'uu dha. Garuu nama kaanitti muruuf ati eenyu?

Waa'ee Boriitiif of jajuu

13 Egaa isin warri, "Har'a yookaan bor magaalaa kana yookaan maga-
alaa sana dhaqnee waggaa tokko achi turra; daldallees bu'aa arganna"
jettan mee dhaga'aa. 14 Isin waan bor ta'uuf jiru iyyuu hin beektan.
Jireenyi keessan maal innii? Isin hurrii yeroo xinnoof mul'attee ergasii
immoo badduu dha. 15 Qooda kanaa isin, "Yoo Gooftaan jedhe, nu ni
jiraanna; waan kana yookaan waan sana ni hojjenna" jechuu qabdu.
16 Amma garuu isin of jajuu keessanitti gammaddu. Gammachuun akkasii
hundi hamaa dha. 17 Egaa namni kam iyyuu waan gaarii hojjechuu qabu
utuma beekuu yoo hojjechuu baate kun cubbuu isatti ta'a.

5

Sooreyyii Nama Cunqursaniif Akeekkachiisa Kennuu

1 Isin yaa sooreyyii, sababii dhiphinni isinitti dhufuuf jiruutiif boo'aa;
wawwaadhaas. 2 Qabeenyi keessan tortoreera; biliinis uffata keessan
nyaateera. 3 Warqee fi meetiin keessan sameera. Dandaa'uun isaaniis
isinitti dhugaa ba'a; akkuma ibiddaattis foon keessan nyaata. Isin bara
dhumaatiif qabeenya walitti qabattaniirtu. 4 Kunoo, mindaan isin warra
midhaan keessan haaman dhowwattan sun ni iyya. Iyyi warra midhaan
keessan walitti qabaniis gurra Gooftaa Waan Hunda Danda'u sanaa
seeneera. 5 Isin qananii fi gammachuun lafa irra jiraattaniirtu. Guyyaa
qalmaatiifis of gabbiftaniirtu. 6 Nama qajeelaa isiniin hin morminetti
murtanii ajjeeftu.

Dhiphina Keessatti Obsa Qabaachuu

7 Kanaafuu yaa obboloota, hamma dhufaatii Gooftaatti obsaa. Qonnaan
bulaan tokko lafa irraa midhaan gaarii argachuuf hammam akka eeggatu,
bokkaa duraatii fi kan dhumaa hamma argattuttis hammam akka obsu
hubadhaa. 8 Isinis akkasuma obsaa; jabaadhaa dhaabadhaas; dhufaatiin
Gooftaa dhi'aateeraatii. 9 Yaa obboloota, akka isinitti hin muramneef
walitti hin guunguminaa. Kunoo, Abbaan Murtii balbala dura dhaaba-
teera.
10 Yaa obboloota, raajota maqaa Gooftaatiin dubbachaa turan sana akka
fakkeenya dhiphinaa fi obsaatti fudhadhaa. 11 Kunoo, nu warra obsaan
jabaattanii dhaabatan sanaan eebbifamoo jenna; Iyyoob obsuu isaa
dhageessaniirtu; waan Gooftaan dhuma irratti isaaf godhes argitaniirtu.
Gooftaan gara laafinaa fi araaraan kan guutamee dha.
12 Hundumaa caalaa immoo yaa obboloota ko, hin kakatinaa; samiin
yookaan lafaan yookaan waan biraa tokkoon illee hin kakatinaa. Wanni
isin jechuu qabdan, "Eeyyee" yookaan "waawuu" haa ta'u. Yoo kanaa
achii isinitti murama.

Kadhannaa Amantii

13 Isin keessaa namni dhiphachaa jiru jiraa? Inni haa kadhatu.
Namni gammadu jiraa? Inni faarfannaa galataa haa faarfatu. 14 Isin
keessaa namni dhukkubsatu jiraa? Inni jaarsolii waldaa kiristaanaa haa
waamsifatu; isaanis maqaa Gooftaatiin zayitii isa dibanii haa kadhataniif.

15 Kadhannaan amantiin godhamu nama dhukkubsatu ni fayyisa; Goof-
taanis isa ni kaasa. Yoo inni cubbuu hojjetee jiraates ni dhiifamaaf.
16 Kanaafuu akka fayyitaniif cubbuu keessan walitti himadhaatii walii
kadhadhaa. Kadhannaan nama qajeelaa humna qaba; waan guddaas ni
hojjeta.
17 Eeliyaas namuma akka keenyaa ture. Innis akka bokkaan hin
roobneef jabeessee kadhate; bokkaanis waggaa sadii fi ji'a ja'a lafa irratti
hin roobne. 18 Ammas deebi'ee kadhate; samiin bokkaa kenne; laftis
midhaan baafte.
19 Yaa obboloota ko, isin keessaa namni tokko yoo dhugaa irraa fagaate,
namni biraa immoo yoo isa deebise, 20 inni nama cubbamaa karaa jal'aa
irraa deebisu lubbuu namicha sanaa akka du'a jalaa baasu, cubbuu
baay'ees akka dhoksu haa beeku.

Phexros Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phexros ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,

Gara filatamtoota Phonxoos, Galaatiyaa, Qaphadooqiyaa, Asiyaa fi Bi-
itaaniyaa keessa bibittinnaa'an 2 kanneen akka beekumsa Waaqa Abbaatti,
karaa hojii qulqulleessuu Hafuuraatiin, akka Yesuus Kiristoosiif ajajamanii
fi akka dhiigni isaa isaanitti facaafamuuf filatamaniitti:

Ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Abdii Jiraataadhaaf Waaqa Galateeffachuu

3 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos haa eebbifamu!
Inni araara isaa guddaa sanaan, warra du'an keessaa ka'uu Yesuus
Kiristoosiin abdii jiraataadhaaf lammata nu dhalche; 4 akkasumas dhaala
hin badne, kan hin xuroofne yookaan hin geeddaramnetti nu galche;
dhaalli kunis samii keessa isinii kaa'ameera; 5 isin warra karaa amanti-
itiin hamma fayyina bara dhumaatti mul'achuudhaaf qophaa'e sanaatti
humna Waaqaatiin eegamtanii dha. 6 Isinis yoo amma yeroo gabaabaaf
qorumsa gosa garaa garaa keessa darbuu qabaattan iyyuu waan kanaan
akka malee gammaddan. 7 Wanni kunis akka amantiin keessan kan
warqee yoo ibiddaan qulqulleeffame iyyuu badu sana caalu sun dhugaa
ta'uun isaa mirkaneeffamee, yeroo itti Yesuus Kiristoos mul'atutti galata,
ulfinaa fi kabaja fiduuf ta'e. 8 Isin utuu isa hin argin isa jaallattu; amma
yoo isa arguu baattan iyyuu isatti amantu; gammachuu ibsamuu hin
dandeenyee fi ulfina qabeessaanis guutamtaniirtu; 9 isin bu'aa amantii
keessanii jechuunis fayyina lubbuu keessanii argachaa jirtuutii.
10 Raajonni waa'ee ayyaana isinii kennamuuf jiru sanaa dubbatan
sun itti jabaatanii waa'ee fayyina kanaa qorachaa, iyyaafachaas turan;
11 isaanis yommuu Hafuurri Kiristoos inni isaan keessa ture sun waa'ee
dhiphina Kiristoosiitii* fi waa'ee ulfina itti aanu sanaa duraan dursee
dubbatetti yoomii fi haala akkamii keessa akka ta'u beekuuf yaalaa turan.
12 Namoonni Hafuura Qulqulluu isa samiidhaa ergameen wangeela isinitti
lallaban sun waan amma isinitti himan keessatti utuu ofii isaanii hin
ta'in isin akka tajaajilan ifa ni ta'eef; waan kana ergamoonni iyyuu gad
fageenyaan arguu hawwu.

Qulqulloota Ta'aa

13 Kanaafuu mudhii qalbii keessanii hidhadhaa; warra of qaban ta'aa;
abdii keessanis guutumaan guutuutti ayyaana yeroo Yesuus Kiristoos
mul'atutti isinii kennamu sana irra kaa'adhaa. 14 Akka ijoollee ajajamanii
ta'aa malee hawwii hamaa bara wallaalummaa keessanii sana duukaa hin
bu'inaa. 15 Qooda kanaa akkuma inni isin waame sun qulqulluu ta'e, isinis

---

* **1:11** 1:11 yookaan Masiihichaa

waan hojjetan hundumaan qulqulloota ta'aa; 16 "Ani qulqulluudhaatii
isinis qulqulloota ta'aa"† jedhamee barreeffameeraatii.
17 Isin erga isa utuu wal hin caalchisin nama hunda akkuma hojii isaatti
itti muru sana "Abbaa" jettanii waammattanii bara keessummummaa
keessan isa sodaachaa jiraadhaa. 18 Isin akka jireenya faayidaa hin qabne
kan abbootii keessan irraa dhaaltan irraa waan baduu danda'u kan akka
meetiitii fi warqeetiin hin furamin beektuutii. 19 Garuu dhiiga gatii guddaa
qabu, dhiiga Kiristoos jechuunis hoolaa mudaa yookaan hanqina hin
qabne sanaatiin furamtaniirtu. 20 Inni utuu addunyaan hin uumamin
duraan dursee beekame; garuu isiniif jedhee bara dhumaa kana keessa
mul'ate. 21 Isinis karaa isaatiin Waaqa warra du'an keessaa isa kaasee
ulfina isaaf kenne sanatti amantu; kunis akka amantii fi abdiin keessan
Waaqayyo ta'uuf.
22 Egaa isin waan akka obboloota keessaniif jaalala dhugaa qabaattaniif
jettanii dhugaadhaaf ajajamuun of qulqulleessitaniif, cimsaatii garaa
qulqulluudhaan wal jaalladhaa. 23 Isin karaa dubbii Waaqaa isa jiraatuu fi
cimee dhaabatu sanaatiin sanyii hin badne irraa lammata dhalattan malee
sanyii badu irraa miti.
24 "Foon hundi akkuma margaa ti;
ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa margaa ti;
margi ni coollaga; daraaraanis ni harca'a;
25 dubbiin Gooftaa garuu bara baraan ni jiraata."‡
Dubbiin kunis wangeela isinitti lallabame sana.

2

1 Kanaafuu hammina hunda, gowwoomsaa hunda, itti fakkeessummaa,
weennoo fi maqaa nama balleessuu hunda of irraa fageessaa. 2 Akka ittiin
fayyina keessaniin guddattaniifis akkuma daa'imman reefuu dhalataniitti
aannan hafuuraa qulqullaa'aa sana jabeessaa dharra'aa; 3 isin gaarum-
maa Gooftaa dhandhamattaniirtuutii.

Dhagaa Jiraataa fi Saba Filatame

4 Isin erga gara isaa, gara Dhagaa jiraataa namoonni tuffatanii Waaqni
garuu filate gati jabeessa sanaa dhuftanii, 5 isinis akkuma aarsaa ha-
fuuraa kan karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa biratti fudhatamaa ta'e
dhi'eessuudhaan luboota qulqullaa'oo ta'uuf akkuma dhagaawwan jiraa-
tootti mana hafuuraa taatanii ijaaramaa jirtu. 6 Katabbiin Qulqulluun,
"Kunoo, ani Xiyoon keessa, dhagaa tokko,
dhagaa golee filatamaa gati jabeessa nan kaa'a;
namni isa amanatu
kam iyyuu hin qaana'u"*
jedhaatii. 7 Kanaafuu dhagaan kun isin warra amantaniif dhagaa gati
jabeessaa dha. Warra hin amanneef garuu,
"Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta'eera."†
8 Akkasumas,
"Dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu ta'e"‡

† **1:16** 1:16 Lew 11:44,45; 19:2; 20:7 ‡ **1:25** 1:25 Isa 40:6-8 * **2:6** 2:6 Isa 28:16 † **2:7** 2:7 Far 118:22 ‡ **2:8** 2:8 Isa 8:14

jedhameera. Isaanis waan dubbii sanaaf ajajamuu didaniif gufatan; dhugumaanuu isaan kanumaaf ramadaman.
9 Isin garuu akka galata isa dukkana keessaa gara ifa isaa dinqisiisaatti isin waame sanaa labsitaniif dhaloota filatame, luboota mootii, saba qulqulluu, saba Waaqaa kan addaa taataniirtu. 10 Isin dur saba Waaqaa
hin turre; amma garuu saba Waaqaa ti; isin dur araara hin arganne; amma garuu araara argattaniirtu.

Jireenya Waaqatti Tolu Jiraachuu

11 Yaa michoota jaallatamoo, isin waan addunyaa keessatti alagootaa fi keessummoota taataniif akka hawwii foonii kan lubbuu keessan lolu irraa fagaattan ani isinin gorsa. 12 Akka ormoonni akka waan isin hammina
hojjetaniitti maqaa isin balleessan sun, hojii keessan isa gaarii arganii guyyaa Waaqni nu ilaaluu dhufutti ulfina isaaf kennaniif isaan gidduutti amala gaarii qabaadhaa.

Bulchitootaaf Buluu

13 Gooftaadhaaf jedhaatii taayitaa namaa hunda jalatti bulaa; mootii
taayitaa ol aanaa qabu 14 yookaan bulchitoota inni akka isaan namoota balleessaa hojjetan adabanii warra waan qajeelaa hojjetan immoo galateeffataniif erge hundumaa jalattis bulaa. 15 Waaqni akka isin waan
gaarii hojjechuudhaan haasaa wallaalummaa namoota gowwaa afaan qabachiiftan fedhaatii. 16 Akka warra bilisummaa qabaniitti jiraadhaa;
bilisummaa keessan immoo hammina dhoksuuf itti hin fayyadaminaa; garuu akka tajaajiltoota Waaqaatti jiraadhaa. 17 Nama hunda kabajaa;
obbolummaa amantootaa jaalladhaa; Waaqa sodaadhaa; mootiifis ulfina kennaa.

Gooftoliidhaaf Buluu

18 Yaa garboota, isinis gooftota keessan warra gaarii fi toloota qofa utuu
hin ta'in warra jal'ootas sodaa hundaan jalatti bulaa. 19 Namni tokko yoo
Waaqaaf jedhee dhiphina dabaan isatti dhufe obse galata qaba. 20 Isin yoo
sababii balleessaa hojjettaniif dhaanamtanii obsitan galata maalii argattu? Garuu yoo sababii waan qajeelaa hojjettaniif dhiphattanii obsitan kun fuula Waaqaa duratti galata qaba.

Fakkeenya Kiristoos

21 Wanni isin waamamtaniifis kanuma. Kiristoos akka isin faana isaa duukaa buutaniif jedhee isiniif dhiphachuudhaan fakkeenya isinii kenneeraatii.
22 "Inni cubbuu hin hojjenne;
sobni afaan isaatii hin baane."§
23 Yeroo isaan isa arrabsanitti inni isaan hin arrabsine; yeroo dhiphatettis nama hin doorsifne. Garuu isa qajeelummaan muru sanatti imaanaa of
kenne. 24 Inni mataan isaa akka nu cubbuuf duunee qajeelummaaf immoo jiraannuuf jedhee dhagna isaatiin cubbuu keenya fannoo irratti baate;
isinis madaa isaatiin fayyitaniirtu. 25 Isin dur akkuma hoolota karaa irraa badanii turtan; amma garuu gara Tiksee fi Phaaphaasii lubbuu keessaniitti deebitaniirtu.

§ **2:22** 2:22 Isa 53:9

3

Niitonni Dhirsootaaf Buluu

1 Yaa niitota, yoo dhirsoonni dubbicha hin amanne tokko tokko
jiraatan akka isaan dubbii tokko malee amaluma niitota isaaniitiin
booji'amaniif isinis akkasuma dhirsoota keessaniif ajajamaa; 2 isaanis
yommuu qulqullinaa fi sodaa isin jireenya keessan keessatti qabdan
arganitti ni booji'amu. 3 Miidhaginni keessan faaya alaan mul'atuun
jechuunis shurrubbaa dha'achuu, warqee kaa'achuu fi uffata bareedaa
uffachuun hin ta'in; 4 qooda kanaa miidhaginni keessan miidhagina keessa
namummaa keessanii haa ta'u; innis miidhagina hafuura garraamii fi
tasgabbaa'aa, kan hin badne, kan fuula Waaqaa duratti gatii guddaa
qabu haa ta'u. 5 Dubartoonni qulqulloonni durii warri Waaqa abdatanis
akkasuma dhirsoota isaaniitiif ajajamuudhaan of miidhagsan; 6 Saaraanis
Abrahaamiin "Gooftaa" jettee waamaa isaaf ajajamaa turte. Isinis yoo
waan qajeelaa hojjettanii fi sodaachuu baattan intallan ishee ti.

Dirqama Dhirsootaa

7 Yaa dhirsoota, isinis akkasuma akka isaan dadhaboo ta'an hubadhaatii
ulfina isaaniif kennuudhaan niitota keessan wajjin jiraadhaa; kanas
sababii isaanis isin wajjin ayyaana jireenyaa dhaalaniif akka wanni tokko
iyyuu kadhaa keessan hin gufachiifneef jedhaatii godhaa.

Sababii Waan Gaarii Hojjetaniif Dhiphachuu

8 Dhuma irratti hundi keessan yaada tokko qabaadhaa; walii na'aa; akka
obbolootaatti wal jaalladhaa; garaa laafotaa fi warra gad of qabanis ta'aa.
9 Hamaa, hamaadhaan hin deebisinaa; yookaan arrabsoo, arrabsoodhaan
hin deebisinaa; qooda kanaa eebbisaa. Isinis akka eebba dhaaltaniif
kanumaaf waamamtaniitii.

10 "Namni jireenya jaallatu,
kan bara gaariis arguu hawwu kam iyyuu,
arraba isaa hammina irraa,
hidhii isaa immoo soba dubbachuu irraa haa eeggatu.
11 Inni hammina irraa deebi'ee gaarii haa hojjetu;
nagaa haa barbaadu; duukaa haa bu'us.
12 Iji Gooftaa qajeeltota irra jiraatii;
gurri isaas kadhata isaaniitiif banamaa dha;
garuu fuulli Gooftaa warra hamaa hojjetanitti ni hammaata."*

13 Isin gaarii hojjechuuf yoo hinaaftan, eenyutu isin miidha? 14 Garuu
yoo qajeelummaaf jettanii dhiphattan isin eebbifamoo dha. "Sodaachisuu
isaanii hin sodaatinaa; hin jeeqaminaas."† 15 Garuu garaa keessan
keessatti Kiristoos Gooftichaaf ulfina guddaa kennaa. Nama sababii abdii
isin qabdan sanaa isin gaafatu kamiif iyyuu deebii kennuuf yeroo hunda
qophaa'aa. Waan kana immoo garraamummaa fi sodaan godhaa; 16 isinis
yommuu namoonni waa'ee keessan waan hamaa dubbatanitti akka warri
amala gaarii isin Kiristoos keessatti qabdan sana arrabsan qaana'aniif
yaada gaarii qabaadhaa. 17 Dhiphachuun keessan fedhii Waaqaa yoo ta'e,
hamaa hojjettanii dhiphachuu irra gaarii hojjettanii dhiphachuu wayya.

Fakkeenya Kiristoos

---

* **3:12** 3:12 Far 34:12-16 † **3:14** 3:14 Isa 8:12

[18] Kiristoosis Waaqatti isin fiduuf jedhee inni qajeelaan, warra qajeeltota
hin ta'iinif si'a tokko cubbuuf dhiphateeraatii. Inni fooniin ni ajjeefame;
Hafuuraan garuu jiraataa taasifame; [19] erga jiraataa taasifamee immoo
dhaqee hafuurota mana hidhaa jiranitti lallabe; [20] isaanis bara Nohi keessa
utuu dooniin ijaaramaa jiruu, yeroo Waaqni obsaan eegetti warra hin
ajajaminii dha. Doonii kanaanis nama muraasa, walumatti nama saddeeti
qofatu badiisa bishaanii jalaa ba'e; [21] bishaan kun fakkeenya cuuphaa
amma iyyuu isin fayyisuu ti; kunis dhagna irraa xurii baasuu utuu hin
ta'in qalbii qulqulluun Waaqaaf waadaa galuu dha. Innis du'aa ka'uu
Yesuus Kiristoosiin isin fayyisa; [22] Kiristoos samiitti ol ba'ee mirga Waaqaa
jira; ergamoonni Waaqaa, aangoowwanii fi humnoonni hundinuu isa
jalatti bulu.

4

Waaqaaf Jiraachuu

[1] Kanaafuu waan Kiristoos foon isaatiin dhiphateef isinis yaaduma
akkasiitiin hidhadhaa; sababiin isaas inni fooniin dhiphate cubbuu
dhiiseera. [2] Kanaafuu inni bara jireenya isaa kan foonii isa hafe sana akka
fedhii Waaqaatti jiraata malee akka hawwii namaatti hin jiraatu. [3] Yeroon
isin duraan waan ormoonni hojjechuu jaallatan sana jechuunis jireenya
gad dhiisii irratti, hawwii foonii irratti, machii irratti, addaggummaa ir-
ratti, gar malee dhuguu fi waaqeffannaa waaqota tolfamoo kan jibbisiisaa
ta'e irratti balleessitan sun haa ga'u. [4] Isaanis sababii isin gara jireenya
gad dhiisii akkasiitti isaan wajjin hin fiigneef ni dinqisiifatu; isin arrabsus.
[5] Garuu isaan Waaqa warra jiranii fi warra du'anitti muruuf qophaa'e sana
duratti deebii ni kennu. [6] Kanaafuu karaa fooniitiin akkuma namaatti
akka isaanitti muramuuf, karaa hafuuraatiin immoo akka Waaqaatti akka
jiraataniif wangeelli warra du'anii jiranitti iyyuu lallabameera.

Dhuma Waan Hundumaa

[7] Dhumni waan hundaa dhi'aateera. Kanaaf akka Waaqa kadhachuu
dandeessaniif dammaqaa; warra of qabanis ta'aa. [8] Waan hunda caalaatti
jaalala ho'aa waliif qabaadhaa; jaalalli cubbuu baay'ee dhoksaatii.
[9] Guungummii malee wal keessumsiisaa. [10] Tokkoon tokkoon namaa
kennaa warra kaan tajaajiluuf argate kam iyyuu akkuma abbaa imaanaa
amanamaa kan ayyaana Waaqaa bifa garaa gaaraatiin jiru sanaa tokkootti
itti fayyadamuu qaba. [11] Namni dubbatu kam iyyuu akka nama dubbii
Waaqaa dubbatuutti haa dubbatu. Namni tajaajilu kam iyyuu akka
Waaqni waan hunda keessatti karaa Yesuus Kiristoosiin galateeffamuuf
jedhee jabina Waaqni isaaf kenneen haa tajaajilu. Ulfinnii fi humni bara
baraa hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.

Sababii Kiristaana Ta'aniif Dhiphachuu

[12] Yaa michoota jaallatamoo, qorama akka ibiddaa kan amma ittiin
dhiphachaa jirtan kana akka waan wanni haaraan isinitti dhufeetti hin
dinqisiifatinaa. [13] Garuu isin yeroo ulfinni isaa mul'atutti akka baay'ee
gammaddaniif waan dhiphina Kiristoos keessatti qooda fudhattaniif gam-
madaa. [14] Yoo maqaa Kiristoosiitiif jettanii arrabsamtan isin eebbifamoo
dha; Hafuurri ulfinaatii fi Hafuurri Waaqaa isin irra boqotaatii. [15] Isin
keessaa namni kam iyyuu akka nama nama ajjeesuutti yookaan akka

hattuutti yookaan akka nama yakka hojjetuutti yookaan akka nama
dubbii namaa keessa seenuutti hin dhiphatin. 16 Garuu namni tokko yoo
sababii Kiristaana ta'eef dhiphate maqaa sanaan Waaqa haa galateeffatu
malee hin qaana'in. 17 Yeroon itti murtiin mana Waaqaatii jalqabu
dhi'aateeraatii; murtiin kun yoo nurratti jalqaba ta'e dhumni warra
wangeela Waaqaatiif hin ajajamnee akkam haa ta'u ree?
18 "Erga qajeeltonni fayyuun rakkisaa ta'e,

namni Waaqatti hin bullee fi cubbamaan maal haa ta'u ree?"*

19 Kanaafuu warri akka fedhii Waaqaatti dhiphatan lubbuu isaanii
Uumaa isaanii amanamaa sanatti imaanaa kennatanii waan gaarii hoj-
jechuutti haa fufan.

5

Maanguddootaa fi Karra Hoolotaatiif

1 Ani akka maanguddoo akkuma isaanii tokkootti, akka dhuga baatuu
dhiphina Kiristoosii fi akka nama ulfina mul'achuuf jiru sana keessatti
qooda qabu tokkootti akkana jedhee maanguddoota isin gidduu jiran
sana nan gorsa; 2 karra hoolotaa Waaqaa kan tika keessan jala jiru
eeguudhaan tiksoota ta'aa; kanas sababii dirqamtaniif utuu hin ta'in
fedhiidhuma keessaniin akka Waaqni akka isin taatan barbaadutti, bu'aa
nama qaanessu argachuuf utuu hin ta'in hawwii guddaa tajaajilaaf
qabdaniin godhaa; 3 karra hoolotaatiif fakkeenya ta'aa malee warra
imaanaa isinitti kennaman sana humnaan hin bulchinaa. 4 Isinis yommuu
hangafni tiksootaa mul'atutti gonfoo ulfinaa kan miidhaginni isaa irraa
hin badne argattu.

Dargaggootaaf

5 Yaa dargaggoota, isinis akkasuma maanguddoota jalatti bulaa. Hundi
keessanis tokkoo tokkoo keessaniif gad of qabiisa akka wayyaatti uffadhaa;
"Waaqni of tuultotaan ni morma;

warra gad of qabaniif immoo ayyaana kennaatii."*

6 Kanaafuu akka Waaqni yeroo malutti ol isin qabuuf, harka isaa humna
qabeessa sana jalatti gad of qabaa. 7 Inni isiniif waan yaaduuf, yaaddoo
keessan hunda isa irra kaa'adhaa.
8 Warra of qaban ta'a; dammaqaas. Diiyaabiloos diinni keessan nama
liqimsu barbaadee akkuma leenca aaduu nanaanna'aatii. 9 Sababii akka
obboloonni keessan warri addunyaa guutuu keessa jiraatan dhiphina
akkasii dhiphachaa jiran beektaniif amantiitti jabaadhaatii isaan mormaa.
10 Waaqni ayyaana hundaa karaa Kiristoosiin gara ulfina isaa kan bara
baraatti isin waame sun erga isin yeroo gabaabaaf dhiphattanii booddee
inni mataan isaa guutuu isin taasisa; isin dhaaba; isin jabeessas. 11 Bara
baraa hamma bara baraatti humni isaaf haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

12 Anis isin jajjabeessuudhaaf, akka wanni kun ayyaana Waaqaa isa
dhugaa ta'e sana dhugaa ba'uuf harka Silwaanos isa ani akka obboleessa
amanamaatti hedu sanaatiin gabaabumatti barreessee isinii ergeera.
Ayyaana kanaan jabaadhaa dhaabadhaa.

---

* **4:18** 4:18 Fak 11:31 * **5:5** 5:5 Fak 3:34

13 Waldaan kiristaanaa isheen isin wajjin filatamtee Baabilon keessa
jirtu sun nagaa isinii dhaamti; ilmi koo Maarqosis akkasuma nagaa isinii
dhaama.
14 Dhungoo jaalalaatiin nagaa wal gaafadhaa.

Isin warra kan Kiristoos taatan hundaaf nagaan haa ta’u.

Phexros Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Simoon Phexros garbichaa fi ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,

Gara warra karaa qajeelummaa Waaqa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin amantii akkuma amantii keenyaa gatii guddaa qabu sana argattaniitti:

2 Beekumsa Waaqaatii fi beekumsa Gooftaa keenya Yesuusiin ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Waamamuu fi Filatamuu Ofii Mirkaneeffachuu

3 Humni waaqummaa isaa karaa isa ulfina isaatii fi gaarummaa isaatiin
nu waame sana beekuu keenyaatiin waan jireenyaa fi Waaqatti buluuf
nu barbaachisu hundumaa nuuf kenneera. 4 Kennaa kanaanis isin
badiisa sababii hawwii hamaatiin addunyaa keessa jiru jalaa baatanii akka
amala waaqummaa isaa sana keessatti hirmaattaniif jedhee karaa kennaa
kanaatiin waadaa isaa guddaa fi kan gatii guddaa qabu nuuf galeera.
5 Sababuma kanaaf amantii keessan irratti gaarummaa, gaarum-
maa irrattis beekumsa dabalachuuf waan isinii danda'ame hunda god-
haa; 6 akkasuma beekumsa irratti of qabuu, of qabuu irratti obsaan
dhaabachuu, obsaan dhaabachuu irratti Waaqatti buluu, 7 Waaqatti buluu
irratti jaalala obbolummaa, jaalala obbolummaa irratti immoo jaalala
dhugaa dabaladhaa. 8 Yoo isin waan kana hunda qabaattanii ittuma
isinii baay'achaa deeme, wanni kun akka isin Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos beekuu keessatti dadhaboo fi bu'aa dhabeeyyii hin taane isin
godha. 9 Garuu namni waan kana hin qabne kam iyyuu jaamaa dha;
fagoottis arguu hin danda'u; cubbuu isaa durii sana irraa qulqulleeffamuu
isaa irraanfateera.
10 Kanaaf yaa obboloota ko, waamamuu fi filatamuu keessan mirka-
neeffachuuf caalaatti hinaaffaa qabaadhaa. Yoo waan kana gootan isin
hin gufattan; 11 akkasiin gara mootummaa bara baraa kan Gooftaa
keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoositti galuun guutummaatti
isiniif kennama.

Raajii Katabbii Qulqulluu

12 Kanaafuu isin wantoota kanneen beektanii, dhugaa amma qabdan
kanatti jabaatanii dhaabattanii iyyuu ani yeroo hunda wantoota kanneen
isin yaadachiisuu nan barbaada. 13 Ani hamman dunkaana kana keessa
jirutti waan kana isin yaadachiisuudhaan isin dammaqsuu koo qajeelaa
nan se'a; 14 ani akka Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos naaf ibsetti,
dunkaana koo kana akkan dafee of irraa baasu beekaatii. 15 Ani akka
isin erguma ani isin biraa godaanee booddee yeroo hunda waan kana
yaadachuu dandeessan gochuuf nan carraaqa.
16 Nu yommuu waa'ee humnaa fi dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos isinitti himnetti, surraa isaa ijuma keenyaan argineeti malee

oduu haxxummaadhaan uumame duukaa buunee miti. [17] Innis yommuu
sagaleen, “Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani isatti baay’ee nan
gammada”* jedhu sun Ulfina Surra qabeessa sana biraa dhufeefitti, Waaqa
Abbaa biraa kabajaa fi ulfina argateeraatii. [18] Nu mataan keenya iyyuu
yeroo isa wajjin tulluu qulqulluu irra turretti, utuu sagaleen kun samii
irraa dhufuu dhageenye.

[19] Kanaafuu dubbiin raajonni dubbatan sun ittuma caalee nuuf mirka-
neeffame; isinis hamma boruun baqaqee bakkalchi barii garaa keessan
keessatti ba’utti yoo akkuma ibsaa dukkana keessatti ibsuutti dubbii
kanaaf xiyyeeffannoo kennitan waan gaarii gochuu keessan. [20] Raajiin
Katabbii Qulqulluu kam iyyuu hiikkaa raajichaa kan mataa isaatiin
akka hin dhufin duraan dursitanii beekuu qabdu. [21] Raajiin takkumaa
fedhii namaatiin hin dhufneetii; garuu namoota Waaqaatu Hafuura
Qulqulluudhaan geggeeffamee dubbate.

2

Barsiistota Sobduu fi Badiisa Isaanii

[1] Akkuma raajonni sobduun saba gidduu turan sana, barsiistonni
sobduun isin gidduu ni jiraatu. Isaan Goofticha isaan fure sana gananii,
barsiisa sobaa kan nama balleessu dhoksanii galchu; kanaanis badiisa
ariifatu ofitti fidu. [2] Namoonni baay’eenis amala isaanii isa qaanessaa
sana duukaa bu’u; sababii isaaniitiinis karaan dhugaa ni arrabsama.
[3] Barsiistonni kunneen doqnummaa isaaniitiin oduu ofumaan uumanii
odeessaniin isin qisaasu. Murtiin bara dheeraan dura isaanitti murame
sun amma illee hojjechaa jira; badiisni isaaniis hin mugu.

[4] Waaqni yeroo ergamoonni cubbuu hojjetanitti utuu isaanii hin hilin
akka isaan guyyaa murtiitiif turfamaniif foncaadhaan dukkana keessatti
hidhee gahaannamitti erga isaan darbatee, [5] utuu addunyaa duriitiif hin
hilin Nohi isa qajeelummaa lallabu namoota biraa torba wajjin oolchee
warra Waaqatti hin bulletti bishaan badiisaa erga fidee, [6] magaalaawwan
Sodoomii fi Gomoraas hamma isaan daaraa ta’anitti gubuudhaan itti
muree, fakkeenya waan warra Waaqaaf hin bulletti dhufuuf jiruu erga
isaan godhee, [7] namicha qajeelaa jechuunis Looxi isa jireenya xuraa’aa
finciltootaatiin dhiphachaa ture sana erga badiisa oolchee, [8] namichi
qajeelaan sun yeroo gidduu isaanii jiraachaa turetti guyyuma guyyaan
fincila isaanii sana arguu fi dhaga’uudhaan lubbuun isaa qajeeltuun
sun isa keessatti dhiphachaa turtee, [9] wanni kun akkas ta’ee Gooftaan
akkamitti akka warra Waaqaaf bulan qorumsa keessaa baasuu fi akka itti
warra jal’aa hamma guyyaa murtiitti adabbiif tursu beeka.

[10] Wanni kun keessumattuu warra hawwii foonii xuraa’aa sana duukaa
bu’anii fi warra abbootii taayitaa tuffatanitti ni cima.

Namoonni kunneen ija jabeeyyii fi of tuultota; isaan ulfina qabeeyyii
samii arrabsuu hin sodaatan; [11] ergamoonni iyyuu yoo isaan caalaa jajja-
boo fi humna qabeeyyii ta’an iyyuu fuula Gooftaa duratti uumamawwan
akkasii arrabsanii hin himatan. [12] Namoonni kunneen garuu waanuma
hin hubanne arrabsu. Isaan akkuma bineensota qalbii hin qabnee ti;
akkuma uumamawwan miira isaaniitiin qajeelfaman kanneen qabamuu fi

* **1:17** 1:17 Mat 17:5; Mar 9:7; Luq 9:35

ajjeefamuu qofaaf dhalatanii ti; akkuma bineensonni sun badanitti jarris
ni badu.
13 Miidhaa isaan hojjetaniif miidhaatu deebi'aaf. Isaan guyyaa adi-
idhaan gara malee machaa'uu akka gammachuutti fudhatu. Yeroo isin
wajjin nyaataa fi dhugaatiitti dhi'aatanittis isaan gowwoomsaa isaaniitiin
gidduu keessanitti xurii fi waan fafaa ta'u. 14 Waan iji isaanii ejjaan
guutameef isaan cubbuu hojjechuu hin dhiisan; warra hin jabaatin
gowwoomsu; garaan isaanii doqnummaa barateera; isaan ijoollee abaara-
manii dha! 15 Karaa qajeelaa dhiisanii karaa Bala'aam ilma Bosoor isa
gatii jal'inaa jaallate sanaa duukaa bu'uuf karaa irraa badan. 16 Bala'aam
garuu sababii dogoggora isaatiif harreen isa ifatte; horiin duudaan afaan
namaa dubbattee maraatummaa raajii sanaa ittifte.
17 Namoonni kunneen burqaa bishaan hin qabnee fi hurrii bubbeen
oofamuu dha. Dukkanni limixiin isaaniif kaa'ameera. 18 Isaan dubbii
faayidaa hin qabnee fi dubbii of tuulummaa odeessu; warra namoota
jireenya dogoggoraa keessa jiraatan keessaa baqatanii ba'an hawwii foonii
hamaadhaan gowwoomsu. 19 Isaan utuma ofii isaaniitii iyyuu garboota
badiisaa ta'anii jiranuu birmadummaa isaan abdachiisu; namni tokko
waan isa mo'ate kamiifuu ni garboomaatii. 20 Isaan erga Gooftaa keenyaa
fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos beekuudhaan xuraa'ummaa addunyaa
keessaa ba'anii booddee yoo amma illee deebi'anii xuraa'ummaa sanaan
qabamanii fudhataman haalli isaanii kan dhumaa isa jalqabaa sana caalaa
hammaata. 21 Isaan karaa qajeelinaa beekanii ajaja qulqulluu isaanii
kenname sanatti dugda galuu irra utuu duraanuu karaa qajeelinaa sana
beekuu baatanii isaaniif wayya ture. 22 Mammaaksi, "Sareen diddiga
isheetti deebiti"* akkasumas, "Booyyeen dhiqamte dhoqqee keessa gan-
galachuu isheetti deebiti" jedhu sun isaan irratti mirkaneeffame.

3

Guyyaa Gooftaa

1 Yaa michoota jaallatamoo, ani amma xalayaa lammaffaa isiniif
barreessuu koo ti. Lamaan isaanii iyyuu keessatti isin yaadachiisuudhaan
qalbii keessan qulqulluu sana nan kakaasa. 2 Isin dubbii dur raajota
qulqulluudhaan dubbatamee fi ajaja Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenyaa
kan karaa ergamoota keessaniitiin dubbatame sana akka yaadattan nan
barbaada.
3 Akka bara dhumaa keessa ga'istoonni ga'isaa hawwii hamaa kan
ofii isaanii duukaa bu'aa dhufan duraan dursaatii beekaa. 4 Isaanis,
"'dhufaatiin' inni waadaa gale kun meerre? Wanni hundinuu erga
abbootiin keenya du'anii jalqabee akkuma yeroo jalqaba uumamaatti
itti fufeeraatii" jedhu. 5 Garuu isaan akka samiiwwan bara baay'een
dura dubbii Waaqaatiin uumaman, akka laftis bishaan irraa fi bishaaniin
tolfamte utuma beekanuu didan. 6 Addunyaan yeroo sanaas bishaanuma
kanaan liqimfamee bade. 7 Dubbiidhuma kanaanis samiiwwanii fi lafti
yeroo ammaa jiran kunneen guyyaa murtii, kan badiisa namoota Waaqaaf
hin bulleetiif kaa'amanii ibiddaaf turfamaniiru.
8 Yaa michoota jaallatamoo, isin garuu waan tokkicha kana hin irraan-
fatinaa. Gooftaa biratti guyyaan tokko akka waggaa kumaa, waggaan

* **2:22** 2:22 Fak 26:11

kumnis akka guyyaa tokkoo ti. [9] Gooftaan akka namoonni tokko tokko
lafa irra harkifata jedhanii yaadan sana, waadaa isaa guutuu irratti lafa
irra hin harkifatu. Inni akka namni hundinuu qalbii jijjiirrachuuf jedhee
isinii obsa malee akka namni tokko iyyuu badu barbaadee miti.
[10] Guyyaan Gooftaa garuu akkuma hattuutti dhufa. Samiiwwan sagalee
guddaadhaan dhabamu; wanni samiiwwan keessa jiru hundinuus ho'a
guddaadhaan baqa; laftii fi wanni ishee irra jiru hundinuus ni gubata.
[11] Wanni hundinuu akkasitti bada erga ta'ee, isin nama akkamii ta'uu
qabdu ree? Jireenya qulqulluu fi Waaqaaf bulu jiraachuu qabdu; [12] kanas
guyyaa Waaqaa eeggachaa, dhufaatii isaas ariifachiisaa gochuu qabdu.
Guyyaa sana samiiwwan ibiddaan badu; wanni samiiwwan keessa jirus
ho'aan baqa. [13] Nu garuu akkuma waadaa isaatti samiiwwan haaraa fi
lafa haaraa qajeelinni keessa jiraatu eegganna.
[14] Kanaafuu yaa michoota jaallatamoo, isinis sababii waanuma kana
eeggataniif akka warra xurii fi hir'ina hin qabne, warra nagaan isa
wajjin jiraatan taataniif yaalii isinii danda'ame hunda godhaa. [15] Akkuma
Phaawulos obboleessi keenya jaallatamaan sun ogummaa Waaqni ken-
neefiin isinii barreesse sana akka obsi Gooftaa keenyaa fayyina ta'e
yaadatti qabadhaa. [16] Innis waa'ee waan kanaa dubbatee xalayoota
isaa hunda keessatti haaluma kanaan barreessa. Xalayoota isaa keessas
waan hubachuun nama rakkisu tokko tokkotu jira; wallaaltonnii fi warri
jabaatanii hin dhaabanne akkuma Katabbiiwwan Qulqulluu kaan jal'isan
sana kanas badiidhuma ofii isaaniitiif ni jal'isu.

Yaada Xumuraa

[17] Kanaaf yaa michoota jaallatamoo, isin sababii duraan dursitanii
waan kana beektaniif akka dogoggora finciltootaatiin fudhatamnii hundee
jabaattanii irra dhaabattan irraa hin kufneef of eeggadhaa. [18] Garuu
ayyaanaa fi beekumsa Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiris-
toosiin guddadhaa.

Ammas, bara baraanis ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

Yohannis Tokkoffaa

Dubbii Jireenyaa

[1] Nu waa'ee Dubbii* jireenyaa kan jalqabaa kaasee ture, kan dhageenye,
kan ija keenyaan argine, kan ilaallee fi kan harki keenyas qaqqabe kana
labsina. [2] Jireenyi mul'ateera; nus isa argineerra; dhugaas ni baanaaf; nu
jireenya bara baraa isa Abbaa wajjin turee fi isa nutti mul'ate sana isinitti
labsina. [3] Akka isinis nu wajjin tokkummaa qabaattaniif waan arginee fi
waan dhageenye isinitti labsina. Tokkummaan keenyas Abbaa fi Ilma isaa
Yesuus Kiristoos wajjin. [4] Nus akka gammachuun keenya guutuu ta'uuf
waan kana barreessina.

Ifaa fi Dukkana

[5] Ergaan nu isa irraa dhageenye, kan isinittis labsinu isa kana: Kunis
akka Waaqni ifa ta'ee fi akka dukkanni gonkumaa isa keessa hin jirree dha.
[6] Nu isa wajjin tokkummaa qabna jennee yoo dukkana keessa deddeebine
ni sobna; dhugaa sanaanis hin jiraannu. [7] Garuu akkuma inni ifa keessa
jiru sana, nus yoo ifa keessa deddeebine walii wajjin tokkummaa qabna;
dhiigni Ilma isaa Yesuus cubbuu hundumaa irraa nu qulqulleessa.

Cubbuu fi Dhiifama

[8] Nu yoo cubbuu hin qabnu jenne of gowwoomsina; dhugaanis nu keessa
hin jiru. [9] Yoo cubbuu keenya himanne, inni cubbuu keenya nuu dhiisuuf
amanamaa fi qajeelaa dha; jal'ina hunda irraas nu qulqulleessa. [10] Nu yoo
cubbuu hin hojjennee jenne immoo sobduu isa goona; dubbiin isaas nu
keessa hin jiru.

2

[1] Yaa ijoollee ko, ani akka isin cubbuu hin hojjenneef kana isiniifan
barreessa. Garuu yoo namni kam iyyuu cubbuu hojjete nu Abbaa biraa
abukaattoo qabna; innis Yesuus Kiristoos Isa Qajeelaa sana. [2] Inni aarsaa
cubbuu keenyaaf araara buusuu dha; cubbuu addunyaa hundaatiifis
malee cubbuu keenya qofaaf miti.

Amantoota Jaallachuu fi Jibbuu

[3] Nu yoo ajaja isaa eegne, kanaan akka isa beekne ni beekna. [4] Namni,
“Ani isa nan beeka” jedhu kan garuu ajaja isaa hin eegne kam iyyuu
sobduu dha; dhugaanis isa keessa hin jiru. [5] Garuu yoo namni kam iyyuu
dubbii isaatiif ajajame, jaalalli Waaqaa dhugumaan isa keessatti guutuu
ta'a. Kanaanis nu akka isa keessa jirru ni beekna; [6] namni ani isaanan
jiraadha ofiin jedhu kam iyyuu akkuma Yesuus jiraate sanatti jiraachuu
qaba.

[7] Yaa obboloota, ani ajaja moofaa isuma jalqabaa kaasee isin bira ture
sana malee ajaja haaraa isinii hin barreessu. Ajajni moofaan kunis
ergaadhuma isin dhageessan sana. [8] Ta'us ani ajaja haaraa tokko isiniif

---

* **1:1** 1:1 Dubbii – dubbiin kun dubbii Waaqaa kan addunyaan ittiin uumamtee jiraatuu dha; dubbichi eenyummaa Waaqaa mul'isa; fedhii isaa, ogummaa fi humna isaas ni ibsa. Dubbiin kun Yesuus Kiristoosiin foon ta'e.

nan barreessa; sababiin isaas dukkanichi darbaa, ifni dhugaa immoo waan amma iyyuu ifaa jiruuf dhugaan isaa isa keessattii fi isin keessatti ni mul'ata.
[9] Namni ani ifa keessa jira ofiin jechaa obboleessa isaa immoo jibbu
kam iyyuu amma illee dukkana keessa jira. [10] Namni obboleessa isaa
jaallatu hundinuu ifa keessa jiraata; wanni isa gufachiisu tokko iyyuu isa
keessa hin jiru. [11] Namni obboleessa isaa jibbu garuu dukkana keessa jira;
dukkanuma keessa jiraatas; inni waan dukkanni sun isa jaamseef gara itti adeemu hin beeku.

Sababii Ergaan Kun Barreeffameef

[12] Yaa ijoolle, cubbuun keessan sababii maqaa isaatiif
waan isinii dhiifameef ani isiniifin barreessa.
[13] Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana beektaniif
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan isa hamaa sana mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa.

[14] Yaa ijoolle, isin waan Abbaa beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan jajjaboo taataniif,
waan dubbiin Waaqaa isin keessa jiraatuuf,
waan isa hamaa sanas mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa.

Addunyaa Hin Jaallatinaa

[15] Addunyaa yookaan waan addunyaa keessa jiru tokko illee hin
jaallatinaa. Eenyu iyyuu yoo addunyaa jaallate, jaalalli Abbaa isa keessa
hin jiru. [16] Wanni addunyaa keessa jiru hundinuu jechuunis hawwiin
foonii, hawwiin ijaa, akkasumas waan qabaniin kooruun kan addunyaati
malee kan Abbaa miti. [17] Addunyaa fi hawwiin ishee ni badu; namni fedhii
Waaqaa raawwatu garuu bara baraan jiraata.

Ilma Ganuu Irraa Of Eeggachuu

[18] Yaa ijoolle, sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa ti; akka farri Kiristoos
sun dhufu akkuma dhageessan sana ammuma iyyuu farroonni Kiristoos
baay'een dhufaniiru. Kanaanis nu akka sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa
ta'e beekna. [19] Isaan nu keessaa ba'an malee dhugumaan kan keenya
hin turre. Utuu kan keenya ta'anii silaa nu biratti hafu turan; nu biraa deemuun isaanii garuu akka tokkoon isaanii iyyuu keenya hin ta'in mul'ise.
[20] Isin garuu Isa Qulqulluu sanaan dibamtaniirtu; isin hundis dhugaa ni
beektu. [21] Sababiin ani isinii barreessuuf waan isin dhugaa beektanii fi
akka sobni tokko iyyuu dhugaa keessa hin jirres beektaniif malee waan
isin dhugaa hin beekneef miti. [22] Nama Yesuus kun Kiristoos miti jedhee
ganu malee sobduun eenyu ree? Namni akkasii farra Kiristoos; inni Abbaa
fi Ilma ni gana. [23] Namni Ilma ganu kam iyyuu Abbaa illee hin qabu;
namni waa'ee Ilmaa dhugaa ba'u hundinuu Abbaas qaba.
[24] Wanni isin jalqabaa kaaftanii dhageessan sun isin keessa haa jiraatu.
Yoo wanni jalqabaa kaaftanii dhageessan isin keessa jiraate, isinis Ilmaa fi

Abbaadhaan ni jiraattu. 25 Wanni inni waadaa nuu gale kanaa dha; kunis
jireenya bara baraa ti.

26 Ani waa'ee warra karaa irraa isin jal'isuu yaalan sanaatiif waan kana
isiniifin barreessa. 27 Garuu dibanni isin isa irraa argattan sun waan
isin keessa jiraatuuf namni tokko iyyuu isin barsiisuu hin barbaachisu;
dibanni isaa sun garuu waan waa'ee hundumaa isin barsiisuuf, dibanni
sun waan dhugaa malee soba hin ta'iniif akkuma inni isin barsiise sanatti
isumaan jiraadhaa.

Ijoollee Waaqaatii fi Cubbuu

28 Ammas yaa ijoolle, akka yommuu inni mul'atutti ija jabina qabaan-
nuuf, akka nu guyyaa dhufaatii isaattis fuula isaa duratti hin qaanofneef
isaan jiraadhaa.

29 Isin yoo akka inni qajeelaa ta'e beektan, akka namni waan qajeelaa
hojjetu hundinuu isa irraa dhalate ni beektu.

3

1 Nu akka ijoollee Waaqaa jedhamnee waamamnuuf jaalalli Abbaan
nurratti dhangalaase akkam guddaa dha! Nus akkasuma ijoollee isaa
ti! Addunyaan waan isa hin beekiniif nu hin beeku. 2 Yaa michoota
jaallatamoo, nu amma ijoollee Waaqaa ti; gara fuula duraatti immoo maal
akka taanu amma hin ibsamne. Garuu yommuu inni mul'atutti sababii
akkuma inni jirutti isa arginuuf nu akkuma isaa akka taanu ni beekna.
3 Namni akkasitti isa abdatu hundinuu akkuma inni qulqulluu ta'e sana
of qulqulleessa.

4 Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu seeratti ni fincila; cubbuun finciluud-
haatii. 5 Isin garuu akka inni cubbuu keenya balleessuudhaaf mul'ate ni
beektu. Isa keessa cubbuun hin jiru. 6 Namni isaan jiraatu kam iyyuu
cubbuu hin hojjetu. Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu isa hin argine
yookaan isa hin beekne.

7 Yaa ijoolle, namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsin. Akkuma
inni qajeelaa ta'e sana namni waan qajeelaa hojjetus qajeelaa dha.
8 Namni cubbuu hojjetu kan diiyaabiloos; diiyaabiloos jalqabumaa kaasee
cubbuu hojjetaatii. Ilmi Waaqaa hojii diiyaabiloos diiguudhaaf mul'ateetii.
9 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu waan sanyiin Waaqaa isa
keessa jiraatuuf cubbuu hojjechuutti hin fufu; inni waan Waaqa irraa
dhalateef cubbuu hojjechuu hin danda'u. 10 Ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen
diiyaabiloos kanaan gargar baafamanii beekamu: Namni waan qajeelaa
hin hojjenne yookaan obboleessa isaa hin jaallanne kam iyyuu kan
Waaqaa miti.

Waa'ee Jaalalaa fi Jibbaa

11 Ergaan isin jalqabaa kaaftanii dhageessan isa, "Nu wal jaallachuu
qabna" jedhuu dha. 12 Isin akka Qaayin isa kan isa hamaa sanaa ta'ee
obboleessa isaa ajjeese sanaa hin ta'inaa; inni maaliif obboleessa isaa
ajjeese? Sababii hojiin isaa jal'aa ta'ee, kan obboleessa isaa immoo
qajeelaa ta'eef. 13 Yaa obboloota ko, yoo addunyaan isin jibbe isin hin
dinqin. 14 Nu sababii obboloota jaallannuuf du'a keessaa gara jireenyaatti
akka ceene ni beekna. Namni obboleessa isaa hin jaallanne du'a keessa
jiraata. 15 Namni obboleessa isaa jibbu kam iyyuu nama nama ajjeesuu

dha; isinis akka namni nama ajjeesu jireenya bara baraa of keessaa hin qabne beektu.

16 Yesuus Kiristoos lubbuu isaa dabarsee nuuf kenneera: Jaalalli maal
akka ta'es kanaan beekna; nus akkasuma lubbuu keenya dabarsinee
obboloota keenyaaf kennuu qabna. 17 Namni qabeenya addunyaa
qabu kam iyyuu yoo obboleessa isaa rakkataa argee garaa itti jabaate
jaalalli Waaqaa akkamitti isa keessa jiraachuu danda'a? 18 Yaa ijoollee
jaallatamoo, kottaa dubbiin yookaan afaan qofaan utuu hin ta'in hojii fi dhugaadhaan jaallannaa.

19 Nus kan dhugaa ta'uu keenya kanaan beekna; fuula isaa durattis garaa
keenya boqochiifna. 20 Yeroo garaan keenya nutti murutti Waaqni garaa
keenya caalaa guddaa akka ta'e ni beeknaatii; inni waan hunda ni beeka.
21 Yaa michoota, yoo garaan keenya nutti muruu baate nu fuula Waaqaa
duratti ija jabina qabna. 22 Nus sababii ajaja isaa eegnuu fi sababii waan
isa gammachiisu hojjennuuf waan kadhannu hunda isa irraa ni arganna.
23 Ajajni isaas kana: kunis nu maqaa Ilma isaa Yesuus Kiristoositti akka
amannuu fi akkuma inni nu ajajetti akka wal jaallannuuf. 24 Namni ajaja
isaa eegu isa keessa jiraata; innis isa keessa jiraata. Kanaanis akka inni nu keessa jiraatu nu Hafuura inni nuu kenneen ni beekna.

4

Waa'ee Falmii Fooniin Mul'achuu Kiristoos

1 Yaa michoota, hafuuronni kan Waaqaa ta'uu fi ta'uu baachuu isaanii
ilaaluuf qoradhaa malee hafuurota hunda hin amaninaa; raajonni sob-
duun hedduun addunyaa seenaniiru. 2 Haalli isin ittiin Hafuura Waaqaa
beektanis kanuma: Hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa
ba'u hundi kan Waaqaa ti; 3 hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe
dhugaa hin baane hundi kan Waaqaa miti. Inni hafuura farra Kiristoos, kan isin akka inni dhufu dhageessan sanaa ti; innis ammuma iyyuu addunyaa keessa jira.

4 Yaa ijoolle, isin kan Waaqaa ti; jaras mo'attaniirtu; inni isin keessa
jiru kan addunyaa keessa jiru sana caalaa guddaadhaatii. 5 Isaan
kan addunyaa ti; kanaaf wanni isaan dubbatanis kanuma addunyaa ti;
addunyaanis isaan dhaggeeffata. 6 Nu kan Waaqaa ti; namni Waaqa
beeku hundinuus nu dhaggeeffata; namni kan Waaqaa hin ta'in garuu nu hin dhaggeeffatu. Kanaanis Hafuura dhugaatii fi hafuura sobaa addaan baafnee ni beekna.

Jaalala Waaqaatii fi Jaalala Keenya

7 Yaa michoota, jaalalli kan Waaqaa waan ta'eef kottaa wal jaallannaa.
Namni jaallatu hundi Waaqa irraa dhalate; Waaqas ni beeka. 8 Sababii
Waaqni jaalala ta'eef, namni hin jaallanne hundi Waaqa hin beeku.
9 Waaqni akka nu karaa isaatiin jireenya argannuuf jedhee Ilma isaa
tokkicha sana gara addunyaatti erge. Kanaanis jaalalli Waaqaa nu
gidduutti mul'ateera. 10 Jaalalli isa kana: Kunis nu Waaqa jaallannee miti;
garuu Waaqatu nu jaallatee akka inni aarsaa cubbuu keenyaaf araara
buusu ta'uuf Ilma isaa erge. 11 Yaa michoota, erga Waaqni akkana nu
jaallatee nus wal jaallachuu qabna. 12 Namni tokko iyyuu takkumaa
Waaqa hin argine; yoo wal jaallanne garuu Waaqni nu keessa jiraata;
jaalalli isaas nu keessatti guutuu ta'a.

[13] Inni waan Hafuura isaa irraa nuu kenneef nu akka isa keessa
jiraannuu fi akka innis nu keessa jiraatu kanaan ni beekna. [14] Akka inni
Fayyisaa addunyaa ta'uuf jedhee Abbaan Ilma isaa akka erge argineerra;
dhugaa baanas. [15] Yoo namni kam iyyuu Yesuus Ilma Waaqaa akka ta'e
dhugaa ba'e, Waaqni isa keessa jiraata; innis Waaqa keessa jiraata.

[16] Kanaafuu jaalala Waaqni nuuf qabu beekneerra; amanneerras.

Waaqni jaalala. Namni jaalalaan jiraatu Waaqa keessa jiraata; Waaqnis
isa keessa jiraata. [17] Nus akka guyyaa murtiitti ija jabina qabaannuuf
karaa kanaan jaalalli nu gidduutti guutuu ta'eera; nu addunyaa kana
irratti Yesuusin fakkaannaatii. [18] Jaalala keessa sodaan hin jiru. Sodaan
waan adabbii wajjin wal qabatee jiruuf jaalalli mudaa hin qabne sodaa of
keessaa baasee gata. Namni sodaatu tokko jaalalli isaa guutuu miti.

[19] Nu sababii inni duraan dursee nu jaallateef isa jaallanna. [20] Namni,
"Ani Waaqa nan jaalladha" jechaa obboleessa isaa immoo jibbu kam iyyuu
sobduu dha. Namni obboleessa isaa kan arge sana hin jaallanne kam
iyyuu Waaqa hin argin sana jaallachuu hin danda'u. [21] Inni ajaja kana
nuu kenneera: Namni Waaqa jaallatu kam iyyuu obboleessa ofii isaa
jaallachuu qaba.

5

Ilma Waaqaatti Amanuu

[1] Yesuus kun Kiristoos akka ta'e namni amanu hundinuu Waaqa irraa
dhalate; namni Abbaa jaallatu hundinuus kan Abbaa irraa dhalates ni
jaallata. [2] Nu yommuu Waaqa jaallannuu fi yommuu ajaja isaa eegnutti
akka ijoollee Waaqaa jaallannu kanaan beekna. [3] Waaqa jaallachuun ajaja
isaa eeguu dha. Ajajni isaas hin ulfaatu. [4] Namni Waaqa irraa dhalatu
hundinuu addunyaa ni mo'ataatii. Kan addunyaa mo'atus amantii keenya.
[5] Yesuus Ilma Waaqaa ta'uu isaa nama amanu malee eenyutu addunyaa
mo'ata?

[6] Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe isa kana; innis Yesuus Kiristoos. Inni
bishaanii fi dhiigaan dhufe malee bishaan qofaan hin dhufne. Kanas
Hafuuratu dhugaa ba'a; Hafuurri dhugaadhaatii. [7] Dhuga baatota sadiitu
jira: [8] Isaanis Hafuura, bishaanii fi dhiiga; sadanuus walii galu. [9] Dhuga
ba'umsa namaa ni fudhanna; dhuga ba'umsi Waaqaa garuu kana caalaa
guddaa dha; dhuga ba'umsi kun isa Waaqni waa'ee Ilma isaa dhugaa
ba'e sana. [10] Namni Ilma Waaqaatti amanu kam iyyuu dhuga ba'umsa
kana garaa isaa keessaa qaba. Namni Waaqa hin amanne garuu waan
isa Waaqni waa'ee Ilma isaa dhugaa ba'e sana hin amaniniif inni Waaqa
sobduu godheera. [11] Dhuga ba'umsi sunis isa kana: Waaqni jireenya bara
baraa nuu kenneera; jireenyi sunis Ilma isaa keessa jira. [12] Namni Ilma
sana qabu jireenya qaba; namni Ilma Waaqaa hin qabne immoo jireenya
hin qabu.

Dhaamsa Xumuraa

[13] Isin warri maqaa Ilma Waaqaatti amantan jireenya bara baraa
qabaachuu keessan akka beektaniif ani waan kana isinii barreessa. [14] Ija
jabinni nu fuula Waaqaa duratti qabnu isa kana: yoo nu akka fedhii isaatti
waan hunda isa kadhanne inni nuuf dhaga'a. [15] Nu yoo akka inni waan nu
kadhannu hunda nuuf dhaga'u beekne, akka waan isa kadhannes argannu
ni beekna.

16 Namni kam iyyuu utuu obboleessi isaa cubbuu gara du’aatti hin
geessine hojjetuu yoo arge Waaqa kadhachufii qaba; Waaqnis warra
cubbuun isaanii gara du’aatti isaan hin geessineef jireenya ni kenna.
Cubbuun gara du’aatti nama geessu jira; anis waan akkasiitiif inni haa
kadhatu jechuu koo miti. 17 Jal’inni hundinuu cubbuu dha; cubbuun gara
du’aatti nama hin geessines jira.
18 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu akka cubbuu hojjechuutti
hin fufne ni beekna; Inni Waaqa irraa dhalate sun isa eega; inni
hamaan isa tuquu hin danda’u. 19 Nu ijoollee Waaqaa akka taane,
addunyaan guutuunis to’annaa isa hamaa sanaa jala akka jiru ni beekna.
20 Akkasumas akka Ilmi Waaqaa dhufee akka isa dhugaa ta’e sanas
beeknuuf hubannaa nuu kenne ni beekna. Nus Ilma isaa isa dhugaa sana,
jechuunis Yesuus Kiristoositti jirra. Inni Waaqa dhugaa ti; jireenya bara
baraatis.

21 Yaa ijoolle, waaqota tolfamoo irraa of eegaa.

Yohannis
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,

Gara giiftii filatamtuu fi ijoollee ishee, warra ani dhugaadhaan jaalladhu,
warra ana qofa utuu hin ta'in warri dhugaa beekan hundi akkasuma
jaallataniitti; 2 kunis sababii dhugaa nu keessa jiraatuu fi isa bara baraan
nu wajjin jiraatu sanaatiif:

3 Ayyaanni, araarrii fi nagaan Waaqa Abbaa biraa, Yesuus Kiristoos Ilma
Abbaa biraas, dhugaa fi jaalalaan nu wajjin ni ta'a.

Galata Galchuu

4 Ani waan ijoollee kee keessaa tokko tokko akka isaan akkuma Abbaan
nu ajajetti dhugaan jiraatan argeef baay'ee gammadeera. 5 Ammas
yaa giiftii jaallatamtuu, ani ajaja durumaa jalqabee nuuf kenname sana
malee ajaja haaraa siif barreessuutti hin jiru. Akka wal jaallannuufis sin
kadhadha. 6 Jaalallis kana: kunis ajaja isaa eegnee jiraachuu dha. Akkuma
isin durumaa jalqabdanii dhageessan sana ajajni isaa akka isin jaalalaan
jiraattanii dha.
7 Gowwoomsitoonni akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin amanne
hedduun addunyaa seenaniiru. Namni akkanaa kam iyyuu gowwoomsi-
tuu fi farra Kiristoos. 8 Isin akka gatii guutuu argattan malee akka waan
hojjettan sana hin dhabneef of eeggadhaa. 9 Namni barsiisa Kiristoosiin
hin jiraanne kan barsiisa sana keessaa ba'u kam iyyuu Waaqa hin qabu;
namni barsiisa Kiristoosiin jiraatu hundinuu immoo Abbaas Ilmas qaba.
10 Isin yoo namni kam iyyuu gara keessan dhufee garuu barsiisa kana hin
fidin, mana keessanitti ol isa hin galchinaa yookaan isa hin simatinaa.
11 Namni isa simatu kam iyyuu hojii isaa hamaa sana keessatti qooda
qabaataatii.

Xumuraa fi Dhaamsa Nagaa

12 Ani waanan isiniif barreessu baay'ee qaba; ta'us waraqaa fi qalamiitti
fayyadamuu hin barbaadu. Qooda kanaa akka gammachuun keenya
guutuu ta'uuf ani gara keessan dhufee ifaan ifatti haasofnu abdiin qaba.

13 Ijoolleen obboleettii kee kan filatamte sanaas nagaa siif dhaamu.

Yohannis
Sadaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,

Gara Gaayoos michuu koo, isa ani dhugaadhaan jaalladhuutti.

Gaayoosin Galateeffachuu Isaa

2 Yaa michuu ko, akkuma lubbuu keetti tole sana akka wanni hundinuu
sitti toluu fi akka ati fayyaa qabaattuuf nan kadhadha. 3 Obboloonni
tokko tokko dhufanii akka ati dhugaaf amanamaa taatee fi akka ati
dhugaadhaan jiraattu natti himnaan ani akka malee gammade. 4 Ijoolleen
koo dhugaadhaan jiraachuu isaanii dhaga'uu caalaa ani gammachuu
guddaa hin qabu.

5 Yaa michuu ko, yoo isaan keessummoota sitti ta'an illee ati waan
obbolootaaf gootu keessatti amanamaa dha. 6 Isaan waa'ee jaalala keetii
waldaa kiristaanaatti himaniiru. Maaloo haala Waaqatti toluun karaan
isaanii irratti isaan gargaari. 7 Isaan Maqaa isaatiif jedhanii utuu ormoota
irraa gargaarsa tokko illee hin argatin ba'aniiruutii. 8 Kanaafuu nu akka
isaan wajjin dhugaaf hojjennuuf namoota akkasii simannee gargaaruu
qabna.

9 Ani waldaa kiristaanaatiif barreesseera; garuu isaan keessaa Diiyoxi-
raaxiis inni duree ta'uu barbaadu nu hin simatu. 10 Kanaafuu ani yoon
dhufe waan inni maqaa keenya balleessuudhaan hojjechaa jiru ifatti nan
baasa. Akka waan wanni kun isa hanqateetti inni obboloota simachuu
dida. Warra isaan simachuu barbaadanis ni dhowwa; waldaa kiristaanaa
keessaas isaan ari'a.

11 Yaa michuu ko, waan gaarii duukaa bu'i malee waan hamaa duukaa
hin bu'in. Namni waan gaarii hojjetu kam iyyuu kan Waaqaa ti. Namni
waan hamaa hojjetu garuu takkumaa Waaqa hin argine. 12 Namni hundi
Dimeexiroosiif dhugaa ba'a; dhugaan mataan ishee iyyuu dhugaa baati.
Nus dhugaa baanaaf; isinis akka dhuga ba'umsi keenya dhugaa ta'e ni
beektu.

Eebba Dhumaatii fi Nagaa Dhaamuu Isaa

13 Ani waanan siif barreessu baay'ee qaba; garuu biirii fi qalamiidhaan
barreessuu hin barbaadu. 14 Qooda kanaa ani dhi'ootti si arguuf abdii
qaba; nus ifaan ifatti ni haasofna.

15 Nagaan siif haa ta'u.

Michoonni as jiran nagaa siif dhaamu. Atis michoota achi jiran tokko tokkoon maqaa dha'iitii nagaa itti nuu himi.

Yihuudaa

Nagaa Gaafachuu

1 Yihuudaa obboleessa Yaaqoob garbicha Yesuus Kiristoos irraa,

Gara warra waamamanii Waaqa Abbaadhaan jaallataman kanneen Yesuus Kiristoosiin eegamaniitti:

2 Araarri, nagaanii fi jaalalli isiniif haa baay'atu.

Cubbuu fi Badiisa Warra Waaqaaf Hin Bullee

3 Yaa michoota, ani waa'ee fayyina nu walii wajjin qooddannu kanaa
isiniif barreessuuf guddisee nan hawwan ture; garuu akka isin amantii
yeroo tokko bara baraan qulqulloota Waaqaatti imaanaa kenname sanaaf
jabaattanii loltaniif isiniif barreessee isin gorsuun barbaachisaa natti
fakkaate. 4 Namoonni bara dheeraan dura murtii kanaaf murteeffaman
tokko tokko loo'anii gidduu keessan seenaniiruutii. Isaanis namoota
Waaqaaf hin bulle, warra ayyaana Waaqa keenyaa gara halalummaatti
geeddaran kanneen Gooftaa Ol aanaa tokkicha jechuunis Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosin gananii dha.

Fakkeenya Murtii Gantootatti Muramee

5 Yoo isin duraanuu waan kana hunda beektan illee, ani akka Gooftaan
yeroo tokko saba isaa Gibxii baasee ergasii immoo warra hin amanin
balleesse isin yaadachiisuu nan barbaada. 6 Innis ergamoota sadarkaa
taayitaa isaanii irra hin turin, kanneen lafa jireenya isaanii dhiisan sana
foncaa bara baraatiin hidhee hamma murtii Guyyaa guddaa sanaatti
dukkana keessa turseera. 7 Sodoomii fi Gomoraan, magaalaawwan
naannoo isaanii jiranis akkasuma halalummaa fi hawwii foonii kan haala
uumamaatiin ala ta'etti dabarsanii of kennaniiru. Isaanis warra adaba
ibidda bara baraatiin adabamaniif fakkeenya ta'aniiru.

Gantoota Bara Yihuudaa

8 Haaluma wal fakkaatuunis namoonni abjootan kunneen foon ofii
isaanii xureessu; gooftummaa ni tuffatu; ulfina qabeeyyii illee ni arrabsu.
9 Garuu Miikaa'el hangafni* ergamoota Waaqaa iyyuu yeroo waa'ee

---

* **1:9** 1:9 hangafni ergamaa hangafa yookaan bulchaa ergamootaa – ergamoota kanneen keessaa ja'a *1 Henok 20:2-7* keessatti eeramaniiru. Maqaan isaaniis "Rufaa'el, Re'uu'eel, Miikaa'el, Saaraaqeel, Gabri'eelii fi Raamaa'eel" fe'a. Miikaa'el kitaaba Dan 12:1 irratti akka Israa'eloota eegu ibsameera. Inni jalqabatti akka ergamaa saba Israa'el irraa humna diiyaabiloos eegu tokkootti ilaalama ture. Mul 12:7 irratti Miikaa'el akka waldoota Kiristaanaa irraa boficha seexana jedhamu sana eegu ibsameera.

reeffa Musee† irratti diiyaabiloosiin walitti falmanitti, “Gooftaan si haa
ifatu!” jedhe malee isa arrabsuudhaan itti muruuf ija hin jabaanne.
10 Namoonni kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu; waan isaan
akkuma bineensota waa yaaduu hin dandeenyeetti miiraan hubatantu
isaan balleessa.
11 Isaaniif wayyoo! Isaan karaa Qaayin irra deeman; faayidaa argachuuf
jedhanii dogoggora Bala’aam keessa of buusan; fincila Qooraahiitiinis‡ ni
barbadaa’an.
12 Namoonni kunneen utuma xuraa’oo ta’anii jiranuu qaanii tokko
malee cidha jaalalaa§ isin wajjin nyaatu; isaan tiksoota ofuma isaanii qofa
sooranii dha. Isaan akkuma duumessa bokkaa hin qabne kan bubbeen
asii fi achi oofuu ti; akkuma muka yeroo itti ija naqachuu qabutti ija
dhabee buqqifamee dachaa lama du’ee ti. 13 Isaan warra akka dambalii
galaanaa hoomacha qaanii isaanii baasanii dha; akkuma urjiiwwan asii
fi achi jooran kanneen dukkanni limixiin hamma bara baraatti isaanii
kaa’amee ti.
14 Henook inni Addaam irraa jalqabee torbaffaa ture sun akkana jedhee
waa’ee namoota kanaa raajii dubbateera: “Kunoo, Gooftaan qulqulloota
isaa kumaatama wajjin ni dhufa; 15 innis nama hundatti muruuf, warra
Waaqaaf hin bulle kanneen karaa Waaqni hin jaallanneen waan Waaqni
hin jaallanne hojjetan hundaa fi dubbii hamaa cubbamoonni Waaqaaf hin
bulle hundinuu isa irratti dubbatan hundatti isaan gaafachuuf ni dhufa.”
16 Namoonni kunneen yeroo hunda ni guungumu; komiis ni qabaatu;
hawwii isaanii isa hamaa duukaa bu’u; of jaju; faayidaa argachuuf
jedhaniis nama saadu.

Jabaatanii Dhaabachuu

17 Yaa michoota, isin garuu waan ergamoonni Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos duraan dursanii himan sana yaadadhaa. 18 Isaanis, “Qoostonni
hawwii fedhii Waaqaatiin ala ta’e duukaa bu’an bara dhumaa keessa ni
dhufu” isiniin jedhan. 19 Namoonni kunneen warra gargar ba’uu uuman,
warra hawwii foonii duukaa bu’anii fi warra Hafuura Qulqulluu hin
qabnee dha.
20 Isin garuu yaa michoota, amantii keessan kan waan hunda irra qulqul-
luu ta’e sana irratti of ijaaraa; Hafuura Qulqulluudhaanis kadhadhaa.
21 Araarri Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos jireenya bara baraatti akka isin
geessu eeggachaa jaalala Waaqaatiin of eegaa.

---

† **1:9** 1:9 Reeffa Musee – oduun kun Kakuu Moofaa keessatti hin argamu. Kakuun Moofaan akka namni tokko iyyuu lafa Museen itti awwaalame hin beekne dubbata (KeD 34:6). Garuu yeroo Museen du’eetti akka inni reeffa Musee awwaaluuf akka itti gaafatamni Miikaa’elitti kenname namichi Orgeen jedhamu tokko Waggaa Araaraa keessa waggaa jalqabaatti barreessee ture. Ta’us diiyaabiloos waan bulchaa addunyaa tureef reeffa Musee irratti gooftummaa ofii argisiisuu yaale. Yommuu Miikaa’el reeffa Musee kennuufii didetti immoo sababii Museen nama Gibxi tokko ajjeeseef isa himachuuf dubbii barbaade (Bau 2:12). Miikaa’el garuu seexana abaaruudhaan deebii hin kennine; qooda kanaa harkuma ofiitiin Musee awwaale. ‡ **1:11** 1:11 fincila Qooraahiitiinis – Qooraahi tajaajila lubummaa keessatti qooda qabaachuu jedhee namoota biraa 250 wajjin dura bu’ummaa Museetii fi Aroon irratti fincile. Dhuma irratti warri fincilan hundinuu miseensota maatii isaanii hunda wajjin lafa afaan banatteen liqimfaman (Lak 16:1-35). § **1:12** 1:12 Cidha jaalalaa – waldaa kiristaanaa kan durii keessatti yeroo miseensonni tokkummaa isaanii kan Waaqaa fi walii isaaniitiif qaban ibsuuf walitti dhufanitti irbaata halkaniitu ture. “Cidhi jaalalaa” yeroo hunda irbaata tokkummaatiin hobba’a.

22 Warra shakkii qabaniif garaa laafaa; 23 Warra kaan ibidda keessaa
butaatii oolchaa; kaan immoo uffata hawwii fooniitiin xureeffame iyyuu
balfaatii sodaadhaan isaan maaraa.

Eebba Xumuraa

24 Isa gufachuu isin oolchuu danda'uu fi isa fuula ulfina isaa duratti
hir'ina malee, gammachuu guddaadhaan isin dhi'eessuu danda'u sanaaf,
25 Fayyisaa keenya Waaqa tokkichaaf ulfinni, surraan, humnii fi taayitaan
karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin bara hundumaan dura, amma,
bara baraanis haa ta'u! Ameen.

Mul'ata Yohannis

Seensa
1 Kun mul'ata Yesuus Kiristoos, kan akka inni waan dhi'ootti ta'uu
qabu garboota isaatti argisiisuuf jedhee Waaqni isaaf kennee dha. In-
nis ergamaa isaa gara garbicha isaa Yohannisitti ergee akka mul'anni
sun beekamu godhe; 2 Yohannis isa waan arge hundumaa jechuunis
dubbii Waaqaatii fi dhuga ba'umsa Yesuus Kiristoos dhugaa ba'uu dha.
3 Namni dubbii raajii kana dubbisu eebbifamaa dha; warri waan raajii
sana keessatti barreeffame dhaga'anii eeganis eebbifamoo dha; barichi
dhi'aateeraatii.

Nagaa Gaafachuu fi Waaqa Galateeffachuu
4 Yohannis irraa,

Gara waldoota kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa keessa jiran torbaniitti:

Isa jiru, isa ture, Isa dhufuuf jiruu fi Hafuurota torban fuula teessoo isaa
dura jiran irraa, 5 akkasumas Yesuus Kiristoos dhuga baatuu amanamaa,
hangafa warra du'aniitii fi bulchaa moototа lafaa ta'e sana irraa ayyaannii
fi nagaan isiniif haa ta'u.

Isa nu jaallatuu fi isa dhiiga isaatiin cubbuu keenya irraa bilisa nu baase,
6 isa akka nu Waaqa isaatii fi Abbaa isaa tajaajilluuf mootummaa fi luboota
nu taasise sanaaf ulfinnii fi humni bara baraa hamma bara baraatti haa
ta'u! Ameen.
7 "Kunoo, inni duumessa wajjin dhufa;*
iji hundinuu,
warri isa waraanan iyyuu isa ni argu;"
saboonni lafaa hundinuus "sababii isaatiif ni wawwaatu."†
Akkasuma ta'a! Ameen.
8 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'u, "Ani Alfaa fi Omeegaa dha;
isa jiru, isa turee fi isa dhufuuf jiruu dha" jedha.

Yohannis Mul'ataan Kiristoosin Arguu Isaa
9 Ani obboleessi keessan Yohannis dhiphina keessatti, mootummaa
fi obsa Yesuus Kiristoos keessattis isin wajjin kan hirmaadhu sababii
dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga ba'umsa Yesuus Kiristoosiif Phaaximoos
biyya bishaaniin marfamte irran ture. 10 Anis guyyaa Gooftaatti Hafuu-
raanin ture; dugda koo duubaanis sagalee guddaa akka malakataa tokko
nan dhaga'e; 11 sagaleen sunis, "Waan argitu kitaaba maramaa irratti
barreessiitii gara waldoota kiristaanaa torbaniitti jechuunis Efesoonitti,
Samirnaatti, Phergaamoonitti, Tiyaatiraatti, Sardeesitti, Filaadelfiyaattii fi
Lodooqiyaatti ergi" jedhe.

* **1:7** 1:7 Dan 7:13 † **1:7** 1:7 Zak 12:10

12 Anis sagalee natti dubbachaa ture sana ilaaluuf jedheen of irra gara
gale. Ani yommuun of irra gara galetti baattuuwwan ibsaa kanneen
warqee irraa hojjetaman torba nan arge; 13 baattuuwwan ibsaa sana
gidduus kan, “ilma namaa fakkaatu”‡ tokkotu ture; innis uffata dheeraa
miilla ga’u uffatee, naannoo qoma isaatti immoo sabbata warqee hidhatee
ture. 14 Mataan isaatii fi rifeensi mataa isaa adii akka rifeensa hoolaa, adii
akka cabbii ture; iji isaas akka arraba ibiddaa turte. 15 Miilli isaas naasii
boolla ibiddaa keessatti diimeffame fakkaata ture; sagaleen isaa immoo
akkuma sagalee bishaan baay’ee ti. 16 Harka isaa mirgaatiin urjiiwwan
torba qabatee ture; afaan isaa keessaas goraadee qara lama qabutu ba’aa
ture. Fuulli isaas biiftuu humna guutuun iftu fakkaata ture.
17 Ani yommuun isa argetti akka nama du’ee miilla isaa jalattin kufe.
Inni immoo harka isaa mirgaa narra kaa’ee akkana naan jedhe: “Hin
sodaatin. Ani kan Jalqabaatii fi kan Dhumaa ti. 18 Isa jiraataa dhas; ani
du’een ture; kunoo, bara baraa hamma bara baraatti nan jiraadha! Furtuu
du’aatii fi kan Sii’oolis qaba.
19 “Kanaafuu ati waan argite, waan amma jiruu fi waan gara fu-
ulduraatti ta’u barreessi. 20 Icciitiin urjiiwwan torbaa kanneen ati
harka koo mirgaa keessatti argiteetii fi baattuuwwan ibsaa kanneen
warqee irraa hojjetaman torbanii isa kana: Urjiiwwan torban ergamoota
waldaa kiristaanaa torbaa ti; baattuuwwan ibsaa torban immoo waldoota
kiristaanaa torbanii dha.

2

Gara Waldaa Kiristaanaa Efesoonitti

1 “Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Efesoonitti*akkana jedhii
barreessi:

Inni urjiiwwan torba harka isaa mirgaatti qabatee baattuuwwan ibsaa
kanneen warqee irraa hojjetaman gidduu deddeebi’u sun akkana jedha.

2 Ani hojii kee, dadhabbii keetii fi obsaan dhaabachuu kee beeka. Akka
ati cal’iftee namoota hamoo hin dhiifne, warra utuu ergamoota hin ta’in
ergamoota ofiin jedhan qortee akka isaan sobduu ta’an mirkaneessites
nan beeka. 3 Ati maqaa kootiif jettee obsaan dhaabatteerta; rakkina
obsiteerta; hin dadhabnes. 4 Ta’us jaalala kee isa jalqabaa dhiisuu keetiif
ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba. 5 Kanaaf ati maal irraa akka kufte
yaadadhu! Qalbii jijjiirradhuutii hojii kee kan duraa sana hojjedhu.
Yoo ati qalbii jijjiirrachuu baatte immoo ani sittin dhufa; baattuu ibsaa
keetiis iddoo isaatii nan fuudha. 6 Garuu waan gaarii tokko qabda:
Hojii Niqolaawotaa kan ani jibbu sana atis ni jibbita. 7 Namni gurra
qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga’u. Nama
mo’atu akka inni muka jireenyaa kan jannata Waaqaa keessa jiru irraa
nyaatuuf mirga nan kennaaf.

Gara Waldaa Kiristaanaa Samirneesitti

‡ **1:13** 1:13 Dan 7:13 * **2:1** 2:1 Efesoonitti – Efesoon magaalaa guddoo fi beekamtuu biyya Asiyaa ti; Asiyaan immoo biyya Roomaa Keessatti argamti. Isheenis buufata doonii kan hojiin itti baay’attuu fi kan daldalaan badhaatee dha; wiirtuu falfala waaqittii Arxeemis (Hoj 19:27,35 ilaalaa) akkasumas lafa hojiin falfalaa itti hojjetamu turte (Hoj 19:19).

8 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Samirnaatti†akkana jedhii barreessi:

Inni Jalqabaatii fi inni Dhumaa, inni du'ee turee fi amma immoo jiraataa ta'e sun akkana jedha.

9 Ani rakkinaa fi hiyyummaa kee beeka; ta'us ati sooressa! Arrabsoo
warra utuu Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhan sanaas nan
beeka; isaan garuu waldaa Seexanaa ti. 10 Dhiphina sirra ga'uuf jiru hin
sodaatin. Kunoo, akka qoramtaniif diiyaabiloos isin keessaa namoota
tokko tokko mana hidhaatti ni galcha. Guyyaa kudhanis ni dhiphattu.
Ati hamma du'aatti amanamaa ta'i; ani gonfoo jireenyaa siifin kennaatii.
11 Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa
dhaga'u. Namni mo'atu du'a lammaffaan hin miidhamu.

Gara Waldaa Kiristaanaa Phergaamoonitti

12 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Phergaamoonitti‡akkana jedhii barreessi:

Inni goraadee qaramaa afaan lamaa qabu sun akkana jedha.

13 Ani iddoo ati jiraattu beeka; innis iddoo teessoon Seexanaa jiruu
dha. Ta'us ati maqaa koo jabeessitee qabatteerta. Bara Antiiphaas
dhuga baatuun koo amanamaan magaalaa keessan keessatti iddoo
Seexanni jiraatutti ajjeefame illee ati amantii narratti qabdu hin dhiifne.
14 Haa ta'uu malee sababii ati namoota barsiisa Bala'aam§duukaa bu'an
achii qabduuf ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba; namni akka inni
saba Israa'el dura gufuu kaa'ee akka isaan nyaata waaqota tolfamoof
aarsaa dhi'eeffame nyaatanii fi akka isaan halalummaadhaan jiraatan
godhuuf jedhee Baalaaqin barsiise Bala'aam tureetii. 15 Akkasumas
namoota barsiisa Niqolaawotaa duukaa bu'an tokko tokko of biraa
qabda. 16 Kanaafuu qalbii jijjiirradhu! Yoo kanaa achii ani dafeen sitti
dhufa; goraadee afaan kootiitiinis jara sana nan lola. 17 Namni gurra
qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Nama
mo'atuuf mannaa dhokfame irraa nan kenna. Akkasumas dhagaa adii
maqaan haaraan irratti barreeffame tokko nan kennaaf; maqaa sanas
namicha isa fudhatu sana malee namni tokko iyyuu hin beeku.

Gara Waldaa Kiristaana Tiyaaxiroonitti

---

† **2:8** 2:8 Samirnaatti – Samirnees (amma Ismiir) magaalaa Sooretti fi buufata doonii kan Yihuudoonni hedduun keessa jiraatan turte. Samirnees mana qulqullummaa moofaa (dullacha) tokko waaqittii Roomaatiif qabdi turte; inni haaraan immoo mooticha Xibaariyoosiif kenname. ‡ **2:12** 2:12 Phergaamoonitti – manneen qulqullummaa kanneen waaqeffannaa Ziyaasiitii fi waaqota biraa warra akka Asqelephoosiitiif kennaman qabdi turte. Asqelephoosis waaqa tolfamaa nama fayyisuu dha. Phergaamoonis handhuura mootonni Roomaa itti waaqeffatan turte. Isheenis magaalaa kutaa biyya Sanaa keessaa iddoo jalqabatti manni qulqullummaa Awugisxoos waaqichaa fi waaqittii Roomaa jedhamtuuf itti kennamee dha. § **2:14** 2:14 Barsiisa Bala'aam – Bala'aam falfaltuu Baabilon kan Baalaaq mootichi akka inni saba Israa'el abaaruuf qaxaree dha. Akka seera Lak 31:16 irratti dubbatametti gorsi Bala'aam akka sabni Israa'el waaqota tolfamoo waaqeffatuu fi akka ejja raawwatuuf karaa irraa jal'ise (Lak 25:1-3).

18 "Ergamaa Waaqaa kan Waaqaa kan waldaa Kiristaanaa Tiyaati-
raatti*akkana jedhii barreessi:

Ilmi Waaqaa inni iji isaa arraba ibiddaa fakkaatu, kan miilli isaa immoo naasii baqfamee qulqulleeffame fakkaatu sun akkana jedha.

19 Ani hojii kee, jaalalaa fi amantii kee, tajaajilaa fi obsaan dhaabachuu
kee beeka; akkasumas akka hojiin kee inni ammaa kun isa duraa
caalu nan beeka. 20 Haa ta'uu malee sababii ati dubartittii raajii
ofiin jettu Iizaabelin cal'iftee ilaaltuuf ani waan sirraa jibbu xinnoo
qaba. Isheenis barsiisa isheetiin tajaajiltoota koo gowwoomsitee akka
isaan halalummaa hojjetanii fi akka isaan nyaata waaqota tolfamoof
aarsaa dhi'eeffame nyaatan gooti. 21 Ani akka isheen halalummaa
ishee irraa qalbii jijjiirrattuuf yeroo kenneefiin ture; isheen garuu ni
didde. 22 Kanaafuu ani siree dhiphinaa irratti ishee nan gata; warra
ishee wajjin ejjanis yoo isaan karaa ishee irraa qalbii jijjiirrachuu
baatan rakkina guddaa keessa isaan nan buusa. 23 Ijoollee ishee immoo
dha'ichaan nan ajjeesa. Waldoonni kiristaanaa hundinuus akka ani
kalee fi onnee qoru ni beeku; anis tokkoo tokkoo keessaniif akkuma
hojii keessaniitti gatii keessan isinii nan kenna. 24 Isin warra Tiyaatiraa
keessa jiraattan kanneen barsiisa ishee duukaa hin bu'inii fi warra
barsiisa Seexanaa kan dhoksaa gad fagoo jedhamu sana hin baratiniin
akkana nan jedha; 'Ani ba'aa biraa isinitti hin fe'u; 25 isin garuu hamma
ani dhufutti waan qabdan sana jabeessaa qabadhaa.' 26 Ani nama
mo'atuuf, kan hamma dhumaattis fedhii koo guutuuf saboota irratti
taayitaa nan kenna. 27 'Inni bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha; akkuma
qodaa supheettis†isaan hurreessa;' kunis akkuma ani itti Abbaa koo
biraa taayitaa argadhe sanaan. 28 Ani immoo bakkalcha barii nan
kennaaf. 29 Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin
jedhu haa dhaga'u.

3

Gara Waldaa Kiristaanaa Sardeesitti

1 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Sardeesitti*akkana jedhii
barreessi:

Inni Hafuurota Waaqaa torbaa fi urjiiwwan torba qabu sun akkana jedha.

Ani hojii kee beeka; ati maqumaaf jirta malee duuteerta. 2 Dammaqi!
Ani fuula Waaqa kootii duratti hojiin kee guutuu ta'uu isaa hin argineetii
waan du'uu ga'e sana jajjabeessi. 3 Kanaafuu waan fudhattee fi
waan dhageesse yaadadhu; waan dhageesse sanaaf ajajami; qalbiis

---

* **2:18** 2:18 Tiyaatiraatti – Tiyaaxiroon wiirtuu industirii turte. Industiroota Tiyaaxiroon gurguddoo keessaas tokko hojiin isaa qalamii dibuu fi uffata suufii hodhuu dha (Hoj 16:14). † **2:27** 2:27 Far 2:9 * **3:1** 3:1 Sardeesitti – Sardees magaalaa guddoo mootummaa Liidiyaa kan durii turte. Isheenis magaalaa Soorettii wiirtuu industirii beekamtuu iddoo uffanni suufii fi mi'oonni qalamii dibaman itti hojjetaman turte; ta'us magaalattiin kun sochii lafaa kan bara 17 (bara araaraa) keessa ta'ee fi waraana garaa garaatiin mo'atamtee gad deebiteerti.

jijjiirradhu. Yoo ati dammaquu baatte garuu ani akkuma hattuutti sitti
nan dhufa; sa'aatii kamitti akka ani sitti dhufus ati hin beektu. 4 Ta'u
iyyuu ati namoota uffata isaanii hin xureessin muraasa Sardees keessaa
qabda. Isaanis uffata adaadii uffatanii na wajjin ni deemu; isaan kanaaf
warra malanii dha. 5 Namni mo'u akkuma isaanii uffata adaadii ni
uffata. Anis maqaa isaa kitaaba jireenyaa keessaa gonkumaa hin haqu;
fuula Abbaa kootii fi ergamoota isaa durattis maqaa isaa nan beeksisa.
6 Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa
dhaga'u.

Gara Waldaa Kiristaanaa Filaadelfiyaatti

7 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Filaadelfiyaatti†akkana
jedhii barreessi:

Inni qulqulluun, inni dhugaan, inni furtuu Daawit harka isaatii qabu,
kan waan inni banu eenyu iyyuu cufuu hin dandeenyee fi waan inni
cufus eenyu iyyuu banuu hin dandeenye sun akkana jedha.

8 Ani hojii kee beeka. Kunoo, ani balbala banamaa namni cufuu hin
dandeenye tokko fuula kee dura kaa'eera. Akka ati humna xinnoo
qabdus beeka; ta'us dubbii koo eegdeerta; maqaa koos hin ganne.
9 Kunoo, ani warra waldaa Seexanaa ta'an kanneen utuu Yihuudoota
hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhanii soban keessaa tokko tokko akka isaan
dhufanii miilla kee irratti kufanii sagadanii fi akka isaan akka ani si
jaalladhe beekan nan godha. 10 Ajaja ani akka ati obsaan dhaabattuuf
siif kenne sana waan eegdeef, anis sa'aatii qorumsaa kan warra lafa
irra jiraatan qoruuf addunyaa guutuutti dhufuuf jiru sana irraa si
oolcha. 11 Ani dafeen dhufa. Atis akka namni tokko iyyuu gonfoo
kee hin fudhanneef waan qabdu jabeessii qabadhu. 12 Nama mo'atus
mana qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha. Innis
achi keessaa gonkumaa hin ba'u. Anis maqaa Waaqa kootii fi maqaa
magaalaa Waaqa koo, maqaa Yerusaalem ishee haaraa, ishee Waaqa koo
biraa samii irraa gad buutu sanaa isa irratti nan barreessa; maqaa koo
haaraas isa irratti nan barreessa. 13 Namni gurra qabu waan Hafuurri
waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.

Gara Waldaa Kiristaanaa Lodooqiyaatti

14 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Lodooqiyaatti‡akkana
jedhii barreessi:

Ameen, inni amanamaan, dhuga baatuun dhugaatii fi jalqabaan
uumama Waaqaa sun akkana jedha.

15 Akka ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa hin ta'in ani hojii kee beeka!
Ani utuu ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa taatee silaa nan hawwa ture.

---

† **3:7** 3:7 Filaadelfiyaatti – Filaadelfiyaan wiirtuu daldalaa kan hojii gogaatii fi jirbiitiin beekamte, kan lafa qotiisaa badhaadhaa isaatiin marfamtee dha; garuu sochii lafaatiif saaxilamtuu dha.
‡ **3:14** 3:14 Lodooqiyaatti – Lodooqiyaan magaalaa sooromtuu fi magaalaa daldalaa kan guddachaa jirtu turte. Isheenis iddoo jireenya hojjettoota mi'a suufii biyya sanaa irraa hojjetamee turte. Mi'i suufii kunis gurraacha cululuqaa ta'uu isaatiin beekamaa ture. Akkasumas magaalattiin wiirtuu hojii baankiitii fi iddoo Asqelephoos waaqichi tolfamaan itti waaqeffatamu turte.

16 Kanaafuu ati waan laphii§taateef, ho’aa yookaan qabbanaa’aa waan
hin ta’iniif ani afaan kootii si tufuu ga’eera. 17 Ati, ‘Ani sooressa;
qabeenya argadheera; wanni na barbaachisu tokko iyyuu hin jiru’
jetta. Garuu ati deegaa, rakkataa, hiyyeessa, jaamaa fi qullaa ta’uu
kee hin beektu. 18 Kanaafuu ati akka sooromtuuf, warqee ibiddaan
qulqulleeffame akka narraa bitattu, akka qullaa kee qaanessaa sana
haguuggattuufis uffata adii uffattu akka narraa bitattu, akka arguu
dandeessuuf immoo kuulii ijatti naqattu akka narraa bitattu sin gorsa.
19 Ani warran jaalladhu nan ifadha; nan adabas. Kanaafuu jabaadhu;
qalbii jijjiirradhus. 20 Kunoo, ani balbala dura dhaabadheen balbala
rurrukuta. Yoo namni kam iyyuu sagalee koo dhaga’ee balbala naaf
bane, ani ol seenee isa wajjin irbaata nan nyaadha; innis na wajjin ni
nyaata. 21 Akkuma ani mo’adhee Abbaa koo wajjin teessoo isaa irra
taa’e sana, namni mo’atus akka inni na wajjin teessoo koo irra taa’uuf
mirga nan kennaaf. 22 Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga’u.”

4

Teessoo Samii Keessaa

1 Anis ergasii nan ilaale; kunoo balballi banamaan tokko fuula koo dura
samii keessa ture. Sagaleen jalqabaa kan ani utuu inni akka malakataatti
natti dubbatuu dhaga’e sun, “As ol kottu; anis waan asiin booddee ta’uu
qabu sittin argisiisaa” jedhe. 2 Anis yommusuma Hafuuraanan ture;
kunoo, teessoon namni tokko irra taa’e tokko samii keessa ture. 3 Inni
achi taa’es dhagaa gatii guddaa* yaasphiidiitii fi sardiyoon† fakkaata
ture. Naannoo teessoo sanaas sabbata Waaqaa kan bifti isaa dhagaa
maragdi‡ fakkaatutu ture. 4 Naannoo teessoo sanaas teessoowwan biraa
digdamii afurtu ture. Teessoowwan sana irras maanguddoonni digdamii
afur uffata adaadii uffatanii, mataa isaaniitti immoo gonfoo warqee
kaa’atanii tataa’anii turan. 5 Teessoo sana keessaas ifni balaqqee ni
mul’ate; kakawwee fi sagaleen ni dhaga’ame. Teessoo sana fuuldurattis
guci torba boba’aa ture. Isaan kunneenis Hafuurota Waaqaa torbanii
dha. 6 Akkasumas wanni galaana bilillee fakkaatu kan akka of-ilaalee
qulqullaa’e tokko teessoo sana fuuldura ture.
Walakkaa naannoo teessoo sanaas uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afurtu ture; isaanis duraa fi duubaan ijaan guutamanii turan. 7 Uumamni
lubbuu§ qabeessi jalqabaa leenca, inni lammaffaan sangaa fakkaata ture;
inni sadaffaan fuula akka fuula namaa qaba ture; afuraffaan immoo
risaa* barrisu fakkaata ture. 8 Tokkoon tokkoon uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afranii qoochoo ja’a ja’a qabu turan; duubni isaaniitii fi keessi

§ **3:16** 3:16 Laphii – Lodooqiyaa bira burqaawwan ho’aa bishaanonni isaanii fagoo deemanitu ture. Bishaan kunis laphii (bulluqoo) ta’ee ergasii qilee (hallayyaa) fuula Lodooqiyaa duraatti dhangala’a ture. Bishaan sunis dhukkuba namatti fida ture. * **4:3** 4:3 Yaasphiidiitii – Dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay’ee magariisa ta’ee dha. Bifa keelloo (daalacha), magaala yookaan diimaa qabaachuu danda’a. † **4:3** 4:3 Sardiyoon – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay’ee diimatuu dha. ‡ **4:3** 4:3 maragdi – dhagaa gatii guddaa kan magariisa ta’ee dha. § **4:7** 4:7 His 1:10 * **4:7** 4:7 risaa – (Leenca, sangaa, nama, risaa) afran isaanii iyyuu tokkummaadhaan guutummaa uumamawwan lubbuu qabeeyyii tokko ta’anii Waaqa galateeffatan sanaa iddoo bu’u.

isaaniis ijaan guutamee ture. Isaanis utuu aara hin galfatin halkanii guyyaa,

" 'Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'u'†
inni ture, inni jiruu fi inni dhufuuf jiru,
'Qulqulluu, qulqulluu, qulqulluu dha' "

jedhanii faarfachuu hin dhiisan. 9 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin sun
isa teessoo irra taa'ee jiru kan bara baraa hamma bara baraatti jiraatu
sanaaf ulfina, kabajaa fi galata yommuu kennanitti, 10 maanguddoonni
digdamii afran sunis fuula isa teessoo irra taa'ee jiru sanaa duratti kufanii isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu sanaaf ni sagadan. Gonfoowwan isaaniis fuula teessoo sanaa dura kakaa'anii akkana jedhu:

11 "Yaa Gooftaa fi Waaqa keenya,
ati waan hunda waan uumteef,
isaan fedhii keetiin waan uumamaniif,
waan jiraataniifis, ulfina, kabajaa fi
humna fudhachuun siif ni mala."

5

Kitaaba Maramaa fi Hoolaa Qalame

1 Anis harka mirga isa teessoo irra taa'e sanaa irratti kitaaba maramaa
keessaa fi duubaan itti barreeffamee chaappaa torbaan cufame tokko nan
arge. 2 Anis ergamaa Waaqaa isa jabaa sagalee guddaadhaan, "Chaappaa
hiikuun, kitaaba maramaas banuun kan maluuf eenyu inni?" jedhee
labsu tokko nan arge. 3 Garuu namni tokko iyyuu samii keessaa yookaan
lafa irraa yookaan lafa jalaa kitaaba maramaa banuu yookaan keessa
isaa iyyuu ilaaluu hin dandeenye. 4 Anis waan namni kitaaba maramaa
banuun yookaan keessa isaa ilaaluun maluuf tokko iyyuu dhabameef
baay'isee nan boo'e. 5 Ergasiis maanguddoota sana keessaa inni tokko,
"Hin boo'in! Kunoo, Leenci gosa Yihuudaa, Hiddi Daawit mo'ateera. Inni kitaabicha maramaa banuu, chaappaa isaa torbanuus hiikuu ni danda'a" naan jedhe.

6 Anis Hoolaa waan qalame fakkaatee teessoo walakkaa uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddootaan marfamee dhaabatu tokko arge. Hoolichis gaanfa torbaa fi ija torba* qaba ture; iji torban kunneenis Hafuurota Waaqaa kanneen gara lafa hundaatti ergaman torbanii dha.
7 Innis dhufee harka mirgaa isa teessoo irra taa'ee jiru sanaa irraa kitaaba
maramaa fudhate. 8 Yommuu inni kitaaba maramaa sana fudhatettis
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddoonni digdamii afran fuula Hoolichaa duratti kufan. Tokkoon tokkoon isaanii baganaa qabu turan; isaanis mi'a ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee fi kan ixaanni keessa guute harkaa qabu turan; ixaanni kunis kadhannaa qulqullootaa
ti. 9 Isaanis akkana jedhanii faarfannaa haaraa faarfatan;

"Kitaaba maramaa fuudhuun,
chaappaa kitaabicha maramaas hiikuun siif mala;
sababiin isaas ati qalamtee, gosa hundumaa keessaa,
afaan hunda keessaa, saba hunda keessaa,

† **4:8** 4:8 Isa 6:3 * **5:6** 5:6 Gaanfa torbaa fi ija torba – kitaaba Qulqulluu keessatti gaafni fakkeenya jabinaatii fi humnaa ti. "Gaanfi torba" Humna akka malee guddaa argisiisa; iji immoo dandeettii Waaqni ittiin waan hunda arguu fi beeku argisiisa.

sanyii hunda keessaa, namoota dhiiga keetiin Waaqaaf bitteertaatii.
10 Akka isaan mootummaa fi luboota Waaqa keenyaa ta'anis gooteerta;
isaanis lafa irratti ni mo'u."
11 Anis ilaalee sagalee ergamoota baay'ee dhaga'e; baay'inni isaaniis
kumaatamaa fi kuma kumaatama ture. Isaanis teessoo sanatti,
uumamawwan lubbuu qabeeyyii fi maanguddootatti naanna'anii turan.
12 Isaanis akkana jedhanii sagalee guddaadhaan faarfatan;
"Hoolaa qalame sanaaf, humnaa fi qabeenya,
ogummaa fi jabina, kabajaa fi ulfina,
galatas argachuun ni mala!"
13 Anis ergasii uumamni samii keessa jiru, kan lafa irra jiru, kan lafa
jala jiruu fi kan galaana keessa jiru hundi, uumamni isaan keessa jiru
hundinuus,
"Isa teessoo irra taa'u sanaa fi Hoolichaaf,
galannii fi kabajni, ulfinnii fi humni,
bara baraa hamma bara baraatti haa ta'u!"
jedhanii utuu faarfatanuu nan dhaga'e. 14 Uumamawwan lubbuu
qabeeyyiin afran, "Ameen" jedhan; maanguddoonnis kufanii sagadan.

6

Chaappaawwan Torba

1 Anis yommuu Hoolichi chaappaawwan torban keessaa isa jalqabaa
banu nan arge. Ergasiis uumamawwan lubbuu qabeeyyii keessaa inni
tokko sagalee akka kakawweetiin, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e. 2 Anis
nan ilaale; kunoo, fardi adiin[*] tokko fuula koo dura ture! Inni farda
sana yaabbates iddaa harkatti qabatee ture; gonfoonis ni kennameef; innis
mo'achaa, ammas mo'achuuf ba'e.
3 Yommuu Hoolichi chaappaa lammaffaa banettis uumamni jiraataan
inni lammaffaan, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e. 4 Fardi biraa
daamaan[†] tokkos ni dhufe. Isa fardicha yaabbatuufis akka inni nagaa
lafa irraa balleessuu fi akka namoonni wal gorra'an akka godhuuf humni
kennameef; goraadeen guddaan tokkos ni kennameef.
5 Yommuu Hoolichi chaappaa sadaffaa banettis uumamni jiraataan inni
sadaffaan, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e; nan ilaales; kunoo, fardi
gurraachi[‡] tokko fuula koo dura ture! Inni fardicha yaabbatus madaalii
of harkaa qaba ture. 6 Anis waan akka sagalee uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afran gidduu dubbatame fakkaatu tokko, "Qamadiin safartuu
tokkoo mindaa guyyaa tokkootiif, garbuun safartuu sadiis mindaa guyyaa
tokkootiif haa ta'u; garuu zayitii fi daadhii wayinii hin miidhin!" jechuu
isaa nan dhaga'e.
7 Yommuu Hoolichi chaappaa afuraffaa banetti sagalee uumama jiraataa
afuraffaa kan, "Kottu!" jedhu nan dhaga'e. 8 Anis nan ilaale; kunoo,
fardi daalachi tokko fuula koo dura ture! Inni fardicha yaabbatus maqaan
isaa Du'a jedhama ture; Sii'oolis dugda duubaan itti dhi'aatee isa duukaa
bu'aa ture. Isaanis goraadeen, beelaan, balaa fi bineensota lafaatiin akka
ajjeesaniif kurmaana lafaa irratti humni ni kennameef.

---

[*] **6:2** 6:2 Fardi adiin – fakkeenya boojuu fi mo'annaa ti. [†] **6:4** 6:4 daamaan – bifa ibiddaa kan waraana qofa utuu hin ta'in akka qalamuunis waraana keessa jiru argisiisuu dha. [‡] **6:5** 6:5 Fardi gurraachi – kun fakkeenya beelaa jechuunis du'a beelli fiduu dha.

[9] Yommuu inni chaappaa shanaffaa banetti ani iddoo aarsaa jalatti
lubbuuwwan warra sababii dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga ba’umsa
eegan sanaatiif gorra’amanii nan arge. [10] Isaanis sagalee guddaadhaan,
“Yaa Gooftaa Waan Hundaa Olii, qulqullichaa fi dhugaa, ati warra
lafa irra jiraatanitti utuu hin murin hamma yoomiitti turta? Hamma
yoomiittis dhiiga keenyaaf haaloo hin baatu?” jedhanii iyyan. [11] Tokkoo
tokkoo isaaniitiifis uffanni adaadiin ni kenname; hamma lakkoobsi warra
isaan wajjin tajaajilaniitii fi lakkoobsi obboloota isaanii kanneen akkuma
isaaniitti ajjeefamuuf jiran sanaa guutamutti akka yeroo xinnoo obsan
isaanitti himame.
[12] Yommuu inni chaappaa ja’affaa banettis nan arge. Sochii lafaa guddaa
tokkotu ture. Aduun akka uffata gaddaa gurraachofte; ji’is akkuma dhiigaa
diimate; [13] urjiiwwan samiis akkuma iji muka harbuu yommuu qilleensa
jabaan raafamutti harca’u sana lafatti gad harca’an. [14] Samiin akkuma
kitaaba maramaatti marame; tulluu fi biyyi bishaaniin marfamtes iddoo
isaaniitii buqqifaman.
[15] Mootonni lafa irraa, bulchitoonnii fi abbootiin duulaa, sooreyyii fi
namoonni jajjaboonni, namoonni kaan hundi, garbas ta’u birmaduun
holqa keessaa fi kattaawwan tulluuwwanii gidduutti dhokatan. [16] Isaanis
tulluuwwanii fi kattaawwan waammatanii akkana jedhu; “Nurratti kufaa;
fuula isa teessoo irra taa’u sanaatii fi dheekkamsa Hoolichaa duraa nu
dhoksaa! [17] Guyyaan dheekkamsa isaa guddaan sun ga’eeraatii; egaa
eenyutu guyyaa sana dura dhaabachuu danda’a ree?”

7

Namoonni 144,000 Chaappeffaman

[1] Ergasiis ani utuu ergamoonni afur golee lafaa afran irra dhaabatanii
akka bubbeen lafatti yookaan galaanatti yookaan muka kamitti iyyuu hin
bubbifne bubbee lafaa afran dhowwanuu nan arge. [2] Ergamaan chaappaa
Waaqa jiraataa qabu kaan immoo utuu karaa ba’a biiftuutiin ol ba’uu
nan arge. Innis ergamoota afran akka isaan lafaa fi galaana miidhaniif
humni kennameef sana sagalee guddaadhaan waamee, [3] “Hamma nu
adda tajaajiltoota Waaqa keenyaa irratti chaappaa goonutti lafa yookaan
galaana yookaan muka hin miidhinaa” jedhe. [4] Anis baay’ina warra
chaappeffamanii dhaga’e: gosa Israa’el hunda keessaa 144,000 ture.

[5] Gosa Yihuudaa keessaa 12,000,
gosa Ruubeen keessaa 12,000,
gosa Gaad keessaa 12,000,
[6] gosa Aasheer keessaa 12,000,
gosa Niftaalem keessaa 12,000,
gosa Minaasee keessaa 12,000,
[7] gosa Simi’oon keessaa 12,000,
gosa Lewwii keessaa 12,000,
gosa Yisaakor keessaa 12,000,
[8] gosa Zebuuloon keessaa 12,000,
gosa Yoosef keessaa 12,000,
gosa Beniyaam keessaa 12,000 turan.

Tuuta Namoota Uffata Adaadii Uffatanii

9 Anis kana booddee nan ilaale; kunoo, tuunni guddaan namni tokko iyyuu lakkaa’uu hin dandeenye kan saba hundumaa, gosa hundumaa, nama hundumaa fi afaan hundumaa keessaa walitti qabame tokko teessoo sana duraa fi fuula Hoolichaa dura dhaabatee ture. Isaanis uffata adaadii uffatanii, damee meexxiis harkatti qabatanii turan.
10 Isaanis sagalee guddaadhaan,
“Fayyinni kan Waaqa keenya
isa teessoo irra taa’uutii fi
kan Hoolichaati”
jedhanii iyyan.
11 Ergamoonni hundinuu teessichatti, maanguddootaa fi uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranitti naanna’anii dhadhaabachaa turan. Isaanis adda isaaniitiin fuula teessoo sanaa duratti gombifamanii Waaqaaf sagadan;
12 akkanas jedhan:
“Ameen!
Eebbii fi ulfinni, ogummaan, galanni,
kabajni, humnii fi jabinni,
bara baraa hamma bara baraatti
Waaqa keenyaaf haa ta’u.
Ameen!”
13 Maanguddoota keessaas inni tokko, “Warri uffata adaadii uffatan kunneen eenyu fa’i? Eessaa dhufan?” jedhee na gaafate.
14 Anis, “Yaa Gooftaa, situ beeka” jedheen deebiseef.
Inni immoo akkana naan jedhe; “Isaan kunneen warra dhiphina guddaa keessaa ba’anii dhufanii dha; isaanis dhiiga Hoolichaatiin uffata isaanii miicatanii addeeffataniiru.
15 Kanaafuu,
“Isaan teessoo Waaqaa dura jiru;
halkanii guyyaas mana qulqullummaa isaa
keessatti isa tajaajilu;
inni teessicha irra taa’ee jiru sunis
isaan gidduu jiraata.
16 ‘Isaanis si’achi gonkumaa hin beela’an;
si’achis gonkumaa hin dheebotan.
Aduun isaan hin dha’u;’*
ho’i finiinaanis isaan hin gubu.
17 Hoolichi walakkaa teessoo sanaa jiru
tiksee isaanii ni ta’aatii;
‘inni gara burqaa bishaan jireenyaatti isaan geessa.’
‘Waaqnis imimmaan hunda ija isaanii irraa ni haqa.’ ”

8

Chaappaa Torbaffaa

1 Yommuu Hoolichi chaappaa torbaffaa banetti gara walakkaa sa’aatii tokkoo samii keessa tasgabbiitu ture.

Girgiraa Warqee

2 Anis ergamoota fuula Waaqaa dura dhadhaabatan torban arge; isaaniifis malakanni torba ni kenname.
3 Ergamaan biraa kan girgiraa warqee qabu tokko dhufee iddoo aarsaa bira dhaabate. Innis iddoo aarsaa warqee kan fuula teessichaa dura jiru sana irratti akka kadhannaa qulqulloota hundumaa wajjin dhi’eessuuf

* **7:16** 7:16 Isa 49:10

ixaanni baay'een isaaf ni kenname.
4 Aarri ixaana sanaas kadhannaa qulqullootaa wajjin harka ergamaa sanaa keessaa fuula Waaqaa duratti ol ba'e.
5 Ergamaan sunis girgiraa fuudhee iddoo aarsaa irraa ibidda itti guutee lafatti gad darbate; ergasiis sagaleen kakawwee, balaqqeessaa fi sochii lafaa ni dhaga'ame.

Malakatawwan

6 Ergamoonni Waaqaa torban warri malakata torban qabanis malakata afuufuuf ni qophaa'an.

7 Ergamaan jalqabaa malakata isaa afuufe; cabbii fi ibiddi dhiigaan makames lafatti gad darbatame. Lafti harka sadii keessaa harki tokko ni gubatte; muktis harka sadii keessaa harki tokko ni gubate; margi lalisaan hundinuus ni gubate.

8 Ergamaan lammaffaanis malakata isaa afuufe; wanni tulluu guddaa fakkaatu kan ibiddaan gubachaa jiru tokkos galaanatti gad darbatame. Galaannis harka sadii keessaa harki tokko dhiiga ta'e;
9 uumamawwan lubbuu qabeeyyiin galaana keessaa harka sadii keessaa harki tokko ni dhuman; dooniiwwan harka sadii keessaas harki tokko ni barbadaa'an.

10 Ergamaan sadaffaanis malakata isaa afuufe; urjiin guddaan akka gucaa boba'u tokkos samii irraa lafa dha'e; innis lageen harka sadii keessaa harka tokko irratti, burqaawwan bishaanii irrattis kufe;
11 maqaan urjii sanaas "Hadheessaa" jedhama. Bishaan sunis harka sadii keessaa harki tokko ni hadhaa'e; sababii bishaan sun hadheeffameefis namoonni baay'een bishaaniin dhuman.

12 Ergamaan afuraffaanis malakata isaa afuufe; aduun harka sadii keessaa harki tokko, ji'i harka sadii keessaa harki tokko, urjiinis harka sadii keessaa harki tokko ni rukutaman; kanaanis ifni isaanii harka sadii keessaa harki tokko ni dukkanaa'e. Guyyaan harka sadii keessaa harki tokko akkasumas halkan harka sadii keessaa harki tokko ifa malee hafe.

13 Anis ilaalee risaa samii walakkaa barrisaa sagalee guddaadhaan, "Sababii sagalee malakataa kan ergamoota biraa sadaniin dhageessifamuuf jiru sanaatiif warra lafa irra jiraataniif Wayyoo! Wayyoo! Wayyoo!" jedhee iyyu tokko nan dhaga'e.

9

Malakata Shanaffaa: Dha'icha Hawwaannisaa

1 Ergamaan shanaffaan malakata isaa afuufe; anis urjii samii irraa lafa dha'e tokko nan arge. Urjii sanaafis furtuun "Boolla Qilee" ni kenname.
2 Yommuu inni Boolla Qilee sana banettis aarri tokko akkuma aara boolla ibiddaa guddaa keessaa ba'uutti ol ba'e. Aduu fi samiinis aara Boolla Qilee keessaa ba'u sanaan ni dukkanaa'an.
3 Aara sana keessaas hawwaannisa baay'eetu lafatti yaa'e; hawwaannisoota sanaafis taayitaan akka taayitaa torbaanqabaa lafaa ni kenname.
4 Isaanis akka marga lafaa yookaan biqiltuu yookaan muka tokko illee miidhan utuu hin ta'in akka namoota adda isaanii irraa chaappaa Waaqaa hin qabaatin qofa miidhan ajajaman.
5 Isaanis akka namoota sana ji'a shan dhiphisaniif eeyyamameef malee akka jara ajjeesaniif miti. Dhiphinni kunis akkuma dhiphina isa yommuu torbaanqabaan nama iddutti dhiphatanii ti.
6 Guyyoota sana keessa namoonni du'a barbaadu; garuu hin argatan. Du'uus ni hawwu; duuti garuu isaan baqata.

7 Bifti hawwaannisoota sanaas fardeen duulaaf qopheeffaman fakkaata
ture. Mataa isaaniittis waan akka gonfoo warqee kaa'atanii turan; fuulli
isaaniis fuula namaa fakkaata ture. 8 Rifeensi isaanii rifeensa mataa
dubartootaa fakkaata ture; ilkaan isaaniis ilkaan leencaa fakkaata ture.
9 Isaanis maddaa maddaa sibiilaa fakkaatu qabu turan; sagaleen qoochoo
isaaniis sagalee fardeenii fi gaariiwwan baay'ee kanneen gara duulaatti
didichanii fakkaata ture. 10 Isaanis akkuma torbaanqabaa eegee fi ilkee
qabu turan; eegee isaanii keessaa immoo taayitaa ittiin ji'a shan nama
dhiphisan qabu turan. 11 Isaanis mootii qabu turan; innis ergamaa
Boolla Qilee ti; maqaan isaas afaan Ibraayisxiitiin Abadoon, afaan Giriikiin
immoo Aphooliyoon jedhama ture.
12 Wayyoon inni duraa darbeera; kunoo, wayyoowwan biraa lamatu
dhufuuf jira.
13 Ergamaan ja'affaanis malakata isaa afuufe; anis gaanfa afran kanneen
iddoo aarsaa warqee irraa hojjetamee fuula Waaqaa dura jiru irraa
sagalee tokko nan dhaga'e. 14 Sagaleen sunis ergamaa ja'affaa malakata
qabu sanaan, "Ergamoota afran kanneen laga Efraaxiisi guddicha biratti
hidhaman sana gad dhiisi" jedhe. 15 Ergamoonni afran sa'aatii kanaaf,
guyyaa kanaaf, ji'aa fi waggaa kanaaf qopheeffamanii turanis sanyii
namaa harka sadii keessaa harka tokko fixuuf gad dhiifaman. 16 Baay'inni
loltoota fardeeniin duulanii miliyoona dhibba lama ture. Anis baay'ina
isaaniis nan dhaga'e.
17 Anis mul'ata koo keessatti fardeenii fi namoota farda yaabbatan nan
arge: Isaanis maddaa diimaa akka ibiddaa, sanpeerii* fi keelloo akka
dinyii† qabu turan. Mataan fardeen sanaas mataa leencaa fakkaata ture;
afaan isaanii keessaas ibidda, aaraa fi dinyiitu ba'e. 18 Dha'icha sadan
kanaan jechuunis ibidda, aaraa fi dinyii afaan isaaniitii ba'een sanyiin
namaa harka sadii keessaa harki tokko ni ajjeefame. 19 Taayitaan fardeen
sanaas afaan isaaniitii fi eegee isaanii keessa ture; eegeen isaanii akkuma
bofaa mataa qaba tureetii; isaanis mataa sanaan nama miidhu turan.
20 Namoonni dha'icha sanaan ajjeefamuu jalaa ba'anis amma iyyuu
qalbii jijjiirratanii hojii harka isaanii irraa hin deebine; hafuurota hamoo
waaqeffachuu fi waaqota tolfamoo warqee irraa, meetii irraa, naasii
irraa, dhagaa fi muka irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga'uu
yookaan deemuu hin dandeenye waaqeffachuu hin dhiifne. 21 Akkasumas
gaabbanii nama ajjeesuu isaanii irraa yookaan falfala hojjechuu isaanii
irraa yookaan halalummaa isaanii irraa yookaan hanna isaanii irraa hin
deebine.

10

Ergamichaa fi Kitaaba Maramaa Xinnaa

1 Anis utuu ergamaan Waaqaa inni jabaan biraa tokko samii irraa gad
bu'uu nan arge. Innis duumessa uffatee ture; mataa isaa irraan immoo
sabbata Waaqaatu ture; fuulli isaa akka aduu, miilli isaas akka utubaa ibid-
daa ture. 2 Innis kitaaba maramaa xinnaa baname tokko harkatti qabatee
ture. Miilla isaa mirgaa galaana irra, miilla isaa bitaa immoo lafa irra

* **9:17** 9:17 Sanpeerii – Sanpeeriin dhagaa gatii guddaa gurraacha akka cuquliisaa ti. † **9:17** 9:17 dinyii – dinyiin kemikaala keelloo fakkaatu kan ho'a guddaadhaan gubamuu fi kan foolii namatti hin tolle qabuu dha.

dhaabee ture; [3] innis akkuma leenca aaduutti sagalee guddaadhaan iyye.
Yommuu inni iyyettis bakakkaawwan torban ni dubbatan. [4] Yommuu
bakakkaawwan torban dubbatanittis ani barreessuuf qophaa'een ture;
garuu sagalee, "Waan bakakkaawwan torban jedhan sana chaappaan cufi
malee hin barreessin" jedhu tokko samii irraa nan dhaga'e.
[5] Ergamaan ani utuu inni galaanaa fi lafa irra dhaabatuu argee ture
sunis harka isaa mirgaa samiitti ol qabe. [6] Innis isa bara baraa hamma
bara baraatti jiraatu, isa samiiwwanii fi waan isaan keessa jiru hundumaa,
lafaa fi waan isa keessa jiru hundumaa, galaanaa fi waan isa keessa jiru
hundumaa uume sanaan kakatee akkana jedhe; "Ammaan achi lafa irra
harkisuun hin jiru! [7] Garuu guyyoota ergamaan torbaffaan malakata
isaa afuufutti icciitiin Waaqaa akkuma inni raajota warra hojjettoota isaa
ta'anitti labse sanatti ni raawwatama."
[8] Sagaleen ani samii irraa dhaga'ee ture sun ammas deebi'ee, "Dhaqiitii
kitaaba maramaa banamee ergamaa galaanaa fi lafa irra dhaabatu harka
jiru sana fudhadhu" naan jedhe.
[9] Kanaafuu ani gara ergamichaa dhaqee akka inni kitaaba maramaa
xinnaa sana naa kennuuf isa gaafadhe. Innis, "Fudhadhuutii nyaadhu;
kitaabni kun garaa kee ni hadheessa; 'afaan kee keessatti garuu akka
dammaa mi'aawa'*" naan jedhe. [10] Anis kitaaba maramaa xinnaa sana
ergamicha harkaa fudhadhee nan nyaadhe. Innis afaan koo keessatti
akkuma dammaa mi'aawe; erga ani nyaadhe garuu garaan koo ni
hadheeffame. [11] Ergasii immoo, "Ati waa'ee saba baay'ee, sanyii baay'ee,
afaan baay'eetii fi waa'ee mootota baay'ee ammas raajii dubbachuu
qabda" jedhamee natti himame.

11

Dhuga Baatota Lamaan

[1] Shambaqqoon ulee safartuu fakkaatu tokko naa kennamee akkana
jedhamee natti himame; "Dhaqiitii mana qulqullummaa Waaqaatii fi
iddoo aarsaa safari; warra achitti waaqeffatanis lakkaa'i. [2] Oobdii
mana qulqullummaatii ala ta'e garuu hin safarin; oobdiin sun waan
Namoota Ormaatiif kennameef isa itti hin dabalin. Isaanis magaalaa
qulqulluu sana ji'a 42 lafatti dhidhiitu. [3] Anis dhuga baatota koo lamaaniif
humna nan kenna; isaanis uffata gaddaa* uffatanii guyyaa 1,260 raajii ni
dubbatu." [4] Isaan kunneenis mukkeen ejersaa lamaanii fi baattuuwwan
ibsaa lamaan fuula Gooftaa lafaa dura dhaabatanii dha. [5] Namni kam
iyyuu isaan miidhuu yaallaan ibiddi afaan isaaniitii ba'ee diinota isaanii
ni balleessa. Kunis haala namni isaan miidhuu barbaadu kam iyyuu ittiin
ajjeefamuu qabuu dha. [6] Isaan yeroo raajii dubbatanitti akka bokkaan
hin roobneef humna ittiin samii cufan qabu; akkasumas bishaanota
dhiigatti geeddaruudhaa fi yeroo barbaadanitti dha'icha gosa hundaatiin
lafa rukutuuf taayitaa qabu.
[7] Yommuu isaan dhuga ba'umsa isaanii xumuranittis bineensi Boolla
Qilee keessaa ol ba'u sun lola isaanitti kaasa; isaan mo'ata; isaan ajjeesas.
[8] Reeffi isaaniis daandii magaalaa guddoo irra ni ciciisa; magaalattiin
kunis ishee hiikkaa hafuuraatiin Sodoomii fi Gibxi jedhamtu kan Gooftaan

---

* **10:9** 10:9 His 3:3 * **11:3** 11:3 Uffanni gaddaa uffata raajonni yeroo hunda uffatanii dha (Isa 20:2; Zak 13:4 ilaalaa).

isaaniis itti fannifamee turee dha. 9 Namoonni saba hunda keessaa, gosa
hunda keessaa, afaanii fi sanyii hunda keessaa dhufanis guyyaa sadii
fi walakkaa reeffa isaanii ilaalu; akka hin awwaalamnes ni dhowwu.
10 Raajonni lamaan kunneen waan warra lafa irra jiraatan dhiphisaa
turaniif warri lafa irra jiraatan isaanitti gammadu; ni ililchus; kennaas
walii ergu.

11 Guyyaa sadii fi walakkaa booddee garuu hafuurri jireenyaa Waaqa
biraa dhufee isaan seene; isaanis ka'anii miilla isaaniitiin dhaabatan;
warri isaan arganis akka malee sodaatan. 12 Isaanis sagalee guddaa, "As
ol kottaa!" isaaniin jedhu tokko samii irraa dhaga'an. Utuma diinonni
isaanii ilaalanuus duumessaan gara samiitti ol ba'an.

13 Yeroo sanattis sochii lafaa guddaa isaatu ture; magaalaan sunis
kudhan keessaa tokko ni barbadaa'e. Namoonni kumni torbas sochii lafaa
sanaan dhuman; warri hafan immoo sodaatanii Waaqa samiitiif ulfina
kennan.

14 Wayyoon lammaffaan darbeera; kunoo, wayyoon sadaffaan dafee ni
dhufa.

Malakata Torbaffaa

15 Ergamaan torbaffaanis malakata isaa afuufe; sagaleen guddaan,
"Mootummaan addunyaa amma mootummaa Gooftaa keenyaatii fi
mootummaa Kiristoos† ta'eera;
innis bara baraa hamma bara baraatti ni mo'a"
jedhu samii keessa ture. 16 Maanguddoonni digdamii afran fuula
Waaqaa dura teessoo isaanii irra tataa'anii turan sunis adda isaaniitiin
gombifamanii Waaqaaf ni sagadan; 17 akkanas jedhan:
"Yaa Waaqayyoo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
Kan jirtuu fi kan turte,
ati humna kee isa guddaa fudhattee
waan mo'uu jalqabdeef galata siif dhi'eessina.
18 Saboonni ni aaran;
dheekkamsi kees dhufeera.
Yeroon warri du'an itti murtii argatan ga'eera;
yeroon ati itti raajota tajaajiltoota kee ta'aniif,
qulqulloota keetii fi warra maqaa kee sodaatan
xinnaafis ta'u guddaaf badhaasa kennitu ga'eera;
yeroon ati itti warra lafa balleessan balleessitus ga'eera."

19 Manni qulqullummaa Waaqaa kan samii keessaas ni baname;
taabonni kakuu isaas mana qulqullummaa isaa keessatti mul'ate. Ergasiis
ifa balaqqee, sagalee, bakakkaa, sochii lafaatii fi bokkaa cabbii guddaa
isaatu ture.

12

Dubartittii fi Bineensa Jawwee Fakkaatu

1 Mallattoon guddaan tokko samii keessatti mul'ate: dubartii biiftuu
uffattee miilla ishee jalaa ji'a qabdu kan mataa ishee irraa gonfoo
urjiiwwan kudha lamaa qabdu tokkotu ture. 2 Isheenis ulfa turte; yommuu
da'umsi ishee ga'ettis ciniinsuudhaan qabamtee iyyite. 3 Mallattoon biraas
samii keessatti mul'ate; kunoo, bineensa jawwee fakkaatu diimaa guddaa,
mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu, kan mataa isaa irraa gonfoo torba

† **11:15** 11:15 yookaan Masiihii

qabu tokkotu ture. 4 Eegeen isaas urjiiwwan samii irra jiran harka
sadii keessaa harka tokko haxaa'ee lafatti gad darbate. Bineensi jawwee
fakkaatu sunis yeroo dubartittiin deessutti mucaa ishee liqimsuuf jedhee
fuula dubartii da'uuf jirtu sanaa dura dhaabate. 5 Isheen ilma bokkuu
sibiilaatiin saba hundumaa bulchuuf jiru tokko deesse; daa'imni ishees
gara Waaqaatti, gara teessoo isaattis ol butame. 6 Dubartittiinis gara lafa
gammoojjii iddoo akka isheen guyyaa 1,260 achitti gabbifamtuuf jedhee
Waaqni isheef qopheesseetti baqatte.

7 Lollis samii keessatti ka'e. Miikaa'elii* fi ergamoonni isaa bineensa
jawwee fakkaatu sana lolan; bineensi jawwee fakkaatu sunii fi erg-
amoonni isaas of irraa lolan. 8 Isaan garuu mo'achuu hin dandeenye;
ergasiis iddoo isaanii kan samii keessaa sana ni dhaban. 9 Bineensi
guddaan jawwee fakkaatu sunis gad darbatame; innis bofa durii isa
diiyaabiloos yookaan Seexana jedhamu, isa addunyaa guutuu karaa irraa
jal'isu sanaa dha. Inni lafatti gad darbatame; ergamoonni isaas isa wajjin
darbataman.
10 Anis sagalee guddaa tokko samii keessaa nan dhaga'e; innis akkana
jedha:

"Amma fayyinni, humnii fi
mootummaan Waaqa keenyaa,
taayitaan Kiristoos† isaas dhufeera.
Himataan obboloota keenyaa
inni halkanii guyyaa fuula Waaqaa duratti,
isaan himatu sun gad darbatameeraatii.
11 Isaanis dhiiga Hoolichaatiin,
dubbii dhuga ba'umsa isaaniitiinis, isa mo'atan;
isaan hamma du'aatti illee taanaan
lubbuu isaanii hin mararfanne.
12 Kanaafuu yaa samiiwwan,
isin warri isaan keessa jiraattanis gammadaa!
Garuu yaa lafaa fi yaa galaana isiniif wayyoo!
Diiyaabiloos gara keessanitti gad bu'eeraatii!
Innis akka yeroo gabaabaa qabu
waan beekuuf baay'ee aareera."

13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis yommuu akka lafatti gad dar-
batame argetti, dubartittii daa'ima dhiiraa deesse sana ari'achuu jalqabe.
14 Dubartittiin garuu akka gara gammoojjii iddoo isheef qopheeffametti
boficha jalaa barriftuuf, achittis baraaf, barootaa fi walakkaa baraatiif
akka gabbifamtuuf baalleen risaa guddaan lama isheedhaaf ni kenname.
15 Bofichis akka dubartittiin lolaadhaan fudhatamtuuf jedhee dugda ishee
duubaan bishaan akka lagaa afaan isaa keessaa dhangalaase. 16 Lafti
garuu afaan bantee laga bineensi jawwee fakkaatu sun afaan isaa keessaa
dhangalaase sana liqimsuudhaan dubartittii gargaarte. 17 Bineensi
jawwee fakkaatu sun dubartittiitti aaree sanyii ishee warra hafanitti lola
kaasuu dhaqe; isaanis warra ajaja Waaqaa eeganii fi warra dhuga ba'umsa
Yesuus jabeessanii qabatanii dha.

* **12:7** 12:7 Miikaa'elii – hangafoota ergamootaa keessaa isa tokko; innis Dan 10:21 irratti eegduu saba Israa'el kan addaa jedhamee ibsame. Ergamoonni Miikaa'eliis warra ajaja isa jala jiranii dha.
† **12:10** 12:10 yookaan Masiihii

13

1 Bineensi jawwee fakkaatu sunis cirracha galaanaa irra dhaabate.

Bineensa Galaana Keessaa Ba'e

Bineensa tokkos utuu inni galaana keessaa ba'uu nan arge. Innis
gaanfa kudhanii fi mataa torba qaba ture; gaanfawwan isaa irratti gonfoo
kudhan, tokkoo tokkoo mataa isaa irratti immoo maqaa arrabsoo qaba
ture. 2 Bineensi ani arge sunis qeerransa fakkaata ture. Miilli isaa miilla
amaaketaa, afaan isaa immoo afaan leencaa fakkaata ture. Bineensi
jawwee fakkaatu sunis humna isaa, teessoo isaatii fi taayitaa guddaas
bineensichaaf kenne. 3 Mataa bineensichaa torban keessaa inni tokko
waan madaa du'a fidu qabu fakkaata ture; madaan du'a fidu sun garuu
fayyee ture. Addunyaan guutuunis dinqisiifatee bineensicha duukaa bu'e.
4 Namoonni sababii inni taayitaa isaa bineensa sanaaf kenneef bineensa
jawwee fakkaatu sanaaf ni sagadan; akkasumas, "Kan akka bineensichaa
eenyuu? Eenyutus lola isatti kaasuu danda'a?" jedhanii bineensichaaf
sagadan.
5 Akka bineensichi dubbii of tuulummaatii fi arrabsoo dubbatuuf afaan
ni kennameef; ji'a afurtamii lamaaf akka ittiin hojjetuufis taayitaan isaaf
kenname. 6 Innis Waaqa arrabsuuf, Waaqaa fi iddoo jireenya isaa,
akkasumas warra samii keessa jiraatan maqaa balleessuuf jedhee afaan
banate. 7 Akka inni qulqullootatti waraana kaasee isaan mo'atuufis
humni ni kennameef. Gosa hunda, saba hunda, afaanii fi sanyii hunda
irrattis taayitaan ni kennameef. 8 Warri lafa irra jiraatan hundinuu
jechuunis warri maqaan isaanii erga addunyaan uumamee jalqabee
kitaaba jireenyaa kan Hoolicha qalame sanaa keessatti hin galmeeffamin
hundinuu bineensichaaf ni sagadu.
9 Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u.
10 "Namni booji'amuuf jiru kam iyyuu
inni ni booji'ama.
Namni goraadeedhaan ajjeefamuuf jiru kam iyyuu
goraadeedhaan ni ajjeefama."
Kunis obsaa fi amanamummaa qulqullootaa argisiisa.

Bineensa Lafa Keessaa Ba'e

11 Bineensa biraas utuu inni lafa keessaa ba'uu nan arge. Innis akka
hoolaa gaanfa lama qaba ture; akka bineensa jawwee fakkaatuuttis
dubbata ture. 12 Innis taayitaa bineensicha jalqabaa hundaan fuula isaa
duratti hojjechaa ture; akka laftii fi warri lafa irra jiraatan bineensicha
jalqabaa isa madaan du'a fidu fayyeef sanaaf sagadanis godhe. 13 Innis
hamma akka ibiddi samii irraa lafatti gad bu'u godhutti ija namaa
duratti dinqii gurguddaa hojjete. 14 Mallattoo akka inni iddoo bineensichi
jalqabaa jirutti hojjetuuf eeyyamameef sanaanis namoota lafa irra jiraatan
ni gowwoomse. Akka isaan ulfina bineensicha goraadeedhaan madaa'ee
ergasii immoo jiraate sanaatiif fakkii dhaaban ajaje. 15 Fakkiin bineensa
jalqabaa sunis akka dubbachuu danda'uu fi warra fakkii sanaaf sagaduu
didan hundas akka ajjeesisuuf bineensi inni lammaffaan akka fakkii
sanaaf lubbuu kennuuf humni kennameef. 16 Akkasumas namni hund-
inuu xinnaa fi guddaan, sooressii fi hiyyeessi, birmaduu fi garbi harka
mirgaa irratti yookaan adda irratti akka mallattoo qabaatu dirqisiise;
17 kunis akka namni mallattoo kana jechuunis maqaa bineensichaa

yookaan lakkoobsa maqaa isaa hin qabaatin kam iyyuu bitachuu yookaan gurgurachuu hin dandeenyeef.

[18] Ogummaan as jira. Lakkoobsichi waan lakkoobsa namaa ta'eef namni hubannaa qabu kam iyyuu lakkoobsa bineensichaa haa herregu. Lakkoobsi isaas 666.

14

Hoolichaa fi Namoota 144,000

[1] Anis nan ilaale; kunoo, Hoolichi Tulluu Xiyoon irra dhaabachaa ture;
namoonni 144,000, kanneen maqaan isaatii fi maqaan Abbaa isaa adda
isaanii irratti barreeffames isa wajjin turan. [2] Anis sagalee akka sagalee
bishaan baay'eetii fi akka sagalee kakawwee guddaa samii irraa nan
dhaga'e. Sagaleen ani dhaga'e sunis akka sagalee baganaa kan namoonni
baganaa taphatan dhageessisanii ture. [3] Isaanis fuula teessichaa duratti,
fuula uumamawwan lubbuu qabeeyyii afraniitii fi fuula maanguddootaa
duratti faarfannaa haaraa tokko faarfatan. Faarfannaa sanas namoota
144,000 warra lafa irraa furaman sana malee namni tokko iyyuu barachuu
hin dandeenye. [4] Isaan kunneen waan qulqullinaan of eegganiif warra
dubartootaan of hin xureessinii dha. Isaanis iddoo Hoolichi dhaqu
hundumatti isa duukaa bu'u. Sanyii namaa keessaas hangafa ta'anii
Waaqaa fi Hoolichaaf ni furaman. [5] Sobni tokko iyyuu afaan isaanii
keessatti hin argamne; isaan mudaa hin qaban.

Ergamoota Sadan

[6] Anis ergamaa biraa kan warra lafa irra jiraatanitti jechuunis saba
hundatti, gosa hundatti, afaanii fi sanyii hundatti lallabuuf jedhee
wangeela bara baraa qabatee samii walakkaa barrisu tokko nan arge.
[7] Innis sagalee guddaadhaan akkana jedhe; "Sa'aatiin murtii isaa waan
dhi'aateef Waaqa sodaadhaa; ulfinas isaaf kennaa. Isa samii fi lafa,
galaanaa fi burqaawwan bishaanii uume sanaaf sagadaa."

[8] Ergamaan lammaffaanis itti aansee, " 'Kufteerti! Baabilon guddittiin'
isheen akka sabni hundi daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee
dhugu goote sun kufteerti" jedhe.

[9] Ergamaan Waaqaa inni sadaffaanis isaanitti aansee sagalee guddaad-
haan akkana jedhe; "Namni kam iyyuu bineensichaa fi fakkii isaatiif yoo
sagade, mallattoo isaas adda isaa irratti yookaan harka isaa irratti yoo
fudhate, [10] innis akkasuma daadhii wayinii dheekkamsa Waaqaa isa utuu
homtuu itti hin makamin xoofoo aarii isaatti buufame irraa ni dhuga.
Fuula ergamoota qulqullootaatii fi fuula Hoolichaa durattis ibiddaa fi
dinyiidhaan ni dhiphata. [11] Aarri dhiphina isaaniis bara baraa hamma
bara baraatti ol ba'a. Warri bineensichaa fi fakkii isaatiif sagadan yookaan
warri mallattoo maqaa isaa fudhatan hundi halkanii guyyaa boqonnaa hin
qabaatan." [12] Kun obsa qulqulloota ajaja Waaqaa eeganiitii fi Yesuusiif
amanamanii jiraatanii gaafata.

[13] Anis sagalee, "Waan kana barreessi: Si'achi warri utuu Gooftaadhaan
jiranuu du'an eebbifamoo dha" jedhu tokko samii irraa nan dhaga'e.

Hafuurri Qulqulluunis, "Eeyyee; hojiin isaaniis waan isaan duukaa bu'uuf isaan dadhabbii isaanii irraa ni boqotu" jedha.

Haamamuu Lafaatii fi Iddoon Cuunfaa Wayinii Dhidhiitamuu Isaa

14 Anis nan ilaale; kunoo, duumessa adii tokkotu ture; inni “ilma
namaa fakkaatu”* tokkos gonfoo warqee mataa isaatti kaa’atee, haamtuu
qaramaa harkatti qabatee duumessa irra taa’ee ture. 15 Ergamaan
Waaqaa kan biraas mana qulqullummaatii ba’ee sagalee guddaadhaan
isa duumessa irra taa’e sanaan, “Midhaan lafaa waan bilchaateef, yeroon
haamaas waan ga’eef haamtuu kee fudhadhuutii haami” jedhee iyye.
16 Kanaafis inni duumessa irra taa’e sun haamtuu isaa lafatti dhaabe; laftis
ni haamamte.
17 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana qulqullummaa isa samii
keessaatii ba’e; innis akkasuma haamtuu qaramaa qaba ture. 18 Ammas
ergamaan Waaqaa kan biraa inni ibidda irratti taayitaa qabu tokko
iddoo aarsaa biraa dhufee, sagalee guddaadhaan ergamaa haamtuu
qaramaa qabu sanaan, “Hurbuun wayinii waan bilchaateef haamtuu kee
qaramaa sana fudhadhuutii hurbuu wayinii lafaa walitti qabi” jedhe.
19 Ergamichis haamtuu isaa lafatti dhaabe; hurbuu wayinii lafaas walitti
qabee gara iddoo cuunfaa wayinii dheekkamsa Waaqaa isa guddaatti
darbate. 20 Isaanis iddoo cuunfaa wayinii kan magaalaan ala jiru keessatti
dhidhiitaman; iddoo cuunfaa sana keessaas dhiigni hamma luugama
fardaatti ol ka’ee fageenya gara kiiloo meetira 300 lola’e.

15

Ergamoota Torba Kanneen Dha’ichawwan Torba Harkaa Qaban

1 Anis mallattoo guddaa fi dinqisiisaa biraa samii keessattin arge;
mallattoon kunis ergamoota torban kanneen dha’icha dhumaa torba
qaban ture; dha’ichi torban kunneenis sababii dheekkamsi Waaqaa
isaaniin raawwatamuuf dha’icha dhumaa jedhaman. 2 Anis waan galaana
bilillee ibiddaan makamee fakkaatu tokko nan arge; warri bineensichaa
fi fakkii isaa, lakkoobsa maqaa isaas mo’atan baganaa Waaqni isaaniif
kenne harkatti qabatanii galaanicha bira dhadhaabachaa turan. 3 Isaanis
faarfannaa Musee garbicha Waaqaatii fi faarfannaa Hoolichaa akkana
jedhanii faarfatan:
“Yaa Waaqa Gooftaa Waan Hundumaa Dandeessu,
hojiin kee guddaa fi dinqisiisaa dha.
Yaa Mootii sabootaa,
karaan kee qajeelaa fi dhugaa dha.
4 Yaa Gooftaa, namni si hin sodaanne,
kan maqaa kees hin ulfeessine eenyu?
Si qofatu qulqulluudhaatii.
Hojiin qajeelummaa keetii waan mul’ifameef,
saboonni hundinuu ni dhufu;
fuula kee durattis ni sagadu.”
5 Ergasiis nan ilaale; manni qulqullummaa inni samii jechuunis
dunkaanni dhuga ba’uu ni baname. 6 Mana qulqullummaa sana keessaas
ergamoonni torban dha’icha torba qaban ni ba’an. Isaanis uffata
qulqulluu fi calaqqisaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatanii naannoo
qoma isaaniittis sabbata warqee hidhatanii turan. 7 Uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afran keessaas inni tokko waciitiiwwan warqee torba

* 14:14 14:14 Dan 7:13

kanneen dheekkamsa Waaqa isa bara baraa hamma bara baraatti ji-
raatuutiin guutaman ergamoota torbaniif kenne. 8 Manni qulqullummaa
sunis aara ulfinaa fi humna Waaqaa keessaa ba’uun guutame; hamma dha’ichi torban ergamoota torbanii raawwatamuttis eenyu iyyuu mana qulqullummaa sana seenuu hin dandeenye.

16

Waciitiiwwan Dheekkamsa Waaqaa Torban

1 Anis sagalee guddaa, ergamoota torbaniin, “Dhaqaatii, waciitiiwwan dheekkamsa Waaqaa torban keessaa lafa irratti dhangalaasaa” jedhu tokko mana qulqullummaa keessaa nan dhaga’e.

2 Ergamaan Waaqaa inni jalqabaa dhaqee waciitii isaa keessaa lafa irratti dhangalaase; namoota mallattoo bineensichaa of irraa qabanii fi fakkii isaatiif sagadanittis madaan hamaanii fi dhukkubsaan ni yaa’e.

3 Ergamaan lammaffaan waciitii isaa keessaa galaanatti dhangalaase; galaanichis dhiiga akka dhiiga nama du’ee ta’e; lubbuu qabeeyyiin galaana sana keessaa hundinuus ni du’an.

4 Ergamaan sadaffaan waciitii isaa keessaa lageenii fi burqaawwan
bishaanii irratti dhangalaase; isaanis dhiiga ta’an. 5 Ergamaan bishaanota
irratti itti gaafatamummaa qabus utuu akkana jedhuu nan dhaga’e:
“Yaa Isa Qulqulluu, kan jirtu, kan turte,
sababii wantoota kanneen murteessiteef, ati qajeelaa dha;
6 Waan isaan dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga raajotaa dhangalaasaniif,
ati immoo akka isaan dhuganiif dhiiga isaaniif kenniteerta;
kun isaaniif ni malaatii.”
7 Anis utuu iddoon aarsaa,
“Eeyyee yaa Waaqayyo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
murtiin kee dhugaa fi qajeelaa dha”
jedhuu nan dhaga’e.

8 Ergamaan afuraffaanis waciitii isaa keessaa aduu irratti dhangalaase;
aduudhaafis akka isheen ibiddaan nama gubduuf humni ni kenname.
9 Namoonnis ho’a guddaa sanaan ni gubatan; maqaa Waaqa dha’icha kanneen irratti humna qabu sanaas ni abaaran; qalbii jijjiirrachuu fi ulfina isaaf kennuus ni didan.

10 Ergamaan shanaffaanis waciitii isaa keessaa teessoo bineensichaa
irratti dhangalaase; mootummaan bineensichaas dukkanaan liqimfame.
Namoonnis dhiphachuudhaan arraba isaanii cicciniinan; 11 sababii
dhukkubbii fi madaa isaaniitiifis Waaqa samii ni abaaran; garuu hojii isaanii irraa qalbii hin jijjiirranne.

12 Ergamaan ja’affaanis waciitii isaa keessaa Efraaxiis lagicha guddaa
irratti dhangalaase; bishaan laga sanaas mootota Ba’a Biiftuutii dhufaniif
akka karaan qopheeffamuuf ni goge. 13 Ergasii afaan bineensa jawwee
fakkaatu sanaa keessaa, afaan bineensichaa keessaa fi afaan raajii sobaa
keessaa hafuuronni xuraa’oon fattee fakkaatan sadii utuu ba’anuu nan
arge. 14 Isaanis hafuurota hafuura hamaa kanneen hojiiwwan dinqii
hojjetanii dha; isaanis lola guyyaa guddichaa kan Waaqa Waan Hunda Danda’u sanaatiif walitti isaan qabuuf gara mootota addunyaa hundaatti kan ba’anii dha.

15 "Kunoo, ani akka hattuutti nan dhufa! Namni akka qullaa hin
deemneef, akka qaaniin isaas hin mul'anneef dammaqee uffata isaa
eeggatu eebbifamaa dha."

16 Isaanis iddoo afaan Ibraayisxiitiin Armaageedon jedhamutti mootota
sana walitti qaban.
17 Ergamaan torbaffaanis waciitii isaa keessaa qilleensa keessatti
dhangalaase; sagaleen guddaan, "Raawwatameera!" jedhu tokkos mana
qulqullummaatii teessoo keessaa ba'e. 18 Ergasiis balaqqeen, sagaleen,
kakawweetii fi sochiin lafaa hamaan tokko ni ta'e. Sochiin lafaa kan
akkanaas erga namni lafa irra jiraachuu jalqabee kaasee takkumaa ta'ee
hin beeku; sochiin lafaa sunis akka malee guddaa ture. 19 Magaalattiin
guddoon iddoo sadiitti gargar qoodamte; magaalaawwan sabootaas ni
kufan. Waaqnis Baabilon Guddittii ni yaadate; xoofoo daadhii wayinii
dheekkamsa isaa sodaachisaadhaan guutames ni kenneef. 20 Biyyoonni
bishaaniin marfaman hundinuu ni baqatan; tulluuwwanis argamuu hin
dandeenye. 21 Dhagaan cabbii gurguddaan tokkoon tokkoon isaa gara
kiiloo giraamii afurtamii shanii ulfaatu samii irraa namoota irra bubbu'e.
Dha'ichi sunis waan akka malee hamaa tureef namoonni sababii dha'icha
cabbii sanaatiif Waaqa ni abaaran.

17

Dubartittii Bineensicha Yaabbattu

1 Ergamoota torban waciitiiwwan torba qaban keessaa inni tokko gara
koo dhufee akkana naan jedhe; "Kottu! Adaba sagaagaltittii guddittii
ishee bishaanota baay'ee irra teessu sana irratti raawwatamuuf jiru sittin
argisiisaa. 2 Mootonni lafaa ishee wajjin sagaagalaniiru; warri lafa irra
jiraatanis daadhii wayinii sagaagala isheetiin machaa'aniiru."
3 Ergamaan Waaqaa sunis Hafuura Qulqulluudhaan na fuudhee gam-
moojjiitti na geesse. Achittis dubartii bineensa bildiimaa maqaa arrab-
sootiin guutame tokko irra teessu nan arge; bineensichis mataa torbaa
fi gaanfa kudhan qaba ture. 4 Dubartittiinis uffata dhiilgee fi bildiimaa
uffattee warqeen, dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamtee turte.
Harka isheettis xoofoo warqee kan waan jibbisiisaa fi xuraa'ummaa
sagaagala isheetiin guutame qabattee turte. 5 Adda ishee irrattis maqaan
icciitii kan akkana jedhu tokko barreeffamee ture:

Baabilon Guddittii,
Haadha Sagaagaltootaa fi,
Haadha waan Jibbisiisaa Lafaa.

6 Akka dubartittiin dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga warra Yesuusiif dhugaa
ba'aniitiin machoofte nan arge.
Anis yommuu ishee argetti baay'een dinqifadhe. 7 Ergamichis akkana
naan jedhe; "Ati maaliif dinqifatta? Icciitii dubartittii fi icciitii bineensicha
ishee baatu kan mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu sanaa sitti nan hima.
8 Bineensi ati argite sun dur ture; amma garuu hin jiru; booddee garuu
Boolla Qilee keessaa ol ba'ee gara badiisa isaa ni dhaqa. Warri lafa irra
jiraatan kanneen maqaan isaanii uumama addunyaatii jalqabee kitaaba
jireenyaa keessatti hin galmeeffamin yommuu bineensicha arganitti ni
dinqisiifatu; sababiin isaas bineensichi dur ture; amma garuu hin jiru;
booddee garuu ni dhufa.

[9] “Kunis sammuu ogummaa qabu gaafata. Mataawwan torban sunis tul-
luuwwan torban dubartittiin irra teessuu dha. [10] Akkasumas mataawwan
torban sun mootota torba. Isaan keessaas shan kufaniiru; inni tokko jira;
inni kaan immoo amma illee hin dhufne; yommuu dhufutti garuu yeroo
gabaabaaf turuu qaba. [11] Bineensichi duraan turee amma immoo hin jirre
sun mootii saddeettaffaa dha. Inni mootota torban keessaa tokkoo dha;
gara badiisa isaas ni dhaqa.
[12] “Gaanfawwan kurnan ati argite sun mootota kurnan warra amma
illee mootummaa hin argatinii dha; ta’us isaan bineensicha wajjin sa’aatii
tokko akka moototaatti mo’uuf taayitaa ni fudhatu. [13] Isaanis yaaduma
tokko qabu; humna isaaniitii fi taayitaa isaaniis dabarsanii bineensichaaf
ni kennu. [14] Isaanis Hoolichatti lola ni kaasu; Hoolichi garuu waan Gooftaa
gooftotaatii fi Mootii moototaa ta’eef isaan mo’ata; warri isa wajjin jiranis
warra isaaf waamaman, warra isaaf filatamanii fi warra isaaf amanamanii
dha.”
[15] Ergamaan sunis akkana naan jedhe; “Bishaanonni ati argite kanneen
sagaagaltittiin irra teessu sun saboota, namoota, sanyiiwwanii fi afaanota.
[16] Bineensichii fi gaanfawwan kurnan ati argite sun sagaagaltittii ni
jibbu. Isaanis ishee onsanii qullaa ishee hambisu; foon ishee ni nyaatu;
ibiddaanis ishee gubu. [17] Isaanis hamma dubbiin Waaqaa fiixaan ba’utti
walii galuudhaan taayitaa isaanii dabarsanii bineensichaaf kennuudhaan
akka kaayyoo Waaqaa raawwataniif Waaqni yaada kana garaa isaanii
keessa kaa’eeraatii. [18] Dubartittiin ati argite sun magaalattii guddoo
mootota lafaa bulchituu dha.”

18

Kufaatii Baabiloniitiif Boo’uu

[1] Ergasiis utuu ergamaan biraa samii irraa gad bu’uu nan arge. Innis
taayitaa guddaa qaba ture; ulfina isaatiinis lafti ni ifte. [2] Innis akkana
jedhee sagalee guddaadhaan iyye:
“ ‘Kufteerti! Baabilon guddittiin kufteerti!’
Lafa jireenya hafuurota hamoo,
lafa qubata hafuurota xuraa’oo hundaa,
iddoo jireenya simbirroota xuraa’oo,
iddoo jireenya bineensota xuraa’oo fi
jibbisiisoo hundaa taateerti.
[3] Saboonni hundinuus,
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee dhuganiiruutii.
Mootonni lafaas ishee wajjin sagaagalaniiru;
daldaltoonni addunyaas qananii ishee
guddaa sanaan sooromaniiru.”

Murtii Baabilon Jalaa Miliquu

[4] Sagalee biraas samii irraa nan dhaga’e; innis akkana jedha:
“ ‘Yaa saba ko, isin akka cubbuu ishee keessatti hin hirmaanneef,
balaa ishee irra ga’us akka hin qoodanneef,
kottaa ishee keessaa ba’aa;’*
[5] cubbuun ishee hamma samiitti ol tuulameeraatii;

---
* **18:4** 18:4 Erm 51:45

Waaqnis yakka ishee yaadateera.
6 Akkuma isheen kennitetti isinis isheef kennaa;
akkuma hojii isheettis dachaa lama godhaatii isheef deebisaa.
Xoofoo isheen itti bulbultettis dachaa lama godhaatii isheef bulbulaa.
7 Hammuma isheen ulfina ofii kennitee qananii guddaadhaan jiraatte sana,
qixxeedhuma isaa dhiphinaa fi gadda isheef kennaa.
Isheenis garaa ishee keessatti,
‘Ani akka mootittii tokkootti nan taa’a;
ani haadha hiyyeessaa miti;
gonkumaas hin gaddu’ jettee of jajji.
8 Kanaafuu dha’ichi garaa garaa jechuunis,
duuti, gaddii fi beelli guyyuma tokkotti ishee irra ni ga’a.
Waaqni Gooftaan isheetti murteessu sun waan jabaa ta’eef,
isheen ibiddaan ni gubamti.

Waa’ee Kufaatii Baabiloniitiif Wayyoo

9 “Mootonni lafaa warri ishee wajjin sagaagalanii fi warri qananii
guddaadhaan ishee wajjin jiraatan yommuu aara gubamuu ishee arganitti
isheef ni boo’u; ni wawwaatus. 10 Isaanis dhiphina ishee waan sodaataniif
fagoo dhaabatanii,
“ ‘Wayyoo! Wayyoo! Yaa magaalaa guddittii,
yaa Baabilon magaalattii jabduu!
Badiin kee sa’aatuma tokko keessatti dhufeeraatii!’ jedhu.
11 “Daldaltoonni lafaas si’achi waan namni tokko iyyuu mi’a daldala
isaanii hin binneef isheef ni boo’u; ni wawwaatus. 12 Mi’i daldala isaaniis
warqee, meetii, dhagaawwan gatii guddaatii fi lula, uffata haphii quncee
talbaa irraa hojjetame, uffata dhiilgee, uffata haarriitii fi bildiimaa, muka
urgaa’aa gosa hundaa, mi’a ilka arbaa irraa hojjetame hunda, mi’a muka
gatii guddaa irraa hojjetame hunda, mi’a naasii irraa hojjetame hunda,
mi’a sibiilaatii fi mi’a dhagaa adii irraa hojjetame hundaa fi 13 qarafaa fi
urgooftuu, ixaana, qumbii, haphee urgaa’aa, daadhii wayiniitii fi zayitii
ejersaa, daakuu bullaa’aa fi qamadii, loowwanii fi hoolota, fardeenii fi
gaariiwwan, akkasumas garbootaa fi lubbuuwwan namootaa fa’a.
14 “Isaanis, ‘Iji waan ati hawwite sanaa si duraa badeera. Badhaadhum-
maa fi bareedinni kee hundinuu sirraa badeera; gonkumaas deebitee hin
argattu’ isheedhaan jedhu. 15 Daldaltoonni mi’a kanneen gurguratanii
ishee irraa badhaadhummaa argatanis dhiphina ishee sodaatanii fagoo
dhaabatu. Isaanis boo’aa, wawwaachaas, 16 sagalee guddaadhaan akkana
jedhu:
“ ‘Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii;
yaa ishee uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame,
uffata dhiilgee fi uffata bildiimaa uffatte,
yaa ishee warqeedhaan,
dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamte!
17 Badhaadhummaan guddaan akkanaa sa’aatuma tokko keessatti bar-
badaa’e!’
“Ajajjuun doonii hundinuu, warri dooniin imala deeman hundinuu,
warri doonii irra hojjetanii fi warri galaana irra hojjechuun jiraatan
hundinuu fagaatanii ni dhaabatu. 18 Isaan yommuu aara gubamuu
ishee arganitti, ‘Magaalaan akka magaalaa guddittii kanaa jiraattee

beektii?' jedhanii iyyu. [19] Isaanis awwaara mataatti firfirfatanii boo'aa,
wawwaachaas akkana jedhanii iyyu:
" 'Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii,
yaa ishee warri galaana irraa dooniiwwan qaban hundinuu
qabeenya isheetiin sooroman!
Ishee sa'aatuma tokko keessatti barbadoofte!'

[20] "Yaa samii kufaatii isheetti gammadi!
Isin sabni Waaqaa gammadaa!
Ergamoonnii fi raajonni gammadaa!
Waaqni ishee irratti isiniif mureeraatii."

Xumura Badiisa Baabilon

[21] Ergamaan jabaan tokkos dhagaa hamma dhagaa daakuu ga'u tokko
fuudhee galaanatti gad darbatee akkana jedhe:
"Baabilon magaalaa guddittiin,
akkasuma furguggifamtee ni darbatamti;
gonkumaas deebitee hin argamtu.
[22] Sagaleen warra baganaa fi muuziiqaa taphatanii,
sagaleen warra ulullee fi malakata afuufanii
si'achi si keessatti hin dhaga'amu.
Ogeessi hojii harkaa tokko iyyuu,
si'achi si keessatti hin argamu.
Sagaleen dhagaa daakuus,
si'achi si keessatti hin dhaga'amu.
[23] Ifni ibsaa, lammata si keessatti hin ifu.
Sagaleen misirrichaatii fi misirrittii,
lammata si keessatti hin dhaga'amu.
Daldaltoonni kee namoota gurguddaa addunyaa turan.
Falfala keetiin sabni hundinuu gowwoomfameera.
[24] Dhiigni raajotaatii fi dhiigni qulqullootaa,
dhiigni warra lafa irratti gorra'aman hundumaas
ishee keessatti argame."

19

Sababii Kufaatii Baabiloniitiif Galata Galchuu!

[1] Kana booddee waan akka huursaa sagalee tuuta namootaa guddaa
tokko samii irraa nan dhaga'e; innis akkana jedha:
"Haalleluuyaa!
Fayyinni, ulfinnii fi humni kan Waaqa keenyaa ti;
[2] murtiin isaa dhugaa fi qajeelaadhaatii.
Inni sagaagaltittii guddoo,
ishee sagaagaltummaa isheetiin lafa xureessite sanatti mureera;
dhiiga garboota isaatiifis isheetti haaloo ba'eera."
[3] Ammas,
"Haalleluuyaa!
Aarri ishees bara baraa hamma bara baraatti ol ni ba'a"
jedhanii iyyan.
[4] Maanguddoonni digdamii afranii fi uumamawwan lubbuu qabeeyyiin
afran kufanii Waaqa teessoo irra taa'ee jiru sanaaf sagadan; sagalee
guddaadhaanis,
"Ameen; Haalleluuyaa!" jedhan.

5 Ergasiis sagaleen,
"Isin garboonni isaa hundinuu,
warri isa sodaattan,
xinnaanis guddaanis,
Waaqa keenya jajadhaa"
jedhu tokko teessicha keessaa ni ba'e.
6 Anis utuu sagaleen akka sagalee tuuta nama baay'ee, akka sagalee
bishaan baay'eetii fi akka sagalee kakawwee guddaan tokko akkana
jedhuu nan dhaga'e:
"Haalleluuyaa!
Waaqni keenya Gooftaan Waan Hunda Danda'u mo'eeraatii.
7 Kottaa ni gammannaa; ni ililchinas;
ulfinas isaaf ni kennina!
Yeroon fuudha Hoolichaa ga'eeraatii;
misirrittiin isaas of qopheessiteerti.
8 Akka uffattuufis uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame,
adii fi qulqulluun isheedhaaf kennameera."
Uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame sun hojii qulqullootaa isa
qajeelaa sana argisiisa.

9 Ergamaan Waaqaa sunis, "'Warri gara irbaata cidha fuudha
Hoolichaatti affeeraman eebbifamoo dha!' jedhii barreessi" naan jedhe;
innis, "Dubbiin kun dubbii Waaqaa isa dhugaa dha" naan jedhe.
10 Anis isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irrattin kufe. Inni garuu akkana
naan jedhe; "Naaf hin sagadin! Anis garbicha si'ii fi obboloota kee warra
Yesuusiif dhugaa ba'an wajjin tajaajiluu dha. Waaqaaf sagadi! Dhuga
ba'umsi Yesuus hafuura raajiitii."

Loltuun Samii Bineensicha Mo'achuu Isaa

11 Anis samii baname nan arge; kunoo, farda adii tokkotu ture; inni farda
sana yaabbatus Amanamaa fi Dhugaa jedhama. Innis qajeelummaadhaan
murteessa; waraana kaasas. 12 Iji isaa akka arraba ibiddaa ti; mataa isaa
irras gonfoo baay'eetu jira. Innis maqaa isa irratti barreeffame kan isa
malee namni tokko iyyuu hin beekne tokko qaba. 13 Innis uffata dhiiga
keessa cuuphame tokko uffata; maqaan isaas Dubbii Waaqaa jedhama.
14 Loltoonni samii irraas uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame
adaadii fi qulqulluu uffatanii, fardeen adaadii yaabbatanii isa duukaa
bu'an. 15 Afaan isaa keessaas goraadee qaramaa inni ittiin saboota dha'u
tokkotu ba'a; "Innis bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha."* Iddoo cuunfaa
wayinii dheekkamsa sodaachisaa Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaas ni
dhidhiita. 16 Innis uffata isaatii fi gudeeda isaa irratti maqaa barreeffame
tokko qaba; maqaan sunis akkana jedha:
Mootii Moototaa fi Gooftaa Gooftotaa.
17 Ergamaa tokkos utuu inni aduu irra dhaabatuu nan arge; innis sagalee
guddaadhaan simbirroota samii walakkaa barrisanitti akkana jedhee iyye;
"Kottaa, irbaata Waaqaa isa guddaaf walitti qabamaa; 18 kunis akka isin
foon mootota, foon ajajjoota waraanaa, foon namoota jajjaboo, foon
fardeeniitii fi foon warra farda yaabbatanii akkasumas foon nama hundaa
jechuunis foon nama birmaduu ta'eetii fi garbaa, foon xinnaatii fi guddaa
nyaattaniif."

* **19:15** 19:15 Far 2:9

19 Yeroo sanas bineensichi, mootonni lafaatii fi loltoonni isaanii namicha
farda yaabbatu sanaa fi loltoota isaatti waraana kaasuuf jedhanii utuu
walitti qabamanuu nan arge. 20 Bineensichi garuu ni qabame; raajichi
sobaa kan fuula bineensichaa duratti hojiiwwan dinqii hojjechaa ture
sunis isa wajjin qabame. Innis hojiiwwan dinqii kanneeniin warra
mallattoo bineensichaa fudhatanii fi warra fakkii isaatiif sagadan ni
gowwoomse. Isaan lachuu utuma lubbuun jiranuu haroo ibiddaa kan
dinyiidhaan boba’u keessatti gad darbataman. 21 Warri hafan immoo
goraadee afaan isa farda yaabbatu sanaa keessaa ba’een ajjeefaman;
allaattiin hundinuus foon isaanii nyaatanii quufan.

20

Waggaa Kuma

1 Utuu ergamaan tokko furtuu Boolla Qileetii fi foncaa guddaa tokko
harkatti qabatee samii irraa gad bu’uu nan arge. 2 Ergamaan sunis
bineensicha jawwee fakkaatu, bofa durii sana jechuunis diiyaabiloos
yookaan Seexana qabee waggaa kuma tokko hidhe. 3 Hamma waggaan
kumaa sun dhumuttis akka inni deebi’ee saboota hin gowwoomsineef
Boolla Qileetti gad isa darbatee itti cufe. Chaappaas irratti chaappesse;
ergasii immoo yeroo gabaabaadhaaf hiikamuu qaba.
4 Anis teessoowwan nan arge; warri akka murtii kennaniif taayi-
taan kennameef teessoowwan sana irra taa’anii turan. Lubbuuwwan
namoota sababii Yesuusiif dhugaa ba’anii fi sababii dubbii Waaqaatiif
jedhanii gorra’amaniis nan arge. Isaanis bineensichaaf yookaan fakkii
bineensichaatiif hin sagadne; mallattoo isaas adda isaanii irratti yookaan
harka isaanii irratti hin fudhanne. Isaanis du’aa ka’anii Kiristoos
wajjin waggaa kuma tokko mo’an. 5 Warri du’an kaan garuu hamma
waggaan kumni sun dhumutti deebi’anii lubbuudhaan hin jiraanne. Kunis
du’aa ka’uu jalqabaa ti. 6 Warri du’aa ka’uu jalqabaa keessatti qooda
qaban eebbifamoo fi qulqulloota. Warri akkasii luboota Waaqaatii fi
luboota Kiristoos ta’anii waggaa kuma tokko isa wajjin mo’u malee duuti
lammaffaan isaan irratti taayitaa hin qabu.

Seexanatti Muramuu Isaa

7 Yommuu waggaan kumni sun dhumutti Seexanni iddoo itti hidhamee
ture keessaa gad dhiifama; 8 innis saboota golee lafaa afran jiran jechuunis
Googii fi Maagoogin gowwoomsuuf ni ba’a; hunduma isaaniis waraanaaf
walitti ni qaba. Baay’inni isaaniis akka cirracha qarqara galaanaa ti.
9 Isaanis lafa hunda irratti faffaca’anii qubata qulqullootaatii fi magaalattii
jaallatamtuu marsan. Garuu ibiddi samii irraa gad bu’ee isaan fixe.
10 Diiyaabiloos inni isaan gowwoomse sunis gara haroo dinyii boba’uutti
iddoo bineensichii fi raajichi sobaa itti darbataman sanatti gad darbatame.
Isaanis bara baraa hamma bara baraatti halkanii guyyaa ni dhiphifamu.

Warra Du’anitti Muramuu Isaa

11 Anis teessoo adii guddaa tokkoo fi isa teessicha irra taa’e nan
arge. Laftii fi samiin fuula isaa duraa ni baqatan; iddoonis isaaniif
hin argamne. 12 Warri du’anis xinnaa guddaan fuula teessichaa dura
dhaabatanii nan arge; kitaabonnis ni banaman; akkasumas kitaabni biraa
jechuunis kitaabni jireenyaa ni baname. Warra du’anis akkuma kitaabota
keessatti galmeeffametti, akkuma hojii isaan duraan hojjetaniitti murtiin

ni kennameef. [13] Galaannis warra du'an kanneen isa keessa turan of
keessaa baasee kenne; duutii fi Sii'oolis warra du'an kanneen isaan keessa
turan of keessaa baasanii kennan; namni hundis akkuma hojii isaatti
murtii argate. [14] Ergasiis duutii fi Sii'ool haroo ibiddaatti gad darbataman.
Haroon ibiddaa kunis du'a lammaffaa ti. [15] Namni maqaan isaa kitaaba
jireenyaa keessatti hin galmeeffamin kam iyyuu haroo ibiddaatti gad
darbatame.

21

Samii Haaraa fi Lafa Haaraa

[1] Anis ergasii samii haaraa fi lafa haaraa* nan arge; samiin duraatii
fi lafti duraa sun badaniiruutii; galaannis si'achi hin jiraatu. [2] Anis
magaalaa qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo dhirsa
isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa Waaqa biraa utuu gad
buutuu nan arge. [3] Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos
nan dhaga'e; "Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota gidduu dha; innis
isaan wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta'u; Waaqni mataan isaas isaan
wajjin ni jiraata; Waaqa isaaniis ni ta'a. [4] Inni imimmaan hunda ija isaanii
irraa ni haqa. Si'achi duuti yookaan gaddi yookaan boo'ichi yookaan
dhiphinni hin jiraatu; sirni moofaan sun darbeeraatii."

[5] Inni teessoo sana irra taa'es, "Kunoo, ani waan hundumaa nan
haaromsa!" jedhe; innis, "Dubbiin kun waan amanamaa fi dhugaa ta'eef,
kana barreessi" naan jedhe.

[6] Innis akkana naan jedhe: "Raawwatameera. Alfaa fi Omeegaan,
Jalqabaa fi Dhumni anuma. Ani nama dheeboteef burqaa bishaan
jireenyaa irraa tola nan kenna. [7] Inni mo'u waan kana hunda ni dhaala;
ani Waaqa isaa nan ta'aaf; innis ilma koo ni ta'a. [8] Garuu qoodni
sodaattotaa, kan warra amantii hin qabnee, kan xuraa'otaa, kan warra
nama ajjeesanii, kan halaleewwanii, kan warra falfala hojjetanii, kan
warra waaqota tolfamoo waaqeffataniitii fi kan sobduuwwan hundaa
haroo ibiddaatii fi dinyii boba'uu keessa ta'a; kunis du'a lammaffaa ti."

Yerusaalem Misirrittii Hoolichaa

[9] Ergamoota torban warra waciitii torban dha'icha dhumaa torbaniin
guutaman qaban keessaas inni tokko dhufee, "Kottu, misirrittii niitii
Hoolichaa sitti nan argisiisaatii" naan jedhe. [10] Innis Hafuuraan na
fuudhee tulluu guddaa fi dheeraa tokkotti na geesse; utuu Yerusaalem
Magaalaa Qulqullittiin samii keessaa Waaqa biraa gad buutuu natti
argisiise. [11] Isheenis ulfina Waaqaatiin ni ibsiti turte; cululuqni ishees
akkuma cululuqa dhagaa gatii guddaa, akka dhagaa yaasphiidii qulqulluu
akka bilillee ture. [12] Magaalattiinis dallaa guddaa fi ol dheeraa karra
kudha lama qabu qabdi turte. Karrawwan sana irras ergamoota kudha
lamatu dhaabatee ture; karra kudha lamaan sana irrattis maqaan gosoota
Israa'el kudha lamaanii barreeffamee ture. [13] Karaa ba'a biiftuutiin karra
sadii, karaa kaabaatiin karra sadii, karaa kibbaatiin karra sadii, karaa lixa
biiftuutiinis karra sadiitu ture. [14] Dallaan magaalattiis hundee kudha lama
qaba ture; hundeewwan sana irrattis maqaan ergamoota Hoolichaa kudha
lamaanii barreeffamee ture.

[15] Ergamaan natti dubbate sunis magaalattii, karrawwan isheetii fi
dallaawwan ishee safaruudhaaf ulee safartuu kan warqee qaba ture.

---

* **21:1** 21:1 Isa 65:17; 2Ph 3:13

16 Magaalaan sunis golee afur qabdi turte; dheerinni isheetii fi garaan
ishee wal qixxee ture. Ergamaan sunis ulee isaatiin magaalattii safare;
bal’inni ishees gara kiiloo meetira 2,200 ta’e; dheerinni ishee, garaan
isheetii fi ol dheerinni ishees wal qixxee ture. 17 Dallaa magaalattiis ni
safare; innis akka safara namaa kan ergamichi ittiin safaraa ture sanaatti
dhundhuma 144 ta’e. 18 Dallaan sun dhagaa yaasphiidiitiin ijaarame;
magaalaan sun immoo warqee qulqulluu akka bilillee qulqulluu ta’een
ijaaramte. 19 Hundeewwan dallaa magaalaa sanaas dhagaa gatii guddaa
gosa hundumaatiin miidhagfaman. Hundeen jalqabaa yaasphiidiin,
lammaffaan sanpeeriin,† sadaffaan keelqedooniin,‡ afuraffaan immoo
maragdiin§ miidhagfame; 20 Inni shanaffaan sardooniksiin,* ja’affaan
sardiyooniin,† torbaffaan kiristolobeen,‡ saddeettaffaan biiraleen,§ saglaf-
faan wuraawureen,* kurnaffaan kirisphiraasisiin,† kudha tokkoffaan
yaakintiin,‡ kudha lammaffaan immoo ametiisxinosiin§ miidhagfame.
21 Karrawwan kudha lamaan lula kudha lama turan; tokkoon tokkoon
karra sanaas lula tokko irraa hojjetame. Daandiin magaalaa sanaas
warqee qulqulluu akkuma bilillee keessaan waa argamuu ti.
22 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’uu fi Hoolichi mana qulqul-
lummaa ishee waan ta’aniif ani magaalattii keessatti mana qulqullummaa
tokko illee hin argine. 23 Aduun yookaan ji’i magaalattiif ibsuun hin
barbaachisu; ulfinni Waaqaa ifa kennaafiitii; Hoolichis ibsaa ishee ti.
24 Saboonni ifa isheetiin deddeebi’u; mootonni lafaas ulfina isaanii gara
isheetti fidu. 25 Sababii halkan achi hin jirreef karrawwan magaalattii
gonkumaa guyyaa tokko iyyuu hin cufaman. 26 Ulfinaa fi kabaja sabootaa
gara ishee ni fidu. 27 Warra maqaan isaanii kitaaba jireenyaa kan
Hoolichaa keessatti galmeeffame malee wanni xuraa’aan tokko iyyuu
yookaan namni waan jibbisiisaa hojjetu yookaan namni nama sobu kam
iyyuu magaalaa sana hin seenu.

22

Eedin Lagni Jireenyaa Iddoo Isaatti Deebifamuu Isaa

1 Ergamaan sunis laga bishaan jireenyaa, qulqulluu akka bilillee kan
teessoo Waaqaatii fi Hoolichaa keessaa burqu tokko natti argisiise;
2 bishaan sunis walakkaa daandii magaalattii irra yaa’aa ture. Gamaa
gamana lagichaa irras mukni jireenyaa ija gosa kudha lama naqatu
dhaabatee ture; innis ji’uma ji’aan ija naqata ture. Baalli muka sanaas
saboota fayyisa ture. 3 Si’achi abaarsi tokko iyyuu hin jiraatu. Teessoon
Waaqaatii fi Hoolichaa magaalattii keessatti argama; garboonni isaas isa
tajaajilu. 4 Isaan fuula isaa ni argu; maqaan isaas adda isaanii irratti ni

† **21:19** 21:19 Sanpeeriin – dhagaa gatii guddaa kan bifa cuquliisaa qabu. ‡ **21:19** 21:19 Keelqedooniin – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay’ee magariisaa (hadhoo). § **21:19** 21:19 maragdiin – dhagaa magariisa gatii guddaa. * **21:20** 21:20 Sardooniksiin – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay’ee diimaa. † **21:20** 21:20 sardiyooniin – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay’ee diimaa. ‡ **21:20** 21:20 Kiristolobeen – dhagaa warqee fakkaatu. § **21:20** 21:20 Biiraleen – yeroo baay’ee bifa cuquliisa akka magariisaa ti; akkasumas bifa adda addaa qaba. * **21:20** 21:20 wuraawureen – yeroo baay’ee biftii isaa keelloo fakkaata. † **21:20** 21:20 Kirisphiraasisiin – dhagaa magariisa. ‡ **21:20** 21:20 yaakintiin – dhagaa diimaa burtukaana fakkaatu. § **21:20** 21:20 Ametiisxinosiin – dhagaa dhiilgee yookaan gurraacha.

argama. 5 Si'achi halkan hin jiru. Ifni ibsaa yookaan ifni biiftuu isaan hin
barbaachisu; Waaqni Gooftaan ifa isaaniif kennaatii. Isaanis bara baraa
hamma bara baraatti ni mo'u.

Yohannisii fi Ergamaa

6 Ergamaan Waaqaa sunis, "Dubbiin kun amanamaa fi dhugaa dha.
Gooftaan, Waaqni hafuurota raajotaa sun waan dafee ta'uu qabu garboota
isaatti argisiisuuf jedhee ergamaa isaa ergeera" naan jedhe.

Yesuus Ni Dhufa

7 "Kunoo, ani dafee nan dhufa! Namni dubbii raajii kitaaba kana keessa
jiruu eegu eebbifamaa dha."

8 Kan wantoota kanneen dhaga'ee fi arge ana Yohannis. Anis yommuu
wantoota kanneen dhaga'ee argetti ergamaa wantoota kanneen natti
argisiisaa ture sanaaf sagaduudhaaf miilla isaa irrattin kufe. 9 Inni
garuu, "Kana hin godhin! Anis garbicha si'ii fi obboloota kee raajota
wajjin, akkasumas warra dubbii kitaaba kanaa eegan wajjin tajaajiluu
dha. Waaqaaf sagadi!" naan jedhe.
10 Inni akkana naan jedhe; "Sababii yeroon sun dhi'aateef dubbii raajii
kitaaba kanaa chaappaadhaan hin cufin. 11 Jal'aan jal'ina isaatti haa fufu;
xuraa'aan xuraa'ummaa isaatti haa fufu; qajeelaanis qajeelummaa isaatti
haa fufu; qulqulluun immoo qulqullummaa isaatti haa fufu."

Waamichaa fi Akeekkachiisa Dhumaa

12 "Kunoo, ani dafee nan dhufa! Gatiin koo na bira jira; tokkoo tokkoo
namaatiifis akkuma hojii isaatti nan kenna. 13 Ani Alfaa fi Omeegaa dha;
isa Duraatii fi isa Booddee ti; isa Jalqabaatii fi isa Dhumaatis.

14 "Warri akka muka jireenyaa irratti mirga qabaatanii fi akka kar-
rawwaniin magaalattii seenaniif uffata isaanii miicatan eebbifamoo dha.
15 Garuu saroonni, falfaltoonni, halaleewwan, warri nama ajjeesanii fi
warri waaqota tolfamoo waaqeffatan akkasumas warri soba jaallatanii fi
warri soba dubbatan hundinuu alatti hafu.

16 "Ani Yesuus, akka inni wantoota kanneen waldoota kiristaanaa
keessatti dhugaa isinii ba'uuf ergamaa koo ergeera. Ani Hiddaa fi Sanyii
Daawit, Bakkalcha Barii kan ifuu dha."

17 Hafuurichii fi misirrittiin, "Kottu!" jedhu; namni dhaga'us, "Kottu!"
haa jedhu; namni dheebote haa dhufu; kan barbaadu bishaan jireenyaa
tola haa fudhatu.

18 Nama dubbii raajii kitaaba kanaa dhaga'u hunda nan akeekkachiisa:
Yoo namni kam iyyuu dubbii kanatti waan tokko illee dabale, Waaqni
dha'ichawwan kitaaba kana keessatti ibsaman isatti dabala. 19 Namni
kam iyyuu yoo dubbii kitaaba raajii kana keessaa waan tokko illee hir'ise,
Waaqni muka jireenyaatii fi magaalattii qulqulluu kitaaba kana keessatti
ibsaman keessaa qooda isaa hir'isa.

20 Inni waan kana dhugaa ba'us, "Eeyyee, ani dafee nan dhufa" jedha.

Ameen. Yaa Gooftaa Yesuus kottu.

21 Ayyaanni Gooftaa Yesuus qulqulloota hundumaa wajjin haa ta’u. Ameen.